CYNGOR SIR
YNYS MÔN
ISLE OF ANGLESEY
COUNTY COUNCIL

GWŶS A RHAGLEN

ar gyfer

CYFARFOD ARBENNIG O GYNGOR SIR YNYS MÔN

a gynhelir yn

**SIAMBR Y CYNGOR
SWYDDFA'R SIR
LLANGEFNI**

**DYDD LLUN
31 GORFFENNAF 2017
am 10.00 o'r gloch**

SUMMONS AND AGENDA

for an

EXTRAORDINARY MEETING OF THE ISLE OF ANGLESEY COUNTY COUNCIL

to be held at the

**COUNCIL CHAMBER
COUNCIL OFFICES
LLANGEFNI**

**MONDAY
31 JULY 2017
at 10.00 am**

R H A G L E N

1. DATGANIAD O DDIDDORDEB

Cyflwyno unrhyw ddatganiad o ddiddordeb gan Aelod neu Swyddog parthed unrhyw eitem o fusnes.

2. CYNLLUN DATBLYGU LLEOL GWYNEDD A MÔN

Cyflwyno adroddiad gan y Pennaeth Rheoleiddio a Datblygu Economaidd.

3. I GYMERADWYO CYNNWYS Y CAIS I GAEL AELOD YCHWANEGOL AR Y PWYLLGOR GWAITH

Cyflwyno adroddiad gan y Pennaeth Swyddogaeth (Busnes y Cyngor)/Swyddog Monitro.

CYNGOR SIR YNYS MÔN	
Adroddiad i:	**Cyngor Sir**
Dyddiad:	**31 Gorffennaf 2017**
Pwnc:	**Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd – Adroddiad yr Arolygydd a mabwysiadu'r Cynllun**
Aelod(au) Portffolio:	**Cyng. Richard Dew**
Pennaeth Gwasanaeth:	**Dylan J Williams – Pennaeth Gwasanaeth (Rheoleiddio a Datblygiad Economaidd)**
Awdur yr Adroddiad: Rhif Ffôn: E-bost:	**Nia Haf Davies, Rheolwr Polisi Cynllunio** **01286 679890** **niahafdavies@gwynedd.llyw.cymru**
Aelodau Lleol:	**DyB**

A – Argymhelliad/Argymhellion a Rheswm/Rhesymau

1 Bod y Cyngor yn:

i. mabwysiadu Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd Gwynedd ac Ynys Môn 2011 i 2026 fel a ddiwygwyd gan newidiadau a argymhellwyd gan yr Arolygydd yn yr adroddiad ar yr Archwiliad (dyddiedig 30 Mehefin 2017)

ii. cyhoeddi'r Cynllun a fabwysiadwyd, y Datganiad Mabwysiadu, Adroddiad AG/AAS terfynol a'r adroddiad ARhC.

iii. yn rhoi awdurdod dirprwyedig i swyddogion i gywiro unrhyw wallau teipio a gramadegol, i ymdrin ag unrhyw fân faterion cywirdeb neu gamgymeriadau yn ogystal ag ymgymryd ag unrhyw faterion cyflwyno eraill angenrheidiol a newidiadau canlyniadol (sydd eu hangen yn dilyn y newidiadau argymehllir yn unol a pharagraff 1.10 yn adroddiad yr Arolygydd), cyn cyhoeddiad terfynol Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd Gwynedd ac Ynys Môn.

iv. Bod y Canllawiau Cynllunio Atodol a gafodd eu mabwysiadu i gefnogi'r cynlluniau datblygu presennol, yn parhau i fod yn ystyriaethau perthnasol wrth benderfynu ar geisiadau cynllunio, lle mae'n briodol, nes eu bod yn cael eu disdoli gan rai newydd neu'n cael eu tynnu'n ol.

Mae rhan 6 Deddf Cynllunio a Phrynu Gorfodol 2004 yn gosod dyletswydd ar bob awdurdod cynllunio lleol yng Nghymru i baratoi cynllun datblygu lleol. Mae'r Rheoliadau yn galw am nifer o gamau cyn gellir mabwysiadu'r cynllun datblygu lleol, sy'n cynnwys Archwilaid Cyhoeddus gan Arolygydd Cynllunio. Mae Adroddiad yr Arolygydd yn cynrychiol'r cam olaf

ond un yn y broses o baratoi'r Cynllun.

Ni all y Cynghorau wrthod argymhellion yr Arolygydd a diwygio'r Cynllun. Ni all y Cynghorau gytuno i fabwysiadu rhannau o'r Cynllun. Mae penderfyniad y Cyngor yn gyfyngedig i fabwysiadu'r Cynllun neu beidio mabwysiadu'r Cynllun. Mae'n rhaid i'r ddau Gyngor fabwysiadu'r Cynllun er mwyn iddo fael ei adnabod fel y cynllun datblygu statudol.

Mae Atodiad 1 i'r papur yma yn rhoi disgrifiad mwy manwl o'r broses paratoi'r Cynllun, y broses Archwiliad, adroddiad rhwymol yr Arolygydd, materion yn gysylltiedig â phenderfynaid i beidio mabwysiadu'r Cynllun yn ogystal ag unrhyw ofynion eraill yn gysylltiedig a mabwysiadu'r Cynllun.

Mae'r canlynol yn tynnu sylw at rai o'r materion yn gysylltiedig â phenderfyniad i beidio mabwysiadu'r Cynllun.

Gallai penderfyniad i beidio â mabwysiadu'r Cynllun arwain at benderfyniad gan Lywodraeth Cymru i ddefnyddio ei bwerau dewisol i ymyrryd a mabwysiadu'r Cynllun, sydd â goblygiadau o ran cost ar gyfer y Cynghorau. Byddai penderfyniad i beidio â mabwysiadu'r Cynllun a phenderfyniad gan Lywodraeth Cymru i beidio â defnyddio ei bwerau dewisol ei gwneud yn ofynnol i'r Cyngor baratoi Cynllun newydd neu wahanol er mwyn iddo gydymffurfio â gofynion statudol. Byddai gan hyn goblygiadau o ran cost oherwydd byddai'n rhaid i'r Cynghorau wario oddeutu £1,000,000 (ac eithrio costau staff) i wneud y gwaith ar ei ben ei hun neu oddeutu £500,000 (ac eithrio costau staff) os gwneir y gwaith ar y cyd â Chyngor Gwynedd.

B – Pa opsiynau eraill wnaethoch chi eu hystyried a beth oedd eich rhesymau dros eu gwrthod ac/neu ddewis yr opsiwn hwn?

Bu datblygiad Strategaeth y Cynllun yn destun ystyriaeth o nifer o opsiynau twf a dosbarthiad, a gafodd eu craffu yn ystod cyfnod ymgynghoriad cyhoeddus. Daethpwyd i'r farn bod strategaeth a ffafriwyd ar gyfer y Cynllun, sy'n cynnwys dosbarthiad cyffredinol o'r twf, â sail gadarn iddo ac ei fod yn gyson gyda pholisi cynllunio cenedlaethol a Chynllun Gofodol Cymru. Mae Strategaeth y Cynllun wedi bod yn destun sawl ymgynghoriad cyhoeddus ac Archwiliad Cyhoeddus ac yn sgil hynny daethpwyd i'r casgliad ei fod yn gadarn.

Fe allai'r Cyngor ddewis penderfynu peidio mabwysiadu'r Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd. Fodd bynnag, fe allai hynny olygu ein bod yn colli rheolaeth o ran lle mae datblygiad yn digwydd ac nad ydi'r isadeiledd sy'n angenrheidiol i gynnal datblygiad yn cael ei ddarparu.

C – Am ba reswm y mae hwn yn benderfyniad i'r Pwyllgor Gwaith?
Dim yn berthnasol

Ch – A yw'r penderfyniad hwn yn gyson â'r polisi a gymeradwywyd gan y Cyngor llawn?
Mae'r Cynllun Datblygu Lleol yn adlewyrchu blaenoriaethau'r Cyngor.

D – A yw'r penderfyniad hwn o fewn y gyllideb a gymeradwywyd gan y Cyngor?
Mae cyfraniad Cyngor Sir Ynys Môn i gostau sy'n gysylltiedig â pharatoi a mabwysiadu 'r Cynllun o fewn y gyllideb gan yr Adran Rheoleiddio a Datblygu Economaidd. Os bydd y Cyngor yn penderfynu peidio â mabwysiadu'r Cynllun, gallai hyn arwain at goblygiadau sylweddol yn ariannol ac o ran adnoddau ar gyfer y Cyngor, o safbwynt: i. cost amddiffyn penderfyniadau i wrthod caniatâd cynllunio adeg apêl oherwydd y ffaith nad oes gan y Cyngor gynllun cyfoes, a ii. yr angen i adnewyddu a diweddaru sylfaen dystiolaeth i gefnogi paratoi Cynllun newydd / amgen (fel cyfeiriwyd ato yn rhan A ac yn Atodiad 1).

Dd – Gyda phwy wnaethoch chi ymgynghori?		**Beth oedd eu sylwadau?**
1	**Prif Weithredwr / Uwch Dim Arweinyddiaeth (UDA)** (mandadol)	
2	**Cyllid / Adran 151** (mandadol)	
3	**Cyfreithiol / Swyddog Monitro** (mandadol)	
5	**Adnoddau Dynol (AD)**	
6	**Eiddo**	
7	**Technoleg Gwybodaeth Cyfathrebu (TGCh)**	
8	**Sgriwtini**	
9	**Aelodau Lleol**	
10	**Unrhyw gyrff allanol / arall/eraill**	

F – Risgiau ac unrhyw gamau lliniaru (os yn berthnasol)

1	**Economaidd**	
2	**Gwrthdlodi**	
3	**Trosedd ac Anhrefn**	
4	**Amgylcheddol**	
5	**Cydraddoldebau**	
6	**Cytundebau Canlyniad**	
7	**Arall**	

FF - Atodiadau:
Atodiad 1 – adroddiad sy'n rhoi trosolwg o'r broses, yr Archwiliad, adroddiad yr Arolygydd, y risgiau yn gysylltiedig a phenderfyniad i beidio mabwysiadu'r Cynllun, a'r gofynion yn gysylltiedig â mabwysiadu'r Cynllun Atodiad 1A – rôl Aelodau Atodiad 1B – adroddiad yr Arolygydd Atodiad 1C – Y Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd yn ymgorffori argymhellion rhwymol yr Arolygydd; Atodiad 1Ch – Datganiad Mabwysiadu drafft; Atodiad 1D – Adroddiad Asesiad Cynaliadwyedd terfynol Atodiad 1Dd – Adroddiad Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd terfynol

G - Papurau Cefndir (cysylltwch os gwelwch yn dda gydag awdur yr Adroddiad am unrhyw wybodaeth bellach):

ATODIAD 1

CRYNODEB

BETH YDI'R CYNLLUN DATBLYGU LLEOL AR Y CYD?

Mae'r Cynllun Datblygu Lleol yn ddogfen sydd yn rhaid i'r Cyngor ei baratoi i gydymffurfio gyda gofynion deddfwriaeth. Mae'r Cynllun yn adnabod gweledigaeth ar gyfer newid yn yr ardal yn ystod 2011 - 2026 ac mae'n cynnwys polisïau manwl ac yn adnabod safleoedd ar gyfer datblygu a darparu isadeiledd. Mae'n nodi faint a lleoliad y tir sydd ei angen ar gyfer tai newydd, cyflogaeth, siopau, ac yn y blaen. Mae o hefyd yn adnabod tir i gael ei ddiogelu rhag datblygu, fel mannau agored. Os caiff ei fabwysiadu, y Cynllun Datblygu Lleol fydd y man cychwyn pan wneir penderfyniadau ar geisiadau cynllunio i sicrhau fod datblygiadau'n gynaliadwy ac yn cwrdd ag anghenion cymdeithasol, economaidd ac amgylcheddol cymunedau'r ardal.

PAM FOD ANGEN CYNLLUN DATBLYGU LLEOL YN LLE CYNLLUN LLEOL YNYS MÔN, CYNLLUN FFRAMWAITH GWYNEDD A'R CYNLLUN DATBLYGU UNEDOL?

'Rydym angen cynllun datblygu lleol cyfredol sydd wedi ei fabwysiadu er mwyn gosod polisïau lleol i lywio penderfyniadau am ddatblygiad newydd ac i ddiogelu ansawdd bywyd trigolion, gweithwyr, ac ymwelwyr.

Mae angen diweddaru'r fframwaith bolisi cynllunio presennol. Fe gafodd Cynllun Fframwaith Gwynedd ei fabwysiadu yn 1993, cafodd y Cynllun Lleol ei fabwysiadu yn 1996, ac fe ddaeth proses paratoi Cynllun Datblygu Unedol i ben cyn ei fabwysiadu yn 2005. Felly, nid oes cynllun cyfredol ar gyfer yr ardal.

BETH SYDD YN ADRODDIAD YR AROLYGYDD?

Mae Adroddiad yr Arolygydd yn cofnodi:

- pa faterion mae'r Arolygydd Cynllunio annibynnol wedi rhoi ystyriaeth iddynt ers iddo ddechrau'r Archwiliad Cyhoeddus o'r Cynllun ym mis Mawrth 2016;
- argymhellion terfynol yr Arolygydd na ellir eu newid, ynglŷn â'r newidiadau sydd **RHAID** eu gwneud i'r Cynllun cyn ei fabwysiadu;
- penderfyniad terfynol yr Arolygydd am y Cynllun, sef fod tystiolaeth gan y Cynghorau fod y Cynllun yn gadarn, h.y. gall y Cynghorau ei fabwysiadu **ar ôl gwneud pob un o'r newidiadau gorfodol** sydd yn Atodiad A ac Atodiad B ar ddiwedd adroddiad yr Arolygydd.

BETH YDI'R BUDD I DRIGOLION YNYS MON A'R CYNGOR O GAEL CYNLLUN DATBLYGU LLEOL WEDI EI FABWYSIADU?

- Mae polisïau'r Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd yn rhai cyfoes ac yn seiliedig ar dystiolaeth gynhwysfawr am faterion sy'n bwysig i'r ardal leol, fel tai, gwaith, iaith, hamdden, isadeiledd, amgylchedd;
- Mae pobl leol wedi bod yn rhan o'r broses o baratoi'r Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd;
- Ar ôl iddynt gael eu mabwysiadu, bydd y polisïau yn rhoi Cyngor Gwynedd a Chyngor Môn mewn sefyllfa llawer cryfach i hwyluso a rheoli datblygiadau newydd o bob math yn y llefydd priodol, ac i wrthod datblygiadau gall fod yn niweidiol i gymunedau'r ardal

- Ar ôl iddynt gael eu mabwysiadu, bydd y polisïau yn cyfrannu at wireddu blaenoriaethau'r Cynghorau;
- Mae Cynllun Datblygu Lleol cyfoes sydd wedi ei fabwysiadu yn rhoi sicrwydd i bawb, gan gynnwys darparwyr isadeiledd a gwasanaethau, ynglŷn â lle fydd datblygu yn debygol o ddigwydd, ar ba raddfa a lle fydd angen buddsoddi ar ei gyfer;
- Ar sail **tystiolaeth leol**:
    i. mae polisïau tai'r Cynllun yn cynllunio ar gyfer 7,184 o gartrefi newydd, sef 3,712 i ardal Awdurdod Cynllunio Gwynedd a 3,472 i Ynys Môn rhwng 2011 - 2026;
    ii. yn Ebrill 2016 'r oedd 1,700 o'r 7,184 wedi cael eu hadeiladu yn barod (sef 917 yng Ngwynedd a 783 yn Ynys Môn), ac 'roedd yna ganiatâd cynllunio ar gyfer 2,680 arall (sef 1,429 yng Ngwynedd a 1,251 yn Ynys Môn);
    iii. mae polisïau tai'r Cynllun yn hwyluso adeiladu tai i: deuluoedd sy'n byw yma yn barod, teuluoedd newydd lleol fydd yn cael eu creu yn ystod oes y Cynllun, a theuluoedd a fydd yn dewis dychwelyd i'r ardal neu symud i'r ardal i weithio a magu teulu;
    iv. mae polisïau tai'r Cynllun yn hwyluso adeiladu o leiaf 1,572 o dai fforddiadwy;
    v. mae polisi newydd yn y Cynllun yn hwyluso adeiladu tai marchnad leol mewn trefi a phentrefi lle mae trigolion yn cael problemau dwys i brynu neu rentu tai yn lleol;
    vi. mae polisïau cyflogaeth y Cynllun yn gwarchod 642.9 ha a dynodi 55.1 ha o dir a lleiniau ar gyfer busnesau cyfredol a newydd, ac yn hwyluso cyfleoedd creu gwaith yn yr ardaloedd gwledig;
    vii. mae polisïau'r Cynllun yn hyrwyddo cadw a datblygu cyfleusterau cymunedol sy'n bwysig i drigolion;
    viii. mae polisïau'r Cynllun yn rhoi sail i warchod nodweddion amgylcheddol sensitif ac yn sail i addasu ar gyfer newid hinsawdd a sicrhau dylunio da.
- Mae'n rhoi sail i baratoi cyfres newydd cyfoes o Ganllawiau Cynllunio Atodol fydd yn cael eu datblygu gan y Cynghorau;
- Bydd y Cynghorau wedi cydymffurfio efo gofyniad statudol i fabwysiadu cynllun datblygu lleol.

BETH YDI'R RISGIAU I DRIGOLION YNYS MON A'R CYNGHORAU O BEIDIO MABWYSIADU'R CYNLLUN DATBLYGU LLEOL?

- Yr unig ffordd gall y Cynghorau brofi bod ganddynt gyflenwad digonol o dir ar gyfer datblygiadau fel tai ydi trwy gael Cynllun Datblygu Lleol cyfredol sydd wedi ei fabwysiadu;
- Heb gynllun datblygu cyfredol mae risg felly o dderbyn ceisiadau cynllunio gan ddatblygwyr ar safleoedd du allan i ffiniau datblygu, a allai arwain at effeithiau negyddol cymdeithasol ac ieithyddol;
- Heb gynllun datblygu cyfredol byddai rhaid i arolygwyr cynllunio adeg apêl roi mwy a mwy o bwyslais ar bolisi cynllunio cenedlaethol, a gall penderfyniadau gael eu gwneud yn y dyfodol felly heb i bobl leol gael dweud eu dweud ar ddefnyddio polisïau lleol. Mae yna enghreifftiau o hyn yn digwydd mewn ardaloedd eraill yng Nghymru a Lloegr. Byddai yna gostau i amddiffyn apeliadau;
- Mae'r dystiolaeth sydd gennym yn sail i'r strategaeth a'r polisïau sydd yn y Cynllun Datblygu Lleol. Er mwyn llunio Cynllun newydd gwahanol bydd angen casglu tystiolaeth newydd, a fyddai'n cymryd amser i'w gwblhau. Cymerodd 6 mlynedd i baratoi'r Cynllun Datblygu Lleol;
- I baratoi cynllun newydd byddai'n rhaid mynd trwy'r camau statudol i gyd er mwyn osgoi her mewn Uchel Lys. Cymrodd 6 mlynedd i baratoi'r cynllun presennol;
- Ni fydd y Cynghorau mewn sefyllfa i symud ymlaen i baratoi cyfres o Ganllawiau Cynllunio Atodol newydd;
- Mae'r Cynghorau wedi gwario £1,042,678 (heb gynnwys costau staff) rhyngddynt i baratoi'r Cynllun Datblygu Lleol;

- Mae gan Lywodraeth Cymru bwerau dewisol i gymryd pwerau oddi ar y Cynghorau a mabwysiadu'r Cynllun Datblygu Lleol ar eu rhan a hawlio'r gost o wneud hynny.
- Os na chaiff y Cynllun Datblygu Lleol ei fabwysiadu, ni fydd y Cynghorau wedi cydymffurfio efo gofynion deddfwriaeth.

Mae gweddill yr adroddiad yn rhoi manylder am broses paratoi'r Cynllun, manylion am yr Archwiliad Cyhoeddus ac Adroddiad yr Arolygydd a'r gofynion yn sgil derbyn Adroddiad yr Arolygydd. Mae'r adroddiad ym mharagraff 39 yn cyfeirio hefyd at y gofyniad statudol i fonitro'r Cynllun yn flynyddol ac i adolygu o leiaf pob 4 mlynedd. Cyfeirir hefyd ym mharagraff 40 at y Canllawiau Cynllunio Atodol, a fydd yn ymhelaethu ar bolisïau penodol yn y Cynllun Datblygu Lleol ar ol iddo gael ei fabwysiadu.

Cefndir

1. Mae'r adroddiad hwn yn ddiweddglo ar chwe mlynedd o waith i geisio sicrhau cynllun datblygu lleol mabwysiedig i ardaloedd Awdurdodau Cynllunio Lleol Gwynedd ac Ynys Môn. Gan fod y Cynghorau yn ddiweddar wedi derbyn Adroddiad yr Arolygydd, mae ganddynt ddyletswydd i fabwysiadu'r Cynllun cyn pen wyth wythnos o'i dderbyn. Mae Adroddiad yr Arolygydd yn rhwymol ac felly nid oes unrhyw gyfle i ofyn am newidiadau erbyn hyn.

2. Dechreuodd y gwaith ar y Cynllun yn 2011 a dilynwyd proses statudol gymhleth i gyrraedd y pwynt yma a cheir manylion am y cwbl ar dudalennau gwe y Cyngor.

3. Gan nad yw'r Cynlluniau Datblygu sy'n bodoli ar hyn o bryd ddim yn gyfredol bellach, mae hi yn hanfodol fod Cynllun newydd yn cael ei fabwysiadu i ddarparu fframwaith gyfredol, sy'n sicrhau y gellid hwyluso datblygiadau yn y dyfodol a chwrdd ag anghenion cymunedau'r ardal, ac i atal datblygu a fedrai gael effaith andwyol sylweddol ar gymunedau. Mae hyn hefyd yn cyflawni dyletswyddau'r Cyngor dan y Ddeddf Cynllunio a Phrynu Gorfodol (2004), sy'n gwneud hi'n ofynnol i awdurdodau cynllunio lleol i baratoi a chadw Cynllun dan adolygiad i'w hardaloedd unigol. Mae Llywodraeth Cymru yn pwysleisio bod cynlluniau datblygu lleol cyfredol yn rhan sylfaenol o system gynllunio a arweinir gan gynllun, gan osod y cyd-destun i wneud penderfyniadau rhesymegol a chyson yn unol â'r polisiau cenedlaethol. Rhaid i'r swyddogaeth gael ei hymarfer fel rhan o ymgymryd â datblygu cynaliadwy yn unol â Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015, i ddibenion sicrhau bod y datblygiad a'r defnydd o dir yn cyfrannu at wella llesiant economaidd, cymdeithasol, amgylcheddol a diwyllianol Cymru (Adran 2 o Ddeddf 2015). Mae felly yn pwysleisio y dylai awdurdodau roi blaenoriaeth uchel i baratoi, monitro ac adolygu y cynllun datblygu lleol er sicrhau bod cynlluniau cyfredol yn eu lle.

4. Pan gaiff ei fabwysiadu gan y ddau Gyngor, fe fydd yn gynllun statudol i'w ddefnyddio ganddynt i reoli datblygu gan ddarparu sail statudol i benderfynu ar geisiadau cynllunio. Bydd y Cynllun hefyd yn darparu sail ar gyfer polisi cynllunio i gyfarwyddo Adroddiadau Effaith Lleol a sicrwydd i ddarpar ddatblygwyr sy'n bwriadu buddsoddi yn yr ardal. Bydd yr Adroddiadau hyn yn ffurfio rhan hanfodol i'r pecyn o ddogfennau sy'n ofynnol gan y Cynghorau mewn perthynas â'r ceisiadau ar gyfer Gorchmynion Caniatâd Datblygu i'r Wylfa Newydd a Phrosiect Cysylltiadau gogledd Cymru (Grid Cenedlaethol). Os caiff ei fabwysiadu gan y ddau Gyngor, bydd y Cynllun yn disodli'r fframweithiau cynllun datblygu mabwysiedig presennol i ardal Awdurdod Cynllunio Lleol Gwynedd (sydd ddim yn cynnwys ardal Parc Cenedlaethol Eryri) ac i ardal Awdurdod Cynllunio Lleol Ynys Môn, sydd fel a ganlyn:

Ardal Awdurdod Cynllunio Ynys Môn	Ardal Awdurdod Cynllunio Gwynedd
• Cynllun Fframwaith Gwynedd (1993) • Cynllun Lleol Ynys Môn (1996)	• Cynllun Datblygu Unedol Gwynedd (2009)

Yn Ynys Môn, bydd y Cynllun hefyd yn disodli Cynllun Datblygu Unedol Ynys Môn (a stopiwyd yn 2005) a Pholisïau Cynllunio Interim.

5. Fel rhan o'r gwaith paratoi, mae'r Cynllun wedi mynd yn ei flaen drwy'r camau isod:

(i) Cytundeb Cyflawni - Ymgynghoriad Cyhoeddus (14 Ebrill 2011 - 2 Mehefin 2011)
(ii) Fe wnaeth Cyngor Sir Ynys Môn a Chyngor Gwynedd gymeradwyo'r Cytundeb Cyflawni ar 13 Medi a'r 20 Hydref 2011, yn ôl eu trefn.
(iii) Galw am safleoedd ymgeisiol (11 Hydref 2011 - 17 Ebrill 2014)
(iv) Ymgysylltu cyhoeddus ar opsiynau y weledigaeth, yr amcanion a'r dosbarthiad (8 Tachwedd 2011 - 31 Ionawr 2012)
(v) Ymgynghoriad cyhoeddus ar y Strategaeth a Ffefrir (9 Mai - 27 Mehefin 2013)
(vi) Ymgynghoriad cyhoeddus ar y Cynllun Adneuo (16 Chwefror - 31 Mawrth 2015)
(vii) Ymgynghoriad cyhoeddus ar y Newidiadau â Ffocws (25 Chwefror - 13 Ebrill 2016)
(viii) Cyflwyno i Lywodraeth Cymru (Mawrth 2016)
(ix) Archwiliad gan Arolygwyr Annibynnol (Mawrth 2016 - Mehefin 2017)
(x) Adroddiad yr Arolygydd (Mehefin 2017)

6. Dengys yr atodlen uchod fod y broses o baratoi'r Cynllun wedi cynnwys nifer o ymgynghoriadau cyhoeddus eang a chyfnodau ymgysylltu. Yn ystod y sesiynau hyn cafodd y cyhoedd, Aelodau, cynghorau cymuned, tref a dinas, ac ystod o randdeiliaid gyfle i gymryd rhan - a chyflwyno sylwadau a gwybodaeth i gael eu hystyried a'u profi. Fel rhan o waith paratoi'r Cynllun, mae Uned Polisi Cynllunio ar y Cyd Gwynedd ac Ynys Môn wedi cyflwyno gwybodaeth ac wedi ymgysylltu ag Aelodau yn ystod y camau allweddol yn ogystal â chyflwyno adroddiadau i bwyllgorau perthnasol - gweler Atodiad 1a.

Archwiliad

7. Rhaid paratoi'r Cynllun yn unol â Deddf Gynllunio (Cymru) 2015, Deddf Cynllunio a Phryniant Gorfodol 2004, Rheoliadau Cynllunio Gwlad a Thref (Cynllun Datblygu Lleol) (Cymru) 2005, Polisi Cynllunio Cymru a Llawlyfr Cynllun Datblygu Lleol (2015).

8. Mae'r ddeddfwriaeth yn gofyn fod y Cynllun yn 'gadarn'. Er mwyn i'r Arolygydd allu penderfynu os oedd y Cynllun yn bodloni'r profion cadernid sydd wedi eu cynnwys ym maragraff 2.7.2 yn y polisi cenedlaethol, 'roedd angen iddo ystyried y dystiolaeth sy'n angenrheidiol i awdurdodau cynllunio lleol ei baratoi fel sail i'w cynlluniau datblygu lleol. Mae'n rhaid i'r dystiolaeth ymwneud â sawl mater sy'n berthnasol yn lleol. Cyflwynwyd y Cynllun Adneuo, Adroddiad Arfarniad o Gynaliadwyedd (yn ymgorffori'r Asesiad Amgylcheddol Strategol) (AG/AAS), adroddiad Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd (ARhC), ac adroddiad Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb i Lywodraeth Cymru ac yn ei dro i'r Arolygiaeth Gynllunio i'w Harchwilio ar 18fed Mawrth 2017. Roedd angen yr adroddiadau AG/AAS, ARhC

a Chytundeb Cyflawni gyfredol i ddangos fod y gofynion cyfreithiol a rheoleiddiol gweithdrefnol wedi eu cyflawni. Cyflwynodd y Cynghorau hefyd ystod o asesiadau cefndirol, papurau pwnc a thystiolaeth gefnogol arall i osod allan yr wybodaeth eang sy'n atgyfnerthu gwaith paratoi'r Cynllun. Mae'r dogfennau hyn yn cynnwys amryfal ailadroddiadau o adroddiad Effaith ar y Gymraeg, Adroddiad Ymgynghori, Astudiaeth Hyfywdra Tai Fforddiadwy, Adolygiad Tir Cyflogaeth. Gellir gweld yr holl ddogfennau yn Llyfrgell yr Archwiliad

9. Penodwyd dau Arolygydd gan Weinidogion Llywodraeth Cymru i archwilio cadernid y Cynllun: Mr Hywel Jones BA (Hons), BTP, MRTPI fel yr Arolygydd Cynllunio arweiniol a Mr Richard Duggan BSc (Hons) Dip TP, MRTPI fel Arolygydd Cynllunio cynorthwyol.

10. Cynhaliwyd cyfarfod Cyn y Gwrandawiad ar y 14eg Mehefin 2016, a dechreuodd y cylch cyntaf o 16 Sesiwn Gwrandawiad ar 6ed Medi 2016 gan ddelio ag ystod eang o bynciau yn ymwneud â phob agwedd o'r Cynllun. Mynychodd gwrthwynebwyr neu eu cynrychiolwyr y Sesiynau Gwrandawiad perthnasol oedd wedi datgan eu bod yn dymuno cymryd rhan yn yr Archwiliad. Roedd y Sesiynau Gwrandawiad yma yn ymdrin ag ystod o faterion polisi a strategol gan gynnwys: Strategaeth y Cynllun, Tai a Dosbarthiad, Tai Fforddiadwy, Anghenion Sipsiwn a Theithwyr, Yr Economi, Y Gymraeg, Ynni Adnewyddadwy, ac ati yn ogystal â materion penodol i safleoedd a sylwadau. Yr Arolygydd oedd yn rheoli'r Gwrandawiadau gan ofyn cwestiynau i'r Cynghorau a'r gwrthwynebwyr fel ei gilydd. Fe wnaeth adnabod camau gweithredu ar gyfer y Cynghorau er mwyn iddynt ymateb i faterion o gadernid a godwyd yn ystod y drafodaeth (e.e. gwneud newidiadau penodol i bolisiau'r Cynllun, neu i egluro materion mewn perthynas â'r sail dystiolaeth. Cafodd y pwyntiau gweithredu eu cofnodi mewn cofrestr yn Llyfrgell yr Archwiliad. O safbwynt y rhai a benderfynodd beidio â mynychu, dylid nodi fod yr holl sylwadau (os oeddent wedi eu gwneud mewn sesiwn gwrandawiad neu yn ysgrifenedig) wedi cael yr un ystyriaeth gan yr Arolygwyr.

11. Ar ôl y cylch cyntaf o Sesiynau Gwrandawiad ddod i ben, cyhoeddodd y Cynghorau Gofrestr o Newidiadau Materion yn Codi (NMC) ar gyfer ymgynghori â'r cyhoedd. Roedd y NMC yn ymdrin â'r pwyntiau gweithredu a godwyd gan yr Arolygwyr gan geisio sicrhau fod y Cynllun yn cwrdd â'r profion cadernid gan ymateb i'r angen i gydymffurfio gyda pholisi cenedlaethol a deddfwriaeth sylfaenol. Cafodd y NMC yma eu cynnig yn unol â'r pwerau dirprwyo a roddwyd i swyddogion yng nghyfarfod y Pwyllgor Polisi Cynllunio ar 29ain Ionawr 2016. Cyhoeddwyd y NMC ar gyfer ymgynghori ffurfiol rhwng 26ain Ionawr a'r 9fed Mawrth 2017 a derbyniwyd tua 189 o ymatebion yn briodol. Anfonwyd yr holl ymatebion a dderbyniwyd (yn unol â'r gofynion gweithdrefnol) ymlaen i'r Arolygwyr i'w hystyried. Wedi ystyried yr ymatebion yma cynhaliodd yr Arolygwyr ail gylch gyda dau sesiwn gwrandawiad ar y 26ain a'r 27ain Ebrill 2017 oedd yn ymdrin â phynciau ffocws, yn cynnwys y Gymraeg, y berthynas rhwng amryfal bolisiau tai, tai fforddiadwy, dynodi safle arfaethedig i Deithwyr (Ynys Môn) a pholisïau perthynol i Brosiect Wylfa Newydd.

12. Ar ôl yr ail gylch o Sesiynau Gwrandawiad, cyhoeddodd y Cynghorau y gofrestr derfynol o Newidiadau Materion yn Codi a gafodd ei gyhoeddi yn Llyfrgell yr Archwiliad a'i anfon i'r Arolygwyr i'w hystyried wrth iddynt ffurfio eu Hadroddiad.

Adroddiad yr Arolygydd

13. Derbyniodd y Cynghorau Adroddiad rhwymol yr Arolygydd ar 30 Mehefin 2017. Mae'r Adroddiad yn canolbwyntio ar ddod i gasgliadau eglur a gefnogir gan farn resymegol. Eglurodd

yr Arolygydd yn y Cyfarfod Cyn Gwrandawiadau nad oedd gofyniad i adrodd yn unigol ar bob pwynt a godir mewn gwrthwynebiadau. Er hynny, mae'r Adroddiad yn crynhoi achosion gwrthwynebwyr pan fyddant yn berthnasol i ystyriaethau yn gysylltiedig â chadernid y Cynllun. Mae'r Adroddiad yn esbonio'n eglur pam mae'r Arolygydd, ar ol pwyso a mesur yr holl dystiolaeth a gyflwynwyd gan y Cynghroau a gan wrthwynebwyr, ac ar sail ei farn a'i arbenigedd proffesiynol, wedi dod i gasgliad penodol ynglyn â sut mae'r Cynllun yn bodloni'r gofynion statudol ar gyfer ei baratoi a'r profion cadernid.

14. Yn fras rhennir yr Adroddiad yn adrannau allweddol fel a ganlyn:

- Cyflwyniad – sy'n amlinellu diben yr archwiliad; sylwadau byr ar yr archwiliad a gynhaliwyd ac esboniad cryno o strwythur yr adroddiad. Mae'r cyflwyniad hefyd yn rhoi casgliad cyffredinol sy'n crynhoi canlyniad yr Archwiliad.
- Gofynion gweithdrefnol – yn crynhoi'r broses paratoi cynllun ac yn dweud sut mae wedi bodloni gofynion Deddf a Rheoliadau.
- Penodau sy'n seiliedig ar destunau sy'n nodi'r prif bynciau, gan amlinellu rhesymau a chasgliadau'r Arolygydd – gweler paragraff 15 isod.
- Casgliad Cyffredinol – bod y Cynllun yn gadarn gyda newidiadau.

15. Mae'r Adroddiad yn ymdrin â'r dystiolaeth a gyflwynwyd gan y Cynghorau a gan wrthwynebwyr ynglyn â naw thema penodol, sy'n cynnwys: Strategaeth y Cynllun, gan gynnwys yr effaith ar yr iaith Gymraeg (rhan 3); Darpariaeth a Gwasgariad Tai (rhan 4); Darparu tai fforddiadwy, tai marchnad leol a thai penodol eraill (rhan 5); Llety Sipsiwn a Theithwyr (rhan 6), Yr economi a chyflogaeth gan gynnwys manwerthu a thwristiaeth (rhan 7); Mwynau a Gwastraff (rhan 8); Newid yn yr hinsawdd ac ynni adnewyddadwy (rhan 9); Yr amgylchedd naturiol ac adeiledig (rhan 10); a Seilwaith (rhan 11). Mae'r Adroddiad yn trafod y fframwaith fonitro, gweithredu ac adolygu'r Cynllun (rhan 12) ac wedi arwain at sawl newid er mwyn sicrhau fframwaith rymus i fonitro'r Cynllun yn flynyddol. Ym mhob rhan fe gofnodir yr ystyriaethau o berspecif y partion perthnasol, gan nodi pam mae'r Arolygwyr yn dod i'r casgliad ynglyn a'r angen neu beidio am Newidiadau Materion sy'n codi.

16. Casgliad yr Adroddiad rhwymol, yn ddarostyngedig i'r newidiadau a argymhellwyd yn Atodiad A ac Atodiad B i adroddiad yr Arolygydd, yw fod Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd Gwynedd a Môn 2011 - 2026 yn bodloni gofynion adran 64(5) o Ddeddf 2004 ac yn cwrdd â'r profion cadernid gweithdrefnol, cysondeb, priodoldeb ac effeithiolrwydd ym mharagraff 8.2.1 Llawlyfr Cynllun Datblygu Lleol (2015) a Pholisi Cynllunio Cymru. Mae'r Arolygwyr yn ystyried fod gan y Cynghorau dystiolaeth ddigonol i gefnogi Strategaeth y Cynllun ac maent wedi dangos fod yna ragolwg realistig y bydd yn cael ei gyflawni.

17. Mae Adroddiad yr Arolygydd, sy'n cynnwys crynodeb anhechnegol ohono, yn Atodiad 1b i'r adroddiad hwn. Mae'r Adroddiad yn cynnwys nifer o newidiadau rhwymol a argymhellir i gwrdd â gofynion cyfreithiol a statudol gan sicrhau fod y Cynllun yn cwrdd â'r Profion Cadernid. Mae'r newidiadau yn cynnwys newidiadau'r Arolygydd (a nodir gyda INMC) a'r NMC hynny a gefnogwyd gan yr Arolygydd. Mae'r Arolygydd hefyd yn amlygu rhai NMC a fyddai yn gwella eglurder, manylder a chyflwyniad y Cynllun. Nid oes unrhyw un o'r newidiadau a argymhellir gan yr Arolygydd yn yr adroddiad yn newid hanfod Strategaeth gyffredinol y Cynghorau. Mae eu goblygiadau o ran yr Arfarniad o Gynaliadwyedd a'r Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd wedi eu hasesu. Mae'r Arolygydd yn cydnabod bod y Cynghorau wedi cynnal a rhoi cyhoeddusrwydd i Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb o'r Cynllun er mwyn sicrhau ei fod

yn hybu cyfle cyfartal ac amrwyiaeth ac nad yw'n cael effaith niweidiol ar unrhyw bobl sy'n cael eu diogelu o dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010 nac yn gwahaniaethu yn eu herbyn.

18. Oherwydd cyflwynwyd y Cynllun i'w archwilio cyn mis Ebrill 2016 nid oes rhaid iddo gyd-fynd yn uniongyrchol â'r nodau llesiant a amlygwyd yn y Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol. Fodd bynnag, mae'r Arolygydd wedi ystyried y fframwaith deddfwriaethol wedi'i ddiweddaru a'r ffyrdd o weithio a amlinellir yn adran 5 y Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol. Mae'r Cynghorau hefyd wedi dangos bod y Cynllun yn cyd-fynd â'r nodau llesiant a amlygwyd. Ym marn yr Arolygydd, bydd y Cynllun, fel y'i haddaswyd, yn cyfrannu tuag at lesiant economaidd, cymdeithasol, amgylcheddol a diwylliannol Cymru ac, yn yr ystyr hon, mae'n fodlon ei fod yn cydymffurfio â'r egwyddor drosfwaol o gyflawni datblygu cynaliadwy.

19. Mae'r Adroddiad yn ystyriaeth gynllunio berthnasol ar gyfer dibenion rheoli datblygu ac felly bydd ei argymhellion yn cael eu cymhwyso wrth asesu ceisiadau cynllunio o'r dyddiad y bydd yn cael ei dderbyn. Mae'n ofynnol i'r Cynghorau ymgorffori'r Newidiadau rhwymol sydd yn Adroddiad yr Arolygydd yn y Cynllun.

20. Mae'r Rheoliadau Cynllun Datblygu Lleol yn rhoi dyletswydd ar y Cynghorau i fabwysiadu'r Cynllun cyn pen wyth wythnos o dderbyn Adroddiad yr Arolygydd. Yn unol â'r Rheoliadau, gwnaed Adroddiad yr Arolygydd yn gyhoeddus gan roi gwybod i'r rhai fu'n cymryd rhan ac a ymgynghorwyd â hwy, ynghyd â phartïon eraill gyda diddordeb ym mhroses y Cynllun. Bydd Adroddiad yr Arolygydd ar gael i'w archwilio ym mhrif swyddfeydd y Cynghorau, swyddfeydd yr Uned Polisi Cynllunio ar y Cyd ym Mangor, yr holl lyfrgelloedd cyhoeddus ac mae ar gael ar wefannau'r Cynghorau.

21. Ceir fersiwn gyfansawdd gyda newidiadau wedi eu 'marcio' fel dogfen gefndir i'r adroddiad yma. Ceir fersiwn gyfansawdd lân o'r Cynllun, sy'n ymgorffori'r newidiadau a argymhellwyd ac a gefnogwyd gan yr Arolygwyr, yn Atodiad 1c i'r adroddiad hwn. Mae'r olaf hefyd yn cynnwys y newidiadau canlyniadol sydd eu hangen o ran rhifo polisi a pharagraffau.

Beth yw'r gofynion statudol?

22. Fel yr amlygwyd uchod, yn unol â rheoliadau statudol mae'n ofynnol fod y ddau Gyngor yn mabwysiadu'r Cynllun, fel y newidwyd gan adroddiad rhwymol yr Arolygwyr, drwy benderfyniad gan y ddau Cyngor. Er mwyn osgoi amheuaeth, mae'n rhaid i'r ddau Gyngor fabwysiadu er mwyn i'r Cynllun gael statws fel cynllun datblygu statudol. Rhaid i hyn gael ei wneud cyn pen wyth wythnos o dderbyn Adroddiad terfynol yr Arolygydd (a dderbyniwyd ar 30 Mehefin 2017). Daw'r Cynllun yn weithredol ar y dyddiad y caiff ei fabwysiadu gan y ddau Gyngor. Mae hyn yn golygu y bydd ganddynt set o bolisiau cyfredol i hwyluso darpariaeth datblygu newydd sydd ei angen i gwrdd ag anghenion eu cymunedau lleol gan alluogi'r Cynghorau i gyflawni eu strategaethau tai a datblygu economaidd.

23. Nid yw'r Cynghorau yn gallu gwrthod argymhellion yr Arolygydd a newid y Cynllun. Nid yw'r Cynghorau yn gallu cytuno i fabwysiadu rhannau o'r Cynllun. Cyfyngwyd penderfyniad y Cyngor i fabwysiadu'r Cynllun neu i beidio mabwysiadu'r Cynllun.

Beth os yw'r Cynghorau yn penderfynu peidio mabwysiadu'r Cynllun?

24. Mae Ddeddf Cynllunio a Phrynu Gorfodol (2004) yn gofyn fod yr holl awdurdodau cynllunio lleol yn paratoi ac yn parhau i adolygu Cynllun ar gyfer eu hardaloedd unigol. Os yw'r Cynghorau ddim yn mabwysiadu'r Cynllun fe fyddent ym methu â chydymffurfio gyda'r gofyniad hwn. Os penderfynnir i beidio mabwysiadu'r Cynllun yma byddai'n rhaid iddynt baratoi cynllun newydd er mwyn gallu gydymffurfio gyda'r gofyniad statudol i gael cynllun datblygu lleol ar gyfer yr ardal. Byddai hynny'n golygu dechrau ar y broses o baratoi'r Cynllun unwaith yn rhagor, gan gynnwys ymgymryd â'r Arfarniad o Gynaliadwyedd, Asesiad Amgylcheddol Strategol a'r Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd. Ni fedrant fethu unrhyw gamau statudol (a ddisgrifir ym mharagraffau 2 a 5 uchod). Byddai methu ymgymryd a cham statudol yn golygu y byddent yn agored i heriau cyfreithiol, cwynion a chostau posib yn eu herbyn.

25. Byddai penderfyniad i beidio mabwysiadu'r Cynllun felly yn golygu na fyddai yna gynllun datblygu cyfoes ar gyfer ardal y Cynllun. Felly, byddent yn gorfod parhau i ddibynnu ar yr hen gynlluniau datblygu y cyfeiriwyd atynt ym mharagraff 4 uchod am bum i chwe mlynedd.

26. Mae gan y senario o beidio mabwysiadu'r Cynllun risgiau arwyddocaol posib cymdeithasol, economaidd ac ariannol i'r Cynghorau. Mae'r risgiau hyn yn gysylltiedig â diben y cynllun datblygu lleol ac y gofyniad cyfreithiol i gael cynllun cyfoes, yn ogystal â'r broses gyfreithiol sydd rhaid cydymffurfio ag ef i llunio cynllun (sy'n aml yn cymryd 5 i 6 o flynyddoedd i'w cwblhau).

27. Pwrpas y Cynllun ydi darparu fframwaith bolisi sy'n hyrwyddo datblygiadau amrywiol sy'n cwrdd â gofynion cymdeithasol, economaidd ac amgylcheddol yr ardal yn ystod cyfnod o 15 mlynedd. Byddai'r Cynllun mabwysiedig yn tywys datblygiad priodol i lefydd priodol. Os nad oes Cynllun cyfoes wedi ei fabwysiadu fe fydd hi'n anodd i'r Cynghorau atal datblygiad, fel tai, rhag lleoli mewn llefydd a allai gael ardrawiadau cymdeithasol a diwylliannol sylweddol ar gymunedau.

28. Mae'n rhaid i Gynghorau sicrhau bod digon o dir ar gael neu y bydd digon o dir ar gael yn y dyfodol i ddarparu cyflenwad 5 mlynedd o dir ar gyfer tai. Astudiaeth Argaeledd Tir ar gyfer Tai yw'r ffordd i Gynghorau ddangos bod ganddynt gyflenwad o dir ar gyfer tai am 5 mlynedd. Mae'n rhaid cofnodi casgliadau'r Astudiaeth yn Adroddiad Monitro Blynyddol y cynlluniau datblygu lleol.

29. Er mwyn gallu defnyddio fformiwla Llywodraeth Cymru i fesur yr argaeledd o dir ar gyfer tai mae'n rhaid cael cynllun datblygu lleol wedi ei fabwysiadu neu gynllun datblygu unedol cyfoes wedi ei fabwysiadu. Ar hyn o bryd, nid oes gan yr un o'r ddau Gyngor gynllun datblygu mabwysiedig cyfoes o ran mesur cyflenwad y tir ar gyfer tai. Felly, yn dechnegol nid oes ganddynt gyflenwad o dir ar gyfer tai. Mae yna risgiau gwirioneddol yn gysylltiedig â hyn. Mae polisiau perthnasol ynglyn a'r cyflenwad o dai yn y cynlluniau presennol yn fregus oherwydd bod Polisi Cynllunio Cymru yn dweud yn glir bod yna ragdybiaeth o blaid datblygiad cynaliadwy os nad all Awdurdod Cynllunio Lleol ddangos bod ganddo gyflenwad 5 mlynedd o dir ar gyfer tai. Golyga hyn y dylid rhoi caniatâd i ddatblygiad oni bai byddai unrhyw effeithiau anffafriol o wneud hynny yn sylweddol ac yn amlwg yn gorbwyso manteision o gael mwy o unedau tai yn yr ardal. Golyga hyn bod yna bosibilrwydd gweld datblygiadau tai marchnad agored yn cael caniatad ar safleoedd sydd ddim du mewn i ffiniau datblygu yn y cynlluniau presennol na'r cynllun datblygu lleol.

30. Ceir nifer o enghreifftiau ar draws Cymru a Lloegr lle mae datblygu cynaliadwy wedi cael caniatad yn groes i ffiniau datblygu, gwerth tirwedd, defnydd cyflogaeth, polisïau tai fforddiadwy ac ati. Ceir nifer sylweddol o engrheifftiau o benderfyniadau apel, gyda mwy yn dod i'r amlwg bob mis, sydd i gyd yn cadarnhau lle bo awdurdod yn methu dangos cyflenwad 5 mlynedd o dir ar gyfer tai mae eu polisiau cyflenwad tai nhw wedi dyddio. Oherwydd y senario yma ni fyddai'r Cynghorau yn gallu rhoi sicrwydd ymlaen llaw i gymunedau am leoliad datblygiadau tai a byddai mwy a mwy o'r penderfyniadau yn cael eu gwneud gan yr Arolygiaeth Cynllunio neu'r Gweinidog yn sgil apeliadau cynllunio.

31. Byddai penderfyniad i beidio mabwysiadu'r Cynllun Datblygu Lleol yn golygu byddai'r risg uchod yn bodoli am nifer o flynyddoedd, sef y cyfnod a fyddai angen i baratoi cynllun datblygu lleol newydd. Mae'r broses o baratoi'r cynllun presennol wedi cymryd 6 mlynedd.

32. Mae paratoi'r Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd wedi golygu gwariant o £1,042,678 (heb gynnwys costau staff dros 5 i 6 mlynedd). Mae'r gost yma yn gysylltiedig ag ymgymryd amryfal asesiadau, sicrhau fod y Cynllun wedi ei atgyfnerthu gan sail dystiolaeth gref, ymgymryd â chyfres o ymgynghoriadau cyhoeddus ac ymarferion ymgysylltu, yn ogystal ag Archwiliad Cyhoeddus. Felly, byddai penderfyniad i beidio â mabwysiadu'r Cynllun a'r gofyniad statudol i gael cynllun datblygu lleol newydd/ amgen yn ei le yn cael effaith ariannol uniongyrcho o dros £500,000 yr un i'r ddau Awdurdod (sef amcan o gost y broses o baratoi cynllun arall ar y cyd). Pwysleisir mai amcan o gost y broses ar y cyd ydi hyn, ac y gall y gost o orfod paratoi cynllun i un Cyngor yn unig fod hyd at £1,000,000.

33. Os nad yw'r Cynghorau yn mabwysiadu'r Cynllun, yna mae gan Llywodraeth Cymru bwerau sylweddol i ymyrryd a chymeradwyo'r Cynllun ar ran y Cynghorau os yw'n ystyried fod hyn yn briodol ac i godi tâl ar y Cyngor am unrhyw wariant a achoswyd o wneud hyn.

Gofynion Ychwanegol

34. Yn unol â Rheoliadau y Cynllun Datblygu Lleol, pan fo Cyngor yn mabwysiadu ei Gynllun, mae'n ofynnol iddo lunio a chyhoeddi Datganiad Mabwysiadu, sydd hefyd yn ymgorffori datganiad sy'n ymwneud â'r AG/AAS. Mae copi o hon yn Atodiad 1ch i'r adroddiad yma.

35. Mae hefyd gofyn fod y AG/AAS terfynol yn cael ei gyhoeddi ochr yn ochr gyda'r Cynllun Mabwysiedig. Mae'r adroddiad AG/AAS wedi ei ddiweddaru i ystyried y newidiadau a argymhellir gan yr Arolygydd ac mae copi yn Atodiad 1d i'r adroddiad hwn. Mae'r adroddiad Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd wedi ei ddiweddaru i ystyried y newidiadau a argymhellir gan yr Arolygydd ac mae copi yn Atodiad 1dd i'r adroddiad hwn

Camau i'w cymryd os fydd y Cynghorau unigol yn penderfynu mabwysiadu'r Cynllun

36. Yn ddarostyngedig i benderfyniad y Cynghorau i fabwysiadu'r Cynllun yn ffurfiol, ac yn unol â Rheoliadau'r Cynllun Datblygu Lleol, bydd hysbysiad o'r Cynllun Mabwysiedig a'r dogfennau cefnogol yn cael ei gyhoeddi drwy hysbysiad statudol. Bydd Hysbysiad a/neu dogfennau hefyd yn cael eu hanfon i bartion sydd â diddordeb, rhanddeiliaid a'r rhai a ymgynghorwyd â hwy sydd wedi cymryd rhan, neu sydd wedi gofyn am gael gwybod am broses paratoi'r cynllun. Bydd y Cynllun Mabwysiedig a'r dogfennau cefnogi hefyd ar gael i'w gweld ym mhrif swyddfeydd y Cynghorau ac ar eu gwefannau. Bydd y Cynllun wedyn yn ddarostyngedig i

gyfnod herio chwe wythnos i'r Uchel Lys fel a ddarparwyd gan adran 113 o Ddeddf Cynllunio a Phrynu Gorfodol 2004.

37. Wedi ei fabwysiadu, daw'r Cynllun yn gynllun datblygu statudol i ardal Awdurdod Cynllunio Lleol Gwynedd ac Ynys Môn. Bydd yr holl gynlluniau datblygu mabwysiedig sy'n bodoli a'r dogfennau eraill a nodir ym mharagraff 5 yn cael eu canslo.

38. Trefnir cyfarfodydd briffio i aelodau cyn gynted â phosib i amlinellu prif bolisïau a darpariaethau'r Cynllun.

39. Yn dilyn ei fabwysiadu, bydd gofyniad statudol ar y Cynghorau i baratoi a chyflwyno Adroddiad Monitro Blynyddol (AMB) ar y Cynllun i Lywodraeth Cymru. Bydd y AMB yn archwilio os yw polisïau'r Cynllun yn cael eu gweithredu yn gywir, bod dyraniadau defnydd tir yn cael eu cyflawni ac os oes angen adolygu unrhyw bolisiau. Bydd gofyn i'r Cyngor gynnal adolygiad llawn o'r Cynllun ymhen pedair blynedd ar ôl ei fabwysiadu.

40. Mae gan y Cyngor nifer o Ganllawiau Cynllunio Atodol (CCA) a baratowyd yn atodol i'r polisïau oedd yn y cynlluniau mabwysiedig blaenorol a restrir ym mharagraff 4. I sicrhau bod cydymffurfiad gyda pholisïau'r Cynllun cynhelir adolygiad ohonynt cyn gynted â bo hynny'n ymarferol wedi mabwysiadu'r Cynllun, i asesu pa rai o'r rhain y gellid parhau i'w defnyddio mewn penderfyniadau rheoli datblygu i aros am baratoi CCA newydd i atodi at bolisïau'r Cynllun. Mae Atodiad 9 i'r Cynllun yn cynnwys rhestr o'r CCA sy'n rhaid eu cael i gefnogi a helaethu'r polisïau yn y Cynllun. Mae'r rhaglen ar gyfer eu paratoi wedi adnabod blaenoriaethau, e.e. CCA newydd i ddweud sut fydd polisiau sy'n cefnogi'r iaith Gymraeg, darparu tai marchnad leol, tai fforddiadwy. Mae Fframwaith Fonitro y Cynllun a welir ym mhennod 7 y Cynllun sicrhau caiff datblygiad y CCA ei wireddu. Bydd datblygiad yr holl CCA yn amodol i ymgynghoriad cyhoeddus a chymeradwyaeth. Gall CCA ychwanegol i'r rhestr yn Atodiad 9 y Cynllun hefyd gael eu paratoi yn ystod cyfnod y Cynllun pan a phryd fo angen yn dilyn mabwysiadu'r Cynllun.

ARGYMHELLIAD

Bod y Cyngor yn:

i. **mabwysiadu Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd Gwynedd ac Ynys Môn 2011 i 2026 fel a ddiwygwyd gan newidiadau a argymhellwyd gan yr Arolygydd yn yr adroddiad ar yr Archwiliad (dyddiedig 30 Mehefin 2017).**
ii. **cyhoeddi'r Cynllun a fabwysiadwyd, y Datganiad Mabwysiadu, Adroddiad AG/AAS terfynol a'r adroddiad ARhC.**
iii. **yn rhoi awdurdod dirprwyedig i swyddogion i gywiro unrhyw wallau teipio a gramadegol, i ymdrin ag unrhyw fân faterion cywirdeb neu gamgymeriadau yn ogystal ag ymgymryd ag unrhyw faterion cyflwyno eraill angenrheidiol a newidiadau canlyniadol (sydd eu hangen yn dilyn y newidiadau argymehllir yn unol a pharagraff 1.10 yn adroddiad yr Arolygydd), cyn cyhoeddiad terfynol Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd Gwynedd ac Ynys Môn.**
iv. **bod y Canllawiau Cynllunio Atodol a gafodd eu mabwysiadu i gefnogi'r cynlluniau datblygu presennol a gyfeirir atynt ym mharagraff 40, yn parhau i fod yn ystyriaethau perthnasol wrth benderfynu ar geisiadau cynllunio, lle mae'n briodol, nes eu bod yn cael eu disdoli gan rai newydd neu'n cael eu tynnu'n ol.**

Atodiadau

1a Rôl Aelodau yn y broses
1b Adroddiad yr Arolygydd
1c Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd yn ymgorffori newidiadau'r Arolygydd
1ch Datganiad Mabwysiadu drafft
1d Adroddiad Arfarniad Cynaliadwyedd terfynol
1dd Adroddiad Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd terfynol

Dogfen gefndir

Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd (newidiadau arfaethedig wedi eu dangos)

This page is intentionally left blank

ATODIAD 1 – CYFLEOEDD I AELODAU YN YSTOD CAMAU ALLWEDDOL YN Y BROSES PARATOI'R CYNLLUN DATBLYGU LLEOL AR Y CYD

Paratoi'r Cynllun Cyfranogiad Cyhoeddus, sef ail ran y Cytundeb Cyflawni

1. Ymgynghori cyhoeddus: 14 Ebrill 2011 – 2 Mehefin 2011;

2. Cyngor Sir Ynys Môn a Chyngor Gwynedd yn cymeradwyo'r Cytundeb Cyflawni ar 13 Medi a 20 Hydref 2011, yn y drefn honno.

Adolygu'r sail dystiolaeth a phenderfynu ar weledigaeth, amcanion, a strategaeth

3. Cyfnod cyfranogiad cyhoeddus: 8 Tachwedd 2011 – 31 Ionawr 2012;

4. Seminarau i holl Gynghorwyr: 25 Tachwedd 2011 (Ynys Môn); 5 Rhagfyr 2011 (Gwynedd); 7 Rhagfyr 2011 (Gwynedd);

5. Panel Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd, Pwyllgor Polisi Cynllunio ar y Cyd, Bwrdd Cyngor Gwynedd, Bwrdd Comisiynwyr Ynys Môn er mwyn cael penderfyniad am y cyfeiriad strategol.

Datblygu'r ddogfen Hoff Strategaeth

6. Seminarau i holl Gynghorwyr am bynciau amrywiol: Hydref 2012, Rhagfyr 2012, Ionawr 2013;

7. Panel Cynllun Datblygu Lleol ar y cyd, Pwyllgor Polisi Cynllunio ar y Cyd, Cabinet Cyngor Gwynedd, Pwyllgor Gwaith Cyngor Sir Ynys Môn, gyda'r ddau olaf yn gwneud penderfyniad ar gynnwys yr Hoff Strategaeth.

Datblygu'r Cynllun Adnau

8. Pwyllgor Iaith: Hydref 2013 – gwybodaeth am y fethodoleg asesu effaith ieithyddol;

9. Penderfynodd y Pwyllgor Iaith i sefydlu Grwp Tasg a Gorffen - Cynllunio a'r iaith Gymraeg i gynnwys trawsdoriad o Gynghorwyr. Pwrpas y Grwp yma oedd rhoi mewnbwn ar ran Cyngor Gwynedd, i sicrhau fod amcanion strategol y Cyngor mewn cysylltiad â'r iaith Gymraeg yn cael eu bwydo i mewn i'r broses o ddatblygu polisïau cynllunio'r Cynllun Datblygu Lleol ar y cyd. Cafwyd Cyfarfodydd ym mis Tachwedd 2013 ac Ionawr 20014 - trafodaeth am y fethodoleg effaith ieithyddol, y sail dystiolaeth, datblygu proffiliau aneddleoedd i asesu effaith. Ni dderbyniwyd cynnig i ddiwygio'r fethodoleg nac awgrymiadau am ffynonellau tystiolaeth ychwanegol;

10. Seminarau i holl Gynghorwyr y ddwy Sir am faterion tai: Mai 2014;

11. Seminarau i holl Gynghorwyr a chynrychiolwyr Cynghorau Cymuned am faterion amrywiol: Hydref 2014, Tachwedd 2014;

12. Panel Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd: misol rhwng Gorffennaf 2013 – Tachwedd 2014 – ystyried y sylwadau a gafwyd am yr Hoff Strategaeth a chasgliadau tystiolaeth;

13. Cabinet Gwynedd a Phwyllgor Gwaith Cyngor Sir Ynys Môn yn derbyn adroddiad am gynnwys y Cynllun Adnau ac yn ei gefnogi: Rhagfyr 2014;

14. Pwyllgor Polisi Cynllunio ar y Cyd yn penderfynu ym mis Rhagfyr 2014 ar gynnwys y Cynllun Adnau, ac felly ei gadernid ar ôl ystyried y sylwadau, a'i gymeradwyo ar gyfer ymgynghoriad cyhoeddus.

Datblygu'r Cynllun i'w gyflwyno ar gyfer Archwiliad Cyhoeddus

15. Cyfnod yr ymgynghoriad cyhoeddus am y Cynllun Adnau: Chwefror – Mawrth 2015.

16. Panel Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd: i ystyried gwrthwynebiadau am bolisïau a chynigion y Cynllun Adnau a thystiolaeth i gynorthwyo adnabod Newid â Ffocws os yn briodol: Ebrill 2015 – Ionawr 2016.

17. Pwyllgor Polisi Cynllunio ar y Cyd yn penderfynu ym mis Ionawr 2016 ar Newidiadau â Ffocws i bolisïau a chynigion yn y Cynllun ar gyfer ymgynghoriad cyhoeddus ac i gyflwyno'r Cynllun Adnau efo'r Newid a Ffocws i'w Archwilio yn gyhoeddus.

18. Cyfnod yr ymgynghoriad cyhoeddus am y Newidiadau â Ffocws: Chwefror – Mawrth 2016.

19. Gwrandawiadau Cyhoeddus yn ystod yr Archwiliad Cyhoeddus: Medi – Tachwedd 2016 & Ebrill 2017.

20. Cyfnod yr ymgynghoriad cyhoeddus am Newidiadau Materion sy'n Codi: Ionawr – Mawrth 2017.

The Planning Inspectorate
Yr Arolygiaeth Gynllunio

Adroddiad i Gynghorau Gwynedd ac Ynys Môn	**Report to the Isle of Anglesey County Council and Gwynedd Council**
gan:	**by:**
Hywel Wyn Jones BA (Anrh) BTP MRTPI	**Hywel Wyn Jones BA (Hons) BTP MRTPI**
Richard Duggan BSc (Anrh) DipTP MRTPI	**Richard Duggan BSc (Hons) DipTP MRTPI**
Arolygwyr a benodir gan Weinidogion Cymru	**Inspectors appointed by the Welsh Ministers**
Dyddiad: 30 Mehefin 2017	**Date: 30 June 2017**

DEDDF CYNLLUNIO A PHRYNU GORFODOL 2004 (FEL Y'I DIWYGIWYD)

ADRAN 64

ADRODDIAD AR YR ARCHWILIAD O GYNLLUN DATBLYGU LLEOL AR Y CYD 2011 – 2026 YNYS MÔN A GWYNEDD

Cyflwynwyd y Cynllun i'w archwilio ar 18 Mawrth 2016

Cynhaliwyd Gwrandawiadau Archwilio rhwng 6 Medi ac 1 Tachwedd 2016 ac ar 26 a 27 Ebrill 2017

Cyf ffeil/File ref: LDP 515462

AHVS	Astudiaeth Hyfywedd Tai Fforddiadwy
AHNE	Ardal o Harddwch Naturiol Eithriadol
CIL	Ardoll Seilwaith Cymunedol
DAM	Mapiau Cyngor Datblygu
DCO	Gorchymyn Caniatâd Datblygu
DCWW	Dŵr Cymru Welsh Water
EIP	Rhaglen Ynys Ynni
ELR	Astudiaeth Adolygu Tir Cyflogaeth
EZ	Ardal Fenter
FCA	Asesiad Canlyniadau Llifogydd
GTANA	Asesiad o Anghenion Llety Sipsiwn a Theithwyr
HRA	Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd
CDLlC	Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd
LCA	Ardaloedd Cymeriad Tirwedd
LHMA	Asesiad o'r Farchnad Dai Leol
LIR	Adroddiad ar yr Effaith Leol
ACLl	Awdurdod Cynllunio Lleol
LTP	Cynllun Trafnidiaeth Lleol
MAC	Materion sy'n Arwain at Newid
NPS	Datganiadau Polisi Cenedlaethol
NRW	Cyfoeth Naturiol Cymru
PPW	Polisi Cynllunio Cymru
SA	Arfarniad o Gynaliadwyedd
SEA	Asesiad Amgylcheddol Strategol
SLA	Ardaloedd Tirwedd Arbennig
TAN	Nodyn Cyngor Technegol
TCPA	Deddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990
WBFG	Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015
WLIA	Asesiad o'r Effaith ar y Gymraeg
WSP	Cynllun Gofodol Cymru

Crynodeb Annhechnegol

Mae'r adroddiad hwn yn dod i'r casgliad, yn amodol ar y Materion sy'n Arwain at Newidiadau (MACs) argymelledig a amlinellir yn Atodiadau A a B, bod Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd (CDLl) 2011 - 2026 Ynys Môn a Gwynedd yn darparu sail briodol ar gyfer cynllunio'r Siroedd hyd at 2026. Mae gan y Cynghorau ddigon o dystiolaeth i ategu'r strategaeth ac maent wedi dangos bod gobaith realistig iddi gael ei chyflawni.

Mae angen nifer o newidiadau i fodloni gofynion cyfreithiol a statudol ac i sicrhau bod y Cynllun yn gadarn. Nid yw'r rhain yn newid byrdwn strategaeth gyffredinol y Cynghorau ac nid ydynt yn tanseilio'r Arfarniad o Gynaliadwyedd a gynhaliwyd ganddynt. Crynhoir y prif newidiadau fel a ganlyn:

- Cynnwys polisi newydd ar rôl ffiniau datblygu;
- Diwygio dosbarthiad tai newydd rhwng haenau'r hierarchaeth aneddiadau;
- Diwygio elfennau manwl y cyflenwad tai;
- Lleihau nifer y Clystyrau a diwygio'r cyfyngiadau ar eu twf;
- Dileu'r polisi ar gyflwyno datblygiadau tai fesul cam;
- Cyflwyno trywydd ar gyfer cyflenwi tai;
- Diwygio'r ffigur targed tai fforddiadwy i 1,572 a diwygio lefelau dangosol cyfraniadau gan ddatblygwyr;
- Diwygio'r ymagwedd at safleoedd eithriedig i gyd-fynd â'r polisi cenedlaethol;
- Mireinio'r darpariaethau cyfyngol mewn perthynas â thai amlfeddiannaeth;
- Egluro'r ymagwedd at lety ar ffurf campws ar gyfer gweithwyr adeiladu;
- Neilltuo safle ym Mhenhesgyn, Penmynydd fel safle ar gyfer Teithwyr, ac ehangu cwmpas y polisi ar safleoedd newydd ar gyfer Sipsiwn a Theithwyr;
- Diwygio'r ffigurau cyflenwad tir cyflogaeth;
- Cyflwyno polisi arbennig ar gyfer y safle yn Adwy'r Hafan, Pwllheli a'i ddileu o'r rhestr o safleoedd cyflogaeth a ddiogelir;
- Lleihau arwynebedd y tir yn Ystad Ddiwydiannol Griffin, Penrhyndeudraeth sy'n safle cyflogaeth a ddiogelir;
- Cyflwyno fframwaith polisi diwygiedig ar gyfer datblygiadau sy'n gysylltiedig â'r prosiect Wylfa Newydd;
- Diwygio ffiniau canol y dref ym Mangor a Biwmares;
- Diwygio'r polisïau ynni adnewyddadwy, gan gynnwys polisi newydd ar araeau solar ffotofoltäig, ac amlygu ardaloedd sy'n cynnig cyfle ar gyfer datblygiadau solar ffotofoltäig ar raddfa sirol;
- Newidiadau i eiriad polisïau er mwyn adlewyrchu polisi cynllunio cenedlaethol yn agosach a sicrhau eu heffeithiolrwydd; a
- Newidiadau i wella effeithiolrwydd y fframwaith monitro.

Mae'r holl newidiadau argymelledig wedi cael eu cyflwyno gan y Cynghorau mewn ymateb i faterion a drafodwyd yn ystod yr archwiliad. Gyda'r newidiadau argymelledig, mae'r Cynllun yn bodloni gofynion adran 64(5) Deddf 2004 a'r profion cadernid a amlinellir mewn polisi cenedlaethol.

Cynnwys

1	Cyflwyniad	3
2	Profion Gweithdrefnol	5
3	Strategaeth y Cynllun	7
4	Darpariaeth a Gwasgariad Tai	14
5	Darparu Tai Fforddiadwy, Tai Marchnad Leol a Thai Penodol eraill	22
6	Llety Sipsiwn a Theithwyr	27
7	Yr Economi a Chyflogaeth, gan gynnwys Manwerthu a Thwristiaeth	30
8	Mwynau a Gwastraff	43
9	Newid yn yr Hinsawdd ac Ynni Adnewyddadwy	45
10	Yr Amgylchedd Naturiol ac Adeiledig	48
11	Seilwaith	51
12	Monitro, Gweithredu ac Adolygu'r Cynllun	56
13	Casgliadau Cyffredinol	57

Atodiad A: Materion y Cyngor sy'n Arwain at Newidiadau

Atodiad B: Materion yr Arolygwyr sy'n Arwain at Newidiadau

1 Cyflwyniad

1.1. O dan delerau Adran 64(5) Deddf Cynllunio a Phrynu Gorfodol 2004, diben archwilio Cynllun Datblygu Lleol yn annibynnol yw pennu:

a) p'un a yw'n bodloni gofynion adrannau 62 a 63 y Ddeddf a rheoliadau o dan adran 77, a
b) ph'un a yw'n gadarn.

1.2. Mae'r adroddiad hwn yn cynnwys yr asesiad o Gynllun Datblygu Lleol ar y Cyd 2011 - 2026 Ynys Môn a Gwynedd (y cyfeirir ato o hyn ymlaen fel "y CDLlC" neu "y Cynllun") o ran y materion uchod, ynghyd ag argymhellion a'r rhesymau drostynt, fel sy'n ofynnol gan adran 64(7) y Ddeddf. Mae'r CDLlC a gyflwynwyd wedi cael ei baratoi yn unol â'r Ddeddf a Rheoliadau Cynllunio Gwlad a Thref (Cynlluniau Datblygu Lleol) (Cymru) 2005. Daeth Rheoliadau Cynllunio Gwlad a Thref (Cynlluniau Datblygu Lleol) (Cymru) (Diwygio) 2015 i rym ym mis Awst 2015. Mae'r rhain yn diwygio rheoliadau 2005 ac, oherwydd bod y newidiadau'n ymwneud yn bennaf â gweithdrefnau diwygio'r cynllun a'r cam safleoedd amgen, nid ydynt wedi dylanwadu ar yr archwiliad hwn.

1.3. Mae Pennod 2 Polisi Cynllunio Cymru (PPW) (Argraffiad 9, Tachwedd 2016) wedi cael ei diweddaru yng ngoleuni'r rheoliadau newydd ac mae Llawlyfr CDLl newydd[1] wedi cael ei gyhoeddi. Mae'r dogfennau hyn yn cynnwys y profion cadernid newydd, sef: p'un a yw'r Cynllun yn cydweddu; p'un a yw'r Cynllun yn briodol; a ph'un a fydd y Cynllun yn cyflawni. Rydym wedi asesu'r Cynllun yn erbyn y profion newydd hyn. Mae'r CDLlC wedi cael ei baratoi ar sail y profion blaenorol, ond oherwydd nad yw'r egwyddorion wedi newid, a bod yr archwiliad wedi rhoi digon o gyfle i wneud sylwadau o fewn y fframwaith a osodwyd gan y profion newydd, rydym yn fodlon nad yw'r newid hwn wedi bod yn anfanteisiol i'r rhain hynny a gymerodd ran yn y broses.

1.4. Ar ôl i'r sesiynau gwrandawiad cychwynnol gael eu cynnal, cyhoeddwyd argraffiad diweddaraf PPW a diwygiwyd Nodyn Cyngor Technegol (TAN) 4: Datblygiadau Manwerthu a Masnachol. Mae'r Cynghorau wedi gwneud sylwadau[2] ar oblygiadau'r newidiadau hyn i'r Cynllun. Rydym wedi asesu'r CDLlC yn erbyn y polisi cynllunio cenedlaethol diweddaraf a gyhoeddwyd.

1.5. Diben yr archwiliad yw pennu p'un a yw'r Cynllun yn gadarn, felly argymhellwn newidiadau yn yr adroddiad hwn dim ond lle mae angen clir i ddiwygio'r Cynllun yng ngoleuni'r gofynion cyfreithiol a/neu'r profion cadernid. Mae'r newidiadau cyfrwymol hyn wedi'u rhifo mewn teip **trwm** ac wedi'u cynnwys yn Atodiadau A a B yr adroddiad hwn. Rydym yn fodlon bod y newidiadau hyn yn unol â sylwedd y Cynllun cyffredinol a'i bolisïau, ac nad ydynt yn tanseilio'r Arfarniad o Gynaliadwyedd (SA) a'r prosesau cyfranogol a gynhaliwyd.

1.6. Ystyriwyd yr holl sylwadau a wnaed fel sy'n briodol, gan gynnwys y rhai hynny a wnaed mewn ymateb i'r Newidiadau â Ffocws a'r Materion sy'n Arwain at Newidiadau, a'r materion a godwyd yn ystod Gwrandawiadau'r archwiliad. Gan

[1] Llawlyfr ar Gynlluniau Datblygu Lleol – Argraffiad 2 (2015)
[2] Dogfen Archwiliad: DA036a

fod yr archwiliad yn canolbwyntio ar gadernid, nid yw ein hadroddiad yn cyfeirio'n benodol at y sylwadau unigol a wnaed ym mhob achos. Cyfeirir at faterion a godwyd gan sylwadau unigol dim ond lle yr ystyrir eu bod yn ymdrin â materion perthnasol sy'n ymwneud â chadernid y Cynllun. Mae newidiadau i'r Cynllun a geisiwyd gan unrhyw un a gyflwynodd sylwadau yn destun newid a argymhellir dim ond lle y canfuom, ar sail y dystiolaeth, fod newid o'r fath yn angenrheidiol i wneud y Cynllun yn gadarn.

1.7. Mae nifer o'r rhai a gyflwynodd sylwadau wedi cynnig safleoedd amgen i'r rhai a ddyrannwyd yn y Cynllun, a hynny'n fwyaf nodedig ar gyfer datblygiadau tai. Yr hyn sy'n ofynnol gan Awdurdod Cynllunio Lleol (ACLl) wrth baratoi CDLl yw ei fod yn cynhyrchu strategaeth, polisïau a dyraniadau sy'n gadarn. Mae'n debygol y bydd Awdurdod yn gallu bodloni anghenion ei gymuned mewn sawl ffordd, sydd oll yn gadarn yn unigol. Efallai y bydd rhai o'r farn nad yw'r dyraniadau yn y Cynllun yn cynnig y datrysiad gorau, ond gallwn ni argymell newidiadau dim ond pan fyddant yn angenrheidiol i wneud y Cynllun yn gadarn. Yn wir, Cynllun y Cynghorau ydyw ac nid ein rôl ni yw gwella'r hyn sy'n gynllun cadarn fel arall. Am y rheswm hwn, rydym wedi cyfeirio'n benodol at safleoedd yn yr Adroddiad hwn dim ond lle y bu angen er mwyn dod i gasgliad ar gadernid cyffredinol y Cynllun.

Newidiadau Ôl-adneuo

1.8. Cyn cyflwyno'r CDLlC i'w archwilio, ystyriodd y Cynghorau y sylwadau a dderbyniwyd a phenderfynasant wneud nifer o Newidiadau â Ffocws i'r Cynllun wedi'i adneuo. Hysbysebwyd y newidiadau hyn fel sy'n briodol ac ystyriwyd yr ymatebion. Yn y Cyfarfod Cyn-Gwrandawiad, cadarnhaodd y Cynghorau mai'r Cynllun yr oeddent eisiau iddo gael ei archwilio yw'r CDLlC wedi'i adneuo fel y'i haddaswyd gan y Newidiadau â Ffocws a'r Mân Newidiadau Golygyddol[3]. Gan fod y Newidiadau â Ffocws wedi bod yn destun ymgynghoriad a bod yr SA wedi cael ei adolygu lle y bo'r angen, fe'u derbynnir yn rhan o'r CDLlC a gyflwynwyd. Felly, y Cynllun wedi'i adneuo, fel y'i haddaswyd gan y Newidiadau â Ffocws a'r Mân Newidiadau Golygyddol, fu'r man cychwyn ar gyfer archwilio cadernid y Cynllun.

1.9. Diben yr archwiliad yw pennu p'un a yw'r Cynllun yn gadarn, felly argymhellwn newidiadau yn yr adroddiad hwn dim ond pan fo angen clir i ddiwygio'r Cynllun yng ngoleuni'r gofynion cyfreithiol a/neu'r profion cadernid. Drwy gydol yr archwiliad, cynhaliodd y Cynghorau atodlen Pwyntiau Gweithredu a oedd yn cynnwys newidiadau a awgrymodd y Cynghorau mewn ymateb i faterion a godwyd yn ystod yr archwiliad. Mae llawer o'r rhain wedi dod yn faterion sy'n arwain at newidiadau i'r Cynllun (MACs). Nid ydynt yn newid byrdwn a strategaeth y CDLlC. Roedd y MACs hyn yn destun ymgynghoriad cyhoeddus ffurfiol am 6 wythnos rhwng 26 Ionawr a 9 Mawrth 2017, ac ailaseswyd yr SA a'r Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd (HRA) yn rhan o'r broses hon hefyd[4]. Rydym wedi ystyried yr ymatebion i'r ymgynghoriad MAC wrth ysgrifennu ein hadroddiad. Y fersiwn hon o'r MACs yw'r sail i'r MACs a amlinellir yn Atodiad A yr adroddiad hwn. Mae'r MACs yn Atodiad A yn cynnwys mân newidiadau a

[3] Dogfennau a Gyflwynwyd CDLL.023 a CDLL.027
[4] Dogfennau Archwiliad DA041 a DA042

gyflwynwyd gan y Cynghorau er mwyn mireinio'r fersiwn wreiddiol, yn bennaf mewn ymateb i sylwadau a dderbyniwyd yn ystod yr ymgynghoriad cyhoeddus. Mae'r Cynghorau wedi cadarnhau nad yw'r mân newidiadau a gyflwynwyd ganddynt yn tanseilio'r prosesau cyfranogol a gynhaliwyd nac yn codi materion mewn perthynas â'r SA neu'r HRA. Mae'r MACs a amlygir mewn teip trwm yn Atodiadau A a B yn ffurfio'r sail i'n hargymhellion ac felly'n newidiadau cyfrwymol sy'n angenrheidiol i sicrhau cadernid y Cynllun. Rydym yn fodlon na fydd y MACs yn anfanteisiol i unrhyw bartïon ac na fyddant yn cael unrhyw effaith o bwys ar ganfyddiadau SA, Asesiad Amgylcheddol Strategol (SEA) neu HRA y Cynllun, na byrdwn cyffredinol y strategaeth neu'r polisïau yn y Cynllun.

1.10. Nid yw'r MACs nad ydynt wedi'u hamlygu yn angenrheidiol i wneud y Cynllun yn gadarn, ond maent wedi'u cynnwys oherwydd eu bod yn gwella eglurder a manwl gywirdeb. Cyfeirir at y MACs hyn yn yr adroddiad dim ond lle maent yn helpu i egluro'r materion sy'n cael eu trafod. Nid yw'r adroddiad hwn yn cyfeirio at MACs sy'n ymwneud â mân wallau golygyddol ac argraffyddol. Gallai'r Cynghorau wneud diwygiadau canlyniadol sy'n deillio o'r MACs.

1.11. Mae Atodiad B yn amlinellu Materion sy'n Arwain at Newid arfaethedig a chyfrwymol yr Arolygwyr. Ni chynigiwyd hyn gan y Cyngor, ond rydym wedi'i orfodi er mwyn sicrhau bod y Cynllun yn gadarn. Nid yw'r newid yn tanseilio'r prosesau SA, SEA a HRA a gynhaliwyd, ac nid yw ychwaith yn effeithio ar strategaeth y Cynllun.

2 Profion Gweithdrefnol

2.1. Mae'r CDLlC wedi cael ei baratoi yn unol â'r Cytundeb Cyflenwi (fel y'i diwygiwyd trwy gytundeb â Llywodraeth Cymru)[5] a'r Cynllun Cynnwys Cymunedau, fel y dangoswyd yn yr Adroddiad Ymgynghori. Ymgysylltodd y Cynghorau ag amrywiaeth eang o sefydliadau a'r cyhoedd ynglŷn â chreu strategaethau a dewisiadau amgen ac amlygu materion allweddol. Cynhaliodd y Cynghorau gyfres o weithdai, seminarau a chyfarfodydd i ymgysylltu â rhanddeiliaid, yn ogystal â chysylltu â nifer o grwpiau'n uniongyrchol, gan gynnwys rhai a oedd yn cynrychioli pobl ifanc a'r henoed, a grŵp anabledd[6]. Ystyriwn fod gofynion y Cynllun Cynnwys Cymunedau wedi cael eu bodloni.

2.2. Mae'r Cynllun a'r holl brif newidiadau arfaethedig a wnaed i'r Cynllun wedi'i adneuo wedi bod yn destun ymgynghori a hysbysebu. Felly, mae'r Cynllun yn cydymffurfio â gofynion Rheoliadau Cynllunio Gwlad a Thref (Cynlluniau Datblygu Lleol) (Cymru) 2005 (fel y'u diwygiwyd) yn hyn o beth.

2.3. Mae'r Cynllun wedi bod yn destun SA, gan gynnwys SEA[7]. Mae'r SA yn darparu crynodeb o'r dewisiadau amgen strategol a ystyriwyd, yn ogystal â chrynodeb o'r rhesymau pam na chawsant eu derbyn. Mae newidiadau ychwanegol a gynigiwyd gan y Cynghorau yn rhan o'r broses archwilio wedi cael eu profi yn yr

[5] Dogfen a Gyflwynwyd: CDLL.022
[6] Dogfen a Gyflwynwyd: CDLL.020
[7] Dogfen a Gyflwynwyd: CDLL.007

un modd, lle y bo'r angen, am unrhyw effeithiau ar yr SA a'r SEA[8]. Rydym yn fodlon bod y broses SA/SEA a gynhaliwyd yn gadarn ac yn bodloni'r gofynion gweithdrefnol a chyfreithiol.

2.4. Yn unol â'r Gyfarwyddeb Cynefinoedd[9], cynhaliwyd Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd (HRA) o'r Cynllun[10], ac fe'i hadolygwyd fel y bo'r angen yng ngoleuni newidiadau a gynigiwyd yn ystod yr archwiliad[11]. Rydym yn fodlon bod canlyniadau'r Sgrinio HRA yn dangos nad oes angen Asesiad Priodol. Felly, gellir dod i'r casgliad na fydd gweithredu'r Cynllun yn debygol o gael effaith arwyddocaol ar gyfanrwydd y safleoedd Ewropeaidd o fewn ardal y cynllun neu ardaloedd cyfagos (naill ai ar ei ben ei hun neu mewn cyfuniad â chynlluniau neu brosiectau eraill).

2.5. Mae Dyletswydd Cydraddoldeb y Sector Cyhoeddus yn mynnu bod y Cynghorau'n rhoi ystyriaeth briodol i'r angen i ddileu gwahaniaethu, hybu cyfle cyfartal a meithrin perthynas dda rhwng gwahanol gymunedau. Mae'r Cynghorau wedi cynnal a rhoi cyhoeddusrwydd i Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb[12] o'r CDLlC er mwyn sicrhau bod materion cydraddoldeb wedi cael eu hystyried drwy gydol y broses o baratoi'r Cynllun. Bu'r broses hon yn un ailadroddus er mwyn sicrhau bod y CDLlC yn hybu cyfle cyfartal ac amrywiaeth ac nad yw'n cael effaith niweidiol ar unrhyw bobl sy'n cael eu diogelu o dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010 nac yn gwahaniaethu yn eu herbyn.

2.6. Mae Deddf Cynllunio (Cymru) 2015 yn gosod cyfres o newidiadau deddfwriaethol i ddiwygio'r system gynllunio yng Nghymru er mwyn sicrhau ei bod yn deg, yn gydnerth ac yn galluogi datblygiad. Mae Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 yn gosod dyletswydd i wella llesiant economaidd, cymdeithasol, amgylcheddol a diwylliannol Cymru, yn unol â'r egwyddor datblygu cynaliadwy. Oherwydd cyflwynwyd y Cynllun cyn mis Ebrill 2016, nid oes rhaid iddo gyd-fynd yn uniongyrchol â'r nodau llesiant a amlygwyd yn y Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol. Fodd bynnag, rydym wedi ystyried y fframwaith deddfwriaethol wedi'i ddiweddaru a'r ffyrdd o weithio a amlinellir yn adran 5 y Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol. Mae'r Cynghorau hefyd wedi dangos[13] bod y Cynllun yn cyd-fynd â'r nodau llesiant a amlygwyd. Yn wir, bydd y Cynllun, fel y'i haddaswyd, yn cyfrannu tuag at lesiant economaidd, cymdeithasol, amgylcheddol a diwylliannol Cymru ac, yn yr ystyr hon, rydym yn fodlon ei fod yn cydymffurfio â'r egwyddor drosfwaol o gyflawni datblygu cynaliadwy.

2.7. Mae argraffiad 9 PPW, a gyhoeddwyd yn hwyr yn ystod yr archwiliad, yn datgan ym mharagraff 2.1.5 y dylai 10 mlynedd o leiaf o gyfnod CDLl fod yn weddill ar adeg ei fabwysiadu. Yn yr achos hwn, byddai'r Cynllun yn parhau hyd at 2026. Mae wedi cymryd sawl blwyddyn i gael y Cynllun yn barod i'w gyflwyno, a bu oedi ychwanegol yn angenrheidiol yn ystod y broses archwilio. Fel y cyfryw, ac

[8] Dogfennau Archwiliad: DA021 a DA041
[9] Cyfarwyddeb Cynefinoedd yr Undeb Ewropeaidd (92/43/EEC)
[10] Dogfen a Gyflwynwyd: CDLL.008
[11] Dogfennau Archwiliad: DA019 a DA042
[12] Dogfennau a Gyflwynwyd: CDLL.009 a CDLL.009A
[13] Dogfen Sesiynau Gwrandawiad: SG016, Pwynt Gweithredu S16/PG41

o gofio'r angen dybryd am gynllun datblygu cyfredol i hwyluso ac arwain twf yn yr ardal, nid yw'n gwneud synnwyr, yn ein barn ni, i ddyfarnu nad yw'r Cynllun yn gadarn ar y sail nad yw'r cyfnod sy'n weddill yn bodloni'r gofyniad hwnnw.

Casgliad

2.8. Cydymffurfiwyd â'r gofynion gweithdrefnol a chyfreithiol perthnasol.

3 Strategaeth y Cynllun

3.1. Y Cynllun hwn yw'r Cynllun Datblygu Lleol cyntaf i'w gynhyrchu ar y cyd gan ddau awdurdod cynllunio lleol. Fe'i harweiniwyd gan Uned o swyddogion o'r ddau Awdurdod sy'n adrodd i Aelodau'r ddau Gyngor. Mae'r cynllun yn ymdrin ag eithafoedd gogledd-orllewinol y wlad, gan ymestyn dros Ynys Môn a'r rhan honno o Wynedd sydd y tu allan i Barc Cenedlaethol Eryri. Mae'r ddwy sir wedi'u gwahanu gan Afon Menai ac wedi'u cysylltu gan ddwy bont.

3.2. Ardal wledig yn bennaf yw ardal y Cynllun, y mae llawer ohoni'n dirwedd o ansawdd uchel, gan gynnwys 2 Ardal o Harddwch Naturiol Eithriadol (AHNE) ac Ardaloedd Tirwedd Arbennig (SLA) a ddynodwyd yn lleol. Mae'r ardal yn cydffinio â Pharc Cenedlaethol Eryri hefyd. Mae sawl rhan o ardal y Cynllun, gan gynnwys ardaloedd arfordirol eang, yn gyrchfannau poblogaidd i dwristiaid ac mae'r diwydiant twristiaeth yn gwneud cyfraniad sylweddol at economi Ynys Môn a Gwynedd. Mae ardal y Cynllun hefyd yn cynnwys nifer o Ardaloedd Cadwraeth Arbennig ac Ardaloedd Gwarchodaeth Arbennig, safle RAMSAR a nifer o Safleoedd o Ddiddordeb Gwyddonol Arbennig sy'n ardaloedd pwysig ar gyfer cadwraeth natur. Mae Ynys Môn gyfan wedi'i dynodi gan UNESCO yn Geobarc Byd-eang (Geobarc Byd-eang GeoMôn) i gydnabod y ddaeareg eithriadol a geir ar yr Ynys. Mae'r amgylchedd hanesyddol yn cynnwys 2 Safle Treftadaeth y Byd UNESCO, sawl ardal gadwraeth, a thirweddau, parciau a gerddi hanesyddol. Mae'r iaith Gymraeg a dylanwadau diwylliannol cysylltiedig yn nodwedd amlwg o ardal y Cynllun, ond mae tystiolaeth o ddirywiad sylweddol yng nghanran y siaradwyr Cymraeg ar draws ardal y Cynllun.

3.3. Mae'r Cynllun yn amlygu nifer o faterion allweddol y mae angen mynd i'r afael â hwy ar draws amrywiaeth o bynciau, gan gynnwys cynhyrchedd isel yr economi leol a phoblogaeth sy'n heneiddio o ganlyniad i fewnfudo i ardaloedd sy'n gyrchfannau ymddeol poblogaidd ynghyd â cholli preswylwyr ifanc, economaidd weithgar.

3.4. Mae'r Cynghorau wedi awgrymu newidiadau i rannau cyflwyniadol y Cynllun sy'n ceisio hepgor darnau diangen o destun, sicrhau bod y rhannau hynny'n cael eu diweddaru yn barod ar gyfer mabwysiadu'r Cynllun, a sicrhau eu bod yn adlewyrchu'r dystiolaeth ddiweddaraf a'u bod yn gyson â gweddill y Cynllun. Gyda'i gilydd, mae'r newidiadau hyn (**NMC1-NMC54**) yn sicrhau eglurder a chydlyniad y Cynllun ac fe'u hargymhellir. Cynigiwyd newidiadau hefyd i sawl un o'r atodiadau sy'n ategu'r Cynllun. Mae rhai o'r rhain (**NMC339**, **NMC340**, ac **NMC343**-**NMC357**) yn angenrheidiol i sicrhau effeithiolrwydd y Cynllun ac i sicrhau bod y Cynllun yn adlewyrchu'r dystiolaeth ddiweddaraf a'i fod yn gyson yn fewnol, felly fe'u hargymhellir.

Gweledigaeth, Amcanion ac Egwyddorion y Strategaeth

3.5. Mae'r rhan fwyaf o ardal y Cynllun o fewn Ardal Cynllun Gofodol Gogledd-orllewin Cymru (Eryri a Môn), fel y'i hamlygir yng Nghynllun Gofodol Cymru (WSP), ac mae ei heithafion deheuol o fewn Ardal Canolbarth Cymru. Mae Gweledigaeth y CDLlC yn adlewyrchu blaenoriaethau WSP ar gyfer yr ardaloedd. Mae'r Weledigaeth yn ceisio sicrhau, erbyn diwedd cyfnod y Cynllun, y bydd y ddwy Sir yn cael eu cydnabod am eu cymunedau egnïol a bywiog sy'n dathlu eu diwylliant, treftadaeth ac amgylchedd unigryw, ac am fod yn lleoedd y mae pobl yn dewis byw a gweithio ynddynt ac ymweld â hwy. Mae'r Cynllun yn amlinellu gweledigaeth wedi'i theilwra ar gyfer pob un o'r aneddiadau mwyaf, yn ogystal â gweledigaeth ar gyfer yr ardaloedd gwledig cyfan a'r aneddiadau llai. Mae'r CDLlC yn ceisio gwireddu ei weledigaeth trwy 19 amcan strategol wedi'u casglu ynghyd yn 5 thema gyffredinol sy'n ymdrin â chymunedau, byw'n gynaliadwy, yr economi, tai, a'r amgylchedd naturiol ac adeiledig. Mae polisïau strategol a manwl y Cynllun yn gysylltiedig ag un neu fwy o'r amcanion ac yn darparu fframwaith cynhwysfawr i ymdrin â'r materion a amlygwyd.

3.6. Wrth baratoi'r Cynllun, mae'r Cynghorau wedi gweithio gyda'u hawdurdodau cyfagos yn unigol a thrwy fframweithiau rhanbarthol i ystyried materion trawsffiniol a materion cyd-destunol ehangach. Cynhaliwyd nifer o weithdai i drafod goblygiadau trawsffiniol y materion a ddaeth i'r amlwg wrth baratoi'r CDLlC[14]. Mae'r broses o baratoi'r Cynllun wedi cynnwys ystyried dewisiadau amgen rhesymol yn ymwneud â thwf a dewisiadau gofodol[15] a lywiodd y Strategaeth a Ffefrir. Mae'r dewisiadau wedi bod yn destun ymgynghoriad cyhoeddus ac wedi cael eu mireinio wrth i'r cynllun gael ei baratoi yng ngoleuni asesiadau papurau pwnc ac asesiadau eraill. Roedd Papur Pwnc 4: *Disgrifio'r Twf Tai a Gofodol* wedi dadansoddi 5 dewis gofodol ar gyfer tai, ac mae'n cofnodi rhinweddau'r dewis a dderbyniwyd sydd wedi'i amlygu yn Strategaeth y Cynllun.

3.7. Nod y Strategaeth yw gwasgaru datblygiad yn gymesur ar draws ardal y Cynllun, gan ganolbwyntio ar y lleoliadau sy'n darparu'r cyfleoedd gorau am ddatblygu cynaliadwy. Mae'r graddau y mae twf, yn enwedig tai, yn cael ei wasgaru i ardaloedd gwledig yn adlewyrchu graddau'r datblygiad presennol mewn ardaloedd gwledig. Mae'r Cynllun yn amlygu cysylltiadau swyddogaethol a chymdeithasol rhwng aneddiadau ac, er ei fod yn cydnabod mai twf yn yr aneddiadau mwyaf sy'n hybu patrymau trafnidiaeth gynaliadwy orau, mae hyn wedi'i gydbwyso â chynnal cymunedau gwledig trwy ganiatáu rhywfaint o dwf yn yr ardaloedd hyn.

Lefel Twf

3.8. Yn ôl PPW (2.1.1), nod y system gynllunio yw cynllunio ar gyfer darparu cyflenwad digonol a pharhaus o dir i fodloni anghenion cymdeithas mewn ffordd sy'n gyson ag egwyddorion cynaliadwyedd.

[14] Dogfen a Gyflwynwyd: CDLL.020
[15] Dogfen a Gyflwynwyd: CDLL.001

3.9. Yr hyn sydd wrth wraidd strategaeth y Cynllun yw'r newid economaidd trawsffurfiol a ddisgwylir yn sgil prosiectau seilwaith mawr ar Ynys Môn, yn enwedig statws Ardal Fenter yr Ynys a datblygu gorsaf pŵer niwclear yn Wylfa Newydd[16]. Mewn ymateb, mae'r Cynllun yn ceisio darparu ar gyfer twf dyheadol, a arweinir gan gyflogaeth, sydd wedi'i seilio ar gynnydd disgwyliedig mewn gweithgarwch economaidd a fyddai, i bob pwrpas, yn gwyrdroi'r duedd o bobl ifanc yn gadael yr ardal i chwilio am waith ac yn cynyddu ffyniant yr ardal.

3.10. Yng Ngwynedd, disgwylir i'r ardaloedd hynny sy'n agos i Afon Menai, gan gynnwys Caernarfon a Bangor, elwa o'r cyfleoedd cyflogaeth ar yr Ynys. Bydd dylanwad gweithgarwch economaidd Ynys Môn ar Wynedd yn lleihau yn anochel po bellaf yr eir oddi wrth yr Ynys. Disgwylir i ran ddeheuol Gwynedd elwa o Ardal Fenter (EZ) Trawsfynydd (sydd o fewn ardal weinyddol y Parc Cenedlaethol). Er y dylai'r fenter hon gyfrannu at gyfleoedd cyflogaeth, ni ddisgwylir iddi ddarparu'r un newid trawsffurfiol â'r fenter Ynys Ynni.

3.11. Mae strategaeth economaidd y CDLlC yn ceisio cyfeirio defnyddiau cyflogaeth, gwasanaethau a gweithgarwch economaidd ar raddfa fwy tuag at brif ganolfannau poblogaeth ardal y Cynllun, yn enwedig Canolfan Is-ranbarthol Bangor a'r Canolfannau Gwasanaethau Trefol, a thuag at safleoedd cyflogaeth strategol presennol. Fodd bynnag, mae'n ceisio cydbwyso'r ymagwedd hon trwy ddarparu cyfleoedd cyflogaeth/economaidd mwy lleol, ar raddfa lai ar gyfer cymunedau gwledig ar draws ardal y Cynllun. Mae'r gwasgariad cyfleoedd hefyd yn ystyried y cyfleoedd a ddarperir gan yr Ardaloedd Menter dynodedig yn Nhrawsfynydd ac Ynys Môn a'r mentrau eraill ar yr Ynys. Mae'r ymagwedd yn cyd-fynd â byrdwn polisïau a chanllawiau cenedlaethol, a Chynllun Gofodol Cymru sy'n amlygu pwysigrwydd yr ardal i dwf economaidd Gogledd-orllewin Cymru. O ystyried yr holl ffactorau hyn, deuwn i'r casgliad fod strategaeth y Cynllun yn gadarn o ran darparu cyfleoedd ar gyfer twf economaidd a chyflogaeth sy'n briodol i amgylchiadau'r ardal.

3.12. Mae'r twf tai yn y Cynllun wedi cael ei lywio gan amcanestyniadau aelwydydd a phoblogaeth Llywodraeth Cymru. Mae ymagwedd y Cynllun hefyd yn ystyried, ond nid yw'n ceisio cynnal, tueddiadau yn y gorffennol sy'n parhau i fod o dan ddylanwad y dirwasgiad economaidd. Mae'r twf tai a amlygwyd yn ddyheadol ac wedi'i seilio ar y rhagolygon economaidd trawsffurfiol a ddisgwylir yn ystod cyfnod y Cynllun. Yn unol â PPW[17], mae'r Cynllun yn ceisio cefnogi twf economaidd a chyflogaeth ochr yn ochr ag ystyriaethau amgylcheddol o fewn cyd-destun datblygu cynaliadwy. Ceir cyfatebiaeth gyffredinol rhwng swyddi a thai, er bod y gwasgariad gofodol wedi'i addasu i ddarparu ar gyfer rhywfaint o dwf tai mewn cymunedau gwledig.

Y Strategaeth Ddatblygu

3.13. Mae'r Cynllun yn amlygu hierarchaeth aneddiadau sy'n cynnwys 6 chategori aneddiadau[18] yn ôl nifer o ffactorau gan gynnwys eu maint, y gwasanaethau a'r

[16] Mae Wylfa wedi'i amlygu yn Natganiad Polisi Cenedlaethol Llywodraeth y Deyrnas Unedig fel safle a allai fod yn addas ar gyfer adeiladu gorsaf pŵer niwclear newydd

[17] Paragraff 7.1.3 PPW, Argraffiad 9

[18] Canolfan Is-ranbarthol; Canolfannau Gwasanaethau Trefol; Canolfannau Gwasanaethau Lleol; Pentrefi Gwasanethau; Pentrefi (Lleol, Arfordirol a Gwledig); a Chlystyrau

cyfleusterau a ddarperir a'u perthynas ag aneddiadau amgylchynol. Categoreiddiwyd aneddiadau ar sail y dystiolaeth fanwl a roddwyd mewn Papurau Pwnc[19].

3.14. Mae Polisi Strategol PS 15 yn amlinellu hierarchaeth categorïau aneddiadau a'u trefnu'n 3 haen: Prif Ganolfannau yw'r mwyaf, yna Canolfannau Gwasanaethau Lleol, ac yna Pentrefi a Chlystyrau. Mae'r polisi'n amlygu cyfran[20] y twf tai a ragwelir ym mhob un o'r grwpiau hyn o gategorïau aneddiadau. Er mwyn gwireddu'r gwasgariad cyffredinol hwn, mae cyfleoedd ar gyfer twf wedi'u hamlygu o fewn aneddiadau unigol. Weithiau, nid yw'r gwasgariad twf yn gyson â'r hierarchaeth aneddiadau, ac mae'r Cynghorau wedi darparu esboniadau manwl ar gyfer yr achosion hyn, sef cyfyngiadau ffisegol penodol yn bennaf, fel llifogydd a thopograffeg, sy'n effeithio ar addasrwydd rhai o'r aneddiadau i ymdopi â thwf. Mae'r dystiolaeth yn dangos bod y gwasgariad twf wedi cael ei gymhwyso'n gyson yn y strategaeth, heblaw lle mae ystyriaethau manwl wedi cyfiawnhau addasu'r ymagwedd.

3.15. Mae rhan helaeth o ardal y Cynllun wedi'i nodweddu gan gymunedau gwasgaredig a ddylanwadwyd yn hanesyddol gan bwysigrwydd diwydiannau ffermio a mwyngloddio, yn enwedig chwarela llechi. Agwedd nodedig ar y strategaeth gyffredinol yw'r pwyslais a roddir ar gynnal cymunedau gwledig trwy ddarparu cyfleoedd ar gyfer datblygiadau tai a chyflogaeth o fewn fframwaith sy'n amlygu grwpiau o aneddiadau sy'n cydgysylltu i ddarparu cydlyniad cymdeithasol a chyfleusterau sylfaenol i gefnogi eu poblogaeth. Mae graddfa datblygiad o fewn yr ardaloedd gwledig hyn yn lleihau yn gyffredinol yn unol â'r hierarchaeth. Ar y gwaelod ceir clystyrau – grwpiau bach o adeiladau yr amlygir bod ganddynt fynediad sylfaenol at wasanaethau ac sy'n cefnogi anheddiad cyfagos. Caniateir twf cymedrol yn y clystyrau hyn ar y sail y gallai gefnogi cymunedau lleol, gan gynnwys rôl yr iaith Gymraeg, a chynorthwyo i gadw gwasanaethau a chyfleusterau lleol.

3.16. Disgwylir i'r rhan fwyaf o ddatblygiadau newydd gael eu cynnwys o fewn y ffiniau aneddiadau diffiniedig a amlygwyd ar y Map Cynigion. Mae'r ffiniau wedi'u llunio i gynnwys ardaloedd aneddiadau adeiledig ac, mewn rhai achosion, fe'u hymestynnwyd i gynnwys tir a allai ddarparu cyfleoedd datblygu yn unol â strategaeth y Cynllun. Mae'r Cynghorau wedi awgrymu mân newidiadau i ffiniau datblygu nad ydynt yn effeithio ar gadernid y Cynllun (NMC MAP363-364). Er mwyn sicrhau eglurder mewn perthynas â rôl ffiniau datblygu, argymhellwn gynnwys **NMC83-86**, sy'n cyflwyno polisi newydd[21] a thestun esboniadol sy'n cadarnhau y disgwylid fel arfer i ddatblygiad newydd gael ei gyfyngu i aneddiadau oni bai ei fod yn cydymffurfio â pholisïau penodol yn y Cynllun neu bolisïau cenedlaethol, neu fod gofyniad hanfodol i'w leoli yng nghefn gwlad.

[19] Dogfennau a Gyflwynwyd: PT.011 a PT.012

[20] Mae'r union gyfrannau'n destun newid arfaethedig (NMC258) a ystyrir yn y rhan o'r adroddiad hwn sy'n ymdrin â thai

[21] Nid yw'r polisi hwn wedi'i rifo, ond fe'i hamlygir yn NMC83. Er mwyn osgoi dryswch posibl i ddefnyddwyr y Cynllun yn y dyfodol, tybir y bydd y polisi hwn a pholisi arall heb ei rifo sy'n ymdrin ag AHNEau yn cael eu rhifo yn fersiwn fabwysiedig y Cynllun.

Yr Effaith ar yr Iaith Gymraeg

3.17. Mae Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 a Deddf Cynllunio (Cymru) 2015 yn diweddaru'r sefyllfa ddeddfwriaethol mewn perthynas â'r iaith Gymraeg. Nod y cyntaf yw sicrhau bod gan Gymru ddiwylliant bywiog ac iaith Gymraeg sy'n ffynnu, tra bod Deddf Cynllunio (Cymru) yn mynnu bod pob ACLl yn ystyried effaith ei CDLl ar yr iaith Gymraeg ac yn sicrhau bod y Gymraeg yn ystyriaeth o bwys wrth benderfynu ar geisiadau cynllunio.

3.18. Er bod y darpariaethau trosiannol ac arbed sy'n gysylltiedig â deddfwriaeth o'r fath yn golygu nad yw'r gofynion yn gwbl berthnasol i'r Cynllun hwn, mae byrdwn y ddeddfwriaeth wedi'i adlewyrchu mewn polisi cenedlaethol. Mae PPW yn cydnabod y fframwaith statudol hwn ac yn gosod gofynion ar ACLlau o ran eu hymagwedd at yr iaith Gymraeg mewn cynlluniau datblygu[22]. Rhoddir cyngor manylach yn TAN 20: Cynllunio a'r Iaith Gymraeg.

3.19. Mae pwysigrwydd y Gymraeg fel rhan o gymeriad cymdeithasol a diwylliannol ardal y Cynllun yn amlwg. Mewn cyd-destun cenedlaethol, mae'r ddwy sir yn cynnwys y gyfran fwyaf o siaradwyr Cymraeg yng Nghymru (65.4% yng Ngwynedd a 57.2% yn Ynys Môn, yn ôl Cyfrifiad 2011). Fodd bynnag, mae'r Cynllun yn cydnabod bod y ffigurau hyn yn dangos bod nifer y siaradwyr Cymraeg wedi gostwng ers Cyfrifiad 2001, pan oedd y ffigurau'n 69% a 60%, yn ôl eu trefn. Mae'r gostyngiad hwn yn arbennig o arwyddocaol oherwydd ei fod yn lleihau canran y siaradwyr Cymraeg ymhellach islaw'r ffigur 70% y mae Strategaeth y Gymraeg Llywodraeth Cymru[23] yn ei gydnabod fel nifer y siaradwyr sy'n ofynnol er mwyn i'r Gymraeg fod yn iaith pob dydd y gymuned[24]. Mae'r Strategaeth yn nodi bod ardal y Cynllun yn rhan o ganolfan draddodiadol y rhai hynny sy'n gallu siarad Cymraeg. Mae cyfran y siaradwyr Cymraeg yn amrywio'n fawr ar draws ardal y Cynllun, gydag 87.8% wedi'u cofnodi mewn un ward a 18.6% yn un arall. Mae'r dirywiad wedi effeithio ar ardaloedd sydd â chrynodiadau uwch ac is o siaradwyr Cymraeg.

3.20. Cytunir yn gyffredinol bod modd priodoli'r dirywiad, i raddau helaeth, i ddau ddylanwad demograffig mawr. Yn gyntaf, y duedd ymhlith llawer o bobl ifanc i adael yr ardal i fanteisio ar gyfleoedd addysg uwch a swyddi a'u hanallu i sicrhau cyfleoedd addas am swyddi i'w galluogi i ddychwelyd. Yn ail, bu tuedd o fewnfudo ers sawl blwyddyn, yn enwedig pobl sy'n symud i'r ardal ar ôl ymddeol i fwynhau'r amgylchedd deniadol a manteisio ar dai cymharol rad. O ystyried proffil ieithyddol cymuned gynhaliol ardal y Cynllun, mae'n anochel y bydd mewnfudo'n gwanhau crynodiad y siaradwyr Cymraeg yn gyffredinol. Bydd mentrau i annog mewnddyfodiaid i ddysgu Cymraeg yn lliniaru hyn i ryw raddau, ond mae tystiolaeth yn dangos, hyd yn oed ymhlith plant mewnddyfodiaid sy'n dysgu Cymraeg drwy gydol eu haddysg yn yr ysgol, na fydd rhai yn dewis defnyddio'r iaith ar ôl gadael addysg.

[22] PPW, paragraffau 4.13.2 - 4.13.5

[23] Iaith Fyw: Iaith Byw, Strategaeth y Gymraeg 2012-17

[24] Mae un o allbynnau allweddol Amcan Strategol 1 y Cynllun yn cyfeirio at gyfraniad y Cynllun tuag at greu mwy o gymunedau sydd â mwy na 70% o siaradwyr Cymraeg

3.21. Mae'r sylfaen dystiolaeth[25] a gyflwynwyd gan y Cynghorau wedi cynnwys sawl fersiwn o Asesiad o'r Effaith ar y Gymraeg (WLIA), sydd wedi llywio'r SA. Mae'r dystiolaeth hon wedi darparu cyd-destun a dadansoddiad o effeithiau posibl strategaeth a pholisïau'r Cynllun ar yr iaith. Ategwyd y gwaith hwn, i bob pwrpas, gan ddadansoddiad ac asesiad a gynhaliwyd ar ran cynghrair o bartïon â buddiant[26]. Yn ôl pob tebyg, mae'r dystiolaeth sydd ar gael yn cyflwyno'r asesiad mwyaf cynhwysfawr o faterion ieithyddol yng nghyd-destun cynllun datblygu yng Nghymru, sy'n cynnwys gwybodaeth am ddylanwadau amrywiol ar iechyd yr iaith.

3.22. Mae strategaeth y Cynllun wedi'i seilio ar wireddu newid trawsffurfiol a fydd yn arwain at ganlyniadau pellgyrhaeddol. Yn y cyd-destun hwn, mae'n anochel y bydd unrhyw asesiad o'r goblygiadau i'r iaith Gymraeg yn cynnwys tybiaethau a rhagfynegiadau. Bydd deall effeithiau tueddiadau'r gorffennol yn llywio asesiadau o'r fath, ond mae amgylchiadau'r dyfodol yn debygol o fod yn wahanol iawn. Mae bygythiadau a chyfleoedd i iechyd yr iaith. Bydd cyfleoedd cyflogaeth newydd, sy'n talu'n dda, yn denu gweithwyr o'r tu allan i ardal y Cynllun ond hefyd yn galluogi pobl ifanc i aros neu ddychwelyd i'r ardal trwy ddarparu mwy o gyfleoedd ar gyfer gyrfaoedd gwerth chweil yn lleol. Yn yr un modd, gallai darparu mwy o dai ddenu mwy o fewnfudo, ond bydd hefyd yn darparu cyfleoedd i bobl leol aros neu ddychwelyd. Mae'r mater yn un cymhleth ac yn debygol o gael ei lywio gan ystod eang o ffactorau, y bydd llawer ohonynt y tu allan i gwmpas y Cynllun i raddau helaeth.

3.23. Mae rhai gwrthwynebwyr yn beirniadu tystiolaeth y Cynghorau a'r graddau y mae'n cynnwys honiadau heb eu cadarnhau, ac maent yn herio'r arbenigedd a lywiodd y gwaith. Mae astudiaeth Hanfod wedi casglu tystiolaeth fanwl ynglŷn â'r sefyllfa bresennol ac yn cynnig esboniadau rhesymedig am ddirywiad y Gymraeg ar draws ardal y Cynllun. Fodd bynnag, ac am resymau dealladwy a esboniwyd eisoes, mae llawer o'i chanfyddiadau ynglŷn ag effaith debygol y Cynllun ar yr iaith wedi'u seilio ar dybiaethau eu hunain. Er hynny, nid ydym yn amau difrifwch y cyflwyniad, y ddealltwriaeth fanwl o'u cymunedau a ddangoswyd gan y rhai a gyflwynodd sylwadau, a'u profiad a'u gwybodaeth mewn perthynas â materion ieithyddol. Fodd bynnag, nid yw'r deunydd a gynhyrchwyd ganddynt yn dangos bod y dystiolaeth a gyflwynwyd gan y Cynghorau, a'r casgliadau y daethant iddynt, yn sigledig. Yn ogystal, nid yw'n amlwg i ni y byddai'r dystiolaeth ychwanegol a geisiwyd gan rai gwrthwynebwyr yn gwella'r sylfaen dystiolaeth yn sylweddol ac, yn sicr, yn yr amgylchiadau, nid yw unrhyw ddiffygion yn cyfiawnhau gohirio mabwysiadu'r Cynllun.

3.24. Mae'r Cynllun yn amlygu'r angen i hybu economïau lleol iach fel y ffactor pwysicaf, yn ôl pob tebyg, wrth gynnal cymunedau lleol a chryfhau'r iaith. Mae'r Cynghorau'n cydnabod y gallai twf o'r fath arwain at fygythiadau posibl i gydbwysedd ieithyddol yr ardal, ond maent wedi dod i'r casgliad bod manteision posibl, gan gynnwys i iechyd yr iaith yn y dyfodol trwy geisio gwyrdroi'r duedd ymhlith pobl ifanc i symud i ffwrdd o'r cymunedau hyn a methu â dychwelyd o

[25] Tri adroddiad Asesiad o'r Effaith ar y Gymraeg – 2013, 2015 a diweddariad 2016, Papur Pwnc 10 Iaith Gymraeg a Diwylliant (2013), Papur Pwnc 10A Proffil Ieithyddol - Gwynedd (2015), Papur Pwnc 10B Proffil Ieithyddol – Ynys Môn (2015)

[26] Crynodeb a Chasgliadau'r Asesiad o Effaith Ieithyddol Cynllun Datblygu Lleol Gwynedd ac Ynys Môn – Hanfod Consultancy, Mehefin 2016

ganlyniad i ddiffyg swyddi sy'n talu'n dda. Mae'r dystiolaeth yn cefnogi'r ymagwedd hon fel ymateb dilys i amgylchiadau lleol.

3.25. Hoffai rhai gwrthwynebwyr gyfyngu ar dwf tai er mwyn ceisio amddiffyn yr iaith. Byddai ymagwedd o'r fath yn groes i'r pwysigrwydd a roddir mewn polisi cenedlaethol i ddarparu tai newydd digonol ym mhob rhan o'r wlad. Ni fyddai ychwaith yn cydnabod yr angen i ddarparu tai digonol i breswylwyr presennol, nad yw llawer ohonynt yn gallu ymuno â'r farchnad dai na symud i lety mwy o faint ar hyn o bryd, ac ni fyddai'n ymateb i'r twf yn y galw a ddaw yn sgil mwy o gyfleoedd cyflogaeth. Yn ogystal, nid oes tystiolaeth gymhellol i awgrymu y byddai ffrwyno'r farchnad dai leol yn lleihau mewnfudo'n sylweddol, fel yr honnir gan rai gwrthwynebwyr. Yn wir, mae rheswm i gredu y byddai cyfyngu twf tai yn ddiangen yn gwthio prisiau y tu hwnt i gyrraedd mwy o breswylwyr lleol gan na fyddent yn gallu cystadlu â'r rhai hynny sy'n symud o ardaloedd lle mae prisiau tai'n uwch. Byddai sefyllfa o'r fath yn fwyaf tebygol o ddigwydd yn yr ardaloedd sy'n fwyaf deniadol i fewnfudo, lle y bydd prisiau tai yn uwch. Fodd bynnag, yn yr aneddiadau hynny sydd o dan y pwysau mwyaf o ganlyniad i'w hatynioldeb arbennig a lle mae prisiau tai eisoes ymhell y tu hwnt i gyrraedd y rhan fwyaf o bobl leol, mae'r Cynllun wedi ceisio cyfyngu ar dwf mewn ardaloedd o'r fath. Mae'r Cynllun yn taro cydbwysedd rhesymol yn hyn o beth.

3.26. Mae'r Cynllun yn ceisio darparu cyfleoedd ar gyfer twf tai mewn ardaloedd mwy gwledig. O ystyried y nod o annog dulliau cynaliadwy o deithio, mae'r cyfleoedd hyn yn gymedrol ac wedi'u cyfyngu i dai fforddiadwy mewn llawer o achosion. Lle mae'r galw am eiddo mewn cyrchfannau gwyliau poblogaidd wedi codi prisiau eiddo y tu hwnt i gyrraedd pobl leol, mae tai newydd wedi'u cyfyngu i'r farchnad leol er mwyn rhoi mwy o gyfle i bobl leol aros yn eu cymuned er budd gwead cymdeithasol a chymeriad ieithyddol y cymunedau hynny.

3.27. Mae datblygu tai marchnad newydd yn rhoi cyfle i ddarparu tai fforddiadwy i bobl leol, gan eu galluogi i aros yn eu cymunedau. Er bod rhai gwrthwynebwyr o'r farn bod darparu cyfle o'r fath yn y modd hwn yn bris rhy uchel i'w dalu oherwydd faint o dai marchnad y byddai eu hangen i'w gyflawni, mae safbwynt y Cynghorau'n gyson â'r polisi cenedlaethol yn hyn o beth. Yn wir, fel y dywed y Cynghorau, yn gyffredinol, yr ardaloedd lle y ceisir canran is o dai fforddiadwy fydd yr ardaloedd hynny lle nad yw'r farchnad dai'n fywiog, ac felly'n llai tebygol o ddenu mewnfudo.

3.28. Mae Polisi PS 1: Iaith Gymraeg a Diwylliant yn ceisio hyrwyddo a chefnogi'r defnydd o'r iaith. Bu'n destun MAC (**NMC 56**) sy'n cynnwys mireinio gofyniad ar gyfer cynllun arwyddion dwyieithog er mwyn sicrhau ei fod yn ymwneud ag arwyddion cyhoeddus. Mae'r newidiadau hefyd yn ceisio mynd i'r afael â diffyg eglurder sy'n deillio o berthynas meini prawf 3 a 4 fel y'u lluniwyd yn wreiddiol. Mae nifer o wrthwynebwyr wedi mynegi pryder ynglŷn â'r newid a awgrymwyd gan y Cynghorau, ond rydym o'r farn bod y geiriad diwygiedig a gynigiwyd yn egluro y dylai'r asesiad o effaith datblygiad arfaethedig ystyried mesurau lliniarol. Mae'r ymagwedd hon yn gyson â pholisïau eraill yn y Cynllun. Mae fersiwn Gymraeg y newid arfaethedig wedi cael ei mireinio i ddilyn yn agosach y cyfeiriad Saesneg at 'arwyddocaol' yn hytrach na 'sylweddol'. Ategir y polisi hwn gan bolisi PS 5 sy'n nodi bod amddiffyn, cefnogi a hyrwyddo'r iaith yn un o feini prawf datblygu cynaliadwy.

3.29. Mae graddau a gwasgariad tai newydd wedi cael eu llywio gan asesiad o'r goblygiadau tebygol i'r iaith. Mae'r WLIA a'r SA yn dangos bod graddau'r dyraniadau a'r hap-safleoedd a ddisgwylir yn gymesur â'r cymunedau cynhaliol. Yn unol â hynny, nid oes cyfiawnhad dros bolisi TAIX[27] a fyddai'n ceisio cyflwyno datblygiadau fesul cam, ac felly'n cynrychioli rhwystr na ellid ei gyfiawnhau rhag darparu tai i fodloni'r angen a amlygwyd. Yn ogystal, yn ymarferol, mae cyfraddau adeiladu yn y gorffennol yn dangos bod adeiladwyr tai yn datblygu safleoedd mwy o faint fesul cam fel mater o drefn am resymau ymarferol a marchnadwyedd. Mae Polisi PS 1 yn cynnwys darpariaethau penodol a fyddai'n galluogi materion fel cyflwyno fesul cam i gael eu hystyried fel mesurau lliniarol i'w pwyso a'u mesur yn rhan o WLIA mewn ymateb i unrhyw hap-safle mawr a allai godi'n annisgwyl. Mae'r newidiadau a gynigir i PS 1 a'r testun ategol (**NMC55-58**) yn gwella eglurder ac effeithiolrwydd y Cynllun.

3.30. Bydd nod y Cynllun o amddiffyn a hyrwyddo'r iaith Gymraeg yn cael ei gefnogi gan Ganllawiau Cynllunio Atodol (SPG) ar 'Gynnal a Chreu Cymunedau Unigryw a Chynaliadwy' (i ddarparu manylion am y wybodaeth sy'n ofynnol mewn asesiadau ieithyddol i gyd-fynd â chais a mesurau lliniaru a hyrwyddo posibl) a'r 'Math a Chymysgedd o Dai'.

3.31. Mae'r dystiolaeth sydd ar gael yn dangos bod y Cynghorau wedi paratoi'r Cynllun ar sail dealltwriaeth resymol o'r goblygiadau posibl i'r iaith Gymraeg. Mae strategaeth y Cynllun a'i bolisïau a'i ddyraniadau manwl yn ymateb dilys i'r sylfaen dystiolaeth. Yn unol â hynny, rydym yn fodlon bod yr effaith ar yr iaith Gymraeg wedi cael ei hystyried yn briodol, a bod y Cynllun, yn amodol ar y newidiadau a argymhellir, yn darparu fframwaith i ddiogelu a hyrwyddo'r iaith.

Casgliad

3.32. Mae nod y Cynllun o sicrhau twf economaidd law yn llaw â thwf tai wedi'i ategu gan dystiolaeth gadarn. Mae hyn yn dangos bod yr ymagwedd yn realistig, yn gyflawnadwy ac ar sail gadarn. Bydd yn rhoi cyfle i fanteisio i'r eithaf ar y buddion a ddisgwylir yn sgil mwy o weithgarwch economaidd, a fydd yn gwyrdroi'r dirywiad economaidd a welwyd yn y blynyddoedd diweddar, ac yn darparu buddion cymdeithasol trwy alluogi pobl ifanc i aros yn eu cymunedau yn hytrach na gadael i chwilio am gartrefi a gwaith. O ystyried graddau'r newid economaidd a ddisgwylir, mae rhywfaint o ansicrwydd yn anochel ynglŷn ag i ba raddau y bydd yn cael ei gyflawni a'i amseriad. O ganlyniad, daw rôl Fframwaith Monitro'r Cynllun yn arbennig o bwysig o ran sicrhau bod modd cofnodi i ba raddau y cyflawnir nodau'r Cynllun a chychwyn ymatebion priodol os bydd angen. Yn amodol ar y newidiadau arfaethedig a amlinellir uchod, mae strategaeth y Cynllun, gan gynnwys gwasgariad cyffredinol y twf datblygu a gyflwynwyd yn y Cynllun, ar sail gadarn ac yn gyson â pholisi cynllunio cenedlaethol a WSP.

4 Darpariaeth a Gwasgariad Tai

[27] Am resymau a esbonnir ym mharagraff 4.20 yr adroddiad hwn, argymhellwn ddileu'r polisi hwn

Lefel y Twf Tai

4.1. Mae paragraff 9.2.2 PPW yn pwysleisio'r angen i ACLlau feddu ar ddealltwriaeth glir o'r ffactorau sy'n dylanwadu ar ofynion tai yn ystod cyfnod y Cynllun. Bydd amcanestyniadau aelwydydd diweddaraf Llywodraeth Cymru ar lefel awdurdod lleol a'r asesiad o'r farchnad dai leol yn ffurfio rhan o'r sylfaen dystiolaeth, ynghyd ag amrywiaeth o ystyriaethau allweddol eraill. Mae hefyd yn mynnu bod rhaid i lefel y ddarpariaeth dai gael ei hystyried yng nghyd-destun hyfywedd a chyflawnadwyedd.

4.2. Mae'r Cynghorau'n esbonio mai'r man cychwyn ar gyfer sefydlu'r gofyniad am dai oedd amcanestyniadau demograffig Llywodraeth Cymru sydd wedi'u seilio ar dueddiadau, ond maent wedi cadw mewn cof bod yr amcanestyniadau wedi'u seilio ar dueddiadau blaenorol a fu dan ddylanwad amodau economaidd sy'n gysylltiedig â ffactorau economaidd byd-eang. Felly, yn unol â llythyr y Gweinidog Tai ac Adfywio ym mis Ebrill 2014, maent hefyd wedi ystyried sut gallai eu dyheadau economaidd ac adfywio effeithio ar dwf tai. Yn ogystal, maent yn sylweddoli y gallai'r hyn sy'n ymddangos yn gynnydd sylweddol iawn yn y boblogaeth fyfyrwyr fod wedi dylanwadu ar lefel y twf yn y gorffennol mewn perthynas ag amcanestyniadau Gwynedd. Esbonnir hyn yn bennaf gan y ffaith bod Cyfrifiad 2001 wedi cael ei gynnal yn ystod cyfnod gwyliau ar gyfer Prifysgol Bangor, tra bod Cyfrifiad 2011 wedi cael ei gynnal yn ystod y tymor, pan oedd mwy o fyfyrwyr yn byw yn y ddinas.

4.3. Mae'r Cynghorau wedi darparu tystiolaeth fanwl i gefnogi eu ffigur ar gyfer y gofyniad am dai. Datblygwyd a dadansoddwyd senarios amrywiol yn ystod y cam Strategaeth a Ffefrir, ac fe'u diwygiwyd a'u diweddarwyd wedi hynny wrth i'r Cynllun gael ei baratoi[28]. Mae'r senarios yn cynnwys rhai sydd wedi'u seilio ar dueddiadau ac sy'n defnyddio sawl gwahanol ragdybiaeth ynglŷn ag ymfudo, yn ogystal â senarios a arweinir gan dai a chyflogaeth ac amcanestyniadau Llywodraeth Cymru. Mae'r rhain wedi ceisio ystyried effaith bosibl y twf disgwyliedig mewn cyflogaeth, gan gynnwys y prosiect Wylfa Newydd.

4.4. Mae canlyniadau'r 11 senario a amlygwyd yn y papur diweddaraf[29] gan y Cynghorau ar y pwnc yn darparu ffigur gofyniad am dai sy'n amrywio o ryw 3,510 i 18,600 o unedau. Mae'r dystiolaeth yn esbonio sut y diystyriwyd y rhan fwyaf o'r senarios hyn ac yn disgrifio'r ffactorau a arweiniodd at bennu'r ffigur a amlygwyd, yr ystyriwyd ei fod yn ofyniad 'realistig ond uchelgeisiol' am dai.

4.5. Mae'r broses o gyfrifo maint a phroffil demograffig y boblogaeth breswyl a'i gofynion am dai, ac yna rhagfynegi'r gofyniad am dai yn ystod cyfnod y Cynllun, yn un gymhleth. Yn dilyn y sesiwn wrandawiad ar y gofyniad am dai, darparodd y Cynghorau esboniad ychwanegol[30].

4.6. O'i fesur yn erbyn amcanestyniadau Llywodraeth Cymru, sydd wedi'u seilio ar dueddiadau, mae'r gofyniad a amlygwyd yn uchel. Fodd bynnag, mae hyn yn

[28] Dogfennau a Gyflwynwyd: PT.08–PT.010, DC.016–DC.018
[29] Dogfen a Gyflwynwyd: PT.10
[30] Dogfen Archwiliad: Ymateb y Cynghorau i Bwynt Gweithredu S2/PG2

bennaf o ganlyniad i ddatblygiad disgwyliedig prosiect Wylfa a datblygiadau cyflogaeth eraill sy'n cyfiawnhau gwyro oddi wrth dueddiadau blaenorol ar Ynys Môn i'r graddau a gynigir. Byddai'r lefelau twf yng Ngwynedd yn fwy cymedrol, gan adlewyrchu effaith lai y twf a ddisgwylir mewn cyflogaeth. O ystyried cyfraddau adeiladu tai yn y gorffennol, mae'r graddau y bydd y gofyniad a ragfynegwyd yn cael ei ddatblygu yn dibynnu ar wireddu cyfleoedd economaidd a amlygwyd. Bydd y fframwaith monitro yn darparu modd i fesur y gyfatebiaeth rhwng y twf tai a chyflogaeth a chymryd camau unioni pe byddai angen.

4.7. Mae amcanestyniadau ynglŷn â'r boblogaeth a chyfansoddiad aelwydydd wedi cael eu llywio gan dystiolaeth gadarn a thybiaethau a dewisiadau rhesymegol sy'n gyson â strategaeth y Cynllun. Felly, canfyddwn fod yr angen a amlygwyd am 7,184 o unedau tai ychwanegol yn ystod cyfnod y cynllun yn rhesymol, o ystyried bod y ffigur hwn yn uwch nag amcanestyniadau Llywodraeth Cymru sydd wedi'u seilio ar dueddiadau. Am y rhesymau hyn, canfyddwn fod y gofyniad am dai ar sail gadarn.

4.8. Mae Ymateb y Cynghorau i Bwynt Gweithredu S2/PG1 yn egluro ymhellach yr ymagwedd tuag at gyfraddau eiddo gwag o ran pennu'r gofyniad am dai, ac mae'n destun NMC49. Er bod y cyfraddau eiddo gwag yn ardal y Cynllun yn uchel o gymharu â'r cyfartaledd cenedlaethol (12.2% yng Ngwynedd a 10.5% yn Ynys Môn), credwn y gellir eu hesbonio gan ddylanwadau lleol, yn enwedig cyfran yr ail gartrefi a'r cartrefi gwyliau, ac fe'u cefnogir gan ddata Cyfrifiad. Mae'r Cynghorau'n esbonio eu bod wedi defnyddio'r cyfraddau hyn wrth archwilio eu senarios twf ac wrth osod y ffigur 7,184 ar gyfer y gofyniad am dai[31].

4.9. Cyhoeddodd Llywodraeth Cymru amcanestyniadau newydd ynglŷn ag aelwydydd ym mis Mawrth 2017. Fodd bynnag, o ystyried y ffaith bod yr Archwiliad wedi cyrraedd cam datblygedig a bod angen dybryd am gynllun datblygu cyfredol yn yr ardal, nid ydym yn credu y byddai'n fuddiol ailgychwyn trafodaethau ynglŷn â materion o'r fath, nid lleiaf oherwydd yr oedi sylweddol y byddai hynny'n ei achosi i'r amserlen ar gyfer mabwysiadu'r Cynllun. Er hynny, mae'n amlwg y dylai gwybodaeth o'r fath fod yn rhan bwysig o sylfaen dystiolaeth y Cynghorau wrth symud ymlaen, yn enwedig wrth gynnal eu prosesau monitro ac adolygu blynyddol.

Cyflenwad Tai

Gwasgariad

4.10. Yn unol â'r polisi cenedlaethol[32], mae'r Cynllun yn amlinellu strategaeth aneddiadau, gan gynnwys patrwm gofodol sy'n ceisio cydbwyso anghenion cymdeithasol, economaidd ac amgylcheddol. Mae Papur Testun 5A: *Datblygu'r Strategaeth Anedleoedd*[33] yn amlinellu'r dull a ddefnyddiwyd i ddosbarthu lefel y twf a ddyrannwyd i bob haen ymhlith yr aneddiadau cyfansoddol, sy'n ystyried,

[31] Dogfen a Gyflwynwyd: DC.016
[32] PPW, para 9.2.5
[33] Dogfen a Gyflwynwyd: PT.012

ymhlith pethau eraill: ffactorau sy'n cyfyngu'r capasiti ar gyfer twf mewn rhai aneddiadau; eu rôl mewn perthynas â'r cymunedau amgylchynol o ran cyfleusterau a gwasanaethau; a phellteroedd teithio i'r gwaith.

4.11. Mae newid arfaethedig **NMC254** yn sicrhau bod y gwahaniaeth rhwng y gofyniad am dai a'r cyflenwad tai wedi'i osod yn gywir. Mae'r Cynllun a gyflwynwyd yn amlygu'r gwasgariad rhwng 3 haen yr hierarchaeth grwpiau aneddiadau fel a ganlyn: 55% yn y Canolfannau Is-ranbarthol a Threfol, 20% yn y Canolfannau Gwasanaethau Lleol, a 25% yn y pentrefi a'r clystyrau. Yn y ddwy haen uchaf, mae'r Cynghorau wedi awgrymu'n ddilynol y byddai'n fwy cywir cofnodi'r canrannau hyn fel 53% a 22%, yn ôl eu trefn (**NMC51**, **NMC253**, **NMC255**, **NMC258** ac **NMC325**). Esbonnir hyn gan y ffaith nad oedd rhai aneddiadau'n meddu ar y capasiti ffisegol i ddarparu ar gyfer lefel y twf a ddosrannwyd iddynt, a arweiniodd at ailddosbarthu'r twf hwnnw i aneddiadau cyfagos a oedd o fewn haen is o'r hierarchaeth. Nid yw'r diwygiad hwn yn newid y strategaeth yn sylweddol, ac fe'i hargymhellir i sicrhau cywirdeb y Cynllun. Mae **NMC259** yn cynnig newidiadau i'r lefelau twf a amlygwyd mewn perthynas â Phorthmadog er mwyn cywiro anghysondebau rhwng y wybodaeth a ddarparwyd yn y tablau cyflenwad tai a chyfanswm y cyflenwad tai[34].

4.12. Mae'r ymagwedd at ddosrannu twf tai mewn ardaloedd mwy gwledig yn dilyn ymlaen o weledigaeth y Cynllun i hybu cymunedau egnïol a bywiog, ac yn ymateb i'r ymgysylltiad â'r cyhoedd yn ystod y cam Strategaeth a Ffefrir. Mae'r Cynghorau nid yn unig wedi ystyried maint aneddiadau ond eu rôl hefyd, o ran y gwasanaethau a'r cyfleusterau a ddarperir. Ystyrir bod hyn yn arbennig o berthnasol mewn ardaloedd gwledig, lle mae rhai aneddiadau cymharol fach yn gwasanaethu fel canolbwynt ar gyfer cymuned ehangach, gan gynnwys pentrefi amgylchynol. Mae lefel y twf mewn aneddiadau llai yn gymesur â maint yr anheddiad, yn gyffredinol. Mae Papur Testun 5A yn esbonio'r ymagwedd. Mae polisïau TAI 14 i TAI 18 y Cynllun yn ymdrin â thai newydd yn ôl haen yr anheddiad. Mae TAI 14 yn ymdrin â'r ganolfan is-ranbarthol a'r canolfannau gwasanaethau trefol, mae TAI 15 yn ymdrin â chanolfannau gwasanaethau lleol, mae TAI 16 yn ymdrin â phentrefi gwasanaethau, mae TAI 17 yn ymdrin â phentrefi lleol, gwledig ac arfordirol, ac mae TAI 18 yn ymdrin â chlystyrau. Mae pob polisi'n amlygu darpariaeth ddangosol. Mae'r newidiadau a gynigir gan **NMC259-NMC268** yn angenrheidiol ar gyfer cysondeb mewnol y Cynllun ac i sicrhau bod y wybodaeth yn adlewyrchu'r sylfaen dystiolaeth ddiweddaraf.

4.13. Bydd graddau'r cyfleoedd ar gyfer twf tai yn yr aneddiadau haen is yn arwain at fwy o ddibyniaeth ar geir na phe byddai mwy o dwf yn canolbwyntio ar yr aneddiadau mwyaf. Fodd bynnag, mae'r ymagwedd a ddefnyddiwyd yn gyson â strategaeth y Cynllun ac yn ceisio taro cydbwysedd rhwng lleihau dibyniaeth ar geir a hybu cynaliadwyedd gwead cymdeithasol cymunedau gwledig, mewn ardal wledig yn bennaf sydd â phoblogaeth wasgaredig.

4.14. Mae'r ddibyniaeth ar hap-safleoedd a natur y cyfleoedd o fewn yr aneddiadau haen is, gan gynnwys clystyrau, yn golygu bod angen monitro'n ofalus er mwyn

[34] Dogfen Archwiliad: Ymateb y Cynghorau i Bwynt Gweithredu S3/PG8

sicrhau bod y twf yn yr aneddiadau hyn yn gyson â'r gwasgariad canrannol rhwng haenau.

4.15. Er mwyn adlewyrchu'r patrwm datblygu ar draws ardal y Cynllun, sy'n wasgaredig ar y cyfan, a cheisio cynnal cymunedau gwledig, mae'r Cynllun yn cyflwyno'r cysyniad o glystyrau (Polisi TAI 18). Clystyrau yw grwpiau bach o adeiladau a chanddynt gyfleusterau neu wasanaethau sy'n eu cymhwyso ar gyfer y statws hwnnw[35]. Fel y cynigiwyd yn y Cynllun a gyflwynwyd, mae'r polisi'n gosod cyfyngiad o 2 dŷ newydd fesul clwstwr ar hyd cyfnod y Cynllun. Mewn llawer o'r clystyrau, yn enwedig ar Ynys Môn, mae twf eisoes wedi mynd dros y lefel a bennwyd. Yn hytrach na gorfodi dull anhyblyg, o bosibl, o gyfyngu nifer yr anheddau newydd fesul clwstwr, mae newid arfaethedig (**NMC266**) yn amlygu nifer dangosol cyffredinol o anheddau sy'n codi o glystyrau o fewn 4 is-ardal sy'n cynnwys ymrwymiadau presennol. Gan fod y polisi'n caniatáu tai fforddiadwy yn unig, mae'n cynnig cyfleoedd tebyg i'r safleoedd eithriedig ym mholisi TAI 10. Er bod profiad polisïau tebyg yn y cynllun datblygu presennol a Pholisïau Cynllunio Dros Dro yn awgrymu na fydd cyfraddau manteisio ar hyn yn ardal y Cynllun yn arbennig o uchel, gallai wneud cyfraniad at y cyflenwad a fyddai'n werthfawr yn lleol.

4.16. Yn dilyn trafodaeth mewn sesiwn wrandawiad, mae'r Cynghorau wedi ailystyried y meini prawf cymhwyso sy'n cyfiawnhau dynodi clwstwr. O ganlyniad, mae'r Cynghorau wedi gosod safon gymhwyso uwch mewn perthynas ag amlder gwasanaethau bws lleol o fewn clystyrau i lefel sy'n ddigonol i ddarparu dewis amgen realistig yn lle'r car ar gyfer teithiau dydd i ddydd. Mae ymagwedd o'r fath yn gyson ag egwyddorion trafnidiaeth gynaliadwy ac yn adlewyrchu cyfiawnhad y Cynghorau'n well ar gyfer dynodi clystyrau o ran y cysylltiadau pwysig a amlygwyd rhwng clystyrau ac aneddiadau haen uwch. Mae'r newid hwn mewn ymagwedd yn arwain at ddileu dynodiad clwstwr 24 o'r clystyrau gwreiddiol. Nodir bod y newid hwn yn dileu categori clwstwr rhai o'r casgliadau mwy o dai, fel Pencaenewydd. Fodd bynnag, mae'r ffaith bod gwasanaeth bws digon mynych ar gael yn elfen bwysig o gyfiawnhau'r ymagwedd glwstwr. Gan roi ystyriaeth i bolisi cenedlaethol, credwn fod y newid hwn yn ddigon arwyddocaol i droi'r fantol o blaid cadw polisi TAI 18. Felly, argymhellir **NMC266-NMC268, NMC MAP370-388** ac **NMC MAP390-391**.

4.17. Mae'r Cynghorau wedi cynnig newidiadau i eiriad Polisi TAI 17, Tai mewn Pentrefi Lleol, Gwledig ac Arfordirol (**NMC262**), a argymhellwn i wella eglurder y polisi a'i gysondeb â pholisïau eraill y Cynllun (yn enwedig TAI 5) a'r polisi cenedlaethol. Mae'r newidiadau hefyd yn cynnwys dileu aneddiadau penodol er mwyn adlewyrchu'r ffaith eu bod yn ddarostyngedig i Bolisi TAI 5.

4.18. Mae gwasgariad gofodol y twf tai wedi'i gysylltu'n agos ag ardaloedd cyflogaeth y Cynllun sy'n arwyddocaol yn strategol. Os na fydd prosiectau o'r fath yn symud ymlaen yn unol â'r disgwyl, bydd angen adolygu'r twf tai a gynlluniwyd, yn enwedig yn y rhannau hynny o ardal y Cynllun sydd agosaf i'r safleoedd hyn. Mae'r fframwaith monitro yn darparu'r cyfle hwn.

[35] Dogfen a Gyflwynwyd: PT.012

Cyflenwi Tai

4.19. Mae polisi PS 13: Darpariaeth Dai, fel y'i lluniwyd yn y fersiwn a gyflwynwyd, yn amlygu gofynion tai ar gyfer 2 gyfnod ar wahân yn ystod cyfnod cyffredinol y Cynllun. Er y derbynnir y bydd y galw am dai yn cynyddu'n ddiweddarach yn ystod cyfnod y Cynllun yn unol â'r twf a ddisgwylir mewn cyflogaeth, nid oes tystiolaeth i gyfiawnhau'r newid sylweddol yn 2018 fel yr amlygwyd. Yn unol â hynny, argymhellir ei ddileu trwy **NMC176**.

4.20. Mae polisi TAI 1 yn ceisio sicrhau bod tai newydd yn bodloni anghenion y gymuned, gan gynnwys mewn perthynas â mathau o dai a deiliadaethau. Cyflwynodd y Cynghorau bolisi newydd fel newid â ffocws, sef TAI X, a fyddai'n darparu modd i orfodi safleoedd tai i gael eu rhyddhau fesul cam wrth roi caniatâd cynllunio. Fodd bynnag, nid yw eu hasesiadau o'r safleoedd a ddyrannwyd a hap-safleoedd posibl a ddisgwylir, gan gynnwys yr SA, wedi amlygu'r angen i reoli amseriad rhyddhau unrhyw safleoedd. Felly, mae'r Cynghorau wedi awgrymu newidiadau, sef **NMC177-NMC181**, sy'n dileu'r polisi a'r testun ategol, a'r cyfeiriadau ato. Argymhellir y newidiadau gan nad oes tystiolaeth i gyfiawnhau mynnu bod safleoedd tai a ddyrannwyd neu'r hap-safleoedd posibl a aseswyd yn cael eu cyflwyno fesul cam. Yn ogystal, fel y nodwyd gan rai gwrthwynebwyr, byddai'r polisi'n arwain at ansicrwydd ac oedi posibl i ddarpar ddatblygwyr a allai, o ystyried y ffaith bod y farchnad dai leol yn dawel ar hyn o bryd, lyffetheirio ymdrechion i gyflenwi'r twf tai a gynlluniwyd yn ddifrifol. Pe byddai hap-safle arbennig o arwyddocaol yn cael ei gyflwyno'n annisgwyl a fyddai'n cyfiawnhau cyflwyno fesul cam, byddai polisïau eraill yn y Cynllun yn darparu'r sail i arfer y rheolaethau angenrheidiol, er enghraifft polisi PS 1 mewn ymateb i bryderon ynglŷn ag effeithiau posibl ar yr iaith Gymraeg a diwylliant Cymreig.

4.21. Mae'r gyfradd adeiladu tai sy'n ofynnol i wireddu lefel y twf a amlygwyd yn uwch na chyfraddau'r gorffennol, ond o ystyried nad oes cyfyngiadau sylweddol ar ddarparu safleoedd a ddyrannwyd yn amserol a'r dewis o hap-safleoedd sydd ar gael, mae'r dystiolaeth yn awgrymu bod hyn yn gyflawnadwy.

4.22. Nid oes rhwystrau rhag cyflawni'r safleoedd ar y cyfan – o ran cyflwr ffisegol safleoedd, nid oes cyfyngiadau amlwg fel unrhyw etifeddiaeth o ddatblygiad blaenorol, sefydlogrwydd tir neu unrhyw nodweddion topograffaidd penodol. Nid oes unrhyw gyfyngiadau seilwaith arwyddocaol wedi cael eu hamlygu. Nid yw Dŵr Cymru Welsh Water wedi codi unrhyw bryderon o bwys yn hyn o beth, a thrwy eu rhaglen buddsoddi ar gyfer y dyfodol, byddant yn ceisio ymateb i'r Cynllun trwy flaenoriaethu cynlluniau a fydd yn hwyluso safleoedd a ddyrannwyd[36]. Gall datblygwyr gyfrannu'n ariannol hefyd i gyflawni gwelliannau'n gynt. Mae'r sylfaen dystiolaeth a'r fethodoleg a gyflwynwyd yn darparu sail gadarn, ar y cyfan, i amlygu tir addas i'w ddyrannu ar gyfer tai a'i gyflawni'n amserol yn unol â'r strategaeth dai.

[36] Datganiad Tir Cyffredin rhwng Dŵr Cymru Welsh Water a Chynghorau Ynys Môn a Gwynedd, Mehefin 2016 – Atodiad i'r Adroddiad Dichonoldeb Datblygu Safleoedd, Gorffennaf 2016 (Dogfen Archwiliad: DA015)

4.23. Mae'r dyraniadau wedi'u seilio ar asesiad cadarn sy'n ystyried yr holl gyfyngiadau amgylcheddol a ffisegol perthnasol. Cadarnhaodd trafodaeth â'r Cynghorau yn ystod yr Archwiliad fod gan y safleoedd a ddyrannwyd y capasiti i gael eu cyflenwi, ar y cyfan, a darparu'r nifer ddisgwyliedig o anheddau. Er bod nifer o sylwadau wedi cael eu cyflwyno i'r Archwiliad yn amlinellu gwrthwynebiadau i'r dyraniadau tai, nid oes tystiolaeth argyhoeddiadol y byddai datblygu'r safleoedd a ddyrannwyd yn cael effaith niweidiol ar yr aneddiadau hynny y maent wedi'u lleoli ynddynt neu y byddent yn groes fel arall i strategaeth y Cynllun. Mae'r dyraniadau wedi'u seilio ar dystiolaeth gadarn.

4.24. Yn ogystal â nodi nifer yr anheddau y disgwylir eu cyflenwi ar bob safle a ddyrannwyd, mae'r Cynllun a gyflwynwyd hefyd yn nodi'r hyn y cyfeirir ato yn y Cynllun a gyflwynwyd fel 'darpariaeth hap-safleoedd ddangosol' ar gyfer pob anheddiad. Mewn cyfres o newidiadau arfaethedig, mae'r disgrifiad hwn am gael ei newid trwy ddileu'r cyfeiriad at 'hap-safleoedd'. Argymhellir y newidiadau hyn (**NMC259-261**) gan eu bod yn egluro bod y ddarpariaeth ddangosol yn cynnwys ymrwymiadau yn ogystal â hap-safleoedd.

4.25. Yn yr aneddiadau mwy, sy'n cynnwys Canolfannau Gwasanaethau Lleol, mae ffynonellau posibl hap-safleoedd yn y dyfodol wedi cael eu hamlygu yn Astudiaeth Capasiti Trefol y Cynghorau[37]. Yn yr aneddiadau llai, mae'r lwfans hap-safleoedd wedi'i seilio ar gyfradd yr hap-safleoedd a wireddwyd yn y gorffennol, ac yn cynnwys yr holl gyfleoedd ar gyfer tai newydd o ystyried nad oes dyraniadau mewn aneddiadau haen is (Pentrefi Lleol/Arfordirol/Gwledig). Er mwyn darparu cyfleoedd digonol ar gyfer cynlluniau tai ar raddfa fach mewn rhai aneddiadau, mae eu ffiniau datblygu wedi cael eu hymestyn y tu hwnt i'r terfynau adeiledig presennol. Mae'r Cynghorau wedi cyflwyno **NMC357** sy'n egluro diffiniad y Cynllun o hap-safle yn y Rhestr Termau. Maent wedi cynnig cywiro Tabl 17 trwy **NMC255** a chynnwys Tabl 18a a dileu tablau 18 a 19 sy'n dangos elfennau amrywiol y cyflenwad tai (**NMC256**). Mae hyn yn cofnodi, o'r cyflenwad tai cyfan o 7,902, fod dyraniadau newydd yn dod i gyfanswm o 2,174 a bod hap-safleoedd yn dod i gyfanswm o 1,723 o unedau, gydag ymrwymiadau a thai a gwblhawyd yn cyfrif am y gweddill. Mae **NMC340** yn cynnig disodli'r tablau yn Atodiad 5 y Cynllun â thablau newydd sy'n dangos elfennau'r cyflenwad tai ar gyfer pob anheddiad yn fwy cywir. Argymhellir y MACs hyn er mwyn sicrhau cysondeb mewnol y Cynllun a'i gywirdeb yng ngoleuni'r dystiolaeth ddiweddaraf.

4.26. Mae'r ffigurau diweddaraf yn Nhabl 18a yn datgelu bod lefel y tai a gwblhawyd a'r ymrwymiadau yng nghefn gwlad agored yn fwy na chyfanswm y ddarpariaeth. Gellir esbonio hyn gan y polisïau goddefol sydd ar waith ar hyn o bryd yn Ynys Môn. Yn seiliedig ar ddadansoddi tueddiadau'r gorffennol, mae'r Cynghorau'n disgwyl na fydd cyfran arwyddocaol o'r caniatadau'n cael eu datblygu ac y byddai unrhyw gais am adnewyddu'n cael ei asesu yn erbyn cyd-destun polisi newydd. Bydd angen monitro i sicrhau nad yw'r strategaeth dai gyffredinol yn cael ei pheryglu[38].

[37] Dogfen a Gyflwynwyd: PT.013
[38] Dogfen Archwiliad: Ymateb y Cynghorau i Bwynt Gweithredu S2/PG3

4.27. Mae'r Cynghorau wedi mabwysiadu ymagwedd geidwadol tuag at y gyfradd ddatblygu debygol ar hap-safleoedd. Ar gyfer y rhan fwyaf o aneddiadau, y gyfradd hon yw 75% o'r potensial, ond mae cymhareb uwch wedi'i mabwysiadu yn aneddiadau Bangor, Blaenau Ffestiniog a Phorthmadog. Ceir cyfyngiadau arwyddocaol i ddatblygu yn yr aneddiadau hyn (topograffeg yn achos y ddau gyntaf, a pherygl llifogydd ym Mhorthmadog). Mae tystiolaeth rhwng 2002 a 2015 yn dangos bod cyfradd y cyfleoedd ar gyfer hap-safleoedd y manteisiwyd arnynt yn yr aneddiadau hyn yn arbennig o uchel o ystyried y dewisiadau amgen cyfyngedig ac awydd datblygwyr i ymateb i'r galw lleol. Gan fod y cyfleoedd ar gyfer hap-safleoedd a amlygwyd yn yr aneddiadau hyn y tu allan i'r ardaloedd â chyfyngiad, mae'n rhesymol tybio y bydd y gyfradd fanteisio uchel flaenorol yn parhau i gael ei gwireddu. Mae'r Cynghorau wedi darparu tystiolaeth ychwanegol i ddangos elfennau amrywiol y ffigur hap-safleoedd ar gyfer aneddiadau unigol[39]. Mae'r dystiolaeth yn dangos bod sail gadarn i'r graddau y disgwylir i hap-safleoedd gyfrannu at dwf tai.

4.28. Yn ystod yr Archwiliad, mae'r Cynghorau wedi cynhyrchu, ac yna mireinio, trywydd sy'n dangos y cyflenwad tai yn ystod cyfnod y cynllun. Mae **NMC344** yn cyflwyno fersiwn derfynol y trywydd yn Atodiad 10 y Cynllun. Ni fu llawer o ymateb gan adeiladwyr tai unigol yn hyn o beth. Yn absenoldeb tystiolaeth eglur i wrth-ddweud y llinell amser a ddarparwyd, rydym yn fodlon bod y dystiolaeth yn dangos bod y gyfradd tai newydd a amlygwyd i fodloni'r gofyniad yn gyflawnadwy. Mae'r trywydd hefyd yn gyfeirbwynt defnyddiol ar gyfer monitro cynnydd adeiladu tai yn erbyn y gyfradd a amlygwyd i fodloni'r gofyniad.

4.29. Mae cyfanswm y cyflenwad tai yn y Cynllun, sef 7,902, yn cynnwys lwfans llithriant 10%. Tybir bod y llithriant hwn yn rhesymol o ystyried y safleoedd a ddyrannwyd sydd ar gael. Er bod hap-safleoedd yn cynrychioli cyfran arwyddocaol o'r cyflenwad tai cyffredinol, mae mwy o sicrwydd ynglŷn â'u cyflawnadwyedd o ganlyniad i'r gwaith y mae'r Cynghorau wedi'i wneud wrth ragfynegi'r potensial (sydd wedi cynnwys astudiaeth o gapasiti mewn ardaloedd trefol).

4.30. Mae nifer o'r rhai a gyflwynodd sylwadau wedi cynnig safleoedd amgen i'r rhai a ddyrannwyd yn y Cynllun ar gyfer datblygu tai. Efallai bod rhai o'r farn nad yw'r dyraniadau yn y Cynllun yn cynnig y datrysiad gorau, ond gallwn ni argymell newidiadau sy'n angenrheidiol i wneud y Cynllun yn gadarn yn unig. Mae'r Cynghorau o'r farn eu bod wedi cynhyrchu strategaeth, polisïau a dyraniadau sy'n gadarn. Dewiswyd safleoedd gan ddefnyddio eu methodoleg asesu safleoedd ymgeisiol[40]. Mae'r Cynllun yn darparu'n foddhaol ar gyfer cyflenwi tai mewn modd sy'n gyson â'r strategaeth ddatblygu. Yn amodol ar y newidiadau argymelledig a amlinellir uchod, mae'r Cynllun yn gadarn mewn perthynas â'i ddarpariaethau tai cyffredinol heb gynnwys safleoedd ychwanegol. Os na fydd rhai o'r safleoedd a ddyrannwyd yn cael eu cyflwyno ar y gyfradd a ddisgwylir yn y trywydd tai, bydd y fframwaith monitro yn ysgogi'r Cynghorau i ystyried p'un a oes angen cymryd camau, a allai gynnwys disodli safleoedd a ddyrannwyd â safleoedd newydd trwy adolygu'r Cynllun.

[39] Dogfen Archwiliad: Ymateb y Cynghorau i Bwynt Gweithredu S3/PG4
[40] Dogfennau a Gyflwynwyd: PT.001, PT.002, PT.003

Cyflenwad Pum Mlynedd o Dir ar gyfer Tai

4.31. Mae'r polisi cenedlaethol[41] yn mynnu bod ACLlau yn sicrhau bod digon o dir ar gael mewn gwirionedd, neu y daw ar gael, i ddarparu cyflenwad 5 mlynedd o dir ar gyfer tai. Mae'r Cynghorau wedi cadarnhau eu bod yn bwriadu paratoi un Gyd-astudiaeth Argaeledd Tir ar gyfer Tai ar gyfer ardal y Cynllun, i gyd-fynd â'r gofyniad bod ardal y Cynllun yn dangos cyflenwad pum mlynedd o dir ar gyfer tai.

4.32. Mae'r trywydd tai mwyaf diweddar, ym Mhapur Testun 20B, yn rhoi brasamcan o gyflenwi tai yn seiliedig ar y wybodaeth orau sydd ar gael, ynghyd ag esboniad o'r tybiaethau a wnaed. Mae'n dangos y bydd cyflenwad pum mlynedd o dir ar gyfer tai ar gael drwy gydol cyfnod y cynllun ac mae'n darparu sail ddefnyddiol ar gyfer monitro cynnydd.

Casgliad

4.33. Mae'r Cynllun yn darparu digon o dir ar gyfer tai i fodloni'r angen a amlygwyd am 7,184 o gartrefi yn ystod cyfnod y cynllun. Mae'r safleoedd a ddyrannwyd a'r hap-safleoedd posibl a amlygwyd yn realistig ac yn briodol, ac mae'r ddarpariaeth wrth gefn yn ddigonol i adlewyrchu'r pryderon ynglŷn â chyflawnadwyedd. Er bod y gyfradd gyflenwi'n heriol, mae'r twf disgwyliedig yn yr economi leol yn awgrymu y gellir ei chyflawni. Mae'r trywydd tai hefyd yn dangos y bydd cyflenwad 5 mlynedd o dai yn cael ei gynnal ar hyd cyfnod y cynllun. Yn unol â hynny, rydym yn fodlon, yn amodol ar y newidiadau argymelledig a amlygwyd, bod ymagwedd y Cynllun at ddarparu tai yn gadarn.

5 Darparu Tai Fforddiadwy, Tai Marchnad Leol a Thai Penodol eraill

Yr Angen am Dai Fforddiadwy

5.1. Mae'r Cynghorau wedi cynnal asesiadau o'u hanghenion tai fforddiadwy. Mae Ynys Môn wedi cynhyrchu Asesiad o'r Farchnad Dai Leol (LHMA), 2016,[42] ac mae Gwynedd wedi cynhyrchu LHMA drafft, 2013[43] y cydnabu bod angen ei adolygu a'i ddiweddaru. Mae Cyngor Gwynedd wedi ymrwymo i gynnal LHMA yn gynnar yn 2017, ac mae'n derbyn bod hyn yn angenrheidiol i ddarparu digon o fanylion am y math o dai a'r ddeiliadaeth dai sy'n ofynnol i lywio penderfyniadau rheoli datblygu. Mae wedi lleihau ffigur yr LHMA o 709 o unedau y flwyddyn i 491 o unedau yn ystod y cyfnod pum mlynedd, yn rhannol i ystyried effaith dileu cyfran y boblogaeth o fewn Parc Cenedlaethol Eryri[44].

5.2. Mae'r dystiolaeth sydd ar gael yn dangos angen dybryd am dai fforddiadwy. Er mwyn mynd i'r afael ag ôl-groniad ac angen sy'n dod i'r amlwg, amcangyfrifir y bydd angen 8,174 o dai fforddiadwy yn ystod cyfnod y Cynllun, sy'n fwy na'r

[41] PPW paragraff 9.2.3
[42] Dogfen Archwiliad: DA031
[43] Dogfen a Gyflwynwyd: DC.026
[44] Dogfen Archwiliad: Ymateb y Cynghorau i Bwynt Gweithredu (S4/PG1)

gofyniad tai cyfan. Bwriedir cyflwyno'r ffigur hwn i'r Cynllun trwy **NMC210**, sy'n ofynnol er mwyn sicrhau eglurder y Cynllun. Mae'r Cynllun yn pwysleisio na ddisgwylir i'r ffigur hwn gael ei gyflenwi trwy'r system gynllunio yn unig. Dylid nodi bod ffigur angen amcangyfrifedig Ynys Môn wedi'i leihau'n sylweddol o'r 635 o unedau y flwyddyn yn ei LHMA 2013[45] i 398 o unedau yn fersiwn 2016. Ystyriwn fod diffygion yr LHMA ar gyfer Gwynedd yn effeithio ar gadernid ffigur cyfanswm angen y Cynllun. Fodd bynnag, nid yw hyn yn effeithio ar gadernid y Cynllun o ystyried maint y bwlch, fel yr ystyrir isod, rhwng yr angen a amlygwyd a'r hyn y gellir ei ddarparu gan y Cynllun; mae'r dystiolaeth yn dangos yn eglur y dylai'r Cynllun geisio cynyddu'r cyfraniad tuag at ddarparu tai fforddiadwy i'r eithaf.

5.3. Yn unol â pholisi cynllunio cenedlaethol, mae'r Cynllun yn amlygu targed tai fforddiadwy, ym mholisi PS 14. Am resymau a ddisgrifiwyd yn y paragraff blaenorol, mae'r Cynghorau'n cydnabod y dylai'r Cynllun geisio cynyddu'r posibilrwydd o ddarparu tai fforddiadwy i'r eithaf. Yn ystod yr archwiliad, rhoddwyd ystyriaeth bellach i'r posibilrwydd hwn ac, o ganlyniad, mae'r Cynghorau wedi cynnig **NMC213** a fyddai'n cynyddu'r ffigur targed yn PS 14 o 1,400 i 1,572 i gydnabod y posibilrwydd y gallai rhai newidiadau i'r Cynllun, a ddisgrifir isod, gynyddu'r cyflenwad o dai o'r fath. Ystyrir mai'r targed hwn yw'r ddarpariaeth fwyaf y gall y system gynllunio ei chyflenwi, gan gadw mewn cof y cyllid sydd ar gael ac ystyriaethau ynglŷn â hyfywedd datblygu. Mae'r Cynllun yn amlygu'r ffynonellau cyflenwad disgwyliedig sy'n cynnwys ymrwymiadau presennol, safleoedd a ddyrannwyd a chyfleoedd am hap-safleoedd, sydd wedi'u gwasgaru ar draws yr haenau aneddiadau. Mae'r dystiolaeth sydd ar gael yn dangos bod y ffigur targed yn realistig.

Hyfywedd

5.4. Yn ystod y broses o baratoi ac archwilio'r Cynllun, cynhyrchwyd sawl fersiwn o Astudiaeth Hyfywedd Tai Fforddiadwy (AHVS) i lywio lefel y cyfraniad a geisir gan ddatblygwyr tuag at dai fforddiadwy. Cynhyrchwyd y fersiwn ddiweddaraf[46] mewn ymateb i faterion a godwyd yn y sesiwn wrandawiad berthnasol.

5.5. Mae'r Cynghorau wedi awgrymu sawl newid i'r Cynllun mewn ymateb i waith ychwanegol a wnaed ganddynt i amlygu ffyrdd o gynyddu'r tai fforddiadwy a gyflenwir i'r eithaf. Er mwyn cyfleu gwahanol gapasiti'r is-farchnadoedd amrywiol i gyfrannu at dai fforddiadwy, awgrymwyd 3 lefel cyfraniad fel newid i bolisi TAI 9 trwy **NMC214**, sy'n amrywio o 10% i 30%. Bydd y cynnydd yn y cyfraniad uchaf o 20% i 30% yn golygu y gellir cyfleu potensial yr ardaloedd marchnad mwyaf ffafriol yn llawnach. Mae'r gostyngiad o 15% i 10% yn yr ardaloedd marchnad lleiaf ffafriol yn debygol o osgoi digalonni darpar ddatblygwyr, a allai ddigwydd trwy osod targed afrealistig. Er y dangosir bod rhai ardaloedd is-farchnad yn anhyfyw ar 10%, mae'r Cynghorau'n datgan y gallai rhai rhannau o'r ardaloedd hyn fod yn hyfyw ac felly'n cyfiawnhau eu cynnwys yn y categori cyfraniad isaf. Mae'r aneddiadau ym mhob ardal prisiau tai wedi'u hamlygu trwy gategori cyfraniad mewn tabl 16 diwygiedig (**NMC216**). Mae **NMC215** yn egluro y ceisir cyfraniadau pro-rata lle na ellir

[45] Dogfen a Gyflwynwyd: DC.025
[46] Dogfen Archwiliad: Atodiad 1 i Ymateb y Cynghorau i Bwynt Gweithredu (S4/PG4)

darparu tai fforddiadwy ar y safle. Mae'r MACs hyn yn angenrheidiol i sicrhau bod cyfleoedd i gyflenwi tai fforddiadwy yn cael eu cynyddu i'r eithaf, ac argymhellir **NMC217** i sicrhau bod y math o dai a ddarperir yn bodloni'r angen lleol orau yn unol â pholisi cenedlaethol.

5.6. I gydnabod cyflenwad posibl datblygiadau tai bach a chanfyddiadau'r AHVS, a ddangosodd nad oedd cynlluniau o'r fath yn llai hyfyw na rhai mwy o faint, mae'r trothwy ar gyfer ceisio cyfraniadau wedi cael ei leihau i 2 annedd neu fwy (NMC214). Mae newid arall i TAI 9 yn adlewyrchu gofynion polisi TAI 19 sef, o ran cynlluniau trawsnewid yng nghefn gwlad agored, bod defnydd preswyl yn darparu 100% o dai fforddiadwy oni bai ei fod yn rhan o gynllun lle mae'r defnydd preswyl yn israddol i ailddefnydd busnes.

5.7. O ganlyniad i'r gwelliannau hyn i'r Cynllun, mae ffynonellau ychwanegol o dai fforddiadwy wedi cael eu hamlygu a rhoddir dadansoddiad o'r ffynonellau amrywiol mewn tabl diwygiedig ym mharagraff 7.4.65b (**NMC212**). Argymhellir y newid hwn i sicrhau bod y Cynllun yn adlewyrchu'r dystiolaeth ddiweddaraf am y tai fforddiadwy y disgwylir eu cyflenwi.

5.8. Mae'r Cynghorau wedi cadarnhau, wrth ddyrannu safleoedd tai, eu bod wedi ceisio osgoi safleoedd â chostau datblygu anarferol er mwyn hwyluso cyflawnadwyedd y safle ac, felly, cynyddu hyfywedd cynlluniau i gyfrannu at dai fforddiadwy i'r eithaf. Mae'r ffigur targed wedi'i seilio ar asesiad realistig o'r cyfraniad mwyaf y gellir disgwyl ei gyflenwi'n rhesymol trwy'r system gynllunio. Hwylusir cyflawni'r targed trwy gyhoeddi SPG Tai Fforddiadwy y Cynghorau, a ddisgwylir erbyn trydydd chwarter 2017-18. Mae'r fframwaith monitro'n cynnwys dyfeisiau priodol i sicrhau bod modd mesur effeithiolrwydd y polisïau yn ystod cyfnod y cynllun, a fydd yn galluogi ymyrryd yn gynnar os bydd angen i ymateb i newidiadau mewn amgylchiadau, fel gwelliant yn y marchnadoedd tai lleol a allai newid hyfywedd datblygu.

Safleoedd Eithriedig

5.9. Roedd fersiwn y Polisi TAI 10 a gyflwynwyd i'w harchwilio yn ceisio mabwysiadu ymagwedd arloesol tuag at gynyddu cyfleoedd tai fforddiadwy i'r eithaf trwy ehangu cwmpas y polisi safleoedd eithriedig er mwyn caniatáu cynifer o dai marchnad agored ag sy'n ofynnol i sicrhau hyfywedd cynllun. Trafodwyd hyn yn ystod y sesiwn wrandawiad berthnasol ac esboniodd cynrychiolwyr landlordiaid cymdeithasol cofrestredig lleol y problemau sy'n gysylltiedig ag ariannu cynlluniau safleoedd eithriedig. Fodd bynnag, mae ymagwedd o'r fath yn gwrthdaro â pholisi cenedlaethol[47] a byddai'n tanseilio egwyddor yr ymagwedd safleoedd eithriedig, sy'n ceisio cyfyngu'r dylanwad y gallai posibilrwydd datblygu a amlygwyd ei gael ar werth tir. Felly, ystyriwn fod newid awgrymedig y Cynghorau i'r polisi (**NMC221**) a'r newidiadau cysylltiedig i'r testun ategol (**NMC222**-**NMC230**) yn angenrheidiol.

[47] Para 9.2.23 PPW, a TAN 2: Cynllunio a Thai Fforddiadwy

Casgliad

5.10. Yn amodol ar y newidiadau a gynigiwyd, mae lefel y ddarpariaeth tai fforddiadwy a geisir wedi'i hategu gan y dystiolaeth. Byddai'r newidiadau arfaethedig i bolisi TAI 9 yn sicrhau y bydd y Cynllun yn cynyddu'r posibilrwydd o gyflenwi tai fforddiadwy i'r eithaf, ond mae'n ddigon hyblyg i ystyried hyfywedd cynlluniau penodol. Canfyddwn fod ymagwedd y Cynllun tuag at dai fforddiadwy, fel y'i gwellwyd gan y newidiadau arfaethedig, yn gadarn.

Tai Marchnad Leol

5.11. Mae Polisi TAI 5, fel y'i diwygiwyd gan NMC198, yn ceisio cyfyngu tai newydd mewn aneddiadau penodol i dai marchnad agored, a byddai'n gweithredu ochr yn ochr â'r polisïau tai fforddiadwy, sef TAI 9 a TAI 10. Y polisi hwn yw ymateb y Cynghorau i'r pwysau tai penodol sy'n wynebu'r cyrchfannau mwyaf poblogaidd i dwristiaid, sef pentrefi arfordirol yn bennaf, lle mae'r galw am ail gartrefi a chartrefi gwyliau wedi cael yr effaith fwyaf ar brisiau tai lleol. O ganlyniad, ni all cyfran anghyfartal o uchel o breswylwyr lleol fforddio cystadlu yn y farchnad agored ac mae'n rhaid iddynt symud i ffwrdd i ddod o hyd i gartref addas, sy'n niweidiol i wead cymdeithasol y gymuned. Mae'r Cynghorau wedi darparu tystiolaeth i ategu'r polisi[48].

5.12. Mae'r dystiolaeth yn ystyried enghreifftiau o ymagweddau a ddefnyddiwyd mewn mannau eraill ac asesiad manwl o amrywiaeth o ddangosyddion o'r farchnad dai leol a nodweddion demograffig, gan gynnwys lleoedd ysgol gwag. Amlygodd y gwaith hwn 3 Canolfan Gwasanaethau Lleol (Biwmares, Rhosneigr ac Abersoch) a 12 Pentref lle'r oedd y pwysau ar ei fwyaf, ac felly amlygwyd eu bod yn dod o fewn cwmpas TAI 5. Mewn dwy ward, sef Aberdaron ac Abersoch, mae'r dystiolaeth yn dangos mai'r gymhareb prisiau tai i brisiau incwm yw 12 i 1, o gymharu â'r ffigur 6.1 i 1 ar draws ardal y Cynllun. Mae tystiolaeth wedi'i diweddaru[49] ynglŷn â chanran yr aelwydydd nad ydynt yn gallu fforddio prisiau tai'r farchnad yn dangos ffigurau o 59.7% a 63.3% ar gyfer Gwynedd ac Ynys Môn, yn ôl eu trefn, tra bod y ffigur yn codi i 88.5% yn Aberdaron a 96.1% yn Abersoch. Er bod rhai gwrthwynebwyr yn awgrymu y gallai fod achos dros ddiwygio'r rhestr aneddiadau a amlygwyd, ystyriwn fod ymagwedd y Cynllun wedi'i seilio'n gadarn ar dystiolaeth.

5.13. Mae'r cyfyngiad ar dwf tai a gynigir gan TAI 5 yn yr aneddiadau hyn yn gyson â strategaeth gyffredinol y Cynllun, gan gynnwys mewn perthynas â'r iaith Gymraeg a'i hymagwedd at ddarparu tai. Byddai'r polisi'n rhoi cyfle i rai preswylwyr lleol ddod o hyd i dai yn eu cymunedau, gan gynnwys perchentywyr presennol sy'n chwilio am gartref mwy o faint ar gyfer teuluoedd sy'n tyfu, a fyddai, yn ei dro, yn cynorthwyo i gefnogi gwasanaethau a chyfleusterau ar hyd y flwyddyn a chynnal cymunedau lleol. Byddai'r polisi'n gweithio ochr yn ochr â'r cyfleoedd tai fforddiadwy a gynigir gan y Cynllun ar gyfer tai rhent cymdeithasol a thai canolradd yn yr aneddiadau a amlygwyd. Byddai'n rhoi cyfle i'r preswylwyr lleol hynny y mae eu hincwm yn golygu nad ydynt yn gymwys am dai canolradd ond na allant gystadlu yn y farchnad dai leol

[48] Dogfennau a Gyflwynwyd: PT.028 a PT.029
[49] Dogfen Archwiliad: Ymateb y Cynghorau i Bwynt Gweithredu S2/PG8

chwyddedig. Gallai hefyd gynnig cyfleoedd i dai newydd fodloni'r angen lleol heb ragor o dai marchnad agored a fyddai'n ofynnol fel arall i hwyluso darparu tai fforddiadwy.

5.14. Mewn ymateb i faterion a godwyd yn ystod y sesiwn wrandawiad berthnasol, mae'r Cynghorau wedi darparu tystiolaeth[50] sy'n dangos y byddai rhai benthycwyr yn fodlon cynnig morgais ar gyfer y math hwn o dai cyfyngedig, ac yn amlygu materion y mae angen eu hystyried i hwyluso hyn.

5.15. Ni fyddai'r polisi'n cyfyngu'r farchnad ar gyfer y stoc dai bresennol yn yr aneddiadau hyn, sy'n 5,104 o unedau. Mae'r Cynghorau hefyd wedi dangos na fyddai'n effeithio ar y mwyafrif helaeth o'r twf tai a amlygwyd yn yr aneddiadau hyn yn ystod cyfnod y cynllun, o ystyried i ba raddau y mae'r twf hwn yn cynnwys unedau wedi'u cwblhau a'r rhai sydd eisoes â chaniatâd cynllunio. Ym mis Ebrill 2015, amcangyfrifwyd bod y rhain, gyda'i gilydd, yn cynrychioli 275 o'r ffigur twf dangosol cyffredinol, sef 384[51].

5.16. Mae NMC351 yn cynnig ymhelaethu ar y diffiniad o dai marchnad leol. Fodd bynnag, wrth wneud y newid, mae'n ymddangos bod testun arall wedi cael ei ddileu'n anfwriadol o'r frawddeg gyntaf, a gallai'r Cynghorau ddymuno mynd i'r afael â hyn yn fersiwn derfynol y Cynllun.

5.17. Ystyriwn fod y polisi wedi'i ategu gan dystiolaeth sy'n cyfiawnhau ei ymagwedd, a'i fod felly'n cyd-fynd yn fras â'r cyngor ym mharagraff 9.2.4 PPW. Fodd bynnag, er bod PPW yn datgan na fyddai amod meddiannaeth yn cael ei osod fel arfer, mae'r polisi'n ceisio cyfyngu meddiannaeth i unigolion cymwys. Mae'r pwysau penodol ar y farchnad dai yn yr aneddiadau dan sylw yn golygu y byddai cymhelliad ariannol sylweddol i unigolion cymwys werthu tŷ newydd ar y farchnad agored. Yn yr amgylchiadau hyn, byddai effeithiolrwydd y polisi'n cael ei danseilio'n ddifrifol heb fesur i reoli meddiannaeth. Byddai gosod cyfyngiad, dros amser, yn sicrhau cronfa o dai marchnad leol a fyddai ar gael i unigolion cymwys. Byddai cyfyngiad o'r fath yn darparu rhywfaint o amddiffyniad rhag effeithiau prisiau tai sy'n cael eu chwyddo gan ddylanwadau o'r tu allan i'r ardal[52]. Byddai hyn, ar y cyd â'r bwriad i gyfyngu lle llawr y tai newydd yn berthynol i nifer yr ystafelloedd gwely, yn golygu y byddai tai o'r fath yn fwy fforddiadwy i breswylwyr lleol nag sy'n wir ar hyn o bryd.

5.18. Ystyriwn fod y Cynghorau wedi cyfiawnhau Polisi TAI 5, yn amodol ar y newidiadau i'r polisi a gynigir gan **NMC198**, a chan **NMC199-NMC203** sy'n angenrheidiol i sicrhau eglurder a chydlyniad. Mae'r Cynghorau'n bwriadu darparu SPG i ategu'r polisi hwn yn ystod trydydd chwarter 2017/18 (NMC343), ac ystyriwn fod hyn yn bwysig er mwyn sicrhau bod y polisi'n cael ei weithredu'n effeithiol ac yn gyson, gan gynnwys materion yn ymwneud â rheoli meddiannaeth yn y dyfodol.

[50] Dogfen Archwiliad: Ymateb y Cynghorau i Bwynt Gweithredu S2/PG8
[51] Dogfen Archwiliad: Ymateb y Cynghorau i Bwynt Gweithredu S2/PG8
[52] Mae enghreifftiau o bolisïau tebyg mewn mannau eraill yn awgrymu bod prisiau tai oddeutu 20-30% islaw gwerthoedd y farchnad agored (Dogfen a Gyflwynwyd: PT.029)

Tai Amlfeddiannaeth

5.19. Yn ystod y sesiwn wrandawiad berthnasol, cadarnhaodd y Cynghorau fod polisi TAI 2 wedi'i fwriadu'n bennaf i fynd i'r afael â'r pwysau a achosir gan dai amlfeddiannaeth o ganlyniad i'r galw gan y boblogaeth fyfyrwyr ym Mangor. Er bod y Cynghorau'n cydnabod yr effeithiau cadarnhaol sy'n deillio o bresenoldeb myfyrwyr yn y ddinas, darperir tystiolaeth[53] o effeithiau negyddol posibl crynoadau uchel o fyfyrwyr o fewn ardal ac amlygir yr ardaloedd dwysedd uchaf. Mae'r Cynghorau wedi cynnig newidiadau i'r polisi (**NMC182**) a fyddai'n hepgor maen prawf a oedd yn ceisio atal tai amlfeddiannaeth o fewn tai teras deulawr. Maent hefyd yn cyflwyno terfyn uchaf penodol ar gyfer dwysedd tai amlfeddiannaeth mewn wardiau a amlygwyd yn hytrach na chyfeirio at 'grynhoad gormodol'. Argymhellir y newid a gynigir i'r polisi a'r rhai hynny a gynigir i'r testun ategol (**NMC183**-**NMC187**) i adlewyrchu'r dystiolaeth a sicrhau cysondeb mewnol â pholisïau eraill.

5.20. Mae polisi TAI 6 yn cefnogi, ar y cyfan, llety newydd a adeiladwyd i'r diben ar gyfer myfyrwyr, ac mae TAI 4 yn cefnogi'r ystod o gartrefi sy'n darparu gofal.

5.21. Argymhellir y newidiadau a gynigir i bolisi, TAI 7: Ail-Adeiladu Tai a TAI 8: Defnydd Preswyl o Garafanau, Cartrefi Symudol neu Fathau Eraill o Lety Nad Ydynt yn Barhaol yn **NMC204-NMC206** gan eu bod yn gwella eglurder y polisïau a chysondeb mewnol y Cynllun.

Llety Gweithwyr Adeiladu

5.22. Mae'r Cynghorau'n cynnig newidiadau i TAI 3: Llety Arddull Campws ar gyfer Gweithwyr Adeiladu. Mae'r newidiadau'n egluro cwmpas y polisi ac yn cyflwyno cyfres o feini prawf a fyddai'n sicrhau cysondeb â strategaeth y Cynllun, gan gynnwys o ran lleoliad datblygiadau o'r fath a'r mesurau lliniarol a allai fod yn angenrheidiol. Byddai'r polisi'n galluogi'r Cynghorau i ymateb i gynigion am lety campws i wasanaethu gweithwyr adeiladu ar rai o'r prosiectau adeiladu mawr a ddisgwylir yn ystod cyfnod y Cynllun, heblaw yn achos Wylfa Newydd, sy'n destun polisïau penodol, sef PS 9 a PS 9A. Argymhellir y gyfres hon o newidiadau (**NMC188-NMC197**) i sicrhau eglurder a chysondeb mewnol â pholisïau eraill y Cynllun.

6 Llety Sipsiwn a Theithwyr

Lefel yr Angen

6.1. Mae'n ofynnol[54] i awdurdodau lleol asesu anghenion llety teuluoedd Sipsiwn a Theithwyr, a meddu ar bolisïau ar gyfer darparu safleoedd Sipsiwn a Theithwyr yn eu cynlluniau datblygu. O fewn ardal y Cynllun, mae poblogaeth Sipsiwn a Theithwyr sefydledig sy'n meddiannu oddeutu 11 o leiniau, wedi'u lleoli'n bennaf ar 2 safle: safle awdurdodedig gerllaw Ystad Ddiwydiannol Llandygai,

[53] Dogfen a Gyflwynwyd: PT.027
[54] Para 9.2.21, PPW

Bangor, a gwersyll ymyl ffordd anawdurdodedig a oddefir ar Pentraeth Road, ger Pentraeth.

6.2. Ers paratoi'r Cynllun wedi'i adneuo, mae'r Cynghorau wedi cynhyrchu Asesiad o Anghenion Llety Sipsiwn a Theithwyr (GTANA), 2016. Cyflwynwyd yr Astudiaeth hon yn ffurfiol ar gyfer cymeradwyaeth Gweinidogion Cymru ym mis Hydref 2016. Yn ogystal â chasglu data am yr angen meintiol trwy ddata Cyfrifiad a chyfrifiadau chwemisol, cafwyd gwybodaeth ansoddol trwy ymgysylltu â'r cymunedau Sipsiwn a Theithwyr a'u cynrychiolwyr, gan gynnwys trwy gyfweliadau strwythuredig a darparu cymorth i lenwi holiaduron arolwg.

6.3. Mae'r GTANA yn amlygu lefel angen am gyfnod 5 mlynedd ac am gyfnod y cynllun. Mae'n amlygu bod angen heb ei ddiwallu am 10 llain Sipsiwn a Theithwyr yn ystod cyfnod y cynllun. Ni amlygwyd bod angen safleoedd ar gyfer Pobl Sioeau Teithiol.

6.4. Mae'r GTANA yn dangos nad oes galw am safleoedd tramwy yn ardal y Cynllun. Mae'n dangos bod angen safleoedd aros dros dro mewn ymateb i'r galw sy'n codi i Sipsiwn a Theithwyr aros dros nos neu am ychydig ddiwrnodau, er enghraifft wrth iddynt deithio trwy'r ardal i Iwerddon ac oddi yno, neu pan fyddant yn cael eu denu i gynulliadau lleol yn rhan o batrymau teithio blynyddol. Ystyriodd y Cynghorau amlygu safleoedd mewn 3 lleoliad i ateb y galw hwn. Fodd bynnag, yn dilyn trafodaeth yn ystod sesiwn wrandawiad, cadarnhaodd y Cynghorau eu bod o'r farn nad oedd natur achlysurol, fyrhoedlog y galw am fannau aros yn cyfiawnhau dyrannu safleoedd yn y Cynllun, a gwnaethant esbonio sut y bydd y galw am fannau aros yn cael ei fodloni trwy barhau i gymhwyso'r protocol goddef a gweithio gyda'r gymuned deithio. Mae'r Cynghorau wedi awgrymu newid i'r fframwaith monitro er mwyn sicrhau bod addasrwydd trefniadau o'r fath yn cael ei adolygu'n barhaus.

Darparu Safleoedd

6.5. Mae'r Cynghorau yn ymwybodol o'u dyletswydd o dan Ddeddf Tai (Cymru) 2014 i barhau i asesu anghenion llety teuluoedd Sipsiwn a bodloni unrhyw angen a allai gael ei amlygu. Mae NMC244 yn ymrwymo i gynnal asesiad ffurfiol o anghenion bob 5 mlynedd ac mae NMC243 yn ymrwymo i fodloni unrhyw angen a allai godi yn y dyfodol.

6.6. Mae TAI 11 yn ceisio diogelu'r safle Sipsiwn presennol yn Ystad Ddiwydiannol Llandygai, Bangor. Argymhellir **NMC238**, **NMC239** ac **NMC251** i sicrhau terminoleg sy'n gyson â gweddill y Cynllun ac osgoi amwysedd. Mae polisi TAI 12 yn darparu ar gyfer lleiniau parhaol newydd. Dewiswyd y safle ym Mangor, a ddyrannwyd mewn newid â ffocws i'r Cynllun wedi'i Adneuo, i fodloni'r angen a amlygwyd o'r safle presennol sy'n cydffinio â'r safle a ddyrannwyd ar dir a ddefnyddiwyd ar gyfer lleiniau parhaol yn hanesyddol. Mae newid a gynigir i'r polisi (**NMC240**) yn lleihau nifer y lleiniau o 11 i 10 er mwyn cyd-fynd â'r angen mwyaf cyfredol a amlygwyd, a gwneir y newid hwn i'r testun ategol hefyd trwy **NMC233**. Mae'r safle wedi'i leoli'n dda i fodloni'r angen a amlygwyd o fewn ardal drefol a allai, er gwaethaf ei hagosrwydd i unedau diwydiannol, gael ei chynllunio i ddarparu amodau byw addas ac a allai fodloni'r angen presennol yn ddi-oed.

6.7. Mae newid a awgrymwyd i'r Cynllun yn cynnig dyrannu tir ym Mhenhesgyn, Penmynydd ar gyfer 4 llain a fyddai'n galluogi adleoli Teithwyr Oes Newydd y gwersyll anawdurdodedig ar Pentraeth Road sydd, yn ôl y Cynghorau, yn darparu llety islaw'r safon na ellir ei wella i safon dderbyniol. Er gwaethaf ymdrechion y Cynghorau[55], sydd wedi cynnwys ystyried sawl safle posibl a chyflogi hwylusydd annibynnol i ymgysylltu â phreswylwyr y safle, bu'n anodd dod o hyd i safle addas ar gyfer y grŵp hwn.

6.8. Er nad yw'r lleoliad a ddewiswyd ym Mhenhesgyn yn arbennig o gyfleus i gyfleusterau a gwasanaethau ar droed, mae'r safle o fewn pellter rhesymol i ddwy Ganolfan Gwasanaethau Lleol. Mae Cylchlythyr 30/2007: *Cynllunio ar gyfer Safleoedd Carafanau Sipsiwn a Theithwyr* yn cydnabod na fyddai'n briodol i bolisïau sy'n ceisio lleihau teithio mewn ceir gael eu cymhwyso'n llym. Ceir pryderon ynglŷn ag agosrwydd y safle i hen safle tirlenwi a safle amwynderau dinesig gweithredol. Yn ôl ymgynghorwyr arbenigol a gyflogwyd gan y Cynghorau, ni fyddai ansawdd aer a llygredd sŵn yn effeithio ar amodau byw i raddau annerbyniol. Byddai'r materion hyn yn cael eu hystyried yn fanwl yn ystod cam cais cynllunio. Er y sylweddolir nad yw darpar breswylwyr wedi cadarnhau y byddent yn fodlon symud i'r safle ac y gallai fod angen defnyddio pwerau prynu gorfodol i gael mynediad i'r safle, mae gobaith rhesymol y byddai'r safle'n cael ei ddarparu. Byddai'r safle'n cynnig cyfle i roi'r gorau i ddefnyddio'r safle ymyl ffordd sydd islaw'r safon i fodloni angen a amlygwyd. Ystyriwn fod sail gadarn i ddyrannu'r safle a'i gynnwys ar y Map Cynigion fel y cynigir gan **NMC240** ac **NMC MAP394**.

6.9. Gan adlewyrchu darpariaethau Cylchlythyr 30/2007, mae polisi TAI 13, fel y'i diwygiwyd gan **NMC249**, yn darparu fframwaith effeithiol ar gyfer asesu cynigion ar safleoedd heb eu dyrannu a fyddai'n bodloni angen a amlygwyd am leiniau Sipsiwn a Theithwyr ychwanegol. Mae'r newid hefyd yn ehangu cwmpas y polisi i gynnwys safleoedd tramwy a safleoedd aros dros dro. Mae newid i faen prawf 2 yn sicrhau ei fod yn cyd-fynd â Chylchlythyr 30/2007 o ran agosrwydd i wasanaethau, ac mae ychwanegu maen prawf 10 yn adlewyrchu'r polisi cenedlaethol ar berygl llifogydd. Yn amodol ar y newid hwn a newidiadau a gynigir i'r cyfiawnhad rhesymedig, byddai Polisi TAI 13 yn darparu sail gadarn ar gyfer bodloni'r angen am safleoedd Sipsiwn a Theithwyr yn y dyfodol. Argymhellir **NMC250** oherwydd ei fod yn cadarnhau bod polisi TAI 13 yn ymestyn i'r holl leiniau tramwy a lleiniau aros dros dro yn ogystal â rhai parhaol.

6.10. Mae ymagwedd y Cynllun tuag at fodloni anghenion llety Sipsiwn a Theithwyr wedi'i seilio ar dystiolaeth gredadwy. Yn amodol ar gynnwys y newidiadau a grybwyllwyd uchod, bydd yn cynnwys cyfres effeithiol o bolisïau a fydd yn darparu cyfleoedd priodol i fodloni'r galw yn y dyfodol, yn gyson â'r polisi cenedlaethol.

[55] Dogfennau a Gyflwynwyd: PT.030 a PT.031, a Dogfen Archwiliad: DA022

7 Yr Economi a Chyflogaeth, gan gynnwys Manwerthu a Thwristiaeth

Darparu Tir a Safleoedd ar gyfer Cyflogaeth

7.1. Mae Ynys Môn a rhan ogleddol Gwynedd yn dod o fewn strategaeth ardal Gogledd-orllewin Cymru, fel y'i hamlinellir yn WSP. Yn ôl WSP, mae ardal y Gogledd-orllewin (Eryri a Môn) wedi'i nodweddu gan amgylchedd naturiol a ffisegol o ansawdd uchel sy'n cynnal economi ddiwylliannol a gwybodaeth; mae hwb Menai yn cynnwys canolfannau poblogaeth y rhanbarth (Bangor a Chaernarfon yng Ngwynedd a Llangefni yn Ynys Môn), ac mae'r strategaeth yn amlygu pwysigrwydd yr ardal hon ar gyfer sbarduno twf yng Ngogledd-orllewin Cymru. Amlygir Caergybi, Porthmadog a Phwllheli fel hybiau eilaidd yn y strategaeth a fydd yn allweddol i ledaenu ffyniant a thwf cynaliadwy o'r prif hybiau.

7.2. Mae Llywodraeth Cymru wedi dynodi saith Ardal Fenter ledled Cymru sydd â'r nod o 'gefnogi busnesau newydd a busnesau sy'n ehangu trwy ddarparu seilwaith a chymhellion o'r radd flaenaf i fusnesau'. Mae un o'r ardaloedd hyn wedi'i lleoli o fewn ardal y Cynllun yn Ynys Môn. Mae'r Cynghorau'n cydnabod bod statws Ardal Fenter Ynys Môn yn ategu'r Rhaglen Ynys Ynni (EIP) bresennol a ffurfiwyd i ddenu swyddi medrus i'r ardal, a sefydlu'r Ynys fel canolfan ragoriaeth sy'n adnabyddus yn fyd-eang am gynhyrchu ynni carbon isel. Er bod y dirwasgiad a'r twf isel dilynol wedi cael effaith ar economi leol ardal y Cynllun, mae'r Cynghorau o'r farn y bydd yr EIP yn bwysig iawn wrth adfywio'r ardal yn ystod cyfnod y cynllun. Enghraifft o hyn yw Parc Gwyddoniaeth newydd Menai yn Gaerwen, a fydd yn canolbwyntio ar ynni a thechnoleg lân gyda chysylltiadau ag ymchwil academaidd ac arbenigedd masnachol a gynlluniwyd i greu swyddi newydd, denu buddsoddiad newydd a chefnogi twf busnesau.

7.3. Disgwylir i ardal ddylanwad yr EIP ymestyn y tu hwnt i'r Ynys, yn enwedig i ardal ogleddol Gwynedd a Bwrdeistref Conwy gyfagos, gan felly gael effaith gadarnhaol ar gyflogaeth fedrus a chyfleoedd hyfforddi, ac annog mwy o fuddsoddi yn y dalgylchoedd pellennig hyn. Mae'r Cynghorau hefyd wedi cadarnhau y cynhaliwyd trafodaethau helaeth ag Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri yn ystod y broses o baratoi'r Cynllun, yn enwedig mewn perthynas â dylanwad Ardal Fenter Eryri ar ardal y Cynllun. Gallai Ardal Fenter Eryri, sy'n cynnwys safle'r hen orsaf pŵer niwclear yn Nhrawsfynydd a safle'r hen faes awyr yn Llanbedr, greu cyfleoedd newydd am swyddi medrus.

Darparu Tir ar gyfer Cyflogaeth

7.4. Mae'r brif dystiolaeth a lywiodd y strategaeth gyflogaeth a faint o dir i'w ddynodi yn ystod cyfnod y CDLlC wedi'i chynnwys yn Astudiaeth Adolygiad Economaidd a Thir ar gyfer Cyflogaeth Cyngor Sir Ynys Môn a Chyngor Gwynedd 2012 (ELR). Cynhaliwyd yr ELR i asesu'r rhagolygon economaidd lleol ar gyfer Ardal Ynys Môn a Gwynedd ar y cyd (heblaw am ardal Parc Cenedlaethol Eryri) a'r ddarpariaeth tir cyflogaeth bresennol ac yn y dyfodol i fodloni anghenion yr ardal hyd at 2026.

7.5. Mae'r ELR wedi'i seilio ar broses fesul cam o amlygu tir ar gyfer cyflogaeth yn y dyfodol, gan gynnwys dadansoddiad o ymholiadau'r farchnad ynglŷn â thir a

safleoedd, asesiad o dueddiadau lle llawr hanesyddol, tueddiadau cyflogaeth hanesyddol ac amcanestyniadau cyflogaeth yn y dyfodol gan ddefnyddio modelu econometrig. Mae'r ELR yn cydnabod bod y dirwasgiad wedi cael effaith niweidiol iawn ar Ogledd-orllewin Cymru, gyda llawer iawn o swyddi manwerthu'n cael eu colli yn Ynys Môn yn enwedig. O ran Gwynedd, mae'r ELR yn nodi bod toriadau i gyllideb y sector cyhoeddus a dileu swyddi wedi cael effaith negyddol iawn ar weithgarwch economaidd yn ardal yr Awdurdod.

7.6. Yn seiliedig yn bennaf ar gyfraddau defnyddio tir hanesyddol ac ymgynghori â rhanddeiliaid, mae'r ELR yn dangos y dylai pob ardal yn yr Awdurdod ddarparu 6 hectar (ha) y flwyddyn (y fl.) o dir ar gyfer cyflogaeth yn ystod cyfnod y Cynllun, sy'n cyfateb i ddarparu 12ha y fl. o dir ar gyfer cyflogaeth o fewn ardal y Cynllun. Mae'r gofyniad hwn am 12ha y fl. yn cynnwys mesur clustogi 50% i ddarparu cynnig gwell[56]. Mae hyn yn darparu 180 ha o dir a ddyrannwyd ar gyfer cyflogaeth yn ystod cyfnod y Cynllun ar gyfer pob ardal yn yr Awdurdod. Mae'r ELR hefyd yn argymell bod cyflenwad 5 mlynedd o 30ha (sy'n cynnwys mesur clustogi 50%) o dir y gellir ei gyflenwi mewn gwirionedd yn cael ei ddarparu sydd ar gael ar unwaith.

7.7. Mae polisi CYF 1: 'Gwarchod, Dynodi ac Amddiffyn Tir ac Unedau ar gyfer Defnydd Cyflogaeth' yn darparu fframwaith i ddiogelu a dyrannu tir ar gyfer cyflogaeth o fewn ardal y Cynllun. Mae'r polisi'n rhestru ardaloedd cyflogaeth presennol, a ddynodir yn 'safleoedd a ddiogelir' (tir sydd eisoes wedi cael ei ddatblygu, yn ogystal â thir gwag o fewn y safleoedd cyflogaeth a amlygwyd) ar draws ardal y Cynllun sy'n dod i 642.9ha. Mae'r rhain wedi'u hamlygu o ganlyniad i'w swyddogaeth bresennol a'u cyfraniad gwerthfawr at ddarparu cyfleoedd cyflogaeth yn gyffredinol, ac fe'u rhennir yn safleoedd 'Cynradd' ac 'Eilaidd' ar draws ardal y Cynllun. Safleoedd 'Cynradd' yw'r rhai hynny yr ystyrir eu bod yn fwyaf deniadol ac yn fwyaf tebygol o gael eu datblygu'n gynharach yn ystod cyfnod y Cynllun, a safleoedd 'Eilaidd' yw'r rhai hynny yr ystyrir eu bod mewn lleoliadau llai dymunol o ran hygyrchedd a phresenoldeb yn y farchnad ond sy'n parhau i gyflawni rôl yn yr EIP a bodloni galw lleol mewn ardaloedd mwy gwledig. Argymhellir **NMC147** oherwydd ei fod yn diwygio cyfanswm y tir a ddiogelir (642.9ha) i gydymffurfio â'r atodlen safleoedd ddiwygiedig a restrir ym Mholisïau CYF 1 a CYF 1A.

7.8. Mae pum safle cyflogaeth newydd, sy'n dod i 55.1ha o dir, wedi'u dyrannu o fewn Polisi CYF 1 hefyd. Mae'r rhan fwyaf o'r rhain wedi'u dosbarthu'n 'Safleoedd Rhanbarthol Strategol', sef safleoedd o bwysigrwydd rhanbarthol a chanddynt rôl ranbarthol allweddol sy'n cyfrannu at amcanion datblygu economaidd cenedlaethol. Mae'r Cynghorau o'r farn bod tir i'r gogledd o Fferm Lledwigan, Llangefni yn safle cyflogaeth allweddol ac yn 'borth strategol' i Fryn Cefni a Choleg Menai o ganlyniad i Ffordd Gyswllt newydd Llangefni sy'n cael ei hadeiladu ar hyn o bryd. Mae'r Cynghorau o'r farn y gallai tir yn yr Hufenfa, Llangefni gyflawni nifer o ddibenion i gefnogi'r EIP. O ystyried ei agosrwydd i ffatri Glambia Cheese a phwysigrwydd y sector bwyd yn Llangefni, fel yr hufenfa, cyfanwerthwyr cig a'r Ganolfan Technoleg Bwyd yng Ngholeg Menai, gallai'r safle fod yn addas ar gyfer yr adeilad Parc Bwyd a gefnogir gan Lywodraeth Cymru a'r synergedd y gallai hyn ei gynnig. Mae tir ar gyfer Parc

[56] Dogfen a Gyflwynwyd: DC.004 – Astudiaeth ELR, paragraff 6.10.1

Gwyddoniaeth Menai, Gaerwen eisoes wedi cael caniatâd cynllunio ac mae'r cam cyntaf wrthi'n cael ei adeiladu. Mae'r Cynghorau'n credu y bydd hyn yn sbarduno twf yn yr anheddiad yn y dyfodol. Dyrennir tir ychwanegol yn Ystad Ddiwydiannol Gaerwen hefyd o ganlyniad i'w phwysigrwydd hanesyddol fel safle cyflogaeth ar yr Ynys. O ganlyniad i broblemau llifogydd helaeth ym Mhorthmadog, ardal gymedrol o dir yn unig a ddyrannwyd (yn Y Ffor) i ddarparu ar gyfer gofynion tir cyflogaeth y dref.

7.9. Yn ogystal â diogelu safleoedd presennol a dyrannu safleoedd newydd, mae'r Cynllun yn ceisio dyrannu 144.1ha o dir yn 'Safleoedd Cyflogaeth Wrth Gefn' ar gyfer galw sy'n codi'n benodol o anghenion Wylfa Newydd a/neu ddatblygiadau EIP ac Ynys Fenter. Mae'r Cynghorau'n cynnig newidiadau i eiriad Polisi CYF 1 trwy **NMC148** i ddiwygio'r atodlen safleoedd cyflogaeth ac egluro pryd y bydd safleoedd wrth gefn yn cael eu rhyddhau. Bydd safleoedd wrth gefn yn cael eu huwchraddio'n safleoedd cyflogaeth Cynradd ac Eilaidd ac yn dod ar gael i'w datblygu dim ond pan ddarperir cyfiawnhad digonol o'r angen. Byddai angen i gynigion ar safleoedd o'r fath fod yn uniongyrchol gysylltiedig ag Wylfa Newydd a/neu'r EIP, a dangos nad oes safle cyflogaeth arall addas a ddiogelir neu a ddyrannwyd ar gael neu fod y cyflenwad yn annigonol i fodloni'r angen.

7.10. Mewn ymateb i'n pryderon ynglŷn â faint o dir sydd wedi'i ddiogelu, ei ddyrannu a'i neilltuo, paratôdd y Cynghorau wybodaeth ychwanegol am y cyfiawnhad meintiol ac ansoddol dros gyfanswm y tir a gyflwynwyd yn y Cynllun. O ystyried maint, cymhlethdod a dylanwad datblygiad Wylfa Newydd a'r penderfyniadau masnachol a allai gael eu gwneud mewn perthynas â'r EIP, mae'r Cynghorau'n cydnabod nad yw'n bosibl rhagfynegi'n sicr y galw am dir a gynhyrchir o'r prosiectau eu hunain neu'r cadwyni cyflenwi y gallai fod arnynt eu hangen. Yn yr un modd, mae'n parhau i fod yn anodd rhagfynegi cyfleoedd a amlygir gan fewnfuddsoddwyr sy'n sefydlu gweithrediadau i gefnogi'r prosiectau niferus sy'n gysylltiedig ag ynni. Yn wyneb yr ansicrwydd hwn, mae'r Cynllun yn ceisio ymateb trwy sicrhau bod dewis eang o safleoedd ar gael i amrywiaeth o ddefnyddwyr a chanddynt wahanol ofynion. Mae'r Cynghorau wedi datblygu'r strategaeth tir ar gyfer cyflogaeth er mwyn sicrhau nad yw unrhyw gyfleoedd yn cael eu colli; bod darpariaeth ar gael yn y lleoliadau mwyaf atyniadol a chynaliadwy; bod cyfleoedd yn cael eu cynnal i fusnesau presennol foderneiddio ac ehangu; a bod hyblygrwydd, cystadleuaeth a dewis.

7.11. Mae'n amlwg mai elfen allweddol o'r CDLlC yw datblygu strategaeth ddyheadol wedi'i seilio ar ddatblygiad Wylfa Newydd a'r EIP. Mae prosiect Wylfa Newydd yn sicr yn darparu cyfle unigryw a digynsail i gyfrannu at drawsffurfiad economaidd-gymdeithasol Ynys Môn a Rhanbarth ehangach Gogledd Cymru. Fel y cyfryw, mae amcanion strategol y Cynllun yn ceisio sicrhau bod rhwydwaith o safleoedd ac adeiladau cyflogaeth o faint ac ansawdd yn cael eu diogelu a'u dyrannu sy'n bodloni anghenion busnesau presennol yn y ffordd orau ac sy'n gallu cefnogi sectorau twf yr economi leol. Byddai hyn yn denu buddsoddiad, ac yn cadw a chynyddu nifer y swyddi cynhenid ac arallgyfeirio'r economi wledig. Byddai hefyd yn cynnig cyfleoedd cyflogaeth lleol ar gyfer swyddi o ansawdd da sy'n addas i'r gymuned leol, gan felly gydymffurfio ag Amcanion Strategol SO9 ac SO11 y Cynllun.

7.12. Rydym yn fodlon bod darpariaeth ddigonol o dir ar gyfer cyflogaeth a bod yr ystyriaethau lleol yn cyfiawnhau graddau'r orddarpariaeth. Yn ogystal, mae tystiolaeth ddiweddar a gynhyrchwyd gan y Cynghorau yn dangos mwy o

ymholiadau gan ddarpar fuddsoddwyr sy'n adlewyrchu gwasgariad gofodol y tir ar gyfer cyflogaeth a amlinellir ym Mholisi CYF 1. Mae gweithgarwch cynllunio a'r defnydd o dir wedi cynyddu ar Ynys Môn hefyd ers ELR 2012. Er enghraifft, dechrau datblygu ym Mharc Cybi ac ailddefnyddio Anglesey Aluminium yng Nghaergybi; gweithredu caniatadau ym Mhenrhos ac ym Mryn Cefni, yn ogystal â lefel uchel o drosiant ar y safleoedd; dechrau adeiladu Parc Gwyddoniaeth Menai yn Gaerwen; gweithredu caniatadau ym Mona; a rhywfaint o weithgarwch datblygu a throsiant yn Amlwch.

7.13. Mae strategaeth y Cynllun yn canolbwyntio'n eglur ar gyfrannu at ddatblygu economaidd trwy gyflawni rôl fel sbardun pwysig ar gyfer datblygu, trwy sicrhau bod rhwydwaith o safleoedd cyflogaeth yn cael eu diogelu a'u dyrannu, a thrwy amlinellu'r polisïau a ddefnyddir i ystyried cynigion ar gyfer defnyddiau economaidd. Bydd hyn yn darparu fframwaith ar gyfer cynyddu cyfleoedd i bobl o bob oedran aros yn yr ardal, gan felly gynnal cymunedau gwledig a threfol ac, yn ei dro, helpu i gadw'r boblogaeth iau sy'n gweithio er budd yr iaith Gymraeg.

7.14. Mae tystiolaeth a gyflwynodd y Cynghorau i'r Archwiliad wedi astudio'r ffactorau sy'n dylanwadu ar yr iaith Gymraeg yn ardal y Cynllun a goblygiadau'r rhain i'r economi leol. Cyfarwyddodd y Cynghorau yr Uned Ymchwil a Gwybodaeth Gorfforaethol yng Nghyngor Bwrdeistref Sirol Conwy i esbonio a dadansoddi canlyniadau amcanestyniadau poblogaeth ac aelwydydd 2008 a 2011 a gyhoeddwyd gan Lywodraeth Cymru. O ran Gwynedd, mae'r astudiaeth yn dangos bod cynnydd mawr mewn allfudo ymhlith y grŵp oedran 20-24, a bod lefelau uchel ymhlith y rhai 15-19 a 25-29 oed hefyd. Mae'r astudiaeth yn mynd ymlaen i ddatgan mai'r grŵp oedolion ifanc hwn yw'r un sy'n fwyaf tebygol o fod yn symudol yn economaidd ac yn gymdeithasol, gan geisio gwaith a chyfleoedd cymdeithasol eraill y tu allan i'r ardal, yn ogystal ag addysg[57].

7.15. O ran Ynys Môn, canfu'r astudiaeth fod cynnydd mawr mewn allfudo ymhlith y grŵp oedran 15-24. Gan fod yna ddarpariaeth gyfyngedig o addysg uwch ar Ynys Môn, mae'r rhan fwyaf o bobl ifanc 18 oed sydd eisiau mynd i'r brifysgol neu addysg uwch yn gorfod gadael y Sir. Canfu'r astudiaeth hefyd mai'r grŵp oedran hwn yw'r un sy'n fwyaf tebygol o fod yn symudol yn economaidd ac yn gymdeithasol, gan geisio cyfleoedd gwaith a chymdeithasol eraill y tu allan i'r ardal. Fel cyfartaledd 10 mlynedd, mae'r grwpiau oedran hyn yn cynrychioli 30% o'r allfudwyr o Ynys Môn[58].

7.16. Mae sylfaen economaidd gynaliadwy a darparu cyfleoedd busnes a chyflogaeth yn hanfodol er mwyn creu cymunedau cynaliadwy. Mae economi ffyniannus yn annog pobl i aros yn eu cymunedau ac, wrth wneud hynny, cyfrannu at warchod yr iaith Gymraeg.

---

[57] Tudalen 7, Esbonio'r gwahaniaeth rhwng amcanestyniadau 2008 a 2011 Llywodraeth Cymru ar gyfer Gwynedd, yr Uned Ymchwil a Gwybodaeth Gorfforaethol yng Nghyngor Bwrdeistref Sirol Conwy, Gorffennaf 2014 (Dogfen a Gyflwynwyd: DC.018)

[58] Tudalen 6, Esbonio'r gwahaniaeth rhwng amcanestyniadau 2008 a 2011 Llywodraeth Cymru ar gyfer Gwynedd, yr Uned Ymchwil a Gwybodaeth Gorfforaethol yng Nghyngor Bwrdeistref Sirol Conwy, Mehefin 2014 (Dogfen a Gyflwynwyd: DC.018)

7.17. Er bod cwantwm y tir ar gyfer cyflogaeth a gynhwysir ym Mholisi CYF 1 yn arwyddocaol, mae'r ddarpariaeth yn rhesymol o ystyried strategaeth ddyheadol y Cynllun ac mae'n gyson â pholisi cynllunio cenedlaethol trwy wneud lwfans priodol am hyblygrwydd, cystadleuaeth a dewis[59], ac yn sicrhau cyflenwad amrywiol o safleoedd addas[60].

7.18. Mae'r Cynllun hefyd yn ceisio cynyddu cyfleoedd deilliadol o Hwb Menai i Feirionnydd a Dwyfor yng Ngwynedd trwy ddarparu safleoedd defnydd cymysg B1, B2 a B8 ar raddfa fach a chanolig, ac ailddefnyddio adeiladau segur i fodloni'r galw lleol mewn lleoliadau fel Porthmadog, Pwllheli, Penrhyndeudraeth, Tywyn, Abermaw, Blaenau Ffestiniog a Nefyn. Mae'r Cynghorau'n cydnabod bod yr ardaloedd hyn yn heriol o ran creu cyfleoedd cyflogaeth a bod angen strategaeth benodol i ymateb i wahanol amgylchiadau yn yr ardaloedd hyn o Wynedd. Mae hyn yn arbennig o berthnasol yn dilyn cwblhau cam cyntaf proses ddatgomisiynu Gorsaf Bŵer Trawsfynydd sydd, ynghyd â thoriadau sector cyhoeddus, wedi cael effaith niweidiol ar economi'r rhanbarth.

7.19. O ganlyniad i natur wledig ardaloedd Dwyfor a Meirionnydd, a'r cyfyngiadau ffisegol cysylltiedig fel topograffeg a llifogydd yn rhai o brif ganolfannau'r ardal, mae'n anodd dod o hyd i dir sy'n addas ar gyfer cyflogaeth. Yn draddodiadol, bu'r galw yn yr ardaloedd hyn am unedau llai ar gyfer crefftwyr a diwydiant ysgafn. Mae'r sector twristiaeth yn amlwg yn yr ardal hefyd ac yn cynnig cyfleoedd cyflogaeth amgen. O ystyried y ffactorau hyn, mae'r CDLlC yn ceisio darparu tir ar gyfer cyflogaeth sydd wedi'i wasgaru ar draws Gwynedd ac sy'n cynnwys darparu rhai prif safleoedd cyflogaeth sy'n fwy strategol o ran maint, lleoliad a swyddogaeth, yn ogystal â bodloni'r angen cynhenid ar safleoedd cyflogaeth presennol, ailddefnyddio adeiladau presennol ac arallgyfeirio amaethyddol. Ystyriwn fod yr ymagwedd hon yn gadarn ac y bydd yn sicrhau bod ardaloedd mwy gwledig ardal y Cynllun yn parhau i gael cyfle i dyfu yn ystod cyfnod y cynllun.

7.20. Mae safle Parc Busnes Porthmadog, sydd wedi'i ddiogelu, wedi'i leoli o fewn Ardal C1 Mapiau Cyngor Datblygu (DAMau) TAN 15. Mae Ardal C1 yn ardaloedd gorlifdir sydd wedi'u datblygu ac yn cael eu gwasanaethu gan seilwaith arwyddocaol, gan gynnwys amddiffynfeydd rhag llifogydd. Mae TAN 15 yn amlinellu fframwaith rhagofalus ar gyfer perygl llifogydd sy'n cynnwys cyfiawnhau datblygu a derbynioldeb canlyniadau llifogydd posibl. Mae datblygiad masnachol wedi'i ddiffinio fel datblygiad llai bregus o ran y prawf cyfiawnhau, ac mae'r TAN yn dweud y gellir cyfiawnhau datblygiad yn ardal C dim ond os gellir dangos bod ei leoliad yn angenrheidiol i gynorthwyo menter neu strategaeth adfywio awdurdod lleol, neu fod yn rhan ohoni, sy'n ofynnol i gynnal anheddiad presennol; neu fod ei leoliad yn angenrheidiol i gyfrannu at amcanion cyflogaeth allweddol a gefnogir gan yr ACLl a phartneriaid allweddol eraill, i gynnal rhanbarth neu anheddiad presennol. Hefyd, ei fod yn cyd-fynd â nodau PPW a'r diffiniad o dir a ddatblygwyd yn flaenorol.

7.21. Mae TAN 15 hefyd yn nodi y dylid dangos bod canlyniadau posibl llifogydd ar gyfer y math penodol o ddatblygiad wedi cael eu hystyried ac, o ran y meini

[59] TAN 23, paragraff 4.5.2
[60] PPW paragraff 7.2.1

prawf a geir yn adrannau 5 a 7 ac Atodiad 1, y canfuwyd eu bod yn dderbyniol[61]. Mae'r Asesiad Canlyniadau Llifogydd (FCA) ar gyfer Parc Busnes Porthmadog a gyflwynwyd gan y Cynghorau yn cynnwys asesiad o'r safle yn erbyn y meini prawf hyn, ac mae'n dod i'r casgliad bod y safle y tu allan i ehangder y llifogydd afonol a fodelwyd yn ystod pob digwyddiad hyd at ac yn cynnwys y digwyddiad tebygolrwydd 1 mewn 1000 o flynyddoedd. Dangosir bod y safle'n rhydd rhag llifogydd yn ystod y digwyddiad llifogydd llanw amddiffynedig 1 mewn 200 o flynyddoedd gyda'r newid yn yr hinsawdd hyd at 2112. Mae Cyfoeth Naturiol Cymru (NRW) wedi cadarnhau, o ystyried y perygl llifogydd cyfyngedig i'r safle, na fyddai'n gwrthwynebu cadw'r safle at ddefnydd cyflogaeth, ac nid oes gennym reswm i anghytuno â'r casgliad hwn.

7.22. Nid yw'r Cynghorau wedi paratoi FCA ar gyfer y safle diwydiannol yn Adwy'r Hafan, Pwllheli ac mae NRW wedi gwrthwynebu ei gynnwys fel tir diwydiannol a ddiogelir er bod ganddo ganiatâd cynllunio ar gyfer datblygu gwesty. Yn dilyn trafodaethau pellach ag NRW, mae'r Cynghorau'n cynnig dileu'r cyfeiriad at y safle ym Mholisi CYF 1, a chynnwys polisi newydd (CYF1 A) a pharagraff esboniadol yn ymwneud â chynigion datblygu yn y dyfodol ar Ystad Ddiwydiannol Adwy'r Hafan trwy **NMC154** ac **NMC155**. Gwneir y newidiadau canlyniadol i'r Map Cynigion trwy **NMC MAP362**. Mae'n amlwg bod y safle cyflogaeth hwn yn cyflawni rôl economaidd bwysig iawn i'r dref a'r ardaloedd amgylchynol, a chydnabyddwn yr angen i'w ddiogelu er mwyn cynnal y gymuned amgylchynol a sicrhau ei fod yn parhau i ddarparu cyfleoedd cyflogaeth yn y dyfodol. Mae'r polisi penodol newydd hwn yn ymateb dros dro i fynd i'r afael â'r broblem lifogydd ar y safle ar yr un pryd â bodloni angen penodol iawn, ac mae'n angenrheidiol i sicrhau cysondeb â strategaeth gyffredinol y Cynllun.

7.23. O ran y safle arfaethedig a ddiogelir yn Ystad Diwydiannol Griffin, Penrhyndeudraeth, mae'r Cynghorau'n cynnig dileu'r rhan o'r Ystad Ddiwydiannol sydd wedi'i lleoli o fewn ardal lifogydd C2 o'r Map Cynigion trwy **NMC MAP367** yn dilyn trafodaethau ag NRW. Bydd hyn yn arwain at newidiadau canlyniadol i elfennau eraill o'r Cynllun, gan gynnwys manylion arwynebedd y safle ym Mholisi CYF 1 a gostyngiad yng nghyfanswm y tir a ddiogelir y cyfeirir ato ym maen prawf 1 Polisi PS 10. Credwn fod y newid hwn yn angenrheidiol o ystyried y gwrthdaro â'r polisi cynllunio cenedlaethol a geir yn TAN 15. Safbwynt y Cynghorau yw bod caniatâd cynllunio a roddwyd i'r safle wedi dod i ben. Er bod hyn yn cael ei herio gan wrthwynebwr, nid yw statws cynllunio'r safle yn newid ein canfyddiadau bod y cynnig i ddileu'r rhan hon o'r dyraniad yn angenrheidiol, yn unol â'r polisi cenedlaethol ar lifogydd.

7.24. O ran gallu'r safleoedd cyflogaeth a restrir yn CYF 1 i gael eu cyflwyno i'w datblygu o fewn cyfnod y Cynllun, mae'r Cynghorau wedi darparu gwybodaeth am y gofynion seilwaith a'r dulliau cyllido sy'n cael eu ceisio ar hyn o bryd ar gyfer nifer o'r safleoedd a fydd yn eu helpu i gael eu datblygu. Mae Llywodraeth Cymru eisoes wedi buddsoddi'n sylweddol yn ardal y Cynllun trwy ei rhaglen Lleoedd Llewyrchus Llawn Addewid, trwy osod ffyrdd a gwasanaethau eraill ar safleoedd cyflogaeth fel Parc Cybi, Caergybi i wneud y safleoedd yn fwy deniadol i ddarpar fuddsoddwyr a chyflogwyr eu meddiannu. Gallai cyfres o

[61] TAN15, paragraff 6.2

becynnau cyllid ddod ar gael hefyd yn rhan o'r dynodiad Ardal Fenter a fydd yn helpu i sbarduno datblygiad. Fodd bynnag, mae'n amlwg y bydd cyflymder cyflwyno safleoedd i'w datblygu yn dibynnu ar gyflwr yr economi a chyflawni datblygiad Wylfa Newydd a llwyddiant yr EIP. Mae'r fframwaith monitro yn cynnwys darpariaethau a fydd yn galluogi olrhain cynnydd ac ymateb yn briodol fel y bo'r angen.

7.25. Mae sylwadau a gyflwynwyd i'r Archwiliad wedi codi amheuon ynglŷn â faint o'r tir amaethyddol gorau a mwyaf amlbwrpas sydd wedi'i ddynodi yn Llangefni, gan fod tir o'r fath wedi'i ddiogelu gan bolisi cenedlaethol[62]. Yn ystod y gwrandawiad, cadarnhaodd y Cynghorau fod ansawdd tir amaethyddol wedi cael ei ystyried wrth ddyrannu tir ar gyfer datblygu. Fodd bynnag, nid oedd tir o ansawdd amaethyddol is yn yr ardal amgylchynol yr ystyriwyd ei fod yn addas i'w ddyrannu.

7.26. Mae'r Cynghorau'n cynnig nifer o newidiadau eraill i Bolisi CYF 1, sef y testun esboniadol (**NMC149–NMC153**) a'r map cynigion (**NMC MAP359, NMC MAP360, NMC MAP366, NMC MAP368, NMC MAP392**). Mae'r newidiadau hyn yn darparu gwybodaeth ychwanegol am yr ELR a'r cyflenwad tir ar gyfer cyflogaeth; cywiro faint o dir gwag sydd ar gael ym Mae Hirael, Bangor; darparu cysylltiad â Pholisi GWA 1: 'Darparu Isadeiledd Rheoli Gwastraff ac Ailgylchu'; dileu ailadrodd yn y tabl; egluro faint o dir ar gyfer cyflogaeth sy'n cael ei ddiogelu a'i ddyrannu yn Gaerwen; dileu'r cyfeiriad at 'dir gwag' ym Mholisi CYF 1 gan fod swm y tir gwag yn debygol o newid yn ystod cyfnod y Cynllun; dileu rhai paragraffau eraill i wella eglurder ac osgoi ailadrodd; a sicrhau bod y safleoedd a ddyrannwyd yn cael eu hadnabod yn ofodol yn gywir. Ystyriwn fod y newidiadau a gynigir yn angenrheidiol i sicrhau effeithiolrwydd y Cynllun.

7.27. Mae'r safleoedd hynny a restrir ym Mholisi CYF 1 wedi'u diogelu at ddefnydd cyflogaeth/busnes. Fodd bynnag, mae Polisi CYF 2 'Defnyddiau Ategol ar Safleoedd Cyflogaeth' yn ceisio, mewn amgylchiadau eithriadol, caniatáu defnyddiau, fel caffis a crèches, sy'n ategu prif ddefnydd y safle cyflogaeth ac sy'n briodol i fodloni anghenion y safle a'r bobl sy'n teithio i weithio yno.

7.28. Mae'r Cynllun yn darparu'n benodol ar gyfer cwmnïau mawr a allai ganfod nad yw'r safleoedd a ddiogelwyd ac a ddyrannwyd yn addas i'w hanghenion. Mae Polisi CYF 3: 'Mentrau diwydiannol neu Fusnes ar gyfer Defnyddiwr Mawr oddi ar Safleoedd wedi eu Gwarchod neu eu Dynodi ar gyfer Cyflogaeth' wedi'i fwriadu i gynorthwyo cynigion mawr newydd mewn lleoliadau cynaliadwy priodol. Ystyriwn fod hyn yn cydymffurfio â strategaeth y Cynllun o gyfrannu tuag at ddatblygu economaidd a gweithredu fel sbardun pwysig ar gyfer datblygu trwy sicrhau bod y Cynllun yn ddigon hyblyg i ymateb i gyfleoedd cyflogaeth o'r fath.

7.29. Mae Polisi CYF 4: 'Defnyddiau Amgen o Safleoedd Cyflogaeth Presennol' yn ceisio sicrhau nad yw'r safleoedd cyflogaeth neu leiniau ynddynt yn cael eu colli i ddefnyddiau eraill oni bai bod cyfiawnhad eglur dros dderbyn defnydd amgen. Mae'r Cynghorau'n cydnabod y gallai rhai o'r safleoedd a ddiogelir yn y Cynllun

[62] PPW Paragraff 4.10.1

fynd yn segur yn ystod cyfnod y Cynllun ac, felly, y gellid ceisio defnydd amgen ar y safle. Fel y cyfryw, mae'r Cynghorau'n cynnig diwygio polisi CYF 4 trwy **NMC156** i egluro bod y polisi'n ymwneud yn unig â safleoedd cyflogaeth presennol a ddiogelir ac y byddai'n rhaid i gynigion gydymffurfio ag un neu fwy o feini prawf y polisi yn unig. Mae'r newidiadau hyn, ynghyd â'r rhai hynny a gyflwynir gan **NMC157**-**NMC159** i'r testun esboniadol, yn angenrheidiol i sicrhau bod y Cynllun yn ddigon eglur a hyblyg.

7.30. Mae Polisi CYF 5: 'Ailddefnyddio ac addasu Adeiladau Gwledig neu Unedau Breswyl ar gyfer Defnydd Busnes neu Adeiladu Unedau Newydd ar gyfer Busnes Diwydiant' yn adlewyrchu natur wledig ardal y Cynllun trwy ganiatáu mwy o gyfleoedd i weithio gartref neu gychwyn busnesau newydd mewn cymunedau gwledig. Mae Polisïau CYF 6: 'Safleoedd Adfywio' a CYF 7: 'Ardal Adfywio Caergybi' yn ceisio sicrhau bod safleoedd adnewyddu trefol, ac ailddatblygu tir segur mewn ardaloedd trefol yn cael eu hwyluso. Mae'r Cynllun hefyd yn ceisio manteisio ar leoliad Caergybi a'i rôl fel porthladd rhyngwladol trwy annog adfywio a thwf cyflogaeth yn y dref. Gyda'i gilydd, mae'r polisïau hyn yn adlewyrchu natur amrywiol ardal y Cynllun ar yr un pryd â chynyddu cyfleoedd am swyddi a thwf economaidd i'r eithaf o fewn Gwynedd ac Ynys Môn.

7.31. Yn amodol ar yr uchod, canfyddwn fod y strategaeth gyflogaeth a'r ddarpariaeth dir yn y Cynllun yn gadarn ac nad oes angen unrhyw ddyraniadau eraill i wneud y Cynllun yn gadarn.

Wylfa Newydd

7.32. Mae cynllun arfaethedig Wylfa Newydd wrth wraidd y newid trawsffurfiol i'r economi leol sy'n nodwedd allweddol o strategaeth y Cynllun. Gan fod y cynllun yn Brosiect Seilwaith o Arwyddocâd Cenedlaethol (NSIP), darperir ei gyfundrefn ganiatáu gan Ddeddf Cynllunio 2008. Disgwylir i'r datblygwr (Horizon Nuclear Power Wylfa Limited) gyflwyno cais am Orchymyn Caniatâd Datblygu (DCO) tua diwedd 2017 ac fe'i penderfynir gan Ysgrifennydd Gwladol Llywodraeth y Deyrnas Unedig. Mae cyflwyno Deddf Cymru 2017 wedi sicrhau bod datblygiad cysylltiedig â'r prosiect gorsaf bŵer yn gallu cael ei gynnwys mewn cais DCO. Mae'r Cynghorau wedi cynnig nifer o newidiadau i'r Cynllun i adlewyrchu'r newid hwn i'r darpariaethau statudol.

7.33. Mae'r fframwaith polisi ar gyfer penderfynu ar y cais DCO wedi'i amlinellu mewn Datganiadau Polisi Cenedlaethol (NPS), gan gynnwys NPS EN-1 ar gyfer Ynni ac EN-6 ar gyfer Cynhyrchu Pŵer Niwclear. Bydd y CDLlC yn cael ei ddefnyddio i lywio Adroddiad ar yr Effaith Leol (LIR) y Cynghorau, sy'n rhan o'r broses DCO, ac fe allai fod yn ystyriaeth berthnasol wrth benderfynu ar gais DCO. Fodd bynnag, ar gyfer cais o'r fath, ni fyddai gan y Cynllun yr un statws a roddir iddo ar gyfer ceisiadau a benderfynir o dan Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref (TCPA) 1990. Mae'r Cynghorau wedi cynnig cyfres o newidiadau i'r Cynllun er mwyn adlewyrchu'r sefyllfa hon yn fwy cywir. Mae'r newidiadau hyn yn angenrheidiol er mwyn sicrhau nad yw'r Cynllun yn awgrymu ar gam bod ei statws yn uwch na hwnnw a ddarperir gan Ddeddf 2008.

7.34. O ystyried pwysigrwydd prosiect Wylfa Newydd i strategaeth y Cynllun, mae angen i'r Cynllun ddarparu fframwaith polisi digon cefnogol a hyblyg ar gyfer ystyried cynigion yn y dyfodol. Ar yr un pryd â pharchu arwyddocâd

cenedlaethol y prosiect, mae hefyd yn briodol i'r Cynllun amlygu fframwaith o ystyriaethau lleol. Am y rhesymau hyn, mae ymagwedd y Cynllun wedi bod yn destun dwy sesiwn wrandawiad, yr arweiniodd yr un gyntaf at newidiadau arfaethedig cychwynnol y Cynghorau a fireiniwyd yn yr ail sesiwn wrandawiad. Mae'r newidiadau'n darparu fframwaith penodol ar gyfer ystyried cynigion sy'n gysylltiedig â'r prosiect ar yr un pryd â sicrhau cysondeb â strategaeth y Cynllun. Byddai polisïau o'r fath yn sail i benderfynu ar y ceisiadau hynny sydd i'w hystyried o dan y gyfundrefn TCPA, a byddent yn llywio LIR y Cynghorau yn yr achosion hynny lle y byddai'r datblygiad yn ffurfio rhan o'r DCO. Mae MACs wedi cael eu cyflwyno i wahaniaethu rhwng datblygiadau a ystyrir o dan y ddwy gyfundrefn trwy gyfeirio at y datblygiadau cyntaf fel rhai 'perthynol' a'r ail ddatblygiadau fel rhai 'cysylltiedig'.

7.35. Mae'r newidiadau a gynigir i Bolisi TRA 1, y testun ategol a'r Map Cynigion (**NMC68 -NMC71**) yn cyfeirio'n benodol at welliannau i'r seilwaith trafnidiaeth sy'n ofynnol i hwyluso'r prosiect, ac fe'u hargymhellir er mwyn sicrhau bod y Cynllun yn hwyluso darparu'r seilwaith angenrheidiol.

7.36. Cadarnhaodd Horizon yn y sesiwn wrandawiad olaf ei fod yn disgwyl, heblaw am rai gwelliannau i ffyrdd, y byddai'r rhan fwyaf o'r datblygiadau eraill sy'n ofynnol i hwyluso darparu'r orsaf pŵer niwclear newydd yn cael eu cynnwys yn y cais DCO. Fodd bynnag, cadarnhaodd na allai ddiystyru'r posibilrwydd y gallai fod angen cyflwyno ceisiadau dilynol o dan y gyfundrefn TCPA, nid lleiaf mewn ymateb i newidiadau annisgwyl a allai olygu bod angen i safleoedd newydd gael eu cyflwyno ar gyfer datblygiadau perthynol.

7.37. Mae'r Cynghorau wedi cyflwyno cyfres o MACs i ymdrin ag Wylfa Newydd sy'n cynnwys cyflwyno 3 pholisi manwl (PS 9A, PS 9B a PS 9C) a fwriadwyd i ategu'r polisi mwy cyffredinol, sef PS 9. Mae'r polisïau hyn yn amlinellu'r meini prawf penodol a fydd yn berthnasol i lety dros dro ar ffurf campws ar gyfer gweithwyr adeiladu, canolfannau logistaidd a chyfleusterau parico a theithio. Mae'r Cynghorau wedi cadarnhau bwriad i gynhyrchu SPG Wylfa Newydd yn ystod trydydd chwarter 2017/18 (y mae NMC343 yn cyfeirio ato) a fydd yn darparu manylion ychwanegol ac yn disodli'r canllawiau presennol.

7.38. Mae'r gyfres o bolisïau a gynigir yn rhoi arweiniad i'r penderfynwr mewn perthynas â cheisiadau o dan Ddeddf 1990 a byddant yn llywio penderfyniadau ar geisiadau DCO. Maent yn darparu digon o hyblygrwydd i allu gwneud penderfyniadau yng ngoleuni'r amgylchiadau penodol ar y pryd. Gyda'i gilydd, mae'r newidiadau a gyngir (**NMC22**, **NMC28**, **NMC68**, **NMC70**, **NMC71, NMC125-NMC145**, **NMC188, NMC189**, **NMC397** ac **NMC400**) yn angenrheidiol er mwyn sicrhau bod y Cynllun yn adlewyrchu ei wahanol rolau o dan y cyfundrefnau cynllunio cenedlaethol a lleol yn gywir, ac yn egluro'r blaenoriaethau lleol a fydd yn dylanwadu ar wneud penderfyniadau ar agweddau amrywiol y prosiect, gan gynnwys modd o leihau unrhyw effeithiau niweidiol i'r eithaf a manteisio ar fuddiannau posibl.

7.39. Mae Polisi PS 8 yn darparu fframwaith ar gyfer ymateb i unrhyw brosiectau NSIP, heblaw am Wylfa Newydd, a allai gael eu cyflwyno. Mae **NMC130** yn egluro'r cydberthynas rhwng ei feini prawf ac yn dileu maen prawf diangen, ac fe'i hargymhellir i sicrhau bod y polisi'n gydlynol ac yn effeithiol.

Manwerthu

7.40. Un o amcanion strategol y Cynllun (SO12) yw hybu canol trefi allweddol a bywiog yn Amlwch, Bangor, Blaenau Ffestiniog, Caergybi, Caernarfon, Llangefni, Porthmadog a Phwllheli, sydd naill ai wedi cynnal neu ailddarganfod eu diben fel canolfannau ar gyfer gwaith a gwasanaethau, ac sy'n lleoedd bywiog a deniadol ar gyfer preswylwyr ac ymwelwyr.

7.41. Mae'r polisi cenedlaethol yn mynnu bod CDLlau yn sefydlu hierarchaeth canolfannau manwerthu ac yn amlygu'r rhai hynny sy'n cyflawni swyddogaethau arbenigol, gan egluro eu rolau ar gyfer y dyfodol[63]. Mae'r hierarchaeth fanwerthu a gyflwynwyd yn y Cynllun yn amlygu canolfannau manwerthu ar dair lefel; Canolfan Fanwerthu Is-ranbarthol (Bangor); Canolfannau Manwerthu Trefol (Caernarfon, Porthmadog, Pwllheli, Caergybi a Llangefni); a nifer o Ganolfannau Manwerthu Lleol. Er bod yr hierarchaeth canolfannau manwerthu yn wahanol i hierarchaeth aneddiadau tai y Cynllun, mae'n amlwg bod y canolfannau manwerthu'n cyflawni rôl a swyddogaeth wahanol trwy fodloni anghenion dydd i ddydd y gymuned leol yn ogystal â'r gofynion penodol yn eu dalgylchoedd unigol. Rydym yn fodlon bod hierarchaeth fanwerthu'r Cynllun yn cael ei hategu gan sylfaen dystiolaeth gadarn sydd wedi'i hamlinellu yn Astudiaeth Fanwerthu Gwynedd ac Ynys Môn[64].

7.42. Mae strategaeth ofodol y CDLlC yn amlinellu'r weledigaeth ar gyfer y swyddogaeth fanwerthu yn y prif aneddiadau. Mae'r Cynllun yn cydnabod bod cefnogi canolfannau manwerthu cryf a bywiog yn bwysig er mwyn sicrhau hyfywedd y canolfannau manwerthu a'u cymunedau amgylchynol yn y dyfodol. Felly, mae'r strategaeth yn ceisio diogelu defnyddiau manwerthu presennol ac amddiffyn a gwella bywiogrwydd a hyfywedd canol trefi, fel yr amlinellir ym Mholisi PS 12: 'Datblygiadau Canol Tref a Manwerthu'.

7.43. Dadansoddodd yr Astudiaeth Fanwerthu lifoedd gwariant presennol ar gyfer amrywiaeth o wahanol nwyddau i siopau a chanolfannau o fewn a thu hwnt i ardal y Cynllun, ac asesodd bob un o'r canolfannau manwerthu mwy o faint (Bangor a'r rhai hynny o fewn y Canolfannau Manwerthu Trefol) i ganfod pa mor dda y mae pob un yn bodloni'r gofynion hynny yn hierarchaeth fanwerthu'r rhanbarth. Meintiolwyd yr angen am le llawr ychwanegol i fodloni'r galw drwy gydol cyfnod y cynllun, ac mae Polisi PS 12 a'r paragraffau ategol yn amlygu'r angen am oddeutu 372m^2 net o le llawr nwyddau cyfleus yng Nghaernarfon a Phwllheli yn ystod cyfnod y cynllun ac oddeutu 9,353m^2 net o le llawr nwyddau cymharu ym Mangor, Caernarfon, Pwllheli a Llangefni yn ystod cyfnod y Cynllun. Ni heriwyd lefel yr angen a amlygwyd yn y gwrandawiadau ac nid oes gennym reswm i amau canfyddiadau'r astudiaeth fanwerthu. Fodd bynnag, mae'r newidiadau a gyflwynir gan **NMC165-NMC167** yn angenrheidiol er mwyn cadarnhau bod y ffigurau'n rhai net dangosol ac nid rhai cyfanswm gros, ac er mwyn egluro'r polisi ymhellach, yn enwedig o ran bodloni'r angen yn raddol o fewn yr aneddiadau a amlygwyd drwy gydol cyfnod y Cynllun.

[63] PPW paragraff 10.2.3

[64] Astudiaeth Fanwerthu Gwynedd ac Ynys Môn, a baratowyd gan Applied Planning, Cyfrol 1 2012 a Chyfrol 3 2013 (Dogfen a Gyflwynwyd: DC.006)

7.44. Mewn ymateb i'r diffyg tir a ddyrannwyd i ddarparu ar gyfer yr angen a amlygwyd am le llawr nwyddau cymharu, mae'r Cynghorau wedi cadarnhau, o ganlyniad i'r diffyg safleoedd sydd ar gael neu'n debygol o fod ar gael yn yr aneddiadau perthnasol, y byddai polisi seiliedig ar feini prawf yn hwyluso datblygiad i fynd i'r afael â'r angen ar safleoedd addas yn unol â'r polisi cenedlaethol. Roedd y Cynghorau hefyd yn pryderu y gallai dyrannu safleoedd penodol fod yn wrthgynhyrchiol pe na byddai'r farchnad fanwerthu a gweithredwyr o'r farn eu bod yn addas, ac y gallai rwystro datblygiad rhag cael ei gynnig ar safle arall a allai fod yn gyson â pholisïau'r Cynllun a'r polisi cenedlaethol.

7.45. Yn dilyn trafodaethau yn yr Archwiliad ynglŷn â goblygiadau Wylfa Newydd i fanwerthu ar Ynys Môn, ac o ystyried bod yr astudiaeth fanwerthu wedi cael ei chynnal cyn i fanylion diweddaraf prosiect Wylfa Newydd ddod yn hysbys, cynhaliodd y Cynghorau adolygiad o'r gofynion manwerthu yn ystod cyfnod y Cynllun. Mae'r adolygiad yn nodi y bydd oddeutu 1,000 o weithwyr (gweithredol) parhaol yn cael eu cyflogi yn natblygiad Wylfa Newydd, ac y disgwylir iddynt fod yn eu swyddi erbyn tua diwedd cyfnod y Cynllun. Bydd mwyafrif y gweithlu adeiladu yn rhai dros dro yn y bôn, gyda llawer yn dychwelyd adref ar ddiwedd eu patrymau sifft. O ganlyniad, bydd arferion gwario'r boblogaeth hon yn wahanol i'r boblogaeth breswyl, a gellid disgwyl i'r gwariant manwerthu fod ar nwyddau cyfleus yn hytrach na nwyddau cymharu, ac y bydd llawer o anghenion y gweithwyr adeiladu'n cael eu bodloni gan ffreuturau ar y safle a chyfleusterau cyfleustra dros dro bach sy'n darparu ar gyfer hanfodion dydd i ddydd. Bydd y nwyddau hyn yn dod o amrywiaeth o ffynonellau, gan gynnwys siopau cyfleustra lleol presennol.

7.46. Mae'r adolygiad hefyd yn dangos y bydd y rhan fwyaf o'r galw parhaol am nwyddau cyfleus a chymharu yn gysylltiedig â phrosiect Wylfa Newydd yn canolbwyntio ar Gaergybi, sy'n tangyflawni yn y ddau gategori yn ôl yr Astudiaeth Fanwerthu. Er y bydd y gwariant newydd hwn yn helpu iechyd cyffredinol manwerthu yn y dref, nid yw'n cyfiawnhau unrhyw le llawr ychwanegol. Mae'r adolygiad yn cadarnhau ei bod hi'n annhebygol y bydd galw parhaol digonol ar ôl adeiladu Wylfa Newydd i gyfiawnhau cyfleusterau cwbl newydd. Bydd strategaeth fonitro'r Cynllun yn parhau i adolygu'r sefyllfa ar hyd cyfnod y Cynllun, a bydd hyn yn galluogi'r Cynghorau i ymateb i unrhyw newidiadau annisgwyl ym mhatrymau'r galw.

7.47. O ystyried y dystiolaeth gyfredol a ddarparwyd gan y Cynghorau, gan gynnwys yr adolygiad o oblygiadau Wylfa Newydd i'r galw am fanwerthu ar Ynys Môn[65], ystyriwn fod sail gadarn i'r ymagwedd ym Mholisi PS 12 at y ddarpariaeth feintiol ac ansoddol ar gyfer nwyddau cyfleus a chymharu yn ystod cyfnod y Cynllun.

7.48. Yn ôl y Cynllun, amrywiaeth a gweithgarwch yw elfennau hanfodol hyfywedd parhaus y canolfannau manwerthu. Mae'r Cynllun yn amlygu ffiniau canol trefi ac yn ceisio sicrhau eu hyfywedd parhaus trwy ddiogelu'r defnyddiau manwerthu presennol. Mae Polisi MAN 1: 'Datblygiadau Arfaethedig Mewn Canol Trefi' a Pholisi MAN 2: 'Prif Ardaloedd Manwerthu (Y Craidd Manwerthu)'

[65] Dogfen Archwiliad: Ymateb y Cynghorau i Bwynt Gweithredu 6 (S5/PG6)

yn ceisio atal colli unedau manwerthu presennol, ar yr un pryd â sicrhau nad yw unrhyw gynigion newydd yn cael effaith niweidiol ar atynioldeb a hyfywedd yr ardal. Ystyrir bod newidiadau a gyflwynir gan **NMC168** ac **NMC169** yn angenrheidiol i ddarparu eglurhad ychwanegol ar yr amddiffyniad a roddir i ddefnyddiau manwerthu yng nghanol trefi, ac i newid y cyfeiriad at Ganolfannau 'Rhanbarthol' Trefol i Ganolfannau 'Manwerthu' Trefol yn y paragraffau ategol.

7.49. Yn rhan o'r gwaith ychwanegol a wnaed gan y Cynghorau yn dilyn y gwrandawiadau, cynigir newid ffin canol tref Bangor trwy **NMC MAP358** i gynnwys: archfarchnad Aldi y rhoddwyd caniatâd iddi ar y sail ei bod mewn lleoliad ymyl canol tref priodol; maes parcio aml-lawr Menai; a thir yng nghefn hen siop Debenhams ar y Stryd Fawr. Mae'r Cynghorau o'r farn y bydd y newid hwn yn gyson â'r egwyddorion wrth wraidd amlygu ffiniau canol tref yn y Cynllun, ac y byddai'n cynyddu'r potensial i safleoedd manwerthu addas gael eu datblygu.

7.50. Mewn ymateb i sylwadau a wnaed i'r Archwiliad ynglŷn â graddau'r ffiniau canol tref a ddangoswyd ar y mapiau cynigion ar gyfer Abersoch, Blaenau Ffestiniog a Biwmares, cynhaliodd y Cynghorau, yn dilyn cais gennym ni, adolygiad o'r holl ffiniau canol tref a ddiffiniwyd.

7.51. O ran Biwmares, mae'r Cynghorau o'r farn bod yr eiddo gyferbyn â Sgwâr Marchnad Biwmares yn ffurfio rhan o ardal fanwerthu/masnachol y dref, ac y dylai dau safle manwerthu ar Castle Street gael eu cynnwys yn ffin canol y dref hefyd. Ar y sail hon, mae'r Cynghorau'n cynnig newid ffin canol tref Biwmares trwy **NMC MAP365**. O ystyried y dystiolaeth, deuwn i'r casgliad fod y newidiadau hyn yn angenrheidiol gan y byddai'r ffin ddiwygiedig yn adlewyrchu gwir faint y ganolfan fanwerthu yn well. Ni ddiwygiwyd unrhyw ffiniau canol tref eraill yn dilyn yr adolygiad.

7.52. Mae Polisi MAN 3: 'Manwerthu Tu Allan i Ganol Trefi Diffiniedig ond oddi mewn i Ffiniau Datblygu' yn ceisio diogelu allfeydd a siopau manwerthu y tu allan i ffiniau canol tref diffiniedig, a hyrwyddo cyfleusterau newydd mewn lleoliadau o'r fath ar yr amod nad ydynt yn peryglu bywiogrwydd a hyfywedd canol trefi presennol. Mae'r Cynghorau'n cynnig newidiadau i'r polisi a pharagraffau esboniadol sy'n gwella effeithiolrwydd y polisi, yn enwedig o ran y prawf dilyniannol, ac yn sicrhau cydymffurfiaeth â'r polisi cenedlaethol ar yr angen i gyflwyno Asesiadau o'r Effaith ar Fanwerthu. Yn amodol ar y newidiadau hyn (**NMC170–NMC172)**, ystyriwn fod y polisi hwn yn gadarn.

7.53. Mae Polisïau MAN 4: 'Diogelu Siopau a Thafarndai Mewn Pentref', MAN 5: 'Manwerthu Newydd mewn Pentrefi' a MAN 6: 'Manwerthu yng Nghefn Gwlad' yn diogelu a gwella cyfleoedd manwerthu mewn cymunedau gwledig, ar yr un pryd â darparu cyfleoedd ychwanegol pwysig am swyddi yn y lleoliadau gwledig hyn. Mae Polisi MAN 7 yn amlygu meini prawf ar gyfer asesu'r defnydd o siopau cludfwyd poeth. Ystyriwn fod y polisïau hyn yn cydymffurfio â strategaeth gyffredinol y Cynllun trwy hyrwyddo gweithgarwch economaidd.

7.54. Mae sail gadarn i bolisïau manwerthu'r Cynllun a, chyda'i gilydd, maent yn darparu hyblygrwydd i ymateb i gynigion ar gyfer datblygiadau manwerthu yn ystod cyfnod y cynllun mewn ffordd sy'n cynnal cryfder y canolfannau manwerthu, ar yr un pryd â chaniatáu, mewn amgylchiadau priodol, ystyried datblygiadau manwerthu y tu allan i ganol trefi diffiniedig ond o fewn ffiniau

datblygu. Ar y cyfan, mae polisïau a darpariaethau manwerthu'r Cynllun wedi'u seilio ar dystiolaeth gadarn a chyfredol, yn amlygu hierarchaeth fanwerthu briodol ac yn darparu fframwaith priodol ar gyfer penderfynu ar gynigion manwerthu er mwyn diogelu a gwella bywiogrwydd a hyfywedd y canolfannau manwerthu ar yr un pryd â chefnogi cymunedau gwledig.

Twristiaeth

7.55. Mae'r Cynllun yn cydnabod pwysigrwydd yr economi ymwelwyr gyda phwyslais ar ddarparu diwydiant cryf ac amrywiol drwy gydol y flwyddyn mewn tirwedd ac amgylchedd o ansawdd da. Amcan strategol y Cynllun ar gyfer twristiaeth (SO13) yw rheoli'r ardal fel cyrchfan ddeniadol a chynaliadwy i dwristiaid trwy ddarparu cyfleusterau o safon uchel sy'n bodloni anghenion modern a chynnig buddion drwy gydol y flwyddyn.

7.56. Er bod lefel uchel o gyflogaeth yn yr economi ymwelwyr o fewn aneddiadau mwy trefol ardal y Cynllun, mae rhai ardaloedd gwledig yn dibynnu'n fawr ar y sector oherwydd ei fod yn cyflawni swyddogaeth bwysig mewn economïau a chymunedau lleol, gan wella darpariaeth cyfleusterau ac amwynderau a ddefnyddir gan breswylwyr yn ogystal ag ymwelwyr. Mae'r polisi cenedlaethol yn annog arallgyfeirio'r economi wledig i ddarparu cyfleoedd cyflogaeth lleol a chynyddu ffyniant economaidd lleol[66].

7.57. Yn y cyd-destun hwn, mae Polisi PS 11: 'Yr Economi Ymwelwyr' yn caniatáu datblygiadau sy'n gysylltiedig â'r economi ymwelwyr mewn lleoliadau cynaliadwy, gan ganolbwyntio datblygiadau ar raddfa fwy sy'n cyfrannu at amrywiaeth ac ansawdd llety ac atyniadau yn y ganolfan is-ranbarthol, canolfannau gwasanaethau trefol a, lle y bo'n briodol, canolfannau gwasanaethau lleol. Er mwyn sicrhau cysondeb terminoleg yn y Cynllun, mae NMC401 yn cywiro'r cyfeiriad at ganolfannau gwasanaethau 'gwledig' i ganolfannau gwasanaethau 'lleol'.

7.58. Mae Polisïau TWR 1 a TWR 2 yn annog datblygu gwell cyfleusterau ac atyniadau i ymwelwyr a llety gwyliau o ansawdd uchel mewn lleoliadau priodol a chynaliadwy. Mae'r Cynghorau'n cynnig newidiadau i Bolisi TWR1 a'r esboniad ategol trwy **NMC160** - **NMC162** er mwyn egluro cwmpas y polisi ymhellach. Ystyriwn fod y newidiadau hyn yn angenrheidiol i adlewyrchu'r polisi cenedlaethol ac i wneud y polisïau'n gadarn. Mae paragraff ategol 7.3.59 i'r polisi yn amlygu pryderon ynglŷn â gorgyflenwad llety hunanwasanaeth mewn rhai rhannau o ardal y Cynllun, ac y byddai angen i ymgeiswyr yn y dyfodol ddangos hyfywedd trwy gynllun busnes manwl cyn i ganiatâd cynllunio gael ei roi ar gyfer cynigion newydd. Mae'r testun diwygiedig yn **NMC163** yn egluro'r ystyriaethau budd cyhoeddus a fydd yn berthnasol wrth weithredu'r polisi.

7.59. Mae safleoedd carafanau a gwersylla yn darparu cyfran arwyddocaol o'r llety sydd ar gael i ymwelwyr ag ardal y Cynllun. Fodd bynnag, mewn rhai rhannau o ardal y Cynllun, mae datblygiadau'n ymwthiol yn weledol o ganlyniad i'r crynhoad o lety carafán, chalet a chaban. Mae'r effaith gronnol hon yn cael dylanwad negyddol ar ansawdd rhai rhannau o'r dirwedd a'r amgylchedd

[66] TAN6 paragraff 3.1.2

arfordirol yn arbennig, gan gynnwys o fewn Ardaloedd Harddwch Naturiol Eithriadol (AHNE) Arfordir Môn a Llŷn a'r Ardaloedd Tirwedd Arbennig (SLAs). Fel y cyfryw, mae Polisi TWR 3 yn cymhwyso meini prawf gwahanol i gynigion ar gyfer safleoedd carafanau sefydlog a chalet a llety gwersylla parhaol newydd neu estynedig yn unol â ph'un a ydynt y tu mewn neu'r tu allan i'r AHNE a'r SLAs. Mewn amgylchiadau eithriadol, mae'r polisi'n caniatáu adleoli safle carafanau sefydlog neu chalet presennol o fewn AHNE neu SLA i safle arall, ar yr amod ei fod yn bodloni meini prawf penodol ac wedi'i leoli y tu allan i'r Ardal Rheoli Newid Arfordirol. Mae'r polisi hefyd yn darparu ar gyfer gwelliannau a mân estyniadau i safleoedd carafanau sefydlog, chalet a gwersylla amgen parhaol presennol o fewn neu'r tu allan i AHNE neu SLA ar yr amod eu bod yn bodloni meini prawf penodol. Caniateir cynnydd bach yn nifer yr unedau ar safleoedd y tu allan i AHNE neu SLA hefyd.

7.60. Er gwaethaf y budd economaidd sy'n gysylltiedig â datblygiadau o'r fath, mae cyfiawnhad i raddau ymagwedd gyfyngol Polisi TWR3 at ddatblygiadau ychwanegol o'r natur hon o safbwynt diogelu'r dirwedd sydd, ynddi'i hun, yn ased pwysig i'r diwydiant twristiaeth lleol. Mae'r ymagwedd gytbwys hon yn gyson â'r polisi cenedlaethol[67]. Fodd bynnag, yn dilyn sylwadau a wnaed i'r Archwiliad, mae angen newid y testun esboniadol trwy **NMC164** i gynyddu hyblygrwydd ac eglurder y diffiniad o 'fach' yn nhermau ymestyn safleoedd a chynyddu nifer yr unedau. Byddai'r newid hwn yn gwneud uwchraddio safleoedd presennol yn fenter fwy deniadol i weithredwyr presennol ac yn cyd-fynd yn well ag amcanion y Cynllun a'r polisi cynllunio cenedlaethol[68].

7.61. Fel y nodwyd uchod, mae twristiaeth yn gwneud cyfraniad arwyddocaol at economi ardal y Cynllun. Fel y cyfryw, mae'r Cynghorau yn ceisio ymestyn y tymor gwyliau trwy TWR 4: 'Deiliadaeth Gwyliau' trwy ganiatáu meddiannaeth wyliau ar hyd y flwyddyn mewn lleoliadau priodol. Mae'r Cynllun hefyd yn cydnabod, trwy Bolisi TWR 5: 'Safleoedd Carafanau Teithio, Gwersylla a Llety Gwersylla Amgen Dros Dro', y cyfraniad y mae carafanau teithio, gwersylla traddodiadol a mathau amgen o lety gwyliau gwersylla, fel podiau ac iyrtiau, yn ei wneud i'r diwydiant twristiaeth, ar yr un pryd â cheisio diogelu'r dirwedd.

7.62. Gyda'i gilydd, mae'r polisïau ar gyfer datblygu twristiaeth yn eglur, yn rhesymol ac yn briodol.

8 Mwynau a Gwastraff

Mwynau

8.1. Ceir adnoddau mwynau arwyddocaol yn ardal y Cynllun, gan gynnwys llechfaen, craig igneaidd, tywodfaen, tywod a gro, a gwaddodion metelifferaidd. Mae'r Cynllun yn ceisio sicrhau bod cronfeydd mwynau digonol yn cael eu darparu yn unol â'r dosraniad a amlinellwyd yn Adolygiad 1[af] y Datganiad Technegol Rhanbarthol, 2014.

[67] PPW paragraff 11.1.6
[68] TAN13 paragraff 14

8.2. Mae Polisi PS 19: Mwynau yn amlinellu ymagwedd y Cynllun, gan gynnwys diogelu cronfeydd a tharo cydbwysedd rhwng gwaith mwynau a buddiannau amgylcheddol. Mae **NMC297** yn egluro y dylai'r ymrwymiad i ddarparu banc tir digonol fod am y cyfnodau a ddatganwyd o leiaf ac y dylai gynnwys darparu agregau o ansawdd uwch. Byddai newid arfaethedig i'r fframwaith monitro yn sicrhau sbardunau a fyddai'n galluogi adnabod diffyg posibl yn y banciau tir, er mwyn gallu ymyrryd yn amserol i sicrhau darpariaeth ddigonol ar hyd cyfnod y Cynllun. Mae **NMC298** yn angenrheidiol i sicrhau eglurder ac effeithiolrwydd polisi MWYN 1 yn unol â'r polisi cenedlaethol.

8.3. Mae **NMC305** yn egluro'r ymagwedd ym Mholisi MWYN 2: Ardaloedd a Ffefrir sy'n cyd-fynd â'r polisi cenedlaethol, ac mae newidiadau eraill (**NMC306** ac **NMC307**) yn sicrhau bod y derminoleg hon yn cael ei defnyddio'n gyson yn y testun ategol. O ystyried y dystiolaeth sydd ar gael i'r Cynghorau o ran amlygu adnoddau mwynau, mae'r ymagwedd a ddefnyddiwyd, sef amlygu ardaloedd a ffefrir yn seiliedig ar ddealltwriaeth o botensial masnachol yr adnodd a lle y gellid disgwyl caniatâd cynllunio yn rhesymol, yn cyd-fynd â'r polisi cenedlaethol[69].

8.4. Gan fod yr Ardaloedd a Ffefrir a'r Ardaloedd a Ddiogelir wedi'u dynodi gan y Cynllun, mae **NMC MAP399** yn eu cynnwys ar y Map Cynigion yn hytrach na'r Map Cyfyngiadau, yn unol â'r polisi cenedlaethol. Cynigir newidiadau i gydnabod y newid hwn yn nhestun polisïau penodol ac mewn testun ategol hefyd.

8.5. Mae NMC 308 yn cadarnhau bod cwmpas MWYN 4 yn cynnwys gwaith mwynau newydd a bod NMC 309 ac NMC 310 yn diweddaru cyfeiriadau polisi cenedlaethol. Er mwyn sicrhau cysondeb â'r polisi cenedlaethol, mae **NMC311** yn cynnig dileu cyfeiriad at 'leiniau clustogi tybiannol' o Bolisi MWYN 6.

8.6. Mae polisïau eraill ar y pwnc hwn - MWYN 5, MWYN 7, MWYN 8, MWYN 9 a MWYN 10 – yn ymdrin ag agweddau amrywiol ar waith mwynau: y cyflenwad carreg adeiladu leol; effaith lleiniau clustogi; diogelu cyfleusterau pen rheilffordd a chei; gwaith archwilio; pyllau benthyg; ac adfer ac ôl-ofal. Mae newid (NMC312) i destun esboniadol MWYN 9 yn egluro y byddai pyllau benthyg yn ddarostyngedig i'r gofynion adfer ac ôl-ofal a amlinellir ym MWYN 10. Mae'r gyfres o bolisïau mwynau manwl yn ychwanegu at y gofynion a amlinellir yn PS 19 ac yn gwella eglurder ac effeithiolrwydd y Cynllun.

8.7. Yn amodol ar y newidiadau a amlygwyd, mae'r Cynllun yn darparu fframwaith eglur a phriodol ar gyfer datblygu mwynau sy'n cyd-fynd â'r polisi cenedlaethol.

Gwastraff

8.8. Mae Papur Pwnc 12: Gwastraff yn cofnodi ymagwedd y Cynghorau tuag at faterion gwastraff, gan gynnwys y cyd-destun polisi cenedlaethol a rhanbarthol, a'r prosiectau gwaith partneriaeth sy'n cael eu harchwilio gyda Chynghorau a sefydliadau eraill. Mae Polisi PS 18: Rheoli Gwastraff yn amlinellu ymagwedd y Cynllun ac yn datgan ymrwymiad i ddarparu cyfleusterau rheoli gwastraff

[69] PPW, paragraff 14.7.10

digonol mewn modd sy'n gyson â'r hierarchaeth wastraff. Mae Polisi GWA 1 yn amlygu'r safleoedd hynny a ddyrannwyd ar gyfer defnydd cyflogaeth (Polisi CYF 1) yr ystyrir y gallent fod yn addas ar gyfer cyfleusterau rheoli gwastraff ac ailgylchu, ac yn cydnabod y capasiti ychwanegol a allai fod ar gael ar safleoedd diwydiannol neu dir llwyd presennol. Er mwyn adlewyrchu'r cyngor yn TAN 21: Gwastraff, mae **NMC290** yn amlygu safleoedd sy'n addas fel chwareli trefol. Am yr un rheswm, mae **NMC290-NMC292** yn cyflwyno cyfeiriadau at Gytundeb Cynllunio Gwastraff.

8.9. Fel y'i lluniwyd yn wreiddiol, roedd Polisi GWA 2 yn caniatáu cynlluniau rheoli gwastraff ar dir nad oedd wedi'i ddyrannu gan GWA 1 ar yr amod ei fod y tu allan i ffiniau datblygu. Gan nad oedd sail i ffafrio safleoedd y tu allan i ffiniau datblygu, mae'r Cynghorau wedi cynnig **NMC292**, sy'n angenrheidiol er mwyn sicrhau y bydd y Cynllun yn hwyluso datblygiad cynlluniau rheoli gwastraff ar bob safle addas posibl. Mae'r newid hefyd yn cyflwyno ystyriaethau eraill a fyddai'n cael eu pwyso a'u mesur wrth benderfynu ar dderbynioldeb cais cynllunio. Mae'r newidiadau a gynigir gan **NMC293** yn sicrhau bod materion yn ymwneud â buddiannau tirwedd a bioamrywiaeth yn cael eu trin mewn ffordd sy'n gyson â rhannau eraill o'r Cynllun a'r polisi cenedlaethol.

8.10. Mae newidiadau arfaethedig i Bolisi GWA 3: Rheoli Gwastraff Ymbelydrol (**NMC294– NMC296**) yn darparu mwy o eglurder a chysondeb mewnol, yn ogystal â chyfyngu cwmpas y polisi i ardal drwyddedig Wylfa/Wylfa Newydd. Mae'r newidiadau'n sicrhau bod y polisi'n cyd-fynd â'r Strategaeth Gwastraff Ymbelydrol Genedlaethol.

8.11. Yn amodol ar gynnwys y newidiadau hyn, mae ymagwedd y Cynllun tuag at faterion gwastraff ar sail gadarn.

9 Newid yn yr Hinsawdd ac Ynni Adnewyddadwy

9.1. Mae pennod 7.2 y CDLlC yn cynnwys cyfres o bolisïau sydd â'r nod o hyrwyddo patrymau cynaliadwy o ddatblygu, safonau dylunio da a lliniaru'r newid yn yr hinsawdd. Mae'r Cynllun yn mynnu bod pob datblygiad newydd yn gwneud y defnydd gorau o dir datblygu trwy Bolisïau PS 5: 'Datblygu Cynaliadwy' a PCYFF 1: 'Meini Prawf Datblygu'. Mae'r polisïau hyn hefyd yn annog, ymhlith pethau eraill, ailddatblygu tir ac adeiladau'n briodol a defnyddio tir a ddatblygwyd yn flaenorol o fewn ffiniau datblygu, ar yr un pryd â chefnogi cymunedau a hyrwyddo a diogelu'r iaith Gymraeg. Yn ogystal, mae'r polisïau'n argymell y dylai datblygiad wneud y defnydd mwyaf effeithlon o dir trwy gyflawni dwysedd anheddau o 30 annedd fesul hectar (dph) o leiaf lle mae hyn yn gydnaws â chyfyngiadau'r safle. Mae Polisi PS 6: 'Lliniaru Effeithiau Newid Hinsawdd ac Addasu iddynt' yn ceisio sicrhau bod cynigion datblygu yn lleihau'r galw am ynni ac yn hyrwyddo technolegau arbed ynni.

9.2. Mae nod y polisïau hyn yn adlewyrchu amcanion cynaliadwyedd y polisi cenedlaethol, sy'n ceisio hyrwyddo patrymau anheddu sy'n defnyddio adnoddau'n effeithlon ac yn gydnerth yn wyneb newid yn yr hinsawdd ac sy'n lleihau faint o dir a ddefnyddir i'r eithaf, yn enwedig trwy roi blaenoriaeth i dir

ac adeiladau a ddatblygwyd yn flaenorol, gan osgoi datblygu ar safleoedd maes glas lle bynnag y bo'n bosibl[70]. Mae'r Cynghorau'n cynnig newidiadau i eiriad Polisïau PS 5 a PS 6, (**NMC81** ac **NMC82**) er mwyn gwella eglurder ac osgoi ailadrodd â pholisïau eraill yn y Cynllun (yn enwedig PCYFF 1 a PCYFF 4). Cynigir newidiadau hefyd i Bolisi PCYFF 1 trwy **NMC87** er mwyn osgoi ailadrodd y polisi newydd ar 'Ffiniau Datblygu' (NMC83) a pholisïau eraill yn y Cynllun (yn enwedig Polisïau PCYFF 2, TRA 4 a PS 6). Mae'r newidiadau hyn yn angenrheidiol i sicrhau effeithiolrwydd y Cynllun.

9.3. Mae PPW yn hyrwyddo dylunio da fel ffordd o gyflawni datblygu cynaliadwy a sicrhau bod datblygiadau'n cyfrannu at fynd i'r afael ag achosion newid yn yr hinsawdd. Yn unol â'r polisi cenedlaethol, mae'r Cynllun yn ceisio sicrhau bod pob datblygiad yn gallu addasu i effeithiau tebygol newid yn yr hinsawdd. Mae'n cydnabod y bydd ymateb i'r her hon yn arwain at oblygiadau arwyddocaol i'r ffordd y caiff adeiladau eu dylunio a'u hadeiladu, yn ogystal â sut y cânt eu gwresogi a'u goleuo, ac mewn perthynas â'u lleoliad a'u cyfeiriad.

9.4. Mae Polisi PCYFF 2: 'Dylunio a Siapio' yn mynnu bod cynigion datblygu'n ategu a gwella cymeriad a golwg safle, yn parchu ei gyd-destun ac yn caniatáu mynediad i bawb trwy ddylunio cynhwysol. Mae Polisi PCYFF 3: 'Dylunio a Thirweddu' yn sicrhau bod tirweddu meddal a chaled yn rhan o ddyluniad datblygiad. Mae'r polisïau hyn yn gyson â'r polisi cenedlaethol ac yn darparu sail effeithiol ar gyfer asesu dyluniad a gosodiad datblygiad, yn amodol ar y newidiadau a gynigir gan y Cynghorau trwy **NMC88** ac **NMC89** sy'n sicrhau cysondeb mewnol y Cynllun ac yn osgoi ailadrodd polisïau eraill.

9.5. Mewn ymateb i sylwadau a wnaed mewn perthynas â Pholisi PCYFF 4: 'Rheoli Carbon', mae'r Cynghorau'n cynnig diwygiad llwyr i'r polisi trwy **NMC90** ac i'r paragraffau esboniadol ategol trwy **NMC91-NMC93**. Mae'r newidiadau hyn yn angenrheidiol er mwyn sicrhau bod y polisi'n darparu manylion priodol ynglŷn â'r wybodaeth ategol sy'n ofynnol yn ystod y cam cais cynllunio.

9.6. Yn unol â TAN 15[71], mae Polisi PCYFF 5: 'Cadwraeth Ddŵr' yn darparu polisi effeithiol ar gyfer ceisio annog defnyddio Systemau Draenio Cynaliadwy mewn datblygiad lle y bo'n ymarferol, a lliniaru unrhyw newidiadau i ddŵr ffo wyneb naturiol ac athreiddedd tir a achosir gan ddatblygiad newydd.

9.7. Mae Polisi ARNA 1 yn amlinellu meini prawf ar gyfer datblygu o fewn Ardaloedd Rheoli Newid Arfordirol (a restrir yn Atodiad 6 y Cynllun). Mae'r newidiadau arfaethedig (**NMC124**) i'r Cynllun yn egluro ei ymagwedd tuag at berygl llifogydd, gan felly gyd-fynd â'r polisi cenedlaethol.

Ynni Adnewyddadwy

9.8. Mae WSP yn cydnabod pwysigrwydd y sector ynni, gan gynnwys ynni adnewyddadwy, i ddyfodol yr ardal. Mae'r Cynllun yn cydnabod y pwyslais a roddir gan Lywodraeth y Deyrnas Unedig a Llywodraeth Cymru ar gynyddu'r ynni adnewyddadwy a gynhyrchir, a rôl ardal y Cynllun yn hyn o beth. Ar lefel

[70] PPW, paragraff 4.4.3
[71] TAN 15: 'Datblygu a Pherygl Llifogydd' paragraffau 8.1, 8.2 ac 8.5.

leol, mae Rhaglen Ynys Ynni Ynys Môn a'r Prosiect Gwynedd Werdd yn ceisio gwireddu potensial prosiectau ynni, gan gynnwys o ffynonellau adnewyddadwy.

9.9. Mae Polisi PS 7 yn ceisio sicrhau bod potensial ardal y Cynllun fel ardal arweiniol ar gyfer technolegau adnewyddadwy a charbon isel yn cael ei hyrwyddo. Argymhellir newid arfaethedig **NMC100** i sicrhau bod ei feini prawf yn gyson â pholisi PS 16. Er mwyn sicrhau bod ei bolisïau manwl yn cyd-fynd yn agosach ag uchelgais PS 7, mae'r Cynghorau wedi ceisio mireinio ymagwedd y Cynllun tuag at y pwnc hwn yn ystod y broses archwilio yng ngoleuni tystiolaeth ychwanegol[72]. Yn unol â chyngor diweddaraf Llywodraeth Cymru[73], maent wedi archwilio capasiti posibl ardal y Cynllun i gyfrannu ymhellach at gynhyrchu ynni adnewyddadwy, yn benodol mewn perthynas â chynhyrchu pŵer y gwynt a phŵer solar. Ychwanegodd y gwaith hwn at waith cynharach a oedd wedi astudio capasiti'r dirwedd a'r potensial ar gyfer datblygiadau ynni adnewyddadwy[74]. Ystyriodd allu posibl yr ardal i ymdopi â datblygiadau newydd ar raddfa sirol (5MW neu fwy o faint), yng nghyd-destun amrywiaeth o gyfyngiadau technegol ac amgylcheddol. Cwblhawyd y gwaith hwn yn fuan cyn i'r mater gael ei ystyried mewn sesiwn wrandawiad.

9.10. O ran tyrbinau gwynt, daeth i'r casgliad nad oedd cyfleoedd ar gyfer clystyrau ohonynt, o ystyried cyfyngiadau gan gynnwys cymeriad y dirwedd a'r agosrwydd i dirweddau a ddynodwyd yn naturiol a'r cyfyngiadau capasiti yn y grid trydan lleol. Cynigir MACs i sicrhau eglurder polisi ADN 1 ac i sicrhau, yn unol â'r polisi cenedlaethol, nad yw'n rhy gyfyngol mewn perthynas â lleoliad dynodiadau tirwedd lleol (**NMC101-NMC104**). Mae newidiadau eraill a gynigir (**NMC105**-**NMC109**) yn sicrhau effeithiolrwydd y polisi a'i fod yn cyd-fynd â'r polisi cenedlaethol mewn perthynas â buddion cymunedol.

9.11. Mae'r dystiolaeth ychwanegol a gyflwynwyd gan y Cynghorau yn amlygu potensial ar gyfer araeau ffotofoltäig solar 5MW neu fwy o fewn ardal y Cynllun. Yn unol â llawlyfr Llywodraeth Cymru, o ran canolbwyntio ar brosiectau ar raddfa sirol, mae 11 Ardal Gyfle bosibl a allai ymdopi ag un cynllun 5MW o leiaf wedi cael eu hamlygu. O ganlyniad, mae'r Cynghorau wedi awgrymu polisi newydd (ADN 1A) a thestun ategol a fyddai'n ymdrin yn benodol â ffermydd ffotofoltäig solar, gan gynnwys amlygu'r 11 ardal gyfle. Byddai'r newidiadau hyn yn gwella cydlyniad y Cynllun a'i gyfatebiaeth â'r polisi cenedlaethol (**NMC110-NMC114**). Mae'n dilyn bod y newidiadau cysylltiedig i'r Map Cynigion a gyflwynir gan **NMC MAP361**, **NMC MAP369**, **NMC MAP389**, **NMC MAP393**, **NMC MAP395**, ac **NMC MAP396**, sy'n amlygu maint gofodol yr ardaloedd cyfle, yn angenrheidiol hefyd.

9.12. Ceir pryder lleol, yn rhannol mewn ymateb i gynlluniau sydd eisoes wedi cael eu datblygu, yn enwedig tyrbinau gwynt, y byddai cymeriad rhai o dirweddau gwerthfawr yr ardal yn cael ei niweidio'n annerbyniol gan brosiectau ynni adnewyddadwy. Mae meini prawf y polisïau penodol yn darparu mesurau diogelu priodol, gan gynnwys rhoi amddiffyniad addas i dirweddau'r Parc

[72] Dogfennau Archwiliad: DA020, DA020a, DA020b, DA020c, DA020ch
[73] Arweiniad Ymarferol: Cynllunio ar gyfer Ynni Adnewyddadwy a Charbon Isel – Llawlyfr i Gynllunwyr' (Medi 2015)
[74] Dogfennau a Gyflwynwyd:DC.012, DC.013 a DC.020

Cenedlaethol a ddynodwyd yn genedlaethol a'r Ardaloedd Harddwch Naturiol Eithriadol a'u lleoliad, a'r Ardaloedd Tirwedd Arbennig a ddynodwyd yn lleol. Yn amodol ar y newidiadau a gynigir, canfyddwn fod ymagwedd y Cynllun wedi'i hategu'n gadarn gan sylfaen dystiolaeth y Cynghorau. Mae'r Cynllun yn taro cydbwysedd priodol rhwng gwasanaethu'r budd cyhoeddus ehangach trwy hwyluso cynhyrchu ynni adnewyddadwy a diogelu buddiannau gweledol ac amwynderau lleol[75].

9.13. Mae'r newidiadau a gynigir i bolisi ADN 2 a'r testun ategol (**NMC115-NMC123**), sy'n ymdrin â thechnolegau ynni adnewyddadwy a charbon isel eraill, yn angenrheidiol er mwyn bod yn gyson â'r newidiadau i'r polisïau ynni adnewyddadwy eraill a sicrhau ei fod yn ddigon cefnogol o gynlluniau o'r fath yn unol â'r polisi cenedlaethol.

9.14. Mae'r Cynghorau'n cynnig newidiadau i baragraffau cyflwyniadol adran ynni adnewyddadwy'r Cynllun (**NMC 94-NMC 99**) sy'n cynnwys diweddariadau i'r ymagwedd a ddefnyddiwyd yn dilyn tystiolaeth ychwanegol ac yn amlygu'r ynni adnewyddadwy posibl a gynhyrchir yn ystod cyfnod y Cynllun yng nghyd-destun faint o ynni y disgwylir iddo gael ei ddefnyddio yn ardal y Cynllun. Amcangyfrifir y bydd y Cynllun yn hwyluso datblygu ynni adnewyddadwy a fyddai'n cynhyrchu swm cyfwerth â 271% o anghenion trydan yr ardal ac 8.1% o'i hanghenion gwresogi. Mae'r prosiect biomas mawr disgwyliedig (cynllun Orthios) yn cyfrif am y rhan fwyaf o'r potensial trydan a amlygwyd. Er nad yw'r cyfraniadau amcangyfrifedig hyn yn dargedau ar gyfer y Cynllun, maent yn darparu cyd-destun defnyddiol. Mae'r fframwaith monitro, fel y'i diwygiwyd gan **NMC323**, yn gosod targedau ar gyfer cynhyrchu ynni adnewyddadwy fel cyfran o'r potensial a amlygwyd.

9.15. Byddai'r newidiadau a awgrymwyd yn rhoi mwy o gydlyniad o ran sicrhau bod y polisïau manwl yn ddigon cefnogol i gyd-gynd â pholisi strategol PS 7 y Cynllun a'r polisi cenedlaethol fel y'i hamlinellir ym Mhennod 12.8 PPW a TAN 8: Cynllunio ar gyfer Ynni Adnewyddadwy.

10 Yr Amgylchedd Naturiol ac Adeiledig

10.1. Mae'r Cynllun yn cydnabod bod ansawdd y tirweddau a'r amgylchedd naturiol yn cyfrannu'n sylweddol at hunaniaeth, cymeriad a natur unigryw ardal y Cynllun. Mae hefyd yn rhoi pwyslais mawr ar gynaliadwyedd amgylcheddol, ochr yn ochr â'r ystyriaethau cynaliadwyedd economaidd a chymdeithasol sy'n ffurfio elfennau eraill ei strategaeth ddatblygu. Mae'r Cynllun yn ei gyfanrwydd yn ceisio amddiffyn y dirwedd wledig trwy gyfeirio datblygiad tuag at aneddiadau presennol trwy ei ddyraniadau a'i bolisïau seiliedig ar feini prawf. Mae'r ymagwedd hon yn gyson â PPW[76].

10.2. Mae Polisi PS 16 'Gwarchod neu Gwella'r Amgylchedd Naturiol' yn darparu polisi strategol a throsfwaol ar gyfer amddiffyn tirwedd a chynefinoedd unigryw ardal y Cynllun. Mae'r newidiadau a gynigir i'r esboniad ategol i'r polisi yn egluro yn

[75] Y Gweinidog Cyfoeth Naturiol, llythyr dyddiedig 15 Mawrth 2016
[76] PPW, paragraff 4.7.8

awr, yn unol â'r polisi cenedlaethol, arwyddocâd amgylcheddol uwch dynodiadau rhyngwladol a chenedlaethol o gymharu â rhai lleol (**NMC272**). Mae'r newid hwn, ynghyd ag **NMC271**, yn cadarnhau i ba raddau y dylid defnyddio polisi PS 16 i ategu arweiniad polisi cenedlaethol ar lefel leol ac yn sicrhau bod terminoleg gyson yn cael ei defnyddio i ddisgrifio graddau'r effaith. Yn ogystal, mae NMC271 yn egluro bod y polisi'n ceisio gwarchod 'neu' wella'r amgylchedd naturiol, yn hytrach na'r ddau. Mae'r newid hwn wedi'i gynnwys yn nheitl y polisi hefyd.

10.3. Adlewyrchir amrywiaeth gyfoethog ac ansawdd tirwedd arfordirol ardal y Cynllun gan ddynodiad AHNE Arfordir Môn ac AHNE Llŷn. Mae'r Polisi Newydd[77] yn rhoi amddiffyniad cryfach i'r AHNEau, sy'n adlewyrchu eu statws fel dynodiad statudol cenedlaethol y rhoddir yr amddiffyniad mwyaf i'w tirwedd[78], trwy fynnu bod cynigion yn rhoi ystyriaeth i Gynllun Rheoli'r AHNE berthnasol.

10.4. Mae Ynys Môn gyfan wedi'i dynodi'n Geo-barc Byd-eang gan UNESCO i gydnabod y ddaeareg eithriadol a geir ar yr Ynys, ac awgrymodd sylwadau yn yr Archwiliad y dylai'r Cynllun gydnabod hyn. Er bod y dynodiad hwn yn anstatudol, mae'r paragraffau cyflwyniadol a'r esboniad ategol i Bolisi PS 16, Tabl 23 ac Atodiad 7 yn cyfeirio ato bellach i gydnabod ei bwysigrwydd trwy newidiadau **NMC269, NMC270, NMC273, NMC274** ac **NMC341**. Bydd y dynodiad hefyd yn cael ei gynnwys yn yr atodlen safleoedd neu ardaloedd a ddiogelir yn Atodiad 7 y Cynllun.

10.5. Nod Polisi AMG 1: 'Ardaloedd o Dirwedd Arbennig' yw sicrhau bod datblygiad yn cynnal, gwella neu adfer cymeriad a nodweddion cydnabyddedig yr un ar bymtheg o Ardaloedd Tirwedd Arbennig (SLAs) o fewn ardal y Cynllun (10 yng Ngwynedd a 6 ar Ynys Môn). Y dull ar gyfer eu hamddiffyn, fel yr amlinellir yn y polisi, yw caniatáu datblygiad na fyddai'n cael effaith niweidiol arwyddocaol ar y dirwedd yn unig, a cheisio sicrhau bod datblygiad yn cynnal, gwella neu adfer cymeriad a nodweddion yr SLAs dynodedig. Mae'r Datganiadau Gwerth ac Arwyddocâd a baratowyd ar gyfer pob SLA yn dangos yn eglur sut mae pob ardal yn bodloni'r meini prawf ar gyfer dynodiad, ac yn cynnwys cyfres o 'nodweddion arbennig' sy'n sail i'r dynodiad. Bydd angen i unrhyw gynigion datblygu o fewn yr SLA ystyried ei nodweddion arbennig.

10.6. Er bod y Cynllun yn dangos gostyngiad yn arwynebedd y tir a ddynodwyd yn SLA ar Ynys Môn o gymharu â'r hyn a ddangosir yn y Cynllun Lleol, mae'n pwysleisio pa rannau o dirwedd yr Ynys sydd bellach yn deilwng o'r amddiffyniad ychwanegol a roddir gan y dynodiad. Mae'r newidiadau a gynigir gan **NMC275** yn egluro nodau'r polisi ymhellach, a phryd y gallai fod angen Asesiadau o'r Effaith ar y Dirwedd a'r Effaith Weledol i gyd-fynd â chynigion datblygu o fewn SLAs. Mae **NMC MAP398** yn newid angenrheidiol sy'n amlygu maint gofodol yr SLAs ar y Map Cynigion.

[77] Cyflwynwyd y polisi hwn fel Newid â Ffocws, ond nid oes ganddo gyfeirnod. Fel yr esboniwyd yn gynharach yn yr adroddiad hwn, tybir y bydd y Cynghorau'n rhoi rhif unigryw i'r polisïau 'newydd' yn fersiwn fabwysiedig y Cynllun

[78] PPW, paragraff 5.3.6

10.7. Mae **NMC276** yn cynnig newid i'r esboniad ategol i Bolisi AMG1 sy'n rhoi eglurhad ychwanegol ynglŷn â defnyddio'r 'Datganiadau Gwerth ac Arwyddocâd', a baratowyd ar gyfer pob SLA, a sut y bydd angen i ddatblygiad ddangos yr ystyriaeth a roddwyd i'r datganiadau unigol hyn. Mae'r Cynllun fel y'i diwygiwyd yn rhoi mwy o hyblygrwydd hefyd, yn enwedig i gynigion sy'n gysylltiedig â'r diwydiant twristiaeth, sydd fel arfer wedi'u lleoli ar hyd yr arfordir, ac i'r rhai hynny sy'n ymwneud â safleoedd echdynnu mwynau.

10.8. Mae PPW yn datgan y dylai dynodiadau anstatudol gael eu seilio'n gadarn ar asesiad gwyddonol ffurfiol o werth cadwraeth natur, tirwedd neu ddaearegol y safle[79]. Dynodwyd yr SLAs ar sail y broses asesu LANDMAP fel y'i cydnabyddir gan PPW, a gwaith dadansoddi ac arolygu helaeth[80]. Yn amodol ar y newidiadau a gynigir, sy'n cynyddu eglurder y polisi a'r esboniad ategol, mae sail gadarn i'w ddarpariaethau ac fe'i hategir gan sylfaen dystiolaeth gadarn a chredadwy.

10.9. Mae'r Cynllun yn cyflwyno lefel ychwanegol o amddiffyniad i'r dirwedd trwy warchod a gwella nodweddion lleol y cydnabuwyd eu bod yn werthfawr o fewn yr 'Ardaloedd Cymeriad Tirwedd' (LCAs) ac a amlygwyd yn y Strategaethau Tirwedd ar gyfer ardal pob Awdurdod. Er bod LCAs yn ddynodiadau anstatudol, mae'n amlwg eu bod wedi'u seilio ar wybodaeth gyfredol a thystiolaeth gadarn[81], ac felly mae'r Cynllun yn gadarn o ran Polisi AMG 2: 'Gwarchod a Gwella Nodweddion a Rhinweddau sy'n Nodedig i Gymeriad y Dirwedd Leol'. Bydd y Polisi hwn, ynghyd â Pholisi AMG 3: 'Gwarchod yr Arfordir', yn diogelu amrywiaeth o nodweddion tirwedd, gan gynnwys arfordir unigryw ardal y Cynllun, sy'n adnoddau amgylcheddol, cymdeithasol ac economaidd pwysig i'r rhanbarth.

10.10. Byddai Polisi AMG 4: 'Cadwraeth Bioamrywiaeth Leol' yn rhoi amddiffyniad penodol i rywogaethau a chynefinoedd ardal y Cynllun[82] nad ydynt wedi'u lleoli ar safleoedd a ddynodwyd yn rhyngwladol neu'n genedlaethol (Safleoedd o Ddiddordeb Gwyddonol Arbennig neu Warchodfeydd Natur Cenedlaethol) na safleoedd a ddynodwyd yn lleol (Gwarchodfeydd Natur Lleol a Safleoedd Bywyd Gwyllt). Mae'r newidiadau a gynigir gan **NMC277** ac **NMC279** yn rhoi'r eglurder sy'n angenrheidiol ynglŷn â chwmpas a nodau'r polisi. Fodd bynnag, nid yw NMC278 yn adlewyrchu'r darpariaethau statudol diweddaraf. Er mwyn mynd i'r afael â hyn, byddwn yn gosod **INMC1** i sicrhau bod y Cynllun yn adlewyrchu'r dyletswyddau sy'n deillio o Ddeddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016[83].

10.11. Mae safleoedd fel Gwarchodfeydd Natur Lleol a Safleoedd Bywyd Gwyllt yn cael eu hamddiffyn gan Bolisi AMG 5: 'Gwarchod Safleoedd o Arwyddocâd Rhanbarthol neu Leol', a byddent yn cael eu hamlygu ar y Map Cyfyngiadau,

[79] PPW paragraff 5.3.11
[80] Adolygiad LUC o Ardaloedd Tirwedd Arbennig yng Ngwynedd a Môn, 2012
[81] Diweddariad Strategaeth Tirwedd Ynys Môn, 2011; Diweddariad Strategaeth Tirwedd Gwynedd 2012 (Dogfennau a Gyflwynwyd DC.010 a DC.011)
[82] Amlygir y safleoedd yng Nghynlluniau Gweithredu Bioamrywiaeth Lleol Gwynedd ac Ynys Môn
[83] Mae'r dyletswyddau o dan Adran 40 Deddf yr Amgylchedd Naturiol a Chymunedau Gwledig 2006 y cyfeirir atynt yn NMC278 wedi cael eu disodli gan Adran 6, Rhan 1 Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016

ynghyd â dynodiadau cadwraeth natur lefel uwch (**NMC281**). Cynigir newid arall i eiriad Polisi AMG 5 (NMC280) a'r testun ategol (NMC282) i wella eglurder. Yn dilyn sylwadau a gyflwynwyd i'r Archwiliad, mae **NMC341** yn gwella eglurder cynigion y Cynllun trwy sicrhau bod yr holl Warchodfeydd Natur Lleol a Safleoedd Bywyd Gwyllt y mae Polisi AMG 5 yn berthnasol iddynt yn cael eu rhestru yn atodiadau'r Cynllun.

10.12. Felly, yn amodol ar y newidiadau a argymhellir, ac ar y sail y dylai'r Cynllun gael ei ddarllen yn ei gyfanrwydd ac ochr yn ochr â pholisi cenedlaethol a deddfwriaeth genedlaethol, mae'r ymagwedd at yr amgylchedd naturiol yn bodloni'r profion cadernid.

10.13. Mae Polisi PS 17: 'Diolgelu neu Wella Asedau Treftadaeth' yn ceisio gwarchod neu, lle y bo'n briodol, wella asedau treftadaeth ardal y Cynllun. Yn amodol ar y newid a gynigir i eiriad y polisi a'r paragraffau esboniadol ategol trwy **NMC283-285**, i sicrhau bod y polisi'n cyd-fynd â dyletswyddau statudol, mae'n darparu fframwaith lefel uchel addas ar gyfer cyflawni nodau ac amcanion y Cynllun mewn perthynas ag asedau treftadaeth. Mae NMC283 hefyd yn egluro bod y polisi'n ceisio gwarchod 'neu' wella asedau treftadaeth, yn hytrach na'r ddau. Mae'r newid hwn wedi'i gynnwys yn nheitl y polisi hefyd.

10.14. Mae Polisïau AT 1: 'Ardaloedd Cadwraeth, Safleoedd Treftadaeth y Byd a Thirweddau, Parciau a Gerddi Hanesyddol Cofrestredig' ac AT 2: 'Datblygiad sy'n Galluogi' yn darparu polisïau rheoli datblygu manylach mewn perthynas ag asedau treftadaeth adeiledig a thirwedd ardal y Cynllun a amddiffynnir yn genedlaethol. Mae Polisi AT 3: 'Asedau Treftadaeth Nad Ydynt wedi'u Dynodi sydd o Arwyddocâd Lleol neu Ranbarthol' ac AT 4 'Diogelu Safleoedd Archaeolegol Nad Ydynt wedi'u Dynodi au' Gosodiad' yn cyfrannu at fframwaith polisïau'r Cynllun sy'n ceisio diogelu asedau a safleoedd hanesyddol yr ardal.

10.15. Mae'r Cynllun yn darparu polisïau rheoli datblygu manylach mewn perthynas ag asedau treftadaeth adeiledig ardal y Cynllun. Ystyriwn fod y polisïau hyn, yn amodol ar y newidiadau amrywiol a gynigir gan **NMC286**-**NMC288** i wella eglurder a chysondeb ac i adlewyrchu'r polisi cenedlaethol yn well, sef defnyddio asesiadau manwl ac SPG[84] yn benodol, yn gyson â'r dyletswyddau statudol[85] ac ar sail gadarn.

10.16. Mae'r Cynghorau hefyd wedi ymrwymo yn ystod yr Archwiliad i sicrhau bod ffiniau'r ardaloedd amddiffyn a amlygwyd yn gyfredol ar y Map Cyfyngiadau ar adeg mabwysiadu'r Cynllun ac, er bod hyn y tu allan i gwmpas yr Archwiliad CDLlC, croesewir sicrwydd o'r fath.

10.17. Yn unol â hynny, mae sail gadarn i ymagwedd y Cynllun at yr amgylchedd hanesyddol.

11 Seilwaith

[84] PPW, pennod 6
[85] Deddf Cynllunio (Adeiladau Rhestredig ac Ardaloedd Cadwraeth) 1990

Trafnidiaeth Gynaliadwy

11.1. Mae patrwm anheddu ardal y Cynllun, sy'n wasgaredig yn gyffredinol, yn cael dylanwad mawr ar gynaliadwyedd a gallu'r boblogaeth leol i ddefnyddio dulliau cynaliadwy o deithio. Y tu allan i ddinas Bangor a'r Canolfannau Gwasanaethau Trefol, nid yw'r rhan fwyaf o ardal y Cynllun wedi'i gwasanaethu'n dda gan drafnidiaeth gyhoeddus. Mae mynediad at orsafoedd trenau a gwasanaethau bws rheolaidd yn gyfyngedig, ac nid yw cerdded a beicio bob amser yn ddewisiadau ymarferol ar gyfer gweithgareddau pob dydd. Felly, mae ardal y Cynllun yn arbennig o ddibynnol ar geir preifat ar gyfer teithiau preswylwyr, ymwelwyr a gwaith o fewn ac ar draws ffin ardal y Cynllun.

11.2. Mae'r Cynllun yn ceisio hyrwyddo datblygiadau sy'n lleihau'r angen i deithio gymaint â phosibl yn ogystal â lleihau'r ddibyniaeth ar gerbydau modur preifat, a chefnogi gwelliannau sy'n cynyddu hygyrchedd pob math o drafnidiaeth i'r eithaf. Wrth benderfynu ble i ddyrannu tai newydd, mae'r Cynllun yn ystyried mynediad at drafnidiaeth gyhoeddus yn ogystal â'r gwasanaethau sydd ar gael yn y Goeden Aneddleoedd. Bydd mwyafrif o ddatblygiadau newydd yn cael ei leoli yng Nghanolfan Is-ranbarthol Bangor, a'r Canolfannau Gwasanaethau Trefol/Lleol. Bydd datblygiadau yn yr ardaloedd gwledig yn cael eu lleoli yn yr aneddiadau hynny sydd â hygyrchedd cymharol dda trwy ddulliau heblaw ceir o gymharu â'r ardal wledig yn ei chyfanrwydd[86].

11.3. Mae PPW yn ceisio ehangu dewisiadau trafnidiaeth, annog system drafnidiaeth fwy effeithlon ac effeithiol a lleihau'r angen i deithio gymaint â phosibl. Mae'n disgwyl i hyn gael ei gyflawni trwy wella hygyrchedd, hyrwyddo cerdded a beicio a chefnogi trafnidiaeth gyhoeddus, rheoli traffig a gwelliannau seilwaith[87]. Mae TAN 18: 'Trafnidiaeth' yn cyfeirio at y cysylltiad rhwng cynllunio defnydd tir a thrafnidiaeth, a'r angen i lunio strategaethau a pholisïau integredig ar lefel genedlaethol, ranbarthol a lleol. Mae'n atgyfnerthu'r angen i sicrhau bod cynlluniau datblygu'n gyson â'r rhain a strategaethau eraill perthnasol[88].

11.4. Yn unol â'r cyd-destun polisi cenedlaethol hwn, mae'r Cynllun yn ceisio datblygu strategaeth trafnidiaeth gynaliadwy gyda Pholisi strategol PS 4: 'Trafnidiaeth Gynaliadwy, Datblygu a Hygyrchedd' sy'n amlinellu'r egwyddorion ar gyfer cyflenwi system drafnidiaeth integredig gynaliadwy a gwella hygyrchedd i drafnidiaeth gyhoeddus.

11.5. Mae'r rhan fwyaf o ardal y Cynllun wedi'i chynnwys yng Nghynllun Trafnidiaeth Lleol (LTR) ar y Cyd 2015, a gynhyrchwyd ar y cyd gan chwe Awdurdod Lleol Gogledd Cymru, sef Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy, Cyngor Sir Ddinbych, Cyngor Sir y Fflint, Cyngor Gwynedd, Cyngor Sir Ynys Môn a Chyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam. Mae'r Cynllun yn ymdrin â rhannau gogleddol Gwynedd yn unig oherwydd bod Meirionnydd wedi'i chynnwys yn yr LTP ar gyfer Canolbarth Cymru. Mae'r LTP yn amlygu materion a chyfleoedd ar gyfer pob agwedd ar drafnidiaeth, ond mae ymyriadau a chynlluniau wedi'u cyfyngu i'r rhai hynny sydd o fewn cylch gorchwyl awdurdod trafnidiaeth lleol ac nid

[86] PPW paragraff 4.7.7
[87] PPW paragraffau 8.1.1 ac 8.1.5
[88] TAN 18 paragraff 2.5

ydynt yn cynnwys cynlluniau sy'n ymwneud â'r rhwydweithiau rheilffyrdd neu gefnffyrdd.

11.6. Mae Polisi TRA 1: 'Datblygiadau Rhwydwaith Cludiant' yn ceisio gwella'r seilwaith trafnidiaeth presennol, gan gynnwys cynlluniau priffyrdd penodol a amlygwyd ar y Map Cynigion, gwelliannau i gyfnewidfeydd rheilffyrdd a bysiau; gwelliannau i lwybrau beicio, cynlluniau parcio a theithio; lle i barcio lorïau dros nos a throsglwyddo nwyddau; ardaloedd gwasanaeth ymyl ffordd; a gwelliannau i gyfnewidfeydd â thrafnidiaeth ddŵr. Mae'r Cynghorau'n bwriadu cynnwys cyfeiriad at Gynllun Trafnidiaeth Lleol ar y Cyd Gogledd Cymru a'r gwelliannau a amlygwyd i Bont Menai trwy **NMC69**, gwelliannau i briffordd yr A5025 y Fali i Wylfa trwy **NMC68** ac **NMC70** ac **NMC71**, a bwriedir dangos y lleoliadau penodol ar hyd y llwybr hwn sy'n mynnu gwaith arwyddocaol ar y map Cynigion trwy **NMC MAP397**.

11.7. Mae Ffordd Gyswllt Llangefni a'r gwelliannau i'r A5025 o'r Fali wedi'u hamlygu yn yr LTP. Mae'r cynllun priffordd i wella'r A487 o Gaernarfon i Bontnewydd a'r gwelliannau i'r A55 Pont Menai, wedi'u cynnwys yng Nghynllun Cyllid Trafnidiaeth Cenedlaethol 2015 fel cynlluniau i'w hadeiladu.

11.8. Nid yw'r Cynllun yn mynnu bod unrhyw rai o'r cynlluniau trafnidiaeth yn cael eu gweithredu ochr yn ochr â datblygiadau penodol fel dyraniadau tai. Yn hytrach, mae'n hwyluso cynnydd y prosiectau trafnidiaeth hyn trwy ddarparu'n benodol ar gyfer eu cyflenwi mewn polisïau.

11.9. Nod Polisi TRA 2: 'Safonau Parcio' yw sicrhau bod datblygiadau'n darparu lle parcio ar gyfer pob math o drafnidiaeth yn unol â Safonau Parcio'r Cynghorau. Mae'r Cynghorau wedi ychwanegu'r gair 'eithriadol' at y polisi bellach trwy **NMC74** i egluro y gallai taliadau gohiriedig wrthbwyso parcio mewn amgylchiadau eithriadol. Mae **NMC75** yn ofynnol i egluro, yn unol â'r polisi cenedlaethol, y bydd y safonau parcio mwyaf yn cael eu cymhwyso ar draws ardal y Cynllun, ac mae **NMC76** yn rhoi eglurhad pellach ynglŷn ag achosion lle na ellir darparu cyfleusterau parcio digonol ar y safle.

11.10. Mae Polisïau TRA 3: 'Diogelu Rheilffordd Segur' a TRA 4: 'Rheoli Ardrawiadau Cludiant' yn gyson â'r polisi cynllunio cenedlaethol ac ymagwedd gyffredinol y Cynllun tuag at fynd i'r afael â phatrymau teithio'r boblogaeth leol, gan geisio lleihau'r ddibyniaeth ar geir preifat a darparu mynediad gwell at drafnidiaeth gyhoeddus, beicio a cherdded. Ystyriwn fod y polisïau hyn, yn amodol ar **NMC77** i'w hegluro'n well, ar sail gadarn.

11.11. Mae'r cyfuniad o welliannau i'r seilwaith presennol, gwelliannau i drosglwyddo rhwng dulliau trafnidiaeth, a'r cynlluniau priffyrdd penodol a gyflwynwyd yn darparu pecyn cynhwysfawr o welliannau a fydd yn hyrwyddo patrymau teithio cynaliadwy ac yn sicrhau mwy o hygyrchedd i breswylwyr lleol sy'n teithio o fewn ardal y Cynllun. Fel y cyfryw, ystyriwn fod y Cynllun yn gadarn yn hyn o beth.

Seilwaith, Cyfraniadau Datblygwyr a Chyfleusterau Cymunedol

11.12. Mae Polisi strategol PS 2: 'Isadeiledd a Chyfraniadau Datblygwyr' a Pholisi ISA 1: 'Darparu Isadeiledd' yn cynnig fframwaith a fydd yn golygu y gellir ceisio

cyfraniadau gan ddatblygiadau i sicrhau seilwaith, gwasanaethau neu gyfleusterau newydd neu well sy'n angenrheidiol.

11.13. Mae paragraffau ategol y Polisïau'n egluro y byddai cyfraniadau'n cael eu ceisio lle y bônt yn angenrheidiol, yn ymwneud yn uniongyrchol â'r datblygiad ac yn gysylltiedig â'r datblygiad mewn ffordd deg a rhesymol o ran graddfa a math, yn unol â'r polisi cenedlaethol[89]. Mae'r paragraffau ategol hefyd yn egluro y gallai rhestr codi tâl Ardoll Seilwaith Cymunedol (CIL) gael ei chyflwyno yn ystod cyfnod y Cynllun.

11.14. Mae gallu ACLlau i sicrhau seilwaith trwy rwymedigaethau cynllunio yn fwy cyfyngedig erbyn hyn, ac mae'r Cynghorau'n archwilio sut y byddai'r CIL yn cael ei chymhwyso, ond cadarnhawyd yn yr Archwiliad bod y gwaith hwn ar gam cynnar o hyd. Fodd bynnag, mae'r Cynghorau'n bwriadu parhau i geisio seilwaith angenrheidiol yn rhan o'r broses ddatblygu trwy gytundebau A106, lle y bo'n briodol ac yn amodol ar hyfywedd, yn hytrach na dibynnu'n unig ar y dull CIL. Yn amodol ar y cyfyngiad ar nifer y cyfraniadau cyfun y gellir eu ceisio[90], byddai defnyddio cyfraniadau A106 yn golygu y gellir darparu'r seilwaith sy'n ofynnol yn unol â chamau datblygu priodol trwy drothwyon a sbardunwyd, a byddai hyn yn helpu i sicrhau bod y seilwaith angenrheidiol ar waith pan fydd ei angen.

11.15. Bydd newidiadau a gynigir trwy **NMC59** ac **NMC60** yn osgoi ailadrodd gwybodaeth yn ddiangen yn yr esboniad ategol i'r Polisïau, ac mae'r Cynghorau'n cyflwyno **NMC61**, **NMC62** ac **NMC63** i sicrhau bod digon o eglurder ynglŷn â darparu seilwaith angenrheidiol.

11.16. Gyda'r newidiadau a gynigir, deuwn i'r casgliad fod Polisïau PS 2 ac ISA 1 yn gyson â'r polisi cenedlaethol, yn darparu fframwaith cadarn ar gyfer diogelu seilwaith presennol yn effeithiol, ac yn sicrhau y bydd seilwaith newydd yn cael ei ddarparu, fel mannau agored a chyfleusterau hamdden, gwelliannau cymunedol ac amgylcheddol, ysgolion a chyfleusterau hyfforddi, a seilwaith trafnidiaeth gyhoeddus, yn ogystal â thai fforddiadwy, yn ystod cyfnod y cynllun.

11.17. Yn ystod yr Archwiliad, cadarnhaodd y Cynghorau eu bod wedi ymgysylltu ag adrannau perthnasol y Cyngor fel darparwyr addysg a gwasanaethau cymunedol amrywiol. Mae hyn wedi llywio strategaeth y Cynllun a dyraniadau safle perthnasol. Mae'r Cynghorau hefyd wedi gweithio gydag eraill, sef DCWW yn fwyaf nodedig, i sicrhau bod gwelliannau i gapasiti'r seilwaith yn cael eu hamlygu a'u blaenoriaethu lle y bo'r angen fel y gellir cyflenwi datblygiadau yn ystod cyfnod y cynllun.

11.18. Mae'r polisïau'n cydbwyso'r angen am seilwaith a chyfleusterau mewn cysylltiad â datblygiad newydd, yn erbyn ystyriaethau ynglŷn â hyfywedd a chapasiti presennol. Nid yw'r cyfraniadau a allai fod yn angenrheidiol i wneud datblygiad yn dderbyniol wedi'u blaenoriaethu ym Mholisi ISA 1. Wrth ystyried blaenoriaethau, bydd asesu'r ddarpariaeth bresennol a'r angen a gynhyrchir gan

[89] Cylchlythyr 13/97 'Rhwymedigaethau Cynllunio' a Rheoliadau CIL 2010 (fel y'u diwygiwyd).
[90] Rheoliad 123 Rheoliadau CIL 2010 (fel y'u diwygiwyd)

y cynllun yn bwysig wrth benderfynu ar faint a math y seilwaith y dylid ei ddarparu.

11.19. Os na ellir cyflawni gwelliannau seilwaith i'r safon ofynnol ar y safle, dylid cynnig darpariaeth addas oddi ar y safle lle y bo'n briodol, neu os nad yw hyn yn bosibl o ganlyniad i faterion hyfywedd, byddai cyfraniadau ariannol yn cael eu ceisio tuag at seilwaith newydd. Yn ogystal, mae'r Cynghorau wedi ymrwymo i baratoi SPG a fydd yn rhoi mwy o fanylion ynglŷn â pha rwymedigaethau y bydd yr ACLl perthnasol yn eu ceisio gan fathau penodol o ddatblygiadau, ac amlygir hyn yn y CDLlC.

11.20. Mae'r Cynllun yn cydnabod bod cyfleusterau cymunedol yn hanfodol i gydlyniad cymunedol ac anghenion iechyd, cymdeithasol, addysgol, ieithyddol a diwylliannol ardal y Cynllun. Mae Polisi ISA 2: 'Cyfleusterau Cymunedol' ac ISA 3: 'Datblygu Addysg Bellach ac Uwch' yn darparu'r cyd-destun polisi ar gyfer cyfleusterau cymunedol newydd a gwell, gwrthsefyll colli cyfleusterau presennol, a gwella a datblygu darpariaeth addysg bellach ac uwch newydd o fewn ardal y Cynllun. Mae'r Cynghorau'n cyflwyno newid i eiriad Polisi ISA 3 trwy **NMC64** i ymestyn cwmpas a hyblygrwydd y polisi er mwyn darparu ar gyfer cyfleoedd hyfforddi newydd. Fe'i hargymhellir i sicrhau cysondeb ag amcanion y Cynllun.

11.21. Yn seiliedig ar yr uchod, rydym yn fodlon bod y Cynllun yn gadarn ac yn rhagweld yn ddigonol y gofynion darparu seilwaith a gwasanaethau cymunedol sy'n gysylltiedig â'i gyflenwi, ac nad oes unrhyw rwystrau yn hyn o beth a fyddai'n atal ei weithredu mewn ffordd arwyddocaol.

Mannau Agored

11.22. Mae'r Cynllun yn cydnabod buddion mannau agored a'u bod yn adnodd amhrisiadwy sy'n chwarae rhan bwysig wrth fodloni anghenion hamdden cymunedau lleol. Mae ei bolisïau'n ceisio gwarchod a gwella mannau agored presennol (Polisi ISA 4: 'Diogelu Llecynnau Agored Presennol') a darparu ar gyfer mannau agored newydd. Mae Polisi ISA 5: 'Darparu Llecynnau Agored mewn Datblygiadau Tai Newydd' yn mynnu bod pob datblygiad preswyl newydd sy'n cynnwys 10 uned neu fwy, mewn ardaloedd lle nad yw'r man agored presennol yn gallu bodloni anghenion y datblygiad arfaethedig, yn darparu man agored ar y safle yn unol â safonau meincnod Meysydd Chwarae Cymru, sef 2.4 hectar fesul 1000 o'r boblogaeth. Os na ellir bodloni'r safonau hyn ar y safle, dylid cynnig darpariaeth addas oddi ar y safle, neu os nad yw hyn yn ddichonadwy neu'n ymarferol, byddai cyfraniadau ariannol yn cael eu ceisio tuag at gyfleusterau newydd a gwella safleoedd presennol. Yn ogystal, mae'r Cynghorau wedi ymrwymo i baratoi SPG ac mae hyn wedi'i amlygu yn y CDLlC a'r fframwaith monitro.

11.23. Mae TAN 16: 'Chwaraeon, Hamdden a Mannau Agored' yn cyfeirio at 'Safonau Meincnod' FIT ar gyfer campau a chwarae awyr agored, sy'n disodli'r "Safon Chwe Erw". Mae'r 'Safonau Meincnod' newydd yn argymell y dylai fod 1.2 hectar o dir yn gyffredinol ar gyfer meysydd chwarae fesul 1000 o'r boblogaeth, gydag amrywiadau rhwng argymhellion ar gyfer ardaloedd trefol a gwledig. Mae

hefyd yn argymell y dylai fod 1.6 hectar o dir ar gyfer pob math arall o chwaraeon awyr agored fesul 1000 o'r boblogaeth, a hynny hefyd gyda gwahaniaethau trefol a gwledig[91].

11.24. Er y byddai gofyniad y Cynllun ar gyfer 2.4 hectar fesul 1000 o'r boblogaeth yn fyr o'r 2.8 hectar a argymhellir yng nghanllawiau TAN 16, nid yw PPW yn rhagnodi safonau darparu penodol. Yn lle hynny, mae'r TAN yn dweud y dylai'r rhain gael eu seilio ar ganlyniadau'r broses Asesu Mannau Agored[92].

11.25. Cyflwynodd yr Asesiad Mannau Agored a baratowyd ar y cyd gan Gynghorau Gwynedd ac Ynys Môn[93] archwiliad o fannau agored cyhoeddus yn y 14 anheddiad a amlygwyd yn Brif Ganolfannau a Chanolfannau Eilaidd yn CDU Ynys Môn a ataliwyd (2005), a'r 13 anheddiad a amlygwyd yn Ganolfan Is-ranbarthol, Canolfannau Trefol a Chanolfannau Lleol yn CDU Gwynedd (2009). Nid oedd yr aneddiadau llai a amlygwyd yn y cynlluniau datblygu wedi'u cynnwys yn yr asesiad gan ei bod hi'n anodd cymhwyso'r safonau darparu yn ystyrlon mewn ardaloedd lle mae'r dwysedd poblogaeth yn isel. Roedd yr holl fathau o fannau agored a amlygwyd yn TAN 16 wedi'u cynnwys yn yr asesiad, ond fe'u trefnwyd mewn pum categori mannau agored; Man Hamdden Ffurfiol; Man Hamdden Anffurfiol; Ardaloedd Chwarae ag Offer; Man Agored Amwynder; a Thir Addysgol.

11.26. Mae gofynion mannau agored y Cynllun wedi cael eu llywio gan safonau ac arweiniad cenedlaethol yn ogystal â thystiolaeth leol. Mae'r dystiolaeth hon sy'n unigryw yn lleol wedi llywio polisïau'r Cynllun trwy archwilio'r ddarpariaeth bresennol, ac ystyried hygyrchedd a'r math o fan agored. Yn unol â hynny, ystyriwn fod yr ymagwedd yn gadarn ac y bydd yn amddiffyn mannau agored o bob math yn ddigonol, a chyda'r newidiadau a gynigir gan **NMC65**, y bydd yn sail gadarn i ddarparu cyfleusterau ychwanegol wrth i ddatblygiadau preswyl newydd gael eu cyflwyno.

Technoleg Gwybodaeth a Chyfathrebu

11.27. Mae Polisi PS 3: 'Technoleg Gwybodaeth a Chyfathrebu' yn cefnogi datblygiadau a fydd yn ymestyn neu'n gwella cysylltedd, ac yn ceisio sicrhau bod ceblau'n cael eu gosod o dan y ddaear, yn enwedig mewn ardaloedd sensitif. Mae NMC66 yn egluro perthynas y Cynllun â'r polisi cenedlaethol o ran y pwnc hwn.

12 Monitro, Gweithredu ac Adolygu'r Cynllun

12.1. Derbyniodd y Cynghorau yn ystod yr Archwiliad nad oedd Adran 8 y Cynllun, fel y'i cyflwynwyd, yn amlinellu fframwaith monitro digon eglur ac effeithiol. Yn arbennig, nid oedd yn cynnwys targedau a fyddai'n mesur perfformiad y Cynllun yn effeithiol a phwyntiau sbardun a fyddai'n ysgogi ymyrraeth amserol lle y bo'r angen.

[91] TAN 16 paragraffau 2.9 a 2.10
[92] TAN 16 paragraff 2.7
[93] Asesiad Llecynnau Agored, Chwefror 2015 (Papur Pwnc 14) (Dogfen a Gyflwynwyd: PT.025)

12.2. Mae newidiadau i rannau cyflwyniadol y fframwaith wedi cael eu hawgrymu sy'n esbonio ymagwedd y Cynghorau tuag at fonitro'r Cynllun yn well, gan gynnwys amlygu amrywiaeth o gamau gweithredu a fydd yn cael eu hystyried mewn ymateb i ganlyniad yr asesiad blynyddol o'r cynllun. Mae'r newidiadau hyn (**NMC313-NMC319**) yn sicrhau methodoleg gadarn i fonitro gweithrediad y Cynllun. Mae'r Cynghorau hefyd wedi cyflwyno fframwaith cyfnewid sy'n cynnwys ystod o fesurau i fonitro cynnydd yn effeithiol a chaniatáu ar gyfer cymryd camau gweithredu angenrheidiol i sicrhau bod nodau datganedig y Cynllun yn cael eu cyflawni. Mae'n darparu targedau a phwyntiau sbardun ar gyfer pob un o'r dangosyddion craidd ac yn cynnwys ystod eang o ddangosyddion lleol. Mae'r fframwaith, fel y bwriedir ei ddiwygio gan **NMC320-NMC336**, yn darparu dull hyblyg a chadarn o sicrhau bod modd asesu sut mae'r Cynllun yn cael ei gyflawni ac a fydd yn galluogi ymyrryd yn gynnar er mwyn sicrhau bod modd cymryd camau i fynd i'r afael â'r targedau a amlygwyd.

12.3. Mae Atodiad 9 y Cynllun yn cynnwys rhestr o'r SPGs a gynigir i ategu'r Cynllun. Mae'r newidiadau a gynigir yn cynnwys SPG ychwanegol ar Safonau Parcio sy'n amlinellu graddfa amser ar gyfer ei fabwysiadu (**NMC343**). Gyda'r newidiadau hyn, mae'r Cynllun yn darparu dull cadarn ar gyfer ei weithredu, monitro sut mae'n cael ei gyflenwi, a sefydlu pryd y bydd angen adolygu'r Cynllun neu bolisïau unigol. Mae hefyd yn ddigon hyblyg i ymdrin ag amgylchiadau sy'n newid. Byddai'r newidiadau'n sicrhau y bydd y Cynllun yn cyflawni a'i fod yn gadarn felly.

13 Casgliadau Cyffredinol

13.1. Deuwn i'r casgliad, gyda'r newidiadau cyfrwymol argymelledig a amlygir yn yr adroddiad hwn ac a amlinellir yn Atodiadau A a B, fod Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd 2011 – 2026 Ynys Môn a Gwynedd yn bodloni gofynion adran 64(5) Deddf 2004 a'r profion cadernid a amlinellir yn PPW.

H W Jones *R Duggan*

AROLYGYDD AROLYGYDD

Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd Gwynedd a Môn

Adroddiad yr Arolygydd

Atodiad A (RHAN 1)

Cofrestr Newidiadau Materion sy'n Codi wedi'u cynnig gan y Cyngor (Rhifau NMC wedi'u hargymell wedi'u **hamlygu**)

Cofrestr Newidiadau Materion sy'n Codi (NMC): Pennod 1 – Pennod 6

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi
		Cyflwyniad
NMC 1	1 - 6	***Dileu'r testun ym mharagraffau 1 – 6 yn gyfan gwbl oherwydd ei fod yn disgrifio'r cam Newid â Ffocws ac felly nid oes ei angen mwyach. Oherwydd bod y Newid Materion sy'n Codi yma yn effeithio ar gyfres o baragraffau/ adran gyfan, ni ddangosir yr eirfa sy'n cael ei ddileu yma er mwyn arbed papur. Fodd bynnag, mae'r Cynllun Cyfansawdd diwygiedig (Ionawr 2017 – DA043) yn dangos yr eirfa wedi'i ddileu.***
		Pennod 1 Crynodeb Weithredol
NMC 2	1.1.– 1.33	***Dileu Pennod 1 Crynodeb Weithredol o'r Cynllun er mwyn symleiddio cynnwys y Cynllun. Oherwydd bod y Newid Materion sy'n Codi yma yn effeithio ar bennod gyfan, ni ddangosir yr eirfa sy'n cael ei ddileu yma er mwyn arbed papur. Fodd bynnag, mae'r Cynllun Cyfansawdd diwygiedig (Ionawr 2017 – DA043) yn dangos yr eirfa wedi'i ddileu.*** ***Nodyn: bydd newidiadau i rifau penodau, rhifau paragraffau, ac ati a fydd eu hangen yn sgil y Newid Materion sy'n Codi yma yn cael eu hadolygu a'u cyflwyno yn y fersiwn mabwysiadu o'r Cynllun a gaiff ei argraffu.***
NMC 3	2.2 & Tabl 4	***Dileu oherwydd nad oes ei angen bellach:*** ~~Pan gaiff y Cynllun ei fabwysiadu fe fydd yn disodli'r Cynlluniau Datblygu a welir yn y tabl canlynol. Fe fydd hefyd yn disodli Cynllun Datblygu Unedol Môn (gafodd ei stopio yn 2005) a Pholisïau Cynllunio Dros Dro, sy'n ystyriaeth cynllunio berthnasol ar gyfer gwneud penderfyniadau ar geisiadau cynllunio gan Gyngor Sir Ynys Môn ar hyn o bryd.~~ ~~Tabl 4: Rhestr o'r Cynlluniau Datblygu a gaiff eu disodli ar ôl mabwysiadu'r Cynllun~~

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi
		~~Ardal Awdurdod Cynllunio Môn~~	~~Ardal Awdurdod Cynllunio Gwynedd~~
		~~• Cynllun Fframwaith Gwynedd (1993)~~ ~~• Cynllun Lleol Ynys Môn (1996)~~	~~• Cynllun Datblygu Unedol Gwynedd (2009)~~
NMC 4	2.3	***Diwygio i roi geirfa sy'n cyfeirio at y Cynllun wedi'i fabwysiadu:*** **Cafodd Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd Gwynedd a Môn ei fabwysiadu yn ffurfiol ar (*rhoi dyddiad)* 2017,** ~~Unwaith y caiff y Cynllun ei fabwysiadu~~ **a** bydd rhan fwyaf o'r penderfyniadau ar geisiadau cynllunio yn ardal y ddau Awdurdod Cynllunio'n cael eu selio ar gynnwys y Cynllun.
NMC 5	2.4	***Diwygio i roi geirfa sy'n cyfeirio at y Cynllun yn y cam ar ôl ei fabwysiadu:*** ~~Bydd y~~ **Mae'r** Cynllun yn ymdrin ag Ynys Môn a Gwynedd, ond nid yw'r rhannau o Wynedd sydd du mewn i Barc Cenedlaethol Eryri yn rhan ohono. Mae Map 1 yn dangos ardal y Cynllun. Nid yw'n isranbarth na'n ardal weinyddol ffurfiol ond, tra bod gan bob ardal ei gymeriad arbennig ei hun, mae'r ddau Gyngor yn credu bod yna berthynas swyddogaethol, economaidd, isadeiledd a pholisi trawsffiniol cryf rhyngddynt. Golyga hyn bod cydweithio ar gynllun datblygu **wedi** ~~yn~~ gwneud synnwyr cynllunio ac economaidd.
NMC 6	2.6	***Diwygio i roi geirfa sy'n cyfeirio at y Cynllun yn y cam ar ôl ei fabwysiadu:*** ~~Bydd yn~~ **Mae'n** dweud beth **ydi'r** ~~fydd y~~ strategaeth a'r amcanion ar gyfer datblygu a defnyddio tir yn ardal Awdurdodau Cynllunio Môn a Gwynedd ac ~~yn~~ **mae'n** cynnwys polisïau a ddefnyddir i weithredu nhw dros gyfnod o 15 mlynedd (2011 i 2026). Fe fydd gan y Cynllun ddylanwad arwyddocaol ar ddatblygiad yr ardal gyfan a'r cymunedau unigol. ~~Fe fydd yn~~ **Mae'n** darparu arweiniad ynglŷn â lle bydd tai newydd, cyfleoedd gyflogaeth a chyfleusterau hamdden a chymunedol yn cael eu darparu yn yr ardal. Defnyddir y Cynllun i benderfynu pa ddatblygiadau fydd yn cael caniatâd yn y dyfodol gan y Cynghorau ac yn lle.

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi
NMC 7	2.7	***Dileu hwn oherwydd ceir cyfeiriad at y profion cadernid mewn man arall yn y Cynllun:*** ~~Mae gofyn bod y Cynllun yn 'gadarn', h.y. yn arddangos barn dda ac y gellir ymddiried ynddo. Fe fydd rhaid edrych ar y materion sy'n bwysig i'r ardal, ei selio ar dystiolaeth am yr economi, y gymdeithas a'r amgylchedd, ac fe fydd rhaid rhoi ystyriaeth deg i ddewisiadau amgen ymarferol. Bydd y Cynllun yn cael ei bwyso a'i fesur yn erbyn y Profion Cadernid. Mae'r rhain yn cyfeirio at gynnwys y Cynllun yn ogystal â'r prosesau ar gyfer ei gynhyrchu. Atgynhyrchir y Profion yn Atodiad 1.~~
NMC 8	2.8	***Diwygio i gyfeirio at Asesiad Cynaliadwyedd ac Asesiad Amgylcheddol Strategol ar y cyd yn ogystal ag Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd ac Asesiad Iaith Gymraeg:*** Dangosir y broses o baratoi'r Cynllun yn Ffigwr 2, **a gweler bod yna nifer o gamau amlwg a chydberthnasol yn y broses o baratoi'r Cynllun**. **Yn ogystal â chwrdd â gofynion pob un o'r camau yn y broses paratoi cynllun, 'roedd angen i'r Cynghorau ymgymryd ag Asesiad Cynaliadwyedd (AC) ac Asesiad Amgylcheddol Strategol (AAS) ar y cyd o'r Cynllun. Mae hyn yn gwneud yn siŵr bod cynaliadwyedd wrth galon y broses paratoi cynllun, a bod effeithiau cymdeithasol, amgylcheddol ac economaidd polisïau a dynodiadau yn cael eu hasesu i gydymffurfio gydag egwyddorion cynaliadwyedd. Fe wnaeth Asesiad Iaith Gymraeg ddylanwadu ar y AC/ AAS ar y cyd, er mwyn gwneud yn siŵr bod lles yr iaith Gymraeg yn cael ystyriaeth o'r cychwyn. Mae Rheoliadau Cynefinoedd Ewropeaidd (92/43/EEC) hefyd yn dweud bod angen ymgymryd ag Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd (ARhC) o'r Cynllun. Mae hyn yn sicrhau bod effeithiau sylweddol tebygol y Cynllun ar safleoedd Ewropeaidd o werth cadwraeth natur yn cael sylw.**
NMC 9	2.9	***Diwygio i gyfeirio at Atodiad 1 o'r Cynllun a chyfeirio at le gallir cael mwy o wybodaeth am y broses:*** Cafodd y Cynllun ei bwyso a'i fesur yn erbyn y Profion Cadernid. Mae'r rhain yn cyfeirio at gynnwys polisi'r Cynllun yn ogystal â'r prosesau ar gyfer ei gynhyrchu. **Mae'r Profion wedi cael eu hailadrodd yn Atodiad 1. Gallir cael mwy o wybodaeth am y broses paratoi'r Cynllun ar wefannau'r Cynghorau yn www.gwynedd.llyw.cymru/cdll a www.ynysmon.gov.uk/cdll**

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi
NMC 10	2.9 Ffigwr 2	***Disodli Ffigwr2 gydag un amgen er mwyn rhoi darlun mwy cyfredol o'r broses paratoi Cynllun (gweler Atodiad 1 i'r gofrestr yma)***
NMC 11	2.10 – 2.19	***Dileu'r testun sydd ym mharagraffau 2.10 i 2.19 yn gyfan gwbl. 'Roedd y rhan yma o'r Cynllun yn rhoi disgrifiad o'r gwahanol gamau yn y broses paratoi'r Cynllun. Nid oes angen y manylder yma yn y Cynllun mabwysiedig. Oherwydd bod y Newid Materion sy'n Codi yma yn effeithio ar gyfres o baragraffau, ni ddangosir yr eirfa sy'n cael ei ddileu yma er mwyn arbed papur. Fodd bynnag, mae'r Cynllun Cyfansawdd diwygiedig (Ionawr 2017 – DA043) yn dangos yr eirfa wedi'i ddileu.***
NMC 12	Paragraff newydd 2.19a	***Cynnwys paragraff newydd i gyfeirio at y camau mabwysiadu, monitro ac adolygu:*** **Mae mabwysiadu'r Cynllun yn cyfateb i'r cam olaf yn y broses paratoi'r Cynllun. Bydd monitro ac adolygu yn parhau yn ystod oes y Cynllun, h.y. hyd at 31ain Rhagfyr 2026.**
NMC 13	2.20 – 2.22	***Dileu'r testun ym mharagraffau 2.20 – 2.22 yn gyfan gwbl. 'Roedd y rhan yma o'r Cynllun yn rhoi disgrifiad o'r gwahanol benodau yn y Cynllun oherwydd nad oes angen y lefel yma o fanylion ar gyfer y Cynllun mabwysiedig. Oherwydd bod y Newid Materion sy'n Codi yma yn effeithio ar gyfres o baragraffau, ni ddangosir yr eirfa sy'n cael ei ddileu yma er mwyn arbed papur. Fodd bynnag, mae'r Cynllun Cyfansawdd diwygiedig (Ionawr 2017 – DA043) yn dangos yr eirfa wedi'i ddileu.***
NMC 14	Paragraff newydd 2.22a	***Cynnwys geirfa newydd i roi disgrifiad cryno o gynnwys y Cynllun:*** **Sut i ddefnyddio'r ddogfen yma** **Mae'r Cynllun yn cynnwys Gweledigaeth ac Amcanion ar gyfer y Cynllun, Strategaeth a chyfres o Bolisïau Strategol a Manwl ac mae'n darparu fframwaith fonitro. Mae'r fframwaith yn cynnwys dangosyddion, targedau polisi a throthwyon ar gyfer gweithred bellach yn gysylltiedig â'r polisïau perthnasol, a bydd yn ffurfio sail ar gyfer mesur effeithiolrwydd polisïau'r Cynllun. Mae'r rhan yma o'r Cynllun felly yn rhoi sail ar gyfer paratoi'r Adroddiad Monitro Blynyddol. Mae'r Cynllun yn cynnwys Map Cynigion, sy'n dangos pob un o bolisïau a chynigion y Cynllun sydd gan elfen ofodol iddynt, heblaw am y darluniadau gofodol sy'n cael eu penderfynu gan**

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi
		fecanweithiau eraill, e.e. AHNE. Cynhwysir y math olaf o wybodaeth ar Fap Cyfyngiadau. Er nad yw Map Cyfyngiadau yn rhan o'r Cynllun, lle y bo'n briodol, mae'r polisïau yn cyfeirio at y dynodiadau a ddangosir arno.
NMC 15	Paragraff newydd 2.22b	***Cynnwys geirfa newydd i roi arweiniad ynglŷn â'r angen i ystyried y cynllun yn ei gyfanrwydd:*** **Rhaid darllen y cynllun yn ei gyfanrwydd. Mae pob polisi yn rhyngberthyn â'i gilydd ac fe ddylid eu darllen efo'i gilydd i ddeall eu heffaith cyfunol ar gynnig cynllunio. Bydd penderfyniadau ar gynigion yn rhoi ystyriaeth i bolisïau perthnasol yn y Cynllun a gofynion polisi a chanllawiau cynllunio cenedlaethol, sydd i'w gweld mewn ystod o ddogfennau polisi, datganiadau a nodiadau cyngor a gyhoeddir gan Lywodraeth Cymru.**
NMC 16	2.23 – 2.29	***Dileu'r holl eirfa ym mharagraffau 2.23 – 2.29 oherwydd bod yr eirfa yn disgrifio'r ymgynghoriad cyhoeddus am y Cynllun Adnau ac felly nid oes eu hangen bellach. Oherwydd bod y Newid Materion sy'n Codi yma yn effeithio ar gyfres o baragraffau, ni ddangosir yr eirfa sy'n cael ei ddileu yma er mwyn arbed papur. Fodd bynnag, mae'r Cynllun Cyfansawdd diwygiedig (Ionawr 2017 – DA043) yn dangos yr eirfa wedi'i ddileu.***
Pennod 3 Cyd-destun polisi		
NMC 17	3.1	***Dileu'r cyfeiriad i 'Adnau'. Cafodd y newid yma ei wneud mewn lleoedd eraill yn y Cynllun er mwyn sicrhau cysondeb. Cael gwared â'r cyfeiriad at y Papur Testun o'r paragraff er mwyn symleiddio'r Cynllun.*** Mae yna nifer o gynlluniau, strategaethau a datganiadau polisi cenedlaethol, isranbarthol a lleol yn rhoi'r fframwaith ar gyfer datblygiad yn ardal y Cynllun. Mae Deddf Cynllunio a Phrynu Gorfodol yn ei gwneud yn ofynnol bod cynlluniau datblygu lleol yn cael eu paratoi a'u bod yn rhoi sylw i'r dogfennau yma. Mae'r rhan yma o'r Cynllun ~~Adnau'n~~ **yn** crynhoi'r **ddeddfwriaeth a'r** ~~fframwaith~~ polisi cynllunio **cenedlaethol** sy'n berthnasol i ardal y Cynllun. ~~Ceir rhestr fanwl o'r cynlluniau, rhaglenni a pholisïau sy'n gosod y cyd-destun ym Mhapur Testun 2 Strategaethau a Chynlluniau Perthnasol ac yn Adroddiad Asesiad Cynaliadwyedd ac Adroddiad Sgrinio'r Asesiadau Rheoliadau~~

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi
		~~Cynefinoedd, sy'n cael eu cyhoeddi fel dogfennau cefndirol yr un pryd a'r Cynllun Adnau.~~
NMC 18	3.2	***Diweddaru'r Cynllun i gyfeirio at Bolisi Cynllunio Cymru, Argraffiad 9.Cafodd y newid yma ei wneud yn rhannau eraill o'r Cynllun i sicrhau cysondeb a bod y Cynllun yn gyfredol.*** Polisi Cynllunio Cymru ~~(Gorffennaf 2014)~~ **(Argraffiad 9, Tachwedd 2016)**
NMC 19	3.4	***Dileu'r cyfeiriad at Bolisi Cynllunio Mwynau oherwydd bod yr agwedd yma o bolisi cynllunio cenedlaethol wedi cael ei gynnwys ym Mholisi Cynllunio Cymru, Argraffiad 9*** ~~Polisi Cynllunio Mwynau Cymru (2000)~~ ~~Polisi Cynllunio Mwynau Cymru yw dogfen Llywodraeth Cymru sy'n rhoi polisi cynllunio defnydd tir ar gyfer cloddio am fwynau a datblygu cysylltiedig yng Nghymru. Mae hynny'n cynnwys yr holl fwynau a'r sylweddau sydd yn y tir, ac arno ac oddi tano a gloddir naill ai drwy gloddio o dan ddaear neu drwy weithio ar yr wyneb. Ategir y ddogfen honno gan Nodiadau Cyngor Technegol sy'n ymwneud â Mwynau.~~
NMC 20	Paragraff newydd 3.6a	***Cynnwys cyfeiriad i Ddeddf Cynllunio (Cymru) 2015*** **Deddf Cynllunio (Cymru) 2015** **Mae Deddf Cynllunio (Cymru) 2015 yn nodi cyfres o newidiadau deddfwriaethol i ddiwygio'r system gynllunio yng Nghymru, i sicrhau ei fod yn deg, yn gadarn ac yn galluogi datblygu. Mae'r Ddeddf yn ymdrin â 5 amcan allweddol:** • **Fframwaith modern ar gyfer darparu gwasanaethau cynllunio – y Ddeddf yn cyflwyno pwerau i ganiatáu ceisiadau cynllunio gael eu gwneud yn uniongyrchol i Weinidogion Cymru o dan amgylchiadau cyfyngedig** • **Cryfhau'r dull arwain gan gynllun - mae'r Ddeddf yn cyflwyno sail gyfreithiol ar gyfer paratoi Fframwaith Datblygu Cenedlaethol a Chynlluniau Datblygu Strategol**

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi
		• **Gwella cydnerthedd - bydd y Ddeddf yn caniatáu i Weinidogion Cymru i gyfarwyddo awdurdodau cynllunio lleol i weithio gyda'i gilydd ac i awdurdodau cynllunio lleol i gael eu huno** • **Blaenlwytho a gwella'r system rheoli datblygu - y Ddeddf yn cyflwyno gweithdrefn cyn ymgeisio statudol ar gyfer categorïau penodol o gais cynllunio** • **Galluogi gorfodi ac apelio effeithiol – y Ddeddf yn galluogi newidiadau i weithdrefnau gorfodi i sicrhau y cymerir camau ystyrlon yn erbyn achosion o dorri rheolaethau cynllunio a chynyddu tryloywder ac effeithlonrwydd y system apêl.**
NMC 21	Paragraff newydd 3.6b	***Cynnwys cyfeiriad at Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015:*** **Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015** **Cyflwynodd Deddf Cynllunio (Cymru) 2015 ddiben statudol ar gyfer y system cynllunio yng Nghymru – rhaid i unrhyw gorff statudol sy'n cyflawni swyddogaeth cynllunio arfer y swyddogaethau hynny yn unol ag egwyddorion datblygu cynaliadwy fel y nodir yn Neddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015. Goblygiad y Gorchymyn Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) (Cychwyn Rhif 2 a darpariaethau trosiannol a darpariaethau arbed) 2015 yw nad ydi gofynion amrywiol adrannau o'r Ddeddf yn gymwys i gynlluniau datblygu a oedd wedi'u cyflwyno ar gyfer Archwiliad cyn 1 Ebrill 2016. Mae'r ddarpariaeth hon felly yn berthnasol i'r cynllun hwn. Serch hynny, mae'r Cynllun hwn wedi bod yn destun asesiad lefel uchel yn erbyn saith nod y Ddeddf: Cymru lewyrchus; Cymru Gydnerth; Cymru iachach; Cymru sy'n fwy cyfartal; Cymru o gymunedau cydlynus; Cymru diwylliant bywiog a'r Gymraeg yn ffynnu; Cymru ymatebol yn fyd-eang. Mae'r casgliadau cyffredinol yn gadarnhaol ac yn gyson â chasgliadau'r Asesiad Cynaliadwyedd a'r Asesiad Ardrawiad Cydraddoldeb a gafodd eu gwneud trwy gydol y broses paratoi'r Cynllun.**
NMC 22	3.7 – 3.9	***Dileu pob testun ym mharagraffau 3.7 i 3.9. Oherwydd bod y Newid Materion sy'n Codi yma yn effeithio ar gyfres o baragraffau, ni ddangosir yr eirfa sy'n cael ei ddileu yma er mwyn arbed papur. Fodd bynnag, mae'r Cynllun Cyfansawdd diwygiedig (Ionawr 2017 – DA043) yn dangos yr eirfa wedi'i ddileu.*** ***Disodli'r testun gyda paragraffau newydd sy'n disgrifio'r Ddeddf Cymru 2017 a'i berthynas efo'r broses gwneud penderfyniad yn lleol:***

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi
		Deddf Cymru 2017 **Cyflwynodd Deddf Cymru 2017, a gafodd Gydsyniad Brenhinol ar 31 Ionawr 2017, newidiadau i weithrediad Deddf Cynllunio 2008 yng Nghymru. Mae Deddf Cynllunio 2008 yn darparu bod prosiectau a ddiffinnir fel Prosiectau Seilwaith o Bwysigrwydd Cenedlaethol, e.e. gorsaf pŵer niwclear Wylfa Newydd, angen proses gydsynio gwahanol wedi'i sefydlu, oherwydd eu pwysigrwydd posibl i'r DU. O dan y weithdrefn gwneud penderfyniad am Brosiectau Seilwaith o Bwysigrwydd Cenedlaethol (PSoBC) yn Neddf Cynllunio 2008, mae cais am Orchymyn Caniatâd Datblygu (GCD) yn cael ei archwilio gan yr Arolygiaeth Gynllunio, sydd wedyn yn gwneud argymhelliad i'r Ysgrifennydd Gwladol perthnasol. Mae adran 43 o Ddeddf Cymru yn caniatáu cynnwys datblygu cyfeirir ato'n gyffredin fel "datblygu cysylltiedig" o fewn y cais ar gyfer GCD. Gellir disgrifio datblygiad cysylltiedig fel, er enghraifft, datblygiad sy'n cefnogi darparu a gweithredu PSoBC, a allai gynnwys gwaith fel gwelliannau priffyrdd, llety dros dro ar gyfer gweithwyr adeiladu, cyfleuster parcio a theithio, canolfan logisteg, ayb. Mae'n golygu y gallai datblygwyr ddewis i gynnwys y math yma o ddatblygiad o fewn y cais GCD neu wneud cais ar wahân i Awdurdodau Cynllunio Lleol.** **Mae PSoBC a'u "datblygiadau cysylltiedig" felly yn destun proses cynllunio ar wahan o fewn y gyfundrefn cynllunio ac nid oes gan y Cynllun yma'r un statws ar gyfer gwneud penderfyniad gan yr Ysgrifennydd Gwladol o'I gymharu ag o dan y Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990, lle mae'r Cynghorau ydi'r awdurdod gwneud penderfyniad. Fodd bynnag, mae Deddf Cynllunio 2008 yn darparu bod rhaid i'r Ysgrifennydd Gwladol roi sylw i unrhyw Adroddiad Effaith Lleol (AELl) a gaiff ei baratoi gan awdurdod cynllunio ynghyd ag unrhyw faterion eraill y mae'n credu yn bwysig ac yn berthnasol i'r penderfyniad. Mae Pennod 7 y Cynlun yn llywio'r AELl i gael eu cyflwyno gan y Cynghorau I'r Ysgrifennydd Gwladol mewn cysylltiad â gwneud penderfyniad ar unrhyw gais am ganiatâd datblygu.**
NMC 23	3.10	***Diwygio'r paragraff i gyfeirio at gynlluniau a strategaethau lleol yn unig:*** Mae Tabl 5 yn rhoi crynodeb o'r prif gynlluniau a pholisïau ~~rhanbarthol a~~ lleol **sydd wedi dylanwadu ar y Cynllun**. ~~Nid yw'n rhestr gynhwysfawr – fel y nodwyd eisoes mae Papur Testun 2, yr Adroddiad Asesiad Cynaliadwyedd, a'r Adroddiad Sgrinio'r Asesiadau Rheoliadau Cynefinoedd yn cynnwys rhestr gynhwysfawr.~~

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi
NMC 24	Tabl 5 – cynlluniau strategaethau rhanbarthol	***Dileu'r pob testun yn Nhabl 5 sy'n cyfeirio at a disgrifio cynlluniau a strategaethau rhanbarthol oherwydd bod y wybodaeth ar gael mewn papurau testun perthnasol. Oherwydd bod y Newid Materion sy'n Codi yma yn effeithio ar gyfres o baragraffau, ni ddangosir yr eirfa sy'n cael ei ddileu yma er mwyn arbed papur. Fodd bynnag, mae'r Cynllun Cyfansawdd diwygiedig (Ionawr 2017 – DA043) yn dangos yr eirfa wedi'i ddileu.***
NMC 25	Tabl 5 – cynlluniau strategaethau lleol	***Dileu'r cyfeiriad i Ganllawiau Cynllunio Atodol Atomfa Niwclear Newydd yn Wylfa Newydd oherwydd bod y wybodaeth yma yn cael ei gynnwys ym Mhennod 7.3:*** Rhaglen Ynys Ynni Môn~~/ Canllaw Cynllunio Atodol Atomfa Niwclear Newydd yn Wylfa~~ Mae Rhaglen Ynys Ynni Môn yn ymdrech ar y cyd rhwng nifer o rhanddeiliaid yn y sector gyhoeddus a'r sector breifat (gan gynnwys Llywodraeth y Deyrnas Unedig a Llywodraeth Cymru) i roi Ynys Môn ar y blaen o ran ymchwil a datblygu ynni, cynhyrchu a gwasanaethu, a fydd yn fodd o ddylanwadu ar ddatblygiad prosiectau isadeiledd mawr ddaw i neu a fydd yn effeithio ar yr ardal. Mae Cyngor Sir Ynys Mon yn gweld datblygiad prosiectau mawr fel rhai allweddol i drawsnewid economi'r Ynys ar gyfer y dyfodol a darparu ansawdd bywyd uchel a chynaliadwy i drigolion Mon. Ar hyn o bryd y ddau brosiect mwyaf blaenllaw yw Wylfa Newydd a Phrosiect Cysylltiadau Grid Gogledd Cymru. Mae'r Cyngor yn buddsoddi llawer o adnoddau i sicrhau y gall yr Ynys fanteisio'n llwyr ar y buddsoddiad o'r tu allan gan y sector breifat. ~~Pwrpas y Canllawiau Cynllunio Atodol ar gyfer yw galluogi Cyngor Sir Ynys Mon i chwarae rhan lawn yn y prosesau caniatâd cynllunio ar gyfer GNN Wylfa, boed fel ymgynghorai ar gyfer y Gorchymyn Caniatâd Datblygu, neu wrth ystyried ceisiadau o dan y Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref am ddatblygiadau cysylltiedig.~~

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi
NMC 26	Tabl 5 - cynlluniau a strategaethau lleol	***Dileu'r cyfeiriad at Gynllun Cyflogaeth Meirionnydd oherwydd bod y wybodaeth ar gael yn yr adroddiad Adolygiad Tir Cyflogaeth:*** ~~Cynllun Cyflogaeth Meirionnydd (2010)~~ ~~Pwrpas y Cynllun hwn yw adnabod y sefyllfa cyflogaeth ym Meirionnydd gan gynnwys nifer y gweithlu posib a'r swyddi ar gael, strwythur yr economi, a sefyllfa ffyniant yr ardal - yn ogystal â nodi rhaglen waith bosib ar gyfer ymateb.~~ ~~Nod y Cynllun yw cau'r bwlch cyfle gan fanteisio'n briodol ar gryfderau ac adnoddau Meirionnydd er mwyn sicrhau economi flaengar, fywiog a chynaliadwy gydag amrywiaeth o gyfleoedd gwaith o ansawdd uchel.~~ ~~Dylai'r Cynllun hwyluso adfywio economaidd cynaliadwy yn yr ardal gan roi ystyriaeth lawn i nodau, amcanion a thargedau'r Strategaeth.~~ ~~Dylai'r Cynllun wella mynediad at gyfleoedd cyflogaeth yn enwedig mewn cymunedau difreintiedig.~~ ~~Dylai'r Cynllun ddynodi safleoedd ar gyfer defnydd economaidd amrywiol ynghyd â'r isadeiledd ar gyfer cyflogaeth.~~ ~~Dylai'r Cynllun gefnogi gweithgarwch economaidd priodol a gwella rhagolygon a chyfleoedd cyflogaeth gan ystyried y sectorau hynny sydd fwyaf angen cefnogaeth.~~ ~~Dylai'r Cynllun annog bywiogrwydd economaidd canol trefi yn ogystal ag yng nghefn gwlad.~~
Pennod 4 Proffil gofodol a phrif faterion		

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi
NMC 27	4.7	***Diwygio i wella eglurder a chael gwared â'r cyfeiriad at y cam ymgynghori am y Cynllun Adnau:*** Mae'r prif faterion sydd angen eu taclo yn y Cynllun wedi cael eu hadnabod trwy roi ystyriaeth i dueddiadau allweddol ddaw i'r amlwg wrth ystyried strategaethau, cynlluniau a rhaglenni **amrywiol** ~~cyfeirir atynt ym Mhennod 3 ac wedi ei gynnwys yn y Papurau Testun~~; yr Asesiad Cynaliadwyedd; y wybodaeth waelodlin am faterion cymdeithasol, economaidd ac amgylcheddol a chasgliadau'r cyfnod cyfranogiad cyhoeddus cyn datblygu'r Hoff Strategaeth a'r ymgynghori cyhoeddus am yr Hoff Strategaeth. Gellir gweld gwybodaeth am y materion yma yn y Papurau Testun, Papurau Cefndir, ac Adroddiad yr Asesiad Cynaliadwyedd ~~sy'n cael eu cyhoeddi ar yr un pryd a'r Cynllun Adnau~~ ac a restrir yn Atodiad 2.
Pennod 5 Gweledigaeth ac Amcanion Strategol		
NMC 28	5.4	***Diwygio'r eirfa i gyfeirio at Ganllawiau Cynllunio Atodol am Wylfa Newydd:*** Yn achos Ynys Môn, mae Rhaglen Ynys Ynni Môn wedi adnabod y weledigaeth ganlynol yn y Canllaw Cynllunio Atodol: Gorsaf Niwclear Newydd yn y Wylfa **(2017)** ~~(2014)~~ er mwyn osod dyheadau'r Cyngor ar gyfer Wylfa Newydd, sydd yn allweddol i drawsffurfio economi'r Ynys i'r dyfodol a darparu ansawdd bywyd hir dymor a chynaliadwy i drigolion Ynys Môn: "Mae'r Orsaf Niwclear Newydd yn Wylfa yn sbardun ar gyfer trawsnewid yr economi a chymunedau yn Ynys Môn a fydd yn darparu cyfleoedd gwaith cynaliadwy, yn gwella ansawdd bywyd cenedlaethau'r presennol a'r dyfodol ac yn hyrwyddo hunaniaeth a nodweddion unigryw lleol."
NMC 29	5.8 Tabl 7	***Diwygio tabl 7 i adlewyrchu rhifau dangosyddion newydd a welir yn y fframwaith fonitro sydd ym Mhennod 8 a chynnwys amcan ychwanegol a gafodd ei gyflwyno trwy Newid a Ffocws NFf 6*** Tabl 7: cysylltiad rhwng yr amcanion, polisiau a dangosyddion monitro

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi		
		Amcanion	**Polisiau**	**Dangosyddion monitro**
		Thema 1: Cynnal a chreu cymunedau diogel, iach, nodedig a bywiog		
		SO1	PS 1, ~~PS 2, ISA 1, ISA 2, PS 5, PCYFF 1, PS 8, PS 9, PS 10, CYF 1, CYF 3, CYF 4, CYF 5, CYF 6, CYF 7, PS 11, TWR 1, TWR 2, TWR 3, TWR 4, TWR 5, PS 12, MAN 4, MAN 5, MAN 6, PS 13, PS 14, PS 15, TAI 1, TAI 2, TAI 3, TAI 4, TAI 5, TAI 6, TAI 9, TAI 10, TAI 14, TAI 15, TAI 16,TAI 17, TAI 18, TAI 19~~	D1, D2, **D3, D4**
		SO2	~~PS 2,~~ ISA 1, ISA 2, ~~ISA 3,~~ ISA 4, ISA 5, ~~PS 3, TRA 2~~	~~D3, D8, D9, D10, D11~~ **D5, D6, D7, D8, D9, D10**
		SO3	~~PS 4,~~ TRA 1, **TRA 2,**TRA 3, TRA 4	~~D4, D5, D6, D7,~~
		SO4	~~PS 4, PS 9~~	~~D8, D10~~ **D11, D12, D13, D14, D15**
		Thema 2: Byw'n gynaliadwy		
		SO5	PS 5, PS 6, PCYFF 1, **PCYFF 1A**, ~~PCYFF 3, PCYFF 4, PCYFF 5~~	~~D15,~~ D16, **D17, D18, D19,**
		SO6	~~PS 5, PS 6, PCYFF 1, PCYFF 2, PCYFF 4, PCYFF 5, ARNA 1,~~ ADN 1, **ADN 1A,** ADN 2	~~D12, D13, D14~~ **D20, D21, D22, D23**
		SO7	~~PS 5, PCYFF 1,~~ PCYFF 2~~, PCYFF 3~~	~~D15~~ **D24**

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi		
		SO8	~~PS 1, PS 2, PS 4, PS 15, TRA 4~~ **PS 15**	~~D16~~ **D25**
		Thema 3: Cefnogi twf ac adfywiad a fydd yn trawsffurfio'r economi lleol o dan ymbarel Rhaglen Ynys Ynni Mon a strategaethau a chynlluniau eraill, gan adeiladu ar yr elfennau o'i broffil economaidd unigryw sy'n cael eu hadnabod yn arwyddocal yn rhanbarthol a chenedlaethol (economi ac adfywio)		
		SO8a	**PS 9, PS 9A, PS 9B, PS 9C, TAI 3**	**D26, D27, D28, D29, D30**
		SO9	~~PS 8, PS 9, PS 10,~~ CYF 1~~, CYF 2, CYF 3, CYF 4, CYF 6, CYF 7~~	~~D17, D18~~ **D31, D32, D33, D34,**
		SO10	PS 9, ISA 3	~~D10~~ **D35, D36**
		SO11	~~PS 3, PS 8, PS 9, CYF 3, CYF 6, CYF 7, PS 11, TWR 1, PS 12~~ **CYF 5**	~~D22, D23, D24~~ **D37**
		SO12	~~PS 12,~~ MAN 1, MAN 2, MAN 3~~, MAN 7~~	~~D19, D20~~ **D38, D39, D40**
		SO13	PS 11, TWR 1, TWR 2, TWR 3, ~~TWR 4,~~ TWR 5	~~D22, D23~~ **D41, D42**
		Thema 4: I roi cyfle i bawb gael mynediad i gartref sy'n briodol i'w hanghenion (cyflenwad ac ansawdd tai)		
		SO14	PS 13, ~~PS 15,~~ TAI 14, TAI 15, TAI 16, TAI 17, TAI 18, TAI 19	~~D25, D26~~ **D43, D44, D45, D46**
		SO15	~~PS 13,~~ PS 14,~~ PS 15, TAI 1, TAI 2, TAI 3, TAI 4,~~ TAI 5,~~ TAI 6, TAI 7, TAI 8,~~ TAI 9, TAI 10, TAI 11, TAI 12, TAI 13,	~~D27, D28, D29, D30, D31, D32, D33, D34~~ **D47, D48, D49, D50, D51, D52, D53, D54, D55, D56, D57, D58**
		Thema 5: Gwarchod a gwella'r amgylchedd naturiol ac adeiledig (amgylchedd naturiol ac adeiledig)		

<table>
<tr><th>Rhif NMC</th><th>Polisi/Para /Map</th><th colspan="3">Newid Materion sy'n Codi</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td colspan="3"><table>
<tr><td>SO16</td><td>PS 16, ~~AMG 1,~~ <u>AMG1A,</u> ~~AMG 2, AMG 3,~~ AMG 4, AMG 5, PS 17, AT 1, ~~AT 2, AT 3, AT 4~~</td><td>~~D35, D36, D37, D38, D39~~
<u>D59, D60, D61, D62, D63</u></td></tr>
<tr><td>SO17</td><td>~~PS 18,~~ GWA 1~~, GWA 2, GWA 3~~</td><td>~~D42~~ <u>D64, D65</u></td></tr>
<tr><td>SO18</td><td>PS 19, ~~MWYN 1, MWYN 2, MWYN 3, MWYN 4, MWYN 5,~~ MWYN 6, ~~MWYN 7, MWYN 8, MWYN 9, MWYN 10~~</td><td>~~D40, D41~~ <u>D66, D67, D68</u></td></tr>
</table></td></tr>
<tr><td colspan="4">Pennod 6 Y Strategaeth</td></tr>
<tr><td>NMC 30</td><td>6.3</td><td colspan="3">Dileu'r testun er mwyn symleiddio'r Cynllun:

~~Mae'r Strategaeth yn cymryd prif elfennau'r Weledigaeth ac Amcanion ac yn nodi'r prif ddefnydd tir y byddant yn eu cyflawni. Yn unol â'r Cynllun Integredig Sengl ar gyfer Ynys Môn a Gwynedd, y Strategaeth eang yw cryfhau cymunedau yn ardal y Cynllun. Mae'r Strategaeth yn cynnwys yr elfennau a ddisgrifir yn Nhabl 8.~~</td></tr>
<tr><td>NMC 31</td><td>Tabl 8</td><td colspan="3">Dileu'r tabl er mwyn symleiddio'r Cynllun:

~~Tabl 8 : Prif elfennau'r strategaeth~~<table>
<tr><th>~~Cymunedau cynaliadwy~~</th><th>~~Twf ac adfywio economaidd~~</th><th>~~Tai o ansawdd~~</th><th>~~Amgylchedd naturiol ac adeiledig~~</th></tr>
<tr><td>• ~~paru seilwaith ffisegol a chymdeithasol gyda datblygu~~</td><td>• ~~hwyluso darparu swyddi er mwyn cefnogi poblogaeth ardal~~</td><td>• ~~cyflenwad effeithiol o dir ar gyfer tai;~~</td><td>• ~~diogelu cynefinoedd, rhywogaethau, tirweddau,~~</td></tr>
</table></td></tr>
</table>

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi				
		~~cynaliadwy ac anghenion twf economaidd;~~ • ~~symudiad cynaliadwy drwy ystyried defnydd tir a hyrwyddo teithio gweithredol a chynaliadwy;~~ • ~~diogelu tir ar gyfer y ddarpariaeth seilwaith yn y dyfodol, gan gynnwys llwybrau.~~	~~y Cynllun a'r economi ehangach;~~ • ~~cadw tir cyflogaeth presennol rhag datblygiad amhriodol;~~ • ~~hwyluso mwy o argaeledd tir cyflogaeth;~~ • ~~annog busnesau presennol a newydd i fuddsoddi;~~ • ~~hyrwyddo tyfiant y sector twristiaeth a gweithgareddau diwylliannol drwy gydol y flwyddyn.~~	• ~~Dewis o fathau o dai, maint a daliadaeth i gwrdd â gofynion ystod o wahanol aelwydydd o fewn cymunedau lleol, gan gynnwys darparu lefel briodol o dai fforddiadwy yn seiliedig ar anghenion lleol diffiniedig;~~ • ~~Annog, lle'n briodol, datblygiadau tir llwyd a defnyddio adeiladau sy'n bodoli eisoes, gan gynnwys tai gwag hir dymor yn flaenoriaeth.~~	~~trefluniau, archaeoleg, adeiladau hanesyddol a henebion, gan ganiatáu datblygiad nad yw'n cael effaith andwyol ar yr asedau hyn, neu gorau oll sy'n eu gwella;~~ • ~~diogelu dyddodion mwynau.~~	

<table>
<tr><th>Rhif NMC</th><th>Polisi/Para /Map</th><th>Newid Materion sy'n Codi</th></tr>
<tr><td>NMC 32</td><td>6.4</td><td>Dileu'r geiriau er mwyn symleiddio'r Cynllun:

~~Mae nifer o themâu trawsbynciol wedi hysbysu'r Cynllun, gan ddylanwadu ar ac ategu dewisiadau a chyfeiriad polisïau, cynigion a safleoedd datblygu. Disgrifia Tabl 9 y themâu trawsbynciol.~~</td></tr>
<tr><td>NMC 33</td><td>Tabl 9</td><td>Dileu'r tabl er mwyn symleiddio'r Cynllun:

~~Tabl 9 Y themâu trawsbynciol~~

<table>
<tr><th>~~Iaith a'r diwylliant Cymraeg~~</th><th>~~Newid yn yr hinsawdd a datblygu cynaliadwy~~</th><th>~~Creu llefydd o ansawdd~~</th></tr>
<tr><td>~~• hyrwyddo cymunedau ffyniannus a chynaliadwy sy'n cefnogi gwasanaethau lleol gan gynnwys darpariaethau ychwanegol a datblygiadau cysylltiedig yn gymesur â gofyniad lleol;~~

~~• cefnogi economi leol datblygedig, ffyniannus ac amrywiol.~~</td><td>~~• sicrhau bod technolegau cynhyrchu ynni di-garbon/carbon isel ac effeithlonrwydd adnoddau uchel yn cael eu hymgorffori o fewn y datblygiad;~~

~~• cofleidio dyluniad ac adeiladu cynaliadwy o ansawdd mewn datblygiadau newydd;~~

~~• osgoi, lliniaru neu addasu i achosion y newid yn yr~~</td><td>~~• hybu datblygiad newydd o ansawdd uchel;~~

~~• diogelu a gwella nodweddion diwylliannol, hanesyddol a thirwedd bwysig;~~

~~• diogelu, hybu ac ehangu rhwydweithiau a chynefinoedd gwyrdd;~~

~~• integreiddio datblygiad newydd i'r seilwaith~~</td></tr>
</table></td></tr>
</table>

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi
		~~hinsawdd~~ ~~cymunedol sy'n bodoli eisoes.~~
NMC 34	6.8	***Dileu'r geiriau er mwyn symleiddio'r Cynllun. Mae'r wybodaeth i'w gael mewn dogfennau eraill:*** ~~Mae detholiad a chategoreiddio aneddleoedd yn seiliedig ar ddata a'i ddadansoddiad fel y nodir ym Mhapur Testun 5: Datblygu'r strategaeth aneddleoedd (Mai 2013). Yn y Papur, caiff aneddleoedd eu rhestru yn ôl nifer o ffactorau a'r cydadwaith rhyngddynt. Cynhwysa'r ffactorau hyn y boblogaeth, nifer y cyfleusterau manwerthu, cyflogaeth, cymunedol a gwasanaeth a geir ynddynt, a'u mynediad at gludiant cyhoeddus a'r cysylltiadau swyddogaethol rhyngddynt. Caiff cyfleusterau eu pwysoli i adlewyrchu'r ffaith bod rhai cyfleusterau yn fwy gwerthfawr nag eraill o ran y manteision cynaliadwyedd a ddarperir ganddynt.~~
NMC 35	6.12 – 6.18	***Dileu'r geiriau er mwyn symleiddio'r Cynllun. Mae'r wybodaeth i'w gael mewn dogfennau eraill:*** ~~Dylai'r dull hwn wneud y defnydd gorau o'r seilwaith presennol, hyrwyddo gwelliannau lle bo angen, hyrwyddo defnydd effeithiol o dir ac adeiladau, a gwneud teithio'n fwy cynaliadwy.~~ ~~Lle bo modd, rhoddwyd blaenoriaeth i ailddefnyddio tir addas a ddatblygwyd yn flaenorol (h.y. tir llwyd) ac adeiladau presennol drwy eu nodi fel ffynonellau ar gyfer datblygu yn y dyfodol yn ystod oes y Cynllun. Mae'r Astudiaeth Cynhwysedd Trefol Canolfannau, a ddangosir ar Fap Diagramatig 9 a 10 ac a restrir yn Atodiad 4, wedi hysbysu'r elfen hon o'r Cynllun. Gweler y cyfleoedd a amlygwyd ar sail anheddle unigol ym Mhapur Testun 6: Astudiaeth Cynhwysedd Trefol, a gyhoeddwyd ochr yn ochr â'r Cynllun Adnau. Ceir polisïau yn y Cynllun sy'n hwyluso'r gwaith o ddatblygu tir llwyd ac adeiladau sy'n bodoli eisoes, lle mae hynny'n briodol.~~ ~~O ben i ben, mae'r gallu i gyfarch y dosbarthiad gofodol arfaethedig o anheddle i anheddle yn cael ei ddylanwadu i raddau gan y gallu i ymdopi gyda datblygiad yn y lleoliadau a ddewisir. Dewiswyd y safleoedd ar gyfer pob anheddle yn dilyn dadansoddiad manwl o gynhwysedd amgylcheddol, isadeiledd a chymdeithasol yr aneddleoedd unigol ac asesiad y gwahanol opsiynau safleoedd a gafodd eu hawgrymu. Mae'r dadansoddiadau manwl i'w gweld ym Mhapur Testun 1: Diweddariad Asesu Safleoedd Posib a'r adroddiad Asesiad Effaith Iaith Gymraeg, a gafodd eu cyhoeddi fel dogfennau cefndir ar yr un pryd a'r Cynllun Adnau.~~

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi
		~~Wrth benderfynu dosbarthiad gofodol safleoedd tai newydd roedd rhaid rhoi sylw i'r cyflenwad presennol o ddatblygiad hefyd. Mae'r cyflenwad cyfredol o dai'n cynnwys tir gyda chaniatâd cynllunio a safleoedd ar hap, fel gwelir yn y gyfres o bolisïau tai ym Mhennod 7 y Cynllun yma. Dim ond yn y Ganolfan Isranbarthol, Canolfannau Gwasanaeth Trefol a Lleol a Phentrefi Gwasanaeth y caiff safleoedd eu dynodi ynddynt a dim ond os nad all y banc tir presennol a safleoedd ar hap ymdopi gyda'r lefel dangosol o dwf.~~ ~~Oherwydd y cyfyngiadau ffisegol sylweddol ym Mlaenau Ffestiniog a'r mentrau adfywio sydd yn eu lle i ddenu cyfleoedd buddsoddi newydd yn lleol, mae'r Strategaeth yn cynnig defnydd cymharol uwch o dir llwyd ac adeiladau o fewn yr anheddle o'i gymharu ag aneddleoedd eraill. Bydd yr elfen hon o'r Strategaeth yn cael ei fonitro a'i adolygu, a bydd yn cynnwys trafodaeth gydag Awdurdod Cynllunio Lleol Parc Cenedlaethol Eryri a Chyngor Bwrdeistref Sirol Conwy, gan fod aneddleoedd o fewn eu hardaloedd gweinyddol a all gyfrannu yn y tymor hir at ddarparu ateb, os oes angen.~~ ~~Er bod Porthmadog yn cael ei amddiffyn yn erbyn llifogydd, mae rhannau helaeth o'r anheddle yn cael eu categoreiddio fel rhai o fewn Parth C1 (gweler y Map Cyfyngiadau). Un o swyddogaethau craidd y Cynllun yw sicrhau bod pob datblygiad yn gynaliadwy, gan roi sylw i oblygiadau ymdopi gyda newid hinsawdd. Nid yw datblygiadau a fyddai'n arwain at leihau cynhwysedd storio'r gorlifdir neu amharu ar lif llifogydd yn cael eu hannog o gwbl. Ar sail hyn a diffyg cyfleoedd addas du hwnt i'r parth llifogydd, ni all y Cynllun ddynodi tir ar gyfer tai ym Mhorthmadog. Er hynny fe ellir hyrwyddo tai newydd ar safleoedd llwyd/ ar hap cyn belled â'u bod nhw'n gyson a pholisi cynllunio lleol a pholisi cynllunio cenedlaethol a welir yn Pholisi Cynllunio Cymru a NCT15. Oherwydd hyn mae'r cyflenwad o dir ar gyfer tai yn llai, sy'n golygu na all y Ganolfan ymdopi a'r twf a fyddai fel arfer yn cael ei gyfeirio ato. Yn dilyn y ffactor hwn, bu'n rhaid nodi lleoliadau eraill yn y dalgylch sy'n gyson a'r strategaeth ofodol a fyddai'n cynorthwyo i gwrdd â'r angen am dai, a fyddai fel arall yn cael eu darparu yn y Ganolfan Gwasanaethau Trefol. Golyga materion tebyg yn Nhremadog gerllaw na all gyfrannu at gynnig yr ateb.~~ ~~Ar ôl ystyried amrywiaeth o ffactorau, dewiswyd Cricieth a Phenrhyndeudraeth. Mae'r ddwy Ganolfan Gwasanaethau Lleol â chysylltiadau cludiant da â Phorthmadog, ac mae gan bob un lefel dda o wasanaethau sy'n rhoi cyfle i drigolion gerdded iddynt i ddiwallu eu gofynion bob dydd, gan leihau'r angen i deithio i Borthmadog. Mae'r ymagwedd yma'n cyd-fynd a'r dyheadau i gadw'r budd yn lleol. Golyga hyn bod Cricieth a Phenrhyndeudraeth, yn unol â'r Goeden Aneddleoedd, yn derbyn cynnydd mewn cyfleoedd twf tai. Mae Pennod 7 y Cynllun yn darparu gwybodaeth fanwl am lefelau twf tai i bob anheddle.~~

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi
NMC 36	6.19	***Dileu'r geiriau oherwydd bod y wybodaeth ar gael mewn dogfennau eraill:*** Hysbysir y Cynllun gan ystod o asesiadau gan gynnwys yr Arfarniad o Gynaliadwyedd ac Asesiad Amgylcheddol Strategol, Asesiad o'r Effaith ar yr Iaith Gymraeg, Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd, ac Asesiad Perygl Llifogydd Strategol Lefel 1. ~~Ystyrir y gall hyfywedd y ddarpariaeth leol o fewn y Canolfannau Gwasanaethau Lleol hyn gael ei wella drwy gael ei gefnogi gan boblogaeth fwy o fewn pellter cerdded. O ystyried rôl barhaus Porthmadog fel Canolfan Gwasanaethau Trefol, bydd rhai pobl yng Nghricieth a Phenrhyndeudraeth a'r pentrefi cyfagos a fydd yn parhau i fod angen teithio i Borthmadog, er enghraifft, at ddibenion cyflogaeth, cyfleoedd siopa amgen neu fancio. Fodd bynnag, bydd eu taith yn fyrrach na'r daith i'r Canolfannau Gwasanaethau Trefol agosaf eraill, ac mae'r dewis o ddulliau cludiant yn cynnwys bws a thrên. Mae Cyngor Gwynedd wedi ymrwymo i ail-werthuso'r opsiynau ar gyfer twf yng Nghricieth a Phenrhyndeudraeth yn adolygiad cyntaf y Cynllun.~~
NMC 37	6.20	***Diwygio i gyfeirio at ffiniau 'datblygu' yn lle 'aneddleoedd' a chael gwared â'r cyfeiriad at 'adnau':*** Ffiniau **datblygu** ~~aneddleoedd~~ Er mwyn darparu arweiniad cadarn i asesu a phenderfynu ar geisiadau cynllunio, caiff pob anheddle ei ddiffinio'n ofodol. Mae'r Cynllun ~~Adnau~~ wedi diffinio ffiniau datblygu o amgylch y Ganolfan Isranbarthol, Canolfannau Gwasanaethau Trefol, Canolfannau Gwasanaethau Lleol, a Phentrefi Gwasanaeth/ Lleol/ Arfordirol/ Gwledig. Nid oes ffiniau **datblygu** ~~anheddle~~ mewn Clystyrau. Yma, bydd yn ofynnol i ddatblygiadau berthnasu'n dda â'r ffurf adeiledig bresennol, a ddangosir ar y Mapiau Cynigion trwy liwio'r adeiladau sy'n ffurfio eu craidd. Ffurfir ffiniau datblygu a chlystyrau er mwyn:
NMC 38	6.22	***Dileu'r geiriau er mwyn symleiddio'r Cynllun:*** ~~Mae'r Strategaeth yn gwarchod ardaloedd y tu allan i'r ffin ddatblygu a'r Clystyrau dynodedig, h.y. y cefn gwlad, rhag datblygiad ar wahân i'r defnyddiau hynny sy'n hanfodol i leoliad gwledig ac na fydd yn niweidio'i gymeriad na'i olwg. Pwysleisia'r Cynllun y polisi~~

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi
		~~cynllunio cenedlaethol a deddfwriaeth sy'n rheoli datblygu mewn ardaloedd a warchodir yn genedlaethol ac yn rhyngwladol, ac mae'n pwysleisio'r angen i gynnal Ardaloedd Tirwedd Arbennig ac ardaloedd bioamrywiaeth neu ddiwylliannol penodol sydd yn bwysig yn lleol.~~
NMC 39	6.27	***Dileu'r geiriau er mwyn symleiddio'r Cynllun. Mae'r wybodaeth ar gael mewn dogfennau eraill a rhannau eraill o'r Cynllun:*** ~~Er bod y Cynllun yn cael ei gynhyrchu pan fo ardal y Cynllun yn dal i ddioddef effaith y dirwasgiad, gyda galw isel am bob math o eiddo a thir yn sgil hynny, mae achos cryf dros fod yn obeithiol o fewn ardal y Cynllun sy'n gysylltiedig â'r gyflogaeth gynyddol sylweddol a digynsail ddisgwyliedig yn sgil adeiladu Wylfa Newydd a datblygu prosiectau seilwaith mawr eraill. Rhagwelir y bydd £2.5 biliwn yn deillio i economi Ynys Môn a Gogledd Cymru dros y 15 mlynedd nesaf. Hefyd ystyrir bod y sectorau traddodiadol yn bwysig, gan gynnwys twristiaeth, amaethyddiaeth a gwasanaethau cyhoeddus, yn enwedig addysg, a gwasanaethau gofal a iechyd.~~
NMC 40	6.28	***Diwygio trwy gael gwared â geiriau sy'n rhoi gwybodaeth a allir ei gael yn rhywle arall ac i ddiweddaru'r wybodaeth am y Safleoedd Menter:*** Bydd cyflenwi Wylfa Newydd a phrosiectau strategol mawr eraill yn gofyn am fuddsoddiad sylweddol gan y sector preifat. ~~Byddant angen buddsoddiadau mawr mewn seilwaith, gan ddod â chyfleoedd economaidd, cymdeithasol ac amgylcheddol o bwys, yn ogystal â heriau. Mae rôl bwysig gan y Cynllun o ran hwyluso datblygiad cynaliadwy'r prosiectau hyn wrth warchod diwylliant, treftadaeth ac amgylchedd naturiol unigryw yr ardal. Bydd y Cynghorau mewn partneriaeth â Llywodraeth Cymru, hyrwyddwyr prosiect a sefydliadau busnes yn hyrwyddo a chefnogi datblygu economaidd cynaliadwy.~~ Er mwyn hybu gweithgarwch economaidd ar Ynys Môn dynodwyd yr Ynys yn Ardal Fenter. ~~Fel y nodwyd ym Mhennod 3~~ Mae rhoi statws Ardal Fenter i Ynys Môn yn ategu'r Rhaglen Ynys Ynni Môn bresennol, a sefydlwyd i ddod â swyddi sgiliau uchel i'r ardal o fuddsoddiadau ynni mawr a sefydlu'r ynys fel canolfan ragoriaeth fyd-enwog mewn cynhyrchu ynni carbon isel. Mae ~~naw~~ **deg** o safleoedd allweddol ar yr Ynys wedi eu hadnabod i fod yn destun i gymorth â ffocws. Mae Llywodraeth Cymru hefyd wedi dynodi Ardal Fenter Eryri, a allai, er ei bod wedi'i lleoli ym Mharc Cenedlaethol Eryri, helpu i ledaenu ffyniant y tu hwnt i ffiniau gweinyddol y Parc.

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi
NMC 41	6.29	***Dileu'r geiriau er mwyn symleiddio'r Cynllun:*** ~~Mae rôl y sector addysg bellach ac addysg uwch yn ganolog i dyfu gwerth masnachol gwaith ymchwil, er enghraifft mewn gwyddorau biolegol, cyfrifiadurol, meddygol a môr; ynni adnewyddadwy a charbon isel; gwyddorau bywyd, a bwyd yn ogystal â gwella sgiliau pobl fel eu bod yn gallu gwneud y gorau o gyfleoedd cyflogaeth a allai ddatblygu'n lleol yn y dyfodol. Mae manteision posibl i'r economi leol mewn lleoliadau yn agos at y brifysgol a cholegau ardal y Cynllun, sy'n cynnwys Parc Gwyddoniaeth Menai arfaethedig ger Gaerwen, Ynys Môn.~~
NMC 42	6.30	***Dileu'r geiriau er mwyn symleiddio'r Cynllun:*** ~~Bydd darparu fframwaith sy'n hwyluso datblygiadau sy'n cynnal, gwella, moderneiddio ac arallgyfeirio'r economi yn darparu un o'r blociau adeiladu sy'n gallu cyfrannu at gynnal, cryfhau neu greu cymunedau Cymraeg eu hiaith.~~
NMC 43	6.32	***Newid i egluro'r Cynllun a chael gwared â'r cyfeiriad i gyhoeddiad dogfen ar gyfer cam blaenorol yn y broses paratoi'r Cynllun:*** Mae'r Adolygiad Tir Cyflogaeth (2012)~~, a gyhoeddwyd fel Papur Cefndir ochr yn ochr â'r Cynllun Adnau,~~ a dadansoddiad o wybodaeth fwy diweddar yn arwain at yr angen i ddiogelu **642.9ha o dir cyflogaeth gyfredol yn ardal y Cynllun ac i** ~~a~~ dynodi tua ~~800~~ **55.1** ha **o safleoedd newydd** yn ardal y Cynllun, gyda 144.1 ha ychwanegol fel cyflenwad wrth gefn ar yr Ynys. Bydd y Cynllun yn: i. diogelu ~~ardaloedd~~ **safleoedd** busnes a diwydiant sefydledig, lle bydd trosiant a phlotiau gwag yn lletya busnesau newydd; ii. dynodi safleoedd newydd ar gyfer busnesau newydd neu alluogi busnesau presennol i ehangu **ac ail-leoli**; *iii.* darparu cyfleoedd i fusnesau ddatblygu ar safleoedd eraill os sefydlir angen penodol na ellir ei letya ar safle a ddiogelwyd neu a ddynodwyd; a *iv.* darparu cyfleoedd i fusnesau ddatblygu mewn ardaloedd gwledig.

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi
NMC 44	6.33	***Dileu'r geiriau er mwyn symleiddio'r Cynllun:*** ~~Mae'r rhan fwyaf o'r safleoedd a ddiogelwyd neu a ddynodwyd wedi'u lleoli yn neu'n agos at y Canolfannau a nodwyd yn y goeden aneddleoedd, gyda chysylltiadau cludiant da ac yn agos at dai er mwyn lleihau'r angen am siwrneiau car hir ac annog pobl i gerdded, beicio a defnyddio cludiant cyhoeddus. Bydd yr holl safleoedd busnes a diwydiant sydd naill ai wedi'u diogelu neu eu dynodi yn y Cynllun yn cael eu hadolygu o leiaf bob pum mlynedd er mwyn sicrhau bod cyflenwad o dir effeithiol yn ardal y Cynllun.~~
NMC 45	6.35	***Dileu'r cyfeiriad at gyhoeddiad dogfen yn ystod gam flaenorol yn ystod proses paratoi'r Cynllun:*** Mae'r Astudiaeth Anghenion Manwerthu (2012),~~ a gyhoeddwyd fel Papur Cefndir ochr yn ochr â'r Cynllun Adnau,~~ yn nodi'r potensial ar gyfer arwynebedd llawr ychwanegol mewn lleoliadau penodol. Nodwyd ffiniau Canol Trefi ar gyfer y canol trefi mwy o faint a restrir yn y rhwydwaith o ganolfannau ynghyd â ffiniau ar gyfer y prif ardaloedd siopa. Byddai angen i geisiadau yn y canolfannau hyn fod ar raddfa a natur gydnaws â rôl a swyddogaeth y ganolfan honno.
NMC 46	6.37	***Dileu'r geiriau er mwyn symleiddio'r Cynllun. Mae'r wybodaeth ar gael mewn man arall:*** ~~Ystyriwyd nifer o ddewisiadau datblygu mewn perthynas â lefelau twf tai a dosbarthiad gofodol cyffredinol cyn cyhoeddi'r Hoff Strategaeth y Cynllun ar gyfer ymgynghoriad cyhoeddus (Mai a Mehefin 2013). Nododd yr Hoff Strategaeth y cyfiawnhad rhesymegol dros gynnig opsiwn a oedd yn is na phrif ragolygon poblogaeth ac aelwydydd sail 2008 Llywodraeth Cymru, ond ychydig yn uwch na'r cyfraddau adeiladu tymor hir y gorffennol.~~
NMC 47	6.38	***Dileu'r geiriau er mwyn symleiddio'r Cynllun. Mae'r wybodaeth ar gael mewn man arall:*** ~~Datgelodd y broses ymgynghori ffurfiol farn gyferbyniol am y dewis a ffafrir (gweler yr Adroddiad Ymgynghori a gyhoeddwyd ochr yn ochr â'r Cynllun Adnau). Ers yr ymgynghoriad cyhoeddus ynghylch yr Hoff Strategaeth, cyhoeddodd Llywodraeth Cymru ei ragolygon poblogaeth ac aelwydydd sail 2011. Mae Polisi Cynllunio Cymru (paragraff 9.2.2) yn datgan y dylai rhagolygon poblogaeth ac aelwydydd~~

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi
		~~diweddaraf Llywodraeth Cymru a gynhyrchwyd ar gyfer pob ardal awdurdod lleol fod yn fan cychwyn ar gyfer asesu gofynion tai'r ardal.~~
NMC 48	6.39	***Dileu'r geiriau er mwyn symleiddio'r Cynllun. Mae'r wybodaeth ar gael mewn man arall:*** ~~Mae canfyddiadau'r ymgynghoriad cyhoeddus a'r rhagolygon poblogaeth ac aelwydydd diweddaraf sail 2011 ar gyfer Ynys Môn a Gwynedd i gyd yn dangos safbwyntiau cyferbyniol am y lefel o dwf tai sydd ei angen yn ardal y Cynllun hyd at 2026. Felly, gwnaed gwaith ychwanegol er mwyn sicrhau bod lefel y twf yn y Cynllun Adnau yn seiliedig ar dystiolaeth gadarn a diweddaraf. Ceir cofnod o'r ffactorau a ystyriwyd ym Mhapur Testun 4: Disgrifio'r Twf Tai a Gofodol (2013 a 2014), sydd yn ei dro yn cyfeirio at gyfres o Bapurau Testun perthnasol a Phapurau Cefndir eraill. Hefyd hysbyswyd y broses o ddewis targed tai sengl gan yr Arfarniad o Gynaliadwyedd a'r Asesiad o'r Effaith ar yr Iaith Gymraeg.~~
NMC 49	6.40	***Cynnwys geiriau er mwyn egluro pa gyfradd gwacter a ddefnyddiwyd i adnabod y gofyniad tai:*** Mae'r gofyniad ~~sylfaenol~~ ar gyfer tai (y targed) i ardal y Cynllun, h.y. 7,184, sy'n rhoi ystyriaeth i'r gyfradd llefydd gwag **(12.2% yn ardal Awdurdod Cynllunio Gwynedd a 10.5% yn ardal Awdurdod Cynllunio Ynys Mon)**, yn seiliedig ar y dystiolaeth i gyd ac mae ganddo berthynas uniongyrchol â rhagolygon twf ardal y Cynllun a dyheadau'r ddau Gyngor. Ystyrir bod cysylltu gofynion tai i ragolygon economaidd ehangach yn gwella cadernid a'r gallu i gyflenwi Strategaeth y Cynllun. Rhagwelir y bydd yn cyfrannu at roi cyfle a lle i fyw a gweithio yn ardal y Cynllun. Mae lefel y twf yn adlewyrchu effeithiau'r dirwasgiad, yn ogystal â'r rhagolygon economaidd trawsnewidiol a ddisgwylir yn nes ymlaen yn ystod cyfnod y Cynllun. Bydd y Cynllun yn hwyluso'r datblygiad sy'n ofynnol i ategu cynlluniau a rhaglenni strategol pob Cyngor. Dylai hyn olygu y bydd yr ardal yn dechrau dod yn fwy oedran-gytbwys, yn fwy annibynnol ac yn llai dibynnol ar ffynonellau allanol o lafur, gyda chyfle i leihau'r lefelau cymudo allan, a bod ar ei ffordd i fod yn set o gymunedau mwy cynaliadwy a hunangynhaliol.

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi
NMC 50	6.41	***Cynnwys geiriau er mwyn gwella eglurder a sicrhau cysondeb mewnol:*** Er mwyn sicrhau bod gan y cyflenwad tai'r hyblygrwydd angenrheidiol ar gyfer cyflenwad parhaus o dai newydd, hyd yn oed os oes newidiadau i'r cyflenwad tir effeithiol na ellir eu rhagweld yn digwydd yn ystod cyfnod y Cynllun, ychwanegwyd lwfans llithriad o 10% at y targed ~~cyffredinol~~. Felly'r ~~gofyniad~~ mae'r Cynllun yn rhoi **cyflenwad** tir ar gyfer ~~tai cyffredinol yw~~ 7,902 **o unedau tai yn** ~~i~~ ardal y Cynllun yn ystod cyfnod y Cynllun (2011 - 2026). Mae hyn yn golygu **cyflenwad tir ar gyfer** 3,817 unedau tai i Ynys Môn a 4,084 i ardal Awdurdod Cynllunio Gwynedd.
NMC 51	6.42	***Diwygio i sicrhau cysondeb mewnol y Cynllun:*** Yn unol â'r strategaeth ofodol, bydd ~~hyd at 55%~~ **53%** o'r galw am dir ar gyfer tai'n cael ei gyfeirio at Fangor (y Ganolfan Isranbarthol) a'r Canolfannau Gwasanaethau Trefol gyda'i gilydd **a 22%** ~~ac o leiaf 20%~~ i'r Canolfannau Gwasanaethau Lleol. Y rhain yw'r aneddleoedd mwyaf lle ceir crynodiadau o gyfleusterau, cyfleoedd cyflogaeth a dewisiadau cludiant. Disgwylir i'r gweddill (~~dim mwy na~~ 25%) gael eu cyflenwi mewn Pentrefi, Clystyrau a'r cefn gwlad.
NMC 52	6.43	***Diwygio i wella eglurder:*** **Ar sail gwybodaeth sydd ar gael, gan gynnwys Cyd Astudiaeth Tir ar gyfer Tai Gwynedd 2015 a'r Datganiad Monitro Tir ar gyfer Tai Ynys Mon 2015,** ~~mae~~ **gallai** oddeutu hanner y gofyniad cyffredinol ~~tir~~ ar gyfer tai ~~yn cael~~ **gael** ei ddiwallu o safleoedd tai sydd eisoes â budd caniatâd cynllunio arnynt o dan yr **hen** gynlluniau datblygu ~~presennol~~ neu o dan **hen Bolisïau Dros Dro** ~~ystyriaethau cynllunio materol eraill~~. Ceir mwy o fanylion am hyn yn Atodiad 5. ~~Caiff y diffyg ei gwrdd drwy hap-safleoedd, adeiladau sydd eisoes yn bodoli a safleoedd newydd a ddewiswyd er mwyn cynnig hyblygrwydd a dewis. Ceir mwy o fanylion am hyn ym Mhennod 7.~~
NMC 53	6.44	***Dileu'r geiriau i symleiddio'r Cynllun:*** ~~Mae'r dirwasgiad economaidd wedi cael, ac mae'n parhau i gael, effaith ar y diwydiant adeiladu tai gan fod adeiladwyr tai a phrynwyr posibl fel ei gilydd yn wynebu anawsterau i gael cyllid a morgeisi. Arweiniodd hyn at gyfraddau cwblhau is nag a welwyd yn ystod y~~

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi
		~~cyfnod cyn y dirwasgiad. Felly, mae'n debygol y bydd nifer o safleoedd a nodwyd yn y Cynllun hwn yn cymryd mwy o amser i'w cyflenwi, ac mae'r amseru'n debygol o fod yn gysylltiedig â'r penderfyniad i fuddsoddi yn Wylfa Newydd a llwyddiant mecanweithiau a ddefnyddir yn yr Ardal Fenter. Rhagwelir y gellir cyflenwi tua 2,368 o unedau tai yn ystod 2011 - 2018, gyda'r gweddill yn cael eu darparu yn y rhan olaf cyfnod y Cynllun. Bydd y cyflenwad tir yn helpu i sicrhau na fydd y diffyg tir effeithiol ar gyfer tai yn dod yn rhwystr i adferiad economaidd.~~
NMC 54	6.45	***Diwygio i wella eglurder a chysondeb mewnol y Cynllun:*** Gall nifer ac ansawdd y tai helpu i gwrdd ag anghenion a dyheadau amrywiol yr aelwydydd yn ardal y Cynllun, a chefnogi buddsoddiad yn yr economi. **Mae'r Cynghorau o'r farn bod y dull yma yn sicrhau cysondeb rhwng cyflogaeth a thai a fydd yn arwain at batrwm datblygu mwy cynaliadwy, a fydd yn ei dro yn gwella cadernid y Cynllun.**

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi
NMC 55	7.1.3a	***Diwygio testun yn y fersiwn Saesneg i sicrhau cysondeb gyda'r fersiwn Cymraeg a chynnwys cyfeiriad at y Canllaw Cynllunio Atodol:*** Mae'r angen i hyrwyddo economïau lleol iach yn debygol o fod yn bwysig iawn i gynnal cymunedau a chryfhau'r iaith. Mae'r ffordd yma yn darparu cyfleoedd i bobl aros o fewn ardal y Cynllun yn hytrach na mynd i chwilio am waith yn rhywle arall. Mae'r Cynllun yn cynnwys cyfres o bolisïau a fydd yn hyrwyddo'r amcan yma, gan annog cyfleoedd economaidd yn agos i le mae pobl yn byw a fydd yn cael effaith bositif ar fywiogrwydd y gymuned a'r iaith Gymraeg. Yn ychwanegol i hynny disgwylir i unrhyw ddatblygiad manwerthu, diwydiannol neu fasnachol ddangos dealltwriaeth o gyfansoddiad ieithyddol yr ardal maent yn gwneud cais cynllunio ar ei gyfer a chydnabyddiaeth o statws y Gymraeg fel iaith swyddogol yng Nghymru. Dylid dangos ymrwymiad i drin y Gymraeg a'r Saesneg yn gyfartal. Bydd polisïau yn cynorthwyo i sicrhau bod y lefel gywir a math iawn o alw am gartrefi yn cael ei gyfarch a bod pryd fydd datblygiad yn digwydd yn galluogi iddo ddigwydd heb amharu yn arwyddocaol ar gymeriad y gymuned. Yn ychwanegol bydd polisïau yn anelu i gadw cyfleusterau cymunedol presennol a hyrwyddo cyfleusterau amgen neu gyfleusterau newydd, os yn briodol. **Bydd Canllaw Cynllunio Atodol yn atgyfnerthu polisïau trwy roi arweiniad am y math o wybodaeth neu asesiad a fydd yn angenrheidiol adeg cais cynllunio er mwyn gallu asesu'r effaith, unrhyw ddifrod posib, a'r angen posib am liniaru a/ neu fesurau i hyrwyddo effeithiau positif.**
NMC 56	PS 1	***Diwygio maen prawf 1c i egluro pryd fydd angen Datganiad Effaith Iaith Gymraeg, diwygio maen prawf 2 i egluro pryd fydd angen Asesiad Ardrawiad Iaith Gymraeg, cyfuno maen prawf 3 a 4 ,ac egluro'r gofynion o ran arwyddion dwyieithog:*** **POLISI STRATEGOL PS 1: YR IAITH GYMRAEG A'R DIWYLLIANT CYMREIG** **Bydd y Cynghorau'n hyrwyddo a chefnogi'r defnydd o'r iaith Gymraeg yn ardal y Cynllun. Bydd hyn yn cael ei gyflawni trwy:** **1. Ofyn am Ddatganiad Iaith Gymraeg fydd yn dweud sut bydd datblygiad arfaethedig yn gwarchod, hyrwyddo a chryfhau'r iaith**

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi
		Gymraeg, pryd fydd y datblygiad arfaethedig yn perthyn i un o'r categorïau canlynol: **a. Datblygiad manwerthu, diwydiannol neu fasnachol sy'n cyflogi mwy na 50 o weithwyr a/ neu gydag arwynebedd o 1,000 m. sg. neu fwy; neu** **b. Datblygiad preswyl a fydd un ai ar ben ei hun neu yn gronnol yn darparu mwy na'r ~~targed~~ darpariaeth tai dangosol a osodwyd ar gyfer yr anheddle ym Mholisi TAI 5 a Pholisïau TAI 14 – 18; neu** **c. Datblygiad preswyl o 5 o unedau tai neu fwy ar safleoedd a ddynodwyd neu safleoedd ar hap du mewn i ffiniau datblygu nad yw'n mynd i'r afael â thystiolaeth o angen a galw am dai a gofnodir mewn Asesiad Marchnad Tai a ffynonellau tystiolaeth leol berthnasol eraill.** ~~cynnig darparu ystod ddigonol o unedau tai o ran eu maint a mathau~~ **2. Ofyn am Asesiad Effaith Iaith Gymraeg, a fydd yn dweud sut fydd datblygiad arfaethedig yn gwarchod, hyrwyddo a chryfhau'r iaith Gymraeg, pryd fydd y datblygiad arfaethedig ar safle ar hap annisgwyl ar gyfer datblygiad tai ar raddfa fawr neu ddatblygiad cyflogaeth ar raddfa fawr a fyddai'n golygu llif arwyddocaol o weithlu;** ~~ac Yn mynd i ddenu neu roi llety i lawer mwy o bobl na ragwelwyd yn wreiddiol ym mholisïau a chynigion y Cynllun;~~ **3.** ~~Ddefnyddio mecanwaith priodol i sicrhau bod mesurau lliniaru effeithiau negyddol addas yn cael eu darparu neu y gwneir cyfraniad i liniaru'r effeithiau hynny iddynt;~~ **4.** ~~Wrthod cynigion fyddai, oherwydd ei faint, raddfa neu leoliad yn achosi niwed sylweddol i gymeriad a chydbwysedd iaith cymuned;~~ **3a Wrthod cynigion a fyddai yn achosi niwed o sylwedd i gymeriad a chydbwysedd iaith cymuned nad allir ei osgoi neu ei liniaru yn foddhaol trwy ddefnyddio mecanwaith cynllunio priodol;** **5. Gofyn am Gynllun Arwyddion dwyieithog i ymdrin â holl arwyddion gweithredol yn y parth cyhoeddus sy'n cael eu cynnwys mewn cais cynllunio gan gyrff cyhoeddus a chwmnïau masnachol a busnes** ~~yn ddwyieithog~~**;** **6. Gosod disgwyliad y bydd enwau** ~~lleoedd~~ **Cymraeg yn cael eu defnyddio ar gyfer datblygiadau newydd, enwau tai a strydoedd.**
NMC 57	7.1.4	***Diwygio i gynnwys testun ychwanegol i ddisgrifio cysylltiadau i bolisïau eraill yn y Cynllun a'r Asesiad Cynaliadwyedd:*** Bwriedir y bydd yr holl fesurau a ddisgrifir yn fras yn y paragraffau o flaen y Polisi yma yn cefnogi cymunedau a'r iaith Gymraeg. **Mae amcanion allweddol y Cynllun yn dangos ymrwymiad i hyrwyddo cymunedau cytbwys, cynaliadwy a nodedig. Mae hyn yn golygu**

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi
		bod y Cynllun yn cynnwys teclynnau polisi i ganiatáu cymunedau lleol newid a thyfu'n gynaliadwy ac i gyfarch anghenion pob aelod o gymunedau. Ceir nifer o bolisïau strategol a manwl a fydd yn rhoi eglurhad am sut fydd cynigion i ddatblygu yn cael eu rheoli. Ar y cyfan mae'r Asesiad Cynaliadwyedd (a gafodd ei ddylanwadu gan yr Asesiad Effaith Ieithyddol) yn edrych yn bositif ar bolisïau a chynigion y Cynllun ar sail bod datblygiad yn digwydd ar y raddfa briodol ac yn y lleoedd priodol, gan gynnwys mesurau hyrwyddo effeithiau cadarnhaol a mesurau lliniaru effeithiau croes.
NMC 58	7.1.4a	***Diwygio i gynnwys testun ychwanegol i ddisgrifio cysylltiadau i bolisïau eraill yn y Cynllun a disgrifio'r Canllawiau Cynllunio Atodol:*** ~~Er hynny,~~ **Fel y gwelir ym maen prawf 1 a 2 ym Mholisi PS 1, er mwyn gwneud penderfyniad gwybodus adeg cais cynllunio gofynnir am wybodaeth am geisiadau lle gall datblygiad ddigwydd, pe fyddai'n cael caniatâd cynllunio, ar gyflymder neu raddfa sy'n wahanol i'r hyn a ragwelwyd adeg paratoi'r Cynllun.** ~~fel y gwelir ym maen prawf 1 a 2~~. **Mae Polisi PS 1 yn atgyfnerthu polisïau perthnasol eraill yn y Cynllun sydd yn disgrifio'r rhagdybiaethau a wnaed, e.e. lefel twf tai fesul anheddle (Polisïau TAI 5, TAI 14 - TAI 18); bod datblygiad tai yn rhoi dewis priodol o dai marchnad a thai fforddiadwy (Polisi TAI 1). Os oes ansicrwydd, dylid gofyn am gyngor cynllunio cyn cyflwyno gan yr Awdurdod Cynllunio Lleol i weld os fydd angen Datganiad neu Asesiad. Mae cael arwyddion yn Gymraeg ac yn Saesneg ac enwau llefydd ac eiddo Cymraeg yn arwydd clir o gymeriad ardal, gan gynnwys ei chymeriad ieithyddol.** ~~Bydd yr iaith Gymraeg hefyd yn cael ei hyrwyddo drwy wahanol bolisïau yn y Cynllun. Dylai'r holl ystod o gyfleoedd a ddarperir gan bolisïau strategol a manwl, gan gynnwys darparu amrywiaeth o fathau o dai, twf economaidd lleol a diogelu a gwella treftadaeth ddiwylliannol, gyfrannu at wella bywiogrwydd yr iaith Gymraeg.~~ Cyhoeddir Canllawiau Cynllunio Atodol **(CCA) Cynnal a chreu cymunedau nodedig a chynaliadwy a Chanllawiau Cynllunio Atodol Math a chymysgedd o dai** i roi arweiniad pellach am y mater. **Byddant yn egluro'r math a lleoliad datblygiad sy'n debygol o fod yn dderbyniol yn ardal y Cynllun, gan egluro'r ystyriaethau cynllunio sy'n berthnasol. Bydd y CCA Cynnal a chreu cymunedau nodedig a chynaliadwy yn disgrifio'r arwyddion a ddisgwylir iddynt fod yn ddwyieithog, e.e. arwyddion sy'n rhoi gwybodaeth i'r cyhoedd, hysbysebion, hysbyseb arddangos. Bydd y Datganiad neu'r adroddiad am yr Asesiad yn rhoi cyfle i'r datblygwr egluro ei gais yn fwy manwl ac ystyried effeithiau cadarnhaol a negyddol posib ar y gymuned a'i chydbwysedd ieithyddol. Bydd y CCA, er enghraifft, yn chwilio am dystiolaeth i ddangos bod trafodaeth wedi bod gyda Chynghorau Cymuned, Dinas a Thref a grwpiau cymunedol lleol er mwyn cael gwybodaeth a gofyn am eu barn a bod ystyriaeth wedi rhoi i arolygon am y farchnad tai lleol, a/ neu'r farchnad lafur. Yn ogystal â hynny, byddant yn cyfeirio ymgeisydd at e.e. gymorth sydd ar gael gan Swyddfa Comisiynydd yr Iaith am ddylunio arwyddion a deunydd marchnata dwyieithog, y cyngor sydd ar**

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi
		<u>gael i'r sector breifat gan Lywodraeth Cymru/Busnes Cymru ynglŷn â dwyieithrwydd.</u>
NMC 59	7.1.6	***Dileu testun er mwyn osgoi ailadrodd gwybodaeth:*** Mae rhwymedigaeth gynllunio (Cytundeb Adran 106) yn gytundeb gorfodol rhwng Awdurdod Cynllunio Lleol a datblygwr / perchennog tir neu'n cynnig ymrwymiad penodol gan berchennog tir. Fe all y fath rwymedigaeth ei gwneud yn orfodol i'r datblygwr / perchennog tir wneud gwaith penodol, neu ddarparu neu gyfrannu at ddarparu mesurau i liniaru effeithiau negyddol eu datblygiad. Mae Rheoliadau CIL 122 (2) yn dweud fel a ganlyn: ~~"Gall rhwymedigaeth gynllunio fod yn rheswm dros roi caniatâd cynllunio ar gyfer datblygiad ddim ond os yw'r rhwymedigaeth yn:~~ • ~~angenrheidiol er mwyn gwneud y datblygiad yn dderbyniol o ran cynllunio;~~ • ~~ymwneud yn uniongyrchol â'r datblygiad; a hefyd,~~ • ~~yn deg a rhesymol o ran graddfa a math mewn perthynas â'r datblygiad".~~
NMC 60	7.1.7	***Dileu testun er mwyn osgoi ailadrodd gwybodaeth:*** ~~Fe ddaeth ardoll cynllunio newydd i rym ar 6 Ebrill 2010 drwy Reoliadau Ardoll Seilwaith Cymunedol 2010. Mae'r Rheoliadau hyn yn caniatáu i awdurdodau lleol yng Nghymru a Lloegr godi arian oddi wrth ddatblygwyr i ymgymryd â phrosiectau adeiladu newydd yn eu hardal hwy. Bydd modd defnyddio'r arian i dalu am amrediad eang o isadeiledd mae angen amdano o ganlyniad i ddatblygiad. Mae hyn yn cynnwys cynlluniau cludiant, amddiffynfeydd rhag llifogydd, ysgolion, ysbytai a chyfleusterau iechyd a gofal cymdeithasol eraill, parciau, llecynnau gwyrdd a chanolfannau hamdden.~~

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi
NMC 61	7.1.9	***Cynnwys brawddeg i wella eglurder:*** **<u>Daeth tâl cynllunio newydd i rym ar 6 Ebrill 2010 drwy'r Rheoliadau Ardoll Seilwaith Cymunedol 2010.</u>** Fe gafodd y gyfundrefn Ardoll Seilwaith Cymunedol (CIL) ei chyflwyno gyda'r nod i greu cyfundrefn doll fwy safonedig o ran isadeiledd adnabyddedig, er mwyn i ddatblygwyr a chynghorau weithio yn unol ag ef, ac felly i leihau'r amser a gymerir i negodi cytundebau rhwymedigaethau cynllunio unigol ar gyfer datblygiadau. Fe gafodd y mecanwaith ei ddylunio, felly, i ddisodli'r system bresennol o gytundebau 106. Fodd bynnag nid yw'r gyfundrefn CIL yn orfodol - mecanwaith gwirfoddol ydyw ac mae angen tystiolaeth i ddangos bod y farchnad yn ddigon hyfyw i ganiatáu hynny.
NMC 62	7.1.10	***Diwygio i wella eglurder:*** Yn aml, bydd datblygiadau newydd angen isadeiledd, gwasanaethau a chyfleusterau newydd, neu byddant yn ddibynnol ar rai presennol, i wneud cynigion yn dderbyniol yn nhermau cynllunio defnydd tir. Nid yw'r rhestr sydd wedi ei chynnwys yn y Polisi yn un drwyadl neu gyfyngedig, ond mae'n rhoi syniad o'r cwmpas posib o isadeiledd a all fod yn ofynnol. Mae modd ceisio cael buddion statudol, sy'n gysylltiedig â'r datblygiad arfaethedig ac yn angenrheidiol ar gyfer derbyn caniatâd cynllunio, gan y datblygwyr, cyn belled â'u bod yn cwrdd â'r profion o'r Rheoliadau Ardoll Seilwaith Cymunedol sydd wedi eu hamlinellu ym mharagraff **<u>7.1.9b.</u>** ~~7.1.6 Mae Papur Testun 13 ar Isadeiledd Cymunedol yn gwahaniaethu rhwng isadeiledd hanfodol a dewisol.~~ Mae'n bwysig bod y ddarpariaeth isadeiledd ar gyfer safle datblygu yn cael ei lleoli a'i dylunio mewn modd sy'n lleihau'r effaith ar yr amgylchedd naturiol ac adeiledig. Dylid gwarchod mwynderau'r trigolion lleol hefyd. Bydd Buddion Statudol yn cael eu sicrhau un ai trwy rwymedigaethau Adran 106 dan Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990, fel amodau caniatâd cynllunio neu, mewn amgylchiadau pan fo cyfundrefn codi tâl CIL yn cael ei gyflwyno gan y Cynghorau trwy dderbynebion dan Reoliadau Ardoll Seilwaith Cymunedol 2010.

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi
NMC 63	7.1.11	***Diwygio i wella eglurder (fersiwn Saesneg yn unig):*** Statutory Benefits are a means by which financial and non-financial contributions can be secured to enhance the quality of a development, provide infrastructure, and mitigate any negative impacts that may arise as a consequence of development. The type and value of Statutory Benefits sought in connection with a development will be considered on a case by case basis. Particularly, the Councils will look to use Statutory Benefits to secure appropriate contributions from developers ~~where existing~~ where infrastructure provision is not available or is inadequate.
NMC 64	ISA 3	***Diwygiad sy'n deillio o Ddatganiad o Dir Cyffredin rhwng y Cynghorau a Horizon Nuclear Power a gafodd ei gyflwyno i Sesiwn Gwrandawiad 9, sydd yn ehangu sgôp y Polisi:*** **POLISI ISA 3: DATBLYGIADAU ADDYSG BELLACH AC UWCH** **Caniateir cynigion am gyfleusterau newydd neu estyniadau i adeiladau presennol er dibenion academaidd neu gefnogol, neu ar gyfer gweithgareddau atodol cymdeithasol, diwylliannol neu hamdden ar safle addysg bellach neu uwch, cyn belled â bod yr ystyriaethau graddfa, lleoliad, dyluniad, mwynderau a chludiant yn dderbyniol. Dylid rhoi blaenoriaeth i ailddefnyddio safleoedd neu adeiladau presennol.** **Dylid defnyddio'r prawf dilyniannol wrth bennu lleoliad datblygiadau addysg bellach ac uwch, a dylid rhoi blaenoriaeth i safleoedd a leolir:** **1. Yn gyntaf, ar safleoedd addysg bellach ac uwch presennol; neu** ***2.*** **Yn ail, ar safleoedd a chanddynt gysylltiad agos gyda champws presennol.** **Bydd cyfleusterau addysg a hyfforddiant neu sefydliadau tebyg sy'n gwella'r sylfaen hyfforddi a sgiliau, ac sy'n annog busnesau seiliedig ar wybodaeth neu fusnesau arbenigol nad ydynt yn gysylltiedig â sefydliad addysg uwch sy'n bodoli eisoes, yn cael eu**

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi
		<u>lleoli:</u> **3. <u>o fewn neu gerllaw ffiniau datblygu, neu</u>** **4. <u>ar dir cyflogaeth a ddiogelwyd neu a ddyrannwyd, neu</u>** ***5.*** **<u>mewn amgylchiadau eithriadol, mae'r safle yn perthyn yn agos i safle busnes presennol neu safle busnes a ganiatawyd sydd â chysylltiadau da ac sy'n galluogi staff a myfyrwyr i gyrraedd y safle heb ddefnyddio ceir preifat.</u>**
NMC 65	7.1.23	***Dileu testun er mwyn osgoi ailadrodd heb fod angen:*** ~~Mae darparu llecynnau agored cyhoeddus a llecynnau chwarae awyr agored (h.y. cyfleusterau ar gyfer chwaraeon awyr agored neu feysydd chwarae gyda chyfarpar awyr agored i blant o bob oedran) yn rhan bwysig o greu cymdogaeth ddeniadol ac atyniadol ble y gall trigolion a phlant gael mynediad diogel ac addas i fannau chwarae awyr agored.~~ Ceisia'r polisi hwn sicrhau y darparir llecynnau chwarae wedi'u dylunio'n dda ac sydd â chyfarpar addas ynddynt mewn datblygiadau tai arwyddocaol yn y dyfodol.
NMC 66	7.1.27 & Tabl 11	***Cyfeirio at Bolisi Cynllunio Cymru i wella eglurder:*** Mae ~~polisi a chanllaw cenedlaethol presennol~~ **<u>Pennod 12 o Bolisi Cynllunio Cymru</u>** yn sefydlu datganiadau clir ynglŷn â pholisi rheoli datblygu cenedlaethol **<u>am systemau telathrebu</u>**. Dylid cyfeirio tuag at y rhain wrth ffurfio cynigion a byddant yn cael eu cymhwyso'n lleol o fewn ardal y Cynllun. Ni fydd y rhain felly yn cael eu hailadrodd yn y Cynllun fel polisïau ar wahân. Er mwyn eglurder **<u>mae'r polisïau rheoli datblygu cenedlaethol am systemau telathrebu fel a ganlyn</u>** ~~y rhain yw~~: Tabl 11: ~~Polisi~~ **<u>Polisïau rheoli datblygu</u>** cenedlaethol ar delathrebu **Polisïau Rheoli Datblygu Cenedlaethol**

<table>
<tr><th>Rhif NMC</th><th>Polisi/Para /Map</th><th colspan="3">Newid Materion sy'n Codi</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td colspan="2">Mae'r paragraffau a ganlyn yn cynnwys datganiadau ynglŷn â pholisi rheoli datblygu cenedlaethol na ddylid bod angen eu hailadrodd fel polisïau lleol mewn Cynlluniau Datblygu Lleol.

Paragraff <u>ym Mholisi Cynllunio Cymru</u> | Mater Polisi
12.13.2, 12.13.3 | Mastiau telathrebu a rhannu safleoedd, ailddefnyddio safleoedd sydd eisoes yn bodoli
| Lleoli offer telathrebu</td><td></td></tr>
<tr><td>NMC 67</td><td>7.1.28</td><td colspan="3">Diwygio er mwyn diweddaru gwybodaeth sydd yn y Cynllun:

• Mae'r Llywodraeth yn cefnogi hierarchaeth cludiant mewn perthynas â chynigion newydd, sy'n sefydlu blaenoriaethau yn y fath ffordd nes ei fod, lle bynnag bo modd, yn hygyrch yn gyntaf trwy gerdded a beicio, wedyn gyda chludiant cyhoeddus ac yn olaf gyda cherbydau modur preifat
• Mae angen i strategaethau a pholisïau cynllun datblygu fod yn gyson ac yn integreiddio gyda'r strategaethau a pholisïau sydd mewn Cynlluniau <u>Trafnidiaeth Lleol ar y Cyd</u> <s>Cludiant Rhanbarthol</s>, Adroddiadau Lleihau Trafnidiaeth Ffyrdd a Chynlluniau Rheoli Ansawdd Aer a gwybodaeth mewn Mapiau Sŵn Strategol
• Mae ardal y Cynllun mewn dau Gynllun <u>Trafnidiaeth Lleol ar y Cyd</u> <s>Cludiant Rhanbarthol</s> (TRACC a TAITH), sy'n darparu'r fframwaith perthnasol ar gyfer ardal y Cynllun
• Deddf Teithio Egnïol - Daeth y Ddeddf yma yn gyfraith ar y 4ydd Tachwedd 2013. Mae'n anelu i alluogi mwy o bobl i gerdded a beicio a theithio drwy ddulliau mwy egnïol.</td></tr>
</table>

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi
NMC 68 d	TRA 1	***Diwygio i wella cysondeb mewnol ac ailosod y cyfeiriad at y gwelliannau arfaethedig i'r A5025 Y Fali i Wylfa:*** **POLISI TRA 1: DATBLYGIADAU RHWYDWAITH CLUDIANT** **<u>1. Gwelliannau i Isadeiledd Presennol</u>** **Caniateir gwelliannau i'r rhwydwaith cludiant presennol os gallir cydymffurfio gyda'r meini prawf canlynol:** **i. Bydd y llwybr a/neu'r safle a ddewisir yn cael yr ardrawiad lleiaf posib ar yr amgylchedd adeiledig a naturiol, y dirwedd ac eiddo; a** **ii. Cedwir y tir a gymerir yn barhaol y lleiaf sydd ei angen a bydd yn gyson â dylunio da a thirweddu o ansawdd uchel; ac** **iii. Yn achos llwybrau beicio, cynlluniau parcio a theithio, ardaloedd gwasanaeth ger y ffordd ac ochr y ffordd, bydd y cynllun yn helpu i wella diogelwch ffyrdd; ac** **iv. yn achos ffyrdd newydd, mae ystod lawn o ddatrysiadau ymarferol i broblem trafnidiaeth wedi'u hystyried ac mae gwella ffyrdd yn cynnig y datrysiad gorau; ac** **v. Yn achos ardaloedd gwasanaeth ger ochr y ffordd, rhaid i'r cynllun ffinio'r rhwydwaith ffyrdd strategol a chanolbwyntio ar wasanaethu anghenion gyrwyr, peidio â rhwystro symudiad traffig strategol ac yn unol â Pholisi Strategol PS 12, ni ddylent danseilio'r ddarpariaeth manwerthu yn y Ganolfan Isranbarthol, Canolfannau Gwasanaeth Trefol a Lleol neu Bentrefi.** **<u>2. Trosglwyddo Rhwng Dulliau Cludiant</u>** **Er mwyn hwyluso trosglwyddo rhwng dulliau cludiant a helpu i leihau'r galw am deithio a lleihau'r ddibyniaeth ar geir, <u>cyn belled â'u bod nhw'n cydymffurfio gyda pholisïau perthnasol y Cynllun,</u> caniateir y cynigion canlynol:** **i. Gwelliannau i gyfnewidfeydd rheilffyrdd a bysus presennol, gan gynnwys mesurau i hwyluso mynediad drwy ddulliau teithio**

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi
		actif a phobl anabl gydag anghenion mynediad penodol; **ii. Cyfleusterau parcio a theithio parhaol wedi eu lleoli'n strategol o fewn neu wrth ymyl Canolfannau neu mewn lleoliadau eraill sy'n agos i'r prif rwydwaith ffordd lle gallir dangos nad oes safleoedd amgen boddhaol yn agosach at y Canolfannau, lle mae cwsmeriaid yn cael eu cefnogi gan wasanaethau bysus ~~deniadol,~~ aml ~~a dibynadwy~~ rhwng y cyfleuster a phen y daith;** **iii. Cyfleusterau parcio lorïau dros nos a chyfleusterau trosglwyddo llwythi wedi'u lleoli'n strategol o fewn neu wrth ymyl Canolfannau;** **iv. Cyfleusterau ansawdd uchel ar gyfer gyrwyr a theithwyr gan gynnwys ond heb fod yn gyfyngedig i seddau, gwybodaeth, cyfleusterau toiledau;** **v. Cyfleusterau ar gyfer parcio a rhannu mewn lleoliadau priodol ar y rhwydwaith priffyrdd strategol yn gyfochrog i ~~agos at~~ aneddleoedd neu oddi mewn iddynt;** **vi. Cyfleusterau o fewn aneddleoedd ar gyfer parcio bysus, tacsis a mannau gollwng teithwyr;** **vii. Cyfleusterau cyfnewidfa ar gyfer cludiant ar ddŵr.** **Bydd cynigion ar gyfer datblygiadau graddfa fawr neu ddatblygiad o fewn ardal sensitif sydd yn cynyddu'n sylweddol y nifer o deithiau trwy gerbydau preifat yn cael ei wrthod os nad ydynt yn cynnwys mesurau fel rhan o'r Asesiad Trafnidiaeth ac/neu Gynllun Teithio. Ble bo'r Asesiad Trafnidiaeth yn dangos bod angen Strategaeth Gweithredu Cludiant, bydd angen sicrhau hyn drwy rwymedigaeth cynllunio.** **4. Cynlluniau Cludiant** **Bydd gwelliannau i'r rhwydwaith cludiant strategol yn ardal y Cynllun yn cael eu sicrhau drwy ddiogelu a darparu tir. Mae'r cynlluniau yn cynnwys:**

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi
		i. A487 Caernarfon i Bontnewydd **ii. Ffordd gyswllt Llangefni** **iii. <u>A5025 Y Fali i Wylfa a gwelliannau eraill i isadeiledd trafnidiaeth yn gysylltiedig â datblygiad yn Wylfa Newydd, gan gynnwys gwelliannau o Amlwch i Wylfa Newydd lle mae'r galw am welliant ar y rhan hwnnw wedi cael ei adnabod yn dilyn asesiad ardrawiad trafnidiaeth o Brosiect Wylfa Newydd ar yr A5025.</u>**
NMC 69	7.1.40	***Diwygio i ddiweddaru'r Cynllun:*** ~~Mae Cyngor Sir Ynys Môn wedi datgan ei gefnogaeth i groesfan dros Afon Menai.~~ **<u>Mae Cynllun Trafnidiaeth Leol Gogledd Cymru ar y Cyd yn adnabod gwelliannau i Bont Menai fel un o'i ymyriadau trafnidiaeth lefel uchel strategol allweddol ar gyfer gweithredu yn awr neu ar gyfer eu cynnwys yn y Cynllun Trafnidiaeth Genedlaethol nesaf.</u>**
NMC 70	Pennawd i baragraff 7.1.41	***Diwygio'r pennawd i sicrhau cysondeb mewnol:*** <u>A5025 Y Fali i Wylfa Newydd</u> ~~<u>/ Amlwch i Wylfa Newydd</u>~~ <u>a gwelliannau eraill i'r isadeiledd cludiant sy'n gysylltiedig â datblygiad niwclear newydd yn Wylfa Newydd</u> **<u>gan gynnwys gwelliannau o Amlwch i Wylfa Newydd lle mae'r galw am welliant ar y rhan hwnnw wedi cael ei adnabod yn dilyn asesiad ardrawiad trafnidiaeth o Brosiect Wylfa Newydd ar yr A5025.</u>** ~~<u>gan gynnwys Canolfan Gorfforaethol sy'n angenrheidiol oherwydd cynllun isadeiledd sylweddol.</u>~~
NMC 71	7.1.42	***Cynnwys cyfeiriad i'r Mapiau Cynigion i sicrhau cysondeb mewnol:*** Y pedwar prif leoliadau ar y llwybr sydd angen gwelliannau sylweddol, **<u>a welir ar y Mapiau Cynigion,</u>** yw: • A5/A5205 (Y Fali); • A5025 (Llanfachraeth); • A5025 (Llanfaethlu); • A5025 (Cefn Coch).

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi
NMC 72	7.1.44	***Cynnwys cyfeiriad at yr is gyfres o Bolisïau yn gysylltiedig â Wylfa Newydd:*** Bydd y Cynghorau yn gweithio efo hyrwyddwr prosiect Wylfa Newydd i ddatblygu cynllun priodol o ddatrysiad trafnidiaeth i liniaru'r effaith o adeiladu a gweithrediad yr orsaf bŵer newydd. Yn ogystal i'r gwelliannau a gyfeirir tuag atynt uchod bydd datrysiad yn debygol o gynnwys datblygu cynllun parcio a rhannu datblygu canolfan logisteg i reoli'r niferoedd ac amseriad symudiadau trafnidiaeth i safle'r orsaf pŵer. **Bydd Polisïau PS 9B a PS 9C yn berthnasol i gyfleusterau parcio a theithio a pharcio a rhannu a chanolfannau logisteg arfaethedig, yn y drefn honno.** Bydd yr hyrwyddwr a'r Cynghorau yn gweithio ar y cyd mewn partneriaeth i ddatblygu Strategaeth Trafnidiaeth a Chludiant wedi'i Integreiddio (ITTS) ar gyfer Prosiect Wylfa Newydd.
NMC 73	7.1.44a	***Dileu oherwydd bod yr eglurhad diwygiedig i Bolisi TRA 2 diwygiedig (gweler NMC 74 & NMC 75 islaw) yn ei ddisodli:*** ~~Yn unol â pholisi a chanllaw cenedlaethol dylid defnyddio safonau uchafswm parcio o fewn ardal y Cynllun fel ffurf o reoli'r galw.~~
NMC 74	TRA 2	***Diwygio i wella eglurder:*** **POLISI TRA 2: SAFONAU PARCIO** **Dylai'r ddarpariaeth parcio ar gyfer pob dull o deithio fod yn unol â Safonau Parcio'r Cynghorau.** **Mewn amgylchiadau eithriadol, gellid caniatáu datblygiadau os dengys y gallir cyfarfod â'r gofynion parcio yn foddhaol oddi ar y safle, naill ai drwy ddarpariaeth uniongyrchol neu mewn eithriadau drwy dalu symiau gohiriedig.** **Anogir darparu cyfleusterau parcio bysus priodol er mwyn annog bysus i ymweld â Chanolfannau Gwasanaeth yn ardal y Cynllun.**

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi
NMC 75	Paragraff newydd 7.1.44b	***Cynnwys paragraff newydd i gyfeirio at bolisi a chanllawiau cynllunio cenedlaethol sy'n ymwneud â safonau parcio, yr angen i adlewyrchu'r sefyllfa mewn ardaloedd gwledig a chanllawiau cynllunio atodol:*** **Yn unol â Pholisi Cynllunio Cymru a Nodyn Cyngor Technegol (TAN) 18 Trafnidiaeth, dylid rheoli galw am fannau parcio ar gyfer ceir a dylid annog darpariaeth parcio ar gyfer dulliau eraill o drafnidiaeth, megis beicio. Mae Canllaw Cynllunio Atodol Safonau Parcio'r Cynghorau yn seiliedig ar Bolisi Cynllunio Cymru, TAN 18 a Safonau Parcio Cymru Cymdeithas Syrfewyr y Sir (2014). Ar y cyfan, mae'r safonau parcio uchafswm yn ceisio cyrraedd cydbwysedd rhwng anghenion parcio ar gyfer gwahanol fathau o drafnidiaeth, capasiti'r system ffyrdd, hygyrchedd trafnidiaeth gyhoeddus, ac yr angen i osgoi tagfeydd, dadleoli, perygl ac amhariad gweledol. Lle mae cyfleoedd yn codi, er enghraifft, caiff parcio i'w rannu ar gyfer defnydd masnachol a diwydiannol ei annog, er mwyn lleihau'r ddarpariaeth.**
NMC 76	7.1.45	***Diwygio i wella eglurder:*** Efallai bod achosion ble nad ellir ymgorffori parcio digonol o fewn safle datblygu, ond y gellid ei ddarparu mewn lleoliad cyfagos **sydd llawn mor hygyrch**. Mewn achosion o'r fath, rhoddir ystyriaeth **hefyd** i ganiatáu datblygu ble bydd symiau gohiriedig yn cael eu talu i alluogi **uwchraddio darpariaeth parcio gyfredol, gwelliannau i ddarpariaeth cludiant cyhoeddus, a llochesi fysus ychwanegol ar hyd llwybrau cludiant cyhoeddus cyfredol.** ~~Er enghraifft, uwchraddio isadeiledd cludiant cyhoeddus presennol~~.
NMC 77	TRA 4	***Mireinio'r maen prawf cyntaf i wella eglurder:*** **POLISI TRA 4: RHEOLI ARDRAWIADAU CLUDIANT** **Ble bo'n addas, dylid cynllunio a dylunio datblygiad mewn ffordd sydd yn hyrwyddo'r dulliau mwyaf cynaliadwy o deithio gan roi sylw i'r goeden o ddefnyddwyr:** ~~ceisir darpariaeth ddiogel a chyfleus ar y cyd â chynigion ar gyfer:~~ **1. Cerddwyr, gan gynnwys pobl gyda phramiau ac/neu blant ifanc;**

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi
		2. Pobl anabl â phroblemau symudedd ac anghenion mynediad penodol; **3. Beicwyr;** **4. Cerbydau dwy olwyn â phŵer;** **5. Cludiant cyhoeddus;** **6. Mynediad i gerbydau a rheolaeth traffig o fewn y safle a'r ardal o'i gwmpas;** **7. Parcio ceir a'u gwasanaethu;** **8. Mannau parcio i fysus;** **9. Marchogion.** **Gwrthodir cynigion a fyddai'n peri niwed annerbyniol i weithrediad diogel ac effeithlon y briffordd, cludiant cyhoeddus a rhwydweithiau cludiant eraill gan gynnwys llwybrau i gerddwyr, beicwyr, hawliau tramwy cyhoeddus a llwybrau marchogaeth. Bydd graddfa niwed annerbyniol yn cael ei benderfynu gan yr awdurdod lleol achos wrth achos.**

Cofrestr Newidiadau Materion sy'n Codi (NMC): Pennod 7.2 Rheoli Twf a Datblygiad – Byw'n Gynaliadwy

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi
NMC 78	7.2.2	***Diwygio i symleiddio'r Cynllun:*** ~~Pwrpas y drefn gynllunio defnydd tir yw cynorthwyo i sicrhau datblygiad cynaliadwy:~~ ~~Ystyr datblygiad cynaliadwy yw gwneud yn sicr fod pobl yn gallu ateb eu hanghenion sylfaenol yn y cyfnod presennol, gan sicrhau y gall cenedlaethau'r dyfodol edrych ymlaen at yr un ansawdd bywyd.~~ ~~Mae tair 'colofn' o ddatblygiad cynaliadwy sydd wedi'u rhyng-gysylltu gyda'i gilydd, ac mae angen eu hystyried gyda'i gilydd er mwyn cael datblygiad sy'n wirioneddol gynaliadwy:~~ ~~AMGYLCHEDDOL~~ ~~CYMDEITHASOL~~ ~~ECONOMAIDD~~
NMC 79	7.2.3	***Diwygio i symleiddio'r Cynllun:*** ~~Mae Polisi Cynllunio Cymru (2014) yn rhoi'r egwyddorion sy'n sail i ymagwedd y Llywodraeth i bolisi cynllunio ar gyfer datblygiad cynaliadwy ac yn adlewyrchu'r egwyddorion mae'n disgwyl i bawb sy'n rhan o'r system gynllunio lynu wrtho. Gan fod y Cynllun yn declyn allweddol i gyflawni'r amcan hon, mae angen polisi strategol trawsfwaol i hyrwyddo datblygiad cynaliadwy yn ei holl ffurfiau ym mhob rhan o ardal y Cynllun. Caiff manylion o ran sut dylid gweithredu'r amcanion a nodir yn y Polisi Strategol ei egluro mewn cyfres o bolisïau strategol eraill ac mewn cyfres o bolisïau manwl, a fydd yn dweud beth fydd y gofynion manwl perthnasol o ran cyflawni'r amcanion.~~

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi
NMC 80	7.2.4	***Diwygio i symleiddio'r Cynllun:*** ~~Bydd y Cynllun yn darparu cyfarwyddyd ar sut bydd yr ardal yn cyfrannu at amcanion cenedlaethol ac Ewropeaidd i leihau allyriadau carbon, sy'n un o brif achosion cynhesu byd eang. Rhaid i ni geisio lliniaru a lleihau effeithiau newid hinsawdd yn ogystal ag addasu i'r effeithiau sy'n cael eu rhagweld ac rydym yn debygol o'u gweld yn y dyfodol. Bydd y Cynllun yn ceisio, ymysg pethau eraill, cefnogi mesurau rheoli carbon, gan gynnwys cael cymaint ag sy'n bosibl o ddatblygiad ynni adnewyddadwy a charbon isel, cefnogi trosi i economi carbon isel, cefnogi gwelliannau sy'n effeithlon gydag ynni ar gyfer adeiladau sy'n bodoli'n barod ac sydd angen caniatâd cynllunio ac osgoi datblygiad amhriodol mewn rhannau lle mae risg llifogydd. Mae'r polisïau yma'n sicrhau bod newid hinsawdd yn cael sylw fel thema trosfwol.~~
NMC 81	PS 5	***Dileu maen prawf 1 ac maen prawf 15 i osgoi ailadrodd meini prawf ym Mholisi PCYFF 1 a Pholisi PCYFF 4:*** **POLISI STRATEGOL PS 5: DATBLYGU CYNALIADWY** **Cefnogir datblygiadau ble gellid dangos eu bod yn gyson ag egwyddorion datblygu cynaliadwy. Dylai bob cynnig:** ~~**1.** Gydymffurfio â pholisi ac arweiniad cynllunio cenedlaethol yn unol â PCYFF 1;~~ **2. Lliniaru'r hyn sy'n peri newid hinsawdd ac addasu i'r effeithiau hynny sy'n anochel yn unol â Pholisi Strategol PS 6;** **3. Rhoi blaenoriaeth i ddefnyddio tir ac isadeiledd yn effeithiol, gan flaenoriaethu ailddefnyddio tir ac adeiladau a ddefnyddiwyd o'r blaen lle bynnag bo hynny'n bosib oddi mewn i ffiniau datblygu'r Ganolfan Isranbarthol, y Canolfannau Gwasanaeth Trefol a Lleol, Pentrefi neu yn y mannau mwyaf priodol y tu allan iddynt yn unol â Pholisi Strategol PS 15, PS 10 a PS 11;** **4. Hyrwyddo Canolfannau a Phentrefi mwy hunangynhaliol drwy gyfrannu at gymunedau cytbwys sy'n cael eu cefnogi gan ddigonedd o wasanaethau; gweithgareddau diwylliannol, celfyddydol, chwaraeon ac adloniant; ystod amrywiol o gyfleoedd gwaith; isadeiledd ffisegol a chymdeithasol a dewis o ddulliau teithio;** **5. Gwarchod, cefnogi a hyrwyddo defnydd o'r iaith Gymraeg yn unol â Pholisi Strategol PS 1;** **6. Cadw a gwella ansawdd asedau'r amgylchedd adeiledig a hanesyddol (gan gynnwys eu gosodiad), gwella'r ddealltwriaeth**

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi
		ohonynt, y gwerthfawrogiad ohonynt am eu cyfraniad cymdeithasol ac economaidd a gwneud defnydd cynaliadwy ohonynt yn unol â Pholisi Strategol PS17; **7. Gwarchod a gwella ansawdd yr amgylchedd naturiol, ei dirwedd a'i asedau bioamrywiaeth, gan gynnwys eu deall a'u gwerthfawrogi am y cyfraniad cymdeithasol ac economaidd y maent yn eu darparu yn unol â Pholisi Strategol PS16.** **8. Lleihau'r effaith ar adnoddau lleol, osgoi llygredd ac ymgorffori egwyddorion adeiladu cynaliadwy er mwyn cyfrannu tuag at gadwraeth ac effeithlonrwydd ynni; defnyddio ynni adnewyddadwy; lleihau / ailgylchu gwastraff; defnyddio deunyddiau o ffynonellau cynaliadwy; a diogelu ansawdd y pridd ;** **9. Lleihau faint o ddŵr a ddefnyddir ac a wastreffir; lleihau'r effaith ar adnoddau dŵr ac ar ansawdd y dŵr; rheoli perygl llifogydd ac uchafu'r defnydd o gynlluniau draenio cynaliadwy a dilyn amcanion Cynllun Rheoli Bas Afonydd Gorllewin Cymru.** **Pan fo hynny'n briodol, dylai cynigion hefyd:** **10. Ddiwallu anghenion y boblogaeth leol drwy gydol eu hoes o ran ansawdd, y mathau o ddaliadaeth a fforddiadwyedd unedau tai yn unol â Pholisi Strategol PS 13;** **11. Hyrwyddo economi leol amrywiol ac ymatebol, sy'n annog buddsoddiad ac sy'n gallu cynnal ein Canolfannau, Pentrefi ac ardaloedd gwledig yn unol â Pholisi Strategol PS 10;** **12. Cefnogi'r economi leol a busnesau lleol drwy ddarparu cyfleoedd ar gyfer dysgu gydol oes a datblygu sgiliau yn unol â Pholisi Strategol PS 10;** **13. Lleihau'r angen i deithio gyda thrafnidiaeth breifat ac annog cyfleoedd i bob defnyddiwr deithio yn ôl y gofyn ac mor aml â phosib drwy ddefnyddio dulliau amgen, gan roi pwyslais arbennig ar gerdded, beicio a defnyddio cludiant cyhoeddus yn unol â Pholisi Strategol PS 4;** **14. Hyrwyddo safonau dylunio uchel sy'n gwneud cyfraniad cadarnhaol i'r ardal leol, mannau hygyrch sy'n medru ymateb i ofynion y dyfodol ac sy'n lleihau trosedd, ymddygiad gwrthgymdeithasol ac ofni trosedd yn unol â Pholisi Manwl PCYFF 2.** ~~***15.*** **Hyrwyddo cyd-leoli datblygiadau er mwyn optimeiddio cyfleoedd ar gyfer ynni adnewyddadwy ble'n berthnasol.~~

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi
NMC 82	PS 6	***Dileu meini prawf er mwyn osgoi ailadrodd meini prawf mewn polisïau eraill ac i wella eglurder:*** **POLISI STRATEGOL PS 6: LLINIARU EFFEITHIAU NEWID HINSAWDD AC ADDASU IDDYNT** **I leddfu effeithiau newid hinsawdd caniateir cynigion os ellir dangos eu bod wedi rhoi ystyriaeth lawn i'r hyn a ganlyn ac wedi ymateb yn briodol iddynt:** **1. yr hierarchaeth ynni:** **i. Lleihau'r galw am ynni;** **ii. Effeithlonrwydd ynni;** **iii. Defnyddio technolegau ynni carbon isel neu ynni di-garbon lle bo hynny'n ymarferol, yn hyfyw ac yn gyson â'r angen i ymgysylltu â chymunedau a'u cynnwys; gwarchod mwynderau gweledol, yr amgylchedd naturiol, adeiledig a hanesyddol a gwarchod y tirlun.** **2. lleihau allyriadau nwyon tŷ gwydr, cynorthwyo i leihau gwastraff ac annog teithio trwy ddulliau eraill yn hytrach na'r car.** **I addasu i effeithiau newid hinsawdd, caniateir cynigion dim ond pan ellir dangos gyda thystiolaeth briodol eu bod wedi rhoi ystyriaeth lawn i'r hyn a ganlyn ac wedi ymateb yn briodol iddynt:** **3. Gweithredu mesurau rheoli dŵr cynaliadwy yn unol ag amcanion Cynllun Rheoli Basnau Afonydd Gorllewin Cymru;** **4. Eu lleoli draw o ardaloedd lle mae perygl llifogydd, gyda'r nod o leihau'r risg llifogydd cyffredinol o fewn ardal y Cynllun ac ardaloedd y tu allan iddi, gan ystyried risg llifogydd 100 mlynedd datblygiadau preswyl, a risg llifogydd 75 mlynedd datblygiadau nad ydynt yn breswyl, oni bai gallir dangos yn glir nad oes unrhyw risg yn bodoli neu fod modd rheoli'r risg hwnnw ~~(yn unol â Pholisi PCYFF1)~~;** **5. Gallu gwrthsefyll effeithiau newid hinsawdd cymaint â phosib oherwydd ei safonau dylunio cynaliadwy uchel; lleoliad, gosodiad a dulliau adeiladu cynaliadwy (yn unol â Pholisi PCYFF 2);** **6. Diogelu tir amaethyddol gorau a mwyaf amlbwrpas, hyrwyddo rhandiroedd, cefnogi cyfleoedd i gynhyrchu bwyd yn lleol ac amaethu lleol er mwyn lleihau cyfraniad yr ardal i filltiroedd bwyd;** ~~**7.** Darparu mesurau rheoli carbon ychwanegol megis cysgod naturiol a dulliau oeri naturiol a darparu rhwydweithiau o~~

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi
		~~isadeiledd 'gwyrdd' a phlannu coed er mwyn gwneud iawn am yr allyriadau CO_2 (yn unol â Pholisi PCYFF4);~~ **8. Sicrhau nad yw gallu tirweddau, amgylcheddau a rhywogaethau i addasu i effeithiau niweidiol newid hinsawdd yn cael eu heffeithio a bod amgylcheddau cydadferol yn cael eu darparu pan fo angen;** **9. Anelu at y safon uchaf bosib o ran effeithlonrwydd dŵr a gweithredu mesurau eraill i wrthsefyll sychder, cynnal y llif dŵr a chynnal neu wella ansawdd dŵr gan gynnwys defnyddio systemau draenio cynaliadwy (yn unol â Pholisi PCYFF 5);** ~~**10.** Gwarchod y pridd er mwyn sicrhau gallir gwrthsefyll effeithiau newid hinsawdd.~~
NMC 83	Polisi Newydd	***Cynnwys polisi newydd i ddilyn Polisi PS 6 i nodi rôl ffiniau datblygu fel ffocws ar gyfer rhan fwyaf o ddatblygu:*** **Polisi Newydd – Ffiniau Datblygu** **Mae'r Cynllun yn adnabod Ffiniau Datblygu ar gyfer y Ganolfan Isranbarthol, Canolfannau Gwasanaeth Trefol, Canolfannau Gwasanaeth Lleol, Pentrefi Gwasanaeth a Phentrefi Lleol/ Gwledig/ Arfordirol. Caniateir cynigion du mewn Ffiniau Datblygu yn unol â pholisïau a chynigion y Cynllun yma, polisïau cynllunio cenedlaethol ac ystyriaethau cynllunio perthnasol eraill.** **Tu allan i ffiniau datblygu bydd cynigion yn cael eu gwrthod oni bai eu bod yn unol â pholisïau penodol yn y Cynllun hwn neu bolisïau cynllunio cenedlaethol neu bod y cynnig yn dangos bod ei leoliad yng nghefn gwlad yn hanfodol.**
NMC 84	Paragraff newydd 7.2.4a	***Cynnwys testun eglurhad i ddilyn y polisi newydd am rôl ffiniau datblygu:*** **Eglurhad - Cafodd ffiniau datblygu eu hadnabod ar gyfer pob math o anheddle yn y Cynllun ar wahân i Glystyrau. Mae sawl polisi yn y Cynllun yn cyfeirio datblygiad newydd i safleoedd neu adeiladau tu mewn i'r ffiniau datblygu. Mae'r ffiniau datblygu yn:** **i. gwahardd datblygiad amhriodol rhag lleoli yng nghefn gwlad;** **ii. rhoi arweiniad pendant ac eglurder o ran lle gallir cefnogi eithriadau, e.e. polisi eithrio gwledig yn union ar ymyl y ffiniau datblygu;** **iii. gwahardd aneddleoedd rhag ymuno a'i gilydd ac yn gwahardd patrwm datblygu tameidiog;** **iv. adnabod llefydd lle gallai datblygiad ddigwydd; a**

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi
		v. <u>hyrwyddo defnydd effeithiol a phriodol o dir ac adeiladau.</u>
NMC 85	Paragraff newydd 7.2.4b	***Cynnwys ail baragraff yn y testun eglurhaol i ddilyn y polisi newydd am rôl ffiniau datblygu:*** <u>**Mae gweddill ardal y Cynllun sydd du allan i'r Ffiniau Datblygu yn cynnwys Clystyrau, datblygiadau tameidiog a chefn gwlad agored. Mae datblygiad yng ngweddill ardal y Cynllun yn destun mwy o reolaeth ac yn cael ei gyfyngu gan fwyaf i ddatblygiad sydd angen lleoliad yng nghefn gwlad neu sy'n cwrdd â galw gwledig lleol, yn cefnogi arallgyfeirio gwledig neu gynaliadwyedd cefn gwlad.**</u>
NMC 86	Paragraff newydd 7.2.4c	***Cynnwys trydydd paragraff yn y testun eglurhaol i ddilyn y polisi newydd am rôl ffiniau datblygu:*** <u>**O fewn y cyd-destun o warchod cefn gwlad, mae'r polisi yma, fodd bynnag, yn cydnabod bod angen rhai mathau o ddatblygu os ydi'r cynllun am gyfarch anghenion cymdeithasol, economaidd neu amgylcheddol yr ardal. Os ydi datblygiad yn dderbyniol mewn egwyddor, bydd y Polisi yma a Pholisïau manwl eraill yn y Cynllun a pholisïau cynllunio cenedlaethol yn sicrhau na fydd datblygiad yn bygwth neu ddifrodi rhinweddau cefn gwlad ardal y Cynllun.**</u>
NMC 87	PCYFF 1	***Dileu maen prawf 3 oherwydd bod polisi newydd sy'n ymwneud a ffiniau datblygu yn ei ddisodli a dileu meini prawf 8, 9, 10, 12, ac 13 oherwydd bod y materion yn destun Polisi PCYFF 2, Polisi TRA 4 a Pholisi PS 6, yn y drefn honno:*** **POLISI PCYFF 1: MEINI PRAWF DATBLYGU** **Rhaid i gynnig dangos ei fod yn cydymffurfio gyda:** **1. holl bolisïau perthnasol yn y Cynllun;** **2. pholisïau a chanllawiau cynllunio cenedlaethol;**

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi
		Dylai cynigion: ~~3. roi blaenoriaeth i safleoedd y tu mewn i ffiniau datblygu neu ffurf adeiledig y clystyrau cydnabyddedig restrir yn y goeden aneddleoedd a welir ym Mholisi Strategol PS15 oni bai fod lleoliad gwledig yn hanfodol neu os oes angen am leoliad penodol, yn ddarostyngedig i ystyriaethau cynllunio perthnasol;~~ **4.** ~~Rhaid i gynnig~~ **gwneud y defnydd gorau o dir, gan gynnwys dwysedd o 30 uned byw o leiaf yr hectar o ran datblygiadau preswyl (oni bai bod yna amgylchiadau lleol neu gyfyngiadau ar y safle sy'n pennu dwysedd is);** **5.** ~~Rhaid i gynnig~~ **ymgorffori gofod mwynderol ar gyfer ei feddianwyr presennol ac yn y dyfodol;** **6.** ~~Rhaid i gynnig rhoi sylw i gynhyrchu, trin a gwaredu gwastraff~~ **gynnwys darpariaeth ar gyfer storio, ailgylchu a rheoli gwastraff yn ystod y cyfnod adeiladu a chyfnod meddianaeth;** **7.** ~~Rhaid i gynnig~~ **gynnwys, lle mae hynny'n berthnasol, ddarpariaeth ar gyfer trin a chael gwared â rhywogaethau ymwthiol yn effeithiol;** **Yn ychwanegol, gwrthodir cynigion os fyddant yn cael effaith andwyol sylweddol ar:** ~~**8.** Golygfeydd cyhoeddus amlwg i mewn, allan, neu ar draws unrhyw anheddle neu ardal cefn gwlad agored;~~ **9.** ~~fynediad cerbydol i'r rhwydwaith priffyrdd ac ohono ac ar isadeiledd cludiant cyhoeddus, beicio a cherddwyr (yn unol â Pholisi TRA4);~~ ~~**10.** y rhwydwaith priffyrdd o ganlyniad i faint neu'r math o draffig a grëir gan y cynnig (yn unol â Pholisi TRA4);~~ **11. iechyd, diogelwch neu fwynderau meddianwyr eiddo lleol, defnyddiau tir neu eiddo arall neu nodweddion yr ardal leol oherwydd mwy o weithgareddau, aflonyddwch, dirgryniad, sŵn, llwch, mygdarth, sbwriel, dreiniau, llygredd golau, neu ffurfiau eraill o lygredd neu aflonyddwch;** ~~**12.** ansawdd dŵr daear neu ddŵr wyneb;~~ ~~**13.** dir amaethyddol gorau a mwyaf amlbwrpas;~~ **14. dir sydd wedi cael ei ddynodi ar gyfer datblygiadau eraill.**

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi
NMC 88	PCYFF 2	***Dileu meini prawf 4, 7 ac 11 i osgoi ailadrodd meini prawf sydd ym Mholisi PCYFF 4, Polisi AMG 2 & AMG 4:*** **POLISI PCYFF 2: DYLUNIO A SIAPIO LLE** **Bydd disgwyl i bob cynnig arddangos dyluniad o ansawdd uchel sy'n rhoi ystyriaeth lawn i gyd-destun yr amgylchedd naturiol, hanesyddol ac adeiledig ac sy'n cyfrannu at greu llefydd deniadol a chynaliadwy. Rhoddir cefnogaeth arbennig i ddyluniad arloesol sydd yn arddangos effeithlonrwydd ynni.** **Caniateir cynigion, gan gynnwys estyniadau a newidiadau i adeiladau a strwythurau presennol dim ond os ellir cydymffurfio gyda'r meini prawf canlynol os ydynt yn berthnasol:** **1. Eu bod yn ychwanegu at ac yn gwella cymeriad ac ymddangosiad y safle, yr adeilad neu'r ardal o ran y gosodiad, yr ymddangosiad, y raddfa, yr uchder, y màs a'r driniaeth i'r drychiadau;** **2. Eu bod yn parchu cyd-destun y safle a'i le yn y dirwedd leol, gan gynnwys ei effaith ar brif fynedfeydd i mewn i Wynedd neu Ynys Môn, ei effaith ar y strydwedd a'r dreftadaeth hanesyddol a diwylliannol leol a'i fod yn ystyried topograffi'r safle yn ogystal â phrif nenlenni neu gefnau;** **3. Eu bod yn defnyddio deunyddiau sy'n briodol i'r hyn sydd o'u hamgylch ac yn ymgorffori tirlunio meddal a chaled a sgrinio pan fo hynny'n briodol, yn unol â Pholisi PCYFF3;** ~~4. Caiff nodweddion lleol pwysig (gan gynnwys adeiladau, ardaloedd mwynder, mannau gwyrdd ac isadeiledd gwyrdd, bioamrywiaeth a chysylltedd ecolegol) eu cadw a'u gwella cymaint ag y bo modd, yn unol â Pholisi PCYFF3;~~ **5. Eu bod yn cyflawni ac yn creu lleoedd diogel a lleoedd cyhoeddus sy'n ddeniadol ac yn ystyried egwyddorion 'Diogelu trwy Ddylunio' (gan gynnwys, pan fo hynny'n briodol, goruchwyliaeth naturiol, gweledegd, amgylcheddau wedi'u goleuo'n dda ac ardaloedd o symudiadau cyhoeddus);** **6. Eu bod yn chwarae rôl lawn wrth gyflawni a gwella rhwydwaith cludiant a chyfathrebu diogel ac integredig gan hyrwyddo buddion cerddwyr, beicwyr a chludiant cyhoeddus a sicrhau cysylltiadau gyda'r gymuned sy'n bodoli o'i amgylch;** ~~7. Eu bod yn defnyddio adnoddau, gan gynnwys tir ac ynni, mor effeithiol â phosib drwy:~~ ~~i. Wneud y defnydd gorau a mwyaf effeithiol o'r tir sydd ar gael drwy fod o ddwysedd priodol gan ystyried cymeriad ac ymddangosiad yr ardal;~~

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi
		~~ii. Dim yn atal y defnydd rhesymol o dir arall sydd gyfochrog oherwydd gosodiad a ffurf y datblygiad;~~ ~~iii. Datblygu safleoedd tir llwyd yn hytrach na thir glas lle bo'n bosib;~~ **iv.** ~~Isafu pa mor agored yw adeiladau i elfennau'r tywydd wrth fanteisio i'r eithaf ar ynni haul~~ **8. Bod eu systemau draenio wedi'u dylunio i gyfyngu rhediad dŵr wyneb a pherygl risg llifogydd ac atal llygredd;** **9. Bod gosodiad a dyluniad y datblygiad yn cyflawni dyluniad cynhwysol drwy sicrhau amgylcheddau lle nad oes rhwystrau; sy'n galluogi mynediad i bawb ac sy'n cynnig darpariaeth lawn i bobl ag anableddau;** **10. Eu bod yn cynnwys isadeiledd ar gyfer telegyfathrebu a gwybodaeth gyfoes, os yw hynny'n ymarferol;** ~~11. Bod y cynllun yn hawdd i'w ddeall gan greu naws am le;~~ **12. Eu bod yn annog i wyneb datblygiadau ar lefel daear fod yn rhai bywiog os nad ydynt yn ddatblygiad preswyl.** ***13.*** **Mae'n helpu creu amgylcheddau iach a bywiog, ac yn ystyried iechyd a lles defnyddwyr y dyfodol.**
NMC 89	PCYFF 3	***Diwygio maen prawf 1 i egluro sut bydd asesiadau gwahanol yn cael eu cymhwyso a dileu cyfeiriad at asesiadau eraill er mwyn gwella eglurder*** **POLISI PCYFF 3: DYLUNIO A THIRWEDDU** **Dylai pob cynnig integreiddio gyda'r hyn sydd o'i gwmpas. Gwrthodir cynigion na fyddant yn dangos (trwy ddefnyddio dulliau sy'n gyson a natur, lleoliad a graddfa'r datblygiad arfaethedig) sut roddwyd ystyriaeth i faterion tirweddu o'r cychwyn fel rhan o'r cynnig dylunio. Dylai'r cynllun tirlunio, lle'n berthnasol:** **1. Ddangos sut mae'r datblygiad arfaethedig <u>wedi rhoi sylw i'r</u> ~~yn cydymffurfio gyda'r~~ Asesiad Cymeriad Ardal Tirwedd neu'r Asesiad Cymeriad Morlun berthnasol ~~neu asesiadau manwl eraill a fabwysiadwyd gan yr Awdurdod Cynllunio Lleol~~;** **2. Ddangos sut mae'r datblygiad arfaethedig yn parchu cyfuchlinau naturiol y dirwedd;** **3. Dangos sut mae'r datblygiad arfaethedig yn parchu ac yn amddiffyn golygfeydd lleol a strategol;** **4. Parchu, cadw ac ychwanegu at unrhyw nodweddion naturiol cadarnhaol sy'n bodoli, neu dirweddau neu unrhyw nodweddion eraill ar y safle;** **5. Adnabod coed, gwrychoedd, cyrsiau dŵr a nodweddion topograffi i gael eu cadw;** **6. Rhoi cyfiawnhad dros amgylchiadau lle nad oes modd osgoi tynnu / colli coed, gwrychoedd, cyrsiau dŵr a nodweddion**

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi
		topograffi gan gyflwyno manylion o'r hyn a roir yn eu lle; **7. Darparu manylion unrhyw dirweddu newydd arfaethedig yn ogystal â rhaglen o waith plannu graddol;** **8. Dangos bod unrhyw blannu newydd arfaethedig yn cynnwys rhywogaethau planhigion a choed cynhenid lleol yn bennaf ac nad yw'n cynnwys unrhyw rywogaethau ymwthiol estron;** **9. Sicrhau bod y detholiad o rywogaethau a lleoliad y plannu yn caniatáu i goed dyfu i'w huchder aeddfed heb beri niwed i adeiladau, gwasanaethau nac unrhyw blannu arall gerllaw; a** **10. Darparu tirlunio ar wynebau hydraidd caled.**
NMC 90	PCYFF 4	***Disodli Polisi PCYFF 4 gyda Pholisi amgen i roi eglurder yn nhermau disgwyliadau adeg cais cynllunio:*** ~~POLISI PCYFF4: RHEOLI CARBON~~ ~~Dylai datblygwyr roi ystyriaeth ofalus i'r mesur rheoli carbon mwyaf priodol, neu grŵp o fesurau, ar gychwyn cynllun datblygu. Gallai hwn fod yn fesur unigol neu'n gyfuniad o fesurau effeithlonrwydd ynni ac ynni adnewyddadwy. Fe ddylid defnyddio'r dechnoleg sydd fwyaf priodol i'r safle a'r ardal o gwmpas. Ym mhob achos, fe ddylai'r cynlluniau fod o'r ansawdd esthetig uchaf yn unol â Pholisi PCYFF2 gan roi ystyriaeth i'r effeithiau cronnus posib o gyfuniad o fesurau rheoli carbon.~~ ~~Gall asesiad ynni helpu i adnabod yr opsiynau rheoli carbon mwyaf priodol ar gyfer datblygiad a dylid ymgymryd ag ef cyn penderfynu ar y dull fwyaf addas i'w gymryd. Rhestrir yr opsiynau posib ar gyfer effeithlonrwydd ynni a chynhyrchiad ynni adnewyddadwy isod:~~ ~~Opsiynau posib am effeithlonrwydd ynni:~~ ~~1. Adeiladau newydd~~ ~~i. Effeithlonrwydd ynni ffabrig yr adeilad (gan gynnwys cragen yr adeilad sy'n cynnwys y nenfwd, waliau, ffenestri, lloriau, toeau, sylfeini a drysau);~~ ~~ii. Dyluniad goddefol (yn cynnwys golau naturiol, oeri goddefol a chynhesu solar goddefol).~~

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi
		~~2. Adeiladau presennol~~ ~~i. Uwchraddio elfennau presennol yn yr adeilad megis drysau, lloriau, toeau, waliau a ffenestri.~~ ~~Opsiynau posib am ynni adnewyddadwy:~~ ~~Biomas, pympiau gwres (aer, daear a dŵr), solar photovoltaic, solar thermal, morol, gwastraff, dŵr a gwynt, yn cynnwys cyfarpar micro-gynhyrchu a chyfarpar sy'n sefyll ar ei ben ei hun.~~ ~~Nid yw'r rhestr o fesurau effeithlonrwydd ynni ac ynni adnewyddadwy yn gynhwysfawr ac maent yn debygol o esblygu wrth i'r dechnoleg wella mewn technegau rheoli carbon.~~ ~~Caniateir cynigion rheoli carbon os gallir cydymffurfio gyda'r meini prawf canlynol:~~ ~~3. Rhaid i fesurau rheoli carbon:~~ ~~i. Weddu gyda chymeriad ac edrychiad adeiladau a'r hyn sydd o'u cwmpas, yn enwedig wrth ymdrin ag adeiladau yn yr amgylchedd hanesyddol;~~ ~~ii. Weddu gyda chymeriad ac edrychiad y dirwedd o amgylch;~~ ~~iii. Fod yn sympathetig i safleoedd gwarchod natur a bywyd gwyllt.~~ ~~4. Ni ddylai mesurau rheoli carbon:~~ ~~i. Beryglu a/neu ddifrodi cyfanrwydd pensaernïol/ hanesyddol adeiladau;~~ ~~ii. Effeithio'n andwyol ar fwynderau preswyl.~~ ~~5. Disgwylir i gynlluniau sy'n cynnwys cyfarpar technoleg adnewyddadwy ddangos mesurau lliniaru priodol yn ogystal â mesurau cildroi priodol.~~ ~~6. Rhaid rhoi manylion defnyddio mesurau rheoli carbon mewn Datganiadau Dylunio a Mynediad atodol gyda chyfeiriad at ddull hierarchaidd Nodyn Cyngor Technegol 12: Dylunio o leihau carbon ac allyriadau nwyon tŷ gwydr eraill sydd yn gysylltiedig gyda datblygiad.~~

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi
		~~Pan fyddo'n briodol, bydd y Cyngor yn ystyried gosod amod cynllunio ar ganiatâd a roddir i dechnolegau adnewyddadwy i sicrhau bod yr holl gyfarpar yn cael ei symud oddi yno ar ddiwedd hyd oes y cyfarpar, a bod unrhyw ran o ffabrig yr adeilad yr effeithiwyd arno yn cael ei drwsio os oes angen.~~ **Polisi PCYFF 4 Rheoli Carbon** **Bydd angen i ddatblygiadau ddangos sut roddwyd sylw i'r goeden ynni ym Mholisi PS 6 a manteisio i'r eithaf ar y cyfraniad o dechnoleg ynni adnewyddadwy neu garbon isel i fodloni gofynion y cynnig am drydan a gwres.** **Pan fo hynny'n briodol, cefnogir cyd-leoli datblygiadau er mwyn optimeiddio cyfleoedd ar gyfer cysylltu gyda chyfarpar ynni adnewyddadwy neu garbon isel.** **Bydd yn ofynnol i ddatblygiad preswyl ar safleoedd ar gyfer 100 o unedau tai neu fwy a datblygiad dibreswyl o 1,000 metr sgwâr neu fwy cyflwyno Asesiad Ynni Adnewyddol cynhwysfawr i benderfynu ar y posibilrwydd neu beidio, gan gynnwys ystyriaethau hyfywdra, o ymgorffori cynllun cyfarpar ynni adnewyddadwy neu garbon isel a / neu, lle bo'n briodol, gysylltu â thechnoleg ynni adnewyddadwy neu garbon isel. Disgwylir i'r Asesiad gyfarch yr ystyriaethau canlynol:** **1. Dyluniad ynni effeithlon - dylai datblygiad fanteisio i'r eithaf ar effeithlonrwydd ynni drwy ddyluniad, gosodiad, cyfeiriadedd, a defnydd o dechnegau eraill o ymgorffori dulliau ynni effeithlon; a** **2. Dichonoldeb ynni adnewyddadwy - asesiad llawn o ddichonoldeb yr holl dechnolegau ynni adnewyddadwy posibl y gellid eu cynnwys ar y safle. Ar gyfer yr ateb a ddewisir, dylid darparu manylion ar:** **i. Yr ynni a gynhyrchir a'r CO^2 a arbedir;** **ii. Capasiti a maint y dechnoleg arfaethedig**

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi
		iii. **<u>Lleoliad y dechnoleg wedi'i farcio ar gynlluniau safle.</u>**
NMC 91	7.2.14 – 7.2.20	***Dileu'r eglurhad cyfredol i Bolisi PCYFF 4 yn gyfan gwbwl a'i ddisodli gyda thestun newydd (gweler NMC 92 a NMC 93 isod) er mwyn bod yn gyson efo'r polisi newydd:*** ~~Mae newid hinsawdd, sy'n cael ei achosi gan lefelau uwch o nwyon tŷ gwydr, yn peri her sylweddol i ardal y cynllun. Mae'r effeithiau a ragwelir ar gyfer newid hinsawdd yn cynnwys hafau poethach a sychach, a gaeafau gwlypach. Mae patrwm glawiad yn debygol o ddisgyn mewn stormydd mwy garw.~~ ~~Er na all y Cynllun gael fawr o effaith ar lefelau CO_2 ledled y byd, gall gael effaith sylweddol yn lleol trwy sicrhau bod allyriadau carbon o ddatblygiadau newydd yn gyfyngedig i'r cyfanswm ymarferol lleiaf posib.~~ ~~Mae'n bwysig bod datblygiadau newydd yn ymateb i'r heriau yn sgil newid hinsawdd. Dylai rhan o'r ymateb hwn gynnwys ystyriaeth i reoli carbon mewn ceisiadau am adeiladau newydd, gan gynnwys mesurau effeithlonrwydd ynni ac ynni adnewyddadwy.~~ ~~Mae gan adeiladau presennol rôl i'w chwarae hefyd o ran lleihau ôl troed carbon ardal y cynllun, ac anogir gosod mesurau rheoli carbon priodol mewn adeiladau sydd eisoes yn sefyll.~~ ~~Mae rheoli carbon yn golygu mesur a rheoli allyriadau nwyon tŷ gwydr sydd wedi'u cynnwys ym Mhrotocol Kyoto. Caiff y nwyon tŷ gwydr eu trosi fesurau cyfatebol CO_2 i benderfynu ar ostyngiadau mewn allyriadau.~~ ~~Mae mesurau rheoli carbon, sy'n cynnwys technolegau effeithlonrwydd ynni a thechnolegau adnewyddadwy, yn hanfodol wrth~~

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi
		~~helpu i leihau ôl troed carbon ardal y cynllun, a chânt eu hargymell yn gryf wrth adeiladu adeiladau newydd ac wrth osod mesurau o'r fath mewn adeiladau sydd eisoes yn sefyll. Caiff cynlluniau sy'n cynnwys mesurau rheoli carbon eu cefnogi, cyn belled â'u bod o'r safon uchaf o ran dyluniad a pherfformiad ynni.~~ ~~Anogir agwedd neu ddull holistaidd at reoli carbon, a gellir defnyddio'r dull ar gyfer amrediad eang o fesurau technoleg adnewyddadwy ac effeithlonrwydd ynni. Dylid rhoi ystyriaeth i berfformiad ynni cyffredinol cragen yr adeilad ar gychwyn cynllun ar gyfer datblygu~~.
NMC 92	7.2.14 Paragraff newydd	***Cynnwys testun newydd i gefnogi Polisi PCYFF 4:*** **Mae'n bwysig bod datblygiad newydd yn ymateb i'r heriau yn sgil newid hinsawdd. Dylai rhan o'r ymateb hwn gynnwys ystyriaeth i reoli carbon mewn ceisiadau am adeiladau newydd, gan gynnwys mesurau effeithlonrwydd ynni ac ynni adnewyddadwy. Mae gan adeiladau presennol rôl i'w chwarae hefyd ac anogir gosod mesurau rheoli carbon priodol mewn adeiladu sy'n bodoli'n barod.**
NMC 93	7.2.15 Paragraff newydd	***Cynnwys testun newydd i gefnogi Polisi PCYFF 4:*** **Mae'r "Astudiaeth Cyfleoedd Ynni Adnewyddadwy - tuag at dargedau ynni adnewyddadwy" (2016) wedi asesu'r capasiti ar gyfer ynni technolegau ynni adnewyddadwy a charbon isel yn ardal y Cynllun. Anogir datblygwyr i edrych i mewn i bob agwedd o allu ardal y Cynllun i gyfrannu i leihau allyriadau carbon y wlad. Nid oes angen caniatâd cynllunio ar gyfer rhai technolegau micro-generadid o dan y Gorchymyn Hawliau Datblygu Cyffredinol. Awgrymir bod ymgeisydd yn edrych ar ran 40 a rhan 43 o'r Gorchymyn ac yn cymryd mantais o'r gwasanaeth rhoi cyngor cyn cyflwyno cais cynllunio sydd ar gael oddi wrth y Cynghorau.**

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi
NMC 94	7.2.24	***Dileu'r testun sy'n disgrifio llythyr y Gweinidog a'r bwriad i ymgymryd â gwaith ymchwil a'i ddisodli efo testun gwahanol i adlewyrchu'r sefyllfa gyfredol:*** Yn 2012 fe gafodd Astudiaethau Capasiti Ynni Adnewyddadwy eu paratoi ar gyfer (Sir) Gwynedd ac Ynys Môn i asesu'r capasiti posibl ar gyfer ffynonellau ynni adnewyddadwy. Pwrpas yr Astudiaethau oedd cynorthwyo'r Cynghorau i ddeall yr adnoddau oedd yn bosibl oddi wrth y gwahanol dechnolegau ynni adnewyddadwy. Fe fu'r Astudiaethau'n ystyried nifer o dechnolegau ar y tir e.e. gwynt ar y tir, pŵer dŵr, biomas. Roedd yr astudiaethau'n cydnabod technolegau yn y môr, ond nid yw'r rheiny'n cyfrannu at ffigyrau capasiti ynni adnewyddadwy ardal y Cynllun. **Cafodd yr Astudiaethau eu diweddaru yn ystod 2016 (Astudiaeth Cyfleoedd Ynni Adnewyddadwy - tuag at dargedau ynni adnewyddadwy".** ~~Yn Medi 2015 fe ddaru Lywodraeth Cymru gyflwyno diweddariad i 'arweiniad Ymarferol: Cynllunio ar gyfer Ynni Adnewyddadwy a Charbon Isel – Llawlyfr i Gynllunwyr'. Mae'r llawlyfr yn cynnwys adran ar sut i asesu'r potensial ar gyfer datblygu ffermydd solar. Hefyd mae'n rhoi cyngor ynghylch troi'r asesiadau ynni adnewyddadwy yn bolisïau. Cafwyd llythyr dyddiedig y 10 Rhagfyr 2015 gan Y Gweinidog Cyfoeth Naturiol yn datgan ei ddisgwyliad ar gyfer polisïau ynni mewn CDLl. Mae'n disgwyl dynodiadau neu adnabod ardaloedd chwilio ar raddfa awdurdod lleol (5MW i 25MW) ar gyfer ynni adnewyddadwy neu dechnolegau carbon isel. Yng ngoleuni hyn mae'r Cynghorau wedi comisiynu gwaith ychwanegol i ganfod unrhyw ardaloedd posib ar gyfer datblygiadau ffermydd solar. Yn ogystal bydd asesiad yn erbyn Astudiaeth Asesiad Sensitifrwydd a Chapasiti Tirweddau yn canfod os oes unrhyw ardal graddfa awdurdod lleol y dylid ei adnabod o fewn y Cynllun.~~ **Mae'r Astudiaethau yn amcangyfrif ar hyn o bryd darperir tua 37.8% o ofynion trydan gan drydan adnewyddadwy. Fodd bynnag, er bod galw gwres yn sylweddol, nid oes unrhyw dystiolaeth o unrhyw gyflenwad gwres adnewyddadwy yn yr ardal hyd yma.**
NMC 95	7.2.24a Paragraff newydd	***Ychwanegu testun newydd i roi trosolwg o gasgliadau'r astudiaethau o ran cyfleoedd technoleg ynni adnewyddadwy:*** **Mae cyfuniad o'r Astudiaeth Cyfleoedd Ynni Adnewyddadwy (2016), Astudiaeth Ynni Adnewyddadwy (2016) ac Astudiaeth Asesiad Sensitifrwydd a Chapasiti Tirweddau (2014) wedi adnabod, ar lefel uchel, llefydd o fewn ardal y Cynllun lle mae yna Ardaloedd Cyfleoedd ar gyfer Ffermydd PV Solar. Bydd yr ardaloedd yma yn gymorth i ddatblygwyr wrth chwilio am safleoedd.**

<table>
<tr><th>Rhif NMC</th><th>Polisi/Para /Map</th><th>Newid Materion sy'n Codi</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td><u>Mewn perthynas â Ffermydd Gwynt, oherwydd materion capasiti a sensitifrwydd y dirwedd, casglwyd nad oes modd adnabod unrhyw ardaloedd cyfleoedd. Mae'r Astudiaeth Cyfleoedd Ynni Adnewyddadwy hefyd yn adnabod y cyfraniadau posib gallai Gwynedd (y Sir) ac Ynys Môn eu gwneud tuag at gwrdd â thargedau cenedlaethol trwy ddefnyddio gwynt ar y tir (cyfleoedd pellach trwy ficro gynhyrchu), ynni hydro, solar, treuliad anerobig, ynni o wastraff, biomas a llanw. Dyma'r tabl am y cyfleoedd posib:</u> ~~Fe welodd yr Astudiaethau, tra bod gan ardal y Cynllun adnodd naturiol uchel ar gyfer ynni adnewyddadwy, fod hefyd nifer fawr o dirweddau yn rhai o ansawdd uchel, sy'n lleihau beth mae modd ei ddefnyddio. Mae'r Polisi Strategol a ganlyn yn rhoi fframwaith cadarnhaol ar gyfer darparu ynni o ffynonellau adnewyddadwy.~~</td></tr>
<tr><td>NMC 96</td><td>Tabl newydd`</td><td>Cynnwys tabl sy'n rhoi cyfleodd o dan senarios gwahanol i gynhyrchu trydan adnewyddadwy:

<u>Tabl 12A – Potensial Trydan Adnewyddadwy ar gyfer 2026</u>

<table>
<tr><th><u>Technoleg Ynni</u></th><th><u>Capasiti Presennol mewn lle (MWe)</u></th><th><u>Capasiti Posib (MWe)</u></th><th><u>Ynni Presennol a Gynhyrchir (GWh)</u></th><th><u>Potensial Ychwanegol ar gyfer Cynhyrchu Ynni (GWh)</u></th><th><u>Canran i'w ddarparu erbyn 2026</u></th><th><u>Cyfanswm Ychwanegol Posib ar gyfer Ynni Adnewyddadwy a Ddarperir erbyn 2026 (GWh)</u></th></tr>
<tr><td><u>Ynni Gwynt ar y Tir</u></td><td><u>45.7</u></td><td><u>119.5</u></td><td><u>108</u></td><td><u>104.6</u></td><td><u>0.5%</u></td><td><u>0.5</u></td></tr>
<tr><td><u>Ynni Hydro</u></td><td><u>60.3</u></td><td><u>3.9</u></td><td><u>195.5</u></td><td><u>3.9</u></td><td><u>100%</u></td><td><u>3.9</u></td></tr>
<tr><td><u>Solar</u></td><td><u>53.6</u></td><td><u>331.1</u></td><td><u>46.9</u></td><td><u>289.2</u></td><td><u>7%</u></td><td><u>20.3</u></td></tr>
</table></td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>Rhif NMC</th><th>Polisi/Para /Map</th><th>Newid Materion sy'n Codi</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td>
<table>
<tr><td><u>Treulio Anaerobig</u></td><td><u>0</u></td><td><u>11</u></td><td><u>0</u></td><td><u>80.6</u></td><td><u>24.8%</u></td><td><u>20</u></td></tr>
<tr><td><u>Ynni o Wastraff (GST) & (GMaD)</u></td><td><u>0</u></td><td><u>4.6</u></td><td><u>0</u></td><td><u>36.4</u></td><td><u>0%</u></td><td><u>0</u></td></tr>
<tr><td><u>Biomas</u></td><td><u>0</u></td><td><u>328</u></td><td><u>0</u></td><td><u>2,586</u></td><td><u>74%</u></td><td><u>1,913</u></td></tr>
<tr><td><u>Llanw</u></td><td><u>0</u></td><td><u>220</u></td><td><u>0</u></td><td><u>481.8</u></td><td><u>60%</u></td><td><u>289</u></td></tr>
<tr><td><u>CYFANSWM</u></td><td><u>159.6</u></td><td><u>1,018.1</u></td><td><u>350.4</u></td><td><u>3,582.5</u></td><td><u>62.7%</u></td><td><u>2,246.7</u></td></tr>
<tr><td colspan="6"><u>Rhagamcanion Galw am Drydan (2026)</u></td><td><u>923.6</u></td></tr>
<tr><td colspan="6"><u>Canran o Gyfraniad Ynni Adnewyddadwy o'r Galw am Drydan</u></td><td><u>243%</u></td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td>NMC 97</td><td>Tabl newydd</td><td>Cynnwys tabl sy'n rhoi cyfleodd o dan senarios gwahanol i gynhyrchu gwres adnewyddadwy:

<u>Tabl 12B Crynodeb o Gyfraniad Thermal Adnewyddadwy</u></td></tr>
</table>

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi						
		Technoleg Ynni	**Capasiti Presennol mewnlle (MWt)**	**Capasiti Posib (MWt)**	**Ynni Presennol a Gynhyrchir (GWh)**	**Potensial Ychwanegol ar gyfer Cynhyrchu Ynni (GWh)**	**Canran i'w ddarparu erbyn 2026**	**Cyfanswm Ychwanegol Posib ar gyfer Ynni Adnewyddol a Ddarperir erbyn 2026 (GWh)**
		Micro gynhyrchu	**Gwybodaeth ddim ar gael yn rhwydd ar lefel Technoleg unigol**	**469**	**Gwybodaeth ddim ar gael yn rhwydd ar lefel Technoleg unigol**	**796.2**	**1.08%**	**8.62**
		Treulio Anaerobig		**6.9**		**27.4**	**28%**	**7.675**
		Ynni o Wastraff (GST) & (GMaD)		**9.3**		**40.7**	**0%**	**0**
		Biomas		**60.5**		**264.7**	**13.8%**	**36.5**
		Cyfanswm	**12.4**	**545.7**	**Anhysbys**	**1,129**	**4.67%**	**52.795**
		Rhagamcanion Galw am Nwy (2026)						**647.2**
		Canran o Gyfraniad Ynni Adnewyddol o'r Galw am Wres (darperir ar hyn o bryd gan Nwy)						**8.2%**

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi
NMC 98	Paragraff newydd 7.2.24b	***Cynnwys paragraff newydd ar ôl y tablau i roi targedau ynni adnewyddadwy o fewn ardal y Cynllun:*** **Mae'r tablau uchod yn cynnwys ffigurau galw a'r cyfle ar gyfer Sir Gwynedd gyfan. Er mwyn adnabod ffigwr ar gyfer ardal y Cynllun, mae math a lleoliad y technolegau wedi'u hystyried. Mae'r ffigurau yn y tablau wedi'u haddasu i adlewyrchu'r ffaith bod cynllun biomas mawr (h.y. cynllun Orthios) wedi ei leoli yng Nghaergybi, Ynys Môn, ac mae yna gyfyngiadau ar gyfleoedd llanw ar hyd arfordir Parc Cenedlaethol Eryri. Oherwydd hynny, cofnodir y lefel o gyfleoedd gan y technolegau hyn ar gyfer ardal y Cynllun. Mewn perthynas â thechnolegau eraill, ystyrir ei bod hi'n rhesymol i gymryd i ystyriaeth y ffaith bod cyfran o boblogaeth ardal y Cynllun (10.4%) yn byw o fewn y Parc Cenedlaethol. Cafodd y lefel yma o ostyngiad ei gymhwyso i ffigurau galw a ragwelir. Ar y sail hon nod y Cynllun felly yw hwyluso datblygiad ynni adnewyddadwy i fynd i'r afael â 271% o anghenion trydan a 8.1% o anghenion gwresogi ardal y Cynllun erbyn 2026.**
NMC 99	Paragraff newydd 7.2.24c	***Cynnwys paragraff newydd i ddisgrifio'r fframwaith bolisi i hyrwyddo technoleg ynni adnewyddadwy, yn ddarostyngedig i ffactorau allanol sydd tu draw i'r Cynllun:*** **Edrychwyd ar yr holl adnoddau a chyfleoedd efo'i gilydd er mwyn cael dealltwriaeth o'r ynni adnewyddadwy potensial yn y ddwy Sir. Mae Polisi PS 7, Polisi ADN 1, Polisi ADN 1A, Polisi ADN 2 yn ogystal â Pholisi PCYFF 4 gyda'i gilydd yn rhoi fframwaith i hyrwyddo'r defnydd o dechnoleg ynni adnewyddadwy neu garbon isel fel rhan o ddatblygiadau unigol neu trwy gael cyfarpar ar wahân. Bydd monitro'r polisïau yma yn dangos sut mae'r Cynllun yn cyfrannu i gwrdd â gofynion cenedlaethol. Bydd angen cadw mewn cof y bydd faint allir ei gyflawni yn dibynnu yn y pen draw ar ffactorau allanol, e.e. polisi cenedlaethol, newid ymddygiad aelwydydd.**
NMC 100	PS 7	***Diwygio tesun trwy ddileu'r cyfeiriad at lety preswyl a gwyliau o faen prawf 2i oherwydd nad yw ei gynnwys yn gyson â Pholisi PS 16, a diwygio maen prawf 2ii i gyfeirio at lety gwyliau er mwyn tynnu sylw at bwysigrwydd mwynderau ymwelwyr sy'n meddiannu eiddo tra maent ar eu gwyliau yn ardal y Cynllun:***

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi
		POLISI STRATEGOL PS 7: TECHNOLEG ADNEWYDDADWY **Bydd y Cynghorau'n ceisio sicrhau bod ardal y Cynllun yn cyflawni ei botensial fel ardal arweiniol ar gyfer mentrau wedi'u seilio ar dechnolegau adnewyddadwy neu garbon isel lle bynnag y bydd hynny'n ymarferol a hyfyw trwy hybu:** **1. technolegau ynni adnewyddol fel rhan o gynigion fydd yn cefnogi cynhyrchu ynni o ffynonellau amrywiol sy'n cynnwys, biomas, morol, gwastraff, dŵr, daear, haul, a ffynonellau gwynt, gan gynnwys micro gynhyrchu;** **2. datblygiad technoleg ynni adnewyddol ar ben ei hun** **Caiff hyn ei gyfarch trwy:** **3. sicrhau nad yw cyfarpar mewn ardaloedd wedi'u cynnwys o dan ddynodiadau tirwedd ryngwladol neu genedlaethol ac i'w gweld tu draw i'w ffiniau, neu ardaloedd o werth lleol ar gyfer y dirwedd, yn unol â Pholisi Strategol PS 16, ddim, yn unigol neu gyda'i gilydd, yn cyfaddawdu amcanion y dynodiadau, yn enwedig o ran cymeriad y dirwedd a'r ~~yr~~ effaith weledol ~~ac amwynder preswyl a mwynder tai a ddefnyddir gan ymwelwyr ar eu gwyliau~~;** **4. sicrhau nad yw cyfarpar ~~arsefydliadau~~ yn unol â PS 16, yn cyfaddawdu amcanion dynodiadau cadwraeth natur ryngwladol, genedlaethol a lleol unai'n unigol neu'n gronnus;** **5. cefnogi gosod cyfarpar tu allan i ardaloedd wedi'u dynodi, cyn belled nad yw'r cyfarpar yn achosi niwed sylweddol y gellir ei brofi i gymeriad y dirwedd, bioamrywiaeth, amwynder preswyl neu lety gwyliau, ~~a mwynder tai a ddefnyddir gan ymwelwyr ar eu gwyliau,~~ naill ai yn unigol neu gyda'i gilydd.** **I leihau effaith gweledol gwifrau newydd uwchben yn gysylltiedig efo fath gyfarpar, yn enwedig mewn mannau sensitif, fe ddylid gosod y gwifrau tan ddaear os na fod hyn yn achosi niwed sylweddol i ddiddordebau cydnabyddedig eraill neu hyfywedd y bwriad, na ellid ei negyddu neu liniaru.**

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi
NMC 101	ADN 1	***Diwygio meini prawf 2 & 3 i gael gwared â chyfeiriad i osodiad AGT er mwyn adlewyrchu polisi a chanllawiau cynllunio cenedlaethol yn well; diwygio meini prawf i & ii er mwyn adlewyrchu'r lefel uwch o warchodaeth a roddir i ddynodiadau lleol, cenedlaethol a rhyngwladol; egluro'r berthynas efo'r tabl teipoleg, h.y. mai'r elfen uchder a maint y deipoleg yw'r penderfynydd:*** **POLISI ADN 1: YNNI GWYNT AR Y TIR** **Gwrthodir unrhyw ffermydd gwynt / tyrbinau gwynt ar Raddfa Fawr neu Fawr Iawn yn ardal y Cynllun.** **Caniateir cynigion tyrbinau gwynt eraill ar y tir yn amodol ar asesiad o'u heffeithiau amgylcheddol a chynaladwyedd:** **1. Caniateir ffermydd gwynt / tyrbinau gwynt ar Raddfa Ganolig ar safleoedd tir llwyd trefol / diwydiannol yn unig neu pan mae'r cynigion yn ymwneud ag ail bweru ffermydd gwynt / tyrbinau gwynt presennol.** **2. Caniateir cynigion tyrbinau gwynt ar Raddfa Ficro a Bychan y tu allan i'r AHNE, ATA ac ar yr amod nad ydynt yn cael effaith andwyol sylweddol ar osodiad yr AHNE, ~~ATA,~~ Parc Cenedlaethol a Safle Treftadaeth y Byd.** **3. Yn yr AHNE a'r ATA ac ar safleoedd sy'n effeithio ar osodiad yr AHNE, ~~ATA~~, Parc Cenedlaethol Eryri a Safle Treftadaeth y Byd, dim ond datblygiadau tyrbinau gwynt ar Raddfa Ddomestig sy'n perthnasu'n dda gydag aneddleoedd/ adeiladau presennol fydd yn cael eu caniatáu.** **Dylai pob cynnig gydymffurfio gyda'r meini prawf canlynol:** **i. ~~ni fydd y cynnig yn cael effaith annerbyniol ar fwynderau gweledol neu gymeriad y dirwedd drwy: nifer, graddfa, maint, dyluniad a gosodiad tyrbinau gwynt ac isadeiledd cysylltiedig yn enwedig mewn ardaloedd sydd wedi'u dynodi oherwydd eu gwerth hanesyddol neu werth y dirwedd;~~** **ii. ~~ni fydd y cynnig yn arwain at niwed i fioamrywiaeth yn cynnwys safleoedd a rhywogaethau wedi'u gwarchod yn statudol, yn enwedig ystlumod ac adar;~~** **bod holl effeithiau ar gymeriad y dirwedd, asedau treftadaeth ac adnoddau naturiol wedi'i lliniaru yn ddigonol, gan sicrhau bod nodweddion arbennig holl ddynodiadau tirwedd, bioamrywiaeth a threftadaeth lleol, cenedlaethol a rhyngwladol, gan gynnwys, lle bo'n briodol, yn eu gosodiadau yn cael eu diogelu neu eu gwella;**

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi
		iii. ni fydd y cynnig yn arwain at niwed sylweddol i ddiogelwch neu fwynderau derbynyddion sensitif yn cynnwys effaith gan sŵn, taflu cysgod ac effaith ar iechyd cyhoeddus, ac ni fydd yn cael effaith annerbyniol ar ddiogelwch ffyrdd, rheilffyrdd nac awyrennau. **iv. ni fydd cynnig yn arwain at niwed sylweddol i fwynderau gweledol preswyl trigolion cyfagos;** **v. ni fydd y cynnig yn arwain at ymyrraeth electromagnetig annerbyniol â chyfarpar cyfathrebu, systemau rheoli radar neu draffig awyr, systemau cyfathrebu'r gwasanaethau brys neu systemau telegyfathrebu eraill;** **vi. ni fydd y datblygiad yn cael effeithiau cronnus annerbyniol mewn perthynas â thyrbinau gwynt presennol, ~~y rhai sydd wedi'u gweithredu~~ a'r rhai sydd â chaniatâd, ac unrhyw nodweddion amlwg eraill yn y dirwedd;** **vii. ar ddiwedd oes weithredol y cyfleuster, bydd tyrbinau gwynt ac isadeiledd cysylltiedig yn cael eu tynnu i lawr yn unol â chynllun adfer y tir ac ol-ofal a gyflwynir i a'i cytuno gan yr Awdurdod Cynllunio Lleol ~~chytunir ar gynllun adfer tir ac ôl-ofal priodol~~.** **Lle bo angen, dylid hysbysu cynigion gan Asesiad Effaith Tirwedd a Gweledol.** **Caiff cynnig ei ystyried fel un sy'n syrthio i'r deipoleg ~~categori~~ sy'n cynrychioli'r math mwyaf (uchder a graddfa) o'r hyn y mae'n gymwys ar ei gyfer.**
NMC 102	7.2.27	***Cynnwys testun newydd i egluro amcan y Cynllun:*** **Y nod allweddol yw sicrhau bod datblygiad yn gymesur ac wedi'i leoli'n briodol yn y dirwedd.** Comisiynwyd Astudiaeth Capasiti a Sensitifrwydd y Dirwedd yn Ynys Môn, Gwynedd a Pharc Cenedlaethol Eryri i gyfeirio datblygiadau megis ynni gwynt ar y tir i lefydd priodol drwy adnabod a gwarchod ardaloedd sensitif ac arbennig rhag datblygiadau amhriodol.

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi
NMC 103	7.2.30 – 7.2.33	***Dileu paragraffau i symleiddio'r eglurhad, gan osgoi ail-adrodd meini prawf yn y Polisi:*** ~~Daeth yr astudiaeth i'r casgliad nad oes unrhyw gapasiti ar gyfer datblygiadau ynni gwynt yn yr AHNE a'r ATA nac ardaloedd sy'n cyfrannu at eu gosodiad ac eithrio datblygiadau ar raddfa ddomestig nad ydynt yn digwydd yn aml iawn a ddylai berthnasu'n dda gydag aneddleoedd/adeiladau presennol. Mae gosodiad y Parc Cenedlaethol a Safle Treftadaeth y Byd yn cyfyngu capasiti/graddfa datblygiadau yn y fath leoliadau.~~ ~~Ceir potensial ar gyfer naill ai datblygiadau ar Raddfa Ficro neu Fychan, fel y'u diffinnir yn y tabl isod, ar gyfer ardaloedd y tu allan i'r AHNE, ATA neu mewn gosodiad lleoliadau sensitif.~~ ~~Bydd ffermydd / tyrbinau gwynt ar Raddfa Ganolig yn cael eu cyfyngu i ddatblygiadau ar safleoedd tir llwyd trefol / diwydiannol priodol neu ar yr amod bod yna gyfiawnhad priodol dros gynllun ail bweru ar gyfer fferm / melin **tyrbin** wynt presennol.~~ ~~Oherwydd nad oes unrhyw Ardal Chwilio Strategol wedi'i nodi yn yr ardal, ni fydd unrhyw ffermydd / melinau **tyrbinau** gwynt ar Raddfa Fawr neu Fawr Iawn yn cael eu cefnogi.~~
NMC 104	7.2.33a	***Cynnwys paragraff amgen i egluro'r tabl teipoleg:*** **Mae'r tabl isod yn nodi'r deipoleg tyrbin gwynt sy'n cael eu defnyddio i gategoreiddio maint (uchder a graddfa) y datblygiad o ran y posibilrwydd iddo fod yn dderbyniol ar gyfer ei leoliad arfaethedig yn y dirwedd. Er gwybodaeth ceir manylion hefyd o'r allbwn dangosol ar gyfer pob categori.**

<table>
<tr><th>Rhif NMC</th><th>Polisi/Para /Map</th><th>Newid Materion sy'n Codi</th></tr>
<tr><td>NMC 105</td><td>Tabl 13</td><td>Diwygio'r tabl teipoleg er mwyn eglurder:

Tabl 13 : y deipoleg tyrbin gwynt a ddefnyddir ym mholisi ADN 1

<table>
<tr><th>Teipoleg Felin Wynt</th><th>Allbwn Dangosol (categori allbwn eang)</th><th>Meini Prawf Atodol <u>(i'w ddarllen ochr yn ochr â Pholisi ADN 1)</u>

(yn bodloni un neu fwy o'r meini prawf hyn)
(yn pennu p'un a yw'r deipoleg hon yn gymwys neu p'un a oes angen un fwy)</th></tr>
<tr><td>DOMESTIG</td><td>Dan 10kW</td><td>• Ceisiadau am tyrbinau gwynt unigol
• tyrbin gwynt yn mesur hyd at 15m i frig y llafn
• Gall y tyrbin gwynt fod wedi'i gosod ar do neu bolyn</td></tr>
<tr><td>MICRO</td><td>dan 50kW</td><td>• Ceisiadau am un neu ddwy felin wynt
• tyrbin gwynt yn mesur hyd at 20m i frig y llafn</td></tr>
</table>
</td></tr>
</table>

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi				
			BYCHAN	dan 5MW	• Hyd at dri thyrbin **g**wynt o ran nifer • tyrbinau gwynt yn mesur hyd at 50m i frig y llafn • Yn cael eu hystyried fel grŵp bychan	
			CANOLIG	dros 5MW a hyd at 25MW	• Hyd at naw tyrbin **g**wynt o ran nifer • tyrbinau gwynt yn mesur hyd at 80m i frig y llafn • Yn cael eu hystyried fel grŵp mawr	
			MAWR	dros 25MW	• Deg neu fwy o dyrbinau gwynt o ran nifer • tyrbinau gwynt yn mesur hyd at 110m i frig y llafn • Yn cael ei ystyried fel fferm wynt ar raddfa fawr	
			MAWR IAWN	Dros 25MW	• tyrbinau gwynt yn mesur dros 110m i frig y llafn • Yn cael ei ystyried fel fferm wynt ar raddfa fawr iawn	

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi
NMC 106	7.2.34	***Dileu er mwyn gwella eglurder:*** ~~Anogir prosiectau cymunedol mewn lleoliadau priodol. Bydd yr ACLl yn ceisio negodi Manteision i'r Gymuned o ran datblygiadau ffermydd / tyrbinau gwynt fel modd o wneud iawn neu ddigolledu am effeithiau ar y gymuned.~~
NMC 107	7.2.36	***Dileu er mwyn gwella eglurder:*** ~~Dylid rhoi ystyriaeth i bolisïau eraill o fewn y cynllun yn enwedig y rhai hynny mewn perthynas â'r amgylchedd naturiol a hanesyddol. Bydd Canllawiau Cynllunio Atodol yn cael ei gyhoeddi i roi arweiniad ar y mater.~~
NMC 108	Paragraff newydd 7.2.38a	***Cynnwys paragraff newydd ar ôl tabl 14 i ddisgrifio'r gwahanol fathau o fudd cymunedol:*** **Mae profiad wedi dangos bod posibilrwydd am gyfleoedd i gyflawni buddion cymunedol drwy ddatblygiadau tyrbinau gwynt. Gall rhai buddion gael eu cyfiawnhau fel lliniaru effeithiau datblygu drwy'r broses gynllunio, e.e. gwelliannau i'r seilwaith priffyrdd a chreu neu reoli cynefinoedd bywyd gwyllt. Yn ogystal, gall datblygiad arwain at fudd nad yw'n uniongyrchol gysylltiedig â'r broses gynllunio, e.e. taliad ariannol blynyddol i'r gymuned neu ymrwymiad gan y datblygwr i ddefnyddio llafur lleol lle bynnag y bo modd.**
NMC 109	Paragraff newydd 7.2.38b	***Cynnwys paragraff ychwanegol i egluro bydd polisïau eraill yn y Cynllun yn berthnasol hefyd ac y caiff Canllaw Cynllunio Atodol ei baratoi:*** **Dylid rhoi ystyriaeth i bolisïau eraill o fewn y Cynllun yn enwedig y rhai hynny mewn perthynas â'r amgylchedd naturiol a hanesyddol. Bydd Canllawiau Cynllunio Atodol yn cael ei gyhoeddi i roi arweiniad ar leoli datblygiad ynni adnewyddadwy ar wahân.**

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi
NMC 110	Polisi newydd ADN 1A	***Cynnwys polisi newydd i roi fframwaith ar gyfer cyfarch cynigion am ynni solar PV:*** **POLISI ADN 1A: YNNI PV SOLAR** **Dylai cynigion am Ffermydd PV Solar o 5MW neu fwy cael eu cyfeirio tuag at ardaloedd chwilio posib a ddangosir ar y Map Cynigion. Dim ond mewn amgylchiadau eithriadol pan fydd angen am gynllun a ellir ei gyfiawnhau'n dderbyniol a phan fo amgylchiadau lleoliadol penodol am leoli datblygiad, fydd datblygiadau ar y raddfa yma mewn ardaloedd eraill yn cael eu cefnogi.** **Caniateir cynigion am Ffermydd PV Solar o 5MW neu gynlluniau solar eraill hyd at 5MW os gallir cydymffurfio gyda'r meini prawf isod:** **1. Bod holl effeithiau ar gymeriad y dirwedd, asedau treftadaeth ac adnoddau naturiol wedi'i lliniaru yn ddigonol, gan sicrhau bod nodweddion arbennig holl ddynodiadau tirwedd, bioamrywiaeth a threftadaeth lleol, cenedlaethol a rhyngwladol, gan gynnwys, lle bo'n briodol, yn eu gosoadiadau yn cael eu diogelu neu eu gwella;** **2. Ni fydd y cynnig yn arwain at niwed sylweddol i ddiogelwch neu fwynderau derbynyddion sensitif yn cynnwys effaith gan fflachio a llacharedd ac ni fydd yn cael effaith annerbyniol ar ddiogelwch ffyrdd, rheilffyrdd nac awyrennau;** **3. Ni fydd y cynnig yn arwain at niwed sylweddol i fwynderau gweledol preswyl trigolion cyfagos;** **4. Ni fydd y cynnig yn cael effeithiau cronnus annerbyniol mewn perthynas â ffermydd PV solar cyfredol a'r rhai sydd â chaniatâd, ac unrhyw nodweddion amlwg eraill yn y dirwedd;** **5. Ar ddiwedd oes weithredol y cyfleuster, bydd y paneli a'r isadeiledd cysylltiedig yn cael eu tynnu i lawr yn unol â chynllun adfer y tir ac ol-ofal a gyflwynir i a'i gytuno gan yr Awdurdod Cynllunio Lleol;** 6. **Bod Cynllun Rheoli Amgylcheddol Adeiladu (CRhAA) yn cael ei gyflwyno i ddangos bod unrhyw effeithiau negyddol posib a gyfyd yn ystod y cyfnodau adeiladu a dadgomisiynu yn cael eu hosgoi.**

<table>
<tr><th>Rhif NMC</th><th>Polisi/Para /Map</th><th>Newid Materion sy'n Codi</th></tr>
<tr><td>NMC 111</td><td>7.2.38c

Paragraff newydd</td><td>Cynnwys paragraff newydd fel eglurhad i Bolisi Newydd ADN 1A:

<u>Eglurhad</u>

<u>Comisiynwyd yr Astudiaeth ar y potensial am ffermydd PV solar yn Ardaloedd Cynllunio Gwynedd ac Ynys Môn i adnabod ardaloedd chwilio posib. Roedd yn seiliedig ar y fethodoleg a amlinellir yn Cynllunio ar gyfer Ynni Adnewyddadwy a Charbon Isel – Llawlyfr i Gynllunwyr (2015) gan Lywodraeth Cymru.</u></td></tr>
<tr><td>NMC 112</td><td>7.2.38ch

Paragraff newydd</td><td>Cynnwys paragraff newydd fel eglurhad i Bolisi Newydd ADN 1A:

<u>Yn seiliedig ar asesiad lefel strategol, nododd ardaloedd cyfleodd posib sydd gyda'r posibilrwydd ar gyfer cynlluniau 5MW neu fwy. Fel ardaloedd chwilio, dim ond arwydd o adnoddau ynni solar o fewn ardal Cynllun mae'r ardaloedd a nodwyd yn darparu yn hytrach na meysydd penodol o dir a ddiogelir ar gyfer datblygu ynni haul. Cafodd yr ardaloedd chwilio eu hadnabod drwy fapio adnoddau posib ynni solar (yn seiliedig ar lethr a chyfeiriadedd tir) a drwy ddileu'r cyfyngiadau allweddol o ran datblygu ynni solar. Nododd yr Astudiaeth 11 ardal posib. Oherwydd materion yn ymwneud â sensitifrwydd a chapasiti'r dirwedd gall rhai o'r ardaloedd yma ond gael datblygiad 5MW neu fwy trwy gael 2 neu fwy o gynlluniau ar wahân, yn ddarostyngedig i ystyriaeth o ardrawiad cronnol posib. Mae'r tabl canlynol yn nodi'r ardaloedd a ddangosir ar y Mapiau Cynigion.</u></td></tr>
<tr><td>NMC 113</td><td>Tabl newydd</td><td>Cynnwys tabl i enwi'r safleoedd cyfleoedd posib a ddangosir ar y Mapiau Cynigion:

<u>Tabl 14A : Safleoedd Cyfle Posib</u>

<table>
<tr><th><u>Rhif yr ardal Cyfle Posib</u></th><th><u>Lleoliad yr ardal (Anheddle Agosaf)</u></th><th><u>Cyfanswm Arwynebedd y Safle (Ha)</u></th></tr>
</table>
</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>Rhif NMC</th><th>Polisi/Para /Map</th><th>Newid Materion sy'n Codi</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td>
<table>
<tr><td><u>S1</u></td><td><u>Rhoslan</u></td><td><u>117.3</u></td></tr>
<tr><td><u>S2</u></td><td><u>Rhoslan</u></td><td><u>90.9</u></td></tr>
<tr><td><u>S3</u></td><td><u>Llangefni</u></td><td><u>14.4</u></td></tr>
<tr><td><u>S4</u></td><td><u>Pentraeth</u></td><td><u>13.2</u></td></tr>
<tr><td><u>S5</u></td><td><u>Pentraeth</u></td><td><u>27.0</u></td></tr>
<tr><td><u>S6</u></td><td><u>Gwalchmai</u></td><td><u>54.9</u></td></tr>
<tr><td><u>S7</u></td><td><u>Gwalchmai</u></td><td><u>44.1</u></td></tr>
<tr><td><u>S8</u></td><td><u>Llanddeusant</u></td><td><u>126.7</u></td></tr>
<tr><td><u>S9</u></td><td><u>Llanddeusant</u></td><td><u>19.3</u></td></tr>
<tr><td><u>S10</u></td><td><u>Caergeiliog</u></td><td><u>115.0</u></td></tr>
<tr><td><u>S11</u></td><td><u>Caergeiliog</u></td><td><u>12.3</u></td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td>NMC 114</td><td>7.2.38d

Paragraff newydd</td><td>Cynnwys testun er mwyn sicrhau eglurder:

<u>O fewn yr ardaloedd cyfleoedd posib bydd angen i ymgeiswyr ymgymryd â gwaith mireinio pellach i adnabod cyfleoedd penodol ar gyfer cynigion datblygu manwl ac i ystyried eu haddasrwydd a chapasiti ynni adnewyddadwy gallir ei gynhyrchu. Bydd angen i gynigion manwl yn yr ardaloedd cyfleoedd posib ac ar unrhyw safle arall yn ardal y Cynllun ddangos eu bod yn cydymffurfio gyda'r meini prawf yn y Polisi a pholisïau perthnasol eraill.</u></td></tr>
<tr><td>NMC 115</td><td>ADN 2</td><td>Diwygio'r Polisi er mwyn iddo fod yn fwy cyson gyda Pholisi PS 7:

POLISI ADN 2: TECHNOLEG YNNI ADNEWYDDADWY <u>A CHARBON ISEL</u> ARALL

Caniateir cynigion ar gyfer technolegau ynni adnewyddadwy <u>a charbon isel sy'n cyfrannu at ddyfodol carbon isel,</u> heblaw am ynni gwynt <u>neu ffermydd Solar PV os yw'r cynnig yn cydymffurfio gyda'r meini prawf canlynol:</u>

<u>1. bod holl effeithiau ar gymeriad y dirwedd, asedau treftadaeth ac adnoddau naturiol wedi'i lliniaru yn ddigonol, gan sicrhau bod nodweddion arbennig holl ddynodiadau tirwedd, bioamrywiaeth a threftadaeth lleol, cenedlaethol a rhyngwladol,</u></td></tr>
</table>

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi
		gan gynnwys, lle bo'n briodol, yn eu gosoadiadau yn cael eu diogelu neu eu gwella; **2. na fyddai'r cynnig yn cael effaith annerbyniol sylweddol ar fwynderau gweledol;** **3. bod ardrawiad y cynnig yn cael ei liniaru i sicrhau nad oes yna unrhyw effeithiau annerbyniol sylweddol ar fwynderau defnyddiau sensitif cyfagos;** **4. lle'n briodol, na fyddai'r cynnig yn cael effaith annerbyniol sylweddol ar ansawdd a chyflenwad dŵr;** **5. lle'n briodol, defnyddir adeiladau sy'n bodoli'n barod neu dir a ddefnyddiwyd o'r blaen;** **6. ni fydd y datblygiad yn cael effeithiau cronnus annerbyniol mewn perthynas ag unrhyw nodweddion amlwg eraill yn y dirwedd neu'r drefwedd;** **7. lle bo angen, bydd y cyfarpar ac isadeiledd cysylltiedig yn cael eu tynnu oddi ar y safle yn unol â chynllun adfer y tir ac ol-ofal a gyflwynir i a'i gytuno gan yr Awdurdod Cynllunio Lleol.** **Lle bo angen, dylid hysbysu cynigion gan Asesiad Effaith Tirwedd a Gweledol.** ~~**fewn ffiniau datblygu os nad ydynt yn achosi ardrawiad annerbyniol i gymeriad a mwynderau'r ardal.**~~ ~~**Bydd yn ofynnol i gynigion ar raddfa fechan y tu allan i ffiniau datblygu gyfiawnhau'r angen am eu lleoli yn y fath leoliad.**~~ ~~**Caniateir cynigion ar raddfa fawr y tu allan i ffiniau datblygu mewn amgylchiadau eithriadol ble mae angen holl bwysig am y cynllun ac y gallir ei gyfiawnhau'n dderbyniol neu pan fo amgylchiadau lleoliadol penodol am leoli'r datblygiad.**~~ ~~**Ym mhob achos, ni ddylai datblygiad beri difrod annerbyniol i'r tirlun, bioamrywiaeth, archeoleg ac ardaloedd o werth hanesyddol na'u gosodiadau. Yn ogystal, dylid ystyried y posibilrwydd o ardrawiad cronnus technolegau ynni adnewyddadwy.**~~

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi
NMC 116	7.2.39	***Diwygio i sicrhau eglurder o ran sgôp y Polisi:*** Mae'r polisi hwn yn cynnwys amrediad o dechnolegau ynni adnewyddadwy, gan gynnwys: ~~solar,~~ biomas, pympiau gwres o'r ddaear, pŵer trydan dŵr, Gwres a Phŵer Cyfunedig. Nid yw'r polisi hwn yn cynnwys ffermydd gwynt/tyrbinau ar y tir sy'n cael eu cynnwys ym Mholisi ADN 1 **nag ynni solar sy'n cael ei gynnwys o dan Bolisi ADN 1A.**
NMC 117	7.2.41	***Diwygio i sicrhau eglurder o ran sgôp y Polisi:*** **Ar bob graddfa, bydd angen rhoi ystyriaeth gofalus i effeithiau andwyol tebygol a allai godi yn sgil y cynnig. O ran lliniaru, mae angen i gynlluniau gael eu cynllunio'n dda, adlewyrchu amgylchiadau lleol a dangos sut y byddai unrhyw gynlluniau amgylcheddol, cymdeithasol, adnoddau ac effeithiau economaidd wedi'u lleihau i'r eithaf drwy ddewis safle'n ofalus, dylunio, adeiladu, gweithredu a mesurau eraill. Yn hyn o beth, wrth ystyried yr effaith ar y nodweddion eraill a dynodiadau, bydd cynigion angen roi sylw dyledus i ofynion polisïau eraill yn y Cynllun, lle y bo'n berthnasol. Darperir canllawiau pellach ynghylch adnabod ac asesu cynlluniau yn y Canllawiau Cynllunio Atodol ynghylch lleoli datblygiadau ynni adnewyddadwy ar wahân .**~~Wrth ystyried cynigion o fewn ffiniau datblygu bydd ystyriaeth yn cael ei rhoi i'r ardrawiad posib ar fwynderau tir, ciddo a phreswylwyr cyfagos a'r gymuned gyfagos. Ni chaniateir cynigion os byddant yn cael ardrawiad annerbyniol ar archeoleg, ardal cadwraeth neu osodiad ardal gadwraeth, adeiladau rhestredig neu nodweddion eraill neu ardaloedd o werth hanesyddol. Yn unol efo maen prawf 3 o bolisi PS5 Datblygu Cynaliadwy, bydd blaenoriaeth yn cael ei roi tuag at ailddefnyddio tir ac adeiladau a ddefnyddiwyd o'r blaen ar gyfer technoleg ynni adnewyddol.~~
NMC 118	7.2.42	***Dileu er mwyn symleiddio'r eglurhad/ Cynllun:*** ~~Dylai datblygiadau ar Raddfa Fechan y tu allan i ffiniau datblygu gael eu lleoli yn agos at adeiladau a strwythurau sy'n bodoli eisoes a dylid sicrhau na fyddant yn peri niwed annerbyniol i'r dirwedd, bioamrywiaeth, archaeoleg ac ardaloedd o werth hanesyddol neu eu gosodiad.~~

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi
NMC 119	7.2.43	***Dileu er mwyn symleiddio'r eglurhad/ Cynllun:*** ~~Dylai datblygiadau ar Raddfa Fawr y tu allan i ffiniau datblygu roi cyfiawnhad am yr angen i leoli'r datblygiad yng nghefn gwlad agored yn ogystal â pheidio â pheri niwed annerbyniol i'r dirwedd, bioamrywiaeth, archaeoleg ac ardaloedd o werth hanesyddol neu eu gosodiad.~~
NMC 120	7.2.45	***Dileu er mwyn symleiddio'r eglurhad/ Cynllun:*** ~~Comisiynwyd Astudiaeth Capasiti a Sensitifrwydd y Dirwedd yn Ynys Môn, Gwynedd a Pharc Cenedlaethol Eryri i reoli datblygiadau megis datblygiadau ynni PV solar mewn caeau drwy adnabod a gwarchod ardaloedd sensitif ac arbennig rhag datblygiadau amhriodol.~~
NMC 121	7.2.46	***Dileu er mwyn symleiddio'r eglurhad/ Cynllun:*** ~~Mae capasiti dangosol y dirwedd yn yr Astudiaeth Capasiti a Sensitifrwydd yn gymorth i adnabod y math o ddatblygiadau y gellid eu cynnwys o bosib, fodd bynnag, nid yw hyn ynddo'i hun yn awgrymu y bydd ceisiadau cynllunio ar gyfer datblygiadau yn yr ardaloedd hyn yn briodol. Bydd angen ystyried elfennau newidiol eraill megis dynodiadau amgylcheddol a chyfyngiadau technegol, lleoliad, gosodiad a dyluniad penodol ar sail pob achos unigol.~~
NMC 122	7.2.47	***Dileu er mwyn symleiddio'r eglurhad/ Cynllun:*** ~~Mae'r Astudiaeth Capasiti a Sensitifrwydd yn creu nodiadau canllaw penodol ar gyfer pob un math o ddatblygiad er mwyn cynorthwyo i gyfeirio unrhyw ddatblygiad arfaethedig i'r lleoliad mwyaf priodol o ran y dirwedd a'r elfennau gweledol o fewn pob~~

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi
		~~Ardal Cymeriad y Dirwedd (ACD).~~
NMC 123	7.2.48	***Dileu er mwyn symleiddio'r eglurhad/ Cynllun:*** ~~Dylid ystyried yr Astudiaeth Capasiti a Sensitifrwydd mewn perthynas â graddfa posib y datblygiad y gellid ei gynnwys yn y gwahanol Ardaloedd Cymeriad y Dirwedd.~~
NMC 124	ARNA 1	***Diwygio i wella eglurder:*** **POLISI ARNA 1: ARDAL RHEOLI NEWID ARFORDIROL** **Caiff Ardal Rheoli Newid Arfordirol (ARhNA) ei hadnabod yn Atodiad 6.** **<u>Datblygiad Preswyl newydd</u>** **Gwrthodir cynigion am dai newydd, i ail-adeiladu tai, isrannu adeiladau presennol i ddefnydd preswyl neu drosi adeiladau presennol i ddefnydd preswyl yn yr ARhNA.** **<u>Adleoli tai parhaol presennol yng nghefn gwlad</u>** **Caniateir cynigion i adleoli tai parhaol sy'n bodoli yng nghefn gwlad ac sydd wedi'u lleoli yn yr ARhNA a ragwelir y byddant yn cael eu heffeithio gan erydu arfordirol <u>a/ neu risg llifogydd</u> os ellir cydymffurfio gyda'r meini prawf canlynol:** **1. Mae'r datblygiad yn golygu ail-adeiladu tŷ parhaol sy'n cael ei effeithio gan erydiad neu sydd dan fygythiad o erydiad <u>a/ neu risg llifogydd</u> o fewn 20 mlynedd o ddyddiad y cynnig; a** **2. Mae'r tŷ sy'n cael ei adleoli wedi ei leoli pellter priodol i mewn i'r tir o ran yr ARhNA a gwybodaeth arall yn y Cynllun Rheoli Traethlin, a lle byddo'n bosib mae mewn lleoliad sydd:** **i. yn achos tŷ amaethyddol, oddi mewn i ddaliad y fferm neu oddi mewn i neu'n union gerllaw aneddleoedd**

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi
		presennol; neu **ii. oddi mewn i neu'n union gerllaw aneddleoedd presennol yn agos at y lleoliad lle'r oedd yr adeilad gwreiddiol;** **3. Caiff y safle presennol ei glirio a'i wneud yn ddiogel; a** **4. Ni ddylai'r cynnig beri unrhyw effaith andwyol ar y dirwedd, y strydwedd neu'r fioamrywiaeth yn yr ardal.** **<u>Adeiladau dibreswyl newydd</u>** **5. Gwrthodir adeiladau parhaol dibreswyl nad ydynt yn gysylltiedig â defnydd neu adeilad presennol mewn ardaloedd yn yr ARhNA a ragwelir y byddant yn cael eu heffeithio oherwydd perygl–newid arfordirol yn ystod y cyfnod polisi dangosol cyntaf hyd at 2025.** **6. Bydd cynigion am y mathau canlynol o ddatblygiad dibreswyl newydd yn cael eu caniatáu ar safleoedd o fewn yr ARhNA a ragwelir a fydd mewn perygl o newid arfordirol o fewn yr ail gyfnod polisi dangosol (2026 – 2055), yn ddarostyngedig i Asesiad Canlyniadau Llifogydd sy'n cydymffurfio â gofynion TAN15 neu Asesiad Sefydlogrwydd:** **i. datblygiad sy'n gysylltiedig yn uniongyrchol â'r ardal arfordirol (e.e. cytiau traeth, caffis, ystafelloedd te, siopau, llety gwyliau ar osod am gyfnodau byr, safleoedd gwersylla, safleoedd carafanau teithiol, gweithgareddau hamdden), ac** **ii. yn darparu buddion economaidd a chymdeithasol sylweddol i'r gymuned; a** **iii. lle ellir dangos na fydd unrhyw gynnydd yn y risg i fywyd, nac unrhyw risg arwyddocaol i eiddo; ac** **iv. yn destun caniatâd cynllunio sydd naill ai'n cynnwys cyfyngiad amser, a / neu'n cyfyngu'r tymor, fel sy'n briodol.** **7. <u>Caniateir a</u>ilddatblygu neu estyniadau i eiddo dibreswyl presennol neu ddwysáu defnyddiau tir dibreswyl presennol yn yr ARhNA cyn belled ag y ceir Asesiad Canlyniadau Llifogydd sy'n cydymffurfio â gofynion TAN 15 neu Asesiad Sefydlogrwydd sy'n dangos na fydd unrhyw gynnydd yn y risg i fywyd, nac unrhyw risg arwyddocaol i eiddo ac yn amodol ar ganiatâd cynllunio sydd â chyfyngiad amser (pan fo hynny'n briodol) <u>a bod y datblygiad yn cydymffurfio gyda TAN 15 yn ystod</u>**

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi
		<u>cyfnod ei ganiatad</u>; **<u>Estyniadau i dai presennol, cyfleusterau neu wasanaethau neu isadeiledd cymunedol</u>** **Caniateir y mathau canlynol o ddatblygiad yn yr ARhNA, cyn belled ag y ceir Asesiad Canlyniadau Llifogydd sy'n cydymffurfio â gofynion TAN 15 neu Asesiad Sefydlogrwydd:** **8. Estyniadau preswyl cyfyngedig sy'n agos iawn at raddfa'r eiddo presennol ac felly nad ydynt yn peri cynnydd posib yn nifer y bobl sy'n byw yn yr eiddo;** **9. Datblygiad atodol tu mewn i gwrtil tai presennol y mae angen caniatâd cynllunio ar ei gyfer;** **10. Isadeiledd allweddol i'r gymuned, y mae'n rhaid ei leoli yn yr ARhNA i ddarparu'r budd a fwriedir i'r gymuned ehangach ac mae yna gynlluniau clir i reoli effaith newid arfordirol arno a'r gwasanaethau y mae'n eu darparu;** **11. Isadeiledd hanfodol e.e. ffyrdd, cyn belled â bod yna gynlluniau clir i reoli effaith newid arfordirol arno, ac na fydd yn cael effaith andwyol ar gyfraddau newid arfordirol mewn llefydd eraill.** **<u>Cynlluniau amddiffyn arfordirol newydd neu i amnewid rhai blaenorol</u>** **Caniateir cynigion am gynlluniau amddiffyn arfordirol newydd neu gynlluniau sy'n amnewid hen ddarpariaeth, os ellir dangos bod y gwaith yn gyson â'r dull rheoli ar gyfer y wyneb blaen a gyflwynir yn y Cynllun Rheoli Traethlin, ac na fydd yna effaith andwyol faterol ar yr amgylchedd.** **<u>Rheoli datblygiad</u>** **Bydd amodau cynllunio'n cael eu gosod neu caiff rhwymedigaeth gynllunio ei sicrhau pan fydd angen i: gyfyngu oes datblygiad neu ei gyfyngu i ddefnydd tymhorol; tynnu datblygiad sydd â chyfyngiad amser neu dai presennol pan ddaw eu defnydd i ben; adolygu caniatâd cynllunio perthnasol; rheoli meddiannaeth tŷ sy'n cael ei adleoli.**

This page is intentionally left blank

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi
NMC 125	7.3.3	***Cynnwys cyfeiriad at polisiau newydd PS 9A – PS 9C ar ddiwedd y paragraff a dileu'r cyfeiriad i'r Arolygaeth Gynllunio:*** ~~Amlinellir y broses gymeradwyo am orchymyn caniatâd datblygu (sef y ffurf o ganiatâd ar gyfer PIoBC) ym mharagraffau 3.7 – 3.10. Fel y nodwyd yn y paragraffau hynny, er mai'r sawl sy'n penderfynu yw'r Ysgrifennydd Gwladol perthnasol (yn dilyn archwiliad ac argymhelliad gan yr Arolygiaeth Gynllunio), a~~**A**wdurdodau lleol neu gyrff statudol eraill sy'n penderfynu ar ddatblygiad cysylltiedig neu berthnasol nad ydynt yn y prif gais am Orchymyn Caniatâd Datblygu, a bydd polisi cenedlaethol yn ystyriaeth berthnasol fel sy'n briodol. Lle mae datblygiad cysylltiedig neu perthynol yn ymwneud gydag adeiladu neu weithredu Prosiect **Isadeiledd o Bwysigrwydd Cenedlaethol**, bydd y cynigion hyn yn dod o dan Bolisïau Strategol PS8**,** ~~a~~ PS9, **PS9A – PS9C** yn ogystal â pholisïau perthnasol eraill yn y Cynllun.
NMC 126	7.3.4	***Dileu'r cyfeiriad tuag at yr Arolygiaeth Gynllunio a chynnwys cyfeiriad tuag at y Canllawiau Cynllunio Atodol:*** Bydd ~~yr Arolygiaeth Gynllunio'n edrych ar gc~~eisiadau am ddatblygiad Prosiectau Isadeiledd o Bwysigrwydd Cenedlaethol **yn cael eu harchwilio** gan ddefnyddio'r meini prawf ar angen cenedlaethol, buddion ac ardrawiad, fel sydd i'w gweld mewn polisi perthnasol. Ar gyfer isadeiledd ynni, bydd hyn yn cynnwys y Datganiadau Polisi Cenedlaethol (DPC) ar gyfer Isadeiledd Ynni (EN-1- 6). Mae'r DPCau ynni yn amlinellu polisi cenedlaethol yr asesir ac yr archwilir ceisiadau am brosiectau ynni mawr yn eu herbyn. ~~gan yr Arolygiaeth Gynllunio. Yn unol â'r Datganiad Polisi Cenedlaethol, gall yr Arolygiaeth Gynllunio hefyd ystyried~~ **Mae** materion eraill sy'n bwysig a pherthnasol **hefyd** ~~i'w benderfyniadau~~, yn cynnwys y cynllun datblygu defnydd tir presennol, ~~y Cynllun yma pan fydd yn ddigon pwysig fel ystyriaeth gynllunio berthnasol neu fod y Cynllun yn cael ei fabwysiadu,~~ Rhaglen Ynys Ynni Môn, Cynlluniau Rheoli Cyrchfan, Cynllun Sengl Integredig, Canllaw Cynllunio Atodol Gorsaf Niwclear Newydd yn y Wylfa a dogfennau perthnasol eraill. Ar gyfer cais Gorchymyn Caniatâd Datblygu, rôl ddewisol ar y cyfan fydd gan awdurdod lleol o dan y Ddeddf Gynllunio 2008 **(fel y'i diwygiwyd gan Deddf Cymru 2017)**, ond fe fyddant yn cael eu gwahodd i asesu pa mor ddigonol yw'r ymgynghori a'r effeithiau lleol ac adrodd ar y rhain ~~wrth yr Arolygiaeth Gynllunio~~ mewn Adroddiad Ardrawiad Lleol. Yn yr un modd, bydd yn bosibl i geisiadau gael eu gwneud i gyrff statudol eraill**.** ~~Yng Nghymru,~~ Yr awdurdodau cynllunio lleol yw'r awdurdodau penderfynu ar gyfer **ambell** ~~unrhyw~~ ddatblygiad yn gysylltiedig gyda **Phrosiect Wylfa Newydd** ~~'r cais Gorchymyn Rheoli Datblygiad, er enghraifft, llefydd~~

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi
		~~byw i weithwyr adeiladu~~.
NMC 127	7.3.5	***Cynnwys testun ychwanegol er mwyn egluro y gallai fod angen mesurau lliniaru ar gyfer datblygiadau cysylltiedig:*** Bydd graddfa ac ardrawiad **PIoBC a datblygiadau perthynol gael eu lliniaru drwy pecynnau priodol o amodau caniatâd cynllunio, cytundebau cynllunio neu priffyrdd** ~~Prosiect olygu bod angen pecyn priodol a chynhwysfawr o gyfraniadau oddi wrth ddatblygwr er mwyn lliniaru a digolledu am unrhyw lefelau newydd neu fwy o niwed. Bydd y cyfraniadau hyn yn cael eu negodi fel rhan o'r broses gynllunio, yn cynnwys trwy gytundebau Adran 106 a'r Ardoll Isadeiledd Cymunedol, os fydd hwnnw'n cael ei weithredu. Bydd graddfa ac ardrawiad PIoBC yn cael eu lliniaru drwy becyn priodol o amodau caniatâd cynllunio, cytundeb adran 106 a~~ **gofynion GCD, a** derbyniadau Ardoll Seilwaith Cymunedol (os gweithredir atodlen codi tâl ASC).
NMC 128	7.3.6	***Diwygio'r geiriad er mwyn adlewyrchu barn y Cyngor ac er mwyn sicrhau ei fod yn cyd-fynd hefo deddfwriaeth ar arweiniad:*** Yn ogystal, ~~mae'n bosibl y~~ bydd yn ofynnol ~~gan y~~ Cynghorau **annog ddatblygwyr i ystyried** ~~i'r datblygwr~~ ddarparu pecynnau o fuddiannau cymunedol er mwyn cael eu gosod yn erbyn a digolledu'r gymuned am y baich o fod yn lleoliad i'r prosiect. Bydd unrhyw ~~gronfa~~ **becynnau** o'r fath yn cael ei defnyddio i'w rhoi yn erbyn y baich ar yr ardal, ac yn enwi ffyrdd etifeddiaeth posibl o'i ddefnyddio, yn cynnwys isadeiledd cludiant, cymdeithasol, economaidd a chymunedol fyddai o fudd i'r gymuned yn y tymor hir.
NMC 129	7.3.8	***Diwygio'r geiriad er mwyn egluro beth a olygir gan 'buddiannau cymunedol gwirfoddol':*** Taliadau ariannol **neu darpariaeth gwirfoddol eraill** yw'r Taliadau Budd Cymunedol gan ddatblygwr er budd cymunedau sy'n lletya'r datblygiad **sydd ddim yn ymdrin a effaith uniongyrchol y datblygiad a ni ellir eu ystyried i fod yn angenrheidio i wneud y datblygiad yn dderbyniol mewn nhermau cynllunio.** Mae Taliadau Budd Cymunedol **Gwirfoddol** yn wahanol ac yn hollol ar wahân i'r broses gynllunio. Nid ydynt yn ystyriaethau o bwys y gellir eu cymryd i ystyriaeth wrth benderfynu a ddylid rhoi caniatâd neu ymateb yn gadarnhaol neu fel arall i gais i ymgynghori. ~~Ni fwriadwyd i unrhyw daliad a wneir wneud yn iawn am effeithiau uniongyrchol y datblygiad ac ni ellir dweud eu bod yn rhywbeth sydd ei angen i wneud datblygiad yn dderbyniol o safbwynt cynllunio.~~

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi
NMC 400	7.3.10	***Newid bychan i faen prawf viii i wella eglurder:*** viii wrth benderfynu ar unrhyw gymeradwyaeth yn dilyn y caniatâd (yn cynnwys 'amodau' caniatâd cynllunio **a gofynion GCD**), ac wrth gyflawni swyddogaethau fel yr awdurdod gorfodi.
NMC 130	Polisi PS 8	***Diwygio Polisi PS 8 er mwyn dileu y maen prawf sydd yn cyfeirio tuag at rheoliadau Cynefinoedd, disodli 'cysylltiedig' efo 'perthynol' ac egluro efallai na fydd pob maen prawf yn berthnasol:*** **POLISI STRATEGOL PS 8: CYNIGION AM BROSIECTAU ISADEILEDD O BWYSIGRWYDD CENEDLAETHOL A DATBLYGIADAU ~~CYSYLLTIEDIG~~ PERTHYNOL** **Yn eu rôl fel yr awdurdodau sy'n rhoi caniatâd i ddatblygiad ~~cysylltiol~~ perthynol neu fel rhywun sy'n cael ei ymgynghori am geisiadau i gyrff eraill, o fewn cyd-destun datganiadau polisi cenedlaethol a pholisi cynllunio cenedlaethol, bydd y Cynghorau'n anelu i sicrhau y bydd datblygiad yn gwneud cyfraniad positif i wireddu'r weledigaeth, amcanion strategol a strategaeth datblygu a welir yn y Cynllun. Rhoddir ystyriaeth i natur, graddfa, ystod ac ardrawiad posib unrhyw ddatblygiad wrth wneud hynny.** **Bydd y Cynghorau felly'n amcanu i sicrhau cydymffurfiaeth, fel mae'n briodol neu berthnasol, gyda'r meini prawf canlynol:** **1. Bydd y datblygiad a'i isadeiledd cysylltiol/ ategol, gan gynnwys unrhyw gynigion am lety, gyfleusterau addysg a hyfforddiant, cyflogaeth, cadwynau cyflenwi, ac isadeiledd cludiant, cymunedol, amgylcheddol a gwyrdd yn cyfrannu at gydbwysedd o allbynnau positif i gymunedau lleol a'r amgylchedd; ~~a~~** **2. Bod asesiad o sut ddaru ystyriaeth o ddewisiadau amgen ddylanwadu ar y cynigion yn cael ei gyflwyno;~~ a~~** **3. Bod asesiad cynhwysfawr o ardrawiadau amgylcheddol (tirwedd, adeiledig, hanesyddol a naturiol), cymdeithasol (gan gynnwys iechyd a mwynderau), ieithyddol a diwylliannol, cludiant ac economaidd (positif, negyddol a chronnol) o'r cynnig yn ystod y cyfnod adeiladu, gweithredol a'r cyfnodau dadgomisiynu ac adferiad (os yw hynny'n berthnasol) yn cael ei ddarparu, yn ogystal â mesurau cyflawni lle mae'n briodol i osgoi, lleihau, lleddfu a/neu ddigolledu'r niwed a achosir; ~~a~~**

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi
		4. Darparu cyfraniadau i'r Cyngor neu gorff arall priodol a chytunedig er mwyn gwneud iawn am unrhyw effeithiau anffafriol a niwed wedi'u hachosi gan y prosiect trwy ymgysylltu'n effeithiol gyda chymunedau lleol a'r Cyngor yn yr adeg cyn cyflwyno'r cais. Yr amcan fydd canfod mesurau, prosiectau a gwasanaethau i wella lles a chynaladwyedd tymor hir y cymunedau mae'n effeithio arnynt; ~~a hefyd~~ **5. I gydnabod unrhyw faich a tharfu sy'n digwydd i'r gymuned wrth fod yn lleoliad i unrhyw brosiect isadeiledd o bwysigrwydd cenedlaethol, gall fod yn ofynnol gan y Cyngor i'r datblygwr ddarparu pecynnau priodol o fuddiannau cymunedol er mwyn gwneud iawn am a digolledu'r gymuned am y baich sy'n dod gyda bod yn lleoliad i'r prosiect; ~~a hefyd~~** **6. Cael cymaint ag y bo modd o fudd economaidd a chymunedol lle bo hynny'n ymarferol, trwy gytuno gyda'r Cyngor yn gynnar yn ystod camau datblygu'r prosiect ar strategaethau ar gyfer caffael, cyflogaeth, addysg, hyfforddiant a recriwtio; a hefyd** ~~**7. Dylid cyflwyno Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd ar lefel prosiect, sy'n cwrdd â gofynion Rheoliadau Cadwraeth Cynefinoedd a Rhywogaethau 2010 (fel y'i diwygiwyd) gydag unrhyw gynnig am ddatblygiad, gan gynnwys pob datblygiad ategol ac anwythol; a hefyd**~~ **8. Darparu mesurau i amddiffyn rhag llifogydd i reoli risg llifogydd, a lle bo'n ymarferol, cael gwelliannau yn yr ardal honno. Darparu asesiad o'r ardrawiadau sy'n cael eu rhagweld oddi wrth y cynnig ar yr amgylchedd morol a thir o gwmpas a darparu mesurau i reoli a lleihau unrhyw niwed sy'n cael ei achosi.** **Er mwyn cael digon o wybodaeth i fedru asesu effeithiau'r cynigion, gall y Cyngor ofyn am baratoi cynlluniau rheoli neu gynlluniau cyflawni, sy'n dangos y mesurau ar gyfer cael cymaint o fudd ag y bo modd ac i leddfu a/neu ddigolledu am ardrawiadau lle mae cyfiawnhad dros hyn mewn polisi cenedlaethol neu leol. Dylai'r cynlluniau hyn ddangos yr amserlenni ar gyfer darparu a'r systemau ac adnoddau fydd yn cael eu defnyddio i weithredu'r mesurau arfaethedig.**
NMC 131	7.3.13	***Diwygio'r testun i wella eglurder. Dileu testun er mwyn symleiddio'r paragraff/y Cynllun:*** **WYLFA NEWYDD A DATBLYGIAD <u>PERTHYNOL</u>** ~~CYSYLLTIEDIG~~ Mae'r ddau Gyngor a'u partneriaid wedi cydnabod potensial arwyddocaol Wylfa Newydd yn arbennig i'r economi leol yn Rhaglen

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi
		Ynys Ynni Môn, Cynllun Strategol/ Corfforaethol y ddau Gyngor a'r Cynllun Integredig Sengl ar gyfer Ynys Môn a Gwynedd. ~~Mae Pennod 3 o'r Cynllun yn rhoi dolen i'r Canllaw Cynllunio Atodol Gorsaf Niwclear Newydd yn Wylfa, syn gosod allan cyngor ategol Cyngor Sir Ynys Môn ar faterion uniongyrchol ac anuniongyrchol mewn perthynas â'r prosiect yma ac ei ymateb i bolisïau a strategaethau cenedlaethol a lleol ynghyd -destun y arhoi gwybodaeth am weledigaeth Cyngor Sir Ynys Mon yn gysylltiedig â'r prosiect yma.~~ Mae'r rhan hon o'r Cynllun yn delio gyda datblygiadau **perthynol** ~~cysylltiol~~ i Brosiectau Isadeiledd Mawr ble mai naill ai Cyngor Sir Ynys Môn neu Gyngor Gwynedd yw'r awdurdod cynllunio sy'n penderfynu ar gais cynllunio.
NMC 132	7.3.13	***Dileu'r testun sydd yn cyfeirio tuag at y cyfnod cyn-mabwysiadu'r Cynllun a chynnwys testun er mwyn cadarnhau y cysylltiad rhwng gweledigaeth ac amcanion y Cynllun hefo gweledigaeth Cyngor Sir Ynys Môn ar gyfer y prosiect. Diwygio'r testun eglurhaol i adlewyrchu'r newidiadau yn y broses gwneud penderfyniad ar gyfer Prosiect Wylfa Newydd:*** Er nad y Cynghorau yw'r awdurdodau i roi caniatâd ar gyfer y Gorchymyn Caniatâd Datblygu Prosiect Wylfa Newydd, maent yn credu ei bod hi'n bwysig egluro'r ymagwedd a fyddant yn cymryd yn eu rôl fel awdurdodau cynllunio pan fyddant yn derbyn ymgynghoriad am y cais am Orchymyn Caniatâd Datblygu. Fe fyddant hefyd yn sicrhau bod datblygiadau **perthynol** ~~cysylltiedig~~ **sy'n destun cais ar gyfer caniatâd gan y Cynghorau** yn cyd-fynd â strategaeth a pholisïau perthnasol y Cynllun. **Mae gweledigaeth Cyngor Sir Ynys Mon (fel yr awdurdod sy'n rhoi lle i'r datblygiad) ar gyfer Prosiect Wylfa Newydd i'w weld ym Mhennod 5 o'r Cynllun hwn, ac mae o wedi hysbysu Gweledigaeth ac Amcanion y Cynllun.** ~~Hyd nes y caiff y Cynllun ei fabwysiadu neu bydd polisïau perthnasol yn cario digon o bwysau fel ystyriaethau cynllunio perthnasol bydd Cyngor Sir Ynys Môn yn sicrhau bydd y dull o ymdrin â datblygiadau perthnasol yn gysylltiedig â Wylfa Newydd yn adlewyrchu polisïau'r Cynllun Datblygu presennol, y Cynllun Datblygu Unedol a stopiwyd, polisïau cynllunio cenedlaethol a'r Canllaw Cynllunio Atodol Gorsaf Niwclear Newydd yn Wylfa. Boed yn eu rôl fel y rhai sy'n penderfynu, neu i ymgynghori â hwy ar gyfer ceisiadau i gyrff eraill, bydd y Cynghorau'n ceisio cyflawni'n eu blaenoriaethau statudol fel sydd i'w gweld yn eu Cynlluniau Integredig Sengl, Cynlluniau Strategol a chynlluniau a rhaglenni perthnasol eraill.~~ **Disgwylir i'r Prosiect gyfrannu i gyfarch Gweledigaeth y Cynllun trwy:** • **gyfrannu i wireddu Rhaglen Ynys Ynni Môn a Pharth Menter Môn** • **gyrru trawsnewid yr economi, uchafu cyfleoedd ar gyfer yr economi a gwella sgiliau pobl leol;**

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi
		• **cynnal a chryfhau ansawdd bywyd cymunedau lleol ac ymwelwyr;** • **gwarchod a chryfhau hunaniaeth ardal y Cynllun;** • **gwarchod, neu le'n briodol, gwella amgylchedd ac adnoddau unigryw ardal y Cynllun, gan roi sylw i newid hinsawdd.**
NMC 133	7.3.14	***Diwygio'r geiriad er mwyn cyfeirio at Canllaw Cynllunio Atodol Gorsaf Niwclear Newydd ac i egluro ei rôl. Diwygio'r testun i adlewyrchu newidiadau i'r broses gwneud penderfyniadau am Brosiect Wylfa Newydd:*** Mae'r Canllawiau Cynllunio Atodol (CCA) Adeiladu Niwclear Newydd yn Wylfa yn nodi cyngor atodol Cyngor Sir Ynys Môn ar faterion lleol uniongyrchol neu anuniongyrchol bwysig mewn perthynas â Phrosiect **Wylfa Newydd** ac ymateb i strategaethau a pholisïau cenedlaethol a lleol yng nghyd-destun y Prosiect ac yn ystyriaeth faterol bwysig wrth asesu ceisiadau cynllunio yn gysylltiedig â **datblygiadau perthynol arfaethedig ynghlwm â** Phrosiect **Wylfa Newydd. Ar y cyd efo pholisïau'r Cynllun,** bydd y CCA Adeiladu **Gorsaf** Niwclear Newydd Wylfa yn cynorthwyo'r Cyngor Sir i: • **rhoi canllawiau manwl ar gyfer datblygiad sy'n perthyn i'r Prosiect, e.e. llety gweithwyr adeiladu** • wneud penderfyniadau cadarn ar ~~bob gwaith galluogi a~~ geisiadau cynllunio datblygu **perthynol** ~~cysylltiedig~~ • sicrhau bod effeithiau posibl yr Adeilad Niwclear Newydd a'i ddatblygiadau **perthynol** ~~cysylltiedig~~ yn cael eu nodi a'u lliniaru lle bo'n bosibl • sicrhau bod y manteision economaidd-gymdeithasol sy'n gysylltiedig ag adeiladu a gweithredu'r orsaf bŵer yn cael eu gwireddu'n llawn.
NMC 134		***Ni chafodd y cyfeirnod unigryw yma ei ddefnyddio.***

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi
NMC 135	7.3.16	***Diweddaru'r testun er mwyn cynnwys y wybodaeth mwyaf diweddar mewn operthynas a Wylfa Newydd a dileu'r testun o ddiwedd y paragraff er mwyn symleiddio'r paragraff/Cynllun:*** Ar sail y wybodaeth sydd i law ar hyn o bryd mae'n glir y bydd y Prosiectau yma'n ddatblygiadau arwyddocaol a fydd yn cael nifer o ardrawiadau arwyddocaol, ~~sy'n~~ rhai **o bosib yn** bositif **ac eraill** o bosib yn negyddol. Rhagwelir ar hyn o bryd y bydd gwaith adeiladu Wylfa Newydd yn digwydd **mewn** oddeutu ~~12~~ **10** mlynedd, ac fe fydd yna o gwmpas ~~8,500~~ **8,000 i 10,00** o weithwyr adeiladu yn ystod y cyfnodau brig (er cydnabyddir bod y Prosiect yn dal i fod angen dylunio manwl). Fe fydd yna symudiadau HGV arwyddocaol yn ystod y cyfnod adeiladu, yn arbennig ar hyd yr A55 a'r A5025. Ar ôl iddo gael ei adeiladu rhagwelir y bydd Wylfa Newydd yn cyflogi tua ~~1,000~~ **850** o weithwyr. ~~Mae'r angen am lety i weithwyr adeiladu yn ystod cyfnod adeiladu Wylfa Newydd yn un mater mae Cyngor Sir Ynys Môn wedi edrych arno'n fanwl. Rhagwelir dylifiad sydyn o nifer fawr o weithwyr i'r ardal yn ystod y cyfnod adeiladu. Credir ei bod hi'n bwysig bod llety'n gyson ag amcanion cyffredinol y Cynllun ac na fydd yn rhagfarnu gwireddu'r strategaeth ofodol. Rhagwelir y caiff gweithwyr adeiladu llety trwy gyfuniad o ddulliau, sef unedau tai preifat i'w prynu a'u rhentu, llety gwyliau a llety gwyliau pwrpasol a gaiff ei ddarparu trwy Horizon neu gan drydydd parti. Ceir mwy o wybodaeth am y safbwynt yma yn <http://www.ynysmon.gov.uk/busnes/ynys-ynni/newyddion-ynys-ynni/atomfa-newydd-yr-wylfa-darparu-llefydd-aros-ar-gyfer-gweithwyr-adeiladu-safbwynt-y-cyngor-sir/114496.article?redirect=false> ac yn y Canllaw Cynllunio Atodol Gorsaf Niwclear Newydd yn Wylfa <http://www.ynysmon.gov.uk/Journals/2014/08/11/i/r/p/Gorsaf-Niwclear-Newydd-yn-Wylfa-Canllawiau-Cynllunio-Atodol-Mabwysiadwyd-Gorffennaf-2014.pdf>~~
NMC 136	7.3.17	***Dileu'r testun o'r cychwyn y paragraff er mwyn symleiddio'r paragraff / Cynllun a chynnwys cysylltiad hefo polisiau arfaethedig newydd a pholisiau eraill o fewn y Cynllun:*** ~~Rhagwelir y bydd angen llety ar gyfer nifer fawr iawn o weithwyr adeiladu a gaiff eu cyflogi yn ystod cyfnod adeiladu Wylfa Newydd. Rhagwelir hefyd bydd angen tir yn gysylltiedig â phrosiect Wylfa Newydd, e.e. safle(oedd) ar gyfer swyddfeydd, llety aros dros dro a defnyddiau eraill ar gyfer logisteg, storfa a gwneuthuriad oddi ar safle.~~ Gallai mesurau lliniaru effaith y prosiect gael eu huchafu pe fyddai'r datblygiad yn cael ei leoli yn unol â Strategaeth Ofodol y Cynllun, a welir ym Mhennod 6, **Polisi PS 9, Polisiau PS 9A – 9C,** a pholisïau perthnasol y Cynllun **(gan gynnwys Polisi TAI 8 a Pholisi PS 1)**, yn dibynnu ar y math o ddefnydd **a'i raddfa**, er mwyn bod yn

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi
		gyson ag egwyddorion datblygiad cynaliadwy.
NMC 137	7.3.17a Paragraff newydd	***Cynnwys paragraff newydd ar ol 7.3.17 er mwyn amlygu y mathau amgen o letya ac yr angen i ystyried opsiynnau etifeddiaeth o'r cychwyn cyntaf:*** **Dylai cynigion am lety gweithwyr adeiladu leihau'r effaith ar y farchnad dai lleol (gan gynnwys gallu'r rhai ar incwm isel i gael mynediad at y sector rhentu preifat, tai fforddiadwy a gwasanaethau tai eraill), a'r sector twristiaeth. Lle bo'n berthnasol, mae'r Cynghorau yn ei gwneud yn ofynnol i'r Prosiect ddarparu budd etifeddiaeth i gymunedau lleol yn ystod cyfnod y Cynllun neu y tu hwnt i'r cyfnod adeiladu. Cafodd strategaeth llety gweithwyr adeiladu drafft ei baratoi a bydd yn cael ei gwblhau gan roi ystyriaeth i Strategaeth Ofodol y Cynllun a pholisïau perthnasol yn y Cynllun, gan gynnwys cyfres o bolisïau sy'n rhoi arweiniad pellach ar reoli datblygiadau sydd â chysylltiad efo'r Prosiect.**
NMC 138	7.3.17b – ch Paragraff newydd	***Cynnwys testun ychwanegol er mwyn egluro yr opsiwn a ffefrir gan y Cyngor o ran llety gweithwyr adeiladu:*** **Dylai'r gweithlu adeiladu gael llety drwy ddulliau amrywiol, gan gynnwys y stoc bresennol o dai (i'w prynu neu rentu), llety gwyliau a llety parhaol pwrpasol newydd neu fodiwlaidd a ddarperir gan Horizon neu drwy drydydd parti. Ni ddylai defnydd o'r fath fodd bynnag arwain at ardrawiad annerbyniol ar argaeledd tai (hunan berchnogaeth a rhentu'n breifat) neu ar argaeledd llety ymwelwyr. Fe ddylai'r ardrawiadau fod yn dderbyniol. Mae twristiaeth yn sector economaidd pwysig ac mae angen iddo gael ystyriaeth ac asesiad penodol wrth gwblhau'r strategaeth llety gweithwyr.** **Yn nhermau lleoliad,** ~~safbwynt y Cynghorau yw y~~ dylid lleoli llety ar gyfer y gweithwyr adeiladu dros dro cyn belled ag sy'n bosib o fewn, ~~neu~~ wrth ymyl, **neu â pherthynas dda gyda** ffiniau datblygu Canolfannau **a Phentrefi Gwasanaeth** enwir yng Nghoeden Aneddleoedd y Cynllun **(dibynnu ar raddfa'r datblygiad)**, **ac** mewn lleoliadau sydd â chysylltiad da a'r prif lwybrau teithio a dulliau theithio, yn arbennig y rheilffordd, **a chan gymryd sylw o bolisi sy'n ffafrio defnyddio tir a ddatblygwyd o'r blaen hefyd**. Fe ddylent hefyd gyfrannu i raglenni adfywio cynaliadwy a chefnogi bywiogrwydd a hyfywdra canol trefi. **Defnyddir y meini prawf canlynol i**

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi
		asesu os ydi safle arfaethedig efo perthynas dda gyda ffin datblygu: • **pellter corfforol / graddau'r gwahaniad gyda phellter a gwahaniad cynyddol yn llai ffafriol; a** • **lleoliad y safle o ran cyfleusterau, gwasanaethau ac asedau cynaliadwyedd eraill (megis darparu gweithgareddau hamdden, cyfleoedd cyflogaeth, ac ati) yn y Ganolfan / Pentref Gwasanaeth; a** • **hygyrchedd i'r Ganolfan / Pentref Gwasanaeth (yn bennaf gan ddulliau trafnidiaeth heblaw'r car) a'r gallu i wella ar hynny; ac** • **effeithiau gweledol a gallu i integreiddio datblygiad y dirwedd a threflun.** **Mae paragraff 7.3.17b yn cyfeirio at y gwahanol fathau o lety. O ystyried maint y nifer disgwyliedig o weithwyr adeiladu sy'n ofynnol yn ystod y cyfnod adeiladu, ystyrir bydd datblygiadau modiwlaidd yn rhan o'r cyflenwad o lety ond nid hwn fydd y dewis cyntaf ac eithrio'r ddarpariaeth ar gyfer gweithwyr ar safle Prosiect Wylfa Newydd**. **Byddai darparu rhai llety modwlar mewn adeiladau dros dro ar safle Prosiect Wylfa Newydd yn dderbyniol pryd y caiff ei gefnogi gan lefel briodol o gyfleusterau cymunedol a pryd gellir dangos bod effaith trafnidiaeth (gan gynnwys mynediad gweithwyr a pharcio) yn dderbyniol. Mae Polisi PS 9 a Pholisi 9A yn nodi'r gofynion ar gyfer llety modiwlar o'r fath sy'n gysylltiedig â Phrosiect Wylfa Newydd.** ~~Fe ddylai~~ **Mae'n rhaid i** hyrwyddwr y prosiect ~~ystyried ailddefnyddio~~ **ddangos ei fod wedi rhoi ystyriaeth lawn i ail-ddefnyddio** adeiladau presennol ~~lle'n ymarferol i wneud hynny~~ **a/ neu ddarparu adeiladau parhaol sydd yn gallu cael eu haddasu ar gyfer defnydd parhaol ar ôl cael eu defnyddio gan weithwyr adeiladu, defnydd cymesur o dai sector breifat ac ystyriaeth o ganiatad cyfredol, cyn argymell llety modwlar mewn adeiladau dros dro**.
NMC 139	7.3.17d - dd Paragraffau	***Cynnwys rhan o'r paragraff blaenorol 7.3.18 fel paragraff newydd a chynnwys geiriad ychwanegol er mwyn egluro ymhellach yr disgwyliadau mewn perthynas a llety gweithwyr adeiladu a chyfeirio at Porth Rheoli Llety Gweithwyr Adeiladu:*** **Dylai unrhyw lety modiwlaidd a ddarperir tu allan i safle Prosiect Wylfa Newydd ddarparu defnydd gwaddol cynaliadwy ar gyfer yr**

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi
	newydd	**adeiladau neu'r safle a dangos sut y sicreir yr etifeddiaeth honno.** Bydd y Cynghorau ~~hefyd~~ yn ystyried y dylid edrych ar y posibilrwydd o ailddefnyddio safleoedd ac adeiladau a ddefnyddir yn y lle cyntaf ar gyfer llety gweithwyr neu unrhyw ddefnydd tir arall dros dro adeg cynllunio a dylunio'r cynllun, e.e. trwy osod y safle allan o'r cychwyn fel ei fod yn gallu cael ei ddefnyddio eto, adeiladu adeiladau parhaol sy'n gallu cael eu haddasu i ddefnydd amgen priodol. Bydd rhaid i ddefnydd etifeddiaeth arfaethedig ~~priodol~~ gydymffurfio â'r polisïau perthnasol yn y Cynllun hwn. Mae defnyddiau etifeddiaeth posib yn cynnwys lleiniau wedi eu gwasanaethu ar gyfer tai fforddiadwy, llety ar gyfer yr henoed neu anghenion arbennig, llety myfyrwyr, swyddfeydd neu westai ~~neu adeiladau a ellir eu haddasu i ddibenion tebyg~~, **lleiniau wedi eu gwasanaethu ar gyfer defnydd tebyg neu ddefnyddiau cyflogaeth cysylltiedig**. **Fe ddylai etifeddiaeth defnydd preswyl parhaol gael ei ddylanwadu gan yr Asesiad Marchnad Tai Lleol a gyhoeddwyd er mwyn sicrhau bod y math o unedau tai sydd eu hangen i gyfarch angen lleol yn cael eu hymgorffori yn y cynnig ar y cam dylunio.** Os ~~yw'r hyrwyddwr y prosiect a'r Cyngor yn cytuno~~ **dangosir hyd fodd y Cyngor** nad yw defnydd ôl- ddatblygu'n ymarferol, rhaid cael gwared â'r adeiladau neu strwythurau dros dro a'r tir gael ei ddychwelyd i'w gyflwr blaenorol hyd fodlondeb yr Awdurdod Cynllunio Lleol o fewn cyfnod penodol a fyddai'n cael ei reoli trwy amod cynllunio. **Mewn achosion o'r math yma bydd angen buddion gwaddol oddi ar y safle er mwyn gwneud yn iawn am ddiffyg etifeddiaeth ar y safle ac fe ddylid ei gynnwys o fewn y cynnig.** ~~Mae Polisi TAI 3 yn gosod yr arweiniad polisi ar gyfer llety dros dro ar gyfer gweithwyr adeiladu ac mae Polisi TAI 8 yn gosod allan yr arweiniad polisi mewn perthynas â defnydd anheddol o lety gwyliau gan weithwyr adeiladu dros dro.~~ **Er mwyn lliniaru effeithiau Prosiect Wylfa Newydd ar y farchnad dai ac i helpu i gydlynu y defnydd gorau o bob math o lety, disgwylir i weithwyr adeiladu ddefnyddio gwasanaethau a ddarperir gan Borth Rheoli Llety Gweithwyr Adeiladu, sef yr enw cyfredol am y gwasanaeth. Bydd y Porth yma yn cynnwys cofrestr o ystafelloedd neu eiddo a fydd ar gael i'w rhentu, a bydd angen i'r ymgeisydd gynnig a sicrhau dulliau lle bydd rhaid i weithwyr neu anogir nhw i drefnu eu llety trwy'r Porth. Caiff y Porth ei ddefnyddio hefyd i gadw golw ar nifer sy'n derbyn llety a darparu toriad fesul sector ac yn ofodol. Caiff y wybodaeth yma ei rannu efo'r Cynghorau yn unol a'r strategaeth llety gweithwyr er mwyn caniatau i'r Cynghorau a'r ymgeisydd i fonitro effeithiau ar sectorau a lleoliadau ac ymateb yn briodol pan na fydd rheini yn cyd-fynd efo'r ardrawiadau a ragwelwyd.**

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi
NMC 140	Polisi PS 9 testun eglurhaol	***Dileu'r cyfeiriad at lefel prosiect Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd ac ychwanegu testun i egluro sgôp y Polisi (fersiwn Cymraeg yn unig):*** Mae Polisi Strategol PS9 yn gymwys ar gyfer Prosiect arfaethedig Wylfa Newydd, yn cynnwys unrhyw ddatblygiad yn gysylltiedig gyda hi. **Nid yw Polisi PS 9 yn berthnasol i unrhyw gais arall Prosiect Isadeiledd o Bwysigrwydd Cenedlaethol neu unrhyw datblygiad cysylltiedig neu ategol**. ~~Dylai'r ARhC ar lefel prosiect gael ei hysbysu gan gasgliadau'r ARhC: Adroddiad Safle ar gyfer Wylfa[1] yn ogystal â'r broses ARhC ar gyfer CDLl ar y Cyd Ynys Môn a Gwynedd.~~
NMC 141	PS 9	***Diwygio PS 9 er mwyn:*** • ***egluro'r cyfeiriad a wneir i isadeiledd gwyrdd*** • ***dileu y maen brawf sydd yn cyfeirio tuag at Reoliadau Cynefinoedd*** • ***dileu'r cyfeiriad at fuddiannau cymunedol gwirfoddol*** • ***ail-eirio'r maen prawf dydd yn ymdrin â gwastraff niwclear canolradd, lefel isel a lefel isel iawn, gan ddileu'r ddau is-maenbraf cyntaf a diwygio'r trydydd*** • ***cynnwys maen prawf sydd yn cyfeirio at waith cynnar ar y prif safle*** • ***cynnwys croesgyfeiriad i newydd a diwygio'r polisïau sydd yn ymwneud a llety gweithwyr adeiladu a datblygiadau eraill perthynol*** • ***cynnwys maen prawf ychwanegol ynglŷn ag adfer safleoedd ble'n briodol*** • ***cynnwys maen prawf ychwanegol sydd yn egluro'r disgwyliadau mewn perthynas â'r effaith ar isadeiledd trafnidiaeth.*** **POLISI STRATEGOL PS9: WYLFA NEWYDD A DATBLYGIAD PERTHYNOL** ~~GYSYLLTIEDIG Â PHROSIECT WYLFA NEWYDD~~ **Yn eu rôl** ~~naill ai~~ **fel yr awdurdodau yn penderfynu ar gyfer datblygiad perthynol ar gyfer Wylfa Newydd** ~~cysylltiedig~~**,** ~~neu fel un i~~

[1] Adran Ynni a Newid Hinsawdd (2010) Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd: Adroddiad Safle ar gyfer Wylfa. EN-6 Datganiad Polisi Cenedlaethol Drafft Diwygiedig ar gyfer Cynhyrchiad Pŵer Niwclear

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi
		~~ymgynghori ar gyfer ceisiadau GCD i gyrff eraill, ac o fewn darpariaethau polisi cenedlaethol~~**, bydd y Cynghorau** ~~, wrth asesu ac ymateb i gynigion sy'n dod yn amlwg ar gyfer Wylfa Newydd a'i datblygiad yn ceisio~~ **yn sicrhau cydymffurfiaeth** ~~lle bo'n briodol neu'n berthnasol,~~ **gyda'r meini prawf yn y Polisi yma a Pholisiau PS 9A – 9C, lle bo'n berthnasol** ~~canlynol~~**:** **Wrth ymateb i gynigion sy'n ffurfio rhan o gais am Ganiatad Datblygu i'r Ysgrifenydd Gwladol bydd y Cynghorau yn rhoi sylw i'r un ystyriaethau wrth baratoi'r Adroddiad Asesu Effaith.** 1. **Dylai unrhyw bolisïau perthnasol sydd wedi'u cynnwys yn y Cynllun, ac unrhyw ganllawiau cynllunio, fod yn siapio'r dull o ddatblygu'r orsaf bŵer niwclear** ~~**ac**~~ **a chynigion am** ~~unrhyw~~ **ddatblygiad perthynol** ~~cysylltiedig~~**;** ~~**a**~~ 2. **Er mwyn cael cyn lleied o ardrawiad ag y bo modd a chymaint ag y bo modd o ailddefnyddio'r cyfleusterau a deunyddiau sy'n bodoli'n barod, bod cyfleoedd wedi cael eu cymryd lle bo'n ymarferol i integreiddio gofynion adeiladu Prosiect Wylfa Newydd gyda'r bwriad i ddadgomisiynu'r orsaf bŵer presennol;** ~~**a**~~ 3. **Bydd cynigion priffyrdd a chludiant ar gyfer Prosiect Wylfa Newydd yn rhan o strategaeth traffig a thrafnidiaeth integredig sy'n ystyried Polisi Strategol PS 4 a Pholisïau manwl perthnasol ac yn lleihau'r effeithiau niweidiol o ran cludiant i lefel sy'n dderbyniol, yn cynnwys y rhai'n codi yn ystod y cyfnodau adeiladu,** ~~**a**~~ **gweithredu a dadgomisiynu ac adfer. Dylai cynigion, lle bo'n ymarferol, wneud cyfraniad cadarnhaol tuag at amcanion polisi cludiant yn yr ardal, a chynnwys atebion aml-foddol a buddsoddiad sy'n annog teithio gyda chludiant cyhoeddus, cerdded a beicio a dulliau trafnidiaeth cynaliadwy eraill;** ~~**a**~~ 4. **Bydd gwaith cynnar neu baratoi ar gyfer datblygiad yr orsaf pŵer niwclear yn dangos eu bod yn angenrheidiol i sicrhau y cyflawnir Prosiect Wylfa Newydd yn amserol neu wedi'u cynllunio i ddarparu mesurau lliniaru ar gyfer effeithiau adeiladu neu weithrediad Prosiect Wylfa Newydd. Rhaid unrhyw waith paratoi neu gynnar gael strategaeth i alluogi'r safleoedd i gael eu hadfer i safon dderbyniol pe na fyddai'r Prosiect yn derbyn caniatâd neu gael ei adeiladu a sut y sicrheir y costau o gynnal gwaith adfer o'r fath, gan gynnwys drwy fondio.** 5. **Dylai gofynion am lety gweithwyr adeiladu gael eu hateb mewn ffordd sy'n lleihau gymaint ag y bo modd yr effaith ar y farchnad dai lleol , yn cynnwys gallu rhai ar incwm isel i gael mynediad i'r sector rhentu preifat, tai fforddiadwy neu wasanaethau tai eraill, neu na fydd yn arwain at effeithiau economaidd, cymdeithasol ieithyddol neu amgylcheddol niweidiol. Dylai cynigion ffurfio rhan o strategaeth gadarn ar gyfer llety gweithwyr adeiladu a fydd yn talu sylw i Strategaeth Ofodol y Cynllun ac unrhyw bolisïau perthnasol yn y Cynllun, gan gynnwys Polisi PS 9A;** ~~**a**~~ 6. **Pan fydd y cynigion am gyfnod dros dro fe ddylai dewis y safle a manylion y cynnig** ~~Wrth ystyried lleoliad a dyluniad~~

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi
		datblygiadau cysylltiol, dylid rhoi **roi ystyriaeth i'r etifeddiaeth a fyddai'n deillio ohonynt fel bod buddsoddi mewn elfennau fel isadeiledd, adeiladau, gwaith ecolegol a thirlun yn dod â buddion tymor hir yn ystod y cyfnod ôl adeiladu. Lle bo'n briodol, bydd angen** dylai **cynlluniau darparu gyda'r cais cynllunio i ddangos sut roddwyd sylw i ddefnydd ar gyfer ffyrdd etifeddiaeth** o ddefnyddio cael eu cytuno yn ystod y cyfnod cyn gwneud cais, a'r cynlluniau hynny ddarparu gwybodaeth ar gyfer y ffordd o weithredu tuag at **ddylanwadu dyluniad a chynllun y safleoedd datblygu perthynol cysylltiedig, yn ogystal â chyfrannu i fframio cytundeb Adran 106 a/neu gytundebau eraill a thaliadau Ardoll Isadeiledd Cymunedol (os yn gymwys);** a **7. Bydd cynigion am ddatblygiad cysylltiedig ar gyfer llety gweithwyr steil campws graddfa fawr, canolfannau logisteg, cyfleusterau parcio a theithio yn cael eu hasesu yn erbyn meini prawf ym Mholisiau PS 9A – 9C hefyd;** **8. Dylai sut mae'r cynllun yn cael ei gynllunio a'i ddyluniad a graddfa'r llefydd agored, tirweddu, plannu (gan gynnwys gwrychoedd a choed), dyfrffordd a nodweddion tebyg** isadeiledd gwyrdd **arfaethedig osgoi, lleihau, lleddfu neu wneud iawn am ardrawiadau ar olygfa, tirwedd ac ecoleg yr ardal leol ac ehangach, yn ogystal ag ar agweddau diwylliannol a hanesyddol y dirwedd, yn y tymor byr a'r tymor hirach. Bydd disgwyl i gynigion fod yn gymesur gyda graddfa'r datblygiad, a maint ei ardrawiad;** a hefyd **9.** Dylid cyflwyno Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd ar lefel prosiect, sy'n cwrdd â gofynion sgrinio unrhyw gais datblygu, gan gynnwys bob datblygiad cysylltiedig, yn unol â Rheoliadau Cadwraeth Cynefinoedd a Rhywogaethau 2010 (fel y'i diwygiwyd) gydag unrhyw gynnig am ddatblygiad, gan gynnwys pob datblygiad ategol ac anwythol; a hefyd a lle bo angen, dylid cael asesiad priodol i gyd fynd ag ef; a **10. Bydd angen i'r hyrwyddwr drafod yn fuan efo'r Cyngor ynglŷn â strategaethau caffael, cyflogaeth, addysg, hyfforddiant a phenodi, gyda'r nod i uchafu cyfleoedd cyflogaeth, busnes a hyfforddiant ar gyfer cymunedau lleol yn y tymor byr a thymor hirach. Dylai'r Cyngor gytuno yn gynnar yn ystod datblygiad y prosiect ar ddarparu strategaethau a chynlluniau darparu ar gyfer caffael, cyflogaeth, addysg, hyfforddiant a recriwtio, gyda'r amcan o gael gymaint ag y bo modd o gyfleoedd cyflogaeth, busnes a hyfforddiant ar gyfer y cymunedau lleol, yn y tymor byr a'r tymor hirach. Bydd angen i Dylai'r Cyngor gytuno yn gynnar yn ystod datblygiad y prosiect ar ddarparu strategaethau a chynlluniau darparu'r hyrwyddwr ar gyfer caffael, cyflogaeth, addysg, hyfforddiant a recriwtio, gael cyflwyno i'r Cyngor fel rhan o gais cynllunio cyn belled a'i fod yn berthnasol i'r cais; gyda'r amcan o gael gymaint ag y bo modd o gyfleoedd cyflogaeth, busnes a hyfforddiant ar gyfer y cymunedau lleol, yn y tymor byr a'r tymor hirach; a** **11.** Lle bydd **Bod isadeiledd cyfleusterau cymunedol yn cael ei ddarparu ar gyfer gweithwyr adeiladu, er enghraifft cyfleusterau parcio a theithio a pharcio a rhannu, siopau, gofal iechyd a chwaraeon a hamdden. Lle bo'n ymarferol dylai'r isadeiledd**

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi
		cyfleusterau cymunedol rheiny ar safleoedd ar wahan i Ardal Datblygu Wylfa Newydd gael eu lleoli a'u dylunio fel eu bod ar gael i'r gymuned eu defnyddio yn ystod y cyfnod adeiladu ac, ymhen amser, lle bo'n briodol, i wasanaethau defnydd etifeddiaeth. Lle bydd ardrawiadau neu alwadau ychwanegol yn digwydd ar gyfleusterau cymunedol sy'n bodoli'n barod, bydd y Cyngor yn ceisio cael naill ai cyfraniadau priodol ar gyfer cyfleusterau oddi ar y safle neu am uwchraddio cyfleusterau presennol. Dylid ystyried defnydd etifeddiaeth o unrhyw gyfleusterau ychwanegol a ddarperir ble bo hynny'n briodol; ~~a~~ **12. Dylai cynigion gynnwys mesurau priodol i hyrwyddo cydlyniad cymunedol a diogelwch cymunedol; ~~a~~** **13. Bod holl gynigion yn cael eu gwasanaethu yn briodol gan seilwaith trafnidiaeth, gan gynnwys trafnidiaeth gyhoeddus ac ni fydd yn cael effeithiau niweidiol ar gymunedau lleol a thwristiaeth a rhaid dangos hyn mewn asesiad trafnidiaeth. Lle ceir cysylltedd trafnidiaeth annigonol, nad oes gan y rhwydwaith ffyrdd digon o gapasiti i ymdopi â lefel y traffig a fydd yn deillio o unrhyw ddatblygiad, neu rhagwelir effaith andwyol, bydd angen gwelliannau priodol i'r rhwydwaith trafnidiaeth a darperir opsiynau trafnidiaeth gynaliadwy i liniaru;** **14. Dylai'r baich a'r tarfu at y gymuned oherwydd ei bod yn lleoliad i brosiect mawr cenedlaethol neu ranbarthol yn ymwneud gyda'r diwydiant niwclear gael ei gydnabod; a bydd ymgais i gael y datblygwr ~~i wirfoddoli~~ i ddarparu pecynnau priodol o fuddion i'r gymuned er mwyn gwrthbwyso a digolledu'r gymuned am y baich a'r tarfu sy'n digwydd trwy fod yn lleoliad i'r prosiect; ~~a~~** **15. Byddai angen i unrhyw gynnig ar safle Wylfa Newydd (tu allan i Orchymyn Caniatâd Datblygu) ar gyfer trin, storio neu gael gwared â Gwastraff Lefel Isel Iawn, Lefel Isel neu Lefel Canolig neu i drin neu storio gweddillion tanwydd sy'n deillio o'r orsaf bŵer niwclear presennol neu unrhyw ddatblygiad niwclear yn y dyfodol du mewn i neu du allan i ardal y Cynllun, mewn cyfleuster sy'n bodoli'n barod neu yn yr arfaeth ar neu du allan i'r safle niwclear ~~fod~~:** **~~i. Gyda chyfiawnhad cryf drosto~~** **~~ii. Yn dangos bod yr ardrawiadau cynllunio'n dderbyniol; a hefyd~~** **iii. Ddangos y byddai'r buddion amgylcheddol, cymdeithasol ac economaidd yn gryfach nag unrhyw effeithiau negyddol.** **16. Os nad yw defnydd neu etifeddiaeth yn y dyfodol ar gyfer unrhyw ddatblygiad dros dro yn ymarferol bydd y Cyngor yn ei gwneud yn ofynnol bod adeiladau dros dro yn cael eu symud; a** **i. Bod y tir â gwasanaeth wedi'i adael mewn cyflwr addas ar ôl cael gwared ar y strwythurau yn unol â chynllun**

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi
		<u>gwaith a gyflwynwyd ac a gymeradwywyd gan yr Awdurdod Cynllunio Lleol; neu</u> **ii. <u>Bod yr holl gyfleusterau gwaredu gwastraff, ffyrdd, llefydd parcio a chyfleusterau draenio yn cael eu tynnu oddi ar y safle yn gyfan gwbl a bod y tir yn cael ei ddychwelyd i'w gyflwr gwreiddiol yn unol â chynllun gwaith a gyflwynwyd ac a gymeradwywyd gan yr awdurdod cynllunio lleol.</u>** **Mae'n bosibl, wrth i'r prosiect ddatblygu, oherwydd canlyniadau na chawsant eu rhagweld oddi wrth adeiladu a gweithredu adeiladu Prosiect Wylfa Newydd, y bydd y Cynghorau angen gwybodaeth ychwanegol oddi wrth y datblygwr, neu i waith gael ei wneud ganddo ~~a gall, o ganlyniad i hynny, fod eisiau ail negodi unrhyw becyn lleddfu neu ddigolledu~~ er mwyn gwneud iawn am unrhyw ardrawiadau neu feichiau ychwanegol ar y gymuned mae hynny'n effeithio arni. Dylai'r datblygwr gynnwys mecanweithiau adolygu er mwyn monitro'r amrediad llawn o ardrawiadau, ~~ac~~ adolygu pa mor ddigonol yw mesurau lleddfu neu ddigolledu, a gwneud newidiadau fel bydd angen.**
NMC 142	7.3.19a Paragraff newydd	***Cynnwys paragraff newydd ar ôl Polisi PS9 er mwyn egluro'r berthynas rhwng Polisi PS9(A), PS9(B) neu PS9(C) a polisïau eraill y Cynllun:*** **<u>Ni fydd angen i ddatblygiadau perthynol o dan Bolisïau PS 9A, PS 9B, neu PS 9C gydymffurfio gyda Pholisïau TAI 3, TAI 5, TAI 8, TAI 9, TAI 14, TAI 15, TAI 16 a TAI 17; PS 12 a PS 15; ISA 2 a ISA 5; a TWR 2 o fewn y Cynllun.</u>**
NMC 143	PS 9A Polisi Newydd	***Cynnwys polisi newydd er mwyn rhoi fframwaith sydd yn cyfeirio at lety gweithwyr adeiladu ar gyfer 500 o wlâu ac sydd yn debyg i gampws:*** **<u>POLISI PS 9A - WYLFA NEWYDD – LLETY ARDDULL CAMPWS AR GYFER GWEITHWYR ADEILADU</u>** **<u>Yn eu rôl fel yr awdurdodau yn penderfynu ynglyn â datblygiad llety arddull campws ar gyfer gweithwyr adeiladu Wylfa Newydd, bydd y Cynghorau yn sicrhau cydymffurfiaeth, lle bo'n berthnasol, gyda'r meini prawf ym Mholisi PS 9 a gyda'r Polisi yma.</u>** **<u>Wrth ymateb i gynigion sy'n ffurfio rhan o gais am Ganiatad Datblygu i'r Ysgrifenydd Gwladol bydd y Cynghorau yn rhoi sylw i'r un</u>**

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi
		ystyriaethau wrth baratoi'r Adroddiad Asesu Effaith. **1. bod y datblygwr yn dangos yn gyntaf bod y cynnig yn diwallu angen a brofir am lety dros dro i weithwyr adeiladu nad allir ei ddiwallu trwy un ai lety preswyl presennol, neu ail-ddefnyddio adeiladau presennol, neu trwy ddarparu adeiladau parhaol a fyddai'n gallu cael eu haddasu i ddefnydd parhaol ar ol iddynt gael eu defndydio gan weithwyr adeiladu; a** **2. lleolir y cynnig ar safle Prosiect Wylfa Newydd neu safle sy'n gyfagos neu sydd â pherthynas dda gyda ffin datblygu Caergybi, Amlwch, Llangefni, Gaerwen neu Y Fali, ac mae'n agos at y prif rwydwaith priffyrdd lle y gellir darparu mynediad digonol heb niwed sylweddol i gymeriad a nodweddion tirwedd, ac hefyd yn rhoi ystyriaeth i'r polisi sy'n ffafrio defnyddio tir a ddatblygwyd o'r blaen; a** **3. rhaid i'r cynnig gynnwys mecanweithiau priodol i liniaru unrhyw effeithiau anffafriol y datblygiad arfaethedig ar yr iaith Gymraeg a diwylliant neu gwneir cyfraniad tuag at liniaru effeithiau hynny yn unol â Pholisi PS 1 a Pholisi ISA; ac** **4. lle nad oes digon o gapasiti o fewn cyfleusterau hamdden, manwerthu a chyfleusterau gofal iechyd presennol oddi ar y safle i ddiwallu anghenion feddianwyr y safle neu le nad oes cyfleusterau o'r fath o fewn pellter derbyniol sy'n hwyluso mynediad iddynt ar droed neu feicio, rhaid i'r cynnig gynnwys mecanweithiau priodol i liniaru effeithiau negyddol a allai gynnwys darparu cyfleusterau ategol ar y safle ar gyfer defnydd y meddianwyr; ac** **5. bydd yn ofynnol i weithredwyr gadw gwybodaeth am feddianaeth er mwyn hwyluso monitro ardrawiadau y datblygiad, gan gynnwys y nifer o weithwyr adeiladu gaiff lety, cyfnod aros a chadw cofnod o ddata dienw o'r gweithwyr (gan roi sylw I ofynion deddfwriaeth diogelu gwybodaeth) a gwneud y gwybodaeth yma ar gael ar unwaith, ar gais, i'r Cyngor.**
NMC 144	PS 9B Polisi	***Cynnwys fframwaith polisi er mwyn cyfeirioat gynigion ar gyfer canolfan logisteg sydd yn gysylltiedig a Wylfa Newydd:*** **POLISI PS 9B - WYLFA NEWYDD– CANOLFANNAU LOGISTEG**

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi
	newydd	**Yn eu rôl fel yr awdurdodau yn penderfynu ynglyn â chanolfannau logisteg ar gyfer Wylfa Newydd, bydd y Cynghorau yn sicrhau cydymffurfiaeth, lle bo'n berthnasol, gyda'r meini prawf ym Mholisi PS 9 a gyda'r Polisi yma.** **Wrth ymateb i gynigion sy'n ffurfio rhan o gais am Ganiatad Datblygu i'r Ysgrifenydd Gwladol bydd y Cynghorau yn rhoi sylw i'r un ystyriaethau wrth baratoi'r Adroddiad Asesu Effaith.** **1. Bod y safle wedi ei leoli:** **i. ar safle cyflogaeth sy'n cael ei warchod neu ei ddynodi; neu** **ii. o fewn ffiniau datblygu Canolfannau a restrir yng Nghoeden Aneddleoedd y Cynllun; neu** **iii. mewn lleoliadau eraill ger ffiniau datblygu Canolfannau sydd wedi eu lleoli ar hyd neu'n agos at yr A5/ A55 lle mae'r ymgeisydd wedi dangos rhoddwyd ystyriaeth i ddechrau i safleoedd ym meini prawf 1 i a ii a'u bod nhw wedi cael eu rhoi o'r neilltu oherwydd ystyriaethau tirwedd ac amgylcheddol ac y gallir lleihau a lliniaru ardrawiadau'r datblygiad yng nghefn gwlad yn foddhaol.** **2. Bod y cynigion yn cynnwys trefniadau trafnidiaeth gynaliadwy i staff gan gynnwys cysylltiadau i gludiant cyhoeddus, fel bo'n briodol;** **3. Lleolir adeiladau a gweithgareddau, mynedfa a dulliau croesi safle a defnyddir mecanweithiau priodol i liniaru ardrawiadau negyddol y datblygiad arfaethedig ar fwynderau cymunedau lleol.**

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi
NMC 145	PS 9C Polisi newydd	***Cynnwys polisi newydd er mwyn darparu fframwaith i ymdrin a chynigion cyfleusterau parcio a theithio a pharcio a rhannu sydd yn gysylltiedig a wylfa Newydd:*** **POLISI PS 9C – WYLFA NEWYDD - CYFLEUSTERAU PARCIO A THEITHIO A PHARCIO A RHANNU.** **Yn eu rôl fel yr awdurdodau yn penderfynu ynglyn â chyfleusterau parcio a theithio a pharcio a rhannu ar gyfer Wylfa Newydd, bydd y Cynghorau yn sicrhau cydymffurfiaeth, lle bo'n berthnasol, gyda'r meini prawf ym Mholisi PS 9 a gyda'r Polisi yma.** **Wrth ymateb i gynigion sy'n ffurfio rhan o gais am Ganiatad Datblygu i'r Ysgrifenydd Gwladol bydd y Cynghorau yn rhoi sylw i'r un ystyriaethau wrth baratoi'r Adroddiad Asesu Effaith.** **1. Er mwyn lleihau'r angen i weithwyr adeiladu a gweithwyr sy'n gwasanaethu'r cyfleuster i deithio gyda char preifat, bod y safle wedi ei leoli:** **i. o fewn neu wrth ymyl ffiniau datblygu Canolfannau sydd wedi eu lleoli ar hyd neu'n agos at yr A5/ A55; neu** **ii. mewn lleoliadau eraill sydd ar hyd yr A5/ A55 lle mae'r safle yn rhan o ddull cynhwysfawr i liniaru effeithiau trafnidiaeth y Prosiect, wedi rhoi sylw i'r ffaith bod y Cynghorau yn ffafrio'r angen i roi ystyriaeth i safleoedd yn agosoach i'r Canolfannau, wedi cymryd sylw o ystyriaethau tirwedd ac amgylcheddol, a lle gallir darparu dulliau i deithio i'r safle mewn ffordd gynaliadwy, gan gynnwys cludiant cyhoeddus a beicio;** **2. Bod y cynigion yn gwneud darpariaeth ar gyfer llwybrau cerdded a beicio neu welliannau i rai presennol a gwelliannau i wasanaethau cludiant cyhoeddus;** **3. Lleolir adeiladau a gweithgareddau, mynedfa a dulliau croesi safle a defnyddir mecanweithiau priodol i liniaru ardrawiadau negyddol y datblygiad arfaethedig ar fwynderau cymunedau lleol.**

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi
NMC 146	7.3.23 (fersiwn Saesneg yn unig)	***Diwygio geiriad y paragraff er mwyn cywirdeb (fersiwn Saesneg yn unig):*** Dylai'r fersiwn Saesneg ddarllen fel hyn:- The 2011 Employment Land Review revealed an excess of existing employment land that is unlikely to meet the requirements of modern business and sites were therefore discounted at the end of the first stage of the Review. The Review then estimates that 6ha per annum of business or industrial park type land is required over the Plan period within each local Planning Authority area, based on a combination of indicators of future requirement for different sectors of employment, and allowing for flexibility and choice within the market, in addition to achieving the future aspirations of the Anglesey Energy Island Programme and the Councils' priorities. The Review establishes a hierarchy of existing and new employment sites that could meet the needs of modern business, have prospects of being developed during the Plan period and should be retained, as far as is possible, from redevelopment for other uses. Additional provision for employment uses (B1, B2 or B8) in or near to Llangefni, Gaerwen and Y Ffor. The Review identified a need for a new site in or around the Urban Service Centres of Pwllheli and Porthmadog in order to redress the current imbalance in the geographical spread of employment land within Gwynedd. Environmental constraints in ~~**the**~~ **these** Centres requires the Plan to allocate a site at Y Ffor~~.~~ The Review also advised that some reserve sites are also required to ensure the necessary supply of land relating to NSIPs on Anglesey.
NMC 147	PS 10	***Diwygio cyfanswm y tir a ddynodir ac warchodir er mwyn cydymffurfio hefo'r rhestr diwygiedig o safleoedd ym Mholisi CYF 1:*** **POLISI STRATEGOL PS 10: DARPARU CYFLE AR GYFER ECONOMI FFYNIANNUS** **Wrth anelu i amddiffyn a gwella amgylchedd naturiol ac adeiledig, bydd y Cynghorau'n hwyluso twf economaidd yn unol â'r strategaeth ofodol trwy'r canlynol:** **1. Gwarchod ~~638.7ha~~ 642.9 o dir ac unedau presennol i ddibenion cyflogaeth a busnes (B1, B2, B8 a rhai mathau o ddefnydd sui generis;**

<table>
<tr><th>Rhif NMC</th><th>Polisi/Para /Map</th><th>Newid Materion sy'n Codi</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td>
2. Dyrannu ~~60ha~~ 55.1ha o dir i ddibenion cyflogaeth a busnes a fyddai angen neu'n cael budd o leoliadau math parc diwydiannol neu fusnes yng nghyswllt B1, B2, B8 a rhai mathau o ddefnydd sui generis ar safleoedd a gynhwysir yn y goeden tir cyflogaeth yn ystod cyfnod y Cynllun ac sydd wedi eu dyrannu ar fapiau cynigion (yn unol â Pholisi CYF 1);
3. Hwyluso safleoedd priodol a ddaw ar gael ar hap er mwyn diwallu anghenion ymhellach i'r hyn a nodir ym maen prawf 1 yn unol ag egwyddorion Polisi Strategol PS 5 a Pholisi Strategol PS 6 a Strategaeth Ofodol y Cynllun er mwyn sicrhau fod cyfleoedd economaidd yn cael eu huchafu;
4. Cefnogi ffyniant economaidd a chynaladwyedd cymunedau gwledig trwy hwyluso twf ar raddfa briodol mewn mentrau gwledig, estyn busnesau sy'n bodoli'n barod, ac arallgyfeirio trwy gefnogi ailddefnyddio adeiladau sy'n bodoli'n barod, datblygiad unedau 'byw a gweithio', gweithio o'r cartref, a thrwy annog darparu safleoedd a thir ac adeiladau mewn lleoliadau hygyrch priodol sy'n gyson a Strategaeth Ofodol y Cynllun ac yn unol â Pholisïau Strategol PS 5 a PS 6.
</td></tr>
<tr><td>NMC 148</td><td>CYF 1</td><td>
Diwygio geiriad y polisi er mwyn cydymffurfio hefo Polisi Cynllunio Cenedlaethol ac er mwyn eglurder ynghyd a diwygio rhifau cyfeirnod y safleoedd cyflogaeth:-

POLISI CYF 1: GWARCHOD, ~~A~~ DYNODI AC AMDDIFFYN TIR AC UNEDAU AR GYFER DEFNYDD CYFLOGAETH

Gwarchodir tir ac unedau ar y safleoedd cyflogaeth presennol a restrir isod ar gyfer mentrau cyflogaeth / busnes a ddangosir pob safle ar y map cynigion. Cefnogir cynigion ar gyfer cyfleusterau rheoli gwastraff ar y safleoedd a nodir ym Mholisi GWA 1:
<table>
<tr><th></th><th></th><th>Strategaeth Ofodol</th><th>Safle</th><th>Cyfeirnod Map</th><th>~~Arwynebedd tir gwag (ha)~~[2]</th><th>Cyfanswm Arwynebedd (ha)</th><th>Defnydd</th><th>Safle Parth Menter</th><th>Statws Cynllun Rhanbarthol</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td>Canolfan</td><td>Parc Bryn Cegin,</td><td>C1</td><td>~~36~~</td><td>36</td><td>B1, B2,</td><td>Ddim yn</td><td>Safle</td></tr>
</table>
</td></tr>
</table>

[2] ~~Ffigwr yn gywir yn ystod cynnal yr Arolwg Cyflogaeth, 2011~~

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi										
					isranbarthol	**Bangor**				**B8**	**berthnasol**	**Strategol Rhanbarthol**
						Stad Ddiwydiannol Llandygai, Bangor	**C2**	**~~4~~**	**27.6**	**B1, B2, B8**	**Ddim yn berthnasol**	**Ddim yn berthnasol**
						Parc Britannia, Bangor	**C3**	**~~0~~**	**7.9**	**B1**	**Ddim yn berthnasol**	**Ddim yn berthnasol**
						Parc Menai, Bangor	**C4**	**~~13.2~~**	**32.9**	**B1**	**Ddim yn berthnasol**	**Safle Strategol Is-Rhanbarthol (Eilaidd)**
					Canolfan Gwasanaethau Trefol	**Stad Ddiwydiannol Cibyn, Caernarfon**	**C5**	**~~7.3~~**	**37.7**	**B1, B2, B8**	**Ddim yn berthnasol**	**Safle Strategol Is-Rhanbarthol (Prif)**
						~~Adwy'r Hafan, Pwllheli~~	~~C6~~	~~1.5~~	~~10.5~~	~~B1, B8~~	~~Ddim yn berthnasol~~	~~Ddim yn berthnasol~~
						Parc Busnes, Penrhyndeudraeth	**~~C7~~ C6**	**~~3.1~~**	**11.5**	**B1**	**Ddim yn berthnasol**	**Ddim yn berthnasol**
						Parc Busnes, Porthmadog	**~~C8~~ C7**	**~~4~~**	**13.5**	**B1, B2**	**Ddim yn berthnasol**	**Ddim yn berthnasol**
					Canolfan	**Stad**	**~~C9~~ C8**	**~~2.7~~**	**7.9**	**B1, B2**	**Ddim yn**	**Ddim yn**

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi									
					Gwasanaethau Lleol	**Ddiwydiannol Pendre, Tywyn**					**berthnasol**	**berthnasol**
					~~Pentref Gwasanaethau~~	~~Ger garej betrol, Y Ffôr~~	~~C10~~	~~1.7~~	~~1.7~~	~~B1, B2, B8~~	~~Ddim yn berthnasol~~	~~Ddim yn berthnasol~~
				Ynys Môn	**Canolfan Gwasanaethau Trefol**	**Parc Cybi, Caergybi**	**~~C11~~ C9**	**~~53~~**	**109.2**	**B1, B2, B8**	**Yndi**	**Safle Strategol Rhanbarthol (Prif)**
						Stad Ddiwydiannol Penrhos, Caergybi	**~~C12~~ C10**	**~~2.69~~**	**5.8**	**B2, B8**	**Yndi**	**Safle Strategol Is-Rhanbarthol (Eilaidd)**
						Stad Ddiwydiannol Bryn Cefni, Llangefni	**~~C13~~ C11**	**~~18~~**	**59.5**	**B1, B2, B8**	**Yndi**	**Ddim yn berthnasol**
			Safleoedd Eilaidd	**Gwynedd**	**Canolfan isranbarthol**	**Bae Hirael, Bangor**	**~~C16~~ C12**	**~~6.72~~**	**9.1**	**B1**	**Ddim yn berthnasol**	**Ddim yn berthnasol**
					Canolfan Gwasanaethau Trefol	**Peblig, Caernarfon**	**~~C19~~ C13**	**~~2.2~~**	**6.7**	**B2**	**Ddim yn berthnasol**	**Ddim yn berthnasol**
						Cyn Safle Friction Dynamex, Caernarfon	**~~C20~~ C14**	**~~7.4~~**	**7.4**	**B2, B8**	**Ddim yn berthnasol**	**Ddim yn berthnasol**
						Safle Tanygrisiau, Blaenau	**~~C18~~ C15**	**~~2.7~~**	**7.4**	**B1, B2, B8**	**Ddim yn berthnas**	**Ddim yn berthnasol**

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi									
						Ffestiniog					ol	
					Canolfan Gwasanaethau Lleol	Felin Fawr, Bethesda	~~C17~~ C16	~~0.4~~	1.5	B2	Ddim yn berthnasol	Ddim yn berthnasol
						Glyn Rhonwy, Llanberis	~~C21~~ C17	~~3.3~~	29.8	B1, B2, B8	Ddim yn berthnasol	Ddim yn berthnasol
						Stad Ddiwydiannol, Penygroes	~~C23~~ C18	~~4.3~~	10	B1, B2, B8	Ddim yn berthnasol	Ddim yn berthnasol
						Stad Diwydiannol, Nefyn	~~C25~~ C19	~~1.7~~	3.5	B1, B2, B8	Ddim yn berthnasol	Ddim yn berthnasol
						Cyn safle Ysbyty Bron y Garth, Penrhyndeudraeth	~~C22~~ C20	~~1.5~~	~~16~~ 1.6	B1	Ddim yn berthnasol	Ddim yn berthnasol
						Stad Ddiwydiannol Griffin, Penrhyndeudraeth	~~C39~~ C21		~~4.9~~ 4	B1, B2, B8	Ddim yn berthnasol	Ddim yn berthnasol
					Pentrefi Gwasnaethau	Stad Ddiwydiannol, Y Ffor	~~C27~~ C22	~~2.8~~	2.8	B2	Ddim yn berthnasol	Ddim yn berthnasol
					Pentrefi Lleol	Parc Amaeth, Llanystumdwy	~~C24~~ C23	~~1.5~~	6.6	B1, B2, B8	Ddim yn berthnasol	Ddim yn berthnasol

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi									
				Cefn Gwlad	Safle Wynnstay Farmers, Rhosfawr	~~C26~~ C24	~~1.4~~	4.9	B2	Ddim yn berthnasol	Ddim yn berthnasol
			Ynys Môn	Canolfan Gwasanaethau Trefol	Cyn tir Shell, Amlwch	~~C28~~ C25	~~7~~	19.3	B2, B8	Nac Ydi	Ddim yn berthnasol
					Stad Diwydiannol Llwyn Onn, Amlwch	~~C29~~ C26	~~3.16~~	15	B1, B2, B8	Nac Ydi	Ddim yn berthnasol
					Tir Alwminiwm Môn, Caergybi	~~C30~~ C27	~~81.7~~	90.5	B1, B2, B8	Yndi	Safle Strategol Rhanbarthol (Prif)
					Cyn safle Eaton Electrical, Caergybi	~~C31~~ C28	~~2~~	2	B1, B2	Nac Ydi	Ddim yn berthnasol
					Safle Kingsland, Caergybi	~~C32~~ C29	~~0.8~~	0.8	B1, B2, B8	Nac Ydi	Ddim yn berthnasol
				Canolfan Gwasanaeth Lleol	Stad Diwydiannol Gaerwen, Gaerwen	C30	~~11.3~~	39.5	B1. B2, B8	Yndi	Safle Strategol Rhanbarthol (Prif)
				Cefn Gwlad	Tir ger Awyrlu Mona, Mona	~~C34~~ C31	~~8.9~~	20.5	B2, B8	Nac Ydi	Ddim yn berthnasol
		Dynodir tir ychwanegol fel y rhestrir isod ar gyfer cyflogaeth/mentrau busnes. Mae'r holl safleoedd i'w gweld ar y Map Cynigion. Gan eithrio mân defnyddiau ategol, ni chaniateir cynigion ar gyfer defnyddiau cyflogaeth nad ydynt yn ddosbarth defnydd B.									

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi									
				Safle	Cyfeirnod map	Arwynebedd tir gwag (ha)[3]	Cyfanswm Arwynebedd (ha)	Defnydd	Safle Parth Menter	Statws Cynllun Rhanbarthol	
			Canolfan Gwasanaethau Trefol	Tir i'r gogledd o fferm Lledwigan, Llangefni	~~C14~~ C32	20.6	20.6	B1, B2, B8	Ie	Safle Strategol Rhanbarthol (Prif)	
				Tir yn Hufenfa, Llangefni	~~C15~~ C33	4.9	4.9	B1, B2, B8	Ie	Safle Strategol Rhanbarthol (Prif)	
			Canolfan Gwasanaethau Lleol	Stad Ddiwydiannol Gaerwen, Gaerwen	~~C33~~ C34	25.2	58.1	B1, B2, B8	Ie	Safle Strategol Rhanbarthol (Prif)	
				Parc Gwyddoniaeth	~~C38~~ C35	7.6	7.6	B1[4]	Ie	Safle Strategol	

[3] Mae'r tir ym Mharc Gwyddoniaeth Menai, Gaerwen wedi ei ddyrannu ar gyfer y gwaith o ddatblygu Parc Gwyddoniaeth yn unig. Rhaid i unrhyw ddatblygiad ar y safle fod yn Ddefnydd B1 neu ddefnydd sy'n atodol neu'n gysylltiedig â defnydd B1. Dim ond defnyddiau sy'n cydymffurfio â'r diffiniad o 'Barc Gwyddoniaeth' a fydd yn cael eu cymeradwyo ar y safle.

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi

	Menai Gaerwen[3]						**Rhanbarthol (Prif)**
Pentref Gwasanaethau	**Ger garej betrol, Y Ffôr**	**~~C10~~ C36**	**1.7**	**1.7**	**B1, B2, B8**	**Ddim yn berthnasol**	**Ddim yn berthnasol**

Dynodir y safleoedd canlynol fel 'safleoedd cyflogaeth wrth gefn' ~~yn gysylltiedig gyda Rhaglen Ynys Ynni~~ **, ddim ar gyfer galw lleol am ddefnydddiau busnes neu diwydiant cyffredinol, ond yn hytrach ar gyfer defnydd busnes a chyflogaeth a fyddai'n darparu ar gyfer anghenion Wylfa Newydd neu ddatblygiadau eraill 'Ynys Ynni/Ynys Menter. Bydd angen i gynigion ar gyfer defnyddiau B1, B2 a B8 ar y** ~~Cyn gallu rhoi ystyriaeth i ryddhau'r~~ **tiroedd hyn** ~~ar gyfer defnydd cyflogaeth fe fyddai rhaid derbyn cyfiawnhad o'r~~ **dangos nad oes yna** ~~angen ynghyd a thystiolaeth fod y datblygiad arfaethedig ar y safle yn uniongyrchol gysylltiedig â gwireddu amcanion Rhaglen Ynys Ynni a bod yna~~ ~~ddim~~ **safle cyflogaeth addas warchodedig** ~~a warchodir~~ **neu wedi ei ddynodi, neu fod y cyflenwad yn annigonol** ~~addas~~ **er mwyn diwallu'r angen.**

	Safle	Cyfeirnod Map	Arwynebedd (Cyfanswm)	Defnydd	Safle Parth Menter
Safleoedd	**Porthladd Caergybi, Caergybi**	**C(wg)~~35~~37**	**41.9**[4]	**B1, B2, B8**	**Ie**

[4] **Yn bresennol mae rhannau o'r safle yn cae ei feddiannu ar gyfer defnyddiau cymysyg**

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi
		Estyniad i Stad Ddiwydiannol Gaerwen, Gaerwen — **C(wg)~~36~~38** — **20** — **B1, B2, B8** — **Na** **Cyn safle Shell, Rhosgoch** — **C(wg)~~37~~39** — **82.2** — **B1, B2, B8** — **Ie**
NMC 149	7.3.25	***Cynnwys eglurhad ychwanegol yn egluro pwrpas a chydymffurfiaeth yr Arolwg Tir Cyflogaeth hefo NCT23:*** **Ymgymerwyd ag Adolygiad Tir Cyflogaeth (ACT) er mwyn asesu'r safleoedd cyflogaeth sydd wedi eu lleoli o fewn yr awdurdodau lleol. Roedd yr ACT yn asesu'r safleoedd hynny oedd y rhai mwyaf tebygol o gwrdd gydag anghenion presennol a disgwyliedig am dir cyflogaeth. Mae'r ymagwedd a gymerwyd yn gyson gyda'r amcanion cynaliadwyedd y Cynllun. Mae'r fethodoleg defnyddiwyd yn yr ACT yn cyfateb i'r fethodoleg amlinellir yn NCT23: Datblygiad Economaidd (2014). Mae'r ymagwedd yma yn** ~~Er mwyn~~ sicrhau fod yna ddarpariaeth gytbwys o dir cyflogaeth sydd yn debygol o ddiwallu yr anghenion cyflogaeth a'r cyfleon sydd yn cael eu hyrwyddo gan strategaethau'r Cyngor, gan gynnwys Rhaglen Ynys Ynni/ Ynys Fenter, a Pharth Menter Eryri, **mae'r Cynllun yn** ~~bwriedir~~ gwarchod tir cyflogaeth **presennol** yn unol â'r goeden a gyfeirir ato ym Mholisi CYF 1. **Mae'r tir cyflogaeth bresennol sydd yn cael eu gwarchod yn y Cynllun yn rhai sydd eisoes yn cael eu defnyddio ar gyfer defnyddiau B1, B2 a B8.** Cydnabyddir fod gan y safleoedd hyn rôl bwysig wrth gynnal a sicrhau cyfleon gyflogaeth i'r dyfodol a chan hynny'r bwriad yw eu gwarchod ar gyfer y dibenion hynny. Diffinnir y gwahanol haenau o fewn yr hierarchaeth fel a chanlyn:- **Prif Safleoedd** - Safleoedd sydd yn debygol o fod yn fwy deniadol i'r farchnad ac yn debygol o gael eu datblygu yn y tymor byr. Mae'r safleoedd hyn wedi eu lleoli yn bennaf yn yr aneddleoedd mwyaf cynaliadwy, yn unol â'r strategaeth ofodol a chanddynt fynediad i wasanaethau

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi
		cymunedol, cyfleusterau yn ogystal â chysylltiadau cludiant cynaliadwy. **Safleoedd Eilaidd** - Safleoedd sydd ddim yn y lleoliadau mwyaf deniadol o ran mynediad a phresenoldeb y farchnad mewn cymhariaeth a'r prif safleoedd. Fodd bynnag maent yn cynnig cyfleodd pwysig sydd yn cyfarch galw lleol ynghyd a'r galw posib yn deillio o Rhaglen Ynys Ynni/ Ynys Fenter. Mae'r safleoedd hyn wedi eu lleoli yn bennaf yn yr aneddleoedd mwyaf cynaliadwy, yn unol â'r strategaeth ofodol a chanddynt fynediad i wasanaethau cymunedol, cyfleusterau yn ogystal â chysylltiadau cludiant cynaliadwy. **Safleoedd wrth gefn** - Safleoedd sydd a'r potensial i ddiwallu'r galw a fyddai'n deillio o Wylfa Newydd ynghyd a gweddill Rhaglen Ynys Ynni Mon/ Ynys Fenter. **Safle Strategol Rhanbarthol** - Safleoedd o bwysigrwydd rhanbarthol sydd gyda rôl allweddol i gyflawni'r galw rhanbarthol ac i gyfrannu tuag at ddatblygiad economaidd cenedlaethol. **Safle Is-Rhanbarthol** - Safleoedd gyda ffocws mwy cyffredinol a lleol ar gyfer datblygu'r economi na safleoedd strategol rhanbarthol, gyda ffocws ar atynnu cyflogwyr sy'n denu gweithle o ardal eang.
NMC 150	7.3.26	***Dileu'r paragraff sydd yn cyfeirio at y portfolio o dir cyflogaeth:-*** ~~Mae'n bwysig fod y Cynllun yn darparu portffolio priodol o dir cyflogaeth o ran yr ystod, ansawdd a niferoedd er mwyn diwallu'r~~

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi
		~~galw lleol am diroedd ac unedau cyflogaeth. Mae gwarchod y safleoedd a enwir uchod yn fodd o sicrhau fod yr angen hwn yn cael ei ddiwallu.~~
NMC 151	7.3.26a	***Dileu'r paragraff sydd yn cyfeirio tuag at yr Adolygiad o Dir Cyflogaeth:-*** ~~Cynhaliwyd Adolygiad Tir Cyflogaeth (ELR) i asesu safleoedd cyflogaeth presennol sydd wedi'u lleoli o fewn yr awdurdodau lleol. Asesodd yr ELR pa safleoedd sydd fwyaf tebygol o ateb y gofynion cyfredol ar gyfer tir cyflogaeth. Mae'r dull a ddefnyddiwyd yn gydnaws ag amcanion cynaliadwy y Cynllun. Mae'r fethodoleg a ddefnyddiwyd i gynnal yr Adolygiad Tir Cyflogaeth yn cyfateb i'r fethodoleg a amlinellir yn TAN 23: Datblygu Economaidd (2014).~~
NMC 152	7.3.27	***Cynnwys testun ychwanegol yn egluro y pwysigrwydd o ddarparu cyflenwad cytbwys o dir cyflogaeth:-*** Yn **hanesyddol** draddodiadol mae cyfradd cymryd i fyny tir cyflogaeth o fewn ardal y Cynllun wedi bod yn 4ha y flwyddyn. **Serch hynny, mae'r Cynghorau yn credu ei fod yn hanfodol i'r Cynllun ddarparu cyflenwad tir cyflogaeth sy'n darparu cwantwm ac amrywiaeth o safleoedd cyflogaeth sy'n cwrdd gyda dyheadau tyfiant economaidd Ynys Ynni/ Ynys Fenter tu hwnt i'r galw marchnad leol.** ~~Er mwyn sicrhau fod yna ddarpariaeth o lithriad a hyblygrwydd i'r posibilrwydd o hwb economaidd a fyddai'n arwain at fwy o alw ar gyfer tir cyflogaeth mae'r Cynllun yn darparu ar gyfer cyfradd cymryd i fyny tir cyflogaeth o 6ha y flwyddyn~~. Mae'r safleoedd cyflogaeth newydd a ~~ddyrannwyd~~ **ddynodwyd** yn cyfateb i ~~60ha~~ **55.1ha ac mewn lleoliadau da mewn perthynas a rhwydwaith trafnidiaeth ardal y Cynllun. Os yw'r cyflenwad o'r safleoedd gwarchodedig a dynodedig yn annigonol neu anaddas i gwrdd gyda'r galw. Mae 3 safle wrth gefn wedi eu cydnabod ym Mholisi CYF1; bydd hyn yn sicrhau y gellir mynd i afael yn effeithlon gyda unrhyw tan ddarpariaeth.** ~~; hefyd mae tir ychwanegol yn cael ei ddiogelu ar safleoedd cyflogaeth presennol sydd eisoes yn cynnwys datblygiad neu isadeiledd.~~
NMC 153	7.3.28	***Dileu'r paragraff sydd sydd yn cyfeirio at y ddarpariaeth o dir cyflogaeth sydd wedi cael ei adnabod ym mholisi CYF1:-*** ~~Disgwylir i'r rhan helaeth o ddatblygiadau cyflogaeth o fewn ardal ac oes y Cynllun gael ei leoli ar safleoedd sy'n cael eu hadnabod~~

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi
		~~ym Mholisi CYF1. Bydd y warchodaeth hon yn caniatáu datblygiadau newydd ynghyd ag ymestyn a dwysau gweithgareddau cyflogaeth ar safleoedd presennol.~~
NMC 154	Polisi CYF 1A (Polisi Newydd)	***Cynnwys polisi newydd sydd yn benodol ymwneud a defnydd cyflogaeth ar Adwy'r Hafan yn sgil y cyfyngiadau llifogydd sydd yn gysylltiedig a'r safle:-*** **Polisi CYF 1A Adwy'r Hafan, Pwllheli** **Ni chaniateir cynigion ar gyfer newid defnydd tir neu addasu unedau presennol yn Adwy'r Hafan i ddosbarth sy'n agored i niwed uwch, fel y nodir yn TAN 15. Cefnogir ailddatblygu lleiniau presennol dim ond os gellir bodloni'r meini prawf canlynol:** 1. **nad yw'r cynnig yn golygu adeiladau newydd;** 2. **nad yw'r cynnig yn golygu estyniadau o fwy na 250m² i adeiladau presennol;** 3. **nad yw'r cynnig yn golygu isrannu adeiladau presennol i'w ddefnyddio gan 2 neu fwy o fusnesau;** 4. **caiff mesurau gwrthsefyll/ adlamol llifogydd i liniaru risgiau llifogydd posib eu cynnwys yn nyluniad adeiladau amgen.** **Bydd angen i unrhyw gynnig ar gyfer adeilad amgen gael Asesiad o Ganlyniadau Llifogydd safle penodol gydag ef a bydd angen i ystyried opsiynau ar gyfer gwella /gwrthsefyll llifogydd.** **Defnyddir amodau cynllunio neu rwymedigaeth gynllunio lle mae angen i: gyfyngu oes y datblygiad neu sicrhau defnydd tymhorol; dileu datblygu amser-gyfyngedig ar ddiwedd y defnydd; adolygu caniatâd cynllunio perthnasol.**
NMC 155	7.3.28a	***Cynnwys eglurhad i'r polisi newydd a gynigir i'r Cynllun (Polisi CYF 1A):-*** **Eglurhad:** **Mae Adwy'r Hafan yn safle cyflogaeth sefydledig (10.5ha) ym Mhwllheli, sy'n darparu cyflenwad pwysig o unedau ar gyfer busnesau lleol. Bydd diogelu ardaloedd cyflogaeth bresennol yn annog gweithgarwch yn y farchnad i gynnal cyflenwad o arwynebedd llawr cyflogaeth. Fodd bynnag, mae'r Stad Ddiwydiannol hon yn agored i lifogydd oherwydd ei leoliad o fewn ardal**

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi
		perygl llifogydd C2. Mae modelu llifogydd yn dangos, dros ei oes, byddai'r safle mewn perygl o lifogydd o ddŵr yn dod dros waliau'r wal harbwr i'r gorllewin ac fe fyddai'r safle mewn perygl o lifogydd o'r dwyrain pe fyddai'r twyni tywod yn cael eu torri. Mae polisi'r Cynllun Rheoli Traethlin Gorllewin Cymru 2 ar gyfer epocau sy'n cwmpasu oes y Cynllun yn darparu un cadw'r llinell ar gyfer yr ardal polisi perthnasol sy'n cwmpasu Pwllheli. Prif nod y Cyngor drwy ei ymagwedd i berygl llifogydd yw sicrhau diogelwch y preswylwyr presennol ac yn y dyfodol a'i busnesau. Mae Adwy'r Hafan yn safle tir llwyd. Byddai parhau i ddefnyddio'r safle yn cyfrannu at gynnal anheddle allweddol presennol ac fe fyddai'n cyfrannu o amcanion cyflogaeth allweddol gan y Cyngor. Ar y cyfan, mae'r Cynghorau yn ystyried y dylai'r Cynllun hwyluso datblygu 'tebyg am eu tebyg' yn Adwy'r Hafan yn y tymor byr, ond, y dylid rheoli ei ddefnydd parhaus yn ystod oes y Cynllun yn llym ac y dylid ymchwilio i opsiynau i adnabod dewisiadau amgen ar gyfer y safle. Mae'r polisi hwn yn gweithredu fel yr ateb dros dro gorau i gynnal cyflenwad o unedau ym Mhwllheli o leiaf tan gallir ymchwilio'n fanwl i opsiynau amgen, gan gynnwys cyllid. Bydd ymgeiswyr yn cael eu hannog i fanteisio ar y gwasanaeth cyn ymgeisio a ddarperir gan y Cynghorau, a dylid hefyd yn trafod cynigion gyda Chyfoeth Naturiol Cymru.
NMC 156	CYF 4	***Diwygio geiriad y polisi er mwyn cadarnhau ei fod yn berthnasol i ryddhau safleoedd cyflogaeth a warchodir yn unig ar gyfer defnyddiau amgen ynghyd a chadarnhau nad yw'r meini prawf i gyd yn berthnasol wrth ystyried cynigion:-*** **POLISI CYF 4: DEFNYDDIAU AMGEN ~~AR~~ O SAFLEOEDD CYFLOGAETH PRESENNOL** **Mewn achosion arbennig yn unig caniateir cynigion i ryddhau tir ~~cyflogaeth~~ yn Nefnydd Dosbarth B1, B2 neu B8 ar safleoedd cyflogaeth presennol sydd wedi cael eu gwarchod yn unol a Pholisi CYF 1 ar gyfer defnyddiau amgen, a dim ond os gellir cwrdd gyda un neu fwy o'r meini prawf canlynol:** **1. Yn yr achos fod y safle yn wag ei fod yn annhebygol o gael ei ddefnyddio yn y tymor byr a chanolig ar gyfer y defnydd gwreiddiol neu defnydd y warchodaeth, neu;** **2. Mae yna orddarpariaeth o safleoedd cyflogaeth o fewn y cyffiniau, neu;** **3. Mae'r defnydd cyflogaeth bresennol yn cael effaith niweidiol ar fwynderau a'r amgylchedd, neu;** **4. Ni fyddai'r datblygiad yn cael effaith niweidiol ar ddefnydd cyflogaeth safleoedd cyfagos, neu;** **5. Nid oes yna safle amgen arall addas ar gyfer y defnydd bwriedir, neu;** **6. Os yw'r safle yn cael ei ddefnyddio ar gyfer defnydd tymor byr (dros dro), bod yna fesurau adfer priodol mewn lle.**

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi
NMC 157	7.3.34	***Er mwyn eglurder, cynnwys testun eglurhad ychwanegol i Bolisi CYF4:-*** Mae'r Cynllun yn ceisio sicrhau fod yna ddarpariaeth ddigonol a phriodol o diroedd ar gyfer dibenion cyflogaeth. Mae'n hanfodol fod y safleoedd hyn **yn cael eu cadw cyn belled a phosib gan eu bod** wedi lleoli mewn mannau sydd yn agos i ~~aneddleoedd~~ ble mae pobl yn byw er mwyn lleihau'r angen i deithio i waith **ac i gefnogi twf economaidd a'r economi leol. O'r herwydd gall golli defnyddiau cyflogaeth gael effaith negyddol ar fynediad i swyddi lleol a lleihau yr awydd i gystadlu yn yr ardal.**
NMC 158	7.3.35	***Er mwyn eglurder, cynnwys testun eglurhad ychwaengol i Bolisi CYF4:-*** **Serch hynny, dros amser,** mae rhai **eiddo neu** safleoedd traddodiadol cyflogaeth wedi bod yn segur ers amser**, gall fod yna rhai** ~~Mae yna~~ achosion ble mae rhai safleoedd traddodiadol cyflogaeth ~~wedi bod~~ **yn mynd** yn segur ~~ers amser~~. Ymhellach cydnabyddir nad yw defnyddiau traddodiadol cyflogaeth yn tueddu i gynhyrchu gwerthoedd tir a fyddai'n cymharu â defnyddiau megis tai a manwerthu.
NMC 159	7.3.36	***Er mwyn eglurder, cynnwys testun eglurhad ychwaengol I Bolisi CYF4:-*** Fe fyddai rhaid derbyn cyfiawnhad llawn ar gyfer newid defnydd ~~uned neu tir sydd wedi ei warchod ar~~ **safleoedd gwarchodedig neu eiddo sydd wedi eu rhestru ym Mholisi** CYF 1 ~~ar gyfer defnydd yn nosbarth defnydd B1 - B8~~ ar gyfer defnydd amgen, gan gynnwys gwybodaeth ynglyn a hyfywedd y defnydd cyflogaeth presenol, unrhyw ymgais sydd wedi ei wneud i farchnata'r uned/tir ar gyfer defnydd cyflogaeth effaith y lleihad yn y niferoedd o swyddi ar y gymuned leol a gwybodaeth ynglyn a'r ddarpariaeth o safleoedd cyflogaeth leol sydd yn diwallu'r galw.

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi
NMC 401	PS11	***Newid bychan i sicrhau cysondeb mewnol y Cynllun:*** **POLISI STRATEGOL PS 11: YR ECONOMI YMWELWYR** **Wrth sicrhau cysondeb â'r economi leol a chymunedau lleol a sicrhau bod yr amgylchedd naturiol, adeiledig a hanesyddol yn cael ei gwarchod, bydd y Cynghorau'n cefnogi datblygu diwydiant twristiaeth lleol fydd yn fwrlwm trwy gydol y flwyddyn drwy:** **1. Ganolbwyntio datblygiadau twristiaeth, diwylliannol, celfyddydol a hamdden sy'n gynaliadwy, yn actif ac ar raddfa fwy yn neu'n agos at y canolfannau isranbarthol, y canolfannau gwasanaeth trefol ac, os yn briodol, y canolfannau gwasanaeth lleol;** **2. Gwarchod a gwella'r ddarpariaeth llety â gwasanaeth presennol a chefnogi darpariaeth newydd o lety â gwasanaeth o ansawdd uchel yn neu'n agos at y canolfannau isranbarthol, y canolfannau gwasanaeth trefol a lleol ~~gwledig~~ ac yn y pentrefi;** **3. Rheoli a gwella'r ddarpariaeth o lety twristiaeth o ansawdd uchel heb wasanaeth ar ffurf bythynnod a fflatiau hunan arlwyo, meysydd gwersylla, gwersylla moethus amgen, carafannau sefydlog neu deithiol neu barciau chalet;** **4. Cefnogi darpariaethau a mentrau twristiaeth newydd ar raddfa briodol mewn lleoliadau cynaliadwy yng nghefn gwlad drwy ailddefnyddio adeiladau presennol, os yw hynny'n briodol, neu fel rhan o arallgyfeirio ar ffermydd, yn enwedig os yw'r rhain hefyd o fudd i'r cymunedau lleol ac yn cefnogi'r economi leol, ac os ydynt yn unol â'r amcanion datblygu cynaliadwy;** **5. Atal datblygiadau fyddai'n cael effaith andwyol annerbyniol ar y cyfleusterau twristiaeth, gan gynnwys llety gwyliau a llefydd o ddiddordeb i ymwelwyr neu eu gosodiad, a gwneud y mwyaf o gyfleoedd i adfer difrod a wnaed eisoes i'r dirwedd.**
NMC 160	TWR 1	***Diwygio i egluro sgop y Polisi ac i adlewyrchu polisi cynllunio cenedlaethol:***

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi
		POLISI TWR 1: ATYNIADAU A CHYFLEUSTERAU YMWELWYR **Cefnogir cynigion i ddatblygu atyniadau neu gyfleusterau ymwelwyr newydd neu i wella ac ehangu safon y cyfleusterau sy'n bodoli eisoes cyn belled â'u bod tu mewn i'r ffin ddatblygu.** **Pan nad oes cyfleoedd addas ar gael tu mewn i'r ffin ddatblygu, dim ond cynigion sy'n cynnwys yr hyn a ganlyn fydd yn cael eu caniatau:** **1. Ailddefnyddio adeilad(au) presennol neu safle addas a ddefnyddiwyd o'r blaen, neu** **2. Ailddefnyddio adeilad(au) presennol neu safle sydd â chyswllt agos ag adeiladau presennol eraill sy'n ffurfio rhan o gyfleuster twristiaeth presennol, neu** **3. Datblygu gweithgaredd sy'n gyfyngedig i leoliad penodol oherwydd ei ddefnydd priodol o adnodd hanesyddol neu naturiol neu ei agosatrwydd i'r atyniad y mae'n gysylltiedig ag ef.** **Bydd gofyn i'r holl gynigion gydymffurfio gyda'r holl meini prawf canlynol:** 4. ~~Lle bo hynny'n rhesymol ymarferol, gellir cael at y datblygiad trwy amryw o ddulliau teithio, yn enwedig dulliau teithio cynaliadwy megis cerdded, beicio a chludiant cyhoeddus;~~ **5. Mae graddfa, math a chymeriad y datblygiad arfaethedig yn addas i'w leoliad trefol/gwledig;** **6. Mae'r datblygiad arfaethedig o ansawdd uchel o ran dyluniad, gosodiad ac edrychiad;** **7. Bydd y datblygiad arfaethedig yn cefnogi ac yn ehangu'r ystod o gyfleusterau yn ardal y Cynllun;** **8. Mae'r bwriad yn cael ei gefnogi gan dystiolaeth i ddangos y byddai yna cyfleon cyflogaeth leol.** **Lle y bo'n briodol, gellir cael mynediad at y datblygiad trwy amryw o ddulliau teithio, yn enwedig dulliau teithio cynaliadwy megis cerdded, beicio a chludiant cyhoeddus**
NMC 161	7.3.54	***Diwygio i wella eglurder:*** Mae'r polisi hefyd yn cydnabod, mewn amgylchiadau eithriadol, bod rhai atyniadau a chyfleusterau angen lleoliad yng nghefn gwlad

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi
		agored, allan o'r dref, a gallai'r rhain fod yn dderbyniol o bosib pe byddent yn arwain at gyfleuster twristiaeth a buddion i gyflogaeth wledig trwy gydol y flwyddyn. **Byddai'r math hwn o ddatblygiad yn un sydd â chysylltiad gyda nodweddion yr amgylchedd naturiol neu hanesyddol neu weithgaredd awyr agored ac fe allai gynnwys canolfannau ymwelwyr neu ganolfannau ddehongliad neu ddatblygiad sy'n gysylltiedig â gweithgareddau awyr agored**. Fodd bynnag, ni ddylai datblygiadau fod ar draul yr amgylchedd lleol neu les y gymuned. Tu allan i'r ffiniau datblygu dylai cynigion edrych yn gyntaf ar ailddefnyddio neu ymestyn adeiladau presennol er mwyn diogelu cefn gwlad rhag datblygiadau amhriodol. Fodd bynnag, gallai atyniadau cwbl newydd gael eu caniatáu mewn ardaloedd penodol yn y wlad os gellir dangos nad oes yna safleoedd ac adeiladau dilyniannol a ffafrir. **Bydd angen i bob cynnig y tu allan i aneddleoedd presennol sefydlu pam fod lleoliad gwledig yn angenrheidiol.**
NMC 162	7.3.57	***Diwygio i wella eglurder:*** **Mae tystiolaeth am gyfraddau meddiannu yn awgrymu bod llety hunan-gynhaliol sydd o safon dda yn gyffredinol yn dal yn boblogaidd gydag ymwelwyr.** Mae Polisi PS11 a Pholisi TWR2 polisi ~~hefyd~~ yn cydnabod bod rheoli'r ystod eang o lety hunanwasanaeth o ansawdd uchel yn hanfodol ar gyfer rhoi dewis i ym9welwyr. Mae'r polisi felly'n anelu at gefnogi'r egwyddor o ddarparu llety gwyliau hunanwasanaeth o ansawdd uchel mewn lleoliadau cynaliadwy, sy'n rhoi dewis o'r fath.
NMC 163	7.3.59	***Diwygio i wella eglurder:*** Yn hanesyddol mae canllawiau cynllunio cenedlaethol a pholisi cynllunio lleol (yn arbennig yn ardal Awdurdod Cynllunio Lleol Gwynedd) wedi rhoi blaenoriaeth i drosi adeiladau presennol yng nghefn gwlad er defnydd economaidd. Mae hyn yn golygu bod nifer helaeth o adeiladau sydd wedi cael eu trosi i lety hunanwasanaeth mewn rhai ardaloedd. **Felly, mae yna bryderon am orddarpariaeth o lety hunanwasanaeth yn rhannau o ardal y Cynllun. Gall hyn olygu efallai na fydd darparwyr a gweithredwyr yn derbyn yr incwm a ragwelwyd o beth dybir allai fod yn fuddsoddiad arwyddocaol.** Yn amlwg, nid bwriad y canllaw cenedlaethol na'r Cynghorau yw i'r polisi hwn arwain at grynodiad gormodol o'r math hwn o lety gwyliau mewn lleoliad penodol **a allai olygu bydd busnesau yn mynd i'r wal.** ~~Mae tystiolaeth mewn perthynas â chyfradd deiliadaeth yn awgrymu fod llety hunan arlwyo o safon dda yn parhau i fod yn ddewis poblogaidd gydag ymwelwyr. Fodd bynnag, mae'r dystiolaeth hefyd yn amlygu fod yna gyfyngiadau yn~~

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi
		~~gysylltiedig â 'r cyfleoedd i ddatblygu ychwaneg o lety hunanarlwyo o fewn rhannau o ardal y Cynllun. Mae yna amheuaeth ynglŷn â chynaliadwyedd economaidd o ran cynhwysedd presennol unedau hunan arlwyo a chan hynny fe ddylai'r Cynghorau fod yn eithriadol o wyliadwrus wrth ganiatáu ceisiadau ar gyfer ychwaneg o lety hunan arlwyo. Os yw cynigion yn seiliedig ar ragdybiaeth afrealistig o ran lefelau'r ddeiliadaeth o fewn farchnad a allai fod yn orlawn mae yna fygythiad y byddem yn parhau i wneud ychydig iawn o elw neu hyd yn oed methu yn ariannol. Bygythiad pellach yw drwy ychwanegu tuag at y ddarpariaeth o lety y bydd lefelau deiliadaeth a hyfywdra'r darparwyr yn cael ei danseilio, gan arwain at fygythiad ychwanegol i'r rhai mwyaf bregus a allai arwain tuag at fethiant. Fe fydd y Cynghorau yn parhau i geisio blaenoriaethu llety gwasanaethol o ansawdd uchel yn hytrach na llety hunan arlwyo ble mae'r cyfleoedd yn codi. Fodd bynnag, fe allai cyfleoedd godi ar raddfa fechan i ddatblygu llety hunan arlwyo gan ddefnyddio adeiladu presennol, er enghraifft, ar ymyl llwybr yr arfordir, neu ddatblygiad sydd yn angenrheidiol er mwyn cefnogi fferm neu fenter wledig bwysig presennol.~~ Fe fydd rhaid i ymgeiswyr gyflwyno ~~un ai gwerthusiad llawn o'r farchnad neu~~ gynllun busnes manwl **a fydd yn dangos cadernid y cynllun arfaethedig. Bydd hyn yn fodd i'r Cyngor asesu os oes gan y cynnig obaith realistig o fod yn hyfyw, nad yw'r cynnig yn un hapfasnachol, a bydd yn cynorthwyo i wneud yn siwr nad oes bwlch i ganiatau ail-ddatblygu adeiladau presennol neu adeiladau newydd yng nghefn gwald i ddefnydd gwyliau a bod yna angen caniatau iddynt newid wedyn i ddefnydd preswyl os dangosir nad ydynt yn hyfyw fel defnydd gwyliau.** ~~. Fe fyddai hynny'n caniatáu'r Cyngor i ystyried y cynllunio ariannol sydd wedi ei gynnal a darparu tystiolaeth o ran lefelau'r ddeiliadaeth sydd yn angenrheidiol er mwyn gwneud y fenter yn hyfyw.~~ Bydd Canllaw Cynllunio Atodol yn cael ei gyhoeddi i roi mwy o arweiniad am y mater yma.
NMC 164	7.3.66	***Diwygio i wella eglurder:*** Tu allan i'r Ardaloedd o Harddwch Naturiol Eithriadol a'r Ardaloedd Tirwedd Arbennig mae'n bosib y rhoddir caniatâd i gynnydd bychan yn nifer yr unedau ar safle os gellir dangos bod y bwriad yn cynnig gwelliannau **tirwedd a amgylcheddol** sylweddol i'r safle ac yn lleihau ei effaith ar y dirwedd **a'r amgylchedd**. Nid yw 'bychan' o safbwynt ymestyn arwynebedd safle wedi'i ddiffinio. **Fel arfer, byddai gwella gosodiad a lleoliad yr unedau, ynghyd â gwella cylchrediad mewnol, mannau parcio a thirlunio yn golygu yr un nifer neu ychydig llai o unedau ar y safle. Fodd bynnag, cydnabyddir y gall fod achosion lle gallai gwelliannau tirlunio arwain at gynnydd yn y nifer o unedau** ~~dim ond mewn perthynas â chynnydd yn nifer yr unedau~~. **cyn belled bod y cynnydd yn fach ac ni fydd y**

<table>
<tr><th>Rhif NMC</th><th>Polisi/Para /Map</th><th>Newid Materion sy'n Codi</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td><u>cynnydd yn y nifer o unedau yn creu niwed annerbyniol i edrychiad y safle. Fel rheol gyffredinol, ystyrir fod cynyddiad bras o</u> ~~na ddylai fod yn fwy na~~ 10% uwchlaw'r nifer <u>o unedau</u> pan wnaed y cais gwreiddiol <u>yn fychan</u>. <u>Fodd bynnag, wrth gyfeirio at y canllaw cyffredinol yma, bydd pob cais yn cael ei asesu yn ôl ei deilyngdod</u> ~~Fodd bynnag,~~ oherwydd yr amrywiaeth sylweddol ym maint, natur a lleoliad y safleoedd ~~asesir pob cais yn ôl ei haeddiant o fewn y canllaw cyffredin hwn.~~</td></tr>
<tr><td>NMC 165</td><td>7.3.83</td><td>Cynnwys gwybodaeth ychwanegol mewn perthynas a'r angen ar gyfer gofod manwerthu ychwanegol yn ystod oes y Cynllun:

Cydnabu'r astudiaeth hefyd bod yr ardal yn cael ei gwasanaethu gan goeden manwerthu sy'n cynnwys canolfannau y tu allan i ardal y Cynllun, e.e. Llandudno a Chaer. Yn ôl yr astudiaeth roedd yna angen meintiol cyfyngedig i ddarparu a dosbarthu ryw 372 metr sgwâr <u>net</u> o ofod llawr ar gyfer nwyddau cyfleus a'i ddosbarthu fel y nodir isod:

• ~~<u>200 m.sg Caernarfon</u>~~
• ~~<u>172 m.sg Pwllheli</u>~~

<table><tr><th><u>Canolfan Fanwerthu</u></th><th><u>2011 – 2021</u></th><th><u>2022 - 2026</u></th><th><u>Cyfanswm dangosol (net)</u></th></tr><tr><td><u>Caernarfon</u></td><td><u>125 m.sg</u></td><td><u>75 m.sg</u></td><td><u>200 m.sg</u></td></tr><tr><td><u>Pwllheli</u></td><td><u>132 m.sg</u></td><td><u>40 m.sg</u></td><td><u>172 m.sg</u></td></tr></table></td></tr>
<tr><td>NMC 166</td><td>7.3.83a</td><td>Cynnwys gwybodaeth ychwanegol mewn perthynas a'r angen ar gyfer gofod manwerthu ychwanegol yn ystod oes y Cynllun:

Fodd bynnag, o ran nwyddau cymharol, daeth yr Astudiaeth i'r casgliad bod potensial i ddarparu ryw 9,353 metr sgwâr <u>net</u> o arwynebedd llawr dros gyfnod y Cynllun fel y nodir isod:</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>Rhif NMC</th><th>Polisi/Para /Map</th><th>Newid Materion sy'n Codi</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td>

<li ~~7,913 m.sg Bangor~~
<li ~~176 m.sg Caernarfon~~
<li ~~772 m.sg Pwllheli~~
<li ~~492 m.sg Llangefni~~

<table>
<tr><td><u>Canolfan Fanwerthu</u></td><td><u>2011 – 2021</u></td><td><u>2022 - 2026</u></td><td><u>Cyfanswm dangosol (net)</u></td></tr>
<tr><td><u>Bangor</u></td><td><u>5,105 m.sg</u></td><td><u>2,808 m.sg</u></td><td><u>7913 m.sg</u></td></tr>
<tr><td><u>Caernarfon</u></td><td><u>-</u></td><td><u>176 m.sg</u></td><td><u>176 m.sg</u></td></tr>
<tr><td><u>Pwllheli</u></td><td><u>413 m.sg</u></td><td><u>359 m.sg</u></td><td><u>772 m.sg</u></td></tr>
<tr><td><u>Llangefni</u></td><td><u>44 m.sg</u></td><td><u>448 m.sg</u></td><td><u>492 m.sg</u></td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td>NMC 167</td><td></td><td>
Diwygio geiriad y polisi er mwyn gwella eglurder:

POLISI STRATEGOL PS 12: CANOL TREFI A MANWERTHU

Bydd y Cynghorau'n gweithio gyda sefydliadau partner a'r gymuned leol i warchod a gwella bywiogrwydd a hyfywedd canol trefi yn ardal y Cynllun gan gydnabod eu swyddogaethau manwerthu, gwasanaethu a chymdeithasol yn unol â'r goeden fanwerthu a ganlyn:
<table>
<tr><td>Gwynedd</td><td>Canolfan Fanwerthu Isranbarthol</td><td>Bangor</td></tr>
</table>
</td></tr>
</table>

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi

	Canolfan Fanwerthu Drefol	**Caernarfon, Porthmadog, Pwllheli**
	Canolfan Fanwerthu Leol	**Abersoch, Abermaw, Bethesda, Blaenau** **Ffestiniog, Criccieth, Llanberis, Nefyn, Penrhyndeudraeth, Penygroes, Tywyn**
Ynys Môn	**Canolfan Fanwerthu Drefol**	**Caergybi, Llangefni**
	Canolfan Fanwerthu Leol	**Amlwch, Benllech, Biwmares, Cemaes, Llanfairpwll, Porthaethwy, Rhosneigr, Fali**

Bydd y Cynghorau yn hyrwyddo bywiogrwydd a hyfywedd canol trefi~~/dinasoedd~~ yn y Ganolfan Fanwerthu Isranbarthol, y Ganolfan Fanwerthu Drefol a'r Ganolfan Fanwerthu Leol fel a ddangosir ar y Mapiau Cynigion trwy:

1. **Annog cymysgedd amrywiol o ddefnyddiau addas (fel y diffinnir yn ~~PCC~~ Polisi Cynllunio Cymru a ~~NCT~~ Nodyn Cyngor Technegol 4) mewn amgylcheddau o ansawdd uchel sy'n denu ystod eang o bobl ar wahanol amseroedd o'r dydd, sy'n ddiogel ac yn hygyrch i bawb;**
2. **Sicrhau y bydd buddsoddiad newydd yn cyd-fynd â graddfa a swyddogaeth ganol y ddinas/tref yn unol â'r hierarchaeth fanwerthu;**
3. **Hwyluso darpariaeth o ~~gyfanswm o~~ ddua 372 metr sgwâr (net) o ofod llawr newydd ar gyfer nwyddau cyfleus erbyn 2026 yn unol â chasgliadau'r Astudiaeth Fanwerthu (2013) mewn lleoliadau priodol yn y canolfannau ~~trefi~~ manwerthu canlynol:**

    i. **200 m.sg. net Caernarfon**
    ii. **172 m.sg. net Pwllheli**

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi
		ac, o ran nwyddau cymharol ~~cymhariaeth~~, hwyluso darpariaeth o ddua ~~y potensial am~~ 9,353 metr sgwâr (net) o ofod llawr erbyn 2026 yn unol â chasgliadau'r Astudiaeth Fanwerthu (2013) mewn lleoliadau priodol yn y canolfannau manwerthu canlynol: **iii. 7,913 m.sg. net Bangor** **iv. 176 m.sg. net Caernarfon** **v. 772 m.sg. net Pwllheli** **vi. 492 m.sg. net Llangefni** **4. Gwrthsefyll datblygiadau sy'n tynnu oddi ar eu bywiogrwydd a'u hyfywedd a gwarchod rhag colli unedau manwerthu yn y Prif Ardaloedd Manwerthu, fel cânt eu dangos ar y mapiau cynigion;** **5. Gwneud y mwyaf o gyfleoedd i ailddefnyddio adeiladau addas mewn canol trefi;** **6. Gwrthsefyll ymestyn datblygiadau manwerthu a hamdden y tu allan i ganol trefi;** **7. Hybu cysylltiadau cynaliadwy rhwng y gweithle, y cartref a chanol trefi.** **Caiff siopau a gwasanaethau mewn Canolfannau Manwerthu Lleol a phentrefi llai sy'n darparu ar gyfer anghenion dydd i ddydd cymunedau eu diogelu rhag eu colli'n ddiangen a chefnogir cynigion am wasanaethau cymunedol amlbwrpas.**
NMC 168	MAN 1	***Diwygio geiriad y polisi er mwyn rhoi eglurhad pellach ynglyn a'r angen i warchod defnyddiau manwerthu/hamdden o fewn canol trefi:-*** **POLISI MAN 1: DATBLYGIADAU ARFAETHEDIG MEWN CANOL TREFI** **Bydd cynigion am ddatblygiadau manwerthu, masnachol a hamdden newydd yn cael eu cyfeirio at ganol trefi, fel y dangosir ar y Mapiau Cynigion, yn y lle cyntaf, cyn belled â bod graddfa a math y datblygiad yn briodol i faint, cymeriad a swyddogaeth y ganolfan yn y goeden fanwerthu welir ym Mholisi PS 12.** **Caniateir cynigion am ddatblygiadau manwerthu, masnachol a hamdden newydd oddi mewn i ganol trefi sydd wedi'u diffinio ar y**

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi
		Mapiau Cynigion os gellir cydymffurfio gyda'r meini prawf canlynol i gyd: **1. Maent yn gwella atyniad, bywiogrwydd a hyfywdra canol y dref,** **2. Nid yw'r datblygiad arfaethedig, un ai ar ei ben ei hun neu wedi'i gyfuno ag eraill, yn tanseilio rôl fanwerthu'r ganolfan;** **3. Mae'r defnydd arfaethedig yn cyd-fynd â defnyddiau cyfagos;** **4. Nid yw'r datblygiad yn creu nifer gormodol o flaenau gwag.** ~~O fewn y Prif Ardaloedd Manwerthu dynodedig ym Mangor, Caernarfon, Porthmadog, Pwllheli, Caergybi a Llangefni fel y dangosir ar y Mapiau Cynigion, gwrthwynebir newid defnydd eiddo llawr gwaelod (siopau A1) i unrhyw ddefnydd arall.~~ **Bydd cynigion a fyddai'n arwain at golli defnydd manwerthu/hamdden bresennol (fel ag y diffiniwyd gan Polisi Cynllunio Cymru) tu allan i'r Brif ardal Siopa ond o fewn y canol tref diffiniedig yn cael ei wrthod oni bai fod modd dangos:-** **5. Fod y defnydd presennol yn amhriodol neu yn ddiangen, a** **6. Nad yw'r defnydd presennol bellach yn hyfyw yn ariannol, a** **7. Na ellir sefydlu unrhyw ddefnydd manwerthu/hamdden arall addas, a** **8. Bod tystiolaeth o ymdrechion gwirioneddol i farchnata'r cyfleuster, sydd wedi bod yn aflwyddiannus.** **Byddai angen i ddatblygiadau manwerthu a masnachol tu allan i'r canol trefi diffiniedig gael eu cefnogi gan dystiolaeth o'r angen am ddarpariaeth ychwanegol, a bodloni'r dull dilyniannol sydd wedi'i nodi mewn polisi cynllunio cenedlaethol a chydymffurfio â pholisïau eraill yn y Cynllun.**
NMC 169	7.3.87	***Diwygio geiriad er mwyn eglurder:-*** ~~Yn ddelfrydol, d~~**D**ylai datblygiadau manwerthu a masnachol gael eu lleoli oddi mewn i'r canol trefi diffiniedig a nodir uchod. Rhoddir blaenoriaeth yn gyntaf i ddatblygu safleoedd yn y Ganolfan Isranbarthol, Canolfannau **Manwerthu** ~~Rhanbarthol~~ Trefol, yna safleoedd ar gyrion canolfannau, ac wedyn Canolfannau Manwerthu Lleol. Caiff cynigion eu pennu yn unol â'r dull dilyniannol a

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi
		nodir yn Polisi Cynllunio Cymru'n a NCT 4.
NMC 170	MAN 3	***Diwygio geiriad y polisi er mwyn eglurder:-*** **POLISI MAN 3: MANWERTHU TU ALLAN I GANOL TREFI DIFFINIEDIG OND ODDI MEWN I FFINIAU DATBLYGU** **Diogelir siopau sydd wedi'u lleoli tu allan i ganol trefi diffiniedig ond oddi mewn i'r ffin ddatblygu ~~eu diogelu~~ trwy wrthod cynigion am ddefnyddiau eraill oni bai y gellir dangos ei bod yn bosib cydymffurfio gyda'r meini prawf canlynol i gyd:** **1. Mae gwasanaeth tebyg ar gael o fewn pellter cerdded rhesymol;** **2. Os nad oes gwasanaeth tebyg yn bresennol, bod yr eiddo wedi bod ar y farchnad am bris gwerthu neu bris rhent rhesymol am gyfnod parhaus o chwe mis;** **3. Na fydd y defnydd newydd yn cael effaith andwyol ar fwynderau defnyddiau cyfagos.** **Caniateir cynigion am siopau cyfleus newydd ar raddfa fach, sy'n cwrdd ag anghenion dydd i ddydd y trigolion am nwyddau dyddiol hanfodol, ar yr amod nad ydynt yn peryglu hyfywedd a bywiogrwydd canol trefi presennol yn yr hierarchaeth fanwerthu ac nad ydynt yn ffurfio rhan o stad ddiwydiannol.** **Caniateir cynigion am ddatblygiadau manwerthu mawr, neu isrannu unedau manwerthu presennol tu allan i ffiniau diffiniedig y canol trefi, dim ond os ydynt yn cydymffurfio gyda'r meini prawf canlynol:** **4. Na fyddai'r datblygiad yn tanseilio'r hierarchaeth fanwerthu sydd wedi'i nodi <u>ym Mholisi PS 12</u> ~~yn y Polisïau Strategol a'r Polisi manwl MAN1~~; ac** **5. Na fyddai'r datblygiad, un ai ar ei ben ei hun neu wedi'u gyfuno â datblygiadau eraill sydd wedi'u caniatáu, yn tanseilio bywiogrwydd a hyfywedd <u>y canol tref diffiniedig</u> ~~unrhyw un o'r canolfannau~~;** **6. Y dangoswyd tystiolaeth o'r angen am ddarpariaeth ychwanegol;** **7. Y bodlonwyd y dull dilyniannol sydd wedi'i nodi <u>ym Mholisi Cynllunio Cymru</u> ~~mewn polisi a chanllawiau cynllunio cenedlaethol ac yn y Cynllun~~.**

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi
NMC 171	7.3.96	***Cynnwys eglurhad pellach er mwyn eglurder:-*** Bydd cynigion sydd y tu allan i'r canol trefi diffiniedig **ar safleoedd ar gyrion canol tref neu du allan i'r canol tref yn cael eu rheoli'n ofalus er mwyn cefnogi canol trefi'r canolfannau manwerthu a restrir ym Mholisi PS 12. Mae'r Astudiaeth Fanwerthu (2013) wedi adnabod yr angen posib am ofod manwerthu ychwanegol ar gyfnodau penodol yn ystod oes y Cynllun (gweler paragraff 7.3.83 a 7.3.83a). Mae'r Cynllun, yn unol â Pholisi Cynllunio Cymru, yn ymwybodol bod canol trefi ffyniannus yn hanfodol i gynnal cymunedau'r ardal. Nid yw'r Cynghorau wedi gallu adnabod safleoedd penodol o fewn y canol trefi perthnasol i gyfarch y galw ychwanegol posib. Er hynny, o ran dewis lleoliad i gyfarch y galw ychwanegol posib bydd rhaid i gynigion** ~~yn cael eu penderfynu trwy~~ ddefnyddio'r dull dilyniannol a amlinellir ym Mhennod 10 Polisi Cynllunio Cymru. **Os gallir dangos trwy'r prawf yma nad oes safle canol tref addas ar gael, rhoddir pwyslais ar asesu safleoedd ar gyrion canol trefi cyn edrych ar safleoedd tu allan i'r canol ar gyfer defnyddiau canol tref allweddol. Bydd y dull yma o weithio yn disgwyl i ddatblygwyr a manwerthwyr fod yn hyblyg ac arloesol o ran ffurf, dyluniad a graddfa y datblygiad arfaethedig a faint o le parcio fydd yn cael ei ddarparu, gan deilwra hyn i gyd-fynd ag amgylchiadau lleol.**
NMC 172	7.3.98	***Diwygio geiriad yr eglurhad er mwyn cydymffurfio hefo Polisi Cynllunio Cymru:-*** ~~Ystyrir bod cynigion manwerthu mawr yn gynigion lle mae gofod llawr siop yn 500 metr sgwâr neu fwy.~~ ~~Bydd unrhyw estyniad pellach i ofod llawr siop fyddai'n golygu ei bod yn fwy na 500 metr sgwâr yn cael ei asesu dan y polisi hwn hefyd.~~ Dywed polisi cenedlaethol y dylid cyflwyno asesiad effaith manwerthu ar gyfer datblygiadau manwerthu sydd ag arwynebedd llawr sy'n fwy na 2,500 metr sgwâr gros. Yn achos Ynys Môn a Gwynedd, darpariaethau manwerthu bychan sydd gan nifer o'r canol trefi, ac felly gall datblygiadau ar raddfa lai **na 2,500 metr sgwâr gros** effeithio'n andwyol ar fywiogrwydd a hyfywedd canol trefi a chanolfannau lleol. ~~O'r herwydd, yn gyffredinol, bydd angen asesiad effaith manwerthu ar gyfer datblygiadau sy'n fwy na 500 metr sgwâr net.~~ Mewn rhai achosion, ~~efallai y~~ bydd angen datganiad effaith manwerthu ar gyfer unedau llai lle yr ystyrir y gall y datblygiad niweidio

Rhif NMC	Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi
		canolfannau gerllaw, boed hynny ar ei ben ei hun neu ar y cyd â datblygiadau eraill. **Mae'r Cynghorau yn cynnig gwasanaeth cyngor cyn cyflwyno cais cynllunio, a fydd yn fodd o dderbyn arweiniad ar yr angen i gynnal Asesiad Effaith Manwerthu.** Bydd gofyn am asesiad effaith manwerthu yn cynorthwyo'r Cyngor i asesu p'un a oes angen y datblygiad ai peidio, beth yw'r cyfiawnhad am ddewis y safle ac effaith debygol y datblygiad arfaethedig ar ba mor ddeniadol, hyfyw a bywiog yw canol y dref.
NMC 173	7.3.99	***Dileu'r cyfeirad at Polisi Cynllunio Cymru:-*** ~~Mae Polisi Cynllunio Cymru'n sefydlu'r dull o ddefnyddio'r anghenion a'r profion dilyniannol ar gyfer datblygiadau manwerthu~~

Cofrestr Newidiadau Materion sy'n Codi (NMC): Pennod 7.4 Rheoli Twf a Datblygu - Cyflenwad ac Ansawdd Tai

Rhif NMC		Polisi / Para. / Map	Newid Materion sy'n Codi
NMC	174	Cyffredinol	***Ail-drefnu'r polisïau a'r testun esboniadol yn y bennod hon er mwyn gwella eglurder, dealltwriaeth ac effeithiolrwydd y Cynllun. Gwneir hyn drwy symud y rhan Lleoliad Tai i ddilyn y rhan Graddfa Tai. Mae'r rhannau Math o Dai, Tai Fforddiadwy a Llety ar gyfer Sipsiwn a Theithwyr yn awr yn dilyn y rhan Lleoliad Tai. Bydd rhifau polisi a pharagraffau yn cael eu diwygio yn y fersiwn terfynol a gaiff ei fabwysiadu a'i gyhoeddi.***
NMC	175	7.4.3	***Dileu ail hanner y paragraff. Mae gwybodaeth ar gyfer y tafluniad tai a ragwelir yn cael ei ddarparu ym mharagraff diwygiedig 7.4.114 ac mewn Atodiad newydd i'r Cynllun***: Gall awdurdodau lleol adnabod nifer y tai sydd eu hangen, ond bydd y nifer gaiff eu hadeiladu mewn gwirionedd yn cael eu dylanwadu'n gryf gan ffactorau sydd y tu hwnt i'w rheolaeth. Mae cyfnod y Cynllun (2011 – 2026) yn un lle mae ansicrwydd economaidd ac ariannol yn parhau. Mae cyflwr y farchnad yn dal i fod yn wan ac o'r herwydd mae'n debygol y bydd y gyfradd adeiladu tai yn y tymor byr yn parhau'n isel. Er mwyn cynorthwyo i wella'r sefyllfa dai yn y tymor byr, mae pob Cyngor a'i bartneriaid yn archwilio ac/neu'n gweithredu mentrau lleol. ~~Gan ddefnyddio'r wybodaeth orau sydd ar gael mae Papur Testun 20 yn anelu i ddarparu tafluniad tai sy'n cynnwys datblygu gam wrth gam/ datblygiad cynlluniau tai a dangos y sefyllfa o ran cyflenwad tir ar gyfer tai trwy gydol cyfnod y Cynllun. Wrth wneud y gwaith dangosir hyd y gellir y bydd y galw i gynnal cyflenwad 5 mlynedd o dir ar gyfer tai yn cael ei gyrraedd trwy gydol cyfnod y Cynllun. Defnyddir mecanwaith cynllunio fel caniatâd tymor byr i drio sicrhau y bydd safleoedd sydd gan ganiatâd cynllunio yn rhoi'r cartrefi angenrheidiol.~~

NMC	**176**	PS 13	***Diwygio er mwyn egluro'n well y ffactorau a ystyriwyd a dileu'r cyfeiriad at rannu datblygiad gan ei fod wedi ei ddisodli gan wybodaeth ar gyfer y taflwybr tai a ragwelir:*** **POLISI STRATEGOL PS 13: DARPARIAETH TAI** **Yn seiliedig ar lefel y tai y disgwylir y bydd ei angen, a gan roi ystyriaeth i'r gallu i'w darparu, cyfyngiadau amgylcheddol a ~~, a capasiti'r~~ thirwedd, ~~a chymunedau~~ rhagolygon economaidd a demograffig, a phroffil demograffig posib, bydd y Cynghorau yn darparu ar gyfer y galw am 7,184 o unedau tai rhwng 2011 a 2026. Caiff y galw yma ei gwrdd trwy adnabod cyfleodd ar gyfer 7,902 o unedau tai i hwyluso lwfans llithriad o 10%.** **Cynhelir isafswm cyson o werth 5 mlynedd o dir i gyflenwi tai trwy ddynodi tir a hyrwyddo datblygiad ar safleoedd ar hap a thrwy ddefnyddio adeiladau presennol. ~~yn unol â'r targedi tai canlynol:~~** ~~1. gofyniad sylfaenol, sydd gyfystyr a 2,604 unedau tai rhwng 2011 a 2018~~ ~~2. darpariaeth ar gyfer twf, sydd gyfystyr a 5,298 o unedau tai rhwng 2018 a 2026~~ **~~Bydd y~~ Mae'r lefel twf hwn yn cael ei ddosbarthu yn unol â Pholisi Strategol PS 15 a pholisïau TAI 5, TAI 14 i TAI 18 ac fe gaiff ei fonitro'n flynyddol trwy'r Astudiaethau Tir ar gyfer Tai blynyddol a'r Adroddiadau Monitro Blynyddol.**

NMC	**177**	TAI 1	***Dileu cyfeiriad at yr angen i ddatblygu'n raddol gan ei fod wedi ei ddisodli gan wybodaeth ar gyfer y taflwybr tai a ragwelir:*** **POLISI TAI 1: CYMYSGEDD BRIODOL O DAI** **Bydd y Cynghorau'n gweithio gyda phartneriaid i hyrwyddo cymunedau cymysg cynaliadwy drwy sicrhau bod pob datblygiad preswyl newydd yn cyfrannu at wella cydbwysedd tai ac yn diwallu'r anghenion a nodir ar gyfer y gymuned gyfan. Dylai cynigion gyfrannu at greu cymunedau cymysg cynaliadwy drwy:** **1. Ddarparu cymaint â phosib o dai fforddiadwy (gan gynnwys ar gyfer angen lleol) ar draws ardal Cynllun yn unol â Pholisi Strategol PS 14;** **2. Cyfrannu at wneud iawn am ddiffyg cydbwysedd mewn marchnadoedd tai lleol;** **3. Sicrhau y defnyddir tir ar gyfer tai mewn modd cynaliadwy, gan sicrhau dwysedd effeithlon o ddatblygu sy'n gweddu i fwynderau lleol yn unol â Pholisi PCYFF 2;** **4. Sicrhau'r cyfuniad cywir o fathau o unedau tai a daliadaeth i ddiwallu anghenion cymunedau presennol ardal y Cynllun yn ogystal â chymunedau'r dyfodol; ~~a lle'n briodol yn ddarostyngedig i ofynion datblygu graddol~~** **5. Gwneud darpariaeth, fel sy'n briodol, ar gyfer anghenion tai penodol megis llety myfyrwyr, tai i'r henoed, sipsiwn a theithwyr, llety â chymorth, cartrefi nyrsio, preswyl a thai gofal ychwanegol, anghenion pobl sydd ag anableddau;** **6. Gwella ansawdd ac addasrwydd y stoc tai presennol;** **7. Sicrhau safonau dylunio uchel sy'n creu cymunedau cynaliadwy a chynhwysol yn unol â Pholisi PCYFF 2.**

NMC	**178**	Polisi TAI X	***Dileu'r polisi gan nad oes angen polisi datblygu graddol i reoli cyflenwad tai:*** ~~Polisi TAI X newydd~~ ~~Er mwyn sicrhau bod gwahanol gymunedau yn gallu ymdopi gyda datblygiadau preswyl, bydd y Cynghorau, lle bo'n briodol, yn gofyn am ryddhau tai fesul cam yn achos safleoedd a ddynodwyd neu mewn perthynas â safleoedd ar hap.~~ ~~Er mwyn gwella cyflenwi cartrefi fel y nodir ym Mholisi PS13 a Pholisïau TAI 14 i TAI 18:~~ ~~**i.** Bydd caniatâd cynllunio byr yn cael ei roi yn ôl disgresiwn y Cynghorau; neu~~ ~~**ii.** Gall datblygiadau tai fod ag amod dyddiadau cwblhau; neu~~ ~~**iii.** Ni fydd caniatâd amlinellol, materion wrth gefn a chaniatâd llawn yn cael eu hadnewyddu ac eithrio bod cyfiawnhad cryf.~~
NMC	**179**	7.4.12a	***Newid ôl-ddilynol yn dilyn dileu'r polisi:*** ~~Noda Polisi Cynllunio Cymru efallai y bydd angen datblygu fesul cam, lle y bo'n briodol, mewn ymgynghoriad â'r darparwyr cyfleustodau/ isadeiledd perthnasol, er mwyn caniatáu amser i sicrhau y gall darpariaeth y cyfleustodau/ isadeiledd gael ei rheoli mewn ffordd sy'n gyson â pholisïau cyffredinol ar gyfer datblygu cynaliadwy. Efallai y bydd angen hefyd i ddatblygiadau ystyried gallu gwahanol gymunedau i gynnwys y datblygiad heb erydu eu cymeriad, gan gynnwys eu cymeriad ieithyddol.~~
NMC	**180**	7.4.12b	***Newid ôl-ddilynol yn dilyn dileu'r polisi:*** ~~Mae rhan gyntaf y polisi yn nodi y gall safleoedd a ddynodwyd a safleoedd ar hap o bwys gael caniatâd fesul nifer o gamau. Bydd y dull gweithredu fesul cam hwn yn caniatáu rhywfaint o reolaeth dros sicrhau bod y seilwaith a'r cymunedau yn gallu cynnwys y datblygiad. Penderfynir ar y nifer o gamau priodol i bob safle dyranedig neu hap-safle yn ystod y cam cyn ymgeisio, mewn trafodaeth gyda'r ymgeisydd, gan gymryd i ystyriaeth yr ymrwymiadau a chyflenwad presennol yn yr~~

			~~anheddiad ynghyd ag unrhyw ofynion penodol mewn perthynas â chyflenwi'r safle dyranedig dan sylw. Bydd y Cynghorau'n cydnabod y bydd rhai safleoedd lle na fydd rhyddhau fesul cam yn angenrheidiol, yn briodol na'n berthnasol, ac y bydd trafodaeth gynnar gyda'r Cynghorau cyn cyflwyno unrhyw gais yn helpu i sefydlu p'un a oes angen defnyddio rhyddhau fesul cam. Nid yw'r dull fesul cam yn atal yr angen, lle y bo'n briodol, i'r ymgeisydd gyflwyno prif gynllun clir ymlaen llaw ynglŷn â gosodiad cyffredinol y safle cyfan. Bwriad Polisi TAI X yw gwella'r cyflenwad o dai a gwblhawyd, yn hytrach na chaniatâd cynllunio. Bu tuedd i sicrhau caniatâd cynllunio mewn aneddiadau yn y gorffennol heb fwriad clir i weithredu neu gyflenwi'r unedau yn y dyfodol agos. Yn aml arweiniodd hyn at bwysau i sicrhau caniatâd cynllunio cyn i 'gwota adeiladu' y pentref gael ei ddisbyddu. Cafodd peth caniatâd cynllunio hefyd ei gadw fel un sy'n bodoli eisoes drwy rinwedd 'cychwyn technegol' sy'n cefnogi'r cymhellion, mewn rhai achosion, i gael caniatâd cynllunio yn hytrach na sicrhau bwriad masnachol i adeiladu. Mae'r holl ffactorau hyn yn tueddu i rwystro cyflenwi tai gwirioneddol ac ymatebolrwydd i anghenion uniongyrchol.~~
NMC	**181**	7.4.12c	***Newid ôl-ddilynol yn dilyn dileu'r polisi:*** ~~Bydd y polisi yn cynorthwyo'r Cynghorau i sicrhau cyflenwad tir pum mlynedd ddilys yn ôl gofynion yr Asesiadau Tir ar gyfer Tai ar y Cyd a gyhoeddwyd gan y Cynghorau mewn ymateb i bolisi cynllunio cenedlaethol.~~
NMC	**182**	TAI 2	***Diwygio er mwyn gwella eglurder:*** **POLISI TAI 2: ISRANNU EIDDO PRESENNOL I FFLATIAU HUNANGYNHALIOL A THAI AMLFEDDIANNAETH** **Caniateir isrannu eiddo presennol i fflatiau hunangynhaliol a thai amlfeddiannaeth sydd angen caniatâd cynllunio os gellir cydymffurfio gyda'r meini prawf canlynol:** **A: Ar gyfer Eiddo o fewn ffin datblygu neu adeilad lliw mewn Clwstwr wedi ei adnabod** ~~**1.** Nid yw'r cynnig yn ymwneud â thŷ teras dau lawr;~~ **2. Mae'r eiddo yn addas i'w drosi i'r nifer a'r math o unedau sy'n cael eu cynnig heb yr angen am estyniadau ac**

			addasiadau allanol sylweddol; **3. Ni fydd ~~yn arwain at grynodiad gormodol o ddefnyddiau o'r fath fydd yn niweidio ardal breswyl~~ <u>tai amlfeddiannaeth gyda trwydded yn uwch na 25% o'r holl eiddo preswyl yn wardiau etholiadol Menai (Bangor) a Deiniol, a 10% yng ngweddill wardiau Ardal y Cynllun</u>;** **4. Nid fydd yn cael effaith andwyol ar fwynderau preswyl. Yn y cyswllt hwn, rhaid i bob cynnig ddangos ei fod yn cynnwys digon o le parcio, lle storio sbwriel;** **5. Os na ellir darparu llefydd parcio ceir pwrpasol, ni ddylai'r cynnig waethygu problemau parcio sy'n bodoli yn yr ardal leol** **B: Ar gyfer Eiddo yn y Cefn Gwlad Agored** **6. Bod ystyriaeth wedi ei roi i ddefnyddiau masnachol / twristiaeth / llety gofal yn y lle cyntaf;** **7. Mae'r eiddo o faint priodol i'w drosi heb yr angen am estyniadau ac addasiadau allanol sylweddol a nad yw'n hyfyw i'w gadw fel tŷ unigol;** **8. Ni fydd y datblygiad yn cael effaith ar fwynderau preswyl;** **9. Yn ddibynnol ar dystiolaeth hyfywdra ceir cyfraniad fforddiadwy ar dwf o fwy na un uned ychwanegol;** **10. Bod y safle mewn lleoliad cynaliadwy.**
NMC	**183**	7.4.13	***Wedi ei ddiwygio er mwyn darparu gwybodaeth sy'n fwy diweddar:*** Mae'n rhaid cael caniatâd cynllunio i drosi tŷ, fflat neu eiddo eraill i mewn i fflatiau ar wahân neu ystafelloedd byw a chysgu neu i adeiladu eiddo newydd o'r math hwn, oni bai bod y cynnig yn cynnwys darparu un fflat uwchben siop. Pan nad oes mwy na 6 o bobl yn rhannu'r cyfleusterau (h.y. ystafell ymolchi a chegin) ac yn gyfrifol am reoli'r aelwyd (h.y. talu rhent a bwyta gyda'i gilydd), tybir ei fod yn 'dŷ a rennir' ac fel arfer ni fydd angen caniatâd cynllunio. Mewn rhai achosion gall hyn gynnwys aelwydydd lle darperir ychydig o ofal neu lle mae nifer o fyfyrwyr yn byw gyda'i gilydd. **<u>Mae Gorchymyn Diwygio Dosbarthiadau Defnydd 2016 yn diwygio dosbarth C3 (tai annedd) ac yn cyflwyno dosbarth newydd C4 (tai amlfeddiannaeth). Bydd y newid yma yn cynyddu'r nifer o dai amlfeddiannaeth all fod angen caniatâd cynllunio. Mae</u>**

			newid i'r Gorchymyn Datblygu Cyffredinol a Ganiateir yn golygu nad oes angen caniatâd cynllunio i newid o dai amlfeddiannaeth (C4) i dŷ annedd (C3).
NMC	**184**	7.4.13a	***Newid ôl-ddilynol yn dilyn mireinio cwmpas Polisi TAI 3:*** Gall fflatiau hunangynhaliol neu dai amlfeddiannaeth helpu i fynd i'r afael ag anghenion y rheini sydd eisiau prynu neu rentu unedau llety bach, a gallent hefyd ddarparu opsiwn tai cymharol rad i'r rheini sy'n dymuno prynu eu heiddo cyntaf. Yn ogystal gallai defnyddio adeiladau gwag/ rhai sy'n cael eu tanddefnyddio fod yn un o'r opsiynau i gyfrannu at gyfarch rhan o'r galw am lety gweithwyr dros dro. Ymdrinnir â chynigion am fflatiau / tai amlfeddiannaeth sy'n adeiladau newydd dan Bolisïau ~~TAI3 a~~ **TAI 5**, TAI 14 i TAI 18 [dynodiad a safleoedd ar hap] a rhoddir ystyriaeth i'r effaith bosib ar gymeriad a mwynderau'r ardal leol gan gynnwys yr effaith gronnus dan Bolisi PCYFF 1.
NMC	**185**	7.4.14	***Newid ôl-ddilynol yn dilyn diwygiad i eiriad y Polisi:*** Gall y ddarpariaeth o fflatiau hunangynhaliol a thai amlfeddiannaeth effeithio ar fwynderau preswyl eiddo cyfagos. Gall yr effaith gronnus neu ddarparu gormod o'r math yma o eiddo effeithio ar gymeriad cymdeithasol ardal a gostwng ei safon amgylcheddol, gan beri effaith andwyol ar safon byw preswylwyr eraill. Gall y sefyllfa waethygu ymhellach wrth i deuluoedd symud allan i geisio amgylchedd byw gwell. Nid yw'r Cyngor yn dymuno gweld hyn yn digwydd (neu'n parhau i ddigwydd mewn rhai ardaloedd). ~~Felly, ni chaniateir trosi tai teras deulawr i fflatiau neu dai amlfeddiannaeth ar y sail bod y math hwn o ddatblygiad yn debygol o effeithio llawer ar fwynderau preswyl yr eiddo cyfagos.~~ Gwrthodir cynigion i drosi eiddo ~~eraill~~ oni bai bod y cynigion yn cydymffurfio'n llawn â'r polisi.

NMC	**186**	7.4.18	***Diwygiadau er mwyn gwella eglurder:*** Mae maen prawf 4 yn cyfeirio at yr effaith ar ardal breswyl. Bydd y grwpiau data a ganlyn yn cael eu defnyddio i bennu cyfran yr eiddo ~~nad ydynt~~ **sydd** yn cael eu defnyddio fel ~~'tŷ a rennir'~~ **tai amlfeddiannaeth** fel canran o'r holl aelwydydd. Mae data wedi'i gynnwys **mewn** ~~ym Mhapur Testun 16 Llety Myfyrwyr~~ **Canllaw Cynllunio Atodol 'Addasu adeiladau i fflatiau hunangynhaliol neu dai mewn amlfeddiannaeth'**. Bydd y data'n cael ei ddiweddaru'n flynyddol i sicrhau bod newidiadau dros amser yn cael eu hadlewyrchu ac y gellir defnyddio'r data diweddaraf i wneud penderfyniadau ar geisiadau cynllunio. Bydd angen i ymgeiswyr roi ystyriaeth i'r data cyfredol ar ddyddiad eu cais. Mae'r Cynghorau yn ystyried na ddylai llety preswyl nad yw'n cael ei rannu cyfrif am fwy na 25% o'r holl eiddo preswyl yn wardiau etholiadol Menai (Bangor) a Deiniol a 10% yng ngweddill wardiau Ardal y Cynllun. **I bwrpas gweithio allan y canran o dai amlfeddiannaeth o fewn Ward ni fydd fflatiau llety myfyrwyr pwrpasol yn cyfrif tuag at y ffigyrau yma.** i. Tai amlfeddiannaeth wedi'u trwyddedu – cofnodion o Dîm Trwyddedu'r Cyngor ii. Nifer y caniatadau cynllunio sy'n bodoli ar gyfer tai amlfeddiannaeth iii. Eiddo myfyrwyr sy'n eithriedig o'r Dreth Gyngor ("tai a rennir")
NMC	**187**	7.4.19	***Diwygio er mwyn gwella eglurder:*** Mewn amgylchiadau lle mae ymgeisydd yn anghytuno gydag asesiad y Cyngor o nifer y tai amlfeddiannaeth~~/tai a rennir~~ mewn ardal benodol, bydd yr ymgeisydd yn cael cyfle i ddarparu tystiolaeth a phrofi i'r gwrthwyneb.
NMC	**188**	TAI 3	***Diwygio er mwyn gwella eglurder:*** **POLISI TAI 3: LLETY ARDDULL CAMPWS AR GYFER GWEITHWYR ADEILADU** ~~DROS DRO~~ **Caniateir cynigion ar gyfer llety arddull campws ar gyfer gweithwyr adeiladu** ~~dros dro~~ **ar yr amod eu bod yn ffurfio rhan o'r ateb cyflawn i ddarparu llety dros dro i weithwyr adeiladu ac y gellir cydymffurfio gyda'r meini prawf canlynol:** **1. Bod y safle wedi ei leoli o fewn neu yn gyfochrog i ffiniau datblygu Canolfannau neu Bentrefi Gwasanaethol a'u**

			hadnabyddir o fewn Coeden Aneddleoedd y Cynllun, ac **2. Ei fod yn gymesur o ran graddfa i'r Ganolfan neu'r Pentref Gwasanaethol, ac** **3. Na fydd yn rhagfarnu gallu'r Cyngor i gynnal cyflenwad tir parhaus sydd o leiaf 5 mlynedd ar gyfer tai parhaol, neu** **4. Mewn amgylchiadau eithriadol, mae'r safle mewn man arall ~~ar Ynys Môn~~ os:** **i. gall y datblygwr arddangos fod yna angen hanfodol a brofwyd ar gyfer y nifer a math o lety na ellir ei gwrdd o fewn neu yn gyfochrog i ffiniau datblygu Canolfannau neu Bentrefi Gwasanaethol yn yr ardal leol unai drwy lety neu safle presennol neu drwy ail-ddefnyddio adeilad presennol;** **ii. bod y llety yn cael ei ddarparu er mwyn cwrdd ag anghenion llety dros dro gweithwyr;** **iii. mae'r safle yn hygyrch i lwybrau ludiant cyhoeddus, mannau gwaith, a seilwaith cymdeithasol allweddol, gan hyrwyddo opsiynau teithio cynaliadwy fel bo'n briodol;** **iv. bod llety o safon dderbyniol a chyfleusterau hamdden ac adloniadol cyfunol digonol yn cael eu darparu ar y safle i gwrdd ag anghenion mwynderol y preswylwyr;** **5. Dylai cynigion du mewn neu wrth ymyl ffiniau datblygu ~~Bod y llety wedi ei ddylunio ar gyfer defnydd etifeddiaeth ('legacy') parhaol~~ gael eu llywio gan ystyriaeth o'r defnyddiau etifeddiaeth, fel bod buddsoddi mewn elfennau fel seilwaith, adeiladau, gweithiau ecolegol a thirwedd yn dod â manteision tymor hir oni bai, mewn amgylchiadau eithriadol, bod y Cyngor yn fodlon nad yw defnydd etifeddiaeth yn ymarferol neu'n briodol;** **6. ~~Mae'n gyson gyda~~ Bydd y cynnig yn cael ei asesu yn unol â'r polisi hwn ac â Pholisi PCYFF 1 ~~a pholisïau yn gysylltiedig â'r defnydd amgen yn y dyfodol~~ a Pholisi ISA 1, ond ni fydd yn ofynnol i gydymffurfio â pholisïau sy'n ymwneud â datblygu llety preswyl parhaol a manwerthu yng nghefn gwlad;** ~~Os mai'r ddarpariaeth o dai parhaol yw'r defnydd etifeddiaeth bwriedir o'r llety, yna bod y cynnig yn gwneud cyfraniad positif i amcanion tai fforddiadwy'r Cyngor yn unol â gofynion Polisi TAI 9 a Pholisi TAI 10;~~ **7. Lle byddai'r cynnig yn arwain at effeithiau neu ofynion ychwanegol ar gyfleusterau cymunedol presennol (gan gynnwys cyfleusterau gofal iechyd), yn unol â Pholisi ISA 1, darperir naill ai cyfleusterau ychwanegol neu gyfraniadau priodol ar**

			gyfer datblygu neu wella cyfleusterau presennol oddi ar y safle o fewn Canolfannau neu Bentrefi Gwasanaeth, oni bai y gellir dangos y dylai cyfleusterau ategol dros dro gael eu darparu ar y safle; **8. Bod gwelliannau priodol i'r rhwydwaith trafnidiaeth yn cael eu darparu i liniaru effeithiau andwyol ar gymunedau lleol a thwristiaeth;** **9. Nid yw'r cynnig yn ~~Mae'r llety, a'r defnydd etifeddiaeth a gytunir arno yn cyfrannu at greu cymuned gymysg, gynhwysol a chynaliadwy, ac nid yw'n~~ achosi gor-grynhoad o ddefnydd o'r fath yn yr ardal leol neu niwed i amwynder preswyl neu'r ardal o gwmpas;** **10. Os nad yw defnydd ~~amgen~~ etifeddiaeth yn ymarferol yn y dyfodol, bydd y Cyngor yn mynnu bod adeiladau dros dro yn cael eu clirio o'r safle a** **i. bod y tir wedi'i wasanaethu yn cael ei adael mewn cyflwr boddhaol ~~twt a thaclus~~ ar ôl cael gwared ar y strwythurau yn unol â chynllun gwaith a gyflwynwyd i, a'i gymeradwyo gan yr Awdurdod Cynllunio Lleol, neu** **ii. bod yr holl gyfleusterau gwaredu gwastraff, ffyrdd, mannau parcio a chyfleusterau draenio yn cael eu tynnu oddi ar y safle'n barhaol a bod y tir yn cael ei ddychwelyd i'w gyflwr gwreiddiol yn unol â chynllun gwaith a gyflwynwyd i, a'i gymeradwyo gan ~~i fodlonrwydd~~ yr Awdurdod Cynllunio Lleol.** **10a Bod Strategaeth Llety Gweithwyr yn cael ei chyflwyno i'r Cyngor fel rhan o'r cais cynllunio** ~~Bydd caniatâd cynllunio wastad ond yn cael ei roddi yn ddarostyngedig i gyfnod amser penodol er mwyn galluogi'r Cyngor i adolygu'r tueddiad cyffredinol mae'r llety cysylltiol i'r prosiect adeiladu ei angen. Bydd mecanweithiau cynllunio priodol yn cael eu gweithredu er mwyn sicrhau'r defnydd etifeddiaeth a gytunwyd arno.~~ **Bydd yn ofynnol i weithredwyr gadw gwybodaeth am feddiannaeth yr unedau er mwyn hwyluso monitro ardrawiadau'r datblygiad,, gan gynnwys nifer o weithwyr adeiladu gaiff lety, cyfnod aros, a chadw cofnod o ddata dienw ~~cofrestr~~ o'r holl weithwyr sy'n byw yn y llety (gan roi sylw i ofynion deddfwriaeth diogelu gwybodaeth) ac i wneud y wybodaeth yma ~~gofrestr hon~~ ar gael ar unwaith, ar gais, i'r Cyngor.**

NMC	**189**	7.4.23	***Diwygio er mwyn cyfleu newidiadau i'r Polisi:*** ~~Mae tai sydd â chyfleusterau sydd wedi eu rhannu yn aml yn cael eu hadnabod fel tai amlfeddiannaeth/ cartrefi a'u rhennir. Tai amlfeddiannaeth/ cartrefi a'u rhennir yw fflatiau neu dai sydd wedi eu meddiannu gan fwy nag un aelwyd, ble nad oes gan yr un aelwyd yr unig ddefnydd o'r holl gyfleusterau coginio, ymolchi a thoiledau. Mae'r Polisi hwn yn ymwneud ag adeiladu tai amlfeddiannaeth/ cartrefi a'u rhennir o'r newydd yn hytrach na throsi adeiladau presennol (a fyddai'n berthnasol ar gyfer Polisi TAI2).~~ Mae'r Polisi hwn yn berthnasol ~~ar gyfer llety pwrpasol a'u hadeiledir o'r newydd~~ **i lety dros dro a ddarperir i weithwyr adeiladu** sydd ei angen mewn cysylltiad â phrosiectau adeiladu ar raddfa fawr~~, e.e.~~ **ar wahân i Brosiect** Wylfa Newydd neu unrhyw waith arall sy'n gofyn am nifer fawr o weithlu preswyl dros dro **/ symudol**. **Bydd Polisi PS 9 a Pholisi PS 9A yn berthnasol i gynigion ar gyfer llety gweithwyr adeiladau dros dro arddull campws a fydd yn angenrheidiol ar gyfer Prosiect Wylfa Newydd.** Bydd angen y llety am 6 mis neu fwy. Bydd y cyfnod yn cael ei gyfyngu i uchafswm amser a gytunir arno gan y Cyngor a bydd amodau o ran adnewyddu'r adeilad / strwythur neu adfer y safle ar ddiwedd y cyfnod. Mae'r Cyngor am roi blaenoriaeth i lety sydd wedi'i gynllunio i ganiatáu newid i ddefnydd etifeddiaeth amgen.
NMC	**190**	Paragraff newydd 7.4.23a	***Cynnwys geirfa ychwanegol er mwyn gwella eglurder:*** **Byddai'r rhain ddatblygiadau a ddarperir yn arbennig, ar arddull campws, gan gynnwys unedau llety gweithwyr sengl modiwlaidd en suite unedau, wedi'u trefnu mewn blociau sy'n rhannu cyfleusterau cymunedol, megis cegin, lle bwyta a lolfa. Byddai'r adeilad modiwlaidd yn caniatáu hyblygrwydd i ddiwallu newidiadau yn y galw dros amser.**
NMC	**191**	Paragraff newydd 7.4.23b	***Cynnwys geirfa ychwanegol er mwyn gwella eglurder:*** **Mae'r Cyngor yn ffafrio safleoedd a leolir o fewn neu wrth ymyl y Canolfannau neu Wasanaethau a nodir er mwyn hyrwyddo datblygu cynaliadwy (gan gynnwys mynediad at gysylltiadau cludiant cyhoeddus), integreiddio â chymunedau (oni bai na fyddai graddfa'r datblygiad yn gymesur â'r Ganolfan neu Bentref gwasanaethau), ac i hwyluso defnyddiau etifeddiaeth tymor hir buddiol. Gallai hyn alluogi effeithlonrwydd o ran hygyrchedd i gyfleusterau lles, hamdden ac adloniant yn yr aneddleoedd agosaf. Lle bo angen ac yn briodol, gallai'r ateb i sicrhau bod gofynion y preswylwyr yn cael sylw gynnwys buddsoddiad i uwchraddio cyfleusterau yn yr aneddleoedd agosaf. Fel arall, gallai'r safleoedd hyn fod yn fwy hunangynhwysol, gan ddarparu lles, chwaraeon, adloniant a chyfleusterau hamdden ar y safle, yn ogystal â phwyntiau codi gan fysiau ar gyfer y deiliaid. Byddai gwasanaethau eraill, e.e. ffreutur, gwasanaethau gweinyddol, hefyd yn ffurfio rhan o'r datblygiad a gwmpesir gan y Polisi hwn.**
NMC	**192**		***Ni chafodd y cyfeirnod unigryw yma ei ddefnyddio.***

NMC	**193**	Paragraff newydd 7.4.23ch	***Diwygio er mwyn gwella eglurder:*** **Tra mai Polisi TAI 3 (a PCYFF 1 a Pholisi ISA1) fyddai'r polisïau perthnasol i'r math hwn o lety dros dro a ddarperir i weithwyr adeiladu, ni fyddai'r Polisi hwn yn berthnasol i gynnig am Dai Parhaol, er enghraifft tai a fyddai yn y lle cyntaf cael eu hisrannu i ganiatáu eu defnydd gan weithwyr adeiladu, ac yna eu haddasu i fod yn gartrefi i deuluoedd neu aelodau eraill o gymunedau lleol. Byddai Polisïau TAI 14 i TAI 17 yn gymwys i'r math hwn o ddarpariaeth, yn dibynnu ar leoliad y safle, yn ogystal â Pholisïau perthnasol eraill, e.e. Polisi TAI 9 - Trothwy a Dosbarthiad Tai Fforddiadwy (i'w defnyddio ar ôl eu defnyddio gan weithwyr adeiladu); Polisi ISA 5 - Darparu mannau agored mewn datblygiadau tai newydd; Polisi ISA 1 - Darpariaeth Seilwaith. Ni fyddai Polisi TAI3 yn berthnasol ar gyfer unrhyw fath o lety pwrpasol sydd wedi ei ddynodi fel tai myfyrwyr neu sydd wedi eu dynodi ar gyfer ei ddefnyddio gan bobl hŷn neu a fyddai'n addas ar gyfer oedolion ifanc sydd ag incwm cyfyngedig. Mae Polisi TAI 6 yn darparu peth o'r fframwaith ar gyfer ymdrin â chynigion ar gyfer llety myfyrwyr pwrpasol.**
NMC	**194**	7.4.24	***Diwygio er mwyn gwella eglurder:*** Mae gan y math hwn o lety'r potensial i liniaru pwysau ar y stoc o dai rhent preifat neu dai marchnad agored **a llety twristiaid** mewn cymunedau. ~~Ni fydd Polisi TAI 3 yn berthnasol ar gyfer unrhyw fath o lety pwrpasol sydd wedi ei ddynodi fel tai myfyrwyr neu sydd wedi eu dynodi ar gyfer ei ddefnyddio gan bobl hŷn neu a fyddai'n addas ar gyfer oedolion ifanc sydd ag incwm cyfyngedig. Mae Polisi TAI6 yn darparu peth o'r fframwaith ar gyfer ymdrin â chynigion ar gyfer llety myfyrwyr pwrpasol.~~
NMC	**195**	7.4.25	***Diwygio er mwyn gwella eglurder:*** Amcan y Polisi hwn yw **cyfrannu tuag at** gyflawni'r cydbwysedd priodol ~~drwy hwyluso datblygiad tai amlfeddiannaeth/ tai a'u rhennir a llety pwrpasol newydd sydd eu hangen ar gyfer~~ **o atebion i ymdrin â'r angen i letya nifer fawr o** weithwyr adeiladu ~~dros dro~~ a gwarchod y cyflenwad o dai sydd yn addas ar gyfer cymunedau lleol yn ystod oes y Cynllun.
NMC	**196**	7.4.26	***Diwygio er mwyn gwella eglurder:*** ~~Gall y modd o greu cymunedau cymysg, cynaliadwy a chynhwysol gael ei effeithio'n andwyol ble mae llety pwrpasol, tai amlfeddiannaeth neu dai a rennir yn cael eu cynnig.~~ Mae'r math hwn o lety yn creu crynodiad o breswylwyr eithaf

			byrdymor, ac o bosib ni fydd hyn yn cael ei gefnogi mewn cymuned sefydledig. Mae pryderon penodol yn gallu cynnwys pwysau ar y gwasanaethau a chyfleusterau sydd yn cwrdd ag anghenion preswylwyr mwy hirdymor, yn enwedig felly cyfleusterau a gwasanaethau allweddol megis meddygfeydd, deintydd, canolfannau hamdden, llyfrgelloedd ac ysgolion. Mae'r Cynghorau wedi eu hymroddi i gefnogi cymunedau preswyl yn ardal y Cynllun. Bydd ~~asesiad ar gyfer y cynnig yn cael ei gynnwys~~ **angen Strategaeth Llety Gweithwyr Adeiladu** ar gyfer pob cais ar gyfer llety gweithwyr dros dro, sydd yn cynnwys: i. disgrifiad manwl o'r angen ar gyfer y cyfleuster ~~ii. sut mae'n cydymffurfio gyda Strategaeth Llety Gweithwyr Adeiladu~~ iii. manylion o'r pwysau mae'r cynnig yn ei roddi ar seilwaith ffisegol a chymunedol iv. maint y budd i'r gymuned leol o'r cynnig; a v. datrysiad dangosadwy ar gyfer diwedd oes strwythur neu adeilad, oni bai y gellir dangos yn glir nad yw defnydd etifeddiaeth yn ddichonol.
NMC	**197**	7.4.27	***Diwygio er mwyn gwella eglurder:*** Lle mae cynigion ar gyfer llety pwrpasol **dros dro**~~, tai amlfeddiannaeth neu dai gyda chyfleusterau a rennir~~ ar gyfer gweithwyr adeiladu yn debyg o effeithio'n andwyol ar gydbwysedd y gymuned oherwydd eu graddfa neu yn sgil crynodiad presennol, gall y Cynghorau argeisio mesurau lliniaru mewn perthynas â Pholisi ISA 1. **Mewn achosion lle mae'r ateb i ymdrin â gofynion y preswylwyr yn ymwneud â darparu cyfleusterau ar y safle, byddai Polisïau sy'n ymdrin â'r defnydd tir perthnasol yn gymwys (e.e. Polisi MAN 6 Manwerthu yn y Cefn Gwlad; Polisi ISA 2 Cyfleusterau Cymunedol), oni bai bod y cyfleusterau ategol yn adeiladau dros dro a ddyluniwyd ar y cychwyn i gael eu tynnu ymaith o'r safle.**

NMC	**198**	TAI 5	***Diwygio er mwyn gwella eglurder a chynnwys cyfeiriad at ddynodiad tai ym Miwmares fel newid ôl-ddilynol yn sgil newid i Bolisi TAI 15:*** **POLISI TAI 5: TAI MARCHNAD LEOL** **Yn amodol ar ofynion Polisi TAI 9 ynglŷn â darparu tai fforddiadwy, bydd tai marchnad leol (fel y'u diffinnir yn y Rhestr Termau) yn cael eu caniatáu o fewn ffiniau datblygu'r aneddleoedd a'u henwir isod ar yr amod fod y cynnig yn cydymffurfio gyda'r meini prawf canlynol** ~~Caniateir datblygiadau preswyl newydd o fewn ffiniau datblygu'r aneddleoedd penodol a nodir isod cyn belled bod~~: 1. ~~Meddiannaeth yr eiddo yn cael ei gyfyngu i fod yn:~~ ~~i. Dai marchnad leol; a/neu~~ ~~ii. Tai fforddiadwy (yn unol â Pholisi Strategol PS14 a Pholisi TAI9)~~ **2. Bod maint yr unedau yn cydymffurfio â'r uchafswm diffiniedig ar gyfer y math penodol o uned a fwriedir;** **3. Bod trefniadau boddhaol ar gael i gyfyngu meddiannaeth unrhyw dŷ marchnad leol** ~~neu fforddiadwy~~ **yn y lle cyntaf ac am byth i sawl sy'n cydymffurfio â'r diffiniad meddiannaeth berthnasol.** **Pan ganiateir datblygiad, defnyddir amod cynllunio i reoli Hawliau Datblygu a Ganiateir er mwyn sicrhau na fyddai estyniad neu addasiadau yn cynyddu maint eiddo yn uwch na'r uchafswm maint derbyniol a'i diffinnir.** **Yr aneddleoedd perthnasol:** **(i) Canolfannau Gwasanaeth Lleol** **Ynys Môn** / **Gwynedd** • **Biwmares** • **Abersoch**

- **Rhosneigr**

(ii) Pentrefi <u>Lleol, Gwledig/ Arfordirol</u>

<u>Ynys Môn</u>

- **Moelfre**
- **Trearddur**
- **Pont Rhyd y Bont**

<u>Gwynedd</u>

- **Aberdaron**
- **Mynytho**
- **Llanbedrog**
- **Sarn Bach**
- **Tudweiliog**
- **Llangian**
- **Rhoshirwaun**
- **Borth-y-gest**
- **Morfa Bychan**

<u>Mae'r safle a ganlyn wedi'i adnabod fel Dynodiad Tai:</u>

<u>Canolfan</u>	<u>Cyfeirnod y Safle</u>	<u>Enw'r Safle</u>	<u>Nifer o unedau (amcangyfrif)</u>	<u>Caniatâd (Ebrill 2015)</u>
<u>Biwmares</u>	<u>T32</u>	<u>Casita</u>	<u>35</u>	<u>Oes</u>

<table>
<tr><td>NMC</td><td>199</td><td>7.4.37</td><td>Diwygio er mwyn gwella eglurder:

<u>Mae’r polisi hwn yn berthnasol</u> <s>Rhaid</s> i gynigion i ddarparu unedau preswyl newydd o fewn ffiniau datblygu Abersoch, Biwmares, Rhosneigr, Aberdaron, Borth-y-gest, Moelfre, Morfa Bychan, Mynytho, Llanbedrog, Llangian, Rhoshirwaun, Sarn Bach, Trearddur, Tudweiliog a Phont Rhyd y Bont<s>. gydymffurfio â Pholisi TAI5 mewn cyfuniad a Pholisi TAI9</s>. <u>Mae Papur Testun 17A yn rhoi’r dystiolaeth i gyfiawnhau’r Polisi a’r dewis o aneddleoedd.</u> Mae’r polisi hwn yn berthnasol ar gyfer pob math o ddatblygiad sydd yn creu uned neu unedau preswyl newydd ac mae’n berthnasol ar gyfer unrhyw raddfa o ddatblygiad. <u>Bydd ystyriaeth yn cael ei roddi i ddarparu unedau fforddiadwy yn unol â Pholisi TAI 9.</u> <s>Tra bod yr elfen tai fforddiadwy yn cyd-fynd â’r hyn a hwylusir ym mholisïau TAI9, ni</s> <u>Ni</u> fydd tai marchnad agored yn cael eu caniatáu yn yr aneddleoedd a’u henwir o fewn y Polisi hwn.</td></tr>
<tr><td>NMC</td><td>200</td><td>Paragraff newydd 7.4.37a</td><td>Cynnwys tabl er mwyn cyfeirio at y ddarpariaeth ddangosol yn yr aneddleoedd a’u nodir ym Mholisi TAI 5

<u>Mae’r tabl nesaf yn rhoi darlun dangosol o sut allai aneddleoedd unigol gyfrannu at y cyflenwad a roddir ym Mholisi PS 15</u>

<table>
<tr><th><u>Anheddle</u></th><th><u>Darpariaeth ddangosol</u></th></tr>
<tr><td colspan="2"><u>Canolfannau Gwasanaeth Lleol</u>[1]</td></tr>
<tr><td><u>Abersoch</u></td><td><u>65</u></td></tr>
<tr><td><u>Biwmares</u></td><td><u>55</u></td></tr>
<tr><td><u>Rhosneigr</u></td><td><u>54</u></td></tr>
<tr><td colspan="2"><u>Pentrefi Lleol, Gwledig/ Arfordirol</u>[2]</td></tr>
<tr><td><u>Aberdaron</u></td><td><u>13</u></td></tr>
<tr><td><u>Borth-y-gest</u></td><td><u>10</u></td></tr>
<tr><td><u>Llanbedrog</u></td><td><u>16</u></td></tr>
<tr><td><u>Llangian</u></td><td><u>4</u></td></tr>
<tr><td><u>Morfa Bychan</u></td><td><u>10</u></td></tr>
<tr><td><u>Mynytho</u></td><td><u>13</u></td></tr>
</table></td></tr>
</table>

			<table><tr><td>**Rhoshirwaun**</td><td>**6**</td></tr><tr><td>**Sarn Bach**</td><td>**4**</td></tr><tr><td>**Tudweiliog**</td><td>**12**</td></tr><tr><td>**Moelfre**</td><td>**32**</td></tr><tr><td>**Pont Rhyd y Bont**</td><td>**17**</td></tr><tr><td>**Trearddur**</td><td>**32**</td></tr></table> [1] **Mae'r ffigwr hwn yn cynnwys unedau a allai gael eu darparu ar safleoedd hap ac ymrwymiadau (banc tir) tai ond mae'n eithrio unedau tai sydd wedi eu cwblhau hyd at Ebrill 2015 – Gweler Atodiad 5 a'r Rhestr Termau.** [2] **Mae'r ffigwr hwn yn cynnwys unedau a allai gael eu darparu ar safleoedd hap ac ymrwymiadau (banc tir) tai a hefyd unedau tai sydd wedi eu cwblhau - Gweler Atodiad 5 a'r Rhestr Termau.**
NMC	**201**	7.4.38	***Dileu geiriad a chynnwys geirfa ychwanegol ar ddiwedd y paragraff er mwyn gwella eglurder:*** ~~Mae tystiolaeth a welir ym Mhapur Testun 17 Tai Marchnad Leol yn cyfleu'n glir fod problemau dwys yn bodoli o fewn marchnadoedd tai'r aneddleoedd a'u henwir o fewn y polisi hwn a caiff hyn sgil effaith cymdeithasol ac economaidd ar y cymunedau hyn. Drwy hyrwyddo tai marchnad leol a thai fforddiadwy yn unig o fewn yr aneddleoedd hyn, amcan y polisi hwn ydyw i daclo'r anghydbwysedd o fewn y marchnadoedd tai lleol ac i gynnal a chryfhau cymunedau bregus. Mae'r polisi yn ymateb i ffactorau cydnabyddedig sy'n dylanwadu ar y marchnadoedd tai perthnasol. Mae'n ehangu cyfleoedd yn y marchnadoedd tai diffiniedig ac yn sicrhau darpariaeth o unedau sydd yn diwallu anghenion y gymuned. Nid yw'r Polisi hwn felly yn ceisio darparu tai fforddiadwy i bobl yn y gymuned leol sydd ag angen am dai o'r fath (gan mai dyma amcan y polisïau Tai Fforddiadwy), ond yn hytrach mae'n sicrhau cynaladwyedd cymunedau bregus, lle mae problemau dwys yn bodoli o fewn y farchnad dai.~~ ~~Gall~~ **Bydd** cymhwyso'r polisi **yn** cynorthwyo i gyflawni nod polisi cymdeithasol ehangach, fel cynnal neu gryfhau cymunedau Cymraeg. ~~Bydd~~ **Mae** Canllaw Cynllunio Atodol yn ~~cael ei gyhoeddi i~~ r**h**oi arweiniad ar y **mecanwaith cynllunio allir ei ddefnyddio, ac ati** ~~mater.~~

NMC	**202**	7.4.39	***Diwygio er mwyn gwella eglurder:*** Bydd y polisi hwn yn ~~ceisio~~ rheoli gwerth unedau marchnad leol drwy gyfyngu eu maint. Trwy reoli uchafswm maint unedau marchnad leol, bydd gwerth yr unedau yn fwy cydnaws gydag amcan y polisi o gynnal y cymunedau diffiniedig.
NMC	**203**	7.4.40	***Diwygio er mwyn gwella eglurder*** I bwrpas y cymal 'Tai Marchnad Leol', diffinnir 'lleol' fel y ganlyn: **Canolfannau Gwasanaeth Lleol** - Cysylltiad gyda'r ward ~~benodol~~ ble lleolir yr anheddle neu unrhyw ward sydd yn ffinio yn union â hi. **Pentrefi Lleol, Gwledig/ Arfordirol -** Cysylltiad gyda'r ward ~~benodol~~ ble lleolir yr anheddle yn unig. Fe ddiffinnir cysylltiad gyda'r ward' fel y ganlyn: i. Unigolyn sydd ar hyn o bryd yn byw oddi mewn i'r wardiau perthnasol ac sydd wedi byw yn barhaol yno am 5 mlynedd neu fwy; neu ii. Pobl nad sydd ar hyn o bryd yn byw yn y wardiau perthnasol ond sydd â chysylltiad cryf a hir-sefydlog gyda'r gymuned leol gan gynnwys byw yn yr ardal am gyfnod o 5 mlynedd neu fwy yn y gorffennol; neu iii. Pobl sydd ag angen hanfodol i symud i fyw yn agos i berthnasau sydd ar hyn o bryd yn byw yn wardiau perthnasol ag sydd wedi byw yno am o leiaf y 5 mlynedd flaenorol neu fwy ac sydd angen cefnogaeth oherwydd rhesymau oedran neu wendid; neu iv. Pobl sydd angen cefnogaeth am resymau sy'n ymwneud ag oedran neu wendid ac sydd angen symud i fyw yn agos at berthnasau sydd yn byw ar hyn o bryd yn y wardiau perthnasol ac sydd wedi byw yno am y 5 mlynedd flaenorol neu fwy; neu ~~v. Pobl sydd wirioneddol angen byw o fewn y ward benodol o ganlyniad i'w sefyllfa gwaith; neu~~

			~~vi. Unrhyw faen prawf arall a gytunir arno yn ysgrifenedig gan Uwch Reolwr Cynllunio ac Amgylchedd Cyngor Gwynedd neu Bennaeth Gwasanaeth Cynllunio a Gwarchod y Cyhoedd Cyngor Sir Ynys Môn (i ba bynnag Awdurdod Cynllunio Lleol sy'n berthnasol).~~
NMC	**204**	TAI 7	***Diwygio er mwyn gwella eglurder:*** **POLISI TAI 7: AIL-ADEILADU TAI** **Caniateir cynigion i ail-adeiladu tŷ sy'n cydymffurfio gyda'r meini prawf canlynol, lle byddo'n briodol:** **1. Tu allan i ffiniau datblygu neu glystyrau sydd wedi'u hadnabod, mae gan y tŷ presennol ddefnydd preswyl cyfreithiol;** **2. Nid yw'r adeilad yn rhestredig;** **3. Nid yw'r adeilad presennol o unrhyw werth pensaernïol a/neu hanesyddol a/neu weledol arbennig fyddai'n golygu y dylid ei gadw;** **4. Tu allan i ffiniau datblygu nid oes posib cadw'r adeilad presennol trwy ei adnewyddu neu ei ymestyn a/neu gellir dangos nad yw atgyweirio'r adeilad presennol yn ymarferol yn economaidd;** **5. Tu allan i ffiniau datblygu, nid yw'r tŷ arfaethedig yn <u>disodli carafán neu sialé gwyliau sydd â defnydd preswyl cyfreithiol</u> ~~ailadeiladu llety preswyl dros dro~~ ~~neu adeilad a adeiladwyd o ddeunyddiau sydd ag oes fer~~;** **6. Tu allan i Ardal Reoli Newid Arfordirol, dylid lleoli tŷ sydd i'w ailadeiladu oddi mewn i'r un ôl troed â'r adeilad presennol oni bai y gellir dangos bod ail leoli o fewn y cwrtil yn lleihau ei effaith gweledol a'i effaith ar fwynderau yn lleol;** **7. Tu allan i ffiniau datblygu, dylai gosodiad a dyluniad y datblygiad newydd cyfan fod o faint a graddfa debyg a ni ddylai greu effaith weledol sy'n sylweddol fwy na'r adeilad presennol, fel y gall ymdoddi neu integreiddio'n ddigonol i mewn i'r dirwedd. Mewn amgylchiadau eithriadol gellid cefnogi annedd o ddyluniad da sydd yn fwy na'r adeilad presennol cyn belled nad yw'n arwain at effaith weledol sylweddol fwy na'r adeilad presennol;** **8. Mewn ardaloedd sydd mewn perygl rhag llifogydd a thu allan i Ardal Reoli Newid Arfordirol:**

			i. Mae asesiad canlyniadau llifogydd digonol wedi cael ei gynnal ar gyfer y datblygiad, ac adnabuwyd mesurau lliniaru risg digonol; **ii. Bydd y tŷ yn ymgorffori mesurau lliniaru a gwrthsefyll llifogydd yn unol â chyhoeddiad Cymunedau a Llywodraeth Leol (CLG), Gwella perfformiad llifogydd adeiladau newydd; adeiladu i wrthsefyll llifogydd;** **iii. Rhaid i'r adeilad fod wedi'i ddylunio'n briodol i allu gwrthsefyll gwasgedd hydrostatig o ganlyniad i ddŵr yn gorlifo/torri trwy'r amddiffynfeydd llanwol;** **iv. Mae cynllun rhybuddio am lifogydd a gwacau wedi'i baratoi ar gyfer yr eiddo a bydd yn cael ei arddangos ar y safle.** **9. Yn eithriadol, pan fo tŷ sy'n addas i fyw ynddo, neu dŷ oedd â phobl yn byw ynddo'n ddiweddar yn cael ei ddinistrio trwy ddamwain, gellir rhoi caniatâd cynllunio am dŷ newydd, yn ei le. Rhaid darparu tystiolaeth ynglŷn â statws a chyflwr blaenorol yr adeilad ac achos a graddau'r difrod.** **Efallai y bydd caniatâd cynllunio i ailadeiladu tŷ annedd yn destun amod i sicrhau:** **10. bod yr adeilad gwreiddiol yn cael ei ddymchwel, a lle byddo'n briodol, bod adeiladau tu allan yn cael eu dymchwel pan gaiff y tŷ newydd ei gwblhau, a/neu** **11. bod hawliau datblygu a ganiateir yn cael eu tynnu'n ôl.**
NMC	**205**	7.4.47	***Diwygio er mwyn gwella eglurder*** Ni fydd y polisi hwn yn caniatáu ~~ail~~adeiladu **<u>tŷ i ddisodli</u>** ~~llety preswyl dros dro megis~~ carafan~~au~~ neu sialé gwyliau **<u>sydd â defnydd preswyl cyfreithiol</u>**, ~~neu adeilad a adeiladwyd o ddeunydd sydd ag oes fer e.e. tŷ parod~~ **<u>(gweler y diffiniad o 'garafán' a 'siale gwyliau' ym Mholisi TWR 3).</u>**

NMC	**206**	TAI 8	***Diwygio er mwyn sicrhau bod cwmpas y polisi yn glir ac er mwyn gwella eglurder*** **POLISI TAI 8: DEFNYDD PRESWYL O GARAFANAU, CARTREFI SYMUDOL A MATHAU ERAILL O LETY NAD YDYNT YN BARHAOL** **Safleoedd carafanau newydd neu fathau eraill o lety nad ydynt yn barhaol ar gyfer defnydd preswyl dros dro** **Fel eithriad i Bolisi Strategol PS 15 a Pholisi TAI 9, caniateir cynigion am safle newydd sy'n ymwneud â lleoli carafanau neu fathau eraill o lety nad ydynt yn barhaol er mwyn eu defnyddio i ddibenion preswyl dros dro, os gellir cydymffurfio gyda'r meini prawf canlynol:** **1. Mae'n cael ei leoli am gyfnod cyfyngedig o amser, ac mae ei angen i roi llety i weithwyr adeiladu yn ystod adeiladu ~~mewn cysylltiad â~~ phrosiect adeiladu sydd wedi'i gymeradwyo; neu** **2. Profwyd bod angen am garafán sengl neu ffurf arall o lety sydd ddim yn barhaol ~~lety dros dro i gynorthwyo~~ yn gysylltiedig gyda sefydlu mentr gweledig newydd, yn unol â pholisi a chanllaw cynllunio cenedlaethol.** **Yn achos senario 1 uchod:** **i. bydd lleoli carafanau preswyl dros dro neu fathau eraill o lety nad ydynt yn rhai parhaol yn destun yr un ystyriaethau lleoliadol fel y gwelir ym Mholisi TWR 3 ~~ag aneddleoedd preswyl parhaol~~; a** **ii. caiff y safle ei leoli er mwyn lleihau'r angen i deithio i'r isafswm a hybu'r defnydd o ddulliau cludiant cynaliadwy i'r safle adeiladu neu i'r cyfleuster parcio a theithio caiff ei ddarparu gan hyrwyddwr y prosiect adeiladu sydd wedi'i gymeradwyo; a** **iii. gellir dangos bod y llety yn hwyluso gallu cyflawni strategaeth llety gweithwyr adeiladu'r prosiect adeiladu.** **Safleoedd carafanau presennol neu fathau eraill o lety gwyliau nad ydynt yn barhaol** **Caniateir cynigion sy'n ymuned â defnyddio carafanau gwyliau presennol neu fathau eraill o lety nad ydynt yn barhaol tu**

			allan i'r cyfnod meddiannaeth arferol, neu ymestyn safleoedd presennol i'w defnyddio er dibenion preswyl dros dro, os gellir cydymffurfio gyda'r meini prawf canlynol i gyd: **3. Profwyd bod angen am lety preswyl dros dro mewn cysylltiad â phrosiect adeiladu sydd wedi'i gymeradwyo; a** **4. Caiff y safle ei leoli er mwyn lleihau'r angen i deithio i'r isafswm a hybu'r defnydd o ddulliau cludiant cynaliadwy i'r <u>safle adeiladu neu i'r cyfleuster parcio a theithio caiff ei ddarparu gan hyrwyddwr y</u> prosiect adeiladu sydd wedi'i gymeradwyo; a** **5. Gallir dangos bod llety'r gweithwyr adeiladu yn hwyluso gallu cyflawni strategaeth llety <u>gweithwyr adeiladu'r</u> prosiect adeiladu.** **6. Gallir dangos na fuasai'r bwriad yn cael effaith andwyol arwyddocaol ar y diwydiant twristiaeth;** **<u>6a Mae cynnig yn briodol ar ôl ystyried Polisi TWR 3.</u>** **<u>Mecanweithiau i reoli'r datblygiad</u>** **Pan roddir caniatâd cynllunio, caiff amod cynllunio ei osod arno, neu sicrheir rhwymedigaeth, i sicrhau bod:** **7. Meddiannaeth y carafanau neu fathau eraill o lety nad ydynt yn barhaol wedi'i gyfyngu i bobl sy'n gallu arddangos yr angen hanfodol am y llety; a** ~~8. Yr adnoddau sydd eu hangen i sicrhau bod systemau monitro yn cael eu sefydlu ac y gellir rheoli unrhyw weithgaredd anawdurdodedig yn ddigonol, ar gael; a~~ **9. Y caniatâd am gyfnod penodol yn unig, ac ar ôl i'r angen am y llety ddod i ben, bod y carafanau neu fathau eraill o lety nad ydynt yn barhaol yn cael eu tynnu oddi ar y safle a ~~unai (i)~~ bod y tir yn cael ei adfer i'w gyflwr blaenorol o fewn cyfnod penodedig, neu (ii) bod lleiniau wedi'u gwasanaethu yn cael eu cadw er defnydd sy'n cydymffurfio â pholisi yn y dyfodol.** **Yn achos carafanau preswyl dros dro sy'n cael eu cymeradwyo yn unol â'r Polisi hwn, bydd ceisiadau i adnewyddu caniatâd dros dro yn cael eu hasesu yn erbyn y meini prawf uchod.**

NMC	207	7.4.61	***Diwygio er mwyn cyfeirio at un Cynllun Integredig Sengl ynghyd a newidiadau bychan eraill:*** Mae darparu tai fforddiadwy yn amcan yn y Cynllun. Mae darparu tai fforddiadwy hefyd yn flaenoriaeth yn y ~~ddau G~~**C**ynllun Integredig Sengl ac mae'n flaenoriaeth allweddol i'r ddau Gyngor. Mae'r mwyafrif o dai fforddiadwy sy'n cael ei hadeiladu yn ardal y Cynllun wedi'u darparu fel rhan o ddatblygiadau newydd. Felly mae gan bolisïau cynllunio rôl ganolog i'w chwarae wrth helpu i ddarparu cartrefi cost isel trwy negodi a chyflwyno cwota aneddleoedd fforddiadwy ar safleoedd tai marchnad agored. Gall cymhwyso'r polisïau yma gynorthwyo i gyflawni nod polisi cymdeithasol ehangach, fel cynnal a chryfhau cymunedau Cymraeg. Mae'r Polisi Strategol a'r polisi manwl a ganlyn yn nodi'r amgylchiadau ar gyfer sicrhau tai fforddiadwy, ac ~~mewn amser byddant yn cael eu~~ **fe'u** cefnogi**r** gan Ganllaw Cynllunio Atodol Tai Fforddiadwy.
NMC	208	7.4.62	***Diwygio er mwyn cyfeirio at Gyngor Sir Ynys Môn fel landlord cymdeithasol :*** Caiff Tai Fforddiadwy ei ddiffinio mewn polisi cenedlaethol fel tai rhent cymdeithasol, rhent fforddiadwy a thai canolraddol, a ddarperir i aelwydydd cymwys lle nad yw'r farchnad yn cwrdd â'u hanghenion. Mai tai rhent cymdeithasol a fforddiadwy fel arfer yn cael eu rhentu gan Gymdeithas Dai **neu Gyngor Sir Ynys Môn**. Mae Tai Canolraddol yn cyfeirio at dai sydd ar gael i'w prynu neu eu prynu/rhentu'n rhannol islaw pris y farchnad. Defnyddir mecanweithiau cynllunio, megis Cytundebau Adran 106 i reoli meddiannaeth a phrisiau.

NMC	209	7.4.63	***Diwygio er mwyn diweddaru gwybodaeth ac i wella eglurder:*** ~~Ym mis Mai 2011~~ **Yn 2015** roedd **canolrif** pris ~~tŷ cyfartalog~~ **tai** yn Ynys Môn a Gwynedd oddeutu ~~£170,471~~ **£156,000** a ~~£169,780~~ **£144,000**, yn eu trefn. Er nad yw hyn yn cael ei ystyried yn bris uchel yn ôl safonau cenedlaethol, wrth eu cymharu ag incwm cyfartalog aelwydydd, cânt eu hystyried yn anfforddiadwy. Mae'r broblem yn fwy dwys yng nghyswllt pobl sy'n ceisio cael mynediad i'r farchnad am y tro cyntaf, ac yn aml iawn mae llawer o bobl leol, yn enwedig pobl ifanc, yn canfod nad ydynt yn gallu fforddio prisiau'r farchnad. Er gwaetha'r dirywiad economaidd diweddar, mae'r mater o fforddiadwyedd tai yn aros yn bryder allweddol ar draws ardal y Cynllun. Dros yr ychydig ddegawdau diwethaf yn ogystal mae gwerthiannau 'Hawl i Brynu' a nifer uchel o ail gartrefi/tai haf wedi peri lleihad sylweddol yn y cyflenwad o eiddo marchnad ac eiddo sector cymdeithasol sydd ar gael ei gwrdd ag anghenion tai lleol.
NMC	**210**	7.4.65	***Diwygio er mwyn diweddaru gwybodaeth ac i wella eglurder:*** Fe wnaeth Asesiad~~au~~ Marchnad Dai Lleol Ynys Môn **2016** ac **Asesiad Marchnad Dai Lleol** ~~Astudiaeth Anghenion Tai (~~Gwynedd~~)~~ **2013** ddarparu braslun o faint o dai fforddiadwy sy'n debygol fyddai eu hangen yn Ynys Môn a Gwynedd h.y. tua ~~1,344~~ **899** o unedau tai bob blwyddyn am bum mlynedd i fodloni'r anghenion sydd wedi cronni dros y blynyddoedd a'r anghenion sy'n dod i'r amlwg**, gydag angen cyflawn o 8,174 ar gyfer cyfnod y Cynllun yn ei gyfanrwydd** (hyn yn seiliedig ar fethodoleg Llywodraeth Cymru sydd yn amcangyfrif 25% o incwm aelwydydd tuag at gostau tai). ~~Roedd yr asesiadau cyfredol hefyd yn dangos, ar draws ardal y Cynllun, bod yr angen mwyaf am unedau rhent cymdeithasol yn hytrach nag aneddleoedd lle rhennir y berchnogaeth.~~ 'Tai Teg', cofrestr tai fforddiadwy, ~~fydd y~~ **yw'r** brif ffynhonnell wybodaeth ar gyfer cynlluniau canolraddol / rhannu ecwiti yn ardal y Cynllun.

<table>
<tr>
<td>NMC</td>
<td>211</td>
<td>7.4.65a</td>
<td>Diwygio er mwyn gwella eglurder:

<s>Ni fydd pob uned fforddiadwy newydd a adnabuwyd yn yr AMTLl yn cael eu hadeiladu o'r newydd a'n cael eu rheoli o fewn polisïau'r CDLl ar y cyd.</s> <u>Nid yw'n ddisgwyliedig y bydd, nac y dylai'r system gynllunio'n unig ddarparu ar gyfer y diffyg hwn.</u> Un teclyn yn unig i sicrhau bod y galw am dai fforddiadwy yn cael ei ddiwallu yw'r <s>CDLl ar y Cyd</s> <u>Cynllun</u>. <s>Mae'n bwysig fodd bynnag bod y Cynllun yn cyfrannu yn ddigonol i gwrdd â chyfran o'r angen hwn</s>. <u>Mae pwysigrwydd rôl y Cynllun o ran cyfrannu tuag at gwrdd ag angen am dai fforddiadwy felly yn cael ei gydnabod.</u></td>
</tr>
<tr>
<td>NMC</td>
<td>212</td>
<td>7.4.65b</td>
<td>Diwygio er mwyn gwella eglurder:

Mae'r ffigwr o ran y targed <s>lleiafswm</s> ar gyfer tai fforddiadwy newydd a'i nodir yn y Cynllun wedi ei seilio ar y wybodaeth ganlynol:

<table>
<tr><th><s>Categori</s></th><th><s>Cyfanswm</s></th></tr>
<tr><td><s>Unedau wedi eu cwblhau[1]</s></td><td><s>206</s></td></tr>
<tr><td><s>Unedau fforddiadwy yn y banc tir[2]</s></td><td><s>471</s></td></tr>
<tr><td><s>Dynodiadau newydd[3]</s></td><td><s>404</s></td></tr>
<tr><td><s>Ar hap mewn Canolfannau Gwasanaeth</s></td><td><s>60</s></td></tr>
<tr><td><s>Ar hap mewn Pentrefi</s></td><td><s>30</s></td></tr>
<tr><td><s>Clystyrau</s></td><td><s>224</s></td></tr>
<tr><td><s>Isrannu adeiladau gwledig</s></td><td><s>10</s></td></tr>
</table>
</td>
</tr>
</table>

~~Cefn gwlad agored~~	~~10~~
~~CYFANSWM~~	~~1,415~~

~~[1] Ers dyddiad sail y CDLl ar y Cyd~~

~~[2] Ffigwr tai fforddiadwy ar hap wedi ei seilio ar asesiad o ba safleoedd sydd yn debyg o gael eu hadeiladu.~~

~~[3] Ar sail 25% neu 15% o ddarpariaeth tai fforddiadwy (yn seiliedig ar Ardaloedd Pris Tai a nodir ym Mholisi TAI9).~~

	Y rhan o'r Cyflenwad Tai Fforddiadwy	**Canolfan Is-ranbarthol / Canolfannau Gwasanaeth Trefol**	**Canolfannau Gwasanaeth Lleol**	**Pentrefi**	**Clystyrau**	**Cefn Gwlad agored**	**Cyfanswm**
A	**Cyfanswm unedau sydd wedi eu cwblhau (bychan a mawr) 01-04-11 = 31-3-15**	**172**	**60**	**68**	**4**	**2**	**306**
B	**Unedau gyda chaniatâd cynllunio**	**327**	**62**	**106**	**29**	**2**	**526**

					01-04-15						
				C	**Dynodiadau Tai Newydd**	**216**	**85**	**35**	**-**	**-**	**336**
				CH	**Safleoedd hap mawr (+5) 11 mlynedd ar ôl**	**75**	**25**	**20**	**12**	**-**	**132**
				D	**Safleoedd hap bychan (-5) 11 mlynedd ar ôl**	**80**	**38**	**39**	**94**	**21**	**272**
				DD	**Cyfanswm Darpariaeth Tai**	**870**	**270**	**268**	**139**	**25**	**1,572**
NMC	**213**	PS 14	***Diwygio er mwyn diweddaru gwybodaeth:*** **POLISI STRATEGOL PS 14: TAI FFORDDIADWY** ~~Caiff tir digonol ei~~ **Mae cyfleoedd datblygu wedi eu hadnabod i ddarparu targed lleiafswm o ~~1,400~~ 1,572 o dai fforddiadwy newydd.**								

<table>
<tr>
<td>NMC</td>
<td>214</td>
<td>TAI 9</td>
<td>
Diwygio er mwyn diweddaru gwybodaeth:

POLISI TAI 9: TROTHWY TAI FFORDDIADWY A'U DOSBARTHIAD

Bydd y Cynghorau'n ceisio sicrhau lefel briodol o dai fforddiadwy yn ardal y cynllun drwy weithio mewn partneriaeth â Darparwyr Cofrestredig, datblygwyr a chymunedau lleol i gwrdd â'r targed lleiafswm a gyflwynir ym mholisi strategol PS 14.

<u>1 Trothwy</u>

Bydd disgwyl i ddatblygiadau tai, boed yn rhai newydd neu'n adeiladau wedi'u trosi, mewn aneddleoedd sydd wedi'u hadnabod yn yr hierarchaeth aneddleoedd fel y gwelir ym mholisi strategol i PS 15, wneud cyfraniad at dai fforddiadwy yn unol â'r ffigyrau trothwy a gyflwynir yn y tabl isod:

<table>
<tr><th>Categori'r Anheddle</th><th>Trothwy</th></tr>
<tr><td>Isranbarthol</td><td rowspan="4"><s>5 neu fwy o unedau tai</s>

<s>3</s> <u>2</u> neu fwy o unedau tai</td></tr>
<tr><td>Canolfannau Gwasanaeth Trefol</td></tr>
<tr><td>Canolfannau Gwasanaeth Lleol</td></tr>
<tr><td>Pentrefi Gwasanaeth</td></tr>
<tr><td>Pentrefi Gwledig / Arfordirol</td><td rowspan="2">2 neu fwy o unedau tai</td></tr>
<tr><td>Pentrefi Lleol</td></tr>
<tr><td>Clystyrau</td><td>Dim ond safleoedd sy'n 100% tai fforddiadwy fydd yn cael eu cefnogi mewn clystyrau.</td></tr>
<tr><td>Isrannu Annedd Gwledig</td><td>2 neu fwy o unedau ychwanegol</td></tr>
<tr><td><u>Trosi Adeiladau Traddodiadol yng Nghefn Gwlad Agored</u></td><td><u>100% tai fforddiadwy (oni bai fod y defnydd preswyl yn elfen israddol</u></td></tr>
</table>
</td>
</tr>
</table>

				sy'n gysylltiedig â chynllun ehangach ar gyfer ailddefnydd busnes).

2 Canran y Tai Fforddiadwy

Disgwylir y ganran a ganlyn o ddarpariaeth tai fforddiadwy (yn seiliedig ar ddeiliadaeth rhent cymdeithasol) yn yr Ardal Pris Tai a gyflwynir yn y tabl isod:

Canran y Tai Fforddiadwy	Ardaloedd Pris Tai
~~O leiaf 25%~~ **30%**	**Arfordir Gwerth Uchel Gwynedd, Rhosneigr, Biwmares, Gogledd-orllewin Wledig, Ardal y Pontydd, Trearddur a Rhoscolyn, De-orllewin, Gogledd-ddwyrain Wledig, Aneddleoedd Arfordirol Mwy,** ~~Canolfannau Gwledig, Y Canol Gwledig, Arfordir Gorllewinol a De Arfon, Gorllewin Gwledig.~~
20%	**Canolfannau Gwledig, Y Canol Gwledig, Arfordir Gorllewinol a De Arfon, Gorllewin Gwledig.**
~~O leiaf 15%~~ **10%**	**Llangefni, Llŷn, Arfordir y Gorllewin ac Arfon Wledig, Caergybi, Amlwch a'r Cefnwlad, Y Mynyddoedd, Dwyrain Gwynedd a'r Parc Cenedlaethol, Blaenau Ffestiniog.**

Gweler y tabl yn yr eglurhad isod mewn perthynas â pha anheddle sy'n perthyn i'r ardaloedd hyn.

Dylai cynnig sydd yn cynnwys cymysgedd deiliadaeth fforddiadwy amgen ildio canran uwch o ddarpariaeth fforddiadwy yn ddarostyngedig i ystyried meini prawf 3i – 3viii o'r Polisi hwn.

			Pan fo'r gofyniad tai fforddiadwy mewn cynllun penodol yn disgyn o dan un annedd ar y safle, yna ~~dylai~~ bydd darparu uned fforddiadwy o fewn y datblygiad hwnnw yn ~~b~~parhau i fod yn flaenoriaeth. Fodd bynnag, os tybir nad yw hyn yn bosibl, bydd~~ai~~ disgwyl taliad pro-rata yn hytrach na dim darpariaeth fforddiadwy ar y safle. **3 Materion Eraill** **i. Bydd gofyn i bob datblygiad gyflawni cymysgedd briodol o ran deiliadaeth, mathau a maint y tai fforddiadwy ar gyfer angen lleol yn y datblygiad, fydd yn cael eu pennu gan yr asesiad marchnad dai lleol neu unrhyw asesiad amgen gan y Cyngor neu bartner.** **ii. Dylai unedau fforddiadwy gael eu hintegreiddio'n llawn mewn datblygiad, ac ni ddylai fod modd eu gwahaniaethu oddi wrth dai nad ydynt yn fforddiadwy.** **iii. Os nad yw hyfywdra cynllun unigol yn diwallu'r gofynion polisi a nodir, cyfrifoldeb yr ymgeisydd / y datblygwr / tirfeddiannwr fydd dangos yn glir beth yw'r amgylchiadau dros gyfiawnhau cyfraniad neu gymysgedd deiliadaeth is o dai fforddiadwy ar bro-fforma asesiad hyfywdra.** **iv. Pan, ar ôl cyflwyno pro-fforma hyfywedd, fod anghytundeb yn parhau rhwng yr ymgeisydd / datblygwr / tirfeddiannwr a'r Awdurdod Cynllunio Lleol ynghylch y ddarpariaeth o dai fforddiadwy o fewn cynllun, bydd asesiad allanol annibynnol o'r cynllun yn cael ei gynnal (e.e. gan y Gwasanaeth Prisiwr Dosbarth) ar gost yr ymgeiswyr. Bydd nifer y tai fforddiadwy a ddarperir yn adlewyrchu casgliadau'r asesiad hwn.** **v. Bod mecanweithiau addas mewn lle i reoli meddiannaeth yr uned(au) tai fforddiadwy pan gânt eu meddiannu yn y lle cyntaf, ac wedi hynny, i'r rheini sy'n gallu profi angen am dŷ fforddiadwy.** **vi. Os gellir dangos nad oes meddianwyr cymwys ~~o'r fath~~ ar gyfer tai mentrau gwledig, yna caiff y tai eu meddiannu gan y rheini sy'n gymwys i gael eu hystyried am dai fforddiadwy.** **vii. Caniateir estyniadau ac addasiadau i dai fforddiadwy cyn belled â bod y newidiadau neu'r addasiadau yn caniatáu i'r tŷ barhau fel tŷ fforddiadwy. ~~Dylai unrhyw estyniad neu addasiad gydymffurfio â'r polisi manwl ar ddyluniad.~~** **viii Bod tai o faint, graddfa a dyluniad sy'n gydnaws a thŷ fforddiadwy;** **ix O fewn Pentrefi Lleol, Gwledig ac Arfordirol bydd rhaid i'r ddarpariaeth tai fforddiadwy fod yn dai fforddiadwy angen lleol yn unig (fel y'i diffinnir yn y Rhestr Termau).**

<table>
<tr>
<td>NMC</td>
<td>215</td>
<td>7.4.68</td>
<td>Diwygio er mwyn gwella eglurder:

Mae’r astudiaeth hyfywdra ynghyd â dadansoddiad o geisiadau hanesyddol wedi adnabod y lefelau trothwy perthnasol lle bydd y Cynghorau’n ceisio elfen o ddarpariaeth fforddiadwy gan gynnig datblygu. Darpariaeth ar y safle yw’r dewis a ffafrir pan fo safle’n cyrraedd y trothwy, ond os yw graddfa’r cynllun yn golygu y byddai cyfraniad y tai fforddiadwy yn llai nag un uned fforddiadwy e.e. byddai 6 uned mewn ardal pris tai o 10% yn cyfateb i 0.6 tŷ, yna <s>gellir ceisio</s> <u>bydd</u> cyfraniad pro-rata am ganran y tŷ newydd <u>yn angenrheidiol</u> h.y. 60% yn yr enghraifft hon.</td>
</tr>
<tr>
<td>NMC</td>
<td>216</td>
<td>7.4.69 & Tabl 16</td>
<td>Diwygiad er mwyn gwella eglurder a diweddaru’r Cynllun er mwyn adlewyrchu’r Astudiaeth Hyfywdra Tai Fforddiadwy diweddaraf:

Mae ardaloedd prisiau tai gwahanol wedi’u hadnabod yn yr astudiaeth hyfywdra. Mae’r tabl isod yn nodi <s>i ba</s> <u>pa</u> ardaloedd Pris Tai mae gwahanol aneddleoedd yn perthyn <u>iddo</u> (nid yw Clystyrau wedi’u cynnwys gan y bydd yr holl ddatblygiadau mewn Clystyrau am dai fforddiadwy). Bydd y gwaith o fonitro’r Cynllun yn ailasesu’r prisiau tai cyfartalog a nodwyd yn yr Astudiaeth Hyfywedd. Gallai hyn effeithio ar y ganran o dai fforddiadwy a geisir yn y gwahanol ardaloedd pris tai:

Tabl 16 : Ardal Pris Tai

<table>
<tr><th><s>Ardal Pris Tai</s></th><th><s>Prif Aneddleoedd</s></th></tr>
<tr><td colspan="2"></td></tr>
<tr><td colspan="2"><s>O leiaf 25%</s></td></tr>
<tr><td><s>Arfordir Gwerth Uchel Gwynedd</s></td><td><s>Abersoch</s></td></tr>
<tr><td><s>Rhosneigr</s></td><td><s>Rhosneigr</s></td></tr>
<tr><td><s>Biwmares</s></td><td><s>Biwmares</s></td></tr>
</table>
</td>
</tr>
</table>

~~Gogledd-orllewin Wledig~~	~~Cemaes~~
~~Ardal y Pontydd~~	~~Llanfairpwll, Porthaethwy~~
~~Trearddur a Rhoscolyn~~	~~Dim Canolfan Gwasanaethol yn yr ardal.~~
~~De-orllewin~~	~~Niwbwrch~~
~~Gogledd-ddwyrain Wledig~~	~~Benllech, Pentraeth~~
~~Aneddleoedd Arfordirol Mwy~~	~~Bethel, Bontnewydd, Caernarfon, Criccieth, Pwllheli, Porthmadog, Tremadog~~
~~Canolfannau Gwledig~~	~~Ardal o fewn y Parc~~
~~Y Canol Gwledig~~	~~Gaerwen, Llannerch-y-medd~~
~~Arfordir Gogleddol a De Arfon~~	~~Bangor, Penygroes~~
~~Gorllewin Gwledig~~	~~Bodedern, Gwalchmai, Y Fali~~
~~O leiaf 15%~~	
~~Llangefni~~	~~Llangefni~~
~~Llŷn~~	~~Botwnnog, Chwilog, Nefyn, Y Ffor~~
~~Arfordir Gorllewinol ac Arfon Wledig~~	~~Abermaw, Deiniolen, Penrhyndeudraeth, Tywyn~~

~~Caergybi~~	~~Caergybi~~
~~Amlwch a'r Cefnwlad~~	~~Amlwch~~
~~Y Mynyddoedd~~	~~Bethesda, Llanberis, Llanrug, Rachub~~
~~Dwyrain Gwynedd a'r Parc Cenedlaethol~~	~~Ardal o fewn y Parc~~
~~Blaenau Ffestiniog~~	~~Blaenau Ffestiniog~~

Ardal Pris Tai	**Canolfan Isranbarthol, Canolfannau Gwasanaeth Trefol & Lleol & Pentrefi Gwasanaeth**	**Pentrefi Lleol, Gwledig ac Arfordirol**
Canran o Dai Fforddiadwy y ceisir: 30%		
Arfordir Gwerth Uchel Gwynedd	**Abersoch**	**Llanbedrog, Llangian, Mynytho, Sarn Bach**
Rhosneigr	**Rhosneigr**	
Biwmares	**Biwmares**	**Llanddona, Llangoed**
Gogledd Orllewin Gwledig	**Cemaes**	**Carreglefn, Llanfechell, Tregele**
Ardal y Pontydd	**Llanfairpwll, Porthaethwy**	**Llandegfan**
Trearddur & Rhoscolyn	**Dim canolfan wasanaethol yn ardal hon**	**Pont Rhyd y Bont (rhannol), Trearddur**
De orllewin	**Niwbwrch**	**Brynsiencyn, Dwyran**

Gogledd-ddwyrain Wledig	**Benllech, Pentraeth**	**Llanbedrgoch, Moelfre**
Aneddleoedd Arfordirol Mwy	**Bethel (Gwynedd), Bontnewydd, Caernarfon, Criccieth, Pwllheli, Porthmadog, Tremadog**	**Borth y Gest, Caeathro, Efailnewydd, Llanystumdwy, Morfa Bychan**
Canran o Dai Fforddiadwy y ceisir: 20%		
Canolfannau Gwledig	**Ardal o fewn y Parc**	**Corris**
Y Canol Gwledig	**Gaerwen, Llannerch-y-medd**	**Llanddaniel Fab, Llangaffo**
Arfordir Gogleddol a De Arfon	**Bangor, Penygroes**	**Llandygai, Llanllyfni, Nantlle, Rhiwlas, Talysarn, Tregarth, Y Felinheli**
Gorllewin Gwledig	**Bodedern, Gwalchmai, Y Fali**	**Aberffraw, Bethel (Ynys Môn), Bryngwran, Caergeiliog, Pont Rhyd y Bont (rhannol), Llanfachraeth, Llanfaelog, Llanfaethlu, Llanfihangel yn Nhowyn, Llangristiolus, Llanrhyddlad, Malltraeth, Pencaernisiog,**
Canran o Dai Fforddiadwy y ceisir: 10%		

				Llangefni	**Llangefni**	**Bodffordd, Talwrn**
				Llŷn	**Botwnnog, Chwilog, Nefyn, Y Ffor**	**Aberdaron, Abererch, Clynnog Fawr, Dinas (Llanwnda) (rhannol), Dinas Dinlle, Edern, Garndolbenmaen, Llanaelhaearn, Llandwrog, Llangybi, Llithfaen, Morfa Nefyn, Pentref Uchaf, Rhoshirwaun, Sarn Mellteyrn, Trefor, Tudweiliog,**
				Arfordir Gorllewinol ac Arfon Wledig	**Abermaw, Deiniolen, Penrhyndeudraeth, Tywyn**	**Brynrefail, Carmel, Dinas (Llanwnda) (rhannol), Dolydd & Maen Coch, Fairbourne, Groeslon, Garreg-Llanfrothen, Penisarwaun, Rhosgadfan, Rhostryfan, Y Fron**
				Caergybi	**Caergybi**	
				Amlwch a'r Cefnwlad	**Amlwch**	**Penysarn, Rhosybol**
				Y Mynyddoedd	**Bethesda, Llanberis, Llanrug, Rachub**	**Cwm y Glo, Waunfawr**

				Dwyrain Gwynedd a'r Parc Cenedlaethol	**Ardal o fewn y Parc**	
				Blaenau Ffestiniog	**Blaenau Ffestiniog**	
NMC	**217**	7.4.69a	***Cynnwys geiriad ychwanegol yn dilyn Tabl 16 er mwyn gwella eglurder*** **Dylai'r gymysgedd o ran deiliadaeth y tai fforddiadwy sy'n ofynnol mewn cynllun penodol adlewyrchu canfyddiadau'r AMTLl diweddaraf neu asesiad amgen gan Gyngor neu bartner, oni all yr ymgeisydd fodloni'r Awdurdod Lleol bod y gymysgedd arfaethedig maent yn ei gynnig yn bodloni'r angen a nodwyd yn well.**			
NMC	218	7.4.70	***Dileu geiriad er mwyn osgoi ail-adrodd gwybodaeth sydd wedi ei gynnwys mewn rhannau eraill o'r Cynllun*** ~~Mae Polisi Cynllunio Cymru yn cyfeirio at safleoedd eithrio tai fforddiadwy fel safleoedd tai bychain oddi mewn i neu gerllaw aneddleoedd sy'n bodoli ar gyfer darparu tai fforddiadwy i gwrdd ag anghenion lleol. Ceir eglurhad pellach ar hwn yn NCT2, sy'n datgan y dylai safleoedd eithrio gwledig fod yn fach (fel sy'n cael ei ddiffinio'n lleol yn y cynllun), ar gyfer tai fforddiadwy yn unig ac ar oddi mewn i neu gerllaw aneddleoedd gwledig presennol na fyddai fel arall yn cael eu rhyddhau ar gyfer tai ar y farchnad.~~			
NMC	219	7.4.71	***Dileu geiriad er mwyn osgoi ail-adrodd gwybodaeth sydd wedi ei gynnwys mewn rhannau eraill o'r Cynllun*** ~~Oherwydd natur wledig yr ardal bydd safleoedd eithrio yn cael eu hystyried ar gyfer yr holl aneddleoedd sydd wedi'u nodi yn y Cynllun, fodd bynnag dylent fod ar raddfa sy'n gydnaws â rôl y ganolfan. Yr unig eithriad i hyn yw os darperir cyfiawnhad i egluro sut mae cynnig yn gwasanaethu ardal ehangach na dim ond yr anheddle ei hun e.e. oherwydd diffyg cyfleoedd mewn aneddleoedd eraill yn yr un ardal. Ni ddylai safleoedd sydd gyfagos â'r ffin beri estyniad annerbyniol i mewn i gefn gwlad ac ni ddylent greu patrwm datblygu tameidiog.~~			

NMC	220	7.4.72	***Diwygio er mwyn gwella eglurder:*** Yn unol â pholisi **cynllunio** cenedlaethol sydd yn ceisio cyfyngu ar ddatblygu tai yng nghefn gwlad agored, bydd caniatâd am Dai Mentrau Gwledig yn cynnwys amod fydd yn cefnogi eu defnydd fel tai fforddiadwy pan ellir dangos nad oes meddianwyr cymwys am dŷ menter wledig.
NMC	221	TAI 10	***Diwygio er mwyn cyd-fynd yn well â polisi cynllunio cenedlaethol:*** **POLISI TAI 10: SAFLEOEDD EITHRIO** **Os gellir dangos bod angen lleol wedi'i brofi am dai fforddiadwy (fel y'u diffinnir yn y Rhestr Termau) na ellir eu cyfarch o fewn amserlen resymol ar safle marchnad tu mewn i'r ffin ddatblygu sy'n cynnwys gofyniad am dai fforddiadwy ~~o fewn amserlen resymol~~, fel eithriad, caniateir cynigion am gynlluniau 100% tai fforddiadwy ar safleoedd sy'n union gerllaw'r ffiniau datblygu sy'n ffurfio estyniad rhesymegol i'r anheddle. Mae'n rhaid i gynigion fod yn rhai ar raddfa fach, sy'n gymesur â maint yr anheddle, oni bai y gellir dangos yn glir bod angen amlwg am safle mwy, a, lle mae'n briodol, rhoddir blaenoriaeth i dir addas a ddatblygwyd o'r blaen.** ~~Mewn amgylchiadau eithriadol, yn amodol ar dystiolaeth sy'n dangos nad yw'n hyfyw darparu 100% tai fforddiadwy ar gyfer angen lleol am dai fforddiadwy sydd wedi ei brofi ar safle sydd yn union gerllaw ffiniau datblygu, caniateir cynigion ar safleoedd eithrio wedi'u hwyluso os gallir cydymffurfio gyda'r meini prawf canlynol i gyd:~~ ~~**1.** Dim ond lleiafswm o dai marchnad agored sy'n cael eu cynnwys er mwyn gwneud y cynnig yn hyfyw;~~ ~~**2.** Mae'r datblygiad gan neu mewn partneriaeth efo Landlord Cymdeithasol Cofrestredig ac/neu Ymddiriedolaeth Tir Cymunedol ac/neu'r Awdurdod Tai Strategol;~~ ~~**3.** Nid yw'r ddarpariaeth marchnad agored yn fwy na lefel y twf a ragwelir yn strategaeth anheddle'r cynllun.~~
NMC	**222**	7.4.75	***Newid ôl-ddilynol yn sgil diwygiadau i Bolisi TAI 10:***

			~~Er bod polisïau sy'n caniatáu safleoedd eithrio wedi bodoli am sawl blwyddyn yn Ynys Môn a Gwynedd, dim ond nifer gyfyngedig o ddatblygiadau sydd wedi'u cyflwyno trwy'r polisïau hyn. Gweler mwy o wybodaeth ym Mhapur Testun 3 Poblogaeth a Thai.~~
NMC	**223**	7.4.76	***Newid ôl-ddilynol yn sgil diwygiadau i Bolisi TAI 10:*** ~~Noda paragraff 4.2.2 NCT6 fel a ganlyn: "Dylai awdurdodau cynllunio ddefnyddio pob ymagwedd bolisi sydd ar gael, mewn modd arloesol, i sicrhau'r cyflenwad mwyaf posibl o dai fforddiadwy fel y'i diffinnir yn TAN2."~~
NMC	**224**	7.4.77	***Newid ôl-ddilynol yn sgil diwygiadau i Bolisi TAI 10:*** ~~Mae lleihad yn y grantiau tai cymdeithasol sydd ar gael a'r angen i awdurdodau fod yn arloesol wrth gyflwyno darpariaethau tai fforddiadwy wedi arwain at gynnwys elfen safleoedd eithrio arbennig wedi'u hwyluso at bolisi TAI10.~~
NMC	**225**	7.4.78	***Newid ôl-ddilynol yn sgil diwygiadau i Bolisi TAI 10:*** ~~Ystyrir bod safleoedd eithrio wedi'u hwyluso yn ffordd arloesol i sicrhau bod cynigion sydd un ai gan neu mewn partneriaeth â Landlordiaid Cymdeithasol Cofrestredig ac/neu Ymddiriedolaeth Tir Cymunedol (YmTiC) ac/neu'r Awdurdod Tai Strategol yn hyfyw ac y gellir eu dwyn ymlaen i gyflwyno angen lleol am dai fforddiadwy sydd wedi'i brofi.~~
NMC	**226**	7.4.79	***Newid ôl-ddilynol yn sgil diwygiadau i Bolisi TAI 10:*** ~~Dylai cynigion gael eu cefnogi gan dystiolaeth gadarn na fyddai'r bwriad yn hyfyw heb gynnwys elfen marchnad agored fel rhan o'r cynnig. Dylai'r nifer o unedau marchnad agored fod y lleiaf sydd ei angen. Y datblygwr fydd yn gyfrifol am ddarparu tystiolaeth i fodloni'r awdurdod cynllunio lleol nad yw'n hyfyw datblygu safleoedd eithrio heb elfen o ddarpariaeth marchnad agored. Dylai unrhyw elfen marchnad agored mewn cynnig o'r fath fod ar raddfa ac o fath sy'n bodloni angen cymunedau am ddatblygiad marchnad agored a dim arwain i or-ddatblygu o fewn yr anheddle.~~

NMC	**227**	7.4.80	***Newid ôl-ddilynol yn sgil diwygiadau i Bolisi TAI 10:*** ~~Mewn aneddleoedd sy'n cael ei adnabod o dan bolisi TAI5 fel tai Marchnad Agored, mae'n rhaid i'r elfen marchnad agored ar safleoedd eithrio wedi'u hwyluso yn yr aneddleoedd hyn gydymffurfio â pholisi TAI5.~~
NMC	**228**	7.4.81	***Newid ôl-ddilynol yn sgil diwygiadau i Bolisi TAI 10:*** ~~Ystyrir y strategaeth anheddau a'r lefel twf disgwyliedig wrth ystyried effaith unrhyw ddarpariaeth marchnad agored fel rhan o gynnig a ystyrir dan y polisi hwn.~~
NMC	**229**	7.4.82	***Newid ôl-ddilynol yn sgil diwygiadau i Bolisi TAI 10:*** ~~Mae YmTiC yn sefydliad cymunedol nid er elw a redir gan bobl leol i ddatblygu tai ac asedau eraill ar lefelau fforddiadwy parhaus ar gyfer budd cymunedol hirdymor. Mae'n endid cyfansoddiadol, cyfreithiol gyda'r gallu i gadw a rheoli asedau, ac mae wedi'i ddiffinio yn y gyfraith.~~
NMC	**230**	7.4.83	***Newid ôl-ddilynol yn sgil diwygiadau i Bolisi TAI 10:*** ~~Mae'n hanfodol bod y tai fforddiadwy a ddatblygir ar safleoedd eithrio wedi'u hwyluso yn cael eu cwblhau ar yr un pryd â'r tai marchnad agored. Ni ddylid datblygu'r safleoedd hyn mewn camau ac ni ddylid gweld cyfnod o amser rhwng cwblhau'r tai marchnad agored a chwblhau'r rai fforddiadwy~~
NMC	231	7.4.85	***Diwygio i sicrhau gwell eglurder:*** Mae wedi cael ei dderbyn yn helaeth fod prinder cenedlaethol o safleoedd awdurdodedig i Sipsiwn a Theithwyr. Fe arweiniodd hyn at fod gwersylla diawdurdod yn digwydd yn fwyfwy aml, sydd wedi creu tensiynau weithiau rhwng Sipsiwn a Theithwyr a'r gymuned sefydlog. Bydd darparu safleoedd wedi'u hawdurdodi, mewn llefydd priodol, o gymorth i ateb y cylch o bobl yn cael eu troi allan, sy'n gallu bod yn ddrud **ac fe fydd yn helpu Sipsiwn a Theithwyr gael cartref neu fan i**

			aros. ~~a ddim yn ateb yr angen sylfaenol am gartref~~.
NMC	232	7.4.89	***Tynnu cyfeiriadau i ddeddfwriaeth sydd wedi ei ddisodli a thystiolaeth sydd wedi dyddio. Egluro fod yr AALlST yn adnabod angen nad sydd wedi ei gwrdd dros gyfnod y Cynllun yn ei gyfanrwydd:*** Mae**'r Ddeddf** Tai (Cymru) 2014 ~~Deddf~~ yn gosod dyletswydd ar awdurdodau lleol i ddarparu safleoedd ar gyfer Sipsiwn a Theithwyr lle y nodwyd bod angen. Cynhaliwyd Asesiad Anghenion Llety Sipsiwn a Theithwyr (AALlST) yn 2015 yn unol â chanllawiau Llywodraeth Cymru i nodi'r angen heb ei ddiwallu ~~dros gyfnod o 5 mlynedd~~ **yn ystod oes y Cynllun.**
NMC	233	7.4.90	***Paragraff wedi newid er mwyn sicrhau gwell eglurder ac i gywiro'r ffigwr ar gyfer lleiniau preswyl sydd eu hangen yng Ngwynedd i gyd-fynd â'r ffigwr yn yr AALlST diweddaraf:*** Mae canfyddiadau AALlST**,** ~~2015~~ **a gyhoeddwyd yn 2016** yn dangos bod angen am 4 o leiniau preswyl parhaol yn lle'r safle presennol a oddefir ar hyn o bryd yn Ffordd Pentraeth, Ynys Môn ac angen am ~~11~~ **10** o leiniau preswyl parhaol ychwanegol yng Ngwynedd ~~dros y 5 mlynedd nesaf~~ **yn ystod oes y Cynllun**. **Mae dau safle ar gyfer lleiniau parhaol ychwanegol wedi cael ei dynodi yn y Cynllun er mwyn cyfarch yr angen am lety a adnabuwyd yn y AALlST .**

NMC	234	7.4.90a	***Mae'r pedwar paragraff canlynol yn rhoi esboniad cyffredinol o sut mae'r Cynghorau yn cyfarch yr angen sydd wedi ei adnabod yn yr AALlST ac adnabod eu dyletswyddau o dan Ddeddf Tai (Cymru) 2014 gyda cyfeiriad penodol i safleoedd aros teithiol a dros dro:*** Mae AALlST 201~~5~~**6** hefyd yn argymell ~~dyrannu~~ **bod** dau lecyn aros dros dro ar hyd yr A55 yn Ynys Môn (un yn ardal Caergybi ac un yng nghanol yr Ynys), ac un yng Nghaernarfon **ei angen** i ddarparu ar gyfer Sipsiwn a Theithwyr sydd **yn ymweld â'r ardal ac yn dymuno aros dros nos wrth deithio yn nol ac ymlaen i Iwerddon.** ~~wedi gwneud gwersylloedd diawdurdod yn rheolaidd yn yr ardal.~~ **Mae AALlST 2016 yn esbonio pam fod y Cynghorau wedi dod i'r casgliad y dylid diwallu anghenion llety Sipsiwn a Theithwyr sydd yn ymweld â'r ardal drwy ddarparu mannau aros dros dro yn hytrach na safleoedd teithiol (ble gall Sipsiwn a Theithwyr aros am gyfnod o 3 mis). Ystyrir fod y nifer isel o achosion o wersylloedd diawdurdod a hyd arosiadau cymharol fyr yn dangos nad oes angen darparu safleoedd tramwy gyda chyfleusterau parhaol cysylltiedig.** ~~Ar hyn o bryd, does dim safleoedd teithiol awdurdodedig yng Ngogledd Cymru. Gall lleiniau 'teithiol' fod ar safleoedd ffurfiol tebyg i safleoedd preswyl parhaol ond bod preswylwyr ddim ond yn cael aros am hyd at 3 mis neu gallant fod yn fannau aros dros dro lle gall deiliaid aros am gyfnodau byrrach. Mae Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy a Chyngor Sir Ddinbych yn gweithio gyda'i gilydd ar hyn o bryd i datblygu safle Sipsiwn a Theithwyr preswyl parhaol ger Conwy, ac i ddarparu safle teithiol ffurfiol.~~
NMC	235	7.4.90b	***Cynnwys paragraff ychwanegol er mwyn sicrhau gwell eglurder:*** **Mae'r ddau Gyngor wedi ymrwymo i ddiwallu anghenion llety Sipsiwn a Theithwyr sydd yn ymweld â'r ardal yn unol â'r hyn a nodwyd yn AALlST 2016 er mwyn cydymffurfio â'u dyletswyddau o dan y Ddeddf Tai (Cymru) 2014. Maent wedi ystyried gwahanol opsiynau mewn ymgynghoriad gyda'r cyhoedd a rhanddeiliaid i adnabod safleoedd aros dros dro a fyddai'n diwallu'r angen cydnabyddedig. Roedd y broses o ddethol safle yn rhoddi ystyriaeth i arweiniad a gyhoeddwyd gan Lywodraeth Cymru. Pan fo angen caniatâd cynllunio er mwyn darparu mannau aros dros dro, fe fydd y cais cynllunio yn cael ei ystyried yn erbyn gofynion polisïau perthnasol o fewn y Cynllun.**

NMC	236	7.4.90c	***Cynnwys paragraff ychwanegol er mwyn sicrhau gwell eglurder:*** **Hyd nes y bydd digon o safleoedd aros dros dro wedi'u datblygu i ddiwallu anghenion Sipsiwn a Theithwyr sy'n teithio fel y nodir yn yr AALlST, bydd y ddau Gyngor yn parhau i weithredu eu protocolau goddefiant presennol ar gyfer ymdrin â gwersylloedd Sipsiwn a Theithwyr diawdurdod a allai ddod yn amlwg o fewn ardal y Cynllun.**
NMC	237	7.4.91	**Diwygio er mwyn sicrhau gwell eglurder:** O dan y Ddeddf Tai (Cymru) 2014 newydd bydd angen gwneud Astudiaeth Anghenion arall yn 2020, fel yr un uchod, er mwyn cydymffurfio hefo gofynion Llywodraeth Cymru. Efallai bydd cwblhau'r asesiad newydd, monitro blynyddol ac adolygiad o'r Cynllun yn achosi newid yn **y** nifer **a mathau** ~~y~~ **o** leiniau ychwanegol fydd eu hangen yn ystod **weddill** cyfnod y Cynllun. **Er nad oes yna dystiolaeth o angen presennol ar gyfer Safleoedd Teithiol o fewn Ardal yr Astudiaeth, fe all patrwm ac amlder ymweliadau Sipsiwn a Theithwyr newid i'r fath raddau a fyddai'n cyfiawnhau'r angen ar gyfer darpariaeth Deithiol.**
NMC	**238**	TAI 11	***Mae'r newidiadau i'r polisi yn darparu cysondeb o ran defnydd terminoleg yn y Cynllun ac o ran y diffiniad o'r term 'Sipsiwn a Theithwyr' a gyfeirir ato yn Neddf Tai (Cymru) 2014:*** **POLISI TAI 11: GWARCHOD SAFLEOEDD SIPSIWN A THEITHWYR** **Mae'r safle Sipsiwn presennol yn Llandygai, Bangor, fel sydd i'w weld ar y Map Cynigion, yn cael ei ddiogelu i'w ddefnyddio gan Sipsiwn yn unig.** **Bydd unrhyw** ~~safleoedd~~ **lleiniau Sipsiwn a Theithwyr newydd sy'n cael caniatâd cynllunio ac yn cael eu gweithredu hefyd yn cael eu diogelu i'w defnyddio gan Sipsiwn** ~~neu~~ **a** ~~D~~**Theithwyr yn unig.** **Gwrthodir cynigion ar gyfer defnydd arall ar safle sydd wedi'i ddiogelu heblaw am pan fydd safle arall yn ei le wedi cael ei adnabod a'i ddatblygu i ddarparu cyfleusterau o safon gyfatebol neu well (yn cynnwys o ran lleoliad) tra mae angen yn**

<table>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>parhau am y fath safleoedd, yn ôl Asesiad o Anghenion Llety Sipsiwn a Theithwyr neu'r dystiolaeth orau sydd ar gael.</td></tr>
<tr><td>NMC</td><td>239</td><td>7.4.93</td><td>Mae'r diwygiadau i'r polisi yn darparu cysondeb o ran defnydd terminoleg yn y Cynllun ac o ran y diffiniad o'r term 'Sipsiwn a Theithwyr' a gyfeirir ato yn Neddf Tai (Cymru) 2014:

Mae'r polisi'n cynnig y bydd safleoedd gyda chaniatâd cynllunio fel safleoedd defnydd parhaol i Sipsiwn <u>a</u> <s>neu</s> <s>D</s><u>Th</u>eithwyr, neu safleoedd sy'n cael y fath ganiatâd yn y dyfodol, yn cael eu diogelu. Bydd hyn yn sicrhau nad ydi'r defnydd sy'n cael ei ganiatáu fel safle Sipsiwn <u>a</u> <s>neu</s> <s>D</s><u>Th</u>eithwyr yn cael ei golli i ddefnydd arall, oni bai bod ystyriaethau cynllunio perthnasol yn dweud fel arall.</td></tr>
<tr><td>NMC</td><td>240</td><td>TAI 12</td><td>Geirfa wedi ei ddiwygio er mwyn sicrhau gwell eglurder ac i gywiro'r ffigwr ar gyfer lleiniau preswyl sydd eu hangen yng Ngwynedd er mwyn bod yn gyson â'r ffigwr yn y AALIST diweddaraf:

POLISI TAI 12: DYNODI SAFLEOEDD SIPSIWN A THEITHWYR

Er mwyn <u>cyfarch</u> <s>cyfrannu at ateb</s> yr angen am leiniau i Sipsiwn a Theithwyr fel y <u>nodir</u> <s>dangosir</s> yn yr Asesiad o Anghenion Llety Sipsiwn a Theithwyr, mae'r safleoedd canlynol, fel y dangosir ar y Map Cynigion, yn cael eu dynodi at ddefnydd preswyl parhaol Sipsiwn a Theithwyr, a dim ond Sipsiwn a Theithwyr a gaiff fyw arnynt<s>:</s>

<u>Dynodiadau</u> <u>Safleoedd parhaol i Sipsiwn a Theithwyr</u>
<table>
<tr><th>Lleoliad</th><th>Nifer y lleiniau</th><th>Preswylwyr</th></tr>
<tr><td>Estyniad i'r safle presennol yn Llandygai, Bangor</td><td><s>11</s> <u>10</u></td><td>Sipsiwn</td></tr>
</table>
</td></tr>
</table>

			<table><tr><td>**Tir yn Penhesgyrn, Penmynydd**</td><td>**4**</td><td>**Teithwyr**</td></tr></table> ~~Mae'r Cynghorau'n cymhwyso Methodoleg Asesu Safleoedd Sipsiwn a Theithwyr i adnabod safleoedd ar gyfer 4 llain barhaol ychwanegol ar gyfer Sipsiwn a Theithwyr yn unol â'r Astudiaeth Asesiad Angen Llety.~~ ~~Mae'r Cynghorau'n cymhwyso Methodoleg Asesu Safleoedd Sipsiwn a Theithwyr i adnabod cyfres o safleoedd ar gyfer y lleiniau aros dros dro i Sipsiwn a Theithwyr yn unol â'r Astudiaeth Asesiad Angen Llety.~~
NMC	241	7.4.94	***Geirfa wedi ei ddiwygio er mwyn cyd-fynd â newidiadau ym Mholisi TAI 13:*** Bydd rhai teuluoedd o Sipsiwn a Theithwyr, am wahanol resymau, yn byw mewn un lle am gyfnodau hirach o amser. Bydd llefydd byw preswyl parhaol yn cael eu darparu i'r teuluoedd ac unigolion hynny sy'n dangos bod anghenion llety **am lain** ac nad oes ganddynt le arall i fyw ynddo (gyda Gwasanaethau Tai yn gwneud yr asesiad hwn). Bydd preswylwyr yn cael lleiniau ar y sail o fod yno gydol y flwyddyn ac yn talu rhent a threthi'r cyngor i'r Awdurdod Lleol.
NMC	242	7.4.95	***Dileu paragraff gan nad yw cyfeiriad at y fethodoleg asesu ei angen bellach:*** ~~Mae gwybodaeth bellach ynglŷn â'r fethodoleg a ddefnyddiwyd i asesu'r safleoedd sydd wedi cael eu dewis yn cael ei osod allan y Papur Testun perthnasol, - Papur Testun 18, Adnabod Safleoedd Sipsiwn a Theithwyr.~~
NMC	243	7.4.96	***Dileu geirfa sydd wedi dyddio er mwyn cyfleu'r sefyllfa diweddaraf:*** Bydd y dynodiad**au** uchod yn **cyfarch** ~~cyfrannu tuag at fodloni rhan o'r~~ gofynion **am** leiniau ar gyfer y safleoedd preswyl parhaol a nodwyd yn AALlST cyfredol (2015**6)** ~~tan 2020~~ **yn ystod oes y Cynllun.** ~~Cydnabyddir y bydd angen rhagor o leiniau i gyfarch y galw cyfredol (2015). Mae swyddogion Gwasanaethau Cynllunio a Thai yn parhau i edrych ar opsiynau amrywiol ac fe fydd y mater yn cael ei wyntyllu yn ystod yr Archwiliad. Cydnabyddir efallai y bydd angen rhagor o safleoedd i Sipsiwn a Theithwyr wedi hynny, yn dibynnu ar fonitro blynyddol y Cynllun ac yn dilyn cwblhau'r AALlST nesaf.~~ Os yw'r adroddiad

			monitro **blynyddol,** ~~a'r~~ **yr** AALlST nesaf **neu'r** ~~ynghyd ag~~ adolygiad angenrheidiol o'r Cynllun yn dangos prinder yn y ddarpariaeth ac/neu angen heb ei ddiwallu am leiniau pellach, yna bydd angen dynodi safleoedd eraill yn **yr** ~~Adolygiad o'r~~ Cynllun.
NMC	244	7.4.96a	***Cynnwys paragraff newydd i ychwanegu eglurder:*** **Fe fydd y Cynghorau yn ymgymryd ag AALlST pob pum mlynedd. Fe fydd amseriad yr AALlST yn cyd-fynd ag adolygiad y Cynllun.**
NMC	245	7.4.97	***Diwygio gan nad yw'r paragraff eglurhaol yn angenrheidiol:*** ~~Lleiniau preswyl parhaol~~ ~~Mae'n ofynnol i awdurdodau cynllunio lleol sicrhau bod safleoedd yn gynaliadwy yn economaidd, yn gymdeithasol ac yn amgylcheddol. Er mwyn gweld pa rai oedd y safleoedd mwyaf priodol, aseswyd y safleoedd yn unol â'r fethodoleg a nodir ym Mhapur Pwnc 18 Diwygiedig (2016). Gweler prif gamau'r fethodoleg isod :~~ ~~i. Adnabod ffynonellau data;~~ ~~ii. Penderfynu ar yr ardaloedd i'w chwilio, sy'n cynnwys ystyried beth ydi dewis y cymunedau Sipsiwn a Theithwyr fel y dangoswyd yn yr Asesiad o Anghenion Llety Sipsiwn a Theithwyr Gogledd-orllewin Cymru a Sir y Fflint;~~ ~~iii. Hidlo'r safleoedd am y tro cyntaf, sy'n golygu ystyried maint safleoedd a'r prif gyfyngiadau, e.e. dynodiadau cadwraeth natur genedlaethol neu ryngwladol;~~ ~~iv. Asesiad manwl o safleoedd, sy'n edrych ar faterion amgylcheddol, mynediad, cefndir a chymeriad y safle ac asesiad yn erbyn amcanion yr Asesiad Cynaliadwyedd a'r Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd;~~ ~~v. Dewis terfynol o safleoedd addas ar gyfer eu dynodi i'w defnyddio gan Sipsiwn a Theithwyr.~~

NMC	246	7.4.98	***Diwygio gan nad yw'r paragraff eglurhaol yn angenrheidiol:*** ~~Yn ddelfrydol, dylai safle preswyl fod yn ddim mwy na 12 o leiniau (Arfer Da o ran Dylunio Safleoedd Sipsiwn Teithwyr 2014.~~
NMC	247	7.4.99	***Diwygio gan nad yw'r paragraff eglurhaol yn angenrheidiol:*** ~~Safleoedd aros dros dro~~ ~~Yn ôl cofnodion y Cyngor a'r AALlST 2015, mae hyd at 15 o garafanau wedi bod yn aros ar yr un safle ar yr un pryd yn ardal y Cynllun am gyfnodau cymharol fyr. Fodd bynnag, mae'r rhan fwyaf o'r llefydd diawdurdod wedi cael llawer llai na hynny o garafanau. Byddai safle un safle aros dros dro angen 8 llain i allu ymdopi gyda 15 o garafanau (2 garafán deithiol fesul llain). Edrychir i mewn i ddarparu un safle tramwy/aros gallai gymryd hyd at 15 o leiniau, a darparu nifer o safleoedd aros dros dro ar lwybrau trwy ardal y Cynllun sy'n cael eu defnyddio rhan amlaf gan Sipsiwn a Theithwyr, ac yn gallu cymryd hyd at 6 uned. Mantais gweithredu yn ôl yr ail ddewis ydi y bydd maint y safle'n cyfyngu ar nifer yr unedau ar un safle ac y bydd cyfres o safleoedd ar gael ar hyd y llwybrau sy'n cael eu defnyddio rhan amlaf. Beth bynnag fydd casgliadau'r gwaith chwilio bydd y safleoedd yn darparu ar gyfer anghenion sy'n digwydd o dro i dro am lefydd i aros ar safle, a bydd modd codi tâl fel mae'r Cynghorau yn penderfynu. Ni fydd Sipsiwn a Theithwyr yn byw ar y rhain gydol y flwyddyn ac ni chant aros am fwy na 5 diwrnod. Mae'r adran nesaf yn dangos y prif feini prawf a ddefnyddiwyd i helpu adnabod 3 lle aros dros dro ar gyfer i Sipsiwn a Theithwyr yn y Cynllun.~~ ~~i. Rhaid i'r safle fod o fewn 2km i'r prif lwybrau trafnidiaeth neu eu cyffyrdd;~~ ~~ii. Rhaid i fynediad i'r safle ac ohono fod yn ddigon da fel bod cerbydau trwm, fel trelars, yn gallu mynd i mewn ac allan;~~ ~~iii. Rhaid bod lle ar y safle i barcio carafanau sy'n cael eu tynnu, llefydd parcio cerbydau eraill, a'i bod yn hawdd symud o gwmpas ar y safle .~~

NMC	248	7.4.100	***Diwygio gan nad yw'r paragraff eglurhaol yn angenrheidiol:*** ~~Dylai'r cyfleusterau a gwasanaethau canlynol yn cael eu darparu:~~ ~~i. Cyflenwad o ddŵr oer, allai fod trwy ddefnyddio tap ar ben pibell.~~ ~~ii. Toiledau symudol gyda darpariaeth ar wahân ar gyfer dynion a merched.~~ ~~iii. Man gwaredu carthffosiaeth.~~ ~~iv. Cyfleusterau gwaredu sbwriel.~~ ~~v. Isadeiledd draeniad.~~ ~~vi. Goleuo priodol er mwyn gallu symud o gwmpas yn ddiogel, ond gan osgoi llygredd golau.~~ ~~Ceir mwy o fanylion am y broses asesu ym Mhapur Testun 18 Adnabod Safleoedd Sipsiwn a Theithwyr, a gaiff ei gyhoeddi ochr yn ochr â'r Cynllun.~~
NMC	**249**	TAI 13	**Diwygio Polisi TAI 13 er mwyn:** • **Egluro y defnyddir y meini prawf a'u rhestrir i asesu cynigion ar gyfer pob math o Safleoedd Sipsiwn a Theithwyr** • **Dileu'r cyfeiriad at 'gwirioneddol' ym maen prawf 1** • **Sicrhau fod y geiriad o ran "datblygiad sydd yn agored iawn i niwed" yn gyson â'r derminoleg yn TAN 15.** • **Newid maen prawf 2 i egluro nad yw'n ddisgwyliedig i safleoedd gwrdd â phob maen prawf.** **POLISI TAI 13: SAFLEOEDD AR GYFER LLEINIAU PRESWYL PARHAOL NEU DEITHIOL NEU DROS DRO I SIPSIWN A THEITHWYR** **Caniateir cynigion am lleiniau ~~safleoedd~~ preswyl parhaol neu deithiol neu dros dro ar gyfer Sipsiwn ~~neu~~ a ~~D~~Theithwyr ac estyniadau i safleoedd sydd wedi cael eu hawdurdodi'n barod ar gyfer Sipsiwn a Theithwyr ar dir na fyddai fel arall yn cael**

			ei ryddhau ar gyfer datblygiad preswyl os gellir cydymffurfio gyda'r meini prawf canlynol i gyd: **1. Bod angen llety** ~~gwirioneddol~~ **ar gyfer Sipsiwn a Theithwyr yn cael ei adnabod;** **2. Ble'n bosib, fod y safle o fewn pellter rhesymol i wasanaethau ac adnoddau lleol** ~~Bod mynediad ar gael at yr isadeiledd cludiant a chymdeithasol angenrheidiol, neu fod modd eu darparu'n rhwydd~~; **3. Does dim modd darparu ar eu cyfer ar safle awdurdodedig sy'n bodoli'n barod;** **4. Nad yw ffactorau amgylcheddol,** ~~yn cynnwys risg o lifogydd~~**, sefydlogrwydd y tir, tir wedi'i halogi, a bod yn agos at leoliadau peryglus yn gwneud y safle'n amhriodol ar gyfer datblygiad preswyl oni bai bod mesurau lliniaru yn bosibl ac yn gymesur;** **5. Mae modd cael gwasanaethau dŵr, trydan a rheoli gwastraff i'r safle;** **6. Ble'n briodol,** ~~B~~**bod safonau a dyluniad y datblygiad yn dangos y rhoddwyd ystyriaeth briodol i Ddeddf Cartrefi Symudol (Cymru) 2013 a Chanllaw Arfer Da Llywodraeth Cymru, Arfer Da o ran Dylunio Safleoedd Sipsiwn-Teithwyr yng Nghymru;** **7. Nad oes effaith afresymol ar gymeriad ac ymddangosiad yr ardaloedd o gwmpas, yn cynnwys ar amwynder preswyl meddianwyr cyfagos neu amodau gweithredu busnesau sy'n bodoli'n barod;** **8. Nad oes effeithiau niweidiol ar ardaloedd wedi'u dynodi o bwysigrwydd rhyngwladol neu genedlaethol ar gyfer bioamrywiaeth a thirwedd;** **9. Bod trefniadau boddhaol yn eu lle i gyfyngu ar feddiannaeth o'r lleiniau i Sipsiwn a** ~~Đ~~**Teithwyr.** **10. Nad oes yna ddatblygiad sydd yn agored iawn i niwed yn cael ei leoli o fewn Parth Llifogydd C2.**

NMC	**250**	7.4.100a	***Paragraff wedi ei gynnwys er mwyn amlygu'r ffaith y bydd y meini prawf ym Mholisi TAI 13 yn cael eu defnyddio i asesu cynigion ar gyfer pob math o safleoedd Sipsiwn a Theithwyr a allai bod eu hangen yn y dyfodol:*** **Yn ychwanegol i'r ddarpariaeth a wneir i gyfarch yr angen a adnabyddir ar gyfer lleiniau Sipsiwn a Theithwyr ym Mholisi TAI 12, mae Polisi TAI 13 yn rhoi polisi meini prawf er mwyn asesu unrhyw geisiadau a wneir yn y dyfodol ar gyfer ychwaneg o safleoedd parhaol neu deithiol neu dros dro.**
NMC	**251**	7.4.102	***Geirfa wedi ei ddiwygio er mwyn sicrhau cysondeb:*** Mae Polisi Cynllunio Cymru'n caniatáu rhyddhau safleoedd ar gyfer tai fforddiadwy, yn cynnwys llefydd byw i Sipsiwn a Theithwyr, fel eithriad i bolisïau tai arferol. Mae'r polisi yma wedi cael ei lunio i ateb yr anawsterau y gallai Sipsiwn a Theithwyr eu hwynebu wrth geisio cael cyflenwad digonol o dir fforddiadwy ar gyfer eu hanghenion. Pwrpas y polisi hwn ydi galluogi rhyddhau tir tu allan i ffiniau datblygu, ar gyfer llefydd byw fforddiadwy i Sipsiwn ~~neu~~ **a** ~~D~~**Th**eithwyr, lle na fyddai llefydd byw preswyl fel arfer yn cael eu caniatáu. Yn gyffredinol, bydd gwerth tir tu allan i ffiniau datblygu yn sylweddol is na gwerth tir tu mewn i ffiniau datblygu, sy'n gostwng costau datblygu cyffredinol er mwyn cynorthwyo i ddarparu lleiniau fforddiadwy. Gallai'r safleoedd hyn ddarparu ffynhonnell fechan ychwanegol o lefydd byw i Sipsiwn a Theithwyr mewn ardaloedd gwledig, i ateb angen lleol.
NMC	252	7.4.104	***Geirfa wedi ei ddiwygio er mwyn darparu eglurder a chysondeb gyda'r newid i Bolisi TAI 13:*** Disgwylir tystiolaeth gyda'r cais cynllunio i ddangos bod angen ~~lleol~~ yn bodoli ~~mewn gwirionedd~~ am y math yma o lefydd byw. ~~Bydd Polisïau cynllunio cyffredinol y Cynllun hefyd yn weithredol ar gyfer hyn~~.
NMC	**253**	7.4.109	***Diwygio'r geiriad er mwyn sicrhau cysondeb a chywirdeb:*** Mae'r opsiwn a ffafrir ar gyfer y strategaeth ofodol yn ceisio sicrhau, lle bynnag y bo modd, bod y mwyafrif (~~55~~ **53**%) o ddatblygiadau preswyl yn cael eu lleoli oddi mewn neu gerllaw'r Ganolfan Isranbarthol a'r Canolfannau Gwasanaeth Trefol presennol gan eu bod yn darparu'r ystod orau o wasanaethau, cyfleoedd cyflogaeth a mynediad i drafnidiaeth gyhoeddus. Mae'r dull hwn yn gwneud y defnydd mwyaf o isadeiledd sy'n bodoli, yn lleihau'r angen i deithio ac yn sicrhau

<table>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>cynaliadwyedd y Canolfannau hyn yn y dyfodol.</td></tr>
<tr><td>NMC</td><td>254</td><td>7.4.113</td><td>Diwygio’r paragraff i wella eglurder:

Mae’r tablau a ganlyn yn darparu dadansoddiad o <u>gyflenwad tai</u> ~~dwf arfaethedig~~ y Cynllun. Mae’r ffigyrau yn seiliedig ar ~~lefel twf o~~ <u>y galw am</u> 7,184 unedau <u>tai</u> gan ganiatáu llithriad o 10% <u>sydd gyfystyr a</u> 7,902 o unedau i gyd.</td></tr>
<tr><td>NMC</td><td>255</td><td>Tabl 17</td><td>Diwygio i ddarparu ffigyrau cyfoesol o ran dosbarthiad tai a nifer o Glystyrau yn y Goeden Aneddleoedd:

Tabl 17 – Tabl 17: Dosbarthiad ~~Twf~~ <u>Cyflenwad</u> Tai o fewn y Cynllun

<table>
<tr><th>Math o Aneddleoedd</th><th>Nifer yr Aneddleoedd</th><th>Canran y Tŵf</th><th>Nifer yr Unedau <u>(gan gynnwys lwfans llithriad 10%)</u></th></tr>
<tr><td>Canolfan Isranbarthol a Chanolfannau Gwasanaeth Trefol</td><td>8</td><td>~~Hyd at 55%~~ <u>53%</u></td><td>~~4,346~~ <u>4,195</u></td></tr>
<tr><td>Canolfannau Gwasanaeth Lleol</td><td>20</td><td>~~O leiaf 20%~~ <u>22%</u></td><td>~~1,580~~ <u>1,754</u></td></tr>
<tr><td>Pentrefi</td><td>87</td><td rowspan="2">~~Dim mwy na~~ 25%</td><td>~~1,502~~ <u>1,479</u></td></tr>
<tr><td>Clystyrau</td><td>~~112~~ <u>87</u></td><td>224</td></tr>
</table>
</td></tr>
</table>

Cefn Gwlad Agored	-		**250**

NMC	256	Tablau 18 a 19	***Disodli Tabl 18 ac 19 gydag un amgen i ddisgrifio cydrannau'r cyflenwad:***

~~Tabl 18: Sefyllfa ers Dechrau y Cynllun yn 2011 – Ynys Môn (ffigyrau 2014)~~

~~Math o Aneddleoedd~~	~~Nifer yr Aneddleoedd~~	~~Unedau sydd eu Hangen~~	~~Unedau wedi eu Cwblhau~~	~~Unedau gyda chaniatâd cynllunio[1]~~	~~Nifer ychwanegol sydd eu hangen~~
~~Canolfannau Gwasanaeth Trefol~~	~~3~~	~~2,039~~	~~141~~	~~480~~	~~1,418~~
~~Canolfannau Gwasanaeth Lleol~~	~~10~~	~~790~~	~~146~~	~~235~~	~~409~~
~~Pentrefi Gwasanaethol~~	~~3~~	~~120~~	~~2~~	~~54~~	~~64~~
~~Pentrefi~~	~~30~~	~~616~~	~~89~~	~~290~~	~~237~~
~~Clystyrau~~	~~51~~	~~102~~	~~39~~	~~106~~	~~-43~~
~~Cefn Gwlad Agored~~	~~-~~	~~150~~	~~86~~	~~205~~	~~-141~~

~~CYFANSYMIAU~~	~~97~~	~~3,817~~	~~503~~	~~1,370~~	~~1,944~~		

[1] ~~Nid yw'r ffigwr hwn yn cynnwys safleoedd sydd yn annhebygol o gael eu cwblhau o fewn cyfnod y cynllun.~~

~~Tabl 19 – Sefyllfa ers Dechrau y Cynllun yn 2011 – Gwynedd (ffigyrau 2014)~~

~~Math yr Aneddleoedd~~	~~Nifer yr Aneddleoedd~~	~~Unedau sydd eu Hangen~~	~~Unedau wedi eu Cwblhau~~	~~Unedau gyda chaniatâd cynllunio~~[1]	~~Nifer ychwanegol sydd eu hangen~~
~~Canolfan Isranbarthol a Chanolfannau Gwasanaeth Trefol~~	~~5~~	~~2,306~~	~~172~~	~~740~~	~~1,394~~
~~Canolfannau Gwasanaeth Lleol~~	~~10~~	~~790~~	~~89~~	~~368~~	~~333~~
~~Pentrefi Gwasanaethol~~	~~8~~	~~320~~	~~21~~	~~57~~	~~242~~
~~Pentrefi~~	~~46~~	~~446~~	~~144~~	~~232~~	~~70~~
~~Clystyrau~~	~~61~~	~~122~~	~~12~~	~~35~~	~~75~~
~~Cefn Gwlad~~	~~-~~	~~100~~	~~30~~	~~44~~	~~26~~

~~Agored~~			
~~CYFANSYMIAU~~	~~130~~	~~4,084~~	~~468~~	~~1,476~~	~~2,140~~

~~[1] Nid yw'r ffigwr hwn yn cynnwys safleoedd sydd yn annhebygol o gael eu cwblhau o fewn cyfnod y cynllun.~~

Tabl 18a - Cydrannau'r Cyflenwad Tai

	Cydran y Cyflenwad Tai	Canolfan Is Ranbarthol/ Canolfannau Gwasanaeth Trefol	Canolfannau Gwasanaeth Lleol	Pentrefi	Clystyrau	Cefn Gwlad agored [1]	Cyfanswm
A	Cyfanswm adeiladwyd (bach a mawr) 01-04-11 = 31-3-15	488	308	339	76	138	1,349
B	Unedau efo caniatâd cynllunio 01-04-15	1,270	639	606	54	179	2,748
C	Dynodiadau Tai Newydd	1,549	420	205	0	0	2,174
CH	Safleoedd	232	94	0	0	0	326

				mawr ar hap (+5) 11 mlynedd ar ol					
				D	**Safleoedd bach (-5) 11 mlynedd ar ol**	**656**	**293**	**329**	**94**	**25**	**1,397**
				DD	**Cyfanswm Darpariaeth Tai**	**4,195**	**1,754**	**1,479**	**224**	**250 [342][2]**	**7,902 [7,994][2]**

[1] Mae'r ffigwr banc tir presennol ar gyfer Cefn Gwlad agored yn llawer yn uwch na'r strategaeth a gynlluniwyd ar gyfer darpariaeth tai ar gyfer y categori hwn. Mae hyn yn bennaf oherwydd y polisïau caniataol presennol ar Ynys Môn ar gyfer trosi adeiladau yng nghefn gwlad agored i ddefnydd preswyl marchnad agored. Bydd yr adroddiad monitro blynyddol yn galluogi'r Cynghorau i nodi'r gyfradd datblygu a welir yn y lleoliadau hyn. Ni fydd ceisiadau i adnewyddu caniatâd o'r fath yn cael eu cefnogi o dan bolisïau'r Cynllun.

[2] Mae'r niferoedd yn y cromfachau yn dangos y lefel cyfanswm posibl wrth weithredu'r banc tir Cefn Gwlad agored - lefel a fyddai'n uwch na strategaeth y Cynllun ar gyfer y categori hwn. Bydd monitro blynyddol y Cynllun yn galluogi'r Cyngor i fonitro'r hyn gaiff ei ddarparu yng Nghefn Gwlad Agored ac os byddai hyn yn golygu fod yn rhaid cymryd unrhyw gamau penodol.

O fewn y tabl hwn mae'r diffiniadau canlynol yn cael eu defnyddio:

Term	Diffiniad
Rhes A - Cyfanswm adeiladwyd (bach a mawr)	**Cyfanswm y nifer o unedau a adeiladwyd ym mhedair blynedd gyntaf oes y Cynllun.**
Rhes B - Unedau efo caniatâd cynllunio	**Y nifer o unedau gyda chaniatâd cynllunio yn Ebrill 2015 a ragwelir y caiff eu**

			<table><tr><td></td><td>**hadeiladu yn ystod oes y Cynllun**</td></tr><tr><td>**Rhes C – Dynodiadau Tai Newydd**</td><td>**Y nifer o unedau a ragwelir ar safleoedd sydd wedi eu dynodi nad oedd â chaniatâd cynllunio yn Ebrill 2015.**</td></tr><tr><td>**Rhes CH – Safleoedd mawr ar hap (+5)**</td><td>**Dyma safleoedd o 5 neu fwy o unedau nad sydd wedi eu dynodi a'u rhagwelir dros gyfnod y Cynllun ac nad oedd â chaniatâd cynllunio yn Ebrill 2015.**</td></tr><tr><td>**Rhes D – Safleoedd bach (-5)**</td><td>**Dyma safleoedd o 5 neu lai o unedau nad sydd wedi eu dynodi a'u rhagwelir dros gyfnod y Cynllun ac nad oedd â chaniatâd cynllunio yn Ebrill 2015.**</td></tr><tr><td>**Rhes DD – Cyfanswm Darpariaeth Tai**</td><td>**Dyma'r ffigyrau cyfanswm ar gyfer pob is-gategori unigol.**</td></tr></table>	
NMC	**257**	7.4.114	***Diwygio i gynnwys cyfeiriad i'r tafluniad tai a ragwelir ac sydd i'w weld mewn atodiad newydd i'r Cynllun:*** ~~Bydd y~~ **Mae'r** tablau hyn yn darparu cyd-destun a sylfaen o nifer yr unedau ychwanegol sydd eu hangen yn y categorïau gwahanol ~~a fydd~~ **sydd** yn cysylltu gyda'r atodlen o safleoedd dynodedig a'r ddarpariaeth ar hap yn y polisïau manwl isod. **Mae Atodiad 10 yn rhoi manylion y tafluniad tai a ragwelir.**	
NMC	**258**	PS 15	***Diwygio er mwyn gwella cywirdeb ac eglurder y Cynllun:*** **POLISI STRATEGOL PS 15: STRATEGAETH ANEDDLEOEDD** **Caiff datblygiadau tai eu dosbarthu yn unol â'r strategaeth aneddleoedd isod sy'n seiliedig ar lefelau darpariaeth gwasanaeth, swyddogaeth a maint (poblogaeth) anheddle, ac yn amodol ar ei gapasiti amgylcheddol, cymdeithasol ac isadeiledd i ymdopi â datblygiad:**	

Categori	Math y Datblygiad
Prif Ganolfannau – ~~55~~ 53% o Dwf y Cynllun yn cael ei leoli yn:	
(i) Canolfan Isranbarthol	Bydd cyfran uwch o'r datblygiadau newydd sydd eu hangen yn digwydd tu mewn i'r ganolfan Isranbarthol a'r Canolfannau Gwasanaeth Trefol. Bydd hyn yn digwydd trwy ymrwymiadau a dynodiadau newydd, gan gynnwys dynodi safleoedd tai ~~strategol~~ (tai marchnad agored gyda chyfran o ddarpariaeth fforddiadwy). Bydd hi hefyd yn bosib caniatáu safleoedd ar hap tu mewn i'r ffin ddatblygu yn ogystal.
(ii) Canolfannau Gwasanaeth Trefol	
Canolfannau Gwasanaeth Lleol – ~~20~~ 22% o Dwf y Cynllun yn cael ei leoli yn:	
(iii) Canolfannau Gwasanaeth Lleol	Bydd hyn yn digwydd trwy ymrwymiadau a dynodiadau newydd, gan gynnwys dynodi safleoedd tai ~~strategol~~ (tai marchnad agored gyda chyfran o ddarpariaeth fforddiadwy). Bydd hi hefyd yn bosib caniatáu safleoedd ar hap tu mewn i'r ffin ddatblygu yn ogystal.
Pentrefi a Chlystyrau – 25% o Dwf y Cynllun yn cael ei leoli yn:	
(iv) Pentrefi Gwasanaeth	Bydd lefelau tai uwch yn digwydd yn y categori hwn o gymharu â mathau eraill o Bentrefi. Bydd hyn yn digwydd trwy ymrwymiadau a dynodiadau newydd (tai marchnad agored gyda chyfran o ddarpariaeth fforddiadwy). Bydd hi hefyd yn bosib caniatáu safleoedd ar hap tu mewn i'r ffin ddatblygu yn ogystal.
(v) Pentrefi Lleol	Bydd datblygiad yn cael ei gyfyngu i'r raddfa a'r math sy'n ateb angen y gymuned am dai ar leiniau ar hap/lleiniau mewnlenwi oddi mewn i ffiniau datblygu. Ni fydd unrhyw safleoedd tai marchnad agored yn cael eu dynodi yn y Pentrefi hyn.
(vi) Pentrefi Arfordirol	
(vii) Pentrefi Gwledig	
(viii) Clystyrau	~~Dros gyfnod y Cynllun, ni fydd~~ **Nid** oes unrhyw ddynodiadau ar

				gyfer datblygiad o fewn y Clystyrau a enwir. Bydd unedau tai fforddiadwy ar gyfer angen lleol yn cael eu caniatáu ar leiniau mewnlenwi neu leiniau sy'n ymestyn y clwstwr mewn lleoliadau derbyniol a chynaliadwy. ~~Ni fydd~~ **Nid oes** ffin**iau** ddatblygu ar gyfer y Clystyrau a dim ond safleoedd sydd gyfagos â thŷ annedd sydd wedi'i liwio (ar y mapiau mewnosod) fydd yn cael eu hystyried.	
			(ix) Cefn gwlad agored	Dim ond datblygiadau tai sy'n cydymffurfio â Pholisi Cynllunio Cymru a NCT6 fydd yn cael eu caniatáu yng Nghefn Gwlad Agored.	
NMC	**259**	TAI 14	***Aildrefnu'r geiriad, diwygio i gyfeirio at y sefyllfa yn Ebrill 2105, ffigwr cywir ar gyfer Porthmadog, a i sicrhau gwell eglurder ac i sicrhau cysondeb mewn terminoleg:*** **POLISI TAI 14: TAI YN Y GANOLFAN ISRANBARTHOL A'R CANOLFANNAU GWASANAETH TREFOL** **Yng Nghanolfan Isranbarthol Bangor a'r Canolfannau Gwasanaeth Trefol a ganlyn bydd tai i gwrdd â strategaeth y Cynllun yn cael eu sicrhau drwy'r dynodiadau tai a'u nodir isod ynghyd â safleoedd ar hap addas o fewn y ffin ddatblygu, yn seiliedig ar y ddarpariaeth ddangosol yn y tabl isod:** **Ynys Môn** **Amlwch, Caergybi, Llangefni** **Gwynedd** **Blaenau Ffestiniog, Caernarfon, Porthmadog, Pwllheli**		

~~Bydd tai i fodloni strategaeth y Cynllun yn cael eu darparu trwy:~~

(i) Dynodiadau

Mae'r safleoedd a ganlyn wedi'u hadnabod fel Dynodiadau Tai:

Canolfan Is-ranbarthol

Canolfan	**Cyfeirnod y Safle**	**Enw'r Safle**	~~**Lefel Twf Dangosol**~~ **Nifer o unedau (amcangyfrif)**	**Caniatâd (Ebr ~~2014~~ 2015)**
Bangor	T1	Goetra Uchaf	261	Oes
	T2	Caeau Chwarae Hen Ysgol Friars	43	Na
	T3	Hen Safle Jewsons	17	Na
	T5	Tir dros ffordd i'r Amlosgfa	72	Na

Canolfannau Gwasanaeth Trefol

Canolfan	**Cyfeirnod y Safle**	**Enw'r Safle**	~~**Lefel Twf Dangosol**~~ **Nifer o unedau (amcangyfrif)**	**Caniatâd (Ebr ~~2014~~ 2015)**

				Amlwch	T6	Tir ger Maes Mona	50	Na	
					T7	Tir ger Lôn Bach	73	Na	
					T8	Tir yn Fferm Madyn	152	Na	
					T9	Tir ger Cae Rheinwas	40	Na	
					T10	Tir yn Tan y Bryn	58	Na	
				Caergybi	T11	Tyddyn Bach	123	Oes	
					T12	Tir ger Cae Rhos	53	Na	
					T13	Tir ger Tir ger Yr Ogof	72	Na	
					T14	Tir ger Fferm Tyddyn Bach	49	Na	
					T15	Tir ger Stâd Waunfawr	22	Oes	
					T16	Glan y Dŵr	90	Oes	
					T17	Lôn Cae Serri	21	Oes	
				Llangefni	T18	Tir ger Ty Hen	154	Na	
					T19	Cyn Ysgol y Bont	41	Na	
					T20	Ty'n Coed	144	Na	
					T21	Tir ger Ysgol y Graig	38	~~Na~~ **Oes**	
					T22	Tir ger Bro Tudur	59	Na	
					T23	Tir ger Coleg Menai	49	Na	
				Blaenau Ffestiniog	T24	Cyn Caeau Chwarae	95	Na	
					T25	Tir yn Congl y Wal	60	Na	
				Caernarfon	T26	Cyn Ysgol Hendre	42	Na	
					T27	Tu cefn i Maes Gwynedd	29	Na	
					T28	Lôn Cae Phillips	123	Oes	
				Porthmadog	DIM	-	-	-	
				Pwllheli	T29	Tir ger Lôn Caernarfon	150	Na	

				T30	Cae Deiniol	14	Na
				T31	Cyn Cae Hoci	17	Na

(ii) Safleoedd ar hap

~~Bydd unedau ychwanegol yn cael eu darparu ar safleoedd addas sydd heb eu dynodi tu mewn i'r ffin ddatblygu yn seiliedig ar y lefel twf dangosol yn y tabl isod:~~

Anheddle	**Darpariaeth ~~ar hap~~ ddangosol[1]**
Bangor	479
Amlwch	142
Caergybi	332
Llangefni	136
Blaenau Ffestiniog	118
Caernarfon	190
Porthmadog	~~123~~ **150**
Pwllheli	110

[1] **Mae'r ffigwr hwn yn cynnwys unedau a allai gael eu darparu ar safleoedd hap ac ymrwymiadau (banc tir) tai ond mae'n eithrio unedau tai sydd wedi eu cwblhau hyd at Ebrill 2015 – Gweler Atodiad 5 a'r Rhestr Termau.** ~~Bydd gan rai unedau ganiatâd cynllunio'n barod yn Ebrill 2014 (gweler Atodiad 5)~~

NMC	**260**	TAI 15	***Ail-drefnu'r eirfa a'i ddiwygio er mwyn cyfeirio at y sefyllfa yn Ebrill 2015, dileu'r cyfeiriad at Abersoch, Biwmares a Rhosneigr gan eu bod yn cael eu cyfarch ym Mholisi TAI 5, ac i sicrhau gwell eglurder a chysondeb mewn terminoleg:*** **POLISI TAI 15: TAI MEWN CANOLFANNAU GWASANAETH LLEOL** **Yn y Canolfannau Gwasanaeth Lleol a ganlyn bydd tai i gwrdd â strategaeth y Cynllun yn cael eu sicrhau drwy'r**

dynodiadau tai a'u nodir isod ynghyd â safleoedd ar hap addas o fewn y ffin ddatblygu, yn seiliedig ar y ddarpariaeth ddangosol yn y tabl isod:

Ynys Môn

~~Biwmares,~~ **Benllech, Bodedern, Cemaes, Gaerwen, Llanfairpwll, Porthaethwy, Pentraeth,** ~~Rhosneigr,~~ **Y Fali**

Gwynedd

Abermaw, ~~Abersoch,~~ **Bethesda, Criccieth, Llanberis, Llanrug, Nefyn, Penrhyndeudraeth, Penygroes, Tywyn**

~~Bydd tai i fodloni strategaeth y Cynllun yn cael eu darparu trwy:~~

(i) Dynodiadau

Mae'r safleoedd a ganlyn wedi'u hadnabod fel Dynodiadau Tai:

Canolfan	Cyfeirnod y Safle	Enw'r Safle	~~Lefel Twf Dangosol~~ **Nifer o unedau (amcangyfrif)**	Caniatâd (Ebr ~~2014~~ **2015**)
~~Biwmares~~	~~T32~~	~~Casita~~	~~35~~	~~Oes~~
Benllech	T33	Ger Caffi Wendon	12	Na
Bodedern	T34	Tir ger Llwyn Angharad	48	Na
Cemaes	T35	Tir tu cefn i Ffordd Caergybi	60	Na
Gaerwen	DIM	-	-	-
Llanfairpwll	T36	Tir ger Bryn Eira	30	Na

					T37	Tir ger Ffordd Penmynydd	10	Oes
				Porthaethwy	T38	Ty Mawr	20	Oes
					T39	Tyddyn Mostyn	40	Oes
					T40	Tir ger Lôn Gamfa	14	Na
				Pentraeth	DIM	-	-	-
				~~Rhosneigr~~	~~DIM~~	~~-~~	~~-~~	~~-~~
				Y Fali	T41	Cyn Cae Sêl	40	Na
				Abermaw	DIM	-	-	-
				~~Abersoch~~	~~DIM~~	~~-~~	~~-~~	~~-~~
				Bethesda	DIM	-	-	-
				Criccieth	T42	Tir ger North Teras	34	Na
				Llanberis	T43	Tir ger Gwesty'r Fic	16	Na
					T44	Tir ger Lôn Tŷ Du	11	Oes
				Llanrug	T45	Cae'r Eglwys	10	Oes
					T46	Tir ger Lôn Rhythallt	6	Oes
				Nefyn	T47	Tir ger Helyg	19	Na
					T48	Cyn Gerddi Rhandir	10	Oes
				Penrhyn-deudraeth	T49	Canol Cae	31	Na
					T50	Tir ger cyn Ysbyty Bron Garth	46	Na
					T51	Tir ger Canol Cae	31	Na
				Penygroes	T52	Tir ger Maes Dulyn	39	Na
				Tywyn	T53	Sŵn y Tonnau	21	Oes
					T54	Garreglwyd	14	Oes
			(ii) Safleoedd ar hap					

~~Bydd unedau ychwanegol yn cael eu darparu ar safleoedd addas sydd heb eu dynodi tu mewn i'r ffin ddatblygu yn seiliedig ar y lefel twf dangosol yn y tabl isod:~~

Anheddle	**Darpariaeth** ~~ar hap~~ **ddangosol**[1]
~~Biwmares~~	~~55~~
Benllech	38
Bodedern	9
Cemaes	18
Gaerwen	40
Llanfairpwll	35
Porthaethwy	20
Pentraeth	35
~~Rhosneigr~~	~~54~~
Y Fali	32
Abermaw	81
~~Abersoch~~	~~65~~
Bethesda	82
Criccieth	124
Llanberis	37
Llanrug	31
Nefyn	37
Penrhyndeudraeth	42
Penygroes	40
Tywyn	55

[1] ~~Bydd gan rai unedau ganiatâd cynllunio'n barod yn Ebrill 2014 (gweler Atodiad 5)~~ **Mae'r ffigwr hwn yn cynnwys unedau a**

<table>
<tr><td></td><td></td><td></td><td><u>allai gael eu darparu ar safleoedd hap ac ymrwymiadau (banc tir) tai ond mae'n eithrio unedau tai sydd wedi eu cwblhau hyd at Ebrill 2015 – Gweler Atodiad 5 a'r Rhestr Termau.</u>

<s>Bydd rhaid i ddatblygiadau yn Abersoch, Biwmares a Rhosneigr gydymffurfio gyda pholisi TAI5 Y Farchnad Tai Lleol.</s></td></tr>
<tr><td>NMC</td><td>261</td><td>TAI 16</td><td>Ail-drefnu'r geirfa a'i ddiwygio er mwyn cyfeirio at y sefyllfa yn Ebrill 2015, ac i sicrhau gwell eglurder a chysondeb mewn terminoleg:

POLISI TAI 16: TAI MEWN PENTREFI GWASANAETH

Yn y Pentrefi Gwasanaeth a ganlyn <u>bydd tai i gwrdd â strategaeth y Cynllun yn cael eu sicrhau drwy'r dynodiadau tai a'u nodir isod ynghyd â safleoedd ar hap addas o fewn y ffin ddatblygu</u>, <u>yn seiliedig ar y ddarpariaeth ddangosol yn y tabl isod</u>:

<u>Ynys Môn</u>
Gwalchmai, Niwbwrch, Llannerchymedd

<u>Gwynedd</u>
Bethel, Bontnewydd, Botwnnog, Chwilog, Deiniolen, Rachub, Tremadog, Y Ffôr

<s>Bydd tai i fodloni strategaeth y Cynllun yn cael eu darparu trwy:</s>

(i) Dynodiadau

Mae'r safleoedd a ganlyn wedi'u hadnabod fel Dynodiadau Tai:

<table>
<tr><th>Canolfan</th><th>Cyfeirnod y Safle</th><th>Enw'r Safle</th><th><s>Lefel Twf Dangosol</s>
<u>Nifer o unedau (amcangyfrif)</u></th><th>Caniatâd (Ebr <s>2014</s> <u>2015</u>)</th></tr>
</table>
</td></tr>
</table>

				Gwalchmai	T55	Tir ger y A5	28	Na	
				Niwbwrch	T56	Stâd Tyn Cae	12	Oes	
				Llanerchymedd	T57	Tir ger Tyn y Fynnon	17	Na	
				Bethel	T70	Tir gyferbyn â Stâd y Cremlyn	28	Na	
					T71	Tir gyferbyn â Stâd Rhoslan	12	Na	
				Bontnewydd	T59	Tir ger Stad Glanrafon	26	Oes	
					T60	Tir ger Pont Glan Beuno	10	Na	
				Botwnnog	T61	Tir ger Cefn Capel	21	Na	
					T62	Tir ger Pentre	11	Na	
				Chwilog	T63	Tir tu cefn i'r Madryn Arms	18	~~Na~~ **Oes**	
					T64	Tir ger Cae Capel	20	Na	
				Deiniolen	T65	Tir ger Pentre Helen	30	~~Na~~ **Oes**	
				Rachub	T66	Tor ger Maes Bleddyn	30	Na	
				Tremadog	DIM	-	-	-	
				Y Ffor	T67	Tir ger Tyn Lôn	18	Na	
					T68	Tir ger yr Ysgol	10	Na	
					T69	Tir ger Bro Gwystil	9	Oes	

(ii) Safleoedd ar hap

~~Bydd unedau ychwanegol yn cael eu darparu ar safleoedd addas sydd heb eu dynodi tu mewn i'r ffin ddatblygu yn seiliedig ar y lefel twf dangosol yn y tabl isod:~~

Anheddle	**Darpariaeth ~~ar hap~~ dangosol**[1]
Gwalchmai	11
Niwbwrch	28
Llannerchymedd	22
Bethel	4
Bontnewydd	3
Botwnnog	8
Chwilog	1
Deiniolen	7
Rachub	7
Tremadog	10
Y Ffôr	0

[1] ~~Bydd gan rai unedau ganiatâd cynllunio'n barod yn Ebrill 2014 (gweler Atodiad 5)~~ **Mae'r ffigwr hwn yn cynnwys unedau a allai gael eu darparu ar safleoedd hap ac ymrwymiadau (banc tir) tai ond mae'n eithrio unedau tai sydd wedi eu cwblhau hyd at Ebrill 2015 – Gweler Atodiad 5 a'r Rhestr Termau.**

NMC	**262**	TAI 17	***Diwygio er mwyn gwella eglurder a dileu'r cyfeiriad at yr aneddleoedd sydd yn cael eu cyfarch ym Mholisi TAI 5:*** **POLISI TAI 17: TAI MEWN PENTREFI LLEOL, GWLEDIG AC ARFORDIROL** **Yn amodol ar ofynion Polisi TAI 9 ynglŷn â darparu tai fforddiadwy (fel y'u diffinnir yn y Rhestr Termau) caniateir cynigion am dai marchnad agored yn y Pentrefi Lleol, Gwledig ac Arfordirol canlynol os gallir cydymffurfio gyda'r meini prawf canlynol i gyd:** i. **Bod maint, graddfa , math a dyluniad y datblygiad yn gytbwys a chymeriad yr anheddle,** ~~byddai'r cynnig yn bodloni angen y gymuned am dai~~ ~~ii. byddai'r cynnig yn cynorthwyo i sicrhau hyfywdra'r gymuned leol, ac yn cryfhau'r gymuned a'r cymeriad ieithyddol;~~ ~~iii. bod lefel y twf yn seiliedig ar y lefel dangosol a ddangosir yn nhabl 20 ac yn gyson a Pholisi Strategol PS15.~~ ii. **Bod y safle o fewn ffin datblygu'r anheddle**. **Pentrefi Lleol** **Ynys Môn** **Bethel, Bodffordd, Bryngwran, Brynsiencyn, Caergeiliog, Dwyran, Llandegfan, Llanddaniel Fab, Llanfachraeth, Llanfaethlu, Llanfechell, Llanfihangel yn Nhowyn, Llangaffo, Llangristiolus, Llanrhyddlad, Pencarnisiog, Penysarn, Rhosybol, Talwrn, Tregele** **Gwynedd** **Abererch, Brynrefail, Caeathro, Carmel, Cwm y Glo, Dinas (Llanwnda), Dinas Dinlle, Dolydd a Maen Coch, Efailnewydd, Garndolbenmaen, Garreg-Llanfrothen, Groeslon, Llandwrog, Llandygai, Llangybi, Llanllyfni, Llanystumdwy, Nantlle, Penisarwaun, Pentref Uchaf, Rhiwlas, Rhosgadfan, Rhostryfan, Sarn Mellteyrn, Talysarn, Tregarth, Trefor, ~~Tudweiliog~~, Waunfawr, Y Fron.** **Pentrefi Arfordirol/Gwledig**

			Ynys Môn **Aberffraw, Carreglefn,** ~~Pont Rhyd y Bont~~**, Llanbedrgoch, Llanddona, Llanfaelog, Llangoed, Malltraeth,** ~~Moelfre~~, ~~Trearddur~~ **Gwynedd** ~~Aberdaron~~, ~~Borth y Gest~~, **Clynnog Fawr, Corris, Edern, Fairbourne, Llanaelhaearn,** ~~Llangian~~, ~~Llanbedrog~~, **Llithfaen,** ~~Morfa Bychan~~**, Morfa Nefyn,** ~~Mynytho~~, ~~Rhoshirwaun~~, ~~Sarn Bach~~**, Y Felinheli** ~~Bydd rhaid i ddatblygiadau yn Aberdaron, Moelfre, Mynytho, Llanbedrog, Sarn Bach, Trearddur, Tudweiliog Llangian, Rhoshirwaun, Borth-y-gest, Morfa Bychan a Pont Rhyd y Bont gydymffurfio gyda polisi TAI5 Y Farchnad Tai Leol.~~
NMC	**263**	7.4.124	***Diwygio er mwyn gwella eglurder:*** I adlewyrchu **rôl** ~~cymeriad~~ y Pentrefi Lleol ac Arfordirol/Gwledig, ~~bydd~~ datblygiadau tai **ar raddfa fach, gan gynnwys mewnlenwi, addasu adeiladau neu newid defnydd safleoedd ddaw ar gael, fydd** yn cael eu **hyrwyddo** ~~cyfyngu i fath a graddfa sy'n diwallu'r angen cymunedol am dai~~. **Mae gymharol llai o ddatblygu yn cael eu hyrwyddo i'r** ~~Bydd datblygiadau mwy cyfyngedig yn digwydd yn y~~ Pentrefi hyn **er mwyn** ~~i~~ **g**warchod eu cymeriad~~,~~ **ac** i gefnogi angen y gymuned am dai neu am dai fforddiadwy ar gyfer angen lleol. Ni**d**~~fydd~~ **oes** unrhyw safleoedd tai marchnad agored ~~yn~~ **wedi** cael eu dynodi yn y mathau hyn o Bentrefi~~,~~ ~~b~~**B**ydd y polisi manwl sy'n seiliedig ar feini prawf yn hyrwyddo datblygiad ar y raddfa gywir. **Dylai'r cynigion adlewyrchu cymeriad yr aneddleoedd unigol a bod yn gydnaws â darpariaethau'r Cynllun ar gyfer yr haen Pentrefi Lleol, Gwledig ac Arfordirol a welir ym Mholisi PS 15. Rhoddir ystyriaeth i ddarparu unedau tai fforddiadwy yn unol â Pholisi TAI 9.**
NMC	**264**	Paragraff newydd 7.4.124 a cyn Tabl 20	***Cynnwys paragraff ychwanegol er mwyn gwella eglurder:*** **Mae'r tabl nesaf yn rhoi darlun dangosol o sut allai aneddleoedd unigol gyfrannu at y cyflenwad a roddir ym Mholisi PS 15**

NMC	**265**	Tabl 20	***Diwygio er mwyn gwella eglurder a sicrhau cysondeb mewnol a hefyd dileu'r cyfeiriad at yr aneddleoedd sydd yn cael eu cyfarch ym Mholisi TAI 5:***

Tabl 20: ~~Lefel Twf~~ **Darpariaeth** Dangosol Mewn Pentrefi

Anheddle (Ynys Môn)	**Darpariaeth ~~ar~~ ~~Hap~~ dangosol[1]**	**Anheddle (Gwynedd)**	**Darpariaeth ~~ar~~ ~~Hap~~ dangosol[1]**
1] Pentrefi Lleol			
Bethel	16	Abererch	9
Bodffordd	22	Brynrefail	7
Bryngwran	25	Caeathro	7
Brynsiencyn	29	Carmel	12
Caergeiliog	20	Cwm y Glo	13
Dwyran	26	Dinas (Llanwnda)	8
Llandegfan	27	Dinas Dinlle	5
Llanddaniel Fab	23	Dolydd a Maen Coch	4
Llanfachraeth	27	Efailnewydd	8
Llanfaethlu	12	Garndolbenmaen	12
Llanfechell	24	Garreg-Llanfrothen	10
Llanfihangel yn Nhowyn	22	Groeslon	13
Llangaffo	19	Llandwrog	7
Llangristiolus	15	Llandygai	8
Llanrhyddlad	7	Llangybi	4
Pencarnisiog	11	Llanllyfni	9
Penysarn	28	Llanystumdwy	10

				Rhosybol	24	Nantlle	6	
				Talwrn	20	Penisarwaun	8	
				Tregele	10	Pentref Uchaf	4	
						Rhiwlas	9	
						Rhosgadfan	9	
						Rhostryfan	10	
						Sarn Mellteyrn	11	
						Talysarn	13	
						Tregarth	13	
						Trefor	13	
						~~Tudweiliog~~	~~12~~	
						Waunfawr	13	
						Y Fron	6	
				2] Pentrefi Arfordirol / Gwledig				
				Aberffraw	20	~~Aberdaron~~	~~13~~	
				Carreglefn	11	~~Borth y Gest~~	~~10~~	
				~~Pont Rhyd y Bont~~	~~17~~	Clynnog Fawr	10	
				Llanbedrgoch	11	Corris	14	
				Llanddona	20	Edern	12	
				Llanfaelog	20	Fairbourne	0	
				Llangoed	27	Llanaelhaearn	15	
				Malltraeth	16	~~Llangian~~	~~4~~	
				~~Moelfre~~	~~32~~	~~Llanbedrog~~	~~16~~	
				~~Trearddur~~	~~32~~	Llithfaen	9	
						~~Morfa Bychan~~	~~10~~	
						Morfa Nefyn	15	
						~~Mynytho~~	~~13~~	

			~~Rhoshirwaun~~ ~~6~~ ~~Sarn Bach~~ ~~4~~ Y Felinheli 19 [1] ~~Bydd gan rai unedau ganiatâd cynllunio'n barod yn Ebrill 2014 (gweler Atodiad 5)~~ **Mae'r ffigwr hwn yn cynnwys unedau a allai gael eu darparu ar safleoedd hap ac ymrwymiadau (banc tir) tai ac hefyd unedau tai sydd wedi eu cwblhau – Gweler Atodiad 5 a'r Rhestr Termau.**
NMC	**266**	TAI 18	***Diwygio er mwyn gwella eglurder:*** **POLISI TAI 18: TAI MEWN CLYSTYRAU** **Yn y Clystyrau a enwir yn nhabl 21, rhaid i'r cynigion gydymffurfio gyda'r meini prawf canlynol i gyd:** **1. Mae'r angen ~~cymunedol lleol~~ am dŷ fforddiadwy ar gyfer angen lleol (yn unol a'r Rhestr Termau) wedi'i brofi;** **2. Mae'r safle yn safle mewnlenwi rhwng adeiladau sydd wedi'u liwio ar y Map Mewnosod perthnasol, neu mae'n safle sydd union gyferbyn ~~ag~~ â chwrtil adeilad lliw;** **3. Mae'r datblygiad ar raddfa sy'n gyson â chymeriad yr anheddle;** **4. Ni fydd y cynnig yn creu nodwedd ymwthiol yng nghefn gwlad, ac ni fydd yn cyflwyno patrwm datblygu tameidiog, nac yn creu datblygiad rhuban sy'n groes i batrwm datblygu cyffredinol yr anheddle;** **5. Mae maint yr eiddo yn adlewyrchu angen penodol am dŷ fforddiadwy yn nhermau maint y tŷ yn gyffredinol a nifer yr ystafelloedd gwely;** **6. Oherwydd y lleoliad gwledig mwy sensitif, rhaid i'r datblygiad ddefnyddio nodweddion naturiol y safle yn y ffordd orau bosib a chadw unrhyw nodweddion naturiol sy'n bresennol ar ymylon y safle neu ar ei ffin sy'n werth eu cadw;** **7. Mae mecanweithiau ~~diogel ar waith~~ i gyfyngu meddiannaeth y tŷ yn y lle cyntaf ac am byth wedi hynny i'r rheini a chanddynt angen ~~cymunedol lleol~~ am dŷ fforddiadwy.**

<table>
<tr>
<td></td>
<td></td>
<td></td>
<td>
~~Bydd datblygiad ym mhob clwstwr yn cael ei gyfyngu i uchafswm o ddwy uned fesul clwstwr am gyfnod y Cynllun.~~
<u>Bydd datblygiad yn cael ei gyfyngu i ffigwr twf yn y tabl isod i is-ardaloedd o fewn ardal y Cynllun (gweler tabl 21 yn yr Eglurhad ar gyfer pa Glwstwr sydd yn disgyn o fewn yr is-ardaloedd yma):</u>

<table>
<tr><td><u>Is-Ardal</u></td><td><u>Darpariaeth Dangosol[1]</u></td></tr>
<tr><td><u>Ynys Môn</u></td><td><u>105</u></td></tr>
<tr><td><u>Gwynedd - Arfon</u></td><td><u>60</u></td></tr>
<tr><td><u>Gwynedd - Dwyfor</u></td><td><u>40</u></td></tr>
<tr><td><u>Gwynedd - Meirionydd</u></td><td><u>19</u></td></tr>
</table>

<u>[1] Mae’r ffigwr hwn yn cynnwys ymrwymiadau (banc tir) tai ac unedau preswyl sydd wedi eu cwblhau – Gweler Atodiad 5 a’r Rhestr Termau</u>
</td>
</tr>
<tr>
<td>NMC</td>
<td>267</td>
<td>7.4.125</td>
<td>
Diwygio er mwyn gwella eglurder:

Mae’r clystyrau nodweddiadol am eu cymeriad cymdeithasol, am amgylchedd hynod o sensitif, ac am fod y gwasanaethau a’r cyfleusterau ynddynt yn gyfyngedig. Yn unol â bwriad y Cynllun i gynnal a chryfhau cymunedau cynhenid lleol, bydd y polisi hwn ond yn caniatáu ~~nifer cyfyngedig dai newydd i gwrdd ag~~ ~~angen lleol am~~ tai fforddiadwy <u>ar gyfer angen lleol</u> (fel y’i diffinnir), a dim ond ar safleoedd addas. Wrth gyfyngu nifer y safleoedd lle gellir rhoi caniatâd cynllunio, mae nifer y tai fydd yn cael eu hadeiladu wedi ei gyfyngu i sicrhau na fydd graddfa’r gwaith adeiladu yn effeithio’n andwyol ar gymeriad sensitif (amgylcheddol a chymdeithasol) y ~~Pentrefi Gwledig~~ <u>Clwstwr</u>.
</td>
</tr>
<tr>
<td>NMC</td>
<td>268</td>
<td>Tabl 21</td>
<td>
Diwygio er mwyn diweddaru gwybodaeth a sicrhau cysondeb gyda pholisi cynllunio cenedlaethol:

Tabl 21: Rhestr o Glystyrau
</td>
</tr>
</table>

				Y canlynol yw Clystyrau a adnabyddir yn y Cynllun: **<u>Ynys Môn</u>** **Bodorgan, Bro Iarddur (Trearddur), Bryn Du, Brynminceg (Hen Llandegfan), Brynrefail, Brynteg, Bwlch Gwyn, Capel Coch, Capel Mawr, ~~Capel Parc,~~ Carmel, Cerrigman, Cichle, Haulfre (Llangoed), ~~Elim,~~ Glanyrafon, Glyn Garth, Gorsaf Gaerwen, Hebron, Hendre Hywel (Pentraeth), Hermon, ~~Llanddeusant,~~ ~~Llaneilian,~~ Llanfaes, ~~Llanfairynghornwy,~~ Llangadwaladr, Llansadwrn, Llanynghenedl, Llynfaes, Marianglas, ~~Mynydd Mechell,~~ Nebo, ~~Penygroes,~~ Pen y Marian, ~~Pengorffwysfa,~~ Penlon, Penmon, Pentre Berw, Pentre Canol (Caergybi), ~~Penygraigwen,~~ Porth Llechog (Bull Bay), Rhoscefnhir, Rhosmeirch, Rhostrehwfa, Bryn y Mor (Y Fali), Rhydwyn, Star, Traeth Coch (Red Wharf Bay), Trefor, Tyn Lon (Glan yr Afon), Tynygongl** **<u>Gwynedd – Arfon</u>** **Aberpwll, Bethesda Bach, ~~Bryn Eglwys,~~ Penrhos (Caeathro), Caerhun/Waen Wen, Capel y Graig, Crawia, Dinorwig, Gallt y Foel, Glasinfryn, Groeslon Waunfawr, Llanllechid, Llanwnda, ~~Maes Tryfan,~~ Minffordd (Bangor), Mynydd Llandygai, Nebo, Pentir, ~~Rhos Isaf,~~ Saron (Llanwnda), ~~Sling,~~ Talybont, Tan y Coed, Treborth, Ty'n-lon, Ty'n y Lon, Waun (Penisarwaun).** **<u>Gwynedd - Dwyfor</u>** **Aberdesach, Bryncir, Bryncroes, ~~Bwlchtocyn,~~ ~~Capel Uchaf,~~ ~~Ceidio,~~ ~~Dinas (Llyn),~~ Llanengan, ~~Llangwnadl,~~ ~~Llaniestyn,~~ Llannor, Llwyn Hudol, ~~Machroes,~~ Pantglas,**	

				~~Pencaenewydd,~~ **Penmorfa, Penrhos, Pentrefelin, Pistyll, Pontllyfni,** ~~Rhiw,~~ **Rhoslan,** ~~Rhydyclafdy,~~ **Swan, Tai'n Lon.** **<u>Gwynedd – Meirionnydd</u>** **Aberllefenni, Corris Uchaf,** ~~Friog,~~ **Llanaber, Llandderfel, Llanfor, Minffordd, Talwaenydd.**	

Rhif NMC		Polisi/ Para/Map	Newid Materion sy'n Codi
NMC	**269**	7.5.2	***Symud y cyfeiriad at y Geoparc i'r rhan yn ymwneud gyda 'Cadwraeth Tirwedd':*** **Cadwraeth Natur:** Mae cynefinoedd a rhywogaethau o bwysigrwydd er mwyn gwarchod bioamrywiaeth yn cael eu cyfeirio atynt yn Adran 42 (Cymru) o'r Ddeddf NERC (2006). Tu mewn i ardal y Cynllun, mae llawer o asedau pwysig o ran bioamrywiaeth a geoamrywiaeth. Mae nifer o safleoedd sydd o bwysigrwydd rhyngwladol ac wedi'u dynodi fel Ardaloedd Cadwraeth Arbennig ac Ardaloedd Gwarchod Arbennig dan Gyfarwyddeb Cynefinoedd yr Undeb Ewropeaidd a Chyfarwyddeb Adar yr Undeb Ewropeaidd, yn ogystal â nifer of safleoedd Ramsar wedi sydd wedi eu dynodi dan y Confensiwn Ramsar. Mae hefyd nifer o Safleoedd o Ddiddordeb Gwyddonol Arbennig a Safleoedd Daearegol a Geomorffaidd Pwysig Rhanbarthol, sy'n ardaloedd o bwysigrwydd cenedlaethol ar gyfer cadwraeth natur a daeareg. Mae nifer o rywogaethau yn cael eu gwarchod gan gyfraith, sydd hefyd yn cynnwys darpariaeth ar gyfer gwella cynefinoedd. Mae rhai rhywogaethau a chynefinoedd sydd o bwysigrwydd lleol i ardal y Cynllun, mae'r rhain yn cael ei amlygu yn y Cynlluniau Gweithredu Bioamrywiaeth Lleol. Nid yw rhain yn safleoedd sydd wedi eu rhestru fel dynodiadau statudol. Fodd bynnag mae ganddynt hwy werth ecolegol uchel. Adnabyddir y rhain fel Safleoedd Bywyd Gwyllt Lleol, sydd yn ddynodiadau anstatudol o werth cadwraeth natur sylweddol sydd yn cael eu selio yn gadarn ar asesiad ffurfiol gwyddonol. ~~Mae rhan o Ynys Môn wedi'i ddynodi fel Geoparc.~~
NMC	**270**	7.5.4	***Cynnwys cyfeiriad at y Geoparc ynghyd a'r rhesymeg fanwl dros ddynodi'r Ynys fel Geoparc:*** **Cadwraeth Tirwedd:** Mae gan ardal y Cynllun dirwedd arbennig ac amrywiol, yn cynnwys Ardal o Harddwch Naturiol Eithriadol Arfordir Môn ac Ardal o Harddwch Naturiol Eithriadol Llŷn, hyd at ffiniau Parc Cenedlaethol Eryri. **Hefyd mae Ynys Môn gyfan wedi'i ddynodi gan UNESCO fel Geoparc Byd Eang (Geoparc Byd Eang GeoMôn) er mwyn cydnabod daeareg arbennig yr ynys.** Yn ogystal â'r Ardaloedd o Harddwch Naturiol Eithriadol, sydd wedi'u diogelu ar sail genedlaethol, mae gan ardal ehangach y Cynllun ddarnau o gefn gwlad sydd heb gael ei ddifetha ac sy'n arbennig yn lleol fel bod yn werth eu dynodi'n Ardaloedd Tirwedd Arbennig. Mae cymeriad a phrydferthwch y dirwedd yn gwella ansawdd bywyd y trigolion yn sylweddol, ac yn dod â buddion mawr, yn

Rhif NMC		Polisi/ Para/Map	Newid Materion sy'n Codi
			gymdeithasol ac o ran iechyd. Mae hefyd yn atyniad mawr i bobl sy'n dymuno ymweld â'r ardal, a thrwy hynny'n cyflawni rôl bwysig ar gyfer yr economi leol.
NMC	**271**	PS 16	***Cryfhau geiriad y polisi ac i sicrhau cysondeb yn nhermau sicrhau cysondeb o ran disgrifio'r raddfa effaith, h.y. defnydd o 'arwyddocaol' neu beidio:*** **POLISI STRATEGOL PS 16: GWARCHOD A LLE BO'N BERTHNASOL GWELLA'R AMGYLCHEDD NATURIOL** **Bydd y Cynghorau'n rheoli datblygiad er mwyn gwarchod a lle bo'n berthnasol gwella amgylchedd naturiol, cefn gwlad ac arfordir arbennig ardal y Cynllun a gwrthodir cynigion a fydd yn cael effaith sylweddol andwyol arnynt ~~arnydd~~ oni bai bod yr angen neu'r bendithion y datblygiad yn y lleoliad yna yn amlwg gorbwyso gwerth y safle neu'r ardal a pholisi gwarchodaeth cenedlaethol ar gyfer y safle a'r ardal dan sylw. Bydd yr Awdurdodau Cynllunio'n ystyried caniatáu cais byddant yn gwneud yn siŵr ei fod yn:** **1. Diogelu cynefinoedd a rhywogaethau, daeareg, hanes, yr arfordir a thirweddau ardal y Cynllun;** **2. Gwarchod a lle bo'n berthnasol gwella safleoedd o bwysigrwydd rhyngwladol, cenedlaethol, rhanbarthol a lleol a ble'n berthnasol eu gosodiad yn unol â Pholisi Cenedlaethol;** **3. Rhoi sylw priodol i arwyddocâd cymharol ~~y~~ dynodiadau rhyngwladol, cenedlaethol a lleol wrth ystyried y pwysau i roi ar fuddiannau cydnabyddedig yn unol â Pholisi Cenedlaethol, er mwyn sicrhau bod unrhyw cyfrifoldebau ac ymrwymiadau rhyngwladol neu cenedlaethol yn cael eu cwrdd yn llawn;** **4. Gwarchod ~~a~~ neu gwella bioamrywiaeth o fewn ardal y Cynllun a gwella a/neu adfer rhwydwaith cynefinoedd naturiol yn unol â'r Cynllun Gweithredu Bioamrywiaeth Lleol yn unol â Pholisi Amg 4;** **5. Gwarchod ~~a~~ neu gwella bioamrywiaeth drwy rwydwaith o isadeiledd gwyrdd/ glas;**

Rhif NMC		Polisi/ Para/Map	Newid Materion sy'n Codi
			6. Diogelu rhywogaethau sydd wedi'u gwarchod yn rhyngwladol, cenedlaethol ac yn lleol; **7. Gwarchod, parchu, cadw neu wella cymeriad a hynodrwydd lleol yr Ardaloedd Cymeriad Tirwedd (yn unol â Pholisi AMG 2) ac Ardal Cymeriad y Morlun (yn unol â Pholisi AMG 3).** **8. Gwarchod, parchu, cadw neu wella coed, gwrychoedd, coetiroedd o werth gweledol, ecolegol, hanesyddol, diwylliannol a mwynderol**.
NMC	**272**	7.5.7	***Diwygio'r geiriad er egluro'n er adlewyrchu pwysigrwydd amgylcheddol dynodiadau rhyngwladol a chenedlaethol o gymharu gyda statudol neu anstatudol lleol:*** ~~Mae deddfwriaeth bresennol a pholisïau a chanllaw cynllunio cenedlaethol yn amlinellu datganiadau clir o bolisi rheoli datblygu cenedlaethol. Dylid cyfeirio atynt wrth ffurfio cynigion, a fyddent yn cael eu defnyddio'n lleol o fewn ardal y Cynllun gan y Cynghorau wrth ystyried ceisiadau cynllunio. O'r herwydd, ni fydd y rhain yn cael eu hailadrodd fel polisi ar wahân yn y Cynllun.~~ **Mae Pennod 5 Canllawiau Cynllunio Cymru a NCT 5 yn gosod allan cyfarwyddyd a pholisïau rheolaeth datblygu cenedlaethol clir mewn perthynas â dynodiadau statudol, sy'n adlewyrchu'r pwysigrwydd amgylcheddol dynodiadau statudol rhyngwladol a chenedlaethol o'i gymharu gyda dynodiadau lleol statudol ac anstatudol.**
NMC	**273**	7.5.8	***Diwygio geiriad y polisi er mwyn egluro'r perthynas gyda tabl 23 ac i gyflwyno cyfeiriad at y Geoparc:*** Mae'r **T**abl **23** yn rhestru'r ~~canlynol yn manylu'r~~ **holl** ddynodiadau **rhyngwladol a chenedlaethol** statudol **sy'n berthnasol i Ardal y Cynllun** ac yn diffinio rhwymedigaeth y dynodiad. **Er mai dynodiad anstatudol yw Geoparc GeoMôn, mae hefyd wedi ei gynnwys yn Nhabl 23 oherwydd ei ddynodiad gan UNESCO. Wrth baratoi a chysidro ceisiadau cynllunio fe ddylid ystyried PS16, PCYFF1 ynghyd a Pholisi Cynllunio Cymru ac NCT5. Mae'r ymagwedd yma yn golygu bod pob cais cynllunio yn ddarostyngedig i gyfarwyddyd a pholisi cynllunio cenedlaethol diweddaraf i osgoi ailadrodd diangen trwy'r Cynllun.**
NMC	**274**	Tabl 23	***Cynnwys cyfeiriad i'r Geoparc yn nhabl 23:***

Rhif NMC		Polisi/ Para/Map	Newid Materion sy'n Codi
			<table><tr><td></td><td>Geoparc Byd Eang</td><td>Dynodwyd gan UNESCO</td><td>Dim</td><td>• Nid yw Geoparc Byd Eang UNESCO yn ddynodiad deddfwriaethol – er hynny dylid gwarchod y safleoedd treftadaeth geolegol diffiniedig o fewn Geoparc Byd Eang UNESCO o dan ddeddfwriaeth gynhenid, leol, rhanbarthol a chenedlaethol priodol. Nid yw statws Geoparc Byd Eang UNESCO yn golygu cyfyngiadau ar unrhyw weithgaredd economaidd o fewn eu ffiniau, lle mae'r gweithgaredd yna yn cydymffurfio gyda deddfwriaeth gynhenid, leol, rhanbarthol a/neu genedlaethol.</td></tr></table>
NMC	**275**	AMG 1	***Diwygio'r geiriad er gwella eglurder y polisi:*** **POLISI AMG 1: ARDALOEDD O DIRWEDD ARBENNIG** **Wrth ystyried cynigion o fewn Ardaloedd Tirwedd Arbennig (ATA) fel yr adnabyddir ar y Mapiau Cynigion a rhestrir isod, bydd angen rhoi ystyriaeth briodol i raddfa a natur y datblygiad gan sicrhau na fyddai'n cael effaith andwyol sylweddol ar y dirwedd. Ble'n bosib fe ddylai'r datblygiad ychwanegu tuag at gynnal, gwella neu adfer y cymeriad cydnabyddedig yr ATA.** **Dylai cynigion rhoi sylw i'r ~~a bod yn gyson a'r~~ 'Datganiad o Werth ac Arwyddocâd' perthnasol ~~pwrpasol sydd wedi ei baratoi~~.** **Lle mae'n briodol ~~rhesymol i gredu y gall cynigion arwain i ardrawiad andwyol arwyddocaol ar ATA (un ai o fewn neu'n union du allan iddo)~~ bydd y Cyngor angen ~~yn disgwyl~~ Asesiad Ardrawiad Tirwedd a Gweledol er mwyn gallu ystyried ardrawiad y datblygiad ar yr ardal ddynodedig ~~ymhellach~~.** **Mewn amgylchiadau eithriadol, lle mae'n rhaid cael y datblygiad ac y gallai arwain i ardrawiad arwyddocaol ar y dirwedd, bydd**

Rhif NMC		Polisi/ Para/Map	Newid Materion sy'n Codi
			rhaid darparu mesurau lliniaru a digolledu priodol."
NMC	**276**	7.5.11	***Diwygio a chynnwys geiriad ychwanegol i egluro'r cefndir cydestyn i ATA ac i wella eglurder y geiriad yn yr eglurhad:*** ~~Ar gyfer pob ATA mae yna 'Ddatganiad o Werth Arwyddocâd' wedi ei baratoi. Dylid cyfeirio tuag at y datganiad wrth ystyried cynigion datblygu o fewn yr ATA~~. Er mwyn diffinio'r ATA newydd fe gynhaliwyd adolygiad o'r ATA blaenorol gan geisio sicrhau fod yna fodd cyfiawnhau'r warchodaeth arbennig **(h.y. Adroddiad LUC 'Adolygiad o Ardaloedd Tirwedd Arbennig yng Ngwynedd a Môn'). Fel rhan o adroddiad LUC, mae 'Datganiad o Werth ac Arwyddocâd' wedi ei baratoi ar gyfer pob ATA, gan dynnu sylw i'r rhinweddau a'r nodweddion sy'n arwyddocaol i'r dynodiad. Bydd rhaid i gynigion datblygu ddangos bod ystyriaeth wedi cael ei roi i'r 'Datganiad o Werth ac Arwyddocâd' perthnasol. Lle'n berthnasol, dylai hyn fod yn elfen allweddol o wybodaeth gefnogol ar gyfer y cais cynllunio (e.e. Datganiad Dylunio a Mynediad neu unrhyw ddatganiad cynllunio arall) er mwyn dangos bod y cynnig wedi ei ddylunio i ddiddymu neu leihau unrhyw ardrawiad annerbyniol ar y rhinweddau hynny oedd yn sail i ddynodi'r ATA. Dylai manylder y wybodaeth a fydd ei angen fod yn gymesur â graddfa'r cynnig. Er enghraifft, gall Asesiad Ardrawiad Tirwedd a Gweledol fod yn angenrheidiol lle mae'r cynnig yn debygol o gael ardrawiad ar gyfanrwydd a chynaliadwyedd dynodiad yr ATA, neu werthfawrogiad/canfyddiad y cyhoedd o unigrywiaeth a naws am le yn nhermau'r dirwedd. Mae'r Cynghorau yn cynnig gwasanaeth cyngor cyn cyflwyno cais cynllunio, a fydd yn rhoi arweiniad os fydd angen Asesiad Ardrawiad Tirwedd a Gweledol.** Mae'n bosib archwilio~~'r~~ **~~adroddiad LUC 'Adolygiad o Ardaloedd Tirwedd Arbennig yng Ngwynedd a Môn'~~** ~~ddogfen sydd yn esbonio sut ddiffinnir yr ATA ynghyd a'r 'Datganiad o Werth Arwyddocâd'~~ **a'r safleoedd we Cyngor Sir Fôn (www.anglesey.gov.uk) a Chyngor Gwynedd (www.gwynedd.llyw.cym)** ~~trwy gais i'r Uned Polisi Cynllunio ar y Cyd."~~
NMC	**277**	AMG 4	***Diwygio'r geiriad er gwella eglurder a chwmpas y polisi trwy gyfeirio at cadwraeth/bioamrywiaeth 'lleol':*** **POLISI AMG 4: CADWRAETH BIOAMRYWIAETH LEOL**

Rhif NMC		Polisi/ Para/Map	Newid Materion sy'n Codi
			Dylai cynigion warchod a, ble'n briodol, gwella bioamrywiaeth sydd wedi cael ei hadnabod fel bod yn bwysig i'r ardal leol trwy: **a. Osgoi ardrawiad niweidiol sylweddol trwy leoli datblygiad sensitif;** **b. Ystyried cyfleon i greu, gwella a rheoli cynefinoedd bywyd gwyllt a thirwedd naturiol gan gynnwys coridorau bywyd gwyllt , cherrig sarn, coed, gwrychoedd, coedlannau a chyrsiau dŵr.** **Gwrthodir cynigion sy'n effeithio ar safleoedd o bwysigrwydd bioamrywiaeth leol oni bai gellir cydymffurfio gyda'r meini prawf canlynol i gyd:-** **1. Nad oes yno safle amgen arall ar gyfer y datblygiad.** **2. Bod yr angen am y datblygiad yn gorbwyso pwysigrwydd y safle i gadwraeth natur lleol.** **3. Bod mesurau lliniaru neu ddigolledu priodol yn cael eu cynnwys fel rhan o'r cynnig.** **Ble'n angenrheidiol dylid cynnwys gyda'r cais cynllunio Asesiad Ecolegol sydd yn nodi'r materion bioamrywiaeth lleol berthnasol.**
NMC	**278**	7.5.19	***Diwygio'r geiriad yn y cyfiawnhad er gwella eglurder:*** **Mae Adran 40 o'r Ddeddf yr Amgylchedd Naturiol a Chymunedau Gwledig 2006 ("Deddf NERC") yn rhoi dyletswydd ar bob awdurdod cyhoeddus i ystyried y dasg o warchod bioamrywiaeth, cyn belled ag y bo hynny'n gyson ag ymarfer y swyddogaethau hynny'n briodol.** ~~Nod y polisi hwn yw sicrhau gwarchodaeth a gwelliannau i fioamrywiaeth leol. Yn benodol bydd y polisi hwn yn fodd o warchod y rhywogaethau a'r cynefinoedd hynny sydd wedi cael eu hadnabod o fewn Cynlluniau Gweithredu Bioamrywiaeth Leol Gwynedd a Môn.~~

Rhif NMC		Polisi/ Para/Map	Newid Materion sy'n Codi
NMC	**279**	7.5.20	***Diwygio'r geiriad yn y cyfiawnhad er gwella eglurder ac i ehangu ar gwmpas y polisi:*** Nod y polisi hwn yw sicrhau gwarchodaeth a gwelliannau i fioamrywiaeth leol. Yn benodol bydd y polisi hwn yn fodd o warchod y rhywogaethau a'r cynefinoedd hynny sydd wedi cael eu hadnabod o fewn Cynlluniau Gweithredu Bioamrywiaeth Leol Gwynedd a Môn. **Bydd y polisi yma yn rhoi gwarchodaeth i'r rhywogaethau a'r cynefinoedd cydnabyddiedig nad ydynt wedi eu lleoli ar unai safleoedd dynodedig rhyngwladol neu cenedlaethol (e.e. SoDdGA. Gwarchodfeydd Natur Cenedlaethol) neu safleoedd dynodedig lleol (e.e. Gwarchodfeydd Natur Lleol, Safleoedd Bywyd Gwyllt).** ~~Mae Adran 40 o'r Ddeddf yr Amgylchedd Naturiol a Chymunedau Gwledig 2006 ("Deddf NERC") yn rhoi dyletswydd ar bob awdurdod cyhoeddus i ystyried y dasg o warchod bioamrywiaeth, cyn belled ag y bo hynny'n gyson ag ymarfer y swyddogaethau hynny'n briodol.~~
NMC	280	AMG 5	***Diwygio'r geiriad yn y cyfiawnhad er gwella eglurder y polisi:*** **POLISI AMG 5: GWARCHOD SAFLEOEDD O ARWYDDOCÂD RHANBARTHOL NEU LEOL** **Gwrthodir cynigion fyddai'n debygol o achosi niwed arwyddocaol uniongyrchol neu anuniongyrchol i Warchodfa Natur Lleol (GNLl), Safleoedd Bywyd Gwyllt (SBG)[1] neu safleoedd daearegol/geomorffaidd pwysig rhanbarthol (RIGS), oni bai fod modd**

[1] Mae'r term 'Safle Bywyd Gwyllt yn cael ei ddefnyddio gan y Cynghorau i gynnwys y safleoedd hynny sy'n cael eu cyfeirio'r Polisi Cynllunio Cymru fel Safleoedd o Ddiddordeb o ran Cadwraeth Natur (SINCs). Mae Map Cyfyngiadau yn cynnwys 'Safleoedd Bywyd Gwyllt' a safleoedd bywyd gwyllt 'Ymgeisiol'. Mae'r diwethaf yn cyfeirio at safle sydd wedi ei gydnabod trwy arolwg pen desg gychwynnol fel gyda'r potensial i fod yn haeddu cael eu hystyried, tra bod 'Safle Bywyd Gwyllt' yn cyfeirio at y safleoedd hynny sydd wedi eu cadarnhau yn dilyn arolwg ag asesiad manwl yn erbyn cyfres o feini prawf. Bydd y polisi yma yn berthnasol i Safleoedd Bywyd Gwyllt. Gan nad oes asesiad cyflawn o'r safleoedd bywyd gwyllt 'Ymgeisiol' eisoes wedi ei gynnal hyd yn hyn, bydd eu gwerth bioamrywiaeth yn cael ei arfarnu fesul safle pryd bydd cynigon ddatblygu yn dod i law yn y lleoliadau hyn. Ni fydd Polisi AMG5 yn gymwys oni bai bod yr arolwg a'r asesiad manwl yn amlygu ei bod y cwrdd gyda'r meini ar gyfer dynodi perthnasol.

Rhif NMC		Polisi/ Para/Map	Newid Materion sy'n Codi
			profi fod yna angen gorbwysol cymdeithasol, amgylcheddol a/neu economaidd ar gyfer y datblygiad, ac nad oes yna safle arall addas a fyddai'n osgoi cael effaith andwyol ar safleoedd o werth cadwraeth natur lleol ~~a~~ neu phwysigrwydd daearegol lleol. **Pan ganiateir datblygiad, bydd angen sicrhau fod yna fesurau lliniaru priodol mewn lle. Fe fydd yn bosib defnyddio amodau a/neu rwymedigaethau cynllunio er mwyn diogelu gwerth bioamrywiaeth a daearegol y safle.**
NMC	**281**	7.5.24	***Cynnwys geiriad yn y cyfiawnhad i gyfeirio bod Gwarchodfeydd Natur Leol, Safleoedd Bywyd Gwyllt a Safle Daearegol/Geomorffaidd Pwysig Rhanbarthol wedi eu nodi ar y Map Cyfyngiadau:*** Gall Gwarchodfa Natur Lleol, Safleoedd Bywyd Gwyllt a Safle Daearegol/Geomorffaidd Pwysig Rhanbarthol gynnwys amrywiaeth o rinweddau cadwraeth natur a nodweddion o werth daearegol gan gynnwys amrediad o gynefinoedd sydd yn cefnogi ystod o rywogaethau. **Mae lleoliad y safleoedd hyn wedi ei nodi ar Map Cyfyngiadau y Cynllun**
NMC	282	7.5.25	***Gwella eglurder geriad y cyfiawnhad:*** Disgwylir i geisiadau cynllunio sydd yn effeithio ar safleoedd **sydd wedi eu rhestru o dan y polisi yma** ~~o bwysigrwydd i gadwraeth natur leol~~ gynnwys Asesiad Ecolegol o'r safle. Bydd yn hanfodol i'r Asesiad gael ei gynnal gan unigolyn cymwys proffesiynol a chynnwys asesiad o unrhyw fesurau lliniaru posib. Bydd Canllawiau Cynllunio Atodol yn cael ei gyhoeddi i roi arweiniad ar y mater.
NMC	**283**	PS 17	***Newid i sicrhau bod y Polisi yn cyd-fynd â gofynion deddfwriaeth:*** **POLISI PS 17: DIOGELU A LLE BO'N BERTHNASOL WELLA ASEDAU TREFTADAETH** **Wrth geisio cefnogi anghenion economaidd a chymdeithasol ehangach ardal y Cynllun, bydd yr Awdurdod Cynllunio Lleol yn**

Rhif NMC		Polisi/ Para/Map	Newid Materion sy'n Codi
			diogelu a lle bo hynny'n berthnasol, yn gwella'r asedau treftadaeth unigryw: **Caniateir cynigion a fydd yn diogelu a lle bo'n berthnasol wella'r asedau treftadaeth a ganlyn, eu gosodiad a golygfeydd pwysig i mewn ac allan o'r adeilad /ardal:** **1. Henebion Rhestredig ac ardaloedd eraill o bwysigrwydd archeolegol (yn unol â Pholisi AT 4).** **2. Adeiladau Rhestredig a'u cwrtil.** **3. Ardaloedd Cadwraeth (yn unol â Pholisi AT 1).** **4. Safleoedd Treftadaeth y Byd - Castell Biwmares a Chastell Caernarfon a Muriau'r Dref (yn unol â Pholisi AT 1).** **5. Ymgeisydd Safleoedd Treftadaeth y Byd.** **6. Tirweddau, Parciau a Gerddi Hanesyddol Cofrestredig (yn unol â Pholisi AT 1).** **7. Adeiladau o haeddiant pensaernïol/hanesyddol/diwylliannol nad ydynt wedi eu rhestru neu eu diogelu (yn unol â Pholisi AT3).**
NMC	**284**	7.5.31 Tabl 25	***Newid y testun i gyfeirio at Ddeddf yr Amgylchedd Hanesyddol (Cymru), cyfeirio'n benodol at Bolisi Cynllunio Cymru a'r pwysau a roddir i ddynodiadau gwahanol:*** ~~Mae deddfwriaeth bresennol a pholisïau a chanllaw cynllunio cenedlaethol yn amlinellu datganiadau clir o bolisi rheoli datblygu cenedlaethol y dylid cyfeirio atynt wrth ffurfio cynigion a fydd yn cael eu defnyddio'n lleol o fewn ardal y Cynllun. O'r herwydd, ni fydd y rhain yn cael eu hailadrodd fel polisi ar wahân yn y Cynllun.~~ **Mae Deddf yr Amgylchedd Hanesyddol (Cymru) 2016 a Phennod 6 o Bolisi Cynllunio Cymru yn rhoi polisïau rheolaeth datblygu a chanllawiau cenedlaethol clir ar gyfer dynodiadau statudol, gan adlewyrchu pwysigrwydd hanesyddol arwyddocaol sydd i ddynodiadau statudol rhyngwladol, cenedlaethol a lleol o'i gymharu â dynodiadau lleol.** ~~Er mwyn eglurder, rhain yw:~~ **Mae Tabl 25 yn rhoi rhestr o ddynodiadau rhyngwladol, cenedlaethol a lleol statudol sy'n berthnasol i ardal y Cynllun, a disgrifir goblygiadau'r dynodiad:**

<table>
<tr><th colspan="2">Rhif NMC</th><th>Polisi/

Para/Map</th><th>Newid Materion sy'n Codi</th></tr>
<tr><td>NMC</td><td>285</td><td>7.5.31

Tabl 25</td><td>Ddiwygio'r tabl i adlewyrchu canllawiau cynllunio cenedlaethol diweddaraf a nodir yn Polisi Cynllunio Cymru (Rhifyn 9- Tachwedd 2016) mewn perthynas â Safleoedd Treftadaeth y Byd:
<table>
<tr><td>Safleoedd Treftadaeth y Byd</td><td>Cylchlythyr y Swyddfa Gymreig 61/96, 'Cynllunio a'r Amgylchedd Hanesyddol: Adeiladau Hanesyddol ac Ardaloedd Cadwraeth'</td><td>Pennod 6</td><td><u>Mae Safleoedd Treftadaeth y Byd wedi cael eu dynodi gan UNESCO oherwydd eu Gwerth Cyffredinol Eithriadol. Mae effaith datblygiadau arfaethedig ar Safle Treftadaeth y Byd a'i osodiad a, lle mae'n bodoli, parth clustogi Safle Treftadaeth y Byd, yn ystyriaeth berthnasol wrth benderfynu ar unrhyw gais cynllunio.</u>

<s>Mae STB yn ystyriaeth gynllunio faterol sydd angen cael ei ystyried gan awdurdodau cynllunio lleol wrth benderfynu ar geisiadau cynllunio.</s>

<s>Fe fydd angen rhoi ystyriaeth briodol i effaith cynnig datblygiad ar safleoedd a'r gosodiad.</s>

Mae Safleoedd Treftadaeth y Byd yn cael eu dangos ar y Map Cyfyngiadau ac wedi ei rhestru yn Atodiad 7 o'r Cynllun.</td></tr>
</table></td></tr>
<tr><td>NMC</td><td>286</td><td>AT 1</td><td>Gwella eglurder y polisi trwy ddileu y cyfeiriad di-angen at 'Asesiadau manwl eraill sydd wedi eu mabwysiadu gan yr Awdurdod Cynllunio Lleol':

POLISI AT 1: ARDALOEDD CADWRAETH, SAFLEOEDD TREFTADAETH Y BYD A THIRWEDDAU, PARCIAU A GERDDI HANESYDDOL COFRESTREDIG

Bydd angen i gynigion o fewn neu sy'n effeithio ar osodiad a/neu olygfeydd arwyddocaol i mewn neu allan o Ardaloedd Cadwraeth, Safleoedd Treftadaeth y Byd a Thirweddau, Parciau a Gerddi Hanesyddol Cofrestredig dangosir ar y Map</td></tr>
</table>

Rhif NMC		Polisi/ Para/Map	Newid Materion sy'n Codi
			Cyfyngiadau lle'n briodol ystyried: **1. Gwerthusiadau Cymeriad Ardaloedd Cadwraeth fabwysiedig; Cynlluniau a Strategaethau Cyflawni Ardaloedd Cadwraeth.** **2. Cynlluniau Rheoli Safleoedd Treftadaeth y Byd.** **3. Cofrestr o Dirweddau, Parciau a Gerddi o Ddiddordeb Hanesyddol yng Nghymru.** ~~4. Asesiadau manwl eraill sydd wedi eu mabwysiadu gan yr Awdurdod Cynllunio Lleol.~~ **Dylai cynigion gael eu cefnogi gan Asesiad Ardrawiad Treftadaeth, lle'n briodol.**
NMC	**287**	7.5.36	***Diwygio testun esboniadol i adlewyrchu'r canllawiau cynllunio cenedlaethol diweddaraf a amlinellir ym Mholisi Cynllunio Cymru (Rhifyn 9-Tachwedd 2016) mewn perthynas â phwysleisio pwysigrwydd dogfennau asesu manwl a defnyddio canllawiau cynllunio atodol, sy'n arbennig o berthnasol oherwydd bod y Safleoedd Treftadaeth y Byd presennol a'r ymgeisydd yn dod o fewn awdurdodaeth mwy nag un awdurdod cynllunio lleol:*** Mae'r polisi yma yn anelu i sicrhau bod darganfyddiadau dogfennau asesiadau manwl yn cael eu hystyried yn llawn wrth ystyried cynigion datblygu. Bydd pob dogfen asesiad, e.e. Gwerthusiad Cymeriad Ardaloedd Cadwraeth, **Cynllun Rheolaeth Safleoedd Treftadaeth y Byd,** yn darparu diffiniad clir a chytunedig o'r agweddau sy'n ffurfio cymeriad arbennig, edrychiad a gwerth hanesyddol yr ardal. Bydd y dogfennau manwl yma **a chanllawiau cynllunio atodol yn ymwneud â'r dynodiadau yma yn cynorthwyo i gyfrannu i reoli newid mewn ffordd bositif ac yn** cario pwysau sylweddol wrth benderfynu ar geisiadau cynllunio.
NMC	**288**	AT 4	***Mireinio geiriad y polisi er sicrhau cysondeb mewn terminoleg mewn perthynas â disgrifio graddfa ardrawiad:*** **POLISI AT 4: DIOGELU SAFLEOEDD ARCHEOLEGOL NAD YDYNT WEDI'U DYNODI A'U GOSODIAD**

Rhif NMC		Polisi/ Para/Map	Newid Materion sy'n Codi
			Bydd datblygiadau allai gael effaith andwyol arwyddocaol ar safleoedd o bwysigrwydd archeolegol cenedlaethol posib a'u gosodiad neu sydd â phwysigrwydd treftadaeth a gydnabyddir yn lleol, gan gynnwys safleoedd archeolegol diwydiannol nad ydynt wedi'u rhestru a'u gosodiad yn: **1. Cael eu hasesu o ran pwysigrwydd cynhenid y 'safle' a hyd a lled posib y niwed.** **2. Gofyn, ble bo'n briodol, am un ai asesiadau archeolegol a/neu werthusiadau maes er mwyn pennu effaith archeolegol y datblygiad arfaethedig cyn i'r Awdurdod Cynllunio benderfynu ar y cais.** **Gwrthodir datblygiadau fydd yn effeithio ar weddillion archeolegol eraill oni bai bod yr angen am y datblygiad yn drech nag arwyddocâd y gweddillion archeolegol.** **Ble mae cynigion yn dderbyniol atodir amod i'r caniatâd yn datgan na ddylid ymgymryd ag unrhyw ddatblygiad hyd nes y cytunir ar raglen o waith archeolegol.**
NMC	289	7.5.47	***Diwygio er mwyn diweddaru'r Cynllun o ran y cyfeiriad at Bolisi Cynllunio Cymru:*** • Mae'r Strategaeth Wastraff Genedlaethol Tuag at Ddyfodol Diwastraff – Cymru'n Un: Cenedl Un Blaned 2009 yn darparu fframwaith cyffredinol ar gyfer rheoli pob math o wastraff, gyda'r nod cyffredinol o leihau gwastraff gweddilliol i ddim byd erbyn 2050. Caiff y strategaeth ei chefnogi gan gyfres o gynlluniau sector sy'n manylu sut bydd y deilliannau, y targedau a'r Polisïau yn 'Tuag at Ddyfodol Diwastraff' yn cael eu gweithredu. • Er mwyn galluogi awdurdodau Gogledd Cymru i gyflawni'r targedau sydd wedi eu cynnwys yn y Cynllun Sector Bwrdeistrefol a'r Cynllun Sector Casgliadau, Isadeiledd a Marchnadoedd (y CIMSP), sefydlwyd nifer o brosiectau ar draws gogledd Cymru, gan gynnwys Prosiect Partneriaeth Trin Gwastraff Gweddilliol Gogledd Cymru, sy'n ceisio cyfeirio gwastraff gweddilliol oddi wrth dirlenwi. Hefyd, mae partneriaeth rhwng Awdurdodau Lleol Gogledd Cymru a'r sector preifat wedi sicrhau bod offer treulio anaerobig wedi cael eu hadeiladu yng Ngwynedd a Sir Ddinbych i brosesu gwastraff bwyd a gesglir o dai a busnesau, gan gynhyrchu ynni adnewyddadwy i'r grid a chynhyrchu gwrtaith 'bio' i'w ddefnyddio ar dir fferm leol.

<table>
<tr><th colspan="2">Rhif NMC</th><th>Polisi/

Para/Map</th><th>Newid Materion sy'n Codi</th></tr>
<tr><td colspan="2"></td><td></td><td>Bydd y prosiectau hyn yn dylanwadu'r angen gofodol am fathau penodol o gyfleuster gwastraff.
• Mae gwastraff yn thema gyffredin oherwydd caiff ei gynhyrchu gan bob math o ddefnyddiau tir, yn ystod gwaith adeiladu, gweithredu a dymchwel. Mae'r angen i newid y ffordd yr ymdrinnir â gwastraff yn cael ei gydnabod mewn polisi ar bob lefel.
• Mae Môn a Gwynedd yn awdurdodau gwledig a chanddynt dirwedd gyfoethog ac amrywiol sy'n cynnwys Ardaloedd Harddwch Naturiol Llŷn/Môn. Yn fwy na hyn, mae Ardal Awdurdod Cynllunio Lleol Gwynedd yn ffinio ag Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri. Mae gan y ddau awdurdod isadeiledd ffyrdd cyfyngedig sy'n gwasanaethu rhwydwaith o gymunedau bychain ag aneddiadau ar wasgar. Dylid cymryd camau i annog trosglwyddo gwastraff yn gynaliadwy trwy sicrhau bod darpariaeth rheoli gwastraff digonol ar draws ardal yr awdurdodau. Nod y Cynghorau yw lleihau faint o wastraff sy'n cael ei waredu mewn safleoedd tirlenwi. Oherwydd natur cyfleusterau rheoli gwastraff, gallai fod yn briodol lleoli'r ddarpariaeth ar safle cyflogaeth addas.
• Mae'n rhaid sicrhau bod unrhyw bolisïau arfaethedig yn cydymffurfio ag egwyddorion Polisi Cynllunio Cymru (PCC) (Rhifyn <u>9, 2016</u> ~~7, 2014~~). Y Nodyn Cyngor Technegol perthnasol sy'n ymwneud â gwastraff yw NCT 21 Gwastraff (2014)</td></tr>
<tr><td>NMC</td><td>290</td><td>GWA 1</td><td>Diwygio geiriad y polisi er mwyn cyfeirio at safleoedd rheoli gwastraff a allai fod yn addas ar gyfer chwarel trefol:-

POLISI GWA 1: DARPARU ISADEILEDD RHEOLI GWASTRAFF AC AILGYLCHU

Mae'r tir a'r eiddo a restrir isod a <u>fel y</u> nodir ar y Map Cynigion, wedi eu dynodi ar gyfer darparu isadeiledd allai gynnal neu ychwanegu at yr ystod o gyfleusterau rheoli gwastraff addas.
<table>
<tr><th></th><th>Enw'r safle</th><th>Lleoliad</th></tr>
<tr><td rowspan="4">Gwynedd</td><td>Tir yn Stad Ddiwydiannol Cibyn*</td><td>Caernarfon</td></tr>
<tr><td>Safle Llwyn Isaf</td><td>Clynnog Fawr</td></tr>
<tr><td>Coed Bolyn Mawr*</td><td>Ger Bethel</td></tr>
<tr><td>Stad Ddiwydiannol Penygroes*</td><td>Penygroes</td></tr>
</table>
</td></tr>
</table>

Rhif NMC		Polisi/ Para/Map	Newid Materion sy'n Codi			
					Williams & Williams	Pencaenewydd
					H Parry Composting*	Chwilog
					Cookes	Penrhyndeudraeth
					Cefn Graianog*	Llanllyfni
					Chwarel Bryncir*	Bryncir
					Chwarel Ithfaen Nanhoron*	Nanhoron, Pwllheli
					Rhan o Peblig	Caernarfon
					Chwarel y Penrhyn*	Bethesda
					Griffiths Crossing	Caernarfon
					Cefn Bychan	Blaenau Ffestiniog
					Chwarel Manod*	Blaenau Ffestiniog
				Ynys Môn	Penhesgyn	Penmynydd
					Canolfan Ailgylchu	Gwalchmai
					Stad Ddiwydiannol Mona	Mona
					Cyn Safle Alwminiwm Môn*	Caergybi
					Chwarel Rhuddlan Bach*	Brynteg
					Chwarel Cae'r Glaw*	Gwalchmai
					Chwarel Nant Newydd*	Brynteg
					Chwarel Bwlch Gwyn*	Pentre Berw
			*Safleoedd sy'n addas ar gyfer chwareli trefol fel y diffinnir gan NCT 21:Gwastraff			

Rhif NMC		Polisi/ Para/Map	Newid Materion sy'n Codi
			Yn ychwanegol i'r safleoedd uchod sydd wedi eu dynodi, gallai cyfleusterau rheoli gwastraff ac ailgylchu, ac eithrio tirlenwi a chompostio mewn rhenciau agored, fod yn dderbyniol ar stadau diwydiannol, chwareli a safleoedd tir llwyd presennol. Bydd cynigion am isadeiledd rheoli gwastraff ac ailgylchu (na chânt eu cynnig ar y safleoedd dynodedig uchod) yn cael eu hasesu ar eu rhinweddau eu hunain, cyn belled â bod angen cyfiawn am y datblygiad. Dylai'r angen cyfiawn gyfeirio at yr angen lleol fel y nodir yn y Cynllun Sector Bwrdeistrefol a'r Cynllun Sector Casgliadau, Isadeiledd a Marchnadoedd (y CIMSP). **Rhaid i unrhyw ddatblygiad newydd fod yn addas o ran maint a graddfa ac ni ddylai gael effaith andwyol ar y dirwedd, yr amgylchedd naturiol nac amwynder ac iechyd y boblogaeth leol. Dylai pob cynnig ar gyfer cyfleusterau Rheoli Gwastraff cynnwys Asesiad Cynllunio Gwastraff (fel y'i diffinnir gan Atodiad B, NCT 21: Gwastraff.**
NMC	**291**	7.5.48a	***Cynnwys testun ychwanegol sydd yn ehangu ar y diwygiadau a gynigir i Polisi GWA1:-*** **Gall rhai o'r safleoedd sydd wedi eu rhestru yn y polisi fod yn addas ar gyfer chwareli trefol neu ystorfa ar gyfer pwrpas storio gwastraff adeiledig a dymchwel, a fyddai'n fodd o osgoi tirlenwi diangen o wastraff anadweithiol yn unol gydag NCT21: Gwastraff.**
NMC	402	7.5.1	***Diwygio testun eglurhaol i wella eglurder:*** Yn unol â'r hierarchaeth wastraff a nodir yn NCT 21, mae dull cynaliadwy o reoli gwastraff yn golygu y bydd rhaid cael mwy o bwyslais ar leihau, ailddefnyddio ac adfer gwastraff, a llai o ddibyniaeth ar waredu heb adfer. **Mae rheoli gwastraff yn cynnwys, er enghraifft, cadw, trin, storio, derbyn/ trosglwyddo a gwaredu gwastraff.**
NMC	**292**	GWA 2	***Diwygio geiriad y polisi er mwyn eglurder ac er mwyn sicrhau ei fod yn cydymffurfio hefo Polisi Cynllunio Cenedlaethol:-***

Rhif NMC		Polisi/ Para/Map	Newid Materion sy'n Codi
			POLISI GWA 2: RHEOLI GWASTRAFF ~~TU ALLAN I FFINIAU DATBLYGU A SAFLEOEDD DYNODEDIG~~ **Caniateir cynigion i reoli gwastraff ar safleoedd priodol ~~tu allan i ffiniau datblygu~~ a safleoedd dynodedig (yn unol â Pholisi GWA 1) (gan gynnwys er enghraifft gwastraff bwrdeistrefol bioddiraddadwy trwy gompostio, yn cynnwys treuliad anaerobig a chompostio mewn cynhwysydd a gwastraff arbenigol (e.e. gwastraff ymbelydrol lefel isel, gwastraff clinigol a gwastraff peryglys) yn unol a'r hierarchiaeth gwastraff cyn belled â bod angen amlwg am y datblygiad, bod y datblygiad wedi ei gefnogi gan Asesiad Cynllunio Gwastraff (fel y'i diffinnir gan NCT 21:Gwastraff) ac ei fod yn cydymffurfio gyda'r meini prawf canlynol i gyd:** 1. **Nid oes safleoedd dynodedig ar gael, neu maent yn anaddas ar gyfer y gweithgaredd arfaethedig.** 2. **Nid oes safleoedd addas oddi mewn i'r ffin ddatblygu.** 3. **Bydd y cynnig yn ymgorffori mesurau i liniaru'r effaith ar yr amgylchedd ac iechyd ac amwynder y boblogaeth leol.** 4. **Mae graddfa a natur y cynnig yn briodol o ran y safle a'r ardal o'i amgylch.** 5. **Ni fyddai'r cynnig yn effeithio'n andwyol ar amgylchedd naturiol a gwerth treftadaeth yr ardal.** 6. **Nad yw'r datblygiad na'r traffig cysylltiedig yn arwain at aflonyddwch annerbyniol i'r gymuned leol yn sgil llygredd sŵn, arogl, cryndod neu aer.** **Fe fydd pob cynnig yn cael ei ystyried yn unigol, gan roddi ystyriaeth i ffactorau gan gynnwys natur, math, maint, angen a lleoliad y datblygiad.**
NMC	**293**	7.5.54	**Diwygio geiriad yr eglurhad er eglurder:-**

Rhif NMC		Polisi/ Para/Map	Newid Materion sy'n Codi
			Bydd **angen i g**ynigion **arddangos eu bod wedi rhoi ystyriaeth ddigonol i safleoedd o werth bioamrywiaeth a thirwedd ryngwladol, genedlaethol, rhanbarthol a lleol un unol gyda chyfarwyddyd polisi cynllunio cenedlaethol ynghyd a pholisïau perthnasol y Cynllun.** ~~oddi mewn neu'n union gerllaw ardaloedd tirwedd sydd wedi'u dynodi, megis Ardaloedd o Harddwch Naturiol Eithriadol, y Parc Cenedlaethol ac Ardaloedd Tirwedd Arbe nnig, yn cael eu profi'n drylwyr i sicrhau nad oes unrhyw effaith andwyol ar y dynodiad na'i osodiad.~~
NMC	**294**	GWA 3	***Diweddaru'r testun er mwyn cydymffurfio hefo'r strategaeth Gwastraff Ymbelydrol Cenedlaethol:-*** **POLISI GWA 3:** ~~TRIN A STORIO~~ **RHEOLI GWASTRAFF YMBELYDROL** ~~LEFEL ISEL[2] AC ISEL IAWN[3]~~ **Caniateir cyfleusterau ar gyfer ~~trin,~~ storio a/neu ~~waredu~~ rheoli gwastraff ymbelydrol** ~~Lefel Isel ac Isel Iawn~~ **a gynhyrchir o fewn y safle niwclear trwyddedig yn Wylfa/Wylfa Newydd** ~~ar y safle i hwyluso busnes presennol,~~ **cyn belled ei fod yn cydymffurfio gyda'r meini prawf canlynol i gyd:** 1. **Mae'n gyson â'~~r~~ strategaethau a pholisiau cgenedlaethol ar gyfer rheoli gwastraff ac arllwysiadau ymbelydrol** ~~Lefel Isel ac Isel Iawn a/neu'r cynlluniau dadgomisiynu ar gyfer Gorsaf Bŵer Niwclear Wylfa~~**.** 2. **Mae canlyniad asesiadau cymdeithasol, economaidd a iechyd yr amgylchedd yn cyfiawnhau trin y gwastraff yn y**

[1] ~~Gwastraff lefel isel (GLI) yw gwastraff ymbelydrol gyda chynnwys ymbelydrol dim mwy nag 4 GBg/te (gigabecuerels pob tunnell) o alpha neu 12 GB/te o weithgaredd beta/gamma. Mae GLI yn cyfrannu hyd at 90% o etifeddiaeth cyfaint gwastraff ymbelydrol y DU ond yn cynnwys llai na 0.1% o'r cyfanswm ymbelydredd.~~

[2] ~~Gwastraff lefel isel iawn (GLII) yw is gategori o GLI ac wedi ei ddiffinio un ai fel GLII cyfaint isel neu GLII cyfaint uchel. Y prif wahaniaeth rhwng y ddau ddiffiniad yw'r angen am reolaeth dros y cyfanswm cyfaint o gyfaint uchel GLII sy'n cael ei waddod mewn unrhyw gyfleuster tirlenwi neu wastraff arall.~~

Rhif NMC		Polisi/ Para/Map	Newid Materion sy'n Codi
			<u>lleoliad arfaethedig</u> ~~ar y safle neu mewn lleoliadau priodol tu allan i'r prif safle niwclear~~**.** **3. Caiff cyfleusterau eu lleoli a'u dylunio er mwyn lleihau effeithiau andwyol ar yr amgylchedd a mae mesurau adfer amgylcheddol priodol ar gael.** ~~**4.** Bydd cynigion yn cydymffurfio â'r ystyriaethau cyffredinol a amlinellir ym Mholisi GWA 1.~~
NMC	**295**	7.5.56	***Diwygio'r eglurhad er mwyn cyd-fynd a'r diwygiadau a gynigir i Bolisi GWA3:-*** ~~Tu mewn i ardal y Cynllun mae yna fusnesau, sefydliadau ymchwil ynghyd â sefydliadau gofal iechyd sy'n cynhyrchu gwastraff ymbelydrol isel ac isel iawn. Mae'r orsaf bŵer niwclear presennol yn Wylfa yn hysbys fel safle sy'n cynhyrchu gwastraff ymbelydrol lefel isel ac isel iawn, a bydd y safle'n stopio cynhyrchu trydan yn 2015. Bydd y broses ddadgomisiynu wedyn yn cychwyn.~~ **<u>Mae Gorsaf Bwer Niwclear Wylfa yn cael ei dadgomisiynu ar hyn o bryd.</u>** Mae'r broses ddadgomisiynu yn debygol o ~~ddatgelu~~ **<u>arwain at</u>** llawer iawn o wastraff ymbelydrol Lefel **<u>Canolraddol (1)</u>** Isel **<u>(2)</u>** ac Isel Iawn **<u>(3)</u>** **<u>Troednodyn:</u>** **<u>(1) Mae gwastraff lefel canolradd yn fwy ymbelydrol na gwastraff ymbelydrol lefel isel (gweler isod), ond nid yw'n cynhyrchu digon o wres i'w wneud yn ofynnol i hyn gael ei ystyried mewn cyfleusterau storio neu ei waredu. Fodd bynnag, fel gwastraff ymbelydrol arall mae dal angen eu cadw i ddiogelu pobl a'r amgylchedd. Mae GLC yn deillio'n bennaf o ailbrosesu gweddillion tanwydd a gweithrediadau cyffredinol a chynnal a chadw ar safleoedd niwclear, a gall gynnwys eitemau metel fel cladin tanwydd a chydrannau adweithydd, graffit o greiddiau adweithydd, a slwtsh o driniaeth elifion ymbelydrol hylifol</u>** **<u>(2) Gwastraff lefel isel (GLI) yw gwastraff ymbelydrol gyda chynnwys ymbelydrol dim mwy nag 4 GBg/te (gigabecuerels pob tunnell) o alpha neu 12 GB/te o weithgaredd beta/gamma. Mae GLI yn cyfrannu hyd at 90% o etifeddiaeth cyfaint gwastraff ymbelydrol y DU ond yn cynnwys llai na 0.1% o'r cyfanswm ymbelydredd.</u>**

Rhif NMC		Polisi/ Para/Map	Newid Materion sy'n Codi
			(3) Gwastraff lefel isel iawn (GLII) yw is gategori o GLI ac wedi ei ddiffinio un ai fel GLII cyfaint isel neu GLII cyfaint uchel. Y prif wahaniaeth rhwng y ddau ddiffiniad yw'r angen am reolaeth dros y cyfanswm cyfaint o gyfaint uchel GLII sy'n cael ei waddod mewn unrhyw gyfleuster tirlenwi neu wastraff arall.
NMC	**296**	7.5.59	***Dileu'r cyfeiriad a wneir at gwastraff ymbelydrol lefel isel ac isel iawn:-*** Mae'r Polisi hwn yn darparu ar gyfer gweithredu cyfleusterau o'r fath oddi mewn i derfynau'r Safle **Niwclear** Trwyddedig. ~~Mae'r polisi hwn yn berthnasol i storio gwastraff ymbelydrol Lefel Isel a Lefel Isel Iawn yn unig, ac ni fyddai'n caniatáu gwaredu Gwastraff Lefel Canolig ar y safle~~.
NMC	**297**	PS 19	***Cynnwys maen prawf ychwanegol sydd yn cyfairio at ddarparu ychwaneg o gapasiti ar gyfer agregau safon uwch:-*** **POLISI STRATEGOL PS 19: MWYNAU** **Bydd y Cynghorau yn cyfrannu tuag at alw rhanbarthol a lleol am gyflenwad mwynau yn unol a'r amcanion allweddol ac egwyddorion cynaliadwyedd.** **1. Ddiogelu adnoddau mwynau posib / y gwyddys amdanynt rhag datblygiad parhaol fyddai'n eu sterileiddio neu'n rhwystr i'w hechdynnu yn unol gyda MWYN 1.** **2. Cynnal isafswm banc tir o Dywod a Graean am 7 mlynedd a banc tir wrth gefn o agregau cerrig mâl am 10 mlynedd yn unol ag arweiniad cenedlaethol.** **3. ~~Macsimeiddio defnydd~~ Gwneud y mwyaf o ddeunyddiau eilaidd a deunyddiau wedi'u hailgylchu a gwastraff mwynau;**

Rhif NMC		Polisi/ Para/Map	Newid Materion sy'n Codi
			4. <u>Darparu ar gyfer cynnal banc tir agregau gan gynnwys darpariaeth a chapasiti cynhyrchiol ar gyfer agregau safon uwch;</u> 5. Cydnabod, pan fo modd cyflawni egwyddorion datblygu cynaliadwy, fod ymestyn chwareli a/neu chwareli newydd yn debygol o fod yn briodol. 6. Ble mae angen cyflenwad newydd o fwynau, dylai'r rhain ddod o leoliadau lle nad oes llawer o gyfyngiadau amgylcheddol a ble yr ystyrir y goblygiadau i gludiant. 7. Gwarchod cyfleusterau glanfeydd a therfynfeydd morwrol fel modd o annog cludo agregau mewn modd cynaliadwy. 8. Sicrhau yr adferir y tir a gwaith ôl-ofal da. 9. Lleihau'r gwrthdaro posib rhwng defnyddiau tir sy'n gysylltiedig â mwynau a defnyddiau tir nad ydynt yn gysylltiedig â mwynau. 10. Adolygir pob safle mwynau sydd wedi ei nodi ar y mapiau cynigion yn segur neu'n anweithredol ers cyfnod hir er mwyn asesu eu cyfraniad posib i'r banc tir a'r tebygolrwydd o'u hailagor. Ble'n briodol, cyflwynir Gorchmynion Gwahardd.
NMC	**298**	MWYN 1	***Cywiro geiriad y polisi er mwyn cyfeirio ar dangos yr Ardal Diogelu Mwynau ar y mapiau cynigion nid y mapiau cyfyngiadau ynghyd a diwygiaddau pellach i'r polisi er mwyn eglurder:-*** **POLISI MWYN 1: DIOGELU ADNODDAU MWYNAU** **Mae Ardaloedd Diogelu Mwynau wedi'u hadnabod a'u dangos ar y Map ~~Cyfyngiadau~~ <u>Cynigion</u> i sicrhau y diogelir adnoddau mwynau y gwyddys amdanynt i'r dyfodol. Diogelir adnoddau mwynau rhag datblygiadau nad ydynt yn gysylltiedig â mwynau fyddai'n eu sterileiddio neu'n rhwystr i'w cloddio. Ni chaiff cynigion am ddatblygiadau nad ydynt yn gysylltiedig â mwynau eu caniatáu o fewn Ardaloedd Gwarchod Mwynau oni bai:** ~~1. Na fyddai datblygiad o'r fath yn cael effaith sylweddol ar allu i wneud y defnydd mwyaf o'r mwynau yn y dyfodol; neu y caiff y mwynau eu cloddio cyn gweithredu'r datblygiad.~~ ~~2. Y gellir dangos fod yr angen am y datblygiad yn gorbwyso'r angen i warchod yr adnodd mwynau ac os yw hynny'n bosib, y caiff y mwynau eu cloddio cyn gweithredu'r datblygiad.~~

Rhif NMC		Polisi/ Para/Map	Newid Materion sy'n Codi
			1. **Bod y datblygwyr yn gallu profi fod gweithio'r adnodd yn economaidd neu ffisegol anymarferol neu'n amgylcheddol annerbyniol; neu** 2. **Y gellir echdynnu'r adnodd mwynau'n dderbyniol cyn ymgymryd â'r datblygiad; neu** 3. **Bod y datblygiad o natur dros dro ac y gellid ei gwblhau a dychwelyd y safle i gyflwr nad yw'n rhwystro echdynnu o fewn graddfa amser y disgwylir bydd angen am y mwyn; neu** 4. **Bod yna angen gorbwysol ar gyfer y datblygiad; neu** 5. **Bod y datblygiad yn ddatblygiad deiliad tŷ neu yn ddatblygiad mewnlenwi cyfyngedig o fewn ardal adeiledig bresennol.**
NMC	299	7.5.62	***Cynnwys eglurder pellach mewn perthynas a phwrpas yr Ardaleodd Diogelu Mwynau:-*** **Mae'r dynodiad ardal diogelu mwynau yn amlygu'r potensial o adnodd fwyn yn unig. Fe fyddai angen ymgymryd â gwaith ychwanegol er mwyn canfod os yw'r ardal yn addas ar gyfer gweithio mwynau.** Gan fod mwynau **wedi eu cyfyngu i leoliad penodol** ~~'n un sefydlog~~ ac nad ydynt wedi'u dosbarthu'n gyson, mae'n rhaid gwybod lle y maent er mwyn gwneud penderfyniadau cynllunio effeithiol a chynaliadwy, gan ystyried anghenion y dyfodol. Gall datblygiadau nad ydynt yn ymwneud â mwynau wahardd neu gyfyngu mynediad at adnoddau mwynau ac mae'r broses o warchod mwynau yn sicrhau na wnaiff hyn ddigwydd yn ddiangen wrth benderfynu ar geisiadau cynllunio. I gael system ddiogelu effeithiol, rhaid mabwysiadu ardaloedd diogelu mwynau a mabwysiadu polisïau addas.
NMC	300	7.5.62a	***Cynnwys eglurhad pellach er mwyn eglurder:*** **Bydd yn ofynnol i gynigion datblygu sy'n effeithio ar adnoddau mwynau ddangos, drwy archwiliad priodol, na fydd yr adnodd yn cael ei sterileiddio neu ddangos na fydd echdynnu yn y dyfodol yn cael eu llesteirio gan y datblygiad arfaethedig. Ble mae yno**

Rhif NMC		Polisi/ Para/Map	Newid Materion sy'n Codi
			angen gorbwysol am y datblygiad, a fyddai fel arall yn sterileiddio'r adnodd, gosodir amod cynllunio ar y cais cynllunio fydd yn gwneud hi'n ofynnol i gloddio am yr adnodd cyn dechrau'r datblygiad, oni bai bod y datblygwr yn gallu profi'n foddhaol bod hynny'n anymarferol neu'n amgylcheddol annerbyniol.
NMC	301	7.5.63	***Cynnwys geiriad pellach i'r eglurhad er mwyn cyfeirio at y ffaith y bydd modd gweld yr Ardal Diogelu Mwyn Metalaidd Mynydd Parys ar y mapiau cynigion:-*** Mae gan Ynys Môn a Gwynedd fwynau metelaidd a diwydiannol megis copr, sinc, manganîs, aur ac arian. Ceir dyddodion sylweddol o gopr a sinc yn Ynys Môn o amgylch Mynydd Parys a dylai'r rhain dderbyn gwarchodaeth benodol rhag unrhyw ddatblygiad arall a dylid cydnabod y potensial i'w defnyddio yn y dyfodol**, mae'r Ardal Gwarchod Metelifferaidd Mynydd Parys wedi ei ddangos ar y Map Cyfyngiadau**. Er bod prisiau wedi bod yn anwadal yn y blynyddoedd diwethaf, mae'r galw byd-eang am y mwynau hyn wedi cynyddu.
NMC	302	7.5.63a	***Diwygio testun y polisi er mwyn eglurder yng nghyd destun yr adnodd gwarchod mwynau:-*** ~~Yn unol â chyfarwyddyd Polisi Cynllunio Cenedlaethol mae ardaloedd adnodd mwynau wedi eu cydnabod ar y Map Cynigion.~~ **Mae'r ardaloedd adnodd mwynau cydnabyddedig fel a ddangosir ar y mapiau Cynigion wedi eu isrannu i dri grŵp:-** • **adnodd carreg galed,** • **carreg galch,** • **tywod a graean.** **Mae'r ardaloedd adnodd mwynau yn seiliedig ar Fap Diogelu Agregau Cymru ar y cyd ag Arolwg Daearegol Prydain (2012) ac astudiaeth 'Adnodd Tywod a Graean' yng Ngogledd Orllewin Cymru' gan Brifysgol Lerpwl (2003).**

Rhif NMC		Polisi/ Para/Map	Newid Materion sy'n Codi
NMC	303	7.5.64	***Dileu'r cyfeiriad at y bosibilrwydd o warchod Adnodd Mwyn Metalaidd mewn canlyniad i'r `diwygiadau a gynigir i para 7.5.63:-*** ~~Byddai modd cyfiawnhau ardal gwarchod arbennig neu ardal a ffafrir chwilio, gan gofio'r tebygolrwydd o gael adnoddau metelaidd o amgylch Mynydd Parys, a hefyd gan ystyried y gofynion seilwaith i ailgychwyn y gwaith.~~
NMC	304	7.5.64	***Dileu testun er mwyn cywirdeb (newid yn berthnasol i'r fersiwn Saesneg yn unig):-*** A decision to safeguard a particular mineral resource does not imply that planning permission will be granted for its working. In instances where ~~there has~~ need for the development outweighs the need to protect the mineral resource the developer would be encouraged to secure the prior removal of the mineral, wherever appropriate in terms of economic feasibility and environmental and other planning considerations, prior to the commencement of the development.
NMC	**305**	MWYN 2	***Diwygio geiriad y polisi er mwyn adlewyrchu Polisi Cynllunio Cymru:-*** **POLISI MWYN 3: ARDALOEDD CHWILIO A FFAFRIR** **Er mwyn cynnal darpariaeth i ddiwallu angen cydnabyddedig y diwydiant perthnasol yn y dyfodol, mae 'Ardaloedd ~~Chwilio~~ a Ffafrir ~~Dethol'~~ am gyflenwadau tywod a graean y dyfodol wedi'u hadnabod ar y Map ~~Cyfyngiadau~~ Cynigion yn yr ardaloedd canlynol:** **Cae Efa Lwyd, Penygroes** **Tan y Bryn, Penygroes** **Bodychain, Llanllyfni** **Derwyn Fawr, Bryncir** **Llecheiddior Uchaf, Bryncir**

Rhif NMC		Polisi/ Para/Map	Newid Materion sy'n Codi
			Er mwyn cynnal darpariaeth i ddiwallu angen cydnabyddedig y diwydiant perthnasol yn y dyfodol, mae Ardaloedd ~~Chwilio~~ a Ffafrir ~~Dethol~~ am gyflenwadau cerrig mâl y dyfodol wedi'u hadnabod ar y Mapiau Cynigion yn yr ardaloedd canlynol: **Rhuddlan Bach** **Cae'r Glaw** **Gwyndy** **Bwlch Gwyn** **Hengae** **Nant Newydd**
NMC	**306**	7.5.67	***Diwygio geiriad yr eglurhad er mwyn adlewyrchu Polisi Cynllunio Cymru:-*** Serch hynny, nid oes gan y Cynghorau ddigon o wybodaeth i ddyrannu safleoedd penodol ar gyfer tywod a graean ond mae'n ystyried y gellir adnabod Ardaloedd **a Ffafrir** ~~Chwilio Eang Dethol~~ ar gyfer tywod a graean yn seiliedig ar yr adroddiad a gomisiynwyd gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru, sef *The Sand and Gravel Resources of North Wales*, a luniwyd gan Brifysgol Lerpwl ac Enviros (2003) yn ogystal â'r astudiaeth flaenorol, '*Assessment of Sand and Gravel Resources in the Eastern Llyn Peninsula'*, a gynhaliwyd gan Brifysgol Lerpwl yn 1988.
NMC	**307**	7.5.67	***Diwygio geiriad y polisi er mwyn adlewyrchu Polisi Cynllunio Cymru:-*** Mae'r ardaloedd ~~chwilio~~ **a ffafrir** ~~dethol~~ a nodir uchod yn creu'r potensial i ryddhau cronfeydd wrth gefn newydd sy'n llawer

Rhif NMC		Polisi/ Para/Map	Newid Materion sy'n Codi
			mwy na'r lleiafswm o 3 miliwn tunnell a argymhellwyd gan y DTRh i ganiatáu ar gyfer yr elfennau ansicr, i ddarparu dewis i'r Diwydiant Mwynau ac i annog cyflenwadau lleol a lleihau pellteroedd cludo.
NMC	308	MWYN 4	***Cynnwys eglurder pellach o fewn geiriad y polisi er mwyn cyfeirio at gweithfeydd mwynau 'newydd':-*** **POLISI MWYN 4: DATBLYGIADAU MWYNAU** **Caniateir cynigion datblygu ar gyfer chwilio am fwynau, mwyngloddio <u>newydd</u> neu ymestyn<u>iadau</u> i weithfeydd presennol i gynnal banc tir agregau ardal y Cynllun, neu i ddiwallu'r galw am fwynau eraill os gellir cydymffurfio â'r meini prawf a ganlyn:** **1. Nid oes unrhyw niwed annerbyniol i fwynderau nac iechyd trigolion lleol o ran yr effaith weledol, lefelau llwch, sŵn, dirgrynu, arogleuon a golau o ganlyniad i'r gwaith ei hun neu'r symudiadau traffig a geir yn ei sgil.** **2. Mae yna fyffer addas rhwng datblygiadau mwynau a datblygiadau sensitif.** **3. Nid oes niwed annerbyniol i sefydlogrwydd a chynhaliaeth tir cyfagos.** **4. Mae'r datblygiad wedi'i sgrinio a'i dirweddu mewn modd sensitif.** **5. Ni fydd y datblygiad yn cael effaith andwyol sylweddol ar safleoedd o bwysigrwydd rhyngwladol, cenedlaethol, rhanbarthol neu leol o ran yr amgylchedd, cadwraeth natur, y dirwedd ac /neu dreftadaeth.** **6. Nid yw'r cynnig yn sterileiddio neu'n atal gweithio dyddodion mwynau eraill o bwys;** **7. Nid oes niwed annerbyniol i ddraeniad dŵr daear ac adnoddau dŵr.** **8. Mae'r cynnig yn sicrhau y manteisir i'r eithaf ar ddefnydd posib yr adnodd ac y caiff unrhyw wastraff sy'n deillio o'r mwyngloddio ei waredu'n foddhaol.** **9. Pan fo ffrwydro'n rhan o'r cynnig, mae'r cynnig yn cynnwys cynllun ffrwydro i ddangos y gellir ei reoli i ddiwallu'r**

Rhif NMC		Polisi/ Para/Map	Newid Materion sy'n Codi
			anghenion a fanylir arnynt yn Nodyn Cyngor Technegol Mwynau NCTM (Cymru) 1: Agregau, neu unrhyw ddiwygiadau. **10. Mae'r bwriad yn cynnwys cynllun ôl-ddefnydd ar gyfer y safle a manylion y gwaith adfer ac ôl-ofal sy'n ofynnol i gyflawni hynny yn unol â Pholisi MWYN11.** **Pan fo'n ymarferol yn economaidd, dylid cludo gwastraff neu gynnyrch mwynau ar y rheilffyrdd neu ar ddŵr.**
NMC	309	7.5.70	***Dileu cyfeiriad at Bolisi Cynllunio Cenedlaethol Mwynau er mwyn diweddaru'r Cynllun:*** Er mai defnydd tir dros dro yw mwyngloddio, fe all gael effaith sylweddol ar fwynderau lleol ac ar yr amgylchedd. Gallai rhai effeithiau olygu fod y datblygiad yn cael ei ystyried yn annerbyniol. Mae'r polisi hwn yn ceisio nodi'r agweddau hynny o ddatblygiadau mwynau sydd angen eu rheoli er budd mwynderau lleol a'r amgylchedd. ~~Roedd PCMC yn~~ **Mae** disgwyl i gynlluniau datblygu amlinellu'r meini prawf fydd yn cael eu defnyddio ar gyfer cynigion mwynau a rhestru'r materion sydd angen sylw. Mae polisïau eraill o fewn y Cynllun ac mewn Polisi **Cynllunio** Cenedlaethol yn ymdrin â nifer o'r materion hyn. Yn yr un modd â nifer o fathau eraill o ddatblygiadau, gall gweithfeydd mwynau gael effaith gronnus andwyol ar yr amgylchedd ac/neu fwynderau lleol. Yn ogystal fe ddylid rhoi ystyriaeth briodol i'r buddiannau economaidd ac amgylcheddol a allai ddeillio o weithio mwynau.
NMC	310	7.5.71	***Dileu cyfeiriad at Bolisi Cynllunio Cenedlaethol Mwynau er mwyn diweddaru'r Cynllun:*** Mae'r ddau Gyngor yn ymwybodol o'r cyfrifoldeb i warchod yr Ardaloedd o Harddwch Naturiol Eithriadol. Mae **Pennod 14 o** Polisi Cynllunio ~~Mwynau~~ Cymru ~~2000 (PCMC)~~ wedi'i gefnogi gan Nodyn Cyngor Technegol Mwynau (Cymru) 1 Agregau 2004 ~~sydd~~ yn egluro'n glir na ddylid caniatáu datblygiadau mwynau mewn Ardaloedd o Harddwch Naturiol Eithriadol ac eithrio mewn amgylchiadau eithriadol. Mae **Adran 14.3 o Polisi Cynllunio Cymru** ~~PCMC~~ yn amlinellu'r materion y dylid rhoi sylw iddynt wrth ystyried bwriad i weithio mwynau un ai o fewn Ardaloedd o Harddwch Naturiol Eithriadol, neu'n agos i Ardaloedd o Harddwch Naturiol Eithriadol.
NMC	**311**	MWYN 6	**Dileu'r cyfeiriad at gylchfeydd rhagod tybiannol a dileu geiriad y polisi er mwyn adlewyrchu Polisi Cynllunio Cenedlaethol:-**

Rhif NMC		Polisi/ Para/Map	Newid Materion sy'n Codi
			POLISI MWYN 6: CYLCHFEYDD RHAGOD SAFLEOEDD MWYNAU **Gwrthodir ceisiadau cynllunio i gloddio mwynau o fewn cylchfeydd rhagod a nodir ar y Map Cynigion oni bai y gellir darparu cylchfeydd rhagod newydd sy'n adlewyrchu'r isafswm pellter y cyfeirir ato yn NCTM 1: Agregau; oni bai fod yna resymau clir a chyfiawnadwy dros leihau'r pellter, h.y. ble fo yna effaith bychan yn deillio o'r safle echdynnu mwynau.** ~~Bydd cylchfeydd rhagod tybiannol yn cael eu cymhwyso i bob cais cynllunio newydd ar gyfer gweithio mwynau yn unol â'r lleiafswm pellter y cyfeirir ato yn NCTM 1: Agregau, ac mewn achosion ble na all cylchfeydd rhagod tybiannol sicrhau'r lleiafswm pellter angenrheidiol, bydd y datblygiad yn cael ei wrthod.~~ ~~Yr unig achos ble caniateir estyniadau i weithfeydd mwynau yw lle y gellir cynnal cylchfa ragod addas rhwng datblygiadau mwynau a datblygiadau sensitif.~~ **Gwrthodir cynigion am ddatblygiadau sensitif (yn enwedig tai, ysbytai ac ysgolion) yn unol â'r hyn a ddiffinnir yn NCTM 1: Agregau, o fewn y cylchfeydd rhagod a nodi ar y Map Cynigion** ~~ac o fewn unrhyw gylchfeydd rhagod tybiannol. Gwrthodir datblygiadau o fewn cylchfa ragod sy'n llai na'r pellter a argymhellir~~ **oni bai fod yna rhesymau clir a chyfiawnadwy yn cael eu rhoi dros wneud hynny, ac y gellir dangos na fydd unrhyw effeithiau andwyol na gwrthdaro gyda'r gwaith mwynau.** ~~Mewn~~ **O fewn yr Ardal Ymgynghori Glo (Ardaloedd Datblygiad Risg Uchel)** ~~**ar gyfer Glo**~~ **sydd wedi eu nodi ar y Map Cyfyngiadau** ~~**Cynigion**~~**, bydd datblygiad ond yn cael ei ganiatáu o fewn ffiniau anheddleoedd ble y gellid profi drwy ymchwiliadau geotechnegol bod unrhyw effeithiau ymsuddiant posib yn medru cael eu lliniaru drwy feithrin dulliau ymarfer da o adfer ac echdynnu blaenorol ble'n briodol.**
NMC	312	7.5.81	***Cynnwys geiriad pellach i geiriad yr eglurhad er mwyn cyfeirio at ol-ofal pyllau benthyg:-*** Gweithfeydd mwynau dros dro yw pyllau benthyg a ddatblygwyd i gyflenwi prosiect adeiladu penodol. Gall pyllau benthyg gynnig buddiannau amgylcheddol sylweddol o gymharu â chyflenwi mwynau o'r cronfeydd presennol gan ostwng y pellteroedd cludo.

Rhif NMC		Polisi/ Para/Map	Newid Materion sy'n Codi
			Efallai y bydd cytundebau mawr angen swm mwy o fwynau dros gyfnod llai o amser a allai achosi effeithiau amgylcheddol sylweddol ac aflonyddwch i gymunedau lleol. Fe ddylid lleoli pyllau benthyg o fewn neu gerllaw'r prosiect ac os yn bosib dylent gyflenwi deunydd yn uniongyrchol heb ddefnyddio ffyrdd cyhoeddus. Mae angen manteision amlwg i'r amgylchedd o ddefnyddio pwll benthyg yn hytrach na chyflenwad o agregau eilaidd neu wedi eu hailgylchu, neu o weithfeydd mwynau presennol sydd wedi eu hadnabod yn y Cynllun. Dylai gwaith adfer **ac ol-ofal** fod o**'r** safon uch**af** sydd yn ddisgwyliedig ar safleoedd mwynau mewn **cydymffurfiaeth a Pholisi MWYN 10.**

Cofrestr Newidiadau Materion sy'n Codi (NMC): Pennod 8 Monitro a gweithredu

Rhif NMC		Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi
NMC	**313**	8.1	***Diwygio er mwyn gwella eglurder:*** **Mae'r Ddeddf Cynllunio a Phrynu Gorfodol yn ei gwneud yn ofynnol i awdurdodau i gadw golwg ar y materion a allai effeithio ar y gwaith o gynllunio a datblygu eu hardaloedd.** Mae monitro **felly** yn rhan bwysig o greu polisïau sail tystiolaeth er mwyn asesu os yw polisïau'r Cynllun yn cyflawni eu hamcanion ac os yw strategaeth y Cynllun yn cael ei wireddu. **Mae proses monitro yn golygu casglu a dadansoddi gwybodaeth yn rheolaidd, parhaus a systematig. Mae'r system fonitro yn fecanwaith allweddol i ddatblygu dealltwriaeth lawnach o'r materion allweddol sy'n effeithio ar gymunedau.**
NMC	**314**	8.2	***Diwygio er mwyn gwella eglurder:*** Mae angen i awdurdodau cynllunio lleol ddatblygu fframwaith fonitro i'w galluogi i gasglu gwybodaeth werthfawr **i fesur ac asesu** ~~am~~ berfformiad **amcanion a** pholisïau'r Cynllun. Mae'r fframwaith a welir isod yn cynnwys cyfres o ddangosyddion, targedau a throthwyon ar gyfer gweithrediad yn gysylltiedig â phob thema a'i amcanion. **Bydd y fframwaith monitro yn caniatáu asesiad parhaus i weld os fyddant yn parhau'n ddilys neu a yw'r amgylchiadau economaidd, cymdeithasol neu ddiwylliannol wedi newid yn sylweddol.** Bydd yn ffurfio sail ar gyfer asesu effeithiolrwydd polisïau ~~allweddol~~ **ar lefel lleol ac ehangach a pa un ai ydi polisïau a thargedau perthnasol wedi cael eu cwrdd neu fod cynnydd yn cael ei wneud i'w cwrdd**. Mae hefyd yn dangos perthynas rhwng themâu, amcanion **(gan gynnwys datblygu cynaliadwy a gofynion AAS)** a pholisïau'r Cynllun. Bydd hyn yn rhoi sail i'r adroddiad monitro blynyddol (AMB) - **gweler isod**.

Rhif NMC		Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi
NMC	**315**	Paragraff newydd 8.2a	***Ychwanegu testun i wella eglurder:*** **Mae Rheoliad 37 yn rhagnodi'r ddau ddangosydd canlynol y mae'n rhaid eu cynnwys yn yr AMB:** • **cyflenwad tir ar gyfer tai a gymerwyd o'r Astudiaeth Argaeledd Tir Tai presennol (TAN 1);** • **nifer ychwanegol o dai fforddiadwy a nifer net ychwanegol o dai marchnad gyffredinol wedi eu hadeiladu yn ardal y Cynllun (TAN 2)**
NMC	**316**	8.3	***Diwygio i wella eglurder:*** Cafodd y dangosyddion **felly** eu **dewis i gynnwys yr uchod** ~~paratoi yn unol â chyfarwyddyd Llywodraeth Cymru am fonitro~~ a lle mae'n bosib ~~mae nhw wedi cael eu selio ar~~ ddangosyddion **craidd eraill** a gyfeirir ato yn y "Llawlyfr Cynllun Datblygu Lleol". ~~dangosyddion Datblygu Cynaliadwy penodedig (lle'n briodol)~~ **Yn ychwanegol,** ~~yn ogystal â~~ **cafodd** dangosyddion ~~eraill~~ **lleol eu cynnwys am eu bod nhw'n berthnasol i ofynion penodol polisïau ac amcanion unigol a'r Asesiad Cynaliadwyedd/ Asesiad Amgylcheddol Strategol (gweler paragraff 8.5 isod)** ~~sy'n cael eu hystyried fel rhai sy'n ddefnyddiol i asesu effeithiolrwydd polisïau.~~
NMC	**317**	8.6	***Diwygio i wella eglurder:*** Caiff y wybodaeth a gesglir trwy'r fframwaith fonitro a welir isod ei adrodd yn yr Adroddiad Monitro Blynyddol. Mae'n rhaid i'r awdurdodau cynllunio lleol gynhyrchu AMB yn dilyn mabwysiadu'r Cynllun er mwyn adolygu cynnydd y Cynllun ac i asesu effeithiolrwydd y polisïau a'r cynigion. Bydd yr AMB yn adnabod y gweithredoedd fydd angen eu cymryd i ddatrys unrhyw faterion ddaw i'r amlwg trwy'r broses monitro. Gallai hynny gynnwys newidiadau i bolisïau er mwyn gwella eu heffeithiolrwydd, ac mewn achosion mwy eithafol fe allai arwain i adolygiad rhan o'r Cynllun neu'r cyfan o'r Cynllun. **Felly, ni fyddai methu cwrdd â tharged sefydledig yn golygu arolygu'r polisi dan sylw. Y cam cyntaf, yn gyffredinol, fyddai cynnwys dadansoddiad trylwyr o'r rheswm neu resymau am y methiant ac asesiad ehangach o oblygiadau o ran pa mor llwyddiannus yw gweithrediad y Cynllun.** ~~Bydd yr AMB yn~~

<table>
<tr><th colspan="2">Rhif NMC</th><th>Polisi/Para /Map</th><th>Newid Materion sy'n Codi</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td><s>adrodd ar wybodaeth am y flwyddyn ariannol flaenorol a bydd yn cael ei gyflwyno i'r Llywodraeth erbyn 31 Hydref pob blwyddyn a bydd ar gael i'w weld ar wefan y ddau Gyngor.</s></td></tr>
<tr><td>NMC</td><td>318</td><td>Paragraff newydd 8.6a</td><td>Cynnwys testun newydd i ddisgrifio'r drefn gweithredu i'w gymryd pan mae lefel trothwy'n cael ei gyrraedd:

<u>Mae'r opsiynau canlynol ar gael i'r Cynghorau mewn cysylltiad â phob un dangosydd a'u sbardunau. Bydd yr AMB yn asesu difrifoldeb y sefyllfa sy'n gysylltiedig gyda phob dangosydd ac yn awgrymu ymateb addas:</u>
<table>
<tr><th><u>Asesiad</u></th><th><u>Gweithred</u></th></tr>
<tr><td><u>Ble mae dangosyddion yn awgrymu for polisïau CDLl yn cael eu gweithredu'n effeithiol</u></td><td><u>Dim gweithred bellach ei angen heblaw am barhau gyda monitro</u></td></tr>
<tr><td><u>Asesiad o'r penderfyniadau ar geisiadau cynllunio yn awgrymu nad yw polisïau yn cael eu gweithredu yn y modd y'i bwriedir</u></td><td><u>Efallai bod angen hyfforddi Swyddog a / neu Aelod</u></td></tr>
<tr><td><u>Asesiad yn awgrymu bod angen canllaw pellach yn ychwanegol i'r rhai sydd wedi eu hadnabod yn y Cynllun er mwyn i) egluro sut ddylai gweithredu polisi yn gywir, neu ii) i hwyluso datblygiad safleoedd penodol.</u></td><td><u>Cyhoeddi Canllaw Cynllunio Atodol ychwanegol, a all gynnwys briffiau datblygu safleoedd penodol, gweithio'n agos gyda'r sector breifat a darparwyr isadeiledd, ble'n berthnasol.</u></td></tr>
<tr><td><u>Asesiad yn awgrymu nad yw polisi mor effeithiol a disgwyliwyd iddo fod.</u></td><td><u>Ymchwil pellach ac ymchwiliad ei angen, gan</u></td></tr>
</table></td></tr>
</table>

Rhif NMC		Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi		
					gynnwys edrych ar wybodaeth gyd-destunol am ar ardal y Cynllun neu faes testun.
				Asesiad yn awgrymu nad yw polisi yn cael ei weithredu	**Arolygu'r polisi yn unol â hynny**
				Asesiad yn awgrymu nad yw'r strategaeth yn cael ei weithredu	**Arolygu'r Cynllun**
NMC	**319**	8.7	***Diwygio er mwyn gwella eglurder:*** **Bydd yr AMB yn adrodd ar wybodaeth am y flwyddyn ariannol flaenorol a bydd yn cael ei gyflwyno i'r Llywodraeth erbyn 31 Hydref pob blwyddyn a bydd ar gael i'w weld ar wefan y ddau Gyngor.** Waeth beth fydd casgliadau'r AMB, bydd rhaid i'r Cynghorau wneud adolygiad llawn o'r Cynllun cyfan pob 4 mlynedd.		

Diwygio'r fframwaith monitro gan: ddiwygio testun presennol; dileu rhai dangosyddion a thargedau cysylltiedig a sbardunau cyfredol; cyflwyno dangosyddion, targedau a sbardunau newydd ac ychwanegol; nodi ffynonellau data ac amcanion cynaliadwyedd perthnasol i wella eglurder a hwyluso gwaith monitro blynyddol. O ganlyniad mae'r rhifau a ddefnyddir ar gyfer y dangosyddion hefyd wedi'u diwygio.

Croesgyfeirio	Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
Thema 1: Cefnogi a chreu cymunedau diogel, iach, nodedig a bywiog				
NMC 320 Polisi: PS1 Amcan: SO1 **Amcanion SA: 4**	**Dangosydd Lleol:** D1 % Siaradwyr Cymraeg yn 2021 **yn Ynys Môn a Gwynedd**	**Datblygiadau newydd yn** cyfrannu at gynnal neu gryfhau'r iaith Gymraeg **yn Ynys Môn a Gwynedd** **(*Noder: Mae effaith uniongyrchol datblygiad newydd ar y defnydd o'r iaith Gymraeg mewn cymunedau unigol ac ardal y Cynllun yn faes anodd i'w fonitro, o gofio na all y Cynllun wahaniaethu ar sail gallu ieithyddol. Mae'r Cynghorau o'r farn bod angen cyfuniad o ddulliau er mwyn monitro effeithiolrwydd polisïau, gan gynnwys y dangosyddion a nodir dan y thema hon.*)**	**Naratif bob dwy flynedd am gynlluniau perthnasol a gwblhawyd, e.e. o dan Bolisi PS 1, Polisi TAI 14 – Polisi TAI 16, erbyn 2019** ~~Unrhyw ddatblygiad sy'n derbyn caniatâd cynllunio lle mae'r dystiolaeth yn dangos na fyddai'n hyrwyddo'r iaith Gymraeg mewn unrhyw un flwyddyn~~	**Cronfa ddata UPCC** ***Adolygiad blynyddol o geisiadau cynllunio ac adroddiadau swyddogion/Pwyllgor Cynllunio, ac unrhyw astudiaethau lefel gymunedol a gynhaliwyd gan Hunaniaith a Menter Iaith Môn*** **Cyfrifiad 2021**

Croesgyfeirio	Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
	Dangosydd Lleol: **D2 Caniatáu ceisiadau cynllunio lle mae angen mesurau lliniaru iaith Gymraeg** ~~D1A Unedau tai adeiladwyd ar safleoedd mewn aneddleoedd lle mae Polisi PS1 a Pholisi Newydd TAI X yn gofyn am ddatblygiad gam wrth gam~~	**Lle bo angen, osgoi neu liniaru niwed sylweddol i gymeriad a chydbwysedd iaith cymuned yn unol â Pholisi PS 1**	**Caniatáu un cais cynllunio mewn unrhyw flwyddyn unigol yn groes i Bolisi PS 1**	**Cronfa ddata UPCC** **Adolygiad blynyddol o geisiadau cynllunio ac adroddiadau swyddogion/Pwyllgor Cynllunio.**
	Dangosydd Lleol: **D3 Nifer o geisiadau cynllunio gyda Datganiad Iaith Gymraeg neu Asesiad Effaith ar yr Iaith Gymraeg** ~~D1B Nifer o Gynlluniau Iaith Gymraeg a gyhoeddir o ganlyniad i ddatblygiad~~	**Yr holl geisiadau cynllunio perthnasol i fod â Datganiad Iaith Gymraeg neu Asesiad Effaith ar yr Iaith Gymraeg, sy'n ymdrin â ffactorau sy'n berthnasol i'r defnydd o'r iaith Gymraeg yn y gymuned fel y nodir yn y Canllawiau Cynllunio Atodol.**	**Un Datganiad Iaith Gymraeg neu Asesiad Effaith ar yr Iaith Gymraeg mewn unrhyw flwyddyn unigol nad yw'n ymdrin â ffactorau sy'n berthnasol i'r defnydd o'r iaith Gymraeg yn y gymuned**	**Cronfa ddata UPCC** **Cronfeydd data Rheoli Datblygu** **Adolygiad blynyddol o geisiadau cynllunio**

Croesgyfeirio	Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
				ac adroddiadau swyddogion/Pwyllgor Cynllunio. **Adroddiadau Hunanlaith & Menter Iaith Môn**
	Dangosydd Lleol: **D4** ~~D2~~ Paratoi a mabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol i hyrwyddo cynnal a chreu cymunedau nodedig a chynaliadwy	Paratoi a mabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol i hyrwyddo cynnal a chreu cymunedau nodedig a chynaliadwy o fewn 6 mis o fabwysiadu'r Cynllun	Methiant i fabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol o fewn 6 mis o fabwysiadu'r Cynllun	**Cronfa ddata UPCC**
Polisi: ISA 1, ISA 2, ISA 4, ISA 5 Amcan: SO2	**Dangosydd Lleol:** **D5 Nifer o geisiadau cynllunio a ganiateir lle cafwyd seilwaith newydd neu well trwy gyfraniadau datblygwyr** ~~D8 Nifer o ddatblygiadau ar safleoedd a ddynodir a gyfyngir gan~~	**Lle bo'n briodol, bydd datblygiadau newydd yn ymdrin â'r effaith ar gymunedau drwy ddarparu seilwaith newydd neu well yn unol â Pholisi ISA 1** ~~Dileu rhwystrau rhag datblygu~~	**Caniatáu un cais cynllunio yn groes i Bolisi ISA 1 mewn unrhyw flwyddyn unigol** ~~1 safle a ddynodir nad yw'n derbyn caniatad cynllunio oherwydd~~	**Cronfa ddata UPCC** **Cronfeydd data Rheoli Datblygu**

Croesgyfeirio	Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
Amcanion 2 SA: **NMC 321**	~~faterion sy'n ymwneud a seilwaith~~ ~~D8A Nifer o safleoedd hap a gyfyngir gan faterion sy'n ymwneud a seilwaith.~~ ~~D10 Nifer o wasanaethau neu gyfleusterau newydd i gyfarch anghenion o ddatblygiadau mawr yn ardal y cynllun.~~ ~~D11A Cyfanswm y cyfraniadau ariannol (£) a gytunwyd o ddatblygiad newydd efo caniatâd cynllunio ar gyfer isadeiledd cymunedol~~	~~safleoedd a ddynodir~~ ~~Dileu rhwystrau rhag datblygu safleoedd ar hap.~~ ~~Bod gwasanaethau neu gyfleusterau digonol yn cael eu paratoi ar gyfer anghenion datblygiadau mawr yn ystod oes y cynllun.~~ ~~Dim targed polisi~~	~~materion seilwaith nad ellir eu goresgyn mewn unrhyw un flwyddyn~~ ~~Safleoedd o fewn anheddle cyfan nad yw'n derbyn caniatâd cynllunio oherwydd materion seilwaith nad ellir eu goresgyn mewn unrhyw flwyddyn.~~ ~~Prinder gwasanaethau allweddol h.y. addysgol, iechyd i gyfarch anghenion gweithlu a poblogaeth leol~~	

Croesgyfeirio	Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
	Dangosydd Lleol: **D6 Nifer o geisiadau cynllunio ar gyfer newid defnydd cyfleusterau cymunedol** ~~D9 Nifer o wasanaethau neu gyfleusterau cymunedol a gollir oherwydd newid defnydd~~	**Cadw cyfleusterau cymunedol hyfyw yn unol â Pholisi ISA 2** ~~Atal colli gwasanaeth neu gyfleuster cymunedol~~	**Colli un cyfleuster cymunedol hyfyw yn groes i Bolisi ISA 2 mewn unrhyw flwyddyn unigol** ~~Colli unrhyw wasanaeth neu gyfleuster cymunedol oherwydd newid defnydd mewn unrhyw un flwyddyn oni bai bod ystyriaethau cynllunio perthnasol yn dweud fel arall~~	**Cronfa ddata UPCC** **Cronfeydd data Rheoli Datblygu**
	Dangosydd Lleol: **D7 Nifer o geisiadau cynllunio ar gyfer defnyddiau amgen ar fannau agored**	**Swm o fannau agored (ha) a gedwir mewn aneddleoedd unigol yn unol â Pholisi ISA 4.**	**Colli man agored mewn unrhyw Ganolfan neu Bentref mewn unrhyw flwyddyn unigol gan arwain at leihad net yn y cyflenwad yn y Ganolfan neu Bentref yn groes i Bolisi ISA 4**	**Cronfa ddata UPCC** **Cronfeydd data Rheoli Datblygu**

Croesgyfeirio	Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
	Dangosydd Lleol: **D8 Mannau agored (ha) a sicrheir mewn cyswllt â datblygiad preswyl o 10 neu fwy o unedau** ~~D11 Yr arwynebedd o lecynnau agored cyhoeddus (ha) a fydd yn cael ei greu neu ei golli oherwydd datblygiad efo caniatâd cynllunio~~	**Darparu mannau agored newydd os yw defnydd y safon meincnod Meysydd Chwarae (FIT) yn nodi diffyg mannau agored yn unol â Pholisi ISA 5** ~~Dim lleihad yn y llecynnau agored cyhoeddus wedi eu gwarchod~~ ~~Bod llecynnau agored digonol yn cael eu darparu i gyfarch datblygiad preswyl newydd~~	**Caniatáu un cais cynllunio mewn unrhyw flwyddyn unigol sydd ddim yn cyfrannu at anghenion mannau agored deiliaid tai newydd fel y'u diffinnir gan safon meincnod FIT yn groes i Bolisi ISA 5** ~~Colli llecynnau agored wedi ei gwarchod heb fodloni meini prawf polisi ISA4 mewn unrhyw un flwyddyn.~~ ~~Diffyg llecynnau agored cyhoeddus i gyfarch datblygiad preswyl newydd sydd ddim yn cwrdd efo gofynion y Cynllun mewn un flwyddyn benodol~~	**Cronfa ddata UPCC** **Cronfeydd data Rheoli Datblygu**

Croesgyfeirio	Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
	Dangosydd Lleol: **D9 Paratoi Canllawiau Cynllunio Atodol yn ymwneud â darparu mannau agored mewn datblygiadau tai newydd**	**Paratoi a mabwysiadu'r Canllawiau Cynllunio Atodol yn ymwneud â rhwymedigaethau cynllunio o fewn 12 mis o fabwysiadu'r Cynllun**	**Methiant i fabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol o fewn 12 mis o fabwysiadu'r Cynllun**	**UPCC** **Rhaglen waith y Cabinet (Cyngor Gwynedd) a Phwyllgor Gwaith (Cyngor Sir Ynys Môn)**
	Dangosydd Lleol: **D10 Paratoi Canllawiau Cynllunio Atodol yn ymwneud â rhwymedigaethau cynllunio**	**Paratoi a mabwysiadu'r Canllawiau Cynllunio Atodol yn ymwneud â rhwymedigaethau cynllunio o fewn 6 mis o fabwysiadu'r Cynllun**	**Methiant i fabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol o fewn 6 mis o fabwysiadu'r Cynllun**	**UPCC** **Rhaglen waith y Cabinet (Cyngor Gwynedd) a Phwyllgor Gwaith (Cyngor Sir Ynys Môn)**
NMC 322	**Dangosydd Lleol:** **D11 Paratoi Canllawiau Cynllunio**	**Paratoi a mabwysiadu'r Canllawiau Cynllunio Atodol yn ymwneud â safonau parcio o fewn 12 mis o**	**Methiant i fabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol o fewn 12 mis o**	**UPCC**

Croesgyfeirio		Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
Polisi:	TRA 1, TRA 2, TRA 3, TRA 4	**Atodol yn ymwneud â safonau parcio**	**fabwysiadu'r Cynllun**	**fabwysiadu'r Cynllun**	**Rhaglen waith y Cabinet (Cyngor Gwynedd) a Phwyllgor Gwaith (Cyngor Sir Ynys Môn)**
Amcan: **Amcanion SA:**	SO3 & SO4 **2, 10**	**Dangosydd Lleol:** **D12 Nifer o geisiadau cynllunio gydag Asesiad Teithio** ~~D4 Defnydd o drafnidiaeth cyhoeddus.~~	**Yr holl geisiadau cynllunio perthnasol sydd uwchlaw'r trothwyon perthnasol a nodwyd ym Mholisi TRA 1 i gynnwys Asesiad Teithio** ~~Cynnydd blynyddol o drafnidiaeth cyhoeddus.~~	**Un cais cynllunio a gyflwynir mewn unrhyw flwyddyn unigol heb Asesiad Teithio fel sy'n ofynnol gan Bolisi TRA 1** ~~Gostyngiad blynyddol yn y defnydd o drafnidiaeth cyhoeddus.~~	**Cronfa ddata UPCC** **Cronfeydd data Rheoli Datblygu**
		Dangosydd Lleol: **D13 Y nifer o geisiadau a ganiateir o fewn safleoedd/ ardaloedd wedi'u diogelu ar gyfer gwelliannau trafnidiaeth** ~~D4A Datblygiad a ganiateir lle mae yna wrthwynebiad heb ei ddatrys gan y Gwasanaeth Trafnidiaeth o ran o'r ddibyniaeth ar gar preifat a/ neu~~	**Ni roddir caniatâd i geisiadau cynllunio sy'n niweidiol i gyflawni'r gwelliannau trafnidiaeth a nodir ym Mholisi TRA 1** ~~Cynnydd mewn dulliau cynaliadwy o deithio trwy annog cerdded, beicio a~~	**Caniatáu un cais yn groes i Bolisi TRA 1** ~~1 (neu fwy) ganiatâd cynllunio lle mae yna wrthwynebiad heb ei ddatrys gan y Gwasanaeth~~	**Cronfa ddata UPCC** **Cronfeydd data Rheoli Datblygu**

Croesgyfeirio	Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
	~~ddiffyg mentrau teithio cynaliadwy~~ ~~D7 Nifer o geisiadau yn effeithio ar rheilffyrdd segur~~.	~~chludiant cyhoeddus~~ ~~Dim ceisiadau yn effeithio ar rheilffyrdd segur~~	~~Trafnidiaeth ar sail bod y datblygiad yn anghynaladwy.~~ ~~Unrhyw geisiadau yn effeithio ar rheilffyrdd segur.~~	
	Dangosydd Lleol: **D14 Cyflenwi Ffordd Gyswllt Llangefni (Cam 4)**	**Cyflenwi Cam 4 Ffordd Gyswllt Llangefni erbyn diwedd 2018/ 2019**	**Methu â chyflenwi Cam 4 Ffordd Gyswllt Llangefni erbyn diwedd 2018/ 2019**	**Cronfa ddata UPCC** **Gwasanaeth Datblygu Economaidd (Cyngor Sir Ynys Môn)**
	Dangosydd Lleol: **D15 Cyflenwi gwelliannau i'r A5025**	**Ceisiadau cynllunio ar gyfer gwelliannau gofynnol i'r A5025 (ar lein neu oddi ar lein) wedi cael eu cyflwyno i Gyngor Sir Ynys Mon neu fel rhan o'r cais am OCD (lle bo'n berthnasol) erbyn Rhagfyr 2017**	**Ceisiadau cynllunio ar gyfer gwelliannau i'r A5025 heb gael eu cyflwyno erbyn Rhagfyr 2017**	**Cronfa ddata UPCC** **Cronfeydd data Rheoli Datblygu**
Thema 2: Byw Cynaliadwy				

Croesgyfeirio		Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
Polisi: Amcan: **Amcanion SA:** **NMC 323**	PS 5, PS6, PCYFF 1, PCYFF 1A SO5 & SO6 **2, 3, 4, 5 & 9**	**Dangosydd Lleol:** **D16 Paratoi a mabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol i hyrwyddo cynnal a chreu cymunedau nodedig a chynaliadwy**	**Paratoi a mabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol i hyrwyddo cynnal a chreu cymunedau nodedig a chynaliadwy o fewn 6 mis o fabwysiadu'r Cynllun**	**Methiant i fabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol o fewn 6 mis o fabwysiadu'r Cynllun**	**UPCC** **Rhaglen waith y Cabinet (Cyngor Gwynedd) a Phwyllgor Gwaith (Cyngor Sir Ynys Môn)**
		Dangosydd Lleol: **D17 Nifer o geisiadau cynllunio a ganiateir gan gategori NCT 15 mewn ardaloedd gorlifdir C1**	**Ni roddir caniatâd i geisiadau cynllunio o fewn ardaloedd gorlifdir C1 heb gwrdd â'r holl brofion a amlinellir yn NCT15**	**Caniatáu un cais cynllunio mewn unrhyw flwyddyn unigol o fewn ardaloedd gorlifdir C1 nad yw'n cwrdd â holl brofion NCT15**	**Cronfa ddata UPCC** **Cronfeydd data Rheoli Datblygu** **Cyfoeth Naturiol Cymru**
		Dangosydd Lleol: **D18 Nifer o geisiadau cynllunio ar gyfer datblygiad sy'n hynod agored i niwed a ganiateir mewn ardaloedd gorlifdir C2** ~~D12 Nifer o ddatblygiadau sensitif (yn~~	**Ni roddir caniatâd i geisiadau cynllunio ar gyfer datblygiad sy'n hynod agored i niwed mewn ardaloedd gorlifdir C2**	**Caniatáu un cais ar gyfer datblygiad sy'n hynod agored i niwed mewn ardaloedd gorlifdir C2 mewn unrhyw flwyddyn unigol**	**Cronfa ddata UPCC & Cronfeydd data Rheoli Datblygu** **Cyfoeth Naturiol Cymru**

Croesgyfeirio	Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
	~~ôl diffiniad NCT15) a ganiateir o fewn parth llifogydd C1 ac C2 nad ydynt yn bodloni profion NCT 15 (paragraff 6.2 i v)~~	~~Dim datblygiad wedi'i ganiatáu sy'n gwrthdaro â NCT 15 (heb gynnwys y rhai a ystyrir yn eithriadau yn NCT 15)~~	~~1 neu fwy o ddatblygiadau mewn unrhyw flwyddyn~~	
	Dangosydd Lleol: **D19 Nifer o geisiadau cynllunio ar gyfer datblygiadau newydd ar dir a ddatblygwyd eisoes (ailddatblygu tir llwyd a throsi adeiladau presennol) wedi'i fynegi fel % o'r holl ddatblygiadau a ddatblygwyd bob blwyddyn** ~~D13 Unedau tai newydd a gaiff eu darparu ar safleoedd a ddatblygwyd o'r blaen neu sy'n gwneud defnydd o adeiladu presennol~~	**Cynnal neu gynyddu'r gyfran o ddatblygiadau newydd a ganiateir ar dir a ddatblygwyd eisoes (ailddatblygu tir llwyd a throsi adeiladau presennol) o'i gymharu â'r % cyfartalog a gofnodwyd yn ystod 2015/ 2016 – 2016/ 2017** ~~Unedau tai ar safleoedd a ddatblygwyd o'r blaen neu yn defnyddio adeiladau presennol = 25% o'r datblygiadau tai~~	**Gostyngiad yn y gyfran o ddatblygiadau a ganiateir ar dir a ddatblygwyd eisoes (ailddatblygu tir llwyd a throsi adeiladau presennol) am 2 flynedd yn olynol** ~~Llai na 20% o unedau tai ar safleoedd a ddatblygwyd o'r blaen neu'n defnyddio adeiladau presennol mewn unrhyw flwyddyn~~	**Cronfa ddata UPCC** **Cronfeydd data Rheoli Datblygu**

Croesgyfeirio	Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
	Dangosydd Lleol: D20 Nifer o geisiadau cynllunio a ganiateir tu allan i ffiniau datblygu	Ni roddir caniatâd i geisiadau cynllunio tu allan i ffiniau datblygu nad ydynt yn cwrdd â gofynion Polisi PCYFF 1 a pholisïau perthnasol eraill yn y Cynllun	Caniatáu un cais cynllunio tu allan i ffiniau datblygu nad yw'n cwrdd â gofynion Polisi PCYFF 1 a pholisïau perthnasol eraill yn y Cynllun mewn unrhyw flwyddyn unigol	Cronfa ddata UPCC Cronfeydd data Rheoli Datblygu
	Dangosydd Lleol: D21 Nifer o geisiadau cynllunio ar gyfer datblygiadau ynni adnewyddadwy annibynnol a ganiateir, fesul technoleg, ardal (Ardal Awdurdod Cynllunio Lleol Môn a Gwynedd) ac allbwn ynni a gofnodir (GWh)	50% o'r adnoddau ynni adnewyddadwy posib (1,123.35 GWh) wedi digwydd erbyn 2021 i gyfarch y galw am drydan 100% o'r adnoddau ynni adnewyddadwy posib (2,246.7 GWh) wedi digwydd erbyn 2026 i gyfarch y galw am drydan 50% o'r adnoddau ynni adnewyddadwy posib (26.397 GWh) wedi digwydd erbyn 2021 i gyfarch y galw am wres 100% o'r adnoddau ynni adnewyddadwy posib (52.795 GWh) wedi digwydd erbyn 2026 i	Swm allbwn ynni a gofnodir o ffynonellau ynni adnewyddadwy yn 10% neu fwy islaw y gofynion yn y Targed Polisi	Cronfa ddata UPCC Cronfeydd data Rheoli Datblygu

Croesgyfeirio	Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
		gyfarch y galw am wres		
	~~D14A Caniatâd cynllunio wedi ei roi ar gyfer datblygiad ynni adnewyddol a charbon isel, yn ôl y math o dechnoleg a chyfanswm yr allbwn (MW)~~	~~Dim targed mewn polisi~~	~~Llai nag 1 datblygiad pob blwyddyn am 3 blynedd yn olynol.~~	
	Dangosydd Lleol: **D22 Paratoi a mabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol yn ymwneud â technoleg ynni adnewyddadwy annibynnol**	**Paratoi a mabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol o fewn 6 mis o fabwysiadu'r Cynllun**	**Methiant i fabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol o fewn 6 mis o fabwysiadu'r Cynllun**	**UPCC** **Rhaglen waith y Cabinet (Cyngor Gwynedd) a Phwyllgor Gwaith (Cyngor Sir Ynys Môn)**

Croesgyfeirio	Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
	Dangosydd Lleol: **D23 Dwysedd cyfartalog y datblygiadau tai a ganiateir yn ardal y Cynllun** ~~D32 Dwysedd cyfartalog datblygiadau sydd wedi eu caniatau ar safleoedd a'u dynodir.~~	**Isafswm dwysedd net cyfartalog cyffredinol o 30 o unedau tai yr hectar a gyflawnir yn ardal y Cynllun** ~~100% o safleoedd yn 30 uned yr hectar.~~	**Methiant i gyflawni isafswm dwysedd cyffredinol net cyfartalog o 30 o unedau tai yr hectar** ~~Bod cyfanswm cyfartalog yr unedau a ganiateir ar ddynodiadau newydd yn llai na 10% o'r lefel disgwyliedig.~~	**Cronfa ddata UPCC** **Cronfeydd data Rheoli Datblygu**
NMC 324 Polisi: PCYFF2 Amcan: SO7 **Amcanion SA: 5, 8, 11**	**Dangosydd Lleol:** ~~D15~~ **D24** Paratoi a mabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol ar faterion dylunio	Paratoi a mabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol ar faterion dylunio o fewn 12 mis o fabwysiadu	Methiant i fabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol o fewn 12 mis o fabwysiadu	**UPCC** **Rhaglen waith y Cabinet (Cyngor Gwynedd) a Phwyllgor Gwaith (Cyngor Sir Ynys Môn)**

Croesgyfeirio	Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
NMC 325 Polisi: PS15 Amcan: SO8 **Amcanion SA: 2, 6, 7**	**Dangosydd Lleol:** **D25 Nifer y tai newydd a ganiateir fesul categori yn y Goeden Aneddleoedd a amlinellir ym Mholisi PS 15, wedi'i fynegi fel % o'r holl ddatblygiadau a ddatblygwyd bob blwyddyn** ~~D16 Unedau tai newydd yn cael eu darparu neu efo caniatâd cynllunio yn unol a'r rhaniad canrannol ledled ardal y Cynllun erbyn diwedd oes y Cynllun~~	**O ddyddiad mabwysiadu, nifer yr unedau tai a ganiateir fesul categori anheddle, wedi'i fynegi fel % o'r holl ddatblygiadau preswyl, yn unol â gofynion Polisi PS 15, sydd fel a ganlyn:** **Canolfan Isranbarthol a Chanolfannau Gwasanaeth Trefol = 53%** **Canolfannau Gwasanaeth Lleol = 22%** **Pentrefi, Clystyrau a chefn gwlad = 25%** **[Mae Tabl 18a ym Mhennod 7.4 yn rhoi dadansoddiad manylach fesul categori o anheddle yn ardal y Cynllun]** ~~55% yn y Canolfan Isranbarthol a'r Canolfannau Gwasanaeth Trefol;~~ ~~20% yn y Canolfannau Gwasanaeth~~	**O ddyddiad mabwysiadu mae nifer yr unedau tai a ganiateir dros 2 flynedd yn olynol, wedi'i fynegi fel % o'r holl ddatblygiadau preswyl, mewn:** • **Canolfan Isranbarthol a Chanolfan Gwasanaeth Trefol a'r Canolfannau Gwasanaeth Lleol yn disgyn dan y gofyniad %;** • **Pentrefi, Clystyrau a chefn gwlad yn uwch na'r gofyniad %** ~~Llai neu fwy na'r % cydnabyddedig mewn unrhyw flwyddyn~~	**Cronfa ddata UPCC** **Cydastudiaeth Argaeledd Tir ar gyfer Tai** **Cronfeydd data Rheoli Datblygu**

Croesgyfeirio	Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
		~~Lleol;~~ ~~25% yn y Pentrefi a'r Clystyrau~~		
Thema 3: Cefnogi twf ac Adfywio a fydd yn trawsffurfio'r economi lleol o dan ymbarél Rhaglen Ynys Ynni Môn a chynlluniau a strategaethau eraill, gan adeiladu ar yr elfennau o'i broffil economaidd nodedig sy'n cael eu hadnabod yn arwyddocaol yn rhanbarthol a chenedlaethol (economi ac Adfywio)				
NMC 326 **Polisi: PS 9, PS 9A, PS 9B, PS 9C, TAI 3**	**Dangosydd Lleol:** **D26 Cam yn y cais am Orchymyn Caniatâd Datblygu (DCO) mewn perthynas â Wylfa Newydd**	**Cais am OCD i Wylfa Newydd yn cael ei gyflwyno i'w gymeradwyo erbyn Rhagfyr 2017** **Cymeradwyo'r cais am OCD i Wylfa Newydd erbyn Rhagfyr 2018**	**Horizon Nuclear Power yn methu â chyflwyno cais am OCD erbyn Rhagfyr 2017** **Horizon Nuclear Power yn methu â chael cymeradwyaeth i'r cais OCD erbyn Rhagfyr 2018**	**Cronfa ddata UPCC**
Amcan: SO8A **Amcanion SA: 2, 4, 6, 7**	**D27 Statws y cais i DECC am gymeradwyaeth derfynol**	**Prosiect Wylfa Newydd yn cael cymeradwyaeth/"cadarnhad" gan DECC erbyn Rhagfyr 2019**	**Horizon Nuclear Power yn methu â chael cymeradwyaeth/"cadarnhad" gan DECC erbyn Rhagfyr 2019**	**Cronfa ddata UPCC**

Croesgyfeirio	Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
	D28 Nifer o geisiadau cynllunio a gyflwynwyd ac a gymeradwywyd ar gyfer datblygiadau perthynol Wylfa Newydd	Ceisiadau cynllunio ar gyfer datblygiadau perthynol Wylfa Newydd yn cael eu cyflwyno i Gyngor Sir Ynys Mon erbyn Rhagfyr 2017	Horizon Nuclear Power yn methu â chyflwyno ceisiadau cynllunio ar gyfer datblygiadau perthynol erbyn Rhagfyr 2017	Cronfa ddata UPCC Cronfeydd data Rheoli Datblygu
	D29 Nifer a math o ddatblygiadau cysylltiedig Prosiect Wylfa Newydd a gychwynnwyd	Datblygiadau cysylltiedig unigol Prosiect Wylfa Newydd wedi eu cychwyn yn unol â chaniatâd cynllunio unigol	Datblygiad perthynol Prosiect Wylfa Newydd heb gychwyn o fewn yr amserlen osodwyd yn y caniatâd cynllunio unigol a'r Gorchymyn Caniatâd Datblygu (lle bo'n berthnasol)	Cronfa ddata UPCC Cronfeydd data Rheoli Datblygu
	Dangosyddion Lleol: D30 Paratoi a mabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol diwygiedig yn ymwneud â Phrosiect Wylfa Newydd	Paratoi a mabwysiadu'r Canllawiau Cynllunio Atodol diwygiedig yn ymwneud â Phrosiect Wylfa Newydd o fewn 6 mis o fabwysiadu'r Cynllun	Methiant i fabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol diwygiedig o fewn 6 mis o fabwysiadu'r Cynllun	UPCC Rhaglen waith Pwyllgor Gwaith (Cyngor Sir Ynys Môn)

Croesgyfeirio	Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
NMC 327 Polisi: CYF 1, CYF 2, CYF 4 Amcan: SO9 **Amcanion SA: 2, 6**	**Dangosydd Lleol:** **D31** ~~D17~~ Swm o dir cyflogaeth **neu** ~~ac~~ arwynebedd llawr (dosbarth defnydd B1, B2 a B8) **a gynhwysir ar safleoedd a amlinellir ym Mholisi CYF 1** sy'n cael eu colli i ddefnyddiau eraill	Dim colled **net o** dir cyflogaeth/arwynebedd llawr **i ddefnyddiau amgen (defnyddiau heblaw dosbarth defnydd B1, B2 a B8) yn groes i** ~~oni bai ei fod yn unol â~~ Bolisi CYF 2 neu Bolisi CYF 4	~~Colli 1 neu fwy o adeiladau neu dir cyflogaeth o fewn defnydd B1, B2 a B8~~ **Caniatáu un cais cynllunio nad yw'n unol â Pholisi CYF 2 neu Bolisi CYF 4**	**Cronfa ddata UPCC** **Cronfeydd data Rheoli Datblygu**
	Dangosydd Lleol: **D32 Swm o dir cyflogaeth ar safleoedd a warchodir a gynhwyswyd ym Mholisi CYF 1 a gymerwyd i fyny yn ôl dosbarth defnydd datblygu B1, B2 neu B8**	**6.9 ha o dir cyflogaeth ar safleoedd a warchodwyd a gymerir i fyny fesul blwyddyn yng Ngwynedd** **14.3 ha o dir cyflogaeth ar safleoedd a warchodwyd a gymerir i fyny fesul blwyddyn yn Ynys Môn**	**Llai na 27.4 ha o dir cyflogaeth wedi ei gymryd i fyny ar safleoedd cyflogaeth a warchodwyd erbyn 2021 yng Ngwynedd** **Llai na 57 ha o dir cyflogaeth wedi ei gymryd i fyny ar safleoedd cyflogaeth a warchodwyd erbyn 2021 yn Ynys Mon**	**Cronfa ddata UPCC**

Croesgyfeirio	Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
	Dangosydd craidd: **D33 Swm o dir cyflogaeth (hectar) a ganiateir ar safleoedd a neilltuwyd fel % o'r holl ddynodiadau cyflogaeth** ~~D18A Arwynebedd llawr (m sg) a ganiateir neu a wrthodir ar gyfer datblygiad economaidd ar safleoedd a ddynodwyd ar gyfer cyflogaeth~~	**Sicrhau caniatâd cynllunio ar y safle cyflogaeth a ddynodwyd yng Ngwynedd erbyn 2019** **Sicrhau caniatâd cynllunio ar gyfer 64 ha o dir cyflogaeth ar safle a ddynodwyd yn Ynys Môn erbyn 2021** **Sicrhau caniatâd cynllunio ar gyfer 112 ha o dir cyflogaeth ar safleoedd a ddynodwyd yn Ynys Môn erbyn 2024** **Sicrhau caniatâd cynllunio ar gyfer 144 ha o dir cyflogaeth ar safleoedd a ddynodwyd yn Ynys Môn erbyn 2026** ~~Bod dynodiadau tir cyflogaeth yn cwrdd ag anghenion cyflogaeth yr ardal (yn nhermau niferoedd, safon a lleoliad) a'u bod wedi lleoli yn unol â Strategaeth Gofodol y Cynllun.~~	**Cyfanswm o dir cyflogaeth a ganiatawyd yn disgyn o dan yr angen cronnol a nodwyd yn y Targed Polisi** ~~Datblygiadau cyflogaeth mawr ar safleoedd sydd ddim wedi eu dynodi yn y Cynllun.~~	**Cronfa ddata UPCC** **Cronfeydd data Rheoli Datblygu**

Croesgyfeirio	Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
	Dangosydd Lleol: **D34 Paratoi a mabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol yn ymwneud â defnyddiau amgen ar safleoedd cyflogaeth**	**Paratoi a mabwysiadu'r Canllawiau Cynllunio Atodol yn ymwneud â defnyddiau amgen ar safleoedd cyflogaeth a ddiogelwyd ac a neilltuwyd o fewn 18 mis o fabwysiadu'r Cynllun**	**Methiant i fabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol o fewn 18 mis o fabwysiadu'r Cynllun**	**UPCC** **Rhaglen waith y Cabinet (Cyngor Gwynedd) a Phwyllgor Gwaith (Cyngor Sir Ynys Môn)**
NMC 328 Polisi: PS 9, ISA 3 Amcan: SO10 **Amcanion SA: 2, 6**	**Dangosydd Lleol:** **D35 Statws cyflogaeth pobl 16+ oed** ~~D18B Nifer o swyddi a gaiff eu creu o fewn ardal y Cynllun~~	**I gyflawni cynnydd yn y gyfradd o weithgarwch economaidd erbyn 2026 o'i gymharu â'r lefel yn 2017** ~~Bod y nifer o swyddi a gaiff eu creu yn cyd fynd a'r Adolygiad Tir Cyflogaeth~~	**Cyfradd gweithgarwch economaidd yn dirywio am 2 flynedd yn olynol** ~~Graddfa creu swyddi yn disgyn o dan y lefelau cronnol disgwyliedig am 2 flynedd yn olynol o 2018 ymlaen~~	**Llywodraeth Cymru/ Stats Wales**
	Dangosydd Lleol: **D36 Nifer o bobl sy'n cymudo o Ynys Môn i Wynedd**	**Yn dilyn mabwysiadu'r Cynllun, lleihau'r nifer o bobl sy'n cymudo o Ynys Môn i Wynedd erbyn 2026 o'i gymharu â'r lefel yn 2017**	**Methiant i leihau'r nifer o bobl sy'n cymudo o Ynys Môn i Wynedd erbyn 2019**	**Llywodraeth Cymru/ Stats Wales**

Croesgyfeirio		Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
Polisi: Amcan: **Amcanion SA:** **NMC 329**	CYF 5 SO11 **2, 6**	**Dangosydd Lleol:** **D37 Nifer o geisiadau cynllunio a ganiateir ar gyfer busnesau newydd mewn Pentrefi Gwasanaeth/ Lleol/ Gwledig/ Arfordirol neu yn y cefn gwlad** ~~D24 Nifer o ddatblygiadau cyflogaeth (B1, B2 neu B8) a ganiateir oddi ar safleoedd Polisi CYF2~~	**Caniatáu busnesau newydd ar raddfa fach ar safleoedd addas neu mewn adeiladau addas o fewn neu'n agos at bentrefi neu yn y cefn gwlad yn unol â Pholisi CYF 5** ~~Bod cyfleoedd i leoli busnesau ar safleoedd neu mewn adeiladau priodol oddi mewn neu ger pentrefi neu yng nghefn gwlad~~	**Ni roddir caniatâd i geisiadau cynllunio ar gyfer busnesau graddfa fach newydd ar safleoedd/ mewn adeiladau o fewn neu'n agos at bentref neu yn y cefn gwlad am ddwy flynedd yn olynol** ~~Llai nag 1 safle neu adeilad wedi cael caniatad ar gyfer defnydd cyflogaeth (B1, B2 neu B8) oddi mewn neu ger pentrefi neu yng nghefn gwlad mewn unrhyw flwyddyn.~~	**Cronfa ddata UPCC** **Cronfeydd data Rheoli Datblygu**

Croesgyfeirio	Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
Polisi: MAN 1, MAN 2, MAN 3 Amcan: SO12 **Amcanion SA:** **2, 6** **NMC 330**	**Dangosydd Lleol:** **D38** ~~D19~~ Swm y datblygiad manwerthu, swyddfeydd a hamdden **mawr** a ganiateir (m.sg) o fewn a thu allan i ffiniau sefydledig canol trefi	**Swm blynyddol o arwynebedd llawr *manwerthu* mawr (m.sg.) a ganiateir o fewn ffiniau canol trefi sefydledig o'i gymharu â'r swm blynyddol a ganiateir tu allan i ffiniau canol trefi sefydledig ar safleoedd ar ymylon y canol a safleoedd tu allan i'r canol** ~~Bod datblygiadau yn cael eu lleoli yn unol â Hierarchaeth Manwerthu'r Cynllun (Polisi MAN1) i sicrhau canol trefi bywiog a hyfyw.~~ **Swm blynyddol o arwynebedd llawr *swyddfeydd* mawr (m.sg.) a ganiateir o fewn ffiniau canol trefi sefydledig o'i gymharu â'r swm blynyddol a ganiateir tu allan i ffiniau canol trefi sefydledig ar safleoedd ar ymylon y canol a safleoedd tu allan i'r canol**	**Swm blynyddol o arwynebedd llawr manwerthu mawr (m.sg.) a ganiateir ar safleoedd tu allan i ganol trefi sefydledig yn fwy na'r swm blynyddol a ganiateir o fewn canol trefi sefydledig** ~~1 neu fwy o ddatblygiadau manwerthu, swyddfeydd a hamdden tu allan i ganol trefi sefydledig sydd ddim yn unol â pholisi MAN1.~~ **Swm blynyddol o arwynebedd llawr swyddfeydd mawr (m.sg.) a ganiateir ar safleoedd tu allan i ganol trefi sefydledig yn fwy na'r swm blynyddol a ganiateir o fewn canol trefi sefydledig**	**Cronfa ddata UPCC** **Cronfeydd data Rheoli Datblygu** **Cronfa ddata UPCC** **Cronfeydd data Rheoli Datblygu**

Croesgyfeirio	Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
		Swm blynyddol o arwynebedd llawr *hamdden* mawr (m.sg.) a ganiateir o fewn ffiniau canol trefi sefydledig o'i gymharu â'r swm blynyddol a ganiateir tu allan i ffiniau canol trefi sefydledig ar safleoedd ar ymylon y canol a safleoedd tu allan i'r canol	Swm blynyddol o arwynebedd llawr hamdden mawr (m.sg.) a ganiateir ar safleoedd tu allan i ganol trefi sefydledig yn fwy na'r swm blynyddol a ganiateir o fewn canol trefi sefydledig	Cronfa ddata UPCC Cronfeydd data Rheoli Datblygu
	Dangosydd Lleol: D39 Cynnal astudiaeth i archwilio safleoedd manwerthu ymgeisiol posibl ym Mangor, Llangefni a Phwllheli	Astudiaeth i archwilio safleoedd manwerthu ymgeisiol posibl ym Mangor, Llangefni a Phwllheli yn cael ei gwneud erbyn diwedd 2017/2018 o fabwysiadu'r Cynllun Dynodi safleoedd manwerthu ym Mangor, Llangefni a Phwllheli i gyfarch casgliadau'r Astudiaeth	Methiant i gynnal astudiaeth i archwilio safleoedd manwerthu ymgeisiol posibl ym Mangor, Llangefni a Phwllheli erbyn diwedd 2016/2017 o fabwysiadu'r Cynllun	UPCC/ Gwasanaethau Datblygu Economaidd/ Gwasanaethau Eiddo

Croesgyfeirio	Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
		adeg adolygiad y Cynllun	**Methiant i ddarparu safleoedd manwerthu i gyfarch casgliadau'r Astudiaeth**	
	Dangosydd Lleol; **D40 Nifer o geisiadau cynllunio ar gyfer defnyddiau nad ydynt yn A1 a ganiateir mewn ardaloedd manwerthu cynradd unigol** ~~D20 Nifer o ddatblygiadau newid defnydd a ganiateir fyddai'n arwain at golli unedau manwerthu (dosbarth defnydd A1) tu fewn i'r craidd manwerthu.~~	**Defnyddiau A1 yn parhau i fod y prif ddefnydd o fewn ardaloedd manwerthu cynradd unigol o'i gymharu ag astudiaeth arwynebedd llawr manwerthu 2017** ~~Dim colli uned manwerthu o fewn y craidd manwerthu~~.	**Caniatáu defnyddiau nad ydynt yn A1 mewn ardaloedd manwerthu cynradd unigol yn groes i Bolisi MAN 2** ~~Colled o 1 neu fwy o unedau manwerthu (dosbarth defnydd A1).~~	**Cronfa ddata UPCC** **Cronfeydd data Rheoli Datblygu** **Arolwg Arwynebedd Llawr Manwerthu Bob Dwy Flynedd**

Croesgyfeirio	Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
	~~D21 Nifer o ddatblygiadau a ganiateir fyddai'n arwain at golli siop neu dŷ tafarn mewn pentref.~~	~~Dim colli siop neu dŷ tafarn mewn pentref.~~	~~Colli siop neu dŷ tafarn mewn pentref oni bai bod ystyriaethau cynllunio'n dweud fel arall~~	
Polisi: PS11, TWR 1, TWR2, TWR3, TWR5 Amcan: SO13	**Dangosydd Lleol:** **D41 Caniatáu nifer o geisiadau cynllunio ar gyfer atyniadau neu gyfleusterau ymwelwyr newydd neu welliannau i atyniadau neu gyfleusterau ymwelwyr presennol** ~~D22 Nifer o gyfleusterau twristiaeth newydd neu wedi'u gwella~~	**Caniatáu atyniadau neu gyfleusterau ymwelwyr newydd neu well ar safleoedd addas yn unol â Pholisi TWR 1** ~~Yr holl gynigion datblygu~~	**Ni roddir caniatâd i geisiadau cynllunio ar gyfer atyniadau neu gyfleusterau ymwelwyr newydd neu well am 2 flynedd yn olynol** ~~Methu â chyflawni~~.	**Cronfa ddata UPCC** **Cronfeydd data Rheoli Datblygu**
Amcanion SA: **2, 6**	**Dangosydd Lleol:** **D42 Caniatáu nifer o geisiadau am unedau gwersylla parhaol a thros dro amgen newydd**	**Caniatáu unedau gwersylla parhaol a thros dro amgen newydd yn unol â Pholisi TWR 3 neu Bolisi TWR 5**	**Ni roddir caniatâd i geisiadau cynllunio ar gyfer unedau gwersylla parhaol a thros dro amgen newydd am 2**	**Cronfa ddata UPCC** **Cronfeydd data Rheoli Datblygu**

Croesgyfeirio	Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
NMC 331	~~D23 Nifer o lety gwyliau safon uchel.~~	~~Yr holl gynigion datblygu~~	**flynedd yn olynol** ~~Methu â chyflawni~~	
Thema 4: I roi cyfle i bawb gael mynediad i dŷ sy'n briodol i'w anghenion.				
Polisi: PS 13, TAI 14 – TAI 19, PS 14, TAI 9 – TAI 5, TAI 10, TAI 11 – TAI 13 Amcan: SO14 **Amcanion SA:** **2, 4, 7** NMC 332	**Dangosydd craidd:** **D43 Cyflenwad o dir ar gyfer tai yn deillio o'r Astudiaeth Argaeledd Tir ar gyfer Tai (NCT 1) cyfredol** ~~D25 Cyflenwad o dir sydd ar gael ar gyfer tai~~	**Ni ddylai'r cyflenwad o dir ar gyfer tai ddisgyn o dan 5 mlynedd yn ôl yr Astudiaeth Argaeledd Tir ar gyfer Tai (NCT 1) mewn unrhyw un blwyddyn** ~~Cynnal cyflenwad 5 mlynedd o dir sydd ar gael ar gyfer tai~~	Y cyflenwad o dir ar gyfer tai yn disgyn islaw'r ~~gofyniad~~ 5 mlynedd **mewn unrhyw un flwyddyn** wedi ei gymryd o'r Astudiaeth Argaeledd Tir ar gyfer Tai **(NCT 1)** ~~gyfredol~~	**UPCC** **Cronfeydd data Rheoli Datblygu** **Astudiaeth Argaeledd Tir ar gyfer Tai**
	Dangosydd craidd: **D44 Nifer yr unedau tai newydd a**	**Darparu 7,184 unedau tai newydd dros gyfnod y Cynllun, yn ôl y dadansoddiad a nodir ym Mhapur**	**Y nifer o unedau tai newydd a ddarperir yn ardal y Cynllun yn disgyn**	**UPCC** **Cronfeydd data Rheoli Datblygu**

Croesgyfeirio	Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
	adeiledir yn ardal y Cynllun	**Pwnc 20B Taflwybr Tai** **Targedau blynyddol ar gyfer gweddill cyfnod y Cynllun:** **2016/ 17 = 376** **2017/ 18 = 505** **2018/ 19 = 617** **2019/ 20 = 631** **2020/ 21 = 647** **2021/ 22 = 623** **2022/ 23 = 565** **2023/ 24 = 527** **2024/ 25 = 528** **2025/ 26 = 466**	**islaw'r gofyniad am 2 flynedd yn olynol**	**Astudiaeth Argaeledd Tir ar gyfer Tai**
	~~D26 Y nifer net o dai marchnad agored ychwanegol a gaiff eu hadeiladu yn ardal y Cynllun~~	~~Bod yna ddigon o unedau yn cael caniatâd cynllunio yn flynyddol i gadw cyflenwad digonol o dai yn y banc tir.~~	~~Y cyflenwad o dir sydd ar gael ar gyfer tai'n disgyn o dan y gofyniad o 5 mlynedd, sy'n cael ei gymryd o'r Astudiaeth Tir ar gyfer Tai cyfredol~~	

<table>
<tr><th>Croesgyfeirio</th><th>Dangosyddion - Craidd / Lleol</th><th>Targedau polisi</th><th>Lefel sbardun</th><th>Ffynhonnell data</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td><u>Dangosydd Lleol:</u>

<u>D45</u> <s>D25A</s> Cyfanswm yr unedau tai <s>a gafodd ganiatâd</s> <u>gaiff eu hadeiladu</u> ar safleoedd a ddynodwyd <u>yng Ngwynedd</u> fel % o’r ddarpariaeth dai gyffredinol</td><td><s>Cyd-fynd efo Polisi Tai 14 – TAI 16</s>

<u>Safleoedd wedi eu dynodi o fewn Polisi TAI 5 a Pholisïau TAI 14 – TAI 16 am 1,467 o unedau tai newydd yng Ngwynedd (gan gynnwys lwfans llithriad o 10%) dros gyfnod y Cynllun, sy’n cyfateb i 19% o’r ddarpariaeth dai gyffredinol.</u>

<u>Targedau cwblhau blynyddol ar gyfer gweddill cyfnod y Cynllun:</u>

<table><tr><td></td><td><u>Safleoedd a ddynodwyd</u></td></tr><tr><td><u>2016/ 17</u></td><td><u>99</u></td></tr><tr><td><u>2017/ 18</u></td><td><u>144</u></td></tr><tr><td><u>2018/ 19</u></td><td><u>187</u></td></tr><tr><td><u>2019/ 20</u></td><td><u>180</u></td></tr></table></td><td><u>Nifer cyffredinol yr unedau tai newydd a gaiff eu hadeiladu ar safleoedd a ddynodwyd o fewn Gwynedd yn disgyn islaw’r gofyniad am 2 flynedd yn olynol</u></td><td><u>Cronfa ddata UPCC</u>

<u>Cronfeydd data Rheoli Datblygu</u></td></tr>
</table>

Croesgyfeirio	Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
		2020/ 21 **166** **2021/ 22** **166** **2022/ 23** **135** **2023/ 24** **117** **2024/ 25** **102** **2025/ 26** **74**		
	Dangosydd Lleol: **D46** Cyfanswm yr unedau tai ~~a gafodd ganiatâd~~ **gaiff eu hadeiladu** ar safleoedd a ddynodwyd **yn Ynys Mon** fel % o'r ddarpariaeth dai gyffredinol	**Safleoedd wedi eu dynodi o fewn Polisi TAI 5 a Pholisïau TAI 14 – TAI 16 am 1,655 o unedau tai newydd yn Ynys Môn (gan gynnwys lwfans llithriad o 10%) dros gyfnod y Cynllun, sy'n cyfateb i 21% o'r ddarpariaeth dai gyffredinol.** **Targedau cwblhau blynyddol ar gyfer gweddill cyfnod y Cynllun:** **Safleoedd a ddynodwyd**	**Nifer cyffredinol yr unedau tai newydd a gaiff eu hadeiladu ar safleoedd a ddynodwyd o fewn Ynys Môn yn disgyn islaw'r gofyniad am 2 flynedd yn olynol**	**Cronfa ddata UPCC** **Cronfeydd data Rheoli Datblygu**

Croesgyfeirio	Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
		2016/ 17 **8** **2017/ 18** **109** **2018/ 19** **193** **2019/ 20** **215** **2020/ 21** **248** **2021/ 22** **221** **2022/ 23** **185** **2023/ 24** **160** **2024/ 25** **176** **2025/ 26** **134**		
	Dangosydd Lleol: **D47 Cyfanswm** nifer ~~net~~ y tai fforddiadwy **ychwanegol** a gaiff eu hadeiladu **yn ardal y Cynllun** ~~y flwyddyn~~	**Adeiladu 1,572[1] o dai fforddiadwy a yn ardal y Cynllun erbyn 2026** **Targedau adeiladu yn ystod gweddill oes y Cynllun (2015 – 2026):** **Adeiladu 345 o dai fforddiadwy**	**Y nifer cyffredinol o unedau tai fforddiadwy ychwanegol a gaiff eu hadeiladu yn ardal y Cynllun yn 10% neu fwy yn is na'r targed cronnol yn y Targed Polisi**	**Cronfa ddata UPCC** **Cronfeydd data Rheoli Datblygu**

[1] Cafodd 306 o'r cyfanswm ym eu hadeiladu'n barod rhwng 2011 - 2015

Croesgyfeirio	Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
		ychwanegol yn ardal y Cynllun erbyn 2018 **Adeiladu 575 o dai fforddiadwy ychwanegol yn ardal y Cynllun erbyn 2020** **Adeiladu 805 o dai fforddiadwy ychwanegol yn ardal y Cynllun erbyn 2022** **Adeiladu 1035 o dai fforddiadwy ychwanegol yn ardal y Cynllun erbyn 2024** **Adeiladu 1,266 o dai fforddiadwy ychwanegol yn ardal y Cynllun erbyn 2026** ~~O leiaf 1,400 o dai fforddiadwy newydd ar dir a'u hadnabuwyd yn y Cynllun.~~	~~Lefel twf yn is na 65 uned fforddiadwy'r flwyddyn am ddwy flynedd yn olynol ar gyfer 2011-18, neu 117 o unedau'r flwyddyn ar gyfer 2018-2026.~~	

Croesgyfeirio	Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
	Dangosydd Lleol: **D48 % unedau tai fforddiadwy a ganiateir fesul ardal prisiau tai** ~~D30 Monitro targedau a trothwy tai fforddiadwy ar safleoedd a ddynodwyd.~~	**% darpariaeth tai fforddiadwy yn unol â'r targed dangosol fesul ardal prisiau tai** ~~Cyd-fynd a'r targedau ym Mholisi TAI9~~.	**% gyffredinol darpariaeth tai fforddiadwy yn disgyn islaw'r targed dangosol fesul ardal prisiau tai am 2 flynedd yn olynol, oni bai y'i cyfiawnheir o dan Bolisi TAI 9** ~~Lefel is na (o leiaf) 25% neu (o leiaf) 15% yn yr ardaloedd prisiau tai dwy flynedd yn olynol heb gyfiawnhad o ochr hyfywdra~~.	**Cronfa ddata UPCC**
	Dangosydd Lleol: **D49 Nifer y ceisiadau cynllunio a ganiateir ar safleoedd eithriedig gwledig**	**Cynnydd yn y nifer o safleoedd eithriedig tai fforddiadwy o'i gymharu â'r cyfartaledd yn ystod 2015/ 16 – 2016/ 17**	**Dim cynnydd yn y nifer o safleoedd eithriedig tai fforddiadwy a ganiateir am 2 flynedd yn olynol**	**Cronfa ddata UPCC** **Cronfeydd data Rheoli Datblygu**
	Dangosydd Lleol: **D50 Newidiadau mewn gwerthoedd gweddilliol ar draws yr ardaloedd prisiau tai a nodwyd ym Mholisi TAI 9**	**Cyflenwi'r lefel uchaf bosibl o dai fforddiadwy a ystyrir yn hyfyw yn unol â Pholisi TAI 9**	**Cynnydd neu ostyngiad o 5% mewn gwerth gweddilliol mewn unrhyw ardal prisiau tai mewn unrhyw flwyddyn unigol**	**Pecyn Cymorth Gwerthuso Datblygiad** **Mynegai Prisiau Tai Cofrestrfa Tir EM** **Prisiau Tendr Gwasanaeth Gwybodaeth Cost**

Croesgyfeirio	Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
				Adeiladau RICS (BICS)
	Dangosydd Lleol: **D51** ~~D33~~ Paratoi a mabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol ar gyfer tai fforddiadwy.	Paratoi a mabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol ar gyfer tai fforddiadwy o fewn 6 mis o ddyddiad mabwysiadu'r Cynllun	Methiant i fabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol o fewn 6 mis o ddyddiad mabwysiadu'r Cynllun.	**UPCC**
	Dangosydd Lleol: **D52** ~~D29~~ Nifer o unedau tai marchnad leol a gaiff eu ~~caniatau~~ **hadeiladu** mewn aneddleoedd ~~perthnasol~~ **a nodir ym Mholisi TAI 5**	**Cyflenwi'r lefel uchaf bosibl o dai marchnad leol mewn aneddleoedd a restrir ym Mholisi TAI 5.** ~~Dim caniatâd ar gyfer uned marchnad agored yn yr aneddleoedd hyn~~	**Llai na 10 o unedau tai marchnad leol yn cael eu hadeiladu mewn aneddleoedd a nodir ym Mholisi TAI 5 mewn unrhyw flwyddyn unigol** ~~Tŷ marchnad agored yn cael caniatâd yn yr aneddleoedd a restrir ym mholisi TAI5.~~	**Cronfa ddata UPCC** **Cronfeydd data Rheoli Datblygu**

Croesgyfeirio	Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
	Dangosydd Lleol: **D69 Ceisiadau cynllunio ac apeliadau i ddiwygio neu gael gwared â chytundebau A106 neu amod ar gyfer tai marchnad lleol**	**Cadw cytundebau 106 ac amodau i hyrwyddo adeiladu tai marchnad lleol yn unol â Pholisi TAI 5**	**Cais cynllunio neu benderfyniad apêl i ddiwygio neu gael gwared â chytundebau A106 neu amodau ar gyfer tai marchnad lleol yn cael eu cymeradwyo neu eu caniatáu (fel bo'n berthnasol) mewn unrhyw flwyddyn**	**Cronfa ddata UPCC** **Cronfeydd data Rheoli Datblygu**
	Dangosydd Lleol: **D53** ~~D34~~ Paratoi a mabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol ar gyfer tai marchnad leol.	Paratoi a mabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol ar gyfer tai marchnad leol o fewn 6 mis o ddyddiad mabwysiadu'r Cynllun	Methiant i fabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol o fewn 6 mis o ddyddiad mabwysiadu'r Cynllun.	**UPCC** **Rhaglen waith y Cabinet (Cyngor Gwynedd) a Phwyllgor Gwaith (Cyngor Sir Ynys Môn)**
	Dangosydd Lleol: **D54 Paratoi a chymeradwyo Astudiaeth Marchnad Dai Leol (LHMA) i Wynedd**	**Paratoi a chymeradwyo Astudiaeth Marchnad Dai Leol i Wynedd erbyn Ebrill 2017**	**Methiant i baratoi a chymeradwyo Astudiaeth Marchnad Dai Leol i Wynedd erbyn Ebrill 2017**	**UPCC/ Gwasanaeth Tai (Cyngor Gwynedd)** **Rhaglen waith y Cabinet (Cyngor Gwynedd)**

Croesgyfeirio	Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
	Dangosydd Lleol: **D55 Nifer o leiniau Teithwyr ar gyfer llety preswyl a ddarperir ym Mhenhesgyn, Ynys Môn** ~~D31 Nifer o leiniau preswyl parhaol i Sipsiwn/ Theithwyr~~	**Darparu 4 llain ym Mhenhesgyn, Ynys Môn erbyn diwedd 2017/ 2018** ~~lleiniau priodol i gyfarch yr angen o fewn ardal y cynllun.~~	**Methiant i ddarparu 4 llain ym Mhenhesgyn, Ynys Môn erbyn diwedd 2017/ 2018** ~~Dim lleiniau preswyl wedi eu darparu hyd at 2020~~	**Cronfa ddata UPCC** **Cronfeydd data Rheoli Datblygu** **Gwasanaethau Tai Ynys Môn**
	Dangosydd Lleol: **D56 Nifer o leiniau Sipsiwn ychwanegol a ddarperir ar estyniad i'r safle Sipsiwn presennol, gerllaw Stad Ddiwydiannol Llandygai, Bangor**	**Darparu 5 llain ychwanegol ar estyniad i'r safle preswyl Sipsiwn presennol gerllaw Stad Ddiwydiannol Llandygai, Bangor erbyn diwedd 2017/ 2018** **Darparu cyfanswm cronnol o 10 llain ychwanegol ar estyniad i'r safle preswyl Sipsiwn presennol gerllaw Stad Ddiwydiannol Llandygai, Bangor erbyn diwedd 2026**	**Methiant i ddarparu 5 llain ychwanegol ar estyniad i'r safle preswyl Sipsiwn presennol gerllaw Stad Ddiwydiannol Llandygai, Bangor erbyn diwedd 2017/ 2018** **Methiant i ddarparu cyfanswm cronnol o 10 llain ychwanegol ar estyniad i'r safle preswyl Sipsiwn presennol gerllaw Stad Ddiwydiannol Llandygai, Bangor erbyn diwedd 2026**	**Cronfa ddata UPCC** **Cronfeydd data Rheoli Datblygu** **Gwasanaethau Tai Gwynedd**

Croesgyfeirio	Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
	Dangosydd Lleol: **D57 Yr angen am lain ychwanegol wedi'i nodi mewn Asesiad Anghenion Llety Sipsiwn a Theithwyr (GNCTA)**	**Darparu nifer a math o leiniau i ymdrin â'r angen o nodwyd yn yr Asesiad Anghenion Llety Sipsiwn a Theithwyr erbyn diwedd 2026**	**Methiant i ddarparu nifer a math o lain ychwanegol i ymdrin â'r angen o nodwyd yn yr Asesiad Anghenion Llety Sipsiwn a Theithwyr erbyn diwedd 2026**	**Cronfa ddata UPCC** **Gwasanaethau Tai Cyngor Sir Ynys Môn** **Gwasanaethau Tai Gwynedd**
	Dangosydd Lleol: **D58 Nifer o wersylloedd Sipsiwn a Theithwyr diawdurdod yr adroddir arnynt yn flynyddol a hyd yr arhosiad** ~~D31A Nifer o leiniau aros dros dro i Sipsiwn/ Teithwyr~~	**Monitro newidiadau yn yr angen am leiniau a chymharu â chyflenwad o leiniau yn y cyfnod rhwng yr Asesiad Anghenion Llety Sipsiwn a Theithwyr**	**Nifer o wersylloedd a hyd yr arhosiad yn awgrymu angen am leiniau ychwanegol** ~~Dim lleiniau stopio dros dro wedi eu darparu hyd at 2020~~	**Cronfa ddata UPCC** **Cronfeydd data y Gwasanaethau Tai**
Thema 5: Gwarchod a gwella'r amgylchedd naturiol ac adeiledig				

Croesgyfeirio		Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
Polisi: Amcan: **Amcanion SA:**	PS 16, AMG 1A, AMG 4, AMG 5 SO16 **1, 5, 8**	**Dangosydd Lleol:** **D59 Nifer o geisiadau cynllunio a ganiateir ar safleoedd bioamrywiaeth a geoamrywiaeth sy'n bwysig yn lleol** ~~D35A Datblygiad yn cael caniatâd sy'n arwain at golli GNL neu SBG nad yw'n cyd-fynd a gofynion polisïau'r Cynllun~~ ~~D35B Datblygiad yn cael caniatâd sy'n arwain at golli cynefin CGBLl nad yw'n cyd-fynd a gofynion polisïau'r Cynllun~~	**Cynnal neu wella gwerth bioamrywiaeth a geoamrywiaeth safleoedd sy'n bwysig yn lleol yn unol â Pholisi AMG 4 a Pholisi AMG 5** ~~Dim colled net yn arwynebedd GNL neu SBG i ddatblygiad (oni bai ei fod yn cyd-fynd a'r Cynllun)~~	**Caniatáu un cais yn groes i Bolisi AMG 4 neu Bolisi AMG 5** ~~1 neu fwy o ddatblygiadau a ganiateir lle bod gwrthwynebiad gan Uned Bioamrywiaeth yr Awdurdod~~	**Cronfa ddata UPCC** **Cronfeydd data Rheoli Datblygu** **Gwasanaethau Bioamrywiaeth**
NMC 333		**Dangosydd Lleol:** **D60 Nifer o geisiadau cynllunio a ganiateir ar safleoedd a ddynodwyd yn genedlaethol neu'n rhyngwladol neu ar safleoedd sy'n effeithio ar werth bioamrywiaeth neu geoamrywiaeth y safleoedd a ddynodwyd** ~~D38 Nifer o ddatblygiadau a ganiateir fyddai'n cael effaith andwyol ar~~	**Ni roddir caniatâd i geisiadau cynllunio sy'n niweidiol i werth bioamrywiaeth neu geoamrywiaeth safleoedd a ddynodwyd yn genedlaethol neu'n rhyngwladol** ~~Dim datblygiad fyddai'n cael effaith andwyol ar rywogaeth a warchodir~~	**Caniatáu un cais cynllunio yn groes i Bolisi PS 16** ~~1 neu fwy o ddatblygiadau a ganiateir lle bod~~	**Cronfa ddata UPCC** **Cronfeydd data Rheoli Datblygu** **Gwasanaethau Bioamrywiaeth** **Cyfoeth Naturiol Cymru**

Croesgyfeirio	Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
	~~rhywogaeth a warchodir dan Ddeddfwriaeth Ewropeaidd, neu unrhyw rywogaeth wedi ei warchod o dan ddeddf arall.~~	~~dan Ddeddfwriaeth Ewropeaidd, neu unrhyw rywogaeth wedi ei warchod o dan ddeddf arall.~~	~~gwrthwynebiad gan Uned Bioamrywiaeth yr Awdurdod, a / neu CNC~~	
	Dangosydd Lleol: **D61 Nifer o geisiadau cynllunio a ganiateir ar gyfer datblygiad mawr mewn Ardal o Harddwch Naturiol Eithriadol (AHNE).** ~~D36 Nifer o ddatblygiadau a ganiateir fyddai'n cael effaith andwyol ar rinweddau arbennig Ardal o Harddwch Naturiol Eithriadol (AHNE).~~ ~~D37 Nifer o ddatblygiadau a ganiateir fyddai'n cael effaith andwyol ar Ardal Tirwedd Arbennig (ATA).~~	**Ni roddir caniatâd i geisiadau cynllunio ar gyfer datblygiad mawr sy'n niweidiol i harddwch naturiol AHNE.** ~~Dim datblygiad fyddai'n cael effaith andwyol ar rinweddau arbennig AHNE.~~ ~~Dim datblygiad fyddai'n cael effaith andwyol ar ATA.~~	**Caniatáu un cais cynllunio yn groes i Bolisi PS 16 a Pholisi AMG 1A** ~~1 neu fwy o ddatblygiadau a ganiateir lle bod gwrthwynebiad gan Swyddog Tirwedd yr Awdurdod, a /neu CNC.~~ ~~1 neu fwy o ddatblygiadau a ganiateir lle bod gwrthwynebiad gan Swyddog Tirwedd yr Awdurdod, a/neu CNC.~~	**Cronfa ddata UPCC** **Cronfeydd data Rheoli Datblygu** **Cyfoeth Naturiol Cymru**
Polisi: PS 17,	**Dangosydd Lleol:**	**Ni roddir caniatâd i geisiadau cynllunio sy'n niweidiol i gymeriad**	**Caniatáu un cais cynllunio**	**Cronfa ddata UPCC**

Croesgyfeirio		Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
	AT 1	**D62 Nifer o geisiadau cynllunio a ganiateir mewn Ardaloedd Gadwraeth a Safleoedd Treftadaeth y Byd sy'n effeithio ar eu gwerth hanesyddol neu ddiwylliannol**	**ac edrychiad yr Ardal Gadwraeth neu Werth Cyffredinol Eithriadol Safle Treftadaeth y Byd**	**yn groes i Bolisi PS17 neu Bolisi AT 1**	**Cronfeydd data Rheoli Datblygu**
Amcan:	SO16				**CADW**
Amcanion SA:	**9**	~~D39 Nifer o ddatblygiadau a ganiateir fyddai'n cael effaith gwrthwynebus/andwyol ar Adeilad Rhestredig, Ardal Cadwraeth, Safle Treftadaeth y Byd, Tirwedd, Parc a Gardd Hanesyddol, neu ei osodiad.~~	~~Dim datblygiad fyddai'n cael effaith andwyol ar Adeilad Rhestredig, Ardal Cadwraeth, Safle Treftadaeth y Byd, Tirwedd, Parc a Gardd Hanesyddol, neu ei osodiad.~~	~~1 neu fwy o ddatblygiadau a ganiateir lle bod gwrthwynebiad gan Swyddog Cadwraeth yr Awdurdod, CADW a/neu GAT.~~	
NMC 334					
		Dangosydd Lleol: **D63 Paratoi a mabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol yn ymwneud ag Asedau Treftadaeth**	**Paratoi a mabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol yn ymwneud ag Asedau Treftadaeth o fewn 18 mis o fabwysiadu'r Cynllun**	**Methiant i fabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol o fewn 18 mis o fabwysiadu'r Cynllun**	**UPCC** **Cabinet (Cyngor Gwynedd) a Phwyllgor Gwaith (Cyngor Sir Ynys Môn)**
Polisi:	GWA 1	**Dangosydd Lleol:** **D64 Swm o dir a chyfleusterau i ddarparu ar gyfer gwastraff yn ardal y Cynllun**	**Cynnal digon o dir a chyfleusterau i ddarparu ar gyfer gwastraff ardal y Cynllun (i'w gadarnhau ar lefel ranbarthol yn unol â threfniadau monitro gwastraff NCT 21)**	**Sbardunau i'w sefydlu ar lefel ranbarthol yn unol â NCT 21**	**Cronfa ddata UPCC** **Cronfeydd data Rheoli Datblygu** **Uned Mwynau a Gwastraff**
Amcan:	SO17				

Croesgyfeirio	Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
Amcanion SA: **9** **NMC 335**	~~D42 Banc safleoedd isadeiledd rheoli gwastraff ac ailgylchu~~	~~Cynnal cyflenwad o safleoedd isadeiledd rheoli gwastraff ac ailgylchu~~	~~Colli un o'r safleoedd restrir ym Mholisi GWA1, oni bai bod ystyriaethau cynllunio perthnasol yn hyrwyddo hynny.~~	**Rhanbarthol Gogledd Cymru**
	Dangosydd Lleol: **D65 Nifer o geisiadau cynllunio ar gyfer cyfleusterau rheoli gwastraff ar safleoedd cyflogaeth a gynhwyswyd ym Mholisi GWA 1 a Pholisi CYF 1**	**Cynnydd yn y nifer o gyfleusterau rheoli gwastraff a ddarparwyd ar safleoedd cyflogaeth a gynhwyswyd ym Mholisi GWA 1 a Pholisi CYF 1, o'i gymharu â'r nifer a ddarparwyd ar safleoedd cyflogaeth yn 2016/ 2017**	**Ni roddir caniatâd i geisiadau cynllunio ar gyfer cyfleusterau rheoli gwastraff ar safleoedd cyflogaeth a gynhwyswyd ym Mholisi GWA 1 a Pholisi CYF 1**	**Cronfa ddata UPCC** **Cronfeydd data Rheoli Datblygu** **Uned Mwynau a Gwastraff Rhanbarthol Gogledd Cymru**
NMC 336 Polisi: PS 19, MWYN 6	**Dangosydd craidd:** **D66 Swm yr agregau cynradd a enillwyd o'r tir a ganiateir yn unol â'r Datganiad Technegol Rhanbarthol ar gyfer Agregau, wedi'i fynegi fel canran o gyfanswm y capasiti sydd ei angen fel y nodir yn y Datganiad Technegol Rhanbarthol (MNCT)**	**Cynnal cyflenwad o leiaf 10 mlynedd o gronfeydd agregau cerrig mâl drwy gydol cyfnod y Cynllun yn ardal y Cynllun yn unol â gyda Pholisi PS 19**	**Y cronfeydd agregau cerrig mâl yn disgyn islaw 12 mlynedd yn ardal y Cynllun**	**Uned Mwynau a Gwastraff Rhanbarthol Gogledd Cymru**

Croesgyfeirio	Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
Amcan: SO18 **Amcanion SA:** **9**				
	Dangosydd Lleol: **D67 Cyflenwad tir tywod a graean yn ardal y Cynllun.** ~~D40 Banc tir mwynau yn ardal y cynllun~~	**Cynnal cyflenwad o leiaf 7 mlynedd o dywod a graean drwy gydol cyfnod y Cynllun yn ardal y Cynllun yn unol â gyda Pholisi PS 19** ~~Cynnal banc tir o dywod a graean am 7 mlynedd a banc tir wrth gefn o agregau cerrig mâl am 10 mlynedd~~	**Y cronfeydd tywod a graean yn disgyn islaw 9 mlynedd** ~~Llai na7 mlynedd o fanc tir ar gyfer tywod a graean a 10 mlynedd ar gyfer agregau cerrig mâl.~~	**Uned Mwynau a Gwastraff Rhanbarthol Gogledd Cymru**
	Dangosydd Lleol: **D68 Nifer o geisiadau cynllunio a ganiateir o fewn clustogfa mwynau** ~~D41 Nifer o ddatblygiadau a ganiateir o fewn parth byffer mwynau a fyddai'n arwain at steralieddio tir adnodd mwynau.~~	Dim caniatáu datblygiad o fewn clustogfa mwynau a fyddai'n arwain at sterileiddio'r adnodd mwynau, **oni bai ei fod yn unol â Pholisi MWYN6.**	**Caniatáu un cais cynllunio yn groes i Bolisi MWYN 6** ~~1 neu fwy o ddatblygiadau a ganiateir lle bod gwrthwynebiad gan Swyddog Mwynau'r Awdurdod, a / neu'r Awdurdod Glo.~~	**Cronfa ddata UPCC & Cronfeydd data Rheoli Datblygu** **Uned Mwynau a Gwastraff Rhanbarthol Gogledd Cymru**

Cofrestr Newidiadau Materion sy'n Codi (NMC): Atodiad 1 Profion cadernid

Rhif NMC	Polisi/ Paragraff/Map	Newid Materion sy'n Codi
337	Atodiad 1	***Newidiadau i adlewyrchu Profion Cadernid diwygieidig***

~~Profion cadernid~~

~~Profion Gweithdrefnol~~
~~P1: mae wedi ei baratoi yn unol â'r Cytundeb Cyflenwi gan gynnwys y Strategaeth Cynnwys Cymunedau~~
~~P2: mae'r cynllun a'i bolisïau wedi bod yn destun arfarniad o gynaliadwyedd gan gynnwys asesiad amgylcheddol strategol~~

~~Profion Cysondeb~~
~~C1: mae'n gynllun defnydd tir sydd wedi ystyried cynlluniau, polisïau a strategaethau perthnasol eraill sy'n ymwneud â'r ardal neu ag ardaloedd cyfagos~~
~~C2: mae'n ystyried polisi cenedlaethol~~
~~C3: mae'n ystyried Cynllun Gofodol Cymru~~
~~C4: mae'n ystyried y strategaeth/au cymunedol perthnasol~~

~~Profion Cydlyniad ac Effeithiolrwydd~~
~~CE1: mae'r cynllun yn nodi strategaeth gydlynol y mae ei bolisïau a'i ddyraniadau yn deillio'n rhesymol ohoni a lle bo materion trawsffiniol yn berthnasol, mae'n gydnaws â'r cynlluniau datblygu a baratowyd gan awdurdodau cyfagos~~
~~CE2: mae'r strategaeth, y polisïau a'r dyraniadau yn realistig ac yn briodol ac maent wedi ystyried y dewisiadau amgen perthnasol ac yn seiliedig ar sylfaen dystiolaeth gadarn~~
~~CE3: mae mecanweithiau clir ar gyfer gweithredu a monitro~~
~~CE4: mae'n rhesymol hyblyg i'w alluogi i ddelio ag amgylchiadau sy'n newid~~

Gofynion Paratoi:

- **A yw'r broses o baratoi'r cynllun wedi cydymffurfio â gofynion gweithdrefnol cyfreithiol a rheoliadol? (Rheoliadau CDLlau, y Cynllun Cynnwys Cymunedau, y Rheoliadau AAS, yr Arfarniad o Gynaliadwyedd, yr Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd, ac ati?)**

Profion Cadernid:
Prawf 1: A yw'r cynllun yn cydweddu? (h.y. a yw'n amlwg bod y CDLl yn cydfynd â chynlluniau eraill?)

Cwestiynau
- **A yw'n ystyried polisi cenedlaethol a Chynllun Gofodol Cymru**
- **A yw'n ystyried Nodau Llesiant**
- **A yw'n ystyried Cynllun Morol Cenedlaethol Cymru**
- **A yw'n gyson â chynlluniau, strategaethau a rhaglenni cyfleustodau lleol?**
- **A yw'n cyd-fynd â chynlluniau awdurdodau cyfagos?**
- **A yw'n adlewyrchu'r Cynllun Integredig Sengl neu Gynllun Rheoli'r Parc Cenedlaethol?**

Prawf 2: A yw'n cynllun yn briodol? (h.y. a yw'r cynllun yn briodol i'r ardal yng ngoleuni'r dystiolaeth?)

Cwestiynau
- **A yw'n ymwneud yn benodol â'r ardal leol?**
- **A yw'n ymdrin â'r materion allweddol?**

- **A yw'n cael ei ategu gan dystiolaeth gadarn, cymesur a chredadwy?**
- **A ellir dangos y sail resymegol i bolisïau'r cynllun?**
- **A yw'n ceisio diwallu anghenion a aseswyd a chyfrannu at sicrhau datblygu cynaliadwy?**
- **A yw'r weledigaeth a'r strategaeth yn gadarnhaol ac yn ddigon dyheadol?**
- **A yw'r dewisiadau amgen 'gwirioneddol' wedi'u hystyried yn briodol?**
- **A yw'n rhesymegol, yn rhesymol ac yn gytbwys?**
- **A yw'n gydlynol ac yn gyson?**
- **A yw'n glir ac yn benodol?**

Prawf 3: A fydd y cynllun yn cyflawni (h.y. a yw'n debygol o fod yn effeithiol?)

Cwestiynau

- **A fydd yn effeithiol?**
- **A ellir ei weithredu?**
- **A oes cymorth ar gael gan y darparwyr seilwaith perthnasol, o ran rhoi arian a helpu i gyflawni datblygiadau o fewn terfynau amser perthnasol?**
- **A fydd datblygiadau yn ddichonadwy?**
- **A ellir darparu'r safleoedd a ddyrannwyd?**
- **A yw'r cynllun yn ddigon hyblyg? A oes darpariaethau wrth gefn priodol?**
- **A yw'n cael ei fonitro'n effeithiol?'**

(Llawlyfr ar Gynlluniau Datblygu Lleol – 2il Argraffiad - Awst 2015)

Rhif NMC	Polisi/ Para/Map	Newid Materion sy'n Codi
338	Atodiad 2	***Diwigio i roi diweddariad rhestr dogfennau allweddol:***

Papur Testun 1	Asesiad Safleoedd Posib (2013)
Papur Testun 1A	Asesiad Safleoedd Posib – diweddariad (2015)
Papur Testun 1B	**Asesiad Safleoedd Posib – diweddariad (2016)**
Papur Testun 2	Strategaethau a Chynlluniau Perthnasol (2015)
Papur Testun 2A	**Strategaethau a Chynlluniau Perthnasol – diweddariad (2016)**
Papur Testun 3	Poblogaeth a Thai (2015)
Papur Testun 3A	**Poblogaeth a Thai - diweddariad (2016)**
Papur Testun 4	Disgrifio'r Twf Tai a Gofodol (2013)
Papur Testun 4A	Disgrifio'r Twf Tai a Gofodol – diweddariad (2014)
Papur Testun 4B	**Disgrifio'r Twf Tai a Gofodol – diweddariad (2016)**
Papur Testun 5	Datblygu'r strategaeth aneddleoedd (2015)
Papur Testun 5A	**Datblygu'r strategaeth aneddleoedd – diweddariad (2016)**
Papur Testun 6	Astudiaeth Cynhwysedd Trefol (2015)
Papur Testun 7	Manwerthu (2013)
Papur Testun 8	Asesiad Canlyniadau Llifogydd Strategol (Lefel 1) (2016)
Papur Testun 9	Twristiaeth (2016)

Papur Testun 10	Iaith Gymraeg a Diwylliant (2015)
Papur Testun 10A	Proffil Ieithyddol Gwynedd (2014)
Papur Testun 10B	Proffil Ieithyddol Ynys Môn (2014)
Papur Testun 11	Mwynau (2016)
Papur Testun 12	Gwastraff (2015)
Papur Testun 13	Isadeiledd Cymunedol (Gwybodaeth Gwaelodlin) (2015)
Papur Testun 14	Asesiad Llecynnau Agored (2016)
Papur Testun 15	Trafnidiaeth (2016)
Papur Testun 16	Llety Myfyrwyr (2015)
Papur Testun 17	Tai Marchnad Angen Leol (2015)
Papur Testun 17A	**Tai Marchnad Angen Leol – diweddariad (2016)**
Papur Testun 18	Adnabod Safleoedd Sipsiwn a Theithwyr (2015)
Papur Testun 18A	**Adnabod Safleoedd Sipsiwn a Theithwyr - diweddariad ac adendwm (2016)**
Papur Testun 19	**Proffil Aneddleoedd (2016)**
Papur Testun 20	**Taflwybr Tai (2016)**
Papur Testun 20A	**Taflwybr Tai – diweddariad ac adendwm (2016)**
Papur Cefndir	Astudiaeth Hyfywdra Tai Fforddiadwy (2013)
Papur Cefndir	Astudiaeth Hyfywdra Tai Fforddiadwy – diweddariad (2014)

Papur Cefndir	**Astudiaeth Hyfywdra Tai Fforddiadwy – diweddariad (2016)**
Papur Cefndir	Astudiaeth Tir Cyflogaeth (2012)
Papur Cefndir	**Papur Cyfiawnhau Cyflogaeth (2016)**
Papur Cefndir	Astudiaeth Manwerthu Gwynedd a Môn (2013)
Papur Cefndir	Adolygiad o Ardaloedd Tirwedd Arbennig Gwynedd a Môn (2013)
Papur Cefndir	Strategaeth Tirwedd Gwynedd (Diweddariad 2012)
Papur Cefndir	Strategaeth Tirwedd Ynys Môn (Diweddariad 2011)
Papur Cefndir	Sgopio Cyfleoedd am Ynni Adnewyddadwy yng Ngwynedd (2012)
Papur Cefndir	Astudiaeth Capasiti Ynni Adnewyddol Ynys Môn (2014)
Papur Cefndir	**Arolwg Ynni Adnewyddol (2016)**
Papur Cefndir	Astudiaeth Tai ac Iaith Gwynedd ac Ynys Môn (2014)
Papur Cefndir	Rhagolygon Poblogaeth ac Aelwydydd Gwynedd ac Ynys Môn: Rhagdybiaethau, methodoleg a chanlyniadau'r senarios (2014)
Papur Cefndir	Egluro'r gwahaniaeth rhwng rhagolygon Llywodraeth Cymru sail 2008 a sail 2011 ar gyfer Gwynedd (2014)
Papur Cefndir	Egluro'r gwahaniaeth rhwng rhagolygon Llywodraeth Cymru sail 2008 a sail 2011 ar gyfer Ynys Môn (2014)
Papur Cefndir	Sgopio'r Cyfleoedd ar gyfer safleoedd datblygu: Pwllheli (Adroddiad Asesiad Datblygu) (2014)
Papur Cefndir	**Adroddiad Dichonoldeb Safleoedd (2016)**
Papur Cefndir	**Tyrbinau Gwynt a Pheilonau (2014)**

Papur Cefndir	**Astudiaeth Sensitifrwydd a Chapasiti y Tirwedd (2014)**
Papur Cefndir	**Adendwm i'r Astudiaeth Sensitifrwydd a Chapasiti y Tirwedd (2016)**
Papur Cefndir	**Asesiad Risg Llifogydd Strategol Lefel 2 Porthmadog (2015)**
Papur Cefndir	**Asesiad Risg Llifogydd Strategol Lefel 2 Bae Hirael, Bangor (2015)**
Papur Cefndir	**Adroddiad Asesiad Marchnad Tai Lleol Ynys Môn (2013)**
Papur Cefndir	**Adroddiad Asesiad Marchnad Tai Lleol Gwynedd (2013)**
Papur Cefndir	**Asesiad Angenion Llety Sipsiwn a Theithwyr Môn a Gwynedd (2016)**
Papur Cefndir	**Asesiad Angen Llety Sipsiwn a Theithwyr Gogledd Gorllewin Cymru (2015)**
Papur Cefndir	**Diweddariad ar brosiect Wylfa Newydd (2016)**

Gallwch weld copiau o'r uchod ar wefannau Cyngor Gwynedd a Chyngor Sir Ynys Môn:

https://www.gwynedd.gov.uk/cy/Cyngor/Strategaethau-a-pholisïau/Cynllunio-ac-amgylchedd/Polisi-cynllunio/Cynllun-Datblygu-Lleol-ar-y-Cyd/Dogfennau-cefndirol/Dogfennau-cefndirol.aspx

http://www.ynysmon.gov.uk/cynllunio-a-gwastraff/polisi-cynllunio/cynllun-datblygu-lleol-ar-y-cyd-ynys-mn-a-gwynedd/dogfennau-cefndirol/

Astudiaethau eraill

Cyd- Astudiaethau Tir ar Gyfer Tai (Gwynedd) (blynyddol)
https://www.gwynedd.gov.uk/cy/Cyngor/Strategaethau-a-pholisïau/Cynllunio-ac-amgylchedd/Polisi-cynllunio/Cyd-astudiaeth-Argaeledd-Tir-ar-gyfer-Tai.aspx

Cyd- Astudiaethau Tir ar gyfer Tai (Ynys Môn) (blynyddol) http://www.ynysmon.gov.uk/cynllunio-a-gwastraff/polisi-cynllunio/cyd-astudiaeth-argaeledd-tir-ar-gyfer-tai-?redirect=false

NMC 339 ***Dileu cyfeiriad at Glystyrau unigol yn sgil newidiadau i Bolisi TAI 18 & gwneud man newidiadau i'r testun er mwyn sicrhau cysondeb mewnol***

Canolfan Isranbarthol:

1. Bangor

Canolfannau Gwasanaeth Trefol:

Ynys Môn
2. Amlwch
3. Caergybi
4. Llangefni

Gwynedd
5. Blaenau Ffestiniog
6. Caernarfon
7. Porthmadog
8. Pwllheli

Canolfannau Gwasanaeth Lleol:

Ynys Môn
9. Biwmares,
10. Benllech,
11. Bodedern,
12. Cemaes,
13. Gaerwen,
14. Llanfairpwll,
15. Porthaethwy,
16. Pentraeth,
17. Rhosneigr,
18. Y Fali

Gwynedd
19. Abermaw,
20. Abersoch,
21. Bethesda,
22. Criccieth,
23. Llanberis,
24. Llanrug,
25. Nefyn,
26. Penrhyndeudraeth,
27. Penygroes,
28. Tywyn

Pentrefi Gwasanaeth:

Ynys Môn
29. Gwalchmai,
30. Niwbwrch,
31. Llannerch-y-medd

Gwynedd
32. Bethel,
33. Bontnewydd,
34. Botwnnog,
35. Chwilog,
36. Deiniolen,
37. Rachub,
38. Tremadog,
39. Y Ffôr

Pentrefi Lleol, Gwledig ac Arfordirol:
A) Pentrefi Lleol

Ynys Môn
40. Bethel,
41. Bodffordd,
42. Bryngwran,
43. Brynsiencyn,
44. Caergeiliog,
45. Dwyran,
46. Llandegfan,
47. Llanddaniel Fab,
48. Llanfachraeth,
49. Llanfaethlu,
50. Llanfechell,
51. Llanfihangel yn Nhowyn,
52. Llangaffo,
53. Llangristiolus,
54. Llanrhyddlad,
55. Pencarnisiog,
56. Penysarn,
57. Rhosybol,
58. Talwrn,
59. Tregele

Gwynedd
60. Abererch,

61. Brynrefail,
62. Caeathro,
63. Carmel,
64. Cwm y Glo,
65. Dinas (Llanwnda),
66. Dinas Dinlle,
67. Dolydd a Maen Coch,
68. Efailnewydd,
69. Garndolbenmaen,
70. Garreg-Llanfrothen,
71. Groeslon,
72. Llandwrog,
73. Llandygai,
74. Llangybi,
75. Llanllyfni,
76. Llanystumdwy,
77. Nantlle,
78. Penisarwaun,
79. Pentref Uchaf,
80. Rhiwlas,
81. Rhosgadfan,
82. Rhostryfan,
83. Sarn Mellteyrn,
84. Talysarn,
85. Tregarth,
86. Trefor,
87. Tudweiliog,
88. Waunfawr,
89. Y Fron

B) Pentrefi Arfordirol/Gwledig:

Ynys Môn
90. Aberffraw,
91. Carreglefn,
92. Llanbedrgoch,
93. Llanddona,
94. Llanfaelog,
95. Llangoed,
96. Malltraeth,
97. Moelfre,
98. Pont Rhyd y Bont
99. Trearddur

Gwynedd
100. Aberdaron,
101. Borth y Gest,
102. Clynnog Fawr,
103. Corris,
104. Edern,
105. Fairbourne,
106. Llanaelhaearn,
107. Llanbedrog,
108. Llangian,
109. Llithfaen,
110. Morfa Bychan,
111. Morfa Nefyn,
112. Mynytho,
113. Rhoshirwaun,
114. Sarn Bach,
115. Y Felinheli

Clystyrau:

Ynys Môn
116. Bodorgan,
117. Bro Iarddur (Trearddur),
118. Bryn Du,
119. Brynminceg (Old Llandegfan),
120. Brynrefail,
121. Brynteg,
122. Bwlch Gwyn,
123. Capel Coch,
124. Capel Mawr,
~~125. Capel Parc,~~
126. Carmel,
127. Cerrigman,
128. Cichle,
129. Haulfre (Llangoed),
~~130. Elim,~~
131. Glanyrafon,
132. Glyn Garth,
133. Gorsaf Gaerwen,
134. Hebron,
135. Hendre Hywel (Pentraeth),
136. Hermon,
~~137. Llanddeusant,~~
~~138. Llaneilian,~~
139. Llanfaes,
~~140. Llanfairynghornwy,~~
141. Llangadwaladr,
142. Llansadwrn,

143. Llanynghenedl,
144. Llynfaes,
145. Marianglas,
~~146. Mynydd Mechell,~~
147. Nebo,
~~148. Penygroes,~~
149. Pen y Marian,
~~150. Pengorffwysfa,~~
151. Penlon,
152. Penmon,
153. Pentre Berw,
154. Pentre Canol (Holyhead),
~~155. Penygraigwen,~~
156. Porth Llechhog (Bull Bay),
157. Rhoscefnhir,
158. Rhosmeirch,
159. Rhostrehwfa,
160. Bryn y Mor (Valley),
161. Rhydwyn,
162. Star,
163. Traeth Coch (Red Wharf Bay),
164. Trefor,
165. Tyn Lon (Glan yr Afon),
166. Tynygongl

<u>Gwynedd</u>

167. Aberdesach,
168. Aberllefenni,
169. Aberpwll,
170. Bethesda Bach,
171. Bryncir,
172. Bryncroes,
~~173. Bryn Eglwys,~~
~~174. Bwlchtocyn,~~
175. Penrhos (Caeathro),
176. Caerhun/Waen Wen,
~~177. Capel Uchaf,~~
178. Capel y Graig,
~~179. Ceidio,~~
180. Corris Uchaf,
181. Crawia,
~~182. Dinas (Llyn),~~
183. Dinorwig,
~~184. Friog,~~
185. Gallt y Foel,
186. Glasinfryn,
187. Groeslon Waunfawr,
188. Llanaber,
189. Llandderfel,
190. Llanengan,
191. Llanfor,
~~192. Llangwnadl,~~
~~193. Llaniestyn,~~
194. Llanllechid,
195. Llannor,
196. Llanwnda,
197. Llwyn Hudol,
~~198. Machroes,~~
~~199. Maes Tryfan,~~
200. Minffordd,
201. Minffordd (Bangor),
202. Mynydd Llandygai,
203. Nebo,
204. Pantglas,
~~205. Pencaenewydd,~~
206. Penmorfa,
207. Penrhos,
208. Pentir,
209. Pentrefelin,
210. Pistyll,
211. Pontllyfni,
~~212. Rhiw,~~
~~213. Rhos Isaf,~~
214. Rhoslan,
~~215. Rhydyclafdy,~~
216. Saron (Llanwnda),
~~217. Sling,~~
218. Swan,
219. Tai'n Lon,
220. Talwaenydd,
221. Talybont,
222. Tan y Coed,
223. Treborth,
224. Ty'n-lon,
225. Ty'n y Lon,
226. Waun (Penisarwaun).

CATEGORI	PA ANHEDDLEOEDD (yn nhrefn y wyddor)	SWYDDOGAETH	GOBLYGIADAU
Canolfan Isranbarthol	Bangor	Mae gan y ddinas rôl is-ranbarthol a rôl i ardal y Cynllun yn ogystal a rôl mwy lleol. Yn chwarae rôl draws ffiniol a lleol yn nhermau cyfleoedd cyflogaeth, addysg, iechyd a hamdden. Mae'n ganolfan fanwerthu nid yn unig ar gyfer ei boblogaeth ei hun ond ar gyfer ardal ehangach.	Mae'r Cynllun yn anelu at gynnal a gwella statws Bangor fel anheddle o bwys cenedlaethol a chanolfan strategol ar gyfer y Gogledd Orllewin. Cyfran uwch o unedau tai, cyflogaeth, manwerthu a hamdden. Unedau tai'n cael eu darparu trwy gapasiti trefol (~~mewnlenwi,~~ ar hap, ail-ddefnyddio adeiladau ac unedau tai gwag tymor hir yn ôl mewn defnydd) a dynodiadau. Mae dynodiadau ar ffurf stadau lle mae hynny'n briodol. Bydd angen canran o dai fforddiadwy. Mae'r Cynllun yn hyrwyddo cyfleoedd i ddefnyddiau cyflogaeth amrywiol ar safleoedd strategol rhanbarthol Bryn Cegin a safle strategol isranbarthol Parc Menai. Darparu cyfleoedd ar gyfer busnesau newydd yn ogystal a chlystyrau o fusnesau. Hefyd, mae'n ceisio darparu twf manwerthu i gynnal rôl ranbarthol bwysig y ddinas i gynnig dewis o nwyddau cymharol a chyfleustra.
Canolfan Gwasanaeth Trefol	Amlwch, Blaenau Ffestiniog, Caergybi, Caernarfon, Llangefni, Porthmadog a Phwllheli	Mae ganddynt rôl is-sirol o ran darparu ystod eang o wasanaethau a chyfleusterau i'w poblogaeth eu hunain a rhannau o'u siroedd. Mae rhai, h.y. Llangefni a Chaernarfon yn ogystal gyda swyddogaeth gweinyddol i'w siroedd	Mae'r Cynllun yn anelu i sicrhau y gwneir yn fawr o botensial economaidd y Canolfannau Gwasanaeth Trefol. Bydd yn plethu eu rôl i'r economi leol gyda thwf cyfatebol mewn unedau tai amrywiol. Bydd mentrau newydd yn cael eu hannog i sefydlu a thyfu a bydd cyfleoedd i rai presennol dyfu, gan ganolbwyntio ar eu cryfderau, e.e. cysylltiadau a'r sector niwclear, twristiaeth, hamdden. Bydd tai yn cwrdd a galw cyffredinol a thai fforddiadwy ar safleoedd wedi eu dynodi, safleoedd ar hap ~~a mewnlenwi~~, ail-

CATEGORI	PA ANHEDDLEOEDD (yn nhrefn y wyddor)	SWYDDOGAETH	GOBLYGIADAU
			ddefnyddio adeiladau a thai gwag tymor hir. Bydd yn annog cyfleusterau cymunedol, iechyd, hamdden ac adloniant ynddynt. Bydd ystod o siopau cymhariaeth a hwylus yn cael eu hannog.
Canolfan Wasanaeth Lleol	Abermaw, Abersoch, Bethesda, Biwmares, Benllech, Bodedern, Cemaes, Criccieth, Gaerwen, Llanberis, Llanfairpwll, Llanrug, Nefyn, Penrhyndeudraeth, Penygroes, Porthaethwy, Pentraeth, Rhosneigr, Y Fali, Tywyn.	Maent yn cael eu hadnabod fel canolfannau cyfleustra a gwasanaeth sy'n cyfarch gofynion eu poblogaeth eu hunain a'u dalgylchoedd uniongyrchol. Mae ganddynt rai cyfleoedd cyflogaeth a manwerthu a chysylltiadau da iawn gydag un ai Canolfan Wasanaeth Trefol neu'r Ganolfan Isranbarthol, prun bynnag sydd agosaf.	Cynnal ac amrywio eu cyfleoedd cyflogaeth a gwasanaeth ac felly eu swyddogaeth yn y rhwydwaith o aneddleoedd. Bydd hyn yn cynyddu gallu cymunedau gwledig o'u cwmpas i gael mynediad rhwydd i gyfleusterau a gwasanaethau sylfaenol. Cyfeirir twf o ran tai fydd yn golygu cyfleoedd i gael tai marchnad agored, oni bai bod y dystiolaeth yn dangos mai tai marchnad leol sydd eu hangen. Ceir dynodiadau tai gymharol llai, safleoedd ar hap ~~a mewnlenwi~~, ac ail-ddefnyddir adeiladau a thai gwag tymor hir. Bydd pob un o'r Canolfannau'n cyfrannu at gyfarch yn galw am unedau tai fforddiadwy. Siopau hwylus i gwrdd a galw dydd-i-ddydd a siopau nwyddau arbennig neu annibynnol.
Pentrefi Gwasanaeth	Bethel, Bontnewydd, Botwnnog, Chwilog, Deiniolen, Gwalchmai, Llannerch-y-medd, Niwbwrch, Rachub, Tremadog, Y Ffôr.	Maent yn cynnwys nifer o gyfleusterau a gwasanaethau lleol, sy'n cynnwys o leiaf un gwasanaeth neu gyfleuster allweddol. Maent yn amlwg yn gallu gwasanaethu gofynion dydd i ddydd aelwydydd o'u mewn ac yn eu cyffiniau.	Bydd graddfa datblygu'n cael ei arwain gan ofynion lleol am gyflogaeth a chartrefi lleol sy'n gymesur a'r aneddleoedd unigol. Bydd cyfran uwch o ran tai'n cael ei gyfeirio at y Pentrefi Gwasanaeth o'i gymharu â'r Pentrefi eraill. Lle bo'n briodol bydd dynodiadau tai yn y Pentrefi Gwasanaeth i ddarparu tai marchnad agored priodol (oni bai bod tystiolaeth yn dangos bod y galw am dai marchnad lleol) a
Pentrefi Lleol/ Gwledig/ Arfordirol	Gormod i'w rhestru yma – gweler y rhestr	Ar y cyfan mae yna lai o wasanaethau a chyfleusterau ynddynt sy'n golygu bod eu dylanwad yn llai. Fodd bynnag, mae ganddynt o leiaf	

Atodiad 4 Rhestr o aneddleoedd

CATEGORI	PA ANHEDDLEOEDD (yn nhrefn y wyddor)	SWYDDOGAETH	GOBLYGIADAU
	sydd ar ddechrau'r Atodiad yma.	un gwasanaeth neu gyfleuster allweddol. Mae gan ambell Bentref Arfordirol gymharol fwy o wasanaethau a chyfleusterau, ond mae bodolaeth cyfartaledd uwch o gartrefi gwyliau neu ail gartrefi'n golygu bod angen rheoli rhagor o newid ynddynt.	chanran o dai fforddiadwy. I adlewyrchu cymeriad a swyddogaeth y Pentrefi eraill hyrwyddir lefel fwy cyfyngedig o unedau tai er mwyn cefnogi anghenion cymunedau lleol eu hunain a lleihau cyfleoedd, yn arbennig yn y Pentrefi Arfordirol, i'r stoc tai newydd gael eu defnyddio fel tai haf neu wyliau. Bydd darpariaeth newydd yn fwy tebygol o ddod ar safleoedd mewnlenwi, ail-ddefnyddio adeiladau neu gwblhau safleoedd mwy sydd eisoes efo caniatad cynllunio. Bydd pwyslais ar ddarparu cartrefi sy'n fforddiadwy i gymunedau lleol neu dai marchnad lleol, lle mae tystiolaeth yn cefnogi'r agwedd yma.
Clystyrau	Gormod i'w rhestru yma – gweler y rhestr sydd ar ddechrau'r Atodiad yma.	Aneddleoedd sy'n cynnwys o leiaf 10 o unedau tai mewn grŵp tynn a digonol sy'n hawdd i'w ddiffinio a chysylltiad gydag aneddleoedd sy'n uwch yn y goeden aneddleoedd.	Dim ond unedau tai fforddiadwy i gwrdd ag angen lleol ar leiniau sy'n cydymffurfio a gofynion polisi.

Cofrestr Newidiadau Materion sy'n Codi (NMC): Atodiad 5

Rhif NMC	Polisi/ Paragraff/Map	Newid Materion sy'n Codi
340	Atodiad 5	***Dileu pob testun rhagarweiniol a thablau 1 a 2 (sy'n darparu manylion am nifer yr unedau â chaniatâd cynllunio ym mis Ebrill 2014 nad oedd wedi dechrau cael eu hadeiladu ac y rhai wrthi'n cael eu hadeiladu); dileu tabl 4 sy'n darparu Atodlen o safleoedd a ddynodwyd sydd wedi elwa o ganiatâd cynllunio ym mis Ebrill 2014 oherwydd y darperir y wybodaeth wedi'i diweddaru ym Mholisïau TAI 14 i TAI 16; dileu tabl 5, sy'n darparu manylion am nifer yr unedau a adeiladwyd fesul anheddle erbyn 2014; cadw Tabl 3 ond ei ail rifo fel tabl 15, sy'n darparu cyfansymiau unedau tai y bernir eu bod yn annhebygol o gael eu cwblhau yn ystod cyfnod y Cynllun; ychwanegu testun newydd ar ôl tabl 3 wedi ei ail-rifo'n dabl 15 er mwyn disgrifio'r rhagdybiaethau ynglyn â datblygu mewn Clystyrau a Chefn Gwlad, a mewnosod tablau 1 – 14 newydd er mwyn diweddaru'r wybodaeth am gyflenwad tai yn ardal y Cynllun. Oherwydd bod y Newid Materion sy'n Codi yma yn effeithio ar gyfres o baragraffau a nifer o dablau, ni ddangosir y testun wedi'i ddileu yma er mwyn arbed papur. Fodd bynnag, mae'r Cynllun Cyfansawdd diwygiedig (2017) yn dangos y testun wedi'i ddileu.***

ATODIAD 5 – Cyflenwad Tai Ebrill 2015

Tabl 1 – Prif Ganolfannau – Gwynedd

Anheddle	Cyflenwad Dangosol (gan gynnwys lwfans llithriad 10%) (a)	Unedau tai wedi ei Cwblhau (2011-15) (b)	Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebrill 2015) (c)	Dynodiadau Tai		Lefel Cyflenwad Dangosol - Safleoedd Hap (dd)
				Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebr 15) (ch)	Heb Ganiatâd Cynllunio (Ebr 15) (d)	
Bangor	969	211	180	218	148	212
Caernarfon	415	41	59	132	71	112
Pwllheli	323	45	37	0	181	60

Anheddle	Cyflenwad Dangosol (gan gynnwys lwfans llithriad 10%) (a)	Unedau tai wedi ei Cwblhau (2011-15) (b)	Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebrill 2015) (c)	Dynodiadau Tai		Lefel Cyflenwad Dangosol - Safleoedd Hap (dd)
				Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebr 15) (ch)	Heb Ganiatâd Cynllunio (Ebr 15) (d)	
Porthmadog	150	5	87	0	0	58
Blaenau Ffestiniog	298	7	15	0	155	121

Tabl 2 – Prif Ganolfannau – Môn

Anheddle	Cyflenwad Dangosol (gan gynnwys lwfans llithriad 10%) (a)	Unedau tai wedi ei Cwblhau (2011-15) (b)	Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebrill 2015) (c)	Dynodiadau Tai		Lefel Cyflenwad Dangosol - Safleoedd Hap (dd)
				Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebr 15) (ch)	Heb Ganiatâd Cynllunio (Ebr 15) (d)	
Amlwch	533	22	53	0	373	85
Caergybi	833	100	142	256	174	161
Llangefni	673	57	49	42	443	82

Tabl 3 – Canolfannau Gwasanaeth Lleol – Gwynedd

Anheddle	Cyflenwad	Unedau tai	Ymrwymiadau	Dynodiadau Tai	Lefel Cyflenwad Dangosol -

	Dangosol (gan gynnwys lwfans llithriad 10%) (a)	wedi ei Cwblhau (2011-15) (b)	(Banc Tir – Tai) (Ebrill 2015) (c)	Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebr 15) (ch)	Heb Ganiatâd Cynllunio (Ebr 15) (d)	Safleoedd Hap (dd)
Abermaw	91	20	57	0	0	14
Abersoch	67	13	54	0	0	0
Bethesda	99	20	49	0	0	30
Criccieth	164	7	64	0	34	59
Llanberis	65	5	1	11	16	32
Llanrug	61	18	18	16	0	9
Nefyn	73	7	22	10	19	15
Penrhyndeudraeth	152	7	22	0	108	15
Penygroes	89	15	10	0	39	25
Tywyn	103	25	44	35	0	0

Tabl 4 – Canolfannau Gwasanaeth Lleol – Ynys Môn

Anheddle	Cyflenwad Dangosol (gan gynnwys lwfans llithriad 10%) (a)	Unedau tai wedi ei Cwblhau (2011-15) (b)	Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebrill 2015) (c)	Dynodiadau Tai		Lefel Cyflenwad Dangosol - Safleoedd Hap (dd)
				Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebr 15) (ch)	Heb Ganiatâd Cynllunio (Ebr 15) (d)	
Porthaethwy	115	22	13	56	14	10

Anheddle	Cyflenwad Dangosol (gan gynnwys lwfans llithriad 10%) (a)	Unedau tai wedi ei Cwblhau (2011-15) (b)	Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebrill 2015) (c)	Dynodiadau Tai		Lefel Cyflenwad Dangosol - Safleoedd Hap (dd)
				Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebr 15) (ch)	Heb Ganiatâd Cynllunio (Ebr 15) (d)	
Biwmares	96	8	3	35	0	50
Benllech	90	45	25	0	12	8
Y Fali	84	13	19	0	40	12
Llanfairpwll	82	15	26	10	30	1
Cemaes	81	3	8	0	60	10
Rhosneigr	70	18	14	0	0	38
Gaerwen	58	18	4	0	0	36
Bodedern	57	0	8	0	48	1
Pentraeth	57	29	5	0	0	23

Tabl 5 – Pentrefi Gwasanaeth – Gwynedd

Anheddle	Cyflenwad Dangosol (gan gynnwys lwfans llithriad 10%) (a)	Unedau tai wedi ei Cwblhau (2011-15) (b)	Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebrill 2015) (c)	Dynodiadau Tai		Lefel Cyflenwad Dangosol - Safleoedd Hap (dd)
				Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebr 15) (ch)	Heb Ganiatâd Cynllunio (Ebr 15) (d)	
Bethel	40	2	2	0	40	0

Anheddle	Cyflenwad Dangosol (gan gynnwys lwfans llithriad 10%) (a)	Unedau tai wedi ei Cwblhau (2011-15) (b)	Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebrill 2015) (c)	Dynodiadau Tai		Lefel Cyflenwad Dangosol - Safleoedd Hap (dd)
				Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebr 15) (ch)	Heb Ganiatâd Cynllunio (Ebr 15) (d)	
Bontnewydd	40	1	3	26	10	0
Botwnnog	40	1	1	0	32	6
Chwilog	40	1	1	15	20	3
Deiniolen	45	14	4	27	0	0
Rachub	40	3	6	0	30	1
Tremadog	12	2	10	0	0	0
Y Ffor	40	0	0	9	28	3

Tabl 6 – Pentrefi Gwasanaeth – Ynys Môn

Anheddle	Cyflenwad Dangosol (gan gynnwys lwfans llithriad 10%) (a)	Unedau tai wedi ei Cwblhau (2011-15) (b)	Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebrill 2015) (c)	Dynodiadau Tai		Lefel Cyflenwad Dangosol - Safleoedd Hap (dd)
				Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebr 15) (ch)	Heb Ganiatâd Cynllunio (Ebr 15) (d)	
Gwalchmai	40	1	12	0	28	0
Niwbwrch	40	3	11	12	0	14

Anheddle	Cyflenwad Dangosol (gan gynnwys lwfans llithriad 10%) (a)	Unedau tai wedi ei Cwblhau (2011-15) (b)	Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebrill 2015) (c)	Dynodiadau Tai		Lefel Cyflenwad Dangosol - Safleoedd Hap (dd)
				Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebr 15) (ch)	Heb Ganiatâd Cynllunio (Ebr 15) (d)	
Llannerchymedd	40	2	17	0	17	4

Tabl 7 – Pentrefi Lleol – Gwynedd

Anheddle	Cyflenwad Dangosol (gan gynnwys lwfans llithriad 10%) (a)	Unedau tai wedi ei Cwblhau (2011-15) (b)	Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebrill 2015) (c)	Dynodiadau Tai		Lefel Cyflenwad Dangosol - Safleoedd Hap (dd)
				Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebr 15) (ch)	Heb Ganiatâd Cynllunio (Ebr 15) (d)	
Abererch	9	1	1	Ni cheir dynodiad tai yn y Haen yma.		7
Brynrefail	7	5	0			2
Caeathro	7	0	12			0
Carmel	12	0	0			12
Cwm y Glo	13	6	11			0
Dinas (Llanwnda)	8	2	0			6
Dinas Dinlle	5	1	2			2

Anheddle	Cyflenwad Dangosol (gan gynnwys lwfans llithriad 10%) (a)	Unedau tai wedi ei Cwblhau (2011-15) (b)	Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebrill 2015) (c)	Dynodiadau Tai		Lefel Cyflenwad Dangosol - Safleoedd Hap (dd)
				Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebr 15) (ch)	Heb Ganiatâd Cynllunio (Ebr 15) (d)	
Dolydd a Maen Coch	4	1	0			3
Efailnewydd	8	3	0			5
Garndolbenmaen	12	0	0			12
Garreg-Llanfrothen	10	2	0			8
Groeslon	13	2	0			11
Llandwrog	7	1	0			6
Llandygai	8	1	15			0
Llangybi	4	1	0			3
Llanllyfni	9	1	2			6
Llanystumdwy	10	0	1			9
Nantlle	6	0	0			6
Penisarwaun	8	3	1			4
Pentref Uchaf	4	0	1			3
Rhiwlas	9	1	1			7
Rhosgadfan	9	0	4			5
Rhostryfan	10	7	12			0
Sarn Mellteyrn	11	0	3			8
Talysarn	13	2	3			8
Tregarth	13	0	2			11

Anheddle	Cyflenwad Dangosol (gan gynnwys lwfans llithriad 10%) (a)	Unedau tai wedi ei Cwblhau (2011-15) (b)	Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebrill 2015) (c)	Dynodiadau Tai		Lefel Cyflenwad Dangosol - Safleoedd Hap (dd)
				Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebr 15) (ch)	Heb Ganiatâd Cynllunio (Ebr 15) (d)	
Trefor	13	4	4			5
Tudweiliog	12	2	4			6
Waunfawr	13	7	9			0
Y Fron	6	0	2			4

Tabl 8 – Pentrefi Lleol – Ynys Môn

Anheddle	Cyflenwad Dangosol (gan gynnwys lwfans llithriad 10%) (a)	Unedau tai wedi ei Cwblhau (2011-15) (b)	Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebrill 2015) (c)	Dynodiadau Tai		Lefel Cyflenwad Dangosol - Safleoedd Hap (dd)
				Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebr 15) (ch)	Heb Ganiatâd Cynllunio (Ebr 15) (d)	
Bethel	16	2	0	Ni cheir dynodiad tai yn y Haen yma.		14
Bodffordd	22	2	0			20
Bryngwran	25	3	18			4
Brynsiencyn	29	1	10			18
Caergeiliog	20	0	4			16
Dwyran	26	11	25			0

Anheddle	Cyflenwad Dangosol (gan gynnwys lwfans llithriad 10%) (a)	Unedau tai wedi ei Cwblhau (2011-15) (b)	Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebrill 2015) (c)	Dynodiadau Tai		Lefel Cyflenwad Dangosol - Safleoedd Hap (dd)
				Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebr 15) (ch)	Heb Ganiatâd Cynllunio (Ebr 15) (d)	
Llandegfan	27	0	10			17
Llanddaniel Fab	23	13	5			5
Llanfachraeth	27	2	7			18
Llanfaethlu	12	2	7			3
Llanfechell	24	1	22			1
Llanfihangel yn Nhowyn	22	0	1			21
Llangaffo	19	0	0			19
Llangristiolus	15	13	9			0
Llanrhyddlad	7	0	3			4
Pencarnisiog	11	0	2			9
Penysarn	28	0	6			22
Rhosybol	24	3	14			7
Talwrn	20	6	4			10
Tregele	10	1	2			7

Tabl 9 – Pentrefi Gwledig ac Arfordirol – Gwynedd

Anheddle	Cyflenwad Dangosol (gan gynnwys lwfans llithriad 10%) (a)	Unedau tai wedi ei Cwblhau (2011-15) (b)	Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebrill 2015) (c)	Dynodiadau Tai		Lefel Cyflenwad Dangosol - Safleoedd Hap (dd)
				Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebr 15) (ch)	Heb Ganiatâd Cynllunio (Ebr 15) (d)	
Aberdaron	13	4	2	Ni cheir dynodiad tai yn y Haen yma.		7
Borth y Gest	10	0	3			7
Clynnog Fawr	10	1	1			8
Corris	14	0	0			14
Edern	12	0	11			1
Fairbourne	0	4	5			0
Llanaelhaearn	15	2	1			12
Llangian	4	0	0			4
Llanbedrog	16	16	3			0
Llithfaen	9	4	1			4
Morfa Bychan	10	6	7			0
Morfa Nefyn	15	26	12			0
Mynytho	13	7	2			4
Rhoshirwaun	6	2	2			2
Sarn Bach	4	0	0			4
Y Felinheli	19	67	47			0

Tabl 10 – Pentrefi Gwledig ac Arfordirol – Ynys Môn

Anheddle	Cyflenwad Dangosol (gan gynnwys lwfans llithriad 10%) (a)	Unedau tai wedi ei Cwblhau (2011-15) (b)	Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebrill 2015) (c)	Dynodiadau Tai		Lefel Cyflenwad Dangosol - Safleoedd Hap (dd)
				Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebr 15) (ch)	Heb Ganiatâd Cynllunio (Ebr 15) (d)	
Aberffraw	20	4	7	Ni cheir dynodiad tai yn y Haen yma.		9
Carreglefn	11	2	2			7
Pont Rhyd y Bont	17	4	10			3
Llanbedrgoch	11	2	6			3
Llanddona	20	0	11			9
Llanfaelog	20	0	11			9
Llangoed	27	5	13			9
Malltraeth	16	0	3			13
Moelfre	32	12	2			18
Trearddur	32	28	49			0

Tabl 11A – Clystyrau – Gwynedd – Arfon

Anheddle	Cyflenwad Dangosol (gan gynnwys lwfans llithriad 10%) (a)	Unedau tai wedi ei Cwblhau (2011-15) (b)	Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebrill 2015) (c)	Dynodiadau Tai		Lefel Cyflenwad Dangosol - Safleoedd Hap (dd)
				Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebr 15) (ch)	Heb Ganiatâd Cynllunio (Ebr 15) (d)	
Aberpwll	60 uned o fewn yr Is-Ardal	0	0	Ni cheir dynodiad tai yn y Haen yma.		60 uned o fewn yr Is-Ardal
Bethesda Bach		5	0			
Penrhos (Caeathro)		0	0			
Caerhun/Waen Wen		0	1			
Capel y Graig		0	0			
Crawia		0	0			
Dinorwig		0	0			
Gallt y Foel		0	0			
Glasinfryn		2	0			
Groeslon Waunfawr		0	0			
Llanllechid		1	0			
Llanwnda		3	1			
Minffordd (Bangor)		0	0			
Mynydd Llandygai		1	0			

Anheddle	Cyflenwad Dangosol (gan gynnwys lwfans llithriad 10%) (a)	Unedau tai wedi ei Cwblhau (2011-15) (b)	Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebrill 2015) (c)	Dynodiadau Tai		Lefel Cyflenwad Dangosol - Safleoedd Hap (dd)
				Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebr 15) (ch)	Heb Ganiatâd Cynllunio (Ebr 15) (d)	
Nebo		0	4			
Pentir		2	0			
Saron (Llanwnda)		0	1			
Talybont		0	0			
Tan y Coed		0	0			
Treborth		0	0			
Ty'n-lon		0	0			
Ty'n y Lon		0	0			
Waun (Penisarwaun)		0	0			

Tabl 11B – Clystyrau – Gwynedd – Dwyfor

Anheddle	Cyflenwad Dangosol (gan gynnwys lwfans llithriad 10%) (a)	Unedau tai wedi ei Cwblhau (2011-15) (b)	Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebrill 2015) (c)	Dynodiadau Tai		Lefel Cyflenwad Dangosol - Safleoedd Hap (dd)
				Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebr 15) (ch)	Heb Ganiatâd Cynllunio (Ebr 15) (d)	
Aberdesach	40 uned o fewn yr Is-Ardal	0	0	Ni cheir dynodiad tai yn y Haen yma.		40 uned o fewn yr Is-Ardal
Bryncir		0	0			
Bryncroes		1	1			
Llanengan		0	6			
Llannor		1	0			
Llwyn Hudol		0	0			
Pantglas		0	0			
Penmorfa		0	0			
Penrhos		0	0			
Pentrefelin		0	2			
Pistyll		0	0			
Pontllyfni		1	3			
Rhoslan		0	0			
Swan		0	0			
Tai'n Lon		0	0			

Tabl 11C – Clystyrau – Gwynedd – Meirionydd

Anheddle	Cyflenwad Dangosol (gan gynnwys lwfans llithriad 10%) (a)	Unedau tai wedi ei Cwblhau (2011-15) (b)	Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebrill 2015) (c)	Dynodiadau Tai		Lefel Cyflenwad Dangosol - Safleoedd Hap (dd)
				Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebr 15) (ch)	Heb Ganiatâd Cynllunio (Ebr 15) (d)	
Aberllefenni	19 uned o fewn yr Is-Ardal	0	0	Ni cheir dynodiad tai yn y Haen yma.		19 uned o fewn yr Is-Ardal
Corris Uchaf		1	1			
Llanaber		0	0			
Llandderfel		2	1			
Llanfor		0	0			
Minffordd		0	0			
Talwaenydd		0	0			

Tabl 12 – Clystyrau – Ynys Môn

Anheddle	Cyflenwad Dangosol (gan gynnwys lwfans llithriad 10%) (a)	Unedau tai wedi ei Cwblhau (2011-15) (b)	Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebrill 2015) (c)	Dynodiadau Tai		Lefel Cyflenwad Dangosol - Safleoedd Hap (dd)
				Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebr 15) (ch)	Heb Ganiatâd Cynllunio (Ebr 15) (d)	
Bodorgan	105 uned o fewn yr Is-Ardal	0	0	Ni cheir dynodiad tai yn y Haen yma.		105 uned o fewn yr Is-Ardal
Bro Iaddur (Trearddur)		0	0			
Bryn Du		1	0			
Brynminceg (Hen Llandegfan)		2	1			
Brynrefail		0	1			
Brynteg		4	2			
Bwlch Gwyn		0	1			
Capel Coch		1	3			
Capel Mawr		2	2			
Carmel		3	2			
Cerrigman		0	6			
Cichle		0	0			
Haulfre (Llangoed)		0	0			
Glanyrafon		0	4			
Glyn Garth		0	0			
Gorsaf Gaerwen		2	0			
Hebron		0	0			

Anheddle	Cyflenwad Dangosol (gan gynnwys lwfans llithriad 10%) (a)	Unedau tai wedi ei Cwblhau (2011-15) (b)	Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebrill 2015) (c)	Dynodiadau Tai		Lefel Cyflenwad Dangosol - Safleoedd Hap (dd)
				Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebr 15) (ch)	Heb Ganiatâd Cynllunio (Ebr 15) (d)	
Hendre Hywel (Pentraeth)		0	0			
Hermon		2	2			
Llanfaes		0	1			
Llangadwaladr		0	3			
Llansadwrn		1	1			
Llanynghenedl		3	1			
Llynfaes		0	0			
Marianglas		0	0			
Nebo		1	4			
Pen y Marian		0	0			
Penlon		0	5			
Penmon		0	0			
Pentre Berw		11	20			
Pentre Canol (Caergybi)		0	1			
Porth Llechog (Bull Bay)		7	8			
Rhoscefnhir		1	3			
Rhosmeirch		5	1			
Rhostrehwfa		2	0			

Anheddle	Cyflenwad Dangosol (gan gynnwys lwfans llithriad 10%) (a)	Unedau tai wedi ei Cwblhau (2011-15) (b)	Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebrill 2015) (c)	Dynodiadau Tai		Lefel Cyflenwad Dangosol - Safleoedd Hap (dd)
				Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebr 15) (ch)	Heb Ganiatâd Cynllunio (Ebr 15) (d)	
Bryn y Mor (Y Fali)		0	0			
Rhydwyn		2	3			
Star		2	2			
Traeth Coch (Red Wharf Bay)		0	1			
Trefor		0	2			
Tyn Lon (Glan yr Afon)		0	0			
Tynygongl		4	4			

Tabl 13 – Cefn Gwlad – Gwynedd

Anheddle	Cyflenwad Dangosol (gan gynnwys lwfans llithriad 10%) (a)	Unedau tai wedi ei Cwblhau (2011-15) (b)	Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebrill 2015) (c)	Dynodiadau Tai		Lefel Cyflenwad Dangosol - Safleoedd Hap (dd)
				Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebr 15) (ch)	Heb Ganiatâd Cynllunio (Ebr 15) (d)	
Cefn Gwlad	100	25	50	Ni cheir dynodiad tai yn y Haen yma.		35

Anheddle	Cyflenwad Dangosol (gan gynnwys lwfans llithriad 10%) (a)	Unedau tai wedi ei Cwblhau (2011-15) (b)	Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebrill 2015) (c)	Dynodiadau Tai		Lefel Cyflenwad Dangosol - Safleoedd Hap (dd)
				Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebr 15) (ch)	Heb Ganiatâd Cynllunio (Ebr 15) (d)	
Gwynedd						

Tabl 14 – Cefn Gwlad – Ynys Môn

Anheddle	Cyflenwad Dangosol (gan gynnwys lwfans llithriad 10%) (a)	Unedau tai wedi ei Cwblhau (2011-15) (b)	Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebrill 2015) (c)	Dynodiadau Tai		Lefel Cyflenwad Dangosol - Safleoedd Hap (dd)
				Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebr 15) (ch)	Heb Ganiatâd Cynllunio (Ebr 15) (d)	
Cefn Gwlad Ynys Môn	150	113	249	Ni cheir dynodiad tai yn y Haen yma.		0

Testun newydd i'w gynnwys ar ol tabl 3 wedi ei ail-rifo fel tabl 15:

Yn ogystal â'r safleoedd mawr a nodwyd uchod, ar sail cyfraddau'r gorffennol o ganiatâd yn dirwyn i ben yn Ynys Môn, fe ystyrir bod y nifer canlynol o unedau safleoedd bach yn annhebygol o gael eu cwblhau yn y categorïau canlynol:

(i) Tabl 12 – Clystyrau – Ynys Môn = 50 o'r unedau.

(ii) Tabl 14 – Cefn Gwlad – Ynys Môn = 120 o'r unedau.

Cofrestr Newidiadau Materion sy'n Codi (NMC): Atodiad 7

Rhif NMC	Polisi/ Paragraff/Map	Newid Materion sy'n Codi
341	Atodiad 7	***Diwygio Atodiad 7 er cynnwys 'rhybudd iechyd' ar ddechrau'r Atodiad gan fod y wybodaeth yn gyfyngedig i amser penodol h.y. gall safleoedd newydd gael eu hychwanegu yn ystod cyfnod y Cynllun, neu i'r gwrthwyneb, gall monitro ac adolygiad o'r dynodiadau arwain at dynnu'r dynodiant ac i gynnwys Rhestr o Warchodfeydd Natur Leol, Safleoedd Bywyd Gwyllt, Geoparc Môn, a Safle Treftadaeth y Byd:*** **Noder bod y rhestr o safleoedd a welir o dan y penawdau unigol yn gywir ar dyddiad mabwysiadu'r Cynllun. I weld os cafodd unrhyw safle ei ychwanegu neu ei ddileu ers hynny edrychwch ar Fap Cyfyngiadau rhyngweithiol y Cynllun (a fydd yn cael ei ddiweddaru yn ystod oes y Cynllun) a/ neu gwefan Cyfoeth Naturiol Cymru (https://naturalresources.wales/?lang=cy) neu gwefan CADW (http://cadw.gov.wales)**

Gwarchodfeydd Natur Leol		
Gwynedd 1. Morfa Aber, 2. Traeth Lafan, 3. Morfa Madryn, 4. Y Foryd, 5. Parc Dudley, 6. Lôn Cob Bach, 7. Pen y Banc,	**Môn** 9. Nant y Pandy, Llangefni 10. Cytir Llangoed 11. Cytir Mawr, Llandegfan 12. Aberlleiniog 13. Coed Cyrnol, Porthaethwy	

8. Parc y Borth		

Safleoedd Bywyd Gwyllt [1]

Gwynedd					
		153.	Coed Bryn Llwyd	303.	Glan Tywyn
		154.	Bryn Llwyd	304.	Coedydd Ystad Bodior
1.	Nant Meillionydd	155.	Gorphwysfa (Brewery Fields)	305.	Craig Dinas
2.	Coed Caerdydd	156.	Coedtiroedd Ffordd Treborth	306.	Rhostir Ty'n Mynydd
3.	Mur-Serchog	157.	Ty'n y Clwt	307.	Tywyn Bryn-y-Bar
4.	Nyffryn Bella	158.	Ysgol Faenol	308.	Cae-Barcdy
5.	Pen-y-foel	159.	Trychfa Rheilffordd (Treborth)	309.	Arfordir Bwth Corwgl – Bae Trearddur
6.	Ty Engan	160.	Coed Treborth	310.	Cors Trewilmot
7.	Plas yn Rhiw	161.	Gerddi Botanegol Treborth	311.	Chwarel Morglawdd Caergybi
8.	Nanhoron	162.	Goetra Isaf	312.	Rhostir Mynydd Celyn
9.	Tyn Lon	163.	Bryniau-heulog	313.	Cors Pont Hwfa
10.	Abersoch, Borth Fawr	164.	Coedlan a phorfa Coed Faenol	314.	Gwely Brwyn Cliperau
11.	Bwlchtocyn	165.	Coedtiroedd a llyn Parc Faenol	315.	Tywyn Gwyn/ Penial Dowyn
12.	Fach Farm	166.	Ty-newydd	316.	Arfordir Penbryn yr Eglwys
13.	Brithwaith Rhandir	167.	Tyddyn-Heilyn	317.	Arfordir Porth Nobla - Traeth Mawr
14.	Creigir Goch	168.	Coed Nant y Garth	318.	Coedydd Ystad Bodorgan
15.	Dwylan Bellaf / Dwylan	169.	Coed Pont Ladi-wen	319.	Gwely Cyrs Caergeiliog
		170.	Gwyndy	320.	Cae Ifan
16.	Craigfryn	171.	Coed Llanfair & pherthlysau cyfagos	321.	Tywyn Llyn/ Tywyn Fferam
17.	Afon Soch (De Gorllewin)	172.	Cefn-Cynrig	322.	Tyn Morfa
		173.	Rhos-chwilog (Gogledd)	323.	Cors Ysgwydd
18.	Afon Soch (De Dwyrain)	174.	Rhos-chwilog (De)	324.	Cors Fferam-Bach
		175.	Pont-rug	325.	Tyddyn Harri
19.	Afgon Soch (Gogledd Gorllewin)	176.	Pen-yr-orsedd	326.	Cors Rhosbadrig
		177.	Afon Cadnant	327.	Cors Tafarn-y-Grib
20.	Afon Soch (Gogledd Dwyrain)	178.	Lon-glai	328.	Tywyn Trewan
		179.	Penrhyn Stud	329.	Tyddyn Gwyn

[1] Noder bod rhestr o Safleoedd Gwyllt yn gywir ar dyddiad mabwysiadu'r Cynllun. I weld os oes safleoedd wedi eu hychwanegu neu dileu o'r rhestr, a fyddwch cystal ag ymweld safle wê Cofnod (h.y. Canolfan Cofrestru Biolegol Lleol) http://safleol.lrcwales.org.uk/ neu'r Map Cyfyngiadau Rhyngweithiol y Cyngor

21.	Pant Gwyn	180.	Gallt-y-sil farm	330.	Rhostir/ Pwll Caergeiliog
22.	Brithwaith Machroes (Gorllewin)	181.	Waenfawr Road	331.	Cors Plas
		182.	Brithwaith Afon Seiont (De)	332.	Coed Carreglwyd
23.	Brithwaith Machroes (Dwyrain)	183.	Brithwaith Afon Seiont (Dwyrain)	333.	Clwch Dernog
		184.	Maes-merddin	334.	Llyn Cors Goch
24.	Penrhyn Du	185.	Gwredog	335.	Coed Tre Iorwerth
25.	Gwinllan Olwen Bach	186.	Pen-y-groes	336.	Llyn Bwch
26.	Coed Creigiau-cathod	187.	Pen y Castell	337.	Cors Tre'r Ddol
27.	Coed Dinam	188.	Craig y Pandy	338.	Rhostir Mynydd Mechell
28.	Wierglodd Garn / Rhos	189.	Corbri	339.	Cors y Bol
		190.	Parc y Moch	340.	Tir Lleidiog Mynydd y Garn
29.	Cei Llydan	191.	Ymwlch Fawr	341.	Cors Mynachdy
30.	Trwyn-y-Fach / The Warren	192.	Ymwlch Bach	342.	Cors Bonw
		193.	Rhydd Rhos 1	343.	Cors Cromlech
31.	Coed Penrallt	194.	Rhydd Rhos 2	344.	Afon Wygyr
32.	Morfa Nefyn	195.	Coed y Chwarel	345.	Cors Cae Owen
33.	Ty'n Pwll	196.	Coed Tan-yr-allt	346.	Tir Gwlyb Teilia Neuadd
34.	Garn Boduan	197.	Coed Allt-wen	347.	Arfordir Trwyn y Buarth - Porth Wen
35.	Rhan gorllewinol Garn Boduan	198.	Cefn Du	348.	Tir Lleidiog Llanlleiana
		199.	Bwlch-y-groed Quarry	349.	Tir Lleidiog Ty Du
36.	Gors Tynrhos	200.	Dwyrain chwarel Talysarn	350.	Mynydd y Garn
37.	Coed Mynydd Mawr	201.	Coed Cegin	351.	Trwyn Pencarreg
38.	Pyllau-Budron	202.	Clwt y Bont	352.	Tir Gwlyb Dwyran/ Afon Braint
39.	Ymyl Tyddyn Cae	203.	Clwt y Bont (East)	353.	Gwinllan y Gors
40.	Coed Bachellyn	204.	Tyddyn-llwydyn	354.	Rhos y Llyn
41.	Allt Ty Coch	205.	Rhyddallt-bach	355.	Chwarel Llanidan
42.	Coed Cefn Llanfair	206.	Afon Beuno	356.	Bryn Rhedyn, Niwbwrch
43.	Coed Bodgale	207.	Bodwyn	357.	Gwydryn
44.	Quarry Wood	208.	Lletty	358.	Cors Llynfaes
45.	Bodlendeb	209.	Ty'n-y-coed	359.	Llyn Frogwy
46.	Bryn teg	210.	Croesywaen	360.	Coed Henblas
47.	Y Clawdd Mawr	211.	Chwarel lechi Garreg-fawr	361.	Dingle (Nant y Pandy)
48.	Mynydd Nefyn 2	212.	Cyrnant	362.	Gorchudden Gylched
49.	Mynydd Nefyn 1	213.	Coedydd Glyn Rhonwy	363.	Fferam Parc
50.	Mynydd Nefyn 4	214.	Coed brithwaith Chwareli Glyn Rhonwy	364.	Cytir Llangristiolus

51.	Bodeilias Quarry	215.	Chwarel 1 Glyn Rhonwy	365.	Cors Hendre Fawr
52.	Mynydd Nefyn 3	216.	Chwarel 2 Glyn Rhonwy	366.	Clegyrdy-bach/Neuadd Wen/Ty'n Beudy
53.	Cerniog Bach & Isaf	217.	Chwarel 3 Glyn Rhonwy	367.	Cors Tregarnedd Fawr
54.	Pont Penmaen	218.	Ty'n-y-mynydd	368.	Tir Pori Talwrn
55.	Pont Pensarn	219.	Chwareli lechi Y Fron	369.	Coed Cae Mawr
56.	Ffynnon Felin Bach	220.	Moel Smytho	370.	Tir Gwlyb Glan-y-gors / Ty'n-y-mynydd
57.	Gwynfryn	221.	Ty-newydd	371.	Coed Bodafon-y-Glyn
58.	Ger Penlon Caernarfon	222.	Cerrigllwydion	372.	Maen Eryr
		223.	Uwchlaw Dinorwig	373.	Mynydd Bodafon
59.	Marian-y-mor (Lon Cob Bach)	224.	Ger Chwarel Fawr	374.	Coed Cefn Du
		225.	Chwarel lechi Dinorwic	375.	Cors Traeth Dulas
60.	Yr Ala, Pwllheli	226.	Ty Mawr	376.	Rhostir Ponciau
61.	Pont y Carreg-fechan	227.	Pen-y-Bwlch	377.	Cors Frigan
62.	Harbwr Pwllheli	228.	Coed Maes-y-coed	378.	Coed Llysdulas
63.	Coed Farchog	229.	Pen-y-bryn	379.	Llyn Llwyn-Crwn/ Sgarp Caerhos Lligwy
64.	Hafodlon	230.	Ysbyty Bronygarth	380.	Prysan/ Galchfaen/ Fagwyr Fawr
65.	Glyddyn Mawr	231.	Abergafren	381.	Chwarel Frigan
66.	Bryn Golau	232.	Cae Canol	382.	Pont Lligwy
67.	Tyddyn Ronnen	233.	Nursery Wood	383.	Nant y Perfedd/ Traeth Lligwy
68.	Cronfa gorchuddiedig	234.	Carreg-goch	384.	Coedydd Plas Lligwy
69.	Ymyl Bryn Llangedwydd	235.	Parc y Borth	385.	Afon y Marchogion ac Ynys Isaf
		236.	Gwernddwyryd	386.	Caeau Brynteg
70.	Pont Hendre-garcin	237.	Glan Morfa Bach	387.	Tir Pori Traian
71.	Bryn-penrhyn	238.	Chwareli lechi Dyffryn Nantlle (Dwyrain)	388.	Caeau Capel Brynrefail
72.	Pencraig (Gogledd)	239.	Chwarel o dan Marchlyn Bach	389.	Graigfryn
73.	Llwyn	240.	Coedtir Ffordd Caergybi	390.	Arfordir Porth Wen - Porth Llechog
74.	Llanarmon	241.	Coed Talhenbont	391.	Porth Llechog
75.	Bryn Gwynt	242.	Coed Mawr	392.	Llyn Llaethdy
76.	Plas Llanarmon	243.	Mynwent Peblig	393.	Cors Tal-y-Dyffryn
77.	Gwinllan y Gromlech	244.	Bryn Coch	394.	Arfordir Llam Carw - Porthyrychen
78.	Llys Padrig	245.	Dol Elidir	395.	Arfordir Point Lynas/ Freshwater Bay
79.	Bryn Bachau Farm	246.	Llainwen Isaf	396.	Pyllau Pentrefelin/ Dyffryn Adda
80.	Gwinllan Cefn Rhosgyll	247.	Coed Penmaen-mawr	397.	Mynydd Parys
		248.	Waggoner's Covert	398.	Mynydd Eilian
81.	Rhos Gwag-y-noe	249.	Coed Tai-draw	399.	Arfordir Porthyrychen - Porth Eilian

82.	Chwilog Bach	250.	Coed Llannerch yr Eryr	400.	Coed Glanyrafon
83.	Tyn Coed Uchaf	251.	Coed Craig Wenallt	401.	Llwyn Padog/ Llwyn Bonc
84.	Cefn Coed	252.	North west of Ty isaf	402.	Coed Moel y Don
85.	Bryntirion	253.	Coed Ty-nant	403.	Coed yr Ardd
86.	Llynnoedd Afonwen	254.	Coed Craig-crogan	404.	Coed Odyn Calch
87.	Pen y Bryn	255.	Coed Bryn Melyn	405.	Llwyn Chwarel-Goch
88.	Ger Butlins	256.	Wern Dywyll	406.	Coed Bryncelli Ddu
89.	Pont Llwyn-gwyn	257.	Caecano Mawr	407.	Cors Bod-Ynys
90.	Pen-y-bryn	258.	Carreg Ddu	408.	Coed Plas Gwyn
91.	Drwsdeugoed	259.	Cefn Trwsgl	409.	Coed Ty Fry
92.	Gorsaf Abererch	260.	Chwarel Lechi Ffestiniog	410.	Coed Braint/ Siglen/ Dyfnia
93.	Pen Sarn	261.	Llyn Cwmorthin	411.	Afon Nodwydd/ Traeth Coch
94.	Below Cwmgwared	262.	Sgwar yr Oakeley	412.	Bryn Hyrddin
95.	Afon Llifon	263.	Mynydd Cymerau	413.	Planhigfa Clyddyn
96.	Garth Darwen (Gorllewin)	264.	Ffridd Coed	414.	Coed Vivian/ Cors Wiber
		265.	Tan-yr-allt	415.	Cors Durley Dene
97.	Garth Darwen (Dwyrain)	266.	Chwarel Corris	416.	Coed Plas Cadnant
		267.	Coed Braich Goch gogleddol	417.	Cytir Llandegfan
98.	Dafarn Dudur	268.	Aber Corris	418.	Coed Plas
99.	De o Coch y Rhwd	269.	Abercwmeiddaw Quarry	419.	Yr Orchudden Wastad
100.	Afon Llyfni (Gogledd 1)	270.	Mynydd Cymerau Quarry	420.	Llyn Pen-y-Parc
		271.	Coed Ty'n-y-pant	421.	Coedydd Ystad Baron Hill
101.	Afon Llyfni (Gogledd 2)	272.	Garregwen	422.	Ty'n y Berllan
		273.	Afon Seiont, Caernarfon	423.	Ty'n-y-mynydd/ Rhos/ Glan-yr-afon
102.	Afon Llyfni (De 1)	274.	Glan-gynfi	424.	Rhostir Bwlch
103.	De o Llenar Fawr	275.	Tir Lleidiog Porth Penrhyn	425.	Cefn Llech
104.	Llanllyfni	276.	Glan-y-don	426.	Cae Marl
105.	Butlins 1	277.	Cae chwaraeon a Gwaith Carthffosiaeth	427.	Y Bonc
106.	Afon Wen	278.	De Groeslon	428.	Coedlas Marian-glas
107.	Lon Penrallt	279.	Uwchlaw Bron Ogwen	429.	Cors y Bwlch
108.	Lon Tan-y-Bryn	280.	Henbarc	430.	Cors Efail Newydd
109.	Tuhwnt-i'r-gors	281.	Bontuchaf	431.	Breeze Hill
110.	Bodlondeb Home Woods	282.	Gerlan	432.	Coed y Wern
		283.	Gwaun-y-gwiail (Gorllewin)	433.	Dingle Hafod-y-Rhug
111.	Plas Brereton	284.	Gwernydd	434.	Rhos Castell/ Bryn Offa

112.	Bont y Chrychddwr	285.	Bryn Derwen	435.	Parc Newydd
113.	Dol-wenith	286.	Coed Bryn Meurig	436.	Tir Pori Hen Dy
114.	Brithdir-isaf	287.	Coed Glasgoed	437.	Cae Tan Rallt Wen / Bwlch y Ffos
115.	Ty 'rallt Farm	288.	Pen y Buarth	438.	Arfordir Tan Dinas
116.	Rhos Broneifion	289.	Tŷ Deiniol	439.	Dolydd Lleiniog
117.	Gell Farm	290.	Coed Blaen-y-cae	440.	Chwarel Flagstaff/ Chwarel Penmon
118.	Coed Mawr	291.	Baron Hill	441.	Chwarel Penhwnllys
119.	Coed Trefan (De)	292.	Glan y Gors		
120.	Yn ymyl Talysarn	293.	Llyn Pant Afon		
121.	Is law Ty'n-y-coed	294.	Tan-y-coed		
122.	Nant Stigallt	295.	Glanffynnon		
123.	Is law Talysarn	296.	Rhos ddu		
124.	Gwinllan Tyddyn	297.	Clwt y Bont (Gorllewin)		
125.	Clogwyn Melyn	298.	Masiff Clwt y Bont		
126.	Mynydd y Cilgwyn	299.	Bron-y-foel		
127.	Nant-noddfa				
128.	Chwareli Llechi Dyffryn Nantlle (Gorllewin)	Môn			
		300.	Porth Diana i Arfordir Cefn y Borth a Rhos Ty'n y Mynydd		
129.	Bryn Beddau	301.	Pwll Porth Diana		
130.	Dolau Gwyn	302.	Cors Cerrig-moelion		
131.	Chwareli Pen-y-bryn				
132.	Dyffryn Nantlle				
133.	Coed yn Parc Penrhyn 2				
134.	Cors Bont Penrhyn Coed Llandegai				
135.	Coed Tal-y-bont				
136.	Felin Cochwillan i Talybont				
137.	Plas Maes-y-groes				
138.	Roman Camp				
139.	Perthlysau Fferm Nant Porth				
140.	Coed Penrhyn Arms				

141. **Mynydd Bangor** 142. **Tir prysg a choed Clwb Golff Golff** 143. **Lon Pobty** 144. **Stad Llandegai** 145. **Coed Llandegai - Glasinfryn** 146. **Coed Lon Pobty** 147. **Allt Glanadda** 148. **Bryn Glas** 149. **Minffordd i Pant Caerhun** 150. **Cyttir Lane Woods** 151. **Perfeddgoed** 152. **Tair Ffynnon Uchaf**		
Geoparc Byd Eang UNESCO		
Môn 1. **GeoMôn**		
Safleoedd Treftadaeth y Byd UNESCO		
Gwynedd 1. **Castell Caernarfon**	**Môn** 2. **Castell Beaumaris**	

Newid Materion sy'n Codi NMC 342

Diwygio i roi diweddariad i'r rhestr polisïau:

7.1 CYMUNEDAU DIOGEL, IACH, UNIGRYW A BYWIOG

Yr Iaith Gymraeg a'r diwylliant Cymreig	~~58~~**60**
PS 1	Yr Iaith Gymraeg a'r diwylliant Cymreig

Isadeiledd a chyfraniadau datblygwyr	~~59 – 64~~**63 - 69**
PS 2	Isadeiledd a chyfraniadau gan ddatblygwyr
ISA 1	Darpariaeth isadeiledd
ISA 2	Cyfleusterau cymunedol
ISA 3	Datblygiadau addysg bellach ac uwch
ISA 4	Diogelu llecynnau agored presennol
ISA 5	Darparu llecynnau agored mewn datblygiadau tai newydd

Technoleg gwybodaeth a chyfathrebu	~~64 - 65~~**69 - 70**
PS 3	Technoleg gwybodaeth a chyfathrebu

Trafnidiaeth gynaliadwy, datblygiad a hygyrchedd	~~65 – 71~~**70 - 77**
PS 4	Trafnidiaeth gynaliadwy, datblygiad ac hygyrchedd
TRA 1	Datblygiadau rhwydwaith cludiant
TRA 2	Safonau parcio
TRA 3	Diogelu rheilffyrdd segur
TRA 4	Rheoli ardrawiadau cludiant

7.2 BYW'N GYNALIADWY

Datblygiad cynaliadwy a newid hinsawdd	~~72 - 80~~**78 - 88**
PS 5	Datblygu cynaliadwy
PS 6	Lliniaru effeithiau newid hinsawdd ac addasu iddynt
PCYFF 1A	**Ffiniau Datblygu**
PCYFF 1	Meini prawf datblygu
PCYFF 2	Dylunio a siapio lle

PCYFF 3	Dylunio a thirweddu
PCYFF 4	Rheoli carbon
PCYFF5	Cadwraeth dŵr

Technoleg adnewyddol	~~80 - 84~~**88 - 98**
PS 7	Technoleg adnewyddadwy
ADN 1	Ynni gwynt ar y tir
ADN 1A	**Ynni PV solar**
ADN 2	Technoleg ynni adnewyddadwy **a charbon isel** ~~arall~~

Rheoli Newid Arfordirol	~~85 – 88~~**98 - 101**
ARNA 1	~~Rheoli newid arfordirol~~ **Ardal Rheoli Newid Arfordirol**

7.3 ECONOMI AC ADFYWIO

Cynigion am brosiectau isadeiledd mawr	~~89 – 95~~**102 - 111**
PS 8	Cynigion am brosiectau isadeiledd o bwysigrwydd cenedlaethol a datblygiadau **perthynol** ~~cysylltiedig~~
PS 9	~~Datblygiad sy'n gysylltiedig â phrosiect~~ Wylfa Newydd **a datblygiad perthynol**
PS 9A	**Wylfa Newydd – llety arddull campws ar gyfer gweithwyr adeiladu**
PS 9B	**Wylfa Newydd – canolfannau logisteg**
PS 9C	**Wylfa Newydd – cyfleuster parcio a theithio a pharcio a rhannu**

Darparu cyfleon ar gyfer economi ffyniannus	~~95 – 105~~**111 - 118**
PS 10	Darparu cyfle ar gyfer economi ffyniannus
CYF 1	Gwarchod, ~~a~~ dynodi **ac amddiffyn** tir ac unedau ar gyfer defnydd cyflogaeth
CYF 1A	**Adwy'r Hafan, Pwllheli**
CYF 2	Defnyddiau ategol ar safleoedd cyflogaeth
CYF 3	Mentrau diwydiannol neu fusnes newydd ar gyfer un defnyddiwr mawr oddi ar safleoedd wedi eu gwarchod neu eu dynodi ar gyfer cyflogaeth
CYF 4	Defnyddiau amgen ~~ar~~ **o** safleoedd cyflogaeth **presenol**
CYF 5	Ailddefnyddio ac addasu adeiladau gwledig neu uned breswyl ar gyfer defnydd busnes neu adeiladu unedau newydd ar gyfer busnes/ diwydiant

CYF 6	Safleoedd adfywio
CYF 7	Ardal Adfywio Caergybi **(AAC)**

Yr Economi Ymwelwyr	~~105 – 113~~**118 - 128**
PS 11	Yr Economi Ymwelwyr
TWR 1	Atyniadau a Chyfleusterau Ymwelwyr
TWR 2	Llety gwyliau
TWR 3	Safleoedd carafannau sefydlog a sialé a llety gwersylla amgen parhaol
TWR 4	Deiliadaeth gwyliau
TWR 5	Safleoedd carafannau teithiol, gwersylla a llety gwersylla amgen dros dro

Canol Trefi a Datblygiadau Manwerthu	~~113 – 121~~**128 - 137**
PS12	Canol trefi **a** manwerthu
MAN 1	Datblygiadau arfaethedig mewn canol trefi
MAN 2	Prif ardaloedd manwerthu (y craidd manwerthu)
MAN 3	Manwerthu tu allan i ganol trefi diffiniedig oddi mewn i ffiniau datblygu
MAN 4	Diogelu siopau a thafarndai mewn pentrefi
MAN 5	Datblygiadau manwerthu newydd mewn pentrefi
MAN 6	Manwerthu yng nghefn gwlad
MAN 7	Defnyddiau bwyd poeth i'w gario allan

7.4 CYFLENWAD AC ANSAWDD TAI

~~Darpariaeth tai cytbwys~~ **Graddfa tai**		~~122 – 138~~**138 - 139**
PS 13	Darpariaeth tai	
Lleoliad tai		**139 - 158**
PS 15	Strategaeth anheddleoedd	
TAI 14	Tai yn y Ganolfan Isranbarthol a'r Canolfannau Gwasanaeth Trefol	
TAI 15	Tai mewn Canolfannau Gwasanaeth Lleol	
TAI	Tai mewn Pentrefi Gwasanaeth	

16	
TAI 17	Tai mewn Pentrefi Lleol, Gwledig ac Arfordirol
TAI 18	Tai mewn Clystyrau
TAI 19	Trosi adeiladau yng nghefn gwlad agored i defnydd preswyl

Math o dai	**158 - 177**
TAI 1	Cymysgedd ~~p~~**b**riodol o dai
~~TAI X~~	~~Polisi newydd~~
TAI 2	Isrannu eiddo presennol i fflatiau hunangynhaliol a thai amlfeddiannaeth
TAI 3	Llety **dros dro graddfa bach** **steil campws** ar gyfer gweithwyr adeiladu ~~dros dro~~
TAI 4	Cartrefi gofal preswyl, tai gofal ychwanegol neu lety gofal arbenigol ar gyfer yr henoed
TAI 5	Tai marchnad lleol
TAI 6	Llety myfyrwyr pwrpasol
TAI 7	Ail-adeiladu tai ~~annedd~~
TAI 8	Defnydd preswyl o garafanau, cartrefi symudol a mathau eraill o lety nad ydynt yn barhaol

Tai fforddiadwy	~~138 - 144~~**177 - 188**
PS 14	Tai fforddiadwy
TAI 9	Trothwy tai fforddiadwy a'u dosbarthiad
TAI 10	Safleoedd eithrio

Llety ar gyfer Sipsiwn a Theithwyr	~~144 - 149~~**188 - 194**
TAI 11	Gwarchod safleoedd sipsiwn a theithwyr
TAI 12	~~Dyrannu~~ **Dynodi** safleoedd Sipsiwn a Theithwyr
TAI 13	Safleoedd ar gyfer lleiniau **preswyl parhaol neu teithiol neu dros dro** i Sipsiwn a Theithwyr

7.5 AMGYLCHEDD NATURIOL AC ADEILEDIG

Gwarchod a gwella'r amgylchedd naturiol	~~165 - 175~~**195 - 209**
PS 16	Gwarchod a **ble'n briodol** wella'r amgylchedd naturiol

Polisi Newydd	Cynlluniau rheolaeth Ardaloedd o Harddwch Naturiol Eithriadol
AMG 1	Ardaloedd o Dirwedd Arbennig
AMG 2	Gwarchod a gwella nodweddion a rhinweddau sydd yn nodiedig i gymeriad y dirwedd leol
AMG 3	Gwarchod yr Arfordir
AMG 4	Cadwraeth Bioamrywiaeth Leol
AMG 5	Gwarchod Safleoedd o Arwyddocâd Rhanbarthol neu Lleol

Diogelu a gwella asedau treftadaeth	~~176 – 184~~**210 - 220**
PS 17	Diogelu a **ble'n briodol** wella asedau treftadaeth
AT 1	Ardaloedd Cadwraeth, Safleoedd Treftadaeth y Byd a Thirweddau , Parciau a Gerddi Hanesyddol Cofrestredig
AT 2	Datblygiad sy'n galluogi
AT 3	Asedau Treftadaeth nad ydynt wedi'u dynodi sydd o arwyddocâd lleol neu ranbarthol
AT 4	Diogelu safleoedd archeolegol nad ydynt wedi'u dynodi **a'u gosodiad**

Gwastraff	~~185 – 189~~**220 - 225**
PS 18	Rheoli Gwastraff
GWA 1	Darparu isadeiledd rheoli gwastraff ac ailgylchu
GWA 2	Rheoli gwastraff ~~tu allan i ffiniau datblygu~~ **a** safleoedd dynodedig
GWA 3	~~Trin a storio~~ **Rheoli** gwastraff ymbelydrol ~~lefel isel ac isel iawn~~

Mwynau	~~189 – 197~~**225 - 234**
PS 19	Mwynau
MWYN 1	Diogelu adnoddau mwynau
MWYN 2	Ardaloedd chwilio a ffafrir
MWYN 4	Datblygiadau mwynau
MWYN 5	Cerrig adeiladu lleol
MWYN 6	Cylchfeydd rhagod safleoedd mwynau
MWYN 7	Cyfleusterau terfynfeydd a glanfeydd
MWYN 8	Gweithfeydd fforio

MWYN 9	Pyllau benthyg
MWYN 10	Adfer ac ôl-ofal

Cofrestr Newidiadau Materion sy'n Codi (NMC): Atodiad 9

Rhif NMC	**Polisi/ Paragraff/Map**	**Newid Materion sy'n Codi**
343	Atodiad 9	***Diweddaru'r gofrestr o Ganllawiau Cynllunio Atodol***

Mae'r tabl canlynol yn rhoi rhestr i Ganllawiau Cynllunio Atodol arfaethedig a gaiff eu paratoi ar adegau gwahanol **a'r amserlen a ragwelir ar gyfer eu mabwysiadu**. ~~Gan fydd y Canllawiau Cynllunio Atodol canlynol yn cefnogi polisïau sy'n cael eu cynnwys yn y Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd mabwysiedig byddant yn cael eu mabwysiadu yn unol â rhaglen waith a gytunwyd ar ôl i'r Cynllun gael ei fabwysiadu~~.

Enw	**Polisïau perthnasol yn y Cynllun** ~~Adnau~~	**Amserlen i'w mabwysiadu**
Ymrwymiadau cynllunio, sy'n cynnwys cyfraniadau gan ddatblygwyr ar gyfer ystod o isadeiledd	PS 2 a ISA 1 yn ogystal â pholisïau defnydd tir perthnasol, e.e. ISA 5 (llecynnau agored), TA1 **9** ~~8~~ (tai fforddiadwy)	~~Bydd CCA cyfredol (Gwynedd a Mon) yn cael eu hadolygu, diweddaru a'u ymestyn. Bydd fersiwn drafft yn cael ei gyflwyno cyn/ neu adeg yr Archwiliad.~~ **Chwarter 3 2017/ 18**
Cynnal a chreu cymunedau unigryw a chynaliadwy	PS 1, ISA 1, PS 5, TAI 1	~~Bydd CCA cyfredol (Gwynedd a Môn) yn cael eu hadolygu, diweddaru a'u hymestyn. Efallai bydd fersiwn drafft yn cael ei gyflwyno cyn/ neu adeg yr Archwiliad~~. **Chwarter 3 2017/ 18**
Tai fforddiadwy	PS 13, PS 14, TAI 9, TAI 10	~~Bydd CCA cyfredol (Gwynedd a Môn) yn cael eu hadolygu, diweddaru a'u hymestyn. Efallai bydd fersiwn drafft yn cael ei gyflwyno cyn/ neu adeg yr Archwiliad. Bydd materion arian cymudol yn cael eu cynnwys yn y CCA Ymrwymiadau Cynllunio.~~ **Chwarter 3 2017/ 18**
Tai marchnad lleol	TAI 5	~~CCA newydd. Efallai bydd fersiwn drafft yn cael ei gyflwyno cyn/ neu adeg yr Archwiliad.~~ **Chwarter 3 2017/ 18**
Math a chymysgedd o dai	TAI 1	~~CCA Newydd. I'w baratoi o fewn 18 mis o fabwysiadu'r Cynllun.~~ **Chwarter**

Enw	**Polisïau perthnasol yn y Cynllun** ~~Adnau~~	**Amserlen i'w mabwysiadu**
		3 2017/ 18
Llecynnau agored of fewn datblygiad preswyl newydd	ISA 5	~~Bydd CCA cyfredol (Gwynedd) yn cael eu hadolygu, diweddaru a'u hymestyn o fewn 18 mis o fabwysiadu'r Cynllun. Bydd y CCA Ymrwymiadau cynllunio yn ymdrin gyda materion Adran 106.~~ **Chwarter 4 2017/ 18**
Datblygiad twristiaeth – atyniadau a llety	TWR 2, TWR 3, TWR 4, TWR 5	~~Bydd CCA cyfredol (Gwynedd a Môn) yn cael eu hadolygu, diweddaru a'u hymestyn o fewn 18 mis o fabwysiadu'r Cynllun.~~ **Chwarter 3 2018/ 19**
Dylunio, yn cynnwys rheoli carbon, hygyrchedd, safleoedd mewnlenwi, goleuo (nid yw'r rhestr yma yn un cynhwysfawr)	PS 5, PS 6, PCYFF 1, PCYFF 2, PCYFF 3, PCYFF 4, PCYFF 5	~~Bydd CCA cyfredol (Gwynedd a Môn) yn cael eu hadolygu, diweddaru a'u hymestyn o fewn 18 mis o fabwysiadu'r Cynllun.~~ **Chwarter 4 2017/ 18**
Briffiau datblygu i safleoedd/ ardaloedd unigol	TAI 1, PCYFF 1, CYF 7	~~CCA Newydd. I'w paratoi o fewn 18 mis o fabwysiadu'r Cynllun.~~ **Chwarter 4 2017/ 18 – Chwarter 2 2018/ 19**
Addasu adeiladau i fflatiau hunan- gynhaliol neu dai mewn aml- feddiannaeth	TAI 2, PCYFF 1, PCYFF 2	~~CCA newydd. I'w baratoi o fewn 12 mis o fabwysiadu'r Cynllun.~~ **Chwarter 4 2017/ 18**
Addasu adeiladau yng nghefn gwlad	TAI 19, CYF 5	~~Bydd CCA cyfredol (Gwynedd) yn cael ei adolygu, ddiweddaru a'i ymestyn o fewn 18 mis o fabwysiadu'r Cynllun. Bydd y CCA Dylunio yn ymdrin a materion esthetig.~~ **Chwarter 4 2017/ 18**
Newid defnydd cyfleusterau a gwasanaethau cymunedol, safleoedd cyflogaeth, unedau manwerthu	ISA 2, CYF 2, CYF 3, MAN 2, MAN 4	~~CCA Newydd. I'w baratoi o fewn 18 mis o fabwysiadu'r Cynllun.~~ **Chwarter 2 2018/ 19**

Enw	**Polisïau perthnasol yn y Cynllun** ~~Adnau~~	**Amserlen i'w mabwysiadu**
Arfer da Gwrachod Bioamrwyiaeth wrth gynllunio a datblygu Bioamrywiaeth mewn cynllunio	AMG 4, AMG 5	~~Bydd CCA cyfredol (Gwynedd) yn cael ei adolygu, ddiweddaru a'i ymestyn o fewn 18 mis o fabwysiadu'r Cynllun. Bydd y CCA Dylunio yn ymdrin â materion Adran 106~~ **Chwarter 4 2017/ 18**
Asedau treftadaeth	AT 1	~~CCA Newydd. I'w baratoi o fewn 18 mis o fabwysiadu'r Cynllun.~~ **Chwarter 2 2018/ 19**
Lleoli datblygiad ynni adnewyddol ar wahân	PS 7, AND 1, ADN 2	~~Bydd CCA cyfredol (Gwynedd a Môn) yn cael eu hadolygu, diweddaru a'u hymestyn o fewn 18 mis o fabwysiadu'r Cynllun.~~ **Chwarter 2 2018/ 19**
Wylfa Newydd	PS 9, **PS 9A, PS 9B, PS 9C, TAI 3**	~~Ail ymweld â'r CCA cyfredol (Môn) ar ol mabwysiadu'r Cynllun. Bydd y CCA Ymrwymiadau Cynllunio yn ymdrin â materion Adran 106. Bydd CCA yn debygol o ymdrin a materion thema.~~ **Chwarter 3 2017/ 18**
Safonau Parcio	**TRA 2**	**Chwarter 2 2018/ 19**

Rhif NMC	Polisi/ Paragraff/Map	Newid Materion sy'n Codi
344	Atodiad 10	***Cynnwys atodiad ychwanegol (Atodiad 10) sy'n cyfeirio at Taflwybr Darparu Tai***

Paratôdd y Cynghorau daflwybr tai fel rhan o'r sail dystiolaeth ategol. Mae hyn yn nodi sefyllfa'r gorffennol o ran cyflenwad tai ynghyd â chyfradd y cyflenwad a ragwelir dros oes y Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd. Bydd yr adroddiad monitro blynyddol yn galluogi'r Cynghorau i adolygu'r cyfraddau cwblhau gwirioneddol yn erbyn y cyfraddau cyflenwi disgwyliedig a nodir yn y taflwybr tai.

Graff 1 – Siart Bar Cyflenwad Tai

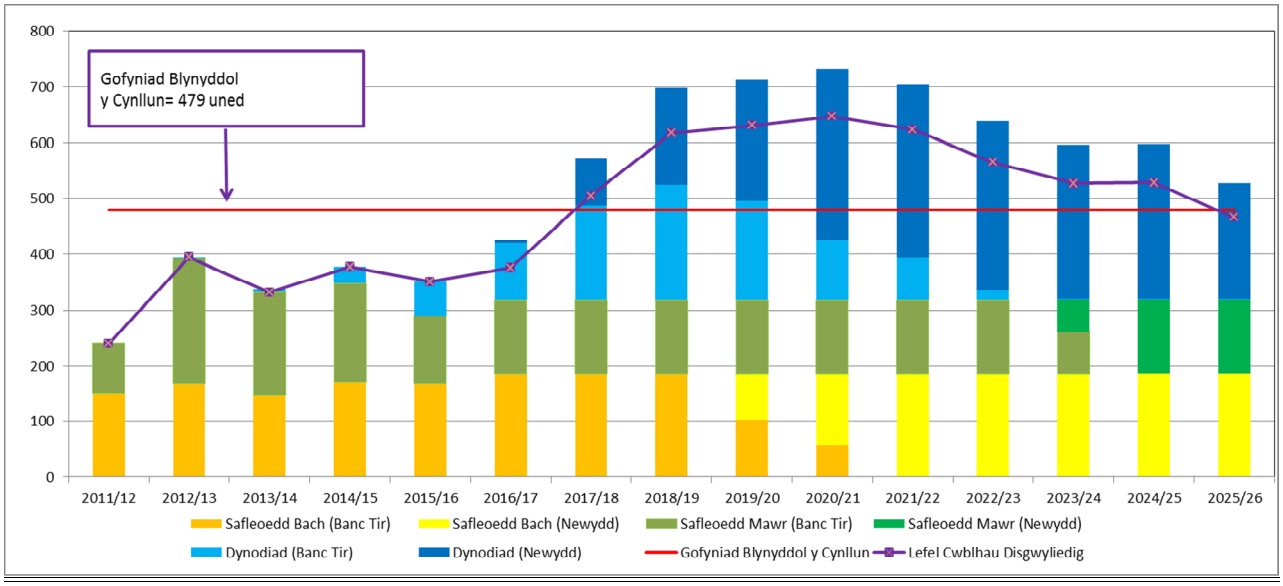

Termau a'u defnyddir yn y Siart Bar Cyflenwad Tai

Term	Diffiniad
Cyfanswm y tai a gwblhawyd	Nifer yr Unedau Tai a gwblhawyd yn y cyfnod 1-4-2011 hyd 31-3-2015. Er dibenion y Graff Taflwybr, mae nifer yr Unedau a Gwblhawyd wedi'u dosbarthu i'r categorïau Banc Tir perthnasol isod er mwyn cynorthwyo o ran adnabod o dan ba gategori maent wedi eu darparu.
Safleoedd Bach (Banc Tir)	Safleoedd gyda llai na 5 uned naill ai wedi'u cwblhau cyn mis Ebrill 2015 neu gyda chaniatâd cynllunio ym mis Ebrill 2015. Nid oes yr un o'r safleoedd hyn wedi'u dynodi yn y CDLl ar y Cyd.

Term	Diffiniad
Safleoedd Bach (Newydd)	Safleoedd gyda llai na 5 uned heb ganiatâd cynllunio ym mis Ebrill 2015. Nid oes yr un o'r safleoedd hyn wedi'u dynodi yn y CDLl ar y Cyd.
Safleoedd Mawr (Banc Tir)	Safleoedd gyda 5 uned neu fwy naill ai wedi'u cwblhau cyn mis Ebrill 2015 neu gyda chaniatâd cynllunio ym mis Ebrill 2015. Nid oes yr un o'r safleoedd hyn wedi'u dynodi yn y CDLl ar y Cyd.[1]
Safleoedd Mawr (Newydd)	Safleoedd gyda 5 neu fwy o unedau heb ganiatâd cynllunio ym mis Ebrill 2015. Nid oes yr un o'r safleoedd hyn wedi'u dynodi yn y CDLl ar y Cyd.
Dynodiad (Banc Tir)	Safleoedd wedi'u Dynodi fel Safleoedd Tai yn y CDLl ar y Cyd sydd unai wedi'u cwblhau cyn mis Ebrill 2015 neu gyda chaniatâd cynllunio presennol ym mis Ebrill 2015.
Dynodiad (newydd)	Safleoedd wedi'u Dynodi fel Safleoedd Tai yn y CDLl ar y Cyd sydd heb ganiatâd cynllunio ym mis Ebrill 2015.
Lefel Cwblhau Disgwyliedig	Lefel cwblhau heb y lwfans llithriad.

[1] Yn bennaf, mae'r rhain yn safleoedd mewn Pentrefi lle nad oes gan y Cynllun safleoedd tai sydd wedi eu dynodi.

Tabl 1 - Tafluniad dangosol datblygiadau tai a chyflenwad tir ar gyfer tai 2011-26

Tafluniad dangosol datblygiad tai a chyflenwad tir ar gyfer tai 2011 - 2026

Blwyddyn CDLl ar y Cyd / cyfnod JHLAS	Gofyniad tai y CDLl ar y Cyd	Unedau sydd wedi eu cwblhau ar ddiwedd pob blwyddyn	Lefel cwblhau disgwyliedig	Cyfanswm unedau sydd wedi eu cwblhau	Blynyddoedd CDLl ar y Cyd sydd yn weddill	Angen gweddilliol heb lwfans llithriad	Galw 5 mlynedd	Galw adeiladu blynyddol	Cyfanswm y tir sydd ar gael	Cyfanswm cyflenwad tir mewn blynyddoedd
	a			b	c	d = (a - b)	e = (d/c)*5	f = e/5	g	h = g/f
2011/12	7,184	240		240	15	6944	2315	463		
2012/13	7,184	394		634	14	6550	2339	468		
2013/14	7,184	337		971	13	6213	2390	478		
2014/15	7,184	377		1348	12	5836	2432	486		
2015/16	7,184	351		1699	11	5485	2493	499		
2016/17	7,184		376	2075	10	5109	2555	511	2776	5.4
2017/18	7,184		505	2580	9	4604	2558	512	3023	5.9
2018/19	7,184		617	3197	8	3987	2492	498	3083	6.2
2019/20	7,184		631	3828	7	3356	2397	479	2993	6.2
2020/21	7,184		647	4475	6	2709	2258	452	2890	6.4
2021/22	7,184		623	5098	5	2086	2086	417	2709	6.5
2022/23	7,184		565	5663	4	1521	2565*	513*	2565**	5
2023/24	7,184		527	6190	3	994	2480*	496*	2479**	5
2024/25	7,184		528	6718	2	466	2430*	486*	2431**	5
2025/26	7,184		466	7184	1	0	2380*	476*	2382**	5

* - Gofyniad adeiladu wedi ei seilio ar y canllaw a nodir ym mharagraff 5.2 o TAN 1.

** - O 2022/23 ymlaen, ni ellir sefydlu'r cyfanswm tir sydd ar gael ar gyfer cyfnod 5 mlynedd. O'r herwydd, er mwyn cyfrifo'r tir sydd ar gael ar gyfer pob blwyddyn y tu hwnt i oes y Cynllun, defnyddir y ffigwr o 479 uned y flwyddyn h.y. y ffigwr gofyniad blynyddol cyfartalog ar gyfer oes y Cynllun.

Rhif NMC	Polisi/Para/ Map	Newid Materion sy'n Codi
345 - 357	Rhestr Termau	***Diwygio i gynnwys termau ychwanegol a newid termau presennol er mwyn gwella eglurder:***

NMC	TERMAU	ACRONYM (os yn berthnasol)	Disgrifiad
	Addasu		Ystyr cyffredinol hwn yw'r gwaith ffisegol sy'n angenrheidiol i newid defnydd adeilad o ddefnydd penodol, a ddosbarthwyd yn y gorchymyn dosbarthiadau defnydd, i ddefnydd arall. Gall hefyd olygu isrannu eiddo preswyl i fod yn fflatiau neu randai hunan cynwysedig
	Adeilad Rhestredig		Sef adeilad o ddiddordeb pensaernïol neu hanesyddol arbennig. Caiff adeiladau rhestredig eu graddio'n radd I, II* neu II, a gradd I yw'r uchaf. Gellir rhestru adeilad ar sail y tu mewn iddo yn ogystal â'r tu allan, ac unrhyw adeiladau neu strwythurau parhaol.
	Adennill (yn nhermau mwynau)		Gweithredoedd a luniwyd i ddychwelyd ardal i gyflwr amgylcheddol derbyniol, un ai ar gyfer ail ddechrau'r defnydd blaenorol neu ar gyfer defnydd newydd. Mae'n cynnwys gweithgareddau adfer, ôl-ofal, trin pridd, llenwi a chyfuchlin.
	Adferiad (yn nhermau mwynau)		Camau i adfer y tir effeithiwyd gan echdyniad mwynau i safon uchel yn addas ar gyfer ôl-ddefnydd a gytunwyd ac yn cynnwys ailosod isbridd, pridd ar y wyneb neu ddeunydd creu pridd yn ofalus.
	Adfer/ cael cyflwr (yn nhermau bioamrywiaeth)		Adfer cynefin sydd gan olion arwyddocaol o'r cynefin gwreiddiol yn ôl i'w gyflwr gwreiddiol. Mae cael cyflwr yn golygu bod cynefin yn mynd o gyflwr sâl i gyflwr da.
	Adnau		Cam ffurfiol o ymgynghoriad lle gwahoddir sylwadau ar y fersiwn drafft llawn o'r CDLl.
	Adnoddau mwynau		Dyddodyn mwynau (deunydd crai basig o'r Ddaear) sydd gan werth i gymdeithas a gellir ei echdynnu yn economaidd, neu gall fod yn hyfyw yn y dyfodol agos.

NMC	TERMAU	ACRONYM (os yn berthnasol)	Disgrifiad
	Adroddiad Monitro Blynyddol	AMB	Adroddiad a gyflwynir i Lywodraeth Cymru gan awdurdodau cynllunio lleol sy'n asesu effeithiolrwydd y CDLl yn erbyn cyfres o ddangosyddion a thargedau.
	Agregau		Tywod, graean, carreg fal a deunydd mawr arall ddefnyddir gan y diwydiant adeiladu.
	Ailgylchu		Adferiad deunydd o'r llif gwastraff ar gyfer ei ail-ddefnyddio neu eu newid i ddeunydd arall.
	Amcan		Datganiad o beth fwriedir, gan ddweud beth yw'r newid a ddymunir.
	Angen (yn nhermau manwerthu)		Y cydbwysedd rhwng y cyflenwad a'r galw rhwng manwerthwyr a defnyddwyr. Yn cael ei ddangos fel gwariant personol ar gael i gefnogi siopau ychwanegol a/ neu estyniadau i siopau presennol.
	Ardal Cadwraeth Arbennig	ACA	Safle a ddynodwyd dan Gyfarwyddeb Cynefinoedd y Gymuned Ewropeaidd i warchod cynefinoedd a rhywogaethau o bwysigrwydd rhyngwladol
	Ardal Cadwraeth		Ardaloedd o ddiddordeb pensaernïol neu hanesyddol arbennig, y mae'n ddymunol cadw neu wella eu cymeriad neu olwg.
	Ardal Chwilio Strategol	AChS	Ardal sydd wedi cael ei adnabod ar lefel strategol gan TAN8: Cynllunio ar gyfer Ynni Adnewyddol (LlC, 2005) fel un sydd gan nodweddion cyffredinol sy'n golygu y gall ymdopi gyda ffermydd gwynt mawr.
	Ardal Gwarchodaeth Arbennig	AGA	Safle a ddosbarthwyd dan Gyfarwyddeb y Gymuned Ewropeaidd ar Adar Gwyllt i ddiogelu rhywogaethau adar o bwysigrwydd rhyngwladol.
	Ardaloedd Marchnad Tai		Fe wnaeth yr Asesiad Marchnad Tai Lleol Gogledd Orllewin Cymru adnabod ardaloedd marchnad tai o fewn yr isranbarth yn seiliedig ar ardaloedd teithio i'r gwaith a gwybodaeth leol er mwyn deall lefelau galw ac angen o fewn yr ardaloedd yma.
	Ardaloedd Prisiau Tai		Ardaloedd prisiau tai o fewn ardal y Cynllun a gafodd eu hadnabod yn yr Astudiaeth Hyfywdra Tai Fforddiadwy.
	Ardal Rheoli Newid Arfordirol		Ardal lle mae 'dim ymyrraeth weithredol' neu aliniad a reolir' yw'r polisi cydnabyddedig yn y

NMC	TERMAU	ACRONYM (os yn berthnasol)	Disgrifiad
			cynllun rheoli arfordirol.
	Ardoll Seilwaith Cymunedol	CIL	Mae hwn yn ddull o sicrhau cyfraniadau cyffredinol gan ddatblygwyr. Deddfwyd ar yr Ardoll Seilwaith Cymunedol fel rhan o Ddeddf Cynllunio 2008. Dilynwyd hyn gan Reoliadau Gweithredu, a daeth yr Ardoll Seilwaith Cymunedol i rym yng Nghymru a Lloegr ar 6 Ebrill 2010.
	Ardal Tirwedd Arbennig	ATA	Dynodiad heb fod yn statudol a ddefnyddir gan awdurdodau lleol mewn rhai rhannau o'r Deyrnas Unedig i adnabod tirweddau sensitif sydd un ai yn gyfreithiol neu fel mater polisi yn cael eu gwarchod rhag datblygiad anaddas neu ddylanwadau dynol eraill.
	Argaeledd Tir ar gyfer Tai		Cyfanswm y tir sydd wedi ei neilltuo ar gyfer defnydd preswyl a heb ei ddatblygu.
	Arolygiaeth Cynllunio		Asiantaeth weithredol o'r Llywodraeth Brydeinig sydd yn gyfrifol am archwiliad cyhoeddus o'r Cynllun.
	Asedau Treftadaeth		Yn cwmpasu strwythurau a llefydd agored sy'n cael eu hystyried o werth hanesyddol, archeolegol neu artistig arbennig (e.e. Adeiladau Rhestredig, Parciau a Gerddi Hanesyddol a Henebion Cofrestredig) yn ogystal â Safleoedd Treftadaeth y Byd.
	Asesiad Amgylcheddol Strategol	AAS	Term cyffredinol a ddefnyddir i ddisgrifio asesiadau amgylcheddol o bolisïau, cynlluniau a rhaglenni. Mae Rheoliadau'r AAS yn ei gwneud yn ofynnol i gynnal asesiad amgylcheddol ffurfiol o gynlluniau a rhaglenni penodol, yn cynnwys y rheini ym maes cynllunio a defnydd tir.
	Asesiad Cymeriad Ardal Gadwraeth		Dogfen gyhoeddedig sy'n diffinio'r diddordeb pensaernïol neu hanesyddol arbennig sy'n golygu bod yr ardal yn deilwng o gael ei dyrannu.
	Asesiad Cynaliadwyedd	AC	Offeryn i arfarnu polisïau a chynigion i sicrhau eu bod yn adlewyrchu amcanion datblygu cynaliadwy (h.y. ffactorau cymdeithasol, amgylcheddol ac economaidd). Mae Adran S62(6) y Ddeddf yn ei gwneud yn ofynnol i bob Awdurdod Cynllunio Lleol gynnal Asesiad Gynaliadwyedd y Cynllun. Mae'r math hwn o Arfarniad o Gynaliadwyedd yn

NMC	TERMAU	ACRONYM (os yn berthnasol)	Disgrifiad
			ymgorffori gofynion Cyfarwyddeb yr Asesiad Amgylcheddol Strategol. Mae'r defnydd o'r term hwn yn y Cynllun yn cynnwys Asesiad Amgylcheddol Strategol, oni nodir fel arall.
	Astudiaeth Angen Tai		Astudiaeth o ardal neu anheddle penodol i gefnogi cymysgedd rhesymol a chytbwys o fathau a meintiau tai er mwyn cyfarch anghenion tai amrywiol o fewn ardal leol.
	Astudiaeth Capasiti Trefol		Mae'r astudiaeth yma'n sefydlu beth yw capasiti'r Ganolfan Isranbarthol a'r Canolfannau Gwasanaeth Trefol a Lleol sydd wedi cael eu hadnabod yn y Cynllun i ddarparu mwy o unedau preswyl. Mae'n cyfrannu i ddeall y potensial ar gyfer mwy o ddatblygiad tai o fewn y Canolfannau yma.
	Astudiaeth Marchnad Tai Lleol	AMTLl	Astudiaeth sy'n rhoi tystiolaeth am angen a galw am dai mewn ardal.
	Asesiad Priodol	AP	Asesiad mwy manwl sydd angen ei wneud os yw Adroddiad Sgrinio'r Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd yn dangos bod posibilrwydd y bydd y Cynllun yn debygol o gael effaith arwyddocaol ar safle rhyngwladol un ai ar ben ei hun mewn ar y cyd gyda chynlluniau neu brosiectau eraill.
	Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd		Mae Asesiad o'r fath yn un o ofynion Cyfarwyddeb Ewropeaidd 92/43/EEC sy'n asesu effeithiau posibl Cynllun Datblygu Lleol ar un neu fwy o safleoedd Ewropeaidd (safleoedd Natura 2000). Dylai'r asesiad ddod i gasgliad o ran p'un a fyddai cynnig neu bolisi yn y Cynllun Datblygu yn cael effaith andwyol ar gyfanrwydd y safle dan sylw
	Astudiaeth Hyfywdra Tai Fforddiadwy		Astudiaeth sy'n adnabod lefel tai fforddiadwy sy'n hyfyw i'w ddarparu ar safleoedd marchnad agored o fewn Ardaloedd Prisiau Tai yn ardal y Cynllun.
	Awdurdod Cynllunio Lleol		Sef awdurdod cynllunio sy'n gyfrifol am baratoi'r Cynllun.
	Banc Tir (Mwynau)		Stoc o geisiadau cynllunio (fel arfer yn berthnasol i fwynau heb-ynni) i ddarparu parhad mewn cynhyrchiad er gwaethaf y newid mewn galw. Fel arfer mae'n cael ei ddangos yn ôl y nifer o flynyddoedd yn seiliedig ar y patrwm diweddar o

NMC	TERMAU	ACRONYM (os yn berthnasol)	Disgrifiad
			gyflenwi.
NMC 350	~~Banc Tir (Tai)~~		~~Nifer o unedau gyda chaniatâd cynllunio ar gyfer tai.~~
	Bioamrywiaeth		Term a ddefnyddir i ddisgrifio amrywiaeth bywyd ar y ddaear, yn cynnwys yr amrywiaeth eang o ecosystemau ac organebau byw, anifeiliaid, planhigion, eu cynefinoedd a'u genynnau.
	Bond		Taliad wedi ei ddiogelu er mwyn sicrhau bod safle yn cael ei gynnal neu adfer.
NMC 355	Cadernid		Er mwyn cael ei ystyried yn gadarn, rhaid i Gynllun Datblygu Lleol fod yn gyfiawn (yn seiliedig ar dystiolaeth gadarn a chredadwy a'r strategaeth fwyaf effeithiol) ac yn effeithiol (cyfiawnadwy, hyblyg ac yn bosibl ei fonitro). Mae **tri** ~~deg~~ prawf cadernid a nodwyd mewn canllawiau a gyhoeddwyd gan Lywodraeth Cymru a'r Arolygiaeth Gynllunio, a chaiff y Cynllun ei fonitro yn eu herbyn
	Cadw		Gwasanaeth amgylchedd hanesyddol Llywodraeth Cymru sy'n gweithio i gael amgylchedd hanesyddol hygyrch ac yn un sy'n cael ei warchod i Gymru.
	Canllawiau Cynllunio Atodol	CCA	Gall Canllawiau Cynllunio Ategol gwmpasu ystod o faterion, sef materion thematig a materion ar gyfer safleoedd penodol, a chynnig rhagor o fanylion polisïau a chynigion cynllun datblygu.
	Canolfan drafnidiaeth		Man lle caiff teithwyr a llwythi eu cyfnewid rhwng cerbydau neu ddulliau teithio. Mae Canolfannau Trafnidiaeth Gyhoeddus yn cynnwys gorsafoedd rheilffordd, gorsafoedd cludiant cyflym, safleoedd bws, safleoedd tram, meysydd awyr a glanfeydd llongau fferi.
	Canolfannau Gwasanaeth Lleol		Mae'r rhain yn cael eu hadnabod fel canolfannau gyda chyfleusterau a gwasanaethau sy'n cwrdd â gofynion eu poblogaeth eu hunain a'u hardaloedd dalgylch eu hunain. Mae ganddynt ryw gymaint o gyfleoedd cyflogaeth a manwerthu a chysylltiadau da iawn gydag un ai Canolfan Wasanaeth Trefol neu Ganolfan Isranbarthol, prun bynnag yw'r agosaf.

NMC	TERMAU	ACRONYM (os yn berthnasol)	Disgrifiad
	Canolfannau Gwasanaeth Trefol		Mae gan y rhain swyddogaeth is-sirol yn nhermau darparu ystod eang o wasanaethau a chyfleusterau ar gyfer eu poblogaeth eu hunain a rhannau o'r siroedd. Mae gan rai, h.y. Llangefni a Chaernarfon hefyd swyddogaeth weinyddol ar gyfer eu siroedd.
	Canolfan Isranbarthol		Mae ganddi swyddogaeth drawsffiniol a lleol yn nhermau cyflogaeth, iechyd a chyfleoedd hamdden. Mae'n ganolfan fanwerthu nid yn unig ar gyfer ei phoblogaeth ei hun ond hefyd ar gyfer ardal ehangach.
	Canol trefi		Yn cynnwys craidd ystod o ganolfannau siopa a masnachol o wahanol faint.
	Carafanau: Carafan Sefydlog		Carafan sydd angen cerbyd cymalog i'w symud.
	Carafanau: Carafan teithiol		Carafan ellir ei dynnu ar ôl cerbyd modur.
	Cartrefi a'u rhennir (gweler polisi TAI 2)		Gall fod un ai yn aelwydydd yn byw fel teulu neu pan nad oes mwy na 6 o bobl yn rhannu'r cyfleusterau (h.y. ystafell ymolchi a chegin) ac yn gyfrifol am reoli'r aelwyd (h.y. talu rhent a bwyta gyda'i gilydd).
	Cartrefi Gofal		Sefydliad sy'n darparu llety preswyl gyda gofal iechyd, yn arbennig i'r henoed.
	Cartref Gofal Preswyl		Sefydliad lle mae nifer o bobl hyn yn byw, fel arfer mewn ystafelloedd sengl, ac sydd yn gallu cael mynediad i wasanaethau ar y safle sy'n darparu gofal personol yn unig – cymorth i ymolchi, newid a rhoi moddion.
	Cartrefi Gofal Ychwanegol		Yn debyg i lety cysgodol, yn cynnig y gallu i fyw yn annibynnol ond yn elwa o ddarpariaeth gofal ar y safle.
	Chalet		Strwythur un llawr sy'n lled-barhaol y gellir ei symud. Edrychir ar chalet fel un uned os gellir ei feddiannu gan un unigolyn/ teulu ar y tro hyd yn oed os oes ganddo ddwy echel.
	Cyfarwyddeb Ewropeaidd		Deddfwriaeth yr Undeb Ewropeaidd sydd yn dweud bod angen i rai sy'n perthyn iddo gyrraedd allbwn/ targed penodol.
	Cyflenwad 5 mlynedd		Mae Nodyn Cyngor Technegol (NCT) 1 yn dweud bod rhaid i Awdurdodau Cynllunio Lleol sicrhau bod yna ddigon o dir wirioneddol ar gael i ddarparu

NMC	TERMAU	ACRONYM (os yn berthnasol)	Disgrifiad
			cyflenwad 5 mlynedd o dir ar gyfer tai. Mae'n rhaid i'r cyflenwad tir yma ddylanwadu'r strategaeth sydd yn y cynllun datblygu.
NMC 356	**Cyfradd gwacter**		**Mae'r berthynas rhwng aelwydydd ac anheddau yn cael ei modelu drwy ddefnyddio 'cyfraddau gwacter', sy'n dod o Gyfrifiad 2011. Mae'r gyfradd gwacter yn cynnwys ail gartrefi a chartrefi gwyliau. Cyfrifir y gyfradd gwacter trwy rannu nifer y lleoedd ar aelwydydd (tabl KS401) gyda chyfanswm nifer y tai (tabl QS418). Yn achos rhan o ardal y Cynllun sydd o fewn Awdurdod Cynllunio Gwynedd, roedd angen eithrio rhannau o sir Gwynedd sydd y tu mewn i Barc Cenedlaethol Eryri. Defnyddiwyd cyfanswm yr ystadegau ar gyfer Ardaloedd Cynnyrch y Cyfrifiad nad oeddynt o fewn PCE.** **Disgrifir lleoedd gwag mewn cartrefi ac aelwydydd a ddefnyddir fel ail gartrefi yn y Cyfrifiad fel 'lleoedd ar aelwydydd heb breswylwyr rheolaidd'. Oherwydd bod llawer o dai gwyliau ac ail gartrefi yn Ynys Môn a Gwynedd, mae'r cyfraddau gwacter yn uwch na'r lleoedd sydd â llai o aelwydydd o'r math hwn.**
	Cynllun Adnau		Fersiwn drafft llawn o'r Cynllun Datblygu Lleol sy'n destun cyfnod ymgynghori ffurfiol.
	Cymuned		Pobl sy'n byw mewn ardal ddaearyddol ddiffiniedig, neu sy'n rhannu'r un diddordebau
	Cynllun Datblygu Lleol		Sef y cynllun datblygu statudol gofynnol ar gyfer pob ardal awdurdod cynllunio lleol yng Nghymru dan Ran 6 Deddf Cynllunio a Phrynu Gorfodol 2004. Cynllun defnydd tir ydyw sy'n destun archwiliad annibynnol, a fydd yn gynllun datblygu statudol ar gyfer ardal awdurdod lleol. Dylai'r Cynllun gynnwys gweledigaeth, strategaeth, polisïau i'w defnyddio ar draws yr ardal ar gyfer mathau o ddatblygiadau, dyraniadau tir, a pholisïau a chynigion ar gyfer ardaloedd allweddol o newid a diogelu lle y bo'n

NMC	TERMAU	ACRONYM (os yn berthnasol)	Disgrifiad
			ofynnol.
	Cynllunio defnydd tir		Mae'r fframwaith ar gyfer sut mae tir yn cael ei ddefnyddio a'i ddatblygu cael ei ddarparu'n bennaf gan y system cynllunio. Mae hwn yn anelu i gael y defnydd mwyaf effeithiol ac effeithlon o dire r lles y cyhoedd ac i sicrhau bod y gwasanaethau a chyfleusterau angenrheidiol yn cael eu hadeiladu lle mae eu hangen nhw.
	Cynllun Gofodol Cymru		Cynllun a baratowyd ac a gymeradwywyd gan Lywodraeth Cymru dan adran 60 y Ddeddf, sy'n nodi fframwaith strategol i lywio datblygiadau ac ymyriadau polisi yn y dyfodol, p'un ai bod y rhain yn ymwneud â rheoli cynllunio defnydd tir ffurfiol neu beidio. Mae Adran 62 (5) (b) y Ddeddf yn ei gwneud yn ofynnol i awdurdod cynllunio lleol ystyried Cynllun Gofodol Cymru wrth baratoi CDLl.
	Cynllun Integredig Sengl	CIS	Mae hwn yn cynnwys gweledigaeth a chynllun gweithredu'r Bwrdd Gwasanaethau Lleol ar gyfer y ddwy sir. Pwrpas y Cynllun ydy hyrwyddo cydweithio er mwyn gwella budd economaidd, cymdeithasol ac amgylcheddol. Mae'n ceisio mynd i'r afael a materion cymhleth nad ellir eu datrys gan un mudiad yn gweithio ar ben ei hun. Mae'r Cynllun wedi cael ei greu mewn partneriaeth, gan gael mewnbwn partneriaid, defnyddwyr gwasanaethau, cymunedau a phreswylwyr.
	Cynllun Mabwysiedig		Y fersiwn derfynol, gyfreithlon o'r Cynllun Datblygu Lleol a gymeradwywyd yn statudol.
	Cynllun Rheoli Traethlin	CRhT	Dogfen nad yw'n statudol sy'n rhoi canllawiau strategol i gynorthwyo gwneud penderfyniadau am amddiffynfa arfordirol ar gyfer hyd benodol o'r arfordir dros y 50 mlynedd nesaf gydag adolygiadau fel arfer pob 5 mlynedd.
	Cynllun Teithio		Mae cynllun teithio yn becyn o gamau gweithredu a baratowyd gan weithle, ysgol neu sefydliad arall i annog dewisiadau teithio diogel, iachus a chynaliadwy. Drwy leihau teithio mewn ceir, gall Cynlluniau Teithio wella iechyd a lles, rhyddhau mannau parcio, a gwneud cyfraniad cadarnhaol i'r gymuned a'r amgylchedd.

NMC	TERMAU	ACRONYM (os yn berthnasol)	Disgrifiad
	Cytundeb 106		Cytundeb cyfreithiol dan adran 106 Deddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990. Mae cytundebau adran 106 yn gytundebau cyfreithiol rhwng awdurdod cynllunio a datblygwr, neu rwymedigaethau unochrog a gynigir gan ddatblygwr, sy'n sicrhau y cyflawnir gwaith ychwanegol penodol sy'n ymwneud â datblygiad.
	Cytundeb Cyflawni		Dogfen sy'n cynnwys amserlen yr awdurdodau cynllunio lleol ar gyfer paratoi'r Cynllun ynghyd a'r Strategaeth Cynnwys Cymunedau, a gyflwynir i Lywodraeth Cymru i'w chymeradwyo
	Clystyrau		Aneddleoedd gydag o leiaf 10 uned tai mewn grŵp sydd yn ddigon cydlynol i'w adnabod gyda chysylltiadau i aneddleoedd sydd yn uwch i fyny yn y goeden aneddleoedd.
	Datblygiad		Datblygiad, yn ôl diffiniad cyfraith cynllunio, yw 'carrying out of building, engineering, mining or other operations in, on, over or under land. (Adran 55 Deddf Cynllunio 1990 fel y'i diwygiwyd).
	Datblygiad Ardrawiad Isel		Datblygiad sy'n gysylltiedig â dulliau byw sydd gan ardrawiad amgylcheddol negyddol isel ac sydd un ai'n cyfoethogi neu nad yw'n lleihau gwerth amgylcheddol yn arwyddocaol ac maent a chysylltiad agos a dulliau rheoli tir cynaliadwy. Yn cael eu hadnabod fel Datblygiad Un Blaned hefyd.
	Datblygiad cynaliadwy		Datblygu sy'n diwallu anghenion y presennol heb beryglu gallu cenedlaethau'r dyfodol i ddiwallu eu hanghenion eu hunain
	Defnydd cymysg		Datblygiadau neu gynigion sy'n cynnwys mwy nag un math o ddefnydd tir ar yr un safle.
	Diagram allweddol		Dehongliad o strategaeth ofodol y Cynllun ar ffurf diagram.
	Diogelu drwy ddylunio		Menter gyda'r amcan o ddylunio trosedd 'allan' o ddatblygiadau yn ystod y broses cynllunio, a gellir ei ymgorffori i stoc dai sydd eisoes yn bodoli.
	Dosbarth defnydd A1, A2 neu A3		Dyma rhai o'r Defnyddiau Tir sydd yn Rhybudd Cynllunio Tref a Chynllunio (Dosbarth Defnydd) 1987. Mae A1 yn cyfeirio at siopau, A2 yw sefydliadau gwasanaethau arian a phroffesiynol ac

NMC	TERMAU	ACRONYM (os yn berthnasol)	Disgrifiad
			A3 yw llefydd bwyta, caffi, neu lefydd bwyd poeth i'w cario allan.
	Dosbarth defnydd B1, B2 neu B8		Dyma rhai o'r Defnyddiau Tir sydd yn Rhybudd Cynllunio Tref a Chynllunio (Dosbarth Defnydd) 1987. Mae B1 yn cyfeirio at sefydliadau busnes, B2 yn sefydliadau 'diwydiant cyffredinol' a B8 yn sefydliadau storio neu ddosbarthu.
	Dosbarth defnydd C2 a C3		Dyma rhai o'r Defnyddiau Tir sydd yn Rhybudd Cynllunio Tref a Chynllunio (Dosbarth Defnydd) 1987. Mae C1 yn cyfeirio at sefydliadau sy'n cael eu hadnabod fel Sefydliadau Preswyl ac mae C3 yn cael eu hadnabod fel Tŷ Preswyl.
	Dosbarth defnydd D1 a D2		Dyma rhai o'r Defnyddiau Tir sydd yn Rhybudd Cynllunio Tref a Chynllunio (Dosbarth Defnydd) 1987. Mae D1 yn cyfeirio at sefydliadau heb fod yn breswyl ac mae D2 yn cyfeirio at sefydliadau lle mae pobl yn cwrdd ac yn hamddena.
	Elw cynllunio		Y buddion neu'r warchodaeth, yn aml er budd cymunedol, a geir trwy ymrwymiad cynllunio fel rhan o ganiatâd cynllunio ac fel arfer ar draul y datblygwr. Er enghraifft, tai fforddiadwy, cyfleusterau cymunedol neu fesurau lliniaru.
	Fesul cam/ cam wrth gam		Datblygu safle'n raddol fesul cam dros gyfnod o amser yn hytrach nag oll ar yr un pryd.
	Fflatiau hunangynhaliol		Mae fflat yn adeilad ar wahân a hunangynhaliol sydd wedi ei adeiladu neu ei addasu i ddefnydd preswyl ac yn ffurfio rhan o adeilad o weddill yr adeilad ac sydd wedi cael ei rannu yn llorweddol.
	Geoamrywiaeth		Ystod o gerrig, ffosilau, mwynau, pridd, tirffurf a phrosesau naturiol sy'n creu tirwedd a strwythur y Ddaear.
	Gofodol		Nodwedd sy'n berthnasol i leoliad/ ardal
	Gwaelodlin		Disgrifiad o gyflwr presennol yr ardal er mwyn mesur newid yn ei erbyn.
	Gwarchod agregau		Gwarchod adnoddau agregau rhag sterileiddio heb fod angen gan fathau eraill o ddatblygu.

NMC	TERMAU	ACRONYM (os yn berthnasol)	Disgrifiad
	Gwarchodfa Natur Leol		Cynefinoedd o arwyddocâd lleol sydd ddim yn statudol sy'n cael eu hadnabod gan awdurdodau lleol lle mae gwarchodaeth a dealltwriaeth y cyhoedd o gadwraeth natur yn cael ei annog.
	Gwastraff		Unrhyw ddeunydd neu wrthrych nad oes ei angen dim mwy ac sydd angen ei waredu. Os gellir ail-ddefnyddio deunydd neu wrthrych mae'n cael ei adnabod fel gwastraff os ydy o wedi cael ei waredu.
	Gweledigaeth		Datganiad a gytunwyd am amcanion oferôl y Cynllun.
	Gwellhad		Mae gwellhad bioamrywiaeth yn welliant i gynefin/ boblogaeth rhywogaeth sydd uwchlaw beth sydd yno'n barod. Gall hyn fod trwy ychwanegu/ wella cynefinoedd neu gynyddu/ wella cyfleoedd ar gyfer rhywogaethau.
	Hawliau Datblygu a Ganiateir		Newidiadau bychan o fath penodol ellir eu gwneud i dy neu fusnes nad oes angen gwneud cais am ganiatâd cynllunio.
	Henebion Cofrestredig		Henebion o bwysigrwydd cenedlaethol, olion archeolegol fel arfer, sy'n cael eu diogelu yn erbyn datblygiadau amhriodol drwy Ddeddf Henebion a Mannau Archeolegol 1979.
	Henoed Bregus eu Meddwl		Term ambarél i gynorthwyo i ddosbarthu ystod o salwch sy'n effeithio'r henoed yn bennaf.
	Hoff Strategaeth		Rhan o gyfres o ddogfennau cyn-adnau sy'n amlinellu hoff strategaeth y Cynghorau ar gyfer twf a newid.
	ICOMOS		Cyngor Rhyngwladol ar gyfer Henebion a Safleoedd ("International Council on Monuments and Sites").
	Iawndal		Darparu rhywbeth sydd gyfystyr a'r hyn a gollwyd. Yn nhermau bioamrywiaeth, gall iawndal fod yn fwy na'r cynefin gwreiddiol oherwydd yr oedi mewn amser, yn aml flynyddoedd, i'r cynefin a ddaw yn sgil yr iawndal gyrraedd maint/ ansawdd y cynefin gwreiddiol.
	Isadeiledd		Mae isadeiledd yn cynnwys gwasanaethau fel ffyrdd, cyfleusterau cludiant, cyflenwad dwr, carffosiaeth a chyfleusterau trin dŵr budr cysylltiedig, cyfleusterau rheoli gwastraff,

NMC	TERMAU	ACRONYM (os yn berthnasol)	Disgrifiad
			cyflenwad ynni (trydan a nwy) a rhwydwaith dosbarthu ac isadeiledd telegyfathrebu. Mae isadeiledd medal yn cynnwys TG a thelathrebu.
	Isadeiledd gwyrdd/ glas		Diffinnir isadeiledd gwyrdd/ glas fel rhwydwaith o nodweddion tir a dŵr sy'n cefnogi rhywogaethau cynhenid, yn cynnal prosesau ecolegol naturiol, yn atal llifogydd, yn cynnal adnoddau aer a dŵr, ac yn cyfrannu i iechyd a lles bywyd cymunedau lleol
	Landlord Cymdeithasol Cofrestredig		Cymdeithasau, ymddiriedolwyr neu gwmnïau annibynnol ar gyfer darparu tai cymdeithasol cost isel i bobl mewn angen am dai heb wneud elw. Mae unrhyw arian dros ben yn cael ei ddefnyddio i gynnal tai presennol ac i gynorthwyo i gyllido rhai newydd.
	LANDMAP		LANDMAP yw'r system wybodaeth genedlaethol, a ddyfeisiwyd gan Gyngor Cefn Gwlad Cymru gynt, ar gyfer ystyried y dirwedd wrth wneud penderfyniadau.
	Lles cynllunio		Y manteision neu'r mesurau diogelu, yn aml er budd y gymuned, a ddaw yn sgîl rhwymedigaeth gynllunio fel rhan o gymeradwyo cais cynllunio, a ddarperir ar draul y datblygwr fel arfer. Er enghraifft, tai fforddiadwy, cyfleusterau cymunedol neu fesurau lliniaru.
	Lleiniau wedi eu gwasanaethu		Lleiniau o dir sydd gan y gwasanaethau angenrheidiol yn eu lle er mwyn hyrwyddo defnydd arall yn y dyfodol.
	Llety Gofal Arbenigol		Llety sy'n darparu gofal ar gyfer rhai sydd ag anghenion cefnogol mewn sector penodol, e.e. gorddryswch.
	Lliniaru		Mesurau i osgoi, leihau neu wrthbwyso effeithiau andwyol sylweddol.
	Lwfans Llithriad		I ganiatáu elfen o ddewis, nifer llai o unedau na ragwelwyd ar safleoedd a ddynodwyd neu ohiriad yn natblygiad safleoedd penodol o fewn cyfnod y Cynllun cafodd lwfans llithriad o 10% ei gynnwys o ran y ffigwr tai cyfan.

NMC	TERMAU	ACRONYM (os yn berthnasol)	Disgrifiad
	Mabwysiadu		Cadarnhad terfynol o statws cynllun datblygu gan awdurdod cynllunio lleol.
	Map cynigion		Rhan o'r Cynllun sy'n dangos lleoliad y cynigion ar sail map yr Arolwg Ordnans.
	Micro gynhyrchu		Cynhyrchu gwres a/ neu bŵer o ffynonellau o adnoddau carbon isel.
	Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru		Y dull swyddogol a ddefnyddir i fesur amddifadedd mewn ardaloedd bach yng Nghymru. Mae'n ddull cymharol o fesur crynoadau o amddifadedd ar lefel ardal fach. Mae'n ystyried materion megis incwm, tai, cyflogaeth, mynediad i wasanaethau, iechyd, yr amgylchedd, addysg a diogelwch cymunedol.
	Natura 2000		Rhwydwaith o safleoedd a warchodir ar draws yr Undeb Ewropeaidd, gan gynnwys ACA, AGA a safleoedd Ramsar.
	Newid defnydd		Newid yn y ffordd mae tir neu adeiladau'n cael eu defnyddio. Mae angen caniatâd cynllunio fel arfer i newid o un 'dosbarth defnydd' i'r llall.
	Newid yn yr hinsawdd		Newidiadau hirdymor i dymheredd, dyddodiad, y gwynt ac agweddau eraill ar hinsawdd y ddaear. Yn aml tybir bod y newidiadau hyn wedi'u hachosi gan weithgareddau dynol a defnyddio tanwydd ffosil.
	Niwed annerbyniol		Ble mae niwed ar fater penodol e.e. mwynderau gweledol, cymeriad y tirwedd, effaith gronnol ayb. o ddatblygiad arfaethedig ar lefel annerbyniol na ellid ei liniaru i lefel derbyniol i alluogi rhoi cefnogaeth i'r bwriad.
	Nodyn Cyngor Technegol	NCT	Dogfennau a gynhyrchir gan Lywodraeth Cymru i ategu Polisi Cynllunio Cymru, sy'n rhoi canllawiau technegol manwl i Awdurdodau Cynllunio Lleol ar faterion cynllunio penodol. Dylai Awdurdodau Cynllunio Lleol eu hystyried yn ystod y broses o baratoi'r cynllun datblygu.
	Nwyddau cymhariaeth		Nwyddau i'w gwerthu nad yw'n fyrhoedlog sydd ar gael yn aml mewn ystod o feintiau, steil, lliwiau neu ansawdd, gan gynnwys dodrefn, carpedi, teledu, ayyb.
	Nwyddau hwylus		Nwyddau i'w gwerthu sy'n cael eu prynu'n aml, sydyn a gyda chyn lleied o ymglymiad emosiynol;

NMC	TERMAU	ACRONYM (os yn berthnasol)	Disgrifiad
			mae'r categori'n cynnwys melysion, sigarennau, cyffuriau presgripsiwn, cylchgronau, a'r rhan fwyaf o nwyddau siop groser.
	Nwyddau swmpus		Math o nwyddau a brynir sydd yn fawr (er enghraifft DIY, dodrefn, carped) sydd weithiau angen lleoedd mawr i'w cadw neu eu dangos.
	Ôl-ddefnydd		Y defnydd tir terfynol ar gyfer safleoedd mwynau neu wastraff.
	Parciau a Gerddi Hanesyddol		Ystyrir bod y parciau a gerddi hanesyddol o bwysigrwydd cenedlaethol ac maent ar y Gofrestr o Barciau a Gerddi o Bwysigrwydd Hanesyddol Arbennig yng Nghymru gan Cadw/ ICOMOS. Mae'r Gofrestr wedi cael ei roi at ei gilydd i gynorthwyo gyda'r gwaith gan berchnogion, datblygwyr, awdurdodau cynllunio lleol, cyrff statudol ac eraill ynglŷn â hwy. Mae'n anstatudol ac mae o mewn chwe chyfrol.
	Parth Chwilio a Ffafrir		Ardal o fewn Bangor sy'n cael ei adnabod fel yr ardal a ffafrir ar gyfer lleoli llety pwrpasol i fyfyrwyr.
	Parth Menter		Ardal a ddynodwyd yn arbennig lle rhoddir nifer o fanteision a chymelldaliadau i fusnesau megis credydau'r dreth incwm, ad-daliadau ar y dreth gyfarpar a chredydau'r dreth eiddo. Yn y bôn, mae'r ardal fenter yn ddull o dargedu ardal ddaearyddol benodol ar gyfer adfywio economaidd. Mae creu ardal fenter yn annog buddsoddi ac yn hybu twf economaidd yn yr ardal honno
	Parth rhagod mwynau		Ardaloedd gwarchod o gwmpas gwaith mwynau sydd gan ganiatâd a rhai arfaethedig a fyddai'n sensitif i effeithiau andwyol, gan gynnwys ardaloedd preswyl, ysbytai ac ysgolion ac fe ddylid eu gwrthsefyll.
	Pentrefi Gwasanaeth		Mae ganddynt nifer o gyfleusterau a gwasanaethau lleol, sy'n cynnwys o leiaf un gwasanaeth neu gyfleuster allweddol. Maent yn amlwg yn gallu cwrdd â gofynion dydd i ddydd aelwydydd ynddynt ac yn eu hardaloedd.
	Pentrefi Lleol/ Gwledig/ Arfordirol		Yn gyffredinol mae yna lai o wasanaethau a chyfleusterau ar gael ynddynt, sy'n golygu fod ganddynt lai o ddylanwad. Mae gan rai pentrefi Arfordirol mewn cymhariaeth fwy o gyfleusterau a gwasanaethau, ond mae bodolaeth canran uwch o

NMC	TERMAU	ACRONYM (os yn berthnasol)	Disgrifiad
			dai gwyliau neu dai haf yn golygu bod angen rheoli mwy o newid ynddynt.
	Polisi Cynllunio Cymru	PCC	Cyhoeddir y polisi hwn gan Lywodraeth Cymru gan nodi ei pholisïau defnydd tir cenedlaethol o ran meysydd cynllunio gwahanol.
	Prif Ardal Siopa (yn nhermau manwerthu)		Ardal o fewn y canol tref diffiniedig lle mae manwerthu a nifer y siopau ar ei fwyaf.
	Prifion cyhoeddus		Gwasanaethau cyhoeddus: nwy, trydan, dwr, carffosiaeth, teleffon
	Profion Cadernid		Cysyniad a ddefnyddir i asesu'r Cynllun o dan Adran 64(5)(b) o'r Ddeddf 2004.
	Pyllau benthyg		Gwaith mwynau dros dro ar gyfer prosiect adeiladu penodol.
	Rhaglen Ynys Ynni Môn		Mae Rhaglen Ynys Ynni Môn yn ymdrech ar y cyd gan sawl rhanddaliaid o fewn y sector cyhoeddus a phreifat sy'n gweithio mewn partneriaeth i roi Ynys Môn ar y blaen o ran ymchwil a datblygiad, a chynhyrchu a gwasanaethu ynni er mwyn cael tal economaidd arwyddocaol.
	Rhagolygon poblogaeth ac aelwydydd		Rhagfynegi poblogaethau'r dyfodol ar sail y strwythur oedran-rhyw presennol, a'r cyfraddau ffrwythlondeb, marwolaethau ac ymfudo presennol.
	Rhanddeiliaid		Unigolyn neu grŵp gyda diddordeb arbennig yn allbwn y Cynllun.
	Rhwymedigaethau neu Gytundebau neu Gyfraniadau Cynllunio		Cytundebau cyfreithiol rhwng awdurdod cynllunio a datblygwr, neu rwymedigaethau unochrog a gynigir gan ddatblygwr, sy'n sicrhau y cyflawnir gwaith ychwanegol penodol sy'n ymwneud â datblygiad. Er enghraifft, adeiladu priffyrdd. Gelwir y rhain yn gytundebau "Adran 106" weithiau.
	Rhybudd Dosbarth Defnydd		Rhybudd Cynllunio Tref a Gwlad (Dosbarth Defnydd) 1987 sy'n rhoi defnydd tir ac adeiladau i wahanol gategorïau. Ni does angen caniatâd cynllunio pob tro i newid defnydd o fewn yr un dosbarth defnydd.

NMC	TERMAU	ACRONYM (os yn berthnasol)	Disgrifiad
	Rhywogaethau a warchodir		Planhigion a rhywogaethau anifeiliaid sy'n cael eu gwarchod dan Ddeddfau a Rheoliadau penodol.
	Safleoedd Bywyd Gwyllt	SBG	Safleoedd o bwysigrwydd lleol o ran cadwraeth natur a fabwysiadwyd gan awdurdodau lleol at ddibenion cynllunio. (Gweler Gwarchodfa Natur Leol hefyd).
	Safle o Ddiddordeb Daearegol Rhanbarthol		Safle sydd ddim yn statudol o ddiddordeb daearegol neu geomorffolegol (yn elfennol yn gysylltiedig â cherrig, strwythur y Ddaear a thirffurf).
	Safle o Ddiddordeb Gwyddonol Arbennig	SoDdGA	Safle a nodwyd dan Ddeddf Bywyd Gwyllt a Chefn Gwlad 1981 (fel y'i diwygiwyd gan Ddeddf Cefn Gwlad a Hawliau Tramwy 2000) fel ardal o ddiddordeb arbennig oherwydd ei fflora, ffawna, nodweddion daearegol neu nodweddion ffisiograffigol.
	Safle Eithrio		Safleoedd graddfa fach sydd du mewn i neu gyfochrog a ffin datblygu sy'n darparu 100% tai fforddiadwy. Bydd gan safleoedd eithrio alluogwyd y nifer lleiaf o dai marchnad agored sy'n gwneud cynnig yn hyfyw.
	Safleoedd Ewropeaidd/ Rhyngwladol		Unrhyw safle sy'n cael ei ddynodi fel un o bwysigrwydd cadwraeth natur ryngwladol fel Safle Gwarchodaeth Arbennig (SGA), Safle Cadwraeth Arbennig (SCA) neu safle Ramsar.
	Safle/ Tir cyflogaeth		Tir a ddefnyddir at ddibenion cyflogaeth gan un neu fwy o'r canlynol: swyddfeydd, gweithgynhyrchu, ymchwil a datblygu, storio a dosbarthu.
	Safle/ Tir Llwyd		Tir lle saif strwythur parhaol (heb gynnwys adeiladau amaethyddiaeth neu goedwigaeth) a seilwaith cysylltiedig sefydlog ar yr arwyneb, neu dir lle bu strwythur o'r fath yn y gorffennol. Mae hyn yn cynnwys cwrtil datblygu, adeiladau amddiffyn neu dir a ddefnyddir ar gyfer mwyngloddio a gwaredu gwastraff lle ni wnaed darpariaeth ar gyfer adfer y tir.
	Safle/ Tir gwyrdd		Tir nas datblygwyd yn flaenorol, sef tir ffermio, glaswelltir neu weundir fel arfer.
NMC	Safleoedd hap		Safle na chafodd ei ddynodi yn benodol ar gyfer ei

NMC	TERMAU	ACRONYM (os yn berthnasol)	Disgrifiad
357			ddatblygu **yn y** ~~mewn~~ cynllun ~~datblygu~~, ond a ddaw ar gael ~~yn annisgwyl~~ i'w ddatblygu yn ystod cyfnod **y C**ynllun. Cyfeirir at "safleoedd ar hap" yng nghyd-destun tai gan amlaf.
	Safleoedd posib		Mae'r Llawlyfr ar Gynlluniau Datblygu Lleol (Llywodraeth Cymru 2006) yn argymell y dylai awdurdodau cynllunio lleol ymgysylltu â datblygwyr a thirfeddianwyr ar y cam casglu tystiolaeth o broses y Cynllun er mwyn cael gwybodaeth am safleoedd datblygu posibl y gellid eu cynnwys yn y cynllun. Yn unol â hynny, ym mis Tachwedd 2010 estynnodd y Cyngor wahoddiad ffurfiol i ddatblygwyr, tirfeddianwyr, asiantau, adrannau'r Cyngor ac eraill sydd â buddiant mewn tir i gyflwyno safleoedd i'w hystyried ar gyfer datblygu neu ailddefnyddio drwy'r Cynllun Datblygu Lleol, a hynny at amrywiaeth o ddefnyddiau gan gynnwys tai, cyflogaeth, manwerthu, hamdden, gwastraff, trafnidiaeth (e.e. safleoedd parcio a theithio), mannau agored a defnyddiau cymunedol eraill.
	Safleoedd Ramsar		Safleoedd a ddynodwyd dan Gonfensiwn Ramsar i ddiogelu gwlypdiroedd o bwysigrwydd rhyngwladol, yn enwedig fel cynefinoedd adar dŵr.
	Safle Treftadaeth y Byd		Safle sydd ar y rhestr sy'n cael ei gadw gan y Rhaglen Treftadaeth y Byd rhyngwladol a weinyddir gan Bwyllgor Treftadaeth y Byd UNESCO.
	Sail tystiolaeth		Sef y wybodaeth a'r data a gasglwyd gan yr Awdurdod Cynllunio Lleol i gadarnhau "cadernid" y dull polisi a nodwyd yn y CDLl, yn cynnwys nodweddion ffisegol, economaidd a chymdeithasol ardal.
	Seilwaith		Mae seilwaith yn cynnwys gwasanaethau megis ffyrdd, cyfleusterau trafnidiaeth, cyflenwadau dŵr, carthffosiaeth a chyfleusterau trin dŵr gwastraff

NMC	TERMAU	ACRONYM (os yn berthnasol)	Disgrifiad
			cysylltiedig, cyfleusterau rheoli gwastraff, cyflenwadau ynni (trydan a nwy), rhwydweithiau dosbarthu a seilwaith telathrebu. Mae seilwaith meddal yn cynnwys TGCh a thelathrebu.
	Siapio lle		Proses dylunio sy'n anelu i greu cymunedau integredig ac yn seiliedig ar ardaloedd o ansawdd uchel, gwahanol, hygyrch a fydd yn cynorthwyo i greu naws am gymuned gref a hyrwyddo ffordd o fyw iach.
NMC 349	Sipsiwn a Theithwyr		~~Unigolion gyda ffordd grwydrol o fyw beth bynnag yw eu hil neu darddiad, gan gynnwys unigolion sydd ar sail eu hanghenion iechyd neu addysg neu henaint nhw eu hunain neu eu teulu wedi gorffen teithio dros dro neu'n barhaol, ond nad yw'n cynnwys aelodau grŵp trefnus o bobl sioe neu syrcas sy'n teithio gyda'i gilydd.~~ **(a) personau nomadaidd, beth bynnag fo eu hil neu eu tarddiad, gan gynnwys —** **(i) personau sydd, ar sail eu anghenion addysg neu iechyd neu henaint eu hunain neu ar sail anghenion eu teulu neu ddibynydd, wedi rhoi'r gorau i deithio dros dro neu yn barhaol, ac** **(ii) aelodau o grŵp trefnedig o bobl sioe neu bobl syrcas (os ydynt yn teithio gyda'i gilydd fel y cyfryw neu beidio),** **(b) holl bersonau eraill sydd â thraddodiad diwylliannol o nomadiaeth neu o fyw mewn cartref symudol.**
	Strategaeth Cynnwys Cymunedau		Mae'r Cynllun hwn yn nodi sut mae'r Awdurdod Cynllunio Lleol yn bwriadu cynnwys cyrff ymgynghori a'r cyhoedd yn y broses o baratoi'r CDLl. Caiff y Cynllun Cynnwys Cymunedau ei gyflwyno i Lywodraeth Cymru i'w gymeradwyo fel rhan o'r Cytundeb Cyflenwi
	Strategaeth Gweithredu Cludiant	SGC	Ei angen o dan TAN18 'Cludiant' (LlC 2007) fel rhan o'r broses asesu trafnidiaeth i ddarparu'r wybodaeth angenrheidiol i asesu addasrwydd cais yn nhermau galw am deithio a'i ardrawiad. Fe ddylai'r SGC osod amcanion a thargedau o ran

NMC	TERMAU	ACRONYM (os yn berthnasol)	Disgrifiad
			rheoli galw am deithio ar gyfer y datblygiad a rhoi'r isadeiledd, mesurau rheoli galw a'r cyfraniadau arian angenrheidiol i'w cyflawni. Fe ddylai'r SGC osod fframwaith ar gyfer monitro'r amcanion a'r targedau, gan gynnwys yr ymraniad dulliau teithio yn y dyfodol i'r safleoedd datblygu.
	Sui-Generis		Term a roddir i ddefnydd tir neu adeiladau nad yw'n disgyn i mewn i unrhyw un o'r dosbarth defnydd sydd yn y Rhybudd Dosbarth Defnydd, er enghraifft theatrau, golchdai, llefydd gwerthu ceir a gorsafoedd petrol.
	Systemau Draeniad Trefol Cynaliadwy	SUDS	System draeniad a ddatblygwyd yn unol ag egwyddorion datblygiad cynaliadwy sy'n rhoi sylw i faint, ansawdd a mwynderau.
NMC 353	Sylwadau		Sylwadau a wnaed o blaid y Cynllun ~~Datblygu Lleol~~ neu i'w wrthwynebu.
NMC 345	Tai fforddiadwy (**yn unol a'r diffiniad yn NCT 2)**		Tai, p'un ai ar rent, perchenogaeth a rennir neu brynu'n gyfan gwbl, a ddarperir am gost yr ystyrir ei bod yn fforddiadwy mewn perthynas ag incwm cyfartalog neu incwm llai na chyfartalog, neu mewn perthynas â phrisiau tai ar y farchnad gyffredinol. Tai a ddarperir i'r rheiny nad yw eu gofynion yn cael eu bodloni gan y farchnad agored. Dylai tai fforddiadwy: • ddiwallu anghenion cartrefi sy'n gymwys, gan gynnwys tai sydd ar gael ar gost ddigon isel iddynt hwy allu eu fforddio, wedi'i phennu gan ystyried incwm lleol a phrisiau tai lleol; • cynnwys darpariaeth fod y cartref yn parhau yn fforddiadwy i bobl sy'n gymwys yn y dyfodol. Mae'r term hwn yn rhannu'n ddau is-gategori: • tai rhent cymdeithasol - darperir gan awdurdodau lleol a landlordiaid cymdeithasol cofrestredig lle mae'r rhenti'n ystyried rhenti canllaw a rhenti meincnod Llywodraeth Cymru; • tai canolradd - lle mae'r prisiau neu'r rhenti'n uwch na rhenti tai cymdeithasol ond yn is na

NMC	TERMAU	ACRONYM (os yn berthnasol)	Disgrifiad
			phrisiau neu renti ar y farchnad agored. **Defnyddir mecanwaith cynllunio, e.e. Cytunedeb 106, i reoli pris a meddiannaeth y tai**
NMC 346	**Tai fforddiadwy Angen Lleol (mewn Pentrefi Lleol, Arfordirol, Gwledig neu Glystyrau)**		**Bydd yr elfen Tai Fforddiadwy yn gyson gyda'r diffiniad o 'Dai Fforddiadwy (yn unol a'r diffiniad yn NCT 2), sydd yn y rhestr termau yma.** **Angen Lleol mewn Pentrefi Lleol, Arfordirol, Gwledig – pobl mewn angen ty fforddiadwy sydd wedi byw o fewn y Pentref neu yn yr ardal wledig o gwmpas am 5 mlynedd neu fwy yn olynol, un ai yn union cyn cyflwyno cais neu yn y gorffennol.** **Angen Lleol mewn Clystyrau - pobl mewn angen ty fforddiadwy sydd wedi byw o fewn y Clwstwr neu yn yr ardal wledig o gwmpas am 5 mlynedd neu fwy yn olynol, un ai yn union cyn cyflwyno cais neu yn y gorffennol.** **Gwneir hyn er mwyn sicrhau nad ydi'r twf yn yr aneddleoedd yn denu pobl allan o Ganolfannau/ Bentrefi Gwasanaeth nad oes gan unrhyw gysylltiad efo'r anheddle.**
NMC 352	Tai Marchnad Agored **(Yn unol â diffiniad TAN 2)**		Tai i'w rhentu neu sydd ar werth, a lle pennir y pris ar y farchnad agored. Byddai unedau o'r fath yn cwrdd ag anghenion tai'r rhai hynny o fewn ardal y Cynllun nad sydd yn gymwys i fyw mewn tai fforddiadwy. **Ni ddefnyddir mecanwaith cynllunio i reoli meddiannaeth y tai.**
NMC 351	Tai Marchnad Leol **(yn unol â pharagraff 9.2.4 Polisi Cynllunio Cymru)**		Unedau tai **i'w rhentu neu sydd ar werth** o fewn aneddleoedd diffiniedig **a restrir ym Mholisi TAI 5.** ~~**ble mae tystiolaeth yn dangos bod problemau dwys yn bodoli o fewn y farchnad dai.**~~ **Defnyddir mecanwaith cynllunio, e,e, amod cynllunio, i reoli meddiannaeth y tŷ i aelwydydd sydd gan gysylltiad lleol penodol, ond ni ddefnyddir mecanwaith cynllunio i reoli pris y tŷ.** ~~sydd ond yn gymwys i gael eu meddiannu gan bobl sydd yn dangos cysylltiad lleol penodol. Gellir gweld gwybodaeth bellach ym mharagraff 7.4.40 yn yr eglurhad i Bolisi TAI5.~~

NMC	TERMAU	ACRONYM (os yn berthnasol)	Disgrifiad
	Tai mewn Amlfeddiannaeth	TAF	Nid yw deddfwriaeth cynllunio ddim yn diffinio amlfeddiannaeth na TAF fel y cyfryw ond dibynnir ar y cysyniad o "aelwyd unigol" a "theulu" er mwyn gwahaniaethu ar gyfer pwrpas defnydd tir.
	Tai Teg		Cofrestr ydy Tai Teg ar gyfer pobl yng Ngwynedd ac Ynys Môn sydd â diddordeb mewn bod yn berchnogion tai ond na allant brynu ar y farchnad agored yn llwyr.
	Tir a ddatblygwyd o'r blaen		Tir a ddatblygwyd o'r blaen yw tir y mae arno neu yr oedd arno adeiladwaith parhaol (ac eithrio adeiladau amaethyddol neu goedwigaeth) a seilwaith wyneb sefydlog yn gysylltiedig ag ef. Cynhwysir cwrtil y datblygiad, ac adeiladau diogelwch hefyd, a thir a ddefnyddiwyd i gloddio mwynau a gwaredu gwastraff lle na wnaethpwyd darpariaeth ar gyfer ei adfer drwy weithdrefnau rheoli datblygu. Ni chynhwysir y rhain yn y diffiniad: • tir ac adeiladau a ddefnyddir ar hyn o bryd at ddibenion amaethyddol neu goedwigaeth; • tir mewn ardaloedd adeiledig nas datblygwyd o'r blaen – e.e. parciau, meysydd chwaraeon a rhandiroedd – hyd yn oed pe bai'r ardaloedd hyn yn cynnwys rhai nodweddion trefol fel llwybrau, pafiliynau ac adeiladau eraill; • tir lle y mae olion unrhyw adeiladwaith neu weithgaredd wedi ymdoddi i'r dirwedd gydag amser fel gellir ystyried yn rhesymol eu bod yn rhan o'r amgylchedd naturiol; • tir a ddatblygwyd o'r blaen sy'n cyfrannu at gadwraeth natur a hynny i raddau a allai fod yn drech na'r angen am ailddefnyddio'r safle; • tir a ddatblygwyd o'r blaen a ddefnyddiwyd wedyn fel amwynder (PCC, Argraffiad 9, Tachwedd 2016, Ffigwr 4.4)
	Tir sydd ar gael ar gyfer		Cyfanswm y tir a gedwir ar gyfer defnydd preswyl

NMC	TERMAU	ACRONYM (os yn berthnasol)	Disgrifiad
	tai		sydd ar gael i'w ddatblygu.
	Tirwedd hanesyddol		Tirwedd o werth a phwysigrwydd hanesyddol cenedlaethol sydd wedi cael eu cynnwys ar y Gofrestr o Dirwedd o Bwysigrwydd Hanesyddol yng Nghymru gan Cadw/ Cyngor Cefn Gwlad Cymru/ ICOMOS. Mae mewn dwy gyfrol ac mae'n adnabod 58 tirwedd o bwysigrwydd hynod neu arbennig, sy'n cael eu cyfrif fel enghreifftiau gorau o'r math o dirwedd hanesyddol yng Nghymru.
	Trafnidiaeth gynaliadwy		Mae hyn yn aml yn golygu cerdded, beicio a defnyddio trafnidiaeth gyhoeddus (a 'rhannu ceir' mewn rhai amgylchiadau), y tybir eu bod yn llai niweidiol i'r amgylchedd ac yn achosi llai o dagfeydd traffig nag un person yn teithio mewn car.
	Treftadaeth Ddiwylliannol		Yn berthnasol i arteffactau ffisegol ac i briodoleddau anghyffwrdd grŵp neu gymdeithas sy'n cael eu hetifeddu oddi ar genedlaethau'r gorffennol ac sy'n cael cadw er lles cenedlaethau'r dyfodol.
	Tu allan i'r Canol		Yn nhermau cynllunio, lleoliad sydd yn amlwg ar wahân i'r brif ardal siopa mewn canol tref ond nad yw o reidrwydd du allan i ffin ganol tref.
	Tu allan i'r dref		Yn nhermau manwerthu, lleoliad sydd du allan i'r canol sy'n dir nad yw du mewn i ffin gyfredol canol tref.
NMC 354	~~Tŷ a rennir (gweler polisi TAI 3)~~ Llety preswyl nad yw'n tŷ a rennir (gweler polisi TAI 2)		Cartrefi efo cyfleusterau sydd wedi cael ei rhannu yn cael ei meddiannu gan fwy na 1 aelwyd a mwy na 2 berson sydd yn rhannu un neu fwy o gyfleusterau sylfaenol heb rannu rheolaeth (h.y. talu rhent ac yn bwyta efo'i gilydd) o'r aelwyd.
	Ty Menter Wledig		Mae mentrau gwledig perthnasol yn cynnwys busnesau gyda chysylltiad â'r tir gan gynnwys ffermio, coedwigaeth a gweithgareddau eraill sy'n derbyn eu prif gyfraniad o'r safle.
NMC 348	**Unedau tai wedi eu cwblhau**		**Cyfanswm yr holl unedau preswyl sydd wedi eu cwblhau ers dyddiad sail y Cynllun (1/4/11). Mae'r unedau hyn yn cyfrannu at yr angen am dai a'i nodir yn y Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd ond cafodd y caniatâd cynllunio ar eu cyfer ei roddi ar sail cynlluniau datblygu blaenorol.**

NMC	TERMAU	ACRONYM (os yn berthnasol)	Disgrifiad
	Ymddiriedolaeth Tir Cymunedol		Mudiad ddim er elw a redir gan bobl leol i ddatblygu tai ac asedau eraill ar lefel fforddiadwy parhaol er lles cymunedol tymor hir. Mae'n endid cyfansoddiadol, cyfreithiol gyda'r gallu i gadw a rheoli asedau, ac fe'u diffinnir mewn deddfwriaeth.
	Ymgynghoriad		Proses ffurfiol lle gwahoddir sylwadau ar bwnc penodol, cyfres o bynciau penodol neu ddogfen ddrafft.
NMC 347	~~Ymrwymiad~~ **Ymrwymiaau (Banc Tir) (Tai)**		~~Yr holl dir sydd â chaniatâd cynllunio cyfredol ar gyfer datblygiad (yn enwedig datblygiad preswyl).~~ **Y nifer o unedau gyda c~~h~~aniatâd cynllunio cyfredol ar gyfer tai (unedau sydd unai wrthi yn cael eu hadeiladu neu heb eu dechrau).** **Nid yw'r ffigwr hwn yn cynnwys unedau sydd yn annhebygol o gael eu cwblhau.**

NMC 10

Disodli Ffigwr2 gydag un amgen er mwyn rhoi darlun mwy cyfredol o'r broses paratoi Cynllun

Ffigwr 2 Deiagram Proses Paratoi Cynllun Datblygu Lleol

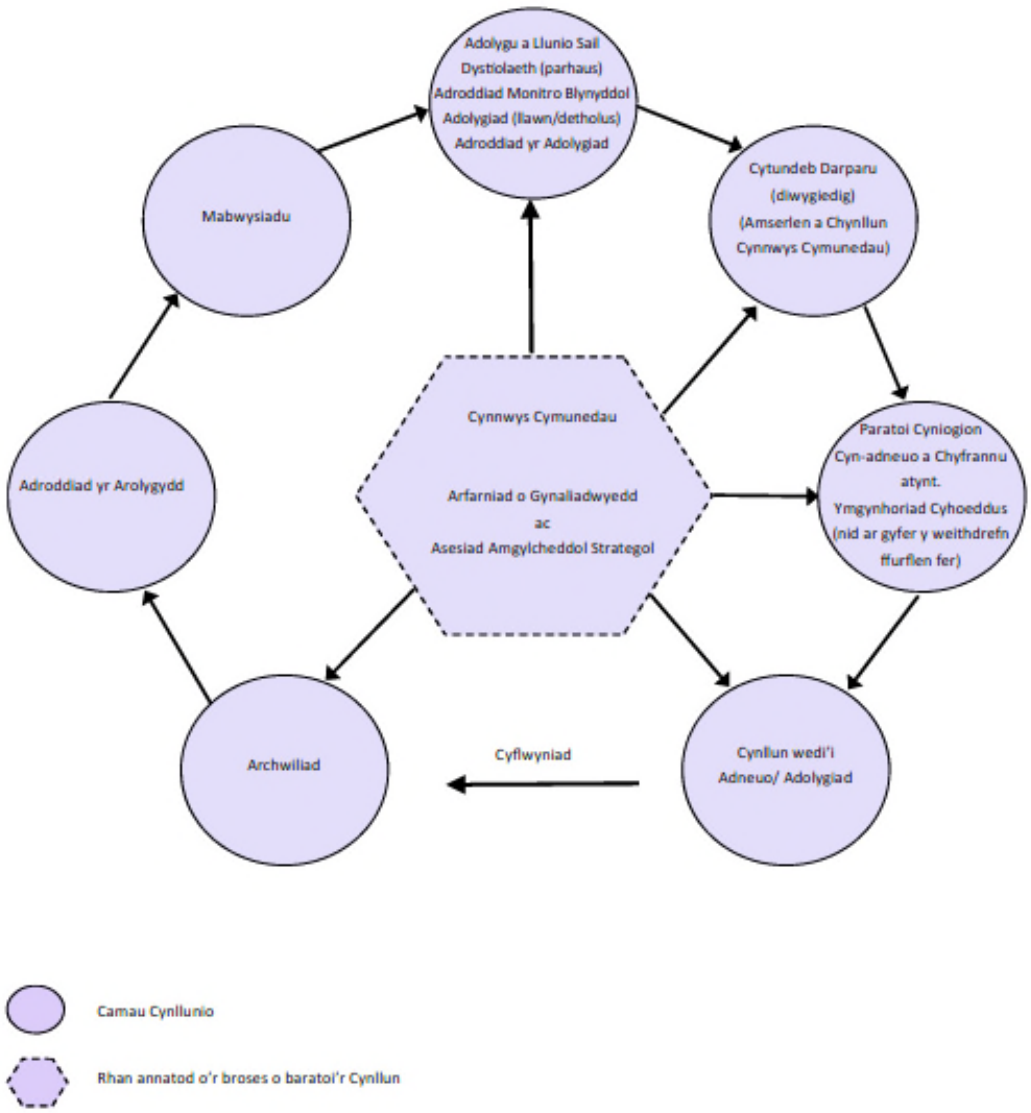

Atodiad 2

Cofrestr o Newidiadau Materion sy'n Codi a gafodd eu diwygio ers i'r gofrestr wreiddiol o'r Newidiadau Materion sy'n Codi gael ei gyhoeddi ym mis Ionawr 2017 (gweler Llyfrgell yr Archwiliad DA.039)

NMC 22	NMC 126	NMC 147	NMC 263
NMC 28	NMC 127	NMC 148	NMC 271
NMC 43	NMC 128	NMC 155	NMC 283
NMC 52	NMC 130	NMC 164	NMC 294
NMC 56	NMC 131	NMC 167	NMC 295
NMC 58	NMC 132	NMC 176	NMC 300
NMC 68	NMC 133	NMC 188	NMC 322
NMC 70	NMC 136	NMC 189	NMC 323
NMC 72	NMC 137	NMC 196	NMC 326
NMC 83	NMC 138	NMC 198	NMC 332
NMC 86	NMC 139	NMC 203	NMC 340
NMC 87	NMC 141	NMC 214	NMC 341
NMC 90	NMC 142	NMC 259	NMC 343
NMC 101	NMC 143	NMC 260	
NMC 110	NMC 144	NMC 261	
NMC 115	NMC 145	NMC 262	

This page is intentionally left blank

Rhif NMC		Polisi/ Para/Map	Newid Materion sy'n Codi
NMC	**269**	7.5.2	***Symud y cyfeiriad at y Geoparc i'r rhan yn ymwneud gyda 'Cadwraeth Tirwedd':*** **Cadwraeth Natur:** Mae cynefinoedd a rhywogaethau o bwysigrwydd er mwyn gwarchod bioamrywiaeth yn cael eu cyfeirio atynt yn Adran 42 (Cymru) o'r Ddeddf NERC (2006). Tu mewn i ardal y Cynllun, mae llawer o asedau pwysig o ran bioamrywiaeth a geoamrywiaeth. Mae nifer o safleoedd sydd o bwysigrwydd rhyngwladol ac wedi'u dynodi fel Ardaloedd Cadwraeth Arbennig ac Ardaloedd Gwarchod Arbennig dan Gyfarwyddeb Cynefinoedd yr Undeb Ewropeaidd a Chyfarwyddeb Adar yr Undeb Ewropeaidd, yn ogystal â nifer of safleoedd Ramsar wedi sydd wedi eu dynodi dan y Confensiwn Ramsar. Mae hefyd nifer o Safleoedd o Ddiddordeb Gwyddonol Arbennig a Safleoedd Daearegol a Geomorffaidd Pwysig Rhanbarthol, sy'n ardaloedd o bwysigrwydd cenedlaethol ar gyfer cadwraeth natur a daeareg. Mae nifer o rywogaethau yn cael eu gwarchod gan gyfraith, sydd hefyd yn cynnwys darpariaeth ar gyfer gwella cynefinoedd. Mae rhai rhywogaethau a chynefinoedd sydd o bwysigrwydd lleol i ardal y Cynllun, mae'r rhain yn cael ei amlygu yn y Cynlluniau Gweithredu Bioamrywiaeth Lleol. Nid yw rhain yn safleoedd sydd wedi eu rhestru fel dynodiadau statudol. Fodd bynnag mae ganddynt hwy werth ecolegol uchel. Adnabyddir y rhain fel Safleoedd Bywyd Gwyllt Lleol, sydd yn ddynodiadau anstatudol o werth cadwraeth natur sylweddol sydd yn cael eu selio yn gadarn ar asesiad ffurfiol gwyddonol. ~~Mae rhan o Ynys Môn wedi'i ddynodi fel Geoparc.~~
NMC	**270**	7.5.4	***Cynnwys cyfeiriad at y Geoparc ynghyd a'r rhesymeg fanwl dros ddynodi'r Ynys fel Geoparc:*** **Cadwraeth Tirwedd:** Mae gan ardal y Cynllun dirwedd arbennig ac amrywiol, yn cynnwys Ardal o Harddwch Naturiol Eithriadol Arfordir Môn ac Ardal o Harddwch Naturiol Eithriadol Llŷn, hyd at ffiniau Parc Cenedlaethol Eryri. **Hefyd mae Ynys Môn gyfan wedi'i ddynodi gan UNESCO fel Geoparc Byd Eang (Geoparc Byd Eang GeoMôn) er mwyn cydnabod daeareg arbennig yr ynys.** Yn ogystal â'r Ardaloedd o Harddwch Naturiol Eithriadol, sydd wedi'u diogelu ar sail genedlaethol, mae gan ardal ehangach y Cynllun ddarnau o gefn gwlad sydd heb gael ei ddifetha ac sy'n arbennig yn lleol fel bod yn werth eu dynodi'n Ardaloedd Tirwedd Arbennig. Mae cymeriad a phrydferthwch y dirwedd yn gwella ansawdd bywyd y trigolion yn sylweddol, ac yn dod â buddion mawr, yn

Rhif NMC		Polisi/ Para/Map	Newid Materion sy'n Codi
			gymdeithasol ac o ran iechyd. Mae hefyd yn atyniad mawr i bobl sy'n dymuno ymweld â'r ardal, a thrwy hynny'n cyflawni rôl bwysig ar gyfer yr economi leol.
NMC	**271**	PS 16	***Cryfhau geiriad y polisi ac i sicrhau cysondeb yn nhermau sicrhau cysondeb o ran disgrifio'r raddfa effaith, h.y. defnydd o 'arwyddocaol' neu beidio:*** **POLISI STRATEGOL PS 16: GWARCHOD A LLE BO'N BERTHNASOL GWELLA'R AMGYLCHEDD NATURIOL** **Bydd y Cynghorau'n rheoli datblygiad er mwyn gwarchod a lle bo'n berthnasol gwella amgylchedd naturiol, cefn gwlad ac arfordir arbennig ardal y Cynllun a gwrthodir cynigion a fydd yn cael effaith sylweddol andwyol arnynt ~~arnydd~~ oni bai bod yr angen neu'r bendithion y datblygiad yn y lleoliad yna yn amlwg gorbwyso gwerth y safle neu'r ardal a pholisi gwarchodaeth cenedlaethol ar gyfer y safle a'r ardal dan sylw. Bydd yr Awdurdodau Cynllunio'n ystyried caniatáu cais byddant yn gwneud yn siŵr ei fod yn:** **1. Diogelu cynefinoedd a rhywogaethau, daeareg, hanes, yr arfordir a thirweddau ardal y Cynllun;** **2. Gwarchod a lle bo'n berthnasol gwella safleoedd o bwysigrwydd rhyngwladol, cenedlaethol, rhanbarthol a lleol a ble'n berthnasol eu gosodiad yn unol â Pholisi Cenedlaethol;** **3. Rhoi sylw priodol i arwyddocâd cymharol ~~y~~ dynodiadau rhyngwladol, cenedlaethol a lleol wrth ystyried y pwysau i roi ar fuddiannau cydnabyddedig yn unol â Pholisi Cenedlaethol, er mwyn sicrhau bod unrhyw cyfrifoldebau ac ymrwymiadau rhyngwladol neu cenedlaethol yn cael eu cwrdd yn llawn;** **4. Gwarchod ~~a~~ neu gwella bioamrywiaeth o fewn ardal y Cynllun a gwella a/neu adfer rhwydwaith cynefinoedd naturiol yn unol â'r Cynllun Gweithredu Bioamrywiaeth Lleol yn unol â Pholisi Amg 4;** **5. Gwarchod ~~a~~ neu gwella bioamrywiaeth drwy rwydwaith o isadeiledd gwyrdd/ glas;**

Rhif NMC		Polisi/ Para/Map	Newid Materion sy'n Codi
			6. Diogelu rhywogaethau sydd wedi'u gwarchod yn rhyngwladol, cenedlaethol ac yn lleol; **7. Gwarchod, parchu, cadw neu wella cymeriad a hynodrwydd lleol yr Ardaloedd Cymeriad Tirwedd (yn unol â Pholisi AMG 2) ac Ardal Cymeriad y Morlun (yn unol â Pholisi AMG 3).** **8. Gwarchod, parchu, cadw neu wella coed, gwrychoedd, coetiroedd o werth gweledol, ecolegol, hanesyddol, diwylliannol a mwynderol**.
NMC	**272**	7.5.7	***Diwygio'r geiriad er egluro'n er adlewyrchu pwysigrwydd amgylcheddol dynodiadau rhyngwladol a chenedlaethol o gymharu gyda statudol neu anstatudol lleol:*** ~~Mae deddfwriaeth bresennol a pholisïau a chanllaw cynllunio cenedlaethol yn amlinellu datganiadau clir o bolisi rheoli datblygu cenedlaethol. Dylid cyfeirio atynt wrth ffurfio cynigion, a fyddent yn cael eu defnyddio'n lleol o fewn ardal y Cynllun gan y Cynghorau wrth ystyried ceisiadau cynllunio. O'r herwydd, ni fydd y rhain yn cael eu hailadrodd fel polisi ar wahân yn y Cynllun.~~ **Mae Pennod 5 Canllawiau Cynllunio Cymru a NCT 5 yn gosod allan cyfarwyddyd a pholisïau rheolaeth datblygu cenedlaethol clir mewn perthynas â dynodiadau statudol, sy'n adlewyrchu'r pwysigrwydd amgylcheddol dynodiadau statudol rhyngwladol a chenedlaethol o'i gymharu gyda dynodiadau lleol statudol ac anstatudol.**
NMC	**273**	7.5.8	***Diwygio geiriad y polisi er mwyn egluro'r perthynas gyda tabl 23 ac i gyflwyno cyfeiriad at y Geoparc:*** Mae'r **T**abl **23** yn rhestru'r ~~canlynol yn manylu'r~~ **holl** ddynodiadau **rhyngwladol a chenedlaethol** statudol **sy'n berthnasol i Ardal y Cynllun** ac yn diffinio rhwymedigaeth y dynodiad. **Er mai dynodiad anstatudol yw Geoparc GeoMôn, mae hefyd wedi ei gynnwys yn Nhabl 23 oherwydd ei ddynodiad gan UNESCO. Wrth baratoi a chysidro ceisiadau cynllunio fe ddylid ystyried PS16, PCYFF1 ynghyd a Pholisi Cynllunio Cymru ac NCT5. Mae'r ymagwedd yma yn golygu bod pob cais cynllunio yn ddarostyngedig i gyfarwyddyd a pholisi cynllunio cenedlaethol diweddaraf i osgoi ailadrodd diangen trwy'r Cynllun.**
NMC	**274**	Tabl 23	***Cynnwys cyfeiriad i'r Geoparc yn nhabl 23:***

Rhif NMC		Polisi/ Para/Map	Newid Materion sy'n Codi
			<table><tr><td></td><td>Geoparc Byd Eang</td><td>Dynodwyd gan UNESCO</td><td>Dim</td><td>• Nid yw Geoparc Byd Eang UNESCO yn ddynodiad deddfwriaethol – er hynny dylid gwarchod y safleoedd treftadaeth geolegol diffiniedig o fewn Geoparc Byd Eang UNESCO o dan ddeddfwriaeth gynhenid, leol, rhanbarthol a chenedlaethol priodol. Nid yw statws Geoparc Byd Eang UNESCO yn golygu cyfyngiadau ar unrhyw weithgaredd economaidd o fewn eu ffiniau, lle mae'r gweithgaredd yna yn cydymffurfio gyda deddfwriaeth gynhenid, leol, rhanbarthol a/neu genedlaethol.</td></tr></table>
NMC	**275**	AMG 1	***Diwygio'r geiriad er gwella eglurder y polisi:*** **POLISI AMG 1: ARDALOEDD O DIRWEDD ARBENNIG** **Wrth ystyried cynigion o fewn Ardaloedd Tirwedd Arbennig (ATA) fel yr adnabyddir ar y Mapiau Cynigion a rhestrir isod, bydd angen rhoi ystyriaeth briodol i raddfa a natur y datblygiad gan sicrhau na fyddai'n cael effaith andwyol sylweddol ar y dirwedd. Ble'n bosib fe ddylai'r datblygiad ychwanegu tuag at gynnal, gwella neu adfer y cymeriad cydnabyddedig yr ATA.** **Dylai cynigion rhoi sylw i'r ~~a bod yn gyson a'r~~ 'Datganiad o Werth ac Arwyddocâd' perthnasol ~~pwrpasol sydd wedi ei baratoi~~.** **Lle mae'n briodol ~~rhesymol i gredu y gall cynigion arwain i ardrawiad andwyol arwyddocaol ar ATA (un ai o fewn neu'n union du allan iddo)~~ bydd y Cyngor angen ~~yn disgwyl~~ Asesiad Ardrawiad Tirwedd a Gweledol er mwyn gallu ystyried ardrawiad y datblygiad ar yr ardal ddynodedig ~~ymhellach~~.** **Mewn amgylchiadau eithriadol, lle mae'n rhaid cael y datblygiad ac y gallai arwain i ardrawiad arwyddocaol ar y dirwedd, bydd**

Rhif NMC		Polisi/ Para/Map	Newid Materion sy'n Codi
			rhaid darparu mesurau lliniaru a digolledu priodol."
NMC	**276**	7.5.11	***Diwygio a chynnwys geiriad ychwanegol i egluro'r cefndir cydestyn i ATA ac i wella eglurder y geiriad yn yr eglurhad:*** ~~Ar gyfer pob ATA mae yna 'Ddatganiad o Werth Arwyddocâd' wedi ei baratoi. Dylid cyfeirio tuag at y datganiad wrth ystyried cynigion datblygu o fewn yr ATA~~. Er mwyn diffinio'r ATA newydd fe gynhaliwyd adolygiad o'r ATA blaenorol gan geisio sicrhau fod yna fodd cyfiawnhau'r warchodaeth arbennig **(h.y. Adroddiad LUC 'Adolygiad o Ardaloedd Tirwedd Arbennig yng Ngwynedd a Môn'). Fel rhan o adroddiad LUC, mae 'Datganiad o Werth ac Arwyddocâd' wedi ei baratoi ar gyfer pob ATA, gan dynnu sylw i'r rhinweddau a'r nodweddion sy'n arwyddocaol i'r dynodiad. Bydd rhaid i gynigion datblygu ddangos bod ystyriaeth wedi cael ei roi i'r 'Datganiad o Werth ac Arwyddocâd' perthnasol. Lle'n berthnasol, dylai hyn fod yn elfen allweddol o wybodaeth gefnogol ar gyfer y cais cynllunio (e.e. Datganiad Dylunio a Mynediad neu unrhyw ddatganiad cynllunio arall) er mwyn dangos bod y cynnig wedi ei ddylunio i ddiddymu neu leihau unrhyw ardrawiad annerbyniol ar y rhinweddau hynny oedd yn sail i ddynodi'r ATA. Dylai manylder y wybodaeth a fydd ei angen fod yn gymesur â graddfa'r cynnig. Er enghraifft, gall Asesiad Ardrawiad Tirwedd a Gweledol fod yn angenrheidiol lle mae'r cynnig yn debygol o gael ardrawiad ar gyfanrwydd a chynaliadwyedd dynodiad yr ATA, neu werthfawrogiad/canfyddiad y cyhoedd o unigrywiaeth a naws am le yn nhermau'r dirwedd. Mae'r Cynghorau yn cynnig gwasanaeth cyngor cyn cyflwyno cais cynllunio, a fydd yn rhoi arweiniad os fydd angen Asesiad Ardrawiad Tirwedd a Gweledol.** Mae'n bosib archwilio~~'r~~ **~~adroddiad LUC 'Adolygiad o Ardaloedd Tirwedd Arbennig yng Ngwynedd a Môn'~~** ~~ddogfen sydd yn esbonio sut ddiffinnir yr ATA ynghyd a'r 'Datganiad o Werth Arwyddocâd'~~ **a'r safleoedd we Cyngor Sir Fôn (www.anglesey.gov.uk) a Chyngor Gwynedd (www.gwynedd.llyw.cym)** ~~trwy gais i'r Uned Polisi Cynllunio ar y Cyd."~~
NMC	**277**	AMG 4	***Diwygio'r geiriad er gwella eglurder a chwmpas y polisi trwy gyfeirio at cadwraeth/bioamrywiaeth 'lleol':*** **POLISI AMG 4: CADWRAETH BIOAMRYWIAETH LEOL**

Rhif NMC		Polisi/ Para/Map	Newid Materion sy'n Codi
			Dylai cynigion warchod a, ble'n briodol, gwella bioamrywiaeth sydd wedi cael ei hadnabod fel bod yn bwysig i'r ardal leol trwy: **a. Osgoi ardrawiad niweidiol sylweddol trwy leoli datblygiad sensitif;** **b. Ystyried cyfleon i greu, gwella a rheoli cynefinoedd bywyd gwyllt a thirwedd naturiol gan gynnwys coridorau bywyd gwyllt , cherrig sarn, coed, gwrychoedd, coedlannau a chyrsiau dŵr.** **Gwrthodir cynigion sy'n effeithio ar safleoedd o bwysigrwydd bioamrywiaeth leol oni bai gellir cydymffurfio gyda'r meini prawf canlynol i gyd:-** **1. Nad oes yno safle amgen arall ar gyfer y datblygiad.** **2. Bod yr angen am y datblygiad yn gorbwyso pwysigrwydd y safle i gadwraeth natur <u>lleol.</u>** **3. Bod mesurau lliniaru neu ddigolledu priodol yn cael eu cynnwys fel rhan o'r cynnig.** **Ble'n angenrheidiol dylid cynnwys gyda'r cais cynllunio Asesiad Ecolegol sydd yn nodi'r materion bioamrywiaeth <u>lleol</u> berthnasol.**
NMC	**278**	7.5.19	***Diwygio'r geiriad yn y cyfiawnhad er gwella eglurder:*** **<u>Mae Adran 40 o'r Ddeddf yr Amgylchedd Naturiol a Chymunedau Gwledig 2006 ("Deddf NERC") yn rhoi dyletswydd ar bob awdurdod cyhoeddus i ystyried y dasg o warchod bioamrywiaeth, cyn belled ag y bo hynny'n gyson ag ymarfer y swyddogaethau hynny'n briodol.</u>** ~~Nod y polisi hwn yw sicrhau gwarchodaeth a gwelliannau i fioamrywiaeth leol. Yn benodol bydd y polisi hwn yn fodd o warchod y rhywogaethau a'r cynefinoedd hynny sydd wedi cael eu hadnabod o fewn Cynlluniau Gweithredu Bioamrywiaeth Leol Gwynedd a Môn.~~

Rhif NMC		Polisi/ Para/Map	Newid Materion sy'n Codi
NMC	**279**	7.5.20	***Diwygio'r geiriad yn y cyfiawnhad er gwella eglurder ac i ehangu ar gwmpas y polisi:*** Nod y polisi hwn yw sicrhau gwarchodaeth a gwelliannau i fioamrywiaeth leol. Yn benodol bydd y polisi hwn yn fodd o warchod y rhywogaethau a'r cynefinoedd hynny sydd wedi cael eu hadnabod o fewn Cynlluniau Gweithredu Bioamrywiaeth Leol Gwynedd a Môn. **Bydd y polisi yma yn rhoi gwarchodaeth i'r rhywogaethau a'r cynefinoedd cydnabyddiedig nad ydynt wedi eu lleoli ar unai safleoedd dynodedig rhyngwladol neu cenedlaethol (e.e. SoDdGA. Gwarchodfeydd Natur Cenedlaethol) neu safleoedd dynodedig lleol (e.e. Gwarchodfeydd Natur Lleol, Safleoedd Bywyd Gwyllt).** ~~Mae Adran 40 o'r Ddeddf yr Amgylchedd Naturiol a Chymunedau Gwledig 2006 ("Deddf NERC") yn rhoi dyletswydd ar bob awdurdod cyhoeddus i ystyried y dasg o warchod bioamrywiaeth, cyn belled ag y bo hynny'n gyson ag ymarfer y swyddogaethau hynny'n briodol.~~
NMC	280	AMG 5	***Diwygio'r geiriad yn y cyfiawnhad er gwella eglurder y polisi:*** **POLISI AMG 5: GWARCHOD SAFLEOEDD O ARWYDDOCÂD RHANBARTHOL NEU LEOL** **Gwrthodir cynigion fyddai'n debygol o achosi niwed arwyddocaol uniongyrchol neu anuniongyrchol i Warchodfa Natur Lleol (GNLl), Safleoedd Bywyd Gwyllt (SBG)[1] neu safleoedd daearegol/geomorffaidd pwysig rhanbarthol (RIGS), oni bai fod modd**

[1] Mae'r term 'Safle Bywyd Gwyllt yn cael ei ddefnyddio gan y Cynghorau i gynnwys y safleoedd hynny sy'n cael eu cyfeirio'r Polisi Cynllunio Cymru fel Safleoedd o Ddiddordeb o ran Cadwraeth Natur (SINCs). Mae Map Cyfyngiadau yn cynnwys 'Safleoedd Bywyd Gwyllt' a safleoedd bywyd gwyllt 'Ymgeisiol'. Mae'r diwethaf yn cyfeirio at safle sydd wedi ei gydnabod trwy arolwg pen desg gychwynnol fel gyda'r potensial i fod yn haeddu cael eu hystyried, tra bod 'Safle Bywyd Gwyllt' yn cyfeirio at y safleoedd hynny sydd wedi eu cadarnhau yn dilyn arolwg ag asesiad manwl yn erbyn cyfres o feini prawf. Bydd y polisi yma yn berthnasol i Safleoedd Bywyd Gwyllt. Gan nad oes asesiad cyflawn o'r safleoedd bywyd gwyllt 'Ymgeisiol' eisoes wedi ei gynnal hyd yn hyn, bydd eu gwerth bioamrywiaeth yn cael ei arfarnu fesul safle pryd bydd cynigon ddatblygu yn dod i law yn y lleoliadau hyn. Ni fydd Polisi AMG5 yn gymwys oni bai bod yr arolwg a'r asesiad manwl yn amlygu ei bod y cwrdd gyda'r meini ar gyfer dynodi perthnasol.

Rhif NMC		Polisi/ Para/Map	Newid Materion sy'n Codi
			profi fod yna angen gorbwysol cymdeithasol, amgylcheddol a/neu economaidd ar gyfer y datblygiad, ac nad oes yna safle arall addas a fyddai'n osgoi cael effaith andwyol ar safleoedd o werth cadwraeth natur lleol ~~a~~ neu phwysigrwydd daearegol lleol. **Pan ganiateir datblygiad, bydd angen sicrhau fod yna fesurau lliniaru priodol mewn lle. Fe fydd yn bosib defnyddio amodau a/neu rwymedigaethau cynllunio er mwyn diogelu gwerth bioamrywiaeth a daearegol y safle.**
NMC	**281**	7.5.24	***Cynnwys geiriad yn y cyfiawnhad i gyfeirio bod Gwarchodfeydd Natur Leol, Safleoedd Bywyd Gwyllt a Safle Daearegol/Geomorffaidd Pwysig Rhanbarthol wedi eu nodi ar y Map Cyfyngiadau:*** Gall Gwarchodfa Natur Lleol, Safleoedd Bywyd Gwyllt a Safle Daearegol/Geomorffaidd Pwysig Rhanbarthol gynnwys amrywiaeth o rinweddau cadwraeth natur a nodweddion o werth daearegol gan gynnwys amrediad o gynefinoedd sydd yn cefnogi ystod o rywogaethau. **Mae lleoliad y safleoedd hyn wedi ei nodi ar Map Cyfyngiadau y Cynllun**
NMC	282	7.5.25	***Gwella eglurder geriad y cyfiawnhad:*** Disgwylir i geisiadau cynllunio sydd yn effeithio ar safleoedd **sydd wedi eu rhestru o dan y polisi yma** ~~o bwysigrwydd i gadwraeth natur leol~~ gynnwys Asesiad Ecolegol o'r safle. Bydd yn hanfodol i'r Asesiad gael ei gynnal gan unigolyn cymwys proffesiynol a chynnwys asesiad o unrhyw fesurau lliniaru posib. Bydd Canllawiau Cynllunio Atodol yn cael ei gyhoeddi i roi arweiniad ar y mater.
NMC	**283**	PS 17	***Newid i sicrhau bod y Polisi yn cyd-fynd â gofynion deddfwriaeth:*** **POLISI PS 17: DIOGELU A LLE BO'N BERTHNASOL WELLA ASEDAU TREFTADAETH** **Wrth geisio cefnogi anghenion economaidd a chymdeithasol ehangach ardal y Cynllun, bydd yr Awdurdod Cynllunio Lleol yn**

Rhif NMC		Polisi/ Para/Map	Newid Materion sy'n Codi
			diogelu a lle bo hynny'n berthnasol, yn gwella'r asedau treftadaeth unigryw: **Caniateir cynigion a fydd yn diogelu a lle bo'n berthnasol wella'r asedau treftadaeth a ganlyn, eu gosodiad a golygfeydd pwysig i mewn ac allan o'r adeilad /ardal:** 1. **Henebion Rhestredig ac ardaloedd eraill o bwysigrwydd archeolegol (yn unol â Pholisi AT 4).** 2. **Adeiladau Rhestredig a'u cwrtil.** 3. **Ardaloedd Cadwraeth (yn unol â Pholisi AT 1).** 4. **Safleoedd Treftadaeth y Byd - Castell Biwmares a Chastell Caernarfon a Muriau'r Dref (yn unol â Pholisi AT 1).** 5. **Ymgeisydd Safleoedd Treftadaeth y Byd.** 6. **Tirweddau, Parciau a Gerddi Hanesyddol Cofrestredig (yn unol â Pholisi AT 1).** 7. **Adeiladau o haeddiant pensaernïol/hanesyddol/diwylliannol nad ydynt wedi eu rhestru neu eu diogelu (yn unol â Pholisi AT3).**
NMC	**284**	7.5.31 Tabl 25	***Newid y testun i gyfeirio at Ddeddf yr Amgylchedd Hanesyddol (Cymru), cyfeirio'n benodol at Bolisi Cynllunio Cymru a'r pwysau a roddir i ddynodiadau gwahanol:*** ~~Mae deddfwriaeth bresennol a pholisïau a chanllaw cynllunio cenedlaethol yn amlinellu datganiadau clir o bolisi rheoli datblygu cenedlaethol y dylid cyfeirio atynt wrth ffurfio cynigion a fydd yn cael eu defnyddio'n lleol o fewn ardal y Cynllun. O'r herwydd, ni fydd y rhain yn cael eu hailadrodd fel polisi ar wahân yn y Cynllun.~~ **Mae Deddf yr Amgylchedd Hanesyddol (Cymru) 2016 a Phennod 6 o Bolisi Cynllunio Cymru yn rhoi polisïau rheolaeth datblygu a chanllawiau cenedlaethol clir ar gyfer dynodiadau statudol, gan adlewyrchu pwysigrwydd hanesyddol arwyddocaol sydd i ddynodiadau statudol rhyngwladol, cenedlaethol a lleol o'i gymharu â dynodiadau lleol.** ~~Er mwyn eglurder, rhain yw:~~ **Mae Tabl 25 yn rhoi rhestr o ddynodiadau rhyngwladol, cenedlaethol a lleol statudol sy'n berthnasol i ardal y Cynllun, a disgrifir goblygiadau'r dynodiad:**

<table>
<tr><th colspan="2">Rhif NMC</th><th>Polisi/

Para/Map</th><th>Newid Materion sy'n Codi</th></tr>
<tr><td>NMC</td><td>285</td><td>7.5.31

Tabl 25</td><td>Ddiwygio'r tabl i adlewyrchu canllawiau cynllunio cenedlaethol diweddaraf a nodir yn Polisi Cynllunio Cymru (Rhifyn 9- Tachwedd 2016) mewn perthynas â Safleoedd Treftadaeth y Byd:
<table>
<tr><td>Safleoedd Treftadaeth y Byd</td><td>Cylchlythyr y Swyddfa Gymreig 61/96, 'Cynllunio a'r Amgylchedd Hanesyddol: Adeiladau Hanesyddol ac Ardaloedd Cadwraeth'</td><td>Pennod 6</td><td><u>Mae Safleoedd Treftadaeth y Byd wedi cael eu dynodi gan UNESCO oherwydd eu Gwerth Cyffredinol Eithriadol. Mae effaith datblygiadau arfaethedig ar Safle Treftadaeth y Byd a'i osodiad a, lle mae'n bodoli, parth clustogi Safle Treftadaeth y Byd, yn ystyriaeth berthnasol wrth benderfynu ar unrhyw gais cynllunio.</u>

<s>Mae STB yn ystyriaeth gynllunio faterol sydd angen cael ei ystyried gan awdurdodau cynllunio lleol wrth benderfynu ar geisiadau cynllunio.</s>

<s>Fe fydd angen rhoi ystyriaeth briodol i effaith cynnig datblygiad ar safleoedd a'r gosodiad.</s>

Mae Safleoedd Treftadaeth y Byd yn cael eu dangos ar y Map Cyfyngiadau ac wedi ei rhestru yn Atodiad 7 o'r Cynllun.</td></tr>
</table></td></tr>
<tr><td>NMC</td><td>286</td><td>AT 1</td><td>Gwella eglurder y polisi trwy ddileu y cyfeiriad di-angen at 'Asesiadau manwl eraill sydd wedi eu mabwysiadu gan yr Awdurdod Cynllunio Lleol':

POLISI AT 1: ARDALOEDD CADWRAETH, SAFLEOEDD TREFTADAETH Y BYD A THIRWEDDAU, PARCIAU A GERDDI HANESYDDOL COFRESTREDIG

Bydd angen i gynigion o fewn neu sy'n effeithio ar osodiad a/neu olygfeydd arwyddocaol i mewn neu allan o Ardaloedd Cadwraeth, Safleoedd Treftadaeth y Byd a Thirweddau, Parciau a Gerddi Hanesyddol Cofrestredig dangosir ar y Map</td></tr>
</table>

Rhif NMC		Polisi/ Para/Map	Newid Materion sy'n Codi
			Cyfyngiadau lle'n briodol ystyried: **1. Gwerthusiadau Cymeriad Ardaloedd Cadwraeth fabwysiedig; Cynlluniau a Strategaethau Cyflawni Ardaloedd Cadwraeth.** **2. Cynlluniau Rheoli Safleoedd Treftadaeth y Byd.** **3. Cofrestr o Dirweddau, Parciau a Gerddi o Ddiddordeb Hanesyddol yng Nghymru.** ~~4. Asesiadau manwl eraill sydd wedi eu mabwysiadu gan yr Awdurdod Cynllunio Lleol.~~ **Dylai cynigion gael eu cefnogi gan Asesiad Ardrawiad Treftadaeth, lle'n briodol.**
NMC	**287**	7.5.36	***Diwygio testun esboniadol i adlewyrchu'r canllawiau cynllunio cenedlaethol diweddaraf a amlinellir ym Mholisi Cynllunio Cymru (Rhifyn 9-Tachwedd 2016) mewn perthynas â phwysleisio pwysigrwydd dogfennau asesu manwl a defnyddio canllawiau cynllunio atodol, sy'n arbennig o berthnasol oherwydd bod y Safleoedd Treftadaeth y Byd presennol a'r ymgeisydd yn dod o fewn awdurdodaeth mwy nag un awdurdod cynllunio lleol:*** Mae'r polisi yma yn anelu i sicrhau bod darganfyddiadau dogfennau asesiadau manwl yn cael eu hystyried yn llawn wrth ystyried cynigion datblygu. Bydd pob dogfen asesiad, e.e. Gwerthusiad Cymeriad Ardaloedd Cadwraeth, **Cynllun Rheolaeth Safleoedd Treftadaeth y Byd,** yn darparu diffiniad clir a chytunedig o'r agweddau sy'n ffurfio cymeriad arbennig, edrychiad a gwerth hanesyddol yr ardal. Bydd y dogfennau manwl yma **a chanllawiau cynllunio atodol yn ymwneud â'r dynodiadau yma yn cynorthwyo i gyfrannu i reoli newid mewn ffordd bositif ac yn** cario pwysau sylweddol wrth benderfynu ar geisiadau cynllunio.
NMC	**288**	AT 4	***Mireinio geiriad y polisi er sicrhau cysondeb mewn terminoleg mewn perthynas â disgrifio graddfa ardrawiad:*** **POLISI AT 4: DIOGELU SAFLEOEDD ARCHEOLEGOL NAD YDYNT WEDI'U DYNODI A'U GOSODIAD**

Rhif NMC		Polisi/ Para/Map	Newid Materion sy'n Codi
			Bydd datblygiadau allai gael effaith andwyol arwyddocaol ar safleoedd o bwysigrwydd archeolegol cenedlaethol posib a'u gosodiad neu sydd â phwysigrwydd treftadaeth a gydnabyddir yn lleol, gan gynnwys safleoedd archeolegol diwydiannol nad ydynt wedi'u rhestru a'u gosodiad yn: **1. Cael eu hasesu o ran pwysigrwydd cynhenid y 'safle' a hyd a lled posib y niwed.** **2. Gofyn, ble bo'n briodol, am un ai asesiadau archeolegol a/neu werthusiadau maes er mwyn pennu effaith archeolegol y datblygiad arfaethedig cyn i'r Awdurdod Cynllunio benderfynu ar y cais.** **Gwrthodir datblygiadau fydd yn effeithio ar weddillion archeolegol eraill oni bai bod yr angen am y datblygiad yn drech nag arwyddocâd y gweddillion archeolegol.** **Ble mae cynigion yn dderbyniol atodir amod i'r caniatâd yn datgan na ddylid ymgymryd ag unrhyw ddatblygiad hyd nes y cytunir ar raglen o waith archeolegol.**
NMC	289	7.5.47	***Diwygio er mwyn diweddaru'r Cynllun o ran y cyfeiriad at Bolisi Cynllunio Cymru:*** • Mae'r Strategaeth Wastraff Genedlaethol Tuag at Ddyfodol Diwastraff – Cymru'n Un: Cenedl Un Blaned 2009 yn darparu fframwaith cyffredinol ar gyfer rheoli pob math o wastraff, gyda'r nod cyffredinol o leihau gwastraff gweddilliol i ddim byd erbyn 2050. Caiff y strategaeth ei chefnogi gan gyfres o gynlluniau sector sy'n manylu sut bydd y deilliannau, y targedau a'r Polisïau yn 'Tuag at Ddyfodol Diwastraff' yn cael eu gweithredu. • Er mwyn galluogi awdurdodau Gogledd Cymru i gyflawni'r targedau sydd wedi eu cynnwys yn y Cynllun Sector Bwrdeistrefol a'r Cynllun Sector Casgliadau, Isadeiledd a Marchnadoedd (y CIMSP), sefydlwyd nifer o brosiectau ar draws gogledd Cymru, gan gynnwys Prosiect Partneriaeth Trin Gwastraff Gweddilliol Gogledd Cymru, sy'n ceisio cyfeirio gwastraff gweddilliol oddi wrth dirlenwi. Hefyd, mae partneriaeth rhwng Awdurdodau Lleol Gogledd Cymru a'r sector preifat wedi sicrhau bod offer treulio anaerobig wedi cael eu hadeiladu yng Ngwynedd a Sir Ddinbych i brosesu gwastraff bwyd a gesglir o dai a busnesau, gan gynhyrchu ynni adnewyddadwy i'r grid a chynhyrchu gwrtaith 'bio' i'w ddefnyddio ar dir fferm leol.

<table>
<tr><th colspan="2">Rhif NMC</th><th>Polisi/

Para/Map</th><th>Newid Materion sy'n Codi</th></tr>
<tr><td colspan="2"></td><td></td><td>Bydd y prosiectau hyn yn dylanwadu'r angen gofodol am fathau penodol o gyfleuster gwastraff.
• Mae gwastraff yn thema gyffredin oherwydd caiff ei gynhyrchu gan bob math o ddefnyddiau tir, yn ystod gwaith adeiladu, gweithredu a dymchwel. Mae'r angen i newid y ffordd yr ymdrinnir â gwastraff yn cael ei gydnabod mewn polisi ar bob lefel.
• Mae Môn a Gwynedd yn awdurdodau gwledig a chanddynt dirwedd gyfoethog ac amrywiol sy'n cynnwys Ardaloedd Harddwch Naturiol Llŷn/Môn. Yn fwy na hyn, mae Ardal Awdurdod Cynllunio Lleol Gwynedd yn ffinio ag Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri. Mae gan y ddau awdurdod isadeiledd ffyrdd cyfyngedig sy'n gwasanaethu rhwydwaith o gymunedau bychain ag aneddiadau ar wasgar. Dylid cymryd camau i annog trosglwyddo gwastraff yn gynaliadwy trwy sicrhau bod darpariaeth rheoli gwastraff digonol ar draws ardal yr awdurdodau. Nod y Cynghorau yw lleihau faint o wastraff sy'n cael ei waredu mewn safleoedd tirlenwi. Oherwydd natur cyfleusterau rheoli gwastraff, gallai fod yn briodol lleoli'r ddarpariaeth ar safle cyflogaeth addas.
• Mae'n rhaid sicrhau bod unrhyw bolisïau arfaethedig yn cydymffurfio ag egwyddorion Polisi Cynllunio Cymru (PCC) (Rhifyn <u>9, 2016</u> ~~7, 2014~~). Y Nodyn Cyngor Technegol perthnasol sy'n ymwneud â gwastraff yw NCT 21 Gwastraff (2014)</td></tr>
<tr><td>NMC</td><td>290</td><td>GWA 1</td><td>Diwygio geiriad y polisi er mwyn cyfeirio at safleoedd rheoli gwastraff a allai fod yn addas ar gyfer chwarel trefol:-

POLISI GWA 1: DARPARU ISADEILEDD RHEOLI GWASTRAFF AC AILGYLCHU

Mae'r tir a'r eiddo a restrir isod a <u>fel y</u> nodir ar y Map Cynigion, wedi eu dynodi ar gyfer darparu isadeiledd allai gynnal neu ychwanegu at yr ystod o gyfleusterau rheoli gwastraff addas.
<table>
<tr><th></th><th>Enw'r safle</th><th>Lleoliad</th></tr>
<tr><td rowspan="4">Gwynedd</td><td>Tir yn Stad Ddiwydiannol Cibyn*</td><td>Caernarfon</td></tr>
<tr><td>Safle Llwyn Isaf</td><td>Clynnog Fawr</td></tr>
<tr><td>Coed Bolyn Mawr*</td><td>Ger Bethel</td></tr>
<tr><td>Stad Ddiwydiannol Penygroes*</td><td>Penygroes</td></tr>
</table>
</td></tr>
</table>

Rhif NMC		Polisi/ Para/Map	Newid Materion sy'n Codi			
					Williams & Williams	Pencaenewydd
					H Parry Composting*	Chwilog
					Cookes	Penrhyndeudraeth
					Cefn Graianog*	Llanllyfni
					Chwarel Bryncir*	Bryncir
					Chwarel Ithfaen Nanhoron*	Nanhoron, Pwllheli
					Rhan o Peblig	Caernarfon
					Chwarel y Penrhyn*	Bethesda
					Griffiths Crossing	Caernarfon
					Cefn Bychan	Blaenau Ffestiniog
					Chwarel Manod*	Blaenau Ffestiniog
				Ynys Môn	Penhesgyn	Penmynydd
					Canolfan Ailgylchu	Gwalchmai
					Stad Ddiwydiannol Mona	Mona
					Cyn Safle Alwminiwm Môn*	Caergybi
					Chwarel Rhuddlan Bach*	Brynteg
					Chwarel Cae'r Glaw*	Gwalchmai
					Chwarel Nant Newydd*	Brynteg
					Chwarel Bwlch Gwyn*	Pentre Berw
			*Safleoedd sy'n addas ar gyfer chwareli trefol fel y diffinnir gan NCT 21:Gwastraff			

Rhif NMC		Polisi/ Para/Map	Newid Materion sy'n Codi
			Yn ychwanegol i'r safleoedd uchod sydd wedi eu dynodi, gallai cyfleusterau rheoli gwastraff ac ailgylchu, ac eithrio tirlenwi a chompostio mewn rhenciau agored, fod yn dderbyniol ar stadau diwydiannol, chwareli a safleoedd tir llwyd presennol. Bydd cynigion am isadeiledd rheoli gwastraff ac ailgylchu (na chânt eu cynnig ar y safleoedd dynodedig uchod) yn cael eu hasesu ar eu rhinweddau eu hunain, cyn belled â bod angen cyfiawn am y datblygiad. Dylai'r angen cyfiawn gyfeirio at yr angen lleol fel y nodir yn y Cynllun Sector Bwrdeistrefol a'r Cynllun Sector Casgliadau, Isadeiledd a Marchnadoedd (y CIMSP). **Rhaid i unrhyw ddatblygiad newydd fod yn addas o ran maint a graddfa ac ni ddylai gael effaith andwyol ar y dirwedd, yr amgylchedd naturiol nac amwynder ac iechyd y boblogaeth leol. Dylai pob cynnig ar gyfer cyfleusterau Rheoli Gwastraff cynnwys Asesiad Cynllunio Gwastraff (fel y'i diffinnir gan Atodiad B, NCT 21: Gwastraff.**
NMC	**291**	7.5.48a	***Cynnwys testun ychwanegol sydd yn ehangu ar y diwygiadau a gynigir i Polisi GWA1:-*** **Gall rhai o'r safleoedd sydd wedi eu rhestru yn y polisi fod yn addas ar gyfer chwareli trefol neu ystorfa ar gyfer pwrpas storio gwastraff adeiledig a dymchwel, a fyddai'n fodd o osgoi tirlenwi diangen o wastraff anadweithiol yn unol gydag NCT21: Gwastraff.**
NMC	402	7.5.1	***Diwygio testun eglurhaol i wella eglurder:*** Yn unol â'r hierarchaeth wastraff a nodir yn NCT 21, mae dull cynaliadwy o reoli gwastraff yn golygu y bydd rhaid cael mwy o bwyslais ar leihau, ailddefnyddio ac adfer gwastraff, a llai o ddibyniaeth ar waredu heb adfer. **Mae rheoli gwastraff yn cynnwys, er enghraifft, cadw, trin, storio, derbyn/ trosglwyddo a gwaredu gwastraff.**
NMC	**292**	GWA 2	***Diwygio geiriad y polisi er mwyn eglurder ac er mwyn sicrhau ei fod yn cydymffurfio hefo Polisi Cynllunio Cenedlaethol:-***

Rhif NMC		Polisi/ Para/Map	Newid Materion sy'n Codi
			POLISI GWA 2: RHEOLI GWASTRAFF ~~TU ALLAN I FFINIAU DATBLYGU A SAFLEOEDD DYNODEDIG~~ **Caniateir cynigion i reoli gwastraff ar safleoedd priodol ~~tu allan i ffiniau datblygu~~ a safleoedd dynodedig (yn unol â Pholisi GWA 1) (gan gynnwys er enghraifft gwastraff bwrdeistrefol bioddiraddadwy trwy gompostio, yn cynnwys treuliad anaerobig a chompostio mewn cynhwysydd a gwastraff arbenigol (e.e. gwastraff ymbelydrol lefel isel, gwastraff clinigol a gwastraff peryglys) yn unol a'r hierarchiaeth gwastraff cyn belled â bod angen amlwg am y datblygiad, bod y datblygiad wedi ei gefnogi gan Asesiad Cynllunio Gwastraff (fel y'i diffinnir gan NCT 21:Gwastraff) ac ei fod yn cydymffurfio gyda'r meini prawf canlynol i gyd:** **1. Nid oes safleoedd dynodedig ar gael, neu maent yn anaddas ar gyfer y gweithgaredd arfaethedig.** **2. Nid oes safleoedd addas oddi mewn i'r ffin ddatblygu.** **3. Bydd y cynnig yn ymgorffori mesurau i liniaru'r effaith ar yr amgylchedd ac iechyd ac amwynder y boblogaeth leol.** **4. Mae graddfa a natur y cynnig yn briodol o ran y safle a'r ardal o'i amgylch.** **5. Ni fyddai'r cynnig yn effeithio'n andwyol ar amgylchedd naturiol a gwerth treftadaeth yr ardal.** **6. Nad yw'r datblygiad na'r traffig cysylltiedig yn arwain at aflonyddwch annerbyniol i'r gymuned leol yn sgil llygredd sŵn, arogl, cryndod neu aer.** **Fe fydd pob cynnig yn cael ei ystyried yn unigol, gan roddi ystyriaeth i ffactorau gan gynnwys natur, math, maint, angen a lleoliad y datblygiad.**
NMC	**293**	7.5.54	**Diwygio geiriad yr eglurhad er eglurder:-**

Rhif NMC		Polisi/ Para/Map	Newid Materion sy'n Codi
			Bydd **angen i g**ynigion **arddangos eu bod wedi rhoi ystyriaeth ddigonol i safleoedd o werth bioamrywiaeth a thirwedd ryngwladol, genedlaethol, rhanbarthol a lleol un unol gyda chyfarwyddyd polisi cynllunio cenedlaethol ynghyd a pholisïau perthnasol y Cynllun.** ~~oddi mewn neu'n union gerllaw ardaloedd tirwedd sydd wedi'u dynodi, megis Ardaloedd o Harddwch Naturiol Eithriadol, y Parc Cenedlaethol ac Ardaloedd Tirwedd Arbe nnig, yn cael eu profi'n drylwyr i sicrhau nad oes unrhyw effaith andwyol ar y dynodiad na'i osodiad.~~
NMC	**294**	GWA 3	***Diweddaru'r testun er mwyn cydymffurfio hefo'r strategaeth Gwastraff Ymbelydrol Cenedlaethol:-*** **POLISI GWA 3:** ~~TRIN A STORIO~~ **RHEOLI GWASTRAFF YMBELYDROL** ~~LEFEL ISEL[2] AC ISEL IAWN[3]~~ **Caniateir cyfleusterau ar gyfer ~~trin,~~ storio a/neu ~~waredu~~ rheoli gwastraff ymbelydrol** ~~Lefel Isel ac Isel Iawn~~ **a gynhyrchir o fewn y safle niwclear trwyddedig yn Wylfa/Wylfa Newydd** ~~ar y safle i hwyluso busnes presennol,~~ **~~-~~cyn belled ei fod yn cydymffurfio gyda'r meini prawf canlynol i gyd:** 1. **Mae'n gyson â'~~r~~ strategaethau a pholisiau cgenedlaethol ar gyfer rheoli gwastraff ac arllwysiadau ymbelydrol** ~~Lefel Isel ac Isel Iawn a/neu'r cynlluniau dadgomisiynu ar gyfer Gorsaf Bŵer Niwclear Wylfa~~**.** 2. **Mae canlyniad asesiadau cymdeithasol, economaidd a iechyd yr amgylchedd yn cyfiawnhau trin y gwastraff yn y**

[1] ~~Gwastraff lefel isel (GLI) yw gwastraff ymbelydrol gyda chynnwys ymbelydrol dim mwy nag 4 GBg/te (gigabecuerels pob tunnell) o alpha neu 12 GB/te o weithgaredd beta/gamma. Mae GLI yn cyfrannu hyd at 90% o etifeddiaeth cyfaint gwastraff ymbelydrol y DU ond yn cynnwys llai na 0.1% o'r cyfanswm ymbelydredd.~~

[2] ~~Gwastraff lefel isel iawn (GLII) yw is gategori o GLI ac wedi ei ddiffinio un ai fel GLII cyfaint isel neu GLII cyfaint uchel. Y prif wahaniaeth rhwng y ddau ddiffiniad yw'r angen am reolaeth dros y cyfanswm cyfaint o gyfaint uchel GLII sy'n cael ei waddod mewn unrhyw gyfleuster tirlenwi neu wastraff arall.~~

Rhif NMC		Polisi/ Para/Map	Newid Materion sy'n Codi
			lleoliad arfaethedig ~~ar y safle neu mewn lleoliadau priodol tu allan i'r prif safle niwclear~~**.** **3. Caiff cyfleusterau eu lleoli a'u dylunio er mwyn lleihau effeithiau andwyol ar yr amgylchedd a mae mesurau adfer amgylcheddol priodol ar gael.** ~~**4.** Bydd cynigion yn cydymffurfio â'r ystyriaethau cyffredinol a amlinellir ym Mholisi GWA 1.~~
NMC	**295**	7.5.56	***Diwygio'r eglurhad er mwyn cyd-fynd a'r diwygiadau a gynigir i Bolisi GWA3:-*** ~~Tu mewn i ardal y Cynllun mae yna fusnesau, sefydliadau ymchwil ynghyd â sefydliadau gofal iechyd sy'n cynhyrchu gwastraff ymbelydrol isel ac isel iawn. Mae'r orsaf bŵer niwclear presennol yn Wylfa yn hysbys fel safle sy'n cynhyrchu gwastraff ymbelydrol lefel isel ac isel iawn, a bydd y safle'n stopio cynhyrchu trydan yn 2015. Bydd y broses ddadgomisiynu wedyn yn cychwyn.~~ **Mae Gorsaf Bwer Niwclear Wylfa yn cael ei dadgomisiynu ar hyn o bryd.** Mae'r broses ddadgomisiynu yn debygol o ~~ddatgelu~~ **arwain at** llawer iawn o wastraff ymbelydrol Lefel **Canolraddol (1)** Isel **(2)** ac Isel Iawn **(3)** **Troednodyn:** **(1) Mae gwastraff lefel canolradd yn fwy ymbelydrol na gwastraff ymbelydrol lefel isel (gweler isod), ond nid yw'n cynhyrchu digon o wres i'w wneud yn ofynnol i hyn gael ei ystyried mewn cyfleusterau storio neu ei waredu. Fodd bynnag, fel gwastraff ymbelydrol arall mae dal angen eu cadw i ddiogelu pobl a'r amgylchedd. Mae GLC yn deillio'n bennaf o ailbrosesu gweddillion tanwydd a gweithrediadau cyffredinol a chynnal a chadw ar safleoedd niwclear, a gall gynnwys eitemau metel fel cladin tanwydd a chydrannau adweithydd, graffit o greiddiau adweithydd, a slwtsh o driniaeth elifion ymbelydrol hylifol** **(2) Gwastraff lefel isel (GLI) yw gwastraff ymbelydrol gyda chynnwys ymbelydrol dim mwy nag 4 GBg/te (gigabecuerels pob tunnell) o alpha neu 12 GB/te o weithgaredd beta/gamma. Mae GLI yn cyfrannu hyd at 90% o etifeddiaeth cyfaint gwastraff ymbelydrol y DU ond yn cynnwys llai na 0.1% o'r cyfanswm ymbelydredd.**

Rhif NMC		Polisi/ Para/Map	Newid Materion sy'n Codi
			(3) Gwastraff lefel isel iawn (GLII) yw is gategori o GLI ac wedi ei ddiffinio un ai fel GLII cyfaint isel neu GLII cyfaint uchel. Y prif wahaniaeth rhwng y ddau ddiffiniad yw'r angen am reolaeth dros y cyfanswm cyfaint o gyfaint uchel GLII sy'n cael ei waddod mewn unrhyw gyfleuster tirlenwi neu wastraff arall.
NMC	**296**	7.5.59	***Dileu'r cyfeiriad a wneir at gwastraff ymbelydrol lefel isel ac isel iawn:-*** Mae'r Polisi hwn yn darparu ar gyfer gweithredu cyfleusterau o'r fath oddi mewn i derfynau'r Safle **Niwclear** Trwyddedig. ~~Mae'r polisi hwn yn berthnasol i storio gwastraff ymbelydrol Lefel Isel a Lefel Isel Iawn yn unig, ac ni fyddai'n caniatáu gwaredu Gwastraff Lefel Canolig ar y safle~~.
NMC	**297**	PS 19	***Cynnwys maen prawf ychwanegol sydd yn cyfairio at ddarparu ychwaneg o gapasiti ar gyfer agregau safon uwch:-*** **POLISI STRATEGOL PS 19: MWYNAU** **Bydd y Cynghorau yn cyfrannu tuag at alw rhanbarthol a lleol am gyflenwad mwynau yn unol a'r amcanion allweddol ac egwyddorion cynaliadwyedd.** **1. Ddiogelu adnoddau mwynau posib / y gwyddys amdanynt rhag datblygiad parhaol fyddai'n eu sterileiddio neu'n rhwystr i'w hechdynnu yn unol gyda MWYN 1.** **2. Cynnal isafswm banc tir o Dywod a Graean am 7 mlynedd a banc tir wrth gefn o agregau cerrig mâl am 10 mlynedd yn unol ag arweiniad cenedlaethol.** **3. ~~Macsimeiddio defnydd~~ Gwneud y mwyaf o ddeunyddiau eilaidd a deunyddiau wedi'u hailgylchu a gwastraff mwynau;**

Rhif NMC		Polisi/ Para/Map	Newid Materion sy'n Codi
			4. <u>Darparu ar gyfer cynnal banc tir agregau gan gynnwys darpariaeth a chapasiti cynhyrchiol ar gyfer agregau safon uwch;</u> 5. Cydnabod, pan fo modd cyflawni egwyddorion datblygu cynaliadwy, fod ymestyn chwareli a/neu chwareli newydd yn debygol o fod yn briodol. 6. Ble mae angen cyflenwad newydd o fwynau, dylai'r rhain ddod o leoliadau lle nad oes llawer o gyfyngiadau amgylcheddol a ble yr ystyrir y goblygiadau i gludiant. 7. Gwarchod cyfleusterau glanfeydd a therfynfeydd morwrol fel modd o annog cludo agregau mewn modd cynaliadwy. 8. Sicrhau yr adferir y tir a gwaith ôl-ofal da. 9. Lleihau'r gwrthdaro posib rhwng defnyddiau tir sy'n gysylltiedig â mwynau a defnyddiau tir nad ydynt yn gysylltiedig â mwynau. 10. Adolygir pob safle mwynau sydd wedi ei nodi ar y mapiau cynigion yn segur neu'n anweithredol ers cyfnod hir er mwyn asesu eu cyfraniad posib i'r banc tir a'r tebygolrwydd o'u hailagor. Ble'n briodol, cyflwynir Gorchmynion Gwahardd.
NMC	**298**	MWYN 1	***Cywiro geiriad y polisi er mwyn cyfeirio ar dangos yr Ardal Diogelu Mwynau ar y mapiau cynigion nid y mapiau cyfyngiadau ynghyd a diwygiaddau pellach i'r polisi er mwyn eglurder:-*** **POLISI MWYN 1: DIOGELU ADNODDAU MWYNAU** **Mae Ardaloedd Diogelu Mwynau wedi'u hadnabod a'u dangos ar y Map ~~Cyfyngiadau~~ <u>Cynigion</u> i sicrhau y diogelir adnoddau mwynau y gwyddys amdanynt i'r dyfodol. Diogelir adnoddau mwynau rhag datblygiadau nad ydynt yn gysylltiedig â mwynau fyddai'n eu sterileiddio neu'n rhwystr i'w cloddio. Ni chaiff cynigion am ddatblygiadau nad ydynt yn gysylltiedig â mwynau eu caniatáu o fewn Ardaloedd Gwarchod Mwynau oni bai:** ~~1. Na fyddai datblygiad o'r fath yn cael effaith sylweddol ar allu i wneud y defnydd mwyaf o'r mwynau yn y dyfodol; neu y caiff y mwynau eu cloddio cyn gweithredu'r datblygiad.~~ ~~2. Y gellir dangos fod yr angen am y datblygiad yn gorbwyso'r angen i warchod yr adnodd mwynau ac os yw hynny'n bosib, y caiff y mwynau eu cloddio cyn gweithredu'r datblygiad.~~

Rhif NMC		Polisi/ Para/Map	Newid Materion sy'n Codi
			1. **Bod y datblygwyr yn gallu profi fod gweithio'r adnodd yn economaidd neu ffisegol anymarferol neu'n amgylcheddol annerbyniol; neu** 2. **Y gellir echdynnu'r adnodd mwynau'n dderbyniol cyn ymgymryd â'r datblygiad; neu** 3. **Bod y datblygiad o natur dros dro ac y gellid ei gwblhau a dychwelyd y safle i gyflwr nad yw'n rhwystro echdynnu o fewn graddfa amser y disgwylir bydd angen am y mwyn; neu** 4. **Bod yna angen gorbwysol ar gyfer y datblygiad; neu** 5. **Bod y datblygiad yn ddatblygiad deiliad tŷ neu yn ddatblygiad mewnlenwi cyfyngedig o fewn ardal adeiledig bresennol.**
NMC	299	7.5.62	***Cynnwys eglurder pellach mewn perthynas a phwrpas yr Ardaleodd Diogelu Mwynau:-*** **Mae'r dynodiad ardal diogelu mwynau yn amlygu'r potensial o adnodd fwyn yn unig. Fe fyddai angen ymgymryd â gwaith ychwanegol er mwyn canfod os yw'r ardal yn addas ar gyfer gweithio mwynau.** Gan fod mwynau **wedi eu cyfyngu i leoliad penodol** ~~'n un sefydlog~~ ac nad ydynt wedi'u dosbarthu'n gyson, mae'n rhaid gwybod lle y maent er mwyn gwneud penderfyniadau cynllunio effeithiol a chynaliadwy, gan ystyried anghenion y dyfodol. Gall datblygiadau nad ydynt yn ymwneud â mwynau wahardd neu gyfyngu mynediad at adnoddau mwynau ac mae'r broses o warchod mwynau yn sicrhau na wnaiff hyn ddigwydd yn ddiangen wrth benderfynu ar geisiadau cynllunio. I gael system ddiogelu effeithiol, rhaid mabwysiadu ardaloedd diogelu mwynau a mabwysiadu polisïau addas.
NMC	300	7.5.62a	***Cynnwys eglurhad pellach er mwyn eglurder:*** **Bydd yn ofynnol i gynigion datblygu sy'n effeithio ar adnoddau mwynau ddangos, drwy archwiliad priodol, na fydd yr adnodd yn cael ei sterileiddio neu ddangos na fydd echdynnu yn y dyfodol yn cael eu llesteirio gan y datblygiad arfaethedig. Ble mae yno**

Rhif NMC		Polisi/ Para/Map	Newid Materion sy'n Codi
			<u>angen gorbwysol am y datblygiad, a fyddai fel arall yn sterileiddio'r adnodd, gosodir amod cynllunio ar y cais cynllunio fydd yn gwneud hi'n ofynnol i gloddio am yr adnodd cyn dechrau'r datblygiad, oni bai bod y datblygwr yn gallu profi'n foddhaol bod hynny'n anymarferol neu'n amgylcheddol annerbyniol.</u>
NMC	301	7.5.63	***Cynnwys geiriad pellach i'r eglurhad er mwyn cyfeirio at y ffaith y bydd modd gweld yr Ardal Diogelu Mwyn Metalaidd Mynydd Parys ar y mapiau cynigion:-*** Mae gan Ynys Môn a Gwynedd fwynau metelaidd a diwydiannol megis copr, sinc, manganîs, aur ac arian. Ceir dyddodion sylweddol o gopr a sinc yn Ynys Môn o amgylch Mynydd Parys a dylai'r rhain dderbyn gwarchodaeth benodol rhag unrhyw ddatblygiad arall a dylid cydnabod y potensial i'w defnyddio yn y dyfodol**<u>, mae'r Ardal Gwarchod Metelifferaidd Mynydd Parys wedi ei ddangos ar y Map Cyfyngiadau</u>**. Er bod prisiau wedi bod yn anwadal yn y blynyddoedd diwethaf, mae'r galw byd-eang am y mwynau hyn wedi cynyddu.
NMC	302	7.5.63a	***Diwygio testun y polisi er mwyn eglurder yng nghyd destun yr adnodd gwarchod mwynau:-*** ~~Yn unol â chyfarwyddyd Polisi Cynllunio Cenedlaethol mae ardaloedd adnodd mwynau wedi eu cydnabod ar y Map Cynigion.~~ **<u>Mae'r ardaloedd adnodd mwynau cydnabyddedig fel a ddangosir ar y mapiau Cynigion wedi eu isrannu i dri grŵp:-</u>** • **<u>adnodd carreg galed,</u>** • **<u>carreg galch,</u>** • **<u>tywod a graean.</u>** **<u>Mae'r ardaloedd adnodd mwynau yn seiliedig ar Fap Diogelu Agregau Cymru ar y cyd ag Arolwg Daearegol Prydain (2012) ac astudiaeth 'Adnodd Tywod a Graean' yng Ngogledd Orllewin Cymru' gan Brifysgol Lerpwl (2003).</u>**

Rhif NMC		Polisi/ Para/Map	Newid Materion sy'n Codi
NMC	303	7.5.64	***Dileu'r cyfeiriad at y bosibilrwydd o warchod Adnodd Mwyn Metalaidd mewn canlyniad i'r `diwygiadau a gynigir i para 7.5.63:-*** ~~Byddai modd cyfiawnhau ardal gwarchod arbennig neu ardal a ffafrir chwilio, gan gofio'r tebygolrwydd o gael adnoddau metelaidd o amgylch Mynydd Parys, a hefyd gan ystyried y gofynion seilwaith i ailgychwyn y gwaith.~~
NMC	304	7.5.64	***Dileu testun er mwyn cywirdeb (newid yn berthnasol i'r fersiwn Saesneg yn unig):-*** A decision to safeguard a particular mineral resource does not imply that planning permission will be granted for its working. In instances where ~~there has~~ need for the development outweighs the need to protect the mineral resource the developer would be encouraged to secure the prior removal of the mineral, wherever appropriate in terms of economic feasibility and environmental and other planning considerations, prior to the commencement of the development.
NMC	**305**	MWYN 2	***Diwygio geiriad y polisi er mwyn adlewyrchu Polisi Cynllunio Cymru:-*** **POLISI MWYN 3: ARDALOEDD CHWILIO A FFAFRIR** **Er mwyn cynnal darpariaeth i ddiwallu angen cydnabyddedig y diwydiant perthnasol yn y dyfodol, mae 'Ardaloedd ~~Chwilio~~ a Ffafrir ~~Dethol'~~ am gyflenwadau tywod a graean y dyfodol wedi'u hadnabod ar y Map ~~Cyfyngiadau~~ Cynigion yn yr ardaloedd canlynol:** **Cae Efa Lwyd, Penygroes** **Tan y Bryn, Penygroes** **Bodychain, Llanllyfni** **Derwyn Fawr, Bryncir** **Llecheiddior Uchaf, Bryncir**

Rhif NMC		Polisi/ Para/Map	Newid Materion sy'n Codi
			Er mwyn cynnal darpariaeth i ddiwallu angen cydnabyddedig y diwydiant perthnasol yn y dyfodol, mae Ardaloedd ~~Chwilio~~ a Ffafrir ~~Dethol~~ am gyflenwadau cerrig mâl y dyfodol wedi'u hadnabod ar y Mapiau Cynigion yn yr ardaloedd canlynol: **Rhuddlan Bach** **Cae'r Glaw** **Gwyndy** **Bwlch Gwyn** **Hengae** **Nant Newydd**
NMC	**306**	7.5.67	***Diwygio geiriad yr eglurhad er mwyn adlewyrchu Polisi Cynllunio Cymru:-*** Serch hynny, nid oes gan y Cynghorau ddigon o wybodaeth i ddyrannu safleoedd penodol ar gyfer tywod a graean ond mae'n ystyried y gellir adnabod Ardaloedd **a Ffafrir** ~~Chwilio Eang Dethol~~ ar gyfer tywod a graean yn seiliedig ar yr adroddiad a gomisiynwyd gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru, sef *The Sand and Gravel Resources of North Wales*, a luniwyd gan Brifysgol Lerpwl ac Enviros (2003) yn ogystal â'r astudiaeth flaenorol, '*Assessment of Sand and Gravel Resources in the Eastern Llyn Peninsula'*, a gynhaliwyd gan Brifysgol Lerpwl yn 1988.
NMC	**307**	7.5.67	***Diwygio geiriad y polisi er mwyn adlewyrchu Polisi Cynllunio Cymru:-*** Mae'r ardaloedd ~~chwilio~~ **a ffafrir** ~~dethol~~ a nodir uchod yn creu'r potensial i ryddhau cronfeydd wrth gefn newydd sy'n llawer

Rhif NMC		Polisi/ Para/Map	Newid Materion sy'n Codi
			mwy na'r lleiafswm o 3 miliwn tunnell a argymhellwyd gan y DTRh i ganiatáu ar gyfer yr elfennau ansicr, i ddarparu dewis i'r Diwydiant Mwynau ac i annog cyflenwadau lleol a lleihau pellteroedd cludo.
NMC	308	MWYN 4	***Cynnwys eglurder pellach o fewn geiriad y polisi er mwyn cyfeirio at gweithfeydd mwynau 'newydd':-*** **POLISI MWYN 4: DATBLYGIADAU MWYNAU** **Caniateir cynigion datblygu ar gyfer chwilio am fwynau, mwyngloddio newydd neu ymestyniadau i weithfeydd presennol i gynnal banc tir agregau ardal y Cynllun, neu i ddiwallu'r galw am fwynau eraill os gellir cydymffurfio â'r meini prawf a ganlyn:** **1. Nid oes unrhyw niwed annerbyniol i fwynderau nac iechyd trigolion lleol o ran yr effaith weledol, lefelau llwch, sŵn, dirgrynu, arogleuon a golau o ganlyniad i'r gwaith ei hun neu'r symudiadau traffig a geir yn ei sgil.** **2. Mae yna fyffer addas rhwng datblygiadau mwynau a datblygiadau sensitif.** **3. Nid oes niwed annerbyniol i sefydlogrwydd a chynhaliaeth tir cyfagos.** **4. Mae'r datblygiad wedi'i sgrinio a'i dirweddu mewn modd sensitif.** **5. Ni fydd y datblygiad yn cael effaith andwyol sylweddol ar safleoedd o bwysigrwydd rhyngwladol, cenedlaethol, rhanbarthol neu leol o ran yr amgylchedd, cadwraeth natur, y dirwedd ac /neu dreftadaeth.** **6. Nid yw'r cynnig yn sterileiddio neu'n atal gweithio dyddodion mwynau eraill o bwys;** **7. Nid oes niwed annerbyniol i ddraeniad dŵr daear ac adnoddau dŵr.** **8. Mae'r cynnig yn sicrhau y manteisir i'r eithaf ar ddefnydd posib yr adnodd ac y caiff unrhyw wastraff sy'n deillio o'r mwyngloddio ei waredu'n foddhaol.** **9. Pan fo ffrwydro'n rhan o'r cynnig, mae'r cynnig yn cynnwys cynllun ffrwydro i ddangos y gellir ei reoli i ddiwallu'r**

Rhif NMC		Polisi/ Para/Map	Newid Materion sy'n Codi
			anghenion a fanylir arnynt yn Nodyn Cyngor Technegol Mwynau NCTM (Cymru) 1: Agregau, neu unrhyw ddiwygiadau. **10. Mae'r bwriad yn cynnwys cynllun ôl-ddefnydd ar gyfer y safle a manylion y gwaith adfer ac ôl-ofal sy'n ofynnol i gyflawni hynny yn unol â Pholisi MWYN11.** **Pan fo'n ymarferol yn economaidd, dylid cludo gwastraff neu gynnyrch mwynau ar y rheilffyrdd neu ar ddŵr.**
NMC	309	7.5.70	***Dileu cyfeiriad at Bolisi Cynllunio Cenedlaethol Mwynau er mwyn diweddaru'r Cynllun:*** Er mai defnydd tir dros dro yw mwyngloddio, fe all gael effaith sylweddol ar fwynderau lleol ac ar yr amgylchedd. Gallai rhai effeithiau olygu fod y datblygiad yn cael ei ystyried yn annerbyniol. Mae'r polisi hwn yn ceisio nodi'r agweddau hynny o ddatblygiadau mwynau sydd angen eu rheoli er budd mwynderau lleol a'r amgylchedd. ~~Roedd PCMC yn~~ **Mae** disgwyl i gynlluniau datblygu amlinellu'r meini prawf fydd yn cael eu defnyddio ar gyfer cynigion mwynau a rhestru'r materion sydd angen sylw. Mae polisïau eraill o fewn y Cynllun ac mewn Polisi **Cynllunio** Cenedlaethol yn ymdrin â nifer o'r materion hyn. Yn yr un modd â nifer o fathau eraill o ddatblygiadau, gall gweithfeydd mwynau gael effaith gronnus andwyol ar yr amgylchedd ac/neu fwynderau lleol. Yn ogystal fe ddylid rhoi ystyriaeth briodol i'r buddiannau economaidd ac amgylcheddol a allai ddeillio o weithio mwynau.
NMC	310	7.5.71	***Dileu cyfeiriad at Bolisi Cynllunio Cenedlaethol Mwynau er mwyn diweddaru'r Cynllun:*** Mae'r ddau Gyngor yn ymwybodol o'r cyfrifoldeb i warchod yr Ardaloedd o Harddwch Naturiol Eithriadol. Mae **Pennod 14 o** Polisi Cynllunio ~~Mwynau~~ Cymru ~~2000 (PCMC)~~ wedi'i gefnogi gan Nodyn Cyngor Technegol Mwynau (Cymru) 1 Agregau 2004 ~~sydd~~ yn egluro'n glir na ddylid caniatáu datblygiadau mwynau mewn Ardaloedd o Harddwch Naturiol Eithriadol ac eithrio mewn amgylchiadau eithriadol. Mae **Adran 14.3 o Polisi Cynllunio Cymru** ~~PCMC~~ yn amlinellu'r materion y dylid rhoi sylw iddynt wrth ystyried bwriad i weithio mwynau un ai o fewn Ardaloedd o Harddwch Naturiol Eithriadol, neu'n agos i Ardaloedd o Harddwch Naturiol Eithriadol.
NMC	**311**	MWYN 6	**Dileu'r cyfeiriad at gylchfeydd rhagod tybiannol a dileu geiriad y polisi er mwyn adlewyrchu Polisi Cynllunio Cenedlaethol:-**

Rhif NMC		Polisi/ Para/Map	Newid Materion sy'n Codi
			POLISI MWYN 6: CYLCHFEYDD RHAGOD SAFLEOEDD MWYNAU **Gwrthodir ceisiadau cynllunio i gloddio mwynau o fewn cylchfeydd rhagod a nodir ar y Map Cynigion oni bai y gellir darparu cylchfeydd rhagod newydd sy'n adlewyrchu'r isafswm pellter y cyfeirir ato yn NCTM 1: Agregau; oni bai fod yna resymau clir a chyfiawnadwy dros leihau'r pellter, h.y. ble fo yna effaith bychan yn deillio o'r safle echdynnu mwynau.** ~~Bydd cylchfeydd rhagod tybiannol yn cael eu cymhwyso i bob cais cynllunio newydd ar gyfer gweithio mwynau yn unol â'r lleiafswm pellter y cyfeirir ato yn NCTM 1: Agregau, ac mewn achosion ble na all cylchfeydd rhagod tybiannol sicrhau'r lleiafswm pellter angenrheidiol, bydd y datblygiad yn cael ei wrthod.~~ ~~Yr unig achos ble caniateir estyniadau i weithfeydd mwynau yw lle y gellir cynnal cylchfa ragod addas rhwng datblygiadau mwynau a datblygiadau sensitif.~~ **Gwrthodir cynigion am ddatblygiadau sensitif (yn enwedig tai, ysbytai ac ysgolion) yn unol â'r hyn a ddiffinnir yn NCTM 1: Agregau, o fewn y cylchfeydd rhagod a nodi ar y Map Cynigion** ~~ac o fewn unrhyw gylchfeydd rhagod tybiannol. Gwrthodir datblygiadau o fewn cylchfa ragod sy'n llai na'r pellter a argymhellir~~ **oni bai fod yna rhesymau clir a chyfiawnadwy yn cael eu rhoi dros wneud hynny, ac y gellir dangos na fydd unrhyw effeithiau andwyol na gwrthdaro gyda'r gwaith mwynau.** ~~Mewn~~ **O fewn yr Ardal Ymgynghori Glo (Ardaloedd Datblygiad Risg Uchel)** ~~**ar gyfer Glo**~~ **sydd wedi eu nodi ar y Map Cyfyngiadau** ~~**Cynigion**~~**, bydd datblygiad ond yn cael ei ganiatáu o fewn ffiniau anheddleoedd ble y gellid profi drwy ymchwiliadau geotechnegol bod unrhyw effeithiau ymsuddiant posib yn medru cael eu lliniaru drwy feithrin dulliau ymarfer da o adfer ac echdynnu blaenorol ble'n briodol.**
NMC	312	7.5.81	***Cynnwys geiriad pellach i geiriad yr eglurhad er mwyn cyfeirio at ol-ofal pyllau benthyg:-*** Gweithfeydd mwynau dros dro yw pyllau benthyg a ddatblygwyd i gyflenwi prosiect adeiladu penodol. Gall pyllau benthyg gynnig buddiannau amgylcheddol sylweddol o gymharu â chyflenwi mwynau o'r cronfeydd presennol gan ostwng y pellteroedd cludo.

Rhif NMC		Polisi/ Para/Map	Newid Materion sy'n Codi
			Efallai y bydd cytundebau mawr angen swm mwy o fwynau dros gyfnod llai o amser a allai achosi effeithiau amgylcheddol sylweddol ac aflonyddwch i gymunedau lleol. Fe ddylid lleoli pyllau benthyg o fewn neu gerllaw'r prosiect ac os yn bosib dylent gyflenwi deunydd yn uniongyrchol heb ddefnyddio ffyrdd cyhoeddus. Mae angen manteision amlwg i'r amgylchedd o ddefnyddio pwll benthyg yn hytrach na chyflenwad o agregau eilaidd neu wedi eu hailgylchu, neu o weithfeydd mwynau presennol sydd wedi eu hadnabod yn y Cynllun. Dylai gwaith adfer **ac ol-ofal** fod o**'r** safon uch**af** sydd yn ddisgwyliedig ar safleoedd mwynau mewn **cydymffurfiaeth a Pholisi MWYN 10.**

Cofrestr Newidiadau Materion sy'n Codi (NMC): Pennod 8 Monitro a gweithredu

Rhif NMC		Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi
NMC	**313**	8.1	***Diwygio er mwyn gwella eglurder:*** **Mae'r Ddeddf Cynllunio a Phrynu Gorfodol yn ei gwneud yn ofynnol i awdurdodau i gadw golwg ar y materion a allai effeithio ar y gwaith o gynllunio a datblygu eu hardaloedd.** Mae monitro **felly** yn rhan bwysig o greu polisïau sail tystiolaeth er mwyn asesu os yw polisïau'r Cynllun yn cyflawni eu hamcanion ac os yw strategaeth y Cynllun yn cael ei wireddu. **Mae proses monitro yn golygu casglu a dadansoddi gwybodaeth yn rheolaidd, parhaus a systematig. Mae'r system fonitro yn fecanwaith allweddol i ddatblygu dealltwriaeth lawnach o'r materion allweddol sy'n effeithio ar gymunedau.**
NMC	**314**	8.2	***Diwygio er mwyn gwella eglurder:*** Mae angen i awdurdodau cynllunio lleol ddatblygu fframwaith fonitro i'w galluogi i gasglu gwybodaeth werthfawr **i fesur ac asesu** ~~am~~ berfformiad **amcanion a** pholisïau'r Cynllun. Mae'r fframwaith a welir isod yn cynnwys cyfres o ddangosyddion, targedau a throthwyon ar gyfer gweithrediad yn gysylltiedig â phob thema a'i amcanion. **Bydd y fframwaith monitro yn caniatáu asesiad parhaus i weld os fyddant yn parhau'n ddilys neu a yw'r amgylchiadau economaidd, cymdeithasol neu ddiwylliannol wedi newid yn sylweddol.** Bydd yn ffurfio sail ar gyfer asesu effeithiolrwydd polisïau ~~allweddol~~ **ar lefel lleol ac ehangach a pa un ai ydi polisïau a thargedau perthnasol wedi cael eu cwrdd neu fod cynnydd yn cael ei wneud i'w cwrdd**. Mae hefyd yn dangos perthynas rhwng themâu, amcanion **(gan gynnwys datblygu cynaliadwy a gofynion AAS)** a pholisïau'r Cynllun. Bydd hyn yn rhoi sail i'r adroddiad monitro blynyddol (AMB) - **gweler isod**.

Rhif NMC		Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi
NMC	**315**	Paragraff newydd 8.2a	***Ychwanegu testun i wella eglurder:*** **Mae Rheoliad 37 yn rhagnodi'r ddau ddangosydd canlynol y mae'n rhaid eu cynnwys yn yr AMB:** • **cyflenwad tir ar gyfer tai a gymerwyd o'r Astudiaeth Argaeledd Tir Tai presennol (TAN 1);** • **nifer ychwanegol o dai fforddiadwy a nifer net ychwanegol o dai marchnad gyffredinol wedi eu hadeiladu yn ardal y Cynllun (TAN 2)**
NMC	**316**	8.3	***Diwygio i wella eglurder:*** Cafodd y dangosyddion **felly** eu **dewis i gynnwys yr uchod** ~~paratoi yn unol â chyfarwyddyd Llywodraeth Cymru am fonitro~~ a lle mae'n bosib ~~mae nhw wedi cael eu selio ar~~ ddangosyddion **craidd eraill** a gyfeirir ato yn y "Llawlyfr Cynllun Datblygu Lleol". ~~dangosyddion Datblygu Cynaliadwy penodedig (lle'n briodol)~~ **Yn ychwanegol, yn ogystal â cafodd** dangosyddion ~~eraill~~ **lleol eu cynnwys am eu bod nhw'n berthnasol i ofynion penodol polisïau ac amcanion unigol a'r Asesiad Cynaliadwyedd/ Asesiad Amgylcheddol Strategol (gweler paragraff 8.5 isod)** ~~sy'n cael eu hystyried fel rhai sy'n ddefnyddiol i asesu effeithiolrwydd polisïau.~~
NMC	**317**	8.6	***Diwygio i wella eglurder:*** Caiff y wybodaeth a gesglir trwy'r fframwaith fonitro a welir isod ei adrodd yn yr Adroddiad Monitro Blynyddol. Mae'n rhaid i'r awdurdodau cynllunio lleol gynhyrchu AMB yn dilyn mabwysiadu'r Cynllun er mwyn adolygu cynnydd y Cynllun ac i asesu effeithiolrwydd y polisïau a'r cynigion. Bydd yr AMB yn adnabod y gweithredoedd fydd angen eu cymryd i ddatrys unrhyw faterion ddaw i'r amlwg trwy'r broses monitro. Gallai hynny gynnwys newidiadau i bolisïau er mwyn gwella eu heffeithiolrwydd, ac mewn achosion mwy eithafol fe allai arwain i adolygiad rhan o'r Cynllun neu'r cyfan o'r Cynllun. **Felly, ni fyddai methu cwrdd â tharged sefydledig yn golygu arolygu'r polisi dan sylw. Y cam cyntaf, yn gyffredinol, fyddai cynnwys dadansoddiad trylwyr o'r rheswm neu resymau am y methiant ac asesiad ehangach o oblygiadau o ran pa mor llwyddiannus yw gweithrediad y Cynllun.** ~~Bydd yr AMB yn~~

<table>
<tr><th colspan="2">Rhif NMC</th><th>Polisi/Para /Map</th><th>Newid Materion sy'n Codi</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td><s>adrodd ar wybodaeth am y flwyddyn ariannol flaenorol a bydd yn cael ei gyflwyno i'r Llywodraeth erbyn 31 Hydref pob blwyddyn a bydd ar gael i'w weld ar wefan y ddau Gyngor.</s></td></tr>
<tr><td>NMC</td><td>318</td><td>Paragraff newydd 8.6a</td><td>Cynnwys testun newydd i ddisgrifio'r drefn gweithredu i'w gymryd pan mae lefel trothwy'n cael ei gyrraedd:

<u>Mae'r opsiynau canlynol ar gael i'r Cynghorau mewn cysylltiad â phob un dangosydd a'u sbardunau. Bydd yr AMB yn asesu difrifoldeb y sefyllfa sy'n gysylltiedig gyda phob dangosydd ac yn awgrymu ymateb addas:</u>
<table>
<tr><th><u>Asesiad</u></th><th><u>Gweithred</u></th></tr>
<tr><td><u>Ble mae dangosyddion yn awgrymu for polisïau CDLl yn cael eu gweithredu'n effeithiol</u></td><td><u>Dim gweithred bellach ei angen heblaw am barhau gyda monitro</u></td></tr>
<tr><td><u>Asesiad o'r penderfyniadau ar geisiadau cynllunio yn awgrymu nad yw polisïau yn cael eu gweithredu yn y modd y'i bwriedir</u></td><td><u>Efallai bod angen hyfforddi Swyddog a / neu Aelod</u></td></tr>
<tr><td><u>Asesiad yn awgrymu bod angen canllaw pellach yn ychwanegol i'r rhai sydd wedi eu hadnabod yn y Cynllun er mwyn i) egluro sut ddylai gweithredu polisi yn gywir, neu ii) i hwyluso datblygiad safleoedd penodol.</u></td><td><u>Cyhoeddi Canllaw Cynllunio Atodol ychwanegol, a all gynnwys briffiau datblygu safleoedd penodol, gweithio'n agos gyda'r sector breifat a darparwyr isadeiledd, ble'n berthnasol.</u></td></tr>
<tr><td><u>Asesiad yn awgrymu nad yw polisi mor effeithiol a disgwyliwyd iddo fod.</u></td><td><u>Ymchwil pellach ac ymchwiliad ei angen, gan</u></td></tr>
</table></td></tr>
</table>

Rhif NMC		Polisi/Para /Map	Newid Materion sy'n Codi		
					gynnwys edrych ar wybodaeth gyd-destunol am ar ardal y Cynllun neu faes testun.
				Asesiad yn awgrymu nad yw polisi yn cael ei weithredu	**Arolygu'r polisi yn unol â hynny**
				Asesiad yn awgrymu nad yw'r strategaeth yn cael ei weithredu	**Arolygu'r Cynllun**
NMC	**319**	8.7	***Diwygio er mwyn gwella eglurder:*** **Bydd yr AMB yn adrodd ar wybodaeth am y flwyddyn ariannol flaenorol a bydd yn cael ei gyflwyno i'r Llywodraeth erbyn 31 Hydref pob blwyddyn a bydd ar gael i'w weld ar wefan y ddau Gyngor.** Waeth beth fydd casgliadau'r AMB, bydd rhaid i'r Cynghorau wneud adolygiad llawn o'r Cynllun cyfan pob 4 mlynedd.		

Diwygio'r fframwaith monitro gan: ddiwygio testun presennol; dileu rhai dangosyddion a thargedau cysylltiedig a sbardunau cyfredol; cyflwyno dangosyddion, targedau a sbardunau newydd ac ychwanegol; nodi ffynonellau data ac amcanion cynaliadwyedd perthnasol i wella eglurder a hwyluso gwaith monitro blynyddol. O ganlyniad mae'r rhifau a ddefnyddir ar gyfer y dangosyddion hefyd wedi'u diwygio.

Croesgyfeirio	Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
Thema 1: Cefnogi a chreu cymunedau diogel, iach, nodedig a bywiog				
NMC 320 Polisi: PS1 Amcan: SO1 **Amcanion SA: 4**	**Dangosydd Lleol:** D1 % Siaradwyr Cymraeg yn 2021 **yn Ynys Môn a Gwynedd**	**Datblygiadau newydd yn** cyfrannu at gynnal neu gryfhau'r iaith Gymraeg **yn Ynys Môn a Gwynedd** **(*Noder: Mae effaith uniongyrchol datblygiad newydd ar y defnydd o'r iaith Gymraeg mewn cymunedau unigol ac ardal y Cynllun yn faes anodd i'w fonitro, o gofio na all y Cynllun wahaniaethu ar sail gallu ieithyddol. Mae'r Cynghorau o'r farn bod angen cyfuniad o ddulliau er mwyn monitro effeithiolrwydd polisïau, gan gynnwys y dangosyddion a nodir dan y thema hon.*)**	**Naratif bob dwy flynedd am gynlluniau perthnasol a gwblhawyd, e.e. o dan Bolisi PS 1, Polisi TAI 14 – Polisi TAI 16, erbyn 2019** ~~Unrhyw ddatblygiad sy'n derbyn caniatâd cynllunio lle mae'r dystiolaeth yn dangos na fyddai'n hyrwyddo'r iaith Gymraeg mewn unrhyw un flwyddyn~~	**Cronfa ddata UPCC** ***Adolygiad blynyddol o geisiadau cynllunio ac adroddiadau swyddogion/Pwyllgor Cynllunio, ac unrhyw astudiaethau lefel gymunedol a gynhaliwyd gan Hunaniaith a Menter Iaith Môn*** **Cyfrifiad 2021**

Croesgyfeirio	Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
	Dangosydd Lleol: **D2 Caniatáu ceisiadau cynllunio lle mae angen mesurau lliniaru iaith Gymraeg** ~~D1A Unedau tai adeiladwyd ar safleoedd mewn aneddleoedd lle mae Polisi PS1 a Pholisi Newydd TAI X yn gofyn am ddatblygiad gam wrth gam~~	**Lle bo angen, osgoi neu liniaru niwed sylweddol i gymeriad a chydbwysedd iaith cymuned yn unol â Pholisi PS 1**	**Caniatáu un cais cynllunio mewn unrhyw flwyddyn unigol yn groes i Bolisi PS 1**	**Cronfa ddata UPCC** **Adolygiad blynyddol o geisiadau cynllunio ac adroddiadau swyddogion/Pwyllgor Cynllunio.**
	Dangosydd Lleol: **D3 Nifer o geisiadau cynllunio gyda Datganiad Iaith Gymraeg neu Asesiad Effaith ar yr Iaith Gymraeg** ~~D1B Nifer o Gynlluniau Iaith Gymraeg a gyhoeddir o ganlyniad i ddatblygiad~~	**Yr holl geisiadau cynllunio perthnasol i fod â Datganiad Iaith Gymraeg neu Asesiad Effaith ar yr Iaith Gymraeg, sy'n ymdrin â ffactorau sy'n berthnasol i'r defnydd o'r iaith Gymraeg yn y gymuned fel y nodir yn y Canllawiau Cynllunio Atodol.**	**Un Datganiad Iaith Gymraeg neu Asesiad Effaith ar yr Iaith Gymraeg mewn unrhyw flwyddyn unigol nad yw'n ymdrin â ffactorau sy'n berthnasol i'r defnydd o'r iaith Gymraeg yn y gymuned**	**Cronfa ddata UPCC** **Cronfeydd data Rheoli Datblygu** **Adolygiad blynyddol o geisiadau cynllunio**

Croesgyfeirio	Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
				ac adroddiadau swyddogion/Pwyllgor Cynllunio. **Adroddiadau Hunanlaith & Menter Iaith Môn**
	Dangosydd Lleol: **D4** ~~D2~~ Paratoi a mabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol i hyrwyddo cynnal a chreu cymunedau nodedig a chynaliadwy	Paratoi a mabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol i hyrwyddo cynnal a chreu cymunedau nodedig a chynaliadwy o fewn 6 mis o fabwysiadu'r Cynllun	Methiant i fabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol o fewn 6 mis o fabwysiadu'r Cynllun	**Cronfa ddata UPCC**
Polisi: ISA 1, ISA 2, ISA 4, ISA 5 Amcan: SO2	**Dangosydd Lleol:** **D5 Nifer o geisiadau cynllunio a ganiateir lle cafwyd seilwaith newydd neu well trwy gyfraniadau datblygwyr** ~~D8 Nifer o ddatblygiadau ar safleoedd a ddynodir a gyfyngir gan~~	**Lle bo'n briodol, bydd datblygiadau newydd yn ymdrin â'r effaith ar gymunedau drwy ddarparu seilwaith newydd neu well yn unol â Pholisi ISA 1** ~~Dileu rhwystrau rhag datblygu~~	**Caniatáu un cais cynllunio yn groes i Bolisi ISA 1 mewn unrhyw flwyddyn unigol** ~~1 safle a ddynodir nad yw'n derbyn caniatad cynllunio oherwydd~~	**Cronfa ddata UPCC** **Cronfeydd data Rheoli Datblygu**

Croesgyfeirio	Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
Amcanion 2 SA: **NMC 321**	~~faterion sy'n ymwneud a seilwaith~~ ~~D8A Nifer o safleoedd hap a gyfyngir gan faterion sy'n ymwneud a seilwaith.~~ ~~D10 Nifer o wasanaethau neu gyfleusterau newydd i gyfarch anghenion o ddatblygiadau mawr yn ardal y cynllun.~~ ~~D11A Cyfanswm y cyfraniadau ariannol (£) a gytunwyd o ddatblygiad newydd efo caniatâd cynllunio ar gyfer isadeiledd cymunedol~~	~~safleoedd a ddynodir~~ ~~Dileu rhwystrau rhag datblygu safleoedd ar hap.~~ ~~Bod gwasanaethau neu gyfleusterau digonol yn cael eu paratoi ar gyfer anghenion datblygiadau mawr yn ystod oes y cynllun.~~ ~~Dim targed polisi~~	~~materion seilwaith nad ellir eu goresgyn mewn unrhyw un flwyddyn~~ ~~Safleoedd o fewn anheddle cyfan nad yw'n derbyn caniatâd cynllunio oherwydd materion seilwaith nad ellir eu goresgyn mewn unrhyw flwyddyn.~~ ~~Prinder gwasanaethau allweddol h.y. addysgol, iechyd i gyfarch anghenion gweithlu a poblogaeth leol~~	

Croesgyfeirio	Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
	Dangosydd Lleol: **D6 Nifer o geisiadau cynllunio ar gyfer newid defnydd cyfleusterau cymunedol** ~~D9 Nifer o wasanaethau neu gyfleusterau cymunedol a gollir oherwydd newid defnydd~~	**Cadw cyfleusterau cymunedol hyfyw yn unol â Pholisi ISA 2** ~~Atal colli gwasanaeth neu gyfleuster cymunedol~~	**Colli un cyfleuster cymunedol hyfyw yn groes i Bolisi ISA 2 mewn unrhyw flwyddyn unigol** ~~Colli unrhyw wasanaeth neu gyfleuster cymunedol oherwydd newid defnydd mewn unrhyw un flwyddyn oni bai bod ystyriaethau cynllunio perthnasol yn dweud fel arall~~	**Cronfa ddata UPCC** **Cronfeydd data Rheoli Datblygu**
	Dangosydd Lleol: **D7 Nifer o geisiadau cynllunio ar gyfer defnyddiau amgen ar fannau agored**	**Swm o fannau agored (ha) a gedwir mewn aneddleoedd unigol yn unol â Pholisi ISA 4.**	**Colli man agored mewn unrhyw Ganolfan neu Bentref mewn unrhyw flwyddyn unigol gan arwain at leihad net yn y cyflenwad yn y Ganolfan neu Bentref yn groes i Bolisi ISA 4**	**Cronfa ddata UPCC** **Cronfeydd data Rheoli Datblygu**

Croesgyfeirio	Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
	Dangosydd Lleol: **D8 Mannau agored (ha) a sicrheir mewn cyswllt â datblygiad preswyl o 10 neu fwy o unedau** ~~D11 Yr arwynebedd o lecynnau agored cyhoeddus (ha) a fydd yn cael ei greu neu ei golli oherwydd datblygiad efo caniatâd cynllunio~~	**Darparu mannau agored newydd os yw defnydd y safon meincnod Meysydd Chwarae (FIT) yn nodi diffyg mannau agored yn unol â Pholisi ISA 5** ~~Dim lleihad yn y llecynnau agored cyhoeddus wedi eu gwarchod~~ ~~Bod llecynnau agored digonol yn cael eu darparu i gyfarch datblygiad preswyl newydd~~	**Caniatáu un cais cynllunio mewn unrhyw flwyddyn unigol sydd ddim yn cyfrannu at anghenion mannau agored deiliaid tai newydd fel y'u diffinnir gan safon meincnod FIT yn groes i Bolisi ISA 5** ~~Colli llecynnau agored wedi ei gwarchod heb fodloni meini prawf polisi ISA4 mewn unrhyw un flwyddyn.~~ ~~Diffyg llecynnau agored cyhoeddus i gyfarch datblygiad preswyl newydd sydd ddim yn cwrdd efo gofynion y Cynllun mewn un flwyddyn benodol~~	**Cronfa ddata UPCC** **Cronfeydd data Rheoli Datblygu**

Croesgyfeirio	Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
	Dangosydd Lleol: **D9 Paratoi Canllawiau Cynllunio Atodol yn ymwneud â darparu mannau agored mewn datblygiadau tai newydd**	**Paratoi a mabwysiadu'r Canllawiau Cynllunio Atodol yn ymwneud â rhwymedigaethau cynllunio o fewn 12 mis o fabwysiadu'r Cynllun**	**Methiant i fabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol o fewn 12 mis o fabwysiadu'r Cynllun**	**UPCC** **Rhaglen waith y Cabinet (Cyngor Gwynedd) a Phwyllgor Gwaith (Cyngor Sir Ynys Môn)**
	Dangosydd Lleol: **D10 Paratoi Canllawiau Cynllunio Atodol yn ymwneud â rhwymedigaethau cynllunio**	**Paratoi a mabwysiadu'r Canllawiau Cynllunio Atodol yn ymwneud â rhwymedigaethau cynllunio o fewn 6 mis o fabwysiadu'r Cynllun**	**Methiant i fabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol o fewn 6 mis o fabwysiadu'r Cynllun**	**UPCC** **Rhaglen waith y Cabinet (Cyngor Gwynedd) a Phwyllgor Gwaith (Cyngor Sir Ynys Môn)**
NMC 322	**Dangosydd Lleol:** **D11 Paratoi Canllawiau Cynllunio**	**Paratoi a mabwysiadu'r Canllawiau Cynllunio Atodol yn ymwneud â safonau parcio o fewn 12 mis o**	**Methiant i fabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol o fewn 12 mis o**	**UPCC**

Croesgyfeirio		Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
Polisi:	TRA 1, TRA 2, TRA 3, TRA 4	**Atodol yn ymwneud â safonau parcio**	**fabwysiadu'r Cynllun**	**fabwysiadu'r Cynllun**	**Rhaglen waith y Cabinet (Cyngor Gwynedd) a Phwyllgor Gwaith (Cyngor Sir Ynys Môn)**
Amcan: **Amcanion SA:**	SO3 & SO4 **2, 10**	**Dangosydd Lleol:** **D12 Nifer o geisiadau cynllunio gydag Asesiad Teithio** ~~D4 Defnydd o drafnidiaeth cyhoeddus.~~	**Yr holl geisiadau cynllunio perthnasol sydd uwchlaw'r trothwyon perthnasol a nodwyd ym Mholisi TRA 1 i gynnwys Asesiad Teithio** ~~Cynnydd blynyddol o drafnidiaeth cyhoeddus.~~	**Un cais cynllunio a gyflwynir mewn unrhyw flwyddyn unigol heb Asesiad Teithio fel sy'n ofynnol gan Bolisi TRA 1** ~~Gostyngiad blynyddol yn y defnydd o drafnidiaeth cyhoeddus.~~	**Cronfa ddata UPCC** **Cronfeydd data Rheoli Datblygu**
		Dangosydd Lleol: **D13 Y nifer o geisiadau a ganiateir o fewn safleoedd/ ardaloedd wedi'u diogelu ar gyfer gwelliannau trafnidiaeth** ~~D4A Datblygiad a ganiateir lle mae yna wrthwynebiad heb ei ddatrys gan y Gwasanaeth Trafnidiaeth o ran o'r ddibyniaeth ar gar preifat a/ neu~~	**Ni roddir caniatâd i geisiadau cynllunio sy'n niweidiol i gyflawni'r gwelliannau trafnidiaeth a nodir ym Mholisi TRA 1** ~~Cynnydd mewn dulliau cynaliadwy o deithio trwy annog cerdded, beicio a~~	**Caniatáu un cais yn groes i Bolisi TRA 1** ~~1 (neu fwy) ganiatâd cynllunio lle mae yna wrthwynebiad heb ei ddatrys gan y Gwasanaeth~~	**Cronfa ddata UPCC** **Cronfeydd data Rheoli Datblygu**

Croesgyfeirio	Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
	~~ddiffyg mentrau teithio cynaliadwy~~ ~~D7 Nifer o geisiadau yn effeithio ar rheilffyrdd segur~~.	~~chludiant cyhoeddus~~ ~~Dim ceisiadau yn effeithio ar rheilffyrdd segur~~	~~Trafnidiaeth ar sail bod y datblygiad yn anghynaladwy.~~ ~~Unrhyw geisiadau yn effeithio ar rheilffyrdd segur.~~	
	Dangosydd Lleol: **D14 Cyflenwi Ffordd Gyswllt Llangefni (Cam 4)**	**Cyflenwi Cam 4 Ffordd Gyswllt Llangefni erbyn diwedd 2018/ 2019**	**Methu â chyflenwi Cam 4 Ffordd Gyswllt Llangefni erbyn diwedd 2018/ 2019**	**Cronfa ddata UPCC** **Gwasanaeth Datblygu Economaidd (Cyngor Sir Ynys Môn)**
	Dangosydd Lleol: **D15 Cyflenwi gwelliannau i'r A5025**	**Ceisiadau cynllunio ar gyfer gwelliannau gofynnol i'r A5025 (ar lein neu oddi ar lein) wedi cael eu cyflwyno i Gyngor Sir Ynys Mon neu fel rhan o'r cais am OCD (lle bo'n berthnasol) erbyn Rhagfyr 2017**	**Ceisiadau cynllunio ar gyfer gwelliannau i'r A5025 heb gael eu cyflwyno erbyn Rhagfyr 2017**	**Cronfa ddata UPCC** **Cronfeydd data Rheoli Datblygu**
Thema 2: Byw Cynaliadwy				

Croesgyfeirio		Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
Polisi: Amcan: **Amcanion SA:** **NMC 323**	PS 5, PS6, PCYFF 1, PCYFF 1A SO5 & SO6 **2, 3, 4, 5 & 9**	**Dangosydd Lleol:** **D16 Paratoi a mabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol i hyrwyddo cynnal a chreu cymunedau nodedig a chynaliadwy**	**Paratoi a mabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol i hyrwyddo cynnal a chreu cymunedau nodedig a chynaliadwy o fewn 6 mis o fabwysiadu'r Cynllun**	**Methiant i fabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol o fewn 6 mis o fabwysiadu'r Cynllun**	**UPCC** **Rhaglen waith y Cabinet (Cyngor Gwynedd) a Phwyllgor Gwaith (Cyngor Sir Ynys Môn)**
		Dangosydd Lleol: **D17 Nifer o geisiadau cynllunio a ganiateir gan gategori NCT 15 mewn ardaloedd gorlifdir C1**	**Ni roddir caniatâd i geisiadau cynllunio o fewn ardaloedd gorlifdir C1 heb gwrdd â'r holl brofion a amlinellir yn NCT15**	**Caniatáu un cais cynllunio mewn unrhyw flwyddyn unigol o fewn ardaloedd gorlifdir C1 nad yw'n cwrdd â holl brofion NCT15**	**Cronfa ddata UPCC** **Cronfeydd data Rheoli Datblygu** **Cyfoeth Naturiol Cymru**
		Dangosydd Lleol: **D18 Nifer o geisiadau cynllunio ar gyfer datblygiad sy'n hynod agored i niwed a ganiateir mewn ardaloedd gorlifdir C2** ~~D12 Nifer o ddatblygiadau sensitif (yn~~	**Ni roddir caniatâd i geisiadau cynllunio ar gyfer datblygiad sy'n hynod agored i niwed mewn ardaloedd gorlifdir C2**	**Caniatáu un cais ar gyfer datblygiad sy'n hynod agored i niwed mewn ardaloedd gorlifdir C2 mewn unrhyw flwyddyn unigol**	**Cronfa ddata UPCC & Cronfeydd data Rheoli Datblygu** **Cyfoeth Naturiol Cymru**

Croesgyfeirio	Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
	~~ôl diffiniad NCT15) a ganiateir o fewn parth llifogydd C1 ac C2 nad ydynt yn bodloni profion NCT 15 (paragraff 6.2 i v)~~	~~Dim datblygiad wedi'i ganiatáu sy'n gwrthdaro â NCT 15 (heb gynnwys y rhai a ystyrir yn eithriadau yn NCT 15)~~	~~1 neu fwy o ddatblygiadau mewn unrhyw flwyddyn~~	
	Dangosydd Lleol: **D19 Nifer o geisiadau cynllunio ar gyfer datblygiadau newydd ar dir a ddatblygwyd eisoes (ailddatblygu tir llwyd a throsi adeiladau presennol) wedi'i fynegi fel % o'r holl ddatblygiadau a ddatblygwyd bob blwyddyn** ~~D13 Unedau tai newydd a gaiff eu darparu ar safleoedd a ddatblygwyd o'r blaen neu sy'n gwneud defnydd o adeiladu presennol~~	**Cynnal neu gynyddu'r gyfran o ddatblygiadau newydd a ganiateir ar dir a ddatblygwyd eisoes (ailddatblygu tir llwyd a throsi adeiladau presennol) o'i gymharu â'r % cyfartalog a gofnodwyd yn ystod 2015/ 2016 – 2016/ 2017** ~~Unedau tai ar safleoedd a ddatblygwyd o'r blaen neu yn defnyddio adeiladau presennol = 25% o'r datblygiadau tai~~	**Gostyngiad yn y gyfran o ddatblygiadau a ganiateir ar dir a ddatblygwyd eisoes (ailddatblygu tir llwyd a throsi adeiladau presennol) am 2 flynedd yn olynol** ~~Llai na 20% o unedau tai ar safleoedd a ddatblygwyd o'r blaen neu'n defnyddio adeiladau presennol mewn unrhyw flwyddyn~~	**Cronfa ddata UPCC** **Cronfeydd data Rheoli Datblygu**

Croesgyfeirio	Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
	Dangosydd Lleol: D20 Nifer o geisiadau cynllunio a ganiateir tu allan i ffiniau datblygu	Ni roddir caniatâd i geisiadau cynllunio tu allan i ffiniau datblygu nad ydynt yn cwrdd â gofynion Polisi PCYFF 1 a pholisïau perthnasol eraill yn y Cynllun	Caniatáu un cais cynllunio tu allan i ffiniau datblygu nad yw'n cwrdd â gofynion Polisi PCYFF 1 a pholisïau perthnasol eraill yn y Cynllun mewn unrhyw flwyddyn unigol	Cronfa ddata UPCC Cronfeydd data Rheoli Datblygu
	Dangosydd Lleol: D21 Nifer o geisiadau cynllunio ar gyfer datblygiadau ynni adnewyddadwy annibynnol a ganiateir, fesul technoleg, ardal (Ardal Awdurdod Cynllunio Lleol Môn a Gwynedd) ac allbwn ynni a gofnodir (GWh)	50% o'r adnoddau ynni adnewyddadwy posib (1,123.35 GWh) wedi digwydd erbyn 2021 i gyfarch y galw am drydan 100% o'r adnoddau ynni adnewyddadwy posib (2,246.7 GWh) wedi digwydd erbyn 2026 i gyfarch y galw am drydan 50% o'r adnoddau ynni adnewyddadwy posib (26.397 GWh) wedi digwydd erbyn 2021 i gyfarch y galw am wres 100% o'r adnoddau ynni adnewyddadwy posib (52.795 GWh) wedi digwydd erbyn 2026 i	Swm allbwn ynni a gofnodir o ffynonellau ynni adnewyddadwy yn 10% neu fwy islaw y gofynion yn y Targed Polisi	Cronfa ddata UPCC Cronfeydd data Rheoli Datblygu

Croesgyfeirio	Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
	~~D14A Caniatâd cynllunio wedi ei roi ar gyfer datblygiad ynni adnewyddol a charbon isel, yn ôl y math o dechnoleg a chyfanswm yr allbwn (MW)~~	**gyfarch y galw am wres** ~~Dim targed mewn polisi~~	~~Llai nag 1 datblygiad pob blwyddyn am 3 blynedd yn olynol.~~	
	Dangosydd Lleol: **D22 Paratoi a mabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol yn ymwneud â technoleg ynni adnewyddadwy annibynnol**	**Paratoi a mabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol o fewn 6 mis o fabwysiadu'r Cynllun**	**Methiant i fabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol o fewn 6 mis o fabwysiadu'r Cynllun**	**UPCC** **Rhaglen waith y Cabinet (Cyngor Gwynedd) a Phwyllgor Gwaith (Cyngor Sir Ynys Môn)**

Croesgyfeirio	Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
	Dangosydd Lleol: **D23 Dwysedd cyfartalog y datblygiadau tai a ganiateir yn ardal y Cynllun** ~~D32 Dwysedd cyfartalog datblygiadau sydd wedi eu caniatau ar safleoedd a'u dynodir.~~	**Isafswm dwysedd net cyfartalog cyffredinol o 30 o unedau tai yr hectar a gyflawnir yn ardal y Cynllun** ~~100% o safleoedd yn 30 uned yr hectar.~~	**Methiant i gyflawni isafswm dwysedd cyffredinol net cyfartalog o 30 o unedau tai yr hectar** ~~Bod cyfanswm cyfartalog yr unedau a ganiateir ar ddynodiadau newydd yn llai na 10% o'r lefel disgwyliedig.~~	**Cronfa ddata UPCC** **Cronfeydd data Rheoli Datblygu**
NMC 324 Polisi: PCYFF2 Amcan: SO7 **Amcanion SA: 5, 8, 11**	**Dangosydd Lleol:** ~~D15~~ **D24** Paratoi a mabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol ar faterion dylunio	Paratoi a mabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol ar faterion dylunio o fewn 12 mis o fabwysiadu	Methiant i fabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol o fewn 12 mis o fabwysiadu	**UPCC** **Rhaglen waith y Cabinet (Cyngor Gwynedd) a Phwyllgor Gwaith (Cyngor Sir Ynys Môn)**

Croesgyfeirio	Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
NMC 325 Polisi: PS15 Amcan: SO8 **Amcanion SA: 2, 6, 7**	**Dangosydd Lleol:** **D25 Nifer y tai newydd a ganiateir fesul categori yn y Goeden Aneddleoedd a amlinellir ym Mholisi PS 15, wedi'i fynegi fel % o'r holl ddatblygiadau a ddatblygwyd bob blwyddyn** ~~D16 Unedau tai newydd yn cael eu darparu neu efo caniatâd cynllunio yn unol a'r rhaniad canrannol ledled ardal y Cynllun erbyn diwedd oes y Cynllun~~	**O ddyddiad mabwysiadu, nifer yr unedau tai a ganiateir fesul categori anheddle, wedi'i fynegi fel % o'r holl ddatblygiadau preswyl, yn unol â gofynion Polisi PS 15, sydd fel a ganlyn:** **Canolfan Isranbarthol a Chanolfannau Gwasanaeth Trefol = 53%** **Canolfannau Gwasanaeth Lleol = 22%** **Pentrefi, Clystyrau a chefn gwlad = 25%** **[Mae Tabl 18a ym Mhennod 7.4 yn rhoi dadansoddiad manylach fesul categori o anheddle yn ardal y Cynllun]** ~~55% yn y Canolfan Isranbarthol a'r Canolfannau Gwasanaeth Trefol;~~ ~~20% yn y Canolfannau Gwasanaeth~~	**O ddyddiad mabwysiadu mae nifer yr unedau tai a ganiateir dros 2 flynedd yn olynol, wedi'i fynegi fel % o'r holl ddatblygiadau preswyl, mewn:** • **Canolfan Isranbarthol a Chanolfan Gwasanaeth Trefol a'r Canolfannau Gwasanaeth Lleol yn disgyn dan y gofyniad %;** • **Pentrefi, Clystyrau a chefn gwlad yn uwch na'r gofyniad %** ~~Llai neu fwy na'r % cydnabyddedig mewn unrhyw flwyddyn~~	**Cronfa ddata UPCC** **Cydastudiaeth Argaeledd Tir ar gyfer Tai** **Cronfeydd data Rheoli Datblygu**

Croesgyfeirio	Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
		~~Lleol;~~ ~~25% yn y Pentrefi a'r Clystyrau~~		
Thema 3: Cefnogi twf ac Adfywio a fydd yn trawsffurfio'r economi lleol o dan ymbarél Rhaglen Ynys Ynni Môn a chynlluniau a strategaethau eraill, gan adeiladu ar yr elfennau o'i broffil economaidd nodedig sy'n cael eu hadnabod yn arwyddocaol yn rhanbarthol a chenedlaethol (economi ac Adfywio)				
NMC 326 **Polisi: PS 9, PS 9A, PS 9B, PS 9C, TAI 3**	**Dangosydd Lleol:** **D26 Cam yn y cais am Orchymyn Caniatâd Datblygu (DCO) mewn perthynas â Wylfa Newydd**	**Cais am OCD i Wylfa Newydd yn cael ei gyflwyno i'w gymeradwyo erbyn Rhagfyr 2017** **Cymeradwyo'r cais am OCD i Wylfa Newydd erbyn Rhagfyr 2018**	**Horizon Nuclear Power yn methu â chyflwyno cais am OCD erbyn Rhagfyr 2017** **Horizon Nuclear Power yn methu â chael cymeradwyaeth i'r cais OCD erbyn Rhagfyr 2018**	**Cronfa ddata UPCC**
Amcan: SO8A **Amcanion SA: 2, 4, 6, 7**	**D27 Statws y cais i DECC am gymeradwyaeth derfynol**	**Prosiect Wylfa Newydd yn cael cymeradwyaeth/"cadarnhad" gan DECC erbyn Rhagfyr 2019**	**Horizon Nuclear Power yn methu â chael cymeradwyaeth/"cadarnhad" gan DECC erbyn Rhagfyr 2019**	**Cronfa ddata UPCC**

Croesgyfeirio	Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
	D28 Nifer o geisiadau cynllunio a gyflwynwyd ac a gymeradwywyd ar gyfer datblygiadau perthynol Wylfa Newydd	Ceisiadau cynllunio ar gyfer datblygiadau perthynol Wylfa Newydd yn cael eu cyflwyno i Gyngor Sir Ynys Mon erbyn Rhagfyr 2017	Horizon Nuclear Power yn methu â chyflwyno ceisiadau cynllunio ar gyfer datblygiadau perthynol erbyn Rhagfyr 2017	Cronfa ddata UPCC Cronfeydd data Rheoli Datblygu
	D29 Nifer a math o ddatblygiadau cysylltiedig Prosiect Wylfa Newydd a gychwynnwyd	Datblygiadau cysylltiedig unigol Prosiect Wylfa Newydd wedi eu cychwyn yn unol â chaniatâd cynllunio unigol	Datblygiad perthynol Prosiect Wylfa Newydd heb gychwyn o fewn yr amserlen osodwyd yn y caniatâd cynllunio unigol a'r Gorchymyn Caniatâd Datblygu (lle bo'n berthnasol)	Cronfa ddata UPCC Cronfeydd data Rheoli Datblygu
	Dangosyddion Lleol: D30 Paratoi a mabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol diwygiedig yn ymwneud â Phrosiect Wylfa Newydd	Paratoi a mabwysiadu'r Canllawiau Cynllunio Atodol diwygiedig yn ymwneud â Phrosiect Wylfa Newydd o fewn 6 mis o fabwysiadu'r Cynllun	Methiant i fabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol diwygiedig o fewn 6 mis o fabwysiadu'r Cynllun	UPCC Rhaglen waith Pwyllgor Gwaith (Cyngor Sir Ynys Môn)

Croesgyfeirio	Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
NMC 327 Polisi: CYF 1, CYF 2, CYF 4 Amcan: SO9 **Amcanion SA: 2, 6**	**Dangosydd Lleol:** **D31** ~~D17~~ Swm o dir cyflogaeth **neu** ~~ac~~ arwynebedd llawr (dosbarth defnydd B1, B2 a B8) **a gynhwysir ar safleoedd a amlinellir ym Mholisi CYF 1** sy'n cael eu colli i ddefnyddiau eraill	Dim colled **net o** dir cyflogaeth/arwynebedd llawr **i ddefnyddiau amgen (defnyddiau heblaw dosbarth defnydd B1, B2 a B8) yn groes i** ~~oni bai ei fod yn unol â~~ Bolisi CYF 2 neu Bolisi CYF 4	~~Colli 1 neu fwy o adeiladau neu dir cyflogaeth o fewn defnydd B1, B2 a B8~~ **Caniatáu un cais cynllunio nad yw'n unol â Pholisi CYF 2 neu Bolisi CYF 4**	**Cronfa ddata UPCC** **Cronfeydd data Rheoli Datblygu**
	Dangosydd Lleol: **D32 Swm o dir cyflogaeth ar safleoedd a warchodir a gynhwyswyd ym Mholisi CYF 1 a gymerwyd i fyny yn ôl dosbarth defnydd datblygu B1, B2 neu B8**	**6.9 ha o dir cyflogaeth ar safleoedd a warchodwyd a gymerir i fyny fesul blwyddyn yng Ngwynedd** **14.3 ha o dir cyflogaeth ar safleoedd a warchodwyd a gymerir i fyny fesul blwyddyn yn Ynys Môn**	**Llai na 27.4 ha o dir cyflogaeth wedi ei gymryd i fyny ar safleoedd cyflogaeth a warchodwyd erbyn 2021 yng Ngwynedd** **Llai na 57 ha o dir cyflogaeth wedi ei gymryd i fyny ar safleoedd cyflogaeth a warchodwyd erbyn 2021 yn Ynys Mon**	**Cronfa ddata UPCC**

Croesgyfeirio	Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
	Dangosydd craidd: **D33 Swm o dir cyflogaeth (hectar) a ganiateir ar safleoedd a neilltuwyd fel % o'r holl ddynodiadau cyflogaeth** ~~D18A Arwynebedd llawr (m sg) a ganiateir neu a wrthodir ar gyfer datblygiad economaidd ar safleoedd a ddynodwyd ar gyfer cyflogaeth~~	**Sicrhau caniatâd cynllunio ar y safle cyflogaeth a ddynodwyd yng Ngwynedd erbyn 2019** **Sicrhau caniatâd cynllunio ar gyfer 64 ha o dir cyflogaeth ar safle a ddynodwyd yn Ynys Môn erbyn 2021** **Sicrhau caniatâd cynllunio ar gyfer 112 ha o dir cyflogaeth ar safleoedd a ddynodwyd yn Ynys Môn erbyn 2024** **Sicrhau caniatâd cynllunio ar gyfer 144 ha o dir cyflogaeth ar safleoedd a ddynodwyd yn Ynys Môn erbyn 2026** ~~Bod dynodiadau tir cyflogaeth yn cwrdd ag anghenion cyflogaeth yr ardal (yn nhermau niferoedd, safon a lleoliad) a'u bod wedi lleoli yn unol â Strategaeth Gofodol y Cynllun.~~	**Cyfanswm o dir cyflogaeth a ganiatawyd yn disgyn o dan yr angen cronnol a nodwyd yn y Targed Polisi** ~~Datblygiadau cyflogaeth mawr ar safleoedd sydd ddim wedi eu dynodi yn y Cynllun.~~	**Cronfa ddata UPCC** **Cronfeydd data Rheoli Datblygu**

Croesgyfeirio	Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
	Dangosydd Lleol: **D34 Paratoi a mabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol yn ymwneud â defnyddiau amgen ar safleoedd cyflogaeth**	**Paratoi a mabwysiadu'r Canllawiau Cynllunio Atodol yn ymwneud â defnyddiau amgen ar safleoedd cyflogaeth a ddiogelwyd ac a neilltuwyd o fewn 18 mis o fabwysiadu'r Cynllun**	**Methiant i fabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol o fewn 18 mis o fabwysiadu'r Cynllun**	**UPCC** **Rhaglen waith y Cabinet (Cyngor Gwynedd) a Phwyllgor Gwaith (Cyngor Sir Ynys Môn)**
NMC 328 Polisi: PS 9, ISA 3 Amcan: SO10 **Amcanion SA: 2, 6**	**Dangosydd Lleol:** **D35 Statws cyflogaeth pobl 16+ oed** ~~D18B Nifer o swyddi a gaiff eu creu o fewn ardal y Cynllun~~	**I gyflawni cynnydd yn y gyfradd o weithgarwch economaidd erbyn 2026 o'i gymharu â'r lefel yn 2017** ~~Bod y nifer o swyddi a gaiff eu creu yn cyd fynd a'r Adolygiad Tir Cyflogaeth~~	**Cyfradd gweithgarwch economaidd yn dirywio am 2 flynedd yn olynol** ~~Graddfa creu swyddi yn disgyn o dan y lefelau cronnol disgwyliedig am 2 flynedd yn olynol o 2018 ymlaen~~	**Llywodraeth Cymru/ Stats Wales**
	Dangosydd Lleol: **D36 Nifer o bobl sy'n cymudo o Ynys Môn i Wynedd**	**Yn dilyn mabwysiadu'r Cynllun, lleihau'r nifer o bobl sy'n cymudo o Ynys Môn i Wynedd erbyn 2026 o'i gymharu â'r lefel yn 2017**	**Methiant i leihau'r nifer o bobl sy'n cymudo o Ynys Môn i Wynedd erbyn 2019**	**Llywodraeth Cymru/ Stats Wales**

Croesgyfeirio		Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
Polisi: Amcan: **Amcanion SA:** **NMC 329**	CYF 5 SO11 **2, 6**	**Dangosydd Lleol:** **D37 Nifer o geisiadau cynllunio a ganiateir ar gyfer busnesau newydd mewn Pentrefi Gwasanaeth/ Lleol/ Gwledig/ Arfordirol neu yn y cefn gwlad** ~~D24 Nifer o ddatblygiadau cyflogaeth (B1, B2 neu B8) a ganiateir oddi ar safleoedd Polisi CYF2~~	**Caniatáu busnesau newydd ar raddfa fach ar safleoedd addas neu mewn adeiladau addas o fewn neu'n agos at bentrefi neu yn y cefn gwlad yn unol â Pholisi CYF 5** ~~Bod cyfleoedd i leoli busnesau ar safleoedd neu mewn adeiladau priodol oddi mewn neu ger pentrefi neu yng nghefn gwlad~~	**Ni roddir caniatâd i geisiadau cynllunio ar gyfer busnesau graddfa fach newydd ar safleoedd/ mewn adeiladau o fewn neu'n agos at bentref neu yn y cefn gwlad am ddwy flynedd yn olynol** ~~Llai nag 1 safle neu adeilad wedi cael caniatad ar gyfer defnydd cyflogaeth (B1, B2 neu B8) oddi mewn neu ger pentrefi neu yng nghefn gwlad mewn unrhyw flwyddyn.~~	**Cronfa ddata UPCC** **Cronfeydd data Rheoli Datblygu**

Croesgyfeirio	Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
Polisi: MAN 1, MAN 2, MAN 3 Amcan: SO12 **Amcanion SA:** **2, 6** **NMC 330**	**Dangosydd Lleol:** **D38** ~~D19~~ Swm y datblygiad manwerthu, swyddfeydd a hamdden **mawr** a ganiateir (m.sg) o fewn a thu allan i ffiniau sefydledig canol trefi	**Swm blynyddol o arwynebedd llawr *manwerthu* mawr (m.sg.) a ganiateir o fewn ffiniau canol trefi sefydledig o'i gymharu â'r swm blynyddol a ganiateir tu allan i ffiniau canol trefi sefydledig ar safleoedd ar ymylon y canol a safleoedd tu allan i'r canol** ~~Bod datblygiadau yn cael eu lleoli yn unol â Hierarchaeth Manwerthu'r Cynllun (Polisi MAN1) i sicrhau canol trefi bywiog a hyfyw.~~	**Swm blynyddol o arwynebedd llawr manwerthu mawr (m.sg.) a ganiateir ar safleoedd tu allan i ganol trefi sefydledig yn fwy na'r swm blynyddol a ganiateir o fewn canol trefi sefydledig** ~~1 neu fwy o ddatblygiadau manwerthu, swyddfeydd a hamdden tu allan i ganol trefi sefydledig sydd ddim yn unol â pholisi MAN1.~~	**Cronfa ddata UPCC** **Cronfeydd data Rheoli Datblygu**
		Swm blynyddol o arwynebedd llawr *swyddfeydd* mawr (m.sg.) a ganiateir o fewn ffiniau canol trefi sefydledig o'i gymharu â'r swm blynyddol a ganiateir tu allan i ffiniau canol trefi sefydledig ar safleoedd ar ymylon y canol a safleoedd tu allan i'r canol	**Swm blynyddol o arwynebedd llawr swyddfeydd mawr (m.sg.) a ganiateir ar safleoedd tu allan i ganol trefi sefydledig yn fwy na'r swm blynyddol a ganiateir o fewn canol trefi sefydledig**	**Cronfa ddata UPCC** **Cronfeydd data Rheoli Datblygu**

Croesgyfeirio	Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
		Swm blynyddol o arwynebedd llawr *hamdden* mawr (m.sg.) a ganiateir o fewn ffiniau canol trefi sefydledig o'i gymharu â'r swm blynyddol a ganiateir tu allan i ffiniau canol trefi sefydledig ar safleoedd ar ymylon y canol a safleoedd tu allan i'r canol	Swm blynyddol o arwynebedd llawr hamdden mawr (m.sg.) a ganiateir ar safleoedd tu allan i ganol trefi sefydledig yn fwy na'r swm blynyddol a ganiateir o fewn canol trefi sefydledig	Cronfa ddata UPCC Cronfeydd data Rheoli Datblygu
	Dangosydd Lleol: D39 Cynnal astudiaeth i archwilio safleoedd manwerthu ymgeisiol posibl ym Mangor, Llangefni a Phwllheli	Astudiaeth i archwilio safleoedd manwerthu ymgeisiol posibl ym Mangor, Llangefni a Phwllheli yn cael ei gwneud erbyn diwedd 2017/2018 o fabwysiadu'r Cynllun Dynodi safleoedd manwerthu ym Mangor, Llangefni a Phwllheli i gyfarch casgliadau'r Astudiaeth	Methiant i gynnal astudiaeth i archwilio safleoedd manwerthu ymgeisiol posibl ym Mangor, Llangefni a Phwllheli erbyn diwedd 2016/2017 o fabwysiadu'r Cynllun	UPCC/ Gwasanaethau Datblygu Economaidd/ Gwasanaethau Eiddo

Croesgyfeirio	Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
		adeg adolygiad y Cynllun	**Methiant i ddarparu safleoedd manwerthu i gyfarch casgliadau'r Astudiaeth**	
	Dangosydd Lleol; **D40 Nifer o geisiadau cynllunio ar gyfer defnyddiau nad ydynt yn A1 a ganiateir mewn ardaloedd manwerthu cynradd unigol** ~~D20 Nifer o ddatblygiadau newid defnydd a ganiateir fyddai'n arwain at golli unedau manwerthu (dosbarth defnydd A1) tu fewn i'r craidd manwerthu.~~	**Defnyddiau A1 yn parhau i fod y prif ddefnydd o fewn ardaloedd manwerthu cynradd unigol o'i gymharu ag astudiaeth arwynebedd llawr manwerthu 2017** ~~Dim colli uned manwerthu o fewn y craidd manwerthu~~.	**Caniatáu defnyddiau nad ydynt yn A1 mewn ardaloedd manwerthu cynradd unigol yn groes i Bolisi MAN 2** ~~Colled o 1 neu fwy o unedau manwerthu (dosbarth defnydd A1).~~	**Cronfa ddata UPCC** **Cronfeydd data Rheoli Datblygu** **Arolwg Arwynebedd Llawr Manwerthu Bob Dwy Flynedd**

Croesgyfeirio	Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
	~~D21 Nifer o ddatblygiadau a ganiateir fyddai'n arwain at golli siop neu dŷ tafarn mewn pentref.~~	~~Dim colli siop neu dŷ tafarn mewn pentref.~~	~~Colli siop neu dŷ tafarn mewn pentref oni bai bod ystyriaethau cynllunio'n dweud fel arall~~	
Polisi: PS11, TWR 1, TWR2, TWR3, TWR5 Amcan: SO13	**Dangosydd Lleol:** **D41 Caniatáu nifer o geisiadau cynllunio ar gyfer atyniadau neu gyfleusterau ymwelwyr newydd neu welliannau i atyniadau neu gyfleusterau ymwelwyr presennol** ~~D22 Nifer o gyfleusterau twristiaeth newydd neu wedi'u gwella~~	**Caniatáu atyniadau neu gyfleusterau ymwelwyr newydd neu well ar safleoedd addas yn unol â Pholisi TWR 1** ~~Yr holl gynigion datblygu~~	**Ni roddir caniatâd i geisiadau cynllunio ar gyfer atyniadau neu gyfleusterau ymwelwyr newydd neu well am 2 flynedd yn olynol** ~~Methu â chyflawni~~.	**Cronfa ddata UPCC** **Cronfeydd data Rheoli Datblygu**
Amcanion SA: 2, 6	**Dangosydd Lleol:** **D42 Caniatáu nifer o geisiadau am unedau gwersylla parhaol a thros dro amgen newydd**	**Caniatáu unedau gwersylla parhaol a thros dro amgen newydd yn unol â Pholisi TWR 3 neu Bolisi TWR 5**	**Ni roddir caniatâd i geisiadau cynllunio ar gyfer unedau gwersylla parhaol a thros dro amgen newydd am 2**	**Cronfa ddata UPCC** **Cronfeydd data Rheoli Datblygu**

Croesgyfeirio	Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
NMC 331	~~D23 Nifer o lety gwyliau safon uchel.~~	~~Yr holl gynigion datblygu~~	**flynedd yn olynol** ~~Methu â chyflawni~~	
Thema 4: I roi cyfle i bawb gael mynediad i dŷ sy'n briodol i'w anghenion.				
Polisi: PS 13, TAI 14 – TAI 19, PS 14, TAI 9 – TAI 5, TAI 10, TAI 11 – TAI 13 Amcan: SO14 **Amcanion SA:** **2, 4, 7** NMC 332	**Dangosydd craidd:** **D43 Cyflenwad o dir ar gyfer tai yn deillio o'r Astudiaeth Argaeledd Tir ar gyfer Tai (NCT 1) cyfredol** ~~D25 Cyflenwad o dir sydd ar gael ar gyfer tai~~	**Ni ddylai'r cyflenwad o dir ar gyfer tai ddisgyn o dan 5 mlynedd yn ôl yr Astudiaeth Argaeledd Tir ar gyfer Tai (NCT 1) mewn unrhyw un blwyddyn** ~~Cynnal cyflenwad 5 mlynedd o dir sydd ar gael ar gyfer tai~~	Y cyflenwad o dir ar gyfer tai yn disgyn islaw'r ~~gofyniad~~ 5 mlynedd **mewn unrhyw un flwyddyn** wedi ei gymryd o'r Astudiaeth Argaeledd Tir ar gyfer Tai **(NCT 1)** ~~gyfredol~~	**UPCC** **Cronfeydd data Rheoli Datblygu** **Astudiaeth Argaeledd Tir ar gyfer Tai**
	Dangosydd craidd: **D44 Nifer yr unedau tai newydd a**	**Darparu 7,184 unedau tai newydd dros gyfnod y Cynllun, yn ôl y dadansoddiad a nodir ym Mhapur**	**Y nifer o unedau tai newydd a ddarperir yn ardal y Cynllun yn disgyn**	**UPCC** **Cronfeydd data Rheoli Datblygu**

Croesgyfeirio	Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
	adeiledir yn ardal y Cynllun ~~D26 Y nifer net o dai marchnad agored ychwanegol a gaiff eu hadeiladu yn ardal y Cynllun~~	**Pwnc 20B Taflwybr Tai** **Targedau blynyddol ar gyfer gweddill cyfnod y Cynllun:** **2016/ 17 = 376** **2017/ 18 = 505** **2018/ 19 = 617** **2019/ 20 = 631** **2020/ 21 = 647** **2021/ 22 = 623** **2022/ 23 = 565** **2023/ 24 = 527** **2024/ 25 = 528** **2025/ 26 = 466** ~~Bod yna ddigon o unedau yn cael caniatâd cynllunio yn flynyddol i gadw cyflenwad digonol o dai yn y banc tir.~~	**islaw'r gofyniad am 2 flynedd yn olynol** ~~Y cyflenwad o dir sydd ar gael ar gyfer tai'n disgyn o dan y gofyniad o 5 mlynedd, sy'n cael ei gymryd o'r Astudiaeth Tir ar gyfer Tai cyfredol~~	**Astudiaeth Argaeledd Tir ar gyfer Tai**

<table>
<tr><th>Croesgyfeirio</th><th>Dangosyddion - Craidd / Lleol</th><th>Targedau polisi</th><th>Lefel sbardun</th><th>Ffynhonnell data</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td><u>Dangosydd Lleol:</u>

<u>D45</u> <s>D25A</s> Cyfanswm yr unedau tai <s>a gafodd ganiatâd</s> <u>gaiff eu hadeiladu</u> ar safleoedd a ddynodwyd <u>yng Ngwynedd</u> fel % o’r ddarpariaeth dai gyffredinol</td><td><s>Cyd-fynd efo Polisi Tai 14 – TAI 16</s>

<u>Safleoedd wedi eu dynodi o fewn Polisi TAI 5 a Pholisïau TAI 14 – TAI 16 am 1,467 o unedau tai newydd yng Ngwynedd (gan gynnwys lwfans llithriad o 10%) dros gyfnod y Cynllun, sy’n cyfateb i 19% o’r ddarpariaeth dai gyffredinol.</u>

<u>Targedau cwblhau blynyddol ar gyfer gweddill cyfnod y Cynllun:</u>

<table><tr><td></td><td><u>Safleoedd a ddynodwyd</u></td></tr><tr><td><u>2016/ 17</u></td><td><u>99</u></td></tr><tr><td><u>2017/ 18</u></td><td><u>144</u></td></tr><tr><td><u>2018/ 19</u></td><td><u>187</u></td></tr><tr><td><u>2019/ 20</u></td><td><u>180</u></td></tr></table></td><td><u>Nifer cyffredinol yr unedau tai newydd a gaiff eu hadeiladu ar safleoedd a ddynodwyd o fewn Gwynedd yn disgyn islaw’r gofyniad am 2 flynedd yn olynol</u></td><td><u>Cronfa ddata UPCC</u>

<u>Cronfeydd data Rheoli Datblygu</u></td></tr>
</table>

Croesgyfeirio	Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
		2020/ 21 **166** **2021/ 22** **166** **2022/ 23** **135** **2023/ 24** **117** **2024/ 25** **102** **2025/ 26** **74**		
	Dangosydd Lleol: **D46** Cyfanswm yr unedau tai ~~a gafodd ganiatâd~~ **gaiff eu hadeiladu** ar safleoedd a ddynodwyd **yn Ynys Mon** fel % o'r ddarpariaeth dai gyffredinol	**Safleoedd wedi eu dynodi o fewn Polisi TAI 5 a Pholisïau TAI 14 – TAI 16 am 1,655 o unedau tai newydd yn Ynys Môn (gan gynnwys lwfans llithriad o 10%) dros gyfnod y Cynllun, sy'n cyfateb i 21% o'r ddarpariaeth dai gyffredinol.** **Targedau cwblhau blynyddol ar gyfer gweddill cyfnod y Cynllun:** **Safleoedd a ddynodwyd**	**Nifer cyffredinol yr unedau tai newydd a gaiff eu hadeiladu ar safleoedd a ddynodwyd o fewn Ynys Môn yn disgyn islaw'r gofyniad am 2 flynedd yn olynol**	**Cronfa ddata UPCC** **Cronfeydd data Rheoli Datblygu**

Croesgyfeirio	Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
		2016/ 17 **8** **2017/ 18** **109** **2018/ 19** **193** **2019/ 20** **215** **2020/ 21** **248** **2021/ 22** **221** **2022/ 23** **185** **2023/ 24** **160** **2024/ 25** **176** **2025/ 26** **134**		
	Dangosydd Lleol: **D47 Cyfanswm** nifer ~~net~~ y tai fforddiadwy **ychwanegol** a gaiff eu hadeiladu **yn ardal y Cynllun** ~~y flwyddyn~~	**Adeiladu 1,572[1] o dai fforddiadwy a yn ardal y Cynllun erbyn 2026** **Targedau adeiladu yn ystod gweddill oes y Cynllun (2015 – 2026):** **Adeiladu 345 o dai fforddiadwy**	**Y nifer cyffredinol o unedau tai fforddiadwy ychwanegol a gaiff eu hadeiladu yn ardal y Cynllun yn 10% neu fwy yn is na'r targed cronnol yn y Targed Polisi**	**Cronfa ddata UPCC** **Cronfeydd data Rheoli Datblygu**

[1] Cafodd 306 o'r cyfanswm ym eu hadeiladu'n barod rhwng 2011 - 2015

Croesgyfeirio	Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
		ychwanegol yn ardal y Cynllun erbyn 2018 **Adeiladu 575 o dai fforddiadwy ychwanegol yn ardal y Cynllun erbyn 2020** **Adeiladu 805 o dai fforddiadwy ychwanegol yn ardal y Cynllun erbyn 2022** **Adeiladu 1035 o dai fforddiadwy ychwanegol yn ardal y Cynllun erbyn 2024** **Adeiladu 1,266 o dai fforddiadwy ychwanegol yn ardal y Cynllun erbyn 2026** ~~O leiaf 1,400 o dai fforddiadwy newydd ar dir a'u hadnabuwyd yn y Cynllun.~~	~~Lefel twf yn is na 65 uned fforddiadwy'r flwyddyn am ddwy flynedd yn olynol ar gyfer 2011-18, neu 117 o unedau'r flwyddyn ar gyfer 2018-2026.~~	

Croesgyfeirio	Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
	Dangosydd Lleol: **D48 % unedau tai fforddiadwy a ganiateir fesul ardal prisiau tai** ~~D30 Monitro targedau a trothwy tai fforddiadwy ar safleoedd a ddynodwyd.~~	**% darpariaeth tai fforddiadwy yn unol â'r targed dangosol fesul ardal prisiau tai** ~~Cyd-fynd a'r targedau ym Mholisi TAI9~~.	**% gyffredinol darpariaeth tai fforddiadwy yn disgyn islaw'r targed dangosol fesul ardal prisiau tai am 2 flynedd yn olynol, oni bai y'i cyfiawnheir o dan Bolisi TAI 9** ~~Lefel is na (o leiaf) 25% neu (o leiaf) 15% yn yr ardaloedd prisiau tai dwy flynedd yn olynol heb gyfiawnhad o ochr hyfywdra~~.	**Cronfa ddata UPCC**
	Dangosydd Lleol: **D49 Nifer y ceisiadau cynllunio a ganiateir ar safleoedd eithriedig gwledig**	**Cynnydd yn y nifer o safleoedd eithriedig tai fforddiadwy o'i gymharu â'r cyfartaledd yn ystod 2015/ 16 – 2016/ 17**	**Dim cynnydd yn y nifer o safleoedd eithriedig tai fforddiadwy a ganiateir am 2 flynedd yn olynol**	**Cronfa ddata UPCC** **Cronfeydd data Rheoli Datblygu**
	Dangosydd Lleol: **D50 Newidiadau mewn gwerthoedd gweddilliol ar draws yr ardaloedd prisiau tai a nodwyd ym Mholisi TAI 9**	**Cyflenwi'r lefel uchaf bosibl o dai fforddiadwy a ystyrir yn hyfyw yn unol â Pholisi TAI 9**	**Cynnydd neu ostyngiad o 5% mewn gwerth gweddilliol mewn unrhyw ardal prisiau tai mewn unrhyw flwyddyn unigol**	**Pecyn Cymorth Gwerthuso Datblygiad** **Mynegai Prisiau Tai Cofrestrfa Tir EM** **Prisiau Tendr Gwasanaeth Gwybodaeth Cost**

Croesgyfeirio	Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
				Adeiladau RICS (BICS)
	Dangosydd Lleol: **D51** ~~D33~~ Paratoi a mabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol ar gyfer tai fforddiadwy.	Paratoi a mabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol ar gyfer tai fforddiadwy o fewn 6 mis o ddyddiad mabwysiadu'r Cynllun	Methiant i fabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol o fewn 6 mis o ddyddiad mabwysiadu'r Cynllun.	**UPCC**
	Dangosydd Lleol: **D52** ~~D29~~ Nifer o unedau tai marchnad leol a gaiff eu ~~caniatau~~ **hadeiladu** mewn aneddleoedd ~~perthnasol~~ **a nodir ym Mholisi TAI 5**	**Cyflenwi'r lefel uchaf bosibl o dai marchnad leol mewn aneddleoedd a restrir ym Mholisi TAI 5.** ~~Dim caniatâd ar gyfer uned marchnad agored yn yr aneddleoedd hyn~~	**Llai na 10 o unedau tai marchnad leol yn cael eu hadeiladu mewn aneddleoedd a nodir ym Mholisi TAI 5 mewn unrhyw flwyddyn unigol** ~~Tŷ marchnad agored yn cael caniatâd yn yr aneddleoedd a restrir ym mholisi TAI5.~~	**Cronfa ddata UPCC** **Cronfeydd data Rheoli Datblygu**

Croesgyfeirio	Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
	Dangosydd Lleol: **D69 Ceisiadau cynllunio ac apeliadau i ddiwygio neu gael gwared â chytundebau A106 neu amod ar gyfer tai marchnad lleol**	**Cadw cytundebau 106 ac amodau i hyrwyddo adeiladu tai marchnad lleol yn unol â Pholisi TAI 5**	**Cais cynllunio neu benderfyniad apêl i ddiwygio neu gael gwared â chytundebau A106 neu amodau ar gyfer tai marchnad lleol yn cael eu cymeradwyo neu eu caniatáu (fel bo'n berthnasol) mewn unrhyw flwyddyn**	**Cronfa ddata UPCC** **Cronfeydd data Rheoli Datblygu**
	Dangosydd Lleol: **D53** ~~D34~~ Paratoi a mabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol ar gyfer tai marchnad leol.	Paratoi a mabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol ar gyfer tai marchnad leol o fewn 6 mis o ddyddiad mabwysiadu'r Cynllun	Methiant i fabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol o fewn 6 mis o ddyddiad mabwysiadu'r Cynllun.	**UPCC** **Rhaglen waith y Cabinet (Cyngor Gwynedd) a Phwyllgor Gwaith (Cyngor Sir Ynys Môn)**
	Dangosydd Lleol: **D54 Paratoi a chymeradwyo Astudiaeth Marchnad Dai Leol (LHMA) i Wynedd**	**Paratoi a chymeradwyo Astudiaeth Marchnad Dai Leol i Wynedd erbyn Ebrill 2017**	**Methiant i baratoi a chymeradwyo Astudiaeth Marchnad Dai Leol i Wynedd erbyn Ebrill 2017**	**UPCC/ Gwasanaeth Tai (Cyngor Gwynedd)** **Rhaglen waith y Cabinet (Cyngor Gwynedd)**

Croesgyfeirio	Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
	Dangosydd Lleol: **D55 Nifer o leiniau Teithwyr ar gyfer llety preswyl a ddarperir ym Mhenhesgyn, Ynys Môn** ~~D31 Nifer o leiniau preswyl parhaol i Sipsiwn/ Theithwyr~~	**Darparu 4 llain ym Mhenhesgyn, Ynys Môn erbyn diwedd 2017/ 2018** ~~lleiniau priodol i gyfarch yr angen o fewn ardal y cynllun.~~	**Methiant i ddarparu 4 llain ym Mhenhesgyn, Ynys Môn erbyn diwedd 2017/ 2018** ~~Dim lleiniau preswyl wedi eu darparu hyd at 2020~~	**Cronfa ddata UPCC** **Cronfeydd data Rheoli Datblygu** **Gwasanaethau Tai Ynys Môn**
	Dangosydd Lleol: **D56 Nifer o leiniau Sipsiwn ychwanegol a ddarperir ar estyniad i'r safle Sipsiwn presennol, gerllaw Stad Ddiwydiannol Llandygai, Bangor**	**Darparu 5 llain ychwanegol ar estyniad i'r safle preswyl Sipsiwn presennol gerllaw Stad Ddiwydiannol Llandygai, Bangor erbyn diwedd 2017/ 2018** **Darparu cyfanswm cronnol o 10 llain ychwanegol ar estyniad i'r safle preswyl Sipsiwn presennol gerllaw Stad Ddiwydiannol Llandygai, Bangor erbyn diwedd 2026**	**Methiant i ddarparu 5 llain ychwanegol ar estyniad i'r safle preswyl Sipsiwn presennol gerllaw Stad Ddiwydiannol Llandygai, Bangor erbyn diwedd 2017/ 2018** **Methiant i ddarparu cyfanswm cronnol o 10 llain ychwanegol ar estyniad i'r safle preswyl Sipsiwn presennol gerllaw Stad Ddiwydiannol Llandygai, Bangor erbyn diwedd 2026**	**Cronfa ddata UPCC** **Cronfeydd data Rheoli Datblygu** **Gwasanaethau Tai Gwynedd**

Croesgyfeirio	Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
	Dangosydd Lleol: **D57 Yr angen am lain ychwanegol wedi'i nodi mewn Asesiad Anghenion Llety Sipsiwn a Theithwyr (GNCTA)**	**Darparu nifer a math o leiniau i ymdrin â'r angen o nodwyd yn yr Asesiad Anghenion Llety Sipsiwn a Theithwyr erbyn diwedd 2026**	**Methiant i ddarparu nifer a math o lain ychwanegol i ymdrin â'r angen o nodwyd yn yr Asesiad Anghenion Llety Sipsiwn a Theithwyr erbyn diwedd 2026**	**Cronfa ddata UPCC** **Gwasanaethau Tai Cyngor Sir Ynys Môn** **Gwasanaethau Tai Gwynedd**
	Dangosydd Lleol: **D58 Nifer o wersylloedd Sipsiwn a Theithwyr diawdurdod yr adroddir arnynt yn flynyddol a hyd yr arhosiad** ~~D31A Nifer o leiniau aros dros dro i Sipsiwn/ Teithwyr~~	**Monitro newidiadau yn yr angen am leiniau a chymharu â chyflenwad o leiniau yn y cyfnod rhwng yr Asesiad Anghenion Llety Sipsiwn a Theithwyr**	**Nifer o wersylloedd a hyd yr arhosiad yn awgrymu angen am leiniau ychwanegol** ~~Dim lleiniau stopio dros dro wedi eu darparu hyd at 2020~~	**Cronfa ddata UPCC** **Cronfeydd data y Gwasanaethau Tai**
Thema 5: Gwarchod a gwella'r amgylchedd naturiol ac adeiledig				

Croesgyfeirio		Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
Polisi: Amcan: **Amcanion SA:**	PS 16, AMG 1A, AMG 4, AMG 5 SO16 **1, 5, 8**	**Dangosydd Lleol:** **D59 Nifer o geisiadau cynllunio a ganiateir ar safleoedd bioamrywiaeth a geoamrywiaeth sy'n bwysig yn lleol** ~~D35A Datblygiad yn cael caniatâd sy'n arwain at golli GNL neu SBG nad yw'n cyd-fynd a gofynion polisïau'r Cynllun~~ ~~D35B Datblygiad yn cael caniatâd sy'n arwain at golli cynefin CGBLl nad yw'n cyd-fynd a gofynion polisïau'r Cynllun~~	**Cynnal neu wella gwerth bioamrywiaeth a geoamrywiaeth safleoedd sy'n bwysig yn lleol yn unol â Pholisi AMG 4 a Pholisi AMG 5** ~~Dim colled net yn arwynebedd GNL neu SBG i ddatblygiad (oni bai ei fod yn cyd-fynd a'r Cynllun)~~	**Caniatáu un cais yn groes i Bolisi AMG 4 neu Bolisi AMG 5** ~~1 neu fwy o ddatblygiadau a ganiateir lle bod gwrthwynebiad gan Uned Bioamrywiaeth yr Awdurdod~~	**Cronfa ddata UPCC** **Cronfeydd data Rheoli Datblygu** **Gwasanaethau Bioamrywiaeth**
NMC 333		**Dangosydd Lleol:** **D60 Nifer o geisiadau cynllunio a ganiateir ar safleoedd a ddynodwyd yn genedlaethol neu'n rhyngwladol neu ar safleoedd sy'n effeithio ar werth bioamrywiaeth neu geoamrywiaeth y safleoedd a ddynodwyd** ~~D38 Nifer o ddatblygiadau a ganiateir fyddai'n cael effaith andwyol ar~~	**Ni roddir caniatâd i geisiadau cynllunio sy'n niweidiol i werth bioamrywiaeth neu geoamrywiaeth safleoedd a ddynodwyd yn genedlaethol neu'n rhyngwladol** ~~Dim datblygiad fyddai'n cael effaith andwyol ar rywogaeth a warchodir~~	**Caniatáu un cais cynllunio yn groes i Bolisi PS 16** ~~1 neu fwy o ddatblygiadau a ganiateir lle bod~~	**Cronfa ddata UPCC** **Cronfeydd data Rheoli Datblygu** **Gwasanaethau Bioamrywiaeth** **Cyfoeth Naturiol Cymru**

Croesgyfeirio	Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
	~~rhywogaeth a warchodir dan Ddeddfwriaeth Ewropeaidd, neu unrhyw rywogaeth wedi ei warchod o dan ddeddf arall.~~	~~dan Ddeddfwriaeth Ewropeaidd, neu unrhyw rywogaeth wedi ei warchod o dan ddeddf arall.~~	~~gwrthwynebiad gan Uned Bioamrywiaeth yr Awdurdod, a / neu CNC~~	
	Dangosydd Lleol: **D61 Nifer o geisiadau cynllunio a ganiateir ar gyfer datblygiad mawr mewn Ardal o Harddwch Naturiol Eithriadol (AHNE).** ~~D36 Nifer o ddatblygiadau a ganiateir fyddai'n cael effaith andwyol ar rinweddau arbennig Ardal o Harddwch Naturiol Eithriadol (AHNE).~~ ~~D37 Nifer o ddatblygiadau a ganiateir fyddai'n cael effaith andwyol ar Ardal Tirwedd Arbennig (ATA).~~	**Ni roddir caniatâd i geisiadau cynllunio ar gyfer datblygiad mawr sy'n niweidiol i harddwch naturiol AHNE.** ~~Dim datblygiad fyddai'n cael effaith andwyol ar rinweddau arbennig AHNE.~~ ~~Dim datblygiad fyddai'n cael effaith andwyol ar ATA.~~	**Caniatáu un cais cynllunio yn groes i Bolisi PS 16 a Pholisi AMG 1A** ~~1 neu fwy o ddatblygiadau a ganiateir lle bod gwrthwynebiad gan Swyddog Tirwedd yr Awdurdod, a /neu CNC.~~ ~~1 neu fwy o ddatblygiadau a ganiateir lle bod gwrthwynebiad gan Swyddog Tirwedd yr Awdurdod, a/neu CNC.~~	**Cronfa ddata UPCC** **Cronfeydd data Rheoli Datblygu** **Cyfoeth Naturiol Cymru**
Polisi: PS 17,	**Dangosydd Lleol:**	**Ni roddir caniatâd i geisiadau cynllunio sy'n niweidiol i gymeriad**	**Caniatáu un cais cynllunio**	**Cronfa ddata UPCC**

Croesgyfeirio		Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
	AT 1	**D62 Nifer o geisiadau cynllunio a ganiateir mewn Ardaloedd Gadwraeth a Safleoedd Treftadaeth y Byd sy'n effeithio ar eu gwerth hanesyddol neu ddiwylliannol** ~~D39 Nifer o ddatblygiadau a ganiateir fyddai'n cael effaith gwrthwynebus/andwyol ar Adeilad Rhestredig, Ardal Cadwraeth, Safle Treftadaeth y Byd, Tirwedd, Parc a Gardd Hanesyddol, neu ei osodiad.~~	**ac edrychiad yr Ardal Gadwraeth neu Werth Cyffredinol Eithriadol Safle Treftadaeth y Byd** ~~Dim datblygiad fyddai'n cael effaith andwyol ar Adeilad Rhestredig, Ardal Cadwraeth, Safle Treftadaeth y Byd, Tirwedd, Parc a Gardd Hanesyddol, neu ei osodiad.~~	**yn groes i Bolisi PS17 neu Bolisi AT 1** ~~1 neu fwy o ddatblygiadau a ganiateir lle bod gwrthwynebiad gan Swyddog Cadwraeth yr Awdurdod, CADW a/neu GAT.~~	**Cronfeydd data Rheoli Datblygu** **CADW**
Amcan:	SO16				
Amcanion SA:	**9**				
NMC 334					
		Dangosydd Lleol: **D63 Paratoi a mabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol yn ymwneud ag Asedau Treftadaeth**	**Paratoi a mabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol yn ymwneud ag Asedau Treftadaeth o fewn 18 mis o fabwysiadu'r Cynllun**	**Methiant i fabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol o fewn 18 mis o fabwysiadu'r Cynllun**	**UPCC** **Cabinet (Cyngor Gwynedd) a Phwyllgor Gwaith (Cyngor Sir Ynys Môn)**
Polisi:	GWA 1	**Dangosydd Lleol:** **D64 Swm o dir a chyfleusterau i ddarparu ar gyfer gwastraff yn ardal y Cynllun**	**Cynnal digon o dir a chyfleusterau i ddarparu ar gyfer gwastraff ardal y Cynllun (i'w gadarnhau ar lefel ranbarthol yn unol â threfniadau monitro gwastraff NCT 21)**	**Sbardunau i'w sefydlu ar lefel ranbarthol yn unol â NCT 21**	**Cronfa ddata UPCC** **Cronfeydd data Rheoli Datblygu** **Uned Mwynau a Gwastraff**
Amcan:	SO17				

Croesgyfeirio	Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
Amcanion SA: 9 **NMC 335**	~~D42 Banc safleoedd isadeiledd rheoli gwastraff ac ailgylchu~~	~~Cynnal cyflenwad o safleoedd isadeiledd rheoli gwastraff ac ailgylchu~~	~~Colli un o'r safleoedd restrir ym Mholisi GWA1, oni bai bod ystyriaethau cynllunio perthnasol yn hyrwyddo hynny.~~	**Rhanbarthol Gogledd Cymru**
	Dangosydd Lleol: **D65 Nifer o geisiadau cynllunio ar gyfer cyfleusterau rheoli gwastraff ar safleoedd cyflogaeth a gynhwyswyd ym Mholisi GWA 1 a Pholisi CYF 1**	**Cynnydd yn y nifer o gyfleusterau rheoli gwastraff a ddarparwyd ar safleoedd cyflogaeth a gynhwyswyd ym Mholisi GWA 1 a Pholisi CYF 1, o'i gymharu â'r nifer a ddarparwyd ar safleoedd cyflogaeth yn 2016/ 2017**	**Ni roddir caniatâd i geisiadau cynllunio ar gyfer cyfleusterau rheoli gwastraff ar safleoedd cyflogaeth a gynhwyswyd ym Mholisi GWA 1 a Pholisi CYF 1**	**Cronfa ddata UPCC** **Cronfeydd data Rheoli Datblygu** **Uned Mwynau a Gwastraff Rhanbarthol Gogledd Cymru**
NMC 336 Polisi: PS 19, MWYN 6	**Dangosydd craidd:** **D66 Swm yr agregau cynradd a enillwyd o'r tir a ganiateir yn unol â'r Datganiad Technegol Rhanbarthol ar gyfer Agregau, wedi'i fynegi fel canran o gyfanswm y capasiti sydd ei angen fel y nodir yn y Datganiad Technegol Rhanbarthol (MNCT)**	**Cynnal cyflenwad o leiaf 10 mlynedd o gronfeydd agregau cerrig mâl drwy gydol cyfnod y Cynllun yn ardal y Cynllun yn unol â gyda Pholisi PS 19**	**Y cronfeydd agregau cerrig mâl yn disgyn islaw 12 mlynedd yn ardal y Cynllun**	**Uned Mwynau a Gwastraff Rhanbarthol Gogledd Cymru**

Croesgyfeirio	Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
Amcan: SO18 **Amcanion SA:** **9**				
	Dangosydd Lleol: **D67 Cyflenwad tir tywod a graean yn ardal y Cynllun.** ~~D40 Banc tir mwynau yn ardal y cynllun~~	**Cynnal cyflenwad o leiaf 7 mlynedd o dywod a graean drwy gydol cyfnod y Cynllun yn ardal y Cynllun yn unol â gyda Pholisi PS 19** ~~Cynnal banc tir o dywod a graean am 7 mlynedd a banc tir wrth gefn o agregau cerrig mâl am 10 mlynedd~~	**Y cronfeydd tywod a graean yn disgyn islaw 9 mlynedd** ~~Llai na7 mlynedd o fanc tir ar gyfer tywod a graean a 10 mlynedd ar gyfer agregau cerrig mâl.~~	**Uned Mwynau a Gwastraff Rhanbarthol Gogledd Cymru**
	Dangosydd Lleol: **D68 Nifer o geisiadau cynllunio a ganiateir o fewn clustogfa mwynau** ~~D41 Nifer o ddatblygiadau a ganiateir o fewn parth byffer mwynau a fyddai'n arwain at steralieddio tir adnodd mwynau.~~	Dim caniatáu datblygiad o fewn clustogfa mwynau a fyddai'n arwain at sterileiddio'r adnodd mwynau, **oni bai ei fod yn unol â Pholisi MWYN6.**	**Caniatáu un cais cynllunio yn groes i Bolisi MWYN 6** ~~1 neu fwy o ddatblygiadau a ganiateir lle bod gwrthwynebiad gan Swyddog Mwynau'r Awdurdod, a / neu'r Awdurdod Glo.~~	**Cronfa ddata UPCC & Cronfeydd data Rheoli Datblygu** **Uned Mwynau a Gwastraff Rhanbarthol Gogledd Cymru**

This page is intentionally left blank

Cofrestr Newidiadau Materion sy'n Codi (NMC): Atodiad 1 Profion cadernid

Rhif NMC	Polisi/ Paragraff/Map	Newid Materion sy'n Codi
337	Atodiad 1	***Newidiadau i adlewyrchu Profion Cadernid diwygieidig***

~~Profion cadernid~~

~~Profion Gweithdrefnol~~
~~P1: mae wedi ei baratoi yn unol â'r Cytundeb Cyflenwi gan gynnwys y Strategaeth Cynnwys Cymunedau~~
~~P2: mae'r cynllun a'i bolisïau wedi bod yn destun arfarniad o gynaliadwyedd gan gynnwys asesiad amgylcheddol strategol~~

~~Profion Cysondeb~~
~~C1: mae'n gynllun defnydd tir sydd wedi ystyried cynlluniau, polisïau a strategaethau perthnasol eraill sy'n ymwneud â'r ardal neu ag ardaloedd cyfagos~~
~~C2: mae'n ystyried polisi cenedlaethol~~
~~C3: mae'n ystyried Cynllun Gofodol Cymru~~
~~C4: mae'n ystyried y strategaeth/au cymunedol perthnasol~~

~~Profion Cydlyniad ac Effeithiolrwydd~~
~~CE1: mae'r cynllun yn nodi strategaeth gydlynol y mae ei bolisïau a'i ddyraniadau yn deillio'n rhesymol ohoni a lle bo materion trawsffiniol yn berthnasol, mae'n gydnaws â'r cynlluniau datblygu a baratowyd gan awdurdodau cyfagos~~
~~CE2: mae'r strategaeth, y polisïau a'r dyraniadau yn realistig ac yn briodol ac maent wedi ystyried y dewisiadau amgen perthnasol ac yn seiliedig ar sylfaen dystiolaeth gadarn~~
~~CE3: mae mecanweithiau clir ar gyfer gweithredu a monitro~~
~~CE4: mae'n rhesymol hyblyg i'w alluogi i ddelio ag amgylchiadau sy'n newid~~

Gofynion Paratoi:

- **A yw'r broses o baratoi'r cynllun wedi cydymffurfio â gofynion gweithdrefnol cyfreithiol a rheoliadol? (Rheoliadau CDLlau, y Cynllun Cynnwys Cymunedau, y Rheoliadau AAS, yr Arfarniad o Gynaliadwyedd, yr Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd, ac ati?)**

Profion Cadernid:
Prawf 1: A yw'r cynllun yn cydweddu? (h.y. a yw'n amlwg bod y CDLl yn cydfynd â chynlluniau eraill?)

Cwestiynau
- **A yw'n ystyried polisi cenedlaethol a Chynllun Gofodol Cymru**
- **A yw'n ystyried Nodau Llesiant**
- **A yw'n ystyried Cynllun Morol Cenedlaethol Cymru**
- **A yw'n gyson â chynlluniau, strategaethau a rhaglenni cyfleustodau lleol?**
- **A yw'n cyd-fynd â chynlluniau awdurdodau cyfagos?**
- **A yw'n adlewyrchu'r Cynllun Integredig Sengl neu Gynllun Rheoli'r Parc Cenedlaethol?**

Prawf 2: A yw'n cynllun yn briodol? (h.y. a yw'r cynllun yn briodol i'r ardal yng ngoleuni'r dystiolaeth?)

Cwestiynau
- **A yw'n ymwneud yn benodol â'r ardal leol?**
- **A yw'n ymdrin â'r materion allweddol?**

- **A yw'n cael ei ategu gan dystiolaeth gadarn, cymesur a chredadwy?**
- **A ellir dangos y sail resymegol i bolisïau'r cynllun?**
- **A yw'n ceisio diwallu anghenion a aseswyd a chyfrannu at sicrhau datblygu cynaliadwy?**
- **A yw'r weledigaeth a'r strategaeth yn gadarnhaol ac yn ddigon dyheadol?**
- **A yw'r dewisiadau amgen 'gwirioneddol' wedi'u hystyried yn briodol?**
- **A yw'n rhesymegol, yn rhesymol ac yn gytbwys?**
- **A yw'n gydlynol ac yn gyson?**
- **A yw'n glir ac yn benodol?**

Prawf 3: A fydd y cynllun yn cyflawni (h.y. a yw'n debygol o fod yn effeithiol?)

Cwestiynau

- **A fydd yn effeithiol?**
- **A ellir ei weithredu?**
- **A oes cymorth ar gael gan y darparwyr seilwaith perthnasol, o ran rhoi arian a helpu i gyflawni datblygiadau o fewn terfynau amser perthnasol?**
- **A fydd datblygiadau yn ddichonadwy?**
- **A ellir darparu'r safleoedd a ddyrannwyd?**
- **A yw'r cynllun yn ddigon hyblyg? A oes darpariaethau wrth gefn priodol?**
- **A yw'n cael ei fonitro'n effeithiol?'**

(Llawlyfr ar Gynlluniau Datblygu Lleol – 2il Argraffiad - Awst 2015)

Rhif NMC	Polisi/ Para/Map	Newid Materion sy'n Codi
338	Atodiad 2	***Diwigio i roi diweddariad rhestr dogfennau allweddol:***

Papur Testun 1	Asesiad Safleoedd Posib (2013)
Papur Testun 1A	Asesiad Safleoedd Posib – diweddariad (2015)
Papur Testun 1B	**Asesiad Safleoedd Posib – diweddariad (2016)**
Papur Testun 2	Strategaethau a Chynlluniau Perthnasol (2015)
Papur Testun 2A	**Strategaethau a Chynlluniau Perthnasol – diweddariad (2016)**
Papur Testun 3	Poblogaeth a Thai (2015)
Papur Testun 3A	**Poblogaeth a Thai - diweddariad (2016)**
Papur Testun 4	Disgrifio'r Twf Tai a Gofodol (2013)
Papur Testun 4A	Disgrifio'r Twf Tai a Gofodol – diweddariad (2014)
Papur Testun 4B	**Disgrifio'r Twf Tai a Gofodol – diweddariad (2016)**
Papur Testun 5	Datblygu'r strategaeth aneddleoedd (2015)
Papur Testun 5A	**Datblygu'r strategaeth aneddleoedd – diweddariad (2016)**
Papur Testun 6	Astudiaeth Cynhwysedd Trefol (2015)
Papur Testun 7	Manwerthu (2013)
Papur Testun 8	Asesiad Canlyniadau Llifogydd Strategol (Lefel 1) (2016)
Papur Testun 9	Twristiaeth (2016)

Papur Testun 10	Iaith Gymraeg a Diwylliant (2015)
Papur Testun 10A	Proffil Ieithyddol Gwynedd (2014)
Papur Testun 10B	Proffil Ieithyddol Ynys Môn (2014)
Papur Testun 11	Mwynau (2016)
Papur Testun 12	Gwastraff (2015)
Papur Testun 13	Isadeiledd Cymunedol (Gwybodaeth Gwaelodlin) (2015)
Papur Testun 14	Asesiad Llecynnau Agored (2016)
Papur Testun 15	Trafnidiaeth (2016)
Papur Testun 16	Llety Myfyrwyr (2015)
Papur Testun 17	Tai Marchnad Angen Leol (2015)
Papur Testun 17A	**Tai Marchnad Angen Leol – diweddariad (2016)**
Papur Testun 18	Adnabod Safleoedd Sipsiwn a Theithwyr (2015)
Papur Testun 18A	**Adnabod Safleoedd Sipsiwn a Theithwyr - diweddariad ac adendwm (2016)**
Papur Testun 19	**Proffil Aneddleoedd (2016)**
Papur Testun 20	**Taflwybr Tai (2016)**
Papur Testun 20A	**Taflwybr Tai – diweddariad ac adendwm (2016)**
Papur Cefndir	Astudiaeth Hyfywdra Tai Fforddiadwy (2013)
Papur Cefndir	Astudiaeth Hyfywdra Tai Fforddiadwy – diweddariad (2014)

Papur Cefndir	**Astudiaeth Hyfywdra Tai Fforddiadwy – diweddariad (2016)**
Papur Cefndir	Astudiaeth Tir Cyflogaeth (2012)
Papur Cefndir	**Papur Cyfiawnhau Cyflogaeth (2016)**
Papur Cefndir	Astudiaeth Manwerthu Gwynedd a Môn (2013)
Papur Cefndir	Adolygiad o Ardaloedd Tirwedd Arbennig Gwynedd a Môn (2013)
Papur Cefndir	Strategaeth Tirwedd Gwynedd (Diweddariad 2012)
Papur Cefndir	Strategaeth Tirwedd Ynys Môn (Diweddariad 2011)
Papur Cefndir	Sgopio Cyfleoedd am Ynni Adnewyddadwy yng Ngwynedd (2012)
Papur Cefndir	Astudiaeth Capasiti Ynni Adnewyddol Ynys Môn (2014)
Papur Cefndir	**Arolwg Ynni Adnewyddol (2016)**
Papur Cefndir	Astudiaeth Tai ac Iaith Gwynedd ac Ynys Môn (2014)
Papur Cefndir	Rhagolygon Poblogaeth ac Aelwydydd Gwynedd ac Ynys Môn: Rhagdybiaethau, methodoleg a chanlyniadau'r senarios (2014)
Papur Cefndir	Egluro'r gwahaniaeth rhwng rhagolygon Llywodraeth Cymru sail 2008 a sail 2011 ar gyfer Gwynedd (2014)
Papur Cefndir	Egluro'r gwahaniaeth rhwng rhagolygon Llywodraeth Cymru sail 2008 a sail 2011 ar gyfer Ynys Môn (2014)
Papur Cefndir	Sgopio'r Cyfleoedd ar gyfer safleoedd datblygu: Pwllheli (Adroddiad Asesiad Datblygu) (2014)
Papur Cefndir	**Adroddiad Dichonoldeb Safleoedd (2016)**
Papur Cefndir	**Tyrbinau Gwynt a Pheilonau (2014)**

Papur Cefndir	**Astudiaeth Sensitifrwydd a Chapasiti y Tirwedd (2014)**
Papur Cefndir	**Adendwm i'r Astudiaeth Sensitifrwydd a Chapasiti y Tirwedd (2016)**
Papur Cefndir	**Asesiad Risg Llifogydd Strategol Lefel 2 Porthmadog (2015)**
Papur Cefndir	**Asesiad Risg Llifogydd Strategol Lefel 2 Bae Hirael, Bangor (2015)**
Papur Cefndir	**Adroddiad Asesiad Marchnad Tai Lleol Ynys Môn (2013)**
Papur Cefndir	**Adroddiad Asesiad Marchnad Tai Lleol Gwynedd (2013)**
Papur Cefndir	**Asesiad Angenion Llety Sipsiwn a Theithwyr Môn a Gwynedd (2016)**
Papur Cefndir	**Asesiad Angen Llety Sipsiwn a Theithwyr Gogledd Gorllewin Cymru (2015)**
Papur Cefndir	**Diweddariad ar brosiect Wylfa Newydd (2016)**

Gallwch weld copiau o'r uchod ar wefannau Cyngor Gwynedd a Chyngor Sir Ynys Môn:

https://www.gwynedd.gov.uk/cy/Cyngor/Strategaethau-a-pholisïau/Cynllunio-ac-amgylchedd/Polisi-cynllunio/Cynllun-Datblygu-Lleol-ar-y-Cyd/Dogfennau-cefndirol/Dogfennau-cefndirol.aspx

http://www.ynysmon.gov.uk/cynllunio-a-gwastraff/polisi-cynllunio/cynllun-datblygu-lleol-ar-y-cyd-ynys-mn-a-gwynedd/dogfennau-cefndirol/

Astudiaethau eraill

Cyd- Astudiaethau Tir ar Gyfer Tai (Gwynedd) (blynyddol)
https://www.gwynedd.gov.uk/cy/Cyngor/Strategaethau-a-pholisïau/Cynllunio-ac-amgylchedd/Polisi-cynllunio/Cyd-astudiaeth-Argaeledd-Tir-ar-gyfer-Tai.aspx

Cyd- Astudiaethau Tir ar gyfer Tai (Ynys Môn) (blynyddol) http://www.ynysmon.gov.uk/cynllunio-a-gwastraff/polisi-cynllunio/cyd-astudiaeth-argaeledd-tir-ar-gyfer-tai-?redirect=false

NMC 339 ***Dileu cyfeiriad at Glystyrau unigol yn sgil newidiadau i Bolisi TAI 18 & gwneud man newidiadau i'r testun er mwyn sicrhau cysondeb mewnol***

Canolfan Isranbarthol:

1. Bangor

Canolfannau Gwasanaeth Trefol:

Ynys Môn
2. Amlwch
3. Caergybi
4. Llangefni

Gwynedd
5. Blaenau Ffestiniog
6. Caernarfon
7. Porthmadog
8. Pwllheli

Canolfannau Gwasanaeth Lleol:

Ynys Môn
9. Biwmares,
10. Benllech,
11. Bodedern,
12. Cemaes,
13. Gaerwen,
14. Llanfairpwll,
15. Porthaethwy,
16. Pentraeth,
17. Rhosneigr,
18. Y Fali

Gwynedd
19. Abermaw,
20. Abersoch,
21. Bethesda,
22. Criccieth,
23. Llanberis,
24. Llanrug,
25. Nefyn,
26. Penrhyndeudraeth,
27. Penygroes,
28. Tywyn

Pentrefi Gwasanaeth:

Ynys Môn
29. Gwalchmai,
30. Niwbwrch,
31. Llannerch-y-medd

Gwynedd
32. Bethel,
33. Bontnewydd,
34. Botwnnog,
35. Chwilog,
36. Deiniolen,
37. Rachub,
38. Tremadog,
39. Y Ffôr

Pentrefi Lleol, Gwledig ac Arfordirol:
A) Pentrefi Lleol

Ynys Môn
40. Bethel,
41. Bodffordd,
42. Bryngwran,
43. Brynsiencyn,
44. Caergeiliog,
45. Dwyran,
46. Llandegfan,
47. Llanddaniel Fab,
48. Llanfachraeth,
49. Llanfaethlu,
50. Llanfechell,
51. Llanfihangel yn Nhowyn,
52. Llangaffo,
53. Llangristiolus,
54. Llanrhyddlad,
55. Pencarnisiog,
56. Penysarn,
57. Rhosybol,
58. Talwrn,
59. Tregele

Gwynedd
60. Abererch,

61. Brynrefail,
62. Caeathro,
63. Carmel,
64. Cwm y Glo,
65. Dinas (Llanwnda),
66. Dinas Dinlle,
67. Dolydd a Maen Coch,
68. Efailnewydd,
69. Garndolbenmaen,
70. Garreg-Llanfrothen,
71. Groeslon,
72. Llandwrog,
73. Llandygai,
74. Llangybi,
75. Llanllyfni,
76. Llanystumdwy,
77. Nantlle,
78. Penisarwaun,
79. Pentref Uchaf,
80. Rhiwlas,
81. Rhosgadfan,
82. Rhostryfan,
83. Sarn Mellteyrn,
84. Talysarn,
85. Tregarth,
86. Trefor,
87. Tudweiliog,
88. Waunfawr,
89. Y Fron

B) Pentrefi Arfordirol/Gwledig:

Ynys Môn
90. Aberffraw,
91. Carreglefn,
92. Llanbedrgoch,
93. Llanddona,
94. Llanfaelog,
95. Llangoed,
96. Malltraeth,
97. Moelfre,
98. Pont Rhyd y Bont
99. Trearddur

Gwynedd
100. Aberdaron,
101. Borth y Gest,
102. Clynnog Fawr,
103. Corris,
104. Edern,
105. Fairbourne,
106. Llanaelhaearn,
107. Llanbedrog,
108. Llangian,
109. Llithfaen,
110. Morfa Bychan,
111. Morfa Nefyn,
112. Mynytho,
113. Rhoshirwaun,
114. Sarn Bach,
115. Y Felinheli

Clystyrau:

Ynys Môn
116. Bodorgan,
117. Bro Iarddur (Trearddur),
118. Bryn Du,
119. Brynminceg (Old Llandegfan),
120. Brynrefail,
121. Brynteg,
122. Bwlch Gwyn,
123. Capel Coch,
124. Capel Mawr,
~~125. Capel Parc,~~
126. Carmel,
127. Cerrigman,
128. Cichle,
129. Haulfre (Llangoed),
~~130. Elim,~~
131. Glanyrafon,
132. Glyn Garth,
133. Gorsaf Gaerwen,
134. Hebron,
135. Hendre Hywel (Pentraeth),
136. Hermon,
~~137. Llanddeusant,~~
~~138. Llaneilian,~~
139. Llanfaes,
~~140. Llanfairynghornwy,~~
141. Llangadwaladr,
142. Llansadwrn,

143. Llanynghenedl,
144. Llynfaes,
145. Marianglas,
~~146. Mynydd Mechell,~~
147. Nebo,
~~148. Penygroes,~~
149. Pen y Marian,
~~150. Pengorffwysfa,~~
151. Penlon,
152. Penmon,
153. Pentre Berw,
154. Pentre Canol (Holyhead),
~~155. Penygraigwen,~~
156. Porth Llechhog (Bull Bay),
157. Rhoscefnhir,
158. Rhosmeirch,
159. Rhostrehwfa,
160. Bryn y Mor (Valley),
161. Rhydwyn,
162. Star,
163. Traeth Coch (Red Wharf Bay),
164. Trefor,
165. Tyn Lon (Glan yr Afon),
166. Tynygongl

<u>Gwynedd</u>

167. Aberdesach,
168. Aberllefenni,
169. Aberpwll,
170. Bethesda Bach,
171. Bryncir,
172. Bryncroes,
~~173. Bryn Eglwys,~~
~~174. Bwlchtocyn,~~
175. Penrhos (Caeathro),
176. Caerhun/Waen Wen,
~~177. Capel Uchaf,~~
178. Capel y Graig,
~~179. Ceidio,~~
180. Corris Uchaf,
181. Crawia,
~~182. Dinas (Llyn),~~
183. Dinorwig,
~~184. Friog,~~
185. Gallt y Foel,
186. Glasinfryn,
187. Groeslon Waunfawr,
188. Llanaber,
189. Llandderfel,
190. Llanengan,
191. Llanfor,
~~192. Llangwnadl,~~
~~193. Llaniestyn,~~
194. Llanllechid,
195. Llannor,
196. Llanwnda,
197. Llwyn Hudol,
~~198. Machroes,~~
~~199. Maes Tryfan,~~
200. Minffordd,
201. Minffordd (Bangor),
202. Mynydd Llandygai,
203. Nebo,
204. Pantglas,
~~205. Pencaenewydd,~~
206. Penmorfa,
207. Penrhos,
208. Pentir,
209. Pentrefelin,
210. Pistyll,
211. Pontllyfni,
~~212. Rhiw,~~
~~213. Rhos Isaf,~~
214. Rhoslan,
~~215. Rhydyclafdy,~~
216. Saron (Llanwnda),
~~217. Sling,~~
218. Swan,
219. Tai'n Lon,
220. Talwaenydd,
221. Talybont,
222. Tan y Coed,
223. Treborth,
224. Ty'n-lon,
225. Ty'n y Lon,
226. Waun (Penisarwaun).

Atodiad 4 Rhestr o aneddleoedd

CATEGORI	PA ANHEDDLEOEDD (yn nhrefn y wyddor)	SWYDDOGAETH	GOBLYGIADAU
Canolfan Isranbarthol	Bangor	Mae gan y ddinas rôl is-ranbarthol a rôl i ardal y Cynllun yn ogystal a rôl mwy lleol. Yn chwarae rôl draws ffiniol a lleol yn nhermau cyfleoedd cyflogaeth, addysg, iechyd a hamdden. Mae'n ganolfan fanwerthu nid yn unig ar gyfer ei boblogaeth ei hun ond ar gyfer ardal ehangach.	Mae'r Cynllun yn anelu at gynnal a gwella statws Bangor fel anheddle o bwys cenedlaethol a chanolfan strategol ar gyfer y Gogledd Orllewin. Cyfran uwch o unedau tai, cyflogaeth, manwerthu a hamdden. Unedau tai'n cael eu darparu trwy gapasiti trefol (~~mewnlenwi,~~ ar hap, ail-ddefnyddio adeiladau ac unedau tai gwag tymor hir yn ôl mewn defnydd) a dynodiadau. Mae dynodiadau ar ffurf stadau lle mae hynny'n briodol. Bydd angen canran o dai fforddiadwy. Mae'r Cynllun yn hyrwyddo cyfleoedd i ddefnyddiau cyflogaeth amrywiol ar safleoedd strategol rhanbarthol Bryn Cegin a safle strategol isranbarthol Parc Menai. Darparu cyfleoedd ar gyfer busnesau newydd yn ogystal a chlystyrau o fusnesau. Hefyd, mae'n ceisio darparu twf manwerthu i gynnal rôl ranbarthol bwysig y ddinas i gynnig dewis o nwyddau cymharol a chyfleustra.
Canolfan Gwasanaeth Trefol	Amlwch, Blaenau Ffestiniog, Caergybi, Caernarfon, Llangefni, Porthmadog a Phwllheli	Mae ganddynt rôl is-sirol o ran darparu ystod eang o wasanaethau a chyfleusterau i'w poblogaeth eu hunain a rhannau o'u siroedd. Mae rhai, h.y. Llangefni a Chaernarfon yn ogystal gyda swyddogaeth gweinyddol i'w siroedd	Mae'r Cynllun yn anelu i sicrhau y gwneir yn fawr o botensial economaidd y Canolfannau Gwasanaeth Trefol. Bydd yn plethu eu rôl i'r economi leol gyda thwf cyfatebol mewn unedau tai amrywiol. Bydd mentrau newydd yn cael eu hannog i sefydlu a thyfu a bydd cyfleoedd i rai presennol dyfu, gan ganolbwyntio ar eu cryfderau, e.e. cysylltiadau a'r sector niwclear, twristiaeth, hamdden. Bydd tai yn cwrdd a galw cyffredinol a thai fforddiadwy ar safleoedd wedi eu dynodi, safleoedd ar hap ~~a mewnlenwi~~, ail-

CATEGORI	PA ANHEDDLEOEDD (yn nhrefn y wyddor)	SWYDDOGAETH	GOBLYGIADAU
			ddefnyddio adeiladau a thai gwag tymor hir. Bydd yn annog cyfleusterau cymunedol, iechyd, hamdden ac adloniant ynddynt. Bydd ystod o siopau cymhariaeth a hwylus yn cael eu hannog.
Canolfan Wasanaeth Lleol	Abermaw, Abersoch, Bethesda, Biwmares, Benllech, Bodedern, Cemaes, Criccieth, Gaerwen, Llanberis, Llanfairpwll, Llanrug, Nefyn, Penrhyndeudraeth, Penygroes, Porthaethwy, Pentraeth, Rhosneigr, Y Fali, Tywyn.	Maent yn cael eu hadnabod fel canolfannau cyfleustra a gwasanaeth sy'n cyfarch gofynion eu poblogaeth eu hunain a'u dalgylchoedd uniongyrchol. Mae ganddynt rai cyfleoedd cyflogaeth a manwerthu a chysylltiadau da iawn gydag un ai Canolfan Wasanaeth Trefol neu'r Ganolfan Isranbarthol, prun bynnag sydd agosaf.	Cynnal ac amrywio eu cyfleoedd cyflogaeth a gwasanaeth ac felly eu swyddogaeth yn y rhwydwaith o aneddleoedd. Bydd hyn yn cynyddu gallu cymunedau gwledig o'u cwmpas i gael mynediad rhwydd i gyfleusterau a gwasanaethau sylfaenol. Cyfeirir twf o ran tai fydd yn golygu cyfleoedd i gael tai marchnad agored, oni bai bod y dystiolaeth yn dangos mai tai marchnad leol sydd eu hangen. Ceir dynodiadau tai gymharol llai, safleoedd ar hap ~~a mewnlenwi~~, ac ail-ddefnyddir adeiladau a thai gwag tymor hir. Bydd pob un o'r Canolfannau'n cyfrannu at gyfarch yn galw am unedau tai fforddiadwy. Siopau hwylus i gwrdd a galw dydd-i-ddydd a siopau nwyddau arbennig neu annibynnol.
Pentrefi Gwasanaeth	Bethel, Bontnewydd, Botwnnog, Chwilog, Deiniolen, Gwalchmai, Llannerch-y-medd, Niwbwrch, Rachub, Tremadog, Y Ffôr.	Maent yn cynnwys nifer o gyfleusterau a gwasanaethau lleol, sy'n cynnwys o leiaf un gwasanaeth neu gyfleuster allweddol. Maent yn amlwg yn gallu gwasanaethu gofynion dydd i ddydd aelwydydd o'u mewn ac yn eu cyffiniau.	Bydd graddfa datblygu'n cael ei arwain gan ofynion lleol am gyflogaeth a chartrefi lleol sy'n gymesur a'r aneddleoedd unigol. Bydd cyfran uwch o ran tai'n cael ei gyfeirio at y Pentrefi Gwasanaeth o'i gymharu â'r Pentrefi eraill. Lle bo'n briodol bydd dynodiadau tai yn y Pentrefi Gwasanaeth i ddarparu tai marchnad agored priodol (oni bai bod tystiolaeth yn dangos bod y galw am dai marchnad lleol) a
Pentrefi Lleol/ Gwledig/ Arfordirol	Gormod i'w rhestru yma – gweler y rhestr	Ar y cyfan mae yna lai o wasanaethau a chyfleusterau ynddynt sy'n golygu bod eu dylanwad yn llai. Fodd bynnag, mae ganddynt o leiaf	

CATEGORI	PA ANHEDDLEOEDD (yn nhrefn y wyddor)	SWYDDOGAETH	GOBLYGIADAU
	sydd ar ddechrau'r Atodiad yma.	un gwasanaeth neu gyfleuster allweddol. Mae gan ambell Bentref Arfordirol gymharol fwy o wasanaethau a chyfleusterau, ond mae bodolaeth cyfartaledd uwch o gartrefi gwyliau neu ail gartrefi'n golygu bod angen rheoli rhagor o newid ynddynt.	chanran o dai fforddiadwy. I adlewyrchu cymeriad a swyddogaeth y Pentrefi eraill hyrwyddir lefel fwy cyfyngedig o unedau tai er mwyn cefnogi anghenion cymunedau lleol eu hunain a lleihau cyfleoedd, yn arbennig yn y Pentrefi Arfordirol, i'r stoc tai newydd gael eu defnyddio fel tai haf neu wyliau. Bydd darpariaeth newydd yn fwy tebygol o ddod ar safleoedd mewnlenwi, ail-ddefnyddio adeiladau neu gwblhau safleoedd mwy sydd eisoes efo caniatad cynllunio. Bydd pwyslais ar ddarparu cartrefi sy'n fforddiadwy i gymunedau lleol neu dai marchnad lleol, lle mae tystiolaeth yn cefnogi'r agwedd yma.
Clystyrau	Gormod i'w rhestru yma – gweler y rhestr sydd ar ddechrau'r Atodiad yma.	Aneddleoedd sy'n cynnwys o leiaf 10 o unedau tai mewn grŵp tynn a digonol sy'n hawdd i'w ddiffinio a chysylltiad gydag aneddleoedd sy'n uwch yn y goeden aneddleoedd.	Dim ond unedau tai fforddiadwy i gwrdd ag angen lleol ar leiniau sy'n cydymffurfio a gofynion polisi.

Cofrestr Newidiadau Materion sy'n Codi (NMC): Atodiad 5

Rhif NMC	Polisi/ Paragraff/Map	Newid Materion sy'n Codi
340	Atodiad 5	***Dileu pob testun rhagarweiniol a thablau 1 a 2 (sy'n darparu manylion am nifer yr unedau â chaniatâd cynllunio ym mis Ebrill 2014 nad oedd wedi dechrau cael eu hadeiladu ac y rhai wrthi'n cael eu hadeiladu); dileu tabl 4 sy'n darparu Atodlen o safleoedd a ddynodwyd sydd wedi elwa o ganiatâd cynllunio ym mis Ebrill 2014 oherwydd y darperir y wybodaeth wedi'i diweddaru ym Mholisïau TAI 14 i TAI 16; dileu tabl 5, sy'n darparu manylion am nifer yr unedau a adeiladwyd fesul anheddle erbyn 2014; cadw Tabl 3 ond ei ail rifo fel tabl 15, sy'n darparu cyfansymiau unedau tai y bernir eu bod yn annhebygol o gael eu cwblhau yn ystod cyfnod y Cynllun; ychwanegu testun newydd ar ôl tabl 3 wedi ei ail-rifo'n dabl 15 er mwyn disgrifio'r rhagdybiaethau ynglyn â datblygu mewn Clystyrau a Chefn Gwlad, a mewnosod tablau 1 – 14 newydd er mwyn diweddaru'r wybodaeth am gyflenwad tai yn ardal y Cynllun. Oherwydd bod y Newid Materion sy'n Codi yma yn effeithio ar gyfres o baragraffau a nifer o dablau, ni ddangosir y testun wedi'i ddileu yma er mwyn arbed papur. Fodd bynnag, mae'r Cynllun Cyfansawdd diwygiedig (2017) yn dangos y testun wedi'i ddileu.***

ATODIAD 5 – Cyflenwad Tai Ebrill 2015

Tabl 1 – Prif Ganolfannau – Gwynedd

Anheddle	Cyflenwad Dangosol (gan gynnwys lwfans llithriad 10%) (a)	Unedau tai wedi ei Cwblhau (2011-15) (b)	Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebrill 2015) (c)	Dynodiadau Tai		Lefel Cyflenwad Dangosol - Safleoedd Hap (dd)
				Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebr 15) (ch)	Heb Ganiatâd Cynllunio (Ebr 15) (d)	
Bangor	969	211	180	218	148	212
Caernarfon	415	41	59	132	71	112
Pwllheli	323	45	37	0	181	60

Anheddle	Cyflenwad Dangosol (gan gynnwys lwfans llithriad 10%) (a)	Unedau tai wedi ei Cwblhau (2011-15) (b)	Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebrill 2015) (c)	Dynodiadau Tai		Lefel Cyflenwad Dangosol - Safleoedd Hap (dd)
				Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebr 15) (ch)	Heb Ganiatâd Cynllunio (Ebr 15) (d)	
Porthmadog	150	5	87	0	0	58
Blaenau Ffestiniog	298	7	15	0	155	121

Tabl 2 – Prif Ganolfannau – Môn

Anheddle	Cyflenwad Dangosol (gan gynnwys lwfans llithriad 10%) (a)	Unedau tai wedi ei Cwblhau (2011-15) (b)	Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebrill 2015) (c)	Dynodiadau Tai		Lefel Cyflenwad Dangosol - Safleoedd Hap (dd)
				Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebr 15) (ch)	Heb Ganiatâd Cynllunio (Ebr 15) (d)	
Amlwch	533	22	53	0	373	85
Caergybi	833	100	142	256	174	161
Llangefni	673	57	49	42	443	82

Tabl 3 – Canolfannau Gwasanaeth Lleol – Gwynedd

Anheddle	Cyflenwad	Unedau tai	Ymrwymiadau	Dynodiadau Tai	Lefel Cyflenwad Dangosol -

	Dangosol (gan gynnwys lwfans llithriad 10%) (a)	wedi ei Cwblhau (2011-15) (b)	(Banc Tir – Tai) (Ebrill 2015) (c)	Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebr 15) (ch)	Heb Ganiatâd Cynllunio (Ebr 15) (d)	Safleoedd Hap (dd)
Abermaw	91	20	57	0	0	14
Abersoch	67	13	54	0	0	0
Bethesda	99	20	49	0	0	30
Criccieth	164	7	64	0	34	59
Llanberis	65	5	1	11	16	32
Llanrug	61	18	18	16	0	9
Nefyn	73	7	22	10	19	15
Penrhyndeudraeth	152	7	22	0	108	15
Penygroes	89	15	10	0	39	25
Tywyn	103	25	44	35	0	0

Tabl 4 – Canolfannau Gwasanaeth Lleol – Ynys Môn

Anheddle	Cyflenwad Dangosol (gan gynnwys lwfans llithriad 10%) (a)	Unedau tai wedi ei Cwblhau (2011-15) (b)	Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebrill 2015) (c)	Dynodiadau Tai		Lefel Cyflenwad Dangosol - Safleoedd Hap (dd)
				Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebr 15) (ch)	Heb Ganiatâd Cynllunio (Ebr 15) (d)	
Porthaethwy	115	22	13	56	14	10

Anheddle	Cyflenwad Dangosol (gan gynnwys lwfans llithriad 10%) (a)	Unedau tai wedi ei Cwblhau (2011-15) (b)	Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebrill 2015) (c)	Dynodiadau Tai		Lefel Cyflenwad Dangosol - Safleoedd Hap (dd)
				Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebr 15) (ch)	Heb Ganiatâd Cynllunio (Ebr 15) (d)	
Biwmares	96	8	3	35	0	50
Benllech	90	45	25	0	12	8
Y Fali	84	13	19	0	40	12
Llanfairpwll	82	15	26	10	30	1
Cemaes	81	3	8	0	60	10
Rhosneigr	70	18	14	0	0	38
Gaerwen	58	18	4	0	0	36
Bodedern	57	0	8	0	48	1
Pentraeth	57	29	5	0	0	23

Tabl 5 – Pentrefi Gwasanaeth – Gwynedd

Anheddle	Cyflenwad Dangosol (gan gynnwys lwfans llithriad 10%) (a)	Unedau tai wedi ei Cwblhau (2011-15) (b)	Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebrill 2015) (c)	Dynodiadau Tai		Lefel Cyflenwad Dangosol - Safleoedd Hap (dd)
				Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebr 15) (ch)	Heb Ganiatâd Cynllunio (Ebr 15) (d)	
Bethel	40	2	2	0	40	0

Anheddle	Cyflenwad Dangosol (gan gynnwys lwfans llithriad 10%) (a)	Unedau tai wedi ei Cwblhau (2011-15) (b)	Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebrill 2015) (c)	Dynodiadau Tai		Lefel Cyflenwad Dangosol - Safleoedd Hap (dd)
				Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebr 15) (ch)	Heb Ganiatâd Cynllunio (Ebr 15) (d)	
Bontnewydd	40	1	3	26	10	0
Botwnnog	40	1	1	0	32	6
Chwilog	40	1	1	15	20	3
Deiniolen	45	14	4	27	0	0
Rachub	40	3	6	0	30	1
Tremadog	12	2	10	0	0	0
Y Ffor	40	0	0	9	28	3

Tabl 6 – Pentrefi Gwasanaeth – Ynys Môn

Anheddle	Cyflenwad Dangosol (gan gynnwys lwfans llithriad 10%) (a)	Unedau tai wedi ei Cwblhau (2011-15) (b)	Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebrill 2015) (c)	Dynodiadau Tai		Lefel Cyflenwad Dangosol - Safleoedd Hap (dd)
				Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebr 15) (ch)	Heb Ganiatâd Cynllunio (Ebr 15) (d)	
Gwalchmai	40	1	12	0	28	0
Niwbwrch	40	3	11	12	0	14

Anheddle	Cyflenwad Dangosol (gan gynnwys lwfans llithriad 10%) (a)	Unedau tai wedi ei Cwblhau (2011-15) (b)	Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebrill 2015) (c)	Dynodiadau Tai		Lefel Cyflenwad Dangosol - Safleoedd Hap (dd)
				Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebr 15) (ch)	Heb Ganiatâd Cynllunio (Ebr 15) (d)	
Llannerchymedd	40	2	17	0	17	4

Tabl 7 – Pentrefi Lleol – Gwynedd

Anheddle	Cyflenwad Dangosol (gan gynnwys lwfans llithriad 10%) (a)	Unedau tai wedi ei Cwblhau (2011-15) (b)	Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebrill 2015) (c)	Dynodiadau Tai		Lefel Cyflenwad Dangosol - Safleoedd Hap (dd)
				Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebr 15) (ch)	Heb Ganiatâd Cynllunio (Ebr 15) (d)	
Abererch	9	1	1	Ni cheir dynodiad tai yn y Haen yma.		7
Brynrefail	7	5	0			2
Caeathro	7	0	12			0
Carmel	12	0	0			12
Cwm y Glo	13	6	11			0
Dinas (Llanwnda)	8	2	0			6
Dinas Dinlle	5	1	2			2

Anheddle	Cyflenwad Dangosol (gan gynnwys lwfans llithriad 10%) (a)	Unedau tai wedi ei Cwblhau (2011-15) (b)	Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebrill 2015) (c)	Dynodiadau Tai		Lefel Cyflenwad Dangosol - Safleoedd Hap (dd)
				Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebr 15) (ch)	Heb Ganiatâd Cynllunio (Ebr 15) (d)	
Dolydd a Maen Coch	4	1	0			3
Efailnewydd	8	3	0			5
Garndolbenmaen	12	0	0			12
Garreg-Llanfrothen	10	2	0			8
Groeslon	13	2	0			11
Llandwrog	7	1	0			6
Llandygai	8	1	15			0
Llangybi	4	1	0			3
Llanllyfni	9	1	2			6
Llanystumdwy	10	0	1			9
Nantlle	6	0	0			6
Penisarwaun	8	3	1			4
Pentref Uchaf	4	0	1			3
Rhiwlas	9	1	1			7
Rhosgadfan	9	0	4			5
Rhostryfan	10	7	12			0
Sarn Mellteyrn	11	0	3			8
Talysarn	13	2	3			8
Tregarth	13	0	2			11

Anheddle	Cyflenwad Dangosol (gan gynnwys lwfans llithriad 10%) (a)	Unedau tai wedi ei Cwblhau (2011-15) (b)	Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebrill 2015) (c)	Dynodiadau Tai		Lefel Cyflenwad Dangosol - Safleoedd Hap (dd)
				Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebr 15) (ch)	Heb Ganiatâd Cynllunio (Ebr 15) (d)	
Trefor	13	4	4			5
Tudweiliog	12	2	4			6
Waunfawr	13	7	9			0
Y Fron	6	0	2			4

Tabl 8 – Pentrefi Lleol – Ynys Môn

Anheddle	Cyflenwad Dangosol (gan gynnwys lwfans llithriad 10%) (a)	Unedau tai wedi ei Cwblhau (2011-15) (b)	Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebrill 2015) (c)	Dynodiadau Tai		Lefel Cyflenwad Dangosol - Safleoedd Hap (dd)
				Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebr 15) (ch)	Heb Ganiatâd Cynllunio (Ebr 15) (d)	
Bethel	16	2	0	Ni cheir dynodiad tai yn y Haen yma.		14
Bodffordd	22	2	0			20
Bryngwran	25	3	18			4
Brynsiencyn	29	1	10			18
Caergeiliog	20	0	4			16
Dwyran	26	11	25			0

Anheddle	Cyflenwad Dangosol (gan gynnwys lwfans llithriad 10%) (a)	Unedau tai wedi ei Cwblhau (2011-15) (b)	Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebrill 2015) (c)	Dynodiadau Tai		Lefel Cyflenwad Dangosol - Safleoedd Hap (dd)
				Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebr 15) (ch)	Heb Ganiatâd Cynllunio (Ebr 15) (d)	
Llandegfan	27	0	10			17
Llanddaniel Fab	23	13	5			5
Llanfachraeth	27	2	7			18
Llanfaethlu	12	2	7			3
Llanfechell	24	1	22			1
Llanfihangel yn Nhowyn	22	0	1			21
Llangaffo	19	0	0			19
Llangristiolus	15	13	9			0
Llanrhyddlad	7	0	3			4
Pencarnisiog	11	0	2			9
Penysarn	28	0	6			22
Rhosybol	24	3	14			7
Talwrn	20	6	4			10
Tregele	10	1	2			7

Tabl 9 – Pentrefi Gwledig ac Arfordirol – Gwynedd

Anheddle	Cyflenwad Dangosol (gan gynnwys lwfans llithriad 10%) (a)	Unedau tai wedi ei Cwblhau (2011-15) (b)	Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebrill 2015) (c)	Dynodiadau Tai		Lefel Cyflenwad Dangosol - Safleoedd Hap (dd)
				Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebr 15) (ch)	Heb Ganiatâd Cynllunio (Ebr 15) (d)	
Aberdaron	13	4	2	Ni cheir dynodiad tai yn y Haen yma.		7
Borth y Gest	10	0	3			7
Clynnog Fawr	10	1	1			8
Corris	14	0	0			14
Edern	12	0	11			1
Fairbourne	0	4	5			0
Llanaelhaearn	15	2	1			12
Llangian	4	0	0			4
Llanbedrog	16	16	3			0
Llithfaen	9	4	1			4
Morfa Bychan	10	6	7			0
Morfa Nefyn	15	26	12			0
Mynytho	13	7	2			4
Rhoshirwaun	6	2	2			2
Sarn Bach	4	0	0			4
Y Felinheli	19	67	47			0

Tabl 10 – Pentrefi Gwledig ac Arfordirol – Ynys Môn

Anheddle	Cyflenwad Dangosol (gan gynnwys lwfans llithriad 10%) (a)	Unedau tai wedi ei Cwblhau (2011-15) (b)	Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebrill 2015) (c)	Dynodiadau Tai		Lefel Cyflenwad Dangosol - Safleoedd Hap (dd)
				Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebr 15) (ch)	Heb Ganiatâd Cynllunio (Ebr 15) (d)	
Aberffraw	20	4	7	Ni cheir dynodiad tai yn y Haen yma.		9
Carreglefn	11	2	2			7
Pont Rhyd y Bont	17	4	10			3
Llanbedrgoch	11	2	6			3
Llanddona	20	0	11			9
Llanfaelog	20	0	11			9
Llangoed	27	5	13			9
Malltraeth	16	0	3			13
Moelfre	32	12	2			18
Trearddur	32	28	49			0

Tabl 11A – Clystyrau – Gwynedd – Arfon

Anheddle	Cyflenwad Dangosol (gan gynnwys lwfans llithriad 10%) (a)	Unedau tai wedi ei Cwblhau (2011-15) (b)	Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebrill 2015) (c)	Dynodiadau Tai		Lefel Cyflenwad Dangosol - Safleoedd Hap (dd)
				Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebr 15) (ch)	Heb Ganiatâd Cynllunio (Ebr 15) (d)	
Aberpwll	60 uned o fewn yr Is-Ardal	0	0	Ni cheir dynodiad tai yn y Haen yma.		60 uned o fewn yr Is-Ardal
Bethesda Bach		5	0			
Penrhos (Caeathro)		0	0			
Caerhun/Waen Wen		0	1			
Capel y Graig		0	0			
Crawia		0	0			
Dinorwig		0	0			
Gallt y Foel		0	0			
Glasinfryn		2	0			
Groeslon Waunfawr		0	0			
Llanllechid		1	0			
Llanwnda		3	1			
Minffordd (Bangor)		0	0			
Mynydd Llandygai		1	0			

Anheddle	Cyflenwad Dangosol (gan gynnwys lwfans llithriad 10%) (a)	Unedau tai wedi ei Cwblhau (2011-15) (b)	Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebrill 2015) (c)	Dynodiadau Tai		Lefel Cyflenwad Dangosol - Safleoedd Hap (dd)
				Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebr 15) (ch)	Heb Ganiatâd Cynllunio (Ebr 15) (d)	
Nebo		0	4			
Pentir		2	0			
Saron (Llanwnda)		0	1			
Talybont		0	0			
Tan y Coed		0	0			
Treborth		0	0			
Ty'n-lon		0	0			
Ty'n y Lon		0	0			
Waun (Penisarwaun)		0	0			

Tabl 11B – Clystyrau – Gwynedd – Dwyfor

Anheddle	Cyflenwad Dangosol (gan gynnwys lwfans llithriad 10%) (a)	Unedau tai wedi ei Cwblhau (2011-15) (b)	Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebrill 2015) (c)	Dynodiadau Tai		Lefel Cyflenwad Dangosol - Safleoedd Hap (dd)
				Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebr 15) (ch)	Heb Ganiatâd Cynllunio (Ebr 15) (d)	
Aberdesach	40 uned o fewn yr Is-Ardal	0	0	Ni cheir dynodiad tai yn y Haen yma.		40 uned o fewn yr Is-Ardal
Bryncir		0	0			
Bryncroes		1	1			
Llanengan		0	6			
Llannor		1	0			
Llwyn Hudol		0	0			
Pantglas		0	0			
Penmorfa		0	0			
Penrhos		0	0			
Pentrefelin		0	2			
Pistyll		0	0			
Pontllyfni		1	3			
Rhoslan		0	0			
Swan		0	0			
Tai'n Lon		0	0			

Tabl 11C – Clystyrau – Gwynedd – Meirionydd

Anheddle	Cyflenwad Dangosol (gan gynnwys lwfans llithriad 10%) (a)	Unedau tai wedi ei Cwblhau (2011-15) (b)	Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebrill 2015) (c)	Dynodiadau Tai		Lefel Cyflenwad Dangosol - Safleoedd Hap (dd)
				Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebr 15) (ch)	Heb Ganiatâd Cynllunio (Ebr 15) (d)	
Aberllefenni	19 uned o fewn yr Is-Ardal	0	0	Ni cheir dynodiad tai yn y Haen yma.		19 uned o fewn yr Is-Ardal
Corris Uchaf		1	1			
Llanaber		0	0			
Llandderfel		2	1			
Llanfor		0	0			
Minffordd		0	0			
Talwaenydd		0	0			

Tabl 12 – Clystyrau – Ynys Môn

Anheddle	Cyflenwad Dangosol (gan gynnwys lwfans llithriad 10%) (a)	Unedau tai wedi ei Cwblhau (2011-15) (b)	Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebrill 2015) (c)	Dynodiadau Tai		Lefel Cyflenwad Dangosol - Safleoedd Hap (dd)
				Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebr 15) (ch)	Heb Ganiatâd Cynllunio (Ebr 15) (d)	
Bodorgan	105 uned o fewn yr Is-Ardal	0	0	Ni cheir dynodiad tai yn y Haen yma.		105 uned o fewn yr Is-Ardal
Bro Iaddur (Trearddur)		0	0			
Bryn Du		1	0			
Brynminceg (Hen Llandegfan)		2	1			
Brynrefail		0	1			
Brynteg		4	2			
Bwlch Gwyn		0	1			
Capel Coch		1	3			
Capel Mawr		2	2			
Carmel		3	2			
Cerrigman		0	6			
Cichle		0	0			
Haulfre (Llangoed)		0	0			
Glanyrafon		0	4			
Glyn Garth		0	0			
Gorsaf Gaerwen		2	0			
Hebron		0	0			

Anheddle	Cyflenwad Dangosol (gan gynnwys lwfans llithriad 10%) (a)	Unedau tai wedi ei Cwblhau (2011-15) (b)	Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebrill 2015) (c)	Dynodiadau Tai		Lefel Cyflenwad Dangosol - Safleoedd Hap (dd)
				Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebr 15) (ch)	Heb Ganiatâd Cynllunio (Ebr 15) (d)	
Hendre Hywel (Pentraeth)		0	0			
Hermon		2	2			
Llanfaes		0	1			
Llangadwaladr		0	3			
Llansadwrn		1	1			
Llanynghenedl		3	1			
Llynfaes		0	0			
Marianglas		0	0			
Nebo		1	4			
Pen y Marian		0	0			
Penlon		0	5			
Penmon		0	0			
Pentre Berw		11	20			
Pentre Canol (Caergybi)		0	1			
Porth Llechog (Bull Bay)		7	8			
Rhoscefnhir		1	3			
Rhosmeirch		5	1			
Rhostrehwfa		2	0			

Anheddle	Cyflenwad Dangosol (gan gynnwys lwfans llithriad 10%) (a)	Unedau tai wedi ei Cwblhau (2011-15) (b)	Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebrill 2015) (c)	Dynodiadau Tai		Lefel Cyflenwad Dangosol - Safleoedd Hap (dd)
				Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebr 15) (ch)	Heb Ganiatâd Cynllunio (Ebr 15) (d)	
Bryn y Mor (Y Fali)		0	0			
Rhydwyn		2	3			
Star		2	2			
Traeth Coch (Red Wharf Bay)		0	1			
Trefor		0	2			
Tyn Lon (Glan yr Afon)		0	0			
Tynygongl		4	4			

Tabl 13 – Cefn Gwlad – Gwynedd

Anheddle	Cyflenwad Dangosol (gan gynnwys lwfans llithriad 10%) (a)	Unedau tai wedi ei Cwblhau (2011-15) (b)	Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebrill 2015) (c)	Dynodiadau Tai		Lefel Cyflenwad Dangosol - Safleoedd Hap (dd)
				Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebr 15) (ch)	Heb Ganiatâd Cynllunio (Ebr 15) (d)	
Cefn Gwlad	100	25	50	Ni cheir dynodiad tai yn y Haen yma.		35

Anheddle	Cyflenwad Dangosol (gan gynnwys lwfans llithriad 10%) (a)	Unedau tai wedi ei Cwblhau (2011-15) (b)	Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebrill 2015) (c)	Dynodiadau Tai		Lefel Cyflenwad Dangosol - Safleoedd Hap (dd)
				Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebr 15) (ch)	Heb Ganiatâd Cynllunio (Ebr 15) (d)	
Gwynedd						

Tabl 14 – Cefn Gwlad – Ynys Môn

Anheddle	Cyflenwad Dangosol (gan gynnwys lwfans llithriad 10%) (a)	Unedau tai wedi ei Cwblhau (2011-15) (b)	Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebrill 2015) (c)	Dynodiadau Tai		Lefel Cyflenwad Dangosol - Safleoedd Hap (dd)
				Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebr 15) (ch)	Heb Ganiatâd Cynllunio (Ebr 15) (d)	
Cefn Gwlad Ynys Môn	150	113	249	Ni cheir dynodiad tai yn y Haen yma.		0

Testun newydd i'w gynnwys ar ol tabl 3 wedi ei ail-rifo fel tabl 15:

Yn ogystal â'r safleoedd mawr a nodwyd uchod, ar sail cyfraddau'r gorffennol o ganiatâd yn dirwyn i ben yn Ynys Môn, fe ystyrir bod y nifer canlynol o unedau safleoedd bach yn annhebygol o gael eu cwblhau yn y categorïau canlynol:

(i) Tabl 12 – Clystyrau – Ynys Môn = 50 o'r unedau.

(ii) Tabl 14 – Cefn Gwlad – Ynys Môn = 120 o'r unedau.

Cofrestr Newidiadau Materion sy'n Codi (NMC): Atodiad 7

Rhif NMC	Polisi/ Paragraff/Map	Newid Materion sy'n Codi
341	Atodiad 7	***Diwygio Atodiad 7 er cynnwys 'rhybudd iechyd' ar ddechrau'r Atodiad gan fod y wybodaeth yn gyfyngedig i amser penodol h.y. gall safleoedd newydd gael eu hychwanegu yn ystod cyfnod y Cynllun, neu i'r gwrthwyneb, gall monitro ac adolygiad o'r dynodiadau arwain at dynnu'r dynodiant ac i gynnwys Rhestr o Warchodfeydd Natur Leol, Safleoedd Bywyd Gwyllt, Geoparc Môn, a Safle Treftadaeth y Byd:*** **Noder bod y rhestr o safleoedd a welir o dan y penawdau unigol yn gywir ar dyddiad mabwysiadu'r Cynllun. I weld os cafodd unrhyw safle ei ychwanegu neu ei ddileu ers hynny edrychwch ar Fap Cyfyngiadau rhyngweithiol y Cynllun (a fydd yn cael ei ddiweddaru yn ystod oes y Cynllun) a/ neu gwefan Cyfoeth Naturiol Cymru (https://naturalresources.wales/?lang=cy) neu gwefan CADW (http://cadw.gov.wales)**

Gwarchodfeydd Natur Leol		
Gwynedd 1. Morfa Aber, 2. Traeth Lafan, 3. Morfa Madryn, 4. Y Foryd, 5. Parc Dudley, 6. Lôn Cob Bach, 7. Pen y Banc,	**Môn** 9. Nant y Pandy, Llangefni 10. Cytir Llangoed 11. Cytir Mawr, Llandegfan 12. Aberlleiniog 13. Coed Cyrnol, Porthaethwy	

8. Parc y Borth		

Safleoedd Bywyd Gwyllt [1]

Gwynedd					
		153.	Coed Bryn Llwyd	303.	Glan Tywyn
		154.	Bryn Llwyd	304.	Coedydd Ystad Bodior
1.	Nant Meillionydd	155.	Gorphwysfa (Brewery Fields)	305.	Craig Dinas
2.	Coed Caerdydd	156.	Coedtiroedd Ffordd Treborth	306.	Rhostir Ty'n Mynydd
3.	Mur-Serchog	157.	Ty'n y Clwt	307.	Tywyn Bryn-y-Bar
4.	Nyffryn Bella	158.	Ysgol Faenol	308.	Cae-Barcdy
5.	Pen-y-foel	159.	Trychfa Rheilffordd (Treborth)	309.	Arfordir Bwth Corwgl – Bae Trearddur
6.	Ty Engan	160.	Coed Treborth	310.	Cors Trewilmot
7.	Plas yn Rhiw	161.	Gerddi Botanegol Treborth	311.	Chwarel Morglawdd Caergybi
8.	Nanhoron	162.	Goetra Isaf	312.	Rhostir Mynydd Celyn
9.	Tyn Lon	163.	Bryniau-heulog	313.	Cors Pont Hwfa
10.	Abersoch, Borth Fawr	164.	Coedlan a phorfa Coed Faenol	314.	Gwely Brwyn Cliperau
11.	Bwlchtocyn	165.	Coedtiroedd a llyn Parc Faenol	315.	Tywyn Gwyn/ Penial Dowyn
12.	Fach Farm	166.	Ty-newydd	316.	Arfordir Penbryn yr Eglwys
13.	Brithwaith Rhandir	167.	Tyddyn-Heilyn	317.	Arfordir Porth Nobla - Traeth Mawr
14.	Creigir Goch	168.	Coed Nant y Garth	318.	Coedydd Ystad Bodorgan
15.	Dwylan Bellaf / Dwylan	169.	Coed Pont Ladi-wen	319.	Gwely Cyrs Caergeiliog
		170.	Gwyndy	320.	Cae Ifan
16.	Craigfryn	171.	Coed Llanfair & pherthlysau cyfagos	321.	Tywyn Llyn/ Tywyn Fferam
17.	Afon Soch (De Gorllewin)	172.	Cefn-Cynrig	322.	Tyn Morfa
		173.	Rhos-chwilog (Gogledd)	323.	Cors Ysgwydd
18.	Afon Soch (De Dwyrain)	174.	Rhos-chwilog (De)	324.	Cors Fferam-Bach
		175.	Pont-rug	325.	Tyddyn Harri
19.	Afgon Soch (Gogledd Gorllewin)	176.	Pen-yr-orsedd	326.	Cors Rhosbadrig
		177.	Afon Cadnant	327.	Cors Tafarn-y-Grib
20.	Afon Soch (Gogledd Dwyrain)	178.	Lon-glai	328.	Tywyn Trewan
		179.	Penrhyn Stud	329.	Tyddyn Gwyn

[1] Noder bod rhestr o Safleoedd Gwyllt yn gywir ar dyddiad mabwysiadu'r Cynllun. I weld os oes safleoedd wedi eu hychwanegu neu dileu o'r rhestr, a fyddwch cystal ag ymweld safle wê Cofnod (h.y. Canolfan Cofrestru Biolegol Lleol) http://safleol.lrcwales.org.uk/ neu'r Map Cyfyngiadau Rhyngweithiol y Cyngor

21.	Pant Gwyn	180.	Gallt-y-sil farm	330.	Rhostir/ Pwll Caergeiliog
22.	Brithwaith Machroes (Gorllewin)	181.	Waenfawr Road	331.	Cors Plas
		182.	Brithwaith Afon Seiont (De)	332.	Coed Carreglwyd
23.	Brithwaith Machroes (Dwyrain)	183.	Brithwaith Afon Seiont (Dwyrain)	333.	Clwch Dernog
		184.	Maes-merddin	334.	Llyn Cors Goch
24.	Penrhyn Du	185.	Gwredog	335.	Coed Tre Iorwerth
25.	Gwinllan Olwen Bach	186.	Pen-y-groes	336.	Llyn Bwch
26.	Coed Creigiau-cathod	187.	Pen y Castell	337.	Cors Tre'r Ddol
27.	Coed Dinam	188.	Craig y Pandy	338.	Rhostir Mynydd Mechell
28.	Wierglodd Garn / Rhos	189.	Corbri	339.	Cors y Bol
		190.	Parc y Moch	340.	Tir Lleidiog Mynydd y Garn
29.	Cei Llydan	191.	Ymwlch Fawr	341.	Cors Mynachdy
30.	Trwyn-y-Fach / The Warren	192.	Ymwlch Bach	342.	Cors Bonw
		193.	Rhydd Rhos 1	343.	Cors Cromlech
31.	Coed Penrallt	194.	Rhydd Rhos 2	344.	Afon Wygyr
32.	Morfa Nefyn	195.	Coed y Chwarel	345.	Cors Cae Owen
33.	Ty'n Pwll	196.	Coed Tan-yr-allt	346.	Tir Gwlyb Teilia Neuadd
34.	Garn Boduan	197.	Coed Allt-wen	347.	Arfordir Trwyn y Buarth - Porth Wen
35.	Rhan gorllewinol Garn Boduan	198.	Cefn Du	348.	Tir Lleidiog Llanlleiana
		199.	Bwlch-y-groed Quarry	349.	Tir Lleidiog Ty Du
36.	Gors Tynrhos	200.	Dwyrain chwarel Talysarn	350.	Mynydd y Garn
37.	Coed Mynydd Mawr	201.	Coed Cegin	351.	Trwyn Pencarreg
38.	Pyllau-Budron	202.	Clwt y Bont	352.	Tir Gwlyb Dwyran/ Afon Braint
39.	Ymyl Tyddyn Cae	203.	Clwt y Bont (East)	353.	Gwinllan y Gors
40.	Coed Bachellyn	204.	Tyddyn-llwydyn	354.	Rhos y Llyn
41.	Allt Ty Coch	205.	Rhyddallt-bach	355.	Chwarel Llanidan
42.	Coed Cefn Llanfair	206.	Afon Beuno	356.	Bryn Rhedyn, Niwbwrch
43.	Coed Bodgale	207.	Bodwyn	357.	Gwydryn
44.	Quarry Wood	208.	Lletty	358.	Cors Llynfaes
45.	Bodlendeb	209.	Ty'n-y-coed	359.	Llyn Frogwy
46.	Bryn teg	210.	Croesywaen	360.	Coed Henblas
47.	Y Clawdd Mawr	211.	Chwarel lechi Garreg-fawr	361.	Dingle (Nant y Pandy)
48.	Mynydd Nefyn 2	212.	Cyrnant	362.	Gorchudden Gylched
49.	Mynydd Nefyn 1	213.	Coedydd Glyn Rhonwy	363.	Fferam Parc
50.	Mynydd Nefyn 4	214.	Coed brithwaith Chwareli Glyn Rhonwy	364.	Cytir Llangristiolus

51.	Bodeilias Quarry	215.	Chwarel 1 Glyn Rhonwy	365.	Cors Hendre Fawr
52.	Mynydd Nefyn 3	216.	Chwarel 2 Glyn Rhonwy	366.	Clegyrdy-bach/Neuadd Wen/Ty'n Beudy
53.	Cerniog Bach & Isaf	217.	Chwarel 3 Glyn Rhonwy	367.	Cors Tregarnedd Fawr
54.	Pont Penmaen	218.	Ty'n-y-mynydd	368.	Tir Pori Talwrn
55.	Pont Pensarn	219.	Chwareli lechi Y Fron	369.	Coed Cae Mawr
56.	Ffynnon Felin Bach	220.	Moel Smytho	370.	Tir Gwlyb Glan-y-gors / Ty'n-y-mynydd
57.	Gwynfryn	221.	Ty-newydd	371.	Coed Bodafon-y-Glyn
58.	Ger Penlon Caernarfon	222.	Cerrigllwydion	372.	Maen Eryr
		223.	Uwchlaw Dinorwig	373.	Mynydd Bodafon
59.	Marian-y-mor (Lon Cob Bach)	224.	Ger Chwarel Fawr	374.	Coed Cefn Du
		225.	Chwarel lechi Dinorwic	375.	Cors Traeth Dulas
60.	Yr Ala, Pwllheli	226.	Ty Mawr	376.	Rhostir Ponciau
61.	Pont y Carreg-fechan	227.	Pen-y-Bwlch	377.	Cors Frigan
62.	Harbwr Pwllheli	228.	Coed Maes-y-coed	378.	Coed Llysdulas
63.	Coed Farchog	229.	Pen-y-bryn	379.	Llyn Llwyn-Crwn/ Sgarp Caerhos Lligwy
64.	Hafodlon	230.	Ysbyty Bronygarth	380.	Prysan/ Galchfaen/ Fagwyr Fawr
65.	Glyddyn Mawr	231.	Abergafren	381.	Chwarel Frigan
66.	Bryn Golau	232.	Cae Canol	382.	Pont Lligwy
67.	Tyddyn Ronnen	233.	Nursery Wood	383.	Nant y Perfedd/ Traeth Lligwy
68.	Cronfa gorchuddiedig	234.	Carreg-goch	384.	Coedydd Plas Lligwy
69.	Ymyl Bryn Llangedwydd	235.	Parc y Borth	385.	Afon y Marchogion ac Ynys Isaf
		236.	Gwernddwyryd	386.	Caeau Brynteg
70.	Pont Hendre-garcin	237.	Glan Morfa Bach	387.	Tir Pori Traian
71.	Bryn-penrhyn	238.	Chwareli lechi Dyffryn Nantlle (Dwyrain)	388.	Caeau Capel Brynrefail
72.	Pencraig (Gogledd)	239.	Chwarel o dan Marchlyn Bach	389.	Graigfryn
73.	Llwyn	240.	Coedtir Ffordd Caergybi	390.	Arfordir Porth Wen - Porth Llechog
74.	Llanarmon	241.	Coed Talhenbont	391.	Porth Llechog
75.	Bryn Gwynt	242.	Coed Mawr	392.	Llyn Llaethdy
76.	Plas Llanarmon	243.	Mynwent Peblig	393.	Cors Tal-y-Dyffryn
77.	Gwinllan y Gromlech	244.	Bryn Coch	394.	Arfordir Llam Carw - Porthyrychen
78.	Llys Padrig	245.	Dol Elidir	395.	Arfordir Point Lynas/ Freshwater Bay
79.	Bryn Bachau Farm	246.	Llainwen Isaf	396.	Pyllau Pentrefelin/ Dyffryn Adda
80.	Gwinllan Cefn Rhosgyll	247.	Coed Penmaen-mawr	397.	Mynydd Parys
		248.	Waggoner's Covert	398.	Mynydd Eilian
81.	Rhos Gwag-y-noe	249.	Coed Tai-draw	399.	Arfordir Porthyrychen - Porth Eilian

82.	Chwilog Bach	250.	Coed Llannerch yr Eryr	400.	Coed Glanyrafon
83.	Tyn Coed Uchaf	251.	Coed Craig Wenallt	401.	Llwyn Padog/ Llwyn Bonc
84.	Cefn Coed	252.	North west of Ty isaf	402.	Coed Moel y Don
85.	Bryntirion	253.	Coed Ty-nant	403.	Coed yr Ardd
86.	Llynnoedd Afonwen	254.	Coed Craig-crogan	404.	Coed Odyn Calch
87.	Pen y Bryn	255.	Coed Bryn Melyn	405.	Llwyn Chwarel-Goch
88.	Ger Butlins	256.	Wern Dywyll	406.	Coed Bryncelli Ddu
89.	Pont Llwyn-gwyn	257.	Caecano Mawr	407.	Cors Bod-Ynys
90.	Pen-y-bryn	258.	Carreg Ddu	408.	Coed Plas Gwyn
91.	Drwsdeugoed	259.	Cefn Trwsgl	409.	Coed Ty Fry
92.	Gorsaf Abererch	260.	Chwarel Lechi Ffestiniog	410.	Coed Braint/ Siglen/ Dyfnia
93.	Pen Sarn	261.	Llyn Cwmorthin	411.	Afon Nodwydd/ Traeth Coch
94.	Below Cwmgwared	262.	Sgwar yr Oakeley	412.	Bryn Hyrddin
95.	Afon Llifon	263.	Mynydd Cymerau	413.	Planhigfa Clyddyn
96.	Garth Darwen (Gorllewin)	264.	Ffridd Coed	414.	Coed Vivian/ Cors Wiber
		265.	Tan-yr-allt	415.	Cors Durley Dene
97.	Garth Darwen (Dwyrain)	266.	Chwarel Corris	416.	Coed Plas Cadnant
		267.	Coed Braich Goch gogleddol	417.	Cytir Llandegfan
98.	Dafarn Dudur	268.	Aber Corris	418.	Coed Plas
99.	De o Coch y Rhwd	269.	Abercwmeiddaw Quarry	419.	Yr Orchudden Wastad
100.	Afon Llyfni (Gogledd 1)	270.	Mynydd Cymerau Quarry	420.	Llyn Pen-y-Parc
		271.	Coed Ty'n-y-pant	421.	Coedydd Ystad Baron Hill
101.	Afon Llyfni (Gogledd 2)	272.	Garregwen	422.	Ty'n y Berllan
		273.	Afon Seiont, Caernarfon	423.	Ty'n-y-mynydd/ Rhos/ Glan-yr-afon
102.	Afon Llyfni (De 1)	274.	Glan-gynfi	424.	Rhostir Bwlch
103.	De o Llenar Fawr	275.	Tir Lleidiog Porth Penrhyn	425.	Cefn Llech
104.	Llanllyfni	276.	Glan-y-don	426.	Cae Marl
105.	Butlins 1	277.	Cae chwaraeon a Gwaith Carthffosiaeth	427.	Y Bonc
106.	Afon Wen	278.	De Groeslon	428.	Coedlas Marian-glas
107.	Lon Penrallt	279.	Uwchlaw Bron Ogwen	429.	Cors y Bwlch
108.	Lon Tan-y-Bryn	280.	Henbarc	430.	Cors Efail Newydd
109.	Tuhwnt-i'r-gors	281.	Bontuchaf	431.	Breeze Hill
110.	Bodlondeb Home Woods	282.	Gerlan	432.	Coed y Wern
		283.	Gwaun-y-gwiail (Gorllewin)	433.	Dingle Hafod-y-Rhug
111.	Plas Brereton	284.	Gwernydd	434.	Rhos Castell/ Bryn Offa

112.	Bont y Chrychddwr	285.	Bryn Derwen	435.	Parc Newydd
113.	Dol-wenith	286.	Coed Bryn Meurig	436.	Tir Pori Hen Dy
114.	Brithdir-isaf	287.	Coed Glasgoed	437.	Cae Tan Rallt Wen / Bwlch y Ffos
115.	Ty 'rallt Farm	288.	Pen y Buarth	438.	Arfordir Tan Dinas
116.	Rhos Broneifion	289.	Tŷ Deiniol	439.	Dolydd Lleiniog
117.	Gell Farm	290.	Coed Blaen-y-cae	440.	Chwarel Flagstaff/ Chwarel Penmon
118.	Coed Mawr	291.	Baron Hill	441.	Chwarel Penhwnllys
119.	Coed Trefan (De)	292.	Glan y Gors		
120.	Yn ymyl Talysarn	293.	Llyn Pant Afon		
121.	Is law Ty'n-y-coed	294.	Tan-y-coed		
122.	Nant Stigallt	295.	Glanffynnon		
123.	Is law Talysarn	296.	Rhos ddu		
124.	Gwinllan Tyddyn	297.	Clwt y Bont (Gorllewin)		
125.	Clogwyn Melyn	298.	Masiff Clwt y Bont		
126.	Mynydd y Cilgwyn	299.	Bron-y-foel		
127.	Nant-noddfa				
128.	Chwareli Llechi Dyffryn Nantlle (Gorllewin)	Môn			
		300.	Porth Diana i Arfordir Cefn y Borth a Rhos Ty'n y Mynydd		
129.	Bryn Beddau	301.	Pwll Porth Diana		
130.	Dolau Gwyn	302.	Cors Cerrig-moelion		
131.	Chwareli Pen-y-bryn				
132.	Dyffryn Nantlle				
133.	Coed yn Parc Penrhyn 2				
134.	Cors Bont Penrhyn Coed Llandegai				
135.	Coed Tal-y-bont				
136.	Felin Cochwillan i Talybont				
137.	Plas Maes-y-groes				
138.	Roman Camp				
139.	Perthlysau Fferm Nant Porth				
140.	Coed Penrhyn Arms				

141. Mynydd Bangor **142. Tir prysg a choed Clwb Golff Golff** **143. Lon Pobty** **144. Stad Llandegai** **145. Coed Llandegai - Glasinfryn** **146. Coed Lon Pobty** **147. Allt Glanadda** **148. Bryn Glas** **149. Minffordd i Pant Caerhun** **150. Cyttir Lane Woods** **151. Perfeddgoed** **152. Tair Ffynnon Uchaf**		
Geoparc Byd Eang UNESCO		
Môn **1. GeoMôn**		
Safleoedd Treftadaeth y Byd UNESCO		
Gwynedd **1. Castell Caernarfon**	**Môn** **2. Castell Beaumaris**	

Newid Materion sy'n Codi NMC 342

Diwygio i roi diweddariad i'r rhestr polisïau:

7.1 CYMUNEDAU DIOGEL, IACH, UNIGRYW A BYWIOG

Yr Iaith Gymraeg a'r diwylliant Cymreig	~~58~~**60**
PS 1	Yr Iaith Gymraeg a'r diwylliant Cymreig

Isadeiledd a chyfraniadau datblygwyr	~~59 – 64~~**63 - 69**
PS 2	Isadeiledd a chyfraniadau gan ddatblygwyr
ISA 1	Darpariaeth isadeiledd
ISA 2	Cyfleusterau cymunedol
ISA 3	Datblygiadau addysg bellach ac uwch
ISA 4	Diogelu llecynnau agored presennol
ISA 5	Darparu llecynnau agored mewn datblygiadau tai newydd

Technoleg gwybodaeth a chyfathrebu	~~64 - 65~~**69 - 70**
PS 3	Technoleg gwybodaeth a chyfathrebu

Trafnidiaeth gynaliadwy, datblygiad a hygyrchedd	~~65 – 71~~**70 - 77**
PS 4	Trafnidiaeth gynaliadwy, datblygiad ac hygyrchedd
TRA 1	Datblygiadau rhwydwaith cludiant
TRA 2	Safonau parcio
TRA 3	Diogelu rheilffyrdd segur
TRA 4	Rheoli ardrawiadau cludiant

7.2 BYW'N GYNALIADWY

Datblygiad cynaliadwy a newid hinsawdd	~~72 - 80~~**78 - 88**
PS 5	Datblygu cynaliadwy
PS 6	Lliniaru effeithiau newid hinsawdd ac addasu iddynt
PCYFF 1A	**Ffiniau Datblygu**
PCYFF 1	Meini prawf datblygu
PCYFF 2	Dylunio a siapio lle

PCYFF 3	Dylunio a thirweddu
PCYFF 4	Rheoli carbon
PCYFF5	Cadwraeth dŵr

Technoleg adnewyddol	~~80 - 84~~**88 - 98**
PS 7	Technoleg adnewyddadwy
ADN 1	Ynni gwynt ar y tir
ADN 1A	**Ynni PV solar**
ADN 2	Technoleg ynni adnewyddadwy **a charbon isel** ~~arall~~

Rheoli Newid Arfordirol	~~85 – 88~~**98 - 101**
ARNA 1	~~Rheoli newid arfordirol~~ **Ardal Rheoli Newid Arfordirol**

7.3 ECONOMI AC ADFYWIO

Cynigion am brosiectau isadeiledd mawr	~~89 – 95~~**102 - 111**
PS 8	Cynigion am brosiectau isadeiledd o bwysigrwydd cenedlaethol a datblygiadau **perthynol** ~~cysylltiedig~~
PS 9	~~Datblygiad sy'n gysylltiedig â phrosiect~~ Wylfa Newydd **a datblygiad perthynol**
PS 9A	**Wylfa Newydd – llety arddull campws ar gyfer gweithwyr adeiladu**
PS 9B	**Wylfa Newydd – canolfannau logisteg**
PS 9C	**Wylfa Newydd – cyfleuster parcio a theithio a pharcio a rhannu**

Darparu cyfleon ar gyfer economi ffyniannus	~~95 – 105~~**111 - 118**
PS 10	Darparu cyfle ar gyfer economi ffyniannus
CYF 1	Gwarchod, ~~a~~ dynodi **ac amddiffyn** tir ac unedau ar gyfer defnydd cyflogaeth
CYF 1A	**Adwy'r Hafan, Pwllheli**
CYF 2	Defnyddiau ategol ar safleoedd cyflogaeth
CYF 3	Mentrau diwydiannol neu fusnes newydd ar gyfer un defnyddiwr mawr oddi ar safleoedd wedi eu gwarchod neu eu dynodi ar gyfer cyflogaeth
CYF 4	Defnyddiau amgen ~~ar~~ **o** safleoedd cyflogaeth **presenol**
CYF 5	Ailddefnyddio ac addasu adeiladau gwledig neu uned breswyl ar gyfer defnydd busnes neu adeiladu unedau newydd ar gyfer busnes/ diwydiant

CYF 6	Safleoedd adfywio
CYF 7	Ardal Adfywio Caergybi **(AAC)**

Yr Economi Ymwelwyr	~~105 – 113~~**118 - 128**
PS 11	Yr Economi Ymwelwyr
TWR 1	Atyniadau a Chyfleusterau Ymwelwyr
TWR 2	Llety gwyliau
TWR 3	Safleoedd carafannau sefydlog a sialé a llety gwersylla amgen parhaol
TWR 4	Deiliadaeth gwyliau
TWR 5	Safleoedd carafannau teithiol, gwersylla a llety gwersylla amgen dros dro

Canol Trefi a Datblygiadau Manwerthu	~~113 – 121~~**128 - 137**
PS12	Canol trefi **a** manwerthu
MAN 1	Datblygiadau arfaethedig mewn canol trefi
MAN 2	Prif ardaloedd manwerthu (y craidd manwerthu)
MAN 3	Manwerthu tu allan i ganol trefi diffiniedig oddi mewn i ffiniau datblygu
MAN 4	Diogelu siopau a thafarndai mewn pentrefi
MAN 5	Datblygiadau manwerthu newydd mewn pentrefi
MAN 6	Manwerthu yng nghefn gwlad
MAN 7	Defnyddiau bwyd poeth i'w gario allan

7.4 CYFLENWAD AC ANSAWDD TAI

~~Darpariaeth tai cytbwys~~ **Graddfa tai**		~~122 – 138~~**138 - 139**
PS 13	Darpariaeth tai	
Lleoliad tai		**139 - 158**
PS 15	Strategaeth anheddleoedd	
TAI 14	Tai yn y Ganolfan Isranbarthol a'r Canolfannau Gwasanaeth Trefol	
TAI 15	Tai mewn Canolfannau Gwasanaeth Lleol	
TAI	Tai mewn Pentrefi Gwasanaeth	

16	
TAI 17	Tai mewn Pentrefi Lleol, Gwledig ac Arfordirol
TAI 18	Tai mewn Clystyrau
TAI 19	Trosi adeiladau yng nghefn gwlad agored i defnydd preswyl

Math o dai	**158 - 177**
TAI 1	Cymysgedd ~~p~~**b**riodol o dai
~~TAI X~~	~~Polisi newydd~~
TAI 2	Isrannu eiddo presennol i fflatiau hunangynhaliol a thai amlfeddiannaeth
TAI 3	Llety **dros dro graddfa bach** **steil campws** ar gyfer gweithwyr adeiladu ~~dros dro~~
TAI 4	Cartrefi gofal preswyl, tai gofal ychwanegol neu lety gofal arbenigol ar gyfer yr henoed
TAI 5	Tai marchnad lleol
TAI 6	Llety myfyrwyr pwrpasol
TAI 7	Ail-adeiladu tai ~~annedd~~
TAI 8	Defnydd preswyl o garafanau, cartrefi symudol a mathau eraill o lety nad ydynt yn barhaol

Tai fforddiadwy	~~138 - 144~~**177 - 188**
PS 14	Tai fforddiadwy
TAI 9	Trothwy tai fforddiadwy a'u dosbarthiad
TAI 10	Safleoedd eithrio

Llety ar gyfer Sipsiwn a Theithwyr	~~144 - 149~~**188 - 194**
TAI 11	Gwarchod safleoedd sipsiwn a theithwyr
TAI 12	~~Dyrannu~~ **Dynodi** safleoedd Sipsiwn a Theithwyr
TAI 13	Safleoedd ar gyfer lleiniau **preswyl parhaol neu teithiol neu dros dro** i Sipsiwn a Theithwyr

7.5 AMGYLCHEDD NATURIOL AC ADEILEDIG

Gwarchod a gwella'r amgylchedd naturiol	~~165 - 175~~**195 - 209**
PS 16	Gwarchod a **ble'n briodol** wella'r amgylchedd naturiol

Polisi Newydd	Cynlluniau rheolaeth Ardaloedd o Harddwch Naturiol Eithriadol
AMG 1	Ardaloedd o Dirwedd Arbennig
AMG 2	Gwarchod a gwella nodweddion a rhinweddau sydd yn nodiedig i gymeriad y dirwedd leol
AMG 3	Gwarchod yr Arfordir
AMG 4	Cadwraeth Bioamrywiaeth Leol
AMG 5	Gwarchod Safleoedd o Arwyddocâd Rhanbarthol neu Lleol

Diogelu a gwella asedau treftadaeth	~~176 – 184~~**210 - 220**
PS 17	Diogelu a **ble'n briodol** wella asedau treftadaeth
AT 1	Ardaloedd Cadwraeth, Safleoedd Treftadaeth y Byd a Thirweddau , Parciau a Gerddi Hanesyddol Cofrestredig
AT 2	Datblygiad sy'n galluogi
AT 3	Asedau Treftadaeth nad ydynt wedi'u dynodi sydd o arwyddocâd lleol neu ranbarthol
AT 4	Diogelu safleoedd archeolegol nad ydynt wedi'u dynodi **a'u gosodiad**

Gwastraff	~~185 – 189~~**220 - 225**
PS 18	Rheoli Gwastraff
GWA 1	Darparu isadeiledd rheoli gwastraff ac ailgylchu
GWA 2	Rheoli gwastraff ~~tu allan i ffiniau datblygu~~ **a** safleoedd dynodedig
GWA 3	~~Trin a storio~~ **Rheoli** gwastraff ymbelydrol ~~lefel isel ac isel iawn~~

Mwynau	~~189 – 197~~**225 - 234**
PS 19	Mwynau
MWYN 1	Diogelu adnoddau mwynau
MWYN 2	Ardaloedd chwilio a ffafrir
MWYN 4	Datblygiadau mwynau
MWYN 5	Cerrig adeiladu lleol
MWYN 6	Cylchfeydd rhagod safleoedd mwynau
MWYN 7	Cyfleusterau terfynfeydd a glanfeydd
MWYN 8	Gweithfeydd fforio

MWYN 9	Pyllau benthyg
MWYN 10	Adfer ac ôl-ofal

Cofrestr Newidiadau Materion sy'n Codi (NMC): Atodiad 9

Rhif NMC	**Polisi/ Paragraff/Map**	**Newid Materion sy'n Codi**
343	Atodiad 9	***Diweddaru'r gofrestr o Ganllawiau Cynllunio Atodol***

Mae'r tabl canlynol yn rhoi rhestr i Ganllawiau Cynllunio Atodol arfaethedig a gaiff eu paratoi ar adegau gwahanol **a'r amserlen a ragwelir ar gyfer eu mabwysiadu**. ~~Gan fydd y Canllawiau Cynllunio Atodol canlynol yn cefnogi polisïau sy'n cael eu cynnwys yn y Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd mabwysiedig byddant yn cael eu mabwysiadu yn unol â rhaglen waith a gytunwyd ar ôl i'r Cynllun gael ei fabwysiadu~~.

Enw	**Polisïau perthnasol yn y Cynllun** ~~Adnau~~	**Amserlen i'w mabwysiadu**
Ymrwymiadau cynllunio, sy'n cynnwys cyfraniadau gan ddatblygwyr ar gyfer ystod o isadeiledd	PS 2 a ISA 1 yn ogystal â pholisïau defnydd tir perthnasol, e.e. ISA 5 (llecynnau agored), TA1 **9** ~~8~~ (tai fforddiadwy)	~~Bydd CCA cyfredol (Gwynedd a Mon) yn cael eu hadolygu, diweddaru a'u ymestyn. Bydd fersiwn drafft yn cael ei gyflwyno cyn/ neu adeg yr Archwiliad.~~ **Chwarter 3 2017/ 18**
Cynnal a chreu cymunedau unigryw a chynaliadwy	PS 1, ISA 1, PS 5, TAI 1	~~Bydd CCA cyfredol (Gwynedd a Môn) yn cael eu hadolygu, diweddaru a'u hymestyn. Efallai bydd fersiwn drafft yn cael ei gyflwyno cyn/ neu adeg yr Archwiliad~~. **Chwarter 3 2017/ 18**
Tai fforddiadwy	PS 13, PS 14, TAI 9, TAI 10	~~Bydd CCA cyfredol (Gwynedd a Môn) yn cael eu hadolygu, diweddaru a'u hymestyn. Efallai bydd fersiwn drafft yn cael ei gyflwyno cyn/ neu adeg yr Archwiliad. Bydd materion arian cymudol yn cael eu cynnwys yn y CCA Ymrwymiadau Cynllunio.~~ **Chwarter 3 2017/ 18**
Tai marchnad lleol	TAI 5	~~CCA newydd. Efallai bydd fersiwn drafft yn cael ei gyflwyno cyn/ neu adeg yr Archwiliad.~~ **Chwarter 3 2017/ 18**
Math a chymysgedd o dai	TAI 1	~~CCA Newydd. I'w baratoi o fewn 18 mis o fabwysiadu'r Cynllun.~~ **Chwarter**

Enw	**Polisïau perthnasol yn y Cynllun** ~~Adnau~~	**Amserlen i'w mabwysiadu**
		3 2017/ 18
Llecynnau agored of fewn datblygiad preswyl newydd	ISA 5	~~Bydd CCA cyfredol (Gwynedd) yn cael eu hadolygu, diweddaru a'u hymestyn o fewn 18 mis o fabwysiadu'r Cynllun. Bydd y CCA Ymrwymiadau cynllunio yn ymdrin gyda materion Adran 106.~~ **Chwarter 4 2017/ 18**
Datblygiad twristiaeth – atyniadau a llety	TWR 2, TWR 3, TWR 4, TWR 5	~~Bydd CCA cyfredol (Gwynedd a Môn) yn cael eu hadolygu, diweddaru a'u hymestyn o fewn 18 mis o fabwysiadu'r Cynllun.~~ **Chwarter 3 2018/ 19**
Dylunio, yn cynnwys rheoli carbon, hygyrchedd, safleoedd mewnlenwi, goleuo (nid yw'r rhestr yma yn un cynhwysfawr)	PS 5, PS 6, PCYFF 1, PCYFF 2, PCYFF 3, PCYFF 4, PCYFF 5	~~Bydd CCA cyfredol (Gwynedd a Môn) yn cael eu hadolygu, diweddaru a'u hymestyn o fewn 18 mis o fabwysiadu'r Cynllun.~~ **Chwarter 4 2017/ 18**
Briffiau datblygu i safleoedd/ ardaloedd unigol	TAI 1, PCYFF 1, CYF 7	~~CCA Newydd. I'w paratoi o fewn 18 mis o fabwysiadu'r Cynllun.~~ **Chwarter 4 2017/ 18 – Chwarter 2 2018/ 19**
Addasu adeiladau i fflatiau hunan- gynhaliol neu dai mewn aml- feddiannaeth	TAI 2, PCYFF 1, PCYFF 2	~~CCA newydd. I'w baratoi o fewn 12 mis o fabwysiadu'r Cynllun.~~ **Chwarter 4 2017/ 18**
Addasu adeiladau yng nghefn gwlad	TAI 19, CYF 5	~~Bydd CCA cyfredol (Gwynedd) yn cael ei adolygu, ddiweddaru a'i ymestyn o fewn 18 mis o fabwysiadu'r Cynllun. Bydd y CCA Dylunio yn ymdrin a materion esthetig.~~ **Chwarter 4 2017/ 18**
Newid defnydd cyfleusterau a gwasanaethau cymunedol, safleoedd cyflogaeth, unedau manwerthu	ISA 2, CYF 2, CYF 3, MAN 2, MAN 4	~~CCA Newydd. I'w baratoi o fewn 18 mis o fabwysiadu'r Cynllun.~~ **Chwarter 2 2018/ 19**

Enw	**Polisïau perthnasol yn y Cynllun** ~~Adnau~~	**Amserlen i'w mabwysiadu**
Arfer da Gwrachod Bioamrwyiaeth wrth gynllunio a datblygu Bioamrywiaeth mewn cynllunio	AMG 4, AMG 5	~~Bydd CCA cyfredol (Gwynedd) yn cael ei adolygu, ddiweddaru a'i ymestyn o fewn 18 mis o fabwysiadu'r Cynllun. Bydd y CCA Dylunio yn ymdrin â materion Adran 106~~ **Chwarter 4 2017/ 18**
Asedau treftadaeth	AT 1	~~CCA Newydd. I'w baratoi o fewn 18 mis o fabwysiadu'r Cynllun.~~ **Chwarter 2 2018/ 19**
Lleoli datblygiad ynni adnewyddol ar wahân	PS 7, AND 1, ADN 2	~~Bydd CCA cyfredol (Gwynedd a Môn) yn cael eu hadolygu, diweddaru a'u hymestyn o fewn 18 mis o fabwysiadu'r Cynllun.~~ **Chwarter 2 2018/ 19**
Wylfa Newydd	PS 9, **PS 9A, PS 9B, PS 9C, TAI 3**	~~Ail ymweld â'r CCA cyfredol (Môn) ar ol mabwysiadu'r Cynllun. Bydd y CCA Ymrwymiadau Cynllunio yn ymdrin â materion Adran 106. Bydd CCA yn debygol o ymdrin a materion thema.~~ **Chwarter 3 2017/ 18**
Safonau Parcio	**TRA 2**	**Chwarter 2 2018/ 19**

Rhif NMC	Polisi/ Paragraff/Map	Newid Materion sy'n Codi
344	Atodiad 10	***Cynnwys atodiad ychwanegol (Atodiad 10) sy'n cyfeirio at Taflwybr Darparu Tai***

Paratôdd y Cynghorau daflwybr tai fel rhan o'r sail dystiolaeth ategol. Mae hyn yn nodi sefyllfa'r gorffennol o ran cyflenwad tai ynghyd â chyfradd y cyflenwad a ragwelir dros oes y Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd. Bydd yr adroddiad monitro blynyddol yn galluogi'r Cynghorau i adolygu'r cyfraddau cwblhau gwirioneddol yn erbyn y cyfraddau cyflenwi disgwyliedig a nodir yn y taflwybr tai.

Graff 1 – Siart Bar Cyflenwad Tai

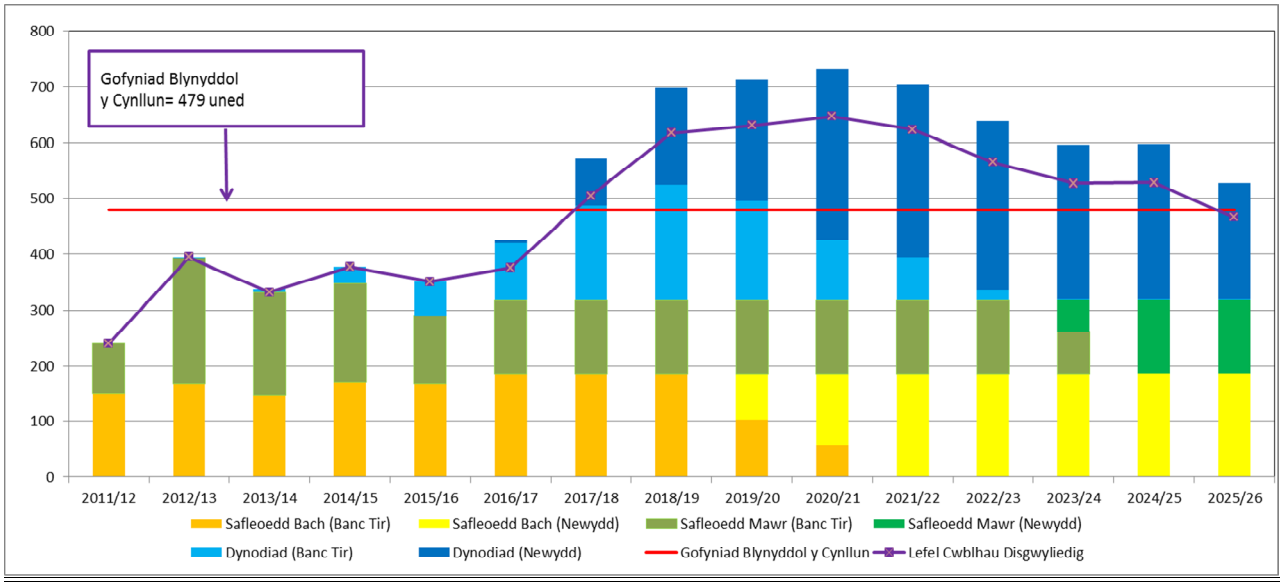

Termau a'u defnyddir yn y Siart Bar Cyflenwad Tai

Term	Diffiniad
Cyfanswm y tai a gwblhawyd	Nifer yr Unedau Tai a gwblhawyd yn y cyfnod 1-4-2011 hyd 31-3-2015. Er dibenion y Graff Taflwybr, mae nifer yr Unedau a Gwblhawyd wedi'u dosbarthu i'r categorïau Banc Tir perthnasol isod er mwyn cynorthwyo o ran adnabod o dan ba gategori maent wedi eu darparu.
Safleoedd Bach (Banc Tir)	Safleoedd gyda llai na 5 uned naill ai wedi'u cwblhau cyn mis Ebrill 2015 neu gyda chaniatâd cynllunio ym mis Ebrill 2015. Nid oes yr un o'r safleoedd hyn wedi'u dynodi yn y CDLl ar y Cyd.

Term	Diffiniad
Safleoedd Bach (Newydd)	Safleoedd gyda llai na 5 uned heb ganiatâd cynllunio ym mis Ebrill 2015. Nid oes yr un o'r safleoedd hyn wedi'u dynodi yn y CDLl ar y Cyd.
Safleoedd Mawr (Banc Tir)	Safleoedd gyda 5 uned neu fwy naill ai wedi'u cwblhau cyn mis Ebrill 2015 neu gyda chaniatâd cynllunio ym mis Ebrill 2015. Nid oes yr un o'r safleoedd hyn wedi'u dynodi yn y CDLl ar y Cyd.[1]
Safleoedd Mawr (Newydd)	Safleoedd gyda 5 neu fwy o unedau heb ganiatâd cynllunio ym mis Ebrill 2015. Nid oes yr un o'r safleoedd hyn wedi'u dynodi yn y CDLl ar y Cyd.
Dynodiad (Banc Tir)	Safleoedd wedi'u Dynodi fel Safleoedd Tai yn y CDLl ar y Cyd sydd unai wedi'u cwblhau cyn mis Ebrill 2015 neu gyda chaniatâd cynllunio presennol ym mis Ebrill 2015.
Dynodiad (newydd)	Safleoedd wedi'u Dynodi fel Safleoedd Tai yn y CDLl ar y Cyd sydd heb ganiatâd cynllunio ym mis Ebrill 2015.
Lefel Cwblhau Disgwyliedig	Lefel cwblhau heb y lwfans llithriad.

[1] Yn bennaf, mae'r rhain yn safleoedd mewn Pentrefi lle nad oes gan y Cynllun safleoedd tai sydd wedi eu dynodi.

Tabl 1 - Tafluniad dangosol datblygiadau tai a chyflenwad tir ar gyfer tai 2011-26

Tafluniad dangosol datblygiad tai a chyflenwad tir ar gyfer tai 2011 - 2026

Blwyddyn CDLl ar y Cyd / cyfnod JHLAS	Gofyniad tai y CDLl ar y Cyd	Unedau sydd wedi eu cwblhau ar ddiwedd pob blwyddyn	Lefel cwblhau disgwyliedig	Cyfanswm unedau sydd wedi eu cwblhau	Blynyddoedd CDLl ar y Cyd sydd yn weddill	Angen gweddilliol heb lwfans llithriad	Galw 5 mlynedd	Galw adeiladu blynyddol	Cyfanswm y tir sydd ar gael	Cyfanswm cyflenwad tir mewn blynyddoedd
	a			b	c	d = (a - b)	e = (d/c)*5	f = e/5	g	h = g/f
2011/12	7,184	240		240	15	6944	2315	463		
2012/13	7,184	394		634	14	6550	2339	468		
2013/14	7,184	337		971	13	6213	2390	478		
2014/15	7,184	377		1348	12	5836	2432	486		
2015/16	7,184	351		1699	11	5485	2493	499		
2016/17	7,184		376	2075	10	5109	2555	511	2776	5.4
2017/18	7,184		505	2580	9	4604	2558	512	3023	5.9
2018/19	7,184		617	3197	8	3987	2492	498	3083	6.2
2019/20	7,184		631	3828	7	3356	2397	479	2993	6.2
2020/21	7,184		647	4475	6	2709	2258	452	2890	6.4
2021/22	7,184		623	5098	5	2086	2086	417	2709	6.5
2022/23	7,184		565	5663	4	1521	2565*	513*	2565**	5
2023/24	7,184		527	6190	3	994	2480*	496*	2479**	5
2024/25	7,184		528	6718	2	466	2430*	486*	2431**	5
2025/26	7,184		466	7184	1	0	2380*	476*	2382**	5

* - Gofyniad adeiladu wedi ei seilio ar y canllaw a nodir ym mharagraff 5.2 o TAN 1.

** - O 2022/23 ymlaen, ni ellir sefydlu'r cyfanswm tir sydd ar gael ar gyfer cyfnod 5 mlynedd. O'r herwydd, er mwyn cyfrifo'r tir sydd ar gael ar gyfer pob blwyddyn y tu hwnt i oes y Cynllun, defnyddir y ffigwr o 479 uned y flwyddyn h.y. y ffigwr gofyniad blynyddol cyfartalog ar gyfer oes y Cynllun.

Rhif NMC	Polisi/Para/ Map	Newid Materion sy'n Codi
345 - 357	Rhestr Termau	***Diwygio i gynnwys termau ychwanegol a newid termau presennol er mwyn gwella eglurder:***

NMC	TERMAU	ACRONYM (os yn berthnasol)	Disgrifiad
	Addasu		Ystyr cyffredinol hwn yw'r gwaith ffisegol sy'n angenrheidiol i newid defnydd adeilad o ddefnydd penodol, a ddosbarthwyd yn y gorchymyn dosbarthiadau defnydd, i ddefnydd arall. Gall hefyd olygu isrannu eiddo preswyl i fod yn fflatiau neu randai hunan cynwysedig
	Adeilad Rhestredig		Sef adeilad o ddiddordeb pensaernïol neu hanesyddol arbennig. Caiff adeiladau rhestredig eu graddio'n radd I, II* neu II, a gradd I yw'r uchaf. Gellir rhestru adeilad ar sail y tu mewn iddo yn ogystal â'r tu allan, ac unrhyw adeiladau neu strwythurau parhaol.
	Adennill (yn nhermau mwynau)		Gweithredoedd a luniwyd i ddychwelyd ardal i gyflwr amgylcheddol derbyniol, un ai ar gyfer ail ddechrau'r defnydd blaenorol neu ar gyfer defnydd newydd. Mae'n cynnwys gweithgareddau adfer, ôl-ofal, trin pridd, llenwi a chyfuchlin.
	Adferiad (yn nhermau mwynau)		Camau i adfer y tir effeithiwyd gan echdyniad mwynau i safon uchel yn addas ar gyfer ôl-ddefnydd a gytunwyd ac yn cynnwys ailosod isbridd, pridd ar y wyneb neu ddeunydd creu pridd yn ofalus.
	Adfer/ cael cyflwr (yn nhermau bioamrywiaeth)		Adfer cynefin sydd gan olion arwyddocaol o'r cynefin gwreiddiol yn ôl i'w gyflwr gwreiddiol. Mae cael cyflwr yn golygu bod cynefin yn mynd o gyflwr sâl i gyflwr da.
	Adnau		Cam ffurfiol o ymgynghoriad lle gwahoddir sylwadau ar y fersiwn drafft llawn o'r CDLl.
	Adnoddau mwynau		Dyddodyn mwynau (deunydd crai basig o'r Ddaear) sydd gan werth i gymdeithas a gellir ei echdynnu yn economaidd, neu gall fod yn hyfyw yn y dyfodol agos.

NMC	TERMAU	ACRONYM (os yn berthnasol)	Disgrifiad
	Adroddiad Monitro Blynyddol	AMB	Adroddiad a gyflwynir i Lywodraeth Cymru gan awdurdodau cynllunio lleol sy'n asesu effeithiolrwydd y CDLl yn erbyn cyfres o ddangosyddion a thargedau.
	Agregau		Tywod, graean, carreg fal a deunydd mawr arall ddefnyddir gan y diwydiant adeiladu.
	Ailgylchu		Adferiad deunydd o'r llif gwastraff ar gyfer ei ail-ddefnyddio neu eu newid i ddeunydd arall.
	Amcan		Datganiad o beth fwriedir, gan ddweud beth yw'r newid a ddymunir.
	Angen (yn nhermau manwerthu)		Y cydbwysedd rhwng y cyflenwad a'r galw rhwng manwerthwyr a defnyddwyr. Yn cael ei ddangos fel gwariant personol ar gael i gefnogi siopau ychwanegol a/ neu estyniadau i siopau presennol.
	Ardal Cadwraeth Arbennig	ACA	Safle a ddynodwyd dan Gyfarwyddeb Cynefinoedd y Gymuned Ewropeaidd i warchod cynefinoedd a rhywogaethau o bwysigrwydd rhyngwladol
	Ardal Cadwraeth		Ardaloedd o ddiddordeb pensaernïol neu hanesyddol arbennig, y mae'n ddymunol cadw neu wella eu cymeriad neu olwg.
	Ardal Chwilio Strategol	AChS	Ardal sydd wedi cael ei adnabod ar lefel strategol gan TAN8: Cynllunio ar gyfer Ynni Adnewyddol (LlC, 2005) fel un sydd gan nodweddion cyffredinol sy'n golygu y gall ymdopi gyda ffermydd gwynt mawr.
	Ardal Gwarchodaeth Arbennig	AGA	Safle a ddosbarthwyd dan Gyfarwyddeb y Gymuned Ewropeaidd ar Adar Gwyllt i ddiogelu rhywogaethau adar o bwysigrwydd rhyngwladol.
	Ardaloedd Marchnad Tai		Fe wnaeth yr Asesiad Marchnad Tai Lleol Gogledd Orllewin Cymru adnabod ardaloedd marchnad tai o fewn yr isranbarth yn seiliedig ar ardaloedd teithio i'r gwaith a gwybodaeth leol er mwyn deall lefelau galw ac angen o fewn yr ardaloedd yma.
	Ardaloedd Prisiau Tai		Ardaloedd prisiau tai o fewn ardal y Cynllun a gafodd eu hadnabod yn yr Astudiaeth Hyfywdra Tai Fforddiadwy.
	Ardal Rheoli Newid Arfordirol		Ardal lle mae 'dim ymyrraeth weithredol' neu aliniad a reolir' yw'r polisi cydnabyddedig yn y

NMC	TERMAU	ACRONYM (os yn berthnasol)	Disgrifiad
			cynllun rheoli arfordirol.
	Ardoll Seilwaith Cymunedol	CIL	Mae hwn yn ddull o sicrhau cyfraniadau cyffredinol gan ddatblygwyr. Deddfwyd ar yr Ardoll Seilwaith Cymunedol fel rhan o Ddeddf Cynllunio 2008. Dilynwyd hyn gan Reoliadau Gweithredu, a daeth yr Ardoll Seilwaith Cymunedol i rym yng Nghymru a Lloegr ar 6 Ebrill 2010.
	Ardal Tirwedd Arbennig	ATA	Dynodiad heb fod yn statudol a ddefnyddir gan awdurdodau lleol mewn rhai rhannau o'r Deyrnas Unedig i adnabod tirweddau sensitif sydd un ai yn gyfreithiol neu fel mater polisi yn cael eu gwarchod rhag datblygiad anaddas neu ddylanwadau dynol eraill.
	Argaeledd Tir ar gyfer Tai		Cyfanswm y tir sydd wedi ei neilltuo ar gyfer defnydd preswyl a heb ei ddatblygu.
	Arolygiaeth Cynllunio		Asiantaeth weithredol o'r Llywodraeth Brydeinig sydd yn gyfrifol am archwiliad cyhoeddus o'r Cynllun.
	Asedau Treftadaeth		Yn cwmpasu strwythurau a llefydd agored sy'n cael eu hystyried o werth hanesyddol, archeolegol neu artistig arbennig (e.e. Adeiladau Rhestredig, Parciau a Gerddi Hanesyddol a Henebion Cofrestredig) yn ogystal â Safleoedd Treftadaeth y Byd.
	Asesiad Amgylcheddol Strategol	AAS	Term cyffredinol a ddefnyddir i ddisgrifio asesiadau amgylcheddol o bolisïau, cynlluniau a rhaglenni. Mae Rheoliadau'r AAS yn ei gwneud yn ofynnol i gynnal asesiad amgylcheddol ffurfiol o gynlluniau a rhaglenni penodol, yn cynnwys y rheini ym maes cynllunio a defnydd tir.
	Asesiad Cymeriad Ardal Gadwraeth		Dogfen gyhoeddedig sy'n diffinio'r diddordeb pensaernïol neu hanesyddol arbennig sy'n golygu bod yr ardal yn deilwng o gael ei dyrannu.
	Asesiad Cynaliadwyedd	AC	Offeryn i arfarnu polisïau a chynigion i sicrhau eu bod yn adlewyrchu amcanion datblygu cynaliadwy (h.y. ffactorau cymdeithasol, amgylcheddol ac economaidd). Mae Adran S62(6) y Ddeddf yn ei gwneud yn ofynnol i bob Awdurdod Cynllunio Lleol gynnal Asesiad Gynaliadwyedd y Cynllun. Mae'r math hwn o Arfarniad o Gynaliadwyedd yn

NMC	TERMAU	ACRONYM (os yn berthnasol)	Disgrifiad
			ymgorffori gofynion Cyfarwyddeb yr Asesiad Amgylcheddol Strategol. Mae'r defnydd o'r term hwn yn y Cynllun yn cynnwys Asesiad Amgylcheddol Strategol, oni nodir fel arall.
	Astudiaeth Angen Tai		Astudiaeth o ardal neu anheddle penodol i gefnogi cymysgedd rhesymol a chytbwys o fathau a meintiau tai er mwyn cyfarch anghenion tai amrywiol o fewn ardal leol.
	Astudiaeth Capasiti Trefol		Mae'r astudiaeth yma'n sefydlu beth yw capasiti'r Ganolfan Isranbarthol a'r Canolfannau Gwasanaeth Trefol a Lleol sydd wedi cael eu hadnabod yn y Cynllun i ddarparu mwy o unedau preswyl. Mae'n cyfrannu i ddeall y potensial ar gyfer mwy o ddatblygiad tai o fewn y Canolfannau yma.
	Astudiaeth Marchnad Tai Lleol	AMTLl	Astudiaeth sy'n rhoi tystiolaeth am angen a galw am dai mewn ardal.
	Asesiad Priodol	AP	Asesiad mwy manwl sydd angen ei wneud os yw Adroddiad Sgrinio'r Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd yn dangos bod posibilrwydd y bydd y Cynllun yn debygol o gael effaith arwyddocaol ar safle rhyngwladol un ai ar ben ei hun mewn ar y cyd gyda chynlluniau neu brosiectau eraill.
	Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd		Mae Asesiad o'r fath yn un o ofynion Cyfarwyddeb Ewropeaidd 92/43/EEC sy'n asesu effeithiau posibl Cynllun Datblygu Lleol ar un neu fwy o safleoedd Ewropeaidd (safleoedd Natura 2000). Dylai'r asesiad ddod i gasgliad o ran p'un a fyddai cynnig neu bolisi yn y Cynllun Datblygu yn cael effaith andwyol ar gyfanrwydd y safle dan sylw
	Astudiaeth Hyfywdra Tai Fforddiadwy		Astudiaeth sy'n adnabod lefel tai fforddiadwy sy'n hyfyw i'w ddarparu ar safleoedd marchnad agored o fewn Ardaloedd Prisiau Tai yn ardal y Cynllun.
	Awdurdod Cynllunio Lleol		Sef awdurdod cynllunio sy'n gyfrifol am baratoi'r Cynllun.
	Banc Tir (Mwynau)		Stoc o geisiadau cynllunio (fel arfer yn berthnasol i fwynau heb-ynni) i ddarparu parhad mewn cynhyrchiad er gwaethaf y newid mewn galw. Fel arfer mae'n cael ei ddangos yn ôl y nifer o flynyddoedd yn seiliedig ar y patrwm diweddar o

NMC	TERMAU	ACRONYM (os yn berthnasol)	Disgrifiad
			gyflenwi.
NMC 350	~~Banc Tir (Tai)~~		~~Nifer o unedau gyda chaniatâd cynllunio ar gyfer tai.~~
	Bioamrywiaeth		Term a ddefnyddir i ddisgrifio amrywiaeth bywyd ar y ddaear, yn cynnwys yr amrywiaeth eang o ecosystemau ac organebau byw, anifeiliaid, planhigion, eu cynefinoedd a'u genynnau.
	Bond		Taliad wedi ei ddiogelu er mwyn sicrhau bod safle yn cael ei gynnal neu adfer.
NMC 355	Cadernid		Er mwyn cael ei ystyried yn gadarn, rhaid i Gynllun Datblygu Lleol fod yn gyfiawn (yn seiliedig ar dystiolaeth gadarn a chredadwy a'r strategaeth fwyaf effeithiol) ac yn effeithiol (cyfiawnadwy, hyblyg ac yn bosibl ei fonitro). Mae **tri** ~~deg~~ prawf cadernid a nodwyd mewn canllawiau a gyhoeddwyd gan Lywodraeth Cymru a'r Arolygiaeth Gynllunio, a chaiff y Cynllun ei fonitro yn eu herbyn
	Cadw		Gwasanaeth amgylchedd hanesyddol Llywodraeth Cymru sy'n gweithio i gael amgylchedd hanesyddol hygyrch ac yn un sy'n cael ei warchod i Gymru.
	Canllawiau Cynllunio Atodol	CCA	Gall Canllawiau Cynllunio Ategol gwmpasu ystod o faterion, sef materion thematig a materion ar gyfer safleoedd penodol, a chynnig rhagor o fanylion polisïau a chynigion cynllun datblygu.
	Canolfan drafnidiaeth		Man lle caiff teithwyr a llwythi eu cyfnewid rhwng cerbydau neu ddulliau teithio. Mae Canolfannau Trafnidiaeth Gyhoeddus yn cynnwys gorsafoedd rheilffordd, gorsafoedd cludiant cyflym, safleoedd bws, safleoedd tram, meysydd awyr a glanfeydd llongau fferi.
	Canolfannau Gwasanaeth Lleol		Mae'r rhain yn cael eu hadnabod fel canolfannau gyda chyfleusterau a gwasanaethau sy'n cwrdd â gofynion eu poblogaeth eu hunain a'u hardaloedd dalgylch eu hunain. Mae ganddynt ryw gymaint o gyfleoedd cyflogaeth a manwerthu a chysylltiadau da iawn gydag un ai Canolfan Wasanaeth Trefol neu Ganolfan Isranbarthol, prun bynnag yw'r agosaf.

NMC	TERMAU	ACRONYM (os yn berthnasol)	Disgrifiad
	Canolfannau Gwasanaeth Trefol		Mae gan y rhain swyddogaeth is-sirol yn nhermau darparu ystod eang o wasanaethau a chyfleusterau ar gyfer eu poblogaeth eu hunain a rhannau o'r siroedd. Mae gan rai, h.y. Llangefni a Chaernarfon hefyd swyddogaeth weinyddol ar gyfer eu siroedd.
	Canolfan Isranbarthol		Mae ganddi swyddogaeth drawsffiniol a lleol yn nhermau cyflogaeth, iechyd a chyfleoedd hamdden. Mae'n ganolfan fanwerthu nid yn unig ar gyfer ei phoblogaeth ei hun ond hefyd ar gyfer ardal ehangach.
	Canol trefi		Yn cynnwys craidd ystod o ganolfannau siopa a masnachol o wahanol faint.
	Carafanau: Carafan Sefydlog		Carafan sydd angen cerbyd cymalog i'w symud.
	Carafanau: Carafan teithiol		Carafan ellir ei dynnu ar ôl cerbyd modur.
	Cartrefi a'u rhennir (gweler polisi TAI 2)		Gall fod un ai yn aelwydydd yn byw fel teulu neu pan nad oes mwy na 6 o bobl yn rhannu'r cyfleusterau (h.y. ystafell ymolchi a chegin) ac yn gyfrifol am reoli'r aelwyd (h.y. talu rhent a bwyta gyda'i gilydd).
	Cartrefi Gofal		Sefydliad sy'n darparu llety preswyl gyda gofal iechyd, yn arbennig i'r henoed.
	Cartref Gofal Preswyl		Sefydliad lle mae nifer o bobl hyn yn byw, fel arfer mewn ystafelloedd sengl, ac sydd yn gallu cael mynediad i wasanaethau ar y safle sy'n darparu gofal personol yn unig – cymorth i ymolchi, newid a rhoi moddion.
	Cartrefi Gofal Ychwanegol		Yn debyg i lety cysgodol, yn cynnig y gallu i fyw yn annibynnol ond yn elwa o ddarpariaeth gofal ar y safle.
	Chalet		Strwythur un llawr sy'n lled-barhaol y gellir ei symud. Edrychir ar chalet fel un uned os gellir ei feddiannu gan un unigolyn/ teulu ar y tro hyd yn oed os oes ganddo ddwy echel.
	Cyfarwyddeb Ewropeaidd		Deddfwriaeth yr Undeb Ewropeaidd sydd yn dweud bod angen i rai sy'n perthyn iddo gyrraedd allbwn/ targed penodol.
	Cyflenwad 5 mlynedd		Mae Nodyn Cyngor Technegol (NCT) 1 yn dweud bod rhaid i Awdurdodau Cynllunio Lleol sicrhau bod yna ddigon o dir wirioneddol ar gael i ddarparu

NMC	TERMAU	ACRONYM (os yn berthnasol)	Disgrifiad
			cyflenwad 5 mlynedd o dir ar gyfer tai. Mae'n rhaid i'r cyflenwad tir yma ddylanwadu'r strategaeth sydd yn y cynllun datblygu.
NMC 356	**Cyfradd gwacter**		**Mae'r berthynas rhwng aelwydydd ac anheddau yn cael ei modelu drwy ddefnyddio 'cyfraddau gwacter', sy'n dod o Gyfrifiad 2011. Mae'r gyfradd gwacter yn cynnwys ail gartrefi a chartrefi gwyliau. Cyfrifir y gyfradd gwacter trwy rannu nifer y lleoedd ar aelwydydd (tabl KS401) gyda chyfanswm nifer y tai (tabl QS418). Yn achos rhan o ardal y Cynllun sydd o fewn Awdurdod Cynllunio Gwynedd, roedd angen eithrio rhannau o sir Gwynedd sydd y tu mewn i Barc Cenedlaethol Eryri. Defnyddiwyd cyfanswm yr ystadegau ar gyfer Ardaloedd Cynnyrch y Cyfrifiad nad oeddynt o fewn PCE.** **Disgrifir lleoedd gwag mewn cartrefi ac aelwydydd a ddefnyddir fel ail gartrefi yn y Cyfrifiad fel 'lleoedd ar aelwydydd heb breswylwyr rheolaidd'. Oherwydd bod llawer o dai gwyliau ac ail gartrefi yn Ynys Môn a Gwynedd, mae'r cyfraddau gwacter yn uwch na'r lleoedd sydd â llai o aelwydydd o'r math hwn.**
	Cynllun Adnau		Fersiwn drafft llawn o'r Cynllun Datblygu Lleol sy'n destun cyfnod ymgynghori ffurfiol.
	Cymuned		Pobl sy'n byw mewn ardal ddaearyddol ddiffiniedig, neu sy'n rhannu'r un diddordebau
	Cynllun Datblygu Lleol		Sef y cynllun datblygu statudol gofynnol ar gyfer pob ardal awdurdod cynllunio lleol yng Nghymru dan Ran 6 Deddf Cynllunio a Phrynu Gorfodol 2004. Cynllun defnydd tir ydyw sy'n destun archwiliad annibynnol, a fydd yn gynllun datblygu statudol ar gyfer ardal awdurdod lleol. Dylai'r Cynllun gynnwys gweledigaeth, strategaeth, polisïau i'w defnyddio ar draws yr ardal ar gyfer mathau o ddatblygiadau, dyraniadau tir, a pholisïau a chynigion ar gyfer ardaloedd allweddol o newid a diogelu lle y bo'n

NMC	TERMAU	ACRONYM (os yn berthnasol)	Disgrifiad
			ofynnol.
	Cynllunio defnydd tir		Mae'r fframwaith ar gyfer sut mae tir yn cael ei ddefnyddio a'i ddatblygu cael ei ddarparu'n bennaf gan y system cynllunio. Mae hwn yn anelu i gael y defnydd mwyaf effeithiol ac effeithlon o dire r lles y cyhoedd ac i sicrhau bod y gwasanaethau a chyfleusterau angenrheidiol yn cael eu hadeiladu lle mae eu hangen nhw.
	Cynllun Gofodol Cymru		Cynllun a baratowyd ac a gymeradwywyd gan Lywodraeth Cymru dan adran 60 y Ddeddf, sy'n nodi fframwaith strategol i lywio datblygiadau ac ymyriadau polisi yn y dyfodol, p'un ai bod y rhain yn ymwneud â rheoli cynllunio defnydd tir ffurfiol neu beidio. Mae Adran 62 (5) (b) y Ddeddf yn ei gwneud yn ofynnol i awdurdod cynllunio lleol ystyried Cynllun Gofodol Cymru wrth baratoi CDLl.
	Cynllun Integredig Sengl	CIS	Mae hwn yn cynnwys gweledigaeth a chynllun gweithredu'r Bwrdd Gwasanaethau Lleol ar gyfer y ddwy sir. Pwrpas y Cynllun ydy hyrwyddo cydweithio er mwyn gwella budd economaidd, cymdeithasol ac amgylcheddol. Mae'n ceisio mynd i'r afael a materion cymhleth nad ellir eu datrys gan un mudiad yn gweithio ar ben ei hun. Mae'r Cynllun wedi cael ei greu mewn partneriaeth, gan gael mewnbwn partneriaid, defnyddwyr gwasanaethau, cymunedau a phreswylwyr.
	Cynllun Mabwysiedig		Y fersiwn derfynol, gyfreithlon o'r Cynllun Datblygu Lleol a gymeradwywyd yn statudol.
	Cynllun Rheoli Traethlin	CRhT	Dogfen nad yw'n statudol sy'n rhoi canllawiau strategol i gynorthwyo gwneud penderfyniadau am amddiffynfa arfordirol ar gyfer hyd benodol o'r arfordir dros y 50 mlynedd nesaf gydag adolygiadau fel arfer pob 5 mlynedd.
	Cynllun Teithio		Mae cynllun teithio yn becyn o gamau gweithredu a baratowyd gan weithle, ysgol neu sefydliad arall i annog dewisiadau teithio diogel, iachus a chynaliadwy. Drwy leihau teithio mewn ceir, gall Cynlluniau Teithio wella iechyd a lles, rhyddhau mannau parcio, a gwneud cyfraniad cadarnhaol i'r gymuned a'r amgylchedd.

NMC	TERMAU	ACRONYM (os yn berthnasol)	Disgrifiad
	Cytundeb 106		Cytundeb cyfreithiol dan adran 106 Deddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990. Mae cytundebau adran 106 yn gytundebau cyfreithiol rhwng awdurdod cynllunio a datblygwr, neu rwymedigaethau unochrog a gynigir gan ddatblygwr, sy'n sicrhau y cyflawnir gwaith ychwanegol penodol sy'n ymwneud â datblygiad.
	Cytundeb Cyflawni		Dogfen sy'n cynnwys amserlen yr awdurdodau cynllunio lleol ar gyfer paratoi'r Cynllun ynghyd a'r Strategaeth Cynnwys Cymunedau, a gyflwynir i Lywodraeth Cymru i'w chymeradwyo
	Clystyrau		Aneddleoedd gydag o leiaf 10 uned tai mewn grŵp sydd yn ddigon cydlynol i'w adnabod gyda chysylltiadau i aneddleoedd sydd yn uwch i fyny yn y goeden aneddleoedd.
	Datblygiad		Datblygiad, yn ôl diffiniad cyfraith cynllunio, yw 'carrying out of building, engineering, mining or other operations in, on, over or under land. (Adran 55 Deddf Cynllunio 1990 fel y'i diwygiwyd).
	Datblygiad Ardrawiad Isel		Datblygiad sy'n gysylltiedig â dulliau byw sydd gan ardrawiad amgylcheddol negyddol isel ac sydd un ai'n cyfoethogi neu nad yw'n lleihau gwerth amgylcheddol yn arwyddocaol ac maent a chysylltiad agos a dulliau rheoli tir cynaliadwy. Yn cael eu hadnabod fel Datblygiad Un Blaned hefyd.
	Datblygiad cynaliadwy		Datblygu sy'n diwallu anghenion y presennol heb beryglu gallu cenedlaethau'r dyfodol i ddiwallu eu hanghenion eu hunain
	Defnydd cymysg		Datblygiadau neu gynigion sy'n cynnwys mwy nag un math o ddefnydd tir ar yr un safle.
	Diagram allweddol		Dehongliad o strategaeth ofodol y Cynllun ar ffurf diagram.
	Diogelu drwy ddylunio		Menter gyda'r amcan o ddylunio trosedd 'allan' o ddatblygiadau yn ystod y broses cynllunio, a gellir ei ymgorffori i stoc dai sydd eisoes yn bodoli.
	Dosbarth defnydd A1, A2 neu A3		Dyma rhai o'r Defnyddiau Tir sydd yn Rhybudd Cynllunio Tref a Chynllunio (Dosbarth Defnydd) 1987. Mae A1 yn cyfeirio at siopau, A2 yw sefydliadau gwasanaethau arian a phroffesiynol ac

NMC	TERMAU	ACRONYM (os yn berthnasol)	Disgrifiad
			A3 yw llefydd bwyta, caffi, neu lefydd bwyd poeth i'w cario allan.
	Dosbarth defnydd B1, B2 neu B8		Dyma rhai o'r Defnyddiau Tir sydd yn Rhybudd Cynllunio Tref a Chynllunio (Dosbarth Defnydd) 1987. Mae B1 yn cyfeirio at sefydliadau busnes, B2 yn sefydliadau 'diwydiant cyffredinol' a B8 yn sefydliadau storio neu ddosbarthu.
	Dosbarth defnydd C2 a C3		Dyma rhai o'r Defnyddiau Tir sydd yn Rhybudd Cynllunio Tref a Chynllunio (Dosbarth Defnydd) 1987. Mae C1 yn cyfeirio at sefydliadau sy'n cael eu hadnabod fel Sefydliadau Preswyl ac mae C3 yn cael eu hadnabod fel Tŷ Preswyl.
	Dosbarth defnydd D1 a D2		Dyma rhai o'r Defnyddiau Tir sydd yn Rhybudd Cynllunio Tref a Chynllunio (Dosbarth Defnydd) 1987. Mae D1 yn cyfeirio at sefydliadau heb fod yn breswyl ac mae D2 yn cyfeirio at sefydliadau lle mae pobl yn cwrdd ac yn hamddena.
	Elw cynllunio		Y buddion neu'r warchodaeth, yn aml er budd cymunedol, a geir trwy ymrwymiad cynllunio fel rhan o ganiatâd cynllunio ac fel arfer ar draul y datblygwr. Er enghraifft, tai fforddiadwy, cyfleusterau cymunedol neu fesurau lliniaru.
	Fesul cam/ cam wrth gam		Datblygu safle'n raddol fesul cam dros gyfnod o amser yn hytrach nag oll ar yr un pryd.
	Fflatiau hunangynhaliol		Mae fflat yn adeilad ar wahân a hunangynhaliol sydd wedi ei adeiladu neu ei addasu i ddefnydd preswyl ac yn ffurfio rhan o adeilad o weddill yr adeilad ac sydd wedi cael ei rannu yn llorweddol.
	Geoamrywiaeth		Ystod o gerrig, ffosilau, mwynau, pridd, tirffurf a phrosesau naturiol sy'n creu tirwedd a strwythur y Ddaear.
	Gofodol		Nodwedd sy'n berthnasol i leoliad/ ardal
	Gwaelodlin		Disgrifiad o gyflwr presennol yr ardal er mwyn mesur newid yn ei erbyn.
	Gwarchod agregau		Gwarchod adnoddau agregau rhag sterileiddio heb fod angen gan fathau eraill o ddatblygu.

NMC	TERMAU	ACRONYM (os yn berthnasol)	Disgrifiad
	Gwarchodfa Natur Leol		Cynefinoedd o arwyddocâd lleol sydd ddim yn statudol sy'n cael eu hadnabod gan awdurdodau lleol lle mae gwarchodaeth a dealltwriaeth y cyhoedd o gadwraeth natur yn cael ei annog.
	Gwastraff		Unrhyw ddeunydd neu wrthrych nad oes ei angen dim mwy ac sydd angen ei waredu. Os gellir ail-ddefnyddio deunydd neu wrthrych mae'n cael ei adnabod fel gwastraff os ydy o wedi cael ei waredu.
	Gweledigaeth		Datganiad a gytunwyd am amcanion oferôl y Cynllun.
	Gwellhad		Mae gwellhad bioamrywiaeth yn welliant i gynefin/ boblogaeth rhywogaeth sydd uwchlaw beth sydd yno'n barod. Gall hyn fod trwy ychwanegu/ wella cynefinoedd neu gynyddu/ wella cyfleoedd ar gyfer rhywogaethau.
	Hawliau Datblygu a Ganiateir		Newidiadau bychan o fath penodol ellir eu gwneud i dy neu fusnes nad oes angen gwneud cais am ganiatâd cynllunio.
	Henebion Cofrestredig		Henebion o bwysigrwydd cenedlaethol, olion archeolegol fel arfer, sy'n cael eu diogelu yn erbyn datblygiadau amhriodol drwy Ddeddf Henebion a Mannau Archeolegol 1979.
	Henoed Bregus eu Meddwl		Term ambarél i gynorthwyo i ddosbarthu ystod o salwch sy'n effeithio'r henoed yn bennaf.
	Hoff Strategaeth		Rhan o gyfres o ddogfennau cyn-adnau sy'n amlinellu hoff strategaeth y Cynghorau ar gyfer twf a newid.
	ICOMOS		Cyngor Rhyngwladol ar gyfer Henebion a Safleoedd ("International Council on Monuments and Sites").
	Iawndal		Darparu rhywbeth sydd gyfystyr a'r hyn a gollwyd. Yn nhermau bioamrywiaeth, gall iawndal fod yn fwy na'r cynefin gwreiddiol oherwydd yr oedi mewn amser, yn aml flynyddoedd, i'r cynefin a ddaw yn sgil yr iawndal gyrraedd maint/ ansawdd y cynefin gwreiddiol.
	Isadeiledd		Mae isadeiledd yn cynnwys gwasanaethau fel ffyrdd, cyfleusterau cludiant, cyflenwad dwr, carffosiaeth a chyfleusterau trin dŵr budr cysylltiedig, cyfleusterau rheoli gwastraff,

NMC	TERMAU	ACRONYM (os yn berthnasol)	Disgrifiad
			cyflenwad ynni (trydan a nwy) a rhwydwaith dosbarthu ac isadeiledd telegyfathrebu. Mae isadeiledd medal yn cynnwys TG a thelathrebu.
	Isadeiledd gwyrdd/ glas		Diffinnir isadeiledd gwyrdd/ glas fel rhwydwaith o nodweddion tir a dŵr sy'n cefnogi rhywogaethau cynhenid, yn cynnal prosesau ecolegol naturiol, yn atal llifogydd, yn cynnal adnoddau aer a dŵr, ac yn cyfrannu i iechyd a lles bywyd cymunedau lleol
	Landlord Cymdeithasol Cofrestredig		Cymdeithasau, ymddiriedolwyr neu gwmnïau annibynnol ar gyfer darparu tai cymdeithasol cost isel i bobl mewn angen am dai heb wneud elw. Mae unrhyw arian dros ben yn cael ei ddefnyddio i gynnal tai presennol ac i gynorthwyo i gyllido rhai newydd.
	LANDMAP		LANDMAP yw'r system wybodaeth genedlaethol, a ddyfeisiwyd gan Gyngor Cefn Gwlad Cymru gynt, ar gyfer ystyried y dirwedd wrth wneud penderfyniadau.
	Lles cynllunio		Y manteision neu'r mesurau diogelu, yn aml er budd y gymuned, a ddaw yn sgîl rhwymedigaeth gynllunio fel rhan o gymeradwyo cais cynllunio, a ddarperir ar draul y datblygwr fel arfer. Er enghraifft, tai fforddiadwy, cyfleusterau cymunedol neu fesurau lliniaru.
	Lleiniau wedi eu gwasanaethu		Lleiniau o dir sydd gan y gwasanaethau angenrheidiol yn eu lle er mwyn hyrwyddo defnydd arall yn y dyfodol.
	Llety Gofal Arbenigol		Llety sy'n darparu gofal ar gyfer rhai sydd ag anghenion cefnogol mewn sector penodol, e.e. gorddryswch.
	Lliniaru		Mesurau i osgoi, leihau neu wrthbwyso effeithiau andwyol sylweddol.
	Lwfans Llithriad		I ganiatáu elfen o ddewis, nifer llai o unedau na ragwelwyd ar safleoedd a ddynodwyd neu ohiriad yn natblygiad safleoedd penodol o fewn cyfnod y Cynllun cafodd lwfans llithriad o 10% ei gynnwys o ran y ffigwr tai cyfan.

NMC	TERMAU	ACRONYM (os yn berthnasol)	Disgrifiad
	Mabwysiadu		Cadarnhad terfynol o statws cynllun datblygu gan awdurdod cynllunio lleol.
	Map cynigion		Rhan o'r Cynllun sy'n dangos lleoliad y cynigion ar sail map yr Arolwg Ordnans.
	Micro gynhyrchu		Cynhyrchu gwres a/ neu bŵer o ffynonellau o adnoddau carbon isel.
	Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru		Y dull swyddogol a ddefnyddir i fesur amddifadedd mewn ardaloedd bach yng Nghymru. Mae'n ddull cymharol o fesur crynoadau o amddifadedd ar lefel ardal fach. Mae'n ystyried materion megis incwm, tai, cyflogaeth, mynediad i wasanaethau, iechyd, yr amgylchedd, addysg a diogelwch cymunedol.
	Natura 2000		Rhwydwaith o safleoedd a warchodir ar draws yr Undeb Ewropeaidd, gan gynnwys ACA, AGA a safleoedd Ramsar.
	Newid defnydd		Newid yn y ffordd mae tir neu adeiladau'n cael eu defnyddio. Mae angen caniatâd cynllunio fel arfer i newid o un 'dosbarth defnydd' i'r llall.
	Newid yn yr hinsawdd		Newidiadau hirdymor i dymheredd, dyddodiad, y gwynt ac agweddau eraill ar hinsawdd y ddaear. Yn aml tybir bod y newidiadau hyn wedi'u hachosi gan weithgareddau dynol a defnyddio tanwydd ffosil.
	Niwed annerbyniol		Ble mae niwed ar fater penodol e.e. mwynderau gweledol, cymeriad y tirwedd, effaith gronnol ayb. o ddatblygiad arfaethedig ar lefel annerbyniol na ellid ei liniaru i lefel derbyniol i alluogi rhoi cefnogaeth i'r bwriad.
	Nodyn Cyngor Technegol	NCT	Dogfennau a gynhyrchir gan Lywodraeth Cymru i ategu Polisi Cynllunio Cymru, sy'n rhoi canllawiau technegol manwl i Awdurdodau Cynllunio Lleol ar faterion cynllunio penodol. Dylai Awdurdodau Cynllunio Lleol eu hystyried yn ystod y broses o baratoi'r cynllun datblygu.
	Nwyddau cymhariaeth		Nwyddau i'w gwerthu nad yw'n fyrhoedlog sydd ar gael yn aml mewn ystod o feintiau, steil, lliwiau neu ansawdd, gan gynnwys dodrefn, carpedi, teledu, ayyb.
	Nwyddau hwylus		Nwyddau i'w gwerthu sy'n cael eu prynu'n aml, sydyn a gyda chyn lleied o ymglymiad emosiynol;

NMC	TERMAU	ACRONYM (os yn berthnasol)	Disgrifiad
			mae'r categori'n cynnwys melysion, sigarennau, cyffuriau presgripsiwn, cylchgronau, a'r rhan fwyaf o nwyddau siop groser.
	Nwyddau swmpus		Math o nwyddau a brynir sydd yn fawr (er enghraifft DIY, dodrefn, carped) sydd weithiau angen lleoedd mawr i'w cadw neu eu dangos.
	Ôl-ddefnydd		Y defnydd tir terfynol ar gyfer safleoedd mwynau neu wastraff.
	Parciau a Gerddi Hanesyddol		Ystyrir bod y parciau a gerddi hanesyddol o bwysigrwydd cenedlaethol ac maent ar y Gofrestr o Barciau a Gerddi o Bwysigrwydd Hanesyddol Arbennig yng Nghymru gan Cadw/ ICOMOS. Mae'r Gofrestr wedi cael ei roi at ei gilydd i gynorthwyo gyda'r gwaith gan berchnogion, datblygwyr, awdurdodau cynllunio lleol, cyrff statudol ac eraill ynglŷn â hwy. Mae'n anstatudol ac mae o mewn chwe chyfrol.
	Parth Chwilio a Ffafrir		Ardal o fewn Bangor sy'n cael ei adnabod fel yr ardal a ffafrir ar gyfer lleoli llety pwrpasol i fyfyrwyr.
	Parth Menter		Ardal a ddynodwyd yn arbennig lle rhoddir nifer o fanteision a chymelldaliadau i fusnesau megis credydau'r dreth incwm, ad-daliadau ar y dreth gyfarpar a chredydau'r dreth eiddo. Yn y bôn, mae'r ardal fenter yn ddull o dargedu ardal ddaearyddol benodol ar gyfer adfywio economaidd. Mae creu ardal fenter yn annog buddsoddi ac yn hybu twf economaidd yn yr ardal honno
	Parth rhagod mwynau		Ardaloedd gwarchod o gwmpas gwaith mwynau sydd gan ganiatâd a rhai arfaethedig a fyddai'n sensitif i effeithiau andwyol, gan gynnwys ardaloedd preswyl, ysbytai ac ysgolion ac fe ddylid eu gwrthsefyll.
	Pentrefi Gwasanaeth		Mae ganddynt nifer o gyfleusterau a gwasanaethau lleol, sy'n cynnwys o leiaf un gwasanaeth neu gyfleuster allweddol. Maent yn amlwg yn gallu cwrdd â gofynion dydd i ddydd aelwydydd ynddynt ac yn eu hardaloedd.
	Pentrefi Lleol/ Gwledig/ Arfordirol		Yn gyffredinol mae yna lai o wasanaethau a chyfleusterau ar gael ynddynt, sy'n golygu fod ganddynt lai o ddylanwad. Mae gan rai pentrefi Arfordirol mewn cymhariaeth fwy o gyfleusterau a gwasanaethau, ond mae bodolaeth canran uwch o

NMC	TERMAU	ACRONYM (os yn berthnasol)	Disgrifiad
			dai gwyliau neu dai haf yn golygu bod angen rheoli mwy o newid ynddynt.
	Polisi Cynllunio Cymru	PCC	Cyhoeddir y polisi hwn gan Lywodraeth Cymru gan nodi ei pholisïau defnydd tir cenedlaethol o ran meysydd cynllunio gwahanol.
	Prif Ardal Siopa (yn nhermau manwerthu)		Ardal o fewn y canol tref diffiniedig lle mae manwerthu a nifer y siopau ar ei fwyaf.
	Prifion cyhoeddus		Gwasanaethau cyhoeddus: nwy, trydan, dwr, carffosiaeth, teleffon
	Profion Cadernid		Cysyniad a ddefnyddir i asesu'r Cynllun o dan Adran 64(5)(b) o'r Ddeddf 2004.
	Pyllau benthyg		Gwaith mwynau dros dro ar gyfer prosiect adeiladu penodol.
	Rhaglen Ynys Ynni Môn		Mae Rhaglen Ynys Ynni Môn yn ymdrech ar y cyd gan sawl rhanddaliaid o fewn y sector cyhoeddus a phreifat sy'n gweithio mewn partneriaeth i roi Ynys Môn ar y blaen o ran ymchwil a datblygiad, a chynhyrchu a gwasanaethu ynni er mwyn cael tal economaidd arwyddocaol.
	Rhagolygon poblogaeth ac aelwydydd		Rhagfynegi poblogaethau'r dyfodol ar sail y strwythur oedran-rhyw presennol, a'r cyfraddau ffrwythlondeb, marwolaethau ac ymfudo presennol.
	Rhanddeiliaid		Unigolyn neu grŵp gyda diddordeb arbennig yn allbwn y Cynllun.
	Rhwymedigaethau neu Gytundebau neu Gyfraniadau Cynllunio		Cytundebau cyfreithiol rhwng awdurdod cynllunio a datblygwr, neu rwymedigaethau unochrog a gynigir gan ddatblygwr, sy'n sicrhau y cyflawnir gwaith ychwanegol penodol sy'n ymwneud â datblygiad. Er enghraifft, adeiladu priffyrdd. Gelwir y rhain yn gytundebau "Adran 106" weithiau.
	Rhybudd Dosbarth Defnydd		Rhybudd Cynllunio Tref a Gwlad (Dosbarth Defnydd) 1987 sy'n rhoi defnydd tir ac adeiladau i wahanol gategorïau. Ni does angen caniatâd cynllunio pob tro i newid defnydd o fewn yr un dosbarth defnydd.

NMC	TERMAU	ACRONYM (os yn berthnasol)	Disgrifiad
	Rhywogaethau a warchodir		Planhigion a rhywogaethau anifeiliaid sy'n cael eu gwarchod dan Ddeddfau a Rheoliadau penodol.
	Safleoedd Bywyd Gwyllt	SBG	Safleoedd o bwysigrwydd lleol o ran cadwraeth natur a fabwysiadwyd gan awdurdodau lleol at ddibenion cynllunio. (Gweler Gwarchodfa Natur Leol hefyd).
	Safle o Ddiddordeb Daearegol Rhanbarthol		Safle sydd ddim yn statudol o ddiddordeb daearegol neu geomorffolegol (yn elfennol yn gysylltiedig â cherrig, strwythur y Ddaear a thirffurf).
	Safle o Ddiddordeb Gwyddonol Arbennig	SoDdGA	Safle a nodwyd dan Ddeddf Bywyd Gwyllt a Chefn Gwlad 1981 (fel y'i diwygiwyd gan Ddeddf Cefn Gwlad a Hawliau Tramwy 2000) fel ardal o ddiddordeb arbennig oherwydd ei fflora, ffawna, nodweddion daearegol neu nodweddion ffisiograffigol.
	Safle Eithrio		Safleoedd graddfa fach sydd du mewn i neu gyfochrog a ffin datblygu sy'n darparu 100% tai fforddiadwy. Bydd gan safleoedd eithrio alluogwyd y nifer lleiaf o dai marchnad agored sy'n gwneud cynnig yn hyfyw.
	Safleoedd Ewropeaidd/ Rhyngwladol		Unrhyw safle sy'n cael ei ddynodi fel un o bwysigrwydd cadwraeth natur ryngwladol fel Safle Gwarchodaeth Arbennig (SGA), Safle Cadwraeth Arbennig (SCA) neu safle Ramsar.
	Safle/ Tir cyflogaeth		Tir a ddefnyddir at ddibenion cyflogaeth gan un neu fwy o'r canlynol: swyddfeydd, gweithgynhyrchu, ymchwil a datblygu, storio a dosbarthu.
	Safle/ Tir Llwyd		Tir lle saif strwythur parhaol (heb gynnwys adeiladau amaethyddiaeth neu goedwigaeth) a seilwaith cysylltiedig sefydlog ar yr arwyneb, neu dir lle bu strwythur o'r fath yn y gorffennol. Mae hyn yn cynnwys cwrtil datblygu, adeiladau amddiffyn neu dir a ddefnyddir ar gyfer mwyngloddio a gwaredu gwastraff lle ni wnaed darpariaeth ar gyfer adfer y tir.
	Safle/ Tir gwyrdd		Tir nas datblygwyd yn flaenorol, sef tir ffermio, glaswelltir neu weundir fel arfer.
NMC	Safleoedd hap		Safle na chafodd ei ddynodi yn benodol ar gyfer ei

NMC	TERMAU	ACRONYM (os yn berthnasol)	Disgrifiad
357			ddatblygu **yn y** ~~mewn~~ cynllun ~~datblygu~~, ond a ddaw ar gael ~~yn annisgwyl~~ i'w ddatblygu yn ystod cyfnod **y C**ynllun. Cyfeirir at "safleoedd ar hap" yng nghyd-destun tai gan amlaf.
	Safleoedd posib		Mae'r Llawlyfr ar Gynlluniau Datblygu Lleol (Llywodraeth Cymru 2006) yn argymell y dylai awdurdodau cynllunio lleol ymgysylltu â datblygwyr a thirfeddianwyr ar y cam casglu tystiolaeth o broses y Cynllun er mwyn cael gwybodaeth am safleoedd datblygu posibl y gellid eu cynnwys yn y cynllun. Yn unol â hynny, ym mis Tachwedd 2010 estynnodd y Cyngor wahoddiad ffurfiol i ddatblygwyr, tirfeddianwyr, asiantau, adrannau'r Cyngor ac eraill sydd â buddiant mewn tir i gyflwyno safleoedd i'w hystyried ar gyfer datblygu neu ailddefnyddio drwy'r Cynllun Datblygu Lleol, a hynny at amrywiaeth o ddefnyddiau gan gynnwys tai, cyflogaeth, manwerthu, hamdden, gwastraff, trafnidiaeth (e.e. safleoedd parcio a theithio), mannau agored a defnyddiau cymunedol eraill.
	Safleoedd Ramsar		Safleoedd a ddynodwyd dan Gonfensiwn Ramsar i ddiogelu gwlypdiroedd o bwysigrwydd rhyngwladol, yn enwedig fel cynefinoedd adar dŵr.
	Safle Treftadaeth y Byd		Safle sydd ar y rhestr sy'n cael ei gadw gan y Rhaglen Treftadaeth y Byd rhyngwladol a weinyddir gan Bwyllgor Treftadaeth y Byd UNESCO.
	Sail tystiolaeth		Sef y wybodaeth a'r data a gasglwyd gan yr Awdurdod Cynllunio Lleol i gadarnhau "cadernid" y dull polisi a nodwyd yn y CDLl, yn cynnwys nodweddion ffisegol, economaidd a chymdeithasol ardal.
	Seilwaith		Mae seilwaith yn cynnwys gwasanaethau megis ffyrdd, cyfleusterau trafnidiaeth, cyflenwadau dŵr, carthffosiaeth a chyfleusterau trin dŵr gwastraff

NMC	TERMAU	ACRONYM (os yn berthnasol)	Disgrifiad
			cysylltiedig, cyfleusterau rheoli gwastraff, cyflenwadau ynni (trydan a nwy), rhwydweithiau dosbarthu a seilwaith telathrebu. Mae seilwaith meddal yn cynnwys TGCh a thelathrebu.
	Siapio lle		Proses dylunio sy'n anelu i greu cymunedau integredig ac yn seiliedig ar ardaloedd o ansawdd uchel, gwahanol, hygyrch a fydd yn cynorthwyo i greu naws am gymuned gref a hyrwyddo ffordd o fyw iach.
NMC 349	Sipsiwn a Theithwyr		~~Unigolion gyda ffordd grwydrol o fyw beth bynnag yw eu hil neu darddiad, gan gynnwys unigolion sydd ar sail eu hanghenion iechyd neu addysg neu henaint nhw eu hunain neu eu teulu wedi gorffen teithio dros dro neu'n barhaol, ond nad yw'n cynnwys aelodau grŵp trefnus o bobl sioe neu syrcas sy'n teithio gyda'i gilydd.~~ **(a) personau nomadaidd, beth bynnag fo eu hil neu eu tarddiad, gan gynnwys —** **(i) personau sydd, ar sail eu anghenion addysg neu iechyd neu henaint eu hunain neu ar sail anghenion eu teulu neu ddibynydd, wedi rhoi'r gorau i deithio dros dro neu yn barhaol, ac** **(ii) aelodau o grŵp trefnedig o bobl sioe neu bobl syrcas (os ydynt yn teithio gyda'i gilydd fel y cyfryw neu beidio),** **(b) holl bersonau eraill sydd â thraddodiad diwylliannol o nomadiaeth neu o fyw mewn cartref symudol.**
	Strategaeth Cynnwys Cymunedau		Mae'r Cynllun hwn yn nodi sut mae'r Awdurdod Cynllunio Lleol yn bwriadu cynnwys cyrff ymgynghori a'r cyhoedd yn y broses o baratoi'r CDLl. Caiff y Cynllun Cynnwys Cymunedau ei gyflwyno i Lywodraeth Cymru i'w gymeradwyo fel rhan o'r Cytundeb Cyflenwi
	Strategaeth Gweithredu Cludiant	SGC	Ei angen o dan TAN18 'Cludiant' (LlC 2007) fel rhan o'r broses asesu trafnidiaeth i ddarparu'r wybodaeth angenrheidiol i asesu addasrwydd cais yn nhermau galw am deithio a'i ardrawiad. Fe ddylai'r SGC osod amcanion a thargedau o ran

NMC	TERMAU	ACRONYM (os yn berthnasol)	Disgrifiad
			rheoli galw am deithio ar gyfer y datblygiad a rhoi'r isadeiledd, mesurau rheoli galw a'r cyfraniadau arian angenrheidiol i'w cyflawni. Fe ddylai'r SGC osod fframwaith ar gyfer monitro'r amcanion a'r targedau, gan gynnwys yr ymraniad dulliau teithio yn y dyfodol i'r safleoedd datblygu.
	Sui-Generis		Term a roddir i ddefnydd tir neu adeiladau nad yw'n disgyn i mewn i unrhyw un o'r dosbarth defnydd sydd yn y Rhybudd Dosbarth Defnydd, er enghraifft theatrau, golchdai, llefydd gwerthu ceir a gorsafoedd petrol.
	Systemau Draeniad Trefol Cynaliadwy	SUDS	System draeniad a ddatblygwyd yn unol ag egwyddorion datblygiad cynaliadwy sy'n rhoi sylw i faint, ansawdd a mwynderau.
NMC 353	Sylwadau		Sylwadau a wnaed o blaid y Cynllun ~~Datblygu Lleol~~ neu i'w wrthwynebu.
NMC 345	Tai fforddiadwy (**yn unol a'r diffiniad yn NCT 2)**		Tai, p'un ai ar rent, perchenogaeth a rennir neu brynu'n gyfan gwbl, a ddarperir am gost yr ystyrir ei bod yn fforddiadwy mewn perthynas ag incwm cyfartalog neu incwm llai na chyfartalog, neu mewn perthynas â phrisiau tai ar y farchnad gyffredinol. Tai a ddarperir i'r rheiny nad yw eu gofynion yn cael eu bodloni gan y farchnad agored. Dylai tai fforddiadwy: • ddiwallu anghenion cartrefi sy'n gymwys, gan gynnwys tai sydd ar gael ar gost ddigon isel iddynt hwy allu eu fforddio, wedi'i phennu gan ystyried incwm lleol a phrisiau tai lleol; • cynnwys darpariaeth fod y cartref yn parhau yn fforddiadwy i bobl sy'n gymwys yn y dyfodol. Mae'r term hwn yn rhannu'n ddau is-gategori: • tai rhent cymdeithasol - darperir gan awdurdodau lleol a landlordiaid cymdeithasol cofrestredig lle mae'r rhenti'n ystyried rhenti canllaw a rhenti meincnod Llywodraeth Cymru; • tai canolradd - lle mae'r prisiau neu'r rhenti'n uwch na rhenti tai cymdeithasol ond yn is na

NMC	TERMAU	ACRONYM (os yn berthnasol)	Disgrifiad
			phrisiau neu renti ar y farchnad agored. **Defnyddir mecanwaith cynllunio, e.e. Cytunedeb 106, i reoli pris a meddiannaeth y tai**
NMC 346	**Tai fforddiadwy Angen Lleol (mewn Pentrefi Lleol, Arfordirol, Gwledig neu Glystyrau)**		**Bydd yr elfen Tai Fforddiadwy yn gyson gyda'r diffiniad o 'Dai Fforddiadwy (yn unol a'r diffiniad yn NCT 2), sydd yn y rhestr termau yma.** **Angen Lleol mewn Pentrefi Lleol, Arfordirol, Gwledig – pobl mewn angen ty fforddiadwy sydd wedi byw o fewn y Pentref neu yn yr ardal wledig o gwmpas am 5 mlynedd neu fwy yn olynol, un ai yn union cyn cyflwyno cais neu yn y gorffennol.** **Angen Lleol mewn Clystyrau - pobl mewn angen ty fforddiadwy sydd wedi byw o fewn y Clwstwr neu yn yr ardal wledig o gwmpas am 5 mlynedd neu fwy yn olynol, un ai yn union cyn cyflwyno cais neu yn y gorffennol.** **Gwneir hyn er mwyn sicrhau nad ydi'r twf yn yr aneddleoedd yn denu pobl allan o Ganolfannau/ Bentrefi Gwasanaeth nad oes gan unrhyw gysylltiad efo'r anheddle.**
NMC 352	Tai Marchnad Agored **(Yn unol â diffiniad TAN 2)**		Tai i'w rhentu neu sydd ar werth, a lle pennir y pris ar y farchnad agored. Byddai unedau o'r fath yn cwrdd ag anghenion tai'r rhai hynny o fewn ardal y Cynllun nad sydd yn gymwys i fyw mewn tai fforddiadwy. **Ni ddefnyddir mecanwaith cynllunio i reoli meddiannaeth y tai.**
NMC 351	Tai Marchnad Leol **(yn unol â pharagraff 9.2.4 Polisi Cynllunio Cymru)**		Unedau tai **i'w rhentu neu sydd ar werth** o fewn aneddleoedd diffiniedig **a restrir ym Mholisi TAI 5.** ~~**ble mae tystiolaeth yn dangos bod problemau dwys yn bodoli o fewn y farchnad dai.**~~ **Defnyddir mecanwaith cynllunio, e,e, amod cynllunio, i reoli meddiannaeth y tŷ i aelwydydd sydd gan gysylltiad lleol penodol, ond ni ddefnyddir mecanwaith cynllunio i reoli pris y tŷ.** ~~sydd ond yn gymwys i gael eu meddiannu gan bobl sydd yn dangos cysylltiad lleol penodol. Gellir gweld gwybodaeth bellach ym mharagraff 7.4.40 yn yr eglurhad i Bolisi TAI5.~~

NMC	TERMAU	ACRONYM (os yn berthnasol)	Disgrifiad
	Tai mewn Amlfeddiannaeth	TAF	Nid yw deddfwriaeth cynllunio ddim yn diffinio amlfeddiannaeth na TAF fel y cyfryw ond dibynnir ar y cysyniad o "aelwyd unigol" a "theulu" er mwyn gwahaniaethu ar gyfer pwrpas defnydd tir.
	Tai Teg		Cofrestr ydy Tai Teg ar gyfer pobl yng Ngwynedd ac Ynys Môn sydd â diddordeb mewn bod yn berchnogion tai ond na allant brynu ar y farchnad agored yn llwyr.
	Tir a ddatblygwyd o'r blaen		Tir a ddatblygwyd o'r blaen yw tir y mae arno neu yr oedd arno adeiladwaith parhaol (ac eithrio adeiladau amaethyddol neu goedwigaeth) a seilwaith wyneb sefydlog yn gysylltiedig ag ef. Cynhwysir cwrtil y datblygiad, ac adeiladau diogelwch hefyd, a thir a ddefnyddiwyd i gloddio mwynau a gwaredu gwastraff lle na wnaethpwyd darpariaeth ar gyfer ei adfer drwy weithdrefnau rheoli datblygu. Ni chynhwysir y rhain yn y diffiniad: • tir ac adeiladau a ddefnyddir ar hyn o bryd at ddibenion amaethyddol neu goedwigaeth; • tir mewn ardaloedd adeiledig nas datblygwyd o'r blaen – e.e. parciau, meysydd chwaraeon a rhandiroedd – hyd yn oed pe bai'r ardaloedd hyn yn cynnwys rhai nodweddion trefol fel llwybrau, pafiliynau ac adeiladau eraill; • tir lle y mae olion unrhyw adeiladwaith neu weithgaredd wedi ymdoddi i'r dirwedd gydag amser fel gellir ystyried yn rhesymol eu bod yn rhan o'r amgylchedd naturiol; • tir a ddatblygwyd o'r blaen sy'n cyfrannu at gadwraeth natur a hynny i raddau a allai fod yn drech na'r angen am ailddefnyddio'r safle; • tir a ddatblygwyd o'r blaen a ddefnyddiwyd wedyn fel amwynder (PCC, Argraffiad 9, Tachwedd 2016, Ffigwr 4.4)
	Tir sydd ar gael ar gyfer		Cyfanswm y tir a gedwir ar gyfer defnydd preswyl

NMC	TERMAU	ACRONYM (os yn berthnasol)	Disgrifiad
	tai		sydd ar gael i'w ddatblygu.
	Tirwedd hanesyddol		Tirwedd o werth a phwysigrwydd hanesyddol cenedlaethol sydd wedi cael eu cynnwys ar y Gofrestr o Dirwedd o Bwysigrwydd Hanesyddol yng Nghymru gan Cadw/ Cyngor Cefn Gwlad Cymru/ ICOMOS. Mae mewn dwy gyfrol ac mae'n adnabod 58 tirwedd o bwysigrwydd hynod neu arbennig, sy'n cael eu cyfrif fel enghreifftiau gorau o'r math o dirwedd hanesyddol yng Nghymru.
	Trafnidiaeth gynaliadwy		Mae hyn yn aml yn golygu cerdded, beicio a defnyddio trafnidiaeth gyhoeddus (a 'rhannu ceir' mewn rhai amgylchiadau), y tybir eu bod yn llai niweidiol i'r amgylchedd ac yn achosi llai o dagfeydd traffig nag un person yn teithio mewn car.
	Treftadaeth Ddiwylliannol		Yn berthnasol i arteffactau ffisegol ac i briodoleddau anghyffwrdd grŵp neu gymdeithas sy'n cael eu hetifeddu oddi ar genedlaethau'r gorffennol ac sy'n cael cadw er lles cenedlaethau'r dyfodol.
	Tu allan i'r Canol		Yn nhermau cynllunio, lleoliad sydd yn amlwg ar wahân i'r brif ardal siopa mewn canol tref ond nad yw o reidrwydd du allan i ffin ganol tref.
	Tu allan i'r dref		Yn nhermau manwerthu, lleoliad sydd du allan i'r canol sy'n dir nad yw du mewn i ffin gyfredol canol tref.
NMC 354	~~Tŷ a rennir (gweler polisi TAI 3)~~ Llety preswyl nad yw'n tŷ a rennir (gweler polisi TAI 2)		Cartrefi efo cyfleusterau sydd wedi cael ei rhannu yn cael ei meddiannu gan fwy na 1 aelwyd a mwy na 2 berson sydd yn rhannu un neu fwy o gyfleusterau sylfaenol heb rannu rheolaeth (h.y. talu rhent ac yn bwyta efo'i gilydd) o'r aelwyd.
	Ty Menter Wledig		Mae mentrau gwledig perthnasol yn cynnwys busnesau gyda chysylltiad â'r tir gan gynnwys ffermio, coedwigaeth a gweithgareddau eraill sy'n derbyn eu prif gyfraniad o'r safle.
NMC 348	**Unedau tai wedi eu cwblhau**		**Cyfanswm yr holl unedau preswyl sydd wedi eu cwblhau ers dyddiad sail y Cynllun (1/4/11). Mae'r unedau hyn yn cyfrannu at yr angen am dai a'i nodir yn y Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd ond cafodd y caniatâd cynllunio ar eu cyfer ei roddi ar sail cynlluniau datblygu blaenorol.**

NMC	TERMAU	ACRONYM (os yn berthnasol)	Disgrifiad
	Ymddiriedolaeth Tir Cymunedol		Mudiad ddim er elw a redir gan bobl leol i ddatblygu tai ac asedau eraill ar lefel fforddiadwy parhaol er lles cymunedol tymor hir. Mae'n endid cyfansoddiadol, cyfreithiol gyda'r gallu i gadw a rheoli asedau, ac fe'u diffinnir mewn deddfwriaeth.
	Ymgynghoriad		Proses ffurfiol lle gwahoddir sylwadau ar bwnc penodol, cyfres o bynciau penodol neu ddogfen ddrafft.
NMC 347	~~Ymrwymiad~~ **Ymrwymiaau (Banc Tir) (Tai)**		~~Yr holl dir sydd â chaniatâd cynllunio cyfredol ar gyfer datblygiad (yn enwedig datblygiad preswyl).~~ **Y nifer o unedau gyda c~~h~~aniatâd cynllunio cyfredol ar gyfer tai (unedau sydd unai wrthi yn cael eu hadeiladu neu heb eu dechrau).** **Nid yw'r ffigwr hwn yn cynnwys unedau sydd yn annhebygol o gael eu cwblhau.**

NMC 10

Disodli Ffigwr2 gydag un amgen er mwyn rhoi darlun mwy cyfredol o'r broses paratoi Cynllun

Ffigwr 2 Deiagram Proses Paratoi Cynllun Datblygu Lleol

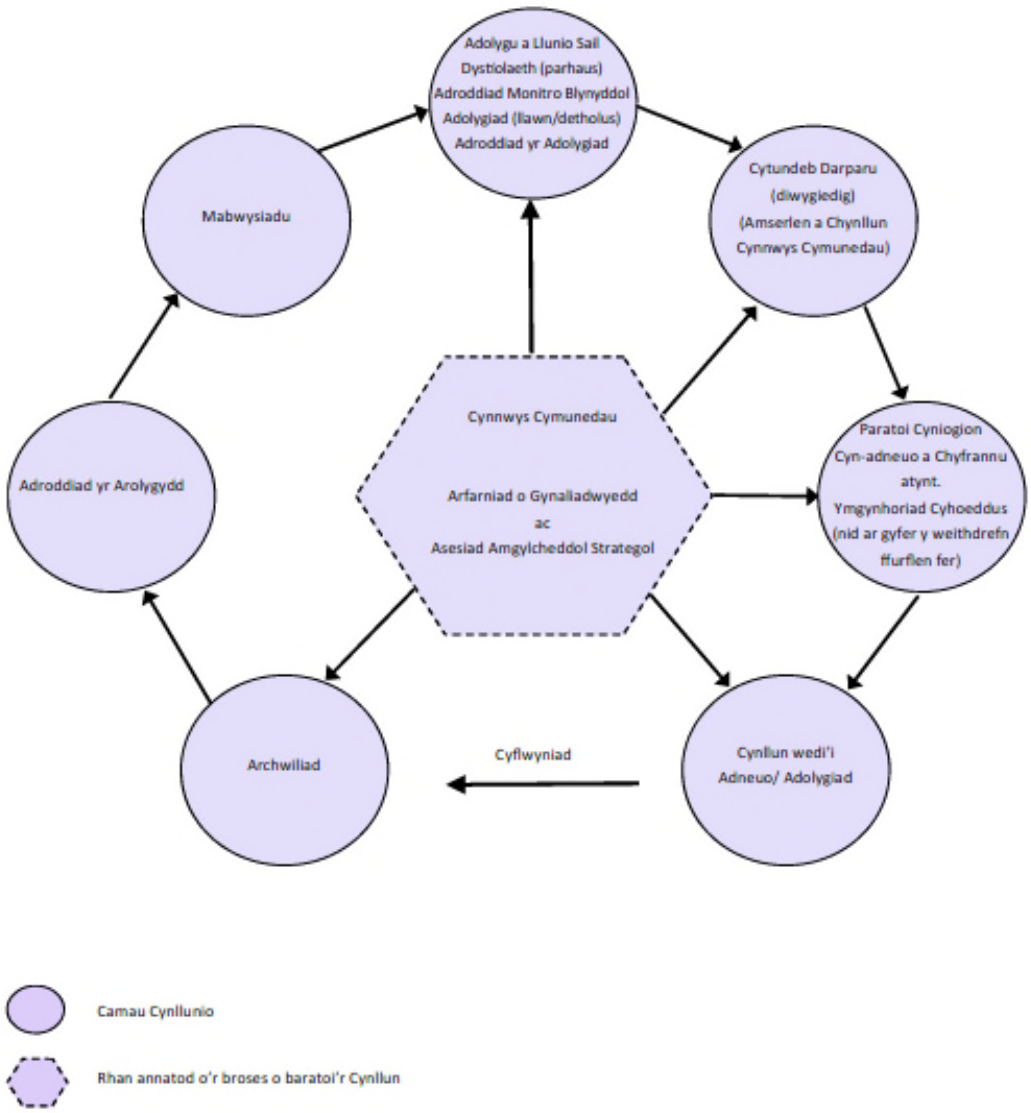

Atodiad 2

Cofrestr o Newidiadau Materion sy'n Codi a gafodd eu diwygio ers i'r gofrestr wreiddiol o'r Newidiadau Materion sy'n Codi gael ei gyhoeddi ym mis Ionawr 2017 (gweler Llyfrgell yr Archwiliad DA.039)

NMC 22	NMC 126	NMC 147	NMC 263
NMC 28	NMC 127	NMC 148	NMC 271
NMC 43	NMC 128	NMC 155	NMC 283
NMC 52	NMC 130	NMC 164	NMC 294
NMC 56	NMC 131	NMC 167	NMC 295
NMC 58	NMC 132	NMC 176	NMC 300
NMC 68	NMC 133	NMC 188	NMC 322
NMC 70	NMC 136	NMC 189	NMC 323
NMC 72	NMC 137	NMC 196	NMC 326
NMC 83	NMC 138	NMC 198	NMC 332
NMC 86	NMC 139	NMC 203	NMC 340
NMC 87	NMC 141	NMC 214	NMC 341
NMC 90	NMC 142	NMC 259	NMC 343
NMC 101	NMC 143	NMC 260	
NMC 110	NMC 144	NMC 261	
NMC 115	NMC 145	NMC 262	

Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd Gwynedd a Môn

Adroddiad yr Arolygydd

Atodiad A (RHAN 2)

Cofrestr Newidiadau Materion sy'n Codi (Mapiau) wedi'u cynnig gan y Cyngor (Rhifau NMC MAP wedi'u hargymell wedi'u **hamlygu**)

Cofrestr Newidiadau Materion sy'n Codi (NMC) - terfynol: Mapiau Cynigion

Rhif NMC		Map	Newid sy'n Codi
NMC MAP	**358**	Map Mewnosod 1	***Diwygio ffin Ganol Tref Bangor i gynnwys adeiladau ychwanegol:*** 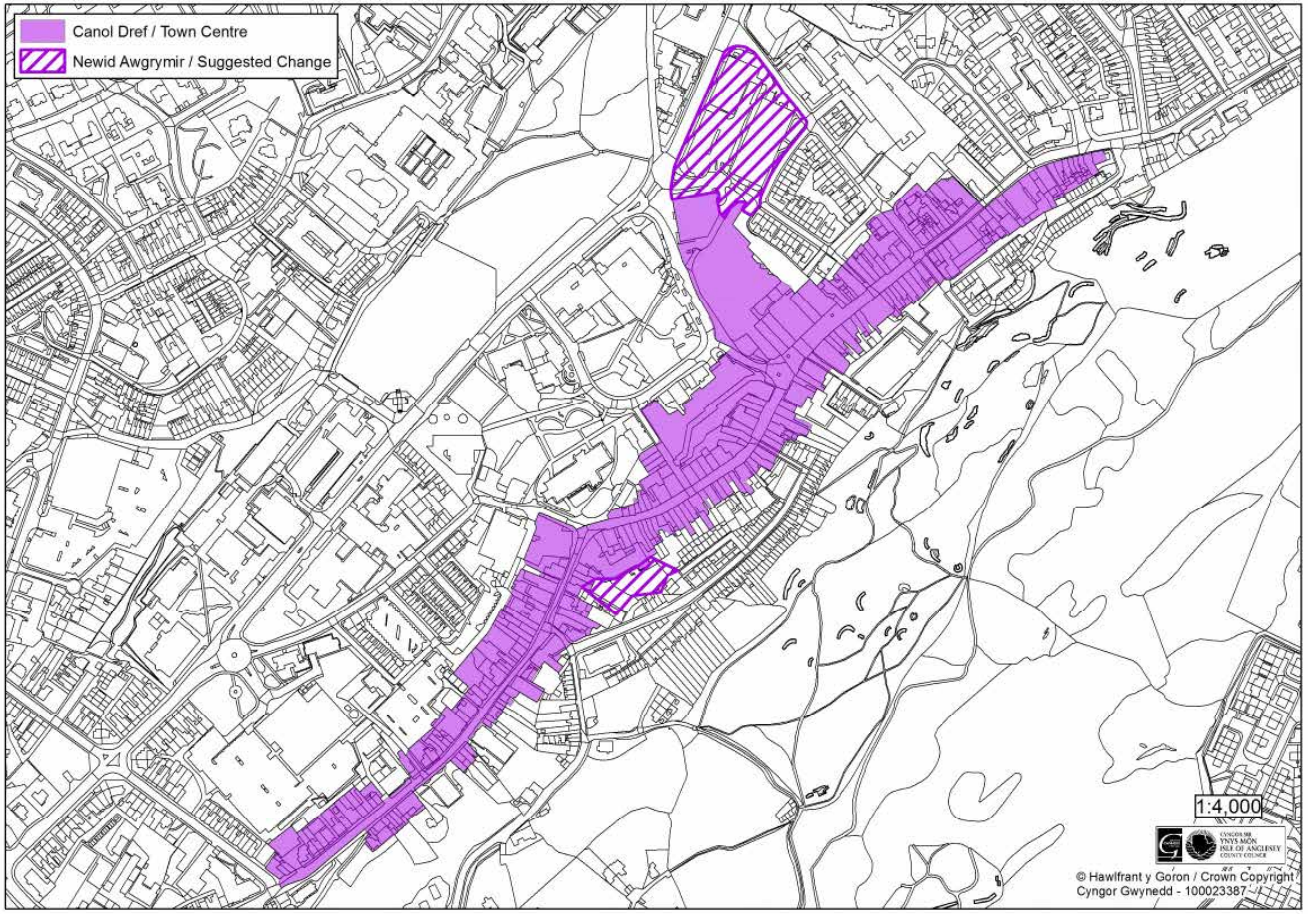

Rhif NMC		Map	Newid sy'n Codi
NMC MAP	**359**	Map Mewnosod 2	***Diwygio'r nodiant safle cyflogaeth Porthladd Caergybi fel ei fod yn dangos y statws yn glir yn unol a'r hyn a nodir ym Mholisi CYF 1:***

Rhif NMC		Map	Newid sy'n Codi
			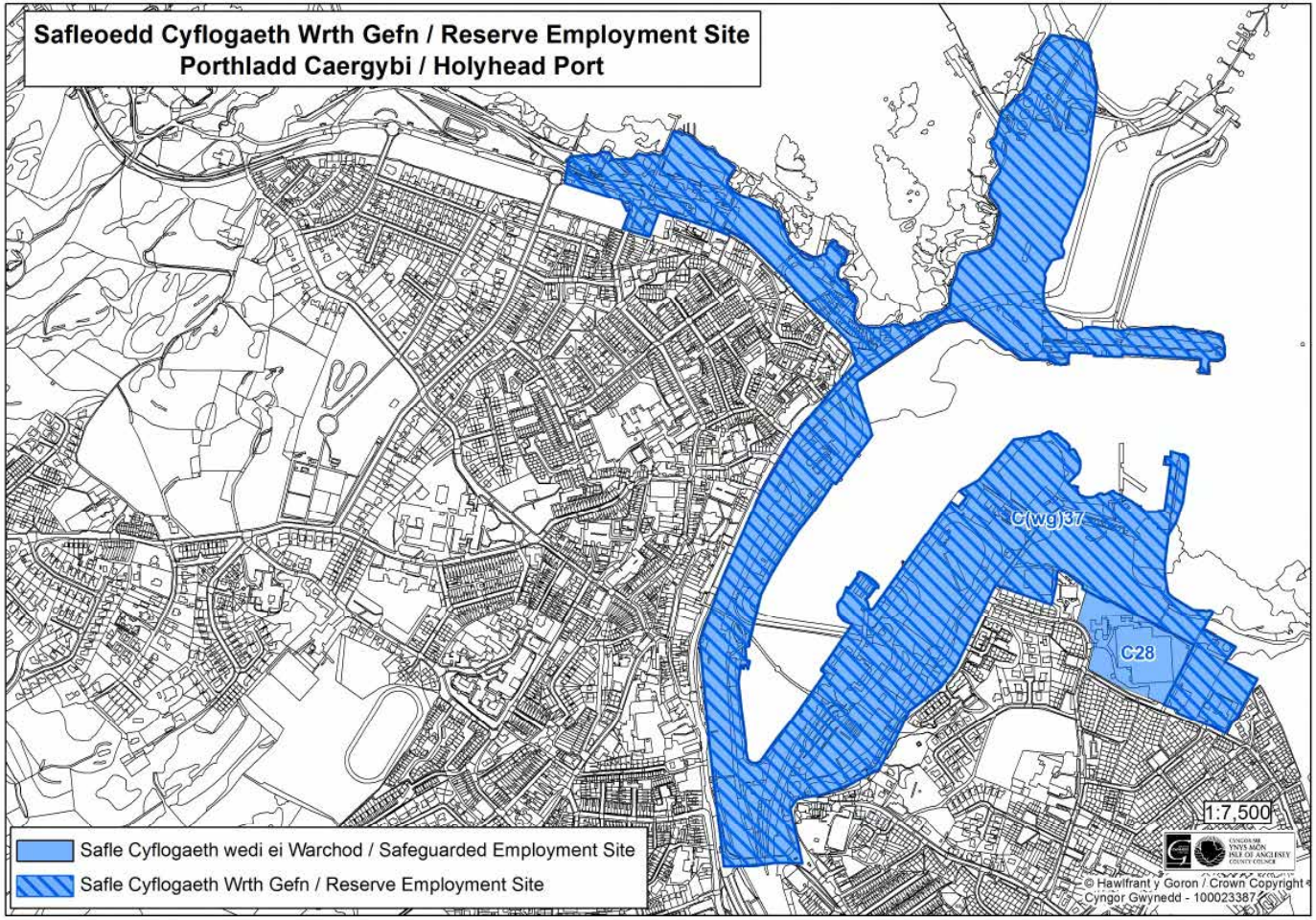

Rhif NMC		Map	Newid sy'n Codi
NMC MAP	**360**	Map Mewnosod 4	***Diwygio'r nodiant safle cyflogaeth Fferm Lledwigan, Llangefni a thir yr Hufenfa, Llangefni fel ei fod yn dangos y statws yn glir yn unol a'r hyn a nodir ym Mholisi CYF 1:*** 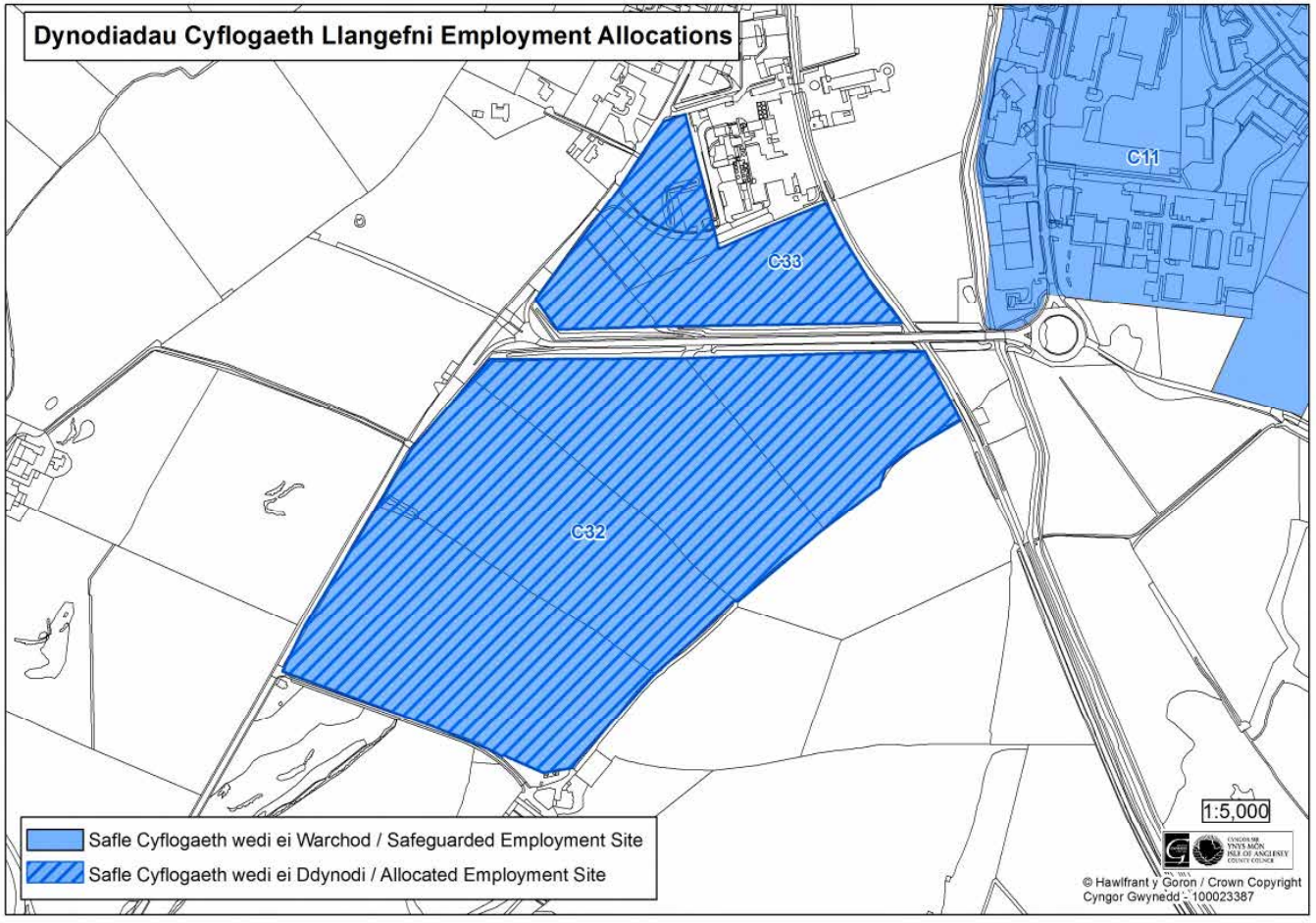

NMC MAP	**361**	Map Mewnosod 4	***Diwygio'r Map Mewnosod i gynnwys Ardal Chwilio Fferm Solar PV Llangefni (S3) a restrir ym Mholisi newydd ADN 1A (NMC110-114):*** 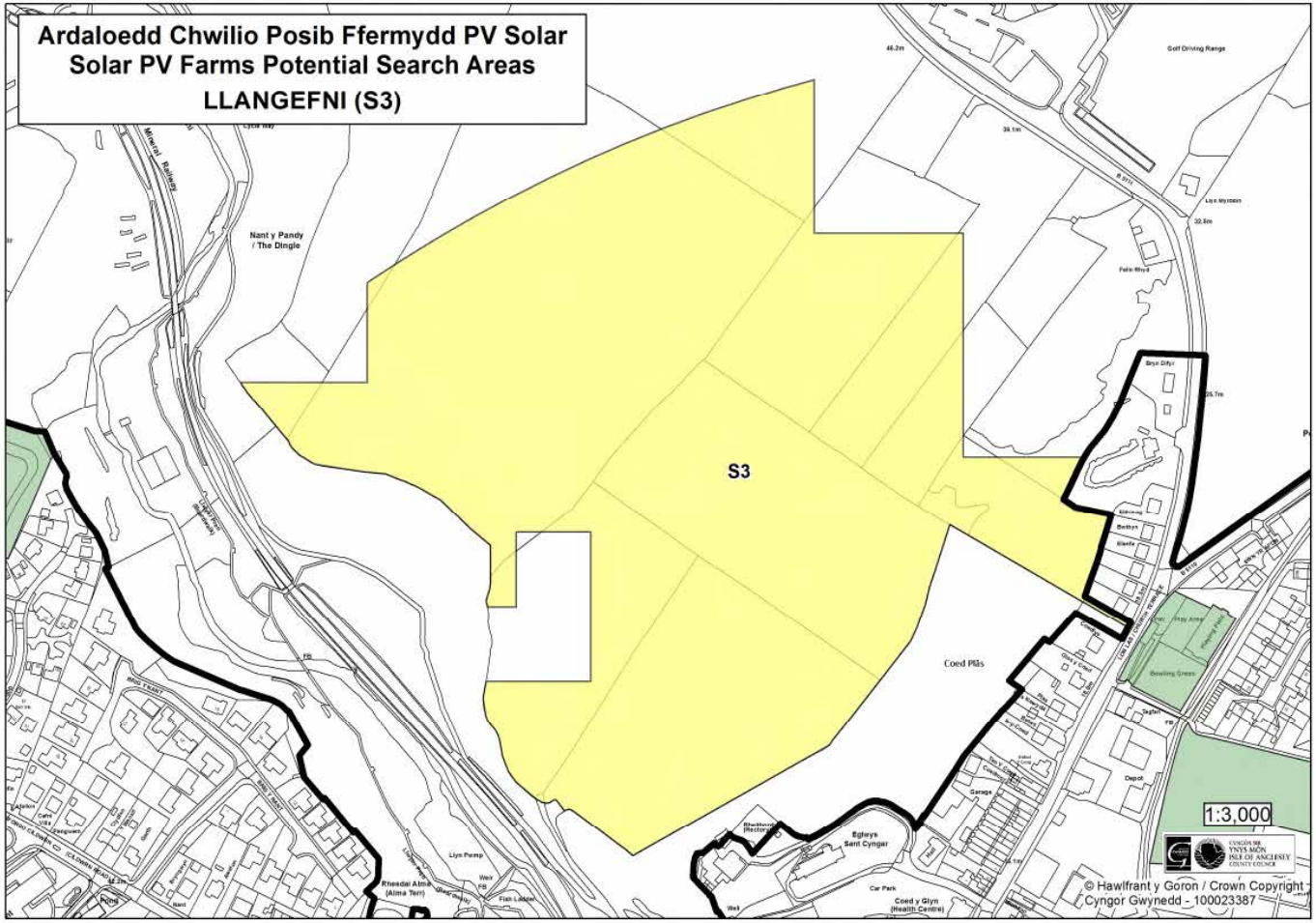

NMC MAP	**362**	Map Mewnosod 8	***Diwygio'r nodiant safle cyflogaeth Adwy'r Hafan i gyd-fynd â Pholisi CYF 1A newydd (NMC 147 & NMC154):*** 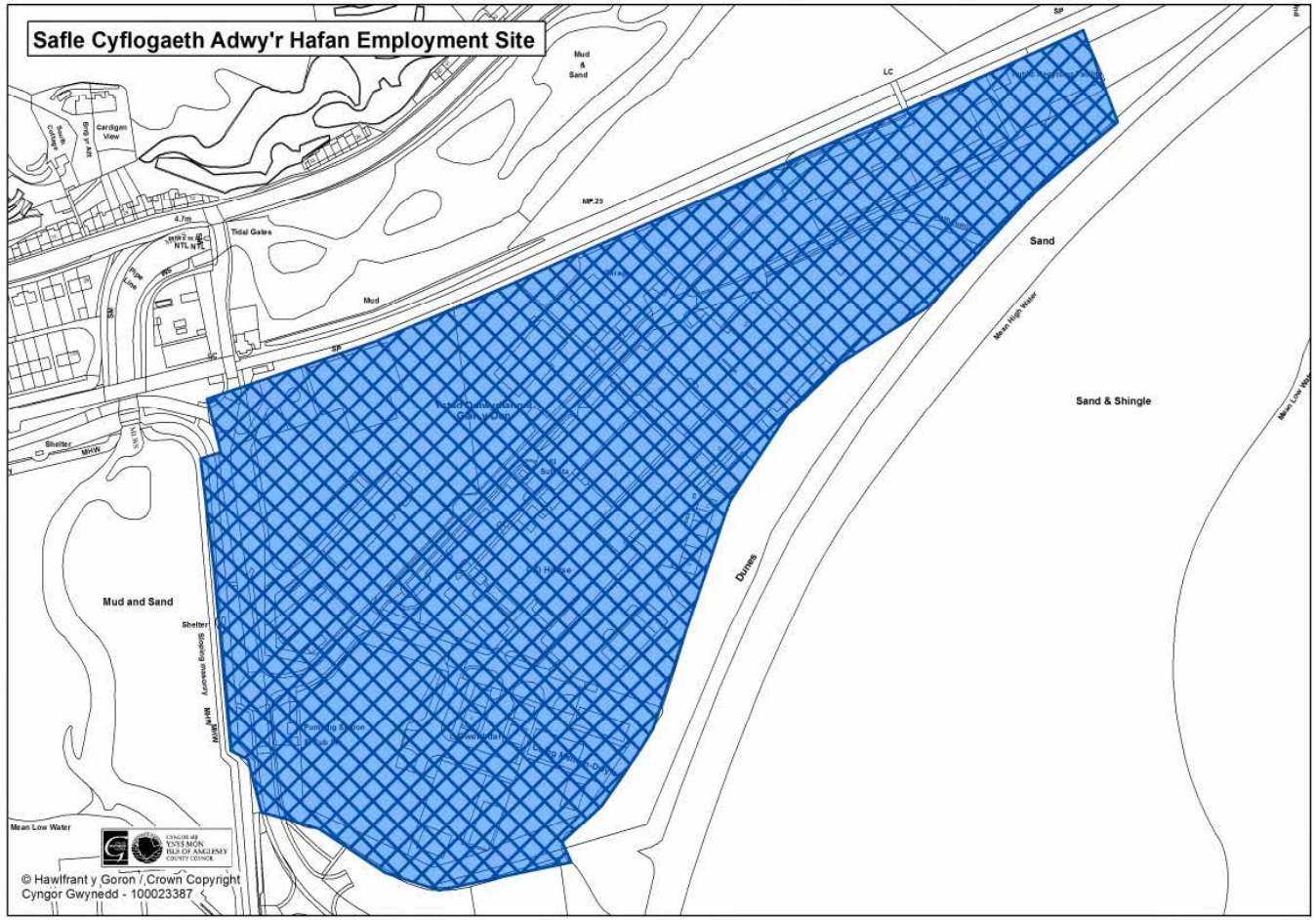

NMC MAP	363	Map Mewnosod 8	***Diwygio'r ffin ddatblygu ar hyd Stryd Llyn i gynnwys tir ychwanegol i hwyluso datblygiad preswyl:*** 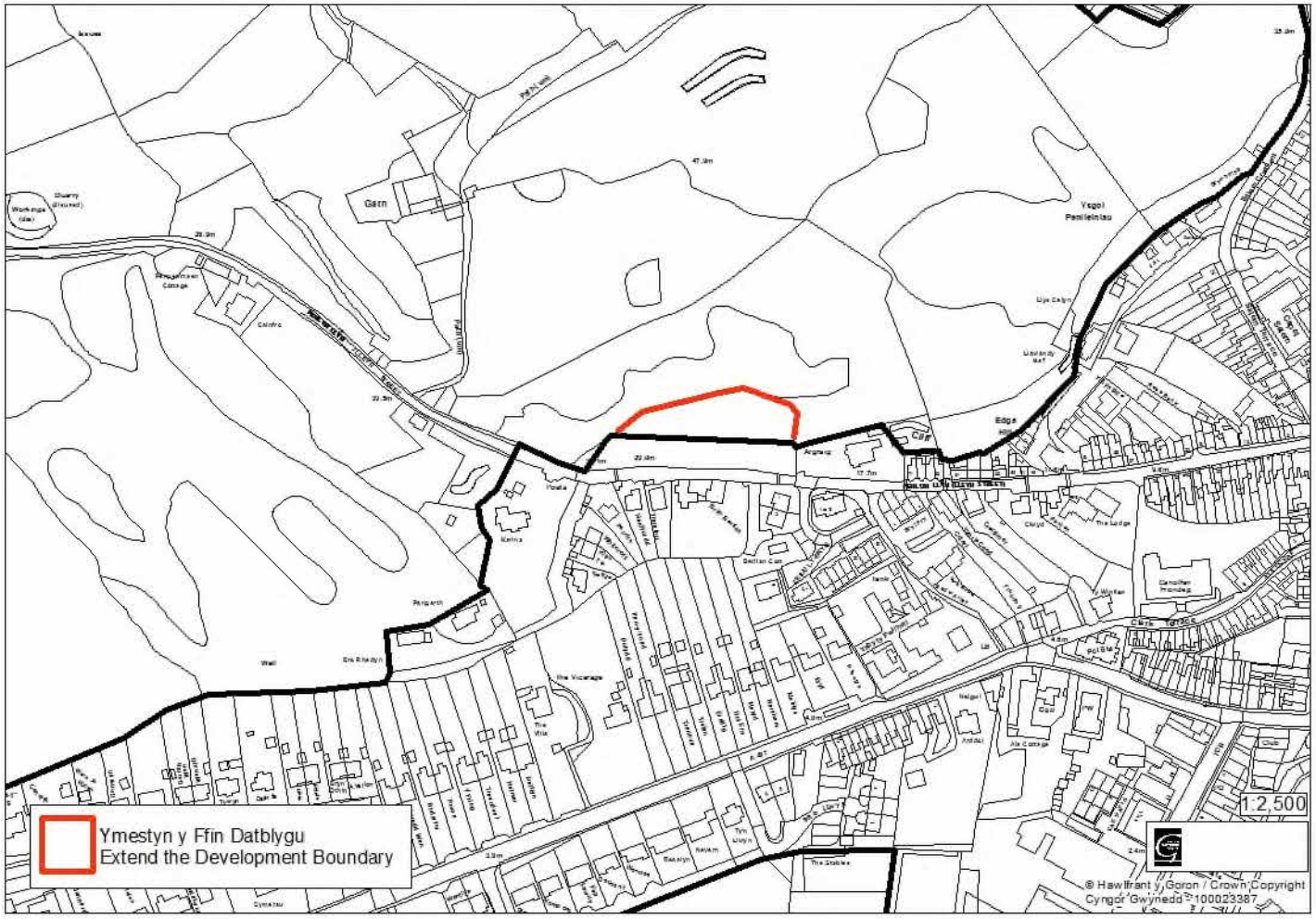

NMC MAP	364	Map Mewnosod 8	***Diwygio ffin ddatblygu Pwllheli i eithrio rhan o'r safle o fewn y ffin ddatblygu.*** 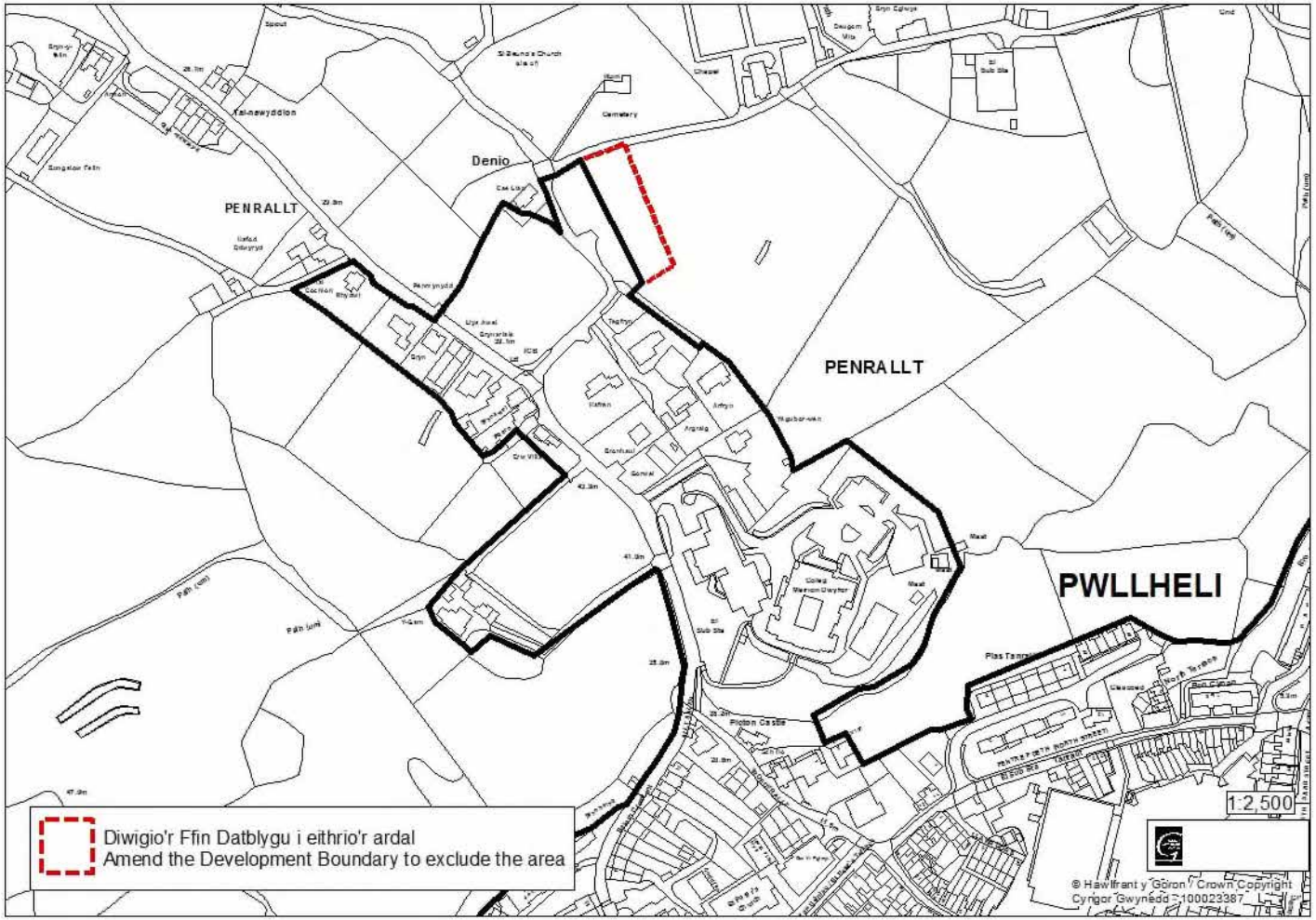

NMC MAP	**365**	Map Mewnosod 9	***Diwygio'r ffin Ganol Tref Biwmares i gynnwys adeiladau ychwanegol:*** 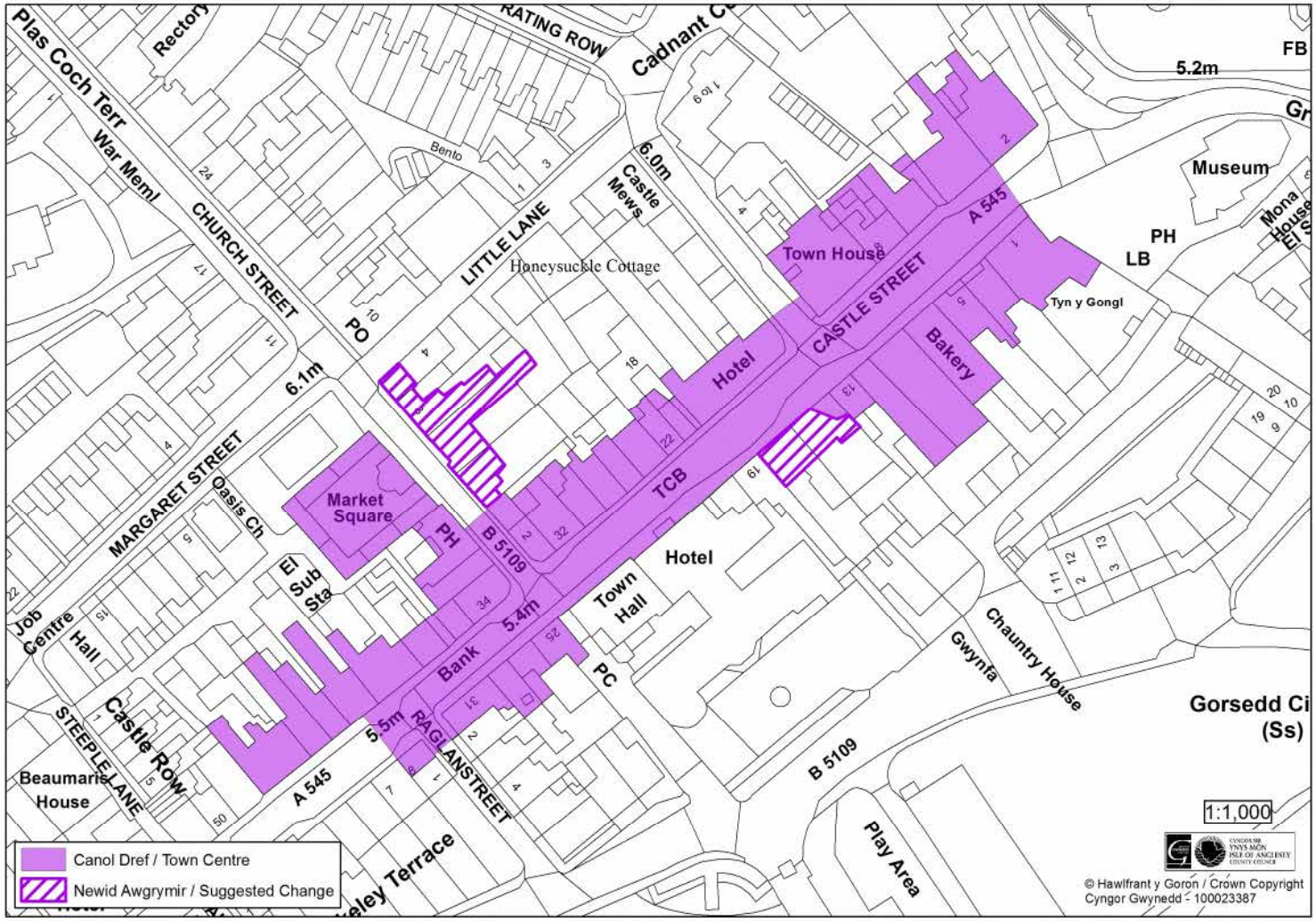

NMC MAP	**366**	Map Mewnosod 13	***Diwygio nodiant safleoedd cyflogaeth Gaerwen i egluro statws y safleoedd ym Mholisi CYF1:*** • ***C30 - Stad Ddiwydiannol Gaerwen - Safle a Warchodir*** • ***C34 - Stad Ddiwydiannol Gaerwen - Dynodiad Cyflogaeth*** • ***C35 - Parc Gwyddoniaeth Menai - Dynodiad Cyflogaeth*** • ***C(wg)38 - Estyniad i Stad Ddiwydiannol Gaerwen - Safle Wrth Gefn*** 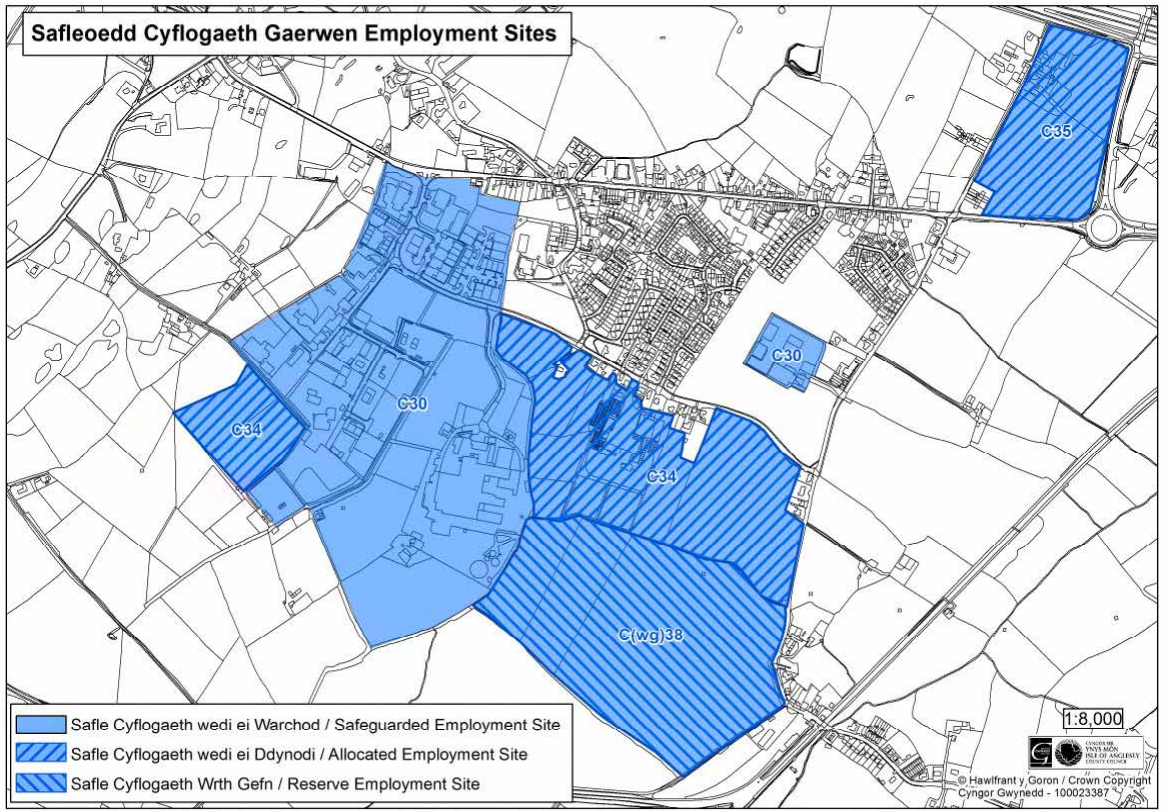

NMC MAP	**367**	Map Mewnosod 26	***Eithrio rhan o Stad Ddiwydiannol Griffin, Penrhyndeudraeth o'r Safle Cyflogaeth wedi'i Warchod mewn cydymffurfiaeth â NMC 148:*** 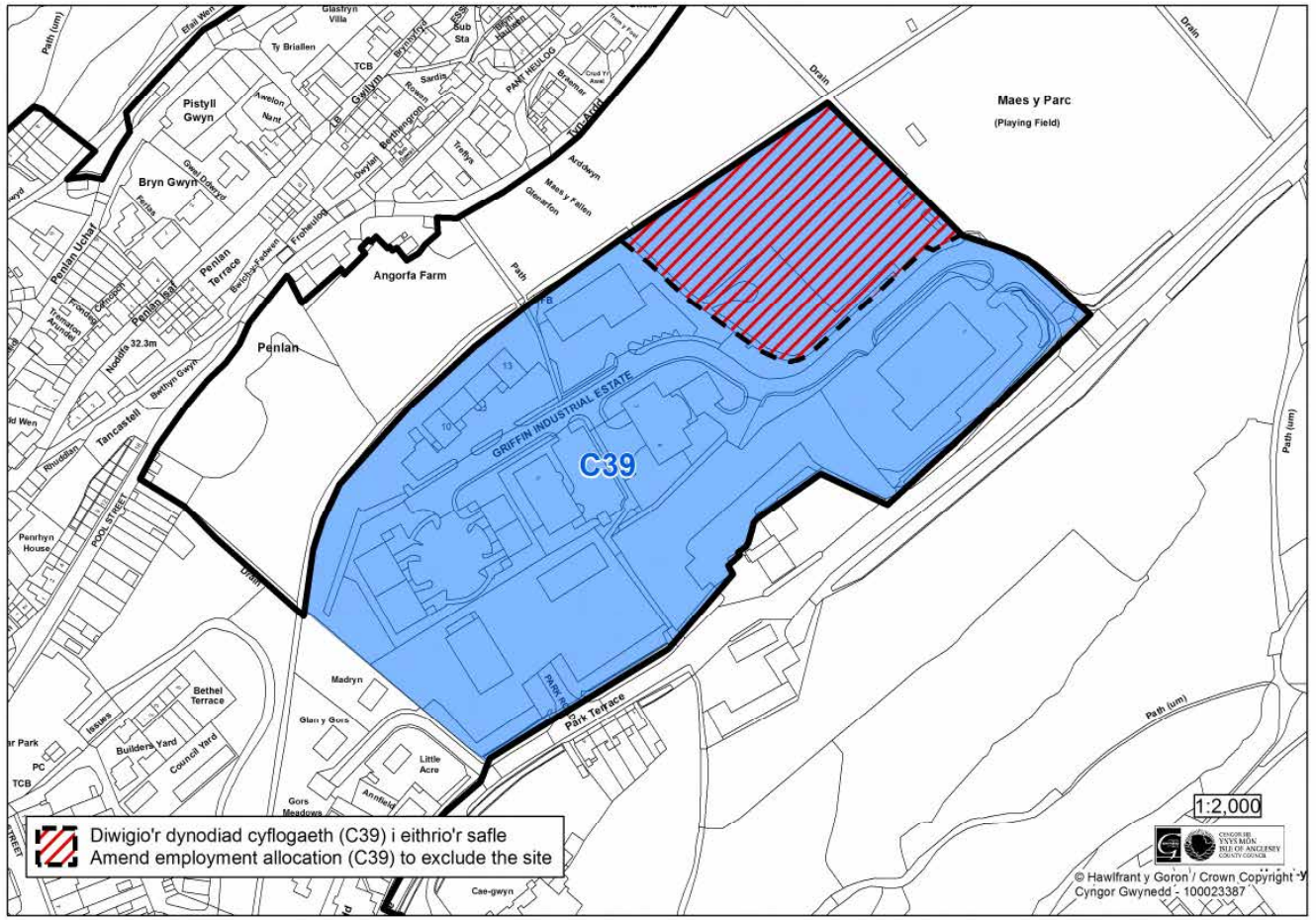

NMC MAP	**368**	Map Mewnosod 39	***Diwygio'r nodiant safle cyflogaeth Tir ger yr Orsaf Petrol, Y Ffôr fel ei fod yn dangos statws y safleoedd ym Mholisi CYF 1 yn glir :*** 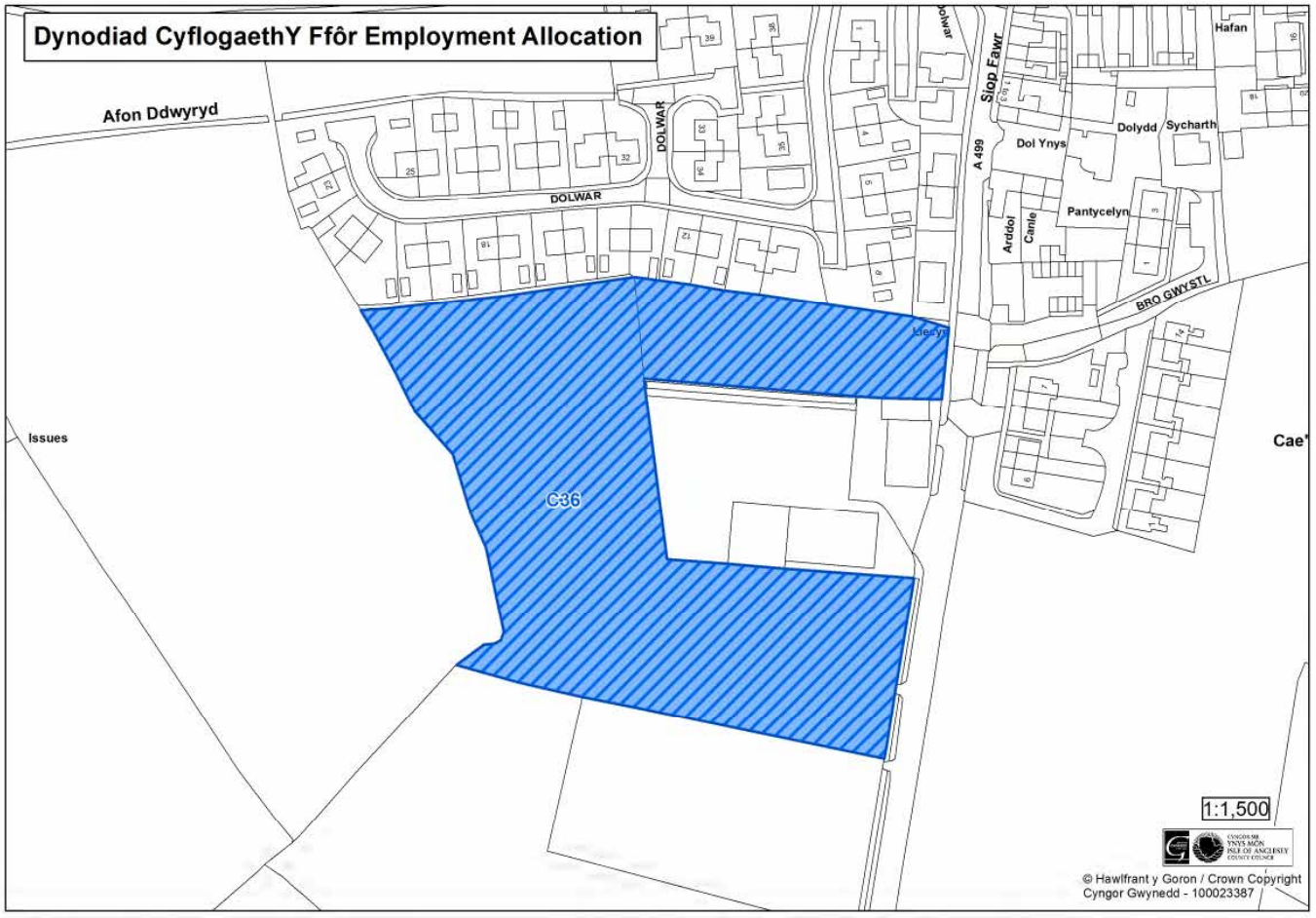

NMC MAP	**369**		***Diwygio'r Map Mewnosod i gynnwys Ardal Chwilio Ffermydd Solar PV Caergeiliog (S10 a S11) a restrir ym Mholisi newydd ADN 1A (NMC 110-114):*** 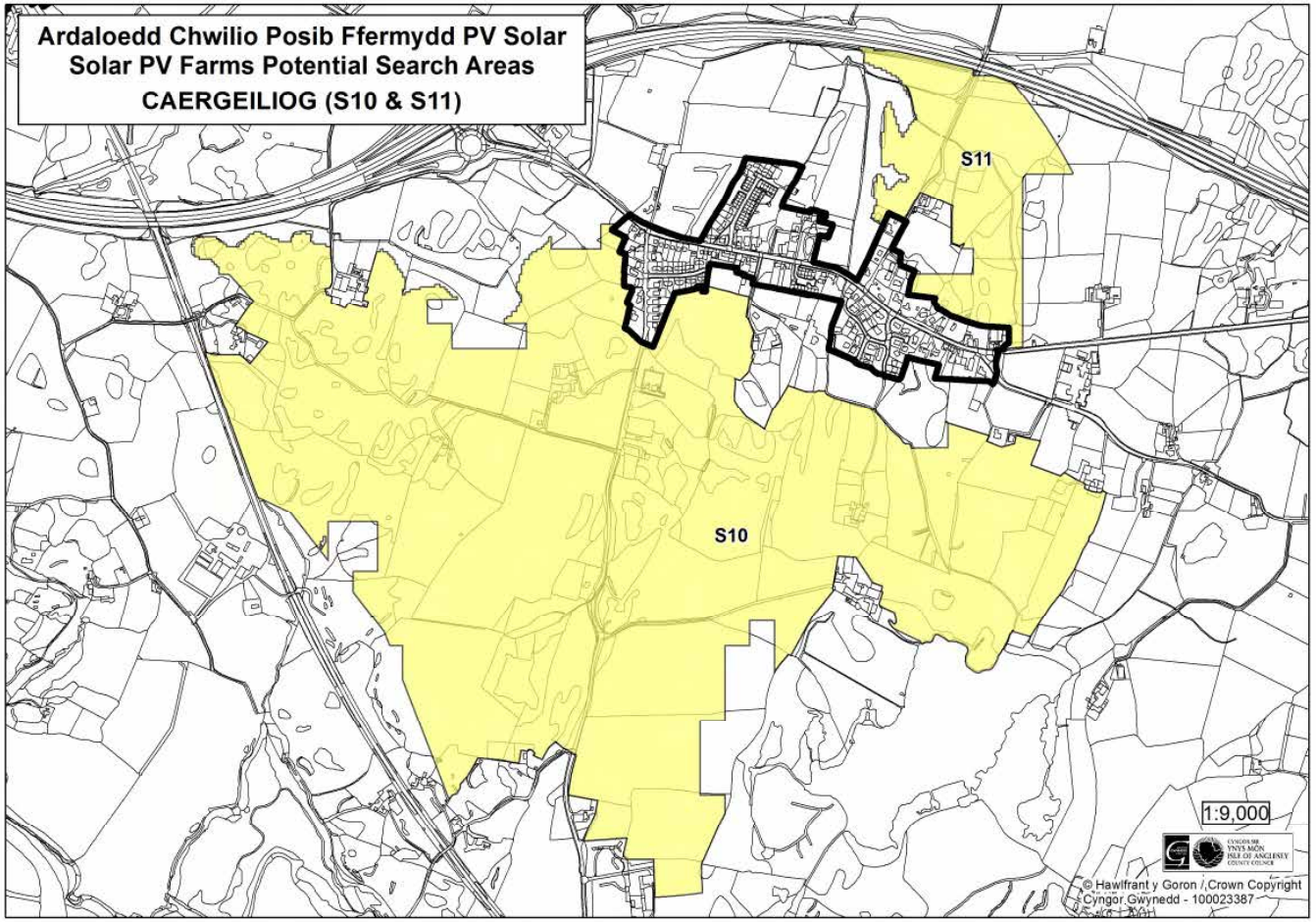

NMC MAP	**370**	Map Mewnosod 125	***Dileu Map Mewnosod 125 - Capel Parc er mwyn cydymffurfio gyda'r newidiadau materion sy'n codi ym Mholisi TAI18 (NMC268):*** 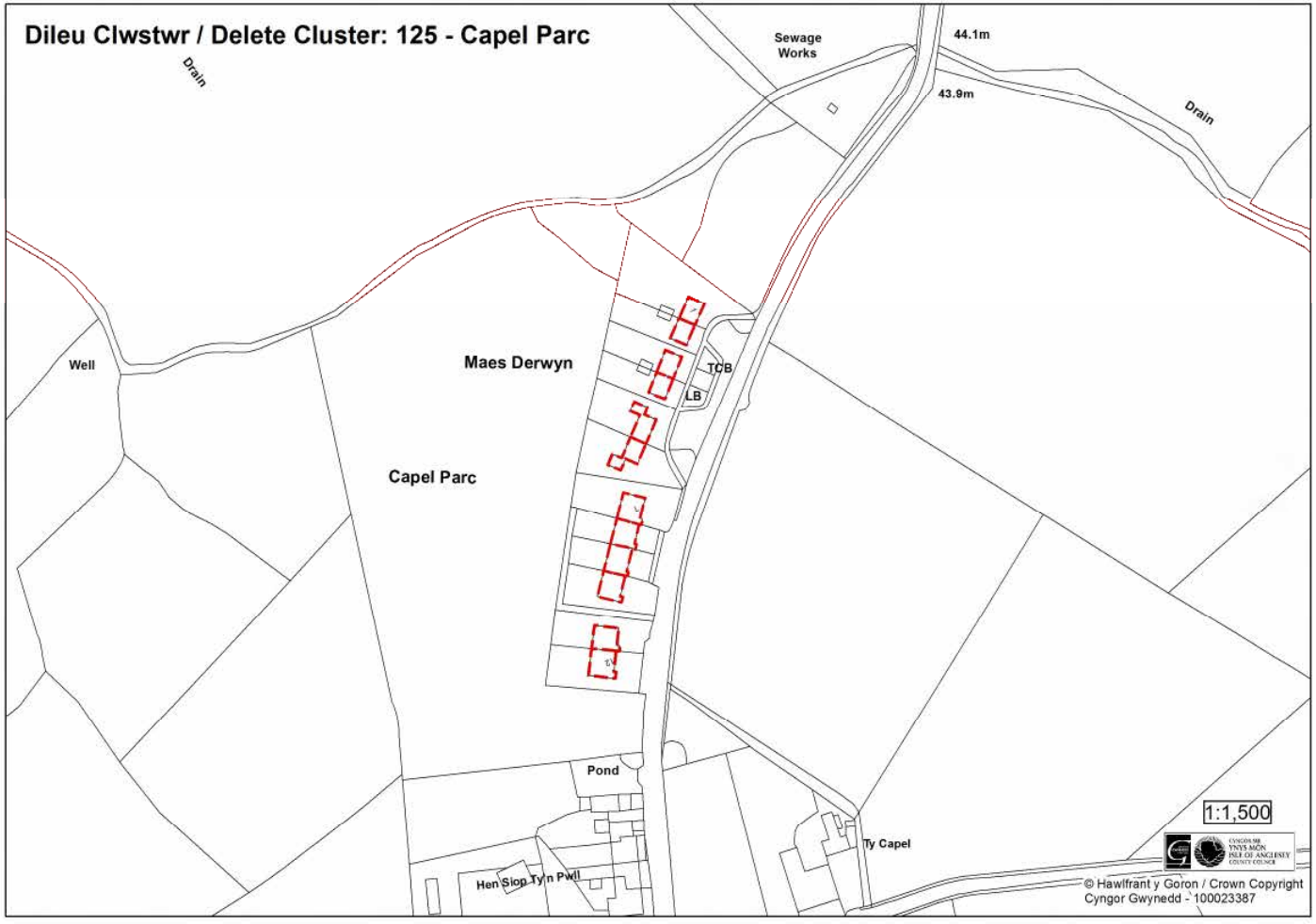

NMC MAP	**371**	Map Mewnosod 130	***Dileu Map Mewnosod 130- Elim er mwyn cydymffurfio gyda'r newidiadau materion sy'n codi ym Mholisi TAI18 (NMC268):*** 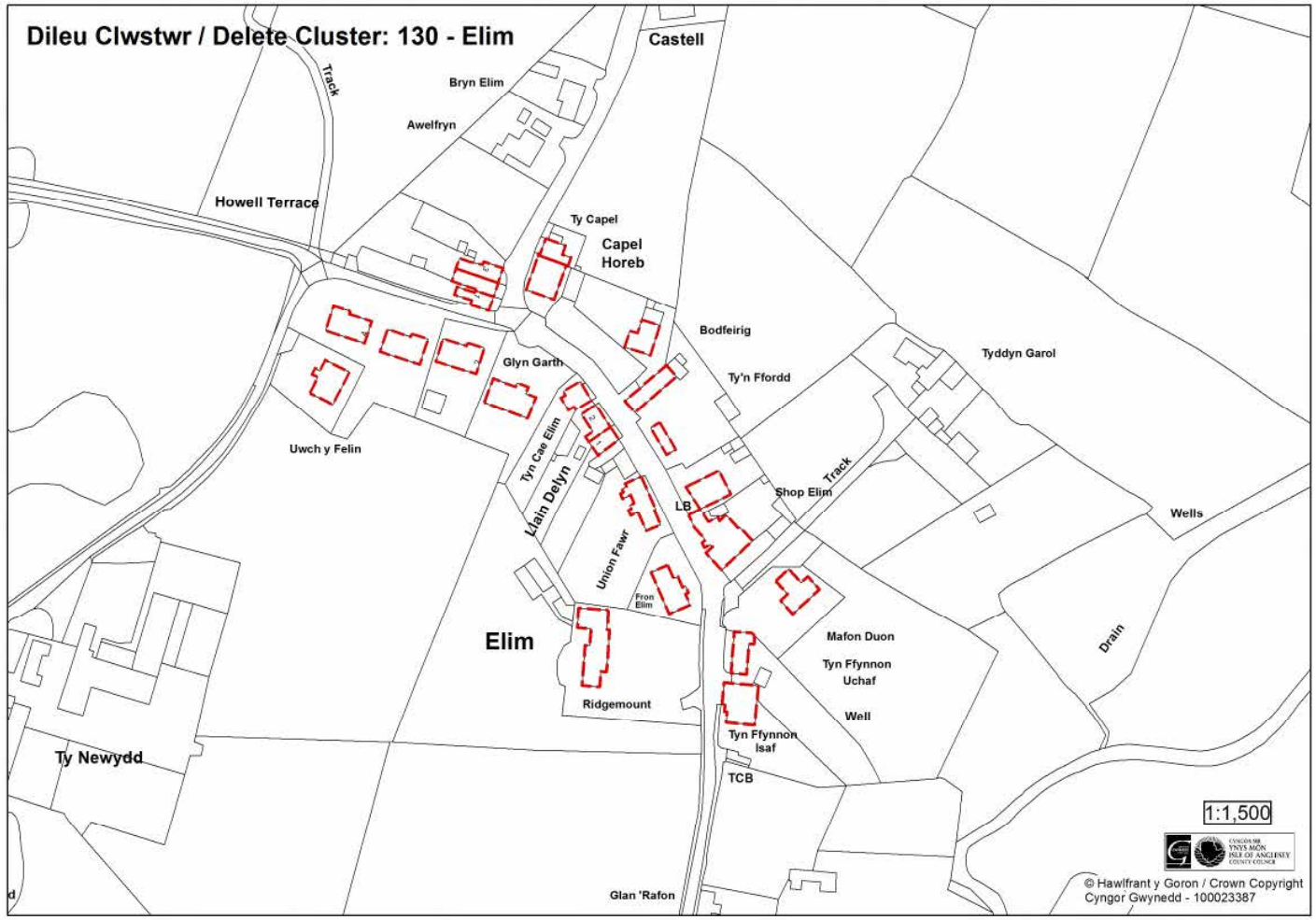

NMC MAP	**372**	Map Mewnosod 137	***Dileu Map Mewnosod 137 - Llanddeusant er mwyn cydymffurfio gyda'r newidiadau materion sy'n codi ym Mholisi TAI18 (NMC268):*** 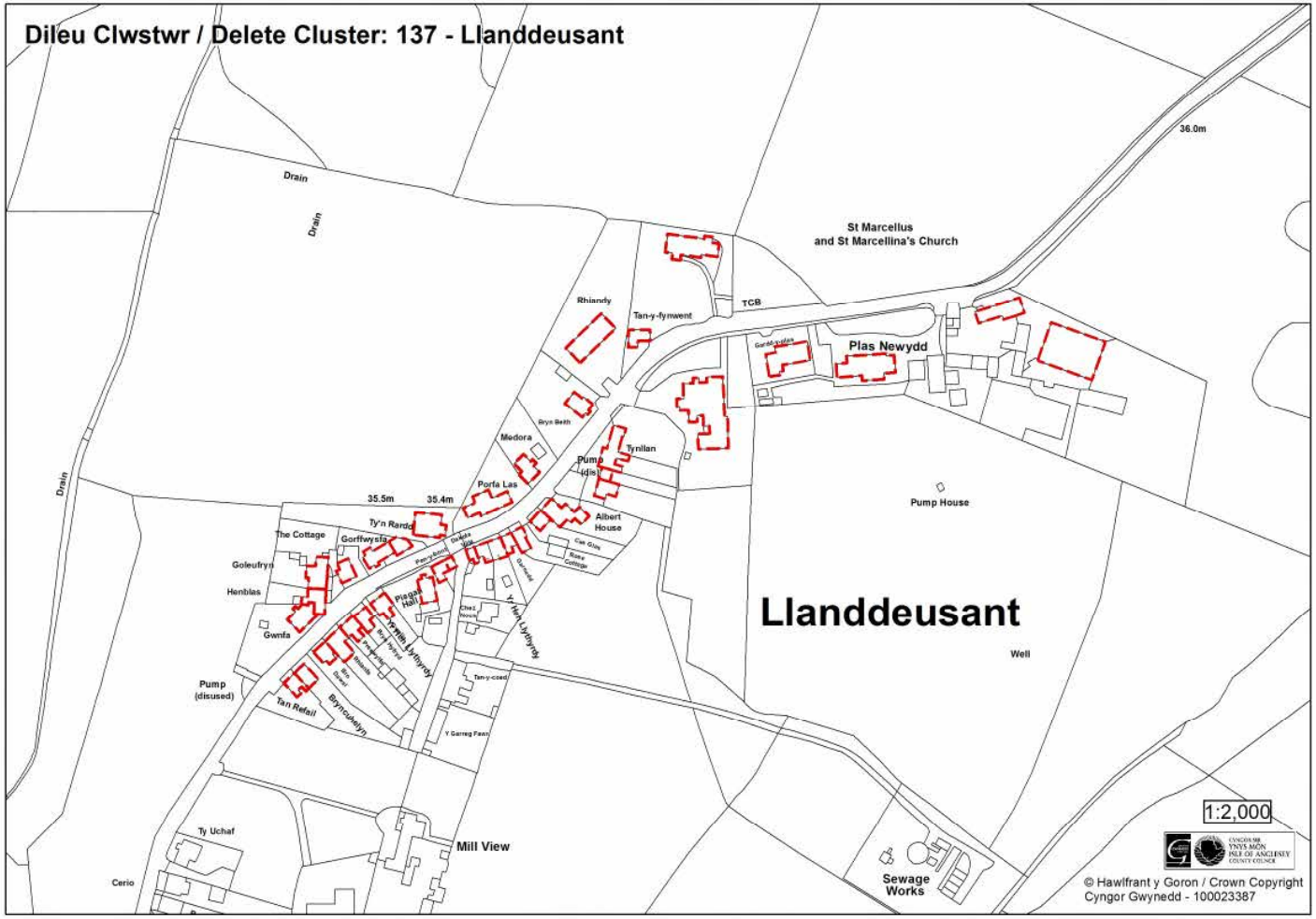

NMC MAP	**373**	Map Mewnosod 138	***Dileu Map Mewnosod 138 - Llaneilian er mwyn cydymffurfio gyda'r newidiadau materion sy'n codi ym Mholisi TAI18 (NMC268):*** 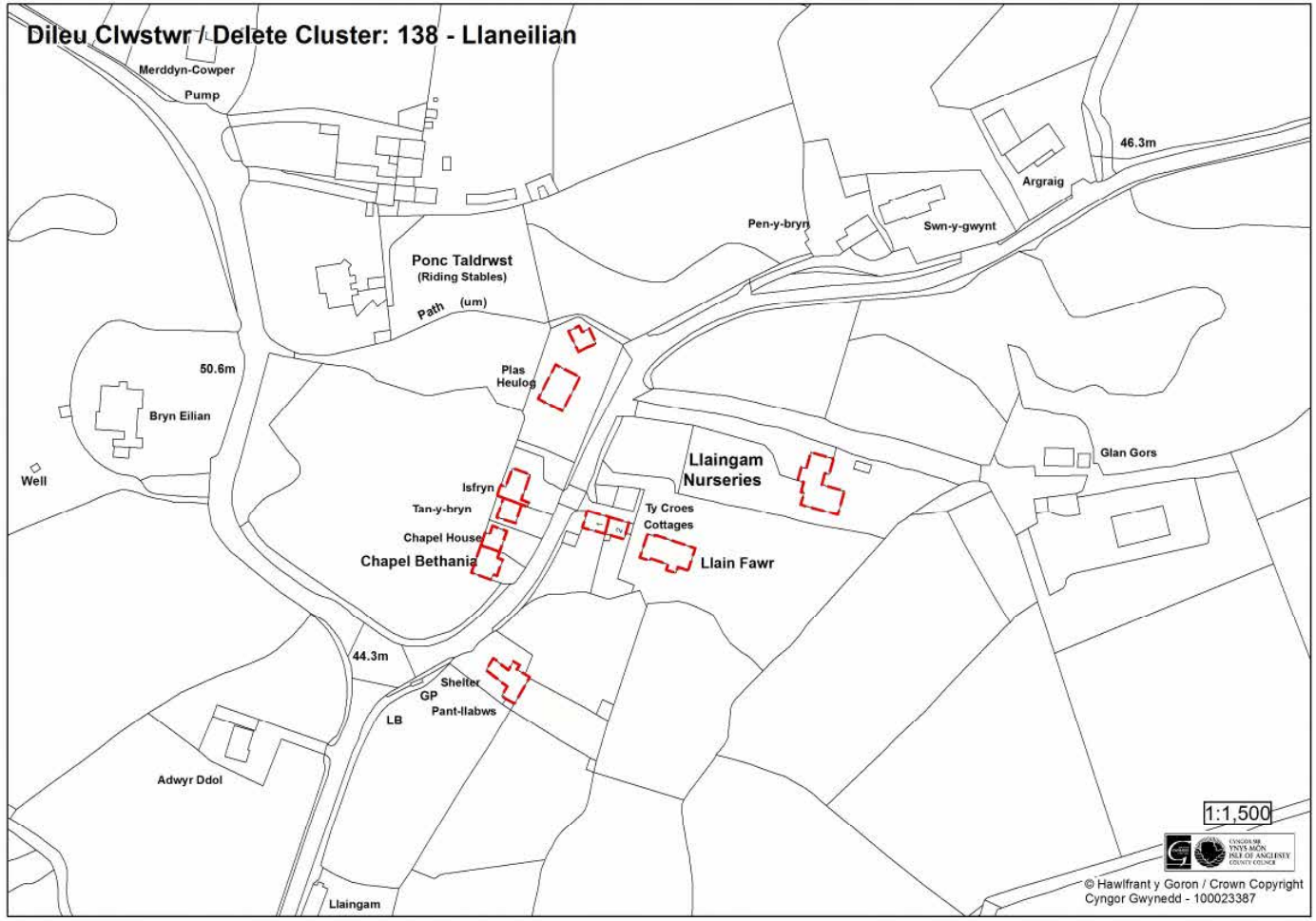

NMC MAP	**374**	Map Mewnosod 140	***Dileu Map Mewnosod 140 - Llanfairynghonwy er mwyn cydymffurfio gyda'r newidiadau materion sy'n codi ym Mholisi TAI18 (NMC268):*** 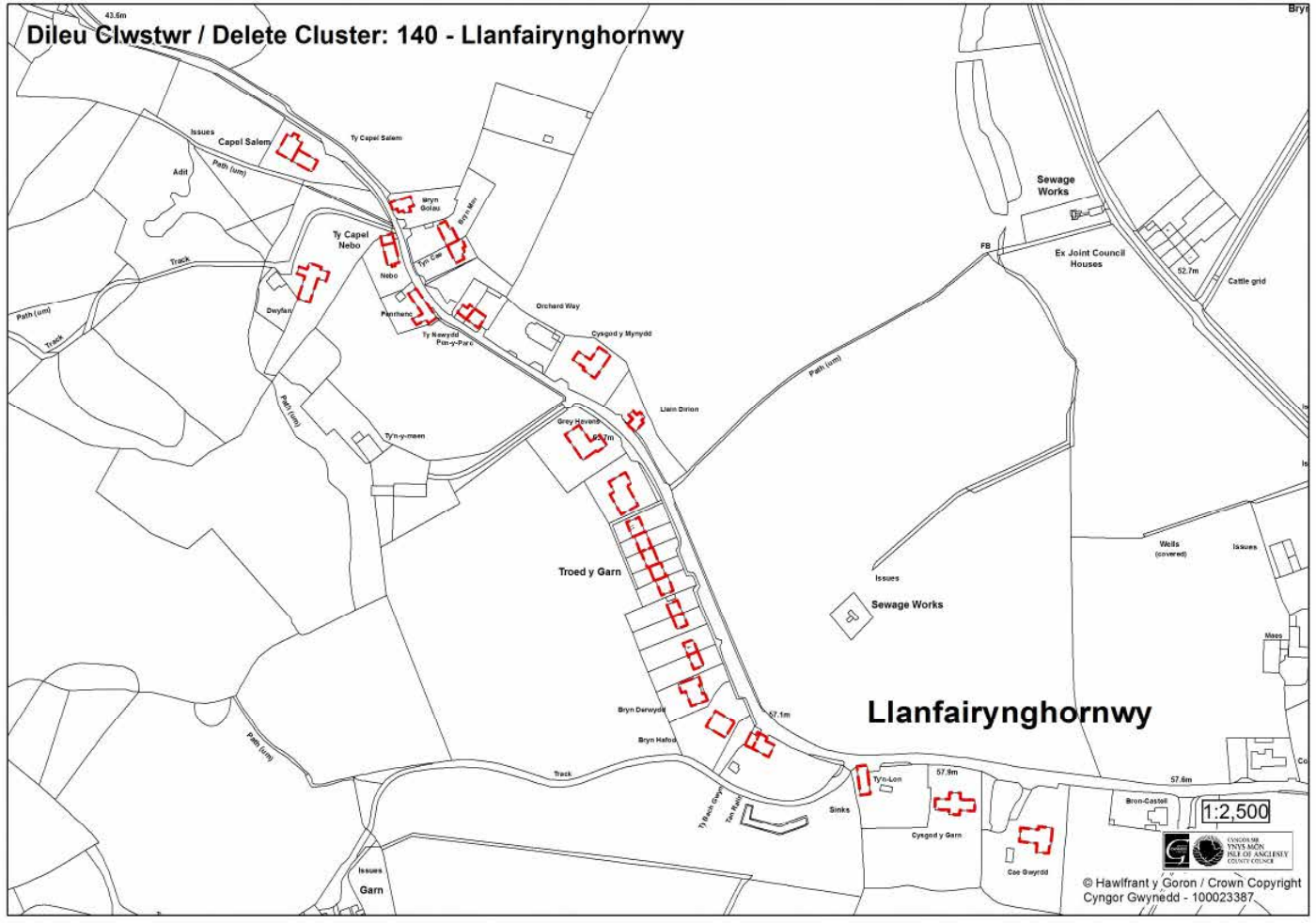

NMC MAP	**375**	Map Mewnosod 146	***Dileu Map Mewnosod 146 - Mynydd Mechell er mwyn cydymffurfio gyda'r newidiadau materion sy'n codi ym Mholisi TAI18 (NMC268):*** 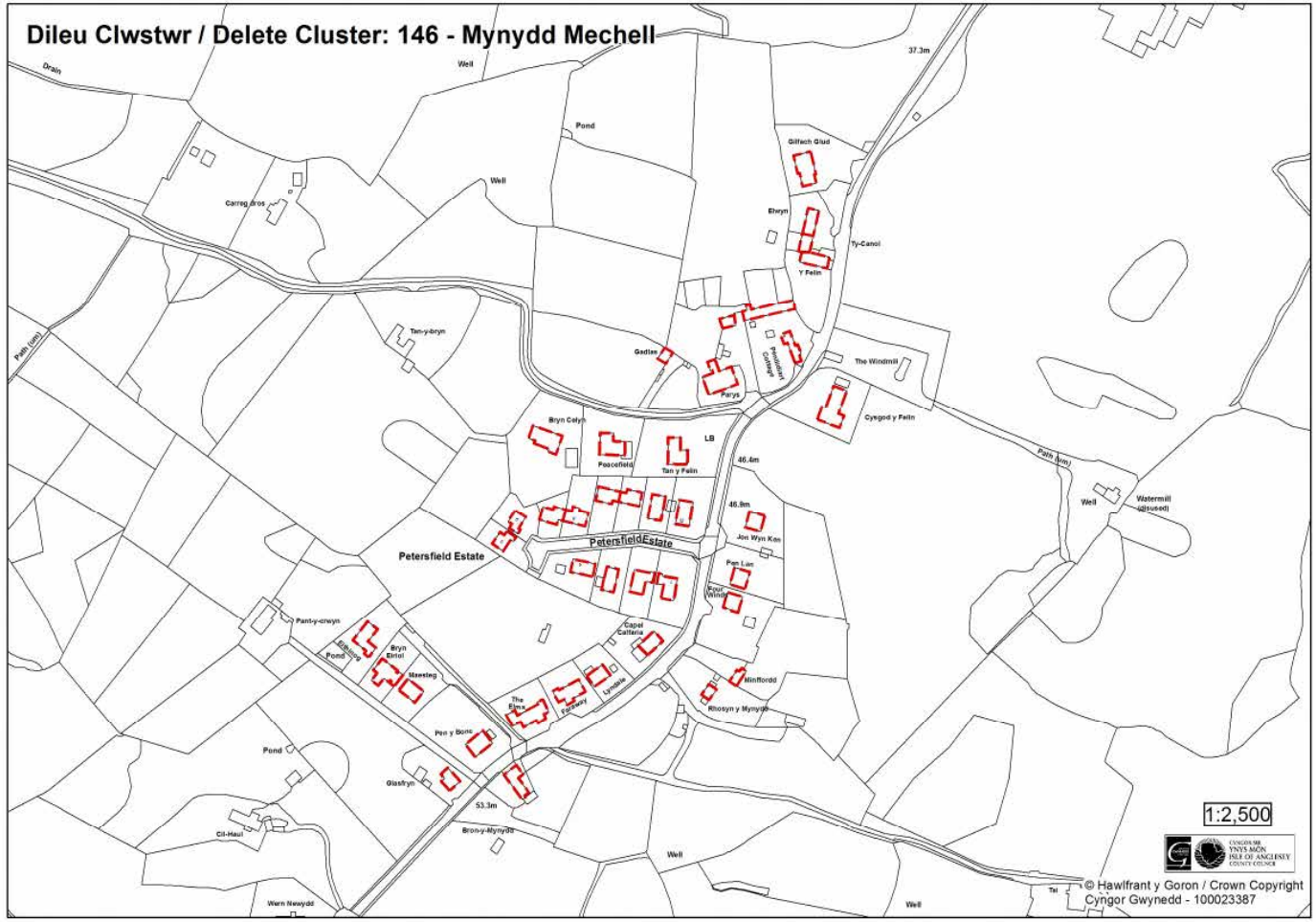

NMC MAP	**376**	Map Mewnosod 148	***Dileu Map Mewnosod 148 - Penygroes er mwyn cydymffurfio gyda'r newidiadau materion sy'n codi ym Mholisi TAI18 (NMC268):*** 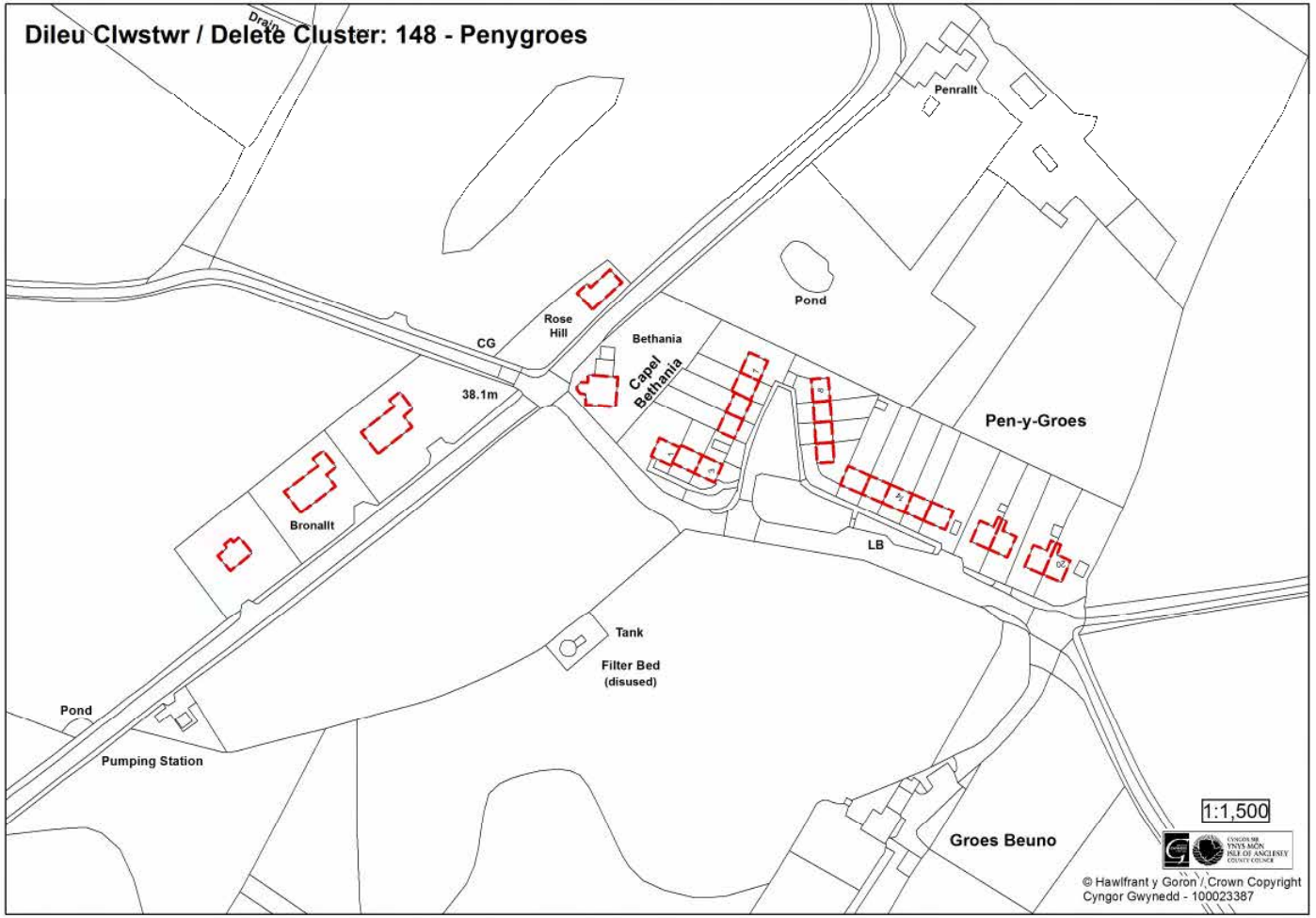

NMC MAP	**377**	Map Mewnosod 150	***Dileu Map Mewnosod 150 - Pengorffwysfa er mwyn cydymffurfio gyda'r newidiadau materion sy'n codi ym Mholisi TAI18 (NMC268):*** 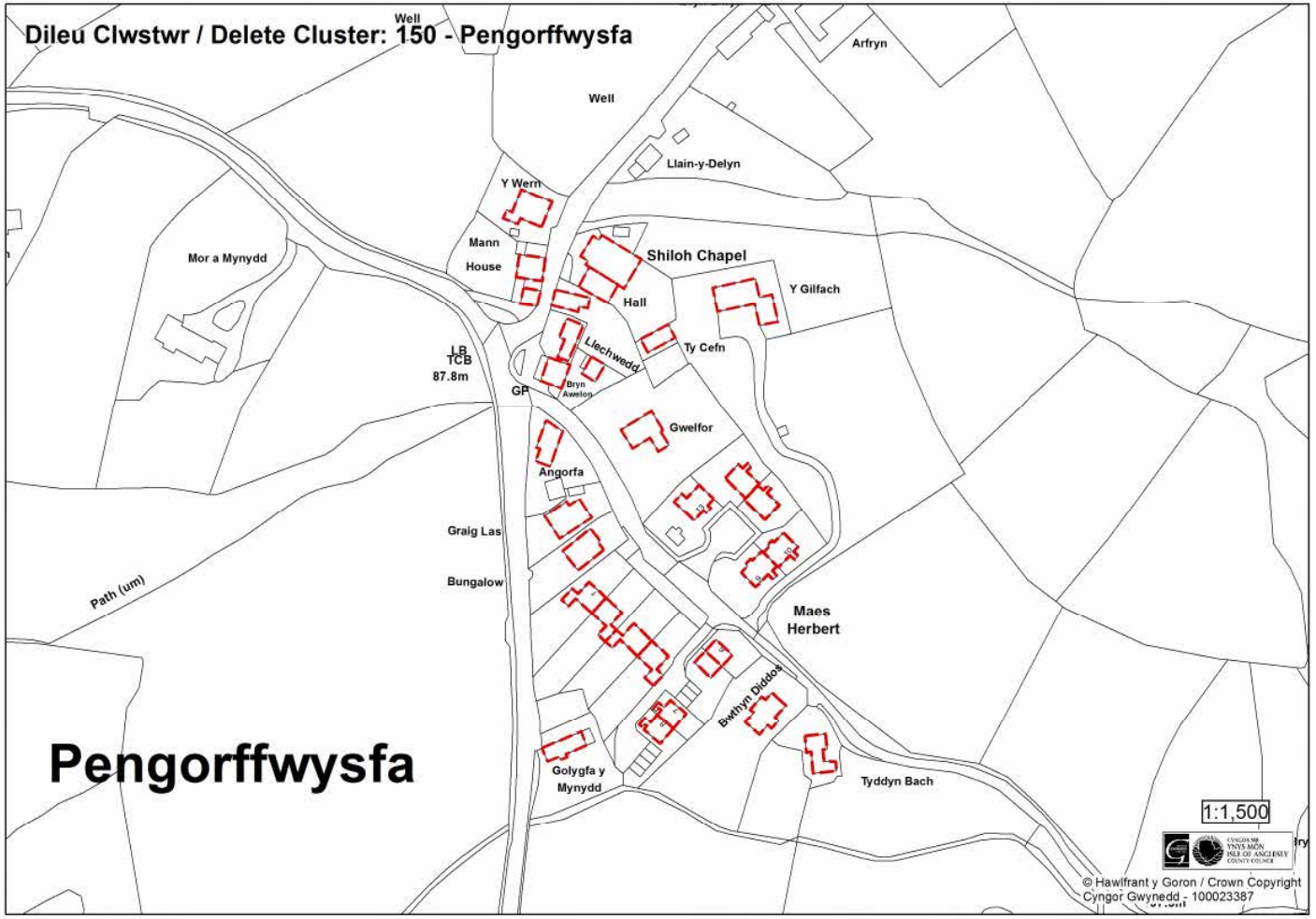

NMC MAP	**378**	Map Mewnosod 173	***Dileu Map Mewnosod 173 - Bryn Eglwys er mwyn cydymffurfio gyda'r newidiadau materion sy'n codi ym Mholisi TAI18 (NMC268):*** 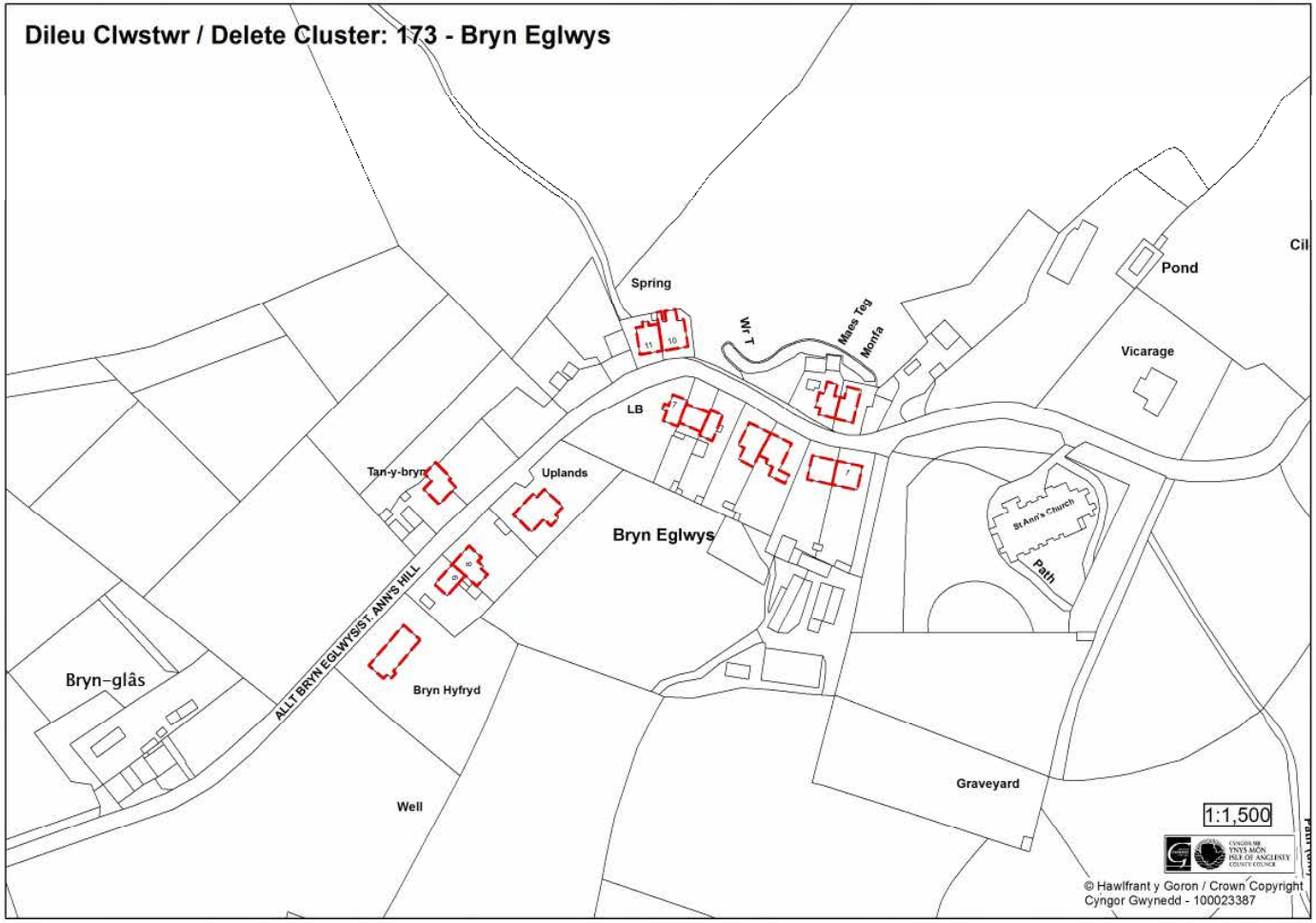

NMC MAP	**379**	Map Mewnosod 174	***Dileu Map Mewnosod 174 - Bwlchtocyn er mwyn cydymffurfio gyda'r newidiadau materion sy'n codi ym Mholisi TAI18 (NMC268):*** 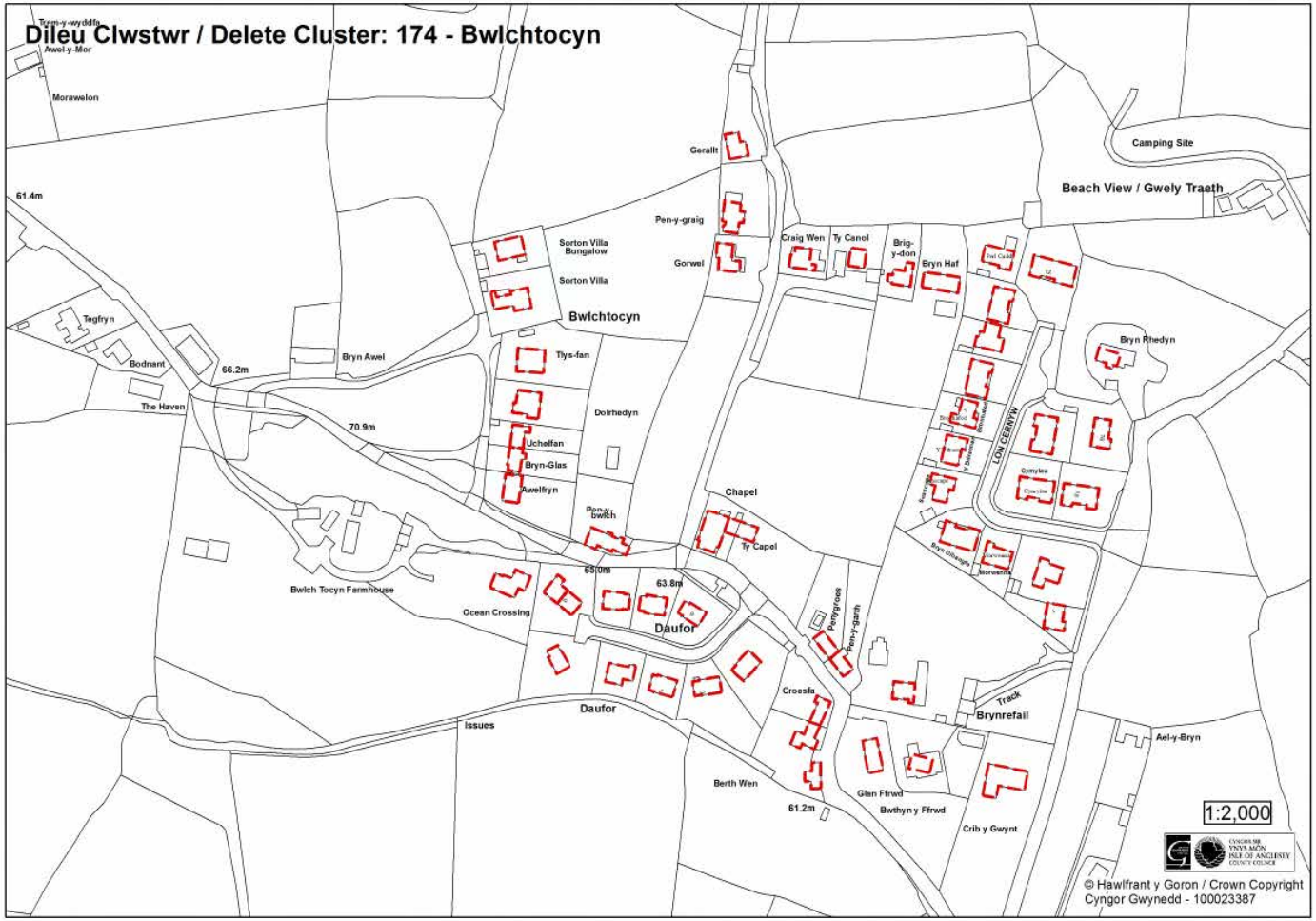

NMC MAP	**380**	Map Mewnosod 178	***Dileu Map Mewnosod 178 - Capel Uchaf er mwyn cydymffurfio gyda'r newidiadau materion sy'n codi ym Mholisi TAI18 (NMC268):*** 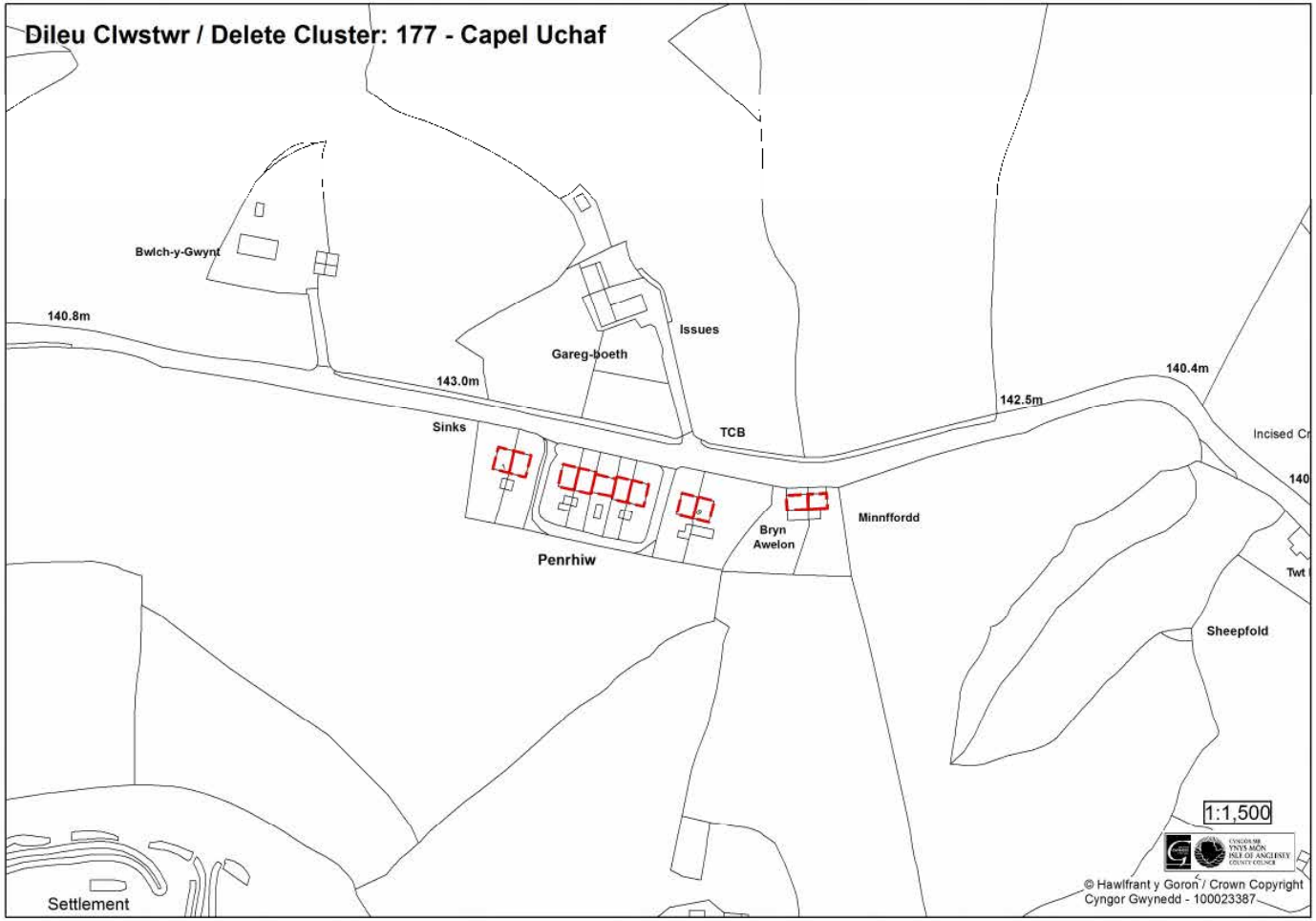

NMC MAP	**381**	Map Mewnosod 179	***Dileu Map Mewnosod 179- Ceidio er mwyn cydymffurfio gyda'r newidiadau materion sy'n codi ym Mholisi TAI18 (NMC268):*** 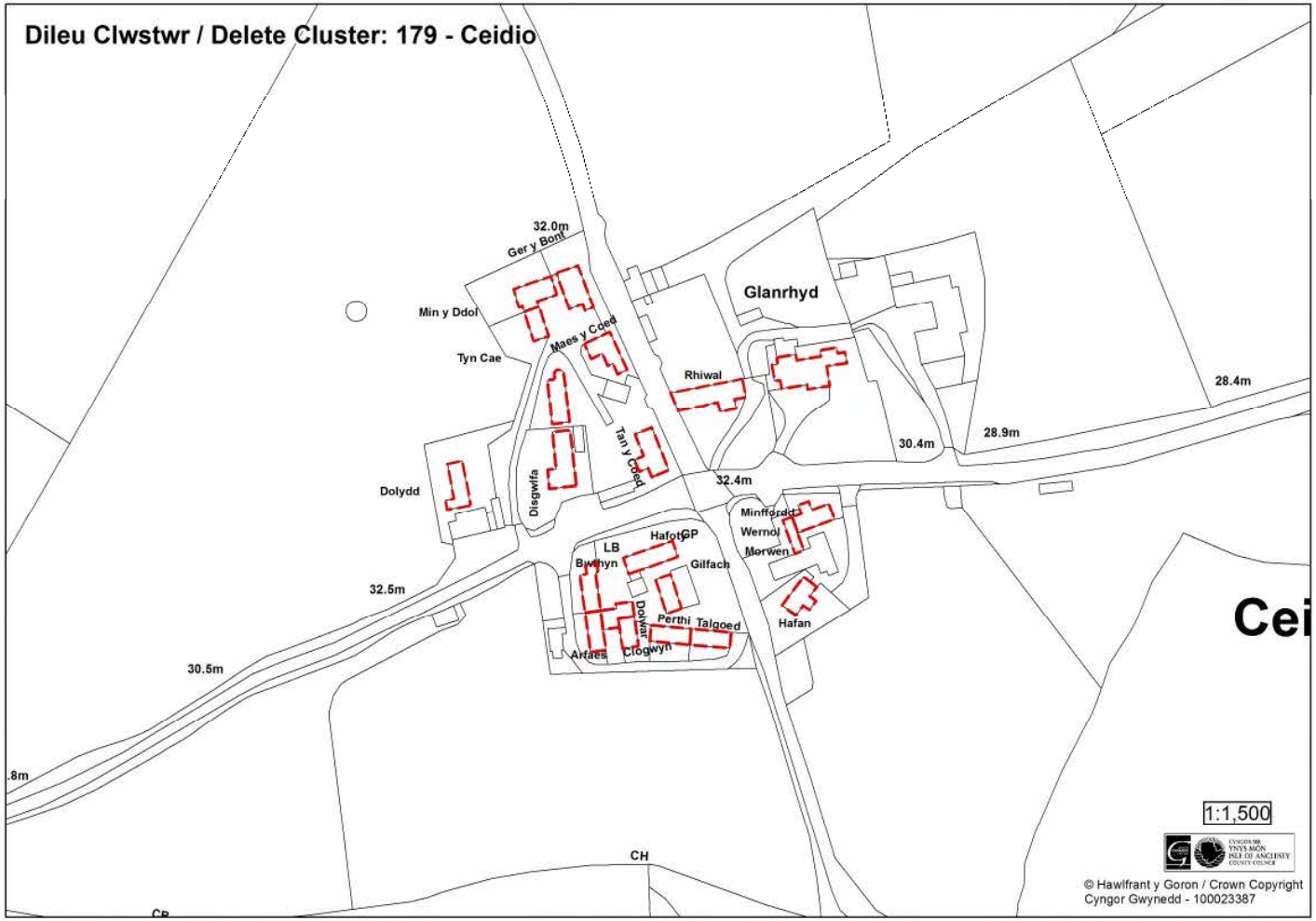

NMC MAP	**382**	Map Mewnosod 182	***Dileu Map Mewnosod 182 - Dinas (Llyn) er mwyn cydymffurfio gyda'r newidiadau materion sy'n codi ym Mholisi TAI18 (NMC268):*** 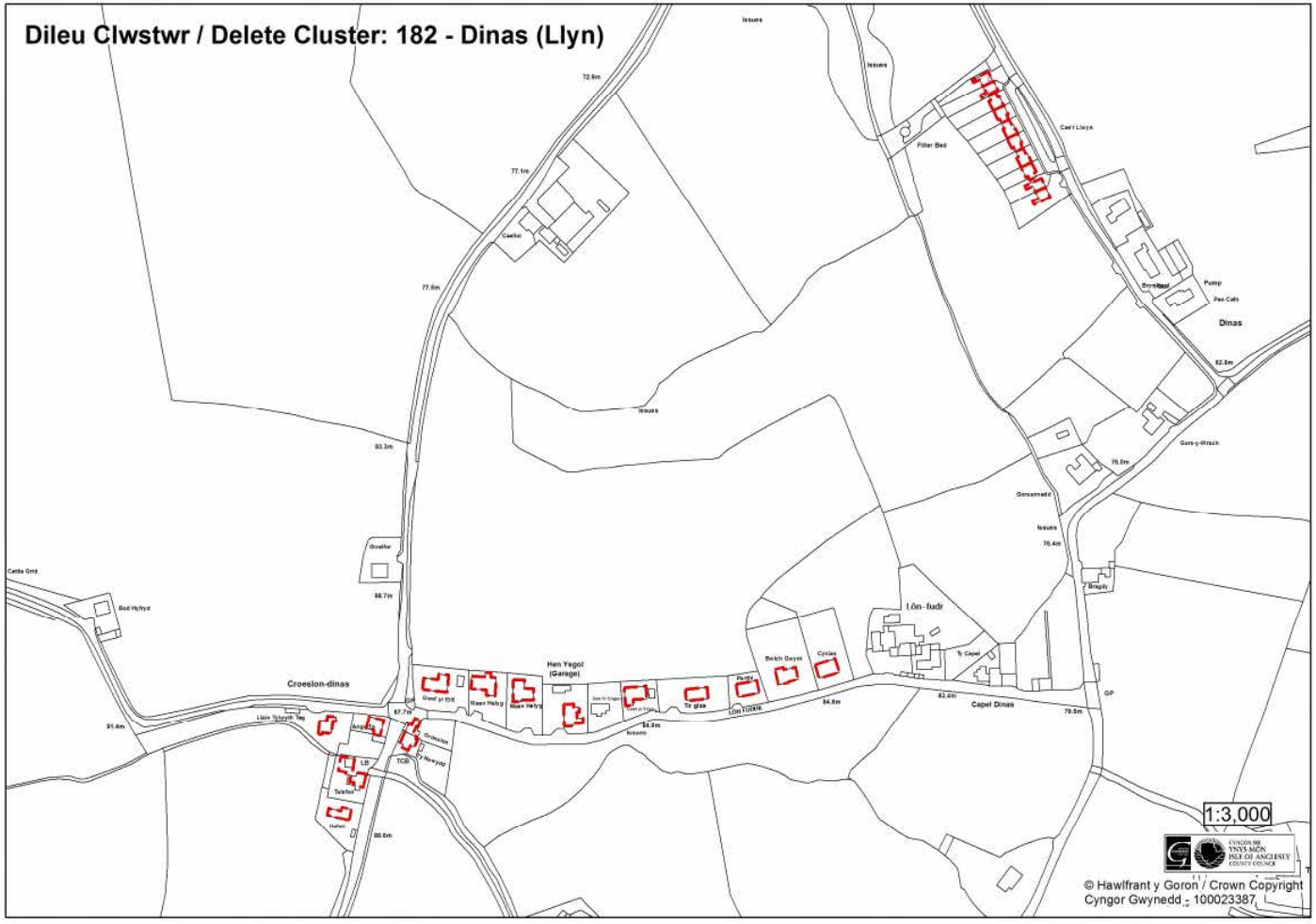

NMC MAP	**383**	Map Mewnosod 192	***Dileu Map Mewnosod 192 - Llangwnadl er mwyn cydymffurfio gyda'r newidiadau materion sy'n codi ym Mholisi TAI18 (NMC268):*** 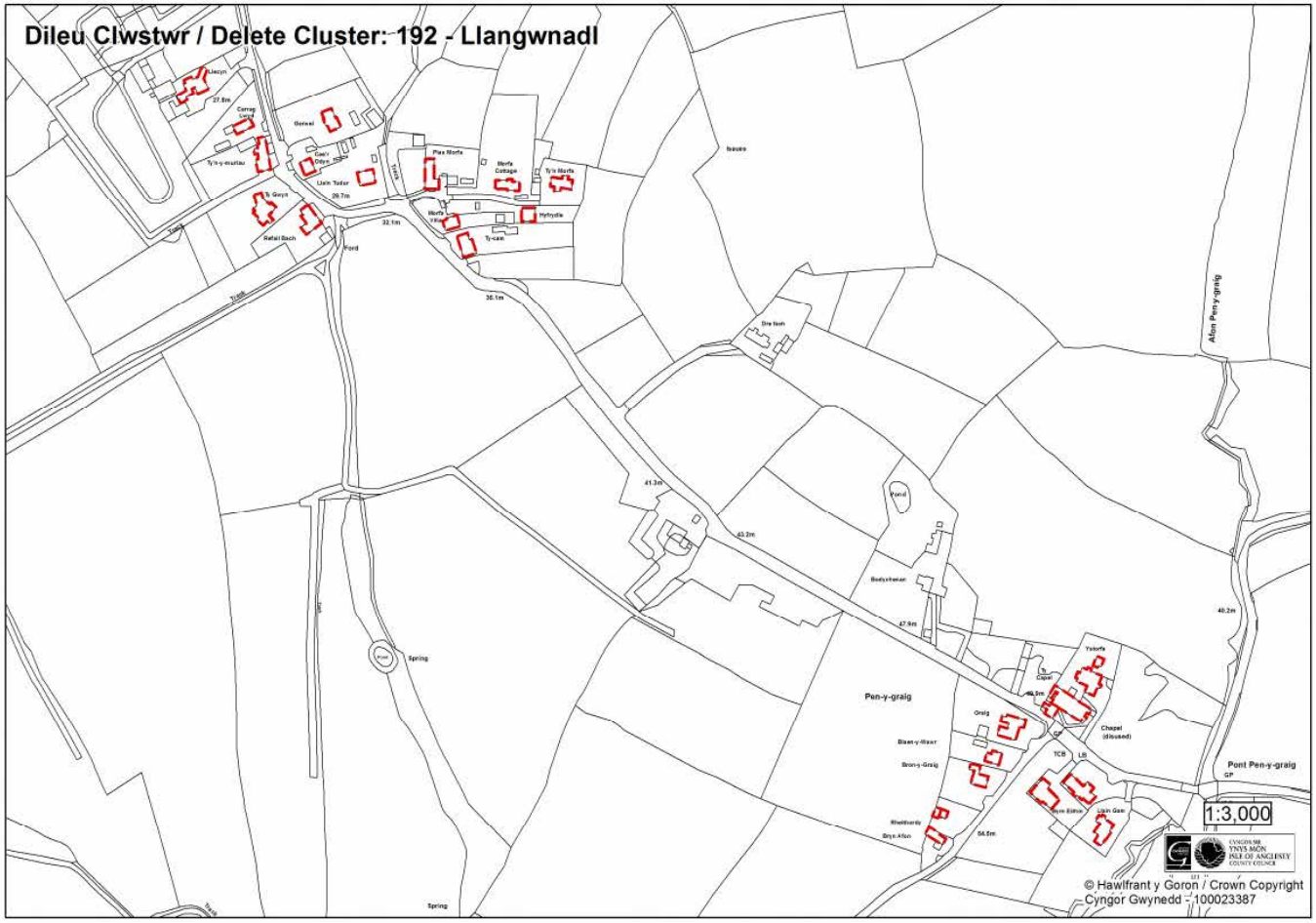

NMC MAP	**384**	Map Mewnosod 193	***Dileu Map Mewnosod 193- Llaniestyn er mwyn cydymffurfio gyda'r newidiadau materion sy'n codi ym Mholisi TAI18 (NMC268):*** 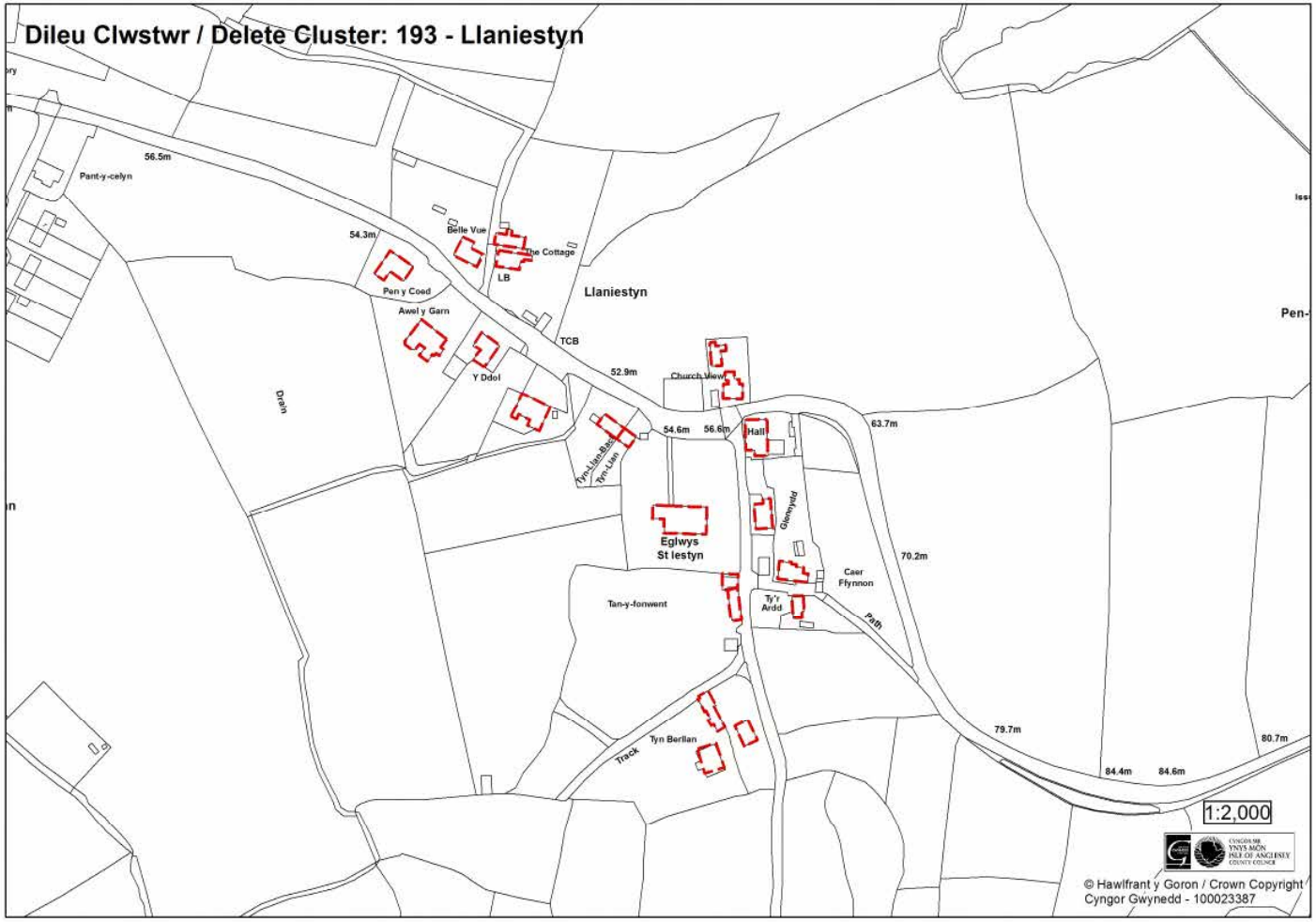

NMC MAP	**385**	Map Mewnosod 198	***Dileu Map Mewnosod 198 - Machroes er mwyn cydymffurfio gyda'r newidiadau materion sy'n codi ym Mholisi TAI18 (NMC268):*** 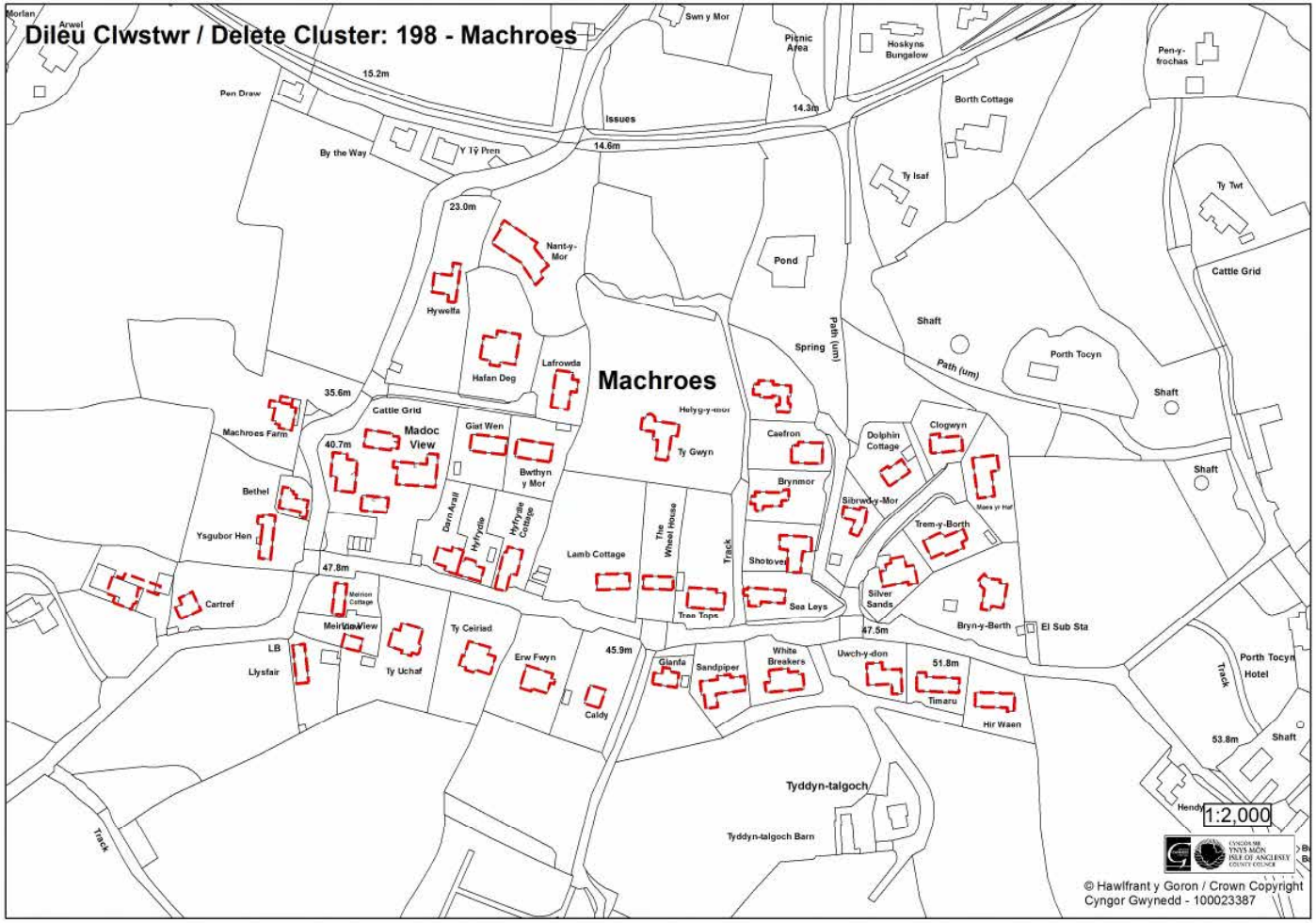

NMC MAP	**386**	Map Mewnosod 199	***Dileu Map Mewnosod 199 - Maes Tryfan er mwyn cydymffurfio gyda'r newidiadau sy'n codi ym Mholisi TAI18 (NMC268):*** 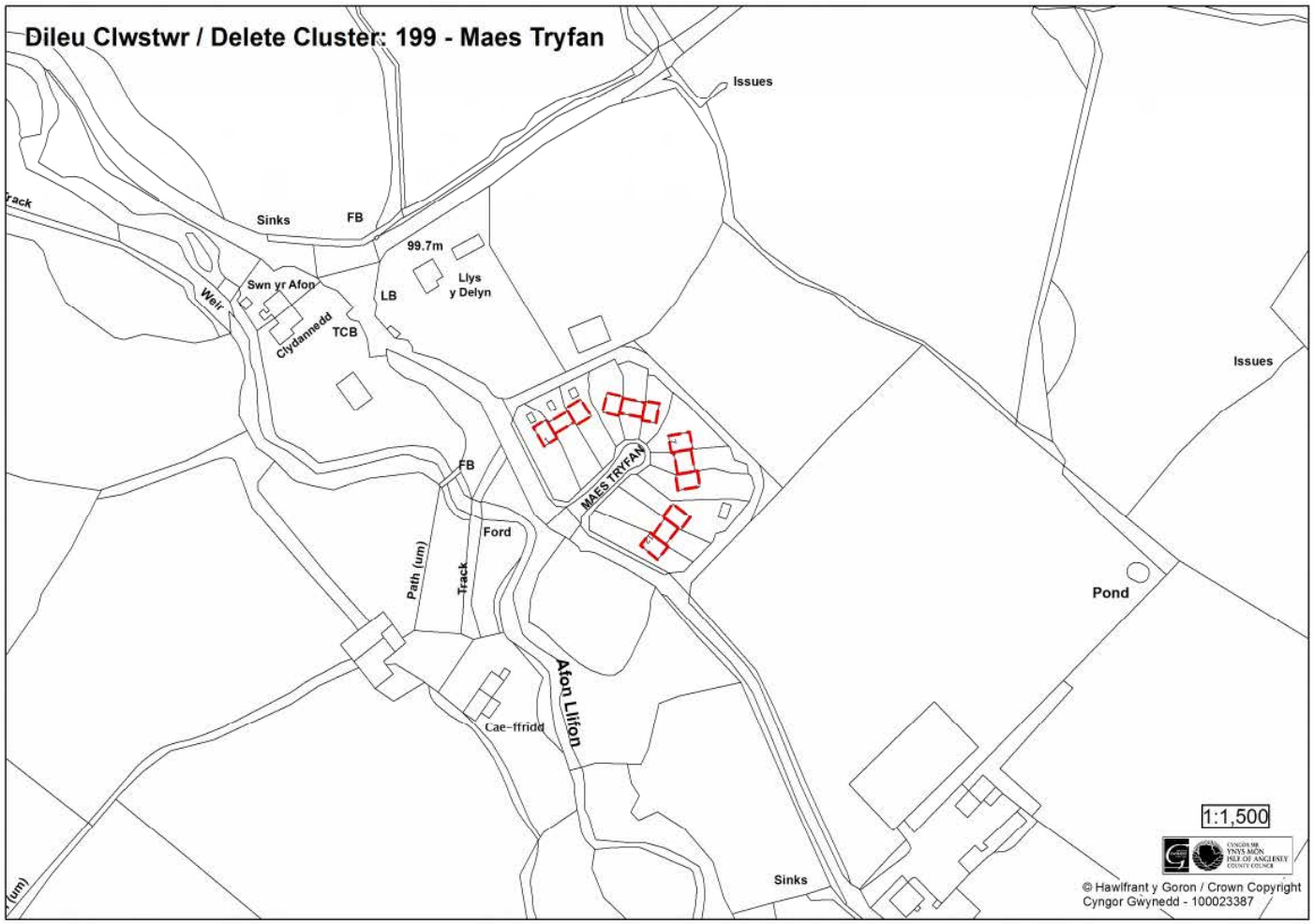

NMC MAP	**387**	Map Mewnosod 205	***Dileu Map Mewnosod 205 - Pencaenewydd er mwyn cydymffurfio gyda'r newidiadau sy'n codi ym Mholisi TAI18 (NMC268):*** 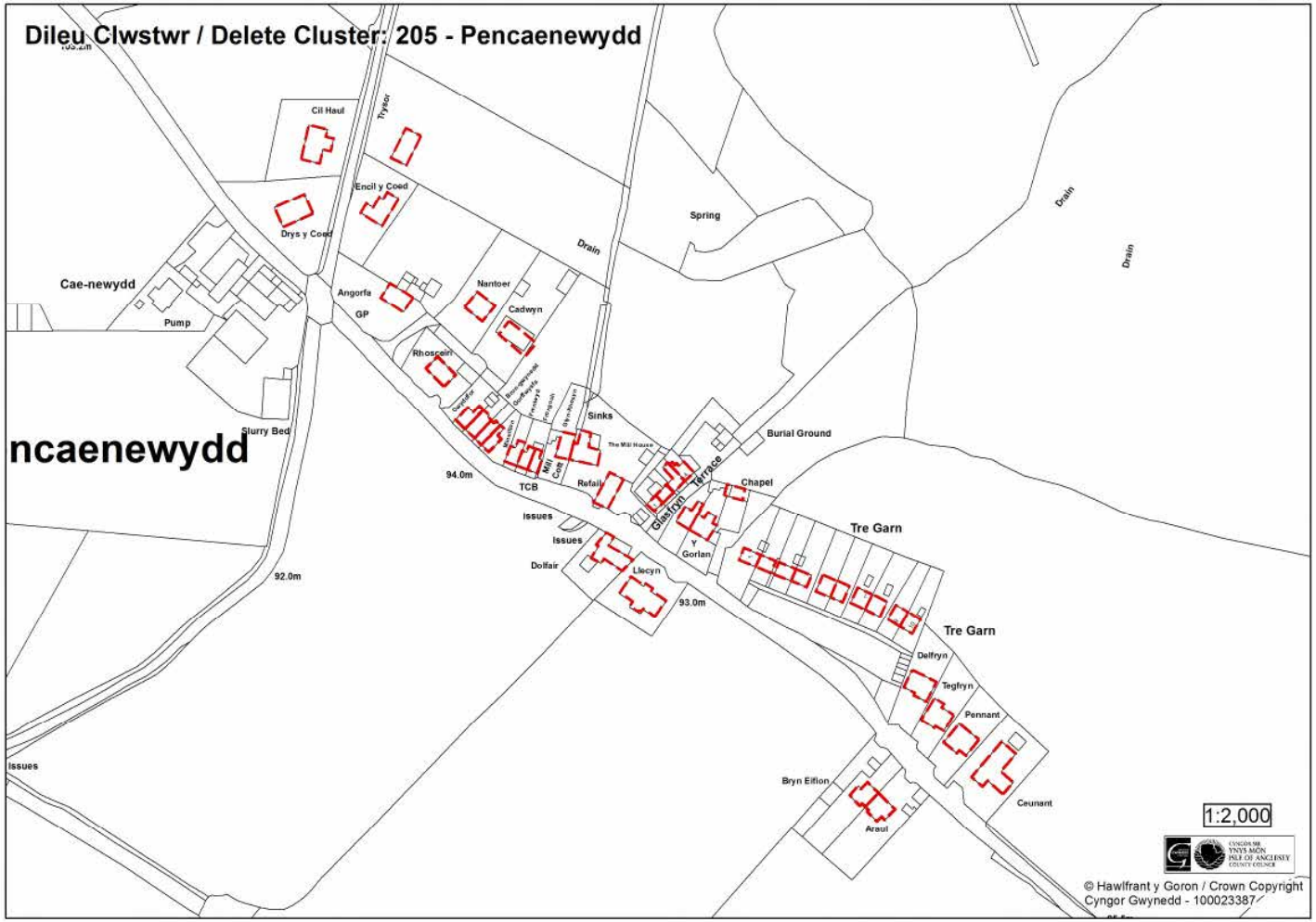

NMC MAP	**388**	Map Mewnosod 213	***Dileu Map Mewnosod 213 - Rhos Isaf er mwyn cydymffurfio gyda'r newidiadau sy'n codi ym Mholisi TAI18 (NMC268):*** 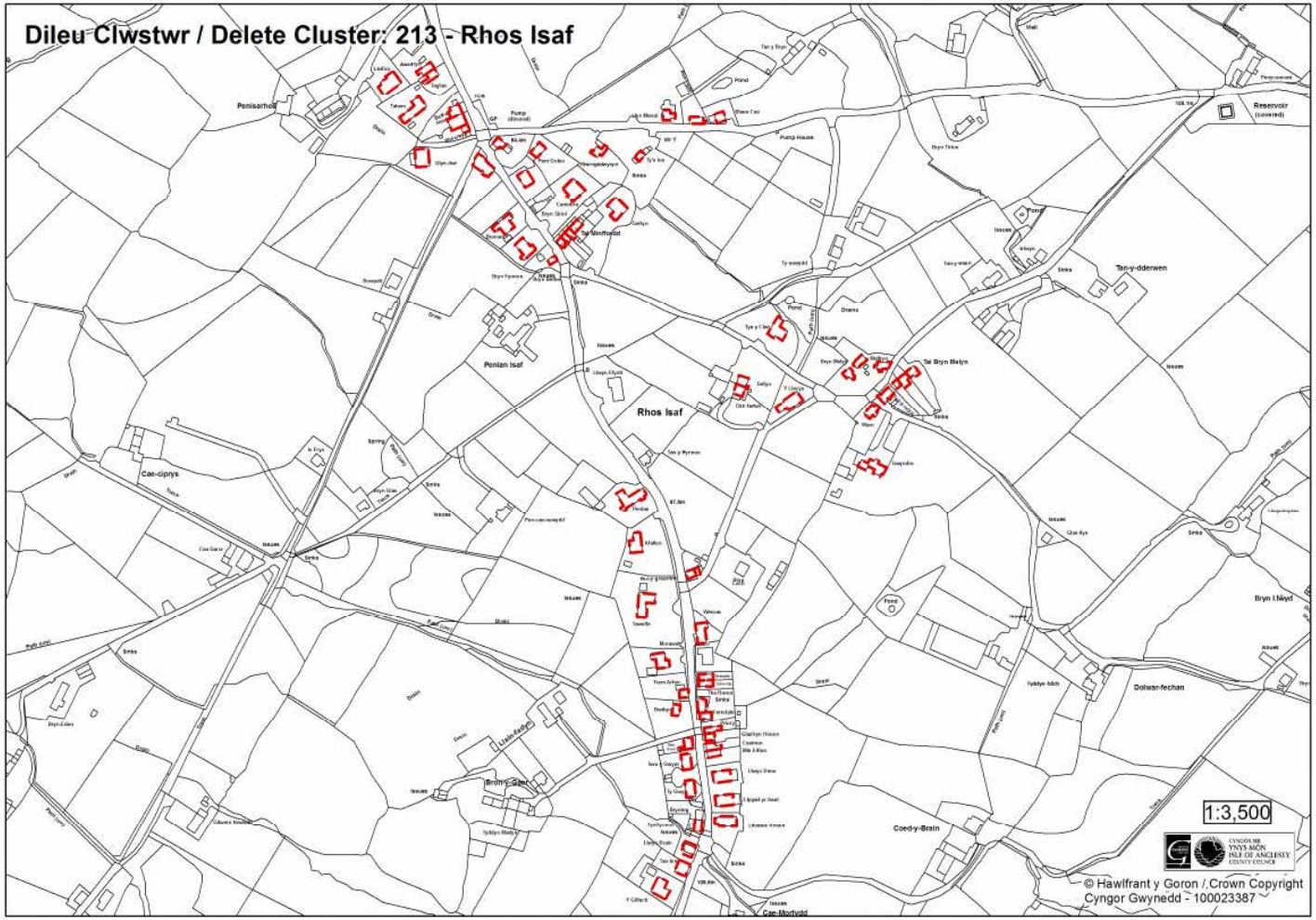

NMC MAP	**389**	Map Mewnosod 214	***Diwygio'r Map Mewnosod i gynnwys Ardal Chwilio Fferm Solar PV Llangefni (S3) a restrir ym Mholisi newydd ADN 1A (NMC 110-114):*** 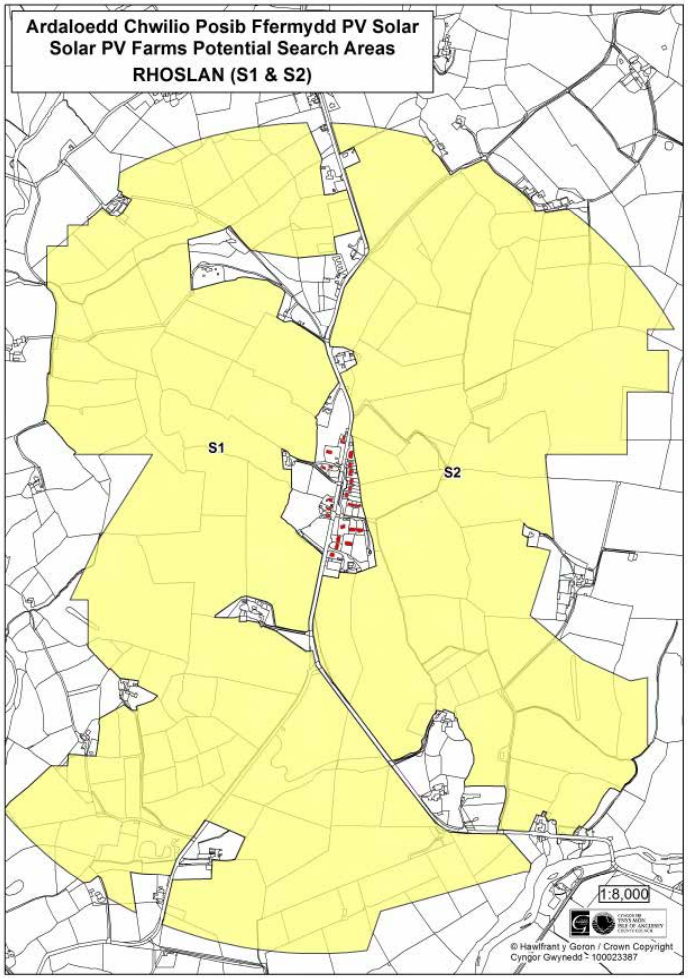

NMC MAP	**390**	Map Mewnosod 215	***Dileu Map Mewnosod 215 - Rhydyclafdy er mwyn cydymffurfio gyda'r newidiadau sy'n codi ym Mholisi TAI18 (NMC268):*** 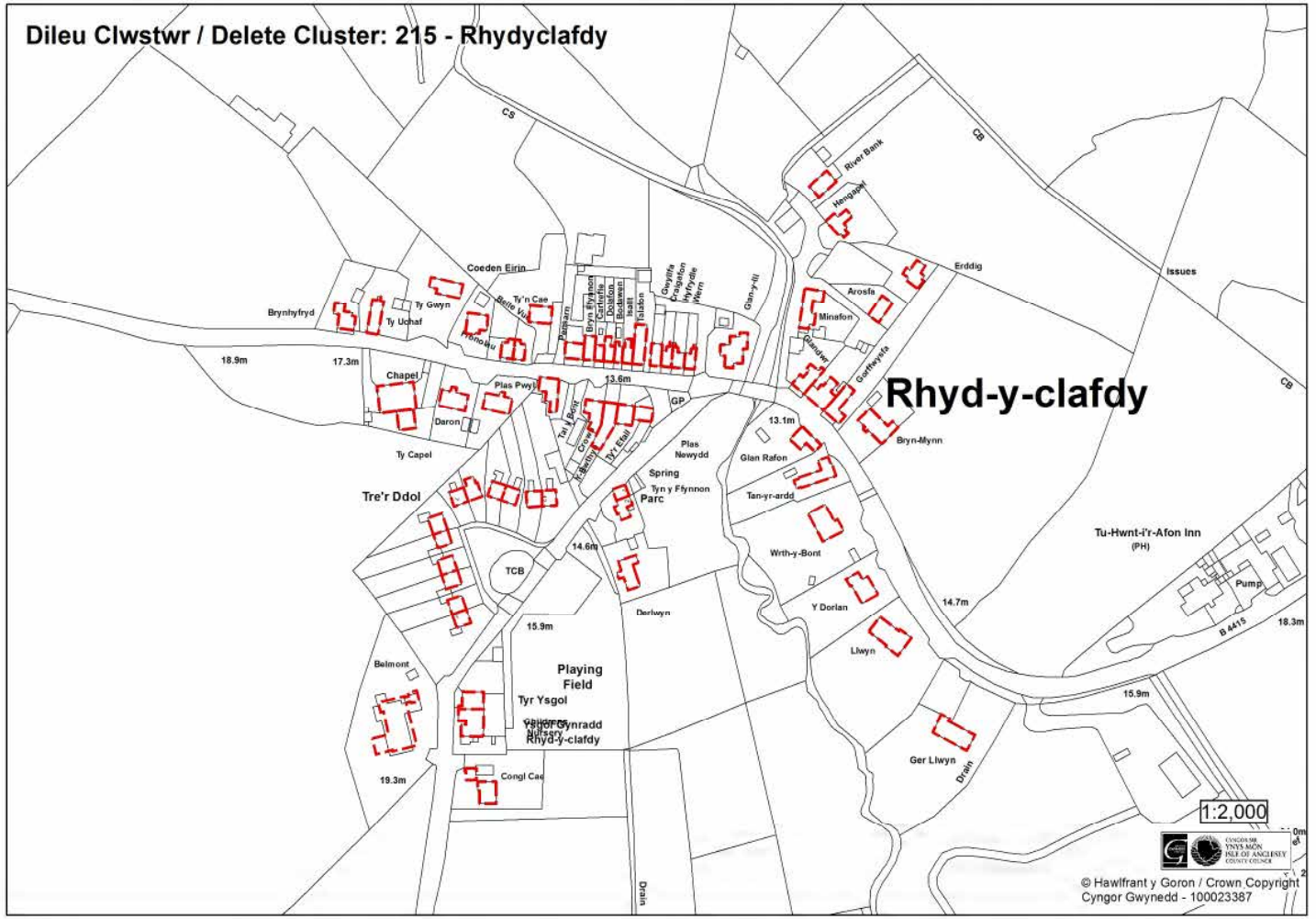

NMC MAP	**391**	Map Mewnosod 217	***Dileu Map Mewnosod 217 - Sling er mwyn cydymffurfio gyda'r newidiadau sy'n codi ym Mholisi TAI18 (NMC268):*** 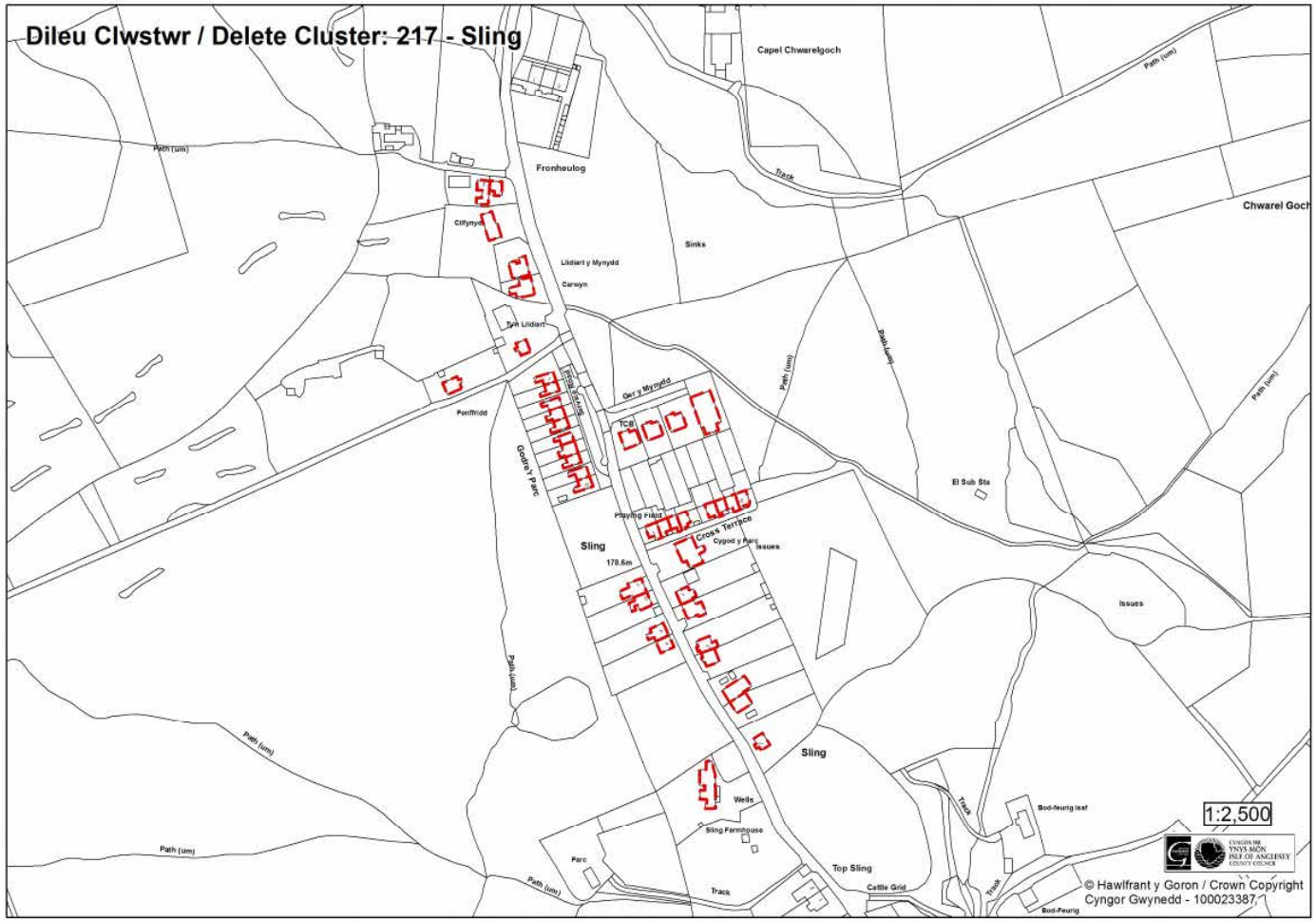

NMC MAP	**392**	Map Mewnosod i	***Diwygio'r nodiant safle cyflogaeth hen safle Shell, Rhosgoch fel ei fod yn dangos statws y safleoedd ym Mholisi CYF 1 yn glir :*** 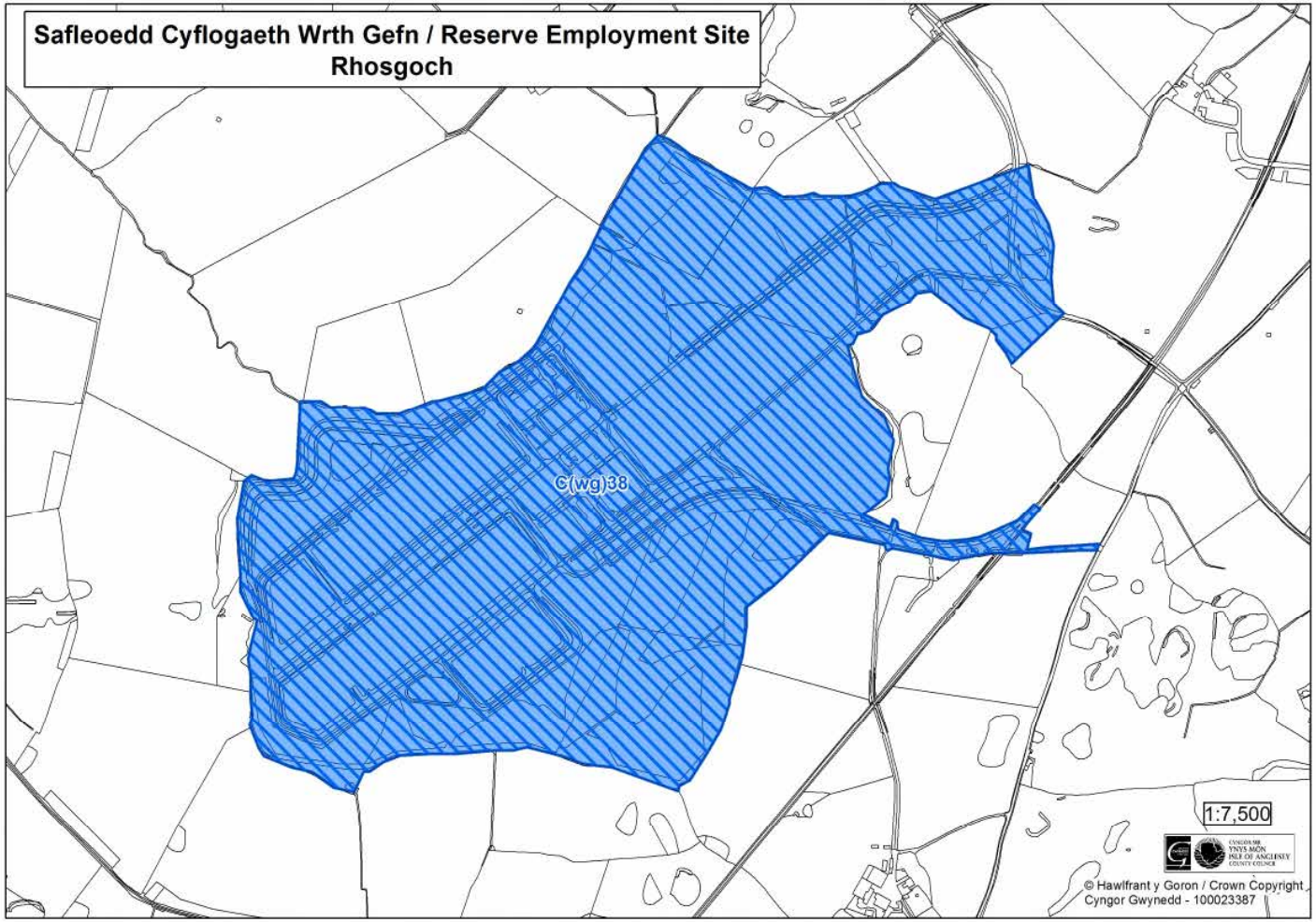

NMC MAP	**393**	Map Mewnosod V	***Diwygio'r Map Mewnosod i gynnwys Ardal Chwilio Ffermydd Solar PV Mona (Gwalchmai) (S6 & S7) a restrir ym Mholisi newydd ADN 1A (NMC 110-114):*** 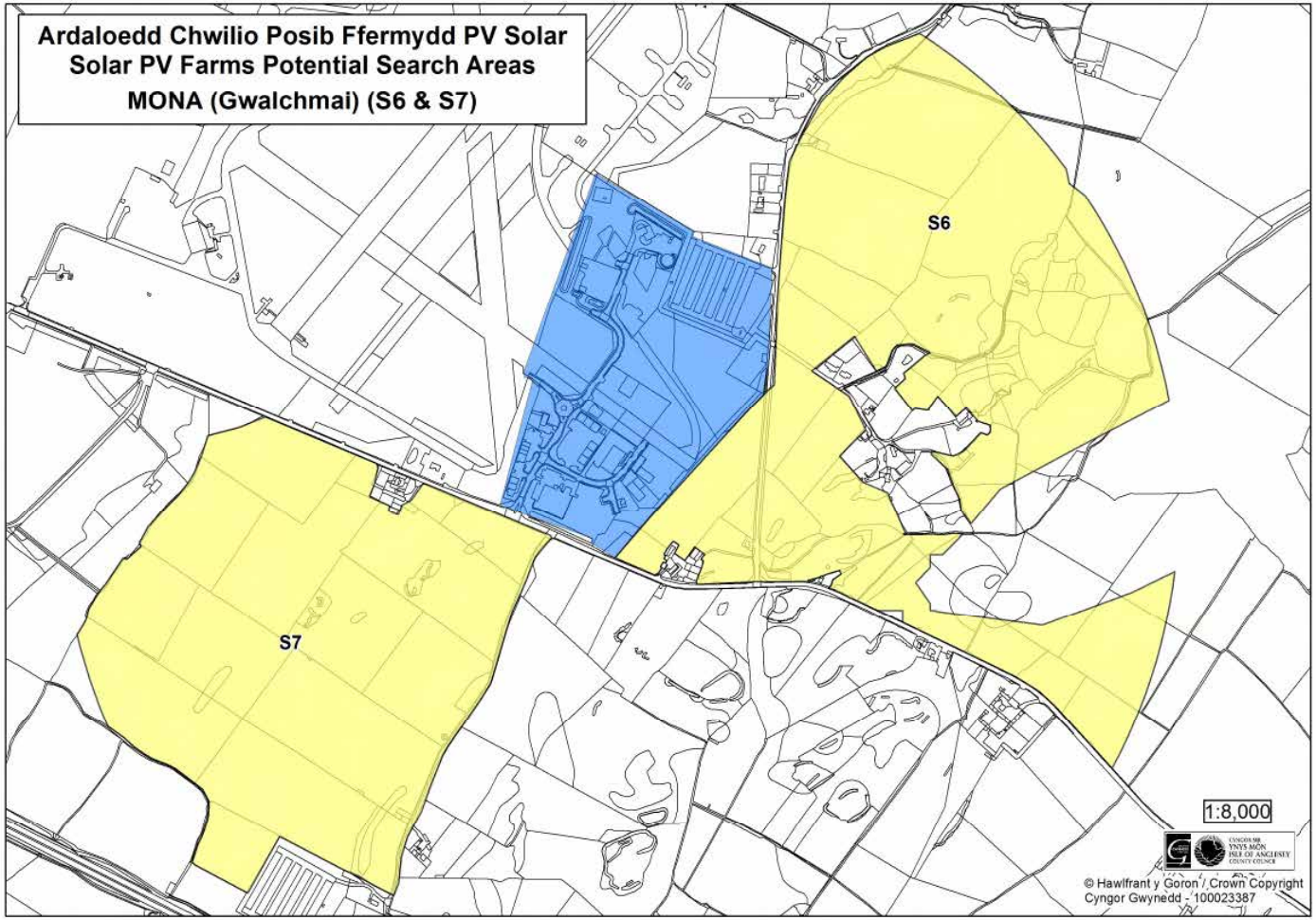

NMC MAP	**394**	Map Mewnosod Newydd	***Cynnwys Map Mewnosod newydd i ddangos ffiniau'r Safle Teithwyr arfaethedig Penhesgyn sydd wedi ei ddynodi ym Mholisi TAI 12 (gweler NMC 240):*** 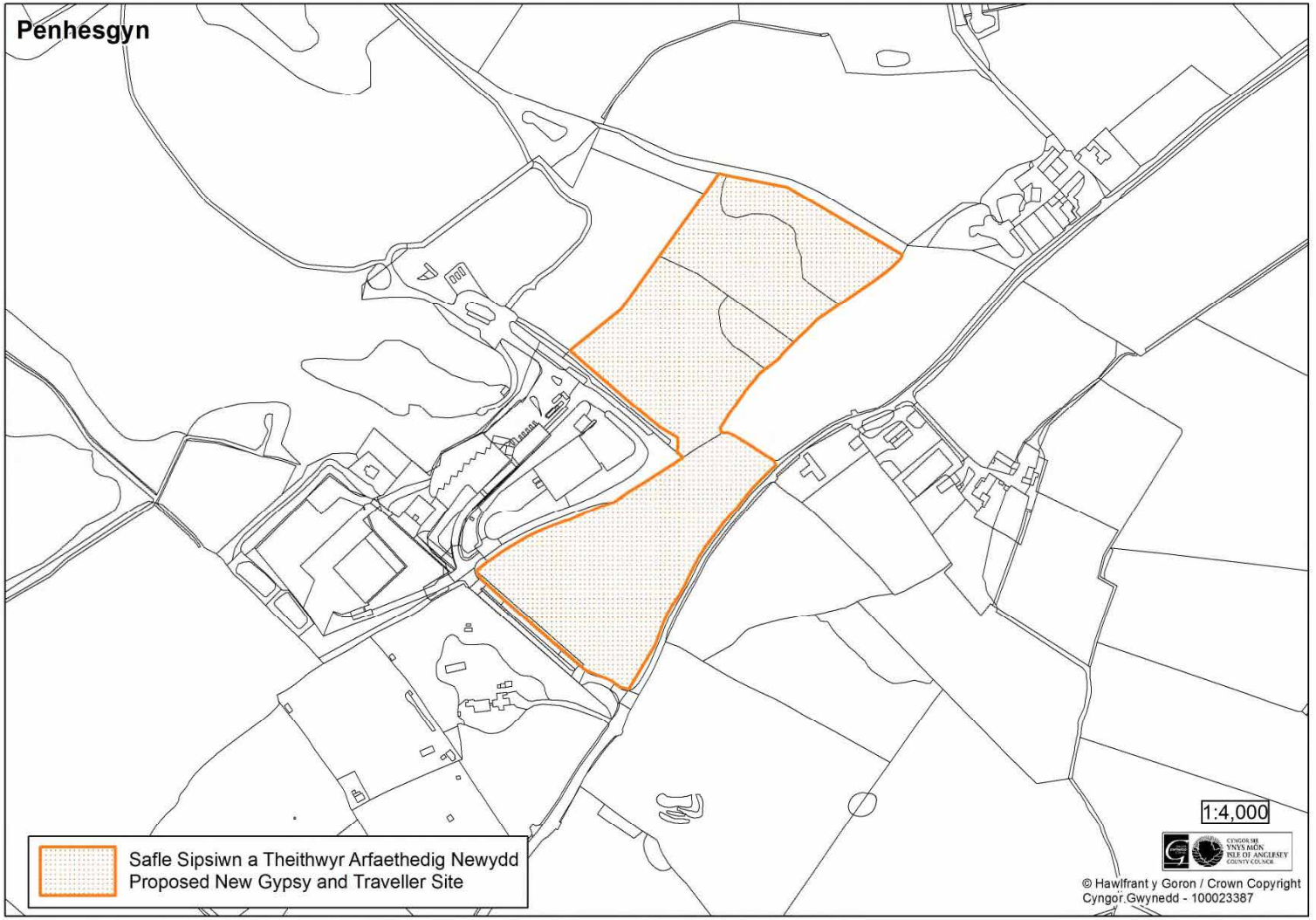

NMC MAP	**395**	Map Cyfyngiadau	***Diwygio'r Map Mewnosod i gynnwys Ardal Chwilio Ffermydd Solar PV Pentraeth (S46 & S5) a restrir ym Mholisi newydd ADN 1A (NMC 110-114):*** 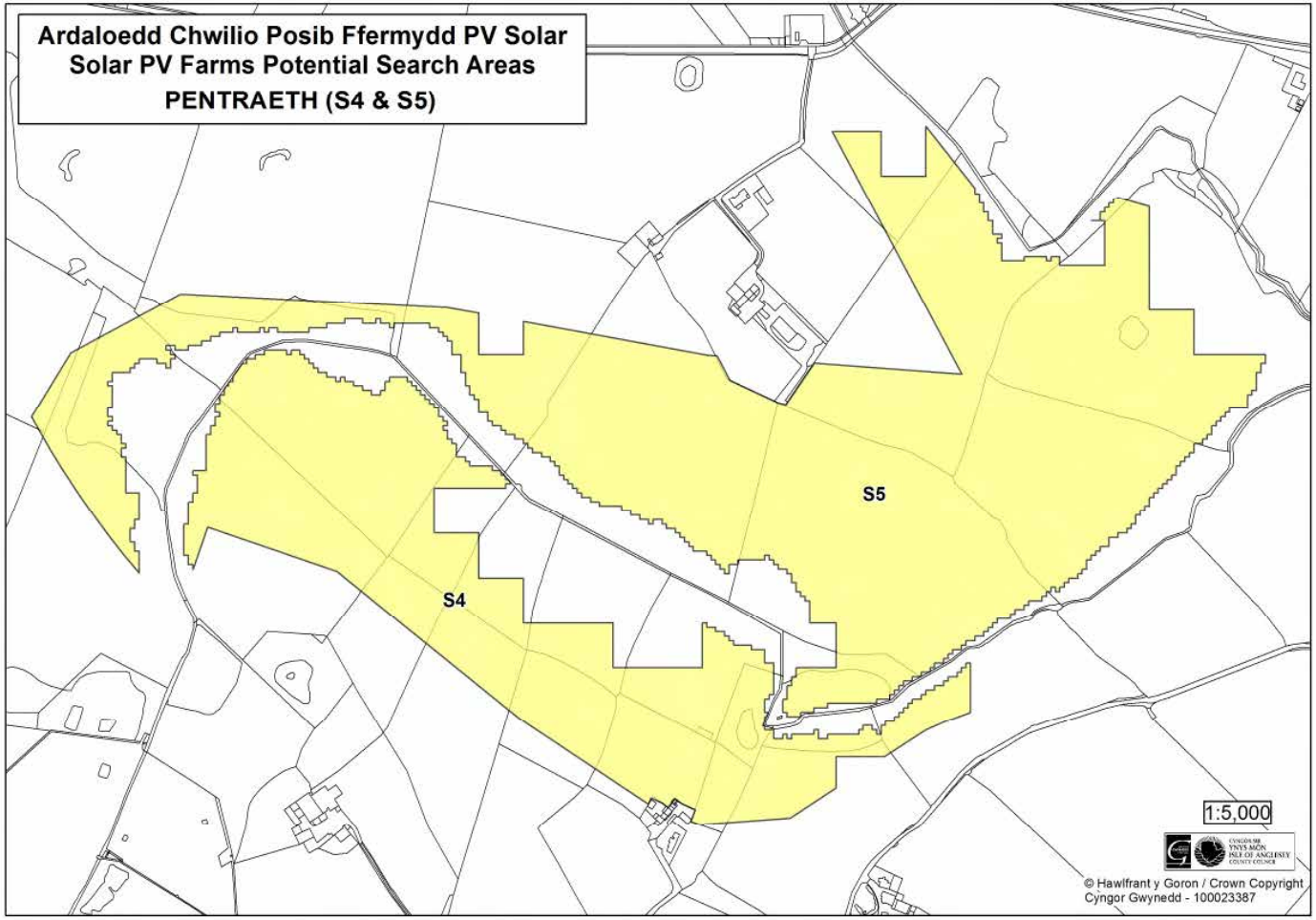

NMC MAP	**396**	Map Cyfyngiadau	***Diwygio'r Map Mewnosod i gynnwys Ardal Chwilio Ffermydd Solar PV Elim/Llantrisant (S8 & S9) a restrir ym Mholisi newydd ADN 1A (NMC 110-114):*** 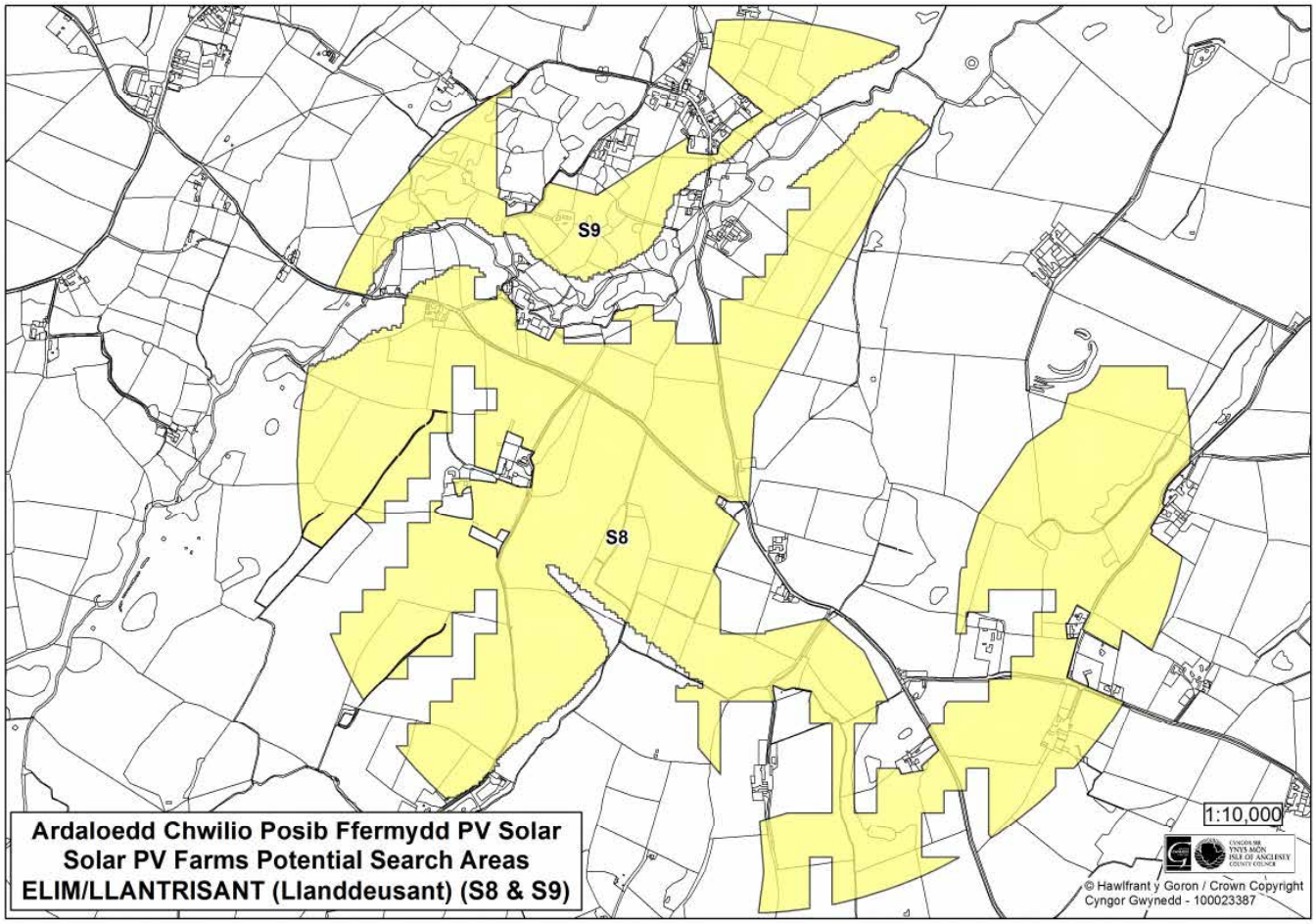

NMC MAP	**397**	Map Cynigion	***Dangos y gwelliannau ffordd i'r A5025 ar y mapiau cynigion mewn cydymffurfiaeth a'r Newid Materion sy'n codi (NMC68) i Bolisi TRA1 - gweler Atodiad 2 i'r rhestr yma o Newidiadau Materion sy'n Codi.***
NMC MAP	**398**	Map Cynigion	***Ail-leoli'r haen sydd yn dangos yr Ardal Tirwedd Arbennig o'r Map Cyfyngiadau i'r Map Cynigion - gweler atodiad 3 i'r Rhestr yma o Newidiadau Materion sy'n Codi. Fe fydd yr haen yn cael ei gynnwys yn fersiwn papur ac ar-lein o'r Cynllun wedi ei fabwysiadu.***
NMC MAP	**399**	Map Cynigion	***Ail-leoli'r haen sydd yn dangos yr Ardal Gwarchod Mwynau o'r Map Cyfyngiadau i'r Map Cynigion a chynnwys yr Ardal Gwarchod Mwynau Mynydd Parys (Metelifferaidd) ar y Mapiau Cynigion mewn cydymffurfiaeth a'r Newid Materion sy'n Codi (NMC298) i Bolisi MWYN1 - gweler Atodiad 4 i'r rhestr yma o'r Newid Materion sy'n Codi. Fe fydd yr haen yn cael ei gynnwys yn fersiwn papur ac ar-lein o'r Cynllun wedi ei fabwysiadu.***

Tudalen 611

Atodiad 2

Gwelliannau i'r A5025 - Map Cynigion
A5025 Improvements - Proposals Map
Llanfairynghornwy
Mynydd Mechell
Llanrhyddlad
Rhydwyn
Llanfaethlu
Llanddeusant
Llanfwrog
Llanfachraeth
Llanfigael
Llanynghenedl
Bodedern
Valley / Y Fali
Newlands Park
Caergeiliog
Porth Swtan or Church Bay
Porth Trwyn
Porth Trefadog
Porth Tywyn-mawr
Porth Penrhyn-mawr
Traeth y Gribin
Cerrig y Gwŷr
Borthwen
Trefadog
Ty Croes
Craig Dafydd
Tywyn Hir
Penrhyn
Penial Dowyn
Bodlasan Fawr
Bodlasan Groes
Ty'n-llan
Bryneglwys
Trelywarch
Bodfardden-ddu
Bodfardden-wen
Pant Ednyfed
Plas Uchaf
Fadog Frech
Gaerwen
Standing Stone
Llynnon Mill
Llynnon Hall
Watermill
Penyrorsedd
Graianfryn
Tan-yr-allt
Stryd y Facsen
Pen-yr-orsedd
Ty-croes
Mynydd-yr-eithin
Llanllibio Fawr
Llanllibio Groes
Pendre-gwehelydd
Tregwehelydd
Pen-llyn
Llawr-tyddyn
Mynydd-y-gof
Shop Fm
Rallt Fm
Fadog
Ty Hen
Cleifiog Fawr
Cleifiog Isaf
Ysbyllidr
Bodowyr
Tre-Angharad
Tre Hwfa
Tre Iorwerth
Cemaes
Ty'n-y-graig
Ty Cristion
Burial Chambers
Cromlech
Ty-mawr
Elim
Brwynog
Ucheldref Goed
Ucheldref Uchaf
Bron-heulog
Mynydd-bleiddiau
Llyn Llywenan
Llyn Llygeirian
Llyn Garreglwyd
Wales Coast Path / Llwybr Arfordir Cymru
A5025
B5109
© Hawlfraint y Goron / Crown Copyright
Cyngor Gwynedd - 100023387

Atodiad 3

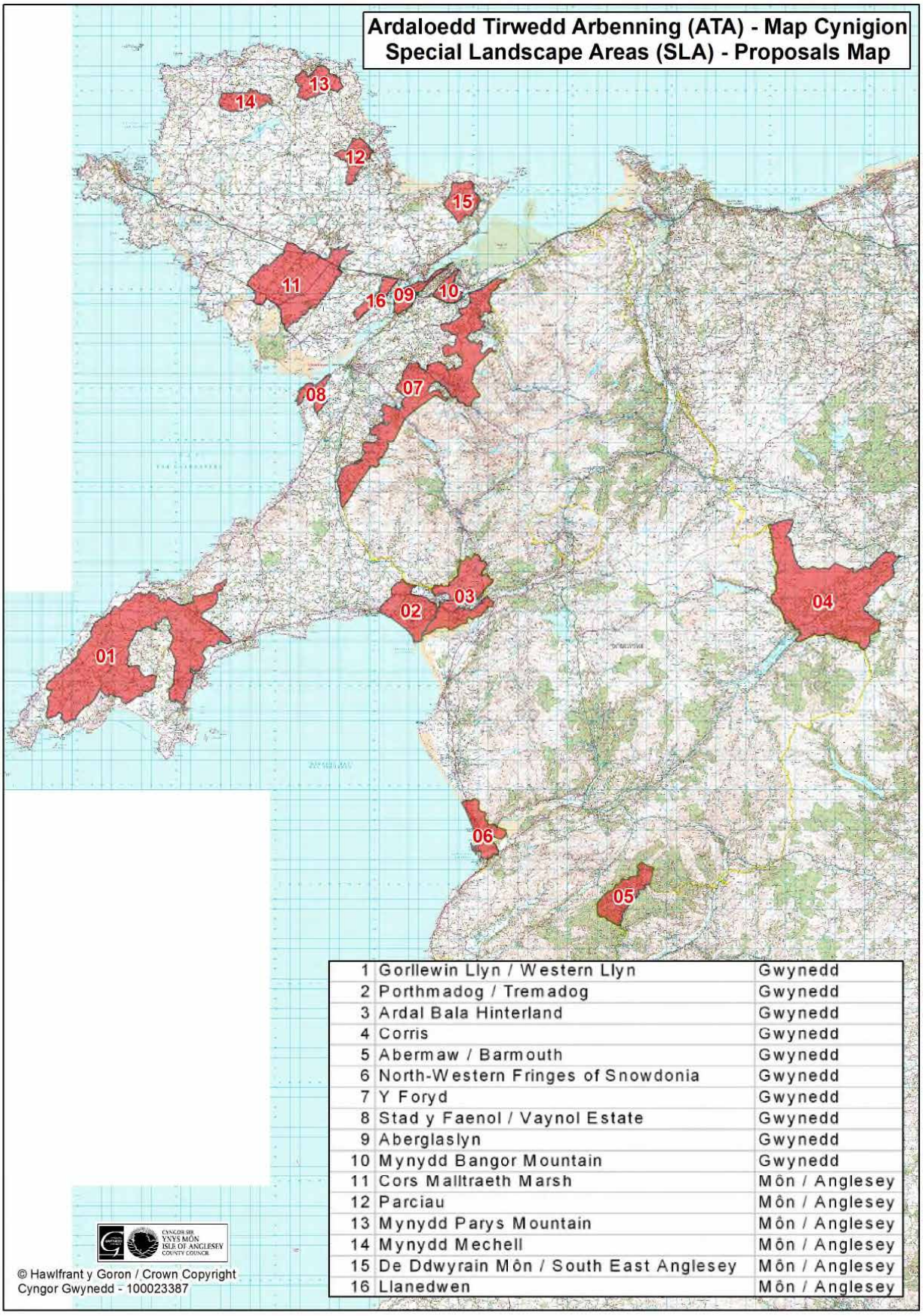
Ardaloedd Tirwedd Arbenning (ATA) - Map Cynigion
Special Landscape Areas (SLA) - Proposals Map
13
14
12
15
11
16
09
10
08
07
01
02
03
04
06
05
1 Gorllewin Llyn / Western Llyn Gwynedd
2 Porthmadog / Tremadog Gwynedd
3 Ardal Bala Hinterland Gwynedd
4 Corris Gwynedd
5 Abermaw / Barmouth Gwynedd
6 North-Western Fringes of Snowdonia Gwynedd
7 Y Foryd Gwynedd
8 Stad y Faenol / Vaynol Estate Gwynedd
9 Aberglaslyn Gwynedd
10 Mynydd Bangor Mountain Gwynedd
11 Cors Malltraeth Marsh Môn / Anglesey
12 Parciau Môn / Anglesey
13 Mynydd Parys Mountain Môn / Anglesey
14 Mynydd Mechell Môn / Anglesey
15 De Ddwyrain Môn / South East Anglesey Môn / Anglesey
16 Llanedwen Môn / Anglesey
© Hawlfrant y Goron / Crown Copyright
Cyngor Gwynedd - 100023387

Atodiad 4

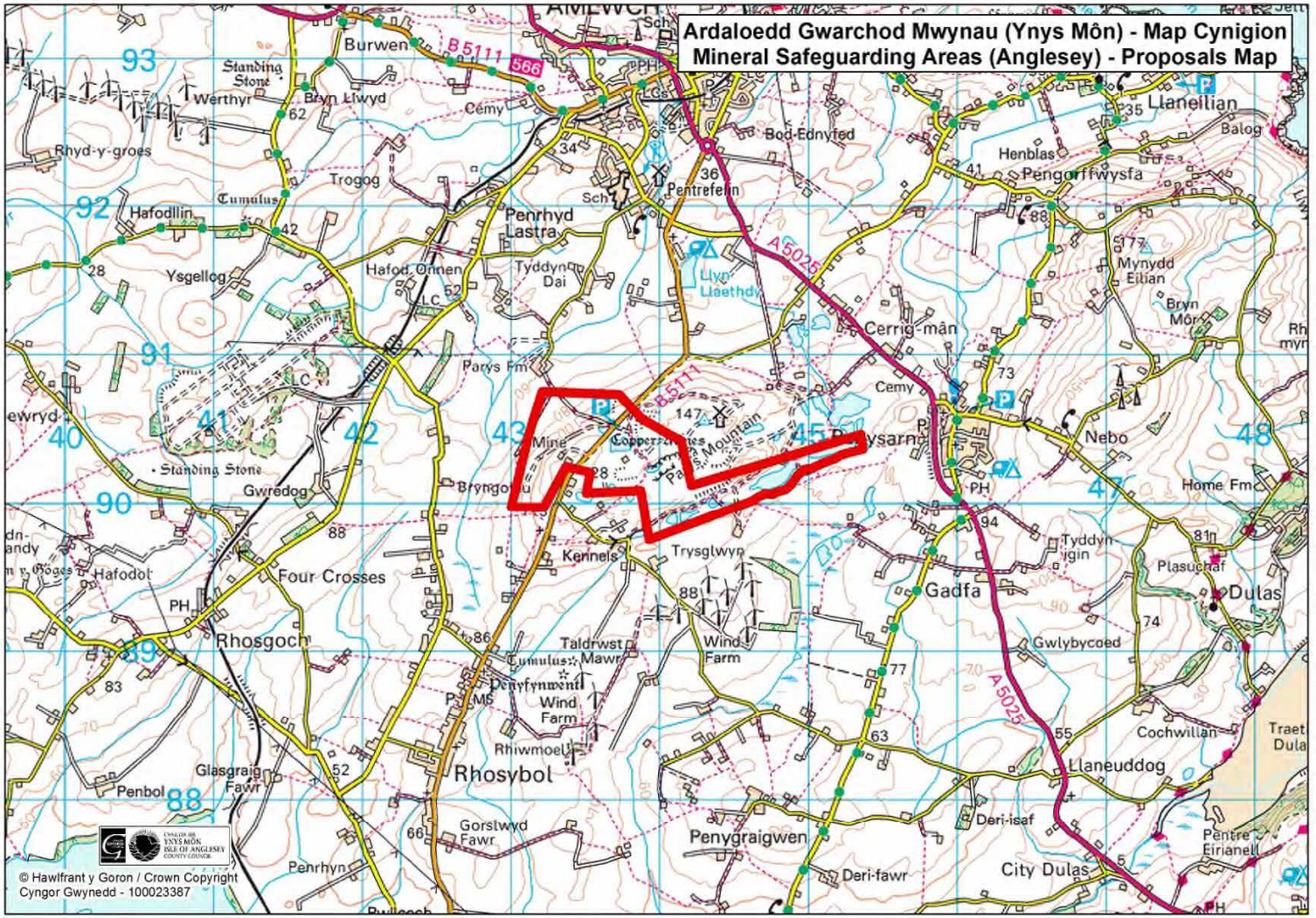
Ardaloedd Gwarchod Mwynau (Ynys Môn) - Map Cynigion
Mineral Safeguarding Areas (Anglesey) - Proposals Map
Burwen
B5111
566
Standing Stone
Werthyr
Bryn Llwyd
Cemy
Rhyd-y-groes
Trogog
Tumulus
Hafodlin
Penrhyd Lastra
Hafod Onnen
Tyddyn Dai
Ysgellog
Llyn Llaethdy
A5025
Bod-Ednyfed
Pentrefelin
Llanellian
Henblas
Pengorffwysfa
Mynydd Eilian
Bryn Môr
Cerrig-mân
Parys Fm
Mine
Copper Mountain
Nebo
Home Fm
Standing Stone
Gwredog
Bryngo
Kennels
Trysglwyn
Four Crosses
Hafodol
PH
Rhosgoch
Gadfa
Plasuchaf
Dulas
Tyddyn-igin
Gwlybycoed
Taldrwst Mawr
Tumulus
Penyfynwent Wind Farm
Wind Farm
Rhiwmoel
Rhosybol
Glasgraig Fawr
Penbol
Gorslwyd Fawr
Penrhyn
Penygraigwen
Deri-isaf
Deri-fawr
City Dulas
Llaneuddog
Cochwillan
Traeth Dulas
Pentre Eirianell
© Hawlfrant y Goron / Crown Copyright
Cyngor Gwynedd - 100023387

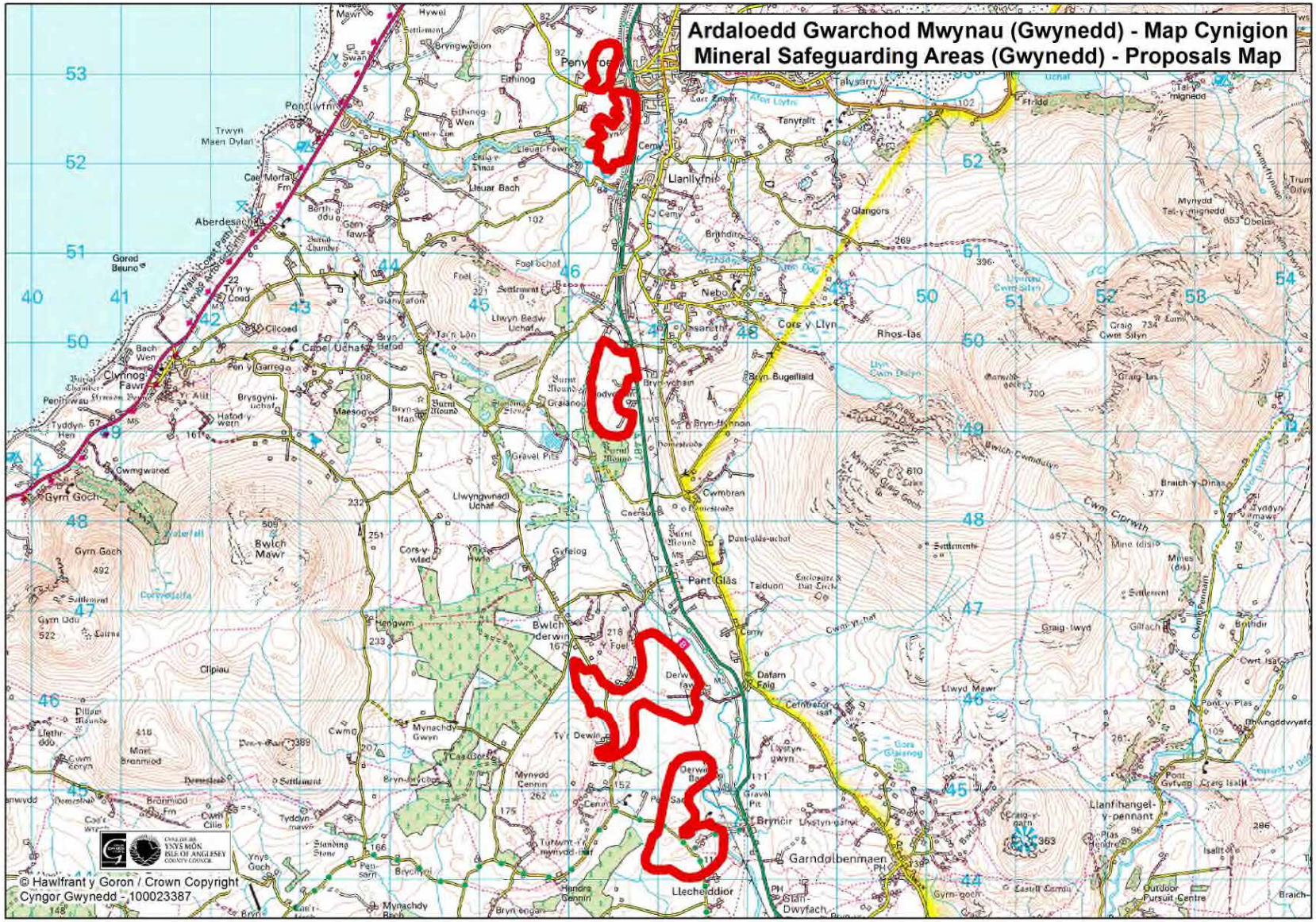
Ardaloedd Gwarchod Mwynau (Gwynedd) - Map Cynigion
Mineral Safeguarding Areas (Gwynedd) - Proposals Map
© Hawlfraint y Goron / Crown Copyright
Cyngor Gwynedd - 100023387

Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd Gwynedd a Môn

Adroddiad yr Arolygydd

Atodiad B

Cofrestr Newidiadau Materion sy'n Codi wedi'u cynnig gan yr Arolygydd (Rhif INMC wedi'i argymell wedi'i **amlygu**)

Atodiad B

Rhestr Materion a gynigiwyd gan yr Arolygwyr sy'n Arwain at Newidiadau:

INMC 1	Paragraff 7.5.19	***Dileu'r paragraff cyfan a'i ddisodli â'r canlynol:*** **Mae Adran 6, Rhan 1 Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016 yn datgan bod rhaid i awdurdod cyhoeddus geisio cynnal a gwella bioamrywiaeth wrth arfer swyddogaethau mewn perthynas â Chymru, ac wrth wneud hynny hyrwyddo cydnerthedd ecosystemau, i'r graddau sy'n gyson ag arfer y swyddogaethau hynny'n briodol.**

Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd Gwynedd a Môn 2011 – 2026

Datganiad Ysgrifenedig

Fersiwn cyfansawdd derfynol y Datganiad Ysgrifenedig sy'n ymgorffori'r holl NMC a INMC a argymhellwyd a materion teipograffyddol a nodwyd wrth baratoi'r fersiwn derfynol o'r Cynllun (gan gynnwys newidiadau canlyniadol sydd eu hangen o ran polisi a rhifau'r paragraff)

Gorffennaf 2017

This page is intentionally left blank

		Tudalen
1.	**CYFLWYNIAD**	1
2.	**CYD-DESTUN POLISI (CENEDLAETHOL A LLEOL)**	5
3.	**PROFFIL GOFODOL A PHRIF FATERION**	12
4	**GWELEDIGAETH AC AMCANION STRATEGOL**	19
5.	**Y STRATEGAETH**	27
6.	**RHEOLI TWF A DATBLYGU**	
6.1	**Cymunedau Diogel, Iach, Nodedig a Bywiog**	36
	Yr iaith Gymraeg a'r diwylliant Cymreig	36
	Isadeiledd a chyfraniadau datblygwyr	38
	Technoleg gwybodaeth a chyfathrebu	44
	Trafnidiaeth gynaliadwy, datblygiad a hygyrchedd	45
6.2	**Byw'n Gynaliadwy**	53
	Datblygiad cynaliadwy a newid hinsawdd	53
	Technoleg adnewyddadwy	61
	Rheoli newid arfordirol	69
6.3	**Economi ac Adfywio**	74
	Prosiectau isadeiledd o bwysigrwydd cenedlaethol a datblygiad perthynol	74
	Wylfa Newydd a datblygiadau perthynol	77
	Darparu cyfleon ar gyfer economi ffyniannus	84
	Yr economi ymwelwyr	98
	Canol trefi a datblygiadau manwerthu	104
6.4	**Cyflenwad ac Ansawdd Tai**	117
	Graddfa tai	117
	Lleoliad tai	118
	Math o dai	137
	Tai fforddiadwy	150
	Llety ar gyfer Sipsiwn a Theithwyr	157
6.5	**Amgylchedd Naturiol ac Adeiledig**	162
	Gwarchod a gwella'r amgylchedd naturiol	162
	Diogelu a gwella asedau treftadaeth	175
	Rheoli gwastraff	185
	Mwynau	191

7.	**MONITRO A GWEITHREDU**	201

Atodiad 1	Profion Cadernid
Atodiad 2	Rhestr dogfennau Allweddol
Atodiad 3	Proffil Ystadegol
Atodiad 4	Rhestr o Aneddleoedd
Atodiad 5	Cyflenwad Tai Ebrill 2015
Atodiad 6	Ardal Rheoli Newid Arfordirol
Atodiad 7	Rhestr o safleoedd neu ardaloedd wedi eu gwarchod
Atodiad 8	Rhestr Polisïau
Atodiad 9	Rhestr o Ganllawiau Cynllunio Atodol arfaethedig
Atodiad 10	Taflwybr Darparu Tai

Rhestr termau

TABLAU

Rhif y Tabl	**Teitl**	**Lleoliad yn y Ddogfen**
1.	Y Cyd-destun Polisi Lleol	Pennod 2
2.	Rhestr o'r prif faterion	Pennod 3
3.	Cysylltiad rhwng yr amcanion, polisïau a'r dangosyddion monitro	Pennod 4
4.	Y goeden manwerthu	Pennod 5
5.	Polisïau rheoli datblygu Cenedlaethol ar Telathrebu	Pennod 6.1
6.	Graddfa datblygiadau fydd angen asesiad trafnidiaeth	Pennod 6.1
7.	Potensial Trydan Adnewyddadwy ar gyfer 2026	Pennod 6.2
8 .	Potensial Gwres Adnewyddadwy ar gyfer 2026	Pennod 6.2
9.	Y deipoleg tyrbin wynt a ddefnyddir ym mholisi ADN1	Pennod 6.2

TABLAU		
Rhif y Tabl	**Teitl**	**Lleoliad yn y Ddogfen**
10.	Pellteroedd sy'n sbarduno asesiad mwynder gweledol preswyl	Pennod 6.2
11.	Safleoedd Cyfle Posib	Pennod 6.2
12.	Gofod llawr nwyddau cyfleus	Pennod 6.3
13.	Gofod llawr nwyddau cymhariaeth	Pennod 6.3
14.	Dosbarthiad Cyflenwad Tai o fewn y Cynllun	Pennod 6.4
15.	Cydrannu'r Cyflenwad Tai	Pennod 6.4
16.	Darpariaeth dangosol mewn Pentrefi	Pennod 6.4
17.	Darpariaeth dangosol i aneddleoedd sy'n berthnasol i Bolisi TAI5	
18.	Uchafswm maint unedau preswyl mewn perthynas â pholisi TAI5	Pennod 6.4
19.	Rhestr o Glystyrau	Pennod 6.4
20.	Polisïau Cenedlaethol ar gyfer Tai	Pennod 6.4
21.	Targed Darpariaeth Tai Fforddiadwy	Pennod 6.4
22.	Ardaloedd Pris Tai	Pennod 6.4
23.	Atodlen statudol cadwraeth natur	Pennod 6.5
24.	Rhestr o ATA	Pennod 6.5
25.	Atodlen o asedau hanesyddol	Pennod 6.5

MAPIAU		
Rhif y Map	**Teitl**	**Lleoliad yn y Ddogfen**
1.	Ardal y Cynllun	Pennod 1
2.	Cynllun Gofodol Cymru – Gogledd-orllewin Cymru Eryri a Môn	Pennod 2
3.	Cynllun Gofodol Cymru – Canol Cymru	Pennod 2
4.	Y Cyd-destun Gofodol	Pennod 3

TABLAU		
Rhif y Tabl	**Teitl**	**Lleoliad yn y Ddogfen**
5.	Y prif rwydwaith ffyrdd	Pennod 3
6.	Topograffi'r ardal	Pennod 3
7.	Dynodiadau amgylcheddol cenedlaethol a rhyngwladol	Pennod 3
8.	Diagramatig (Rhan 1)	Pennod 5
9.	Diagramatig (Rhan 2)	Pennod 5

FFIGYRAU		
Rhif y Ffigwr	**Teitl**	**Lleoliad yn y Ddogfen**
1.	Diagram o'r broses o baratoi Cynllun Datblygu Lleol	Pennod 1
2.	Sail ar gyfer polisïau strategol a manwl	Pennod 4
3.	Sut fydd ardal y Cynllun yn 2026 a beth sydd angen digwydd	Pennod 5

Cyflwyniad

1.1 Mae Deddf Cynllunio a Phrynu Gorfodol 2004 yn ei gwneud hi'n ofynnol i awdurdodau cynllunio lleol yng Nghymru i baratoi Cynllun Datblygu Lleol (CDLl) ar gyfer eu hardaloedd. Mae Cyngor Sir Ynys Môn a Chyngor Gwynedd wedi penderfynu paratoi un Cynllun (y Cynllun) ar gyfer ardaloedd Awdurdodau Cynllunio Môn a Gwynedd.

1.2 Cafodd Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd Gwynedd a Môn ei fabwysiadu yn ffurfiol ar (rhoi dyddiad) 2017 a bydd rhan fwyaf o'r penderfyniadau ar geisiadau cynllunio yn ardal y ddau Awdurdod Cynllunio'n cael eu selio ar gynnwys y Cynllun.

Y budd o gydweithio

1.3 Mae'r Cynllun yn ymdrin ag Ynys Môn a Gwynedd, ond nid yw'r rhannau o Wynedd sydd du mewn i Barc Cenedlaethol Eryri yn rhan ohono. Mae Map 1 yn dangos ardal y Cynllun. Nid yw'n isranbarth na'n ardal weinyddol ffurfiol ond, tra bod gan bob ardal ei gymeriad arbennig ei hun, mae'r ddau Gyngor yn credu bod yna berthynas swyddogaethol, economaidd, isadeiledd a pholisi trawsffiniol cryf rhyngddynt. Golyga hyn bod cydweithio ar gynllun datblygu wedi gwneud synnwyr cynllunio ac economaidd.

1.4 Bydd cydweithio'n galluogi'r ddau Gyngor i daclo materion cymhleth gyda'i gilydd ac fe all roi llais cryfach iddynt wrth drafod materion gyda'u partneriaid. Mae adolygiad o wybodaeth sydd ar gael wedi dangos materion trawsffiniol pwysig sy'n rhoi sail gref i baratoi Cynllun ar gyfer yr ardal dan sylw. Mae'r rhain fel a ganlyn:

- Swyddi - mae'r galw am, a'r cyflenwad o swyddi yn creu patrymau teithio cryf rhwng Ynys Môn a gogledd Gwynedd.
- Swyddi – rhaglen dadgomisiynu Trawsfynydd (dros 650 o weithwyr) a rhaglen cynhyrchu trydan a'r gwaith dadgomisiynu yn y Wylfa (dros 600 o weithwyr) yn dod i ben yn ystod oes y Cynllun - raglenni sy'n cyflogi gweithwyr o wahanol rannau'r ardal.
- Cynllun Gofodol Cymru (2008) - mae'n adnabod 6 Ardal a gafodd eu datblygu gan y Grwpiau Ardal drwy gydweithio ac ymchwil helaeth. Aeth pob Ardal ati mewn ffordd wahanol, sy'n adlewyrchu eu blaenoriaethau rhanbarthol y cytunwyd arnynt. Mae ardal y Cynllun yn disgyn o fewn 2 o'r 6 Ardal a cheir mwy o fanylion amdan y rhain yn Rhan 2 o'r Cynllun.
- Rhaglen Ynys Ynni Môn, sef ymdrech ar y cyd rhwng nifer o randdeiliaid yn y sector gyhoeddus a'r sector breifat (gan gynnwys Llywodraeth y Deyrnas Unedig a Llywodraeth Cymru) i roi Ynys Môn ar y blaen o ran ymchwil a datblygu ynni, cynhyrchu a gwasanaethu, a fydd yn fodd o ddylanwadu ar ddatblygiad prosiectau isadeiledd mawr a ddaw a budd economaidd a chymdeithasol i'r Ynys a Gogledd Orllewin Cymru.
- Rhwydwaith ffyrdd a rheilffyrdd: mae elfennau pwysig o'r rhwydwaith ffordd a rheilffordd yn croesi ar draws ffiniau gweinyddol y ddwy ardal.
- Ardaloedd Marchnad Tai traws-ffiniol sydd gan ddylanwadau cyffredin.
- Siopa - dylanwad Bangor fel canolfan siopa isranbarthol.
- Isadeiledd – capasiti'r rhwydwaith ffyrdd, rhwydwaith trawsyriant ynni, gweithfeydd a'r rhwydwaith trin carthion, cyflenwad dŵr.
- Tirwedd – y berthynas ar draws y Fenai.

Map 1: Ardal y Cynllun

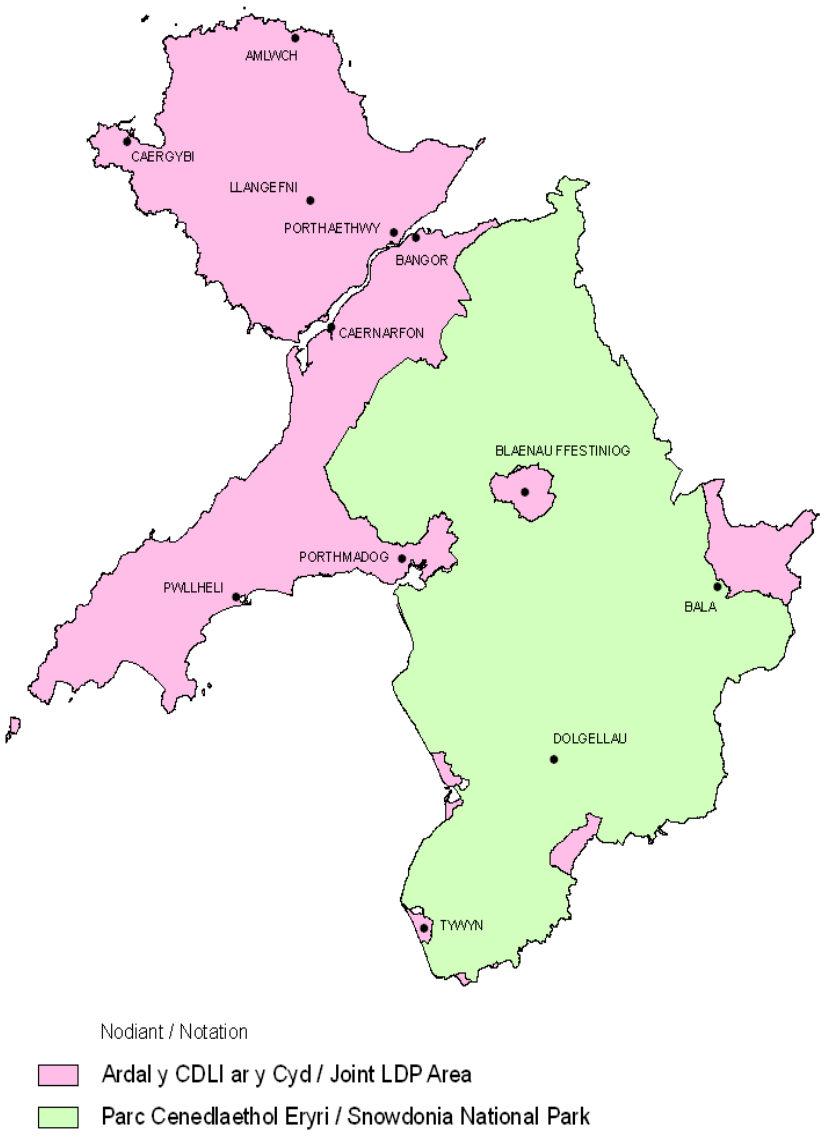

Beth yw pwrpas y Cynllun?

1.5 Mae'n dweud beth ydi'r strategaeth a'r amcanion ar gyfer datblygu a defnyddio tir yn ardal Awdurdodau Cynllunio Môn a Gwynedd ac mae'n cynnwys polisïau i weithredu y strategaeth a'r amcanion dros gyfnod o 15 mlynedd (2011 i 2026). Fe fydd gan y Cynllun ddylanwad arwyddocaol ar ddatblygiad yr ardal gyfan a'r cymunedau unigol. Mae'n darparu arweiniad ynglŷn â lle bydd tai newydd, cyfleoedd gyflogaeth a chyfleusterau hamdden a chymunedol yn cael eu darparu yn yr ardal. Defnyddir y Cynllun i benderfynu pa ddatblygiadau fydd yn cael caniatâd yn y dyfodol gan y Cynghorau ac yn lle.

Y broses o lunio'r Cynllun

1.6 Dangosir y broses o baratoi'r Cynllun yn Ffigwr 1, a gweler bod yna nifer o gamau amlwg a chydberthnasol yn y broses o baratoi'r Cynllun. Yn ogystal â chwrdd â gofynion pob un o'r camau yn y broses paratoi cynllun, 'roedd angen i'r Cynghorau ymgymryd ag Asesiad Cynaliadwyedd (AC) ac Asesiad Amgylcheddol Strategol (AAS) ar y cyd o'r Cynllun. Mae hyn yn gwneud yn siŵr bod cynaliadwyedd wrth galon y broses paratoi cynllun, a bod effeithiau cymdeithasol, amgylcheddol ac economaidd polisïau a dynodiadau yn cael eu hasesu i gydymffurfio gydag egwyddorion cynaliadwyedd. Fe wnaeth Asesiad Effaith Iaith Gymraeg oleuo'r AC/ AAS ar y cyd, er mwyn gwneud yn siŵr bod lles yr iaith Gymraeg yn cael ystyriaeth o'r cychwyn. Mae Rheoliadau Cynefinoedd Ewropeaidd (92/43/EEC) hefyd yn dweud bod angen ymgymryd ag Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd (ARhC) o'r Cynllun. Mae hyn yn sicrhau bod effeithiau sylweddol tebygol y Cynllun ar safleoedd Ewropeaidd o werth cadwraeth natur yn cael sylw.

1.7 Cafodd y Cynllun ei bwyso a'i fesur yn erbyn y Profion Cadernid. Mae'r rhain yn cyfeirio at gynnwys polisi'r Cynllun yn ogystal â'r prosesau ar gyfer ei gynhyrchu. Mae'r Profion wedi cael eu hailadrodd yn Atodiad 1. Gallir cael mwy o wybodaeth am y broses paratoi'r Cynllun ar wefannau'r Cynghorau yn **www.gwynedd.llyw.cymru/cdll** a **www.ynysmon.gov.uk/cdll**.

Ffigwr 1: Diagram o'r broses o baratoi Cynllun Datblygu Lleol

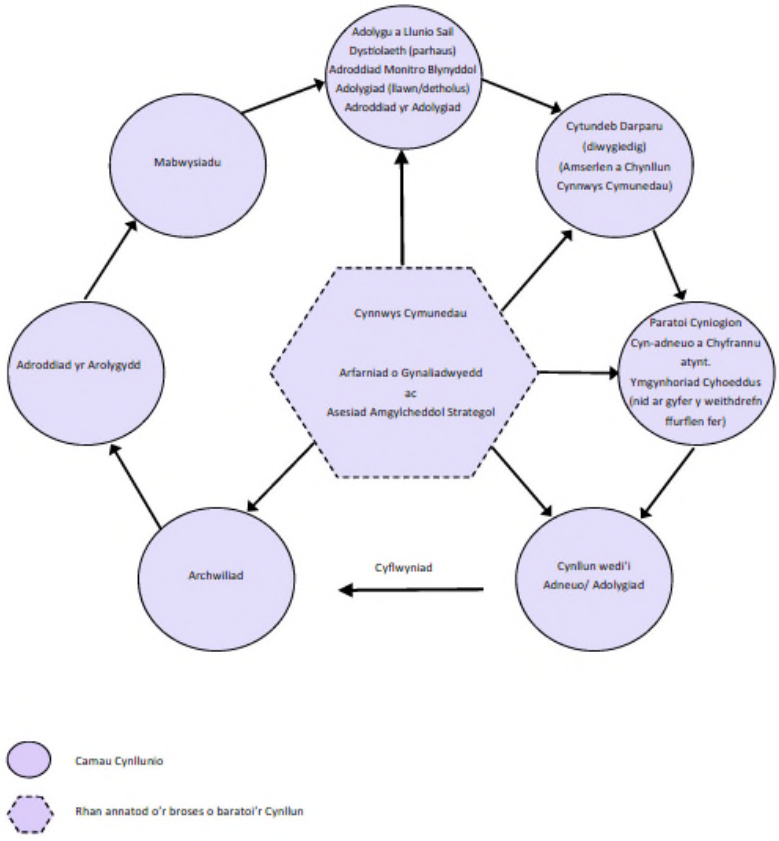

1.8 Mae mabwysiadu'r Cynllun yn cyfateb i'r cam olaf yn y broses paratoi'r Cynllun. Bydd monitro ac adolygu yn parhau yn ystod oes y Cynllun, h.y. hyd at 31ain Rhagfyr 2026.

Sut i ddefnyddio'r ddogfen yma

1.9 Mae'r Cynllun yn cynnwys Gweledigaeth ac Amcanion ar gyfer y Cynllun, Strategaeth a chyfres o Bolisïau Strategol a Manwl ac mae'n darparu fframwaith fonitro. Mae'r fframwaith yn cynnwys dangosyddion, targedau polisi a throthwyon ar gyfer gweithred bellach yn gysylltiedig â'r polisïau perthnasol, a bydd yn ffurfio sail ar gyfer mesur effeithiolrwydd polisïau'r Cynllun. Mae'r rhan yma o'r Cynllun felly yn rhoi sail ar gyfer paratoi'r Adroddiad Monitro Blynyddol. Mae'r Cynllun yn cynnwys Map Cynigion, sy'n dangos pob un o bolisïau a chynigion y Cynllun sydd gan elfen ofodol iddynt, heblaw am y darluniadau gofodol sy'n cael eu penderfynu gan fecanweithiau eraill, e.e. AHNE. Cynhwysir y math olaf o wybodaeth ar Fap Cyfyngiadau. Er nad yw Map Cyfyngiadau yn rhan o'r Cynllun, lle y bo'n briodol, mae'r polisïau yn cyfeirio at y dynodiadau a ddangosir arno.

1.10 Rhaid darllen y Cynllun yn ei gyfanrwydd. Mae pob polisi yn rhyngberthyn â'i gilydd ac fe ddylid eu darllen efo'i gilydd i ddeall eu heffaith cyfunol ar gynnig cynllunio. Bydd penderfyniadau ar gynigion yn rhoi ystyriaeth i bolisïau perthnasol yn y Cynllun a gofynion polisi a chanllawiau cynllunio cenedlaethol, sydd i'w gweld mewn ystod o ddogfennau polisi, datganiadau a nodiadau cyngor a gyhoeddir gan Lywodraeth Cymru.

Y cyd-destun polisi (cenedlaethol a lleol)

2.1 Mae yna nifer o gynlluniau, strategaethau a datganiadau polisi cenedlaethol, isranbarthol a lleol yn rhoi'r fframwaith ar gyfer datblygiad yn ardal y Cynllun. Mae Deddf Cynllunio a Phrynu Gorfodol yn ei gwneud yn ofynnol bod cynlluniau datblygu lleol yn cael eu paratoi a'u bod yn rhoi sylw i'r dogfennau yma. Mae'r rhan yma o'r Cynllun yn crynhoi'r ddeddfwriaeth a'r polisi cynllunio cenedlaethol sy'n berthnasol i ardal y Cynllun.

Cenedlaethol

Polisi Cynllunio Cymru (Argraffiad 9, Tachwedd 2016)

2.2 Dogfen bolisi Llywodraeth Cymru yw Polisi Cynllunio Cymru ac mae'n disgrifio'r cyd-destun ar gyfer defnyddio tir mewn ffordd gynaliadwy. Mae'r ddogfen yn cefnogi pob strategaeth a gyhoeddir gan Lywodraeth Cymru ac fe'i hategir gan Nodiadau Cyngor Technegol amrywiol. Mae'r ddogfen yn cydnabod bod cynllunio a'r ffordd y defnyddir tir yn cyfrannu at ddatblygu economaidd, at gadw asedau naturiol Cymru ac at iechyd, lles ac ansawdd bywyd unigolion a chymunedau. Yn ei hanfod, mae'r ddogfen yn disgrifio sut y gall y system gynllunio gyflawni nodau Llywodraeth Cymru.

2.3 Os yw'r polisi cenedlaethol yn ddigonol, nid oes polisïau lleol wedi eu cynnwys. Os yw'r canllawiau cenedlaethol yn gofyn am ddehongliad lleol, darparwyd hynny yn y Cynllun.

Cynllun Gofodol Cymru: Pobl, Lleoedd, Dyfodol: Diweddariad 2008

2.4 Cyflwynwyd fframwaith strategol ar gyfer tywys datblygiad ac ymyriadau polisi yng Nghymru yn y dyfodol yng Nghynllun Gofodol Cymru. Mae Ynys Môn a Gogledd Gwynedd yn rhan o ardal Ogledd-orllewin Cymru: Eryri a Môn. Ei weledigaeth ar gyfer y parth yma yw:

'Amgylchedd ffisegol a naturiol o ansawdd uchel yn cynnal economi sy'n seiliedig ar wybodaeth a diwylliant, a fydd yn gymorth i'r ardal gynnal ei chymeriad unigryw, i gadw a denu pobl ifanc yn ôl, ac i gynnal yr iaith Gymraeg'.

Map 2: Cynllun Gofodol Cymru – Gogledd-orllewin Cymru Eryri a Môn

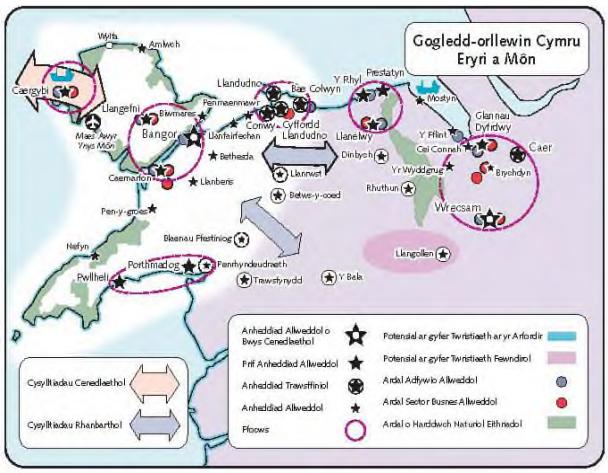

2.5 Mae de Gwynedd yn rhan o ardal Ganol Cymru. Ei weledigaeth ar gyfer y parth yma yw:

'Safon byw a gweithio uchel mewn aneddiadau llai eu maint o fewn amgylchedd gwych, gan ddarparu modelau deinamig o ddatblygu gwledig cynaliadwy, gan symud pob sector i weithgareddau sy'n cynnig gwerth ychwanegol'

Map 3: Cynllun Gofodol Cymru – Canol Cymru

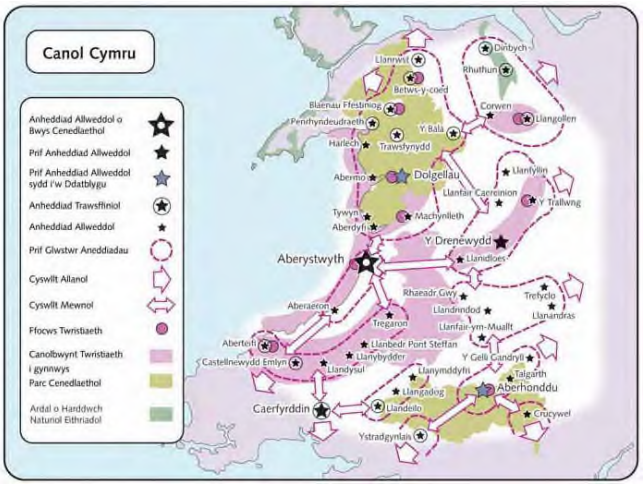

Deddf Cynllunio (Cymru) 2015

2.6 Mae Deddf Cynllunio (Cymru) 2015 yn nodi cyfres o newidiadau deddfwriaethol i ddiwygio'r system gynllunio yng Nghymru, i sicrhau ei fod yn deg, yn gadarn ac yn galluogi datblygu. Mae'r Ddeddf yn ymdrin â 5 amcan allweddol:

- Fframwaith modern ar gyfer darparu gwasanaethau cynllunio – y Ddeddf yn cyflwyno pwerau i ganiatáu ceisiadau cynllunio gael eu gwneud yn uniongyrchol i Weinidogion Cymru o dan amgylchiadau cyfyngedig
- Cryfhau'r dull arwain gan gynllun - mae'r Ddeddf yn cyflwyno sail gyfreithiol ar gyfer paratoi Fframwaith Datblygu Cenedlaethol a Chynlluniau Datblygu Strategol
- Gwella cydnerthedd - bydd y Ddeddf yn caniatáu i Weinidogion Cymru i gyfarwyddo awdurdodau cynllunio lleol i weithio gyda'i gilydd ac i awdurdodau cynllunio lleol i gael eu huno
- Blaenlwytho a gwella'r system rheoli datblygu - y Ddeddf yn cyflwyno gweithdrefn cyn ymgeisio statudol ar gyfer categorïau penodol o gais cynllunio
- Galluogi gorfodi ac apelio effeithiol – y Ddeddf yn galluogi newidiadau i weithdrefnau gorfodi i sicrhau y cymerir camau ystyrlon yn erbyn achosion o dorri rheolaethau cynllunio a chynyddu tryloywder ac effeithlonrwydd y system apêl.

Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015

2.7 Cyflwynodd Deddf Cynllunio (Cymru) 2015 ddiben statudol ar gyfer y system cynllunio yng Nghymru – rhaid i unrhyw gorff statudol sy'n cyflawni swyddogaeth cynllunio arfer y swyddogaethau hynny yn unol

ag egwyddorion datblygu cynaliadwy fel y nodir yn Neddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015. Goblygiad y Gorchymyn Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) (Cychwyn Rhif 2 a darpariaethau trosiannol a darpariaethau arbed) 2015 yw nad ydi gofynion amrywiol adrannau o'r Ddeddf yn gymwys i gynlluniau datblygu a oedd wedi'u cyflwyno ar gyfer Archwiliad cyn 1 Ebrill 2016. Mae'r ddarpariaeth hon felly yn berthnasol i'r Cynllun hwn. Serch hynny, mae'r Cynllun hwn wedi bod yn destun asesiad lefel uchel yn erbyn saith nod y Ddeddf: Cymru lewyrchus; Cymru Gydnerth; Cymru iachach; Cymru sy'n fwy cyfartal; Cymru o gymunedau cydlynus; Cymru diwylliant bywiog a'r Gymraeg yn ffynnu; Cymru ymatebol yn fyd-eang. Mae'r casgliadau cyffredinol yn gadarnhaol ac yn gyson â chasgliadau'r Asesiad Cynaliadwyedd a'r Asesiad Ardrawiad Cydraddoldeb a gafodd eu gwneud trwy gydol y broses paratoi'r Cynllun.

Deddf Cymru 2017

2.8 Cyflwynodd Deddf Cymru 2017, a gafodd Gydsyniad Brenhinol ar 31 Ionawr 2017, newidiadau i weithrediad Deddf Cynllunio 2008 yng Nghymru. Mae Deddf Cynllunio 2008 yn darparu bod prosiectau a ddiffinnir fel Prosiectau Seilwaith o Bwysigrwydd Cenedlaethol, e.e. Gorsaf Pŵer Niwclear Wylfa Newydd, angen proses gydsynio gwahanol wedi'i sefydlu oherwydd eu pwysigrwydd posibl i'r DU. O dan y weithdrefn gwneud penderfyniad am Brosiectau Seilwaith o Bwysigrwydd Cenedlaethol (PSoBC) yn Neddf Cynllunio 2008, mae cais am Orchymyn Caniatâd Datblygu (GCD) yn cael ei archwilio gan yr Arolygiaeth Gynllunio, sydd wedyn yn gwneud argymhelliad i'r Ysgrifennydd Gwladol perthnasol. Mae adran 43 o Ddeddf Cymru yn caniatáu cynnwys datblygu cyfeirir ato'n gyffredin fel "datblygu cysylltiedig" o fewn y cais ar gyfer GCD. Gellir disgrifio datblygiad cysylltiedig fel, er enghraifft, datblygiad sy'n cefnogi darparu a gweithredu PSoBC, a allai gynnwys gwaith fel gwelliannau priffyrdd, llety dros dro ar gyfer gweithwyr adeiladu, cyfleuster parcio a theithio, canolfan logisteg, ayb. Mae'n golygu y gallai datblygwyr ddewis i gynnwys y math yma o ddatblygiad o fewn y cais GCD neu wneud cais ar wahân i Awdurdodau Cynllunio Lleol.

2.9 Mae PSoBC a'u "datblygiadau cysylltiedig" felly yn destun proses cynllunio ar wahân o fewn y gyfundrefn cynllunio ac nid oes gan y Cynllun yma'r un statws ar gyfer gwneud penderfyniad gan yr Ysgrifennydd Gwladol o'i gymharu ag o dan y Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990, lle mae'r Cynghorau ydi'r awdurdod gwneud penderfyniad. Fodd bynnag, mae Deddf Cynllunio 2008 yn darparu bod rhaid i'r Ysgrifennydd Gwladol roi sylw i unrhyw Adroddiad Effaith Lleol (AELl) a gaiff ei baratoi gan awdurdod cynllunio ynghyd ag unrhyw faterion eraill y mae'n credu yn bwysig ac yn berthnasol i'r penderfyniad. Mae Pennod 6 y Cynllun yn llywio'r AELl i gael ei gyflwyno gan y Cyngor i'r Ysgrifennydd Gwladol mewn cysylltiad â gwneud penderfyniad ar unrhyw gais am ganiatâd datblygu.

Lleol

2.10 Mae Tabl 1 yn rhoi crynodeb o'r prif gynlluniau a pholisïau lleol sydd wedi dylanwadu ar y Cynllun.

Tabl 1: Y cyd-destun polisi lleol

Cynllun, polisi neu raglen	Crynodeb	Prif negeseuon i'r Cynllun
Cynllun Integredig Sengl ar gyfer Ynys Môn a Gwynedd 2013 - 2017 Cryfhau Cymunedau yng Ngwynedd ac Ynys Môn	Pwrpas y Cynllun Integredig Sengl yw hyrwyddo lles economaidd, cymdeithasol ac amgylcheddol yng Ngwynedd ac yn Ynys Môn. Mae tri chanlyniad allweddol wedi cael eu hadnabod er mwyn cyfarch y weledigaeth o gryfhau cymunedau yng Ngwynedd ac Ynys Môn sef: • Cymunedau ffyniannus • Cymunedau iach • Cymunedau diogel	Dylai'r Cynllun ymgorffori egwyddorion datblygu cynaliadwy o ran nodweddion cymdeithasol, economaidd ac amgylcheddol fel yr amlinellir yn y Cynllun Integredig.
Cynllun Strategol Cyngor Gwynedd 2013 - 2017	Y Cynllun Strategol yw prif gynllun Cyngor Gwynedd. Pwrpas y cynllun yw gosod gweledigaeth a blaenoriaethau'r Cyngor ar gyfer y cyfnod 2013 - 17 a disgrifio'r hyn y bydd y Cyngor yn ei wneud er mwyn eu cyflawni. Mae'r Cynllun Strategol yn nodi 21 o flaenoriaethau ar draws chwe maes thematig. Dyma'r meysydd thematig: • Plant a phobl ifanc • Gofal, iechyd a lles • Yr economi • Yr amgylchedd • Cymunedau cryf • Diwylliant a threfniad busnes y Cyngor	Dylai'r Cynllun chwarae rhan bwysig i hyrwyddo'r datblygiadau a fydd eu hangen i wireddu'r cynlluniau a'r prosiectau a roddir ar waith i daclo'r blaenoriaethau yng Nghynllun Strategol Gwynedd.
Cynllun Corfforaethol Cyngor Sir Ynys Môn 2013 - 2017	Y Cynllun Corfforaethol yw prif gynllun Cyngor Sir Ynys Môn. Pwrpas y Cynllun yw gosod gweledigaeth a blaenoriaethau'r Cyngor ar gyfer y cyfnod 2013 - 17 a disgrifio'r hyn y bydd y Cyngor yn ei wneud er mwyn eu cyflawni. Mae'n adnabod tair	Dylai'r Cynllun chwarae rhan bwysig i hyrwyddo'r datblygiadau a fydd eu hangen i wireddu'r cynlluniau a'r prosiectau a roddir ar waith i daclo'r

Cynllun, polisi neu raglen	Crynodeb	Prif negeseuon i'r Cynllun
	blaenoriaeth sef: • Cefnogi'r mwyaf bregus • Datblygu'r economi • Codi safonau a moderneiddio'r ysgolion	blaenoriaethau yng Nghynllun Strategol Ynys Mon.
Strategaeth Adfywio Economaidd Ynys Môn (2004 – 2015)	Mae'r Cynllun yn darparu'r fframwaith ar gyfer ysgogi twf economaidd dros y cyfnod o 10 mlynedd dan sylw. Mae'r strategaeth yn ceisio sicrhau'r canlynol er mwyn gwireddu'r weledigaeth: • Economi ffyniannus a llewyrchus gyda chyfleoedd cyflogaeth o ansawdd wedi'u creu gan gyflogwyr arloesol gyda gwasanaethau cefnogol effeithiol a gweithlu medrus a hyblyg; • Delwedd all gystadlu â gweddill y byd, gan lawn ddefnyddio asedau diwylliant, treftadaeth ac amgylchedd unigryw'r Ynys i'w datblygu'n Fam Ynys i'w phobl, buddsoddwyr a'i hymwelwyr; • Cymunedau ffyniannus a chynaliadwy o fewn economi wledig amrywiol; • Safleoedd o ansawdd ac amgylchedd busnes cystadleuol wedi'i wasanaethu gan isadeiledd cysylltiadau a thrafnidiaeth gyfoes; • Trefi sy'n ffynnu ac yn llewyrchu, yn yrwyr twf economaidd; • Wedi manteisio ar ei safle strategol fel y brif fynedfa i'r Iwerddon a'r llwybr trwy Ewrop i Ogledd Orllewin Lloegr a thu hwnt; • Wedi manteisio ar ei agosrwydd at adnoddau Prifysgol Cymru, Bangor.	Dylai'r Cynllun hwyluso adfywio economaidd cynaliadwy yn yr ardal gan roi ystyriaeth lawn i nodau, amcanion a thargedau'r Strategaeth. Dylai'r Cynllun wella mynediad at gyfleoedd cyflogaeth yn enwedig mewn cymunedau difreintiedig. Dylai'r Cynllun gefnogi gweithgarwch economaidd priodol a gwella rhagolygon a chyfleoedd cyflogaeth gan ystyried y sectorau hynny sydd fwyaf angen cefnogaeth. Dylai'r Cynllun annog bywiogrwydd economaidd canol trefi yn ogystal ag yng nghefn gwlad.
Rhaglen Ynys Ynni Môn	Mae Rhaglen Ynys Ynni Môn yn ymdrech ar y cyd rhwng nifer o	Dylai'r Cynllun ymgorffori'r

Cynllun, polisi neu raglen	Crynodeb	Prif negeseuon i'r Cynllun
	randdeilaid yn y sector gyhoeddus a'r sector breifat (gan gynnwys Llywodraeth y Deyrnas Unedig a Llywodraeth Cymru) i roi Ynys Môn ar y blaen o ran ymchwil a datblygu ynni, cynhyrchu a gwasanaethu, a fydd yn fodd o ddylanwadu ar ddatblygiad prosiectau isadeiledd mawr ddaw i neu a fydd yn effeithio ar yr ardal. Mae Cyngor Sir Ynys Môn yn gweld datblygiad prosiectau mawr fel rhai allweddol i drawsnewid economi'r Ynys ar gyfer y dyfodol a darparu ansawdd bywyd uchel a chynaliadwy i drigolion Mon. Ar hyn o bryd y ddau brosiect mwyaf blaenllaw yw Wylfa Newydd a Phrosiect Cysylltiadau Grid Gogledd Cymru. Mae'r Cyngor yn buddsoddi llawer o adnoddau i sicrhau y gall yr Ynys fanteisio'n llwyr ar y buddsoddiad o'r tu allan gan y sector breifat.	egwyddorion sy'n gynwysedig yn y Rhaglen a hwyluso datblygiadau ar gyfer ynni carbon isel ledled ardal y Cynllun (gan gynnwys ffurfiau o arbed defnydd o ynni a lleihau ôl troed Carbon) a sicrhau bod fframwaith gynllunio defnydd tir cadarn yn cael ei roi yn ei le i hyrwyddo datblygiadau fydd dod a'r allbwn gorau posib i drigolion Ynys Mon.
Strategaeth Adfywio Economaidd Gwynedd (2007 – 2013)	Nod y Cynllun hwn yw datblygu a chefnogi cymunedau cynaliadwy sy'n iach, byrlymus a hyfyw, gyda'r hyder i fentro, a gyda'r awydd a'r gallu i gyfrannu eu hatebion eu hunain i'r heriau ac i fanteisio ar gyfleoedd newydd. Rhagwelir y gellir gwireddu'r weledigaeth ac ymateb i'r heriau trwy amrywiaeth o weithgareddau ar draws y gwahanol feysydd, gan gynnwys: • uwchraddio ffisegol a gweledol; • datblygu delwedd gyfoes, allblyg a chroesawgar i'r Sir; • datblygu cyfleoedd gwaith, busnes, menter ac arloesedd; • sefydlu diwylliant creadigol ac ymagwedd fentrus ym mhob agwedd o fywyd; • datblygu gallu a sgiliau drwy addysg, dysgu gydol oes a hyfforddiant;	Dylai'r Cynllun hwyluso adfywio economaidd cynaliadwy yn yr ardal gan roi ystyriaeth lawn i nodau, amcanion a thargedau'r Strategaeth. Dylai'r Cynllun wella mynediad at gyfleoedd cyflogaeth yn enwedig mewn cymunedau difreintiedig. Dylai'r Cynllun gefnogi gweithgarwch economaidd priodol a gwella rhagolygon a chyfleoedd cyflogaeth gan ystyried y sectorau hynny sydd fwyaf angen cefnogaeth.

Cynllun, polisi neu raglen	Crynodeb	Prif negeseuon i'r Cynllun
	• ychwanegu gwerth i'r economi drwy ddatblygu cynnyrch cynhenid o ansawdd a chadwyni cyflenwi lleol effeithlon • tai ac unedau byw fforddiadwy; • iechyd, lles a diogelwch cymunedol; • diwylliant, y celfyddydau, adloniant a chwaraeon; • darpariaeth ffyrdd, llwybrau, cludiant a thraffig; • ynni glân, ailgylchu ac amgylchedd o safon; • cynyddu gallu ac adnoddau cymunedol cynaliadwy; • rhoi sylw i wella'r cydbwysedd demograffig a darparu cyfleusterau a gwasanaethau addas ar gyfer pobl o bob oed.	Dylai'r Cynllun annog bywiogrwydd economaidd canol trefi yn ogystal ag yng nghefn gwlad.

This page is intentionally left blank

Y proffil gofodol

3.1 Mae ardal y Cynllun yn cynnwys Awdurdod Unedol Ynys Môn ac Awdurdod Cynllunio Gwynedd. Mae'n rhannu ffin gyda Pharc Cenedlaethol Eryri (ond nid yw'r Cynllun yma'n cynnwys ardal Awdurdod Cynllunio Parc Cenedlaethol Eryri), Cyngor Sir Fwrdeistrefol Conwy, a Chynghorau Sir Ddinbych, Powys a Cheredigion - gweler Map 4: cyd-destun gofodol. Mae'n ardal sy'n dua 3,260 km² o ran maint. Yn ôl Cyfrifiad 2011, sef y ffynhonnell ddiweddaraf am gyfanswm poblogaeth ac aelwydydd gwahanol Gynghorau, 'roedd gan Ynys Môn boblogaeth o 69,700 ac 'roedd yna 121,900 ar draws Gwynedd gyfan. Cofnodwyd fod yna 30,600 o aelwydydd yn Ynys Môn a 52,450 o aelwydydd ar draws Gwynedd. Ceir proffil ystadegol o ardal y Cynllun yn Atodiad 3: Proffil Ystadegol.

Map 4: y cyd-destun gofodol

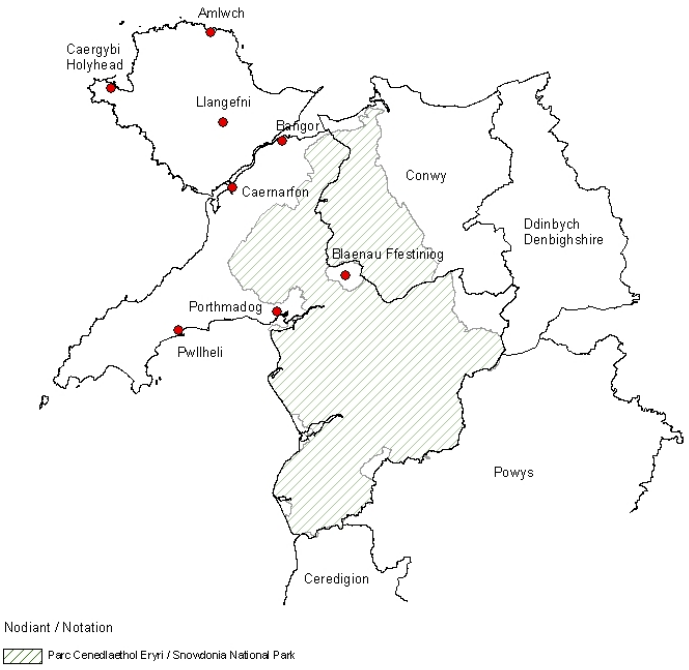

3.2 Mae'r A55, sy'n rhan o'r Rhwydwaith Ffordd Draws Ewrop (TERN), a'r lein rheilffordd ar hyd arfordir Gogledd Cymru'n cysylltu rhannau o'r ardal gyda gweddill Gogledd Cymru a thu hwnt, sy'n golygu y gall teithwyr a nwyddau symud yn gyflym i mewn ac alan o'r ardal. Mae'r porthladd yng Nghaergybi'n darparu gwasanaeth fferi gydag Iwerddon ac yn brif gyswllt rhyngddo a Gogledd Cymru a chanol a Gogledd Lloegr ar gyfer trosglwyddo pobl a chargo ar hyd y priffyrdd neu'r rheilffordd. Er bod gwelliannau wedi cael eu gwneud i rannau o'r rhwydwaith ffordd i Dde Cymru nid yw'r daith yn un mor rhwydd. Mae yna gynlluniau i wella rhannau ychwanegol ar draws Gwynedd, e.e. yr A487, a fydd yn golygu cysylltiad rhwyddach gyda'r A55 yn ogystal â'r ffyrdd i lawr am ganolbarth Cymru - gweler Map 5 y prif rwydwaith ffyrdd.

Map 5: Y prif rwydwaith ffyrdd

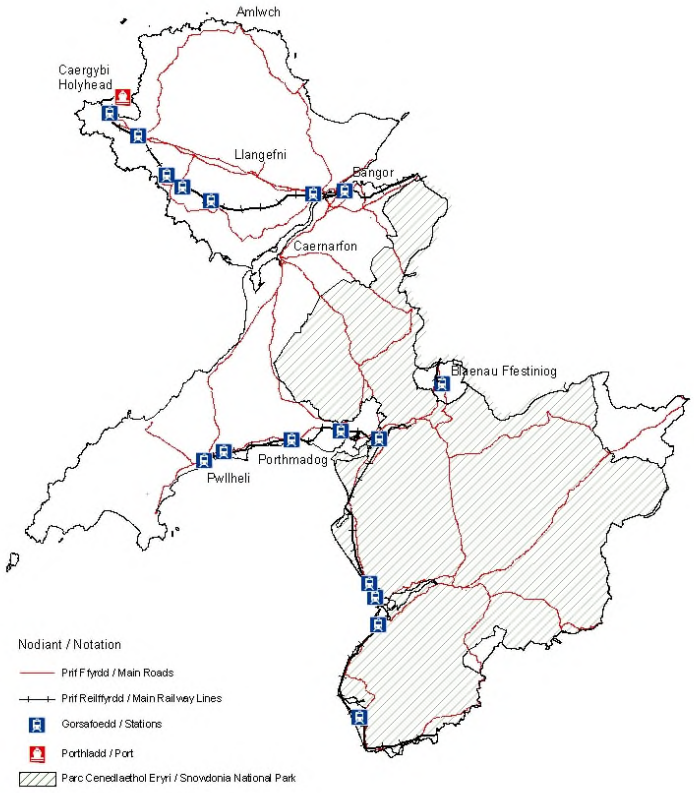

3.3 Yn ddaearyddol, mynyddoedd ac arfordir a geir yn bennaf yn yr ardal, ac mae'n cynnwys asedau amgylcheddol hynod o arbennig, sydd wedi'u cydnabod a'u dynodi'n genedlaethol a rhyngwladol. Ardaloedd mynyddig sydd amlycaf yn nhirwedd Gwynedd, ac mae tir Ynys Môn yn isel - gweler Map 6: Topograffi'r ardal a Map 7: dynodiadau amgylcheddol cenedlaethol a rhyngwladol. Gellir olrhain dylanwad dynol ar y tirlun yn ôl i gyfnod cyn-hanesyddol ac fe'i gwelir yn y nifer fawr o nodweddion amlwg, h.y. Adeiladau Rhestredig, Henebion Cofrestredig, Parciau Hanesyddol ac Ardaloedd Cadwraeth. Oherwydd yr holl adnoddau amgylcheddol mae'r ardal yn denu nifer fawr o dwristiaid/ ymwelwyr sy'n cyrraedd ar y priffyrdd, rheilffyrdd, porthladd Caergybi a marinas amrywiol, sy'n gwneud cyfraniad pwysig i'r economi leol.

Map 6: Topograffi'r ardal

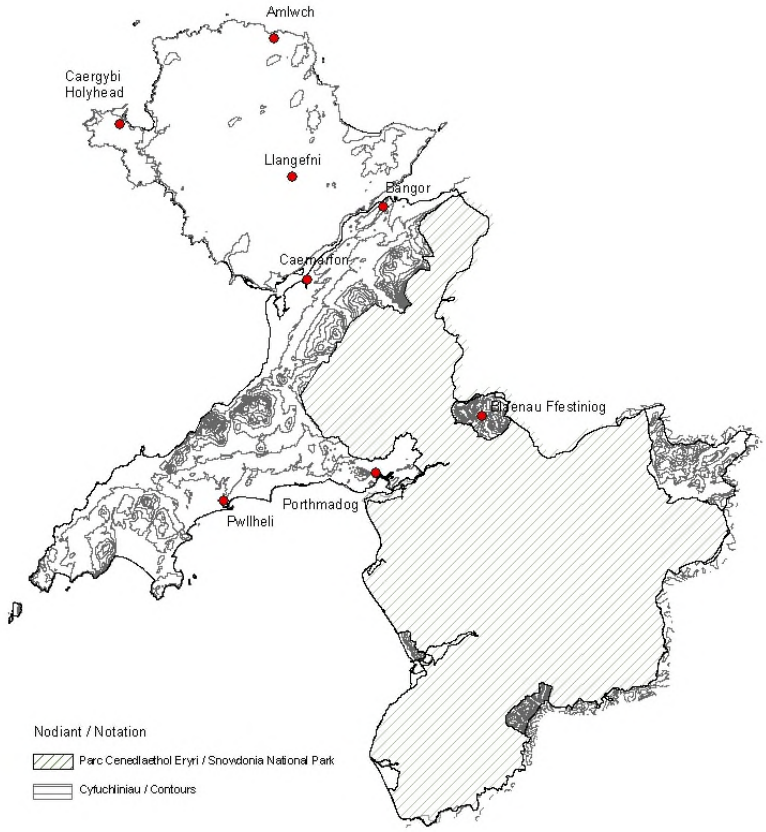

3.4 Amaethyddiaeth yw'r prif ddefnydd tir, gyda phentrefi a threfi bychan yn ardaloedd y mewndir, ac mae rhan fwyaf o'r trefi mwy ar hyd yr arfordir. Ar y cyfan, yn y trefi mwyaf yma y ceir y cyflogwyr mwyaf ac yr amrediad mwyaf o wasanaethau, cludiant a thelegyfathrebu. Fodd bynnag, nodweddir y cymunedau hyn yn aml gan wrthgyferbyniadau llwyr gydag ardaloedd difreintiedig iawn yn ffinio'r rhai mwyaf ffyniannus.

3.5 Y tu allan i'r ardaloedd arfordirol mwy datblygedig, mae'r ardal yn wledig yn bennaf, gyda nifer o ardaloedd anghysbell, yn arbennig ym Meirionnydd a Llŷn. Mae'r materion sydd angen sylw yn y mannau hyn yn wahanol iawn, gyda'r amgylchedd naturiol trawiadol a rhyfeddol yn cuddio amddifadedd a chyflogau isel, ac effeithiau negyddol eu lleoliadau ymylol.

3.6 Mae'r ardal hefyd yn cynnwys nifer o gymunedau sydd wedi dioddef dirywiad dros gyfnod hir neu'n fwy diweddar wedi i ddiwydiannau lleol ddod i ben, fel chwareli a gweithgynhyrchu. Mae anghenion y cymunedau hyn unwaith eto'n gwbl wahanol i rannau eraill o'r ardal ac i Ogledd Cymru, gan fod effeithiau colli cyflogaeth ar raddfa fawr dros gyfnod estynedig o amser wedi amharu mewn nifer o ffyrdd ar y bobl a'r llefydd.

Map 7: Dynodiadau amgylcheddol cenedlaethol a rhyngwladol

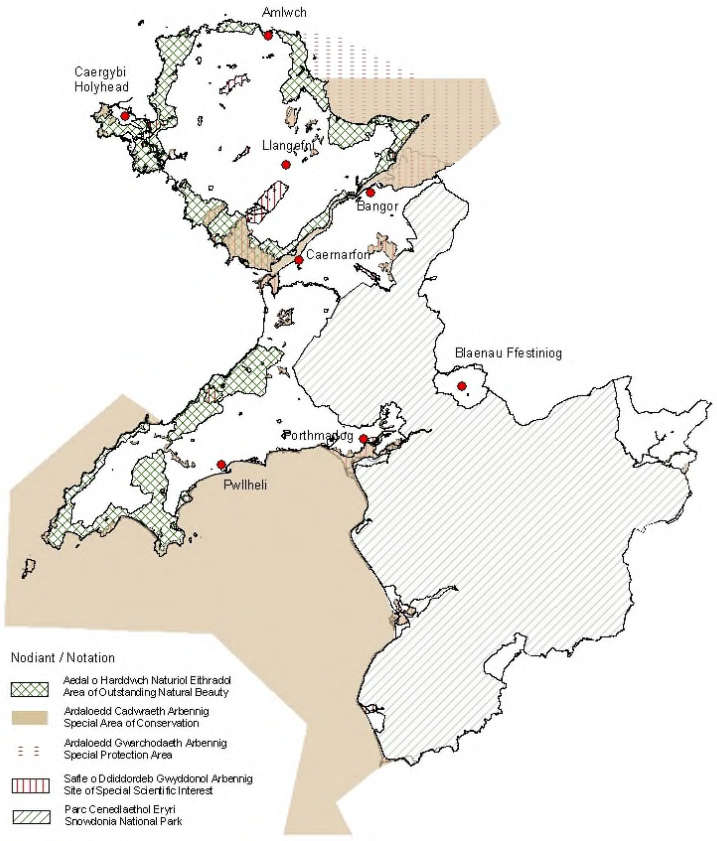

Prif faterion i'w taclo

3.7 Mae'r prif faterion sydd angen eu taclo yn y Cynllun wedi cael eu hadnabod trwy roi ystyriaeth i dueddiadau allweddol ddaeth i'r amlwg wrth ystyried strategaethau, cynlluniau a rhaglenni amrywiol; yr Asesiad Cynaliadwyedd; y wybodaeth waelodlin am faterion cymdeithasol, economaidd ac amgylcheddol; casgliadau'r cyfnod cyfranogiad cyhoeddus cyn datblygu'r Hoff Strategaeth; a'r ymgynghori cyhoeddus am yr Hoff Strategaeth. Gellir gweld gwybodaeth am y materion yma yn y Papurau Testun, Papurau Cefndir, ac Adroddiad yr Asesiad Cynaliadwyedd, a sydd yn y rhestr yn Atodiad 2.

3.8 Mae Tabl 2 yn rhoi rhestr o'r prif faterion fydd yn Cynllun yn anelu i fynd i'r afael â nhw. Nid yw'r prif faterion wedi eu rhestru mewn unrhyw drefn o ran pwysigrwydd.

Tabl 2 Rhestr o'r prif faterion (KI)

POBLOGAETH, DEMOGRAFFEG A THAI

KI	1.	Poblogaeth sy'n heneiddio fwyfwy o hyd o ganlyniad i'r ffaith bod rhannau o'r ardal yn boblogaidd fel cyrchfannau ymddeol

KI	2.	Effaith tai haf / ail gartrefi ar gymunedau ac ar y farchnad dai
KI	3.	Bod angen darparu ar gyfer myfyrwyr
KI	4.	Bod angen darparu ar gyfer gweithwyr adeiladu mewn cysylltiad â phrosiectau isadeiledd mawr
KI	5.	Colli preswylwyr ifanc sy'n economaidd weithgar
KI	6.	Cyflenwad annigonol o dai ac ymateb i'r angen am ystod well o dai o ran lleoliad, math, maint a fforddiadwyedd i bobl leol
KI	7.	Ymateb i anghenion llety Sipsiwn a Theithwyr
KI	8.	Mae llawer o'r tai presennol yn cael eu hystyried i fod yn rhy hen ac o ddyluniad gwael, o ran eu perfformiad a'u cynaliadwyedd, i fodloni anghenion modern
KI	9.	Capasiti aneddleoedd i ymdopi â thai ychwanegol
K1	10.	Rhesymoli a chanoli cyfleusterau addysg ac iechyd

LLES

KI	11.	Hyrwyddo cyfleoedd i bobl gael byw'n iach a chael mynediad rhesymol at ofal iechyd, yn enwedig o fewn y boblogaeth sy'n heneiddio
KI	12.	Ardaloedd gyda lefelau uchel o wahanol fathau o amddifadedd
KI	13.	Bod angen cynnal neu wella teimlad y trigolion o fod yn ddiogel yn eu cartrefi neu y tu allan
KI	14.	Mynediad at gyfleusterau a gwasanaethau cymunedol, cyfleusterau hamdden ac adloniant ffurfiol ac anffurfiol, yn ogystal ag at gefn gwlad

YR ECONOMI, CYFLOGAETH A SGILIAU

	15.	Cynhyrchedd isel (Gwerth Ychwanegol Crynswth, y pen) yr economi leol
KI	16.	Diwallu'r galw am dir ac adeiladau ar gyfer cyflogaeth mewn lleoliadau cynaliadwy i gwrdd â'r angen sydd wedi'i nodi ar draws yr ardal (trefol a gwledig)

KI	17.	Ymateb i anghenion datblygu busnes a chyflogaeth cyflogwyr presennol / newydd
KI	18.	Mynediad at addysg a hyfforddiant sgiliau priodol
KI	19.	Gofynion seilwaith (e.e. telathrebu / TGCh, dŵr, cysylltiadau trafnidiaeth, gwaredu dwr aflan a dŵr wyneb) sy'n gysylltiedig â datblygiadau presennol a newydd, gan gynnwys y seilwaith ar gyfer y datblygiadau ynni disgwyliedig / arfaethedig newydd
KI	20.	Dirywiad yn ffyniant a bywiogrwydd canol trefi fel llefydd sy'n cynnig cyfleoedd siopa, hamdden, cyflogaeth a chartrefi
KI	21.	Ymateb i anghenion y diwydiant ffermio a diwydiannau gwledig eraill, gan gynnwys arallgyfeirio fferm a defnyddio adeiladau fferm segur
KI	22.	Bod angen gwella a rheoli'r ddarpariaeth dwristiaeth 'drwy'r flwyddyn' yn yr ardal yn gynaliadwy ac, ar yr un pryd, hyrwyddo treftadaeth, iaith Gymraeg a diwylliant Cymreig yr ardal
KI	23.	Bod angen diogelu adnoddau mwynau'r ardal, a manteisio'n llawn ar agregau eilaidd wrth asesu'r lefelau cyflenwi

YR AMGYLCHEDD

KI	24.	Bod angen lliniaru effeithiau'r newid hinsawdd, e.e. lleihau gollyngiadau nwyon tŷ gwydr, hyrwyddo cynhyrchu ynni adnewyddadwy a charbon isel
KI	25.	Addasu i effeithiau'r newid hinsawdd sy'n cael eu rhagweld ar gyfer y blynyddoedd nesaf, e.e. mwy o lifogydd, lefel y môr yn codi, erydiad arfordirol, stormydd, cyfnodau o dywydd poeth, cyfnodau sychach
KI	26.	Lleihau'r angen am ynni, ac adnoddau eraill, ar gyfer datblygiadau yn y lle cyntaf
KI	27.	Bod angen cynhyrchu llai o wastraff yn y lle cyntaf, a hwyluso ailddefnyddio ac ailgylchu gwastraff yn ogystal â gwaredu gwastraff gweddilliol
KI	28.	Bod angen gwarchod, a lle bo hynny'n bosibl gwella amgylchedd naturiol a chynefinoedd a rhywogaethau'r ardal
KI	29.	Gwneud y defnydd gorau o'r lefelau cymharol isel o safleoedd tir llwyd yn yr ardal yn ogystal ag adeiladau gwag neu a danddefnyddir.

TRAFNIDIAETH A HYGYRCHEDD

KI	30.	Yr argraff bod rhannau o ardal y Cynllun yn anghysbell
KI	31.	Ardaloedd gyda chysylltiadau telathrebu a TGCh gwael
KI	32.	Problemau o ran hygyrchedd gwasanaethau a chyfleusterau, yn enwedig mewn ardaloedd gwledig, oherwydd y diffyg dewis o ddulliau trafnidiaeth.

NODWEDDION UNIGRYW

KI	33.	Llai o breswylwyr wedi eu cofnodi yn 2011 i fod yn siarad Cymraeg a llai o ardaloedd lle mae mwy na 70% o'r boblogaeth yn gallu siarad Cymraeg
KI	34.	Cynnal nodweddion cadarnhaol sy'n cyfrannu at greu cymeriad unigryw gwahanol rannau o'r ardal
KI	35.	Bod angen gwarchod a gwella llefydd, tirweddau ac adeiladau sydd o bwysigrwydd hanesyddol, diwylliannol ac archeolegol, a'u gosodiadau.

LLEOLIAD

KI	36.	Y berthynas agos a'r rhyngweithio rhwng aneddleoedd yn ardal awdurdod Cynllunio Lleol Gwynedd a Pharc Cenedlaethol Eryri
KI	37.	Y swyddi a'r gwasanaethau allweddol sy'n cael eu darparu yn y trefi mewn ardaloedd cyfagos
KI	38.	Coridor cludiant rhwng Iwerddon a'r Deyrnas Unedig/ Porthladd Rhyngwladol

This page is intentionally left blank

Gweledigaeth ac amcanion strategol

4.1 Cafodd gweledigaeth ac amcanion strategol y Cynllun eu ffurfio gan bolisïau, cynlluniau a rhaglenni cenedlaethol, rhanbarthol a lleol; a'r dystiolaeth waelodlin, sy'n cynnwys yr Asesiad Cynaliadwyedd a'r ymateb i'r ymgynghoriad cyhoeddus. Maent yn rhoi'r cyd-destun ar gyfer y Polisïau Strategol a Pholisïau Manwl a welir ym Mhennod 6 y Cynllun.

Ffigwr 2: Sail ar gyfer polisïau strategol a manwl

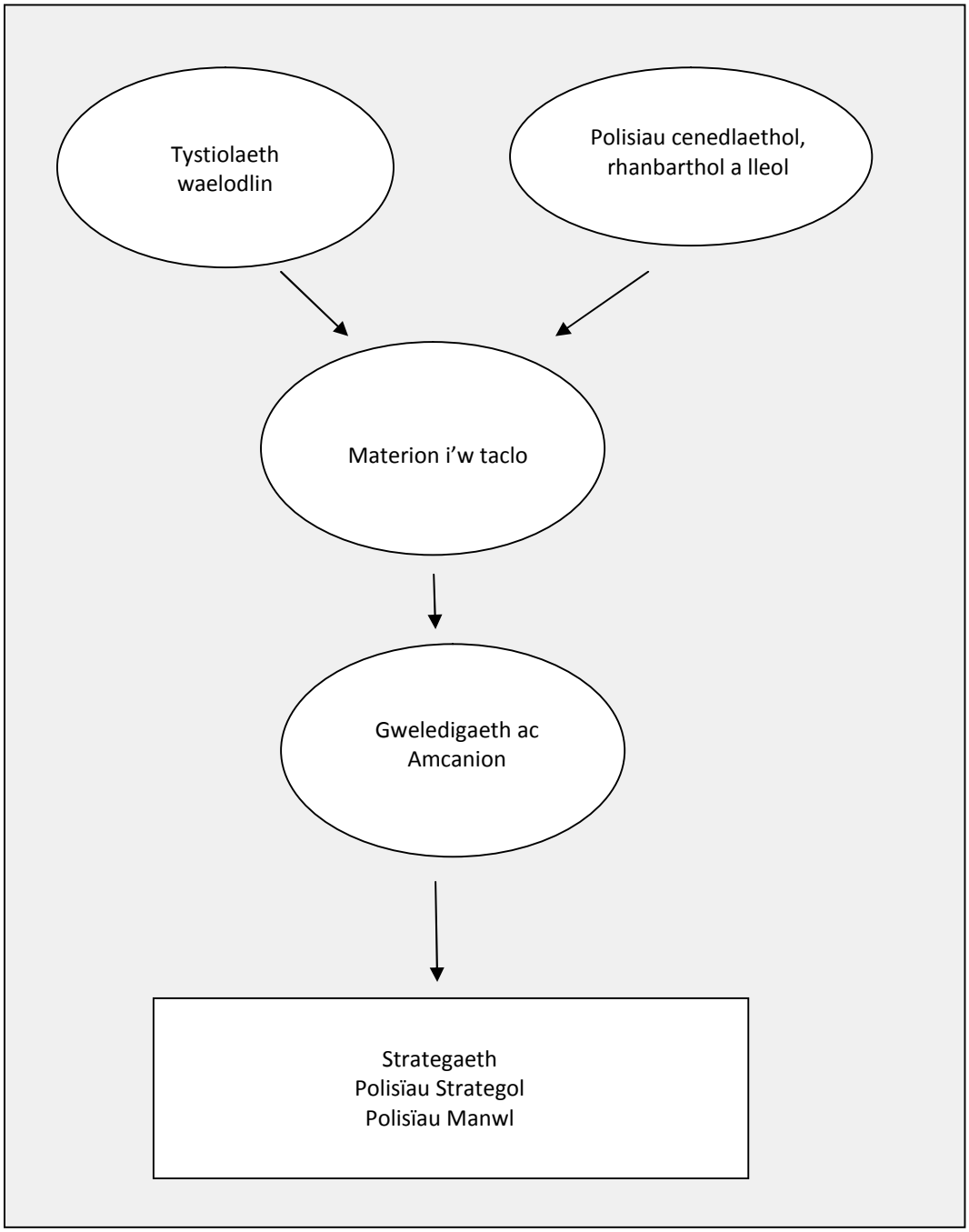

Y Weledigaeth

4.2 Y Cynllun Integredig Sengl ar gyfer Gwynedd ac Ynys Môn yw'r strategaeth leol allweddol ar gyfer ardal y Cynllun. Dyma ei weledigaeth:

"Cryfhau cymunedau yng Ngwynedd ac Ynys Môn"

4.3 Er mwyn gwireddu'r weledigaeth, mae Partneriaeth Gwynedd ac Ynys Môn yn anelu i roi cynlluniau a phrosiectau ar waith a fydd yn hyrwyddo cymunedau ffyniannus, iach a diogel.

4.4 Yn achos Ynys Môn, mae Rhaglen Ynys Ynni Môn wedi adnabod y weledigaeth ganlynol yn y Canllaw Cynllunio Atodol: Gorsaf Niwclear Newydd yn y Wylfa (2017) i osod cyfeiriad ar gyfer hyrwyddo datblygiad Wylfa Newydd, sydd yn allweddol i drawsffurfio economi'r Ynys i'r dyfodol a darparu ansawdd bywyd hir dymor a chynaliadwy i drigolion Ynys Môn:

"Mae'r Orsaf Niwclear Newydd yn Wylfa yn sbardun ar gyfer trawsnewid yr economi a chymunedau yn Ynys Môn a fydd yn darparu cyfleoedd gwaith cynaliadwy, yn gwella ansawdd bywyd cenedlaethau'r presennol a'r dyfodol ac yn hyrwyddo hunaniaeth a nodweddion unigryw lleol."

4.5 Mae'r Cynghorau yn ystyried bod Prosiect Wylfa Newydd yn rhoi cyfle unigryw a digynsail i Ynys Môn a hyrwyddwyr y prosiect i gydweithio i gyfrannu i drawsnewid cymdeithasol-economaidd Ynys Môn a rhanbarth Gogledd Cymru, gan ddarparu cyfleoedd cyflogaeth gynaliadwy, gwella ansawdd bywyd cenedlaethau presennol a'r dyfodol a chryfhau hunaniaeth a gwahanolrwydd lleol.

4.6 Mae llawer o amcanion y Cynllun Integredig Sengl ar gyfer Gwynedd ac Ynys Môn a'r weledigaeth yn gysylltiedig â Wylfa Newydd yn dibynnu ar ddatblygiad a defnydd tir ac adeiladau. Felly, mae gan y Cynllun yma swyddogaeth sylfaenol i'w chwarae i wireddu'r dyheadau lleol yma. Gan hynny, mae gweledigaeth y Cynllun ar gyfer ardal y Cynllun erbyn 2026 yn adlewyrchu ac yn datblygu gweledigaeth y Cynllun Integredig Sengl a'r weledigaeth yn gysylltiedig â Wylfa Newydd, sy'n cael ei yrru gan Raglen Ynys Ynni Môn.

4.7 Dyma'r Weledigaeth ar gyfer ardal y Cynllun:

Erbyn 2026, bydd Ynys Môn a Gwynedd yn cael eu cydnabod am eu cymunedau ffyniannus a llawn bywyd sy'n dathlu eu diwylliant, treftadaeth a'u hamgylchedd unigryw ac yn rhywle y bydd pobl yn dewis byw, gweithio ac ymweld.

Mae hyn yn golygu y bydd ardal y Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd yn:

un sy'n addasu ac yn ymateb yn gadarnhaol i'r sialensiau a gyflwynir gan y newid hinsawdd

lle mae'r iaith Gymraeg yn rhan annatod o gymunedau

- **lle sy'n brolio gweithlu medrus priodol**
- **lle ble mae'r preswylwyr a busnesau'n gallu achub ar y cyfleoedd trawsffurfiol economaidd newydd i lwyddo a ffynnu**
- **rhywle sydd yn hybu gweithgaredd economaidd ymysg pobl ifanc**

- **un sydd gan sail economaidd amrywiol, eang, gynaliadwy, gyda chysylltiadau da, ac sydd yn gwneud y defnydd gorau o gryfderau lleol a chyfleoedd a lle mae'r manteision sy'n deillio o'r sail economaidd amrywiol yn aros yn lleol.**
- **un sy'n cael ei adnabod fel lleoliad blaenllaw i sectorau ynni adnewyddol a charbon isel amrywiol a diwydiannau wedi eu selio ar wybodaeth a fydd wedi cyfrannu at drawsnewid yr economi leol, gan gynnwys bod yn gartref i bwerdy niwclear newydd a fydd yn cynhyrchu ynni carbon isel a chataleiddio adfywiad yn ardal y Cynllun.**
- **lle ble mae anghenion tai cymunedau lleol yr ardal yn cael eu diwallu'n well o ran cyflenwad, math, ansawdd, effeithlonrwydd ynni, lleoliad a fforddiadwyedd**
- **un sy'n gartref i rwydweithiau egnïol o gymunedau cynhwysol lle mae'r preswylwyr yn mwynhau iechyd a lles da**
- **lle mae cymeriad unigryw ei threftadaeth adeiledig a diwylliannol, ei chefn gwlad a'i thirwedd, a'i hamgylchedd, yn cael ei werthfawrogi, ei warchod a'i wella**
- **rhywle lle bydd isadeiledd trafnidiaeth, yn arbennig porthladd Caergybi a'r A487 a A5025, wedi cael ei ddatblygu er mwyn cefnogi a thyfu busnesau yn lleol**

Bydd dinas Bangor wedi cadw a chryfhau ei rôl fel canolfan isranbarthol sy'n gartref i ddatblygiadau preswyl amrywiol, Prifysgol a Choleg, datblygiadau busnes a diwydiannol, a chyfleoedd treftadaeth, diwylliannol, hamdden a masnachol, gan sicrhau bod amddifadedd wedi ei leihau. Bydd ei berfformiad manwerthu wedi gwella er mwyn cynnal ei rôl fel canolfan siopa isranbarthol. Bydd yn manteisio ar ei hygyrchedd ar ymyl rheilffordd Gogledd Cymru a'r A55

Bydd Caergybi yn cael ei weld fel tref sydd wedi cael ei ail wynt i fod yn dref hyderus, wedi cymryd mantais o'i borthladd a'i gysylltiad rheilffordd, ei leoliad ar yr arfordir a'i agosrwydd cymharol i leoliad yr atomfa niwclear bresennol ac arfaethedig yn Wylfa. Bydd yn ffocws i ddatblygiad mawr a fydd yn arwain at sail economaidd gryfach, dewis digonol a gwell o unedau tai, canol tref fywiog a lleihad yn y lefelau o amddifadedd amrywiol a welir yn y dref ar hyn o bryd.

Bydd Caernarfon wedi gwella ei swyddogaeth fel lle i fyw a gweithio, gan sicrhau bod amddifadedd wedi ei leihau. Bydd y dref yn parhau i chwarae rôl fel canolfan weinyddol a chyfreithiol. Bydd yn gyrchfan ymwelwyr allweddol, yn adeiladu ar ei leoliad arfordirol, ei dreftadaeth adeiledig cyfoethog, ei asedau amgylcheddol a'i gysylltiad rheilffordd i Eryri a Phorthmadog. Bydd y dref wedi gwarchod a datblygu ei rôl fel canolbwynt i'r diwydiannau creadigol a chadarnle'r Gymraeg.

Bydd Pwllheli wedi datblygu ei rôl fel y prif ganolfan ar gyfer tai, masnach a chyflogaeth yng ngorllewin Gwynedd. Fe fydd wedi cymryd mantais lwyr o'i leoliad ar yr arfordir a'i agosrwydd at AHNE Llyn. Bydd yn gyrchfan rhyngwladol ar gyfer hwylio a gweithgareddau dŵr a bydd pobl wedi manteisio ar gyfleoedd i ddatblygu sgiliau gweithgareddau awyr agored. Bydd y dref yn fwy hydwyth i fygythiadau newid hinsawdd yn sgil darpariaeth o isadeiledd priodol.

Er gwaethaf yr heriau amgylcheddol, bydd Porthmadog yn parhau i fod yn ganolfan allweddol a fydd yn gwasanaethu cefn gwlad gwledig trwy gynnig cyfleon cyflogaeth ac ystod o wasanaethau. Bydd canol tref Porthmadog yn parhau'n fywiog ac fe fydd y dref wedi cymryd mantais o'i gysylltiadau rheilffyrdd amrywiol. Bydd yn parhau i fod yn gyrchfan pwysig i

ymwelwyr gan fanteisio ar ei dreftadaeth ac asedau amgylcheddol, gan gynnwys ardal yr harbwr ac agosrwydd i Barc Cenedlaethol Eryri.

Bydd Llangefni wedi cadw a chryfhau ei rôl fel tref sy'n darparu cartrefi, swyddi a chyfleusterau cymunedol i'w boblogaeth ei hun a phoblogaeth wledig ehangach ac yn parhau i chwarae rôl fel canolfan weinyddol. Bydd buddsoddiad yng nghanol y dref yn golygu bod yna amgylchedd siopa well. Bydd buddsoddiad ym Mryn Cefni a'i ehangiad a Choleg Menai wedi cynyddu'r ystod ac amrywiaeth y swyddi sydd ar gael.

Bydd Amlwch yn gwella ei rôl fel canolfan allweddol yng ngogledd Ynys Môn ar gyfer tai, masnach a chyfleon cyflogaeth i gefnogi'r atomfa newydd gerllaw yn y Wylfa. Fe fydd buddsoddiad yng nghanol y dref yn golygu bod yna amgylchedd siopa well. Bydd buddsoddiad yn nhreftadaeth Y Deyrnas Gopr rhwng Amlwch a Mynydd Parys yn cryfhau cyrchfan ymwelwyr i'r ardal.

Bydd Blaenau Ffestiniog yn lle da i fyw, i weithio ac ymweld â hi. Fe fydd yn enwog am ddiwylliant a chelfyddyd, yr ymdeimlad cryf o gymuned a'r amgylchedd syfrdanol. Bydd busnesau'r dref yn cael eu cynnal a'u cefnogi. Bydd yn gyrchfan o safon i ymwelwyr, yn manteisio ar ei nodweddion unigryw, gan gynnwys ei agosrwydd i Barc Cenedlaethol Eryri, y cyfleoedd antur awyr agored yn lleol a'r dreftadaeth llechi cyfoethog.

Bydd yr ardaloedd gwledig o gwmpas y Ganolfan Isranbarthol a'r Canolfannau Gwasanaeth Trefol yn rhwydwaith o gymunedau ffyniannus a chynaliadwy. Bydd gan y Canolfannau Gwasanaethol Lleol gysylltiadau da gyda'r Canolfannau Gwasanaethau Trefol neu'r Ganolfan Isranbarthol. Fe fyddant yn darparu ystod o wasanaethau lleol a chyfleusterau i'r cymunedau gwledig o'u cwmpas. Byddant wedi derbyn lefel briodol o unedau tai ychwanegol a chyfleon cyflogaeth i gynorthwyo i gynnal gwasanaethau a chyfleusterau cymunedol.

Bydd pentrefi a chlystyrau o fewn cyrraedd hwylus i'r Ganolfan Isranbarthol, y Canolfannau Gwasanaeth Trefol neu'r Canolfannau Gwasanaethol Lleol. Bydd yna fwy o dai fforddiadwy a thai sy'n cyfarch anghenion y cymunedau lleol, a datblygiad economaidd gwledig i gryfhau ac amrywio'r economi wledig wrth barchu'r amgylchedd naturiol.

Yr Amcanion Strategol

4.8 Bydd y Cynllun yn gwireddu ei weledigaeth trwy gyfres o amcanion strategol sy'n rhoi'r cyd-destun ar gyfer Polisïau Strategol a Pholisïau Manwl sydd un ai'n rhai cyffredinol, yn berthnasol i fathau o ddatblygiad neu'n berthnasol i ardaloedd neu safleoedd penodol.

4.9 Dyma amcanion strategol y Cynllun:

Thema 1: Cynnal a chreu cymunedau diogel, iach, nodedig a bywiog

SO1	Diogelu a chryfhau'r iaith Gymraeg a'r diwylliant a hyrwyddo ei defnyddio fel rhan hanfodol o fywyd y gymuned.

SO2	Sicrhau bod isadeiledd ffisegol neu gymunedol priodol yn ei le, e.e. cyflenwad dwr, cyfleusterau iechyd, ysgolion, cyfleusterau cymunedol, neu y gellir ei ddarparu (e.e. trwy gyfraniadau datblygwyr) i ymdopi a phob math o ddatblygiad.
SO3	Gwella a chynnal rhwydweithiau trafnidiaeth ddiogel, effeithlon, o safon uchel, modern ac integredig ar gyfer cyflogaeth, gwasanaethau a chyfleusterau addysg / hyfforddiant, yn enwedig ar droed, ar gefn beic ac ar drafnidiaeth gyhoeddus, gan felly leihau nifer y siwrneiau mewn ceir preifat lle bo hynny'n bosibl.
SO4	Gwneud yn fawr o gyfleoedd Caergybi fel porth rhyngwladol mawr a'r A55, rhwydwaith Traws Ewrop E22 a'r A5025, A487, A470 fel coridorau cludiant allweddol: **Prif ganlyniadau:** • Bydd strategaeth a pholisïau'r Cynllun wedi cyfrannu i greu mwy o gymunedau gyda chanran uwch na 70% o siaradwyr Cymraeg; • Ni fydd isadeiledd cymunedol wedi cael ei golli oni bai bod tystiolaeth wedi dangos nad oedd yn allweddol i'r gymuned; • Bydd lleoliad datblygiad yn golygu bod cyfle i fwy o unigolion deithio holl ffordd neu'n rhannol i'w gwaith ar droed, ar gefn beic, ar fysus neu ar y trên; • Bydd ffyrdd newydd neu welliannau i ffyrdd sy'n angenrheidiol ar y rhwydwaith ffyrdd presennol wedi cael eu darparu.

Thema 2: Byw'n gynaliadwy

SO5	Sicrhau bod datblygiad yn ardal y cynllun yn cefnogi egwyddorion datblygiad cynaliadwy ac yn creu cymunedau cynaliadwy wrth barchu rôl a chymeriad amrywiol y canolfannau, pentrefi a chefn gwlad.
SO6	Lleihau, lliniaru ac addasu i effeithiau'r newid hinsawdd. Cyflawnir hyn trwy: • sicrhau bod datblygiadau agored iawn i niwed yn cael eu troi i ffwrdd o ardaloedd risg llifogydd lle bynnag y bo hynny'n bosibl; • lleihau'r angen am ynni ac adnoddau eraill ar gyfer datblygiadau; • hyrwyddo cynhyrchu ynni adnewyddadwy a charbon isel yn yr ardal; • defnyddio tir sydd wedi'i ddatblygu'n flaenorol ac adeiladau gwag addas neu rai na ddefnyddir i'w capasiti llawn, lle maent ar gael; • rheoli, gwarchod a gwella ansawdd a maint yr amgylchedd dŵr a lleihau faint o ddŵr a ddefnyddir.
SO7	Sicrhau bod pob datblygiad newydd yn cwrdd â safonau uchel o ran ansawdd eu dyluniad, effeithlonrwydd ynni, diogelwch (pobl ac adeiladau) a hygyrchedd, eu bod yn gweddu'n dda ag unrhyw ddatblygiadau presennol, yn gwella tir y cyhoedd ac yn datblygu mannau o ansawdd sy'n unigryw yn lleol.

SO8	Sicrhau bod aneddiadau yn gynaliadwy, yn hygyrch ac yn diwallu'r holl anghenion sydd gan eu cymunedau yn unol â'u rôl yn y goeden aneddleoedd: **Prif ganlyniadau:** • bydd cyfraniad lleol i newid hinsawdd wedi ei leihau oherwydd effeithlonrwydd ynni a mwy o ddefnydd o ynni adnewyddol; • ni fydd datblygiadau newydd sy'n agored iawn i niwed wedi cael eu lleoli mewn mannau sydd dan fygythiad llifogydd • bydd datblygiadau wedi gwneud y defnydd gorau o dir a ddatblygwyd yn flaenorol, adeiladau gwag addas neu rai na ddefnyddir yn llawn

Thema 3: Cefnogi twf ac adfywiad a fydd yn trawsffurfio'r economi lleol o dan ymbarél Rhaglen Ynys Ynni Môn a strategaethau a chynlluniau eraill, gan adeiladu ar yr elfennau o'i broffil economaidd unigryw sy'n cael eu hadnabod yn arwyddocaol yn rhanbarthol a chenedlaethol

SO9	Cefnogi a chyfalafu ar ddatblygiad Prosiect Wylfa Newydd a datblygiadau cysylltiedig er mwyn uchafu cyfleoedd cymdeithasol-economaidd ar gyfer busnesau lleol a chyfleoedd cyflogaeth gynaliadwy i bobl leol, gan gynnwys hyrwyddo rhwydwaith addas o safleoedd i ddatblygiadau sy'n gysylltiedig â Phrosiect Wylfa Newydd wrth sicrhau bod effeithiau andwyol Prosiect Wylfa Newydd ar gymunedau lleol yn cael eu hosgoi, neu eu lliniaru lle mae hynny'n briodol a lle mae buddiannau etifeddiaeth briodol yn cael eu darparu.
S10	Sicrhau bod rhwydwaith o safleoedd cyflogaeth ac adeiladau o faint ac o safon yn cael eu diogelu a'i ddynodi mewn lleoliadau cynaliadwy sy'n cwrdd orau a gofynion busnesau cyfredol ac sy'n gallu cefnogi'r sectorau yn yr economi lleol sy'n tyfu gan ddenu buddsoddiad, a chadw a chynyddu nifer y swyddi brodorol.
SO11	Sicrhau cyfleoedd i wella sgiliau ac addysg y gweithle.
SO12	Arallgyfeirio economi wledig ardal y Cynllun, adeiladu ar gyfleoedd, cynnig cyfleon cyflogaeth lleol gyda swyddi o ansawdd, ac sy'n gweddu'r gymuned leol a pharchu buddiannau amgylcheddol.
SO13	Hyrwyddo canol trefi llawn bywyd a ffyniannus yn Amlwch, Bangor, Blaenau Ffestiniog, Caergybi, Caernarfon, Llangefni, Porthmadog a Phwllheli, sydd wedi un ai gynnal eu rôl neu gael ail wynt fel canolfannau gwasanaeth ac i weithio ynddynt, ac sy'n llefydd deniadol a llawn bywyd i breswylwyr ac ymwelwyr fel ei gilydd.
SO14	Rheoli'r ardal fel cyrchfan amgen a chynaliadwy ar gyfer ymwelwyr trwy ddarparu cyfleusterau o safon uchel sy'n cwrdd ag anghenion cyfoes modern ac yn cynnig budd trwy gydol y flwyddyn:

Prif ganlyniadau:

- bydd lleiniau tir ar y prif safleoedd cyflogaeth wedi cael eu gwarchod rhag defnyddiau tir amgen;
- bydd yna fwy o gyfleon gwaith yn lleol mewn sectorau cyflog uwch;
- bydd cyfraddau cyflogaeth a gweithgareddau economaidd wedi cynyddu a diweithdra wedi ei leihau ac yn agosach i'r cyfartaledd cenedlaethol;
- bydd llefydd gwag mewn canol trefi yn is nag yr oeddynt yn 2011;
- bydd cynlluniau i foderneiddio a lleihau llefydd gweigion mewn ysgolion a chynlluniau i foderneiddio sefydliadau addysg eraill wedi arwain at gyfleoedd gwell ac ehangach i gael addysg a datblygu sgiliau'n lleol;
- bydd yna isadeiledd a chyrchfannau bywiog a deniadol i ymwelwyr a phobl leol gyda mwy o lefydd aros o safon uchel i ymwelwyr.

Thema 4: I roi cyfle i bawb gael mynediad i gartref sy'n briodol i'w hanghenion

SO15 Sicrhau bod ystod ddigonol a phriodol o safleoedd tai ar gael mewn lleoliadau cynaliadwy yn unol â'r goeden aneddleoedd er mwyn cefnogi twf economaidd.

SO16 Darparu cymysgedd o dai o safon dda, ac sy'n fforddiadwy, o wahanol fathau a gwahanol ddeiliadaethau i gwrdd ag anghenion tai pob carfan o'r boblogaeth:

Prif ganlyniadau:

- bydd yna gyflenwad cyson 5 mlynedd o leiaf o dir ar gyfer tai;
- bydd y twf tai wedi cael ei ddosbarthu ar draws ardal y Cynllun yn unol â'r dosbarthiad gofodol;
- bydd y cyflenwad o unedau tai fforddiadwy wedi cynyddu;
- bydd y galw am lecynnau ar gyfer Sipsiwn a Theithwyr wedi cael ei gyfarch.

Thema 5: Gwarchod a gwella'r amgylchedd naturiol ac adeiledig

SO17 Gwarchod, gwella a rheoli asedau naturiol a threftadaeth ardal y Cynllun, gan gynnwys ei adnoddau naturiol, cynefinoedd bywyd gwyllt, cymeriad y dirwedd ac amgylchedd hanesyddol.

SO18 Annog rheoli gwastraff ar sail yr hierarchaeth o leihau, ail-ddefnyddio, adfer a gwaredu gwastraff yn ddiogel.

SO19 Diwallu anghenion mwynau'n lleol a rhanbarthol mewn ffordd gynaliadwy:

Prif ganlyniadau:

- bydd datblygiadau a gafodd ganiatâd mewn Ardaloedd Cadwraeth neu wrth ei ymyl wedi cynnal neu wella eu cymeriad hanesyddol;
- ni fydd unrhyw Heneb Gofrestredig wedi cael ei golli oherwydd datblygiad;

- ni fydd datblygiadau a gafodd ganiatâd cynllunio wedi arwain at golli safle o werth cadwraeth natur ryngwladol neu genedlaethol neu ddifrodi unrhyw un o'u nodweddion;
- bydd datblygiadau a gafodd ganiatâd o fewn neu wrth ymyl Safleoedd Treftadaeth Byd presennol neu rhai'r dyfodol wedi cynnal neu wella eu cymeriad hanesyddol.

Tabl 3: Cysylltiad rhwng yr amcanion, polisiau a dangosyddion monitro

Amcanion	**Polisiau**	**Dangosyddion monitro**
Thema 1: Cynnal a chreu cymunedau diogel, iach, nodedig a bywiog		
SO1	PS 1	D1, D2, D3, D4
SO2	ISA 1, ISA 2, ISA 4, ISA 5	D5, D6, D7, D8, D9, D10
SO3 & SO4	TRA 1, TRA 2, TRA 3, TRA 4	D11, D12, D13, D14, D15
Thema 2: Byw'n gynaliadwy		
SO5 SO6	PS 5, PS 6, PCYFF 1, PCYFF 2, ADN 1, ADN 2, ADN 3	D16, D17, D18, D19, D20, D21, D22, D23
SO7	PCYFF 3, PCYFF 3, PCYFF 4	D24
SO8	PS 17	D25
Thema 3: Cefnogi twf ac adfywiad a fydd yn trawsffurfio'r economi lleol o dan ymbarel Rhaglen Ynys Ynni Mon a strategaethau a chynlluniau eraill, gan adeiladu ar yr elfennau o'i broffil economaidd unigryw sy'n cael eu hadnabod yn arwyddocal yn rhanbarthol a chenedlaethol (economi ac adfywio)		
SO9	PS 9, PS 10, PS 11, PS 12	D26, D27, D28, D29, D30
SO10	CYF 1	D31, D32, D33, D34
SO11	PS 9, ISA 3	D35, D36
SO12	CYF 6	D37
SO13	MAN 1, MAN 2, MAN 3	D38, D39, D40
SO14	PS 14, TWR 1, TWR 2, TWR 3, TWR 5	D41, D42
Thema 4: I roi cyfle i bawb gael mynediad i gartref sy'n briodol i'w hanghenion (cyflenwad ac ansawdd tai)		
SO15	PS 16, TAI 1, TAI 2, TAI 3, TAI 4, TAI 5, TAI 6, TAI 7	D43, D44, D45, D46
SO16	PS 18, TAI 5, TAI 8, TAI 15, TAI 16, TAI 17, TAI 18, TAI 19,	D47, D48, D49, D50, D51, D52, D53, D54, D55, D56, D57, D58
Thema 5: Gwarchod a gwella'r amgylchedd naturiol ac adeiledig (amgylchedd naturiol ac adeiledig)		
SO17	PS 19, AMG 1, AMG 3, AMG 4, AMG 5, AMG 6, PS 20, AT 1, AT 3, AT 4	D59, D60, D61, D62, D63
SO19	GWA 1	D64, D65
SO19	PS 22, MWYN 6	D66, D67, D68

Trosolwg

5.1 Mae'r bennod hon yn nodi'r Strategaeth gyffredinol i gyflawni gweledigaeth ac amcanion y Cynllun. Disgrifia Ffigwr 3 brif elfen y Weledigaeth a'r hyn sydd rhaid digwydd (y themâu a'r amcanion) er mwyn sicrhau'r newid hwn.

5.2 Datblygwyd y weledigaeth, y themâu a'r amcanion yn strategaeth cynllunio defnydd tir er mwyn arwain datblygiad ardal y Cynllun yn y dyfodol hyd at 2026. Mae'n nodi'r bwriad bras ar gyfer rheoli newid, yn darparu fframwaith ar gyfer polisïau mwy strategol a manwl, ac yn dangos lefel y ddarpariaeth sydd i'w gwneud ar gyfer tai, cyflogaeth a defnyddiau tir mawr eraill, y lleoliadau bras y cyfeirir datblygiad o'r fath iddynt, a'r ardaloedd sydd yn destun i amddiffyniad cyffredinol rhag datblygu.

5.3 Yn gyffredinol mae'r Strategaeth yn ymateb i angen a dystiolaethir yn glir i wneud darpariaeth ar gyfer cartrefi a swyddi newydd yn ogystal â gwarchod cymeriad cymdeithasol, diwylliannol ac amgylcheddol unigryw'r ardal. Mae'n darparu ar gyfer defnyddiau tir sydd eu hangen am gyfnod penodol o amser, gan hwyluso defnyddiau etifeddiaeth amgen sy'n cydymffurfio â pholisi yn y tymor hir. Gosoda lefel o dwf yr ystyrir sy'n cynrychioli'r dull mwyaf cadarn, cytbwys a phriodol, o ystyried yr holl ffactorau perthnasol, yn cynnwys gwaith a wnaed gan ragolygon tai ac economaidd annibynnol.

Y Strategaeth Ofodol

5.4 Mae elfen ofodol y Weledigaeth yn disgrifio'n fras sut y bydd ardal y Cynllun yn edrych erbyn 2026. Mae'n amlinellu'r hyn y mae'r weledigaeth yn ei olygu ar lawr gwlad. Noda'r Strategaeth Ofodol lle y dylai datblygiad fynd a lle na ddylai fynd. Y nod yw cael math iawn o ddatblygiad yn y lle iawn sy'n cwrdd â gofynion y cymunedau.

5.5 Disgrifiodd penodau blaenorol y Cynllun natur wledig ardal y Cynllun. Mae iddi batrwm anheddu gwasgaredig o drefi, pentrefi a grwpiau eraill o adeiladau, a lefelau uchel o ddefnydd o geir preifat, felly mae'r angen i leihau allyriadau nwyon tŷ gwydr a charbon yn heriol. Cyfeiria'r dystiolaeth at bum categori bras o aneddleoedd o fewn ardal y Cynllun, fel yr adlewyrchir hwy yn elfen ofodol Gweledigaeth y Cynllun. Y rhain yw;

i. Canolfan Isranbarthol
ii. Canolfannau Gwasanaethau Trefol
iii. Canolfannau Gwasanaethau Lleol
iv. Pentrefi
v. Clystyrau

5.6 Diffinia'r Strategaeth pa rôl fydd y Ganolfan Isranbarthol, Canolfannau Gwasanaethau Trefol, Canolfannau Gwasanaeth Lleol, Pentrefi, Clystyrau a chefn gwlad yn chwarae wrth gyflawni Gweledigaeth y Cynllun. Pennir maint, math (yn arbennig yn nhermau tai) a dosbarthiad y datblygiadau newydd i raddau helaeth gan y swyddogaethau a nodir yn y Strategaeth hon. Bydd cryfhau'r rolau presennol ac esblygiad rhai newydd yn cymryd amser, a byddant yn cael eu cryfhau drwy strategaethau'r Cyngor a phartneriaid eraill, ac yn enwedig trwy rymoedd y farchnad.

Ffigwr 3 : Sut fydd ardal y Cynllun yn 2026 a beth sydd angen digwydd

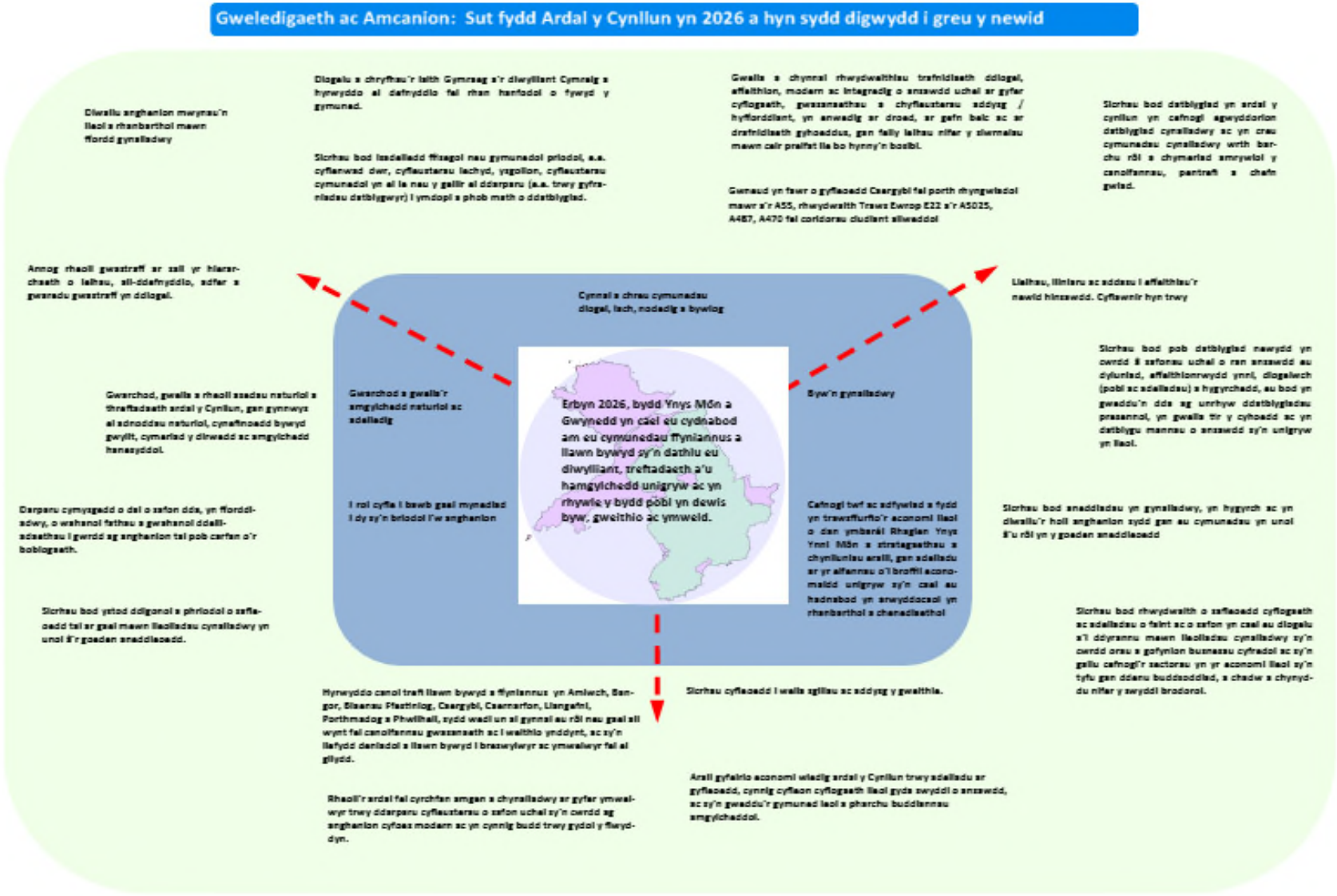

5.7 Er mwyn ymateb i gyfleoedd a heriau'r ardal ac i gyflawni Gweledigaeth ac Amcanion cyffredinol y Cynllun, mabwysiadwyd y strategaeth ofodol ganlynol ar gyfer dosbarthu datblygiad ar draws ardal y Cynllun. Mae'n sicrhau bod datblygiad yn cael ei gyfeirio at leoliadau sy'n gynaliadwy o ran eu maint, swyddogaeth, cymeriad, cyfleusterau, cysylltiadau trafnidiaeth, cynhwysedd cymdeithasol ac amgylcheddol. Cefnoga'r defnydd o bolisïau sy'n annog y lefel datblygiad mwyaf priodol i bob anheddle.

Bydd y Strategaeth yn anelu at wasgaru datblygiad yn gymesur o amgylch ardal y Cynllun wrth ganolbwyntio ar y mannau hynny sy'n darparu'r cyfleoedd gorau i gyflawni datblygiad cynaliadwy.

Mae'r Strategaeth yn cynnig:

- **pwyslais ar ddatblygu'r Ganolfan Isranbarthol a'r Canolfannau Gwasanaethau Trefol a Lleol a ddangosir ar Fap Diagramatig 8 a 9 pan fo cyfyngiadau amgylcheddol, cymdeithasol a seilwaith yn caniatáu;**
- **maint priodol o ddatblygiad mewn Pentrefi, gan ganolbwyntio ar y Pentrefi Gwasanaeth a ddangosir ar Fap Diagramatig 8 a 9, sydd â gwell mynediad at wasanaethau a chludiant cyhoeddus;**
- **rhywfaint o ddatblygu yn y Clystyrau, a nodwyd oherwydd eu cysylltiadau swyddogaethol gyda Phentrefi neu Ganolfannau, ac yn y cefn gwlad**

5.8 Mae'n ceisio sefydlu rhwydwaith cryf o aneddleoedd sy'n gwneud ardal y Cynllun yn fwy hunangynhaliol o ran mynediad at swyddi, tai fforddiadwy, a gwasanaethau megis addysg a hyfforddiant, siopau, a hamdden. Y flaenoriaeth fydd cwrdd ag anghenion mor lleol ag y bo modd, a chadw cymaint o fanteision buddsoddi'n lleol ag sy'n bosibl, gan gydnabod bod gan swm y buddsoddiad yn Wylfa Newydd y potensial i fod o fudd i ardaloedd y tu hwnt i ardal y Cynllun. Mae'r Cynllun yn cydbwyso pwysigrwydd cynnal economïau gwledig gyda'r angen i ddiogelu cefn gwlad, gan gynnwys yr amgylchedd naturiol. Ceir rhestr lawn o aneddleoedd, lle maent yn eistedd yn y goeden aneddleoedd, a'r goblygiadau yn Atodiad 4.

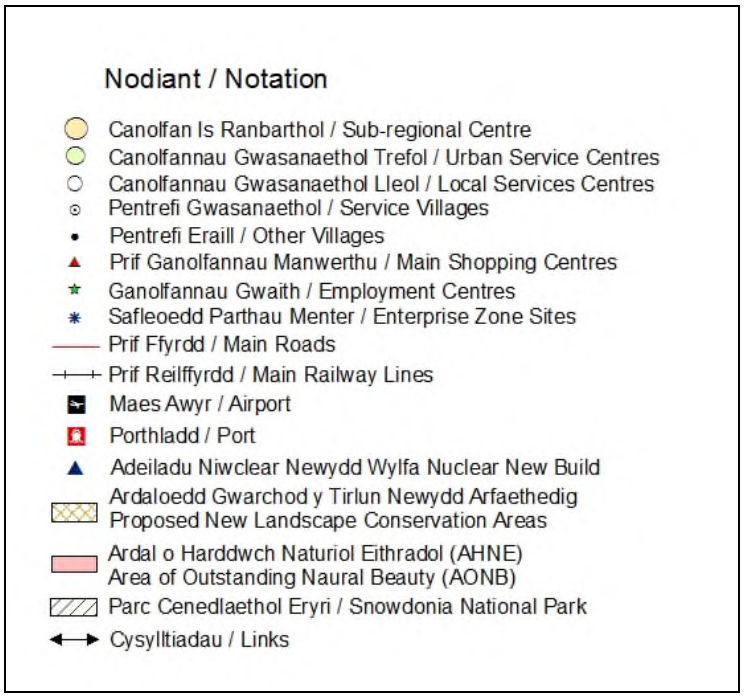

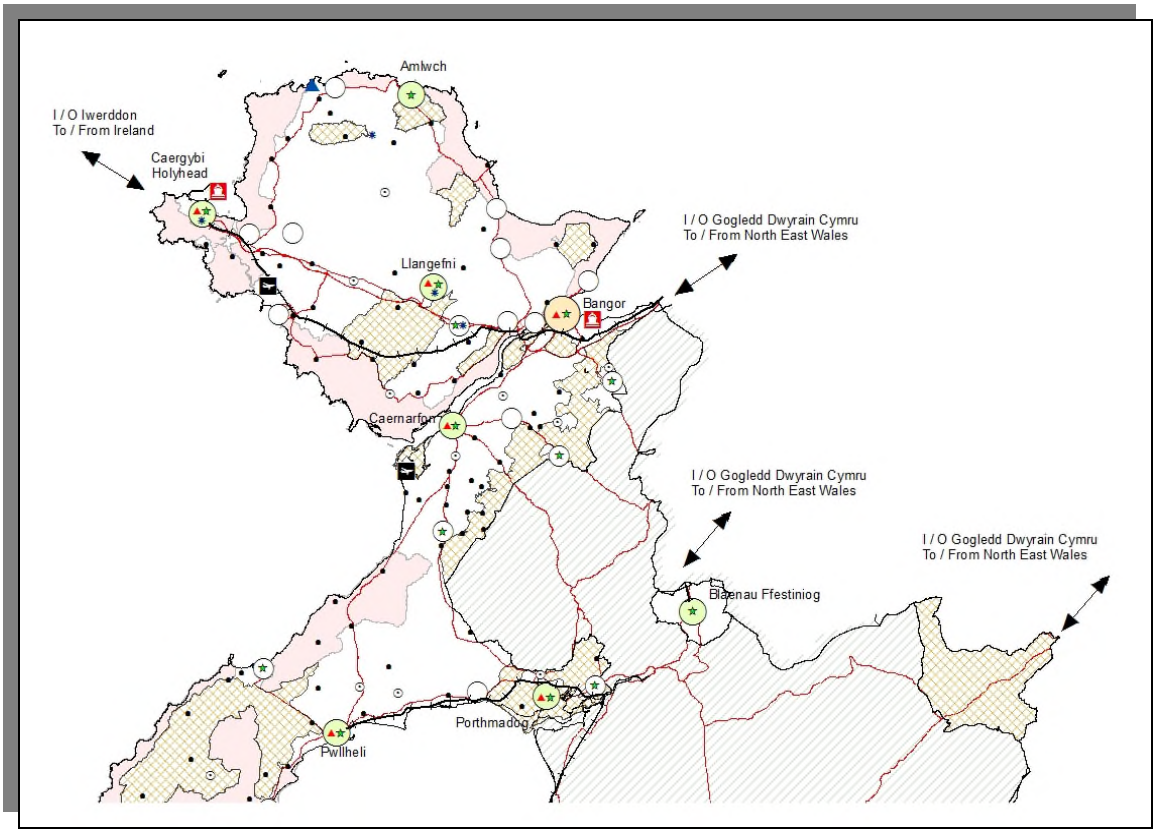

Map 8: Diagramatig (Rhan 1)

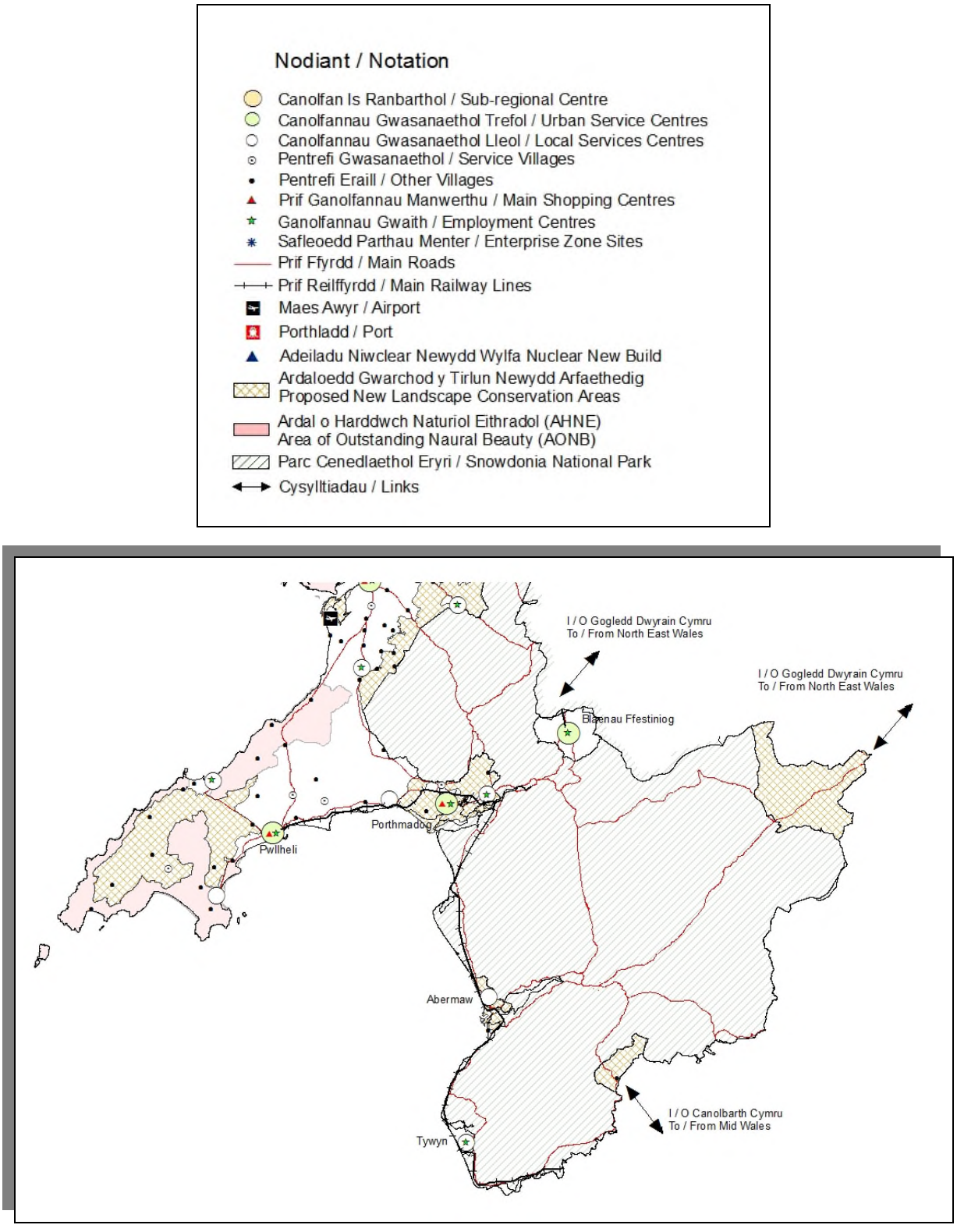

Map 9: Diagramatig (Rhan 2)

5.9 Hysbysir y Cynllun gan ystod o asesiadau gan gynnwys yr Asesiad o Gynaliadwyedd ac Asesiad Amgylcheddol Strategol, Asesiad o'r Effaith ar yr Iaith Gymraeg, Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd, ac Asesiad Perygl Llifogydd Strategol Lefel 1.

Ffiniau datblygu

5.10 Er mwyn darparu arweiniad cadarn i asesu a phenderfynu ar geisiadau cynllunio, caiff pob anheddle ei ddiffinio'n ofodol. Mae'r Cynllun wedi diffinio ffiniau datblygu o amgylch y Ganolfan Isranbarthol, Canolfannau Gwasanaethau Trefol, Canolfannau Gwasanaethau Lleol, a Phentrefi Gwasanaeth/ Lleol/ Arfordirol/ Gwledig. Nid oes ffiniau datblygu mewn Clystyrau. Yma, bydd yn ofynnol i ddatblygiadau berthnasu'n dda â'r ffurf adeiledig bresennol, a ddangosir ar y Mapiau Cynigion trwy liwio'r adeiladau sy'n ffurfio eu craidd. Ffurfir ffiniau datblygu a Chlystyrau er mwyn:

i. Rhwystro datblygiad annerbyniol yng nghefn gwlad a rhoi sicrwydd ac eglurder o ran ble y gall y polisïau eithriad (ar ymyl aneddleoedd) gael eu defnyddio;

ii. Osgoi cyfuno aneddleoedd neu rannau o'r un anheddle, datblygiad hirgul newydd neu batrwm datblygu tameidiog;

iii. Nodi ardaloedd lle gallai ceisiadau datblygu gael eu cymeradwyo;

iv. Hyrwyddo defnydd tir effeithlon a phriodol.

5.11 Mae'n ymddangos bod rhai ffiniau datblygu fel petaent yn cynnwys 'tir gwyn' nad yw wedi ei glustnodi ar gyfer unrhyw ddefnydd penodol. Ac eithrio ar gyfer tai, nid yw'r Cynllun yn nodi unrhyw ymrwymiadau ar gyfer datblygu lle rhoddwyd caniatâd eisoes. Gall 'tir gwyn' fod wedi ei ddatblygu o'r blaen ac felly mae'n rhoi cyfleoedd ar gyfer ailddatblygu, neu gall gael ei ddiogelu gan bolisïau eraill sydd wedi'u cynnwys yn y Cynllun a/neu mewn Polisi Cynllunio Cenedlaethol.

Yr Iaith Gymraeg

5.12 Mae'r iaith Gymraeg yn rhan o wead cymdeithasol a diwylliannol Cymru. Fodd bynnag, mae amrywiadau sylweddol yn ei defnydd ar draws y Wlad. Yn ardal y Cynllun ceir y gyfran uchaf o'r boblogaeth sy'n siarad, darllen ac ysgrifennu Cymraeg (60% yn 2011) o gymharu â chyfartaledd Cymru (14.6% yn 2011). Cofnododd Cyfrifiad 2011 65.4% yng Ngwynedd, ond rhwng 2001-2011 gostyngodd y nifer o 1.1%. Gall 57.2% o boblogaeth Ynys Môn siarad Cymraeg, ond gwelwyd gostyngiad o 0.8% rhwng 2001-2011. Roedd yna hefyd ostyngiad bach yng Ngwynedd yn y nifer o ardaloedd lle y gall dros 70% o'r boblogaeth siarad Cymraeg – o 41 i 40 o Wardiau Etholiadol yn 2011. Bu gostyngiad o 10 ward i 8 yn Ynys Môn. Ceir rhagor o wybodaeth am broffil ieithyddol ardal y Cynllun ym Mhapur Testun 10 a Phroffiliau Iaith Gymraeg y ddwy Sir.

5.13 Mae Cynllun Integredig Sengl (2014) Gwynedd ac Ynys Môn yn nodi'r angen i sicrhau bod yr iaith Gymraeg yn ffynnu. Mae Strategaeth Iaith Gymraeg Gwynedd (2013) a Pholisi Cynllunio Cymru yn cydnabod y gall y system cynllunio defnydd tir gyfrannu at gynnal a chryfhau'r iaith Gymraeg mewn cymunedau. Mae Deddf Cynllunio (Cymru) yn cyflwyno pwerau deddfwriaethol ar gyfer yr iaith Gymraeg yn y system gynllunio. Mae Adran 11 yn gofyn i awdurdodau cynllunio lleol i roi ystyriaeth i'r iaith Gymraeg wrth wneud asesiad cynaliadwyedd, fel rhan o'r broses paratoi Cynllun. Mae hyn yn sicrhau bod yr asesiad yn cynnwys asesiad o effeithiau posib y cynllun ar ddefnydd yr iaith Gymraeg yn y gymuned.

5.14 Felly, ar ôl ystyried dwysedd siaradwyr Cymraeg ar draws ardal y Cynllun, a'r cyd-destun deddfwriaethol a pholisi, credir ei fod yn fater sydd angen ei gyfarch yn y Cynllun. Yn dilyn hynny, mae cynnal a chryfhau'r iaith Gymraeg yn nod o fewn y fframwaith Asesiad o Gynaliadwyedd. Mae

Asesiad o'r Effaith ar yr Iaith Gymraeg (AEI) ailadroddol wedi hysbysu'r Asesiad o Gynaliadwyedd. Mae canlyniadau'r AEI yn cael eu cofnodi yn yr adroddiad sy'n cofnodi'r casgliadau. Mae amcan strategol SO1 yn atgyfnerthu'r amcan cynaliadwyedd.

5.15 Felly ystyrir ei bod yn angenrheidiol i'r Cynllun gynnwys polisi penodol i ddweud am yr amgylchiadau lle bydd y Cynghorau angen rhoi ystyriaeth i ardrawiad datblygiad ar yr iaith Gymraeg a diwylliant. Yn ogystal, hyrwyddir diogelu a gwella'r iaith o fewn ardal y Cynllun drwy wahanol bolisïau yn y Cynllun. Mae'r polisïau'n hwyluso'r math o ddatblygiad sy'n gallu cyfrannu i greu'r amgylchiadau cywir i gyfrannu at gynnal a chreu cymunedau Cymraeg eu hiaith, e.e. cymysgedd o dai (daliadaeth a math), cyfleoedd cyflogaeth, gwasanaethau a chyfleusterau cymunedol. Bydd Canllawiau Cynllunio Atodol yn cael eu paratoi a fydd yn ymhelaethu ar Bolisïau perthnasol yn y Cynllun er mwyn sicrhau cymunedau cynaliadwy.

Strategaeth Economaidd

5.16 Y newid economaidd trawsnewidiol a ragwelir a fydd yn deillio o raddfa unigryw prosiectau isadeiledd ar Ynys Môn a statws yr Ynys fel Parth Menter fydd gyrrwr mwyaf y newid gofodol a chymdeithasol dros gyfnod y Cynllun. Mae'n bwysig bod y Cynllun yn gweithredu fel hwylusydd i ddatblygiad economaidd. Caiff hyn ei gyflawni drwy fframwaith polisi sy'n cefnogi egwyddorion Cynlluniau Strategol pob Awdurdod, Cynllun Integredig Sengl Ynys Môn a Gwynedd, Cynlluniau Cyflogaeth a Rhaglen Ynys Ynni Môn. Yn benodol, fe fydd y Cynllun yn hyrwyddo datblygiad amserol Prosiect Wylfa Newydd yn unol â'r Datganiadau Polisi Cenedlaethol.

5.17 Bydd cyflenwi Wylfa Newydd a phrosiectau strategol mawr eraill yn gofyn am fuddsoddiad sylweddol gan y sector preifat. Er mwyn hybu gweithgarwch economaidd ar Ynys Môn dynodwyd yr Ynys yn Ardal Fenter. Mae rhoi statws Ardal Fenter i Ynys Môn yn ategu'r Rhaglen Ynys Ynni Môn bresennol, a sefydlwyd i ddod â swyddi sgiliau uchel i'r ardal o fuddsoddiadau ynni mawr a sefydlu'r ynys fel canolfan ragoriaeth fyd-enwog mewn cynhyrchu ynni carbon isel. Mae deg o safleoedd allweddol ar yr Ynys wedi eu hadnabod i fod yn destun i gymorth â ffocws. Mae Llywodraeth Cymru hefyd wedi dynodi Ardal Fenter Eryri, a allai, er ei bod wedi'i lleoli ym Mharc Cenedlaethol Eryri, helpu i ledaenu ffyniant y tu hwnt i ffiniau gweinyddol y Parc.

5.18 Mae argaeledd tir addas ar gyfer busnesau a diwydiant yn hanfodol i gefnogi'r broses o greu swyddi. Mae polisi cynllunio cenedlaethol yn ei gwneud yn ofynnol i awdurdodau cynllunio sicrhau bod ystod a dewis o safleoedd gwerthadwy a lleoliadau ar gyfer busnesau yn cael eu diogelu neu eu dynodi mewn cynlluniau datblygu.

5.19 Mae'r Adolygiad Tir Cyflogaeth (2012) a dadansoddiad o wybodaeth fwy diweddar yn arwain at yr angen i ddiogelu 642.9ha o dir cyflogaeth gyfredol yn ardal y Cynllun ac i ddynodi tua 55.1 ha o safleoedd newydd yn ardal y Cynllun, gyda 144.1 ha ychwanegol fel cyflenwad wrth gefn ar yr Ynys. Bydd y Cynllun yn:

i. diogelu safleoedd busnes a diwydiant sefydledig, lle bydd trosiant a phlotiau gwag yn lletya busnesau newydd;
ii. dynodi safleoedd newydd ar gyfer busnesau newydd neu alluogi busnesau presennol i ehangu ac ail-leoli;
iii. darparu cyfleoedd i fusnesau ddatblygu ar safleoedd eraill os sefydlir angen penodol na ellir ei letya ar safle a ddiogelwyd neu a ddynodwyd; a

iv. darparu cyfleoedd i fusnesau ddatblygu mewn ardaloedd gwledig.

Strategaeth Manwerthu

5.20 Mae rhwydwaith clir o ganolfannau manwerthu yn ardal y Cynllun, sydd ar ffurf hierarchaeth. Mae'r rhwydwaith yn cynnwys y canolfannau canlynol:

Tabl 4: Y Goeden Manwerthu

Gwynedd	Canolfan Fanwerthu Isranbarthol	Bangor
	Canolfan Fanwerthu Drefol	Caernarfon, Porthmadog, Pwllheli
	Canolfan Fanwerthu Lleol	Abersoch, Abermaw, Bethesda, Blaenau Ffestiniog, Criccieth, Llanberis, Nefyn, Penrhyndeudraeth, Penygroes, Tywyn
Ynys Môn	Canolfan Fanwerthu Drefol	Caergybi, Llangefni
	Canolfan Fanwerthu Lleol	Amlwch, Benllech, Biwmares, Cemaes, Llanfairpwll, Porthaethwy, Rhosneigr, Y Fali

5.21 Mae'r Astudiaeth Anghenion Manwerthu (2012) yn nodi'r potensial ar gyfer arwynebedd llawr ychwanegol mewn lleoliadau penodol. Nodwyd ffiniau Canol Trefi ar gyfer y canol trefi mwy o faint a restrir yn y rhwydwaith o ganolfannau ynghyd â ffiniau ar gyfer y prif ardaloedd siopa. Byddai angen i geisiadau yn y canolfannau hyn fod ar raddfa a natur gydnaws â rôl a swyddogaeth y ganolfan honno.

5.22 Mae gofynion manwerthu tymor hir i ardal y Cynllun yn fwy anodd eu rhagweld oherwydd yr ansicrwydd economaidd i'r dyfodol yn y farchnad manwerthu yng nghanol trefi. Bydd y cyflenwad o arwynebedd llawr manwerthu yn cael ei fonitro ac os oes angen newidiadau, byddant yn cael eu trin mewn adolygiad o'r Cynllun yn y dyfodol.

Strategaeth Dai

5.23 Mae'r gofyniad ar gyfer tai (y targed) i ardal y Cynllun, h.y. 7,184, sy'n rhoi ystyriaeth i'r gyfradd llefydd gwag (12.2% yn ardal Awdurdod Cynllunio Gwynedd a 10.5% yn ardal Awdurdod Cynllunio Ynys Mon), yn seiliedig ar y dystiolaeth i gyd ac mae ganddo berthynas uniongyrchol â rhagolygon twf ardal y Cynllun a dyheadau'r Cynghorau. Ystyrir bod cysylltu gofynion tai gyda rhagolygon economaidd ehangach yn gwella cadernid a'r gallu i gyflenwi Strategaeth y Cynllun. Rhagwelir y bydd yn cyfrannu at roi cyfle a lle i fyw a gweithio yn ardal y Cynllun. Mae lefel y twf yn adlewyrchu effeithiau'r dirwasgiad, yn ogystal â'r rhagolygon economaidd trawsnewidiol a ddisgwylir yn nes ymlaen yn ystod cyfnod y Cynllun. Bydd y Cynllun yn hwyluso'r datblygiad sy'n ofynnol i ategu cynlluniau a rhaglenni strategol pob Cyngor. Dylai hyn olygu y bydd yr ardal yn dechrau dod yn fwy oedran-gytbwys, yn fwy annibynnol ac yn llai dibynnol ar ffynonellau allanol o lafur, gyda chyfle i leihau'r lefelau cymudo allan, a bod ar ei ffordd i fod yn set o gymunedau mwy cynaliadwy a hunangynhaliol.

5.24 Er mwyn sicrhau bod gan y cyflenwad tai'r hyblygrwydd angenrheidiol ar gyfer cyflenwad parhaus o dai newydd, hyd yn oed os oes newidiadau i'r cyflenwad tir effeithiol na ellir eu rhagweld yn digwydd yn ystod cyfnod y Cynllun, ychwanegwyd lwfans llithriad o 10% at y targed. Felly'r mae'r Cynllun yn rhoi cyflenwad tir ar gyfer 7,902 o unedau tai yn ardal y Cynllun yn ystod cyfnod y Cynllun (2011 - 2026). Mae hyn yn golygu cyflenwad tir ar gyfer 3,817 unedau tai i Ynys Môn a 4,084 i ardal Awdurdod Cynllunio Gwynedd.

5.25 Yn unol â'r strategaeth ofodol, gan roi ystyriaeth i allu Canolfannau unigol i ymdopi twf ychwanegol, bydd 53% o'r galw am dir ar gyfer tai'n cael ei gyfeirio at Fangor (y Ganolfan Isranbarthol) a'r Canolfannau Gwasanaethau Trefol gyda'i gilydd a 22% i'r Canolfannau Gwasanaethau Lleol. Y rhain yw'r aneddleoedd mwyaf lle ceir crynodiadau o gyfleusterau, cyfleoedd cyflogaeth a dewisiadau cludiant. Disgwylir i'r gweddill (25%) gael eu cyflenwi mewn Pentrefi, Clystyrau a'r cefn gwlad.

5.26 Ar sail gwybodaeth sydd ar gael, gan gynnwys Cyd Astudiaeth Tir ar gyfer Tai Gwynedd 2015 a'r Datganiad Monitro Tir ar gyfer Tai Ynys Mon 2015, gallai oddeutu hanner y gofyniad cyffredinol ar gyfer tai gael ei ddiwallu o safleoedd tai sydd eisoes â budd caniatâd cynllunio arnynt o dan yr hen gynlluniau datblygu neu o dan hen Bolisïau Dros Dro. Ceir mwy o fanylion am hyn yn Atodiad 5.

5.27 Gall nifer ac ansawdd y tai helpu i gwrdd ag anghenion a dyheadau amrywiol yr aelwydydd yn ardal y Cynllun, a chefnogi buddsoddiad yn yr economi. Mae'r Cynghorau o'r farn bod y dull yma yn sicrhau cysondeb rhwng cyflogaeth a thai a fydd yn arwain at batrwm datblygu mwy cynaliadwy, a fydd yn ei dro yn gwella cadernid y Cynllun.

This page is intentionally left blank

6.1 CYMUNEDAU DIOGEL, IACH, NODEDIG A BYWIOG

YR IAITH GYMRAEG A'R DIWYLLIANT CYMREIG

6.1.1 **Cefndir**

- Mae polisi cynllunio cenedlaethol yn cynghori y dylai awdurdodau cynllunio lleol ystyried a oes ganddynt gymunedau lle mae defnyddio'r iaith Gymraeg yn rhan o'r ffabrig cymdeithasol, ac os oes, mae'n cael ei ystyried yn briodol cymryd hynny i ystyriaeth wrth lunio polisïau defnydd tir.
- Mae hyrwyddo'r iaith Gymraeg a'r diwylliant Cymreig yn un o'r egwyddorion sy'n ganolog i'r Cynllun Integredig Sengl.

Cyflwyniad

6.1.2 Mae'r iaith Gymraeg yn chwarae rhan bwysig ym mywyd cymdeithasol, diwylliannol ac economaidd preswylwyr ac ymwelwyr ardal y Cynllun. Yn 2001, roedd 60% a 69% o boblogaeth Ynys Môn a (Sir) Gwynedd yn siaradwyr Cymraeg. Mae defnydd o'r iaith yn amrywio o le i le yn yr ardal. Mae'r gyfrol gyntaf o wybodaeth am yr iaith Gymraeg o Gyfrifiad 2011 yn dangos lefelau is o siaradwyr Cymraeg yn y ddwy Sir: 57% a 65% ym Môn a Gwynedd, yn y drefn honno.

6.1.3 Lle mae bwriad i ddatblygu, rhaid ystyried gwella a diogelu'r iaith a diwylliant. Mae cynnal cymunedau presennol yn allweddol i hyn. Mae'r Cynllun, ynghyd â pholisi a chanllawiau cynllunio cenedlaethol yn cynnig nifer o bolisïau, er nad ydynt yn cyfeirio'n benodol at yr iaith Gymraeg, a fydd, yng nghyd â mentrau gan bartneriaid, yn cael effaith bositif. Mae'r strategaeth yn cydnabod bod canran uchel o'r boblogaeth bresennol yn byw mewn aneddleoedd gwledig ac felly mae'n cefnogi cymunedau gwledig a threfol.

6.1.4 Mae'r angen i hyrwyddo economïau lleol iach yn debygol o fod yn bwysig iawn i gynnal cymunedau a chryfhau'r iaith. Mae'r ffordd yma yn darparu cyfleoedd i bobl aros o fewn ardal y Cynllun yn hytrach na mynd i chwilio am waith yn rhywle arall. Mae'r Cynllun yn cynnwys cyfres o bolisïau a fydd yn hyrwyddo'r amcan yma, gan annog cyfleoedd economaidd yn agos i le mae pobl yn byw a fydd yn cael effaith bositif ar fywiogrwydd y gymuned a'r iaith Gymraeg. Yn ychwanegol i hynny disgwylir i unrhyw ddatblygiad manwerthu, diwydiannol neu fasnachol ddangos dealltwriaeth o gyfansoddiad ieithyddol yr ardal maent yn gwneud cais cynllunio ar ei gyfer a chydnabyddiaeth o statws y Gymraeg fel iaith swyddogol yng Nghymru. Dylid dangos ymrwymiad i drin y Gymraeg a'r Saesneg yn gyfartal. Bydd polisïau yn cynorthwyo i sicrhau bod y lefel gywir a math iawn o alw am gartrefi yn cael ei gyfarch a bod pryd fydd datblygiad yn digwydd yn galluogi iddo ddigwydd heb amharu yn arwyddocaol ar gymeriad y gymuned. Yn ychwanegol bydd polisïau yn anelu i gadw cyfleusterau cymunedol presennol a hyrwyddo cyfleusterau amgen neu gyfleusterau newydd, os yn briodol. Bydd Canllaw Cynllunio Atodol yn atgyfnerthu polisïau trwy roi arweiniad am y math o wybodaeth neu asesiad a fydd yn angenrheidiol adeg cais cynllunio er mwyn gallu asesu'r effaith, unrhyw ddifrod posib, a'r angen posib am liniaru a/neu fesurau i hyrwyddo effeithiau positif.

6.1.5 Mae Polisi Strategol PS 1 yn gosod y cyd-destun ar gyfer asesu'r effaith y gallai cynigion ei chael ar yr iaith a'r diwylliant, a hefyd darparu gwybodaeth o ran graddfa a lleoliad datblygiad newydd fel

sy'n cael ei fwriadu o fewn y strategaeth aneddleoedd.

POLISI STRATEGOL PS 1: YR IAITH GYMRAEG A'R DIWYLLIANT CYMREIG

Bydd y Cynghorau'n hyrwyddo a chefnogi'r defnydd o'r iaith Gymraeg yn ardal y Cynllun. Bydd hyn yn cael ei gyflawni trwy:

1. **Ofyn am Ddatganiad Iaith Gymraeg fydd yn dweud sut bydd datblygiad arfaethedig yn gwarchod, hyrwyddo a chryfhau'r iaith Gymraeg, pryd fydd y datblygiad arfaethedig yn perthyn i un o'r categorïau canlynol:**
   a. **Datblygiad manwerthu, diwydiannol neu fasnachol sy'n cyflogi mwy na 50 o weithwyr a/ neu gydag arwynebedd o 1,000 m. sg. neu fwy; neu**
   b. **Datblygiad preswyl a fydd un ai ar ben ei hun neu yn gronnol yn darparu mwy na'r darpariaeth tai dangosol a osodwyd ar gyfer yr anheddle ym Mholisi TAI 1 – TAI 6; neu**
   c. **Datblygiad preswyl o 5 o unedau tai neu fwy ar safleoedd a ddynodwyd neu safleoedd ar hap du mewn i ffiniau datblygu nad yw'n mynd i'r afael â thystiolaeth o angen a galw am dai a gofnodir mewn Asesiad Marchnad Tai a ffynonellau tystiolaeth leol berthnasol eraill.**
2. **Ofyn am Asesiad Effaith Iaith Gymraeg, a fydd yn dweud sut fydd datblygiad arfaethedig yn gwarchod, hyrwyddo a chryfhau'r iaith Gymraeg, pryd fydd y datblygiad arfaethedig ar safle ar hap annisgwyl ar gyfer datblygiad tai ar raddfa fawr neu ddatblygiad cyflogaeth ar raddfa fawr a fyddai'n golygu llif arwyddocaol o weithlu;**
3. **Wrthod cynigion a fyddai yn achosi niwed o sylwedd i gymeriad a chydbwysedd iaith cymuned nad allir ei osgoi neu ei liniaru yn foddhaol trwy ddefnyddio mecanwaith cynllunio priodol;**
4. **Gofyn am Gynllun Arwyddion dwyieithog i ymdrin â holl arwyddion gweithredol yn y parth cyhoeddus sy'n cael eu cynnwys mewn cais cynllunio gan gyrff cyhoeddus a chwmnïau masnachol a busnes;**
5. **Gosod disgwyliad y bydd enwau Cymraeg yn cael eu defnyddio ar gyfer datblygiadau newydd, enwau tai a strydoedd.**

Eglurhad:

6.1.6 Bwriedir y bydd yr holl fesurau a ddisgrifir yn fras yn y paragraffau o flaen y Polisi yma yn cefnogi cymunedau a'r iaith Gymraeg. Mae amcanion allweddol y Cynllun yn dangos ymrwymiad i hyrwyddo cymunedau cytbwys, cynaliadwy a nodedig. Mae hyn yn golygu bod y Cynllun yn cynnwys teclynnau polisi i ganiatáu cymunedau lleol newid a thyfu'n gynaliadwy ac i gyfarch anghenion pob aelod o gymunedau. Ceir nifer o bolisïau strategol a manwl a fydd yn rhoi eglurhad am sut fydd cynigion i ddatblygu yn cael eu rheoli. Ar y cyfan mae'r Asesiad Cynaliadwyedd (a gafodd ei ddylanwadu gan yr Asesiad Effaith Ieithyddol) yn edrych yn bositif ar bolisïau a chynigion y Cynllun ar sail bod datblygiad yn digwydd ar y raddfa briodol ac yn y lleoedd priodol, gan gynnwys mesurau hyrwyddo effeithiau cadarnhaol a mesurau lliniaru effeithiau negyddol.

6.1.7 Fel y gwelir ym maen prawf 1 a 2 ym Mholisi PS 1, er mwyn gwneud penderfyniad gwybodus adeg cais cynllunio gofynnir am wybodaeth am geisiadau lle gall datblygiad ddigwydd, pe fyddai'n cael caniatâd cynllunio, ar gyflymder neu raddfa sy'n wahanol i'r hyn a ragwelwyd adeg paratoi'r Cynllun. Mae Polisi PS 1 yn atgyfnerthu polisïau perthnasol eraill yn y Cynllun sydd yn disgrifio'r

rhagdybiaethau a wnaed, e.e. lefel twf tai fesul anheddle (Polisïau TAI 1 – TAI 6); bod datblygiad tai yn rhoi dewis priodol o dai marchnad a thai fforddiadwy (Polisi TAI 8). Os oes ansicrwydd, dylid gofyn am gyngor cyn cyflwyno cais cynllunio gan yr Awdurdod Cynllunio Lleol i weld os fydd angen Datganiad neu Asesiad. Mae cael arwyddion yn Gymraeg ac yn Saesneg ac enwau llefydd ac eiddo Cymraeg yn arwydd clir o gymeriad ardal, gan gynnwys ei chymeriad ieithyddol. Cyhoeddir Canllawiau Cynllunio Atodol (CCA) 'Cynnal a chreu cymunedau nodedig a chynaliadwy' a Chanllawiau Cynllunio Atodol 'Math a chymysgedd o dai' i roi arweiniad pellach am y mater. Byddant yn egluro'r math a lleoliad datblygiad sy'n debygol o fod yn dderbyniol yn ardal y Cynllun, gan egluro'r ystyriaethau cynllunio sy'n berthnasol. Bydd y CCA 'Cynnal a chreu cymunedau nodedig a chynaliadwy' yn disgrifio'r arwyddion a ddisgwylir iddynt fod yn ddwyieithog, e.e. arwyddion sy'n rhoi gwybodaeth i'r cyhoedd, hysbysebion, hysbyseb arddangos. Bydd y Datganiad neu'r adroddiad am yr Asesiad yn rhoi cyfle i'r datblygwr egluro ei gais yn fwy manwl ac ystyried effeithiau cadarnhaol a negyddol posib ar y gymuned a'i chydbwysedd ieithyddol. Bydd y CCA, er enghraifft, yn chwilio am dystiolaeth i ddangos bod trafodaeth wedi bod gyda Chynghorau Cymuned, Dinas a Thref a grwpiau cymunedol lleol er mwyn cael gwybodaeth a gofyn am eu barn a bod ystyriaeth wedi rhoi i arolygon am y farchnad tai lleol, a/ neu'r farchnad lafur. Yn ogystal â hynny, byddant yn cyfeirio ymgeisydd at, e.e. gymorth sydd ar gael gan Swyddfa Comisiynydd yr Iaith am ddylunio arwyddion a deunydd marchnata dwyieithog a'r cyngor sydd ar gael i'r sector breifat gan Lywodraeth Cymru/Busnes Cymru ynglŷn â dwyieithrwydd.

ISADEILEDD A CHYFRANIADAU DATBLYGWYR

6.1.8 **Cyd-destun**

- Mae datblygiad newydd yn aml angen isadeiledd sylweddol i'w gynnal
- O dan bolisi cenedlaethol, mae angen agwedd leol tuag at gyfraniadau datblygwyr
- Mae'n bwysig dangos yn eglur beth yw'r gofynion, er mwyn rhoi mwy o sicrwydd i ddatblygwyr
- Bydd rhaid i awdurdodau cynllunio lleol gydbwyso'r angen am rai mathau o isadeiledd yn erbyn hyfywdra safle.

Cyflwyniad

6.1.9 Mae rhwymedigaeth gynllunio (Cytundeb Adran 106) yn gytundeb gorfodol rhwng Awdurdod Cynllunio Lleol a datblygwr / perchennog tir neu'n cynnig ymrwymiad penodol gan berchennog tir. Fe all y fath rwymedigaeth ei gwneud yn orfodol i'r datblygwr / perchennog tir wneud gwaith penodol, neu ddarparu neu gyfrannu at ddarparu mesurau i liniaru effeithiau negyddol eu datblygiad.

6.1.10 Daeth tâl cynllunio newydd i rym ar 6 Ebrill 2010 drwy'r Rheoliadau Ardoll Seilwaith Cymunedol 2010. Fe gafodd y gyfundrefn Ardoll Seilwaith Cymunedol (CIL) ei chyflwyno gyda'r nod i greu cyfundrefn doll fwy safonedig o ran isadeiledd adnabyddedig, er mwyn i ddatblygwyr a chynghorau weithio yn unol ag ef, ac felly i leihau'r amser a gymerir i negodi cytundebau rhwymedigaethau cynllunio unigol ar gyfer datblygiadau. Fe gafodd y mecanwaith ei ddylunio, felly, i ddisodli'r system bresennol o gytundebau 106. Fodd bynnag, nid yw'r gyfundrefn CIL yn orfodol - mecanwaith gwirfoddol ydyw ac mae angen tystiolaeth i ddangos bod y farchnad yn ddigon hyfyw i

ganiatáu hynny.

6.1.11 Fodd bynnag, mae'r Rheoliadau CIL yn cyfyngu'r defnydd o gytundebau adran 106 o'r 6ed o Ebrill 2015. O'r dyddiad hwn gall Gynghorau ond gronni cyfraniadau i fyny i bum gytundeb adran 106 (a gytunwyd ers 6ed o Ebrill 2010) i ariannu neu i ddarparu isadeiledd. Fe ellir cynnwys cyfraniadau anghyfyngedig cynt o fewn cronfa ar gyfer rhannu adnoddau, er enghraifft, gellid cronni cyfraniadau ar gyfer mannau chwarae o nifer o ddatblygiadau o fewn aneddleoedd.

6.1.12 Bwriad y Cynllun yw sicrhau cyfraniadau drwy Gytundebau 106 lle maent yn cwrdd â'r profion statudol o: fod yn angenrheidiol i wneud y datblygiad yn dderbyniol yn nhermau cynllunio; fod yn uniongyrchol berthnasol i'r datblygiad; fod yn weddol a rhesymol berthnasol o ran graddfa a math i'r datblygiad; a'u bod o fewn y cyfyngiadau cronni mae'r Rheoliadau'n parhau i ganiatáu i hynny ddigwydd (gweler paragraff uchod). Mae'r Cynghorau'n ymchwilio i'r posibilrwydd o gyflwyno CIL, gan roi sylw i effaith hynny ar hyfywdra datblygiad. Bydd y CIL yn destun proses a dogfennau ar wahân i'r Cynllun. Bydd gwybodaeth yn cael ei gasglu am gostau darparu isadeiledd strategol, y gwahanol ffynonellau i dalu am yr isadeiledd a hyfywdra safleoedd. Bydd trafodaethau'n cael eu cynnal hefyd gyda datblygwyr a rhanddeiliaid eraill sydd â diddordeb a gwybodaeth am yr ardal.

POLISI STRATEGOL PS 2: ISADEILEDD A CHYFRANIADAU GAN DDATBLYGWYR

Bydd y Cynghorau'n disgwyl i ddatblygiadau newydd sicrhau bod darpariaeth ddigonol o isadeiledd (naill ai ar y safle neu i wasanaethu'r safle) sy'n angenrheidiol yn cael ei ddarparu yn amserol ar gyfer gwneud y cynnig yn dderbyniol trwy amod neu rwymedigaeth cynllunio. Yn ddarostyngedig i gwrdd â'r profion statudol, fe all fod yn ofynnol gofyn am daliadau cynnal yn unol â chytundebau adran 106 er mwyn cwrdd â chostau dechreuol i redeg gwasanaethau a chyfleusterau ac i ddigolledu cymunedau am golled neu ddifrod achosir gan ddatblygiad.

Lle bod angen darparu'r isadeiledd angenrheidiol, galluogi a hanfodol o ganlyniad i'r cynnig ac nad allir ei leoli ar y safle, gofynnir am gyfraniadau ariannol, o fewn cyfyngiadau deddfwriaethol, i gael y buddsoddiad angenrheidiol oddi ar y safle. Os yw effaith y datblygiad yn un cronnol fe ellir cronni'r cyfraniadau ariannol, o fewn cyfyngiadau deddfwriaethol, er mwyn lliniaru'r effaith cronnol.

POLISI ISA 1: DARPARIAETH ISADEILEDD

Caniateir cynigion dim ond pan fo capasiti isadeiledd digonol yn bodoli, neu lle caiff ei ddarparu mewn modd amserol. Os yw cynnig yn creu angen uniongyrchol am isadeiledd newydd neu well, ac os na chaiff hwn ei ddarparu gan gwmni gwasanaeth neu isadeiledd, yna rhaid i'r datblygiad ei ariannu. Gellir ceisio cyfraniad ariannol i sicrhau gwelliannau i isadeiledd, cyfleusterau, gwasanaethau a gwaith cysylltiedig, os yw'r rheini yn angenrheidiol i wneud cynnig yn dderbyniol. Pan fydd yn briodol, gellir ceisio am gyfraniadau ariannol at ystod o ddibenion, yn cynnwys:

1. **Tai fforddiadwy**
2. **Cyfleusterau chwaraeon a hamdden**
3. **Cyfleusterau addysgol**
4. **Cyfleusterau cyflogaeth a hyfforddiant**
5. **Hamdden a llecynnau agored**

6. **Isadeiledd trafnidiaeth yn cynnwys cludiant cyhoeddus**
7. **Cyfleusterau gofal iechyd**
8. **Cadwraeth natur**
9. **Cyfleusterau gwastraff ac ailgylchu**
10. **Isadeiledd adnewyddadwy a charbon isel**
11. **Cyfleusterau diwylliannol a chymunedol**
12. **Mesurau iaith Gymraeg**
13. **Isadeiledd band llydan**
14. **Tir y Cyhoedd**
15. **Mesurau rheoli risg llifogydd**
16. **Isadeiledd gwasanaethau, gan gynnwys cyflenwad dŵr, draenio, carthffosydd, nwy a thrydan**
17. **Asedau archeolegol a hanesyddol**

Caniateir cynigion am wasanaethau dŵr, trydan, nwy ac ati i wella'r ddarpariaeth, yn amodol ar ystyriaethau cynllunio manwl.

Eglurhad:

6.1.13 Yn aml, bydd datblygiadau newydd angen isadeiledd, gwasanaethau a chyfleusterau newydd, neu byddant yn ddibynnol ar rai presennol, i wneud cynigion yn dderbyniol yn nhermau cynllunio defnydd tir. Nid yw'r rhestr sydd wedi ei chynnwys yn y Polisi yn un drwyadl neu gyfyngedig, ond mae'n rhoi syniad o'r cwmpas posib o isadeiledd a all fod yn ofynnol. Mae modd ceisio cael buddion statudol, sy'n gysylltiedig â'r datblygiad arfaethedig ac yn angenrheidiol ar gyfer derbyn caniatâd cynllunio, gan y datblygwyr, cyn belled â'u bod yn cwrdd â phrofion Rheoliadau Ardoll Seilwaith Cymunedol sydd wedi eu hamlinellu ym mharagraff 6.1.12. Mae'n bwysig bod y ddarpariaeth isadeiledd ar gyfer safle datblygu yn cael ei lleoli a'i ddylunio mewn modd sy'n lleihau'r effaith ar yr amgylchedd naturiol ac adeiledig. Dylid gwarchod mwynderau'r trigolion lleol hefyd. Bydd Buddion Statudol yn cael eu sicrhau un ai trwy rwymedigaethau Adran 106 dan Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990, fel amodau caniatâd cynllunio neu, mewn amgylchiadau pan fo cyfundrefn codi tâl CIL yn cael ei gyflwyno gan y Cynghorau, trwy dderbynebion dan Reoliadau Ardoll Seilwaith Cymunedol 2010.

6.1.14 Ble gall y gallu i ddarparu datblygiad gael ei roi yn y fantol gan raddfa ymrwymiadau cynllunio a chostau eraill, efallai bydd angen asesiad hyfywdra. Dylai hwn gael ei hysbysu gan yr amgylchiadau penodol o'r safle a'r datblygiad arfaethedig dan sylw. Mae angen dadansoddiad manylach wrth asesu hyfywdra safle penodol o gymharu â lefel cynllun.

6.1.15 Mae Buddion Statudol yn fodd o sicrhau cyfraniadau ariannol a di-ariannol er mwyn gwella ansawdd datblygiad, darparu isadeiledd, a lliniaru unrhyw effeithiau negyddol a all godi o ganlyniad i'r datblygiad. Bydd math a gwerth y Buddion Statudol a geisir mewn perthynas â datblygiad yn cael eu hystyried yn ôl pob achos unigol. Fe fydd y Cynghorau yn edrych ar ddefnyddio Buddion Statudol er mwyn sicrhau cyfraniadau priodol gan ddatblygwyr ble nad oes darpariaeth isadeiledd ar gael, neu os yw'n annigonol.

6.1.16 Bydd y profion a amlinellir yng Nghylchlythyr 13/97 ac yn Rheoliadau Ardoll Seilwaith Cymunedol 2010 yn cael eu defnyddio i bennu pryd fyddai'n briodol ceisio Buddion Statudol. Cyhoeddir Canllawiau Cynllunio Atodol i roi arweiniad pellach ar y mater.

6.1.17 Mewn perthynas ag isadeiledd a ddarperir gan y cwmnïau nwy, trydan a dŵr ac ati, mae ymgysylltu wedi digwydd trwy gydol y broses o baratoi'r Cynllun i gadarnhau priodoldeb y dynodiadau tir, ac i bennu pa mor gydnaws ydynt â strategaethau buddsoddi cyhoeddus presennol a rhai y gwyddys amdanynt yn y dyfodol. Dylai ymgeiswyr ymgynghori â darparwyr isadeiledd, e.e. Dŵr Cymru, Gwasanaethau Ysgolion, Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr, a gwneud asesiad effaith i weld a oes capasiti ac isadeiledd ar gyfer eu cynnig cyn gwneud y cais.

6.1.18 Caniateir cynigion i ddarparu isadeiledd neu wasanaethau cyhoeddus, yn cynnwys cyflenwad dŵr, draenio, carthffosydd, nwy a thrydan a gwasanaethau perthnasol eraill, cyn belled nad ydynt yn peri niwed sylweddol i'r amgylchedd lleol, mwynderau cyhoeddus neu ddiogelwch y cyhoedd.

POLISI ISA 2: CYFLEUSTERAU CYMUNEDOL

Bydd y Cynllun yn cynorthwyo i gynnal a gwella cyfleusterau cymunedol trwy:

1. Ganiatáu datblygu cyfleusterau cymunedol newydd, yn amodol ar yr hyn a ganlyn:

- **i. eu bod wedi'u lleoli oddi mewn neu'n gyfagos â ffiniau datblygu, neu eu bod wedi'u lleoli tu allan i ffiniau datblygu ond oddi mewn i glystyrau, lle bydd y cynnig yn darparu cyfleuster angenrheidiol i gefnogi'r gymuned leol;**
- **ii. yn achos adeiladau newydd, na ellir bodloni anghenion y gymuned leol trwy wneud defnydd deuol o gyfleusterau presennol neu drosi adeiladau presennol;**
- **iii. os yw'r cynnig yn gofyn am ail-leoli cyfleuster, y gellir dangos nad yw'r safle presennol bellach yn addas ar gyfer y defnydd hwnnw;**
- **iv. bod graddfa a math y cynnig yn briodol o gymharu â maint, cymeriad a swyddogaeth yr anheddle.**
- **v. bod y cynnig yn hawdd ei gyrraedd ar droed, beic a chludiant cyhoeddus.**

Anogir darparu cyfleusterau cymunedol amlddefnydd newydd neu well, gan gynnwys cydleoli cyfleusterau gofal iechyd, ysgolion, llyfrgelloedd a hamdden mewn lleoliadau hygyrch.

2. Gwrthsefyll colled neu newid defnydd cyfleuster cymunedol presennol oni bai:

- **i. y gall datblygwr ddarparu cyfleuster addas yn ei le un ai ar y safle neu oddi ar y safle, a bod mynediad rhwydd a hwylus trwy ddull ar wahân i gar, neu**
- **ii. y gellir dangos bod y cyfleuster yn amhriodol neu'n ormod i'r hyn sydd ei angen, neu,**
- **iii. mewn perthynas â chyfleuster sy'n cael ei redeg yn fasnachol, bod tystiolaeth:**
  - **nad yw'r defnydd presennol bellach yn hyfyw'n ariannol, a**
  - **na ellir disgwyl yn rhesymol iddo ddod yn hyfyw'n ariannol, a**
  - **na ellir sefydlu unrhyw ddefnydd cymunedol addas arall, a**
  - **bod tystiolaeth o ymdrechion gwirioneddol i farchnata'r cyfleuster, sydd wedi bod yn aflwyddiannus.**

Eglurhad:

6.1.19 Mae Polisi ISA 2 yn anelu i warchod cyfleusterau cymunedol presennol ac annog datblygu

cyfleusterau newydd lle bo hynny'n briodol. Mae cyfleusterau hamdden a chymunedol lleol yn bwysig i anghenion iechyd, cymdeithasol, addysgol, ieithyddol a diwylliannol ardal y Cynllun, yn ogystal â'i les economaidd. Er dibenion y polisi hwn, diffinnir cyfleusterau cymunedol fel cyfleusterau a ddefnyddir gan gymunedau lleol at ddibenion iechyd, hamdden, cymdeithasol ac addysgol ac maent yn cynnwys ysgolion, llyfrgelloedd, canolfannau hamdden, darpariaeth gofal iechyd, theatrau, neuaddau pentref, mynwentydd, addoldai, tafarndai, ac unrhyw gyfleuster arall sy'n cyflawni'r rôl o wasanaethu'r gymuned.

6.1.20 Pan gaiff cyfleuster newydd tu allan i anheddle gael ei gynnig, rhaid gallu dangos mai'r lleoliad arfaethedig yw'r un gorau sydd ar gael, a'i fod yn hygyrch i'r gymuned leol. Caniateir estyniadau i gyfleusterau cymunedol nad ydynt du mewn i anheddle, neu wedi'u cysylltu'n agos ag anheddle, os gellir dangos fod y cyfleuster wedi'i leoli'n dda i gwrdd ag anghenion y gymuned y bydd yn ei wasanaethu.

6.1.21 Gallai colli cyfleusterau cymunedol sy'n darparu gwasanaethau cyhoeddus gwerthfawr gael effaith andwyol ar hunaniaeth a chynaladwyedd cymuned. Bydd diogelu cyfleusterau o'r fath yn helpu i wireddu'r llawn botensial am ddefnydd cymunedol o adeiladau presennol ac yn annog ailddefnyddio adeiladau priodol pan ddônt yn rhydd. Rhaid i unrhyw gyfleusterau sy'n amnewid rhai eraill gael eu lleoli i fodloni anghenion yr un gymuned leol, a darparu'r un math o ddarpariaeth â'r cyfleuster sy'n cael ei amnewid. Yn achos cynigion a fyddai'n arwain at newid defnydd neu golli cyfleuster, bydd angen cyflwyno adroddiad gydag unrhyw gais cynllunio yn egluro pam y gellir cyfiawnhau'r golled neu'r newid defnydd, yn nhermau meini prawf 2i - iii uchod.

POLISI ISA 3: DATBLYGIADAU ADDYSG BELLACH AC UWCH

Caniateir cynigion am gyfleusterau newydd neu estyniadau i adeiladau presennol er dibenion academaidd neu gefnogol, neu ar gyfer gweithgareddau atodol cymdeithasol, diwylliannol neu hamdden ar safle addysg bellach neu uwch, cyn belled â bod yr ystyriaethau graddfa, lleoliad, dyluniad, mwynderau a chludiant yn dderbyniol. Dylid rhoi blaenoriaeth i ailddefnyddio safleoedd neu adeiladau presennol.

Dylid defnyddio'r prawf dilyniannol wrth bennu lleoliad datblygiadau addysg bellach ac uwch, a dylid rhoi blaenoriaeth i safleoedd a leolir:

1. **Yn gyntaf, ar safleoedd addysg bellach ac uwch presennol; neu**
2. **Yn ail, ar safleoedd a chanddynt gysylltiad agos gyda champws presennol.**

Bydd cyfleusterau addysg a hyfforddiant neu sefydliadau tebyg sy'n gwella'r sylfaen hyfforddi a sgiliau, ac sy'n annog busnesau seiliedig ar wybodaeth neu fusnesau arbenigol nad ydynt yn gysylltiedig â sefydliad addysg uwch sy'n bodoli eisoes, yn cael eu lleoli:

3. **O fewn neu gerllaw ffiniau datblygu, neu**
4. **Ar dir cyflogaeth a warchodir neu a ddynodwyd, neu**
5. **Mewn amgylchiadau eithriadol, mae'r safle yn perthyn yn agos i safle busnes presennol neu safle busnes a ganiatawyd sydd â chysylltiadau da ac sy'n galluogi staff a myfyrwyr i gyrraedd y safle heb ddefnyddio ceir preifat.**

Eglurhad:

6.1.22 Mae gan Brifysgol Cymru Bangor, Coleg Llandrillo Menai a Choleg Meirion-Dwyfor gyfleusterau addysgol niferus ac eang yn ardal y Cynllun. Maent yn gwneud cyfraniad gwerthfawr i'r economi leol trwy ddarparu cyflogaeth i bobl leol, uwchraddio sgiliau pobl leol a thrwy wariant gan fyfyrwyr. Mae'r Cyngor yn ymroddedig i wella safonau ac argaeledd cyfleusterau addysg bellach ac uwch yn ardal y Cynllun. Ystyrir bod datblygiadau newydd ac ehangu cyfleusterau presennol yn angenrheidiol i gefnogi twf arfaethedig.

6.1.23 Ffafrir cynigion i ailddefnyddio tir neu adeiladau a ddefnyddiwyd o'r blaen ar safleoedd addysg bellach / uwch presennol dros gynigion am ddatblygiadau ar safleoedd tir glas. Er y cefnogir yr egwyddor o addasu adeiladau i'w hailddefnyddio, ni fydd pob adeilad yn addas ar gyfer hyn. Disgwylir y bydd yr adeilad dan sylw yn addas ar gyfer ei ddefnydd newydd yn nhermau ei ffurf a'i leoliad.

POLISI ISA 4: DIOGELU LLECYNNAU AGORED PRESENNOL

Gwrthodir cynigion fydd yn arwain at golli llecynnau agored presennol, yn cynnwys unrhyw gyfleusterau cysylltiedig sydd â gwerth hamdden, mwynderol neu fywyd gwyllt arwyddocaol, oni bai:

1. **Bod gormodedd cyffredinol o'r ddarpariaeth yn y gymuned;**
2. **Bod yr angen hirdymor ar gyfer y cyfleuster wedi darfod;**
3. **Y gellir cael darpariaeth amgen o'r un safon mewn ardal ac sydd yr un mor hygyrch i'r gymuned leol dan sylw;**
4. **Y byddai ailddatblygu rhan fechan o'r safle yn arwain at gadw ac ehangu'r cyfleuster fel adnodd hamdden.**

Eglurhad:

6.1.24 Mae'r term 'man agored' a gyfeirir ato ym Mholisi ISA 4 yn cynnwys y mathau a ganlyn fel y'u disgrifir yn NCT 16: man gwyrdd amwynder, rhandiroedd, parciau a gerddi cyhoeddus, cyfleusterau chwaraeon awyr agored a darpariaethau chwarae i blant a phobl ifanc.

6.1.25 Mae'r llecynnau agored hyn yn chwarae rhan bwysig o ran bodloni anghenion hamdden cymunedau lleol ac yn adnodd amwynder amhrisiadwy. Felly, ni ddylid colli llecynnau agored presennol oni bai y gellir dangos yn glir bod gorddarpariaeth o fannau agored ar gyfer dibenion y gymuned.

6.1.26 Os nad oes digon o ddarpariaeth o fannau agored yn y gymuned, bydd angen i'r datblygwr ddarparu safle amgen derbyniol yng nghyffiniau'r datblygiad, neu yn yr un anheddle neu yn ardal y ward etholiadol. Dylai unrhyw safle amgen fod cyfystyr, neu'n well na'r safle presennol a bod yn hygyrch i'r gymuned leol drwy ddefnyddio dulliau trafnidiaeth gynaliadwy.

POLISI ISA 5: DARPARU LLECYNNAU AGORED MEWN DATBLYGIADAU TAI NEWYDD

Disgwylir i gynigion tai newydd ar gyfer 10 neu fwy o dai, mewn ardaloedd ble na all llecynnau

agored presennol fodloni anghenion y datblygiad tai arfaethedig, roi darpariaeth addas o fannau agored yn unol â safonau meincnod Fields in Trust o 2.4 hectar fesul pob 1,000 o'r boblogaeth.

Mewn amgylchiadau eithriadol, ble nad oes modd darparu llecynnau chwarae awyr agored fel rhan annatod o'r datblygiad tai newydd, bydd angen i'r datblygwr:

1. **Ddarparu darpariaeth addas oddi ar y safle sy'n agos at y datblygiad ac yn hygyrch iddo o ran cerdded a beicio, neu, ble nad yw hyn yn hyfyw/ymarferol:**
2. **Gwneud cyfraniad ariannol tuag at gyfleusterau newydd gan gynnwys offer, gwella cyfleusterau presennol ar safleoedd sydd â mynediad neu wella mynediad i fannau agored presennol.**

Bydd cyfraniadau gan ddatblygwyr yn destun cytundeb cyfreithiol yn unol â Pholisi ISA 1.

Eglurhad:

6.1.27 Ceisia'r polisi hwn sicrhau y darparir llecynnau chwarae wedi'u dylunio'n dda ac sydd â chyfarpar addas ynddynt mewn datblygiadau tai arwyddocaol yn y dyfodol.

6.1.28 Ni fydd y polisi hwn yn cael ei lacio oni bai y gellir dangos bod darpariaeth ddigonol o fannau agored a llecynnau chwarae awyr agored addas yn unol â safonau meincnod 'Fields in Trust' (FIT) gerllaw safle'r datblygiad. Ni fydd yr angen i ddarparu elfen o dai fforddiadwy fel rhan o'r cynnig yn rheswm digonol i lacio'r polisi hwn.

6.1.29 Er mwyn darparu gwybodaeth ynghylch a gofynion llecynnau agored mewn cynigion yn y dyfodol, dylid defnyddio safon meincnod Fields in Trust (FIT) o isafswm o 2.4 hectar fesul pob 1000 o'r boblogaeth. Mae hyn yn cynnwys 1.6ha o gyfleuster chwaraeon awyr agored (gyda 1.2ha yn gaeau chwarae ffurfiol) a 0.8ha o fan chwarae i blant (gyda 0.25ha yn fannau chwarae gyda chyfarpar). Cyhoeddir Canllawiau Cynllunio Atodol i roi mwy o arweiniad am y mater.

TECHNOLEG GWYBODAETH A CHYFATHREBU

6.1.30 **Cyd-destun**

- Mae'n nod gan y Llywodraeth i gael yr isadeiledd amgylcheddol a thelathrebu sydd ei hangen ar gyfer cyflawni amcanion datblygiad cynaliadwy, a chael cyn lleied ag y bo modd o ardrawiadau niweidiol ar yr amgylchedd, iechyd a chymunedau
- Mae'n nod gan y Llywodraeth i hwyluso datblygiad isadeiledd telathrebu band eang uwch trwy bob rhan o Gymru a hyrwyddo dull integredig o weithredu o ran darparu ac adnewyddu isadeiledd telathrebu
- Mae Cyngor Gwynedd, trwy gyfrwng y prosiect Gwynedd Ddigidol, yn ceisio sefydlu Gwynedd fel ardal gwbl ddigidol

POLISI STRATEGOL PS 3: TECHNOLEG GWYBODAETH A CHYFATHREBU

Bydd y Cynghorau'n caniatáu cynigion isadeiledd sy'n ceisio estyn neu wella cysylltiadau trwy gyfrwng y technolegau cyfathrebu presennol a rhai sy'n cael eu datblygu ("emerging"), h.y. band llydan cyflymder uchel, ffonau symudol a datblygiad ym mhob rhan o ardal y Cynllun, yn amodol

ar fesurau amddiffyn priodol.

I leihau effaith gweledol gwifrau newydd uwchben yn gysylltiedig efo'r math yma o ddatblygiadau, yn enwedig mewn mannau sensitif, fe ddylid eu gosod tan ddaear os na fod hyn yn effeithio ar ddiddordebau eraill.

6.1.31 Mae Pennod 12 o Bolisi Cynllunio Cymru yn sefydlu datganiadau clir ynglŷn â pholisi rheoli datblygu cenedlaethol am systemau telathrebu. Dylid cyfeirio tuag at y rhain wrth ffurfio cynigion a byddant yn cael eu cymhwyso'n lleol o fewn ardal y Cynllun. Ni fydd y rhain felly yn cael eu hailadrodd yn y Cynllun fel polisïau ar wahân. Er mwyn eglurder mae'r polisïau rheoli datblygu cenedlaethol am systemau telathrebu fel a ganlyn:

Tabl 5: Polisïau rheoli datblygu cenedlaethol ar delathrebu

Polisïau Rheoli Datblygu Cenedlaethol	
Mae'r paragraffau a ganlyn yn cynnwys datganiadau ynglŷn â pholisi rheoli datblygu cenedlaethol na ddylid bod angen eu hailadrodd fel polisïau lleol mewn Cynlluniau Datblygu Lleol.	
Paragraff ym Mholisi Cynllunio Cymru	**Mater Polisi**
12.13.2, 12.13.3	Mastiau telathrebu a rhannu safleoedd, ailddefnyddio safleoedd sydd eisoes yn bodoli
	Lleoli offer telathrebu

TRAFNIDIAETH GYNALIADWY, DATBLYGIAD A HYGYRCHEDD

6.1.32 **Cyd-destun**

- Mae'r Llywodraeth yn cefnogi hierarchaeth cludiant mewn perthynas â chynigion newydd, sy'n sefydlu blaenoriaethau yn y fath ffordd nes ei fod, lle bynnag bo modd, yn hygyrch yn gyntaf trwy gerdded a beicio, wedyn gyda chludiant cyhoeddus ac yn olaf gyda cherbydau modur preifat.
- Mae angen i strategaethau a pholisïau cynllun datblygu fod yn gyson ac yn integreiddio gyda'r strategaethau a pholisïau sydd mewn Cynlluniau Trafnidiaeth Lleol ar y Cyd, Adroddiadau Lleihau Trafnidiaeth Ffyrdd a Chynlluniau Rheoli Ansawdd Aer a gwybodaeth mewn Mapiau Sŵn Strategol.
- Mae ardal y Cynllun mewn dau Gynllun Trafnidiaeth Lleol ar y Cyd (TRACC a TAITH), sy'n darparu'r fframwaith perthnasol ar gyfer ardal y Cynllun.
- Deddf Teithio Egnïol - Daeth y Ddeddf yma yn gyfraith ar y 4ydd Tachwedd 2013. Mae'n anelu i alluogi mwy o bobl i gerdded a beicio a theithio drwy ddulliau mwy egnïol.

Cyflwyniad

6.1.33 Mae gan drafnidiaeth rôl bwysig i chwarae ym mywydau trigolion ac ymwelwyr i ardal y Cynllun. Mae symudiad pobl a nwyddau'n dibynnu ar gysylltiadau trafnidiaeth gynaliadwy o bob math.

Bydd trafnidiaeth gynaliadwy'n cefnogi meysydd polisïau eraill fel twristiaeth, yr economi, newid hinsawdd, datblygiad isadeiledd yn ogystal ag effeithio ar strategaethau aneddleoedd.

POLISI STRATEGOL PS 4: TRAFNIDIAETH GYNALIADWY, DATBLYGIAD A HYGYRCHEDD

Caiff datblygiad ei leoli i leihau'r angen i deithio. Bydd y Cynghorau'n cefnogi gwelliannau trafnidiaeth fydd yn uchafu hygyrchedd ar gyfer pob dull o deithio, ond yn arbennig ar droed, beic a chludiant cyhoeddus. Caiff hyn ei wireddu trwy gael mynediad hwylus ar lwybrau, isadeiledd beicio a chludiant cyhoeddus lle mae'n briodol, ac felly hyrwyddo'r defnydd o'r dulliau yma o deithio ar gyfer teithio lleol a lleihau'r angen i deithio yn y car.

Bydd y Cynghorau'n ceisio gwella hygyrchedd a cheisio newid ymddygiad teithio trwy weithio gyda phartneriaid i:

1 **Gynnal gwasanaeth cludiant cyhoeddus priodol, gan gydnabod dulliau gwahanol o gynnal cyfleon teithio;**
2. **Gynnal a gwella gorsafoedd, isadeiledd a gwasanaethau ar y prif Linellau Rheilffordd gan gynnwys mynediad i bobl anabl a gwelliannau eraill sy'n gysylltiedig â rheilffyrdd;**
3. **Lle'n bosib gwarchod, gwneud ychwanegiadau, gwelliannau a hyrwyddo llwybrau a hawliau tramwy (yn cynnwys llwybrau, llwybrau ceffyl a chilffyrdd) llwybrau beicio er mwyn gwella diogelwch, hygyrchedd a mynediad (gan gynnwys defnyddwyr anabl) i'r dulliau yma o deithio ac i gynyddu buddion iechyd, hamdden, lles a thwristiaeth i'r gymuned leol ac ymwelwyr;**
4. **Cefnogi cynlluniau a fydd yn gwella trafnidiaeth trwy gyfleusterau parcio/ rhannu a theithio i ardaloedd cyflogaeth a datblygiad newydd a chyfleusterau symud llwythau;**
5. **Ddynodi neu warchod tir lle mae'n briodol er mwyn hyrwyddo cynlluniau trafnidiaeth strategol.**

Bydd y Cynghorau'n disgwyl y bydd elfennau isadeiledd allweddol priodol yn cael eu darparu fel rhan o gynlluniau datblygiadau isadeiledd mawr unai mewn nwyddau neu trwy oblygiadau cytundeb 106 .

POLISI TRA 1: DATBLYGIADAU RHWYDWAITH CLUDIANT

1. Gwelliannau i Isadeiledd Presennol

Caniateir gwelliannau i'r rhwydwaith cludiant presennol os gallir cydymffurfio gyda'r meini prawf canlynol:

- **i. Bydd y llwybr a/neu'r safle a ddewisir yn cael yr ardrawiad lleiaf posib ar yr amgylchedd adeiledig a naturiol, y dirwedd ac eiddo; a**
- **ii. Cedwir y tir a gymerir yn barhaol i'r lleiaf sydd ei angen a bydd rhaid bod yn gyson â dylunio da a thirweddu o ansawdd uchel; ac**
- **iii. Yn achos llwybrau beicio, cynlluniau parcio a theithio, ardaloedd gwasanaeth ger y ffordd ac ochr y ffordd, bydd y cynllun yn helpu i wella diogelwch ffyrdd; ac**
- **iv. Yn achos ffyrdd newydd, mae ystod lawn o ddatrysiadau ymarferol i broblem trafnidiaeth wedi'u hystyried ac mae gwella ffyrdd yn cynnig y datrysiad gorau; ac**

v. **Yn achos ardaloedd gwasanaeth ger ochr y ffordd, rhaid i'r cynllun ffinio'r rhwydwaith ffyrdd strategol a chanolbwyntio ar wasanaethu anghenion gyrwyr, peidio â rhwystro symudiad traffig strategol ac yn unol â Pholisi Strategol PS 15, ni ddylent danseilio'r ddarpariaeth manwerthu yn y Ganolfan Isranbarthol, Canolfannau Gwasanaeth Trefol a Lleol neu Bentrefi.**

2. Trosglwyddo Rhwng Dulliau Cludiant

Er mwyn hwyluso trosglwyddo rhwng dulliau cludiant a helpu i leihau'r galw am deithio a lleihau'r ddibyniaeth ar geir, cyn belled â'u bod nhw'n cydymffurfio gyda pholisïau perthnasol y Cynllun, caniateir y cynigion canlynol:

i. **Gwelliannau i gyfnewidfeydd rheilffyrdd a bysys presennol, gan gynnwys mesurau i hwyluso mynediad drwy ddulliau teithio actif a phobl anabl gydag anghenion mynediad penodol;**
ii. **Cyfleusterau parcio a theithio parhaol wedi eu lleoli'n strategol o fewn neu wrth ymyl Canolfannau neu mewn lleoliadau eraill sy'n agos i'r prif rwydwaith ffordd lle gallir dangos nad oes safleoedd amgen boddhaol yn agosach at y Canolfannau, lle mae cwsmeriaid yn cael eu cefnogi gan wasanaethau bysys aml rhwng y cyfleuster a phen y daith;**
iii. **Cyfleusterau parcio lorïau dros nos a chyfleusterau trosglwyddo llwythi wedi'u lleoli'n strategol o fewn neu wrth ymyl Canolfannau;**
iv. **Cyfleusterau ansawdd uchel ar gyfer gyrwyr a theithwyr gan gynnwys ond heb fod yn gyfyngedig i seddau, gwybodaeth, cyfleusterau toiledau;**
v. **Cyfleusterau ar gyfer parcio a rhannu mewn lleoliadau priodol ar y rhwydwaith priffyrdd strategol yn gyfochrog i aneddleoedd neu oddi mewn iddynt;**
vi. **Cyfleusterau o fewn aneddleoedd ar gyfer parcio bysys, tacsis a mannau gollwng teithwyr;**
vii. **Cyfleusterau cyfnewidfa ar gyfer cludiant ar ddŵr.**

3. Asesiadau Cludiant

Bydd cynigion ar gyfer datblygiadau graddfa fawr neu ddatblygiad o fewn ardal sensitif sydd yn cynyddu'n sylweddol y nifer o deithiau trwy gerbydau preifat yn cael ei wrthod os nad ydynt yn cynnwys mesurau fel rhan o'r Asesiad Trafnidiaeth ac/neu Gynllun Teithio. Ble bo'r Asesiad Trafnidiaeth yn dangos bod angen Strategaeth Gweithredu Cludiant, bydd angen sicrhau hyn drwy rwymedigaeth cynllunio.

4. Cynlluniau Cludiant

Bydd gwelliannau i'r rhwydwaith cludiant strategol yn ardal y Cynllun yn cael eu sicrhau drwy ddiogelu a darparu tir. Mae'r cynlluniau yn cynnwys:

i. **A487 Caernarfon i Bontnewydd**
ii. **Ffordd gyswllt Llangefni**
iii. **A5025 Y Fali i Wylfa a gwelliannau eraill i isadeiledd trafnidiaeth yn gysylltiedig â datblygiad yn Wylfa Newydd, gan gynnwys gwelliannau o Amlwch i Wylfa Newydd lle mae'r galw am welliant ar y rhan hwnnw wedi cael ei adnabod yn dilyn asesiad ardrawiad trafnidiaeth o Brosiect Wylfa Newydd ar yr A5025.**

Eglurhad:

6.1.34 Mae'r polisi hwn yn cynnig dull sy'n seiliedig ar feini prawf i arfarnu cynlluniau cludiant newydd (hygyrchedd, cysylltedd, llwybrau beicio, cynlluniau parcio a theithio, porthladdoedd, y rhwydwaith rheilffyrdd, ffyrdd, ardaloedd gwasanaeth ger ochr y ffordd, llwybrau cerdded). Mae'n bwysig bod pob datblygiad yn gallu lliniaru ei ardrawiad cludiant. Gall fod yn ofynnol i gynlluniau mawr baratoi Asesiadau Trafnidiaeth er mwyn dangos sut y gellir ymgymryd â'r nifer o deithiau a gynhyrchir a sut y gellir sicrhau pa mor hygyrch yw'r safle drwy ddefnyddio gwahanol ddulliau cludiant. Bydd yn ofynnol cyflwyno Cynlluniau Teithio ar gyfer cynigion nad ydynt ar gyfer tai, ac sy'n debygol o gael goblygiadau cludiant sylweddol. Y pwrpas fydd hyrwyddo dulliau teithio mwy cynaliadwy o ran gweithgareddau mewn datblygiad penodol, e.e. annog lleihad yn y defnydd o geir a chynnydd yn y defnydd o gludiant cyhoeddus, beicio a cherdded.

6.1.35 Mae Polisi Cynllunio Cymru yn datgan bod Asesiadau Trafnidiaeth (AT) yn fecanwaith pwysig ar gyfer sefydlu graddfa'r ardrawiadau a ragwelir y bydd datblygiad arfaethedig neu ailddatblygiad yn debygol o gael. Mae'n cynorthwyo i ragweld yr ardrawiadau a gaiff datblygiad fel y gellir eu deall ac y gellir ymdopi â hwy. Disgwylia Llywodraeth Cymru bod pob cais am ddatblygiad (gan gynnwys newid defnydd) sydd yn un o'r categorïau a ganlyn yn cynnwys AT:

Tabl 6: Graddfa datblygiadau fydd angen asesiad trafnidiaeth

Trothwy'r Defnydd	
Manwerthu – bwyd	>1,000m^2 arwynebedd llawr gros
Manwerthu – heb fod yn fwyd	>1,000m^2 arwynebedd llawr gros
Sinemâu a chyfleusterau cynadledda	>1,000m^2 arwynebedd llawr gros
Cyfleusterau hamdden	>1,000m^2 arwynebedd llawr gros
Busnes	>2,500m^2 arwynebedd llawr gros
Diwydiant	>5,000m^2 arwynebedd llawr gros
Dosbarthu a chyfleusterau warws	>10,000m^2 arwynebedd llawr gros
Ysbytai	>2,500m^2 arwynebedd llawr gros
Addysg Uwch ac Addysg Bellach	>2,500m^2 arwynebedd llawr gros
Ysgolion	Pob ysgol newydd
Stadia	>1,500 o seddi
Tai	>100 o dai
Gwestai	>1,000m^2 arwynebedd llawr gros

6.1.36 Mae Polisi Cynllunio Cymru yn datgan hefyd y dylai awdurdodau cynllunio lleol ystyried gwneud Asesiadau Trafnidiaeth yn ofynnol mewn ardaloedd sensitif lleol ar gyfer cynigion sydd y tu allan i'r trothwyon a nodir uchod. Gellir bod yn ofynnol cael Asesiadau Trafnidiaeth ar gyfer unrhyw ddatblygiad arfaethedig os yw'r awdurdod cynllunio lleol yn ystyried bod cyfiawnhad neu angen penodol. Lle bynnag y bo modd, dylai'r Asesiad Trafnidiaeth a'r Datganiad Dylunio a Mynediad (ble bo'r gofyn) ddefnyddio tystiolaeth gyffredin a dylai cynnwys yr AT anelu at gyd-fynd â'r Datganiad ac nid ei ddyblygu. Disgwylir hefyd i Asesiadau Cludiant ddarparu sail ar gyfer negodi manylion y cynllun, gan gynnwys lefelau parcio a mesurau i wella mynediad drwy gyfrwng cludiant cyhoeddus, cerdded a beicio. Yn ogystal, maent yn darparu sail bwysig ar gyfer paratoi Cynlluniau Teithio.

<u>A487 Caernarfon i Bontnewydd</u>

6.1.37 Bydd ffordd osgoi'r A487 Caernarfon i Bontnewydd yn rhedeg o gylchfan y Goat (cyffordd yr A499/A487) i gylchfan Plas Menai. Bydd y briffordd yn mesur 9.8km ac yn ffurfio ffordd osgoi orllewinol i Lanwnda, Dinas a Bontnewydd cyn croesi'r A487 presennol i'r de o chwarel Caernarfon cyn croesi afon Seiont gan fynd i'r de o Stad Ddiwydiannol Cibyn at gyffordd gyda'r A4086. Wedi croesi'r B4386, bydd llwybr y ffordd yn disgyn tuag at gylchfan Plas Menai.

6.1.38 Bydd gan y ffordd osgoi ddwy lôn mewn un cyfeiriad fydd yn rhoi cyfleoedd goddiweddyd a lôn sengl yn y cyfeiriad arall ble na chaniateir goddiweddyd.

Ffordd gyswllt Llangefni

6.1.39 Bydd ffordd gyswllt newydd yn cysylltu Lôn Bryn Cefni â safle Coleg Menai gan greu cylchfan fynediad i Langefni ar yr A5114.

6.1.40 Bydd buddiannau sylweddol yn deillio o'r ffordd gyswllt newydd yn cynnwys gwell mynediad i safleoedd y Parth Menter a chefnogi twf pellach yng nghampws Grŵp Llandrillo-Menai. Byddai'r cynllun hefyd yn gwella cysylltiadau â ffordd ddeuol yr A55 ac yn goresgyn rhwystrau traffig yn ardal ehangach Llangefni.

Croesfan newydd Afon Menai

6.1.41 Pont Britannia yw'r unig ddarn o gerbydlon sengl ar lwybr yr E22, Rhwydwaith Ffyrdd Traws-Ewropeaidd, sy'n peri problemau sylweddol i'r cymudwyr rheolaidd a thrafnidiaeth yn ystod y gwyliau.

6.1.42 Ymgymerodd Llywodraeth Cymru ymgynghoriad cyhoeddus rhwng mis Tachwedd 2007 a mis Chwefror 2008 ar sawl dewis ar gyfer croesfan newydd dros y Fenai. Roedd canlyniadau'r ymgynghoriad yn dangos mai'r opsiwn a ffafriwyd oedd pont newydd aml-fwaog (39%) gyda phont gebl un-bwa yn ail ddewis (31%).

6.1.43 Byddai pont un bwa yn ddrytach ond ni fyddai'n golygu gwaith ar y Fenai sy'n Ardal Cadwraeth Arbennig.

6.1.44 Mae Cynllun Trafnidiaeth Leol Gogledd Cymru ar y Cyd yn adnabod gwelliannau i Bont Menai fel un o'i ymyriadau trafnidiaeth lefel uchel strategol allweddol ar gyfer gweithredu yn awr neu ar gyfer eu cynnwys yn y Cynllun Trafnidiaeth Genedlaethol nesaf.

A5025 Y Fali i Wylfa Newydd a gwelliannau eraill i'r isadeiledd cludiant sy'n gysylltiedig â datblygiad niwclear newydd yn Wylfa Newydd gan gynnwys gwelliannau o Amlwch i Wylfa Newydd lle mae'r galw am welliant ar y rhan hwnnw wedi cael ei adnabod yn dilyn asesiad ardrawiad trafnidiaeth o Brosiect Wylfa Newydd ar yr A5025.

6.1.45 Bydd cynnydd sylweddol mewn trafnidiaeth ar yr A5025 o'r Fali i Wylfa Newydd, gan gynnwys cynnydd yn y nifer o gerbydau trwm sy'n defnyddio'r ffordd. Mae nifer o fannau cyfyng a materion amgylcheddol a diogelwch ar y ffordd hon. Yn ogystal, mae cyffordd yr A5/ Y Fali angen ystyriaeth.

6.1.46 Y pedwar prif leoliadau ar y llwybr sydd angen gwelliannau sylweddol, a welir ar y Mapiau Cynigion, yw:

- A5/A5205 (Y Fali);
- A5025 (Llanfachraeth);
- A5025 (Llanfaethlu);
- A5025 (Cefn Coch).

6.1.47 Efallai y bydd yn rhaid ystyried gwelliannau i'r ffordd o Amlwch i Wylfa Newydd hefyd.

6.1.48 Bydd y Cynghorau yn gweithio efo hyrwyddwr prosiect Wylfa Newydd i ddatblygu cynllun priodol o ddatrysiad trafnidiaeth i liniaru'r effaith o adeiladu a gweithrediad yr orsaf bŵer newydd. Yn ogystal a'r gwelliannau a gyfeirir tuag atynt uchod bydd datrysiad yn debygol o gynnwys datblygu cynllun parcio a rhannu datblygu canolfan logisteg i reoli'r niferoedd ac amseriad symudiadau trafnidiaeth i safle'r orsaf pŵer. Bydd Polisïau PS 11 a PS 12 yn berthnasol i gyfleusterau parcio a theithio a pharcio a rhannu a chanolfannau logisteg arfaethedig, yn y drefn honno. Bydd yr hyrwyddwr a'r Cynghorau yn gweithio ar y cyd mewn partneriaeth i ddatblygu Strategaeth Trafnidiaeth a Chludiant wedi'i Integreiddio (ITTS) ar gyfer Prosiect Wylfa Newydd.

POLISI TRA 2: SAFONAU PARCIO

Dylai'r ddarpariaeth parcio ar gyfer pob dull o deithio fod yn unol â Safonau Parcio'r Cynghorau.

Mewn amgylchiadau eithriadol, gellid caniatáu datblygiadau os dengys y gallir cyfarfod â'r gofynion parcio yn foddhaol oddi ar y safle, naill ai drwy ddarpariaeth uniongyrchol neu mewn eithriadau drwy dalu symiau cymudedig.

Anogir darparu cyfleusterau parcio bysys priodol er mwyn annog bysys i ymweld â Chanolfannau Gwasanaeth yn ardal y Cynllun.

Eglurhad:

6.1.49 Yn unol â Pholisi Cynllunio Cymru a Nodyn Cyngor Technegol (TAN) 18 Trafnidiaeth, dylid rheoli galw am fannau parcio ar gyfer ceir a dylid annog darpariaeth parcio ar gyfer dulliau eraill o drafnidiaeth, megis beicio. Mae Canllaw Cynllunio Atodol Safonau Parcio'r Cynghorau yn seiliedig ar Bolisi Cynllunio Cymru, TAN 18 a Safonau Parcio Cymru Cymdeithas Syrfewyr y Sir (2014). Ar y cyfan, mae'r safonau parcio uchafswm yn ceisio cyrraedd cydbwysedd rhwng anghenion parcio ar gyfer gwahanol fathau o drafnidiaeth, capasiti'r system ffyrdd, hygyrchedd trafnidiaeth gyhoeddus, ac yr angen i osgoi tagfeydd, dadleoli, perygl ac amhariad gweledol. Lle mae cyfleoedd yn codi, er enghraifft, caiff parcio i'w rannu ar gyfer defnydd masnachol a diwydiannol ei annog, er mwyn lleihau'r ddarpariaeth.

6.1.50 Efallai bod achosion ble na ellir ymgorffori parcio digonol o fewn safle datblygu ond y gellid ei ddarparu mewn lleoliad cyfagos sydd llawn mor hygyrch. Mewn achosion o'r fath, rhoddir ystyriaeth hefyd i ganiatáu datblygu ble bydd symiau cymudedig yn cael eu talu i alluogi uwchraddio darpariaeth parcio gyfredol, gwelliannau i ddarpariaeth cludiant cyhoeddus, a llochesi fysus ychwanegol ar hyd llwybrau cludiant cyhoeddus cyfredol.

6.1.51 O ran cyfleusterau parcio bysys, mae pwysigrwydd ymwelwyr mewn bysys yn cynyddu ac mae darpariaeth parcio addas yn bwysig er mwyn denu twristiaid a rhai sy'n siopa i ymweld â

chanolfannau sy'n boblogaidd gydag ymwelwyr â Chanolfannau Gwasanaeth yn ardal y Cynllun. Byddai darpariaeth o'r fath yn ddull effeithiol o reoli ymwelwyr sy'n teithio mewn bysys a dod â buddiannau sylweddol i'r economi leol.

POLISI TRA 3: DIOGELU RHEILFFYRDD SEGUR

Gwrthodir cynigion sy'n atal y posibilrwydd o ail agor isadeiledd hen reilffyrdd neu reilffyrdd segur i'w defnyddio at ddibenion rheilffyrdd neu ddibenion cludiant amgen. Ble'n berthnasol ac yn hyfyw, bydd y posibilrwydd o ail agor isadeiledd rheilffyrdd segur ar gyfer defnydd fel rheilffordd neu ddibenion cludiant amgen yn cael ei hyrwyddo a'i annog.

Eglurhad:

6.1.52 Mae polisi cynllunio cenedlaethol yn ei gwneud yn ofynnol i ddiogelu llwybrau trafnidiaeth segur er mwyn cydnabod y posibilrwydd y gellid eu defnyddio ar gyfer dulliau cludiant cyhoeddus eraill yn y dyfodol.

6.1.53 Gellir diogelu rheilffyrdd segur rhag datblygiadau amhriodol a allai beryglu eu defnydd yn y dyfodol fel rhan o rwydwaith cludiant integredig cynaliadwy.

6.1.54 Mewn unrhyw ddatblygiad arfaethedig, cysylltir â thirfeddianwyr cyfagos a chymunedau lleol.

POLISI TRA 4: RHEOLI ARDRAWIADAU CLUDIANT

Ble'n briodol, dylid cynllunio a dylunio datblygiad mewn ffordd sydd yn hyrwyddo'r dulliau mwyaf cynaliadwy o deithio gan roi sylw i'r goeden o ddefnyddwyr:

1. **Cerddwyr, gan gynnwys pobl gyda phramiau ac/neu blant ifanc;**
2. **Pobl anabl â phroblemau symudedd ac anghenion mynediad penodol;**
3. **Beicwyr;**
4. **Cerbydau dwy olwyn â phŵer;**
5. **Cludiant cyhoeddus;**
6. **Mynediad i gerbydau a rheolaeth traffig o fewn y safle a'r ardal o'i gwmpas;**
7. **Parcio ceir a'u gwasanaethu;**
8. **Mannau parcio i fysus;**
9. **Marchogion.**

Gwrthodir cynigion a fyddai'n peri niwed annerbyniol i weithrediad diogel ac effeithlon y briffordd, cludiant cyhoeddus a rhwydweithiau cludiant eraill gan gynnwys llwybrau i gerddwyr, beicwyr, hawliau tramwy cyhoeddus a llwybrau marchogaeth. Bydd graddfa niwed annerbyniol yn cael ei benderfynu gan yr awdurdod lleol achos wrth achos.

Eglurhad:

6.1.55 Diben y polisi hwn yw sicrhau bod pob cynnig newydd ble mae'n ofynnol cael caniatâd cynllunio yn:

i. Mynd i'r afael yn briodol â'r gofyn am gludiant a'i effeithiau;

ii. Cyfrannu tuag at leihau'r ddibyniaeth ar geir preifat yn unol â pholisïau cynllunio cenedlaethol ac amcanion cludiant strategol y cynllun a'i bolisïau;
iii. Cyflenwi darpariaeth dderbyniol o ran mynediad, parcio a chylchredeg, yn enwedig gan gerddwyr, beicwyr, defnyddwyr cludiant cyhoeddus a phobl anabl gyda phroblemau symudedd ac anghenion mynediad penodol; ac yn
iv. Osgoi niwed annerbyniol i'r defnydd diogel, effeithlon a gweithredol y ffyrdd, y rhwydwaith cludiant cyhoeddus a rhwydweithiau a llwybrau cludiant eraill.

6.1.56 Bydd mesurau sy'n briodol i gynnig penodol yn dibynnu ar ei raddfa, ei leoliad a'i ddefnydd. Gallai hyn gynnwys, fel y bo'n briodol, darpariaeth ac/neu welliannau i'r ddarpariaeth ar gyfer:

i. Anghenion pobl anabl â phroblemau symudedd ac anghenion mynediad penodol;
ii. Anghenion pobl â phramiau ac/neu blant ifanc;
iii. Mynediad diogel a chyfleus i gerddwyr i'r datblygiad ac oddi mewn iddo, gan gynnwys mesurau blaenoriaethu cerddwyr, goleuadau, diogelwch a diogelwch rhag y tywydd;
iv. Cyswllt cerdded â llwybrau a rhwydweithiau presennol i gerddwyr, Canolfannau Gwasanaeth a Phentrefi, tir agored a chyfleusterau cymunedol eraill; (e.e. llwybrau diogel i'r ysgol) – ar gyfer dibenion mynediad a hamdden – ac wedi'u dylunio i'w defnyddio gan bawb;
v. Y llwybrau hamdden strategol;
vi. Cyswllt beicio â llwybrau a rhwydweithiau beicio presennol, Canolfannau Rhanbarthol a Lleol, a chyfleusterau cymunedol wedi'u dylunio i'w defnyddio gan bawb;
vii. Cyfleusterau parcio beics diogel a chyfleusterau newid;
viii. Rheoli gwrthdaro rhwng gwahanol ddulliau mynediad, gan gynnwys cerbydau, cerddwyr a beicwyr;
ix. Cludiant cyhoeddus gan gynnwys safleoedd bysys, lonydd bysys a chyfleusterau cyfnewidfeydd;
x. Mynedfa gerbydol ddiogel i'r safle nad yw'n cyfyngu ar lif y traffig yn afresymol ar y rhwydwaith ffyrdd cyfagos;
xi. Mesurau rheoli traffig a chyflymder y traffig; a
xii. Cyfleusterau parcio cerbydau a bysys a chyfleusterau gwasanaeth yn unol â safonau a fabwysiadwyd gan y Cynghorau.

6.1.57 Wrth asesu agweddau cludiant a mynediad y cynigion, bydd y Cyngor yn fwy tebygol o roi ystyriaeth ffafriol i gynigion sy'n rhoi blaenoriaeth, drwy eu dyluniad a'u gosodiad, i gludiant drwy ddulliau teithio cynaliadwy ac sy'n adlewyrchu'r hierarchaeth defnyddwyr a geir yn 'Llawlyfr Strydoedd' yr Adran Drafnidiaeth.

This page is intentionally left blank

6.2 BYW'N GYNALADWY

DATBLYGIAD CYNALIADWY A NEWID HINSAWDD

6.2.1 **Y Cyd-destun**

- Mae Llywodraeth Cymru'n ymrwymedig i hyrwyddo datblygiad cynaliadwy yng Nghymru, ac mae gan y system gynllunio rhan sylweddol i'w chwarae;
- Mae deddfwriaeth yn ei gwneud hi'n ofynnol i gynlluniau datblygu lleol gyfrannu at y gwaith o gyflawni datblygiad cynaliadwy;
- Pwrpas y Cynllun Integredig Sengl yw hyrwyddo lles economaidd, cymdeithasol ac amgylcheddol yng Ngwynedd ac yn Ynys Môn;
- Mae angen cefnogi cymunedau cynaliadwy trwy sicrhau argaeledd cyfleon cyflogaeth amrywiol a nifer ddigonol o gartrefi amrywiol fydd yn cwrdd ag anghenion y boblogaeth leol drwy gydol eu hoes, lle mae yna ddewis digonol o cyfleoedd hamdden ac adloniant, a lle mae yna lefelau isel o drosedd ac mae pobl yn teimlo'n saff;
- Fe ddylid lleihau'r angen i deithio ac i deithio mewn cerbydau sy'n defnyddio tanwydd anghynaladwy;
- Mae mynd i'r afael a newid hinsawdd yn un o amcanion allweddol y Llywodraeth ac mae Polisi Cynllunio Cymru'n disgwyl i Awdurdodau Cynllunio Lleol sicrhau lleoliad a phatrwm priodol i ddatblygiadau, hyrwyddo lleihad yn y defnydd o'r car, gwarchod a gwella bioamrywiaeth a sicrhau bod pob datblygiad newydd yn hydwyth i effeithiau newid hinsawdd er mwyn lliniaru ac addasu i effeithiau newid hinsawdd;
- Mae Cyngor Gwynedd a Chyngor Sir Ynys Môn, trwy gyfrwng eu Cynlluniau Strategol, wedi ymrwymo eu hunain i weithio mewn ffyrdd sy'n gwrthweithio newid hinsawdd;
- Fe ddylid ymgorffori ystyriaethau newid hinsawdd yn natblygiad polisïau gofodol yr ardal;
- Fe ddylai'r Cynllun sicrhau bod yr amgylchedd naturiol ac adeiledig yn hydwyth i newid hinsawdd ac yn gallu addasu iddo;
- Mae'n bwysig sicrhau bod lleoliad, graddfa a'r math o ddatblygiadau a'u caniateir yn dilyn egwyddorion datblygu cynaliadwy ac yn cyrraedd enillion amgylcheddol, economaidd a chymdeithasol ar gyfer cenedlaethau presennol a'r rhai yn y dyfodol yn ardal y Cynllun.

POLISI STRATEGOL PS 5: DATBLYGU CYNALIADWY

Cefnogir datblygiadau ble gellid dangos eu bod yn gyson ag egwyddorion datblygu cynaliadwy. Dylai bob cynnig:

1. **Lliniaru'r hyn sy'n peri newid hinsawdd ac addasu i'r effeithiau hynny sy'n anochel yn unol â Pholisi Strategol PS 6;**
2. **Rhoi blaenoriaeth i ddefnyddio tir ac isadeiledd yn effeithiol, gan flaenoriaethu ailddefnyddio tir ac adeiladau a ddefnyddiwyd o'r blaen, lle bynnag bo hynny'n bosib, oddi mewn i ffiniau datblygu'r Ganolfan Isranbarthol, y Canolfannau Gwasanaeth Trefol a Lleol, Pentrefi neu yn y mannau mwyaf priodol y tu allan iddynt yn unol â Pholisi Strategol PS 17, PS 13 a PS 14;**
3. **Hyrwyddo Canolfannau a Phentrefi mwy hunangynhaliol drwy gyfrannu at gymunedau**

cytbwys sy'n cael eu cefnogi gan ddigonedd o wasanaethau; gweithgareddau diwylliannol, celfyddydol, chwaraeon ac adloniant; ystod amrywiol o gyfleoedd gwaith; isadeiledd ffisegol a chymdeithasol; a dewis o ddulliau teithio;

4. **Gwarchod, cefnogi a hyrwyddo defnydd o'r iaith Gymraeg yn unol â Pholisi Strategol PS 1;**
5. **Cadw a gwella ansawdd asedau'r amgylchedd adeiledig a hanesyddol (gan gynnwys eu gosodiad), gwella'r ddealltwriaeth ohonynt, y gwerthfawrogiad ohonynt am eu cyfraniad cymdeithasol ac economaidd a gwneud defnydd cynaliadwy ohonynt yn unol â Pholisi Strategol PS 20;**
6. **Gwarchod a gwella ansawdd yr amgylchedd naturiol, ei dirwedd a'i asedau bioamrywiaeth, gan gynnwys eu deall a'u gwerthfawrogi am y cyfraniad cymdeithasol ac economaidd y maent yn eu darparu yn unol â Pholisi Strategol PS 19.**
7. **Lleihau'r effaith ar adnoddau lleol, osgoi llygredd ac ymgorffori egwyddorion adeiladu cynaliadwy er mwyn cyfrannu tuag at gadwraeth ac effeithlonrwydd ynni; defnyddio ynni adnewyddadwy; lleihau / ailgylchu gwastraff; defnyddio deunyddiau o ffynonellau cynaliadwy; a diogelu ansawdd y pridd ;**
8. **Lleihau faint o ddŵr a ddefnyddir ac a wastreffir; lleihau'r effaith ar adnoddau dŵr ac ar ansawdd y dŵr; rheoli perygl llifogydd ac uchafu'r defnydd o gynlluniau draenio cynaliadwy; a dilyn amcanion Cynllun Rheolaeth Basn Afonydd Gorllewin Cymru.**

Pan fo hynny'n briodol, dylai cynigion hefyd:

9. **Ddiwallu anghenion y boblogaeth leol drwy gydol eu hoes o ran ansawdd, y mathau o ddaliadaeth a fforddiadwyedd unedau tai yn unol â Pholisi Strategol PS 16;**
10. **Hyrwyddo economi leol amrywiol ac ymatebol, sy'n annog buddsoddiad ac sy'n gallu cynnal Canolfannau, Pentrefi ac ardaloedd gwledig yn unol â Pholisi Strategol PS 13;**
11. **Cefnogi'r economi leol a busnesau lleol drwy ddarparu cyfleoedd ar gyfer dysgu gydol oes a datblygu sgiliau yn unol â Pholisi Strategol PS 13;**
12. **Lleihau'r angen i deithio gyda thrafnidiaeth breifat ac annog cyfleoedd i bob defnyddiwr deithio yn ôl y gofyn mor aml â phosib drwy ddefnyddio dulliau amgen, gan roi pwyslais arbennig ar gerdded, beicio a defnyddio cludiant cyhoeddus yn unol â Pholisi Strategol PS 4;**
13. **Hyrwyddo safonau dylunio uchel sy'n gwneud cyfraniad cadarnhaol i'r ardal leol, mannau hygyrch sy'n medru ymateb i ofynion y dyfodol ac sy'n lleihau trosedd, ymddygiad gwrthgymdeithasol ac ofni trosedd yn unol â Pholisi Manwl PCYFF 3.**

POLISI STRATEGOL PS 6: LLINIARU EFFEITHIAU NEWID HINSAWDD AC ADDASU IDDYNT

I leddfu effeithiau newid hinsawdd, caniateir cynigion dim ond os ellir dangos eu bod wedi rhoi ystyriaeth lawn i'r hyn a ganlyn ac wedi ymateb iddynt:

1. **Yr hierarchaeth ynni:**
   - i. **Lleihau'r galw am ynni;**
   - ii. **Effeithlonrwydd ynni;**
   - iii. **Defnyddio technolegau ynni carbon isel neu ynni di-garbon lle bo hynny'n ymarferol, yn hyfyw ac yn gyson â'r angen i ymgysylltu â chymunedau a'u cynnwys; gwarchod mwynderau gweledol, yr amgylchedd naturiol, adeiledig a hanesyddol a'r tirlun**.

2. Lleihau allyriadau nwyon tŷ gwydr, cynorthwyo i leihau gwastraff ac annog teithio trwy ddulliau eraill yn hytrach na'r car.

Er mwyn addasu i effeithiau newid hinsawdd, caniateir cynigion dim ond pan ellir dangos gyda thystiolaeth briodol eu bod wedi rhoi ystyriaeth lawn i'r hyn a ganlyn ac wedi ymateb yn briodol iddynt:

3. Gweithredu mesurau rheoli dŵr cynaliadwy yn unol ag amcanion Cynllun Rheoli Basnau Afonydd Gorllewin Cymru;
4. Eu lleoli i ffwrdd o ardaloedd lle mae risg llifogydd, gyda'r nod o leihau'r risg llifogydd cyffredinol o fewn ardal y Cynllun ac ardaloedd y tu allan iddi, gan ystyried risg llifogydd 100 mlynedd datblygiadau preswyl, a risg llifogydd 75 mlynedd datblygiadau nad ydynt yn breswyl, oni bai gallir dangos yn glir nad oes unrhyw risg yn bodoli neu fod modd rheoli'r risg hwnnw;
5. Gallu gwrthsefyll effeithiau newid hinsawdd cymaint â phosib oherwydd ei safonau dylunio cynaliadwy uchel, lleoliad, gosodiad a dulliau adeiladu cynaliadwy (yn unol a Pholisi PCYFF 3);
6. Diogelu tir amaethyddol gorau a mwyaf amlbwrpas, hyrwyddo rhandiroedd, cefnogi cyfleoedd i gynhyrchu bwyd yn lleol ac amaethu lleol er mwyn lleihau cyfraniad yr ardal i filltiroedd bwyd;
7. Sicrhau nad yw gallu tirweddau, amgylcheddau a rhywogaethau i addasu i effeithiau niweidiol newid hinsawdd yn cael eu heffeithio a bod amgylcheddau cydadferol yn cael eu darparu pan fo angen;
8. Anelu at y safon uchaf bosib o ran effeithlonrwydd dŵr a gweithredu mesurau eraill i wrthsefyll sychder, cynnal y llif dŵr a chynnal neu wella ansawdd dŵr gan gynnwys defnyddio systemau draenio cynaliadwy (yn unol a Pholisi PCYFF 6).

POLISI PCYFF 1: FFINIAU DATBLYGU

Mae'r Cynllun yn adnabod Ffiniau Datblygu ar gyfer y Ganolfan Isranbarthol, Canolfannau Gwasanaeth Trefol, Canolfannau Gwasanaeth Lleol, Pentrefi Gwasanaeth a Phentrefi Lleol/ Gwledig/ Arfordirol. Caniateir cynigion du mewn Ffiniau Datblygu yn unol â pholisïau a chynigion eraill y Cynllun yma, polisïau cynllunio cenedlaethol ac ystyriaethau cynllunio perthnasol eraill.

Tu allan i ffiniau datblygu bydd cynigion yn cael eu gwrthod oni bai eu bod yn unol â pholisïau penodol yn y Cynllun hwn neu bolisïau cynllunio cenedlaethol neu bod y cynnig yn dangos bod ei leoliad yng nghefn gwlad yn hanfodol.

Eglurhad:

6.2.2 Cafodd ffiniau datblygu eu hadnabod ar gyfer pob math o anheddle yn y Cynllun ar wahân i Glystyrau. Mae sawl polisi yn y Cynllun yn cyfeirio datblygiad newydd i safleoedd neu adeiladau tu mewn i'r ffiniau datblygu. Mae'r ffiniau datblygu yn:

i. gwahardd datblygiad amhriodol rhag cael ei leoli yng nghefn gwlad;
ii. rhoi arweiniad pendant ac eglurder o ran lle gallir cefnogi eithriadau, e.e. polisi eithrio

gwledig yn union ar ymyl y ffiniau datblygu;

iii. gwahardd aneddleoedd rhag ymuno a'i gilydd ac yn gwahardd patrwm datblygu tameidiog;

iv. adnabod llefydd lle gellid cymeradwyo datblygiadau; a

v. hyrwyddo defnydd effeithiol a phriodol o dir ac adeiladau.

6.2.3 Mae gweddill ardal y Cynllun sydd du allan i'r Ffiniau Datblygu yn cynnwys Clystyrau, datblygiadau tameidiog a chefn gwlad agored. Mae datblygiad yng ngweddill ardal y Cynllun yn destun mwy o reolaeth ac yn cael ei gyfyngu gan fwyaf i ddatblygiad sydd angen lleoliad yng nghefn gwlad neu sy'n cwrdd â galw gwledig lleol, yn cefnogi arallgyfeirio gwledig neu gynaliadwyedd cefn gwlad.

6.2.4 O fewn y cyd-destun o warchod cefn gwlad, mae'r polisi yma, fodd bynnag, yn cydnabod bod angen rhai mathau o ddatblygu os ydi'r cynllun am gyfarch anghenion cymdeithasol, economaidd neu amgylcheddol yr ardal. Os ydi datblygiad yn dderbyniol mewn egwyddor, bydd y Polisi yma a Pholisïau manwl eraill yn y Cynllun a pholisïau cynllunio cenedlaethol yn sicrhau na fydd datblygiad yn bygwth neu ddifrodi rhinweddau cefn gwlad ardal y Cynllun.

POLISI PCYFF 2: MEINI PRAWF DATBLYGU

Rhaid i gynnig ddangos ei fod yn cydymffurfio gyda:

1. **Holl bolisïau perthnasol yn y Cynllun;**
2. **Pholisïau a chanllawiau cynllunio cenedlaethol;**

Dylai cynigion:

3. **Gwneud y defnydd gorau o dir, gan gynnwys dwysedd o 30 uned byw o leiaf yr hectar o ran datblygiadau preswyl (oni bai bod yna amgylchiadau lleol neu gyfyngiadau ar y safle sy'n pennu dwysedd is);**
4. **Ymgorffori gofod mwynderol ar gyfer ei feddianwyr presennol ac yn y dyfodol;**
5. **Gynnwys darpariaeth ar gyfer storio, ailgylchu a rheoli gwastraff yn ystod y cyfnod adeiladu a chyfnod meddiannaeth;**
6. **Gynnwys, lle mae hynny'n berthnasol, ddarpariaeth ar gyfer trin a chael gwared â rhywogaethau ymwthiol yn effeithiol;**

Yn ychwanegol, gwrthodir cynigion os fyddant yn cael effaith andwyol sylweddol ar:

7. **Iechyd, diogelwch neu fwynderau meddianwyr eiddo lleol, defnyddiau tir neu eiddo arall neu nodweddion yr ardal leol oherwydd mwy o weithgareddau, aflonyddwch, dirgryniad, sŵn, llwch, mygdarth, sbwriel, dreiniau, llygredd golau, neu ffurfiau eraill o lygredd neu aflonyddwch;**
8. **Dir sydd wedi cael ei ddynodi ar gyfer datblygiadau eraill.**

Eglurhad:

6.2.5 Mae Polisi PCYFF 2 yn dangos y meini prawf blaenoriaeth, nad ydynt yn cael sylw mewn rhan arall o'r Cynllun, y bydd angen i ddatblygiad newydd ei ateb, mewn egwyddor, fel bod datblygiad yn

gynaliadwy ac wedi'i leoli'n briodol.

6.2.6 Mae polisïau cenedlaethol Llywodraeth Cymru ar ddefnydd tir i'w gweld ym Mholisi Cynllunio Cymru a Pholisi Cynllunio Mwynau Cymru sydd wedi'i gefnogi gan Nodiadau Cyngor Technegol, Cylchlythyrau a Nodiadau Cyfarwyddyd Ymarfer. Rhaid i awdurdodau yng Nghymru ystyried polisi cenedlaethol, yn cynnwys Cynllun Gofodol Cymru, wrth baratoi Cynlluniau Datblygu Lleol.

6.2.7 Mae gwaith cwmpasu trylwyr wedi cael ei wneud, i edrych ar yr holl gyfarwyddyd cenedlaethol fel sydd i'w weld ym Mhapur Testun 2: Y Cyd-destun polisi.

6.2.8 Mae Polisi PCYFF 2 yn golygu bod pob cais cynllunio'n destun i bolisi a chanallawiau cynllunio cenedlaethol cyfoes, a bydd yn osgoi ailadrodd diangen trwy bob rhan o'r Cynllun, fel sy'n ofynnol gan Lywodraeth Cymru.

POLISI PCYFF 3: DYLUNIO A SIAPIO LLE

Bydd disgwyl i bob cynnig arddangos dyluniad o ansawdd uchel sy'n rhoi ystyriaeth lawn i gyd-destun yr amgylchedd naturiol, hanesyddol ac adeiledig ac sy'n cyfrannu at greu llefydd deniadol a chynaliadwy. Rhoddir cefnogaeth arbennig i ddyluniad arloesol sydd yn arddangos effeithlonrwydd ynni.

Caniateir cynigion, gan gynnwys estyniadau a newidiadau i adeiladau a strwythurau presennol dim ond os ellir cydymffurfio gyda'r meini prawf canlynol os ydynt yn berthnasol:

1. **Eu bod yn ychwanegu at ac yn gwella cymeriad ac ymddangosiad y safle, yr adeilad neu'r ardal o ran y gosodiad, yr ymddangosiad, y raddfa, yr uchder, y màs a'r driniaeth i'r drychiadau;**
2. **Eu bod yn parchu cyd-destun y safle a'i le yn y dirwedd leol, gan gynnwys ei effaith ar brif fynedfeydd i mewn i Wynedd neu Ynys Môn, ei effaith ar y strydwedd a'r dreftadaeth hanesyddol a diwylliannol leol a'i fod yn ystyried topograffi'r safle yn ogystal â phrif nenlenni neu gefnau;**
3. **Eu bod yn defnyddio deunyddiau sy'n briodol i'r hyn sydd o'u hamgylch ac yn ymgorffori tirlunio meddal a chaled a sgrinio pan fo hynny'n briodol, yn unol â Pholisi PCYFF 4;**
4. **Eu bod yn cyflawni ac yn creu lleoedd diogel a lleoedd cyhoeddus sy'n ddeniadol ac yn ystyried egwyddorion 'Diogelu trwy Ddylunio' (gan gynnwys, pan fo hynny'n briodol, goruchwyliaeth naturiol, gweledegdd, amgylcheddau wedi'u goleuo'n dda ac ardaloedd o symudiadau cyhoeddus);**
5. **Eu bod yn chwarae rôl lawn wrth gyflawni a gwella rhwydwaith cludiant a chyfathrebu diogel ac integredig gan hyrwyddo buddion cerddwyr, beicwyr a chludiant cyhoeddus a sicrhau cysylltiadau gyda'r gymuned sy'n bodoli o'i amgylch;**
6. **Bod eu systemau draenio wedi'u dylunio i gyfyngu rhediad dŵr wyneb a pherygl risg llifogydd ac atal llygredd;**
7. **Bod gosodiad a dyluniad y datblygiad yn cyflawni dyluniad cynhwysol drwy sicrhau amgylcheddau lle nad oes rhwystrau; sy'n galluogi mynediad i bawb ac sy'n cynnig darpariaeth lawn i bobl ag anableddau;**
8. **Eu bod yn cynnwys isadeiledd ar gyfer telegyfathrebu a gwybodaeth gyfoes, os yw hynny'n ymarferol;**

9. **Eu bod yn annog i wyneb datblygiadau ar lefel daear fod yn rhai bywiog os nad ydynt yn ddatblygiad preswyl.**
10. **Mae'n helpu creu amgylcheddau iach a bywiog, ac yn ystyried iechyd a lles defnyddwyr y dyfodol.**

Eglurhad:

6.2.9 Bydd polisïau sy'n ymdrin â dyluniad datblygiad newydd yn chwarae rhan bwysig mewn cynnal yr amgylchedd o safon uchel sydd gan ardal y Cynllun. Mae angen i ddatblygiad gael ei gynllunio'n ofalus er mwyn sicrhau bod nodweddion gwerthfawr yn cael eu diogelu a'u gwella. Mae dyluniad da yn cynorthwyo i roi naws am le, yn creu neu'n atgyfnerthu arwahanrwydd lleol, hyrwyddo cydlyniad cymunedol a lles cymdeithasol. Rhaid i osodiad a dyluniad datblygiadau newydd fod wedi'u seilio ar ddealltwriaeth drylwyr o'r safle ei hunan a'i gefndir ehangach, a cheisio cael gymaint ag y bo modd o fudd allan o nodweddion y safle. Bydd hyn yn golygu bod angen ystyried gosodiad y safle yn ofalus. Does dim dau safle gyda'r un tirweddau, cyfuchliniau, perthynas gydag adeiladau o gwmpas, patrwm stryd a nodweddion. Nid yw'r ffaith fod datblygiad o ansawdd gwael neu aneglur yn bodoli gerllaw yn gyfiawnhad dros ddefnyddio atebion dylunio safonol neu wael. Dylai datblygiad newydd integreiddio i mewn i'r hyn sydd o'i gwmpas a cheisio gwella cymeriad cyffredinol yr ardal leol.

6.2.10 Bydd angen dyluniad o ansawdd uchel ar gyfer pob datblygiad newydd, o estyniadau i adeiladau hyd at ddatblygiadau mawr. Mae'r polisi yma'n gosod allan amrediad o faterion y bydd angen i bob datblygwr eu cymryd i ystyriaeth wrth ddylunio pob cynllun unigol. I fynd gyda'r cynigion, bydd angen gwybodaeth briodol yn cynnwys datganiad dyluniad a mynediad pan fydd hynny'n ofynnol, i ddangos eu bod yn cydymffurfio gyda Pholisi PCYFF 4. Wrth ddangos y bydd cynigion yn cydweddu gydag ac yn diogelu adeiladau hanesyddol a thirweddau hanesyddol, dylai ymgeiswyr ystyried gofynion Polisi PS 16 a Pholisi PCYFF 2. Mae'r polisi yma'n cael ei gefnogi gan Ganllawiau Cynllunio Atodol/ Canllawiau Dylunio, sydd yn rhoi gofynion dylunio penodol ac y dylid cyfeirio atynt yn unol â hynny.

POLISI PCYFF 4: DYLUNIO A THIRWEDDU

Dylai pob cynnig integreiddio gyda'r hyn sydd o'i gwmpas. Gwrthodir cynigion na fyddant yn dangos (trwy ddefnyddio dulliau sy'n gyson a natur, lleoliad a graddfa'r datblygiad arfaethedig) sut roddwyd ystyriaeth i faterion tirweddu o'r cychwyn fel rhan o'r cynnig dylunio. Dylai'r cynllun tirlunio, lle'n berthnasol:

1. **Ddangos sut mae'r datblygiad arfaethedig wedi rhoi sylw dyledus i'r Asesiad Ardal Cymeriad Tirwedd neu'r Asesiad Ardal Cymeriad Morlin;**
2. **Ddangos sut mae'r datblygiad arfaethedig yn parchu cyfuchlinau naturiol y dirwedd;**
3. **Dangos sut mae'r datblygiad arfaethedig yn parchu ac yn amddiffyn golygfeydd lleol a strategol;**
4. **Parchu, cadw ac ychwanegu at unrhyw nodweddion naturiol cadarnhaol sy'n bodoli, neu dirweddau neu unrhyw nodweddion eraill ar y safle;**
5. **Adnabod coed, gwrychoedd, cyrsiau dŵr a nodweddion topograffig i gael eu cadw;**
6. **Rhoi cyfiawnhad dros amgylchiadau lle nad oes modd osgoi tynnu / colli coed, gwrychoedd, cyrsiau dŵr a nodweddion topograffig gan gyflwyno manylion o'r hyn a roir**

yn eu lle;

7. **Darparu manylion unrhyw dirweddu newydd arfaethedig yn ogystal â rhaglen o waith plannu graddol;**
8. **Dangos bod unrhyw blannu newydd arfaethedig yn cynnwys rhywogaethau planhigion a choed cynhenid lleol yn bennaf ac nad yw'n cynnwys unrhyw rywogaethau ymwthiol estron;**
9. **Sicrhau bod y detholiad o rywogaethau a lleoliad y plannu yn caniatáu i goed dyfu i'w huchder aeddfed heb beri niwed i adeiladau, gwasanaethau nac unrhyw blannu arall gerllaw; a**
10. **Darparu tirlunio ar wynebau hydraidd caled.**

Eglurhad:

6.2.11 Dylai cynllun tirlunio da fod yn ased i'r datblygiad, y gymuned leol ac i'r tirlun ehangach. Mae cynllun tirlunio yn gallu cyfrannu at amrediad eang o sefyllfaoedd datblygu, ond fe fydd yn fwy perthnasol i gynigion sy'n ymwneud a datblygiad mawr, datblygiad sy'n debygol o gael effaith weledol sylweddol, neu ddatblygiadau sy'n effeithio ar safle, ardal, neu adeilad sensitif.

6.2.12 Mae'n bwysig sefydlu yn gynnar yn ystod y broses ddylunio beth yw gofynion y cynllun tirlunio, er mwyn iddo allu cyfrannu at osodiad y datblygiad a sicrhau bod digon o le ar gael ar gyfer plannu priodol a nodweddion eraill o'r dirwedd. Dylai'r lefel o fanylion fod yn gyson a natur, graddfa a lleoliad y datblygiad arfaethedig.

6.2.13 Mae cynllun tirlunio sydd wedi'i ddylunio a'i weithredu'n dda yn gallu bod yn ased parhaus i'r gymuned, gan gyfrannu mewn amrywiaeth eang o ffyrdd. Y nod cyffredinol yw cael amgylchedd sy'n rhoi gymaint ag y bo modd o ansawdd bywyd da i'r bobl sy'n byw a gweithio yn ardal y Cynllun. Mae'r polisi yma'n cael ei gefnogi gan Ganllawiau Cynllunio Atodol/ Canllawiau Dylunio, sydd yn rhoi gofynion dylunio penodol ac y dylid cyfeirio atynt yn unol â hynny.

POLISI PCYFF 5: RHEOLI CARBON

Bydd angen i ddatblygiadau ddangos sut roddwyd sylw i'r goeden ynni ym Mholisi PS 6 a manteisio i'r eithaf ar y cyfraniad o dechnoleg ynni adnewyddadwy neu garbon isel i fodloni gofynion y cynnig am drydan a gwres.

Pan fo hynny'n briodol, cefnogir cyd-leoli datblygiadau er mwyn optimeiddio cyfleoedd ar gyfer cysylltu gyda chyfarpar ynni adnewyddadwy neu garbon isel.

Bydd yn ofynnol i ddatblygiad preswyl ar safleoedd ar gyfer 100 neu fwy o unedau tai a datblygiad dibreswyl o 1,000 neu fwy metr sgwâr gyflwyno Asesiad Ynni Adnewyddol cynhwysfawr i benderfynu ar y posibilrwydd neu beidio, gan gynnwys ystyriaethau hyfywdra, o ymgorffori cynllun cyfarpar ynni adnewyddadwy neu garbon isel a / neu, lle bo'n briodol, gysylltu â thechnoleg ynni adnewyddadwy neu garbon isel. Disgwylir i'r Asesiad gyfarch yr ystyriaethau canlynol:

1. **Dyluniad ynni effeithlon - dylai datblygiad fanteisio i'r eithaf ar effeithlonrwydd ynni drwy ddyluniad, gosodiad, cyfeiriadedd, a defnydd o dechnegau eraill o ymgorffori dulliau ynni**

effeithlon; a

2. **Dichonoldeb ynni adnewyddadwy - asesiad llawn o ddichonoldeb yr holl dechnolegau ynni adnewyddadwy posibl y gellid eu cynnwys ar y safle. Ar gyfer yr ateb a ddewisir, dylid darparu manylion ar:**
   i. **Yr ynni a gynhyrchir a'r CO^2 a arbedir;**
   ii. **Capasiti a maint y dechnoleg arfaethedig;**
   iii. **Lleoliad y dechnoleg wedi'i farcio ar gynlluniau safle.**

Eglurhad:

6.2.14 Mae'n bwysig bod datblygiad newydd yn ymateb i'r heriau yn sgil newid hinsawdd. Dylai rhan o'r ymateb hwn gynnwys ystyriaeth i reoli carbon mewn ceisiadau am adeiladau newydd, gan gynnwys mesurau effeithlonrwydd ynni ac ynni adnewyddadwy. Mae gan adeiladau presennol rôl i'w chwarae hefyd ac anogir gosod mesurau rheoli carbon priodol mewn adeiladu sy'n bodoli'n barod.

6.2.15 Mae'r "Astudiaeth Cyfleoedd Ynni Adnewyddadwy - tuag at dargedau ynni adnewyddadwy" (2016) wedi asesu'r capasiti ar gyfer ynni technolegau ynni adnewyddadwy a charbon isel yn ardal y Cynllun a gweddill o Wynedd. Anogir datblygwyr i edrych i mewn i bob agwedd o allu ardal y Cynllun i gyfrannu i leihau allyriadau carbon y wlad o fewn y sector ynni. Nid oes angen caniatâd cynllunio ar gyfer rhai technolegau micro-generadid o dan y Gorchymyn Hawliau Datblygu Cyffredinol. Awgrymir bod ymgeisydd yn edrych ar ran 40 a rhan 43 o'r Gorchymyn ac yn cymryd mantais o'r gwasanaeth rhoi cyngor cyn cyflwyno cais cynllunio sydd ar gael gan y ddau Gyngor.

POLISI PCYFF 6: CADWRAETH DŴR

Dylai cynigion gynnwys mesurau cadwraeth dŵr lle bo hynny'n ymarferol, gan gynnwys Systemau Draeniad Trefol Cynaliadwy ('SUDS'). Dylai pob cynnig weithredu mesurau i leihau neu leddfu llifogydd lle bo modd, er mwyn lleihau'r dŵr wyneb sy'n rhedeg i ffwrdd a lleihau ei gyfraniad i risg llifogydd mewn mannau eraill.

Dylid cyflwyno Datganiad Cadwraeth Dŵr gyda cynigion sydd yn fwy nag 1,000 m^2 neu 10 uned breswyl.

Eglurhad:

6.2.16 Nod y polisi hwn yw diogelu a gwella adnoddau dŵr trwy gynyddu effeithlonrwydd a rheoli'r galw am ddŵr, yn enwedig yn yr ardaloedd hynny lle efallai nad oes adnoddau dŵr ychwanegol ar gael. Mae nifer o ffyrdd o sicrhau cadwraeth dŵr, yn cynnwys dyfeisiadau arbed dŵr, cynaeafu dŵr glaw ac ailgylchu dŵr llwyd.

6.2.17 Mae defnyddio SUDS i reoli llif dŵr yn fodd pwysig o leihau'r risg o lifogydd, trwy gynyddu faint o arwynebau mewn ardal y gall dŵr dreiddio trwyddynt a mynd i'r ddaear, a thrwy hynny leihau'r risg o lifogydd. Enghreifftiau o drefniadau SUDS yw pantiau yn y ddaear, pyllau, basnau ymdreiddio ac arwynebau y gall dŵr dreiddio trwyddynt, a dylid ystyried defnyddio'r rhain yn hytrach na dulliau traddodiadol o ddraenio, lle bo'n hynny'n ymarferol. Mae'n bwysig ymgorffori

SUDS yn y dyluniad ar gyfer y cynnig yn gynnar yn ystod y broses, er mwyn gallu ystyried gosodiad y datblygiad ac amrediad o dechnegau ac er mwyn bod mor effeithlon ag y bo modd.

TECHNOLEG ADNEWYDDADWY

6.2.18 **Cyd-destun**

- Mae Llywodraeth y Deyrnas Unedig wedi gosod targed o gyflenwi 15% o ynni'r Deyrnas Unedig o ynni adnewyddadwy erbyn 2020. Dylai polisïau cynllunio ar bob lefel hwyluso cyflawni Datganiad Polisi Ynni cyffredinol Llywodraeth Cymru, a thargedau'r DU ac Ewrop ar ynni adnewyddadwy.
- Mae Ynni Cymru: Newid Carbon Isel (2012) yn datgan beth yw'r potensial ynni adnewyddadwy cynaliadwy ar gyfer amrywiaeth o wahanol dechnolegau, yn ogystal â sefydlu ymrwymiad i effeithlonrwydd ynni.
- Un ffordd y gall awdurdodau cynllunio lleol gynorthwyo gyda hyn yw trwy gynnwys polisïau cynllunio cadarnhaol ar gyfer ynni adnewyddadwy.
- Does dim Ardaloedd Chwilio Strategol ar gyfer ffermydd gwynt masnachol tu mewn i ardal y Cynllun.
- Tu allan i Ardaloedd Chwilio Strategol, mae cynlluniau ar gyfer ffermydd gwynt bychan sydd wedi'u seilio ar y gymuned (yn gyffredinol yn llai na 5MW) yn cael eu cefnogi.
- Mae'r ddau Gyngor, trwy Raglen Ynys Ynni Môn a Phrosiect Gwynedd Werdd, yn cefnogi mentrau cymunedol, gwledig a rhai ar raddfa fwy, lle bo'n briodol.

Cyflwyniad

6.2.19 Yn 2012 fe gafodd Astudiaethau Capasiti Ynni Adnewyddadwy eu paratoi ar gyfer (Sir) Gwynedd ac Ynys Môn i asesu'r capasiti posibl ar gyfer ffynonellau ynni adnewyddadwy. Pwrpas yr Astudiaethau oedd cynorthwyo'r Cynghorau i ddeall yr adnoddau oedd yn bosibl oddi wrth y gwahanol dechnolegau ynni adnewyddadwy. Fe fu'r Astudiaethau'n ystyried nifer o dechnolegau ar y tir e.e. gwynt ar y tir, pŵer dŵr, biomas. Roedd yr astudiaethau'n cydnabod technolegau yn y môr, ond nid yw'r rheiny'n cyfrannu at ffigyrau capasiti ynni adnewyddadwy ardal y Cynllun. Cafodd yr Astudiaethau eu diweddaru yn ystod 2016 Astudiaeth Cyfleoedd Ynni Adnewyddadwy - tuag at dargedau ynni adnewyddadwy. Mae'r Astudiaethau yn amcangyfrif ar hyn o bryd darperir tua 37.8% o ofynion trydan gan drydan adnewyddadwy. Fodd bynnag, er bod galw gwres yn sylweddol, nid oes unrhyw dystiolaeth o unrhyw gyflenwad gwres adnewyddadwy yn yr ardal hyd yma.

6.2.20 Mae cyfuniad o'r Astudiaeth Cyfleoedd Ynni Adnewyddadwy (2016), Astudiaeth Ynni Adnewyddadwy (2016) ac Astudiaeth Asesiad Sensitifrwydd a Chapasiti Tirweddau (2014) wedi adnabod, ar lefel uchel, llefydd o fewn ardal y Cynllun lle mae yna Ardaloedd Cyfleoedd ar gyfer Ffermydd PV Solar. Bydd yr ardaloedd yma yn gymorth i ddatblygwyr wrth chwilio am safleoedd. Mewn perthynas â Ffermydd Gwynt, oherwydd materion capasiti a sensitifrwydd y dirwedd, casglwyd nad oes modd adnabod unrhyw ardaloedd cyfleoedd. Mae'r Astudiaeth Cyfleoedd Ynni Adnewyddadwy hefyd yn adnabod y cyfraniadau posib gallai Gwynedd (y Sir) ac Ynys Môn eu gwneud tuag at gwrdd â thargedau cenedlaethol trwy ddefnyddio gwynt ar y tir (cyfleoedd pellach trwy ficro gynhyrchu), ynni hydro, solar, treuliad anerobig, ynni o wastraff, biomas a llanw. Dyma'r tabl am y cyfleoedd posib:

Tabl 7: Potensial Trydan Adnewyddadwy ar gyfer 2026

Technoleg Ynni	Capasiti Presennol mewn lle (MWe)	Capasiti Posib (MWe)	Ynni Presennol a Gynhyrchir (GWh)	Potensial Ychwanegol ar gyfer Cynhyrchu Ynni (GWh)	Canran i'w ddarparu erbyn 2026	Cyfanswm Ychwanegol Posib ar gyfer Ynni Adnewyddadwy a Ddarperir erbyn 2026 (GWh)
Ynni Gwynt ar y Tir	45.7	119.5	108	104.6	0.5%	0.5
Ynni Hydro	60.3	3.9	195.5	3.9	100%	3.9
Solar	53.6	331.1	46.9	289.2	7%	20.3
Treulio Anaerobig	0	11	0	80.6	24.8%	20
Ynni o Wastraff (GST) & (GMaD)	0	4.6	0	36.4	0%	0
Biomas	0	328	0	2,586	74%	1,913
Llanw	0	220	0	481.8	60%	289
CYFANSWM	159.6	1,018.1	350.4	3,582.5	62.7%	2,246.7
Rhagamcanion Galw am Drydan (2026)						923.6
Canran o Gyfraniad Ynni Adnewyddadwy o'r Galw am Drydan						243%

Tabl 8: Potensial Gwres Adnewyddadwy ar gyfer 2026

Technoleg Ynni	Capasiti Presennol mewn lle (MWt)	Capasiti Posib (MWt)	Ynni Presennol a Gynhyrchir (GWh)	Potensial Ychwanegol ar gyfer Cynhyrchu Ynni (GWh)	Canran i'w ddarparu erbyn 2026	Cyfanswm Ychwanegol Posib ar gyfer Ynni Adnewyddol a Ddarperir erbyn 2026 (GWh)
Micro gynhyrchu	Gwybodaeth ddim ar gael yn rhwydd ar lefel Technoleg unigol	469	Gwybodaeth ddim ar gael yn rhwydd ar lefel Technoleg unigol	796.2	1.08%	8.62
Treulio Anaerobig		6.9		27.4	28%	7.675
Ynni o Wastraff (GST) & (GMaD)		9.3		40.7	0%	0

Technoleg Ynni	Capasiti Presennol mewn lle (MWt)	Capasiti Posib (MWt)	Ynni Presennol a Gynhyrchir (GWh)	Potensial Ychwanegol ar gyfer Cynhyrchu Ynni (GWh)	Canran i'w ddarparu erbyn 2026	Cyfanswm Ychwanegol Posib ar gyfer Ynni Adnewyddol a Ddarperir erbyn 2026 (GWh)
Biomas		60.5		264.7	13.8%	36.5
Cyfanswm	12.4	545.7	Anhysbys	1,129	4.67%	52.795
Rhagamcanion Galw am Nwy (2026)						647.2
Canran o Gyfraniad Ynni Adnewyddadwy o'r Galw am Wres (darperir ar hyn o bryd gan Nwy)						8.2%

6.2.21 Mae'r tablau uchod yn cynnwys ffigurau galw a'r cyfle ar gyfer Sir Gwynedd gyfan. Er mwyn adnabod ffigwr ar gyfer ardal y Cynllun, mae math a lleoliad y technolegau wedi'u hystyried. Mae'r ffigurau yn y tablau wedi'u haddasu i adlewyrchu'r ffaith bod cynllun biomas mawr (h.y. cynllun Orthios) wedi ei leoli yng Nghaergybi, Ynys Môn, ac mae yna gyfyngiadau ar gyfleoedd llanw ar hyd arfordir Parc Cenedlaethol Eryri. Oherwydd hynny, cofnodir y lefel o gyfleoedd gan y technolegau hyn ar gyfer ardal y Cynllun. Mewn perthynas â thechnolegau eraill, ystyrir ei bod hi'n rhesymol i gymryd i ystyriaeth y ffaith bod cyfran o boblogaeth ardal y Cynllun (10.4%) yn byw o fewn y Parc Cenedlaethol. Cafodd y lefel yma o ostyngiad ei gymhwyso i ffigurau galw a ragwelir. Ar y sail hon nod y Cynllun felly yw hwyluso datblygiad ynni adnewyddadwy i fynd i'r afael â 2,226.7(GWh) o potensial trydan sef 271% o anghenion trydan a 47.3(GWh) o potensial gwres sef 8.1% o anghenion gwresogi ardal y Cynllun erbyn 2026.

6.2.22 Edrychwyd ar yr holl adnoddau a chyfleoedd efo'i gilydd er mwyn cael dealltwriaeth o'r ynni adnewyddadwy potensial yn y ddwy Sir. Mae Polisi PS 7, Polisi ADN 1, Polisi ADN 2, Polisi ADN 3 yn ogystal â Pholisi PCYFF 5 gyda'i gilydd yn rhoi fframwaith i hyrwyddo'r defnydd o dechnoleg ynni adnewyddadwy neu garbon isel fel rhan o ddatblygiadau unigol neu trwy gael cyfarpar ar wahân. Bydd monitro'r polisïau yma yn dangos sut mae'r Cynllun yn cyfrannu i gwrdd â gofynion cenedlaethol. Bydd angen cadw mewn cof y bydd faint allir ei gyflawni yn dibynnu yn y pen draw ar ffactorau allanol, e.e. polisi cenedlaethol, newid ymddygiad aelwydydd.

POLISI STRATEGOL PS 7: TECHNOLEG ADNEWYDDADWY

Bydd y Cynghorau'n ceisio sicrhau bod ardal y Cynllun yn cyflawni ei botensial fel ardal arweiniol ar gyfer mentrau wedi'u seilio ar dechnolegau adnewyddadwy neu garbon isel lle bynnag y bydd hynny'n ymarferol a hyfyw trwy hybu:

1. **Technolegau ynni adnewyddadwy fel rhan o gynigion datblygu fydd yn cefnogi cynhyrchu ynni o ffynonellau amrywiol sy'n cynnwys, biomas, morol, gwastraff, dŵr, daear, haul, a ffynonellau gwynt, gan gynnwys micro gynhyrchu;**
2. **Datblygiad technoleg ynni adnewyddadwy ar ben ei hun**

Caiff hyn ei gyfarch trwy:

3. **Sicrhau nad yw cyfarpar mewn ardaloedd wedi'u cynnwys o dan ddynodiadau tirwedd ryngwladol neu genedlaethol ac i'w gweld tu draw i'w ffiniau, neu ardaloedd o werth lleol ar gyfer y dirwedd, yn unol â Pholisi Strategol PS 19, ddim, yn unigol neu'n gronnus, yn cyfaddawdu amcanion y dynodiadau, yn enwedig o ran cymeriad y dirwedd, a'r effaith weledol;**
4. **Sicrhau nad yw cyfarpar yn unol â PS 19, yn cyfaddawdu amcanion dynodiadau cadwraeth natur rhyngwladol, cenedlaethol a lleol unai'n unigol neu'n gronnus;**
5. **Cefnogi gosod cyfarpar tu allan i ardaloedd wedi'u dynodi, cyn belled nad yw'r cyfarpar yn achosi niwed sylweddol y gellir ei brofi i gymeriad y dirwedd, bioamrywiaeth, neu mwynder llety neu lety gwyliau, naill ai yn unigol neu'n gronnus.**

I leihau effaith gweledol gwifrau newydd uwchben yn gysylltiedig efo fath gyfarpar, yn enwedig mewn mannau sensitif, fe ddylid gosod y gwifrau tan ddaear os na fod hyn yn achosi niwed sylweddol i ddiddordebau cydnabyddedig eraill neu hyfywedd y bwriad, na ellid ei negyddu neu liniaru.

POLISI ADN 1: YNNI GWYNT AR Y TIR

Gwrthodir unrhyw ffermydd gwynt / tyrbinau gwynt ar Raddfa Fawr neu Fawr Iawn yn ardal y Cynllun.

Caniateir cynigion tyrbinau gwynt eraill ar y tir yn amodol ar asesiad o'u heffeithiau amgylcheddol a chynaladwyedd:

1. **Caniateir ffermydd gwynt / tyrbinau gwynt ar Raddfa Ganolig ar safleoedd tir llwyd trefol / diwydiannol yn unig neu pan mae'r cynigion yn ymwneud ag ail bweru ffermydd gwynt / tyrbinau gwynt presennol.**
2. **Caniateir cynigion tyrbinau gwynt ar Raddfa Ficro a Bychan y tu allan i'r AHNE a'r ATA ar yr amod nad ydynt yn cael effaith andwyol sylweddol ar osodiad yr AHNE, Parc Cenedlaethol a Safle Treftadaeth y Byd.**
3. **Yn yr AHNE a'r ATA ac ar safleoedd sy'n effeithio ar osodiad yr AHNE, Parc Cenedlaethol Eryri a Safle Treftadaeth y Byd, dim ond datblygiadau tyrbinau gwynt ar Raddfa Ddomestig sy'n perthnasu'n dda gydag aneddleoedd/ adeiladau presennol fydd yn cael eu caniatáu.**

Dylai pob cynnig gydymffurfio gyda'r meini prawf canlynol:

i. **bod holl effeithiau ar gymeriad y dirwedd, asedau treftadaeth ac adnoddau naturiol wedi'i lliniaru yn ddigonol, gan sicrhau bod nodweddion arbennig holl ddynodiadau tirwedd, bioamrywiaeth a threftadaeth o bwysigrwydd lleol, cenedlaethol a rhyngwladol, gan gynnwys, lle bo'n briodol, yn eu gosodiadau yn cael eu diogelu neu eu gwella;**
ii. **ni fydd y cynnig yn arwain at niwed sylweddol i ddiogelwch neu fwynderau derbynyddion sensitif yn cynnwys effaith gan sŵn, taflu cysgod ac effaith ar iechyd cyhoeddus, ac ni fydd yn cael effaith annerbyniol ar ddiogelwch ffyrdd, rheilffyrdd nac awyrennau.**
iii. **ni fydd cynnig yn arwain at niwed sylweddol i fwynderau gweledol preswyl trigolion cyfagos;**
iv. **ni fydd y cynnig yn arwain at ymyrraeth electromagnetig annerbyniol â chyfarpar**

cyfathrebu, systemau rheoli radar neu draffig awyr, systemau cyfathrebu'r gwasanaethau brys neu systemau telegyfathrebu eraill;

v. ni fydd y datblygiad yn cael effeithiau cronnus annerbyniol mewn perthynas â thyrbinau gwynt presennol, a'r rhai sydd â chaniatâd, ac unrhyw nodweddion amlwg eraill yn y dirwedd;

vi. ar ddiwedd oes weithredol y cyfleuster, bydd tyrbinau gwynt ac isadeiledd cysylltiedig yn cael eu tynnu i lawr yn unol â chynllun adfer y tir ac ol-ofal a gyflwynir i a'i cytuno gan yr Awdurdod Cynllunio Lleol.

Lle bo angen, dylid hysbysu cynigion gan Asesiad Effaith Tirwedd a Gweledol.

Caiff cynnig ei ystyried fel un sy'n syrthio i'r deipoleg sy'n cynrychioli'r math mwyaf (uchder a graddfa) o'r hyn y mae'n gymwys ar ei gyfer.

Eglurhad:

6.2.23 Y potensial mwyaf o ran cynhyrchu ynni o felinau gwynt ar y tir ar raddfa fawr yw'r Ardaloedd Chwilio Strategol a nodir yn NCT 8. Nid oes unrhyw Ardal Chwilio Strategol yn bodoli o fewn ardal Cynllunio Gwynedd a Môn.

6.2.24 Mae nifer y dynodiadau amgylcheddol drwy ardal y Cynllun, ynghyd â natur wasgaredig y boblogaeth leol, yn golygu bod angen rhoi ystyriaeth ofalus i effaith annerbyniol bosib cynigion ynni gwynt ar y tir.

6.2.25 Y nod allweddol yw sicrhau bod datblygiad yn gymesur ac wedi'i leoli'n briodol yn y dirwedd. Comisiynwyd Astudiaeth Capasiti a Sensitifrwydd y Dirwedd yn Ynys Môn, Gwynedd a Pharc Cenedlaethol Eryri i gyfeirio datblygiadau megis ynni gwynt ar y tir i lefydd priodol drwy adnabod a gwarchod ardaloedd sensitif ac arbennig rhag datblygiadau amhriodol.

6.2.26 Mae capasiti dangosol y dirwedd yn yr Astudiaeth Capasiti a Sensitifrwydd yn gymorth i adnabod y math o ddatblygiadau y gellid eu cynnwys o bosib. Fodd bynnag, nid yw hyn ynddo'i hun yn awgrymu y bydd ceisiadau cynllunio ar gyfer datblygiadau yn yr ardaloedd hyn yn briodol. Bydd angen ystyried elfennau newidiol eraill megis dynodiadau amgylcheddol a chyfyngiadau technegol, lleoliad, gosodiad a dyluniad penodol ar sail pob achos unigol.

6.2.27 Mae'r Astudiaeth Capasiti a Sensitifrwydd yn creu nodiadau canllaw penodol ar gyfer pob math o ddatblygiad er mwyn cynorthwyo i gyfeirio unrhyw ddatblygiad arfaethedig i'r lleoliad mwyaf priodol o ran y dirwedd a'r elfennau gweledol o fewn pob Ardal Cymeriad y Dirwedd (ACD).

6.2.28 Mae'r tabl isod yn nodi'r deipoleg tyrbin gwynt sy'n cael eu defnyddio i gategoreiddio maint (uchder a graddfa) y datblygiad o ran y posibilrwydd iddo fod yn dderbyniol ar gyfer ei leoliad arfaethedig yn y dirwedd. Er gwybodaeth ceir manylion hefyd o'r allbwn dangosol ar gyfer pob categori.

Tabl 9 : Y deipoleg tyrbin wynt a ddefnyddir ym mholisi ADN 1

Teipoleg Felin Wynt	Allbwn Dangosol (categori allbwn eang)	Meini Prawf Atodol (i'w ddarllen ochr yn ochr â Pholisi ADN 1) (yn bodloni un neu fwy o'r meini prawf hyn) (yn pennu p'un a yw'r deipoleg hon yn gymwys neu p'un a oes angen un fwy)
DOMESTIG	Dan 10kW	• Ceisiadau am tyrbinau gwynt unigol • Tyrbin wynt yn mesur hyd at 15m i frig y llafn • Gall y tyrbin wynt fod wedi'i gosod ar do neu bolyn
MICRO	dan 50kW	• Ceisiadau am un neu ddwy felin wynt • Tyrbin wynt yn mesur hyd at 20m i frig y llafn
BYCHAN	dan 5MW	• Hyd at dair tyrbin wynt o ran nifer • Tyrbinau gwynt yn mesur hyd at 50m i frig y llafn • Yn cael eu hystyried fel grŵp bychan
CANOLIG	dros 5MW a hyd at 25MW	• Hyd at naw tyrbin wynt o ran nifer • Tyrbinau gwynt yn mesur hyd at 80m i frig y llafn • Yn cael eu hystyried fel grŵp mawr
MAWR	dros 25MW	• Deg neu fwy o tyrbinau gwynt o ran nifer • Tyrbinau gwynt yn mesur hyd at 110m i frig y llafn • Yn cael ei ystyried fel fferm wynt ar raddfa fawr
MAWR IAWN	Dros 25MW	• Tyrbinau gwynt yn mesur dros 110m i frig y llafn • Yn cael ei ystyried fel fferm wynt ar raddfa fawr iawn

6.2.29 Mae effaith gronnus bosib ffermydd / tyrbinau gwynt – y rhai a weithredir a'r rhai a gymeradwywyd – ynghyd â nodweddion amlwg yn y dirwedd yn ystyriaethau pwysig. Gallai hyn gynnwys effaith gronnus o ran elfennau sŵn, gweledol, dyluniad, ecoleg, cymdeithasol, dŵr daear a wyneb.

6.2.30 Comisiynwyd Astudiaeth Canllaw ar Gyflwyno Pellteroedd Gwahanu o Eiddo Preswyl gan Ynys Môn, Gwynedd a Pharc Cenedlaethol Eryri i ystyried datblygiadau megis ynni gwynt ar y tir drwy werthuso addasrwydd cyflwyno lleiafswm pellteroedd gwahanu.

6.2.31 Daeth yr adroddiad i'r casgliad nad oedd lleiafswm pellteroedd gwahanu yn briodol, fodd bynnag, roedd pellteroedd dangosol oedd yn sbarduno asesiadau mwynderau gweledol preswyl yn briodol. Golyga hyn y dylai asesiad mwynderau gweledol preswyl gefnogi ceisiadau am ddatblygiadau o fewn y pellteroedd hyn i eiddo preswyl (ar wahân i eiddo'r ymgeiswyr/safleoedd y ceisiadau eu hunain).

Tabl 10: Pellteroedd sy'n sbarduno asesiad mwynder gweledol preswyl

Uchder Fferm / Tyrbin Wynt Arfaethedig (i frig y llafn)	**Pellteroedd sy'n Sbarduno Asesiad Mwynderau Gweledol Preswyl (Effaith Weledol gyda Graddfa Bosib sy'n 'Fawr Iawn')**

Hyd at 25m	O fewn 200m
25.01 i 50m	O fewn 400m
50.01 i 75m	O fewn 600m
75.01 i 100m	O fewn 800m
Dros 100.01m i 150m	O fewn 1.22km

6.2.32 Mae profiad wedi dangos bod posibilrwydd am gyfleoedd i gyflawni buddion cymunedol drwy ddatblygiadau tyrbinau gwynt. Gall rhai buddion gael eu cyfiawnhau fel lliniaru effeithiau datblygu drwy'r broses gynllunio, e.e. gwelliannau i'r seilwaith priffyrdd a chreu neu reoli cynefinoedd bywyd gwyllt. Yn ogystal, gall datblygiad arwain at fudd nad yw'n uniongyrchol gysylltiedig â'r broses gynllunio, e.e. taliad ariannol blynyddol i'r gymuned neu ymrwymiad gan y datblygwr i ddefnyddio llafur lleol lle bynnag y bo modd.

6.2.33 Dylid rhoi ystyriaeth i bolisïau eraill o fewn y Cynllun yn enwedig y rhai hynny mewn perthynas â'r amgylchedd naturiol a hanesyddol. Mae Canllawiau Cynllunio Atodol yn rhoi arweiniad ar leoli datblygiad ynni adnewyddadwy ar wahân.

POLISI ADN 2: YNNI PV SOLAR

Dylai cynigion am Ffermydd PV Solar o 5MW neu fwy cael eu cyfeirio tuag at ardaloedd chwilio posib a ddangosir ar y Map Cynigion. Dim ond mewn amgylchiadau eithriadol pan fydd angen am gynllun a ellir ei gyfiawnhau'n dderbyniol a phan fo amgylchiadau lleoliadol penodol am leoli datblygiad, fydd datblygiadau ar y raddfa yma mewn ardaloedd eraill yn cael eu cefnogi.

Caniateir cynigion am Ffermydd PV Solar o 5MW neu gynlluniau solar eraill hyd at 5MW os gallir cydymffurfio gyda'r meini prawf isod:

1. **Bod holl effeithiau ar gymeriad y dirwedd, asedau treftadaeth ac adnoddau naturiol wedi'i lliniaru yn ddigonol, gan sicrhau bod nodweddion arbennig holl ddynodiadau tirwedd, bioamrywiaeth a threftadaeth o bwysigrwydd lleol, cenedlaethol a rhyngwladol, gan gynnwys, lle bo'n briodol, yn eu gosoadiadau yn cael eu diogelu neu eu gwella;**
2. **Ni fydd y cynnig yn arwain at niwed sylweddol i ddiogelwch neu fwynderau derbynyddion sensitif yn cynnwys effaith gan fflachio a llacharedd ac ni fydd yn cael effaith annerbyniol ar ddiogelwch ffyrdd, rheilffyrdd nac awyrennau;**
3. **Ni fydd y cynnig yn arwain at niwed sylweddol i fwynderau gweledol preswyl trigolion cyfagos;**
4. **Ni fydd y cynnig yn cael effeithiau cronnus annerbyniol mewn perthynas â ffermydd PV solar cyfredol a'r rhai sydd â chaniatâd, ac unrhyw nodweddion amlwg eraill yn y dirwedd;**
5. **Ar ddiwedd oes weithredol y cyfleuster, bydd y paneli a'r isadeiledd cysylltiedig yn cael eu tynnu i lawr yn unol â chynllun adfer y tir ac ol-ofal a gyflwynir i a'i gytuno gan yr Awdurdod Cynllunio Lleol;**
6. **Bod Cynllun Rheoli Amgylcheddol Adeiladu (CRhAA) yn cael ei gyflwyno i ddangos bod unrhyw effeithiau negyddol posib a gyfyd yn ystod y cyfnodau adeiladu a dadgomisiynu yn cael eu hosgoi.**

Eglurhad:

6.2.34 Comisiynwyd Astudiaeth ar y potensial am ffermydd PV solar yn Ardal Cynllunio Gwynedd ac Ynys Môn i adnabod ardaloedd chwilio posib ar gyfer datblygiadau ffermydd solar. Roedd yn seiliedig ar y fethodoleg a amlinellir yn Cynllunio ar gyfer Ynni Adnewyddadwy a Charbon Isel – Llawlyfr i Gynllunwyr (2015) gan Lywodraeth Cymru.

6.2.35 Yn seiliedig ar asesiad lefel strategol, nododd ardaloedd cyfleodd posib sydd gyda'r posibilrwydd ar gyfer cynlluniau 5MW neu fwy. Fel ardaloedd chwilio, dim ond arwydd o adnoddau ynni solar o fewn ardal Cynllun mae'r ardaloedd a nodwyd yn darparu yn hytrach na meysydd penodol o dir a ddiogelir ar gyfer datblygu ynni haul. Cafodd yr ardaloedd chwilio eu hadnabod drwy fapio adnoddau posib ynni solar (yn seiliedig ar lethr a chyfeiriadedd tir) a drwy ddileu'r cyfyngiadau allweddol o ran datblygu ynni solar. Nododd yr Astudiaeth 11 ardal posib. Oherwydd materion yn ymwneud â sensitifrwydd a chapasiti'r dirwedd gall rhai o'r ardaloedd yma ond gael datblygiad 5MW neu fwy trwy gael 2 neu fwy o gynlluniau ar wahân, yn ddarostyngedig i ystyriaeth o ardrawiad cronnol posib. Mae'r tabl canlynol yn nodi'r ardaloedd a ddangosir ar y Mapiau Cynigion.

Tabl 11: Safleoedd Cyfle Posib

Rhif yr ardal Cyfle Posib	**Lleoliad yr ardal (Anheddle Agosaf)**	**Cyfanswm Arwynebedd y Safle (Ha)**
S1	Rhoslan	117.3
S2	Rhoslan	90.9
S3	Llangefni	14.4
S4	Pentraeth	13.2
S5	Pentraeth	27.0
S6	Gwalchmai	54.9
S7	Gwalchmai	44.1
S8	Llanddeusant	126.7
S9	Llanddeusant	19.3
S10	Caergeiliog	115.0
S11	Caergeiliog	12.3

6.2.36 O fewn yr ardaloedd cyfleoedd posib bydd angen i ymgeiswyr ymgymryd â gwaith mireinio pellach i adnabod cyfleoedd penodol ar gyfer cynigion datblygu manwl ac i ystyried eu haddasrwydd a chapasiti ynni adnewyddadwy gallir ei gynhyrchu. Bydd angen i gynigion manwl yn yr ardaloedd cyfleoedd posib ac ar unrhyw safle arall yn ardal y Cynllun ddangos eu bod yn cydymffurfio gyda'r meini prawf yn y Polisi a pholisïau perthnasol eraill.

POLISI ADN 3: TECHNOLEG YNNI ADNEWYDDADWY A CHARBON ISEL ARALL

Caniateir cynigion ar gyfer technolegau ynni adnewyddadwy a charbon isel sy'n cyfrannu at ddyfodol carbon isel, heblaw am ynni gwynt neu ffermydd Solar PV os yw'r cynnig yn cydymffurfio gyda'r meini prawf canlynol:

1. **Bod holl effeithiau ar gymeriad y dirwedd, asedau treftadaeth ac adnoddau naturiol wedi'i lliniaru yn ddigonol, gan sicrhau bod nodweddion arbennig holl ddynodiadau tirwedd, bioamrywiaeth a threftadaeth o bwysigrwydd lleol, cenedlaethol a rhyngwladol, gan gynnwys, lle bo'n briodol, yn eu gosoadiadau yn cael eu diogelu neu eu gwella;**
2. **Na fyddai'r cynnig yn cael effaith annerbyniol sylweddol ar fwynderau gweledol;**
3. **Bod ardrawiad y cynnig yn cael ei liniaru i sicrhau nad oes yna unrhyw effeithiau annerbyniol sylweddol ar fwynderau defnyddiau sensitif cyfagos;**
4. **Lle'n briodol, na fyddai'r cynnig yn cael effaith annerbyniol sylweddol ar ansawdd a chyflenwad dŵr;**
5. **Lle'n briodol, defnyddir adeiladau sy'n bodoli'n barod neu dir a ddefnyddiwyd o'r blaen;**
6. **Ni fydd y datblygiad yn cael effeithiau cronnus annerbyniol mewn perthynas ag unrhyw nodweddion amlwg eraill yn y dirwedd neu'r drefwedd;**
7. **Lle bo angen, bydd y cyfarpar ac isadeiledd cysylltiedig yn cael eu tynnu oddi ar y safle yn unol â chynllun adfer y tir ac ol-ofal a gyflwynir i a'i gytuno gan yr Awdurdod Cynllunio Lleol.**

Lle bo angen, dylid hysbysu cynigion gan Asesiad Effaith Tirwedd a Gweledol.

Eglurhad:

6.2.37 Mae'r polisi hwn yn cynnwys amrediad o dechnolegau ynni adnewyddadwy, gan gynnwys: biomas, pympiau gwres o'r ddaear, pŵer trydan dŵr, Gwres a Phŵer Cyfunedig. Nid yw'r polisi hwn yn cynnwys ffermydd gwynt/tyrbinau ar y tir sy'n cael eu cynnwys ym mholisi ADN 1 nag ynni solar sy'n cael ei gynnwys o dan Bolisi ADN 2.

6.2.38 Mae NCT 8 a Chanllawiau Ymarfer – Goblygiadau Cynllunio Datblygiadau Ynni Adnewyddadwy a Charbon Isel, yn rhoi manylion technegol a diffiniadau er mwyn deall nodweddion y technolegau hyn i gynorthwyo i asesu'r cynigion.

6.2.39 Ar bob graddfa, bydd angen rhoi ystyriaeth gofalus i effeithiau andwyol tebygol a allai godi yn sgil y cynnig. O ran lliniaru, mae angen i gynlluniau gael eu cynllunio'n dda, adlewyrchu amgylchiadau lleol a dangos sut y byddai unrhyw gynlluniau amgylcheddol, cymdeithasol, adnoddau ac effeithiau economaidd wedi'u lleihau i'r eithaf drwy ddewis safle'n ofalus, dylunio, adeiladu, gweithredu a mesurau eraill. Yn hyn o beth, wrth ystyried yr effaith ar y nodweddion eraill a dynodiadau, bydd cynigion angen roi sylw dyledus i ofynion polisïau eraill yn y Cynllun, lle y bo'n berthnasol. Darperir canllawiau pellach ynghylch adnabod ac asesu cynlluniau yn y Canllawiau Cynllunio Atodol ynghylch lleoli datblygiadau ynni adnewyddadwy ar wahân .

6.2.40 Dylai ardrawiad cronnus posib technolegau ynni adnewyddadwy ystyried niwed annerbyniol mewn perthynas â'r tirlun, yr ardrawiad gweledol, sŵn, ecoleg a dŵr daear a dŵr wyneb.

RHEOLI NEWID ARFORDIROL

6.2.41 Dylai awdurdodau cynllunio lleol ddangos eu bod wedi ystyried Cynlluniau Rheoli Traethlin, sy'n darparu asesiad eang o'r risgiau sy'n gysylltiedig â phrosesau arfordirol, a'r rhain ddylai fod y brif ffynhonnell dystiolaeth ar gyfer diffinio ardal rheoli newid arfordirol a phennu dynodiadau tir oddi mewn iddynt. Mae Cynllun Rheoli Traethlin Gorllewin Cymru (SMP) 2 yn gosod ystod o

bolisïau ar gyfer yr arfordir, sef 'cynnal y llinell', 'dim ymyrraeth weithredol' neu 'ail-linio dan reolaeth', fesul cyfnodau gwahanol y polisi. Mae cyfnodau'r polisi fel a ganlyn: hyd at 2025, 2026 i 2055 a 2056 i 2105. Gallir gweld copi o'r Cynllun Rheoli Traethlin yn (http://www.westofwalessmp.org/content.asp?nav=23&parent_directory_id=10&language=CYM&pagetype=&keyword=). Mae Polisi Cynllunio Cymru yn nodi y dylai Awdurdodau Lleol gynorthwyo i leihau'r risg o lifogydd ac effaith erydu arfordirol trwy osgoi datblygiadau amhriodol mewn ardaloedd bregus. Diffinnir Ardal Rheoli Newid Arfordirol (ARhNA) lle mae'r polisi'r cynllun rheoli traethlin mabwysiedig yw 'dim ymyrraeth weithredol' neu 'ail-linio dan reolaeth' yn ystod oes y Cynllun. Mae Atodiad 6 yn rhoi rhestr o ardaloedd ddiffinnir fel yr Ardal Rheoli Newid Arfordirol (ARhNA). Mae'r ardaloedd arfordirol sy'n cael eu cynnwys o fewn yr ARhNA yn rhai lle mae'r SMP 2 yn dweud 'dim ymyrraeth weithredol' neu 'ail-lunio dan reolaeth' o fewn y cyfnod hyd at 2025 neu rhwng cyfnod polisi 2026 a 2055 neu'r ddau gyfnod polisi.

POLISI ARNA 1: ARDAL RHEOLI NEWID ARFORDIROL

Caiff Ardal Rheoli Newid Arfordirol (ARhNA) ei hadnabod yn Atodiad 6.

Datblygiad Preswyl newydd

Gwrthodir cynigion am dai newydd, i ail-adeiladu tai, isrannu adeiladau presennol i ddefnydd preswyl neu drosi adeiladau presennol i ddefnydd preswyl yn yr ARhNA.

Adleoli tai parhaol presennol yng nghefn gwlad

Caniateir cynigion i adleoli tai parhaol sy'n bodoli yng nghefn gwlad ac sydd wedi'u lleoli yn yr ARhNA a ragwelir y byddant yn cael eu heffeithio gan erydu arfordirol a/ neu risg llifogydd os ellir cydymffurfio gyda'r meini prawf canlynol:

1. **Mae'r datblygiad yn golygu ail-adeiladu tŷ parhaol sy'n cael ei effeithio gan erydiad neu sydd dan fygythiad o erydiad a/ neu risg llifogydd o fewn 20 mlynedd o ddyddiad y cynnig; a**
2. **Mae'r tŷ sy'n cael ei adleoli wedi ei leoli pellter priodol i mewn i'r tir o ran yr ARhNA a gwybodaeth arall yn y Cynllun Rheoli Traethlin, a lle byddo'n bosib mae mewn lleoliad sydd:**
   i. **yn achos tŷ amaethyddol, oddi mewn i ddaliad y fferm neu oddi mewn i neu'n union gerllaw aneddleoedd presennol; neu**
   ii. **oddi mewn i neu'n union gerllaw aneddleoedd presennol yn agos at y lleoliad lle'r oedd yr adeilad gwreiddiol;**
3. **Caiff y safle presennol ei glirio a'i wneud yn ddiogel; a**
4. **Ni ddylai'r cynnig beri unrhyw effaith andwyol ar y dirwedd, y strydwedd neu'r fioamrywiaeth yn yr ardal.**

Adeiladau dibreswyl newydd

5. **Gwrthodir adeiladau parhaol dibreswyl nad ydynt yn gysylltiedig â defnydd neu adeilad presennol mewn ardaloedd yn yr ARhNA a ragwelir y byddant yn cael eu heffeithio oherwydd perygl-newid arfordirol yn ystod y cyfnod polisi dangosol cyntaf hyd at 2025.**

6. **Bydd cynigion am y mathau canlynol o ddatblygiad dibreswyl newydd yn cael eu caniatáu ar safleoedd o fewn yr ARhNA a ragwelir a fydd mewn perygl o newid arfordirol o fewn yr ail gyfnod polisi dangosol (2026 – 2055), yn ddarostyngedig i Asesiad Canlyniadau Llifogydd sy'n cydymffurfio â gofynion TAN15 neu Asesiad Sefydlogrwydd:**

   i. **datblygiad sy'n gysylltiedig yn uniongyrchol â'r ardal arfordirol (e.e. cytiau traeth, caffis, ystafelloedd te, siopau, llety gwyliau ar osod am gyfnodau byr, safleoedd gwersylla, safleoedd carafanau teithiol, gweithgareddau hamdden), ac**
   ii. **yn darparu buddion economaidd a chymdeithasol sylweddol i'r gymuned; a**
   iii. **lle ellir dangos na fydd unrhyw gynnydd yn y risg i fywyd, nac unrhyw risg arwyddocaol i eiddo; ac**
   iv. **yn destun caniatâd cynllunio sydd naill ai'n cynnwys cyfyngiad amser, a / neu'n cyfyngu'r tymor, fel sy'n briodol.**

7. **Caniateir ailddatblygu neu estyniadau i eiddo dibreswyl presennol neu ddwysáu defnyddiau tir dibreswyl presennol yn yr ARhNA cyn belled ag y ceir Asesiad Canlyniadau Llifogydd sy'n cydymffurfio â gofynion TAN 15 neu Asesiad Sefydlogrwydd sy'n dangos na fydd unrhyw gynnydd yn y risg i fywyd, nac unrhyw risg arwyddocaol i eiddo ac yn amodol ar ganiatâd cynllunio sydd â chyfyngiad amser (pan fo hynny'n briodol) a bod y datblygiad yn cydymffurfio gyda TAN 15 yn ystod cyfnod ei ganiatâd.**

<u>Estyniadau i Dai Presennol, Cyfleusterau neu Wasanaethau neu Isadeiledd Cymunedol</u>

Caniateir y mathau canlynol o ddatblygiad yn yr ARhNA, cyn belled ag y ceir Asesiad Canlyniadau Llifogydd sy'n cydymffurfio â gofynion TAN 15 neu Asesiad Sefydlogrwydd:

8. **Estyniadau preswyl cyfyngedig sy'n agos iawn at raddfa'r eiddo presennol ac felly nad ydynt yn peri cynnydd posib yn nifer y bobl sy'n byw yn yr eiddo;**
9. **Datblygiad atodol tu mewn i gwrtil tai presennol y mae angen caniatâd cynllunio ar ei gyfer;**
10. **Isadeiledd allweddol i'r gymuned, y mae'n rhaid ei leoli yn yr ARhNA i ddarparu'r budd a fwriedir i'r gymuned ehangach ac mae yna gynlluniau clir i reoli effaith newid arfordirol arno a'r gwasanaethau y mae'n eu darparu;**
11. **Isadeiledd hanfodol e.e. ffyrdd, cyn belled â bod yna gynlluniau clir i reoli effaith newid arfordirol arno, ac na fydd yn cael effaith andwyol ar gyfraddau newid arfordirol mewn llefydd eraill.**

<u>Cynlluniau amddiffyn arfordirol newydd neu i amnewid rhai blaenorol</u>

Caniateir cynigion am gynlluniau amddiffyn arfordirol newydd neu gynlluniau sy'n amnewid hen ddarpariaeth, dim ond os ellir dangos bod y gwaith yn gyson â'r dull rheoli ar gyfer y wyneb blaen a gyflwynir yn y Cynllun Rheoli Traethlin, ac na fydd yna effaith andwyol faterol ar yr amgylchedd.

<u>Rheoli datblygiad</u>

Bydd amodau cynllunio'n cael eu gosod neu caiff rhwymedigaeth gynllunio ei sicrhau pan fydd angen i: gyfyngu oes datblygiad neu ei gyfyngu i ddefnydd tymhorol; tynnu datblygiad sydd â chyfyngiad amser neu dai presennol pan ddaw eu defnydd i ben; adolygu caniatâd cynllunio

perthnasol; rheoli meddiannaeth tŷ sy'n cael ei adleoli.

Eglurhad:

6.2.42 Nid yw datblygiad preswyl newydd yn addas yn yr ARhNA oherwydd y risg uchel o erydu arfordirol a llifogydd. Bydd hyn yr un mor wir ar gyfer cynigion i newid defnydd adeiladau parhaol eraill i lety preswyl a chynigion i ail-adeiladu tai. Mae'r math o ddefnydd preswyl y mae hyn yn berthnasol iddo yn cynnwys tai unigol, fflatiau uwchben eiddo masnachol presennol, tai gwarchod, llety myfyrwyr, hosteli, tai a rannir ar gyfer pobl anabl, cartrefi nyrsio a chartrefi gofal, canolfannau addysg a hyfforddiant preswyl.

6.2.43 Mae tystiolaeth yng Nghynllun Rheoli Traethlin 2 yn awgrymu y gallai nifer fechan o eiddo preswyl unigol gael eu heffeithio'n uniongyrchol gan golled tir (yn wahanol i'r risgiau sy'n gysylltiedig â llifogydd) neu o ganlyniad i effeithiau erydu arfordirol oddi mewn i gyfnod y Cynllun (hyd at 2026) neu'n fuan yn ail gyfnod y polisi y cyfeirir ato ym mharagraff 6.2.41 uchod. At ddibenion y polisi hwn nid yw 'tŷ parhaol' yn cynnwys carafanau neu strwythurau symudol eraill o'r fath a ddefnyddir fel llety preswyl, p'un a ydynt wedi'u cysylltu i wasanaethau ai peidio. I alluogi cymunedau arfordirol i addasu i newid arfordirol, mae'r Polisi eithrio hwn yn hwyluso adleoli ac ail-adeiladu'r tai parhaol i leoliadau amgen tu allan i'r ARhNA gan felly eu gwneud yn ddiogel rhag erydu arfordirol. Bydd y polisi hwn yn helpu i sicrhau bod cymunedau arfordirol yn aros yn gynaliadwy trwy gynnal lefelau presennol y stoc tai a lleihau'r risg o erydu i bobl ac eiddo. Mae'n rhoi'r un hawliau i bobl sydd mewn cartrefi sydd mewn perygl o erydu arfordirol â phobl eraill i ail-adeiladu eu tai yn unol â Pholisi TAI 13 yn y Cynllun hwn.

6.2.44 Mae Polisi TAI 13 yn gosod y meini prawf ar gyfer ailadeiladu tai yng nghefn gwlad mewn lleoliadau tu allan i'r ARhNA e.e. byddai angen iddynt fod o faint tebyg i'r tŷ gwreiddiol. Bydd yr un egwyddor yn cael ei defnyddio gyda chynigion a ystyrir dan y Polisi uchod. Bydd hyn yn sicrhau bod y tŷ newydd yn parhau i gwrdd ag anghenion y sawl sy'n byw ynddo ar hyn o bryd, gan atal datblygiad sbeciannol.

6.2.45 Nid oes angen caniatâd cynllunio ar gyfer nifer o estyniadau ac addasiadau i dai. Caniateir estyniadau sydd angen caniatâd gan yr awdurdod cynllunio lleol os ellir dangos bod y buddion i berchennog y tŷ yn fwy arwyddocaol nag unrhyw gynnydd mewn risg i'r eiddo mewn perthynas ag oes ddisgwyliedig yr eiddo. Fodd bynnag, fel yn achos ail-adeiladu tai, rhaid rhoi ystyriaeth i les y deiliaid, a'r risg i fywyd o ganlyniad i lifogydd. Pan ystyrir fod estyniadau i dai neu ail-adeiladu tai yn dderbyniol yng nghyswllt y Polisi hwn, rhoddir ystyriaeth ddyledus i Bolisi PCYFF 3 a Pholisi TAI 13 hefyd, fel sy'n briodol.

6.2.46 Yn nhermau datblygiad dibreswyl, yn amodol ar y cyfnod amser disgwyliedig i golli eiddo o ganlyniad i erydu arfordirol, gallai defnyddiau priodol gynnwys gosod fel eiddo gwyliau, cyfleusterau cymunedol, defnyddiau busnes, caeau chwaraeon a chaeau chwarae, safleoedd ar gyfer digwyddiadau megis marchnadoedd a meysydd sioe, yn amodol ar eu lleoliad a pha mor hygyrch ydynt. Byddai disgwyl i ddeiliaid a/neu berchnogion gydnabod y gallai defnydd fod am amser cyfyngedig neu dymor yn unig yn yr asesiad risg, ac ystyried y buddion o gymharu â'r risgiau sy'n gysylltiedig â chymryd eiddo â chanddo hyd oes gyfyngedig.

6.2.47 Gallir defnyddio caniatâd cynllunio sydd â chyfyngiad amser i gyfyngu oes gynlluniedig datblygiadau newydd. Gallir defnyddio caniatâd cynllunio sy'n cyfyngu'r tymor i gyfyngu defnydd y safle/yr adeilad i eithrio'r Gaeaf. Byddai'r mathau hyn o ganiatâd cynllunio yn galluogi'r

awdurdod cynllunio lleol i gadw rheolaeth o ddyfodol y datblygiad a'r risg posib i bobl a'r datblygiad ei hun o ganlyniad i erydu arfordirol. Caiff amodau cynllunio eu defnyddio pan fo angen rheoli'r risg yn ystod oes gynlluniedig y datblygiad ac i reoli tynnu'r datblygiad oddi yno i leihau'r effaith ar y gymuned a'r amgylchedd. I gyflawni hyn, bydd caniatad cynllunio yn cynnwys amodau sy'n ymwneud ag adolygu'r caniatâd hwnnw mewn perthynas â graddau'r newid arfordirol a thynnu'r datblygiad oddi yno cyn i effaith y newid arfordirol ddod i rym. Bydd yn bwysig monitro cydymffurfiaeth ag amodau cynllunio ar geisiadau sydd â chyfyngiad amser neu gyfyngiad ar y tymor. Bydd ceisiadau cynllunio i adnewyddu caniatâd cynllunio sydd â chyfyngiad amser yn yr ARhNA, lle nad yw'r erydu wedi digwydd mor gyflym â'r disgwyl, yn derbyn ystyriaeth debyg i gais newydd am ddatblygiad.

This page is intentionally left blank

6.3 ECONOMI AC ADFYWIO

PROSIECTAU ISADEILEDD O BWYSIGRWYDD CENEDLAETHOL A DATBLYGIADAU PERTHYNOL

6.3.1 **Cefndir**

- Mae gan y Deyrnas Unedig darged sy'n ymrwymiad cyfreithiol i gael toriad o 80% mewn allyriadau erbyn 2050, gyda tharged interim o leiaf o 34% yn is na'r lefelau blwyddyn sail erbyn 2020 (Deddf Newid Hinsawdd 2008).
- Mae'n nod allweddol o bolisi cenedlaethol i wella diogelwch ynni'r wlad.
- Mae Datganiadau Polisi Cenedlaethol yn sefydlu'r angen am Brosiectau Isadeiledd o Bwysigrwydd Cenedlaethol (PIoBC – fel y'u diffinnir gan Ddeddf Cynllunio 2008), yn cynnwys yn benodol ar gyfer cynhyrchu ynni.
- Mae Llywodraeth y Deyrnas Unedig wedi dewis safle ger y Wylfa fel safle sydd o bosibl yn addas ar gyfer adeiladu gorsaf bŵer niwclear newydd. Mae hwn yn ffurfio PIoBC, fel y mae'r PIoBC Grid Cenedlaethol ar wahân i ddarparu llinellau trosglwyddo o'r orsaf bŵer niwclear newydd.
- Fe allai'r PIoBC hyn fod ag oblygiadau isadeiledd mawr ar gyfer ardal y Cynllun, ar ffurf llinellau trawsgludo trydan newydd a datblygiad cysylltiedig.

Cyflwyniad

6.3.2 Mae PIoBC yn brosiectau o bwysigrwydd cenedlaethol fel cefnffyrdd newydd, meysydd awyr, porthladdoedd, gorsafoedd pŵer (yn cynnwys niwclear), llinellau trawsgludo trydan, gweithfeydd trin dŵr gwastraff a gweithfeydd cemegau.

6.3.3 Awdurdodau lleol neu gyrff statudol eraill sy'n penderfynu ar ddatblygiad cysylltiedig neu berthnasol nad ydynt yn y prif gais am Orchymyn Caniatâd Datblygu, a bydd polisi cenedlaethol yn ystyriaeth berthnasol fel sy'n briodol. Lle mae datblygiad cysylltiedig neu ategol yn ymwneud gydag adeiladu neu weithredu Prosiect Isadeiledd o Bwysigrwydd Cenedlaethol, bydd y cynigion hyn yn dod o dan Bolisïau Strategol PS8 - PS12 yn ogystal â pholisïau perthnasol eraill yn y Cynllun.

6.3.4 Bydd ceisiadau am ddatblygiad Prosiectau Isadeiledd o Bwysigrwydd Cenedlaethol yn cael eu harchwilio gan ddefnyddio'r meini prawf ar angen cenedlaethol, buddion ac ardrawiad, fel sydd i'w gweld mewn polisi perthnasol. Ar gyfer isadeiledd ynni, bydd hyn yn cynnwys y Datganiadau Polisi Cenedlaethol (DPC) ar gyfer Isadeiledd Ynni (EN-1- 6). Mae'r DPCau ynni yn amlinellu polisi cenedlaethol yr asesir ac yr archwilir ceisiadau am brosiectau ynni mawr yn eu herbyn. Yn unol â Datganiadau Polisi Cenedlaethol mae materion eraill sy'n bwysig a pherthnasol a ddylai rhoi ystyriaeth iddynt, gan gynnwys y cynllun datblygu defnydd tir presennol, Rhaglen Ynys Ynni Môn, Cynlluniau Rheoli Cyrchfan, Cynllun Sengl Integredig, Canllaw Cynllunio Atodol Gorsaf Niwclear Newydd yn y Wylfa a dogfennau perthnasol eraill. Ar gyfer cais Gorchymyn Caniatâd Datblygu, mae rôl awdurdodau lleol wedi ei osod allan yn y Ddeddf Gynllunio 2008 (fel y'i diwygiwyd gan Ddeddf Cymru 2017), fe fyddant yn cael eu gwahodd i asesu pa mor ddigonol yw'r ymgynghori

a'r effeithiau lleol ac adrodd ar y rhain mewn Adroddiad Ardrawiad Lleol. Yn yr un modd, bydd yn bosibl i geisiadau gael eu gwneud i gyrff statudol eraill. Yr awdurdodau cynllunio lleol yw'r awdurdodau penderfynu ar gyfer ambell ddatblygiad yn gysylltiedig gyda Phrosiect Wylfa Newydd.

6.3.5 Bydd graddfa ac ardrawiad PIoBC a datblygiadau perthynol yn cael eu lliniaru drwy becynnau priodol o amodau caniatâd cynllunio, cytundebau cynllunio neu briffyrdd gofynion GCD, a derbyniadau Ardoll Seilwaith Cymunedol (os gweithredir atodlen codi tâl ASC).

6.3.6 Yn ogystal, bydd y Cynghorau yn annog datblygwyr i ystyried darparu pecynnau o fuddiannau cymunedol er mwyn cael eu gosod yn erbyn a digolledu'r gymuned am y baich o fod yn lleoliad i'r prosiect. Bydd unrhyw becynnau o'r fath yn cael ei defnyddio i'w rhoi yn erbyn y baich ar yr ardal, ac yn enwi ffyrdd etifeddiaeth posibl o'i ddefnyddio, yn cynnwys isadeiledd cludiant, cymdeithasol, economaidd a chymunedol fyddai o fudd i'r gymuned yn y tymor hir.

6.3.7 Gallai fod modd ceisio cael budd cymunedol trwy ddarpariaethau Deddf Llywodraeth Leol, y Deddfau Cynllunio, neu ddeddfwriaeth arall, neu fel dewis arall trwy gytundeb gwirfoddol gyda darparwr y prosiect, neu'n unol gyda phrotocol y diwydiant.

6.3.8 Taliadau ariannol neu ddarpariaeth wirfoddol eraill yw'r Taliadau Budd Cymunedol gan ddatblygwr er budd cymunedau sy'n lletya'r datblygiad sydd ddim yn ymdrin â effaith uniongyrchol y datblygiad a ni ellir eu hystyried i fod yn angenrheidiol i wneud y datblygiad yn dderbyniol mewn termau cynllunio. Mae Taliadau Budd Cymunedol Gwirfoddol yn wahanol ac yn hollol ar wahân i'r broses gynllunio. Nid ydynt yn ystyriaethau o bwys y gellir eu cymryd i ystyriaeth wrth benderfynu a ddylid rhoi caniatâd neu ymateb yn gadarnhaol neu fel arall i gais i ymgynghori.

6.3.9 Ar hyn o bryd, mae dau PIoBC arfaethedig yn y cyfnod cyn ymgeisio sydd wedi eu lleoli tu mewn i ardal y Cynllun :

i. Adeiladu gorsaf bŵer niwclear newydd ger yr Wylfa, sef Wylfa Newydd, bwriad gan Horizon Nuclear Power, fel sydd i'w weld yn y Datganiad Polisi Cenedlaethol ar gyfer Cynhyrchu Pŵer Niwclear (EN-6);
ii. Gwelliannau / gwaith newydd gyda Llinellau Trawsgludo'r Grid Cenedlaethol yn cysylltu Wylfa Newydd gydag Is-orsaf Pentir a thu hwnt, wedi'u cynnig gan y Grid Cenedlaethol

6.3.10 Mae'n bwysig bod y Cynllun yn rhoi'r fframwaith polisi er mwyn cynorthwyo'r Cynghorau i roi sylw i ac ymateb i gynigion PIoBC sy'n dod ymlaen, yn cynnwys er enghraifft:

i. Darparu cyngor a gwybodaeth i hysbysu hyrwyddwyr prosiectau yn ystod datblygiad eu cynigion ar gyfer ymgynghori a datblygu prosiectau;
ii. ymateb i ymgynghoriadau ffurfiol yn ystod datblygiad prosiectau ac ar geisiadau i gyrff eraill sy'n penderfynu;
iii. awgrymu gofynion priodol i'w cynnwys yn y Gorchymyn Caniatâd Datblygu ac ymrwymiadau (fel Adran 106 ac Ardoll Seilwaith Cymunedol, os yn berthnasol);
iv. penderfynu ar geisiadau ar gyfer datblygiad cysylltiedig, ategol neu berthnasol tu allan i'r

Gorchymyn Caniatâd Datblygu;

v. gwneud sylwadau ar ba mor ddigonol yw'r ymgynghori;

vi. asesu ardrawiadau'r prosiect, yn gadarnhaol ac yn negyddol, yn yr Adroddiad Ardrawiad Lleol y bydd yr Arolygiaeth Cynllunio'n gwahodd y Cyngor/Cynghorau i'w gyflwyno ar ôl i unrhyw gais am Orchymyn Caniatâd Datblygu gael ei gyflwyno;

vii. gwneud sylwadau fel rhan o drefn ffurfiol yr Arolygiaeth Gynllunio i archwilio'r Gorchymyn Caniatâd Datblygu;

viii. wrth benderfynu ar unrhyw gymeradwyaeth yn dilyn y caniatâd (yn cynnwys 'amodau' caniatâd cynllunio), ac wrth gyflawni swyddogaethau fel yr awdurdod gorfodi.

6.3.11 Mae Polisi Strategol PS8 yn bolisi trosfwaol yn ymwneud ag unrhyw gais am PIoBC (heblaw am Wylfa Newydd) neu ag unrhyw geisiadau cynllunio sy'n gysylltiedig â chais PIoBC neu'n ategol iddo, boed hwy'n cael eu penderfynu gan yr Ysgrifennydd Gwladol, Cyngor Sir Ynys Môn, Cyngor Gwynedd neu unrhyw asiantaeth arall. Nid yw Polisi Strategol PS8 yn ymwneud ac unrhyw gais yn gysylltiedig â'r PIoBC ar gyfer datblygiad yn Wylfa Newydd, neu ddatblygiad/cynnig sydd yn gysylltiedig neu yn ategol a'r cais.

POLISI STRATEGOL PS 8: CYNIGION AM BROSIECTAU ISADEILEDD O BWYSIGRWYDD CENEDLAETHOL A DATBLYGIADAU PERTHYNOL

Yn eu rôl fel yr awdurdodau sy'n penderfynu ar ddatblygiad perthynol ar gyfer Prosiect Isadeiledd o Bwysigrwydd Cenedlaethol bydd y Cynghorau, lle'n briodol, yn sicrhau cydymffurfiaeth gyda'r meini prawf yn y Polisi yma.

Wrth ymateb i gynigion sy'n ffurfio rhan o gais am Ganiatad Datblygu i'r Ysgrifennydd Gwladol bydd y Cynghorau yn rhoi sylw i'r un ystyriaethau wrth baratoi'r Adroddiad Effaith Lleol.

1. **Bydd y datblygiad a'i isadeiledd cysylltiol/ ategol, gan gynnwys unrhyw gynigion am lety, gyfleusterau addysg a hyfforddiant, cyflogaeth, cadwynau cyflenwi, ac isadeiledd cludiant, cymunedol, amgylcheddol a gwyrdd yn cyfrannu at gydbwysedd o allbynnau positif i gymunedau lleol, ymwelwyr a'r amgylchedd;**
2. **Bod asesiad o sut ddaru ystyriaeth o ddewisiadau amgen ddylanwadu ar y cynigion yn cael ei gyflwyno;**
3. **Bod asesiad cynhwysfawr o ardrawiadau amgylcheddol (tirwedd, adeiledig, hanesyddol a naturiol), cymdeithasol (gan gynnwys iechyd a mwynderau), ieithyddol a diwylliannol, cludiant ac economaidd (positif, negyddol a chronnol) o'r cynnig yn ystod y cyfnod adeiladu, gweithredu a'r cyfnodau dadgomisiynu ac adfer (os yw hynny'n berthnasol) yn cael ei ddarparu, yn ogystal â mesurau cyflawni lle mae'n briodol i osgoi, lleihau, lleddfu a/neu ddigolledu'r niwed a achosir;**
4. **Darparu cyfraniadau i'r Cyngor neu gorff arall priodol a chytunedig er mwyn gwneud iawn am unrhyw effeithiau anffafriol a niwed wedi'u hachosi gan y prosiect trwy ymgysylltu'n effeithiol gyda chymunedau lleol a'r Cyngor yn yr adeg cyn cyflwyno'r cais. Yr amcan fydd canfod mesurau, prosiectau a gwasanaethau i wella lles a chynaladwyedd tymor hir y cymunedau mae'n effeithio arnynt;**
5. **I gydnabod unrhyw faich a tharfu sy'n digwydd i'r gymuned wrth fod yn lleoliad i unrhyw brosiect isadeiledd o bwysigrwydd cenedlaethol, gall fod yn ofynnol gan y Cyngor i'r datblygwr ddarparu pecynnau priodol o fuddiannau cymunedol er mwyn gwneud iawn**

am a digolledu'r gymuned am y baich sy'n dod gyda bod yn lleoliad i'r prosiect;

6. **Cael cymaint ag y bo modd o fudd economaidd a chymunedol lle bo hynny'n ymarferol, trwy gytuno gyda'r Cyngor yn gynnar yn ystod camau datblygu'r prosiect ar strategaethau ar gyfer caffael, cyflogaeth, addysg, hyfforddiant a recriwtio;**
7. **Darparu mesurau i amddiffyn rhag llifogydd i reoli risg llifogydd, a lle bo'n ymarferol, cael gwelliannau yn yr ardal honno. Darparu asesiad o'r ardrawiadau sy'n cael eu rhagweld oddi wrth y cynnig ar yr amgylchedd morol a thir o gwmpas a darparu mesurau i reoli a lleihau unrhyw niwed sy'n cael ei achosi.**

Er mwyn cael digon o wybodaeth i fedru asesu effeithiau'r cynigion, gall y Cyngor ofyn am baratoi cynlluniau rheoli neu gynlluniau cyflawni, sy'n dangos y mesurau ar gyfer cael cymaint o fudd ag y bo modd ac i leddfu a/neu ddigolledu am ardrawiadau lle mae cyfiawnhad dros hyn mewn polisi cenedlaethol neu leol. Dylai'r cynlluniau hyn ddangos yr amserlenni ar gyfer darparu a'r systemau ac adnoddau fydd yn cael eu defnyddio i weithredu'r mesurau arfaethedig.

WYLFA NEWYDD A DATBLYGIADAU PERTHYNOL

Cyflwyniad

6.3.12 Mae'r ddau Gyngor a'u partneriaid wedi cydnabod potensial arwyddocaol Wylfa Newydd yn arbennig i'r economi leol yn Rhaglen Ynys Ynni Môn, Cynllun Strategol/ Corfforaethol y ddau Gyngor a'r Cynllun Integredig Sengl ar gyfer Ynys Môn a Gwynedd. Mae'r rhan hon o'r Cynllun yn delio gyda datblygiadau perthynol cysylltiol i Brosiectau Isadeiledd Mawr ble mai naill ai Cyngor Sir Ynys Môn neu Gyngor Gwynedd yw'r awdurdod cynllunio sy'n penderfynu ar gais cynllunio.

6.3.13 Er nad y Cynghorau yw'r awdurdodau i roi caniatâd ar gyfer y Gorchymyn Caniatâd Datblygu Prosiect Wylfa Newydd, maent yn credu ei bod hi'n bwysig egluro'r ymagwedd a fyddant yn cymryd yn eu rôl fel awdurdodau cynllunio pan fyddant yn derbyn ymgynghoriad am y cais am Orchymyn Caniatâd Datblygu. Fe fyddant hefyd yn sicrhau bod datblygiadau perthynol sy'n destun cais ar gyfer caniatâd gan y Cynghorau yn cyd-fynd â strategaeth a pholisïau perthnasol y Cynllun. Mae gweledigaeth Cyngor Sir Ynys Môn (fel yr awdurdod sy'n rhoi lle i'r datblygiad) ar gyfer Prosiect Wylfa Newydd i'w weld ym Mhennod 5 o'r Cynllun hwn, ac mae o wedi hysbysu Gweledigaeth ac Amcanion y Cynllun. Disgwylir i'r Prosiect gyfrannu i Weledigaeth y Cynllun trwy:

- gyfrannu i wireddu Rhaglen Ynys Ynni Môn a Pharth Menter Môn
- gyrru trawsnewid yr economi, uchafu cyfleoedd ar gyfer yr economi a gwella sgiliau pobl leol;
- cynnal a chryfhau ansawdd bywyd cymunedau lleol ac ymwelwyr;
- gwarchod a chryfhau hunaniaeth unigryw ardal y Cynllun;
- gwarchod, neu le'n briodol, gwella amgylchedd ac adnoddau unigryw ardal y Cynllun, gan roi sylw i newid hinsawdd.

6.3.14 Mae'r Canllawiau Cynllunio Atodol (CCA) Adeiladu Niwclear Newydd yn Wylfa yn nodi cyngor atodol Cyngor Sir Ynys Môn ar faterion lleol uniongyrchol neu anuniongyrchol bwysig mewn perthynas â Phrosiect Wylfa Newydd ac ymateb i strategaethau a pholisïau cenedlaethol a lleol yng nghyd-destun y Prosiect ac yn ystyriaeth faterol bwysig wrth asesu ceisiadau cynllunio yn

gysylltiedig â datblygiadau perthynol arfaethedig ynghlwm â Phrosiect Wylfa Newydd. Ar y cyd efo pholisïau'r Cynllun, bydd y CCA Adeiladu Gorsaf Niwclear Newydd Wylfa yn cynorthwyo'r Cyngor Sir i:

- rhoi canllawiau manwl ar gyfer datblygiad sy'n perthyn i'r Prosiect, e.e. llety gweithwyr adeiladu
- wneud penderfyniadau cadarn ar geisiadau cynllunio datblygu perthynol
- sicrhau bod effeithiau posibl yr Adeilad Niwclear Newydd a'i ddatblygiadau perthynol yn cael eu nodi a'u lliniaru lle bo'n bosibl
- sicrhau bod y manteision economaidd-gymdeithasol sy'n gysylltiedig ag adeiladu a gweithredu'r orsaf bŵer yn cael eu gwireddu'n llawn.

6.3.15 Ar sail y wybodaeth sydd i law ar hyn o bryd mae'n glir y bydd y Prosiectau yma'n ddatblygiadau arwyddocaol a fydd yn cael nifer o ardrawiadau arwyddocaol, rhai o bosib yn bositif ac eraill o bosib yn negyddol. Rhagwelir ar hyn o bryd y bydd gwaith adeiladu Wylfa Newydd yn digwydd mewn oddeutu 10 mlynedd, ac fe fydd yna o gwmpas 8,000 i 10,00 o weithwyr adeiladu yn ystod y cyfnodau brig (er cydnabyddir bod y Prosiect yn dal i fod angen dylunio manwl). Fe fydd yna symudiadau HGV arwyddocaol yn ystod y cyfnod adeiladu, yn arbennig ar hyd yr A55 a'r A5025. Ar ôl iddo gael ei adeiladu rhagwelir y bydd Wylfa Newydd yn cyflogi tua 850 o weithwyr.

6.3.16 Gallai mesurau lliniaru effaith y prosiect gael eu huchafu pe fyddai'r datblygiad yn cael ei leoli yn unol â Strategaeth Ofodol y Cynllun, a welir ym Mhennod 3, Polisi PS 9 – PS 12, a pholisïau perthnasol y Cynllun (gan gynnwys Polisi TAI 10 a Pholisi PS 1), yn dibynnu ar y math o ddefnydd a'i raddfa, er mwyn bod yn gyson ag egwyddorion datblygiad cynaliadwy.

6.3.17 Dylai cynigion am lety gweithwyr adeiladu leihau'r effaith ar y farchnad dai lleol (gan gynnwys gallu'r rhai ar incwm isel i gael mynediad at y sector rhentu preifat, tai fforddiadwy a gwasanaethau tai eraill), a'r sector twristiaeth. Lle bo'n berthnasol, mae'r Cynghorau yn ei gwneud yn ofynnol i'r Prosiect ddarparu budd etifeddiaeth i gymunedau lleol yn ystod cyfnod y Cynllun neu y tu hwnt i'r cyfnod adeiladu. Cafodd strategaeth llety gweithwyr adeiladu drafft ei baratoi a bydd yn cael ei gwblhau gan roi ystyriaeth i Strategaeth Ofodol y Cynllun a pholisïau perthnasol yn y Cynllun, gan gynnwys cyfres o bolisïau sy'n rhoi arweiniad pellach ar reoli datblygiadau sydd â chysylltiad efo'r Prosiect.

6.3.18 Dylai'r gweithlu adeiladu gael llety drwy ddulliau amrywiol, gan gynnwys y stoc bresennol o dai (i'w prynu neu rentu), llety gwyliau a llety parhaol pwrpasol newydd neu fodiwlaidd a ddarperir gan Horizon neu drwy drydydd parti. Ni ddylai defnydd o'r fath fodd bynnag arwain at ardrawiad annerbyniol ar argaeledd tai (hunan berchnogaeth a rhentu'n breifat) neu ar argaeledd llety ymwelwyr. Fe ddylai'r ardrawiadau fod yn dderbyniol. Mae twristiaeth yn sector economaidd pwysig ac mae angen iddo gael ystyriaeth ac asesiad penodol wrth gwblhau'r strategaeth llety gweithwyr.

6.3.19 Yn nhermau lleoliad, dylid lleoli llety ar gyfer y gweithwyr adeiladu dros dro cyn belled ag sy'n bosib o fewn, wrth ymyl, neu â pherthynas dda gyda ffiniau datblygu Canolfannau a Phentrefi Gwasanaeth a enwir yng Nghoeden Aneddleoedd y Cynllun (dibynnu ar raddfa'r datblygiad), ac mewn lleoliadau sydd â chysylltiad da a'r prif lwybrau teithio a dulliau theithio, yn arbennig y rheilffordd, a chan gymryd sylw o bolisi sy'n ffafrio defnyddio tir a ddatblygwyd o'r blaen hefyd.

Fe ddylent hefyd gyfrannu i raglenni adfywio cynaliadwy a chefnogi bywiogrwydd a hyfywdra canol trefi. Defnyddir y meini prawf canlynol i asesu os ydi safle arfaethedig efo perthynas dda gyda ffin datblygu:

- Pellter corfforol / graddau'r gwahaniad gyda phellter a gwahaniad cynyddol yn llai ffafriol; a
- Lleoliad y safle o ran cyfleusterau, gwasanaethau ac asedau cynaliadwyedd eraill (megis darparu gweithgareddau hamdden, cyfleoedd cyflogaeth, ac ati) yn y Ganolfan / Pentref Gwasanaeth; a
- Hygyrchedd i'r Ganolfan / Pentref Gwasanaeth (yn bennaf gan ddulliau trafnidiaeth heblaw'r car) a'r gallu i wella ar hynny; ac
- Effeithiau gweledol a gallu i integreiddio datblygiad y dirwedd a threflun.

6.3.20 Mae paragraff 6.3.18 yn cyfeirio at y gwahanol fathau o lety. O ystyried maint y nifer disgwyliedig o weithwyr adeiladu sy'n ofynnol yn ystod y cyfnod adeiladu, ystyrir bydd datblygiadau modiwlaidd yn rhan o'r cyflenwad o lety ond nid hwn fydd y dewis cyntaf ac eithrio'r ddarpariaeth ar gyfer gweithwyr ar safle Prosiect Wylfa Newydd. Byddai darparu rhai llety modwlar mewn adeiladau dros dro ar safle Prosiect Wylfa Newydd yn dderbyniol pryd y caiff ei gefnogi gan lefel briodol o gyfleusterau cymunedol a pryd gellir dangos bod effaith trafnidiaeth (gan gynnwys mynediad gweithwyr a pharcio) yn dderbyniol. Mae Polisi PS 9 a Pholisi 10 yn nodi'r gofynion ar gyfer llety modwlar o'r fath sy'n gysylltiedig â Phrosiect Wylfa Newydd.

6.3.21 Mae'n rhaid i hyrwyddwr y prosiect ddangos ei fod wedi rhoi ystyriaeth lawn i ail-ddefnyddio adeiladau presennol a/ neu ddarparu adeiladau parhaol sydd yn gallu cael eu haddasu ar gyfer defnydd parhaol ar ôl cael eu defnyddio gan weithwyr adeiladu, defnydd cymesur o dai sector breifat ac ystyriaeth o ganiatâd cyfredol, cyn argymell llety modwlar mewn adeiladau dros dro.

6.3.22 Dylai unrhyw lety modiwlaidd a ddarperir tu allan i safle Prosiect Wylfa Newydd ddarparu defnydd etifedd cynaliadwy ar gyfer yr adeiladau neu'r safle a dangos sut y sicrheir yr etifeddiaeth ohono. Bydd y Cynghorau yn ystyried y dylid edrych ar y posibilrwydd o ailddefnyddio safleoedd ac adeiladau a ddefnyddir yn y lle cyntaf ar gyfer llety gweithwyr neu unrhyw ddefnydd tir arall dros dro adeg cynllunio a dylunio'r cynllun, e.e. trwy osod y safle allan o'r cychwyn fel ei fod yn gallu cael ei ddefnyddio eto, adeiladu adeiladau parhaol sy'n gallu cael eu haddasu i ddefnydd amgen priodol. Bydd rhaid i ddefnydd etifeddiaeth arfaethedig gydymffurfio â'r polisïau perthnasol yn y Cynllun hwn. Mae defnyddiau etifeddiaeth posib yn cynnwys lleiniau wedi eu gwasanaethu ar gyfer tai fforddiadwy, llety ar gyfer yr henoed neu anghenion arbennig, llety myfyrwyr, swyddfeydd neu westai, lleiniau wedi eu gwasanaethu ar gyfer defnydd tebyg neu ddefnyddiau cyflogaeth gysylltiedig. Fe ddylai etifeddiaeth defnydd preswyl parhaol gael ei ddylanwadu gan yr Asesiad Marchnad Tai Lleol a gyhoeddwyd er mwyn sicrhau bod y math o unedau tai sydd eu hangen i gyfarch angen lleol yn cael eu hymgorffori yn y cynnig ar y cam dylunio. Os dangosir hyd fodd y Cyngor nad yw defnydd ôl ddatblygu'n ymarferol, rhaid cael gwared â'r adeiladau neu strwythurau dros dro a'r tir gael ei ddychwelyd i'w gyflwr blaenorol hyd fodlondeb yr Awdurdod Cynllunio Lleol o fewn cyfnod penodol a fyddai'n cael ei reoli trwy amod cynllunio. Mewn achosion o'r math yma bydd angen buddion gwaddol oddi ar y safle er mwyn gwneud yn iawn am ddiffyg etifeddiaeth ar y safle ac fe ddylid ei gynnwys o fewn y cynnig.

6.3.23 Er mwyn lliniaru effeithiau Prosiect Wylfa Newydd ar y farchnad dai ac i helpu i gydlynu'r defnydd

gorau o bob math o lety, disgwylir i weithwyr adeiladu ddefnyddio gwasanaethau a ddarperir gan Borth Rheoli Llety Gweithwyr Adeiladu, sef yr enw cyfredol am y gwasanaeth. Bydd y Porth hwn yn cynnwys cofrestr o ystafelloedd neu eiddo a fydd ar gael i'w rhentu, a bydd angen i'r ymgeisydd gynnig a sicrhau dulliau a fydd yn gwneud hi'n ofynnol neu'n annog gweithwyr i drefnu eu llety trwy'r Porth. .Caiff y Porth ei ddefnyddio hefyd i gadw golwg ar nifer sy'n derbyn llety a darparu toriad fesul sector ac yn ofodol. Caiff y wybodaeth yma ei rannu efo'r Cynghorau yn unol â'r strategaeth llety gweithwyr er mwyn caniatáu i'r Cynghorau a'r ymgeisydd i fonitro effeithiau ar sectorau a lleoliadau ac ymateb yn briodol pan na fydd y rheini yn cyd-fynd efo'r ardrawiadau a ragwelwyd.

6.3.24 Mae Polisi Strategol PS9 yn berthnasol i Brosiect arfaethedig Wylfa Newydd, gan gynnwys unrhyw ddatblygiad yn gysylltiedig gyda'r prosiect. Nid yw PS9 yn berthnasol i unrhyw gais arall Prosiect Isadeiledd o Bwysigrwydd Cenedlaethol neu unrhyw ddatblygiad cysylltiedig neu ategol.

POLISI STRATEGOL PS 9: WYLFA NEWYDD A DATBLYGIAD PERTHYNOL

Yn eu rôl fel yr awdurdodau sy'n penderfynu ar ddatblygiad perthynol ar gyfer Wylfa Newydd, bydd y Cynghorau, lle'n briodol, yn sicrhau cydymffurfiaeth gyda'r meini prawf yn y Polisi yma a Pholisïau PS 10 - 12, lle bo'n berthnasol:

Wrth ymateb i gynigion sy'n ffurfio rhan o gais am Ganiatad Datblygu i'r Ysgrifennydd Gwladol bydd y Cynghorau yn rhoi sylw i'r un ystyriaethau wrth baratoi'r Adroddiad Effaith Lleol.

1. **Dylai unrhyw bolisïau perthnasol sydd wedi'u cynnwys yn y Cynllun, ac unrhyw ganllawiau cynllunio, fod yn siapio'r dull o ddatblygu'r orsaf bŵer niwclear a chynigion am ddatblygiad perthynol;**
2. **Er mwyn cael cyn lleied o ardrawiad ag y bo modd a chymaint ag y bo modd o ailddefnyddio'r cyfleusterau a deunyddiau sy'n bodoli'n barod, bod cyfleoedd wedi cael eu cymryd lle bo'n ymarferol i integreiddio gofynion adeiladu Prosiect Wylfa Newydd gyda'r bwriad i ddadgomisiynu'r orsaf bŵer presennol;**
3. **Bydd cynigion priffyrdd a chludiant ar gyfer Prosiect Wylfa Newydd yn rhan o strategaeth traffig a thrafnidiaeth integredig sy'n ystyried Polisi Strategol PS 4 a Pholisïau manwl perthnasol ac yn lleihau'r effeithiau niweidiol o ran cludiant i lefel sy'n dderbyniol, yn cynnwys y rhai'n codi yn ystod y cyfnodau adeiladu, gweithredu a dadgomisiynu ac adfer. Dylai cynigion, lle bo'n ymarferol, wneud cyfraniad cadarnhaol tuag at amcanion polisi cludiant yn yr ardal, a chynnwys atebion aml-foddol a buddsoddiad sy'n annog teithio gyda chludiant cyhoeddus, cerdded a beicio a dulliau trafnidiaeth gynaliadwy eraill;**
4. **Bydd gwaith cynnar neu baratoi ar gyfer datblygiad yr orsaf pŵer niwclear yn dangos eu bod yn angenrheidiol i sicrhau y cyflawnir Prosiect Wylfa Newydd yn amserol neu wedi'u cynllunio i ddarparu mesurau lliniaru ar gyfer effeithiau adeiladu neu weithrediad Prosiect Wylfa Newydd. Rhaid unrhyw waith cynnar neu baratoi cael strategaeth i alluogi'r safleoedd i gael eu hadfer i safon dderbyniol pe na fyddai'r Prosiect yn derbyn caniatâd neu gael ei adeiladu a sut y sicrheir y costau o gynnal gwaith adfer o'r fath, gan gynnwys drwy fondio.**
5. **Dylai gofynion am lety gweithwyr adeiladu gael eu hateb mewn ffordd sy'n lleihau gymaint ag y bo modd yr effaith ar y farchnad dai lleol, yn cynnwys gallu rhai ar incwm isel i gael mynediad i'r sector rhentu preifat, tai fforddiadwy neu wasanaethau tai eraill (gan roddi ystyriaeth i'r wybodaeth a gyhoeddir yn yr Asesiad Marchnad Tai Lleol), ac na**

fydd yn arwain at effeithiau economaidd, cymdeithasol ieithyddol neu amgylcheddol niweidiol. Dylai cynigion ffurfio rhan o strategaeth gadarn ar gyfer llety gweithwyr adeiladu a fydd yn talu sylw i Strategaeth Ofodol y Cynllun ac unrhyw bolisïau perthnasol yn y Cynllun, gan gynnwys Polisi PS 10;

6. **Pan fydd y cynigion am gyfnod dros dro fe ddylai dewis y safle a manylion y cynnig roi ystyriaeth i'r etifeddiaeth a fyddai'n deillio ohonynt fel bod buddsoddi mewn elfennau fel isadeiledd, adeiladau, gwaith ecolegol a thirlun yn dod â buddion tymor hir yn ystod y cyfnod ôl adeiladu. Ble fwriedir cael defnydd etifeddiaeth, bydd angen cyflwyno cynllun cyflawni ynghyd ag unrhyw gais cynllunio i ddangos sut roddwyd sylw i ddefnydd etifeddiaeth ac i ddangos sut mae wedi dylanwadu ar ddyluniad a chynllun y safleoedd datblygu perthynol, yn ogystal â chyfrannu i fframio cytundeb Adran 106 a/neu gytundebau eraill a thaliadau Ardoll Isadeiledd Cymunedol (os yn gymwys);**
7. **Bydd cynigion am ddatblygiad cysylltiedig ar gyfer llety gweithwyr steil campws, canolfannau logisteg, cyfleusterau parcio a theithio hefyd yn cael eu hasesu yn erbyn meini prawf ym Mholisïau PS 10 - 12;**
8. **Dylai sut mae'r cynllun yn cael ei gynllunio a'i ddyluniad a graddfa'r llefydd agored, tirweddu, plannu (gan gynnwys gwrychoedd a choed), dyfrffordd a nodweddion tebyg arfaethedig osgoi, lleihau, lleddfu neu wneud iawn am ardrawiadau ar olygfa, tirwedd ac ecoleg yr ardal leol ac ehangach, yn ogystal ag ar agweddau diwylliannol a hanesyddol y dirwedd, yn y tymor byr a'r tymor hirach. Bydd disgwyl i gynigion fod yn gymesur gyda graddfa'r datblygiad, a maint ei ardrawiad;**
9. **Bydd angen i'r hyrwyddwr drafod yn fuan efo'r Cyngor ynglŷn â strategaethau caffael, cyflogaeth, addysg, hyfforddiant a phenodi, gyda'r nod i uchafu cyfleoedd cyflogaeth, busnes a hyfforddiant ar gyfer cymunedau lleol yn y tymor byr a thymor hirach. Bydd angen i strategaethau a chynlluniau darparu'r hyrwyddwr ar gyfer caffael, cyflogaeth, addysg, hyfforddiant a recriwtio, gael cyflwyno i'r Cyngor fel rhan o gais cynllunio cyn belled a'i fod yn berthnasol i'r cais;**
10. **Bod isadeiledd cyfleusterau cymunedol yn cael ei ddarparu ar gyfer gweithwyr adeiladu, er enghraifft cyfleusterau parcio a theithio a pharcio a rhannu, siopau, gofal iechyd a chwaraeon a hamdden. Lle bo'n ymarferol dylai'r isadeiledd cyfleusterau cymunedol yma, a leolir ar safleoedd ar wahân i Ardal Datblygu Wylfa Newydd, gael eu lleoli a'u dylunio fel eu bod ar gael i'r gymuned eu defnyddio yn ystod y cyfnod adeiladu ac, ymhen amser, lle bo'n briodol, i wasanaethau defnydd etifeddiaeth. Lle bydd ardrawiadau neu bwysau ychwanegol ar gyfleusterau cymunedol sy'n bodoli'n barod, bydd y Cyngor yn ceisio cael naill ai cyfraniadau priodol ar gyfer cyfleusterau oddi ar y safle neu am uwchraddio cyfleusterau presennol. Dylid ystyried defnydd etifeddiaeth o unrhyw gyfleusterau ychwanegol a ddarperir ble bo hynny'n briodol;**
11. **Dylai cynigion gynnwys mesurau priodol i hyrwyddo cydlyniad cymunedol a diogelwch cymunedol;**
12. **Bod holl gynigion yn cael eu gwasanaethu yn briodol gan seilwaith trafnidiaeth, gan gynnwys trafnidiaeth gyhoeddus ac ni fydd yn cael effeithiau niweidiol ar gymunedau lleol a thwristiaeth a rhaid dangos hyn mewn asesiad trafnidiaeth. Lle ceir cysylltedd trafnidiaeth annigonol neu nad oes gan y rhwydwaith ffyrdd digon o gapasiti i ymdopi â lefel y traffig a fydd yn deillio o unrhyw ddatblygiad, neu rhagwelir effaith andwyol, bydd angen darparu gwelliannau priodol i'r rhwydwaith trafnidiaeth a darparu opsiynau trafnidiaeth gynaliadwy i liniaru'r ardrawiadau;**
13. **Dylai'r baich a'r tarfu at y gymuned oherwydd ei bod yn lleoliad i brosiect mawr cenedlaethol neu ranbarthol yn ymwneud gyda'r diwydiant niwclear gael ei gydnabod; a**

bydd ymgais i gael y datblygwr i ddarparu pecynnau priodol o fuddion i'r gymuned er mwyn gwrthbwyso a digolledu'r gymuned am y baich a'r tarfu sy'n digwydd trwy fod yn lleoliad i'r prosiect;

14. Byddai angen i unrhyw gynnig ar safle Wylfa Newydd (tu allan i Orchymyn Caniatâd Datblygu) ar gyfer trin, storio neu gael gwared â gwastraff ymbelydrol Lefel Isel Iawn, Lefel Isel neu Lefel Canolradd neu i drin neu storio gweddillion tanwydd sy'n deillio o'r orsaf bŵer niwclear presennol neu unrhyw ddatblygiad niwclear yn y dyfodol du mewn i neu du allan i ardal y Cynllun, mewn cyfleuster presennol neu arfaethedig ar neu du allan i'r safle niwclear:

- **i. Ddangos y byddai'r buddion amgylcheddol, cymdeithasol ac economaidd yn gryfach nag unrhyw effeithiau negyddol.**

15. Os nad yw defnydd neu etifeddiaeth yn y dyfodol ar gyfer unrhyw ddatblygiad dros dro yn ymarferol bydd y Cyngor yn ei gwneud yn ofynnol bod adeiladau dros dro yn cael eu symud; a

- **i. Bod y tir sydd wedi cael ei wasanaethu wedi'i adael mewn cyflwr addas ar ôl cael gwared ar y strwythurau yn unol â chynllun gwaith a gyflwynwyd ac a gymeradwywyd gan yr Awdurdod Cynllunio Lleol; neu**
- **ii. Bod yr holl gyfleusterau gwaredu gwastraff, ffyrdd, llefydd parcio a chyfleusterau draenio yn cael eu tynnu oddi ar y safle yn barhaol a bod y tir yn cael ei ddychwelyd i'w gyflwr gwreiddiol yn unol â chynllun gwaith a gyflwynwyd ac a gymeradwywyd gan yr awdurdod cynllunio lleol.**

16. Mae'n bosibl, wrth i'r prosiect ddatblygu, oherwydd canlyniadau na chawsant eu rhagweld yn sgil adeiladu a gweithredu adeiladu Prosiect Wylfa Newydd, y bydd y Cynghorau angen gwybodaeth ychwanegol oddi wrth y datblygwr, neu i waith gael ei wneud ganddo er mwyn gwneud iawn am unrhyw ardrawiadau neu feichiau ychwanegol ar y gymuned mae hynny'n effeithio arni. Dylai'r datblygwr gynnwys mecanweithiau adolygu er mwyn monitro'r amrediad llawn o ardrawiadau, adolygu pa mor ddigonol yw mesurau lleddfu neu ddigolledu, a gwneud newidiadau fel bydd angen.

6.3.25 Ni fydd angen i ddatblygiadau perthynol o dan Bolisïau PS 10 - 12 gydymffurfio gyda Pholisïau TAI 1, TAI 14, TAI 15, TAI 4, TAI 5, TAI 10, TAI 16 a TAI 17; PS 15 a PS 17; ISA 2 a ISA 5; a TWR 2 o fewn y Cynllun.

POLISI STRATEGOL PS 10 - WYLFA NEWYDD – LLETY ARDDULL CAMPWS AR GYFER GWEITHWYR ADEILADU

Yn eu rôl fel yr awdurdodau yn penderfynu ynglŷn â datblygiad llety arddull campws ar gyfer gweithwyr adeiladu Wylfa Newydd, bydd y Cynghorau yn sicrhau cydymffurfiaeth, lle bo'n briodol, gyda'r meini prawf ym Mholisi PS 9 a gyda'r Polisi yma.

Wrth ymateb i gynigion sy'n ffurfio rhan o gais am Ganiatad Datblygu i'r Ysgrifenydd Gwladol bydd y Cynghorau yn rhoi sylw i'r un ystyriaethau wrth baratoi'r Adroddiad Effaith Lleol.

1. bod y datblygwr yn dangos yn gyntaf bod y cynnig yn diwallu angen a brofir am lety dros dro i weithwyr adeiladu nad allir ei ddiwallu trwy un ai lety preswyl presennol, neu ail-ddefnyddio adeiladau presennol, neu trwy ddarparu adeiladau parhaol a fyddai'n gallu cael eu haddasu i ddefnydd parhaol ar ôl iddynt gael eu defnyddio gan weithwyr adeiladu; a

2. lleolir y cynnig ar safle Prosiect Wylfa Newydd neu safle sy'n gyfagos neu sydd â

pherthynas dda gyda ffin datblygu Caergybi, Amlwch, Llangefni, Gaerwen neu Y Fali, ac mae'n agos at y prif rwydwaith priffyrdd lle y gellir darparu mynediad digonol heb niwed sylweddol i gymeriad a nodweddion tirwedd, a hefyd yn rhoi ystyriaeth i'r polisi sy'n ffafrio defnyddio tir a ddatblygwyd o'r blaen; a

3. **rhaid i'r cynnig gynnwys mecanweithiau priodol i liniaru unrhyw effeithiau anffafriol y datblygiad arfaethedig ar yr iaith Gymraeg a diwylliant neu gwneir cyfraniad tuag at liniaru effeithiau hynny yn unol â Pholisi PS 1 a Pholisi ISA; ac**
4. **lle nad oes digon o gapasiti o fewn cyfleusterau hamdden, manwerthu a chyfleusterau gofal iechyd presennol oddi ar y safle i ddiwallu anghenion feddianwyr y safle neu le nad oes cyfleusterau o'r fath o fewn pellter derbyniol sy'n hwyluso mynediad iddynt ar droed neu feicio, rhaid i'r cynnig gynnwys mecanweithiau priodol i liniaru effeithiau negyddol a allai gynnwys darparu cyfleusterau ategol ar y safle ar gyfer defnydd y meddianwyr; ac**
5. **bydd yn ofynnol i weithredwyr gadw gwybodaeth am feddiannaeth er mwyn hwyluso monitro ardrawiadau'r datblygiad, gan gynnwys y nifer o weithwyr adeiladu gaiff lety, cyfnod aros a chadw cofnod o ddata dienw o'r gweithwyr (gan roi sylw i ofynion deddfwriaeth diogelu gwybodaeth) a gwneud y wybodaeth yma ar gael ar unwaith, ar gais, i'r Cyngor.**

POLISI STRATEGOL PS 11 - WYLFA NEWYDD– CANOLFANNAU LOGISTEG

Yn eu rôl fel yr awdurdodau yn penderfynu ynglyn â chanolfannau logisteg ar gyfer Wylfa Newydd, bydd y Cynghorau yn sicrhau cydymffurfiaeth, lle bo'n briodol, gyda'r meini prawf ym Mholisi PS 9 a gyda'r Polisi yma.

Wrth ymateb i gynigion sy'n ffurfio rhan o gais am Ganiatad Datblygu i'r Ysgrifenydd Gwladol bydd y Cynghorau yn rhoi sylw i'r un ystyriaethau wrth baratoi'r Adroddiad Effaith Lleol.

1. **Bod y safle wedi ei leoli:**
   - i. **ar safle cyflogaeth sy'n cael ei warchod neu ei ddynodi; neu**
   - ii. **o fewn ffiniau datblygu Canolfannau a restrir yng Nghoeden Aneddleoedd y Cynllun; neu**
   - iii. **mewn lleoliadau eraill ger ffiniau datblygu Canolfannau sydd wedi eu lleoli ar hyd neu'n agos at yr A5/ A55 lle mae'r ymgeisydd wedi dangos rhoddwyd ystyriaeth i ddechrau i safleoedd ym meini prawf 1 i a ii a'u bod nhw wedi cael eu rhoi o'r neilltu oherwydd ystyriaethau tirwedd ac amgylcheddol ac y gallir lleihau a lliniaru ardrawiadau'r datblygiad yng nghefn gwlad yn foddhaol.**
2. **Bod y cynigion yn cynnwys trefniadau trafnidiaeth gynaliadwy i staff gan gynnwys cysylltiadau i gludiant cyhoeddus, fel bo'n briodol;**
3. **Lleolir adeiladau a gweithgareddau, mynedfa a dulliau croesi safle a defnyddir mecanweithiau priodol i liniaru ardrawiadau negyddol y datblygiad arfaethedig ar fwynderau cymunedau lleol.**

POLISI STRATEGOL PS 12 – WYLFA NEWYDD - CYFLEUSTERAU PARCIO A THEITHIO A PHARCIO A RHANNU.

Yn eu rôl fel yr awdurdodau yn penderfynu ynglyn â chyfleusterau parcio a theithio a pharcio a rhannu ar gyfer Wylfa Newydd, bydd y Cynghorau yn sicrhau cydymffurfiaeth, lle bo'n briodol, gyda'r meini prawf ym Mholisi PS 9 a gyda'r Polisi yma.

Wrth ymateb i gynigion sy'n ffurfio rhan o gais am Ganiatad Datblygu i'r Ysgrifenydd Gwladol bydd y Cynghorau yn rhoi sylw i'r un ystyriaethau wrth baratoi'r Adroddiad Effaith Lleol.

1. **Er mwyn lleihau'r angen i weithwyr adeiladu a gweithwyr sy'n gwasanaethu'r cyfleuster i deithio gyda char preifat, bod y safle wedi ei leoli:**
   i. **o fewn neu wrth ymyl ffiniau datblygu Canolfannau sydd wedi eu lleoli ar hyd neu'n agos at yr A5/ A55; neu**
   ii. **mewn lleoliadau eraill sydd ar hyd yr A5/ A55 lle mae'r safle yn rhan o ddull cynhwysfawr i liniaru effeithiau trafnidiaeth y Prosiect, wedi rhoi sylw i'r ffaith bod y Cynghorau yn ffafrio'r angen i roi ystyriaeth i safleoedd yn agosach i'r Canolfannau, wedi cymryd sylw o ystyriaethau tirwedd ac amgylcheddol, a lle gallir darparu dulliau i deithio i'r safle mewn ffordd gynaliadwy, gan gynnwys cludiant cyhoeddus a beicio;**
2. **Bod y cynigion yn gwneud darpariaeth ar gyfer llwybrau cerdded a beicio neu welliannau i rai presennol a gwelliannau i wasanaethau cludiant cyhoeddus;**
3. **Lleolir adeiladau a gweithgareddau, mynedfa a dulliau croesi safle a defnyddir mecanweithiau priodol i liniaru ardrawiadau negyddol y datblygiad arfaethedig ar fwynderau cymunedau lleol.**

DARPARU CYFLEON AR GYFER ECONOMI FFYNIANNUS

6.3.26 **Cefndir**

- Mae datblygu economaidd yn rhan gynhaliol bwysig o ddatblygu cynaliadwy.
- O dan bolisi cenedlaethol, mae'n ofynnol gweithredu mewn ffordd sy'n hwyluso a hyrwyddo datblygu tir cyflogaeth trwy wneud yn sicr fod digon ar gael, o ran swm ac ansawdd yn y lleoliadau mwyaf addas er mwyn hwyluso datblygu economaidd.
- Nod y Strategaeth Integredig Sengl yw hyrwyddo lles economaidd, cymdeithasol ac amgylcheddol Môn a Gwynedd.
- Mae Cyngor Sir Ynys Môn a Chyngor Gwynedd trwy eu Strategaethau/ Cynlluniau Corfforaethol, gan gymryd i ystyriaeth yr adegau economaidd anodd, yn ceisio yn y tymor hir i drawsnewid ardal y Cynllun i fod yn un fentrus a hyfyw yn economaidd ac yn gymdeithasol. Fe fyddai hyn yn golygu fod pobl o bob oed yn gallu cymryd y cyfleoedd newydd ac yn dewis aros yn yr ardal i fyw a gweithio gan hynny yn cynnal cymunedau gwledig a threfol, a fyddai yn ei dro yn hyrwyddo'r defnydd o'r iaith Gymraeg.
- Mae angen rhoi ystyriaeth briodol i effeithiau amgylcheddol datblygiadau yn erbyn y buddiannau cymdeithasol economaidd a fyddai'n deillio o'r datblygiad.
- Mae Rhaglen Ynys Ynni Môn yn gosod fframwaith ar gyfer manteisio ar botensial bwriedig y sector ynni carbon isel, o ran buddsoddiad a thwf. Mae'n cael ei ragweld y bydd yn dod yn ffactor sy'n gyrru'r economi ymlaen ar gyfer Môn, Gogledd Cymru a Chymru.
- Mae Llywodraeth Cymru wedi dynodi'r Ynys gyfan yn Barth Menter i ganolbwyntio ar y sector ynni gyda 9 safle penodol wedi ei ddynodi. Gobeithir y bydd dynodi'r Ynys gyfan fel Parth Menter yn fodd o sicrhau fod gweledigaeth Rhaglen Ynys Ynni yn cael ei wireddu. Mae gan Ardal Parth Menter Môn nifer brosiectau buddsoddi mawr cyffrous ar y gweill, sydd yn cyflwyno cyfleoedd i gwmnïau lleol presennol ac i rai sydd yn bwriadu sefydlu ym Môn o ran y gadwyn cyflenwad .
- Mae safle'r gyn gorsaf bŵer niwclear yn Nhrawsfynydd a Maes Awyr Llanbedr (sydd ddu allan

i ardal y Cynllun) yng Ngwynedd wedi cael eu dynodi fel safleoedd allweddol ar gyfer Parth Menter Eryri. Y weledigaeth yn gysylltiedig â safle'r cyn gorsaf bŵer niwclear yn Nhrawsfynydd yw, dechnoleg gwybodaeth a chyfathrebu a mentrau digidol, gan gynhyrchu ynni carbon isel a chwmnïau technoleg sy'n defnyddio syniadau newydd tra bo'r weledigaeth ar gyfer Maes Awyr Llanbedr yn gysylltiedig hefo'r sector 'System Awyr Heb Griw' (Unmanned Air Systems (UAS)).

Cyflwyniad

6.3.27 Mae'n amcan gan y Cynllun i hwyluso strategaethau'r ddau Gyngor i dyfu ac amrywio economi ardal y Cynllun.

6.3.28 Os gwneir penderfyniad ar lefel cenedlaethol i ddatblygu Wylfa Newydd, yna fe fydd hyn yn creu cyfleoedd gyflogaeth arwyddocaol yn ystod y cyfnod adeiladu. Mae yna nifer o brosiectau isadeiledd mawr eraill ar y gweill a fydd hefyd yn cynnig cyfleoedd gyflogaeth arwyddocaol. Mae Cyngor Sir Ynys Môn wedi sefydlu Rhaglen Ynys Ynni sy'n brosiect cydweithio rhwng nifer o randdeiliaid yn y sectorau cyhoeddus a phreifat (yn cynnwys Llywodraeth y Deyrnas Unedig a Llywodraeth Cymru) i roi Môn ar y blaen o ran ymchwil a datblygiad, cynhyrchu a gwasanaethu ynni, a fydd yn fodd o ddylanwadu ar brosiectau isadeiledd o bwysigrwydd cenedlaethol sydd i gael eu lleoli yn ardal y Cynllun neu ar y cyrion. Mae hyn yn cynnwys datblygu sgiliau preswylwyr lleol fel eu bod yn gallu manteisio ar y swyddi sydd ar gael o ganlyniad i'r PIoBC hyn, sydd yn eu tro'n debygol o fod yn ddeniadol i fusnesau newydd i leoli eu hunain yn yr ardal, gan gynnig swyddi o ansawdd uchel. Mae'n nod penodol i fod yn manteisio ar y buddsoddiad o £8 biliwn mewn cyfleuster niwclear newydd yn yr Wylfa Newydd, gan fod yn ganolbwynt i gynlluniau buddsoddi partneriaid sector cyhoeddus a phreifat, wrth drawsnewid ac amrywio economi'r ardal. Er mwyn annog a meithrin sgiliau lleol yn gysylltiedig â gweithio yn y sector ynni mae yna fuddsoddiad penodol wedi cael ei wneud yn Grŵp Llandrillo Menai, Llangefni, gyda chynlluniau ehangach ar y gweill. Nod arall o'r Rhaglen Ynys Ynni yw ceisio goresgyn cyfyngiadau isadeiledd, er mwyn ceisio hwyluso'r broses o atynnu buddsoddiad mewnol i'r ardal drwy annog twf economaidd ar gyfer y dyfodol. Ymhellach mae yna fwriad gan Brifysgol Bangor gyda chefnogaeth Llywodraeth Cymru i ddatblygu Parc Gwyddoniaeth Menai. Y safle sydd wedi ei ddewis ar gyfer y datblygiad yw un o'r safleoedd Parth Menter yng Ngaerwen. Fe fydd y Parc Gwyddoniaeth yn gartref i ymchwil mewn nifer o feysydd gan gynnwys ynni a gwasanaethau amgylcheddol.

6.3.29 Yn yr un modd, mae Cyngor Gwynedd a'i bartneriaid yn ceisio canolbwyntio ar sectorau a gweithgareddau lle mae gan yr ardal fanteision cystadleuol, fydd yn dod â'r buddion economaidd mwyaf ac yn cynnig y potensial mwyaf o ran amrywiaeth. Bydd hyn yn golygu cyfuno cryfderau yn sefydliadau ymchwil yr ardal, ei phobl (a'u sgiliau) ac adnoddau naturiol toreithiog yr ardal. Mae'r sectorau penodol sy'n darparu cyfle i'r ardal yn cynnwys:

Adeiladu; Amgylcheddol – cynhyrchion a gwasanaethau sector gwyrdd; Amaethyddiaeth – cynnyrch a chynhyrchion bwyd; Diwydiannau Creadigol – Cyfryngau a'r Celfyddydau; Gofal; Sectorau Technoleg Uchel a Digidol; Gwasanaethau a Masnach e.e. Manwerthu; Ynni Niwclear – Cynhyrchu, Gwasanaethau a Pheirianneg; Twristiaeth; Ynni Amgen Adnewyddol - Cynhyrchu, Gwasanaethau a Pheirianneg.

6.3.30 Mae'n nod allweddol gan Gyngor Gwynedd i geisio sicrhau bod cyfleoedd cyflogaeth yn cael eu

taenu ar draws yr ardal. Mae gan yr economi wledig rôl bwysig yn yr ardal o ran y sector amaethyddol, twristiaeth a busnesau bychan gwledig.

6.3.31 Daeth yr Adolygiad Tir Cyflogaeth 2011 i gasgliad fod mwy na digon o dir cyflogaeth yn bodoli, fodd bynnag eu bod yn annhebygol o ddiwallu anghenion busnesau modern a chan hynny fe ddiystyriwyd y safleoedd ar ddiwedd adolygiad Cam 1. Amcangyfrifir yr Adolygiad, y bydd angen 6ha bob blwyddyn o dir parc busnes neu barc diwydiannol yn ystod cyfnod y Cynllun ym mhob un o'r ddau Awdurdod Cynllunio. Mae hynny wedi'i seilio ar gyfuniad o ddangosyddion o ofynion i'r dyfodol ar gyfer gwahanol sectorau o gyflogaeth ac yn caniatáu ar gyfer hyblygrwydd a dewis yn y farchnad, yn ogystal â chyflawni'r dyheadau i'r dyfodol gyda Rhaglen Ynys Ynni Môn a blaenoriaethau'r Cynghorau. Mae'r Adolygiad wedi sefydlu coeden o safleoedd cyflogaeth bresennol a newydd sydd a'r gallu i ateb anghenion busnes modern, gyda gobeithion o gael eu datblygu yn ystod cyfnod y Cynllun, a dylent gael eu cadw cyn belled â phosib rhag eu hailddatblygu at ddibenion eraill. Mae angen darpariaeth ychwanegol at ddefnydd cyflogaeth (B1, B2 neu B8) yn neu ger Llangefni, Gaerwen a Y Ffor. Ymhellach fe adnabuwyd yr Adolygiad fod angen safle newydd yn neu ger Canolfannau Gwasanaethol Pwllheli a Phorthmadog er mwyn ateb yr anghydbwysedd presennol yn nhaeniad daearyddol tir cyflogaeth yng Ngwynedd. Mae cyfyngiadau amgylcheddol yn y canolfannau yma'n golygu fod rhaid i'r Cynllun ddynodi safle yn Y Ffor. Ymhellach fe argymhellwyd yr Adolygiad fod angen sicrhau fod yna gyflenwad priodol o dir wrth gefn yn gysylltiedig hefo prosiectau PIoBC yn Ynys Môn.

6.3.32 Ers cynnal yr Adolygiad Tir Cyflogaeth 2011 mae Cynghorau Gogledd Cymru ac Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri wedi bod yn cydweithio i baratoi 'Strategaeth Tir Cyflogaeth Ranbarthol Gogledd Cymru'. Mae'r Strategaeth yn adnabod portffolio o dir cyflogaeth strategol ac yn ceisio pennu sut gall y safleoedd hyn ddiwallu'r galw yn ystod oes y Cynllun Rhanbarthol. Daw i'r casgliad fod yna ddarpariaeth ddigonol o dir cyflogaeth mewn bodolaeth ar draws yr ardal, sydd wedi ei daenu'n deg gyda chrynhoad yn y Gogledd Orllewin ac Ynys Môn gan adlewyrchu statws y Parthau Menter.

POLISI STRATEGOL PS 13: DARPARU CYFLE AR GYFER ECONOMI FFYNIANNUS

Wrth anelu i amddiffyn a gwella amgylchedd naturiol ac adeiledig, bydd y Cynghorau'n hwyluso twf economaidd yn unol â'r strategaeth ofodol trwy'r canlynol:

1. **Gwarchod 642.9ha o dir ac unedau presennol i ddibenion cyflogaeth a busnes (B1, B2, B8 a rhai mathau o ddefnydd sui generis;**
2. **Dynodi 55.1ha o dir i ddibenion cyflogaeth a busnes a fyddai angen neu'n cael budd o leoliadau math parc diwydiannol neu fusnes yng nghyswllt B1, B2, B8 a rhai mathau o ddefnydd sui generis ar safleoedd a gynhwysir yn y goeden tir cyflogaeth yn ystod cyfnod y Cynllun ac sydd wedi eu dynodi ar fapiau cynigion (yn unol â Pholisi CYF 1);**
3. **Hwyluso safleoedd priodol a ddaw ar gael ar hap er mwyn diwallu anghenion ymhellach i'r hyn a nodir ym maen prawf 1 yn unol ag egwyddorion Polisi Strategol PS 5 a Pholisi Strategol PS 6 a Strategaeth Ofodol y Cynllun er mwyn sicrhau fod cyfleoedd economaidd yn cael eu huchafu;**
4. **Cefnogi ffyniant economaidd a chynaladwyedd cymunedau gwledig trwy hwyluso twf ar raddfa briodol mewn mentrau gwledig, estyn busnesau sy'n bodoli'n barod, ac arallgyfeirio trwy gefnogi ailddefnyddio adeiladau sy'n bodoli'n barod, datblygiad unedau 'byw a gweithio', gweithio o'r cartref, a thrwy annog darparu safleoedd a thir ac**

adeiladau mewn lleoliadau hygyrch priodol sy'n gyson a Strategaeth Ofodol y Cynllun ac yn unol â Pholisïau Strategol PS 5 a PS 6.

POLISI CYF 1: GWARCHOD, DYNODI AC AMDDIFFYN TIR AC UNEDAU AR GYFER DEFNYDD CYFLOGAETH

Gwarchodir tir ac unedau ar y safleoedd cyflogaeth presennol a restrir isod ar gyfer mentrau cyflogaeth / busnes a ddangosir pob safle ar y map cynigion. Cefnogir cynigion ar gyfer cyfleusterau rheoli gwastraff ar y safleoedd a nodir ym Mholisi GWA 1:

Gwynedd – Prif Safleoedd

Strategaeth Ofodol	Safle	Cyf Map	Cyf Arwy (ha)	Def	Safle Parth Menter	Statws Cynllun Rhanbarthol
Canolfan isranbarthol	Parc Bryn Cegin, Bangor	C1	36	B1, B2, B8	Ddim yn berthnasol	Safle Strategol Rhanbarthol
	Stad Ddiwydiannol Llandygai, Bangor	C2	27.6	B1, B2, B8	Ddim yn berthnasol	Ddim yn berthnasol
	Parc Britannia, Bangor	C3	7.9	B1	Ddim yn berthnasol	Ddim yn berthnasol
	Parc Menai, Bangor	C4	32.9	B1	Ddim yn berthnasol	Safle Strategol Isranbarthol (Eilaidd)
Canolfan Gwasanaethau Trefol	Stad Ddiwydiannol Cibyn, Caernarfon	C5	37.7	B1, B2, B8	Ddim yn berthnasol	Safle Strategol Isranbarthol (Prif)
	Parc Busnes, Penrhyndeudraeth	C6	11.5	B1	Ddim yn berthnasol	Ddim yn berthnasol
	Parc Busnes, Porthmadog	C7	13.5	B1, B2	Ddim yn berthnasol	Ddim yn berthnasol
Canolfan Gwasanaethau Lleol	Stad Ddiwydiannol Pendre, Tywyn	C8	7.9	B1, B2	Ddim yn berthnasol	Ddim yn berthnasol

Ynys Môn – Prif Safleoedd

Strategaeth Ofodol	Safle	Cyf Map	Cyf Arwy (ha)	Def	Safle Parth Menter	Statws Cynllun Rhanbarthol
Canolfan Gwasanaethau Trefol	Parc Cybi, Caergybi	C9	109.2	B1, B2, B8	Yndi	Safle Strategol Rhanbarthol (Prif)
	Stad Ddiwydiannol Penrhos, Caergybi	C10	5.8	B2, B8	Yndi	Safle Strategol Isranbarthol (Eilaidd)
	Stad Ddiwydiannol Bryn Cefni, Llangefni	C11	59.5	B1, B2, B8	Yndi	Ddim yn berthnasol

Gwynedd – Safleoedd Eilaidd

Strategaeth Ofodol	Safle	Cyf Map	Cyf Arwy (ha)	Def	Safle Parth Menter	Statws Cynllun Rhanbarthol
Canolfan isranbarthol	Bae Hirael, Bangor	C12	9.1	B1	Ddim yn berthnasol	Ddim yn berthnasol
Canolfan Gwasanaethau Trefol	Peblig, Caernarfon	C13	6.7	B2	Ddim yn berthnasol	Ddim yn berthnasol
	Cyn Safle Friction Dynamex, Caernarfon	C14	7.4	B2, B8	Ddim yn berthnasol	Ddim yn berthnasol
	Safle Tanygrisiau, Blaenau Ffestiniog	C15	7.4	B1, B2, B8	Ddim yn berthnasol	Ddim yn berthnasol
Canolfan Gwasanaethau Lleol	Felin Fawr, Bethesda	C16	1.5	B2	Ddim yn berthnasol	Ddim yn berthnasol
	Glyn Rhonwy, Llanberis	C17	29.8	B1, B2, B8	Ddim yn berthnasol	Ddim yn berthnasol
	Stad Ddiwydiannol, Penygroes	C18	10	B1, B2, B8	Ddim yn berthnasol	Ddim yn berthnasol

	Stad Ddiwydiannol, Nefyn	C19	3.5	B1, B2, B8	Ddim yn berthnasol	Ddim yn berthnasol
	Cyn safle Ysbyty Bron y Garth, Penrhyndeudraeth	C20	1.6	B1	Ddim yn berthnasol	Ddim yn berthnasol
	Stad Ddiwydiannol Griffin, Penrhyndeudraeth	C21	4	B1, B2, B8	Ddim yn berthnasol	Ddim yn berthnasol
Pentrefi Gwasanaethau	Stad Ddiwydiannol, Y Ffôr	C22	2.8	B2	Ddim yn berthnasol	Ddim yn berthnasol
Pentrefi Lleol	Parc Amaeth Bwyd, Llanystumdwy	C23	6.6	B1, B2, B8	Ddim yn berthnasol	Ddim yn berthnasol
Cefn Gwlad	Safle Wynnstay Farmers, Rhosfawr	C24	4.9	B2	Ddim yn berthnasol	Ddim yn berthnasol

Ynys Môn – Safleoedd Eilaidd

Strategaeth Ofodol	**Safle**	**Cyf Map**	**Cyf Arwy (ha)**	**Def**	**Safle Parth Menter**	**Statws Cynllun Rhanbarthol**
Canolfan Gwasanaethau Trefol	Cyn tir Shell, Amlwch	C25	19.3	B2, B8	Nac Ydi	Ddim yn berthnasol
	Stad Ddiwydiannol Llwyn Onn, Amlwch	C26	15	B1, B2, B8	Nac Ydi	Ddim yn berthnasol
	Tir Alwminiwm Môn, Caergybi	C27	90.5	B1, B2, B8	Yndi	Safle Strategol Rhanbarthol (Prif)
	Cyn safle Eaton Electrical, Caergybi	C28	2	B1, B2	Nac Ydi	Ddim yn berthnasol
	Safle Kingsland, Caergybi	C29	0.8	B1, B2, B8	Nac Ydi	Ddim yn berthnasol

Canolfan Gwasanaeth Lleol	Stad Ddiwydiannol Gaerwen, Gaerwen	C30	39.5	B1. B2, B8	Yndi	Safle Strategol Rhanbarthol (Prif)
Cefn Gwlad	Parc Diwydiannol Mona, Mona	C31	20.5	B2, B8	Nac Ydi	Ddim yn berthnasol

Dynodir tir ychwanegol fel y rhestrir isod ar gyfer cyflogaeth/mentrau busnes. Mae'r holl safleoedd i'w gweld ar y Map Cynigion. Gan eithrio mân ddefnyddiau ategol, ni chaniateir cynigion ar gyfer defnyddiau cyflogaeth nad ydynt yn ddosbarth defnydd B.

Gwynedd – Dynodiadau

	Safle	**Cyf map**	**Cyf Arwyn (ha)**	**Def**	**Safle Parth Menter**	**Statws Cynllun Rhanbarthol**
Pentref Gwasanaethau	Ger garej betrol, Y Ffôr	C36	1.7	B1, B2, B8	Ddim yn berthnasol	Ddim yn berthnasol

Ynys Môn – Dynodiadau

	Safle	**Cyf map**	**Cyf Arwy (ha)**	**Def**	**Safle Parth Menter**	**Statws Cynllun Rhanbarthol**
Canolfan Gwasanaethau Trefol	Tir i'r gogledd o fferm Lledwigan, Llangefni	C32	20.6	B1, B2, B8	Ydy	Safle Strategol Rhanbarthol (Prif)
	Tir yn Hufenfa, Llangefni	C33	4.9	B1, B2, B8	Ydy	Safle Strategol Rhanbarthol (Prif)
Canolfan Gwasanaethau Lleol	Stad Ddiwydiannol Gaerwen, Gaerwen	C34	58.1	B1, B2, B8	Ydy	Safle Strategol Rhanbarthol (Prif)
	Parc Gwyddoniaeth Menai Gaerwen	C35	7.6	B1[1]	Ydy	Safle Strategol Rhanbarthol (Prif)

[1] Mae'r tir ym Mharc Gwyddoniaeth Menai, Gaerwen wedi ei ddynodi ar gyfer y gwaith o ddatblygu Parc Gwyddoniaeth yn unig. Rhaid i unrhyw ddatblygiad ar y safle fod yn Ddefnydd B1 neu ddefnydd sy'n atodol neu'n gysylltiedig â defnydd B1. Dim ond defnyddiau sy'n cydymffurfio â'r diffiniad o 'Barc Gwyddoniaeth' a fydd yn cael eu cymeradwyo ar y safle.

Dynodir y safleoedd canlynol fel 'safleoedd cyflogaeth wrth gefn', ddim ar gyfer galw lleol am ddefnydddiau busnes neu diwydiant cvffredinol, ond yn hytrach ar gyfer defnydd busnes a chyflogaeth a fyddai'n darparu ar gyfer anghenion Wylfa Newydd neu ddatblygiadau eraill 'Ynys Ynni/Ynys Menter. Bydd angen i gynigion ar gyfer defnyddiau B1, B2 a B8 ar y safleoedd hyn ddangos nad oes yna safle cyflogaeth addas warchodedig neu wedi ei ddynodi, neu fod y cyflenwad yn annigol er mwyn diwallu'r angen.

Safle	Cyfeirnod Map	Arwynebedd (Cyfanswm)	Defnydd	Safle Parth Menter
Porthladd Caergybi, Caergybi	C(wg)37	41.9	B1, B2, B8	Ydy
Estyniad i Stad Ddiwydiannol Gaerwen, Gaerwen	C(wg)38	20	B1, B2, B8	Na
Cyn safle Shell, Rhosgoch	C(wg)39	82.2	B1, B2, B8	Ydy

Eglurhad:

6.3.33 Ymgymerwyd ag Adolygiad Tir Cyflogaeth (ACT) er mwyn asesu'r safleoedd cyflogaeth sydd wedi eu lleoli o fewn yr awdurdodau lleol. Roedd yr ACT yn asesu pa safleoedd oedd y rhai mwyaf tebygol o gwrdd gydag anghenion presennol a disgwyliedig am dir cyflogaeth. Mae'r ymagwedd a gymerwyd yn gyson gydag amcanion cynaliadwyedd y Cynllun. Mae'r fethodoleg defnyddiwyd yn yr ACT yn cyfateb i'r fethodoleg amlinellir yn NCT23: Datblygiad Economaidd (2014). Mae'r ymagwedd yma yn sicrhau fod yna ddarpariaeth gytbwys o dir cyflogaeth sydd yn debygol o ddiwallu'r anghenion cyflogaeth a'r cyfleoedd sydd yn cael eu hyrwyddo gan strategaethau'r Cyngor, gan gynnwys Rhaglen Ynys Ynni/ Ynys Fenter, a Pharth Menter Eryri, mae'r Cynllun yn gwarchod tir cyflogaeth bresennol yn unol â'r goeden a gyfeirir ato ym Mholisi CYF 1. Mae'r tir cyflogaeth bresennol sydd yn cael eu gwarchod yn y Cynllun yn rhai sydd eisoes yn cael eu defnyddio ar gyfer defnyddiau B1, B2 a B8. Cydnabyddir fod gan y safleoedd hyn rôl bwysig wrth gynnal a sicrhau cyfleoedd gyflogaeth i'r dyfodol a chan hynny'r bwriad yw eu gwarchod ar gyfer y dibenion hynny. Diffinnir y gwahanol haenau o fewn yr hierarchaeth fel a chanlyn:-

Prif Safleoedd	Safleoedd sydd yn debygol o fod yn fwy deniadol i'r farchnad ac yn debygol o gael eu datblygu yn y tymor byr. Mae'r safleoedd hyn wedi eu lleoli yn bennaf yn yr aneddleoedd mwyaf cynaliadwy, yn unol â'r strategaeth ofodol a chanddynt fynediad i wasanaethau cymunedol, cyfleusterau yn ogystal â chysylltiadau cludiant cynaliadwy.

Safleoedd Eilaidd	Safleoedd sydd ddim yn y lleoliadau mwyaf deniadol o ran mynediad a phresenoldeb y farchnad mewn cymhariaeth a'r prif safleoedd. Fodd bynnag maent yn cynnig cyfleodd pwysig sydd yn cyfarch galw lleol ynghyd a'r galw posib yn deillio o RhagRaglens Ynni/ Ynys Fenter. Mae'r safleoedd hyn wedi eu lleoli yn bennaf yn yr aneddleoedd mwyaf cynaliadwy, yn unol â'r strategaeth ofodol a chanddynt fynediad i wasanaethau cymunedol, cyfleusterau yn ogystal â chysylltiadau cludiant cynaliadwy.
Safleoedd wrth gefn	Safleoedd sydd a'r potensial i ddiwallu'r galw a fyddai'n deillio o Wylfa Newydd ynghyd a gweddill Rhaglen Ynys Ynni Mon/ Ynys Fenter.
Safle Strategol Rhanbarthol	Safleoedd o bwysigrwydd rhanbarthol sydd gyda rôl allweddol i gyflawni'r galw rhanbarthol ac i gyfrannu tuag at ddatblygiad economaidd cenedlaethol.
Isranbarthol	Safleoedd gyda ffocws mwy cyffredinol a lleol ar gyfer datblygu'r economi na safleoedd strategol rhanbarthol, gyda ffocws ar atynnu cyflogwyr sy'n denu gweithle o ardal eang.

6.3.34 Yn hanesyddol mae'r gyfradd cymryd i fyny tir cyflogaeth o fewn ardal y Cynllun wedi bod yn 4ha y flwyddyn. Serch hynny, mae'r Cynghorau yn credu ei fod yn hanfodol i'r Cynllun ddarparu cyflenwad tir cyflogaeth sy'n darparu cwantwm ac amrywiaeth o safleoedd cyflogaeth sy'n cwrdd gyda dyheadau tyfiant economaidd Ynys Ynni/ Ynys Fenter tu hwnt i'r galw marchnad leol. Mae'r safleoedd cyflogaeth newydd a ddynodwyd yn cyfateb i 55.1ha ac mewn lleoliadau da mewn perthynas â rhwydwaith trafnidiaeth ardal y Cynllun. Os yw'r cyflenwad o'r safleoedd gwarchodedig a dynodedig yn annigonol neu anaddas i gwrdd gyda'r galw mae 3 safle wrth gefn wedi eu cydnabod ym Mholisi CYF1; bydd hyn yn sicrhau y gellir mynd i afael yn effeithlon gydag unrhyw tan ddarpariaeth.

POLISI CYF 2: ADWY'R HAFAN, PWLLHELI

Ni chaniateir cynigion ar gyfer newid defnydd tir neu addasu unedau presennol yn Adwy'r Hafan (C40) i ddosbarth sy'n agored i niwed uwch, fel y nodir yn TAN 15. Cefnogir ailddatblygu lleiniau presennol dim ond os gellir bodloni'r meini prawf canlynol:

1. **nad yw'r cynnig yn golygu adeiladau newydd ychwanegol;**
2. **nad yw'r cynnig yn golygu estyniadau o fwy na 250m² i adeiladau presennol;**
3. **nad yw'r cynnig yn golygu isrannu adeiladau presennol i'w ddefnyddio gan 2 neu fwy o fusnesau;**
4. **caiff mesurau gwrthsefyll/ adlamol i liniaru risgiau llifogydd posib eu cynnwys yn nyluniad**

adeiladau amgen.

Bydd angen i unrhyw gynnig ar gyfer adeilad amgen gael Asesiad o Ganlyniadau Llifogydd safle penodol gydag ef a bydd angen iddo ystyried opsiynau ar gyfer gwella /gwrthsefyll llifogydd.

Defnyddir amodau cynllunio neu rwymedigaeth gynllunio lle mae angen i: gyfyngu oes y datblygiad neu sicrhau defnydd tymhorol; dileu datblygu amser-gyfyngedig ar ddiwedd y defnydd; adolygu caniatâd cynllunio perthnasol.

Eglurhad:

6.3.35 Mae Adwy'r Hafan yn safle cyflogaeth sefydledig (10.5ha) ym Mhwllheli, sy'n darparu cyflenwad pwysig o unedau ar gyfer busnesau lleol. Bydd diogelu ardaloedd cyflogaeth bresennol yn annog gweithgarwch yn y farchnad i gynnal cyflenwad o arwynebedd llawr cyflogaeth. Fodd bynnag, mae'r Stad Ddiwydiannol hon yn agored i lifogydd oherwydd ei leoliad o fewn ardal perygl llifogydd C2. Mae modelu llifogydd yn dangos, yn ystod ei oes, byddai'r safle mewn perygl o lifogydd o ddŵr yn dod dros waliau'r wal harbwr i'r gorllewin ac fe fyddai'r safle mewn perygl o lifogydd o'r dwyrain pe fyddai'r twyni tywod yn cael eu torri. Mae polisi'r Cynllun Rheoli Traethlin Gorllewin Cymru 2 ar gyfer epocau sy'n cwmpasu oes y Cynllun yn darparu'r ymdriniaeth cadw'r llinell ar gyfer yr ardal polisi perthnasol sy'n cwmpasu Pwllheli. Prif nod y Cyngor drwy ei ymagwedd i berygl llifogydd yw sicrhau diogelwch y preswylwyr presennol ac yn y dyfodol a'i busnesau. Mae Adwy'r Hafan yn safle tir llwyd. Byddai parhau i ddefnyddio'r safle yn cyfrannu at gynnal anheddle allweddol presennol ac fe fyddai'n cyfrannu at amcanion cyflogaeth allweddol gan y Cyngor. Ar y cyfan, mae'r Cynghorau yn ystyried y dylai'r Cynllun hwyluso datblygu 'tebyg am eu tebyg' yn Adwy'r Hafan yn y tymor byr, ond, y dylid rheoli ei ddefnydd parhaus yn ystod oes y Cynllun yn llym ac y dylid ymchwilio i opsiynau i adnabod dewisiadau amgen ar gyfer y safle. Mae'r polisi hwn yn gweithredu fel yr ateb dros dro gorau i gynnal cyflenwad o unedau ym Mhwllheli o leiaf tan gallir ymchwilio'n fanwl i opsiynau amgen, gan gynnwys cyllid. Bydd ymgeiswyr yn cael eu hannog i fanteisio ar y gwasanaeth cyn ymgeisio a ddarperir gan y Cynghorau, a dylid hefyd trafod cynigion gyda Chyfoeth Naturiol Cymru.

POLISI CYF 3: DEFNYDDIAU ATEGOL AR SAFLEOEDD CYFLOGAETH

Gwarchodir y safleoedd a enwir ym Mholisi CYF 1 ac fel y'u nodir ar y Mapiau Cynigion ar gyfer defnydd cyflogaeth/busnes yn unol â'r hyn a nodir ym Mholisi CYF1. Mewn amgylchiadau eithriadol fe fyddai'n bosib ystyried ceisiadau ar gyfer defnyddiau ategol (h.y. ddim y defnydd sydd yn cael ei hyrwyddo ym Mholisi CYF 1), os gellir cwrdd gyda'r meini prawf canlynol:

1. **Fod yna gyfiawnhad gorbwysol ar gyfer y cyfleuster;**
2. **Bod graddfa'r datblygiad yn cyd-fynd yn bennaf ag angen y gweithle ar y safle cyflogaeth;**
3. **Na fyddai'r datblygiad arfaethedig yn tanseilio ynddo'i hun neu'n gronnol swyddogaeth y safle cyflogaeth;**
4. **Na fyddai'r datblygiad yn arwain tuag at tan-ddarpariaeth o dir cyflogaeth defnydd B1, B2 neu B8.**

Eglurhad:

6.3.36 Mae'r Polisi hwn yn benodol ymwneud hefo defnyddiau a ystyrir i fod yn ategol i'r safle cyflogaeth megis caffi neu feithrinfa plant a fyddai'n fanteisiol i'w gael ar y safle cyflogaeth drwy

fod yn fwy cynaliadwy o ran lleihau'r angen i deithio ac yn denu pobl i weithio yn y safleoedd cyflogaeth.

6.3.37 Bydd yn hanfodol sicrhau fod y datblygiad o natur a graddfa briodol er mwyn diwallu anghenion y gweithlu ar y safle cyflogaeth dan sylw yn bennaf ac na fyddai'n dibynnu ar gwsmeriaid o du allan i'r safle cyflogaeth.

POLISI CYF 4: MENTRAU DIWYDIANNOL NEU FUSNES NEWYDD AR GYFER UN DEFNYDDIWR MAWR ODDI AR SAFLEOEDD WEDI EU GWARCHOD NEU EU DYNODI AR GYFER CYFLOGAETH

Caniateir cynigion ar gyfer mentrau diwydiannol neu fusnes newydd (dosbarth defnydd B1, B2 neu B8) ar gyfer un defnyddiwr mawr nad ellir eu lleoli ar safleoedd sydd wedi eu dynodi neu eu gwarchod yn ardal y Cynllun os gellir cwrdd gyda'r meini prawf canlynol i gyd:

1. **Bod y safle arfaethedig wedi ei leoli o fewn neu union wrth ymyl ffin datblygu'r Ganolfan Isranbarthol, Canolfannau Trefol neu Leol;**
2. **Fod yna dystiolaeth gadarn yn cael ei gyflwyno yn cyfiawnhau'r angen ar gyfer y datblygiad gan gymryd i ystyriaeth y profion cenedlaethol a osodir ym Mholisi Cynllunio Cymru a Nodyn Cyngor Technegol (TAN) 23;**
3. **Ble yn briodol, defnyddir adeilad presennol er mwyn diwallu'r angen neu safle a ddatblygwyd o'r blaen er mwyn diwallu'r angen;**
4. **Bod graddfa, math a dyluniad y datblygiad yn addas ar gyfer y safle a'r ardal leol ai fod yn gydnaws â defnyddiau presennol ar y safle.**

Eglurhad:

6.3.38 Ystyrir fod y Cynllun yn darparu ar gyfer ystod ddigonol - yn nhermau maint, cymysgedd, ansawdd a dosbarthiad o safleoedd diwydiannol/fusnesau o fewn ardal y Cynllun er mwyn diwallu'r galw. Fodd bynnag, fe all achosion godi o fewn oes y Cynllun ble nad yw cyflogwr mawr yn gallu dod o hyd i safle addas sydd wedi ei ddynodi. Yn yr achosion hyn fe fydd ceisiadau cynllunio ar gyfer defnydd diwydiannol neu fusnes, a fyddai'n wyriad o'r Cynllun, yn gallu cael eu hystyried, gan gymryd i ystyriaeth y meini prawf cynllunio arferol fel nodir er enghraifft ym Mholisi PS1 Yr Iaith Gymraeg a'r Diwylliant Cymreig; Polisi ISA 1 Darpariaeth Isadeiledd, Polisi PS5 Datblygu Cynaliadwy ac os oes yna angen ar gyfer y datblygiad.

6.3.39 Bwriad y polisi hwn yw cefnogi mentrau busnes newydd ar raddfa fawr cyn belled â'u bod wedi lleoli mewn man priodol a chynaliadwy a bod ganddynt berthynas dda â'r aneddleoedd. Wrth ystyried mentrau o'r math, bydd yn hanfodol dilyn y broses prawf dilyniannol a'r arweiniad a roddir ym Mholisi Cynllunio Cymru ynghyd a'r Nodyn Cyngor Technegol (TAN) 23: 'Datblygu Economaidd' sydd yn nodi'r angen i sicrhau nad oes yna opsiwn o ran lleoliad arall fwy addas a fyddai'n gallu diwallu'r angen, sicrwydd o ran faint o swyddi uniongyrchol a fyddai'n cael ei greu o'r fenter ac a fyddai'r datblygiad yn gwneud unrhyw gyfraniad arbennig at amcanion polisi. Mewn amgylchiadau eithriadol yn unig ganiateir mentrau newydd ar safleoedd sydd heb eu gwarchod a bydd angen derbyn cyfiawnhad cyflawn o'r bwriad a'r angen lleoliadol. Mae'n hanfodol fod tystiolaeth briodol yn cael ei gyflwyno yn profi nad oes yna opsiwn amgen o allu defnyddio safle sydd wedi ei warchod ar gyfer defnydd cyflogaeth neu fod yna ddim safle a ddatblygwyd o'r blaen a allai fod yn addas i ddiwallu'r galw.

6.3.40 Byddai angen argyhoeddi'r Cyngor fod y fenter dan sylw yn hyfyw ac y byddai yna fuddiannau cyflogaeth leol yn deillio ohono. Un modd o brofi hynny fyddai cyflwyno Cynllun Busnes

proffesiynol wedi ei baratoi gan arbenigwr annibynnol. Ni fydd ceisiadau a fyddai'n creu ardrawiad arwyddocaol annerbyniol ar iaith a chymeriad fwynderau'r ardal leol yn cael eu cefnogi.

POLISI CYF 5: DEFNYDDIAU AMGEN O SAFLEOEDD CYFLOGAETH BRESENNOL

Mewn achosion arbennig yn unig ganiateir cynigion i ryddhau tir yn Nefnydd Dosbarth B1, B2 neu B8 ar safleoedd cyflogaeth bresennol sydd wedi cael eu gwarchod yn unol â Pholisi CYF 1 ar gyfer defnyddiau amgen, a dim ond os gellir cwrdd gydag un neu fwy o'r meini prawf canlynol:

1. **Yn yr achos fod y safle yn wag ei fod yn annhebygol o gael ei ddefnyddio yn y tymor byr a chanolig ar gyfer y defnydd gwreiddiol neu ddefnydd y warchodaeth, neu;**
2. **Mae yna orddarpariaeth o safleoedd cyflogaeth o fewn y cyffiniau, neu;**
3. **Mae'r defnydd cyflogaeth bresennol yn cael effaith niweidiol ar fwynderau a'r amgylchedd, neu;**
4. **Ni fyddai'r datblygiad yn cael effaith niweidiol ar ddefnydd cyflogaeth safleoedd cyfagos, neu;**
5. **Nid oes yna safle amgen arall addas ar gyfer y defnydd bwriedir, neu;**
6. **Os yw'r safle yn cael ei ddefnyddio ar gyfer defnydd tymor byr (dros dro), bod yna fesurau adfer priodol mewn lle sydd i foddhad yr Awdurdod Cynllunio Lleol.**

Eglurhad:

6.3.41 Mae'r Cynllun yn ceisio sicrhau fod yna ddarpariaeth ddigonol a phriodol o diroedd ar gyfer dibenion cyflogaeth. Mae'n hanfodol fod y safleoedd hyn yn cael eu cadw cyn belled â phosib gan eu bod wedi lleoli mewn mannau sydd yn agos i ble mae pobl yn byw er mwyn lleihau'r angen i deithio i waith ac i gefnogi twf economaidd a'r economi leol. O'r herwydd gall golli defnyddiau cyflogaeth gael effaith negyddol ar fynediad i swyddi lleol a lleihau'r awydd i gystadlu yn yr ardal.

6.3.42 Serch hynny, dros amser, gall rhai eiddo neu safleoedd traddodiadol cyflogaeth fod yn segur ers amser. Ymhellach cydnabyddir nad yw defnyddiau traddodiadol cyflogaeth yn tueddu i gynhyrchu gwerthoedd tir a fyddai'n cymharu â defnyddiau megis tai a manwerthu.

6.3.43 Fe fyddai rhaid derbyn cyfiawnhad llawn ar gyfer newid safleoedd gwarchodedig neu eiddo sydd wedi eu rhestru ym Mholisi CYF 1 ar gyfer defnydd amgen, gan gynnwys gwybodaeth ynglyn a hyfywedd y defnydd cyflogaeth presenol, unrhyw ymgais sydd wedi ei wneud i farchnata'r uned/tir ar gyfer defnydd cyflogaeth, effaith y lleihad yn y niferoedd o swyddi ar y gymuned leol a gwybodaeth ynglyn a'r ddarpariaeth o safleoedd cyflogaeth leol sydd yn diwallu'r galw.

6.3.44 Wrth ystyried rhyddhau safle cyflogaeth bresennol bydd yn hanfodol sicrhau nad yw integriti y safle cyflogaeth yn cael ei gyfaddawdu yn benodol gan ei fod yn diwallu anghenion cyflogaeth leol. Ymhellach fe fyddai angen sicrhau nad yw unrhyw ddarpar ddefnydd yn gwrthdaro a'r defnydd cyflogaeth a fyddai'n parhau ar y safle.

6.3.45 Yn yr achos fod safle cyflogaeth yn cael ei rhyddhau ar gyfer defnydd amgen ar gyfer cyfnod dros dro yn unig, fe fydd angen sicrhau i'r cais cynllunio gael ei gefnogi gyda thystiolaeth i ddangos fod y safle yn cael ei adfer i'w gyflwr gwreiddiol oni bai bod y datblygiad dros dro yn rhoi cyfle i etifeddu isadeiledd i'w ddefnyddio unwaith eto yn y dyfodol.

6.3.46 Bydd canllawiau pellach yn ymwneud â newid defnydd safle cyflogaeth i ddefnydd arall yn cael

eu darparu yn y Canllawiau Cynllunio Atodol Newid defnydd cyfleusterau a gwasanaethau cymunedol, safleoedd cyflogaeth, unedau manwerthu.

POLISI CYF 6: AILDDEFNYDDIO AC ADDASU ADEILADAU GWLEDIG NEU UNED BRESWYL AR GYFER DEFNYDD BUSNES NEU ADEILADU UNEDAU NEWYDD AR GYFER BUSNES/ DIWYDIANT

Caniateir cynigion i drosi adeiladau gwledig ar gyfer defnydd busnes neu addasu uned breswyl er mwyn caniatáu gweithio o adref neu unedau newydd ar gyfer diwydiant neu fusnes, os gellir cwrdd gyda'r meini prawf canlynol:

1. **Bod graddfa a natur y datblygiad yn dderbyniol o ystyried ei leoliad a maint yr adeilad dan sylw;**
2. **Na fyddai'r datblygiad yn arwain at ddefnydd a fyddai'n gwrthdaro a defnyddiau gerllaw neu yn arwain at gael effaith ar hyfywedd defnyddiau cyffelyb gerllaw;**
3. **Pan fydd y cynnig yn ymwneud ag adeilad presennol:**
    i. **Bod yr adeilad yn strwythurol gadarn;**
    ii. **Bod graddfa unrhyw estyniad yn angenrheidiol ac o faint rhesymol;**
    iii. **Bod yr adeilad yn addas ar gyfer y defnydd penodol.**

Eglurhad:

6.3.47 Yn sgil datblygiadau mewn technoleg a chysylltiadau band eang sydd gan gymunedau gwledig mae yna fwy o gyfleoedd i bobl allu gweithio o'u cartrefi neu addasu adeiladau gwledig i'w defnyddio ar gyfer busnesau. Nod y polisi hwn yw annog cymunedau gwledig i fod yn fwy cynaliadwy a hyrwyddo cysylltiad agos rhwng lleoliadau byw a gweithio.

6.3.48 Ystyrir bod darparu gweithdai gwledig ac unedau diwydiannol ar raddfa fach yn fodd o gefnogi cynaliadwyedd a hunangynhaliaeth ardaloedd gweledig. Mae'r polisi hwn yn annog datblygiadau ar raddfa fach sy'n gwneud defnydd priodol o adeiladau sy'n bodoli'n barod ac sy'n gweddu a'r ardaloedd gwledig. Bydd Canllawiau Cynllunio Atodol yn cael ei gyhoeddi i roi arweiniad ar y mater.

POLISI CYF 7: SAFLEOEDD ADFYWIO

Er mwyn hyrwyddo twf economaidd ynghyd a chyfrannu tuag at gynaliadwyedd cymdeithasol ac amgylcheddol caniateir cynigon ar gyfer cynlluniau adfywio trefol sy'n cyd-fynd ag unrhyw prif gynllun/strategaeth fabwysiedig neu a gefnogir gan y Cynghorau os gellir cydymffurfio gyda'r meini prawf canlynol:

1. **Cynnwys darpariaeth isadeiledd priodol;**
2. **Yn cefnogi unrhyw gynlluniau adfywio economaidd lleol, rhanbarthol a chenedlaethol;**
3. **Sicrhau fod swyddi, gwasanaethau a thai wedi ei leoli yn agos i'w gilydd, er mwyn lleihau'r angen i deithio;**
4. **Annog ail-ddefnyddio tir a datblygwyd o'r blaen, adeiladau gwag neu dir sydd yn cael ei danddefnyddio;**
5. **Yn creu cyfleoedd ar gyfer adfywio ffisegol a chyfleoedd gyflogaeth mewn ardaloedd difreintiedig.**

Eglurhad:

6.3.49 Modd effeithiol o adfywio trefol yw ail-ddatblygu safleoedd segur ar gyfer defnyddiau cymysg, a fyddai yn cynnwys cyfuniad priodol o dai (gan gynnwys tai fforddiadwy), cyflogaeth, manwerthu, addysg, hamdden a defnyddiau mwynderol. Mae'n cynnig cyfle i ddefnyddio tir/adeiladau sydd ddim yn cael ei ddefnyddio i'w lawn botensial. Mae'r polisi hyn yn ymwneud a safleoedd sydd yn benodol wedi eu lleoli o fewn canol trefi ac sydd yn rhan o weledigaeth adfywio drefol y Cynghorau.

6.3.50 Fe roddir arweiniad pellach ynglŷn â'r cymysgedd o ddefnyddiau a ddisgwylir o fewn safleoedd adfywio yn y prif gynlluniau/strategaethau mabwysiedig perthnasol.

POLISI CYF 8: ARDAL ADFYWIO CAERGYBI

Caniateir cynigion o fewn Ardal Adfywio Caergybi fydd yn annog newid trawsnewidiol gan wneud Caergybi yn lleoliad deniadol i fyw, gweithio, ymweld a mwynhau cyn belled â'u bod wedi cynllunio'n dda ac a'r gallu gwirioneddol i gael eu cyflawni. Nod unrhyw ddarpar gynnig dylid fod i:

1. **Cefnogi rôl Caergybi fel canolfan dwristiaeth a mynedfa i Gymru a gweddill y Deyrnas Unedig;**
2. **Gwella cysylltiadau o fewn y dref a'r porthladd mewn cydymffurfiaeth a Pholisi Strategol PS4;**
3. **Hyrwyddo cyfleoedd i fyw, gweithio, siopa a threulio amser yn gwneud gweithgareddau hamdden a diwylliannol o fewn y dref;**
4. **Cyfrannu tuag at wella amgylchedd ffisegol y dref mewn cydymffurfiaeth a Pholisi PCYFF 2;**
5. **Ehangu a gwarchod treftadaeth gyfoethog y dref mewn cydymffurfiaeth a Pholisi PCYFF 2.**

Eglurhad:

6.3.51 Mae yna nifer o nodweddion o'r dref sydd yn rhan o hunaniaeth Caergybi ac sydd angen ymfalchïo ynddynt a chymryd mantais ohonynt megis yr hanes cyfoethog, cysylltiadau amlwg a'r môr a'r porthladd ynghyd a chysylltiadau rheilffordd dda. Serch manteision lleoliadol Caergybi a'i rôl strategol fel porthladd rhyngwladol a thref fwyaf poblog Ynys Môn, mae presenoldeb diwydiannau traddodiadol wedi dirywio ac mae yna gyfyngiadau amrywiol wedi bod yn gysylltiedig â datblygiadau creu swyddi. Mae lefelau ddiweithdra, tlodi ac amddifadedd sydd yn barod yn uwch na'r cyfartaledd wedi cael eu gwaethygu dros y blynyddoedd diwethaf yn sgil colli cyflogwyr diwydiannol mawr yn y dref a'r ardal gyfagos. Mae angen cyfleoedd cyflogaeth newydd arwyddocaol yn yr ardal i wneud i fyny am y swyddi a gollwyd yn flaenorol a lleihau lefelau tlodi a'r problemau cysylltiedig o fewn y dref mewn modd cynaliadwy.

6.3.52 Mae rhan helaeth o wardiau Caergybi (cyn ad-drefnu wardiau yn 2013) wedi eu cynnwys yn rhaglen wrthdlodi Cymunedau'n Gyntaf Llywodraeth Cymru sydd yn targedu'r wardiau mwyaf difreintiedig yng Nghymru. Mae Caergybi hefyd wedi ei adnabod fel blaenoriaeth o fewn rhaglenni adfywio Llywodraeth Cymru (e.e. Lleoedd Llewyrchus Llawn Addewid 2014 - 17), ac mae nifer o leoliadau o fewn y dref wedi derbyn statws Parth Menter. Gellir derbyn gwybodaeth bellach ynglŷn â'r weledigaeth ar gyfer Caergybi drwy archwilio'r ddogfen Caergybi 2020: Sicrhau Mantais Gymunedol Gynaliadwy, Rhaglen Amlinellol Strategol (2013) ynghyd ac Astudiaeth Ganol Tref Caergybi: Adroddiad Uwchgynllun Gweledigaeth ac Adfywiad (2014). Nod y polisi yma yw

gwireddu'r amcanion i adfywio tref Caergybi. Mewn cydymffurfiaeth a Pholisi PCYFF1 fe fyddai rhaid i unrhyw ddarpar ddatblygiad gydymffurfio a holl bolisïau o fewn y Cynllun.

6.3.53 Mae Caergybi hefyd wedi bod yn llwyddiannus yn derbyn statws Menter Treftadaeth Treflun sydd yn ceisio cynyddu gweithgaredd economaidd o fewn craidd masnachol, wrth ddefnyddio'r amgylchedd hanesyddol fel adnodd positif er mwyn gwarchod a chreu cyfleoedd gyflogaeth ar gyfer y gymuned leol. Mae derbyn y statws yma yn golygu fod cymorth ariannol ar gael sydd yn cefnogi atgyweirio, adferiad pensaernïol ac ail ddefnyddio adeiladau hanesyddol.

YR ECONOMI YMWELWYR

6.3.54 **Cyd-destun**

- Mae twristiaeth wastad wedi bod yn bwysig yn ardal y Cynllun. Mae eisoes yn cefnogi nifer o swyddi a busnesau yn yr ardal.
- Mae twristiaeth gwyliau lle mae pobl yn aros yn eu gwlad eu hunain wedi cynyddu, wrth i bobl ddewis mynd ar wyliau gartref.
- Mae strategaeth Llywodraeth Cymru ar gyfer Twristiaeth (2013 - 2020): Partneriaeth ar gyfer Twf yn canolbwyntio ar yr angen: i hyrwyddo, datblygu cynnyrch, datblygu pobl, perfformiad proffidiol a meithrin lle.
- Mae Strategaeth Twristiaeth Ranbarthol Gogledd Cymru (2010 - 2015) a weithredir gan Bartneriaeth Twristiaeth Gogledd Cymru yn pwysleisio'r angen i hyrwyddo cryfderau unigryw, buddsoddi mewn rhagoriaeth cynnyrch, darparu profiad anhygoel i ymwelwyr a gweithio gyda'n gilydd mewn partneriaeth â budd-ddeiliaid lleol.
- Mae Cynlluniau Strategol/ Corfforaethol y ddau Gyngor hefyd yn adnabod twristiaeth fel prif flaenoriaeth.
- Mae'r ddau Gyngor wedi mabwysiadu Cynllun Rheoli Cyrchfan (DMP) sy'n ddogfen strategol bwysig yn amlinellu'r weledigaeth i gyrchfannau ar gyfer dyfodol y sector twristiaeth.

Cyflwyniad

6.3.55 Mae twristiaeth yn ffynhonnell bwysig o incwm i nifer o drefi a chymunedau gwledig wrth i ymwelwyr wario ar lety, bwyd, diod, gweithgareddau hamdden a siopa, a hefyd i gadwyni cyflenwi, cyfanwerthwyr a busnesau lleol. Mae twristiaeth yn dod â dros £238 miliwn i economi leol Ynys Môn a thros £851 miliwn i Wynedd (gan gynnwys Parc Cenedlaethol Eryri) bob blwyddyn ac yn cefnogi dros 4,000 a 15,819 o swyddi lleol yn y ddwy sir yn eu trefn.

6.3.56 Ei hamgylchedd hanesyddol a naturiol yw ased twristiaeth bwysicaf ardal y Cynllun. Fodd bynnag, er mai'r cefn gwlad a'r arfordir a'r nodweddion hanesyddol sydd heb eu difetha yw asedau mwyaf gwerthfawr ardal y Cynllun i dwristiaeth, y rhain hefyd yw adnoddau mwyaf sensitif yr ardal. Mae rhannau mawr o ardal y Cynllun yn cael eu gwarchod gan ddynodiadau rhyngwladol, cenedlaethol, rhanbarthol a lleol. Mae rhannau o ardal y Cynllun hefyd yn ffurfio gosodiad Parc Cenedlaethol Eryri.

6.3.57 Mae Cyngor Sir Ynys Môn a Chyngor Gwynedd wedi mabwysiadu eu Cynlluniau Rheoli Cyrchfan. Mae'r Cynlluniau Rheoli Cyrchfan yn gosod y nod, yr amcanion a'r weledigaeth ar gyfer ardal yr

Awdurdod, gan dynnu ar y strategaeth twristiaeth ranbarthol sy'n bodoli. Dan bob amcan, caiff prosiectau allweddol eu hadnabod ar gyfer y Cynllun Cyflawni. Mae'r Cynllun Cyflawni wedyn yn rhoi mwy o fanylion am bob un o'r prosiectau a nodwyd.

6.3.58 Felly dylai cynigion datblygu hefyd ddefnyddio â chyd-fynd â'r Cynlluniau Rheoli Cyrchfan a dogfennau polisi a strategaethau eraill lleol a chenedlaethol.

POLISI STRATEGOL PS 14: YR ECONOMI YMWELWYR

Wrth sicrhau cysondeb â'r economi leol a chymunedau lleol a sicrhau bod yr amgylchedd naturiol, adeiledig a hanesyddol yn cael ei gwarchod, bydd y Cynghorau'n cefnogi datblygu diwydiant twristiaeth leol fydd yn fwrlwm trwy gydol y flwyddyn drwy:

1. **Ganolbwyntio datblygiadau twristiaeth, diwylliannol, celfyddydol a hamdden sy'n gynaliadwy, yn actif ac ar raddfa fwy yn y canolfannau isranbarthol, y canolfannau gwasanaeth trefol ac, os yn briodol, y canolfannau gwasanaeth lleol;**
2. **Gwarchod a gwella'r ddarpariaeth llety gwasanaethol presennol a chefnogi darpariaeth newydd o lety gwasanaethol o ansawdd uchel yn y canolfannau isranbarthol, y canolfannau gwasanaeth trefol a lleol ac yn y pentrefi;**
3. **Rheoli a gwella'r ddarpariaeth o lety twristiaeth o ansawdd uchel heb wasanaeth ar ffurf bythynnod a fflatiau hunan arlwyo, meysydd gwersylla, gwersylla moethus amgen, carafanau sefydlog neu deithiol neu barciau chalet;**
4. **Cefnogi darpariaethau a mentrau twristiaeth newydd ar raddfa briodol mewn lleoliadau cynaliadwy yng nghefn gwlad drwy ailddefnyddio adeiladau presennol, os yw hynny'n briodol, neu fel rhan o arallgyfeirio ar ffermydd, yn enwedig os yw'r rhain hefyd o fudd i'r cymunedau lleol ac yn cefnogi'r economi leol, ac os ydynt yn unol â'r amcanion datblygu cynaliadwy;**
5. **Atal datblygiadau fyddai'n cael effaith andwyol annerbyniol ar y cyfleusterau twristiaeth, gan gynnwys llety gwyliau a llefydd o ddiddordeb i ymwelwyr neu eu gosodiad, a gwneud y mwyaf o gyfleoedd i adfer difrod a wnaed eisoes i'r dirwedd.**

POLISI TWR 1: ATYNIADAU A CHYFLEUSTERAU YMWELWYR

Cefnogir cynigion i ddatblygu atyniadau neu gyfleusterau ymwelwyr newydd neu i wella ac ehangu safon y cyfleusterau presennol cyn belled â'u bod tu mewn i'r ffin ddatblygu.

Pan nad oes cyfleoedd addas ar gael tu mewn i'r ffin ddatblygu, dim ond cynigion sy'n cynnwys yr hyn a ganlyn fydd yn cael eu caniatau:

1. **Ailddefnyddio adeilad(au) presennol neu safle addas a ddefnyddiwyd o'r blaen, neu**
2. **Ailddefnyddio adeilad(au) presennol neu safle sydd â chyswllt agos ag adeiladau presennol eraill sy'n ffurfio rhan o gyfleuster twristiaeth bresennol, neu**
3. **Datblygu gweithgaredd sy'n gyfyngedig i leoliad penodol oherwydd ei ddefnydd priodol o adnodd hanesyddol neu naturiol neu ei agosatrwydd i'r atyniad y mae'n gysylltiedig ag ef.**

Bydd gofyn i'r holl gynigion gydymffurfio gyda'r holl feini prawf canlynol:

i. **Mae graddfa, math a chymeriad y datblygiad arfaethedig yn addas i'w osodiad trefol/gwledig;**

ii. **Mae'r datblygiad arfaethedig o ansawdd uchel o ran dyluniad, gosodiad ac edrychiad;**

iii. **Bydd y datblygiad arfaethedig yn cefnogi ac yn ehangu'r ystod o gyfleusterau yn ardal y Cynllun;**

iv. **Mae'r bwriad yn cael ei gefnogi gan dystiolaeth i ddangos y byddai yna gyfleoedd gyflogaeth leol.**

Lle y bo'n briodol, gellir cael mynediad at y datblygiad trwy amryw o ddulliau teithio, yn enwedig dulliau teithio cynaliadwy megis cerdded, beicio a chludiant cyhoeddus.

Eglurhad:

6.3.59 Er mwyn cynnal diwydiant twristiaeth lewyrchus sy'n darparu cyfleoedd cyflogaeth i gymunedau lleol, mae'n hanfodol ein bod yn ehangu amrywiaeth a safon atyniadau a chyfleusterau i ymwelwyr. Gall atyniadau a chyfleusterau newydd helpu i sicrhau cyflogaeth a chreu incwm. Gall y datblygiadau hefyd gynyddu'r ystod o gyfleusterau sydd ar gael i bobl leol.

6.3.60 Mae'r amgylcheddau naturiol ac adeiledig yn ffactorau allweddol ar gyfer denu twristiaid i ardal y Cynllun, fodd bynnag, gall datblygiadau twristiaeth newydd gael effaith negyddol ar yr amgylchedd a'r cymunedau lleol os bydden yn cael eu datblygu'n ansensitif neu eu lleoli'n amhriodol.

6.3.61 Mae'r polisi hwn yn anelu at annog datblygu atyniadau a chyfleusterau twristiaeth gynaliadwy o ansawdd uchel yn y llefydd iawn. Dylid lleoli atyniadau a chyfleusterau newydd, os yn bosib, oddi mewn i ffiniau datblygu lle gall ymwelwyr gael mynediad at ystod o wasanaethau trwy amrywiaeth o ddulliau teithio.

6.3.62 Mae'r polisi hefyd yn cydnabod, mewn amgylchiadau eithriadol, bod rhai atyniadau a chyfleusterau angen lleoliad yng nghefn gwlad agored, allan o'r dref, a gallai'r rhain fod yn dderbyniol pe byddent yn arwain at gyfleuster twristiaeth a buddion i gyflogaeth wledig trwy gydol y flwyddyn. Byddai'r math yma o ddatblygiadau yn rhai sydd â chysylltiad gyda nodweddion yr amgylchedd naturiol neu hanesyddol neu weithgaredd awyr agored er enghraifft canolfannau ymwelwyr neu ganolfannau ddehongliad neu ddatblygiad sy'n gysylltiedig â gweithgareddau awyr agored. Fodd bynnag, ni ddylai datblygiadau fod ar draul yr amgylchedd lleol neu les y gymuned. Tu allan i'r ffiniau datblygu dylai cynigion edrych yn gyntaf ar ailddefnyddio neu ymestyn adeiladau presennol er mwyn diogelu cefn gwlad rhag datblygiadau amhriodol. Fodd bynnag, gallai atyniadau newydd gael eu caniatáu mewn ardaloedd penodol yn y wlad os gellir dangos nad oes yna safleoedd ac adeiladau dilyniannol a ffafrir. Bydd angen i bob cynnig y tu allan i aneddleoedd presennol sefydlu pam fod lleoliad gwledig yn angenrheidiol.

POLISI TWR 2: LLETY GWYLIAU

Bydd cynigion ar gyfer:

1. **Datblygu llety gwyliau parhaol newydd â gwasanaeth, neu rai hunanwasanaeth, neu**
2. **Trosi adeiladau presennol i lety o'r fath, neu**
3. **Ymestyn sefydliadau llety gwyliau sy'n bodoli,**

Yn cael ei chaniatáu cyn belled â'u bod o ansawdd uchel o ran dyluniad, gosodiad ac edrychiad, ac os gellir cwrdd gyda'r meini prawf canlynol i gyd:

i. **Yn achos llety sy'n adeilad newydd, bod y datblygiad wedi ei leoli tu mewn i ffin ddatblygu, neu'n gwneud defnydd o safle addas a ddatblygwyd o'r blaen;**

ii. **Bod graddfa'r datblygiad arfaethedig yn briodol gan ystyried y safle, y lleoliad a/neu'r anheddiad dan sylw;**

iii. **Na fydd y bwriad yn arwain at golled yn y stoc tai parhaol;**

iv. **Nad yw'r datblygiad yn cael ei leoli mewn ardal sy'n ardal breswyl yn bennaf, neu'n peri niwed sylweddol i gymeriad preswyl ardal;**

v. **Nad yw'r datblygiad yn arwain at ormodedd o lety o'r fath yn yr ardal.**

Eglurhad:

6.3.63 Nid yw'r polisi hwn yn berthnasol i gynigion i sefydlu safleoedd carafanau gwyliau sefydlog neu deithiol newydd, safleoedd chalet newydd neu safleoedd gwersylla moethus amgen. Caiff cynigion o'r fath eu hystyried o dan bolisïau TWR3 a TWR5 y Cynllun hwn.

6.3.64 O ran llety gwasanaethol, mae'r polisi hwn yn berthnasol i amrywiaeth o wahanol fathau o lety, o westai mawr o ansawdd uchel i lety gwely a brecwast bach. Gall gwestai o ansawdd a mathau eraill o lety gwasanaethol ddod â buddion economaidd sylweddol i ardal y Cynllun, ac ehangu'r math o lety gwyliau sydd ar gael i ymwelwyr. Caiff ei gydnabod yn eang nad oes ystod ddigonol o lety o'r fath yn ardal y Cynllun. Nod y polisi hwn yw cefnogi'r egwyddor o ehangu'r ystod o lety gwasanaethol, a chynyddu eu nifer a gwella eu hansawdd. Yn unol â Pholisi PS11 mae'n bwysig hefyd nad yw gwestai yn cael eu colli.

6.3.65 Mae tystiolaeth am gyfraddau meddiannu yn awgrymu bod llety hunanwasanaeth sydd o safon dda yn gyffredinol yn dal yn boblogaidd gydag ymwelwyr. Mae Polisi PS11 a Pholisi TWR2 yn cydnabod bod rheoli'r ystod eang o lety hunanwasanaeth o ansawdd uchel yn hanfodol ar gyfer rhoi dewis i ymwelwyr. Mae'r polisi felly'n anelu at gefnogi'r egwyddor o ddarparu llety gwyliau hunanwasanaeth o ansawdd uchel mewn lleoliadau cynaliadwy, sy'n rhoi dewis o'r fath.

6.3.66 Pan roddir caniatâd cynllunio i lety hunanwasanaeth, rhoddir amod ar y caniatâd i sicrhau bydd yr adeilad ond yn cael ei ddefnyddio fel llety gwyliau ac na ellir ei ddefnyddio i breswylio'n barhaol ynddo. Ni chaniateir llety hunanwasanaeth sy'n 'adeilad newydd' yng nghefn gwlad agored er mwyn gwarchod yr ardal rhag i gartrefi gwyliau preifat gael eu hadeiladu ar draws Ardal y Cynllun.

6.3.67 Yn hanesyddol mae canllawiau cynllunio cenedlaethol a pholisi cynllunio lleol (yn arbennig yn ardal Awdurdod Cynllunio Lleol Gwynedd) wedi rhoi blaenoriaeth i drosi adeiladau presennol yng nghefn gwlad i ddefnydd economaidd. Mae hyn yn golygu bod nifer helaeth o adeiladau sydd wedi cael eu trosi i lety hunanwasanaeth mewn rhai ardaloedd. Felly, mae yna bryderon am orddarpariaeth o lety hunanwasanaeth yn rhannau o ardal y Cynllun. Gall hyn olygu efallai na fydd darparwyr a gweithredwyr yn derbyn yr incwm a ragwelwyd o beth dybir gallai fod yn fuddsoddiad arwyddocaol. Yn amlwg, nid bwriad y canllaw cenedlaethol na'r Cynghorau yw i'r polisi hwn arwain at grynodiad gormodol o'r math yma o lety gwyliau mewn lleoliad penodol a allai olygu bydd busnesau yn methu**.** Fe fydd rhaid i ymgeiswyr gyflwyno cynllun busnes manwl a fydd yn dangos cadernid y cynllun arfaethedig. Bydd hyn yn fodd i'r Cyngor asesu os oes gan y cynnig obaith realistig o fod yn hyfyw, nad yw'r cynnig yn un hapfasnachol, a bydd yn cynorthwyo i wneud yn siŵr nad oes bwlch i ganiatáu ail-ddatblygu adeiladau presennol neu adeiladau newydd yng nghefn gwald i ddefnydd gwyliau a bod yna angen caniatau iddynt newid wedyn i ddefnydd preswyl os dangosir nad ydynt yn hyfyw fel defnydd gwyliau.

POLISI TWR 3: SAFLEOEDD CARAFANAU SEFYDLOG A SIALÉ A LLETY GWERSYLLA AMGEN PARHAOL

Gwrthodir cynigion i ddatblygu safleoedd carafanau sefydlog newydd

1. **[2] (h.y. carafán sengl neu ddwbl), safleoedd sialé gwyliau newydd[3] neu lety gwesylla amgen parhaol yn Ardal o Harddwch Naturiol Eithriadol Môn, Ardal o Harddwch Naturiol Eithriadol Llŷn ac yn yr Ardaloedd Tirwedd Arbennig. Mewn lleoliadau eraill caniateir safleoedd carafannau sefydlog, sialé neu lety gwersylla amgen parhaol, dim ond os gellir cwrdd gyda'r meini prawf canlynol:**

- **i. Nad yw'n arwain at ormodedd o safleoedd carafannau sefydlog neu safleoedd sialé neu safleoedd llety gwersylla amgen parhaol yn yr ardal leol; a**
- **ii. Bod y datblygiad arfaethedig o ansawdd uchel o ran dyluniad, gosodiad ac edrychiad, a'i fod wedi'i leoli mewn lleoliad anymwthiol sydd wedi'i guddio'n dda gan nodweddion presennol y dirwedd, a/neu lle gellir cydweddu'r unedau yn hawdd yn y dirwedd mewn modd nad yw'n peri niwed sylweddol i ansawdd gweledol y dirwedd; a**
- **iii. Bod y safle'n agos at y prif rwydwaith ffyrdd ac y gellir darparu mynediad digonol heb amharu'n sylweddol ar nodweddion a chymeriad y dirwedd.**

2. **Mewn amgylchiadau eithriadol caniateir cynigion a fyddai'n arwain at adleoli safle carafán statig neu siales presennol sydd wedi eu lleoli o fewn Ardal o Harddwch Naturiol Eithriadol Arfordir Môn, Ardal o Harddwch Naturiol Eithriadol Llŷn neu Ardaloedd Tirwedd Arbennig sydd yn ffurfio rhan o'r Ardal Rheoli Newid yr Arfordir i safle arall ble fo bosib bodloni meini prawf 1. i - iii a phan fo'r safle newydd wedi cael ei leoli tu allan i'r Ardal Rheoli Newid yr Arfordir.**

3. **Oddi mewn i Ardal o Harddwch Naturiol Eithriadol Arfordir Môn, Ardal o Harddwch Naturiol Eithriadol Llŷn a'r Ardaloedd Tirwedd Arbennig, bydd cynigion i wella safleoedd sefydlog a chalet sy'n bodoli eisoes trwy:**

- **i. Estyniadau bychain i arwynebedd y safle, a/ neu**
- **ii. Ail-leoli unedau o leoliadau amlwg i leoliadau llai amlwg,**

yn cael eu caniatáu os gellir cydymffurfio gyda'r meini prawf canlynol i gyd:

---

[2] Diffinnir dan Ddeddf Safleoedd Carafannau a Rheoli Datblygu 1960 (fel yr addaswyd gan Ddeddf Safleoedd Carafannau 1968)

[3] Er diben y Cynllun hwn, caiff chalet gwyliau ei ddiffinio fel unrhyw strwythur neu adeilad addas y bwriedir ei ddefnyddio fel llety gwyliau, nad yw'n cael ei ddiffinio gan y diffiniad statudol o garafán, hynny yw:

- pan nad yw'n bosib cludo'r strwythur i'r safle mewn un darn, a/neu
- bod y strwythur/adeilad cyn ei roi at ei gilydd yn cynnwys mwy na dau ran; a/neu
- bod y strwythur yn cael ei osod ar sylfaen sydd wedi'i adeiladu'n bwrpasol, a/neu
- nad oes modd symud y strwythur oddi ar y safle mewn un darn, unwaith y mae wedi'i roi at ei gilydd

iii. Nid yw'r gwelliannau yn cynyddu nifer y carafannau sefydlog neu'r unedau chalet ar y safle, oni bai, mewn amgylchiadau eithriadol, bydd y cynigion yn golygu ail-leoli parciau presennol sydd wedi eu lleoli o fewn yr Ardal Rheoli Newid Arfordirol;

iv. Bod y datblygiad arfaethedig yn rhan o gynllun i wella amrediad ac ansawdd llety a chyfleusterau ar gyfer ymwelwyr ar y safle;

v. O ran safleoedd sydd wedi eu lleoli o fewn Ardal Rheoli Newid yr Arfordir, fod y datblygiad arfaethedig yn rhan o gynllun ehangach i wella diogelwch preswylwyr y carafanau neu breswylwyr y siales;

vi. Bod y datblygiad arfaethedig yn cynnig gwelliannau sylweddol a pharhaol i ddyluniad, gosodiad ac edrychiad y safle a'i le yn y dirwedd o'i amgylch;

vii. Ei fod yn addas yng nghyd-destun polisiau eraill yn y Cynllun.

4. Tu allan i Ardal o Harddwch Naturiol Eithriadol Arfordir Môn, Ardal o Harddwch Naturiol Eithriadol Llŷn a'r Ardaloedd Tirwedd Arbennig, bydd cynigion i wella safleoedd carafannau sefydlog a chalet sy'n bodoli eisoes trwy:

i. estyniadau bychain i arwynebedd y safle, a/neu

ii. ail-leoli unedau o leoliadau amlwg i leoliadau llai amlwg, a/neu,

iii. cynnydd bychan yn nifer yr unedau ar y safle,

yn cael eu caniatáu os gellir cydymffurfio gyda'r meini prawf canlynol i gyd:

iv. Bod y datblygiad arfaethedig yn rhan o gynllun i wella amrediad ac ansawdd llety a chyfleusterau ar gyfer ymwelwyr ar y safle;

v. Bod y datblygiad arfaethedig yn cynnig gwelliannau sylweddol a pharhaol i ddyluniad, gosodiad ac edrychiad y safle a'i le yn y dirwedd o'i amgylch.

vi. O ran safleoedd sydd wedi eu lleoli o fewn Ardal Rheoli Newid yr Arfordir, fod y datblygiad arfaethedig yn rhan o gynllun ehangach i wella diogelwch preswylwyr y carafanau neu breswylwyr y siales;

vii. Bod unrhyw gynnydd yn nifer yr unedau carfanau gwyliau sefydlog neu chalets gwyliau yn fach ac yn gydnaws â graddfa unrhyw welliannau i'r safle;

viii. Ei fod yn addas yng nghyd-destun polisïau eraill yn y Cynllun.

Eglurhad:

6.3.68 Mae safleoedd carafannau sefydlog a chalet yn ffynhonnell bwysig o lety gwyliau yn ardal y cynllun. Fodd bynnag, mae'r doreth o feysydd carafannau sefydlog a chalet, yn enwedig ar hyd yr arfordir, wedi cael effaith andwyol ar edrychiad y dirwedd. Mae'r nifer uchel o safleoedd presennol ar hyd yr arfordir yn golygu bod rhai rhannau o ardal y cynllun eisoes yn cael eu gwasanaethu'n dda gan ddefnyddiau o'r fath, a'r sector carafannau gwyliau sefydlog a chalets gwyliau yw'r sector sy'n darparu'r rhan fwyaf o'r holl lefydd gwely mewn llety i ymwelwyr yn yr ardal. O ganlyniad, efallai na fydd cyfiawnhad dros ddarparu un ai safleoedd carafannau sefydlog newydd (unedau sengl neu ddwbl) neu safleoedd chalets gwyliau newydd mewn ardaloedd arfordirol.

6.3.69 Comisiynwyd Astudiaeth Capasiti a Sensitifrwydd y Dirwedd yn Ynys Môn, Gwynedd a Pharc Cenedlaethol Eryri i reoli datblygiadau megis safleoedd carafannau sefydlog a chalet trwy adnabod a gwarchod ardaloedd sensitif ac arbennig rhag datblygiadau amhriodol. Daeth yr astudiaeth i'r casgliad efallai y byddai yna gapasiti cyfyngedig iawn mewn rhai ardaloedd y tu

allan i'r Ardaloedd o Harddwch Naturiol Eithriadol a'r Ardaloedd Tirwedd Arbennig am ddatblygiadau meysydd carafannau sefydlog/sialé o ansawdd uchel os yw'r rheini'n digwydd yn anaml iawn, ar raddfa fach iawn, ac yn cael eu lleoli'n dda. Ym mhob achos, dylai datblygiadau osgoi'r ymyl arfordirol sydd heb ei ddatblygu, a'r ardal union gyfagos.

6.3.70 Caniateir ail-leoli safleoedd presennol oddi mewn i'r Parth Rheoli Newid Arfordirol os yw'r datblygiad arfaethedig yn cyd-fynd a Pholisi TWR3, Polisi ARNA1 a phob polisi perthnasol arall yn y Cynllun. Rhoddir ystyriaeth i gynnydd bach mewn unedau os gyflwynir achos busnes / asesiad hyfywdra sy'n cyfiawnhau'r cynnydd er mwyn hwyluso parciau presennol sydd wedi ei leoli o fewn yr Ardal Rheoli Newid Arfordirol.

6.3.71 Y prif amcan dros ddynodi Ardaloedd o Harddwch Naturiol Eithriadol yw gwarchod a gwellai eu harddwch naturiol, felly rhaid rhoi'r statws gwarchodaeth uchaf posib iddynt rhag datblygiadau amhriodol. Gall effeithiau cronnus datblygiadau carafannau sefydlog a chalet oddi mewn i'r Ardaloedd o Harddwch Naturiol Eithriadol fod yn ymwthiol yn y dirwedd ac yn niweidiol i gymeriad yr ardal wledig, oni bai eu bod yn cael eu rheoli'n llym. Mae Ardaloedd Tirwedd Arbennig yn ddynodiadau lleol anstatudol. Eu nod yw sicrhau na chaiff y dirwedd ei niweidio gan ddatblygiadau amhriodol. Daeth yr astudiaeth capasiti a sensitifrwydd i'r casgliad, yn gyffredinol, nad oedd capasiti am ddatblygiadau neu estyniadau pellach i feysydd carafannau sefydlog/chalet oddi mewn i'r Ardaloedd o Harddwch Naturiol Eithriadol a'r Ardaloedd Tirwedd Arbennig (a'r holl ardaloedd sy'n cyfrannu i'w gosodiad).

6.3.72 Oddi mewn i'r Ardaloedd o Harddwch Naturiol Eithriadol a'r Ardaloedd Tirwedd Arbennig, mae'n bosib y caniateir estyniad i safle, os nad oes cynnydd yn nifer y carafannau neu'r chalets, os gellir dangos y byddai yna fuddion amlwg o leihau'r effaith ar y dirwedd o amgylch.

6.3.73 Tra bod rhai safleoedd eisoes wedi gweld gwelliant graddol, mae angen uwchraddio a gwella llawer ohonynt. Mae nifer o safleoedd presennol wedi'u lleoli mewn ardaloedd sy'n weledol sensitif, yn arbennig ar hyd yr arfordir. Nod y polisi hwn yw hyrwyddo gwelliannau ac uwchraddio safon llety i ymwelwyr ar safleoedd presennol, a lleihau effaith y safleoedd hyn ar y dirwedd, yn cynnwys golygfeydd i mewn ac allan o Barc Cenedlaethol Eryri. Bydd cynigion i ddarparu cyfleusterau adwerthu (rhai bwyd ac fel arall), bwytai/caffis a bwyd i'w gario allan yn cael eu trafod o dan bolisïau adwerthu'r Cynllun hwn.

6.3.74 Tu allan i'r Ardaloedd o Harddwch Naturiol Eithriadol a'r Ardaloedd Tirwedd Arbennig mae'n bosib y rhoddir caniatâd i gynnydd bychan yn nifer yr unedau ar safle os gellir dangos bod y bwriad yn cynnig gwelliannau tirwedd ag amgylcheddol sylweddol i'r safle ac yn lleihau ei effaith ar y dirwedd a'r amgylchedd. Nid yw 'bychan' o safbwynt ymestyn arwynebedd safle wedi'i ddiffinio. Fel arfer, byddai gwella gosodiad a lleoliad yr unedau, ynghyd â gwella cylchrediad mewnol, mannau parcio a thirlunio yn golygu yr un nifer neu ychydig llai o unedau ar y safle. Fodd bynnag, cydnabyddir y gall fod achosion lle gallai gwelliannau tirlunio arwain at gynnydd yn y nifer o unedau cyn belled bod y cynnydd yn fach ac ni fydd y cynnydd yn y nifer o unedau yn creu niwed annerbyniol i edrychiad y safle. Fel rheol gyffredinol, ystyrir fod cynyddiad bras o 10% uwchlaw'r nifer o unedau pan wnaed y cais gwreiddiol yn fychan. Fodd bynnag, wrth gyfeirio at y canllaw cyffredinol yma, bydd pob cais yn cael ei asesu yn ôl ei deilyngdod oherwydd yr amrywiaeth sylweddol ym maint, natur a lleoliad y safleoedd.

6.3.75 Yn nghyd-destun y polisi yma llety gwersylla amgen parhaol yw unedau na ellir ei dynnu i lawr pan ddim mewn defnydd oherwydd graddfa'r cysylltiad ffisegol i'r tir a natur eu dyluniad. Bydd Canllaw Cynllunio Atodol yn cael ei gyhoeddi i roi mwy o arweiniad ar y mater yma.

POLISI TWR 4: DEILIADAETH GWYLIAU

Caniateir cynigion am carafannau sefydlog a siales neu gynigion i ymestyn y tymor gwyliau ar gyfer safleoedd carafannau sefydlog a chalet presennol os gellir dangos bod y llety yn cael ei ddefnyddio at ddibenion gwyliau yn unig ac nad yw'n dod yn brif neu unig gartref y deilydd.

Mewn achosion sy'n ymwneud ag ymestyn y tymor gwyliau ar gyfer safleoedd carafannau sefydlog a chalet presennol, bydd angen sicrhau:

1. **Bod y llety a'r safle yn addas i fyw ynddynt yn ystod y gaeaf;**
2. **Na fyddai'r tymor estynedig yn cynyddu canlyniadau llifogydd eithriadol;**
3. **Ni fydd ymestyn y tymor estynedig yn cael effaith andwyol ar yr amgylchedd lleol.**

Eglurhad:

6.3.76 Wrth i safonau'r unedau gwyliau a chyfleusterau ar safleoedd wella, ac wrth i'r galw yn y diwydiant gwyliau newid, mae yna bwysau i ymestyn y cyfnod deiliadaeth gwyliau. Mae lleoliad nifer o safleoedd carafanau sefydlog a siales mewn ardaloedd lle byddai'r ddarpariaeth o dai parhaol yn groes i bolisïau cynllunio cenedlaethol a lleol sy'n ceisio rheoli datblygiad, er enghraifft, er mwyn gwarchod cefn gwlad agored. Efallai na fydd rhai safleoedd yn ardal y cynllun yn addas ar gyfer eu meddiannu trwy gydol y flwyddyn oherwydd ansawdd eu cyfleusterau, neu oherwydd eu bod yn agos iawn at gynefin pwysig sydd angen ei warchod ar adegau penodol o'r flwyddyn. Gall gosod amodau ar y datblygiadau hyn sicrhau bod llety gwyliau yn cael eu defnyddio i'r diben a fwriadwyd ar eu cyfer, ac nad ydynt yn dod yn gartref parhaol.

6.3.77 Rhaid i bob gweithredwr safle gadw cofrestr sy'n cael ei diweddaru o enwau holl berchenogion/deiliaid yr unedau a chyfeiriad eu prif gartref er mwyn sicrhau nad yw'r unedau gwyliau yn dod yn brif gartref i'r perchennog/deilydd.

POLISI TWR 5: SAFLEOEDD CARAFANAU TEITHIOL, GWERSYLLA A LLETY GWERSYLLA AMGEN DROS DRO

Caniateir cynigion am safleoedd carafanau teithiol, gwersylla neu lety wersylla amgen dros dro, estyniadau i safleoedd presennol neu leiniau ychwanegol os gellir cydymffurfio gyda'r meini prawf canlynol i gyd:

1. **Bod y datblygiad arfaethedig o ansawdd uchel o ran dyluniad, gosodiad ac edrychiad, a'i fod wedi'i leoli mewn lleoliad anymwthiol sydd wedi'i guddio'n dda gan nodweddion presennol y dirwedd, a/neu lle gellir cydweddu'r unedau teithiol yn hawdd yn y dirwedd mewn modd nad yw'n peri niwed sylweddol i ansawdd gweledol y dirwedd;**
2. **Yn osgoi gormodedd o ardaloedd o leiniau caled;**
3. **Mae ei gysylltiad ffisegol â'r ddaear yn gyfyngedig ac yn gallu cael ei symud oddi ar y safle yn y tymor caeedig;**

4. **Dylai unrhyw gyfleusterau atodol, os yw hynny'n bosib, gael eu lleoli mewn adeilad presennol neu fel estyniad i gyfleusterau presennol. Os nad oes adeiladau addas ar gael, rhaid dangos yn glir yr angen am gyfleusterau ychwanegol, a rhaid iddynt fod yn gymesur â graddfa'r datblygiad.**
5. **Bod y safle'n agos at y prif rwydwaith ffyrdd ac y gellir darparu mynediad digonol heb amharu'n sylweddol ar nodweddion a chymeriad y dirwedd.**
6. **Mae meddiannaeth y datblygiad wedi'i gyfyngu i ddefnydd gwyliau yn unig.**
7. **Bod y safle'n cael ei ddefnyddio at ddibenion teithio'n unig a bod unrhyw unedau'n cael eu symud o'r safle yn y cyfnodau pan nad ydynt yn cael eu defnyddio.**

Eglurhad:

6.3.78 Ynghyd destun y polisi yma mae 'unedau teithiol' yn cynnwys carafanau teithiol, pebyll, pebyll trelar a charafanau modur.

6.3.79 Nod y polisi hwn yw hwyluso gallu sefydlu safleoedd teithio a gwersylla o ansawdd uchel mewn lleoliadau priodol, gan gydnabod y cyfraniad a wneir gan safleoedd teithio a gwersylla o ansawdd uchel i'r amrediad o lety gwyliau sydd ar gael i ymwelwyr.

6.3.80 Mae ffurfiau amgen o lety gwersylla fel iyrtiau, tipis a phebyll pren wedi dod yn fwy poblogaidd yn y blynyddoedd diweddar, wrth i ymwelwyr chwilio am brofiad gwersylla gwahanol. Bydd caniatáu cynigion gwersylla amgen yn arwain at amrediad eang o gynigion i dwristiaid yn ardal y cynllun, allai fod o fudd i'r economi dwristiaeth leol.

6.3.81 Er eu bod yn aml ond yn cael eu defnyddio am ran o'r flwyddyn, mae safleoedd carafanau teithiol a gwersylla yn aml wedi'u lleoli mewn lleoliadau amlwg ac agored a gall fod yn ymwthiol iawn yng nghefn gwlad agored, yn enwedig ar hyd yr arfordir. Ceir ardaloedd sydd dan bwysau aruthrol mewn nifer o gymunedau sydd wedi'u lleoli ger yr arfordir, gan gynnwys rhannau helaeth o'r Ardaloedd o Harddwch Naturiol Eithriadol. Bydd y Cyngor angen tystiolaeth gref na fydd cynigion am fwy o unedau llety mewn ardaloedd o'r fath yn ychwanegu at broblemau gwasanaethu, nac yn niweidio cymeriad neu adnoddau naturiol yr ardaloedd hyn.

6.3.82 Bydd lleoliad unrhyw dirlunio, gosodiad y safle a sgrinio felly'n ystyriaethau pwysig wrth asesu cynigion. Ym mhob achos, bydd angen i'r ymgeisydd gyflwyno cynllun tirweddu gyda'r cais, ynghyd â chynllun gwella ar gyfer estyniadau.

6.3.83 Dylid symud pob uned oddi ar y safle pan nad yw'n cael eu defnyddio ac yn ystod misoedd y gaeaf. Ystyriwyd bod safleoedd carafanau teithiol a gwersylla yn dderbyniol yn nhermau cynllunio defnydd tir ac yn cael llai o effaith ar y dirwedd na safleoedd carafanau sefydlog oherwydd yn sgil eu natur mae ganddynt nodweddion dros dro ac nid ydym yn cael effaith parhaol ar yr amgylchedd lleol.

6.3.84 Er mwyn sicrhau bod cyn lleied o effaith â phosib ar y dirwedd gyda chynigion ar gyfer gwersylla amgen, dylai pob strwythur fod yn rhai dros dro, y gellir eu datgymalu a'u symud, a dylai fod ganddynt gysylltiad ffisegol cyfyngedig â'r ddaear. Ni ystyrir fod seiliau concrid yn dderbyniol. Dylid defnyddio llwyfannau neu ddeciau pren, y gellir eu symud o'r safle pe bai angen. Lle mae'n bosib dylid cymryd camau i adfer y safle yn ôl i'w gyflwr gwreiddiol pan nad yw'n cael eid defnyddio.

6.3.85 Er mwyn sicrhau bod y strwythurau dros dro hyn yn cael eu defnyddio at ddibenion gwyliau yn unig ac nad ydynt yn dod yn anheddau parhaol, llawn amser, dylai'r strwythurau ddarparu llety gwyliau sylfaenol. Dim ond cyfleusterau sylfaenol ar gyfer cysgu, eistedd a bwyta y dylent eu darparu, ac ni ddylid gosod gwasanaethau dŵr neu ddarpariaeth draenio ar gyfer toiledau, cawodydd ac ymolchi

ynddynt. Mae hyn yn sicrhau nad yw'r strwythurau yn dod yn ddigon parhaol i gynyddu lefel yr effaith ar y dirwedd neu effaith adfer y safle pe bai angen symud y strwythurau. Dylai cyfleusterau ychwanegol (os nad ydynt yn bodoli eisoes) gael eu darparu ar wahân i'r llety trwy drosi neu ymestyn adeilad(au) presennol. Os nad oes adeiladau addas ar gael, rhaid i'r ymgeisydd ddangos yn glir yr angen am gyfleusterau ychwanegol, a rhaid iddynt fod yn gymesur â graddfa'r datblygiad.

6.3.86 Caiff unrhyw gynigion sy'n cynnwys strwythurau sy'n cysylltu i'r prif gyflenwad dŵr a draenio eu trin a'u trafod dan bolisi TWR3.

6.3.87 Gan fod tirwedd cefn gwlad yn wahanol iawn yn ystod misoedd y gaeaf, gosodir amod ar bob caniatâd cynllunio am safleoedd newydd, yn cyfyngu cyfnod defnyddio'r safle i'r cyfnod rhwng Mawrth 1af a Hydref 31ain yr un flwyddyn.

6.3.88 Caiff lleoliad anymwthiol ei ddiffinio fel un sydd wedi'i guddio'n dda gan nodweddion presennol y dirwedd a/neu lle gellir cydweddu unedau teithiol yn hawdd yn y dirwedd heb yr angen am ormodedd o nodweddion a wnaed gan ddyn, megis lleiniau caled a ffensys.

6.3.89 Ni chaiff gwestai gwely a brecwast sy'n cael eu rhedeg mewn annedd preswyl (defnydd C3) ganiatâd i arallgyfeirio yn y modd hwn, er mwyn osgoi toreth o strwythurau o'r fath oddi mewn i gwrtilau preswyl.

CANOL TREFI A DATBLYGIADAU MANWERTHU

6.3.90 **Cyd-destun**

- Un o amcanion y Llywodraeth ar gyfer canol trefi a manwerthu yw hyrwyddo canol trefi, phentrefi a chanolfannau ardal a lleol fel y lleoliadau mwyaf priodol ar gyfer manwerthu, hamdden a swyddogaethau eraill tebyg.
- Wrth benderfynu p'un ai i adnabod safleoedd ar gyfer datblygiad manwerthu ai peidio, yn y lle cyntaf, dylai awdurdodau cynllunio lleol ystyried a oes angen darpariaeth ychwanegol ar gyfer y defnyddiau hyn.
- Dylai Cynlluniau Datblygu sefydlu beth yw hierarchaeth bresennol canolfannau ac adnabod y rhai hynny sy'n cyflawni swyddogaethau arbenigol gan fod yn eglur ynghylch eu rôl yn y dyfodol.
- Mae'r economi leol, yr economi genedlaethol a'u marchnadoedd manwerthu wedi profi newidiadau sylweddol yn ystod y ddegawd ddiwethaf. Tra bod y dirwasgiad economaidd diweddar wedi cael effaith fawr, mae newid strwythurol hirdymor i'r modd y mae pobl yn siopa wedi bod yn digwydd o ganlyniad i'r newid yn ymddygiad defnyddwyr, newidiadau technolegol ac ymddangosiad a thwf canolfannau manwerthu newydd y tu allan i ganol trefi a mathau eraill o siopa.
- Mae Cyngor Sir Ynys Môn a Chyngor Gwynedd yn gweithredu rhaglenni â'r amcan i wella rhai adeiladau gwael nad ydynt yn cael eu defnyddio'n llawn yn ogystal â gwella'r drefwedd mewn ymgais i ddenu mwy o bobl i siopa mewn nifer o ganol trefi.

Cyflwyniad

6.3.91 Mae Strategaeth Aneddiadau'r Cynllun yn cydnabod cymeriad a rôl unigryw amrywiol ganol trefi yn ardal y Cynllun. Mae canol trefi a dinasoedd yn elfennau hanfodol o'r economi leol ac yn parhau i

ddarparu pwynt canolog i gymunedau. Mae'n bwysig felly sicrhau fframwaith cynllunio sy'n diogelu a gwella sefyllfa'r canol trefi fel lleoliadau ar gyfer gwasanaethau manwerthu a masnachu. Mae canolfannau bywiog ac actif yn darparu amrywiaeth o ddefnyddiau gan gynnwys unedau preswyl, gweithgaredd busnes, darpariaeth gwasanaeth, unedau manwerthu, a chyfleusterau hamdden a diwylliannol. Mae gan y Cynllun rôl i'w chwarae wrth gefnogi datblygiadau fydd yn gwarchod ac yn hyrwyddo bywiogrwydd a hyfywedd y canolfannau sy'n bodoli.

6.3.92 Nododd yr Astudiaeth Manwerthu (2013) a wnaed i hysbysu'r Cynllun y canolfannau hynny o fewn y goeden aneddleoedd sydd â swyddogaeth manwerthu sylweddol. Mae'r prif gategorïau yn y goeden manwerthu fel a ganlyn: Isranbarthol, Trefol, a Lleol. Nid yw'r Goeden Aneddleoedd yn y Cynllun yr un fath â'r Goeden Manwerthu am ei bod wedi ei seilio ar ystod ehangach o ffactorau gan gynnwys rhifau tai a nifer, math a graddfa'r cyfleusterau a gwasanaethau sydd eisoes yn bodoli o fewn pob cymuned. Mae Atodiad 4 y Cynllun a Phapur Pwnc 5: Datblygu'r Goeden Aneddleoedd yn esbonio'r rhesymeg dros Goeden Aneddleoedd y Cynllun.

6.3.93 Cydnabu'r astudiaeth hefyd bod yr ardal yn cael ei gwasanaethu gan goeden manwerthu sy'n cynnwys canolfannau y tu allan i ardal y Cynllun, e.e. Llandudno a Chaer. Yn ôl yr astudiaeth roedd yna angen meintiol cyfyngedig i ddarparu a dosbarthu ryw 372 metr sgwâr net o ofod llawr ar gyfer nwyddau cyfleus a'i ddosbarthu fel y nodir isod:

Tabl 12: Gofod llawr nwyddau cyfleus

Canolfan Fanwerthu	**2011 – 2021**	**2022 - 2026**	**Cyfanswm dangosol (net)**
Caernarfon	125 m.sg	75 m.sg	200 m.sg
Pwllheli	132 m.sg	40 m.sg	172 m.sg

6.3.94 Fodd bynnag, o ran nwyddau cymharol, daeth yr Astudiaeth i'r casgliad bod potensial i ddarparu ryw 9,353 metr sgwâr net o arwynebedd llawr dros gyfnod y Cynllun fel y nodir isod:

Tabl 13: Gofod llawr nwyddau cymhariaeth

Canolfan Fanwerthu	**2011 – 2021**	**2022 - 2026**	**Cyfanswm dangosol (net)**
Bangor	5,105 m.sg	2,808 m.sg	7,913 m.sg
Caernarfon	-	176 m.sg	176 m.sg
Pwllheli	413 m.sg	359 m.sg	772 m.sg
Llangefni	44 m.sg	448 m.sg	492 m.sg

6.3.95 Mae siopau pentref a gwasanaethau yn y gymuned (e.e. swyddfa bost, tafarndai) yn bwysig i gymunedau gwledig oherwydd eu bod yn gallu darparu ar gyfer anghenion dydd i ddydd pobl, yn enwedig pobl sydd wedi'u hynysu o ran lleoliad neu oherwydd amgylchiadau. Mae'r Cynllun yn anelu at ddiogelu a gwella gwasanaethau o'r fath ac annog y ddarpariaeth o wasanaethau amlbwrpas yn y gymuned lle bo hynny'n bosib.

POLISI STRATEGOL PS 15: DATBLYGIADAU CANOL TREFI A MANWERTHU

Bydd y Cynghorau'n gweithio gyda sefydliadau partner a'r gymuned leol i warchod a gwella bywiogrwydd a hyfywedd canol trefi yn ardal y Cynllun gan gydnabod eu swyddogaethau manwerthu, gwasanaethu a chymdeithasol yn unol â'r goeden fanwerthu a ganlyn:

Gwynedd	**Canolfan Fanwerthu Isranbarthol**	**Bangor**
	Canolfan Fanwerthu Drefol	Caernarfon, Porthmadog, Pwllheli
	Canolfan Fanwerthu Leol	Abersoch, Abermaw, Bethesda, Blaenau Ffestiniog, Criccieth, Llanberis, Nefyn, Penrhyndeudraeth, Penygroes, Tywyn
Ynys Môn	Canolfan Fanwerthu Drefol	Caergybi, Llangefni
	Canolfan Fanwerthu Leol	Amlwch, Benllech, Biwmares, Cemaes, Llanfair Pwllgwyngyll, Porthaethwy, Rhosneigr, Y Fali

Bydd y Cynghorau yn hyrwyddo bywiogrwydd a hyfywedd canol trefi yn y Ganolfan Fanwerthu Isranbarthol, y Ganolfan Fanwerthu Drefol a'r Ganolfan Fanwerthu Leol fel y dangosir ar y Mapiau Cynigion trwy:

1. **Annog cymysgedd amrywiol o ddefnyddiau addas (fel y diffinnir ym Mholisi Cynllunio Cymru a Nodyn Cyngor Technegol 4) mewn amgylcheddau o ansawdd uchel sy'n denu ystod eang o bobl ar wahanol amseroedd o'r dydd, sy'n ddiogel ac yn hygyrch i bawb;**
2. **Sicrhau y bydd buddsoddiad newydd yn cyd-fynd â graddfa a swyddogaeth ganol y ddinas/tref yn unol â'r hierarchaeth fanwerthu;**
3. **Hwyluso darpariaeth o tua 372 metr sgwâr (net) o ofod llawr newydd ar gyfer nwyddau cyfleus erbyn 2026 yn unol â chasgliadau'r Astudiaeth Fanwerthu (2013) mewn lleoliadau priodol yn y canolfannau manwerthu canlynol:**
   i. **200 m.sg. net Caernarfon**
   ii. **172 m.sg. net Pwllheli**

   ac, o ran nwyddau cymharol, hwyluso darpariaeth o ddua 9,353 metr sgwâr (net) o ofod llawr erbyn 2026 yn unol â chasgliadau'r Astudiaeth Fanwerthu (2013) mewn lleoliadau priodol yn y canolfannau manwerthu canlynol:
   iii. **7,913 m.sg. net Bangor**
   iv. **176 m.sg. net Caernarfon**
   v. **772 m.sg. net Pwllheli**
   vi. **492 m.sg. net Llangefni**
4. **Gwrthsefyll datblygiadau sy'n tynnu oddi ar eu bywiogrwydd a'u hyfywedd a gwarchod rhag colli unedau manwerthu yn y Prif Ardaloedd Manwerthu, fel cânt eu dangos ar y mapiau cynigion;**
5. **Gwneud y mwyaf o gyfleoedd i ailddefnyddio adeiladau addas mewn canol trefi;**
6. **Gwrthsefyll ymestyn datblygiadau manwerthu a hamdden y tu allan i ganol trefi;**
7. **Hybu cysylltiadau cynaliadwy rhwng y gweithle, y cartref a chanol trefi.**

Caiff siopau a gwasanaethau mewn Canolfannau Manwerthu Lleol a phentrefi llai sy'n darparu ar gyfer anghenion dydd i ddydd cymunedau eu diogelu rhag eu colli'n ddiangen a chefnogir cynigion am wasanaethau cymunedol amlbwrpas.

POLISI MAN 1: DATBLYGIADAU ARFAETHEDIG MEWN CANOL TREFI

Bydd cynigion am ddatblygiadau manwerthu, masnachol a hamdden newydd yn cael eu cyfeirio at ganol trefi, fel y dangosir ar y Mapiau Cynigion, yn y lle cyntaf, cyn belled â bod graddfa a math y datblygiad yn briodol i faint, cymeriad a swyddogaeth y ganolfan yn y goeden fanwerthu welir ym Mholisi PS 15.

Caniateir cynigion am ddatblygiadau manwerthu, masnachol a hamdden newydd oddi mewn i ganol trefi sydd wedi'u diffinio ar y Mapiau Cynigion os gellir cydymffurfio gyda'r meini prawf canlynol i gyd:

1. **Maent yn gwella atyniad, bywiogrwydd a hyfywdra canol y dref,**
2. **Nid yw'r datblygiad arfaethedig, un ai ar ei ben ei hun neu wedi'i gyfuno ag eraill, yn tanseilio rôl fanwerthu'r ganolfan;**
3. **Mae'r defnydd arfaethedig yn cyd-fynd â defnyddiau cyfagos;**
4. **Nid yw'r datblygiad yn creu nifer gormodol o flaenau gwag.**

Bydd cynigion a fyddai'n arwain at golli defnydd manwerthu/hamdden bresennol (fel ag y diffiniwyd gan Bolisi Cynllunio Cymru) tu allan i'r Brif ardal Siopa ond o fewn y canol tref diffiniedig yn cael ei wrthod oni bai fod modd dangos:-

5. **Fod y defnydd presennol yn amhriodol neu yn ddiangen, a**
6. **Nad yw'r defnydd presennol bellach yn hyfyw yn ariannol, a**
7. **Na ellir sefydlu unrhyw ddefnydd manwerthu/hamdden arall addas, a**
8. **Bod tystiolaeth o ymdrechion gwirioneddol i farchnata'r cyfleuster, sydd wedi bod yn aflwyddiannus.**

Byddai angen i ddatblygiadau manwerthu a masnachol tu allan i'r canol trefi diffiniedig gael eu cefnogi gan dystiolaeth o'r angen am ddarpariaeth ychwanegol, a bodloni'r dull dilyniannol sydd wedi'i nodi mewn polisi cynllunio cenedlaethol a chydymffurfio â pholisïau eraill yn y Cynllun.

Eglurhad:

6.3.96 Mae Polisi Cynllunio Cymru'n nodi y dylai awdurdodau cynllunio lleol adnabod hierarchaeth bresennol o ganolfannau ac amlygu unrhyw rai sy'n cyflawni swyddogaethau arbenigol.

6.3.97 Mae'r Cynllun yn cydnabod y bydd y canolfannau enwir uchod yn parhau i fod yn ganolbwynt i weithgareddau manwerthu, masnachol, diwylliannol a hamdden yn yr ardal. Mae'r canolfannau hyn yn bwysig i'r economi leol, ac yn sicrhau bod amrywiaeth o swyddogaethau sy'n cyd-fynd â'i gilydd ar gael, gan leihau'r angen i deithio, gan fod yn gatalydd i adfywio llwyddiannus a chynorthwyo i gynnal cymunedau cynaliadwy.

6.3.98 Dylai datblygiadau manwerthu a masnachol gael eu lleoli oddi mewn i'r canol trefi diffiniedig a

nodir uchod. Rhoddir blaenoriaeth yn gyntaf i ddatblygu safleoedd yn y Ganolfan Isranbarthol, Canolfannau Manwerthu Trefol, yna safleoedd ar gyrion canolfannau, ac wedyn Canolfannau Manwerthu Lleol. Caiff cynigion eu pennu yn unol â'r dull dilyniannol a nodir ym Mholisi Cynllunio Cymru'n a NCT 4.

6.3.99 Gall datblygiadau manwerthu a masnachol newydd sydd wedi'u lleoli tu allan i ganol trefi effeithio'n andwyol ar ba mor fywiog, deniadol a hyfyw yw'r canolfannau presennol. Rhaid ystyried yr effeithiau hyn wrth benderfynu ar gynigion am ddatblygiadau manwerthu newydd.

6.3.100 Gellir gwarchod a gwella pa mor fywiog, hyfyw a atyniadol yw'r canol trefi sydd wedi'u hadnabod yn y cynllun trwy sicrhau bod canol trefi a nodir yn yr hierarchaeth fanwerthu yn parhau i fod y prif ganolbwynt i ystod eang o ddefnyddiau canol tref gan gynnwys (A1, A2 ac A3), swyddfeydd masnachol a chyhoeddus (B1), cyfleusterau a sefydliadau cymunedol (D1) ac adloniant a hamdden (D2). Rhoddir anogaeth i leoli'r mathau olaf o ddefnyddiau canol tref (B1, D1 a D2) oddi mewn i ganol trefi sydd wedi'u hadnabod, ond y tu allan i'r Prif Ardaloedd Manwerthu a nodwyd. Mae'r Prif Ardaloedd Manwerthu ym Mangor, Caernarfon, Porthmadog a Phwllheli, Caergybi a Llangefni fel y dangosir ar y Mapiau Cynigion wedi cael eu hadnabod i ddiogelu a chyfoethogi eu swyddogaeth fanwerthu.

POLISI MAN 2: PRIF ARDALOEDD MANWERTHU (Y CRAIDD MANWERTHU)

Mae Prif Ardaloedd Manwerthu wedi'u dynodi ym Mangor, Caernarfon, Porthmadog, Pwllheli, Caergybi a Llangefni fel y dangosir ar y Mapiau Cynigion.

Caniateir cynigon i newid defnydd llawr gwaelod eiddo yn yr ardaloedd hyn o Ddosbarth A1 siopau i ddefnyddiau arall, ble:

1. **Y gellir dangos nad yw'r eiddo yn hyfyw mwyach ar gyfer ddefnydd A1 ac y gwnaed pob ymdrech i gynnal y defnydd A1 yn yr eiddo, ond heb lwyddiant, trwy ei farchnata am bris rhesymol ar y farchnad am gyfnod o chwe mis o leiaf; a**
2. **Nad yw'r newid defnydd arfaethedig yn cael effaith annerbyniol ar swyddogaeth fanwerthu neu gymeriad y brif ardal fanwerthu, neu ar ei atyniad, bywiogrwydd a hyfywdra.**

Eglurhad:

6.3.101 Yn y trefi sydd wedi'u hadnabod yn y Polisi hwn, siopau yw'r mwyafrif o unedau llawr gwaelod yn y Prif Ardaloedd Manwerthu. Mae'r Prif Ardaloedd Manwerthu wedi'u hadnabod ar y Mapiau Cynigion ac mae eu ffiniau'n seiliedig ar argymhellion Astudiaeth Manwerthu Gwynedd a Môn (2013).

6.3.102 Nod y polisi hwn yw diogelu a chyfoethogi bywiogrwydd a hyfywedd y Prif Ardaloedd Manwerthu trwy reoli'r nifer o ddefnyddiau nad ydynt yn rhai A1. Gallai crynodiad o ddefnyddiau nad ydynt yn rhai A1 fod yn fygythiad i ffyniant y Prif Ardaloedd Siopa.

6.3.103 Mae'r Cyngor yn cydnabod y gall rhai siopau ddod yn wag ac aros yn wag am gyfnod hir o amser. Os yw uned yn aros yn wag am gyfnod hir, gall effeithio'n negyddol ar ba mor fywiog, hyfyw ac atyniadol yw'r ardal. Un ffordd y gall y system gynllunio gynorthwyo i adfer Prif Ardaloedd

Manwerthu yw caniatáu mwy o hyblygrwydd lle mae siopau sy'n wag yn y tymor hir yn dod yn broblem. Wrth ystyried cynigion i newid defnydd uned fanwerthu mewn amgylchiadau o'r fath, rhaid cyflwyno tystiolaeth glir i ddangos fod yr uned wedi cael ei marchnata'n eang fel siop am gyfnod parhaus o chwe mis, ar bris gwerthu neu bris rhent teg, ac na wrthodwyd unrhyw gynnig rhesymol.

6.3.104 Ystyrir bod digon o gyfleodd i annog cymysgedd amrywiol o ddefnyddiau sy'n cyd-fynd â'i gilydd mewn ardaloedd yn y canol trefi diffiniedig sy'n amgylchynu'r Prif Ardaloedd Siopa.

POLISI MAN 3: MANWERTHU TU ALLAN I GANOL TREFI DIFFINIEDIG OND ODDI MEWN I FFINIAU DATBLYGU

Diogelir siopau sydd wedi'u lleoli tu allan i ganol trefi diffiniedig ond oddi mewn i'r ffin ddatblygu trwy wrthod cynigion am ddefnyddiau eraill oni bai y gellir dangos ei bod yn bosib cydymffurfio gyda'r meini prawf canlynol i gyd:

1. **Mae gwasanaeth tebyg ar gael o fewn pellter cerdded rhesymol;**
2. **Os nad oes gwasanaeth tebyg yn bresennol, bod yr eiddo wedi bod ar y farchnad am bris gwerthu neu bris rhent rhesymol am gyfnod parhaus o chwe mis;**
3. **Na fydd y defnydd newydd yn cael effaith andwyol ar fwynderau defnyddiau cyfagos.**

Caniateir cynigion am siopau cyfleus newydd ar raddfa fach, sy'n cwrdd ag anghenion dydd i ddydd y trigolion am nwyddau dyddiol hanfodol, ar yr amod nad ydynt yn peryglu hyfywedd a bywiogrwydd canol trefi presennol yn yr hierarchaeth fanwerthu ac nad ydynt yn ffurfio rhan o stad ddiwydiannol.

Caniateir cynigion am ddatblygiadau manwerthu mawr, neu isrannu unedau manwerthu presennol tu allan i ffiniau diffiniedig y canol trefi, dim ond os ydynt yn cydymffurfio gyda'r meini prawf canlynol:

4. **Na fyddai'r datblygiad yn tanseilio'r hierarchaeth fanwerthu sydd wedi'i nodi ym Mholisi PS 15; ac**
5. **Na fyddai'r datblygiad, un ai ar ei ben ei hun neu ar y cyd â datblygiadau eraill sydd wedi'u caniatáu, yn tanseilio bywiogrwydd a hyfywedd y canol tref diffiniedig;**
6. **Y dangoswyd tystiolaeth o'r angen am ddarpariaeth ychwanegol;**
7. **Y bodlonwyd y dull dilyniannol sydd wedi'i nodi ym Mholisi Cynllunio Cymru**

Eglurhad:

6.3.105 Gall datblygiadau manwerthu tu allan i ganol trefi beryglu bywiogrwydd a hyfywedd canolfannau sy'n bodoli. Bydd y Cynllun Datblygu Lleol yn ceisio cyfyngu ar raddfa datblygiadau manwerthu tu allan i ganol trefi, gan gydnabod yr angen i ganiatáu rhai datblygiadau er mwyn cynorthwyo i gynnal cymunedau, yn enwedig mewn ardaloedd gwledig. Gall siopau presennol tu allan i'r canolfannau diffiniedig chwarae rôl hollbwysig wrth fodloni anghenion dydd i ddydd y bobl leol, ac mae'n bwysig nad yw gwasanaethau o'r fath yn cael eu colli.

6.3.106 Bydd y Cynghorau'n cefnogi cynigion i ddatblygu siopau newydd ar raddfa fechan o fewn ffiniau datblygu. Ystyrir bod cynigion ar raddfa fechan yn llai na 200 metr sgwâr net gan na fyddai'r rhan

fwyaf o siopau cornel yn fwy na 200 metr sgwâr net.

6.3.107 Bydd cynigion sydd y tu allan i'r canol trefi diffiniedig ar safleoedd ar gyrion canol tref neu du allan i'r canol tref yn cael eu rheoli'n ofalus er mwyn cefnogi canol trefi'r canolfannau manwerthu a restrir ym Mholisi PS 15. Mae'r Astudiaeth Fanwerthu (2013) wedi adnabod yr angen posib am ofod manwerthu ychwanegol ar gyfnodau penodol yn ystod oes y Cynllun (gweler paragraff 7.3.93 a 7.3.94). Mae'r Cynllun, yn unol â Pholisi Cynllunio Cymru, yn ymwybodol bod canol trefi ffyniannus yn hanfodol i gynnal cymunedau'r ardal. Nid yw'r Cynghorau wedi gallu adnabod safleoedd penodol o fewn y canol trefi perthnasol i gyfarch y galw ychwanegol posib. Er hynny, o ran dewis lleoliad i gyfarch y galw ychwanegol posib bydd rhaid i gynigion ddefnyddio'r dull dilyniannol a amlinellir ym Mhennod 10 Polisi Cynllunio Cymru. Os gallir dangos trwy'r prawf yma nad oes safle canol tref addas ar gael, rhoddir pwyslais ar asesu safleoedd ar gyrion canol trefi cyn edrych ar safleoedd tu allan i'r canol ar gyfer defnyddiau canol tref allweddol. Bydd y dull yma o weithio yn disgwyl i ddatblygwyr a manwerthwyr fod yn hyblyg ac arloesol o ran ffurf, dyluniad a graddfa'r datblygiad arfaethedig a faint o le parcio fydd yn cael ei ddarparu, gan deilwra hyn i gyd-fynd ag amgylchiadau lleol.

6.3.108 Cydnabyddir efallai na fydd modd i rai mathau o fanwerthu, megis siopau mawr sy'n gwerthu nwyddau swmpus lle mae angen ystafelloedd arddangos mawr, ddod o hyd i safleoedd addas o fewn canol trefi. Dylid lleoli siopau o'r fath mewn safleoedd ar gyrion y canol neu, lle nad oes safleoedd o'r fath ar gael, dylent fod mewn lleoliadau sy'n hygyrch i wahanol fathau o gludiant.

6.3.109 Dywed polisi cenedlaethol y dylid cyflwyno asesiad effaith manwerthu ar gyfer datblygiadau manwerthu sydd ag arwynebedd llawr sy'n fwy na 2,500 metr sgwâr gros. Yn achos Ynys Môn a Gwynedd, darpariaethau manwerthu bychan sydd gan nifer o'r canol trefi, ac felly gall datblygiadau ar raddfa lai na 2,500 metr sgwâr gros effeithio'n andwyol ar fywiogrwydd a hyfywedd canol trefi a chanolfannau lleol. Mewn rhai achosion, bydd angen datganiad effaith manwerthu ar gyfer unedau llai lle yr ystyrir y gall y datblygiad niweidio canolfannau gerllaw, boed hynny ar ei ben ei hun neu ar y cyd â datblygiadau eraill. Mae'r Cynghorau yn cynnig gwasanaeth cyngor cyn cyflwyno cais cynllunio, a fydd yn fodd o dderbyn arweiniad ar yr angen i gynnal Asesiad Effaith Manwerthu. Bydd gofyn am asesiad effaith manwerthu yn cynorthwyo'r Cyngor i asesu p'un a oes angen y datblygiad ai peidio, beth yw'r cyfiawnhad am ddewis y safle ac effaith debygol y datblygiad arfaethedig ar ba mor ddeniadol, hyfyw a bywiog yw canol y dref.

POLISI MAN 4: DIOGELU SIOPAU A THAFARNDAI MEWN PENTREFI

Gwrthodir cynigion i newid defnydd siop neu dafarn mewn pentref oni bai eu bod nhw'n cydymffurfio gyda'r meini prawf canlynol:

1. **Bod gwasanaeth tebyg ar gael o fewn pellter cerdded rhesymol, neu**
2. **Y gall yr ymgeisydd fodloni'r Awdurdod Cynllunio Lleol trwy ddangos nad yw'r defnydd cyfredol yn hyfyw yn ariannol mwyach, drwy roi'r eiddo ar y farchnad am bris gwerthu neu bris rhent rhesymol am gyfnod parhaus o ddeuddeg mis a hynny heb unrhyw lwyddiant.**

Eglurhad:

6.3.110 Mae'n bwysig fod anghenion dydd i ddydd cymunedau yn cael eu diwallu'n rhesymol o fewn eu

hardal leol. Bydd darparu'r gwasanaethau hyn yn lleol yn lleihau'r angen i deithio ac yn helpu i gynnal cymunedau lleol.

6.3.111 Bydd gofyn i'r ymgeisydd ddarparu tystiolaeth glir i ddangos fod yr uned wedi bod yn barhaol wag neu'n wag am gyfnod estynedig, ei bod wedi bod ar y farchnad fel uned fasnachol am bris rhesymol neu ar rent am bris rhesymol am gyfnod parhaus o 12 mis ac nad yw'r perchennog wedi gwrthod unrhyw gynnig rhesymol, yn enwedig lle nad oes gwasanaeth tebyg ar gael o fewn pellter cerdded rhesymol.

POLISI MAN 5: DATBLYGIADAU MANWERTHU NEWYDD MEWN PENTREFI

Caniateir cynigion ar gyfer newid defnydd adeiladau i siopau bach, cynigion ar gyfer siopau newydd neu gynigion i ymestyn siopau newydd os gellir cydymffurfio gyda'r meini prawf canlynol:

1. **Bod y cynnig yn gwneud defnydd addas o'r adeilad presennol neu'r safle;**
2. **Bod yr adeilad neu'r safle arfaethedig wedi'i leoli o fewn ffin ddatblygu'r pentref;**
3. **Nad yw'r datblygiad newydd yn effeithio'n sylweddol ar fwynderau trigolion yr ardal nac ar gymeriad yr ardal;**
4. **Bod y siop yn hygyrch ar droed, ar feic ac ar gludiant cyhoeddus;**
5. **Bod y trefniadau parcio'n dderbyniol ac na fydd y datblygiad yn cael effaith niweidiol ar ddiogelwch priffyrdd;**
6. **Na fydd y bwriad arfaethedig yn effeithio'n negyddol ar fywiogrwydd unrhyw Ganolfan Fanwerthu Isranbarthol, Canolfan Fanwerthu Drefol nac unrhyw Ganolfan Fanwerthu Leol.**

Eglurhad:

6.3.112 Yn ogystal â diogelu siopau pentref sy'n bodoli eisoes, mae'r Cyngor yn awyddus i weld y ddarpariaeth fanwerthu ar raddfa fechan (llai na 200 metr sgwâr net) yn cael ei gwella a'i ehangu mewn ardaloedd gwledig. Rhoddir blaenoriaeth i gynigion sy'n defnyddio adeiladau addas sy'n bodoli eisoes neu sy'n rhannu adeilad gyda gwasanaeth arall er mwyn lleihau'r effaith bosib y byddai adeilad newydd yn ei gael. Bydd effaith bosib y datblygiad ar hyfywedd a bywiogrwydd unrhyw Ganol Tref neu Ganolfan Fanwerthu Leol yn ystyriaeth bwysig wrth asesu pob cynnig. Ni chefnogir unrhyw gynnig byddai'n tanseilio'r hierarchaeth fanwerthu sydd wedi'i nodi yn y Polisïau Strategol.

POLISI MAN 6: MANWERTHU YNG NGHEFN GWLAD

Caniateir cynigion am siopau ar raddfa fechan neu estyniadau i siopau presennol sydd y tu allan i'r ffin ddatblygu os gellir cydymffurfio gyda'r meini prawf canlynol i gyd:

1. **Bod y siop yn gwasanaethu busnes sydd eisoes yn bodoli ar y safle;**
2. **Na fydd y siop yn effeithio'n sylweddol ar siopau pentref gerllaw;**
3. **Bod blaenoriaeth wedi'i roi i ddefnyddio adeilad priodol sy'n bodoli eisoes;**
4. **Na fydd y defnydd newydd yn cael effaith sylweddol ar fwynderau trigolion cyfagos nac ar gymeriad yr ardal;**
5. **Bod y datblygiad yn hygyrch drwy ddulliau cynaliadwy o deithio;**

6. Bod y trefniadau parcio a mynediad yn dderbyniol ac na fydd y datblygiad yn effeithio'n niweidiol ar ddiogelwch priffyrdd.

Eglurhad:

6.3.113 Fel arfer, y lleoliad mwyaf addas i siopau yw o fewn ffiniau aneddiadau trefi a phentrefi. Fodd bynnag, gall siopau ar raddfa fechan sy'n cael eu rhedeg ar y cyd â busnes sydd eisoes ar y safle, er enghraifft, siop fferm, canolfan arddio neu orsaf betrol ddarparu gwasanaeth defnyddiol i gymunedau gwledig drwy gynnig ffynhonnell newydd o wasanaethau a chyflogaeth yn agos i gartrefi gwledig. Fodd bynnag, mae'n bwysig fod y siopau'n gwasanaethu'r busnesau presennol (yn hytrach na dim ond wedi'u lleoli ar yr un safle) hyd yn oed os yw graddau'r gweithgarwch manwerthu'n cynrychioli newid materol i'r defnydd cynllunio. Cydnabyddir y gall siopau yng nghefn gwlad greu cyfleoedd cyflogaeth ychwanegol a chynorthwyo i arallgyfeirio o fewn yr economi wledig yn ogystal â darparu gwasanaeth i gymunedau lleol.

6.3.114 O ran maen prawf 2, gall y Cynghorau ddefnyddio amodau cynllunio i gyfyngu ar amrediad y nwyddau a werthir neu i gyfyngu ar faint y gofod llawr os yw hyn yn caniatáu i'r datblygiad fynd yn ei flaen.

POLISI MAN 7: DEFNYDDIAU BWYD POETH I'W GARIO ALLAN

Caniateir cynigion am ddatblygiadau bwyd poeth i'w gario allan os gellir cydymffurfio gyda'r meini prawf canlynol i gyd:

1. **Na fydd y datblygiad yn cynhyrchu sŵn, arogl nac ysbwriel gormodol a gaiff effaith annerbyniol ar fwynderau a chymeriad yr ardal;**
2. **Na fydd y datblygiad yn arwain at grynodiad o ddatblygiadau o'r math hwn o ddefnydd yn yr ardal union gerllaw nac yn andwyol i atyniad, bywiogrwydd a hyfywdra yr ardal;**
3. **Bod y defnydd yn cyd-fynd â defnyddiau tir cyfagos;**
4. **Bod yr eiddo'n hygyrch ar droed, ar feic ac ar gludiant cyhoeddus;**
5. **Na fydd y datblygiad yn arwain at broblemau tagfeydd neu broblemau parcio sylweddol ar draul diogelwch priffyrdd;**
6. **Rhaid darparu dull storio gwastraff sy'n ddigonol ac yn briodol o fewn cwrtil y safle;**
7. **Rhaid dylunio systemau echdynnu ac awyru fel nad ydynt yn cael effaith annerbyniol ar fwynderau gweledol a phreswyl.**

Eglurhad:

6.3.115 Er y cydnabyddir y gall siopau sy'n darparu bwyd poeth i'w gario allan ddarparu gwasanaeth ategol pwysig, yn enwedig ar gyfer ymwelwyr a'r economi gyda'r nos mewn canol trefi, maent yn fwy tebygol o gael effaith andwyol ar fwynder ac ar gymeriad a swyddogaeth manwerthu canolfannau siopa o gymharu â defnyddiau manwerthu eraill. Mae effeithiau niweidiol o'r fath yn ymwneud â chynnydd mewn ysbwriel, arogleuon, trosedd ac ymddygiad gwrthgymdeithasol, sŵn ac aflonyddwch cyffredinol a phroblemau parcio a thraffig.

6.3.116 Bydd angen asesu ceisiadau am siopau sy'n darparu bwyd poeth o'r fath yn ofalus oherwydd y gallent effeithio'n andwyol ar gymeriad canolfan fanwerthu ac ar fwynderau defnyddwyr a thrigolion gerllaw. Bydd yn rhaid asesu datblygiadau o'r fath yng nghyd-destun defnyddiau tir cyfagos i sicrhau eu bod yn gweddu i'r ardal ac na fyddant yn effeithio'n negyddol ar yr ardal leol.

Dylai bod eiddo bwyd poeth i'w gario allan yn hygyrch ar droed, ar feic ac ar gludiant cyhoeddus ac ni ddylent fod yn ddibynnol ar gwsmeriaid sy'n cyrraedd mewn car.

6.3.117 Yn y blynyddoedd diwethaf, mae nifer o eiddo wedi cael eu trosi'n siopau sy'n darparu bwyd poeth i'w gario allan. Gall crynodiad uchel o'r rhain fygwth pa mor atyniadol, bywiog a hyfyw yw ardal. Gall clystyru siopau sy'n darparu bwyd poeth i'w gario allan dorri ar ddilyniant ffryntiau manwerthu gan dynnu sylw oddi wrth y swyddogaeth fanwerthu a hynny ar draul trigolion lleol. Bydd yn rhaid diffinio'r trothwyon ar gyfer pryd fydd datblygiad o'r fath yn un annerbyniol drwy archwilio'r amgylchiadau mwyaf cyffredin mewn ardal benodol. Bydd angen ystyried datblygiadau tebyg sy'n bodoli ar yr un stryd â'r cynnig yn ogystal â chynlluniau sydd wedi'u caniatáu ond nad ydynt wedi'u gweithredu. Pan fo datblygiadau'n effeithio ar Ardaloedd Manwerth Cynradd, bydd yn rhaid ystyried y cynigion yng nghyd-destun Polisi MAN2 hefyd.

This page is intentionally left blank

6.4 CYFLENWAD AC ANSAWDD TAI

GRADDFA TAI

6.4.1 **Cyd-destun**

- Nod allweddol ym mholisi cynllunio cenedlaethol yw creu cymunedau cymysg a chynaliadwy i drigolion heddiw ac y dyfodol.
- Rhaid i Awdurdodau Cynllunio Lleol sicrhau bod digon o dir ar gael mewn gwirionedd, neu y bydd digon o dir ar gael yn y dyfodol, i ddarparu cyflenwad o dir ar gyfer tai am 5 mlynedd.
- Rhaid i awdurdodau cynllunio lleol, mewn partneriaeth â'r gymuned, gan gynnwys y sector preifat, ddatblygu polisïau i gwrdd â'r heriau a'r amgylchiadau unigryw sy'n bresennol mewn lleoliadau penodol yn eu hardaloedd.
- Diben y Cynllun Integredig Sengl a Chynllun Strategol/ Corfforaethol y ddau Gyngor yw hyrwyddo lles economaidd, cymdeithasol ac amgylcheddol ym Môn a Gwynedd
- Trwy eu Cynlluniau Strategol/ Corfforaethol a'u Strategaethau Tai, bydd y ddau Gyngor yn ceisio hwyluso'r ddarpariaeth o nifer digonol o dai i fodloni anghenion cymunedau lleol o ran eu math a'u fforddiadwyedd.

Cyflwyniad

6.4.2 Disgwylir i'r Cynllun gyflawni un o amcanion tai allweddol y Llywodraeth, sy'n anelu at sicrhau bod mwy o dai o'r math cywir yn cael eu darparu, ac y dylid darparu mwy o ddewis. Mae creu marchnad dai iach a chytbwys hefyd yn amcan allweddol i'r ddau Gyngor, ac ynghyd â strategaethau a rhaglenni eraill y mae'r Cynghorau a sefydliadau eraill yn eu gweithredu, dylai'r Cynllun sicrhau bod defnydd tir yn hybu cymunedau cynaliadwy, a fydd yn ei dro yn cynorthwyo i gynnal neu gryfhau lles yr iaith Gymraeg. Bydd methu gwneud hyn yn tanseilio strategaethau economaidd y Cynghorau a chyfyngu ar ein gallu trwy'r system gynllunio i gael tai fforddiadwy i gwrdd ag anghenion dwys nifer o gymunedau.

6.4.3 Gall awdurdodau lleol adnabod nifer y tai sydd eu hangen, ond bydd y nifer gaiff eu hadeiladu mewn gwirionedd yn cael eu dylanwadu'n gryf gan ffactorau sydd y tu hwnt i'w rheolaeth. Mae cyfnod y Cynllun (2011 – 2026) yn un lle mae ansicrwydd economaidd ac ariannol yn parhau. Mae cyflwr y farchnad yn dal i fod yn wan ac o'r herwydd mae'n debygol y bydd y gyfradd adeiladu tai yn y tymor byr yn parhau'n isel. Er mwyn cynorthwyo i wella'r sefyllfa o ran darparu tai yn y tymor byr, mae'r ddau Gyngor a'u partneriaid yn archwilio ac/neu'n gweithredu mentrau lleol.

6.4.4 Er gwaethaf hyn, disgwylir y bydd rhannau o ardal y Cynllun yn profi cyfleoedd cyflogaeth sylweddol yn ystod cyfnod diwethaf y Cynllun (ar ôl 2018) o ganlyniad i'r buddsoddiad arfaethedig yn Wylfa Newydd, dadgomisiynu Wylfa A a phrosiectau isadeiledd mawr eraill. Gellir disgwyl i Wylfa Newydd ddarparu cyfleoedd cyflogaeth i breswylwyr sydd eisoes yn byw yn ardal y Cynllun, cymunedau cyfagos a thu hwnt. Mae'r Cynllun yn rhoi ystyriaeth i'r cysylltiadau rhwng datblygiad economaidd a phreswyl. Bydd ein targed, sef 7,184 o gartrefi newydd yn ystod oes y Cynllun, yn seiliedig ar ddadansoddiad o'r rhagolygon demograffeg orau a ffactorau sy'n dylanwadu ar y marchnadoedd tai lleol. Derbynnir y bydd hyn yn fater a fydd angen ei fonitro yn agos arno ac fe gaiff ei adolygu yn ôl y galw yn unol â'r Rheoliadau Cynllun Datblygu Lleol (Cymru).

6.4.5 Mae'r Polisi Strategol a ganlyn yn anelu at fynd i'r afael â materion tai o ran nifer yr unedau tai, tai fforddiadwy, math, cymysgedd tai newydd a hefyd sicrhau bod anghenion a gofynion grwpiau penodol, megis pobl hŷn, yn cael eu bodloni.

POLISI STRATEGOL PS 16: DARPARIAETH TAI

Yn seiliedig ar lefel y tai y disgwylir y bydd ei angen, a gan roi ystyriaeth i'r gallu i'w darparu, cyfyngiadau amgylcheddol a thirwedd, rhagolygon economaidd a demograffig, a phroffil demograffig posib, bydd y Cynghorau yn darparu ar gyfer y galw am 7,184 o unedau tai rhwng 2011 a 2026. Caiff y galw yma ei gwrdd trwy adnabod cyfleodd ar gyfer 7,902 o unedau tai i hwyluso lwfans llithriad o 10%.

Cynhelir isafswm cyson o werth 5 mlynedd o dir i gyflenwi tai trwy ddynodi tir a hwyluso datblygiad ar safleoedd ar hap a thrwy ddefnyddio adeiladau presennol.

Mae'r lefel twf hwn yn cael ei ddosbarthu yn unol â Pholisi Strategol PS 17 a pholisïau TAI 1 i TAI 6 ac fe gaiff ei fonitro'n flynyddol trwy'r Astudiaethau Tir ar gyfer Tai a'r Adroddiadau Monitro Blynyddol.

LLEOLIAD TAI

6.4.6 **Cyd-destun**

- Mae polisi cynllunio cenedlaethol yn cynghori y dylai cynlluniau datblygu lleol sicrhau patrwm aneddleoedd cynaliadwy sy'n bodloni anghenion yr economi, yr amgylchedd a iechyd, gan barchu amrywiaeth leol a gwarchod cymeriad a hunaniaeth ddiwylliannol cymunedau
- Dylai polisïau cynlluniau datblygu lleol geisio lleihau'r angen i deithio a gwneud y mwyaf o ddefnyddio ffurfiau amgen o drafnidiaeth
- Mae angen cyfyngu ar ddatblygiadau nad ydynt yn hanfodol yng nghefn gwlad agored
- Dylai polisïau cynlluniau datblygu lleol anelu i greu cymunedau cymysg cynaliadwy
- Mae'n nod allweddol yn y Cynllun i geisio sicrhau lledaeniad daearyddol rhesymol o ddatblygiadau tai a chyflogaeth, gan uchafu mynediad at swyddi a gwasanaethau a chyfleusterau allweddol

Cyflwyniad

6.4.7 Mae Polisi Strategol PS 17 yn gosod y dull cyffredinol ar gyfer lleoli a dosbarthu datblygiadau yn ardal y Cynllun. Mae strategaeth ofodol y Cynllun, fel y'i hamlinellir ym Mhennod 5, yn hollbwysig o ran cyfeirio twf yn ardal y Cynllun dros gyfnod y Cynllun. Mae Polisi Strategol PS 17 yn amlinellu'r dull cyffredinol o ran lleoli a dosbarthu datblygiadau tai o fewn ardal y Cynllun. Mae'n diffinio rôl trefi a phentrefi ac yn disgrifio'r math o dai a ellir eu caniatáu yng nghefn gwlad. Yn ychwanegol, mae paragraffau 6.4.36 a 6.4.37 y Cynllun yn amlinellu'r cyd-destun polisi cynllunio cenedlaethol ar gyfer ymdrin â chynigion ar gyfer tai newydd yng nghefn gwlad.

6.4.8 Mae Polisi Strategol PS 17 hefyd yn amlinellu'r hierarchaeth ar gyfer darpariaeth gwasanaeth a buddsoddiad, dosbarthiad gofodol y tai a thwf cyflogaeth.

6.4.9 Mae'r opsiwn a ffafrir ar gyfer y strategaeth ofodol yn ceisio sicrhau, lle bynnag y bo modd, bod y mwyafrif (53%) o ddatblygiadau preswyl yn cael eu lleoli oddi mewn neu gerllaw'r Ganolfan Isranbarthol a'r Canolfannau Gwasanaeth Trefol presennol gan eu bod yn darparu'r ystod orau o wasanaethau, cyfleoedd cyflogaeth a mynediad i drafnidiaeth gyhoeddus. Mae'r dull hwn yn gwneud y defnydd gorau o isadeiledd sy'n bodoli, yn lleihau'r angen i deithio ac yn sicrhau cynaliadwyedd cyfredol y Canolfannau hyn.

6.4.10 Fodd bynnag, mae'r opsiwn a ffafrir yn cydnabod y dylai Canolfannau llai (h.y. y Canolfannau Gwasanaeth Lleol) a Phentrefi, os ydynt am aros yn gynaliadwy, gael y cyfle lle byddo'n briodol i dderbyn datblygiad newydd. Er dweud hyn, nid yw pob Pentref yr un fath â'i gilydd. Ystyrir bod Pentrefi Gwasanaeth yn darparu lefel uwch o gyfleusterau a gwasanaethau na'r Pentrefi mwy anghysbell ac yn gyffredinol mae ganddynt fwy o fynediad cynaliadwy a chyswllt swyddogaethol gwelli Ganolfannau mwy. Ystyrir y gall rhai o'r Pentrefi Gwasanaeth hyn dderbyn peth o'r twf a fyddai fel arfer yn cael eu cyfeirio at anheddle rheng uwch. Mae'n bwysig bod eu rôl bresennol a lefel y cyfleusterau a'r gwasanaethau yn cael eu gwarchod lle bynnag y bo modd. Yn gyferbyniol i hyn, oherwydd naill ai'r lleoliad neu lefel cymharol isel o wasanaethau allweddol, ystyrir bod cynlluniau llai yn fwy addas yn y Pentrefi mwy anghysbell. Mae tystiolaeth yn awgrymu bod cymunedau mewn Pentrefi Arfordirol yn wynebu mwy o heriau o ran cael mynediad i'r farchnad dai leol - her sy'n cael ei waethygu gan boblogrwydd y Pentrefi ymysg perchnogion ail gartrefi / tai haf. Rhaid i ddatblygiadau yn y Pentrefi hyn fod o fath a graddfa briodol i ateb angen y gymuned am dai ac i ddiogelu'r iaith Gymraeg a'r diwylliant Cymreig.

6.4.11 Er mwyn mynd i'r afael â pheth o'r angen lleol am dai tu allan i'r Canolfannau a'r Pentrefi, caiff Clystyrau a'u henwir sy'n gallu ymdopi â datblygiadau mewnlenwi ar raddfa fechan hefyd eu hadnabod yn y Strategaeth Aneddleoedd.

6.4.12 Mae'r egwyddorion sy'n tanlinellu sut y bydd twf y dyfodol yn cael ei ddosbarthu yn adlewyrchu rôl y Canolfannau, y Pentrefi a'r Clystyrau a'u perthynas gyda'i gilydd, gan sicrhau bod graddfa datblygiad yn briodol i faint yr anheddle a bod ystyriaeth wedi'i roi i'r capasiti amgylcheddol, ieithyddol ac isadeiledd.

6.4.13 Mae'r tablau a ganlyn yn darparu dadansoddiad o gyflenwad tai y Cynllun. Mae'r ffigyrau yn seiliedig ar y galw am 7,184 unedau tai gan ganiatáu llithriad o 10%, sydd gyfystyr â 7,902 o unedau i gyd.

Tabl 14: Dosbarthiad Cyflenwad Tai o fewn y Cynllun

Math o Aneddleoedd	Nifer yr Aneddleoedd	Canran y Tŵf	Nifer yr Unedau (gan gynnwys lwfans llithriad 10%)
Canolfan Isranbarthol a Chanolfannau Gwasanaeth Trefol	8	53%	4,195
Canolfannau Gwasanaeth Lleol	20	22%	1,754
Pentrefi	87	25%	1,479

Math o Aneddleoedd	Nifer yr Aneddleoedd	Canran y Tŵf	Nifer yr Unedau (gan gynnwys lwfans llithriad 10%)
Clystyrau	87		224
Cefn Gwlad Agored	-		250

Tabl 15 - Cydrannau'r Cyflenwad Tai

	Cydran y Cyflenwad Tai	Canolfan Is Ranbarthol/ Canolfannau Gwasanaeth Trefol	Canolfannau Gwasanaeth Lleol	Pentrefi	Clystyrau	Cefn Gwlad agored [1]	Cyfanswm
A	Cyfanswm adeiladwyd (bach a mawr) 01/04/11 - 31/3/15	488	308	339	76	138	1,349
B	Unedau hefo caniatad cynllunio 01/04/15	1,270	639	606	54	179	2,748
C	Dynodiadau Tai Newydd	1,549	420	205	0	0	2,174
CH	Safleoedd mawr ar hap (+5) 11 mlynedd ar ôl	232	94	0	0	0	326
D	Safleoedd bach ar hap (-5) 11 mlynedd ar ol	656	293	329	94	25	1,397
DD	Cyfanswm Darpariaeth	4,195	1,754	1,479	224	250 [342][2]	7,902 [7,994][2]

[1] Mae'r ffigwr banc tir presennol ar gyfer Cefn Gwlad agored yn llawer uwch na'r strategaeth a gynlluniwyd ar gyfer darpariaeth tai ar gyfer y categori hwn. Mae hyn yn bennaf oherwydd y polisïau caniataol blaenorol yn Ynys Môn ar gyfer trosi adeiladau yng nghefn gwlad agored i ddefnydd preswyl marchnad agored. Bydd yr adroddiad monitro blynyddol yn galluogi'r Cynghorau i nodi'r gyfradd datblygu a welir yn y lleoliadau hyn. Ni fydd ceisiadau i adnewyddu caniatâd o'r fath yn cael eu cefnogi o dan bolisïau'r Cynllun.

[2] Mae'r niferoedd yn y cromfachau yn dangos y lefel cyfanswm posibl wrth weithredu'r banc tir Cefn Gwlad agored - lefel a fyddai'n uwch na strategaeth y Cynllun ar gyfer y categori hwn. Bydd monitro blynyddol y Cynllun yn galluogi'r Cynghorau i fonitro'r hyn gaiff ei ddarparu yng Nghefn Gwlad Agored ac os byddai hyn yn golygu fod yn rhaid cymryd unrhyw gamau penodol.

	Cydran y Cyflenwad Tai	Canolfan Is Ranbarthol/ Canolfannau Gwasanaeth Trefol	Canolfannau Gwasanaeth Lleol	Pentrefi	Clystyrau	Cefn Gwlad agored [1]	Cyfanswm
	Tai						

O fewn y tabl hwn mae'r diffiniadau canlynol yn cael eu defnyddio:

Term	Diffiniad
Rhes A - Cyfanswm adeiladwyd (bach a mawr)	Cyfanswm y nifer o unedau a adeiladwyd ym mhedair blynedd gyntaf oes y Cynllun.
Rhes B - Unedau efo caniatâd cynllunio	Y nifer o unedau gyda chaniatâd cynllunio yn Ebrill 2015 a ragwelir y caiff eu hadeiladu yn ystod oes y Cynllun
Rhes C – Dynodiadau Tai Newydd	Y nifer o unedau a ragwelir ar safleoedd sydd wedi eu dynodi nad oedd â chaniatâd cynllunio yn Ebrill 2015.
Rhes CH – Safleoedd mawr ar hap (+5)	Dyma safleoedd o 5 neu fwy o unedau nad sydd wedi eu dynodi a'u rhagwelir dros gyfnod y Cynllun ac nad oedd â chaniatâd cynllunio yn Ebrill 2015.
Rhes D – Safleoedd bach ar hap (-5)	Dyma safleoedd o 5 neu lai o unedau nad sydd wedi eu dynodi a'u rhagwelir dros gyfnod y Cynllun ac nad oedd â chaniatâd cynllunio yn Ebrill 2015.
Rhes DD – Cyfanswm Darpariaeth Tai	Dyma'r ffigyrau cyfanswm ar gyfer pob is-gategori unigol.

6.4.14 Mae'r tablau hyn yn darparu cyd-destun a sylfaen ar gyfer y nifer o unedau ychwanegol sydd eu hangen yn y categorïau gwahanol sydd yn cysylltu gyda'r gofrestr o safleoedd dynodedig a'r ddarpariaeth ar hap yn y polisïau manwl isod. Mae Atodiad 10 yn rhoi manylion y tafluniad tai a ragwelir.

Polisi Cynllun Datblygu Lleol Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri

6.4.15 Mae rhan sylweddol o dde Gwynedd wedi'i lleoli ym Mharc Cenedlaethol Eryri. Mae y Bala a Dolgellau wedi'u dynodi fel Canolfannau yn y Cynllun Datblygu Lleol Eryri mabwysiedig ac felly maent yn darparu cyfleoedd i fodloni anghenion tai yn ardaloedd y Cynghorau Cymuned sy'n union tu allan neu'n croesi ffiniau'r Parc Cenedlaethol, yn ogystal ag ardaloedd oddi mewn i'r Parc Cenedlaethol. Yn yr un modd mae'r Canolfannau hyn yn darparu cyfleoedd cyflogaeth gwerthfawr a chyfleusterau a gwasanaethau cymunedol i gymunedau tu allan i ffiniau'r Parc Cenedlaethol.

POLISI STRATEGOL PS 17: STRATEGAETH ANEDDLEOEDD

Caiff datblygiadau tai eu dosbarthu yn unol â'r strategaeth aneddleoedd isod sy'n seiliedig ar lefelau darpariaeth gwasanaeth, swyddogaeth a maint (poblogaeth) anheddle, ac yn amodol ar ei gapasiti amgylcheddol, cymdeithasol ac isadeiledd i ymdopi â datblygiad:

Categori	Math y Datblygiad
Prif Ganolfannau – 53% o Dwf y Cynllun yn cael ei leoli yn y:	
(i) Canolfan Isranbarthol (ii) Canolfannau Gwasanaeth Trefol	Bydd cyfran uwch o'r datblygiadau newydd sydd eu hangen yn digwydd tu mewn i'r Ganolfan Isranbarthol a'r Canolfannau Gwasanaeth Trefol. Bydd hyn yn digwydd trwy ymrwymiadau a dynodiadau newydd, gan gynnwys dynodi safleoedd tai (tai marchnad agored gyda chyfran o ddarpariaeth fforddiadwy). Bydd hefyd yn bosib caniatáu safleoedd ar hap tu mewn i'r ffin ddatblygu yn ogystal.
Canolfannau Gwasanaeth Lleol – 22% o Dwf y Cynllun yn cael ei leoli yn y:	
(iii) Canolfannau Gwasanaeth Lleol	Bydd hyn yn digwydd trwy ymrwymiadau a dynodiadau newydd, gan gynnwys dynodi safleoedd tai (tai marchnad agored gyda chyfran o ddarpariaeth fforddiadwy). Bydd hefyd yn bosib caniatáu safleoedd ar hap tu mewn i'r ffin ddatblygu yn ogystal.
Pentrefi a Chlystyrau – 25% o Dwf y Cynllun yn cael ei leoli yn y:	
(iv) Pentrefi Gwasanaeth	Bydd lefelau tai uwch yn digwydd yn y categori hwn o gymharu â mathau eraill o Bentrefi. Bydd hyn yn digwydd trwy ymrwymiadau a dynodiadau newydd (tai marchnad agored gyda chyfran o ddarpariaeth fforddiadwy). Bydd hi hefyd yn bosib caniatáu safleoedd ar hap tu mewn i'r ffin ddatblygu yn ogystal.
(v) Pentrefi Lleol (vi) Pentrefi Arfordirol (vii) Pentrefi Gwledig	Bydd datblygiad yn cael ei gyfyngu i'r raddfa a'r math sy'n ateb angen y gymuned am dai ar leiniau ar hap/lleiniau mewnlenwi oddi mewn i ffiniau datblygu. Ni fydd unrhyw safleoedd tai marchnad agored yn cael eu dynodi yn y Pentrefi hyn.
(viii) Clystyrau	Nid oes unrhyw ddynodiadau ar gyfer datblygiad o fewn y Clystyrau a'u henwir. Bydd unedau tai fforddiadwy ar gyfer angen lleol yn cael eu caniatáu ar leiniau mewnlenwi neu leiniau sy'n ymestyn y clwstwr mewn lleoliadau derbyniol a chynaliadwy. Nid oes ffiniau ddatblygu ar gyfer y Clystyrau a dim ond safleoedd sydd gyfagos â thŷ annedd sydd wedi'i liwio (ar y mapiau mewnosod) fydd yn cael eu hystyried.
(ix) Cefn gwlad agored	Dim ond datblygiadau tai sy'n cydymffurfio â Pholisi Cynllunio Cymru a NCT6 fydd yn cael eu caniatáu yng Nghefn Gwlad Agored.

Eglurhad:

6.4.16 Mae'r holl safleoedd sydd wedi'u dynodi yn y Cynllun wedi bod yn destun gwerthusiad ac ymgynghoriad yn unol â'r fethodoleg Safleoedd Posib. Dylai hyn sicrhau fod yr holl safleoedd sydd wedi cael eu dynodi yn addas ar gyfer tai, heb unrhyw rwystrau amlwg i'w datblygu, a'u bod ar gael mewn gwirionedd.

6.4.17 Cynhaliwyd Astudiaeth Capasiti Trefol yn y Ganolfan Isranbarthol a'r Canolfannau Gwasanaeth Trefol a Lleol i sicrhau bod digon o gyfleoedd ar gael i gyrraedd targed tai y Cynllun trwy ddarpariaeth sy'n dod ar gael ar hap mewn aneddleoedd mwy.

POLISI TAI 1: TAI YN Y GANOLFAN ISRANBARTHOL A'R CANOLFANNAU GWASANAETH TREFOL

Yng Nghanolfan Isranbarthol Bangor a'r Canolfannau Gwasanaeth Trefol a ganlyn bydd tai i gwrdd â strategaeth y Cynllun yn cael eu sicrhau drwy'r dynodiadau tai a'u nodir isod ynghyd â safleoedd ar hap addas o fewn y ffin ddatblygu, yn seiliedig ar y ddarpariaeth ddangosol yn y tablau isod:

Ynys Môn

Amlwch, Caergybi, Llangefni

Gwynedd

Blaenau Ffestiniog, Caernarfon, Porthmadog, Pwllheli

(i) Dynodiadau

Mae'r safleoedd a ganlyn wedi'u hadnabod fel Dynodiadau Tai:

Canolfan Is-ranbarthol

Canolfan	Cyfeirnod y Safle	Enw'r Safle	Nifer o unedau (amcangyfrif)	Caniatâd (Ebr 2015)
Bangor	T1	Goetra Uchaf	261	Oes
	T2	Caeau Chwarae Hen Ysgol Friars	43	Na
	T3	Hen Safle Jewsons	17	Na
	T4	Tir dros ffordd i'r Amlosgfa	72	Na

Canolfannau Gwasanaeth Trefol

Canolfan	Cyfeirnod y Safle	Enw'r Safle	Nifer o unedau (amcangyfrif)	Caniatâd (Ebr 2015)
Amlwch	T5	Tir ger Maes Mona	50	Na
	T6	Tir ger Lôn Bach	73	Na
	T7	Tir yn Fferm Madyn	152	Na
	T8	Tir ger Cae Rheinwas	40	Na
	T9	Tir yn Tan y Bryn	58	Na
Caergybi	T10	Tyddyn Bach	123	Oes
	T11	Tir ger Cae Rhos	53	Na

Canolfan	Cyfeirnod y Safle	Enw'r Safle	Nifer o unedau (amcangyfrif)	Caniatâd (Ebr 2015)
	T12	Tir ger Tir ger Yr Ogof	72	Na
	T13	Tir ger Fferm Tyddyn Bach	49	Na
	T14	Tir ger Stâd Waunfawr	22	Oes
	T15	Glan y Dŵr	90	Oes
	T16	Lôn Cae Serri	21	Oes
Llangefni	T17	Tir ger Ty Hen	154	Na
	T18	Cyn Ysgol y Bont	41	Na
	T19	Ty'n Coed	144	Na
	T20	Tir ger Ysgol y Graig	38	Oes
	T21	Tir ger Bro Tudur	59	Na
	T22	Tir ger Coleg Menai	49	Na
Blaenau Ffestiniog	T23	Cyn Caeau Chwarae	95	Na
	T24	Tir yn Congl y Wal	60	Na
Caernarfon	T25	Cyn Ysgol Hendre	42	Na
	T26	Tu cefn i Maes Gwynedd	29	Na
	T27	Lôn Cae Phillips	123	Oes
Porthmadog	DIM	-	-	-
Pwllheli	T28	Tir ger Lôn Caernarfon	150	Na
	T29	Cae Deiniol	14	Na
	T30	Cyn Cae Hoci	17	Na

(ii) Safleoedd ar hap

Anheddle (Ynys Môn)	Darpariaeth Dangosol[3]	Anheddle (Gwynedd)	Darpariaeth Dangosol[3]
1] Canolfan Is-Ranbarthol			
		Bangor	479

[3] Mae'r ffigwr hwn yn cynnwys unedau a allai gael eu darparu ar safleoedd hap ac ymrwymiadau (banc tir) (tai) ond mae'n eithrio unedau tai sydd wedi eu cwblhau hyd at Ebrill 2015 – Gweler Atodiad 5 a'r Rhestr Termau.

Anheddle (Ynys Môn)	Darpariaeth Dangosol[3]	Anheddle (Gwynedd)	Darpariaeth Dangosol[3]
2] Canolfannau Gwasanaeth Trefol			
Amlwch	142	Blaenau Ffestiniog	118
Caergybi	332	Caernarfon	190
Llangefni	136	Porthmadog	150
		Pwllheli	110

Eglurhad:

6.4.18 Mae Bangor yn elwa o goridor rheilffordd a phriffyrdd strategol cryf sy'n rhedeg drwy Ogledd Cymru ac yn cysylltu'r canolfannau allweddol fel maent wedi'u nodi yng Nghynllun Gofodol Cymru. Mae'n ganolfan fanwerthu isranbarthol strategol ac yn gweithredu fel Canolfan drawsffiniol, yn darparu cyfleoedd cyflogaeth bychan, canolig a mawr ar safleoedd sefydledig a newydd; cyfleusterau addysg uwch a phellach; a chyfleusterau/ gwasanaethau hamdden ac iechyd. Mae ganddi gysylltiadau cludiant cyhoeddus rhagorol gydag aneddleoedd llai tu mewn a thu allan i ardal y Cynllun.

6.4.19 Dros gyfnod y Cynllun, bydd cyfran uwch o ddatblygiadau newydd sydd ei hangen yn ardal y Cynllun yn digwydd o fewn ac ar ymylon Bangor drwy gyfrwng cwblhau gwaith adeiladu, ymrwymiadau, safleoedd ar hap a dynodiadau newydd. Mae ffiniau datblygu wedi cael eu haddasu er mwyn adlewyrchu'r datblygiadau arfaethedig. Bydd y Ganolfan yn darparu ar gyfer cyfuniad o dai ar y farchnad agored a thai fforddiadwy.

6.4.20 Mae'r Strategaeth yn cydnabod rôl bwysig y Canolfannau Gwasanaeth Trefol. Maent yn cynnig ystod da o gyflogaeth, cyfleusterau a gwasanaethau sy'n gwasanaethu eu poblogaeth eu hunain, ynghyd â'u dalgylchoedd ehangach. Cânt eu hadnabod yng Nghynllun Gofodol Cymru fel Prif Aneddleoedd Allweddol, unai tu mewn i'r bothau a nodwyd, neu, fel yn achos Blaenau Ffestiniog, yn gweithredu rôl drawsffiniol allweddol rhwng dwy ardal y cynllun gofodol cenedlaethol. Mae'r Canolfannau hyn, yn enwedig Caergybi, yn hygyrch iawn trwy gludiant cyhoeddus a dulliau cynaliadwy eraill.

6.4.21 Yn ystod cyfnod y Cynllun, bydd cyfran uwch o ddatblygiadau sydd ei angen yn ardal y Cynllun yn cael ei gyfeirio i'r Canolfannau hyn. Bydd y mwyafrif o ddatblygiadau newydd yn digwydd o fewn ac ar gyrion y Canolfannau Gwasanaeth Trefol a bydd datblygiad yn cael ei wireddu trwy gwblhau gwaith adeiladu, ymrwymiadau, safleoedd ar hap a dynodiadau newydd. Bydd ffiniau datblygu yn cael eu haddasu er mwyn adlewyrchu'r datblygiadau arfaethedig. Bydd y Canolfannau yn darparu ar gyfer cyfuniad o dai ar y farchnad agored a thai fforddiadwy.

POLISI TAI 2: TAI MEWN CANOLFANNAU GWASANAETH LLEOL

Yn y Canolfannau Gwasanaeth Lleol a ganlyn bydd tai i gwrdd â strategaeth y Cynllun yn cael eu sicrhau drwy'r dynodiadau tai a'u nodir isod ynghyd â safleoedd ar hap addas o fewn y ffin ddatblygu, yn seiliedig ar y ddarpariaeth ddangosol yn y tablau isod:

Ynys Môn

Benllech, Bodedern, Cemaes, Gaerwen, Llanfair Pwllgwyngyll, Porthaethwy, Pentraeth, Y Fali

Gwynedd

Abermaw, Bethesda, Criccieth, Llanberis, Llanrug, Nefyn, Penrhyndeudraeth, Penygroes, Tywyn

(i) Dynodiadau

Mae'r safleoedd a ganlyn wedi'u hadnabod fel Dynodiadau Tai:

Canolfan	Cyfeirnod y Safle	Enw'r Safle	Nifer o unedau (amcangyfrif)	Caniatâd (Ebr 2015)
Benllech	T32	Ger Caffi Wendon	12	Na
Bodedern	T33	Tir ger Llwyn Angharad	48	Na
Cemaes	T34	Tir tu cefn i Ffordd Caergybi	60	Na
Gaerwen	DIM	-	-	-
Llanfair Pwllgwyngyll	T35	Tir ger Bryn Eira	30	Na
	T36	Tir ger Ffordd Penmynydd	10	Oes
Porthaethwy	T37	Ty Mawr	20	Oes
	T38	Tyddyn Mostyn	40	Oes
	T39	Tir ger Lôn Gamfa	14	Na
Pentraeth	DIM	-	-	-
Y Fali	T40	Cyn Cae Sêl	40	Na
Abermaw	DIM	-	-	-
Bethesda	DIM	-	-	-
Criccieth	T41	Tir ger North Teras	34	Na
Llanberis	T42	Tir ger Gwesty'r Fic	16	Na
	T43	Tir ger Lôn Tŷ Du	11	Oes
Llanrug	T44	Cae'r Eglwys	10	Oes
	T45	Tir ger Lôn Rhythallt	6	Oes
Nefyn	T46	Tir ger Helyg	19	Na
	T47	Cyn Gerddi Rhandir	10	Oes
Penrhyndeudraeth	T48	Canol Cae	31	Na
	T49	Tir ger cyn Ysbyty Bron Garth	46	Na
	T50	Tir ger Canol Cae	31	Na
Penygroes	T51	Tir ger Maes Dulyn	39	Na
Tywyn	T52	Sŵn y Tonnau	21	Oes
	T53	Garreglwyd	14	Oes

(ii) Safleoedd ar hap

Anheddle (Ynys Môn)	Darpariaeth Dangosol[4]	Anheddle (Gwynedd)	Darpariaeth Dangosol[4]
Benllech	38	Abermaw	81
Bodedern	9	Bethesda	82
Cemaes	18	Criccieth	124
Gaerwen	40	Llanberis	37
Llanfair Pwllgwyngyll	35	Llanrug	31
Pentraeth	35	Nefyn	37
Porthaethwy	20	Penrhyndeudraeth	42
Y Fali	32	Penygroes	40
		Tywyn	55

Eglurhad:

6.4.22 Mae'r Strategaeth yn cydnabod rôl gyflenwol y Canolfannau Gwasanaeth Lleol, sy'n darparu ar gyfer anghenion gwasanaeth hanfodol eu poblogaeth eu hunain a'r dalgylchoedd gwledig cyfagos, ynghyd â rhywfaint o gyfleoedd cyflogaeth a manwerthu. Mae ganddynt raddfa dda o hygyrchedd trwy gludiant cyhoeddus i'r Canolfannau rheng uwch. Yn ystod cyfnod y Cynllun, bydd y twf tai yn cael ei gyfeirio i dir o fewn ac ar ymylon y Canolfannau Gwasanaeth Lleol hyn. Bydd datblygiadau'n cael eu gwireddu drwy gwblhau gwaith adeiladu, ymrwymiadau, safleoedd ar hap a, ble bo'n briodol, dynodiadau newydd. Bydd ffiniau datblygu yn cael eu haddasu er mwyn adlewyrchu'r datblygiadau arfaethedig. Bydd y Canolfannau yn darparu ar gyfer cyfuniad o dai ar y farchnad agored a thai fforddiadwy, gan gynnwys angen lleol.

POLISI TAI 3: TAI MEWN PENTREFI GWASANAETH

Yn y Pentrefi Gwasanaeth a ganlyn bydd tai i gwrdd â strategaeth y Cynllun yn cael eu sicrhau drwy'r dynodiadau tai a'u nodir isod ynghyd â safleoedd ar hap addas o fewn y ffin ddatblygu, yn seiliedig ar y ddarpariaeth ddangosol yn y tablau isod:

<u>Ynys Môn</u>

[4] **Mae'r ffigwr hwn yn cynnwys unedau a allai gael eu darparu ar safleoedd hap ac ymrwymiadau (banc tir) (tai) ond mae'n eithrio unedau tai sydd wedi eu cwblhau hyd at Ebrill 2015 – Gweler Atodiad 5 a'r Rhestr Termau.**

Gwalchmai, Llannerch-y-medd, Niwbwrch

Gwynedd

Bethel, Bontnewydd, Botwnnog, Chwilog, Deiniolen, Rachub, Tremadog, Y Ffôr

(i) Dynodiadau

Mae'r safleoedd a ganlyn wedi'u hadnabod fel Dynodiadau Tai:

Canolfan	Cyfeirnod y Safle	Enw'r Safle	Nifer o unedau (amcangyfrif)	Caniatâd (Ebr 2015)
Gwalchmai	T54	Tir ger y A5	28	Na
Niwbwrch	T55	Stâd Tyn Cae	12	Oes
Llanerch-y-medd	T56	Tir ger Tyn y Fynnon	17	Na
Bethel	T57	Tir gyferbyn â Stâd y Cremlyn	28	Na
	T58	Tir gyferbyn â Stâd Rhoslan	12	Na
Bontnewydd	T59	Tir ger Stad Glanrafon	26	Oes
	T60	Tir ger Pont Glan Beuno	10	Na
Botwnnog	T61	Tir ger Cefn Capel	21	Na
	T62	Tir ger Pentre	11	Na
Chwilog	T63	Tir tu cefn i'r Madryn Arms	18	Oes
	T64	Tir ger Cae Capel	20	Na
Deiniolen	T65	Tir ger Pentre Helen	30	Oes
Rachub	T66	Tir ger Maes Bleddyn	30	Na
Tremadog	DIM	-	-	-
Y Ffôr	T67	Tir ger Tyn Lôn	18	Na
	T68	Tir ger yr Ysgol	10	Na
	T69	Tir ger Bro Gwystil	9	Oes

(ii) Safleoedd ar hap

Anheddle (Ynys Môn)	Darpariaeth Dangosol[5]	Anheddle (Gwynedd)	Darpariaeth Dangosol[5]
Gwalchmai	11	Bethel	4
Niwbwrch	28	Bontnewydd	3
Llannerch-y-medd	22	Botwnnog	8

[5] Mae'r ffigwr hwn yn cynnwys unedau a allai gael eu darparu ar safleoedd hap ac ymrwymiadau (banc tir) (tai) ond mae'n eithrio unedau tai sydd wedi eu cwblhau hyd at Ebrill 2015 – Gweler Atodiad 5 a'r Rhestr Termau.

Anheddle (Ynys Môn)	Darpariaeth Dangosol[5]	Anheddle (Gwynedd)	Darpariaeth Dangosol[5]
		Chwilog	1
		Deiniolen	7
		Rachub	7
		Tremadog	10
		Y Ffôr	0

Eglurhad:

6.4.23 Bydd graddfa datblygiadau arfaethedig y dyfodol yn adlewyrchu anghenion y Pentrefi o ran eu maint a'u swyddogaeth ynghyd â'u perthynas ffisegol a swyddogaethol gyda'r Canolfannau rheng uwch. Bydd hefyd yn adlewyrchu eu cymeriad cymdeithasol a statws y farchnad dai. Dros gyfnod y Cynllun bydd lefel uwch o dwf tai yn cael ei gynnwys o fewn y Pentrefi Gwasanaeth. Mewn Pentrefi Gwasanaeth, bydd datblygiad yn cael ei gyflawni drwy gwblhau gwaith adeiladu, ymrwymiadau, safleoedd ar hap a, ble bo'n briodol, dynodiadau newydd ar gyfer cyfuniad o dai gwerth y farchnad a thai fforddiadwy angen lleol.

POLISI TAI 4: TAI MEWN PENTREFI LLEOL, GWLEDIG AC ARFORDIROL

Yn amodol ar ofynion Polisi TAI 15 ynglŷn â darparu tai fforddiadwy (fel y'u diffinnir yn y Rhestr Termau), caniateir cynigion am dai marchnad agored yn y Pentrefi Lleol, Gwledig ac Arfordirol canlynol os gellir cydymffurfio gyda'r meini prawf canlynol i gyd:

i. Bod maint, graddfa, math a dyluniad y datblygiad yn gytbwys â chymeriad yr anheddle.
ii. Bod y safle o fewn ffin datblygu'r anheddle.

Pentrefi Lleol

<u>Ynys Môn</u>
Bethel, Bodffordd, Bryngwran, Brynsiencyn, Caergeiliog, Dwyran, Llandegfan, Llanddaniel-fab, Llanfachraeth, Llanfaethlu, Llanfechell, Llanfihangel-yn-Nhywyn, Llangaffo, Llangristiolus, Llanrhuddlad, Pencarnisiog, Pen-y-Sarn, Rhos-y-bol, Talwrn, Tregele

<u>Gwynedd</u>
Abererch, Brynrefail, Caeathro, Carmel, Cwm y Glo, Dinas (Llanwnda), Dinas Dinlle, Dolydd a Maen Coch, Efailnewydd, Garndolbenmaen, Garreg-Llanfrothen, Groeslon, Llandwrog, Llandygai, Llangybi, Llanllyfni, Llanystumdwy, Nantlle, Penisarwaun, Pentref Uchaf, Rhiwlas, Rhosgadfan, Rhostryfan, Sarn Mellteyrn, Talysarn, Tregarth, Trefor, Waunfawr, Y Fron.

Pentrefi Arfordirol/Gwledig

Ynys Môn
Aberffraw, Carreg-lefn, Llanbedr-goch, Llanddona, Llanfaelog, Llangoed, Malltraeth

Gwynedd
Clynnog Fawr, Corris, Edern, Fairbourne, Llanaelhaearn, Llithfaen, Morfa Nefyn, Y Felinheli

Eglurhad:

6.4.24 I adlewyrchu rôl y Pentrefi Lleol ac Arfordirol/Gwledig, datblygiadau tai ar raddfa fach, gan gynnwys mewnlenwi, addasu adeiladau neu newid defnydd safleoedd ddaw ar gael, fydd yn cael eu hyrwyddo. Hyrwyddir lefel gymharol is o ddatblygu i'r Pentrefi hyn er mwyn gwarchod eu cymeriad ac i gefnogi angen y gymuned am dai neu am dai fforddiadwy ar gyfer angen lleol. Nid oes unrhyw safleoedd tai marchnad agored wedi cael eu dynodi yn y mathau hyn o Bentrefi. Mae'r polisi manwl sy'n seiliedig ar feini prawf yn hyrwyddo datblygiad ar y raddfa gywir. Dylai'r cynigion adlewyrchu cymeriad yr aneddleoedd unigol a bod yn gydnaws â darpariaethau'r Cynllun ar gyfer yr haen Pentrefi Lleol, Gwledig ac Arfordirol a welir ym Mholisi PS 17. Rhoddir ystyriaeth i ddarparu unedau tai fforddiadwy yn unol â Pholisi TAI 15.

6.4.25 Mae'r tabl nesaf yn rhoi darlun dangosol o sut allai aneddleoedd unigol gyfrannu at y cyflenwad a roddir ym Mholisi PS 17:

Tabl 16: Darpariaeth Dangosol Mewn Pentrefi

Anheddle (Ynys Môn)	Darpariaeth dangosol[6]	Anheddle (Gwynedd)	Darpariaeth Dangosol[6]
1] Pentrefi Lleol			
Bethel	16	Abererch	9
Bodffordd	22	Brynrefail	7
Bryngwran	25	Caeathro	7
Brynsiencyn	29	Carmel	12
Caergeiliog	20	Cwm y Glo	13
Dwyran	26	Dinas (Llanwnda)	8
Llandegfan	27	Dinas Dinlle	5
Llanddaniel-fab	23	Dolydd a Maen Coch	4
Llanfachraeth	27	Efailnewydd	8
Llanfaethlu	12	Garndolbenmaen	12
Llanfechell	24	Garreg-Llanfrothen	10
Llanfihangel-yn-Nhywyn	22	Groeslon	13

[6] Mae'r ffigwr hwn yn cynnwys unedau a allai gael eu darparu ar safleoedd hap ac ymrwymiadau (banc tir) (tai) ac hefyd unedau tai sydd wedi eu cwblhau – Gweler Atodiad 5 a'r Rhestr Termau.

Anheddle (Ynys Môn)	Darpariaeth dangosol[6]	Anheddle (Gwynedd)	Darpariaeth Dangosol[6]
Llangaffo	19	Llandwrog	7
Llangristiolus	15	Llandygai	8
Llanrhuddlad	7	Llangybi	4
Pencarnisiog	11	Llanllyfni	9
Pen-y-Sarn	28	Llanystumdwy	10
Rhos-y-bol	24	Nantlle	6
Talwrn	20	Penisarwaun	8
Tregele	10	Pentref Uchaf	4
		Rhiwlas	9
		Rhosgadfan	9
		Rhostryfan	10
		Sarn Mellteyrn	11
		Talysarn	13
		Tregarth	13
		Trefor	13
		Waunfawr	13
		Y Fron	6
2] Pentrefi Arfordirol / Gwledig			
Aberffraw	20	Clynnog Fawr	10
Carreg-lefn	11	Corris	14
Llanbedr-goch	11	Edern	12
Llanddona	20	Fairbourne	0
Llanfaelog	20	Llanaelhaearn	15
Llangoed	27	Llithfaen	9
Malltraeth	16	Morfa Nefyn	15
		Y Felinheli	19

POLISI TAI 5: TAI MARCHNAD LLEOL

Yn amodol ar ofynion Polisi TAI 15 ynglŷn â darparu tai fforddiadwy, bydd tai marchnad leol (fel y'u diffinnir yn y Rhestr Termau) yn cael eu caniatáu o fewn ffiniau datblygu'r aneddleoedd a'u henwir isod ar yr amod fod y cynnig yn cydymffurfio gyda'r meini prawf canlynol:

1. **Bod maint yr unedau yn cydymffurfio â'r uchafswm diffiniedig ar gyfer y math penodol o uned a fwriedir;**
2. **Bod trefniadau boddhaol ar gael i gyfyngu meddiannaeth unrhyw dŷ marchnad leol yn y lle cyntaf ac am byth i sawl sy'n cydymffurfio â'r diffiniad meddiannaeth perthnasol.**

Pan ganiateir datblygiad, defnyddir amod cynllunio i reoli Hawliau Datblygu a Ganiateir er mwyn sicrhau na fyddai estyniad neu addasiadau yn cynyddu maint eiddo yn uwch na'r uchafswm maint derbyniol a'i diffinnir.

<u>Yr aneddleoedd perthnasol:</u>

(i) Canolfannau Gwasanaeth Lleol

Ynys Môn
- **Biwmares**
- **Rhosneigr**

Gwynedd
- **Abersoch**

(ii) Pentrefi Lleol, Gwledig / Arfordirol

Ynys Môn
- **Bae Trearddur**
- **Moelfre**
- **Pontrhydybont**

Gwynedd
- **Aberdaron**
- **Borth-y-Gest**
- **Llanbedrog**
- **Llangian**
- **Morfa Bychan**
- **Mynytho**
- **Rhoshirwaun**
- **Sarn Bach**
- **Tudweiliog**

Mae'r safle a ganlyn wedi'i adnabod fel Dynodiad Tai:

Canolfan	Cyfeirnod y Safle	Enw'r Safle	Nifer o unedau (amcangyfrif)	Caniatâd (Ebrill 2015)
Biwmares	**T31**	**Casita**	**35**	**Oes**

Eglurhad:

6.4.26 Mae'r polisi hwn yn berthnasol i gynigion i ddarparu unedau preswyl newydd o fewn ffiniau datblygu Abersoch, Biwmares, Rhosneigr, Aberdaron, Borth-y-gest, Moelfre, Morfa Bychan, Mynytho, Llanbedrog, Llangian, Rhoshirwaun, Sarn Bach, Trearddur, Tudweiliog a Phont Rhyd y Bont. Mae Papur Testun 17A yn rhoi'r dystiolaeth i gyfiawnhau'r Polisi a'r dewis o aneddleoedd. Mae'r polisi hwn yn berthnasol ar gyfer pob math o ddatblygiad sydd yn creu uned neu unedau preswyl newydd ac mae'n berthnasol ar gyfer unrhyw raddfa o ddatblygiad. Bydd ystyriaeth yn cael ei roddi i ddarparu unedau fforddiadwy yn unol â Pholisi TAI 15. Ni fydd tai marchnad agored yn cael eu caniatáu yn yr aneddleoedd a'u henwir o fewn y polisi hwn.

6.4.27 Mae'r tabl nesaf yn rhoi darlun dangosol o sut allai aneddleoedd unigol gyfrannu at y cyflenwad a roddir ym Mholisi PS 17:

Tabl 17: Darpariaeth ddangosol Aneddleoedd sy'n berthnasol i Bolisi TAI5

Anheddle (Ynys Môn)	Darpariaeth Dangosol	Anheddle (Gwynedd)	Darpariaeth Dangosol
1] Canolfannau Gwasanaeth Lleol[7]			
Biwmares	55	Abersoch	65
Rhosneigr	54		
2] Pentrefi Lleol, Gwledig / Arfordirol[8]			

[7] Mae'r ffigwr hwn yn cynnwys unedau a allai cael eu darparu ar safleoedd hap ac ymrwymiadau (banc tir) tai ond mae'n eithrio unedau tai sydd wedi eu cwblhau hyd at Ebrill 2015 – Gweler Atodiad 5 a'r Rhestr Termau.

Anheddle (Ynys Môn)	Darpariaeth Dangosol	Anheddle (Gwynedd)	Darpariaeth Dangosol
Bae Trearddur	32	Aberdaron	13
Moelfre	32	Borth-y-Gest	10
Pontrhydybont	17	Llanbedrog	16
		Llangian	4
		Morfa Bychan	10
		Mynytho	13
		Rhoshirwaun	6
		Sarn Bach	4
		Tudweiliog	12

6.4.28 Bydd cymhwyso'r polisi yn cynorthwyo i gyflawni nod polisi cymdeithasol ehangach, fel cynnal neu gryfhau cymunedau Cymraeg. Mae Canllaw Cynllunio Atodol yn rhoi arweiniad ar y mecanwaith cynllunio allir ei ddefnyddio, ac ati.

6.4.29 Bydd y polisi hwn yn rheoli gwerth unedau marchnad leol drwy gyfyngu eu maint. Trwy reoli uchafswm maint unedau marchnad leol, bydd gwerth yr unedau yn fwy cydnaws gydag amcan y polisi o gynnal y cymunedau diffiniedig.

Tabl 18: Uchafswm maint unedau preswyl mewn perthynas â Pholisi TAI 5 (Ble nad oes cysylltiad gyda Landlord Cymdeithasol Cofrestredig neu ble nad yw datblygiad yn destun Grant Tai Cymdeithasol gan Lywodraeth Cymru)

Math o uned breswyl	**Tai Marchnad Leol**
Tŷ unllawr â 2 lofft	90m²
Tŷ unllawr â 3 llofft	100m²
Tŷ unllawr â 4 llofft	120m²
Tŷ deulawr neu ragor â 2 lofft	100m²
Tŷ deulawr neu ragor â 3 llofft	110m²
Tŷ deulawr neu ragor â 4 llofft	130m²
Tŷ deulawr neu ragor â 5 llofft	145m²
Garej	20 m² ychwanegol

6.4.30 I bwrpas y cymal 'Tai Marchnad Lleol', diffinnir 'lleol' fel y ganlyn:

Canolfannau Gwasanaeth Lleol - Cysylltiad gyda'r ward ble lleolir yr anheddle neu unrhyw ward sydd yn ffinio yn union â hi.

Pentrefi Lleol, Gwledig/ Arfordirol - Cysylltiad gyda'r ward ble lleolir yr anheddle yn unig.

Fe ddiffinnir 'cysylltiad gyda'r ward' fel y ganlyn:

[8] Mae'r ffigwr hwn yn cynnwys unedau a allai cael eu darparu ar safleoedd hap ac ymrwymiadau (banc tir) (tai) ac hefyd unedau tai sydd wedi eu cwblhau – Gweler Atodiad 5 a'r Rhestr Termau.

i. Unigolyn sydd ar hyn o bryd yn byw oddi mewn i'r wardi perthnasol ac sydd wedi byw yn barhaol yno am 5 mlynedd neu fwy; neu
ii. Pobl nad sydd ar hyn o bryd yn byw yn y ward perthnasol ond sydd â chysylltiad cryf a hir-sefydlog gyda'r gymuned leol gan gynnwys byw yn yr ardal am gyfnod o 5 mlynedd neu fwy yn y gorffennol; neu
iii. Pobl sydd ag angen hanfodol i symud i fyw yn agos i berthnasau sydd ar hyn o bryd yn byw yn ward perthnasol ag sydd wedi byw yno am o leiaf y 5 mlynedd flaenorol neu fwy ac sydd angen cefnogaeth oherwydd rhesymau oedran neu wendid; neu
iv. Pobl sydd angen cefnogaeth am resymau sy'n ymwneud ag oedran neu wendid ac sydd angen symud i fyw yn agos at berthnasau sydd yn byw ar hyn o bryd yn y ward perthnasol ac sydd wedi byw yno am y 5 mlynedd flaenorol neu fwy.

POLISI TAI 6: TAI MEWN CLYSTYRAU

Yn y Clystyrau a enwir yn nhabl 19, rhaid i gynigion ar gyfer unedau tai newydd gydymffurfio gyda'r meini prawf canlynol i gyd:

1. **Mae'r angen am dŷ fforddiadwy ar gyfer angen lleol (yn unol a'r Rhestr Termau) wedi'i brofi;**
2. **Mae'r safle yn safle mewnlenwi rhwng adeiladau sydd wedi'u lliwio ar y Map Mewnosod perthnasol, neu mae'n safle sydd union gyferbyn â chwrtil adeilad lliw;**
3. **Mae'r datblygiad ar raddfa sy'n gyson â chymeriad yr anheddle;**
4. **Ni fydd y cynnig yn creu nodwedd ymwthiol yng nghefn gwlad, ac ni fydd yn cyflwyno patrwm datblygu tameidiog, nac yn creu datblygiad rhuban sy'n groes i batrwm datblygu cyffredinol yr anheddle;**
5. **Mae maint yr eiddo yn adlewyrchu angen penodol am dŷ fforddiadwy yn nhermau maint y tŷ yn gyffredinol a nifer yr ystafelloedd gwely;**
6. **Oherwydd y lleoliad gwledig mwy sensitif, rhaid i'r datblygiad ddefnyddio nodweddion naturiol y safle yn y ffordd orau bosib a chadw unrhyw nodweddion naturiol sy'n bresennol ar ymylon y safle neu ar ei ffin sy'n werth eu cadw;**
7. **Mae mecanweithiau i gyfyngu meddiannaeth y tŷ yn y lle cyntaf ac am byth wedi hynny i'r rheini a chanddynt angen am dŷ fforddiadwy.**

Bydd datblygiad yn cael ei gyfyngu i'r ffigwr twf yn y tabl isod i is-ardaloedd o fewn ardal y Cynllun (gweler tabl 19 yn yr Eglurhad ar gyfer adnabod pa glystyrau sydd wedi eu lleoli o fewn yr is-ardaloedd hyn):

Is-Ardal	Darpariaeth Dangosol[9]
Ynys Môn	**105**
Gwynedd - Arfon	**60**
Gwynedd - Dwyfor	**40**

[9] Mae'r ffigwr hwn yn cynnwys ymrwymiadau (banc tir) (tai) ac unedau preswyl sydd wedi eu cwblhau – Gweler Atodiad 5 a'r Rhestr Termau

Gwynedd - Meirionnydd	19

Eglurhad:

6.4.31 Mae'r clystyrau nodweddiadol am eu cymeriad cymdeithasol eu hamgylchedd hynod o sensitif, ac am fod y gwasanaethau a'r cyfleusterau ynddynt yn gyfyngedig. Yn unol â bwriad y Cynllun i gynnal a chryfhau cymunedau cynhenid lleol, bydd y polisi hwn ond yn caniatáu tai fforddiadwy ar gyfer angen lleol (fel y'i diffinnir yn y Rhestr Termau), a dim ond ar safleoedd addas. Wrth gyfyngu nifer y safleoedd lle gellir rhoi caniatâd cynllunio, mae nifer y tai fydd yn cael eu hadeiladu wedi ei gyfyngu i sicrhau na fydd graddfa'r gwaith adeiladu yn effeithio'n andwyol ar gymeriad sensitif (amgylcheddol a chymdeithasol) y Clwstwr.

6.4.32 Dros gyfnod y Cynllun, ni fydd unrhyw ddynodiadau ar gyfer datblygiadau yn y Clystyrau a'u henwir. Bydd unedau tai fforddiadwy ar gyfer angen lleol yn cael eu caniatáu ar leiniau mewnlenwi neu leiniau sy'n ymestyn y clwstwr mewn lleoliadau derbyniol a chynaliadwy.

6.4.33 Mewn rhai amgylchiadau, lle mae tai teras neu dai pâr yn gyffredin, gallai dau ymgeisydd ddatblygu tai pâr gyda'i gilydd er mwyn arbed costau adeiladu a gwasanaethau.

6.4.34 Mae'r tabl a ganlyn yn enwi'r Clystyrau sydd wedi'u hadnabod yn y polisi hwn:

Tabl 19: Rhestr o Glystyrau

<u>Ynys Môn</u>
Bodorgan, Bro Iarddur (Bae Trearddur), Bryn Du, Brynminceg (Hen Llandegfan), Brynrefail, Brynteg, Bryn y Mor (Y Fali), Bwlch Gwyn, Capel Coch, Capel Mawr, Carmel, Cerrig-mân, Cichle, Glan-yr-afon (Llangoed), Glyn Garth, Gorsaf Gaerwen, Haulfre (Llangoed), Hebron, Hendre Hywel (Pentraeth), Hermon, Llan-faes, Llangadwaladr, Llansadwrn, Llanynghenedl, Llynfaes, Marian-glas, Nebo, Pen y Marian, Penlon, Penmon, Pentre Berw, Pentre Canol (Caergybi), Porth Llechog, Rhoscefnhir, Rhos-meirch, Rhostrehwfa, Rhyd-wyn, Star, Traeth Coch, Trefor, Tyn Lôn (Glan yr Afon), Tyn-y-gongl

<u>Gwynedd – Arfon</u>
Aberpwll, Bethesda Bach, Caerhun/Waen Wen, Capel y Graig, Crawia, Dinorwig, Gallt y Foel, Glasinfryn, Groeslon Waunfawr, Llanllechid, Llanwnda, Minffordd (Bangor), Mynydd Llandygai, Nebo, Penrhos (Caeathro), Pentir, Saron (Llanwnda), Talybont, Tan y Coed, Treborth, Ty'n-lôn, Ty'n y Lôn, Waun (Penisarwaun)

<u>Gwynedd - Dwyfor</u>
Aberdesach, Bryncir, Bryncroes, Llanengan, Llannor, Llwyn Hudol, Pantglas, Penmorfa, Penrhos, Pentrefelin, Pistyll, Pontllyfni, Rhoslan, Swan, Tai'n Lôn

<u>Gwynedd – Meirionnydd</u>
Aberllefenni, Corris Uchaf, Llanaber, Llandderfel, Llanfor, Minffordd, Talwaenydd

6.4.35 Darperir mapiau mewnosodiad er mwyn adnabod rhan cydlynus pob clwstwr gyda'r adeiladau priodol wedi'u lliwio er mwyn galluogi asesiad yn erbyn ail faen prawf y polisi.

Tai newydd yng nghefn gwlad

6.4.36 Rhaid i ddatblygiadau yng nghefn gwlad agored fodloni polisi cenedlaethol a NCT6 yng nghyd destun tai mentrau gwledig newydd neu ddatblygiad un planed. Yn unol â pholisi TAI 15 os na fydd meddiannydd cymwys ar gyfer annedd menter gwledig yn y dyfodol yna fe gaiff ei ystyried ar gyfer ei feddiannu gan rai sydd yn gymwys am dŷ fforddiadwy.

Polisïau rheoli datblygu cenedlaethol

6.4.37 Mae polisi a chanllaw cenedlaethol presennol yn sefydlu datganiadau clir ynglŷn â pholisi rheoli datblygu cenedlaethol. Dylid cyfeirio tuag at y rhain wrth ffurfio cynigion a byddant yn cael eu cymhwyso'n lleol o fewn ardal y Cynllun. Ni fydd y rhain felly yn cael eu hailadrodd yn y Cynllun fel polisïau ar wahân. Er mwyn eglurder y rhain yw:

Tabl 20: Polisïau Cenedlaethol ar gyfer Tai

Polisïau Rheoli Datblygu Cenedlaethol	
Mae'r paragraffau a ganlyn yn cynnwys datganiadau ynglŷn â pholisi rheoli datblygu cenedlaethol na ddylid bod angen eu hailadrodd fel polisïau lleol mewn Cynlluniau Datblygu Lleol.	
Paragraff	**Mater Polisi**
9.2.13	Datblygiadau Tandem
9.2.22, 9.3.6	Tai yng nghefn gwlad agored
9.3.2	Tai yng nghyffiniau defnydd diwydiannol
9.3.6-9.3.10	Anheddau mentrau gwledig
9.3.11-9.3.12	Datblygiadau un blaned

POLISI TAI 7: TROSI ADEILADAU TRADDODIADOL YNG NGHEFN GWLAD AGORED I DEFNYDD PRESWYL

Yng nghefn gwlad agored caniateir trosi adeiladau traddodiadol ar gyfer defnydd preswyl ble gellir cydymffurfio gyda'r meini prawf canlynol i gyd:

1. **Bod tystiolaeth nad yw defnydd cyflogaeth o'r adeilad yn hyfyw;**
2. **Bod y datblygiad yn darparu uned fforddiadawy ar gyfer angen gymunedol lleol am dŷ fforddiadwy neu fod y defnydd preswyl yn elfen israddol ynghlwm efo datblygiad ehangach ar gyfer defnydd cyflogaeth;**
3. **Bod y strwythur yn un cadarn;**
4. **Nad oes angen estyniadau helaeth i alluogi'r bwriad;**
5. **Bod unrhyw gymeriad pensaernïol o werth a deunydd traddodiadol yn cael ei gadw a nad yw'r bwriad yn arwain at golli cymeriad y strwythur gwreiddiol.**

Eglurhad:

6.4.38 Y flaenoriaeth ar gyfer adeiladau traddodiadol yng nghefn gwlad yw ar gyfer defnydd cyflogaeth yn unol efo Polisi CYF 6. Mewn amgylchiadau ble ceir tystiolaeth bod cyfnod digonol o farchnata adeilad ar gyfer cyflogaeth wedi cymryd lle, yna fe ellid cefnogi datblygu yr adeilad ar gyfer tŷ fforddiadwy i gyfarch angen yn y gymuned leol.

6.4.39 Cefnogir defnydd preswyl pan mae yn rhan o gynllun ar gyfer ailddefnyddio adeilad neu gwlwm o adeiladau at ddibenion cyflogaeth. Mewn fath ddatblygiadau, rhaid cwblhau'r elfen cyflogaeth cyn unrhyw elfen preswyl. Fe all yr awdurdod nodi amod er mwyn clymu meddiannaeth yr uned preswyl i weithrediad y fenter, er mwyn ei rwystro rhag cael ei werthu ar wahân heb fod cais pellach yn cael ei wneud i'r awdurdod.

6.4.40 Rhaid bod yr adeilad yn strwythurol gadarn, bydd angen tystiolaeth i gadarnhau hyn efo cais cynllunio a bod yr adeilad o faint digonol i ymgymryd â'r bwriad heb bod angen estyniadau helaeth iddo. Bydd Canllawiau Cynllunio Atodol yn cael ei gyhoeddi i roi arweiniad ar y mater.

6.4.41 Dylai unrhyw fwriad gadw unrhyw gymeriad pensaernïol o werth a sicrhau nad yw'r datblygiad yn newid ei gymeriad e.e. trwy gyflwyno nifer o ddrysau a ffenestri newydd.

MATH O DAI

Cyflwyniad

6.4.42 Mae ystod o feintiau a mathau o dai newydd yr un mor bwysig â'r cyfanswm o ran nifer. Mae amrywiaeth o fathau o dai a deiliadaeth mewn Ardaloedd Marchnad Dai unigol, ac ar bob safle tai pan fo hynny'n bosib, yn creu cymunedau cymysg a chynaliadwy ac yn helpu i osgoi crynodiadau o fathau o dai. Mae dyluniad ac adeiladu o'r radd flaenaf yn hanfodol er mwyn creu tai newydd cynaliadwy sy'n ddeniadol i'r llygad, a fydd yn parhau i fod yn llefydd dymunol i fyw yn y dyfodol.

6.4.43 Gan ystyried amgylchiadau presennol a rhai'r dyfodol (e.e. effeithiau posib y dreth llofft fel y'i gelwir, aelwydydd o faint mwy na'r disgwyl, cymhareb fforddiadwyedd uchel) disgwylir aelwydydd mwy cudd ac am y dyfodol agos o leiaf, mae'n debyg y bydd bod yn berchen ar dŷ ond yn opsiwn i'r rheini sydd ar incwm uchel ac i'r rheini sydd gan ecwiti o ffynonellau eraill, megis aelodau teulu neu etifeddiaeth. Felly mae'n hanfodol darparu'r nifer uchaf posib o unedau tai fforddiadwy newydd ac mae Polisi Strategol PS 18 yn egluro dull y Cyngor.

6.4.44 Bydd cyfran uchel o'r cynnydd a ragwelir yn y nifer o aelwydydd yn ardal y Cynllun yn bobl sydd dros 65 mlwydd oed. Bydd nifer o'r bobl hyn yn dymuno aros yn eu cartrefi presennol, ond mae'n debygol y bydd rhai eisiau symud i eiddo sydd wedi'i ddylunio'n arbennig ar gyfer pobl hŷn. Mae galluogi aelwydydd hŷn i symud i gartrefi llai yn gallu rhyddhau eiddo mwy ar gyfer teuluoedd. Mae hyn yn amlygu angen cynyddol am dai i bobl hŷn sydd wedi'u darparu gan ystod eang o ddarparwyr mewn amrywiaeth o arddulliau, gan gydnabod bod anghenion a dyheadau tai pobl hŷn yr un mor amrywiol a rhai'r boblogaeth oed gwaith. Gall rhai o'r tai hynny gynnwys lefelau amrywiol o ddarpariaeth gofal, gan gynnwys gofal ychwanegol.

6.4.45 Bydd darpariaeth o lety myfyrwyr newydd, os oes angen, mewn lleoliadau priodol ym Mangor yn rhyddhau tai preifat, a bydd y rheini ar gael i gwrdd ag anghenion tai cyffredinol.

6.4.46 Yn y cam hwn cydnabyddir na fydd rhai o'r tai newydd ond yn bosib os caiff isadeiledd newydd / mwy diweddar ei ddarparu. Bydd y Cynghorau yn gweithio gyda darparwyr isadeiledd i adfer unrhyw brinder neu ddiffyg yn brydlon.

POLISI TAI 8: CYMYSGEDD BRIODOL O DAI

Bydd y Cynghorau'n gweithio gyda phartneriaid i hyrwyddo cymunedau cymysg cynaliadwy drwy sicrhau bod pob datblygiad preswyl newydd yn cyfrannu at wella cydbwysedd tai ac yn diwallu'r anghenion a nodir ar gyfer y gymuned gyfan. Dylai cynigion gyfrannu at greu cymunedau cymysg cynaliadwy drwy:

1. **Ddarparu cymaint â phosib o dai fforddiadwy (gan gynnwys ar gyfer angen lleol) ar draws ardal Cynllun yn unol â Pholisi Strategol PS 18;**
2. **Cyfrannu at wneud yn iawn am ddiffyg cydbwysedd mewn marchnadoedd tai lleol;**
3. **Sicrhau y defnyddir tir ar gyfer tai mewn modd cynaliadwy, gan sicrhau dwysedd effeithlon o ddatblygu sy'n gweddu i fwynderau lleol yn unol â Pholisi PCYFF 3;**
4. **Sicrhau'r cymysgedd cywir o fathau a daliadaeth o unedau tai i ddiwallu anghenion cymunedau presennol ardal y Cynllun yn ogystal â chymunedau'r dyfodol;**
5. **Gwneud darpariaeth, fel sy'n briodol, ar gyfer anghenion tai penodol megis llety myfyrwyr, tai i'r henoed, Sipsiwn a Theithwyr, llety â chymorth, cartrefi nyrsio, preswyl a thai gofal ychwanegol, anghenion pobl sydd ag anableddau;**
6. **Gwella ansawdd ac addasrwydd y stoc dai bresennol;**
7. **Sicrhau safonau dylunio uchel sy'n creu cymunedau cynaliadwy a chynhwysol yn unol â Pholisi PCYFF 3.**

Eglurhad:

6.4.47 Dylai datblygiadau tai newydd gynnwys cydbwysedd a chymysgedd briodol o ran mathau a maint tai, gan gynnwys, lle byddo'n berthnasol, tai fforddiadwy a rhai hunan adeiladu er mwyn adlewyrchu'r anghenion demograffig a adnabuwyd ar gyfer yr anheddle, neu'r ardal maent yn wasanaethu hefyd yn achos y Canolfannau Gwasanaeth. Mae hefyd yn bwysig rhoi sylw i unrhyw ddiffyg darpariaeth sy'n bresennol yn yr ystod o stoc tai bresennol yn yr anheddle neu'r ardal. Gall hyrwyddo cymunedau mwy cytbwys, sy'n cynnwys cymysgedd oedran, mathau o aelwydydd ac incymau, hefyd gynorthwyo i gyflawni nod polisi gymdeithasol ehangach, fel cynnal a chryfhau cymunedau Cymraeg. Bydd Canllaw Cynllunio Atodol am y maes yma'n cael ei gyhoeddi i roi mwy arweiniad.

6.4.48 Bydd y Cynghorau yn ystyried gwybodaeth o amrywiaeth o ffynonellau, sy'n cynnwys Asesiad o'r Farchnad Dai Leol, Astudiaethau Anghenion Tai, y Gofrestr Tai Gyffredin, Cofrestr Tai Teg, Strategaeth Llety Pobl Hŷn, Cyfrifiad 2011 a Rhagolygon Aelwydydd 2011 (nid yw'r rhestr hon yn gyflawn) er mwyn asesu addasrwydd y gymysgedd o dai o ran y math a'r ddeiliadaeth sy'n cael eu cynnig ar safleoedd datblygu.

POLISI TAI 9: ISRANNU EIDDO PRESENNOL I FFLATIAU HUNANGYNHALIOL A THAI AMLFEDDIANNAETH

Caniateir isrannu eiddo presennol i fflatiau hunangynhaliol a thai amlfeddiannaeth sydd angen caniatâd cynllunio os gellir cydymffurfio gyda'r meini prawf canlynol:

A: Ar gyfer eiddo o fewn ffin datblygu neu adeilad lliw mewn Clwstwr sydd wedi ei adnabod

1. **Mae'r eiddo yn addas i'w drosi i'r nifer a'r math o unedau sy'n cael eu cynnig heb yr angen am estyniadau ac addasiadau allanol sylweddol;**
2. **Ni fydd cyfran tai amlfeddiannaeth gyda trwydded yn uwch na 25% o'r holl eiddo preswyl yn wardiau etholiadol Menai (Bangor) a Deiniol, a 10% yng ngweddill wardiau Ardal y Cynllun;**
3. **Ni fydd yn cael effaith andwyol ar fwynderau preswyl. Yn y cyswllt hwn, rhaid i bob cynnig ddangos ei fod yn cynnwys digon o le parcio a lle storio sbwriel;**
4. **Os na ellir darparu llefydd parcio ceir pwrpasol, ni ddylai'r cynnig waethygu problemau parcio sy'n bodoli yn yr ardal leol**

B: Ar gyfer Eiddo yng Nghefn Gwlad Agored

5. **Bod ystyriaeth wedi ei roi i ddefnyddiau masnachol / twristiaeth / llety gofal yn y lle cyntaf;**
6. **Mae'r eiddo o faint priodol i'w drosi a nad yw'n hyfyw i'w gadw fel tŷ unigol;**
7. **Ni fydd y datblygiad yn cael effaith niweidiol ar fwynderau preswyl;**
8. **Yn ddibynnol ar dystiolaeth hyfywdra ceir cyfraniad fforddiadwy ar dwf o fwy na un uned ychwanegol;**
9. **Bod y safle mewn lleoliad cynaliadwy.**

Eglurhad:

6.4.49 Mae'n rhaid cael caniatâd cynllunio i drosi tŷ, fflat neu eiddo eraill i mewn i fflatiau ar wahân neu ystafelloedd byw a chysgu neu i adeiladu eiddo newydd o'r math hwn, oni bai bod y cynnig yn cynnwys darparu un fflat uwchben siop. Pan nad oes mwy na 6 o bobl yn rhannu'r cyfleusterau (h.y. ystafell ymolchi a chegin) ac yn gyfrifol am reoli'r aelwyd (h.y. talu rhent a bwyta gyda'i gilydd), tybir ei fod yn 'dŷ a rennir' ac fel arfer ni fydd angen caniatâd cynllunio. Mewn rhai achosion gall hyn gynnwys aelwydydd lle darperir ychydig o ofal neu lle mae nifer o fyfyrwyr yn byw gyda'i gilydd. Mae Gorchymyn Dosbarthiadau Defnydd Diwygiedig 2016 yn diwygio dosbarth C3 (tai annedd) ac yn cyflwyno dosbarth newydd C4 (tai amlfeddiannaeth). Bydd y newid yma yn cynyddu'r nifer o dai amlfeddiannaeth a all fod angen caniatâd cynllunio. Mae newid i'r Gorchymyn Datblygu Cyffredinol a Ganiateir yn golygu nad oes angen caniatâd cynllunio i newid o dai amlfeddiannaeth (C4) i dŷ annedd (C3).

6.4.50 Gall fflatiau hunangynhaliol neu dai amlfeddiannaeth helpu i fynd i'r afael ag anghenion y rheini sydd eisiau prynu neu rentu unedau llety bychain, a gallent hefyd ddarparu opsiwn tai cymharol rad i'r rheini sy'n dymuno prynu eu heiddo cyntaf. Yn ogystal gallai defnyddio adeiladau gwag/ rhai sy'n cael eu tanddefnyddio fod yn un o'r opsiynau i gyfrannu at gyfarch rhan o'r galw am lety gweithwyr dros dro. Ymdrinnir â chynigion am fflatiau / tai amlfeddiannaeth sy'n adeiladau newydd dan bolisïau TAI 1 i TAI 6 [dynodiad a safleoedd ar hap] a rhoddir ystyriaeth i'r effaith bosib ar gymeriad a mwynderau'r ardal leol gan gynnwys yr effaith gronnus dan Bolisi PCYFF 2.

6.4.51 Gall y ddarpariaeth o fflatiau hunangynhaliol neu tai amlfeddiannaeth effeithio ar fwynderau preswyl eiddo cyfagos. Gall yr effaith gronnus neu ddarparu gormod o'r math yma o eiddo effeithio ar gymeriad cymdeithasol ardal a gostwng ei safon amgylcheddol, gan beri effaith andwyol ar safon byw preswylwyr eraill. Gall y sefyllfa waethygu ymhellach wrth i deuluoedd symud allan i geisio amgylchedd byw gwell. Nid yw'r Cyngor yn dymuno gweld hyn yn digwydd (neu'n parhau i ddigwydd mewn rhai ardaloedd). Gwrthodir cynigion i drosi eiddo oni bai bod cynigion yn

cydymffurfio'n llawn â'r polisi.

6.4.52 Mae'r pwysau am y math hwn o ddatblygiad, ynghyd â'i ganlyniadau, i'w gweld yn amlwg ym Mangor ac mae pwysau mewn rhannau eraill o Wynedd a Môn hefyd ble mae tai mawr e.e. Pwllheli, Abermaw, Caernarfon a Phorthaethwy. Mae'r sefyllfa yn amlwg ym Mangor gan fod y math hwn o lety yn ddelfrydol fel llety myfyrwyr ac oherwydd hyn mae strydoedd cyfan o dai yn cael eu defnyddio i'r pwrpas hwn. Yn aml iawn mae diffyg cynnal a chadw ar yr adeiladau hyn ac nid ydynt yn cyfrannu'n gadarnhaol at edrychiad y stryd neu'r ardal. Mae hyn yn peri her sylweddol, nid yn unig i'r Gwasanaeth Cynllunio ond hefyd i ddatblygwyr, landlordiaid, myfyrwyr, preswylwyr lleol, y sefydliadau academaidd a'r amryw o asiantaethau sy'n darparu gwasanaethau yn yr ardal. Nid fydd y Cynllun hwn ynddo'i hun yn datrys yr holl faterion hyn. Bydd hi'n hollbwysig parhau i gydweithio â phartïon eraill os am fynd i'r afael â'r materion hyn yn llawn.

6.4.53 Yn draddodiadol mae tai amlfeddiannaeth ym Mangor wedi'u clystyru mwy yn wardiau Deiniol, Hirael a Menai. Er mwyn creu cymunedau mwy cytbwys ym Mangor, mae'n bwysig rheoli newid defnydd eiddo preswyl i dai amlfeddiannaeth.

6.4.54 Gall effeithiau cronnus tai amlfeddiannaeth gael effaith amgylcheddol a chymdeithasol andwyol, megis gwastraff gweddilliol yn cronni a mwy o dagfeydd traffig oherwydd y lefelau uchel o barcio ar y ffordd. Felly, gellir ystyried bod effeithiau cronnus clystyrau o dai amlfeddiannaeth yn ystyriaeth berthnasol yn y broses o wneud penderfyniadau.

6.4.55 Mae maen prawf 3 yn cyfeirio at yr effaith ar ardal breswyl. Bydd y grwpiau data a ganlyn yn cael eu defnyddio i bennu cyfran yr eiddo sydd yn cael eu defnyddio fel tai amlfeddiannaeth fel canran o'r holl aelwydydd. Mae data wedi'i gynnwys mewn Canllaw Cynllunio Atodol 'Addasu adeiladau i fflatiau hunangynhaliol neu dai mewn amlfeddiannaeth'. Bydd y data'n cael ei ddiweddaru'n flynyddol i sicrhau bod newidiadau dros amser yn cael eu hadlewyrchu ac y gellir defnyddio'r data diweddaraf i wneud penderfyniadau ar geisiadau cynllunio. Bydd angen i ymgeiswyr roi ystyriaeth i'r data cyfredol ar ddyddiad eu cais. Mae'r Cynghorau yn ystyried na ddylai llety preswyl nad yw'n cael ei rannu gyfrif am fwy na 25% o'r holl eiddo preswyl yn wardiau etholiadol Menai (Bangor) a Deiniol a 10% yng ngweddill wardiau Ardal y Cynllun. I bwrpas gweithio allan y canran o dai amlfeddiannaeth o fewn Ward, ni fydd fflatiau llety myfyrwyr pwrpasol yn cyfrif tuag at y ffigyrau yma.

i. Tai amlfeddiannaeth wedi'u trwyddedu – cofnodion o Dîm Trwyddedu'r Cyngor
ii. Nifer y caniatadau cynllunio sy'n bodoli ar gyfer tai amlfeddiannaeth
iii. Eiddo myfyrwyr sy'n eithriedig o'r Dreth Gyngor ("tai a rennir")

6.4.56 Mewn amgylchiadau lle mae ymgeisydd yn anghytuno gydag asesiad y Cyngor o nifer y tai amlfeddiannaeth mewn ardal benodol, bydd yr ymgeisydd yn cael cyfle i ddarparu tystiolaeth a phrofi i'r gwrthwyneb.

6.4.57 Ble ceir tŷ yn y cefn gwlad agored, rhaid cael tystiolaeth bod ystyriaeth wedi ei roi tuag at ddefnydd masnachol cyn ystyried ei isrannu i ddefnydd preswyl. Rhaid i'r adeilad fod o faint priodol i'w isrannu e.e. hen blasdy, ac nad yw'n hyfyw i'w gadw fel uned unigol. Bydd ystyriaeth yn cael ei roi tuag at effaith ar fwynderau unedau preswyl eraill yng nghyffiniau'r datblygiad. Bydd Canllawiau Cynllunio Atodol yn cael ei gyhoeddi i roi arweiniad ar y mater.

6.4.58 Os yw'r bwriad yn creu mwy na un uned breswyl ychwanegol i'r nifer o unedau a oedd ar y safle ar ddechrau oes y Cynllun Datblygu yna bydd disgwyl i'r bwriad gyfrannu tuag at ddarparu Tai Fforddiadwy yn unol â pholisi TAI 15.

6.4.59 Ar gyfer datblygiadau yn y cefn gwlad agored bydd disgwyl bod y bwriad wedi ei leoli mewn lleoliad cynaliadwy sef yn agos i ganolfan gwasanaethol neu ar lwybr cludiant cyhoeddus.

POLISI TAI 10: LLETY ARDDULL CAMPWS AR GYFER GWEITHWYR ADEILADU

Caniateir cynigion ar gyfer llety arddull campws ar gyfer gweithwyr adeiladu ar yr amod eu bod yn ffurfio rhan o'r ateb cyflawn i ddarparu llety dros dro i weithwyr adeiladu ac y gellir cydymffurfio gyda'r meini prawf canlynol:

1. **Bod y safle wedi ei leoli o fewn neu yn gyfochrog i ffiniau datblygu Canolfannau neu Bentrefi Gwasanaethol a'u hadnabyddir o fewn Coeden Aneddleoedd y Cynllun, ac**
2. **Ei fod yn gymesur o ran graddfa i'r Ganolfan neu'r Pentref Gwasanaethol, ac**
3. **Na fydd yn rhagfarnu gallu'r Cyngor i gynnal cyflenwad tir parhaus sydd o leiaf 5 mlynedd ar gyfer tai parhaol, neu**
4. **Mewn amgylchiadau eithriadol, mae'r safle mewn man arall os:**
    i. **gall y datblygwr arddangos fod yna angen hanfodol a brofwyd ar gyfer y nifer a math o lety na ellir ei gwrdd o fewn neu yn gyfochrog i ffiniau datblygu Canolfannau neu Bentrefi Gwasanaethol yn yr ardal leol unai drwy lety neu safle presennol neu drwy ail-ddefnyddio adeilad presennol;**
    ii. **bod y llety yn cael ei ddarparu er mwyn cwrdd ag anghenion llety dros dro gweithwyr;**
    iii. **mae'r safle yn hygyrch i lwybrau ludiant cyhoeddus, mannau gwaith, a seilwaith cymdeithasol allweddol, gan hyrwyddo opsiynau teithio cynaliadwy fel bo'n briodol;**
    iv. **bod llety o safon dderbyniol a chyfleusterau hamdden ac adloniadol cymunedol digonol yn cael eu darparu ar y safle i gwrdd ag anghenion mwynderol y preswylwyr;**
5. **Dylai cynigion du mewn neu wrth ymyl ffiniau datblygu gael eu llywio gan ystyriaeth o'r defnyddiau etifeddiaeth, fel bod buddsoddi mewn elfennau fel seilwaith, adeiladau, gweithiau ecolegol a thirwedd yn dod â manteision tymor hir oni bai, mewn amgylchiadau eithriadol, bod y Cyngor yn fodlon nad yw defnydd etifeddiaeth yn ymarferol neu'n briodol;**
6. **Bydd y cynnig yn cael ei asesu yn unol â'r polisi hwn ac â Pholisi PCYFF 2 a Pholisi ISA 1, ond ni fydd yn ofynnol i gydymffurfio â pholisïau sy'n ymwneud â datblygu llety preswyl parhaol a manwerthu yng nghefn gwlad;**
7. **Lle byddai'r cynnig yn arwain at effeithiau neu ofynion ychwanegol ar gyfleusterau cymunedol presennol (gan gynnwys cyfleusterau gofal iechyd), yn unol â Pholisi ISA 1, darperir naill ai cyfleusterau ychwanegol neu gyfraniadau priodol ar gyfer datblygu neu wella cyfleusterau presennol oddi ar y safle o fewn Canolfannau neu Bentrefi Gwasanaeth, oni bai y gellir dangos y dylai cyfleusterau ategol dros dro gael eu darparu ar y safle;**
8. **Bod gwelliannau priodol i'r rhwydwaith trafnidiaeth yn cael eu darparu i liniaru effeithiau andwyol ar gymunedau lleol a thwristiaeth;**

9. **Nid yw'r cynnig yn achosi gor-grynhoad o ddefnydd o'r fath yn yr ardal leol neu niwed i amwynder preswyl neu'r ardal o gwmpas;**
10. **Os nad yw defnydd etifeddiaeth yn ymarferol yn y dyfodol, bydd y Cyngor yn mynnu bod adeiladau dros dro yn cael eu clirio o'r safle a**
    i. **bod y tir wedi'i wasanaethu yn cael ei adael mewn cyflwr boddhaol ar ôl cael gwared ar y strwythurau yn unol â chynllun gwaith a gyflwynwyd i, a'i gymeradwyo gan yr Awdurdod Cynllunio Lleol, neu**
    ii. **bod yr holl gyfleusterau gwaredu gwastraff, ffyrdd, mannau parcio a chyfleusterau draenio yn cael eu tynnu oddi ar y safle'n barhaol a bod y tir yn cael ei ddychwelyd i'w gyflwr gwreiddiol yn unol â chynllun gwaith a gyflwynwyd i, a'i gymeradwyo gan yr Awdurdod Cynllunio Lleol.**
11. **Bod Strategaeth Llety Gweithwyr Adeiladu yn cael ei chyflwyno i'r Cyngor fel rhan o'r cais cynllunio**

Bydd yn ofynnol i weithredwyr gadw gwybodaeth am feddiannaeth yr unedau er mwyn hwyluso monitro ardrawiadau'r datblygiad, gan gynnwys nifer o weithwyr adeiladu gaiff lety, cyfnod aros, a chadw cofnod o ddata dienw o'r holl weithwyr sy'n byw yn y llety (gan roi sylw i ofynion deddfwriaeth diogelu gwybodaeth) ac i wneud y wybodaeth yma ar gael ar unwaith, ar gais, i'r Cyngor.

Eglurhad:

6.4.60 Mae'r Polisi hwn yn berthnasol i lety dros dro a ddarperir i weithwyr adeiladu sydd ei angen mewn cysylltiad â phrosiectau adeiladu ar raddfa fawr (ar wahân i Brosiect Wylfa Newydd) neu unrhyw waith arall sy'n gofyn am nifer fawr o weithlu preswyl dros dro / symudol. Bydd Polisi PS 9 a Pholisi PS 10 yn berthnasol i gynigion ar gyfer llety gweithwyr adeiladau dros dro arddull campws a fydd yn angenrheidiol ar gyfer Prosiect Wylfa Newydd. Bydd angen y llety am 6 mis neu fwy. Bydd y cyfnod yn cael ei gyfyngu i uchafswm amser a gytunir arno gan y Cyngor a bydd amodau o ran adnewyddu'r adeilad / strwythur neu adfer y safle ar ddiwedd y cyfnod. Mae'r Cyngor am roi blaenoriaeth i lety sydd wedi'i ddylunio i ganiatáu newid i ddefnydd etifeddiaeth amgen.

6.4.61 Byddai'r rhain yn ddatblygiadau a ddarperir yn arbennig, ar arddull campws, gan gynnwys unedau llety gweithwyr sengl modiwlaidd en suite, wedi'u trefnu mewn blociau sy'n rhannu cyfleusterau cymunedol, megis cegin, lle bwyta a lolfa. Byddai'r adeilad modiwlaidd yn caniatáu hyblygrwydd i ddiwallu newidiadau yn y galw dros amser.

6.4.62 Mae'r Cyngor yn ffafrio safleoedd a leolir o fewn neu wrth ymyl y Canolfannau neu Bentrefi Gwasanaeth a nodir er mwyn hyrwyddo datblygu cynaliadwy (gan gynnwys mynediad at gysylltiadau cludiant cyhoeddus), integreiddio â chymunedau (oni bai na fyddai graddfa'r datblygiad yn gymesur â'r Ganolfan neu Bentref Gwasanaeth), ac i hwyluso defnyddiau etifeddiaeth tymor hir buddiol. Gallai hyn alluogi effeithlonrwydd o ran hygyrchedd i gyfleusterau lles, hamdden ac adloniant yn yr aneddleoedd agosaf. Lle bo angen ac yn briodol, gallai'r ateb i sicrhau bod gofynion y preswylwyr yn cael sylw gynnwys buddsoddiad i uwchraddio cyfleusterau yn yr aneddleoedd agosaf. Fel arall, gallai'r safleoedd hyn fod yn fwy hunangynhwysol, gan ddarparu cyfleusterau lles, chwaraeon, adloniant a hamdden ar y safle, yn ogystal â phwyntiau codi gan fysiau ar gyfer y deiliaid. Byddai gwasanaethau eraill, e.e. ffreutur, gwasanaethau gweinyddol, hefyd yn ffurfio rhan o'r datblygiad a gwmpesir gan y Polisi hwn.

6.4.63 Tra mai Polisi TAI 10 (a PCYFF 2 a Pholisi ISA1) fyddai'r polisïau perthnasol i'r math hwn o lety dros dro a ddarperir i weithwyr adeiladu, ni fyddai'r Polisi hwn yn berthnasol i gynnig am dai parhaol, er enghraifft tai a fyddai yn y lle cyntaf cael eu hisrannu i ganiatáu eu defnydd gan weithwyr adeiladu, ac yna eu haddasu i fod yn gartrefi i deuluoedd neu aelodau eraill o gymunedau lleol. Byddai Polisïau TAI 1 i TAI 4 yn gymwys i'r math hwn o ddarpariaeth, yn dibynnu ar leoliad y safle, yn ogystal â Pholisïau perthnasol eraill, e.e. Polisi TAI 15 – 'Trothwy Tai Fforddiadwy a'u Dosbarthiad' (i'w defnyddio ar ôl eu defnyddio gan weithwyr adeiladu); Polisi ISA 5 – 'Darparu llecynnau agored mewn datblygiadau tai newydd'; Polisi ISA 1 – 'Darpariaeth Isadeiledd'. Ni fyddai Polisi TAI10 yn berthnasol ar gyfer unrhyw fath o lety pwrpasol sydd wedi ei ddynodi fel tai myfyrwyr neu sydd wedi eu dynodi ar gyfer ei defnyddio gan bobl hŷn neu a fyddai'n addas ar gyfer oedolion ifanc sydd ag incwm cyfyngedig. Mae Polisi TAI 12 yn darparu peth o'r fframwaith ar gyfer ymdrin â chynigion ar gyfer llety myfyrwyr pwrpasol.

6.4.64 Mae gan y math hwn o lety'r potensial i liniaru pwysau ar y stoc o dai rhent preifat neu dai marchnad agored a llety twristiaid mewn cymunedau.

6.4.65 Amcan y Polisi hwn yw cyfrannu tuag at gyflawni'r cydbwysedd briodol o atebion i ymdrin â'r angen i letya nifer fawr o weithwyr adeiladu a gan hynny gwarchod y cyflenwad o dai sydd yn addas ar gyfer cymunedau lleol yn ystod oes y Cynllun.

6.4.66 Mae'r math hwn o lety yn creu crynodiad o breswylwyr eithaf byrdymor, ac o bosib ni fydd hyn yn cael ei gefnogi mewn cymuned sefydledig. Mae pryderon penodol yn gallu cynnwys pwysau ar y gwasanaethau a chyfleusterau sydd yn cwrdd ag anghenion preswylwyr mwy hirdymor, yn enwedig felly cyfleusterau a gwasanaethau allweddol megis meddygfeydd, deintydd, canolfannau hamdden, llyfrgelloedd ac ysgolion. Mae'r Cynghorau wedi eu hymroddi i gefnogi cymunedau preswyl yn ardal y Cynllun. Bydd angen Strategaeth Llety Gweithwyr Adeiladu ar gyfer pob cais ar gyfer llety gweithwyr dros dro, sydd yn cynnwys:

i. disgrifiad manwl o'r angen ar gyfer y cyfleuster
ii. manylion o'r pwysau mae'r cynnig yn ei roddi ar seilwaith ffisegol a chymunedol
iii. maint y budd i'r gymuned leol o'r cynnig; a
iv. datrysiad dangosadwy ar gyfer diwedd oes strwythur neu adeilad, oni bai y gellir dangos yn glir nad yw defnydd etifeddiaeth yn ddichonol.

6.4.67 Lle mae cynigion ar gyfer llety dros dro ar gyfer gweithwyr adeiladu yn debyg o effeithio'n andwyol ar falans y gymuned oherwydd eu graddfa neu yn sgil crynodiad presennol, gall y Cynghorau argeisio mesurau lliniaru mewn perthynas â Pholisi ISA 1. Mewn achosion lle mae'r ateb i ymdrin â gofynion y preswylwyr yn ymwneud â darparu cyfleusterau ar y safle, byddai Polisïau sy'n ymdrin â'r defnydd tir perthnasol yn gymwys (e.e. Polisi MAN 6 'Manwerthu yng Nghefn Gwlad'; Polisi ISA 2 'Cyfleusterau Cymunedol'), oni bai bod y cyfleusterau ategol yn adeiladau dros dro a ddyluniwyd ar y cychwyn i gael eu tynnu ymaith o'r safle.

6.4.68 Ble na ellir sicrhau mesurau lliniaru, bydd y Cynghorau'n gwrthod cynigion a fydd yn amharu ar falans y gymuned neu a fydd yn atal anghenion y gymuned leol rhag cael eu cwrdd.

6.4.69 Bydd y Cynghorau'n disgwyl y bydd y datblygwr yn sicrhau bod unrhyw ddatblygiad llety pwrpasol ac unrhyw gyfleusterau cysylltiol i'r llety (e.e. cyfleusterau hamdden) yn cael eu datblygu ar ffurf gynaliadwy, a bod cyfleoedd etifeddiaeth / defnydd hir dymor yn cael ei ystyried o'r dechrau. Ble nad

yw defnydd etifeddiaeth dderbyniol o dan bolisïau eraill yn ddichonol, ond fod y bwriad fel arall yn dderbyniol, caiff y caniatâd cynllunio ei roi am gyfnod penodol hefo mecanwaith e.e. amod cynllunio neu rwymedigaeth cynllunio / Cytundebau adran 106, i sicrhau bod pob adeilad dros dro, gwaith, defnydd o'r tir neu ddatblygiadau eraill, yn cael eu clirio oddi ar y safle neu yn dod i derfyn a bod y safle yn cael ei adfer yn unol â chynllun blaenorol sydd wedi ei ganiatáu, neu fod plotiau wedi'i gwasanaethu yn cael eu cadw a bod y dirwedd yn cael ei dirlunio yn unol â chynllun tirlunio sydd wedi ei gytuno. Gall y Cyngor ofyn am fond i sicrhau bod y cynllun tirlunio yn cael ei gynnal.

POLISI TAI 11: CARTREFI GOFAL PRESWYL, TAI GOFAL YCHWANEGOL NEU LETY GOFAL ARBENIGOL AR GYFER YR HENOED

Caniateir cynigion am gartrefi gofal preswyl, tai gofal ychwanegol neu lety gofal arbenigol pan:

1. **Mae'r cartrefi gofal preswyl, tai gofal ychwanegol neu lety gofal arbenigol wedi'u lleoli oddi mewn i ffiniau datblygu un ai'r Ganolfan Isranbarthol neu Ganolfan Wasanaeth Drefol neu Leol; neu**
2. **Mae llety gofal arbenigol, mewn amgylchiadau eithriadol, yn cynnwys ailddefnyddio safleoedd tir llwyd addas neu adeiladau sy'n agos at y ffiniau datblygu, ac y darperir cyfiawnhad clir am ei leoliad, gan roi ystyriaeth i natur y gofal sydd ei angen, yr effaith ar drafnidiaeth, ac y gellir dangos nad yw safleoedd amgen yn addas ac/neu nad ydynt ar gael; ac**
3. **Yn achos cartrefi gofal preswyl a thai gofal ychwanegol, rhaid i'r safle fod o fewn pellter cerdded rhesymol i wasanaethau a chyfleusterau yn y Ganolfan neu lwybr cludiant cyhoeddus sy'n mynd yn aml at wasanaethau a chyfleusterau; ac**
4. **Na fydd y cynnig yn arwain at orddarpariaeth o lety gofal o gymharu ag anghenion yr ardal leol.**

Eglurhad:

6.4.70 Mae'r ddau awdurdod yn adolygu eu darpariaeth o gartrefi gofal a sut y gellir eu darparu yn y dyfodol. Oherwydd newidiadau i ariannu'r ddarpariaeth cartrefi gofal, mae cyfleusterau gofal ychwanegol wedi dod yn fwy poblogaidd trwy'r wlad. Mae tai gofal ychwanegol yn debyg i dai gwarchod, gan gynnig y cyfle i bobl fyw'n annibynnol ond gyda'r fantais o ddarpariaeth ar y safle.

6.4.71 Gall y ddarpariaeth o dai hunangynhaliol o ansawdd da mewn darpariaeth tai gofal ychwanegol annog pobl hŷn i symud o dai teulu sy'n cael eu tanfeddiannu. Dylai cynigion am gynlluniau o'r fath amlinellu sut y byddant yn targedu preswylwyr o'r dalgylch lleol i sicrhau bod tai lleol sy'n cael eu tanfeddiannu yn cael eu rhyddhau, yn hytrach na denu pobl i symud i fyw o rywle arall i'r ardal.

6.4.72 Os yw'r ddarpariaeth sy'n bodoli yn ddigon i gwrdd ag anghenion rhesymol yr ardal leol, ni ffafrir datblygiadau pellach. Bydd hyn yn osgoi rhoi pwysau ar ddarparwyr Gwasanaethau Cymdeithasol lleol, ac yn osgoi colli tir y mae ei angen at ddibenion eraill o bosib.

6.4.73 Gan weithio gyda phartneriaid allweddol, yn cynnwys darparwyr gofal a llety arbenigol, bydd y Cynghorau yn annog darparwyr i roi ystyriaeth i strategaeth ofodol y Cynllun pan fyddant yn datblygu eu strategaethau a'u cynlluniau eu hunain. Bydd hyn yn sicrhau bod llety arbenigol yn cael ei ddarparu yn y lleoliadau mwyaf priodol i wasanaethu anghenion nodedig y gymuned leol a

grwpiau penodol. O safbwynt datblygu'n gynaliadwy, mae'r Cynghorau yn ystyried mai'r aneddleoedd mwy o faint, a adnabyddir fel unai'r Ganolfan Isranbarthol, neu Ganolfannau Gwasanaeth Trefol neu Leol, yw'r lleoliadau mwyaf priodol ar gyfer llety gofal i'r henoed gan y bydd safleoedd yn hygyrch i gyfleusterau megis siopau, gwasanaethau meddygol, addoldai, llefydd agored cyhoeddus a chyfleusterau cymunedol eraill. Dylid rhoi ystyriaeth i bolisïau cyffredinol y Cynllun mewn perthynas â dyluniad y cynnig a'i effaith bosib ar fwynderau'r ardal leol.

6.4.74 Caiff tai gofal preswyl sy'n cynnwys dim ond ystafell wely (ac ystafell ymolchi o bosib) ond gyda phopeth arall yn gymunedol, gan gynnwys prydau bwyd, eu hystyried yn ddosbarth defnydd C2. Byddai datblygiadau eraill sy'n seiliedig ar lety hunangynhaliol gyda dim ond warden yn bresennol a dim darpariaeth gofal uniongyrchol yn cael eu hystyried yn ddosbarth defnydd C3. Er mwyn i gyfleuster gofal ychwanegol gael ei ystyried yn ddefnydd C2, dylai'r cynllun gynnwys cyfleusterau cymunedol helaeth. Caiff datblygiadau C3 eu hasesu yn erbyn Polisïau TAI 1 – TAI 4 a'r holl bolisïau perthnasol eraill yn y Cynllun.

6.4.75 Ni fydd disgwyl i gynigion gaiff eu hystyried yn ddefnydd C2 gyfrannu tuag at y ddarpariaeth tai fforddiadwy. Byddant yn cyfrannu at gyflawni'r targed cyffredinol ar gyfer twf tai.

6.4.76 Oherwydd diffyg symudedd preswylwyr mewn Cartrefi Nyrsio neu sefydliadau Henoed sy'n Wan yn Feddyliol, mae mwy o hyblygrwydd o ran hygyrchedd y llety gofal arbenigol hyn ar droed at wasanaethau a chyfleusterau mewn canolfannau. Fodd bynnag, rhaid rhoi ystyriaeth i deithio cynaliadwy i'r staff ac ymwelwyr, felly dylai safleoedd tir llwyd posib neu adeiladau tu allan i'r ffin ddatblygu gael eu lleoli ar lwybr cludiant cynaliadwy sy'n cael ei wasanaethu'n aml.

POLISI TAI 12: LLETY MYFYRWYR PWRPASOL

Caniateir cynigion am lety myfyrwyr pwrpasol, fforddiadwy o'r newydd gan sefydliadau addysg uwch neu ddarparwyr sector preifat mewn lleoliadau addas ar lefel gaiff ei gytuno gyda'r Cyngor, cyn belled â'u bod yn cydymffurfio gyda'r meini prawf canlynol i gyd:

1. **Rhaid i'r cynnig gynnwys asesiad o nifer y myfyrwyr israddedig ac ôl-radd llawn amser ychwanegol sydd angen llety, a dylai sefydliad addysg uwch gefnogi'r cynnig;**
2. **Mae'n bosib cyflawni'r datblygiad;**
3. **Nid yw'r safle mewn ardal sy'n ardal breswyl yn bennaf;**
4. **Dylai'r safle fod wedi'i leoli o fewn 15 munud ar droed ac o fewn pellter beicio rhesymol i gampws y sefydliad addysg uwch, neu fel arall, yn agos at lwybr bysiau sy'n cael ei wasanaethu'n aml i safle'r campws;**
5. **Ni ddylai cynigion arwain at gynnydd annerbyniol mewn parcio ar y stryd yn yr ardal o gwmpas;**
6. **Dylai fod rheolaeth briodol ar waith i leihau effeithiau negyddol posib oherwydd y preswylwyr neu'r datblygiad ar eiddo a chymdogaethau cyfagos, ac i greu amgylchedd byw positif a diogel i fyfyrwyr.**

Bydd y Cyngor yn chwilio am fesurau rheoli priodol i sicrhau mai dim ond fel llety myfyrwyr y defnyddir cynlluniau a ganiateir, ac y cânt eu rheoli'n effeithiol.

Caiff y mesurau rheoli eu sicrhau trwy osod amodau cynllunio neu trwy gytundeb cyfreithiol

priodol.

Gwrthodir llety myfyrwyr pwrpasol ar safleoedd lle mae caniatâd cynllunio'n bodoli eisoes am ddatblygiad preswyl, neu ar safleoedd sydd wedi'u dynodi ar gyfer datblygiad preswyl. Nodir Parth Chwilio a Ffafrir ar y Map Cynigion.

Eglurhad:

6.4.77 Mae llety myfyrwyr pwrpasol yn ddewis amgen i rentu tai preifat a rennir neu dai amlfeddiannaeth, sy'n gallu cael effeithiau cymdeithasol ac amgylcheddol difrifol ar fwynderau preswyl os cânt eu gadael heb eu rheoli. Mae llety pwrpasol presennol wedi'u lleoli ar gampws y Brifysgol ac ar a ger y Stryd Fawr, Bangor. Mae Papur Testun 16 'Llety Myfyrwyr' yn rhoi manylion am y ddarpariaeth bresennol ac yn nodi'r problemau sy'n gysylltiedig â'r mater a sut y gall llety wedi'i adeiladu'n bwrpasol gynorthwyo i greu ardal marchnad dai mwy cytbwys, sydd yn ei dro'n creu cymunedau iach a chynhwysol.

6.4.78 Yr effeithiau cadarnhaol posib o ddarparu llety pwrpasol i fyfyrwyr mewn lleoliadau priodol yw gwell cydbwysedd rhwng tai a rennir, tai amlfeddiannaeth a thai preswyl marchnad agored; mwy o bobl leol yn gallu prynu tai preswyl fforddiadwy marchnad agored; problemau parcio ar y stryd yn lleihau gan ei bod yn debygol y bydd llai o geir fesul eiddo a lleihad mewn ymddygiad gwrthgymdeithasol gan fyfyrwyr mewn ardaloedd preswyl.

6.4.79 I osgoi gorgyflenwad posib o lefydd gwely i fyfyrwyr mewn llety pwrpasol, mae'n rhaid i ddatblygwyr gwblhau gwerthusiadau manwl ar lefel yr angen am lety myfyrwyr ychwanegol cyn ffurfio cynigion, er mwyn pennu nifer priodol y llefydd gwely sydd eu hangen . Dylai gwerthusiadau o'r fath gynnwys, ond heb fod yn gyfyngedig i, rhestrau aros am lefydd sy'n bodoli (stoc y Brifysgol a'r stoc eiddo preifat) a gwerthusiad o gynlluniau sydd ar y gweill (rhai sydd wrthi'n cael eu hadeiladu, gyda chaniatâd cynllunio, a cheisiadau presennol). Rhoddir blaenoriaeth i gynlluniau sy'n rhan o gynlluniau'r sefydliad neu sy'n cael eu datblygu mewn partneriaeth â'r sefydliadau.

6.4.80 Bydd asesu cynigion am lety newydd pwrpasol yn erbyn y meini prawf uchod yn gymorth i sicrhau bod cynigion yn cael eu datblygu mewn lleoliadau priodol, ac yn gymorth i sicrhau bod myfyrwyr yn preswylio mewn llety sy'n cael ei reoli yn hytrach na thai amlfeddiannaeth. Ar gyfer llety pwrpasol ym Mangor fe ddangosir ar y Cynllun mewnosodiad yr ardal chwilio penodol sydd yn cynnwys rhan o'r Stryd Fawr i gyfeiriad Ffordd Caergybi (yn ddarostyngedig i gadw defnydd masnachol ar y llawr isaf), ardal Ffordd Caergybi ac ardaloedd o gwmpas Campws Ffriddoedd.

POLISI TAI 13: AIL-ADEILADU TAI

Caniateir cynigion i ail-adeiladu tŷ sy'n cydymffurfio gyda'r meini prawf canlynol, lle byddo'n briodol:

1. **Tu allan i ffiniau datblygu neu glystyrau sydd wedi'u hadnabod, mae gan y tŷ presennol ddefnydd preswyl cyfreithiol;**
2. **Nid yw'r adeilad yn rhestredig;**
3. **Nid yw'r adeilad presennol o unrhyw werth pensaernïol a/neu hanesyddol a/neu weledol arbennig fyddai'n golygu y dylid ei gadw;**

4. **Tu allan i ffiniau datblygu nid oes posib cadw'r adeilad presennol trwy ei adnewyddu neu ei ymestyn a/neu gellir dangos nad yw atgyweirio'r adeilad presennol yn ymarferol yn economaidd;**
5. **Tu allan i ffiniau datblygu, nid yw'r tŷ arfaethedig yn disodli carafán neu sialé gwyliau sydd â defnydd preswyl cyfreithiol;**
6. **Tu allan i Ardal Reoli Newid Arfordirol, dylid lleoli tŷ sydd i'w ailadeiladu oddi mewn i'r un ôl troed â'r adeilad presennol oni bai y gellir dangos bod ail leoli o fewn y cwrtil yn lleihau ei effaith gweledol a'i effaith ar fwynderau yn lleol;**
7. **Tu allan i ffiniau datblygu, dylai gosodiad a dyluniad y datblygiad newydd cyfan fod o faint a graddfa debyg a ni ddylai greu effaith weledol sy'n sylweddol fwy na'r adeilad presennol, fel y gall ymdoddi neu integreiddio'n ddigonol i mewn i'r dirwedd. Mewn amgylchiadau eithriadol gellid cefnogi annedd mwy o ddyluniad da nad yw'n arwain at effaith weledol sylweddol fwy na'r adeilad presennol;**
8. **Mewn ardaloedd sydd mewn perygl rhag llifogydd a thu allan i Ardal Reoli Newid Arfordirol:**

    i. **Mae asesiad canlyniadau llifogydd wedi cael ei gynnal ar gyfer y datblygiad, ac adnabuwyd mesurau lliniaru risg digonol;**
    ii. **Bydd y tŷ yn ymgorffori mesurau lliniaru a gwrthsefyll llifogydd yn unol â chyhoeddiad Cymunedau a Llywodraeth Leol (CLG), Gwella perfformiad llifogydd adeiladau newydd; adeiladu i wrthsefyll llifogydd;**
    iii. **Rhaid i'r adeilad fod wedi'i ddylunio'n briodol i allu gwrthsefyll a bod yn hydwyth i wasgedd hydrostatig o ganlyniad i ddŵr yn gorlifo/torri trwy'r amddiffynfeydd llanwol;**
    iv. **Mae cynllun rhybuddio am lifogydd a gwacau wedi'i baratoi ar gyfer yr eiddo a bydd yn cael ei arddangos ar y safle.**

9. **Yn eithriadol, pan fo tŷ sy'n addas i fyw ynddo, neu dŷ oedd â phobl yn byw ynddo'n ddiweddar yn cael ei ddinistrio trwy ddamwain, gellir rhoi caniatâd cynllunio am dŷ newydd, yn ei le. Rhaid darparu tystiolaeth ynglŷn â statws a chyflwr blaenorol yr adeilad ac achos a graddau'r difrod.**

Efallai y bydd caniatâd cynllunio i ailadeiladu tŷ annedd yn destun amod i sicrhau:

10. **Bod yr adeilad gwreiddiol yn cael ei ddymchwel, a lle byddo'n briodol, bod adeiladau allanol yn cael eu dymchwel pan gaiff y tŷ newydd ei gwblhau, a/neu**
11. **Bod hawliau datblygu a ganiateir yn cael eu tynnu'n ôl.**

Eglurhad:

6.4.81 Ar gyfer safleoedd ble nad oes cyswllt gyda'r hierarchaeth aneddleoedd, ac felly yn cael eu hadnabod fel cefn gwlad agored, rhaid cael rheolaeth fwy llym ar gyfer ailadeiladu tai mewn perthynas â'i ddefnydd preswyl cyfreithiol, ailadeiladu strwythur dros dro ac effaith weledol y bwriad.

6.4.82 Yng nghefn gwlad agored rhaid i'r tŷ presennol fod â defnydd preswyl cyfreithiol neu fel arall byddai'n cael ei ystyried fel creu tŷ newydd yng nghefn gwlad yn groes i bolisi cenedlaethol. Bydd blaenoriaeth yn cael ei roi tuag at adnewyddu adeiladau gyda codi tai o'r newydd ond yn derbyn

caniatad pan nad yw'n hyfyw i wneud gwaith adnewyddu.

6.4.83 Ni fydd y polisi hwn yn caniatáu adeiladu tŷ i ddisodli carafan neu sialé gwyliau sydd â defnydd preswyl cyfreithiol (gweler y diffiniad o 'garafán' a 'siale gwyliau' ym Mholisi TWR 3).

6.4.84 Bydd disgwyl i'r tŷ newydd ddefnyddio ôl troed yr adeilad presennol oni bai y gellid dangos fod ei ail leoli o fewn cwrtil y safle yn lleihau ei effaith weledol a ddim yn cael effaith ar fwynderau defnyddiau cyfagos. Ar gyfer safleoedd o fewn yr Ardal Rheoli Newid Arfordirol bydd Polisi ARNA 1 yn cario mwy o bwysau na'r polisi hwn.

6.4.85 Yng nghefn gwlad agored, dylai'r adeilad newydd adlewyrchu maint a graddfa'r adeilad presennol oni bai y gellid dangos na fuasai'r datblygiad yn arwain at effaith weledol sy'n sylweddol fwy a bod y bwriad yn arwain at annedd o ddyluniad gwell.

6.4.86 Mae datblygiad newydd yn cael ei gyfeirio i ffwrdd o ardal perygl o lifogydd, fodd bynnag gellir caniatáu datblygiad i ailadeiladu tŷ sydd yn cynnwys mesurau lliniaru a mesurau gwrthsefyll llifogydd.

POLISI TAI 14: DEFNYDD PRESWYL O GARAFANAU, CARTREFI SYMUDOL A MATHAU ERAILL O LETY NAD YDYNT YN BARHAOL

<u>Safleoedd carafanau neu fathau eraill o lety nad ydynt yn barhaol ar gyfer defnydd preswyl dros dro newydd</u>

Fel eithriad i Bolisi Strategol PS 17 a Pholisi TAI 15, caniateir cynigion am safle newydd sy'n ymwneud â lleoli carafanau neu fathau eraill o lety nad ydynt yn barhaol er mwyn eu defnyddio i ddibenion preswyl dros dro, os gellir cydymffurfio gyda'r holl feini prawf canlynol:

1. **Mae'n cael ei leoli am gyfnod cyfyngedig o amser, ac mae ei angen i roi llety i weithwyr dros dro yn ystod adeiladu prosiect adeiladu penodol sydd wedi'i gymeradwyo; neu**
2. **Profwyd bod angen am garafán sengl neu ffurf arall o lety sydd ddim yn barhaol yn gysylltiedig gyda sefydlu mentr gweledig newydd, yn unol â pholisi a chanllaw cynllunio cenedlaethol.**

Yn achos senario 1 uchod:

i. **bydd lleoli carafanau preswyl dros dro neu fathau eraill o lety nad ydynt yn rhai parhaol yn destun yr un ystyriaethau lleoliadol fel a welir ym Mholisi TWR 3**; **a**
ii. **caiff y safle ei leoli er mwyn lleihau'r angen i deithio i'r isafswm a hybu'r defnydd o ddulliau cludiant cynaliadwy i'r safle prosiect adeiladu sydd wedi'i gymeradwyo neu i'r cyfleuster parcio a theithio gaiff ei ddarparu gan hyrwyddwr y prosiect adeiladu; a**
iii. **gellir dangos bod y llety yn hwyluso cyflawni strategaeth llety gweithwyr adeiladu y prosiect adeiladu.**

<u>Safleoedd carafanau presennol neu fathau eraill o lety gwyliau nad ydynt yn barhaol</u>

Caniateir cynigion sy'n ymuned â defnyddio carafanau gwyliau presennol neu fathau eraill o lety

nad ydynt yn barhaol tu allan i'r cyfnod meddiannaeth arferol, neu ymestyn safleoedd presennol i'w defnyddio er dibenion preswyl dros dro, os gellir cydymffurfio gyda'r meini prawf canlynol i gyd:

3. **Profwyd bod angen am lety preswyl dros dro mewn cysylltiad â phrosiect adeiladu sydd wedi'i gymeradwyo; a**
4. **Caiff y safle ei leoli er mwyn lleihau'r angen i deithio i'r isafswm a hybu'r defnydd o ddulliau cludiant cynaliadwy i'r safle prosiect adeiladu sydd wedi ei gymeradwyo neu i'r cyfleuster parcio a theithio gaiff ei ddarparu gan hyrwyddwr y prosiect adeiladu; a**
5. **Gellir dangos bod llety'r gweithwyr adeiladu yn hwyluso gallu cyflawni strategaeth llety gweithwyr adeiladu y prosiect adeiladu.**
6. **Gellir dangos na fuasai'r bwriad yn cael effaith andwyol arwyddocaol ar y diwydiant twristiaeth;**
7. **Mae cynnig yn briodol wrth ei ystyried yn erbyn Polisi TWR 3.**

<u>Mecanweithiau i reoli'r datblygiad</u>

Pan roddir caniatâd cynllunio, caiff amod cynllunio ei osod arno, neu sicrheir rhwymedigaeth, i sicrhau bod:

8. **Meddiannaeth y carafanau neu fathau eraill o lety nad ydynt yn barhaol wedi'i gyfyngu i bobl sy'n gallu arddangos yr angen hanfodol am y llety; a**
9. **Fod y caniatâd am gyfnod penodol yn unig, ac ar ôl i'r cyfnod pan fydd yr angen am y llety wedi dod i ben, bod y carafanau neu fathau eraill o lety nad ydynt yn barhaol yn cael eu tynnu oddi ar y safle a bod y tir yn cael ei adfer i'w gyflwr blaenorol o fewn cyfnod penodedig, neu bod lleiniau wedi'u gwasanaethu yn cael eu cadw er defnydd yn y dyfodol sy'n cydymffurfio â pholisi.**

Yn achos carafanau preswyl dros dro sy'n cael eu cymeradwyo yn unol â'r Polisi hwn, bydd ceisiadau i adnewyddu caniatâd dros dro yn cael eu hasesu yn erbyn y meini prawf uchod

Eglurhad:

6.4.87 Yn gyffredinol ystyrir bod carafanau a mathau eraill o lety nad ydynt yn barhaol yn annerbyniol fel cartrefi parhaol yn ardal y Cynllun. Fodd bynnag, mae'n bosib fod ganddynt rôl i'w chwarae wrth ddarparu llety tymor byr, cost isel i aelwydydd penodol, cyn belled â bod angen hanfodol amdanynt, ac y caiff yr amgylchedd o ansawdd uchel yn ardal y Cynllun ei ddiogelu, ac nad oes unrhyw wrthwynebiadau diogelwch sy'n drech na'r angen amdanynt.

6.4.88 Gellir rhoi caniatâd dros dro i ddefnydd preswyl carafán neu fathau eraill o lety nad ydynt yn barhaol mewn cysylltiad gyda ac yn ystod gwaith adeiladu, sefydlu menter amaethyddol newydd neu brosiect arall cyffelyb sy'n seiliedig ar safle. Yn unol â pholisïau'r Cynllun, byddai caniatâd o'r fath yn amodol ar drefniadau digonol i gyflenwi dŵr, gwaredu elifiant a gwasanaethau domestig eraill a diogelu mwynderau preswyl unrhyw gymdogion. Mae'n bosib y bydd gofyn hefyd i garafanau gael eu peintio mewn lliw llwydaidd sydd wedi'i gymeradwyo, neu y bydd gofyn i gyflwyno sgrinio priodol.

6.4.89 Bydd cynigion am safleoedd newydd mewn cysylltiad â phrosiect adeiladu sydd wedi'i gymeradwyo hefyd yn cael eu hasesu yn erbyn yr un polisïau sy'n berthnasol i gynigion datblygu preswyl parhaol.

Mae preswylwyr y carafanau, y cartrefi symudol a'r mathau eraill o lety nad ydynt yn barhaol angen yr un mynediad at wasanaethau a chyfleusterau megis iechyd, addysg, cyflogaeth a manwerthiant, felly rhaid i'r un ystyriaethau gael eu hystyried. Felly byddai angen i'r safleoedd fod oddi mewn i, neu wrth ymyl ffiniau datblygu aneddleoedd sydd wedi'u nodi.

6.4.90 Mewn amgylchiadau penodol, ar ddaliadau amaethyddol neu fentrau eraill sy'n seiliedig ar y tir, efallai y bydd gofyn arbennig i gael defnyddio carafán neu fath arall o lety nad yw'n barhaol, er enghraifft, ar fenter ffermio sydd newydd ei sefydlu, cyn bod llety parhaol wedi'i gyfiawnhau.

6.4.91 Wrth asesu cynigion sy'n ymwneud â defnydd dros dro carafanau neu fathau eraill o lety nad ydynt yn barhaol sy'n bodoli yn barod, rhoddir ystyriaeth arbennig i'r potensial i golli llety gwyliau sy'n bodoli mewn safleoedd o'r fath.

6.4.92 Ar gyfer cynigion sylweddol gall fod yna angen tymor byr i ddefnyddio meysydd carafanau gwyliau presennol neu llety gwyliau nad ydynt yn barhaol. Mewn fath achosion mae'n rhaid cael tystiolaeth dros yr angen am y defnydd preswyl dros dro a sut y byddai hyn yn hwyluso darpariaeth o gludiant cynaliadwy i ac o'r lle gwaith.

6.4.93 Rhaid i gynlluniau sydd yn cynnig ymestyn safleoedd presennol roi ystyriaeth i bolisïau eraill o fewn y Cynllun, yn enwedig addasrwydd y fath ymestyniad yn nhermau'r effaith weledol.

6.4.94 Caniateir datblygiadau sydd yn gallu dangos sut bydd y defnydd dros dro yn cynorthwyo i uwchraddio'r cyfleusterau ar y fath safleoedd gan roi budd tymor hir i'r diwydiant twristiaeth yn yr ardal.

6.4.95 Dylai'r fath gynigion hefyd ddangos na fyddent, yn unigol neu ar y cyd gyda datblygiadau tebyg o fewn yr ardal, yn arwain at effaith andwyol ar y diwydiant twristiaeth.

TAI FFORDDIADWY

6.4.96 **Cyd-destun**

- Mae gwella fforddiadwyedd yn amcan allweddol mewn polisi cenedlaethol
- Yn ôl polisi cynllunio cenedlaethol, mae gofyn i gynlluniau datblygu lleol osod targed deallus ar gyfer tai fforddiadwy y mae modd i'r system gynllunio ei gyflawni, a maint trothwy datblygu tebygol
- Dylai awdurdodau cynllunio lleol gydbwyso'r angen am dai fforddiadwy yn erbyn hyfywdra safleoedd
- Nod allweddol mewn polisi cenedlaethol yw creu cymunedau cymysg a chynaliadwy i drigolion heddiw ac y dyfodol
- Mae fforddiadwyedd yn fater ar draws ardal y Cynllun
- Mae tystiolaeth yn awgrymu bod yr angen am dai fforddiadwy yn uwch mewn pentrefi arfordirol, yn enwedig oddi mewn i'r Ardaloedd o Harddwch Naturiol Eithriadol ac ar hyd arfordir Meirionnydd

Cyflwyniad

6.4.97 Mae darparu tai fforddiadwy yn amcan yn y Cynllun. Mae darparu tai fforddiadwy hefyd yn flaenoriaeth yn y Cynllun Integredig Sengl ac mae'n flaenoriaeth allweddol i'r ddau Gyngor. Mae'r mwyafrif o dai fforddiadwy sy'n cael ei hadeiladu yn ardal y Cynllun wedi'u darparu fel rhan o ddatblygiadau newydd. Felly mae gan bolisïau cynllunio rôl ganolog i'w chwarae wrth helpu i gael cartrefi cost isel trwy cwotas o dai fforddiadwy a ddaw ar ol negodi a'u darparu ar safleoedd tai marchnad agored. Gall cymhwyso'r polisïau yma gynorthwyo i gyflawni nod polisi cymdeithasol ehangach, fel cynnal a chryfhau cymunedau siaradwyr Cymraeg. Mae'r Polisi Strategol a'r polisi manwl a ganlyn yn nodi'r amgylchiadau ar gyfer sicrhau tai fforddiadwy, ac fe'u cefnogir gan Ganllaw Cynllunio Atodol 'Tai Fforddiadwy'.

6.4.98 Caiff Tai Fforddiadwy ei ddiffinio mewn polisi cenedlaethol fel tai rhent cymdeithasol, rhent fforddiadwy a chanolraddol, a ddarperir i aelwydydd cymwys lle nad yw'r farchnad yn cwrdd â'u hanghenion. Mai tai rhent cymdeithasol a fforddiadwy fel arfer yn cael eu rhentu gan Gymdeithas Dai neu Gyngor Sir Ynys Môn. Mae Tai Canolraddol yn cyfeirio at dai sydd ar gael i'w prynu neu eu prynu'n rhannol/rhentu'n rhannol islaw pris y farchnad. Defnyddir mecanweithiau cynllunio, megis Cytundebau Adran 106 i reoli meddiannaeth a phrisiau.

6.4.99 Yn 2015 roedd canolrif pris tai yn Ynys Môn a Gwynedd oddeutu £156,000 a £144,000, yn eu trefn. Er nad yw hyn yn cael ei ystyried yn bris uchel yn ôl safonau cenedlaethol, wrth eu cymharu ag incwm cyfartalog aelwydydd, cânt eu hystyried yn anfforddiadwy. Mae'r broblem yn fwy dwys yng nghyswllt pobl sy'n ceisio cael mynediad i'r farchnad am y tro cyntaf, ac yn aml iawn mae llawer o bobl leol, yn enwedig pobl ifanc, yn canfod nad ydynt yn gallu fforddio prisiau'r farchnad. Er gwaetha'r dirywiad economaidd diweddar, mae'r mater o fforddiadwyedd tai yn parhau'n bryder allweddol ar draws ardal y Cynllun. Yn ogystal, dros ydegawdau diwethaf mae gwerthiannau 'Hawl i Brynu' a nifer uchel o ail gartrefi/tai haf wedi peri lleihad sylweddol yn y cyflenwad o eiddo marchnad ac eiddo sector cymdeithasol sydd ar gael i gwrdd ag anghenion tai lleol.

6.4.100 Thema allweddol mewn polisi cenedlaethol yw bod awdurdodau cynllunio lleol yn gallu ceisio darpariaeth o dai fforddiadwy trwy'r system gynllunio lle mae tystiolaeth gref o'r angen. Er mwyn dangos yr angen am dai fforddiadwy yn ardal y Cynllun, cwblhaodd y Cynghorau Asesiadau Marchnad Dai Leol (AMDLl), Astudiaeth Anghenion Tai ac Asesiad Hyfywdra Tai Fforddiadwy.

6.4.101 Mae Asesiad Marchnad Dai Leol Ynys Môn 2016 ac Asesiad Marchnad Dai Leol Gwynedd 2013 wedi darparu braslun o faint o dai fforddiadwy sy'n debygol o fod eu hangen yn Ynys Môn a Gwynedd h.y. oddeutu 889 o unedau tai bob blwyddyn am bum mlynedd i fodloni'r anghenion sydd wedi cronni dros y blynyddoedd a'r anghenion sy'n dod i'r amlwg, gydag angen cyflawn o 8,174 ar gyfer cyfnod y Cynllun yn ei gyfanrwydd (hyn yn seiliedig ar fethodoleg Llywodraeth Cymru sydd yn amcangyfrif 25% o incwm aelwydydd tuag at gostau tai). 'Tai Teg', sef cofrestr tai fforddiadwy, yw'r brif ffynhonnell wybodaeth ar gyfer cynlluniau canolraddol / rhannu ecwiti yn ardal y Cynllun.

6.4.102 Nid yw'n ddisgwyliedig y bydd, nac y dylai'r system gynllunio'n unig ddarparu ar gyfer y diffyg hwn. Un teclyn yn unig i sicrhau bod y galw am dai fforddiadwy yn cael ei ddiwallu yw'r Cynllun. Mae pwysigrwydd rôl y Cynllun o ran cyfranu tuag at gwrdd a'r angen am dai fforddiadwy felly yn cael ei gydnabod.

6.4.103 Mae'r ffigwr o ran y targed ar gyfer tai fforddiadwy a'i nodir yn y Cynllun wedi ei seilio ar y wybodaeth ganlynol:

Tabl 21: Targed Darpariaeth Tai Fforddiadwy

	Cydran o'r Cyflenwad Tai Fforddiadwy	Canolfan Is-ranbarthol / Canolfannau Gwasanaeth Trefol	Canolfannau Gwasanaeth Lleol	Pentrefi	Clystyrau	Cefn Gwlad agored	Cyfanswm
A	Cyfanswm unedau sydd wedi eu cwblhau (bychan a mawr) 01/04/11 - 31/3/15	172	60	68	4	2	306
B	Unedau gyda caniatâd cynllunio 01/04/15	327	62	106	29	2	526
C	Dynodiadau Tai Newydd	216	85	35	-	-	336
CH	Safleoedd hap mawr (+5) 11 mlynedd ar ôl	75	25	20	12	-	132
D	Safleoedd hap bychan (-5) 11 mlynedd ar ôl	80	38	39	94	21	272
DD	Cyfanswm Darpariaeth Tai	870	270	268	139	25	1,572

6.4.104 Gan mai'r sector preifat yw'r adeiladwr tai mwyaf o bell ffordd, cydnabyddir y gallai'r ddarpariaeth o dai fforddiadwy effeithio ar elw a hyfywdra datblygiadau tai. Cynhyrchwyd yr Asesiad Hyfywdra Tai Fforddiadwy er mwyn dangos ar ba lefelau y mae'n bosib darparu datblygiadau tai fel eu bod yn broffidiol, tra'n darparu lefel briodol o dai fforddiadwy a chymysgedd o ddaliadaethau ar yr un pryd.

6.4.105 Mae canlyniadau'r Asesiad Hyfywdra Tai Fforddiadwy yn dangos yn ardaloedd is y farchnad, bod gwerthoedd tir a phrisiau tai yn ei gwneud yn anodd cyflawni tai fforddiadwy. Mewn ardaloedd marchnad canolig ac uchel, mae gwerthoedd tir a phrisiau tai yn awgrymu y gallai datblygiadau gyflawni lefelau uwch o dai fforddiadwy heb effeithio'n andwyol ar yr elw a wneir o'r safleoedd. Yn ogystal, wrth i gyflwr y farchnad wella, dylai safleoedd ar draws ardal y Cynllun allu ymdopi â lefelau uwch o dai fforddiadwy heb effeithio ar broffidioldeb.

POLISI STRATEGOL PS 18: TAI FFORDDIADWY

Mae cyfleoedd datblygu wedi eu hadnabod i ddarparu targed lleiafswm o 1,572 o dai fforddiadwy

newydd.

POLISI TAI 15: TROTHWY TAI FFORDDIADWY A'U DOSBARTHIAD

Bydd y Cynghorau'n ceisio sicrhau lefel briodol o dai fforddiadwy yn ardal y Cynllun drwy weithio mewn partneriaeth â Darparwyr Cofrestredig, datblygwyr a chymunedau lleol i gwrdd â'r targed lleiafswm a gyflwynir ym Mholisi Strategol PS 18.

1. Trothwy

Bydd disgwyl i ddatblygiadau tai, boed yn rhai newydd neu'n adeiladau wedi'u trosi, mewn aneddleoedd sydd wedi'u hadnabod yn yr hierarchaeth aneddleoedd fel y gwelir ym mholisi strategol i PS 17, wneud cyfraniad at dai fforddiadwy yn unol â'r ffigyrau trothwy a gyflwynir yn y tabl isod:

CATEGORI'R ANHEDDLE	TROTHWY
Canolfan Isranbarthol	2 neu fwy o unedau tai
Canolfannau Gwasanaeth Trefol	
Canolfannau Gwasanaeth Lleol	
Pentrefi Gwasanaeth	
Pentrefi Gwledig / Arfordirol	
Pentrefi Lleol	
Clystyrau	Dim ond safleoedd sy'n 100% tai fforddiadwy fydd yn cael eu cefnogi mewn clystyrau.
Isrannu Annedd Gwledig	2 neu fwy o unedau ychwanegol
Trosi Adeiladau Traddodiadol yng Nghefn Gwlad Agored	100% tai fforddiadwy (oni bai fod y defnydd preswyl yn elfen israddol sy'n gysylltiedig â chynllun ehangach ar gyfer ail-ddefnydd busnes).

2. Canran y Tai Fforddiadwy

Disgwylir y ganran a ganlyn o ddarpariaeth tai fforddiadwy (yn seiliedig ar ddeiliadaeth rhent gymdeithasol) yn yr Ardal Pris Tai a gyflwynir yn y tabl isod:

Canran y Tai Fforddiadwy	Ardaloedd Pris Tai
30%	Arfordir Gwerth Uchel Gwynedd, Rhosneigr, Biwmares, Gogledd-orllewin Wledig, Ardal y Pontydd, Trearddur a Rhoscolyn, De-orllewin, Gogledd-ddwyrain Wledig, Aneddleoedd Arfordirol Mwy
20%	Canolfannau Gwledig, Y Canol Gwledig, Arfordir Gogleddol a De Arfon, Gorllewin Gwledig.
10%	Llangefni, Llŷn, Arfordir y Gorllewin ac Arfon Wledig, Caergybi, Amlwch a'r Cefnwlad, Y Mynyddoedd, Dwyrain Gwynedd a'r Parc Cenedlaethol, Blaenau Ffestiniog.

Gweler y tabl yn yr eglurhad isod mewn perthynas â pha aneddleoedd sy'n perthyn i'r ardaloedd hyn.

Dylai cynnig sydd yn cynnwys cymysgedd deiliadaeth fforddiadwy amgen ildio canran uwch o ddarpariaeth fforddiadwy yn ddarostyngedig i ystyried meini prawf 3i – 3ix o'r Polisi hwn.

Pan fo'r gofyniad tai fforddiadwy mewn cynllun penodol yn disgyn o dan un annedd ar y safle, yna bydd darparu uned fforddiadwy o fewn y datblygiad hwnnw yn parhau i fod yn flaenoriaeth. Fodd bynnag, os tybir nad yw hyn yn bosibl, bydd disgwyl taliad pro-rata yn hytrach na dim darpariaeth fforddiadwy ar y safle.

3. <u>Materion Eraill</u>

i. Bydd gofyn i bob datblygiad gyflawni cymysgedd briodol o ran deiliadaeth, mathau a maint y tai fforddiadwy ar gyfer angen lleol, a fydd yn cael ei bennu gan yr asesiad marchnad dai leol neu unrhyw asesiad amgen gan y Cyngor neu bartner.

ii. Dylai unedau fforddiadwy gael eu hintegreiddio'n llawn mewn datblygiad, ac ni ddylai fod modd eu gwahaniaethu oddi wrth dai nad ydynt yn fforddiadwy.

iii. Ble nad yw hyfywdra cynllun unigol yn diwallu'r gofynion polisi a nodir, cyfrifoldeb yr ymgeisydd / y datblygwr / tirfeddiannwr fydd dangos yn glir ar bro fforma asesiad hyfywdra beth yw'r amgylchiadau dros gyfiawnhau cyfraniad neu gymysgedd deiliadaeth is o dai fforddiadwy.

iv. Pan, ar ôl cyflwyno pro-fforma hyfywedd, fod anghytundeb yn parhau rhwng yr ymgeisydd / datblygwr / tirfeddiannwr a'r Awdurdod Cynllunio Lleol ynghylch y ddarpariaeth o dai fforddiadwy o fewn cynllun, bydd asesiad allanol annibynnol o'r cynllun yn cael ei gynnal (e.e. gan y Gwasanaeth Prisiwr Dosbarth) ar gost yr ymgeiswyr. Bydd nifer y tai fforddiadwy a ddarperir yn adlewyrchu casgliadau'r asesiad hwn.

v. Bod mecanweithiau addas mewn lle i reoli meddiannaeth yr uned(au) tai fforddiadwy pan gânt eu meddiannu yn y lle cyntaf, ac am byth, i'r rheini sy'n gallu profi angen am dŷ fforddiadwy.

vi. Os gellir dangos nad oes meddianwyr cymwys ar gyfer tai mentrau gwledig, yna caiff y tai eu meddiannu gan y rheini sy'n gymwys i gael eu hystyried am dai fforddiadwy.

vii. Caniateir estyniadau ac addasiadau i dai fforddiadwy cyn belled â bod y newidiadau neu'r addasiadau yn caniatáu i'r tŷ barhau fel tŷ fforddiadwy.

viii. Bod tai o faint, graddfa a dyluniad sy'n gydnaws a thŷ fforddiadwy.

ix. O fewn Pentrefi Lleol, Gwledig ac Arfordirol bydd rhaid i'r ddarpariaeth tai fforddiadwy fod yn dai fforddiadwy angen lleol yn unig (fel y'i diffinnir yn y Rhestr Termau).

Eglurhad:

6.4.106 Mae'r astudiaeth hyfywdra ynghyd â dadansoddiad o geisiadau hanesyddol wedi adnabod y lefelau trothwy perthnasol lle bydd y Cynghorau'n ceisio elfen o ddarpariaeth fforddiadwy gan gynnig datblygu. Darpariaeth ar y safle yw'r dewis a ffafrir pan fo safle'n cyrraedd y trothwy, ond os yw graddfa'r cynllun yn golygu y byddai cyfraniad y tai fforddiadwy yn llai nag un uned fforddiadwy e.e. byddai 6 uned mewn ardal pris tai o 10% yn cyfateb i 0.6 tŷ, yna bydd cyfraniad pro-rata am ganran y tŷ newydd yn angenrheidiol h.y. 60% yn yr enghraifft hon.

6.4.107 Mae ardaloedd pris tai gwahanol wedi'u hadnabod yn yr astudiaeth hyfywdra. Mae'r tabl isod yn

nodi pa ardaloedd Pris Tai mae gwahanol aneddleoedd yn perthyn iddo (nid yw Clystyrau wedi'u cynnwys gan y bydd yr holl ddatblygiadau mewn Clystyrau ar gyfer tai fforddiadwy). Bydd y gwaith o fonitro'r Cynllun yn ailasesu'r prisiau tai cyfartalog a nodwyd yn yr Astudiaeth Hyfywedd. Gallai hyn effeithio ar y ganran o dai fforddiadwy a geisir yn y gwahanol ardaloedd pris tai:

Tabl 22: Ardaloedd Pris Tai

Ardaloedd Pris Tai	Canolfan Is-ranbarthol, Canolfannau Gwasanaeth Trefol & Lleol & Pentrefi Gwasanaeth	Pentrefi Lleol, Gwledig, Arfordirol
Canran o Dai Fforddiadwy y ceisir: 30%		
Arfordir Gwerth Uchel Gwynedd	Abersoch	Llanbedrog, Llangian, Mynytho, Sarn Bach
Rhosneigr	Rhosneigr	
Biwmares	Biwmares	Llanddona, Llangoed
Gogledd Orllewin Wledig	Cemaes	Carreg-lefn, Llanfechell, Tregele
Ardal y Pontydd	Llanfair Pwllgwyngyll, Porthaethwy	Llandegfan
Trearddur & Rhoscolyn	Dim canolfan wasanaethol yn ardal hon	Pontrhydybont (rhannol), Bae Trearddur
De orllewin	Niwbwrch	Brynsiencyn, Dwyran
Gogledd-ddwyrain Wledig	Benllech, Pentraeth	Llanbedrgoch, Moelfre
Aneddleoedd Arfordirol Mwy	Bethel (Gwynedd), Bontnewydd, Caernarfon, Criccieth, Pwllheli, Porthmadog, Tremadog	Borth-y-Gest, Caeathro, Efailnewydd, Llanystumdwy, Morfa Bychan
Canran o Dai Fforddiadwy y ceisir: 20%		
Canolfannau Gwledig	Ardal o fewn y Parc	Corris
Y Canol Gwledig	Gaerwen, Llannerch-y-medd	Llanddaniel-fab, Llangaffo
Arfordir Gogleddol a De Arfon	Bangor, Penygroes	Llandygai, Llanllyfni, Nantlle, Rhiwlas, Talysarn, Tregarth, Y Felinheli
Gorllewin Gwledig	Bodedern, Gwalchmai, Y Fali	Aberffraw, Bethel (Ynys Môn), Bryngwran, Caergeiliog, Pontrhydybont (rhannol), Llanfachraeth, Llanfaelog, Llanfaethlu, Llanfihangel-yn-Nhywyn, Llangristiolus, Llanrhuddlad, Malltraeth, Pencaernisiog,
Canran o Dai Fforddiadwy y ceisir: 10%		

Ardaloedd Pris Tai	Canolfan Is-ranbarthol, Canolfannau Gwasanaeth Trefol & Lleol & Pentrefi Gwasanaeth	Pentrefi Lleol, Gwledig, Arfordirol
Llangefni	Llangefni	Bodffordd, Talwrn
Llŷn	Botwnnog, Chwilog, Nefyn, Y Ffôr	Aberdaron, Abererch, Clynnog Fawr, Dinas (Llanwnda) (rhannol), Dinas Dinlle, Edern, Garndolbenmaen, Llanaelhaearn, Llandwrog, Llangybi, Llithfaen, Morfa Nefyn, Pentref Uchaf, Rhoshirwaun, Sarn Mellteyrn, Trefor, Tudweiliog,
Arfordir Gorllewinol ac Arfon Wledig	Abermaw, Deiniolen, Penrhyndeudraeth, Tywyn	Brynrefail, Carmel, Dinas (Llanwnda) (rhannol), Dolydd & Maen Coch, Fairbourne, Groeslon, Garreg-Llanfrothen, Penisarwaun, Rhosgadfan, Rhostryfan, Y Fron
Caergybi	Caergybi	
Amlwch a'r Cefnwlad	Amlwch	Pen-y-Sarn, Rhos-y-bol
Y Mynyddoedd	Bethesda, Llanberis, Llanrug, Rachub	Cwm y Glo, Waunfawr
Dwyrain Gwynedd a'r Parc Cenedlaethol	Ardal o fewn y Parc	
Blaenau Ffestiniog	Blaenau Ffestiniog	

6.4.108 Dylai'r gymysgedd o ran deiliadaeth y tai fforddiadwy sy'n ofynnol mewn cynllun penodol adlewyrchu canfyddiadau'r AMTLl diweddaraf neu asesiad amgen gan Gyngor neu bartner, oni all yr ymgeisydd fodloni'r Awdurdod Lleol bod y gymysgedd arfaethedig maent yn ei gynnig yn bodloni'r angen a nodwyd yn well.

6.4.109 Yn unol â pholisi cynllunio cenedlaethol sydd yn ceisio cyfyngu ar ddatblygu tai yng nghefn gwlad agored, bydd caniatâd am Dai Mentrau Gwledig yn cynnwys amod fydd yn cefnogi eu defnydd fel tai fforddiadwy pan ellir dangos nad oes meddianwyr cymwys am dŷ menter gwledig.

POLISI TAI 16: SAFLEOEDD EITHRIO

Os gellir dangos bod angen lleol wedi'i brofi am dai fforddiadwy (fel y'u diffinnir yn y Rhestr Termau) na ellir ei gyfarch o fewn amserlen resymol ar safle marchnad tu mewn i'r ffin ddatblygu sy'n cynnwys gofyniad am dai fforddiadwy, fel eithriad, caniateir cynigion am gynlluniau 100% tai

fforddiadwy ar safleoedd sy'n union gerllaw'r ffiniau datblygu sy'n ffurfio estyniad rhesymegol i'r anheddle. Mae'n rhaid i gynigion fod ar gyfer datblygiad ar raddfa fach, sy'n gymesur â maint yr anheddle, oni bai y gellir dangos yn glir bod angen amlwg am safle mwy, a, lle mae'n briodol, rhoddir blaenoriaeth i dir addas a ddatblygwyd o'r blaen.

Eglurhad:

6.4.110 Mae Polisi Cynllunio Cymru yn cyfeirio at safleoedd eithrio tai fforddiadwy fel safleoedd tai bychain oddi mewn i neu gerllaw aneddleoedd presennol ar gyfer darparu tai fforddiadwy i gwrdd ag anghenion lleol. Ceir eglurhad pellach ar hyn yn NCT2, sy'n datgan y dylai safleoedd eithrio gwledig fod yn fach (fel sy'n cael ei ddiffinio'n lleol mewn cynllun), ar gyfer tai fforddiadwy yn unig ac ar dir oddi mewn i neu wrth ymyl aneddleoedd gwledig presennol na fyddai fel arall yn cael eu rhyddhau ar gyfer tai marchnad.

6.4.111 Oherwydd natur wledig yr ardal bydd safleoedd eithrio yn cael eu hystyried ar gyfer yr holl aneddleoedd sydd wedi'u nodi yn y Cynllun. Fodd bynnag, dylent fod ar raddfa sy'n gydnaws â rôl yr anheddle. Yr unig eithriad i hyn yw os darperir cyfiawnhad i egluro sut mae cynnig yn gwasanaethu ardal ehangach na dim ond yr anheddle ei hun e.e. oherwydd diffyg cyfleoedd mewn aneddleoedd eraill yn yr un ardal. Yn unol a pholisïau eraill yn y Cynllun ni ddylai safleoedd sydd gyfagos â'r ffin greu estyniad annerbyniol i mewn i gefn gwlad ac ni ddylent greu patrwm datblygu tameidiog.

LLETY AR GYFER SIPSIWN A THEITHWYR

6.4.112 **Cefndir**

- O dan Ddeddf Tai (Cymru) 2014 mae dyletswydd ar awdurdodau lleol i ddarparu safleoedd ar gyfer Sipsiwn a Theithwyr lle gwelwyd bod angen yn bodoli
- Mae Cylchlythyr 30/07 Llywodraeth y Cynulliad sef 'Cynllunio ar gyfer Safleoedd Carafannau Sipsiwn a Theithwyr' wedi cryfhau'r gofyn i awdurdodau lleol ddewis safleoedd priodol a gwneud darpariaeth ar eu cyfer yn eu cynlluniau lleol
- Mae dogfen 'Teithio at Ddyfodol Gwell' gan Lywodraeth Cymru yn darparu fframwaith bolisi manwl ar gyfer Cynghorau
- Mae gwersylloedd diawdurdod yn digwydd yn ardal y Cynllun
- Mae tystiolaeth yn awgrymu bod angen am safleoedd parhaol a dros dro i Sipsiwn a Theithwyr mewn llefydd addas yn ardal y Cynllun

Cyflwyniad

6.4.113 Derbynnir yn gyffredinol bod prinder cenedlaethol o safleoedd awdurdodedig i Sipsiwn a Theithwyr. Mae hyn wedi arwain at wersylla diawdurdod yn digwydd yn fwyfwy aml, sydd weithiau wedi creu tensiynau rhwng Sipsiwn a Theithwyr a'r gymuned sefydlog. Bydd darparu safleoedd wedi'u hawdurdodi, mewn llefydd priodol, o gymorth i ateb y cylch troi allan, sy'n gallu bod yn ddrud ac fe fydd yn helpu Sipsiwn a Theithwyr gael cartref neu man i aros.

6.4.114 Yn ôl polisi cenedlaethol, mae cyfrifoldeb ar awdurdodau lleol i osod allan y strategaeth a'r meini prawf i gael eu defnyddio i lywio datblygiad safleoedd i Sipsiwn a Theithwyr yn ardal y Cynllun.

6.4.115 Ar hyn o bryd, mae un safle awdurdodedig i Sipsiwn yn Llandygai ger Bangor, sy'n eiddo i'r Awdurdod Lleol gyda gyda lle i 7 o leiniau ar y safle. Mae hefyd safle i Deithwyr sy'n cael ei oddef ger Pentraeth, lle mae 4 aelwyd yn byw. Fe ystyrirbod amodau byw ar y safle yma'n anfoddhaol ac felly dylid ei wella i greu amodau byw gwell neu dylid ei symud i safle mwy priodol.

6.4.116 O dan Adran 101 Deddf Tai 2014, mae angen i awdurdodau lleol asesu anghenion llety teuluoedd Sipsiwn a Theithwyr. Os asesir nad yw'r angen ar gyfer llety Sipsiwn a Theithwyr yn cael ei ateb, dylai'r awdurdodau adnabod digon o safleoedd mewn cynlluniau datblygu lleol i sicrhau bod modd ateb y gofynion am y nifer o leiniau ar gyfer defnydd preswyl a theithiol.

6.4.117 Mae'r Ddeddf Tai (Cymru) 2014 yn gosod dyletswydd ar awdurdodau lleol i ddarparu safleoedd ar gyfer Sipsiwn a Theithwyr lle y nodwyd bod angen. Cynhaliwyd Asesiad Anghenion Llety Sipsiwn a Theithwyr (AALlST) yn 2015 yn unol â chanllawiau Llywodraeth Cymru i nodi'r angen sydd heb ei ddiwallu yn ystod oes y Cynllun (hyd at 2026).

6.4.118 Mae canfyddiadau AALlST, a gyhoeddwyd yn 2016 yn dangos bod angen am 4 o leiniau preswyl parhaol i gymryd lle'r safle presennol a oddefir yn Ffordd Pentraeth, Ynys Môn ac angen am 10 o leiniau preswyl parhaol ychwanegol yng Ngwynedd yn ystod oes y Cynllun. Mae dau safle ar gyfer lleiniau parhaol ychwanegol wedi cael eu dynodi yn y Cynllun er mwyn cyfarch yr angen am lety i Sipsiwn a Theithwyr a adnabuwyd yn yr AALlST.

6.4.119 Mae AALlST 2016 hefyd yn argymell bod angen dau lecyn aros dros dro ar hyd yr A55 yn Ynys Môn (un yn ardal Caergybi ac un yng nghanol yr Ynys), ac un yng Nghaernarfon i ddarparu ar gyfer Sipsiwn a Theithwyr sydd yn ymweld â'r ardal neu sy'n dymuno aros dros nos pan yn teithio yn nôl ac ymlaen i Iwerddon. Mae AALlST 2016 yn esbonio pam fod y Cynghorau wedi dod i'r casgliad y dylid diwallu anghenion llety Sipsiwn a Theithwyr sydd yn ymweld â'r ardal drwy ddarparu mannau aros dros dro yn hytrach na safleoedd teithiol (ble gall Sipsiwn a Theithwyr aros am gyfnod o 3 mis). Ystyrir fod y nifer isel o achosion o wersylloedd diawdurdod a hyd arosiadau cymharol fyr yn dangos nad oes angen darparu safleoedd tramwy gyda chyfleusterau parhaol cysylltiedig.

6.4.120 Mae'r ddau Gyngor wedi ymrwymo i ddiwallu anghenion llety Sipsiwn a Theithwyr sydd yn ymweld â'r ardal yn unol â'r hyn a nodwyd yn AALlST 2016 er mwyn cydymffurfio â'u dyletswyddau o dan y Ddeddf Tai (Cymru) 2014. Maent wedi ystyried gwahanol opsiynau mewn ymgynghoriad gyda'r cyhoedd a rhanddeiliaid i adnabod safleoedd aros dros dro a fyddai'n diwallu'r angen cydnabyddedig. Roedd y broses dewis safle yn rhoddi ystyriaeth i ganllawiau a gyhoeddwyd gan Lywodraeth Cymru. Pan fo angen caniatâd cynllunio er mwyn darparu mannau aros dros dro, fe fydd y cais cynllunio yn cael ei ystyried yn erbyn gofynion polisïau perthnasol o fewn y Cynllun.

6.4.121 Hyd nes y bydd digon o safleoedd aros dros dro wedi'u datblygu i ddiwallu anghenion Sipsiwn a Theithwyr sy'n teithio fel a nodir yn yr AALlST, bydd y ddau Gyngor yn parhau i weithredu eu protocolau goddefaint presennol ar gyfer ymdrin â gwersylloedd Sipsiwn a Theithwyr diawdurdod a allai ddod yn amlwg o fewn ardal y Cynllun.

6.4.122 O dan y Ddeddf Tai (Cymru) 2014 bydd angen gwneud AALlST arall yn 2020, er mwyn cydymffurfio efo gofynion Llywodraeth Cymru. Efallai bydd cwblhau'r asesiad newydd, monitro blynyddol ac adolygiad o'r Cynllun yn achosi newid yn y nifer o leiniau ychwanegol a mathau o safleoedd fydd eu hangen yn ystod gweddill cyfnod y Cynllun. Er nad oes yna dystiolaeth o angen presennol ar gyfer Safleoedd Teithiol o fewn Ardal yr Astudiaeth, fe all patrwm ac amlder ymweliadau Sipsiwn a

Theithwyr newid i'r fath raddau a fyddai'n cyfiawnhau'r angen ar gyfer darpariaeth Deithiol.

6.4.123 Mae'r broses hon yn darparu cydraddoldeb rhwng Sipsiwn a Theithwyr a'r gymuned sefydlog, am fod angen dilyn yr un broses ag ar gyfer mathau eraill o anghenion am le byw a digartrefedd. Os na fydd darpariaeth yn bodoli ar gyfer yr angen sydd wedi cael ei adnabod, efallai bydd Sipsiwn a Theithwyr yn gorfod defnyddio safleoedd diawdurdod sydd yn gallu achosi tensiynau.

POLISI TAI 17: GWARCHOD SAFLEOEDD SIPSIWN A THEITHWYR PRESENNOL

Mae'r safle Sipsiwn presennol yn Llandygai, Bangor, fel sydd i'w weld ar y Map Cynigion, yn cael ei warchod fel safle preswyl parhaol i'w ddefnyddio gan Sipsiwn yn unig.

Bydd unrhyw lleiniau Sipsiwn a Theithwyr newydd sy'n cael caniatâd cynllunio ac yn cael eu gweithredu hefyd yn cael eu gwarchod i'w defnyddio gan Sipsiwn a Theithwyr yn unig.

Gwrthodir cynigion ar gyfer defnydd arall ar safle sydd wedi'i warchod heblaw am pan fydd safle arall yn ei le wedi ei adnabod a'i ddatblygu i ddarparu cyfleusterau o safon gyfatebol neu well (gan gynnwys ei leoliad) tra mae angen yn parhau am y fath safleoedd, yn ôl Asesiad o Anghenion Llety Sipsiwn a Theithwyr neu'r dystiolaeth orau sydd ar gael.

Eglurhad:

6.4.124 Mae'r polisi'n cynnig y bydd safleoedd gyda chaniatâd cynllunio fel safleoedd defnydd parhaol i Sipsiwn a Theithwyr, neu safleoedd sy'n cael y fath ganiatâd yn y dyfodol, yn cael eu gwarchod. Bydd hyn yn sicrhau nad ydi'r defnydd fel safle Sipsiwn a Theithwyr sy'n cael ei ganiatáu yn cael ei golli i ddefnydd arall, oni bai bod ystyriaethau cynllunio perthnasol yn dweud fel arall.

POLISI TAI 18: DYNODIADAU SAFLEOEDD SIPSIWN A THEITHWYR

Er mwyn cyfarch yr angen am leiniau i Sipsiwn a Theithwyr fel y nodir yn yr Asesiad o Anghenion Llety Sipsiwn a Theithwyr, mae'r safleoedd canlynol, fel y'u dangosir ar y Map Cynigion, yn cael eu dynodi at ddefnydd preswyl parhaol i Sipsiwn a Theithwyr, a dim ond Sipsiwn a Theithwyr a gaiff fyw arnynt:

<u>Dynodiadau Safleoedd parhaol i Sipsiwn a Theithwyr</u>

Lleoliad	Nifer y lleiniau	Preswylwyr
Estyniad i'r safle presennol yn Llandygai, Bangor	**10**	**Sipsiwn**
Tir yn Penhesgyrn, Penmynydd	**4**	**Teithwyr**

Eglurhad:

6.4.125 Mae rhai teuluoedd o Sipsiwn a Theithwyr, am wahanol resymau, yn byw mewn un lle am gyfnodau

hirach o amser. Bydd llefydd byw preswyl parhaol yn cael eu darparu i'r teuluoedd ac unigolion hynny sy'n dangos bod ganddynt anghenion llety am lain ac nad oes ganddynt le arall i fyw ynddo (gyda Gwasanaethau Tai yn gwneud yr asesiad hwn). Bydd preswylwyr yn cael lleiniau drwy gydol y flwyddyn gan dalu rhent a threthi'r cyngor i'r Awdurdod Lleol.

6.4.126 Bydd y dynodiadau uchod yn cyfarch gofynion am leiniau ar gyfer y safleoedd preswyl parhaol a nodwyd yn yr AALlST cyfredol (2016) yn ystod oes y Cynllun. Os yw'r adroddiad monitro blynyddol, yr AALlST nesaf neu'r adolygiad o'r Cynllun yn dangos prinder yn y ddarpariaeth ac/neu angen sydd heb ei ddiwallu am leiniau pellach, yna bydd angen dynodi safleoedd ychwanegol yn y Cynllun.

6.4.127 Fe fydd y Cynghorau yn ymgymryd ag AALlST pob pum mlynedd. Fe fydd amseriad yr AALlST nesaf yn cyd-fynd ag adolygiad y Cynllun.

POLISI TAI 19: SAFLEOEDD AR GYFER LLEINIAU PARHAOL NEU TEITHIOL NEU DROS DRO I SIPSIWN A THEITHWYR

Caniateir cynigion am safleoedd preswyl parhaol neu safleoedd teithiol neu safleoedd dros dro ar gyfer Sipsiwn a Theithwyr ac estyniadau i safleoedd sydd wedi cael eu hawdurdodi'n barod ar gyfer Sipsiwn a Theithwyr ar dir na fyddai fel arall yn cael ei ryddhau ar gyfer datblygiad preswyl os gellir cydymffurfio gyda'r meini prawf canlynol i gyd:

1. **Bod angen llety ar gyfer lleiniau Sipsiwn a Theithwyr yn cael ei adnabod;**
2. **Ble'n bosib, fod y safle o fewn pellter rhesymol i wasanaethau a chyfleusterau lleol**;
3. **'Does dim modd darparu ar ei gyfer ar safle awdurdodedig sy'n bodoli'n barod;**
4. **Nad yw ffactorau amgylcheddol, gan gynnwys sefydlogrwydd y tir, tir wedi'i halogi, ac agosrwydd at leoliadau peryglus, yn gwneud y safle'n amhriodol ar gyfer datblygiad preswyl oni bai bod mesurau lliniaru yn bosibl ac yn gymesur;**
5. **Mae modd cael gwasanaethau dŵr, trydan a rheoli gwastraff i'r safle;**
6. **Ble'n briodol, bod safonau a dyluniad y datblygiad yn dangos y rhoddwyd ystyriaeth briodol i Ddeddf Cartrefi Symudol (Cymru) 2013 a Canllaw Arfer Da Llywodraeth Cymru o ran Dylunio Safleoedd Sipsiwn-Teithwyr yng Nghymru;**
7. **Nad oes effaith afresymol ar gymeriad ac ymddangosiad yr ardaloedd o gwmpas, yn cynnwys ar amwynder preswyl meddianwyr cyfagos neu amodau gweithredu busnesau sy'n bodoli'n barod;**
8. **Nad oes effeithiau niweidiol ar ardaloedd sydd wedi'u dynodi o ran eu pwysigrwydd rhyngwladol neu genedlaethol ar gyfer bioamrywiaeth a thirwedd;**
9. **Bod trefniadau boddhaol yn eu lle i gyfyngu ar feddiannaeth o'r lleiniau i Sipsiwn a Teithwyr.**
10. **Nad oes yna ddatblygiad sydd yn agored iawn i niwed yn cael ei leoli o fewn Parth Llifogydd C2.**

Eglurhad:

6.4.128 Yn ychwanegol i'r ddarpariaeth a wneir i gyfarch yr angen a adnabyddir ar gyfer lleiniau Sipsiwn a Theithwyr ym Mholisi TAI 18, mae Polisi TAI 19 yn rhoi polisi meini prawf er mwyn asesu unrhyw geisiadau a wneir yn y dyfodol ar gyfer ychwaneg o safleoedd parhaol neu deithiol neu dros dro.

6.4.129 Mae gan lawer o deuluoedd Sipsiwn a Theithwyr wrthwynebiad diwylliannol tuag at fyw mewn llety 'brics a morter'. Mae llysoedd barn wedi cydnabod y gwrthwynebiad yma, sy'n golygu bod rhaid i bob Awdurdod Lleol yng Nghymru edrych ar lefydd byw i Sipsiwn a Theithwyr fel ffurf o dai fforddiadwy.

6.4.130 Mae Polisi Cynllunio Cymru'n caniatáu rhyddhau safleoedd ar gyfer tai fforddiadwy, yn cynnwys llefydd byw i Sipsiwn a Theithwyr, fel eithriad i bolisïau tai arferol. Mae'r polisi yma wedi cael ei lunio i ateb yr anawsterau y gallai Sipsiwn a Theithwyr eu hwynebu wrth geisio cael cyflenwad digonol o dir fforddiadwy ar gyfer eu hanghenion. Pwrpas y polisi hwn ydi galluogi rhyddhau tir tu allan i ffiniau datblygu ar gyfer llefydd byw fforddiadwy i Sipsiwn a Theithwyr, lle na fyddai llefydd byw preswyl fel arfer yn cael eu caniatáu. Yn gyffredinol, bydd gwerth tir tu allan i ffiniau datblygu yn sylweddol is na gwerth tir tu mewn i ffiniau datblygu, sy'n gostwng costau datblygu cyffredinol er mwyn cynorthwyo i ddarparu lleiniau fforddiadwy. Gallai'r safleoedd hyn ddarparu ffynhonnell fechan ychwanegol o lefydd byw i Sipsiwn a Theithwyr mewn ardaloedd gwledig, i ateb angen lleol.

6.4.131 Defnyddir y polisi meini prawf hwnynghyd â phob polisi perthnasol arall yn y Cynllun, i asesu cynigion a gyflwynir er mwyn ateb angen yn y dyfodol neu angen annisgwyl am lety Sipsiwn a Theithwyr.

6.4.132 Disgwylir tystiolaeth gyda'r cais cynllunio i ddangos bod angen yn bodoli am y math yma o lefydd byw.

This page is intentionally left blank

6.5 AMGYLCHEDD NATURIOL AC ADEILEDIG

GWARCHOD A GWELLA'R AMGYLCHEDD NATURIOL

6.5.1 **Cefndir**

- Rôl allweddol y drefn gynllunio yw sicrhau bod yr amgylchedd naturiol yn cael ei warchod yn effeithiol drwy reoli'r math, dyluniad a lleoliad datblygiad.
- Mae gan y drefn gynllunio rhan bwysig i'w chwarae mewn ateb amcanion bioamrywiaeth trwy hyrwyddo agweddau tuag at ddatblygiad sy'n creu cyfleoedd newydd i wella bioamrywiaeth, atal colli bioamrywiaeth, neu ddigolledu am golledion lle nad oes modd osgoi difrod
- Mae'n bwysig bod materion bioamrywiaeth a thirwedd yn cael eu hystyried yn y cyfnod cynnar o baratoi cynllun datblygu a'r broses rheoli datblygu
- Dan Ddeddf yr Amgylchedd Naturiol a Chymunedau Gwledig 2006, mae dyletswydd ar bob awdurdod cyhoeddus, wrth gyflawni ei swyddogaethau, i ystyried, cyn belled ag sy'n gyson gydag ymarfer y swyddogaethau hynny'n gywir, y diben o gadwraeth bioamrywiaeth
- Mae'r ddau Gyngor wedi paratoi Cynlluniau Gweithredu Bioamrywiaeth Leol
- Mae'n ddyletswydd statudol ar Awdurdodau Lleol i ystyried dibenion Ardaloedd o Harddwch Naturiol Eithriadol (AHNE), sef cadwraeth a gwella eu prydferthwch naturiol
- Mae'r ddyletswydd i ystyried dibenion y Parc Cenedlaethol a'r AHNE yn gymwys ar gyfer gweithgareddau sy'n effeithio ar yr ardaloedd hyn, boed y gweithgareddau hyn tu mewn neu ddu allan i'r ardaloedd sydd wedi'u dynodi

Cyflwyniad

6.5.2 **Cadwraeth Natur:** Mae cynefinoedd a rhywogaethau o bwysigrwydd er mwyn gwarchod bioamrywiaeth yn cael eu cyfeirio atynt yn Adran 42 (Cymru) o'r Ddeddf NERC (2006). Tu mewn i ardal y Cynllun, mae llawer o asedau pwysig o ran bioamrywiaeth a geoamrywiaeth. Mae nifer o safleoedd sydd o bwysigrwydd rhyngwladol ac wedi'u dynodi fel Ardaloedd Cadwraeth Arbennig ac Ardaloedd Gwarchod Arbennig dan Gyfarwyddeb Cynefinoedd yr Undeb Ewropeaidd a Chyfarwyddeb Adar yr Undeb Ewropeaidd, yn ogystal â nifer of safleoedd Ramsar wedi sydd wedi eu dynodi dan y Confensiwn Ramsar. Mae hefyd nifer o Safleoedd o Ddiddordeb Gwyddonol Arbennig a Safleoedd Daearegol a Geomorffaidd Pwysig Rhanbarthol, sy'n ardaloedd o bwysigrwydd cenedlaethol ar gyfer cadwraeth natur a daeareg. Mae nifer o rywogaethau yn cael eu gwarchod gan gyfraith, sydd hefyd yn cynnwys darpariaeth ar gyfer gwella cynefinoedd. Mae rhai rhywogaethau a chynefinoedd sydd o bwysigrwydd lleol i ardal y Cynllun, ac yn cael ei amlygu yn y Cynlluniau Gweithredu Bioamrywiaeth Leol. Safleoedd yw'r rhain nad ydynt wedi eu rhestru fel dynodiadau statudol. Fodd bynnag mae ganddynt hwy werth ecolegol uchel. Adnabyddir y rhain fel Safleoedd Bywyd Gwyllt Lleol, sydd yn ddynodiadau anstatudol o werth cadwraeth natur sylweddol sydd yn cael eu selio ar asesiad ffurfiol gwyddonol gadarn.

6.5.3 Mae asedau bioamrywiaeth werthfawr i'w darganfod mewn lleoliadau gwledig a threfol yn ardal y

Cynllun, sydd tu allan i'r ardaloedd sydd wedi cael eu dynodi'n ffurfiol. Fe all tir llwyd sy'n wag fod yn gynefin delfrydol i fywyd gwyllt ffynnu ynddo. Mae parciau, llecynnau gwyrdd, tir ar ymylon ffyrdd ac afonydd yn enghreifftiau o sut gellir creu rhwydwaith o isadeiledd gwyrdd/glas o safleoedd bioamrywiaeth a 'choridorau'/cerrig sarn lle gall bywyd gwyllt fyw a theithio trwodd. Felly mae angen sicrhau nad yw datblygiad mewn ardaloedd gwledig a threfol yn niweidio cynefinoedd gwerthfawr neu'n ymyrryd ar dir sy'n rhan o rwydwaith ehangach o goridorau bywyd gwyllt. Hefyd mae coed, coetiroedd, perthlys, gwrychoedd, a ffiniau caeau traddodiadol megis cloddiau yn bwysig iawn fel cynefinoedd bywyd gwyllt yn ogystal â chyfrannu i gymeriad a harddwch y dirwedd.

6.5.4 **Cadwraeth Tirwedd:** Mae gan ardal y Cynllun dirwedd arbennig ac amrywiol, yn cynnwys Ardal o Harddwch Naturiol Eithriadol Arfordir Môn ac Ardal o Harddwch Naturiol Eithriadol Llŷn, hyd at ffiniau Parc Cenedlaethol Eryri. Hefyd mae Ynys Môn gyfan wedi'i ddynodi gan UNESCO fel Geoparc Byd Eang (Geoparc Byd Eang GeoMôn) er mwyn cydnabod daeareg arbennig yr ynys. Yn ogystal â'r Ardaloedd o Harddwch Naturiol Eithriadol, sydd wedi'u diogelu ar sail genedlaethol, mae gan ardal ehangach y Cynllun ddarnau o gefn gwlad sydd heb gael ei ddifetha ac sy'n arbennig yn lleol fel bod yn werth eu dynodi'n Ardaloedd Tirwedd Arbennig. Mae cymeriad a phrydferthwch y dirwedd yn gwella ansawdd bywyd y trigolion yn sylweddol, ac yn dod â buddion mawr, yn gymdeithasol ac o ran iechyd. Mae hefyd yn atyniad mawr i bobl sy'n dymuno ymweld â'r ardal, a thrwy hynny'n cyflawni rôl bwysig ar gyfer yr economi leol.

6.5.5 Mae'r basdata LANDMAP sydd wedi ei sefydlu gan Gyfoeth Naturiol Cymru (cyn Cyngor Cefn Gwlad Cymru) yn adnodd pwysig er mwyn annog proses o wneud penderfyniadau cynaliadwy ynglŷn â'r dirwedd. Mae'r fethodoleg LANDMAP wedi galluogi cydnabod Ardaloedd Cymeriad y Dirwedd (ACT), sydd wedi cael ei adnabod yn Strategaeth Tirwedd Gwynedd ynghyd a Strategaeth Tirwedd Ynys Môn.

6.5.6 Gwnaeth cyn Cyngor Cefn Gwlad Cymru comisiynu astudiaeth oedd yn canolbwyntio ar agweddau gweledol a golygfaol o arfordir Cymru, gan gynnwys cyd-destun i'r defnydd tir daearyddol, hanesyddol a diwylliannol. Fe adnabuwyd 50 uned morlun rhanbarthol sydd yn gorchuddio Cymru gyfan, gyda 19 ohonynt yn gorchuddio arfordir Ynys Môn a Gwynedd. Yn ddiweddarach, fe wnaeth Cyngor Sir ynys Môn a Pharc Cenedlaethol Eryri gomisiynu astudiaeth ar y cyd sef 'Asesiad o Gymeriad Morlun Eryri a Môn'. Mae'r astudiaeth yn adnabod 'Mathau Cymeriad y Morwedd', sydd yn cynnwys disgrifiad byr a mapiau lleoliad ar gyfer pob 'Math' gafodd eu hadnabod. Mae proffiliau hefyd wedi ei ddarparu ar gyfer pob Ardal Cymeriad y Morwedd (ACM), gan ddisgrifio eu lleoliad a chyd-destun, crynodeb o'r disgrifiad, cyfansoddiad ACM, nodweddion allweddol, buddiannau diwylliannol a gwasanaethol, dylanwadau naturiol a safleoedd, ansawdd canfyddiadol, grym newid a sensitifrwydd cynhenid.

POLISI STRATEGOL PS 19: GWARCHOD LLE BO'N BERTHNASOL GWELLA'R AMGYLCHEDD NATURIOL

Bydd y Cynghorau'n rheoli datblygiad er mwyn gwarchod a lle bo'n berthnasol gwella amgylchedd naturiol, cefn gwlad ac arfordir arbennig ardal y Cynllun a gwrthodir cynigion a fydd yn cael effaith sylweddol andwyol arnynt oni bai bod yr angen neu'r bendithion y datblygiad yn y lleoliad yna yn amlwg gorbwyso gwerth y safle neu'r ardal a pholisi gwarchodaeth

genedlaethol ar gyfer y safle a'r ardal dan sylw. Wrth benderfynu ar geisiadau cynllunio, bydd angen rhoi ystyriaeth i'r canlynol:

1. **Diogelu cynefinoedd a rhywogaethau, daeareg, hanes, yr arfordir a thirweddau ardal y Cynllun;**
2. **Gwarchod a lle bo'n berthnasol gwella safleoedd o bwysigrwydd rhyngwladol, cenedlaethol, rhanbarthol a lleol, a ble'n berthnasol, eu gosodiad yn unol â Pholisi Cenedlaethol;**
3. **Rhoi sylw priodol i arwyddocâd cymharol dynodiadau rhyngwladol, cenedlaethol a lleol wrth ystyried y pwysau i roi ar fuddiannau cydnabyddedig yn unol â Pholisi Cenedlaethol, er mwyn sicrhau bod unrhyw gyfrifoldebau ac ymrwymiadau rhyngwladol neu genedlaethol yn cael eu cwrdd yn llawn;**
4. **Gwarchod neu wella bioamrywiaeth o fewn ardal y Cynllun a gwella a/neu adfer rhwydwaith cynefinoedd naturiol yn unol â'r Cynllun Gweithredu Bioamrywiaeth Leol yn unol â Pholisi Amg 5;**
5. **Gwarchod neu wella bioamrywiaeth drwy rwydwaith o isadeiledd gwyrdd/ glas;**
6. **Diogelu rhywogaethau sydd wedi'u gwarchod yn rhyngwladol, cenedlaethol ac yn lleol;**
7. **Gwarchod, cadw neu wella cymeriad a hynodrwydd lleol yr Ardaloedd Cymeriad Tirwedd (yn unol â Pholisi AMG 2) ac Ardal Cymeriad y Morlun (yn unol â Pholisi AMG 4).**
8. **Gwarchod, cadw neu wella coed, gwrychoedd, coetiroedd o werth gweledol, ecolegol, hanesyddol, diwylliannol a mwynderol**.

Polisïau Rheoli Datblygu Cenedlaethol

6.5.7 Mae Pennod 5 Polisi Cynllunio Cymru a NCT 5 yn gosod allan cyfarwyddyd a pholisïau rheolaeth datblygu genedlaethol clir mewn perthynas â dynodiadau statudol, sy'n adlewyrchu'r pwysigrwydd amgylcheddol dynodiadau statudol rhyngwladol a chenedlaethol o'i gymharu gyda dynodiadau lleol statudol ac anstatudol.

6.5.8 Mae'r Tabl 23 yn rhestru'r holl ddynodiadau rhyngwladol a chenedlaethol statudol sy'n berthnasol i Ardal y Cynllun ac yn diffinio rhwymedigaeth y dynodiad. Er mai dynodiad anstatudol yw Geoparc GeoMôn, mae hefyd wedi ei gynnwys yn Nhabl 23 oherwydd ei ddynodiad gan UNESCO. Wrth baratoi a chysidro ceisiadau cynllunio fe ddylid ystyried Polisi PS 16, PCYFF 1 ynghyd â Pholisi Cynllunio Cymru ac NCT5. Mae'r dull yma yn gwneud pob cais cynllunio yn ddarostyngedig i ganllawiau a pholisi cynllunio cenedlaethol diweddaraf i osgoi ailadrodd diangen trwy'r Cynllun.

Tabl 23: Atodlen Statudol Cadwraeth Natur

	Dynodiad	Deddfwriaeth, Cylchlythyr, Rheoliadau & Cyfarwyddiadau	Polisi Rheoli Datblygu Cenedlaethol	Rhwymedigaeth
Dynodiadau Tirwedd Statudol	Ardal o Harddwch Naturiol Eithriadol	Ddeddf Parciau Cenedlaethol a Mynediad at Gefn Gwlad 1949 Deddf Cefn Gwlad a Hawliau Tramwy 2000	Pennod 5 o PCC:- • Mesurau i warchod y dirwedd a bioamrywiaeth • Rheoli datblygu a dynodiadau statudol Nodyn Cyngor Technegol 5 'Cynllunio a Chadwraeth Natur'	• Mae yna ddau AHNE o fewn ardal y Cynllun sydd yn cael ei ddangos ar y Map Cyfyngiadau. • Prif amcan dynodi AHNE yw gwarchod a gwella harddwch naturiol y dirwedd. Mae'n hanfodol fod unrhyw gynlluniau i ddatblygu a fyddai'n effeithio ar yr AHNE ai osodiad yn ffafrio diogelu harddwch naturiol yr ardal. • Fe fyddai rhaid i ddatblygiadau mawr fodloni 3 prawf, sef:- - yr angen am y datblygiad, yn nhermau ystyriaethau cenedlaethol, ac effaith ei ganiatáu neu ei wrthod ar yr economi leol; - y gost a'r posibilrwydd o ddarparu'r datblygiad y tu allan i'r ardal a ddynodwyd neu ddiwallu'r angen amdano mewn rhyw ffordd arall; - unrhyw effaith andwyol ar yr amgylchedd a'r dirwedd, ac i ba raddau y gellid lliniaru hynny.
	Parciau Cenedlaethol	Ddeddf Parciau Cenedlaethol a Mynediad at Gefn Gwlad 1949 Deddf Amgylcheddol 1995	Pennod 5 o PCC:- • Mesurau i warchod y dirwedd a bioamrywiaeth • Rheoli datblygu a dynodiadau statudol Nodyn Cyngor Technegol 5 'Cynllunio a Chadwraeth Natur'	• Dibenion statudol y Parciau Cenedlaethol yw gwarchod a gwella eu harddwch naturiol, eu bywyd gwyllt, a'u treftadaeth ddiwylliannol, a hybu cyfleoedd i'r cyhoedd ddeall a mwynhau eu nodweddion arbennig • Mae rhan eang o Ardal Awdurdod Cynllunio Gwynedd yn ffinio a Pharc Cenedlaethol Eryri. Mae yna hefyd olygfeydd o'r Parc o Ynys Môn ac fel arall. Cyfrifoldeb Parc Cenedlaethol Eryri yw gwneud penderfyniadau cynllunio o fewn y Parc Cenedlaethol; fodd bynnag fe allai ceisiadau o fewn Ardal Awdurdod Cynllunio Gwynedd a rhannau o Fôn gael effaith ar osodiad y Parc Cenedlaethol. O fewn yr ardaloedd yma, bydd angen i'r Cynghorau roi ystyriaeth i'r Parc Cenedlaethol a'r nodweddion naturiol arbennig sydd yn cyfiawnhau ei statws. • Fe fyddai rhaid i ddatblygiadau mawr fodloni 3 prawf, sef:- - yr angen am y datblygiad, yn nhermau ystyriaethau cenedlaethol, ac

Tabl 23: Atodlen Statudol Cadwraeth Natur

	Dynodiad	Deddfwriaeth, Cylchlythyr, Rheoliadau & Cyfarwyddiadau	Polisi Rheoli Datblygu Cenedlaethol	Rhwymedigaeth
				effaith ei ganiatáu neu ei wrthod ar yr economi leol; - y gost a'r posibilrwydd o ddarparu'r datblygiad y tu allan i'r ardal a ddynodwyd neu ddiwallu'r angen amdano mewn rhyw ffordd arall; - unrhyw effaith andwyol ar yr amgylchedd a'r dirwedd, ac i ba raddau y gellid lliniaru hynny.
Dynodiadau Cadwraeth Natur Statudol	Safleoedd Ewropeaidd sydd wedi ei ddynodi	Cyfarwyddeb y Cyngor ar Warchod Cynefinoedd Naturiol a Phlanhigion ac Anifeiliaid 1992 Cyfarwyddeb y Cyngor ar Warchod Adar Gwyllt 1979 Gweithredu'r Confensiwn ar y Fasnach Ryngwladol mewn Rhywogaethau mewn Perygl (CITES) yn y Gymuned Cyfarwyddeb Cyngor a Senedd Ewrop ar Atebolrwydd Amgylcheddol mewn perthynas ag atal ac unioni â difrod amgylcheddol 2004	Pennod 5 o PCC • Mesurau i warchod y dirwedd a bioamrywiaeth • Rheoli datblygu a dynodiadau statudol Nodyn Cyngor Technegol 5 'Cynllunio a Chadwraeth Natur'	Ardal Cadwraeth Arbennig (ACA) • Ardal sydd wedi derbyn gwarchodaeth arbennig yn unol â Chyfarwyddeb Cynefinoedd yr Undeb Ewropeaidd. Mae ACA yn rhoddi gwarchodaeth ychwanegol i ystod o anifeiliaid gwyllt, planhigion a chynefinoedd ac yn rhan allweddol o'r ymdrech byd-eang i ddiogelu bioamrywiaeth y byd. • Mae yna 19 safle ACA sydd yn gyfan gwbl neu yn rhannol o fewn ardal y Cynllun, sydd wedi ei ddangos ar y Map Cyfyngiadau ac wedi ei rhestru yn Atodiad 7 o'r Cynllun. Ardal Gwarchodaeth Arbennig (AGA) • Ardal o dir, dwr a môr sydd wedi cael eu hadnabod fel bod o werth rhyngwladol ar gyfer magu, bwydo a gaeafu neu fudo o rywogaethau adar prin neu fregus sydd i'w gael yn yr Undeb Ewropeaidd. • Mae yna 9 safle AGA sydd yn gyfan gwbl neu yn rhannol o fewn ardal y Cynllun, sydd wedi ei ddangos ar y Map Cyfyngiadau ac wedi ei rhestru yn Atodiad 7 o'r Cynllun. Safleoedd Ramsar • Safleoedd Ramsar yw gwlypdiroedd o bwysigrwydd rhyngwladol, sydd wedi cael ei ddynodi gan y Confensiwn Ramsar.

Tabl 23: Atodlen Statudol Cadwraeth Natur

	Dynodiad	Deddfwriaeth, Cylchlythyr, Rheoliadau & Cyfarwyddiadau	Polisi Rheoli Datblygu Cenedlaethol	Rhwymedigaeth
		Y Confensiwn ar Amrywiaeth Fiolegol 1992 Gwarchod Rheoliadau Cynefinoedd a Rhywogaethau 2010 (fel y diwygiwyd 2011)		• Mae yna 1 safle RAMSAR o fewn ardal y Cynllun, sydd wedi ei ddangos ar y Map Cyfyngiadau ac wedi ei rhestru yn Atodiad 7 o'r Cynllun. Mae'r uchod yn cael eu hadnabod fel safleoedd Natura 2000 Mae'r Gyfarwyddeb Cynefinoedd yn ei wneud yn angenrheidiol i ddatblygiadau a fyddai'n cael effaith sylweddol ar safle Ewropeaidd fod yn destun Asesiad Priodol. Mae'n rhaid i'r Cyngor sicrhau y cyflawnir y cyfrifoldebau a'r rhwymedigaethau rhyngwladol ar gyfer cadwraeth yn llawn, ac y caiff safleoedd sydd â dynodiad statudol eu gwarchod rhag difrod a dirywiad, yn unol ag amcanion y dynodiad, ac y cedwir eu nodweddion pwysig drwy reoli priodol.
	Safleoedd Dynodedig y Deyrnas Unedig	Deddf Bywyd Gwyllt a Chefn Gwlad 1981 Deddf Gwarchod Moch Daear 1992 Deddf Gwarchod Mamaliaid Gwyllt 1996 Deddf Ceirw 1991 Deddf Cadwraeth Morloi 1970 Deddf yr Amgylchedd Naturiol a Chymunedau Gwledig 2006	Pennod 5 o PCC • Mesurau i warchod y dirwedd a bioamrywiaeth • Rheoli datblygu a dynodiadau statudol Nodyn Cyngor Technegol 5 'Cynllunio a	Safleoedd o ddiddordeb Gwyddonol Arbennig (SoDdGA) • Pwrpas SoDdGA yw gwarchod ar gyfer cenedlaethau presennol a'r dyfodol, ansawdd, amrywiaeth ac ystod ddaearyddol cynefinoedd, rhywogaethau a nodweddion daearegol. • Mae yna 144 safle SoDdGA sydd yn gyfan gwbl neu yn rhannol o fewn ardal y Cynllun, sydd wedi ei ddangos ar y Map Cyfyngiadau ac wedi ei rhestru yn Atodiad 7 o'r Cynllun. • Mae rhagdybiaeth yn erbyn datblygiad sy'n debygol o beri niwed i SoDdGA. Cyn awdurdodi gweithrediadau sy'n debygol o niweidio unrhyw un o'r nodweddion hysbys ar Safle o Ddiddordeb Gwyddonol Arbennig, rhaid i awdurdodau cynllunio lleol rybuddio Cyfoeth Naturiol Cymru am y gweithrediadau arfaethedig, a rhaid cymryd ystyriaeth o'i gyngor wrth benderfynu a ddylid rhoi caniatâd cynllunio ai pheidio ac wrth osod amodau

Tabl 23: Atodlen Statudol Cadwraeth Natur

	Dynodiad	Deddfwriaeth, Cylchlythyr, Rheoliadau & Cyfarwyddiadau	Polisi Rheoli Datblygu Cenedlaethol	Rhwymedigaeth
			Chadwraeth Natur'	cynllunio Gwarchodfa Natur Genedlaethol (GNC) • Sefydlwyd GNC yn wreiddiol er mwyn gwarchod nodweddion sensitif a darparu 'labordai allanol' ar gyfer dibenion ymchwil. Mae eu pwrpas wedi ehangu ers hynny. Yn ogystal â rheoli rhai o'n gynefinoedd mwyaf cyntefig, rhywogaethau mwyaf prin a daearegol nodweddiadol. • Mae yna 8 safle GNC sydd yn gyfan gwbwl neu yn rhannol o fewn ardal y Cynllun, sydd wedi ei ddangos ar y Map Cyfyngiadau ac wedi ei rhestru yn Atodiad 7 o'r Cynllun.
	Geoparc Byd Eang	Dynodwyd gan UNESCO	Dim	• Nid yw Geoparc Byd Eang UNESCO yn ddynodiad deddfwriaethol – er hynny dylid gwarchod y safleoedd treftadaeth geolegol diffiniedig o fewn Geoparc Byd Eang UNESCO o dan ddeddfwriaeth gynhenid, leol, rhanbarthol a chenedlaethol priodol. Nid yw statws Geoparc Byd Eang UNESCO yn golygu cyfyngiadau ar unrhyw weithgaredd economaidd o fewn eu ffiniau, lle mae'r gweithgaredd yna yn cydymffurfio gyda deddfwriaeth gynhenid, leol, rhanbarthol a/neu genedlaethol.

POLISI AMG 1: CYNLLUNIAU RHEOLAETH ARDALOEDD O HARDDWCH NATURIOL EITHRIADOL

Bydd angen, ble'n briodol, i gynigion sydd o fewn neu sy'n effeithio ar osodiad a/neu olygfeydd arwyddocaol i mewn neu allan o'r Ardaloedd o Harddwch Naturiol Eithriadol, roi ystyriaeth i'r Cynllun Rheolaeth Ardal o Harddwch Naturiol Eithriadol.

Eglurhad:

6.5.9 Bwriad y polisi yma yw sicrhau bod amcanion a nodau'r Cynlluniau Rheolaeth Ardaloedd o Harddwch Naturiol Eithriadol yn cael eu hystyried yn llawn wrth ystyried cynigon ddatblygu. Bydd y Cynllun Rheoli yn darparu disgrifiad eglur a chytunedig o'r agweddau sy'n rhan o'r cymeriad, ymddangosiad a gwerth hanesyddol arbennig sy'n cyfrannu i'w prydferthwch naturiol. Bydd y Cynlluniau yn cario pwysau sylweddol wrth benderfynu ar geisiadau cynllunio.

POLISI AMG 2: ARDALOEDD O DIRWEDD ARBENNIG

Wrth ystyried cynigion o fewn Ardaloedd Tirwedd Arbennig (ATA) fel yr adnabyddir ar y Mapiau Cynigion a rhestrir isod, bydd angen rhoi ystyriaeth briodol i raddfa a natur y datblygiad gan sicrhau na fyddai'n cael effaith andwyol sylweddol ar y dirwedd. Ble'n bosib fe ddylai'r datblygiad ychwanegu tuag at gynnal, gwella neu adfer cymeriad cydnabyddedig yr ATA.

Dylai cynigion rhoi sylw i'r 'Datganiad o Werth ac Arwyddocâd' perthnasol.

Lle mae'n briodol, bydd y Cynghorau angen Asesiad Ardrawiad Tirwedd a Gweledol er mwyn gallu ystyried ardrawiad y datblygiad ar yr ardal ddynodedig.

Mewn amgylchiadau eithriadol, lle mae'n rhaid cael y datblygiad ac y gallai arwain i ardrawiad arwyddocaol ar y dirwedd, bydd rhaid darparu mesurau lliniaru a digolledu priodol.

Eglurhad:

6.5.10 Mae gwarchod y dirwedd naturiol yn eithriadol o bwysig; serch hynny mae yna rhai ardaloedd o Wynedd a Fôn sydd â nodweddion arbennig a olygai ei fod yn briodol iddynt dderbyn gwarchodaeth ychwanegol. Mae'r ardaloedd hyn wedi cael ei adnabod fel Ardaloedd Tirwedd Arbennig (ATA). Mae ATA yn ddynodiad anstatudol sydd yn seiliedig ar LANDMAP. Mae LANDMAP a ddatblygwyd gan Gyfoeth Naturiol Cymru (cyn Cyngor Cefn Gwlad Cymru) yn adnodd tirwedd sy'n seiliedig ar System Gwybodaeth Ddaearyddol, lle mae nodweddion a rhinweddau'r dirwedd a dylanwadau'r dirwedd yn cael eu cofnodi a'u gwerthuso i ffurfio set ddata sy'n gyson ar lefel genedlaethol.

6.5.11 Amcan gwarchodaeth ATA i yw sicrhau fod unrhyw fwriad ar gyfer datblygu yn rhoi ystyriaeth i gynnal, cyfoethogi neu adfer cymeriad ac ansawdd cydnabyddedig yr ardaloedd. Bydd rhaid dangos safon dda o ddylunio, lleoli a thirlunio. Mae yna 16 ATA wedi ei bennu ar gyfer Wynedd a Môn fel a chanlyn:

Tabl 24: Rhestr o ATA

Gwynedd	01: Gorllewin Llŷn
	02: Bae Porthmadog & Tremadog
	03: Tirwedd Aberglaslyn & Dwyryd
	04: Penllyn
	05: Corris
	06: Bae Abermaw
	07: Ymylon Gogledd Orllewin Eryri
	08: Bae Foryd
	09: Menai
	10: Mynydd Bangor
Ynys Môn	11. Cors Malltraeth a'r Cyffiniau
	12: Tir Stad Parciau
	13: Mynydd Parys a'r Llethrau
	14: Mynydd Mechell a'r Cyffiniau
	15: Llethrau Coediog Biwmares a Dyffryn Llangoed
	16: Tir Stad De Môn

6.5.12 Er mwyn diffinio'r ATA newydd fe gynhaliwyd adolygiad o'r ATA blaenorol gan geisio sicrhau fod yna fodd cyfiawnhau'r warchodaeth arbennig (h.y. Adroddiad LUC 'Adolygiad o Ardaloedd Tirwedd Arbennig yng Ngwynedd a Môn'). Fel rhan o adroddiad LUC, mae 'Datganiad o Werth ac Arwyddocâd' wedi ei baratoi ar gyfer pob ATA, gan dynnu sylw i'r rhinweddau a'r nodweddion sy'n arwyddocaol i'r dynodiad. Bydd rhaid i gynigion datblygu ddangos bod ystyriaeth wedi cael ei roi i'r 'Datganiad o Werth ac Arwyddocâd' perthnasol. Lle'n berthnasol, dylai hyn fod yn elfen allweddol o wybodaeth gefnogol ar gyfer y cais cynllunio (e.e. Datganiad Dylunio a Mynediad neu unrhyw ddatganiad cynllunio arall) er mwyn dangos bod y cynnig wedi ei ddylunio i ddiddymu neu leihau unrhyw ardrawiad annerbyniol ar y rhinweddau hynny oedd yn sail i ddynodi'r ATA. Dylai manylder y wybodaeth a fydd ei angen fod yn gymesur â graddfa'r cynnig. Er enghraifft, gall Asesiad Ardrawiad Tirwedd a Gweledol fod yn angenrheidiol lle mae'r cynnig yn debygol o gael ardrawiad ar gyfanrwydd a chynaliadwyedd dynodiad yr ATA, neu werthfawrogiad/canfyddiad y cyhoedd o unigrywiaeth a naws am le yn nhermau'r dirwedd. Mae'r Cynghorau yn cynnig gwasanaeth cyngor cyn cyflwyno cais cynllunio, a fydd yn rhoi arweiniad os fydd angen Asesiad Ardrawiad Tirwedd a Gweledol. Mae'n bosib archwilio adroddiad LUC 'Adolygiad o Ardaloedd Tirwedd Arbennig yng Ngwynedd a Môn' a'r safleoedd we Cyngor Sir Fôn (www.ynysmon.gov.uk) a Chyngor Gwynedd (www.gwynedd.llyw.cym)

POLISI AMG 3: GWARCHOD A GWELLA NODWEDDION A RHINWEDDAU SYDD YN NODEDIG I GYMERIAD Y DIRWEDD LEOL

Fe fydd rhaid i ddatblygiadau a fyddai'n cael effaith sylweddol ar gymeriad y dirwedd fel y diffinnir gan yr Ardaloedd Cymeriad y Dirwedd a gynhwysir yn y Strategaeth Tirwedd ar gyfer yr awdurdod perthnasol, ddangos drwy asesiad tirwedd sut mae cymeriad y dirwedd wedi dylanwadu ar ddyluniad, maint, natur a'r broses o ddewis safle'r datblygiad.

Caniateir cynnig ar yr amod na fyddai'n cael effaith andwyol sylweddol ar nodweddion a rhinweddau sydd yn unigryw i'r dirwedd leol yn nhermau agweddau gweledol, hanesyddol, daearegol, ecolegol a diwylliannol. Dylid cymryd mesurau er mwyn sicrhau na fyddai'r datblygiad yn:-

1. **Cael effaith andwyol nodweddiadol ar gymeriad y ffurf adeiledig neu'r dirwedd naturiol;**
2. **Methu harmoneiddio gyda, neu wella'r tirffurf a'r dirwedd;**
3. **Colli neu yn methu ymgorffori nodweddion traddodiadol, patrymau, strwythurau a gosodiad aneddleoedd a thirwedd yr amgylchedd adeiledig a naturiol.**

Rhoddir sylw penodol i dirwedd sydd wedi ei adnabod gan yr Ardaloedd Cymeriad y Dirwedd fel bod o werth uchel neu ragorol oherwydd rhinwedd penodol yn y dirwedd neu gyfuniad o rinweddau. Bydd ystyriaeth bellach hefyd yn cael ei roddi i ddatblygiad sydd yn effeithio ar gymeriad tirwedd a gosodiad yr AHNEau neu'r Parc Cenedlaethol.

Eglurhad:

6.5.13 Mae gwarchod, cadw a gwella nodweddion a chymeriad arbennig tirwedd Ardal y Cynllun yn hanfodol er mwyn sicrhau golygfeydd unigryw a chreu ymdeimlad am le. Er bod yna warchodaeth yn cael ei roddi i rai o'r nodweddion dan sylw (e.e. coed a gwrychoedd, trwy Orchymyn Cadw Coed a Rheoliadau Gwrychoedd), mae gan rhai o'r nodweddion eraill sydd ddim yn derbyn gwarchodaeth gwerthoedd sy'n eu gwneud yn unigryw i'r dirwedd leol. Maent yn cyfrannu tuag at hynodrwydd lleol, a ble yn briodol dylid gwarchod y rhain.

6.5.14 Amcan y polisi yma yw gwarchod yr ystod o nodweddion tirwedd o fewn ardal y Cynllun sydd wedi cael eu hadnabod yn yr Ardal Cymeriad y Dirwedd. Gellir derbyn gwybodaeth bellach mewn perthynas â'r Ardal Cymeriad y Dirwedd drwy archwilio'r Strategaeth Tirwedd berthnasol ar gyfer naill awdurdod ynghyd ac yn y data LANDMAP perthnasol. Dylid rhoi ystyriaeth i'r ddwy ffynhonnell o wybodaeth wrth ystyried ardrawiad datblygiad ar gymeriad y dirwedd. Yn ogystal, ble'n briodol, bydd angen ystyried y Cynllun Rheolaeth AHNE perthnasol.

6.5.15 Dylid rhoi ystyriaeth i astudiaethau eraill fel rhan o'r broses casglu gwybodaeth yn ymwneud a'r dirwedd er mwyn sicrhau fod cynigion datblygu yn rhoddi ystyriaeth i ac yn adlewyrchu cymeriad unigryw, ansawdd a sensitifrwydd yr ardal. Mae astudiaethau eraill yn cynnwys Astudiaeth Sensitifrwydd a Caspasiti y Dirwedd (2014).

POLISI AMG 4: GWARCHOD YR ARFORDIR

Wrth ystyried cynigion ar yr arfordir, gan gynnwys yr Arfordir Treftadaeth, bydd angen sicrhau fod y cynnig yn cydymffurfio gyda'r meini prawf canlynol:

1. **Bod rhaid i'r datblygiad oherwydd ei natur gael ei leoli ar yr arfordir, neu aberoedd agored, neu'n agos atynt, a bod yna fuddiannau economaidd a chymdeithasol gorbwysol yn deillio o'r datblygiad.**
2. **Nad ydynt yn achosi niwed annerbyniol:**

    i. **i ansawdd ddŵr;**
    ii. **i ystyriaethau mynediad cyhoeddus;**
    iii. **i'r amgylchedd adeiledig, neu gymeriad y dirwedd, neu'r morlun;**
    iv. **buddiannau bioamrywiaeth yr ardal (gan gynnwys Ardaleodd Gwarchodedig Ewropeaidd fel ardaleodd Cadwraeth Arbennig ac Ardaleodd Gwarchod Morwrol) oherwydd eu lleoliad, graddfa, ffurf, edrychiad, deunyddiau, sŵn, neu allyriadau, neu oherwydd cynnydd annerbyniol mewn traffig.**

3. **Rhoddir blaenoriaeth i leoliadau sydd â chysylltiad gweledol agos ag adeiladau neu strwythurau sydd eisoes yn bodoli.**
4. **Nad oes unrhyw leoliadau amgen addas ar yr arfordir sydd wedi'u datblygu.**
5. **Bod y datblygiad yn gyson a pholisïau eraill yn y Cynllun gan gynnwys Polisi ARNA1.**

Eglurhad:

6.5.16 Mae arfordir ardal y Cynllun yn adnodd unigryw a phwysig amgylcheddol, cymdeithasol ac economaidd. Mae polisi cynllunio cenedlaethol yn annog awdurdodau cynllunio lleol i gynnal, gwella a gwarchod cymeriad yr arfordir, yn arbennig yr ardaloedd sydd wedi ei ddynodi'n Arfordir Treftadaeth. Mae rheoli datblygiad yn bwysig i'r dyfodol er mwyn cynnal yr Arfordir Treftadaeth a'i osodiad yn ogystal â chadw golygfeydd i mewn ac allan o'r arfordir yn gyffredinol.

6.5.17 Cydnabyddir bod yn rhaid lleoli rhai gweithgareddau ar, neu wrth ymyl yr arfordir neu aberoedd, er enghraifft, cynlluniau addas i warchod yr arfordir, anghenion pysgotwyr neu ddatblygiad sy'n ymwneud â hamdden anffurfiol nad yw'n amharu ar werth cadwraeth yr arfordir ei hun. Bydd yr Awdurdod Cynllunio Lleol yn asesu cynigion i leoli datblygiadau ar yr arfordir neu aberoedd er mwyn sicrhau mai dyna yw'r unig leoliad sy'n addas ar eu cyfer ac na fyddent yn niweidio adnoddau naturiol yr arfordir nac ar ansawdd a phrofiad ymwelwyr ohono. Disgwylir i gynigion datblygu ar/neu wrth ymyl yr arfordir ddangos sut maent wedi rhoi sylw i'r Asesiadau Cymeriad Tirwedd a'r Asesiadau Morlun (lleol neu ranbarthol). Caiff materion bioamrywiaeth a'r dull o warchod safleoedd a rhywogaethau eu gosod allan ym Mholisi Cyffredinol a Pholisi AMG5.

6.5.18 O fewn yr ardaloedd o'r arfordir a warchodir fel Arfordir Treftadaeth bydd yna bwyslais yn cael ei roddi ar warchod a hyrwyddo harddwch naturiol yr arfordir, hwyluso mynediad cyhoeddus a gwerthfawrogiad y cyhoedd ohono, cynnal ansawdd amgylcheddol y dŵr sydd er ei lannau a hyrwyddo mathau cynaliadwy o ddatblygiad cymdeithasol ac economaidd.

6.5.19 Mae holl arfordir ardal y Cynllun wedi cael ei asesu gan y Cynllun Rheoli Traethlin, sy'n dangos gall amgylchiadau ffisegol gyfyngu ar y cyfle i ddatblygu ar yr arfordir, er enghraifft, llifogydd, erydiad a thir ansefydlog. Mae polisi cynllunio cenedlaethol yn nodi'n glir y dylai'r system gynllunio leihau'r

bygythiad oherwydd newid i'r arfordir trwy osgoi datblygiad amhriodol mewn ardaloedd bregus neu ychwanegu at effeithiau'r newidiadau ffisegol i'r arfordir. Felly bydd y Cynllun yn rheoli datblygu mewn ardaloedd ble mae'r peryglon hyn yn wybyddus yn unol â Pholisi ARNA 1.

POLISI AMG 5: CADWRAETH BIOAMRYWIAETH LEOL

Dylai cynigion warchod a, ble'n briodol, gwella bioamrywiaeth sydd wedi cael ei hadnabod fel bod yn bwysig i'r ardal leol trwy:

a. Osgoi ardrawiad niweidiol sylweddol trwy leoli datblygiad sensitive.

b. Ystyried cyfleon i greu, gwella a rheoli cynefinoedd bywyd gwyllt a thirwedd naturiol gan gynnwys coridorau bywyd gwyllt, cherrig sarn, coed, gwrychoedd, coedlannau a chyrsiau dŵr.

Gwrthodir cynigion sy'n effeithio ar safleoedd o bwysigrwydd bioamrywiaeth leol oni bai gellir cydymffurfio gyda'r meini prawf canlynol i gyd:-

1. Nad oes yno safle amgen arall ar gyfer y datblygiad.

2. Bod yr angen am y datblygiad yn gorbwyso pwysigrwydd y safle i gadwraeth natur leol.

3. Bod mesurau lliniaru neu ddigolledu priodol yn cael eu cynnwys fel rhan o'r cynnig.

Ble'n angenrheidiol, dylid cynnwys gyda'r cais cynllunio Asesiad Ecolegol sydd yn nodi'r materion bioamrywiaeth leol berthnasol.

Eglurhad:

6.5.20 Mae Adran 6, Rhan 1 Deddf yr amgylchedd (Cymru) 2016 yn datgan bod rhaid i awdurdodau cyhoeddus geisio cynnal a gwella bioamrywiaeth wrth arfer swyddogaethau mewn perthynas â Chymru, ac wrth wneud hynny hyrwyddo cydnerthedd ecosystemau, i'r graddau sy'n gyson ag arfer y swyddogaethau hynny'n briodol.

6.5.21 Nod y polisi hwn yw sicrhau gwarchodaeth a gwelliannau i fioamrywiaeth leol. Yn benodol bydd y polisi hwn yn fodd o warchod y rhywogaethau a'r cynefinoedd hynny sydd wedi cael eu hadnabod o fewn Cynlluniau Gweithredu Bioamrywiaeth Leol Gwynedd a Môn. Bydd y polisi yma yn rhoi gwarchodaeth i'r rhywogaethau a'r cynefinoedd cydnabyddedig nad ydynt wedi eu lleoli ar unai safleoedd dynodedig rhyngwladol neu genedlaethol (e.e. SoDdGA. Gwarchodfeydd Natur Genedlaethol) neu safleoedd dynodedig lleol (e.e. Gwarchodfeydd Natur Leol, Safleoedd Bywyd Gwyllt).

6.5.22 Bydd rhaid i unrhyw gais allai gael effaith andwyol ar rywogaethau sydd yn derbyn gwarchodaeth gael ei gefnogi gan Asesiad Ecolegol wedi'i ymgymryd gan berson proffesiynol cymwys. Bydd yn hanfodol sicrhau fod unrhyw arolwg yng nghysylltiedig â'r Asesiad Ecolegol yn cael ei gymryd ar yr adegau priodol o'r flwyddyn. Bydd y penderfyniad ynglŷn â'r angen i gynnal Asesiad Ecolegol yn

dibynnu ar nifer o ffactorau cymhwyso bydd angen eu hystyried, gan gynnwys maint, math a lleoliad y datblygiad. Gellir derbyn arweiniad pellach ynglŷn â'r angen i gynnal Asesiad Ecolegol drwy gysylltu â'r Swyddog Bioamrywiaeth berthnasol ar gyfer yr Awdurdod. Bydd Canllawiau Cynllunio Atodol yn cael ei gyhoeddi i roi arweiniad ar y mater.

6.5.23 Wrth ystyried cynigion allai gael effaith andwyol ar rywogaethau pwysig a warchodir a chynefinoedd yn lleol, bydd ystyriaeth yn cael ei rhoi i ardrawiad dichonol y datblygiad ar statws cadwraethol y rhywogaeth a'r cynefin. Gall y Cyngor osod amodau cynllunio fel modd o oresgyn a lliniaru unrhyw effaith negyddol posib allai ddeillio o'r datblygiad pe byddai'n derbyn caniatâd.

6.5.24 Mewn rhai amgylchiadau gall mesurau lliniaru ar gyfer rhywogaethau a chynefinoedd o ddiddordeb lleol cynnwys mesurau priodol i leihau'r lefelau'r anghydfod, creu cynefinoedd eraill priodol er mwyn cynnal a gwella'r boblogaeth sydd yn cael ei effeithio neu hwyluso'r goroesiad o rywogaethau unigol.

POLISI AMG 6: GWARCHOD SAFLEOEDD O ARWYDDOCÂD RHANBARTHOL NEU LEOL

Gwrthodir cynigion fyddai'n debygol o achosi niwed arwyddocaol uniongyrchol neu anuniongyrchol i Warchodfa Natur Leol (GNLl), Safleoedd Bywyd Gwyllt (SBG) [1] **neu safleoedd daearegol/geomorffaidd pwysig rhanbarthol (RIGS), oni bai fod modd profi fod yna angen gorbwysol cymdeithasol, amgylcheddol a/neu economaidd ar gyfer y datblygiad, ac nad oes yna safle arall addas a fyddai'n osgoi cael effaith andwyol ar safleoedd o werth cadwraeth natur leol ~~a~~ neu bwysigrwydd daearegol lleol.**

Pan ganiateir datblygiad, bydd angen sicrhau fod yna fesurau lliniaru priodol mewn lle. Fe fydd yn bosib defnyddio amodau a/neu rwymedigaethau cynllunio er mwyn diogelu gwerth bioamrywiaeth a daearegol y safle.

Eglurhad:

6.5.25 Gall Gwarchodfa Natur Lleol, Safleoedd Bywyd Gwyllt a Safle Daearegol/Geomorffaidd Pwysig Rhanbarthol gynnwys amrywiaeth o rinweddau cadwraeth natur a nodweddion o werth daearegol gan gynnwys amrediad o gynefinoedd sydd yn cefnogi ystod o rywogaethau. Mae lleoliad y safleoedd hyn wedi ei nodi ar Map Cyfyngiadau y Cynllun.

[1] Mae'r term 'Safle Bywyd Gwyllt' yn cael ei ddefnyddio gan y Cynghorau i gynnwys y safleoedd hynny sy'n cael eu cyfeirio'r Polisi Cynllunio Cymru fel Safleoedd o Ddiddordeb o ran Cadwraeth Natur (SINCs). Mae Map Cyfyngiadau yn cynnwys 'Safleoedd Bywyd Gwyllt' a safleoedd bywyd gwyllt 'Ymgeisiol'. Mae'r diwethaf yn cyfeirio at safle sydd wedi ei gydnabod trwy arolwg pen desg gychwynnol fel gyda'r potensial i fod yn haeddu cael eu hystyried, tra bod 'Safle Bywyd Gwyllt' yn cyfeirio at y safleoedd hynny sydd wedi eu cadarnhau yn dilyn arolwg ag asesiad manwl yn erbyn cyfres o feini prawf. Bydd y polisi yma yn berthnasol i 'Safleoedd Bywyd Gwyllt'. Gan nad oes asesiad cyflawn o'r safleoedd bywyd gwyllt 'Ymgeisiol' eisoes wedi ei gynnal hyd yn hyn, bydd eu gwerth bioamrywiaeth yn cael ei arfarnu fesul safle pryd bydd cynigon ddatblygu yn dod i law yn y lleoliadau hyn. Ni fydd Polisi AMG5 yn gymwys oni bai bod yr arolwg a'r asesiad manwl yn amlygu ei bod y cwrdd gyda'r meini dynodi perthnasol.

6.5.26 Disgwylir i geisiadau cynllunio sydd yn effeithio ar safleoedd sydd wedi eu rhestru o dan y polisi yma gynnwys Asesiad Ecolegol o'r safle. Bydd yn hanfodol i'r Asesiad gael ei gynnal gan unigolyn cymwys proffesiynol a chynnwys asesiad o unrhyw fesurau lliniaru posib. Bydd Canllawiau Cynllunio Atodol yn cael ei gyhoeddi i roi arweiniad ar y mater.

6.5.27 Yn achos datblygiad a fyddai'n effeithio safle RIGS, os bennir fod y datblygiad yn bwysicach nag arwyddocâd y safle ac nad yw'n ymarferol cynnwys mesurau i leihau'r effaith ar y safle yna bydd yn rhaid i'r datblygwr wneud trefniadau addas ar gyfer cofnodi'r safle gan unigolyn profiadol yn y maes cyn cychwyn ar y gwaith ac wrth i'r gwaith fynd yn ei flaen. Bydd modd cynnwys amodau neu rwymedigaeth cynllunio er mwyn sicrhau hyn.

6.5.28 Ble fo modd profi fod yna angen gorbwysol cymdeithasol/amgylcheddol a/neu economaidd ar gyfer y datblygiad a ble fo'n bosib profi nad oes yna safle arall addas ar gyfer y datblygiad, bydd angen sicrhau fod mesurau lliniaru priodol mewn lle, er enghraifft, sicrhau manteision oddi ar y safle. Gallai gynnwys creu cynefinoedd newydd ar gyfer rhywogaethau neu wella/rheoli cynefinoedd presennol er mwyn sicrhau nad oes yna ddirywiad yn y gwerth cadwraeth natur yr ardal leol.

DIOGELU A GWELLA ASEDAU TREFTADAETH

6.5.29 **Cefndir**

- Mae'n bwysig bod yr asedau treftadol - sy'n cynnwys archaeoleg a henebion, adeiladau rhestredig, ardaloedd cadwraeth a pharciau, gerddi a thirweddau hanesyddol - yn cael eu diogelu.
- Mae gan Awdurdodau Cynllunio Lleol (ACLl) rôl bwysig i sicrhau diogelwch yr amgylchedd hanesyddol gan sicrhau hefyd ei fod yn addasu ac yn parhau i ymateb i anghenion y byd presennol.

Cyflwyniad

6.5.30 Mae dyletswydd ar Gynghorau i ddiogelu a gwella arwyddocâd, cymeriad ac edrychiad amgylchedd diwylliannol a hanesyddol ardal y Cynllun. Cydnabyddir bod yr amgylchedd hanesyddol yn cyfrannu at fwynhad bywyd yn ardal y Cynllun, yn darparu synnwyr unigryw o hunaniaeth ac yn ased economaidd gwerthfawr. Mae'r term 'asedau treftadol' nid yn unig yn cynnwys safleoedd archeolegol, adeiladau hanesyddol, aneddleoedd ynghyd â'r dirwedd hanesyddol ehangach, ond hefyd yr adeiladau, ardaloedd a'r nodweddion hynny sy'n nodedig a phwysig ac a werthfawrogir yn lleol.

6.5.31 Bydd y Cynghorau yn cydweithio gyda phartneriaid a'u budd-ddeiliad i ddiogelu a gwella asedau treftadaeth drwy fentrau treftadaeth ac adfywio. Bydd hyn yn cynnwys diogelu a gwella cymeriad gweledol y drefwedd ynghyd â gosodiad yr anheddiad.

POLISI STRATEGOL PS 20: DIOGELU A LLE BO'N BERTHNASOL WELLA ASEDAU TREFTADAETH

Wrth geisio cefnogi anghenion economaidd a chymdeithasol ehangach ardal y Cynllun, bydd yr Awdurdod Cynllunio Lleol yn diogelu a lle bo hynny'n berthnasol, yn gwella'r asedau treftadaeth unigryw:

Caniateir cynigion a fydd yn diogelu a lle bo'n berthnasol wella'r asedau treftadaeth a ganlyn, eu gosodiad a golygfeydd pwysig i mewn ac allan o'r adeilad /ardal:

1. **Henebion Rhestredig ac ardaloedd eraill o bwysigrwydd archeolegol (yn unol â Pholisi AT 4).**
2. **Adeiladau Rhestredig a'u cwrtil.**
3. **Ardaloedd Cadwraeth (yn unol â Pholisi AT 1).**
4. **Safleoedd Treftadaeth y Byd - Castell Biwmares a Chastell Caernarfon a Muriau'r Dref (yn unol â Pholisi AT 1).**
5. **Ymgeisydd Safleoedd Treftadaeth y Byd.**
6. **Tirweddau, Parciau a Gerddi Hanesyddol Cofrestredig (yn unol â Pholisi AT 1).**
7. **Adeiladau o haeddiant pensaernïol/hanesyddol/diwylliannol nad ydynt wedi eu rhestru neu eu diogelu (yn unol â Pholisi AT 3).**

Polisïau Rheoli Datblygu Cenedlaethol

6.5.32 Mae Deddf yr Amgylchedd Hanesyddol (Cymru) 2016 a Phennod 6 o Bolisi Cynllunio Cymru yn gosod allan polisïau rheolaeth datblygu a chanllawiau cenedlaethol clir ar gyfer dynodiadau statudol, gan adlewyrchu pwysigrwydd hanesyddol arwyddocaol sydd i ddynodiadau statudol rhyngwladol, cenedlaethol a lleol o'i gymharu â dynodiadau lleol. Mae Tabl 25 yn rhoi rhestr o ddynodiadau rhyngwladol, cenedlaethol a lleol statudol sy'n berthnasol i ardal y Cynllun, a disgrifir goblygiadau'r dynodiad:

Tabl 25 : Atodlen o asedau hanesyddol

	Deddfwriaeth, Cylchlythyrau, Rheoliadau a Chyfarwyddiadau	Polisi rheoli datblygu cenedlaethol	Rhwymedigaeth
Henebion Cofrestredig	'Cynllunio a'r Amgylchedd Hanesyddol: Archaeoleg' Deddf Henebion a Mannau Archeolegol 1979 Gorchymyn Henebion (Caniataid Dosbarth) 1994 (OS 1994/1381) Cylchlythyr y Swyddfa Gymreig 60/96, 'Cynllunio a'r Amgylchedd Hanesyddol: Archaeoleg'	Pennod 6 PCC: • Ariannu gwaith archeolegol • Henebion ac olion archeolegol • Ymchwiliad archeolegol cyn i ddatblygiad gychwyn	• Rhaid i unrhyw gais i wneud gwaith ar heneb a restrwyd byddai'n golygu dymchwel, dinistrio, difrodi, symud ymaith, trwsio, altro, ychwanegu at, boddi neu orchuddio heneb fod yn destun cais am ganiatâd heneb a restrwyd. • Rhaid i gais am ganiatâd heneb a restrwyd cael ei wneud am waith all fod o fudd i'r heneb megis cryfhau gwaith cerrig neu wneud gwaith cloddio ar gyfer ymchwil. • Mae'n drosedd gwneud gwaith ar safle heneb a restrwyd heb yn gyntaf derbyn caniatâd heneb a restrwyd. Mae Henebion Rhestredig yn cael eu dangos ar y Map Cyfyngiadau
Adeiladau Rhestredig ac Ardaloedd Cadwraeth	Deddf Cynllunio (Adeiladau Rhestredig ac Ardaloedd Cadwraeth) 1990 Cylchlythyr y Swyddfa	Pennod 6 PCC: • Cadw adeiladau rhestredig a'r defnydd hyfyw gorau posib • Cynigion sy'n effeithio ar adeilad rhestredig neu ei osodiad	**Adeilad Rhestredig:** • Mae rhestru yn golygu pan fo adeilad yn cael ei gynnwys ar gofrestr Adeilad Rhestredig; mae'n hanfodol derbyn caniatâd adeilad rhestredig can yr ACLl cyn cynnal gwaith a fydda'i effeithio ar gymeriad adeilad sydd o ddiddordeb pensaernïol neu

	Gymreig 61/96, 'Cynllunio a'r Amgylchedd Hanesyddol: Adeiladau Hanesyddol ac Ardaloedd Cadwraeth'
	
	1/98: Cynllunio a'r Amgylchedd Hanesyddol: Cyfarwyddiadau Ysgrifennydd Gwladol Cymru
	
	Rheoliadau Cynllunio (Adeiladau Rhestredig ac Ardaloedd Cadwraeth) (Cymru) 2012
		• Caniatâd i ddymchwel adeilad rhestredig/defnyddio amodau
		• Ardaloedd Cadwraeth ac asesiadau
		• Caniatâd Ardaloedd Cadwraeth: angen cadw neu wella cymeriad
		• Ystyriaethau caniatâd Ardaloedd Cadwraeth
		• Hysbysebion mewn Ardaloedd Cadwraeth
		• 'Egwyddorion Cadwraeth ar gyfer Rheoli Amgylchedd Hanesyddol Cymru mewn Ffordd Gynaliadwy' a gyhoeddwyd gan CADW
			hanesyddol arbennig.
			• O dan Adran 9 o'r Ddeddf Cynllunio (Adeiladau Rhestredig ac Ardaloedd Cadwraeth) 1990 mae'r drosedd dinistrio adeilad rhestredig, neu altro neu ymestyn adeilad mewn ffordd sydd yn effeithio ar gymeriad, heb ganiatâd, gall y ddirwy fod yn sylweddol.
			• Mae angen Caniatâd Adeilad Restredig ar gyfer:
			  • dymchwel neu unrhyw waith arall sydd ym marn yr Awdurdod yn cael effaith ar gymeriad yr adeilad rhestredig.
			  • nid yw gwaith cynnal a chadw fel rheol angen caniatâd cyn belled fo'r defnyddiau, manylion a'r edrychiad yn union cyd-fynd a'r gwreiddiol.
			Ardaloedd Cadwraeth:
			• Mae yna ddyletswydd ar ACLl wrth ymarfer eu swyddogaeth cynllunio i roi ystyriaeth arbennig i'r dymunoldeb o ddiogelu a gwella cymeriad ac edrychiad yr ardal (Adran 72 o Ddeddf 1990).
			• Mae angen caniatâd ardal cadwraeth ar gyfer dymchwel adeilad anrhestredig yn yr ardal (Adran 74 o Ddeddf 1990).

			• Mae unrhyw un sydd yn dymuno cynnal gwaith ar goeden, angen derbyn caniatâd os oes yna orchymyn cadw coed wedi ei osod arno, ac angen rhoi rhybudd i'r awdurdod lleol chwe wythnos o flaen llaw o'r bwriad i wneud hynny. **Nid oes yna ddyletswydd statudol i roi ystyriaeth i'r ddarpariaeth a osodir yn y cynllun datblygu wrth ystyried ceisiadau ar gyfer caniatâd adeilad rhestredig neu ardal cadwraeth.*** O ran ceisiadau cynllunio cysylltiol ar gyfer newid defnydd adeilad rhestredig neu ddatblygiad a fyddai'n cael effaith ar osodiad adeilad rhestredig fe fydd y Cyngor yn disgwyl i'r ymgeisydd ddangos sut mae eu cynigion wedi cael eu penderfynu arnynt yng nghyd-destun PCC a'r amcan i ddarganfod defnydd hyfyw gorau phosib sydd yn gweddu a chymeriad a gosodiad yr adeilad rhestredig, neu sydd yn rhoi ystyriaeth lawn i osodiad adeilad rhestredig o fewn y cyffiniau a bod y datblygwyr hefyd yn dangos na fydd unrhyw ddifrod yn cael ei wneud i'r gosodiad. Mae Ardaloedd Cadwraeth yn cael eu dangos ar y Map Cyfyngiadau ac wedi ei rhestru yn Atodiad 7 o'r Cynllun. **Mae'r Llysoedd wedi derbyn nad yw Adran 54A o Ddeddf**

			Cynllunio Gwlad a Thref 1990 (Adran 38(6) o Ddeddf 2004) yn berthnasol i geisiadau am hawl Adeiladau Rhestredig (ARh) nac Ardaloedd Cadwraeth (AC) ond dylai cynlluniau gynnwys polisïau sydd yn berthnasol i reoli datblygu, sef polisïau y dylid eu hystyried wrth lunio barn am geisiadau am ganiatadau ARh/ AC.
Safleoedd Treftadaeth y Byd	Cylchlythyr y Swyddfa Gymreig 61/96, 'Cynllunio a'r Amgylchedd Hanesyddol: Adeiladau Hanesyddol ac Ardaloedd Cadwraeth'.	Pennod 6	Mae Safleoedd Treftadaeth y Byd wedi cael eu dynodi gan UNESCO oherwydd eu Gwerth Cyffredinol Eithriadol. Mae effaith datblygiadau arfaethedig ar Safle Treftadaeth y Byd a'i osodiad a, lle mae'n bodoli, parth clustogi Safle Treftadaeth y Byd, yn ystyriaeth berthnasol wrth benderfynu ar unrhyw gais cynllunio. Mae Safleoedd Treftadaeth y Byd yn cael eu dangos ar y Map Cyfyngiadau ac wedi ei rhestru yn Atodiad 7 o'r Cynllun.
Cofrestr o Dirweddau, Parciau a Gerddi o Ddiddordeb Hanesyddol		• Pennod 6 PPC • Cofrestr o Dirweddau o Ddiddordeb Hanesyddol yng Nghymru • Canllaw Arfer Dda ar ddefnyddio'r Gofrestr o Dirweddau o Ddiddordeb Hanesyddol yng Nghymru, a gyhoeddwyd gan CADW	Nid oes gan y tirweddau, parciau a gerddi sydd ar y rhestr warchodaeth statudol, ond fe ddylid rhoi ystyriaeth iddynt pan fo cynigion datblygu yn cael ei wneud a fydd yn cael effaith uniongyrchol arnynt neu ar y gosodiad. Mae'r Tirweddau, Parciau a Gerddi o Ddiddordeb Hanesyddol yn cael eu dangos ar y Map Cyfyngiadau ac wedi ei rhestru yn Atodiad 7 o'r Cynllun.

6.5.33 Argymhellir bod datblygwyr yn ystyried yr uchod wrth ffurfio cynigion datblygu.

6.5.34 Mae Polisi Strategol PS 17 yn ychwanegu at bolisi a chanllawiau cynllunio cenedlaethol ac yn adlewyrchu'r pwysigrwydd sydd ynghlwm â'r Cynllun tuag at ddiogelu a gwella cyfanrwydd threftadaeth ardal y Cynllun. Mewn rhai sefyllfaoedd, bydd angen am ddiogelu yn gorbwyso budd y datblygiad. Yn aml, bydd ased treftadaeth yn gyfle i gadw gafael ar hunaniaeth leol drwy atgyweirio ac ailddefnyddio asedau treftadaeth a chryfhau hyn drwy barch at nodweddion dylunio lleol, at ddehongli asedau treftadaeth gudd, neu at wella'r amgylchedd naturiol nodweddiadol. Dylid dylunio pob datblygiad newydd mewn ardaloedd hanesyddol fel bod posib diogelu a gwella eu cymeriad arbennig.

6.5.35 Mae Polisi Strategol PS 17 hefyd, lle'n briodol, yn cydnabod pwysigrwydd diogelu gosodiad ased treftadaeth. Gellir gwneud niwed sylweddol i ddiddordeb pensaernïol neu hanesyddol ased os yw datblygiad yn ansensitif o ran dyluniad, graddfa neu leoliad. Yn aml, mae gosodiad ased yn nodwedd hanfodol o'i gymeriad. Efallai bod y gosodiad wedi cael ei gyfyngu i fannau cyfagos ond gall ymestyn am bellter sylweddol. Mae Polisi Strategol PS17 angen i gynigion datblygu ystyried gosodiad unrhyw ased treftadaeth yn llawn a bod datblygwyr yn gallu dangos na fydd y gosodiad yn cael ei niweidio.

6.5.36 Mae Polisi Strategol PS 17 hefyd yn diogelu safleoedd 'Ymgeisydd Safle Treftadaeth y Byd'. Ar hyn o bryd dim ond un safle 'Ymgeisydd' sydd i'w gael sef 'Ymgeisydd Safle Treftadaeth y Byd - Diwydiant Llechi Gogledd Cymru. Er mwyn sicrhau cydnabyddiaeth briodol o ran arwyddocâd y diwydiant llechi i ddatblygiad dynolryw, a'r etifeddiaeth barhaus ddiwylliannol, amgylcheddol a thechnolegol a gyda'r bwriad o uchafu'r cyfraniad presennol ac yn y dyfodol y diwydiant i economi Wynedd, ym Mehefin 2012, ar ran ystod o fudd-ddeiliaid, fe lwyddodd Cyngor Gwynedd i gyflwyno cais i'r Adran Diwylliant, Cyfryngau a Chwaraeon (DCMS) er mwyn i'r diwydiant gael ei gynnwys ar restr posib y DU o Safleoedd Treftadaeth y Byd i'w gyflwyno i' Corff Addysgol, Gwyddonol a Diwylliannol y Cenhedloedd Unedig (UNESCO) yn Ionawr 2012. Ar hyn o bryd mae Cyngor Gwynedd a'i bartneriaid yn paratoi'r ddogfennaeth angenrheidiol er mwyn cefnogi enwebiad Safle Treftadaeth y Byd - Diwydiant Llechi. Ni fydd unrhyw ddatblygiad sy'n effeithio ar gyfanrwydd neu ddilysrwydd safle fel 'Ymgeisydd Safle Treftadaeth y Byd' o 'Werth Byd-eang Eithriadol' yn cael ei ganiatáu.

POLISI AT 1: ARDALOEDD CADWRAETH, SAFLEOEDD TREFTADAETH Y BYD A THIRWEDDAU, PARCIAU A GERDDI HANESYDDOL COFRESTREDIG

Bydd angen i gynigion o fewn neu sy'n effeithio ar osodiad a/neu olygfeydd arwyddocaol i mewn neu allan o Ardaloedd Cadwraeth, Safleoedd Treftadaeth y Byd a Thirweddau, Parciau a Gerddi Hanesyddol Cofrestredig dangosir ar y Map Cyfyngiadau, lle'n briodol, ystyried:

1. **Gwerthusiadau Cymeriad Ardaloedd Cadwraeth; Cynlluniau Ardaleodd Cadwraeth a Strategaethau Cyflawni mabwysiedig.**
2. **Cynlluniau Rheoli Safleoedd Treftadaeth y Byd.**
3. **Cofrestr o Dirweddau, Parciau a Gerddi o Ddiddordeb Hanesyddol yng Nghymru.**

Dylai cynigion gael eu cefnogi gan Asesiad Ardrawiad Treftadaeth, lle'n briodol.

Eglurhad:

6.5.37 Mae'r polisi yma yn anelu i sicrhau bod darganfyddiadau dogfennau asesiadau manwl yn cael eu hystyried yn llawn wrth ystyried cynigion datblygu. Bydd pob dogfen asesiad, e.e. Gwerthusiad Cymeriad Ardaloedd Cadwraeth, Cynllun Rheolaeth Safleoedd Treftadaeth y Byd, yn darparu diffiniad clir a chytunedig o'r agweddau sy'n ffurfio cymeriad arbennig, edrychiad a gwerth hanesyddol yr ardal. Bydd y dogfennau manwl yma a chanllawiau cynllunio atodol yn ymwneud â'r dynodiadau yma yn cynorthwyo i gyfrannu i reoli newid mewn ffordd bositif ac yn cario pwysau sylweddol wrth benderfynu ar geisiadau cynllunio.

6.5.38 Dylai Asesiad Ardrawiad Treftadaeth roi digon o wybodaeth i Awdurdodau Cynllunio Lleol i allu deall ardrawiad cynigion ar arwyddocâd o unrhyw ased treftadaeth yn ddigonol.

6.5.39 Bydd angen Asesiad Ardrawiad Treftadaeth pob tro ar gyfer yr asedau treftadaeth ganlynol:

i. Adeiladau rhestredig a'u cwrtil;
ii. Ceisiadau cynllunio ar gyfer safleoedd o fewn gosodiad adeilad rhestredig;
iii. Ceisiadau cynllunio ar gyfer safleoedd/adeiladau oddi fewn ardaloedd cadwraeth neu oddi fewn eu gosodiad;
iv. Ceisiadau cynllunio ar gyfer safleoedd o fewn gosodiad henebion rhestredig;
v. Ceisiadau cynllunio ar gyfer safleoedd/adeiladau oddi fewn parc neu ardd gofrestredig neu oddi fewn eu gosodiad.
vi. Ceisiadau cynllunio ar gyfer ardaloedd cadwraeth.

6.5.40 Gall Asesiad Ardrawiad Treftadaeth ffurfio rhan o'r Datganiad Dyluniad a Mynediad ond ni ddylid defnyddio'r 'Datganiad' yn lle 'Asesiad'. Dylai lefel y wybodaeth y darparir bod yn briodol ac yn gyfatebol i arwyddocâd yr ased, ac ardrawiad dichonol y cynigion dan sylw ar yr 'arwyddocâd' hwnnw. Bydd cynnal cyfarfod gyda swyddogion perthnasol yr Awdurdod Cynllunio Lleol cyn cyflwyno cais yn sicrhau bod asedau treftadaeth yn cael eu hadnabod ar y cam cynharaf. Bydd Canllawiau Cynllunio Atodol yn cael ei gyhoeddi i roi mwy o arweiniad ar y mater.

POLISI AT 2: DATBLYGIAD SY'N GALLUOGI

Caniateir datblygiad galluogi sy'n anelu at sicrhau gwarchodaeth a/neu ddefnydd amgen o adeilad rhestredig neu adeilad sy'n gwneud cyfraniad cadarnhaol arwyddocaol i gymeriad ardal cadwraeth neu Dirweddau, Parciau a Gerddi Hanesyddol Cofrestredig os gellir cydymffurfio gyda'r meini prawf canlynol i gyd:

1. Ni fydd dim niwed sylweddol i werthoedd treftadaeth yr ased treftadaeth na'i leoliad.

2. **Bod yn osgoi rhannu trefniadau rheoli'r ased treftadaeth mewn ffordd andwyol.**
3. **Bydd yn sicrhau dyfodol hirdymor yr ased treftadaeth a, lle y bo'n briodol, yn sicrhau parhad ei ddefnydd at ddiben cydnaws.**
4. **Bod yn angenrheidiol i ddatrys problemau sy'n codi o anghenion cynhenid yr ased treftadaeth, yn hytrach nag amgylchiadau'r perchennog presennol, neu'r pris prynu a dalwyd.**
5. **Bod dim cymhorthdal digonol ar gael o unrhyw ffynhonnell arall.**
6. **Dangosir bod swm y datblygiad galluogi a gynigir yw'r datblygiad lleiaf sydd ei angen i sicrhau dyfodol yr ased treftadaeth, a'i fod yn achosi cyn lleied o niwed â phosibl i fuddiannau cyhoeddus eraill.**
7. **Bod budd cyhoeddus sicrhau dyfodol yr ased treftadaeth drwy ddatblygiad galluogi o'r fath yn drech nag anfanteision torri polisïau cyhoeddus eraill.**

Bydd cynigion yn amodol ar raglen waith cytunedig. Rhaid i gyflwr neu stad adfer yr adeilad neu'r nodwedd fod yn unol â'r rhaglen waith cyn y meddiannir y datblygiad galluogi.

Eglurhad:

6.5.41 Datblygiad galluogi yw'r hyn na fyddai'n cael ei ganiatáu fel arall efallai, ond a ddefnyddir i ariannu gwaith i ddiogelu dyfodol adeiladau neu nodweddion hanesyddol bregus o bwysigrwydd cenedlaethol a lleol. Gall adeiladau neu nodweddion o'r fath hefyd gynnwys adeiladau pwysig ac ati mewn Ardaloedd Cadwraeth a/neu Dirweddau, Parciau a Gerddi Hanesyddol Cofrestredig.

6.5.42 Mae datblygiadau galluogi yn eithriad i bolisïau arferol a dylid eu defnyddio mewn amgylchiadau gwirioneddol eithriadol yn unig pan nad oes opsiwn arall ar gael i sicrhau bod adeiladau rhestredig ac adeiladau neu nodweddion hanesyddol yn cael eu gwarchod rhag mynd yn adfeilion a/neu'n segur.

6.5.43 Dylid ystyried a llunio cynigion datblygu gyda dealltwriaeth o ddyluniad ac arwyddocâd adeiladau a'u gosodiadau, parciau a gerddi a'u perthynas gyda'r adeiladau hanesyddol sydd wedi'u lleoli tu mewn iddynt neu'n gyfagos iddynt. Er enghraifft, mae cadw golygfeydd allweddol i'r adeilad, a golygfeydd o'r adeilad i'r ardal o'i amgylch yn ystyriaethau pwysig wrth benderfynu ar gynigion. Bydd angen i gynigion datblygu hefyd ddangos sut maent wedi ystyried y canllaw a gynhwysir yn 'Egwyddorion Cadwraeth ar gyfer Rheoli Amgylchedd Hanesyddol Cymru mewn Ffordd Gynaliadwy' a gyhoeddwyd gan CADW.

POLISI AT 3: ASEDAU TREFTADAETH NAD YDYNT WEDI'U DYNODI SYDD O ARWYDDOCÂD LLEOL NEU RANBARTHOL

Bydd angen i ddatblygiad ddiogelu a chwilio am gyfleoedd i wella adeiladau, strwythurau ac ardaloedd lle ceir asedau treftadaeth nad ydynt wedi'u dynodi sydd o arwyddocâd lleol neu ranbarthol a fydd yn creu naws cymeriad lleol, hunaniaeth ac amrywiaeth lleol ar draws ardal y Cynllun, drwy:

1. **Ailddefnyddio adeiladau ac ardaloedd hanesyddol segur nad oes digon o ddefnydd wedi bod arnynt yn sympathetig sy'n gyson a'u cadwraeth;**
2. **Sicrhau bod pob datblygiad, yn cynnwys gwaith trafnidiaeth ac isadeiledd, yn sympathetig i'r amgylchedd hanesyddol;**
3. **Gosodiad, crynswth, ffurf, uchder, graddfa, manylder a deunyddiau lleol priodol.**

Eglurhad:

6.5.44 Er nad ydynt yn cyrraedd y meini prawf arbennig i'w cynnwys ar y rhestr statudol mae yna nifer o asedau hanesyddol o werth i hunaniaeth ardal y Cynllun, oherwydd eu cyfraniad i'r cymeriad adeiledig lleol ac/neu gysylltiadau economaidd neu gymdeithasol. Mae'r rhain er enghraifft yn cynnwys*:

i. cymeriad ac edrychiad unigol ac unigryw trefi a phentrefi marchnad hanesyddol ardal y Cynllun;
ii. adeiladau a strwythurau hanesyddol sy'n gysylltiedig â'r diwydiant chwareli;
iii. strwythurau gwledig hanesyddol;
iv. safleoedd eglwysig yn cynnwys eglwysi, capeli a cherrig coffa;
v. rhwydwaith asedau trafnidiaeth.

*(Nid yw'r rhestr yma'n un cyflawn)

6.5.45 Er y byddai'n amhriodol rhoi'r un lefel o warchodaeth i'r 'asedau' hyn ag a roddir i'r rhai sydd wedi'u dynodi'n ffurfiol, mae'n werth eu cadw o hyd oherwydd eu cyfraniad i gymeriad a hunaniaeth leol. O ganlyniad, bydd Polisi AT 3 yn sicrhau bod ystyriaeth lawn yn cael ei rhoi i gadwraeth a defnydd parhaol adeiladau o'r fath fel rhan o waith diogelu a gwella hunaniaeth arbennig ardal y Cynllun. Bydd yr ymagwedd yma yn sicrhau bod eu potensial i gyfrannu tuag at fendithion cymdeithasol, economaidd, ac amgylcheddol ehangach yn cael ei optimeiddio.

POLISI AT 4: DIOGELU SAFLEOEDD ARCHEOLEGOL NAD YDYNT WEDI'U DYNODI A'U GOSODIAD

Bydd datblygiadau allai gael effaith andwyol arwyddocaol ar safleoedd o bwysigrwydd archeolegol cenedlaethol posib a'u gosodiad neu sydd â phwysigrwydd treftadaeth a gydnabyddir yn lleol, gan gynnwys safleoedd archeolegol diwydiannol nad ydynt wedi'u rhestru a'u gosodiad yn:

1. **Cael eu hasesu o ran pwysigrwydd cynhenid y 'safle' a hyd a lled posib y niwed.**
2. **Gofyn, ble bo'n briodol, am un ai asesiadau archeolegol a/neu werthusiadau maes er mwyn pennu effaith archeolegol y datblygiad arfaethedig cyn i'r Awdurdod Cynllunio benderfynu ar y cais.**

Gwrthodir datblygiadau fydd yn effeithio ar weddillion archeolegol lleol eraill oni bai bod yr angen am y datblygiad yn drech nag arwyddocâd y gweddillion archeolegol.

Ble mae cynigion yn dderbyniol atodir amod i'r caniatâd yn datgan na ddylid ymgymryd ag unrhyw ddatblygiad hyd nes y cytunir ar raglen o waith archeolegol.

Eglurhad:

6.5.46 Dim ond ffurfio cyfran fechan iawn a wna'r Henebion Cofrestredig o gyfanswm nifer y safleoedd archeolegol a hanesyddol. Ni roddir gwarchodaeth statudol i gyfran fawr o safleoedd hanesyddol ac archeolegol, gan gynnwys safleoedd archeolegol diwydiannol. Er mwyn sicrhau nad yw safleoedd archeolegol o bwysigrwydd cenedlaethol posib yn cael eu dinistrio, bydd yr ACLl yn fabwysiadau dull rhagofalus er mwyn eu gwarchod. O ganlyniad, os yw datblygiad arfaethedig yn debygol o effeithio ar safle arwyddocaol ar y Cofnod Amgylchedd Hanesyddol Rhanbarthol (a gaiff ei gynnal gan Ymddiriedolaeth Archeolegol Gwynedd), neu ble nad yw arwyddocâd safle wedi'i ganfod o'r blaen, bydd angen i'r datblygwr gomisiynu naill ai Asesiad Archeolegol neu Werthusiad Maes Archeolegol. Rhaid cyflwyno canlyniadau'r asesiad/gwerthusiad gyda'r cais cynllunio, yn ogystal â chynllun yn dangos sut fydd effaith y cynnig ar yr olion archeolegol yn cael ei lliniaru. Y darpar ddatblygwr fydd yn talu am gwblhau asesiad/gwerthusiad. Dylai asesiad/gwerthusiad gael ei gwblhau gan gorff archeolegol neu archeolegydd gyda chymwysterau proffesiynol. Bydd angen i safleoedd a ganfyddir i fod o 'bwysigrwydd cenedlaethol' gael eu hasesu yn unol â'r Cylchlythyr y Swyddfa Gymreig 60/96, 'Cynllunio a'r Amgylchedd Hanesyddol: Archaeoleg' a chanllaw perthnasol ym Mholisi Cynllunio Cymru.

6.5.47 Ystyrir y ffactorau a ganlyn wrth asesu cynigion datblygu sy'n effeithio ar olion archeolegol, sydd o bwysigrwydd lleol, neu eu gosodiad:

i. arwyddocâd yr olion;
ii. rhesymau am leoli'r datblygiad yn y lleoliad hwn;
iii. ymarferoldeb ymgorffori mesurau lliniaru i leihau effaith datblygiad a gwarchod gwerth archeolegol y safle.

6.5.48 Lle nad ystyrir bod gweddillion o bwysigrwydd cenedlaethol ac nid ystyrir bod eu gwarchodaeth ('diogelwch in situ') yn briodol (gan yr Awdurdod Cynllunio Lleol a'u hymgynghorwyr archeolegol) yna lliniaru amgen (diogelu trwy gofnod') fydd y camau priodol i'w cymryd yn unol â Chylchlythyr 60/96. Bydd arweiniad pellach yn cael ei darparu yn y CCA ar Asedau Treftadaeth.

RHEOLI GWASTRAFF

6.5.49 **Cyd-destun**

- Mae'r Strategaeth Wastraff Cenedlaethol Tuag at Ddyfodol Diwastraff - Cymru'n Un: Cenedl Un Blaned 2009 yn darparu fframwaith cyffredinol ar gyfer rheoli pob math o

wastraff, gyda'r nod cyffredinol o leihau gwastraff gweddilliol i ddim byd erbyn 2050. Caiff y strategaeth ei chefnogi gan gyfres o gynlluniau sector sy'n manylu sut bydd y deilliannau, y targedau a'r Polisïau yn 'Tuag at Ddyfodol Diwastraff' yn cael eu gweithredu.

- Er mwyn galluogi awdurdodau Gogledd Cymru i gyflawni'r targedau sydd wedi eu cynnwys yn y Cynllun Sector Bwrdeistrefol a'r Cynllun Sector Casgliadau, Isadeiledd a Marchnadoedd (y CIMSP), sefydlwyd nifer o brosiectau ar draws gogledd Cymru, gan gynnwys Prosiect Partneriaeth Trin Gwastraff Gweddilliol Gogledd Cymru, sy'n ceisio cyfeirio gwastraff gweddilliol oddi wrth dirlenwi. Hefyd, mae partneriaeth rhwng Awdurdodau Lleol Gogledd Cymru a'r sector preifat wedi sicrhau bod offer treulio anaerobig wedi cael eu hadeiladu yng Ngwynedd a Sir Ddinbych i brosesu gwastraff bwyd a gesglir o dai a busnesau, gan gynhyrchu ynni adnewyddadwy i'r grid a chynhyrchu gwrtaith 'bio' i'w ddefnyddio ar dir fferm leol. Bydd y prosiectau hyn yn dylanwadu'r angen gofodol am fathau penodol o gyfleuster gwastraff.
- Mae gwastraff yn thema gyffredin oherwydd caiff ei gynhyrchu gan bob math o ddefnyddiau tir, yn ystod gwaith adeiladu, gweithredu a dymchwel. Mae'r angen i newid y ffordd yr ymdrinnir â gwastraff yn cael ei gydnabod mewn polisi ar bob lefel.
- Mae Môn a Gwynedd yn awdurdodau gwledig a chanddynt dirwedd gyfoethog ac amrywiol sy'n cynnwys Ardaloedd Harddwch Naturiol Eithriadol Llŷn/Môn. Yn fwy na hyn, mae Ardal Awdurdod Cynllunio Lleol Gwynedd yn ffinio ag Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri. Mae gan y ddau awdurdod isadeiledd ffyrdd cyfyngedig sy'n gwasanaethu rhwydwaith o gymunedau bychain ag aneddiadau ar wasgar. Dylid cymryd camau i annog trosglwyddo gwastraff yn gynaliadwy trwy sicrhau bod darpariaeth rheoli gwastraff digonol ar draws ardal yr awdurdodau. Nod y Cynghorau yw lleihau faint o wastraff sy'n cael ei waredu mewn safleoedd tirlenwi. Oherwydd natur cyfleusterau rheoli gwastraff, gallai fod yn briodol lleoli'r ddarpariaeth ar safle cyflogaeth addas.
- Mae'n rhaid sicrhau bod unrhyw bolisïau arfaethedig yn cydymffurfio ag egwyddorion Polisi Cynllunio Cymru (PCC, Rhifyn 9, 2016). Y Nodyn Cyngor Technegol perthnasol sy'n ymwneud â gwastraff yw NCT 21 Gwastraff (2014).

Cyflwyniad

6.5.50 Mae'r Cynllun yn rhoi ystyriaeth i, ac yn gydnaws â chynnwys y Cynllun Sector Casgliadau, Isadeiledd a Marchnadoedd (y CIMSP). Un o ofyniadau'r Cynllun yw adnabod y mathau o leoliad lle byddai defnyddiau rheoli gwastraff yn debygol o fod yn dderbyniol.

POLISI STRATEGOL PS 21: RHEOLI GWASTRAFF

Bydd y Cynghorau yn ceisio sicrhau bod digon o dir ar gael mewn lleoliadau priodol ar gyfer rhwydwaith integredig o gyfleusterau gwastraff i fodloni rhwymedigaethau rhanbarthol a lleol yn unol â gofynion y polisi/canllaw cenedlaethol/rhanbarthol perthnasol cyfredol. Bydd y safleoedd a'r mathau o gyfleusterau a ddewisir yn hybu dull cynaliadwy o reoli gwastraff yn seiliedig ar yr hierarchaeth wastraff o atal ac ailddefnyddio, paratoi i ailddefnyddio, ailgylchu,

adfer trwy ffyrdd eraill ac wedyn gwaredu, gan roi ystyriaeth hefyd i gymeriad unigryw'r ardal yn cynnwys cysylltiadau trafnidiaeth a'r natur wledig.

POLISI GWA 1: DARPARU ISADEILEDD RHEOLI GWASTRAFF AC AILGYLCHU

Mae'r tir a'r eiddo a restrir isod a fel y nodir ar y Map Cynigion, wedi eu dynodi ar gyfer darparu isadeiledd allai gynnal neu ychwanegu at yr ystod o gyfleusterau rheoli gwastraff addas.

	Enw'r safle	Lleoliad
Gwynedd	Tir yn Stad Ddiwydiannol Cibyn*	Caernarfon
	Safle Llwyn Isaf	Clynnog Fawr
	Coed Bolyn Mawr*	Ger Bethel
	Stad Ddiwydiannol Penygroes*	Penygroes
	Williams & Williams	Pencaenewydd
	H Parry Composting*	Chwilog
	Cookes	Penrhyndeudraeth
	Cefn Graianog*	Llanllyfni
	Chwarel Bryncir*	Bryncir
	Chwarel Ithfaen Nanhoron*	Nanhoron, Pwllheli
	Rhan o Peblig	Caernarfon
	Chwarel y Penrhyn*	Bethesda
	Griffiths Crossing	Caernarfon
	Cefn Bychan	Blaenau Ffestiniog
	Chwarel Manod*	Blaenau Ffestiniog
Ynys Môn	Penhesgyn	Penmynydd
	Canolfan Ailgylchu	Gwalchmai
	Stad Ddiwydiannol Mona	Mona
	Cyn Safle Alwminiwm Môn*	Caergybi
	Chwarel Rhuddlan Bach*	Brynteg
	Chwarel Cae'r Glaw*	Gwalchmai
	Chwarel Nant Newydd*	Brynteg
	Chwarel Bwlch Gwyn*	Pentre Berw

***Safleoedd sy'n addas ar gyfer chwareli trefol fel y diffinnir gan NCT 21: Gwastraff**

Yn ychwanegol i'r safleoedd uchod sydd wedi eu dynodi, gallai cyfleusterau rheoli gwastraff ac ailgylchu, ac eithrio tirlenwi a chompostio mewn rhenciau agored, fod yn dderbyniol ar stadau diwydiannol, chwareli a safleoedd tir llwyd presennol. Bydd cynigion am isadeiledd rheoli gwastraff ac ailgylchu (na chânt eu cynnig ar y safleoedd dynodedig uchod) yn cael eu hasesu ar eu rhinweddau eu hunain, cyn belled â bod angen cyfiawn am y datblygiad. Dylai'r angen cyfiawn gyfeirio at yr angen lleol fel y nodir yn y Cynllun Sector Bwrdeistrefol a'r Cynllun Sector Casgliadau, Isadeiledd a Marchnadoedd (y CIMSP).

Rhaid i unrhyw ddatblygiad newydd fod yn addas o ran maint a graddfa ac ni ddylai gael effaith andwyol ar y dirwedd, yr amgylchedd naturiol nac amwynder ac iechyd y boblogaeth leol. Dylai pob cynnig ar gyfer cyfleusterau Rheoli Gwastraff cynnwys Asesiad Cynllunio Gwastraff (fel y'i diffinnir gan Atodiad B, NCT 21: Gwastraff.

Eglurhad:

6.5.51 Gall rhai o'r safleoedd sydd wedi eu rhestru yn y polisi fod yn addas ar gyfer chwareli trefol neu ystorfa ar gyfer pwrpas storio gwastraff adeiledig a dymchwel, a fyddai'n fodd o osgoi tirlenwi diangen o wastraff anadweithiol yn unol gydag NCT21: Gwastraff.

6.5.52 Er mwyn ymdrin â gwastraff mewn modd cynaliadwy, mae'n hanfodol fod gan ardal y Cynllun rwydwaith integredig ddigonol o gyfleusterau gwastraff. Mae NCT 21 yn anelu i sicrhau bod y cyfleusterau cywir yn cael eu lleoli yn y llefydd cywir ar yr adeg gywir i fodloni anghenion amgylcheddol, economaidd a chymdeithasol.

6.5.53 Mae'r safleoedd wedi'u dynodi i gyfeirio datblygwyr i leoliadau sy'n cael eu hystyried yn addas ar gyfer cyfleusterau rheoli gwastraff ac ailgylchu. Mae'r polisi yn cydnabod y gallai fod yna safleoedd eraill addas ar stadau diwydiannol presennol, chwareli a safleoedd sydd wedi'u dynodi ar gyfer defnyddiau cyflogaeth lle mae defnyddiau B2 a B8 yn dderbyniol mewn egwyddor. Bydd addasrwydd safle yn dibynnu ar amrywiaeth o wahanol ffactorau, gan gynnwys natur a graddfa'r cyfleuster gwastraff ac unrhyw gyfyngiadau ar y safle megis perygl llifogydd, tirwedd sensitif a sensitifrwydd ecolegol. Mae Atodiad C NCT 21 yn nodi'r materion cynllunio manwl y mae'n rhaid i ymgeiswyr ac awdurdodau cynllunio roi ystyriaeth iddynt wrth baratoi a phenderfynu ar geisiadau am gynigion rheoli gwastraff. Bydd gofyn i unrhyw gynnig sydd angen caniatâd cynllunio gydymffurfio â'r holl bolisïau perthnasol eraill yn y Cynllun.

6.5.54 Yn unol â'r hierarchaeth wastraff a nodir yn NCT 21, mae dull cynaliadwy o reoli gwastraff yn golygu y bydd rhaid cael mwy o bwyslais ar leihau, ailddefnyddio ac adfer gwastraff, a llai o ddibyniaeth ar waredu heb adfer. Mae rheoli gwastraff yn cynnwys, er enghraifft, cadw, trin, storio, derbyn/ trosglwyddo a gwaredu gwastraff.

6.5.55 Mae NCT 21 yn nodi y gall y defnyddiau sy'n weddill ar ôl dymchwel adeiladau gael eu hailgylchu ar y safle gan ddefnyddio offer a pheiriannau dros dro lle byddai hynny'n briodol, ac na fyddai'n peri effaith andwyol ar gymdogion yng nghyswllt sŵn a llwch. Mae'r canllaw'n egluro, pan fod yna gyfleoedd yn y tymor hir am gyflenwad digonol ac economaidd o wastraff dymchwel ac adeiladu mewn dalgylch priodol, y byddai o bosib yn briodol adnabod storfa barhaol neu chwarel drefol i'r diben hwn. Ystyrir y dylid defnyddio'r meini prawf y cyfeirir atynt yn y polisi uchod i arwain penderfyniadau ar geisiadau cynllunio am safleoedd storio gwastraff adeiladu a dymchwel er mwyn osgoi tirlenwi gwastraff anadweithiol yn ddiangen.

POLISI GWA 2: RHEOLI GWASTRAFF A SAFLEOEDD DYNODEDIG

Caniateir cynigion i reoli gwastraff ar safleoedd priodol a safleoedd dynodedig (yn unol â Pholisi GWA1) (gan gynnwys er enghraifft gwastraff bwrdeistrefol bioddiraddadwy trwy gompostio, yn cynnwys treuliad anaerobig a chompostio mewn cynhwysydd a gwastraff arbenigol (e.e. gwastraff ymbelydrol lefel isel, gwastraff clinigol a gwastraff peryglus)) yn unol â'r hierarchaeth gwastraff cyn belled â bod angen amlwg am y datblygiad, bod y datblygiad wedi ei gefnogi gan Asesiad Cynllunio Gwastraff (fel y'i diffinnir gan NCT 21:Gwastraff) a'i fod yn cydymffurfio gyda'r meini prawf canlynol i gyd:

1. **Nid oes safleoedd dynodedig ar gael, neu maent yn anaddas ar gyfer y gweithgaredd arfaethedig.**
2. **Nid oes safleoedd addas oddi mewn i'r ffin ddatblygu.**
3. **Bydd y cynnig yn ymgorffori mesurau i liniaru'r effaith ar yr amgylchedd ac iechyd ac amwynder y boblogaeth leol.**
4. **Mae graddfa a natur y cynnig yn briodol o ran y safle a'r ardal o'i amgylch.**
5. **Ni fyddai'r cynnig yn effeithio'n andwyol ar yr amgylchedd naturiol a gwerth treftadaeth yr ardal.**
6. **Nad yw'r datblygiad na'r traffig cysylltiedig yn arwain at aflonyddwch annerbyniol i'r gymuned leol yn sgil llygredd sŵn, arogl, cryndod neu aer.**

Fe fydd pob cynnig yn cael ei ystyried yn unigol, gan roddi ystyriaeth i ffactorau gan gynnwys natur, math, maint, angen a lleoliad y datblygiad.

Eglurhad:

6.5.56 Mewn rhai achosion, mae'r Cynghorau'n ystyried y gallai rhai cyfleusterau rheoli gwastraff fod yn dderbyniol ar dir amaethyddol fel rhan o arallgyfeirio ar ffermydd, yn enwedig lle gellir dangos bod y gwastraff yn cael ei gynhyrchu'n lleol a bod yr allbwn yn cael ei ddefnyddio'n lleol. Gall natur wledig ardal y Cynllun hefyd olygu y byddai'n rhaid lleoli cyfleusterau ar raddfa fach tu allan i'r ffiniau datblygu i adlewyrchu'r isadeiledd trafnidiaeth sy'n bodoli.

6.5.57 Bydd angen i gynigion arddangos eu bod wedi rhoi ystyriaeth priodol i safleoedd o werth bioamrywiaeth a thirwedd ryngwladol, genedlaethol, rhanbarthol a lleol un unol gyda chyfarwyddyd polisi cynllunio cenedlaethol ynghyd a pholisïau perthnasol y Cynllun.

6.5.58 Ar hyn o bryd nid oes gofyn am ddarpariaeth tirlenwi yn ardal y Cynllun. Fel rhan o'r broses o fonitro'r Cynllun, bydd mesurau'n cael eu cymryd i adolygu'r angen am dirlenwi yn y dyfodol. Byddai angen i unrhyw ddarpariaeth tirlenwi arfaethedig y profwyd bod angen amlwg ar ei gyfer gydymffurfio â Pholisi GWA2.

6.5.59 Er mwyn monitro'r cynnydd a wneir mewn ymgais i gael rhwydwaith boddhaol ac integredig o waredu gwastraff mae cyd-weithio rhwng awdurdodau cynllunio yn eithriadol o bwysig. Mae monitor yn fodd o sicrhau fod yna gynhwysedd digonol a fewn y rhanbarth lleol er mwyn trin y gwastraff yn ogystal ag asesu os yw'r ddarpariaeth bresennol yn addas.

POLISI GWA3: RHEOLI GWASTRAFF YMBELYDROL

Caniateir cyfleusterau ar gyfer storio a/neu reoli gwastraff ymbelydrol a gynhyrchir o fewn y safle niwclear trwyddedig yn Wylfa/Wylfa Newydd cyn belled ei fod yn cydymffurfio gyda'r meini prawf canlynol i gyd:

1. **Mae'n gyson â strategaethau a pholisïau cenedlaethol ar gyfer rheoli gwastraff ac arllwysiadau ymbelydrol.**
2. **Mae canlyniad asesiadau cymdeithasol, economaidd ac iechyd yr amgylchedd yn cyfiawnhau trin y gwastraff yn y lleoliad arfaethedig.**
3. **Caiff cyfleusterau eu lleoli a'u dylunio er mwyn lleihau effeithiau andwyol ar yr amgylchedd ac mae mesurau adfer amgylcheddol priodol ar gael.**

Eglurhad:

6.5.60 Mae Gorsaf Bŵer Niwclear Wylfa yn cael ei dadgomisiynu ar hyn o bryd. Mae'r broses ddadgomisiynu yn debygol o arwain at lawer iawn o wastraff ymbelydrol Lefel Canolradd [2] Isel[3] ac Isel Iawn[4].

[2] Mae gwastraff lefel canolradd yn fwy ymbelydrol na gwastraff ymbelydrol lefel isel (gweler isod), ond nid yw'n cynhyrchu digon o wres i'w wneud yn ofynnol i hyn gael ei ystyried mewn cyfleusterau storio neu ei waredu. Fodd bynnag, fel gwastraff ymbelydrol arall mae dal angen eu cadw i ddiogelu pobl a'r amgylchedd. Mae GLC yn deillio'n bennaf o ailbrosesu gweddillion tanwydd a gweithrediadau cyffredinol a chynnal a chadw ar safleoedd niwclear, a gall gynnwys eitemau metel fel cladin tanwydd a chydrannau adweithydd, graffit o greiddiau adweithydd, a slwtsh o driniaeth elifion ymbelydrol hylifol

6.5.61 Y polisi cenedlaethol ar gyfer ymdrin â gwastraff o'r fath yw ymdrin ag ef mor uchel i fyny'r hierarchaeth wastraff â phosib. Fodd bynnag, mae'n debygol y bydd angen i beth o'r gwastraff hwn gael ei waredu naill ai ar safleoedd niwclear trwyddedig neu gerllaw, neu ar safleoedd tirlenwi yn rhywle arall.

6.5.62 Canllaw presennol CNC yw y gallai rhai mathau o wastraff ymbelydrol Lefel Isel a Lefel Isel Iawn fod yn addas i'w gwaredu ar safleoedd tirlenwi presennol nad ydynt yn beryglus. Mae'n bosib y bydd angen caniatâd cynllunio ar gyfer gwaredu o'r fath, yn dibynnu ar yr amodau sydd wedi eu gosod ar unrhyw ganiatâd cynllunio sy'n bodoli. Byddai hefyd angen caniatâd / trwydded briodol gan CNC.

6.5.63 Mae'r Polisi hwn yn darparu ar gyfer gweithredu cyfleusterau o'r fath oddi mewn i derfynau'r Safle Niwclear Trwyddedig.

MWYNAU

6.5.64 **Cyd-destun**

- Wrth gynllunio ar gyfer mwynau'r prif amcan ydy sicrhau bod y cyflenwad yn cael ei reoli mewn modd cynaliadwy er mwyn cael y cydbwysedd gorau rhwng yr ystyriaethau amgylcheddol, economaidd a chymdeithasol. Wrth wneud hyn rhaid gwneud yn siŵr bod unrhyw ardrawiadau amgylcheddol a mwynderol o echdyniad yn cael ei gadw i lefel sy'n osgoi niwed amlwg i fuddiannau amgylcheddol a mwynderol.
- Mae'r Datganiad Technegol Rhanbarthol yn amlinellu sut y caiff y galw am agregau dros gyfnod o 25 mlynedd tan 2036 ei ddiwallu ac mae'n darparu sail strategol i gynlluniau datblygu lleol y rhanbarth.

Cyflwyniad

6.5.65 Ceir cronfa fawr o bron bob un math o graig yn ardal y Cynllun, gan gynnwys llechi, carreg galch, glo, nifer o gerrig igneaidd a thywodfaen gan gynnwys dyddodion tywod a graean. Mae'r Datganiad Technegol Rhanbarthol yn argymell y dylai'r Cynllun wneud ddynodiadau ar gyfer adnoddau tywod a graean, ond yn unol â pharagraff 14.2.1 PCC (Argraffiad 9, 2016) dylid diogelu adnoddau mwynau eraill gan gynnwys PSV Dolerite, craig igneaidd, calchfaen a glo.

---

[3] Gwastraff lefel isel (GLI) yw gwastraff ymbelydrol gyda chynnwys ymbelydrol dim mwy nag 4 GBg/te (gigabecuerels pob tunnell) o alpha neu 12 GB/te o weithgaredd beta/gamma. Mae GLI yn cyfrannu hyd at 90% o etifeddiaeth cyfaint gwastraff ymbelydrol y DU ond yn cynnwys llai na 0.1% o'r cyfanswm ymbelydredd.

[4] Gwastraff lefel isel iawn (GLII) yw is gategori o GLI ac wedi ei ddiffinio un ai fel GLII cyfaint isel neu GLII cyfaint uchel. Y prif wahaniaeth rhwng y ddau ddiffiniad yw'r angen am reolaeth dros y cyfanswm cyfaint o gyfaint uchel GLII sy'n cael ei waddod mewn unrhyw gyfleuster tirlenwi neu wastraff arall.

6.5.66 Dylai'r Cynllun sicrhau bod yna gyflenwad digonol a chynaliadwy o fwynau i ddiwallu anghenion yr ardal heb fygwth yr amgylchedd, mwynderau, daearamrywiaeth, nac anghenion y dyfodol am adnoddau. Yn ymarferol, bydd sicrhau cyflenwad digonol a chynaliadwy o agregau yn golygu gallu gwireddu'r dosraniad a amlinellir yn Adolygiad Cyntaf y DTRh. Yn unol ag arweiniad cenedlaethol, mae gofyn cynnal banc tir o Dywod a Graean am 7 mlynedd a banc tir wrth gefn o agregau cerrig mâl am 10 mlynedd drwy gydol cyfnod y Cynllun. Os nad yw hi'n bosib cynnal y cronfeydd wrth gefn a ganiateir yn y banc tir, gellir defnyddio'r ardaloedd chwilio dethol sy'n cael eu hadnabod yn y Cynllun i gynnal darpariaeth o gronfa mwynau.

POLISI STRATEGOL PS 22: MWYNAU

Bydd y Cynghorau yn cyfrannu tuag at alw rhanbarthol a lleol am gyflenwad mwynau yn unol â'r amcanion allweddol ac egwyddorion cynaliadwyedd drwy:-

1. **Ddiogelu adnoddau mwynau posib / y gwyddys amdanynt rhag datblygiad parhaol fyddai'n eu sterileiddio neu'n rhwystr i'w hechdynnu yn unol â MWYN 1.**
2. **Cynnal isafswm banc tir o Dywod a Graean am 7 mlynedd a banc tir wrth gefn o agregau cerrig mâl am 10 mlynedd yn unol ag arweiniad cenedlaethol.**
3. **Gwneud y mwyaf o ddeunyddiau eilaidd a deunyddiau wedi'u hailgylchu a gwastraff mwynau;**
4. **Darparu ar gyfer cynnal banc tir agregau gan gynnwys darpariaeth a chapasiti cynhyrchiol ar gyfer agregau safon uwch;**
5. **Cydnabod, pan fo modd cyflawni egwyddorion datblygu cynaliadwy, fod ymestyn chwareli a/neu chwareli newydd yn debygol o fod yn briodol.**
6. **Ble mae angen cyflenwad newydd o fwynau, dylai'r rhain ddod o leoliadau lle nad oes llawer o gyfyngiadau amgylcheddol a ble yr ystyrir y goblygiadau i drafnidiaeth.**
7. **Gwarchod cyfleusterau glanfeydd morwrol a therfynfeydd rheilffordd fel modd o annog cludo agregau mewn modd cynaliadwy.**
8. **Sicrhau adfer ac ôl-ofal da.**
9. **Lleihau'r gwrthdaro posib rhwng defnyddiau tir sy'n gysylltiedig â mwynau a defnyddiau tir nad ydynt yn gysylltiedig â mwynau.**
10. **Bydd safleoedd sydd yn segur ac anedweithiol ers cyfnod hir ac sydd wedi ei nodi ar y mapiau cynigion yn cael eu hadolyguer mwyn asesu eu cyfraniad posib i'r banc tir a'r tebygolrwydd o'u hailagor. Ble'n briodol, cyflwynir Gorchmynion Gwahardd.**

POLISI MWYN 1: DIOGELU ADNODDAU MWYNAU

Mae Ardaloedd Diogelu Mwynau wedi'u hadnabod a'u dangos ar y Map Cynigion i sicrhau y diogelir adnoddau mwynau y gwyddys amdanynt i'r dyfodol. Diogelir adnoddau mwynau rhag datblygiadau nad ydynt yn gysylltiedig â mwynau a fyddai'n eu sterileiddio neu'n rhwystr i'w cloddio. Caniateir cynigion am ddatblygiadau nad ydynt yn gysylltiedig a mwynau o fewn Ardalaoedd Gwarchod Mwynau, ble gellir dangos:-

1. **Bod y datblygwyr yn gallu profi fod gweithio'r adnodd yn economaidd neu ffisegol anymarferol neu'n amgylcheddol annerbyniol; neu**
2. **Y gellir echdynnu'r adnodd mwynau'n dderbyniol cyn ymgymryd â'r datblygiad; neu**
3. **Bod y datblygiad o natur dros dro ac y gellid ei gwblhau a dychwelyd y safle i gyflwr nad yw'n rhwystro echdynnu o fewn graddfa amser y disgwylir bydd angen am y mwyn; neu**
4. **Bod yna angen gorbwysol ar gyfer y datblygiad arfaethedig; neu**
5. **Bod y datblygiad yn ddatblygiad deiliad tŷ neu yn ddatblygiad mewnlenwi cyfyngedig o fewn ardal adeiledig bresennol.**

Eglurhad:

6.5.67 Mae'r dynodiad ardal diogelu mwynau yn amlygu'r potensial o adnodd mwyn yn unig. Fe fyddai angen ymgymryd â gwaith ychwanegol er mwyn canfod os yw'r ardal yn addas ar gyfer gweithio mwynau. Gan fod mwynau wedi eu cyfyngu i leoliad penodol ac nad ydynt wedi'u dosbarthu'n gyson, mae'n rhaid gwybod lle y maent yn hanfodol mwyn gwneud penderfyniadau cynllunio effeithiol a chynaliadwy, gan ystyried anghenion y dyfodol. Gall datblygiadau nad ydynt yn ymwneud â mwynau wahardd neu gyfyngu mynediad at adnoddau mwynau ac mae'r broses o warchod mwynau yn sicrhau na wnaiff hyn ddigwydd yn ddiangen wrth benderfynu ar geisiadau cynllunio. I gael system ddiogelu effeithiol, rhaid mabwysiadu ardaloedd diogelu mwynau a mabwysiadu polisïau addas.

6.5.68 Bydd yn ofynnol i gynigion datblygu sy'n effeithio ar adnoddau mwynau ddangos, drwy archwiliad priodol, na fydd yr adnodd yn cael ei sterileiddio neu ddangos na fydd echdynnu yn y dyfodol yn cael eu llesteirio gan y datblygiad arfaethedig. Ble mae yno angen gorbwysol am y datblygiad, a fyddai fel arall yn sterileiddio'r adnodd, gosodir amod cynllunio ar y cais cynllunio fydd yn gwneud hi'n ofynnol i gloddio am yr adnodd cyn dechrau'r datblygiad, oni bai bod y datblygwr yn gallu profi'n foddhaol bod hynny'n anymarferol neu'n amgylcheddol annerbyniol.

6.5.69 Mae gan Ynys Môn a Gwynedd fwynau metelaidd a diwydiannol megis copr, sinc, manganîs, aur ac arian. Ceir dyddodion sylweddol o gopr a sinc yn Ynys Môn o amgylch Mynydd Parys a dylai'r rhain dderbyn gwarchodaeth benodol rhag unrhyw ddatblygiad arall a dylid cydnabod y potensial i'w defnyddio yn y dyfodol, mae'r Ardal Gwarchod Fetelifferaidd Mynydd Parys wedi ei ddangos ar y Map Cynigion. Er bod prisiau wedi bod yn anwadal yn y blynyddoedd diwethaf, mae'r galw byd-eang am y mwynau hyn wedi cynyddu.

6.5.70 Mae'r ardaloedd adnodd mwynau cydnabyddedig fel y dangosir ar y mapiau Cynigion wedi eu hisrannu i dri grŵp:-

- adnodd carreg galed
- carreg galch
- tywod a graean

6.5.71 Mae'r ardaloedd adnodd mwynau yn seiliedig ar Fap Diogelu Agregau Cymru Ddaearegol Prydain (2012) ac astudiaeth 'Adnodd Tywod a Graean yng Ngogledd Orllewin Cymru' gan Brifysgol Lerpwl (2003).

6.5.72 Nid yw penderfyniad i ddiogelu adnoddau mwynau penodol yn golygu y bydd caniatâd cynllunio yn cael ei roi iddynt gael eu cloddio. Mewn achosion pan fo'r angen am y datblygiad yn gorbwyso'r angen i warchod yr adnoddau mwynau, cyn i'r datblygiad gychwyn bydd y datblygwr yn cael ei annog i sicrhau y caiff y mwynau ei gloddio ymlaen llaw os yw hynny'n briodol yng nghyd-destun dichonolrwydd economaidd ac amgylcheddol ac ystyriaethau cynllunio eraill.

POLISI MWYN 2: ARDALOEDD A FFAFRIR

Er mwyn cynnal darpariaeth i ddiwallu angen cydnabyddedig y diwydiant perthnasol yn y dyfodol, mae 'Ardaloedd a Ffafrir' am gyflenwadau tywod a graean y dyfodol wedi'u hadnabod ar y Map Cynigion yn yr ardaloedd canlynol:

Cae Efa Lwyd, Penygroes

Tan y Bryn, Penygroes

Bodychain, Llanllyfni

Derwyn Fawr, Bryncir

Llecheiddior Uchaf, Bryncir

Er mwyn cynnal darpariaeth i ddiwallu angen cydnabyddedig y diwydiant perthnasol yn y dyfodol, mae 'Ardaloedd a Ffafrir' am gyflenwadau cerrig mâl y dyfodol wedi'u hadnabod ar y Mapiau Cynigion yn yr ardaloedd canlynol:

Rhuddlan Bach

Cae'r Glaw

Gwyndy

Bwlch Gwyn

Hengae

Nant Newydd

Eglurhad:

6.5.73 Mae'r polisi uchod yn anelu i hwyluso darpariaeth ychwanegol o gronfa tywod a graean, a cherrig mâl i gwrdd gyda'r diffyg cydnabyddedig amlygwyd yn yr Adolygiad Cyntaf y Datganiad Technegol Rhanbarthol Gogledd Cymru. Wrth gymharu y banc tir presenol (Rhagfyr 2010) a'r dosraniad ar gyfer tywod a grean a cherrig mâl mae tablau 5.2 a 5.3 yn yr Adolygiad Cyntaf y Datganiad Technegol

Rhanbarthol yn amlygu bod diffyg o 3.7 miliwn tunnell o dywod a graean yng Ngwynedd, gyda diffyg o 1.31 miliwn tunnell o gerrig mâl ym Môn.

6.5.74 Serch hynny, nid oes gan y Cynghorau ddigon o wybodaeth i ddyrannu safleoedd penodol ar gyfer tywod a graean ond mae'n ystyried y gellir adnabod Ardaloedd a Ffafrir ar gyfer tywod a graean a cherrig mâl yn seiliedig ar yr wybodaeth a ddeillir o'r data a gyhoeddir gan y BGS a'r adroddiad a gomisiynwyd gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru, sef *The Sand and Gravel Resources of North Wales*, a luniwyd gan Brifysgol Lerpwl ac Enviros (2003) yn ogystal â'r astudiaeth flaenorol, '*Assessment of Sand and Gravel Resources in the Eastern Llyn Peninsula'*, a gynhaliwyd gan Brifysgol Lerpwl yn 1988.

6.5.75 Mae'r ardaloedd a ffafrir a nodir uchod yn creu'r potensial i ryddhau cronfeydd wrth gefn newydd sy'n llawer mwy na'r lleiafswm o 3 miliwn tunnell a argymhellwyd gan y DTRh i ganiatáu ar gyfer yr elfennau ansicr, i ddarparu dewis i'r Diwydiant Mwynau ac i annog cyflenwadau lleol a lleihau pellteroedd cludo.

POLISI MWYN 3: DATBLYGIADAU MWYNAU

Caniateir cynigion datblygu ar gyfer chwilio am fwynau, mwyngloddio newydd neu ymestyniadau i weithfeydd presennol i gynnal banc tir agregau ardal y Cynllun, neu i ddiwallu'r galw am fwynau eraill os gellir cydymffurfio â'r meini prawf a ganlyn:

1. **Nid oes unrhyw niwed annerbyniol i fwynderau nac iechyd trigolion lleol o ran yr effaith weledol, lefelau llwch, sŵn, dirgrynu, arogleuon a golau o ganlyniad i'r gwaith ei hun neu'r symudiadau traffig a geir yn ei sgil;**
2. **Mae yna fyffer addas rhwng datblygiadau mwynau a datblygiadau sensitif;**
3. **Nid oes niwed annerbyniol i sefydlogrwydd a chynhaliaeth tir cyfagos;**
4. **Mae'r datblygiad wedi'i sgrinio a'i dirweddu mewn modd sensitif;**
5. **Ni fydd y datblygiad yn cael effaith andwyol sylweddol ar safleoedd o bwysigrwydd rhyngwladol, cenedlaethol, rhanbarthol neu leol o ran yr amgylchedd, cadwraeth natur, y dirwedd ac /neu dreftadaeth;**
6. **Nid yw'r cynnig yn sterileiddio neu'n atal gweithio dyddodion mwynau eraill o bwys;**
7. **Nid oes niwed annerbyniol i ddraeniad dŵr daear ac adnoddau dŵr;**
8. **Mae'r cynnig yn sicrhau y manteisir i'r eithaf ar ddefnydd posib yr adnodd ac y caiff unrhyw wastraff sy'n deillio o'r mwyngloddio ei waredu'n foddhaol;**
9. **Pan fo ffrwydro'n rhan o'r cynnig, mae'r cynnig yn cynnwys cynllun ffrwydro i ddangos y gellir ei reoli i ddiwallu'r anghenion a fanylir arnynt yn Nodyn Cyngor Technegol Mwynau NCTM (Cymru) 1: Agregau, neu unrhyw ddiwygiadau;**
10. **Mae'r bwriad yn cynnwys cynllun ôl-ddefnydd ar gyfer y safle a manylion y gwaith adfer ac ôl-ofal sy'n ofynnol i gyflawni hynny yn unol â Pholisi MWYN9;**
11. **Pan fo'n ymarferol yn economaidd, dylid cludo gwastraff neu gynnyrch mwynau ar y rheilffyrdd neu ar ddŵr.**

Mae'r polisi hwn yn berthnasol i waith mwynau nad ydynt yn gynwysedig o fewn cwmpas Rhan 22, Gorchymyn Cynllunio Gwlad a Thref (Datblygu Cyffredinol a Ganiateir) 1995.

Eglurhad:

6.5.76 Er mai defnydd tir dros dro yw mwyngloddio, fe all gael effaith sylweddol ar fwynderau lleol ac ar yr amgylchedd. Gallai rhai effeithiau olygu fod y datblygiad yn cael ei ystyried yn annerbyniol. Mae'r polisi hwn yn ceisio nodi'r agweddau hynny o ddatblygiadau mwynau sydd angen eu rheoli er budd mwynderau lleol a'r amgylchedd. Mae disgwyl i gynlluniau datblygu amlinellu'r meini prawf fydd yn cael eu defnyddio ar gyfer cynigion mwynau a rhestru'r materion sydd angen sylw. Mae polisïau eraill o fewn y Cynllun a Pholisi Cynllunio Cenedlaethol yn ymdrin â nifer o'r materion hyn. Yn yr un modd â nifer o fathau eraill o ddatblygiadau, gall gweithfeydd mwynau gael effaith gronnus andwyol ar yr amgylchedd ac/neu fwynderau lleol. Yn ogystal fe ddylid rhoi ystyriaeth briodol i'r buddiannau economaidd ac amgylcheddol a allai ddeillio o weithio mwynau.

6.5.77 Mae'r ddau Gyngor yn ymwybodol o'r cyfrifoldeb i warchod yr Ardaloedd o Harddwch Naturiol Eithriadol. Mae Pennod 14 o Bolisi Cynllunio Cymru wedi'i gefnogi gan Nodyn Cyngor Technegol Mwynau (Cymru) 1 Agregau 2004 yn egluro'n glir na ddylid caniatáu datblygiadau mwynau mewn Ardaloedd o Harddwch Naturiol Eithriadol ac eithrio mewn amgylchiadau eithriadol. Mae Adran 14.3 o Bolisi Cynllunio Cymru yn amlinellu'r materion y dylid rhoi sylw iddynt wrth ystyried bwriad i weithio mwynau un ai o fewn Ardaloedd o Harddwch Naturiol Eithriadol, neu'n agos i Ardaloedd o Harddwch Naturiol Eithriadol.

6.5.78 Dylid asesu effaith gweithfeydd mwynau ar gapasiti amgylcheddol ardal leol ar sail pob achos unigol, yn amodol ar asesu'r holl feini prawf sy'n ymwneud â'r amgylchedd a mwynderau, sydd fel arfer yn cynnwys effeithiau trafnidiaeth, economaidd, diwylliannol, amgylcheddol a chymdeithasol.

6.5.79 Pan gyfeirir at 'Byffer addas', cyfeirir at bellteroedd a argymhellir gan NCTM1 a NCTM2. Nid yw'r rhain o reidrwydd yn berthnasol i gloddio am fwynau ymlaen llaw neu i fforio am fwynau, byddai'n rhaid ystyried y ddau ar sail pob achos unigol.

POLISI MWYN 4: CERRIG ADEILADU LLEOL

Caniateir agor neu ailagor gweithfeydd mwynau bychan dros dro i ddarparu deunyddiau adeiladu traddodiadol i drwsio a/neu addasu adeiladau neu waliau o bwysigrwydd pensaernïol neu hanesyddol neu i godi adeiladau, waliau neu strwythurau newydd eraill ar safleoedd sensitif cyn belled:

1. **Eu bod yn gydnaws â pholisïau eraill y Cynllun ai fod er budd cadwraeth adeiladu, y dirwedd leol a chynaladwyedd.**
2. **Y gellir dangos nas oes modd diwallu'r angen wrth ddefnyddio cronfeydd wrth gefn/ffynonellau sy'n bodoli eisoes.**

Dylid ystyried y cyfnod ar sail pob achos unigol, gan ystyried yr angen am y math penodol o fwyn. Bydd y Cyngor yn cynnwys amod yn nodi beth fydd defnydd olaf ar gyfer y garreg.

Eglurhad:

6.5.80 Cydnabyddir effaith amgylchedd adeiledig y Sir ar gymeriad yr ardal. Mawn sawl rhan o'r ardal, mae cymeriad deunyddiau adeiladu yn rhan bwysig o'r dreftadaeth leol. Mae'r Cynghorau yn cydnabod pwysigrwydd caniatáu defnyddio cerrig adeiladu lleol lle y gellir dangos fod yna angen penodol amdano ac nad oes modd ei ddiwallu wrth ddefnyddio adnoddau / chwareli sy'n bodoli eisoes.

POLISI MWYN 5: CYLCHFEYDD RHAGOD SAFLEOEDD MWYNAU

Gwrthodir ceisiadau cynllunio i gloddio mwynau o fewn cylchfeydd rhagod a nodir ar y Map Cynigion oni bai y gellir darparu cylchfeydd rhagod newydd sy'n adlewyrchu'r isafswm pellter y cyfeirir ato yn NCTM 1: Agregau; oni bai fod yna resymau clir a chyfiawnadwy dros leihau'r pellter, h.y. ble fo yna effaith bychan yn deillio o'r safle echdynnu mwynau.

Gwrthodir cynigion am ddatblygiadau sensitif (yn enwedig tai, ysbytai ac ysgolion) yn unol â'r hyn a ddiffinnir yn NCTM 1: Agregau, o fewn y cylchfeydd rhagod a nodi ar y Map Cynigion oni bai fod yna rheswm clir a chyfiawnadwy yn cael ei roi dros wneud hynny, ac y gellir dangos na fydd unrhyw effeithiau andwyol na gwrthdaro gyda'r gwaith mwynau.

O fewn yr Ardal Ymgynghori Glo (Ardaloedd Datblygiad Risg Uchel) sydd wedi eu nodi ar y Map Cyfyngiadau, bydd datblygiad ond yn cael ei ganiatáu o fewn ffiniau aneddleoedd ble y gellid profi drwy ymchwiliadau geotechnegol bod unrhyw effeithiau ymsuddiant posib yn medru cael eu lliniaru drwy feithrin dulliau ymarfer da o adfer ac echdynnu blaenorol ble'n briodol.

Eglurhad:

6.5.81 Dangosir cylchfeydd rhagod mwynau ar y Mapiau Cynigion o amgylch pob chwarel a gwaith mwynau, gan gynnwys safleoedd segur. Diben cylchfeydd rhagod yw gwarchod y cronfeydd mwynau wrth gefn (adnoddau sydd â chaniatâd cynllunio) ac adnoddau mwynau rhag datblygiadau all eu sterileiddio, a hefyd i sicrhau nad yw effeithiau amgylcheddol mwyngloddio yn cael effaith andwyol ar ddatblygiadau sensitif.

6.5.82 Mae'r Cynghorau yn cydnabod manteision sefydlu cylchfeydd o'r fath er mwyn gwarchod mwynderau ac ardaloedd sensitif lleol ar yr un pryd â chynnal hyfywedd mwyngloddiau a gymeradwywyd. Mae'r cylchfeydd rhagod a nodir yn y Mapiau Cynigion wedi'u pennu'n unol â'r meini prawf yn NCTM 1: Agregau. Y lleiafswm pellter sydd ei angen yw 100 medr ar gyfer tywod a graean a 200 medr ar gyfer chwareli maen caled. Er mwyn sicrhau eglurder, mae chwareli maen caled yn cynnwys cloddio o waddod gweithiau mwynau maen caled. Mae'r cylchfeydd rhagod a nodir yn y Mapiau Cynigion yn ogystal ag unrhyw gylchfeydd rhagod tybiannol yn cael eu diffinio o ymyl allanol yr ardal ble bo cloddio a gweithredu prosesau'n digwydd gan gynnwys ffyrdd cludo i'r safle.

6.5.83 Yn unol gyda NCTM 2, mae'r Cynllun yn dynodi Ardaloedd Datblygiad Risg Uchel ar gyfer Glo. Mae'r rhain yn seiliedig ar fap risg yr Awdurdod Glo ar gyfer Ynys Môn sy'n dangos 'Fwyngloddiau gyda pharth effaith dichonol' i'r de ddwyrain o Langefni yn nalgylch Pentre Berw ac i'r dwyrain o Falltraeth, ble mae'r dystiolaeth o fwyngloddio glo hanesyddol yno yn awgrymu fod potensial

ymsuddiant . Mae'n ystyriaeth faterol pe byddai datblygiad yn cael ei effeithio gan ymsuddiant ac i ystyried pe byddai mesurau lliniaru'n dderbyniol.

POLISI MWYN 6: CYFLEUSTERAU TERFYNFEYDD A GLANFEYDD

Diogelir cyfleusterau safleoedd terfynu rheilffordd a glanfeydd presennol ac arfaethedig fel y nodir ar y Mapiau Cynigion. Gwrthodir cynigion fydd yn cael effaith andwyol ar argaeledd y cyfleusterau hyn yn y dyfodol, neu gyfleusterau ar gyfer cludo llwythi mwynau mawr.

Eglurhad:

6.5.84 Cynnyrch cymharol isel o ran ei werth yw agregau adeiladu ac mae'n ddrud i'w gludo. Rhaid cludo mewn llwythi mawrion i farchnadoedd pellennig er mwyn cadw cost isel gystadleuol fesul uned o gymharu ag agregau crai o leoedd nes i'r farchnad. Yn ardal y Cynllun y mae'r lefel uchaf o adnoddau gwastraff llechi yn y DU, ac mae ganddi swyddogaeth bwysig i'w chyflawni o ran cyflenwi gwastraff llechi fel agreg eilaidd. Ymhellach, er nad oes gan y Cynghorau reolaeth uniongyrchol am eu datblygiad, mae agregau morwrol yn adnodd gwerthfawr ac maent yn cyfrannu dewis ychwanegol i agregau a gloddir o'r tir.

6.5.85 Gellir cludo llwythi mawrion ar y rheilffordd a/neu ar y môr. Ble mae mynediad i rwydwaith rheilffordd strategol ar gael, mae'n bwysig diogelu dulliau posib o gludo agregau eilaidd ar raddfa fawr. Gall hyn gyfrannu at system fwy cynaliadwy o gludo mwynau a lleihau'r pwysau ar y rhwydwaith ffyrdd presennol.

POLISI MWYN 7: GWEITHFEYDD FFORIO

Caniateir cynigion gweithfeydd fforio am gyfnod dros dro cyn belled y rhoir mesurau boddhaol mewn lle i ddiogelu'r amgylchedd ac y cwblheir darpariaethau ailsefydlu llawn unwaith fo'r gwaith wedi'i gwblhau.

Eglurhad:

6.5.86 Mae rhai gweithfeydd fforio yn ddatblygiadau a ganiateir dan Orchymyn Cynllunio Gwlad a Thref (Datblygu Cyffredinol a Ganiateir) 1995 os cydymffurfir ag amodau penodol. Er mwyn sicrhau bod unrhyw fwriad datblygu yn hyfyw, rhaid yn gyntaf ymgymryd ag astudiaethau dichonolrwydd manwl. Mae astudiaethau o'r fath yn cynnwys gwaith fforio sy'n cynnwys drilio tyllau, arolygon seismig ac ymgymryd â phrofion cloddio. Mae'n bosib y gall y gwaith hwn beri llygredd i'r amgylchedd dŵr, sy'n golygu bod angen ymgynghori'n llawn gyda Chyfoeth Naturiol Cymru ar

gynigion o'r fath. Bydd unrhyw gynigion datblygu dilynol yn cael eu hasesu ar eu haeddiant eu hunain heb ragfarn p'un ai a roddwyd caniatâd am waith fforio ai peidio.

POLISI MWYN 8: PYLLAU BENTHYG

Caniateir cynigion i ddatblygu pyllau benthyg, ar yr amod:

1. **Bod yna fuddiannau amgylcheddol amlwg yn eu sgil.**
2. **Y gellir eu datblygu yn unol â pholisïau perthnasol eraill y Cynllun ac yn benodol polisïau mwynau eraill.**
3. **Eu bod yn defnyddio'r tir ar sail dros dro sy'n gysylltiedig ag amserlen y datblygiad arfaethedig.**

Eglurhad:

6.5.87 Gweithfeydd mwynau dros dro yw pyllau benthyg a ddatblygwyd i gyflenwi prosiect adeiladu penodol. Gall pyllau benthyg gynnig buddiannau amgylcheddol sylweddol o gymharu â chyflenwi mwynau o'r cronfeydd presennol gan ostwng y pellteroedd cludo. Efallai y bydd cytundebau mawr angen swm mwy o fwynau dros gyfnod llai o amser a allai achosi effeithiau amgylcheddol sylweddol ac aflonyddwch i gymunedau lleol. Fe ddylid lleoli pyllau benthyg o fewn neu gerllaw'r prosiect ac os yn bosib dylent gyflenwi deunydd yn uniongyrchol heb ddefnyddio ffyrdd cyhoeddus. Mae angen manteision amlwg i'r amgylchedd o ddefnyddio pwll benthyg yn hytrach na chyflenwad o agregau eilaidd neu wedi eu hailgylchu, neu o weithfeydd mwynau presennol sydd wedi eu hadnabod yn y Cynllun. Dylai gwaith adfer ac ol-ofal fod o'r safon uchaf sydd yn ddisgwyliedig ar safleoedd mwynau mewn cydymffurfiaeth a Pholisi MWYN 9.

POLISI MWYN 9: ADFER AC ÔL-OFAL

Gwrthodir ceisiadau i gloddio mwynau oni bai eu bod yn cynnwys cynllun cynhwysfawr ar gyfer adfer, ôl-ofal ac ôl-ddefnydd ynghyd â manylion am y cyllid arfaethedig, yn ôl y gofyn. Dylai gwaith adfer gael ei wneud mewn dull blaengar, oni bai y gellir dangos nad yw hynny'n ymarferol heb sterileiddio adnoddau a ganiateir. Dylai'r cynllun roi sylw i'r materion canlynol:

1. **Defnydd presennol y safle**
2. **Y defnydd a wneir o dir cyfagos**
3. **Ôl-ddefnydd arfaethedig y safle**
4. **Cymeriad y dirwedd o amgylch**
5. **Ffurf derfynol arfaethedig y tir**
6. **Yr adnodd pridd sefydlog, ei gadwraeth yn ystod gweithio'r safle, a'i ddefnydd yn yr adfer ar ôl-ddefnydd dilyniannol**
7. **Amserlen yn manylu ar adfer blaengar y safle i safon uchel**

8. **Y potensial ar gyfer ail-gytrefu naturiol neu wella neu ddarparu cynefinoedd bywyd gwyllt, amaeth, coedwigaeth, geogadwraeth a defnydd mwynder**
9. **Y potensial ar gyfer budd cymunedol chyflogaeth a hamdden**
10. **Polisïau eraill y Cynllun**

Eglurhad:

6.5.88 Fel arfer caiff safleoedd mwynau eu hadfer o fewn y categori defnydd tir a restrir uchod. Bydd angen i bron bob ôl-ddefnydd arall gael caniatâd cynllunio ar wahân gan gynnwys cynigion hamdden, diwydiannol a thai. Cyn penderfynu ar gais, rhaid i'r Cyngor fod yn fodlon y gellir adfer y safle'n gyflawn a'i ôl ddefnyddio'n fuddiol o fewn terfyn amser cydnabyddedig pa mor hir bynnag y pery'r datblygiad. Mae NCTM yn amlinellu canllawiau cynhwysfawr ar sut i gyflawni safon uchel o adfer ac ôl-ofal yn ogystal â sut y dylid darparu ôl-ddefnydd buddiol. Ni fydd y Cyngor yn caniatáu datblygiad mwynau newydd heb gytuno ar gynllun adfer ac ôl-ofal manwl a chynhwysfawr.

This page is intentionally left blank

Monitro a gweithredu

7.1 Mae'r Ddeddf Cynllunio a Phrynu Gorfodol yn ei gwneud yn ofynnol i awdurdodau i gadw golwg ar y materion a allai effeithio ar y gwaith o gynllunio a datblygu eu hardaloedd. Mae monitro felly yn rhan bwysig o greu polisïau sail tystiolaeth er mwyn asesu os yw polisïau'r Cynllun yn cyflawni eu hamcanion ac os yw strategaeth y Cynllun yn cael ei wireddu. Mae proses monitro yn golygu casglu a dadansoddi gwybodaeth yn rheolaidd, parhaus a systematig. Mae'r system fonitro yn fecanwaith allweddol i ddatblygu dealltwriaeth lawn o'r materion allweddol sy'n effeithio ar gymunedau.

7.2 Mae angen i awdurdodau cynllunio lleol ddatblygu fframwaith fonitro i'w galluogi i gasglu gwybodaeth werthfawr i fesur ac asesu berfformiad amcanion a pholisïau'r Cynllun. Mae'r fframwaith a welir isod yn cynnwys cyfres o ddangosyddion, targedau a throthwyon ar gyfer gweithrediad yn gysylltiedig â phob thema a'i amcanion. Bydd y fframwaith monitro yn caniatáu asesiad parhaus i weld os fyddant yn parhau'n ddilys neu a yw'r amgylchiadau economaidd, cymdeithasol neu ddiwylliannol wedi newid yn sylweddol. Bydd yn ffurfio sail ar gyfer asesu effeithiolrwydd polisïau ar lefel lleol ac ehangach a pa un ai ydi polisïau a thargedau perthnasol wedi cael eu cwrdd neu fod cynnydd yn cael ei wneud i'w cwrdd. Mae hefyd yn dangos perthynas rhwng themâu, amcanion (gan gynnwys datblygu cynaliadwy a gofynion AAS) a pholisïau'r Cynllun. Bydd hyn yn rhoi sail i'r adroddiad monitro blynyddol (AMB) - gweler isod.

7.3 Mae Rheoliad 37 yn rhagnodi'r ddau ddangosydd canlynol y mae'n rhaid eu cynnwys yn yr AMB:

- cyflenwad tir ar gyfer tai a gymerwyd o'r Astudiaeth Argaeledd Tir Tai presennol (TAN 1);
- nifer ychwanegol o dai fforddiadwy a nifer net ychwanegol o dai marchnad gyffredinol wedi eu hadeiladu yn ardal y Cynllun (TAN 2)

7.4 Cafodd y dangosyddion felly eu dewis i gynnwys yr uchod a lle mae'n bosib ddangosyddion craidd eraill a gyfeirir ato yn y "Llawlyfr Cynllun Datblygu Lleol". Yn ychwanegol, cafodd dangosyddion lleol eu cynnwys am eu bod nhw'n berthnasol i ofynion penodol polisïau ac amcanion unigol a'r Asesiad Cynaliadwyedd/ Asesiad Amgylcheddol Strategol (gweler paragraff 7.6 isod).

7.5 Mae'r Cynghorau wedi ceisio osgoi risgiau i wireddu'r Cynllun trwy arddel ymagwedd ragweithiol i gael gwared â chyfyngiadau a phroses asesu trylwyr. Mae defnyddio'r fethodoleg asesu Safleoedd y Gofrestr Tir Posib cyn belled ag sy'n bosib gwneud hynny wedi golygu bod safleoedd a ddewiswyd yn rhai y gellir eu datblygu ac y gellir delio gydag unrhyw gyfyngiadau i'w datblygu. Mae Papur Testun 1 sydd wedi cael ei gyhoeddi ochr yn ochr â'r Cynllun Datblygu yn cofnodi'r broses asesu ac yn adnabod unrhyw ffactorau rydym yn ymwybodol ohonynt sydd angen ystyriaeth fesul safle. Os fydd unrhyw faterion yn codi sy'n effeithio ar ddatblygiad safleoedd a ddynodwyd, bydd hyn yn cael ei nodi trwy'r trothwyon yn y gwaith monitro yn y fframwaith fonitro a byddant yn cael sylw yn unol â'r Adroddiad Fonitro Blynyddol (AMB).

7.6 Mae'r Adroddiad Sgopio'r Asesiad Cynaliadwyedd/ Asesiad Amgylcheddol Strategol yn adnabod y dangosyddion gaiff eu defnyddio i fonitro cynnydd ar faterion cynaliadwyedd ac yn benodol datblygiad cynaliadwy. Gwelir y rhain yn yr Adroddiad Asesiad Cynaliadwyedd a lle mae'n bosib maent wedi cael eu cynnwys o fewn y fframwaith a welir yn y Cynllun.

7.7 Caiff y wybodaeth a gesglir trwy'r fframwaith fonitro a welir isod ei adrodd yn yr Adroddiad Monitro

Blynyddol. Mae'n rhaid i'r awdurdodau cynllunio lleol gynhyrchu AMB yn dilyn mabwysiadu'r Cynllun er mwyn adolygu cynnydd y Cynllun ac i asesu effeithiolrwydd y polisïau a'r cynigion. Bydd yr AMB yn adnabod y gweithredoedd fydd angen eu cymryd i ddatrys unrhyw faterion ddaw i'r amlwg trwy'r broses monitro. Gallai hynny gynnwys newidiadau i bolisïau er mwyn gwella eu heffeithiolrwydd, ac mewn achosion mwy eithafol fe allai arwain i adolygiad rhan o'r Cynllun neu'r cyfan o'r Cynllun. Felly, ni fyddai methu cwrdd â tharged sefydledig yn golygu arolygu'r polisi dan sylw. Y cam cyntaf, yn gyffredinol, fyddai cynnwys dadansoddiad trylwyr o'r rheswm neu resymau am y methiant ac asesiad ehangach o oblygiadau o ran pa mor llwyddiannus yw gweithrediad y Cynllun.

7.8 Mae'r opsiynau canlynol ar gael i'r Cynghorau mewn cysylltiad â phob un dangosydd a'u sbardunau. Bydd yr AMB yn asesu difrifoldeb y sefyllfa sy'n gysylltiedig gyda phob dangosydd ac yn awgrymu ymateb addas:

Asesiad	**Gweithred**
Ble mae dangosyddion yn awgrymu for polisïau CDLl yn cael eu gweithredu'n effeithiol	Dim gweithred bellach ei angen heblaw am barhau gyda monitro
Asesiad o'r penderfyniadau ar geisiadau cynllunio yn awgrymu nad yw polisïau yn cael eu gweithredu yn y modd y'i bwriedir	Efallai bod angen hyfforddi Swyddog a / neu Aelod
Asesiad yn awgrymu bod angen canllaw pellach yn ychwanegol i'r rhai sydd wedi eu hadnabod yn y Cynllun er mwyn i) egluro sut ddylai gweithredu polisi yn gywir, neu ii) i hwyluso datblygiad safleoedd penodol.	Cyhoeddi Canllaw Cynllunio Atodol ychwanegol, a all gynnwys briffiau datblygu safleoedd penodol, gweithio'n agos gyda'r sector breifat a darparwyr isadeiledd, ble'n berthnasol.
Asesiad yn awgrymu nad yw polisi mor effeithiol a disgwyliwyd iddo fod.	Ymchwil pellach ac ymchwiliad ei angen, gan gynnwys edrych ar wybodaeth gyd-destunol am ar ardal y Cynllun neu faes testun.
Asesiad yn awgrymu nad yw polisi yn cael ei weithredu	Arolygu'r polisi yn unol â hynny
Asesiad yn awgrymu nad yw'r strategaeth yn cael ei weithredu	Arolygu'r Cynllun

7.9 Bydd yr AMB yn adrodd ar wybodaeth am y flwyddyn ariannol flaenorol a bydd yn cael ei gyflwyno i'r Llywodraeth erbyn 31 Hydref pob blwyddyn a bydd ar gael i'w weld ar wefan y ddau Gyngor. Waeth beth fydd casgliadau'r AMB, bydd rhaid i'r Cynghorau wneud adolygiad llawn o'r Cynllun cyfan pob 4 mlynedd.

7.10 Yn unol â chanllawiau Llywodraeth Cymru, bydd y Cynghorau'n ceisio plethu'r ffordd fyddant yn mynd ati i fonitro'r Cynllun gyda strategaethau a chynlluniau eraill fydd ganddynt.

Croesgyfeirio	Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
Thema 1: Cefnogi a chreu cymunedau diogel, iach, nodedig a bywiog				
Polisi: PS 1 Amcan: SO1 Amcanion AC: 4	Dangosydd Lleol: D1 % Siaradwyr Cymraeg yn 2021 yn Ynys Môn a Gwynedd	Datblygiadau newydd yn cyfrannu at gynnal neu gryfhau'r iaith Gymraeg yn Ynys Môn a Gwynedd (*Noder: Mae effaith uniongyrchol datblygiad newydd ar y defnydd o'r iaith Gymraeg mewn cymunedau unigol ac ardal y Cynllun yn faes anodd i'w fonitro, o gofio na all y Cynllun wahaniaethu ar sail gallu ieithyddol. Mae'r Cynghorau o'r farn bod angen cyfuniad o ddulliau er mwyn monitro effeithiolrwydd polisïau, gan gynnwys y dangosyddion a nodir dan y thema hon*.)	Naratif bob dwy flynedd am gynlluniau perthnasol a gwblhawyd, e.e. o dan Bolisi PS 1, Polisi TAI 1 – Polisi TAI 7, erbyn 2019	Cronfa ddata UPCC Adolygiad blynyddol o geisiadau cynllunio ac adroddiadau swyddogion/Pwyllgor Cynllunio, ac unrhyw astudiaethau lefel gymunedol a gynhaliwyd gan Hunaniaith a Menter Iaith Môn Cyfrifiad 2021
	Dangosydd Lleol: D2 Caniatáu ceisiadau cynllunio lle mae angen mesurau lliniaru iaith Gymraeg	Lle bo angen, osgoi neu liniaru niwed sylweddol i gymeriad a chydbwysedd iaith cymuned yn unol â Pholisi PS 1	Caniatáu un cais cynllunio mewn unrhyw flwyddyn unigol yn groes i Bolisi PS 1	Cronfa ddata UPCC Adolygiad blynyddol o geisiadau cynllunio ac adroddiadau swyddogion/Pwyllgor

Croesgyfeirio	Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
				Cynllunio.
	Dangosydd Lleol: D3 Nifer o geisiadau cynllunio gyda Datganiad Iaith Gymraeg neu Asesiad Effaith ar yr Iaith Gymraeg	Yr holl geisiadau cynllunio perthnasol i fod â Datganiad Iaith Gymraeg neu Asesiad Effaith ar yr Iaith Gymraeg, sy'n ymdrin â ffactorau sy'n berthnasol i'r defnydd o'r iaith Gymraeg yn y gymuned fel y nodir yn y Canllawiau Cynllunio Atodol.	Un Datganiad Iaith Gymraeg neu Asesiad Effaith ar yr Iaith Gymraeg mewn unrhyw flwyddyn unigol nad yw'n ymdrin â ffactorau sy'n berthnasol i'r defnydd o'r iaith Gymraeg yn y gymuned	Cronfa ddata UPCC Cronfeydd data Rheoli Datblygu Adolygiad blynyddol o geisiadau cynllunio ac adroddiadau swyddogion/Pwyllgor Cynllunio. Adroddiadau HunanIaith & Menter Iaith Môn
	Dangosydd Lleol: D4 Paratoi a mabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol i hyrwyddo cynnal a chreu cymunedau nodedig a chynaliadwy	Paratoi a mabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol i hyrwyddo cynnal a chreu cymunedau nodedig a chynaliadwy o fewn 6 mis o fabwysiadu'r Cynllun	Methiant i fabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol o fewn 6 mis o fabwysiadu'r Cynllun	Cronfa ddata UPCC
Polisi: ISA 1, ISA 2, ISA 4,	Dangosydd Lleol: D5 Nifer o geisiadau cynllunio a ganiateir	Lle bo'n briodol, bydd datblygiadau newydd yn ymdrin â'r effaith ar gymunedau drwy ddarparu seilwaith	Caniatáu un cais cynllunio yn groes i Bolisi ISA 1 mewn unrhyw flwyddyn unigol	Cronfa ddata UPCC

Croesgyfeirio		Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
	ISA 5	lle cafwyd seilwaith newydd neu well trwy gyfraniadau datblygwyr	newydd neu well yn unol â Pholisi ISA 1		Cronfeydd data Rheoli Datblygu
Amcan:	SO2				
Amcanion AC:	2	Dangosydd Lleol: D6 Nifer o geisiadau cynllunio ar gyfer newid defnydd cyfleusterau cymunedol	Cadw cyfleusterau cymunedol hyfyw yn unol â Pholisi ISA 2	Colli un cyfleuster cymunedol hyfyw yn groes i Bolisi ISA 2 mewn unrhyw flwyddyn unigol	Cronfa ddata UPCC Cronfeydd data Rheoli Datblygu
		Dangosydd Lleol: D7 Nifer o geisiadau cynllunio ar gyfer defnyddiau amgen ar fannau agored	Swm o fannau agored (ha) a gedwir mewn aneddleoedd unigol yn unol â Pholisi ISA 4.	Colli man agored mewn unrhyw Ganolfan neu Bentref mewn unrhyw flwyddyn unigol gan arwain at leihad net yn y cyflenwad yn y Ganolfan neu Bentref yn groes i Bolisi ISA 4	Cronfa ddata UPCC Cronfeydd data Rheoli Datblygu
		Dangosydd Lleol: D8 Mannau agored (ha) a sicrheir mewn cyswllt â datblygiad preswyl o 10 neu fwy o unedau	Darparu mannau agored newydd os yw defnydd y safon meincnod Meysydd Chwarae (FIT) yn nodi diffyg mannau agored yn unol â Pholisi ISA 5	Caniatáu un cais cynllunio mewn unrhyw flwyddyn unigol sydd ddim yn cyfrannu at anghenion mannau agored deiliaid tai newydd fel y'u diffinnir gan safon meincnod	Cronfa ddata UPCC Cronfeydd data Rheoli Datblygu

Croesgyfeirio	Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
			FIT yn groes i Bolisi ISA 5	
	Dangosydd Lleol: D9 Paratoi Canllawiau Cynllunio Atodol yn ymwneud â darparu mannau agored mewn datblygiadau tai newydd	Paratoi a mabwysiadu'r Canllawiau Cynllunio Atodol yn ymwneud â rhwymedigaethau cynllunio o fewn 12 mis o fabwysiadu'r Cynllun	Methiant i fabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol o fewn 12 mis o fabwysiadu'r Cynllun	UPCC Rhaglen waith y Cabinet (Cyngor Gwynedd) a Phwyllgor Gwaith (Cyngor Sir Ynys Môn)
	Dangosydd Lleol: D10 Paratoi Canllawiau Cynllunio Atodol yn ymwneud â rhwymedigaethau cynllunio	Paratoi a mabwysiadu'r Canllawiau Cynllunio Atodol yn ymwneud â rhwymedigaethau cynllunio o fewn 6 mis o fabwysiadu'r Cynllun	Methiant i fabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol o fewn 6 mis o fabwysiadu'r Cynllun	UPCC Rhaglen waith y Cabinet (Cyngor Gwynedd) a Phwyllgor Gwaith (Cyngor Sir Ynys Môn)
Polisi: TRA 1, TRA 2, TRA 3, TRA 4	Dangosydd Lleol: D11 Paratoi Canllawiau Cynllunio Atodol yn ymwneud â safonau parcio	Paratoi a mabwysiadu'r Canllawiau Cynllunio Atodol yn ymwneud â safonau parcio o fewn 12 mis o fabwysiadu'r Cynllun	Methiant i fabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol o fewn 12 mis o fabwysiadu'r Cynllun	UPCC Rhaglen waith y Cabinet (Cyngor Gwynedd) a Phwyllgor Gwaith

Croesgyfeirio	Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
Amcan: SO3 & SO4 Amcanion AC: 2, 10				(Cyngor Sir Ynys Môn)
	Dangosydd Lleol: D12 Nifer o geisiadau cynllunio gydag Asesiad Teithio	Yr holl geisiadau cynllunio perthnasol sydd uwchlaw'r trothwyon perthnasol a nodwyd ym Mholisi TRA 1 i gynnwys Asesiad Teithio	Un cais cynllunio a gyflwynir mewn unrhyw flwyddyn unigol heb Asesiad Teithio fel sy'n ofynnol gan Bolisi TRA 1	Cronfa ddata UPCC Cronfeydd data Rheoli Datblygu
	Dangosydd Lleol: D13 Y nifer o geisiadau a ganiateir o fewn safleoedd/ ardaloedd wedi'u diogelu ar gyfer gwelliannau trafnidiaeth	Ni roddir caniatâd i geisiadau cynllunio sy'n niweidiol i gyflawni'r gwelliannau trafnidiaeth a nodir ym Mholisi TRA 1	Caniatáu un cais yn groes i Bolisi TRA 1	Cronfa ddata UPCC Cronfeydd data Rheoli Datblygu
	Dangosydd Lleol: D14 Cyflenwi Ffordd Gyswllt Llangefni (Cam 4)	Cyflenwi Cam 4 Ffordd Gyswllt Llangefni erbyn diwedd 2018/ 2019	Methu â chyflenwi Cam 4 Ffordd Gyswllt Llangefni erbyn diwedd 2018/ 2019	Cronfa ddata UPCC Gwasanaeth Datblygu Economaidd (Cyngor Sir Ynys Môn)

Croesgyfeirio	Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
	Dangosydd Lleol: D15 Cyflawni gwelliannau i'r A5025	Ceisiadau cynllunio ar gyfer gwelliannau gofynnol i'r A5025 (ar lein neu oddi ar lein) wedi cael eu cyflwyno i Gyngor Sir Ynys Môn neu fel rhan o'r cais am OCD (lle bo'n berthnasol) erbyn Rhagfyr 2017	Ceisiadau cynllunio ar gyfer gwelliannau i'r A5025 heb gael eu cyflwyno erbyn Rhagfyr 2017	Cronfa ddata UPCC Cronfeydd data Rheoli Datblygu
Thema 2: Byw Cynaliadwy				
Polisi: PS 5, PS 6, PCYFF 1, PCYFF 2, ADN 1, ADN 2, ADN 3 Amcan: SO5 & SO6 Amcanion SA: 2, 3, 4, 5 & 9	Dangosydd Lleol: D16 Paratoi a mabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol i hyrwyddo cynnal a chreu cymunedau nodedig a chynaliadwy	Paratoi a mabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol i hyrwyddo cynnal a chreu cymunedau nodedig a chynaliadwy o fewn 6 mis o fabwysiadu'r Cynllun	Methiant i fabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol o fewn 6 mis o fabwysiadu'r Cynllun	UPCC Rhaglen waith y Cabinet (Cyngor Gwynedd) a Phwyllgor Gwaith (Cyngor Sir Ynys Môn)
	Dangosydd Lleol: D17 Nifer o geisiadau cynllunio a ganiateir gan gategori NCT 15 mewn ardaloedd gorlifdir C1	Ni roddir caniatâd i geisiadau cynllunio o fewn ardaloedd gorlifdir C1 heb gwrdd â'r holl brofion a amlinellir yn NCT15	Caniatáu un cais cynllunio mewn unrhyw flwyddyn unigol o fewn ardaloedd gorlifdir C1 nad yw'n cwrdd â holl brofion NCT15	Cronfa ddata UPCC Cronfeydd data Rheoli Datblygu Cyfoeth Naturiol Cymru
	Dangosydd Lleol: D18 Nifer o geisiadau cynllunio ar gyfer datblygiad sy'n hynod agored i niwed a ganiateir mewn ardaloedd gorlifdir C2	Ni roddir caniatâd i geisiadau cynllunio ar gyfer datblygiad sy'n hynod agored i niwed mewn ardaloedd gorlifdir C2	Caniatáu un cais ar gyfer datblygiad sy'n hynod agored i niwed mewn ardaloedd gorlifdir C2 mewn unrhyw	Cronfa ddata UPCC & Cronfeydd data Rheoli Datblygu Cyfoeth Naturiol Cymru

Croesgyfeirio	Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
			flwyddyn unigol	
	Dangosydd Lleol: D19 Nifer o geisiadau cynllunio ar gyfer datblygiadau newydd ar dir a ddatblygwyd eisoes (ailddatblygu tir llwyd a throsi adeiladau presennol) wedi'i fynegi fel % o'r holl ddatblygiadau a ddatblygwyd bob blwyddyn	Cynnal neu gynyddu'r gyfran o ddatblygiadau newydd a ganiateir ar dir a ddatblygwyd eisoes (ailddatblygu tir llwyd a throsi adeiladau presennol) o'i gymharu â'r % cyfartalog a gofnodwyd yn ystod 2015/ 2016 – 2016/ 2017	Gostyngiad yn y gyfran o ddatblygiadau a ganiateir ar dir a ddatblygwyd eisoes (ailddatblygu tir llwyd a throsi adeiladau presennol) am 2 flynedd yn olynol	Cronfa ddata UPCC Cronfeydd data Rheoli Datblygu
	Dangosydd Lleol: D20 Nifer o geisiadau cynllunio a ganiateir tu allan i ffiniau datblygu	Ni roddir caniatâd i geisiadau cynllunio tu allan i ffiniau datblygu nad ydynt yn cwrdd â gofynion Polisi PCYFF 1 a pholisïau perthnasol eraill yn y Cynllun	Caniatáu un cais cynllunio tu allan i ffiniau datblygu nad yw'n cwrdd â gofynion Polisi PCYFF 1 a pholisïau perthnasol eraill yn y Cynllun mewn unrhyw flwyddyn unigol	Cronfa ddata UPCC Cronfeydd data Rheoli Datblygu

Croesgyfeirio	Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
	Dangosydd Lleol: D21 Nifer o geisiadau cynllunio ar gyfer datblygiadau ynni adnewyddadwy annibynnol a ganiateir, fesul technoleg, ardal (Ardal Awdurdod Cynllunio Lleol Môn a Gwynedd) ac allbwn ynni a gofnodir (GWh)	50% o'r adnoddau ynni adnewyddadwy posib (1,113.35 GWh) wedi digwydd erbyn 2021 i gyfarch y galw am drydan 100% o'r adnoddau ynni adnewyddadwy posib (2,226.7 GWh) wedi digwydd erbyn 2026 i gyfarch y galw am drydan 50% o'r adnoddau ynni adnewyddadwy posib (23.65 GWh) wedi digwydd erbyn 2021 i gyfarch y galw am wres 100% o'r adnoddau ynni adnewyddadwy posib (47.3 GWh) wedi digwydd erbyn 2026 i gyfarch y galw am wres	Swm allbwn ynni a gofnodir o ffynonellau ynni adnewyddadwy yn 10% neu fwy islaw y gofynion yn y Targed Polisi	Cronfa ddata UPCC Cronfeydd data Rheoli Datblygu
	Dangosydd Lleol: D22 Paratoi a mabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol yn ymwneud â technoleg ynni adnewyddadwy annibynnol	Paratoi a mabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol o fewn 18 mis o fabwysiadu'r Cynllun	Methiant i fabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol o fewn 18 mis o fabwysiadu'r Cynllun	UPCC Rhaglen waith y Cabinet (Cyngor Gwynedd) a Phwyllgor Gwaith (Cyngor Sir Ynys Môn)

Croesgyfeirio	Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
	Dangosydd Lleol: D23 Dwysedd cyfartalog y datblygiadau tai a ganiateir yn ardal y Cynllun	Isafswm dwysedd net cyfartalog cyffredinol o 30 o unedau tai yr hectar a gyflawnir yn ardal y Cynllun	Methiant i gyflawni isafswm dwysedd cyffredinol net cyfartalog o 30 o unedau tai yr hectar	Cronfa ddata UPCC Cronfeydd data Rheoli Datblygu
Polisi: PCYFF 2, PCYFF 3, PCYFF 4 Amcan: SO7 Amcanion AC: 5, 8, 11	Dangosydd Lleol: D24 Paratoi a mabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol ar faterion dylunio	Paratoi a mabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol ar faterion dylunio o fewn 12 mis o fabwysiadu	Methiant i fabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol o fewn 12 mis o fabwysiadu	UPCC Rhaglen waith y Cabinet (Cyngor Gwynedd) a Phwyllgor Gwaith (Cyngor Sir Ynys Môn)
Polisi: PS 17 Amcan: SO8 Amcanion AC: 2, 6, 7	Dangosydd Lleol: D25 Nifer y tai newydd a ganiateir fesul categori yn y Goeden Aneddleoedd a amlinellir ym Mholisi PS 17, wedi'i fynegi fel % o'r holl ddatblygiadau a ddatblygwyd bob blwyddyn	O ddyddiad mabwysiadu, nifer yr unedau tai a ganiateir fesul categori anheddle, wedi'i fynegi fel % o'r holl ddatblygiadau preswyl, yn unol â gofynion Polisi PS 17, sydd fel a ganlyn: Canolfan Isranbarthol a Chanolfannau Gwasanaeth Trefol = 53% Canolfannau Gwasanaeth Lleol = 22%	O ddyddiad mabwysiadu mae nifer yr unedau tai a ganiateir dros 2 flynedd yn olynol, wedi'i fynegi fel % o'r holl ddatblygiadau preswyl, mewn: • Canolfan Isranbarthol a Chanolfan Gwasanaeth Trefol a'r Canolfannau Gwasanaeth Lleol yn disgyn dan y gofyniad	Cronfa ddata UPCC Cydastudiaeth Argaeledd Tir ar gyfer Tai Cronfeydd data Rheoli Datblygu

Croesgyfeirio	Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
		Pentrefi, Clystyrau a chefn gwlad = 25% [Mae Tabl 15 ym Mhennod 6.4 yn rhoi dadansoddiad manylach fesul categori o anheddle yn ardal y Cynllun]	%; • Pentrefi, Clystyrau a chefn gwlad yn uwch na'r gofyniad %	
Thema 3: Cefnogi twf ac Adfywio a fydd yn trawsffurfio'r economi lleol o dan ymbarél Rhaglen Ynys Ynni Môn a chynlluniau a strategaethau eraill, gan adeiladu ar yr elfennau o'i broffil economaidd nodedig sy'n cael eu hadnabod yn arwyddocaol yn rhanbarthol a chenedlaethol (economi ac Adfywio)				
Polisi: PS 8, PS 9, PS 10, PS 11, PS 12 Amcan: SO9 Amcanion AC: 2, 4, 6, 7	Dangosydd Lleol: D26 Cam yn y cais am Orchymyn Caniatâd Datblygu (DCO) mewn perthynas â Wylfa Newydd	Cais am OCD i Wylfa Newydd yn cael ei gyflwyno i'w gymeradwyo erbyn Rhagfyr 2017 Cymeradwyo'r cais am OCD i Wylfa Newydd erbyn Rhagfyr 2018	Horizon Nuclear Power yn methu â chyflwyno cais am OCD erbyn Rhagfyr 2017 Horizon Nuclear Power yn methu â chael cymeradwyaeth i'r cais OCD erbyn Rhagfyr 2018	Cronfa ddata UPCC
	D27 Statws y cais i DECC am gymeradwyaeth derfynol	Prosiect Wylfa Newydd yn cael cymeradwyaeth/"cadarnhad" gan DECC erbyn Rhagfyr 2019	Horizon Nuclear Power yn methu â chael cymeradwyaeth/ "cadarnhad" gan DECC erbyn Rhagfyr 2019	Cronfa ddata UPCC

Croesgyfeirio	Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
	D28 Nifer o geisiadau cynllunio a gyflwynwyd ac a gymeradwywyd ar gyfer datblygiadau perthynol Wylfa Newydd	Ceisiadau cynllunio ar gyfer datblygiadau perthynol Wylfa Newydd yn cael eu cyflwyno i Gyngor Sir Ynys Môn erbyn Rhagfyr 2017	Horizon Nuclear Power yn methu â chyflwyno ceisiadau cynllunio ar gyfer datblygiadau perthynol erbyn Rhagfyr 2017	Cronfa ddata UPCC Cronfeydd data Rheoli Datblygu
	D29 Nifer a math o ddatblygiadau perthynol Prosiect Wylfa Newydd a gychwynnwyd	Datblygiadau perthynol unigol Prosiect Wylfa Newydd wedi eu cychwyn yn unol â chaniatâd cynllunio unigol	Datblygiad perthynol Prosiect Wylfa Newydd heb gychwyn o fewn yr amserlen osodwyd yn y caniatâd cynllunio unigol a'r Gorchymyn Caniatâd Datblygu (lle bo'n berthnasol)	Cronfa ddata UPCC Cronfeydd data Rheoli Datblygu
	Dangosyddion Lleol: D30 Paratoi a mabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol diwygiedig yn ymwneud â Phrosiect Wylfa Newydd	Paratoi a mabwysiadu'r Canllawiau Cynllunio Atodol diwygiedig yn ymwneud â Phrosiect Wylfa Newydd o fewn 6 mis o fabwysiadu'r Cynllun	Methiant i fabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol diwygiedig o fewn 6 mis o fabwysiadu'r Cynllun	UPCC Rhaglen waith Pwyllgor Gwaith (Cyngor Sir Ynys Môn)
Polisi: CYF 1, CYF 2, CYF 5 Amcan: SO10	Dangosydd Lleol: D31 Swm o dir cyflogaeth neu ~~ac~~ arwynebedd llawr (dosbarth defnydd B1, B2 a B8) a gynhwysir ar safleoedd a amlinellir ym Mholisi CYF 1 sy'n cael eu colli i ddefnyddiau eraill	Dim colled net o dir cyflogaeth/arwynebedd llawr i ddefnyddiau amgen (defnyddiau heblaw dosbarth defnydd B1, B2 a B8) yn groes i Bolisi CYF 3 neu Bolisi CYF 5	Caniatáu un cais cynllunio nad yw'n unol â Pholisi CYF 3 neu Bolisi CYF 5	Cronfa ddata UPCC Cronfeydd data Rheoli Datblygu

Croesgyfeirio	Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
Amcanion AC: 2, 6				
	Dangosydd Lleol: D32 Swm o dir cyflogaeth ar safleoedd a warchodir a gynhwyswyd ym Mholisi CYF 1 a gymerwyd i fyny yn ôl dosbarth defnydd datblygu B1, B2 neu B8	6.9 ha o dir cyflogaeth ar safleoedd a warchodwyd a gymerir i fyny fesul blwyddyn yng Ngwynedd 14.3 ha o dir cyflogaeth ar safleoedd a warchodwyd a gymerir i fyny fesul blwyddyn yn Ynys Môn	Llai na 27.4 ha o dir cyflogaeth wedi ei gymryd i fyny ar safleoedd cyflogaeth a warchodwyd erbyn 2021 yng Ngwynedd Llai na 57 ha o dir cyflogaeth wedi ei gymryd i fyny ar safleoedd cyflogaeth a warchodwyd erbyn 2021 yn Ynys Mon	Cronfa ddata UPCC
	Dangosydd craidd: D33 Swm o dir cyflogaeth (hectar) a ganiateir ar safleoedd a neilltuwyd fel % o'r holl ddynodiadau cyflogaeth	Sicrhau caniatâd cynllunio ar y safle cyflogaeth a ddynodwyd yng Ngwynedd erbyn 2019 Sicrhau caniatâd cynllunio ar gyfer 64 ha o dir cyflogaeth ar safle a ddynodwyd yn Ynys Môn erbyn 2021 Sicrhau caniatâd cynllunio ar gyfer 112 ha o dir cyflogaeth ar safleoedd a ddynodwyd yn Ynys Môn erbyn 2024 Sicrhau caniatâd cynllunio ar gyfer 144	Cyfanswm o dir cyflogaeth a ganiatawyd yn disgyn o dan yr angen cronnol a nodwyd yn y Targed Polisi	Cronfa ddata UPCC Cronfeydd data Rheoli Datblygu

Croesgyfeirio	Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
		ha o dir cyflogaeth ar safleoedd a ddynodwyd yn Ynys Môn erbyn 2026		
	Dangosydd Lleol: D34 Paratoi a mabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol yn ymwneud â defnyddiau amgen ar safleoedd cyflogaeth	Paratoi a mabwysiadu'r Canllawiau Cynllunio Atodol yn ymwneud â defnyddiau amgen ar safleoedd cyflogaeth a ddiogelwyd ac a neilltuwyd o fewn 18 mis o fabwysiadu'r Cynllun	Methiant i fabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol o fewn 18 mis o fabwysiadu'r Cynllun	UPCC Rhaglen waith y Cabinet (Cyngor Gwynedd) a Phwyllgor Gwaith (Cyngor Sir Ynys Môn)
Polisi: PS 9, ISA 3 Amcan: SO11 Amcanion AC: 2, 6	Dangosydd Lleol: D35 Statws cyflogaeth pobl 16+ oed	I gyflawni cynnydd yn y gyfradd o weithgarwch economaidd erbyn 2026 o'i gymharu â'r lefel yn 2017	Cyfradd gweithgarwch economaidd yn dirywio am 2 flynedd yn olynol	Llywodraeth Cymru/ Stats Wales
	Dangosydd Lleol: D36 Nifer o bobl sy'n cymudo o Ynys Môn i Wynedd	Yn dilyn mabwysiadu'r Cynllun, lleihau'r nifer o bobl sy'n cymudo o Ynys Môn i Wynedd erbyn 2026 o'i gymharu â'r lefel yn 2017	Methiant i leihau'r nifer o bobl sy'n cymudo o Ynys Môn i Wynedd erbyn 2019	Llywodraeth Cymru/ Stats Wales

Croesgyfeirio	Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
Polisi: CYF 6 Amcan: SO12 Amcanion AC: 2, 6	Dangosydd Lleol: D37 Nifer o geisiadau cynllunio a ganiateir ar gyfer busnesau newydd mewn Pentrefi Gwasanaeth/ Lleol/ Gwledig/ Arfordirol neu yn y cefn gwlad	Caniatáu busnesau newydd ar raddfa fach ar safleoedd addas neu mewn adeiladau addas o fewn neu'n agos at bentrefi neu yn y cefn gwlad yn unol â Pholisi CYF 6	Ni roddir caniatâd i geisiadau cynllunio ar gyfer busnesau graddfa fach newydd ar safleoedd/ mewn adeiladau o fewn neu'n agos at bentref neu yn y cefn gwlad am ddwy flynedd yn olynol	Cronfa ddata UPCC Cronfeydd data Rheoli Datblygu
Polisi: MAN 1, MAN 2, MAN 3 Amcan: SO13	Dangosydd Lleol: D38 Swm y datblygiad manwerthu, swyddfeydd a hamdden mawr a ganiateir (m.sg) o fewn a thu allan i ffiniau sefydledig canol trefi	Swm blynyddol o arwynebedd llawr *manwerthu* mawr (m.sg.) a ganiateir o fewn ffiniau canol trefi sefydledig o'i gymharu â'r swm blynyddol a ganiateir tu allan i ffiniau canol trefi sefydledig ar safleoedd ar ymylon y canol a safleoedd tu allan i'r canol	Swm blynyddol o arwynebedd llawr manwerthu mawr (m.sg.) a ganiateir ar safleoedd tu allan i ganol trefi sefydledig yn fwy na'r swm blynyddol a ganiateir o fewn canol trefi sefydledig	Cronfa ddata UPCC Cronfeydd data Rheoli Datblygu

Croesgyfeirio	Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
Amcanion 2, 6 AC:		Swm blynyddol o arwynebedd llawr *swyddfeydd* mawr (m.sg.) a ganiateir o fewn ffiniau canol trefi sefydledig o'i gymharu â'r swm blynyddol a ganiateir tu allan i ffiniau canol trefi sefydledig ar safleoedd ar ymylon y canol a safleoedd tu allan i'r canol	Swm blynyddol o arwynebedd llawr swyddfeydd mawr (m.sg.) a ganiateir ar safleoedd tu allan i ganol trefi sefydledig yn fwy na'r swm blynyddol a ganiateir o fewn canol trefi sefydledig	Cronfa ddata UPCC Cronfeydd data Rheoli Datblygu
		Swm blynyddol o arwynebedd llawr *hamdden* mawr (m.sg.) a ganiateir o fewn ffiniau canol trefi sefydledig o'i gymharu â'r swm blynyddol a ganiateir tu allan i ffiniau canol trefi sefydledig ar safleoedd ar ymylon y canol a safleoedd tu allan i'r canol	Swm blynyddol o arwynebedd llawr hamdden mawr (m.sg.) a ganiateir ar safleoedd tu allan i ganol trefi sefydledig yn fwy na'r swm blynyddol a ganiateir o fewn canol trefi sefydledig	Cronfa ddata UPCC Cronfeydd data Rheoli Datblygu
	Dangosydd Lleol: D39 Cynnal astudiaeth i archwilio safleoedd manwerthu ymgeisiol posibl ym Mangor, Llangefni a Phwllheli	Astudiaeth i archwilio safleoedd manwerthu ymgeisiol posibl ym Mangor, Llangefni a Phwllheli yn cael ei gwneud erbyn diwedd 2017/2018 o fabwysiadu'r Cynllun Dynodi safleoedd manwerthu ym Mangor, Llangefni a Phwllheli i gyfarch casgliadau'r Astudiaeth adeg adolygiad y	Methiant i gynnal astudiaeth i archwilio safleoedd manwerthu ymgeisiol posibl ym Mangor, Llangefni a Phwllheli erbyn diwedd 2016/2017 o fabwysiadu'r Cynllun Methiant i ddarparu safleoedd manwerthu i	UPCC/ Gwasanaethau Datblygu Economaidd/ Gwasanaethau Eiddo

Croesgyfeirio	Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
		Cynllun	gyfarch casgliadau'r Astudiaeth	
	Dangosydd Lleol; D40 Nifer o geisiadau cynllunio ar gyfer defnyddiau nad ydynt yn A1 a ganiateir mewn ardaloedd manwerthu cynradd unigol	Defnyddiau A1 yn parhau i fod y prif ddefnydd o fewn ardaloedd manwerthu cynradd unigol o'i gymharu ag astudiaeth arwynebedd llawr manwerthu 2017	Caniatáu defnyddiau nad ydynt yn A1 mewn ardaloedd manwerthu cynradd unigol yn groes i Bolisi MAN 2	Cronfa ddata UPCC Cronfeydd data Rheoli Datblygu Arolwg Arwynebedd Llawr Manwerthu Bob Dwy Flynedd
Polisi: PS 14, TWR 1, TWR 2, TWR 3, TWR 5	Dangosydd Lleol: D41 Caniatáu nifer o geisiadau cynllunio ar gyfer atyniadau neu gyfleusterau ymwelwyr newydd neu welliannau i atyniadau neu gyfleusterau ymwelwyr presennol	Caniatáu atyniadau neu gyfleusterau ymwelwyr newydd neu well ar safleoedd addas yn unol â Pholisi TWR 1	Ni roddir caniatâd i geisiadau cynllunio ar gyfer atyniadau neu gyfleusterau ymwelwyr newydd neu well am 2 flynedd yn olynol	Cronfa ddata UPCC Cronfeydd data Rheoli Datblygu

Croesgyfeirio	Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
Amcan: SO14 Amcanion AC: 2, 6	Dangosydd Lleol: D42 Caniatáu nifer o geisiadau am unedau gwersylla parhaol a thros dro amgen newydd	Caniatáu unedau gwersylla parhaol a thros dro amgen newydd yn unol â Pholisi TWR 3 neu Bolisi TWR 5	Ni roddir caniatâd i geisiadau cynllunio ar gyfer unedau gwersylla parhaol a thros dro amgen newydd am 2 flynedd yn olynol	Cronfa ddata UPCC Cronfeydd data Rheoli Datblygu
Thema 4: I roi cyfle i bawb gael mynediad i dŷ sy'n briodol i'w anghenion.				
Polisi: PS 16, TAI 1 – TAI 7 Amcan: SO15 Amcanion AC: 2, 4, 7 Polisi: PS 18, TAI 5, TAI 8, TAI 15 – TAI 19 Amcan: SO16	Dangosydd craidd: D43 Cyflenwad o dir ar gyfer tai yn deillio o'r Astudiaeth Argaeledd Tir ar gyfer Tai (NCT 1) cyfredol	Ni ddylai'r cyflenwad o dir ar gyfer tai ddisgyn o dan 5 mlynedd yn ôl yr Astudiaeth Argaeledd Tir ar gyfer Tai (NCT 1) mewn unrhyw un blwyddyn	Y cyflenwad o dir ar gyfer tai yn disgyn islaw'r 5 mlynedd mewn unrhyw un flwyddyn wedi ei gymryd o'r Astudiaeth Argaeledd Tir ar gyfer Tai (NCT 1)	UPCC Cronfeydd data Rheoli Datblygu Astudiaeth Argaeledd Tir ar gyfer Tai
	Dangosydd craidd: D44 Nifer yr unedau tai newydd a adeiledir yn ardal y Cynllun	Darparu 7,184 unedau tai newydd dros gyfnod y Cynllun, yn ôl y dadansoddiad a nodir ym Mhapur Pwnc 20B Taflwybr Tai Targedau blynyddol ar gyfer gweddill	Y nifer o unedau tai newydd a ddarperir yn ardal y Cynllun yn disgyn islaw'r gofyniad am 2 flynedd yn olynol	UPCC Cronfeydd data Rheoli Datblygu Astudiaeth Argaeledd Tir

Croesgyfeirio	Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
Amcanion AC: 2, 4, 7		cyfnod y Cynllun: 2016/ 17 = 376 2017/ 18 = 505 2018/ 19 = 617 2019/ 20 = 631 2020/ 21 = 647 2021/ 22 = 623 2022/ 23 = 565 2023/ 24 = 527 2024/ 25 = 528 2025/ 26 = 466		ar gyfer Tai

<table>
<tr><th>Croesgyfeirio</th><th>Dangosyddion - Craidd / Lleol</th><th>Targedau polisi</th><th>Lefel sbardun</th><th>Ffynhonnell data</th></tr>
<tr><td></td><td>Dangosydd Lleol:

D45 Cyfanswm yr unedau tai gaiff eu hadeiladu ar safleoedd a ddynodwyd yng Ngwynedd fel % o'r ddarpariaeth dai gyffredinol</td><td>Safleoedd wedi eu dynodi o fewn Polisïau TAI 1 - 5 am 1,467 o unedau tai newydd yng Ngwynedd (gan gynnwys lwfans llithriad o 10%) dros gyfnod y Cynllun, sy'n cyfateb i 19% o'r ddarpariaeth dai gyffredinol.

Targedau cwblhau blynyddol ar gyfer gweddill cyfnod y Cynllun:

<table><tr><th></th><th>Safleoedd a ddynodwyd</th></tr><tr><td>2016/ 17</td><td>99</td></tr><tr><td>2017/ 18</td><td>144</td></tr><tr><td>2018/ 19</td><td>187</td></tr><tr><td>2019/ 20</td><td>180</td></tr><tr><td>2020/ 21</td><td>166</td></tr><tr><td>2021/ 22</td><td>166</td></tr><tr><td>2022/ 23</td><td>135</td></tr><tr><td>2023/ 24</td><td>117</td></tr></table></td><td>Nifer cyffredinol yr unedau tai newydd a gaiff eu hadeiladu ar safleoedd a ddynodwyd o fewn Gwynedd yn disgyn islaw'r gofyniad am 2 flynedd yn olynol</td><td>Cronfa ddata UPCC

Cronfeydd data Rheoli Datblygu</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>Croesgyfeirio</th><th>Dangosyddion - Craidd / Lleol</th><th>Targedau polisi</th><th>Lefel sbardun</th><th>Ffynhonnell data</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td><table><tr><td>2024/ 25</td><td>102</td></tr><tr><td>2025/ 26</td><td>74</td></tr></table></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td>Dangosydd Lleol:

D46 Cyfanswm yr unedau tai gaiff eu hadeiladu ar safleoedd a ddynodwyd yn Ynys Mon fel % o’r ddarpariaeth dai gyffredinol</td><td>Safleoedd wedi eu dynodi o fewn Polisiau TAI 1 – TAI 5 am 1,655 o unedau tai newydd yn Ynys Môn (gan gynnwys lwfans llithriad o 10%) dros gyfnod y Cynllun, sy’n cyfateb i 21% o’r ddarpariaeth dai gyffredinol.

Targedau cwblhau blynyddol ar gyfer gweddill cyfnod y Cynllun:<table><tr><td></td><td>Safleoedd a ddynodwyd</td></tr><tr><td>2016/ 17</td><td>8</td></tr><tr><td>2017/ 18</td><td>109</td></tr><tr><td>2018/ 19</td><td>193</td></tr><tr><td>2019/ 20</td><td>215</td></tr><tr><td>2020/ 21</td><td>248</td></tr></table></td><td>Nifer cyffredinol yr unedau tai newydd a gaiff eu hadeiladu ar safleoedd a ddynodwyd o fewn Ynys Môn yn disgyn islaw’r gofyniad am 2 flynedd yn olynol</td><td>Cronfa ddata UPCC

Cronfeydd data Rheoli Datblygu</td></tr>
</table>

Croesgyfeirio	Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
		2021/ 22: 221 2022/ 23: 185 2023/ 24: 160 2024/ 25: 176 2025/ 26: 134		
	Dangosydd Lleol: D47 Cyfanswm nifer tai fforddiadwy ychwanegol a gaiff eu hadeiladu yn ardal y Cynllun	Adeiladu 1,572[1] o dai fforddiadwy a yn ardal y Cynllun erbyn 2026 Targedau adeiladu yn ystod gweddill oes y Cynllun (2015 – 2026): Adeiladu 345 o dai fforddiadwy ychwanegol yn ardal y Cynllun erbyn 2018 Adeiladu 575 o dai fforddiadwy ychwanegol yn ardal y Cynllun erbyn 2020 Adeiladu 805 o dai fforddiadwy ychwanegol yn ardal y Cynllun erbyn 2022 Adeiladu 1035 o dai fforddiadwy ychwanegol yn ardal y Cynllun erbyn	Y nifer cyffredinol o unedau tai fforddiadwy ychwanegol a gaiff eu hadeiladu yn ardal y Cynllun yn 10% neu fwy yn is na'r targed cronnol yn y Targed Polisi	Cronfa ddata UPCC Cronfeydd data Rheoli Datblygu

[1] Cafodd 306 o'r cyfanswm ym eu hadeiladu'n barod rhwng 2011 - 2015

Croesgyfeirio	Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
		2024 Adeiladu 1,266 o dai fforddiadwy ychwanegol yn ardal y Cynllun erbyn 2026		
	Dangosydd Lleol: D48 % unedau tai fforddiadwy a ganiateir fesul ardal prisiau tai	% darpariaeth tai fforddiadwy yn unol â'r targed dangosol fesul ardal prisiau tai	% gyffredinol darpariaeth tai fforddiadwy yn disgyn islaw'r targed dangosol fesul ardal prisiau tai am 2 flynedd yn olynol, oni bai y'i cyfiawnheir o dan Bolisi TAI 15	Cronfa ddata UPCC
	Dangosydd Lleol: D49 Nifer y ceisiadau cynllunio a ganiateir ar safleoedd eithriedig gwledig	Cynnydd yn y nifer o safleoedd eithriedig tai fforddiadwy o'i gymharu â'r cyfartaledd yn ystod 2015/ 16 – 2016/ 17	Dim cynnydd yn y nifer o safleoedd eithriedig tai fforddiadwy a ganiateir am 2 flynedd yn olynol	Cronfa ddata UPCC Cronfeydd data Rheoli Datblygu
	Dangosydd Lleol: D50 Newidiadau mewn gwerthoedd gweddilliol ar draws yr ardaloedd prisiau tai a nodwyd ym Mholisi TAI 15	Cyflenwi'r lefel uchaf bosibl o dai fforddiadwy a ystyrir yn hyfyw yn unol â Pholisi TAI 15	Cynnydd neu ostyngiad o 5% mewn gwerth gweddilliol mewn unrhyw ardal prisiau tai mewn unrhyw flwyddyn unigol	Pecyn Cymorth Gwerthuso Datblygiad Mynegai Prisiau Tai Cofrestrfa Tir EM Prisiau Tendr Gwasanaeth Gwybodaeth Cost Adeiladau RICS (BICS)

Croesgyfeirio	Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
	Dangosydd Lleol: D51 Paratoi a mabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol ar gyfer tai fforddiadwy.	Paratoi a mabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol ar gyfer tai fforddiadwy o fewn 6 mis o ddyddiad mabwysiadu'r Cynllun	Methiant i fabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol o fewn 6 mis o ddyddiad mabwysiadu'r Cynllun.	UPCC
	Dangosydd Lleol: D52 Nifer o unedau tai marchnad leol a gaiff eu hadeiladu mewn aneddleoedd a nodir ym Mholisi TAI 5	Cyflenwi'r lefel uchaf bosibl o dai marchnad leol mewn aneddleoedd a restrir ym Mholisi TAI 5.	Llai na 10 o unedau tai marchnad leol yn cael eu hadeiladu mewn aneddleoedd a nodir ym Mholisi TAI 5 mewn unrhyw flwyddyn unigol	Cronfa ddata UPCC Cronfeydd data Rheoli Datblygu
	Dangosydd Lleol: D53 Ceisiadau cynllunio ac apeliadau i ddiwygio neu gael gwared â chytundebau A106 neu amod ar gyfer tai marchnad lleol	Cadw cytundebau 106 ac amodau i hyrwyddo adeiladu tai marchnad lleol yn unol â Pholisi TAI 5	Cais cynllunio neu benderfyniad apêl i ddiwygio neu gael gwared â chytundebau A106 neu amodau ar gyfer tai marchnad lleol yn cael eu cymeradwyo neu eu caniatáu (fel bo'n berthnasol) mewn unrhyw flwyddyn	Cronfa ddata UPCC Cronfeydd data Rheoli Datblygu
	Dangosydd Lleol: D54 Paratoi a mabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol ar gyfer tai marchnad leol.	Paratoi a mabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol ar gyfer tai marchnad leol o fewn 6 mis o ddyddiad mabwysiadu'r Cynllun	Methiant i fabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol o fewn 6 mis o ddyddiad mabwysiadu'r Cynllun.	UPCC Rhaglen waith y Cabinet (Cyngor Gwynedd) a Phwyllgor Gwaith (Cyngor Sir Ynys Môn)

Croesgyfeirio	Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
	Dangosydd Lleol: D55 Paratoi a chymeradwyo Astudiaeth Marchnad Dai Leol (LHMA) i Wynedd	Paratoi a chymeradwyo Astudiaeth Marchnad Dai Leol i Wynedd erbyn Ebrill 2017	Methiant i baratoi a chymeradwyo Astudiaeth Marchnad Dai Leol i Wynedd erbyn Ebrill 2017	UPCC/ Gwasanaeth Tai (Cyngor Gwynedd) Rhaglen waith y Cabinet (Cyngor Gwynedd)
	Dangosydd Lleol: D56 Nifer o leiniau Teithwyr ar gyfer llety preswyl a ddarperir ym Mhenhesgyn, Ynys Môn	Darparu 4 llain ym Mhenhesgyn, Ynys Môn erbyn diwedd 2017/ 2018	Methiant i ddarparu 4 llain ym Mhenhesgyn, Ynys Môn erbyn diwedd 2017/ 2018	Cronfa ddata UPCC Cronfeydd data Rheoli Datblygu Gwasanaethau Tai Ynys Môn
	Dangosydd Lleol: D57 Nifer o leiniau Sipsiwn ychwanegol a ddarperir ar estyniad i'r safle Sipsiwn presennol, gerllaw Stad Ddiwydiannol Llandygai, Bangor	Darparu 5 llain ychwanegol ar estyniad i'r safle preswyl Sipsiwn presennol gerllaw Stad Ddiwydiannol Llandygai, Bangor erbyn diwedd 2017/ 2018 Darparu cyfanswm cronnol o 10 llain ychwanegol ar estyniad i'r safle preswyl Sipsiwn presennol gerllaw Stad Ddiwydiannol Llandygai, Bangor erbyn diwedd 2026	Methiant i ddarparu 5 llain ychwanegol ar estyniad i'r safle preswyl Sipsiwn presennol gerllaw Stad Ddiwydiannol Llandygai, Bangor erbyn diwedd 2017/ 2018 Methiant i ddarparu cyfanswm cronnol o 10 llain ychwanegol ar estyniad i'r safle preswyl Sipsiwn presennol gerllaw Stad Ddiwydiannol Llandygai, Bangor erbyn diwedd 2026	Cronfa ddata UPCC Cronfeydd data Rheoli Datblygu Gwasanaethau Tai Gwynedd

Croesgyfeirio	Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
	Dangosydd Lleol: D58 Yr angen am lain ychwanegol wedi'i nodi mewn Asesiad Anghenion Llety Sipsiwn a Theithwyr (GNCTA)	Darparu nifer a math o leiniau i ymdrin â'r angen o nodwyd yn yr Asesiad Anghenion Llety Sipsiwn a Theithwyr erbyn diwedd 2026	Methiant i ddarparu nifer a math o lain ychwanegol i ymdrin â'r angen o nodwyd yn yr Asesiad Anghenion Llety Sipsiwn a Theithwyr erbyn diwedd 2026	Cronfa ddata UPCC Gwasanaethau Tai Cyngor Sir Ynys Môn Gwasanaethau Tai Gwynedd
	Dangosydd Lleol: D59 Nifer o wersylloedd Sipsiwn a Theithwyr diawdurdod yr adroddir arnynt yn flynyddol a hyd yr arhosiad	Monitro newidiadau yn yr angen am leiniau a chymharu â chyflenwad o leiniau yn y cyfnod rhwng yr Asesiad Anghenion Llety Sipsiwn a Theithwyr	Nifer o wersylloedd a hyd yr arhosiad yn awgrymu angen am leiniau ychwanegol	Cronfa ddata UPCC Cronfeydd data y Gwasanaethau Tai
Thema 5: Gwarchod a gwella'r amgylchedd naturiol ac adeiledig				
Polisi: PS 19, AMG 1, AMG 2, AMG 3, AMG 4,	Dangosydd Lleol: D60 Nifer o geisiadau cynllunio a ganiateir ar safleoedd bioamrywiaeth a geoamrywiaeth sy'n bwysig yn lleol	Cynnal neu wella gwerth bioamrywiaeth a geoamrywiaeth safleoedd sy'n bwysig yn lleol yn unol â Pholisi AMG 5 a Pholisi AMG 6	Caniatáu un cais yn groes i Bolisi AMG 5 neu Bolisi AMG 6	Cronfa ddata UPCC Cronfeydd data Rheoli Datblygu Gwasanaethau Bioamrywiaeth

Croesgyfeirio		Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
	AMG 5, AMG 6, PS 20, AT 1, AT 3, AT 4	Dangosydd Lleol: D61 Nifer o geisiadau cynllunio a ganiateir ar safleoedd a ddynodwyd yn genedlaethol neu'n rhyngwladol neu ar safleoedd sy'n effeithio ar werth bioamrywiaeth neu geoamrywiaeth y safleoedd a ddynodwyd	Ni roddir caniatâd i geisiadau cynllunio sy'n niweidiol i werth bioamrywiaeth neu geoamrywiaeth safleoedd a ddynodwyd yn genedlaethol neu'n rhyngwladol	Caniatáu un cais cynllunio yn groes i Bolisi PS 19	Cronfa ddata UPCC Cronfeydd data Rheoli Datblygu Gwasanaethau Bioamrywiaeth Cyfoeth Naturiol Cymru
Amcan:	SO17				
Amcanion AC:	1, 5, 8, 9	Dangosydd Lleol: D62 Nifer o geisiadau cynllunio a ganiateir ar gyfer datblygiad mawr mewn Ardal o Harddwch Naturiol Eithriadol (AHNE).	Ni roddir caniatâd i geisiadau cynllunio ar gyfer datblygiad mawr sy'n niweidiol i harddwch naturiol AHNE.	Caniatáu un cais cynllunio yn groes i Bolisi PS 19 a Pholisi AMG 1	Cronfa ddata UPCC Cronfeydd data Rheoli Datblygu Cyfoeth Naturiol Cymru
		Dangosydd Lleol: D63 Nifer o geisiadau cynllunio a ganiateir mewn Ardaloedd Gadwraeth a Safleoedd Treftadaeth y Byd sy'n effeithio ar eu gwerth hanesyddol neu ddiwylliannol	Ni roddir caniatâd i geisiadau cynllunio sy'n niweidiol i gymeriad ac edrychiad yr Ardal Gadwraeth neu Werth Cyffredinol Eithriadol Safle Treftadaeth y Byd	Caniatáu un cais cynllunio yn groes i Bolisi PS 20 neu Bolisi AT 1	Cronfa ddata UPCC Cronfeydd data Rheoli Datblygu CADW

Croesgyfeirio	Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
	Dangosydd Lleol: D64 Paratoi a mabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol yn ymwneud ag Asedau Treftadaeth	Paratoi a mabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol yn ymwneud ag Asedau Treftadaeth o fewn 18 mis o fabwysiadu'r Cynllun	Methiant i fabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol o fewn 18 mis o fabwysiadu'r Cynllun	UPCC Cabinet (Cyngor Gwynedd) a Phwyllgor Gwaith (Cyngor Sir Ynys Môn)
Polisi: GWA 1 Amcan: SO18 Amcanion AC: 9	Dangosydd Lleol: D65 Swm o dir a chyfleusterau i ddarparu ar gyfer gwastraff yn ardal y Cynllun	Cynnal digon o dir a chyfleusterau i ddarparu ar gyfer gwastraff ardal y Cynllun (i'w gadarnhau ar lefel ranbarthol yn unol â threfniadau monitro gwastraff NCT 21)	Sbardunau i'w sefydlu ar lefel ranbarthol yn unol â NCT 21	Cronfa ddata UPCC Cronfeydd data Rheoli Datblygu Uned Mwynau a Gwastraff Rhanbarthol Gogledd Cymru
	Dangosydd Lleol: D66 Nifer o geisiadau cynllunio ar gyfer cyfleusterau rheoli gwastraff ar safleoedd cyflogaeth a gynhwyswyd ym Mholisi GWA 1 a Pholisi CYF 1	Cynnydd yn y nifer o gyfleusterau rheoli gwastraff a ddarparwyd ar safleoedd cyflogaeth a gynhwyswyd ym Mholisi GWA 1 a Pholisi CYF 1, o'i gymharu â'r nifer a ddarparwyd ar safleoedd cyflogaeth yn 2016/ 2017	Ni roddir caniatâd i geisiadau cynllunio ar gyfer cyfleusterau rheoli gwastraff ar safleoedd cyflogaeth a gynhwyswyd ym Mholisi GWA 1 a Pholisi CYF 1	Cronfa ddata UPCC Cronfeydd data Rheoli Datblygu Uned Mwynau a Gwastraff Rhanbarthol Gogledd Cymru

Croesgyfeirio	Dangosyddion - Craidd / Lleol	Targedau polisi	Lefel sbardun	Ffynhonnell data
Polisi: PS 22, MWYN 6 Amcan: SO19 Amcanion AC: 9	Dangosydd craidd: D67 Swm yr agregau cynradd a enillwyd o'r tir a ganiateir yn unol â'r Datganiad Technegol Rhanbarthol ar gyfer Agregau, wedi'i fynegi fel canran o gyfanswm y capasiti sydd ei angen fel y nodir yn y Datganiad Technegol Rhanbarthol (MNCT)	Cynnal cyflenwad o leiaf 10 mlynedd o gronfeydd agregau cerrig mâl drwy gydol cyfnod y Cynllun yn ardal y Cynllun yn unol â gyda Pholisi PS 22	Y cronfeydd agregau cerrig mâl yn disgyn islaw 12 mlynedd yn ardal y Cynllun	Uned Mwynau a Gwastraff Rhanbarthol Gogledd Cymru
	Dangosydd Lleol: D68 Cyflenwad tir tywod a graean yn ardal y Cynllun.	Cynnal cyflenwad o leiaf 7 mlynedd o dywod a graean drwy gydol cyfnod y Cynllun yn ardal y Cynllun yn unol â gyda Pholisi PS 22	Y cronfeydd tywod a graean yn disgyn islaw 9 mlynedd	Uned Mwynau a Gwastraff Rhanbarthol Gogledd Cymru
	Dangosydd Lleol: D69 Nifer o geisiadau cynllunio a ganiateir o fewn clustogfa mwynau	Dim caniatáu datblygiad o fewn clustogfa mwynau a fyddai'n arwain at sterileiddio'r adnodd mwynau, oni bai ei fod yn unol â Pholisi MWYN 6.	Caniatáu un cais cynllunio yn groes i Bolisi MWYN 6	Cronfa ddata UPCC & Cronfeydd data Rheoli Datblygu Uned Mwynau a Gwastraff Rhanbarthol Gogledd Cymru

Gofynion Paratoi:

- A yw'r broses o baratoi'r cynllun wedi cydymffurfio â gofynion gweithdrefnol cyfreithiol a rheoliadol? (Rheoliadau CDLlau, y Cynllun Cynnwys Cymunedau, y Rheoliadau AAS, yr Arfarniad o Gynaliadwyedd, yr Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd, ac ati?)

Profion Cadernid:
Prawf 1: A yw'r cynllun yn cydweddu? (h.y. a yw'n amlwg bod y CDLl yn cydfynd â chynlluniau eraill?)

Cwestiynau
- A yw'n ystyried polisi cenedlaethol a Chynllun Gofodol Cymru
- A yw'n ystyried Nodau Llesiant
- A yw'n ystyried Cynllun Morol Cenedlaethol Cymru
- A yw'n gyson â chynlluniau, strategaethau a rhaglenni cyfleustodau lleol?
- A yw'n cyd-fynd â chynlluniau awdurdodau cyfagos?
- A yw'n adlewyrchu'r Cynllun Integredig Sengl neu Gynllun Rheoli'r Parc Cenedlaethol?

Prawf 2: A yw'n cynllun yn briodol? (h.y. a yw'r cynllun yn briodol i'r ardal yng ngoleuni'r dystiolaeth?)

Cwestiynau
- A yw'n ymwneud yn benodol â'r ardal leol?
- A yw'n ymdrin â'r materion allweddol?
- A yw'n cael ei ategu gan dystiolaeth gadarn, cymesur a chredadwy?
- A ellir dangos y sail resymegol i bolisïau'r cynllun?
- A yw'n ceisio diwallu anghenion a aseswyd a chyfrannu at sicrhau datblygu cynaliadwy?
- A yw'r weledigaeth a'r strategaeth yn gadarnhaol ac yn ddigon dyheadol?
- A yw'r dewisiadau amgen 'gwirioneddol' wedi'u hystyried yn briodol?
- A yw'n rhesymegol, yn rhesymol ac yn gytbwys?
- A yw'n gydlynol ac yn gyson?
- A yw'n glir ac yn benodol?

Prawf 3: A fydd y cynllun yn cyflawni (h.y. a yw'n debygol o fod yn effeithiol?)

Cwestiynau
- A fydd yn effeithiol?
- A ellir ei weithredu?
- A oes cymorth ar gael gan y darparwyr seilwaith perthnasol, o ran rhoi arian a helpu i gyflawni datblygiadau o fewn terfynau amser perthnasol?
- A fydd datblygiadau yn ddichonadwy?
- A ellir darparu'r safleoedd a ddyrannwyd?
- A yw'r cynllun yn ddigon hyblyg? A oes darpariaethau wrth gefn priodol?
- A yw'n cael ei fonitro'n effeithiol?'

(*Llawlyfr ar Gynlluniau Datblygu Lleol – 2il Argraffiad - Awst 2015)*

This page is intentionally left blank

Papur Testun 1	Asesiad Safleoedd Posib (2013)
Papur Testun 1A	Asesiad Safleoedd Posib – diweddariad (2015)
Papur Testun 1B	Asesiad Safleoedd Posib – diweddariad (2016)
Papur Testun 2	Strategaethau a Chynlluniau Perthnasol (2015)
Papur Testun 2A	Strategaethau a Chynlluniau Perthnasol – diweddariad (2016)
Papur Testun 3	Poblogaeth a Thai (2015)
Papur Testun 3A	Poblogaeth a Thai - diweddariad (2016)
Papur Testun 4	Disgrifio'r Twf Tai a Gofodol (2013)
Papur Testun 4A	Disgrifio'r Twf Tai a Gofodol – diweddariad (2014)
Papur Testun 4B	Disgrifio'r Twf Tai a Gofodol – diweddariad (2016)
Papur Testun 5	Datblygu'r strategaeth aneddleoedd (2015)
Papur Testun 5A	Datblygu'r strategaeth aneddleoedd – diweddariad (2016)
Papur Testun 6	Astudiaeth Cynhwysedd Trefol (2015)
Papur Testun 7	Manwerthu (2013)
Papur Testun 8	Asesiad Canlyniadau Llifogydd Strategol (Lefel 1) (2016)
Papur Testun 9	Twristiaeth (2016)
Papur Testun 10	Iaith Gymraeg a Diwylliant (2015)
Papur Testun 10A	Proffil Ieithyddol Gwynedd (2014)
Papur Testun 10B	Proffil Ieithyddol Ynys Môn (2014)

Papur Testun 11	Mwynau (2016)
Papur Testun 12	Gwastraff (2015)
Papur Testun 13	Isadeiledd Cymunedol (Gwybodaeth Gwaelodlin) (2015)
Papur Testun 14	Asesiad Llecynnau Agored (2016)
Papur Testun 15	Trafnidiaeth (2016)
Papur Testun 16	Llety Myfyrwyr (2015)
Papur Testun 17	Tai Marchnad Angen Leol (2015)
Papur Testun 17A	Tai Marchnad Angen Leol – diweddariad (2016)
Papur Testun 18	Adnabod Safleoedd Sipsiwn a Theithwyr (2015)
Papur Testun 18A	Adnabod Safleoedd Sipsiwn a Theithwyr - diweddariad ac adendwm (2016)
Papur Testun 19	Proffil Aneddleoedd (2016)
Papur Testun 20	Taflwybr Tai (2016)
Papur Testun 20A	Taflwybr Tai – diweddariad ac adendwm (2016)
Papur Cefndir	Astudiaeth Hyfywdra Tai Fforddiadwy (2013)
Papur Cefndir	Astudiaeth Hyfywdra Tai Fforddiadwy – diweddariad (2014)
Papur Cefndir	Astudiaeth Hyfywdra Tai Fforddiadwy – diweddariad (2016)
Papur Cefndir	Astudiaeth Tir Cyflogaeth (2012)
Papur Cefndir	Papur Cyfiawnhau Cyflogaeth (2016)
Papur Cefndir	Astudiaeth Manwerthu Gwynedd a Môn (2013)

Papur Cefndir	Adolygiad o Ardaloedd Tirwedd Arbennig Gwynedd a Môn (2013)
Papur Cefndir	Strategaeth Tirwedd Gwynedd (Diweddariad 2012)
Papur Cefndir	Strategaeth Tirwedd Ynys Môn (Diweddariad 2011)
Papur Cefndir	Sgopio Cyfleoedd am Ynni Adnewyddadwy yng Ngwynedd (2012)
Papur Cefndir	Astudiaeth Capasiti Ynni Adnewyddol Ynys Môn (2014)
Papur Cefndir	Arolwg Ynni Adnewyddol (2016)
Papur Cefndir	Astudiaeth Tai ac Iaith Gwynedd ac Ynys Môn (2014)
Papur Cefndir	Rhagolygon Poblogaeth ac Aelwydydd Gwynedd ac Ynys Môn: Rhagdybiaethau, methodoleg a chanlyniadau'r senarios (2014)
Papur Cefndir	Egluro'r gwahaniaeth rhwng rhagolygon Llywodraeth Cymru sail 2008 a sail 2011 ar gyfer Gwynedd (2014)
Papur Cefndir	Egluro'r gwahaniaeth rhwng rhagolygon Llywodraeth Cymru sail 2008 a sail 2011 ar gyfer Ynys Môn (2014)
Papur Cefndir	Sgopio'r Cyfleoedd ar gyfer safleoedd datblygu: Pwllheli (Adroddiad Asesiad Datblygu) (2014)
Papur Cefndir	Adroddiad Dichonoldeb Safleoedd (2016)
Papur Cefndir	Tyrbinau Gwynt a Pheilonau (2014)
Papur Cefndir	Astudiaeth Sensitifrwydd a Chapasiti y Tirwedd (2014)
Papur Cefndir	Adendwm i'r Astudiaeth Sensitifrwydd a Chapasiti y Tirwedd (2016)
Papur Cefndir	Asesiad Risg Llifogydd Strategol Lefel 2 Porthmadog (2015)
Papur Cefndir	Asesiad Risg Llifogydd Strategol Lefel 2 Bae Hirael, Bangor (2015)

Papur Cefndir	Adroddiad Asesiad Marchnad Tai Lleol Ynys Môn (2013)
Papur Cefndir	Adroddiad Asesiad Marchnad Tai Lleol Gwynedd (2013)
Papur Cefndir	Asesiad Angenion Llety Sipsiwn a Theithwyr Môn a Gwynedd (2016)
Papur Cefndir	Asesiad Angen Llety Sipsiwn a Theithwyr Gogledd Gorllewin Cymru (2015)
Papur Cefndir	Diweddariad ar brosiect Wylfa Newydd (2016)

Gallwch weld copiau o'r uchod ar wefannau Cyngor Gwynedd a Chyngor Sir Ynys Môn:

https://www.gwynedd.gov.uk/cy/Cyngor/Strategaethau-a-pholisïau/Cynllunio-ac-amgylchedd/Polisi-cynllunio/Cynllun-Datblygu-Lleol-ar-y-Cyd/Dogfennau-cefndirol/Dogfennau-cefndirol.aspx

http://www.ynysmon.gov.uk/cynllunio-a-gwastraff/polisi-cynllunio/cynllun-datblygu-lleol-ar-y-cyd-ynys-mn-a-gwynedd/dogfennau-cefndirol/

Astudiaethau eraill

Cyd- Astudiaethau Tir ar Gyfer Tai (Gwynedd) (blynyddol)
https://www.gwynedd.gov.uk/cy/Cyngor/Strategaethau-a-pholisïau/Cynllunio-ac-amgylchedd/Polisi-cynllunio/Cyd-astudiaeth-Argaeledd-Tir-ar-gyfer-Tai.aspx

Cyd- Astudiaethau Tir ar gyfer Tai (Ynys Môn) (blynyddol) http://www.ynysmon.gov.uk/cynllunio-a-gwastraff/polisi-cynllunio/cyd-astudiaeth-argaeledd-tir-ar-gyfer-tai-?redirect=false

Atodiad 3 - Proffil Ystadegol

Ardal Cynllunio Cyngor Môn a Gwynedd

lal -- Proffil Ardal -- Proffil Ardal -- Proffil Ardal -- Proffil Ardal -- Proffil Ardal -- Proffil Ardal -- Proffil Ardal -- Proffil Ardal -- Proffil Ardal -- Proffil Ardal -- Proffil Ardal -- Proffil Ardal -- Prof

Demograffeg & Dynameg Poblogaeth

Dwysedd Poblogaeth (2011) (persons/ha)	0.87	
Poblogaeth (2011)	**Nifer**	**%**
2011	170,285	
2001	161,929	
Newid poblogaeth 01-11	8,357	5.2%
Dynion	83,630	49.1%
Merched	86,655	50.9%
0~15	29,546	17.4%
16~24	21,788	12.8%
25~44	38,635	22.7%
45~64	45,127	26.5%
65~84	30,450	17.9%
85+	4,739	2.8%
16-64	105,550	62.0%
Nodweddion Poblogaeth (2011)		
Crefydd - Cristion	104,284	61.2%
Pobl â salwch cyfyngedig hir-dymor	36,335	21.3%
Ganwyd yng Ngymru	114,998	67.5%
Ethnigrwydd - Ddim yn wyn	5,230	3.1%
Holl boblogaeth 3+ mlwydd oed	164,474	
Siarad Cymraeg (oed 3+)	103,037	62.6%
1+ o sgiliau yn y Gymraeg (oed 3+)	119,231	72.5%

Tudalen 869

Economi & Cyflogaeth

	Nifer	**%**
Diweithdra (Cyfrif Hawlwyr)		
Rhagfyr 2012	4,139	3.9%
Medi 2012	3,777	3.6%
Mehefin 2012	3,596	3.4%
Mawrth 2012	4,141	3.9%
Gweithgarwch Economaidd (2011)		
Holl Oed 16-74	124,273	
Gweithgar Economaidd	80,781	65.0%
- di-waith	5,058	4.1%
An-weithgar Economaidd	43,492	35.0%
- parhaol sâl/anabl	5,866	4.7%
Diwydiant Cyflogaeth (2011)		
Holl Oed 16-74 mewn cyflogaeth	74,696	
Amaethyddiaeth, coedwigaeth a physgota	2,173	2.9%
Mwyngloddio a chwarela	277	0.4%
Gweithgynhyrchu	4,898	6.6%
Trydan, nwy, stêm/systemau aerdymheru	1,376	1.8%
Dŵr; carthffosiaeth a rheoli gwastraff	738	1.0%
Adeiladu	6,872	9.2%
Masnach manwerthu a chyfanwerthu; atgyweirio cerbydau modur	10,948	14.7%
Trafnidiaeth a storio	3,118	4.2%
Llety a gweithgareddau gwasanaeth bwyd	6,278	8.4%
Gwybodaeth a chyfathrebu	1,405	1.9%
Gweithgareddau ariannol ac yswiriant	823	1.1%
Gweithgareddau eiddo tiriog	839	1.1%
Proffesiynol, gwyddonol a thechnegol	2,711	3.6%
Gweinyddol a gwasanaethau cymorth	2,507	3.4%
Gweinyddiaeth gyhoeddus ac amddiffyn	5,730	7.7%
Addysg	9,078	12.2%
Iechyd a gwaith cymdeithasol	11,202	15.0%
Arall	3,724	5.0%

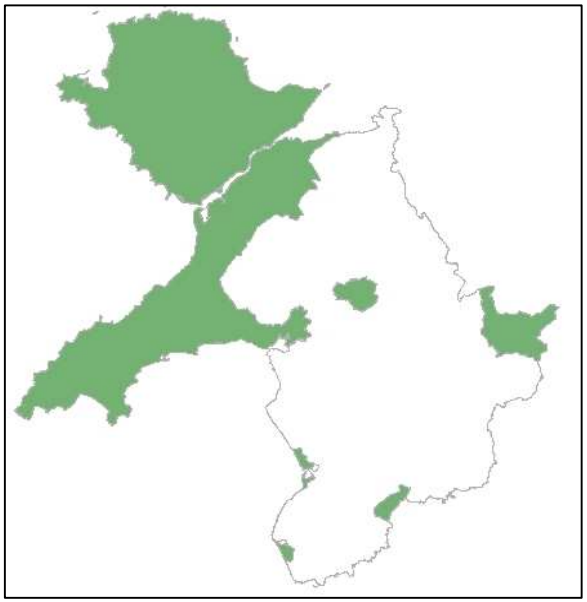

Galwedigaeth (2011)		
Holl Oed 16-74 mewn cyflogaeth	74,696	
Rheolwyr, cyfarwyddwyr a uwch swyddogion	7,308	9.8%
Galwedigaethau proffesiynol	11,900	15.9%
Proffesiynol a thechnegol cyswllt	7,273	9.7%
Gweinyddol ac ysgrifenyddol	7,123	9.5%
Galwedigaethau crefftau medrus	12,072	16.2%
Gofalu, hamdden a gwasanaethau eraill	8,704	11.7%
Gwerthu a gwasanaethau cwsmeriaid	6,035	8.1%
Gweithredwyr prosesau, offer a pheiriannau	5,327	7.1%
Galwedigaethau elfennol	8,954	12.0%

Teithio i'r Gwaith (2011)		
Holl Oed 16-74	124,273	
Gweithio yn bennaf o adref	5,382	4.3%
Teithio i'r gwaith mewn car/fan	54,044	43.5%
Cerdded i'r gwaith	9,356	7.5%

Defnyddir yr ystadegau o dan delerau'r Drwydded Llywodraeth Agored.; Swyddfa Ystadegau Gwladol © Hawlfraint y Goron 2013

Ardal Cynllunio Cyngor Môn a Gwynedd

al -- Proffil Ardal -- Proffil Ardal -- Proffil Ardal -- Proffil Ardal -- Proffil Ardal -- Proffil Ardal -- Proffil Ardal -- Proffil Ardal -- Proffil Ardal -- Proffil Ardal -- Proffil Ardal -- Proffil Ardal -- Proffil Ardal -- Prof

Tai

Prisiau Tai - Ynys Môn		
Canolig (2011)	£	140,000
Chwartel Isaf (2011)	£	100,000
Cyfanswm o werthiannau 2011		1,311
Prisiau Tai - Gwynedd (+ PCE)		
Canolig (2011)	£	132,000
Chwartel Isaf (2011)	£	100,000
Cyfanswm o werthiannau 2011		1,252

Cymhareb Fforddiadwyaeth	**2011/2012**
Ynys Môn - Canolig	5.9
Gwynedd (+PCE) - Canolig	5.9

Uwchben 870

Stoc Anheddau yn ôl band treth cyngor (2011)		
Cyfanswm Stoc Anheddau	81,749	100%
Band A	11,380	13.9%
Band B	19,485	23.8%
Band C	16,519	20.2%
Band D	15,363	18.8%
Band E	11,246	13.8%
Band F	5,440	6.7%
Band G	1,921	2.3%
Band H	284	0.3%
Band I	111	0.1%

	Nifer	**%**
Holl Aelwydydd	73,078	
Daliadaeth (2011)		
Perchennog Preswyl	48,411	66.2%
Rhentu Cymdeithasol	11,798	16.1%
Rhentu Arall	12,869	17.6%
Cyfleusterau Aelwydydd (2011)		
Dim gwres canolog	4,767	6.5%
Dim car	15,024	20.6%
Cyfansoddiad Aelwydydd (2011)		
Aelwyd un person	24,638	33.7%
- un person; pensiynwr	11,595	15.9%
Aelwyd cwpwl	29,452	40.3%
Aelwyd rhiant sengl	7,151	9.8%
Cartrefi (2011)		
Holl Gartrefi (*Household Spaces*)	82,829	
Gyda preswylwyr arferol	73,078	88.2%
Dim preswylwyr arferol	9,751	11.8%
Ar-wahân	32,214	38.9%
Lled Ar-wahân	18,698	22.6%
Tŷ Teras	23,364	28.2%
Fflat a adeiladwyd i bwrpas	4,934	6.0%
Fflat wedi ei throsi (cynnwys bedsit)	1,868	2.3%
Mewn adeilad masnachol	1,109	1.3%
Carafan neu arall	642	0.8%

Incwm & Budd-daliadau

	£	
Incwm Canolrifol Aelwyd (2012)		
Ynys Môn	£	23,770
Gwynedd (+PCE)	£	22,369

	Nifer	**%**
Budd-Daliadau (Chwefror 2012)		
Holl gleientiaid grŵp oed gweithio*	16,066	
Job seekers'*	4,153	3.9%
Budd-dal analluogrwydd*	7,305	6.9%
Rhiant Sengl*	1,347	1.3%
Arall yn berthnasol i incwm*	503	0.5%
Holl brif budd-daliadau allan o waith*	13,318	12.6%
Cynhalwyr*	1,357	1.3%
Anabl*	1,176	1.1%
Mewn Profedigaeth*	226	0.2%
Budd-Daliadau (Chwefror 2011)		
Holl gleientiaid grŵp oed gweithio*	16,223	
Job seekers'*	3,864	3.7%
Budd-dal analluogrwydd*	7,723	7.3%
Rhiant Sengl*	1,326	1.3%
Arall yn berthnasol i incwm*	513	0.5%
Holl brif budd-daliadau allan o waith*	13,426	12.7%
Cynhalwyr*	1,364	1.3%
Anabl*	1,195	1.1%
Mewn Profedigaeth*	248	0.2%

** % yw o holl bobl 16-64 mlwydd oed (2011)*

Mae'r wybodaeth yn y proffil yma wedi ei amcangyfrif gan yr Uned Ymchwil a Gwybodaeth, Cyngor Gwynedd yn defnyddio cyfrannau LSOA sydd oddi fewn i Barc Cenedlaethol Eryri i gyfrifo Ardal Cynllunio Cyngor Gwynedd, ac yna ymuno'r data yma gyda data ar gyfer Cyngor Sir Ynys Môn. Dylai drin yr holl ffigyrau fel rhai mynegol.

Cynhyrchwyd gan yr Uned Ymchwil Corfforaethol, Cyngor Gwynedd, Chwefror 2013 www.gwynedd.gov.uk/ymchwil

Defnyddir yr ystadegau o dan delerau'r Drwydded Llywodraeth Agored.; Swyddfa Ystadegau Gwladol © Hawlfraint y Goron 2013

Canolfan Isranbarthol:

1. Bangor

Canolfannau Gwasanaeth Trefol:

Ynys Môn
2. Amlwch,
3. Caergybi,
4. Llangefni

Gwynedd
5. Blaenau Ffestiniog,
6. Caernarfon,
7. Porthmadog,
8. Pwllheli

Canolfannau Gwasanaeth Lleol:

Ynys Môn
9. Biwmares,
10. Benllech,
11. Bodedern,
12. Cemaes,
13. Gaerwen,
14. Llanfair Pwllgwyngyll,
15. Pentraeth,
16. Porthaethwy,
17. Rhosneigr,
18. Y Fali

Gwynedd
19. Abermaw,
20. Abersoch,
21. Bethesda,
22. Criccieth,
23. Llanberis,
24. Llanrug,
25. Nefyn,
26. Penrhyndeudraeth,
27. Penygroes,
28. Tywyn

Pentrefi Gwasanaeth:

Ynys Môn
29. Gwalchmai,
30. Llannerch-y-medd,
31. Niwbwrch

Gwynedd
32. Bethel,
33. Bontnewydd,
34. Botwnnog,
35. Chwilog,
36. Deiniolen,
37. Rachub,
38. Tremadog,
39. Y Ffôr

Pentrefi Lleol, Gwledig ac Arfordirol:

A) Pentrefi Lleol

Ynys Môn
40. Bethel,
41. Bodffordd,
42. Bryngwran,
43. Brynsiencyn,
44. Caergeiliog,
45. Dwyran,
46. Llanddaniel-fab,
47. Llandegfan,
48. Llanfachraeth,
49. Llanfaethlu,
50. Llanfechell,
51. Llanfihangel-yn-Nhywyn,
52. Llangaffo,
53. Llangristiolus,
54. Llanrhuddlad,
55. Pencarnisiog,
56. Pen-y-Sarn,
57. Rhos-y-bol,
58. Talwrn,
59. Tregele

Gwynedd
60. Abererch,
61. Brynrefail,
62. Caeathro,
63. Carmel,
64. Cwm y Glo,
65. Dinas (Llanwnda),
66. Dinas Dinlle,
67. Dolydd a Maen Coch,
68. Efailnewydd,
69. Garndolbenmaen,
70. Garreg-Llanfrothen,
71. Groeslon,
72. Llandwrog,
73. Llandygai,
74. Llangybi,
75. Llanllyfni,
76. Llanystumdwy,
77. Nantlle,
78. Penisarwaun,
79. Pentref Uchaf,
80. Rhiwlas,
81. Rhosgadfan,
82. Rhostryfan,

83. Sarn Mellteyrn,
84. Talysarn,
85. Trefor,
86. Tregarth,
87. Tudweiliog,
88. Waunfawr,
89. Y Fron

B) Pentrefi Arfordirol/Gwledig:

Ynys Môn
90. Aberffraw,
91. Bae Trearddur
92. Carreg-lefn,
93. Llanbedr-goch,
94. Llanddona,
95. Llanfaelog,
96. Llangoed,
97. Malltraeth,
98. Moelfre,
99. Pontrhydybont

Gwynedd
100. Aberdaron,
101. Borth-y-Gest,
102. Clynnog Fawr,
103. Corris,
104. Edern,
105. Fairbourne,
106. Llanaelhaearn,
107. Llanbedrog,
108. Llangian,
109. Llithfaen,
110. Morfa Bychan,
111. Morfa Nefyn,
112. Mynytho,
113. Rhoshirwaun,
114. Sarn Bach,
115. Y Felinheli

Clystyrau:

Ynys Môn
116. Bodorgan,
117. Bro Iarddur (Bae Trearddur),
118. Bryn Du,
119. Brynminceg (Hen Llandegfan),
120. Brynrefail,
121. Brynteg,
122. Bryn y Môr (Y Fali)
123. Bwlch Gwyn,
124. Capel Coch,
125. Capel Mawr,
126. Carmel,
127. Cerrig-mân,
128. Cichle,
129. Glan-yr-afon (Llangoed),
130. Glyn Garth,
131. Gorsaf
132.
133. Gaerwen,
134. Haulfre (Llangoed)
135. Hebron,
136. Hendre Hywel (Pentraeth),
137. Hermon,
138. Llan-faes,
139. Llangadwaladr,
140. Llansadwrn,
141. Llanynghenedl,
142. Llynfaes,
143. Marian-glas,
144. Nebo,
145. Penlon,
146. Penmon,
147. Pentre Berw,
148. Pentre Canol (Caergybi),
149. Pen y Marian,
150. Porth Llechog,
151. Rhoscefnhir,
152. Rhos-meirch,
153. Rhostrehwfa,
154. Rhyd-wyn,
155. Star,
156. Traeth Coch,
157. Trefor,
158. Tyn Lôn (Glan yr Afon),
159. Tyn-y-gongl

Gwynedd
160. Aberdesach,
161. Aberllefenni,
162. Aberpwll,
163. Bethesda Bach,
164. Bryncir,
165. Bryncroes,
166. Caerhun/Waen Wen,
167. Capel y Graig,
168. Corris Uchaf,
169. Crawia,
170. Dinorwig,
171. Gallt y Foel,
172. Glasinfryn,
173. Groeslon Waunfawr,
174. Llanaber,
175. Llandderfel,
176. Llanengan,
177. Llanfor,
178. Llanllechid,
179. Llannor,
180. Llanwnda,
181. Llwyn Hudol,
182. Minffordd,

183. Minffordd (Bangor),
184. Mynydd Llandygai,
185. Nebo,
186. Pantglas,
187. Penmorfa,
188. Penrhos,
189. Penrhos (Caeathro),
190. Pentir,
191. Pentrefelin,
192. Pistyll,
193. Pontllyfni,
194. Rhoslan,
195. Saron (Llanwnda),
196. Swan,
197. Tai'n Lôn,
198. Talwaenydd,
199. Talybont,
200. Tan y Coed,
201. Treborth,
202. Ty'n-lôn,
203. Ty'n y Lôn,
204. Waun (Penisarwaun).

CATEGORI	PA ANHEDDLEOEDD (yn nhrefn y wyddor)	SWYDDOGAETH	GOBLYGIADAU
Canolfan Isranbarthol	Bangor	Mae gan y ddinas rôl is-ranbarthol a rôl i ardal y Cynllun yn ogystal a rôl mwy lleol. Yn chwarae rôl draws ffiniol a lleol yn nhermau cyfleoedd cyflogaeth, addysg, iechyd a hamdden. Mae'n ganolfan fanwerthu nid yn unig ar gyfer ei boblogaeth ei hun ond ar gyfer ardal ehangach.	Mae'r Cynllun yn anelu at gynnal a gwella statws Bangor fel anheddle o bwys cenedlaethol a chanolfan strategol ar gyfer y Gogledd Orllewin. Cyfran uwch o unedau tai, cyflogaeth, manwerthu a hamdden. Unedau tai'n cael eu darparu trwy gapasiti trefol (ar hap, ail-ddefnyddio adeiladau ac unedau tai gwag tymor hir yn ôl mewn defnydd) a dynodiadau. Mae dynodiadau ar ffurf stadau lle mae hynny'n briodol. Bydd angen canran o dai fforddiadwy. Mae'r Cynllun yn hyrwyddo cyfleoedd i ddefnyddiau cyflogaeth amrywiol ar safleoedd strategol rhanbarthol Bryn Cegin a safle strategol isranbarthol Parc Menai. Darparu cyfleoedd ar gyfer busnesau newydd yn ogystal a chlystyrau o fusnesau. Hefyd, mae'n ceisio darparu twf manwerthu i gynnal rôl ranbarthol bwysig y ddinas i gynnig dewis o nwyddau cymharol a chyfleustra.
Canolfan Gwasanaeth Trefol	Amlwch, Blaenau Ffestiniog, Caergybi, Caernarfon, Llangefni, Porthmadog a Phwllheli	Mae ganddynt rôl is-sirol o ran darparu ystod eang o wasanaethau a chyfleusterau i'w poblogaeth eu hunain a rhannau o'u siroedd. Mae rhai, h.y. Llangefni a Chaernarfon yn ogystal gyda swyddogaeth gweinyddol i'w siroedd	Mae'r Cynllun yn anelu i sicrhau y gwneir yn fawr o botensial economaidd y Canolfannau Gwasanaeth Trefol. Bydd yn plethu eu rôl i'r economi leol gyda thwf cyfatebol mewn unedau tai amrywiol. Bydd mentrau newydd yn cael eu hannog i sefydlu a thyfu a bydd cyfleoedd i rai presennol dyfu, gan ganolbwyntio ar eu cryfderau, e.e. cysylltiadau a'r sector niwclear, twristiaeth, hamdden. Bydd tai yn cwrdd a galw cyffredinol a thai fforddiadwy ar safleoedd wedi eu dynodi, safleoedd ar hap, ail-ddefnyddio adeiladau a thai gwag tymor hir. Bydd yn annog

CATEGORI	PA ANHEDDLEOEDD (yn nhrefn y wyddor)	SWYDDOGAETH	GOBLYGIADAU
			cyfleusterau cymunedol, iechyd, hamdden ac adloniant ynddynt. Bydd ystod o siopau cymhariaeth a hwylus yn cael eu hannog.
Canolfan Wasanaeth Lleol	Abermaw, Abersoch, Bethesda, Biwmares, Benllech, Bodedern, Cemaes, Criccieth, Gaerwen, Llanberis, Llanfair Pwllgwyngyll, Llanrug, Nefyn, Penrhyndeudraeth, Penygroes, Pentraeth, Porthaethwy, Rhosneigr, Tywyn, Y Fali.	Maent yn cael eu hadnabod fel canolfannau cyfleustra a gwasanaeth sy'n cyfarch gofynion eu poblogaeth eu hunain a'u dalgylchoedd uniongyrchol. Mae ganddynt rai cyfleoedd cyflogaeth a manwerthu a chysylltiadau da iawn gydag un ai Canolfan Wasanaeth Trefol neu'r Ganolfan Isranbarthol, prun bynnag sydd agosaf.	Cynnal ac amrywio eu cyfleoedd cyflogaeth a gwasanaeth ac felly eu swyddogaeth yn y rhwydwaith o aneddleoedd. Bydd hyn yn cynyddu gallu cymunedau gwledig o'u cwmpas i gael mynediad rhwydd i gyfleusterau a gwasanaethau sylfaenol. Cyfeirir twf o ran tai fydd yn golygu cyfleoedd i gael tai marchnad agored, oni bai bod y dystiolaeth yn dangos mai tai marchnad leol sydd eu hangen. Ceir dynodiadau tai gymharol llai, safleoedd ar hap, ac ail-ddefnyddir adeiladau a thai gwag tymor hir. Bydd pob un o'r Canolfannau'n cyfrannu at gyfarch yn galw am unedau tai fforddiadwy. Siopau hwylus i gwrdd a galw dydd-i-ddydd a siopau nwyddau arbennig neu annibynnol.
Pentrefi Gwasanaeth	Bethel, Bontnewydd, Botwnnog, Chwilog, Deiniolen, Gwalchmai, Llannerch-y-medd, Niwbwrch, Rachub, Tremadog, Y Ffôr.	Maent yn cynnwys nifer o gyfleusterau a gwasanaethau lleol, sy'n cynnwys o leiaf un gwasanaeth neu gyfleuster allweddol. Maent yn amlwg yn gallu gwasanaethu gofynion dydd i ddydd aelwydydd o'u mewn ac yn eu cyffiniau.	Bydd graddfa datblygu'n cael ei arwain gan ofynion lleol am gyflogaeth a chartrefi lleol sy'n gymesur a'r aneddleoedd unigol. Bydd cyfran uwch o ran tai'n cael ei gyfeirio at y Pentrefi Gwasanaeth o'i gymharu â'r Pentrefi eraill. Lle bo'n briodol bydd dynodiadau tai yn y Pentrefi Gwasanaeth i ddarparu tai marchnad agored priodol (oni bai bod tystiolaeth yn dangos bod y galw am dai marchnad lleol) a chanran o dai fforddiadwy.
Pentrefi Lleol/ Gwledig/ Arfordirol	Gormod i'w rhestru yma – gweler y rhestr sydd ar ddechrau'r Atodiad yma.	Ar y cyfan mae yna lai o wasanaethau a chyfleusterau ynddynt sy'n golygu bod eu dylanwad yn llai. Fodd bynnag, mae ganddynt o leiaf un gwasanaeth neu gyfleuster allweddol. Mae gan ambell Bentref Arfordirol gymharol fwy o wasanaethau a chyfleusterau, ond mae	

CATEGORI	PA ANHEDDLEOEDD (yn nhrefn y wyddor)	SWYDDOGAETH	GOBLYGIADAU
		bodolaeth cyfartaledd uwch o gartrefi gwyliau neu ail gartrefi'n golygu bod angen rheoli rhagor o newid ynddynt.	I adlewyrchu cymeriad a swyddogaeth y Pentrefi eraill hyrwyddir lefel fwy cyfyngedig o unedau tai er mwyn cefnogi anghenion cymunedau lleol eu hunain a lleihau cyfleoedd, yn arbennig yn y Pentrefi Arfordirol, i'r stoc tai newydd gael eu defnyddio fel tai haf neu wyliau. Bydd darpariaeth newydd yn fwy tebygol o ddod ar safleoedd mewnlenwi, ail-ddefnyddio adeiladau neu gwblhau safleoedd mwy sydd eisoes efo caniatad cynllunio. Bydd pwyslais ar ddarparu cartrefi sy'n fforddiadwy i gymunedau lleol neu dai marchnad lleol, lle mae tystiolaeth yn cefnogi'r agwedd yma.
Clystyrau	Gormod i'w rhestru yma – gweler y rhestr sydd ar ddechrau'r Atodiad yma.	Aneddleoedd sy'n cynnwys o leiaf 10 o unedau tai mewn grŵp tynn a digonol sy'n hawdd i'w ddiffinio a chysylltiad gydag aneddleoedd sy'n uwch yn y goeden aneddleoedd.	Dim ond unedau tai fforddiadwy i gwrdd ag angen lleol ar leiniau sy'n cydymffurfio a gofynion polisi.

Tabl 1 – Prif Ganolfannau – Gwynedd

Anheddle	Cyflenwad Dangosol (gan gynnwys lwfans llithriad 10%) (a)	Unedau tai wedi ei Cwblhau (2011-15) (b)	Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebrill 2015) (c)	Dynodiadau Tai		Lefel Cyflenwad Dangosol - Safleoedd Hap (dd)
				Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebr 15) (ch)	Heb Ganiatâd Cynllunio (Ebr 15) (d)	
Bangor	969	211	180	218	148	212
Caernarfon	415	41	59	132	71	112
Pwllheli	323	45	37	0	181	60
Porthmadog	150	5	87	0	0	58
Blaenau Ffestiniog	298	7	15	0	155	121

Tabl 2 – Prif Ganolfannau – Môn

Anheddle	Cyflenwad Dangosol (gan gynnwys lwfans llithriad 10%) (a)	Unedau tai wedi ei Cwblhau (2011-15) (b)	Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebrill 2015) (c)	Dynodiadau Tai		Lefel Cyflenwad Dangosol - Safleoedd Hap (dd)
				Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebr 15) (ch)	Heb Ganiatâd Cynllunio (Ebr 15) (d)	
Amlwch	533	22	53	0	373	85
Caergybi	833	100	142	256	174	161
Llangefni	673	57	49	42	443	82

Tabl 3 – Canolfannau Gwasanaeth Lleol – Gwynedd

Anheddle	Cyflenwad Dangosol (gan gynnwys lwfans llithriad 10%) (a)	Unedau tai wedi ei Cwblhau (2011-15) (b)	Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebrill 2015) (c)	Dynodiadau Tai		Lefel Cyflenwad Dangosol - Safleoedd Hap (dd)
				Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebr 15) (ch)	Heb Ganiatâd Cynllunio (Ebr 15) (d)	
Abermaw	91	20	57	0	0	14
Abersoch	67	13	54	0	0	0
Bethesda	99	20	49	0	0	30
Criccieth	164	7	64	0	34	59
Llanberis	65	5	1	11	16	32
Llanrug	61	18	18	16	0	9
Nefyn	73	7	22	10	19	15
Penrhyndeudraeth	152	7	22	0	108	15
Penygroes	89	15	10	0	39	25
Tywyn	103	25	44	35	0	0

Tabl 4 – Canolfannau Gwasanaeth Lleol – Ynys Môn

Anheddle	Cyflenwad Dangosol (gan gynnwys lwfans llithriad 10%) (a)	Unedau tai wedi ei Cwblhau (2011-15) (b)	Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebrill 2015) (c)	Dynodiadau Tai		Lefel Cyflenwad Dangosol - Safleoedd Hap (dd)
				Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebr 15) (ch)	Heb Ganiatâd Cynllunio (Ebr 15) (d)	
Porthaethwy	115	22	13	56	14	10
Biwmares	96	8	3	35	0	50
Benllech	90	45	25	0	12	8
Y Fali	84	13	19	0	40	12
Llanfair Pwllgwyngyll	82	15	26	10	30	1
Cemaes	81	3	8	0	60	10
Rhosneigr	70	18	14	0	0	38
Gaerwen	58	18	4	0	0	36
Bodedern	57	0	8	0	48	1
Pentraeth	57	29	5	0	0	23

Tabl 5 – Pentrefi Gwasanaeth – Gwynedd

Anheddle	Cyflenwad Dangosol (gan gynnwys lwfans llithriad 10%) (a)	Unedau tai wedi ei Cwblhau (2011-15) (b)	Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebrill 2015) (c)	Dynodiadau Tai		Lefel Cyflenwad Dangosol - Safleoedd Hap (dd)
				Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebr 15) (ch)	Heb Ganiatâd Cynllunio (Ebr 15) (d)	
Bethel	40	2	2	0	40	0
Bontnewydd	40	1	3	26	10	0
Botwnnog	40	1	1	0	32	6
Chwilog	40	1	1	15	20	3
Deiniolen	45	14	4	27	0	0
Rachub	40	3	6	0	30	1
Tremadog	12	2	10	0	0	0
Y Ffôr	40	0	0	9	28	3

Tabl 6 – Pentrefi Gwasanaeth – Ynys Môn

Anheddle	Cyflenwad Dangosol (gan gynnwys lwfans llithriad 10%) (a)	Unedau tai wedi ei Cwblhau (2011-15) (b)	Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebrill 2015) (c)	Dynodiadau Tai		Lefel Cyflenwad Dangosol - Safleoedd Hap (dd)
				Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebr 15) (ch)	Heb Ganiatâd Cynllunio (Ebr 15) (d)	
Gwalchmai	40	1	12	0	28	0
Niwbwrch	40	3	11	12	0	14
Llannerchymedd	40	2	17	0	17	4

Tabl 7 – Pentrefi Lleol – Gwynedd

Anheddle	Cyflenwad Dangosol (gan gynnwys lwfans llithriad 10%) (a)	Unedau tai wedi ei Cwblhau (2011-15) (b)	Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebrill 2015) (c)	Dynodiadau Tai		Lefel Cyflenwad Dangosol - Safleoedd Hap (dd)
				Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebr 15) (ch)	Heb Ganiatâd Cynllunio (Ebr 15) (d)	
Abererch	9	1	1	Ni cheir dynodiad tai yn y Haen yma.		7
Brynrefail	7	5	0			2
Caeathro	7	0	12			0
Carmel	12	0	0			12
Cwm y Glo	13	6	11			0
Dinas (Llanwnda)	8	2	0			6
Dinas Dinlle	5	1	2			2
Dolydd a Maen Coch	4	1	0			3
Efailnewydd	8	3	0			5
Garndolbenmaen	12	0	0			12
Garreg-Llanfrothen	10	2	0			8
Groeslon	13	2	0			11
Llandwrog	7	1	0			6
Llandygai	8	1	15			0
Llangybi	4	1	0			3
Llanllyfni	9	1	2			6
Llanystumdwy	10	0	1			9

Anheddle	Cyflenwad Dangosol (gan gynnwys lwfans llithriad 10%) (a)	Unedau tai wedi ei Cwblhau (2011-15) (b)	Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebrill 2015) (c)	Dynodiadau Tai		Lefel Cyflenwad Dangosol - Safleoedd Hap (dd)
				Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebr 15) (ch)	Heb Ganiatâd Cynllunio (Ebr 15) (d)	
Nantlle	6	0	0			6
Penisarwaun	8	3	1			4
Pentref Uchaf	4	0	1			3
Rhiwlas	9	1	1			7
Rhosgadfan	9	0	4			5
Rhostryfan	10	7	12			0
Sarn Mellteyrn	11	0	3			8
Talysarn	13	2	3			8
Tregarth	13	0	2			11
Trefor	13	4	4			5
Tudweiliog	12	2	4			6
Waunfawr	13	7	9			0
Y Fron	6	0	2			4

Tabl 8 – Pentrefi Lleol – Ynys Môn

Anheddle	Cyflenwad Dangosol (gan gynnwys lwfans llithriad 10%) (a)	Unedau tai wedi ei Cwblhau (2011-15) (b)	Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebrill 2015) (c)	Dynodiadau Tai		Lefel Cyflenwad Dangosol - Safleoedd Hap (dd)
				Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebr 15) (ch)	Heb Ganiatâd Cynllunio (Ebr 15) (d)	
Bethel	16	2	0	Ni cheir dynodiad tai yn y Haen yma.		14
Bodffordd	22	2	0			20
Bryngwran	25	3	18			4
Brynsiencyn	29	1	10			18
Caergeiliog	20	0	4			16
Dwyran	26	11	25			0
Llandegfan	27	0	10			17
Llanddaniel-fab	23	13	5			5
Llanfachraeth	27	2	7			18
Llanfaethlu	12	2	7			3
Llanfechell	24	1	22			1
Llanfihangel-yn-Nhywyn	22	0	1			21
Llangaffo	19	0	0			19
Llangristiolus	15	13	9			0
Llanrhuddlad	7	0	3			4
Pencarnisiog	11	0	2			9
Pen-y-Sarn	28	0	6			22
Rhos-y-bol	24	3	14			7
Talwrn	20	6	4			10
Tregele	10	1	2			7

Tabl 9 – Pentrefi Gwledig ac Arfordirol – Gwynedd

Anheddle	Cyflenwad Dangosol (gan gynnwys lwfans llithriad 10%) (a)	Unedau tai wedi ei Cwblhau (2011-15) (b)	Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebrill 2015) (c)	Dynodiadau Tai		Lefel Cyflenwad Dangosol - Safleoedd Hap (dd)
				Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebr 15) (ch)	Heb Ganiatâd Cynllunio (Ebr 15) (d)	
Aberdaron	13	4	2	Ni cheir dynodiad tai yn y Haen yma.		7
Borth y Gest	10	0	3			7
Clynnog Fawr	10	1	1			8
Corris	14	0	0			14
Edern	12	0	11			1
Fairbourne	0	4	5			0
Llanaelhaearn	15	2	1			12
Llangian	4	0	0			4
Llanbedrog	16	16	3			0
Llithfaen	9	4	1			4
Morfa Bychan	10	6	7			0
Morfa Nefyn	15	26	12			0
Mynytho	13	7	2			4
Rhoshirwaun	6	2	2			2
Sarn Bach	4	0	0			4
Y Felinheli	19	67	47			0

Tabl 10 – Pentrefi Gwledig ac Arfordirol – Ynys Môn

Anheddle	Cyflenwad Dangosol (gan gynnwys lwfans llithriad 10%) (a)	Unedau tai wedi ei Cwblhau (2011-15) (b)	Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebrill 2015) (c)	Dynodiadau Tai		Lefel Cyflenwad Dangosol - Safleoedd Hap (dd)
				Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebr 15) (ch)	Heb Ganiatâd Cynllunio (Ebr 15) (d)	
Aberffraw	20	4	7	Ni cheir dynodiad tai yn y Haen yma.		9
Carreg-lefn	11	2	2			7
Pontrhydybont	17	4	10			3
Llanbedr-goch	11	2	6			3
Llanddona	20	0	11			9
Llanfaelog	20	0	11			9
Llangoed	27	5	13			9
Malltraeth	16	0	3			13
Moelfre	32	12	2			18
Bae Trearddur	32	28	49			0

Tabl 11A – Clystyrau – Gwynedd – Arfon

Anheddle	Cyflenwad Dangosol (gan gynnwys lwfans llithriad 10%) (a)	Unedau tai wedi ei Cwblhau (2011-15) (b)	Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebrill 2015) (c)	Dynodiadau Tai		Lefel Cyflenwad Dangosol - Safleoedd Hap (dd)
				Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebr 15) (ch)	Heb Ganiatâd Cynllunio (Ebr 15) (d)	
Aberpwll	60 uned o fewn yr Is-Ardal	0	0	Ni cheir dynodiad tai yn y Haen yma.		60 uned o fewn yr Is-Ardal
Bethesda Bach		5	0			
Penrhos (Caeathro)		0	0			
Caerhun/Waen Wen		0	1			
Capel y Graig		0	0			
Crawia		0	0			
Dinorwig		0	0			
Gallt y Foel		0	0			
Glasinfryn		2	0			
Groeslon Waunfawr		0	0			
Llanllechid		1	0			
Llanwnda		3	1			
Minffordd (Bangor)		0	0			
Mynydd Llandygai		1	0			
Nebo		0	4			
Pentir		2	0			

Anheddle	Cyflenwad Dangosol (gan gynnwys lwfans llithriad 10%) (a)	Unedau tai wedi ei Cwblhau (2011-15) (b)	Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebrill 2015) (c)	Dynodiadau Tai		Lefel Cyflenwad Dangosol - Safleoedd Hap (dd)
				Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebr 15) (ch)	Heb Ganiatâd Cynllunio (Ebr 15) (d)	
Saron (Llanwnda)		0	1			
Talybont		0	0			
Tan y Coed		0	0			
Treborth		0	0			
Ty'n-lôn		0	0			
Ty'n y Lôn		0	0			
Waun (Penisarwaun)		0	0			

Tabl 11B – Clystyrau – Gwynedd – Dwyfor

Anheddle	Cyflenwad Dangosol (gan gynnwys lwfans llithriad 10%) (a)	Unedau tai wedi ei Cwblhau (2011-15) (b)	Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebrill 2015) (c)	Dynodiadau Tai		Lefel Cyflenwad Dangosol - Safleoedd Hap (dd)
				Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebr 15) (ch)	Heb Ganiatâd Cynllunio (Ebr 15) (d)	
Aberdesach	40 uned o fewn yr Is-Ardal	0	0	Ni cheir dynodiad tai yn y Haen yma.		40 uned o fewn yr Is-Ardal
Bryncir		0	0			
Bryncroes		1	1			
Llanengan		0	6			
Llannor		1	0			
Llwyn Hudol		0	0			
Pantglas		0	0			
Penmorfa		0	0			
Penrhos		0	0			
Pentrefelin		0	2			
Pistyll		0	0			
Pontllyfni		1	3			
Rhoslan		0	0			
Swan		0	0			
Tai'n Lôn		0	0			

Tabl 11C – Clystyrau – Gwynedd – Meirionydd

Anheddle	Cyflenwad Dangosol (gan gynnwys lwfans llithriad 10%) (a)	Unedau tai wedi ei Cwblhau (2011-15) (b)	Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebrill 2015) (c)	Dynodiadau Tai		Lefel Cyflenwad Dangosol - Safleoedd Hap (dd)
				Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebr 15) (ch)	Heb Ganiatâd Cynllunio (Ebr 15) (d)	
Aberllefenni	19 uned o fewn yr Is-Ardal	0	0	Ni cheir dynodiad tai yn y Haen yma.		19 uned o fewn yr Is-Ardal
Corris Uchaf		1	1			
Llanaber		0	0			
Llandderfel		2	1			
Llanfor		0	0			
Minffordd		0	0			
Talwaenydd		0	0			

Tabl 12 – Clystyrau – Ynys Môn

Anheddle	Cyflenwad Dangosol (gan gynnwys lwfans llithriad 10%) (a)	Unedau tai wedi ei Cwblhau (2011-15) (b)	Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebrill 2015) (c)	Dynodiadau Tai		Lefel Cyflenwad Dangosol - Safleoedd Hap (dd)
				Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebr 15) (ch)	Heb Ganiatâd Cynllunio (Ebr 15) (d)	
Bodorgan	105 uned o fewn yr Is-Ardal	0	0	Ni cheir dynodiad tai yn y Haen yma.		105 uned o fewn yr Is-Ardal
Bro Iaddur (Bae Trearddur)		0	0			
Bryn Du		1	0			
Brynminceg (Hen Llandegfan)		2	1			
Brynrefail		0	1			
Brynteg		4	2			
Bwlch Gwyn		0	1			
Capel Coch		1	3			
Capel Mawr		2	2			
Carmel		3	2			
Cerrig-mân		0	6			
Cichle		0	0			
Haulfre (Llangoed)		0	0			
Glan-yr-afon (Llangoed)		0	4			
Glyn Garth		0	0			
Gorsaf Gaerwen		2	0			
Hebron		0	0			

Anheddle	Cyflenwad Dangosol (gan gynnwys lwfans llithriad 10%) (a)	Unedau tai wedi ei Cwblhau (2011-15) (b)	Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebrill 2015) (c)	Dynodiadau Tai		Lefel Cyflenwad Dangosol - Safleoedd Hap (dd)
				Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebr 15) (ch)	Heb Ganiatâd Cynllunio (Ebr 15) (d)	
Hendre Hywel (Pentraeth)		0	0			
Hermon		2	2			
Llan-faes		0	1			
Llangadwaladr		0	3			
Llansadwrn		1	1			
Llanynghenedl		3	1			
Llynfaes		0	0			
Marian-glas		0	0			
Nebo		1	4			
Pen y Marian		0	0			
Penlon		0	5			
Penmon		0	0			
Pentre Berw		11	20			
Pentre Canol (Caergybi)		0	1			
Porth Llechog		7	8			
Rhoscefnhir		1	3			
Rhos-meirch		5	1			
Rhostrehwfa		2	0			
Bryn y Mor (Y Fali)		0	0			
Rhydwyn		2	3			

Anheddle	Cyflenwad Dangosol (gan gynnwys lwfans llithriad 10%) (a)	Unedau tai wedi ei Cwblhau (2011-15) (b)	Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebrill 2015) (c)	Dynodiadau Tai		Lefel Cyflenwad Dangosol - Safleoedd Hap (dd)
				Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebr 15) (ch)	Heb Ganiatâd Cynllunio (Ebr 15) (d)	
Star		2	2			
Traeth Coch		0	1			
Trefor		0	2			
Tyn Lon (Glan yr Afon)		0	0			
Tyn-y-gongl		4	4			

Tabl 13 – Cefn Gwlad – Gwynedd

Anheddle	Cyflenwad Dangosol (gan gynnwys lwfans llithriad 10%) (a)	Unedau tai wedi ei Cwblhau (2011-15) (b)	Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebrill 2015) (c)	Dynodiadau Tai		Lefel Cyflenwad Dangosol - Safleoedd Hap (dd)
				Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebr 15) (ch)	Heb Ganiatâd Cynllunio (Ebr 15) (d)	
Cefn Gwlad Gwynedd	100	25	50	Ni cheir dynodiad tai yn y Haen yma.		35

Tabl 14 – Cefn Gwlad – Ynys Môn

Anheddle	Cyflenwad Dangosol (gan gynnwys lwfans llithriad 10%) (a)	Unedau tai wedi ei Cwblhau (2011-15) (b)	Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebrill 2015) (c)	Dynodiadau Tai		Lefel Cyflenwad Dangosol - Safleoedd Hap (dd)
				Ymrwymiadau (Banc Tir – Tai) (Ebr 15) (ch)	Heb Ganiatâd Cynllunio (Ebr 15) (d)	
Cefn Gwlad Ynys Môn	150	113	249	Ni cheir dynodiad tai yn y Haen yma.		0

Tabl 15: Nifer o Unedau sydd yn Annhebygol o gael eu cwblhau yn oes y Cynllun

Gwynedd

Rhif / No.	Cymuned / Community	Anheddle / Settlement	Nifer o unedau sy'n annhebygol i'w cwblhau / Number of units unlikely to be completed
11	**Bangor**	Bangor	32
18	**Llanddeiniolen**	Bethel	14
45	**Pwllheli**	Pwllheli	5
00	**Abermaw**	Abermaw	26
09	**Tywyn**	Tywyn	6

Ynys Môn

Rhif / No.	Cymuned / Community	Anheddle / Settlement	Nifer o unedau sy'n annhebygol i'w cwblhau / Number of units unlikely to be completed
18	**Caergybi / Holyhead**	Caergybi / Holyhead	268
34	**Llangefni**	Llangefni	19
11	**Amlwch**	Amlwch	4
11	**Amlwch**	Porth Llechog / Bull Bay	15
12	**Biwmares / Beaumaris**	Biwmares / Beaumaris	4
39	**Porthaethwy / Menai Bridge**	Porthaethwy / Menai Bridge	40
49	**Y Fali / Valley**	Y Fali / Valley	10
32	**Llanfair yn Neubwll**	Caergeiliog	73
20	**Llanbadrig**	Tregele	5
24	**Llaneilian**	Pen-y-Sarn	14
37	**Llanidan**	Brynsiencyn	13
40	**Moelfre**	Moelfre	4
30	**Llanfair M.E.**	Brynteg	6
36	**Llangristiolus**	Rhostrehwfa	7
47	**Tref Alaw**	Llantrisant (cefn gwlad agored / open countryside)	7
41	**Penmynydd**	Penmynydd (cefn gwlad agored / open countryside)	4
41	**Penmynydd**	Cefn gwlad agored / open countryside	6
46	**Trearddur**	Bae Trearddur	100

Yn ogystal â safleoedd mawr a nodwyd uchod, ar sail cyfraddau diweddar o ganiatâd yn rhedeg allan ar Ynys Môn bernir bod y nifer canlynol o unedau safleoedd bach yn annhebygol o gael ei gwblhau yn y categorïau canlynol:

(i) Tabl 12 – Clystyrau – Ynys Môn = 50 o'r unedau.
(ii) Tabl 14 – Cefn Gwlad – Ynys Môn = 120 o'r unedau.

This page is intentionally left blank

Gallir gweld copi o'r Cynllun Rheoli Traethlin (SMP 2), sydd yn dangos lleoliad yr ardaloedd arfordirol a effeithir yn (http://www.westofwalessmp.org/content.asp?nav=23&parent_directory_id=10&language=CYM&pagetype=&keyword=).

	SMP2 Ffiniau Polisi			Polisiau a ffafrir		
PDZ	MAN	PU	Enw Polisi	Sylwadau Polisi	2025	2055
11	22	PU11.4	Arfordir Ro Wen	Byddai hyn yn golygu adleoli perchenogion eiddo a busnesau o'r Friog.	HTL	MR
		PU11.5	Tafod Ro Wen		MR	MR
		PU11.6	Arglawdd y Friog		HTL	MR
	24	PU11.15	Gogledd y Bermo	Gall hyn gynnwys adleoli eiddo	HTL	MR
12	27	PU12.10	Pont Briwet & Cheunant Dwyryd	Cynnal y dollffordd a'r rheilffordd	NAI	NAI
		PU12.11	Aber Dwyryd Uchod	Rheoli amddiffynfeydd lleol i gynnal y priffyrdd	MR	NAI
		PU12.12	Pentir Penrhyndeudraeth	Efallai na fydd hyn yn rhwystro rheoli amddiffynfeydd lleol yn breifat yn amodol ar gymeradwyaeth arferol	NAI	NAI
	28	PU12.15	Bae Samson		NAI	NAI
		PU12.16	Morfa Bychan	Cynnal amddiffynfa dwyni naturiol gyda rheoli mynediad. Datblygu cynllun rheoli hirdymor ar gyfer addasu yn ardal y Parc Gwyliau ac efallai gofyniad i reoli perygl llifogydd i'r pentref yn y dyfodol.	MR	MR
	29	PU12.17	Traethellau Criccieth	Ystyried posibilrwydd symud y rheilffordd	HTL	MR
		PU12.19	Pentir y Castell		NAI	NAI
		PU12.21	Y Dryll		NAI	NAI
		PU12.22	Dwyfor	Ystyried yr effaith ar y rheilffordd	MR	NAI
		PU12.23	Clogwyni Glanllynnau	Cynnal amlygiad daearegol	NAI	NAI
		PU12.24	Afon Wen	Pryderon ynglyn a chynaliadwyedd hirdymor. Ystyried symud y rheilffordd tua'r tir.	HTL	MR
		PU12.25	Dwyrain Penychain	Efallai na fydd hyn yn rhwystro rheoli amddiffynfeydd lleol yn breifat yn amodol ar gymeradwyaeth arferol.	NAI	NAI
13	31	PU13.1	Penychain a rhan orllewinol y bae		NAI	NAI
		PU13.2	Abererch	Yn amodol ar ystyriaeth genedlaethol o'r rheilffordd	HTL	MR
		PU13.7	Y Cwrs Golff	Astudiaeth fanwl i ganiatau trawsnewidiad rhwng Traeth Crugan a Thraeth y De	HTL	MR
		PU13.8	Traeth Crugan	Bwriad i greu ceg aber newydd i Afon Penrhos a rheoli amddiffynfa newydd i graidd Pwllheli	HTL	MR
		PU13.9	Llanbedrog	Ni fyddai hyn yn rhwystro rheoli ardal y llithrfa'n lleol.	NAI	NAI
	32	PU13.10	Mynydd Tir Cwmwd		NAI	NAI
		PU13.11	Y Warren	Rheoli dilyniadol o'r draethlin yn cilio er mwyn cynnal y traeth	HTL	MR

	SMP2 Ffiniau Polisi			Polisiau a ffafrir		
PDZ	MAN	PU	Enw Polisi	Sylwadau Polisi	2025	2055
		PU13.12	Abersoch	Ystyried agor Afon Soch i ligogydd llanwol a chynllunio defnydd o'r geg yn y dyfodol	HTL	MR
		PU13.14	Canol Borth Fawr	Cyfle i addasu	HTL	MR
		PU13.15	Machroes	Ni fydd hyn yn rhwystro rheoli'r ffordd yn lleol.	HTL	MR
	33	PU13.16	Pentir Machroes		NAI	NAI
		PU13.17	Ynysoedd Tudwal		NAI	NAI
		PU13.18	Porth Ceiriad		NAI	NAI
		PU13.19	Pentir Cilan		NAI	NAI
14	34	PU14.1	Gorllewin Mynydd Cilan		NAI	NAI
		PU14.2	Dwyrain Porth Neigwl	Ailaddasu lleol a rheoli'r twyni	NAI	NAI
		PU14.3	Canol Porth Neigwl		NAI	NAI
		PU14.4	Gorllewin Porth Neigwl	Adlinio neu golli'r ffordd yn y dyfodol road	NAI	NAI
		PU14.5	Rhiw		NAI	NAI
	35	PU14.6	Ysgo		NAI	NAI
	36	PU14.7	Dwyrain Aberdaron	Ystyried sut i reoli'r trawsnewid rhwng galn mor pentref Aberdaron a'r uned hon i ganiatau addasu	NAI	NAI
		PU14.8	Pentref Aberdaron a'r llethr arfordirol	Datblygu Adlunio Rheoledig mewn fframwaith ar gyfer datblygu'r pentref yn gynaliadwy. Rhoi sylw i faterion cludiant.	HTL	MR
		PU14.9	Uwchmynydd		NAI	NAI
	37	PU14.10	Ynys Enlli	Ystyried addasu'r lanfa	NAI	NAI
	38	PU14.11	Gogledd- orllewin Llyn	Ni fyddai rheoli lleol yn cael ei rwystro i ganiatau addasu defnydd o fewn egwyddor o ganiatau datblygiad naturiol yr arfordir	NAI	NAI
15	39	PU15.1	Carreg Ddu i Trwyn y Tal	Polisi trawsfwol i osod y gwaelodlin ar gyfer y parth	NAI	NAI
		PU15.2	Porth Dinllaen, gan gynnwys MorfaNefyn	Bydd hyn angen cynllunio manwl ar gyfer addasu ym Mhorth Dinllaen a yn y fynedfa i Morfa Nefyn	HTL	MR
	40	PU15.4	Trwyn y Tal iTrwyn Maen Dylan	Polisi trawsfwol i osod y gwaelodlin ar gyfer y parth.	NAI	NAI
		PU15.5	Trefor	Byddai angen cynllun lleol i gynnal gwerth mwynderol yr ardal.	MR	MR
		PU15.6	Aberdesach	Rheolaeth lleol o'r estyllen a allyriadau afon er mwyn cynnal amddiffynfa naturiol yr ardal.	MR	MR
16	41	PU16.1	Pontllyfni	Ni fyddai hyn yn gwahardd cynnal amddiffynfa preifat yn ystod y cyfnod polisi cyntaf. Adolygu'r bygythiad llifogydd i'r briffordd a gwaith trin dwr budr	NAI	NAI
		PU16.2	Pontllyfni i Dinas Dinlle	Cynnal y cyflenwad gwaddod i'r gogledd	NAI	NAI

	SMP2 Ffiniau Polisi			Polisiau a ffafrir		
PDZ	MAN	PU	Enw Polisi	Sylwadau Polisi	2025	2055
		PU16.3	Dinas Dinlle	Rheoli'r trobwynt rhwng Penrhyn Dinas Dinlle a'r arfordir agored gyda'r bwriad o reoli perygl llifogydd yn y pentref ar dir uwch.	HTL	MR
		PU16.4	Morfa Dinlle	Datblygu rheolaeth i lan hunangynhaliol y twni. Ni fyddai hyn yn benodol y natal rhag rheoli'r cylch lleol yng Nghaer Belan yn amodol ar gymeradwyaeth arferol.	MR	MR
		PU16.5	Y Foryd	Rheoli amddiffynfeydd rhag llifogydd i ddechrau gyda'r bwriad o ddychwelyd y bae i gyfundrefn sy'n gweithredu'n lleol.	HTL	MR
		PU16.6	Traeth Abermenai	Byddai hyn yn cynnwys archwilio mwy ar berygl llifogydd a allai fod yn Nwyran gyda'r bwriad o ddarparu amddiffynfa.	NAI	NAI
		PU16.7	Tafod Abermenai a Thraeth Llanddwyn	Dileu'r coedwigaeth er mwyn cael lled i'r arfordir addasu.	NAI	NAI
	42	PU16.8	Coedwig Niwbwrch		NAI	NAI
		PU16.10	Clogwyni Bodowen		NAI	NAI
	43	PU16.13	Waterloo Port i Lan y Mor -Y Felinheli	Ni fyddai hyn yn rhwystro rheoli lleol trwy gyllid preifat yn amodol ar gymeradwyaeth arferol.	NAI	NAI
		PU16.15	Glan-y-mor Lodge i'r Bont		NAI	NAI
		PU16.16	O'r Bont i Barras		NAI	NAI
		PU16.17	O'r Barras i Dafarn y Forwyn	Bwriad i gynnal mynediad ond gydag angen i addasu i fwy o berygl llifogydd yn y dyfodol.	HTL	MR
	44	PU16.18	Bae Llanfair		NAI	NAI
		PU16.20	Pont Cadnant i Benrhyn Safnas	Ni fyddai hyn yn rhwystro gwaith preifat yn amodol ar gymeradwyaeth arferol.	NAI	NAI
		PU16.23	Drymlin		NAI	NAI
		PU16.25	Llanfaes i BenmonPenmon	Efallai bydd angen symud y lon	NAI	NAI
	45	PU16.26	O'r Bont i'r Garth		NAI	NAI
		PU16.30	Trwyn Penrhyn		NAI	NAI
	46	PU16.31	Afon Ogwen i Madryn		NAI	NAI
		PU16.32	Afon Aber	Addasu amddiffynfeydd i gynnal drift gwaddod naturiol gyda bwriad hirdymor o warchod llwybr cludiant rhag llifogydd.	MR	MR
17	47	PU17.1	Pentir Trwyn y Parc		NAI	NAI
		PU17.2	Traeth Mawr	Cynnal gweithrediad naturiol y gyfundrefn twyni a'r aber	NAI	NAI
		PU17.3	Aberffraw	Addasu'r ffordd a'r cei i gynnal gweithrediad naturiol yr aber	HTL	MR

	SMP2 Ffiniau Polisi			Polisiau a ffafrir		
PDZ	MAN	PU	Enw Polisi	Sylwadau Polisi	2025	2055
		PU17.4	Clogwyni Aberffraw	Efallai na fydd hyn yn rhwystro rheolaeth briodol o'r ffordd ym Mhorth Trecastell	NAI	NAI
	48	PU17.5	Porth Trecastell i Rhosneigr	Ni fyddai hyn yn rhwystro rheoli amddiffynfeydd yng Ngherrig Defaid yn y ddau gyfnod cyntaf.	MR	MR
		PU17.8	Traeth Crigyll a Thraeth Cymyran	Adleoli cyfleusterau i RAF Valley	NAI	NAI
	49	PU17.9	Polisi cyffredinol i'r De-orllewin	Caiff rheolaeth baeau lleol eu diffinio isod.	MR	MR
		PU17.10	Borthwen	Ni fyddai hyn yn rhwystro amddiffynfa breifat leol yn amodol ar gymeradwyaeth arferol	MR	MR
		PU17.14	Arfordir Gogledd-orllewin		NAI	NAI
	50	PU17.16	Bae Penrhos	Archwilio tebygolrwydd perygl llifogydd	MR	MR
		PU17.17	Pentir Penrhos	Ni fyddai hyn yn rhwystro amddiffynfa breifat leol yn amodol ar gymeradwyaeth arferol	NAI	NAI
	51	PU17.19	Polisi cyffredinol i'r y Mor Mewndirol	Amddiffynfa leol i gynnal Pontrhydybont ac amddiffynfa leol rhag llifogydd yn y gefnwlad	MR	MR
	52	PU17.21	Newlands	Agwedd gydgysyyltiedig at arafu erydiad	MR	MR
		PU17.22	Afon Alaw	Cynllunio hirdymor i leihau perygl llifogydd gweddilliol	MR	MR
		PU17.23	Traeth Gribin i Drwyn Cliperau	Ni fyddai hyn yn rhwystro amddiffynfa breifat leol yn amodol ar gymeradwyaeth arferol	MR	MR
18	53	PU18.1	Twyn Cliperau i Bentir Wylfa	Polisi trosfwaol ar gyfer ardal gyfan, gyda pholisi lleol isod	NAI	NAI
		PU18.2	Porth Tywynmawr	Addasiad lleol	NAI	NAI
		PU18.3	Porth Trefadog	Addasiad lleol	MR	NAI
		PU18.4	Porth Trwyn		NAI	NAI
		PU18.5	Porth Swtan		NAI	NAI
		PU18.6	Bae a Phentir Cemlyn	Angen datblygu cynllun rheoli manwl	MR	NAI
	54	PU18.8	Gorllewin Cemaes		NAI	NAI
		PU18.12	Clogwyni Pig y Barcud		NAI	NAI
	55	PU18.13	Trwyn y Parc i Drwyn Cwmryd	Polisi trosfwaol ar gyfer ardal gyfan, gyda pholisi lleol isod	NAI	NAI
		PU18.14	Gwaith Brics Borth Wen	Archwilio'n gritigol yr angen i gynnal amddiffynfa i gefnogi nodwedd hanesyddol allweddol	MR	MR
		PU18.16	Trwyn Costog	Datblygu fframwaith cynllunio i leihau'r angen ar gyfer amddiffynfa	MR	MR
		PU18.18	Porth Elian	Symud y ffordd fel bo angen	HTL	MR
	56	PU19.1	Cyffredinol	Polisi trosfwaol ar gyfer ardal gyfan, gyda pholisi lleol isod	NAI	NAI

	SMP2 Ffiniau Polisi			Polisiau a ffafrir		
PDZ	MAN	PU	Enw Polisi	Sylwadau Polisi	2025	2055
		PU19.2	Portobello	Rheoli preifat lleol yn amodol ar gymeradwyaeth arferol.	MR	MR
		PU19.3	Traeth Dulas	Caniatau datblygiad naturiol yr aber	NAI	NAI
	57	PU19.4	Porth Lydan	Yn hollol benodol ni fyddai hyn yn rhwystro gwaith lleol yn amodol ar gymeradwyaeth arferol	MR	MR
		PU19.6	Moelfre i Draeth Bychan		NAI	NAI
		PU19.7	Canol Traeth Bychan	Rheoli lleol tuag at ganiatau datblygiad naturiol y traeth	MR	NAI
		PU19.8	De Traeth Bychan		NAI	NAI
	58	PU19.9	Clogwyni Borth Wen		NAI	NAI
		PU19.11	Trwyn Dwlban		NAI	NAI
		PU19.13	Croesfryn		NAI	NAI
		PU19.14	Afon Nodwydd	Datblygu cynllun rheoli lleol	MR	MR
		PU19.15	Traeth Llanddona		NAI	NAI
		PU19.16	Clogwyni Trwyn Penmon		NAI	NAI
		PU19.17	Ynys Seiriol		NAI	NAI

Allwedd:

PDZ = Parthau Datblygu Polisi Zones
MAN = Ardaloedd Rheoli
PU = Uned Polisi
HTL = Cadw'r linell
NAI = Dim Ymyriad Gweithredol
MR = Adlunio Rheoledig

This page is intentionally left blank

Noder bod y rhestr o safleoedd a welir o dan y penawdau unigol yn gywir ar dyddiad mabwysiadu'r Cynllun. I weld os cafodd unrhyw safle ei ychwanegu neu ei ddileu ers hynny edrychwch ar Fap Cyfyngiadau rhyngweithiol y Cynllun (a fydd yn cael ei ddiweddaru yn ystod oes y Cynllun) a/ neu gwefan Cyfoeth Naturiol Cymru (https://naturalresources.wales/?lang=cy) neu gwefan CADW (http://cadw.gov.wales)

Ardaloedd Cadwraeth Arbennig (ACA)		
Gwynedd 1. Afon Gwyrfai and Llyn Cwellyn 2. Afon Dyfrdwy a Llyn Bala 3. Coedydd Aber 4. Coedydd Derw a Safleoedd Ystlumod Meirionnydd 5. Clogwyni Pen Llŷn 6. Corsydd Eifionydd 7. Corsydd Llŷn 8. Eryri 9. Glynllifon 10. Migneint – Arenig - Dduallt	11. Pen Llŷn a'r Sarnau 12. Y Berwyn **Môn** 13. Corsydd Môn 14. Bae Cemlyn 15. Glan-traeth 16. Arfordir Môn: Cors Heli	17. Glannau Ynys Gybi 18. Llyn Dinam **Gwynedd & Môn** 19. Y Twyni o Abermenai i Aberffraw Dunes 20. Y F enai a Bae Conwy
Ardaloedd Gwarchod Arbenning (AGA)		
Gwynedd 1. Glannau Aberdaron ac Ynys Enlli 2. Migneint-Arenig-Dduallt 3. Mynydd Cilan, Trwyn y Wylfa ac Ynysoedd Sant Tudwal 4. Traeth Lafan 5. Y Berwyn	**Anglesey** 6. Glannau Ynys Gybi 7. Ynys Feurig, Bae Cemlyn Bay ac Ynysoedd y Moelrhoniaid 8. Ynys Seiriol	**Gwynedd & Môn** 9. Bae Lerpwl
RAMSAR		
Gwynedd & Môn 1. Corsydd Môn a Llyn		

Safleoedd o Ddiddordeb Gwyddonol Arbennig		
Gwynedd 1. Aber Geirch 2. Aber Mawddach 3. Afon Dyfi near Machlwyd 4. Afon Dyfrdwy 5. Afon Gwyrfai a Llyn Cwellyn 6. Afon Seiont 7. Barmouth Hillside 8. Mwynfa Benallt a Nant y Gadwen 9. Berwyn 10. Broadwater 11. Caeau Tan y Bwlch 12. Caeau Tyddyn Dicwm 13. Caerau Uchaf 14. Cappas Lwyd 15. Carreg y Llam 16. Chwarel Gwenithfaen Madoc 17. Coed Cwmgwared 18. Coed Dinorwic 19. Coed Elerion 20. Coed Tremadog 21. Coedydd Aber 22. Coedydd Afon Menai 23. Coedydd Dyffryn Ffestiniog (Gogleddol) 24. Coedydd Nanmor 25. Cors Geirch 26. Cors Gyfelog 27. Cors Hirdre 28. Cors Llanllyfni 29. Cors Llyferin 30. Cors y Sarnau 31. Cors y Wlad	55. Mynydd Tir y Cwmwd a'r Glannau at Garreg yr Imbill 56. Morfa Dyffryn 57. Morfa Harlech 58. Mountain Cottage Quarry 59. Mwyngloddiau Llanfrothen 60. Mynydd Penarfynnydd 61. Mynydd Tir y Cwmwd a'r Glannau at Garreg yr Imbill 62. Pant Cae Haidd 63. Pen Banar 64. Penmaen 65. Porth Ceiriad, Porth Neigwl ac Ynysoedd Sant Tudwal 66. Porth Dinllaen i Borth Pistyll 67. Porth Towyn i Borth Wen 68. Rhiw-For-Fawr 69. Rhosgyll Fawr 70. Rhyllech Uchaf 71. Talhenbont 72. Tan y Grisiau 73. Tiroedd a Glannau rhwng Criccieth and Afon Glaslyn 74. Traeth Lafan 75. Tryweryn River Sections 76. Tyddyn Gyrfer 77. Tyn-Llan 78. Wern 79. Wig Bar a'r Glannau i Borth Alwm 80. Y Foryd 81. Ynys Enlli 82. Ynysoedd y Gwylanod, Gwylan Islands 83. Yr Eifl	100. Cors Goch 101. Cors y Farl 102. Craig Wen/Cors Castell 103. Fferam Uchaf 104. Glan-Traeth 105. Glannau Penmon - Biwmaris 106. Glannau Porthaethwy 107. Glannau Rhoscolyn 108. Glannau Ynys Cybi 109. Gwenfro a Rhos y Gad 110. Henborth 111. Llanbadrig – Dinas Gynfor 112. Llyn Alaw 113. Llyn Bodgylched 114. Llyn Garreg-Llwyd 115. Llyn Hafodol a Cors Clegyrog 116. Llyn Llygeirian 117. Llyn Llywenan 118. Llyn Maelog 119. Llyn Padrig 120. Llyn Traffwll 121. Llynnau Y Fali 122. Malltraeth Marsh/Cors Ddyga 123. Mariandyrys 124. Mynydd Parys 125. Nantanog 126. Cwningar Niwbwrch - Ynys Llanddwyn 127. Penrhos Lligwy 128. Penrhynoedd Llangadwaladr 129. Porth Diana 130. Ynys Seiriol 131. Cors Rhoscolyn 132. Rhosneigr

32. Dinas Dinlle 33. Dyfi 34. Eithinog 35. Eryri 36. Foel Gron a Thir Comin Mynytho 37. Gallt y Bwlch 38. Glanllynnau a Glannau Pen-Ychain i Griccieth 39. Glannau Aberdaron 40. Glannau Tonnau to Friog 41. Glaslyn 42. Glynllifon 43. Gwydir Bay 44. Llwyn y Coed 45. Llyn Glasfryn 46. Llyn Padarn 47. Llyn Peris 48. Llystyn Isaf 49. Maen Gwyn 50. Migneint – Arenig - Dduallt 51. Moel Tryfan 52. Moelypenmaen 53. Morfa Abererch 54. Morfa Dinlle	**Anglesey** 84. Arfordir Gogleddol Penmon 85. Parc Baron Hill 86. Beddmanarch-Cymryan 87. Bwrdd Arthur 88. Cadnant Dingle 89. Cae Gwyn 90. Caeau Talwrn 91. Pen Carmel 92. Bae Cemlyn 93. Clegir Mawr 94. Coed y Gell a Morfa Dulas 95. Cors Bodeilio 96. Cors Bodwrog 97. Cors Goch 98. Cors Erddreiniog 99. Cors y Farl	133. Rhosneigr Reefs 134. Rhosydd Llanddona 135. Salbri 136. Ynysoedd Moelrhiniaid 137. Sgistau Glas Ynys Môn 138. Traeth Lligwy 139. Tre Wilmot 140. Tre'r Gof 141. Trwyn Dwlban 142. Ty Croes 143. Tyddyn y Waen 144. Tywyn Aberffraw 145. Waun Eurad 146. Y Werthyr 147. Ynys Feurig
Gwarchodfa Natur Cenedlaethol (GNC)		
1. Coed Tremadog 2. Cors Bodeilio 3. Cors Erddreiniog 4. Cors Geirch 5. Cors Goch	6. Morfa Dyffryn 7. Morfa Harlech 8. Cwningar Niwbwrch ac Ynys Llanddwyn 9. Ynys Enlli	

Ardaloedd Cadwraeth		
Gwynedd 1. Aberdaron 2. Abermaw 3. Aberpwll 4. Bangor 5. Bontnewydd 6. Bryn Eglwys 7. Braichmelyn 8. Caernafon 9. Clynnog Fawr 10. Criccieth 11. Dolbenmaen 12. Glasinfryn 13. Glynllifon 14. Porthmadog 15. Portmeirion 16. Pwllheli 17. Nefyn 18. Llanaelhaearn	19. Llandwrog 20. Llaniestyn 21. Llandygai 22. Llanengan 23. Llangian 24. Llangybi 25. Llanllechid 26. Llanwnda 27. Llanystumdwy 28. Lôn y Graig-Bethesda 29. Llwybr Main/Tan y Bwlch-Mynydd Llandygai 30. Porthdinllaen 31. Porthmadog 32. Pwllheli 33. Rhes Elfed-Bethesda 34. Rhes Gordon-Bethesda Tanysgafell-Bethesda 35. Trefor 36. Tregarth	37. Tremadog 38. Y Faenol 39. Ynys Enlli **Môn** 40. Aberffraw 41. Amlwch 42. Porth Amlwch 43. Biwmares 44. Bodedern 45. Cemaes 46. Canol Caergybi 47. Mynydd Caergybi 48. Caergybi/Traeth y Newry 49. Llanfechell 50. Llangefni 51. Porthaethwy
Gerddi a Pharciau Hanesyddol		
Gwynedd 1. Boduan 2. Broom Hall 3. Caernarfon: Comin Morfa 4. Castell Bryn Bras 5. Castell Penrhyn 6. Cefnamlwch 7. Faenol	8. Glasinfryn 9. Glynllifon 10. Plas Bodegroes 11. Plas yn Rhiw 12. Portmeirion 13. Tan yr Allt 14. Rhiwlas	**Môn** 15. Bodorgan 16. Bodowen 17. Carreglwyd 18. Cestyll 19. Llanidan 20. Plas Berw 21. Plas Gwyn 22. Plas Newydd

Tirluniau Hanesyddol		
Gwynedd 1. Aberglaslyn 2. Ardudwy 3. Bala & Llyn Bala 4. Blaenau Ffestiniog	5. Dinorwig 6. Dyffryn Dysynni 7. Mawddach 8. Dyffryn Ogwen 9. Dyffryn Nantlle	10. Gogledd Arllechwedd 11. Llŷn a Ynys Enlli **Môn** 12. Penmon
Gwarchodfeydd Natur Leol		
Gwynedd 1. Morfa Aber, 2. Traeth Lafan, 3. Morfa Madryn, 4. Y Foryd, 5. Parc Dudley, 6. Lôn Cob Bach, 7. Pen y Banc, 8. Parc y Borth	**Môn** 9. Nant y Pandy, Llangefni 10. Cytir Llangoed 11. Cytir Mawr, Llandegfan 12. Aberlleiniog 13. Coed Cyrnol, Porthaethwy	
Safleoedd Bywyd Gwyllt [1]		
Gwynedd 1. Nant Meillionydd 2. Coed Caerdydd 3. Mur-Serchog 4. Nyffryn Bella 5. Pen-y-foel 6. Ty Engan	153. Coed Bryn Llwyd 154. Bryn Llwyd 155. Gorphwysfa (Brewery Fields) 156. Coedtiroedd Ffordd Treborth 157. Ty'n y Clwt 158. Ysgol Faenol 159. Trychfa Rheilffordd (Treborth) 160. Coed Treborth	304. Glan Tywyn 305. Coedydd Ystad Bodior 306. Craig Dinas 307. Rhostir Ty'n Mynydd 308. Tywyn Bryn-y-Bar 309. Cae-Barcdy 310. Arfordir Bwth Corwgl – Bae Trearddur 311. Cors Trewilmot

[1] Noder bod rhestr o Safleoedd Gwyllt yn gywir ar dyddiad mabwysiadu'r Cynllun. I weld os oes safleoedd wedi eu hychwanegu neu dileu o'r rhestr, a fyddwch cystal ag ymweld safle wê Cofnod (h.y. Canolfan Cofrestru Biolegol Lleol) http://safleol.lrcwales.org.uk/ neu'r Map Cyfyngiadau Rhyngweithiol y Cyngor

7. Plas yn Rhiw	161. Gerddi Botanegol Treborth	312. Chwarel Morglawdd Caergybi
8. Nanhoron	162. Goetra Isaf	313. Rhostir Mynydd Celyn
9. Tyn Lon	163. Bryniau-heulog	314. Cors Pont Hwfa
10. Abersoch, Borth Fawr	164. Beddrod coedtiroedd a portfa	315. Gwely Brwyn Cliperau
11. Bwlchtocyn	165. Coedlan a phorfa Coed Faenol	316. Tywyn Gwyn/ Penial Dowyn
12. Fach Farm	166. Coedtiroedd a llyn Parc Faenol	317. Arfordir Penbryn yr Eglwys
13. Brithwaith Rhandir	167. Ty-newydd	318. Arfordir Porth Nobla - Traeth Mawr
14. Creigir Goch	168. Tyddyn-Heilyn	319. Coedydd Ystad Bodorgan
15. Dwylan Bellaf / Dwylan	169. Coed Nant y Garth	320. Gwely Cyrs Caergeiliog
16. Craigfryn	170. Coed Pont Ladi-wen	321. Cae Ifan
17. Afon Soch (De Gorllewin)	171. Gwyndy	322. Tywyn Llyn/ Tywyn Fferam
18. Afon Soch (De Dwyrain)	172. Coed Llanfair & pherthlysau cyfagos	323. Tyn Morfa
19. Afgon Soch (Gogledd Gorllewin)	173. Cefn-Cynrig	324. Cors Ysgwydd
20. Afon Soch (Gogledd Dwyrain)	174. Rhos-chwilog (Gogledd)	325. Cors Fferam-Bach
21. Pant Gwyn	175. Rhos-chwilog (De)	326. Tyddyn Harri
22. Brithwaith Machroes (Gorllewin)	176. Pont-rug	327. Cors Rhosbadrig
23. Brithwaith Machroes (Dwyrain)	177. Pen-yr-orsedd	328. Cors Tafarn-y-Grib
24. Penrhyn Du	178. Afon Cadnant	329. Tywyn Trewan
25. Gwinllan Olwen Bach	179. Lon-glai	330. Tyddyn Gwyn
26. Coed Creigiau-cathod	180. Penrhyn Stud	331. Rhostir/ Pwll Caergeiliog
27. Coed Dinam	181. Gallt-y-sil farm	332. Cors Plas
28. Wierglodd Garn / Rhos	182. Waenfawr Road	333. Coed Carreglwyd
29. Cei Llydan	183. Brithwaith Afon Seiont (De)	334. Clwch Dernog
30. Trwyn-y-Fach / The Warren	184. Brithwaith Afon Seiont (Dwyrain)	335. Llyn Cors Goch
31. Coed Penrallt	185. Maes-merddin	336. Coed Tre Iorwerth
32. Morfa Nefyn	186. Gwredog	337. Llyn Bwch
33. Ty'n Pwll	187. Pen-y-groes	338. Cors Tre'r Ddol
34. Garn Boduan	188. Pen y Castell	339. Rhostir Mynydd Mechell
35. Rhan gorllewinol Garn Boduan	189. Craig y Pandy	340. Cors y Bol
36. Gors Tynrhos	190. Corbri	341. Tir Lleidiog Mynydd y Garn
37. Coed Mynydd Mawr	191. Parc y Moch	342. Cors Mynachdy
38. Pyllau-Budron	192. Ymwlch Fawr	343. Cors Bonw
39. Ymyl Tyddyn Cae	193. Ymwlch Bach	344. Cors Cromlech
40. Coed Bachellyn	194. Rhydd Rhos 1	345. Afon Wygyr
41. Allt Ty Coch	195. Rhydd Rhos 2	346. Cors Cae Owen
42. Coed Cefn Llanfair	196. Coed y Chwarel	347. Tir Gwlyb Teilia Neuadd

43. Coed Bodgale	197. Coed Tan-yr-allt	348. Arfordir Trwyn y Buarth - Porth Wen
44. Quarry Wood	198. Coed Allt-wen	349. Tir Lleidiog Llanlleiana
45. Bodlendeb	199. Cefn Du	350. Tir Lleidiog Ty Du
46. Bryn teg	200. Bwlch-y-groed Quarry	351. Mynydd y Garn
47. Y Clawdd Mawr	201. Dwyrain chwarel Talysarn	352. Trwyn Pencarreg
48. Mynydd Nefyn 2	202. Coed Cegin	353. Tir Gwlyb Dwyran/ Afon Braint
49. Mynydd Nefyn 1	203. Clwt y Bont	354. Gwinllan y Gors
50. Mynydd Nefyn 4	204. Clwt y Bont (East)	355. Rhos y Llyn
51. Bodeilias Quarry	205. Tyddyn-llwydyn	356. Chwarel Llanidan
52. Mynydd Nefyn 3	206. Rhyddallt-bach	357. Bryn Rhedyn, Niwbwrch
53. Cerniog Bach & Isaf	207. Afon Beuno	358. Gwydryn
54. Pont Penmaen	208. Bodwyn	359. Cors Llynfaes
55. Pont Pensarn	209. Lletty	360. Llyn Frogwy
56. Ffynnon Felin Bach	210. Ty'n-y-coed	361. Coed Henblas
57. Gwynfryn	211. Croesywaen	362. Dingle (Nant y Pandy)
58. Ger Penlon Caernarfon	212. Chwarel lechi Garreg-fawr	363. Gorchudden Gylched
59. Marian-y-mor (Lon Cob Bach)	213. Cyrnant	364. Fferam Parc
60. Yr Ala, Pwllheli	214. Coedydd Glyn Rhonwy	365. Cytir Llangristiolus
61. Pont y Carreg-fechan	215. Coed brithwaith Chwareli Glyn Rhonwy	366. Cors Hendre Fawr
62. Harbwr Pwllheli	216. Chwarel 1 Glyn Rhonwy	367. Clegyrdy-bach/Neuadd Wen/Ty'n Beudy
63. Coed Farchog	217. Chwarel 2 Glyn Rhonwy	368. Cors Tregarnedd Fawr
64. Hafodlon	218. Chwarel 3 Glyn Rhonwy	369. Tir Pori Talwrn
65. Glyddyn Mawr	219. Ty'n-y-mynydd	370. Coed Cae Mawr
66. Bryn Golau	220. Chwareli lechi Y Fron	371. Tir Gwlyb Glan-y-gors / Ty'n-y-mynydd
67. Tyddyn Ronnen	221. Moel Smytho	372. Coed Bodafon-y-Glyn
68. Cronfa gorchuddiedig	222. Ty-newydd	373. Maen Eryr
69. Ymyl Bryn Llangedwydd	223. Cerrigllwydion	374. Mynydd Bodafon
70. Pont Hendre-garcin	224. Uwchlaw Dinorwig	375. Coed Cefn Du
71. Bryn-penrhyn	225. Ger Chwarel Fawr	376. Cors Traeth Dulas
72. Pencraig (Gogledd)	226. Chwarel lechi Dinorwic	377. Rhostir Ponciau
73. Llwyn	227. Ty Mawr	378. Cors Frigan
74. Llanarmon	228. Pen-y-Bwlch	379. Coed Llysdulas
75. Bryn Gwynt	229. Coed Maes-y-coed	380. Llyn Llwyn-Crwn/ Sgarp Caerhos Lligwy
76. Plas Llanarmon	230. Pen-y-bryn	381. Prysan/ Galchfaen/ Fagwyr Fawr
77. Gwinllan y Gromlech	231. Ysbyty Bronygarth	382. Chwarel Frigan
78. Llys Padrig	232. Abergafren	383. Pont Lligwy

79. Bryn Bachau Farm	233. Cae Canol	384. Nant y Perfedd/ Traeth Lligwy
80. Gwinllan Cefn Rhosgyll	234. Nursery Wood	385. Coedydd Plas Lligwy
81. Rhos Gwag-y-noe	235. Carreg-goch	386. Afon y Marchogion ac Ynys Isaf
82. Chwilog Bach	236. Parc y Borth	387. Caeau Brynteg
83. Tyn Coed Uchaf	237. Gwernddwyryd	388. Tir Pori Traian
84. Cefn Coed	238. Glan Morfa Bach	389. Caeau Capel Brynrefail
85. Bryntirion	239. Chwareli lechi Dyffryn Nantlle (Dwyrain)	390. Graigfryn
86. Llynnoedd Afonwen	240. Chwarel o dan Marchlyn Bach	391. Arfordir Porth Wen - Porth Llechog
87. Pen y Bryn	241. Coedtir Ffordd Caergybi	392. Porth Llechog
88. Ger Butlins	242. Coed Talhenbont	393. Llyn Llaethdy
89. Pont Llwyn-gwyn	243. Coed Mawr	394. Cors Tal-y-Dyffryn
90. Pen-y-bryn	244. Mynwent Peblig	395. Arfordir Llam Carw - Porthyrychen
91. Drwsdeugoed	245. Bryn Coch	396. Arfordir Point Lynas/ Freshwater Bay
92. Gorsaf Abererch	246. Dol Elidir	397. Pyllau Pentrefelin/ Dyffryn Adda
93. Pen Sarn	247. Llainwen Isaf	398. Mynydd Parys
94. Below Cwmgwared	248. Coed Penmaen-mawr	399. Mynydd Eilian
95. Afon Llifon	249. Waggoner's Covert	400. Arfordir Porthyrychen - Porth Eilian
96. Garth Darwen (Gorllewin)	250. Coed Tai-draw	401. Coed Glanyrafon
97. Garth Darwen (Dwyrain)	251. Coed Llannerch yr Eryr	402. Llwyn Padog/ Llwyn Bonc
98. Dafarn Dudur	252. Coed Craig Wenallt	403. Coed Moel y Don
99. De o Coch y Rhwd	253. North west of Ty isaf	404. Coed yr Ardd
100. Afon Llyfni (Gogledd 1)	254. Coed Ty-nant	405. Coed Odyn Calch
101. Afon Llyfni (Gogledd 2)	255. Coed Craig-crogan	406. Llwyn Chwarel-Goch
102. Afon Llyfni (De 1)	256. Coed Bryn Melyn	407. Coed Bryncelli Ddu
103. De o Llenar Fawr	257. Wern Dywyll	408. Cors Bod-Ynys
104. Llanllyfni	258. Caecano Mawr	409. Coed Plas Gwyn
105. Butlins 1	259. Carreg Ddu	410. Coed Ty Fry
106. Afon Wen	260. Cefn Trwsgl	411. Coed Braint/ Siglen/ Dyfnia
107. Lon Penrallt	261. Chwarel Lechi Ffestiniog	412. Afon Nodwydd/ Traeth Coch
108. Lon Tan-y-Bryn	262. Llyn Cwmorthin	413. Bryn Hyrddin
109. Tuhwnt-i'r-gors	263. Sgwar yr Oakeley	414. Planhigfa Clyddyn
110. Bodlondeb Home Woods	264. Mynydd Cymerau	415. Coed Vivian/ Cors Wiber
111. Plas Brereton	265. Ffridd Coed	416. Cors Durley Dene
112. Bont y Chrychddwr	266. Tan-yr-allt	417. Coed Plas Cadnant
113. Dol-wenith	267. Chwarel Corris	418. Cytir Llandegfan
114. Brithdir-isaf	268. Coed Braich Goch gogleddol	419. Coed Plas

115. Ty 'rallt Farm
116. Rhos Broneifion
117. Gell Farm
118. Coed Mawr
119. Coed Trefan (De)
120. Yn ymyl Talysarn
121. Is law Ty'n-y-coed
122. Nant Stigallt
123. Is law Talysarn
124. Gwinllan Tyddyn
125. Clogwyn Melyn
126. Mynydd y Cilgwyn
127. Nant-noddfa
128. Chwareli Llechi Dyffryn Nantlle (Gorllewin)
129. Bryn Beddau
130. Dolau Gwyn
131. Chwareli Pen-y-bryn
132. Dyffryn Nantlle
133. Coed yn Parc Penrhyn 2
134. Cors Bont Penrhyn Coed Llandegai
135. Coed Tal-y-bont
136. Felin Cochwillan i Talybont
137. Plas Maes-y-groes
138. Roman Camp
139. Perthlysau Fferm Nant Porth
140. Coed Penrhyn Arms
141. Mynydd Bangor
142. Tir prysg a choed Clwb Golff Golff
143. Lon Pobty
144. Stad Llandegai
145. Coed Llandegai - Glasinfryn
146. Coed Lon Pobty
147. Allt Glanadda
148. Bryn Glas
149. Minffordd i Pant Caerhun
150. Cyttir Lane Woods
269. Aber Corris
270. Abercwmeiddaw Quarry
271. Mynydd Cymerau Quarry
272. Coed Ty'n-y-pant
273. Garregwen
274. Afon Seiont, Caernarfon
275. Glan-gynfi
276. Tir Lleidiog Porth Penrhyn
277. Glan-y-don
278. Cae chwaraeon a Gwaith Carthffosiaeth
279. De Groeslon
280. Uwchlaw Bron Ogwen
281. Henbarc
282. Bontuchaf
283. Gerlan
284. Gwaun-y-gwiail (Gorllewin)
285. Gwernydd
286. Bryn Derwen
287. Coed Bryn Meurig
288. Coed Glasgoed
289. Pen y Buarth
290. Tŷ Deiniol
291. Coed Blaen-y-cae
292. Baron Hill
293. Glan y Gors
294. Llyn Pant Afon
295. Tan-y-coed
296. Glanffynnon
297. Rhos ddu
298. Clwt y Bont (Gorllewin)
299. Masiff Clwt y Bont
300. Bron-y-foel

Môn

301. Porth Diana i Arfordir Cefn y Borth a Rhos Ty'n y
420. Yr Orchudden Wastad
421. Llyn Pen-y-Parc
422. Coedydd Ystad Baron Hill
423. Ty'n y Berllan
424. Ty'n-y-mynydd/ Rhos/ Glan-yr-afon
425. Rhostir Bwlch
426. Cefn Llech
427. Cae Marl
428. Y Bonc
429. Coedlas Marian-glas
430. Cors y Bwlch
431. Cors Efail Newydd
432. Breeze Hill
433. Coed y Wern
434. Dingle Hafod-y-Rhug
435. Rhos Castell/ Bryn Offa
436. Parc Newydd
437. Tir Pori Hen Dy
438. Cae Tan Rallt Wen / Bwlch y Ffos
439. Arfordir Tan Dinas
440. Dolydd Lleiniog
441. Chwarel Flagstaff/ Chwarel Penmon
442. Chwarel Penhwnllys

151. Perfeddgoed 152. Tair Ffynnon Uchaf	Mynydd 302. Pwll Porth Diana 303. Cors Cerrig-moelion	
Geoparc Byd Eang UNESCO		
Môn 1. GeoMôn		
Safleoedd Treftadaeth y Byd UNESCO		
Gwynedd 1. Castell Caernarfon	**Môn** 2. Castell Beaumaris	

6.1 CYMUNEDAU DIOGEL, IACH, UNIGRYW A BYWIOG

Yr Iaith Gymraeg a'r diwylliant Cymreig	**36 - 38**
PS 1	Yr Iaith Gymraeg a'r diwylliant Cymreig

Isadeiledd a chyfraniadau datblygwyr	**38 - 44**
PS 2	Isadeiledd a chyfraniadau gan ddatblygwyr
ISA 1	Darpariaeth isadeiledd
ISA 2	Cyfleusterau cymunedol
ISA 3	Datblygiadau addysg bellach ac uwch
ISA 4	Diogelu llecynnau agored presennol
ISA 5	Darparu llecynnau agored mewn datblygiadau tai newydd

Technoleg gwybodaeth a chyfathrebu	**44 - 45**
PS 3	Technoleg gwybodaeth a chyfathrebu

Trafnidiaeth gynaliadwy, datblygiad a hygyrchedd	**45 - 52**
PS 4	Trafnidiaeth gynaliadwy, datblygiad ac hygyrchedd
TRA 1	Datblygiadau rhwydwaith cludiant
TRA 2	Safonau parcio
TRA 3	Diogelu rheilffyrdd segur
TRA 4	Rheoli ardrawiadau cludiant

6.2 BYW'N GYNALIADWY

Datblygiad cynaliadwy a newid hinsawdd	**53 - 61**
PS 5	Datblygu cynaliadwy
PS 6	Lliniaru effeithiau newid hinsawdd ac addasu iddynt
PCYFF 1	Ffiniau Datblygu
PCYFF 2	Meini prawf datblygu
PCYFF 3	Dylunio a siapio lle
PCYFF 4	Dylunio a thirweddu
PCYFF 5	Rheoli carbon
PCYFF 6	Cadwraeth dŵr

Technoleg adnewyddol		61 – 69
PS 7	Technoleg adnewyddadwy	
ADN 1	Ynni gwynt ar y tir	
ADN 2	Ynni PV Solar	
ADN 3	Technoleg ynni adnewyddadwy a charbon isel arall	

Rheoli Newid Arfordirol		69 - 73
ARNA 1	Ardal Rheoli Newid Arfordirol	

6.3 ECONOMI AC ADFYWIO

Prosiectau isadeiledd o bwys cenedlaethol a datblygiadau cysylltiedig		74 - 77
PS 8	Cynigion am brosiectau isadeiledd o bwysigrwydd cenedlaethol a datblygiadau perthynol	

Wylfa Newydd a datblygiadau perthynol		77 - 84
PS 9	Wylfa Newydd a datblygiad perthynol	
PS 10	Wylfa Newydd – llety arddull campws ar gyfer gweithwyr adeiladu	
PS 11	Wylfa Newydd – canolfannau logisteg	
PS 12	Wylfa Newydd – cyfleusterau parcio a theithio a pharcio a rhannu	

Darparu cyfleon ar gyfer economi ffyniannus		84 - 98
PS 13	Darparu cyfle ar gyfer economi ffyniannus	
CYF 1	Gwarchod, dynodi ac amddiffyn tir ac unedau ar gyfer defnydd cyflogaeth	
CYF 2	Adwy'r Hafan, Pwllheli	
CYF 3	Defnyddiau ategol ar safleoedd cyflogaeth	
CYF 4	Mentrau diwydiannol neu fusnes newydd ar gyfer un defnyddiwr mawr oddi ar safleoedd wedi eu gwarchod neu eu dynodi ar gyfer cyflogaeth	
CYF 5	Defnyddiau amgen o safleoedd cyflogaeth cyfredol	
CYF 6	Ailddefnyddio ac addasu adeiladau gwledig neu uned breswyl ar gyfer defnydd busnes neu adeiladu unedau newydd ar gyfer busnes/ diwydiant	
CYF 7	Safleoedd adfywio	
CYF 8	Ardal Adfywio Caergybi	

Yr Economi Ymwelwyr		98 - 107
PS 14	Yr Economi Ymwelwyr	
TWR 1	Atyniadau a Chyfleusterau Ymwelwyr	
TWR 2	Llety gwyliau	
TWR 3	Safleoedd carafannau sefydlog a sialé a llety gwersylla amgen parhaol	
TWR 4	Deiliadaeth gwyliau	
TWR 5	Safleoedd carafannau teithiol, gwersylla a llety gwersylla amgen dros dro	

Canol Trefi a Datblygiadau Manwerthu		107 - 116
PS15	Datblygiadau canol trefi a manwerthu	
MAN 1	Datblygiadau arfaethedig mewn canol trefi	
MAN 2	Prif ardaloedd manwerthu (y craidd manwerthu)	
MAN 3	Manwerthu tu allan i ganol trefi diffiniedig oddi mewn i ffiniau datblygu	
MAN 4	Diogelu siopau a thafarndai mewn pentrefi	
MAN 5	Datblygiadau manwerthu newydd mewn pentrefi	
MAN 6	Manwerthu yng nghefn gwlad	
MAN 7	Defnyddiau bwyd poeth i'w gario allan	

6.4 CYFLENWAD AC ANSAWDD TAI

Graddfa tai		117 - 118
PS 16	Darpariaeth tai	
Lleoliad tai		**118 - 137**
PS 17	Strategaeth anheddleoedd	
TAI 1	Tai yn y Ganolfan Isranbarthol a'r Canolfannau Gwasanaeth Trefol	
TAI 2	Tai mewn Canolfannau Gwasanaeth Lleol	
TAI 3	Tai mewn Pentrefi Gwasanaeth	
TAI 4	Tai mewn Pentrefi Lleol, Gwledig ac Arfordirol	
TAI 5	Tai marchnad lleol	

TAI 6	Tai mewn Clystyrau
TAI 7	Trosi adeiladau traddodiadol yng nghefn gwlad agored i defnydd preswyl

Math o dai	**137 - 150**
TAI 8	Cymysgedd briodol o dai
TAI 9	Isrannu eiddo presennol i fflatiau hunangynhaliol a thai amlfeddiannaeth
TAI 10	Llety arddull campws ar gyfer gweithwyr adeiladu
TAI 11	Cartrefi gofal preswyl, tai gofal ychwanegol neu lety gofal arbenigol ar gyfer yr henoed
TAI 12	Llety myfyrwyr pwrpasol
TAI 13	Ail-adeiladu tai
TAI 14	Defnydd preswyl o garafanau, cartrefi symudol a mathau eraill o lety nad ydynt yn barhaol

Tai fforddiadwy	**150 - 157**
PS 18	Tai fforddiadwy
TAI 15	Trothwy tai fforddiadwy a'u dosbarthiad
TAI 16	Safleoedd eithrio

Llety ar gyfer Sipsiwn a Theithwyr	**157 - 161**
TAI 17	Gwarchod safleoedd sipsiwn a theithwyr presennol
TAI 18	Dynodiadau safleoedd Sipsiwn a Theithwyr
TAI 19	Safleoedd ar gyfer lleiniau parhaol neu teithiol neu lefydd aros dros dro i Sipsiwn a Theithwyr

6.5 AMGYLCHEDD NATURIOL AC ADEILEDIG

Gwarchod a gwella'r amgylchedd naturiol	**162 - 175**
PS 19	Gwarchod a ble'n briodol gwella'r amgylchedd naturiol
AMG 1	Cynlluniau rheolaeth Ardaloedd o Harddwch Naturiol Eithriadol
AMG 2	Ardaloedd o Dirwedd Arbennig
AMG 3	Gwarchod a gwella nodweddion a rhinweddau sydd yn nodiedig i gymeriad y dirwedd leol
AMG 4	Gwarchod yr Arfordir

AMG 5	Cadwraeth Bioamrywiaeth Leol
AMG 6	Gwarchod Safleoedd o Arwyddocâd Rhanbarthol neu Lleol

Diogelu a gwella asedau treftadaeth	**175 - 185**
PS 20	Diogelu a ble'n briodol gwella asedau treftadaeth
AT 1	Ardaloedd Cadwraeth, Safleoedd Treftadaeth y Byd a Thirweddau, Parciau a Gerddi Hanesyddol Cofrestredig
AT 2	Datblygiad sy'n galluogi
AT 3	Asedau Treftadaeth nad ydynt wedi'u dynodi sydd o arwyddocâd lleol neu ranbarthol
AT 4	Diogelu safleoedd archeolegol nad ydynt wedi'u dynodi a'u gosodiad

Rheoli Gwastraff	**185 - 191**
PS 21	Rheoli Gwastraff
GWA 1	Darparu isadeiledd rheoli gwastraff ac ailgylchu
GWA 2	Rheoli gwastraff a safleoedd dynodedig
GWA 3	Rheoli gwastraff ymbelydrol

Mwynau	**191 - 200**
PS 22	Mwynau
MWYN 1	Diogelu adnoddau mwynau
MWYN 2	Ardaloedd a ffafrir
MWYN 3	Datblygiadau mwynau
MWYN 4	Cerrig adeiladu lleol
MWYN 5	Cylchfeydd rhagod safleoedd mwynau
MWYN 6	Cyfleusterau terfynfeydd a glanfeydd
MWYN 7	Gweithfeydd fforio
MWYN 8	Pyllau benthyg
MWYN 9	Adfer ac ôl-ofal

This page is intentionally left blank

Mae'r tabl canlynol yn rhoi rhestr i Ganllawiau Cynllunio Atodol arfaethedig a gaiff eu paratoi ar adegau gwahanol a'r amserlen a ragwelir ar gyfer eu mabwysiadu.

Enw	**Polisïau perthnasol yn y Cynllun**	**Amserlen i'w mabwysiadu**
Ymrwymiadau cynllunio, sy'n cynnwys cyfraniadau gan ddatblygwyr ar gyfer ystod o isadeiledd	PS 2 a ISA 1 yn ogystal â pholisïau defnydd tir perthnasol, e.e. ISA 5 (llecynnau agored), TA1 9 (tai fforddiadwy)	Chwarter 3 2017/ 18
Cynnal a chreu cymunedau unigryw a chynaliadwy	PS 1, ISA 1, PS 5, TAI 1	Chwarter 3 2017/ 18
Tai fforddiadwy	PS 13, PS 14, TAI 9, TAI 10	Chwarter 3 2017/ 18
Tai marchnad lleol	TAI 5	Chwarter 3 2017/ 18
Math a chymysgedd o dai	TAI 1	Chwarter 3 2017/ 18
Llecynnau agored of fewn datblygiad preswyl newydd	ISA 5	Chwarter 4 2017/ 18
Datblygiad twristiaeth – atyniadau a llety	TWR 2, TWR 3, TWR 4, TWR 5	Chwarter 3 2018/ 19
Dylunio, yn cynnwys rheoli carbon, hygyrchedd, safleoedd mewnlenwi, goleuo (nid yw'r rhestr yma yn un cynhwysfawr)	PS 5, PS 6, PCYFF 1, PCYFF 2, PCYFF 3, PCYFF 4, PCYFF 5	Chwarter 4 2017/ 18
Briffiau datblygu i safleoedd/ ardaloedd unigol	TAI 1, PCYFF 1, CYF 7	Chwarter 4 2017/ 18 – Chwarter 2 2018/ 19
Addasu adeiladau i fflatiau hunan- gynhaliol neu dai mewn aml- feddiannaeth	TAI 2, PCYFF 1, PCYFF 2	Chwarter 4 2017/ 18
Addasu adeiladau yng nghefn gwlad	TAI 19, CYF 5	Chwarter 2 2018/ 19
Newid defnydd cyfleusterau a gwasanaethau cymunedol, safleoedd cyflogaeth, unedau manwerthu	ISA 2, CYF 2, CYF 3, MAN 2, MAN 4	Chwarter 2 2018/ 19

Enw	**Polisïau perthnasol yn y Cynllun**	**Amserlen i'w mabwysiadu**
Arfer da Gwarchod Bioamrywiaeth wrth gynllunio a datblygu	AMG 4, AMG 5	Chwarter 4 2017/ 18
Asedau treftadaeth	AT 1	Chwarter 2 2018/ 19
Lleoli datblygiad ynni adnewyddadwy ar wahân	PS 7, AND 1, ADN 2	Chwarter 2 2018/ 19
Wylfa Newydd	PS 9, PS 9A, PS 9B, PS 9C, TAI 3	Chwarter 3 2017/ 18
Safonau Parcio	TRA 2	Chwarter 2 2018/ 19

Paratôdd y Cynghorau daflwybr tai fel rhan o'r sail dystiolaeth ategol. Mae hyn yn nodi sefyllfa'r gorffennol o ran cyflenwad tai ynghyd a chyfradd y cyflenwad a ragwelir dros oes y Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd. Bydd yr adroddiad monitro blynyddol yn galluogi'r Cynghorau i adolygu'r cyfraddau cwblhau gwirioneddol yn erbyn y cyfraddau cyflenwi disgwyliedig a nodir yn y taflwybr tai.

Graff 1 – Siart Bar Cyflenwad Tai

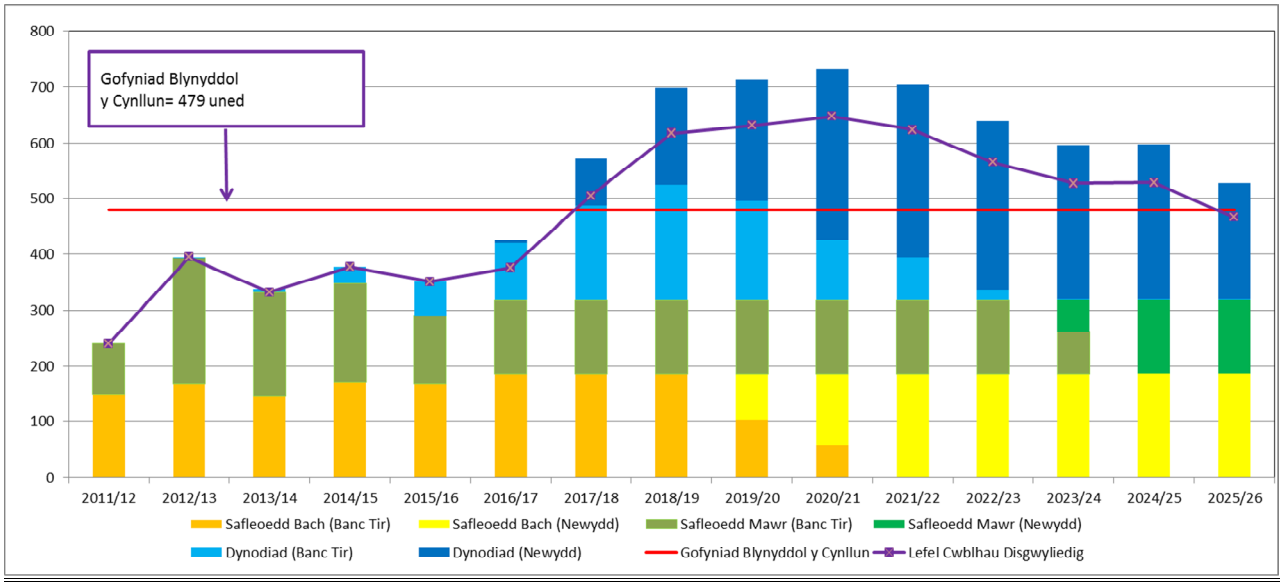

Termau a'u defnyddir yn y Siart Bar Cyflenwad Tai

Term	**Diffiniad**
Cyfanswm y tai a gwblhawyd	Nifer yr Unedau Tai a gwblhawyd yn y cyfnod 1-4-2011 hyd 31-3-2015. Er dibenion y Graff Taflwybr, mae nifer yr Unedau a Gwblhawyd wedi'u dosbarthu i'r categorïau Banc Tir perthnasol isod er mwyn cynorthwyo o ran adnabod o dan ba gategori maent wedi eu darparu.
Safleoedd Bach (Banc Tir)	Safleoedd gyda llai na 5 uned naill ai wedi'u cwblhau cyn mis Ebrill 2015 neu gyda chaniatâd cynllunio ym mis Ebrill 2015. Nid oes yr un o'r safleoedd hyn wedi'u dynodi yn y CDLl ar y Cyd.
Safleoedd Bach (Newydd)	Safleoedd gyda llai na 5 uned heb ganiatâd cynllunio ym mis Ebrill 2015. Nid oes yr un o'r safleoedd hyn wedi'u dynodi yn y CDLl ar y Cyd.
Safleoedd Mawr (Banc Tir)	Safleoedd gyda 5 uned neu fwy naill ai wedi'u cwblhau cyn mis Ebrill 2015 neu gyda chaniatâd cynllunio ym mis Ebrill 2015. Nid oes yr un o'r safleoedd hyn wedi'u dynodi yn y CDLl ar y Cyd.[1]
Safleoedd Mawr (Newydd)	Safleoedd gyda 5 neu fwy o unedau heb ganiatâd cynllunio ym mis Ebrill 2015. Nid oes yr un o'r safleoedd hyn wedi'u dynodi yn y CDLl ar y Cyd.
Dynodiad (Banc Tir)	Safleoedd wedi'u Dynodi fel Safleoedd Tai yn y CDLl ar y Cyd sydd unai wedi'u cwblhau cyn mis Ebrill 2015 neu gyda chaniatâd cynllunio presennol ym mis Ebrill 2015.
Dynodiad (newydd)	Safleoedd wedi'u Dynodi fel Safleoedd Tai yn y CDLl ar y Cyd sydd heb ganiatâd cynllunio ym mis Ebrill 2015.

Term	Diffiniad
Lefel Cwblhau Disgwyliedig	Lefel cwblhau heb y lwfans llithriad.

[1] Yn bennaf, mae'r rhain yn safleoedd mewn Pentrefi lle nad oes gan y Cynllun safleoedd tai sydd wedi eu dynodi.

Tabl A - Tafluniad dangosol datblygiadau tai a chyflenwad tir ar gyfer tai 2011-26

Tafluniad dangosol datblygiad tai a chyflenwad tir ar gyfer tai 2011 - 2026

Blwyddyn CDLl ar y Cyd / cyfnod JHLAS	Gofyniad tai y CDLl ar y Cyd	Unedau sydd wedi eu cwblhau ar ddiwedd pob blwyddyn	Lefel cwblhau disgwyliedig	Cyfanswm unedau sydd wedi eu cwblhau	Blynyddoedd CDLl ar y Cyd sydd yn weddill	Angen gweddilliol heb lwfans llithriad	Galw 5 mlynedd	Galw adeiladu blynyddol	Cyfanswm y tir sydd ar gael	Cyfanswm cyflenwad tir mewn blynyddoedd
	a			b	c	d = (a - b)	e = (d/c)*5	f = e/5	g	h = g/f
2011/12	7,184	240		240	15	6944	2315	463		
2012/13	7,184	394		634	14	6550	2339	468		
2013/14	7,184	337		971	13	6213	2390	478		
2014/15	7,184	377		1348	12	5836	2432	486		
2015/16	7,184	351		1699	11	5485	2493	499		
2016/17	7,184		376	2075	10	5109	2555	511	2776	5.4
2017/18	7,184		505	2580	9	4604	2558	512	3023	5.9
2018/19	7,184		617	3197	8	3987	2492	498	3083	6.2
2019/20	7,184		631	3828	7	3356	2397	479	2993	6.2
2020/21	7,184		647	4475	6	2709	2258	452	2890	6.4
2021/22	7,184		623	5098	5	2086	2086	417	2709	6.5
2022/23	7,184		565	5663	4	1521	2565*	513*	2565**	5
2023/24	7,184		527	6190	3	994	2480*	496*	2479**	5
2024/25	7,184		528	6718	2	466	2430*	486*	2431**	5
2025/26	7,184		466	7184	1	0	2380*	476*	2382**	5

* - Gofyniad adeiladu wedi ei seilio ar y canllaw a nodir ym mharagraff 5.2 o TAN 1.

** - O 2022/23 ymlaen, ni ellir sefydlu'r cyfanswm tir sydd ar gael ar gyfer cyfnod 5 mlynedd. O'r herwydd, er mwyn cyfrifo'r tir sydd ar gael ar gyfer pob blwyddyn y tu hwnt i oes y Cynllun, defnyddir y ffigwr o 479 uned y flwyddyn h.y. y ffigwr gofyniad blynyddol cyfartalog ar gyfer oes y Cynllun.

TERMAU	ACRONYM (os yn berthnasol)	DISGRIFIAD
Addasu		Ystyr cyffredinol hwn yw'r gwaith ffisegol sy'n angenrheidiol i newid defnydd adeilad o ddefnydd penodol, a ddosbarthwyd yn y gorchymyn dosbarthiadau defnydd, i ddefnydd arall. Gall hefyd olygu isrannu eiddo preswyl i fod yn fflatiau neu randai hunan cynwysedig
Adeilad Rhestredig		Adeilad o ddiddordeb pensaernïol neu hanesyddol arbennig. Caiff adeiladau rhestredig eu graddio'n radd I, II* neu II, a gradd I yw'r uchaf. Gellir rhestru adeilad ar sail y tu mewn iddo yn ogystal â'r tu allan, ac unrhyw adeiladau neu strwythurau parhaol.
Adennill (yn nhermau mwynau)		Gweithredoedd a luniwyd i ddychwelyd ardal i gyflwr amgylcheddol derbyniol, un ai ar gyfer ail ddechrau'r defnydd blaenorol neu ar gyfer defnydd newydd. Mae'n cynnwys gweithgareddau adfer, ôl-ofal, trin pridd, llenwi a chyfuchlin.
Adfer (yn nhermau gweithio mwynau)		Camau i adfer y tir effeithiwyd gan echdyniad mwynau i safon uchel yn addas ar gyfer ôl-ddefnydd a gytunwyd ac yn cynnwys ailosod isbridd, pridd ar y wyneb neu ddeunydd creu pridd yn ofalus.
Adfer/ cael cyflwr (yn nhermau bioamrywiaeth)		Adfer cynefin sydd gan olion arwyddocaol o'r cynefin gwreiddiol yn ôl i'w gyflwr gwreiddiol. Mae cael cyflwr yn golygu bod cynefin yn mynd o gyflwr sâl i gyflwr da.
Adnoddau mwynau		Dyddodyn mwynau (deunydd crai basig o'r Ddaear) sydd gan werth i gymdeithas a gellir ei echdynnu yn economaidd, neu gall fod yn hyfyw yn y dyfodol agos.
Adroddiad Monitro Blynyddol	AMB	Adroddiad a gyflwynir i Lywodraeth Cymru gan awdurdodau cynllunio lleol sy'n asesu effeithiolrwydd y Cynllun yn erbyn cyfres o ddangosyddion a thargedau.
Agregau		Tywod, graean, carreg fâl a deunydd swmpus arall ddefnyddir gan y diwydiant adeiladu.
Ailgylchu		Adferiad deunydd o'r llif gwastraff ar gyfer ei ail-ddefnyddio neu eu newid i ddeunydd arall.
Amcan		Datganiad o beth fwriedir, gan ddweud beth yw'r newid cyfeiriad tuedd a ddymunir.

TERMAU	ACRONYM (os yn berthnasol)	DISGRIFIAD
Angen (yn nhermau manwerthu)		Y cydbwysedd rhwng y cyflenwad a'r galw rhwng manwerthwyr a defnyddwyr. Yn cael ei ddangos fel gwariant personol ar gael i gefnogi rhan amlaf siopau ychwanegol a/ neu estyniadau i siopau presennol.
Annedd Menter Wledig		Mae mentrau gwledig cynnwysol yn cynnwys busnesau gyda chysylltiad â'r tir gan gynnwys ffermio, coedwigaeth a gweithgareddau eraill sy'n derbyn eu prif gyfraniad o'r safle.
Ardal Cadwraeth		Ardal o ddiddordeb pensaernïol neu hanesyddol arbennig, y mae'n ddymunol cadw neu wella eu cymeriad neu olwg.
Ardal Cadwraeth Arbennig	ACA	Safle a ddynodwyd dan Gyfarwyddeb Cynefinoedd y Gymuned Ewropeaidd i warchod cynefinoedd a rhywogaethau o bwysigrwydd rhyngwladol
Ardal Chwilio Strategol	AChS	Ardal sydd wedi cael ei adnabod ar lefel strategol gan TAN8: Cynllunio ar gyfer Ynni Adnewyddol (2005) fel un sydd gan nodweddion cyffredinol sy'n golygu y gall ymdopi gyda ffermydd gwynt mawr.
Ardal Gwarchodaeth Arbennig	AGA	Safle a ddosbarthwyd dan Gyfarwyddeb y Gymuned Ewropeaidd ar Adar Gwyllt i ddiogelu rhywogaethau adar o bwysigrwydd rhyngwladol.
Ardal Rheoli Newid Arfordirol		Ardal diffiniedig ble mae'r polisi penodol yn y cynllun rheoli arfordir cydnabyddedig yn datgan 'dim ymyrraeth weithredol' neu 'aliniad a reolir' yn ystod oes y Cynllun.
Ardal Tirwedd Arbennig	ATA	Dynodiad anstatudol a ddefnyddir gan awdurdodau lleol mewn rhai rhannau o'r Deyrnas Unedig i adnabod tirweddau sensitif sydd un ai yn gyfreithiol neu fel mater polisi yn cael eu gwarchod rhag datblygiad anaddas neu ddylanwadau dynol eraill.
Ardaloedd Marchnad Tai		Fe wnaeth yr Asesiad Marchnad Tai Lleol Gogledd Orllewin Cymru adnabod ardaloedd marchnad tai o fewn yr isranbarth yn seiliedig ar ardaloedd teithio i'r gwaith a gwybodaeth leol er mwyn deall lefelau galw ac angen o fewn yr ardaloedd yma.
Ardaloedd Prisiau Tai		Ardaloedd prisiau tai o fewn ardal y Cynllun a gafodd eu hadnabod yn yr Astudiaeth Hyfywdra Tai Fforddiadwy.

TERMAU	ACRONYM (os yn berthnasol)	DISGRIFIAD
Ardoll Seilwaith Cymunedol	CIL	Mae hwn yn ddull o sicrhau cyfraniadau cyffredinol gan ddatblygwyr. Fe wnaeth y llywodraeth ddeddfu ar gyfer Ardoll Seilwaith Cymunedol fel rhan o Ddeddf Cynllunio 2008. Dilynwyd hyn gan Reoliadau Gweithredu, a daeth yr Ardoll Seilwaith Cymunedol i rym yng Nghymru a Lloegr ar 6 Ebrill 2010.
Argaeledd Tir ar gyfer Tai		Cyfanswm y tir sydd wedi ei neilltuo ar gyfer defnydd preswyl a heb ei ddatblygu.
Arolygiaeth Cynllunio		Asiantaeth weithredol o'r Llywodraeth Brydeinig sydd yn gyfrifol am archwiliad cyhoeddus o'r Cynllun.
Asedau Treftadaeth		Yn cwmpasu strwythurau a llefydd agored sy'n cael eu hystyried o ddiddordeb hanesyddol, archeolegol neu artistig arbennig (e.e. Adeiladau Rhestredig, Parciau a Gerddi Hanesyddol a Henebion Cofrestredig) yn ogystal â Safleoedd Treftadaeth y Byd.
Asesiad Amgylcheddol Strategol	AAS	Term generig a ddefnyddir i ddisgrifio asesiadau amgylcheddol o bolisïau, cynlluniau a rhaglenni. Mae Rheoliadau'r AAS yn ei gwneud yn ofynnol i gynnal asesiad amgylcheddol ffurfiol o gynlluniau a rhaglenni penodol, yn cynnwys y rheini ym maes cynllunio a defnydd tir.
Asesiad Cynaliadwyedd	AC	Offeryn i arfarnu polisïau a chynigion i sicrhau eu bod yn adlewyrchu amcanion datblygu cynaliadwy (h.y. ffactorau cymdeithasol, amgylcheddol ac economaidd). Mae Adran S62(6) y Ddeddf yn ei gwneud yn ofynnol i bob Awdurdod Cynllunio Lleol gynnal Asesiad Gynaliadwyedd y Cynllun. Mae'r math hwn o Arfarniad o Gynaliadwyedd yn ymgorffori llawn gofynion Cyfarwyddeb yr Asesiad Amgylcheddol Strategol. Mae'r defnydd o'r term hwn yn y Cynllun yn cynnwys Asesiad Amgylcheddol Strategol, oni nodir fel arall.
Astudiaeth Angen Tai		Astudiaeth o ardal neu anheddle penodol i gefnogi cymysgedd rhesymol a chytbwys o fathau a meintiau tai er mwyn cyfarch anghenion tai amrywiol o fewn ardal leol.
Astudiaeth Capasiti Trefol		Mae'r astudiaeth yma'n sefydlu beth yw capasiti'r Ganolfan Isranbarthol a'r Canolfannau Gwasanaeth Trefol a Lleol sydd wedi cael eu hadnabod yn y Cynllun i ddarparu unedau preswyl o'r newydd. Mae'n cyfrannu i ddeall y potensial ar gyfer mwy o ddatblygiad tai o fewn y Canolfannau yma.

TERMAU	ACRONYM (os yn berthnasol)	DISGRIFIAD
Astudiaeth Marchnad Tai Lleol	AMTLl	Astudiaeth sy'n rhoi tystiolaeth am angen a galw am dai mewn ardal.
Asesiad Priodol	AP	Asesiad mwy manwl sydd angen ei wneud os yw Adroddiad Sgrinio'r Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd yn dangos bod posibilrwydd y bydd y Cynllun yn debygol o gael effaith arwyddocaol ar safle rhyngwladol, un ai ar ben ei hun mewn ar y cyd gyda chynlluniau neu brosiectau eraill.
Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd	ARhC	Mae ARhC yn un o ofynion Cyfarwyddeb Ewropeaidd 92/43/EEC sy'n asesu effeithiau posib Cynllun Datblygu Lleol ar un neu fwy o safleoedd Ewropeaidd (safleoedd Natura 2000). Dylai'r asesiad ddod i gasgliad o ran p'un a fyddai cynnig neu bolisi yn y Cynllun Datblygu yn cael effaith andwyol ar gyfanrwydd y safle dan sylw
Astudiaeth Hyfywdra Tai Fforddiadwy		Astudiaeth sy'n adnabod lefel tai fforddiadwy sy'n hyfyw i'w ddarparu ar safleoedd marchnad agored o fewn Ardaloedd Prisiau Tai yn ardal y Cynllun.
Awdurdod Cynllunio Lleol	ACLl	Sef awdurdod cynllunio sy'n gyfrifol am baratoi'r Cynllun.
Banc Tir (Mwynau)		Stoc o geisiadau cynllunio (fel arfer yn berthnasol i fwynau heb-ynni) i ddarparu parhad mewn cynhyrchiad er gwaethaf y newid mewn galw. Fel arfer mae'n cael ei ddangos yn ôl y nifer o flynyddoedd yn seiliedig ar y patrwm diweddar o gyflenwi.
Bioamrywiaeth		Term a ddefnyddir i ddisgrifio amrywiaeth bywyd ar y Ddaear, gan gynnwys yr amrywiaeth eang o ecosystemau ac organebau byw, anifeiliaid, planhigion, eu cynefinoedd a'u genynnau.
Bond		Taliad wedi ei ddiogelu er mwyn sicrhau bod unrhyw waith cynnal neu adfer safle yn cael ei ddiogelu.
Cadernid		Er mwyn cael ei ystyried yn gadarn, rhaid i Gynllun Datblygu Lleol fod yn gyfiawn (yn seiliedig ar dystiolaeth gadarn a chredadwy a'r strategaeth fwyaf effeithiol) ac yn effeithiol (cyfiawnadwy, hyblyg ac yn bosibl ei fonitro). Mae tri phrawf cadernid a nodwyd mewn canllawiau a gyhoeddwyd gan Lywodraeth Cymru a'r Arolygiaeth Gynllunio, a chaiff y Cynllun ei hasesu yn eu herbyn

TERMAU	ACRONYM (os yn berthnasol)	DISGRIFIAD
Cadw		Gwasanaeth amgylchedd hanesyddol Llywodraeth Cymru sy'n gweithio i gael amgylchedd hanesyddol hygyrch ac yn un sy'n cael ei warchod yn dda.
Canllawiau Cynllunio Atodol	CCA	Gall Canllawiau Cynllunio Ategol gwmpasu ystod o faterion, sef materion thematig a materion ar gyfer safleoedd penodol, a chynnig rhagor o fanylion polisïau a chynigion cynllun datblygu.
Canol trefi		Yn cynnwys craidd ystod o ganolfannau siopa a masnachol o wahanol faint.
Canolfannau Gwasanaeth Lleol		Mae'r rhain yn cael eu hadnabod fel canolfannau gyda chyfleusterau a gwasanaethau sy'n cwrdd â gofynion eu poblogaeth eu hunain a'u hardaloedd dalgylch eu hunain. Mae ganddynt ryw gymaint o gyfleoedd cyflogaeth a manwerthu a chysylltiadau da iawn gydag un ai Canolfan Wasanaeth Trefol neu Ganolfan Isranbarthol, prun bynnag yw'r agosaf.
Canolfannau Gwasanaeth Trefol		Mae gan y rhain swyddogaeth is-sirol yn nhermau darparu ystod eang o wasanaethau a chyfleusterau ar gyfer eu poblogaeth eu hunain a rhannau o'r siroedd. Mae gan rai, h.y. Llangefni a Chaernarfon hefyd swyddogaeth weinyddol ar gyfer eu siroedd.
Canolfan Isranbarthol		Mae ganddi swyddogaeth drawsffiniol a lleol yn nhermau cyflogaeth, iechyd a chyfleoedd hamdden. Mae'n ganolfan fanwerthu nid yn unig ar gyfer ei phoblogaeth ei hun ond hefyd ar gyfer ardal ehangach.
Carafanau: Carafán Sefydlog		Carafán sydd angen cerbyd cymalog (artic) i'w symud.
Carafanau: Carafan Teithiol		Carafán a ellir ei dynnu ar ôl cerbyd modur.
Cartrefi a'u rhennir (gweler polisi TAI 9)		Gall fod un ai yn aelwydydd yn byw fel teulu neu pan nad oes mwy na 6 o bobl yn rhannu'r cyfleusterau (h.y. ystafell ymolchi a chegin) ac yn gyfrifol am reoli'r aelwyd (h.y. talu rhent a bwyta gyda'i gilydd).
Cartrefi Gofal		Sefydliad sy'n darparu llety preswyl gyda gofal iechyd, yn arbennig i'r henoed.

TERMAU	ACRONYM (os yn berthnasol)	DISGRIFIAD
Cartref Gofal Preswyl		Sefydliad lle mae nifer o bobl hyn yn byw, fel arfer mewn ystafelloedd sengl, ac sydd yn gallu cael mynediad i wasanaethau ar y safle sy'n darparu gofal personol yn unig – cymorth i ymolchi, newid a rhoi meddyginiaeth.
Cartrefi Gofal Ychwanegol		Yn debyg i lety cysgodol, yn cynnig y gallu i fyw yn annibynnol ond yn elwa o ddarpariaeth gofal ar y safle.
Clystyrau		Aneddleoedd gydag o leiaf 10 uned tai mewn grŵp sydd yn ddigon cydlynol i'w adnabod a gyda chysylltiadau i aneddleoedd sydd yn uwch i fyny yn y goeden hierarchaeth.
Cyfarwyddeb Ewropeaidd		Deddfwriaeth yr Undeb Ewropeaidd sydd yn dweud bod rhaid i aelodau gwladol gyrraedd allbwn/ targed penodol.
Cyflenwad 5 mlynedd		Mae Nodyn Cyngor Technegol (NCT) 1 yn dweud bod rhaid i Awdurdodau Cynllunio Lleol sicrhau bod yna ddigon o dir gwirioneddol ar gael i ddarparu cyflenwad 5 mlynedd o dir ar gyfer tai. Mae'n rhaid i'r cyflenwad tir yma ddylanwadu'r strategaeth sydd yn y cynllun datblygu.
Cyfradd gwacter		Mae'r berthynas rhwng aelwydydd ac anheddau yn cael ei modelu drwy ddefnyddio 'cyfraddau gwacter', sy'n dod o Gyfrifiad 2011. Mae'r gyfradd gwacter yn cynnwys ail gartrefi a chartrefi gwyliau. Cyfrifir y gyfradd gwacter trwy rannu nifer y lleoedd ar aelwydydd (tabl KS401) gyda chyfanswm nifer y tai (tabl QS418). Yn achos rhan o ardal y Cynllun sydd o fewn Awdurdod Cynllunio Gwynedd, roedd angen eithrio rhannau o sir Gwynedd sydd y tu mewn i Barc Cenedlaethol Eryri. Defnyddiwyd cyfanswm yr ystadegau ar gyfer Ardaloedd Cynnyrch y Cyfrifiad nad oeddynt o fewn PCE. Disgrifir lleoedd gwag mewn cartrefi ac aelwydydd a ddefnyddir fel ail gartrefi yn y Cyfrifiad fel 'lleoedd ar aelwydydd heb breswylwyr rheolaidd'. Oherwydd bod llawer o dai gwyliau ac ail gartrefi yn Ynys Môn a Gwynedd, mae'r cyfraddau gwacter yn uwch na'r lleoedd sydd â llai o aelwydydd o'r math hwn.
Cymuned		Pobl sy'n byw mewn ardal ddaearyddol ddiffiniedig, neu sy'n rhannu'r un diddordebau

TERMAU	**ACRONYM (os yn berthnasol)**	**DISGRIFIAD**
Cynllun Datblygu Lleol		Y cynllun datblygu statudol gofynnol ar gyfer pob ardal awdurdod cynllunio lleol yng Nghymru dan Ran 6 Deddf Cynllunio a Phrynu Gorfodol 2004. Cynllun defnydd tir ydyw sy'n destun archwiliad annibynnol, a fydd yn gynllun datblygu statudol ar gyfer ardal awdurdod lleol. Dylai gynnwys gweledigaeth, strategaeth, polisïau i'w defnyddio ar draws yr ardal gyfan ar gyfer mathau o ddatblygiadau, dyraniadau tir, a pholisïau a chynigion ar gyfer ardaloedd allweddol o newid a diogelu lle y bo'n ofynnol.
Cynllun Gofodol Cymru		Cynllun a baratowyd ac a gymeradwywyd gan Lywodraeth Cymru dan adran 60 y Ddeddf Cynllunio a Phrynu Gorfodol (2004), sy'n nodi fframwaith strategol i lywio datblygiadau ac ymyriadau polisi yn y dyfodol, p'un ai bod y rhain yn ymwneud â rheoli cynllunio defnydd tir ffurfiol neu beidio. Mae Adran 62 (5) (b) y Ddeddf yn ei gwneud yn ofynnol i awdurdod cynllunio lleol ystyried Cynllun Gofodol Cymru wrth baratoi CDLl.
Cynllun Integredig Sengl	CIS	Mae hwn yn cynnwys gweledigaeth a chynllun gweithredu'r Bwrdd Gwasanaethau Lleol ar gyfer y ddwy Sir. Pwrpas y Cynllun ydy hyrwyddo cydweithio er mwyn gwella budd economaidd, cymdeithasol ac amgylcheddol. Mae'n ceisio mynd i'r afael a materion cymhleth nad ellir eu datrys gan un mudiad yn gweithio ar ben ei hun. Felly mae'r Cynllun wedi cael ei greu mewn partneriaeth, gan gael mewnbwn partneriaid, defnyddwyr gwasanaethau, cymunedau a phreswylwyr.
Cynllun Rheoli Traethlin	CRhT	Dogfen nad yw'n statudol sy'n rhoi canllawiau strategol i gynorthwyo gwneud penderfyniadau am amddiffynfa arfordirol ar gyfer hyd benodol o'r arfordir dros y 50 mlynedd nesaf gydag adolygiadau fel arfer pob 5 mlynedd.
Cynllun Teithio		Mae cynllun teithio yn becyn o gamau gweithredu a baratowyd gan weithle, ysgol neu sefydliad arall i annog dewisiadau teithio diogel, iachus a chynaliadwy. Drwy leihau teithio mewn ceir, gall Cynlluniau Teithio wella iechyd a lles, rhyddhau mannau parcio, a gwneud cyfraniad cadarnhaol i'r gymuned a'r amgylchedd.

TERMAU	ACRONYM (os yn berthnasol)	DISGRIFIAD
Cynllunio Defnydd Tir		Mae'r fframwaith ar gyfer sut mae tir yn cael ei ddefnyddio a'i ddatblygu cael ei ddarparu'n bennaf gan y system cynllunio. Mae'r system yma'nyn anelu i gael y defnydd mwyaf effeithiol ac effeithlon o dir er lles y cyhoedd ac i sicrhau bod y gwasanaethau a chyfleusterau angenrheidiol yn cael eu hadeiladu lle mae mwyaf eu hangen nhw.
Cytundeb 106	C106	Cytundeb cyfreithiol dan adran 106 Deddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990. Mae cytundebau adran 106 yn gytundebau cyfreithiol rhwng awdurdod cynllunio a datblygwr, neu rwymedigaethau unochrog a gynigir gan ddatblygwr, sy'n sicrhau y cyflawnir gwaith ychwanegol penodol sy'n ymwneud â datblygiad.
Cytundeb Cyflawni		Dogfen sy'n cynnwys amserlen yr awdurdodau cynllunio lleol ar gyfer paratoi'r Cynllun ynghyd a'r Strategaeth Cynnwys Cymunedau, a gyflwynir i Lywodraeth Cymru i'w chymeradwyo.
Datblygiad		Datblygiad, yn ôl diffiniad cyfraith cynllunio, yw ymgymryd â gwaith adeiladu, peirianneg, cloddio neu weithrediad eraill mewn, ar, dros neu islaw tir (Adran 55 Deddf Cynllunio 1990 fel y'i diwygiwyd).
Datblygiad Ardrawiad Isel		Datblygiad sy'n gysylltiedig â dulliau byw sydd gan ardrawiad amgylcheddol isel ac sydd un ai'n cyfoethogi neu nad yw'n lleihau gwerth amgylcheddol yn arwyddocaol ac maent a chysylltiad agos a dulliau rheoli tir cynaliadwy. Yn cael eu hadnabod fel Datblygiad Un Blaned hefyd (gweler PCC).
Datblygiad cynaliadwy		Datblygu sy'n diwallu anghenion y presennol heb beryglu gallu cenedlaethau'r dyfodol i ddiwallu eu hanghenion eu hunain
Defnydd cymysg		Datblygiadau neu gynigion sy'n cynnwys mwy nag un math o ddefnydd tir ar yr un safle.
Diagram allweddol		Dehongliad o strategaeth ofodol y Cynllun ar ffurf diagram.
Diogelu drwy ddylunio		Menter gyda'r amcan o ddylunio trosedd 'allan' o ddatblygiadau yn ystod y broses cynllunio, a gellir ei ymgorffori i stoc dai sydd eisoes yn bodoli.
Diogelu mwynau		Gwarchod adnodd mwynau rhag ddatblygiadau eraill a allai arwain at sterileiddio diangen.

TERMAU	ACRONYM (os yn berthnasol)	DISGRIFIAD
Dosbarth defnydd A1, A2 neu A3		Dyma rhai o'r Defnyddiau Tir sydd yn Rhybudd Cynllunio Tref a Chynllunio (Dosbarth Defnydd) 1987. Mae A1 yn cyfeirio at sefydliadau sydd yn cael eu categoreiddio fel siopau, A2 yw sefydliadau sydd yn cael ei gategoreiddio fel gwasanaethau ariannol a phroffesiynol ac mae A3 yn cael ei gategoreiddio yng Nghymru fel, llefydd bwyta, caffi, neu lefydd bwyd poeth i'w cario allan.
Dosbarth defnydd B1, B2 neu B8		Dyma rhai o'r Defnyddiau Tir sydd yn Rhybudd Cynllunio Tref a Chynllunio (Dosbarth Defnydd) 1987. Mae B1 yn cyfeirio at sefydliadau sy'n cael eu categoreiddio fel 'busnes', B2 yn sefydliadau sy'n cael eu categoreiddio 'diwydiant cyffredinol' a B8 yn sefydliadau sy'n cael eu categoreiddio fel 'storio neu ddosbarthu'.
Dosbarth defnydd C2 a C3		Dyma rhai o'r Defnyddiau Tir sydd yn Rhybudd Cynllunio Tref a Chynllunio (Dosbarth Defnydd) 1987. Mae C1 yn cyfeirio at sefydliadau sy'n cael eu categoreiddio fel Sefydliadau Preswyl ac mae C3 yn cael eu categoreiddio fel Tŷ Preswyl.
Dosbarth defnydd D1 a D2		Dyma rhai o'r Defnyddiau Tir sydd yn Rhybudd Cynllunio Tref a Chynllunio (Dosbarth Defnydd) 1987. Mae D1 yn cyfeirio at sefydliadau sydd wedi ei gategoreiddio fel sefydliadau dibreswyl ac mae D2 yn cyfeirio at sefydliadau sydd wedi eu categoreiddio fel Ymgynnull a Hamdden.
Fesul cam/ cam wrth gam		Datblygu safle'n raddol fesul cam dros gyfnod o amser yn hytrach nag oll ar yr un pryd.
Fflatiau hunangynhaliol		Adeilad ar wahân a hunangynhaliol sydd wedi ei adeiladu neu ei addasu i ddefnydd preswyl.
Geoamrywiaeth		Ystod o gerrig, ffosilau, mwynau, pridd, tirffurf a phrosesau naturiol sy'n creu tirwedd a strwythur y Ddaear.
Gofodol		Nodwedd sy'n berthnasol i leoliad/ ardal
Gorchymyn Dosbarth Defnydd		Mae Gorchymyn Cynllunio Tref a Gwlad (Dosbarth Defnydd) 1987 yn rhoi defnydd tir ac adeiladau i wahanol gategorïau. Nid oes angen caniatâd cynllunio i newid defnydd o fewn yr un dosbarth defnydd, ond gall bod angen ar gyfer newid o un dosbarth i'r llall.
Gwaelodlin		Disgrifiad o gyflwr presennol yr ardal er mwyn mesur newid yn ei erbyn.

TERMAU	ACRONYM (os yn berthnasol)	DISGRIFIAD
Gwarchod agregau		Gwarchod adnoddau agregau rhag cael eu sterileiddio yn ddiangen gan fathau eraill o ddatblygu.
Gwarchodfa Natur Leol		Cynefinoedd o arwyddocâd lleol sydd anstatudol sy'n cael eu hadnabod gan awdurdodau lleol lle mae gwarchodaeth a dealltwriaeth y cyhoedd o gadwraeth natur yn cael ei annog.
Gwastraff		Unrhyw ddeunydd neu wrthrych nad oes ei angen dim mwy ac sydd angen ei waredu. Os gellir ail-ddefnyddio deunydd neu wrthrych mae'n cael ei adnabod fel gwastraff os ydy o wedi cael ei waredu.
Gweledigaeth		Datganiad a gytunwyd am amcanion oferôl y Cynllun.
Gwellhad		Mae gwellhad bioamrywiaeth yn welliant i gynefin/ boblogaeth rhywogaeth sydd uwchlaw beth sydd yno'n barod. Gall hyn fod trwy gynyddu adfer cynefinoedd neu gynyddu/ wella cyfleoedd ar gyfer rhywogaethau.
Gwerthusiad Cymeriad Ardal Gadwraeth		Dogfen gyhoeddedig sy'n diffinio'r diddordeb pensaernïol neu hanesyddol arbennig sy'n nodi'r rhesymeg dros ddynodi'r ardal.
Hawliau Datblygu a Ganiateir		Newidiadau bychan o fath penodol ellir eu gwneud i dy neu fusnes nad oes angen gwneud cais am ganiatâd cynllunio.
Henebion Cofrestredig		Henebion o bwysigrwydd cenedlaethol, olion archeolegol fel arfer, sy'n cael eu diogelu yn erbyn datblygiadau amhriodol drwy Ddeddf Henebion a Mannau Archeolegol 1979.
Henoed Bregus eu Meddwl		Term ambarél i gynorthwyo i ddosbarthu ystod o salwch sy'n effeithio'r henoed yn bennaf.
Hoff Strategaeth		Rhan o gyfres o ddogfennau cyn-adnau sy'n amlinellu hoff strategaeth y Cynghorau ar gyfer twf a newid.
Iawndal		Darparu rhywbeth sydd gyfystyr a'r hyn a gollwyd. Yn nhermau bioamrywiaeth, gall iawndal fod yn fwy na'r cynefin gwreiddiol oherwydd yr oedi mewn amser, yn aml flynyddoedd, i'r cynefin a ddaw yn sgil yr iawndal gyrraedd maint/ ansawdd y cynefin gwreiddiol.

TERMAU	ACRONYM (os yn berthnasol)	DISGRIFIAD
ICOMOS		Cyngor Rhyngwladol ar gyfer Henebion a Safleoedd ("International Council on Monuments and Sites").
Isadeiledd		Mae isadeiledd yn cynnwys gwasanaethau fel ffyrdd, cyfleusterau cludiant, cyflenwad dŵr, carthffosiaeth a chyfleusterau trin dŵr budr cysylltiedig, cyfleusterau rheoli gwastraff, cyflenwad ynni (trydan a nwy), a rhwydwaith dosbarthu ac isadeiledd telegyfathrebu. Mae isadeiledd meddal yn cynnwys TG a thelathrebu.
Isadeiledd gwyrdd/ glas		Diffinnir isadeiledd gwyrdd/ glas fel rhwydwaith cysylltiedig o nodweddion tir a dŵr sy'n cefnogi rhywogaethau cynhenid, yn cynnal prosesau ecolegol naturiol, yn atal llifogydd, yn cynnal adnoddau aer a dŵr, ac yn cyfrannu i iechyd a lles bywyd cymunedau lleol
Landlord Cymdeithasol Cofrestredig		Cymdeithasau, ymddiriedolwyr neu gwmnïau annibynnol ar gyfer darparu tai cymdeithasol cost isel i bobl mewn angen am dai heb wneud elw. Mae unrhyw arian dros ben yn cael ei ddefnyddio i gynnal tai presennol ac i gynorthwyo i gyllido rhai newydd.
LANDMAP		System wybodaeth genedlaethol, a ddyfeisiwyd gan Gyngor Cefn Gwlad Cymru gynt, (nawr Cyfoeth Naturiol Cymru) ar gyfer ystyried y dirwedd wrth wneud penderfyniadau.
Lwfans Llithriad		I ganiatáu elfen o ddewis, nifer llai o unedau na ragwelwyd ar safleoedd a ddynodwyd neu ohiriad yn natblygiad safleoedd penodol o fewn cyfnod y Cynllun cafodd lwfans llithriad o 10% ei gynnwys o ran y ffigwr tai cyfan.
Lleiniau wedi eu gwasanaethu		Lleiniau o dir sydd gan y gwasanaethau angenrheidiol yn eu lle er mwyn galluogi defnydd arall yn y dyfodol.
Lles cynllunio		Y manteision neu'r mesurau diogelu, yn aml er budd y gymuned, a ddaw yn sgìl rhwymedigaeth gynllunio fel rhan o gymeradwyo cais cynllunio, a ddarperir ar draul y datblygwr fel arfer. Er enghraifft, tai fforddiadwy, cyfleusterau cymunedol neu fesurau lliniaru.
Llety Gofal Arbenigol		Llety sy'n darparu gofal ar gyfer rhai sydd ag anghenion cefnogol uchel mewn sector penodol, e.e. gorddryswch.
Llety preswyl nad yw'n tŷ a rennir (gweler polisi TAI 9)		Cartrefi efo cyfleusterau sydd wedi cael ei rhannu yn cael ei meddiannu gan fwy na 1 aelwyd a mwy na 2 berson sydd yn rhannu un neu fwy o gyfleusterau sylfaenol heb rannu rheolaeth (h.y. talu rhent ac yn bwyta efo'i gilydd) o'r aelwyd.

TERMAU	ACRONYM (os yn berthnasol)	DISGRIFIAD
Lliniaru		Mesurau i osgoi, leihau neu wrthbwyso effeithiau andwyol sylweddol.
Mabwysiadu		Cadarnhad terfynol o statws cynllun datblygu gan awdurdod cynllunio lleol (ACLl). Mae cynlluniau fframwaith, lleol ac unedol ynghyd a pholisïau cynllunio dros dro yna'n cael eu disodli.
Map Cynigion		Rhan o'r Cynllun sy'n dangos lleoliad y cynigion ar sail map yr Arolwg Ordnans.
Micro gynhyrchu		Cynhyrchu gwres a/ neu bŵer o ffynonellau o adnoddau carbon isel.
Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru	Malc	Y dull swyddogol a ddefnyddir i fesur amddifadedd mewn ardaloedd bach yng Nghymru. Mae'n ddull cymharol o fesur crynoadau o amddifadedd ar lefel ardal fach. Mae'n ystyried materion megis incwm, tai, cyflogaeth, mynediad i wasanaethau, iechyd, yr amgylchedd, addysg a diogelwch cymunedol.
Natura 2000		Rhwydwaith o safleoedd a warchodir ar draws yr Undeb Ewropeaidd, gan gynnwys ACA, AGA a safleoedd Ramsar.
Newid defnydd		Newid yn y ffordd mae tir neu adeiladau'n cael eu defnyddio. Mae angen caniatâd cynllunio fel arfer i newid o un 'dosbarth defnydd' i'r llall.
Newid yn yr hinsawdd		Newidiadau hirdymor i dymheredd, dyddodiad, y gwynt ac agweddau eraill ar hinsawdd y Ddaear. Rhan amlaf tybir bod y newidiadau hyn wedi'u hachosi gan weithgareddau dynol a defnyddio tanwydd ffosil.
Niwed annerbyniol		Ble mae niwed ar fater penodol (e.e. mwynderau gweledol, cymeriad y dirwedd, effaith gronnol ayb) o ddatblygiad arfaethedig ar lefel annerbyniol na ellid ei liniaru i lefel derbyniol i alluogi rhoi cefnogaeth i'r bwriad.
Nodyn Cyngor Technegol	NCT	Dogfennau a gynhyrchir gan Lywodraeth Cymru i ategu Polisi Cynllunio Cymru, sy'n rhoi canllawiau technegol manwl i Awdurdodau Cynllunio Lleol ar faterion cynllunio penodol. Dylai Awdurdodau Cynllunio Lleol eu hystyried yn ystod y broses o baratoi'r cynllun datblygu ac wrth ystyried ceisiadau cynllunio.

TERMAU	**ACRONYM (os yn berthnasol)**	**DISGRIFIAD**
Nwyddau cyfleus		Nwyddau i'w gwerthu sy'n cael eu prynu'n aml, sydyn a gydag ymglymiad emosiynol cyfyngedig; mae'r categori'n cynnwys melysion, sigarennau, cyffuriau presgripsiwn, cylchgronau, a'r rhan fwyaf o nwyddau siop groser.
Nwyddau cymhariaeth		Nwyddau i'w gwerthu nad yw'n fyrhoedlog sydd ar gael yn aml mewn ystod o feintiau, steil, lliwiau neu ansawdd, gan gynnwys dodrefn, carpedi, teledu, ayyb.
Nwyddau swmpus		Math o nwyddau a brynir sydd yn fawr o ran eu natur (er enghraifft DIY, dodrefn, carped) sydd weithiau angen ardaloedd mawr i'w storio neu arddangos.
Ôl-ddefnydd		Y defnydd tir dychweledig ar gyfer safleoedd mwynau neu wastraff.
Parciau a Gerddi Hanesyddol		Ystyrir bod y parciau a gerddi hanesyddol o bwysigrwydd cenedlaethol ac maent ar y Gofrestr o Barciau a Gerddi o Ddiddordeb Hanesyddol Arbennig yng Nghymru gan Cadw/ Cyfoeth Naturiol Cymru/ ICOMOS. Mae'r Gofrestr wedi cael ei roi at ei gilydd i gynorthwyo cadwraeth ddeallus o barciau a gerddi gan berchnogion, datblygwyr, awdurdodau cynllunio lleol, cyrff statudol ac eraill sy'n ymwneud â hwy. Mae'n anstatudol ac mae wedi ei gyhoeddi mewn chwe chyfrol.
Parth Chwilio a Ffafrir		Ardal o fewn Bangor sy'n cael ei adnabod fel yr ardal a ffafrir ar gyfer lleoli llety pwrpasol i fyfyrwyr.
Parth Menter		Ardal dynodedig arbennig lle rhoddir nifer o fanteision a chymelldaliadau i fusnesau megis credydau'r dreth incwm, ad-daliadau ar y dreth gyfarpar a chredydau'r dreth eiddo. Yn y bôn, mae'r parth fenter yn ddull o dargedu ardal ddaearyddol benodol ar gyfer adfywio economaidd. Mae creu parth fenter yn annog buddsoddi ac yn hybu twf economaidd yn yr ardal honno
Parth rhagod mwynau		Ardaloedd gwarchod o amgylch gwaith mwynau sydd gan ganiatâd a rhai arfaethedig a fyddai'n sensitif i effeithiau andwyol, gan gynnwys ardaloedd preswyl, ysbytai ac ysgolion ac fe ddylid eu gwrthsefyll.

TERMAU	ACRONYM (os yn berthnasol)	DISGRIFIAD
Pentrefi Gwasanaeth		Mae ganddynt nifer o gyfleusterau a gwasanaethau lleol, sy'n cynnwys o leiaf un gwasanaeth neu gyfleuster allweddol. Maent yn amlwg yn gallu cwrdd â gofynion dydd i ddydd aelwydydd ynddynt ac yn eu hardaloedd.
Pentrefi Lleol/ Gwledig/ Arfordirol		Yn gyffredinol mae yna lai o wasanaethau a chyfleusterau ar gael ynddynt, sy'n golygu fod ganddynt lai o ddylanwad. Mae gan rai pentrefi Arfordirol mewn cymhariaeth fwy o gyfleusterau a gwasanaethau, ond mae bodolaeth canran uwch o dai gwyliau neu dai haf yn golygu bod angen rheoli mwy o newid ynddynt.
Polisi Cynllunio Cymru	PCC	Dogfen sy'n gosod allan polisïau defnydd tir cenedlaethol Llywodraeth Cymru.
Prif Ardal Siopa		Ardal o fewn y canol tref diffiniedig lle mae manwerthu a nifer y siopau ar ei fwyaf.
Prifion cyhoeddus		Gwasanaethau cyhoeddus: nwy, trydan, dwr, carffosiaeth, teleffon
Profion Cadernid		Cysyniad a ddefnyddir i asesu'r Cynllun o dan Adran 64(5)(b) o'r Ddeddf 2004.
Pyllau benthyg		Gwaith mwynau dros dro sydd wedi ei ddatblygu er mwyn cyflenwi prosiect adeiladu penodol.
Rhaglen Ynys Ynni Môn		Mae Rhaglen Ynys Ynni Môn yn ymdrech ar y cyd gan sawl rhanddaliaid o fewn y sector cyhoeddus a phreifat sy'n gweithio mewn partneriaeth i roi Ynys Môn ar flaen y gad o ran ymchwil a datblygiad, a chynhyrchu a gwasanaethu ynni er mwyn denu bendithion economaidd arwyddocaol.
Rhagolygon poblogaeth ac aelwydydd		Rhagfynegi poblogaethau'r dyfodol ar sail y strwythur oedran-rhyw presennol, a'r cyfraddau ffrwythlondeb, marwolaethau ac ymfudo presennol.
Rhanddeiliaid		Unigolyn neu grŵp gyda diddordeb arbennig yn allbwn y Cynllun.

TERMAU	ACRONYM (os yn berthnasol)	DISGRIFIAD
Rhwymedigaethau neu Gytundebau neu Gyfraniadau Cynllunio		Cytundebau cyfreithiol rhwng awdurdod cynllunio a datblygwr, neu rwymedigaethau unochrog a gynigir gan ddatblygwr, sy'n sicrhau y cyflawnir gwaith ychwanegol penodol sy'n ymwneud â datblygiad. Er enghraifft, adeiladu priffyrdd. Gelwir y rhain yn gytundebau "Adran 106" weithiau.
Rhywogaethau a warchodir		Planhigion a rhywogaethau anifeiliaid sy'n cael eu gwarchod dan Ddeddfau a Rheoliadau penodol.
Safle Eithrio		Safleoedd graddfa fach sydd du mewn i neu gyfochrog a ffin datblygu sy'n darparu 100% tai fforddiadwy. Bydd gan safleoedd eithrio alluogwyd y nifer lleiaf o dai marchnad agored sy'n gwneud cynnig yn hyfyw.
Safle o Ddiddordeb Daearegol Rhanbarthol		Safle anstatudol o ddiddordeb daearegol neu geomorffolegol (yn elfennol yn gysylltiedig â cherrig, strwythur y Ddaear a thirffurf).
Safle o Ddiddordeb Gwyddonol Arbennig	SoDdGA	Safle a nodwyd dan Ddeddf Bywyd Gwyllt a Chefn Gwlad 1981 (fel y'i diwygiwyd gan Ddeddf Cefn Gwlad a Hawliau Tramwy 2000) fel ardal o ddiddordeb arbennig oherwydd ei fflora, ffawna, nodweddion daearegol neu nodweddion ffisiograffigol.
Safle/ Tir cyflogaeth		Tir a ddefnyddir at ddibenion cyflogaeth gan un neu fwy o'r canlynol: swyddfeydd, gweithgynhyrchu, ymchwil a datblygu, storio a dosbarthu.
Safle/ Tir gwyrdd		Tir nas datblygwyd yn flaenorol, sef tir ffermio, glaswelltir neu weundir fel arfer.
Safle/ Tir Llwyd		Tir lle saif strwythur parhaol (heb gynnwys adeiladau amaethyddiaeth neu goedwigaeth) a seilwaith cysylltiedig sefydlog ar yr arwyneb. Mae hyn yn cynnwys cwrtil datblygu, adeiladau amddiffyn neu dir a ddefnyddir ar gyfer mwyngloddio a gwaredu gwastraff lle ni wnaed darpariaeth ar gyfer adfer y tir.
Safle Treftadaeth y Byd		Safle (fel coediwg mynydd, llyn, anialwch, cofgofeb, adeilad, cyfadeilad neu ddinas) sydd ar y rhestr sy'n cael ei gynnal gan y Rhaglen Treftadaeth y Byd rhyngwladol a weinyddir gan Bwyllgor Treftadaeth y Byd UNESCO. Mae'r Rhaglen yn categoreiddio enwau a gwarchod safleodd o bwysigrwydd diwylliannol neu naturiol rhagorol i dreftadaeth y ddynol gyffredin.

TERMAU	**ACRONYM (os yn berthnasol)**	**DISGRIFIAD**
Safleoedd Ewropeaidd/ Rhyngwladol		Unrhyw safle sydd wedi cael ei ddynodi fel un o bwysigrwydd cadwraeth natur ryngwladol fel Safle Gwarchodaeth Arbennig (SGA), Safle Cadwraeth Arbennig (SCA) neu safle Ramsar.
Safleoedd hap		Safle na chafodd ei ddynodi yn benodol ar gyfer ei ddatblygu yn y Cynllun, ond a ddaw ar gael i'w ddatblygu yn ystod cyfnod y Cynllun. Cyfeirir at "safleoedd ar hap" yng nghyd-destun tai gan amlaf.
Safleoedd Posib		Mae'r Llawlyfr ar Gynlluniau Datblygu Lleol (Llywodraeth Cymru 2006) yn argymell y dylai awdurdodau cynllunio lleol ymgysylltu â datblygwyr a thirfeddianwyr ar y cam casglu tystiolaeth o broses y Cynllun er mwyn cael gwybodaeth am safleoedd datblygu posibl y gellid eu cynnwys yn y cynllun. Yn unol â hynny, ym mis Hydref 2011 estynnodd y Cynghorau wahoddiad ffurfiol i ddatblygwyr, tirfeddianwyr, asiantau, adrannau'r Cyngor ac eraill sydd â buddiant mewn tir i gyflwyno safleoedd i'w hystyried ar gyfer datblygu neu ailddefnyddio drwy'r Cynllun Datblygu Lleol, ac ar gyfer amrywiaeth o ddefnyddiau gan gynnwys tai, cyflogaeth, manwerthu, hamdden, gwastraff, trafnidiaeth (e.e. safleoedd parcio a theithio), mannau agored a defnyddiau cymunedol eraill.
Safleoedd Ramsar		Safleoedd a ddynodwyd dan Gonfensiwn Ramsar i ddiogelu gwlypdiroedd o bwysigrwydd rhyngwladol, yn enwedig fel cynefinoedd adar dŵr.
Seilwaith		Mae seilwaith yn cynnwys gwasanaethau megis ffyrdd, cyfleusterau trafnidiaeth, cyflenwadau dŵr, carthffosiaeth a chyfleusterau trin dŵr gwastraff cysylltiedig, cyfleusterau rheoli gwastraff, cyflenwadau ynni (trydan a nwy), rhwydweithiau dosbarthu a seilwaith telathrebu. Mae seilwaith meddal yn cynnwys TGCh a thelathrebu.
Siale		Strwythur un llawr sy'n lled-barhaol y gellir ei symud. Edrychir ar chalet fel un uned os gellir ei feddiannu gan un unigolyn/ teulu ar y tro hyd yn oed os oes ganddo ddwy echel.
Siapio lle		Proses dylunio sy'n anelu i greu cymunedau integredig ac yn seiliedig ar ardaloedd o ansawdd uchel, gwahanol, hygyrch a fydd yn cynorthwyo i greu naws am gymuned gref a hyrwyddo ffordd o fyw iach.

TERMAU	**ACRONYM (os yn berthnasol)**	**DISGRIFIAD**
Sipsiwn a Theithwyr		a. Personau sydd â ffordd o fyw nomadaidd, beth bynnag fo eu hil neu eu tarddiad, gan gynnwys (i) personau sydd, ar sail eu anghenion addysg neu iechyd neu henaint eu hunain neu ar sail anghenion eu teulu neu ddibynydd, wedi rhoi'r gorau i deithio dros dro neu yn barhaol, ac (ii) aelodau o grŵp trefnedig o bobl sioe neu bobl syrcas (os ydynt yn teithio gyda'i gilydd fel y cyfryw neu beidio), b. holl bersonau eraill sydd â thraddodiad diwylliannol o nomadiaeth neu o fyw mewn cartref symudol.
Strategaeth Gweithredu Cludiant	SGC	Ei angen o dan TAN18 'Cludiant' (2007) fel rhan o'r broses asesu trafnidiaeth i ddarparu'r wybodaeth angenrheidiol i asesu addasrwydd cais yn nhermau galw am deithio a'i ardrawiad. Fe ddylai'r SGC osod amcanion a thargedau o ran rheoli galw am deithio ar gyfer y datblygiad a rhoi'r isadeiledd, mesurau rheoli galw a'r cyfraniadau arian angenrheidiol i'w cyflawni. Fe ddylai'r SGC osod fframwaith ar gyfer monitro'r amcanion a'r targedau, gan gynnwys yr ymraniad dulliau teithio yn y dyfodol i'r safleoedd datblygu.
Sui-Generis		Term a roddir i ddefnydd tir neu adeiladau nad yw'n disgyn i mewn i unrhyw un o'r dosbarth defnydd sydd yn y Rhybudd Dosbarth Defnydd, er enghraifft theatrau, golchdai, llefydd gwerthu ceir a gorsafoedd petrol.
Sylwadau		Sylwadau a wnaed o blaid y Cynllun neu i'w wrthwynebu.
Systemau Draeniad Trefol Cynaliadwy	SUDS	System draeniad a ddatblygwyd yn unol ag egwyddorion datblygiad cynaliadwy sy'n rhoi sylw i faint, ansawdd a mwynderau.

TERMAU	ACRONYM (os yn berthnasol)	DISGRIFIAD
Tai fforddiadwy (yn unol â'r diffiniad yn NCT 2)		Tai a ddarperir i'r rheiny nad yw eu gofynion yn cael eu bodloni gan y farchnad agored. Dylai tai fforddiadwy: • ddiwallu anghenion cartrefi sy'n gymwys, gan gynnwys tai sydd ar gael ar gost ddigon isel iddynt hwy allu eu fforddio, wedi'i phennu gan ystyried incwm lleol a phrisiau tai lleol; • cynnwys darpariaeth fod y cartref yn parhau yn fforddiadwy i bobl sy'n gymwys yn y dyfodol. Mae'r term hwn yn rhannu'n ddau is-gategori: • tai rhent cymdeithasol - darperir gan awdurdodau lleol a landlordiaid cymdeithasol cofrestredig lle mae'r rhenti'n ystyried canllaw rhenti a meincnod rhenti Llywodraeth Cymru; • tai canolradd - lle mae'r prisiau neu'r rhenti'n uwch na rhenti tai cymdeithasol ond yn is na phrisiau neu renti ar y farchnad agored. Defnyddir mecanwaith cynllunio, e.e. Cytundeb 106, i reoli pris a meddiannaeth y tai.
Tai fforddiadwy Angen Lleol (mewn Pentrefi Lleol, Arfordirol, Gwledig neu Glystyrau)		Bydd yr elfen Tai Fforddiadwy yn gyson gyda'r diffiniad o 'Dai Fforddiadwy (yn unol â'r diffiniad yn NCT 2), sydd yn y rhestr termau yma. Angen Lleol mewn Pentrefi Lleol, Arfordirol, Gwledig – pobl mewn angen ty fforddiadwy sydd wedi byw o fewn y Pentref neu yn yr ardal wledig o gwmpas am 5 mlynedd neu fwy yn olynol, un ai yn union cyn cyflwyno cais neu yn y gorffennol. Angen Lleol mewn Clystyrau - pobl mewn angen tŷ fforddiadwy sydd wedi byw o fewn y Clwstwr neu yn yr ardal wledig o gwmpas am 5 mlynedd neu fwy yn olynol, un ai yn union cyn cyflwyno cais neu yn y gorffennol. Gwneir hyn er mwyn sicrhau nad ydi'r twf yn yr aneddleoedd yn denu pobl allan o Ganolfannau/ Bentrefi Gwasanaeth nad oes gan unrhyw gysylltiad efo'r anheddle.

TERMAU	**ACRONYM (os yn berthnasol)**	**DISGRIFIAD**
Tai Marchnad Agored (Yn unol â diffiniad TAN 2)		Tai i'w rhentu neu sydd ar werth, a lle pennir y pris gan y farchnad agored. Byddai unedau o'r fath yn cwrdd ag anghenion tai'r rhai hynny o fewn ardal y Cynllun nad sydd yn gymwys i fyw mewn tai fforddiadwy. Ni ddefnyddir mecanwaith cynllunio i reoli meddiannaeth y tai.
Tai Marchnad Leol (yn unol â pharagraff 9.2.4 Polisi Cynllunio Cymru)		Unedau tai i'w rhentu neu sydd ar werth o fewn aneddleoedd diffiniedig a restrir ym Mholisi TAI 5. Defnyddir mecanwaith cynllunio, e.e. amod cynllunio, i reoli meddiannaeth y tŷ i aelwydydd sydd gan gysylltiad lleol penodol, ond ni ddefnyddir mecanwaith cynllunio i reoli pris y tŷ.
Tai mewn Amlfeddiannaeth	TAF	Nid yw deddfwriaeth cynllunio ddim yn diffinio amlfeddiannaeth na TAF fel y cyfryw ond dibynnir ar y cysyniad o "aelwyd unigol" a "theulu" er mwyn gwahaniaethu ar gyfer pwrpas defnydd tir.
Tai Teg		Cofrestr ydy Tai Teg ar gyfer pobl yng Ngwynedd ac Ynys Môn sydd â diddordeb mewn bod yn berchnogion tai ond na allant brynu ar y farchnad agored ar hyn o bryd.
Tir a ddatblygwyd o'r blaen		Tir a ddatblygwyd o'r blaen yw tir y mae arno neu yr oedd arno adeiladwaith parhaol (ac eithrio adeiladau amaethyddol neu goedwigaeth) a seilwaith wyneb sefydlog cysylltiedig. Cynhwysir cwrtil y datblygiad, adeiladau amddiffyn a thir a ddefnyddiwyd i gloddio mwynau a gwaredu gwastraff lle na wnaethpwyd darpariaeth ar gyfer ei adfer. Ni chynhwysir y rhain yn y diffiniad: • tir ac adeiladau a ddefnyddir ar hyn o bryd at ddibenion amaethyddol neu goedwigaeth; • tir mewn ardaloedd adeiledig nas datblygwyd o'r blaen – e.e. parciau, meysydd chwaraeon a rhandiroedd – hyd yn oed pe bai'r ardaloedd hyn yn cynnwys rhai nodweddion trefol fel llwybrau, pafiliynau ac adeiladau eraill; • tir lle y mae olion unrhyw adeiladwaith neu weithgaredd wedi ymdoddi i'r dirwedd gydag amser fel gellir ystyried yn rhesymol eu bod yn rhan o'r amgylchedd naturiol; • tir a ddatblygwyd o'r blaen sy'n cyfrannu at gadwraeth natur a hynny i raddau a allai fod yn drech na'r angen am ailddefnyddio'r safle; • tir a ddatblygwyd o'r blaen a ddefnyddiwyd wedyn fel amwynder (PCC, Argraffiad 9, Tachwedd 2016, Ffigwr 4.4)

TERMAU	**ACRONYM (os yn berthnasol)**	**DISGRIFIAD**
Tir sydd ar gael ar gyfer Tai		Cyfanswm y tir a gedwir ar gyfer defnydd preswyl sydd ar gael i'w ddatblygu.
Tirwedd Hanesyddol		Tirwedd o werth a phwysigrwydd hanesyddol cenedlaethol sydd wedi cael eu cynnwys ar y Gofrestr o Dirwedd o Ddiddordeb Hanesyddol yng Nghymru gan Cadw/ Cyfoeth Naturiol Cymru/ ICOMOS. Mae mewn dwy gyfrol ac mae'n adnabod 58 tirwedd o ddiddordeb hynod neu arbennig, sy'n cael eu hystyried fel enghreifftiau gorau o'r math o dirwedd hanesyddol yng Nghymru.
Trafnidiaeth gynaliadwy		Mae hyn yn aml yn golygu cerdded, beicio a defnyddio trafnidiaeth gyhoeddus (a 'rhannu ceir' mewn rhai amgylchiadau), y tybir eu bod yn llai niweidiol i'r amgylchedd ac yn achosi llai o dagfeydd traffig nag un person yn teithio mewn car.
Treftadaeth Ddiwylliannol		Yn berthnasol i arteffactau ffisegol ac i briodoleddau anghyffwrdd grŵp neu gymdeithas sy'n cael eu hetifeddu oddi ar genedlaethau'r gorffennol ac sy'n cael eu cynnal yn y presennol er lles cenedlaethau'r dyfodol.
Tu allan i'r Canol (Manwerthu)		Lleoliad sydd yn amlwg ar wahân i'r brif ardal siopa mewn canol tref ond nad yw o reidrwydd du allan i ffin ganol tref.
Tu allan i'r dref (Manwerthu)		Lleoliad sydd du allan i'r canol sy'n dir nad yw du mewn i ffin gyfredol canol tref.
Unedau tai wedi eu cwblhau		Cyfanswm yr holl unedau preswyl sydd wedi eu cwblhau ers dyddiad sail y Cynllun (1/4/11). Mae'r unedau hyn yn cyfrannu at yr angen am dai a'i nodir yn y Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd ond cafodd y caniatâd cynllunio ar eu cyfer ei roddi ar sail cynlluniau datblygu blaenorol.
UNESCO		Sefydliad Addysg, Gwyddoniaeth a Diwylliant y Cenhedloedd Unedig ("United Nations Education, Scientific and Cultural Organisation").
Ymddiriedolaeth Tir Cymunedol		Mudiad ddim er elw a redir gan bobl leol i ddatblygu tai ac asedau eraill ar lefel fforddiadwy parhaol er lles cymunedol tymor hir. Mae'n endid cyfansoddiadol, cyfreithiol gyda'r gallu i gadw a rheoli asedau, ac fe'u diffinnir mewn deddfwriaeth.
Ymgynghoriad		Proses ffurfiol lle gwahoddir sylwadau ar bwnc penodol, cyfres o bynciau penodol neu ddogfen ddrafft.

TERMAU	**ACRONYM (os yn berthnasol)**	**DISGRIFIAD**
Ymrwymiadau (Banc Tir) (Tai)		Y nifer o unedau gyda chaniatâd cynllunio cyfredol ar gyfer tai (unedau sydd un ai wrthi yn cael eu hadeiladu neu heb eu dechrau). Nid yw'r ffigwr hwn yn cynnwys unedau sydd yn annhebygol o gael eu cwblhau.

This page is intentionally left blank

Atodiad 3 Appendix 3

Mapiau Mewnosod Inset Maps

GWYNEDD

Canolfan Isranbarthol / Sub Regional Centre

1. Bangor

Canolfannau Gwasanaeth Trefol / Urban Service Centres

5. Blaenau Ffestiniog
6. Caernarfon
7. Porthmadog
8. Pwllheli

Mapiau Mewnosod / Inset Maps

Nodiant / Legend

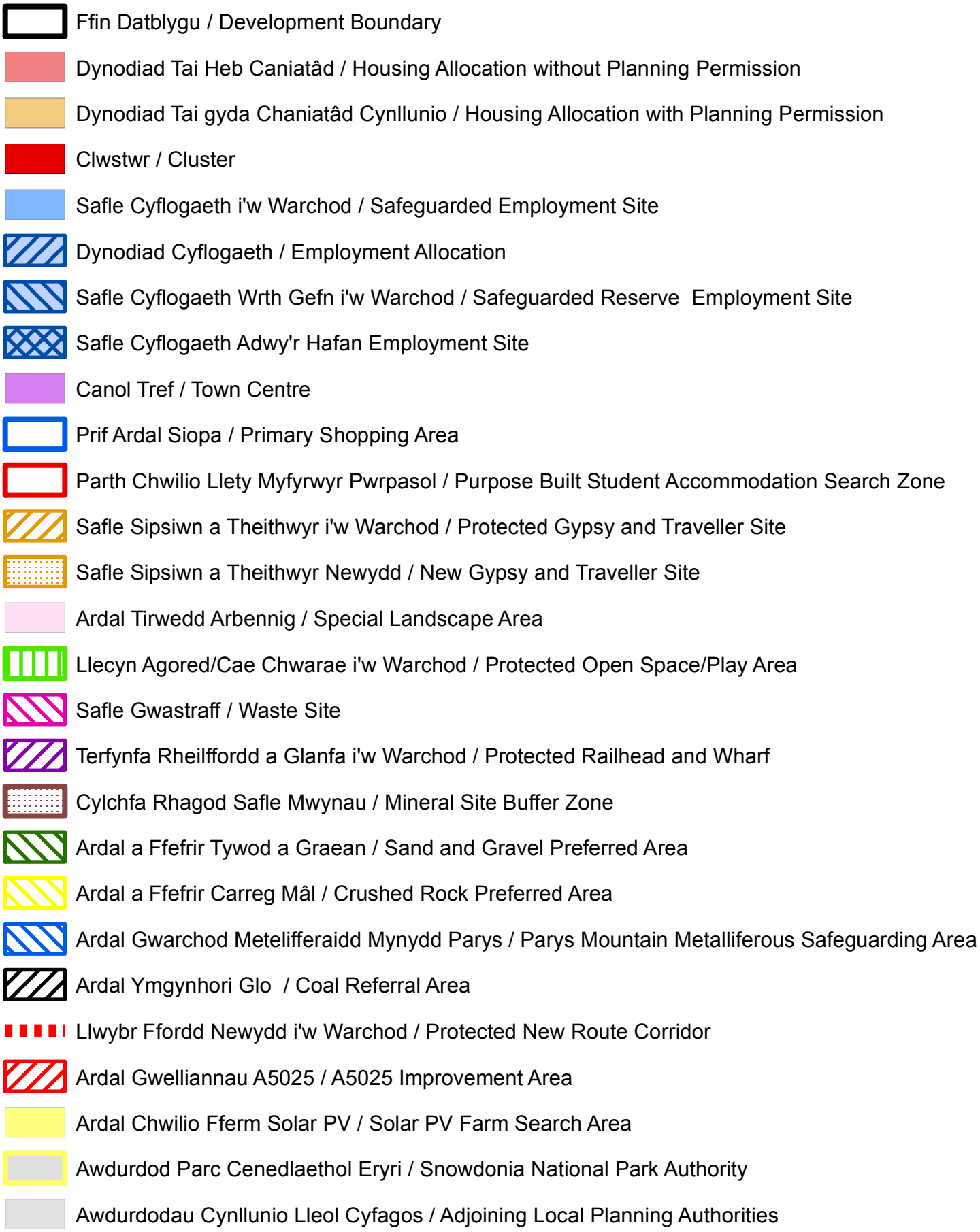

CYNGOR GWYNEDD COUNCIL

CYNGOR SIR YNYS MÔN ISLE OF ANGLESEY COUNTY COUNCIL

Map / Inset 1

Bangor

Tudalen 947

Map / Inset 130 - Glyn Garth

Map / Inset 128 - Cichle

Map / Inset 15 - Porthaethwy/Menai Bridge

Map / Inset 199 - Treborth

Map / Inset 181 - Minffordd (Bangor)

Map / Inset 73 - Llandygai

Map / Inset 197 - Talybont

Map / Inset 201 - Ty'n y Lôn

Map / Inset IV - Parc Menai a Park Britannia

Map / Inset 155 - Capel y Graig

T39

T38

T37

T2

T3

T4

C12

C2

C1

C4

C3

Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd (2017) / Joint Local Development Plan (2017)

G/N

1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 5

Blaenau Ffestiniog

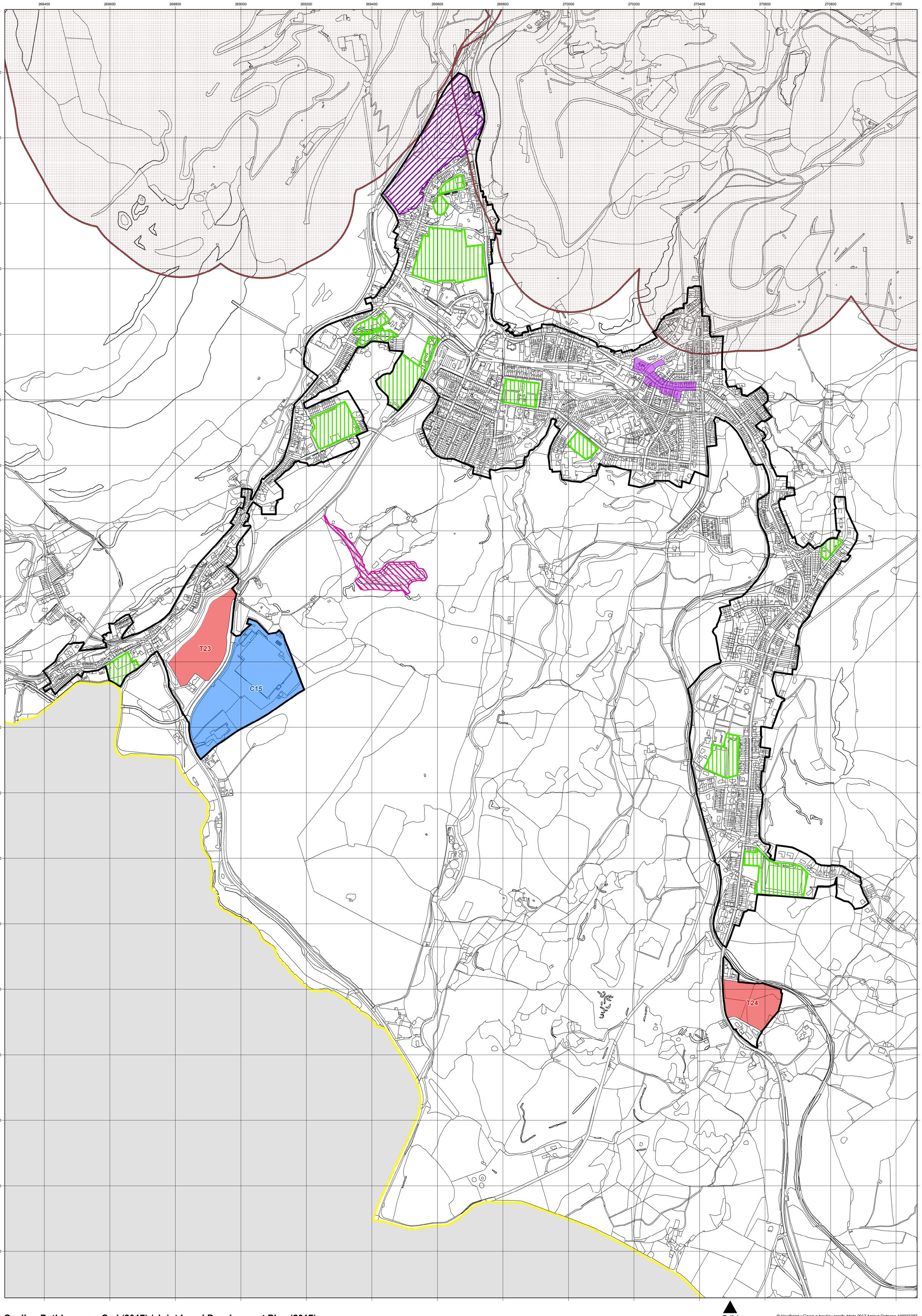

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) / Joint Local Development Plan (2017)

G/N

1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 6

Caernarfon

247600 247800 248000 248200 248400 248600 248800 249000 249200 249400 249600 249800 250000 250200

364400 364200 364000 363800 363600 363400 363200 363000 362800 362600 362400 362200 362000 361800 361600 361400 361200 361000 360800

T26

T27

T25

C5

C13

Map / Inset 62 - Caeathro

Map / Inset 187 - Penrhos (Caeathro)

G/N

1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 7

Porthmadog

255200 255400 255600 255800 256000 256200 256400 256600 256800 257000 257200 257400 257600 257800

339800 339600 339400 339200 339000 338800 338600 338400 338200 338000

Map / Inset 38 - Tremadog

C7

Map / Inset 101 - Borth-y-Gest

Tudalen 950

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) / Joint Local Development Plan (2017)

G/N

1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 8

Pwllheli

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) / Joint Local Development Plan (2017)

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

This page is intentionally left blank

Atodiad 3 Appendix 3

Mapiau Mewnosod Inset Maps

YNYS MÔN / ISLE OF ANGLESEY

Canolfannau Gwasanaeth Trefol / Urban Service Centres

2. Amlwch
3. Caergybi
4. Llangefni

Mapiau Mewnosod / Inset Maps

Nodiant / Legend

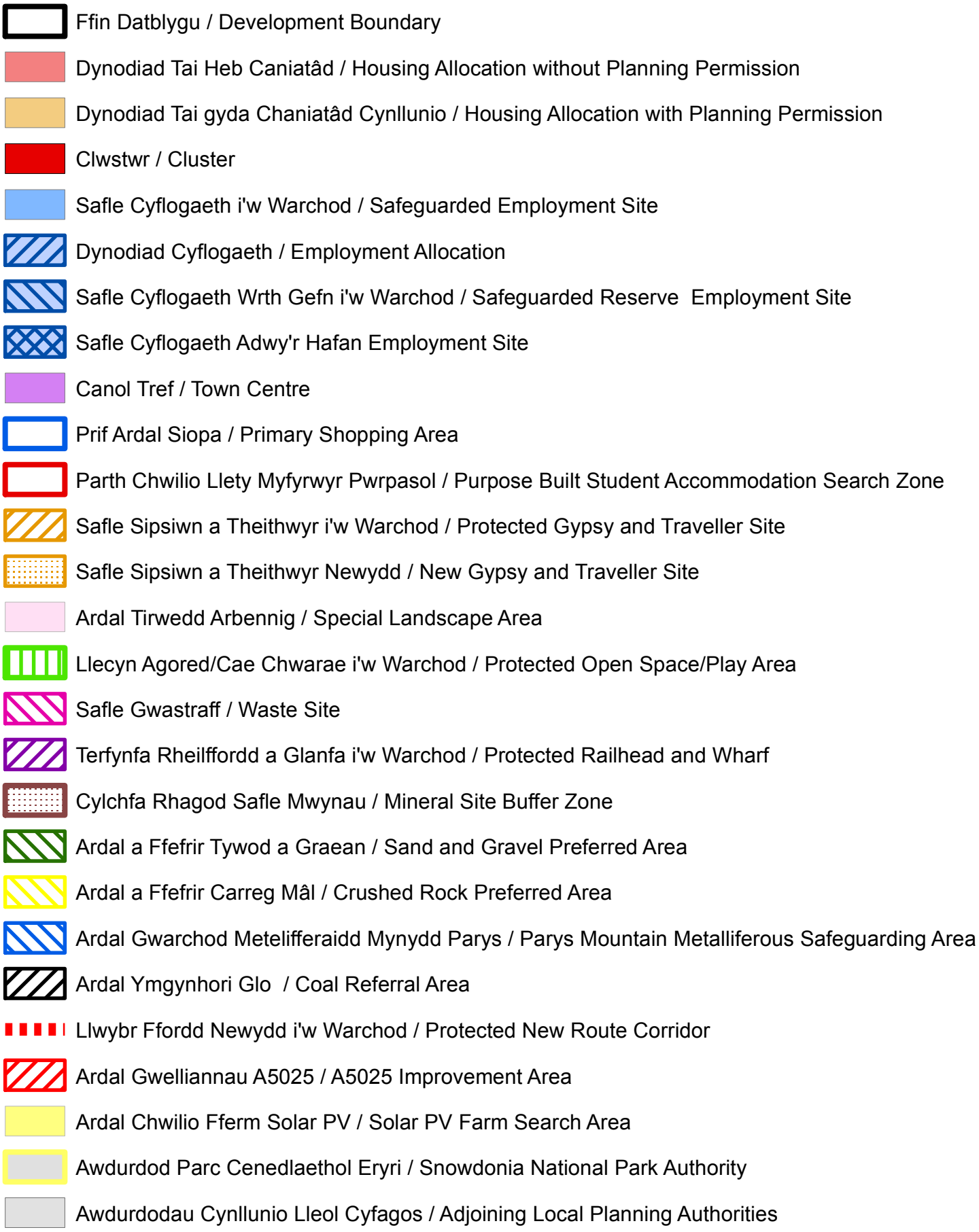

CYNGOR GWYNEDD COUNCIL
CYNGOR SIR YNYS MÔN ISLE OF ANGLESEY COUNTY COUNCIL

Map / Inset 2

Amlwch

Map / Inset 148 - Porth Llechog/Bull Bay

C25

T8

T6

T5

C26

T9

T7

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) / Joint Local Development Plan (2017)

G/N

1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 3

Caergybi / Holyhead

T15
T14
T13
T10
T16
T11
T12
C10
C10
C27
C28
C29
C9
Map / Inset 146 - Pentre Canol
Map / Inset 91 - Bae Trearddur Bay
Map / Inset 117 - Bro Iarddur (Bae Trearddur Bay)

Tudalen 956

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) / Joint Local Development Plan (2017)

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 4

Llangefni

Tudalen 957

T17

T17

T18

T19

T20

T21

T22

C11

C33

C32

Map / Inset 151 - Rhostrehwfa

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) / Joint Local Development Plan (2017)

G/N

1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

This page is intentionally left blank

Atodiad 3 Appendix 3

Mapiau Mewnosod Inset Maps

GWYNEDD

Canolfannau Gwasanaeth Lleol / Local Service Centres

19. Abermaw
20. Abersoch
21. Bethesda
22. Criccieth
23. Llanberis
24. Llanrug
25. Nefyn
26. Penrhyndeudraeth
27. Penygroes
28. Tywyn

Mapiau Mewnosod / Inset Maps

Nodiant / Legend

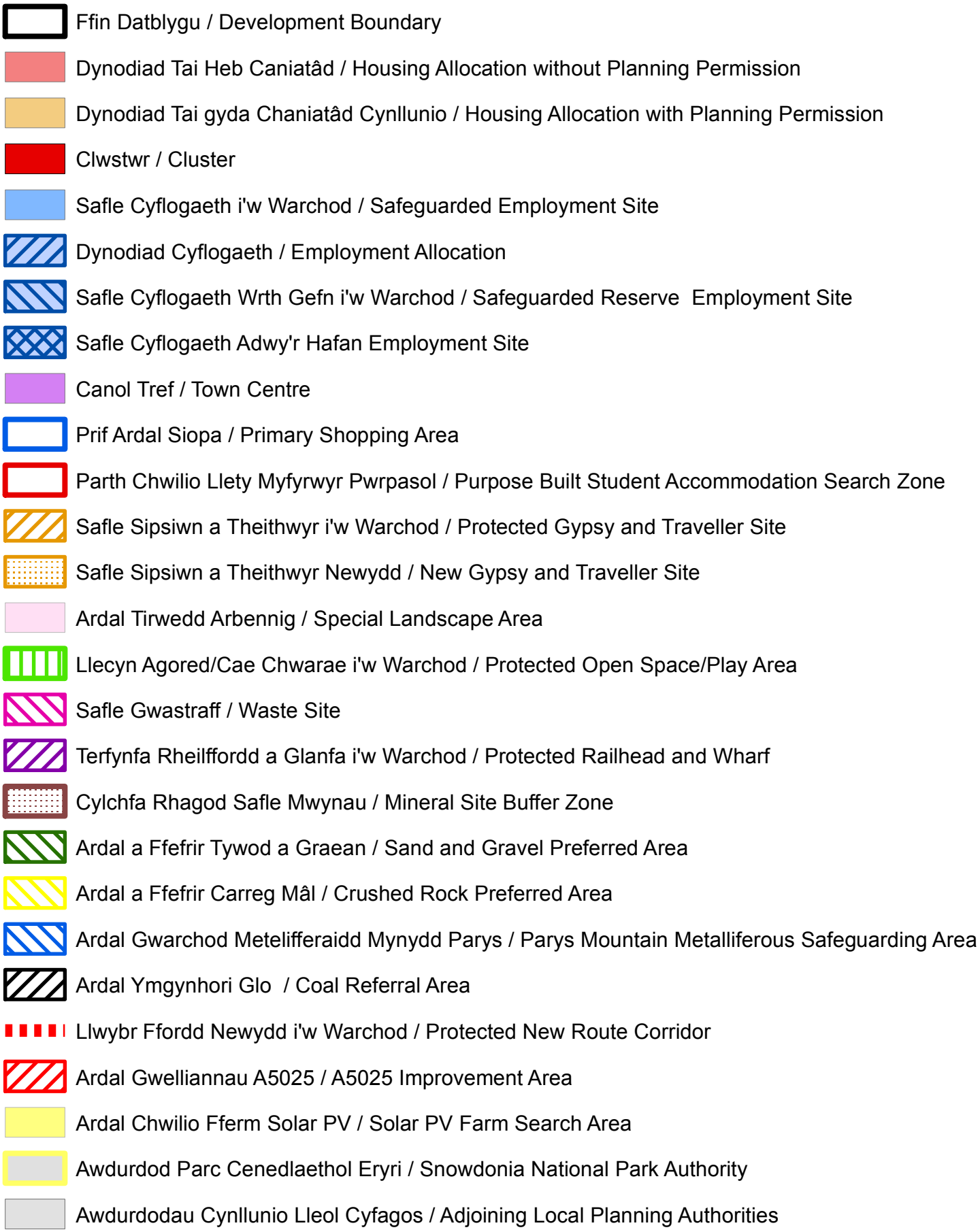

CYNGOR GWYNEDD COUNCIL
CYNGOR SIR YNYS MÔN ISLE OF ANGLESEY COUNTY COUNCIL

Map / Inset 19

Abermaw

260200 260400 260600 260800 261000 261200 261400 261600 261800 262000

317800 317600 317400 317200 317000 316800 316600 316400 316200 316000 315800 315600 315400

Map / Inset 172 - Llanaber

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 20

Abersoch

230200 230400 230600 230800 231000 231200 231400 231600 231800 232000

329200 329000 328800 328600 328400 328200 328000 327800 327600 327400 327200 327000 326800

Map / Inset 114 - Sarn Bach

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) / Joint Local Development Plan (2017)

G/N

1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 21

Bethesda

T66

Map / Inset 37 - Rachub

C16

261400 261600 261800 262000 262200 262400 262600 262800 263000 263200

368000 367800 367600 367400 367200 367000 366800 366600 366400 366200 366000 365800 365600 365400

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) / Joint Local Development Plan (2017)

G/N

1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 22

Criccieth

248800 249000 249200 249400 249600 249800 250000 250200 250400 250600 250800 251000 251200

339200 339000 338800 338600 338400 338200 338000 337800 337600

T41

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) / Joint Local Development Plan (2017)

G/N

1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 23

Llanberis

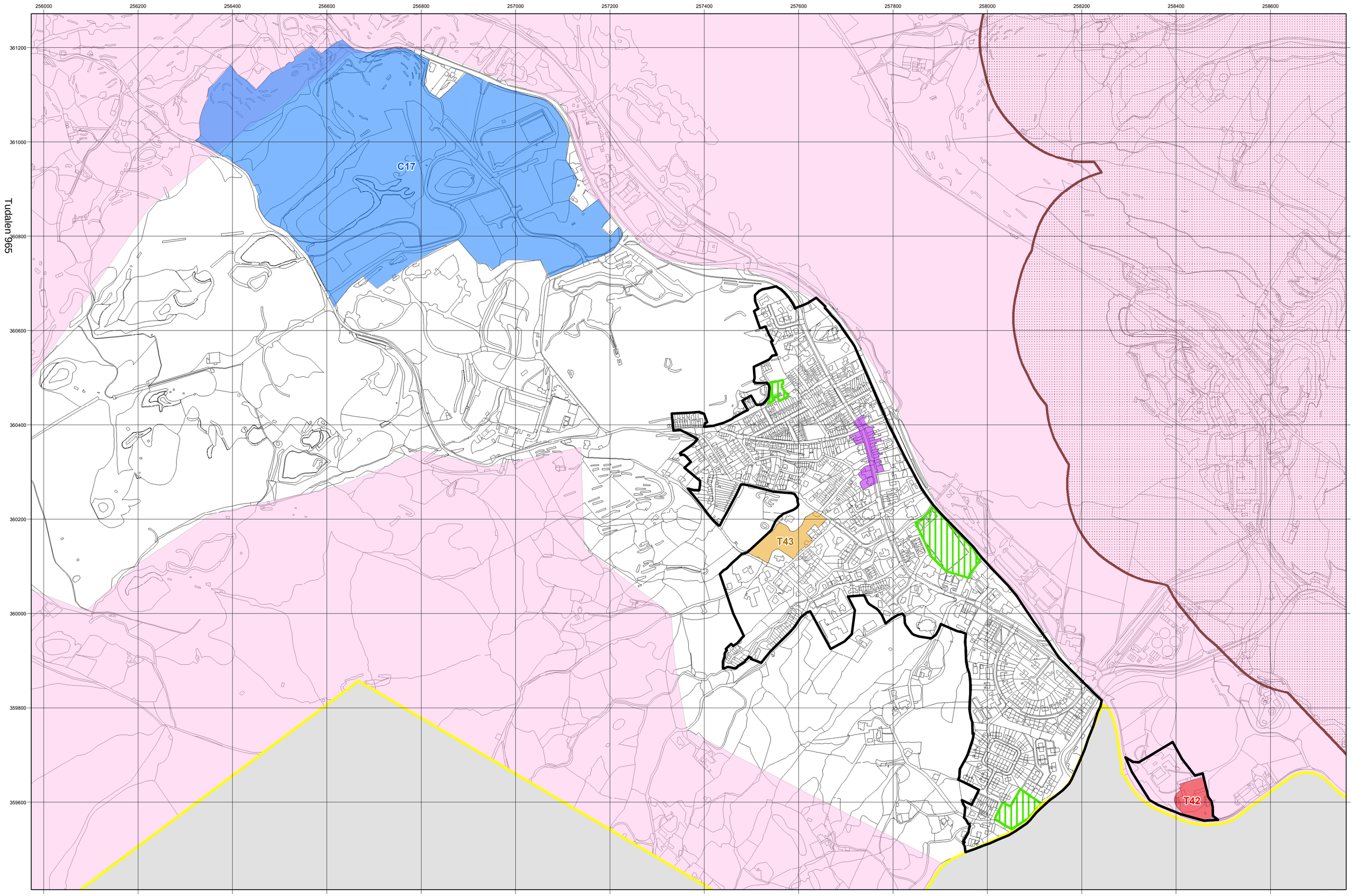

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) / Joint Local Development Plan (2017)

G/N

1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 24

Llanrug

252800 253000 253200 253400 253600 253800 254000 254200 254400 254600

364000 363800 363600 363400 363200 363000 362800

T44

T45

Map / Inset 198 - Tan y Coed

Map / Inset 64 - Cwm y Glo

Tudalen 966

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) / Joint Local Development Plan (2017)

G/N

1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 25

Nefyn

229600 229800 230000 230200 230400 230600 230800 231000 231200 231400

341000 340800 340600 340400 340200 340000

T46

C19

T47

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) / Joint Local Development Plan (2017)

G/N

1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 26

Penrhyndeudraeth

259600 259800 260000 260200 260400 260600 260800 261000 261200 261400 261600 261800 262000 262200

339800 339600 339400 339200 339000 338800 338600 338400 338200

C21

T48

T50

T49

C20

C6

Map / Inset 180 - Minffordd

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) / Joint Local Development Plan (2017)

G/N

1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 27

Penygroes

246400 246600 246800 247000 247200 247400 247600

353800 353600 353400 353200 353000 352800 352600 352400 352200

T51

C18

Map / Inset 75 - Llanllyfni

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 28

Tywyn

257200 257400 257600 257800 258000 258200 258400 258600 258800 259000 259200 259400 259600 259800

301600 301400 301200 301000 300800 300600 300400 300200 300000 299800

C8

T52

T53

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) / Joint Local Development Plan (2017)

G/N

1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Atodiad 3 Appendix 3

Mapiau Mewnosod Inset Maps

YNYS MÔN / ISLE OF ANGLESEY

Canolfannau Gwasanaeth Lleol / Local Service Centres

9. Biwmares / Beaumaris
10. Benllech,
11. Bodedern,
12. Cemaes,
13. Gaerwen,
14. Llanfair Pwllgwyngyll,
15. Pentraeth,
16. Porthaethwy / Menai Bridge
17. Rhosneigr,
18. Y Fali / Valley

Mapiau Mewnosod / Inset Maps

Nodiant / Legend

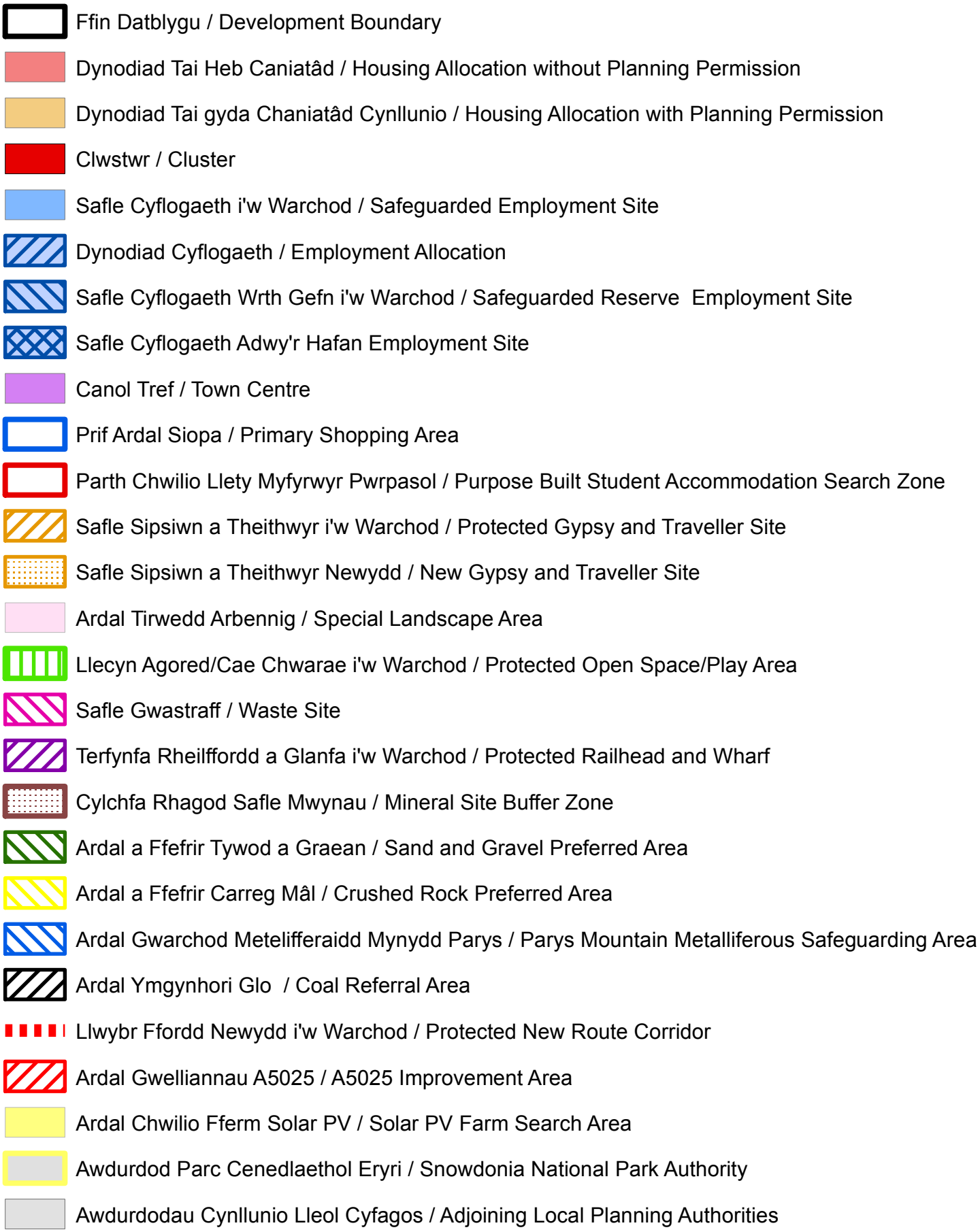

CYNGOR GWYNEDD COUNCIL
CYNGOR SIR YNYS MÔN ISLE OF ANGLESEY COUNTY COUNCIL

Map / Inset 9

Biwmares / Beaumaris

259200 259400 259600 259800 260000 260200 260400 260600 260800 261000

376200
376000
375800
375600
375400
375200

T32

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) / Joint Local Development Plan (2017)

G/N

1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 10

Benllech

251200 251400 251600 251800 252000 252200 252400

383600 383400 383200 383000 382800 382600 382400 382200 382000 381800

Map / Inset 157 - Tyn-y-gongl

T32

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) /
Joint Local Development Plan (2017)

G/N

Tudalen 974

1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 11

Bodedern

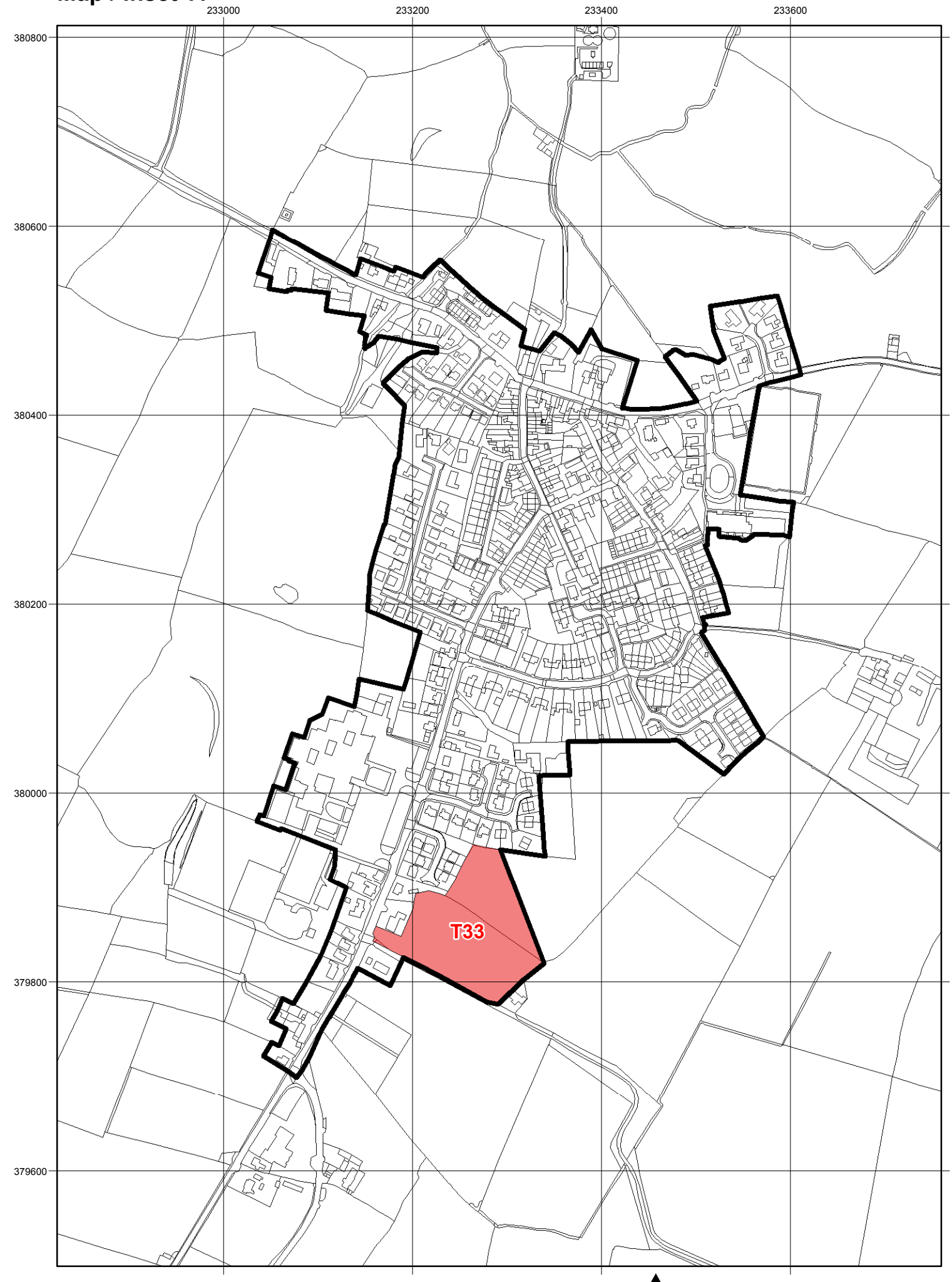

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) /
Joint Local Development Plan (2017)

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 12

Cemaes

236200 236400 236600 236800 237000 237200 237400 237600 237800 238000

394000 393800 393600 393400 393200 393000 392800

T34

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) / Joint Local Development Plan (2017)

G/N

1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 13

Gaerwen

246800 247000 247200 247400 247600 247800 248000 248200 248400 248600 248800 249000 249200 249400

372400 372200 372000 371800 371600 371400 371200 371000 370800 370600

Tudalen 977

Map / Inset 145 - Pentre Berw

C35

C30

C30

C34

C34

C(wg)38

Map / Inset 131 - Gorsaf Gaerwen

Map / Inset 46 - Llanddaniel-fab

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) / Joint Local Development Plan (2017)

G/N

1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 14

Llanfair Pwllgwyngyll

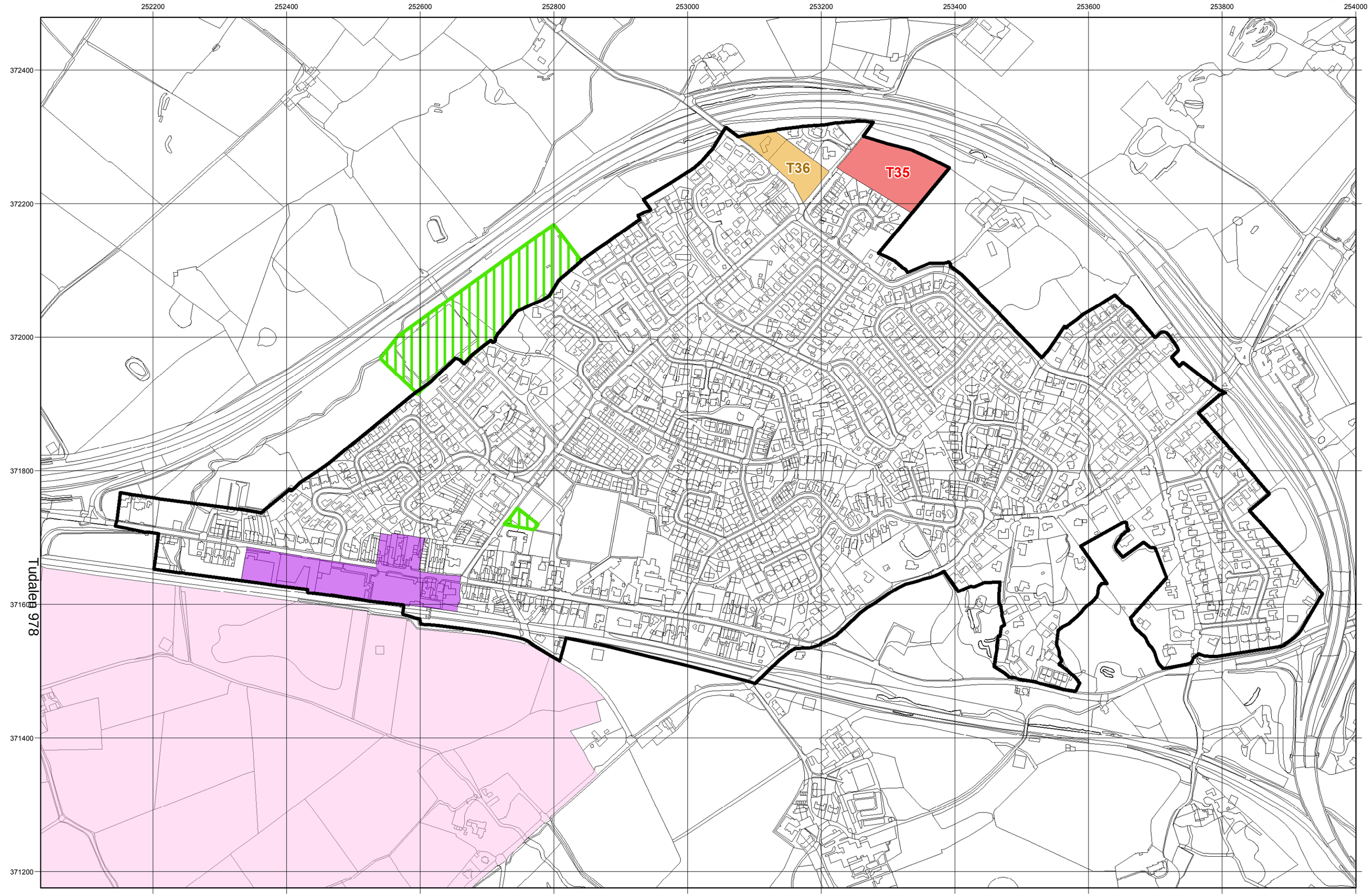

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) / Joint Local Development Plan (2017)

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 15

Pentraeth

251800 252000 252200 252400 252600 252800

379800 379600 379400 379200 379000 378800 378600 378400 378200 378000

Map / Inset 154 - Traeth Coch/Red Wharf Bay

Map / Inset 134 - Hendre Hywel

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) /
Joint Local Development Plan (2017)

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 16

Porthaethwy / Menai Bridge

254400 254600 254800 255000 255200 255400 255600 255800 256000 256200

373400 373200 373000 372800 372600 372400 372200 372000 371800 371600 371400 371200 371000

T39

T38/

T37

Map / Inset 128 - Cichle

Map / Inset 199 - Treborth

Uned Polisi Cynllunio ar y Cyd Gwynedd ac Ynys Môn
Anglesey and Gwynedd Joint Planning Policy Unit.

**Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) /
Joint Local Development Plan (2017)**

G/N

1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 17

Rhosneigr

231400 231600 231800 232000 232200 232400 232600

374000 373800 373600 373400 373200 373000 372800 372600 372400

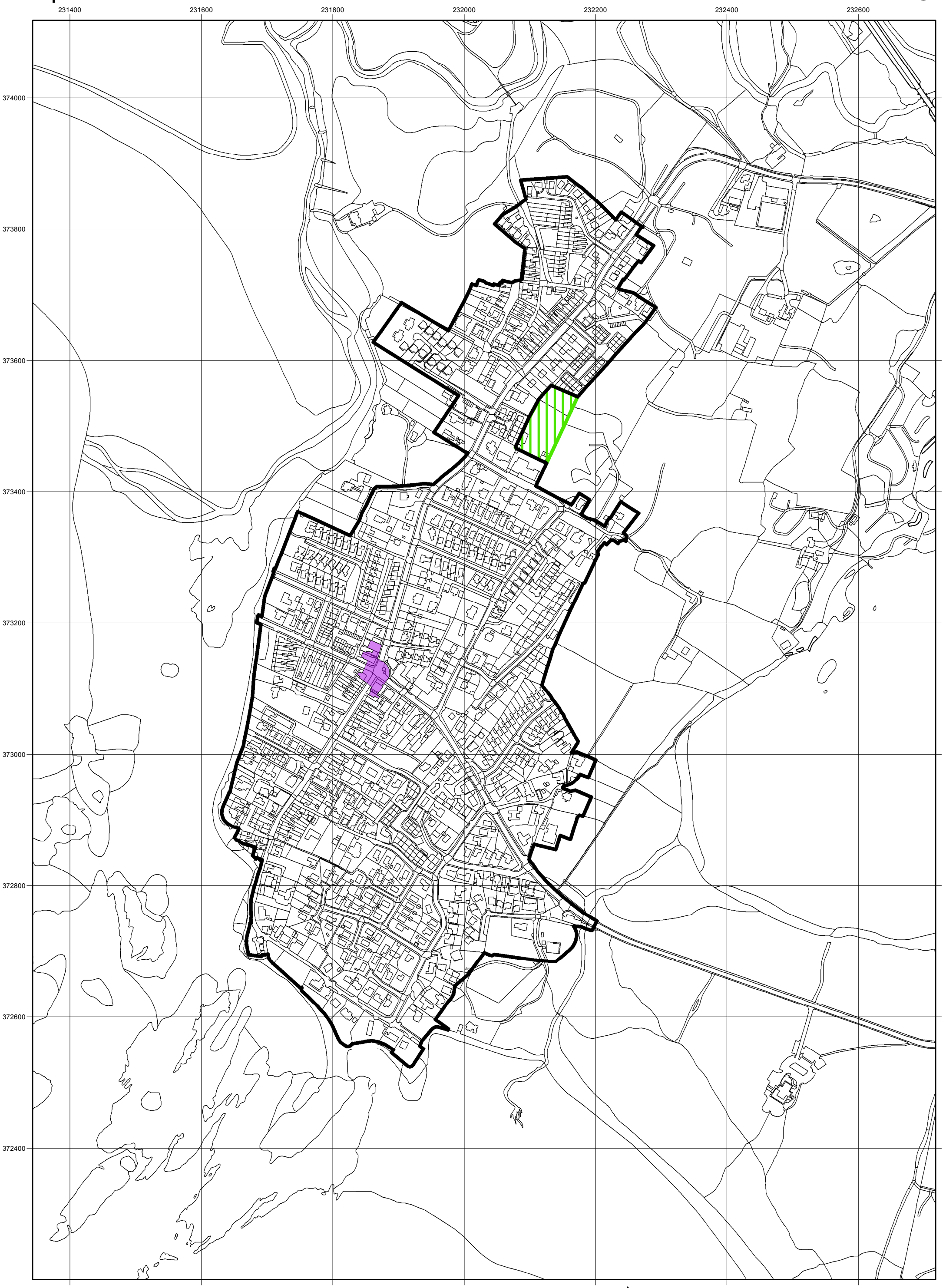

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) /
Joint Local Development Plan (2017)

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 18

Y Fali / Valley

228600 228800 229000 229200 229400 229600 229800

380600 380400 380200 380000 379800 379600 379400 379200 379000

T40

Map / Inset 122 - Bryn y Môr

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) /
Joint Local Development Plan (2017)

G/N

1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Atodiad 3 Appendix 3

Mapiau Mewnosod Inset Maps

GWYNEDD

Pentrefi Gwasanaeth / Service Villages

32. Bethel
33. Bontnewydd
34. Botwnnog
35. Chwilog
36. Deiniolen
37. Rachub
38. Tremadog
39. Y Ffôr

Mapiau Mewnosod / Inset Maps

Nodiant / Legend

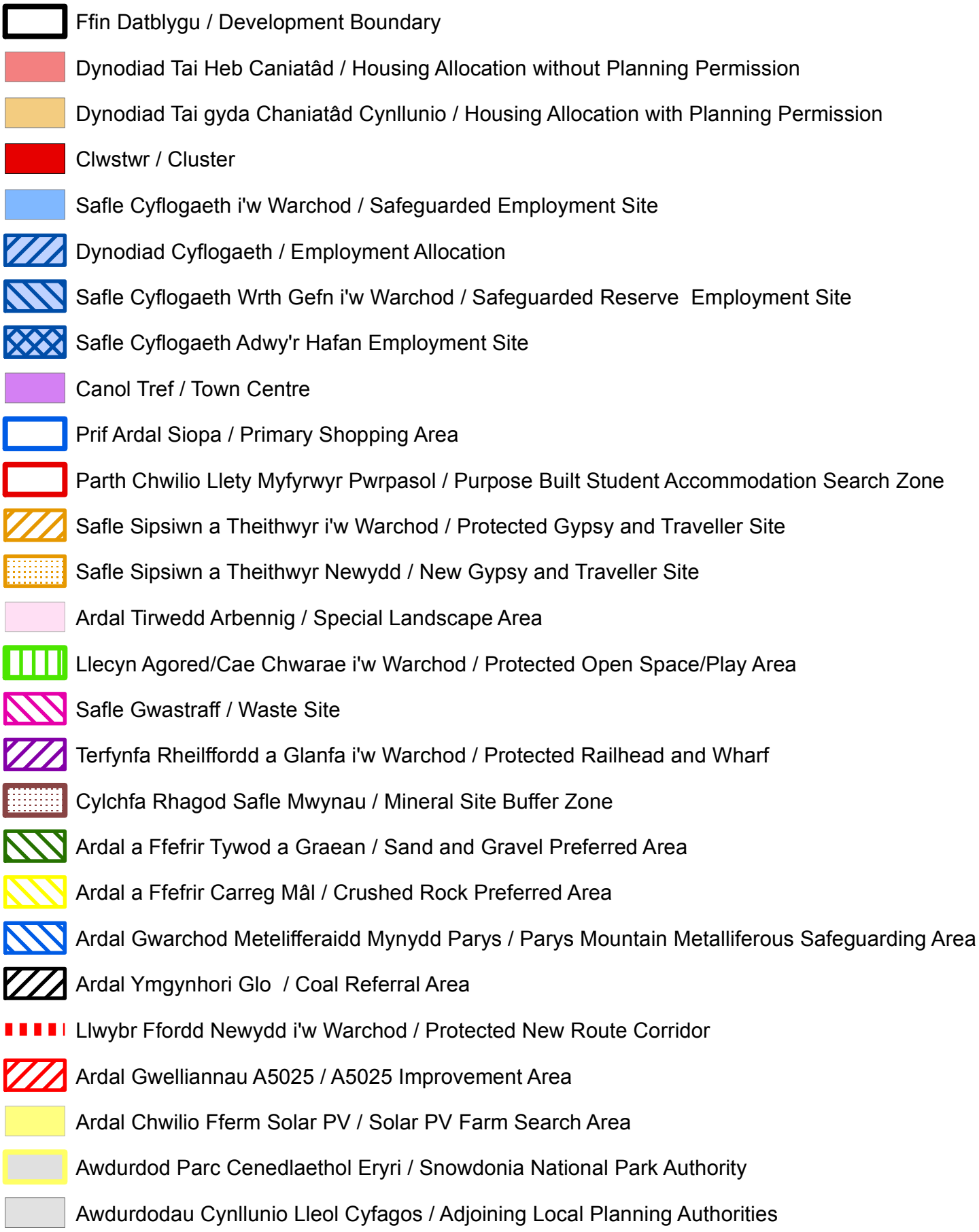

CYNGOR GWYNEDD COUNCIL

CYNGOR SIR YNYS MÔN ISLE OF ANGLESEY COUNTY COUNCIL

Map / Inset 32

Bethel

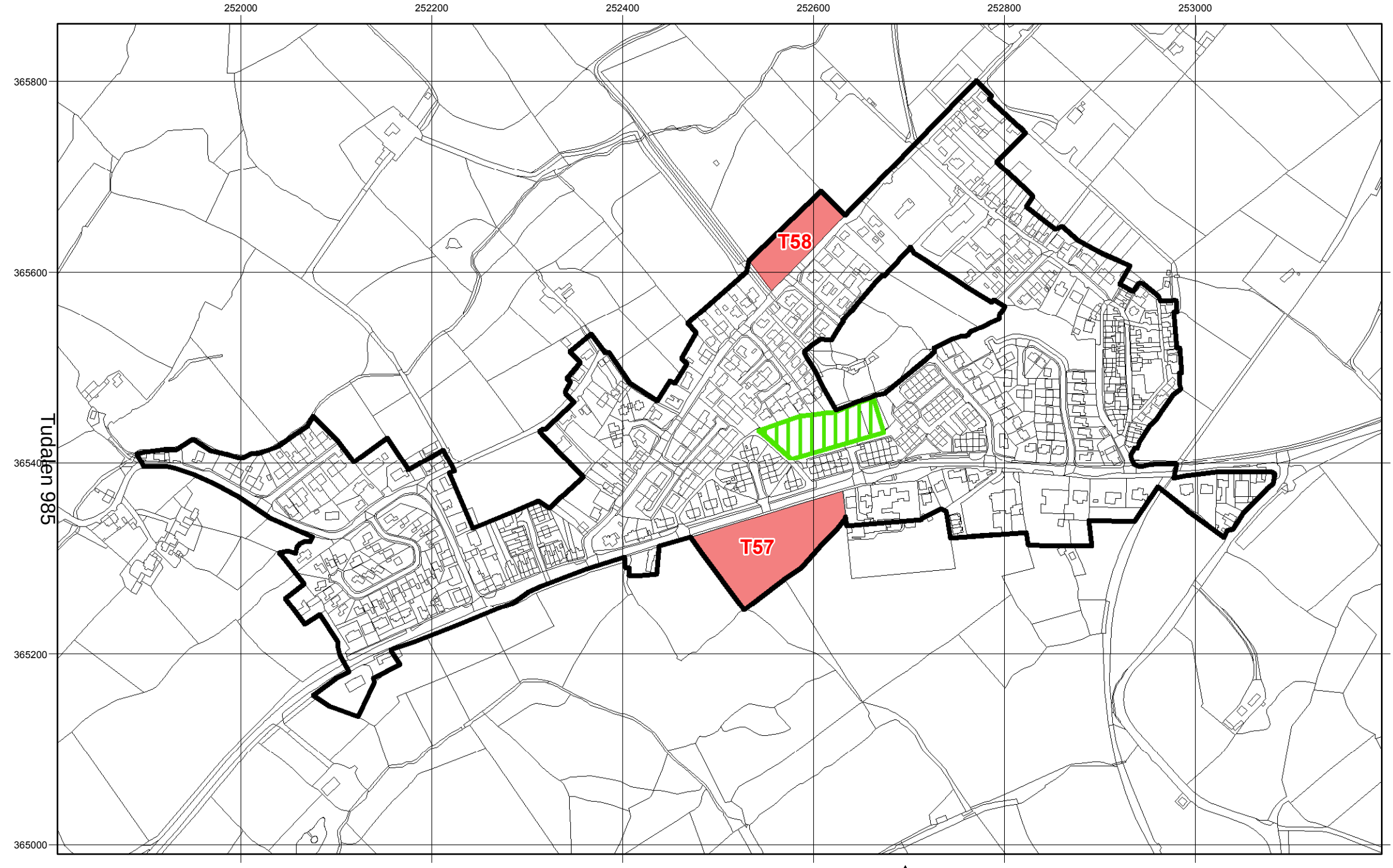

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) / Joint Local Development Plan (2017)

G/N

1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 33

Bontnewydd

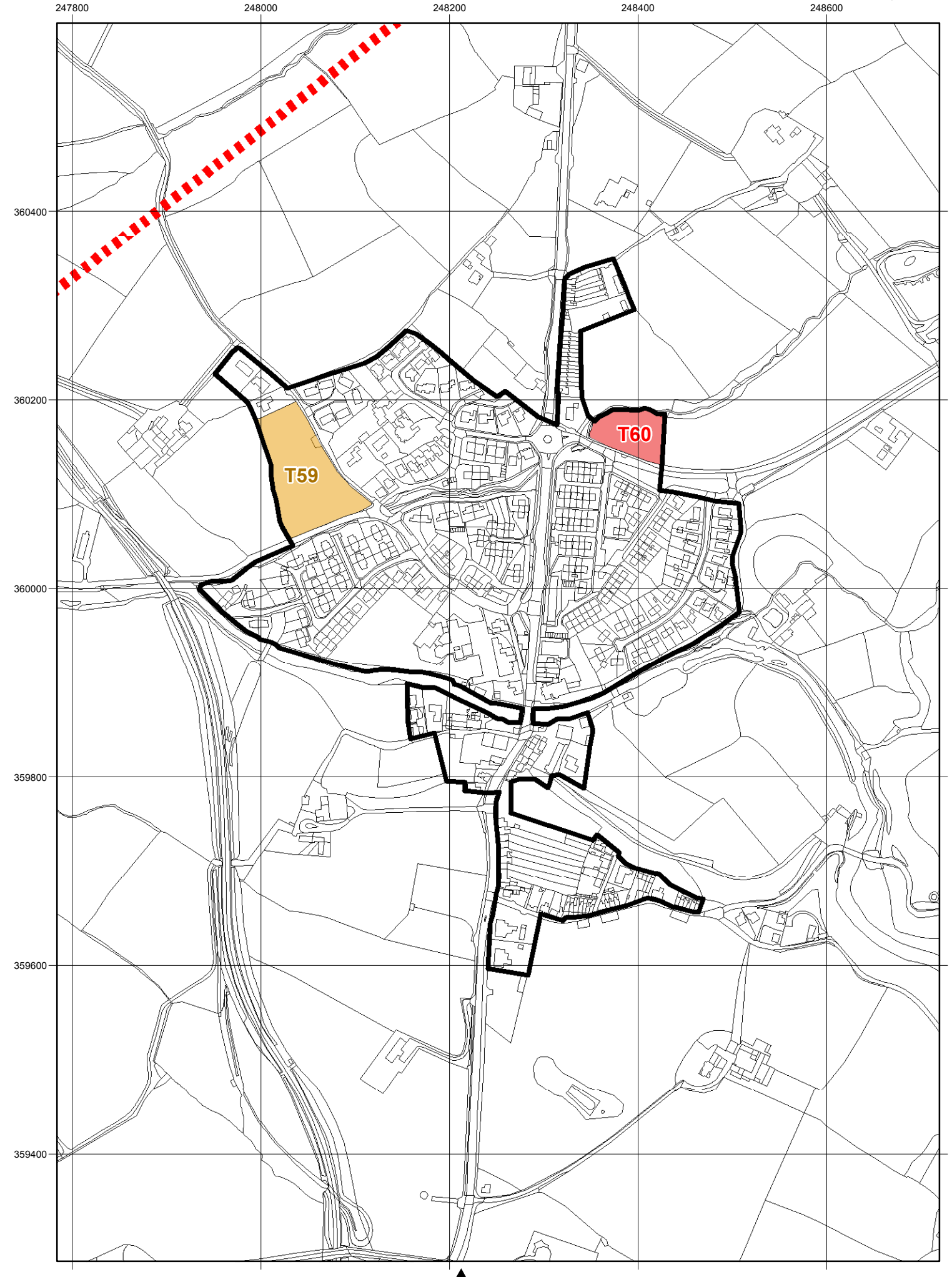

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) /
Joint Local Development Plan (2017)

G/N

1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 34

Botwnnog

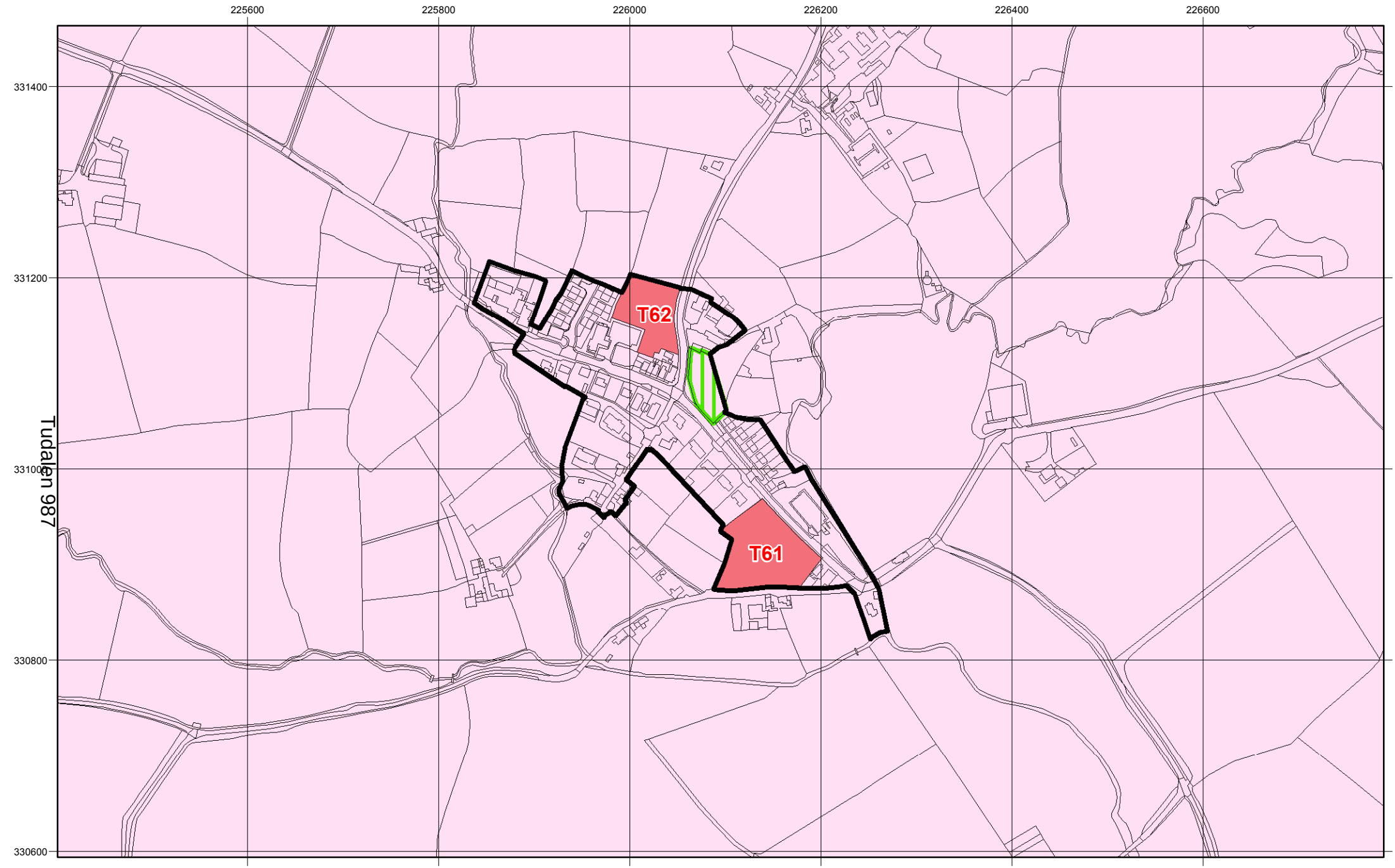

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) /
Joint Local Development Plan (2017)

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 35

Chwilog

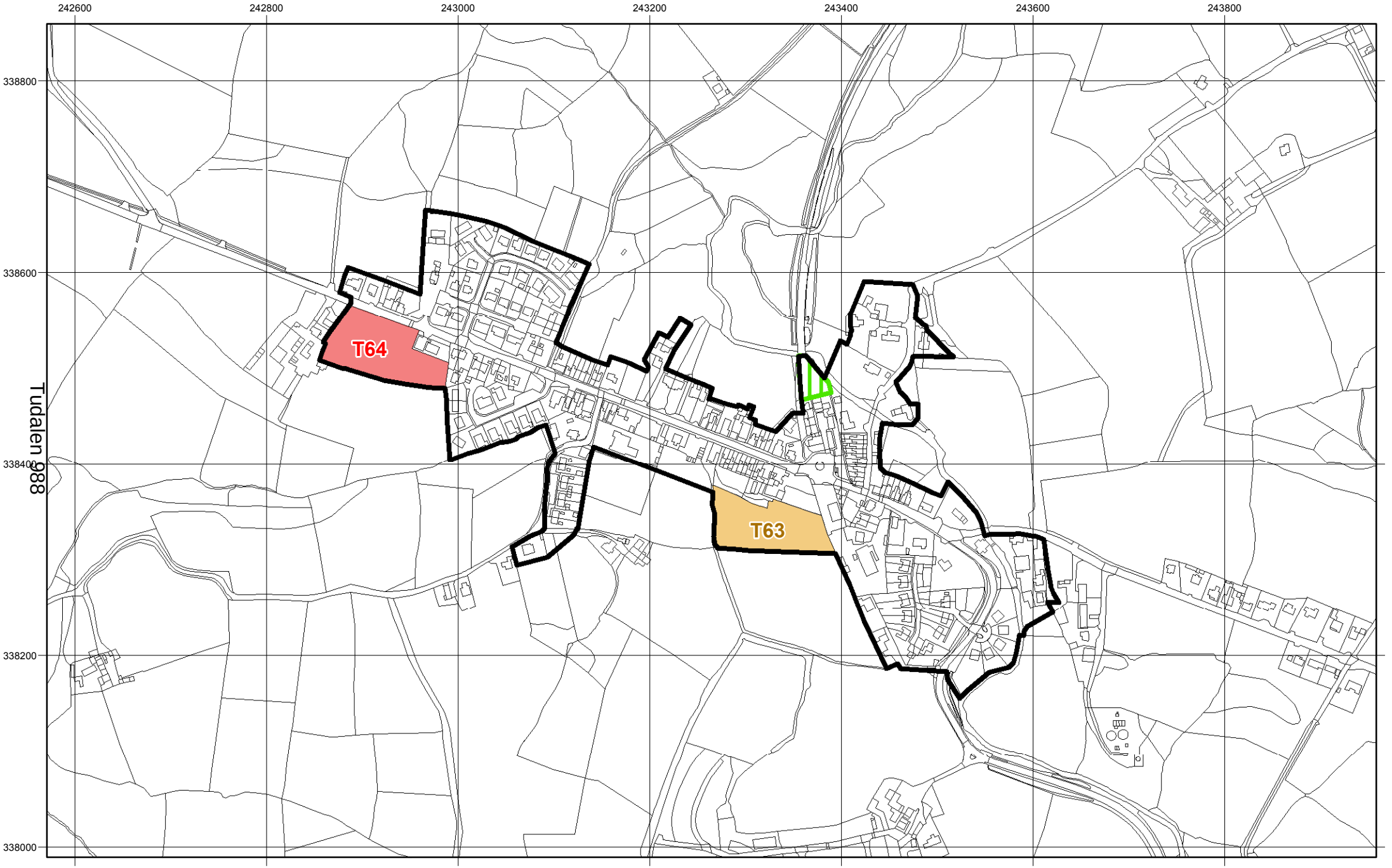

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) / Joint Local Development Plan (2017)

G/N

1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 36

Deiniolen

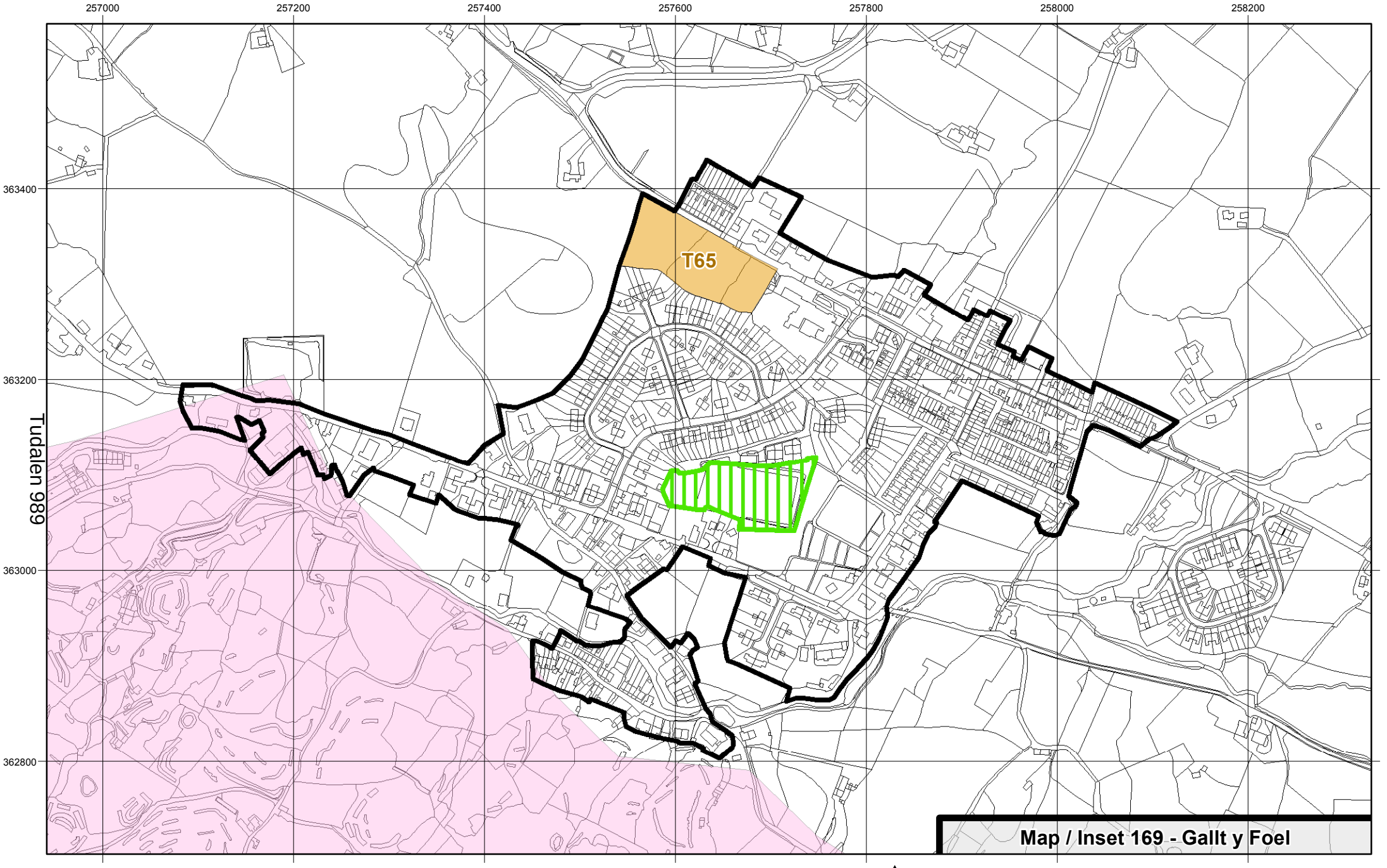

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) / Joint Local Development Plan (2017)

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 37

Rachub

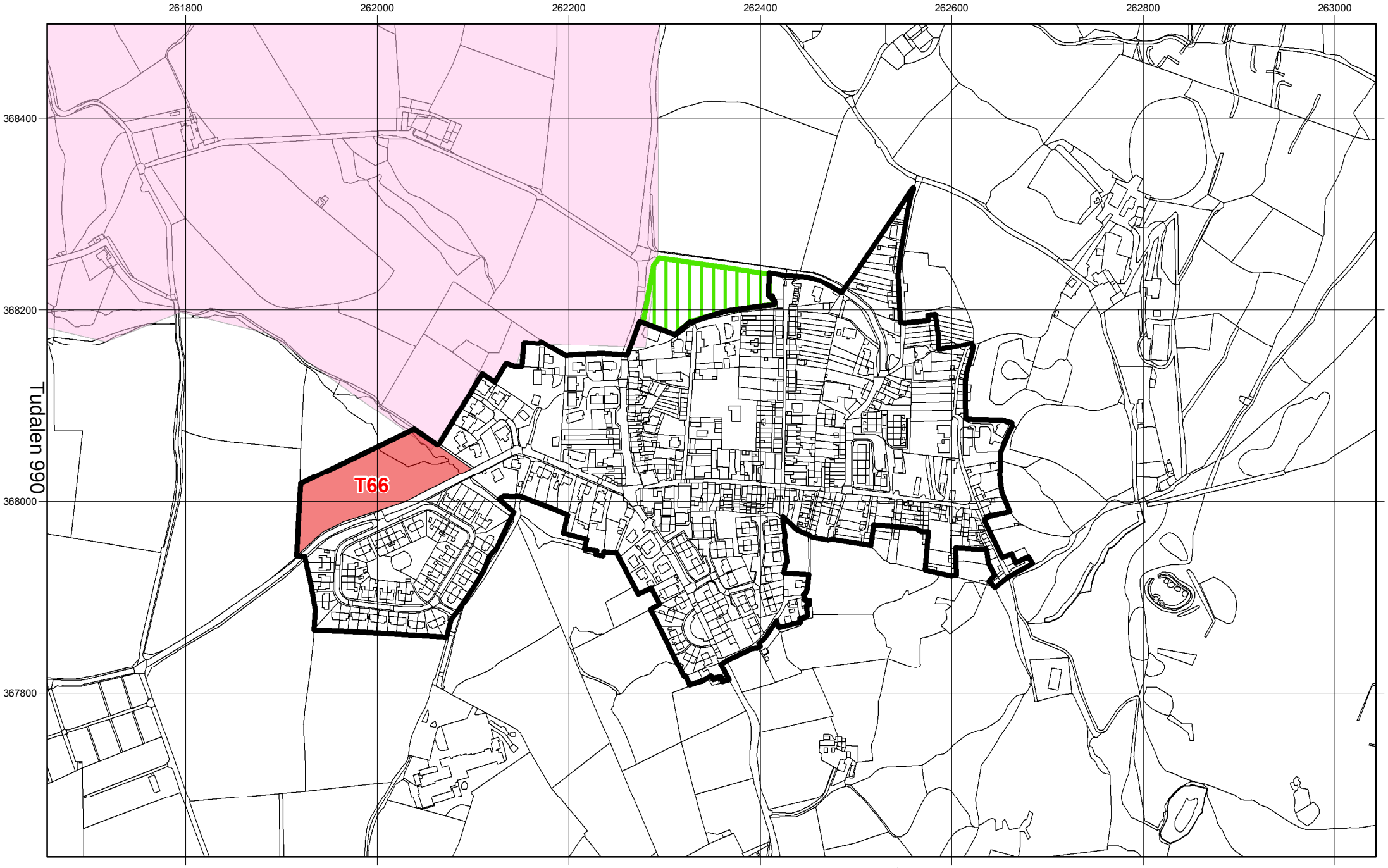

Tudalen 990

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) / Joint Local Development Plan (2017)

G/N

1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 38

Tremadog

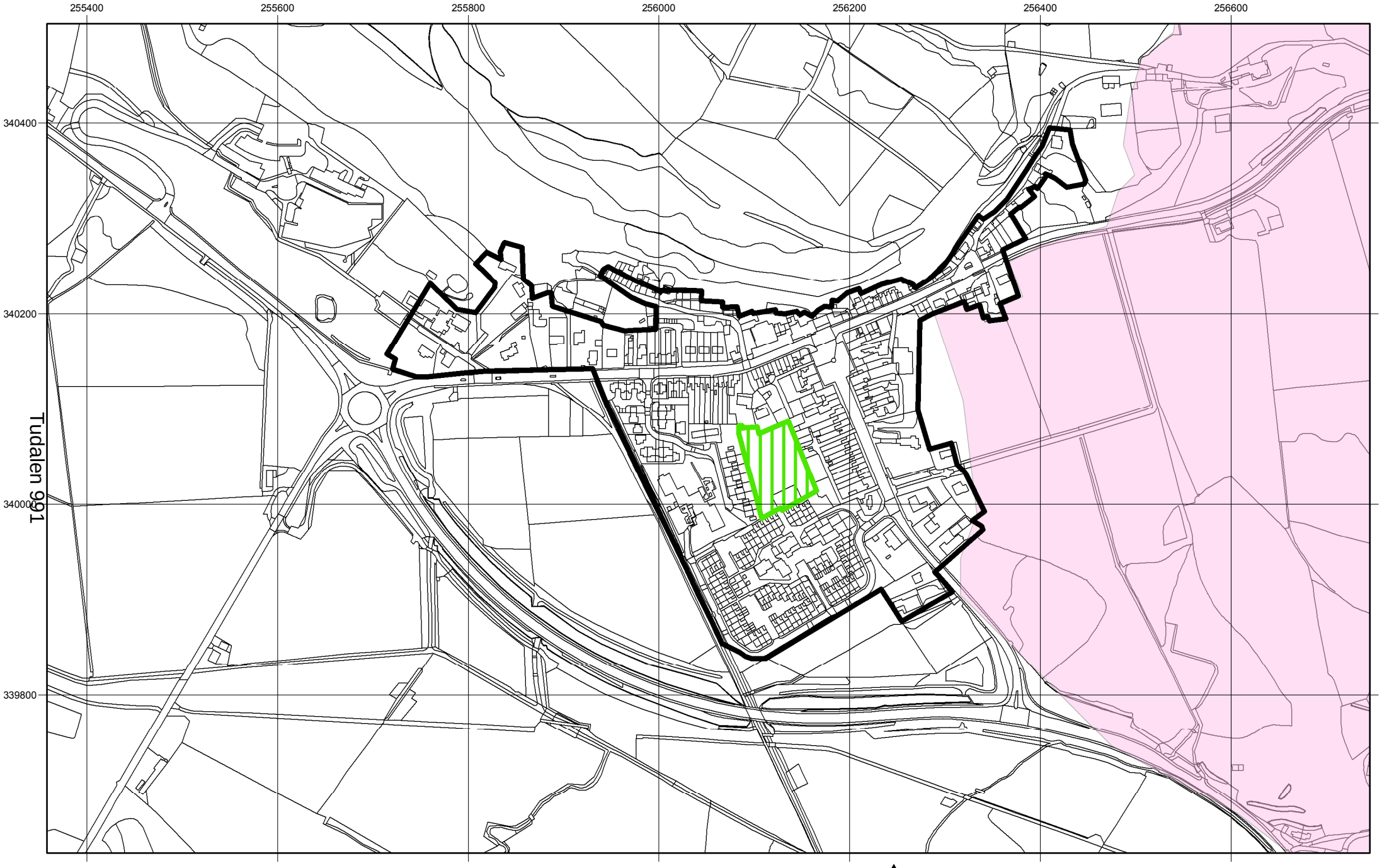

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) / Joint Local Development Plan (2017)

G/N

1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 39

Y Ffôr

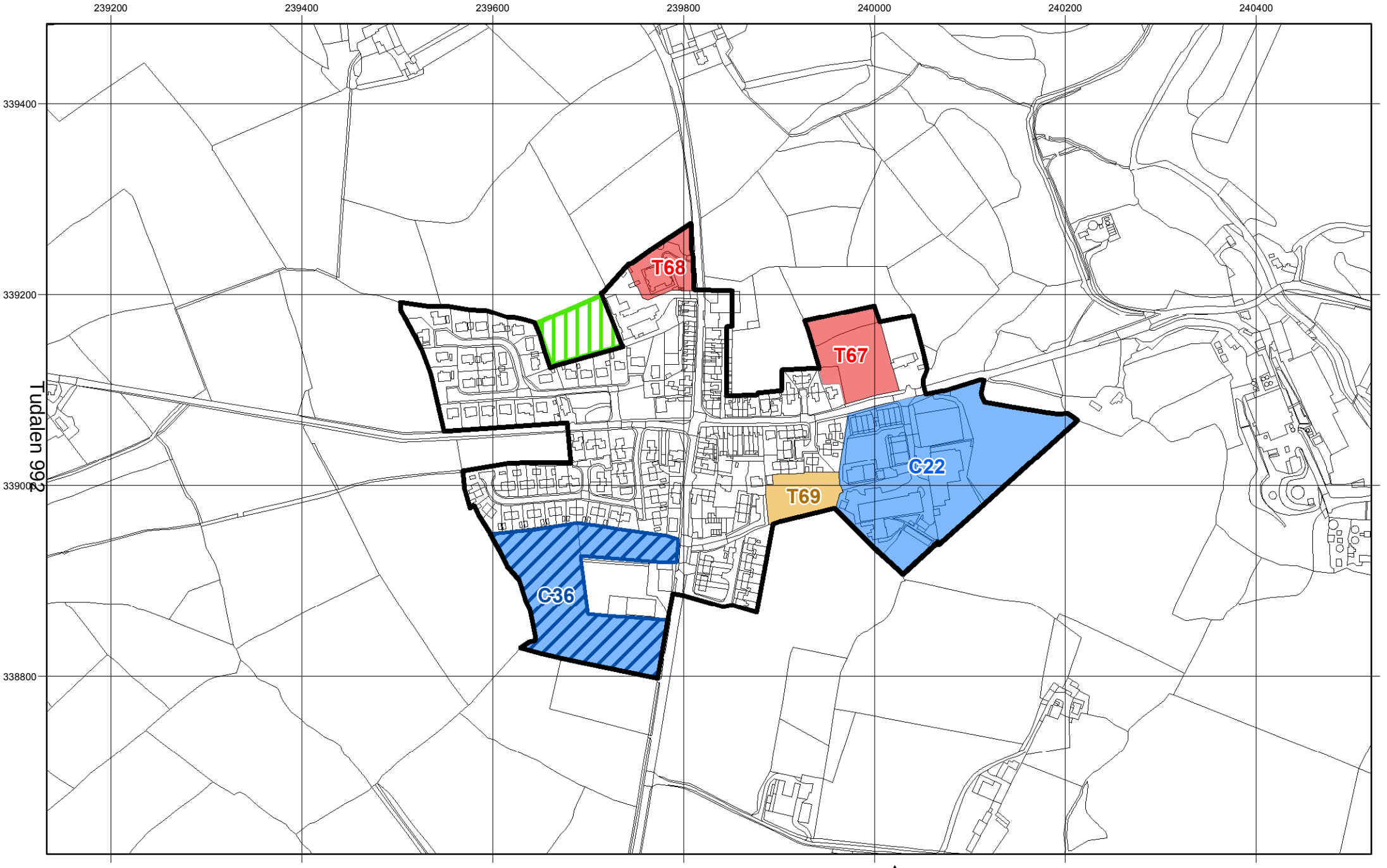

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) / Joint Local Development Plan (2017)

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Atodiad 3 Appendix 3

Mapiau Mewnosod Inset Maps

YNYS MÔN / ISLE OF ANGLESEY

Pentrefi Gwasanaeth / Service Villages

29. Gwalchmai,
30. Llannerch-y-medd,
31. Niwbwrch

Mapiau Mewnosod / Inset Maps

Nodiant / Legend

- Ffin Datblygu / Development Boundary
- Dynodiad Tai Heb Caniatâd / Housing Allocation without Planning Permission
- Dynodiad Tai gyda Chaniatâd Cynllunio / Housing Allocation with Planning Permission
- Clwstwr / Cluster
- Safle Cyflogaeth i'w Warchod / Safeguarded Employment Site
- Dynodiad Cyflogaeth / Employment Allocation
- Safle Cyflogaeth Wrth Gefn i'w Warchod / Safeguarded Reserve Employment Site
- Safle Cyflogaeth Adwy'r Hafan Employment Site
- Canol Tref / Town Centre
- Prif Ardal Siopa / Primary Shopping Area
- Parth Chwilio Llety Myfyrwyr Pwrpasol / Purpose Built Student Accommodation Search Zone
- Safle Sipsiwn a Theithwyr i'w Warchod / Protected Gypsy and Traveller Site
- Safle Sipsiwn a Theithwyr Newydd / New Gypsy and Traveller Site
- Ardal Tirwedd Arbennig / Special Landscape Area
- Llecyn Agored/Cae Chwarae i'w Warchod / Protected Open Space/Play Area
- Safle Gwastraff / Waste Site
- Terfynfa Rheilffordd a Glanfa i'w Warchod / Protected Railhead and Wharf
- Cylchfa Rhagod Safle Mwynau / Mineral Site Buffer Zone
- Ardal a Ffefrir Tywod a Graean / Sand and Gravel Preferred Area
- Ardal a Ffefrir Carreg Mâl / Crushed Rock Preferred Area
- Ardal Gwarchod Metelifferaidd Mynydd Parys / Parys Mountain Metalliferous Safeguarding Area
- Ardal Ymgynhori Glo / Coal Referral Area
- Llwybr Ffordd Newydd i'w Warchod / Protected New Route Corridor
- Ardal Gwelliannau A5025 / A5025 Improvement Area
- Ardal Chwilio Fferm Solar PV / Solar PV Farm Search Area
- Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri / Snowdonia National Park Authority
- Awdurdodau Cynllunio Lleol Cyfagos / Adjoining Local Planning Authorities

CYNGOR SIR YNYS MÔN ISLE OF ANGLESEY COUNTY COUNCIL

Map / Inset 29

Gwalchmai

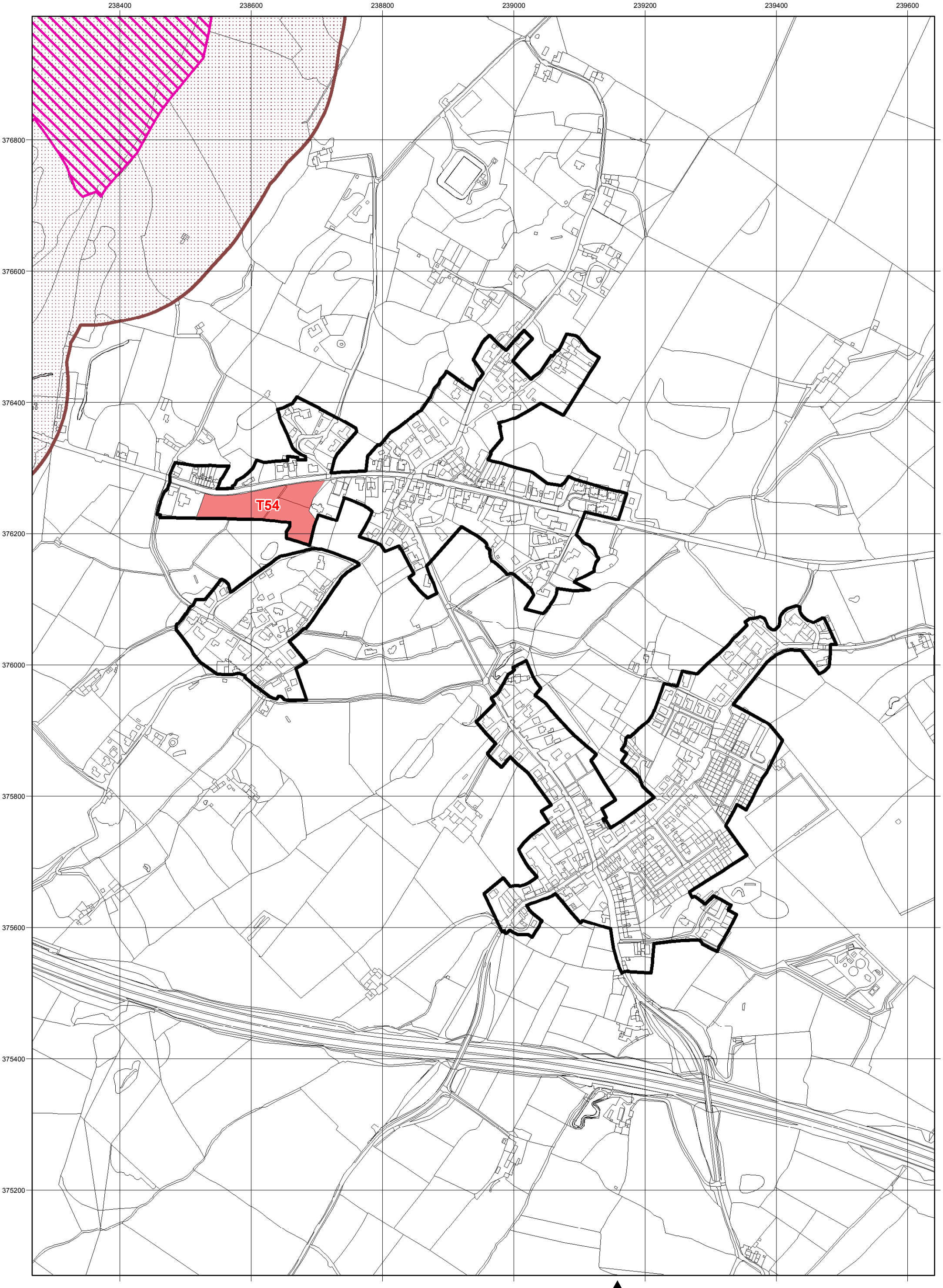

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) /
Joint Local Development Plan (2017)

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 30

Llannerch-y-medd

241000 241200 241400 241600 241800 242000 242200 242400 242600 242800

384800 384600 384400 384200 384000 383800 383600

T56

Tudalen 996

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) / Joint Local Development Plan (2017)

G/N

1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 31

Niwbwrch / Newborough

241600 241800 242000 242200 242400 242600 242800 243000 243200

366400 366200 366000 365800 365600 365400 365200

T55

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) / Joint Local Development Plan (2017)

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

This page is intentionally left blank

Atodiad 3 Appendix 3

Mapiau Mewnosod Inset Maps

GWYNEDD

Pentrefi Lleol / Local Villages

60. Abererch,
61. Brynrefail,
62. Caeathro,
63. Carmel,
64. Cwm y Glo,
65. Dinas (Llanwnda),
66. Dinas Dinlle,
67. Dolydd a Maen Coch,
68. Efailnewydd,
69. Garndolbenmaen,
70. Garreg-Llanfrothen,
71. Groeslon,
72. Llandwrog,
73. Llandygai,
74. Llangybi,
75. Llanllyfni,
76. Llanystumdwy,
77. Nantlle,
78. Penisarwaun,
79. Pentref Uchaf,
80. Rhiwlas,
81. Rhosgadfan,
82. Rhostryfan,
83. Sarn Mellteyrn,
84. Talysarn,
85. Trefor,
86. Tregarth,
87. Tudweiliog,
88. Waunfawr,
89. Y Fron

Mapiau Mewnosod / Inset Maps

Nodiant / Legend

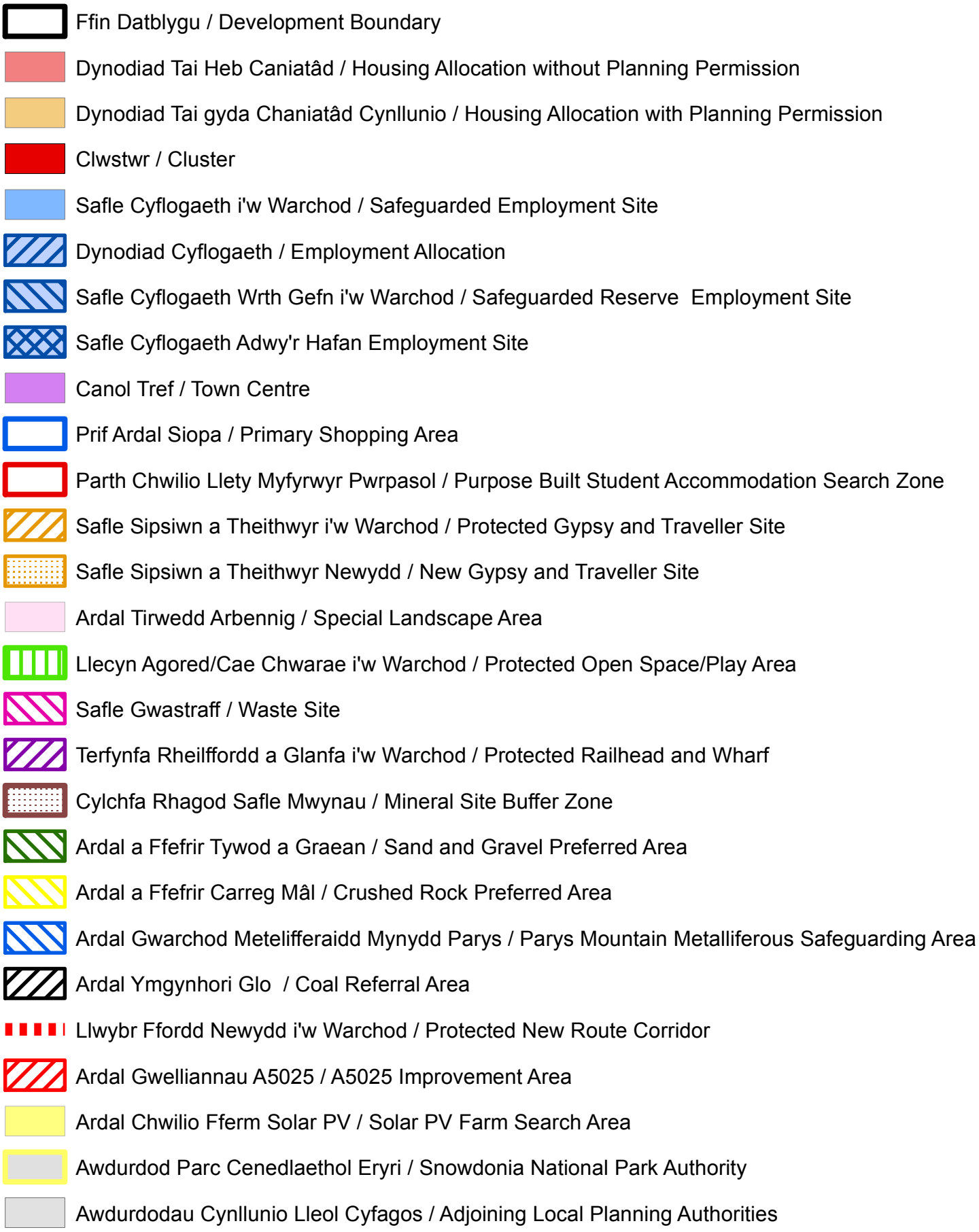

CYNGOR GWYNEDD COUNCIL
CYNGOR SIR YNYS MÔN ISLE OF ANGLESEY COUNTY COUNCIL

Map / Inset 60

Abererch

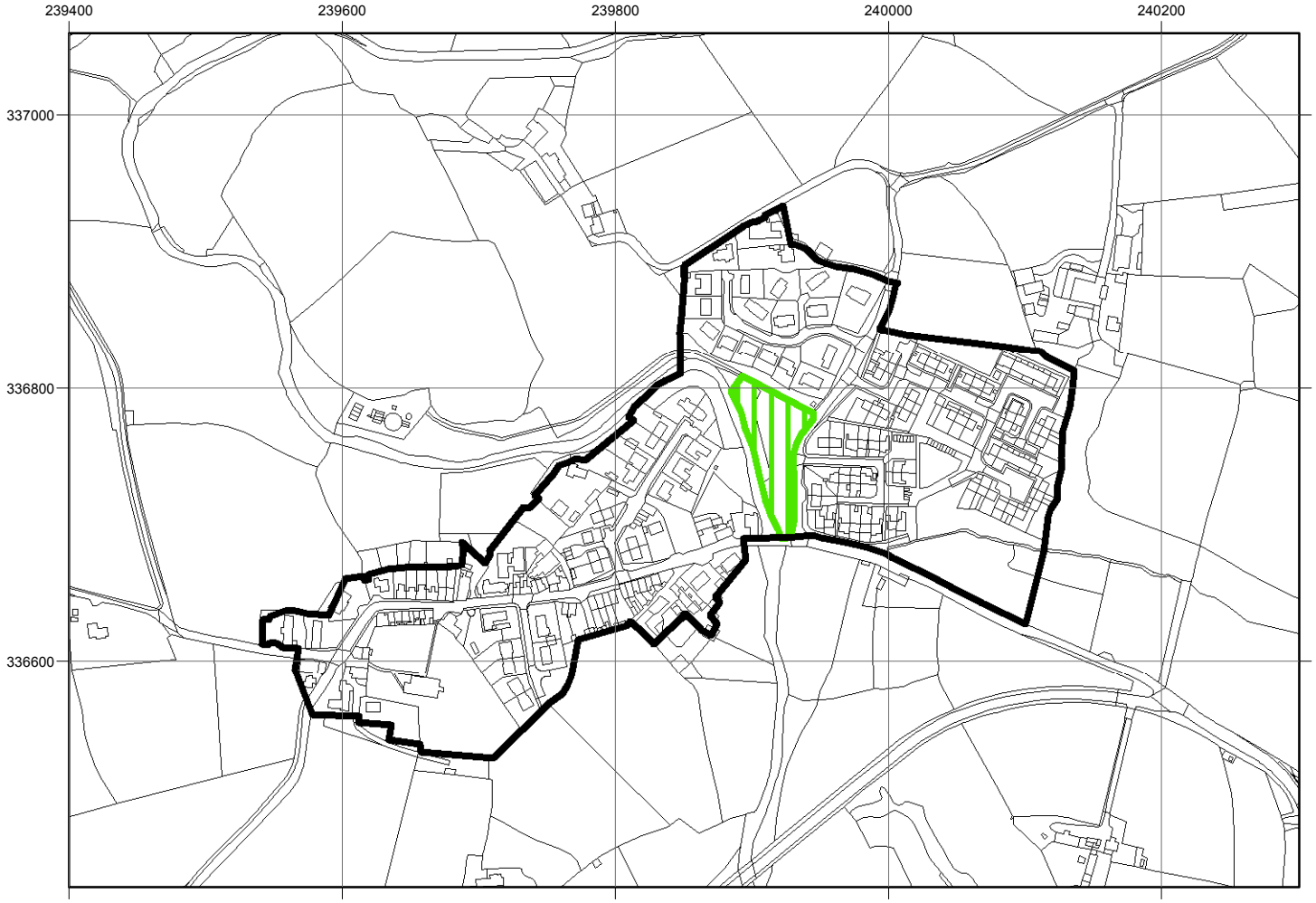

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 61

Brynrefail

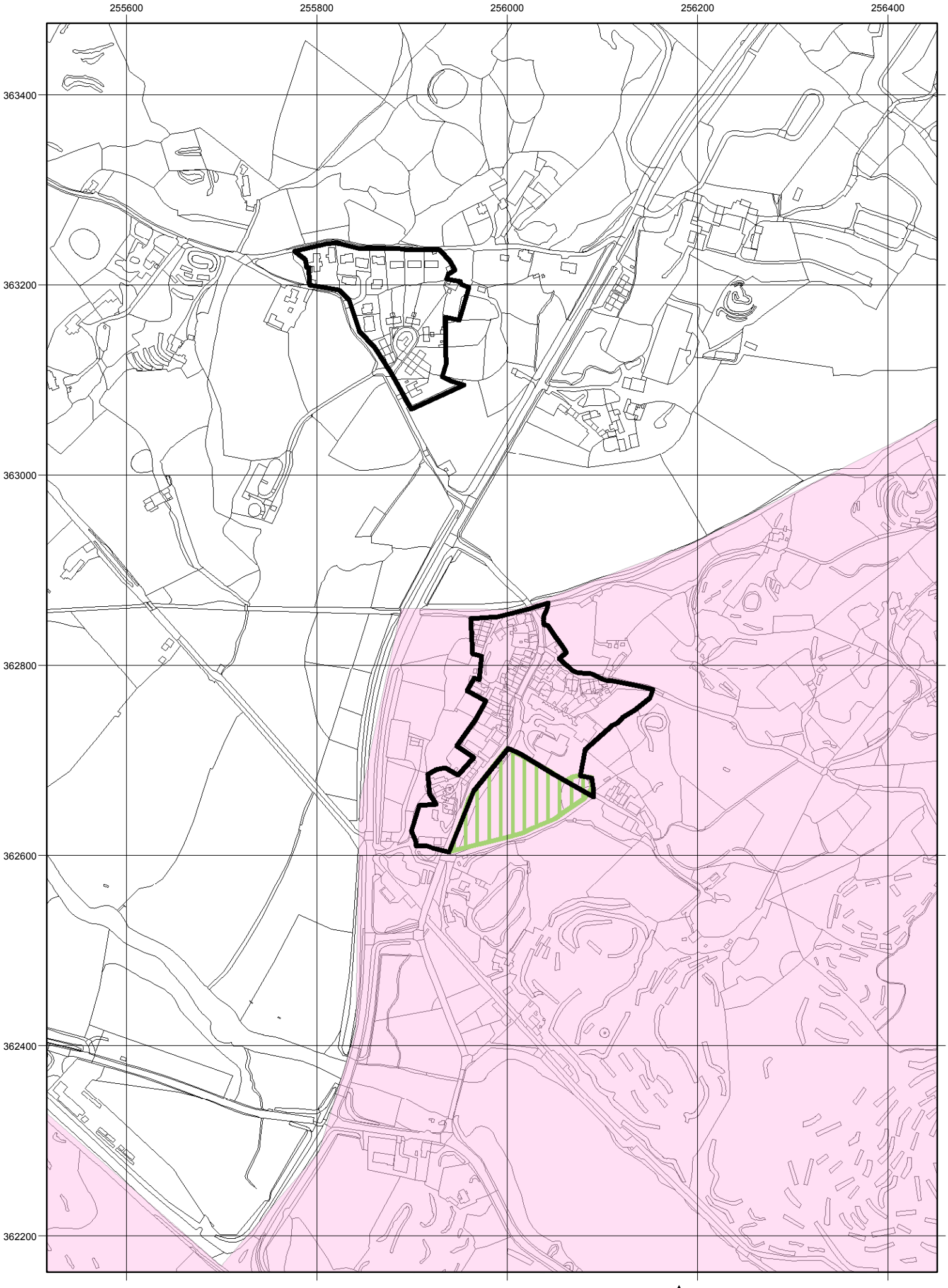

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) /
Joint Local Development Plan (2017) Tudalen 1002

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 62

Caeathro

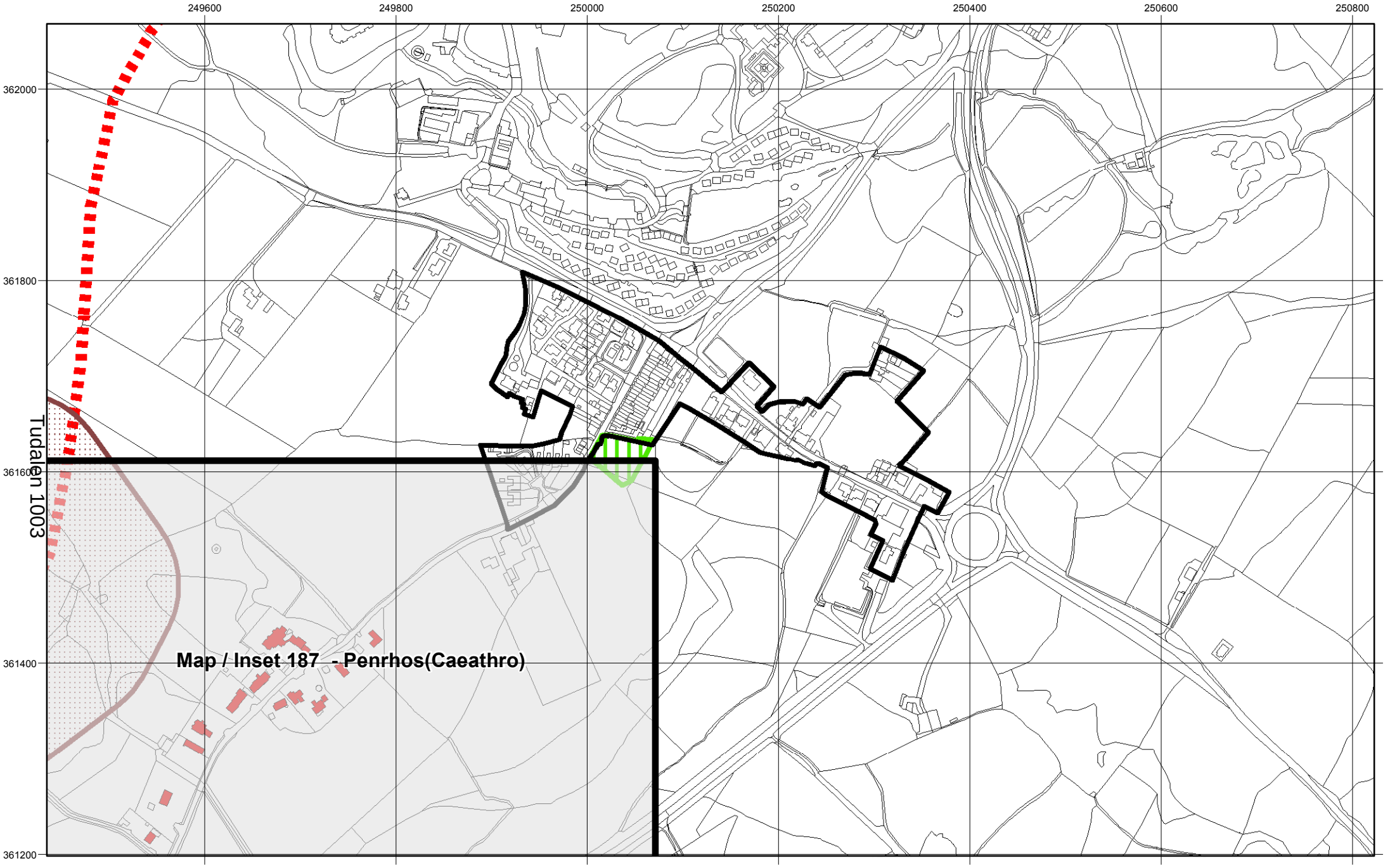

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) /
Joint Local Development Plan (2017)

G/N

1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 63

Carmel

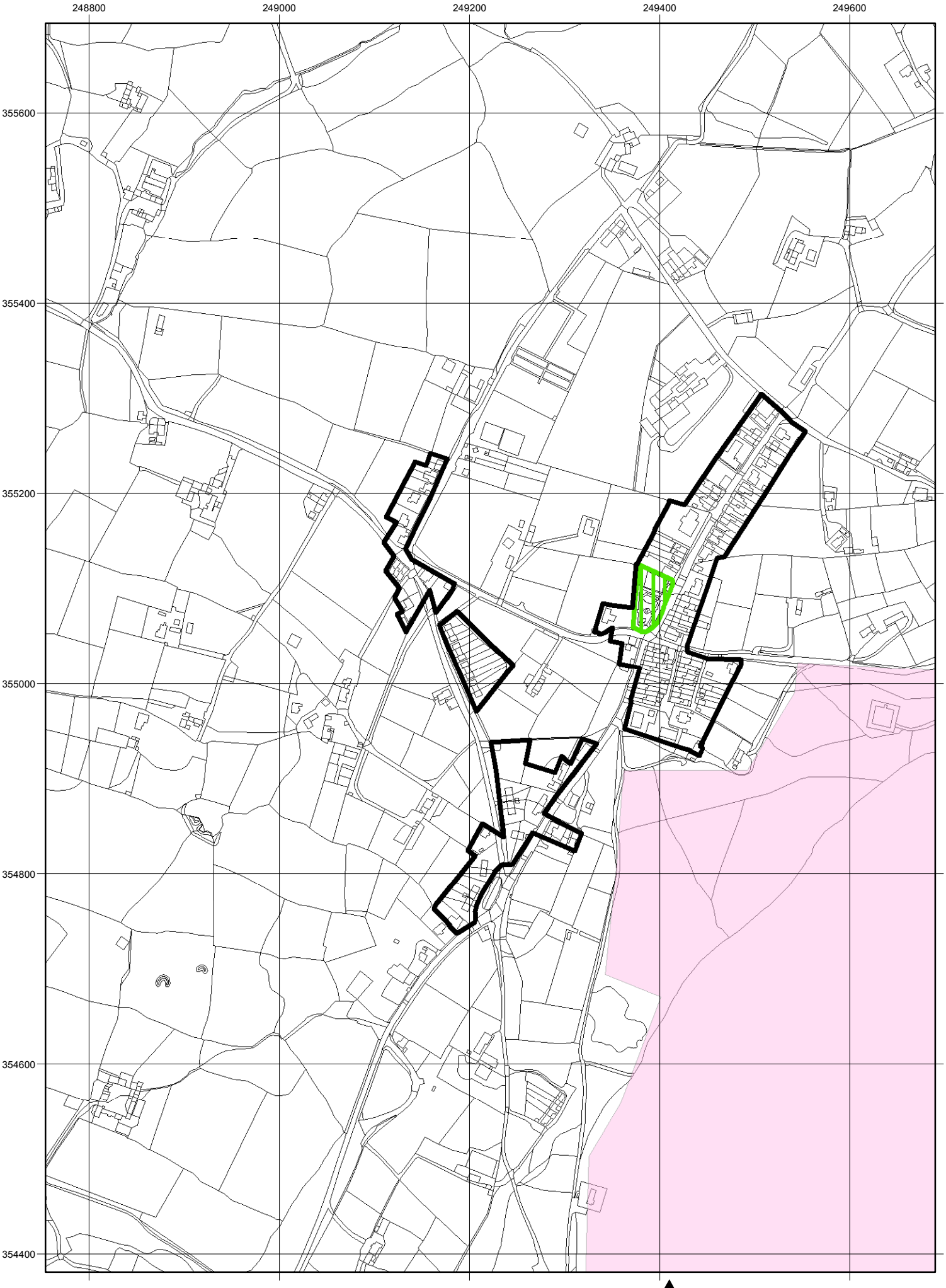

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) /
Joint Local Development Plan (2017)

G/N

1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 64

Cwm y Glo

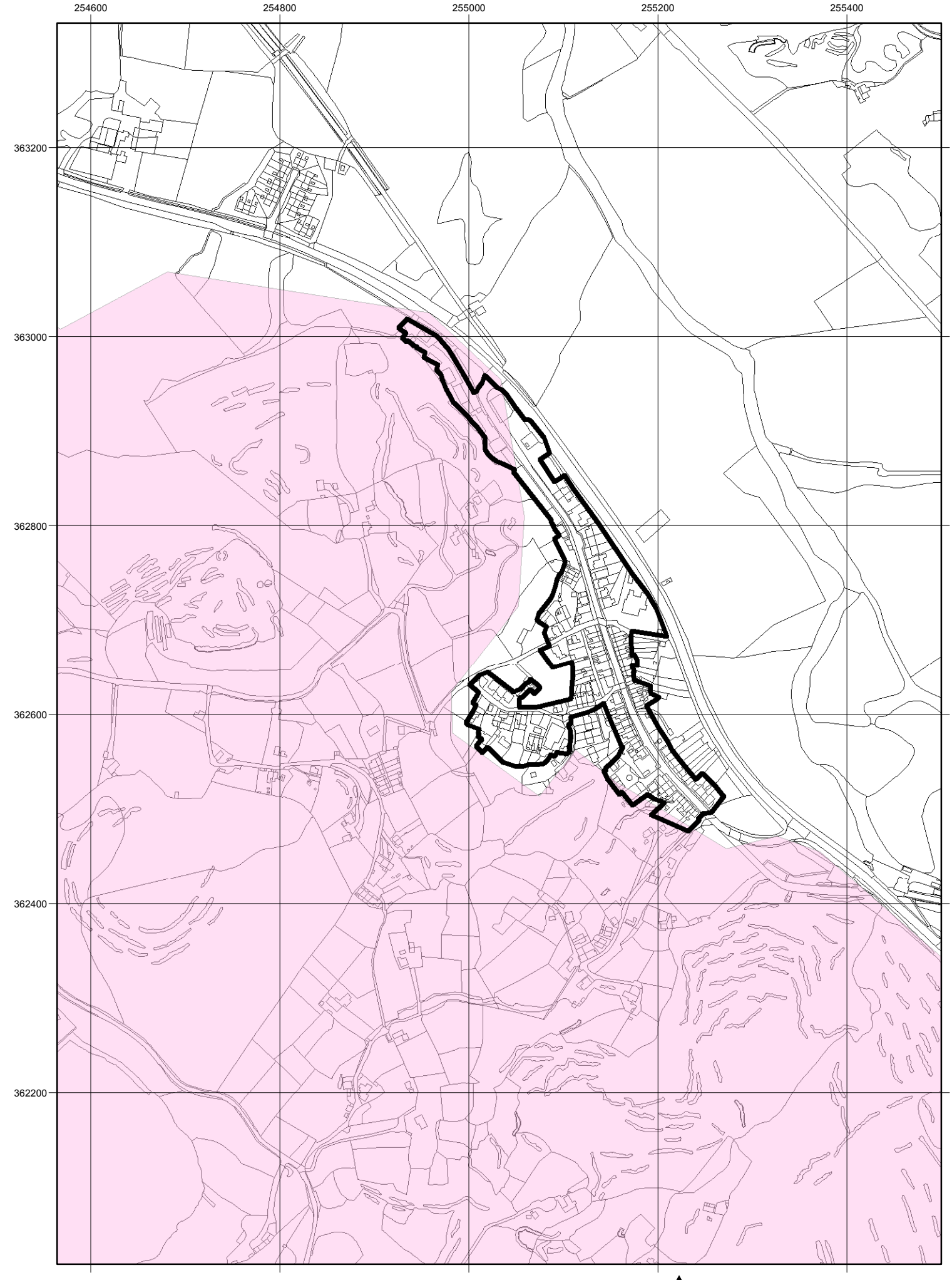

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) /
Joint Local Development Plan (2017)

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 65

Dinas (Llanwnda)

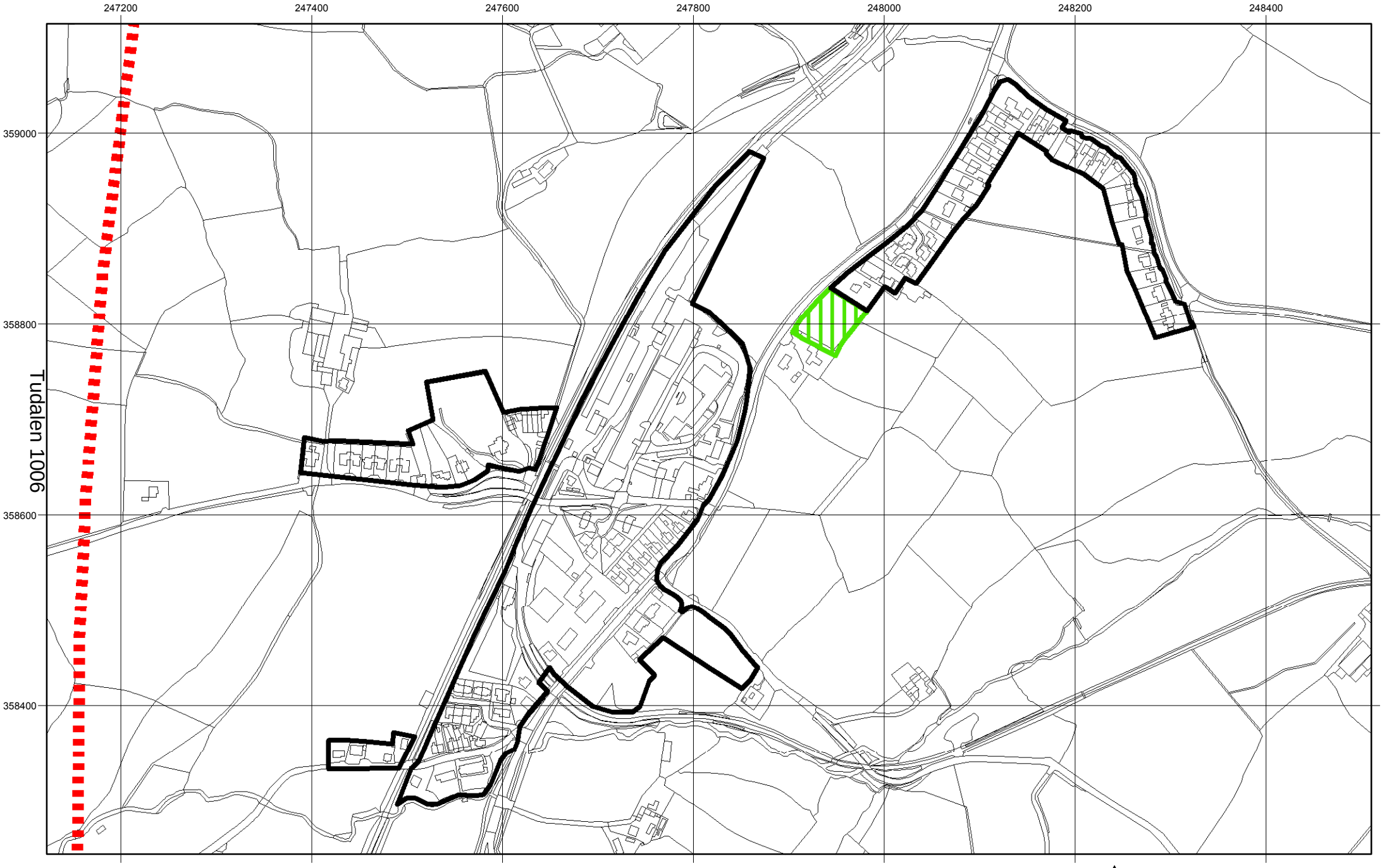

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) /
Joint Local Development Plan (2017)

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 66

Dinas Dinlle

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) /
Joint Local Development Plan (2017)

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 67

Dolydd a Maen Coch

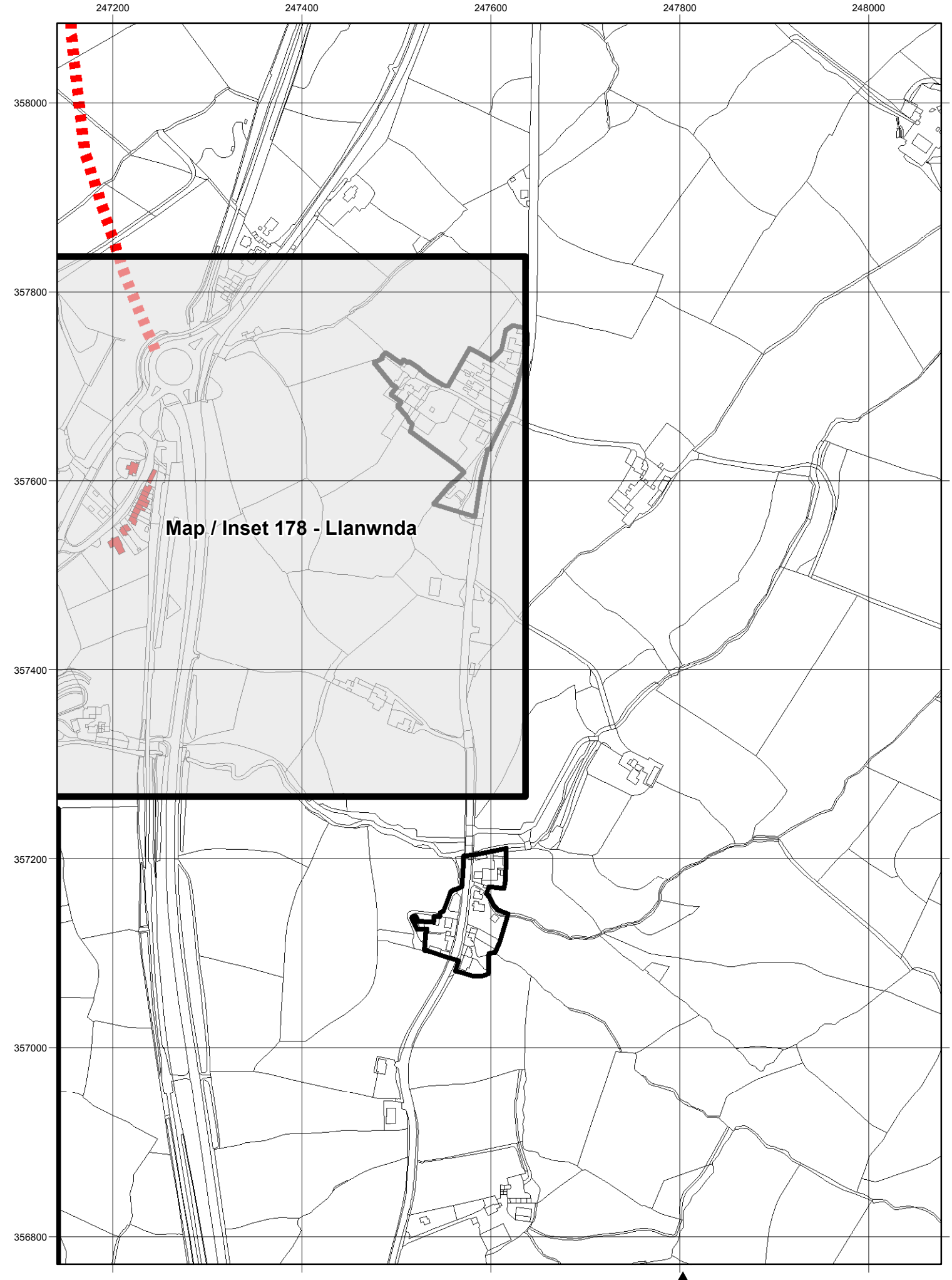

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 68

Efailnewydd

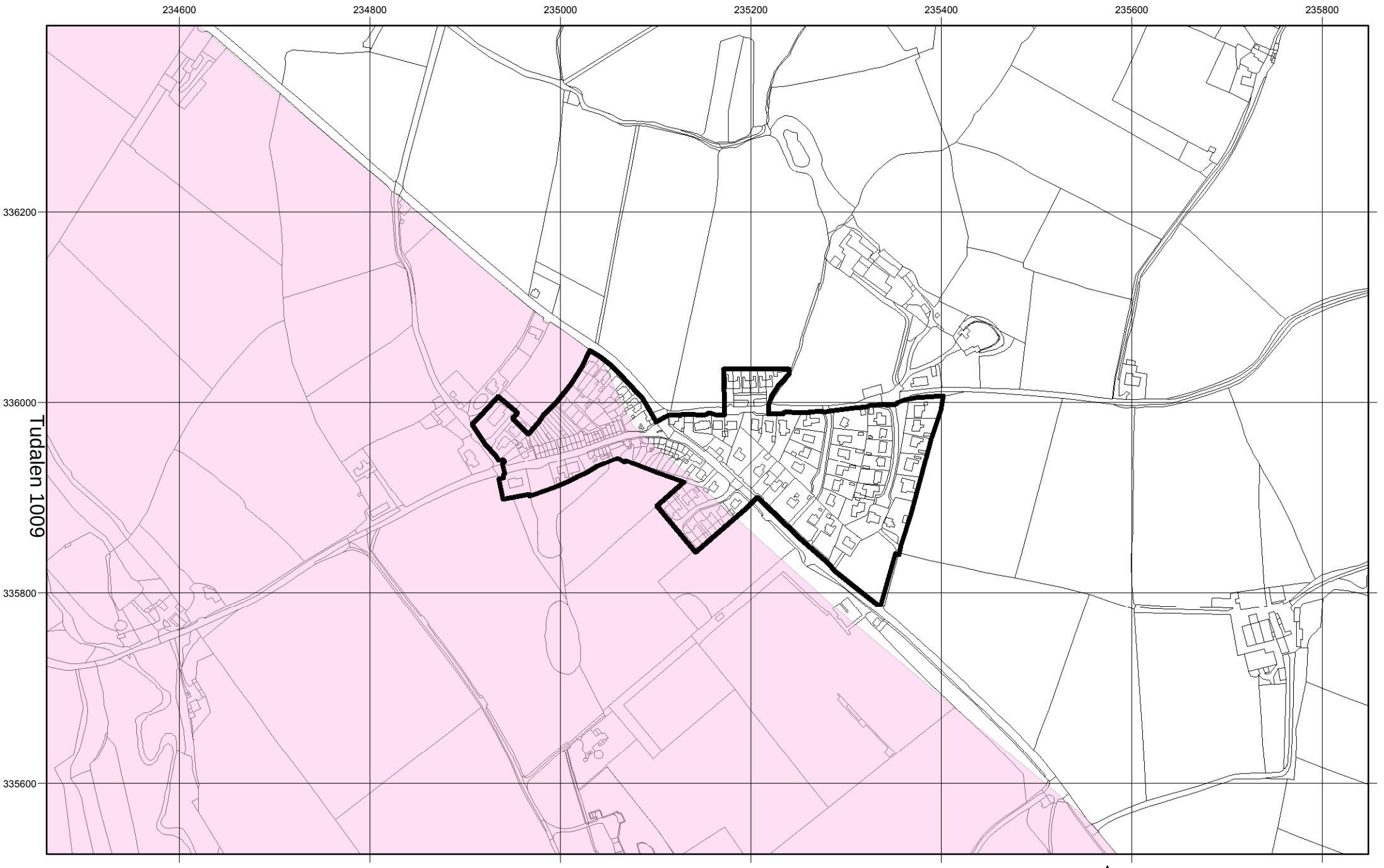

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) /
Joint Local Development Plan (2017)

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 69

Garndolbenmaen

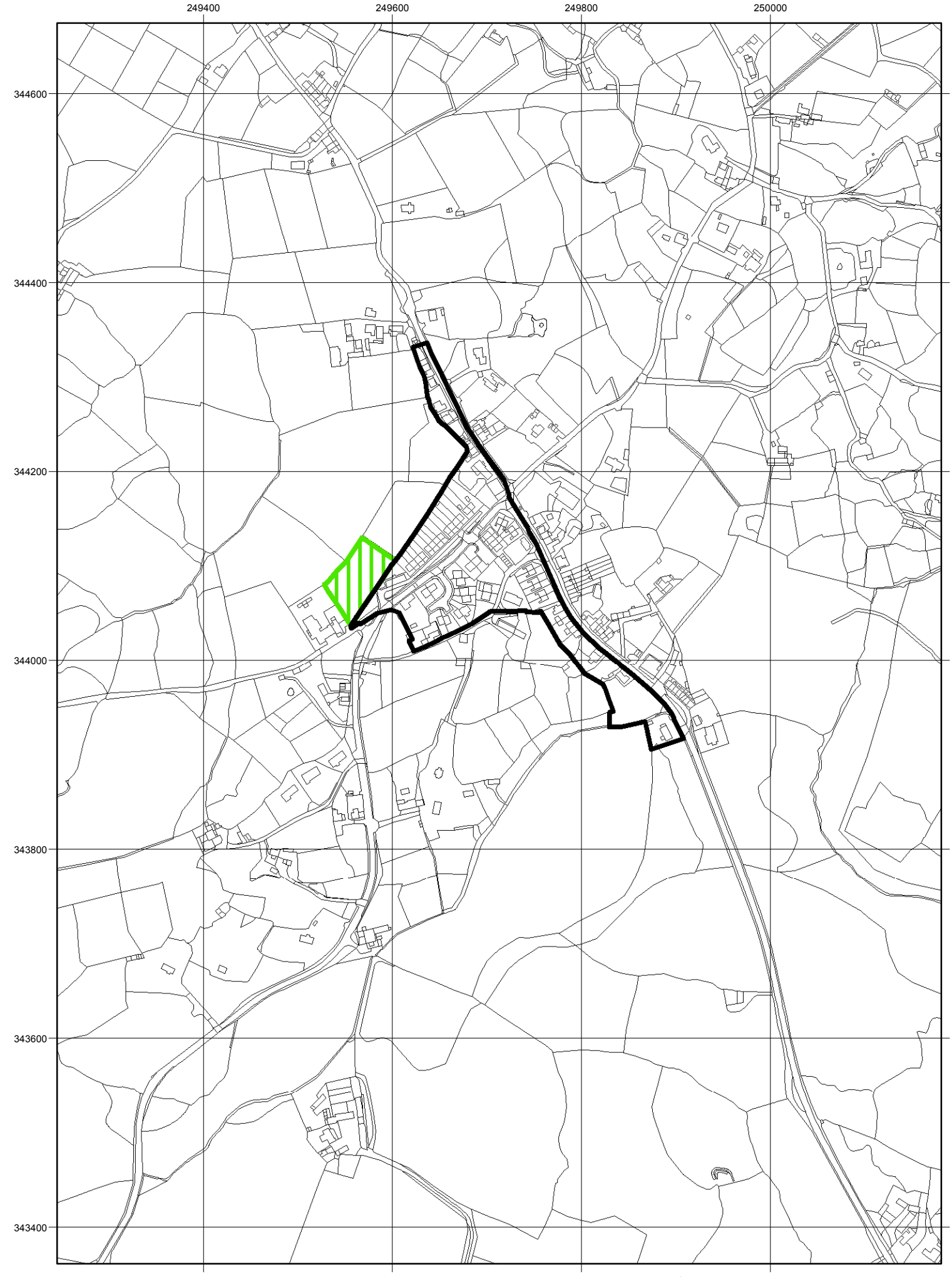

Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd (2017) /
Joint Local Development Plan (2017)

G/N

1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 70

Garreg-Llanfrothen

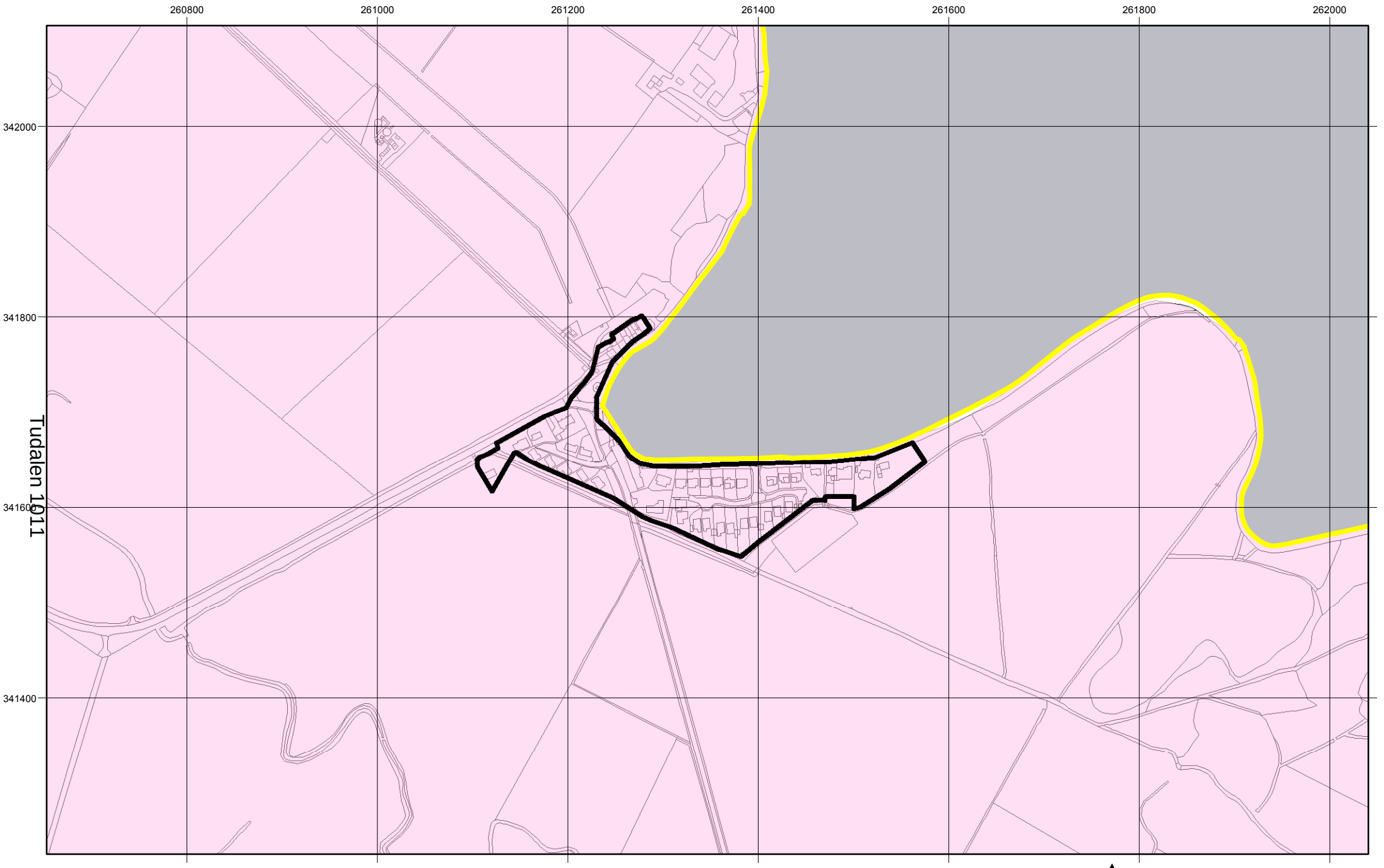

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) /
Joint Local Development Plan (2017)

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 71

Groeslon

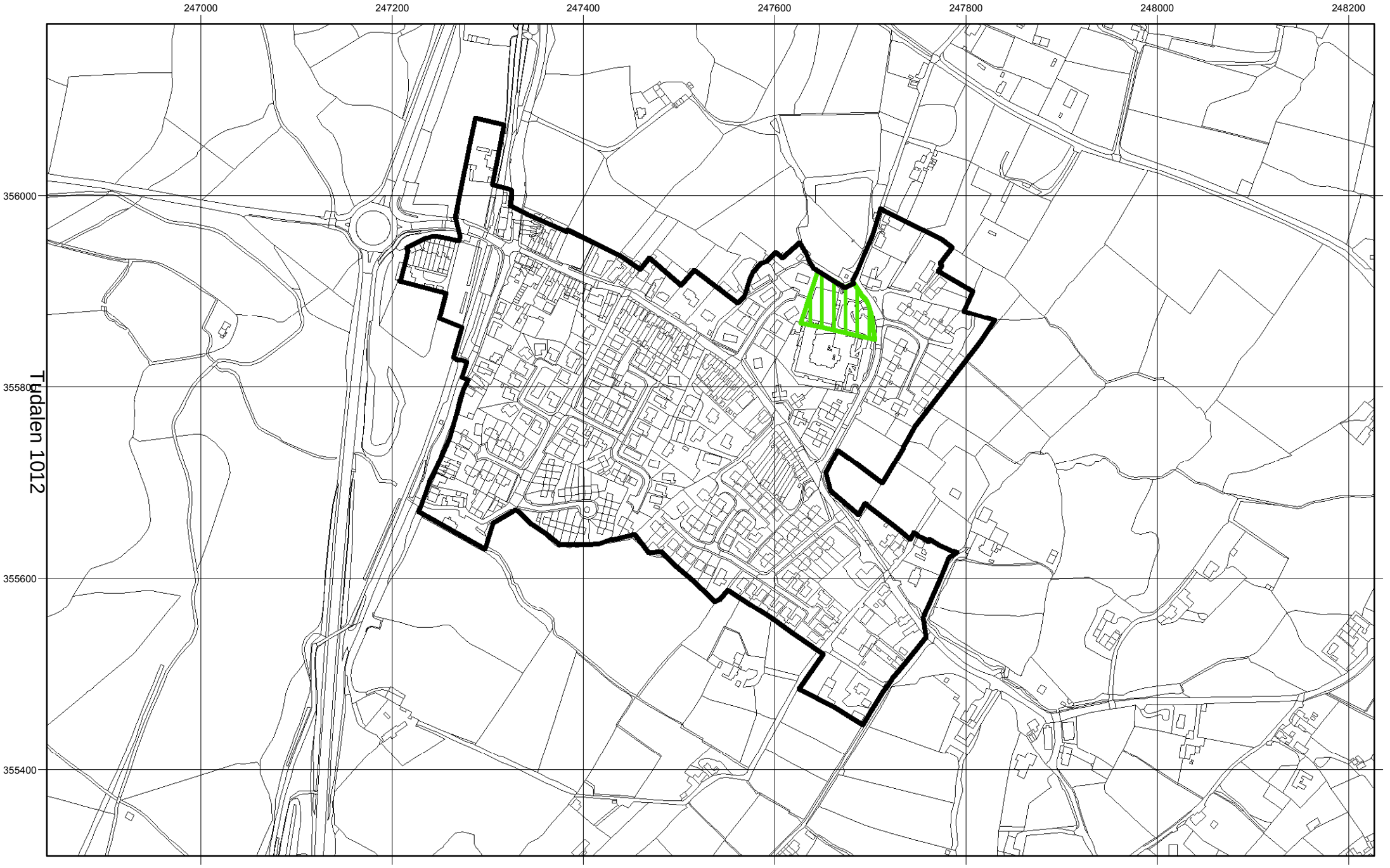

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) /
Joint Local Development Plan (2017)

G/N

1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 72

Llandwrog

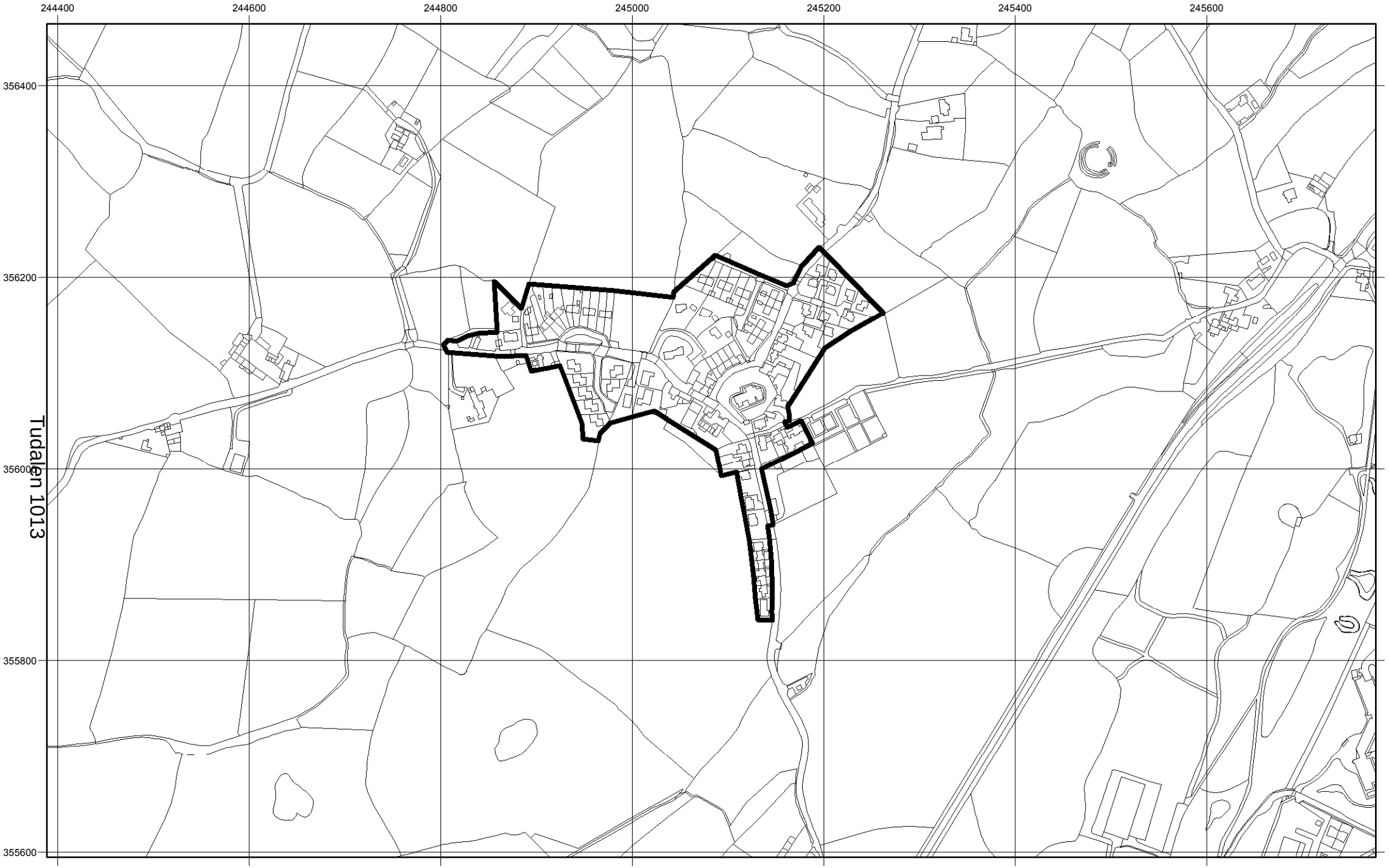

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) /
Joint Local Development Plan (2017)

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 73

Llandygai

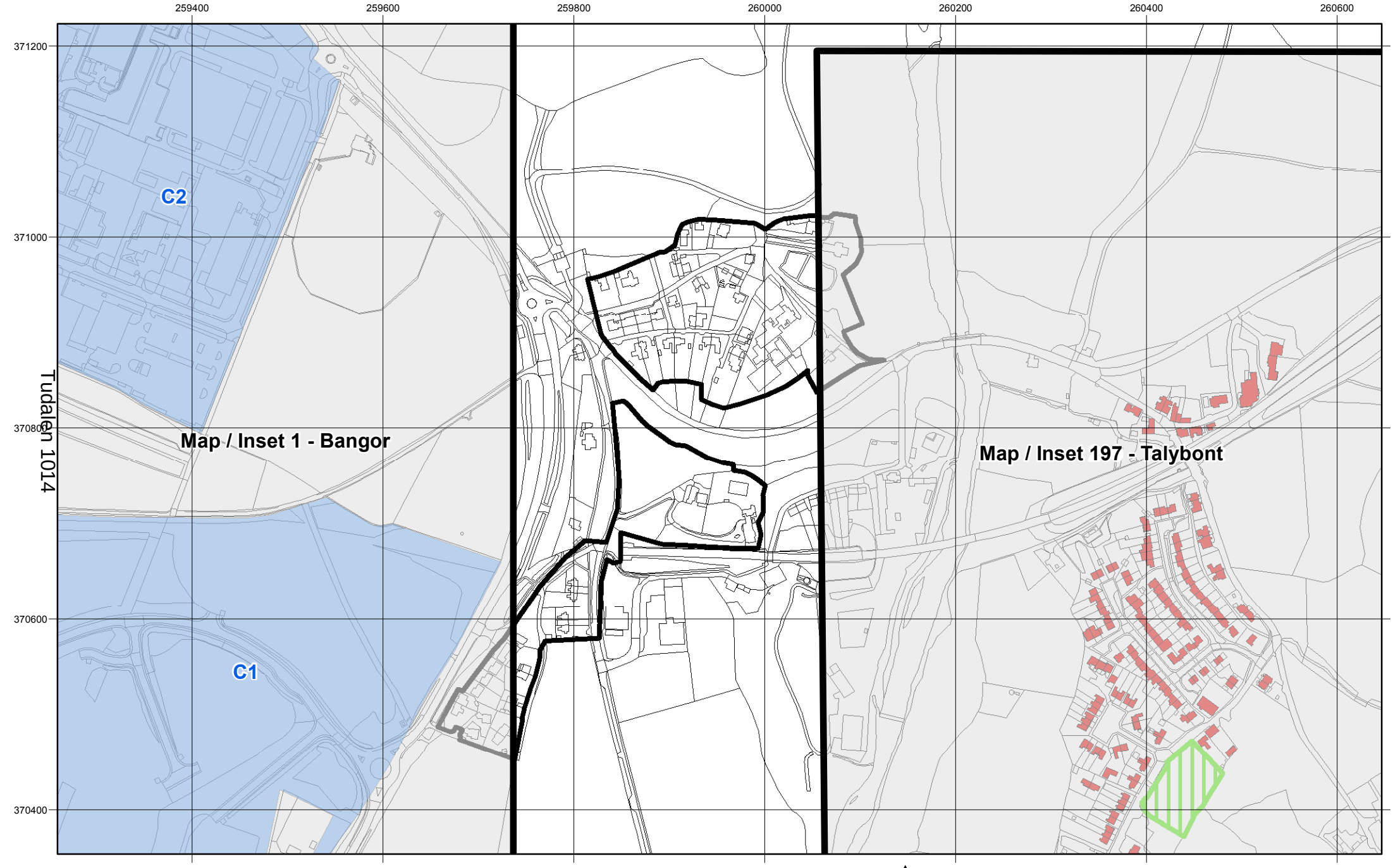

Cynllun Adnau / Deposit Plan 2015

G/N

1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2014 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2014 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 74

Llangybi

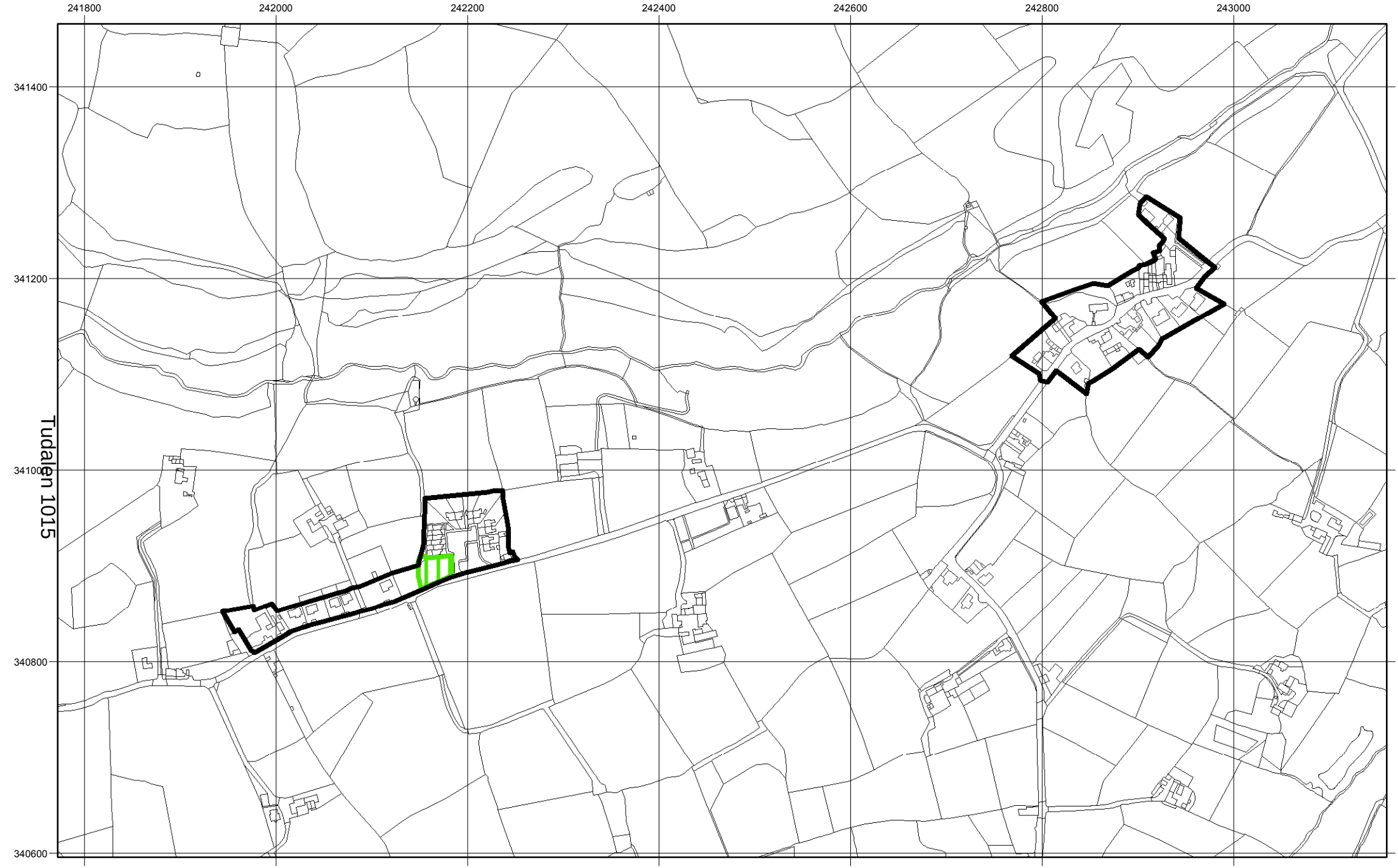

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) /
Joint Local Development Plan (2017)

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Llanllyfni

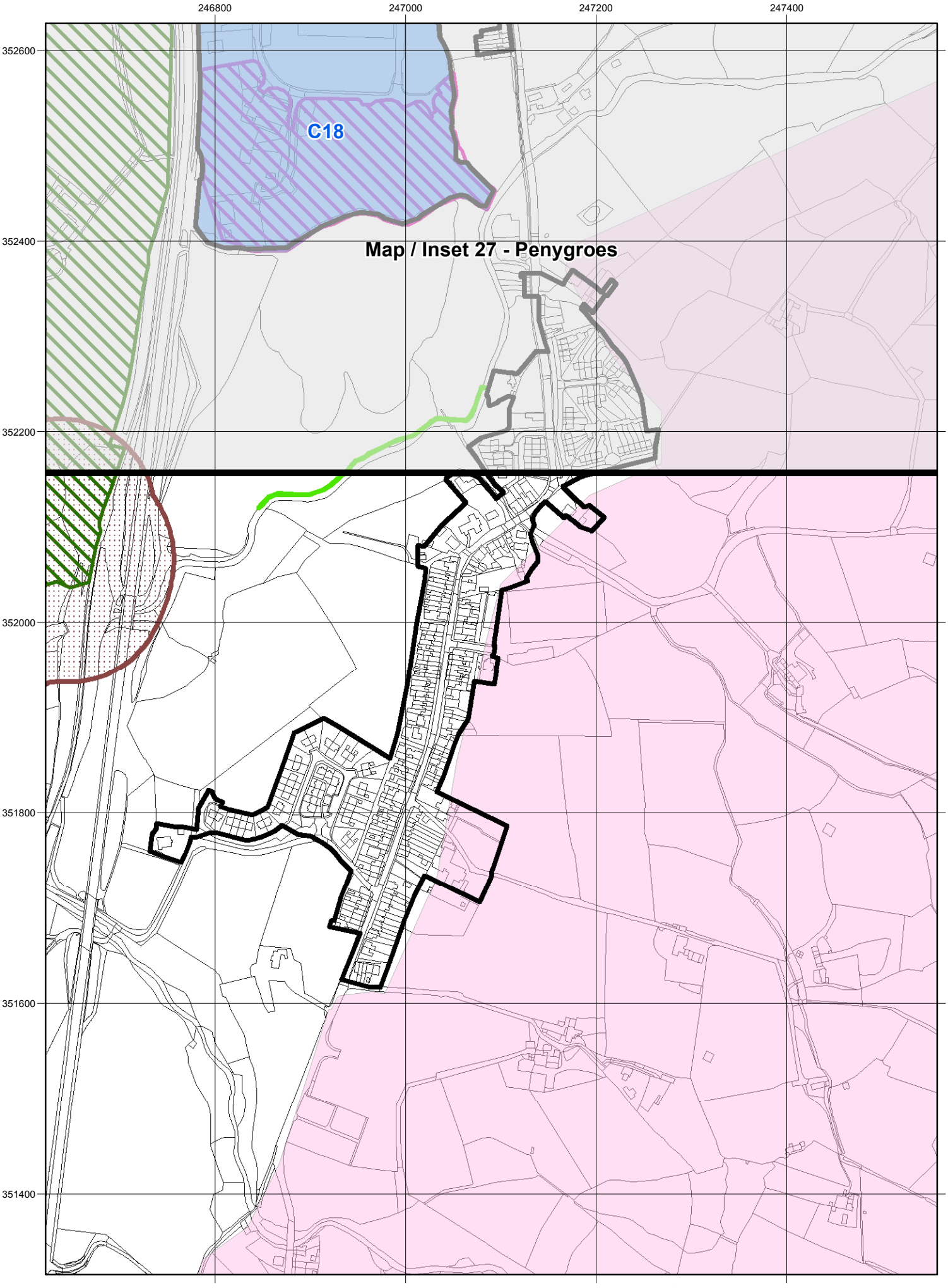

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 76

Llanystumdwy

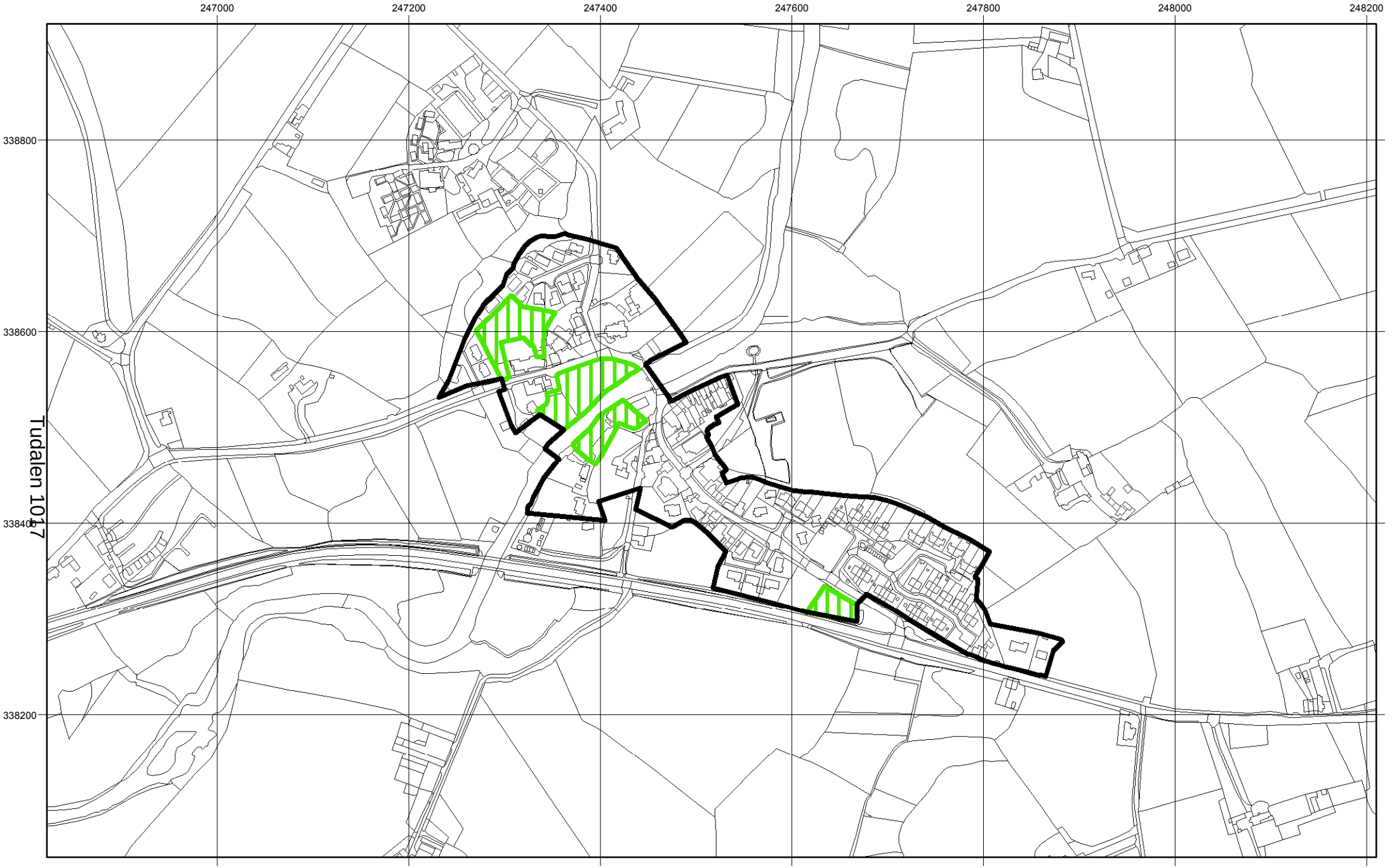

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) /
Joint Local Development Plan (2017)

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 77

Nantlle

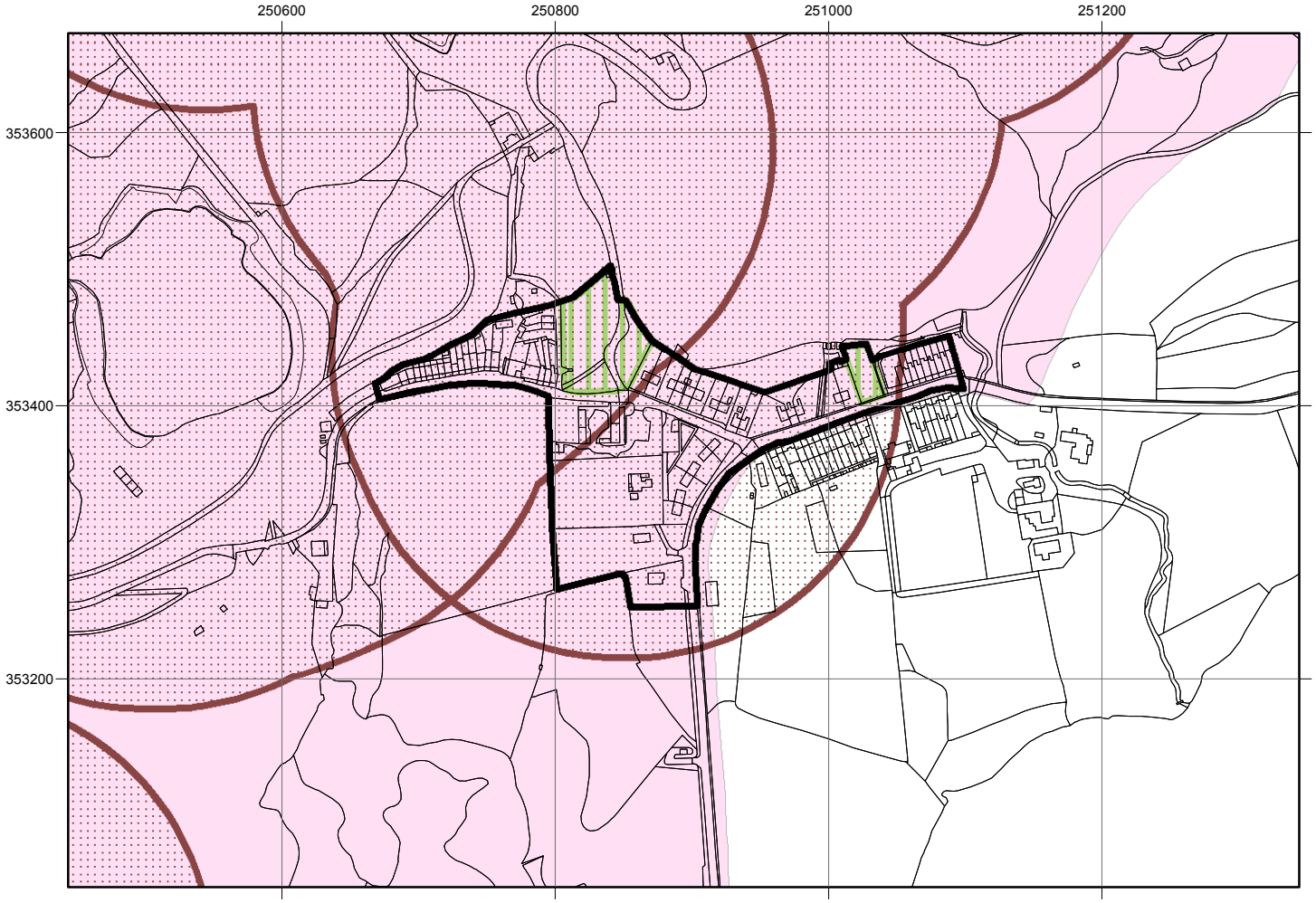

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 78

Penisarwaun

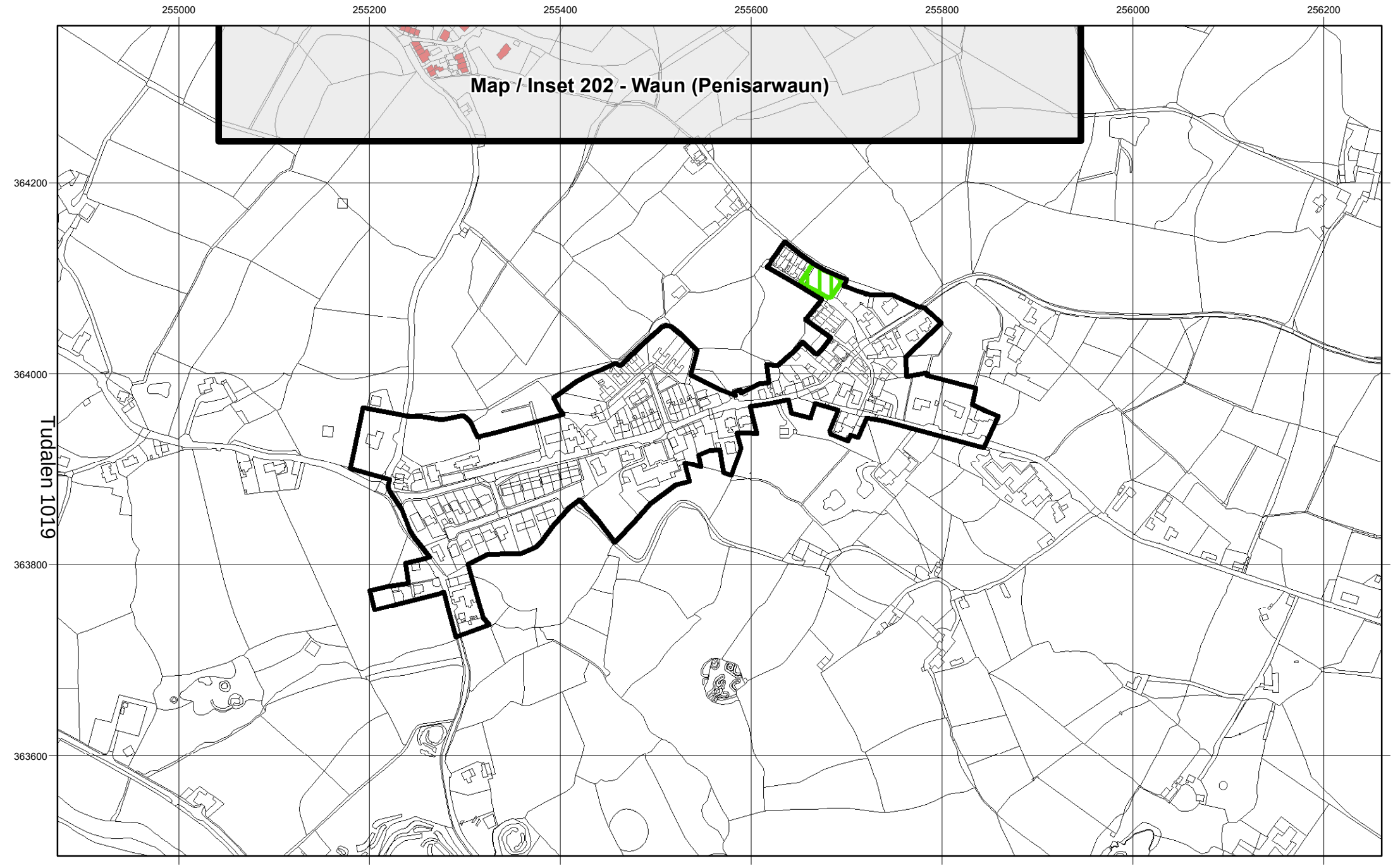

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) /
Joint Local Development Plan (2017)

G/N

1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 79

Pentref Uchaf

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 80

Rhiwlas

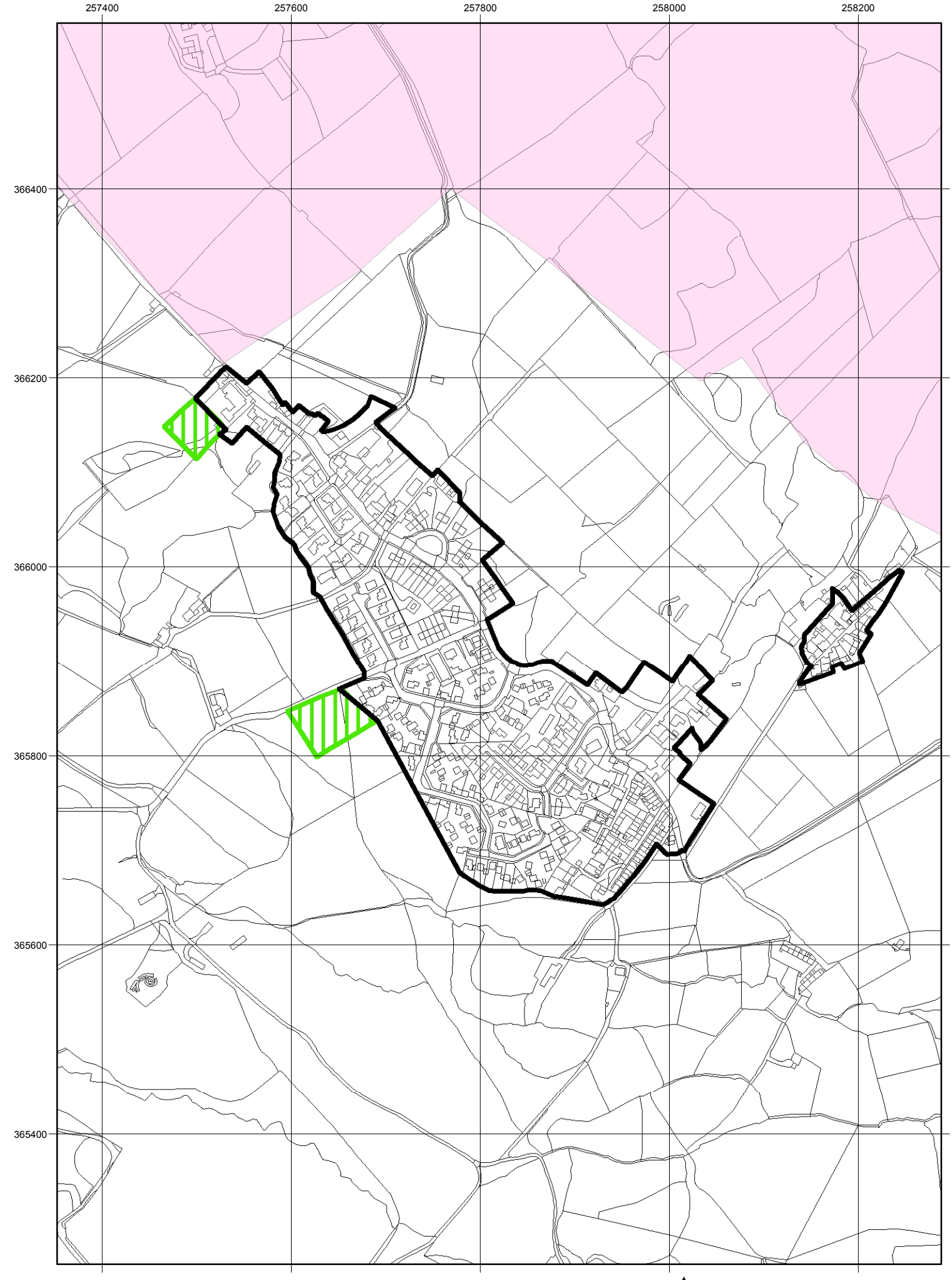

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) /
Joint Local Development Plan (2017)

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 81

Rhosgadfan

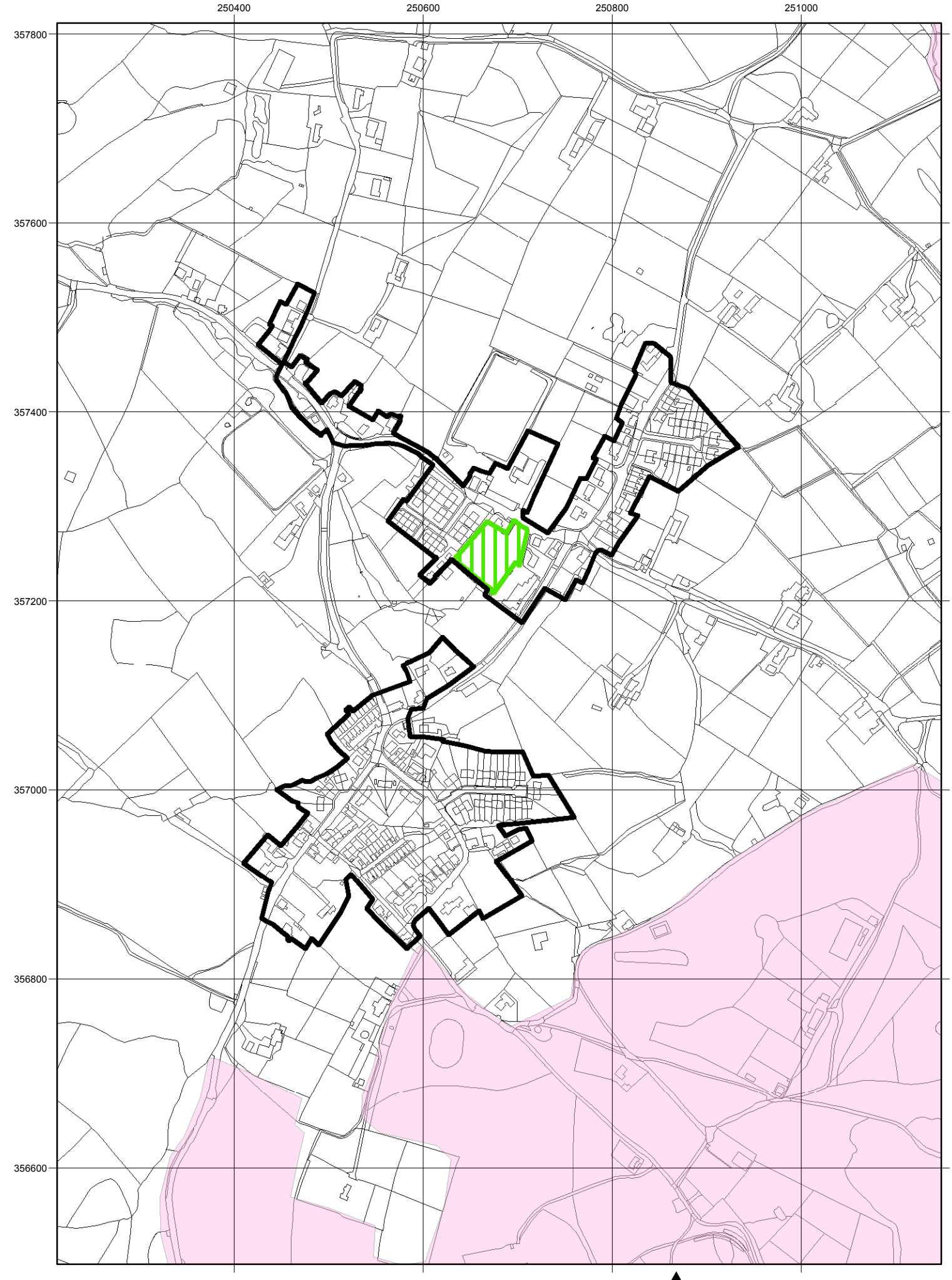

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) /
Joint Local Development Plan (2017)

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 82

Rhostryfan

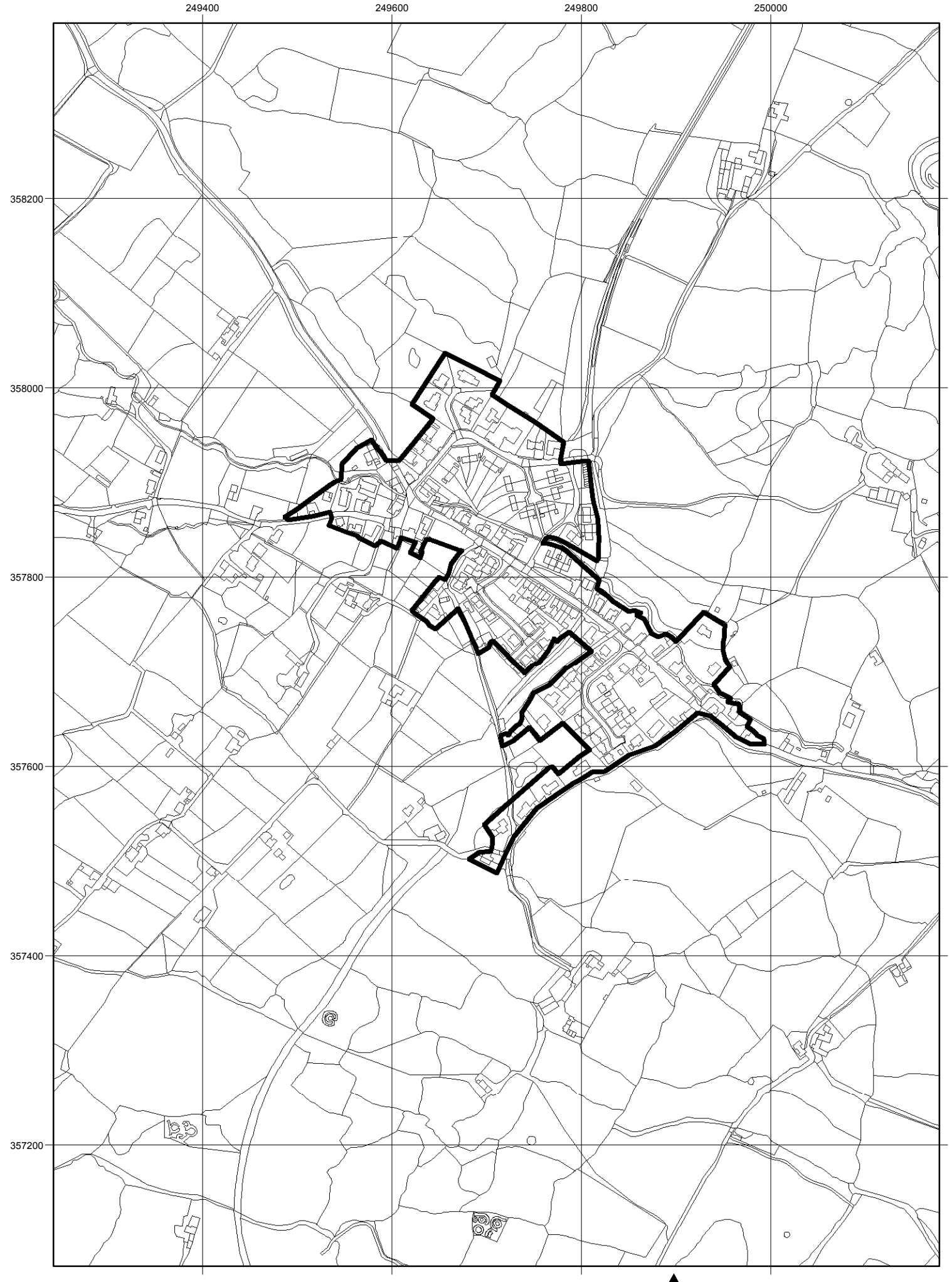

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) /
Joint Local Development Plan (2017)

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 83

Sarn Mellteyrn

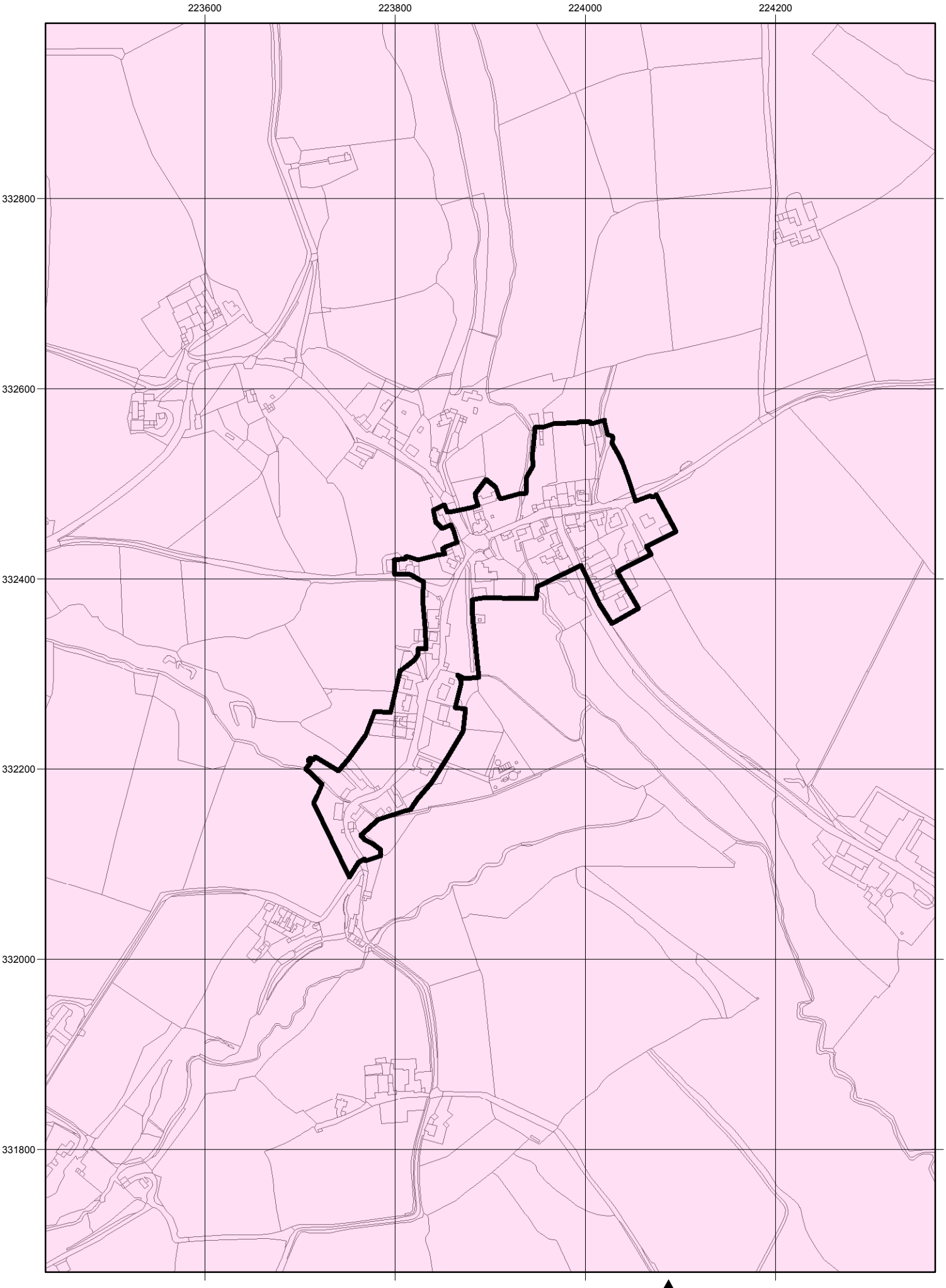

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) /
Joint Local Development Plan (2017)

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 84

Talysarn

247800 248000 248200 248400 248600 248800 249000 249200 249400 249600

353600 353400 353200 353000 352800 352600 352400

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) / Joint Local Development Plan (2017)

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 86

Tregarth

259800 260000 260200 260400 260600 260800 261000

368800 368600 368400 368200 368000 367800 367600 367400 367200

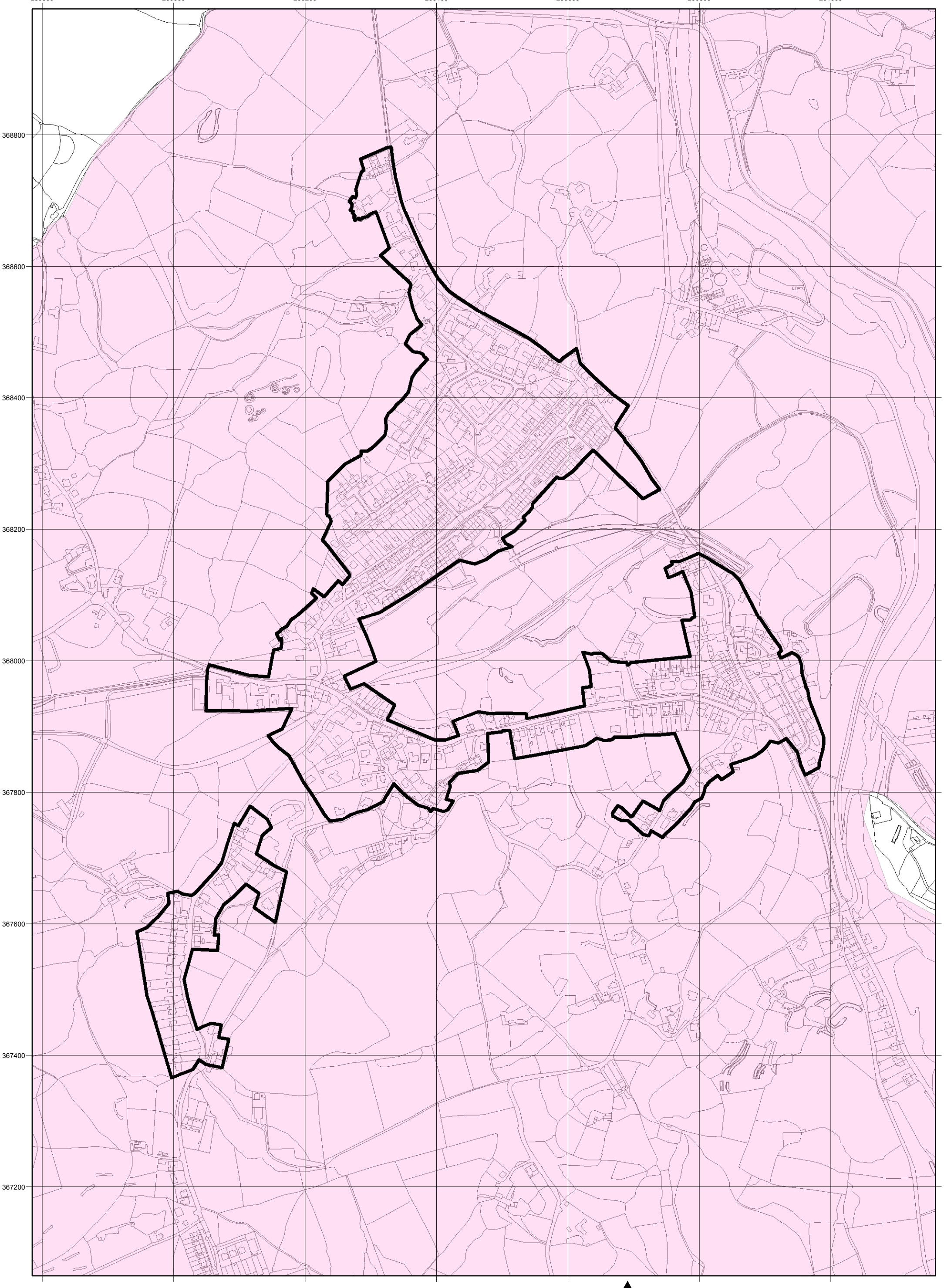

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) /
Joint Local Development Plan (2017)

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 85

Trefor

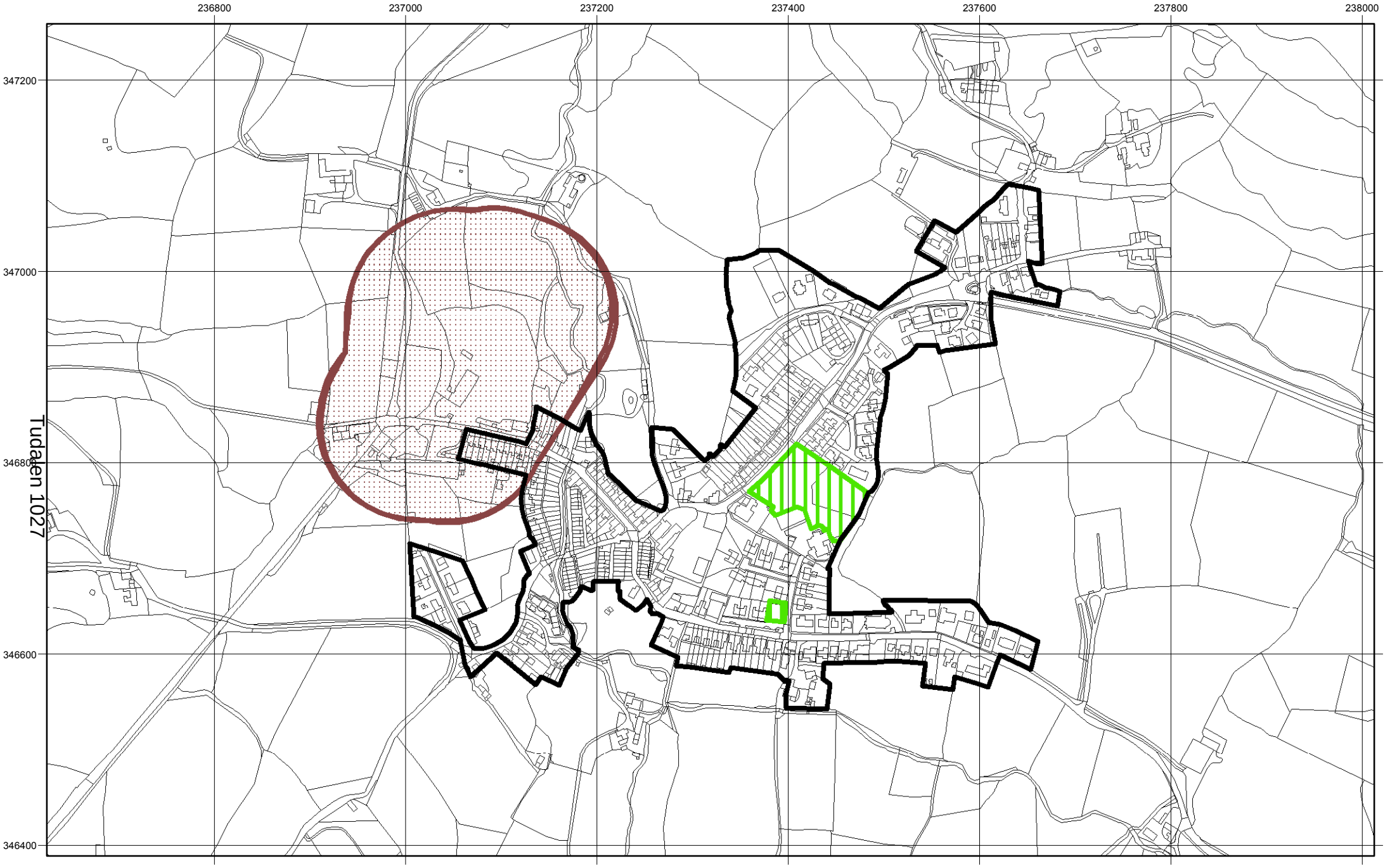

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) /
Joint Local Development Plan (2017)

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 87

Tudweiliog

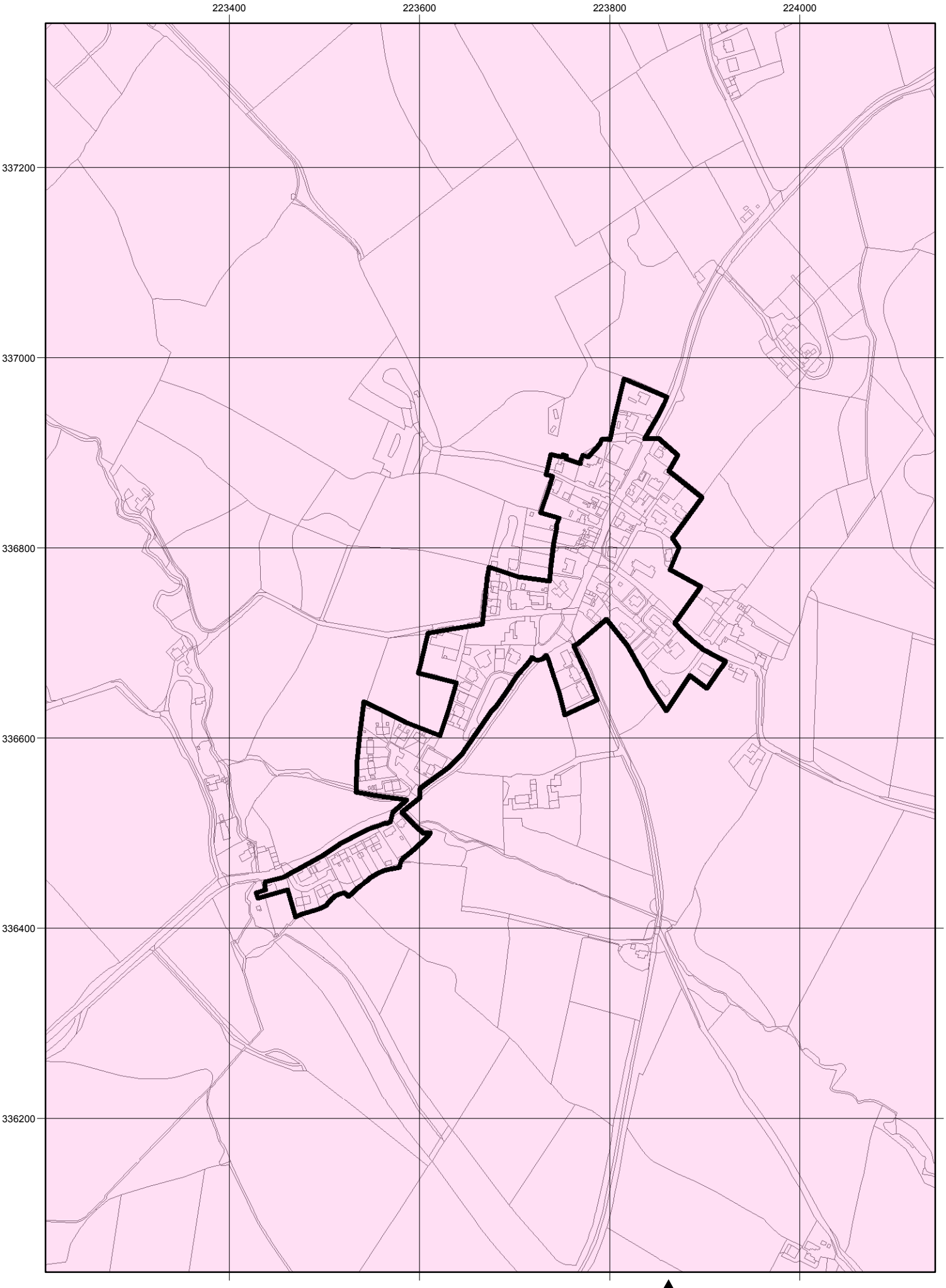

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) /
Joint Local Development Plan (2017)

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 88

Waunfawr

251600 251800 252000 252200 252400 252600 252800 253000 253200

360000 359800 359600 359400 359200 359000

Tudalen 1029

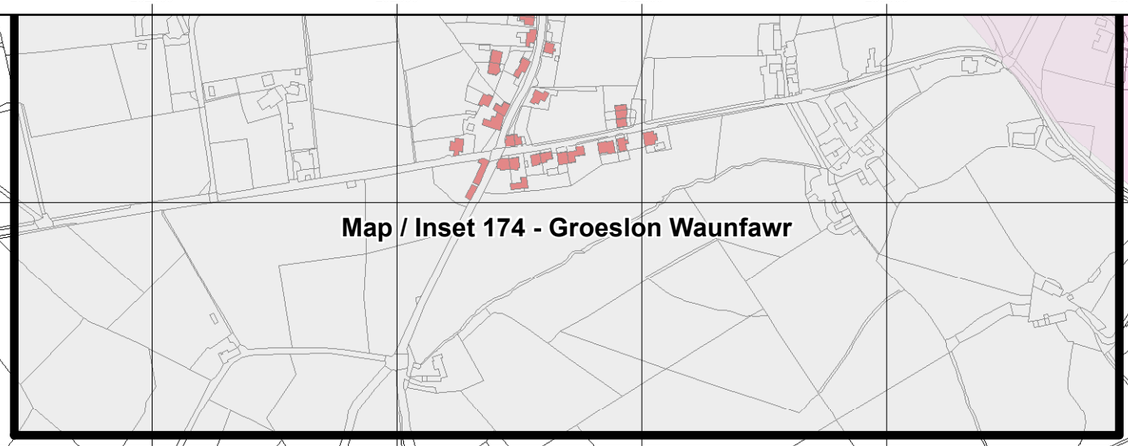

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) / Joint Local Development Plan (2017)

G/N

1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 89

Y Fron

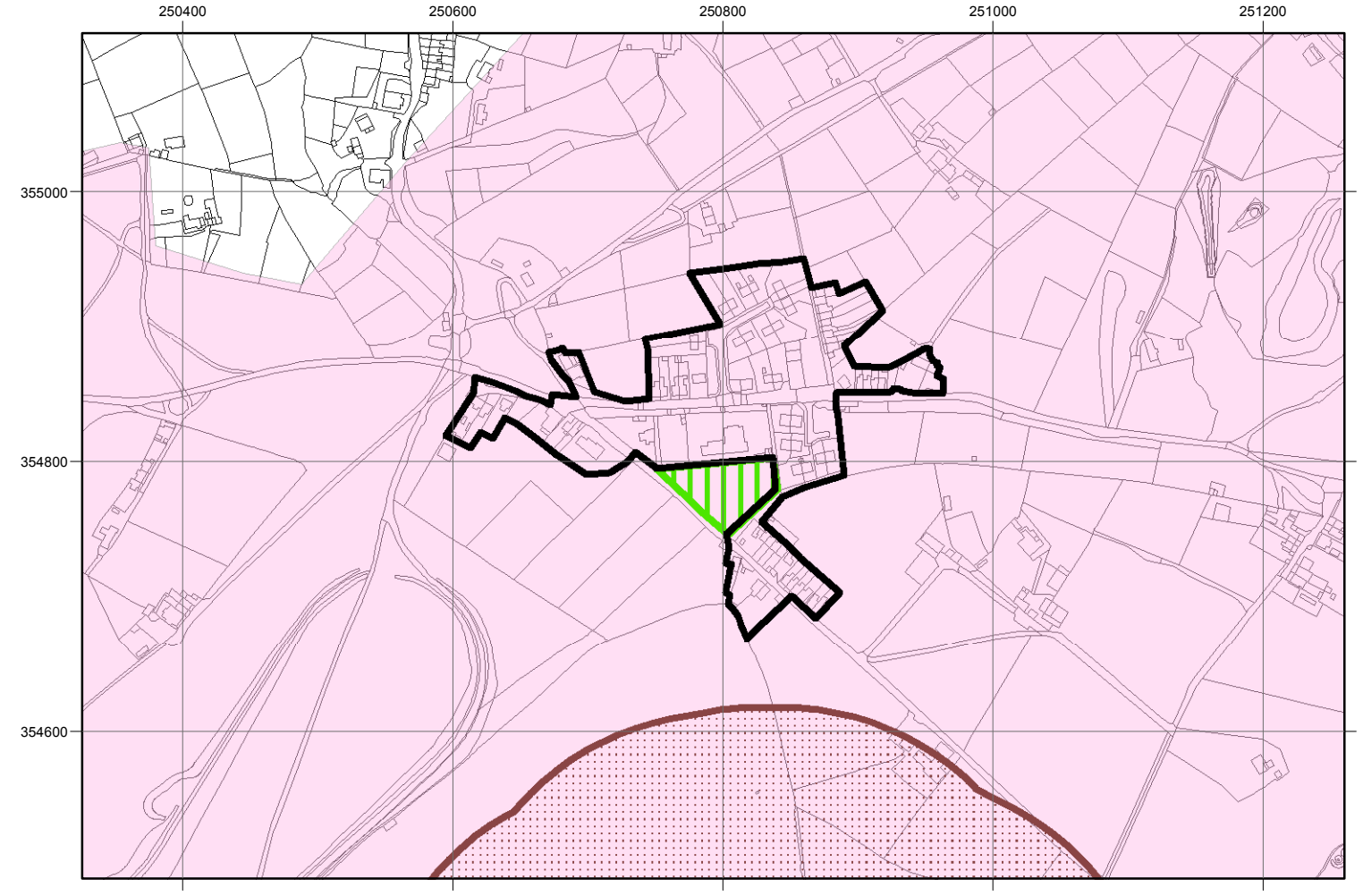

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Atodiad 3 Appendix 3

Mapiau Mewnosod Inset Maps

YNYS MÔN / ISLE OF ANGLESEY

Pentrefi Lleol / Local Villages

40. Bethel,
41. Bodffordd,
42. Bryngwran,
43. Brynsiencyn,
44. Caergeiliog,
45. Dwyran,
46. Llanddaniel-fab,
47. Llandegfan,
48. Llanfachraeth,
49. Llanfaethlu,
50. Llanfechell,
51. Llanfihangel-yn-Nhywyn,
52. Llangaffo,
53. Llangristiolus,
54. Llanrhuddlad,
55. Pencarnisiog,
56. Pen-y-Sarn,
57. Rhos-y-bol,
58. Talwrn,
59. Tregele

Mapiau Mewnosod / Inset Maps

Nodiant / Legend

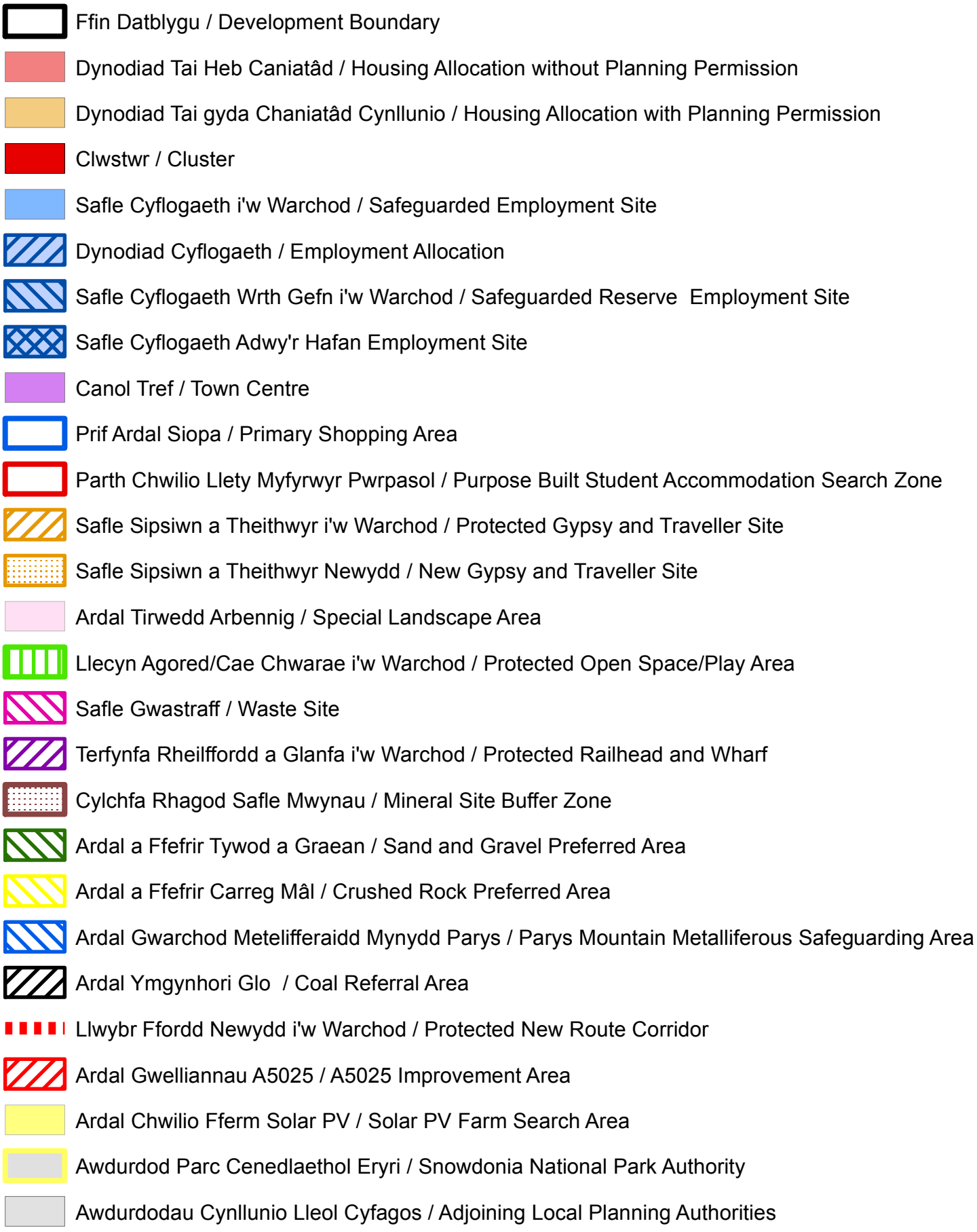

CYNGOR GWYNEDD COUNCIL
CYNGOR SIR YNYS MÔN ISLE OF ANGLESEY COUNTY COUNCIL

Map / Inset 40

Bethel

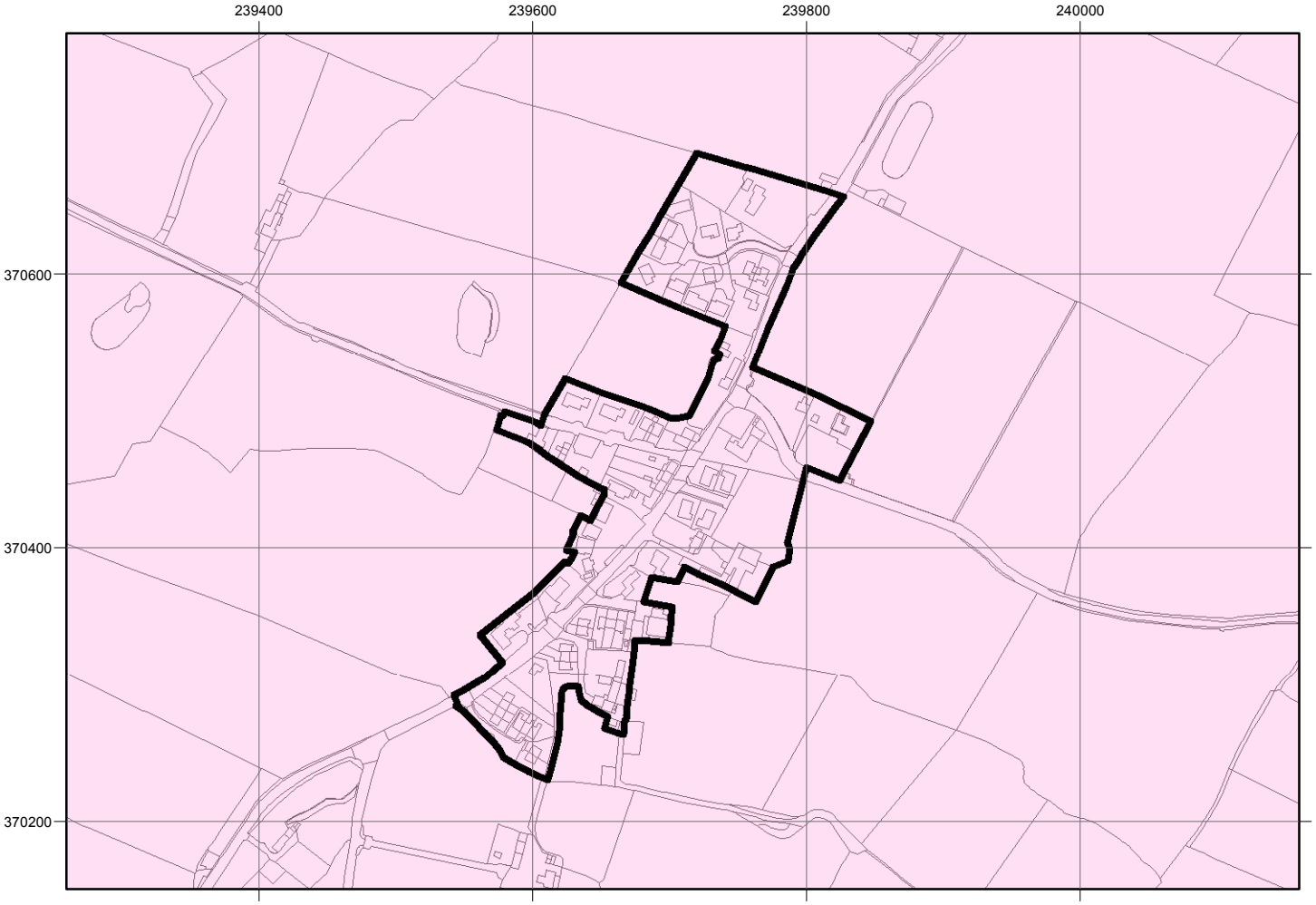

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 41

Bodffordd

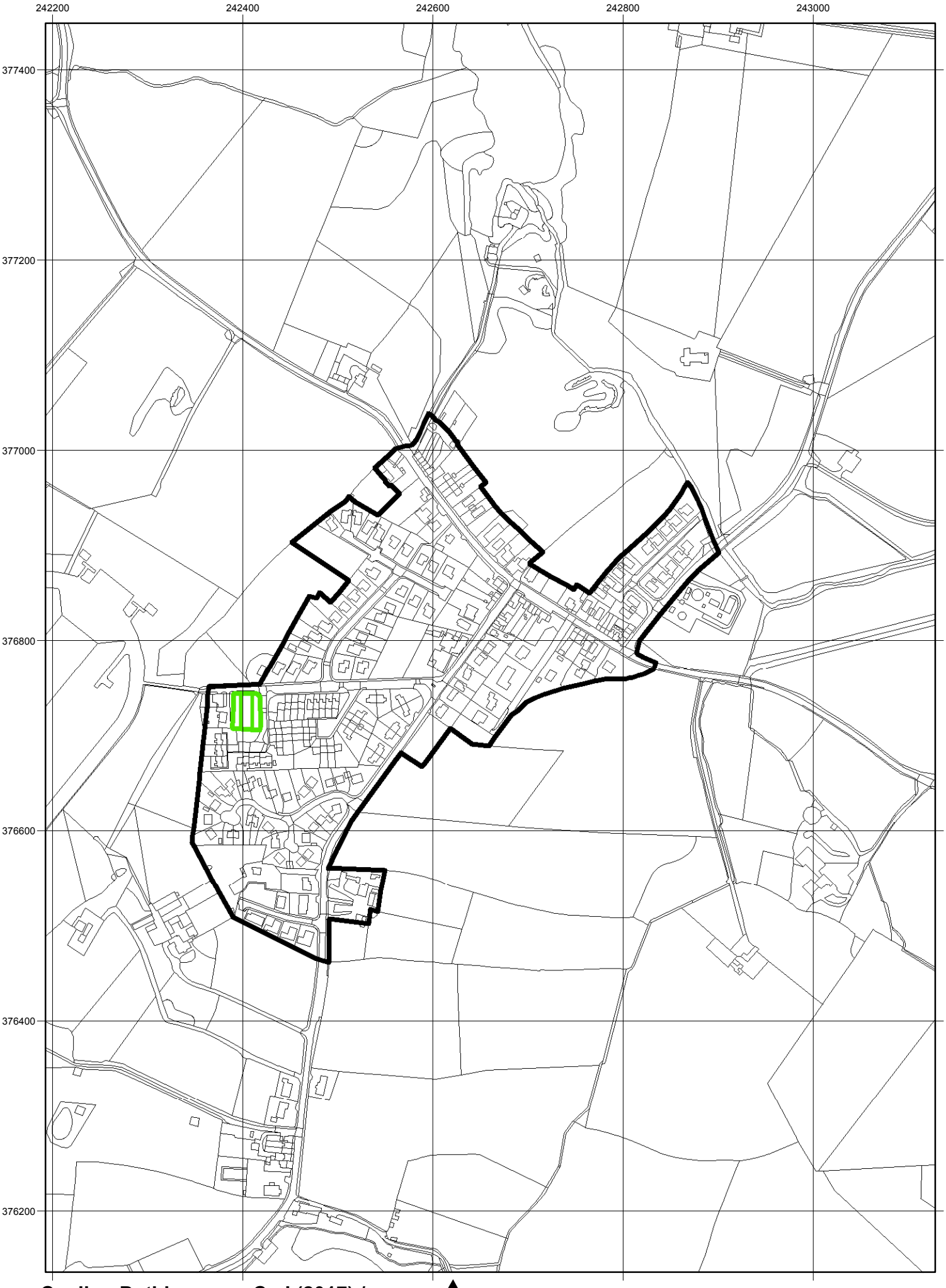

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) /
Joint Local Development Plan (2017)

G/N

1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 42

Bryngwran

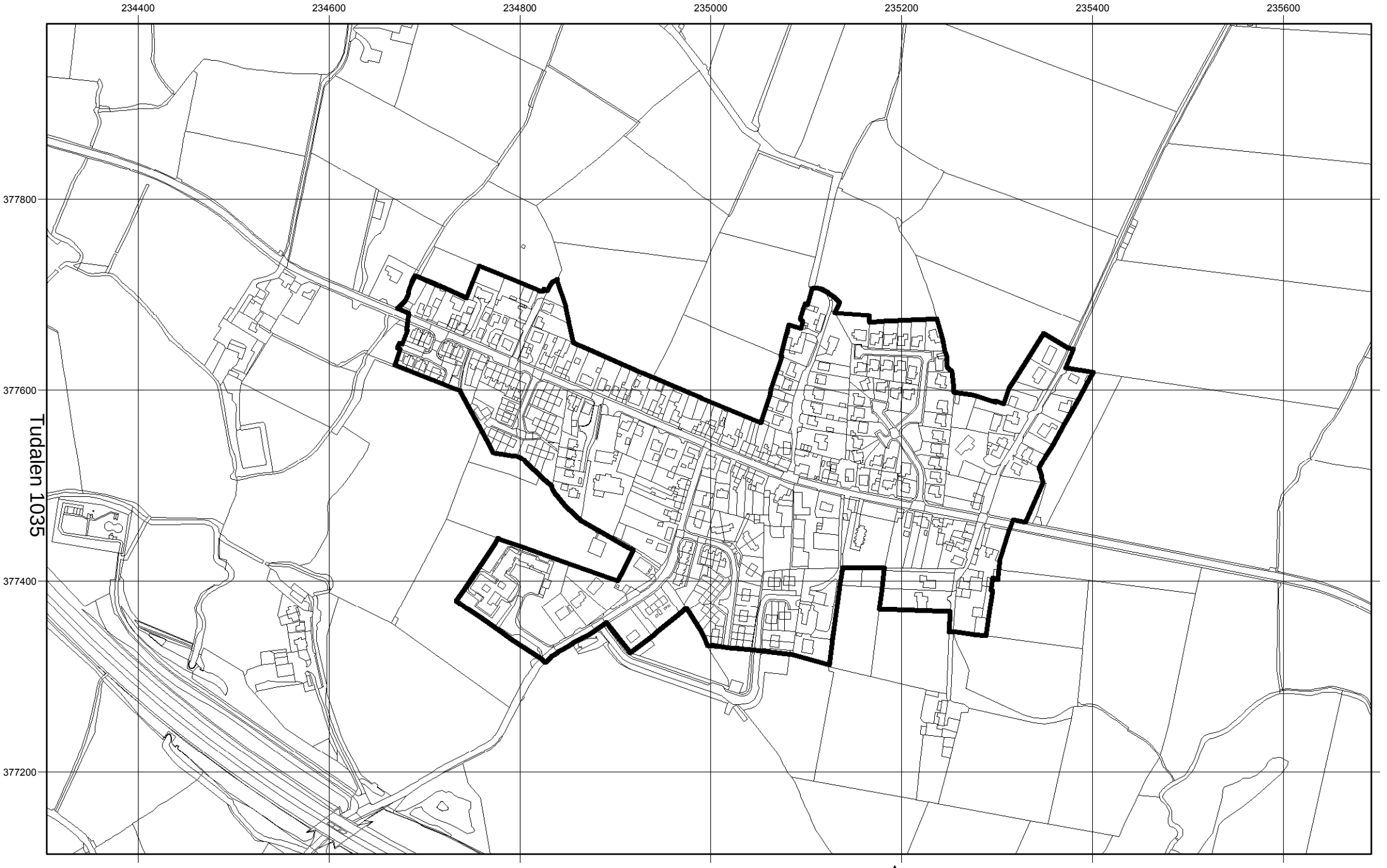

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) /
Joint Local Development Plan (2017)

G/N

1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 43

Brynsiencyn

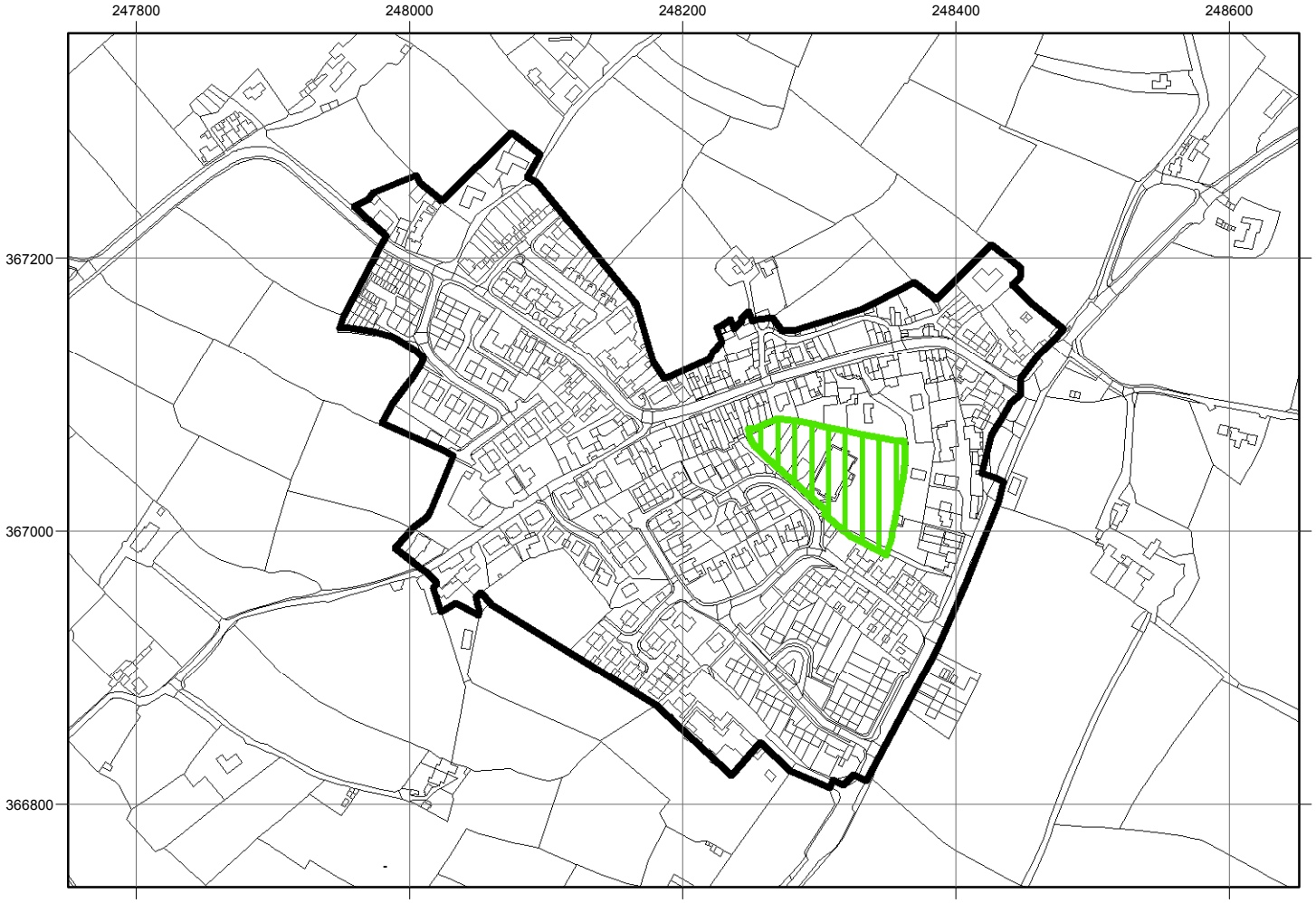

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 44

Caergeiliog

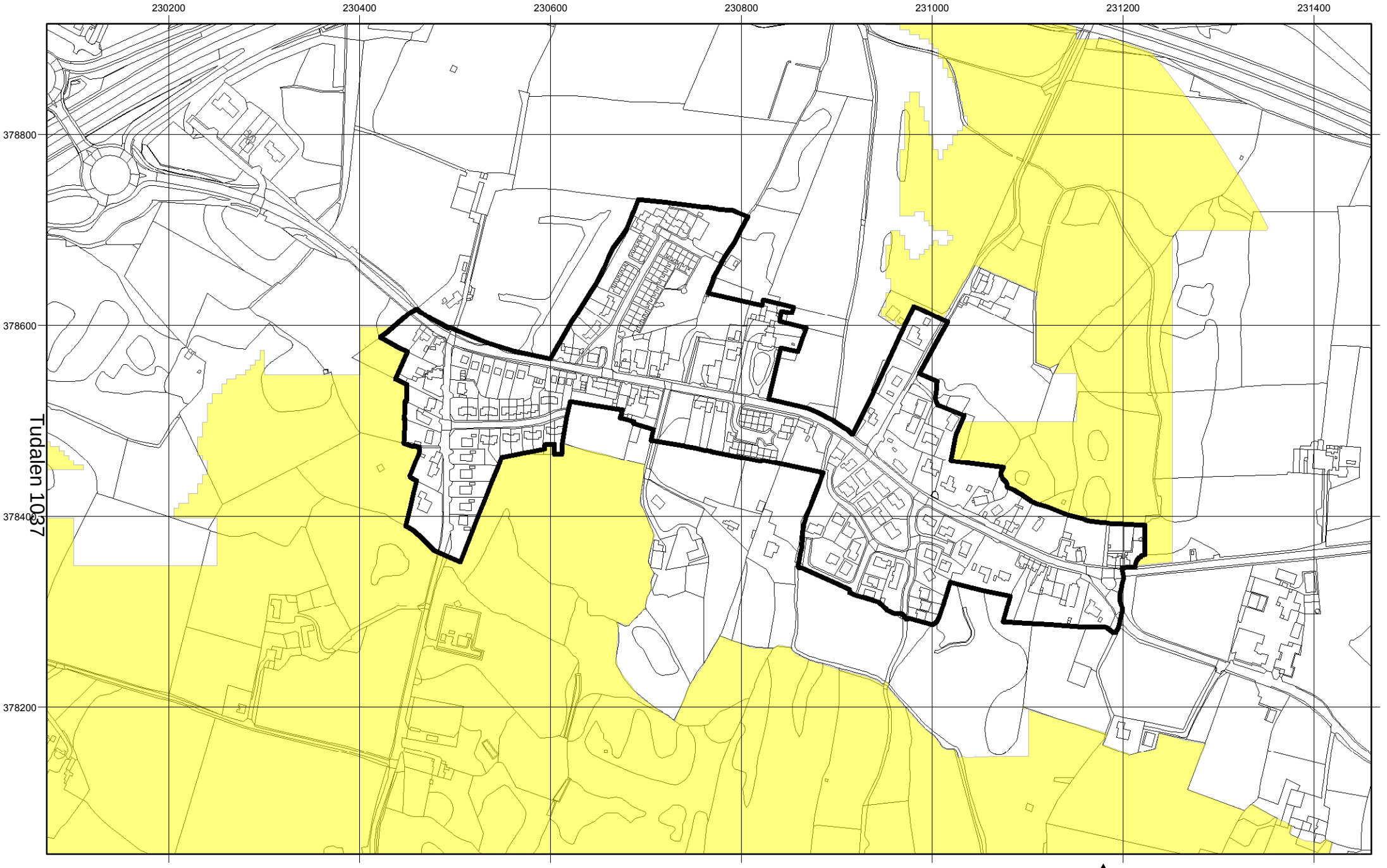

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) /
Joint Local Development Plan (2017)

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2014 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2014 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 45

Dwyran

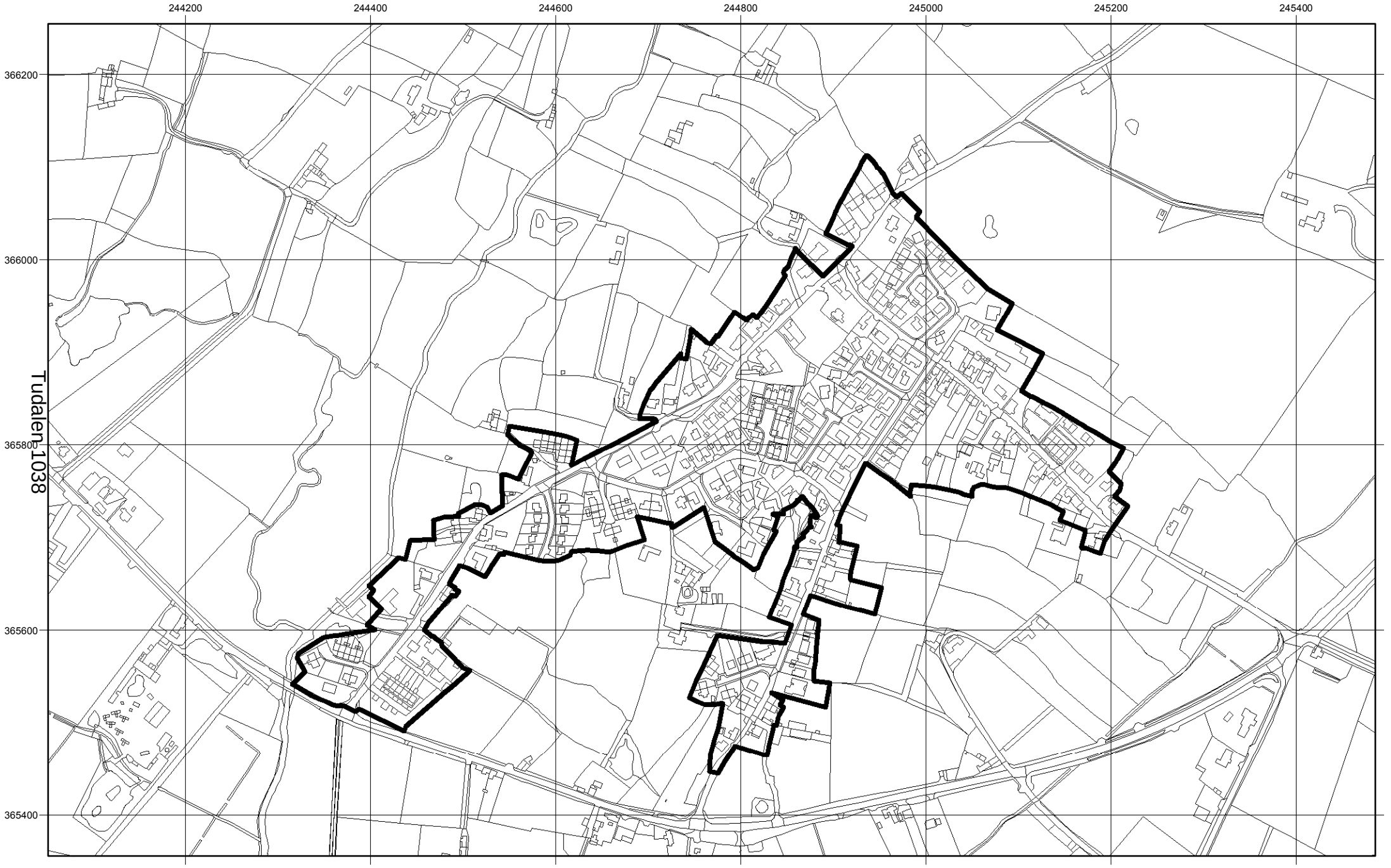

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) / Joint Local Development Plan (2017)

G/N

1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 46

Llanddaniel Fab

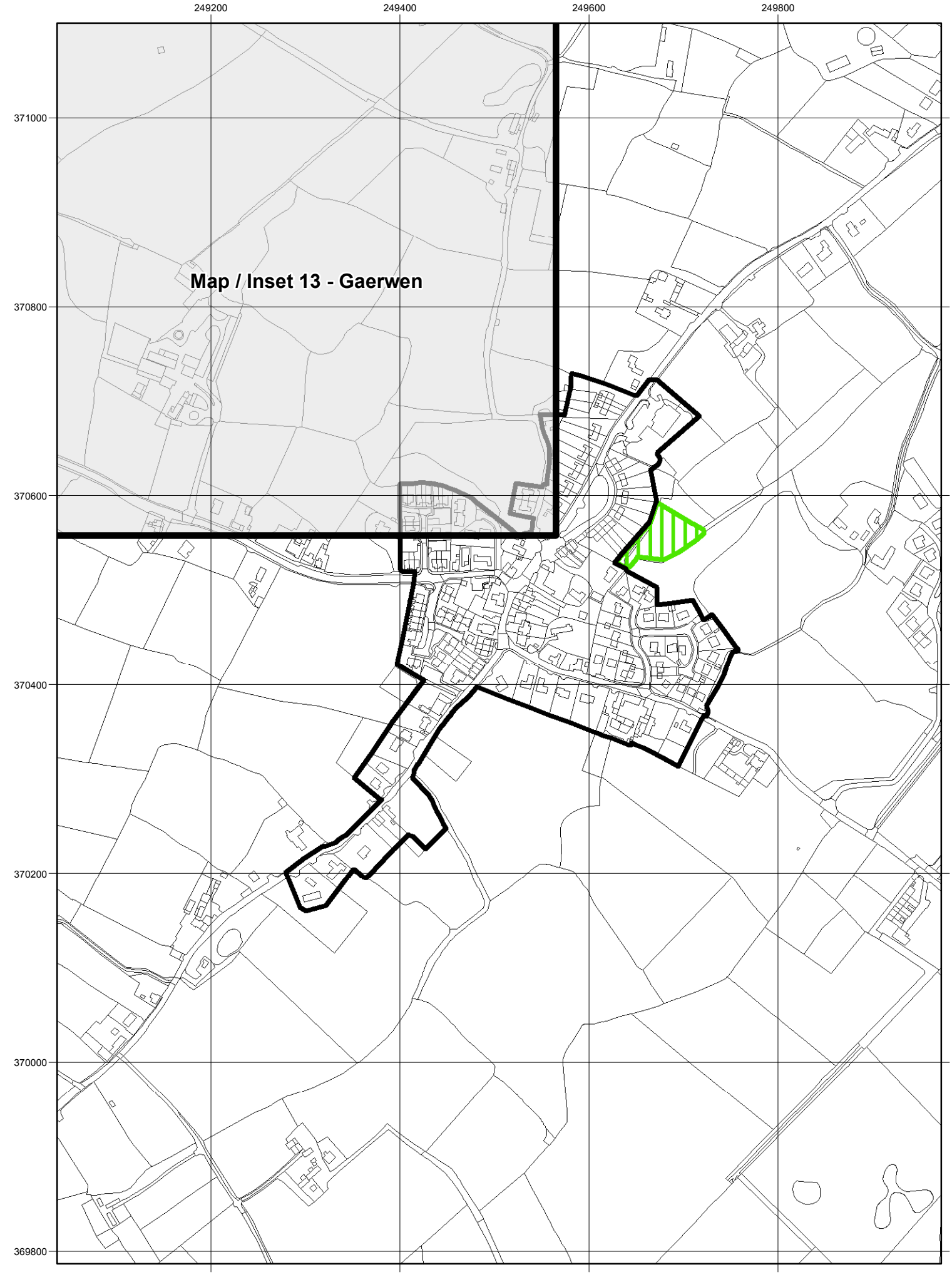

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) /
Joint Local Development Plan (2017)

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 47

Llandegfan

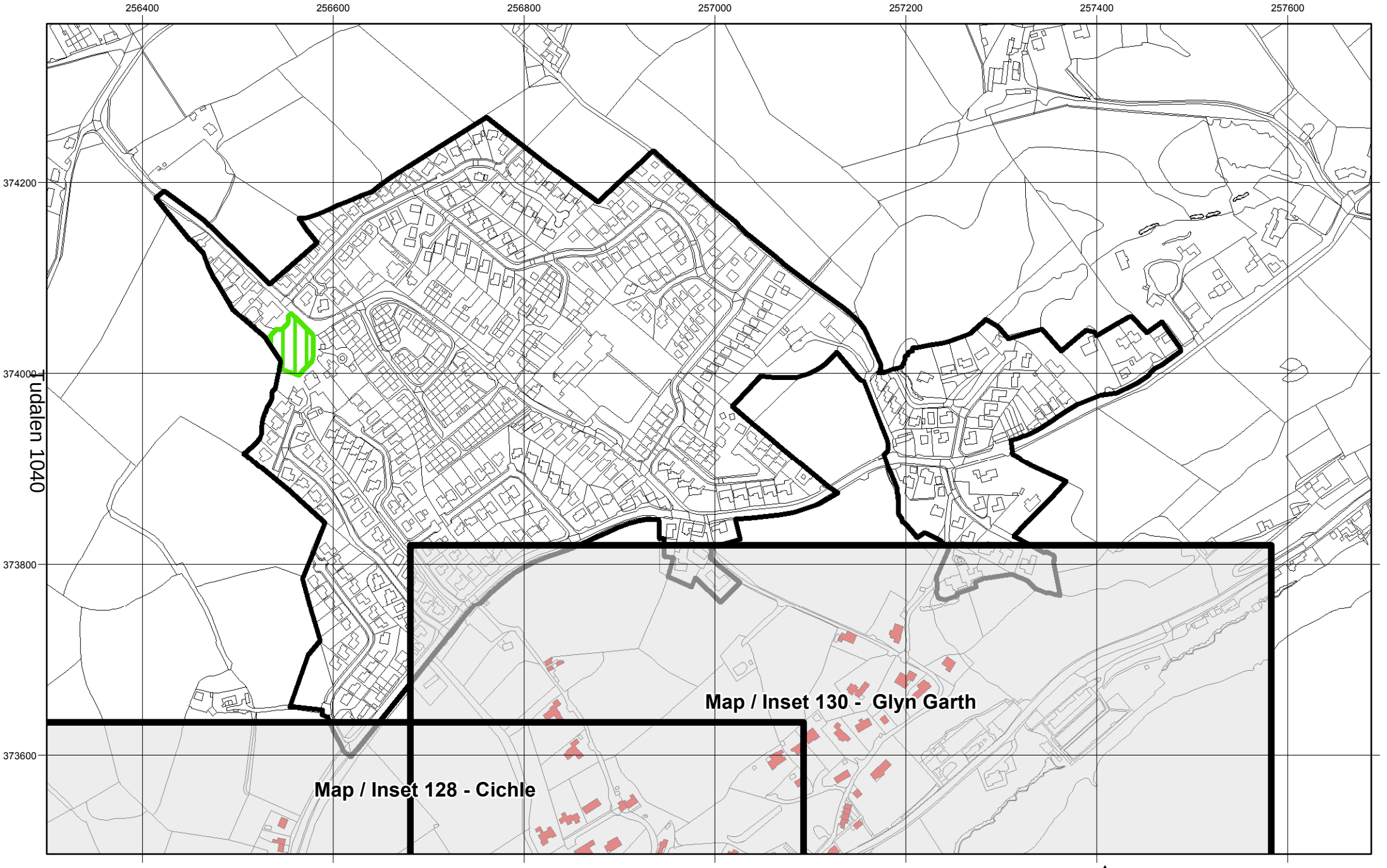

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) /
Joint Local Development Plan (2017)

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 48

Llanfachraeth

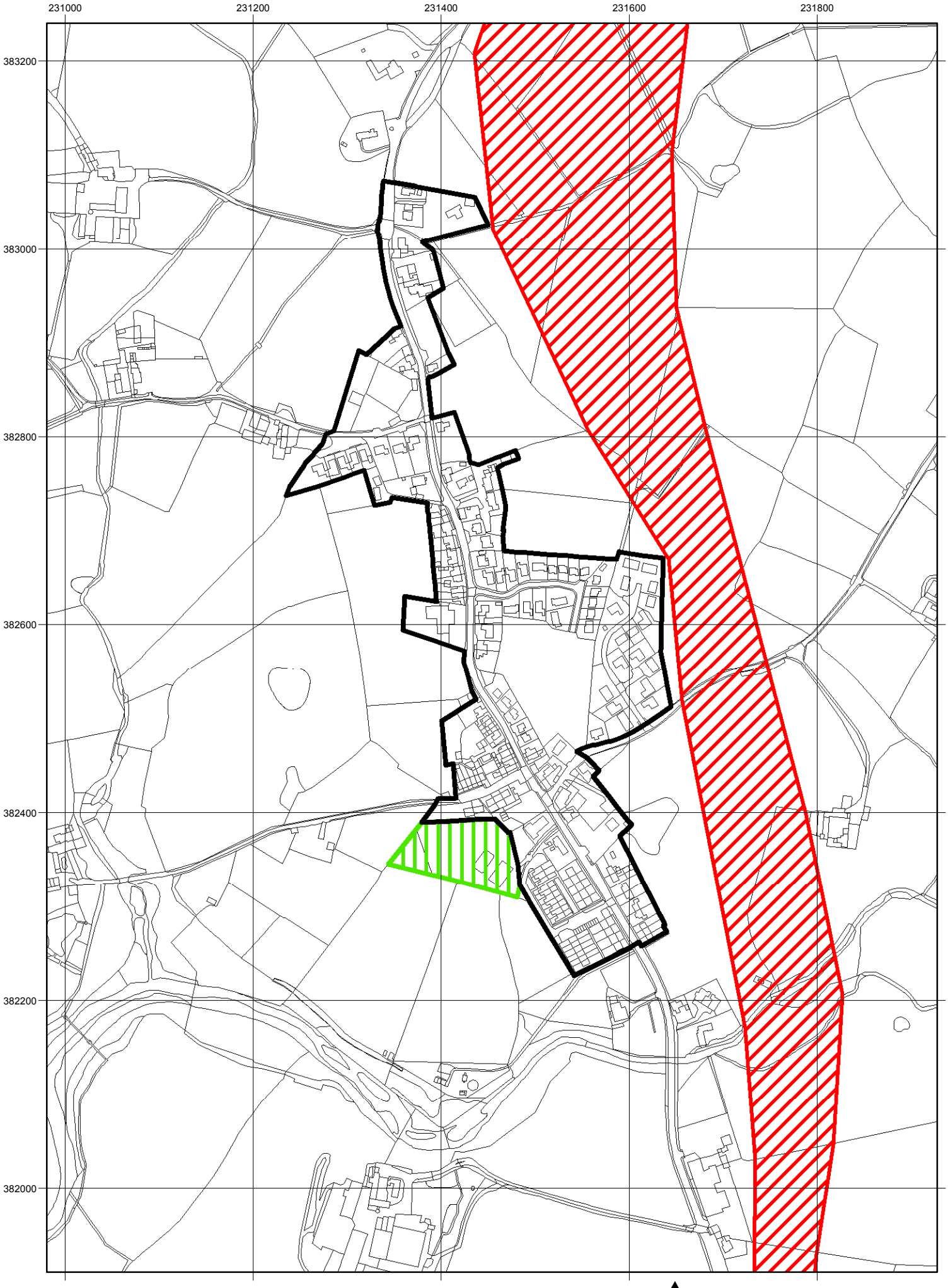

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) /
Joint Local Development Plan (2017)

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 49

LLanfaethlu

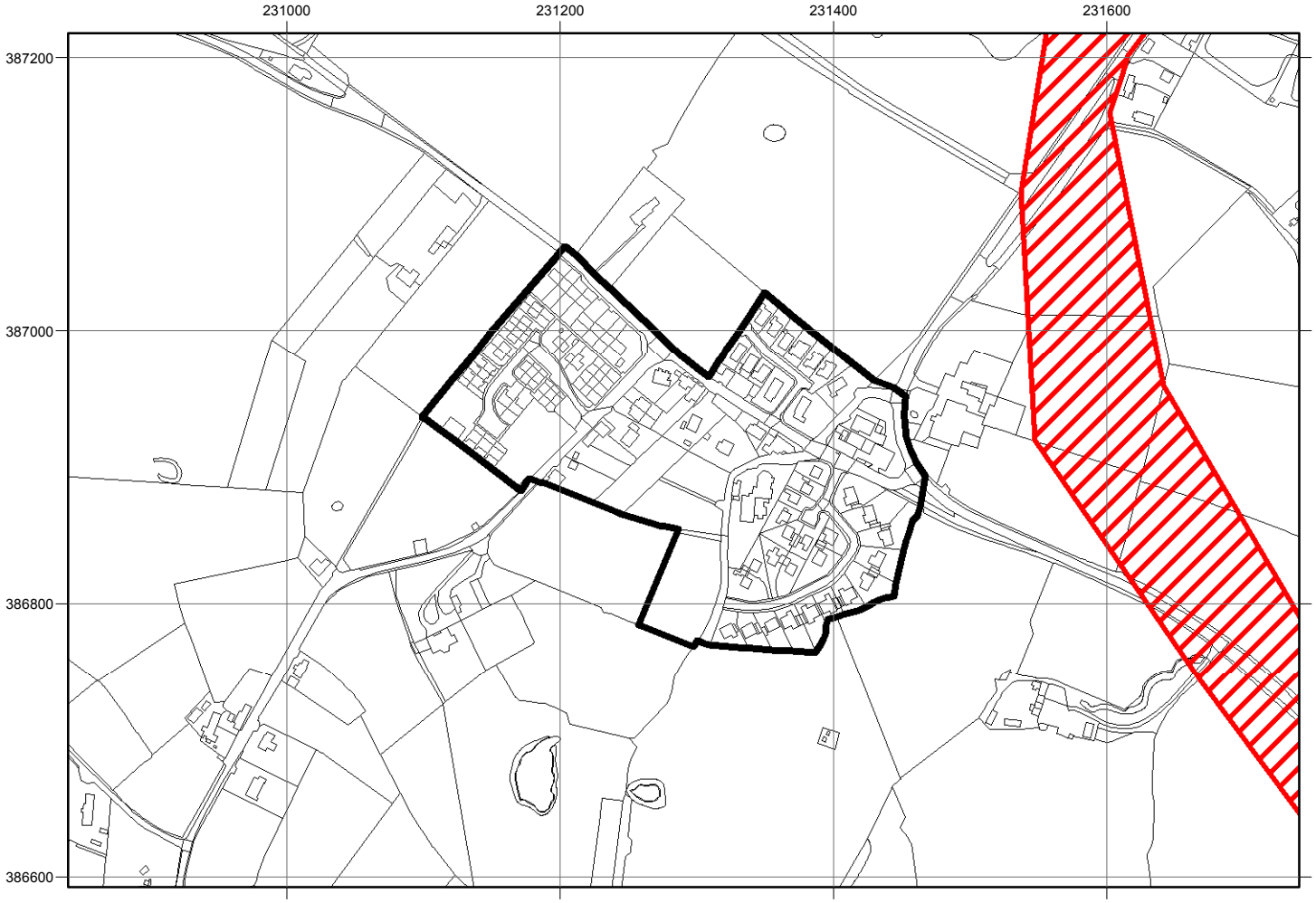

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 50

Llanfechell

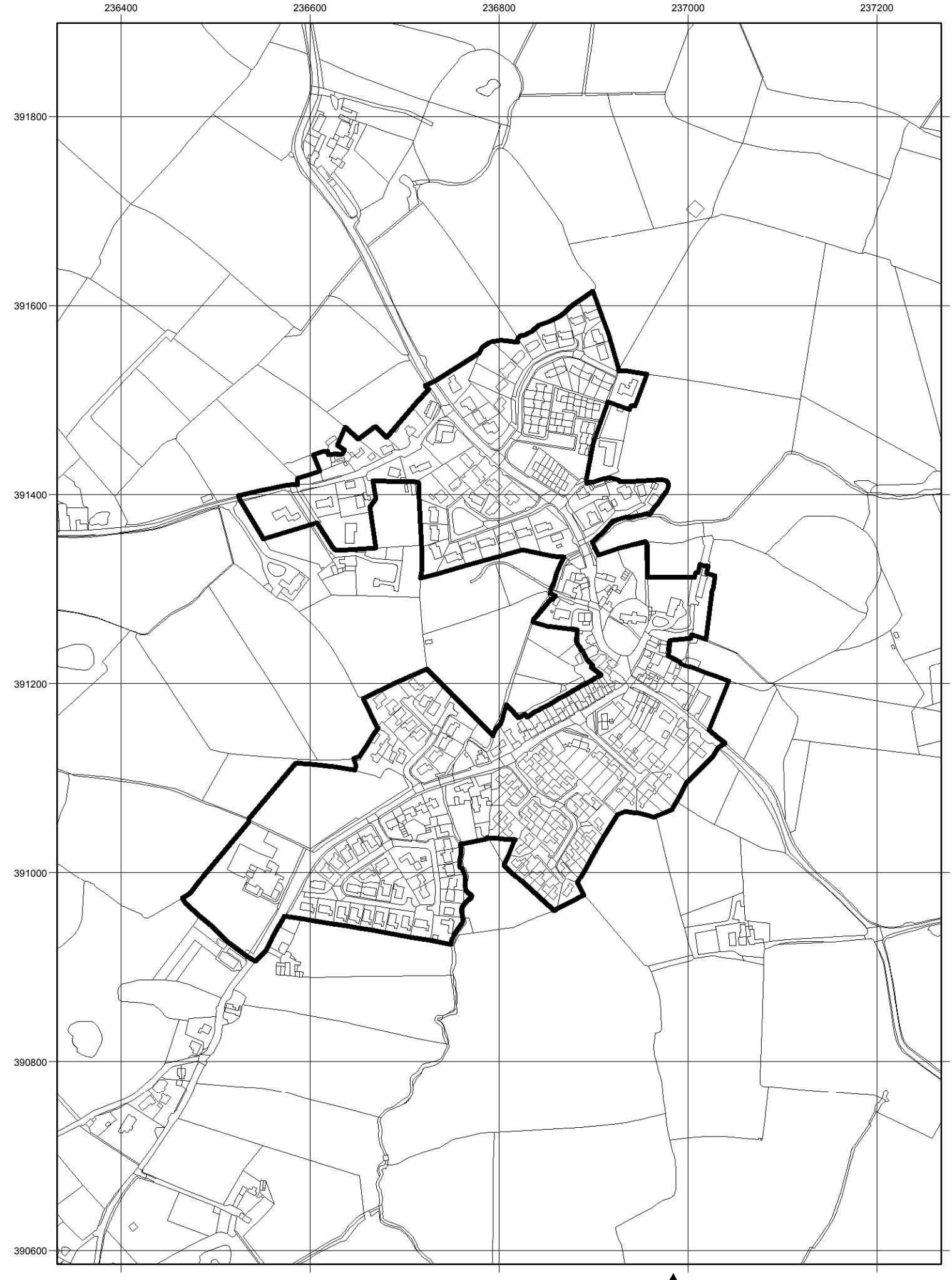

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) /
Joint Local Development Plan (2017)

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 51

Llanfihangel-yn-Nhywyn

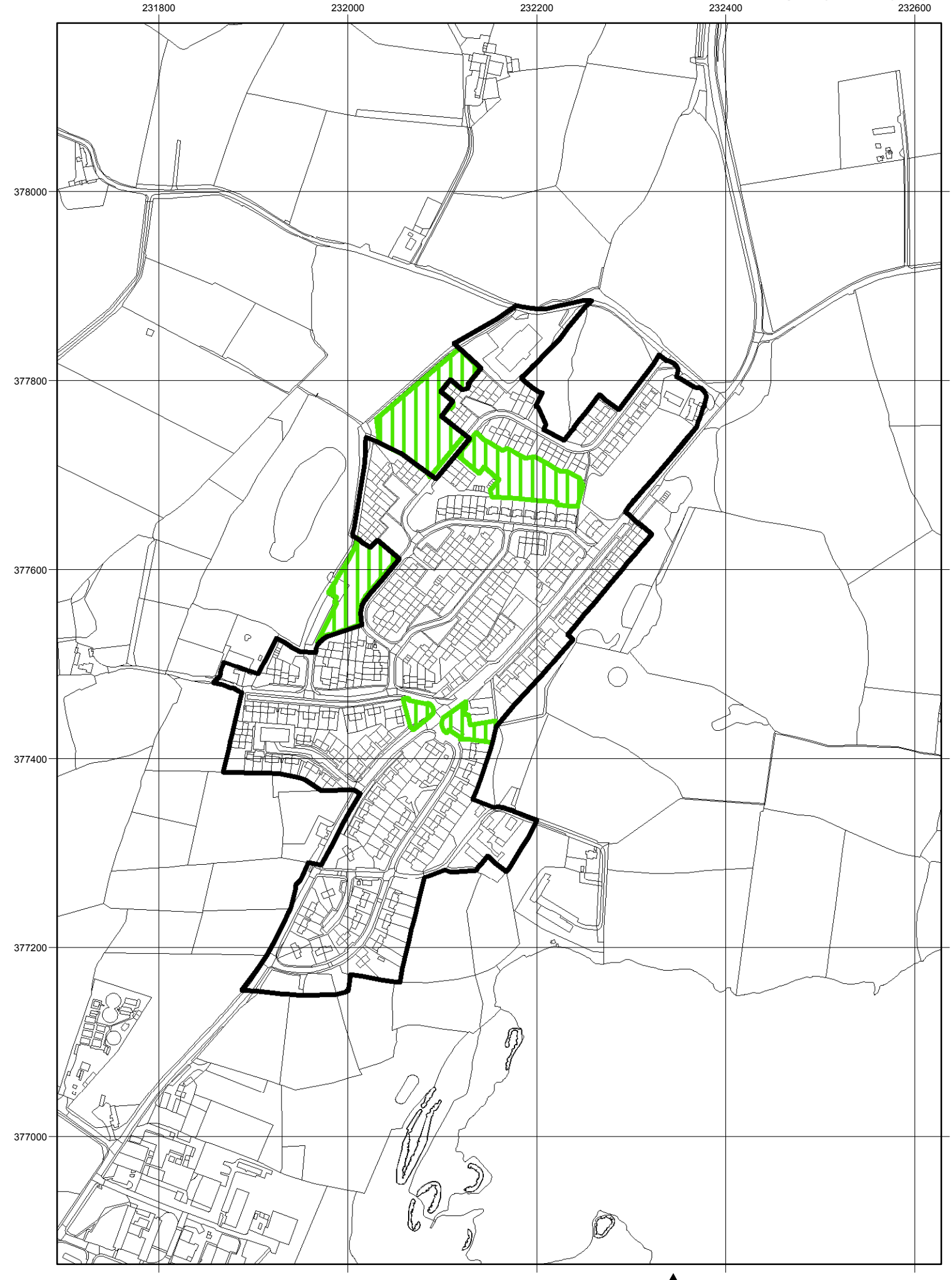

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) /
Joint Local Development Plan (2017)

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 52

Llangaffo

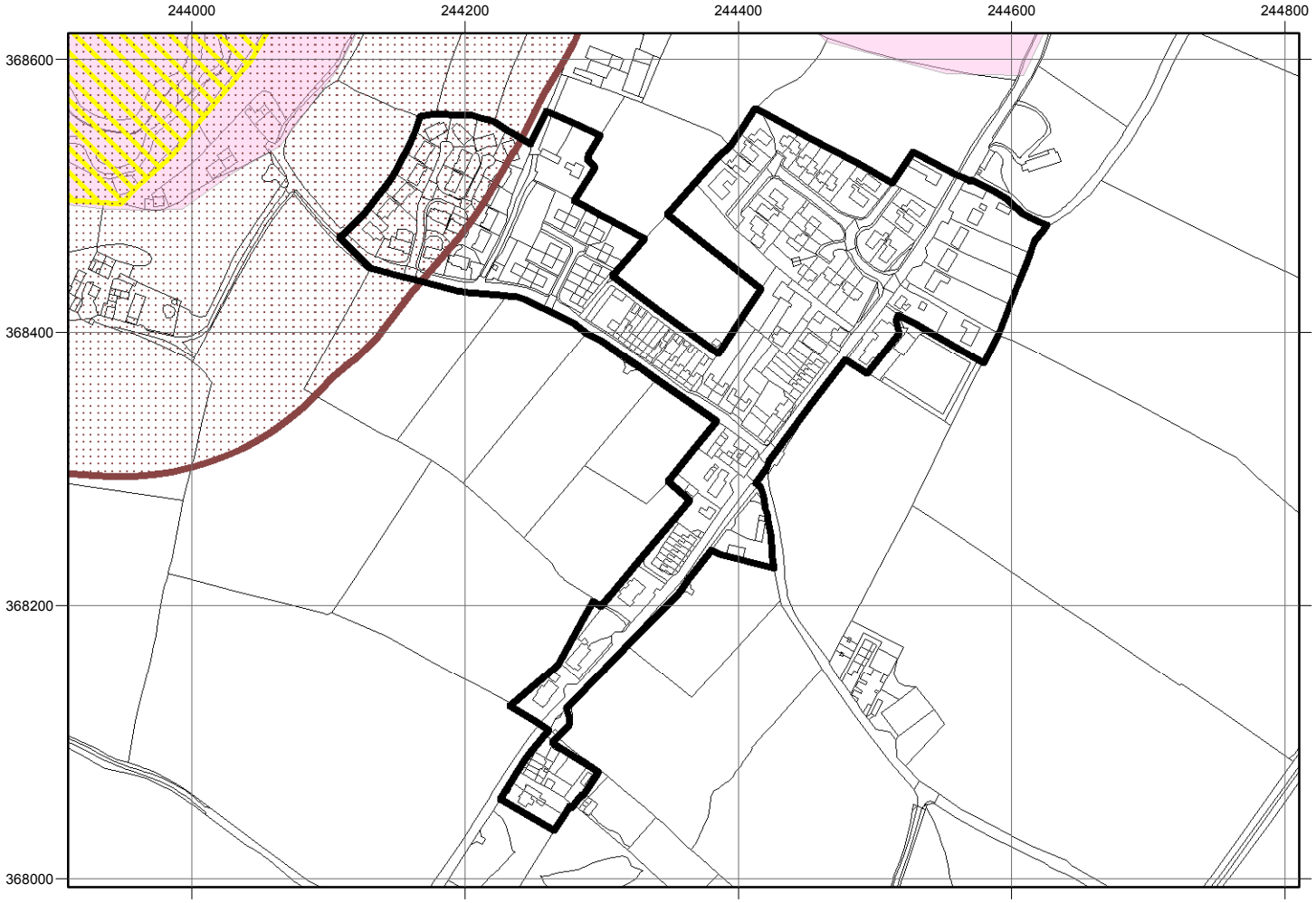

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 53

Llangristiolus

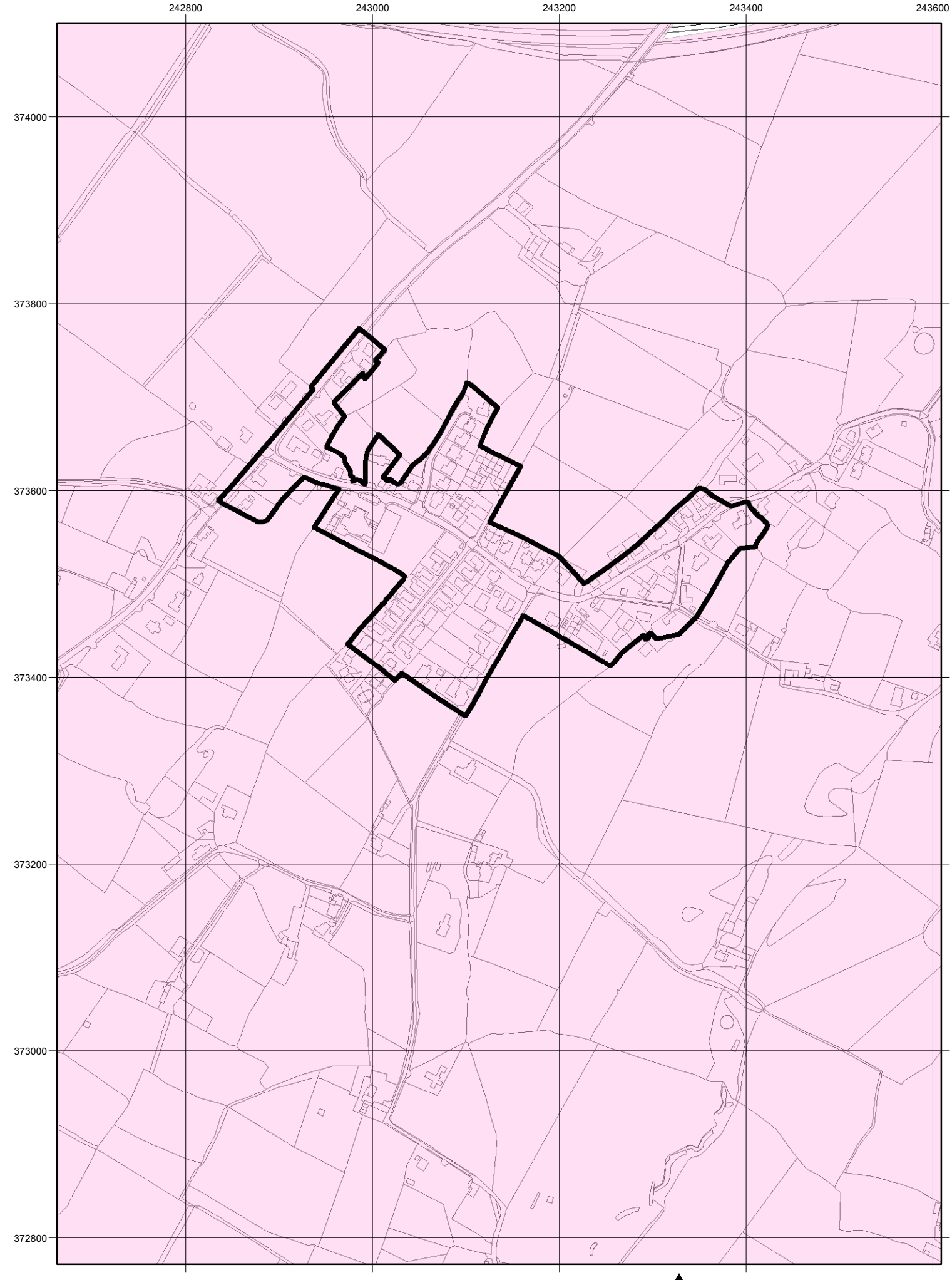

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) /
Joint Local Development Plan (2017)

G/N

1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 54

Llanrhuddlad

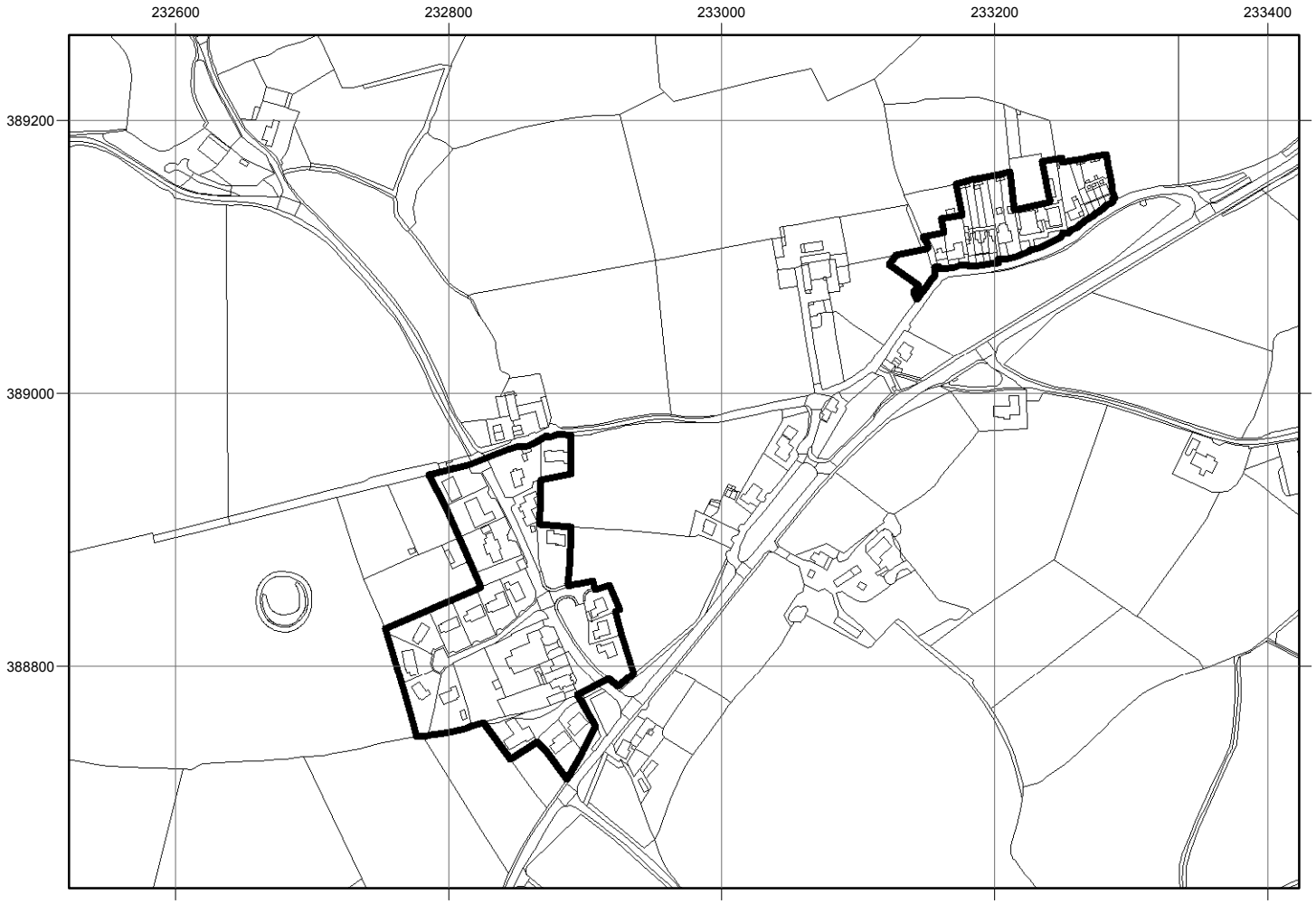

Map / Inset 55

Pencarnisiog

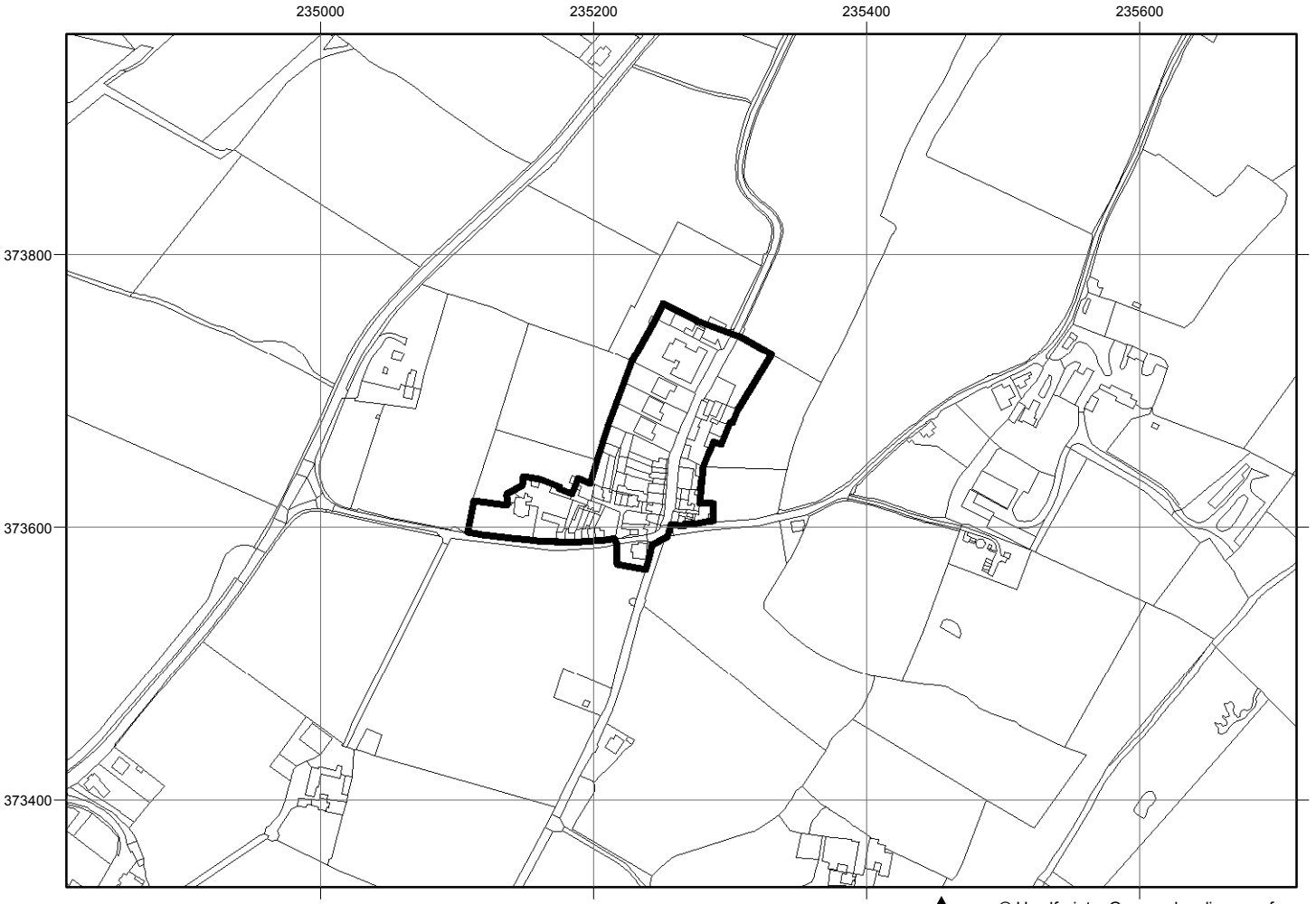

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 56

Penysarn

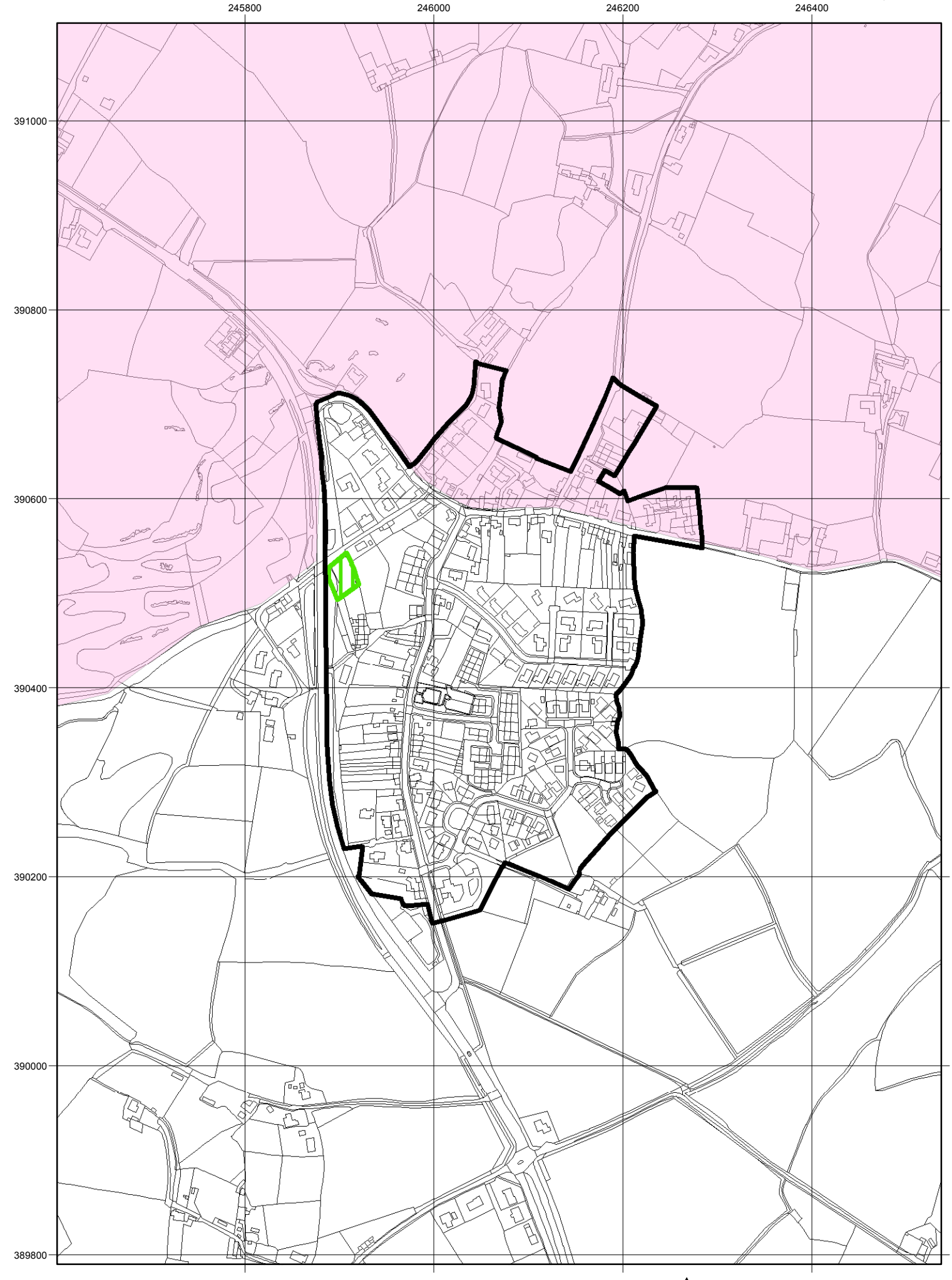

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) /
Joint Local Development Plan (2017)

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 57

Rhosybol

242000 242200 242400 242600 242800 243000

389400 389200 389000 388800 388600 388400 388200 388000 387800 387600

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) /
Joint Local Development Plan (2017)

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 58

Talwrn

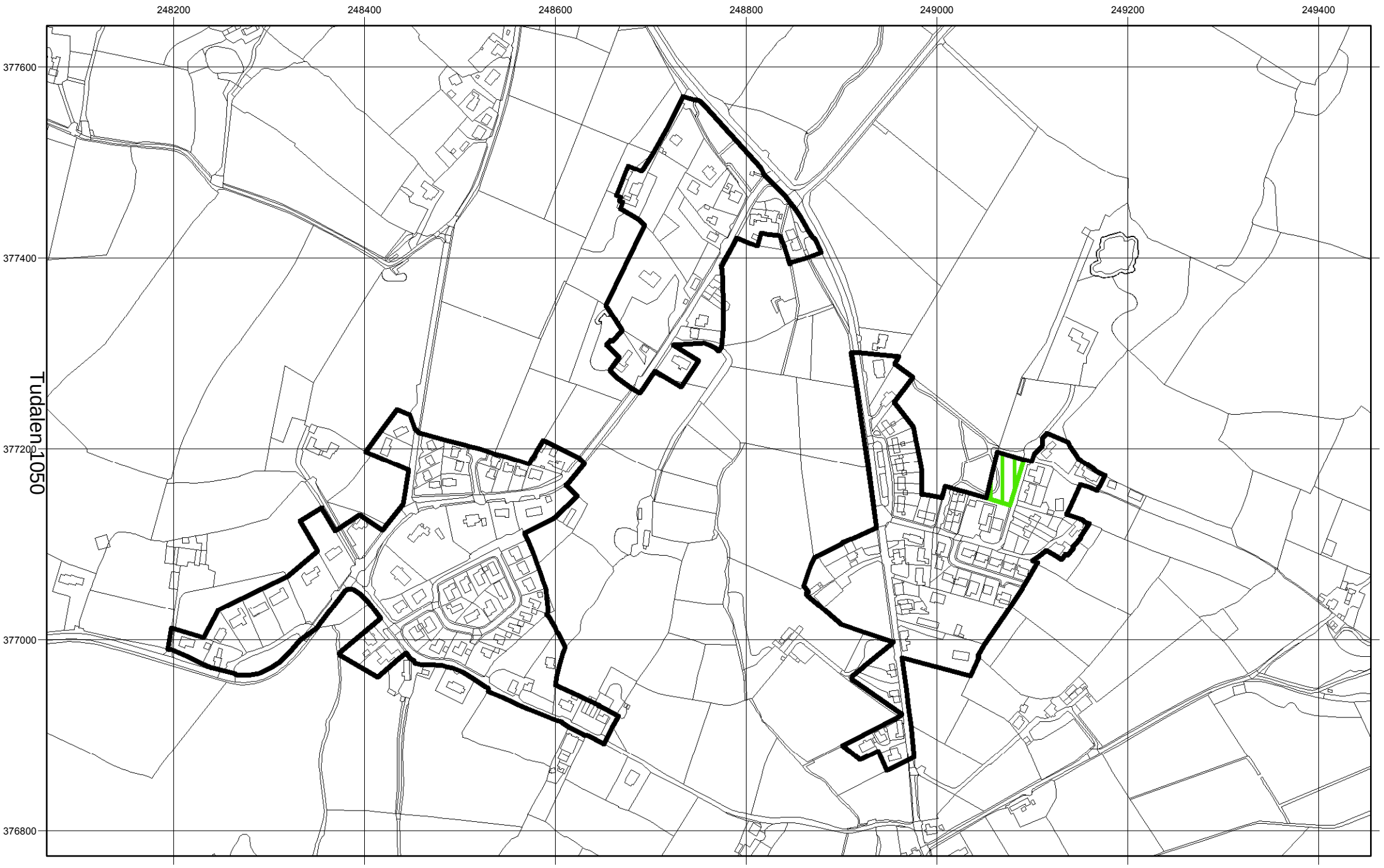

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) /
Joint Local Development Plan (2017)

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 59

Tregele

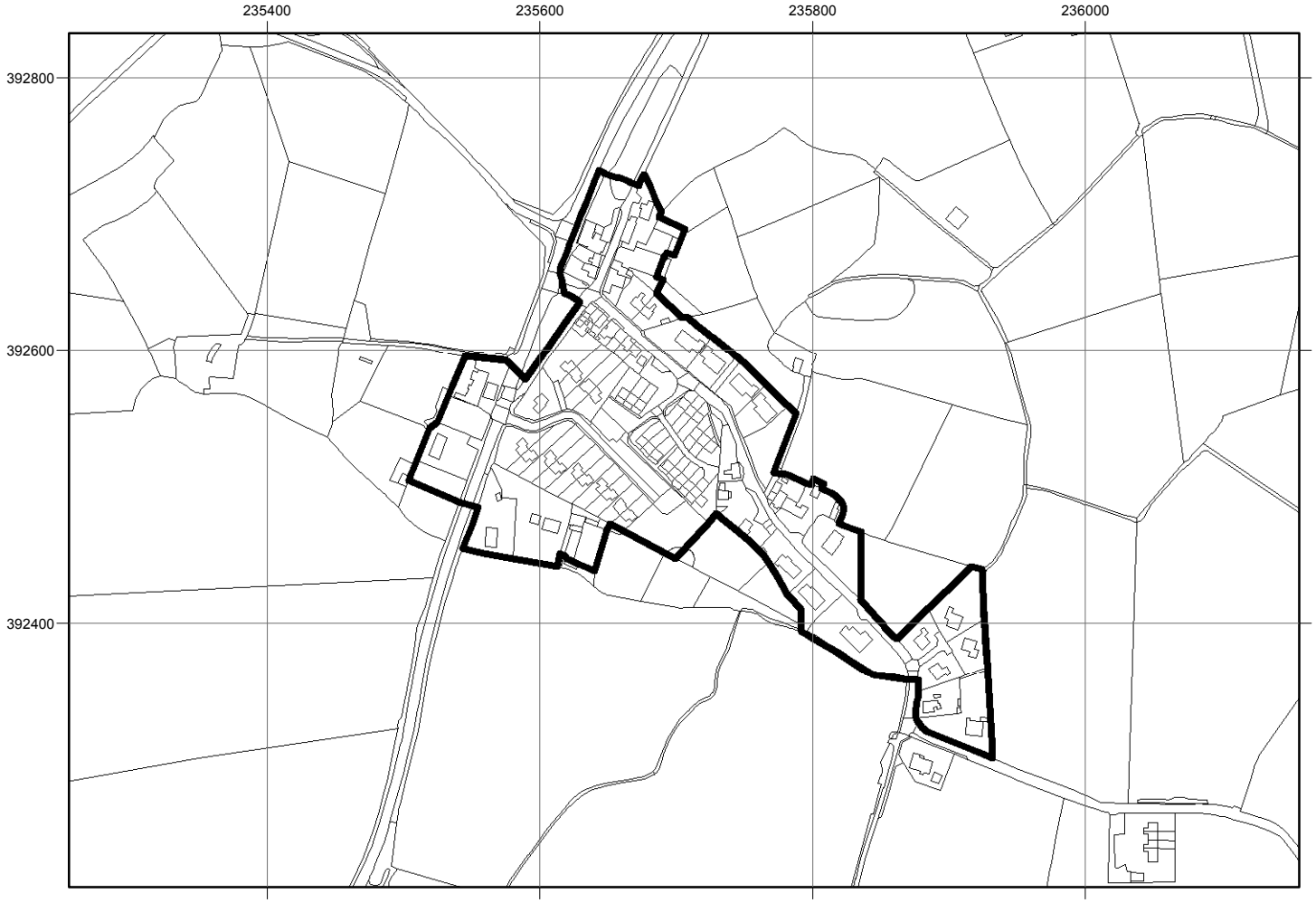

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

This page is intentionally left blank

Atodiad 3 Appendix 3

Mapiau Mewnosod Inset Maps

GWYNEDD

Pentrefi Arfordirol a Gwledig / Coastal and Rural Villages

100. Aberdaron,
101. Borth-y-Gest,
102. Clynnog Fawr,
103. Corris,
104. Edern,
105. Fairbourne,
106. Llanaelhaearn,
107. Llanbedrog,
108. Llangian,
109. Llithfaen,
110. Morfa Bychan,
111. Morfa Nefyn,
112. Mynytho,
113. Rhoshirwaun,
114. Sarn Bach,
115. Y Felinheli

Mapiau Mewnosod / Inset Maps

Nodiant / Legend

- Ffin Datblygu / Development Boundary
- Dynodiad Tai Heb Caniatâd / Housing Allocation without Planning Permission
- Dynodiad Tai gyda Chaniatâd Cynllunio / Housing Allocation with Planning Permission
- Clwstwr / Cluster
- Safle Cyflogaeth i'w Warchod / Safeguarded Employment Site
- Dynodiad Cyflogaeth / Employment Allocation
- Safle Cyflogaeth Wrth Gefn i'w Warchod / Safeguarded Reserve Employment Site
- Safle Cyflogaeth Adwy'r Hafan Employment Site
- Canol Tref / Town Centre
- Prif Ardal Siopa / Primary Shopping Area
- Parth Chwilio Llety Myfyrwyr Pwrpasol / Purpose Built Student Accommodation Search Zone
- Safle Sipsiwn a Theithwyr i'w Warchod / Protected Gypsy and Traveller Site
- Safle Sipsiwn a Theithwyr Newydd / New Gypsy and Traveller Site
- Ardal Tirwedd Arbennig / Special Landscape Area
- Llecyn Agored/Cae Chwarae i'w Warchod / Protected Open Space/Play Area
- Safle Gwastraff / Waste Site
- Terfynfa Rheilffordd a Glanfa i'w Warchod / Protected Railhead and Wharf
- Cylchfa Rhagod Safle Mwynau / Mineral Site Buffer Zone
- Ardal a Ffefrir Tywod a Graean / Sand and Gravel Preferred Area
- Ardal a Ffefrir Carreg Mâl / Crushed Rock Preferred Area
- Ardal Gwarchod Metelifferaidd Mynydd Parys / Parys Mountain Metalliferous Safeguarding Area
- Ardal Ymgynhori Glo / Coal Referral Area
- Llwybr Ffordd Newydd i'w Warchod / Protected New Route Corridor
- Ardal Gwelliannau A5025 / A5025 Improvement Area
- Ardal Chwilio Fferm Solar PV / Solar PV Farm Search Area
- Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri / Snowdonia National Park Authority
- Awdurdodau Cynllunio Lleol Cyfagos / Adjoining Local Planning Authorities

CYNGOR GWYNEDD COUNCIL

CYNGOR SIR YNYS MÔN ISLE OF ANGLESEY COUNTY COUNCIL

Map / Inset 100

Aberdaron

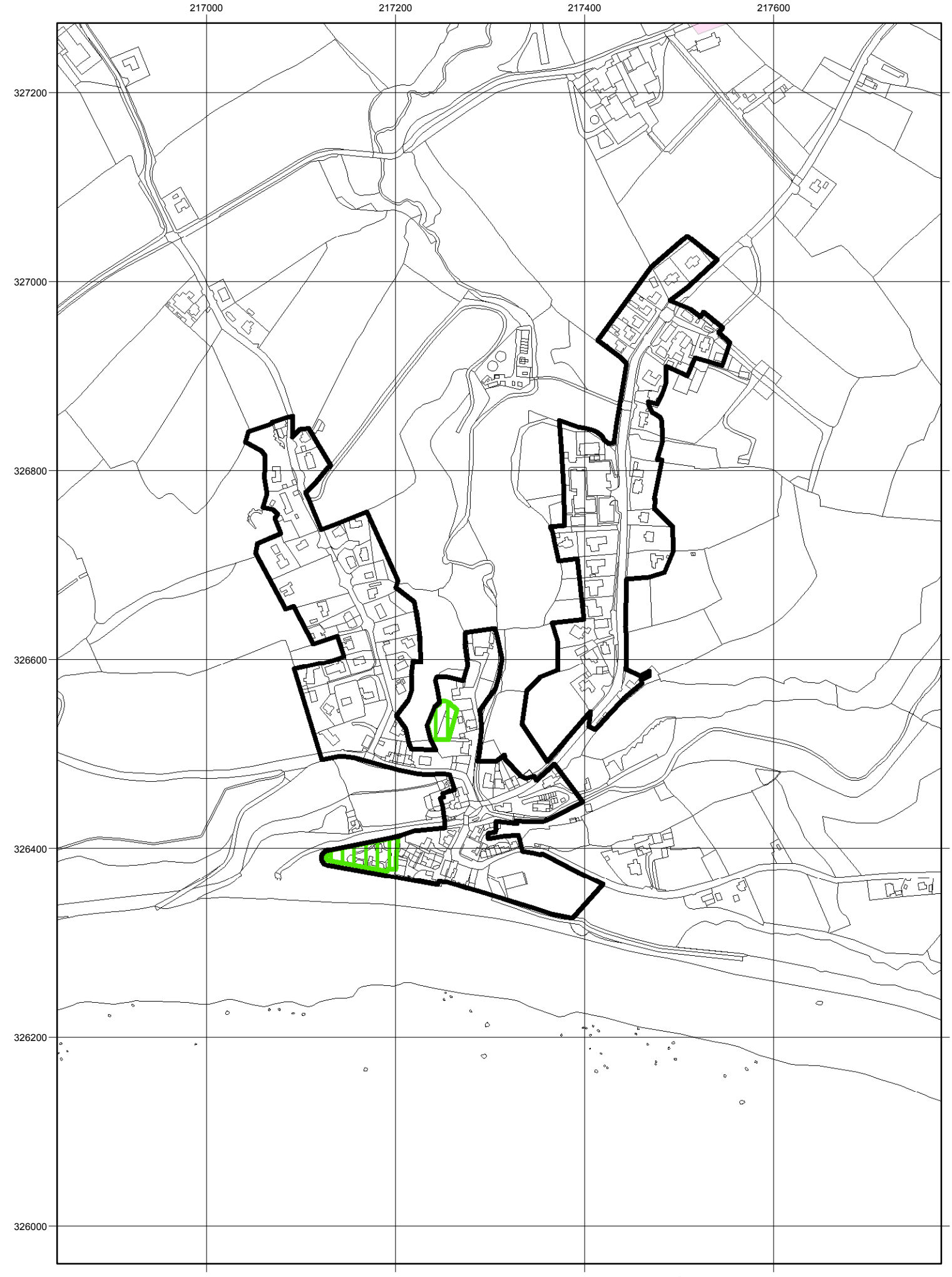

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) /
Joint Local Development Plan (2017)

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Borth-y-Gest

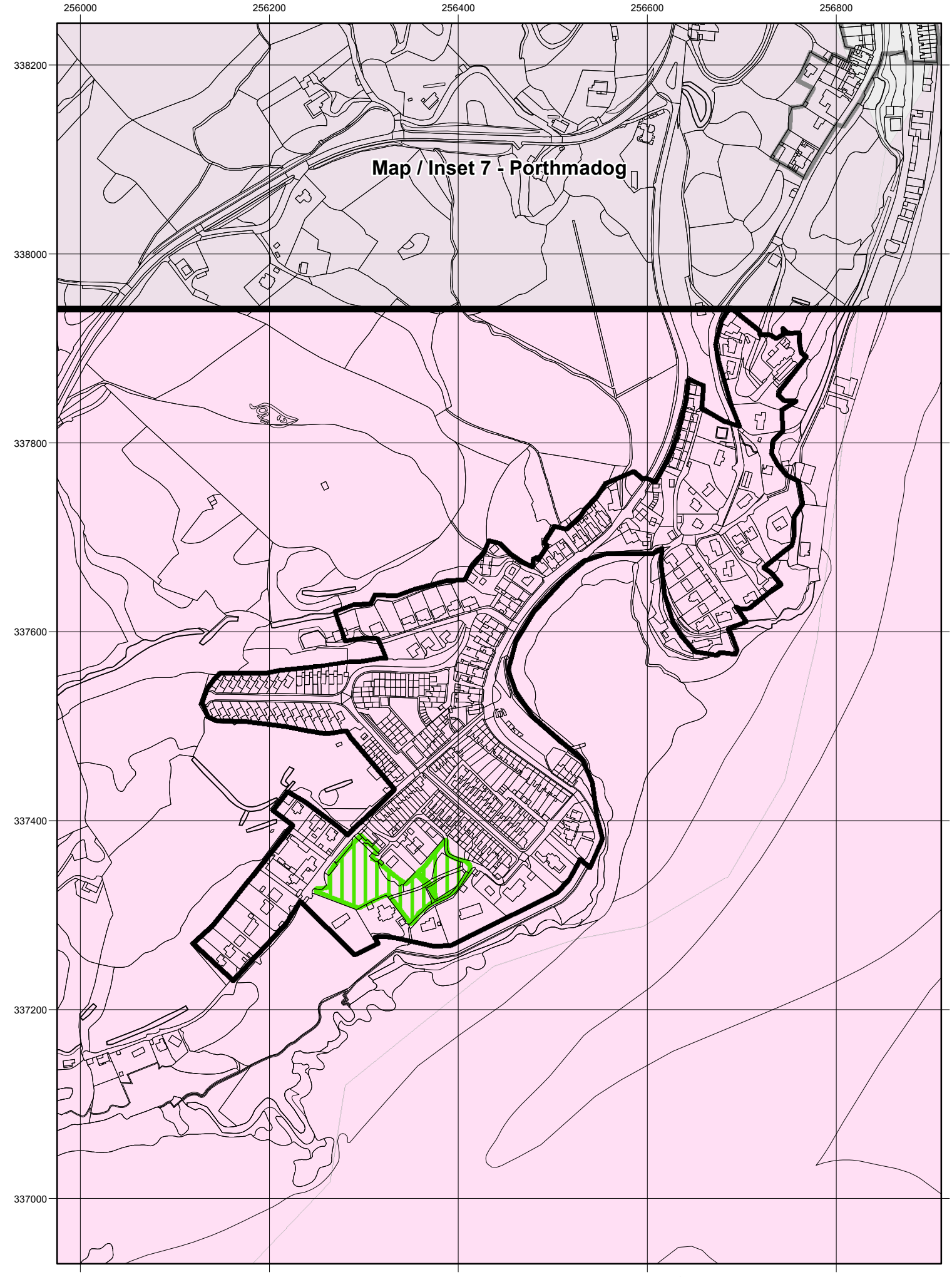

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 102

Clynnog Fawr

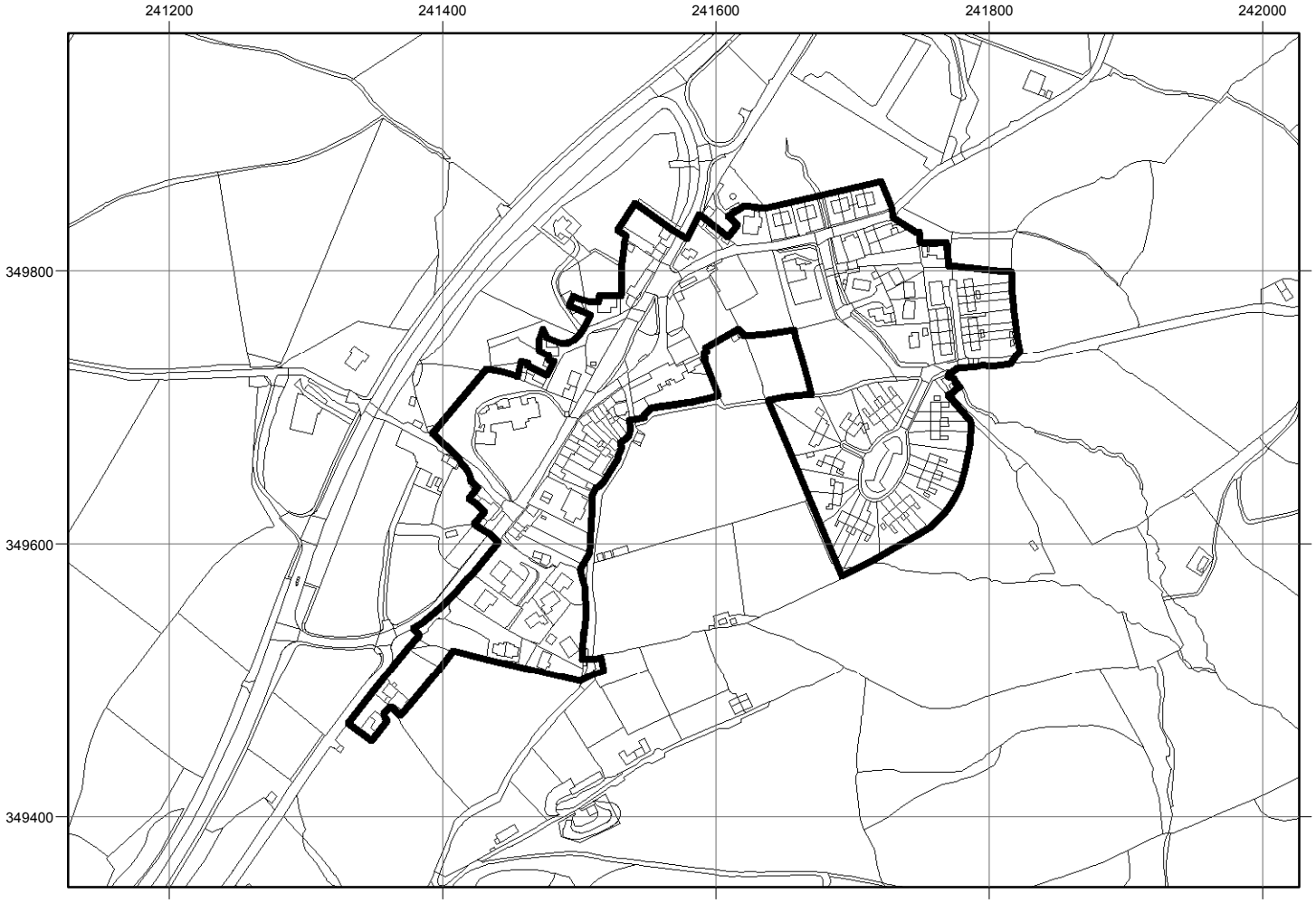

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 103

Corris

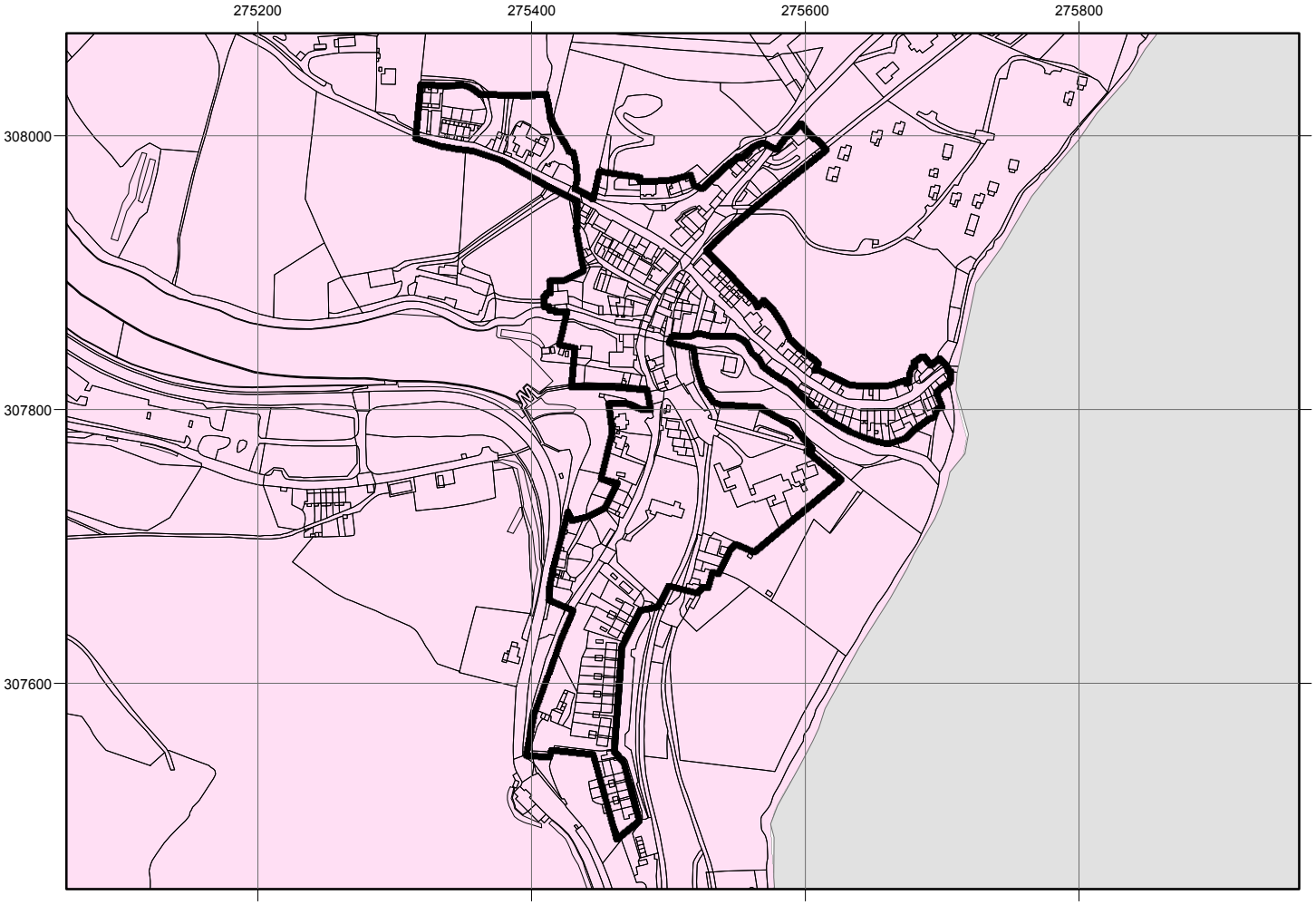

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 104

Edern

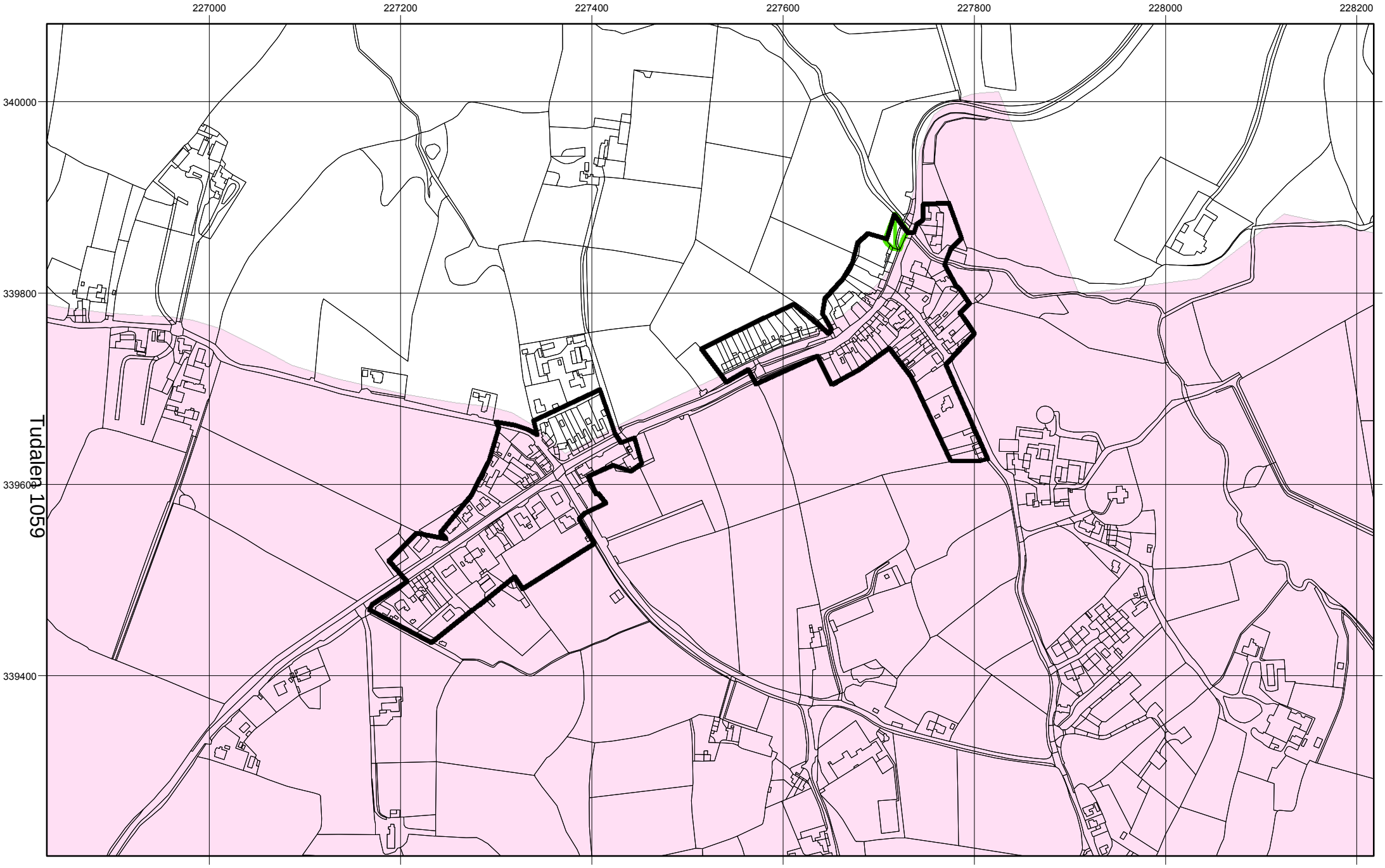

Tudalen 1059

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) /
Joint Local Development Plan (2017)

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 105

Fairbourne

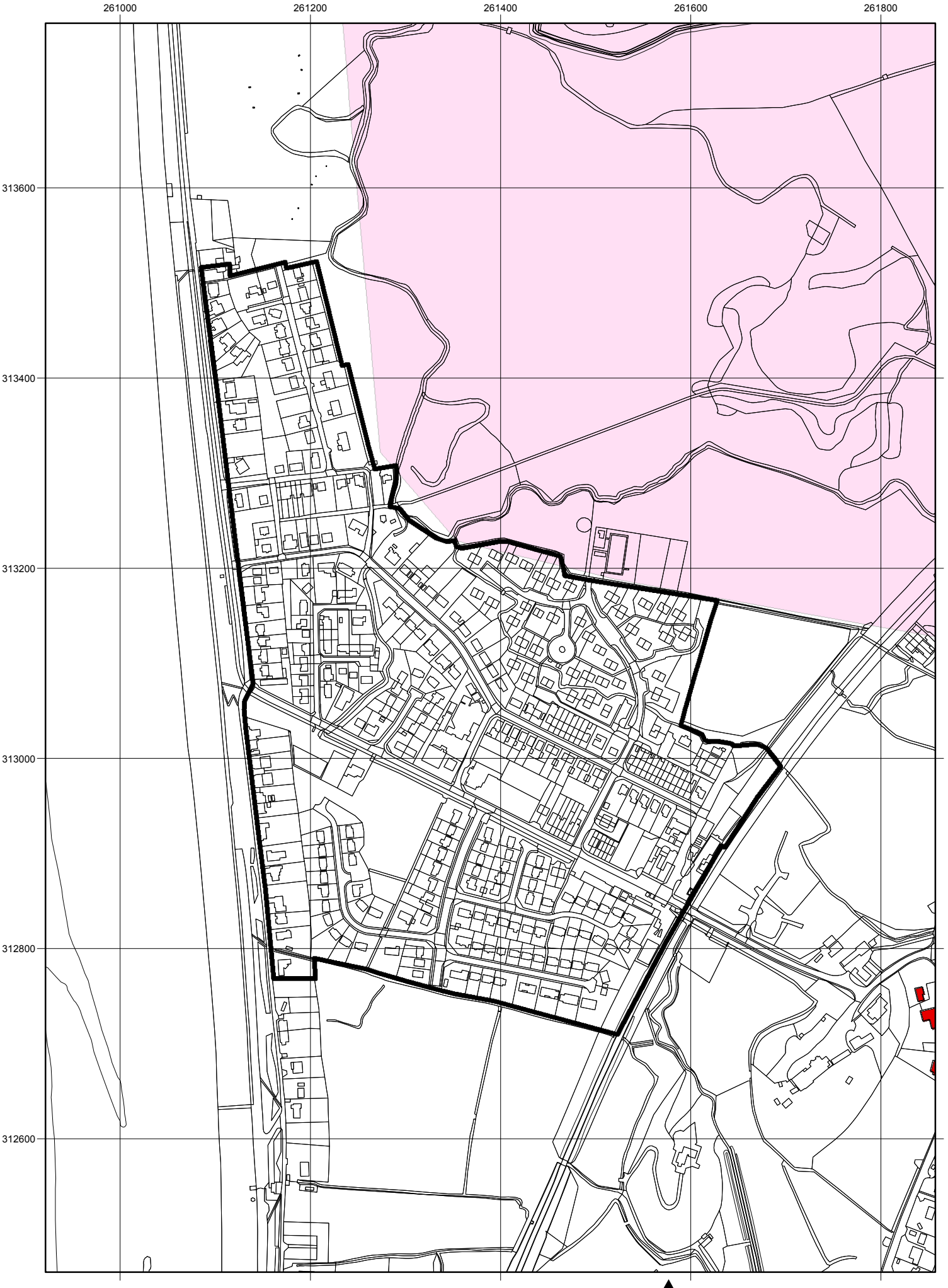

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) /
Joint Local Development Plan (2017)

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 106

Llanaelheaern

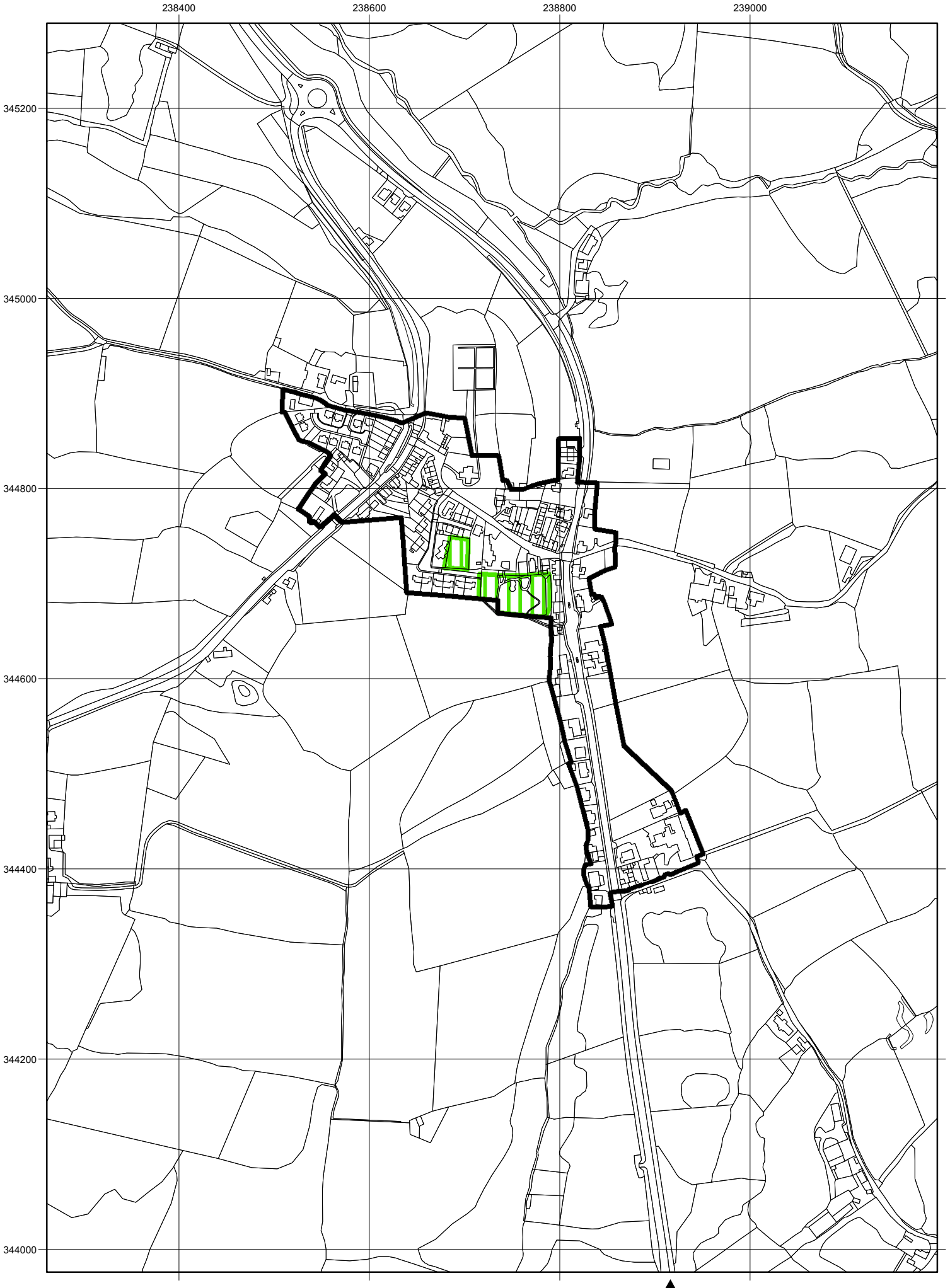

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) /
Joint Local Development Plan (2017)

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 107

Llanbedrog

231800 232000 232200 232400 232600 232800 233000 233200 233400

332400 332200 332000 331800 331600 331400 331200

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) / Joint Local Development Plan (2017)

G/N

1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 108

Llangian

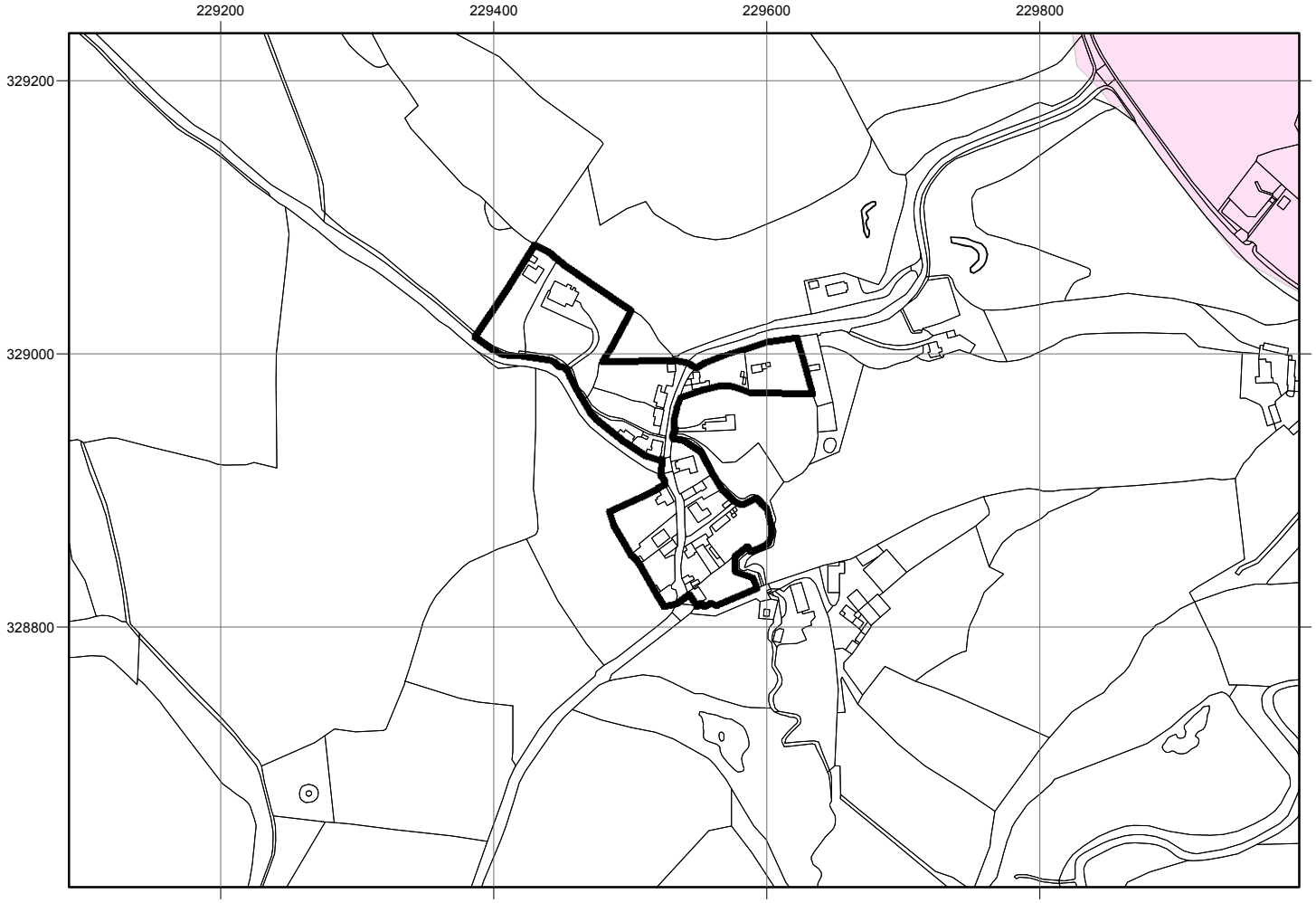

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 109

Llithfaen

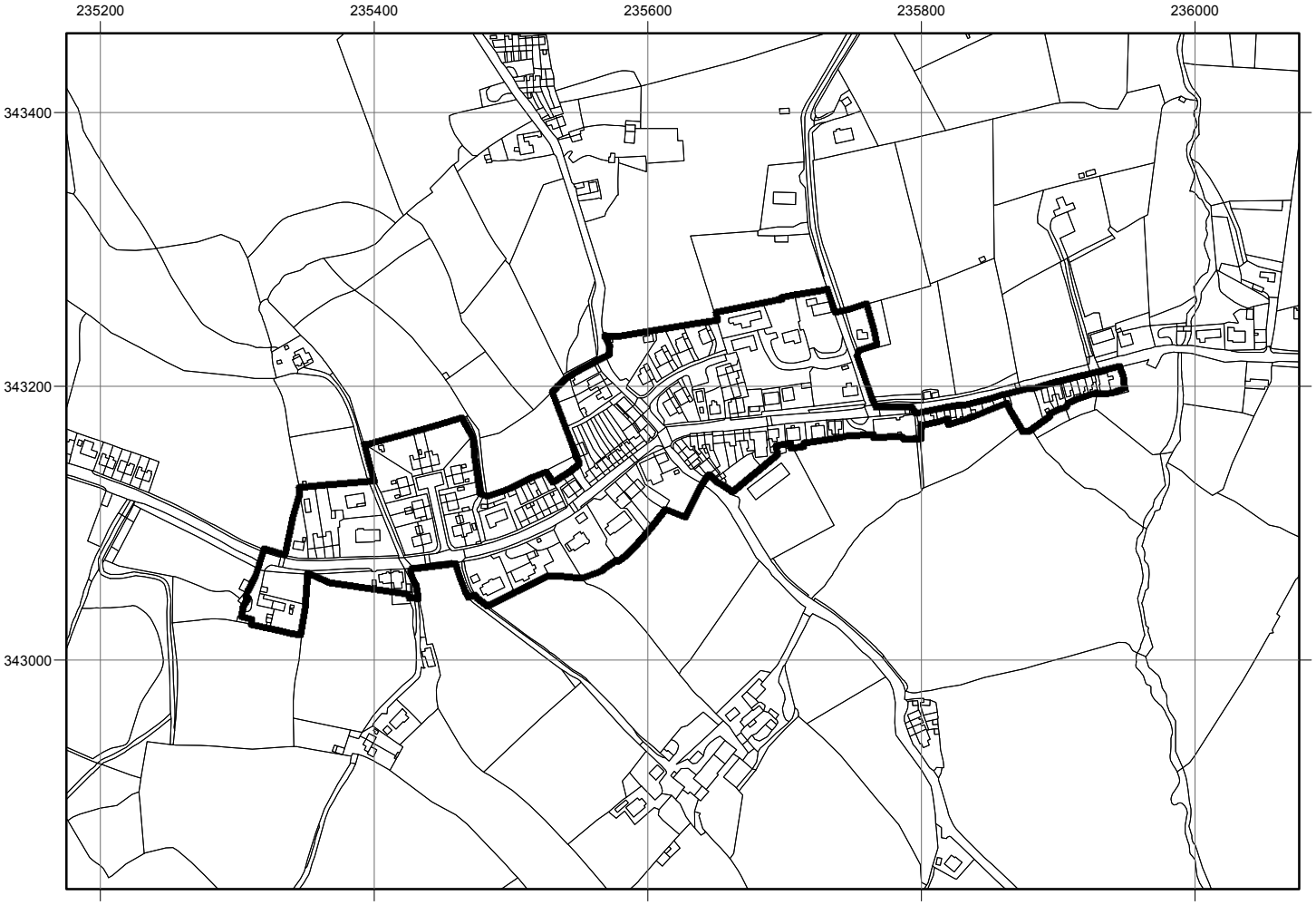

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) /
Joint Local Development Plan (2017)

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 110

Morfa Bychan

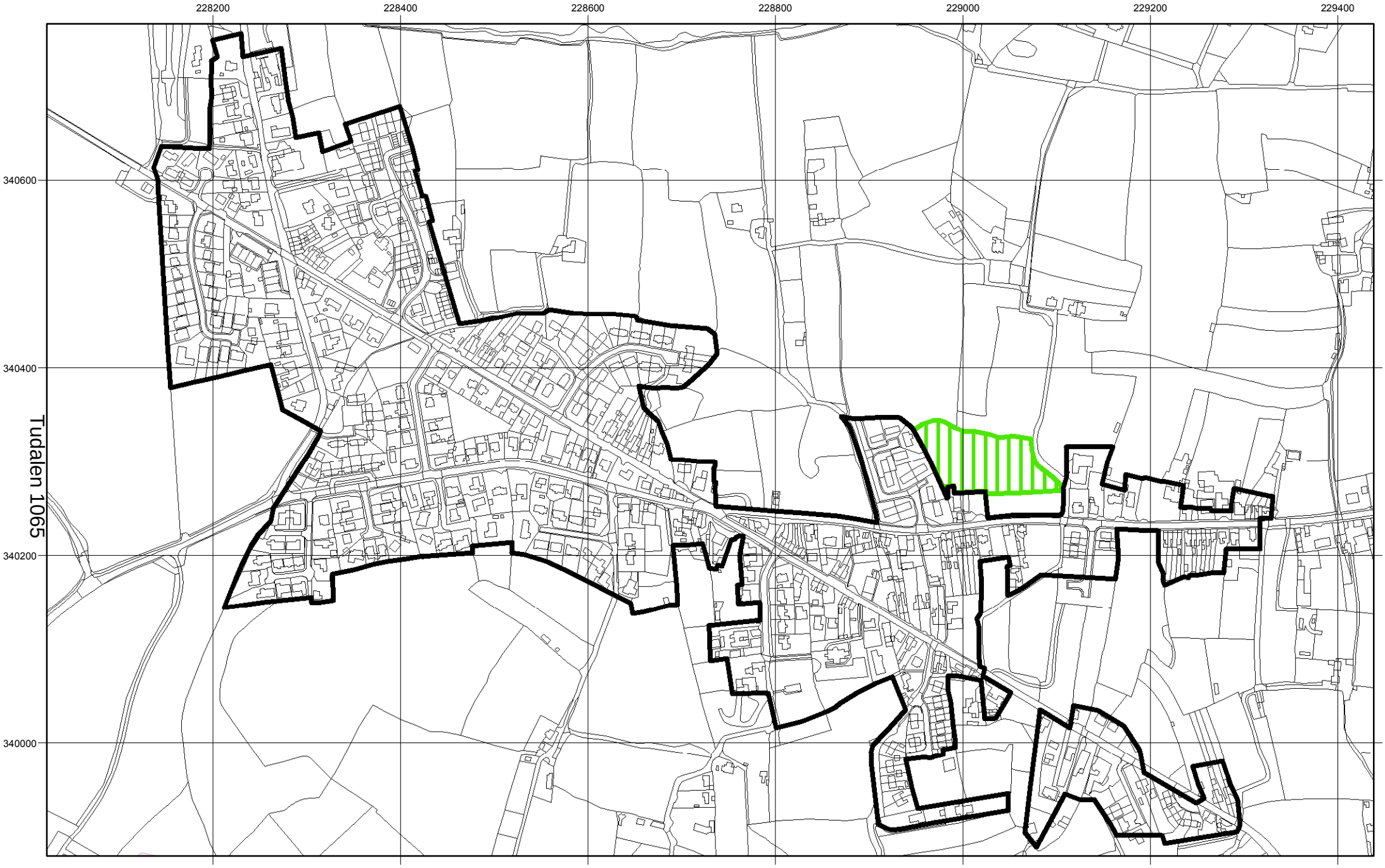

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) /
Joint Local Development Plan (2017)

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 112

Mynytho

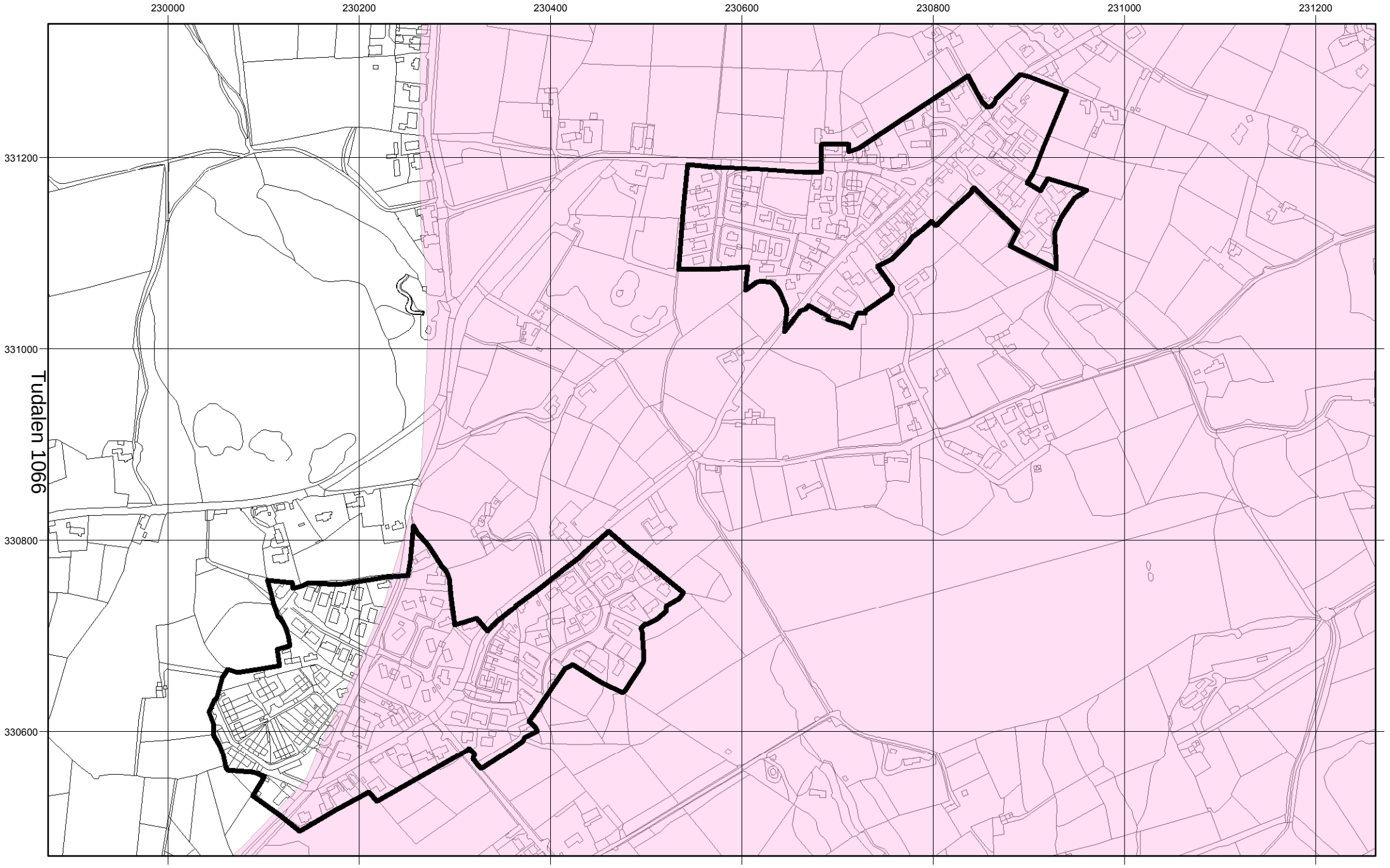

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) /
Joint Local Development Plan (2017)

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 113

Rhoshirwaun

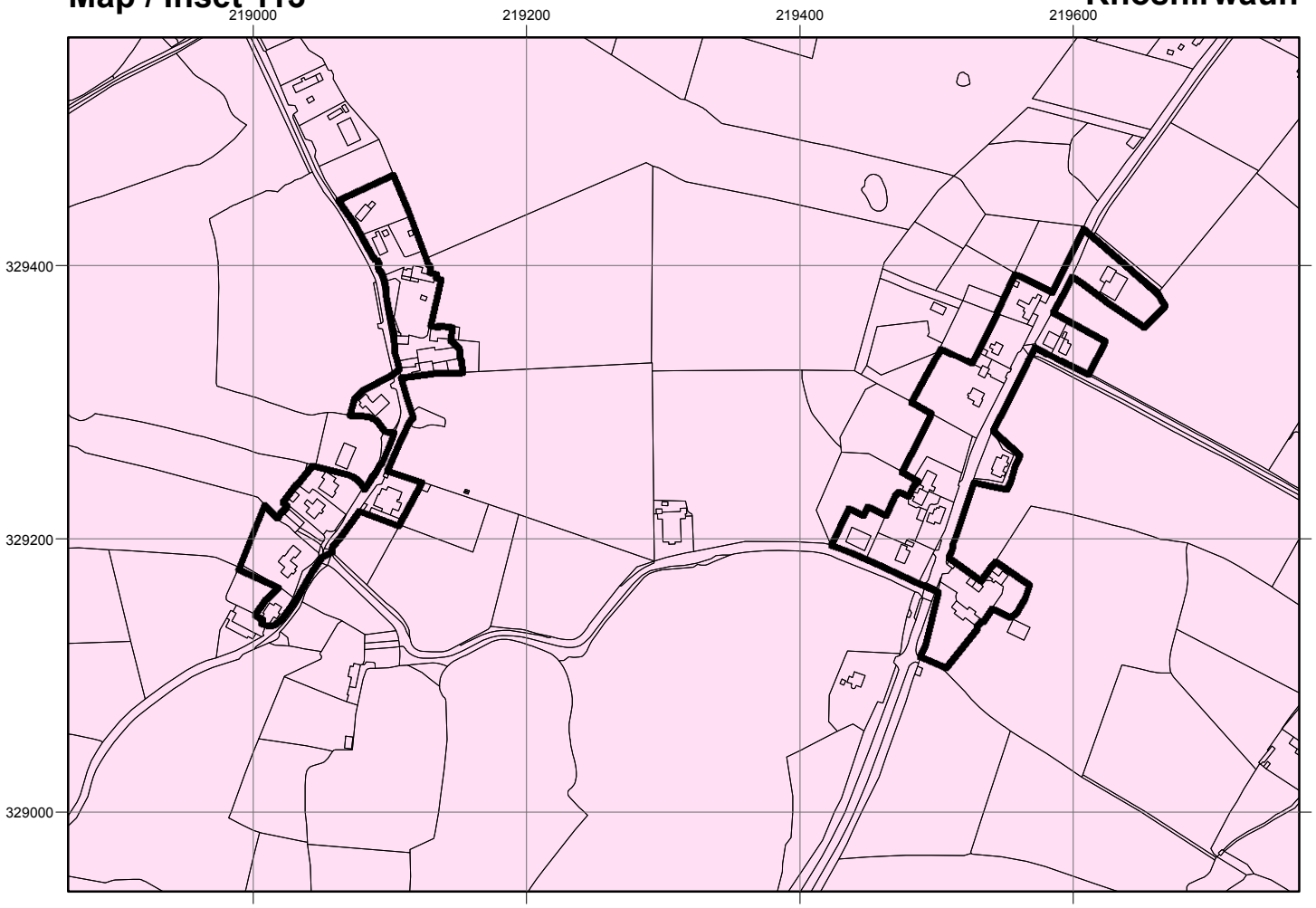

Map / Inset 114

Sarn Bach

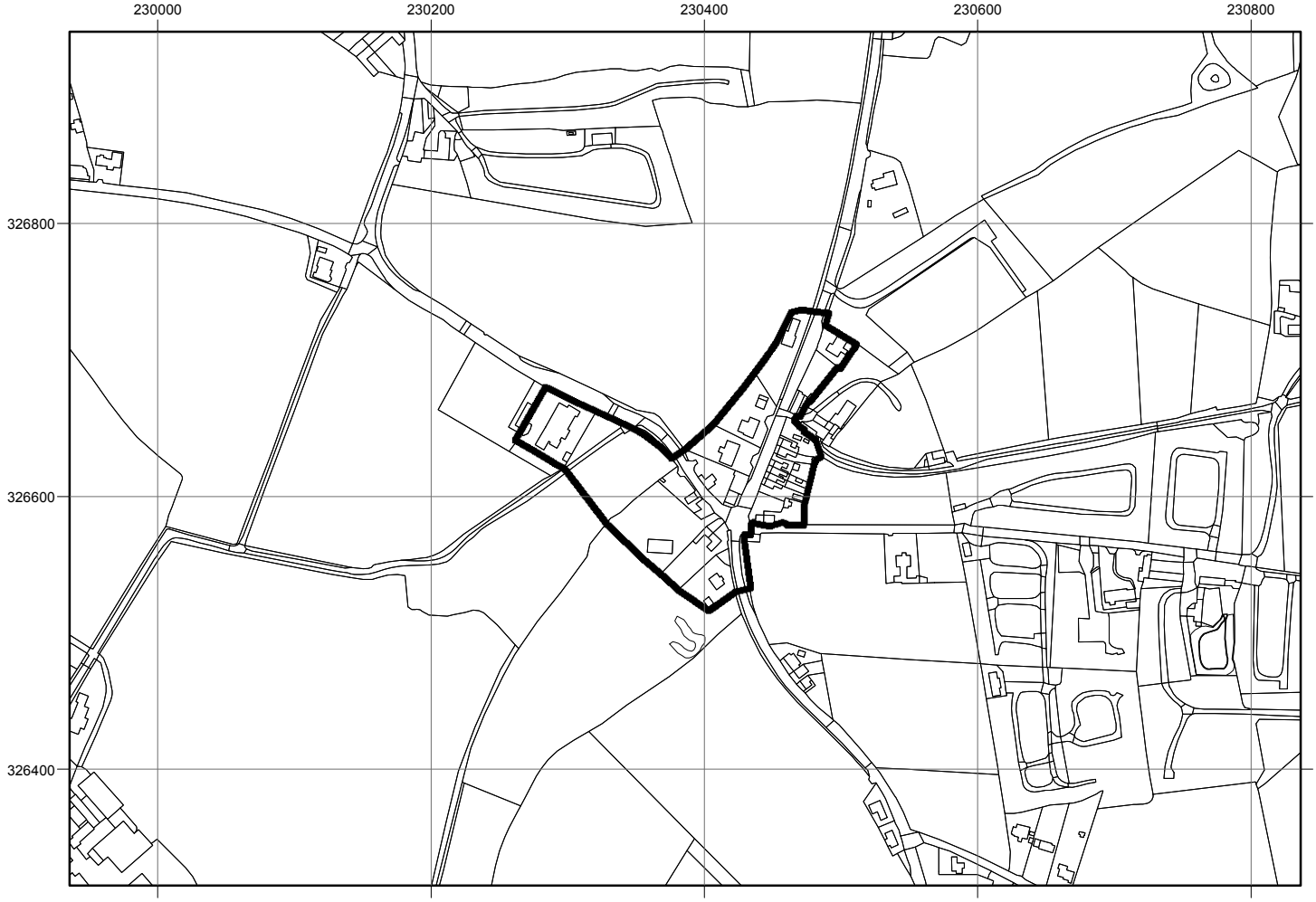

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 115

Y Felinheli

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) / Joint Local Development Plan (2017)

G/N

1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Atodiad 3 Appendix 3

Mapiau Mewnosod Inset Maps

YNYS MÔN / ISLE OF ANGLESEY

Pentrefi Arfordirol a Gwledig / Coastal and Rural Villages

90. Aberffraw,
91. Bae Trearddur Bay
92. Carreg-lefn,
93. Llanbedr-goch,
94. Llanddona,
95. Llanfaelog,
96. Llangoed,
97. Malltraeth,
98. Moelfre,
99. Pontrhydybont / Four Mile Bridge

Mapiau Mewnosod / Inset Maps

Nodiant / Legend

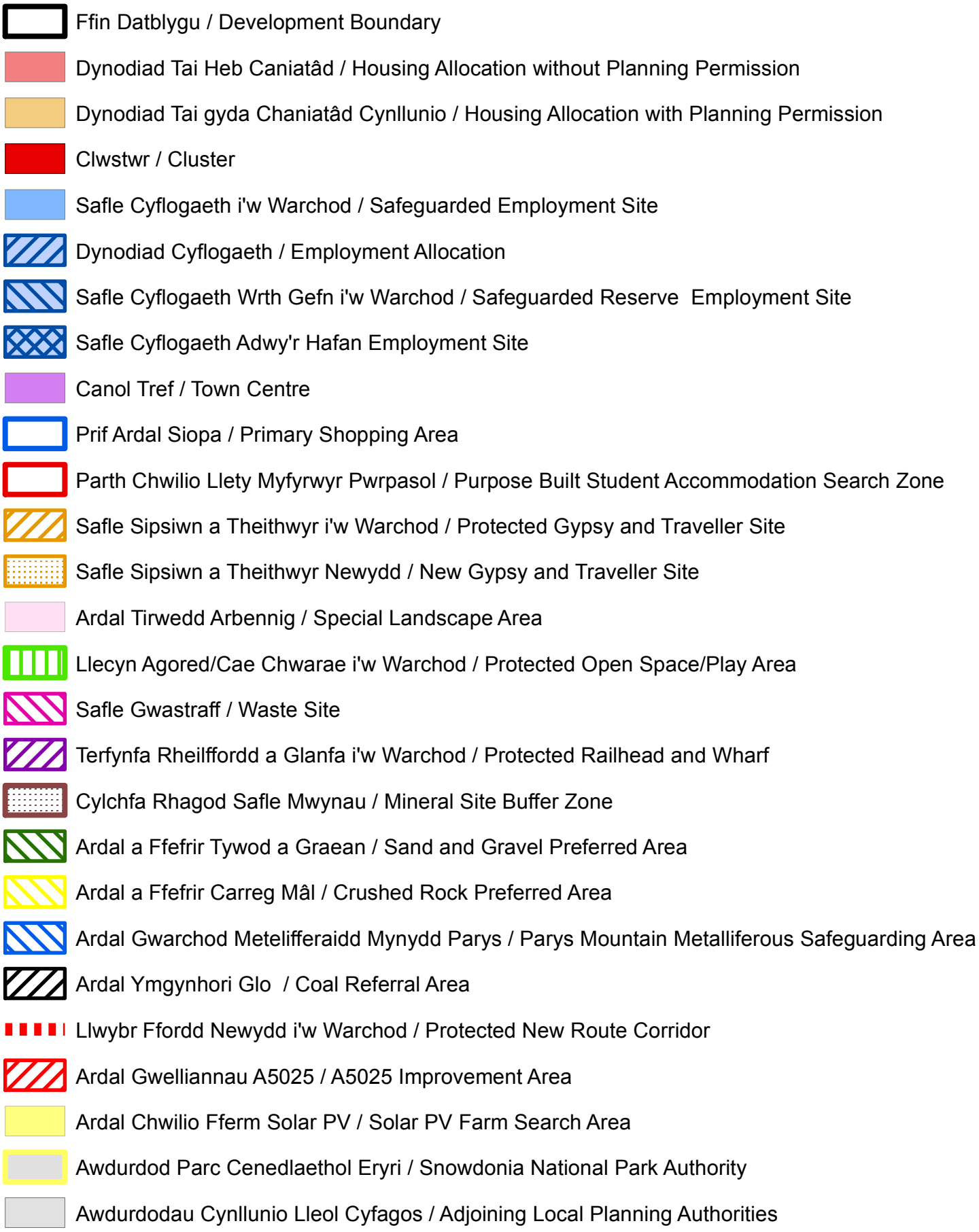

CYNGOR GWYNEDD COUNCIL
CYNGOR SIR YNYS MÔN ISLE OF ANGLESEY COUNTY COUNCIL

Map / Inset 90

Aberffraw

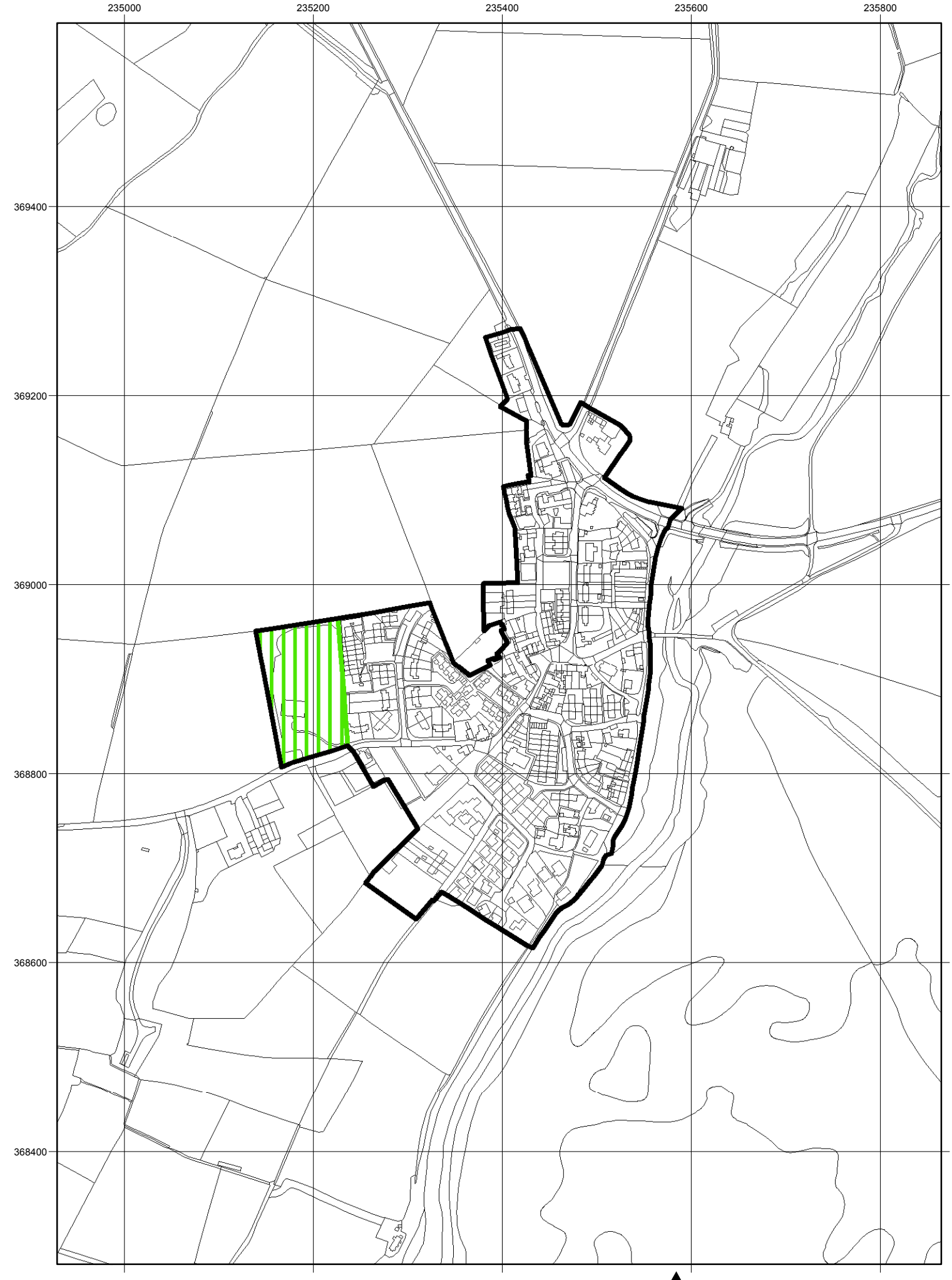

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) /
Joint Local Development Plan (2017)

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 91

Bae Trearddur Bay

224200 224400 224600 224800 225000 225200 225400 225600 225800 226000 226200 226400 226600 226800

380800 380600 380400 380200 380000 379800 379600 379400 379200 379000 378800 378600 378400 378200 378000 377800 377600 377400 377200 377000

C27

C9

Map / Inset 3 - Caergybi/Holyhead

Map / Inset 117 - Bro Iarddur (Trearddur)

Map / Inset 98 - Pont Rhyd y Bont/Four Mile Bridge

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) / Joint Local Development Plan (2017)

G/N

1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 92

Carreg-lefn

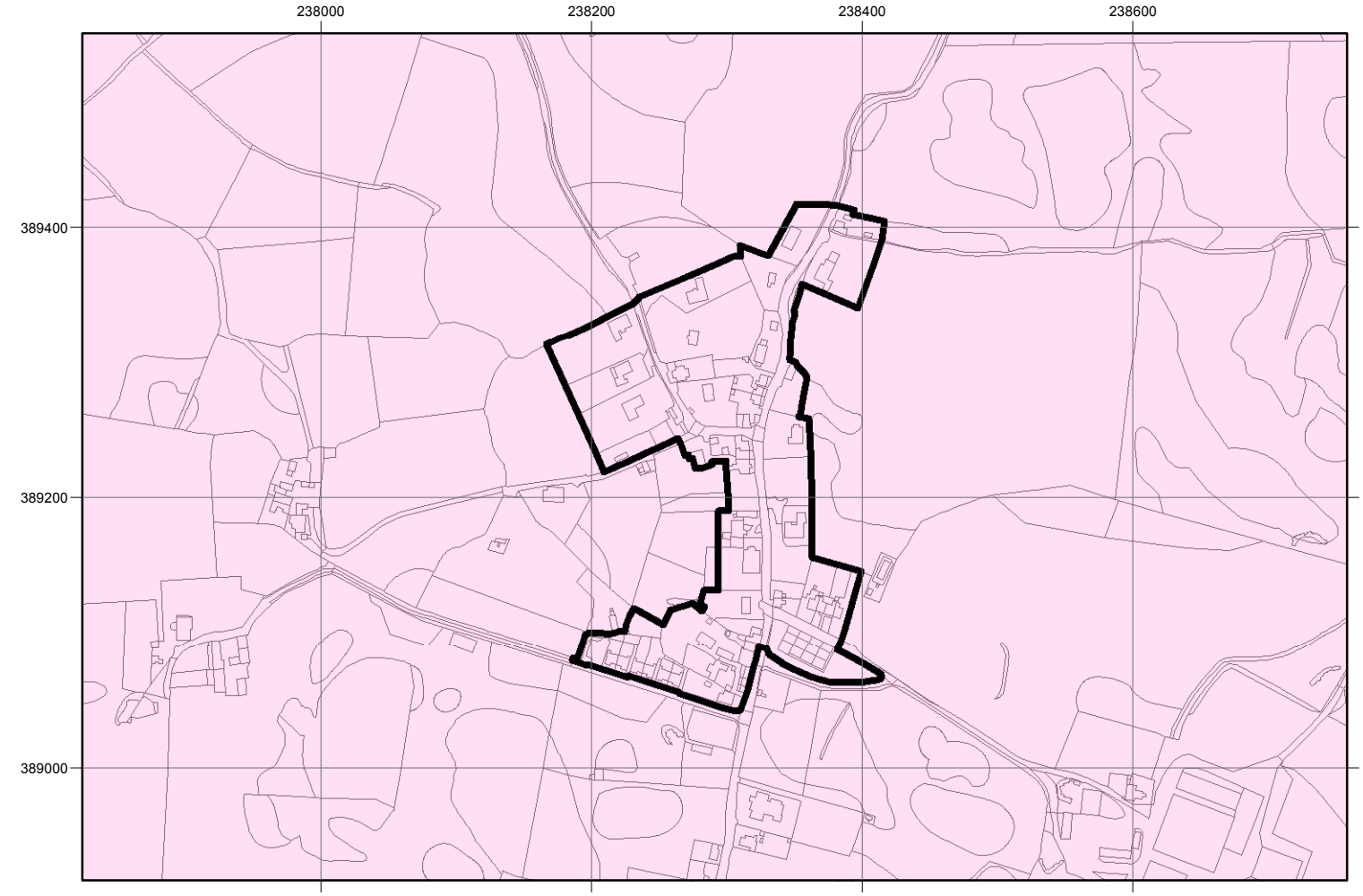

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 93

Llanbedrgoch

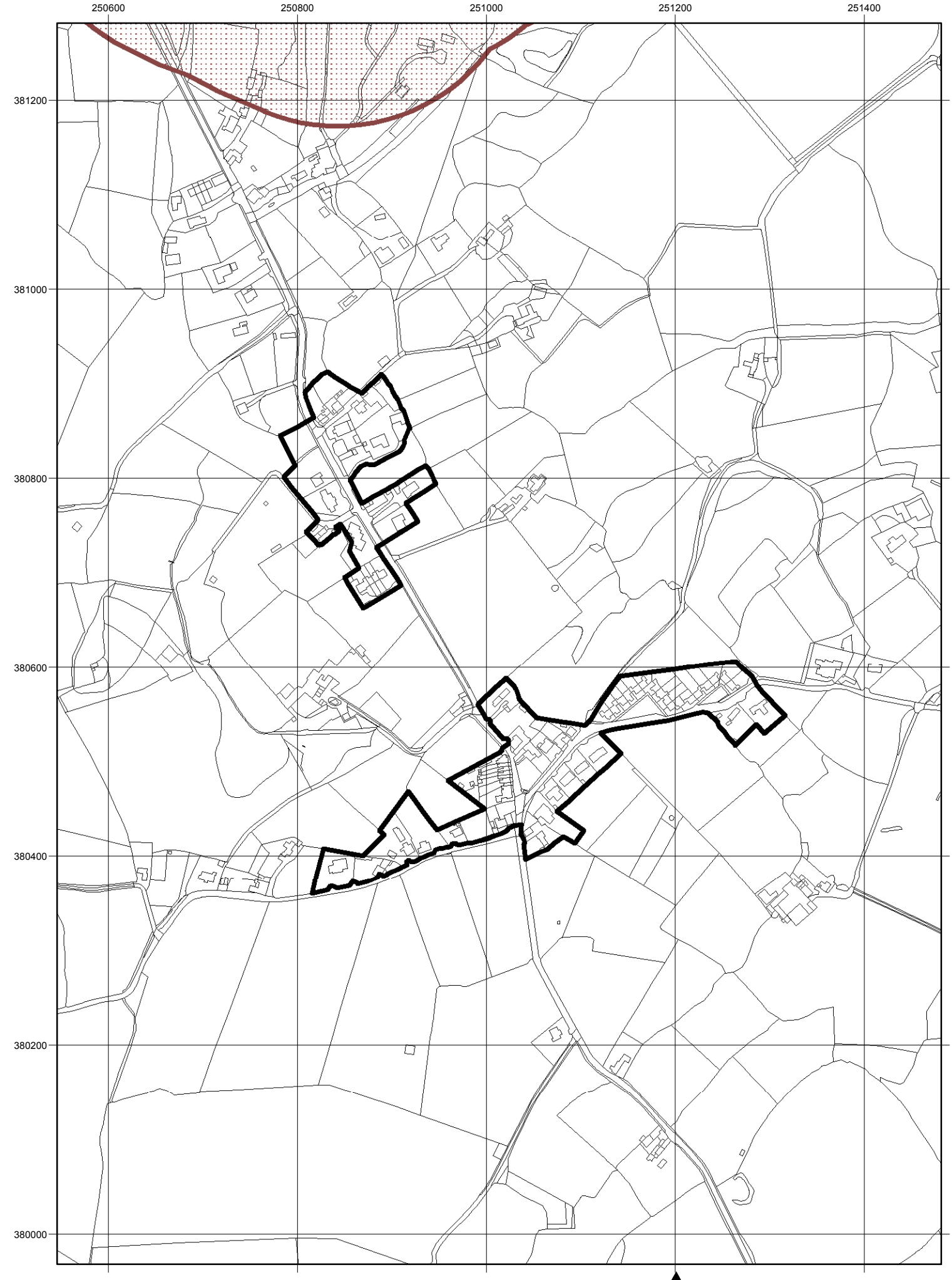

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) /
Joint Local Development Plan (2017)

G/N

1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 94

Llanddona

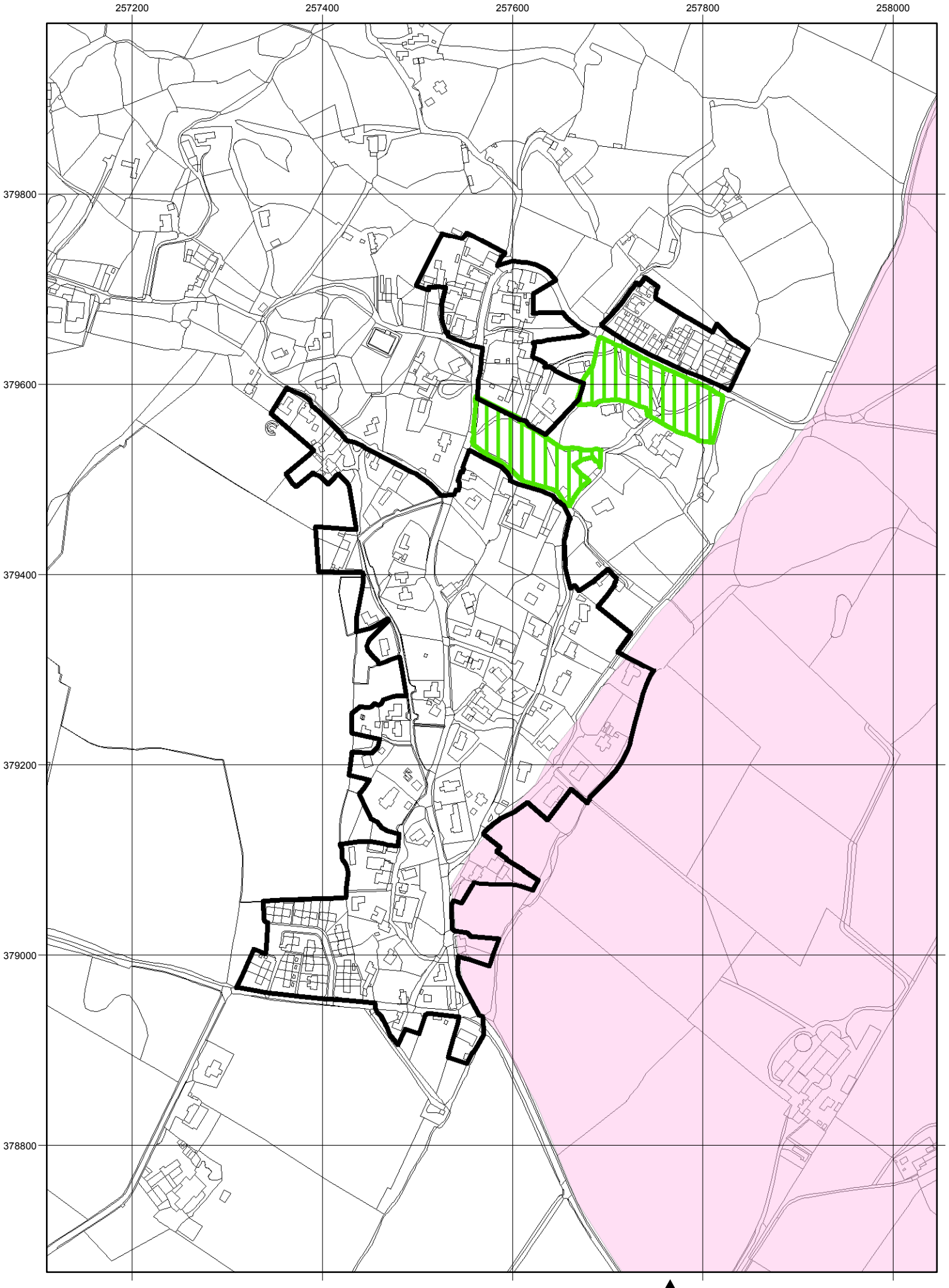

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) /
Joint Local Development Plan (2017)

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 95

Llanfaelog

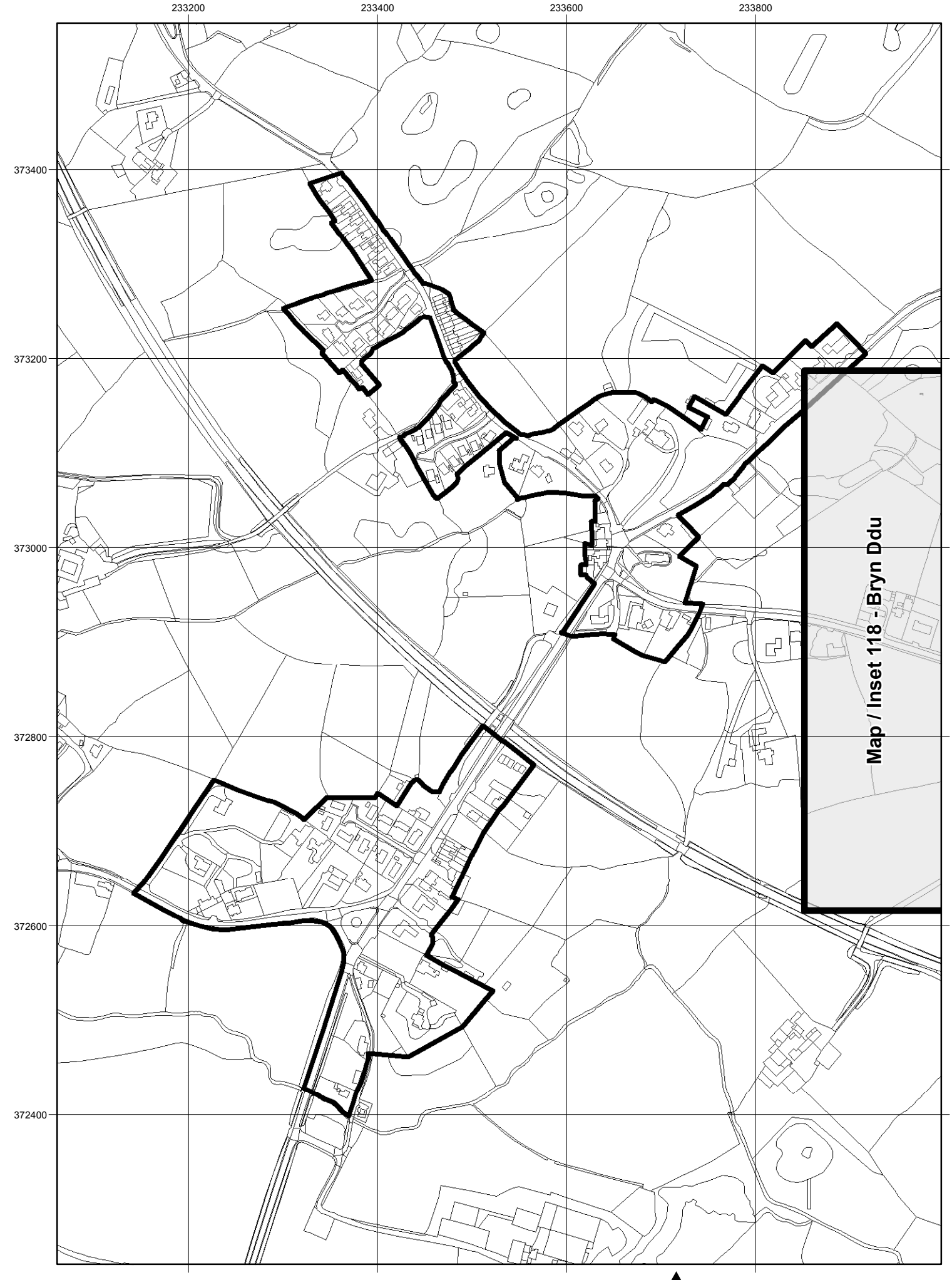

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) / Joint Local Development Plan (2017)

G/N

1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 96

Llangoed

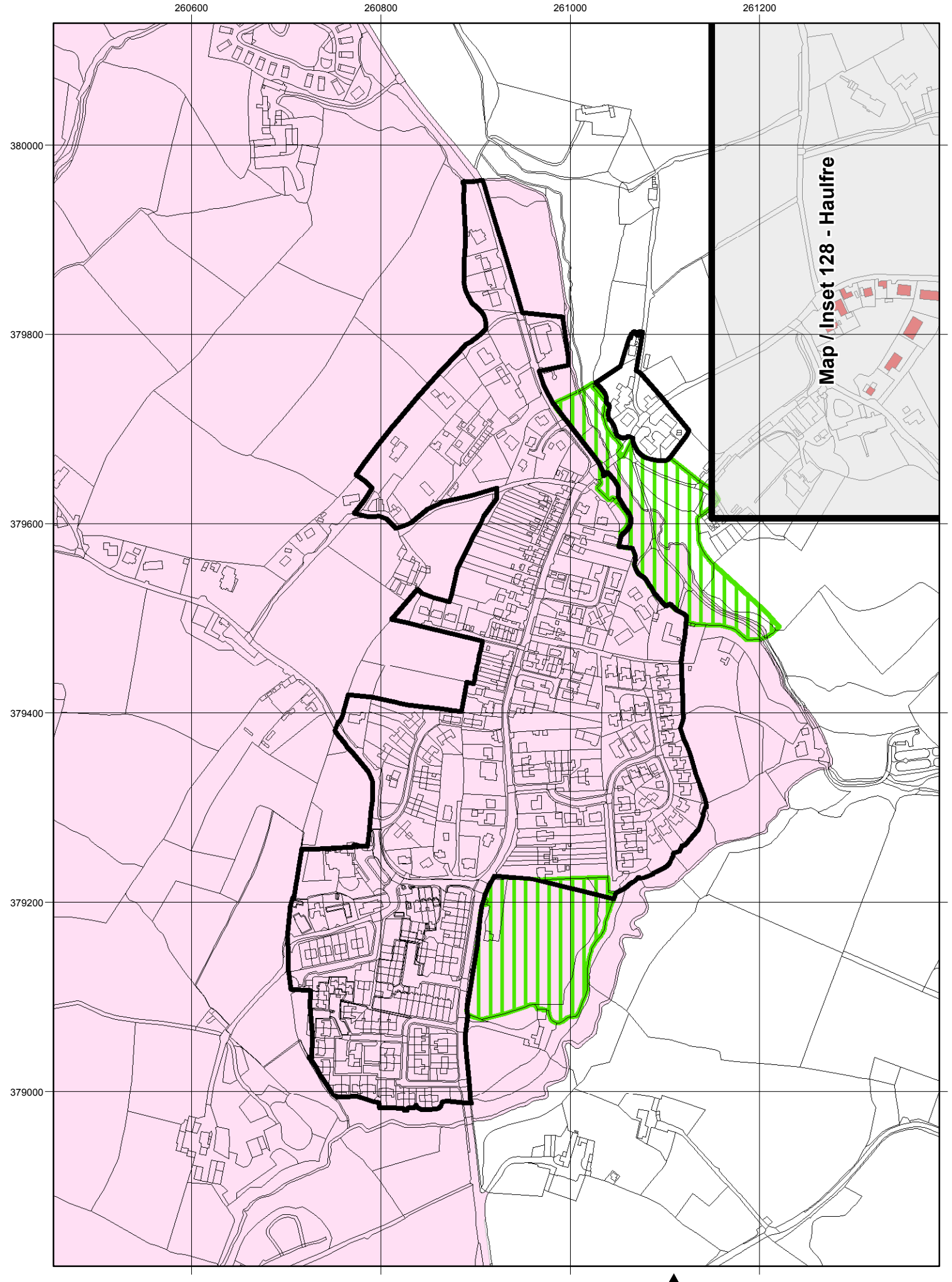

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) /
Joint Local Development Plan (2017)

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 97

Malltraeth

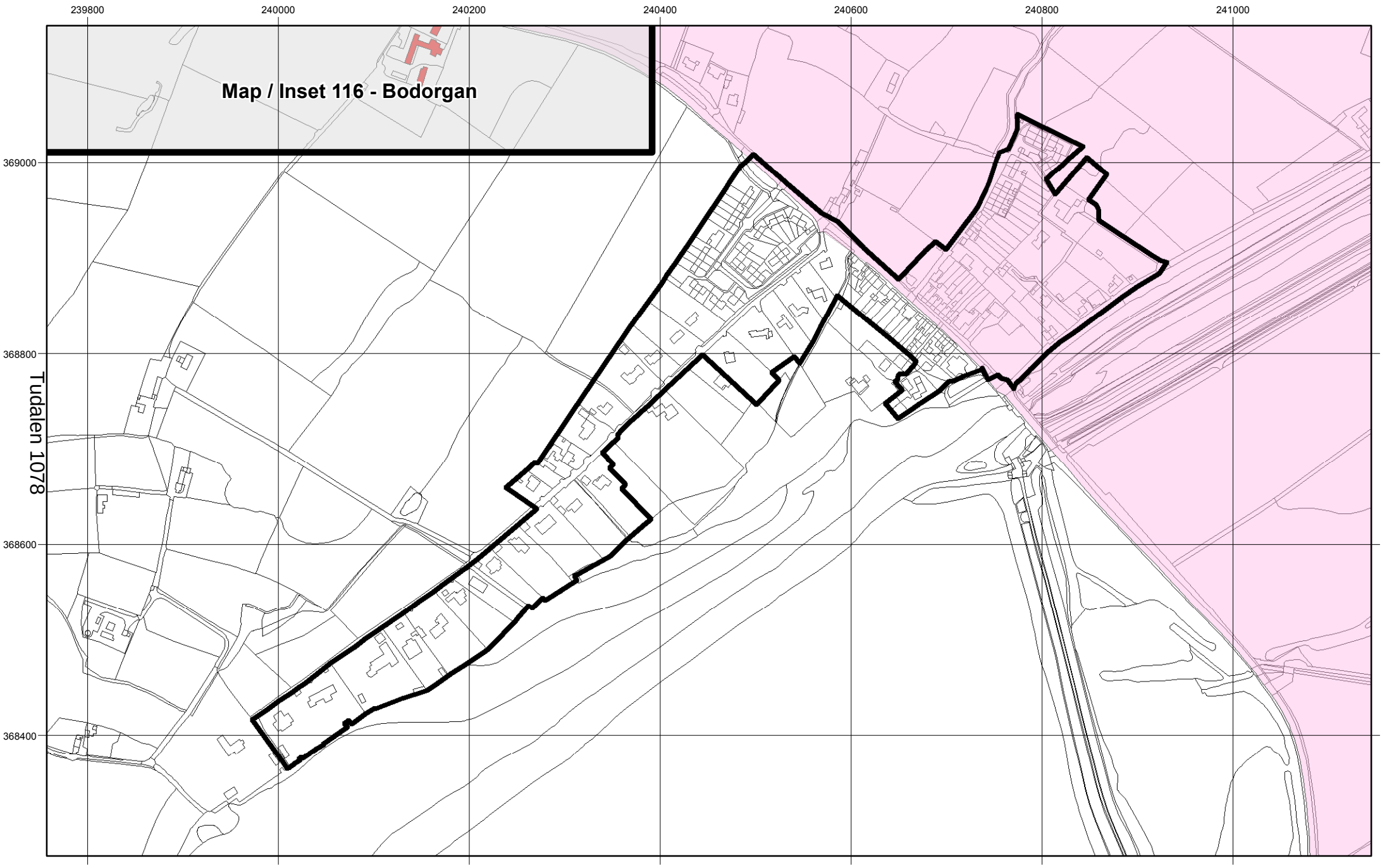

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) /
Joint Local Development Plan (2017)

G/N

1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 98

Moelfre

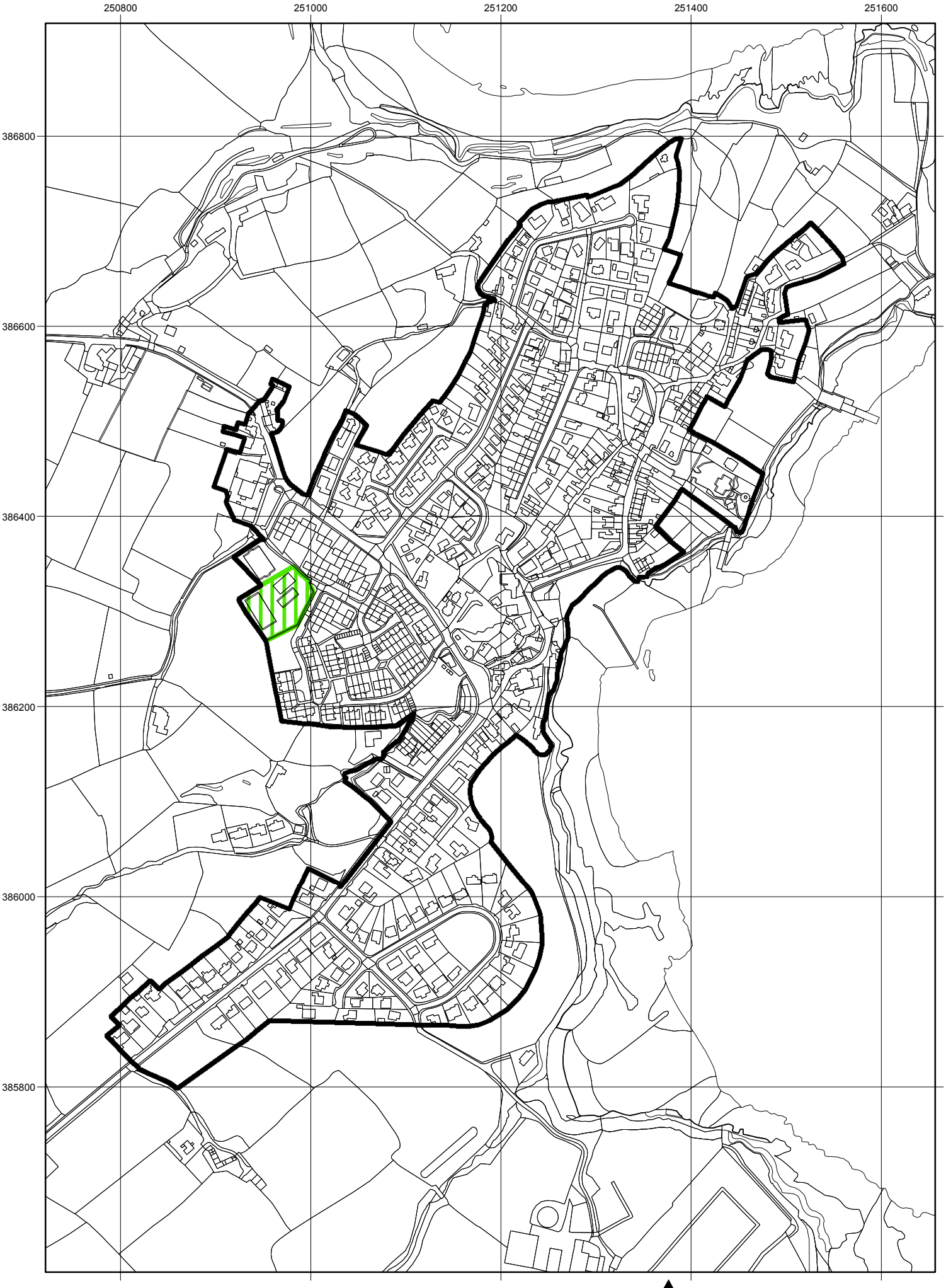

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) /
Joint Local Development Plan (2017)

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 99

Pontrhydybont / Four Mile Bridge

226600 226800 227000 227200 227400 227600 227800 228000 228200 228400

378800 378600 378400 378200 378000 377800 377600

Map / Inset 152 - Bryn y Môr

Map / Inset 99 - Trearddur

Tudalen 1080

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) / Joint Local Development Plan (2017)

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Atodiad 3 Appendix 3

Mapiau Mewnosod Inset Maps

GWYNEDD

Clystyrau / Clusters

158. Aberdesach,
159. Aberllefenni,
160. Aberpwll,
161. Bethesda Bach,
162. Bryncir,
163. Bryncroes,
164. Caerhun/Waen Wen,
165. Capel y Graig,
166. Corris Uchaf,
167. Crawia,
168. Dinorwig,
169. Gallt y Foel,
170. Glasinfryn,
171. Groeslon Waunfawr,
172. Llanaber,
173. Llandderfel,
174. Llanengan,
175. Llanfor,
176. Llanllechid,
177. Llannor,
178. Llanwnda,
179. Llwyn Hudol,
180. Minffordd,
181. Minffordd (Bangor),
182. Mynydd Llandygai,
183. Nebo,
184. Pantglas,
185. Penmorfa,
186. Penrhos,
187. Penrhos (Caeathro),
188. Pentir,
189. Pentrefelin,
190. Pistyll,
191. Pontllyfni,
192. Rhoslan,
193. Saron (Llanwnda),
158. Swan,
159. Tai'n Lôn,
160. Talwaenydd,
161. Talybont,
162. Tan y Coed,
163. Treborth,
164. Ty'n-lôn,
165. Ty'n y Lôn,
166. Waun (Penisarwaun).

Mapiau Mewnosod / Inset Maps

Nodiant / Legend

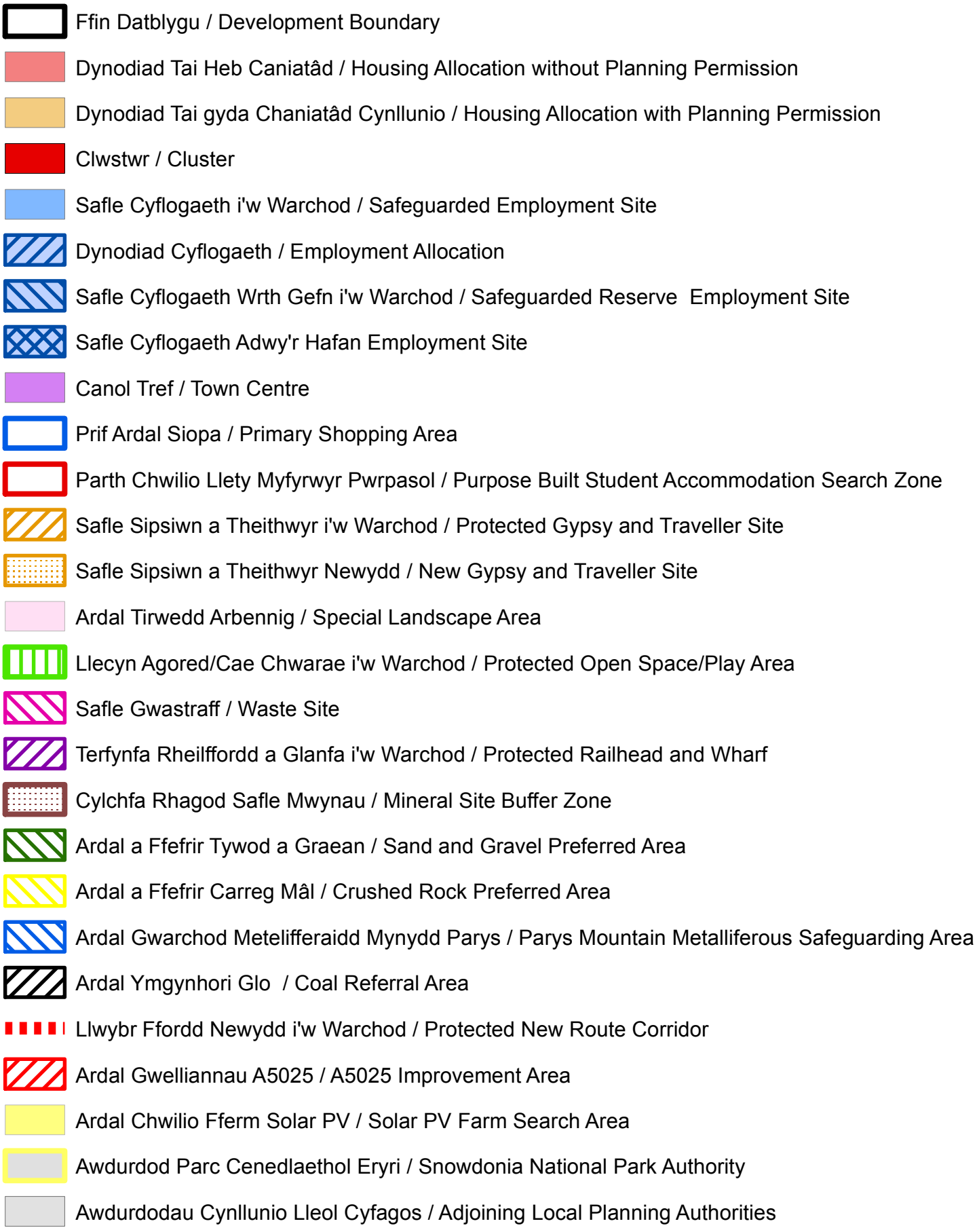

CYNGOR GWYNEDD COUNCIL
CYNGOR SIR YNYS MÔN ISLE OF ANGLESEY COUNTY COUNCIL

Map / Inset 158

Aberdesach

Map / Inset 159

Aberllefenni

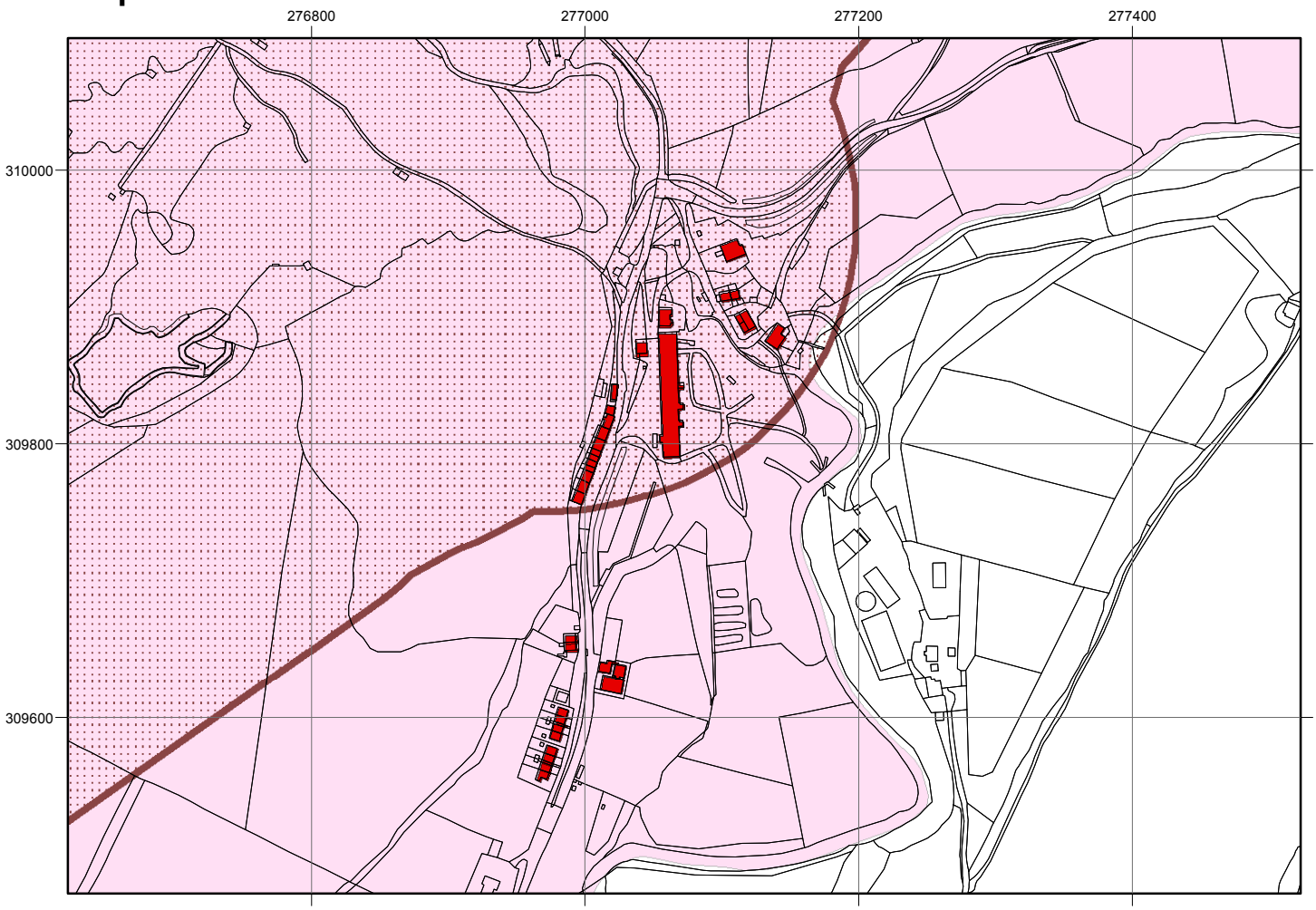

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 160

Aberpwll

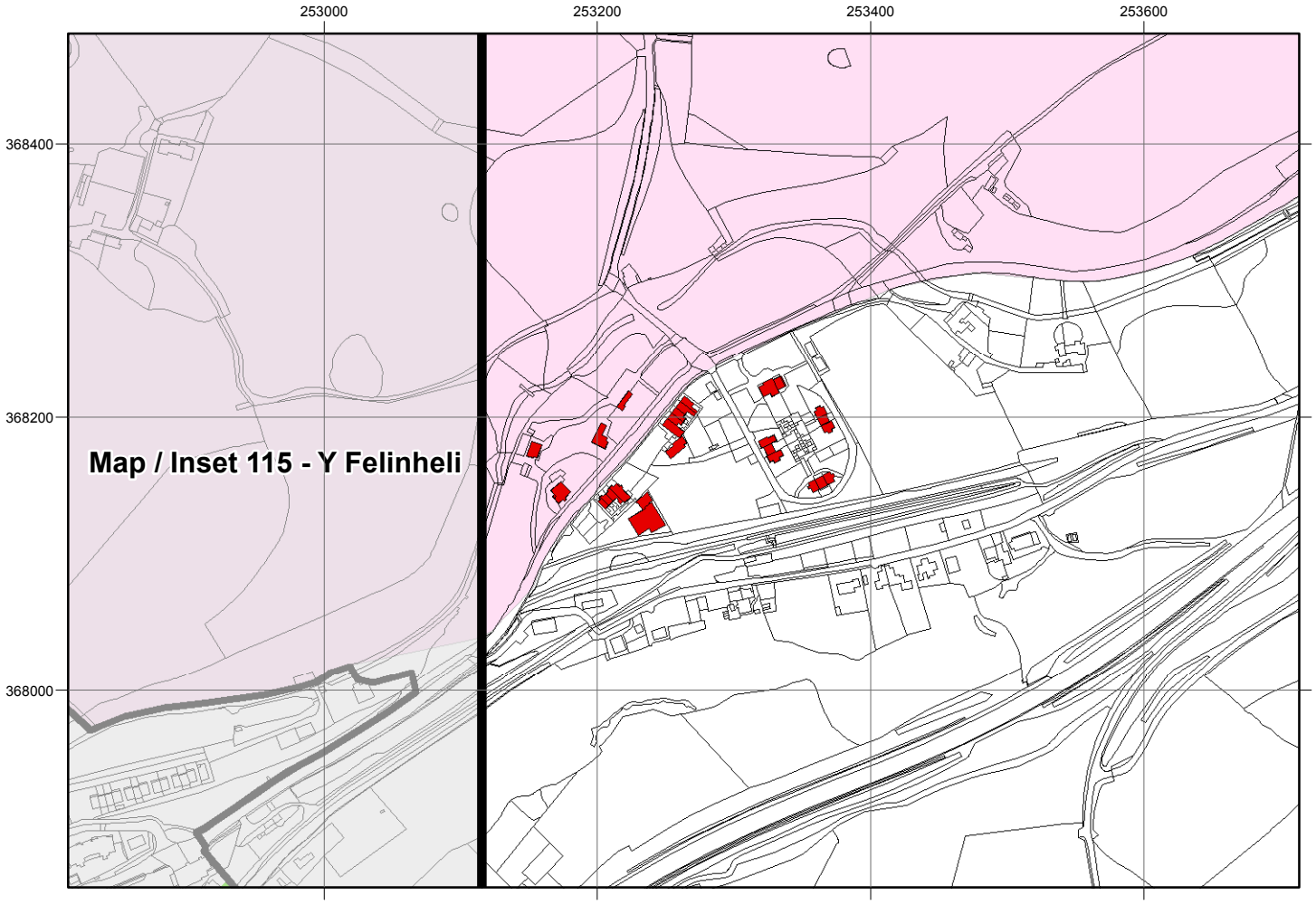

Map / Inset 161

Bethesda Bach

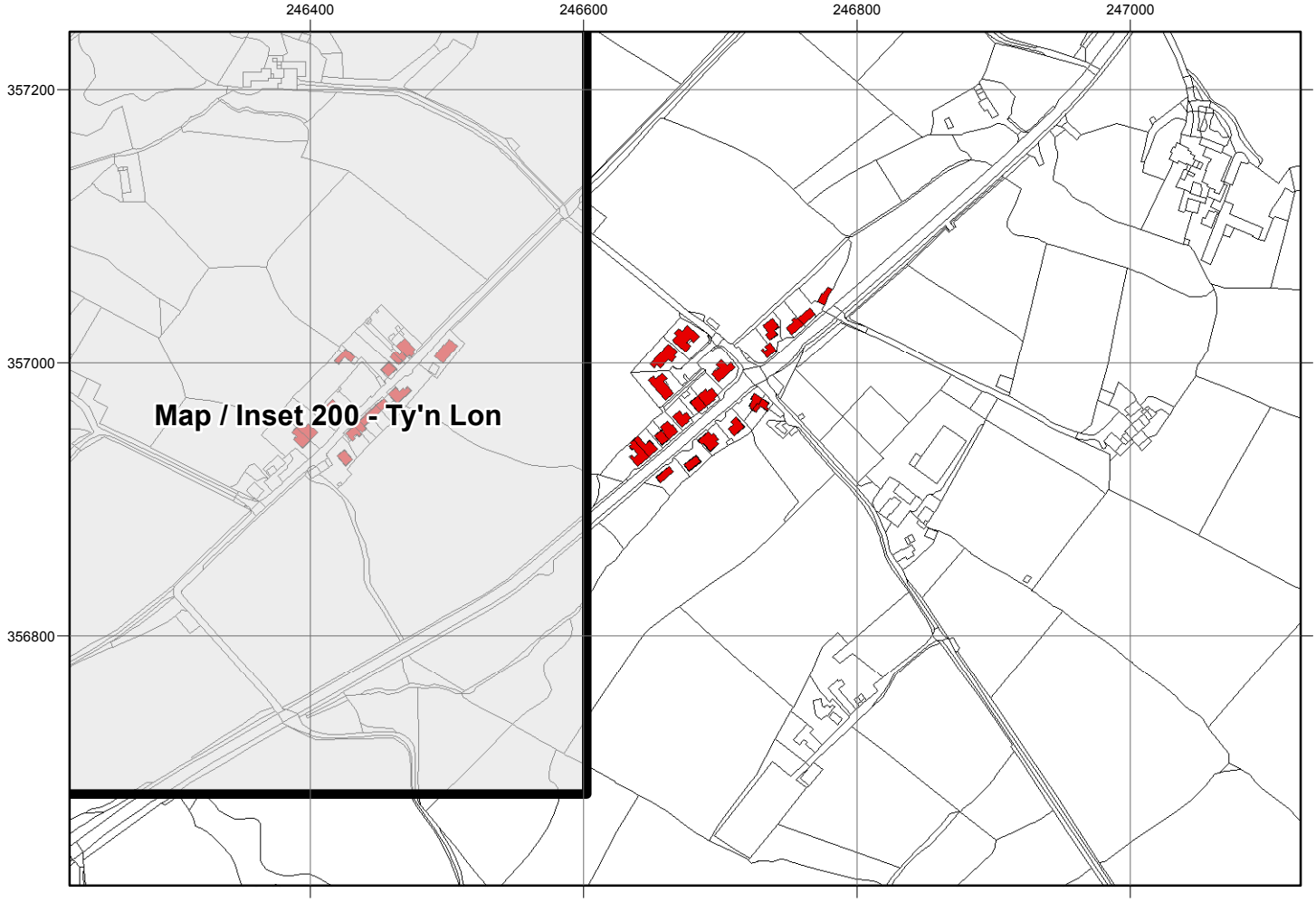

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 162

Bryncir

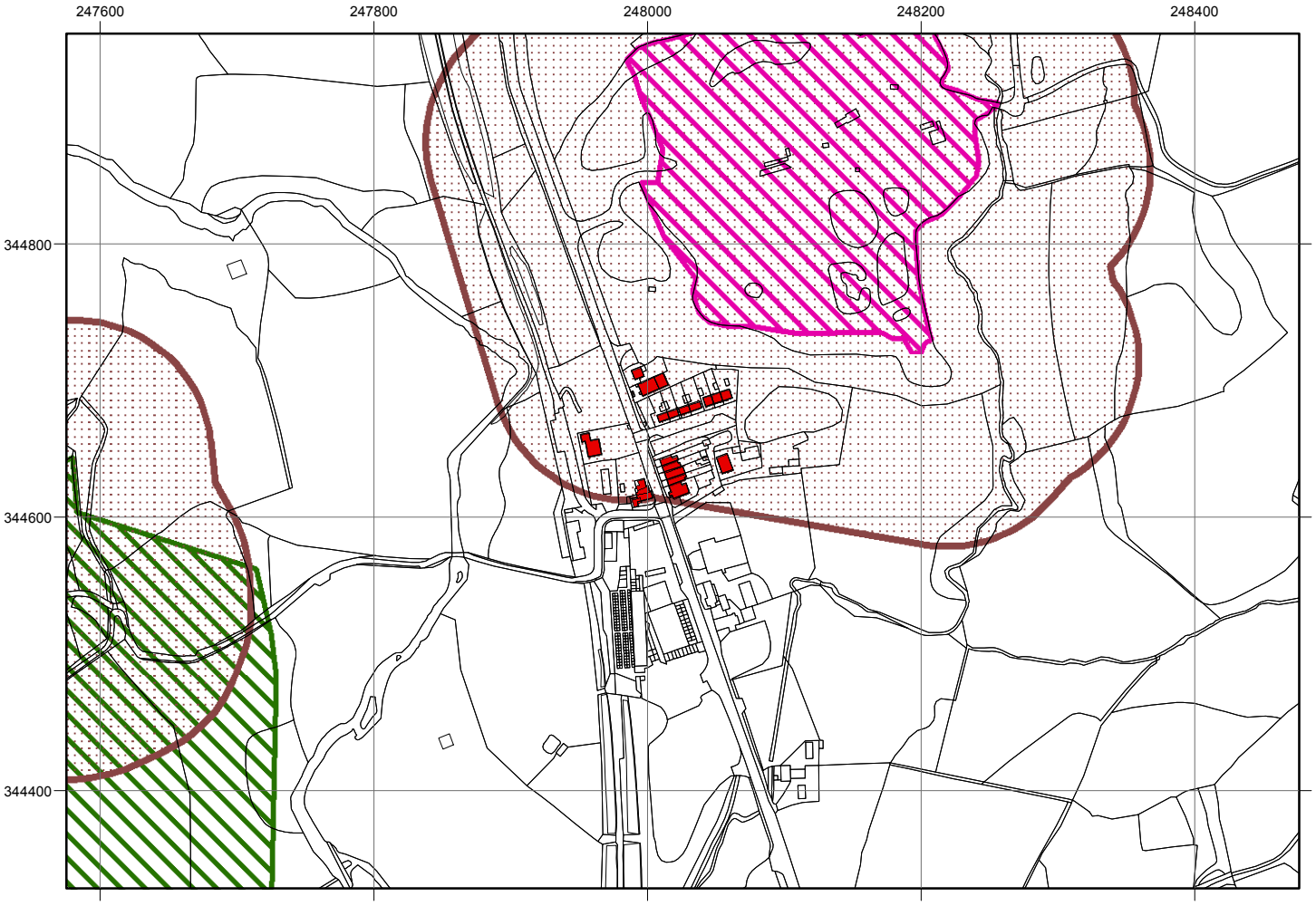

Map / Inset 163

Bryncroes

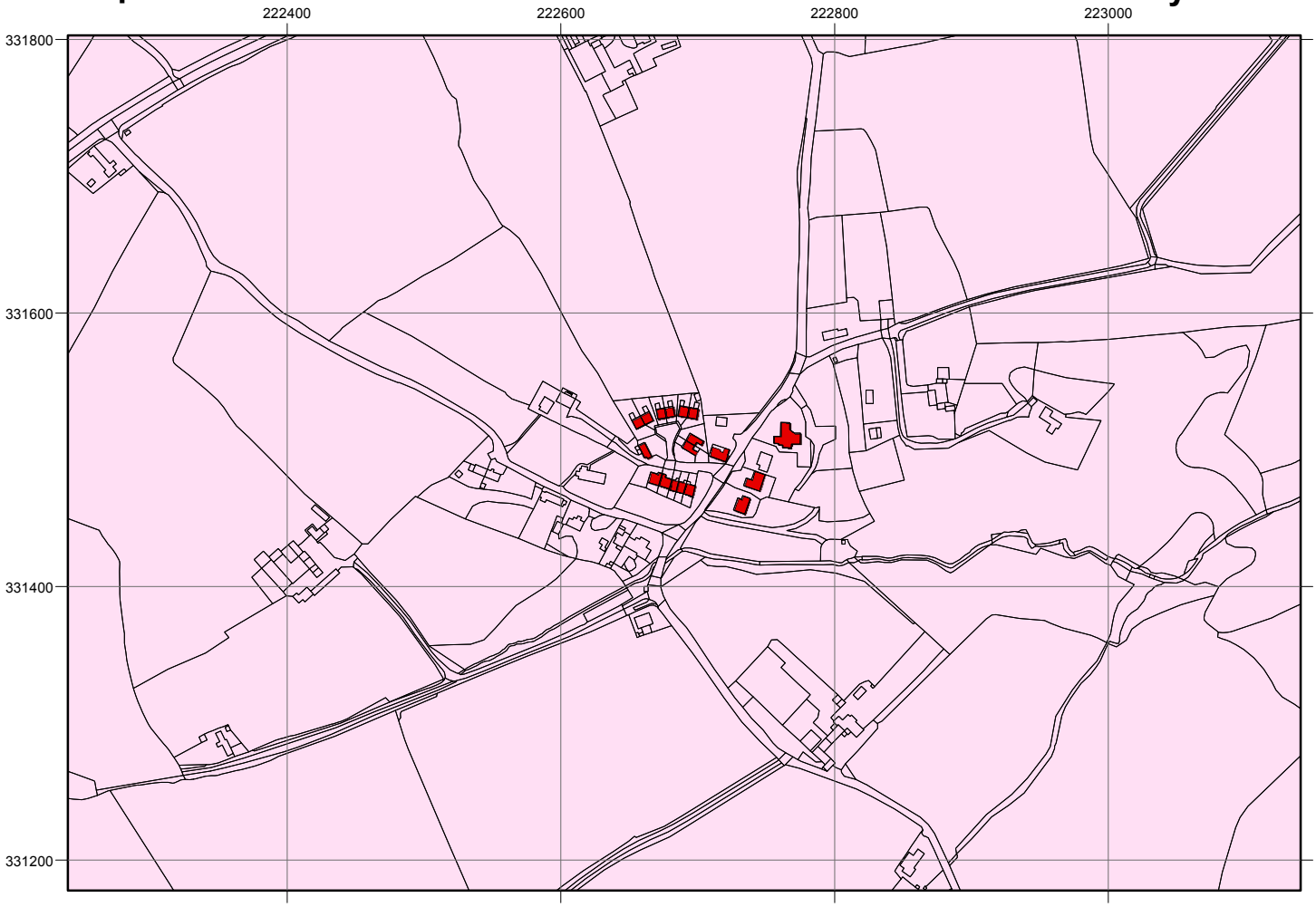

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 164

Caerhun / Waen Wen

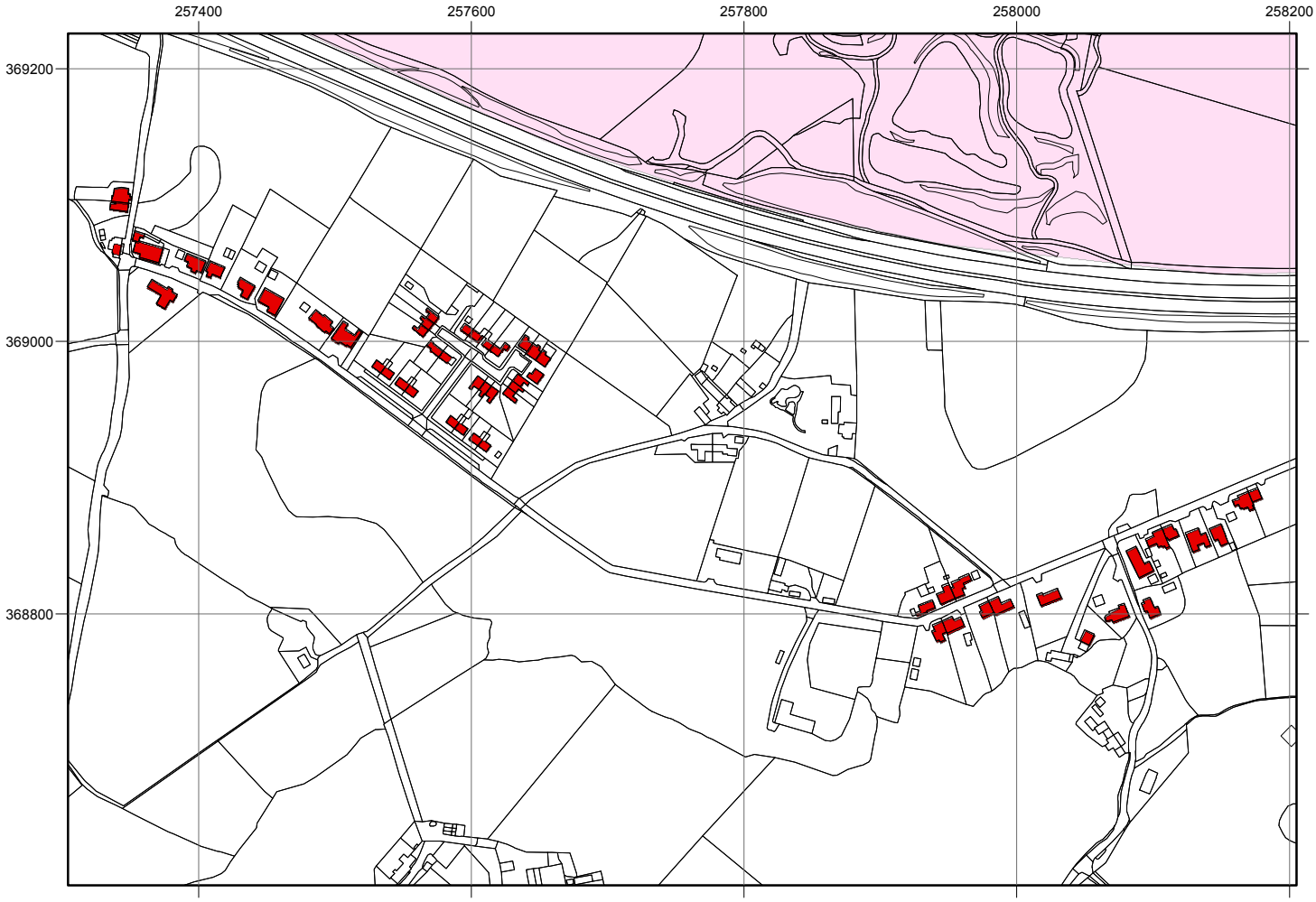

Map / Inset 165

Capel y Graig

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 166

Corris Uchaf

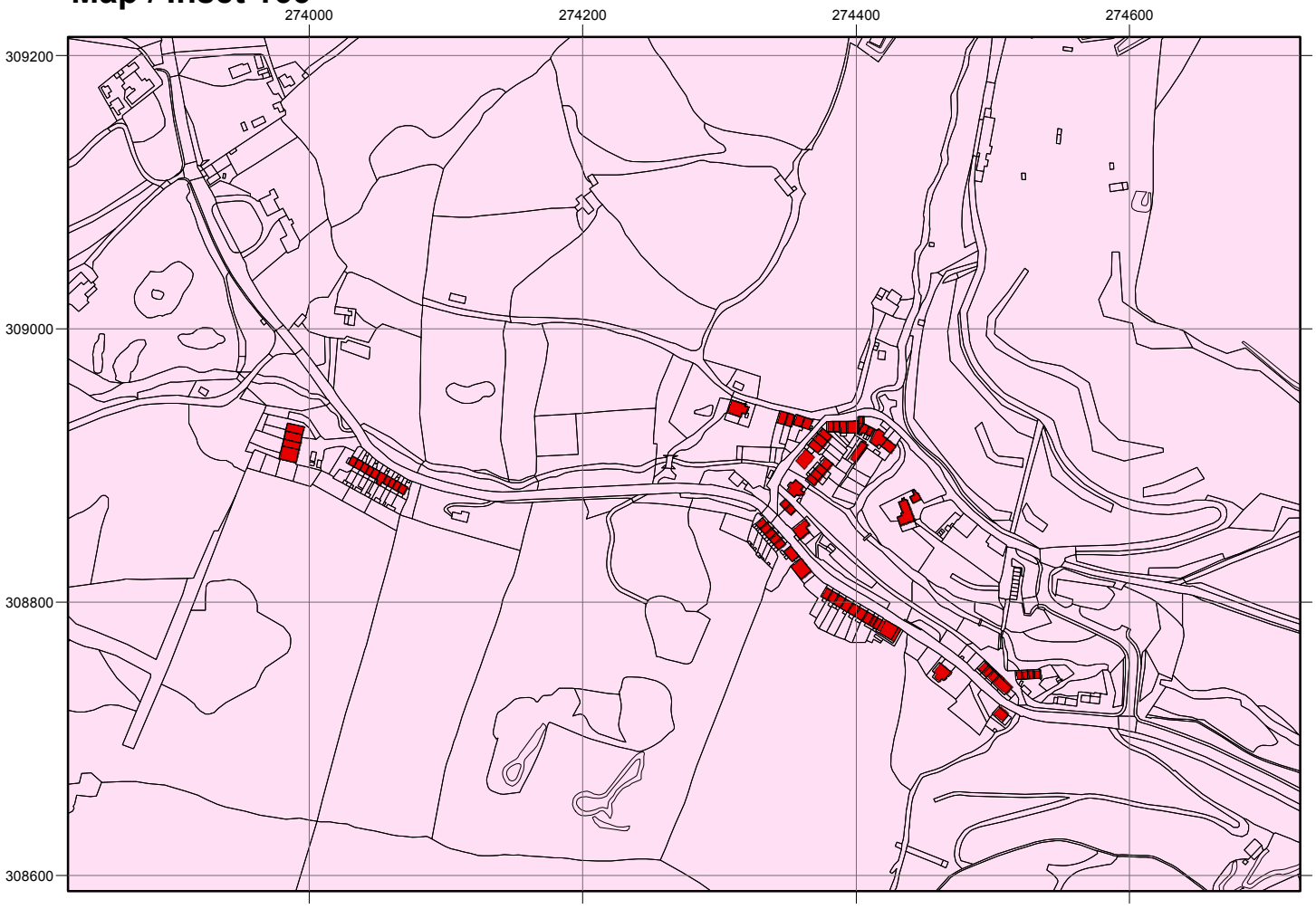

Map / Inset 167

Crawia

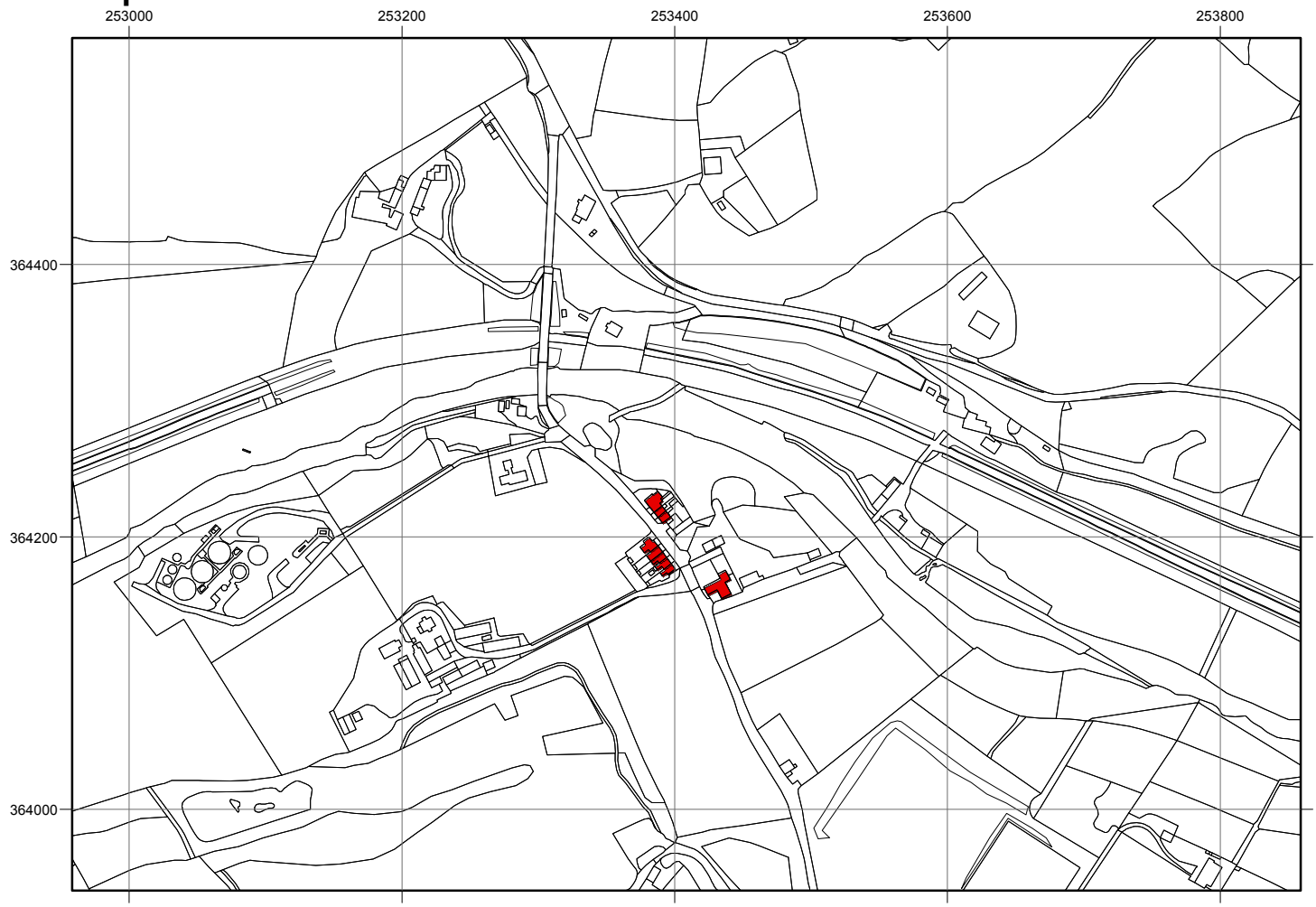

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) /
Joint Local Development Plan (2017)

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 168

Dinorwig

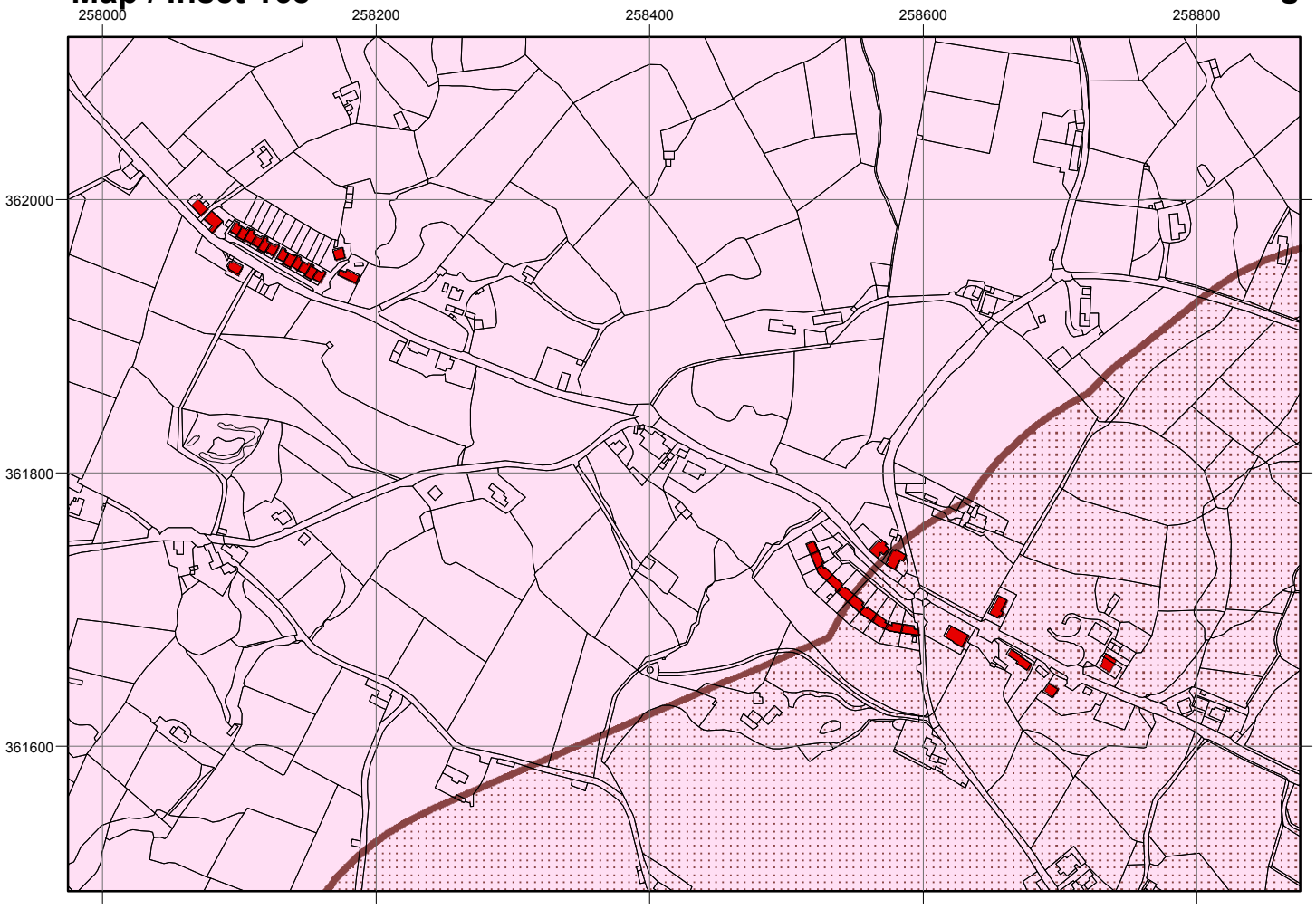

Map / Inset 169

Gallt y Foel

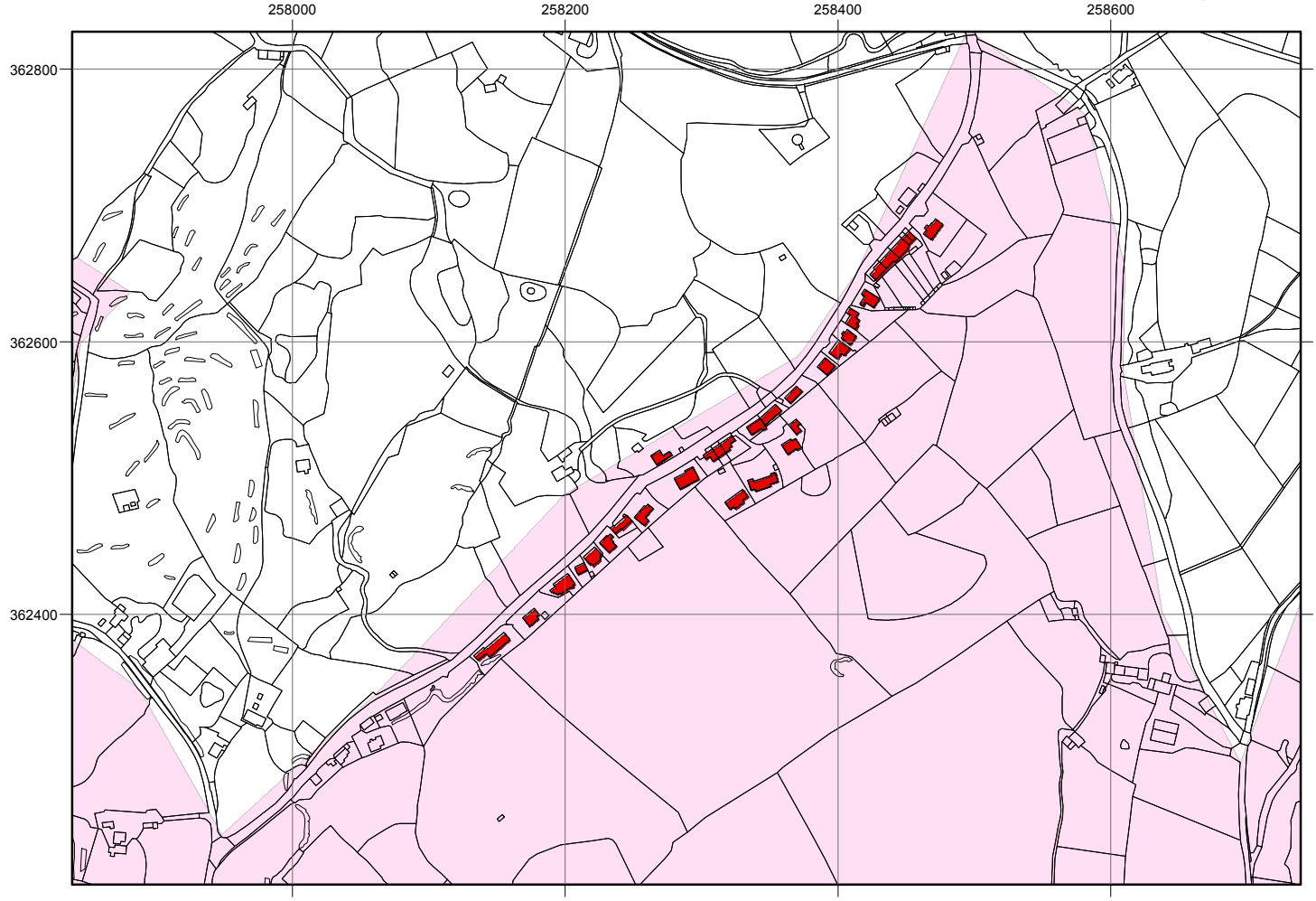

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 170

Glasinfryn

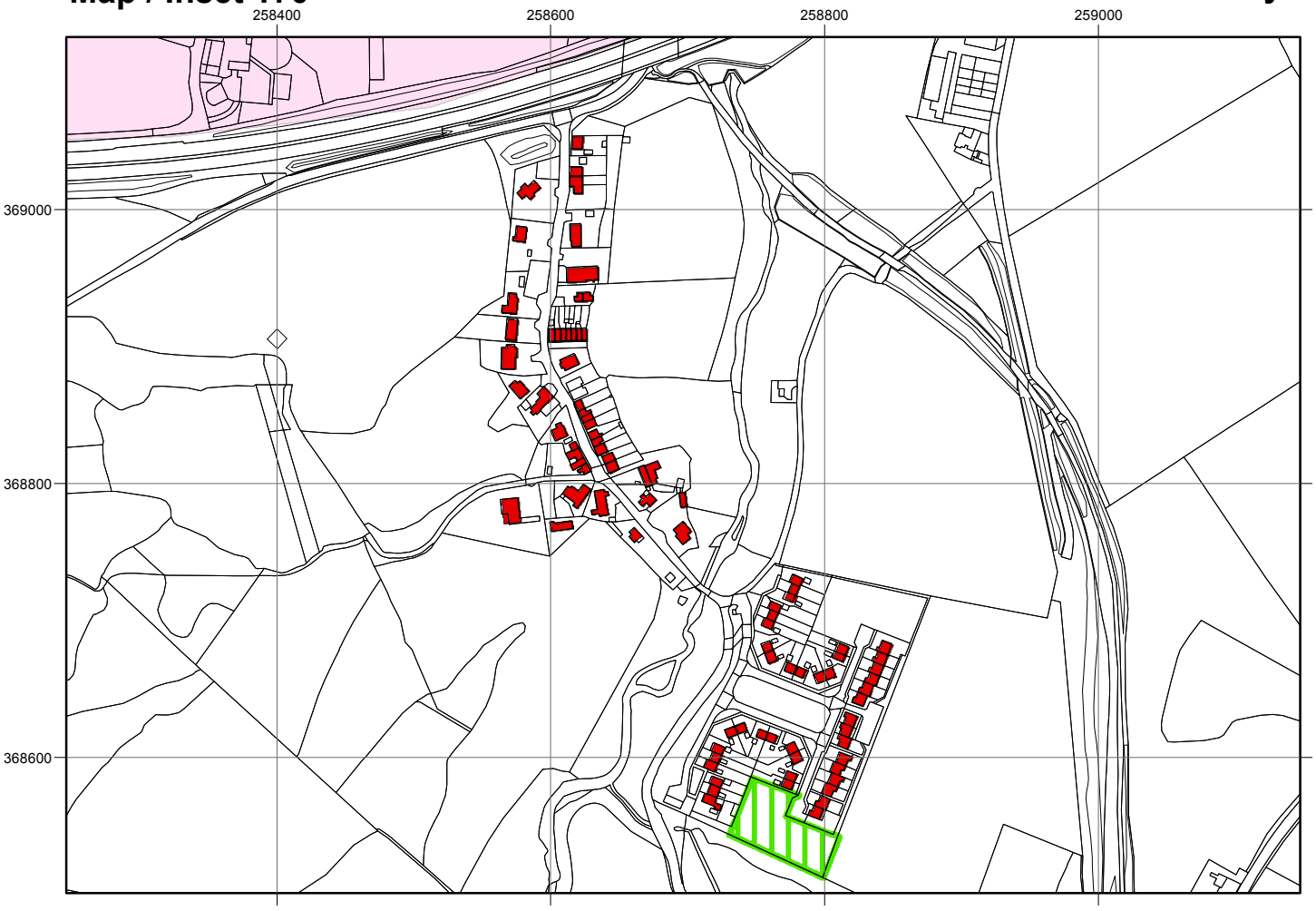

Map / Inset 171

Groeslon Waunfawr

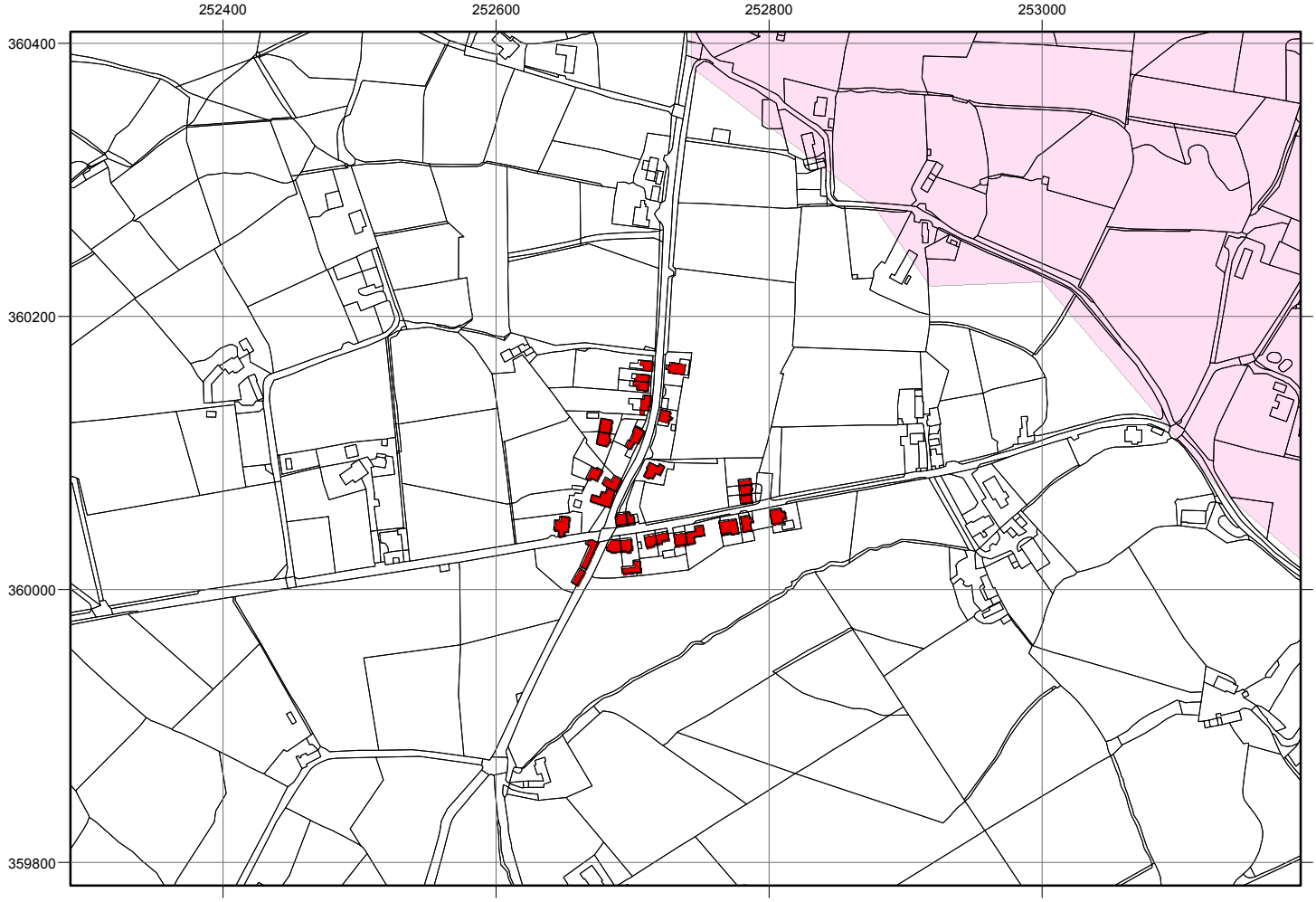

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

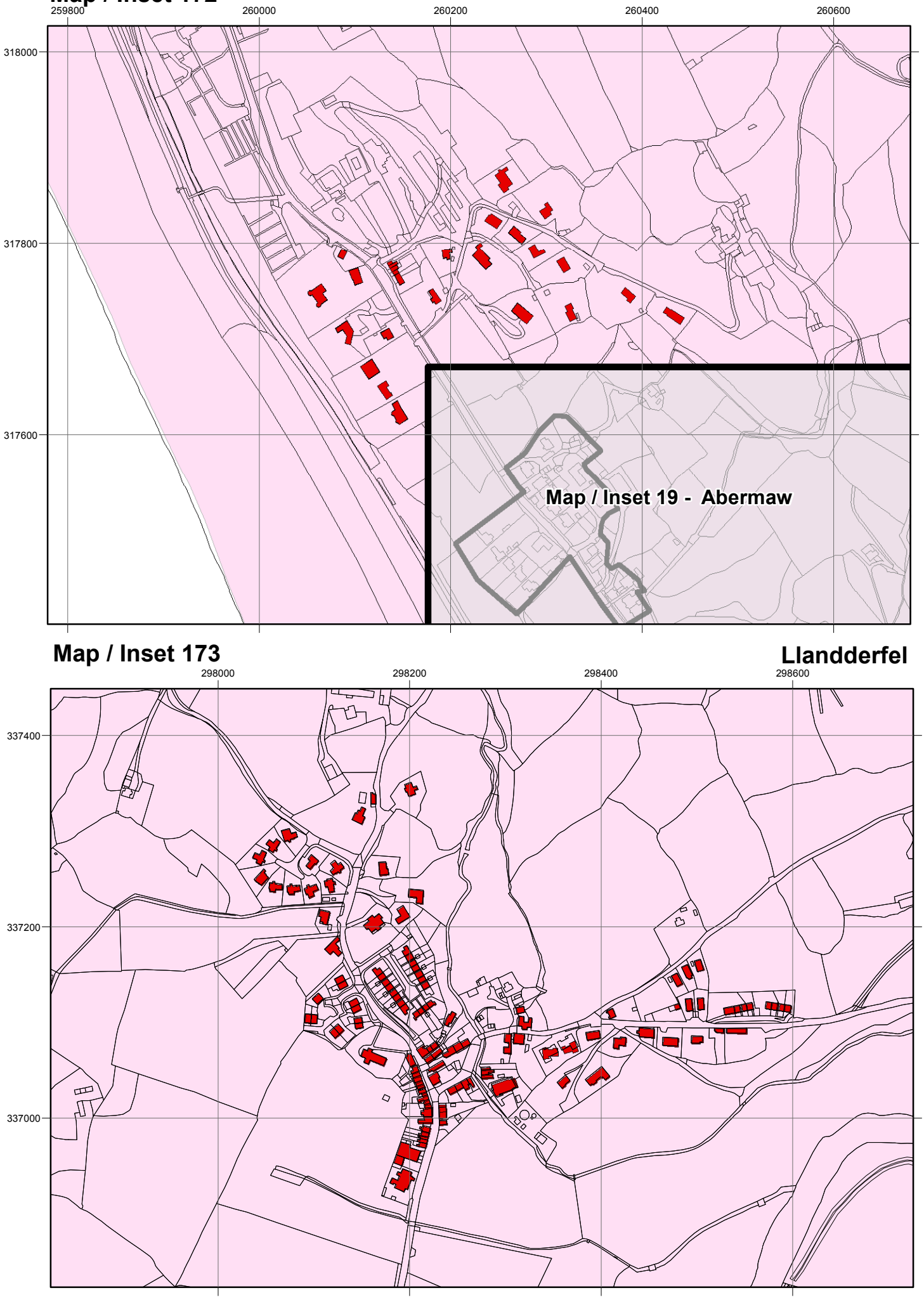

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 174

Llanengan

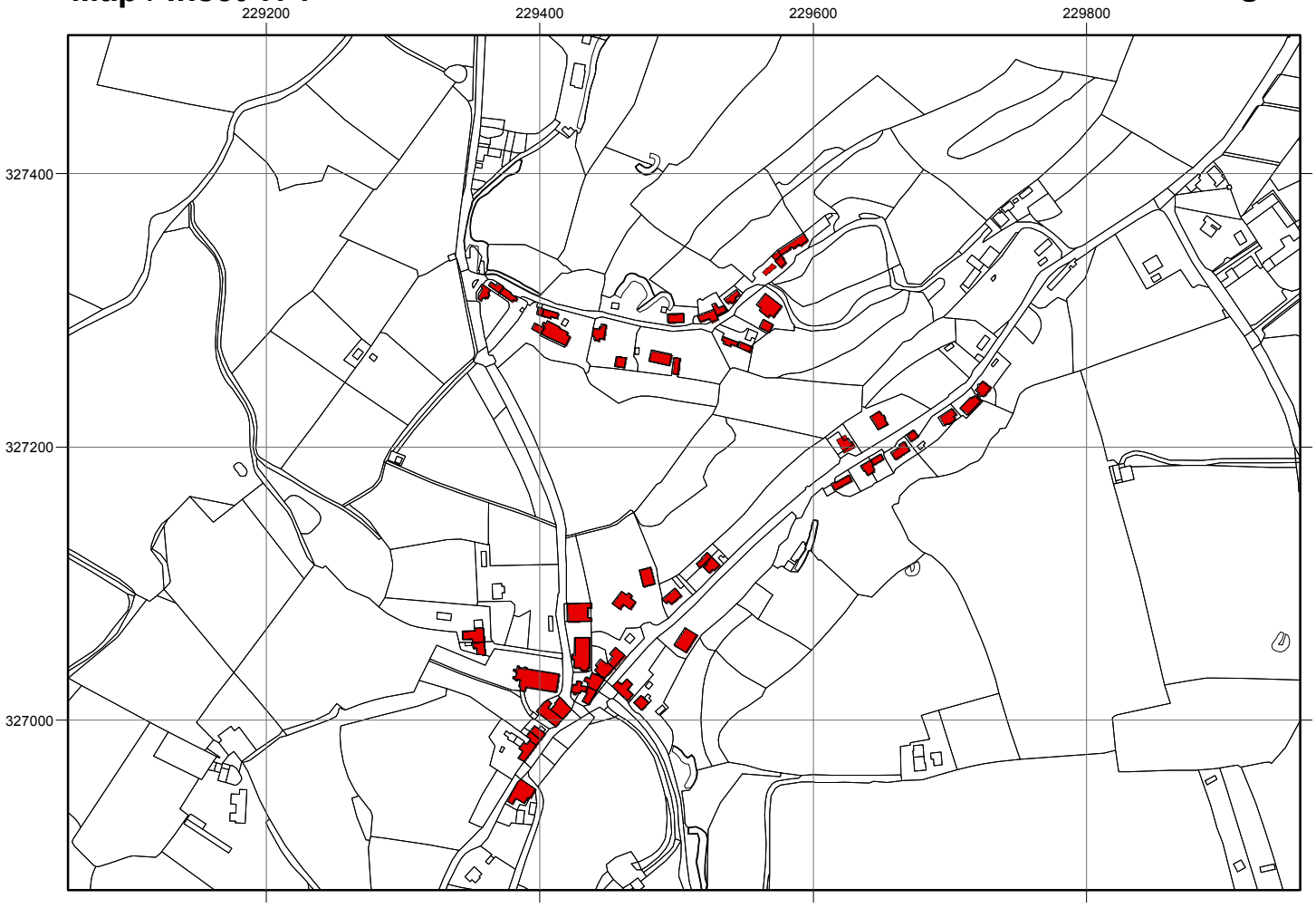

Map / Inset 175

Llanfor

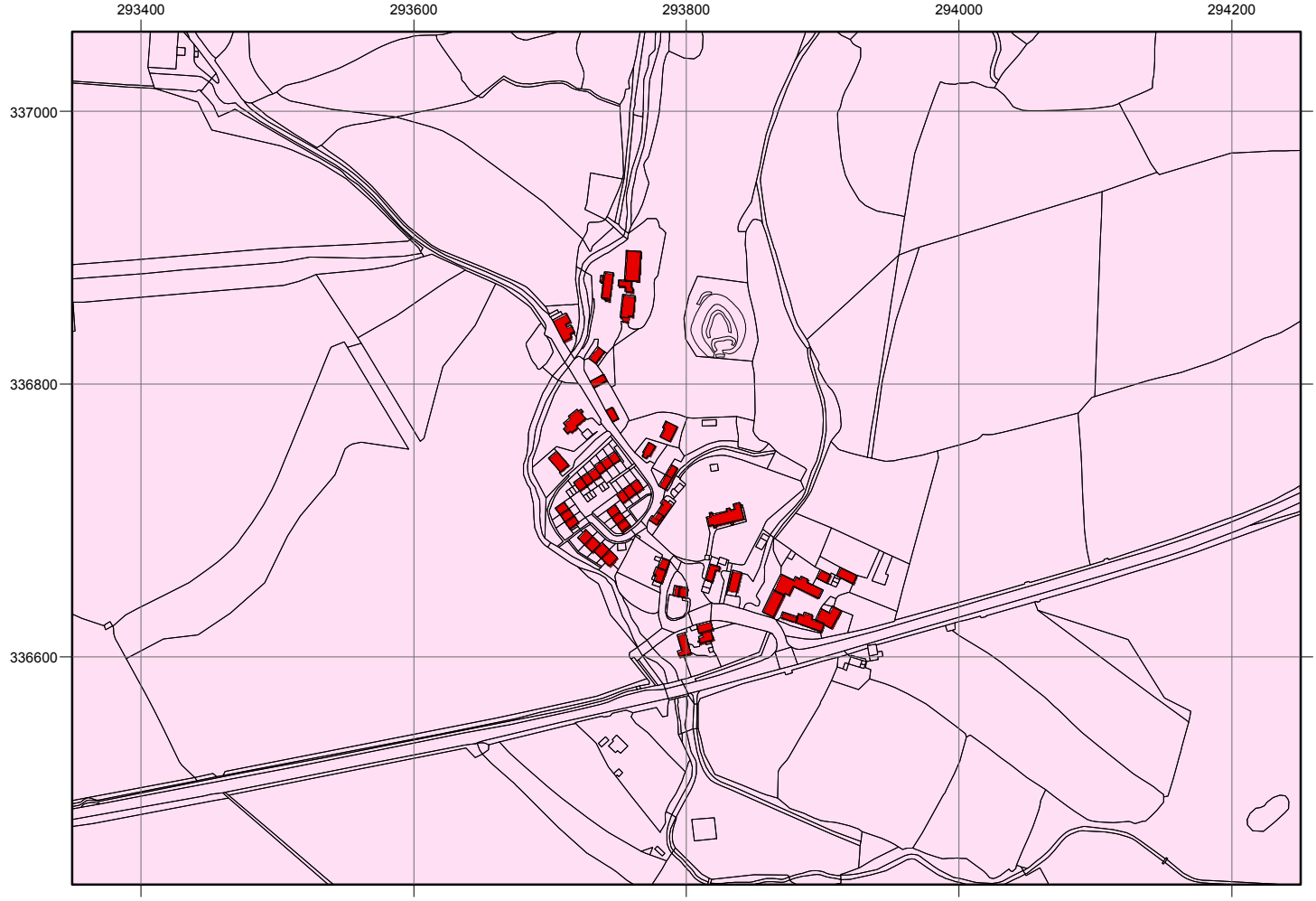

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) /
Joint Local Development Plan (2017)

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 176

Llanllechid

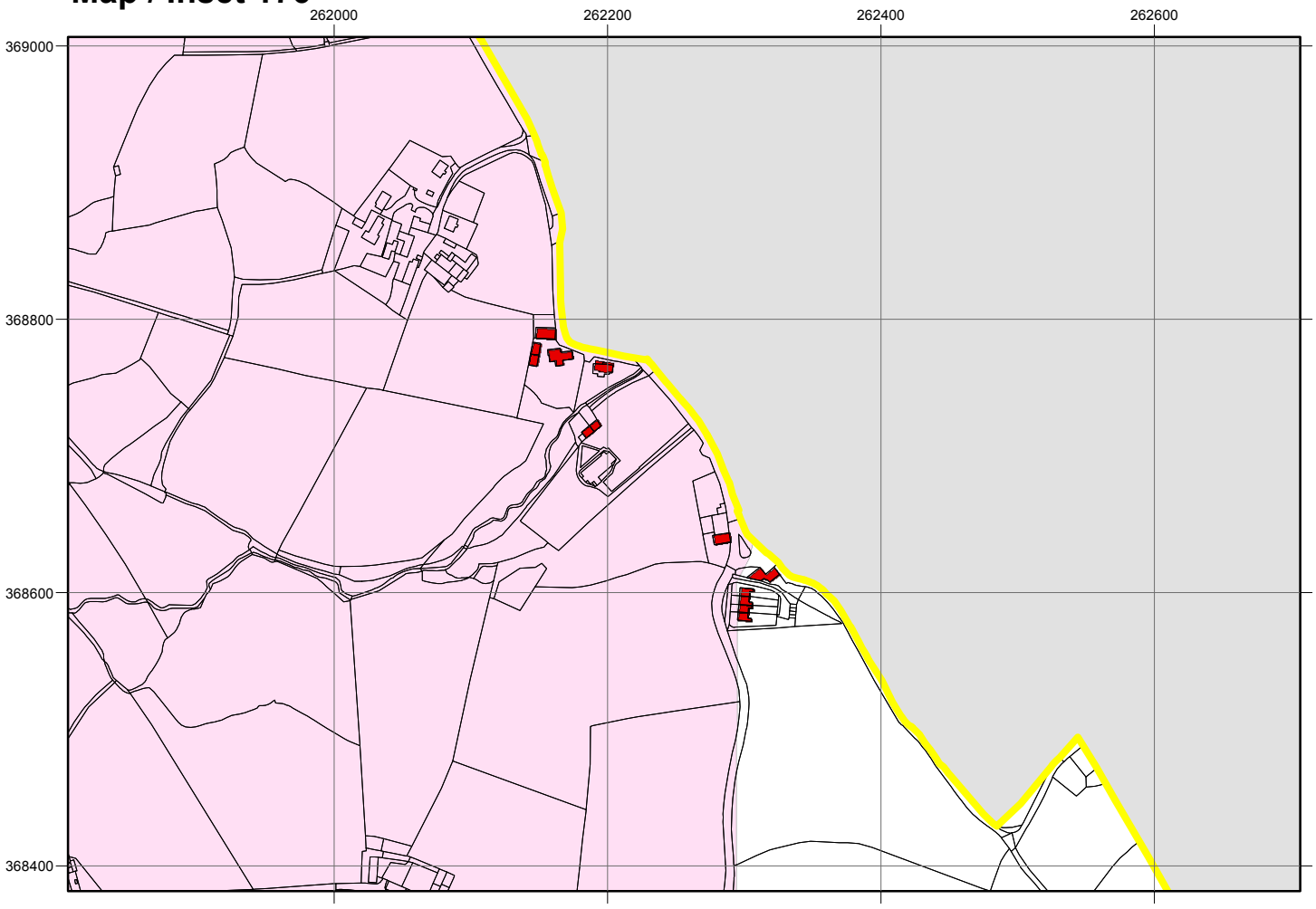

Map / Inset 177

Llannor

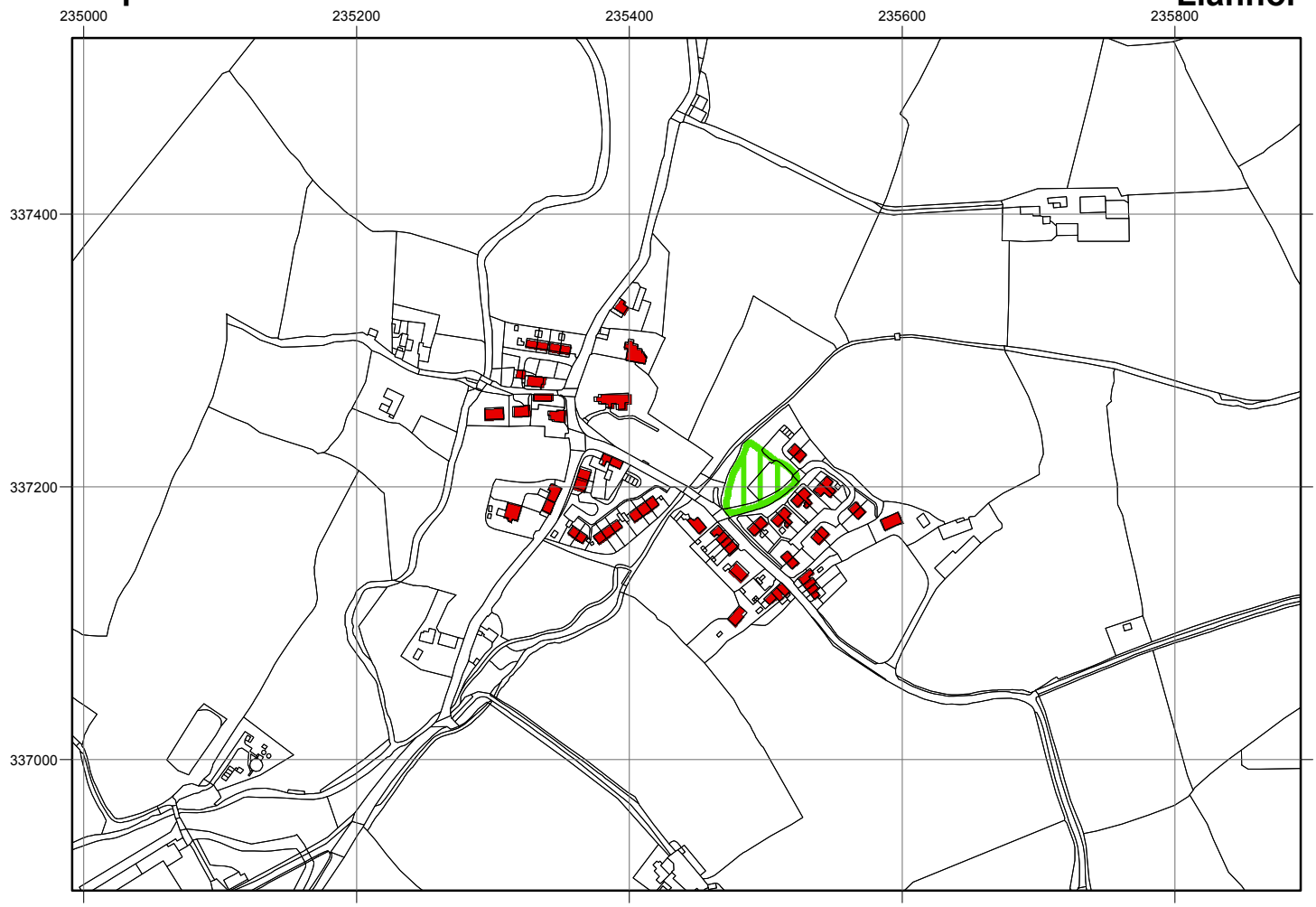

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) /
Joint Local Development Plan (2017)

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 178

Llanwnda

Map / Inset 179

Llwyn Hudol

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 180

Minffordd

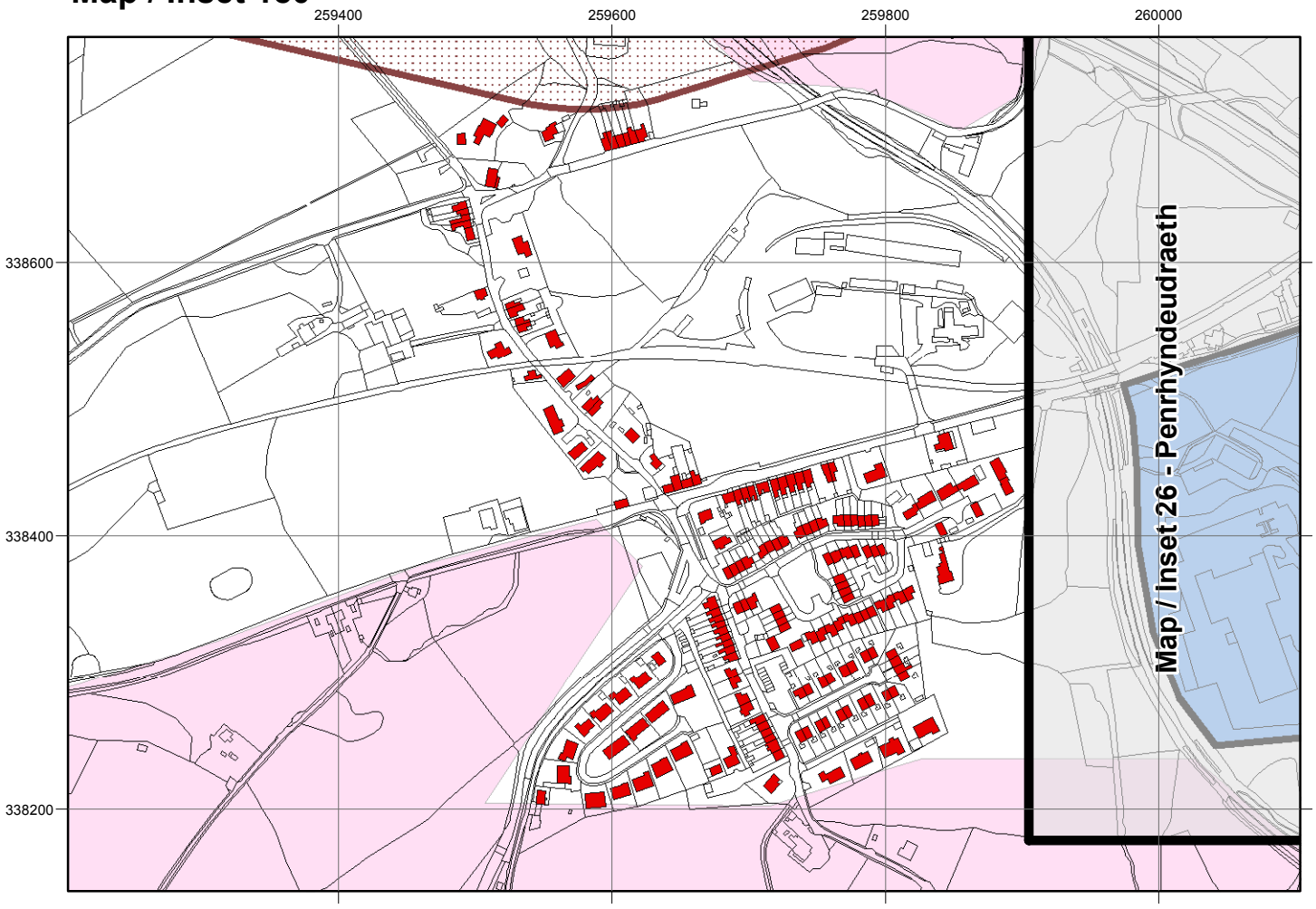

Map / Inset 181

Minffordd (Bangor)

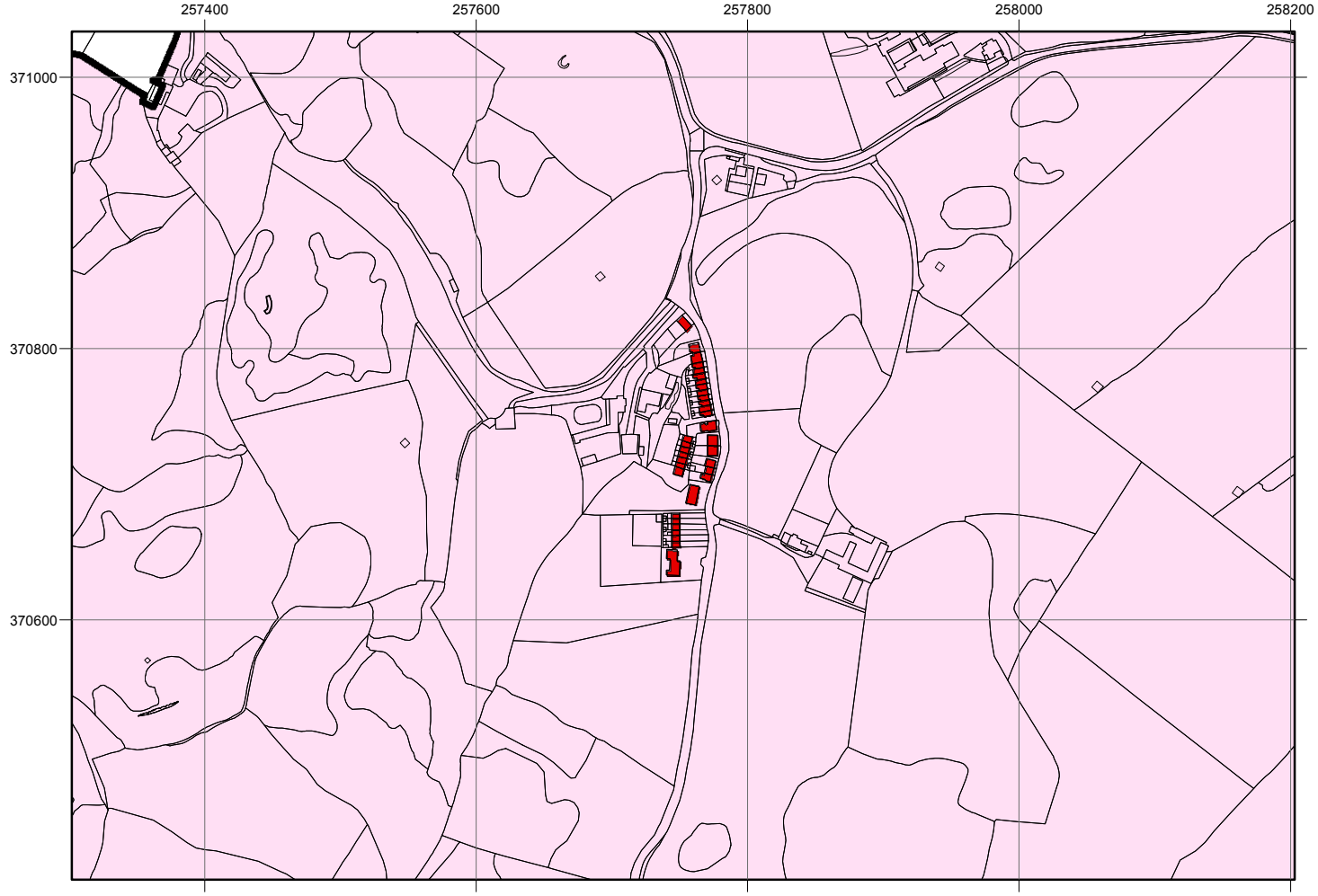

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) /
Joint Local Development Plan (2017)

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 182

Mynydd Llandygai

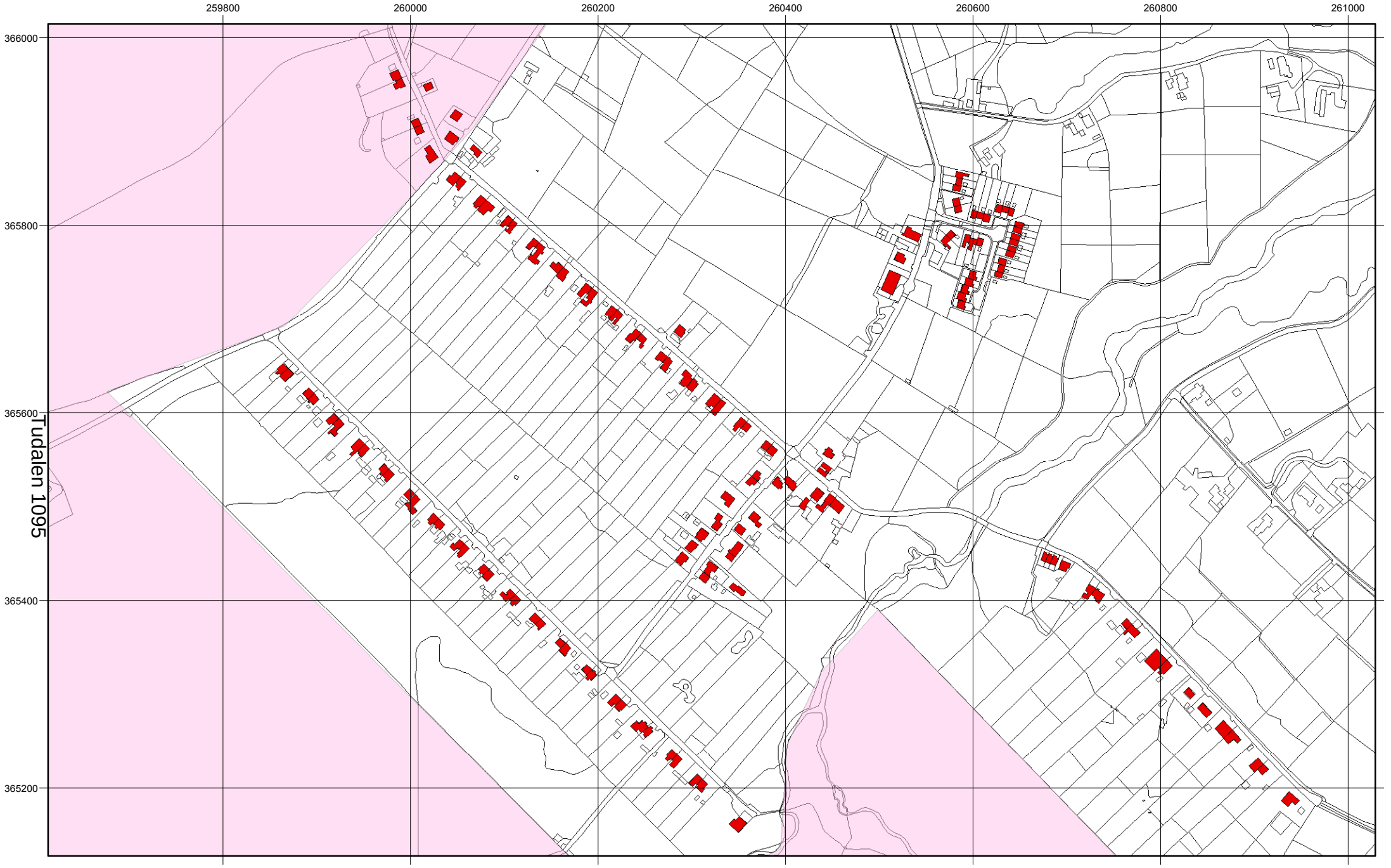

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) /
Joint Local Development Plan (2017)

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 183

Nebo

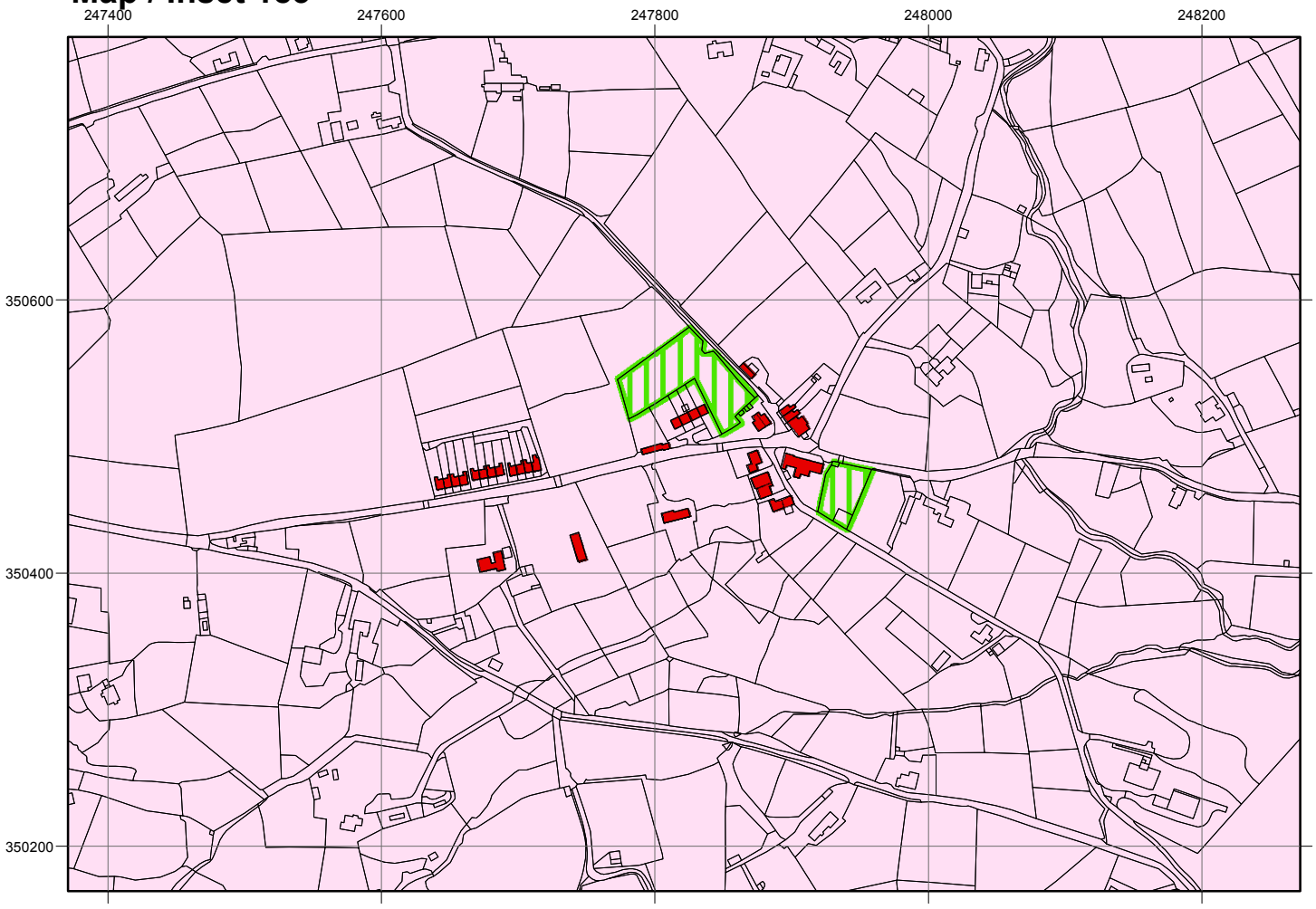

Map / Inset 184

Pantglas

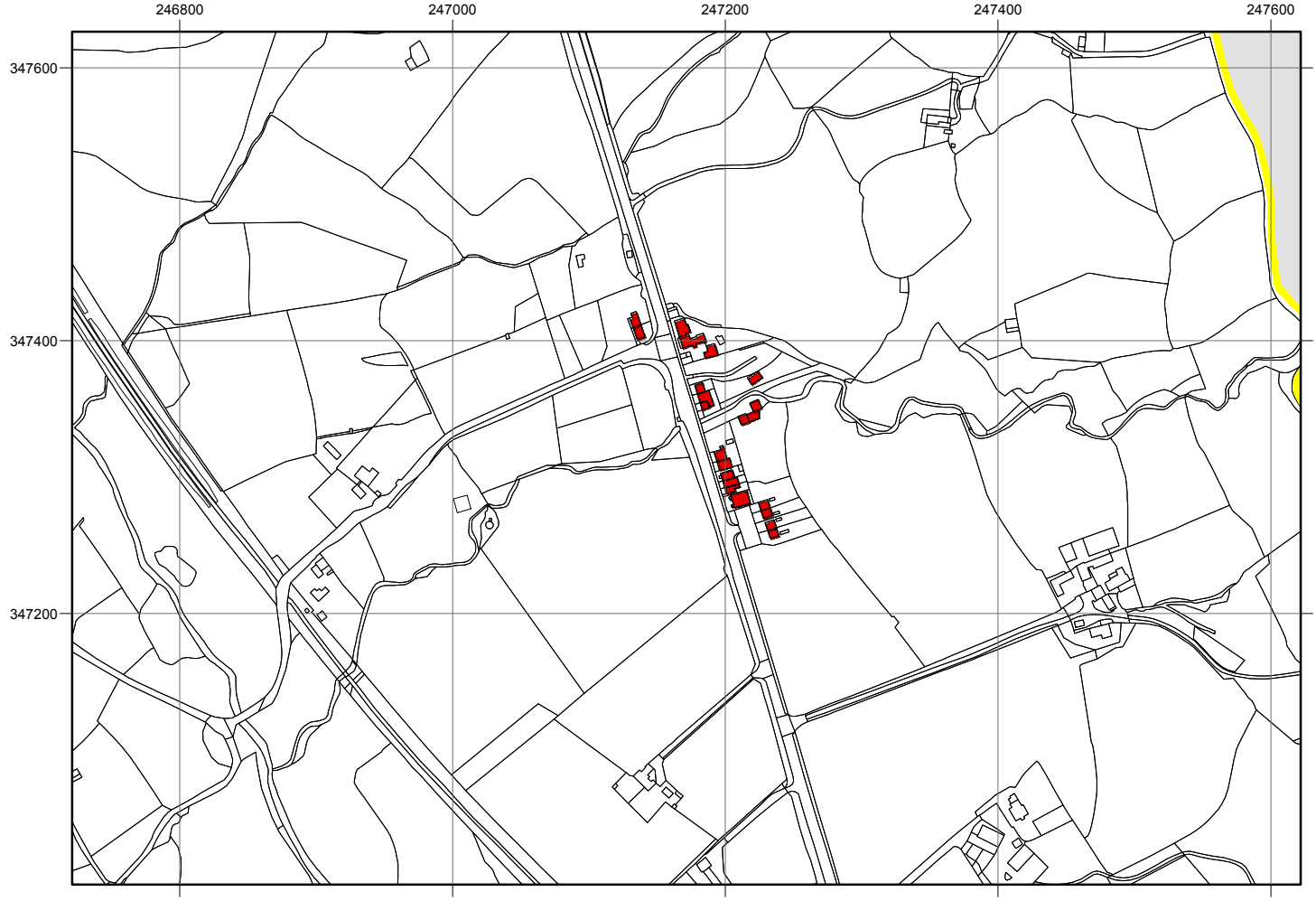

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) /
Joint Local Development Plan (2017)

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 185

Penmorfa

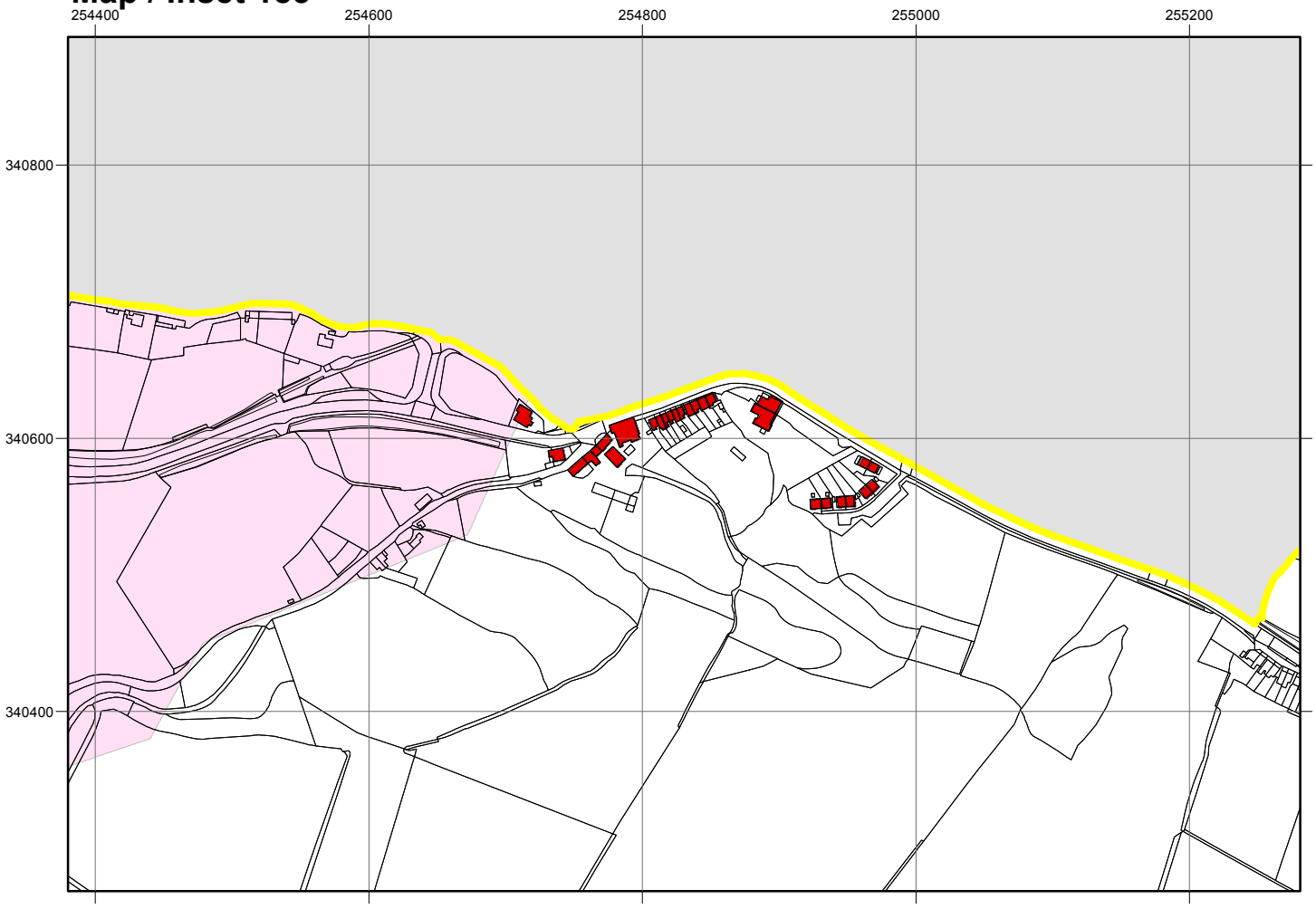

Map / Inset 186

Penrhos

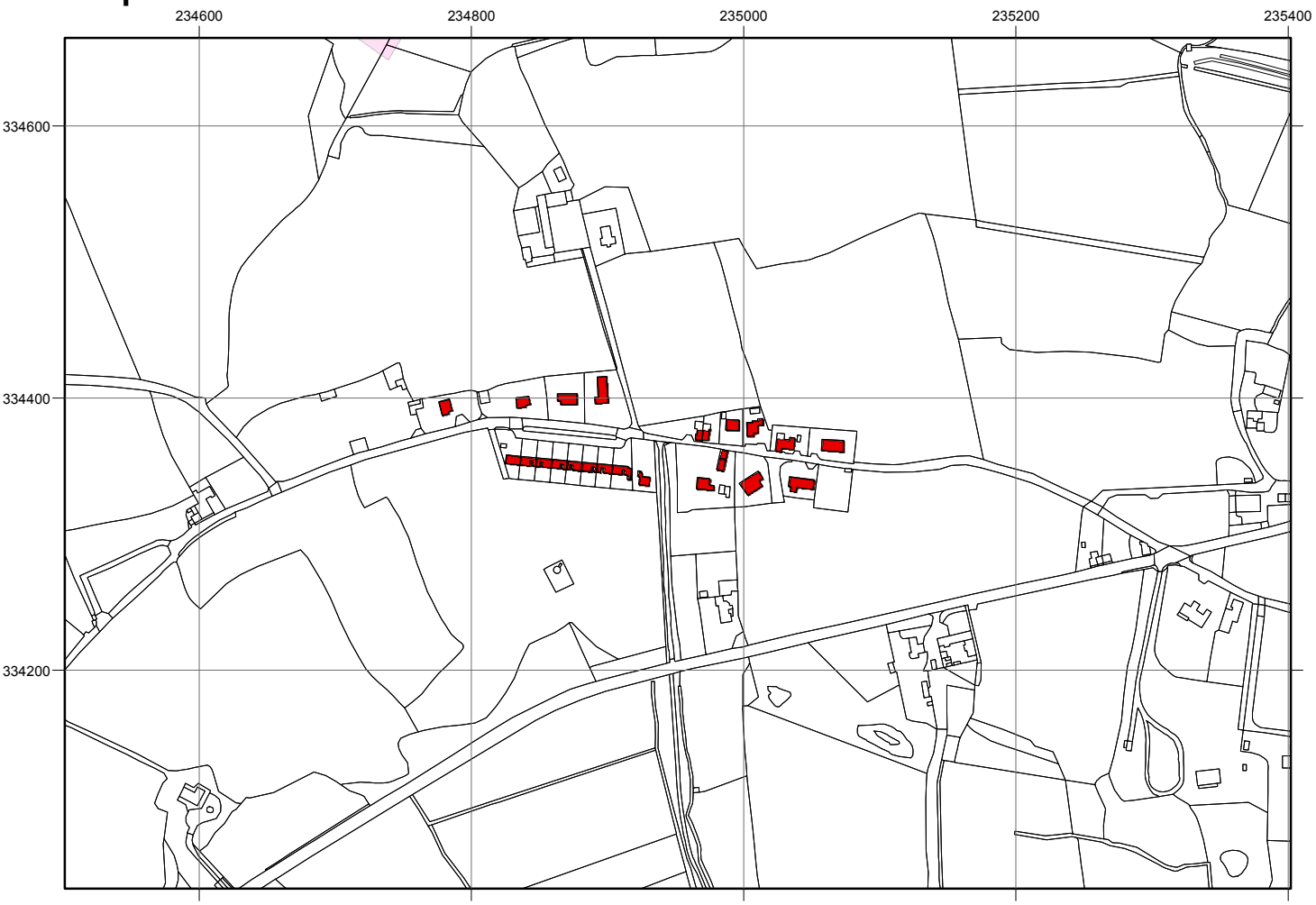

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) /
Joint Local Development Plan (2017)

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 187

Penrhos (Caeathro)

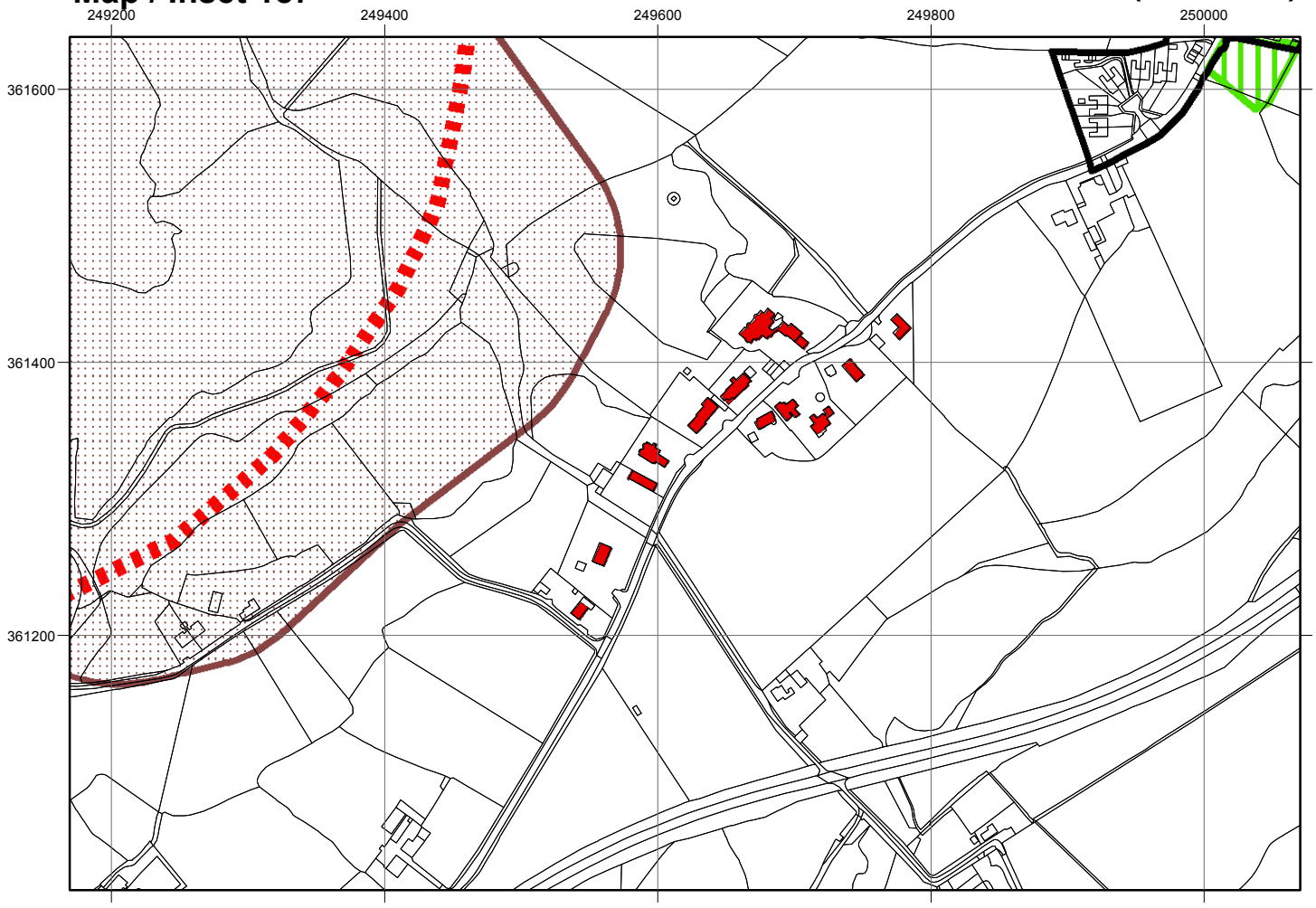

Map / Inset 188

Pentir

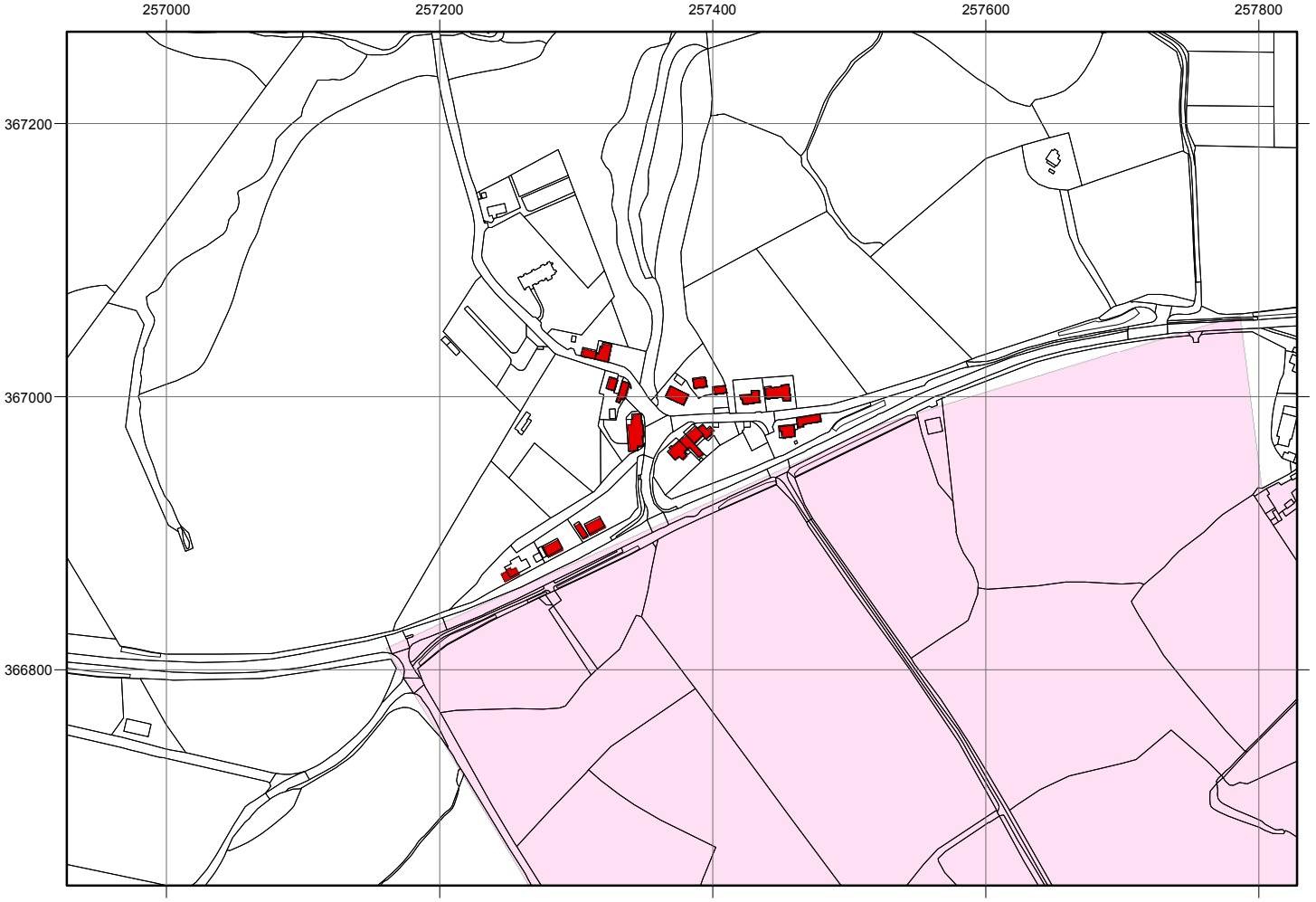

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) /
Joint Local Development Plan (2017)

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 189

Pentrefelin

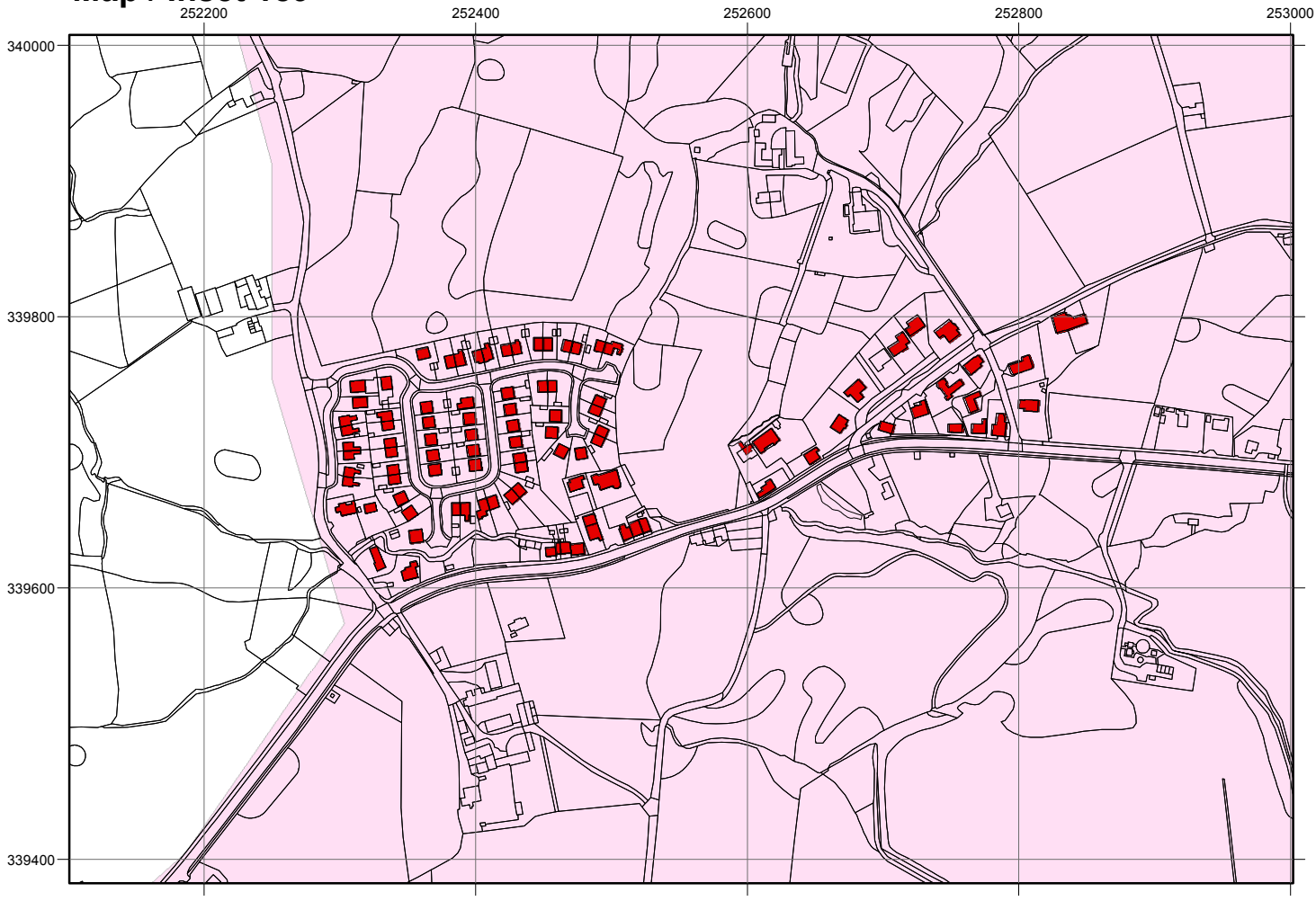

Map / Inset 190

Pistyll

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 191

Pontllyfni

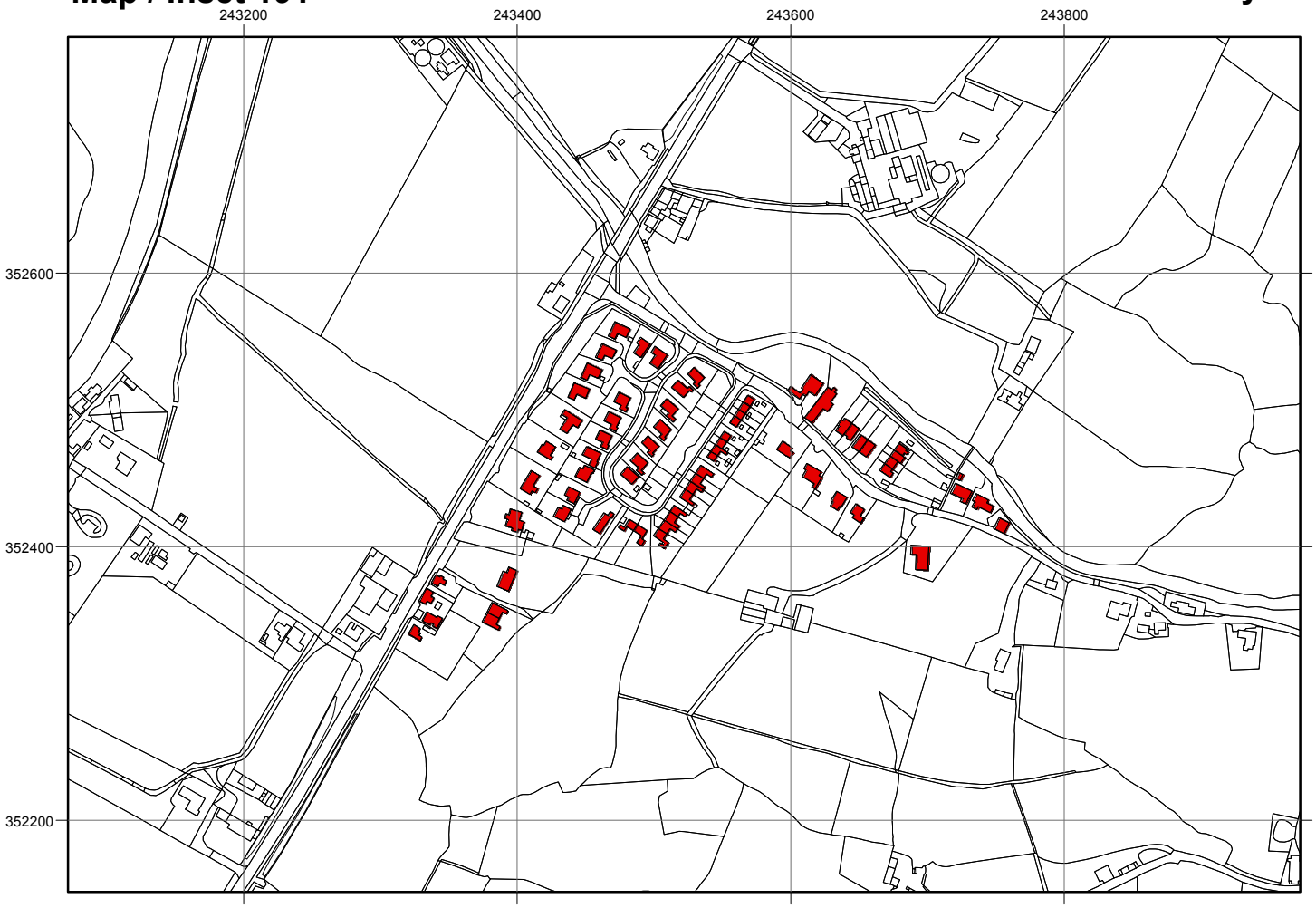

Map / Inset 192

Rhoslan

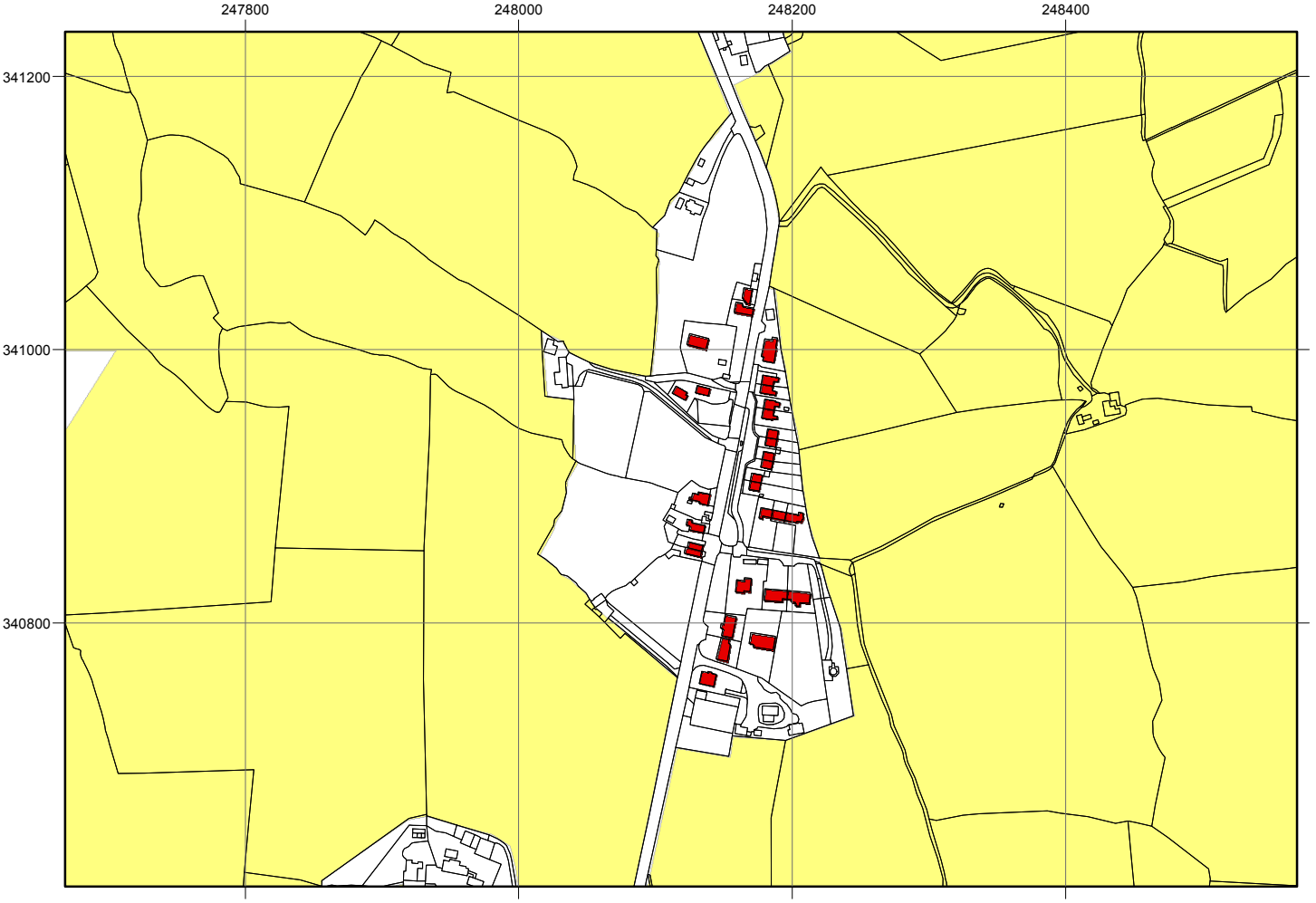

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) /
Joint Local Development Plan (2017)

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 193

Saron (Llanwnda)

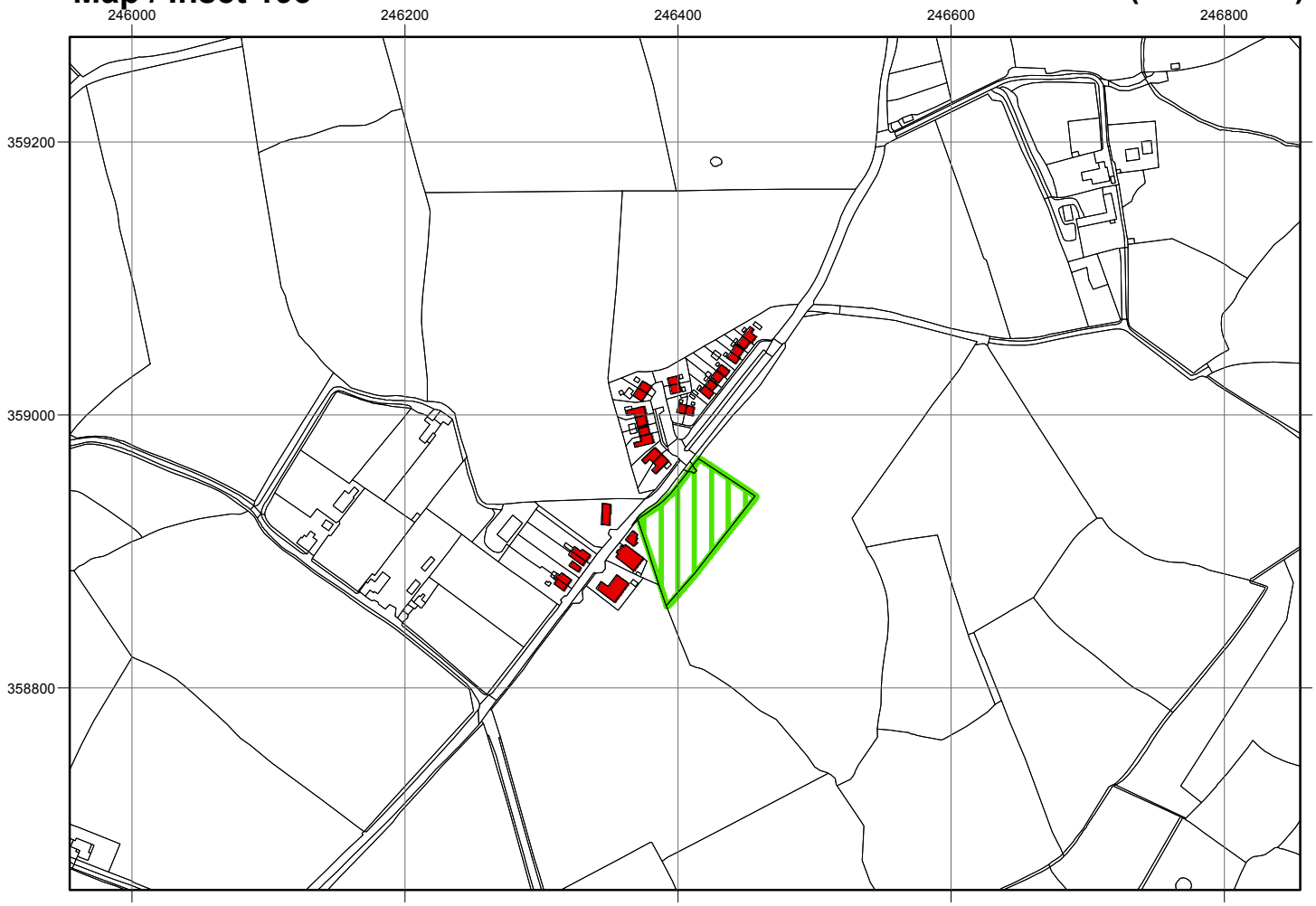

Map / Inset 194

Swan

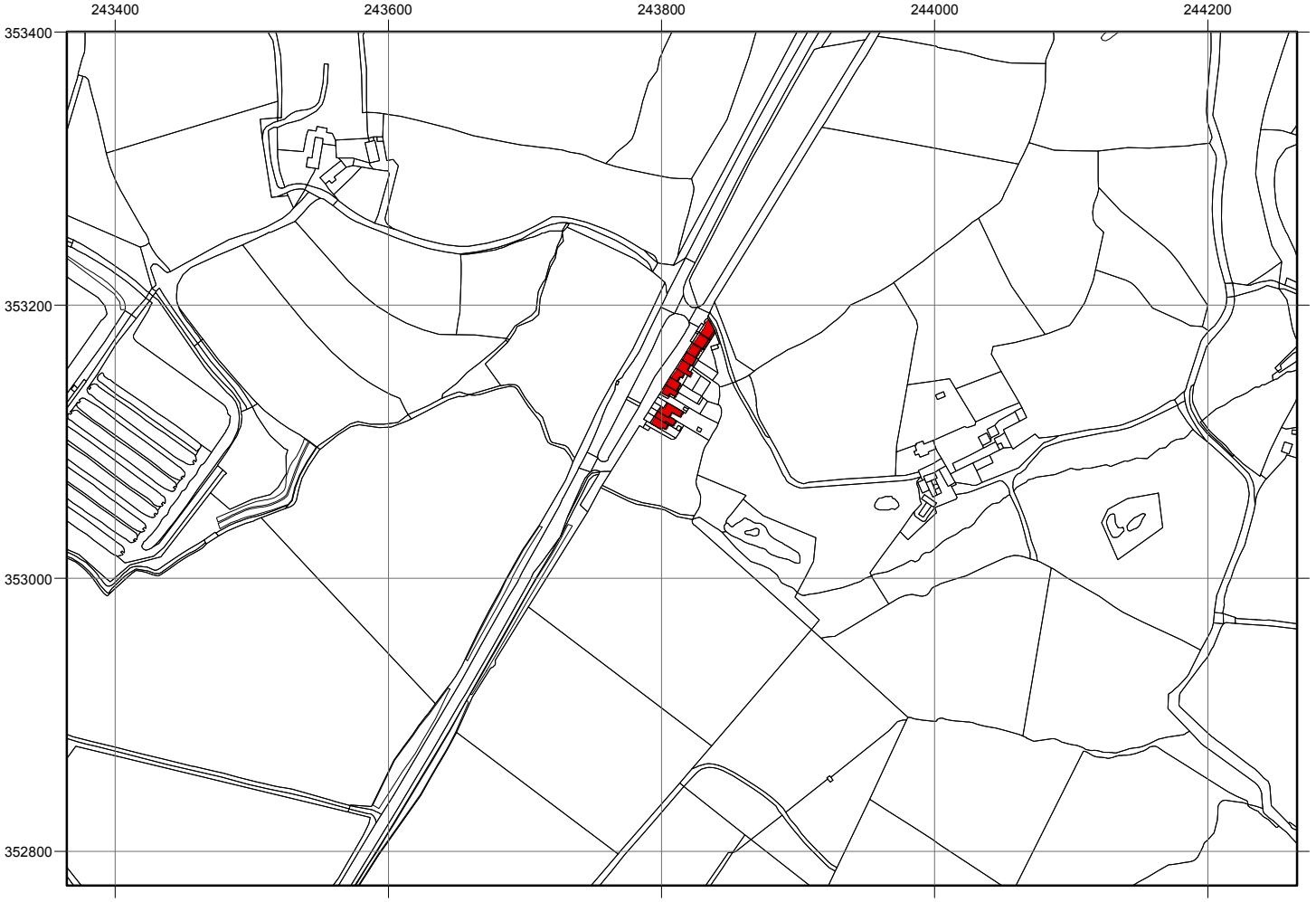

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 195

Tai'n Lôn

Map / Inset 196

Talwaenydd

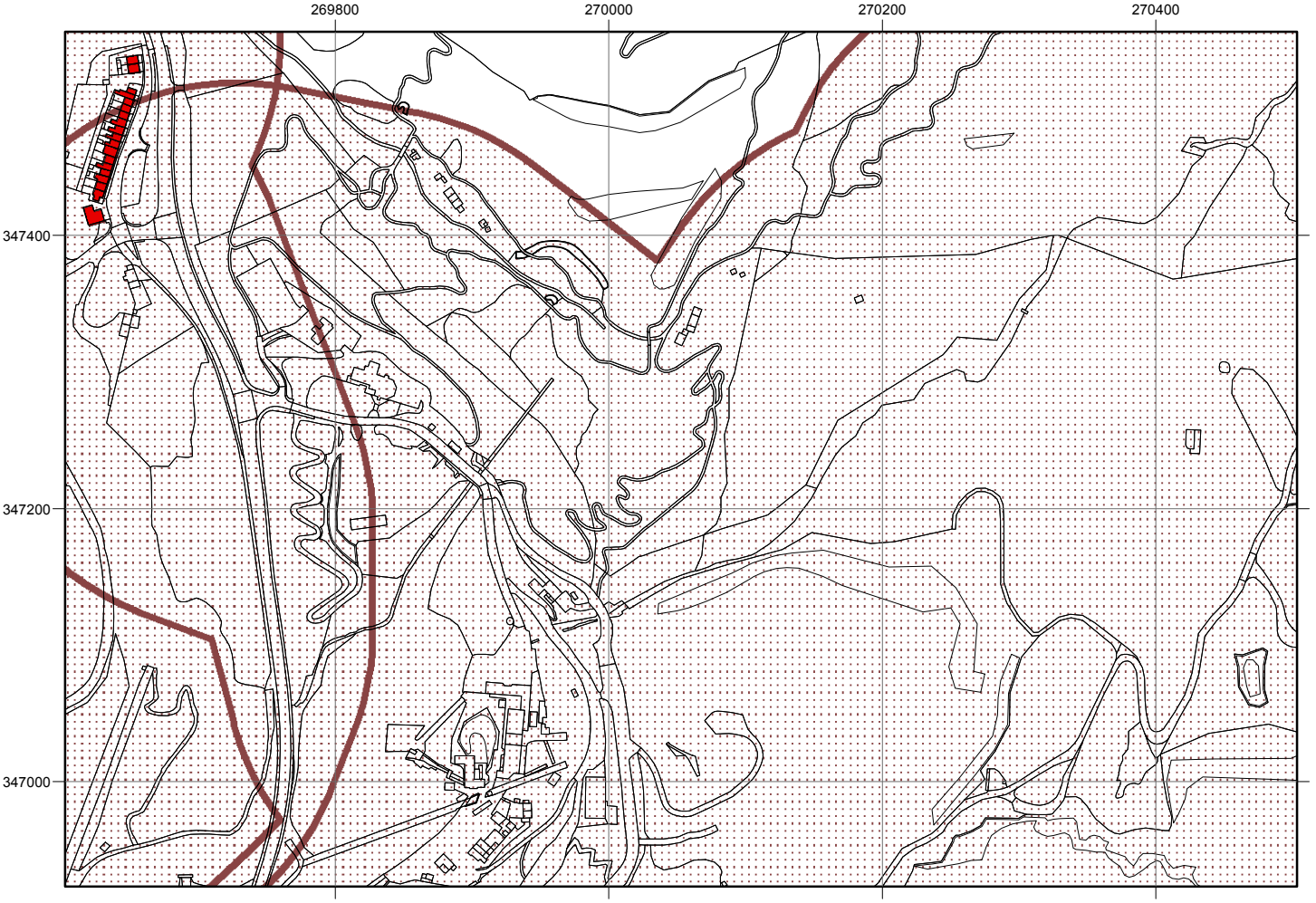

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) /
Joint Local Development Plan (2017)

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Talybont

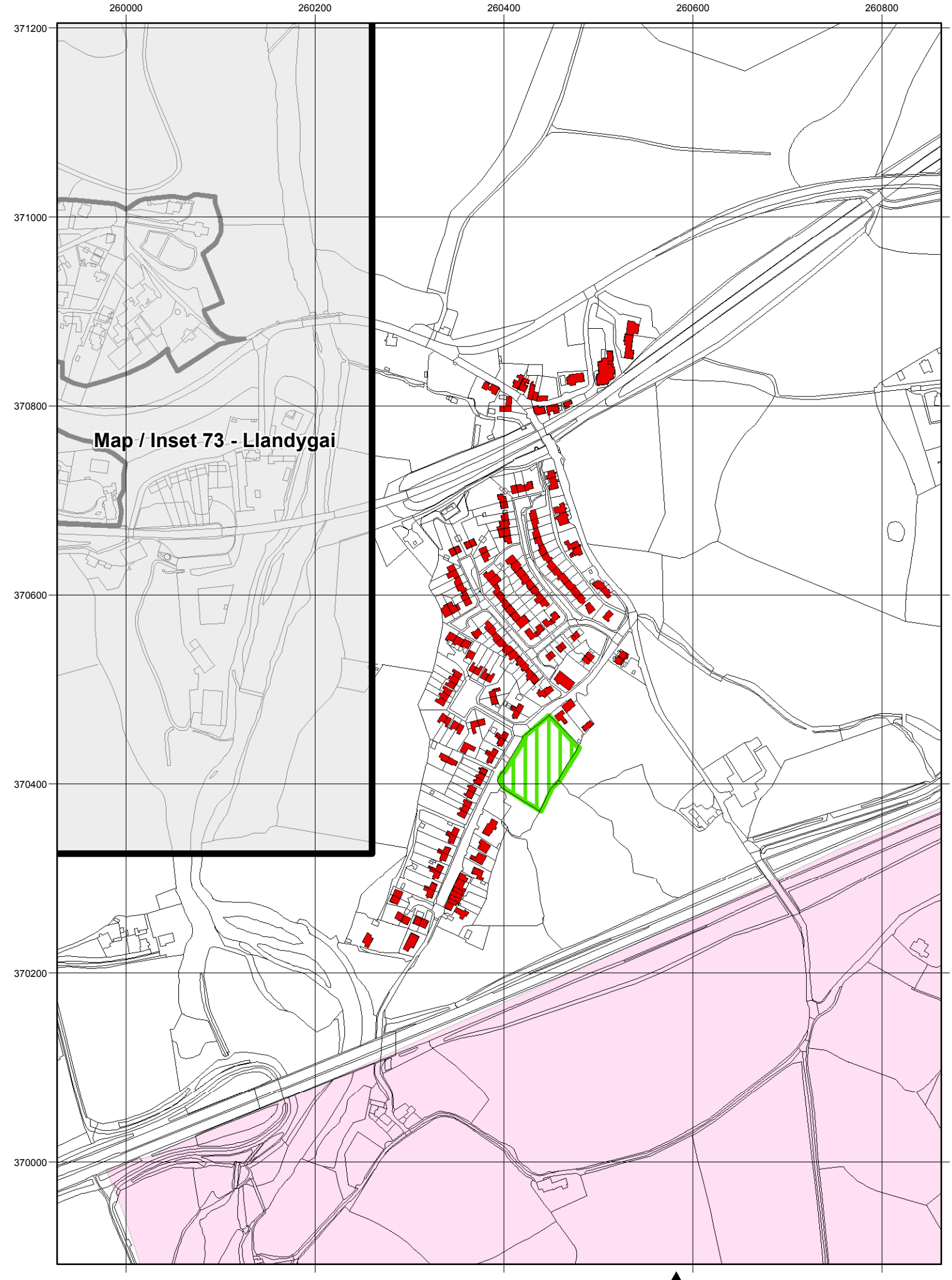

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 198

Tan y Coed

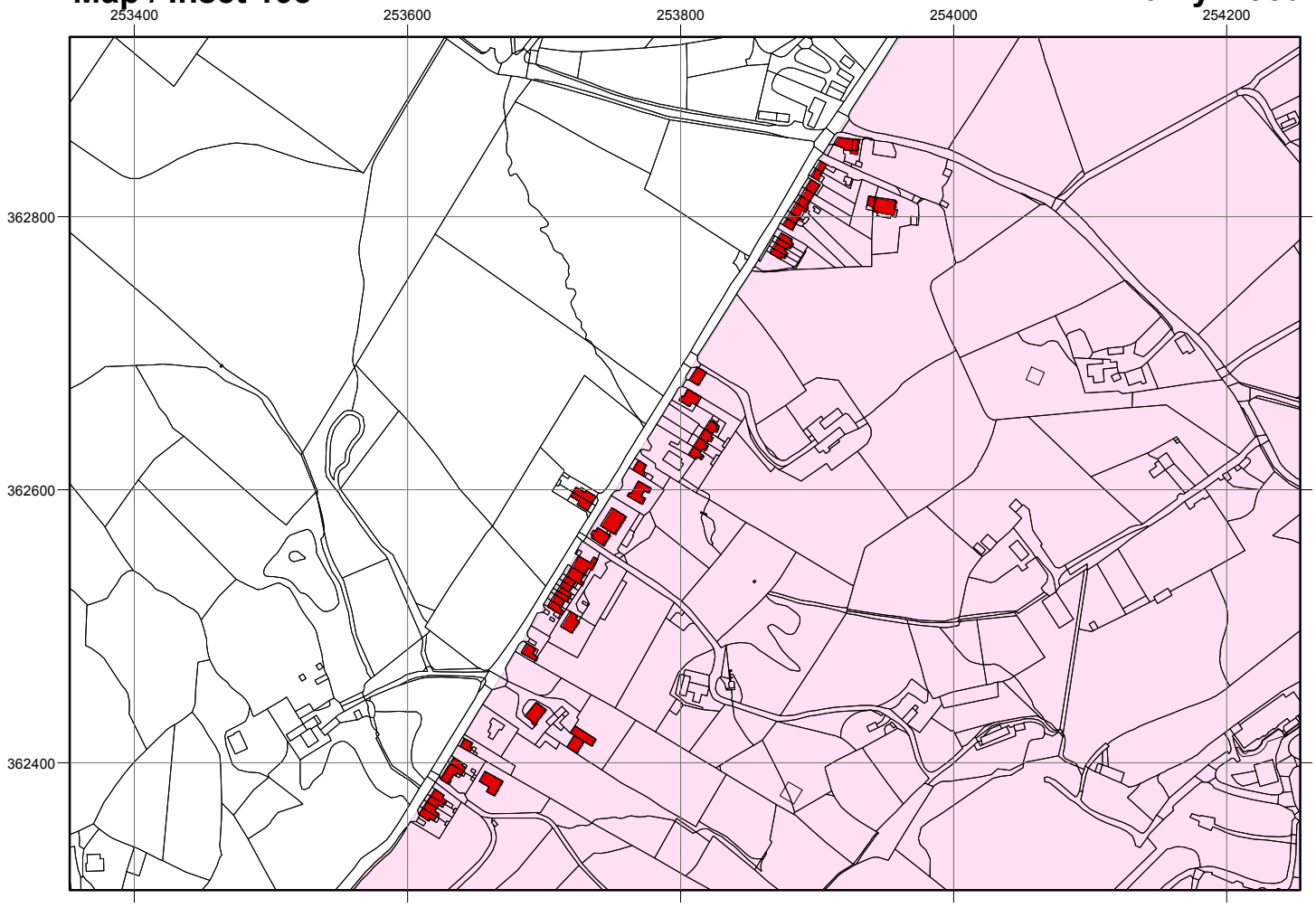

Map / Inset 199

Treborth

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) /
Joint Local Development Plan (2017)

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 200

Ty'n-lôn

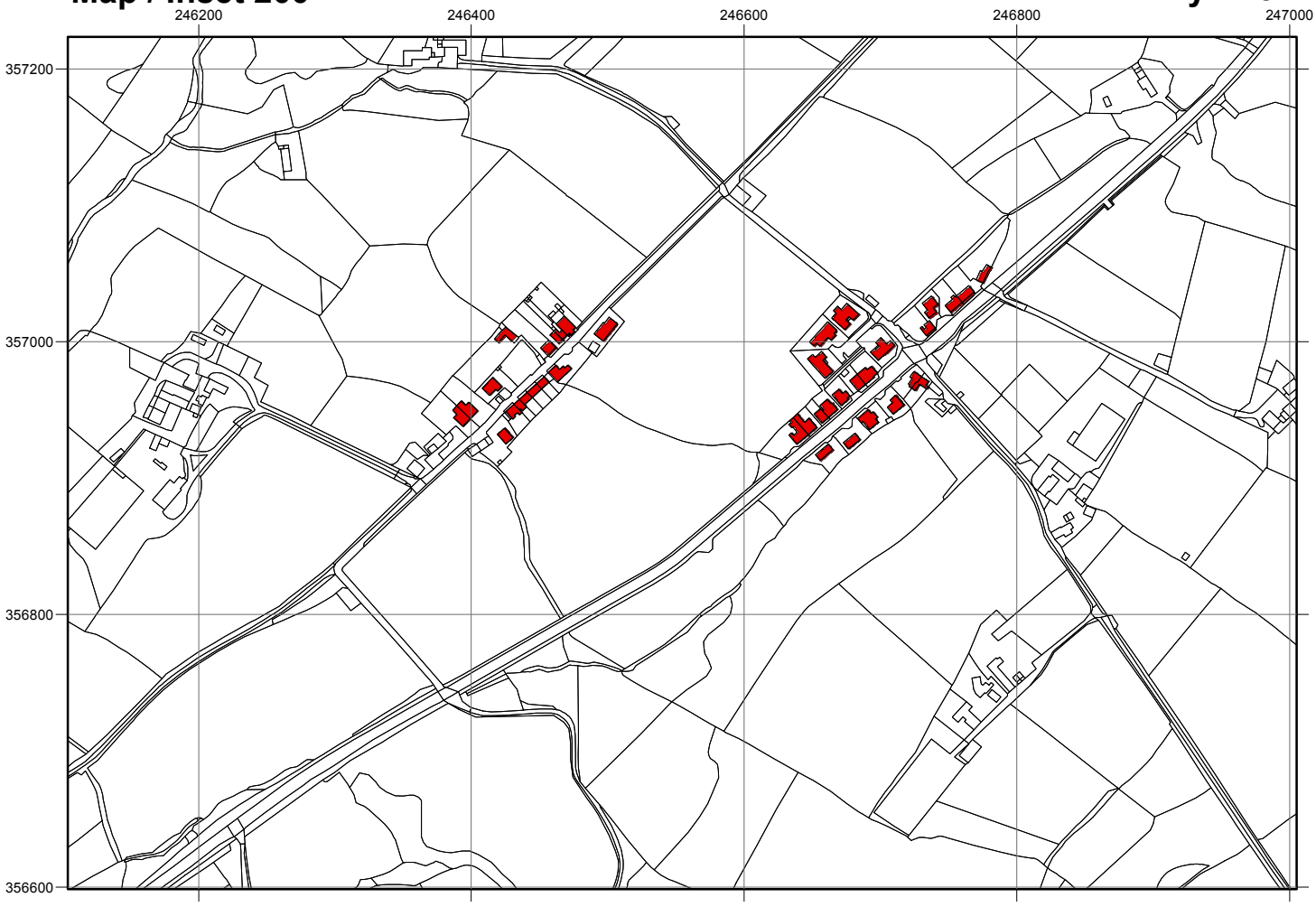

Map / Inset 201

Ty'n y Lôn

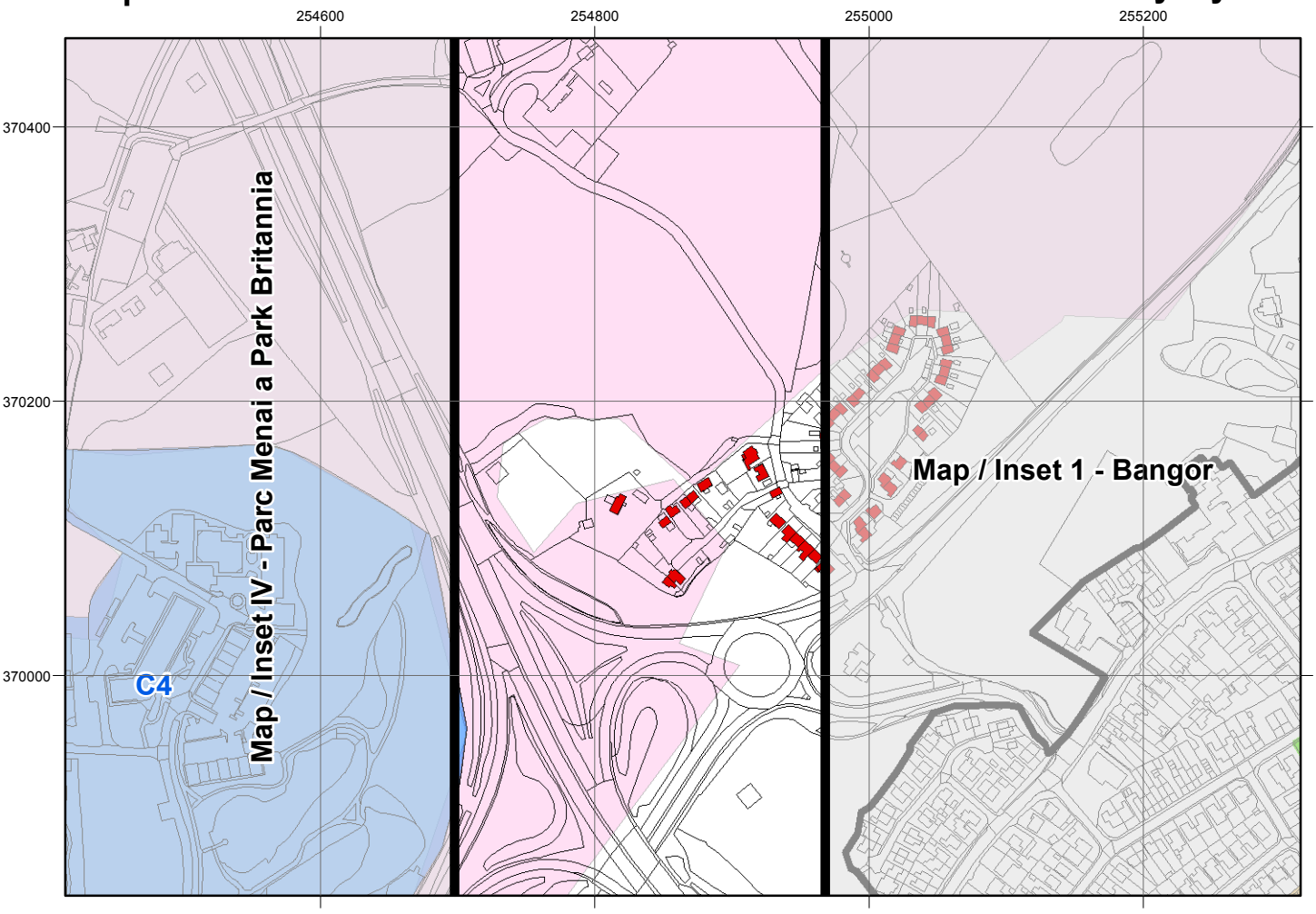

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 202

Waun (Penisarwaun)

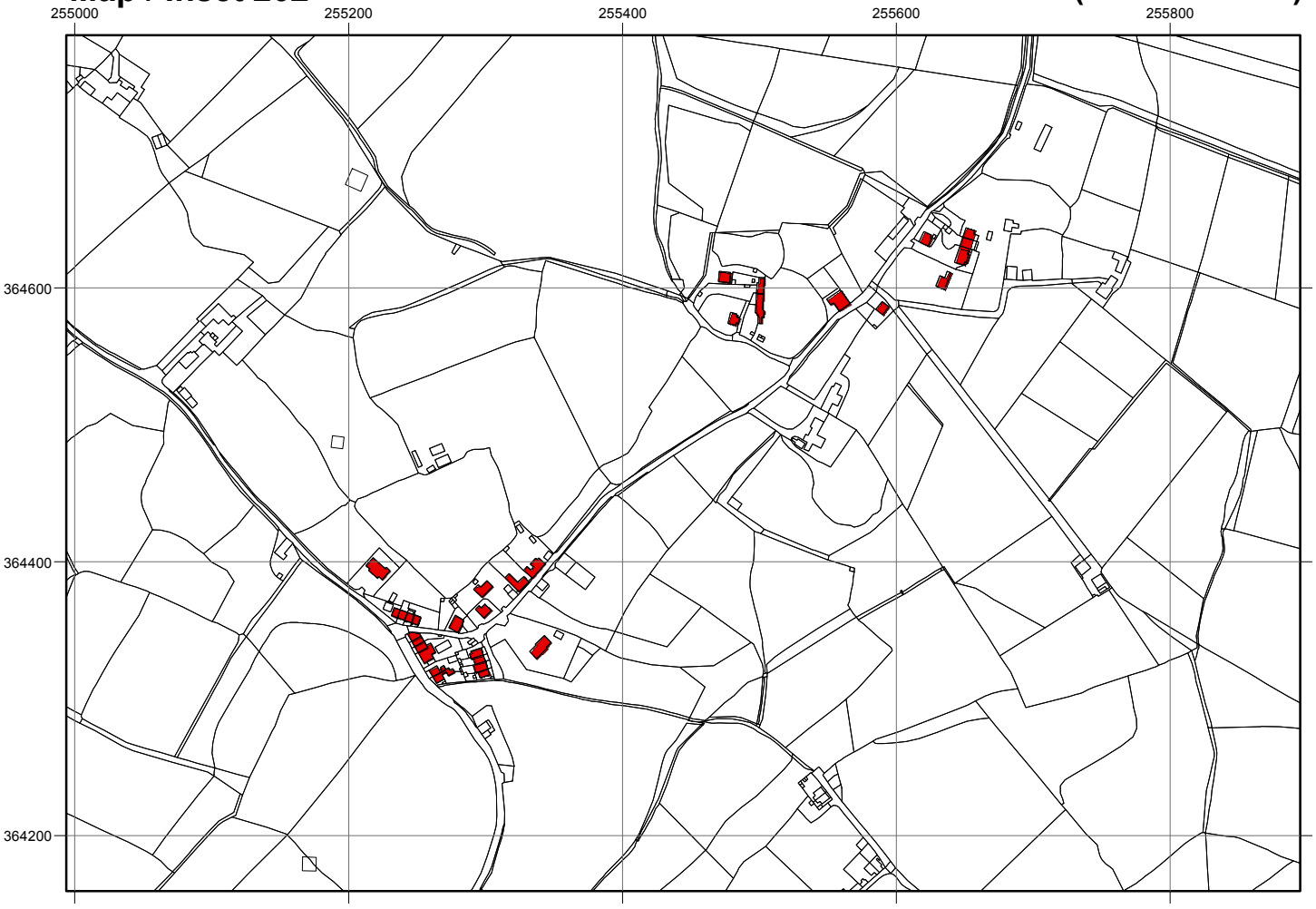

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Atodiad 3 Appendix 3

Mapiau Mewnosod Inset Maps

YNYS MÔN / ISLE OF ANGLESEY

Clystyrau / Clusters

116. Bodorgan,
117. Bro Iarddur (Bae Trearddur Bay),
118. Bryn Du,
119. Brynminceg (Hen / Old Llandegfan),
120. Brynrefail,
121. Brynteg,
122. Bryn y Môr (Y Fali / Valley)
123. Bwlch Gwyn,
124. Capel Coch,
125. Capel Mawr,
126. Carmel,
127. Cerrig-mân,
128. Cichle,
129. Glan-yr-afon (Llangoed),
130. Glyn Garth,
131. Gorsaf Gaerwen Station
132. Haulfre (Llangoed)
133. Hebron,
134. Hendre Hywel (Pentraeth),
135. Hermon,
136. Llan-faes,
137. Llangadwaladr,
138. Llansadwrn,
139. Llanynghenedl,
140. Llynfaes,
141. Marian-glas,
142. Nebo,
143. Penlon,
144. Penmon,
145. Pentre Berw,
146. Pentre Canol (Caergybi),
147. Pen y Marian,
148. Porth Llechog,
149. Rhoscefnhir,
150. Rhos-meirch,
151. Rhostrehwfa,
152. Rhyd-wyn,
153. Star,
154. Traeth Coch,
155. Trefor,
156. Tyn Lôn (Glan yr Afon),
157. Tyn-y-gongl

Mapiau Mewnosod / Inset Maps

Nodiant / Legend

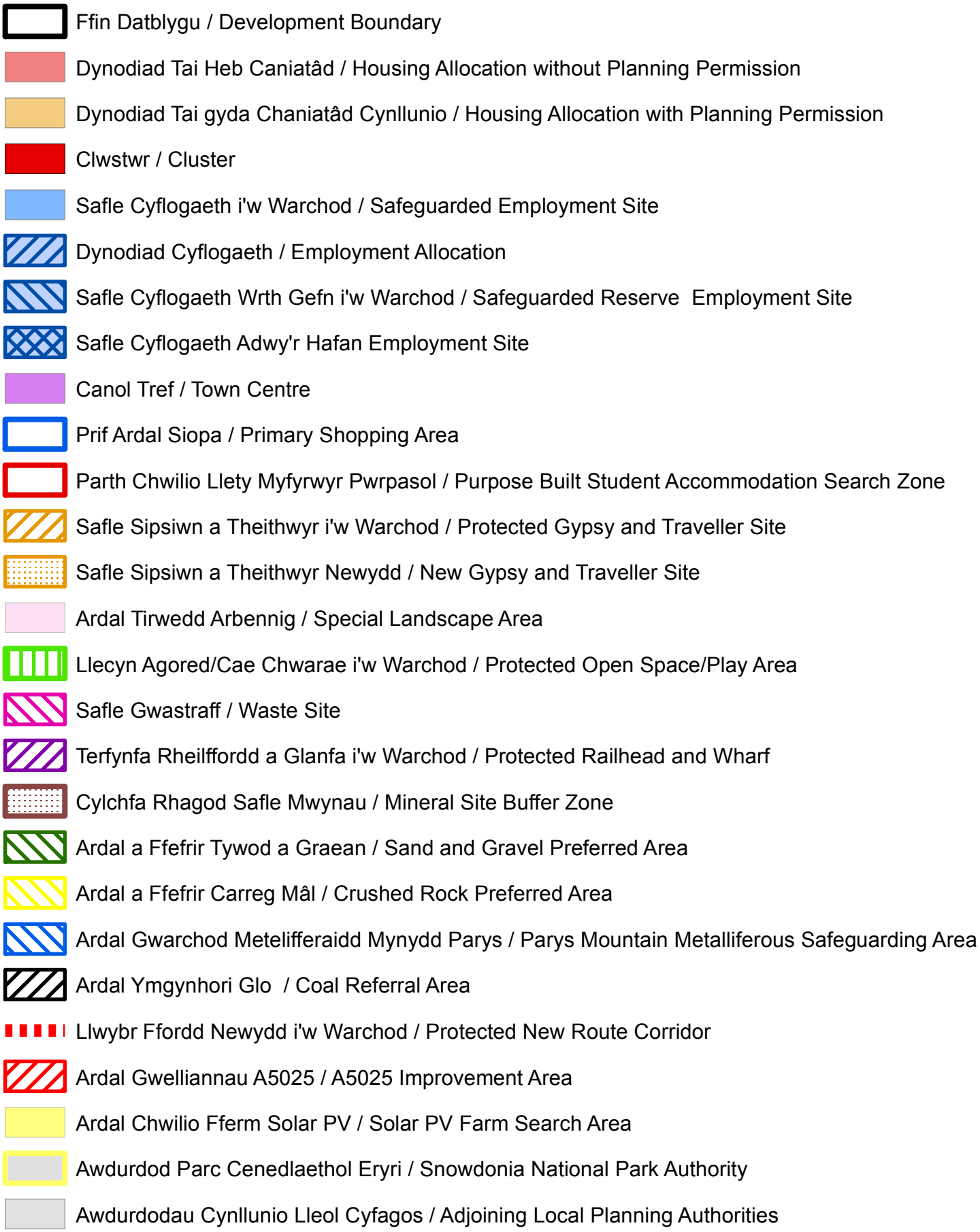

CYNGOR GWYNEDD COUNCIL
CYNGOR SIR YNYS MÔN ISLE OF ANGLESEY COUNTY COUNCIL

Map / Inset 116

Bodorgan

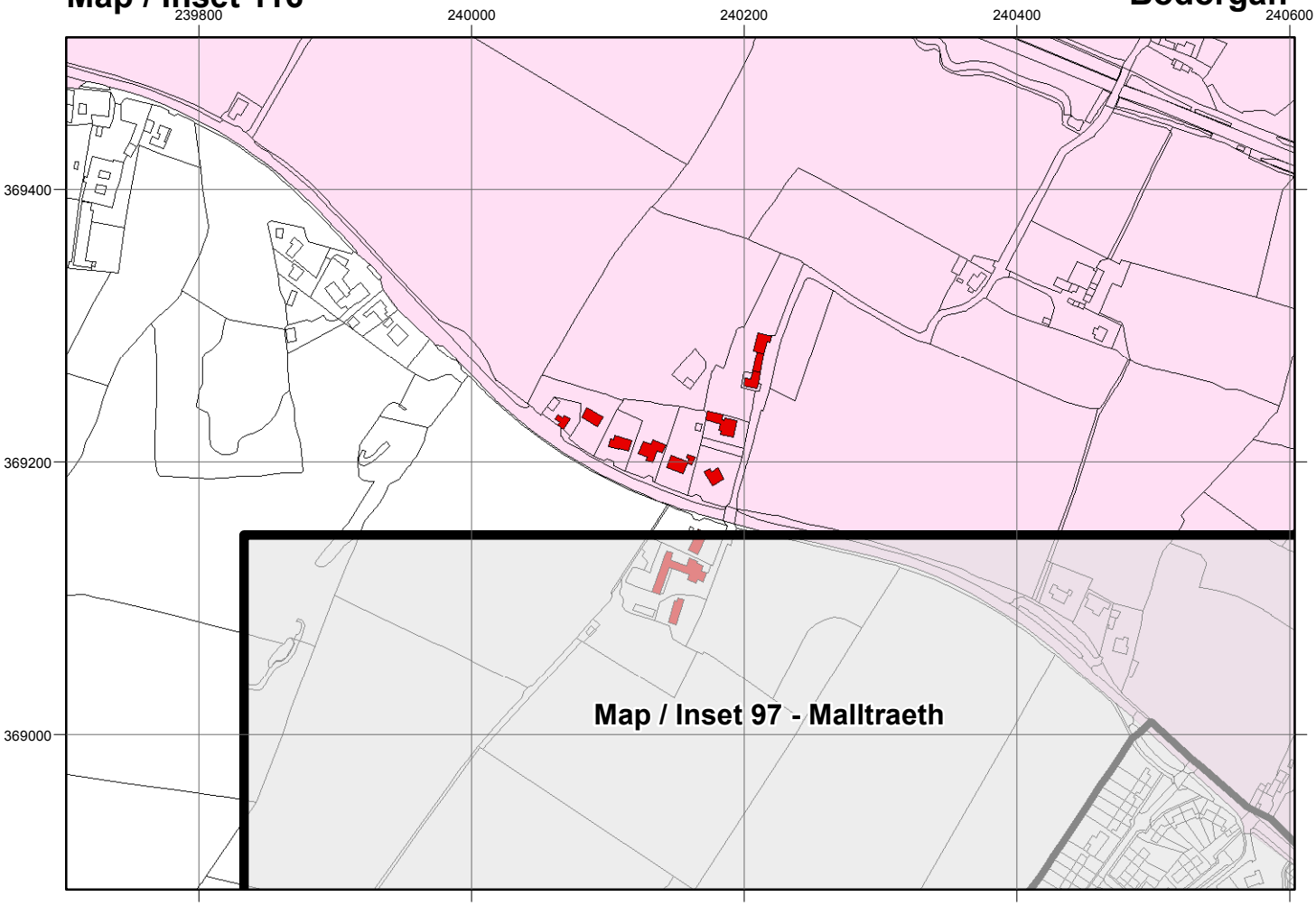

Map / Inset 117

Bro Iarddur (Bae Trearddur Bay)

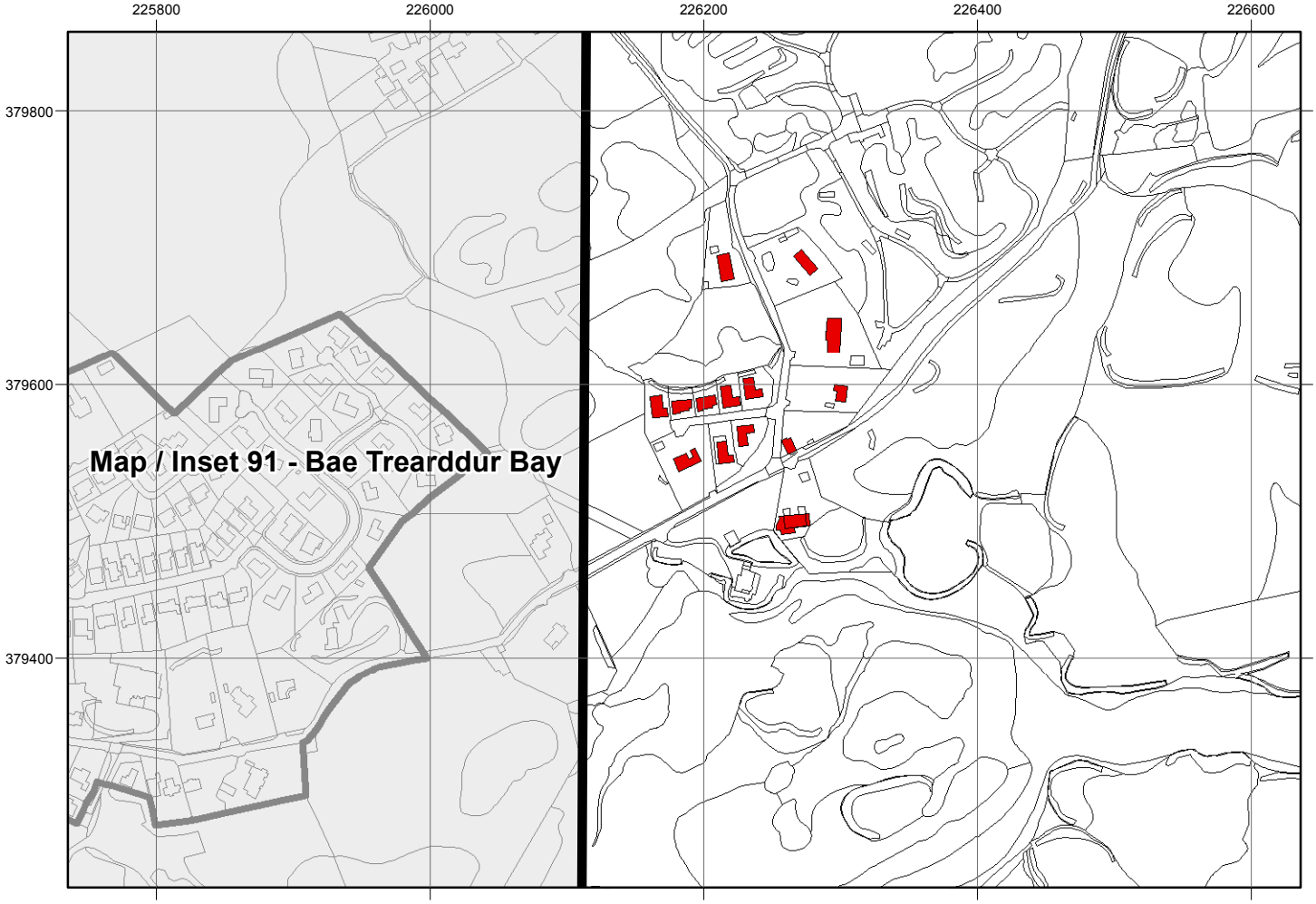

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 118

Bryn Du

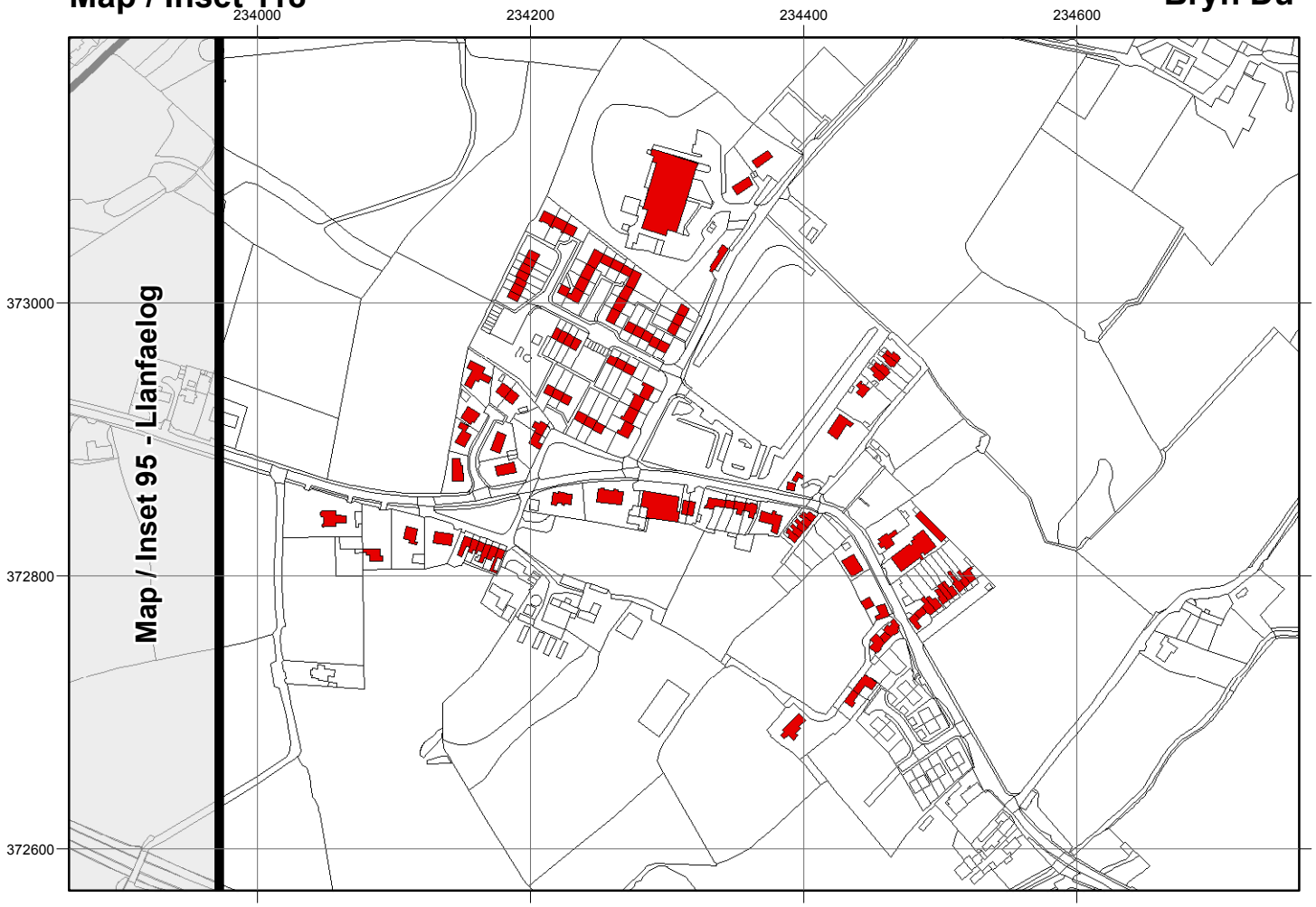

Map / Inset 119

Brynminceg (Hen/Old Llandegfan)

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) /
Joint Local Development Plan (2017)

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 120

Brynrefail

Map / Inset 121

Brynteg

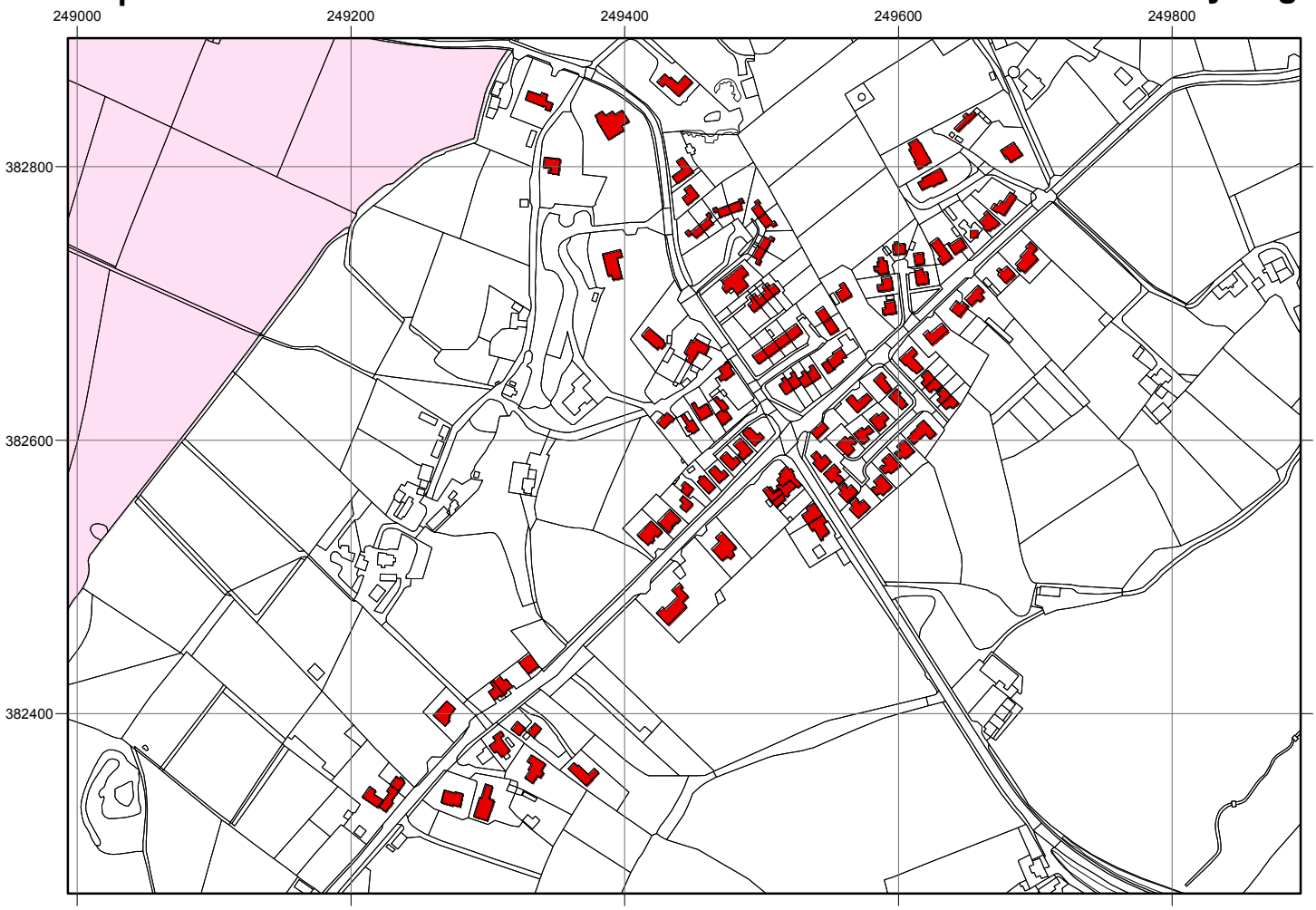

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 122

Bryn y Môr (Y Fali / Valley)

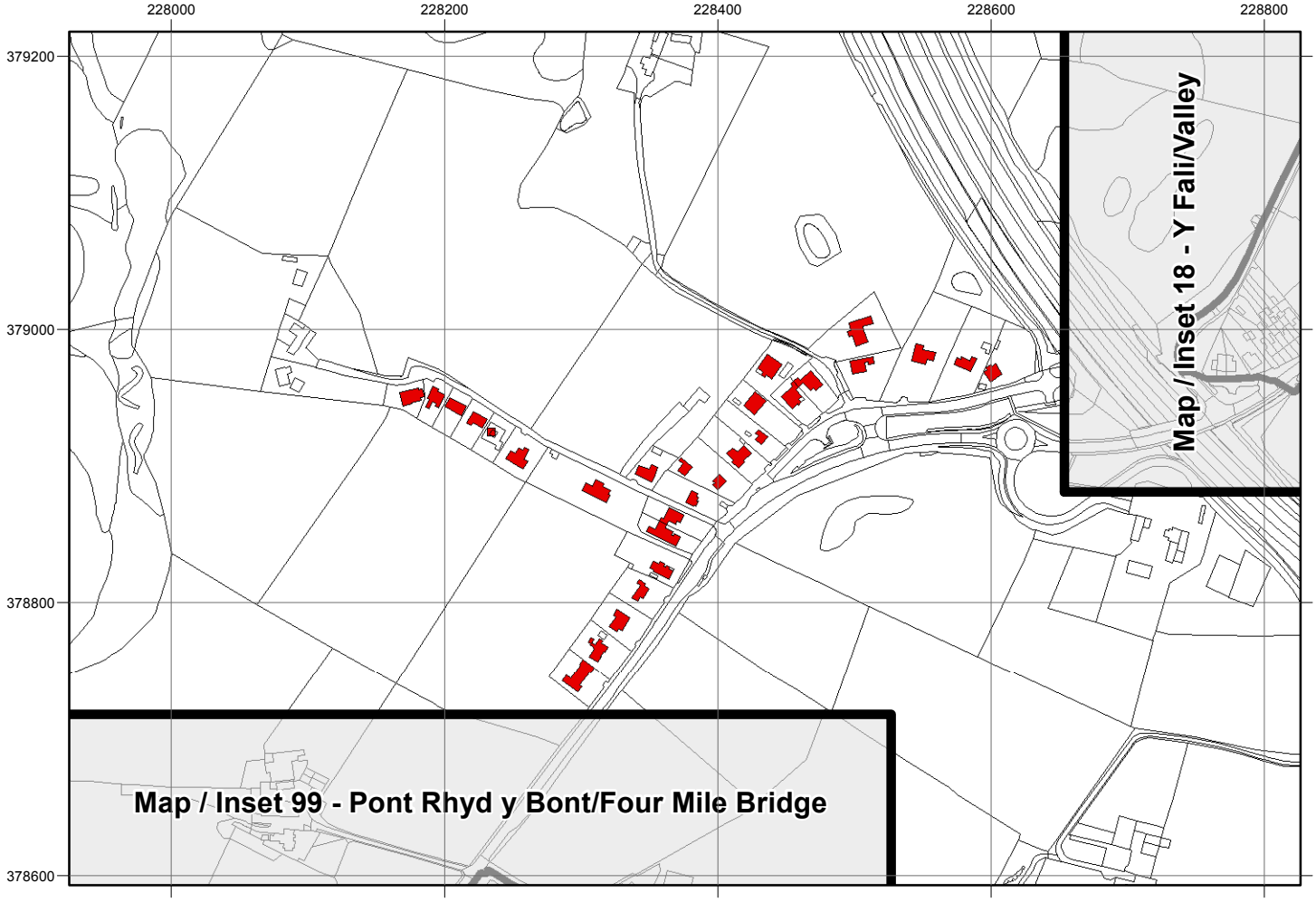

Map / Inset 123

Bwlch Gwyn

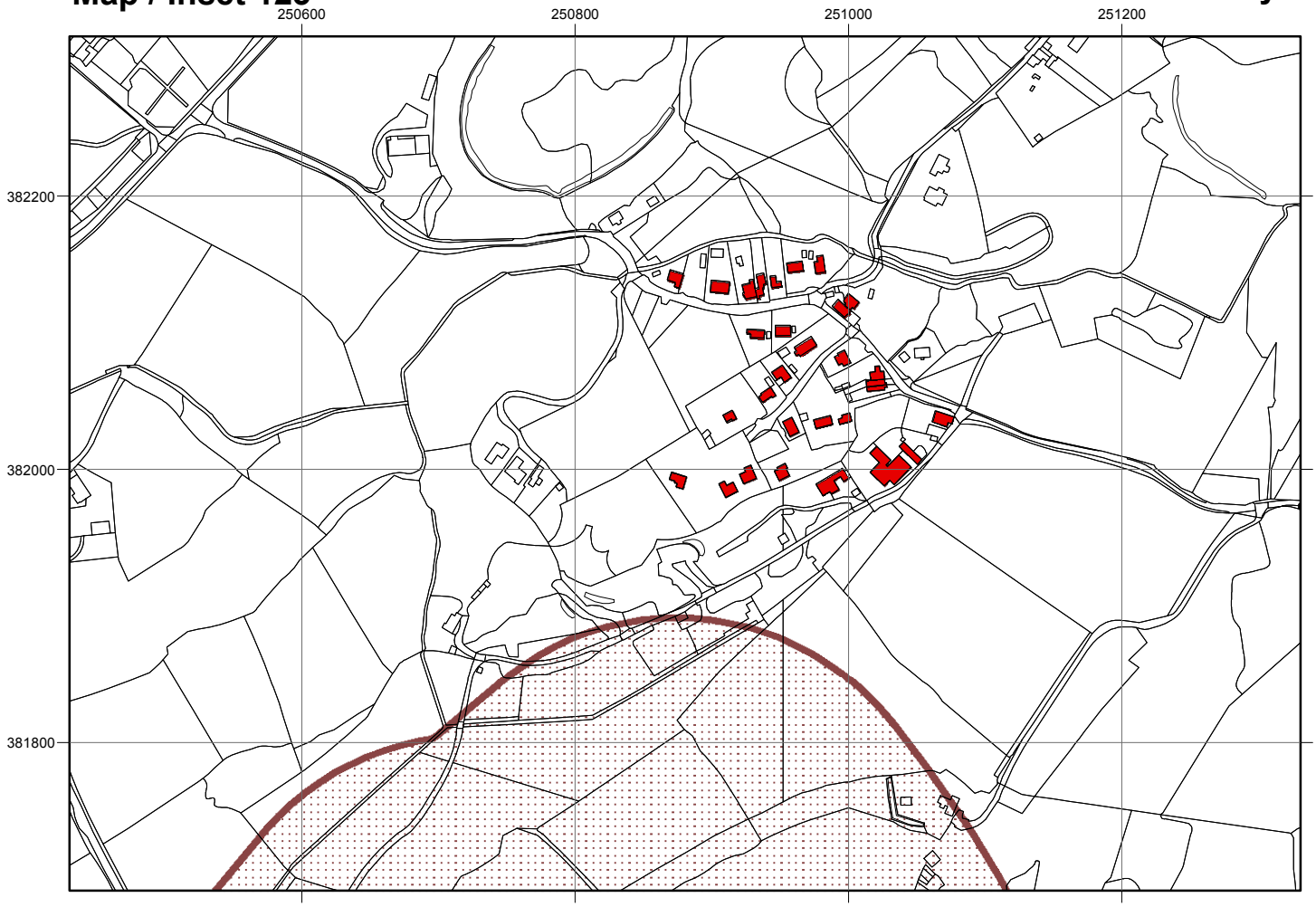

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) /
Joint Local Development Plan (2017)

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 124

Capel Coch

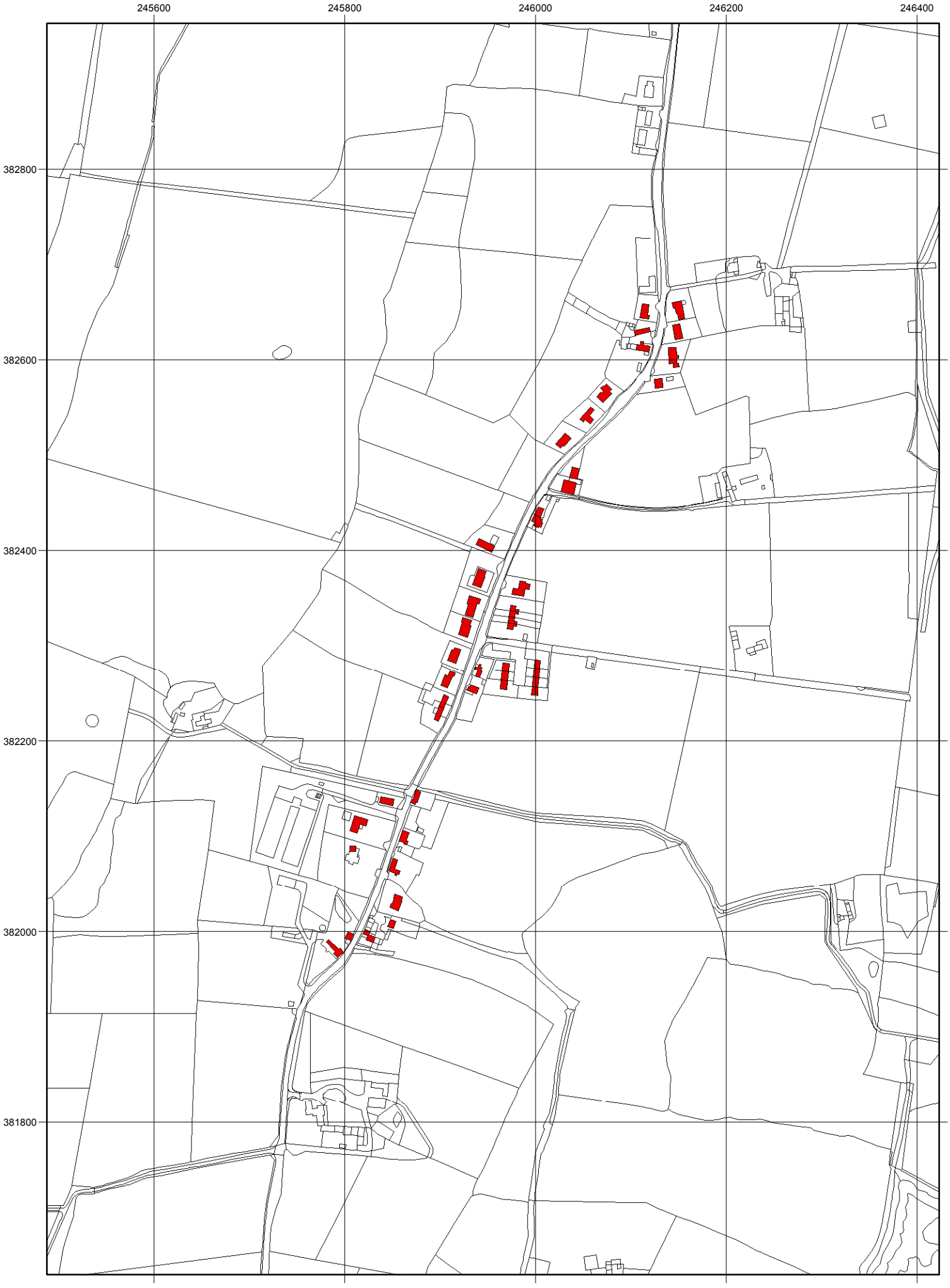

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) /
Joint Local Development Plan (2017)

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 125

Capel Mawr

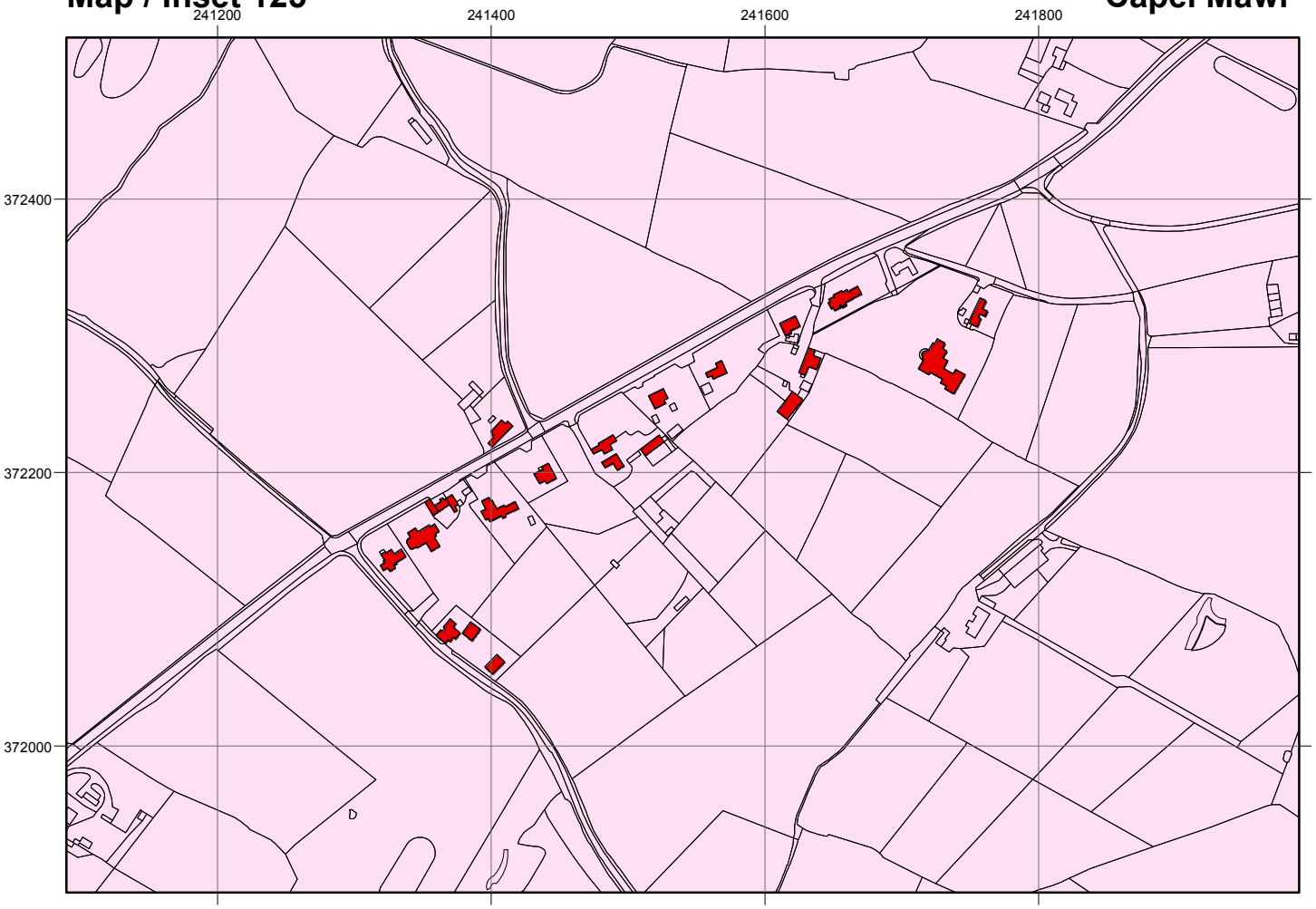

Map / Inset 126

Carmel

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) /
Joint Local Development Plan (2017)

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 127

Cerrig-Mân

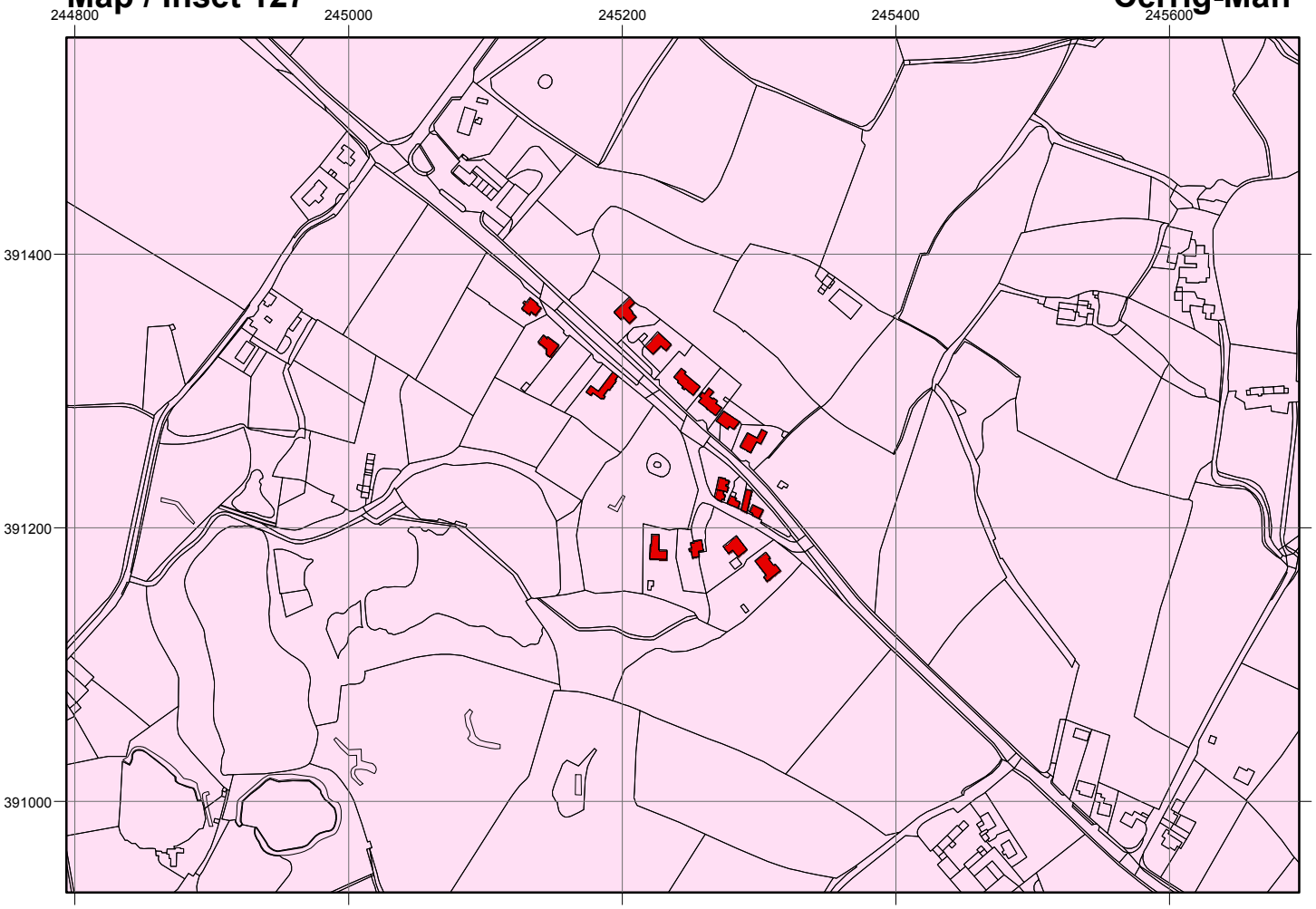

Map / Inset 128

Cichle

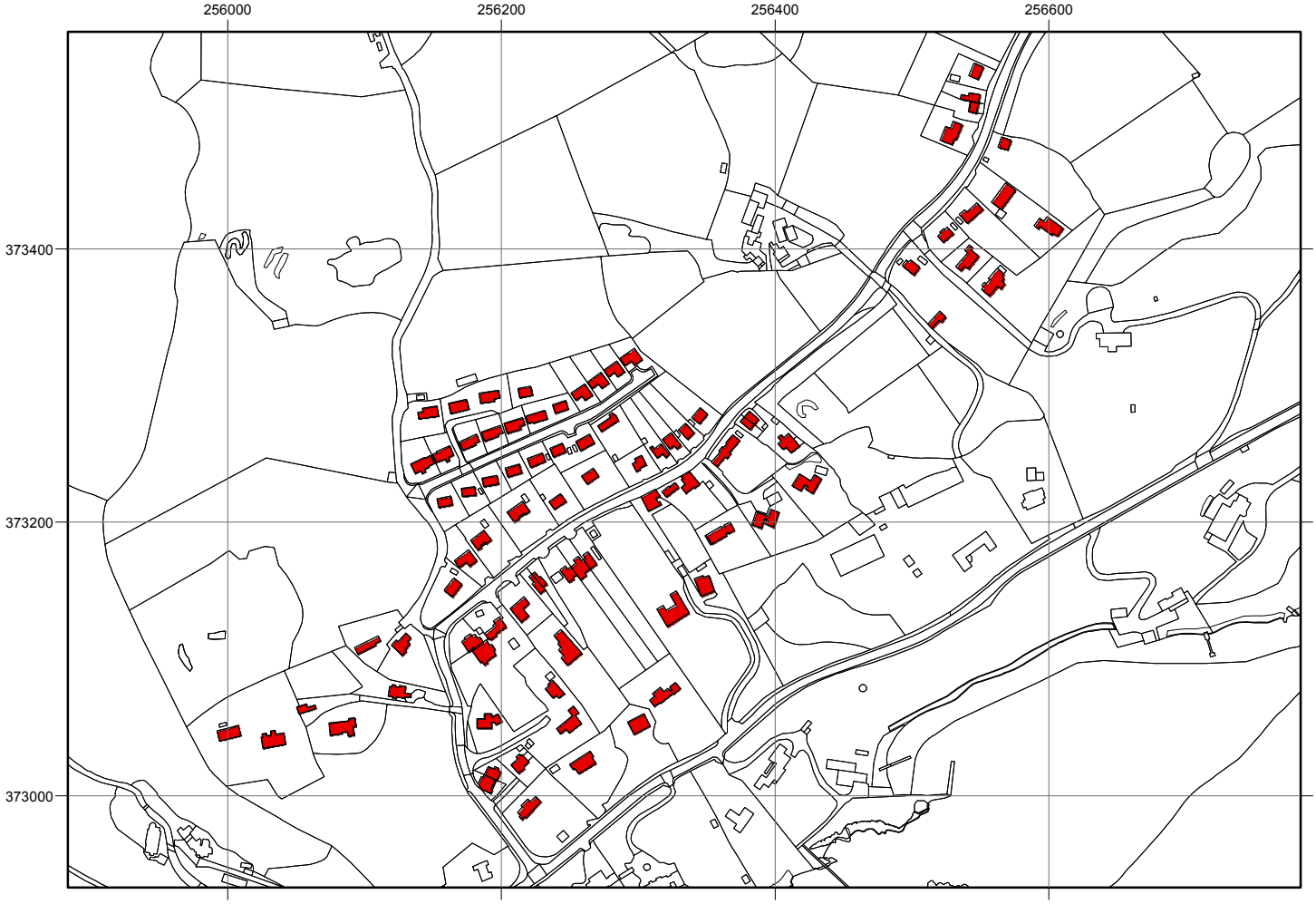

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 129

Glan-yr-Afon

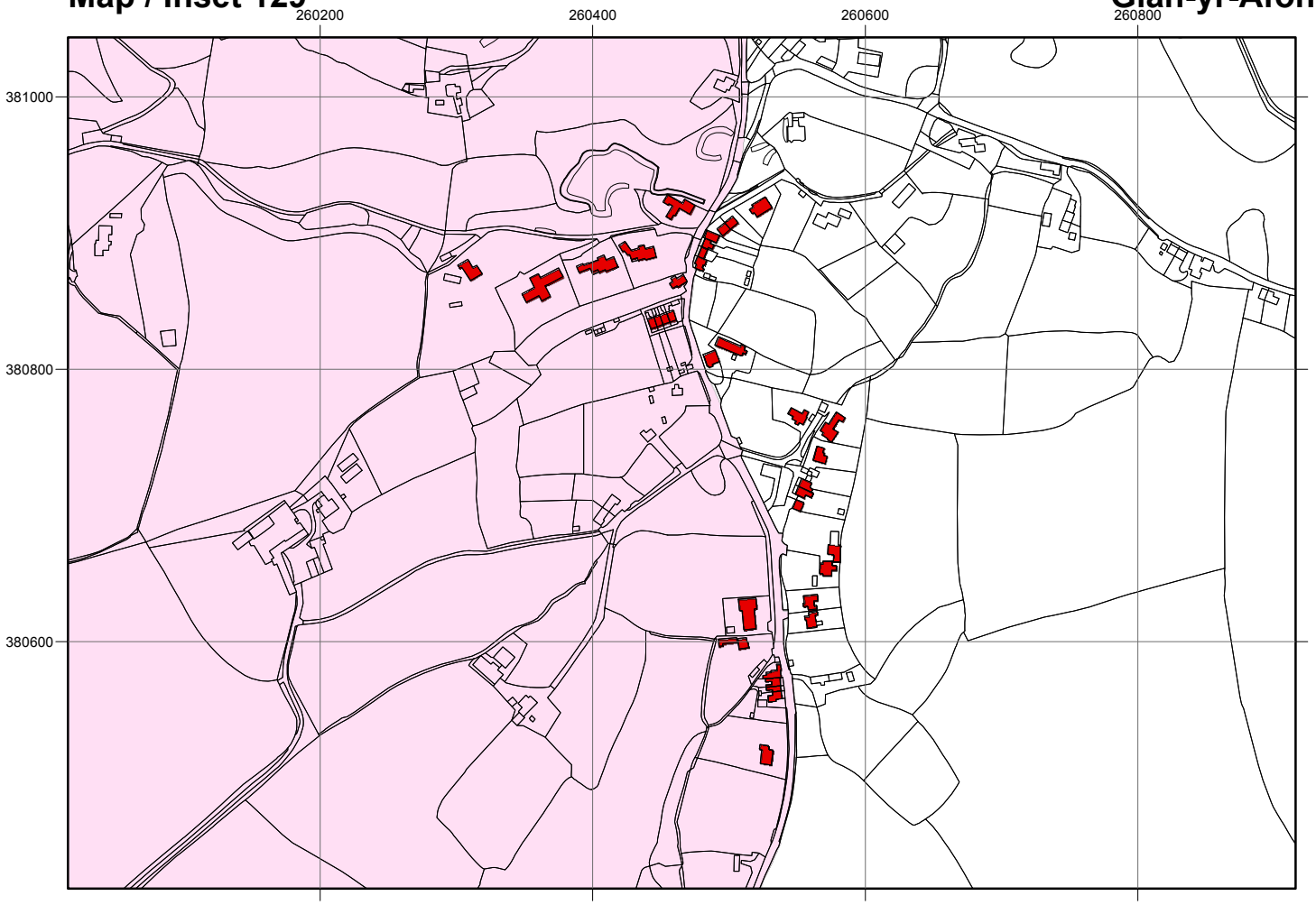

Map / Inset 130

Glyn Garth

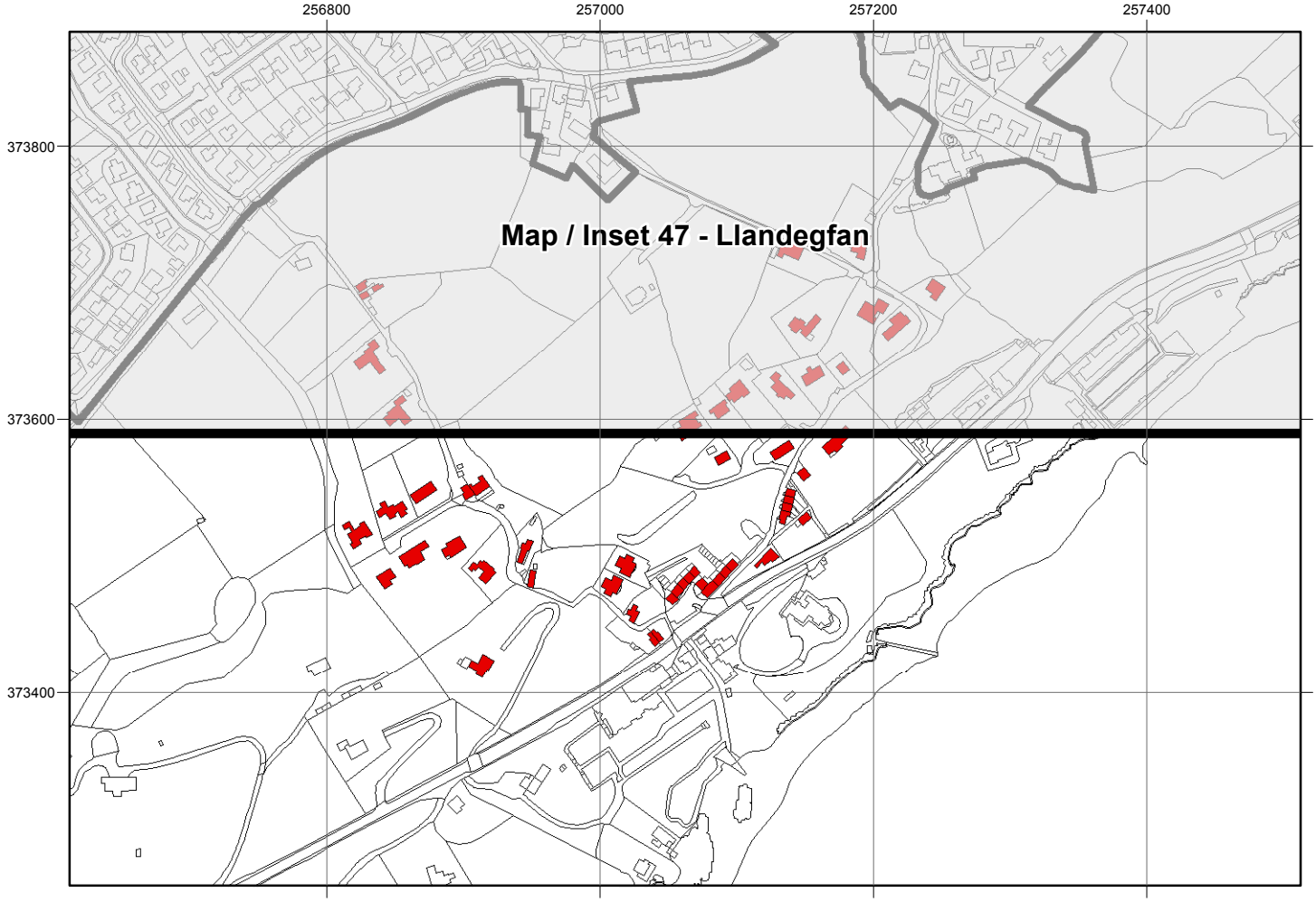

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 130

Glyn Garth

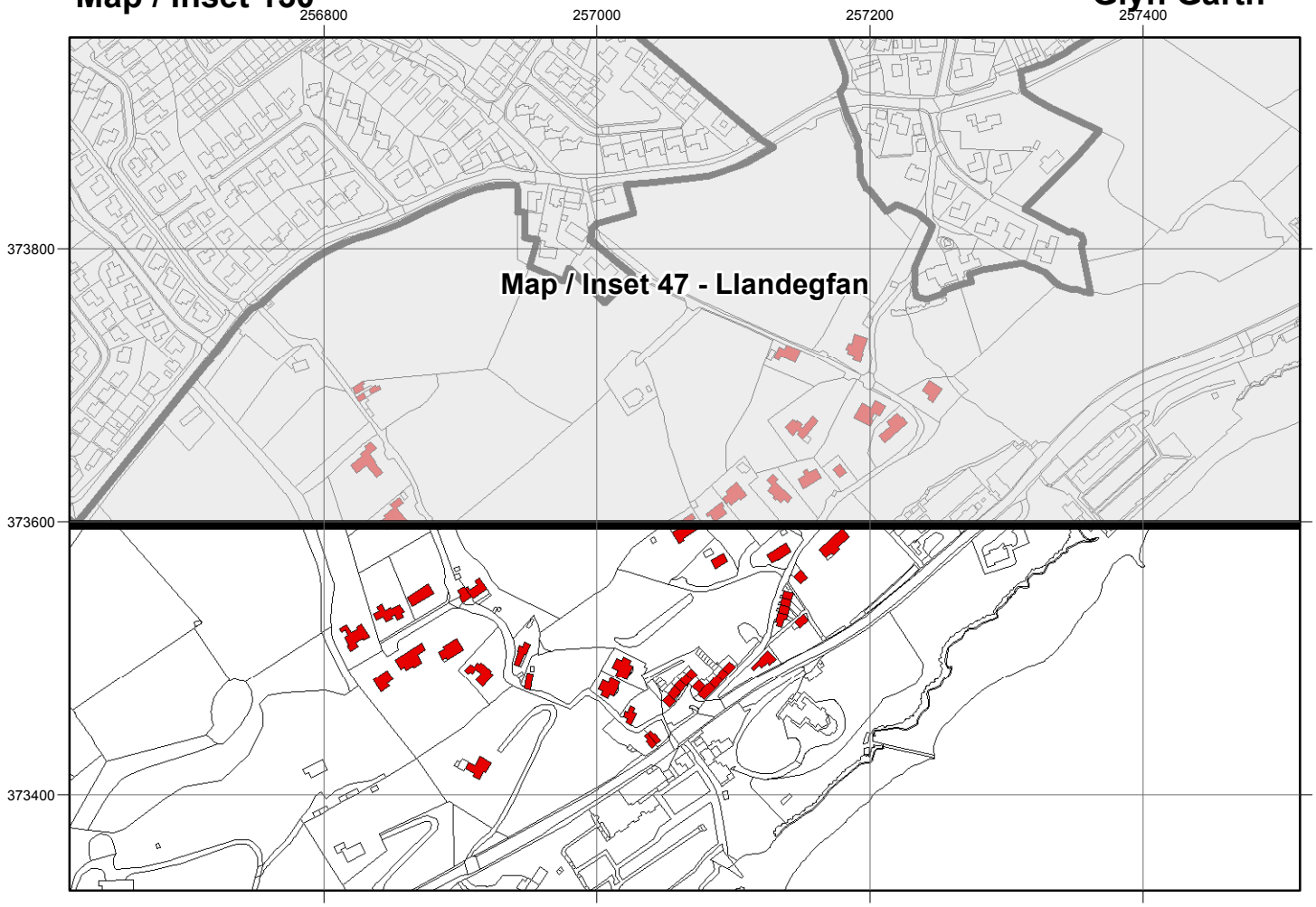

Map / Inset 131

Gorsaf Gaerwen

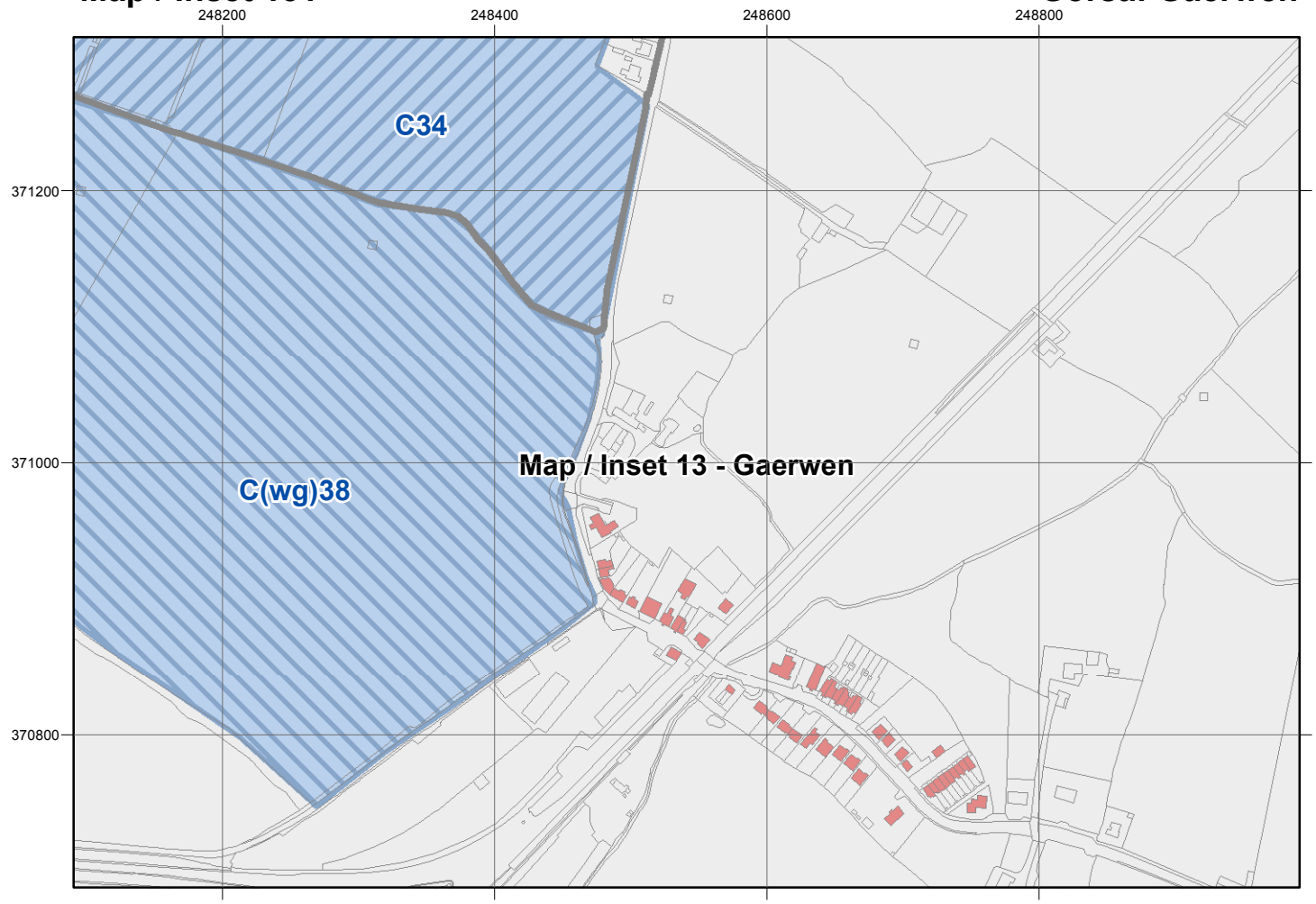

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 133

Hebron

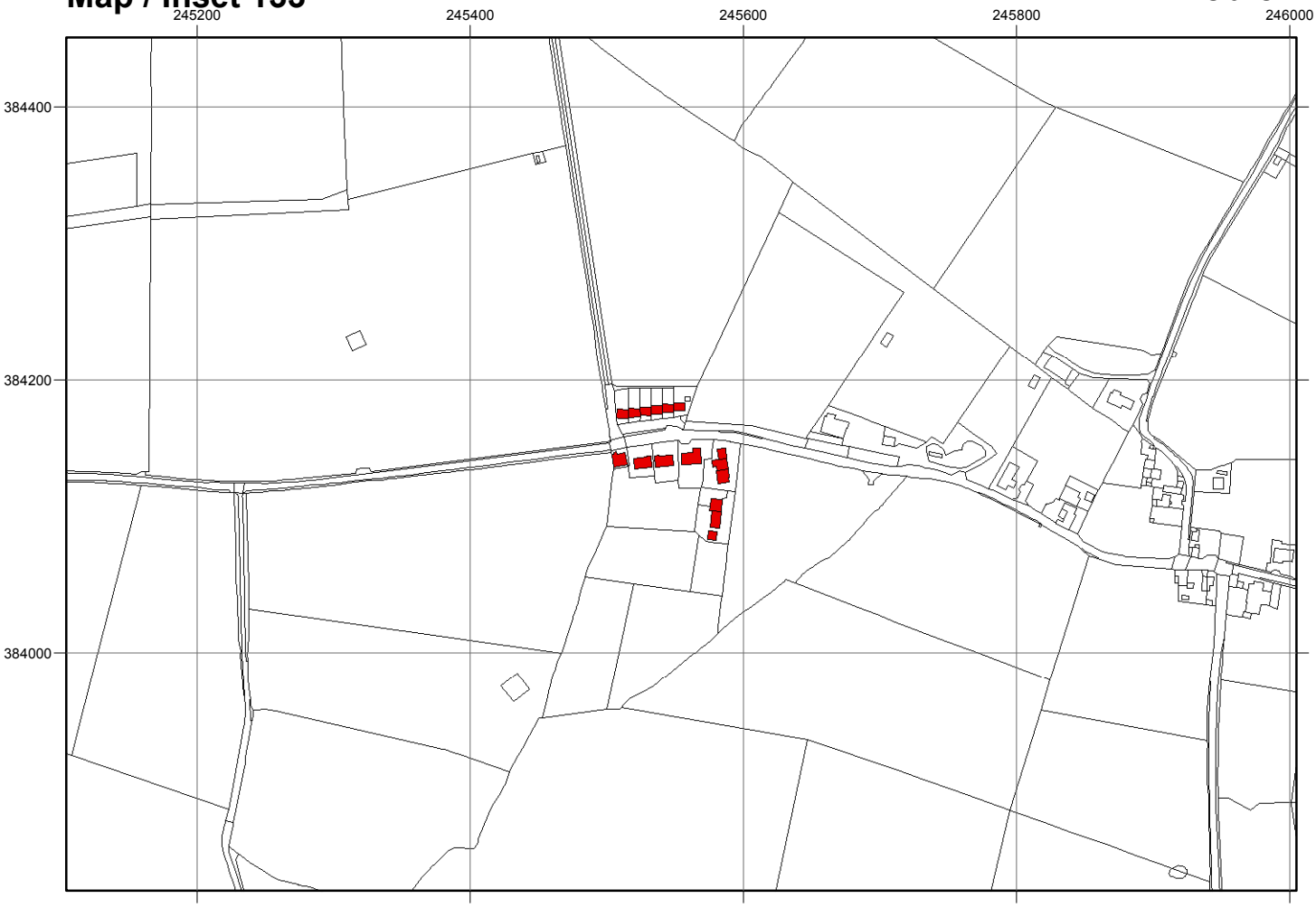

Map / Inset 134

Hendre Hywel (Pentraeth)

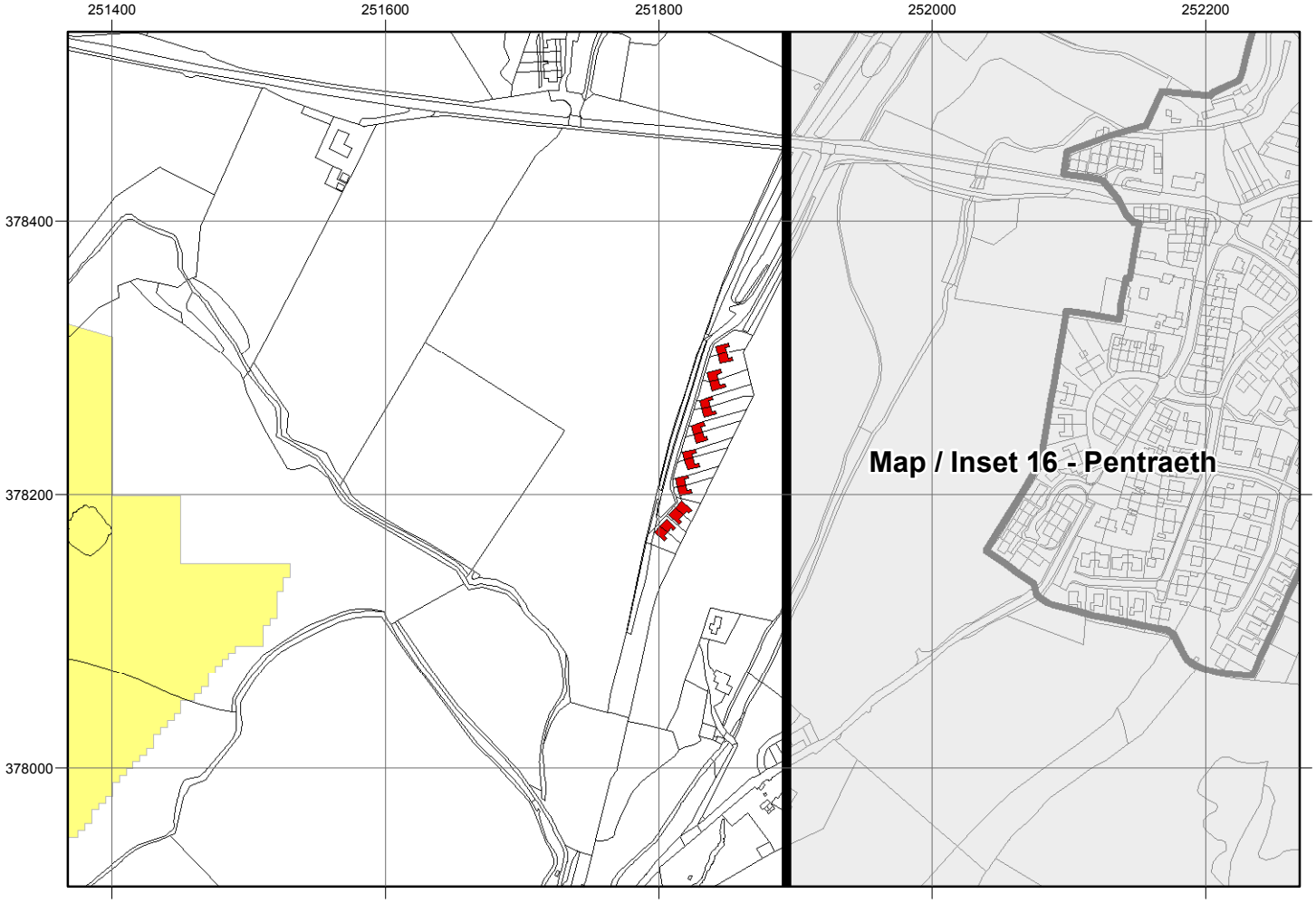

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) /
Joint Local Development Plan (2017)

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 135

Hermon

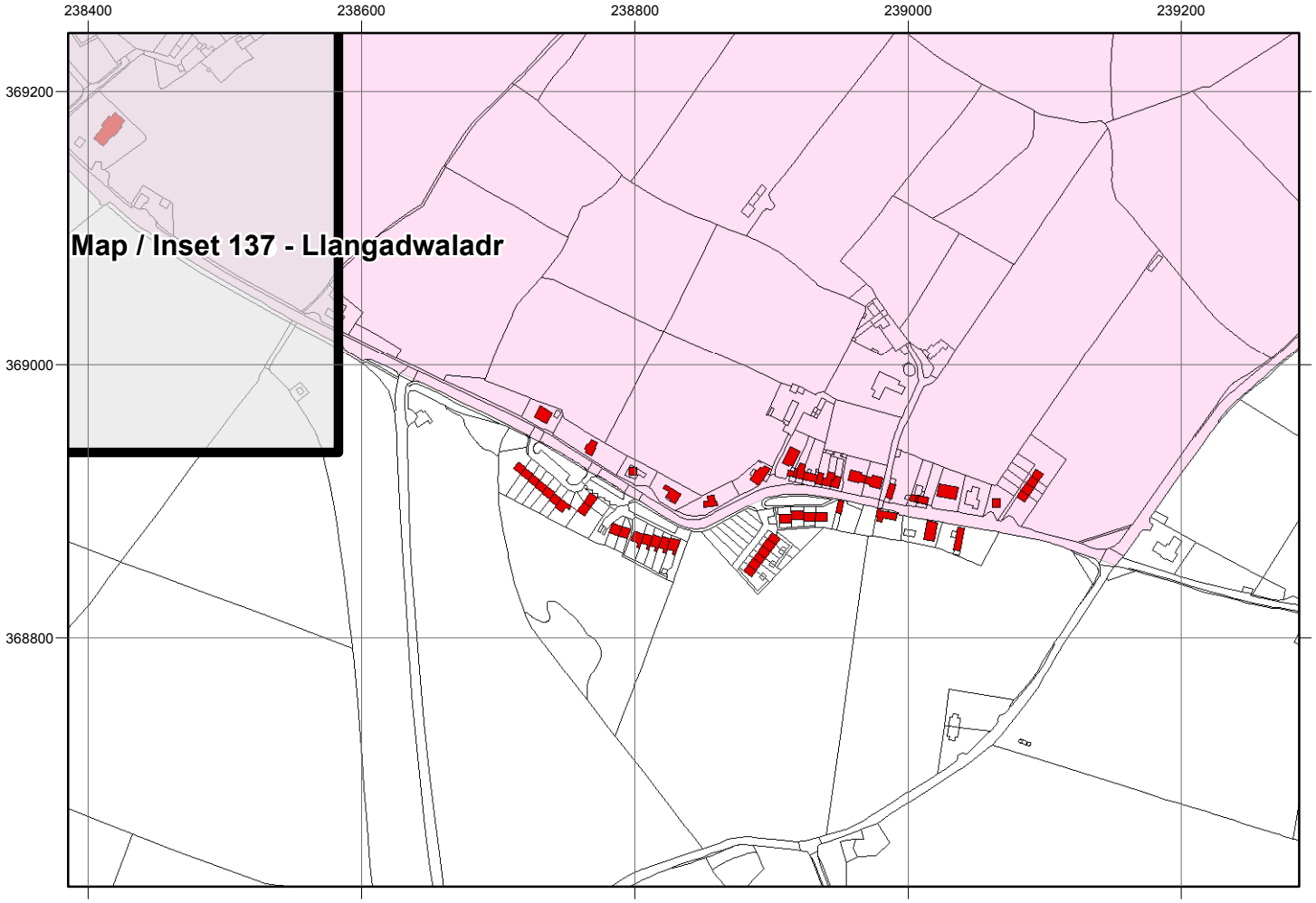

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 136

Llan-faes

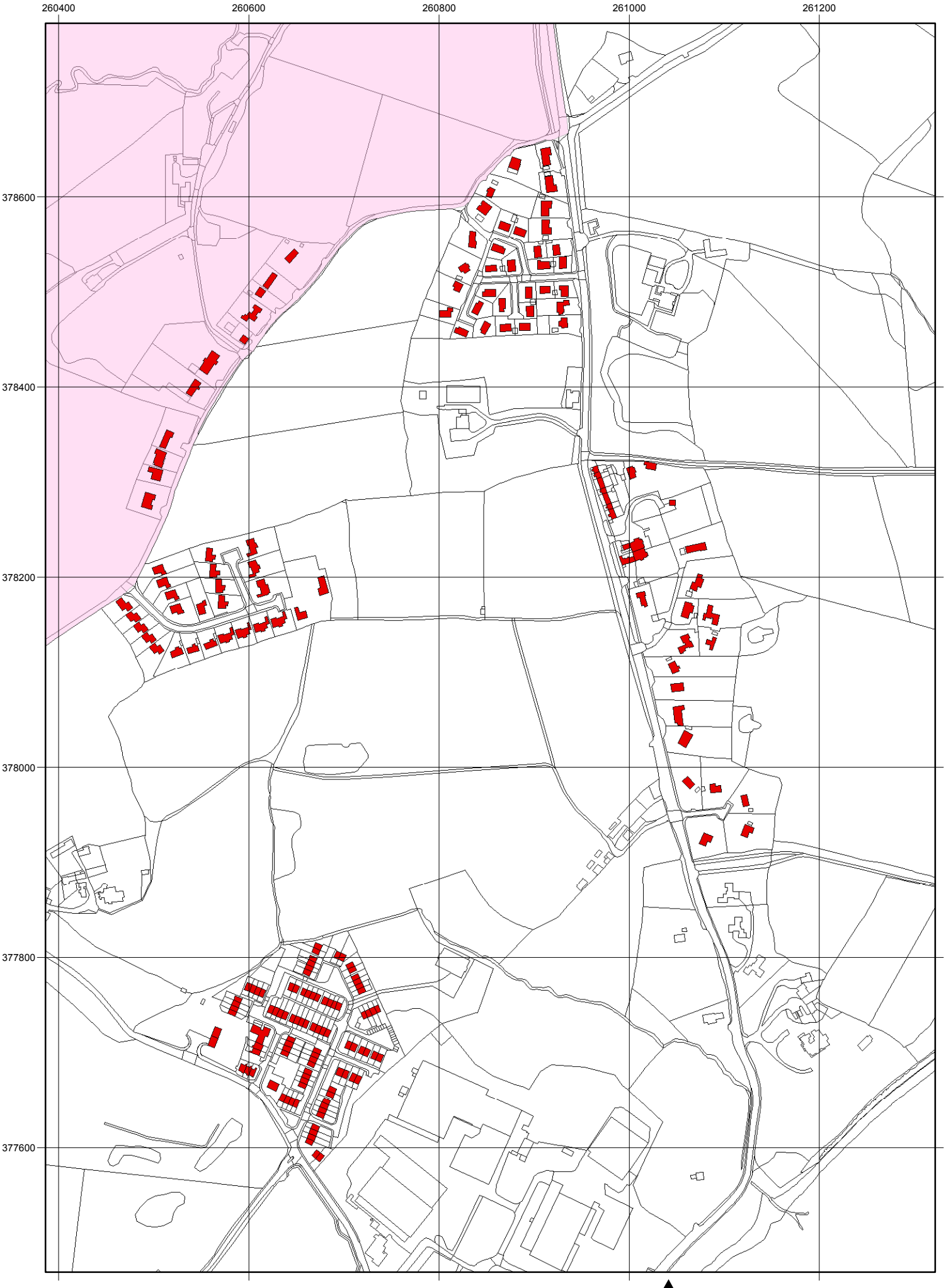

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) /
Joint Local Development Plan (2017)

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 137

Llangadwaladr

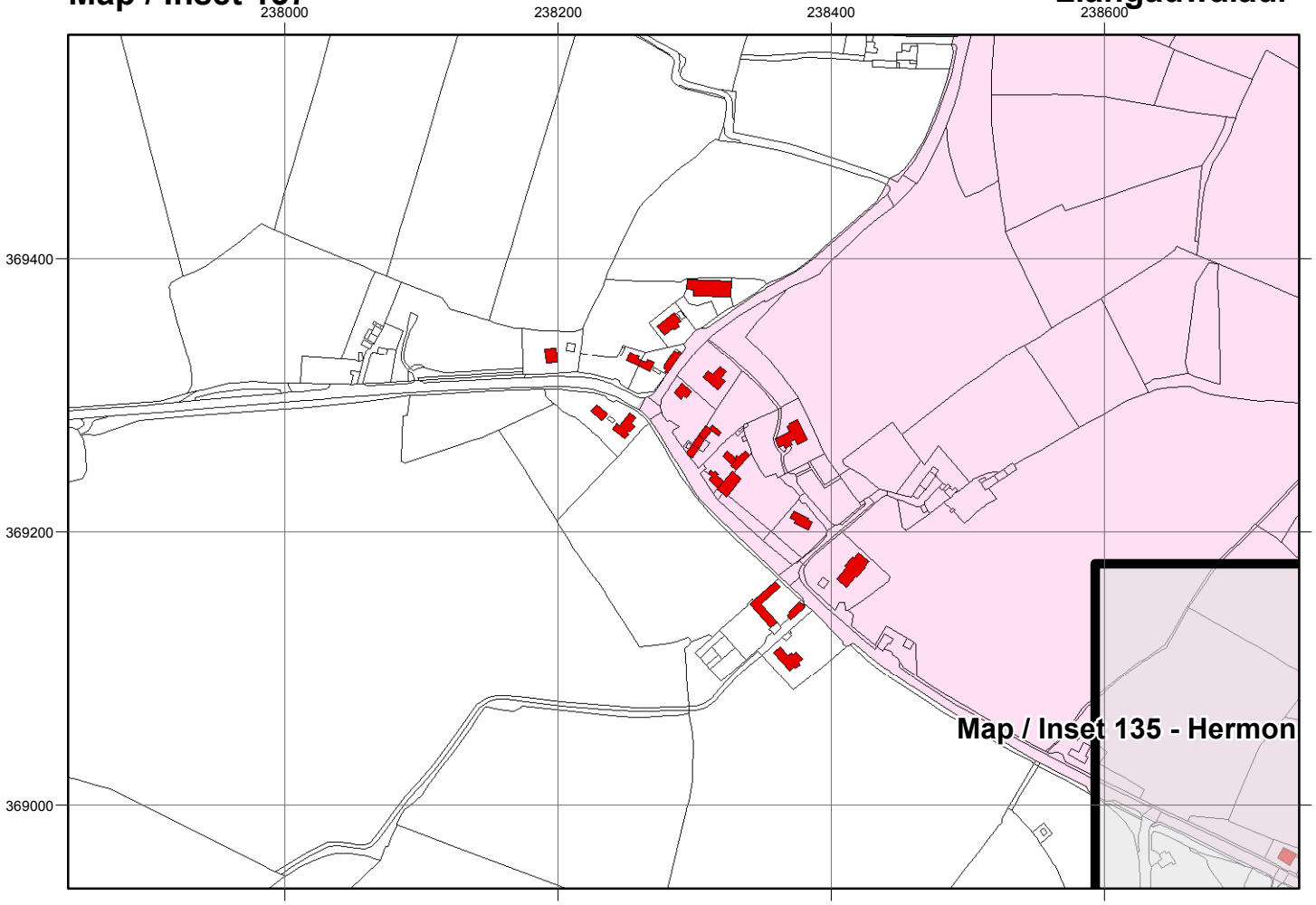

Map / Inset 138

Llansadwrn

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 139

Llanynghenedl

Map / Inset 140

Llynfaes

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) /
Joint Local Development Plan (2017)

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 141

Marian-glas

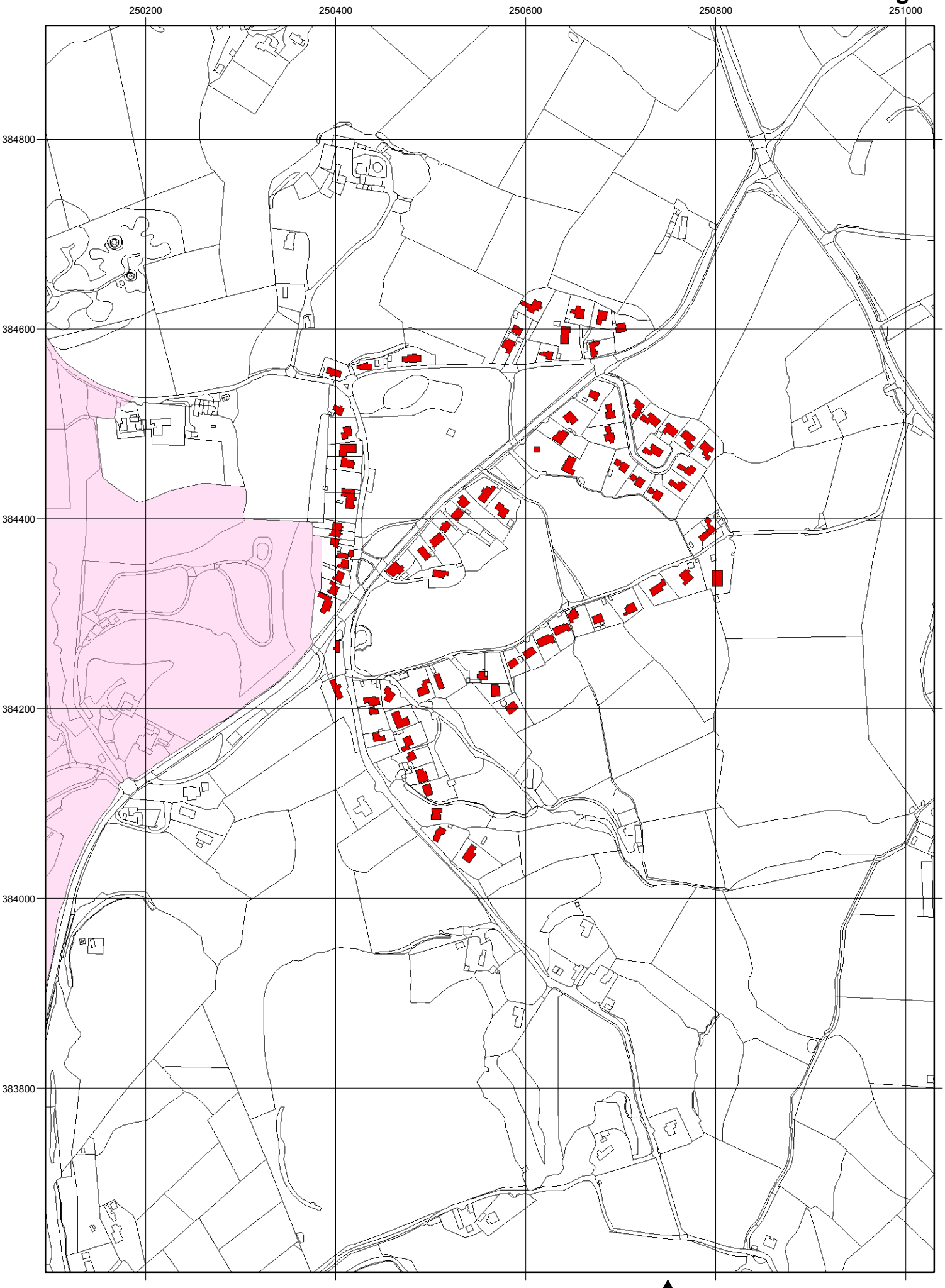

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) /
Joint Local Development Plan (2017)

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 143

Nebo

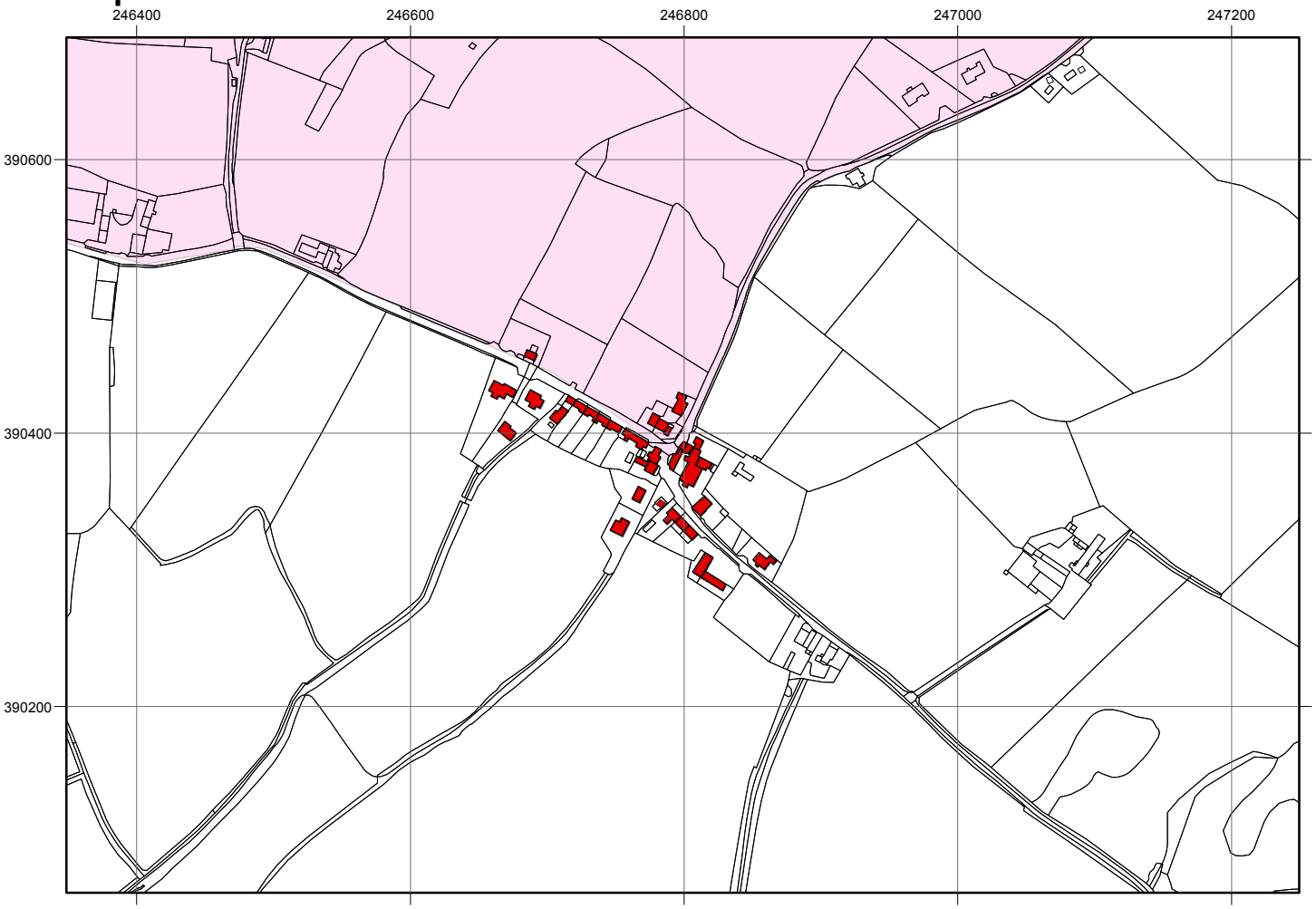

Map / Inset 144

Penlon

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) /
Joint Local Development Plan (2017)

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 144

Penmon

Map / Inset 145

Pentre Berw

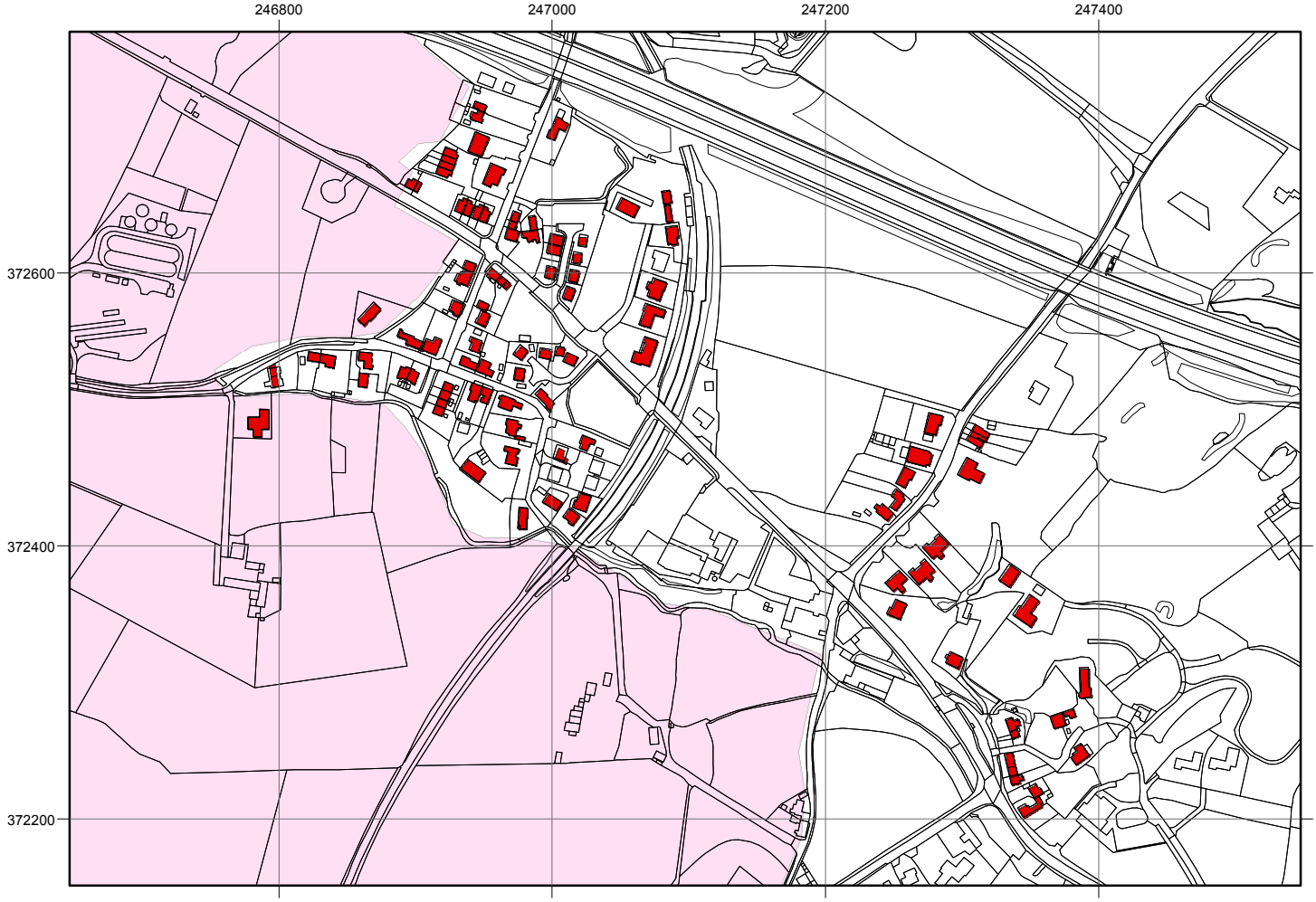

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) /
Joint Local Development Plan (2017)

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 146

Pentre Canol (Caergybi/Holyhead)

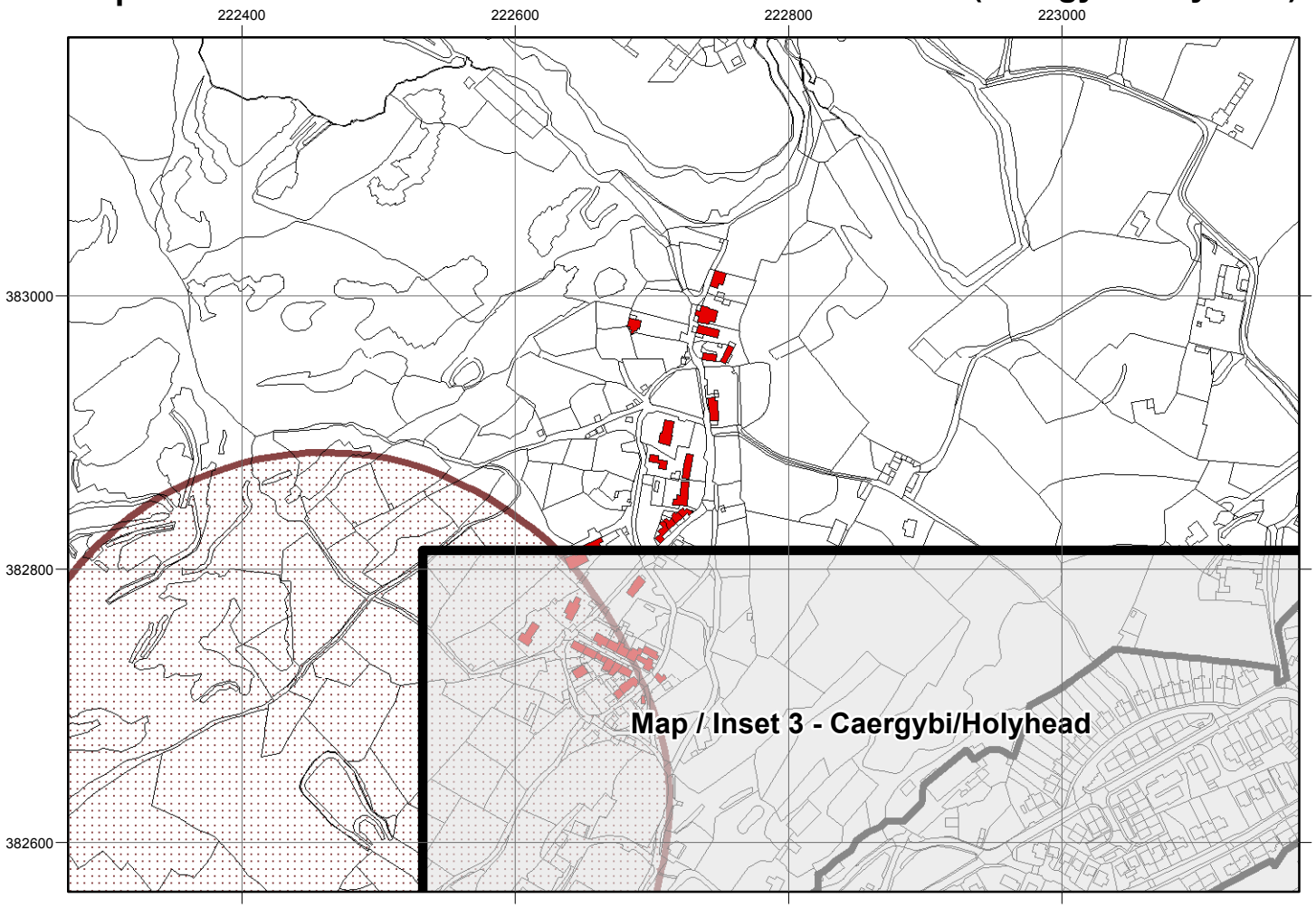

Map / Inset 147

Pen y Marian

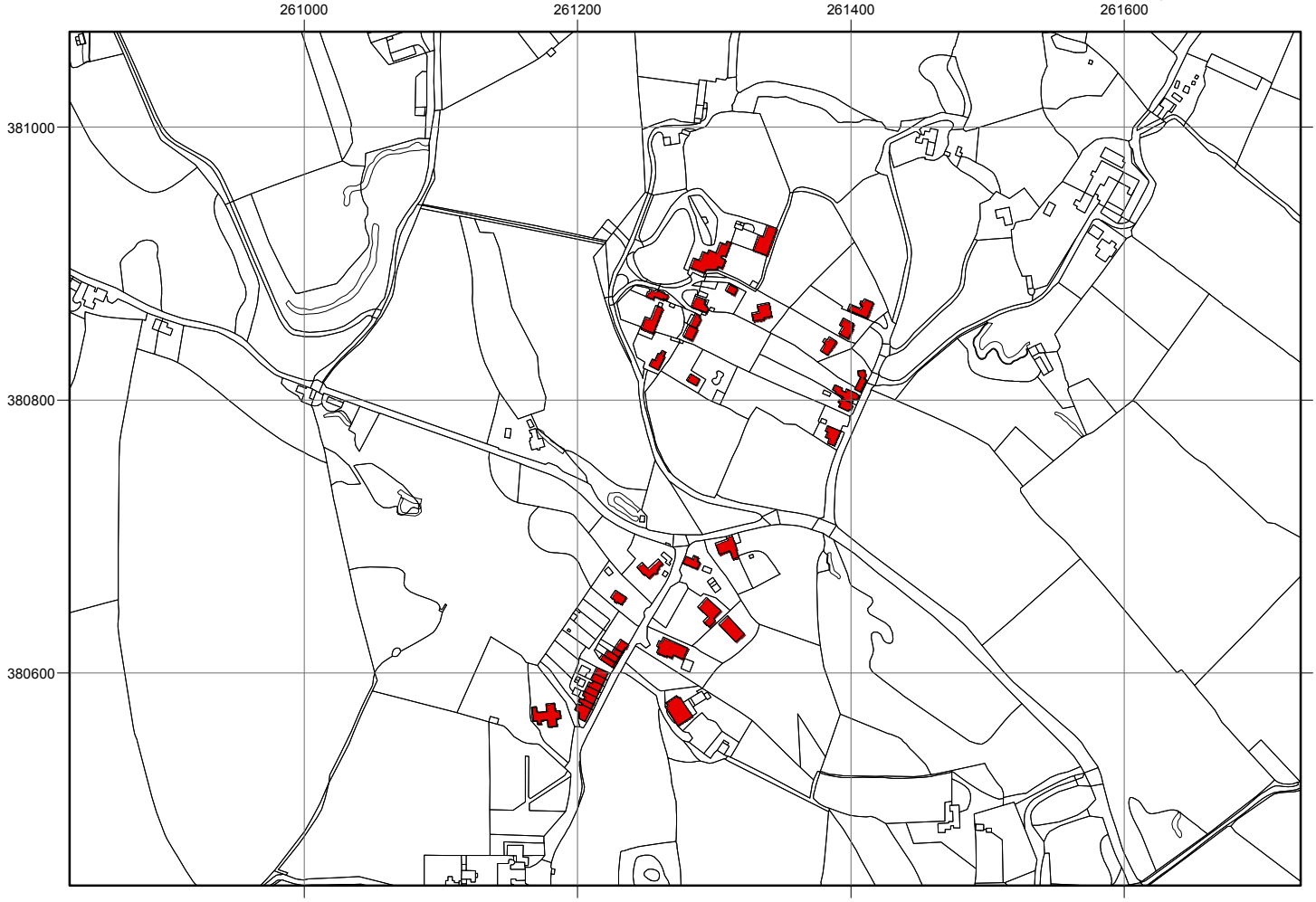

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 148

Porth Llechog / Bull Bay

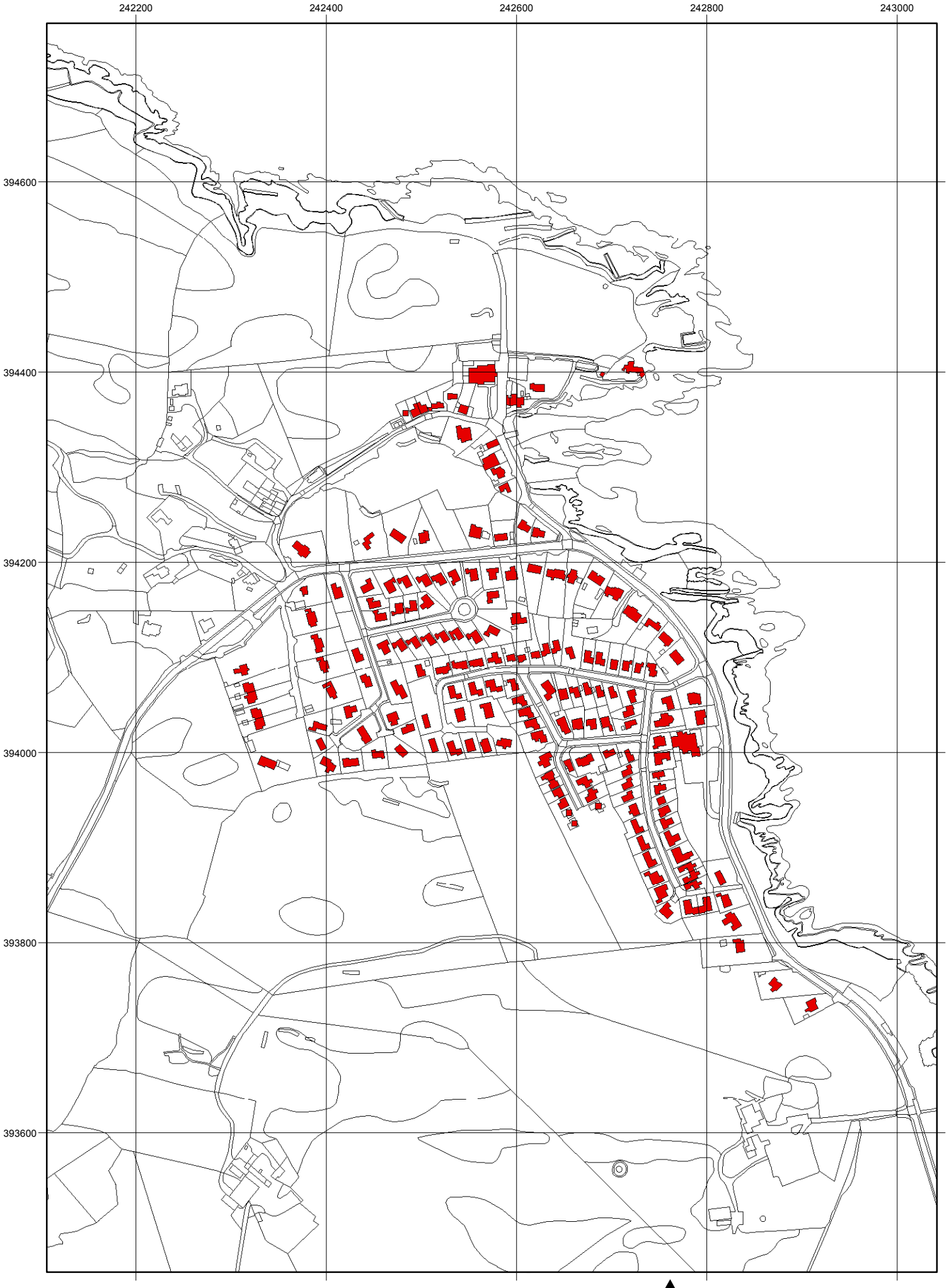

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) /
Joint Local Development Plan (2017)

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 149

Rhoscefnhir

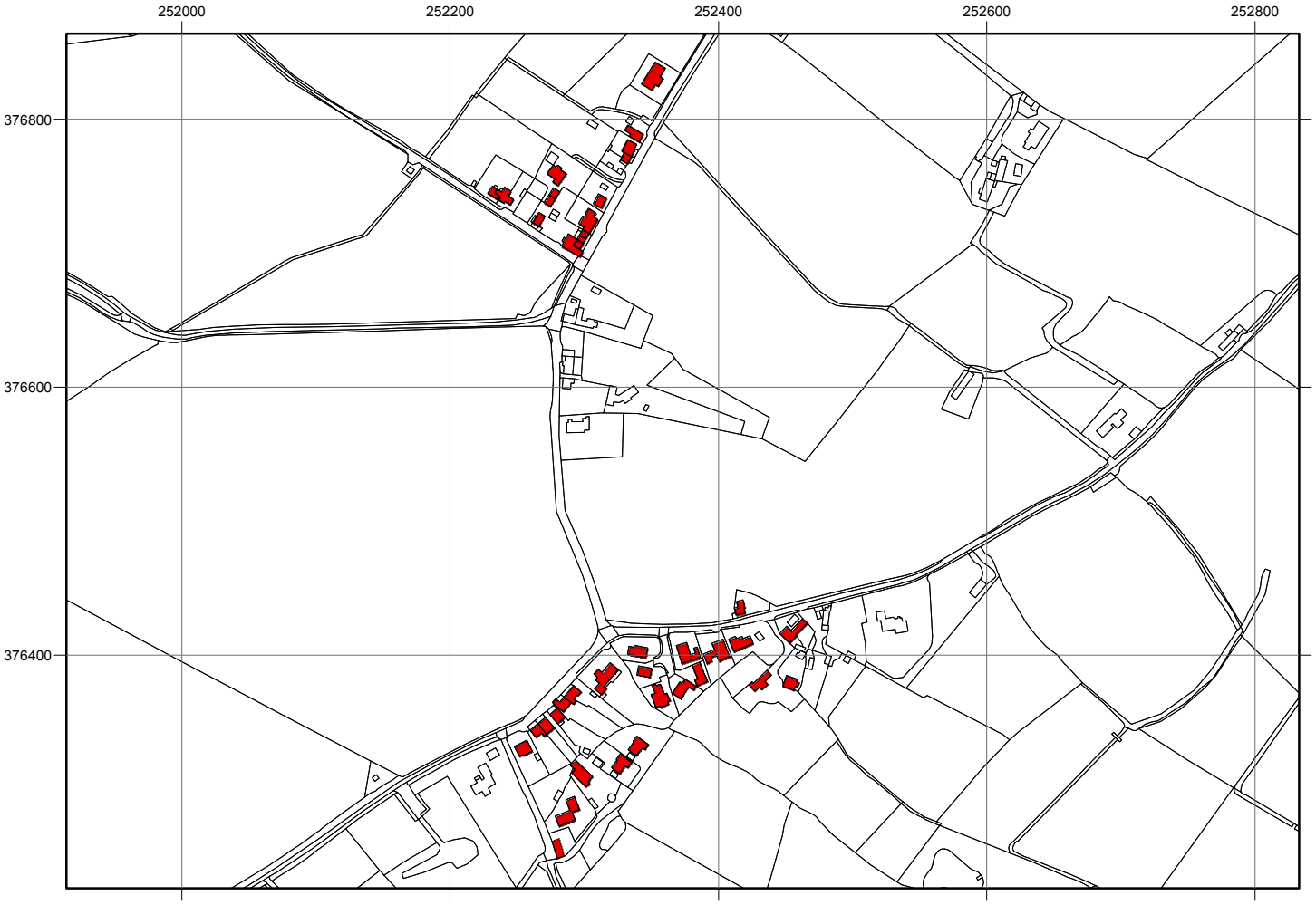

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 150

Rhos-meirch

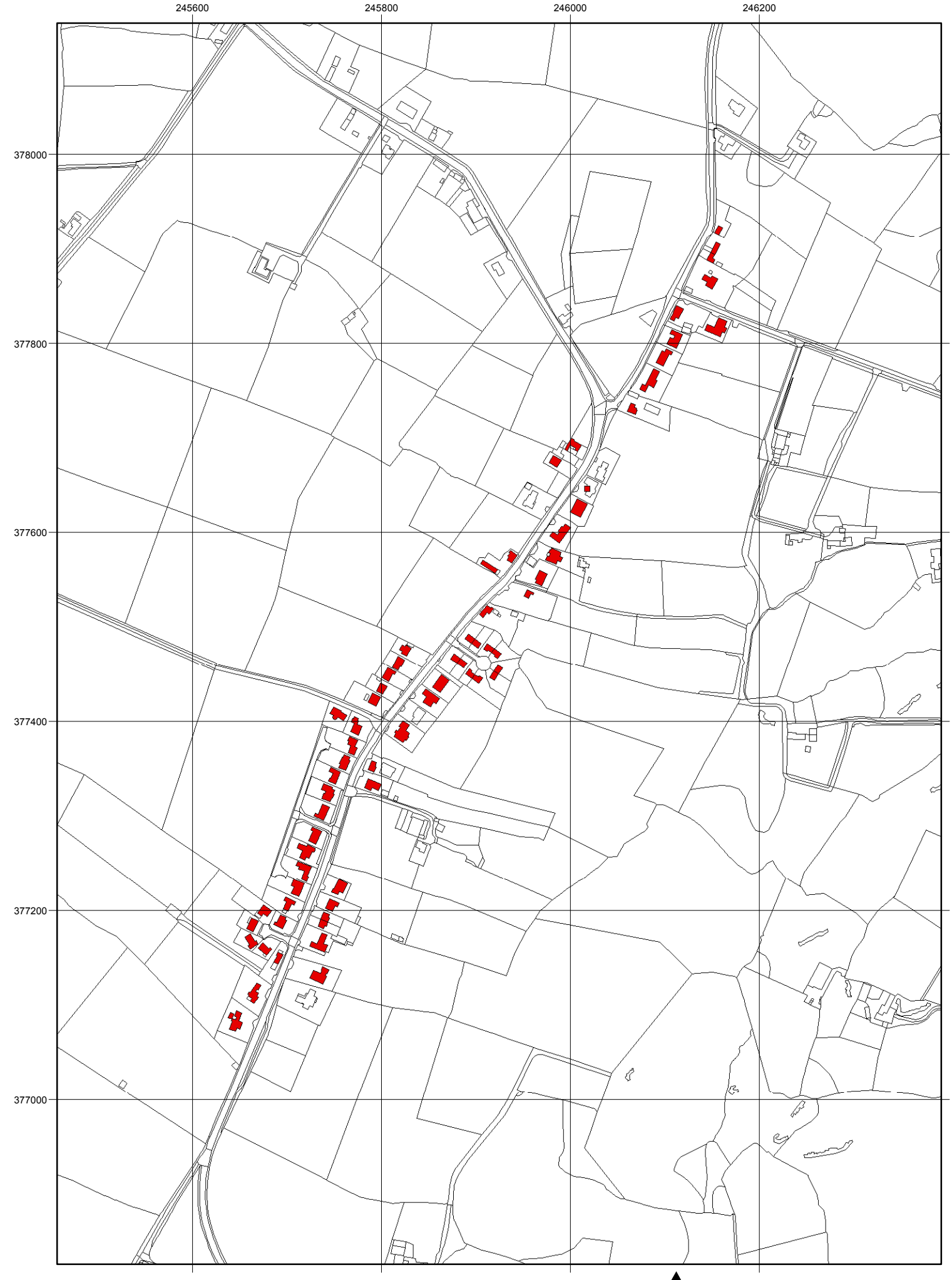

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) /
Joint Local Development Plan (2017)

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 151

Rhostrehwfa

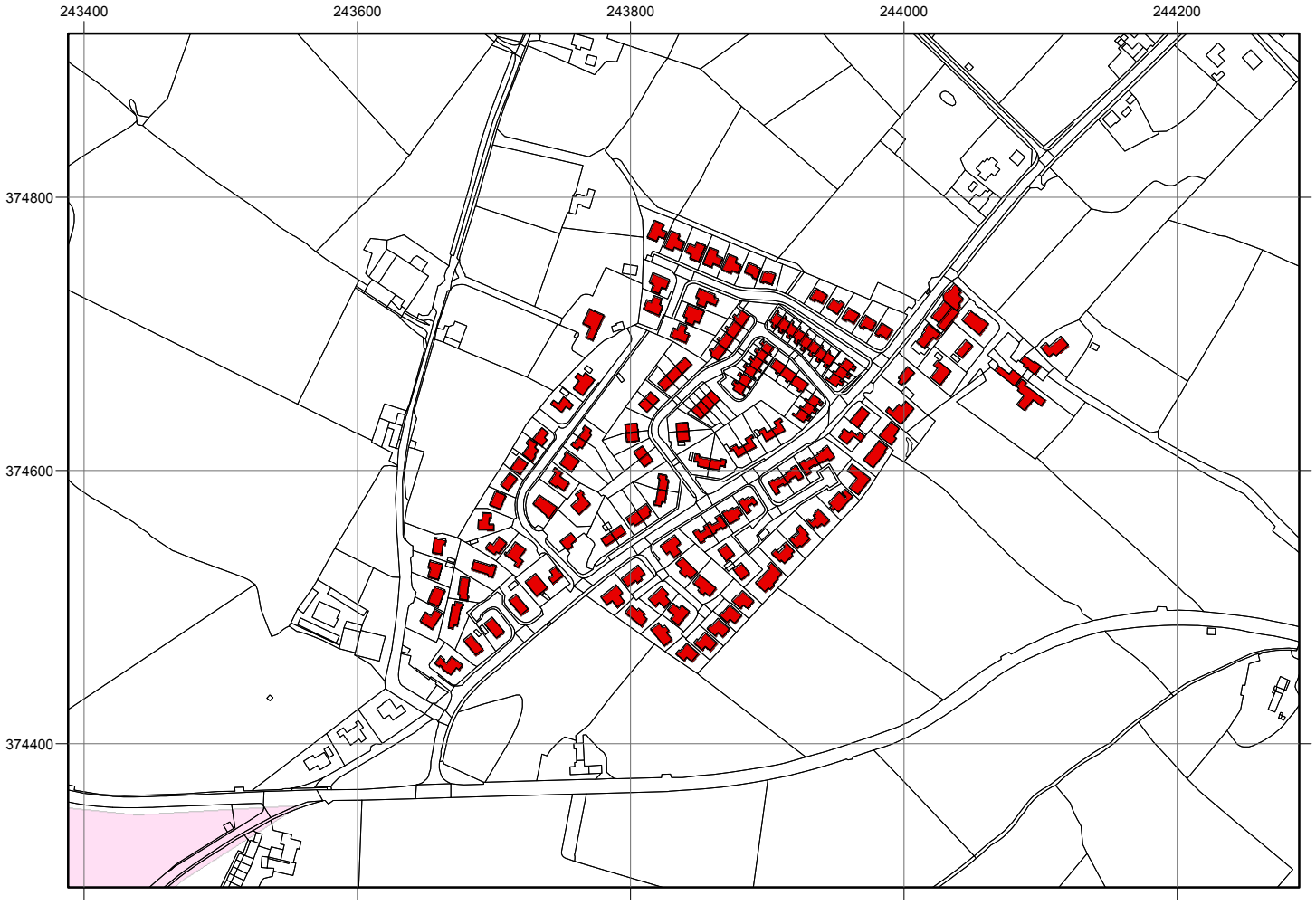

Map / Inset 152

Rhyd-wyn

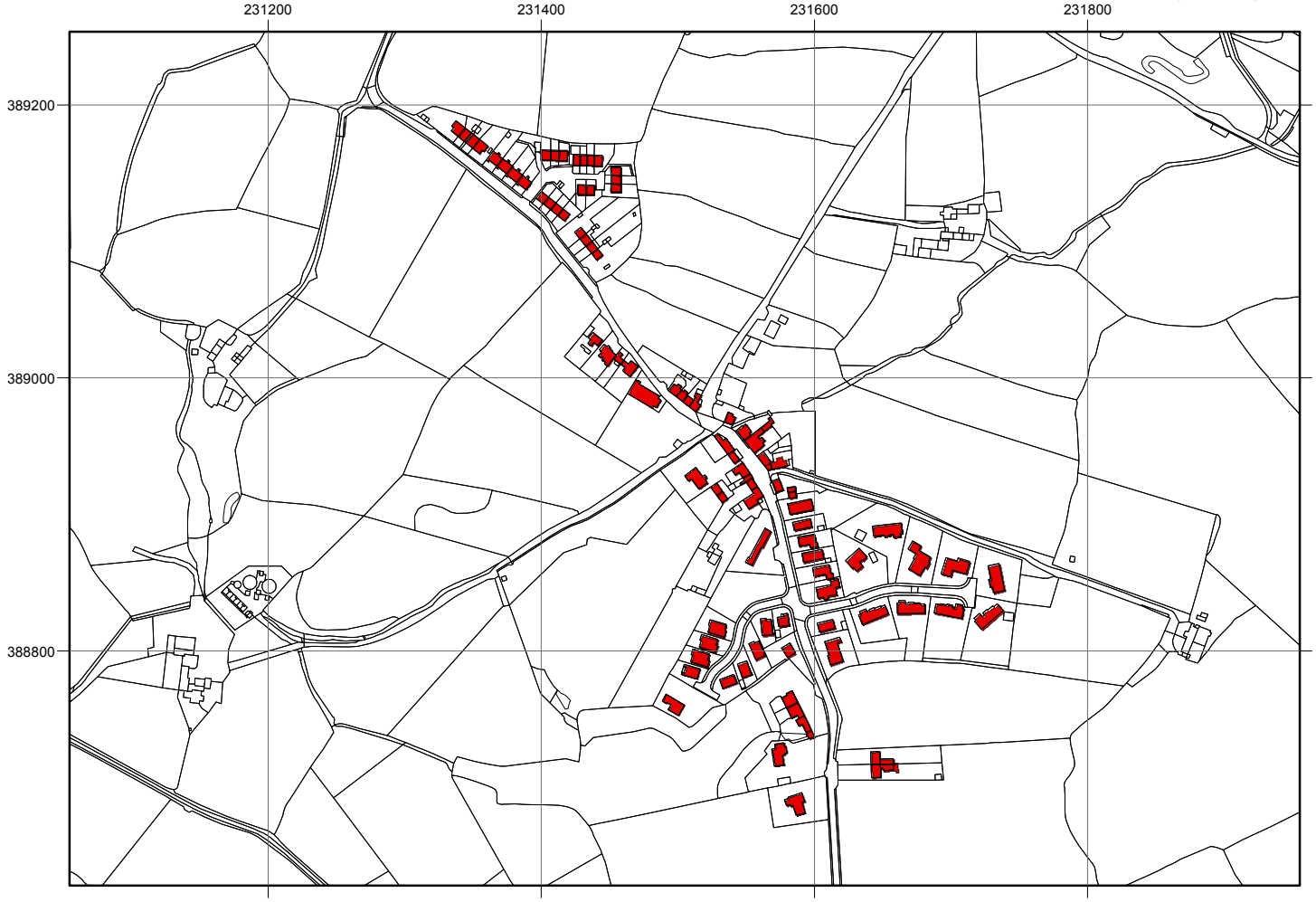

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) /
Joint Local Development Plan (2017)

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 153

Star

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 154

Traeth Coch / Red Wharf Bay

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) /
Joint Local Development Plan (2017)

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 155

Trefor

Map / Inset 156

Tyn Lôn (Glan yr Afon)

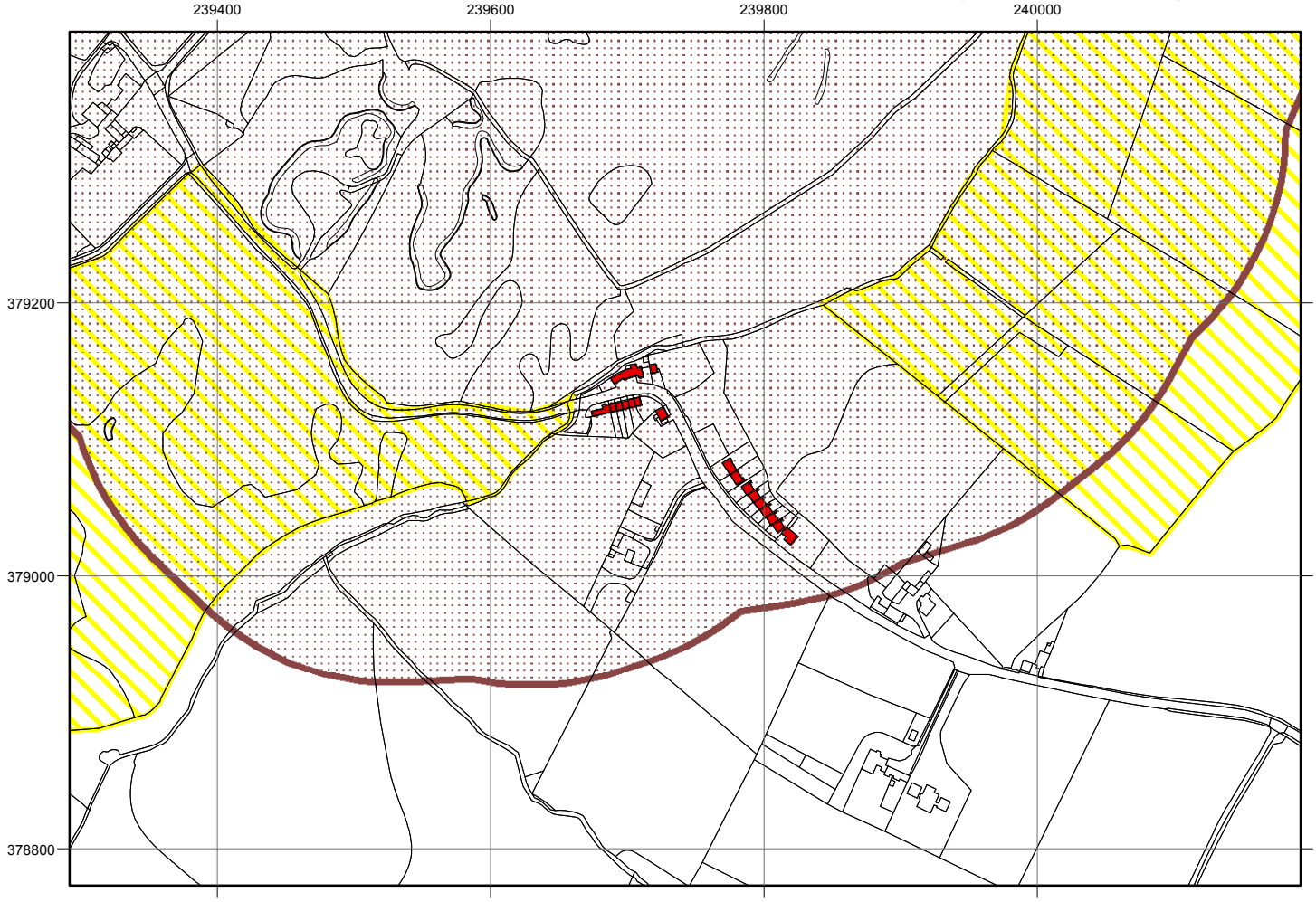

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset 157

Tyn-y-gongl

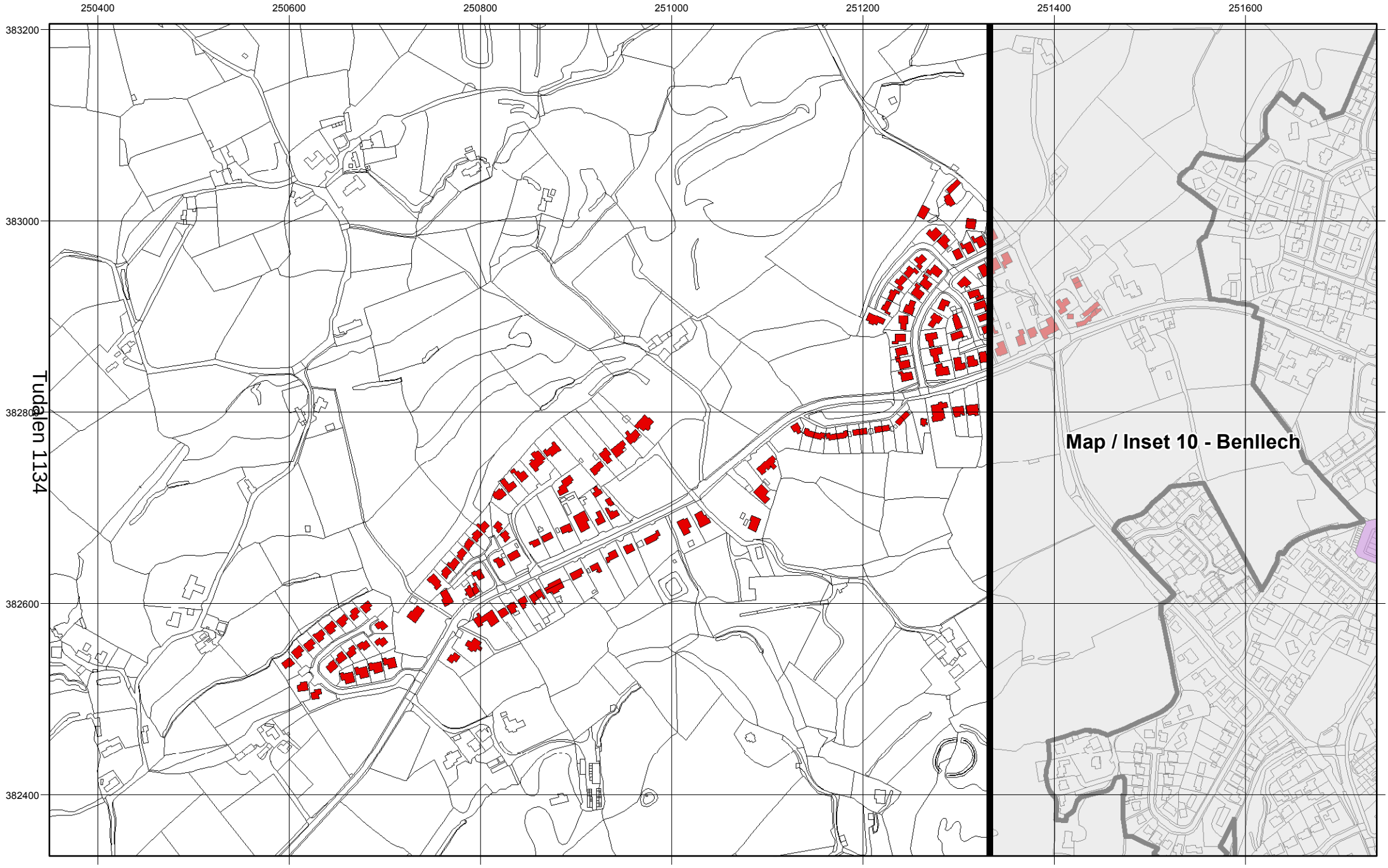

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) /
Joint Local Development Plan (2017)

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Atodiad 3 Appendix 3

Mapiau Mewnosod Inset Maps

ERAILL / OTHERS

I. Parc Menai a Pharc Britannia
II. Cyn Safle Ferodo Former Site
III. Parc Amaeth Bwyd Llanystumdwy Argi Food Park
IV. Safle Wynstay Farmers Site
V. Cyn Safle Shell Former Site
VI. Parc Diwydiannol Mona Industrial Park
VII. Safle Sipsiwn a Theithwyr Penhesgyn Gypsy and Traveller Site

Mapiau Mewnosod / Inset Maps

Nodiant / Legend

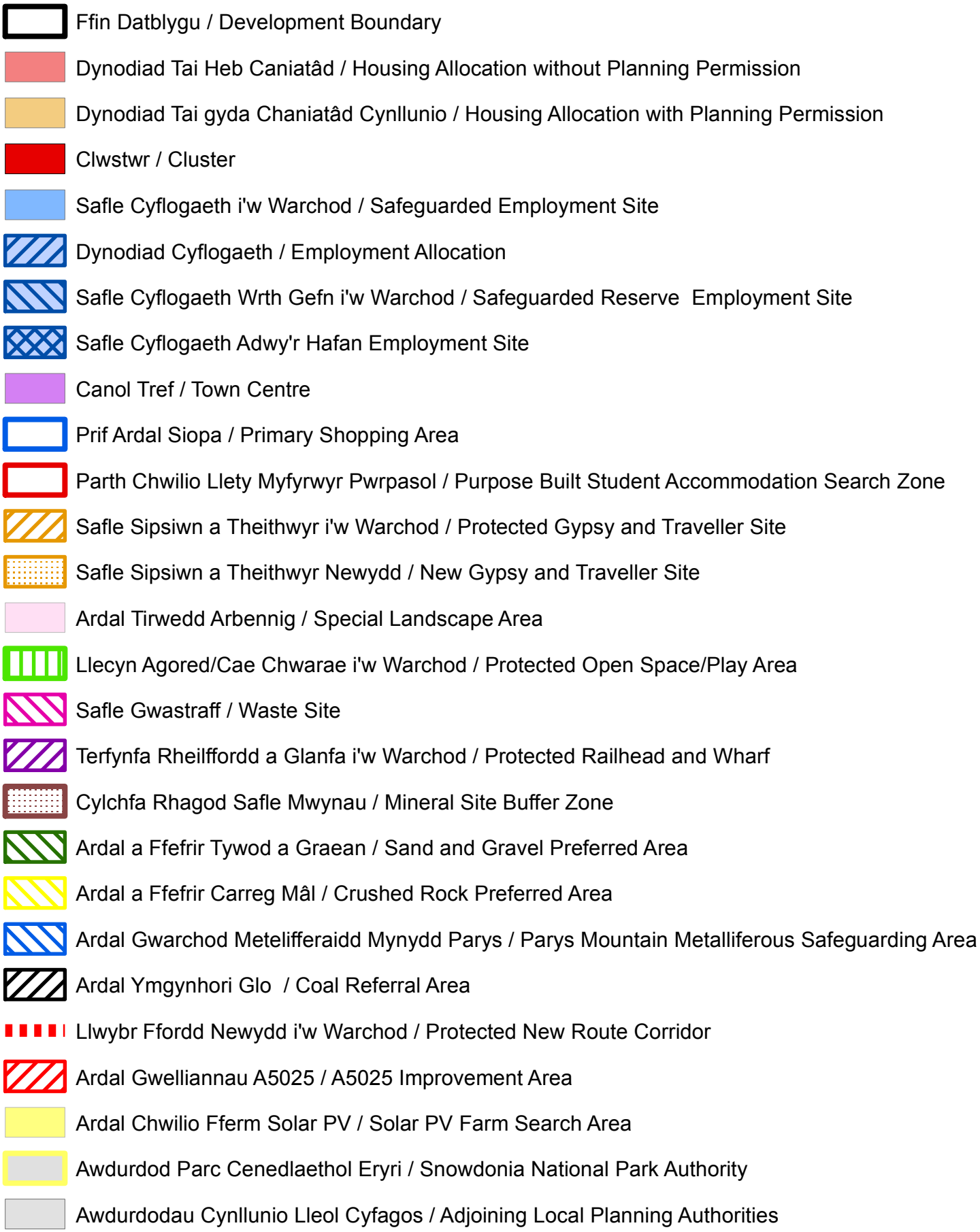

CYNGOR GWYNEDD COUNCIL
CYNGOR SIR YNYS MÔN ISLE OF ANGLESEY COUNTY COUNCIL

Map / Inset I

Parc Menai a Pharc Britannia

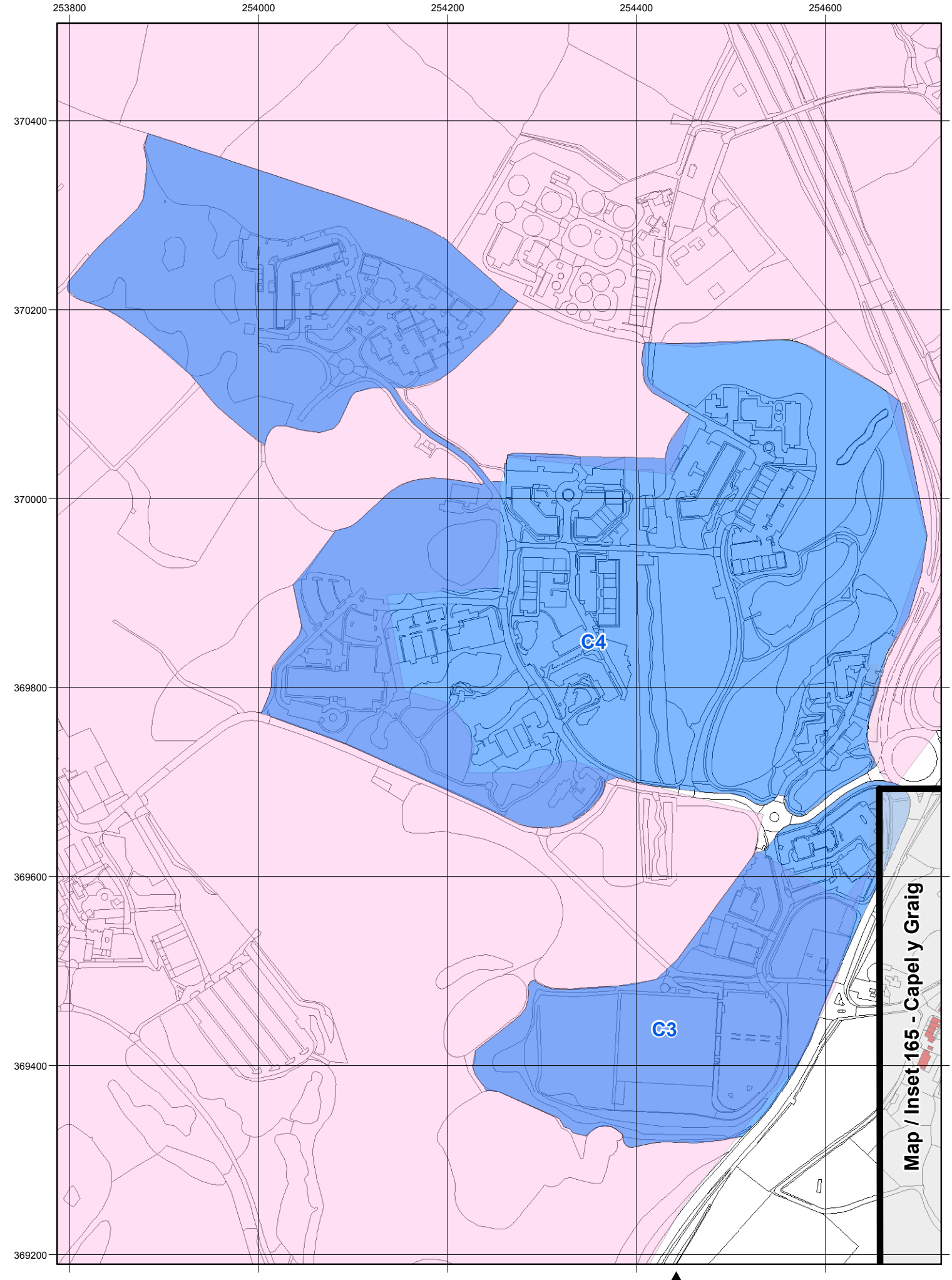

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) /
Joint Local Development Plan (2017)

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset II

Cyn Safle Ferodo Former Site

Map / Inset III

Parc Amaeth Bwyd Llanystumdwy Argi Food Park

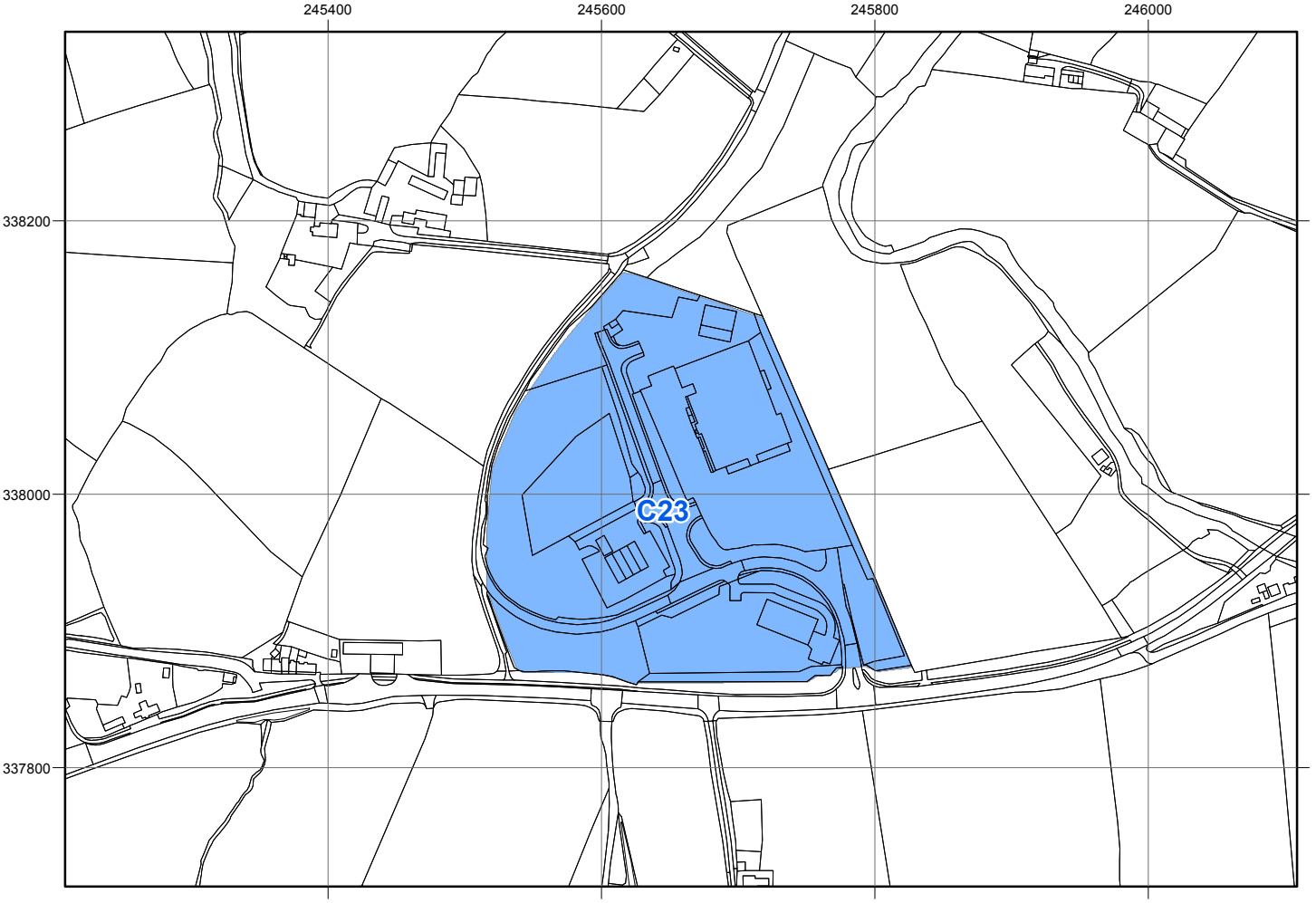

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset IV

Safle Wynstay Farmers Site, Rhosfawr

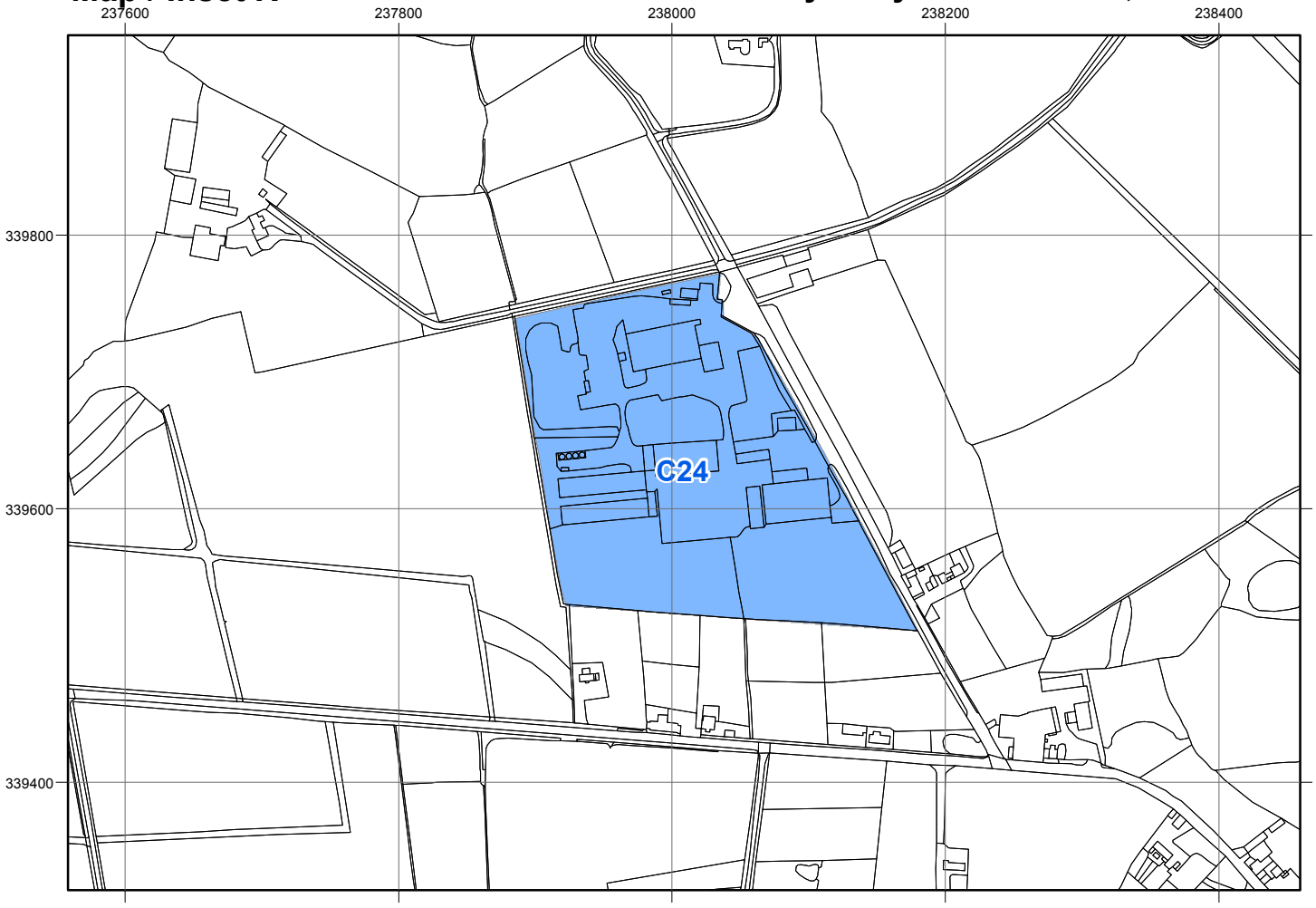

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset V

Cyn Safle Shell Former Site

240400 240600 240800 241000 241200 241400 241600 241800 242000 242200

391400 391200 391000 390800 390600 390400 390200

C(wg)38

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) / Joint Local Development Plan (2017)

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset VI

Parc Diwydianniol Mona Industrial Park

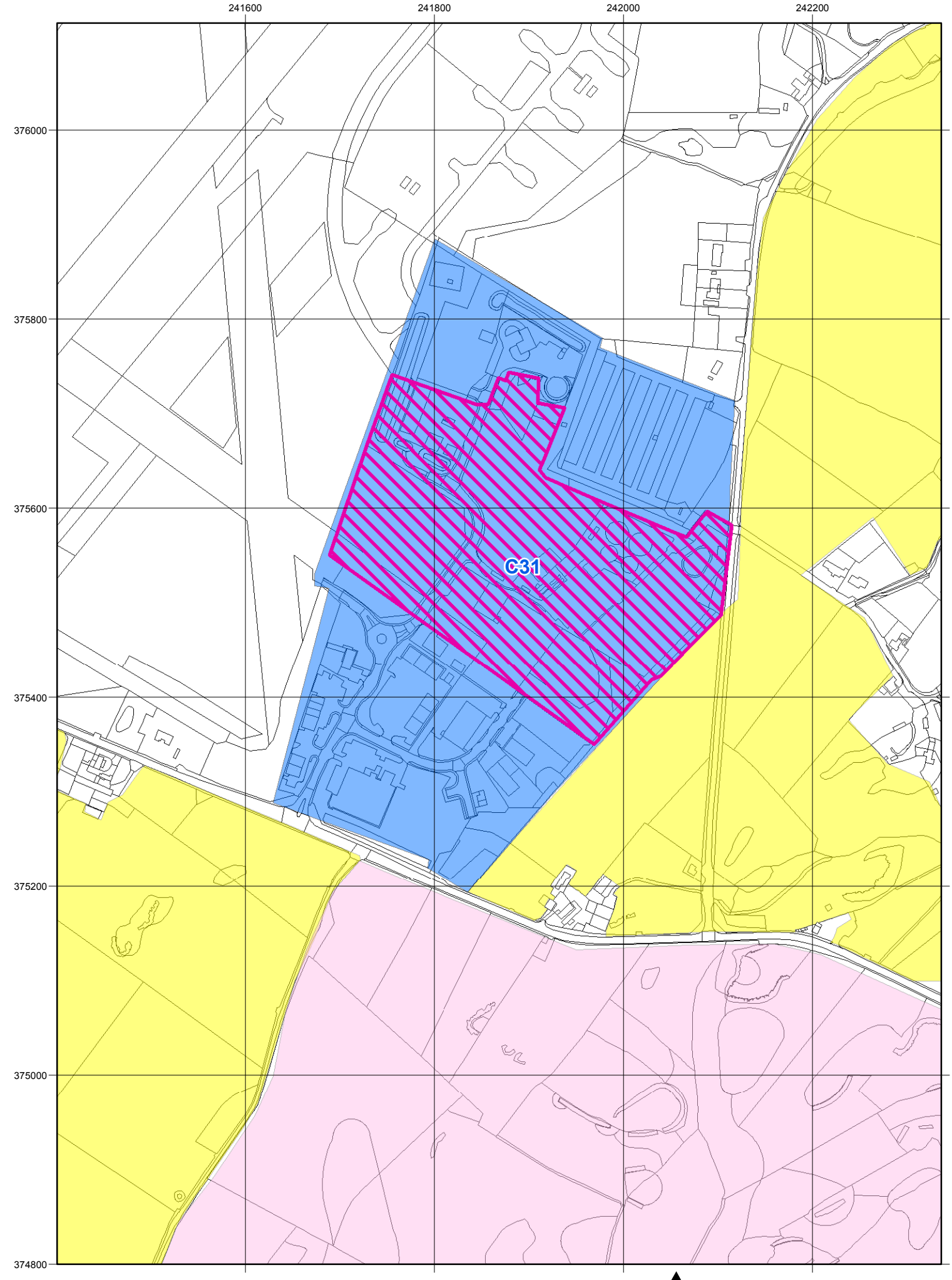

Cynllun Datblygu ar y Cyd (2017) /
Joint Local Development Plan (2017)

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map / Inset VII

Safle S&Th Penhesgyn G&T Site

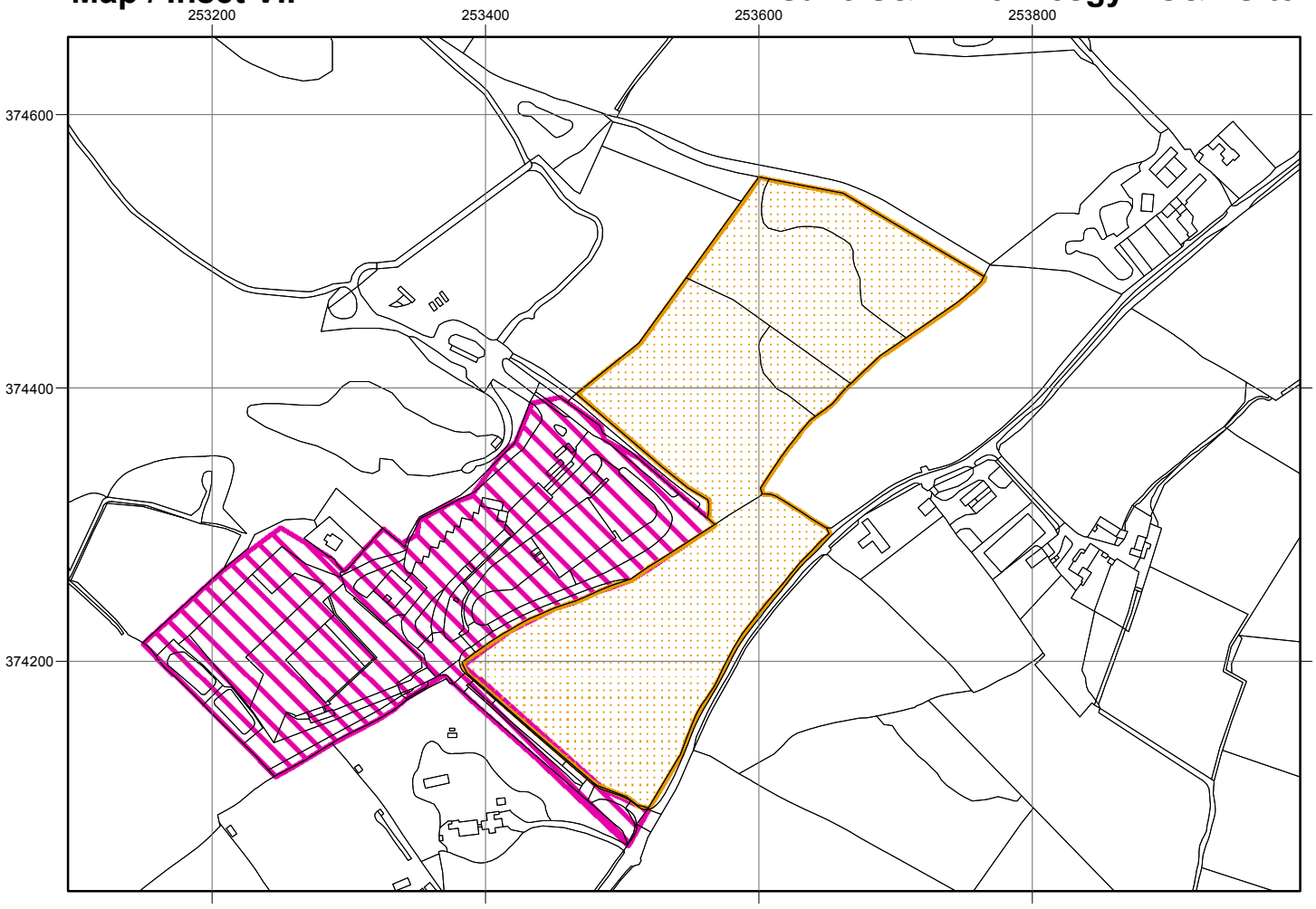

G/N
1:5000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Atodiad 3 Appendix 3

Mapiau Cynigion Proposals Maps

GWYNEDD

1. Arfon a Meirionnydd
2. Dwyfor

Map Cynigion 2 - Arfon a Meirionnydd / Proposals Map 2 - Arfon & Meirionnydd

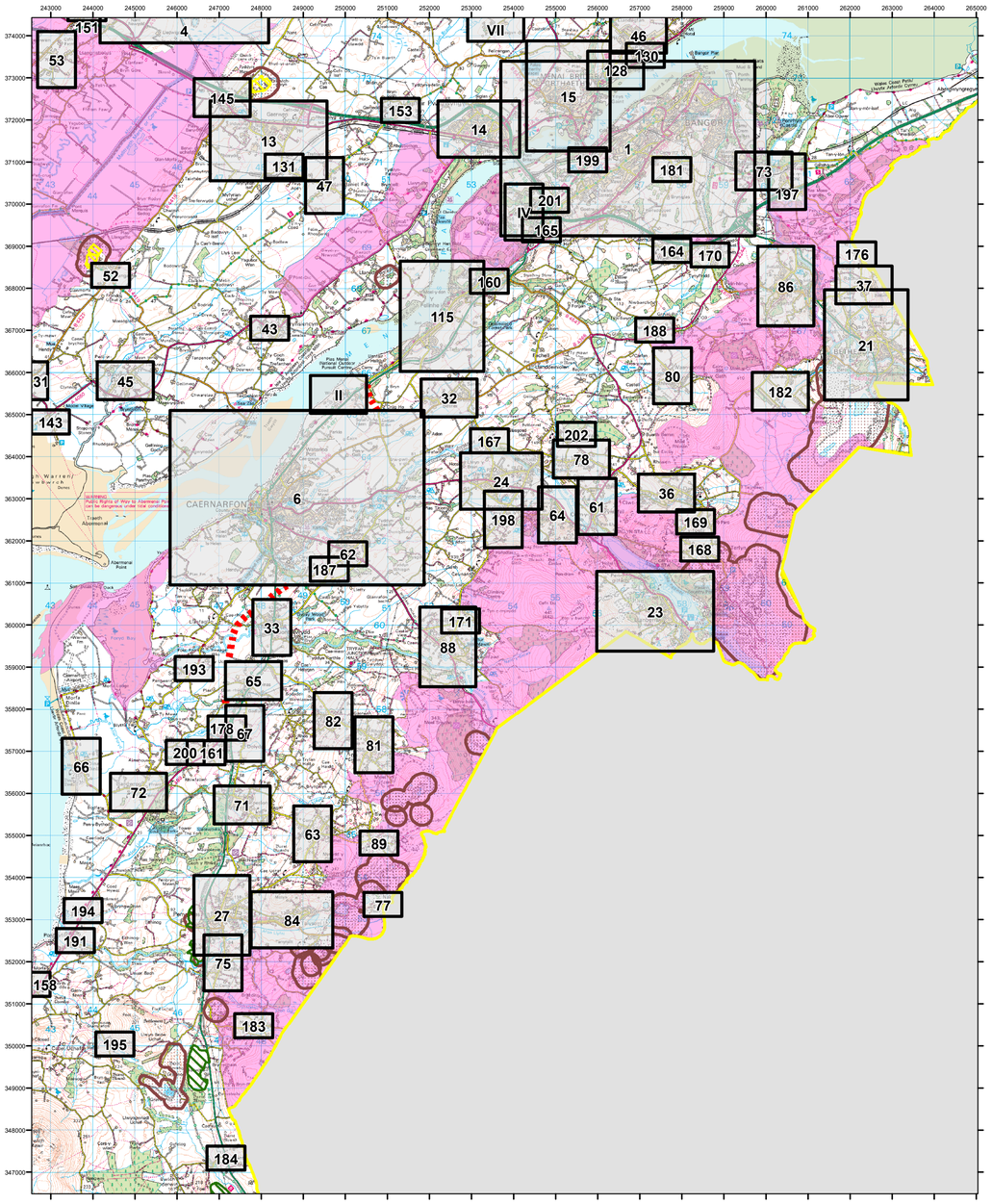

2a - Arfon

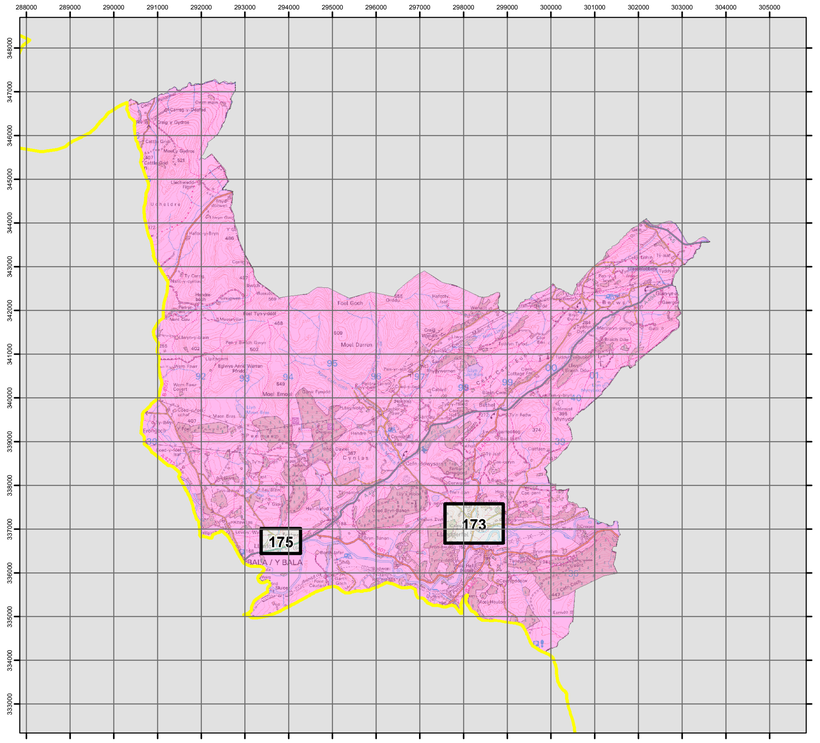

2c - Llanddefel

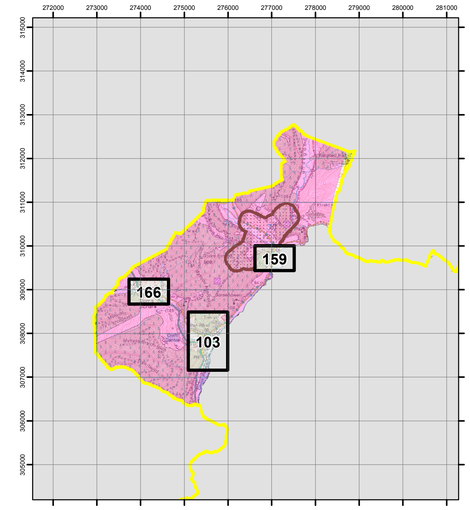

2d - Corris

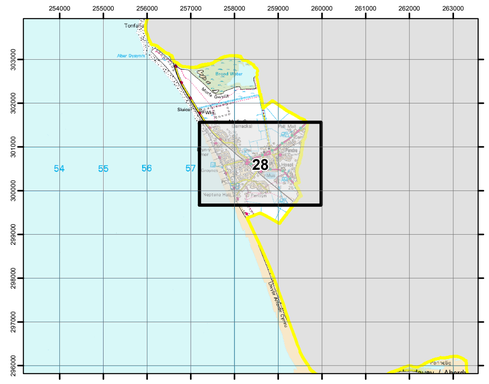

2dd - Tywyn

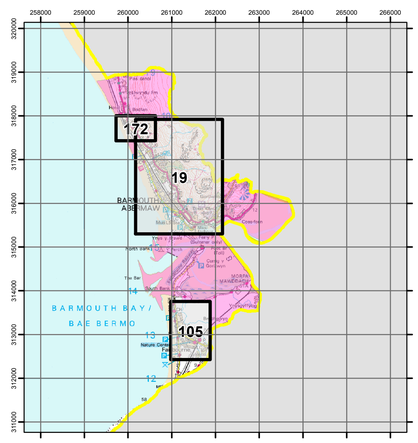

2ch - Abermaw

Map Lleoliad / Location Plan

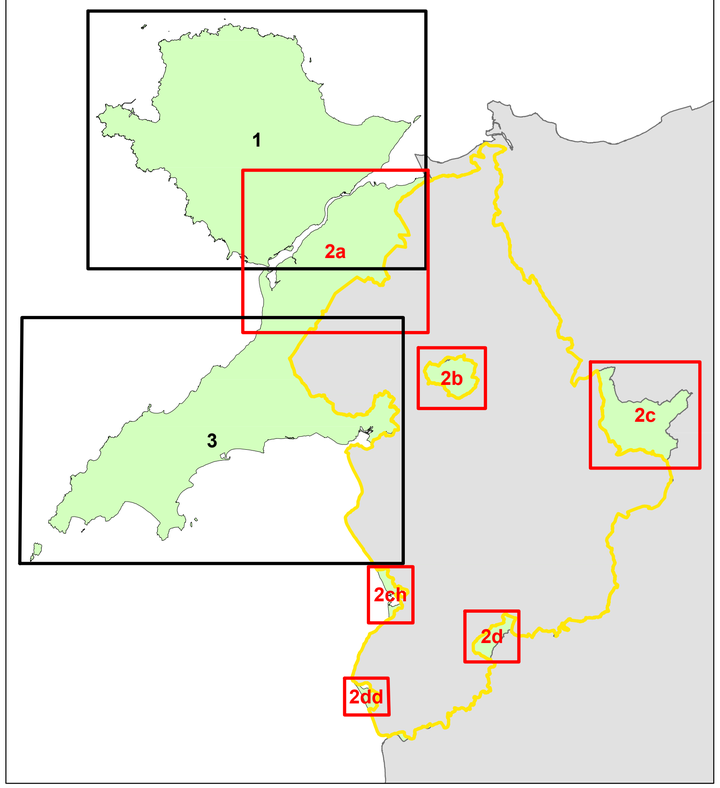

Nodiant / Legend

- Mapiau Mewnosod / Inset Maps
- Llwybr Ffordd Newydd i'w Warchod / Protected New Route Corridor
- Ardaloedd Gwelliannau A5025 / A5025 Improvement Areas
- Ardal a Ffefrir Carreg Mâl / Crushed Rock Preferred Area
- Ardal a Ffefrir Tywod a Graean / Sand and Gravel Preferred Area
- Ardal Gwarchod Metelifferaidd Mynydd Parys / Parys Mountain Metalliferous Safeguarding Area
- Cylchfa Rhagod Safle Mwynau / Mineral Site Buffer Zone
- Ardal Chwilio Fferm Solar PV / Solar PV Farm Search Area
- Ardal Tirwedd Arbennig (ATA) / Special Landscape Area (SLA)
- Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri / Snowdonia National Park Authority
- Awdurdodal Cynllunio Lleol Cyfagos / Adjoining Local Planning Authorities

Cynllun Datblygu ar y Cyd 2017
Joint Local Development Plan 2017

G/N
1:70,000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Map Cynigion 2 - Dwyfor / Proposals Map 2 - Dwyfor

Nodiant / Legend

- Mapiau Mewnosod / Inset Maps
- Llwybr Ffordd Newydd i'w Warchod / Protected New Route Corridor
- Ardaloedd Gwelliannau A5025 / A5025 Improvement Areas
- Ardal a Ffefrir Carreg Mâl / Crushed Rock Preferred Area
- Ardal a Ffefrir Tywod a Graean / Sand and Gravel Preferred Area
- Ardal Gwarchod Metelifferaidd Mynydd Parys / Parys Mountain Metalliferous Safeguarding Area
- Cylchfa Rhagod Safle Mwynau / Mineral Site Buffer Zone
- Ardal Chwilio Fferm Solar PV / Solar PV Farm Search Area
- Ardal Tirwedd Arbennig (ATA) / Special Landscape Area (SLA)
- Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri / Snowdonia National Park Authority
- Awdurdodal Cynllunio Lleol Cyfagos / Adjoining Local Planning Authorities

Tudalen 1145

Cynllun Datblygu ar y Cyd 2017
Joint Local Development Plan 2017

G/N
1:70,000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

This page is intentionally left blank

Atodiad 3 Appendix 3

Mapiau Cynigion Proposals Maps

YNYS MÔN / ISLE OF ANGLESEY

1. Ynys Môn / Isle of Anglesey

Map Cynigion 1 - Ynys Môn / Proposals Map 1 - Isle of Anglesey

Nodiant / Legend

- Mapiau Mewnosod / Inset Maps
- Llwybr Ffordd Newydd i'w Warchod / Protected New Route Corridor
- Ardaloedd Gwelliannau A5025 / A5025 Improvement Areas
- Ardal a Ffefrir Carreg Mâl / Crushed Rock Preferred Area
- Ardal a Ffefrir Tywod a Graean / Sand and Gravel Preferred Area
- Ardal Gwarchod Metelifferaidd Mynydd Parys / Parys Mountain Metalliferous Safeguarding Area
- Cylchfa Rhagod Safle Mwynau / Mineral Site Buffer Zone
- Ardal Chwilio Fferm Solar PV / Solar PV Farm Search Area
- Ardal Tirwedd Arbennig (ATA) / Special Landscape Area (SLA)
- Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri / Snowdonia National Park Authority
- Awdurdodal Cynllunio Lleol Cyfagos / Adjoining Local Planning Authorities

Tudalen 1 / 48

Cynllun Datblygu ar y Cyd 2017
Joint Local Development Plan 2017

G/N
1:70,000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023387

Atodiad 3 Appendix 3

Mapiau Cyfyngiadau Constraints Maps

GWYNEDD

1. Arfon
2. Dwyrain / East Dwyfor
3. Gorllewin / West Dwyfor
4. Meirionnydd

Mapiau Cyfyngiadau / Constraints Map

Nodiant / Legend

Ardal o Harddwch Naturiol Eithriadol (AHNE) / Area of Outstanding Natural Beauty (AONB)

Gwarchodfa Natur Cenedlaethol (GNC) / National Nature Reserve (NNR)

Gwarchodfa Natur Lleol (GNLl) / Local Nature Reserve (LNR)

Ardal Gwarchodaeth Arbennig (AGA) / Special Protection Areas (SPA)

Ardal Cadwraeth Arbennig (ACA) / Special Area of Conservation (SAC)

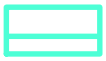
Safle RAMSAR Site

Safle o Ddiddordeb Gwyddonol Arbennig (SoDdGA) / Site of Special Scientific Interest (SSSI)

Arfordir Treftadaeth / Heritage Coast

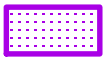
Parth Llifogydd C1 Flood Risk Zone

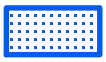
Parth Llifogydd C2 Flood Risk Zone

Ardal Cadwraeth / Conservation Area

Heneb Rhestredig / Scheduled Ancient Monument

Safle Treftadaeth y Byd / World Heritage Site

Adeilad Rhestredig / Listed Building

Parciau a Gerddi Hanesyddol Cofrestredig / Registered Historical Parks and Gardens

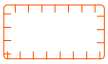
Tirweddau Hanesyddol Cofrestredig / Registered Historic Landscape

Safle Bywyd Gwyllt / Wildlife Site

Safle Bywyd Gwyllt Posib / Candidate Wildlife Site

Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri / Snowdonia National Park Authority

Awdurdodal Cynllunio Lleol Cyfagos / Adjoining Local Planning Authorities

CYNGOR GWYNEDD COUNCIL

CYNGOR SIR YNYS MÔN ISLE OF ANGLESEY COUNTY COUNCIL

Map Cyfyngiadau 3 - Arfon / Constraints Map 3 - Arfon

Tudalen 1151

Map Lleoliad / Location Plan

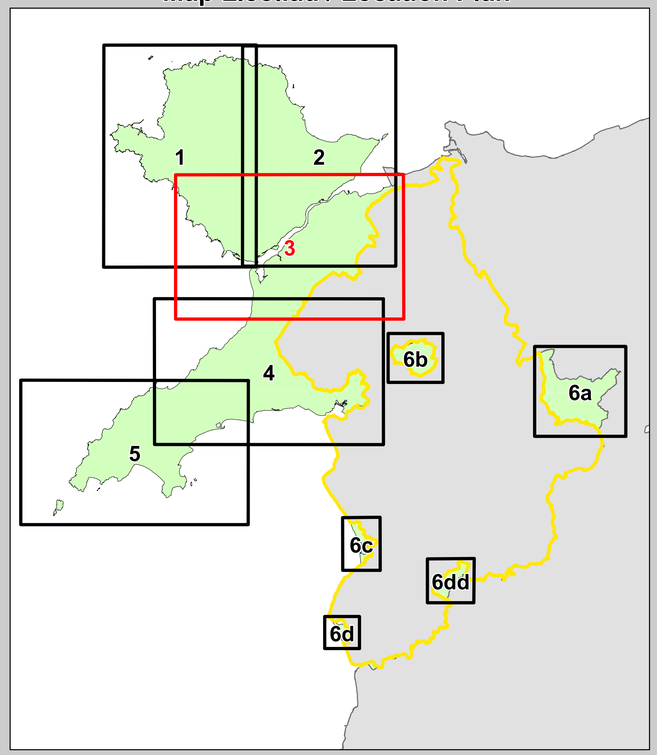

Uned Polisi Cynllunio ar y Cyd Gwynedd ac Ynys Môn
Anglesey and Gwynedd Joint Planning Policy Unit.

Cynllun Datblygu ar y Cyd / Joint Local Development Plan 2017

G/N
1:45,000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2014 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2014 Ordnance Survey 100023387

Map Cyfyngiadau 4 - Dwyran Dwyfor / Constraints Map 4 - East Dwyfor

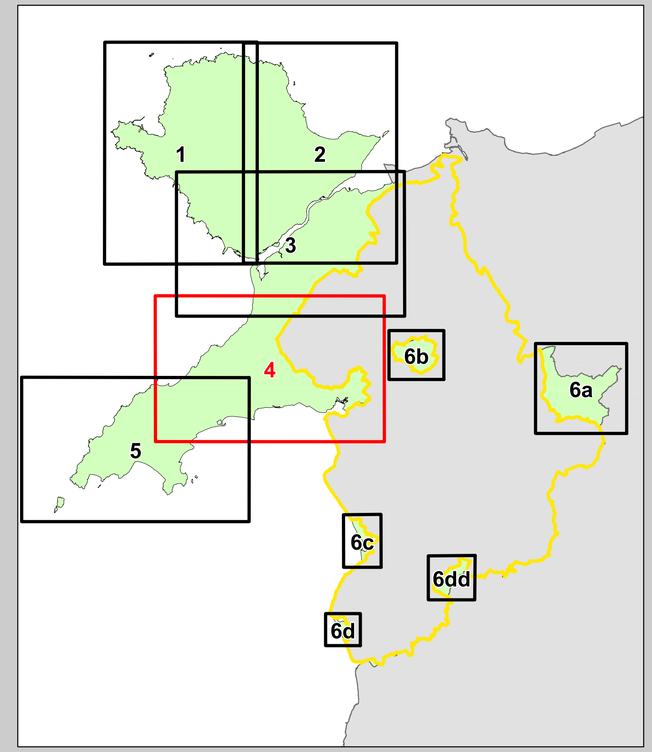

Uned Polisi Cynllunio ar y Cyd Gwynedd ac Ynys Môn
Anglesey and Gwynedd Joint Planning Policy Unit.

Cynllun Datblygu ar y Cyd / Joint Local Development Plan 2017

G/N
1:45,000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2014 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2014 Ordnance Survey 100023387

Map Cyfyngiadau 5 - Gorllewin Dwyfor / Constraints Map 5 - West Dwyfor

Tudalen 1153

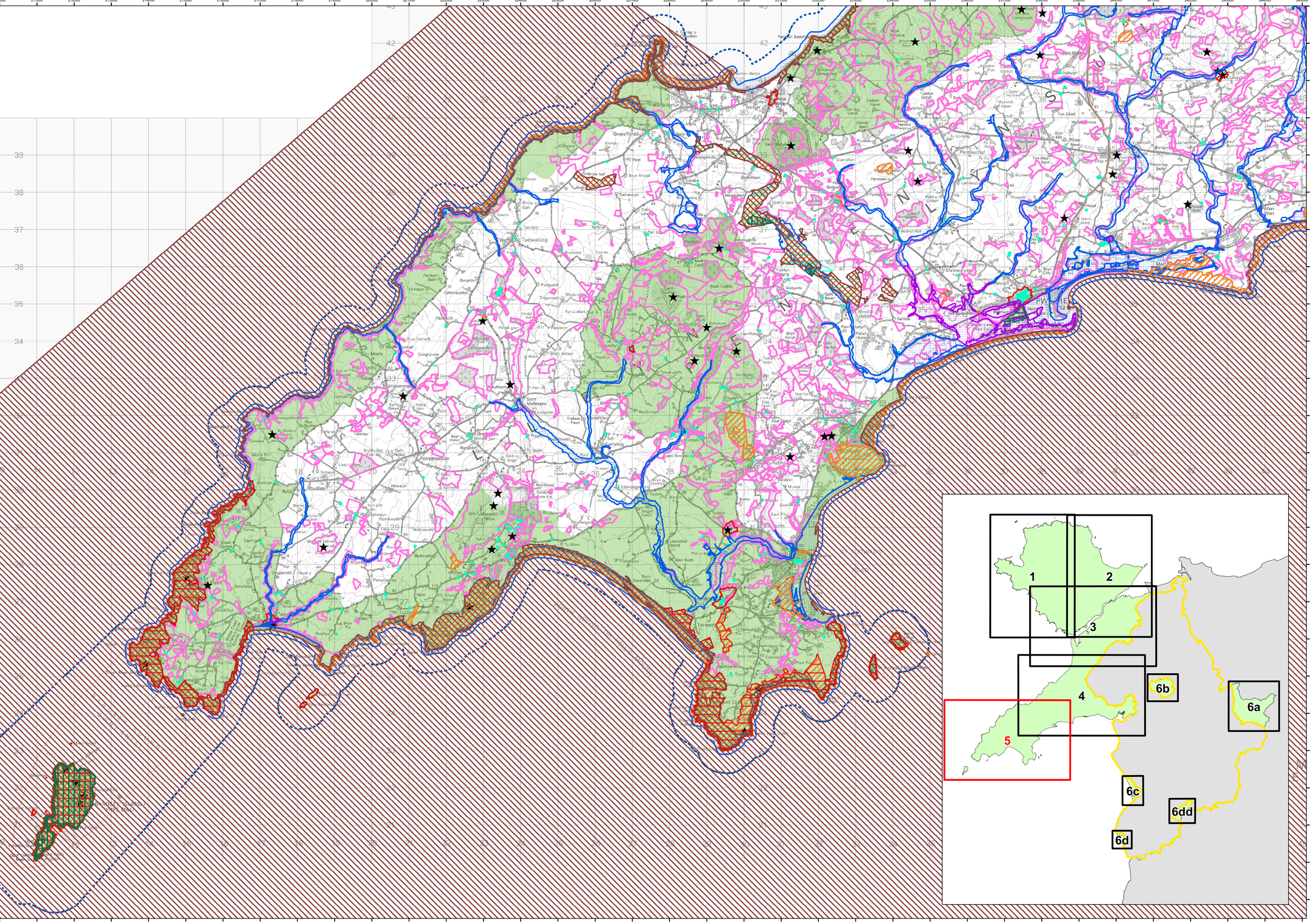
Tudweiliog
Morfa Nefyn
Llanengan
Abersoch
Llanbedrog
Pwllheli
Criccieth
Porthmadog
Penrhyndeudraeth
Llanystumdwy
Llanfrothen
Llanbedr
Llandecwyn
Talsarnau
Harlech
Llanfair
Llanaber
Barmouth
Dyffryn Ardudwy
Llanfihangel-y-Pennant

Map Cyfyngiadau 6 - Meirionnydd / Constraints Map 6 - Meirionnydd

Map Lleoliad / Location Plan

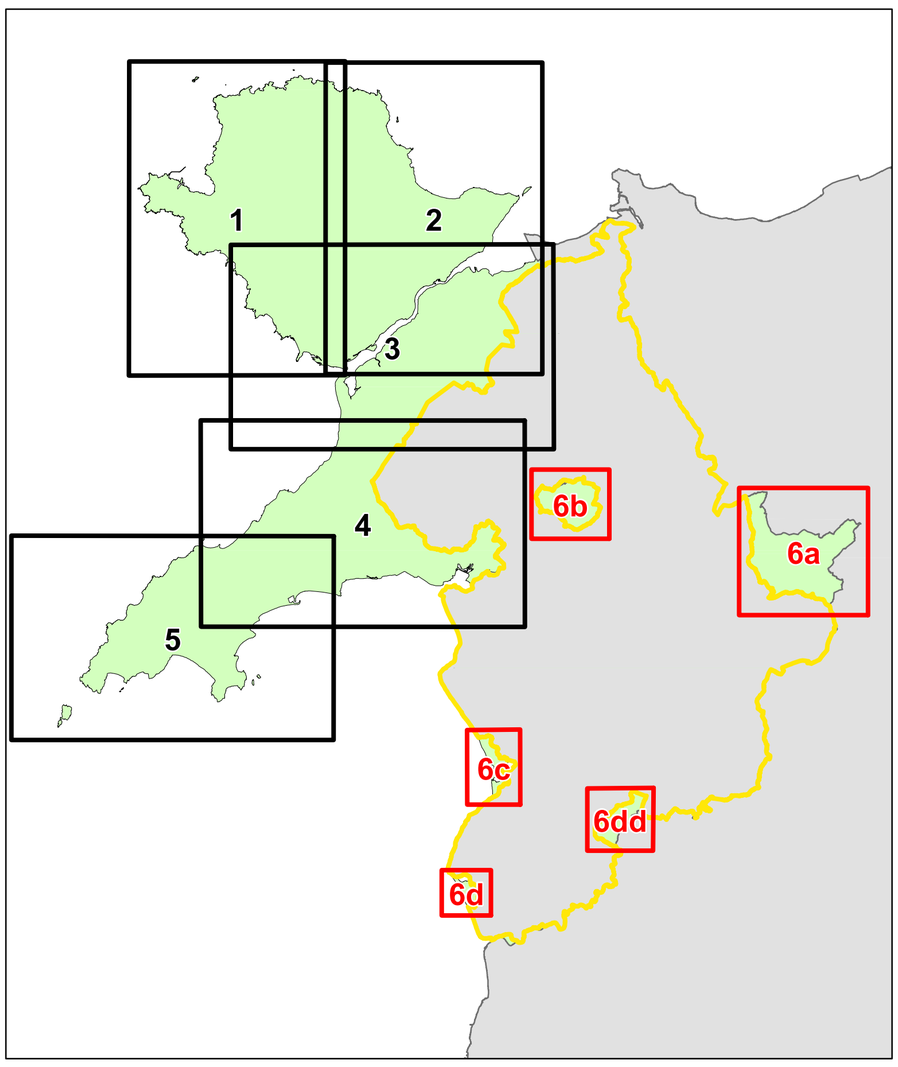

6a - Llandderfel

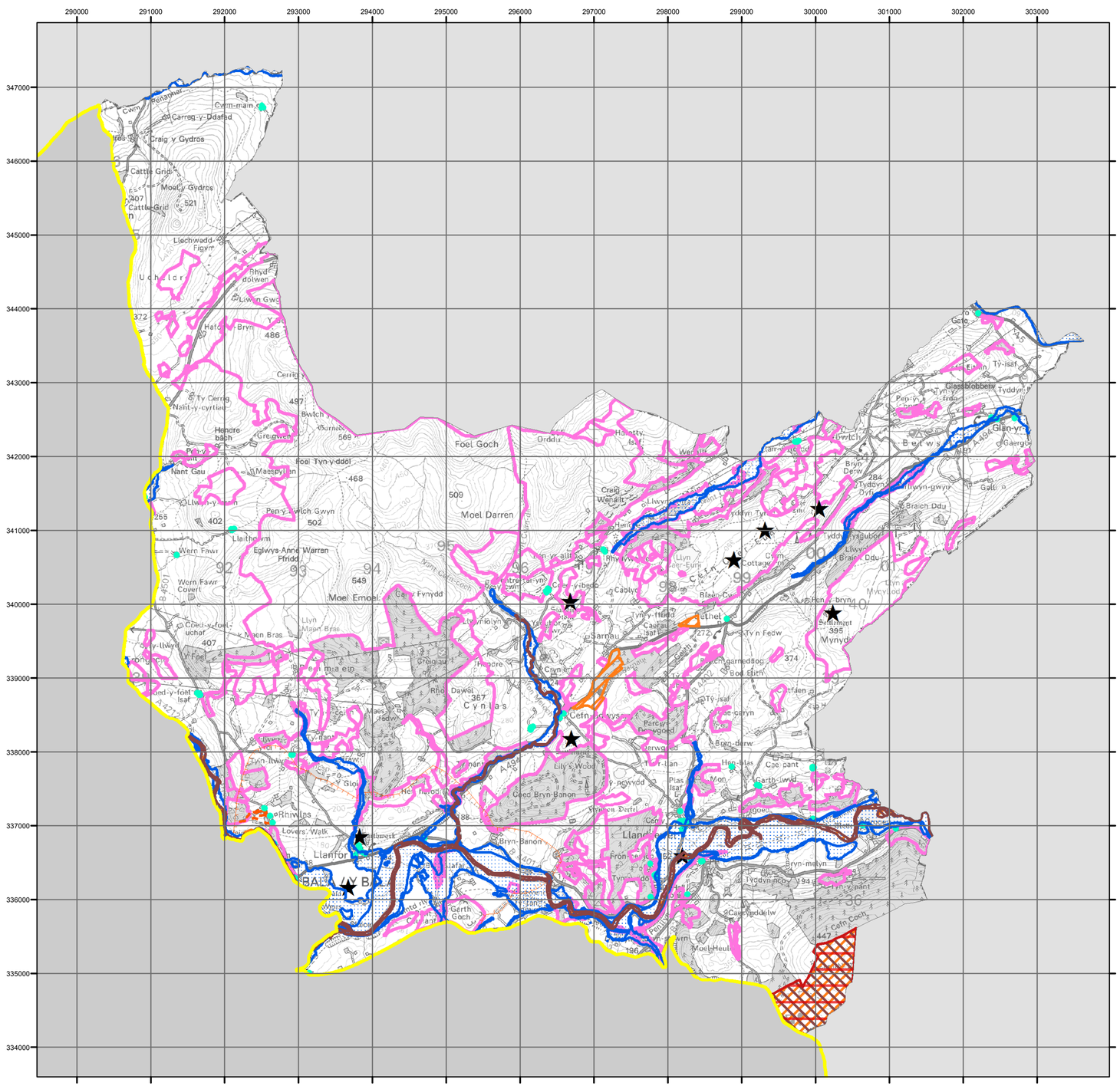

6b - Blaenau Ffestiniog

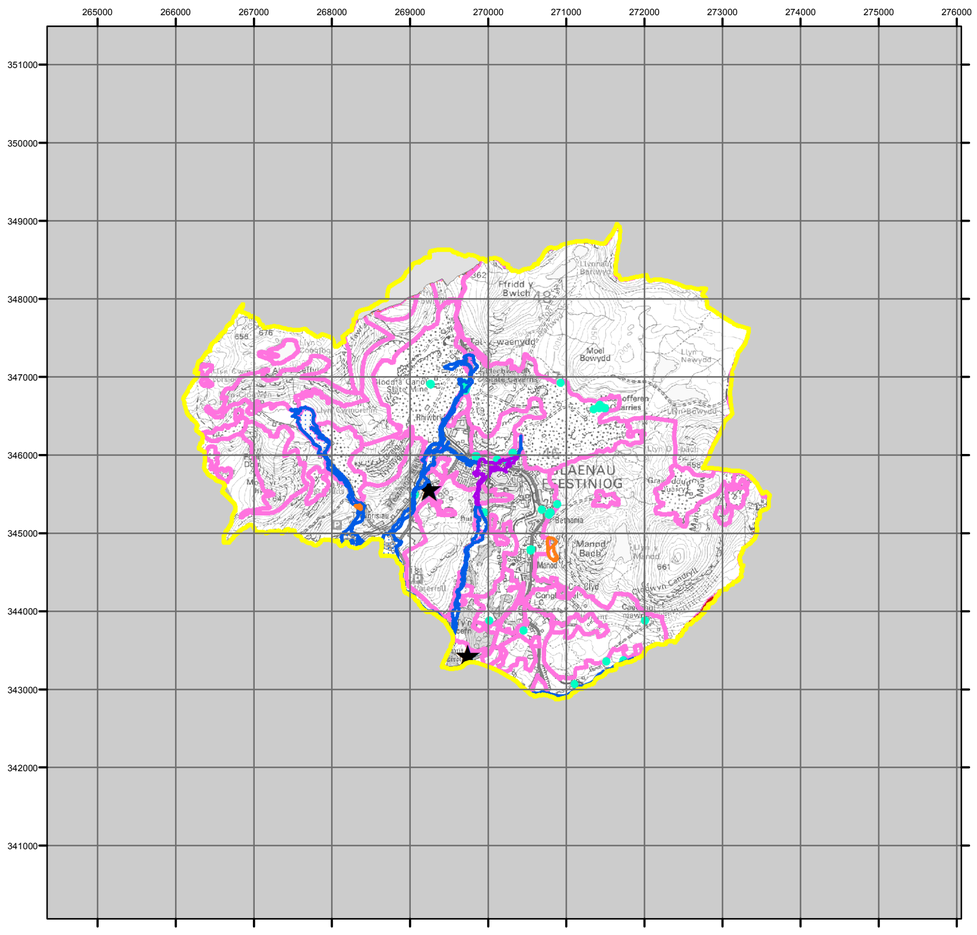

6c - Abermaw

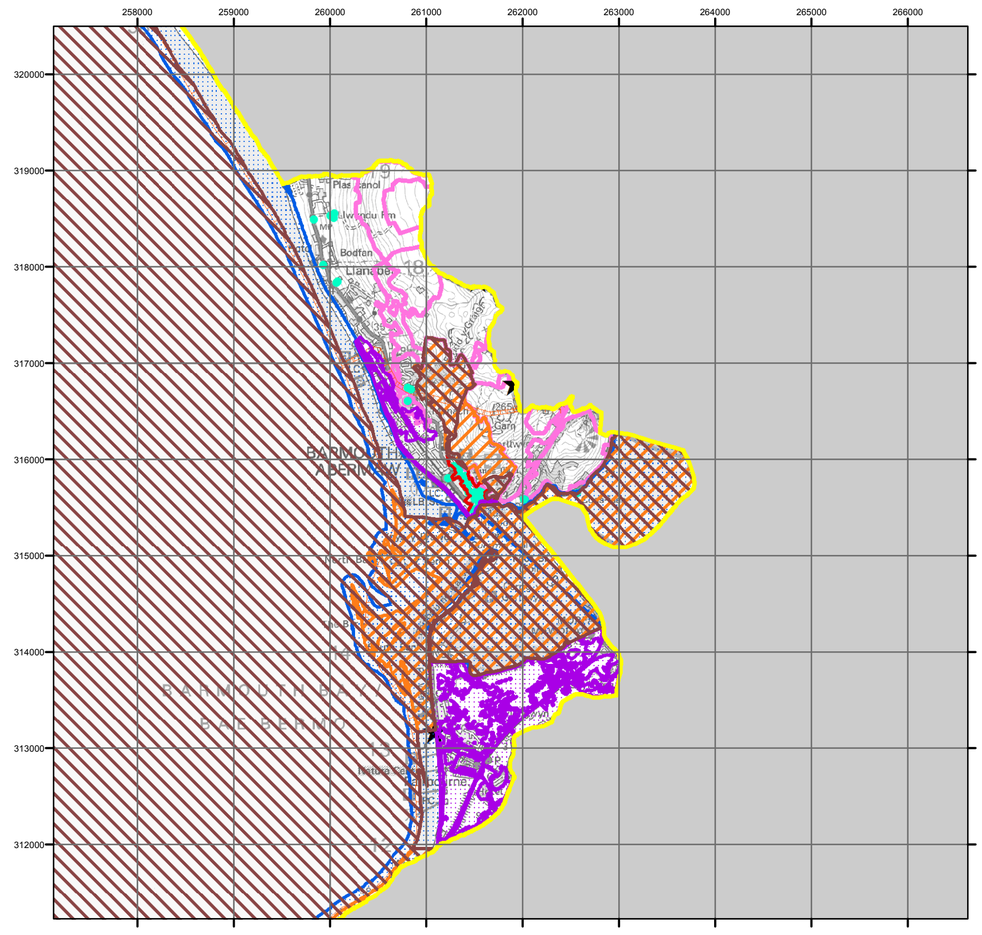

6d - Tywyn

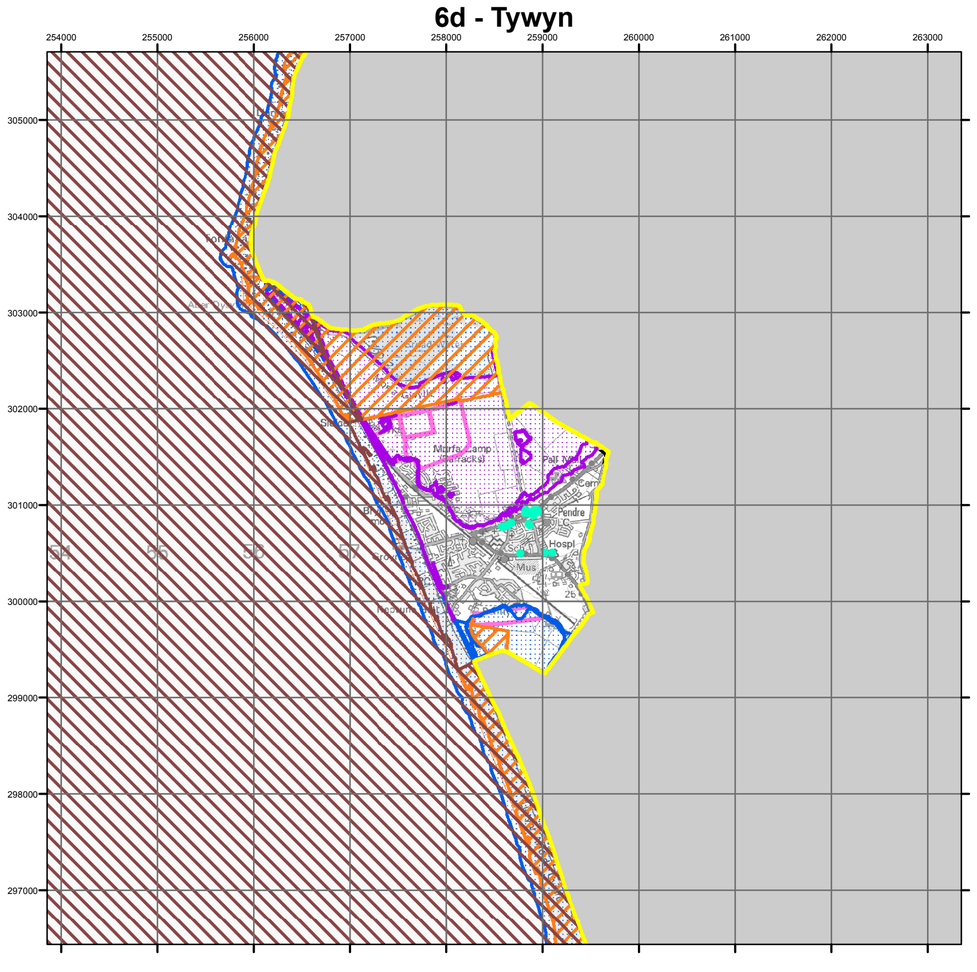

6dd - Corris

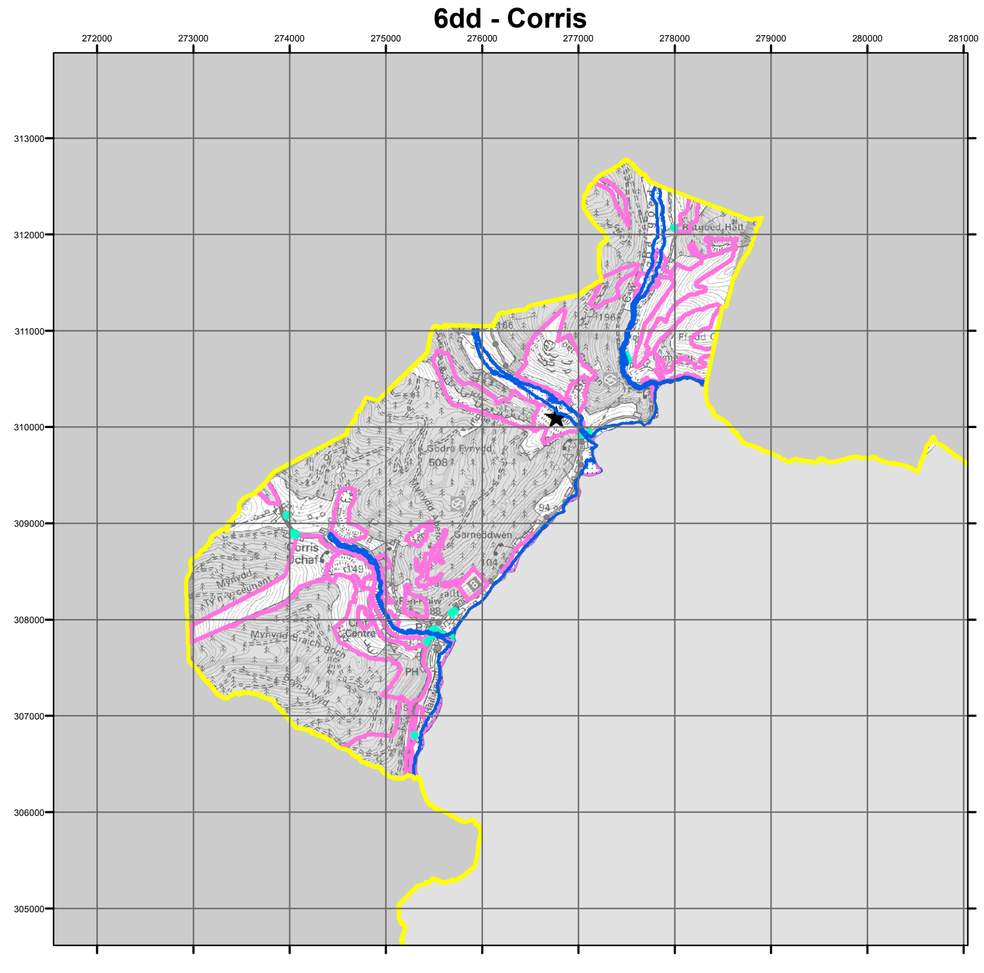

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2014 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2014 Ordnance Survey 100023387

Atodiad 3 Appendix 3

Mapiau Cyfyngiadau Constraints Maps

YNYS MÔN / ISLE OF ANGLESEY

1. Gorllewin Môn / West Anglesey
2. Dwyrain Môn / East Anglesey

Mapiau Cyfyngiadau / Constraints Map

Nodiant / Legend

Ardal o Harddwch Naturiol Eithriadol (AHNE) / Area of Outstanding Natural Beauty (AONB)

Gwarchodfa Natur Cenedlaethol (GNC) / National Nature Reserve (NNR)

Gwarchodfa Natur Lleol (GNLl) / Local Nature Reserve (LNR)

Ardal Gwarchodaeth Arbennig (AGA) / Special Protection Areas (SPA)

Ardal Cadwraeth Arbennig (ACA) / Special Area of Conservation (SAC)

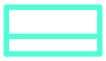
Safle RAMSAR Site

Safle o Ddiddordeb Gwyddonol Arbennig (SoDdGA) / Site of Special Scientific Interest (SSSI)

Arfordir Treftadaeth / Heritage Coast

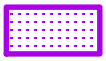
Parth Llifogydd C1 Flood Risk Zone

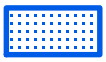
Parth Llifogydd C2 Flood Risk Zone

Ardal Cadwraeth / Conservation Area

Heneb Rhestredig / Scheduled Ancient Monument

Safle Treftadaeth y Byd / World Heritage Site

Adeilad Rhestredig / Listed Building

Parciau a Gerddi Hanesyddol Cofrestredig / Registered Historical Parks and Gardens

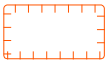
Tirweddau Hanesyddol Cofrestredig / Registered Historic Landscape

Safle Bywyd Gwyllt / Wildlife Site

Safle Bywyd Gwyllt Posib / Candidate Wildlife Site

Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri / Snowdonia National Park Authority

Awdurdodal Cynllunio Lleol Cyfagos / Adjoining Local Planning Authorities

CYNGOR GWYNEDD COUNCIL

CYNGOR SIR YNYS MÔN ISLE OF ANGLESEY COUNTY COUNCIL

Map Cyfyngiadau 1 - Gorllewin Môn / Constraints Map 1 - West Anglesey

HOLYHEAD BAY / BAE CAERGYBI

ISLE OF ANGLESEY / SIR YNYS MÔN

VEHICLE FERRIES FROM HOLYHEAD TO
Dublin 3¾ hrs
CATAMARAN FROM HOLYHEAD TO
Dublin (V) 1¾ hrs
Dun Laoghaire (V) 2 hrs
(summer only)

HOLYHEAD / CAERGYBI

Map Lleoliad / Location Plan

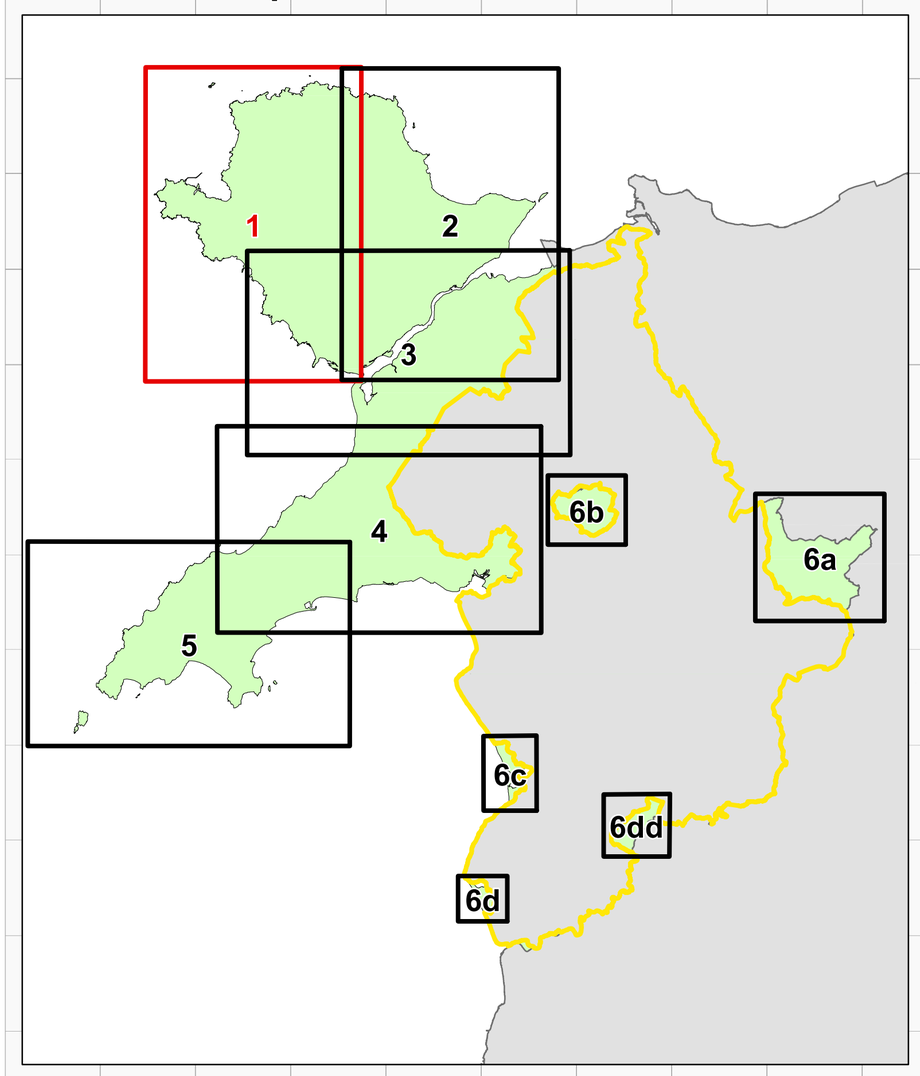

G/N
1:45,000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2014 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2014 Ordnance Survey 100023387

Map Cyfyngiadau 2 - Dwyrain Môn / Constraints Map 2 - East Anglesey

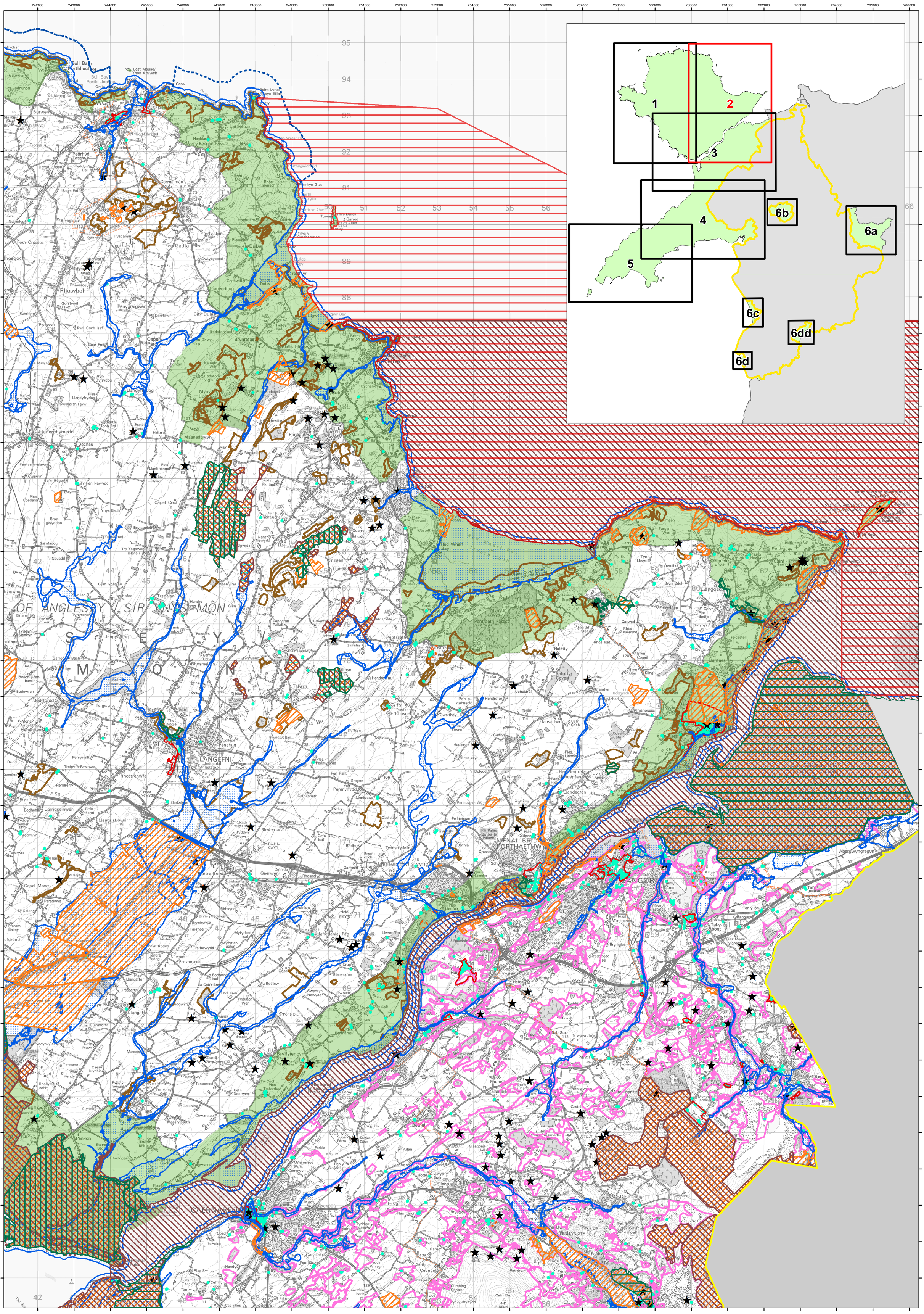

Uned Polisi Cynllunio ar y Cyd Gwynedd ac Ynys Môn
Anglesey and Gwynedd Joint Planning Policy Unit.

Cynllun Datblygu ar y Cyd / Joint Local Development Plan 2017

G/N

1:45,000

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2014 Arolwg Ordnans 100023387
© Crown Copyright and database rights 2014 Ordnance Survey 100023387

CYNLLUN DATBLYGU LLEOL AR Y CYD GWYNEDD A MÔN

DATGANIAD MABWYSIADU

28 GORFFENNAF 2017

(CYNGOR GWYNEDD)

31 GORFFENNAF 2017

(CYNGOR SIR YNYS MÔN)

CYNNWYS

	Tudalen
1. Cefndir	**2**
2. Rhan 1: Datganiad Mabwysiadu'r Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd	**2**
3. Rhan 2: Rheoliadau Asesiad Amgylcheddol o Gynlluniau a Rhaglenni (Cymru) 2004	**3**
Cefndir	**3**
Sut mae'r ystyriaethau amgylcheddol wedi eu hintegreiddio yn y Cynllun Datblygu Lleol	**4**
Sut y rhoddwyd cyfrif am yr Adroddiad Amgylcheddol (Adroddiad AC/AAS)	**5**
Sut y rhoddwyd cyfrif am y sylwadau a ddaeth i law trwy'r ymgynghoriadau	**8**
Sut y rhoddwyd cyfrif am ganlyniadau ymgynghoriadau trawsffiniol	**9**
Y rhesymau dros ddewis y cynllun neu'r rhaglen a fabwysiadwyd, yng ngoleuni unrhyw dewisiadau rhesymol eraill	**10**
Y mesurau a gymerir i fonitro unrhyw effeithau amgylcheddol arwyddocaol yn sgil gweithredu'r cynllun	**10**
4. Gwybodaeth Bellach	**11**

DATGANIAD MABWYSIADU CYNLLUN DATBLYGU LLEOL AR Y CYD GWYNEDD A MÔN

CEFNDIR

1. Yn unol â gofynion Rhan 25 (2) o Reoliadau Cynllunio Gwlad & Thref (Cynllun Datblygu Lleol) (Cymru) 2005 a Rhan 16 o Reoliadau Asesiad Amgylcheddol o Gynlluniau a Rhaglenni (Cymru) 2004, mae'n ofynnol i'r Cynghorau baratoi Datganiad Mabwysiadu Cynllun Datblygu Lleol Gwynedd a Môn.

2. Mae Rhan 1 o'r Datganiad yma yn cyfarch gofynion Rheoliadau Cynllunio Gwlad & Thref (Cynllun Datblygu Lleol) (Cymru) 2005 ac mae Rhan 2 yn cyd-fynd gyda gofynion Rheoliadau Asesiad Amgylcheddol o Gynlluniau a Rhaglenni (Cymru) 2004.

RHAN 1: DATGANIAD MABWYSIADU'R CYNLLUN DATBLYGU LLEOL AR Y CYD

3. Cafodd Cynllun Datblygu Lleol ar y cyd Gwynedd a Mon ei fabwysiadu gan Gyngor Gwynedd ar 28 Gorffennaf 2017 a gan Cyngor Sir Ynys Môn ar 31 Gorffennaf 2017. Daeth y Cynllun yn weithredol adeg ei fabwysiadu.

4. Y Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd ydi'r ddogfen polisi cynllunio ar gyfer Gwynedd (ac eithrio ardal Awdurdod Cynllunio Parc Cenedlaethol Eryri) ac Ynys Môn. Mae'n nodi polisïau allweddol a dynodiadau defnydd tir a fydd yn hwyluso datblygiad yn ardal y Cynllun hyd at 2026. Mae'r Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd yn disodli'r cynlluniau a'r polisiau cynllunio canlynol:

Ynys Môn	Ardal Awdurdod Cynllunio Gwynedd
• Cynllun Fframwaith Gwynedd (1993) • Cynllun Lleol Ynys Môn (1996) • Cynllun Datblygu Unedol Ynys Mon (a stopiwyd) (2005) • Polisi Cynllunio Dros Dro: Safleoedd Mawr (2011) • Polisi Cynllunio Dros Dro: Clystyrau Gwledig (2011)	• Cynllun Datblygu Unedol Gwynedd (2009)

5. Gellir gweld copïau o'r Cynllun mabwysiedig, adroddiad yr Arolygydd Cynllunio a benodwyd i gynnal yr Archwiliad annibynnol, adroddiad Arfarniad o Gynaliadwyedd (gan ymgorffori Asesiad Amgylcheddol Strategol - AAS) ac Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd ynghyd â'r Datganiad Mabwysiadu hwn yn rhad ac am ddim yn y swyddfeydd canlynol rhwng yr oriau agor arferol o ddydd Llun i ddydd Gwener ac ym mhob llyfrgell cyhoeddus yng Ngwynedd a Mon yn ystod yr oriau agor arferol:

(i) Prif Swyddfa, Cyngor Sir Ynys Môn, Llangefni;
(ii) Canolfan Busnes Cyngor Sir Ynys Môn, Llangefni;
(iii) Swyddfa'r Uned Polisi Cynllunio ar y Cyd, Ffordd Gwynedd, Bangor
(iv) Siop Gwynedd, Cyngor Gwynedd, Stryd y Castell, Caernarfon
(v) Siop Gwynedd, Cyngor Gwynedd, Lon y Cob, Pwllheli
(vi) Siop Gwynedd, Cyngor Gwynedd, Penarlag, Dolgellau

6. Gellir gweld y dogfennau a enwir uchod ar wefan y ddau Gyngor yn www.ynysmon.gov.uk/cdll a www.gwynedd.llyw.cymru/cdll

7. Bydd rhaid talu am gopïau caled o'r dogfennau a enwir ym mharagraff 5.

8. Caiff person a dramgwyddir gan y Cynllun sy'n dymuno cwestiynu ei ddilysrwydd ar y sail nad yw o fewn y pwerau a roddir gan Ran 6 Deddf Cynllunio a Phrynu Gorfodol 2004 neu os na chydymffurfiwyd gydag unrhyw ofyniad o'r Ddeddf honno neu unrhyw reoliad a wnaed o dan y Ddeddf mewn perthynas â mabwysiadu'r Cynllun, wneud cais i'r Uchel Lys o dan adran 113 o Ddeddf 2004, o fewn chwe wythnos o ddyddiad mabwysiadu'r Cynllun.

RHAN 2: RHEOLIADAU ASESIAD AMGYLCHEDDOL O GYNLLUNIAU A RHAGLENNI (CYMRU) 2004

Cefndir

9. Mae'r rhan yma o'r Datganiad Mabwysiadu yn disgrifio sut mae'r broses Arfarniad Cynaliadwyedd wedi dylanwadu ar ddatblygiad CDLl ar y Cyd Gwynedd a Môn, a sut mae'r ymatebion amgylcheddol a'r ymgynghori wedi cael eu hystyried wrth ddatblygu'r Cynllun. Mae hefyd yn amlinellu pam fod y CDLl ar y Cyd wedi symud ymlaen yng ngoleuni dulliau amgen rhesymol gan amlygu'r mesurau monitro a ddatblygwyd i olrhain effeithiau'r Cynllun. Mae CDLl ar y Cyd Gwynedd a Môn yn darparu fframwaith ofodol gaiff ei hatgyfnerthu gan egwyddorion datblygu cynaliadwy.

10. Gofynna deddfwriaeth gynllunio fod Cynlluniau Datblygu yn ddarostyngedig i Arfarniad Cynaliadwyedd (AC). Proses systematig yw hon a ddyluniwyd i werthuso beth yw'r effeithiau rhagweladwy cymdeithasol, economaidd ac amgylcheddol o gynllunio datblygu. Mae Deddfwriaeth Ewropeaidd a'r DG yn gofyn fod y Cynlluniau hefyd yn ddarostyngedig i Asesiad Amgylcheddol Strategol (AAS) - proses sy'n ystyried effeithiau cynllunio datblygu ar yr amgylchedd. Ble fo effeithiau andwyol sylweddol yn cael eu darogan, nod yr AAS yw adnabod dulliau i osgoi neu leddfu effeithiau o'r fath. Mae canllaw y Llywodraeth yn cynghori y dylid ymgymryd â'r ddwy broses yma gyda'i gilydd ac yn gofyn bod Cynlluniau yn ddarostyngedig i AC sy'n ymgorffori AAS.

11. Gofynna'r Rheoliadau AAS fod datganiad ar gael i fynd gyda'r Cynllun cyn gynted â phosib wedi mabwysiadu. Rhaid i'r datganiad gynnwys manylion am yr isod:

- Sut ymgorfforwyd yr ystyriaethau amgylcheddol yn y Cynllun Datblygu Lleol;
- Sut y rhoddwyd cyfrif am yr Adroddiad Amgylcheddol (Adroddiad AC/AAS);

- Sut y rhoddwyd cyfrif am y sylwadau a ddaeth i law trwy'r ymgynghoriadau;
- Sut y rhoddwyd cyfrif am ganlyniadau ymgynghoriadau trawsffiniol;
- Y rhesymau dros ddewis y cynllun neu'r rhaglen a fabwysiadwyd, yng ngoleuni unrhyw dewisiadau rhesymol eraill;
- Y mesurau a gymerir i fonitro unrhyw effeithau amgylcheddol arwyddocaol yn sgil gweithredu'r cynllun.

12. Ymdrinnir â'r gofynion hyn yn eu tro isod. Dylid nodi fod swm sylweddol o wybodaeth sy'n ymwneud â'r materion hyn yn y dogfennau sy'n bodoli fel yr Adroddiadau AC, Adroddiad Ymgynghori ac Adroddiad yr Arolygydd. Yn unol â pharagraff 8.4.2.3 o Lawlyfr y Cynllun Datblygu Lleol (Argraffiad 2, Awst 2015), yn hytrach na dyblygu'r deunydd yma gwneir croesgyfeiriadau priodol i ddogfennau yn y datganiad hwn.

13. Roedd y CDLl ar y Cyd hefyd yn ddarostyngedig i Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd (ARhC) a wnaed ar y cyd â'r AC. Roedd yr Adroddiad ARhC yn asesu effaith y Cynllun mewn cyfuniad ag effeithiau cynlluniau a phrosiectau eraill ar safleoedd ecolegol Ewropeaidd. Cafodd canfyddiadau'r ARhC eu bwydo i mewn ac fe wnaethant gyfarwyddo yr AC a'r CDLl ar y Cyd. Cyflwynwyd yr ARhC hefyd gyda'r CDLl wedi'i Adneuo a'r Cynllun mabwysiedig ac adroddwyd amdano ar wahân.

Sut mae'r ystyriaethau amgylcheddol wedi eu hintegreiddio yn y Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd

14. Mae deddfwriaeth a chanllawiau cynllunio yn mynnu fod ystyriaethau amgylcheddol yn cael eu hymgorffori yn natbygiad polisi ar bob cam. O'r herwydd mae'r CDLl felly yn cynnwys ystod eang o bolisiau sy'n ymdrin â materion ac ystyriaethau amgylcheddol.

15. Mae CDLl ar y Cyd Gwynedd a Môn wedi bod yn amodol i Asesiad Amgylcheddol Strategol (AAS) er mwyn ystyried effaith posib y Cynllun ar yr amgylchedd ac i wella perfformiad amgylcheddol y Cynllun. Gofynna deddfwriaeth gynllunio hefyd fod cynlluniau datblygu yn ddarostyngedig i Arfarniad Cynaliadwyedd ehangach; sy'n ymgorffori ystyriaethau cymdeithasol ac economaidd yn ychwanegol i rai amgylcheddol; ac fe ymgorfforwyd yr wybodaeth yma yn y Datganiad Mabwysiadu hwn.

16. Cynhaliwyd Arfarniad Cynaliadwyedd i gyfarwyddo pob cam o waith paratoi'r Cynllun. Mae'r Arfarniad wedi cynnwys sawl cam ac adroddiadau. Mae'r rhain yn dangos y broses adborth rhwng llunio'r cynllun a'r arfarniad o gynaliadwyedd, gan ganiatáu i ystyriaethau cynaliadwyedd gael eu hintegreiddio yn y CDLl ar y Cyd.

17. Dilynwyd camau isod yr AC wrth baratoi ar gyfer y CDLl ar y Cyd.

Cam Cynllun	Cam AC/AAS	Allbwn AC
Adolygu Sail y Dystiolaeth Galw am Safleoedd	Adroddiad Cwmpasu AC	• Adroddiad Cwmpasu AC

Cam Cynllun	Cam AC/AAS	Allbwn AC
Ymgeisiol		
Cam cyn-adneuo (Strategaeth a Ffefrir)	AC o'r Weledigaeth a'r Amcanion Safleoedd Ymgeisiol Opsiynau Strategol Polisïau Strategol	• Adroddiad AC Cychwynnol • Crynodeb Annhechnegol yr Adroddiad AC Cychwynnol
Cam Adneuo	AC y Cynllun Adneuo	• Adroddiad AC y Cynllun Adneuo • Crynodeb Annhechengol yr Adroddiad AC
Newidiadau Ffocws	AC o'r Newidiadau Ffocws	• AC Adroddiad Adendwm
Archwilio - Newidiadau Materion sy'n Codi (NMC) - atodlen gyntaf	AC o Newidiadau Materion sy'n Codi	• AC Adroddiad Adendwm
Archwilio - NMC ychwanegol posib, atodlen derfynol o NMC ac Argymhellion yr Arolygydd	AC Sgrinio NMC ychwanegol posib, atodlen derfynol o NMC ac Argymhellion yr Arolygydd	• Adroddiad AC Terfynol
Mabwysiadu	AC Terfynol y Cynllun	• Adroddiad AC Terfynol • Crynodeb Annhechnegol

Sut y rhoddwyd cyfrif am yr Adroddiad Amgylcheddol (Adroddiad AC/AAS)

18. Datblygwyd yr Adroddiad AC a'r CDLl ar y Cyd ochr yn ochr, gyda phob cam o'r AC yn cyfarwyddo ac yn dylanwadau ar gynnydd y Cynllun. Mae'r rhannau isod yn crynhoi sut mae'r materion a nodwyd yn ystod camau allweddol yr AC wedi cyfarwyddo a dylanwadu ar y CDLl ar y Cyd.

- **Cwmpasu AC**

19. Yn 2011, aed ati i gynnal proses gwmpasu yr AC i sicrhau ei fod yn mynd i'r afael gyda'r materion cynaliadwyedd allweddol sy'n berthnasol i Ardal y Cynllun. Cafodd cynlluniau a rhaglenni perthnasol hefyd eu hadolygu ac o'r dadansoddiad hwnnw fe nodwyd problemau, materion a chyfleoedd cynaliadwyedd allweddol. Allbwn allweddol yr Adroddiad Cwmpasu AC oedd datblygiad fframwaith arfarniad o amcanion arfaethedig i adnabod, disgrifio a gwerthuso effeithiau amgylcheddol cadarnhaol a negyddol y Cynllun. Roedd Adroddiad Cwmpasu AC yn amodol i ymgynghoriad yng Ngorffennaf 2011. Cafodd tabl yn arfarnu'r ymatebion a

dderbyniwyd i ymgynghoriad yr adroddiad Cwmpasu AC ei gynnwys fel atodiad i'r Adroddiad AC cychwynnol (ISAR) a gyhoeddwyd ar gyfer ymgynghori ym Mai 2013 ynghyd â'r dogfennau Hoff Strategaeth cyn-adneuo.

- **AC Asesiad o'r Safleoedd Posib**

20. Er mwyn canfod pa dir sydd ar gael i gwrdd ag anghenion datblygu Gwynedd ac Ynys Môn, ym mis Hydref 2011 agorwyd Cofrestr Safleoedd Posib (CSP) yn ffurfiol, a gwahoddwyd rhanddeiliaid, tirfeddianwyr a phartïon eraill oedd â diddordeb i gyflwyno gwybodaeth am dir y dylid ystyried ei gynnwys yn y CDLl ar y Cyd. Cafodd y fethodoleg a ddefnyddiwyd i asesu'r safleoedd ymgeisiol hefyd ei hadolygu mewn perthynas â fframwaith amcanion AC i sicrhau cysondeb gyda'r AC. Fe wnaeth yr ymarfer hidlo cychwynnol o'r safleoedd ymgeisiol yn erbyn y fethodoleg hepgor y safleoedd hynny a fethodd y meini prawf cyflwyno h.y. safleoedd y nodwyd eu bod yn hollol afrealistig i'w datblygu, oedd ddim yn cydymffurfio â pholisi rhyngwladol, cenedlaethol na lleol neu safleoedd a chanddynt gyfyngiadau sylfaenol na ellir eu goresgyn na'u lliniaru. O ganlyniad, tynnwyd 243 o'r broses asesu. Roedd yr holl opsiynau rhesymol a nodwyd drwy Broses Safle Posib y Cyngor a'r Fethodoleg yn amodol i'r AC a darparwyd y canfyddiadau cryno ym Mhennod 4 ac Atodiad 7 o'r Adroddiad AC (Dogfen CDLL.007 yn Llyfrgell yr Archwiliad).

- **AC Cam cyn-adneuo (Hoff Strategaeth)**

21. Cyflwynwyd yr Adroddiad AC Cychwynnol (ISAR) (2013) gyda'r Hoff Strategaeth i'r ymgynghoriad cyhoeddus ym Mai/Mehefin 2013. Roedd yr ISAR yn cynnwys asesiad o'r opsiynau gofodol a thwf, gweledigaeth, amcanion y strategaeth a'r polisiau strategol sy'n defnyddio Fframwaith AC a ddyfeisiwyd yn yr Adroddiad Cwmpasu. Ble cafodd effeithiau negyddol tebygol sylweddol eu hadnabod, fe wnaed argymhellion ar gyferau mesurau lliniaru.

22. Yn gyffredinol, dangosodd yr AC mai dosbarthiad cymesur i ardaloedd trefol a gwledig oedd y dewis mwyaf cynaliadwy, oedd yn sgorio orau yn erbyn mwyafrif yr amcanion cynaliadwyedd. Mae dosbarthiad cymesur datblygiadau drwy ardal y Cynllun yn mynd i'r afael ag anghenion cymdeithasol-economaidd y boblogaeth drefol yn ogystal â'r boblogaeth wledig, tra ar yr un pryd ostwng unrhyw effaith posib ar yr amgylchedd o ddatblygiad gwasgaredig.

23. Arweiniodd asesiad o'r pedwar opsiwn twf at ddatblygiad opsiwn twf amgen/hybrid. Ystyriwyd fod yr opsiwn twf canolig yma yn fwy realistig ac yn fwy tebygol o gael ei gyflawni. Mae yn darparu ar gyfer ac yn hwyluso twf lleol, ynghyd â thwf net mewn swyddi neu gynnydd cysylltiedig mewn galw am dai a gwasanaethau.

24. Daeth AC o weledigaeth ac amcanion y Cynllun i'r casgliad cyffredinol, fod mwyafrif Amcanion AC un ai'n gydnaws ag Amcanion y Cynllun, neu nad oes unrhyw berthynas rhyngddynt. Dim ond nifer fechan o amcanion a welwyd sydd efallai yn anghydnaws â'i gilydd. Gwnaed mân newidiadau i'r weledigaeth a'r amcanion i wella eu

perfformiad cynaliadwyedd. Arweiniodd asesiad o'r polisïau strategol hefyd at fân newidiadau i wella eu perfformiad cynaliadwyedd. Gellir gweld rhain ym mhennod 5 o'r Adroddiad AC terfynol (cyf. dogfen: CDLL.007 Llyfrgell yr Archwiliad).

- **AC Cam Adneuo**

25. Aeth yr Adroddiad AC (Chwefror 2015) â'r Chynllun Adneuo CDLl i ymgynghoriad cyhoeddus o'r 16 Chwefror i'r 31 Mawrth 2015. Mae'r sylwadau a dderbyniwyd mewn perthynas â'r Adroddiad AC a sut maent wedi eu trin, wedi eu cyflwyno yn Atodiad 1 o'r Adroddiad AC Terfynol. O ganlyniad i'r ymatebion a dderbyniwyd ar y CDLl ar y Cyd a Adneuwyd, fe wnaeth y Cyngor nifer o newidiadau i'r Cynllun i baratoi i'w gyflwyno i Lywodraeth Cymru. Cyfeirir at y newidiadau hyn yn Newidiadau Ffocws. Roedd hi'n bwysig fod y newidiadau hyn yn cael eu sgrinio i benderfynu a ydynt yn effeithio'n sylweddol ar ganfyddiadau gwaith yr AC blaenorol a gyflwynwyd yn Adroddiad AC Chwefror 2015.

26. Mae'r Newidiadau Ffocws arfaethedig i'r CDLl ers y cam Adneuo wedi cael eu sgrinio i weld pan mor arwyddocaol ydynt o ran y gwaith AG, ac fe'i cyflwynwyd yn Atodiad 9 o'r Adroddiad AC. Darganfu'r sgriniad mai mân newidiadau oedd mwyafrif y newidiadau ac nid oedddynt yn effeithio'n sylweddol ar ganfyddiadau gwaith yr AG blaenorol gan eu bod yn ceisio darparu mwy o eglurhad neu sicrhau cysondeb. Cyhoeddwyd Adroddiad Adendwm pellach yng Ngorffennaf 2016 a ystyriodd y newidiadau arfaethedig i'r CDLl ar y Cyd ar ôl ystyried ymatebion i'r Newidiadau Ffocws ynghyd â gwaith pellach mewn perthynas ag opsiynau safleoedd Sipsiwn a Theithwyr, datblygiad ynni adnewyddadwy, ac ymateb i faterion a godwyd gan yr Arolygydd. (DA021 yn Llyfrgell yr Archwiliad).

- **AC o Newidiadau Materion sy'n Codi**

27. Yn ystod y broses Archwilio, cynigiwyd nifer o newidiadau i'r CDLl ar y Cyd mewn ymateb i'r pwyntiau gweithredu a gododd o'r drafodaeth yn Sesiynau'r Gwrandawiad a gynhaliwyd rhwng mis Medi a Thachwedd 2016. Roedd y Newidiadau Materion sy'n Codi (NMC) yn destun i ymgynghoriad cyhoeddus yn ystod Ionawr - Mawrth 2017. Roedd yr NMC yma yn destun sgrinio AC (gweler cyfeirnod dogfen DA.041 yn Llyfrgell yr Archwiliad). Ar ôl ystyried y sylwadau a dderbyniwyd yn ystod y cyfnod ymgynghori, cafodd NMC pellach eu hawgrymu i'r Cynllun. Roedd yr holl NMC pellach posib yma yn amodol i sgrinio AC (gweler Atodiad 1 i'r 'Sylwadau ar gyflwyniadau am Newidiadau Materion yn Codi' DA.045 - Llyfrgell yr Archwiliad). Cynhaliwyd dau Sesiwn Gwrandawiad ychwanegol yn Ebrill 2017 i ystyried y gwrthwynebiadau i'r NMC. Yn dilyn y Gwrandawiadau cyhoeddodd y Cynghorau yr atodlen defynol o NMC (cyfeirnod dogfen DA.047b a DA.047c).

28. Daethpwyd i'r casgliad nad oedd y NMC a gynhwyswyd yn yr atodlen derfynol o newidiadau yn effeithio yn arwyddocaol ar ganfyddiadau gwaith y AC blaenorol gan eu bod yn ceisio rhoi mwy o eglurhad, neu sicrhau cysondeb a chywirdeb, ynghyd â

chydymffurfiad â lefel uwch o ganllawiau a datganiadau polisi cynllunio (cenedlaethol). Mae'r canfyddiadau a nodir yn Atodiad 10 o'r adroddiad AC terfynol.

- **Adroddiad AC Terfynol**

29. AC y Cynllun Mabwysiedig yw cam terfynol y broses. Felly, mae'r gwaith o integreiddio ystyriaethau amgylcheddol yn y CDLl wedi ei wneud yn raddol ac yn ailadroddol fel mae'r Cynllun wedi datblygu. Argymhellodd yr Arolygydd yn ei adroddiad dyddiedig 30 Mehefin 2017 newid ychwanegol y cyfeiriwyd atynt fel Newidiadau'r Arolygydd (INMC). Mae hwn wedi bod yn destun i sgrinio AC a gwelwyd nad oedd yn effeithio yn sylweddol ar ganfyddiadau'r gwaith AC blaenorol gan mai mân newid ydyw. Dywed Adroddiad yr Arolygydd: *"mae'r Cynllun wedi bod yn destun AC gan gynnwys AAS. Mae newidiadau ychwanegol a gynigiwyd gan y Cynghorau yn rhan o'r broses Archwilio wedi cael eu profi yn yr un modd, lle y bo'r angen, am unrhyw effaith ar yr AC a'r AAS".*

30. Ymhellach, dywed yr Arolygydd *"yn unol â'r Gyfarwyddeb Cynefinoedd, mae ARhC o'r Cynllun wedi ei gynnal"* a'i bod yn *"fodlon bod canlyniadau'r Sgrinio HRA yn dangos na fydd gweithredu'r Cynllun yn debygol o gael effaith arwyddocaol ar gyfanrwydd y safleoedd Ewropeaidd o fewn ardal y Cynllun neu ardaloedd cyfagos (naill ai ar ben ei hun neu mewn cyfuniad â chynlluniau neu brosiectau eraill)".* Mae copi o'r Adroddiad ARhC terfynol ar gael ochr yn ochr â CDLl ar y Cyd Gwynedd a Môn ac Adroddiad yr Arolygydd ar wefan y Cynghorau, a gellir ei weld yn swyddfeydd y Cynghorau ac mewn llyfrgelloedd cyhoeddus yng Ngwynedd a Môn.

31. Mae'r Adroddiad AC hefyd ar gael yn yr un lleoliadau.

Sut y rhoddwyd cyfrif am y sylwadau a ddaeth i law trwy'r ymgynghoriadau

32. Mae ymgynghori yn elfen allweddol o'r broses AC, ac fe ymgynghorwyd ar gyfer AC y CDLl ar y Cyd yn unol ag Erthygl 6 o Gyfarwyddeb Ewropeaidd 2001/42/EC, Rheoliadau Asesiadau Amgylcheddol o Gynlluniau a Rhaglenni 2004, a Chynllun Cynnwys Cymunedau (CCC) y Cyngor. Ar gyfer AC/AAS mae gofyn statudol i ymgynghori gyda awdurdodau efo cyfrifoldebau amgylcheddol, sef Cyfoeth Naturiol Cymru a CADW. Yn ychwanegol, dylid hefyd ymgynghori gyda'r cyhoedd a rhanddeiliaid eraill sydd â diddordeb.

33. Ymgynghorwyd gyda'r amrediad llawn o randdeiliaid yn ystod y camau allweddol a ganlyn o'r broses AC:

- **Adroddiad Cwmpasu AC (2011)** - paratowyd yr Adroddiad Cwmpasu AC mewn ymgynghoriad gyda grŵp tasg mewnol i ddarparu mewnbwn arbenigol i AC yr CDLl ar y Cyd. Roedd y grŵp tasg yn cynnwys nifer o swyddogion o wahanol adrannau o'r ddau Gyngor. Dewiswyd bob swyddog i ddarparu mewnbwn i amryfal agweddau o'r broses AC/AAS yn dibynnu ar eu maes arbenigol.

Ymgynghorwyd ar yr Adroddiad Cwmpasu am saith wythnos ar 21 Gorffennaf 2011. Ystyriwyd yr ymatebion ac fe wnaed addasiadau yn unol â hynny.

- **AC o'r Hoff Strategaeth (2013)** - Cyflwynwyd Adroddiad Arfarniad o Gynaliadwyedd Cychwynnol gyda Hoff Strategaeth y CDLl ar y cyd am saith wythnos ym Mai 2013. Cafodd y cyflwyniadau a dderbyniwyd eu hystyried yn ystod y cam nesaf o'r AC a chofnodwyd yr ymatebion yn yr Adroddiad AC.

- **AC Adneuo CDLl ar y Cyd (2015)** - Cyflwynwyd yr Adroddiad AC i ymgynghoriad cyhoeddus gyda'r Cynllun Adneuo am saith wythnos rhwng 15 Chwefror 2015 a'r 31 Mawrth 2015. O ganlyniad cafwyd nifer o 'Newidiadau ffocws' gan y Cyngor (gweler isod).

- **AC Newidiadau Ffocws (2016)** - yn dilyn ymgynghori ar y Cynllun Adneuo cynigiwyd cyfres o newidiadau penodol i'r CDLl ar y Cyd gan gymryd i ystyriaeth y sylwadau a dderbyniwyd. Cynhaliwyd ymgynghoriad ar y Newidiadau Ffocws arfaethedig rhwng 25 Chwefror 2016 a'r 13 Ebrill 2016. Cynhaliwyd AC o'r Newidiadau Ffocws cyn cyflwyniad ffurfiol y CDLl ar y Cyd, a chyflwynwyd hwn i Lywodraeth Cymru. Ystyriodd Adroddiad Adendwm Cynaliadwyedd Gorffennaf (2016) newidiadau arfaethedig i'r CDLl ar y Cyd ar ôl ystyried ymatebion i'r Newidiadau ffocws yn ogystal â rhagor o waith mewn perthynas ag opsiynau safleoedd Sipsiwn a Theithwyr, datblygiad ynni adnewyddadwy, a materion a godwyd gan yr Arolygydd cyn y Sesiynau Gwrandawiad (cyfeirnod dogfen DA.021 Llyfrgell yr Archwiliad).

- **AC o Newidiadau Materion sy'n Codi (2017)** - nodwyd fod newidiadau arfaethedig pellach mewn ymateb i'r camau a gytunwyd yn ystod Sesiynau'r Gwrandawiad a gynhaliwyd fel rhan o'r broses Archwilio. Roedd y Newidiadau Materion sy'n Codi (NMC) yma yn destun i ymgynghoriad cyhoeddus rhwng 26 Ionawr 2017 a'r 9 Mawrth 2017. Roedd y NMC yma yn destun i sgrinio AC a adroddwyd mewn Adroddiad Adendwm (cyfeirnod dogfen DA.041 yn y Llyfrgell Archwilio).

Sut y rhoddwyd cyfrif am ganlyniadau ymgynghoriadau trawsffiniol

34. Ni wnaeth y broses AC ddangos fod CDLl ar y Cyd Gwynedd a Môn yn debygol o gael effeithiau arwyddocaol ar amgylchedd aelod-wladwriaeth o'r GE. O'r herwydd, ni chynhaliwyd ymgynghoriad trawsffiniol dan Reoliad 14 o Reoliadau Asesiad Amgylcheddol o Gynlluniau a Rhaglenni (Cymru) 2004.

35. Ystyriodd ARhC y CDLl ar y Cyd effeithiau y Cynllun y tu hwnt i ffin weinyddol Gwynedd ac Ynys Môn o ran yr effeithiau ar safleoedd Ewropeaidd o bwysigrwydd cadwraeth natur. Daethpwyd i'r casgliad gyda mesurau lleddfu yn cael eu ymgorffori yn y Cynllun, ni fyddai gweithredu'r CDLl yn golygu effaith arwyddocaol tebygol ar unrhyw safle Ewropeaidd un ai yn unigol neu mewn cyfuniad â chynlluniau a phrosiectau eraill.

Y rhesymau dros ddewis y cynllun neu'r rhaglen a fabwysiadwyd, yng ngoleuni unrhyw dewisiadau rhesymol eraill

36. Ystyriwyd ystod o opsiynau fel rhan o'r broses paratoi CDLl ar y cyd. Roedd y rhain yn cynnwys opsiynau twf strategol, opsiynau gofodol, polisiau cynllun a dynodiadau datblygu. Cafodd y rhain eu profi yn erbyn Fframwaith AC. Ystyriwyd pum opsiwn gofodol a phedwar opsiwn twf mewn cynigion cyn-adneuo (oedd yn ymgorffori'r Hoff Strategaeth) ac yn amodol i AC. Er mwyn cyflawni gweledigaeth ac amcanion y Cynllun, dewisodd y Cyngor i weithredu dosbarthiad cymesur y datblygiad drwy gydol ardal y cynllun ac mewn opsiwn twf amgen/lefel hybrid (opsiwn twf canolig). Darperir mwy o fanylion ar ystyriaethau yr AC ym Mhennod 4 o'r Adroddiad AC Terfynol.

37. O safbwynt dynodiadau datblygu amgen, yn unol â'r fethodoleg Safle Posib, cynhaliwyd ymarfer hidlo tri cham i asesu addaswydd y safleoedd a gyflwynwyd. Roedd Cam 1 yn golygu hidlo cychwynnol y safleoedd gyda'r rhai a ystyriwyd yn anaddas neu'n afrealistig yn cael eu hepgor, roedd cam 2 yn golygu asesiad safle manwl (yn cynnwys asesiad yn erbyn amcanion AC/AAS/ARhC ac roedd cam 3 yn golygu asesu safleoedd yn erbyn strategaethau ac arfarniadau eraill. Cymharwyd rhinweddau perthnasol yr amryfal safleoedd ac fe ymgorfforwyd y safleoedd mwyaf priodol yn y Cynllun fel dynodiadau datblygu.

Y mesurau a gymerir i fonitro unrhyw effeithau amgylcheddol arwyddocaol yn sgil gweithredu'r Cynllun.

38. Mae monitro yn elfen bwysig i sicrhau fod polisiau'r Cynllun yn cael eu gweithredu yn effeithiol. Mae'r Rheoliadau AAS angen i fesurau gael eu cymryd a'u sefydlu i fonitro effeithiau amgylcheddol sylweddol gweithrediad y CDLl ar y Cyd (Rheol 17).

39. Mae Pennod 7 o'r CDLl ar y Cyd mabwysiedig yn nodi'r Fframwaith Monitro sy'n darparu'r sail i asesu effeithiolrwydd fframwaith polisi y CDLl ar y Cyd. Mae Pennod 7 o'r Adroddiad AC yn awgrymu fframwaith monitro ar gyfer AC y CDLl ar y Cyd. Mae ymateb y Cynghorau i Bwynt Gweithredu S16/43 yn egluro'r berthynas rhwng Fframwaith Monitro'r Cynllun, yr AC a'r ARhC (gweler dogfennau sy'n ymwneud â Sesiwn Gwrandawiad 16 yn adran Dogfennau Archwilio Llyfrgell yr Archwiliad).

40. Mae'r Ddeddf Cynllunio yn gofyn fod Awdurdodau Cynllunio Lleol yn cynhyrchu Adroddiadau Monitro Blynyddol (AMB) i ddangos sut mae'r polisïau a chynigion eu CDLl yn perfformio. Yr AMB yw'r prif fecanwaith i adolygu perthnasedd a llwyddiant yn CDLl ar y Cyd ac i adnabod unrhyw newidiadau angenrheidiol. Mae'r AMR yn cynnwys ystod o ddangosyddion mesuradwy y gellir asesu perfformiad polisiau'r Cynllun yn eu herbyn. Mae cryn orgyffwrdd rhwng fframwaith monitro'r Cynllun a'r monitro AC a awgrymwyd. Felly, ble fo'n briodol yn yr AMB bydd bob un o amcanion yr AC yn cael eu hasesu yn erbyn dangosyddion monitro'r Cynllun sy'n berthnasol i'r amcanion cynaliadwyedd.

41. Mae canllaw y Llywodraeth ar AC/AAS yn cynghori y dylid defnyddio trefniadau monitro sy'n bodoli ble fo'n bosib, i osgoi dyblygu. Mae'r Llywodraeth yn gofyn fod awdurdodau cynllunio lleol yn llunio Adroddiadau Monitro Blynyddol (AMB), ac fe ystyrir fod Adroddiad Monitro'r Cyngor (a gyhoeddir yn flynyddol) yn ddigonol i sicrhau bod monitro priodol yn digwydd i'r AC.

Gwybodaeth bellach

Os ydych angen rhagor o wybodaeth neu bod gennych unrhyw gwestiynau, cysylltwch â'r Uned Polisi Cynllunio ar y Cyd:

Ebost: polisicynllunio@gwynedd.llyw.cymru

Rhif Ffôn: 01766 771000 (gofynnwch i gael siarad gyda Swyddog yn yr Uned Polisi Cynllunio ar y Cyd)

Post: Uned Polisi Cynllunio ar y Cyd, Llawr Cyntaf, Swyddfeydd Cyngor Dinas Bangor, Ffordd Gwynedd, Bangor, Gwynedd LL57 1DT

Arfarniad Cynaliadwyedd

Gorffennaf 2017

Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd - Gwynedd & Môn

CYNGOR SIR YNYS MÔN ISLE OF ANGLESEY COUNTY COUNCIL

GWYNEDD COUNCIL

CYNNWYS

		Tud
1.	**CYFLWYNIAD**	**1**
	Cefndir Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd Ynys Môn a Gwynedd Arfarniad Cynaliadwyedd (AC) ac Asesiad Amgylcheddol Strategol (AAS) Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd Asesiadau Eraill Strwythur yr Adroddiad	
2.	**METHODOLEG YR ARFARNIAD CYNALIADWYEDD**	**8**
	Cyflwyniad Camau yn y broses AC/AAS Grwp Tasg Cynaliadwyedd Cwmpasu 'r Materion Cynaliadwyedd Allweddol a Fframwaith yr AC Fframwaith yr Arfarniad Cynaliadwyedd Dull yr AC Ansicrwydd a bylchau yn y data Ymghyngori a'r AC	
3.	**CYD-DESTUN AC AMCANION CYNALIADWYEDD**	**37**
	Cefndir Arolwg o Raglenni a Chynlluniau Perthnasol Casglu'r Gwaelodlin Adnabod Materion a Phroblemau Cynaliadwyedd	
4.	**AC O DDEWISIADAU AMGEN**	**54**
	Cyflwyniad Asesiad Dewisiadau Amgen Mewn AC/AAS Canfyddiadau'r AC a'r Rhesymau Dros Ddewis/Wrthod Dewisiadau Amgen yn y Cynllun	
5.	**AC O'R HOFF STRATEGAETH (2013)**	**89**
	Cyflwyniad Datblygu'r Weledigaeth: Cydweddoldeb yn Erbyn Fframwaith yr AC Amcanion Strategol AC o'r Polisiau Strategol a Ffefrir	
6.	**AC O'R CYNLLUN ADNEUO & NEWIDIADAU FFOCWS**	**114**
	Cyflwyniad Y Weledigaeth a'r Amcanion AC o'r Cynllun Adneuo A Newidiadau Ffocws Rhyngweithiad â Cynlluniau a Phrosiectau Perthnasol Eraill (Effeithiau Rhwng-Cynlluniau)	
7.	**AC O NMC AC ARGYMHELLION YR AROLYGYDD**	**143**

AC o'r NMC
AC o'r NMC Pellach ac Argymhellion yr Arolygydd

8. MONITRO **145**

Cyflwyniad
Datblygu'r Fframwaith Monitro

ATODIAD 1 - YMATEB I'R YMGYNGHORIAD CYHOEDDUS
ATODIAD 2 – DIWYGIADAU I'R ADRODDIAD CWMPASU
ATODIAD 3 – DIWEDDARIAD O'R GWAELODLIN AC AROLWG O GYNLLUNIAU A RHAGLENNI
ATODIAD 4 – ASESIAD O AMCANION Y CDLL
ATODIAD 5 – AC O'R OPSIYNAU GOFODOL
ATODIAD 6 – AC O'R OPSIYNAU TYFIANT
ATODIAD 7 – AC O'R OPSIYNAU SAFLEOEDD
ATODIAD 8 – AC O'R POLISIAU STRATEGOL
ATODIAD 9 – AC O'R NEWIDIADAU FFOCWS
ATODIAD 10 – AC O'R NMC AC ARGYMHELLION YR AROLYGYDD

1. CYFLWYNIAD

Cefndir

1.1 Adroddiad Arfarniad Cynaladwyedd (AC) terfynol yw'r ddogfen hon o Gynllun Datblygu Lleol ar y Cyd (CDLl) Adnau Môn a Gwynedd. Yn unol â chanllawiau'r llywodraeth, mae'r AC hefyd yn ymgorffori'r gofynion ar gyfer Asesiad Amgylcheddol Strategol (AAS) dan Gyfarwyddeb y UE 2001/42/EC. Mae'n esbonio sut y cynhaliwyd y gwerthusiad a sut mae'r broses wedi helpu i ddatblygu fersiwn terfynol o'r Cynllun . Mae'n cynnwys asesiad o weledigaeth, amcanion opsiynau strategol, opsiynau safleoedd a pholisiau y CDLl ar y Cyd. Mae'r adroddiad hwn yn cofnodi'r holl waith gwerthuso sydd wedi'i gyflawni.. Comisiynoddd y Cyngor Enfusion Ltd i gynorthwyo i gynnal yr AC.

Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd (CDLl) Môn a Gwynedd

1.2 Y mae'r gofyniad i bob Awdurdod Cynllunio Lleol (ACLl) gynhyrchu Cynllun Datblygu Lleol (CDLl) yn cael ei nodi yn Rhan 6 Deddf Cynllunio a Phrynu Gorfodol, 2004. Cynllun defnydd tir yw'r CDLl, sydd yn amodol ar archwiliad annibynnol, a fydd yn creu'r cynllun datblygu statudol ar gyfer ardal mewn awdurdod lleol at ddibenion y Ddeddf. Mae'n cynnwys gweledigaeth, strategaeth, polisiau ardal-eang ar gyfer mathau datblygu, dyraniad tir, ble bo angen polisiau a chynigion ar gyfer prif ardaloedd allweddol o newid a gwarchodaeth. Caiff polisiau a dyraniadau eu nodi yn ddaearyddol ar y Map Cynigion sydd yn ffurfio rhan o'r Cynllun.

1.3 Penderfynodd Bwrdd Cyngor Gwynedd ynghyd â Phwyllgor Gwaith Cyngor Sir Ynys Môn i sefydlu Uned Polisi Cynllunio ar y Cyd er mwyn paratoi un CDLl ar y cyd ar gyfer Ardal Awdurdod Cynllunio Gwynedd a Môn. Pan fydd y CDLl ar y Cyd yn cael ei fabwysiadu bydd yn cymryd lle'r Cynlluniau Datblygu a welir yn y tabl isod. Bydd hefyd yn cymryd lle Cynllun Datblygu Unedol Ynys Môn (a ddaeth i ben yn 2005) sy'n ystyriaeth gynllunio berthnasol ar hyn o bryd ar gyfer penderfynu ar geisiadau cynllunio gan Gyngor Sir Ynys Môn.

Tabl 1: Rhestr o'r Cynlluniau Datblygu fydd yn cael eu disodli pan gaiff y CDLl ar y Cŷd ei fabwysiadu

Ardal Awdurdod Cynllunio Ynys Môn	Ardal Awdurdod Cynllunio Gwynedd
• Cynllun Fframwaith Gwynedd 1993)	• Cynllun Datblygu Unedol Gwynedd (2009)
• Cynllun Lleol Ynys Môn (1996)	

DRAFT

1.4 Pan gaiff y CDLl ei fabwysiadu, fe fydd y mwyafrif o benderfyniadau ar geisiadau cynllunio yn y ddwy ardal yn cael eu seilio ar gynnwys y CDLl.

1.5 Yn unol â Deddf Cynllunio (2004) mae'n ofynnol i'r holl CDLlau fod yn ddibynno, ar Arfarniad Cynaladwyedd (AC). Mae hefyd angen Asesiad Amgylcheddol Strategol (AAS) o dan Gyfarwyddeb Ewropeaidd 2001/42/EC yn seiliedig ar yr asesiad o gynlluniau a rhaglenni penodol ar yr amgylchedd.

Asesiad Cynaladwyedd (AC) ac Asesiad Amgylcheddol Strategol (AAS)

1.6 Mae Arfarnu Cynaladwyedd i'r CDLl yn ofynnol o dan y Deddf Cynllunio a Phrynu Gorfodol, 2004. Mae AC yn ymdrin ag effeithiau cymdeithasol ac economaidd y CDLl ynghyd â rhai amgylcheddol. Mae Arfarnu Cynaladwyedd yn ceisio sicrhau fod polisiau a chynigion y CDLl yn cyd-fynd ag egwyddorion datblygu cynaliadwy.

1.7 Pum egwyddor allweddol strategaeth datblygu cynaladwy presennol Llywodraeth y DU 'Diogelu'r Dyfodol' (Mawrth 2005) yw:

- Byw o fewn cyfyngiadau amgylcheddol
- Sicrhau cymdeithas gref, iach a chyflawn
- Cyflawni economi gynaladwy
- Hyrwyddo llywodraethu da
- Defnyddio gwyddoniaeth gadarn yn gyfrifol

1.8 I Gymru mae'r amcanion hyn yn cael eu hadlewyrchu yng nghynllun datblygu cynaliadwy Llywodraeth Cymru (LlC) 'Cymru'n: Cenedl Un Blaned'; (Mai 2009) sy'n diffinio datblygiad cynaladwy yn y termau a ganlyn: *"datblygiad sydd yn bodloni anghenion heddiw heb beryglu gallu cenedlaethau'r dyfodol i fodloni eu hanghenion eu hunain."*

Datblygu Cynaliadwy yng Nghymru

Yng Nghymru, mae datblygiad cynaliadwy yn golygu gwella lles economaidd, cymdeithasol ac amgylcheddol pobl a chymdeithasau gan ennyn gwell ansawdd bywyd ar gyfer eich cenhedlaeth chi a'r dyfodol.

- Mewn ffordd sydd yn hyrwyddo cyfiawnder cymdeithasol a chyfle cyfartal; ac
- Mewn ffyrdd sydd yn mwyhau'r amgylchedd naturiol a diwylliannol ac yn parchu ei derfynau – gan ddefnyddio dim ond swm teg o adnoddau'r ddaear a chynnal ein hetifeddiaeth diwylliannol.

1.9 Mae AAS yn broses i sicrhau bod yr effeithiau amgylcheddol arwyddocaol sy'n deillio o gynlluniau a rhaglenni yn cael eu hadnabod, eu hasesu, eu lliniaru, a'u cyfathrebu i'r sawl sy'n gwneud y penderfyniadau ac yna'u monitro. Mae'r broses AAS yn ystyried effeithiau positif a negyddol cynlluniau

DRAFT

a'u polisiau, ac mae'n cael ei ddefnyddio i hysbysu a hwyluso mesurau amgylcheddol pro-actif.

1.10 Daeth y Gyfarwyddeb AAS i rym ar 21 Gorffennaf 2004. Y mae'r Gyfarwyddeb yn ei gwneud yn angenrheidiol i bob corff cyhoeddus ymgymeryd ag AAS o'u cynlluniau a'u rhaglenni pan fo tebygolrwyddd o effeithiau sylweddol ar yr amgylchedd ac/neu pan fo fframwaith wedi ei sefydlu ar gyfer datblygiad yn y dyfodol. Golyga hyn ei bod yn angenrheidiol i'r CDLl fod yn destun Asesiad.

1.11 Mae'n ceisio: *"…darparu amddiffyniad uchel dros yr amgylchedd a chyfrannu tuag at integreiddio ystyriaethau amgylcheddol i mewn i baratoi a mabwysiadu cynlluniau a rhaglenni gyda golwg i hyrwyddo datblygiad cynaladwy, drwy sicrhau bod, yn unol â'r Gyfarwyddeb hon, asesiad amgylcheddol yn cael ei gynnal o gynlluniau a rhaglenni penodol sydd yn debygol o gael effeithiau arwyddocaol ar yr amgylchedd." (Erthygl 1).*

1.12 Mae Rheoliadau AAS yn gofyn i faterion amygylcheddol diffiniedig gael eu cynnwys yn y broses asesu sef:

- Bioamrywiaeth
- Poblogaeth
- Iechyd Pobl
- Ffawna
- Fflora
- Pridd
- Dŵr
- Aer
- Ffactorau Hinsawdd
- Asedau Materol
- Treftadaeth Ddiwylliannol
- Tirwedd
- Y gydberthynas rhwng yr uchod

1.13 Cynghora Llywodraeth Cymru fod yn well ymgorffori anghenion y Gyfarwyddeb AAS yn yr Arfarniad Cynaladwyedd yng nghyswllt cynlluniau datblygu. Gellir diwallu gofynion statudol y ddau asesiad mewn un broses integredig Arfarniad Cynaladwyedd. Er mwyn bodloni gofynion yr Arfarniad Cynaladwyedd, mae gan yr adroddiad hwn ffocws ehangach nag agweddau amgylcheddol, a chynhwysir yn ychwanegol, data cymdeithasol ac economaidd.

Yr allbynnau o'r Broses Arfarniad Cynaliadwyedd (AC) hyd yma

1.14 Mae'r broses AC ar gyfer y Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd (CDLl ar y Cyd) wedi cynhyrchu'r adroddiadau canlynol hyd yma:

DRAFT

- **Adroddiad Cwmpasu Gorffennaf 2011** (sy'n rhoi crynodeb o Gam A), y dylid ei ddefnyddio i ymgynghori ar gwmpas yr AC/Asesiad Amgylcheddol Strategol (AAS), a gyflwynwyd ar gyfer ymgynghoriad cyhoeddus ar 21/07/2011 am gyfnod o saith wythnos. Rhoddwyd hysbysiad mewn papurau newydd lleol a oedd yn cyflwyno gwybodaeth am y cyfnod ymgynghori ac yn estyn gwahoddiad i unrhyw un â diddordeb gyflwyno sylwadau ysgrifenedig ar yr Adroddiad.
- Cyhoeddwyd **Adroddiad Arfarniad Cynaliadwyedd Cychwynnol Drafft Gorffennaf 2012** (sy'n nodi camau A i B) – ar wefannau'r Cyngor ym mis Gorffennaf 2012
- **Adroddiad Arfarniad Cynaliadwyedd Cychwynnol Mai 2013**) (sy'n nodi camau A i C). Roedd yr adroddiad hwn yn destun ymgynghoriad cyhoeddus, ochr yn ochr â'r Hoff Strategaeth, am gyfnod o 7 wythnos.
- **Adroddiad Adnau Arfarniad Cynaliadwyedd Chwefror 2015** (sy'n dogfennu Cyfnodau A i D). Cyflwynwyd yr adroddiad hwn ar gyfer ymgynghoriad cyhoeddus, ochr yn ochr â'r Cynllun Adnau, am gyfnod o 7 wythnos.
- **Adroddiad Arfarnu Cynaladwyedd Newidiadau â Ffocws ac Adnau** (yn dogfennu camau A i D). Fe wnaeth yr adroddiad hwn yn gyd-fynd â'r CDLl ar y Cyd Adnau a Newidiadau â Ffocws ar eu cyflwyniad i Lywodraeth Cymru.
- **Arfarniad Cynaladwyedd o Newidiadau Materion sy'n Codi Rhagfyr 2016** ystyriwyd diwygiadau arfaethedig i'r CDLl yn dilyn ystyriaeth o'r sylwadau ar y Newidiadau Ffocws yn ogystal â gwaith pellach o ran opsiynau safleoedd Sipsiwn a Theithwyr, datblygiad ynni adnewyddol ac i ymateb i sylwadau'r Arolygydd yn ystod y cyfnod Cyn-Gwrandawiad o'r Archwiliad.
- **Adroddiad Adendwm Cynaladwyedd (Gorffennaf 2016)** ystyriwyd diwygiadau arfaethedig i'r CDLl a gododd o ganlyniad i'r materion a drafodwyd yn ystod y sesiynau gwrandawiadau.
- **Adrodddiad Arfarniad Cynaladwyedd Terfynol Gorffennaf 2017** (yr adroddiad hwn) Mae'r adroddiad hwn yn mynd gyda fersiwn mabwysiedig terfynol o'r CDLl.

Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd

1.15 Ochr yn ochr â'r broses AC, roedd yn angenrehidiol ymgymeryd ag Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd (ArhC) of CDLl. Y nod trawsfwaol yw i bennu, gan edrych ar amcanion cadwraeth a nodweddion cymwys safle, os y cai'r cynllun, unai yn unigol/ neu mewn cyfuniad gyda chynlluniau eraill effaith andwyol ar hygrededd safle Natura 2000 (h.y. Ardaloedd Cadwraeth Arbennig, Ardaloedd Gwarchod Arbennig a Safleoedd Ramsar).

1.16 O fewn Ardal Cynllun Gwynedd ac Ynys Môn, mae 25 o safleoedd wedi eu dynodi ar lefel Ewropeaidd am eu pwysigrwydd i gadwraeth natur o dan y Gyfarwyddeb Cynefinoedd. Yn ychwanegol, mae'n rhaid i'r Cyngor yn canfod

DRAFT

a oes Safleoedd Ewropeaidd o fewn awdurdodau cyfagos y gallai'r CDLl effeithio'n andwyol ar eu cyfanrwydd.

1.17 Mae'r Atodiad i NCT 5 (2009) sydd yn amlinellu sut y dylai'r Rheoliadau Cynefinoedd gael eu gweithredu mewn cysylltiad â CDLl ar y Cyd, yn nodi::

"Ni ddylai [Asesiadau Rheoliadau Cynefinoedd] gael eu hymgorffori i mewn i AC neu AAS. Dylent gael eu rhedeg law yn llaw gyda'r prosesau hyn…" (Ychwanegiad 6, paragraff 1.5)

1.18 Fodd bynnag, nid yw'r arweiniad yn nodi y gellir gwneud yr adrodd ochr yn ochr gyda'r AC os yw wedi arwyddo'n glir. Wrth i'r cynllun datblygu, roedd yr AC a'r HRA yn cael eu cysylltu er mwyn sicrhau fod y polisiau CDLl yn cael eu datblygu i ystyried effeithiau'r Cynllun ar y safleoedd Natura 2000. Enfusion Cyf ymgymerodd â'r gwaith ARhC ac fe gafoddhwn ei gyflwyno ochr yn ochr fersiwn o'r adroddiad AC hwn a'r CDLl Drafft Adnau i Lywodraeth Cymru.

1.19 Canfu sgrinio'r CDLl ar y Cyd Adnau ei bod yn annhebygol y byddai mwyafrif y polisïau neu ddyraniadau safle arfaethedig o fewn y CDLl ar y Cyd Adnau yn cael effaith sylweddol ar safleoedd Ewropeaidd. Roedd nifer o resymau dros hyn, gan gynnwys: nid yw'r mwyafrif o'r polisïau o reidrwydd yn cynnig datblygu, ond yn hytrach yn cefnogi rhai mathau o ddatblygiadau ac yn nodi meini prawf ar gyfer penderfynu ar unrhyw geisiadau cynllunio. Mae nifer o'r polisïau hefyd yn cynnwys mesurau diogelu sy'n ceisio gwarchod bioamrywiaeth neu sy'n ei gwneud yn ofynnol i unrhyw gynnig am ddatblygiad gynnal Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd. Mae hyn, ynghyd â'r mesurau lliniaru a ddarperir gan bolisïau'r CDLl ar y Cyd Adnau, gan gynnwys Polisi Strategol PS16 (Gwarchod a Gwella'r Amgylchedd Naturiol) - sy'n ceisio rheoli datblygiad i gadw a, lle bo hynny'n bosibl, gwella'r amgylchedd naturiol drwy ddiogelu safleoedd Ewropeaidd a bioamrywiaeth ehangach - yn helpu i sicrhau nad oes unrhyw effeithiau sylweddol tebygol ar safleoedd Ewropeaidd.

1.20 Hefyd ystyriodd yr asesiad sgrinio effeithiau posibl y CDLl ar y Cyd Adnau yn gyffredinol, yn ogystal ag ar y cyd â chynlluniau a phrosiectau eraill. Daeth i'r casgliad bod y CDLl ar y Cyd Adnau yn annhebygol o gael effeithiau sylweddol ar unrhyw safleoedd Ewropeaidd naill ai ar ei ben ei hun neu mewn cyfuniad â chynlluniau a phrosiectau eraill o ganlyniad i lygredd atmosfferig, mwy o aflonyddwch, colli neu ddarnio cynefin, ac ansawdd a lefelau dŵr is. Roedd y canfyddiadau hyn yn amodol ar y sylwadau ymgynghori a chyngor gan CNC a rhanddeiliaid ehangach.

1.21 Yn dilyn yr ymgynghoriad ar y CDLl ar y Cyd Adnau, gwnaeth y Cynghorau nifer o newidiadau i'r Cynllun. Cafodd y newidiadau hyn eu sgrinio a chanfuwyd nad oeddynt yn effeithio'n sylweddol ar ganfyddiadau'r Sgrinio ARhC i'r CDLl ar y Cyd Adnau. Felly, daethpwyd i'r casgliad nad oedd y CDLl ar y Cyd yn debyg o gael effeithiau sylweddol ar unrhyw safleoedd

DRAFT

Ewropeaidd naill ai ar ei ben ei hun neu ar y cyd. Mae copi o'r Adroddiad ARhC diweddaraf ar gael mewn dogfen ar wahan.

Asesiadau Eraill

1.22 Roedd y CDLl ar y Cyd hefyd yn destun Asesiad Effaith Cydraddoldeb (AEC). Mae AEC y CDLl ar y Cyd yn ofyniad cyfreithiol dan Ddeddf Cydraddoldeb [2010] a Deddf yr Iaith Gymraeg [1993]. Mae Asesiad Effaith Cydraddoldeb yn declyn sy'n cynorthwyo awdurdodau lleol i sicrhau nad yw'r Cyngor yn gwahaniaethu a'u bod yn hyrwyddo cydraddoldeb ble bynnag y bo modd ac yn meithrin perthnasau cymunedol da. Mae cynnal AEC yn cynnwys asesu effeithiau tebygol polisïau ar bobl o ran anabledd, rhyw, hil, iaith, oedran, cyfeiriadedd rhywiol a chrefydd neu gred.

1.23 Cynhaliwyd Asesiad Effaith Iechyd (AEI) y CDLl ar y Cyd hefyd. Teclyn yw'r AEI y gellir ei ddefnyddio i asesu effaith iechyd datblygiad ffisegol, newid arfaethedig i gyflwyniad gwasanaeth neu bolisi neu strategaeth. Y nod yw cael gwared ag unrhyw effeithiau negatif posib ar iechyd a lles pobl, neu eu lleddfu, ac i uchafu'r cyfleoedd i helpu pobl i wella'u hiechyd. Er bod y prif faterion iechyd yn cael eu cyflwyno'n dda yn y Fframwaith AC cynhaliwyd yr AEI fel ymarfer ar wahân i'r AC. Mae'n seiliedig ar fethodoleg 'Gwella Iechyd a Lleihau Anghydraddoldebau: Arweiniad Ymarferol i Asesu'r Effaith ar Iechyd' - arweiniad Cymru i'r AEI. (Llywodraeth Cynulliad Cymru a Her Iechyd Cymru, Gwella Iechyd a Lleihau Anghydraddoldebau: Arweiniad ymarferol i asesu'r effaith ar iechyd, 2004). Mae Cyngor Gwynedd a Chyngor Sir Ynys Môn wedi datblygu teclyn Asesu Iechyd a Lles a gafodd ei ddefnyddio i asesu'r CDLl ar y Cyd.

1.24 Yn olaf cynhaliwyd Asesiad Effaith ar yr Iaith Gymraeg (AEIG) ar gyfer y CDLl ar y Cyd. Y mae AEIG yn caniatáu adnabod yr effeithiau posib ar yr iaith Gymraeg a allai ddod yn sgil datblygiad. Cynhaliwyd yr AEIG fel ymarfer ar wahân i AC y CDLl ar y Cyd. Mae casgliadau'r asesiadau a enwir uchod i gyd wedi hysbysu'r broses AC.

Strwythur yr Adroddiad AC

1.25 Cyflwynir yr adroddiad hwn fel a ganlyn:

- Mae Adran 2 yn esbonio'r ymagwedd ar gyfer yr AC ac yn nodi'r dulliau a ddefnyddiwyd yn ystod pob cam a phob elfen o'r gwaith o ddatblygu'r CDLl ar y Cyd,
- Mae Adran 3 yn disgrifio nodweddion ardal y Cynllun Lleol a materion pwysig, gan gyflwyno'r amodau gwaelodlin a'r cyd-destun polisi, ynghyd â syniad o sut y gallai'r ardal ddatblygu heb y CDLl ar y Cyd.
- Mae Adran 4 yn disgrifio'r dewisiadau wrth lunio cynlluniau ac asesiad amgen yn yr Asesiad Amgylcheddol Strategol (AAS).

DRAFT

- Mae Adran 5 yn nodi canfyddiadau'r AC o'r Hoff Strategaeth yn 2013;
- Mae Adran 6 yn cyflwyno canfyddiadau'r AC o'r Cynllun Adnau sy'n datblygu ac yn ystyried y Newidadau Ffocws arfaethedig;
- Mae Adran 7 yn cyflwyno canfyddiadau'r AC o'r Newidiadau Materion sy'n Codi (NMC) ac argymhellion yr Arolygydd.
- Mae Adran 8 yn darparu disgrifiad o'r mesurau monitro arfaethedig;

DRAFT

2. METHODOLEG YR ARFARNIAD CYNALADWYEDD

Cyflwyniad

2.1 Mae'r adran yma yn nodi'r dull bras a'r fethodoleg ar gyfer y broses AC/AAS, gan gynnwys asesiad o'r opsiynau strategol, polisiau a safleoedd sydd wedi eu dynodi. Dengys Ffigwr 2.1 isod sut y roedd y broses AC/AAS yn integreiddio â phob cam o'r broses CDLl ar y Cyd.

Ffigwr 2.1: Y berthynas rhwng y broses AC/AAS a'r CDLl[1]

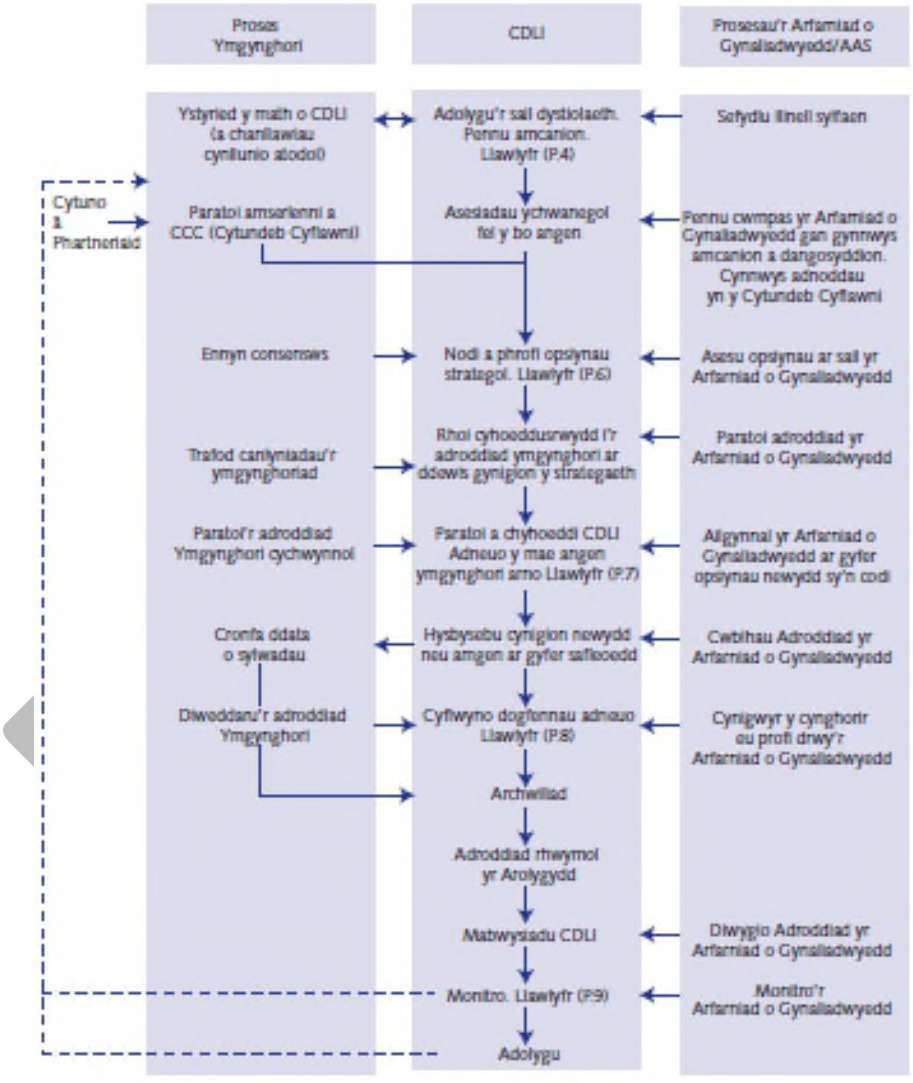

D.S. Dylid paratoi'r cynllun, cynnal yr Arfarniad o Gynaliadwyedd a'r ymgynghoriad mewn modd integredig.

Camau yn y Broses AC/AAS

2.2 Mae pump prif ran yn y broses AC/AAS ac mae gan bob cam dasgau allweddol i'w cyflawni fel yr amlinellir yn nhabl 2.1 isod:

[1] LLCC (2006) Llawlyfr ar Gynlluniau Datblygu Lleol. Cyflwyniad i'r Arfarniad o Gynaliadwyedd gan Ymgorffori Asesiad Amgylcheddol Strategol (AAS), Rhan B, tud 19

Tabl 2.1: Camau allweddol a'r tasgau yn y broses AC

Cam AC	Tasgau Allweddol
Cam A Gosod y cyd-destun a sefydlu'r waelodlin a phenderfynu ar y cwmpas	• Adnabod cynlluniau, rhaglenni ac amcanion perthnasol eraill i ddiogelu'r amgylchedd (Tasg A1) • Casglu gwybodaeth gwaelodlin (Tasg A2) • Adnabod materion a phroblemau cynaliadwyedd (Tasg A3) • Datblygu Fframwaith AC (Tasg A4) • Paratoi ac ymgynghori ar gwmpas yr AC (Tasg A5)
Cam B Datblygu a mireinio opsiynau ac asesu effeithiau	• Profi'r cynllun neu amcanion y rhaglen yn erbyn y Fframwaith AC (Tasg B1) • Datblygu opsiynau'r CDLl (Tasg B2) • Rhagweld effeithiau'r CDLl (Tasg B3) • Cloriannu effeithiau'r CDLl (Tasg B4) • Ystyried ffyrdd o liniaru effeithiau niweidiol ac uchafu buddion (Tasg B5) • Cynnig mesurau i fonitro effeithiau sylweddol (Tasg B6)
Cam C Paratoi'r Adroddiad Arfarniad o Gynaliadwyedd	• Paratoi'r Adroddiad Arfarniad o Gynaliadwyedd [Amgylcheddol] (Tasg C1)
Cam D Ymgynghori a gwneud penderfyniadau	• Ymgynghori ar y cynllun drafft neu raglen a'r Adroddiad Arfarniad o Gynaliadwyedd [Amgylcheddol] (Task D1) • Gwerthuso newidiadau sylweddol (yn cynnwys o'r cyflwyniadau) (Task D2) • Gwneud penderfyniadau a darparu gwybodaeth (Task D3)
Cam E Monitro gweithrediad y cynllun neu'r rhaglen	• Cwblhau'r amcanion a'r dulliau ar gyfer monitro (Tasg E1) • Ymateb i effeithiau niweidiol (Tasg E2)

Grŵp Tasg Cynaladwyedd

2.3 Sefydlodd yr Uned Polisi Cynllunio ar y Cyd grŵp gorchwyl mewnol i ddarparu mewnbwn arbenigol i AC y CDLl ar y cyd. Roedd y grŵp gorchwyl yn cynnwys nifer o swyddogion o wahanol adrannau'r ddau Gyngor. Dewiswyd pob swyddog i ddarparu mewnbwn ar agweddau gwahanol o broses yr AC/AAS, yn ôl eu maes arbenigol penodol. Defnyddwyd y mewnbwn gan y grŵp gorchwyl i hysbysu camau gwahanol o'r AC.

DRAFT

Cwmpasu'r Prif Faterion Cynaliadwyedd a'r Fframwaith AC

2.4 Yn ystod camau cynnar y gwaith o baratoi'r Cynllun Lleol yn 2007, cafodd cynlluniau a rhaglenni perthnasol eu hadolygu, a chafodd gwybodaeth waelodlin ei chasglu a'i dadansoddi gan Swyddogion, i'w helpu i nodi'r materion, y problemau a'r cyfleoedd ar gyfer yr ardal (cyflwynir manylion pellach yn Adran 3 y ddogfen hon). Cyflwynwyd manylion y dadansoddiad hwn yn yr Atodiadau technegol i'r Adroddiad Cwmpasu Gorffennaf 2011.[2]

2.5 Cafodd Fframwaith o Amcanion yr AC a chwestiynau a fyddai'n hwyluso penderfyniadau eu datblygu o'r prif faterion a nodwyd yn 2011, fel rhan o'r gwaith cwmpasu. Mae'r fframwaith hwn yn ceisio hyrwyddo a/neu ddiogelu ffactorau cynaliadwyedd sy'n berthnasol i ardal y Cynllun Lleol a'r amserlen ar gyfer ei weithredu. Mae'n ffurfio'r sail ar gyfer arfarnu elfennau o'r CCLl ar y Cyd, wrth iddynt gael eu datblygu, gan ddefnyddio asesiad meintiol ac ansoddol o'r sylfaen dystiolaeth a barn broffesiynol.

2.6 Mae'r Adroddiad Cwmpasu yn cyflwyno'r broses a gynhaliwyd, a chafodd ei gyflwyno ar gyfer ymgynghoriad cyhoeddus ym mis Gorffennaf 2011 am gyfnod o 7 wythnos. Rhoddwyd hysbysiad mewn papurau newydd lleol, a oedd yn cynnwys gwybodaeth am y cyfnod ymgynghori ac yn estyn gwahoddiad i unrhyw un â diddordeb gyflwyno sylwadau ysgrifenedig am yr Adroddiad. Yn ystod cyfnod yr ymgynghoriad cyhoeddus ar yr Adroddiad Cwmpasu, cofrestrwyd 10 o sylwadau a oedd yn codi mwy na 100 o faterion.

2.7 Derbyniodd y Grŵp Gorchwyl Cynaliadwyedd, a gyfarfu ar 08 Medi 2011, arsylwadau hefyd ar gynnwys yr Adroddiad Cwmpasu, a chafodd y rhain eu hystyried a'u cofrestru fel sylwadau. Mae ymateb y Cyngor i'r sylwadau a dderbyniwyd yn ystod y cyfnod ymgynghori, ac unrhyw ddiwygiadau dilynol a wnaed i'r Adroddiad Cwmpasu wedi'u cynnwys yn Atodiad 1 a 2 yr adroddiad hwn.

2.8 Cyflwynir Fframwaith yr AC o Amcanion, Cwestiynau sy'n Hwyluso Penderfyniadau a Dangosyddion Posibl, a ddiwygiwyd o ganlyniad i ymgynghoriad statudol a chyhoeddus yn y tabl canlynol (*yn cynnwys croesgyfeiriadau mewn llythrennau italig ar gyfer y pynciau yng Nghyfarwyddeb yr AAS)*:

[2] https://www.gwynedd.gov.uk/cy/Cyngor/Strategaethau-a-pholis%C3%AFau/Cynllunio-ac-amgylchedd/Polisi-cynllunio/Cynllun-Datblygu-Lleol-ar-y-Cyd/Asesiadau-ac-Arfarniadau.aspx

DRAFT

Fframwaith yr Arfarniad Cynaliadwyedd

Tabl 2.2: Y Fframwaith AC

Fframwaith Amcanion yr AC
1. Cynnal a mwyhau buddion bioamrywiaeth a chysylltedd ***(Pynciau AAS: bioamrywiaeth, ffawna, fflora, pridd)***
A fydd y cynllun yn... ▪ Amddiffyn cyfanrwydd safleoedd dynodedig (rhyngwladol, cenedlaethol a lleol), ac osgoi cynefinoedd / rhywogaethau tameidiog ▪ Diogelu a mwyhau cynefinoedd bywyd gwyllt ar y tir ac yn y môr (yn cynnwys yr ased coetiroedd sylweddol a geir yn ardal y cynllun), a bioamrywiaeth ehangach mewn ardaloedd gwledig a threfol ▪ Cynnal a gwella'r ddarpariaeth o seilwaith gwyrdd ▪ Diogelu a mwyhau'r safleoedd daearegol dynodedig a'r ddaear amrywiaeth ehangach ▪ Cynnal a mwyhau swyddogaeth chysylltedd ecolegol
Dangosyddion Arfaethedig: ▪ Y bioamrywiaeth a gollir drwy ddatblygiadau, a fesurir gan y safleoedd rhyngwladol (h.y. Natura 2000), safleoedd cenedlaethol (e.e SoDdGA) a safleoedd lleol yn ardal y CDLl ar y Cyd a gollir neu yr effeithir arnynt ▪ Colled net y bioamrywiaeth yn ardal y CDLl a achosir gan ddatblygiadau ▪ % y nodweddion (amrywiol fathau) mewn cyflwr addawol, yn rhai ar dir ac yn y môr ▪ Cyrhaeddiad amcanion a thargedau y Cynllun Gweithredu Bioamrywiaeth (y DU, gwlad benodol / rhanbarthol / lleol) ▪ Tueddiadau a statws rhywogaethau / cynefinoedd Adran 42 NERC 2006 ▪ Nifer ac arwynebedd y Safleoedd Cadwraeth Natur Arbennig (SINCs) a'r GNLl o fewn y Cynllun
2. Hyrwyddo hyfywdra, cydlyniant ac iechyd a lles cymunedol ***(Pynciau AAS: iechyd bodau dynol, y boblogaeth)***
A fydd y cynllun yn... ▪ Bodloni anghenion poblogaeth sy'n heneiddio ▪ Lleihau nifer y bobl mewn oed gwaith sy'n allfudo er mwyn cefnogi cymunedau sy'n gytbwys o ran oedran y boblogaeth ▪ Gwella'r ddarpariaeth o gyfleusterau a gwasanaethau i gymunedau difreintiedig ac ardaloedd gwledig a gwella mynediad atynt. ▪ Hyrwyddo rhyngweithio cymunedol a chynhwysiad cymdeithasol ▪ Cael gwared ar rwystrau a chreu cyfleoedd i bobl fyw bywydau iachach, e.e. hyrwyddo ymarfer corff (cerdded, beicio) ▪ Lleihau'r anghydraddoldeb iechyd rhwng ardaloedd a grwpiau cymdeithasol
Dangosyddion Arfaethedig: ▪ % y boblogaeth gyfan sydd â mynediad at wasanaethau allweddol ▪ mesurau iechyd sy'n gysylltiedig â ffordd o fyw (e.e. pobl dros eu pwysau,

DRAFT

Fframwaith Amcanion yr AC
gordewdra) – Arolwg Iechyd Cymru
3. Rheoli a lleihau effeithiau newid hinsawdd drwy hyrwyddo a chefnogi mesurau lliniaru ac addasu ***(Pynciau AAS: ffactorau hinsawdd, aer)***
A fydd y cynllun yn... ▪ Lleihau'r allyriadau nwyon tŷ gwydr o drafnidiaeth, adeiladau a phrosesau cynhyrchu ynni ▪ Cefnogi ac annog datblygiadau newydd sy'n ynni effeithlon ac sy'n medru gwrthsefyll newid hinsawdd ▪ Integreiddio a hyrwyddo ynni adnewyddadwy a chynlluniau ynni carbon isel, ar lefel leol a chymunedol, a chynyddu'r galw am ynni a gyflenwir gan ffynonellau carbon isel ▪ Sicrhau y cynllunnir am addasiadau mewn ffordd sy'n gwneud y mwyaf o gyfleoedd ac sy'n isafu'r costau sy'n gysylltiedig â newid hinsawdd
Dangosyddion Arfaethedig: ▪ % y newid mewn allyriadau carbon deuocsid o'r sectorau diwydiant / masnach, domestig, trafnidiaeth ffordd, newid mewn defnydd tir a choedwigaeth
4. Gwarchod, hyrwyddo a mwyhau'r iaith Gymraeg ***(Pynciau AAS: Treftadaeth Ddiwylliannol)***
A fydd y cynllun yn... ▪ Gwarchod a mwyhau'r cyfleoedd i hyrwyddo a datblygu'r iaith Gymraeg
Dangosyddion Arfaethedig: ▪ Nifer / % y siaradwyr Cymraeg
5. Gwarchod, hyrwyddo a mwyhau adnoddau diwylliannol ac asedau treftadaeth hanesyddol ***(Pynciau AAS: Treftadaeth Ddiwylliannol)***
A fydd y cynllun yn… ▪ Sicrhau y gwarchodir asedau hanesyddol, archeolegol a diwylliannol lleol (yn cynnwys eu gwarchod rhag datblygiadau newydd), ac y gwneir y mwyaf ohonynt er budd trigolion ac ymwelwyr ▪ Hyrwyddo mynediad at yr amgylchedd hanesyddol er dibenion addysg a thwristiaeth / datblygiad economaidd
Dangosyddion Arfaethedig ▪ Nifer / newid yn yr adeiladau / asedau hanesyddol mewn perygl
6. Cefnogi twf economaidd a hwyluso economi fywiog, amrywiol sy'n darparu cyfleoedd cyflogaeth lleol ***(Pynciau AAS: Poblogaeth)***
A fydd y cynllun yn...

DRAFT

Fframwaith Amcanion yr AC
▪ Hyrwyddo a hwyluso buddsoddiad i fusnesau lleol ar draws amrywiaeth o sectorau economaidd ▪ Gwella a mwyhau cyfleoedd cyflogaeth, yn cynnwys mewn ardaloedd gwledig ▪ Cefnogi'r diwydiant twristiaid drwy wneud gwelliannau amgylcheddol a gwella'r seilwaith, a chynorthwyo i wella adnoddau a seilwaith presennol ▪ Darparu mynediad at gyfleoedd am hyfforddiant, addysg a datblygu sgiliau i bob sector yn y gymuned
Dangosyddion Arfaethedig: ▪ Gweithgarwch economaidd fesul sector ▪ Statws cyflogaeth trigolion 16 mlwydd oed a throsodd ▪ Nifer y bobl sy'n cymudo i mewn ac allan o ardaloedd yr awdurdod
7. Darparu tai cynaladwy, yn cynnwys tai fforddiadwy sy'n bodloni angen lleol ***(Pynciau AAS: y boblogaeth, iechyd bodau dynol)***
A fydd y cynllun yn... ▪ Gwella ansawdd ac argaeledd y stoc tai presennol ar gyfer cymunedau difreintiedig ▪ Cyflwyno mwy o dai fforddiadwy a chynaliadwy gyda'r effaith leiaf bosib ar yr amgylchedd mewn ardaloedd gwledig a threfol ▪ Cyflwyno tai addasadwy sy'n mynd i'r afael ag anghenion unigol y cymunedau
Dangosyddion Arfaethedig: ▪ Nifer yr unedau tai fforddiadwy newydd a ddarparwyd / blwyddyn fel canran o'r holl unedau newydd
8. Gwerthfawrogi, cadw a mwyhau tirweddau gwledig a threfweddau trefol ardal y cynllun **(Pynciau AAS: y dirwedd)**
A fydd y cynllun yn... ▪ Gwarchod a mwyhau nodweddion arbennig y dirwedd yn ardal y cynllun, yn cynnwys Ardaloedd o Harddwch Naturiol Eithriadol, y dirwedd arfordirol / morol a threfweddau ▪ Gwarchod a gwella ansawdd y mannau agored sy'n hygyrch i'r cyhoedd mewn amgylchedd gwledig ac adeiledig ▪ Sicrhau bod datblygiadau newydd wedi'u hintegreiddio'n briodol a sensitif gyda chymeriad y dirwedd a'r drefwedd yn ardal y cynllun
Dangosyddion Arfaethedig: ▪ Cyfran y tirwedd o ansawdd uchel / uchel iawn a nodir gan LANDMAP ▪ Nifer / cyfran o ddatblygiadau newydd o fewn yr AHNE ▪ Nifer / cyfran o ddatblygiadau newydd o fewn ardaloedd wedi eu categoreiddio'n bwysig gan LANDMAP

DRAFT

Fframwaith Amcanion yr AC
9. Defnyddio'r tir ac asedau mwynol yn effeithlon a hyrwyddo mecanweithiau ar gyfer lleihau gwastraff, ailddefnyddio ac ailgylchu *(Pynciau AAS: asedau deunyddiau, pridd)*
A fydd y cynllun yn... ▪ Blaenoriaethu datblygiad ar dir a ddatblygwyd eisoes / tir llwyd addas heb effeithio ar fioamrywiaeth, asedau treftadaeth hanesyddol na'r dirwedd ▪ Gwarchod ansawdd y pridd (y tir gorau a'r tir mwyaf amlbwrpas) ▪ Hyrwyddo adfer tir wedi'i halogi ac osgoi / lleihau achosion o halogi pridd ▪ Lleihau'r swm o wastraff a grëir a chefnogi symud tuag at hierarchaeth rheoli gwastraff cynaliadwy ar gyfer datblygiadau presennol a newydd (yn cynnwys trwy rwydwaith gynaliadwy o gyfleusterau rheoli) ▪ Diogelu swyddogaethau priddoedd sy'n cynnwys lliniaru llifogydd ac atafaeliad carbon. ▪
Dangosyddion Arfaethedig: ▪ % / cyfran y datblygiadau ar dir a ddatblygwyd eisoes ▪ % y gwastraff bwrdeistrefol a yrrir i safleoedd tirlenwi ▪ % y gwastraff bwrdeistrefol a ailddefnyddir / ailgylchir ▪ Arwynebedd pridd eliedig a'r arwynebedd o briddoedd carbon uchel / organig sy'n cael eu datblygu
10. Cefnogi a mwyhau cysylltiadau trafnidiaeth a rhyngrwyd da i gefnogi'r gymuned a'r economi *(Pynciau AAS: y boblogaeth, iechyd bodau dynol)*
A fydd y cynllun yn... ▪ Gwella hygyrchedd mewn ardaloedd lleol, drwy gysylltu rhwydweithiau cludiant (cludiant cyhoeddus a heb gerbyd) â'r canolfannau gwasanaethu ▪ Lleihau'r angen am deithio mewn ceir preifat, drwy wella'r seilwaith cludiant cyhoeddus ▪ Blaenoriaethu hygyrchedd drwy gael opsiynau trafnidiaeth cynaliadwy ar gyfer datblygiadau newydd
Dangosyddion Arfaethedig: ▪ Dull o deithio i'r gwaith - % y boblogaeth sy'n gweithio sy'n teithio mewn car ▪ Canran y datblygiadau preswyl newydd ble y gellir cyrraedd cyfleusterau o fewn taith 30 munud ar gludiant cyhoeddus ▪ Mynediad at wasanaethau a chyfleusterau drwy gludiant cyhoeddus, cerdded a beicio ▪ % y cynnydd yn y rhwydwaith seiclo ▪ Cyfran y ffynonellau tanwydd lpg ar gyfer cerbydau modur ▪ Nifer o gyfleusterau ailwefru electronig a ffynonellau tanwydd hydrogen sydd ar gael.

DRAFT

Fframwaith Amcanion yr AC
11. Diogelu ansawdd dŵr, rheoli cynaladwyedd adnoddau dŵr ac isafu'r risg o lifogydd ***(Pynciau AAS: dŵr, bioamrywiaeth)***
A fydd y cynllun yn... ▪ Sicrhau bod ansawdd dŵr mewn afonydd, llynnoedd, dŵr daear a dyfroedd arfordirol yn cael ei warchod a'i wella ▪ Isafu'r llygredd tryledol o ardaloedd gwledig a threfol ▪ Gwarchod a mwyhau'r adnoddau dŵr a chefnogi integreiddiad mesurau effeithlonrwydd dŵr ymhob datblygiad newydd ▪ Isafu'r risg o bob math o lifogydd (llanw, afonol, dŵr daear a charthffosiaeth) i bobl ac eiddo drwy gynllunio'n briodol a dylunio cynaliadwy ▪ Hyrwyddo effeithlonrwydd dŵr a mesurau addasu mewn datblygiadau newydd er mwyn mynd i'r afael ag effeithiau newid hinsawdd (e.e. SUD) ▪ Hwyluso datblygiadau ar diroedd nad ydynt mewn perygl o lifogydd
Dangosyddion Arfaethedig: ▪ % [neu nifer neu gyfradd o'r cyfanswm] o ddatblygiadau newydd sydd â systemau draenio cynaliadwy ▪ % y cyrff dŵr sy'n meddu ar statws ecolegol da neu â'r potensial i fod â statws ecolegol da ▪ cyfradd / nifer terfynol y datblygiadau sydd ym mharthau C1 ac C2 (yn unol â diffiniad NCT 15)

Dull yr AC

2.9 Mae'r Fframwaith AC hwn yn sail i'r broses o werthuso'r opsiynau strategol ar gyfer y lefel a'r dosbarthiad o dwf, yr opsiynau rhesymol ar gyfer safleoedd a pholisïau o 2012 i 2015. Cafodd y wybodaeth sylfaenol a'r adolygiad o'r cynlluniau a rhaglenni eu diweddaru yn 2013 a 2014; roedd y materion a'r problemau cynaliadwyedd ar gyfer y Cynllun Lleol yn parhau'r un fath, ac ystyriwyd bod y Fframwaith AC yn berthnasol o hyd, ac fe gafodd ei gadw at ddibenion parhad arfarnu. Mae'r crynodeb o'r wybodaeth waelodlin a'r adolygiad o gynlluniau a rhaglenni yn Adran 3, gyda'r manylion yn Atodiad 3.

2.10 Yn ystod camau cynnar y gwaith o baratoi'r AC a'r Cynllun Lleol yn 2011-2013, defnyddiodd yr AC system o symbolau i gynrychioli canfyddiadau'r AC ar gyfer gwahanol elfennau o'r cynllun a oedd yn datblygu, sef:

Tabl 2.3 Allwedd Dadansoddiad Cydweddoldeb o Weledigaeth ac Amcanion (2012)

✓	Yn Gydnaws â'r Amcanion
✗	Yn Anghydnaws â'r Amcanion
+/-	Ystod o ganlyniadau positif a negyddol posibl

DRAFT

-	Dim perthynas

Ar gyfer arfarnu opsiynau a pholisïau strategol:

Tabl 2.4: Allwedd yr AC i Natur ac Arwyddocâd Effeithiau (2011-2013)

++	Positif Mawr
+	Positif Bach
0	Effaith Niwtral
+/-	Ystod o ganlyniadau positif a negatif posibl
-	Negyddol Bach
--	Negyddol Mawr

2.11 Gwnaed diwygiadau i'r allwedd arwyddocâd ym mis Mai 2014, er mwyn esbonio effeithiau cynaliadwyedd y CDLl ar y cyd yn gliriach. Cyflwynir yr allwedd arwyddocâd diwygiedig ar gyfer yr AC o'r dyraniadau safleoedd posibl yn Nhabl 2.5 isod:

Tabl 2.5: Allwedd Arwyddocâd Diwygiedig (2014-2015)

Categorïau Arwyddocâd		
Symbol	**Ystyr**	**Effaith ar Gynaliadwyedd**
--	Negyddol Mawr	Problemus ac annhebygol oherwydd materion cynaliadwyedd hysbys; mesurau lliniaru yn debygol o fod yn anodd a/neu ddrud
-	Negyddol Bach	Materion cynaliadwyedd posibl: materion lliniaru a/neu drafodaeth yn bosibl
+	Positif Bach	Dim cyfyngiadau o ran cynaliadwyedd ac mae'r datblygiad yn dderbyniol
++	Positif Mawr	Anogir y datblygiad oherwydd byddai'n datrys problem gynaliadwyedd bresennol
?	Ansicr	Effeithiau Ansicr neu Anhysbys
0	Niwtral	Effaith Niwtral
- **+**		Mae rhai o Amcanion yr AC yn ystyried mwy nac un pwnc ac, oherwydd hyn, gallai'r cynllun gael effeithiau gwahanol ar bob pwnc sy'n cael ei ystyried. Er enghraifft, mae Amcan 2 yn gysylltiedig â'r pellter o wasanaethau/cyfleusterau, yn ogystal ag iechyd pobl. Gallai'r datblygiad gael effaith negyddol bach am nad yw o fewn pellter cerdded i wasanaethau/cyfleusterau presennol ond gallai gael effaith bositif fach ar iechyd drwy ddarparu tai.
+ ?		Mae hefyd yn bosibl cael dau symbol ar gyfer un o Amcanion yr AC, pan fydd ond yn ystyried pwnc unigol. Er enghraifft, gallai datblygiad gael effaith negyddol fach yn erbyn Amcan 5 yr AC; fodd bynnag, mae elfen o ansicrwydd nes y bydd asesiadau lefel is wedi'u cynnal.

2.12 Yn ystod proses gyfan yr AC, roedd yr arfarniad yn gymesur â cham datblygiad y Cynllun Lleol a'r elfennau hynny o'r cynllun oedd yn cael eu harfarnu.

DRAFT

Arfarnu Opsiynau Strategol

2.13 Roedd opsiynau strategol rhesymol ar gyfer lefel a dosbarthiad twf yn destun AC strategol lefel uchel yn erbyn pob un o amcanion yr AC yn 2011 gan ddefnyddio'r allwedd yn Nhabl 2.4. Cynhaliwyd arfarniad cymesur a chymharol o'r opsiynau strategol a darparwyd sylwebaeth sy'n disgrifio'r effeithiau posibl a'r posibiliadau o liniaru unrhyw effeithiau andwyol neu welliannau i effeithiau positif. Ceir crynodeb o ganfyddiadau'r gwaith hwn yn Adran 4 gyda'r arfarniad manwl yn Atodiadiau 5 a 6. Cafodd yr asesiad ei lywio gan y Grŵp Gorchwyl Cynaliadwyedd, a gyfarfu ar 13 Rhagfyr 2011. Mae unrhyw newidiadau i lefel neu ddosbarthiad twf cyffredinol, a gyflwynwyd yn Adroddiad Cychwynnol Drafft yr AC (2012) hefyd wedi'u hystyried yn Adran 4.

Arfarnu Hoff Bolisïau Strategaeth

2.14 Roedd pob un o'r polisïau yn y Ddogfen Hoff Strategaeth (2013) yn destun arfarniad unigol yn erbyn y Fframwaith AC llawn (Tabl 2.2) gan ddefnyddio'r allwedd a gyflwynir yn Nhabl 2.4. Cafodd y canfyddiadau eu crynhoi yn Adran 6 yr Adroddiad AC Cychwynnol (Mai 2013) gyda matricsau manwl yr arfarniad wedi'u cyflwyno yn Atodiad 8.

Arfarnu Opsiynau Safleoedd

2.15 Mae Proses a Methodoleg y Cyngor ar gyfer Safleoedd Posibl ar gyfer y CDLl ar y cyd yn dilyn proses 'hidlo' gynyddol, lle bydd ardaloedd o dir neu opsiynau safleoedd yn cael eu hasesu yn erbyn cyfres o feini prawf gwaharddol a dewisol. Bu Enfusion yn gweithio gyda'r Cynghorau yn 2013 a 2014 i sicrhau bod amcanion yr AC/AAS a'r Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd yn cael eu hymgorffori ym Mhroses a Methodoleg y Safleoedd Posibl.

2.16 Yn 2014, cafodd y Fframwaith AC ei fireinio gan Enfusion a'r Cynghorau er mwyn darparu eglurder pellach a chyfiawnhad dros arfarnu'r safleoedd posibl, drwy roi diffiniad o'r trothwyon arwyddocâd a ddefnyddiwyd yn fanwl. Cyflwynir y Fframwaith AC ar gyfer y Safleoedd Posibl isod yn Nhabl 4.2 a chafodd ei ddatblygu a'i fireinio i amlygu materion neu feini prawf pwysig ar gyfer pob un o Amcanion yr AC. Nodir unrhyw ragdybiaethau ac ansicrwydd, gydag arwydd clir o'r safonau a'r trothwyon a ddefnyddir i benderfynu ar natur ac arwyddocâd yr effeithiau ar yr opsiynau safleoedd. Mae Tabl 4.2 yn dangos cynnydd clir o'r modd y bydd Amcanion yr AC, a ddatblygwyd i fynd i'r afael â'r materion cynaliadwyedd yn ardal y CDLl ar y cyd, yn cael eu defnyddio i arfarnu cynaliadwyedd opsiynau safleoedd posibl.

DRAFT

Tabl 2.6: Fframwaith AC ar gyfer Opsiynau Safleoedd

Fframwaith Amcanion a chwestiynau sy'n hwyluso Perfformiad yr AC	Y Meini Prawf Asesu Manwl a ystyriwyd yn Ffurflen Asesu'r Swyddog Safleoedd Posibl	AC o Ddyraniadau Safleoedd	Y Meini Prawf Arwyddocâd ar gyfer Dyfarniadau Safleoedd yr AC	
1. Cynnal a gwella buddiannau a chysylltedd bioamrywiaeth ***(Pynciau AAS: bioamrywiaeth, ffawna, fflora, pridd)***				
A fydd y cynllun yn…. ▪ Diogelu integredd safleoedd wedi'u dynodi (rhyngwladol, cenedlaethol a lleol) ac yn osgoi darnio cynefinoedd/rhywogaethau ▪ Gwarchod a gwella cynefinoedd bywyd gwyllt daearol a morol (yn cynnwys asedau coetir sylweddol ardaloedd y cynllun) a bioamrywiaeth fwy cyffredinol mewn ardaloedd gwledig a threfol ▪ Cynnal a gwella'r ddarpariaeth seilwaith gwyrdd ▪ Gwarchod a gwella safleoedd daearegol wedi'u dynodi a geoamrywiaeth cyffredinol	**4.** A fyddai datblygu'r safle yn arwain at golli cynefinoedd, rhywogaethau blaenoriaeth, coed a gwrychoedd pwysig, neu'n arwain at ddarnio coridor gwyrdd? **10.** Arfarniad LANDMAP: • Gweledol a Synhwyraidd: • Daearegol: • Cynefinoedd Tirluniau: • Hanesyddol: • Diwylliannol:	Dylai'r meini prawf gwaharddol sy'n rhan o Broses a methodoleg Safleoedd Posibl fod wedi cael gwared ar unrhyw safleoedd ger SoDdGA, Ardaloedd Cadwraeth Arbennig, AGA a GNG. Dylai'r maen prawf asesu manwl 4 yn nogfen Proses a Methodoleg y Safle Posibl ddangos a allai'r datblygiad arwain at golli cynefin, rhywogaethau â blaenoriaeth, coed a gwrychoedd pwysig neu arwain at ddarnio coridor gwyrdd.	**++**	Mae'n annhebygol y byddai datblygiad yn unrhyw un o'r safleoedd yn cael effeithiau positif mawr ar fioamrywiaeth, oni bai y byddai'r datblygiad yn mynd i'r afael â mater cynaliadwyedd presennol sy'n gysylltiedig â bioamrywiaeth.
			+	Ni fyddai'r datblygiad yn arwain at golli cynefin, rhywogaethau â blaenoriaeth, coed a gwrychoedd pwysig, nac yn arwain at ddarnio coridor gwyrdd, ac mae cyfleoedd posibl yn bodoli i wella bioamrywiaeth.
			0	Gallai'r datblygiad arwain at golli cynefin, rhywogaethau â blaenoriaeth, coed a gwrychoedd pwysig neu arwain at ddarnio coridor gwyrdd; fodd bynnag, mae mesurau lliniaru addas ar gael i fynd i'r afael ag effeithiau negyddol. Mae posibilrwydd o effaith niwtral
			?	Mae elfen o ansicrwydd ar gyfer pob safle, nes y bydd arolygon ac asesiadau lefel is wedi'u cynnal.
			-	Gallai'r datblygiad arwain at golli cynefin, rhywogaethau â blaenoriaeth, coed a gwrychoedd pwysig neu arwain at ddarnio coridor gwyrdd. Byddai mesurau lliniaru yn anodd neu'n ddrud.

DRAFT

Fframwaith Amcanion a chwestiynau sy'n hwyluso Perfformiad yr AC	Y Meini Prawf Asesu Manwl a ystyriwyd yn Ffurflen Asesu'r Swyddog Safleoedd Posibl	AC o Ddyraniadau Safleoedd	Y Meini Prawf Arwyddocâd ar gyfer Dyfarniadau Safleoedd yr AC	
				Mae posibilrwydd o effaith negyddol fach weddilliol
			--	A oes potensial y gallai'r datblygiad ar y safle gael effeithiau negyddol ar safle Ewropeaidd (ACA, AGA a Ramsar) neu SoDdGA. Ar y cam hwn, ystyrir y byddai'n annhebygol i unrhyw un o'r dyraniadau safleoedd rhesymol gael effaith negyddol fawr ar fioamrywiaeth oherwydd dylai hyn fod wedi'i ystyried eisoes drwy'r Broses a'r Fethodoleg ar gyfer Safleoedd Posibl.
2. Hyrwyddo hyfywedd, cydlyniant, iechyd a lles cymunedol *(Pynciau AAS: iechyd pobl, poblogaeth)*				
A fydd y cynllun yn… ▪ Diwallu anghenion poblogaeth sy'n heneiddio ▪ Lleihau nifer y bobl o oedran gweithio sy'n allfudo er mwyn cefnogi cymunedau â chydbwysedd oedran ▪ Gwella'r ddarpariaeth, a'r mynediad at gyfleusterau a gwasanaethau i gymunedau difreintiedig ac ardaloedd gwledig	**7.** A oes gan y safle unrhyw werth fel man agored neu bwysigrwydd o safbwynt hamdden? **8.** A yw'r defnydd presennol/blaenorol o'r safle yn awgrymu bod risg bosibl o dir halogedig? **15.** Nodwch y pellter i'r gwasanaeth/cyfleuster cymunedol agosaf: • Swyddfa Bost • Siop Gyfleustra • Ysgol Gynradd neu	Mae'r Amcan hwn o'r AC yn mynd i'r afael â dau fater gwahanol. Y cyntaf yw'r pellter i wasanaethau/cyfleusterau cymunedol sydd eisoes yn bodoli ac yn ail, iechyd pobl. **Cyfleusterau/Gwasanaethau Cymunedol** Tybir y gall unrhyw gynnig i ddatblygu wneud darpariaeth briodol ac amserol ar gyfer unrhyw seilwaith cefnogol angenrheidiol, yn cynnwys iechyd, y seilwaith gwyrdd a chyfleusterau a gwasanaethau cymunedol eraill.	++	**Cyfleusterau/Gwasanaethau Cymunedol** Mae'r safle yn sicr o fewn y trothwyon pellter i wasanaethau a chyfleusterau cymunedol. **Iechyd Pobl** Ystyrir ei bod yn annhebygol y byddai datblygiad yn unrhyw un o'r safleoedd hyn yn cael effeithiau cadarnhaol mawr ar iechyd.
			+	**Cyfleusterau/Gwasanaethau Cymunedol** Mae'r safle yn cyflawni'r trothwyon pellter ar gyfer y rhan fwyaf o wasanaethau a chyfleusterau

DRAFT

Fframwaith Amcanion a chwestiynau sy'n hwyluso Perfformiad yr AC	Y Meini Prawf Asesu Manwl a ystyriwyd yn Ffurflen Asesu'r Swyddog Safleoedd Posibl	AC o Ddyraniadau Safleoedd	Y Meini Prawf Arwyddocâd ar gyfer Dyfarniadau Safleoedd yr AC	
▪ Hyrwyddo rhyngweithiad cymunedol a chynhwysiant cymdeithasol ▪ Dileu rhwystrau a chreu cyfleoedd i bobl fyw bywydau iachach, e.e. hyrwyddo ymarfer corff (cerdded, beicio) ▪ Lleihau anghydraddoldebau iechyd rhwng ardaloedd a grwpiau cymdeithasol	Uwchradd • Archfarchnad • Meddygfa • Fferyllfa • Deintydd • Ardal Chwarae • Arall (nodwch) **20.** A fyddai unrhyw effaith andwyol yn deillio o wrthdaro rhwng defnyddiau gwahanol o'r tir? **21.** A yw'r safle wedi'i leoli o fewn ffurf adeiledig anheddiad neu a yw'n cynrychioli estyniad bychan i anheddiad?	Mae natur ac arwyddocâd yr effeithiau yn seiliedig ar y pellter i gyfleusterau/gwasanaethau cymunedol sydd eisoes yn bodoli. Wedi'i hysbysu gan faen prawf asesu manwl 15 yn y Broses a'r Fethodoleg ar gyfer Safleoedd Posibl. **Iechyd Pobl** Tybir bod gan unrhyw gynnig datblygu y potensial i gael effeithiau negyddol tymor byr ar iechyd pobl yn sgîl lefelau uwch o lygredd sŵn, golau a llygredd aer. Tybir hefyd y bydd mesurau lliniaru addas yn cael eu darparu drwy bolisïau'r CDLl a'u bod ar gael ar lefel y prosiect er mwyn mynd i'r afael ag effeithiau negyddol tymor byr yn ystod y cyfnod adeiladu, gydag effaith niwtral weddilliol. Tybir hefyd bod potensial i ddatblygiadau arfaethedig ym mhob safle gael effeithiau cadarnhaol hirdymor anuniongyrchol ar iechyd drwy		cymunedol. **Iechyd Pobl** Mae gan ddatblygiadau ym mhob un o'r safleoedd hyn y potensial i gael effeithiau positif hirdymor anuniongyrchol ar iechyd drwy ddarparu tai neu gyflogaeth a diwallu anghenion ardal y Cynllun yn y dyfodol.
			0	**Cyfleusterau/Gwasanaethau Cymunedol** Nid yw effaith niwtral yn bosibl . **Iechyd Pobl** Os nad oes unrhyw faterion posibl i iechyd pobl, yna dylid rhoi effaith gadarnhaol fach ar gyfer y safle, gweler y testun uchod ar gyfer +.
			?	**Cyfleusterau/Gwasanaethau Cymunedol** Elfen o ansicrwydd yn debygol os bydd y gwasanaethau / cyfleusterau sy'n cael eu darparu yn yr anheddiad yn gyfyngedig. **Iechyd Pobl** Mae elfen o ansicrwydd yn debygol ar gyfer unrhyw effeithiau negyddol posibl a nodwyd mewn cysylltiad ag iechyd pobl.

DRAFT

Fframwaith Amcanion a chwestiynau sy'n hwyluso Perfformiad yr AC	Y Meini Prawf Asesu Manwl a ystyriwyd yn Ffurflen Asesu'r Swyddog Safleoedd Posibl	AC o Ddyraniadau Safleoedd	Y Meini Prawf Arwyddocâd ar gyfer Dyfarniadau Safleoedd yr AC	
		ddarparu tai neu gyflogaeth, a diwallu anghenion ardal y Cynllun yn y dyfodol. Bydd natur ac arwyddocâd yr effeithiau sy'n gysylltiedig ag iechyd pobl yn seiliedig ar wybodaeth a fydd yn cael ei darparu drwy feini prawf asesu 7, 8 ac 20 Proses a Methodoleg Safleoedd Posibl.		
			-	**Cyfleusterau/Gwasanaethau Cymunedol** Nid yw'r safle yn llwyddo i ddiwallu'r rhan fwyaf o'r trothwyon pellter i gyfleusterau a gwasanaethau cymunedol, **Iechyd Pobl** Materion bach yn bosibl mewn cysylltiad ag iechyd pobl.
			--	**Cyfleusterau/Gwasanaethau Cymunedol** Mae'r safle yn methu yn arwyddocaol i gyflawni'r mwyafrif o'r trothwyon pellter i gyfleusterau a gwasanaethau cymunedol. **Iechyd Pobl** Mae mater arwyddocaol posibl i iechyd pobl.

DRAFT

Fframwaith Amcanion a chwestiynau sy'n hwyluso Perfformiad yr AC	Y Meini Prawf Asesu Manwl a ystyriwyd yn Ffurflen Asesu'r Swyddog Safleoedd Posibl	AC o Ddyraniadau Safleoedd	Y Meini Prawf Arwyddocâd ar gyfer Dyfarniadau Safleoedd yr AC	
3. Rheoli a lleihau effeithiau newid yn yr hinsawdd drwy hyrwyddo a chefnogi mesurau lliniaru ac addasu *(Pynciau AAS: ffactorau hinsoddol, aer)*				
A fydd y cynllun yn… ▪ Lleihau allyriadau nwyon tŷ gwydr o drafnidiaeth, adeiladau ac wrth gynhyrchu ynni ▪ Cefnogi ac annog datblygiadau newydd sy'n effeithlon o ran ynni ac sy'n wydn i newid yn yr hinsawdd ▪ Integreiddio a hyrwyddo cynlluniau ynni adnewyddadwy a charbon isel, yn cynnwys ar lefel leol gymunedol, a chynyddu cyfran y galw am ynni sy'n cael ei ddiwallu gan ffynonellau carbon isel ▪ Sicrhau cynlluniau addasu sy'n gwneud y gorau o'r cyfleoedd ac sy'n lleihau cost newid yn yr hinsawdd	**1.** A oes risg o lifogydd? **21.** A yw'r safle wedi'i leoli o fewn ffurf adeiledig anheddiad neu a yw'n cynrychioli estyniad bychan i anheddiad? **13.** A yw'n bosibl cael mynediad i'r safle o briffordd gyhoeddus ac a yw'r system briffyrdd gyfagos (yn cynnwys cyffyrdd) o ansawdd digonol i ddelio â datblygiad posibl ar y safle? **14.** A yw'r system briffyrdd gerllaw (yn cynnwys cyffyrdd) o ansawdd digonol i ddelio â datblygiad posibl y safle?	Tybir y gallai datblygiad ar unrhyw un o'r safleoedd ymgorffori technolegau effeithlonrwydd ynni a thechnolegau ynni adnewyddadwy a charbon isel ar y safle. Gallai datblygiad llai o faint gynnig llai o ddewis o dechnolegau adnewyddadwy a charbon isel o gymharu â'r opsiwn safleoedd mwy. Fodd bynnag, nid yw hyn yn golygu na allai datblygiadau llai leihau allyriadau carbon oddi ar y safle. A yw unrhyw ddatblygiad yn debygol o gael effeithiau negyddol yn erbyn yr Amcan hwn o'r AC, drwy'r ynni ymgorfforedig sy'n rhan gynhenid o waith adeiladu a chynnal a chadw datblygiad. Mae dulliau a thechnolegau prosesu yn debygol o leihau'r swm o ynni ymgorfforedig a ddefnyddir yn y dyfodol; fodd bynnag mae hyn yn ansicr ar y cam hwn. Ystyrir felly y dylai natur ac arwyddocâd yr effaith yn erbyn yr Amcan hwn o'r AC ganolbwyntio ar yr effeithiau ar draffig. Trafodir llifogydd yn erbyn 11 yr	**++**	Mae gan y datblygiad y potensial i leihau lefelau traffig yn sylweddol mewn ardal sy'n profi problemau tagfeydd traffig.
			+	Mae gan y datblygiad y potensial i leihau lefelau traffig. Posibilrwydd o effaith gadarnhaol fach.
			0	Bydd datblygiad ar y safle yn cael effaith niwtral ar draffig. Mae posibilrwydd bod mesurau lliniaru addas ar gael i leihau effeithiau negyddol, gyda' r potensial i gael effaith niwtral weddilliol.
			?	Mae elfen o ansicrwydd yn bodoli ar gyfer pob safle, nes y bydd arolygon ac asesiadau lefel is wedi'u cynnal.
			-	Mae gan y datblygiad y potensial i gynyddu traffig yn yr ardal.
			--	Mae'r datblygiad yn debygol o gynyddu'r lefelau traffig yn yr ardal, ardal sydd eisoes yn profi problemau tagfeydd traffig, Mesurau lliniaru yn anodd a/neu'n ddrud.

DRAFT

Fframwaith Amcanion a chwestiynau sy'n hwyluso Perfformiad yr AC	Y Meini Prawf Asesu Manwl a ystyriwyd yn Ffurflen Asesu'r Swyddog Safleoedd Posibl	AC o Ddyraniadau Safleoedd	Y Meini Prawf Arwyddocâd ar gyfer Dyfarniadau Safleoedd yr AC	
		AC (Dŵr).		
4. Gwarchod, hyrwyddo a gwella'r iaith Gymraeg ***(Pwnc AAS: treftadaeth ddiwylliannol)***				
A fydd y cynllun yn... ▪ Diogelu ac yn gwella cyfleoedd i hyrwyddo a datblygu'r iaith Gymraeg	**15.** Nodwch y pellter i'r gwasanaeth/cyfleuster cymunedol agosaf: • Swyddfa Bost • Siop Gyfleustra • Ysgol Gynradd neu Uwchradd • Archfarchnad • Meddygfa • Fferyllfa • Deintydd • Ardal Chwarae • Arall (nodwch)	Ni fydd yr Amcan hwn o'r AC yn wahaniaethydd allweddol rhwng y safleoedd posibl. Ystyrir y bydd pob un o'r safleoedd posibl yn cael effaith niwtral yn erbyn yr Amcan hwn o'r AC.	**++**	Nid ystyrir bod effaith gadarnhaol fawr yn bosibl.
			+	Nid ystyrir bod effaith gadarnhaol fach yn bosibl.
			0	Ystyrir y byddai pob un o'r opsiynau safleoedd yn cael effaith niwtral yn erbyn yr Amcan hwn o'r AC.
			?	Ystyrir nad yw effaith ansicr yn bosibl.
			-	Nid ystyrir bod effaith negyddol fach yn bosibl.
			--	Nid ystyrir bod effaith negyddol fawr yn bosibl,
5. Gwarchod, hyrwyddo a gwella adnoddau diwylliannol ac asedau treftadaeth hanesyddol ***(Pwnc AAS: treftadaeth ddiwylliannol)***				

DRAFT

Fframwaith Amcanion a chwestiynau sy'n hwyluso Perfformiad yr AC	Y Meini Prawf Asesu Manwl a ystyriwyd yn Ffurflen Asesu'r Swyddog Safleoedd Posibl	AC o Ddyraniadau Safleoedd	Y Meini Prawf Arwyddocâd ar gyfer Dyfarniadau Safleoedd yr AC	
A fydd y cynllun yn … ▪ Sicrhau bod asedau hanesyddol, archeolegol a diwylliannol lleol (yn cynnwys o ddatblygiadau newydd) yn cael eu diogelu a'u gwella, er budd preswylwyr ac ymwelwyr. ▪ Hyrwyddo mynediad i'r amgylchedd hanesyddol ar gyfer datblygiad addysgol a datblygiad twristiaeth/economaidd	**3.** A yw'r safle (neu ran o'r safle) wedi'i ddiogelu / wedi'u diogelu gan ddynodiadau tirlun, ecolegol, daearegol, hanesyddol neu ddiwylliannol? **9.** A fyddai datblygu'r safle yn cyflwyno cyfle i gael gwared ar ddolur llygad? **10.** Gwerthusiad LANDMAP: • Gweledol a Synhwyraidd: • Daearegol: • Cynefinoedd Tirlun: • Hanesyddol: • Diwylliannol: **18.** A fyddai datblygiad ar y safle yn cael effaith andwyol ar olygfeydd/fistâu? **19.** A fyddai datblygu'r safle yn cael effaith niweidiol ar gymeriad yr anheddiad?	Bydd natur ac arwyddocâd yr effeithiau yn erbyn yr Amcan hwn o'r AC yn bennaf berthnasol i asedau treftadaeth dynodedig a'u lleoliad. A oes unrhyw asedau treftadaeth dynodedig, neu eu lleoliad, a allai gael eu heffeithio o fewn neu ger y safle? A oes unrhyw gyfleoedd i wella asedau diwylliant neu dreftadaeth, megis; sicrhau defnyddiau newydd priodol ar gyfer Adeiladau Rhestredig gwag; cael gwared ar ddolur llygad ar leoliad asedau dynodedig; gwella mynediad ac arwyddion neu dir y cyhoedd? Ystyrir bod elfen o ansicrwydd ar gyfer pob safle, nes y bydd arolygon ac asesiadau lefel is manwl wedi'u cynnal drwy geisiadau cynllunio. Mae angen ystyried pa mor agos yw safle i asedau treftadaeth dynodedig a natur ac arwyddocâd yr effeithiau a nodwyd yn erbyn Amcan 8 yr AC (Tirlun a	**++**	Mae'r datblygiad yn debygol o gael effaith gadarnhaol fawr ar arwyddocâd yr ased treftadaeth/amgylchedd hanesyddol neu gall fynd i'r afael â mater arwyddocaol presennol sy'n ymwneud â chynaliadwyedd, ac sy'n gysylltiedig â diwylliant a threftadaeth.
			+	Mae gan y datblygiad y potensial i greu effeithiau cadarnhaol bach oherwydd gallai wella lleoliad neu fynediad i asedau dynodedig.
			0	Bydd y datblygiad yn cael effaith niwtral. Y rheswm am hyn yw nad oes unrhyw asedau treftadaeth o fewn dylanwad y datblygiad arfaethedig neu mae'r mesurau lliniaru yn cael eu hystyried yn ddigonol ar gyfer mynd i'r afael ag effeithiau negyddol posibl gyda'r potensial am effaith niwtral weddilliol.
			?	Mae elfen o ansicrwydd yn bodoli ar gyfer pob safle, nes y bydd arolygon ac asesiadau lefel isel wedi'u cynnal.
			-	Mae gan y datblygiad y potensial i greu effaith negyddol fach weddilliol ar Heneb Restredig, Adeilad Rhestredig, Parciau a Gerddi Rhestredig a Meysydd Brwydro Cofrestredig. Hyd yn oed ar ôl ystyried mesurau osgoi a lliniaru, mae potensial o hyd i greu effaith negyddol fach weddilliol.

DRAFT

Fframwaith Amcanion a chwestiynau sy'n hwyluso Perfformiad yr AC	Y Meini Prawf Asesu Manwl a ystyriwyd yn Ffurflen Asesu'r Swyddog Safleoedd Posibl	AC o Ddyraniadau Safleoedd	Y Meini Prawf Arwyddocâd ar gyfer Dyfarniadau Safleoedd yr AC	
		Threflun).	**--**	Mae gan y datblygiad y potensial i greu effaith negyddol fawr weddilliol ar Heneb Restredig, Adeilad Rhestredig, Parciau a Gerddi Rhestredig a Meysydd Brwydro Cofrestredig. Nid yw mesurau lliniaru yn bosibl neu maent yn anodd/drud.
6. Cefnogi twf economaidd a hwyluso economi amrywiol a hyfyw sy'n darparu cyfleoedd cyflogaeth lleol *(Pwnc AAS: Poblogaeth)*				
A fydd y cynllun yn … ▪ Hyrwyddo a hwyluso buddsoddiad i fusnesau lleol ar draws sectorau economaidd gwahanol ▪ Gwella cyfleoedd cyflogaeth, yn cynnwys mewn ardaloedd gwledig ▪ Cefnogi'r diwydiant twristiaeth drwy welliannau amgylcheddol a gwella seilwaith a hwyluso gwelliannau i gyfleusterau a seilwaith sy'n bodoli eisoes ▪ Darparu mynediad at gyfleoedd hyfforddiant, addysg a chyfleoedd i ddatblygu sgiliau i bob sector o'r gymuned.	**14.** A yw safon y system briffyrdd gerllaw (yn cynnwys cyffyrdd) o ansawdd ddigonol i ddelio â datblygiad posibl ar y safle? **15.** Nodwch y pellter at y gwasanaeth/cyfleuster cymunedol agosaf: • Swyddfa Bost • Siop Gyfleustra • Ysgol Gynradd neu Uwchradd • Archfarchnad • Meddygfa • Fferyllfa • Deintydd • Ardal Chwarae	Bydd natur ac arwyddocâd effeithiau'r Amcan hwn o'r AC yn ymwneud yn bennaf â chapasiti'r safle i gael defnydd cyflogaeth o'r tir a cholledion cyflogaeth presennol.	**++**	Datblygiad cyflogaeth sy'n cael ei gynnig yn bennaf. Mae potensial i gael effaith gadarnhaol fawr yn erbyn yr Amcan hwn o'r AC.
			+	Cynigir datblygiad defnydd cymysg. Mae potensial i gael effaith gadarnhaol fach hirdymor.
			0	Os mai datblygiad preswyl yn unig sy'n cael ei gynnig, yna mae potensial i gael effaith niwtral yn erbyn yr Amcan hwn o'r AC.
			?	Gallai'r datblygiad arwain at golledion cyflogaeth presennol, ond mae hyn yn ansicr ar y cwm hwn.
			-	Bydd y datblygiad yn arwain at fân golledion cyflogaeth.
			--	Bydd y datblygiad yn arwain at golledion cyflogaeth presennol mawr. Mae potensial i gael effaith negyddol fawr hirdymor.

DRAFT

Fframwaith Amcanion a chwestiynau sy'n hwyluso Perfformiad yr AC	Y Meini Prawf Asesu Manwl a ystyriwyd yn Ffurflen Asesu'r Swyddog Safleoedd Posibl	AC o Ddyraniadau Safleoedd	Y Meini Prawf Arwyddocâd ar gyfer Dyfarniadau Safleoedd yr AC	
	• Arall (nodwch) **16.** Nodwch y pellter at y cyswllt cyfleustodau agosaf: • Trydan • Nwy • Dŵr • Carthffosiaeth • Telathrebu **20.** A fyddai unrhyw effaith andwyol yn deillio o wrthdaro rhwng defnyddiau gwahanol o'r tir?			
7. Darparu tai o ansawdd da, yn cynnwys tai fforddiadwy sy'n diwallu anghenion lleol *(Pwnc AAS: poblogaeth, iechyd pobl)*				
A fydd y cynllun yn… ▪ Gwella ansawdd ac argaeledd y stoc tai presennol i gymunedau difreintiedig ▪ Darparu mwy o dai fforddiadwy a chynaliadwy gan greu'r effaith leiaf bosibl ar yr amgylched mewn ardaloedd gwledig a threfol	**14.** A yw safon y system briffyrdd gerllaw (yn cynnwys cyffyrdd) o ansawdd ddigonol i ddelio â datblygiad posibl ar y safle? **15.** Nodwch y pellter at y gwasanaeth/cyfleuster cymunedol agosaf: • Swyddfa Bost • Siop Gyfleustra	Tybir y byddai datblygiad ar unrhyw un o'r safleoedd yn cyflawni'r gofynion tai fforddiadwy yn y CDLl ar y Cyd. Ystyrir na fydd yr Amcan hwn o'r AC yn wahaniaethydd allweddol rhwng gwahanol safleoedd posibl, am ei fod yn ymwneud â darparu tai. Bydd y math o ddatblygiad y gellir ei gynnal ar y safle yn dylanwadu ar natur ac	**++**	Datblygiad sy'n bennaf breswyl sy'n cael ei gynnig. Mae potensial i gael effaith gadarnhaol fawr yn erbyn yr Amcan hwn o'r AC.
			+	Datblygiad defnydd cymysg sy'n cael ei gynnig. Mae potensial i gael effaith gadarnhaol fach hirdymor.
			0	Os nad oes unrhyw gyfleoedd cyflogaeth yn cael eu cynnig fel rhan o'r datblygiad, a'i fod yn safle cyflogaeth, yna ystyrir ei fod yn cael effaith niwtral

DRAFT

Fframwaith Amcanion a chwestiynau sy'n hwyluso Perfformiad yr AC	Y Meini Prawf Asesu Manwl a ystyriwyd yn Ffurflen Asesu'r Swyddog Safleoedd Posibl	AC o Ddyraniadau Safleoedd	Y Meini Prawf Arwyddocâd ar gyfer Dyfarniadau Safleoedd yr AC	
▪ Darparu tai y gellir eu haddasu sy'n mynd i'r afael ag anghenion unigol cymunedau	• Ysgol Gynradd neu Uwchradd • Archfarchnad • Meddygfa • Fferyllfa • Deintydd • Ardal Chwarae • Arall (nodwch) **16.** Nodwch y pellter at y cyswllt cyfleustodau agosaf: • Trydan • Nwy • Dŵr • Carthffosiaeth • Telathrebu **20.** A fyddai unrhyw effaith andwyol yn deillio o wrthdaro rhwng defnyddiau gwahanol o'r tir?	arwyddocâd yr effaith.		yn erbyn yr Amcan hwn o'r AC.
			?	Ddim yn berthnasol.
			-	Ddim yn berthnasol.
			--	Ddim yn berthnasol.

DRAFT

Fframwaith Amcanion a chwestiynau sy'n hwyluso Perfformiad yr AC	Y Meini Prawf Asesu Manwl a ystyriwyd yn Ffurflen Asesu'r Swyddog Safleoedd Posibl	AC o Ddyraniadau Safleoedd	Y Meini Prawf Arwyddocâd ar gyfer Dyfarniadau Safleoedd yr AC	
8. Gwerthfawrogi, gwarchod a gwella tirluniau gwledig a threfluniau trefol ardal y cynllun (Pynciau AAS: tirlun)				
A fydd y cynllun yn… ▪ Diogelu a gwella nodweddion arbennig tirlun ardal y cynllun, yn cynnwys AHNE, tirluniau arfordirol/morol a threfluniau ▪ Diogelu a gwella ansawdd mannau agored sy'n hygyrch i'r cyhoedd mewn amgylcheddau gwledig ac adeiledig ▪ Sicrhau bod datblygiadau newydd yn cael eu hintegreiddio mewn ffordd briodol a sensitif gyda chymeriad tirlun a threflun ardal y cynllun	**3.** A yw'r safle (neu rannau o'r safle) wedi'i ddiogelu/wedi'u diogelu gan ddynodiadau tirlun, ecolegol, daearegol, hanesyddol neu ddiwylliannol? **7.** A oes gan y safle unrhyw werth fel man agored neu bwysigrwydd hamdden? **9.** A fyddai datblygiad ar y safle yn cyflwyno cyfle i gael gwared ar ddolur llygad? **10.** Gwerthusiad LANDMAP: • Gweledol a Synhwyraidd: • Daearegol: • Cynefinoedd Tirlun: • Hanesyddol: • Diwylliannol: **18.** A fyddai datblygiad ar y safle yn cael effaith andwyol ar olygfeydd/fistâu? **19.** A fyddai datblygu'r safle yn cael effaith niweidiol ar gymeriad yr anheddiad?	Bydd natur ac arwyddocâd yr effeithiau yn bennaf ddibynnol ar ba mor bwysig a sensitif yw'r safleoedd posibl o ran y tirlun. Bydd meini prawf asesu manwl 3 a 4 Proses a Methodoleg Safleoedd Posibl yn hysbysu'r arfarniad. Os nad yw lefel sensitifrwydd y tirlun yn hysbys, yna tybir y gallai datblygiad ar safle maes glas gael effaith negyddol fach oherwydd byddai datblygiad ar ardal heb ei datblygu o'r blaen. Os nad yw lefel sensitifrwydd y tirlun yn hysbys, yna tybir y gallai datblygiad ar safle tir llwyd gael effaith gadarnhaol fach oherwydd byddai'n golygu adfywio'r safle. Ystyrir bod elfen o ansicrwydd yn bodoli ar gyfer pob safle, nes y bydd arolygon ac asesiadau lefel is manwl wedi'u cynnal drwy geisiadau cynllunio.	**++**	Byddai'r datblygiad yn cael gwared ar ddolur llygad arwyddocaol a/neu byddai'n adfywio tir llwyd segur sy'n cael effaith negyddol fawr ar hyn o bryd ar y tirlun/treflun.
			+	Byddai'r datblygiad yn cael gwared ar ddolur llygad a/neu byddai'n adfywio tir llwyd segur sy'n cael effaith negyddol fach ar hyn o bryd ar y tirlun/treflun,
			0	Nid ystyrir fod effaith niwtral yn bosibl.
			?	Mae elfen o ansicrwydd yn bodoli ar gyfer pob safle posibl, nes y bydd asesiadau lefel is wedi'u cynnal.
			-	Mae gan y safle lefel gymedrol i uchel o bwysigrwydd / sensitifrwydd o ran y tirlun. Mae potensial i gael effaith negyddol fach weddilliol.
			--	Mae gan y safle lefel uchel o bwysigrwydd / sensitifrwydd o ran y tirlun, ac mae mesurau lliniaru yn debygol o fod yn anodd/drud. Mae potensial i gael effaith negyddol fawr weddilliol.
9. Defnyddio tir ac asedau mwynau yn effeithlon a hyrwyddo dulliau o leihau, ailddefnyddio ac ailgylchu gwastraff *(Pwnc AAS: asedau materol, pridd)*				

DRAFT

Fframwaith Amcanion a chwestiynau sy'n hwyluso Perfformiad yr AC	Y Meini Prawf Asesu Manwl a ystyriwyd yn Ffurflen Asesu'r Swyddog Safleoedd Posibl	AC o Ddyraniadau Safleoedd	Y Meini Prawf Arwyddocâd ar gyfer Dyfarniadau Safleoedd yr AC	
A fydd y cynllun yn … ▪ Blaenoriaethu datblygiadau ar dir addas sydd wedi'i ddatblygu'n flaenorol / tir llwyd heb gael effaith ar fioamrywiaeth, asedau treftadaeth hanesyddol a'r tirlun ▪ Diogelu ansawdd y pridd (y tir gorau a mwyaf amlbwrpas) ▪ Hyrwyddo cyfleoedd i adfywio tir halogedig ac osgoi/lleihau llygredd pridd ▪ Lleihau gwastraff a chefnogi proses o symud at hierarchaeth rheoli gwastraff cynaliadwy ar gyfer datblygiadau presennol a newydd (yn cynnwys drwy rwydwaith cynaliadwy o gyfleusterau rheoli)	**2**. A fyddai datblygu'r safle yn arwain at golli'r tir amaethyddol gorau a mwyaf amlbwrpas (Graddau 1, 2 a 3a)? **6.** A yw'r safle yn cynrychioli tir Llwyd? **8.** A yw'r defnydd presennol/blaenorol o'r safle yn awgrymu bod risg bosibl o dir halogedig? **20.** A fyddai unrhyw effaith andwyol yn deillio o wrthdaro rhwng defnyddiau gwahanol o'r tir?	Dylai'r meini prawf gwaharddol a nodir ym Mhroses a Methodoleg y Safleoedd Posibl wedi cael gwared ar unrhyw safleoedd o fewn neu ger safleoedd diogelu glo neu fwynau. Bydd natur ac arwyddocâd yr effaith yn erbyn yr Amcan hwn o'r AC yn ymwneud yn bennaf â'r math o dir dan sylw (maes glas / tir llwyd) a graddfa tir amaethyddol (Gradd 3a ac uwch).	**++**	Mae'r safle i gyd yn dir llwyd. Mae potensial i gael effaith gadarnhaol fawr yn erbyn yr Amcan hwn o'r AC.
			+	Mae'r safle yn dir llwyd yn rhannol. Mae potensial i gael effaith gadarnhaol fach yn erbyn yr Amcan hwn o'r AC.
			0	Nid ystyrir fod effaith niwtral yn bosibl.
			?	Mae peth ansicrwydd ynglŷn â'r math o dir a/neu raddfa tir amaethyddol.
			-	Mae'r safle yn faes glas a gallai arwain at golli cyfran fach o'r tir amaethyddol gorau a mwyaf amlbwrpas.
			--	Mae'r safle i gyd yn faes glas ac mae'n cynnwys y tir amaethyddol gorau a mwyaf amlbwrpas yn bennaf.
10. Hyrwyddo a gwella cysylltiadau trafnidiaeth da er mwyn cefnogi'r gymuned a'r economi *(Pwnc AAS: poblogaeth, iechyd pobl)*				
A fydd y cynllun yn… ▪ Gwella hygyrchedd mewn ardaloedd gwledig, drwy gysylltu rhwydweithiau trafnidiaeth (cyhoeddus a difodur) i	**11.** A yw'r safle wedi'i leoli o fewn pellter cerdded i derfynell trafnidiaeth gyhoeddus / safle bws? (Nodwch y pellter ac a yw'n llwybr serth/â rhwystrau) **12.** Pa mor bell yw'r safle o lwybr	Mae effeithiau traffig yn cael eu trafod yn erbyn Amcan 3 yr AC. Bydd natur ac arwyddocâd yr effeithiau yn erbyn yr Amcan hwn o'r AC yn ymwneud â hygyrchedd i ddulliau trafnidiaeth gynaliadwy	**++**	Mae'r safle yn diwallu'r mwyafrif o'r trothwyon ar gyfer pellter i ddulliau trafnidiaeth gynaliadwy (safleoedd bws, gorsaf reilffordd, llwybrau cerdded a beicio) ac mae ei bellter i'r prif ganolfannau gwasanaeth ac ardaloedd

DRAFT

Fframwaith Amcanion a chwestiynau sy'n hwyluso Perfformiad yr AC	Y Meini Prawf Asesu Manwl a ystyriwyd yn Ffurflen Asesu'r Swyddog Safleoedd Posibl	AC o Ddyraniadau Safleoedd	Y Meini Prawf Arwyddocâd ar gyfer Dyfarniadau Safleoedd yr AC	
ganolfannau gwasanaeth ▪ Lleihau'r angen i deithio mewn ceir preifat, drwy wella'r seilwaith trafnidiaeth gyhoeddus ▪ Blaenoriaethu hygyrchedd drwy opsiynau trafnidiaeth gynaliadwy ar gyfer datblygiadau newydd	cerdded/beicio hamdden presennol? **13.** A yw'r safle yn hygyrch o brifffordd gyhoeddus ac a yw safon y system briffyrdd gerllaw (yn cynnwys cyffyrdd) o ansawdd ddigonol i ddelio â datblygiad posibl ar y safle? **14.** A yw safon y system briffyrdd gerllaw (yn cynnwys cyffyrdd) o ansawdd ddigonol i ddelio â datblygiad posibl ar y safle?	a lleihau'r angen i deithio. Tybir y gallai datblygiad ar unrhyw un o'r safleoedd ddarparu neu gyfrannu at ddulliau trafnidiaeth gynaliadwy gwell.		cyflogaeth yn golygu y byddai'r datblygiad yn debygol o leihau'r angen i deithio.
			+	Mae'r safle yn diwallu'r mwyafrif o'r trothwyon ar gyfer pellter i ddulliau trafnidiaeth gynaliadwy (safleoedd bws, gorsaf reilffordd, llwybrau cerdded a beicio) ac mae ei bellter i'r prif ganolfannau gwasanaeth ac ardaloedd cyflogaeth yn golygu y byddai'r datblygiad yn debygol o leihau'r angen i deithio.
			0	Nid ystyrir fod effaith niwtral yn bosibl.
			?	Mae elfen o ansicrwydd yn erbyn yr Amcan hwn o'r AC yn debygol ar gyfer pob un o'r safleoedd.
			-	Nid yw'r safle yn cyflawni rhai o'r trothwyon ar gyfer y pellter i ddulliau trafnidiaeth gynaliadwy (safleoedd bws, gorsaf reilffordd, llwybrau cerdded a beicio) ac o ystyried ei bellter i wasanaethau/cyfleusterau, nid yw'n debygol o leihau'r angen i deithio.
			--	Nid yw'r safle yn cyflawni rhai o'r trothwyon yn sylweddol ar gyfer y pellter i ddulliau trafnidiaeth gynaliadwy (safleoedd bws, gorsaf reilffordd, llwybrau cerdded a beicio) ac o ystyried ei bellter i wasanaethau/cyfleusterau, nid yw'n debygol o leihau'r angen i deithio.

DRAFT

Fframwaith Amcanion a chwestiynau sy'n hwyluso Perfformiad yr AC	Y Meini Prawf Asesu Manwl a ystyriwyd yn Ffurflen Asesu'r Swyddog Safleoedd Posibl	AC o Ddyraniadau Safleoedd	Y Meini Prawf Arwyddocâd ar gyfer Dyfarniadau Safleoedd yr AC	
11. Gwarchod ansawdd dŵr, rheoli adnoddau dŵr yn gynaliadwy a lleihau'r risg o lifogydd *(Pwnc AAS: dŵr, bioamrywiaeth)*				
A fydd y cynllun yn… ▪ Sicrhau bod ansawdd dŵr o afonydd, llynnoedd, dŵr daear a dyfroedd arfordirol yn cael ei ddiogelu a'i wella ▪ Lleihau llygredd gwasgaredig o ardaloedd gwledig a threfol ▪ Diogelu a gwella adnoddau dŵr a chefnogi'r gwaith o integreiddio mesurau effeithlonrwydd dŵr ym mhob datblygiad newydd ▪ Lleihau'r risg o bob math o lifogydd (llanwol, afonol, dŵr wyneb a charthffosiaeth) i bobl ac eiddo drwy gynlluniau priodol a dyluniadau cynaliadwy ▪ Hyrwyddo effeithlonrwydd dŵr a mesurau addasu mewn datblygiadau newydd, er mwyn mynd i'r afael ag effeithiau newid yn yr hinsawdd, (e.e. SDCau) ▪ Hwyluso datblygiadau oddi wrth dir	**1.** A oes perygl o lifogydd? **5.** A yw'r safle mewn ardal warchodaeth dŵr daear neu ddŵr wyneb?	Dylai'r meini prawf gwaharddol ym Mhroses a Methodoleg y Safleoedd Posibl fod wedi cael gwared ar unrhyw safleoedd sydd wedi'u lleoli yn gyfan gwbl neu'n rhannol mewn ardaloedd sydd mewn perygl uchel o lifogydd. Bydd meini prawf asesu manwl 1 a 5 Proses a Methodoleg y Safleoedd Posibl yn hysbysu'r arfarniad hwn. Tybir y gallai datblygiad ar unrhyw un o'r safleoedd ymgorffori mesurau effeithlonrwydd dŵr a draeniau cynaliadwy.	**++**	Gallai datblygiad ar y safle gynnig cyfle i leihau'r perygl presennol o lifogydd yn sylweddol.
			+	Gallai datblygiad ar y safle gynnig cyfle i leihau'r dŵr arwyneb ffo presennol.
			0	Nid yw'r safle mewn ardal sy'n wynebu perygl o lifogydd ac nid yw mewn ardal diogelu dŵr daear neu ddŵr arwyneb
			?	Mae ansicrwydd ynglŷn â'r perygl o lifogydd, ardal diogelu dŵr a / neu fesurau lliniaru posibl.
			-	Mae rhan o'r safle mewn ardal sydd â pherygl uchel o lifogydd ac mae mewn ardal diogelu dŵr daear a dŵr arwyneb
			--	Mae'r safle cyfan mewn ardal sydd â pherygl uchel o lifogydd.

DRAFT

Fframwaith Amcanion a chwestiynau sy'n hwyluso Perfformiad yr AC	Y Meini Prawf Asesu Manwl a ystyriwyd yn Ffurflen Asesu'r Swyddog Safleoedd Posibl	AC o Ddyraniadau Safleoedd	Y Meini Prawf Arwyddocâd ar gyfer Dyfarniadau Safleoedd yr AC	
sydd mewn perygl o lifogydd				

DRAFT

2.17 Mae'r Fframwaith AC ar gyfer y Safleoedd Posibl a gyflwynir yn Nhabl 2.6 yn sail i arfarnu'r opsiynau rhesymol ar gyfer dyraniadau safleoedd. Mae'n nodi'r safonau a'r trothwyon a fydd yn cael eu defnyddio i benderfynu ar natur ac arwyddocâd effeithiau yn erbyn Amcanion yr AC, yn cynnwys unrhyw dybiaethau neu ansicrwydd. Mae hyn yn sicrhau ymagwedd gyson ar gyfer arfarnu pob safle posibl rhesymol. Mae'n bwysig darllen y golofn AC y Dyraniadau Safleoedd (meini prawf ar gyfer gwneud penderfyniadau, yn cynnwys unrhyw dybiaethau neu ansicrwydd) a'r golofn meini prawf arwyddocâd, ochr yn ochr â'i gilydd, oherwydd mae'r golofn gyntaf yn nodi'r cyd-destun a'r cyfiawnhad ar gyfer yr ail golofn. Mae hyn yn cynnwys esboniad clir i ddangos a yw materion penodol yn cael eu hystyried yn y Fframwaith AC.

2.18 Bu i'r Cynghorau gynnal AC ar safleoedd posibl rhesymol yn erbyn pob un o Amcanion yr AC yn 2014, gan ddefnyddio'r prif AC a gyflwynir yn Nhabl 2.5 a'r Fframwaith AC a gyflwynir yn Nhabl 2.6. Mae'r safleoedd posibl wedi'u grwpio gyda'i gilydd yn ôl anheddiad, er mwyn sicrhau bod arfarniad cymharol o'r dewisiadau amgen yn cael ei gynnal. Mae hyn hefyd yn helpu i sicrhau y rhoddir ystyriaeth briodol i effeithiau cronnus posibl y safleoedd posibl ar aneddiadau. Cafodd unrhyw safleoedd strategol (safleoedd dros 3ha) eu hystyried mewn matrics unigol, oni bai bod grŵp arbennig o safleoedd yr oedd angen eu hystyried gyda'i gilydd, er mwyn sicrhau bod yr effeithiau cronnus yn cael eu hystyried yn briodol. Cynhaliodd Enfusion Cyf Asesiad Ansawdd o'r AC o'r safleoedd posibl, a gynhyrchwyd gan y Cyngor yn 2014, er mwyn sicrhau bod ymagwedd gyson yn cael ei mabwysiadu. Cyflwynir crynodeb o ganfyddiadau'r AC o'r dewisiadau posibl yn Adran 4 gyda'r matricsau manwl yn cael eu cyflwyno yn Atodiad 7 yr Adroddiad AC hwn.

2.19 Yn dilyn ymgynghoriad ar y CDLl ar y Cyd Adnau, ystyriodd y Cynghorau opsiwn safle ychwanegol i ddarparu ar gyfer datblygiad ym Methel. Gan ddefnyddio'r un dull a nodir uchod, ystyriwyd y dewis safle newydd trwy'r broses Arfarniad o Gynaliadwyedd. Mae'r canfyddiadau cryno a gyflwynir yn Adran 4 a'r matrics gwerthuso manwl i Fethel yn Atodiad 7 yr adroddiad hwn wedi cael eu diwygio yn unol â hynny.

Cynllun Adnau (2015)

2.20 Roedd AC y Cynllun Adnau, yn cynnwys polisïau, yn cynnwys 12 pennawd pwnc, a oedd wedi'u cysylltu â'r Amcanion yn y Fframwaith AC, yn ogystal â'r pynciau sydd yng Nghyfarwyddeb yr AAS. Roedd hyn yn darparu fframwaith a strwythur ar gyfer gwerthuso effeithiau arwyddocaol tebygol y Cynllun Adnau, yn erbyn y pynciau allweddol hyn. Rhannwyd arfarniad o bob pwnc yn nifer o is-benawdau, er mwyn rhoi ystyriaeth i bob agwedd ar y Cynllun Lleol sy'n cael ei ddatblygu (Polisïau a Dyraniadau Safleoedd), yn ogystal â'r cydberthnasau rhwng pynciau ac effeithiau cronnus y Cynllun yn ei gyfanrwydd.

2.21 Cynhaliwyd yr arfarniad gan ddefnyddio barn broffesiynol, wedi'i ategu gan y wybodaeth waelodlin ddiweddaraf a'r dystiolaeth ddiweddaraf ar gyfer y

DRAFT

Cynllun Lleol, yn ogystal ag unrhyw ffynonellau gwybodaeth perthnasol eraill. Mae natur yr effeithiau cynaliadwyedd tebygol (yn cynnwys cadarnhaol/negyddol, hyd, parhaol / dros dro, eilaidd, cronnus a synergaidd) yn cael eu disgrifio, ynghyd ag unrhyw ansicrwydd a nodwyd. Nodir tystiolaeth pan fydd yn berthnasol a rhoddir sylwebaeth ac awgrymiadau ar gyfer mesurau lliniaru neu wella pan fydd hynny'n berthnasol. Mae'r Arfarniad Cynaliadwyedd yn cael ei lywio gan y wybodaeth a'r data gorau sydd ar gael; fodd bynnag, mae bylchau ac ansicrwydd yn bodoli yn y data, ac nid yw bob amser yn bosibl rhagweld yn gywir yr effeithiau ar lefel asesu strategol.

Newidiadau Ffocws (2016)

2.22 Cynigwyd nifer o newidiadau i'r CDLl ar y Cyd yn ers i'r ymgynghoriad Adnau ddod i ben ym Mawrth 2015. Roedd yn bwysig sicrhau bod unrhyw newidiadau arfaethedig yn cael eu sgrinio trwy'r broses Arfarniad o Gynaliadwyedd er mwyn penderfynu os oeddent yn effeithio'n sylweddol ar ganfyddiadau'r Arfarniad o Gynaliadwyedd a gyflwynwyd yn yr Adroddiad Arfarniad o Gynaliadwyedd (Chwefror 2015) ac os oedd angen gwaith gwerthuso pellach. Cynhyrchwyd tabl sgrinio i ystyried yr holl welliannau, sy'n cynnwys newidiadau arfaethedig i Bolisi yn ogystal â'r dyraniadau safleoedd a ffefrir. Ceir canfyddiadau'r gwaith hwn yn Atodiad 9 o'r Adroddiad hwn.

2.23 Canfu'r sgrinio bod y newidiadau yn rai mân ac nad oeddent yn cael effaith sylweddol ar ganfyddiadau'r gwaithAC blaenorol wrth iddynt geisio darparu eglurhad pellach neu osgoi ailadrodd. Er nad ystyriwyd bod unrhyw waith arfarnu sylweddol pellach yn angenrheidiol, ystyriwyd ei bod yn briodol diweddaru canfyddiadau'r Arfarniad o Gynaliadwyedd ar gyfer CDLl ar y Cyd Adnau yn Adran 6 i adlewyrchu'r newidiadau arfaethedig, gan gynnwys polisïau newydd, yn ogystal â'r ymatebion a dderbyniwyd i'r ymgynghoriad.

2.24 Ar ôl ystyried y sylwadau a dderbyniwyd ar y Newidiadau Ffocws, cynigiodd y Cynghorau nifer o ddiwygiadau ychwanegol posib i'r CDLl ar y Cyd. Darganfu sgriniad ar y diwygiadau posib yn dilyn ymgynghoriad ar y Newidiadau Penodol mai mân newidiadau oedd yr holl newidiadau ac nid oeddynt yn effeithio'n sylweddol ar ganfyddiadau gwaith yr AC blaenorol gan eu bod yn ceisio darparu rhagor o eglurhad neu sicrhau cysondeb. Cyflwynwyd adroddiad Adendwm yr AC i'r Arolygydd er ystyriaeth ym mis Gorffennaf 2016, a dylid ei ddarllen ar y cyd â'r Adroddiad AC terfynol hwn (gweler Dogfen Cyfeirnod DA.021 Dogfennau Archwiliad - https://www.gwynedd.llyw.cymru/ên/Council/Documents---Council/Strategies-and-policies/Environment-and-planning/Planning-policy/Examination-Documents/DA021.pdf)

Newidiadau Materion yn Codi (2017)

2.25 Cynigiwyd nifer o newidiadau i'r CDLl ar y Cyd a ddaeth i'r amlwg o ganlyniad i faterion a ystyriwyd yn ystod Sesiynau Gwrandawiad y CDLl ar y Cyd. Roedd yn bwysig sicrhau bod unrhyw newidiadau arfaethedig yn cael eu sgrinio drwy'r broses AC i benderfynu a ydynt yn effeithio'n sylweddol ar

DRAFT

ganfyddiadau gwaith yr AC blaenorol a gyflwynwyd yn yr Adroddiad AC (Chwefror 2016) a ph'un ai oedd angen rhagor o waith arfarnu. Cynhyrchwyd Adroddiad Adendwm AC i ddogfennu yr asesiad (Dogfen archwiliad DA041 - https://www.gwynedd.llyw.cymru/ên/Council/Documents---Council/Strategies-and-policies/Environment-and-planning/Planning-policy/Examination-Documents/Operating-Points/DA038-DA043/SA-MAC-Addendum-Report.pdf) a dylid ei ddarllen ar y cyd â'r Adroddiad Terfynol hwn. Darganfu'r sgriniad mai mân oedd yr holl newidiadau arfaethedig ac nad oeddent yn effeithio'n sylweddol ar ganfyddiadau gwaith yr AC blaenorol gan eu bod yn ceisio darparu rhagor o eglurhad neu sicrhau cysondeb. Roedd yr Adroddiad Adendwm yn amodol ar ymgynghoriad cyhoeddus ochr yn ochr â'r Newidiadau Materion sy'n Codi am gyfnod o chwe wythnos yn dechrau Ionawr 2017.

2.26 Atodlen o Newidiadau Materion sy'n Codi (DA.039 a DA.040) oedd yn destun ymgynghoriad cyhoeddus o 23 Ionawr hyd at 9 Mawrth 2017. Arweiniodd ystyriaeth i'r sylwadau a'r drafodaeth mewn Sesiynau Gwrandawiad a gynhaliwyd ar 26 a 27 Ebrill 2017 at nifer o fân ddiwygiadau i'r Atodlen Newidiadau Materion sy'n Codi. Cyhoeddwyd Atodlen derfynol o Newidiadau Materion sy'n Codi ar 8 Mai 2017. Roedd y diwygiadau i'r Atodlen Newidiadau Materion sy'n Codi yn amodol ar asesiad sgrinio AC. Darganfu'r gwaith hwn mai mân oedd yr holl newidiadau ac nad oeddent yn effeithio'n sylweddol ar ganfyddiadau gwaith yr AC blaenorol gan eu bod yn ceisio darparu rhagor o eglurhad neu sicrhau cysondeb. Mae'r asesiad sgrinio hwn wedi'i gynnwys yn Atodiad yn Atodiad 10A o'r adroddiad hwn.

Newidiadau Gorfodol Argymelledig yr Arolygydd (Gorffennaf 2017)

2.27 Mae'r Arolygydd wedi casglu bod y CDLl ar y Cyd yn gadarn, yn amodol ar gyfres o Newidiadau Materion sy'n Codi a nodwyd yn Atodiad A ac Atodiad B yn ei adroddiad. Mae'r Newidiadau Gorfodol a nodwyd yn Atodiad A yn atgynhyrchu Atodlen Derfynol o Newidiadau sy'n Codi y cyfeiriwyd ati ym mharagraff 2.26 uchod. Felly, maent yn barod wedi bod yn amodol i asesiad sgrinio a gwelwyd nad oeddent yn effeithio yn sylweddol ar ganfyddiadau'r gwaith AC. Gwnaeth yr Arolygydd un Newid ychwanegol i'r Materion sy'n Codi (NMC), a nodwyd yn Atodiad B yn ei Adroddiad. O ystyried natur yr ANMC, mae'r Arolygydd yn casglu nad yw'r newid yn tanseilio'r prosesau AC, AAS a'r ARC a gynhaliwyd, ac nid yw'n cyfaddawdu strategaeth y Cynllun chwaith. Sgriniwyd argymhelliad yr Arolygydd er mwyn pennu a oedd y newid yn ddigon sylweddol ac a fyddai'n golygu effeithiau cynaliadwyedd arwyddocaol. Casglwyd na fyddai'r newid yn cael effaith sylweddol ar faterion cynaliadwyedd ac AC cyffredinol y Cynllun, yn unol â chanfyddiadau'r Arolygydd.

Ansicrwydd a bylchau yn y data

2.24 Nid yw bob amser yn bosibl rhagweld effeithiau cynaliadwyedd yn gywir wrth ystyried cynlluniau o faint strategol o'r fath. Er enghraifft, bydd yr effeithiau ar fioamrywiaeth a threftadaeth ddiwylliannol yn dibynnu ar wybodaeth ac

DRAFT

astudiaethau mwy manwl ar lefel safleoedd unigol. Er bod cywirdeb y wyddoniaeth ar newid yn yr hinsawdd yn gwella, mae'n anodd rhagweld yr effeithiau sy'n debygol o ddeillio o newid yn yr hinsawdd, yn cynnwys effeithiau synergaidd. Mae'r materion hyn o ansicrwydd wedi'u cydnabod yn yr arfarniad, y wybodaeth waelodlin ac mewn rhannau eraill o'r Adroddiad AC hwn, lle y bo'n berthnasol.

Ymgynghori ar yr AC

2.25 Mae Cyfarwyddeb/Rheoliadau'r AAS yn datgan y bydd y cyhoedd yn cael cyfle cynnar ac effeithiol, o fewn yr amserlenni priodol, i fynegi eu barn ar y cynllun drafft a'r adroddiad amgylcheddol cysylltiedig, cyn i'r cynllun gael ei fabwysiadu.

2.26 Mae'r AC wedi bod yn destun ymgynghoriad cyhoeddus yn ystod y cam cwmpasu yn 2011 a rhoddwyd Adroddiad AC Drafft ar gael i'r cyhoedd ar wefan y ddau Gyngor yng Ngorffennaf 2012. Hefyd, cynhaliwyd ymgynghoriad pellach ar yr Adroddiad AC Cychwynnol (Mai 2013) a oedd yn cyd-fynd â'r Ddogfen Hoff Strategaeth yn 2013 yn ogystal â'r Adroddiad AC (Chwefror 2015) a gyflwynwyd ochr yn ochr â'r Cynllun Adnau ar ymgynghoriad yn 2015. Cyflwynir yr ymatebion i'r ymgynghoriad ar yr AC, yn cynnwys y gwaith cwmpasu, yn Atodiad 1.

DRAFT

3. CYD-DESTUN CYNALADWYEDD A MATERION ALLWEDDOL

Cefndir

3.1 Yng Ngorffennaf 2011, cynhyrchodd yr Uned Polisi Cynllunio ar y Cyd Adroddiad Cwmpasu fel rhan o'r broses AC. Roedd yr Adroddiad Cwmpasu AC yn cynrychioli deilliant allweddol cyntaf yr AC ac fe helpodd sicrhau bod yr AC yn ymdrin â'r prif faterion cynaladwyedd sy'n berthnasol i ddatblygiad y system cynllunio yn y ddwy ardal Awdurdodau Lleol. Roedd y materion hyn yn cynorthwyo datblygiad yr amcanion a ddefnyddir yng nghamau'r AC/AAS i asesu effeithiau cynaladwyedd y cynllun sydd ar y gorwel.

3.2 Er mwyn sicrhau fod yr AC o'r Cynllun wedi ei seilio ar dystiolaeth cyfredol, mae'r waelodlin sy'n disgrifio sefyllfa bresennol yn ardal y Cynllun, a'r arolwg o gynlluniau a rhaglenni wedi eu diweddaru. Mae'r adrannau a ganlyn yn disgrifio'r prif dasgau a gwblhawyd fel rhan o Gam Cwmpasu yr AC ar gyfer CDLl ar y Cyd Ynys Môn a Gwynedd (fel yr amlinellwyd yn nhabl 2.1 uchod) sy'n cynnwys diweddariadau a wnaethpwyd yn 2013 ac yn hwyr yn 2014 sy'n cynnwys y diweddariad a wnaethpwyd yn 2014.

Adolygiad o Gynlluniau, Rhaglenni a Strategaethau Perthnasol (Tasg A1)

3.3 Pwrpas y cam hwn oedd sefydlu sut mae'r cynllun yn cael ei effeithio gan ffactorau allanol gan helpu i adnabod amcanion yr AC. Mae'n rhaid i'r ACLl ystyried y berthynas rhwng y CDLl a chynlluniau, rhaglenni a pholisiau perthnasol eraill. Mae'r Gyfarwyddeb AAS yn gofyn yn benodol bod amcanion diogelu'r amgylchedd a sefydlwyd ar lefel Rhyngwladol, y Gymuned Ewropeaidd neu genedlaethol yn cael eu hystyried. Cyflwynodd Atodiad 1 o'r Adroddiad Cwmpasu adolygiad o'r cynlluniau a'r rhaglenni a ystyrir sy'n berthnasol i'r CDLl ar y Cyd. Crynhowyd yr amcanion allweddol a goblygiadau cynlluniau a rhaglenni perthnasol o dan bob pwnc, tra y crynhowyd negeseuon allweddol yr adolygiad ym mhrif gorff yr Adroddiad Cwmpasu.

3.4 Cafodd y cynlluniau a'r rhaglenni unigol a'u hadolygwyd eu grwpio dan feysydd pwnc allweddol yr AAS (fel yr amlinellwyd ym mharagraff 1.12) sydd wedi eu henhangu i fodloni'r agwedd arfarniad o gynaladwyedd gan gynnwys:

1. Bioamrywiaeth (fflora a ffawna)
2. Cymunedau (yn cynnwys iechyd ac eithrio cymdeithasol)
3. Ffactorau Hinsawdd (yn cynnwys materion newid yn yr hinsawdd)
4. Treftadaeth Ddiwylliannol (yn cynnwys archaeoleg, yr iaith Gymraeg a'i diwylliant)
5. Yr economi
6. Tai
7. Tirwedd (yn cynnwys trefwedd a morlun /materion yr arfordir)
8. Priddoedd, Mwynau, Gwastraff (yn cynnwys materion amaethyddol ble fo'n berthnasol)

DRAFT

9. Cludiant (yn cynnwys materion mynediad)
10. Dŵr (yn cynnwys adnodd, ansawdd a materion llifogydd)

3.5 Dylid nodi nad oedd rhai o'r cynlluniau a adolygwyd yn syrthio yn esmwyth i unrhyw un maes pwnc AAS, tra bu eraill yr un mor bwysig ar draws nifer o bynciau. Dylid felly ystyried y rhaniad cynlluniau a rhaglenni rhwng pynciau fel yr un mwyaf addas, yn hytrach na phroses ddosbarthu derfynol. Ceir dadansoddiad o amcanion y cynlluniau a'u hoblogiadau tebygol i'r CDLl yn yr Adroddiad Cwmpasu. Mae'r tabl isod yn amlinellu'r negeseuon allweddol o adolygiad o'r cynlluniau a'r rhaglenni.

Tabl 3.1: Negeseuon Allweddol yr Adolygiad o'r Cynlluniau a'r Rhaglenni

BIOAMRYWIAETH
• Dylai'r CDLl ar y Cyd fod yn gyson â'r amcanion a'r targedau a osodwyd yn y cynlluniau cenedlaethol a'r ddau Gynllun Gweithredu Bioamrywiaeth Lleol a dylai anelu at atgyfnerthu'r gofyn na chaiff datblygiad ei ganiatáu petai unrhyw ardrawiad andwyol arwyddocaol gweddillol ar unrhyw rywogaethau gwarchodedig neu gynefin gwarchodedig a dylent gael eu gwella ble bynnag y bo'n bosib. • Bydd angen i'r Cynllun ystyried gofynion y Gyfarwyddeb Cynefinoedd. Bydd angen adnabod y cynefinoedd perthnasol a ble y bo'r angen eu dynodi'n briodol yn y CDLl ar y Cyd. Dylai'r polisïau annog rheoli nodweddion y dirwedd sydd o bwysigrwydd mawr o ran fflora a ffawna. • Dylai unrhyw gynllun neu brosiect sy'n debygol o gael ardrawiad sylweddol ar safle dynodedig dderbyn Asesiad Priodol o'i oblygiadau i amcanion cadwraeth y safle. Rhaid cwblhau Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd (HRA) wrth baratoi CDLl ar y Cyd yn unol â'r Gyfarwyddeb Cynefinoedd er mwyn asesu goblygiadau'r cynllun i safleoedd Ewropeaidd. • Dylai'r Cynllun hwyluso gwarchod bioamrywiaeth a gwella ac adfer cynefinoedd tir gwlyb ble y bo'n bosib gan adlewyrchu eu harwyddocâd cymharol. • Dylai'r Cynllun hwyluso'r angen i gynnal a mwyhau swyddogaeth a chysllted ecolegol. • Dylai'r CDll ystyried rôl coetiroedd wrth greu polisiau rheolaeth datblygu, ynghŷd â'r cyfraniadau positif fyddai'n deillio drwy gynyddu gorchudd coetiroedd.
CYMUNEDAU
• Dylai'r CDLl ar y Cyd gynnwys y cyhoedd ym mhroses paratoi'r cynllun. • Dylai'r CDLl ar y Cyd hyrwyddo creu cymunedau cynaliadwy a hwyluso

DRAFT

datblygu sy'n ofodol gytbwys.

- Dylai'r CDLl ar y Cyd ymgorffori egwyddorion datblygu cynaliadwy o ran nodweddion cymdeithasol, economaidd ac amgylcheddol fel yr amlinellwyd yn y Strategaeth.

- Dylai'r CDLl ar y Cyd hyrwyddo adfywio cynaliadwy yn yr ardaloedd mwyaf difreintiedig ym Môn a Gwynedd drwy wella a gwarchod yr amgylchedd a'r isadeiledd a thrwy wella hygyrchedd i wasanaethau i'r bobl yn yr ardaloedd hyn.

- Dylai'r CDLl ar y Cyd hwyluso gwelliannau yn ansawdd bywyd preswylwyr - ym mhob rhan o'r gymdeithas er mwyn cynnal a hyrwyddo cymunedau cynaliadwy, llewyrchus a bywiog.

- Dylai'r CDLl ar y Cyd gyfrannu tuag at fabwysiadu a datblygu pobl ifanc er mwyn iddynt fod yn fentrus o fewn eu cymunedau, gan gyfrannu at ddatblygiad eu hardaloedd a'r economi leol ac yn fwy pwysig, rhoi sgiliau, gwybodaeth a phrofiad iddynt gyflawni hynny.

- Dylid hyrwyddo gwella iechyd a lles preswylwyr drwy'r Cynllun a dylid mynd i'r afael â ffactorau cymdeithasol ac economaidd sy'n dylanwadu ar iechyd.

- Dylai'r CDLl ar y Cyd hyrwyddo gwelliant mewn iechyd a lles y preswylwyr drwy hyrwyddo datblygiadau hamdden sy'n gynaliadwy yn amgylcheddol, economaidd a chymdeithasol.

- Dylai'r CDLl ar y Cyd hwyluso datblygu cymunedau iach, cryf a gweithgar.

- Dylai'r CDLl ar y Cyd hyrwyddo mynediad hawdd i lecynnau agored, gwasanaethau, cyfleusterau hamdden a chwaraeon a llecynnau agored.

- Dylai'r CDLl ar y Cyd hyrwyddo cyfleoedd cerdded a beicio.

- Dylai'r Cynllun sicrhau fod meini prawf y polisïau yn ystyried ardrawiad datblygu o ran y sŵn a gynhyrchir er mwyn osgoi, lleihau a lliniaru sŵn amgylcheddol.

- Dylai'r CDLl ar y Cyd ystyried anghenion pobl hŷn.

- Gellir mynd i'r afael â'r holl amcanion strategol drwy gyfrwng amcanion y CDLl ar y Cyd, megis: y materion ehangach sy'n effeithio ar iechyd a lles, gwarchod yr amgylchedd a chefnogi pobl i fod yn annibynnol.

- Dylai'r CDLl ar y Cyd ddarparu ar gyfer anghenion cymunedau Sipsiwn a Theithwyr, a cheisio lleihau anghydraddoldebau, a chynyddu mynediad i'r grŵp hwn.

DRAFT

FFACTORAU HINSAWDD
• Dylai'r CDLl ar y Cyd fynd i'r afael â materion megis newid hinsawdd, annog lleihau allyriadau nwyon niweidiol tŷ gwydr a hwyluso gwella ansawdd aer. Dylai'r Cynllun fod yn gyson ag amcanion a thargedau a sefydlwyd yn y cynlluniau a'r canllawiau cenedlaethol, megis Strategaeth Ansawdd Aer y DU. • Dylai'r CDLl ar y Cyd ystyried amcanion a thargedau'r polisi cenedlaethol pan ffurfir y polisïau yn ymwneud â chynhyrchu ynni yn Ardal y Cynllun. • Dylai'r CDLl ar y Cyd hyrwyddo'r defnydd o ynni adnewyddol mewn datblygiadau newydd a phwysleisio'r berthynas rhwng ynni a dyluniad adeiladu. • Bydd argaeledd cludiant cyhoeddus yn ystyriaeth bwysig i'r CDLl ar y Cyd, yn enwedig o ran cynaliadwyedd, hygyrchedd, lleihau'r ddibyniaeth ar gludiant cyhoeddus a chyfrannu tuag at ymateb i newid hinsawdd. • Dylai'r Cynllun, drwu ei bolisiau, helpu adeiladu a hyrwyddo hydwythdedd newid hinsawdd o fewn ardal y Cynllun.
TREFTADAETH DDIWYLLIANNOL
• Dylai'r CDLl ar y Cyd ystyried cynlluniau a chanllawiau allweddol wrth ffurfio'i bolisïau a'i gynigion. • Dylai'r CDLl ar y Cyd ddiogelu a hyrwyddo'r iaith Gymraeg a'r dreftadaeth ddiwylliannol a hyrwyddo'r cyfleoedd fydd yn codi yn sgil adnoddau ieithyddol a diwylliannol yr ardal. • Wrth lunio'r cynigion, dylai'r CDLl ystyried yr wybodaeth am dreftadaeth ddiwylliannol sydd yn LANDMAP. • Dylai'r CDLl gadw a diogelu tirweddau hanesyddol a diwylliannol sydd ar Gofrestr Tirweddau Hanesyddol Cymru, a chadw cyfanrwydd nodweddion ac asedau tirweddau diwylliannol.
ECONOMI
• Ar lefel leol, mae gan Ynys Môn gynllun adfywio penodol. Felly, mae'n bwysig bod y CDLl ar y Cyd yn ystyried y strategaeth leol hon ynghyd â'r targedau cenedlaethol a sefydlwyd yn y Cynlluniau a'r canllawiau uchod. • Dylai'r CDLl ar y Cyd hwyluso twf economaidd cynaliadwy yn Ardal y Cynllun gyda'r nod o greu economi fywiog a llewyrchus. • Dylai'r CDLl ar y Cyd asesu ac annog bywiogrwydd, atyniad a hyfywedd canol trefi a chanolfannau manwerthu. • Dylai'r CDLl ar y Cyd sicrhau fod ardaloedd a ddynodir ar gyfer cyflogaeth mewn lleoliadau cynaliadwy, gan gynnwys lleihau'r angen i deithio. • Dylai'r CDLl ar y Cyd wella mynediad at gyfleoedd cyflogaeth yn enwedig

DRAFT

mewn cymunedau difreintiedig.

- Dylai'r CDLl ar y Cyd hyrwyddo twf twristiaeth, tra ar yr un pryd, ddiogelu'r amgylchedd a diddordebau cymunedau lleol.

- Dylai'r CDLl ar y Cyd hwyluso gwelliannau mewn sgiliau yn y gweithlu, hyrwyddo mentergarwch ac yn sgil hynny creu cyfleoedd gwaith cynaliadwy o ansawdd uchel.

TAI

- Dylai'r CDLl ar y Cyd ystyried amcanion tai yn y cynlluniau a'r canllawiau cenedlaethol, rhanbarthol a lleol sy'n gysylltiedig â thai.

- Dylai'r CDLl ar y Cyd hwyluso gwella'r cyflenwad tai yn yr ardal, eu hansawdd, eu fforddiadwyedd a'u haddasrwydd er mwyn diwallu anghenion y boblogaeth breswyl.

- Dylai'r Cynllun hwyluso datblygu adeiladau sy'n effeithlon o ran ynni.

- Dylai'r CDLl ar y Cyd hwyluso ailddefnyddio tai gwag er mwyn cynorthwyo i ddiwallu anghenion tai'r boblogaeth.

- Dylai'r CDLl ar y Cyd hwyluso darparu llety addas ar gyfer pobl hŷn.

- Dylai'r CDLl ar y Cyd adnabod tir ar gyfer dyraniadau tai, gan ffafrio ailddefnyddio tir a ddatblygwyd o'r blaen ac adeiladau sydd â chysylltiadau cludiant da.

TIRWEDD

- Dylai'r CDLl ar y Cyd ystyried cynlluniau a chanllawiau allweddol/ a nodwyd wrth ffurfio'i bolisïau a'i gynigion.

- Dylai'r CDLl ar y Cyd ddarparu ar gyfer cadwraeth a ble y bo'n briodol modd, gwella'r amgylchedd naturiol a'r dirwedd, a pharchu hawliau tramwy.

- Dylai'r CDLl ar y Cyd hyrwyddo datblygiadau mewn mannau priodol a dylunio da sy'n parchu hynodrwydd yr ardal adeiledig a'r tirwedd.

- Dylai'r CDLl ar y Cyd ystyried ardrawiad datblygu telathrebu ar gynaliadwyedd, gan bwyso a mesur yr angen am dwf economaidd yn erbyn effeithiau cymdeithasol ac amgylcheddol.

- Dylai'r CDLl ar y Cyd liniaru effaith potensial datblygiadau ymwthiol fel tyrbinau gwynt ar y tirwedd (diffinnir datblygiadau ymwthiol fel datblygiadau sydd yn cael effaith negyddol sylweddol ar gyfanrwydd y tirwedd a mwynderau).

- Dylai'r CDLl ar y Cyd ddiogelu tir comin yn unol â'r Deddf Comin.

DRAFT

PRIDDOEDD, MWYNAU, GWASTRAFF
• Dylai'r CDLl ar y Cyd ystyried cynlluniau a chanllawiau allweddol wrth ffurfio'i bolisïau a'i gynigion. • Dylai'r CDLl ar y Cyd roi ystyriaeth lawn i'r canllawiau a sicrhau fod y defnydd o fwynau yn cael ei ddatblygu'n gynaliadwy. • Dylai'r CDLl ar y Cyd hwyluso echdynnu agregau yn gynaliadwy o fewn Ardal y Cynllun, gan sicrhau cydbwysedd rhwng y costau amgylcheddol, economaidd a chymdeithasol. • Dylai'r CDLl ar y Cyd sicrhau fod ei bolisïau ynglŷn â gwastraff yn adlewyrchu amcanion a thargedau cynlluniau a chanllawiau perthnasol. • Dylai'r CDLl ar y Cyd hwyluso rheolaeth gynaliadwy o wastraff ac annog lleihau'r gwastraff a gynhyrchir. • Dylai'r CDLl ar y Cyd hyrwyddo ailgylchu a hwyluso lleihau'r gwastraff a anfonir i dirlenwi yn unol â thargedau a osodir gan y Gyfarwyddeb Tirlenwi. • Dylai'r CDLl ar y Cyd ddarparu fframwaith defnydd tir er mwyn galluogi'r ddau Awdurdod i ddyrannu safleoedd ar gyfer cyfleusterau rheoli gwastraff newydd. • Dylai'r CDLl ar y Cyd hwyluso lleihau cyfradd twf gwastraff yn ardal y Cynllun. • Dylai'r CDLl ar y Cyd ymgorffori cyfleusterau rheoli gwastraff digonol ac effeithiol mewn datblygiadau newydd. • Dylai'r CDLl hwyluso cynhaliaeth a mwyhad swyddogaethau priddoedd, gan gynnwys y rhai hynny sydd â'u swyddogaethau yn ymwneud ag atafaeliad carbon a lliniaru llifogydd.
TRAFNIDIAETH
• Dylai'r CDLl ar y Cyd hwyluso datblygu cyfundrefn gludiant effeithiol a chynaliadwy, sy'n gwella mynediad i bawb, fydd yn ei dro yn grymuso cymunedau, yr economi a'r amgylchedd. Bydd argaeledd cludiant cyhoeddus yn ystyriaeth bwysig i'r CDLl ar y Cyd, yn enwedig o ran cynaliadwyedd, hygyrchedd, lleihau'r ddibyniaeth ar gludiant cyhoeddus a chyfrannu tuag at yr ymateb i newid hinsawdd. • Dylai'r CDLl ar y Cyd hyrwyddo dulliau cludiant sy'n garedig i'r amgylchedd a datblygu rhwydwaith cludiant craidd wedi'i integreiddio'n dda sydd hefyd yn ddiogel, effeithiol, glân a theg.
DWR

DRAFT

- Dylai'r cynllun ymgorffori gofynion y cynlluniau a'r canllawiau allweddol perthnasol a hwyluso gwarchod a gwella ansawdd dŵr. Dylid datblygu polisïau ar gyfer diogelu adnoddau dŵr.

- Dylai'r Cynllun sicrhau nad yw ansawdd cyrff dŵr yn Ardal y Cynllun yn cael eu rhoi yn y fantol gan gynigion datblygu defnydd tir.

- Dylai'r CDLl hwyluso defnyddio dŵr yn effeithiol a chynaliadwy.

- Dylai'r CDLl sicrhau yr ystyrir perygl llifogydd wrth benderfynu ar leoliad datblygiad newydd. Dylai datblygiadau newydd gael eu cyfeirio oddi wrth yr ardaloedd hynny sydd mewn risg uchel o lifogydd.

Casglu Gwybodaeth Gwaelodlin (Tasg A2)

3.6 Cam nesaf yn y broses Cwmpasu oedd casglu gwybodaeth gawelodlin (tasg A2). Pwrpas y cam hwn oedd disgrifio cyflwr nodweddion presennol cymdeithasol, amgylcheddol ac economaidd yr ardal sy'n debygol o gael eu heffeithio yn sylweddol gan y Cynllun. Byddai hyn yn cynorthwyo'r broses o adnabod materion cynaliadwyedd a phroblemau amgylcheddol yn Ardal y Cynllun yn ogystal â darparu'r sail tystiolaeth ar gyfer rhagweld a monitro effeithiau'r CDLl ar y Cyd.

3.7 Mae casgliad cryf o wybodaeth waelodlin yn bwysig er sicrhau sail tystiolaeth gref i'r CDLl. Er hynny, mae'r Rheoliadau yn gofyn mai dim ond gwybodaeth sydd ei hangen yn rhesymol sydd angen ei chynnwys yn yr adroddiad. Mae Atodiad 2 o'r Adroddiad Cwmpasu yn cyflwyno'r wybodaeth waelodlin. Mae'r tablau yn dangos tueddiadau yn ogystal â data cymharol ar lefel ranbarthol a chenedlaethol pan fo ar gael. Yn ogystal, nodwyd y materion allweddol/cyfyngiadau/cyfleoedd a gyfyd o'r dadansoddiad gwaelodlin. Roedd hyn o gymorth gyda datblygiad y fframwaith arfarnu AC. Darperir gwybodaeth gryno yn ogystal â'r materion gwaelodlin allweddol i bob pwnc ym mhrif destun yr Adroddiad.

3.8 Roedd lefel a manylion yr wybodaeth waelodlin yn amrywio rhwng pynciau oherwydd yr wybodaeth sydd ar gael. Ble bynnag fo'n bosib fe gafodd yr ystadegau a'r wybodaeth ddiweddaraf eu defnyddio. Diweddarwyd y waelodlin yn dilyn yr ymgynghoriad ar yr Adroddiad Cwmpasu ac eto hwyr yn 2014. Mae'r gwaelodlin a ddiweddarwyd yn hwyr yn 2014 ar gael yn atodiad 3.

3.9 Mae'r gyfarwyddeb AAS yn ei gwneud hi'n ofynnol i ddisgrifio'r *"agweddau perthnasol o gyflwr yr amgylchedd a'r esblygiad heb weithredu'r cynllun neu raglen" (Ychwanegiad 1 (b))*. Mae'r materion a'r negeseuon allweddol sy'n berthnasol i ardal y Cynllun, fel a gafodd eu hadnabod fel rhan o'r broses cwmpasu wedi eu dadansoddi er mwyn asesu'r senario tebygol pe na byddai'r CDLl yn cael ei gynhyrchu.

DRAFT

3.10 Mae'n anodd rhagweld cyflwr yr amgylchedd yn gywir heb weithredu'r Cynllun gan fod nifer o rymoedd a cynlluniau a strategaethau eraill sydd hefyd yn dylanwadu ar ddatblygiad unrhyw ardal. Felly, mae'r tabl canlynol yn crynhoi'r oblygiadau defnydd tir tebygol o'r cynlluniau datblygu lleol mabwysiedig (h.y. Cynllun Strwythur Gwynedd, Cynllun Lleol a Chynllun Datblygu Unedol Gwynedd).

Tabl 3.2: Esblygiad Tebygol y Waelodlin Heb Weithrediad y Cynllun

Pwnc AC	Esblygiad Tebygol y Waelodlin Heb Weithrediad y Cynllun
Bioamrywiaeth	• Dylai deddfwriaeth lleol a chenedlaethol presennol sicrhau gwarchodaeth • Byddai diffyg fframwaith strategol yn arwain at ddatblygiad ad hoc a gall, a gallai hyn gyfaddawdu swyddogaeth a chysylltedd ecolegol. Bydd hyn, ynghŷd â chynnydd yn y boblogaeth yn rhoi pwysau cynyddol ar yr amgylchedd naturiol gyda bygythiad parhaol i'r amgylchedd naturiol yn arwain at golled bioamrywiaeth.
Cymunedau	• Allfudiad cynyddol o bobl ifanc. • Cymunedau difreintiedig yn parhau i fod arwahan. • Lleihad cynyddol yng nghyfran siaradwyr Cymraeg. • Cynnydd parhaus mewn anghydraddoldebau cymdeithasol. • Byddai uechyd y boblogaeth yn dirywio gyda dim darpariaeth o gyfleusterau iechyd a chymunedau i ddiwallu anghenion.
Ffactorau Hinsawdd	• Achosion newid hinsawdd ar lefel lleol yn parhau i gynyddu os na fyddai tyfiant yn cael ei reoli mewn modd cynaladwy. • Ni fyddai targedau cenedlaethol yn cael eu cyfarfod • Newid hinsawdd yn debygol o arwain at gynnydd mewn perygl llifogydd • Newid hinsawdd yn debygol o achosi peryglon o ran sychder a peryglon daearyddol i rwydweithiau trafnidiaeth (tirlithriad ayb).
Treftadaeth Diwylliannol	• Byddai'r adnodd treftadaeth diwylliannol dan fygythiad oherwydd datblygiad anaddas. • Gallai gwasanaethau a chyfleusterau lleol fod yn anigonnol wrth geisio diwallu anghenion y boblogaeth gynyddol.
Economi	• Diffyg safleoedd cyflogaeth addas mewn lleoliadau cynaladwy a hyfyw. • GVA yn parhau in fod yn isel yn enwedig yn Ynys Môn. • Gweithgaredd gymharol uchel yng Ngwynedd yn dod o dan bwysau. • Y gyfradd ddiweithdra yn parhau i fod yn uchel yn Ynys

	Môn. • Diywiad parhaol mewn economiau gwledig • Lleihad barhaol yn niwydiannau defnydd tir. • Lleihad barhaol yn ansawdd y diwydiant twristiaeth. • Ni fyddai darpariaeth addysgol yn ddigonol i ddiwallu anghenion poblogaeth sy'n tyfu
Tai	• Gofyn cynyddol am dai ochr yn ochr â chynnydd mewn prisiau tai. • Lleihad cynyddol yn narpariaeth tai fforddiadwy. • Prinder tai o ansawdd da yn enwedig yng Ngwynedd. • Cyfradd uchel o ail dai / tai gwyliau yn parhau • Dibyniaeth ar safloedd ar hap ar gyfer darpariaeth tai gyda dim fframwaith strategol.
Tirwedd	• Pwysau cynyddol ar y tirwedd • Mannau agored yn dod o dan bwysau i'w datblygu • Diwm gwelliant yn ansawdd dyluniad datblygiadau newydd oherwydd diffyg fframwaith statudol. • Colled potensial o wahanolrwydd tirwedd a cholled potensial o gyfanrwydd asedau tirwedd sy'n bwysif idatblygiad economaidd gan gynnwys llonyddwch.
Priddoedd, Mwynau, Gwastraff	• Cynnydd yn y boblogaeth yn arwain at gynnydd yn y gwastraff sy'n cael ei greu. • Pwysau ar safleoedd tirlenwi yn cynyddu. • Bygythiad i dir amaethyddol o'r ansawdd gorau.
Trafnidiaeth	• Dibyniaeth barhaol ar y car preifat fel y dull i deithio. • Datblygiad mewn mannau anghynaladwy yn arwain at dibyniaeth gynyddol ar drafnidiaeth preifat. • Cyfyngiad yn y cyfleoedd ar gyfer gwelliannau trafnidiaeth mawr.
Dŵr	• Bygythiad i ansawdd afonydd, dŵr wyneb a dŵr daear. • Perygl llifogydd yn parhau mewn rhai ardaloedd.

3.11 Dylid nodi fel rhan o Raglen Ynys Ynni Ynys Môn, sy'n anelu i ddenu swyddi ansawdd uchel sy'n ymwneud ag ynni i Ynys Môn dros y ddau ddegawd nesaf, y gallai atomfa niwclear newydd yn Wylfa B gael ei ddatblygu ar yr ynys. Mae goblygiadau datblygiad posib atomfa bŵer Wylfa B wedi'u hystyried yn y gwerthusiad a'r cynllun datblygu proses.

Adnabod Materion Cynaladwyedd a Phroblemau

3.12 Cam nesaf o'r broses Cwmpasu oedd adnabod y materion cynaladwyedd drwy ddadansoddiad o'r gwybodaeth waelodlin a'r arolwg o gynlluniau a rhaglenni. Pwrpas y cam hwn oedd helpu diffinio'r materion allweddol i'r CDLl sy'n hanfodol i gynaliadwyedd y CDLl ac i gynorthwyo i ddylanwadu ar y

Fframwaith AC /AAS sy'n dod yn enwedig o safbwynt adnabod amcanion, is-amcanion a dangosyddion.

3.13 Cafodd faterion a phroblemau cynaliadwyedd eu hadnabod drwy broses ailadroddol, gan roi ystyriaeth i'r wybodaeth waelodlin, adolygiad o'r cynlluniau, polisïau a rhaglenni perthnasol. Mae'r problemau a'r materion amgylcheddol allweddol a nodwyd i'r AC i CDLl ar y Cyd Ynys Môn a Gwynedd wedi eu darparu ar gyfer pob pwnc fel a ddangosir yn y tabl isod.

DRAFFT

Tabl 3.3: Materion allweddol a chyfleoedd

MAES	MATERION ALLWEDDOL O DDADANSODDIAD O'R GWAELODLIN	MATERION CYNALADWYEDD A CHYFLEOEDD
BIOAMRYWIAETH	• **Bygythiadau i gyflwr a pharhad nodweddion bioamrywiaeth** • **Diogelu Coetiroedd Rhannol Naturiol** • **Yr angen i gynnal a mwyhau swyddogaethau a chysylltedd ecolegol.**	• Yr angen i gynnal, cadw a gwella rhywogaethau a chynefinoedd drwy eu gwarchod nhw rhag effeithiau andwyol datblygiadau a, ble bo angen, sicrhau y cymerir mesurau lleddfu er mwyn osgoi effeithiau andwyol o'r fath. Yn ei dro, bydd hyn yn atal difrod i rywogaethau ac osgoi colledion na ellir eu hadfer. • Yr angen i ddarparu ar gyfer cadw a gwella'r rhywogaethau a'r cynefinoedd sydd wedi'u hadnabod a'u cynnwys yn y cynlluniau gweithredu bioamrywiaeth. • Yr angen i sicrhau nad yw datblygiadau newydd yn achosi difrod i nodweddion safleoedd sydd wedi'u dynodi'n lleol, yn genedlaethol ac yn rhyngwladol a, ble bo hynny'n briodol, y cymerir mesurau lliniaru i osgoi unrhyw effeithiau andwyol. • Gwella ardaloedd dynodedig ac ehangach o fioamrywiaeth drwy gynnal a gwella isadeiledd gwyrdd. • Yr angen i ystyried pwysigrwydd coetiroedd a sicrhau yr hyrwyddir eu gwarchod a'u gwella.
CYMUNEDAU	• **Poblogaeth sy'n heneiddio** • **Allfudo gan bobl ifanc** • **Poblogaeth gymharol iach a diogel ond gydag amrywiadau'n amlwg o fewn ardal y CDLl ar y cyd** • **Anghydraddoldebau amddifadedd cymdeithasol**	• Mae'r boblogaeth sy'n heneiddio yn arwain at ostyngiadau yn y gweithlu sydd ar gael. • Effaith poblogaeth sy'n heneiddio ar wasanaethau lleol. • Hyfywdra rhai gwasanaethau yn y dyfodol (e.e. ysgolion bach) o gofio'r gostyngiad yn niferoedd y disgyblion. • Cyfleoedd cyflogaeth yn nhermau darparu cyfleusterau gofal iechyd. • Effaith colli pobl o oed gweithio ar yr economi lleol. • Yr angen parhaus i wrthsefyll allfudo gan y gweithlu ifanc.

DRAFT

MAES	MATERION ALLWEDDOL O DDADANSODDIAD O'R GWAELODLIN	MATERION CYNALADWYEDD A CHYFLEOEDD
		• Cymunedau llai cynaliadwy a chymysg. • Yr angen i greu cymunedau gyda mwy o gydbwysedd oedran yn enwedig mewn ardaloedd gwledig. • Yr angen i gynnal a gwella iechyd a lles cyffredinol y preswylwyr. • Yr angen i annog ffordd o fyw iachach i breswylwyr. • Yr angen i hyrwyddo'r gostyngiad parhaus mewn cyfraddau trosedd drwy annog datblygiadau sy'n gwella diogelwch cymunedau. • Yr angen i annog darpariaeth mannau agored, isadeiledd gwyrdd a chyfleusterau chwaraeon er mwyn hyrwyddo mwy o ymarfer corff. • Yr angen i ostwng amddifadedd yn benodol yn nhermau tai a mynediad i wasanaethau, yn enwedig yn yr ardaloedd mwyaf difreintiedig. • Yr angen i ostwng yr anghydraddoldebau drwy'r system gynllunio. • Yr angen i hwyluso datblygu cyfleusterau a gwasanaethau cymunedol mewn ardaloedd gwledig a hwyluso gwelliannau mewn cyfleoedd lleol drwy gynyddu faint o gyflogaeth o safon sydd ar gael ynghyd â chefnogi busnesau lleol.
FFACTORAU HINSAWDD	• **Cynnal ansawdd aer da yn gyffredinol** • **Nwyon tŷ gwydr a bygythiad newid hinsawdd** • **Niwed posibl i ecosystemau gan ddyddodion nitradau ac asid** • **Y perygl o lifogydd o ganlyniad i newid hinsawdd** • **Hyrwyddo a chreu hydwythdedd a chymhwysedd newid hinsawdd mewn tai ac isadeiledd presennol.**	• Yr angen i ystyried effeithiau ansawdd aer wrth asesu bwriadau datblygu mewn ardaloedd ble y gallai datblygiadau newydd/ychwanegol arwain at effeithiau sylweddol/cronnus er mwyn cynnal neu wella ansawdd aer. • Yr angen i gyfrannu at leihau nwyon tŷ gwydr drwy leihau defnydd o ynni a chynyddu cynhyrchiant ynni adnewyddadwy. • Yr angen i hyrwyddo effeithiolrwydd ynni wrth ddylunio adeiladau newydd ac addasu adeiladau presennol. • Yr angen i leihau ôl-troed ecolegol y ddau awdurdod lleol, gyda ffocws penodol ar yr allyriadau sy'n codi o dai a thrafnidiaeth. • Lleihad mewn cynhyrchiant nwyon tŷ gwydr drwy leihau faint o deithio a wneir mewn cludiant preifat, gan hyrwyddo mwy o gerdded, beicio a

DRAFT

MAES	MATERION ALLWEDDOL O DDADANSODDIAD O'R GWAELODLIN	MATERION CYNALADWYEDD A CHYFLEOEDD
		defnydd o gludiant cyhoeddus. • Yr angen i sicrhau bod y datblygiad newydd yn wydn a bod modd ei addasu i wrthsefyll effeithiau llifogydd • Ymgorffori mesurau addasu i newid hinsawdd fel elfen annatod o'r holl ddatblygiadau newydd gan gynnwys datblygiadau tai, seilwaith a thwristiaeth, ac ystyried a fydd y datblygiad arfaethedig yn cyfrannu'n bositif tuag at leihau neu reoli'r risg o lifogydd. • Hwyluso datblygu ffynonellau ynni carbon isel ledled ardal y cynllun.
TREFTADAETH DDIWYLLIANNOL	• **Gostyngiad diweddar yng nghyfran y siaradwyr Cymraeg** • **Treftadaeth ddiwylliannol ac amgylchedd hanesyddol cyfoethog ac amrywiol** • **Colli nodweddion tirwedd hanesyddol**	• Yr angen i hwyluso cadw a gwella'r iaith Gymraeg a'r diwylliant Cymreig fel rhan bwysig o'n treftadaeth ddiwylliannol. • Yr angen i gasglu tystiolaeth a gwybodaeth ynghylch effaith datblygiadau ar yr iaith Gymraeg ble bo hynny'n angenrheidiol ac yn briodol. • Ceir potensial o ddifrod i safleoedd treftadaeth pwysig a'r amgylchedd hanesyddol o fewn ardal y CDLl ar y cyd gan ddatblygiadau yn sgil dinistr/ymyrraeth i nodweddion o bwysigrwydd treftadaeth ddiwylliannol a hefyd drwy ymyrryd ar leoliad nodweddion o'r fath. • Yr angen i hyrwyddo gwarchod, cadwraeth a gwella tirwedd archeolegol, pensaernïol, adeiliedig a hanesyddol ardal y CDLl ar y cyd.
ECONOMI	• **Gwerth Ychwanegol Crynswth (GVA) cymharol isel yn benodol yn Ynys Môn** • **Cyfradd gweithgarwch economaidd gymharol uchel yn ardal y CDLl ar y cyd ond diweithdra uwch na'r cyfartaledd yn Ynys Môn** • **Gostyngiad yn niwydiannau'r tir**	• Yr angen i hwyluso buddsoddiad mewn amrywiaeth o sectorau economaidd, yn benodol yn Ynys Môn. • Yr angen i hyrwyddo adfywio cynaliadwy yn yr ardaloedd mwyaf difreintiedig drwy wella a gwarchod yr amgylchedd a'r isadeiledd a thrwy wella mynediad i wasanaethau i'r bobl yn yr ardaloedd hyn. • Yr angen i gyfrannu at gryfhau ac amrywio economïau lleol o fewn ardal y Cynllun drwy gefnogi a hyrwyddo twf mewn busnesau lleol. • Yr angen i hyrwyddo a chefnogi'r economi lleol yn ardal y CDLl ar y cyd

DRAFT

MAES	MATERION ALLWEDDOL O DDADANSODDIAD O'R GWAELODLIN	MATERION CYNALADWYEDD A CHYFLEOEDD
	• **Enillion llai na'r cyfartaledd** • **Cyrhaeddiad addysgol** • **Hybu twf cynaladwy o fewn y diwydiant twristiaeth**	gan fod angen cynnal ac adfywio'r economi hwn, yn benodol o gofio'r dirywiad yn y diwydiant amaethyddiaeth. • Yr angen i gefnogi gweithgarwch economaidd priodol o fewn ardal y CDLl ar y cyd a gwella rhagolygon a chyfleoedd cyflogaeth gan ystyried y sectorau hynny sydd fwyaf angen cefnogaeth. • Yr angen i hybu buddsoddiad drwy ddarparu isadeiledd o drafnidiaeth, cysylltiadau a thir sy'n gymorth i ddenu busnesau newydd er mwyn darparu gwaith â chyflog uwch. • Yr angen i hwyluso darparu cyfleoedd hyfforddiant ac addysg er mwyn gwella sgiliau'r boblogaeth o oed gweithio. • Yr angen i gefnogi twf y diwydiant twristiaeth gyda'r isadeiledd angenrheidiol. • Datrys y broblem o siopau gwag.
TAI	• **Amddifadedd tai yn benodol yng Ngwynedd** • **Fforddiadwyedd a diffyg tai fforddiadwy** • **Tai gwag ac ail gartrefi**	• Yr angen i ddarparu amrediad o dai addas a fydd yn bodloni anghenion bob math o aelwydydd fel bod gan bawb y cyfle i fyw mewn cartref gweddus a fforddiadwy. • Yr angen i wella'r stoc tai presennol ble bo angen drwy addasiadau, estyniadau ac ati. • Yr angen i ddarparu nifer a dosbarthiad digonol o wahanol fathau o dai. • Yr angen i hwyluso darpariaeth cyflenwad mwy amrywiol o dai mewn ardaloedd gwledig er mwyn gweddu i'r holl anghenion. Dylai tai newydd fod yn fforddiadwy i'r boblogaeth leol heb gael effaith andwyol ar gymeriad ac elfen nodedig lleol ardaloedd gwledig. • Yr angen i hwyluso datblygu tai fforddiadwy lleol neu dai i'r farchnad nghenion lleol yn ardal y CDLl ar y cyd. • Cynllunio ar gyfer aelwydydd sy'n lleihau.

DRAFT

MAES	MATERION ALLWEDDOL O DDADANSODDIAD O'R GWAELODLIN	MATERION CYNALADWYEDD A CHYFLEOEDD
		• Cefnogi aelwydydd un rhiant gydag mynediad da.
TIRWEDD	• **Pwysau ar ddynodiadau tirwedd pwysig** • **Y posibilrwydd o golli nodweddion tirwedd hanesyddol a phwysig e.e cloddiau** • **Pwysigrwydd llonyddwch ac awyr dywyll mewn ardaloedd eang**	• Yr angen i warchod a gwella tirweddau a'r môr drwy ddyluniadau a datblygiadau priodol o safon uchel sy'n cyd-fynd â chymeriad a natur nodedig lleol a, ble bo hynny'n briodol, nad ydynt yn cael effaith andwyol sylweddol ar olygfeydd o Barc Cenedlaethol Eryri ac AHNEau nac allan ohonynt. • Yr angen i sicrhau bod yr AHNEau a'r Parc Cenedlaethol yn cael eu gwarchod rhag datblygiadau sydd â'r potensial i ddifrodi eu nodweddion cadwraeth arbennig. • Yr angen i warchod a gwella ardaloedd o lonyddwch ac awyr dywyll, yn enwedig o fewn AHNEau, drwy ddyluniadau a datblygiadau priodol. • Annog cysylltiadau isadeiledd gwyrdd, a diogelu a gwella gwrychoedd, coed mwynderol a choedtiroedd sy'n gyforiog o rywogaethau. • Defnyddio lletemau glas lle ystyrir bod angen dynodiadau o'r fath
PRIDDOEDD, MWYNAU. GWASTRAFF	• **Cynnal dwysedd carbon priddoedd yng Ngwynedd** • **Maint cyfyngedig o'r tir amaethyddol gorau a'r tir mwyaf amlbwrpas** • **Cynnydd mewn Gwastraff Bwrdeistrefol** • **Lleihau dibyniaeth ar safleoedd tirlenwi**	• Yr angen i warchod a rheoli pridd gan gynnwys cynnal carbon pridd ac anelu i osgoi peri risg ychwanegol drwy lygru neu halogi. • Yr angen i gyfeirio datblygiadau i safleoedd tir llwyd neu, fel arall, i'r tir amaethyddol o'r ansawdd gwaethaf gymaint â phosib er mwyn cadw'r tir amaethyddol gradd uchel. • Adnabod yr angen i leihau gwastraff sy'n deillio o'r holl sectorau fel y gellir cyrraedd y targedau a osodir gan Ewrop a Llywodraeth Cymru. • Yr angen i alluogi'r lleiahd/lliniariad llygryddion dŵr ac aer sy'n gysylltiedig ag amaethyddiaeth. • Yr angen i sicrhau yr ystyrir materion gwastraff wrth asesu a phennu ceisiadau cynllunio ar gyfer pob math o ddatblygiadau. • Yr angen i gyfrannu tuag at leihau faint o wastraff bwrdeistrefol sy'n cael

DRAFT

MAES	MATERION ALLWEDDOL O DDADANSODDIAD O'R GWAELODLIN	MATERION CYNALADWYEDD A CHYFLEOEDD
		ei dirlenwi drwy hwyluso darparu rhwydwaith cynhwysfawr, integreiddiedig a chynaliadwy o gyfleusterau rheoli gwastraff newydd a gwell ar gyfer trin a gwaredu gwastraff fel dewis amgen i dirlenwi. • Yr angen i gyfrannu tuag at gynyddu cyfraddau ailgylchu a chompostio.
TRAFNIDIAETH	• **Dewisiadau cludiant cyfyngedig** • **Dibyniaeth uchel ar y car preifat i deithio**	• Yr angen i hwyluso rhwydwaith cludiant cynaliadwy, yn enwedig mewn ardaloedd gwledig. • Ystyried lleoliad datblygiadau yn nhermau hygyrchedd drwy wahanol fathau o gludiant. • Lleihau lefelau uchel o deithio i'r gwaith gyda thrafnidiaeth preifat.
DWR	• **Cynnal ansawdd afonydd da a gwella safonau ble bo angen** • **Cynnal dyfroedd ymdrochi glân a gwella eraill** • **Nifer o ardaloedd poblog mewn perygl o orlifo** • **Mae'n bosibl na fydd llawer o arfordir a gorlifdiroedd Gwynedd ac Ynys Môn yn addas ar gyfer datblygiadau tymor-hir** • **Llai o adnoddau dŵr ar gael**	• Yr angen i annog y gwelliant mewn ansawdd dŵr drwy leihau'r risg o lygredd yn mynd i mewn i gyrsiau dŵr. • Yr angen i liniaru'r achosion ble mae adnoddau dŵr daear a chyflenwadau dŵr yfed yn cael eu halogi. • Ymgorffori Systemau Draenio Cynaliadwy mewn datblygiadau newydd. • Hyrwyddo gweithgareddau sy'n debygol o gynnal ansawdd uchel y dŵr ymdrochi. • Yr angen i sicrhau nad yw datblygiadau wedi'u lleoli o fewn ardaloedd sydd â risg uchel o lifogydd. • Yr angen i gyflwyno mesurau isafu neu liniaru llifogydd i leihau cyfaint a chyfradd dŵr ffo mewn datblygiad newydd. • Yr angen i leihau'r risg o lygryddion fynd i fewn i ddyfroedd arfordirol, llynnoedd a dŵr daear, yn ogystal â chyrsiau dŵr afonydd. • Sicrhau bod datblygiadau newydd yn cynnwys mesurau effeithiolrwydd dŵr. • Yr angen i hyrwyddo defnyddio dŵr, fel adnodd naturiol, mewn ffordd gynaliadwy.

DRAFT

MAES	MATERION ALLWEDDOL O DDADANSODDIAD O'R GWAELODLIN	MATERION CYNALADWYEDD A CHYFLEOEDD
		• Lleihau'r galw ym Mharthau Ffynhonellau Dŵr Gogledd Eryri ac Ynys Môn i liniaru pwysau.

DRAFFT

AC O'R DEWISIADAU AMGEN

Cyflwyniad

4.1 Mae'r gwaith o ddatblygu opsiynau ar gyfer creu cynllun a'r AC/AAS o'r dewisiadau eraill wedi bod yn elfen barhaus o'r gwaith o gynhyrchu'r CDLl ar y Cyd a'i AC cysylltiedig. Mae dewisiadau eraill wedi'u hystyried o'r camau cynharaf - o'r Adroddiad AC Cychwynnol Drafft (Gorffennaf 2012) i'r cam o gynhyrchu'r Adroddiad AC hwn (Chwefror 2015). Mae'r adaran hon yn cyflwyno hanes dewisiadau eraill yr AC ac asesiadau o'r opsiynau hyd yma. Mae'n crynhoi'r ffordd y cafodd opsiynau eu nodi, eu hasesu a'u datblygu drwy wahanol gamau'r broses o wneud cynlluniau; mae'n crynhoi ac yn cyfeirio at AC sydd wedi'u cynnal, ac yn dangos sut mae canfyddiadau'r AC hwn wedi dylanwadu ar wahanol gamau'r Cynllun Lleol.

Asesiad o Ddewisiadau Amgen yn yr AC/AAS

4.2 Mae Cyfarwyddeb AAS yr UE[3] yn datgan bod angen cynnwys asesiad o effeithiau arwyddocaol tebygol cyflwyno'r cynlluniau a "*dewisiadau eraill* rhesymol" gan ystyried "*amcanion a chwmpas* daearyddol" y cynllun a'r rhesymau dros ddewis dewisiadau eraill yn yr Adroddiad. Nid yw'r Gyfarwyddeb yn cynnwys diffiniad penodol o "*ddewis arall rhesymol*", fodd bynnag, mae canllawiau'r DU ar AC/AAS[4] yn datgan y dylai olygu "*realistig a pherthnasol*", h.y. mae'n bosibl ei gyflawni ac o fewn amserlen y cynllun.

4.3 Mae canllawiau'r AAS[5] yn cyflwyno'r ymagwedd a'r dulliau ar gyfer datblygu ac asesu dewisiadau eraill. Mae hyn yn cynnwys cydnabyddiaeth o hierarchaeth y dewisiadau eraill sy'n berthnasol a chymesur â haenau'r gwaith o lunio cynlluniau. Nid oes angen ymhelaethu'n fanwl ar y dewisiadau eraill sy'n cael eu hystyried yn ystod camau cynnar y broses o lunio cynllun, er mwyn i'r "*materion pwysig"* fod yn amlwg; dim ond y prif wahaniaethau rhwng y dewisiadau eraill y dylid eu nodi h.y. dylai'r asesiad fod yn gymesur â lefel a chwmpas y broses o wneud penderfyniadau ar gyfer paratoi'r cynllun. Ceir crynodeb o hierarchaeth y dewisiadau eraill yn Ffigur 4.1 isod.

4.4 Mae cyfraith achosion diweddar yn Lloegr wedi egluro a darparu arweiniad pellach ar yr arfer presennol ar sut y dylid ystyried dewisiadau eraill mewn AC/AAS o gynlluniau gofodol a defnyddio tir. Roedd Dyfarniad Forest Heath[6] yn cadarnhau bod angen esbonio'r rhesymau dros ddewis neu wrthod dewisiadau eraill, ac y dylid rhoi cyfle effeithiol i'r cyhoedd roi sylwadau ar yr arfarniad o ddewisiadau eraill. Mae'n rhaid i'r adroddiad AC, sy'n cyd-fynd â'r cynllun drafft, gyfeirio at, crynhoi neu ailadrodd y rhesymau a roddwyd mewn fersiynau cynharach o'r cynllun a'r AC, ac mae'n rhaid i'r rhain barhau i fod yn ddilys.

[3] http://ec.europa.eu/environment/eia/sea-legalcontext.htm
[4] https://www.gov.uk/government/publications/strategic-environmental-assessment-directive-guidance
[5] http://www.pas.gov.uk/pas/core/page.do?pageId=152450
[6] Save Historic Newmarket Ltd v Cyngor Dosbarth Forest Heath (2011) EWHC 606

DRAFT

4.5 Roedd Dyfarniad Broadlands[7] yn tynnu ar ganfyddiadau Forest Heath ac yn nodi ymhellach, er nad yw'n ofyniad penodol yng Nghyfarwyddeb AAS yr UE, y dylid arfarnu dewisiadau eraill ar yr un lefel â'r hoff opsiwn; mae'n rhaid i'r Adroddiad AC terfynol roi amlinelliad o'r rhesymau pam nad yw'r dewisiadau amrywiol sydd wedi'u hystyried yn flaenorol cystal â'r cynigion sy'n cael eu cyflwyno yn awr yn y cynllun, ac mae'n rhaid rhoi crynodeb o'r rhesymau dros wrthod unrhyw ddewisiadau eraill rhesymol – a bod y rhesymau hynny'n parhau i fod yn ddilys. Roedd Dyfarniad Rochford[8] yn cadarnhau bod y Cyngor wedi rhoi esboniad digonol o'r ffordd yr oedd wedi cynnal yr asesiad cymharol o safleoedd sy'n cystadlu yn erbyn ei gilydd a bod unrhyw wendidau a oedd yn bodoli ar ddechrau'r broses wedi'u datrys erbyn i Adroddiad AC Atodol gael ei gyhoeddi.

4.6 Canfu penderfyniad diweddar yn yr Uchel Lys[9] bod y dewis o ddewisiadau eraill ar gyfer asesiad amgylcheddol yn fater o farn cynllunio. Yn *Ashdown Forest Economic Development LLP,* roedd Sales, J o'r farn bod gan yr awdurdod cynllunio lefel uchel o ddisgresiwn o ran manylder yr ymholiadau y byddai angen eu cynnal er mwyn nodi'r dewisiadau eraill rhesymol i'w harchwilio mewn mwy o fanylder. O dan y Gyfarwyddeb AAS a Rheoliadau Asesiadau Amgylcheddol 2004, yr awdurdod sy'n llunio'r cynllun yw'r prif benderfynwr ar gyfer nodi'r hyn sy'n cael ei ystyried yn ddewis arall rhesymol.

Canfyddiadau'r AC a'r Rhesymau dros Ddewis/Gwrthod Dewisiadau Eraill yn y Cynllun Lleol

Opsiynau Strategol

4.7 Roedd dogfen Gweledigaeth, Prif Amcanion ac Opsiynau Strategol y CDLl ar y Cyd, a oedd yn cael ei ddatblygu (Cyflwynwyd drafft llawn i'w drafod ym mis Tachwedd 2011), yn cynnig pum opsiwn gofodol strategol, sef:

- **Opsiwn D1 – Canolbwyntio ar Fangor a'r Prif Aneddiadau Allweddol** – Byddai hwn yn canolbwyntio mwyafrif y datblygiadau newydd ym Mangor neu'n agos ato, sy'n Anheddiad gyda Swyddogaeth Genedlaethol, ac yn, neu'n agos at, Phrif Aneddiadau Allweddol. Y rhain yw'r ardaloedd trefol lle ceir y mwyafrif o dai presennol ac amrywiaeth dda o gyfleoedd cyflogaeth, unedau manwerthu, cyfleusterau hamdden a chwaraeon, a chyfleusterau cymunedol fel llyfrgelloedd, ysgolion ac ysbytai. Byddai twf yn yr holl aneddiadau eraill yn gyfyngiedig i'r cyflenwad presennol, safleoedd ar hap, addasu adeiladau presennol, ac aneddiadau'n cael eu llenwi a'u cwblhau ("rounded off2). Gallai hyn olygu rhyw 20% o'r twf cyfan.

[7] Heard v Cyngor Dosbarth Broadland, Cyngor Dosbarth De Norfolk, Cyngor Dinas Norwich (2012) EWHC 344
[8] Cogent Land LLP v Cyngor Dosbarth Rochford (2012*) EWHC 2542*
[9] Ashdown Forest Economic Development LLP v SSCLG, Cyngor Dosbarth Wealden ac Awdurdod Parc Cenedlaethol South Downs
[2014] EWHC 406 (Gwein).

DRAFT

- **Opsiwn D2 – Canolbwyntio ar Fangor, y Prif Aneddiadau Allweddol a'r Brif Ardal Ffocws a'r Ail Ardal Ffocws a'u dalgylchoedd** - Mae'r Opsiwn yma'n seiliedig ar "Cau'r Bwlch" Strategaeth Datblygu Gogledd Orllewin Cymru. Mae'n anelu i hyrwyddo twf yn yr ardaloedd craidd lle gwelwyd fod mwy o gyfleoedd i adeiladu cymunedau cynaliadwy ac i gael gwelliannau amgylcheddol ac yn yr isadeiledd. Mae'r Opsiwn yma'n adnabod ardaloedd o gwmpas Bangor a'r Prif Aneddiadau Allweddol sy'n cynnwys aneddiadau eraill a all fod yn ffocws ar gyfer mwy o dwf na ragwelwyd ar eu cyfer o dan Opsiwn 1. Mae'r Opsiwn yma'n cymryd mantais o leoliad strategol yr aneddiadau mawr sydd yn yr ardal a'u cydberthynas agos hwy gydag aneddiadau llai sydd hefyd mewn sefyllfa i gynnig cyfleoedd i'r boblogaeth leol o ran gwaith, tai a chyfleusterau a gwasanaethau.

- **Opsiwn D3 – Dosbarthiad Cymesur Trefol a Gwledig** – Yn ychwanegol i Fangor a'r Prif Anheddiadau Allweddol mae yna gymunedau cymharol fawr eraill yn cynnig cyfleusterau fel siopau, cysylltiadau trafnidiaeth dda, cyfleusterau addysg, tir cyflogaeth. Mae'r aneddiadau mwy yma'n hunanddigonol o ran rhai anghenion lleol o ran gwasanaethau (e.e. iechyd, addysg, hamdden). Hefyd, mae yna rwydwaith o aneddiadau llai sy'n cyfarch anghenion dydd i ddydd eu trigolion ac ardal fechan o'u cwmpas. Byddai'r Opsiwn yma'n gwasgaru twf newydd i safleoedd mawr yn neu ger Bangor a'r Prif Aneddiadau Allweddol, ac i safleoedd bach neu ganolig ym mwyafrif Aneddiadau Allweddol a Phentrefi ardal y CDLl ar y Cyd.

- **Opsiwn D3a – Ffocws ar ardaloedd gwledig** - Mae'r Opsiwn yma'n canolbwyntio ar yr Aneddiadau Allweddol sy'n cynnig cyfleusterau fel siopau, cysylltiadau trafnidiaeth dda, cyfleusterau addysg, tir cyflogaeth. Mae'r Aneddiadau mwy yma yn hunanddigonol o ran rhai anghenion lleol o ran gwasanaethau (e.e. iechyd, addysg, hamdden), ond mae ganddynt gysylltiadau ffordd a chludiant cyhoeddus da gyda'r prif aneddiadau allweddol a/neu gyda Bangor. O'u cwmpas nhw mae yna rwydwaith o bentrefi allweddol ac aneddiadau llai sy'n cyfarch anghenion dydd i ddydd eu trigolion ac ardal fechan o'u cwmpas. Byddai'r Opsiwn yma'n gwasgaru mwy o'r twf newydd i'r Aneddiadau Allweddol, pentrefi'r ardal a phentrefi gwledig/ pentrefannau gwledig nag a welwyd yn Opsiwn D3. Byddai llawer llai o dwf yn cael ei dywys i Fangor a Phrif Aneddiadau Allweddol nag a welir ym mhob un o'r Opsiynau blaenorol.

- **Opsiwn D4 – Canolbwyntio ar ddatblygiadau mawr raddfa gymysg** – Mae gan yr ardal ddosraniad da o ganolfannau cyflogi allweddol mewn lleoliadau gweddol hygyrch a gyda photensial rhesymol i ddatblygu'n bellach. Byddai cyfeirio'r mwyafrif o't wf newydd iThe area has a good apportionment of key employment centres in relatively accessible locations and with a potential to expand further. Directing most of the new growth to these settlements or to sites that geroin them or are close to

DRAFT

them would reduce the need to travel in cars to work. This strategy would focus new growth in Bangor, Holyhead and Pwllheli or close to them. Growth in other settlements would be limited to the present supply, windfall sites, conversions, and rounding off and infilling smaller settlements.

4.8 Mae'r Gyfarwyddeb AAS yn datgan bod angen llunio asesiad o'r senario 'busnes fel arfer' neu 'gwneud dim', heb gyflwyno'r CDLl ar y cyd newydd. Mae'r ymagwedd 'gwneud dim' yn tybio y bydd y cynlluniau datblygu presennol yn parhau (h.y. Cynllun Datblygu Unedol Gwynedd, Cynllun Strwythur Gwynedd a Chynllun Lleol Ynys Môn) yn ystod oes y cynllun, gan ystyried y penderfyniadau cynllunio tebygol a fyddai'n cael eu gwneud yn absenoldeb y Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd.

4.9 Fodd bynnag, mae'r ddyletswydd sydd gan Awdurdodau Lleol i baratoi cynllun datblygu lleol yn golygu nad yw'r ymagwedd o wneud dim ar gyfer cyfnod y Cynllun hyd at 2026 yn realistig ac felly nid yw'n ddewis rhesymol. Byddai 'gwneud dim' yn golygu peidio cael cynllun o gwbl, a byddai hynny'n mynd yn groes i bolisi'r Llywodraeth a'r gofynion yng Nghynllun Gofodol Cymru i ddiwallu anghenion tai. Felly, nid oedd y dewis o wneud dim/yr isafswm/busnes fel arfer yn cael ei ystyried yn ddewis rhesymol na realistig.

4.10 Roedd dogfen Datblygu'r Weledigaeth, Prif Amcanion ac Opsiynau Strategol y CDLl ar y Cyd (Cyflwynwyd drafft llawn i'w drafod ym mis Tachwedd 2011) hefyd yn nodi pedwar opsiwn ar gyfer y lefel twf cyffredinol, sef:

- **Opsiwn T1 – 'Dosraniad Isranbarthol'** (445 o unedau tai'r flwyddyn (270 – Gwynedd; 175 – Mon). Byddai'r Opsiwn yma'n arwain at 6,675 o unedau tai ychwanegol yn y 15 mlynedd rhwng 2011-2026 yn ardal y CDLl ar y Cyd, sef twf o 8% yn y cyfanswm o unedau tai.

- **Opsiwn T2 – 'Twf ar sail dueddiadau poblogaeth'** (Tua 638 o unedau tai'r flwyddyn (tua 370 – Gwynedd; 268 – Mon). Mae'r Opsiwn yma wedi ei seilio ar ragolygon tueddiadau ac aelwydydd hanesyddol. Bydd yr Opsiwn yma'n arwain at 9,750 o unedau tai ychwnaegol yn y 15 mlynedd rhwng 2011 – 2026 yn ardal y CDLl ar y Cyd, sef twf o 11.6% yn y cyfanswm o unedau tai.

- **Opsiwn T3 – 'Tueddiadau adeiladu'** 10 mlynedd (416 o unedau tai'r flwyddyn (196 – Gwynedd; 220 – Môn)). Mae'r Opsiwn yma'n seiliedig ar gyfradd adeiladu tai dros y degawd diwethaf a all arwain at 6,240 o unedau tai ychwanegol yn y 15 mlynedd rhwng 2011 – 2026 yn ardal y CDL. Ar y Cyd, sef twf o 8% yn y cyfanswm o unedau tai.

- **Opsiwn T4 – 'Twf ar sail economaidd yn unig'** (389 o unedau tai'r flwyddyn (264 – Gwynedd; 125 – Môn)). Bydd yr Opsiwn yma ar ben ei hun yn arwain at 5,835 o unedau tai yn y 15 mlynedd rhwng 2011 – 2026 yn ardal y CDLl ar y Cyd, sef twf o 3.3% yn y cyfanswm o unedau tai.

4.11 Roedd pob un o'r opsiynau rhesymol ar gyfer dosbarthiad a lefel y twf a nodwyd uchod yn destun AC a chafodd y canfyddiadau eu cyflwyno mewn Adroddiad AC Cychwynnol Drafft (Gorffennaf 2012). Cafodd yr asesiad ei hysbysu gan y Grŵp Gorchwyl Cynaliadwyedd, a gyfarfu ar 13 Rhagfyr 2011. Cyflwynwyd canfyddiadau'r arfarniad hefyd yn yr Adroddiad AC Cychwynnol, a gyflwynwyd ar gyfer ymgynghoriad cyhoeddus o 9/5/13 i 27/6/13. Mae crynodeb o'r canfyddiadau isod, gyda matricsau arfarnu manwl yn Atodiadau 5 a 6.

AC o'r Opsiynau Tyfiant – Crynodeb o'r Canfyddiadau

4.12 Canfuwyd bod Opsiynau Twf T1 a T3 yn cael effaith debyg iawn, gan y byddai'r ddau yn darparu lefel gyffelyb o gartrefi newydd bob blwyddyn. Mae Opsiwn T3 yn cynnwys cyfran uwch o gartrefi arfaethedig ar gyfer Ynys Môn, felly byddai mwy o fanteision economaidd gymdeithasol yn debygol ar gyfer Ynys Môn, ond effeithiau amgylcheddol uwch hefyd ar gyfer yr opsiwn hwn o'i gymharu ag Opsiwn T1. Yn opsiwn T1, byddai'r un canlyniad yn berthnasol i Wynedd. Fodd bynnag, perfformiodd yr opsiynau hyn yn eithaf da ar ystod o amcanion yr Arolwg Cynaliadwyedd (AC), a nodwyd effeithiau cadarnhaol ar gyfer y gymuned ac iechyd, yr economi, tai a hygyrchedd a thrafnidiaeth. Nodwyd effeithiau negyddol ar gyfer Opsiwn T1 a T3 o ran newid yn yr hinsawdd, tirwedd a threfwedd, cymunedau a hygyrchedd a thrafnidiaeth (nodwyd canlyniadau negyddol a chadarnhaol) ac ansicrwydd o ran dŵr a newid yn yr hinsawdd.

4.13 Gan ei fod yn cynnig lefel twf is, canfuwyd y byddai gan Opsiwn 4 lai o effeithiau niweidiol ar gyfer y meini prawf cynaliadwyedd amgylcheddol (e.e. bioamrywiaeth, tirwedd a threfwedd, dŵr a risg llifogydd, ond nid oedd yn perfformio gystal ar y meini prawf cymdeithasol ac economaidd (yr economi, tai a chymunedau).

4.14 Canfuwyd bod Opsiwn T2, sy'n cynnig lefel twf uwch, â'r potensial mwyaf ar gyfer effeithiau niweidiol ar yr amgylchedd, yn enwedig ar dir, mwynau a gwastraff a thirwedd/trefwedd, ond yn cael effaith gadarnhaol lawer uwch ar ffactorau cymdeithasol ac economaidd, yn enwedig yr economi a thai (er y gallai hefyd achosi problemau o ran cydlyniad cymunedol).

4.15 Ar y cyfan, mae Opsiynau T1 a T3 yn darparu dull gweithredu mwy cytbwys o ran cynaliadwyedd nag opsiynau T2 a T4; fodd bynnag, fel y canfuwyd gydol yr arolwg, gellir lliniaru llawer o'r effeithiau negyddol (a ganfuwyd ar gyfer pob opsiwn, ond yn benodol ar gyfer Opsiwn T2) drwy bolisïau cryf yn y Cynllun Datblygu Lleol (e.e. ar dirwedd a bioamrywiaeth) a lleoli datblygiadau'n briodol.

4.16 Arweiniodd y broses ymgysylltu ynghŷd â chyfarfod y grŵp tasg Cynaladwyedd, a gyfarfu yn ystod y cyfnod ymgysylltu i gynnal arolwg o'r opsiynau tyfiant potensial yn erbyn yr amcanion AC, at yr angen i archwilio opsiynau tyfiant tai gwahanol fyddai'n darparu ar gyfer y newidiadau

DRAFT

disgwyliedig mewn maint aelwydydd yn ogystal â'r cynnydd disgwyliedig yn yr angen ar gyfer tai o ganlyniad i dyfiant economaidd.

4.17 Ar sail canlyniadau'r broses ymgysylltu a'r broses AC, ystyriwyd y byddai'n gallach cynllunio ar gyfer ffigwr oedd yn caniatau ar gyfer lefel dwf ychydig yn uwch na'r lefelau twf isaf (Opsiwn T3 a T4) ond y byddai Opsiwn T2 yn afrealistig ac yn anodd i'w ddarparu.

4.18 O ganlyniad, datblygwyd lefel tyfiant hybrid /amgen (opsiwn twf canolig sy'n gymesur a chynnydd blynyddol ar gyfartaledd o 511 o unedau tai yn ystod oes y Cynllun). Ystyriwyd fod yr opsiwn twf Canolig hwn yn fwy realistig ac yn fwy posibl i'w ddarparu. Mae'n darparu ar gyfer ac yn hwyluso twf yn yr economi leol, yn enwedig yn y sector ynni, ynghyd â thwf net mewn swyddi a chynnydd cysylltiedig yn y galw am dai a gwasanaethau.

AC o'r Opsiynau Gofodol – Crynodeb o'r Canfyddiadau

4.19 Dangosodd yr asesiad bod Opsiynau D1, D2 a D4 yn perfformio'n well yn gyffredinol o bersbectif amgylcheddol oherwydd y ffaith y byddai canolbwyntio datblygiad mewn aneddiadau allweddol yn cwrdd ag amcanion amgylcheddol o ran effeithlonrwydd ynni ac adnoddau, defnydd o dir a ddefnyddiwyd yn flaenorol, a hwyluso llai o angen teithio. Fodd bynnag, er bod yr opsiynau hyn o gymorth o ran mynd i'r afael ag amcanion cymdeithasol ac economaidd drwy ganolbwyntio cyfleusterau cymunedol, iechyd ac addysg mewn lleoliadau hygyrch lle y mae fwyaf eu hangen, yn ogystal ag annog arallgyfeirio economaidd mewn lleoliadau strategol, maent yn diystyru anghenion y boblogaeth ehangach mewn ardaloedd gwledig.

4.20 Ar y llaw arall, mae Opsiwn D3a yn rhoi sylw i ofynion y boblogaeth ehangach ac yn perfformio'n dda yn erbyn yr amcanion economaidd-gymdeithasol. Fodd bynnag, drwy gyfeirio datblygiad i ffwrdd oddi wrth aneddiadau allweddol, mae'r opsiwn hwn yn debygol o gael effeithiau negyddol o ran yr amgylchedd drwy effeithio'n niweidiol ar y dirwedd, bioamrywiaeth ac ansawdd aer.

4.21 Yn gyffredinol, mae'r gwerthusiad wedi dangos mai Opsiwn D3 yw'r opsiwn mwyaf cynaliadwy, gan sgorio orau yn erbyn y rhan fwyaf o'r amcanion cynaliadwyedd. Mae dosbarthu datblygiad yn gymesur drwy holl ardal y Cynllun yn rhoi sylw i anghenion economaidd-gymdeithasol y boblogaeth drefol a gwledig, tra ar yr un pryd yn lleihau'r effaith bosibl ar yr amgylchedd oherwydd natur wasgaredig y datblygu.

4.22 Dylid cofio, fodd bynnag, bod pob un o'r opsiynau â'r potensial i gael effeithiau cadarnhaol a negyddol, er bod maint yr effeithiau hyn yn dibynnu llawer ar weithredu'r opsiwn a'r mesurau a gymerir o ran lliniaru.

Rhesymau Dros Wrthod/Symud Ymlaen Gyda'r Opsiynau Strategol

4.23 Mae Tabl 4.1 isod yn crynhoi'r opsiynau / dewisiadau amgen strategol a ystyriwyd ar gyfer y CDLl ar y Cyd, gydag amlinelliad o'r rhesymau ble'n

DRAFT

berthnasol. Dylid nodi tra bo darganfyddiadau'r AC yn cael eu hystyried gan y Cynghorau yn eu dewis o opsiynau ac yn ffurfio rhan o'r dystiolaeth sy'n cefnogi'r CDLl, nid yw darganfyddiadau'r AC yn sail penderfyniad ar ei ben ei hun; mae ffactorau cynllunio a diochonolrwydd yn chwarae rôl allweddol yn y broses gwneud penderfyniadau.

Tabl 4.1 Crynodeb o'r Dull o Asesu a Dewis yr Opsiynau Amgen

Opsiynau a gafodd eu hystyried a'u hasesu	Rhsymau dros wrthod/symud ymlaen yr Opsiwn
Opsiynau Tyfiant	
▪ Opsiwn T1 – 'Dosraniad Isranbarthol'	▪ Mae'r opsiwn hwn wedi ei seilio ar Ragamcanion Poblogaeth a Thai 2003 sydd wedi ei ddisodli gan ragamcanion poblogaeth ac thai 2006 a 2008 ▪ Nid yw'n darparu ar gyfer lefelau tyfiant uwch gan gynnwys y cynnydd disgwyliedig yn y angen am dai o ganlyniad i dyfiant economaidd a newidiadau yn strwythur aelwydydd.
▪ Opsiwn T2 – 'Twf ar sail tueddiadau poblogaeth'	▪ Y potensial i ddifetha cymeriad diwylliant/ cymunedau; ▪ Dim galw am lefel llawer uwch o dai ▪ Angen unioni tyfiant tai gyda thyfiant economaidd ▪ Anrealistig a dim yn bosib ei gwrdd
▪ Opsiwn T3 – 'Tueddiadau Adeiladu' 10 mlynedd	▪ Nid yw'n darparu ar gyfer lefelau tyfiant uwch gan gynnwys y cynnydd disgwyliedig yn y angen am dai o ganlyniad i dyfiant economaidd a newidiadau yn strwythur aelwydydd.
▪ Opsiwn T4 – Twf ar sail economaidd yn unig''	▪ Nid yw'n darparu ar gyfer lefelau tyfiant uwch gan gynnwys y cynnydd disgwyliedig yn y angen am dai o ganlyniad i dyfiant economaidd a newidiadau yn strwythur aelwydydd.
▪ Opsiwn Amgen/Hybrid – tyfiant canolig	▪ Gallai'r lefel dwf amgen / hybrid (opsiwn twf canolig) ildio tua 66 HUPA yn fwy nag Opsiwn T1 (sydd, yn fras, yn cyfateb i'r niferoedd sy'n cael eu cynllunio ar hyn o bryd ar gyfer ardal y Cynllun). Ystyriwn fod yr opsiwn twf Canolig hwn yn fwy realistig ac yn fwy posibl i'w ddarparu. Mae darparwyr seilwaith wedi nodi y gallent, mewn egwyddor, ddarparu ar gyfer y lefel dwf hon. Mae'n darparu ar gyfer ac yn hwyluso twf yn yr economi leol, yn enwedig yn y sector ynni, ynghyd â thwf net mewn swyddi a chynnyd cysylltiedig yn y galw am dai a gwasanaethau.
Opsiynau Gofodol	
▪ Opsiwn D1 – Canolbwyntio ar Fangor a'r Prif Aneddiadau Allweddol	Gwrthodwyd yr opsiwn oherwydd y rhesymau canlynol: ▪ Nid yw'n adlewyrchu cymeriad gwledig yr ardal ▪ Gallai rhai lleiniau glas ac ardaloedd tirwedd arbennig ger yr aneddiadau gael eu colli ▪ Gallai llai o ddatblygiad mewn aneddiadau

DRAFT

	eraill olygu diffyg buddsoddiad mewn isadeiledd a gwasanaethau ▪ Gallai arwain pobl iau, sy'n actif yn economaidd, i fudo i'r prif aneddiadau allweddol neu fynd tu allan i'r ardal i chwilio am swyddi ac amodau byw gwell ▪ Gallai'r cyfleoedd i wella cyflwr amgylcheddol safleoedd a chyfleusterau cymunedol /isadeiledd mewn aneddiadau eraill gael eu methu ▪ Mae'n debygol y byddai'n rhaid i fwyafrif y twf gael ei leoli ar safleoedd tir glas yn bennaf. O ganlyniad, gellid colli tirwedd a thir amaethyddol o ansawdd dda ▪ Ni fyddai'r dosbarthiad o fantais i rai cymunedau difreintiedig ardal y CDLl ar y Cyd.
▪ Opsiwn D2 – Canolbwyntio ar Fangor, y prif Aneddiadau Allweddol a'r Brif Ardal Ffocws a'r Ail Ardal Ffocws a'u dalgylchoedd	Gwrthodwyd yr opsiwn oherwydd y rhesymau canlynol: ▪ Fawr ddim o ddatblygiad newydd mewn aneddiadau tu allan i'r Brif Ardal Ffocws, Ail Ardal Ffocws a'u parth dylanwad; ▪ Gallai rhai lleiniau glas ac ardaloedd tirwedd arbennig ger yr aneddiadau gael eu colli; ▪ Gallai llai o ddatblygiad mewn aneddiadau eraill olygu diffyg buddsoddiad mewn isadeiledd a gwasanaethau; ▪ Gallai arwain pobl iau, sy'n actif yn economaidd, i fudo i'r prif aneddiadau allweddol/ aneddiadau allweddol neu fynd tu allan i'r ardal i chwilio am swyddi ac amodau byw gwell; ▪ Gallai'r cyfleoedd i wella cyflwr amgylcheddol safleoedd a chyfleusterau cymunedol/isadeiledd mewn aneddiadau eraill gael eu methu; ▪ Mae'n debygol y byddai'n rhaid i fwyafrif y twf gael ei leoli ar safleoedd tir glas yn bennaf. O ganlyniad, gellid colli tirwedd a thir amaethyddol o ansawdd dda;
▪ Opsiwn D3 – Dosbarthiad Cymesur Trefol a Gwledig	Cymeradwywyd yr opsiwn oherwydd y rhesymau canlynol: ▪ anoddach cael datblygiad defnydd cymysg o dai, cyflogaeth, siopa a hamdden mewn lleoliad cynaliadwy; ▪ byddai gofynion isadeiledd newydd wedi eu gwasgaru dros fwy o leoliadau yn rhoi pwysau ychwanegol ar arian cyhoeddus a phreifat; ▪ mae gwasgariad a datblygiadau llai yn lleihau'r cyfraniadau gan ddatblygwyr ar gyfer isadeiledd a chyfleusterau cymunedol (e.e. tai fforddiadwy, mannau agored cyhoeddus, gwelliannau trafnidiaeth, ayb.); ▪ gallai rhai lleiniau glas ac ardaloedd tirwedd arbennig gael eu colli

DRAFT

▪ Opsiwn D3a – Ffocws ar ardaloedd gwledig	Gwrthodwyd yr opsiwn oherwydd y rhesymau canlynol: ▪ Anodd iawn cael datblygiad defnydd cymysg o dai, cyflogaeth, siopa a hamdden mewn lleoliad cynalidawy; ▪ Heb reolaeth gallai arwain at yr angen i fwy o bobl deithio'n bellach i fannau gwaith a mynd yn erbyn ymdrechion i leihau ôl troed carbon ym maes trafnidiaeth ▪ Byddai gofynion isadeiledd newydd wedi eu gwasgaru dros fwy o leoliadau yn rhoi pwysau ychwanegol ar arian cyhoeddus a phreifat ▪ Mae gwasgariad a datblygiadau llai yn lleihau'r cyfraniadau gan ddatblygwyr ar gyfer isadeiledd a chyfleusterau cymunedol (e.e. tai fforddiadwy, mannau agored cyhoeddus, gwelliannau trafnidiaeth ayb) ▪ Yn ddibynnol ar y raddfa o dwf a ddewisir, risg y gallai gael ardrawiad andwyol ar gymeriad cymunedau ▪ Gallai rhai lleiniau glas gael eu colli a chael ardrawiad andwyol ar ansawdd y tirlun ▪ Risg na fyddai'r nifer angenrheidiol o dai'n cael eu darparu oherwydd dibyniaeth ar nifer helaeth o safleoedd bach
▪ Opsiwn D4 – Canolbwyntio ar ddatblygiadau mawr raddfa gymysg	Gwrthodwyd yr opsiwn oherwydd y rhesymau canlynol: ▪ nid oes gan yr aneddiadau presennol lawer o dir llwyd dros ben a gall twf newydd olygu defnyddio safleoedd tir glas a chael ardrawiad andwyol ar gymeriad y tirlun ▪ byddai'n rhaid i bobl ddal i deithio yn y car i'r siopau, ysgolion a chyfleusterau hamdden; ▪ dim yn adlewyrchiad o gymeriad gwledig yr ardal ▪ Ni fyddai'r dosbarthiad o fantais i rai cymunedau difreintiedig ardal y CDLl ar y Cyd. ▪ Gallai arwain pobl iau, sy'n actif yn economaidd, i fudo i'r prif aneddiadau allweddol/ aneddiadau allweddol neu fynd tu allan i'r ardal i chwilio am swyddi ac amodau byw gwell;

4.24 Roedd yr Hoff Strategaeth, a oedd yn destun i ymgynghoriad cyhoeddus ym Mai 2013, yn cynllunio ar gyfer 7,665 o unedau tai yn ardal y Cynllun yn ystod cyfnod y Cynllun (2011-2026). Roedd hyn yn cyfateb i 3,373 o unedau tai yn Ynys Môn a 4,252 yng Ngwynedd.

4.25 Cyflwynwyd sylwadau gan Lywodraeth Cymru a phartïon eraill ynghylch y lefelau hyn o dwf tai. Roedd y rhain yn amrywio o Lywodraeth Cymru yn ceisio sicrhau bod cyfiawnhad digonol yn cael ei ddarparu ynghylch gwyro

DRAFT

oddi wrth yr amcanestyniadau cenedlaethol i wahanol safbwyntiau yn bennaf o du'r diwydiant datblygu a thirfeddianwyr y dylai fod yn uwch, a rhai cymunedau, unigolion neu grwpiau lleol yn credu y dylai fod yn is.

4.26 Mewn ymateb i'r sylwadau ac adolygiad o amgylchiadau lleol, adolygwyd y targedau tai. Seilir y ffigyrau tai diwygiedig ar ddadansoddiad o nifer o senarios twf ac amcanestyniadau poblogaeth ac aelwydydd diweddaraf Llywodraeth Cymru (sail 2011), yn ogystal ag ystyriaeth o ffactorau dylanwadol, a oedd yn cynnwys amcanestyniadau canol-blwyddyn wedi'u diweddaru, newidiadau mewn penderfyniadau buddsoddwyr sydd wedi arwain at oedi mewn prosiectau arbennig e.e. Wylfa Newydd, a thwf ar ôl y dirwasgiad, sydd wedi bod yn raddol.

4.27 Awgryma'r amcanestyniadau sy'n seiliedig ar 2011 tra bydd twf aelwydydd yn parhau ar draws Gwynedd, rhagwelir y bydd lefel y newid rhwng 2011 a 2026 yn is nag yr awgrymwyd gan yr amcanestyniadau aelwydydd blaenorol yn seiliedig ar 2008. Mae gwahaniaeth amlwg yn yr amcanestyniadau 2011 ar gyfer Ynys Môn, gyda'r prif amcanestyniad 75% yn is, a'r tueddiad mudo 10 mlynedd 52% yn is, na phrif amcanestyniadau sail-2008.

4.28 Golyga'r lefel twf tai diwygiedig ar gyfer yr ardal y ceir tua 479 o unedau tai'r flwyddyn ar gyfartaledd yn ystod oes y Cynllun. Mae hyn yn gyfystyr â chyfanswm o 7,184 o unedau tai ychwanegol erbyn 2026. Mae'r ffigwr hwn yn adlewyrchu'r newid trawsnewidiol a ragwelir i'r economi leol o ganlyniad i fuddsoddi mewn prosiectau seilwaith mawr yn ardal y Cynllun ac mewn ardaloedd cyfagos. Rhagwelir y bydd llawer o'r angen am dai newydd yn digwydd yn ystod ail hanner cyfnod y Cynllun. Bydd y raddfa o newid yn gysylltiedig â buddsoddiad yn yr economi leol a llwyddiant strategaethau pob Cyngor i gadw cyfran uwch o bobl leol o oedran gwaith yn yr ardal. O'r herwydd, credir y bydd yr opsiwn twf hwn yn cwrdd ag anghenion y poblogaethau lleol.

4.29 Felly, nid yw'r twf adeiladu diwygiedig ar gyfer yr ardal yn gwyro o'r opsiwn twf hybrid a gariwyd ymlaen yn 2012. Mae'r rhesymau dros ddewis a gwrthod opsiynau yn yr Hoff Strategaeth yn barhau i fod yn ddilys yng ngolau'r tystiolaeth newydd. O ganlyniad, nid oedd yn angenrheidiol ymgymeryd â gwaith arfarnu pellach.

Opsiynau Dynodiadau Safleoedd

4.30 Er mwyn canfod pa dir sydd ar gael er mwyn cwrdd ag anghenion datblygu Ynys Môn a Gwynedd, yn Hydref 2011, agorwyd Cofrestr Safleoedd Posib (CSB) yn ffurfiol, ble cynigiwyd i randdeiliaid, perchnogion tir a grwpiau eraill â diddordeb, i gyflwyno tir ar gyfer cael i gynnwys yn y CDLl. Cynigiwyd cyfanswm o 865 safle posib gyda 364 yng Ngwynedd a 501 yn Ynys Môn.

DRAFT

4.31 Yn unol â chanllawiau Llywodraeth Cymru, wedi ei gynnwys yn y llawlyfr CDLl (2006), ffurfiwyd methodoleg asesu, yn gyntaf er mwyn canfod os oedd safleoedd â'r gallu i gael eu datblygu; ac yn ail, er mwyn penderfynu os oeddent yn gydnaws gyda'r strategaeth CDLl. Roedd y fethodoleg yn cynnwys meini prawf i hidlo safloedd oedd yn îs na maint penodol, yn mynd i'r gwrthwyneb â pholisi cenedlaethol neu wedi eu lleoli mewn mannau anaddas oherwydd cyfyngiadau sylweddol, fel ardaloedd dan berygl llifogydd. Yn ogystal â hyn, arolygwyd y fethodoleg a ddefnyddiwyd i asesu'r safleoedd posibfel eu bod yn gydnaws â'r amcanion AC yn y Fframwaith AC, er mwyn sicrhau cysondeb.

4.32 Gwaredwyd y safleoedd hynny nad oedd yn bodloni'r meini prawf cyflwyno yn yn y gwaith hidlo cychwynnol o'r safleoedd posib yn erbyn y fethodoleg a gytunwyd arni h.y. adnabuwyd hwy yn hollol anrealistic i'w datblygu, nid oeddent yn cydymffurfio â pholisi rhyngwladol, cenedlaethol neu lleol, neu roedd ganddynt gyfyngiadau sylfaenol nad oedd yn bosib eu lliniaru. O ganlyniad, gwaredwyd 243 o safleoedd o'r broses asesu.

4.33 Roedd yr holl opsiynau rhesymol a adnabuwyd drwy'r Broses a Methodoleg Safleoedd Posib y Cynghorau yn destun i AC gyda'r canfyddiadau wedi eu hamlinellu isod a matricsau wedi eu cynnwys yn Atodiad 7. Yn dilyn ymgynghoriad ar y CDLl ar y Cyd Adnau yn 2015, mae'r Cynghorau wedi ystyried opsiwn safle ychwanegol i ddarparu ar gyfer datblygiad ym Methel. Ystyriwyd y safle drwy'r broses Arfarniad o Gynaliadwyedd a cheir y canfyddiadau cryno isod, a'r matrics gwerthuso manwl diwygiedig ar gyfer Bethel yn Atodiad 7.

SAFLE	AMCAN AAS										
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Gwynedd											
Abermaw											
SP937 Tir ger Bryn Glasfor	0 ?	-	+?	0 ?	0	0 ?	0	++	- ?	-	- ?	0
SP938 Tir ger Bryn Glasfor	0 ?	-	+?	0 ?	0	0 ?	0	++	- ?	-	- ?	0
SP943 Tir ger Wenallt	0 ?	-	+?	0 ?	0	0 ?	0	++	- ?	-	- ?	0
Abersoch											
SP935 Tir ger Lon Garmon	0 ?	+	+?	0 ?	0	0 ?	0	++	- ?	-	+ ?	0
SP971 Tir ger Bryn Garmon	0 ?	+	+?	0 ?	0	0 ?	0	++	- ?	-	+ ?	0
SP936 Tir ger Lon Sarn Bach	0 ?	+	+?	0 ?	0	0 ?	0	++	- ?	-	+ ?	0
Bangor											

SAFLE	AMCAN AAS										
	1	2		3	4	5	6	7	8	9	10	11
SP922 Tir ger Crematorium	0 ?	+?	+?	0 ?	0	?	+	++	- ?	-	+ ?	0
SP37 Pen y Ffridd, Bangor	0 ?	+	+?	- ?	0	0 ?	+	++	- ?	-	+ ?	0 ?
SP791 Tir ger Gerddi pen Lôn	0 ?	+?	+?	0 ?	0	0?	0	++	+	++	+?	0
SP1004 Hen Depo Bysus	0?	+?	+?	0?	0	0?	0	++	+	++	+?	0
SP1003 Ger Coleg Menai	0 ?	+?	+?	0 ?	0	?	+	++	- ?	-	+ ?	0
Bethel												
SP788 Tir yn Saron	0 ?	+	+?	0 ?	0	0 ?	0	++	- ?	-	+ ?	0
SP962 Tir ger B4366	0 ?	+	+?	0 ?	0	0 ?	0	++	-	-	+ ?	0
SP963 Tir ger Bro Eglwys	0 ?	+	+?	- ?	0	0 ?	0	++	- ?	-	+ ?	0
SP282 Tir gyferbyn Stad Rhoslan	0?	+	+?	0?	0	0?	0	++	-	-	+?	0
Bethesda												
SP942 Tir ger Maes Coetmor, Bethesda	0 ?	+	+?	0 ?	0	0 ?	0	++	- ?	-	?	0
Blaenau Ffestiniog												
SP954 Tir ger Fronlas Terrace	0 ?	--	+?	0 ?	0	0 ?	0	++	- ?	-	--	0
SP918 Former Playing Fields	0 ?	-- ?	?	0 ?	0	0 ?	-	++	- ?	-	-- ?	0
Bontnewydd												
SP669	0?	+	+?	-?	0	0?	0	++	-?	-	+	0
Botwnnog												
SP433 Cae Cefn Capel	0 ?	-	+?	0 ?	0	0 ?	0	++	- ?	-	- - ?	0
SP956 Tir ger Llyn Alys	0 ?	-	+?	0?	0	0 ?	0	++	-	-	- - ?	0
SP957 Tir ger Pentre	0 ?	-	+?	0 ?	0	0 ?	0	++	- ?	-	- - ?	0
Caernarfon												
SP707 Tud cefn i Maes Gwynedd	0 ?	-	+?	- ?	0	0 ?	0	++	- ?	-	- ?	0
SP906 Cyn Randiroedd	0 ?	-	+?	- ?	0	0 ?	0	++	- ?	-	- ?	0
SP907 Tir yn Cae	0 ?	-	+?	- ?	0	0	0	++	-	-	- ?	0

SAFLE	AMCAN AAS										
	1	2		3	4	5	6	7	8	9	10	11
Bold						?			?			
SP912 Hen Ysgol Hendre	0 ?	-	+?	- ?	0	0 ?	0	++	+ ?	++	- ?	0
SP911 Tir ger Bryn Rhos Estate, Caernarfon	0?	+?	+?	0 ?	0	0 ?	+	++	- ?	-	+ ?	0
Chwilog												
SP958 Tir ger Tyn Rhos	0 ?	-?	+?	0 ?	0	0 ?	0	++	- ?	-	- ?	0
SP959 Tir ger Cae Capel	0 ?	-?	+?	0 ?	0	0 ?	0	++	- ?	-	- ?	0
SP960 Tir tu cefn i Madryn Arms	0 ?	-?	+?	0 ?	0	0 ?	0	++	- ?	-	- ?	0
Criccieth												
SP379 Tir ger North Terrace	0 ?	+	+?	0 ?	0	?	0	++	-?	-	+ ?	- ?
SP735 Hen Safle Cronfa	+ ?	+	+?	0 ?	0	0 ?	0	++	+ ?	+ ?	+ ?	- ?
SP944	0 ?	+	+?	0 ?	0	?	0	++	-	-	+ ?	0 ?
SP945	0 ?	+	+?	0 ?	0	?	0	++	- ?	-	+ ?	0 ?
SP946 Cyn gwrtiau tenis	+	+	+?	0 ?	0	0 ?	0	++	+ ?	++	+ ?	0 ?
Deiniolen												
SP964 Tir ger Pentre Helen	0 ?	+	+	0 ?	0	0 ?	0	++	- ?	-	+	0
SP966 Tir ger GTirinorwic	0 ?	+?	+?	0 ?	0	0 ?	0	++	-	-	+ ?	0 ?
Llanberis												
SP941 Tir ger Victoria Hotel	0 ?	+	+?	0 ?	0	?	0	++	- ?	-	+?	0
Llanrug												
SP243 Cae'r Eglwys	0 ?	+?	+?	0 ?	0	0 ?	0	++	- ?	-	+ ?	0
SP292 Tir tu cefn i Pencae	0 ?	+?	+?	0 ?	0	0 ?	0	++	- ?	-	+ ?	0
SP931 Tir ger Tan Rhythallt	0 ?	+?	+?	0 ?	0	0 ?	0	++	- ?	-	+ ?	0
SP932 Tir ger A4086	0 ?	+?	+?	0 ?	0	0 ?	0	++	- ?	-	+ ?	0
Nefyn												
SP488 Tir ger Helyg	0 ?	+	+?	0	0	0 ?	0	++	-	- ?	+	0
SP339 Tir ger Bro	0 ?	+	+?	0 ?	0	0	0	++	-	- ?	+	0

SAFLE	AMCAN AAS										
	1	2		3	4	5	6	7	8	9	10	11
Gwylwyr						?						
SP681 Cyn Randiroedd	0 ?	+	+?	0	0	?	0	++	-	- ?	+	0
SP933	0 ?	+	+?	0 ?	0	0 ?	0	++	-	- ?	+	0
Penrhyndeudraeth												
SP19 Cae Canol	0 ?	+	+?	0 ?	0	0 ?	0	++	- ?	-	- ?	0
SP949 Tir ger Cae Canol	0 ?	+	+?	0 ?	0	0 ?	0	++	- ?	-	- ?	0
SP950 Tir ger Ysbyty Minffordd	?	+	+?	0 ?	0	0 ?	0	++	- ?	-	- ?	0
SP986	0 ?	+	+?	0 ?	0	0 ?	0	++	- ?	-	- ?	0
Penygroes												
SP597 Tir ger Bryn Neuadd	0 ?	+	+?	0 ?	0	0 ?	0	++	-	-	+ ?	0
SP953 Tir ger Bro Llwyndu	0 ?	+	+?	0 ?	0	0 ?	0	++	+ ?	+	+	0
SP952 Tir ger Maes Dulyn	0 ?	+	+?	0 ?	0	0 ?	0	++	-	-	+	0
Pwllheli												
SP116 Tir ger Lôn Abererch	0 ?	-?	+?	?	0	0 ?	0	++	-	-	- ?	-
SP916 Tir ger Caernarfon Rd	0 ?	+	+?	0 ?	0	0 ?	0	++	- ?	-	+ ?	0
SP917 Cyn gaeau Hoci	0 ?	?	+?	0 ?	0	0 ?	0	++	- ?	-	?	0
SP918 Cae Deinio	0 ?	?	+?	0 ?	0	0 ?	0	++	- ?	-	?	0
SP922 Tir ger to Caernarfon Road	0 ?	+?	+?	0 ?	0	0 ?	0	++	-	-	+ ?	0
Rachub												
SP967 Tir ger Maes Bleddyn	0 ?	+	+?	0	0	0 ?	0	++	-	-	+	0 ?
SP968 Tir ger Bron Afon	0 ?	+	+?	0 ?	0	0 ?	0	++	-	-	+	0 ?
Tywyn												
SP702 Cae Eithin	0 ?	+	+	0 ?	0	0 ?	0	++	-	- ?	+	0
SP952 Tir ger Ind Estate	0 ?	+	0?	0 ?	0	0 ?	0	++	-	- ?	+	0
Y Ffor												
SP682 Tir ger yr	0 ?	+	+?	0 ?	0	0	0	++	-	- ?	+	0

SAFLE	AMCAN AAS										
	1	2		3	4	5	6	7	8	9	10	11
ysgol						?						
SP969 Tir ger Tyn Lon	0 ?	+	+?	0 ?	0	0 ?	0	++	-	- ?	+	0
SP980 Tir ger Lon Ty'r Gof	0 ?	+	+?	0 ?	0	0 ?	0	++	-	- ?	+	0
SP995 Hen ysgol Hafod Lon	+	+	+?	0?	0	0?	0	++	+	-?	+	0
C10Safle cyflogaeth	0?	+	+?	0?	0	0?	++	0	-	-?	+	0
Anglesey												
Amlwch												
SP245 Tir yn Madyn Farm	0 ?	+	+?	0 ?	0	0 ?	0	++	- ?	-	+ ?	0
SP561 Tir ger Cae Rheinwas	0 ?	+	+?	0 ?	0	- ?	0	++	- - ?	-	+ ?	0 ?
SP247 Tir ger Tan y Bryn	0 ?	+	+?	0 ?	0	0 ?	0	++	- ?	-	+ ?	0
SP900 Tir ger Football Ground	0 ?	+	+?	0 ?	0	0 ?	0	++	- ?	-	+ ?	0
SP981 Tir ger Manyn Farm	0 ?	+	+?	0 ?	0	0 ?	0	++	- ?	-	+ ?	0
SP985 Tir ger Maes Mona	0 ?	+	+?	0 ?	0	0 ?	0	++	- ?	++	+ ?	0
SP378 Cae Syr Rhys, Amlwch	0 ?	+	+?	-	0	0 ?	0	++	- ?	- ?	+	0
Benllech												
SP233 Tir ger Pant y Cydun	0 ?	+	+?	0 ?	0	0 ?	0	++	- ?	-	+	0 ?
SP792 Tir ger Tudno View	0 ?	+	+?	0 ?	0	0 ?	0	++	- ?	-	+	0
SP924 Wendon Café Site	0 ?	+	+?	0 ?	0	0 ?	0	++	- ?	-	+	0 ?
Bodedern												
SP59 Cae Sarn Garnau	0 ?	+	+ ?	0 ?	0	0 ?	0	++	- ?	-	+	0
SP172 Tir ger Llwyn Angharad	0 ?	+	+?	0 ?	0	0 ?	0	++	- ?	-	+	0
Cemaes												
SP926 Tir rear of Holyhead Rd	0 ?	+?	+?	0 ?	0	0 ?	0	++	- ?	-	+ ?	0
Gaerwen												
SP130 Tir ger Gaerwen Uchaf Farm	0 ?	-	+?	?	0	0 ?	0	++	- ?	-	-	-?

SAFLE	AMCAN AAS										
	1	2		3	4	5	6	7	8	9	10	11
C38 Employment Site	0?	+	+?	0?	0	0?	++	0	-	-	-	0
Gwalchmai												
SP316 Tir ger Fron Deg	0 ?	+	+?	0 ?	0	0	0	++	- ?	-	+	0
SP411 Tir at Tyddyn Carrog	0 ?	+	+?	0 ?	0	0	0	++	- ?	-	+	0
SP481 Tir ger Wylfa Terrace	0 ?	+	+?	0 ?	0	0	0	++	- ?	-	+	0
Holyhead												
SP228 Tir ger Stad Waunfawr	0 ?	-?	+?	-?	0	0 ?	0	++	- ?	-	+ ?	0
SP296 Tir ger Tyddyn Bach	0 ?	-?	+?	- ?	0	0 ?	0	++	- ?	-	+ ?	0
SP66 Tir ger Cae Rhos	0 ?	-?	+?	0 ?	0	0 ?	0	++	-	-	+ ?	0 ?
SP190 Tir at yr Ogof	0 ?	-?	+?	0 ?	0	0 ?	0	++	-	-	- ?	0
SP296 Tir ger Tyddyn Bach, Holyhead	0 ?	++	+?	0 ?	0	0 ?	0	++	- ?	- ?	++	0
Llanerchymedd												
SP82 Tir ger Tyn y Ffynnon	0 ?	-?	+?	0 ?	0	0 ?	0	++	-	-	- ?	0
SP502 Tirtu cefn i Maes Athen	0 ?	-?	+?	0 ?	0	0 ?	0	++	-	-	- ?	0
SP615 Tir ger Eithinog	0 ?	-?	+?	0 ?	0	0 ?	0	++	-	-	- ?	0
SP340 Tir ger Hafod y Foel	0 ?	-?	+?	0 ?	0	0 ?	0	++	-	-	- ?	0
Llanfairpwll												
SP721	0 ?	+	+?	0 ?	0	0 ?	0	++	-	-	0?	0
Llangefni												
SP657: Tir ger. Maes Derwydd	0 ?	-	+?	0 ?	0	0 ?	0	++	- ?	-	-	0 ?
SP658/SP58: Tir yn Gwernhefin	0 ?	+	+?	0 ?	0	- ?	0	++	- ?	-	+	0
SP833: Bodelis Fields	0 ?	-	+?	0 ?	0	0 ?	0	++	- ?	- ?	-	0 ?
SP902: Tir ger. Ty Hen Estate	0 ?	-	+?	0 ?	0	0 ?	0	++	- ?	-	-	0 ?
SP903: Tir yng Ngholeg Menai	0 ?	+	+?	0 ?	0	0 ?	0	++	- ?	- ?	+	0 ?

SAFLE	AMCAN AAS										
	1	2		3	4	5	6	7	8	9	10	11
SP970: Tir ger. Tyn Coed	0 ?	+	+?	0 ?	0	0 ?	0	++	- ?	- ?	+	0
SP990	0 ?	+	+?	0 ?	0	0 ?	0	++	- ?	- ?	+	0
SP991	0 ?	+	+?	0 ?	0	0 ?	0	++	- ?	- ?	+	0
SP1000 Hen Ysgol y Bont	0?	+	+?	0?	0	0?	0	++	+	++	+	0
SP1001 Tir ger Coleg Menai	0 ?	+	+ ?	0 ?	0	0 ?	0	++	- ?	- ?	+	0
Menai Bridge												
SP264 Tir ger Maes yr Hafod	0 ?	-	+?	0?	0	0 ?	0	++	- ?	-	?	0
SP985 Tyddyn Mostyn	0 ?	+	+?	-?	0	0 ?	0	++	- ?	-	+	0
SP289 Ty Mawr	0 ?	+	+?	-?	0	0 ?	0	++	- ?	-	+	0
SP1002 Tir ger Lôn y Gamfa	0?	-	+?	0?	0	0?	0	++	-?	-	?	0
Newborough												
SP463 Cae Plas	0 ?	+	+?	0 ?	0	0 ?	0	++	- ?	-	+	0
SP969 Tir ger Church Street	0 ?	+	+?	0 ?	0	0 ?	0	++	- ?	+	+	0
Pentraeth												
SP773 Tir yn Glanrafon	0 ?	+	+?	- ?	0	0 ?	0	++	-	-	+	- ?
SP222 Pentraeth Nursery	0 ?	+	+?	- ?	0	0 ?	- ?	++	+ ?	++	+	0
Rhosneigr												
SP241 Tir ger Trewan Cottage	0 ?	+	+?	0 ?	0	0	0	++	- ?	-	+	0 ?
SP928 Tir ger School	0 ?	+	+?	0 ?	0	0	0	++	-	-	+	0 ?
SP927 Tir ger Sisal y Mor	0 ?	+	+?	0 ?	0	0	0	++	-	-	+	0
Valley												
SP944 Cyn Farchnad	0 ?	+?	?	0 ?	0	0 ?	0	++	+	++	+ ?	0

Y Rhesymau dros Ddatblygu/Gwrthod Dewisiadau Safle

4.33 Mae tabl 4.2 isod yn cyflwyno crynodeb o'r dewisiadau safle rhesymol a ystyriwyd ar gyfer y CDLl ar y Cyd, gydag amlinelliad o'r rhesymau dros ddewis neu wrthod, pan fo hynny'n berthnasol. Dylid nodi, er bod canfyddiadau'r AC yn cael eu hystyried gan y Cynghorau wrth iddynt ddewis opsiynau, a'u bod yn rhan o'r dystiolaeth sy'n sail i'r CDLl ar y Cyd, nid canfyddiadau'r AC yw'r unig sail i benderfyniad; mae ffactorau cynllunio ac ymarferoldeb yn bwysig yn y broses o wneud penderfyniadau. Dylid nodi hefyd yn dilyn ymgynghoriad ar y CDLl ar y Cyd Adnau y bu nifer o newidiadau i ddyraniadau safle arfaethedig yn y Cynllun, a oedd yn cynnwys cael gwared ar safleoedd T4 ym Mangor a T58 ym Methel, yn ogystal â chynnwys dau safle newydd ym Methel. Mae'r tabl isod wedi cael ei ddiweddaru i adlewyrchu'r Newidiadau â Ffocws..

Tabl 4.2 Crynodeb o Ganfyddiadau'r Asesiad y Dewisiadau Amgen

Opsiynau a Ystyriwyd ac a Werthuswyd	Crynodeb o'r rhesymau dros symud ymlaen neu wrthod yr opsiwn wrth lunio'r Cynllun	Symud Ymlaen neu Wrthod?
Abermaw		
SP937 Tir ger Bryn Glasfor	▪ Mae'r safle mewn lleoliad gymharol bell o ganol y dref a'i chyfleusterau cysylltiedig. ▪ Nid oes angen dyraniad yn yr anheddiad oherwydd mae banc tir digonol i ddiwallu anghenion tai'r anheddiad.	✘
SP938 Tir ger Bryn Glasfor	▪ Mae'r safle mewn lleoliad gymharol bell o ganol y dref a'i chyfleusterau cysylltiedig. ▪ Nid oes angen dyraniad yn yr anheddiad oherwydd mae banc tir digonol i ddiwallu anghenion tai'r anheddiad.	✘
SP943 Tir ger Wenallt	▪ Safle ar lethr sy'n gymharol bell o ganol y dref a'i chyfleusterau cysylltiedig. ▪ Nid oes angen dyraniad yn yr anheddiad oherwydd mae banc tir digonol i ddiwallu anghenion tai'r anheddiad.	✘
Abersoch		

SP935 Tir ger Lon Garmon	▪ Nid oes angen dyraniad yn yr anheddiad oherwydd mae banc tir digonol i ddiwallu anghenion tai'r anheddiad.	✘
SP971 Tir ger Bryn Garmon	▪ Nid oes angen dyraniad yn yr anheddiad oherwydd mae banc tir digonol i ddiwallu anghenion tai'r anheddiad.	✘
SP936 Tir ger Lon Sarn Bach	▪ Mae safle mewnlenwi addas yn union gerllaw'r ffin ddatblygu bresennol. ▪ Wedi'i gynnwys o fewn y ffin ddatblygu, ond nid fel dyraniad, oherwydd nid oes angen dyraniad yn yr anheddiad oherwydd mae banc tir digonol i ddiwallu anghenion tai'r anheddiad.	✓ O fewn y Ffin Datblygu ond nid yn ddyraniad
Bangor		
SP922 Tir ger Yr Amlosgfa	▪ Wedi'i leoli gyferbyn â safle'r amlosgfa, mae gan y safle hwn ffordd wasanaeth ddigonol i greu mynediad. ▪ Er ei fod gryn bellter o ganol y dref, byddai'r safle hwn yn addas os nad oes safleoedd eraill ar gael.	✓
SP37 Pen y Ffridd, Bangor	▪ Mae gan y safle hwn broblemau mynediad mawr a fydd ond yn cael ei ddatrys drwy ddarparu ffordd gyswllt drwy Ysbyty Gwynedd. Os na fydd yn bosibl datrys hyn, gallai'r problemau mynediad olygu nad yw'n bosibl defnyddio'r safle hwn. ▪ Mae cais presennol ar y safle wedi arwain at wrthwynebiad gan DCWW. ▪ Mae safleoedd eraill sydd â llai o broblemau / dim problemau mynediad ar gael yn yr anheddiad. ▪ Nid oes angen y safle cyfan i	✘

	ddiwallu anghenion tai'r anheddiad.	
SP791 Tir ger Gerddi Pen Lôn	▪ Mae wedi'i leoli o fewn y ffin ddatblygu bresennol ar dir llwyd, yn agos at ganol y dref, gyda chysylltiadau trafnidiaeth da.	✓
SP1004 Yr Hen Ddepo Bysiau	▪ O fewn parth llifogydd	✗
SP1003 Ger Coleg Menai	▪ Mae wedi'i leoli o fewn y ffin ddatblygu bresennol ar dir llwyd, yn agos at ganol y dref, gyda chysylltiadau trafnidiaeth da.	✓
Bethel		
SP788 Tir yn Saron	▪ Mae mwyafrif o'r safle wedi ei ddynodi fel safle bywyd gwyllt anstatudol.	✗
SP962 Tir ger B4366	▪ Safle tir gwyrdd gwastad wedi ei leoli ar ymyl y bentref. ▪ Er fod mwyafrif o'r ffurf adeiledig wedi ei leoli tua gogledd o'r B4366, mae datblygiad preswyl ger y safle i'r de o'r B4366	✓
SP963 Tir ger Bro Eglwys	▪ Mae mynediad i'r safle yn broblemus gyda llain bridwerth yn effeithio ar y gallu i gyflawni.	✗
SP282 land gyferbyn Ystad Rhoslan	▪ Safle tir gwyrdd gwastad wedi ei leoli ar ymyl y pentref, yn union ger ardal breswyl ac o fewn pellter cerdded o gyfleusterau cymunedol.	✓
Bethesda		
SP942 Tir ger Maes Coetmor, Bethesda	▪ Nid oes angen dyraniad yn yr anheddiad oherwydd mae banc tir digonol i ddiwallu anghenion tai'r anheddiad.	✗
Blaenau Ffestiniog		✗
SP954 Tir ger Rhes Fronlas	▪ Wedi'i leoli yn ardal ddeheuol yr anheddiad, mae'r safle yn gymharol bell o ganol y dref a'i chyfleusterau cysylltiedig, fodd	✓

	bynnag, oherwydd y cyfyngiadau topograffaidd, nid oes unrhyw safleoedd addas sy'n agosach at ganol y dref ar gael.	
SP914 Hen Gaeau Chwarae	▪ Wedi'i leoli yn ardal ogleddol yr anheddiad, mae'r safle gwastad hwn wedi'i leoli ger prif ffordd a llwybr bysiau.	✓
Bontnewydd		
SP669 Tir ger Pont Glan Beuno	▪ Wedi'i leoli ger ffordd B, mae'r safle yn union gyferbyn ag ardal o ddatblygiad preswyl.	✓
Botwnnog		
SP433 Cae Cefn Capel	▪ Safle mewnlenwi addas â mynediad oddi ar y B4413 gyda ffordd wasanaeth ddigonol i greu mynediad.	✓
SP956 Tir ger Llyn Alys	▪ Byddai angen darparu mynediad drwy SP433 ac nid y trac un lôn sy'n arwain at y safle. ▪ Mae safleoedd eraill sydd â mynediad gwell ar gael.	✗
SP957 Tir ger Pentre	▪ Safle mewnlenwi addas â mynediad oddi ar Lôn Ysgol, gyda ffordd wasanaeth ddigonol i ddarparu mynediad.	✓
Caernarfon		
SP707 Cefn Maes Gwynedd	▪ Mae dyraniad tai'r CDU eisoes yn bodoli o fewn ffin ddatblygu'r CDU.	✓
SP906 Hen Randiroedd	▪ Wedi'i leoli o fewn ffin ddatblygu bresennol y CDU, mae hwn yn safle mewnlenwi addas, ond nid oes angen dyraniad ar ei gyfer.	✓ O fewn y Ffin Datblygu ond nid yn ddyraniad
SP907 Tir yng Nghae Bold	▪ Wedi'i leoli yn union ger ffin ddatblygu'r CDU, gallai problemau mynediad effeithio ar y gallu i	✗

	gyflawni'r safle. ▪ Mae safleoedd eraill heb unrhyw broblemau mynediad ar gael.	
SP912 Hen safle Ysgol Hendre	▪ Safle tir llwyd mewn ardal breswyl o fewn ffin ddatblygu bresennol y CDU.	✓
SP911 Tir ger Ystâd Bryn Rhos, Caernarfon	▪ Mae'r safle yn ffinio ar hyn o bryd â ffin ddatblygu'r CDU i'r dwyrain o'r anheddiad, a phe byddai'n cael ei ddatblygu, byddai'n cynrychioli estyniad i'r cyfeiriad hwn. ▪ Gallai maint y safle fod yn ormesol yn y lleoliad hwn ac mae safleoedd mwy addas ar gael yn yr anheddiad.	✗
Chwilog		
SP958 Tir ger Tyn Rhos	▪ Mae dyraniad tai'r CDU eisoes yn bodoli o fewn ffin ddatblygu'r CDU. ▪ Mae safleoedd eraill gyda mynediad gwell ar gael.	✗
SP959 Tir ger Cae Capel	▪ Estyniad posibl i ddyraniad tai'r CDU presennol, fodd bynnag, byddai'r safle yn cael ei weld fel estyniad mawr iawn i'r pentref.	✗
SP960 Tir tu cefn i Madryn Arms	▪ Mae dyraniad tai'r CDU eisoes yn bodoli o fewn ffin ddatblygu'r CDU.	✓
Cricieth		
SP379 Tir ger North Terrace	▪ Mae dyraniad tai'r CDU eisoes yn bodoli o fewn ffin ddatblygu'r CDU.	✓
SP735 Hen Safle Cronfa Ddŵr	▪ Wedi'i leoli o fewn ffin ddatblygu bresennol y CDU ac wedi'i leoli y tu ôl i Deras Antipodes, ger Ystâd Waen Helyg, mae'r safle yn addas ar gyfer datblygiad preswyl, cyn belled ag y bydd yn bosibl penderfynu ar ei addasrwydd drwy'r broses cais cynllunio, gan farnu'r cynnig yn erbyn y	✓ O fewn y Ffin Datblygu ond nid yn ddyraniad

	polisi/meini prawf yn y cynllun datblygu a fabwysiadwyd.	
SP945	▪ Byddai datblygu'r safle hwn yn ymestyn y ffurf adeiledig i gefn gwlad agored.	✘
SP946 Hen Gwrt Tenis		
Deiniolen		
SP964 Tir ger Pentre Helen	▪ Mae'r safle o fewn y ffin ddatblygu bresennol, ac mae wedi'i ddyrannu ar gyfer tai yn y CDU.	✓
SP966 Tir ger Glandinorwic	▪ Mae'r safle mewn cefn gwlad agored, ac nid yw'n ffinio â'r ffin ddatblygu.	✘
Llanberis		
SP941 Tir ger Gwesty'r Victoria	▪ Mae dyraniad tai y CDU eisoes yn bodoli o fewn y ffi ddatblygu bresennol. Mae'n safle addas, o ystyried y problemau mynediad ar y safleoedd sy'n agosach at ganol y dref.	✓
Llanrug		
SP243 Cae'r Eglwys	▪ Mae gan y safle ganiatâd cynllunio eisoes ar gyfer 10 annedd.	✓
SP292 Tir tu cefn i Pencae	▪ Wedi'i leoli i'r gorllewin o'r anheddiad, ger datblygiad tai newydd, mae'r safle hwn yn addas, a byddai'n cynrychioli estyniad bychan i'r cyfeiriad hwn, fodd bynnag mae banc tir digonol i ddiwallu anghenion tai'r anheddiad.	✘
SP931 Tir ger Tan Rhythallt	▪ Mae dyraniad tai y CDU eisoes yn bodoli o fewn y ffi ddatblygu bresennol. Mae gan ran o'r safle ganiatâd cynllunio amlinellol ar gyfer 6 annedd.	✓ Rhannol
SP932 Tir ger A4086	▪ Nid oes angen dyraniad newydd yn yr anheddiad, oherwydd mae banc	✘

	tir digonol i ddiwallu anghenion tai'r anheddiad.	
Nefyn		
SP488 Tir ger Helyg	▪ Mae tir pori gwastad yn ffinio â Theras Tai Lôn, ac mae ffordd wasanaeth ddigonol ar hyd y B4417 i ddarparu mynediad.	✓ Part
SP339 Tir ger Bro Gwylwyr	▪ Wedi'i leoli y tu ôl i ystâd Bro Gwylwyr, a byddai'r mynediad a ffafrir drwy'r SP488 ac nid drwy'r ystâd ei hun, a allai effeithio ar faint unrhyw ddatblygiad. ▪ Mae safleoedd eraill â mynediad gwell ar gael.	✗
SP681 Hen Randiroedd	▪ Mae gan y safle ganiatâd cynllunio presennol ar gyfer 10 o dai. Dylid diogelu rhandai y tu ôl i ardal y caniatâd cynllunio.	✓ Rhannol
SP933 Hen Ddyraniad Tai	▪ Mae dyraniad tai'r CDU eisoes yn bodoli o fewn y ffi ddatblygu bresennol. ▪ Nid oes angen dyraniad oherwydd mae safleoedd sydd â llai o broblemau mynediad a chaniatâd cynllunio presennol.	✗
Penrhyndeudraeth		
SP19 Cae Canol	▪ Mae dyraniad tai'r CDU eisoes yn bodoli o fewn y ffi ddatblygu bresennol, gyda ffordd wasanaeth ddigonol i ddarparu mynediad.	✓
SP949 Tir ger Cae Canol	▪ Safle datblygu addas gyda ffordd wasanaeth ddigonol. Dylid rhannu mynediad gyda SP19.	✓
SP950 Tir ger Ysbyty Minffordd	▪ Wedi'i leoli rhwng Penrhyndeudraeth ac Ysbyty Minffordd. Safle addas gyda ffordd wasanaeth ddigonol i greu mynediad.	✓
SP986	▪ Mynediad gwael i'r safle. Byddai	✗

	angen trefnu mynediad drwy SP 949. ▪ Mae safleoedd eraill heb unrhyw broblemau mynediad ar gael.	
Penygroes		
SP597 Tir ger Bryn Neuadd	▪ Mae'r safle wedi'i leoli mewn Ardal Chwilio Tywod a Graean a Ffafrir. Mae safleoedd eraill ar gael.	✘
SP953 Tir ger Bro Llwyndu	▪ Safle tir llwyd o fewn ffin ddatblygu bresennol y CDU. Wedi'i ddyrannu ar gyfer tai yn y CDU. ▪ Nid oes angen dyraniad pellach i ddiwallu anghenion tai'r anheddiad. Y safle i barhau o fewn y ffin.	✓ O fewn y Ffin Datblygu ond nid yn ddyraniad
SP952 Tir ger Maes Dulyn	▪ Dyraniad tai yn y CDU o fewn ffin ddatblygu bresennol y CDU. ▪ Nid oes angen dyraniad bellach i ddiwallu anghenion tai'r anheddiad. Y safle i barhau o fewn y ffin.	✓ O fewn y Ffin Datblygu ond nid yn ddyraniad
SP993 Tir ger Maes Dulyn	▪ Ffordd wasanaeth ddigonol ar hyd y B4418 i ddarparu mynediad addas. Nid oes angen y safle cyfan i ddiwallu anghenion tai'r anheddiad.	✓ Rhannol
Pwllheli		
SP116 Tir ger Lôn Abererch	▪ Wedi'i leoli ar Lôn Abererch yn ardal ddwyreiniol yr anheddiad, ystyrir bod y safle yn bell o ganol y dref. ▪ Mae rhannau o'r safle a'r mynediad i'r safle mewn ardal lle ceir perygl o lifogydd C1, a byddai angen cynnal asesiad o ganlyniadau llifogydd cyn y gellir cynnwys y safle yn y cynllun. ▪ Mae safleoedd eraill heb unrhyw gyfyngiadau amgylcheddol ar gael.	✘
SP916 Tir ger Ffordd	▪ Yn ffinio â ffin ddatblygu bresennol	✓

Caernarfon	y CDU yn ardal ddwyreiniol yr anheddiad, mae gan y safle ffordd wasanaeth ddigonol i greu mynediad. Byddai angen creu cysylltiadau i gerddwyr o'r safle i'r anheddiad. ▪ Byddai'r safle yn addas pe na fyddai unrhyw safleoedd addas eraill ar gael yn yr anheddiad.	
SP917 Hen Gaeau Hoci	▪ Dyraniad presennol yn y CDU ar gyfer Allt Salem. Ni fyddai datblygu'r safle hwn yn ymestyn ffurf adeiledig yr anheddiad i gefn gwlad agored.	✓
SP918 Cae Deinio	▪ Dyraniad presennol yn y CDU ar gyfer Allt Salem. Ni fyddai datblygu'r safle hwn yn ymestyn ffurf adeiledig yr anheddiad i gefn gwlad agored.	✓
SP922 Tir ger Ffordd Caernarfon	▪ Yn ffinio â ffin ddatblygu bresennol y CDU yn ardal ddwyreiniol yr anheddiad, mae gan y safle hwn ffordd wasanaeth ddigonol i greu mynediad. Byddai angen creu cysylltiadau i gerddwyr o'r safle i'r anheddiad. ▪ Byddai'r safle yn addas pe na fyddai unrhyw safleoedd addas eraill ar gael yn yr anheddiad.	✓
SP919 Tir ger Stryd Llyn	▪ Yn ffinio â ffin ddatblygu bresennol y CDU yn ardal ddwyreiniol yr anheddiad, mae gan y safle hwn ffordd wasanaeth ddigonol i greu mynediad. Byddai angen creu cysylltiadau i gerddwyr o'r safle i'r anheddiad. ▪ Byddai'r safle yn addas pe na fyddai unrhyw safleoedd addas eraill ar gael yn yr anheddiad.	✓
Rachub		
SP967 Tir ger Maes	▪ Wedi'i leoli i'r gogledd o Ystâd Bron Arfon ac yn ffinio â ffin ddatblygu	✓

Bleddyn	bresennol y CDU.	
SP968 Tir ger Bron Afon	▪ Wedi'i leoli i'r gogledd o Ystâd Maes Bleddyn ac i'r gorllewin o Lwyn Bedw. ▪ Mae rhan o'r safle hwn yn dueddol o brofi llifogydd dŵr wyneb ac mae coed ar y ffin sydd wedi'u diogelu gan Orchymyn Cadw Coed. Pe byddai'r safle hwn yn cael ei ddyrannu, byddai'n rhaid tynnu'r ardal hon o'r dynodiad.	✘
Tywyn		
SP702 Cae Eithin	▪ Tir pori gwastad oddi ar Ffordd y Pier, ac wedi'i amgylchynu gan ddatblygiad preswyl i'r gorllewin a'r de, parc carafannau sefydlog mawr i'r gogledd a rheilffordd y Cambrian i'r dwyrain. ▪ Nid oes angen dyraniad newydd yn yr anheddiad, oherwydd mae banc tir digonol i ddiwallu anghenion tai'r anheddiad.	✘
SP952 Tir ger yr Ystâd Ddiwydiannol	▪ Wedi'i leoli gyferbyn ag Ystâd Fenter Pendre, byddai'r safle yn ffurfio estyniad mawr iawn i'r pentref a byddai'n ffurfio llechfeddiant sylweddol ar gefn gwlad agored, pe byddai'n cael ei ddatblygu. ▪ Nid oes angen dyraniad newydd yn yr anheddiad, oherwydd mae banc tir digonol i ddiwallu anghenion tai'r anheddiad.	✘
Y Ffor		
SP682 Tir ger yr ysgol	▪ Safle mewnlenwi addas gyda mynediad digonol o Stryd Madog. Gallai gynnwys tir ychwanegol i'r gogledd.	✓
SP980 Tir ger Lon Ty'r Gof	▪ Byddai datblygu'r safle hwn yn ymestyn y ffurf adeiledig i gefn	✘

	gwlad agored.	
SP995 Safle hen Ysgol Hafod Lon	• Wedi'i leoli yn ardal ogleddol yr anheddiad ar dir sydd wedi'i ddatblygu'n flaenorol.	✓
C10 Safle Cyflogaeth	Daeth yr Adolygiad Cyflogaeth a Thir i'r casgliad bod angen dyraniad cyflogaeth newydd yn ardal Pwllheli/Dwyfor. Mae'r safle hwn wedi'i leoli ar y brif ffordd gyda ffordd wasanaeth ddigonol i ddarparu mynediad.	✓
Ynys Môn		
Amlwch		
SP245 Tir yn Madyn Farm	▪ Er bod y safle wedi'i leoli yn union gerllaw'r ffin ddatblygu bresennol, gyferbyn â Garej Roland ar y B5111, nid yw'n ymddangos bod y safle ar wahân i weddill yr anheddiad. ▪ Fodd bynnag, mae palmant o'r giât fynedfa ar hyd yr A5025 tuag at ganol y dref, a fydd yn helpu i gysylltu'r safle â gweddill yr anheddiad. ▪ Byddai angen cynefin arall ar gyfer y Madfallod Dŵr Cribog pe byddai'r safle hwn yn cael ei ddatblygu.	✓
SP561 Tir ger Cae Rheinwas	▪ Dangosir bod rhan fach o'r safle mewn perygl o lifogydd yn ystod yr amlinelliad llifogydd eithafol – mae angen lleihau maint ardal y safle er mwyn cyflwyno'r safle ar gyfer y cam nesaf. ▪ Gallai'r safle fod yn addas os na fydd unrhyw safleoedd eraill ar gael.	✓
SP247 Tir ger Tan y Bryn	▪ Wedi'i leoli yn ardal de orllewinol yr anheddiad, mae gan y safle gysylltiadau trafnidiaeth da ac mae'n gymharol agos at gyfleusterau.	✓

	▪ Byddai angen gwarchod coed a gwrychoedd aeddfed.	
SP900 Tir ger Cae Pêl-droed	▪ Mae'r safle mewn lleoliad da a gellir ei ystyried yn safle mewnlenwi pe byddai'n bosibl trefnu mynediad drwy T6.	✓
SP981 Tir ger Madyn Farm	▪ Er bod y safle wedi'i leoli yn union gerllaw'r ffin ddatblygu bresennol ar y B5111, nid yw'n ymddangos bod y safle ar wahân i weddill yr anheddiad. ▪ Mae angen ymestyn y palmant o'r cae cyfagos ar hyd yr A5025 tuag at ganol y dref, a fydd yn helpu i gysylltu'r safle gyda gweddill yr anheddiad. ▪ Byddai'r safle yn addas os na fydd unrhyw safleoedd eraill ar gael.	✓
SP985 Tir ger Maes Mona	▪ Dyraniad yn y CDU presennol. ▪ Safle mewnlenwi – ni fyddai datblygu'r safle hwn yn ymestyn y ffurf adeiledig i gefn gwlad agored.	✓
SP378 Cae Syr Rhys, Amlwch	▪ Mae'r fynedfa anaddas (y gyffordd gyda'r A5025) a chapasiti Lôn Fach yn gwneud y safle hwn yn anaddas i'w gynnwys yn y cynllun.	✘
Benllech		
SP233 Tir ger Pant y Cydun	▪ Mae rhai problemau dŵr wyneb yn bodoli. ▪ Mae tir sydd wedi'i ddatblygu'n flaenorol ar gael yn yr anheddiad.	✘
SP792 Tir ger Tudno View	▪ Wedi'i leoli i'r gogledd o'r anheddiad, byddai'n bosibl cael mynediad i'r safle yn uniongyrchol o'r A5025. Byddai datblygu'r safle yn ymestyn y ffurf adeiledig i gefn gwlad agored. ▪ Mae safleoedd eraill nad ydynt yn ymestyn ffurf adeiledig yr	✘

	anheddiad ar gael.	
SP924 Safle Caffi Wendon	▪ Mae tir llwyd segur wedi'i leoli ger y traeth o fewn y ffin ddatblygu bresennol. Bydd angen sicrhau nad yw dyluniad a maint y datblygiad yn cael effaith negyddol ar leoliad yr Ardal o Harddwch Naturiol Eithriadol.	✓
Bodedern		
SP59 Cae Sarn Garnau	▪ Mae'r safle wedi'i leoli y tu ôl i Bron y Graig a byddai'n bosibl cael mynediad iddo drwy'r datblygiad tai newydd, a fyddai'n cyfyngu'r nifer o aneddiadau posibl ar y safle. ▪ Mae safleoedd eraill heb broblemau mynediad ar gael.	✗
SP172/722/173/171 Tir ger Llwyn Angharad	▪ Wedi'i leoli yn ardal ddeheuol yr anheddiad, mae gan y safle ffordd wasanaeth ddigonol i sicrhau lleiniau gweledegd digonol i'r ddau gyfeiriad.	✓
Cemaes		
SP926 Tir i'r cefn o Ffordd Caergybi	▪ Mae gan y safle hwn, sy'n ffinio â'r ffin ddatblygu i'r gorllewin o'r anheddiad, ffordd wasanaeth ddigonol ar hyd Ffordd y Felin i ddarparu mynediad.	✓
Gaerwen		
SP130 Tir ger Fferm Gaerwen Uchaf	▪ Mae'r cais presennol ar y safle wedi dangos y byddai angen gwelliannau ar hyd Lôn yr Eglwys er mwyn cael mynediad i'r safle. ▪ Mae problemau dŵr wyneb mawr yng Ngaerwen, a byddai angen lliniaru'r rhain cyn gallu cynnwys y safle yn y CDLl ar y Cyd. ▪ Nid oes angen dyraniad newydd yn yr anheddiad, oherwydd mae banc tir digonol i ddiwallu anghenion tai'r	✗

	anheddiad.	
C38 Parc Gwyddoniaeth Menai	▪ Mae'r safle wedi'i ddynodi yn Safle Fenter gan Lywodraeth Cymru, ac mae cais wedi'i gyflwyno ar gyfer parc gwyddoniaeth arfaethedig.	✓
Gwalchmai		
SP316 Tir ger Fron Deg	▪ Wedi'i leoli ar yr A5 i'r gorllewin o'r anheddiad, mae gan y safle ffordd wasanaeth ddigonol i ddarparu mynediad clir.	✓
SP411 Tir yn Nhyddyn Carrog	▪ Mae'r safle wedi'i leoli y tu ôl i eiddo ar hyd yr A5. ▪ Byddai angen mynediad drwy ardal orllewinol Maes y Ffridd, a allai effeithio ar faint y datblygiad. ▪ Mae safleoedd eraill sydd â mynediad uniongyrchol o'r brif ffordd ar gael.	✗
SP481 Tir ger Rhes Wylfa	▪ Wedi'i leoli ar yr A5 i'r gorllewin o'r anheddiad, mae gan y safle ffordd wasanaeth ddigonol i ddarparu mynediad clir.	✓
Caergybi		
SP228 Tir ger Stad Waunfawr	▪ Mae gan ran o'r safle ganiatâd cynllunio. Dyrannu'r rhan sydd â chaniatâd ond hepgor gweddill y safle.	✓ (Rhannol)
SP66 Tir ger Cae Rhos	▪ Mae gan y safle, sydd wedi ei leoli i'r gorllewin i Gae Rhos, ffryntiad digonol i ddarparu mynediad. ▪ Byddai angen ymchwilio i faterion draenio, a'u lliniaru, cyn datblygu'r safle.	✓
SP190 Tir yn yr Ogof	▪ Byddai mynediad i'r safle hwn, sydd wedi ei leoli i'r gorllewin i Ystâd yr Ogof, drwy'r ystâd ac nid ar hyd Mill Road. ▪ Gallai materion topograffigol yn	✓

	gysylltiedig â'r tir arwain at ddwysedd datblygu is.	
SP296 Tir ger Tyddyn Bach, Caergybi	▪ Yn cael ei ystyried yn addas fel estyniad i Fferm Tyddyn Bach sydd eisoes â chaniatâd cynllunio ac wedi ei gynnwys yn y CDU.	✓
Llannerchymedd		
SP82 Tir ger Tyn y Ffynnon	▪ Mae gan y safle, sydd wedi ei leoli i'r gorllewin i'r anheddiad, ffryntiad digonol i ddarparu mynediad addas. ▪ Nid oes angen y safle cyfan i ddiwallu anghenion yr anheddiad o safbwynt tai.	✓ (Rhannol)
SP502 Tir tu cefn i Faes Athen	▪ Byddai'n rhaid i'r mynediad fod ar hyd Lôn Cilgwyn, byddai hynny'n effeithio ar raddfa'r datblygiad. ▪ Mae safleoedd eraill y gellir cael mynediad iddynt drwy'r brif ffordd ar gael.	✗
SP615 Tir ger Eithinog	▪ Mae'r safle wedi ei leoli ar y B5111 rhwng tai sengl mawr. Mae'n bosibl na fyddai datblygu ystâd yma'n gydnaws â chymeriad yr ardal. ▪ Mae safleoedd eraill sy'n nes at wasanaethau'n pentref ar gael.	✗
SP340 Tir ger Hafod y Foel	▪ Mae'r safle wedi ei leoli ar y B5111 rhwng tai sengl mawr. Mae'n bosibl na fyddai datblygu ystâd yma'n gydnaws â chymeriad yr ardal. ▪ Mae safleoedd eraill sy'n nes at wasanaethau'n pentref ar gael..	✗
Llanfairpwll		
SP721 Tir ger Bryn Eira	▪ Mae'r safle'n cyd-ffinio â ffin y CDU presennol ar hyd ei ffin ogleddol a hefyd mae'n cyd-ffinio â ffurf adeiledig yr anheddiad o ran tai preswyl ystâd Y Wern.	✓

	▪ O bosibl ystyried cynnwys caeau i'r dwyrain i'r cais. ▪ Nid oes angen y safle cyfan i ddiwallu anghenion yr anheddiad o safbwynt tai.	
Llangefni		
SP657: Tir ger. Maes Derwydd	▪ Byddai mynediad i'r safle, sydd wedi ei leoli wrth ymyl Ystâd Tŷ Hen a thu ôl i Ysgol Gyfun Llangefni, ar hyd lôn fferm sy'n arwain o ystâd Tŷ Hen. ▪ Mae'r safle'n agos at yr ysgol uwchradd ond nid o fewn pellter cerdded i ganol y dref a'i chyfleusterau cysylltiedig. Mae'n bosibl bod safleoedd mwy canolog eraill sy'n addas wedi eu cyflwyno yn Llangefni.	✓
SP658/SP58: Tir yn Gwernhefin	▪ Mae'r safle, sydd wedi ei leoli ar gyrion Llangefni, yn weddol amlwg gan ei fod ar dir uchel a gallai hynny olygu bod y datblygiad yn cael effaith negyddol ar yr Ardal Gadwraeth. ▪ Mae safleoedd eraill sydd heb fod yn effeithio ar yr ardal gadwraeth ar gael.	✗
SP833: Caeau Bodelis	Mae'r safle'n agos at Ysgol Corn Hir ond nid o fewn pellter cerdded i ganol y dref a'i chyfleusterau cysylltiedig. Mae'n bosibl bod safleoedd canolog eraill sy'n fwy addas wedi eu cyflwyno yn Llangefni.	✗
SP902: Tir ger Ystâd Tŷ Hen	▪ Byddai mynediad i'r safle, sydd wedi ei leoli wrth ymyl Ystâd Tŷ Hen a thu ôl i Ysgol Gyfun Llangefni, ar hyd lôn fferm sy'n arwain o ystâd Tŷ Hen. ▪ Mae'r safle'n agos at yr ysgol uwchradd ond nid o fewn pellter cerdded i ganol y dref a'i chyfleusterau cysylltiedig. Mae'n bosibl bod safleoedd canolog eraill	✓

	sy'n fwy addas wedi eu cyflwyno yn Llangefni.	
SP903: Tir yn Coleg Menai	▪ Mae'r safle hwn wedi ei leoli rhwng y Coleg ac ystâd dai, mae hwn yn safle mewnlenwi addas ar yr amod y gellir lliniaru unrhyw ofnau o ran traffig.	✓
SP904 Tir yn Coleg Menai	▪ Mae'r safle hwn wedi ei leoli o fewn y ffin datblygu, mae hwn yn safle mewnlenwi addas i'w gynnwys yn y cynllun.	✓
SP970: Tir ger. Tyn Coed	▪ Nid yw'r cais cynllunio ar gyfer unedau preswyl a'r cyfleuster gofal ychwanegol wedi amlygu unrhyw broblemau.	✓
SP990 Tir ger Tan Capel	▪ Mynediad i'r safle'n annhebygol oni bai bod ffordd osgoi newydd yn cael ei hadeiladu.	✗
SP1000 Hen safle Ysgol y Bont	▪ Tir llwyd o fewn y ffin datblygu bresennol gyda chysylltiadau cludiant da.	✓
SP1001 Tir ger Coleg Menai	▪ Y tir yn rhan o strategaeth ehangu Coleg Menai i wella'r campws presennol.	✓
Porthaethwy		
SP264 Tir ger Maes yr Hafod	▪ Gallai'r safle hwn, sydd wedi ei leoli i'r gogledd i'r anheddiad ac yn cyd-ffinio â'r ffin datblygu, fod yn addas ond mae safleoedd eraill ar gael naill ai gyda chaniatâd cynllunio'n barod neu o fewn y ffin datblygu bresennol.	✗
SP985 Tyddyn Mostyn	▪ Mae gan y safle hwn ganiatâd cynllunio.	✓
SP1002 Tir ger Lôn y Gamfa	▪ Ni fyddai'r safle hwn, sydd wedi ei leoli o fewn ffin datblygu'r CDU, yn ymestyn ffurf adeiledig yr anheddiad i gefn gwlad agored.	
Niwbwrch		

SP463 Cae Plas	▪ Nid oes angen dyraniad yn yr anheddiad gan fod banc tir digonol i ddiwallu anghenion yr anheddiad o ran tai	✘
SP969 Tir ger Heol yr Eglwys	▪ Nid oes angen dyraniad yn yr anheddiad gan fod banc tir digonol i ddiwallu anghenion yr anheddiad o ran tai	✘
Pentraeth		
SP773 Tir yn Glanrafon	▪ Nid oes angen dyraniad yn yr anheddiad gan fod banc tir digonol i ddiwallu anghenion yr anheddiad o ran tai	✘
SP222 Meithrinfa Pentraeth	▪ Nid oes angen dyraniad yn yr anheddiad gan fod banc tir digonol i ddiwallu anghenion yr anheddiad o ran tai	✘
Rhosneigr		
SP241 Tir ger Bwthyn Trewan	▪ Nid oes angen dyraniad yn yr anheddiad gan fod banc tir digonol i ddiwallu anghenion yr anheddiad o ran tai	✘
SP928 Tir ger yr Ysgol	▪ Nid oes angen dyraniad yn yr anheddiad gan fod banc tir digonol i ddiwallu anghenion yr anheddiad o ran tai	✘
SP927 Tir ger Sisal y Môr	▪ Nid oes angen dyraniad yn yr anheddiad gan fod banc tir digonol i ddiwallu anghenion yr anheddiad o ran tai	✘
Y Fali		
SP944 Safle'r hen Fart	▪ Mae safle tir llwyd o fewn ffin datblygu'r CDU presennol. Cais presennol ar y safle.	✓

5. AC O'R HOFF STRATEGAETH (2013)

Cefndir

5.1 Mae'r adran a ganlyn yn crynhoi canfyddiadau yr AC o'r Hoff Strategaeth ac yn dangos sut y dylanwadodd y CDLl. Ymgynghorwyd â'r Adroddiad AC Cychwynnol (2013) ochr yn ochr â'r Hoff Strategaeth ym mis Mai/Mehefin 2013.

Datblygu'r Weledigaeth: Cydweddoldeb yn erbyn y Fframwaith AC

5.2 Roedd y dadansoddiad o weledigaeth Cynllun Cymunedol Ynys Môn a Strategaeth Gymunedol Gwynedd ar y Cyd ynghyd â'r materion sy'n wynebu'r ardal ar hyn o bryd yn gymorth i ddatblygu'r weledigaeth a ganlyn ar gyfer y CDLl ar y Cyd:

Erbyn 2026, bydd Ynys Môn a Gwynedd yn ardal fydd yn cael ei adnabod fel un gyda chymunedau bywiog sy'n dathlu eu diwylliant, eu treftadaeth a'r amgylchedd naturiol unigryw.

Golyga hyn y bydd yr ardal yn un:

- *lle bydd cymeriad unigryw ei threftadaeth adeiledig, ei chefn gwlad, ac asedau ei glannau a'i hamgylchedd wedi'u gwarchod a'u gwella.*
- *lle bydd anghenion tai cymunedau lleol yr ardal yn cael eu diwallu'n well, o ran cyflenwad, math, ansawdd, lleoliad a fforddiadwyedd*
- *lle bydd ei drigolion a'i fusnesau'n cydio mewn cyfleoedd economaidd newydd i dyfu*
- *lle bydd yr economi'n gryf ac amrywiol gan fanteisio ar gryfderau'r ardal (e.e. adnoddau craidd naturiol, amgylchedd, tirlun, iaith, diwylliant, hanes a thalentau lleol) ac ar y sectorau allweddol a gwerth uchel yn y dyfodol, fel amaeth - cynnyrch craidd a chynhyrchu bwyd; gofal; diwydiannau creadigol; gwyddorau a meddygol; uwch dechnoleg a ddigidol; cynhyrchu, gwasanaethu a pheirianneg i'r sector ynni niwclear a'r sector ynni adnewyddol amgen*
- *lle bydd pobl a chymunedau'r ardal yn gallu ymdopi â newid hinsawdd*
- *sy'n gartref i rwydweithiau byrlymus o gymunedau cynhwysol, cydlynol, brwd a ffyniannus, yn drefol ac yn wledig, a lle mae'r trigolion, yn hen ac yn ifanc, yn dda eu hiechyd a'u lles.*
- *lle bydd y Gymraeg yn rhan hanfodol o fwy o gymunedau a busnesau*
- *lle bydd cymunedau'n manteisio ar gryfderau a chyfleoedd yr ardal a lle y cedwir y buddiannau sy'n deillio ohonynt yn lleol*
- *lle bydd y rhwydweithiau presennol o aneddiadau, yn drefol ac yn wledig, yn cael eu cynnal a'u gwella, gan gryfhau'r dolenni rhyngddynt fel bod llai o angen teithio ac y bydd gwasanaethau, cyfleusterau a chyfleoedd cyflogaeth leol yn well ac yn gadarn*
- *lle na fydd daearyddiaeth yn atal neb rhag cyflawni, nac yn ei atal rhag manteisio ar y lles a'r cyfleoedd o ran ffordd o fyw sydd ar gael y tu mewn i ardal y CDLl ar y Cyd neu'r tu allan iddi*

5.3 Gan fod y Weledigaeth yn cynrychioli datganiad cyffredinol a chryno nid yw'n cyfeirio'n benodol at yr holl faterion cynaladwyedd yn Ardal y Cynllun. O ganlyniad, cynhaliwyd asesiad cydweddoldeb cyffredinol o'r weledigaeth. Mae'r weledigaeth wedi'i hasesu yn erbyn Amcanion yr AC ac fe welir canlyniadau'r asesiad hwn yn y tabl isod:

Tabl 5.1: Asesiad o'r Weledigaeth yn Erbyn y Fframwaith

AMCANION AC		AC O'R WELEDIGAETH
1	Cynnal a mwyhau buddion bioamrywiaeth a chysylltedd	✓
2	Hyrwyddo hyfywdra, cydlyniant ac iechyd a lles cymunedol	✓
3	Rheoli a lleihau effeithiau newid hinsawdd drwy hyrwyddo a chefnogi mesurau lliniaru ac addasu	✓
4	Gwarchod, hyrwyddo a mwyhau'r iaith Gymraeg	✓
5	Gwarchod, hyrwyddo a mwyhau adnoddau diwylliannol ac asedau treftadaeth hanesyddol	**+/-**
6	Cefnogi twf economaidd a hwyluso economi fywiog, amrywiol sy'n darparu cyfleoedd cyflogaeth lleol	✓
7	Darparu tai cynaladwy yn cynnwys tai fforddiadwy sy'n bodloni angen lleol	✓
8	Gwerthfawrogi, cadw a mwyhau tirweddau gwledig a threfweddau trefol ardal y cynllun	**+/-**
9	Defnyddio'r tir ac asedau mwynol yn effeithlon a hyrwyddo mecanweithiau ar gyfer lleihau gwastraff, ailddefnyddio ac ailgylchu	✓
10	Cefnogi a mwyhau cysylltiadau trafnidiaeth a rhyngrwyd da i gefnogi'r gymuned a'r economi	✓
11	Diogelu ansawdd dŵr, rheoli cynaladwyedd adnoddau dŵr ac isafu'r risg o lifogydd	**+/-**

5.4 Ar y cyfan roedd y weledigaeth yn gydnaws â'r amcanion allweddol sydd wedi'u nodi yn y Fframwaith AC, ac mae'n darparu fframwaith strategol cadarn ar gyfer cyflawni cynaladwyedd tymor hir i economi, cymunedau ac amgylchedd Ynys Môn a Gwynedd. Mae nifer o amcanion yr AC yn sgorio'n uchel o ran perfformiad cynaladwyedd. Dylid nodi hefyd mai rôl y weledigaeth yw gosod y polisi gofodol llawn a'r bwriad strategol ar gyfer ardaloedd ALl Gwynedd a Môn. Nid oes disgwyl i'r weledigaeth fynd i'r afael yn fanwl â'r holl agweddau unigol a geir yn y Fframwaith AC. Fodd bynnag, gwneir y pwyntiau a ganlyn:

- *Amcan AC 3:* Dangoswyd bod tai a thrafnidiaeth yn cyfrannu'n helaeth tuag at nwyon tŷ gwydr sydd yn y pen draw'n achosi newid hinsawdd. Er bod y weledigaeth yn mynd i'r afael yn uniongyrchol â phwysigrwydd lleihau'r angen i deithio, a thrwy hynny gyfrannu tuag at system drafnidiaeth gynaliadwy, gellid cryfhau'r weledigaeth drwy hwyluso'r broses o hyrwyddo tai ynni-effeithiol.

- *Amcan AC 5:* Nid yw treftadaeth ddiwylliannol yn cael ei chyfarch ddigon yn y Weledigaeth, er y gwneir cyfeiriad uniongyrchol at bwysigrwydd yr iaith Gymraeg

mewn cymunedau. Byddai o fudd i'r Weledigaeth pe tynnid mwy o sylw at bwysigrwydd treftadaeth ddiwylliannol yn ardal y CDLl ar y Cyd.

- *Amcan AC 6:* dylai'r weledigaeth gyfeirio at yr angen i hyrwyddo tyfiant economaidd mewn ardaloedd trefol a gwledig.

- *Amcan AC 8*: Nid oes cyfeiriad uniongyrchol at yr adnodd tirwedd pwysig yn Ardal y Cynllun.

- *Amcan AC 9*: Dylai'r Weledigaeth gyfeirio at yr angen i annog cynlluniau ynni adnewyddol (gan gynnwys fel rhan o ddatblygiadau tai) a'r angen i hyrwyddo rheoli gwastraff cynaladwy.

- *Amcan AC 11:* Nid oes cyfeiriad uniongyrchol yn y weledigaeth at reoli'n gynaliadwy ansawdd dŵr a faint ohono sydd ar gael. Gallai nifer o agweddau yn y weledigaeth gael effaith andwyol o bosib ar ansawdd dŵr a faint o ddŵr sydd ar gael, gan gynnwys hwyluso datblygiadau tai a chyflogaeth. Fodd bynnag, dylid cofio mai pwrpas y Weledigaeth yw rhoi nod cyffredinol y dylai'r CDLl ar y Cyd ymdrechu i'w gyrraedd. Mae'n bwysig ymdrin â'r mater a'i fonitro yn ystod camau nesaf datblygu'r Cynllun.

5.5 Mewn ymateb i'r uchod, fe wnaed yr addasiadau a ganlyn i Weledigaeth y CDLl ar y Cyd (dangosir testun newydd mewn print trwm, tra rhoddwyd llinell drwy'r hen destun):

Erbyn 2026, bydd Ynys Môn a Gwynedd yn ardal fydd yn cael ei adnabod fel un gyda chymunedau bywiog sy'n dathlu eu diwylliant, eu treftadaeth a'r amgylchedd naturiol unigryw.

Golyga hyn y bydd yr ardal yn un:

- lle bydd cymeriad unigryw ei threftadaeth **ddiwylliannol ac** adeiledig, ei chefn gwlad **a'i thirwedd**, ~~ac asedau ei glannau~~ a'i hamgylchedd ~~wedi'u~~ **yn cael ei werthfawrogi, ei** warchod a'i wella.
- lle bydd anghenion tai cymunedau lleol yr ardal yn cael eu diwallu'n well, o ran cyflenwad, math, ansawdd, **effeithlonrwydd ynni**, lleoliad a fforddiadwyedd, **gan hyrwyddo 'r defnydd o dechnolegau ynni adnewyddol lle'n briodol.**
- lle bydd ei drigolion a'i fusnesau'n cydio mewn cyfleoedd economaidd newydd i dyfu **a ffynnu, heb niweidio asedau lleol.**
- lle bydd yr economi **gwledig a threfol yn** gryf ac amrywiol gan **wneud y defnydd gorau o** ~~fanteisio ar~~ gryfderau'r ardal (e.e. adnoddau craidd naturiol, amgylchedd, tirlun, iaith, diwylliant, hanes a thalentau lleol) ac ar y sectorau allweddol a gwerth uchel yn y dyfodol, fel amaeth - cynnyrch craidd a chynhyrchu bwyd; gofal; diwydiannau creadigol; gwyddorau a meddygol; uwch dechnoleg a ddigidol; cynhyrchu, gwasanaethu a pheirianneg i'r sector ynni niwclear a'r sector ynni adnewyddol amgen
- lle bydd pobl a chymunedau'r ardal yn gallu ymdopi â newid hinsawdd
- sy'n gartref i rwydweithiau byrlymus o gymunedau cynhwysol, cydlynol, brwd, **dylanwadol** a ffyniannus, yn drefol ac yn wledig, a lle

mae'r trigolion, yn hen ac yn ifanc, yn dda eu hiechyd a'u lles.

- lle bydd y Gymraeg yn rhan hanfodol ~~o fwy~~ o gymunedau a busnesau
- lle bydd cymunedau'n manteisio ar gryfderau a chyfleoedd yr ardal a lle y cedwir y buddiannau sy'n deillio ohonynt yn lleol
- lle bydd y rhwydweithiau presennol o aneddiadau, yn drefol ac yn wledig, yn cael eu cynnal a'u gwella, gan gryfhau'r dolenni rhyngddynt fel bod llai o angen teithio **mewn modd anghynaladwy**
- **ble mae cynlluniau ynnia adnewyddol yn cael eu hyrwyddo a ble mae rheolaeth cynaladwy o wastraff ac ail-ddefnyddio gwastraff yn cael eu hyrwyddo**
- lle na fydd daearyddiaeth yn atal neb rhag cyflawni, nac yn ei atal rhag manteisio ar y lles a'r cyfleoedd o ran ffordd o fyw sydd ar gael y tu mewn i ardal y CDLl ar y Cyd neu'r tu allan iddil

5.6 Roedd y weledigaeth, fel yr amlinellwyd yn y ddogfen 'Datblygu'r Weledigaeth, Prif Amcanion ac Opsiynau Strategol' hefyd yn destun ymgynghoriad gyda grwpiau budd-ddeiliaid allweddol a'r Panel CDLl ar y Cyd. Gan ystyried y sylwadau a wnaed yn ystod y cyfnod ymgynghori a chanlyniadau'r Arfarniad Cynaladwyedd datblygwyd y weledigaeth ddiwygiedig a ganlyn:

Erbyn 2026, bydd Ynys Môn a Gwynedd yn cael eu cydnabod am eu cymunedau ffyniannus a llawn bywyd sy'n dathlu eu diwylliant, treftadaeth a'u hamgylchedd unigryw ac yn rhywle y bydd pobl yn dewis byw ynddynt.

Mae hyn yn golygu y bydd ardal y Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd yn:

- lle mae anghenion tai cymunedau lleol yr ardal yn cael eu diwallu'n well o ran cyflenwad, math, ansawdd, effeithlonrwydd ynni, lleoliad a fforddiadwyedd
- lle mae'r preswylwyr a busnesau'n gallu achub ar y cyfleoedd economaidd newydd i ffynnu
- sy'n brolio gweithlu medrus priodol ac economi amrywiol, eang, gynaliadwy gyda chysylltiadau da sy'n gwneud y defnydd gorau o gryfderau lleol a chyfleoedd lle mae'r manteision sy'n deillio ohonynt yn aros yn lleol
- sy'n gartref i rwydweithiau egnïol o gymunedau cynhwysol lle mae'r preswylwyr yn mwynhau iechyd a lles da
- lle mae'r iaith Gymraeg yn rhan annatod o gymunedau
- sy'n addasu ac yn ymateb yn gadarnhaol i'r sialensau a gyflwynir gan y newid hinsawdd
- lle mae cymeriad unigryw ei threftadaeth adeiledig a diwylliannol, ei chefn gwlad a'i thirwedd, a'i hamgylchedd, yn cael ei werthfawrogi, ei warchod a'i wella
- lle mae pobl eisiau byw gweithio ac ymweld â hi

Strategic Objectives: Compatibility Against the SA Objectives

5.7 Er mwyn gwireddu'r weledigaeth datblygwyd amcanion strategol. Camau gweithredu yw Amcanion Strategol sydd eu hangen i wireddu'r weledigaeth. Maent yn cynrychioli bwriadau eang a bydd mwy o bolisïau a chynigion manwl o fewn y CDLl ar y Cyd yn cyflawni'r rhain maes o law. Canllawiau yw'r amcanion strategol i ddisgrifio'r hyn mae'r cynllun yn ceisio ei gyflawni. Nodwyd y 20 amcan a ganlyn yn wreiddiol:

i) Darparu ar gyfer ystod ac amrywiaeth o dai a deiliadaeth i ddiwallu'r gofyniad tai trefol a gwledig ac anghenion amrywiol poblogaeth leol sy'n cynyddu ac yn heneiddio, gan ddarparu'r tai mewn mannau lle mae pobl yn dymuno byw.

ii) Cydlynu'r ddarpariaeth tai â buddsoddi mewn cyflogaeth a gwasanaethau cymunedol, gan gynnwys cyfleusterau iechyd, er mwyn sicrhau bod aneddiadau'n gynaliadwy, yn hygyrch a'u bod yn diwallu amrywiol anghenion eu cymunedau.

iii) Amddiffyn, cryfhau a hybu defnyddio'r Gymraeg a'i diwylliant fel rhan hanfodol o fywyd y gymuned.

iv) Annog cymunedau diogel a saff a lliniaru eu hofnau ynglŷn â throseddu

v) Sicrhau bod tir ac eiddo'n cael eu diogelu ac yn cael eu dynodi i ddenu buddsoddiad, cadw a chynyddu nifer y swyddi cynhenid a chreu cyflogaeth o safon, gan hyrwyddo gweithio gartref lle bo hynny'n briodol.

vi) Amrywio sylfaen economaidd cefn gwlad a'r trefi drwy ddarparu fframwaith cynllunio cadarnhaol ar gyfer datblygu twristiaeth, diwydiannau creadigol, sector gofal, a diwydiannau seiliedig ar wybodaeth, peirianneg arbenigol a'r sector ynni, gan gynnwys technolegau ynni adnewyddadwy.

vii) Darparu safleoedd sy'n addas ar gyfer amrywiaeth o anghenion addysgu a hyfforddi.

viii) Bydd nifer y graddedigion lleol sy'n byw a gweithio yn yr ardal yn uchel.

ix) Hybu canol trefi bywiog a bwrlwmus sydd wedi ailddarganfod eu pwrpas fel canolfannau gwaith a gwasanaethau, ac sy'n fannau bywiog a deniadol i drigolion ac i ymwelwyr

x) Annog a hybu sector twristiaeth drwy'r flwyddyn sy'n gynaliadwy ac yn garedig wrth yr amgylchedd ledled yr ardal a chyda sylfaen lety da'n ei gefn iddo

xi) Lliniaru ac addasu i effeithiau newid hinsawdd trwy, e.e. leihau risg llifogydd, ddylunio a lleoli adeiladau'n briodol, sefydlu patrwm anheddiad a thwf sy'n gostwng cynnyrch nwyon tŷ gwydr

xii) Cyfrannu'n sylweddol at leihau nwyon tŷ gwydr drwy gynorthwyo i ddatblygu technolegau ynni adnewyddadwy priodol, e.e. tyrbinau gwynt, pŵer dŵr

xiii) Gwneud defnydd o dir a ddatblygwyd yn flaenorol priodol, ac adeiladau segur neu rai sydd ddim yn cael eu defnyddio'n llawn, lle mae'r rhain ar gael

xiv) Sicrhau cymunedau gwledig dirgrynol sy'n llefydd byw a gweithio

xv) Gwarchod a chyfoethogi tirwedd yr ardal gan gynnwys yr amgylchedd gweledol, hanesyddol, daearegol, ecolegol a diwylliannol

xvi) Atal colli bioamrywiaeth gan ei chryfhau a gwella'i chysylltedd ledled yr ardal, gan gynnwys rhywogaethau a chynefinoedd sy'n flaenoriaeth yn lleol, a chan wella ar yr un pryd allu pobl i fwynhau a deall bioamrywiaeth drwy eu hannog i ymweld â safleoedd o ddiddordeb cadwriaethol; ar yr amod bod modd diogelu eu dyfodol ecolegol.

xvii) Sicrhau bod y seilwaith ffisegol a chymunedol yn ddigonol a'i fod wedi'i gynllunio e.e. rhaid darparu ffyrdd, cyfleusterau cymunedol, cyfleusterau gofal sylfaenol, cartrefi gofal ychwanegol, ysgolion, band eang, ac ati, ochr yn ochr â datblygiadau newydd.

xviii) Darparu ar gyfer rheoli gwastraff ac adennill adnoddau mewn ffordd gynaliadwy, gan geisio sicrhau cyn lleied o amharu ar yr amgylchedd, ar iechyd pobl, ar nodweddion cymdeithasol ac economaidd, a sicrhau cymaint o gyfleoedd cymdeithasol ac economaidd â phosib, gan ddiwallu anghenion cymunedau a busnesau

xix) Diwallu'r angen lleol a rhanbarthol am fwynau mewn ffordd gynaliadwy

xx) Gwella llwybrau at gyflogaeth, gwasanaethau a chyfleusterau addysg/ hyfforddi a hynny ar droed, ar feic ac ar gludiant cyhoeddus, a thrwy hynny, leihau nifer y teithiau mewn ceir preifat.

5.8 Cynhaliwyd asesiad cydweddoldeb o amcanion y CDLl ar y Cyd yn erbyn Amcanion yr AC fel rhan o'r broses i asesu cynaladwyedd amcanion y CDLl ar y Cyd. Gwnaed hyn i sicrhau bod amcanion cyffredinol y CDLl ar y Cyd yn unol ag amcanion yr AC ac i ganfod anghysondebau posib. Byddai hyn yn rhoi cyfle i fireinio neu ddatblygu unrhyw amcan ymhellach. Cafodd hGweler asesiad o amcanion y CDLl ar y Cyd yn erbyn y Fframwaith AC ei gynnwys yn Atodiad 4 o'r Adroddiad AC Cychwynnol (Mai 2013), sydd ar gael ar wefan y ddau Gyngor.

5.9 Dangosodd AC o'r amcanion fod mwyafrif yr Amcanion AC un ai'n gydnaws ag Amcanion y CDLl ar y Cyd, neu nad oedd perthynas rhyngddynt o gwbl. Dim ond nifer fechan o amcanion oedd o bosib yn anghydnaws â'i gilydd. Mae'r eithriadau hyn fel arfer yn adlewyrchu ansicrwydd o ran sut eir i'r afael â'r amcan mewn amgylchiadau penodol. Gall yr anghysondebau posib hyn ddod i'r amlwg pan fo ceisio cyflawni un o amcanion y CDLl neu'r AC yn

arwain at lwyddiant un ar draul y llall. Roedd hyn yn fwyaf amlwg pan allai'r amcan sy'n ymwneud â thwf economaidd a datblygiadau tai e.e. cwrdd â thwf tai, effeithio'n andwyol ar nodweddion y dirwedd a bioamrywiaeth. Hefyd, dangoswyd y gallai rhai o amcanion y CDLl fod yn gydnaws â'r amcanion AC, yn amodol ar sut y cyflawnir hwy. Er enghraifft, gallai amcan 7 y CDLl fod yn gydnaws â nifer o amcanion yr AC, yn ddibynnol ar y math o gyfleoedd a ddarperir, ac yn lle y byddent wedi'u lleoli.

5.10 Dylid nodi hefyd fod gan rai o'r amcanion CDLl ar y Cyd y potensial i ddwyn ymlaen amrywiaeth o ganlyniadau positif a negyddol posib oherwydd yr ansicrwydd o ran cydweddoldeb yr amcan gyda rhai o'r Amcanion AC e.e. gall ddatblygiad newydd gael ardrawiad positif neu negyddol ar dirweddau gwledig a threfol, yn ddibynnol ar nifer o ffactorau fel dyluniad a lleoliad. Bydd llawer yn dibynnu ar bolisiau mwy manwl y Cynllun fel mae'n datblygu. Dylai'r polisiau hyn liniaru yn erbyn yr ardrawiadau negyddol tra'n mwyhau'r rhai hynny sydd wedi eu hadnabod fel bod yn bositif.

5.11 Roedd yr amcanion strategol hefyd yn destun ymgynghoriad gyda grwpiau budd-ddeiliaid allweddol a'r Panel CDLl ar y Cyd. Wedi cymhwyso amcanion y Gwerthusiad Cynaladwyedd ac ystyried y sylwadau a dderbyniwyd yn ystod ymgynghoriad y budd-ddeiliaid allweddol datblygwyd fersiwn diwygiedig o'r amcanion strategol fel a ganlyn:

i) sicrhau bod ystod digonol a phriodol o safleoedd tai ar gael mewn lleoliadau cynaliadwy,

ii) darparu ar gyfer cyflenwad tai cytbwys gan sicrhau bod yr holl stoc dai o safon dda, yn fforddiadwy, ac yn darparu ar gyfer gwahanol fathau a gwahanol deiliadaethau i gwrdd ag anghenion tai pob carfan o'r boblogaeth

iii) sicrhau poblogaeth sefydlog a chytbwys mewn cymunedau

iv) darparu ar gyfer y byd addysg a gwasanaethau cymdeithasol sy'n newid

v) sicrhau bod aneddiadau yn gynaliadwy, yn hygyrch ac yn diwallu'r holl anghenion sydd gan eu cymunedau

vi) sicrhau bod pob datblygiad wedi'i ddylunio'n dda ac yn rhoi sylw dyledus i'w amgylchoedd er mwyn lleihau'r tebygolrwydd o droseddu

vii) sicrhau bod cyflenwad digonol o dir ac adeiladau yn cael ei ddiogelu a'i ddyrannu mewn lleoliadau cynaliadwy i ddenu buddsoddiad ac i gadw a chynyddu nifer y swyddi brodorol, cefnogi datblygu gweithgarwch economaidd mewn sectorau â gwerth uwch, sicrhau cyfleoedd i wella sgiliau ac addysg y gweithle, a hyrwyddo gweithio o adref lle bo hynny'n briodol

viii) arallgyfeirio economi wledig a threfol ardal y CDLl ar y Cyd er mwyn hwyluso economi gymysg a ffyniannus sy'n adeiladu ar gyfleoedd, gan

gynnwys y rhai a gyflwynir gan y sectorau ynni adnewyddadwy a charbon isel a'r diwydiannau gwybodaeth

ix) sicrhau isadeiledd priodol yn ei le neu y gellir ei ddarparu (e.e. trwy gyfraniadau datblygwyr) i ymdopi a phob math o ddatblygiad

x) hyrwyddo canol trefi llawn bywyd a ffyniannus sydd wedi cael ail wynt fel canolfannau gwasanaeth ac i weithio ynddynt, ac sy'n llefydd deniadol a llawn bywyd i breswylwyr ac ymwelwyr fel ei gilydd

xi) rheoli'r ardal fel cyrchfan amgen a chynaliadwy ar gyfer ymwelwyr

xii) diwallu anghenion mwynau'n lleol a rhanbarthol mewn ffordd gynaliadwy

xiii) lleihau, lliniaru ac addasu i effeithiau'r newid hinsawdd

xiv) rheoli, gwarchod a gwella ansawdd a maint yr amgylchedd dwr a lleihau faint o ddwr a ddefnyddir

xv) lleihau effaith llifogydd drwy sicrhau bod datblygiadau agored iawn i niwed yn cael eu troi i ffwrdd o ardaloedd risg lle bynnag y bo hynny'n bosibl

xvi) lleihau'r angen am ynni ac adnoddau eraill ar gyfer datblygiadau

xvii) annog rheoli gwastraff ar sail yr hierarchaeth o ail-ddefnyddio, adfer a gwaredu gwastraff yn ddiogel

xviii) hyrwyddo cynhyrchu ynni adnewyddadwy a charbon isel yn yr ardal

xix) defnyddio tir sydd wedi'i ddatblygu'n flaenorol ac adeiladau gwag addas neu rai na ddefnyddir i'w capasiti llawn, lle maent ar gael

xx) gwarchod a gwella bioamrywiaeth, drwy gryfhau a gwella ei gyd-gysylltiad ar draws yr ardal, a hwyluso cymunedau I fwynhau a gwerthfawrogi bioamrywiaeth

xxi) gwella a chynnal rhwydweithiau trafnidiaeth diogel, effeithlon, modern ac integredig o ansawdd uchel ar gyfer cyflogaeth, gwasanaethau a chyfleusterau addysg / hyfforddiant, yn enwedig ar droed, ar gefn beic ac ar drafnidiaeth gyhoeddus, gan felly leihau nifer y siwrneiau mewn ceir preifat lle bo hynny'n bosibl

xxii) sicrhau bod datblygiadau newydd wedi eu cefnogi gan gyflenwad digonol neu a gynlluniwyd o seilwaith digidol a ffonau symudol

xxiii) Gwneud yn fawr o gyfleon Caergybi fel porth rhyngwladol mawr a'r A55, rhwydwaith Traws Ewrop E22 a'r A487/ A470 fel coridorau cludiant allweddol

xxiv) diogelu a chryfhau'r iaith Gymraeg a'r diwylliant Cymreig a hyrwyddo ei defnyddio fel rhan hanfodol o fywyd y gymuned

xxv) nodi, gwarchod a lle bo hynny'n bosibl gwella llefydd, tirweddau ac adeiladau sydd o bwysigrwydd hanesyddol, diwylliannol ac archeolegol, a'u gosodiadau

xxvi) sicrhau bod pob datblygiad newydd yn cwrdd â safonau uchel o ran ansawdd eu dyluniad, effeithlonrwydd ynni, diogelwch (pobl ac adeiladau) a hygyrchedd, eu bod yn gweddu'n dda ag unrhyw ddatblygiadau presennol, yn gwella tir y cyhoedd ac yn datblygu mannau o ansawdd sy'n unigryw yn lleol

5.12 Mae'r tabl a ganlyn yn crynhoi sut y bu I'r AC ddiweddaru a dylanwadu ar yr amcanion strategol diwygiedig.

Tabl 5.2: Crynhoad o Berfformiad Amcanion y Cynllun yn erbyn y Fframwaith AC a Datblygiad Amcanion Diwygiedig y Cynllun.

AMC. Y CDLL	SYLWADAU	ADDASIADAU A AWGRYMIR I AMCANION Y CDLL YN DILYN ASESIAD AC	SUT MAE'R AC WEDI DYLANWADU AR FERSIWN DDIWYGIEDIG TERFYNOL O'R AMCANION STRATEGOL
1.	Mae'r amcan yn perfformio'n dda o ran mynd i'r afael â darparu amrywiaeth o dai i bob rhan o gymdeithas. Fodd bynnag, mae'r amcan yn rhoi pwys mawr ar ddatblygiad ffisegol ac felly mae'n debyg y ceid anghysondeb ag amcanion a ddyluniwyd i warchod adnoddau naturiol. Y prif faterion sy'n gysylltiedig â'r amcan CDLl hwn yw y gallai wrthdaro o bosib â nodweddion naturiol, diwylliannol a thirwedd oherwydd lleoliad a maint datblygiadau megis dyraniadau tai. Mae caniatáu darpariaeth o dai '*mewn llefydd ble y dymunai pobl fyw*' yn hybu datblygiadau tai mewn lleoliadau anghynaladwy. Awgrymir felly y byddai o fydd i'r amcan petai'n cyfeirio at yr angen i ddyrannu tai o ystod a graddfa **'briodol'** mewn **'lleoliadau cynaliadwy'**.	1. Darparu ystod ac amrywiaeth **briodol** o dai a thenantiaethau i gwrdd â'r anghenion tai trefol a gwledig, ac amrywiol anghenion poblogaeth leol sy'n tyfu ac yn heneiddio, gan ddarparu tai mewn ~~llefydd~~ **lleoliadau cynaliadwy** ble y dymuna pobl fyw.	**SO1:** Sicrhau bod ystod digonol a phriodol o safleoedd tai ar gael mewn lleoliadau cynaladwy.
2.	Yn gydnaws ar y cyfan â'r amcanion AC.	Dim newid.	

AMC. Y CDLL	SYLWADAU	ADDASIADAU A AWGRYMIR I AMCANION Y CDLL YN DILYN ASESIAD AC	SUT MAE'R AC WEDI DYLANWADU AR FERSIWN DDIWYGIEDIG TERFYNOL O'R AMCANION STRATEGOL
3.	Yn gydnaws ar y cyfan â'r amcanion AC.	Dim newid.	
4.	Yn gydnaws ar y cyfan â'r amcanion AC.	Dim newid.	
5.	Yn debyg i Amcan 1 y CDLl, byddai agwedd cynaladwyedd yr amcan hwn yn gwella petai'n cyfeirio at yr angen i ddyrannu tir mewn lleoliadau cynaliadwy. Yn ogystal â hyn, byddai o fudd i'r amcan petai'n cynnwys cyfeiriad at yr angen i hwyluso economi amrywiol yn Ardal y Cynllun sy'n addas i bob rhan o gymdeithas. Byddai'r amcan hefyd yn manteisio drwy hyrwyddo gweithio o adref.	Sicrhau bod tir ac eiddo yn cael eu diogelu a'u dyrannu **mewn lleoliadau cynaliadwy**, er mwyn denu buddsoddiad, cadw a chynyddu'r nifer o swyddi lleol a chreu **cyfleoedd** cyflogaeth **amrywiol**, o ansawdd, **gan hyrwyddo gweithio o adref pan fo hynny'n briodol.**	**SO7:** Sicrhau bod cyflenwad digonol o dir ac adeiladau yn cael ei ddiogelu a'l ddyrannu mewn lleoliadau cynalidawy I ddenu buddsoddiad ac I gadw a chynyddu nifer y swyddi brodorol, cefnogi datblygu gweithgarwch economaidd mewn sectorau â gwerth uwch, sicrhau cyfleoedd I wella sgiliau ac addysg y gweithle, a hyrwyddo gweithio o adref lle bo hynny'n briodol.
6.	Y prif fater sy'n gysylltiedig â'r amcan hwn yw'r effaith bosib ar yr amgylchedd a'r dirwedd yn Ardal y Cynllun, o ganlyniad i ddatblygiad cysylltiedig. Mae hyn yn arwyddocaol yn enwedig o ran effeithiau posib datblygiadau twristiaeth a datblygiadau'n gysylltiedig ag ynni adnewyddadwy e.e. melinau gwynt. I liniaru'r effeithiau hyn, gellid gwneud cyfeiriad at bwysigrwydd parchu adnoddau'r dirwedd ac adnoddau amgylcheddol. Byddai'r amcan hefyd yn manteisio drwy gyfeirio at yr angen i gefnogi mentrau newydd.	Amrywio'r economi wledig a threfol drwy **gefnogi mentrau newydd a** darparu fframwaith cynllunio cadarn ar gyfer twristiaeth, diwydiannau creadigol, y sector gofal a'r sector peirianneg ac ynni arbenigol sy'n seiliedig ar wybodaeth, yn cynnwys y sectorau ynni adnewyddadwy a charbon isel, **tra'n parchu'r amgylchedd a'r dirwedd ar yr un pryd**.	**SO7:** Sicrhau bod cyflenwad digonol o dir ac adeiladau yn cael ei ddiogelu a'l ddyrannu mewn lleoliadau cynalidawy I ddenu buddsoddiad ac I gadw a chynyddu nifer y swyddi brodorol, cefnogi datblygu gweithgarwch economaidd mewn sectorau â gwerth uwch, sicrhau cyfleoedd I wella sgiliau ac addysg y gweithle, a hyrwyddo gweithio o adref lle bo hynny'n briodol. **SO25:** Nodi, gwarchod a lle bo hynny'n bosibl gwella llefydd, tirweddau ac adeiladau sydd o bwysigrwydd hanesyddol, diwylliannol ac archeolegol, a'u gosodiadau.
7.	Y prif fater sy'n gysylltiedig â'r amcan hwn yw'r effaith bosib ar rai agweddau penodol o'r amgylchedd naturiol ac adeiledig, o ganlyniad i ddatblygiad adeiladau newydd, megis	Darparu safleoedd **mewn lleoliadau cynaliadwy** sy'n addas ar gyfer amryw sefydliadau addysgol a hyfforddiant.	**SO21:** Gwella a chynnal rhwydweithiau trafnidiaeth diogel, effeithlon, modern ac integredig o ansawdd uchel ar gyfer cyflogaeth, gwasanaethau a chyfleusterau addysg /

AMC. Y CDLL	SYLWADAU	ADDASIADAU A AWGRYMIR I AMCANION Y CDLL YN DILYN ASESIAD AC	SUT MAE'R AC WEDI DYLANWADU AR FERSIWN DDIWYGIEDIG TERFYNOL O'R AMCANION STRATEGOL
	ysgolion, mewn lleoliadau anghynaladwy. I oresgyn yr anghysondeb posib hwn, awgrymir gwneud cyfeiriad penodol at yr angen i safleoedd gael eu darparu mewn lleoliadau cynaliadwy.		hyfforddiant, yn enwedig ar droed, ar gefn beic ac ar drafnidiaeth gyhoeddus, gan felly leihau nifer y siwrneiau mewn ceir preifat lle bo hynny'n bosibl.
8.	Yn gydnaws â'r amcanion AC.	Dim newid.	
9.	Y prif faterion sy'n gysylltiedig â pherfformiad cynaladwyedd yr amcan hwn yw'r effaith bosib o ganlyniad i ddatblygiadau newydd mewn canol trefi. Fodd bynnag, dylai amcanion CDLl eraill leddfu hyn.	Dim newid.	
10.	Mae'r amcan hwn yn hybu datblygiadau ffisegol sy'n gysylltiedig â thwristiaeth, a allai beryglu'r amcanion AC sy'n ceisio gwarchod amgylcheddau naturiol ac adeiledig presennol. Er enghraifft, gallai cyfleusterau twristiaeth newydd roi straen ar yr amgylchedd naturiol ac annog mwy o deithio. Bydd yn bwysig bod mesurau rheoli polisi a mesurau lliniaru'n cael eu datblygu i warchod yr amgylchedd naturiol ac adeiledig.	Dim newid.	
11.	Yn gydnaws ar y cyfan â'r amcanion AC. Fodd bynnag, byddai o fudd i'r amcan petai'n cyfeirio'n benodol at reoli dŵr yn gynaliadwy. Awgrymir ei gwneud yn gliriach sut y gallai datblygiadau gyfrannu at gadw allyriadau nwyon tŷ gwydr i'r lleiafswm.	Lliniaru ac addasu i newid hinsawdd e.e. lleihau perygl llifogydd, **hwyluso rheolaeth gynaliadwy o ddŵr mewn datblygiadau**, adeiladau wedi'u dylunio a'u lleoli'n briodol **sy'n ynni-effeithiol**, sefydlu patrwm aneddiadau a lefel twf sy'n lleihau nwyon tŷ gwydr.	**SO14:** Rheoli, gwarchod a gwella ansawdd a maint yr amgylchedd dŵr a lleihau faint o ddŵr a ddefnyddir **SO16:** Lleihau'r angen am ynni ac adnoddau eraill ar gyfer datblygiadau
12.	Yn debyg i amcan 6 uchod, y prif faterion sy'n	Cyfraniad sylweddol i leihau nwyon tŷ gwydr drwy	**SO26:** sicrhau bod pob datblygiad newydd yn

AMC. Y CDLL	SYLWADAU	ADDASIADAU A AWGRYMIR I AMCANION Y CDLL YN DILYN ASESIAD AC	SUT MAE'R AC WEDI DYLANWADU AR FERSIWN DDIWYGIEDIG TERFYNOL O'R AMCANION STRATEGOL
	gysylltiedig â'r amcan hwn yw'r effaith bosib ar yr amgylchedd a'r dirwedd yn Ardal y Cynllun, o ganlyniad i ddatblygiad cysylltiedig.	hwyluso'r broses o ddatblygu technolegau ynni adnewyddadwy priodol e.e. melinau gwynt, ynni o ddŵr, **heb gael effaith andwyol ar yr amgylchedd na'r dirwedd**.	cwrdd â safonau uchel o ran ansawdd eu dyluniad, effeithlonrwydd ynni, diogelwch (pobl ac adeiladau) a hygyrchedd, eu bod yn gweddu'n dda ag unrhyw ddatblygiadau presennol, yn gwella tir y cyhoedd ac yn datblygu mannau o ansawdd sy'n unigryw yn lleol.
13.	Yn gydnaws ar y cyfan â'r amcanion AC.	Dim newid.	
14.	Yn gydnaws ar y cyfan â'r amcanion AC.	Dim newid.	
15.	Yn gydnaws ar y cyfan â'r amcanion AC. Byddai'r unig wrthdaro posib yn gysylltiedig â datblygiadau tai a chyflogaeth.	Dim newid.	
16.	Yn gydnaws ar y cyfan â'r amcanion AC.	Dim newid.	
17.	Mae ansicrwydd ynglŷn â sut y gallai'r amcan hwn effeithio ar nodweddion ecolegol a thirwedd ardal y Cynllun e.e. drwy ddatblygu isadeiledd telathrebu a ffyrdd. Awgrymir diwygio'r testun i adlewyrchu pwysigrwydd gwarchod y nodweddion hyn.	Sicrhau bod unrhyw ddatblygiad newydd â chyflenwad digonol, wedi'i gynllunio, o isadeiledd ffisegol a chymunedol tu cefn iddo e.e. ffyrdd, cyfleusterau cymunedol, cyfleusterau gofal sylfaenol, tai gofal ychwanegol, ysgolion, **isadeiledd TG effeithiol** ~~band eang~~ **heb achosi niwed i nodweddion ecolegol a nodweddion y dirwedd**.	**SO22:** Sicrhaubod datblygiadau newydd wedi eu cefnogi gan gyflenwad digonol neu a gynlluniwyd o seilwaith digidol a ffonau symudol. **SO26:** Sicrhau bod pob datblygiad newydd yn cwrdd â safonau uchel o ran ansawdd eu dyluniad, effeithlonrwydd ynni, diogelwch (pobl ac adeiladau) a hygyrchedd, eu bod yn gweddu'n dda ag unrhyw ddatblygiadau presennol, yn gwella tir y cyhoedd ac yn datblygu mannau o ansawdd, sy'n unigryw yn lleol.
18.	Yn gydnaws ar y cyfan â'r amcanion AC.	Dim newid.	
19.	Yn gydnaws ar y cyfan â'r amcanion AC.	Dim newid.	
20.	Yn gydnaws ar y cyfan â'r amcanion AC.	Dim newid.	

AMC. Y CDLL	SYLWADAU	ADDASIADAU A AWGRYMIR I AMCANION Y CDLL YN DILYN ASESIAD AC	SUT MAE'R AC WEDI DYLANWADU AR FERSIWN DDIWYGIEDIG TERFYNOL O'R AMCANION STRATEGOL

Nodyn: Lleoliadau Cynaladwy – lleoliad sy'n hygyrch i gyflogaeth, addysg, manwerthu, cyfleusterau cymunedol ac eraill drwy ddewis atyniadol o drafnidiaeth ar wahan i'r car preifat gan gynnwys cerdded, beicio a thrafnidiaeth cyhoeddus, a hefyd o ran gwarchod bioamrywiaeth a adnoddau naturiol. Gall hefyd gael ei ddiffinio fel lleoliad sydd â mynediad TG da.

AC o'r Hoff Bolisïau Strategol

5.13 Roedd pob un o'r 22 Polisi Strategol Drafft a gyflwynwyd yn yr Hoff Strategaeth (Mai 2013) yn destun AC yn erbyn y Fframwaith AC llawn. Roedd natur y polisïau yn strategol a chawsant eu llunio gan ddilyn Gweledigaeth ac Amcanion y CDLl ar y Cyd, a'r rhain yw'r dull arfaethedig o gyflenwi'r hoff strategaeth gyffredinol. Cyflwynir crynodeb o ganfyddiadau'r AC yn y tabl isod, gyda'r matricsau arfarnu manwl yn cael eu cyflwyno yn Atodiad 8 yr Adroddiad hwn.

Tabl 5.3: Crynodeb o Ganfyddiadau'r AC o Bolisiau yr Hoff Strategaeth

Polisi PS1 Datblygiad Cynaliadwy
Ar y cyfan bydd polisi cyffredinol PS1 yn cael effeithiau cadarnhaol mawr ar ddatblygiadau cynaliadwy a chymunedau'r ardal. Fodd bynnag, mae peth ansicrwydd gan fod gweithredu'r amcanion uchelgeisiol hyn yn ddibynnol ar bolisïau strategol a manwl eraill a byddant hwy yn rhoi canllawiau pellach gan gynnwys y safonau sydd angen eu cwrdd. Nodir nad yw'r polisïau strategol yn cynnwys polisi sy'n ymwneud â dylunio ac adeiladu cynaliadwy, er bod amcan rhif 10, PS1 yn gofyn am gynnwys egwyddorion adeiladu cynaliadwy. Awgrymir y byddai'r fath bolisi yn rhoi mwy o sicrwydd y ceir effeithiau cadarnhaol; fodd bynnag, sylweddolir y gallai'r mater hwn gael ei gynnwys mewn polisi manwl yn ddiweddarach. Awgrymodd yr AC y dylai'r Polisi gynnwys cyfeiriadau at wasanaethau ecosystemau, asedau a gosodiad treftadaeth ac amcanion Gorllewin Cymru CrhBA, sydd wedi eu hymgorffori erbyn hyn.
Polisi PS2 Lliniaru effeithiau newid hinsawdd ac addasu iddynt
Bydd dull y polisi hwn yn cynorthwyo unigolion a chymunedau i addasu i a bod yn fwy gwydn i effeithiau andwyol yn sgil newid hinsawdd. Mae'r polisi yn mynd i'r afael â'r holl ffactorau cydberthnasol – ailddefnyddio; yr hierarchaeth ynni; llifogydd; dyluniad a gosodiad; cynhyrchu bwyd yn lleol a phridd; cludiant a rheoli dŵr yn gynaliadwy – sydd oll yn gysylltiedig ag effeithiau newid hinsawdd. Bydd lles dynol yn gwella gan fod mwy o sicrwydd y gellir gwrthsefyll

effeithiau newid hinsawdd cyn gymaint â phosib ac y gellir lleihau'r perygl cyffredinol o lifogydd yn yr ardal. Datgan y polisi y lleolir pob datblygiad i ffwrdd oddi wrth ardaloedd lle mae perygl llifogydd, gyda'r nod o leihau'r perygl cyffredinol o lifogydd i fyny ac i lawr yr afon. Bydd hyn yn cael effeithiau cadarnhaol cronnus hirdymor ar yr amcan AC hwn.

Bydd hyrwyddo defnydd effeithiol a chynaliadwy o adnoddau a deunyddiau a'r gofyn am roi ystyriaeth i'r hierarchaeth ynni yn cael effeithiau cadarnhaol. Bydd lleihau allyriadau Nwyon Tŷ Gwydr ac annog teithio drwy ddulliau eraill heblaw defnyddio ceir yn cael effeithiau cadarnhaol cronnus yn yr hirdymor.

Bydd lleihau effaith datblygiadau newydd ar yr amgylchedd drwy gynnwys safonau uchel ar gyfer mesurau effeithlonrwydd dŵr, SUDS, dylunio ac adeiladu cynaliadwy, yn cael effeithiau cadarnhaol anuniongyrchol ar fioamrywiaeth ac effeithiau cronnus cadarnhaol ar yr amgylchedd dŵr yn yr hirdymor. Byddai'r gofyn am fesurau ychwanegol megis gofyn am ddarpariaeth o isadeiledd gwyrdd a phlannu coed yn cael effeithiau cadarnhaol pellach ar fioamrywiaeth.

Argymhellwyd bod y Cynghorau yn cynnwys pwynt ychwanegol dan yr hierarchaeth ynni i gefnogi cynigion am brosiectau ynni cymunedol[10]. Gallai hyn fod yn briodol yma yn PS2 neu yn PS17 Technoleg Adnewyddadwy a Charbon Isel. Byddai hyn yn symud yr amcanion DC ymlaen ymhellach o ran ymgysylltiad ac ymglymiad.

Argymhellwyd y dylai'r polisi wneud yn eglur yr agwedd ddilyniannol i ddatblygu a pherygl llifogydd.

Datgan y polisi "cyn gymaint â phosib" o ran dylunio – gellir cryfhau hyn drwy ofyn am "safonau uchel" o ran dyluniad a gweithrediad cynaliadwy er mwyn gwrthsefyll effeithiau newid hinsawdd.

Argymhellwyd bod maen prawf rhif 9 y polisi yn cynnwys geiriad sy'n anelu at amcanion y Gyfarwyddeb Fframwaith Dŵr, er enghraifft - ... cynnal llif ac ansawdd dŵr yn amcanion CRhBA Gorllewin Cymru, gan gynnwys defnyddio systemau draenio cynaliadwy *yn unol ag amcanion CRhBA Gorllewin Cymru* NEU drwy ychwanegu maen prawf cyffredinol (rhif 4 newydd) – *bodloni'r amcanion a gynhwysir yn CRhBA Gorllewin Cymru* (a gweler isod). Mae'r argymhelliad wedi ei ymgorffori i'r polisi.

Mae'r polisi hwn ar effeithiau newid hinsawdd yn cynnwys polisi strategol ynglŷn a dŵr – llifogydd, llif, effeithlonrwydd yr adnodd, maint ac ansawdd. Mae'r gofynion ynghylch ansawdd dŵr, ac felly rheolaeth gynaliadwy o ddŵr, yn cael eu gyrru gan Gyfarwyddeb Fframwaith Dŵr yr UE yn hytrach na dim ond effeithiau newid hinsawdd. Felly, **argymhellwyd** bod y Cynghorau yn cynnwys maen prawf cyffredinol (rhif 4 newydd) – *gweithredu rheolaeth gynaliadwy o ddŵr yn unol ag amcanion CRhBA Gorllewin Cymru.* Bydd hyn yn rhoi'r un statws i ddŵr ag ailddefnyddio / ailgylchu, yr hierarchaeth ynni a chludiant. Mae'r argymhelliad hwn wedi ei ymgorffori i'r Polisi.

Polisi PS3 Strategaeth Anheddiad

Yn gyffredinol, golyga'r dosbarthiad cymesurol, a hwylusir gan y Polisi hwn,

[10] Canllaw pellach yn http://www.tcpa.org.uk/pages/community-energy-urban-planning-for-a-low-carbon-future-.html

fod y polisi'n ymdrin â gofynion y boblogaeth ehangach ac, yn gyffredinol, yn perfformio'n dda yn erbyn yr amcanion cymdeithasol-economaidd, gydag effeithiau cadarnhaol hirdymor. Bydd datblygiadau'n cael eu tywys i aneddiadau presennol, fydd felly'n cynnal cymunedau lleol drwy gyflwyno datblygiadau newydd mewn lleoliadau lle mae'r gofyn mwyaf amdanynt. O ran perfformiad y polisi yn erbyn yr amcanion amgylcheddol, bydd union raddfa a maint unrhyw effaith yn dibynnu ar leoliad a math y datblygiadau mewn perthynas ag asedau amgylcheddol pwysig. Bydd yn bwysig i'r polisïau mwy manwl, a gynhwysir yn y Cynllun Adneuo, ymdrin ag effeithiau andwyol posib ar wahanol agweddau o'r amgylchedd a darparu mesurau lliniaru addas i negyddu neu leihau unrhyw effaith.

Polisi PS4 Datblygiad yng Nghefn Gwlad

Dylai arwain datblygiadau i gefn gwlad gael effeithiau cadarnhaol ar gyfer yr amcanion AC sy'n berthnasol i gymunedau gwledig a'r economi wledig drwy leihau angyhydraddoldebau cymdeithasol a gwella mynediad at dai a chyflogaeth yn ogystal â gwasanaethau a chyfleusterau. Mae gan y ddarpariaeth o dai, cyflogaeth a gwasanaethau yng nghefn gwlad y potensial i leihau'r angen i gymunedau gwledig i deithio. Mae gan hyn y potensial i gael effeithiau positif ar yr amcanion AC sy'n berthnasol i gymunedau, trafnidiaeth a newid hinsawdd. O ran perfformiad y polisi yn erbyn yr amcanion amgylcheddol, bydd union raddfa a maint unrhyw ardrawiadau yn dibynnu ar leoliad a math y datblygiad mewn perthynas ag asedau amgylcheddol pwysig. Yn gyffredinol, mae gan gefn gwlad fwy o werth yn nhermau amgylcheddol o'i gymharu ag aneddiadau a chanolfannau sefydledig. Mae asedau o'r fath yn cynnwys nodweddion tirwedd a bioamrywiaeth pwysig. Bydd yn bwysig i'r polisïau mwy manwl, a gynhwysir yn y Cynllun Adneuo, ymdrin ag ardrawiadau andwyol posib ar wahanol agweddau o'r amgylchedd a darparu dulliau lliniaru addas i isafu ardrawiadau posib.

Polisi PS5 Isadeiledd a Chyfraniadau gan Ddatblygwyr

Mae darparu isadeiledd, gwasanaethau a chyfleusterau cymunedol addas yn bwysig i gynnal a mwyhau bywiogrwydd cymunedol ynghyd â gwella iechyd a lles. Mae asesiad o'r Polisi hwn wedi dangos ei fod wedi perfformio'n gadarnhaol yn erbyn y mwyafrif o amcanion AC. Mae'r polisi'n hwyluso'r datblygiad o isadeiledd digonol a fydd o fudd i gymunedau drwy ddarparu, er enghraifft, dulliau cludiant digonol, tai fforddiadwy a chyfleoedd cyflogaeth a hyfforddiant. Fodd bynnag, mae'r asesiad wedi dangos bod datblygiad yn gallu effeithio'n andwyol ar asedau amgylcheddol a diwylliannol/treftadaeth, a bydd angen lliniaru effeithiau drwy ddarparu polisïau manwl yn y Cynllun Adneuo. Bydd hefyd yn bwysig i'r Cynllun Adneuo gynnwys mwy o fanylion ar fathau penodol o isadeiledd, ynghyd â sut y byddant yn cael eu cyflwyno'n raddol i ddatblygiad.

Polisi Strategol PS6 – Cynigion am brosiectau isadeiledd mawr

Mae pob math o isadeiledd, gan gynnwys cludiant, cymuned, gwyrdd ac addysg yn angenrheidiol i greu lleoedd cynaliadwy. Dylai'r polisi hwn helpu i gyflawni'r mathau priodol o isadeiledd er mwyn hwyluso mathau eraill o ddatblygiad e.e. tai. Mae'r effeithiau posib ar amcanion AC sy'n ymwneud â bioamrywiaeth, treftadaeth, y dirwedd a'r amgylchedd dŵr yn ansicr gan fod hyn yn dibynnu ar fath, graddfa a lleoliad y cynigion unigol. Dylai polisïau mwy manwl y Cynllun Adneuo gynnwys mwy o fanylion ynghylch mathau penodol o isadeiledd, gan gynnwys sut y byddant yn cael eu hymgorffori i'r

datblygiad newydd.
Polisi PS7 Datblygiad yn ymwneud â niwclear yn yr Wylfa
Mae'r asesiad wedi dangos fod gan ddatblygiad pwerdy niwclear yn Wylfa y potensial o gael effaith sylweddol hir-dymor positif ar economi Ynys Môn a Gogledd Cymru. Mae potensial hefyd o effeithiau sylweddol hir-dymor positif ar newid hinsawdd gan na fydd pwerdy niwclear yn cyfrannu at allyriad nwyon tŷ gwydr. Dangosodd yr asesiad fod gan ddatblygiad pwerdy niwclear y potensial i gael efffeithiau sylweddol hirdymor negyddol ar amcanion AC sy'n berthnasol i fioamrywiaeth, tirwedd, dŵr / priddoedd, trafnidiaeth a'r amgylchedd dŵr. Mae'r Polisi'n cynnwys nifer o amodau sy'n anelu i ddiogelu a lleihau'r ardrawiad ar amcanion cymdeithasol, economaidd ac amgylcheddol. Fodd bynnag, mae hyn yn ddibynnol ar weithrediad y datblygiad gan fod mesurau lliniaru priodol ar gael ar lefel prosiect. Mae'r polisi'n cynnwys nifer o amodau sy'n anelu i ddiogelu a lleihau ardrawiadau ar amcanion cymdeithasol, economaidd ac amgylcheddol. Fodd bynnag, fe fydd yn bwysig i'r Cynllun roi mwy o fanylion ynglŷn â sut bydd ardrawiadau posib datblygiadau mawr o'r fath yn cael eu lliniaru.
Polisi PS8 Darparu cyfle ar gyfer economi ffyniannus
Mae'r Polisi hwn yn hwyluso twf economaidd yn uniongyrchol a dylai gynnig effeithiau manteisiol o ran cynnal / cynyddu gweithgarwch economaidd, a thrwy wneud hynny, dylai hefyd leihau tlodi ac eithrio cymdeithasol drwy warchod tir cyflogaeth presennol a darparu tir cyflogaeth ychwanegol. Bydd y polisi'n cynyddu cyfleoedd cyflogaeth ac felly'n cyfrannu at gynnal cymunedau bywiog. Ar y llaw arall, gall asedau amgylcheddol megis bioamrywiaeth gael eu heffeithio, yn ddibynnol ar raddfa, math a lleoliad y datblygiad newydd.
Polisi PS9 Economi'r Ymwelwyr
Yn aml, lleolir datblygiadau twristiaeth yng nghefn gwlad, ac mae'n bosib i hyn gael effaith negyddol ar yr amgylchedd naturiol. Bydd union natur yr effaith yn dibynnu ar fath y datblygiad a'i berthynas â'r asedau amgylcheddol all gael eu heffeithio. Ar y llaw arall, mae twristiaeth yn ddiwydiant pwysig iawn yn Ardal y Cynllun a byddai mwy o ddatblygiadau priodol yn cael effaith gadarnhaol sylweddol ar yr economi leol ac felly hefyd y cymunedau lleol.
Polisi Strategol PS10 Canol Trefi a manwerthu
Mae'r polisi'n perfformio'n dda yn erbyn y rhan fwyaf o amcanion AC yn enwedig yr amcanion economaidd-gymdeithasol. Wrth dywys datblygiadau i'r canol trefi, bydd y polisi hwn yn helpu i gefnogi canolfannau manwerthu presennol a gwella'r cyfleusterau a'r gwasanaethau sy'n hygyrch i'r boblogaeth leol. Bydd ffocysu datblygiadau mewn canol trefi presennol hefyd yn helpu i warchod yr amgylchedd naturiol rhag datblygiadau.
Polisi Strategol PS11 Darpariaeth tai gytbwys
Bydd darparu tai addas yn unol â'r polisi hwn yn arwain at fuddion mawr i'r trigolion. Gan y bydd y datblygiad wedi'i leoli'n bennaf yn y prif aneddiadau, ble y mae'r mwyafrif o'r boblogaeth yn byw, mae'n debygol o ddiwallu cyfran fawr o'r angen a nodwyd. Mae'r polisi hefyd yn darparu tai fforddiadwy ddylai ddiwallu anghenion sydd wedi'u hadnabod ar lefel leol. Mae darparu tai i ddiwallu gofynion tai hefyd yn debygol o fod o fudd i gymunedau yn eu cyfanrwydd drwy leihau eithrio cymdeithasol a gwella bywiogrwydd

cymunedau. Yn yr un modd â phob math o ddatblygiadau, mae'r asesiad wedi adnabod effeithiau negyddol posib ar rai asedau amgylcheddol. Bydd angen lliniaru hyn yn y Cynllun Adneuo.

Polisi PS12 Tai Fforddiadwy

Bydd y polisi'n ennyn buddion sylweddol ynghylch darparu digon o dai i alluogi pobl i fyw mewn tai addas y gallent eu fforddio. Bydd y ddarpariaeth o dai fforddiadwy yn cyfrannu'n anuniongyrchol at gynnal cymunedau bywiog ac at leihau eithrio cymdeithasol. Bydd angen sail dystiolaeth i gefnogi polisïau tai fforddiadwy mwy manwl i ddangos eu bod yn hyfyw.

Polisi Strategol PS13 Llety Sipsiwn a Theithwyr

Mae'r ddogfen genedlaethol 'Teithio at Ddyfodol Gwell' (LlC 2012) yn sefydlu fframwaith polisi manwl ar gyfer Cynghorau ac o ganlyniad mae'r polisi hwn, PS12 yn cael ei symleiddio er mwyn osgoi dyblygu. Bydd y polisi yn cael effaith gadarnhaol ar ystod o amcanion AC, yn enwedig y rhai sy'n ymwneud â rhyngweithio cymunedol a chynhwysiad cymdeithasol, lleihau anghydraddoldebau iechyd a thai.

Polisi Strategol PS14 Gwarchod a gwella'r amgylchedd naturiol

Mae'r polisi'n ceisio gwarchod a gwella amgylchedd naturiol, cefn gwlad ac arfordir arbennig ardal y Cynllun. Mae posibilrwydd i hyn gael effeithiau cadarnhaol hirdymor mawr ar fioamrywiaeth a'r dirwedd. Mae cynnal a gwella'r amgylchedd naturiol hefyd â'r potensial o gael effeithiau cadarnhaol anuniongyrchol ar iechyd a lles unigolion a chymunedau drwy ddarparu ardaloedd ar gyfer hamdden a mannau i bobl ymlacio. Yn ogystal, gall yr amgylchedd naturiol gynorthwyo i leihau dŵr ffo eithafol a gwella'r gallu i ddal y glawiad, sy'n ei dro yn lleihau'r perygl o lifogydd ac addasu i effeithiau newid hinsawdd. Yn ogystal, mae posibilrwydd y bydd yn cael effeithiau cadarnhaol anuniongyrchol ar yr economi gan fod yr amgylchedd naturiol yn agwedd allweddol sy'n denu ymwelwyr i'r ardal.

Mae argymhellion yr AC wedi eu hymgorffori i'r polisi; roedd rhain yn cynnwys gwahaniaeth fwy clir rhwng safleoedd bioamrywiaeth wedi eu diogelu, ceisio am ddim colled mewn bioamrywiaeth a gwarchod a mwyhau gwasanaethau ecosystemau ac Isadeiledd Gwyrdd.

Polisi Strategol PS15 Diogelu a gwella asedau diwylliannol a threftadaeth

Bydd y polisi yn cael effeithiau cadarnhaol byrdymor i hirdymor mawr drwy ddiogelu a gwella asedau diwylliannol a threftadaeth pwysig. Mae posibilrwydd y ceir effeithiau cadarnhaol ar gymunedau cytbwys gan fod ardal y CDLl â threftadaeth gref sy'n rhan bwysig o gymeriad yr ardal. Gall hyn chwarae rôl mewn creu'r ymdeimlad o gymuned a naws am le. Yn ogystal, gall adfywio a gwella adeiladau ac ardaloedd hanesyddol gael effaith gadarnhaol ar yr ymdeimlad o hunaniaeth gymunedol ynghyd â lefelau cyfranogiad diwylliannol.

Yn ogystal mae posibilrwydd y ceir effeithiau cadarnhaol ar yr economi drwy hyrwyddo ystod o swyddi megis adeiladu, twristiaeth, cynnal a chadw a rheoli ac yn benodol, sgiliau yn y diwydiant treftadaeth ac atgyweirio. Yn ogystal, mae posibilrwydd y ceir effaith gadarnhaol ar y drefwedd a'r dirwedd.

Polisi Strategol PS16 Technoleg ynni adnewyddadwy
Sicrhau bod ardal y Cynllun yn cyflawni ei photensial fel ardal flaengar i fentrau'n seiliedig ar dechnolegau ynni adnewyddadwy neu dechnolegau ynni carbon isel ac yn cael effaith gadarnhaol fawr ar newid hinsawdd. Awgrymodd yr AC gall yr economi gael ei wella drwy ymdrin ag ynni adnewyddadwy yn fwy cadarn a chyd-drefnus. Mae'r Polisi nawr yn hyrwyddo gwahanol fathau o ffynonnellau ynni adnewyddadwy o fewn cynigion datblygu ynghŷd â datblygiadau technoleg ynni adnewyddadwy yn sefyll ar ben ei hunain. Aseswyd mai ansicr fyddai effaith y polisi ar fioamrywiaeth, cymunedau, treftadaeth / diwylliant, tirwedd a'r amgylchedd dŵr gan y byddai'n ddibynnol ar weithredu cynigion unigol.
Polisi Strategol PS17 Rheoli gwastraff
Mae'r polisi yn sicrhau bod digon o dir ar gael i ddiwallu'r galw gwastraff ac mae'r polisi'n hyrwyddo dull cynaliadwy o reoli gwastraff yn seiliedig ar hierarchaeth o leihau, ailddefnyddio ac adfer, sydd â'r potensial o gael effeithiau cadarnhaol yn erbyn amcan AC gwastraff. Ystyriwyd bod effaith bosib y polisi yn ansicr yn erbyn y mwyafrif o'r amcanion AC gan ei bod yn ddibynnol ar weithredu cynigion rheoli gwastraff unigol.
Polisi Strategol PS18 Mwynau
Aseswyd bod gan y polisi y posibilrwydd o gael effeithiau cadarnhaol hirdymor ar yr amcan AC sy'n ymwneud â mwynau drwy ddiogelu adnoddau agregau a mwyhau'r defnydd o ddeunyddiau eilaidd a deunyddiau wedi'u hailgylchu a gwastraff mwynau. Yn ogystal, mae gan ddiogelu adnoddau agregau a chefnogi ymestyn chwareli agregau presennol (ble bo'n briodol) y potensial o gael effeithiau cadarnhaol ar yr economi. Ystyriwyd bod effaith bosib y polisi yn ansicr yn erbyn y mwyafrif o amcanion yr AC ac mae'n ddibynnol ar weithredu cynigion unigol.
Polisi Strategol PS19 Yr Iaith Gymraeg a'r diwylliant Cymreig
Cyfeiria'r polisi hwn yn uniongyrchol at yr angen i hyrwyddo a chefnogi'r iaith Gymraeg, ac fe ddylai gynorthwyo i gynnal a chynyddu'r gyfran o siaradwyr Cymraeg yn ardal y Cynllun. Mae'n bwysig i'r Cynllun Adneuo gynnwys mesurau lliniaru manwl i gynorthwyo i fynd gam ymhellach i warchod yr iaith.
Polisi Strategol PS20 Isadeiledd Cymunedol
Mae'r polisi yn debygol o gael effaith gadarnhaol ar nifer o amcanion AC. Fodd bynnag, ar hyn o bryd nid yw'r lefel o fanylder gofynnol i edrych yn llawn ar ardrawiadau (er enghraifft ar y dirwedd, dŵr a'r economi) ar gael ar y lefel strategol hon a byddai angen eu hasesu ar lefel prosiect a lefel safle. Mae maint yr effeithiau'n ansicr a byddant yn rhannol ddibynnol ar bolisïau manwl pellach sy'n ymwneud ag ansawdd dylunio ac adeiladu cynaliadwy a gweithrediad / meddiannaeth. Mae'r polisi yn debygol o gael effeithiau cadarnhaol ar gymunedau ac ar iechyd cyhoeddus. Bydd cymunedau yn derbyn effeithiau cadarnhaol uniongyrchol drwy ddarparu cyfleusterau newydd sydd wedi'u cynnal yn dda, megis tai fforddiadwy, ysgolion, gwasanaethau iechyd a chymunedol, mannau agored a llecynnau chwarae / hamdden. Dylai hyn gynorthwyo i annog cynhwysiad ac integreiddiad cymdeithasol ynghyd â chryfhau'r

gymuned ag effeithiau cadarnhaol mawr.

Bydd adeiladu a chynnal cyfleusterau iechyd hygyrch yn cael effeithiau cadarnhaol uniongyrchol ar gymunedau. Dylai creu mannau agored, gan gynnwys llecynnau chawarae a hamdden, gael effeithiau cadarnhaol ar iechyd cyhoeddus a lles y cyhoedd yn yr ardal drwy ddarparu gofod sy'n annog adloniant a hamdden; mae'n bosib cael effeithiau cronnus yn yr hirdymor. Mae'r polisi yn nodi y dylai cyfleusterau cymunedol fod ar gael yn agos iawn i'r gymuned a dylent fod yn hygyrch drwy gerdded a beicio – gydag effeithiau cadarnhaol ar yr un pryd ar hygyrchedd a chludiant ac annog ffordd o fyw iachach. Mae maint yr effeithiau yn ddibynnol ar fanylion safleoedd penodol.

Cyfeiria'r polisi'n benodol at ddarparu cyfleusterau addysgol, gan gynnwys hyfforddiant i ddysgwyr Cymraeg, a bydd hyn yn cael effeithiau cadarnhaol ar yr amcan AC hwn.

Gallai'r polisi ddarparu ystod o gyfleoedd gwaith ond mae hyn yn ddibynnol ar faint o isadeiledd cymdeithasol newydd sy'n cael ei ddatblygu.

Awgrymodd yr AC bod y Cynghorau yn ystyried yr amseriad neu ystyried datblygu isadeiledd cymdeithasol mewn camau a dylid ei ddarparu yn brydon. Bydd hyn yn bwysig o ran isadeiledd ffisegol a gwasanaethau ynghyd ag isadeiledd gwyrdd. Mae'r argymhelliad hwn wedi ei ymgorffori i'r polisi. **Argymhellir** hefyd y dylai'r Cynghorau ystyried paratoi Strategaeth Isadeiledd Gwyrdd a Chynllun Gweithredu ar gyfer yr ardal i adnabod ardaloedd ble mae diffygion, adnabod y blaenoriaethau, datblygu mewn camau ac adnabod partneriaid posib ar gyfer y posibilrwydd o gydweithio a chydariannu. Byddai polisi manwl penodol ar IG yn cynorthwyo i sicrhau gweithrediad a sicrhau effeithiolrwydd y gwelliant. Awgrymodd yr AC, hefyd, y dylid ystyried anghenion penodol pobl ifanc a hŷn. Mae hyn wedi cael ymdriniaeth erbyn hyn drwy ystyried grwpiau bregus yn y gymuned.

Polisi Strategol PS21 Technoleg Gwybodaeth a chyfathrebu

Mae'r polisi hwn yn cefnogi datblygu technolegau gwybodaeth a chyfathrebu sy'n caniatáu i bobl gyfathrebu'n haws a gwella mynediad at wasanaethau ar-lein a bydd hyn yn cael effaith gadarnhaol hirdymor ar gymunedau, yn enwedig mewn ardaloedd gwledig, drwy leihau eithrio cymdeithasol. Bydd gwella mynediad at fand eang cyflymder uchel yn rhoi cyfleoedd i bobl gychwyn busnesau yn seiliedig ar y we a gwerthu / marchnata eu nwyddau ac / neu eu gwasanaethau a gweithio o gartref a chael effeithiau cadarnhaol anuniongyrchol hirdymor ar yr economi. Bydd rhoi'r cyfle i bobl weithio o gartref hefyd o bosib yn cael effeithiau cadarnhaol hirdymor anuniongyrchol ar yr amcanion AC sy'n ymwneud â newid hinsawdd a chludiant gan y bydd yn cynorthwyo i leihau'r nifer o deithiau mewn cerbydau.

Ystyriwyd bod effaith y polisi ar fioamrywiaeth, treftadaeth / diwylliant, y dirwedd, yr amgylchedd dŵr a mwynau a gwastraff yn ansicr gan ei fod yn ddibynnol ar weithredu cynigion unigol.

Polisi Strategol PS22 Cludiant cynaliadwy, datblygiad a hygyrchedd

Bydd y polisi yn cael effeithiau cadarnhaol hirdymor mawr ar gludiant a mynediad drwy gefnogi gwelliannau cludiant a cheisio mwyhau mynediad at ddulliau cludiant cynaliadwy. Bydd hyn yn cynorthwyo i wella mynediad at

swyddi, cyfleusterau a gwasanaethau a lleihau'r angen i deithio â char. Bydd gwella mynediad at ddulliau teithio cynaliadwy, gan gynnwys cerdded, beicio a chludiant cyhoeddus yn cynorthwyo i integreiddio cymunedau newydd a rhai sy'n bodoli, gwella mynediad i gyfleusterau a gwasanaethau a bydd yn annog pobl i fyw bywydau iachach drwy wella llwybrau cyhoeddus a llwybrau beicio. Yn ogystal, mae cludiant hygyrch yn bwysig i bob carfan o'r gymuned, gan gynnwys yr ifanc, pobl hŷn a phobl ag anableddau

Ystyriwyd bod posibilrwydd y ceir effeithiau cadarnhaol hirdymor anuniongyrchol ar yr economi gan fod cludiant cynaliadwy yn cefnogi canolfannau manwerthu ac yn rhoi mynediad i waith. Yn ogystal, gall fod o fudd i'r economi ymwelwyr drwy wella mynediad i leoliadau ymwelwyr a datblygiadau ar gyfer ymwelwyr. Effeithiau cadarnhaol hirdymor ar yr economi. Mae posibilrwydd y bydd effeithiau cadarnhaol hirdymor anuniongyrchol gan y bydd gwella mynediad at ddulliau teithio cynaliadwy yn cynorthwyo i liniaru allyriadau nwyon tŷ gwydr a grëir drwy ddatblygu cartrefi ychwanegol a mwy o geir ar y ffordd.

Ystyriwyd bod effeithiau'r polisi ar fioamrywiaeth, treftadaeth / diwylliant, y dirwedd a'r amgylchedd dŵr yn ansicr gan ei bod yn ddibynnol ar weithredu cynigion unigol.

5.14 Mae'r tabl a ganlyn yn crynhoi sut y bu i'r AC ddiweddaru a dylanwadu ar y Polisiau Strategol.

Tabl 5.4 Sut y dylanwadwyd y CDLl gan yr AC o'r Hoff Strategaeth

PS	Argymhellion yr AC	Sut mae'r AC wedi dylanwadu ar y Polisi Strategol (rhannau perthnasol wedi ue hamlygu)
1	• Cynnwys cyfeiriad at wasanaethau ecosystemau • Cynnwys cymunedau cytbwys a neu cymysg er mwyn helpu ymdrin â'r mater o gymunedau anghytwbys yn yr ardal. • Cynnwys asedau treftadaeth a diwylliannol a'u gosodiad • Cynnwys ansawdd a fforddiadwy (tai) • Cynnwys asedau tirwedd a threfwedd a'u gosodiad • Cynnwys cyfeiriad at yr amcanion sydd yng Nghynllun Rheolaeth Basn Afonydd (CrhBA) Gorllewin Cymru.	3.Hyrwyddo Canolfannau a Phentrefi i fod yn fwy hunangynhwysol trwy gyfrannu at **gymunedau cytbwys** sy'n cael eu cefnogi gan wasanaethau digonol; gweithgareddau diwylliannol, chwaraeon ac adloniadol; ystod amrywiol o gyfleon cyflogaeth; isadeiledd ffisegol a chymdeithasol; a dewis mewn dulliau teithio o un lle i'r llall; 4. Bod unedau tai, mewn achosion perthnasol yn cwrdd ag anghenion y boblogaeth leol drwy gydol eu hoes o ran **ansawdd, math o ddaliadaeth a fforddiadwyedd;** 11. Lleihau faint o ddŵr a ddefnyddir ac sy'n cael ei wastraffu; lleihau'r effaith ar adnoddau ac ansawdd dwr; rheoli bygythiad

		llifogydd **a gwneud y defnydd mwyaf o gynlluniau draenio cynaliadwy; a chyflawni amcanion y Cynllun Rheoli Dwr Basn Afon Gorllewin Cymru;** 12.Gwarchod a gwella ansawdd asedau'r **amgylchedd adeiledig a hanesyddol (gan gynnwys eu gosodiad)**, gan wella'r ddealltwriaeth ohonynt a'u gwerthfawrogiad a'u defnydd cynaliadwy; 13. Gwarchod a gwella ansawdd asedau'r amgylchedd naturiol, ei **dirluniau** a bioamrywiaeth, gan gynnwys ein **dealltwriaeth a'u gwerthfawrogiad ohonynt oherwydd y gwasanaethau cymdeithasol ac economaid maent yn darparu**.
2	• Sicrhau fod y cydberthynas rhwng PS2 a PS16 yn glir • Cynnwys y gofyniad am 'safonnau uchel' o ddyluniad cynaladwy er mwyn gwrthsefyll effeithiau newid hinsawdd. • Egluro'r broses dilyniannol i ddatblygiad a pherygl llifogydd. • Cynnwys geiriad i anelu at amcanion Cyfarwyddeb Fframwaith Dŵr ym maen prawf 9 yn unol ag amcanion yn y CrhBA Gorllewin Cymru.	4.weithredu mesurau rheoli dwr yn gynaliadwy **yn gyson ag amcanion Cynllun Rheoli Basn Afon Gorllewin Cymru;** 5.gael eu lleoli i ffwrdd o ardaloedd sydd dan fygythiad llifogydd, ac yn anelu i leihau'r bygythiad oferôl o lifogydd o fewn ardal y Cynllun ac ardaloedd du allan iddo, **gan roi ystyriaeth i 100 mlynedd a 75 mlynedd o newid hinsawdd yn achos datblygiad preswyl a di-breswyl yn y drefn hwnnw;** **6.gallu gwrthsefyll effeithiau newid hinsawdd cymaint â phosib oherwydd safon uchel ei ddyluniad cynaliadwy, leoliad, gynllun a dulliau adeiladu cynaliadwy;**
3	Dim	Dim
4	• Cynnwys amod i sicrhau fod nodweddion cymdeithasol, amgylcheddol ac	Mewn ardaloedd wedi'u dynodi'n Gefn Gwlad, **yn amodol ar allu amgylcheddol, cymdeithasol ac**

	economaidd yr ardal yn cael eu diogelu.	**o ran isadeiledd i ymdopi gyda newid,** bydd datblygiad yn cael ei gyfyngu i beth sydd angen lleoliad gwledig ac sydd ar gyfer un neu fwy o'r rhai a ganlyn:
5	• Cynnwys 'Cynlluniau Bioamrywiaeth' i'r rhestr o isadeiledd gwyrdd posib a all fod yn ofynnol. • Cyfeirio at ddiogelu a mwyhau gwasanaethau ecosystemau yn y rhestr o gyfleusterau isadeiledd. • Pwysleisio'r angen am isadeiledd a gwasanaethau trafnidiaeth cynaladwy. • Amodi'r angen am dai ar gyfer angen lleol. • Cynnwys yr angen am isadeiledd rheolaeth gwastraff cynaladwy • Cynnwys angen am gynlluniau rheolaeth dŵr cynaladwy.	<u>Isadeiledd ffisegol</u> **Rhwydwaith trafnidiaeth gynaliadwy (gan gynnwys cludiant cyhoeddus, llwybrau cyhoeddus, llwybrau beicio)** **Rheoli gwastraff cynaliadwy** **Rheoli cynaliadwy o ddwr** <u>Isadeiledd Cymdeithasol</u> Tai fforddiadwy, gan gynnwys **angen lleol** <u>Isadeiledd Gwyrdd/Glas</u> **Mesurau cadwraeth natur a lliniaru effeithiau, e.e. cynlluniau bioamrywiaeth**
6	• Cyfeirio at yr angen i asesu unrhyw ardrawiad potensial ar yr amgylchedd hanesyddol ym mhwynt 3.	**3.Bod asesiad cynhwysfawr o ardrawiadau amgylcheddol (tirwedd, adeiledig, hanesyddol a naturiol), cymdeithasol (gan gynnwys iechyd a mwynderau), ieithyddol a diwylliannol, cludiant ac economaidd (positif, negyddol a chronnol) o'r cynnig yn ystod y cyfnod adeiladu, gweithredol a'r cyfnodau dadgomisiynu ac adferiad (os yw hynny'n berthnasol) yn cael ei ddarparu, yn ogystal â mesurau cyflawni lle mae'n briodol i osgoi, lleihau, lleddfu a/neu ddigolledu'r niwed a achosir; a**
7	Dim	None
8	• Cyfeirio at yr angen i warchod yr amgylchedd naturiol. • Hyrwyddo'r ddarpariaeth o safleoedd mewn lleoliadau	Tra'n anelu i **amddiffyn a gwella amgylchedd naturiol** ac adeiledig, bydd y Cynghorau'r hwyluso twf economaidd trwy:

	hygyrch.	5. cefnogi ffyniant economaidd…a thrwy annog darparu safleoedd a thir ac adeiladau **mewn lleoliadau hygyrch priodol** tu mewn i'r strategaeth anheddiad
9	• Pwysleisio dylai datblygiadau beidio fod ar draul nodweddion cymdeithasol yr Ardal. • Gofyn i ddatblygiadau twristiaeth fod yn hygyrch ac wedi eu gwasanaethu gan drafnidiaeth cyhoeddus • Gofyn i gynigion warchod yr amgylchedd hanesyddol • Nodi y dylai gyfleusterau twristiaeth gael eu datblygu mewn lleoliadau hygyrch.	**Wrth sicrhau perthynas dda gyda'r economi leol a chymunedau a sicrhau diogelu'r amgylchedd naturiol a'r amgylchedd adeiledig a hanesyddol…**bydd y Cynghorau'n cefnogi datblygu diwydiant twristiaeth sy'n parhau gydol y flwyddyn trwy: 4. cefnogi darpariaeth a mentrau twristiaeth newydd ar raddfa briodol mewn **lleoliadau cynaliadwy**
10	• Annog trosiad adeiladau presennol.	**5.uchafu cyfleon i ailddefnyddio adeiladau priodol mewn canol trefi;**
11	• Cynnwys cyfeiriad at yr angen am dai fforddiadwy 'lleol'. • Egluro beth sy'n cael ei olygu gan ddefnydd cynaladwy o dir ar gyfer tai. • Nodi'r angen i ddatblygu mewn lleoliadau hygyrch.	1.Ddarparu cymaint ag y bo modd o dai fforddiadwy **(gan gynnwys angen lleol)** ar draws ardal y cynllun; 3.Sicrhau defnyddio tir tai **mewn ffordd gynaliadwy, gan sicrhau dwysedd adeiladu effeithiol sy'n gweddu mwynderau lleol;**
12	• Nodi bydd tai fforddiadwy yn cael eu darparu ble bo angen am ddatblygiadau o'r fath.	**Er mwyn rhoi sylw i'r angen wedi ei brofi am dai fforddiadwy, bydd y Cynghorau'n ceisio trefnu bod datblygwyr preswyl yn darparu cyfran o dai fforddiadwy am byth.**
13	Dim	Dim
14	• Cynnwys maen prawf Isadeiledd Gwyrdd • Cynnwys cyfeiriad at warchod gosodiadau • Cyfeirio at isadeiledd gwyrdd a glas.	1.Ddiogelu bioamrywiaeth, daeareg, cynefinoedd, hanes a thirweddau ardal y Cynllun trwy amddiffyn a gwella safleoedd o bwysigrwydd rhyngwladol, cenedlaethol, rhanbarthol a lleol **a'u gosodiad**…

		3.Gwarchod a gwella gwasanaethau ecosystemau trwy rwydwaith o isadeiledd gwyrdd/ glas;
15	Dim	Dim
16	• Cynnwys cyfeiriad at nodweddion cadwraeth natur pwysig. • Annog datblygiad technoleg adnewyddadwy a charbon isel.	Bydd y Cynghorau'n ceisio sicrhau bod ardal y Cynllun yn cyflawni ei botensial fel ardal arweiniol ar gyfer mentrau **wedi'u seilio ar dechnolegau adnewyddadwy neu garbon isel lle bynnag y bydd hynny'n ymarferol a hyfyw trwy:** **2. sicrhau nad yw cyfarpar mewn ardaloedd sy'n destun dynodiad rhyngwladol, cenedlaethol neu leol yn unol a Pholisi Strategol PS14 ar ben ei hun neu'n gronnol yn gwrthdaro gydag amcanion y dynodiad;**
17	Dim	Dim
18	Dim	Dim
19	Dim	Dim
20	• Cynnwys polisi penodol ar isadeiledd Gwyrdd • Cyfeirio at anghenion pobl ifanc a hŷn. • Cyfeirio at bwysigrwydd ddatblygu isadeiledd cymunedol gam wrth gam a'r ffaith y dylai gael ei ddarparu mewn modd amserol. • Cyfeirio at PS12 ym maen prawf rhif 5.	Bydd y Cynghorau'n sicrhau, wrth annog cael tai a thwf yn ardal y Cynllun, bod **isadeiledd addas yn cael ei ddarparu ar gyfer anghenion y poblogaethau presennol a'r rhai i'r dyfodol, trwy;** **2. gwneud y defnydd mwyaf sydd modd o gyfleoedd i ddarparu cyfleusterau ffisegol, cymdeithasol, gwyrdd/glas ychwanegol yn amserol fel rhan o ddatblygiadau newydd;** 5 ei gwneud yn ofynnol i ddatblygiadau newydd gyfrannu tuag at ddarparu isadeiledd cymdeithasol, gyda chyfraniadau naill ai ar y safle neu trwy

		gyfraniadau cynllunio, **yn unol gyda Pholisi Strategol PS5 a PS12;** **6. gwella'r rhwydwaith isadeiledd gwyrdd/ glas trwy greu a gwella llefydd agored, chwarae a hamdden, yn enwedig mewn ardaloedd lle mae diffyg;**
21	Dim	Dim
22	Dim	Dim

6. AC O'R CYNLLUN ADNAU A NEWIDIADAU FFOCWS

Cyflwyniad

6.1 Mae'r Adran hon yn cyflwyno canfyddiadau AC y Cynllun Adnau a Newidadau ffocws. Cafodd ei llunio gan ddilyn 12 pwnc allweddol sydd wedi'u cysylltu ag Amcanion perthnasol yr AC yn ogystal â phynciau'r Gyfarwyddeb AAS. Mae'r arfarniad o bob un o'r pynciau hyn wedi'i rannu yn nifer o is-benawdau er mwyn sicrhau bod pob agwedd o'r CDLl ar y Cyd yn cael eu hystyried, yn cynnwys polisïau a dyraniadau safleoedd, yn ogystal â'r gydberthynas rhwng pynciau ac effeithiau cronnus y Cynllun yn ei gyfanrwydd.

6.2 Yn unol â Chyfarwyddeb a Rheoliadau'r AAS, fe gafodd unrhyw effeithiau arwyddocaol tebygol yn cael eu nodi, ochr yn ochr ag unrhyw fesurau lliniaru sydd eu hangen i fynd i'r afael â hwy. Felly, nid yw'r AC yn darparu naratif ar natur ac arwyddocâd yr effeithiau ar gyfer pob polisi yn y Cynllun Lleol, oherwydd efallai na fydd polisi yn berthnasol i bwnc penodol, neu ystyrir nad yw'n debygol y bydd yn cael effaith arwyddocaol.

6.3 Roedd Adroddiad Arfarniad o Gynaliadwyedd (Chwefror 2015) yn cael ei gyflwyno ynghyd â'r CDLl ar y Cyd Adnau ar ymgynghoriad cyhoeddus o 16 Chwefror - 31 Mawrth 2015. Mae'r sylwadau a dderbyniwyd mewn perthynas â'r Adroddiad Arfarniad o Gynaliadwyedd, a sut y maent wedi derbyn sylw, yn Atodiad 1 o'r Adroddiad hwn. O ganlyniad i ymatebion a dderbyniwyd ar y CDLl ar y Cyd Adnau, fe wnaeth y Cyngor nifer o newidiadau i'r Cynllun er mwyn paratoi ar gyfer ei gyflwyno i Lywodraeth Cymru. Roedd yn bwysig bod y newidiadau hyn yn cael eu sgrinio er mwyn penderfynu os oeddent yn effeithio'n sylweddol ar ganfyddiadau'r gwaith Arfarniad o Gynaliadwyedd blaenorol a gyflwynwyd yn Adroddiad Arfarniad o Gynaliadwyedd Chwefror 2015.

6.4 Fe gafodd Newidiadau â Ffocws arfaethedig i'r CDLl ar y Cyd ers y cyfnod Adnau wedi cael eu sgrinio am arwyddocâd o ran y gwaith Arfarniad o Gynaliadwyedd, a chyflwynir hwn yn Atodiad 9 o'r Adroddiad hwn. Canfu'r sgrinio bod mwyafrif y newidiadau yn rhai mân ac nad oeddent yn cael effaith sylweddol ar ganfyddiadau'r gwaith Arfarniad o Gynaliadwyedd blaenorol wrth iddynt geisio darparu eglurhad pellach neu sicrhau cysondeb. Er bod y rhan fwyaf o'r newidiadau yn rhai mân ac nad ydynt yn effeithio'n sylweddol ar y canfyddiadau, ystyriwyd ei bod yn briodol diweddaru canfyddiadau'r Arfarniad o Gynaliadwyedd isod i'r CDLl ar y Cyd Adnau, er mwyn adlewyrchu'r newidiadau arfaethedig, gan gynnwys unrhyw bolisïau a newidiadau newydd i ddyraniadau safle.

The Vision and Objectives

6.5 Yn dilyn yr ymgynghoriad ar yr Hoff Strategaeth a'r Cynllun Adnau, derbyniwyd nifer o sylwadau ar weledigaeth ac amcanion strategol y Cynllun. Mewn ymateb, penderfynodd y Cyngor i ail-drefnu geiriad yr amcanion er mwyn dangos y berthynas rhwng y weledigaeth, yr amcanion strategol,

allbynnau a strategaethau yn well; ac i'w diwygio drwy grwpio'r amcanion strategol o dan nifer llai o bennawdau sydd yn cydsynio â phrif themau'r strategaeth. Fe gafodd amcan newydd sy'n ceisio uchafu cyfleon economaidd-gymdeithasol, a lleihau effeithiau andwyol a all godi o ganlyniad i Brosiect Wylfa Newydd ei gynnwys i adlewyrchu'r cyfle unigryw mae'r prosiect yn ei ddarparu i Ynys Môn. Nid oedd yr amcanion strategol yn gwahaniaethu'n sylweddol o'r fersiwn cynharach, ac roeddent yn parhau i fod yn gyson gyda'r amcanion cynaliadwyedd yn y Fframwaith Cynaliadwyedd. Nid oedd angen ymgymeryd â gwaith arfarnu pellach.

AC o'r Cyllun Adnau

Tai

Pynciau Cyfarwyddeb SEA: Poblogaeth a Iechyd Dynol

Amcanion Asesiad Strategol perthnasol:

- Amcan Asesiad Strategol 7: Darparu tai o ansawdd da, gan gynnwys tai fforddiadwy sy'n cyflawni anghenion lleol

Gwerthusiad o Bolisïau'r Cyd-gynllun Adneuo

6.6 Mae polisïau strategol a gynhwysir yn y Cyd-gynllun Adneuo yn cefnogi'r pwnc tai trwy sicrhau:

- Bod darpariaeth ddigonol o anheddau newydd (fel a ddangosir yn yr Angen a Asesir yn Wrthrychol am dai [ffigwr cyfredol o 7,902 annedd yn ystod oes y Cynllun]);
- Cymysgedd priodol o wahanol fathau o ddaliadaeth (gan gynnwys safleoedd sipsiwn a theithwyr, llety myfyrwyr, tai amldenantiaeth a llety i'r henoed);
- Darparu Tai Fforddiadwy: a
- Hybu dyluniad o ansawdd uchel er mwyn diwallu anghenion y gymuned gyfan.

6.7 Mae Polisi PS13 yn mynnu darpariaeth o 7,902 annedd yn ystod oes y Cynllun, sydd â'r potensial o gael effeithiau cadarnhaol mawr o dan Amcan 7 yr Asesiad Strategol. Cynigir amrediad o wahanol fathau o anheddau a bydd hynny'n helpu i ddiwallu anghenion y gymuned gyfan, gan hybu rhagor ar yr effeithiau cadarnhaol hynny. Mae Polisi TAI1 yn chwilio am gymysgedd briodol o dai i gynorthwyo i ddiwallu anghenion y gymuned gyfan. Hefyd mae polisïau penodol yn ymwneud â thai gofal i'r henoed (Polisi TAI3), llety myfyrwyr (Polisi TAI5) a sipsiwn a theithwyr (Polisïau TAI9/A a TAI9/B).

6.8 Bydd datbygiad tai yn cael ei ddosrannu yn ôl yr hierarchiaeth o aneddiadau a restrir yn Mholisi PS15, ac wedi eu gamu'n briodol er mwyn sicrhau gall cymunedau gymhwyso datblygiad fel y'i hamlinellir ym Mholsii TAIX. Mae'r strategaeth yn seiliedig ar lefel darpariaeth gwasanaeth yr anheddiad, ei swyddogaeth a'i faint (poblogaeth) ac yn amodol ar ei gapasiti amgylcheddol

a chymdeithasol a'i allu i ddygymod â datblygiad. Mae hynny'n golygu y bydd datblygiad yn cael ei ganolbwyntio yn bennaf yn ac oddi amgylch, y Prif Ganolfannau (55% o'r twf), Canolfannau Gwasanaeth Lleol (20% o'r twf) a Phentrefi a Chlystyrrau (25% o'r twf) yn ystod oes y Cynllun. Bydd hyn yn help i ddiwallu'r angen am dai mewn ardaloedd trefol a gwledig ac yn cael effaith gadarnhaol hirdymor ar y pwnc hwn. Mae Polisi TA14 yn cyfyngu ar lefel y datblygiad mewn mewn ardaloedd gwledig sensitif y dynodir bod ganddynt lefel gyfyngedig o wasanaethau a chyfleusterau. Nifer cyfyngedig yn unig o dai fforddiadwy fydd yn cael eu cefnogi, i helpu i gwrdd ag angen cymunedol lleol ac i amddiffyn cymeriad pentrefi gwledig.

6.9 Mae Polisïau TAI10 i TAI12 yn rhestru dosraniad manwl y twf mewn tai yn ystod oes y Cynllun. Mae Polisi PS14 yn sicrhau y dynodir digon o dir i gyflawni targed o leiafswm o 1400 o dai fforddiadwy newydd yn ystod oes y Cynllun hwn gyda Pholisi TAI8 yn nodi'r trothwyon ar gyfer y ddarpariaeth. Bydd hyn yn cael effaith gadarnhaol hirdymor ar gyfer y pwnc hwn. Bydd cyflwyniad graddol datblygiadau fel a nodir ym Mholisi TAIX yn caniatáu digon o amser i sicrhau y gall darpariaeth cyfleustodau ac isadeiledd gael ei rheoli'n effeithiol hefyd ochr yn ochr â'r cyflenwad o dai newydd.

6.10 Cydnabyddir potensial Tai Amldenantiaeth (HMOs) i arwain at effeithiau negyddol a newid cymeriad cymdeithasol ardal. Mae Polisi TAI2 sy'n ceisio cyfyngu'r math hwn o ddatblygiad i ardaloedd lle mae'n briodol a lle nad ydynt yn effeithio ar amwynderau'r ardal, nac yn gorfodi teuluoedd allan. Tai teras deulawr yn unig sydd i gael eu troi yn dai amldenantiaeth. Mae'r pwysau hwn i'w weld gryfaf yn nhref brifysgol Bangor, lle mae angen cadw rheolaeth dros newid defnydd o dai annedd i Dai Amldenantiaeth, fel a amlinellir ym mholisi TAI2. Mae'r polisi hwn hefyd yn ceisio hybu'r effeithiau cadarnhaol sy'n deillio o dai amldenantiaeth trwy gymhwyso darpariaethau tai fforddiadwy ar gyfer tai amldenatiaeth sy'n datblygu mwy nag un uned newydd, lle bo modd gwneud hynny.

6.11 Fe'i adnabuwyd yn yr Hoff Strategaeth fod angen unedau preswyl dros dro er mwyn cefnogi datblygiad Project Wylfa. Ymdrinir â hyn drwy weithrediad Polisi TAI3 sy'n hwyluso lletai newydd, tai aml-feddaniaeth a thai eraill gyda cyfleusterau a rennir ar gyfer gweithwyr adeiladu symudol. Mae Polisi TAI8 yn hwyluso'r defnydd preswyl o garafanau neu letai eraill o fathau gwahanol, ar yr amod fod eu lleoliad dros gyfnod cyfyngiedig, ac yn gysylltiedig gyda phrosiect adeiladu a gymeradwywyd.

Gwerthusiad o Ddyraniadau Safleoedd

6.12 Mae'r safleoedd a ffefrir yn cwrdd â'r angen am dai yn ardal y Cynllun yn uniongyrchol. Gan fod y dynodiadau hyn yn darparu datblygiadau tai yn uniongyrchol, ble maent eu hangen, mae pob un yn perfformio'n dda yn erbyn yr amcan AC perthnasol. Ystyrir hefyd, fod y safleoedd sydd wedi eu dewis ar gyfer tai yn sicrhau for y lefel twf perthnasol yn cael ei gyfeirio i aneddleoedd unigol.

Effeithiau Synergol a Chrynodol

6.13 Drwyddi draw, bydd y Cyd-gynllun Adneuo yn cael effeithiau crynodol cadarnhaol yn y maes tai yn yr hirdymor, trwy ddarparu 7,902 o dai newydd i ddiwallu'r Angen a Aseswyd yn Wrthrychol. Mae polisïau yn sicrhau bod tai yn cael eu darparu mewn ardaloedd trefol ac ardaloedd gwledig a bod cymysgedd addas o dai yn cael eu darparu i ddiwallu anghenion yr holl bobl yn y dyfodol. Mae'r Cynllun hefyd yn ceisio sicrhau bod nifer addas o dai fforddiadwy yn cael eu cyflenwi a bod ardaloedd gwledig sensitif yn cael eu gwarchod rhag datblygu anaddas.

Cydberthynas â phynciau eraill

6.14 Gall darparu tai a'r gwasanaethau a'r cyfleusterau a ddaw yn sgil hynny gael effeithiau cadarnhaol anuniongyrchol ar nifer o bynciau eraill, gan gynnwys yr economi a chyflogaeth, cymunedau ac iechyd, a thrafnidiaeth a hygyrchedd. Ochr arall y geiniog yw y gall darparu tai gael effaith niweidiol ar nifer o bynciau, gan gynnwys cymunedau ac iechyd, trafnidiaeth a hygyrchedd, ansawdd yr aer a llifogydd, adnoddau ac ansawdd dŵr, yr amgylchedd naturiol, treftadaeth ddiwylliannol, a gwastraff ac ailgylchu.

Yr Economi a Chyflogaeth

Pynciau Cyfarwyddeb SEA: Poblogaeth ac Iechyd Dynol

Amcanion Asesiad Strategol perthnasol:

- Amcan Asesiad Strategol 6: Cynnal twf economaidd a hwyluso economi bywiog ac amrywiol sy'n darparu cyfleoedd cyflogaeth lleol

Gwerthusiad o bolisïau'r Cyd-gynllun Adneuo

6.15 Mae gan bolisi CYF1 y potensial o gael effeithiau hirdymor cadarnhaol mawr o ran Amcan Asesiad Strategol 7 trwy ddiogelu safleoedd cyflogaeth a darparu tir cyflogaeth newydd i ddiwallu anghenion pobl o fewn ardal y Cyd-gynllun Adneuo. Mae'r Arolwg o Dir Cyflogaeth[11] yn nodi y bydd angen168ha o ofod cyflogaeth ar draws holl ardal y cynllun yn y cyfnod hyd at 2026, a hynny wedi ei rannu yn gyfartal i 84ha yr un yn ardaloedd y ddau awdurdod. Mae Polisïau CYF2, CYF3, CYF4 a CYF6 yn cefnogi'r potensial ar gyfer cyflogaeth ychwanegol – nad yw'n cael ei nodi o fewn Polisi CYF1 – yn ogystal â defnydd ategol neu ddefnydd amgen o safleoedd cyflogaeth, yn amodol ar nifer o feini prawf, sydd â'r potensial o gael effaith hirdymor cadarnhaol bychan ar yr economi a chyflogaeth. Mae trosi adeiladau gwledig at ddibenion busnes hefyd yn cael ei gefnogi (Polisi CYF5), yn ogystal ag arallgyfeirio amaethyddol (Polisi CYF7), sydd â'r potensial o sicrhau effeithiau

[11] URS (2012) Economic and Employment Tir Review Study for the Anglesey and Gwynedd Planning Authority Area [arlein] http://www.gwynedd.gov.uk/upload/public/attachments/1179/Gwynedd_and_Anglesey_Employment_Tir_Review.pdf [cyrchwyd ym mis Hydref 2014]

hirdymor cadarnhaol bychan ar yr economi gwledig. Mae Polisi CYF8 yn cefnogi adfywiad tir sydd wedi cael ei ddatblygu'n flaenorol o fewn ardaloedd gwledig lle bo modd.

6.16 Cefnogir Gweithio o'r Cartref mewn ardaloedd gwledig, er enghraifft mae Polisi CYF5 yn caniatáu addasu adeiladau gwledig at ddibenion preswyl a busnes er mwyn caniatáu gweithio o'r cartref (lle bo'n briodol ac yn addas). Ymhellach at hyn, mae Polisi CYF7 yn cefnogi arallgyfeirio busnesau amaethyddol (yn amodol ar ddangos bod cysylltiad gyda'r gweithgaredd busnes presennol) er mwy diogelu defnydd amaethyddol a sicrhau eu bod yn hyfyw.

6.17 Mae'r wybodaeth sylfaenol (gwaelodlin) yn dangos bod ymfudiad pobl ifanc yn broblem fawr i'r ardal. Er mwyn targedu'r broblem hon mae'r Cynllun yn ceisio gwella amrywiaeth yng nghyfleoedd cyflogaeth yr ardal, a darparu atyniadau newydd ac arloesol i deuluoedd, yn ogystal â gweithgareddau gyda'r nos.

6.18 Un ffactor economaidd o bwys mawr i'r ardal yw datblygu gorsaf ynni niwclear yn y Wylfa, sy'n debygol o gael effeithiau hirdymor cadarnhaol ar gyfleoedd cyflogaeth yn yr ardal. Mae'r Cynllun yn ceisio darparu addysg a hyfforddiant sgiliau er mwyn caniatáu i drigolion lleol gael mynediad i'r buddion cyflogaeth a gynhyrchir gan y datblygiad. Ystyrir y bydd hyn yn cael effaith hirdymor gadarnhaol sylweddol iawn ar yr economi lleol a chyflogaeth. Mae Polisi CYF1 hefyd yn dynodi 'safleoedd wrth gefn' i ddiwallu anghenion y Rhaglen Ynys Ynni.

6.19 Mae adran bolisi arall ar dwristiaeth yn cefnogi'r sector hollbwysig hwn o'r economi lleol. Mae Polisi TWR/1 yn cefnogi atyniadau a chyfleusterau newydd ac estynedig/rhagorach i ymwelwyr; o fewn ffiniau aneddiadau, ar dir a ddatblygwyd yn flaenorol, yn agos at gyfleusterau twristiaeth sy'n bodoli'n barod, neu mewn lleoliadau a ystyrir yn addas oherwydd eu nodweddion cynhenid. (e.e. adnoddau hanesyddol). Rhoddir blaenoriaeth i farchnadoedd arbenigol Twristiaeth Weithgareddau, Twristiaeth Digwyddiadau a Thwristiaeth Ddiwylliannol. Mae Polisi TWR/2 yn cefnogi datblygu llety gwyliau o ansawdd uchel, a Pholisi TWR/3 yn gefnogol i ddiogelu ardaloedd tirwedd mwyaf gwerthfawr yr ardal (er enghraifft AOHNE Arfordiroedd Môn a Llŷn) trwy wahardd safleoedd carafán a chabannau gwyliau yn yr ardaloedd hynny, a thrwy gefnogi adleoli safleoedd o'r fath o'r Parth Rheoli Newid Arfordirol i ardaloedd daearyddol mwy cynaliadwy. Drwyddi draw, cyn belled â bod yr effeithiau niweidiol yn fychan, mae cefnogaeth gyffredinol i ddatblygiadau graddfa fechan ac i ymestyn safleoedd carafanau a safleoedd gwersylla cyfredol, ac mae Polisi TWR/4 yn sicrhau na fydd unrhyw dymhorau gwyliau estynedig yn gwaethygu canlyniadau digwyddiad o lifogydd eithafol. Mae gan y polisïau twristiaeth botensial i gael effeithiau cadarnhaol anuniongyrchol bychan o dan Amcan Asesiad Strategol 7.

6.20 Mae dwy brif Ardal Fenter yn effeithio ar ardal y Cynllun; Ardal Fenter Ynys Môn sy'n canolbwyntio ar y sector ynni, a Gwynedd sydd wedi ei ddynodi yn ganolbwynt ar gyfer Ardal Fenter Eryri - sy'n canolbwyntio ar Dechnoleg

Gwybodaeth a Chyfathrebu a mentrau digidol. Gallai'r ardaloedd hyn roi cefnogaeth ychwanegol i gadw pobl ifanc yn yr ardal trwy ddarparu cyfloed cyflogaeth fedrus a diwydiannau modern. Mae Ardaloedd Menter bychan ychwanegol mewn sawl rhan o Gaergybi, sy'n parhau i fod yn un o brif ganolfannau cyflogaeth Ynys Môn.

6.21 Yn y maes mân-werthu (Polisïau MAN1 i MAN7), mae Bangor yn parhau i weithredu fel canolfan siopa isranbarthol ac mae'r Cynllun yn cydnabod angen am ragor o arwynebedd llawr siopa yn rhai o'r aneddiadau ehangach. Serch hynny, i raddau helaeth mae'r ymdrechion ar gyfer mân-werthu yn canolbwyntio ar wella ansawdd y canol trefi presennol, gan gynnwys; Bangor, Caernarfon, Caergybi a Llangefni mewn ymdrech i fynd i'r afael â'r dirywiad yn yr amgylchiadau mân-werthu. Ymhellach, mae'r polisïau yn rhoi cefnogaeth bellach i economïau lleol, er enghraifft mae Polisi MAN4 yn diogelu siopau a thai tafarnau pentrefi.

6.22 Mae Polisi CYF9 yn dynodi Caergybi yn brif ardal adfywio, ac yn ceisio cynnal ei swyddogaeth fel canolfan dwristiaeth a phorth i Gymru a gweddill y Deyrnas Unedig, trwy wella cysylltiadau gyda'r porthladd ac o fewn y dref, ymhlith pethau eraill. Mae'r polisi yn anelu at wella amgylchedd materol a hunan-gynhwysiant y dref, yn ogystal ag amddiffyn ei threftadaeth gyfoethog. Mae gan y gwelliannau botensial i gael effeithiau ar yr economi lleol, a hefyd ar iechyd, cymunedau a'r amgylchedd hanesyddol.

Gwerthusiad o Ddyraniad Safleoedd

6.23 Er mai ar gyfer tai mae'r mwyafrif llethol o safleoedd wedi cael eu dynodi, ystyrir bydd gwella argaeledd tai yn cael effeithiau buddiol ar yr amcan AC sy'n berthnasol i'r economi. Mae'r mwyafrif o safleoedd wedi eu dynodi'n agos i gyfleon cyflogaeth, sydd yn ei dro'n gwella mynediad preswylwyr newydd i'r cyfleon hyn. Mae dau safle wedi eu dynodi ar gyfer defnydd cyflogaeth, fydd yn cael effaith bositif ar yr amcan AC.

Effeithiau Synergol a Chrynodol

6.24 Rhwng popeth, bydd y Cyd-gynllun Adneuo yn cael effeithiau crynodol cadarnhaol ar yr economi a chyflogaeth yn y byrdymor a'r hirdymor trwy ddiogelu safleoedd a thrwy ddarparu 168 ha o dir cyflogaeth yn ystod oes y cynllun. Mae polisïau'r Cyd-gynllun Adneuo yn anelu at ddarparu cydbwysedd rhwng darparu cyflogaeth, tai ac isadeiledd ar y naill law, ac isadeiledd newydd ar y llall, gam ei ddarparu yn yr ardaloedd lle mae'r mwyaf angen. Trwy gynyddu cyfleoedd cyflogaeth ac anelu at amrywiaeth economaidd, mae gan y Cynllun botensial i sicrhau canlyniadau crynodol cadarnhaol dros yr hirdymor trwy ddiogelu grwpiau oedran allweddol, sgiliau a gweithlu preswyl.

Cydberthynas gyda phynciau eraill

6.25 Mae darparu cyflogaeth yn creu'r potensial ar gyfer canlyniadau cadarnhaol anuniongyrchol ar gymunedau ac iechyd, trafnidiaeth a hygyrchedd, ansawdd

yr aer, newid hinsawdd a llifogydd, adnoddau ac ansawdd dŵr, yr amgylchedd naturiol, treftadaeth ddiwylliannol, a gwastraff ac ailgylchu, o ganlyniad i gynnydd yn natblygiad cyflogaeth yn ardal y Cynllun.

Cymunedau ac Iechyd

Pynciau Cyfarwyddeb AAS: Poblogaeth a Iechyd Dynol

Amcanion Asesiad Strategol perthnasol:

- Amcan Asesiad Strategol 2: Hybu dichonoldeb, cydlyniad, iechyd a lles cymunedol

Gwerthusiad o bolisïau'r Cyd-gynllun Adneuo

6.26 Mae'r potensial yn bodoli i bolisïau sy'n anelu at ddarparu tai a chyflogaeth gael effaith negyddol fechan ar iechyd yn y byrdymor yn ystod y cyfnodau adeiladu, oherwydd y lefelau uwch o sŵn, a llygredd aer a golau. Ond ystyrir bod mesurau lliniaru addas ar gael yn y polisïau Rheoli Datblygu ac ar lefel safle (e.e Cynllun Rheoli Amgylcheddol Adeiladu) i roi sylw i'r effeithiau byrdymor hyn. Ar y llaw arall mae gan yr un polisïau botensial i gael effeithiau cadarnhaol hirdymor mawr yn anuniongyrchol, o ran Amcan Asesiad Strategol 2 trwy wella mynediad i amrywiaeth o wahanol fathau o dai a chyfleoedd adeiladu, yn ogystal â'r gwasanaethau a chyfleusterau cysylltiol.

6.27 Mae Polisïau PS5 ac ISA1 yn anelu at welliannau yn y ddarpariaeth isadeiledd a chyfraniadau datblygwyr i sicrhau bod datblygiad yn cael ei gynnal yn yr ardal sy'n ei dderbyn. Gellir chwilio am gyfraniadau ar gyfer ystod o wahanol ddibenion i gynnal cymunedau, gan gynnwys (ond heb fod yn gyfyngedig i); dai fforddiadwy, cyfleusterau addysgol, ardaloedd hamdden neu agored, cyfleusterau gofal iechyd, lliniaru risg llifogydd ac isadeiledd band eang. Mae Polisi CYFF2 hefyd yn hyrwyddo amgylcheddau diogel, yn unol ag egwyddorion 'Secured by Design'. Mae gan y rhain botensial i gael mân effeithiau cadarnhaol o ran Amcan Asesiad Strategol 2.

6.28 Mae Polisi ISA/2 yn cefnogi datblygiad priodol cyfleusterau cymunedol newydd lle nodir angen, yn ogystal â chadw cyfleusterau cymunedol sy'n bodoli'n barod. Ymhellach at hynny mae Polisi ISA/5 yn sicrhau mynediad addas i ardaloedd agored mewn datblygiadau tai newydd yn unol â safonau meincnodi Fields in Trust, gan annog ffordd fywiog o fyw. Mae Polisi MAN/4 yn hybu'r effeithiau cadarnhaol hyn trwy anelu at gynnal economïau lleol a chyfleusterau sy'n cynnal cymunedau pentrefi, sef yn yr achos hwn siopau pentref a thai tafarnau.

6.29 Mae polisïau adneuo hefyd yn ceisio mynd i'r afael â chymunedau cynhwysol, er enghraifft ym Mholisi CYFF2, sy'n hybu ansawdd uchel mewn dylunio ac amgylcheddau dirwystr gyda darpariaeth ar gyfer yr anabl. Y mae hefyd y disgwyl i ddatblygiadau integreiddio rhwydweithiau trafnidiaeth a chyfathrebu

a hybu buddiannau cerddwyr, beicwyr a thrafnidiaeth gyhoeddus, yn ogystal â sicrhau cysylltiadau gyda chymunedau eraill sydd o'u hamgylch. Mae Polisi PS1 hefyd yn sicrhau fod yr iaith Gymraeg wedi ei amddiffyn ac yn cael ei fwyhau, a bod holl arwyddion yn ddwyieithog. Dylai hynny helpu i sicrhau bod datblygiadau newydd yn cael eu cymathu gyda chymunedau presennol a'u bod yn cael mân-effeithiau cadarnhaol dros yr hirdymor.

Gwerthusiad o Ddyraniad Safleoedd

6.30 Bydd y ddarpariaeth o amrywiaeth o dai ar y safleoedd a ffefrir yn cael effeithiau positif drwy hyrwyddo cynhwysiad cymdeithasol a chydlyniad cymunedol. Dylai gwella'r stoc tai hefyd fod yn fuddiol i iechyd preswylwyr lleol.

Effeithiau Synergol a Chrynodol

6.31 Mae potensial ar gyfer effeithiau crynodol hirdymor cadarnhaol trwy'r cyfraniadau cysylltiedig i'r isadeiledd o ganlyniad i ddatblygiad, gan gefnogi cymunedau presennol yn ogystal â rhai newydd. Mae'r fframwaith polisi yn cefnogi datblygu cyfleusterau cymunedol a fydd, os cânt eu dwyn ymlaen, yn hybu'r effeithiau cadarnhaol hirdymor ac, ar y cyd â datblygiadau eraill a gynllunnir (er enghraifft tai a chyflogaeth) a fydd yn cyfrannu'n grynodol at sefydlu cymunedau iach, cynaliadwy a chydlynol.

Cydberthynas â phynciau eraill

6.32 Gall natur ac arwyddocad yr effeithiau a geir ar y rhan fwyaf o bynciau eraill effeithio yn anuniongyrchol ar gymunedau ac iechyd. Gall effeithiau cadarnhaol ar dai, cyflogaeth, a thrafnidiaeth a hygyrchedd arwain at effeithiau cadarnhaol anuniongyrchol ar gymunedau ac iechyd. Gall effeithiau ar bynciau amgylcheddol, megis ansawdd yr aer, adnoddau ac ansawdd dŵr, a'r amgylchedd naturiol, effeithio yn anuniongyrchol, yn gadarnhaol neu'n negyddol, ar gymunedau ac iechyd.

Trafnidiaeth a Hygyrchedd

Pynciau Cyfarwyddeb AAS: Poblogaeth a Iechyd Dynol

Amcanion Asesiad Strategol perthnasol:

- Amcan Asesiad Strategol 10: Hybu a gwella cysylltiadau trafnidiaeth da i gynnal y gymuned a'r economi

Gwerthusiad o bolisïau'r Cyd-gynllun Adneuo

6.33 Mae Polisïau tai a chyflogaeth PS11 a CYF1 y Cyd-gynllun Adneuo yn anelu at ddarparu 7,902 o dai a 168 ha o dir cyflogaeth yn ystod oes y Cynllun. Gallai hyn gynyddu lefelau trafnidiaeth ar y rhwydwaith briffyrdd bresennol

gyda'r potensial o ddrwg-effeithiau. Bydd datblygiad tai yn cael ei ddosrannu yn ôl yr hierarchaeth o aneddiadau a restrir ym Mholisi PS15 ac yn cael eu datblygu'n raddol fel yr amlinellir ym Mholisi TAIX. Mae'r strategaeth yn seiliedig ar lefel darpariaeth gwasanaeth yr anheddiad, ei swyddogaeth a'i faint (poblogaeth) ac yn amodol ar ei gapasiti amgylcheddol a chymdeithasol a'i allu i ddygymod â datblygiad. Mae hynny'n golygu y bydd datblygiad yn cael ei ganolbwyntio yn bennaf yn ac oddi amgylch y Prif Ganolfannau (55% o'r twf), Canolfannau Gwasanaeth Lleol (20% o'r twf) a Phentrefi a Chlystyrau (25% o'r twf) yn ystod oes y Cynllun. Bydd hyn yn help i ddiwallu'r angen am dai mewn ardaloedd trefol a gwledig ac yn cael effaith gadarnhaol hirdymor ar y pwnc hwn. Mae Polisïau TAI10 i TAI12 yn rhestru union ddosraniad y twf mewn tai yn ystod oes y Cynllun.

6.34 Mae ardal y Cynllun yn cynnwys trefi, pentrefi a chefn gwlad agored, gyda phob un yn cynrychioli gwahanol broblemau o ran trafnidiaeth a hygyrchedd. Yr ardaloedd sy'n darparu orau ar gyfer trafnidiaeth gyhoeddus yw'r Ganolfan Isranbarthol, sef Bangor, a'r Canolfannau Gwasanaeth Trefol, sef Amlwch, Caergybi, Llangefni, Blaenau Ffestiniog, Caernarfon, Porthmadog a Phwllheli. Mae'n anochel bod y Canolfannau Gwasanaeth lleol mwy gwledig, y Pentrefi a'r Aneddiadau Clwstwr yn fwy dibynnol ar geir preifat. Mae'r Cynllun yn cydnabod yr angen i leihau dibyniaeth ar gerbydau preifat tra ar yr un pryd yn cyflawni twf angenrheidiol mewn tai a chyflogaeth.

6.35 Mae Polisi TRA1 yn anelu at welliannau i isadeiledd presennol, yn ogystal â chyfnewid rhwng gwahanol ddulliau trafnidiaeth er mwyn lleihau'r galw am deithio a dibyniaeth ar geir, ynghyd ag asesiadau trafnidiaeth i'w cyflwyno gyda chynigion datblygu. Bydd datblygiadau ar raddfa fawr neu ddatblygiadau mewn ardaloedd sensitif sy'n creu cynnydd sylweddol mewn teithiau gan gerbydau preifat yn cael eu gwrthod oni bai eu bod yn cynnwys mesurau fel rhan o asesiad trafnidiaeth. Mae'r polisi hefyd yn ceisio gwelliannau i'r rhwydwaith drafnidiaeth strategol trwy ddiogelu a darparu tir ar draws dau gynllun, yr A487 Caernarfon i Bontnewydd a Ffordd Gyswllt Llangefni. Mae'r cynlluniau hyn yn gysylltiad strategol rhwng y datblygiad cyflogaeth arfaethedig ym Mhrosiect yr Wylfa a'r rhwydwaith drafnidiaeth ac aneddiadau cyfagos, gyda photensial o effeithiau cadarnhaol hirdymor. Hefyd chwilir am fesurau i leihau effeithiau teithio sy'n gysylltiedig â'r Prosiect Wylfa Newydd, sy'n cynnwys cyfleuster parcio a theithio a chanolfannau logisteg adeiladu i reoli nifer ac amseriad y symudiadau traffig i safle'r orsaf ynni..

6.36 Mae gan Bolisi TRA4 y potensial o gael mân-effeithiau cadarnhaol byrdymor neu hirdymor gan ei fod yn anelu at sicrhau bod pob datblygiad newydd yn rhoi sylw priodol o i'r galw am effeithiau teithio, yn cyfrannu at leihau dibyniaeth ar geir preifat, yn gwneud darpariaeth ddigonol ar gyfer hygyrchedd ac yn osgoi niwed annerbyniol i'r isadeiledd trafnidiaeth presennol. Mae'r polisïau eraill sy'n debygol o gael effeithiau cadarnhaol yn cynnwys Polisi ISA1, sy'n caniatáu datblygu dim ond lle mae capasiti digonol eisoes yn bodoli yn yr isadeiledd trafnidiaeth, neu lle mae'n cael ei ddarparu yn amserol. Mae Polisi TRA3 yn amddiffyn hen lwybrau rheilffyrdd fel y gellir

adfer y llwybrau i'w defnyddio yn y dyfodol. Mae hyn yn creu'r potensial o wella'r rhwydwaith trafnidiaeth cyhoeddus dros yr hirdymor, a fydd yn cael effeithiau cadarnhaol.

6.37 Mae'r polisïau trafnidiaeth yn cael eu cefnogi gan bolisïau cyffredinol, megis polisi PS5 ar ddatblygu cynaliadwy, sy'n ailddatgan y gobaith am well hunan-gynhwysiant mewn Canolfannau a Phentrefi, wedi eu cefnogi â dewis o ddulliau teithio, a Pholisi PS2 sy'n anelu at leihau allyriadau nwyon tŷ gwydr trwy annog teithio trwy ddulliau eraill heblaw ceir.

6.38 Bydd y polisïau hyn yn cael effeithiau cadarnhaol hirdymor ar drafnidiaeth trwy gefnogi dulliau amgen o drafnidiaeth gynaliadwy a thrwy sicrhau bod datblygiad yn digwydd ochr yn ochr â gwelliannau priodol i'r isadeiledd trafnidiaeth. Oherwydd natur wledig ardal y Cynllun bydd yn anodd i'r Cynllun sicrhau gostyngiad sylweddol yn yr angen i deithio ac i leihau dibyniaeth ar geir preifat. Mae'n debygol y bydd angen i gymunedau gwledig barhau i deithio i gyrchu gwaith a chyfleusterau cymunedol a byddant yn parhau i ddibynnu ar ddefnyddio cerbydau preifat. Bydd polisïau'r Cyd-gynllun Adneuo yn lliniaru rhywfaint ar hyn ac yn sicrhau na cheir effaith sylweddol ar lefelau trafnidiaeth.

Gwerthusiad o Ddyraniad Safleoedd

6.39 Er fod rhai safleoedd yn perfformio'n well na rhai eraill o ran mynediad i wasanaethau a chyfleusterau a mynediad i systemau trafnidiaeth cynaliadwy, mae lleoliad yr holl safleoedd o fewn aneddleoedd yn golygu nad yw'r rhain yn faterion arwyddocaol. Fodd bynnag, ble bo materion mynediad wedi eu hadnabod, ystyrir y gellir datrys rhain yn rhwydd.

Effeithiau Synergol a Chrynodol

6.40 Mae polisïau'r Cyd-gynllun Adneuo yn ceisio mynd i'r afael ag effeithiau datblygiad arfaethedig ar y rhwydwaith ffyrdd bresennol gan geisio sicrhau bod isadeiledd priodol yn cael ei ddarparu. Mae'r Cynllun hefyd yn anelu at welliannau i'r isadeiledd presennol, yn ogystal â throsglwyddo rhwng gwahanol ddulliau trafnidiaeth er mwyn helpu i leihau'r galw am deithio a'r ddibyniaeth ar geir. Mae gan hyn botensial ar gyfer effaith grynodol gadarnhaol yn yr hirdymor, ond oherwydd natur wledig y Rhanbarth y mae'n annhebygol o gael effaith sylweddol gan y bydd yn rhaid i drigolion yr ardaloedd gwledig barhau i deithio i'r aneddiadau mwy i gyrchu ystod ehangach o wasanaethau, cyfleusterau a chyfleoedd cyflogaeth.

Cydberthynas â phynciau eraill

6.41 Gall effeithiau cadarnhaol trafnidiaeth a hygyrchedd arwain at effeithiau cadarnhaol anuniongyrchol ar gymunedau ac iechyd. Hefyd mae yna botensial ar gyfer effeithiau negyddol anuniongyrchol dan bynciau amgylcheddol fel ansawdd aer a dŵr.

Ansawdd yr Aer

Pynciau Cyfarwyddeb SEA: Yr Aer

Amcanion Asesiad Strategol perthnasol:

- Amcan Asesiad Strategol 3: Rheoli a lleihau effeithiau newid hinsawdd trwy hybu a chynnal mesurau lliniaru ac addasu

Gwerthusiad o bolisïau'r Cyd-gynllun Adneuo

6.42 Mae polisïau Tai a chyflogaeth PS13 a CYF1 y Cyd- gynllun Adneuo yn anelu at ddarpariaeth o 7,902 o dai a 168 ha o dir cyflogaeth yn ystod oes y Cynllun. Mae gan y datblygiad arfaethedig y potensial o gynyddu lefelau trafnidiaeth ac felly i gynyddu llygredd yr awyrgylch yn ardal y Cynllun, a allai gael effeithiau negyddol ar ansawdd yr aer. Yn y byrdymor ac yn y tymor canol gallai fod rhai mân-effeithiau negyddol ar ansawdd yr aer yn yr ardaloedd lle mae'r tagfeydd mwyaf ar hyn o bryd, yn arbennig mewn ardaloedd cyflogaeth a mân-werthu allweddol megis Bangor a Chaergybi sy'n denu trigolion o bob rhan o ardal y Cynllun, yn ogystal â Phont Britannia. Mae hyn yn debygol o wella yn y dyfodol wrth i gerbydau newydd gyflawni safonau rheoli allyriadau caeth yr Undeb Ewropeaidd, ond mae hynny'n ansicr ar hyn o bryd. Mae gwell cysylltiadau trafnidiaeth cyhoeddus i'r ardaloedd hyn yn debygol o leihau'r effeithiau negyddol, ond y mae'n dal i fod yn debygol y bydd mwy o drafnidiaeth yn yr ardaloedd hynny.

6.43 Mae'n ofynnol i Awdurdodau Lleol adolygu ansawdd yr aer yn eu hardal o bryd i'w gilydd i ganfod a yw amcanion ansawdd aer cenedlaethol yn cael eu cyflawni. Nid yw'r gwaith monitro a chofnodi a wneir gan gynghorau Ynys Môn[12] a Gwynedd[13] yn dangos bod unrhyw broblemau o bwys gydag ansawdd yr aer o fewn ardal y Cynllun ar hyn o bryd.

6.44 Mae Polisi PS6 yn anelu at ostwng allyriadau nwyon tŷ gwydr trwy annog teithio trwy ddulliau eraill heblaw ceir, yn ogystal â chynyddu'r sinciau carbon sydd ar gael, er enghraifft trwy ddarparu coed ac isadeiledd gwyrdd. Mae Polisi TRA1 yn anelu at welliannau i isadeiledd presennol, yn ogystal â throsglwyddo rhwng gwahanol ddulliau teithio er mwyn cynorthwyo i leihau'r galw i deithio a gostwng dibyniaeth ar geir, ynghyd ag asesiadau trafnidiaeth i fynd gyda chynigion datblygu yn enwedig datblygiad graddfa fawr a datblygiadau mewn lleoliadau sensitif sydd yn debygol o generadu cynnydd arwyddocaol mewn traffig. Mae gan Bolisi TRA4 y potensial i wneud mân-welliannau cadarnhaol gan ei fod yn ceisio sicrhau bod pob datblygiad newydd yn rhoi sylw priodol i'w heffaith ar deithio ac yn cyfrannu at leihau dibyniaeth ar geir preifat. Cefnogir y polisïau trafnidiaeth gan bolisïau

[12] Cyngor Sir Ynys Môn Ansawdd Aer. Ar gael ar lein.: http://www.anglesey.gov.uk/planning-and-waste/environmental-health/pollution/air-quality/
[13] Cyngor Geynedd Rheoli Ansawdd Aer Lleol : Ar gael arl lein: http://www.gwynedd.gov.uk/gwy_doc.asp?doc=22183&Language=1&p=1&c=1

cyffredinol megis Polisi PS1 ar ddatblygu cynaliadwy, sy'n ailddatgan y dyhead i sicrhau mwy o hunangynhwysiant mewn Canolfannau a Phentrefi lle mae dewis o wahanol ddulliau trafnidiaeth.

6.45 Â chymryd y dystiolaeth bresennol ar ansawdd yr aer yn ardal y Cynllun, ystyrir na fydd y polisïau sydd yn y Cynllun na'r datblygiad arfaethedig yn cael effeithiau negyddol mawr ar ansawdd aer yn yr hirdymor. Yn y byrdymor mae potensial ar gyfer effaith negyddol; ond mae polisïau'r Cyd-gynllun Adneuo yn anelu at roi sylw i effeithiau datblygiad arfaethedig ar y rhwydwaith ffyrdd a gwella mynediad i ddulliau trafnidiaeth cynaliadwy. Dylai'r effeithiau cadarnhaol a'r mesurau lliniaru a ddarparir gan Bolisi PS2 a pholisïau trafnidiaeth sicrhau na fydd yr effeithiau negyddol byrdymor ddim yn sylweddol.

Gwerthusiad o Ddyraniad Safleoedd

6.46 Y prif fater a adnabuwyd o ran yr ardrawiad ar ansawdd aer, yw'r ardrawiad posib fyddai'n deillio o gynnydd mewn traffig. Tra nad yw traffig yn debygol o gynyddu'n arwyddocaol yn y mwayfrif o safleoedd, mae potensial i gynyddu allyriad nwyon tŷ gwydr, gydag effaith negatif ar newid hinsawdd yn y byr dymor. Yn yr hir dymor, mae'n debygol bydd allyriadau tŷ gwydr o weithgareddau cyffredinol gan gynnwys defnydd cerbydau yn lleihau o ganlyniad i reoliadau allyriadau tynn ar gerbydau newydd oherwydd safonnau Ewropeaidd.

Effeithiau Synergol a Chrynodol

6.47 Ystyrir bod effeithiau negyddol crynodol mawr ar ansawdd yr aer yn annhebygol o ddigwydd o ganlyniad i'r Cyd-gynllun Adneuo. Mae polisïau yn anelu at ddelio ag effeithiau datblygiadau arfaethedig ar y rhwydwaith ffyrdd ac at wella mynediad at ddulliau cynaliadwy o deithio. Er y gallai fod rhai effeithiau byrdymor mewn rhai ardaloedd lleol cyfyngedig o ganlyniad i ddatblygiad arfaethedig, bydd y mesurau lliniaru a gynigir ym mholisïau'r Cynllun Lleol yn gofalu nad yw'r rhain yn arwyddocaol.

Cydberthynas â phynciau eraill

6.48 Mae cysylltiad agos rhwng ansawdd yr aer a thrafnidiaeth a hygyrchedd, gan fod lefelau uwch o draffig yn gallu arwain at lefelau uwch o lygredd yn yr awyrgylch. Ar sail canfyddiadau'r Asesiad Strategol mewn perthynas ag ansawdd aer a thrafnidiaeth a hygyrchedd, ystyrir bod potensial ar gyfer effeithiau negyddol anuniongyrchol hirdymor ar ansawdd yr aer. Mae gan hyn y potensial o gael effeithiau negyddol anuniongyrchol hirdymor ar iechyd, ansawdd dŵr a'r amgylchedd naturiol.

Newid hinsawdd

Pynciau Cyfarwyddeb SEA: Ffactorau Hinsawdd

Amcanion Asesiad Strategol perthnasol:

- Amcan Asesiad Strategol 3: Rheoli a lleihau effeithiau newid hinsawdd trwy hybu a chynnal mesurau lliniaru ac addasu

Gwerthusiad o bolisïau'r Cyd-gynllun Adneuo

6.49 Mae Polisïau tai a chyflogaeth PS11 a CYF1 y Cyd-gynllun Adneuo yn anelu at ddarparu 7,902 o dai a 168 ha o dir cyflogaeth yn ystod oes y Cynllun. Mae gan hyn botensial o effeithiau negyddol ar newid hinsawdd gan y gallai darparu tai newydd a chyflogaeth arwain at lefelau uwch o drafnidiaeth ac felly at allyriadau nwyon tŷ gwydr. Serch hynny, ar sail canfyddiadau'r Asesiad Strategol mewn perthynas â phynciau trafnidiaeth a hygyrchedd ac ansawdd yr aer, uchod, ystyrir hi'n annhebygol y bydd polisïau'r Cynllun Lleol yn cael effeithiau negyddol ar newid hinsawdd trwy gynyddu allyriadau nwyon tŷ gwydr. Cyfeiriwch, os gwelwch yn dda, at y pynciau trafnidiaeth a hygyrchedd ac ansawdd yr aer, uchod.

6.50 Mae potensial hefyd ar gyfer effeithiau negyddol trwy'r ynni corfforedig cynhenid a ddefnyddir i adeiladu a chynnal datblygiad. Mae dulliau a thechnolegau yn debygol o wella'r gostyngiad ym maint yr ynni corfforedig a ddefnyddir; ond mae hynny'n ansicr. Mae'r polisïau cyffredinol wedi cael eu trefnu o amgylch y thema o fyw'n gynaliadwy, sy'n cynnwys rhoi sylw i'r ffactorau sy'n achosi newid hinsawdd yn ogystal ag ymaddasu i effeithiau presennol a chynyddol newid hinsawdd fel a amlinellir ym Mholisi PS1. Mae Polisi PCYFF4 yn ei gwneud yn ofynnol am asesiad ynni cyn gweithredu er mwyn adnabod yr opsiynau rheoli carbon mwyaf addas ynghyd â mesurau effeithlonrwydd ynni. Mae Polisi PS6 yn ymwneud yn benodol â byw'n gynaladwy, gan fynnu bod datblygiad yn ymateb i neu'n rhoi cyfrif am:

- Yr hierarchaeth ynni; lleihau'r galw am ynni, effeithiolrwydd ynni, a defnyddio technolegau ynni carbon isel a dim carbon;
- Lleihau allyriadau nwyon tŷ gwydr;
- Gweithredu mesurau rheoli dŵr cynaliadwy, ac anelu at safonau uchel o effeithlonrwydd dŵr;
- Osgoi ardaloedd lle mae risg o lifogydd;
- Safonau uchel o ddylunio ac adeiladu cynaliadwy;
- Diogelu'r tir amaethyddol gorau a mwyaf amlbwrpas, ac amddiffyn ansawdd y pridd;
- Hybu rhandiroedd a chynhyrchu bwyd yn lleol; a
- Profi mesurau rheoli carbon, megis cysgod naturiol ac oeri, Isadeiledd Gwyrdd a choed.

6.51 Rhagwelir y bydd effeithiau llifogydd yn gwaethygu oherwydd newid hinsawdd. Trafodir effeithiau'r Cynllun ar ansawdd dŵr a'r risg o lifogydd yn yr adran berthnasol ar ddŵr.

6.52 Ystyrir bod mesurau lliniaru addas ar gael trwy gyfrwng y Cynllun ac ar lefel prosiect er mwyn sicrhau na fydd unrhyw effeithiau negyddol sylweddol.

Gwerthusiad o Ddyraniad Safleoedd

6.53 Y prif fater a adnabuwyd o ran yr ardrawiad ar ansawdd aer, yw'r ardrawiad posib fyddai'n deillio o gynnydd mewn traffig. Tra nad yw traffig yn debygol o gynyddu'n arwyddocaol yn y mwayfrif o safleoedd, mae potensial i gynyddu allyriad nwyon tŷ gwydr, gydag effaith negatif ar newid hinsawdd yn y byr dymor. Yn yr hir dymor, mae'n debygol bydd allyriadau tŷ gwydr o weithgareddau cyffredinol gan gynnwys defnydd cerbydau yn lleihau o ganlyniad i reoliadau allyriadau tynn ar gerbydau newydd oherwydd safonnau Ewropeaidd.

Effeithiau Synergol a Chrynodol

6.54 Mae potensial ar gyfer effeithiau crynodol hirdymor negyddol ar newid hinsawdd o ganlyniad i ddatblygu tir glas i gwrdd â'r targedau twf a ddynodir yn y Cynllun. Gall effeithiau crynodol negyddol eraill godi o'r cynnydd tebygol yn y boblogaeth, gwastraff, dŵr gwastraff , a thrafnidiaeth. Hefyd mae potensial ar gyfer effeithiau crynodol cadarnhaol o ganlyniad i gynnydd yn nifer y coed a'r isadeiledd gwyrdd mewn ardaloedd trefol, gan weithredu fel sinciau carbon yn ogystal â darparu cysgod.

Cydberthynas â phynciau eraill

6.55 Mae cysylltiad agos rhwng natur ac arwyddocad newid hinsawdd a llifogydd, ar y naill law, a thai, cyflogaeth a thrafnidiaeth ar y llall. Mae cysylltiad agos hefyd rhwng llifogydd a chymunedau ac iechyd dynol, yn ogystal ag ansawdd dŵr. Gall cynnydd yn y risg o lifogydd gael effeithiau negyddol ar iechyd dynol yn ogystal â chael effeithiau negyddol anuniongyrchol ar ansawdd dŵr a'r economi. Mae cysylltiad hanfodol rhwng llifogydd a newid hinsawdd ac mae'n effeithio'n sylweddol ar y defnydd o dir.

Adnoddau Dŵr, Ansawdd Dŵr a'r Risg o Lifogydd

Pynciau Cyfarwyddeb SEA: Dŵr

Amcanion Asesiad Strategol perthnasol:

- Amcan Asesiad Strategol 11: Diogelu ansawdd dŵr, rheoli adnoddau dŵr yn gynaliadwy a lleihau i'r eithaf y risg o lifogydd

Gwerthusiad o bolisïau'r Cyd-gynllun Adneuo

6.56 Mae effeithiau negyddol ar ffynonnellau ac ansawdd dŵr fioamrywiaeth yn fwyaf tebygol o godi o ganlyniad i bolisïau sy'n pennu maint a lleoliad twf arfaethedig. Ystyrir bod polisïau lefel uwch, megis Polisi PS1, yn cael effaith ansicr gan fod maint a lleoliad datblygiadau yn cael eu rhestru mewn polisïau eraill o'r Cyd-gynllun Adneuo polisïau. Mae Polisïau tai a chyflogaeth PS11 a CYF1 y Cyd-gynllun Adneuo yn anelu at ddarparu 7,902 o dai a 168 ha o dir cyflogaeth yn ystod oes y Cynllun i ddiwallu anghenion y Dosbarth yn y dyfodol, gyda'r potensial o gael effeithiau negyddol hirdymor ar adnoddau dŵr ac ansawdd trwy gynyddu maint y dŵr a echdynnir ar gyfer yfed a chynyddu lefelau'r gwaciadau a ganiateir.

6.57 Gall y cynnydd yn arwynebedd anhydraidd o ganlyniad i ddatblygu gael effaith ar ansawdd dŵr hefyd, trwy drosglwyddo llygryddion yng ngorlif y dŵr wyneb. Rhestrir lleoliadau datblygiad ym Mholisïau CFY1 a TA1/10 i TA1/12 ac er bod potensial ar gyfer effeithiau negyddol; mae'n fwy priodol rhoi sylw i'r rheini trwy ystyried dyraniadau safle penodol.

6.58 Mae Polisi Strategol trosfwaol PS1 ar Ddatblygu Cynaliadwy yn anelu at:

- Leihau faint o ddŵr sy'n cael ei ddefnyddio a'i wastraffu;
- Lleihau'r effaith ar adnoddau dŵr a'i ansawdd
- Rheoli'r risg o lifogydd;
- Mwyhau'r defnydd o gynlluniau draenio cynaliadwy; a
- Hybu amcanion Cynllun Rheoli Basn Afonydd Gorllewin Cymru.

6.59 Cefnogir hyn mewn mwy o fanylder ym Mholisi Strategol PS5, sy'n anelu at fynd i'r afael ag effeithiau newid hinsawdd, ac mae llifogydd yn ffactor bwysig yn hynny. Mae'r polisi yn hyrwyddo profion cyfresol er mwyn osgoi'r ardaloedd lle mae'r risg mwyaf o lifogydd, yn ogystal â safonau uchel o effeithiolrwydd dŵr a mesurau i wrthsefyll sychder a gwella ansawdd dŵr. Mae'r safonau hyn yn cael eu hailadrodd ym Mholisïau CYFF2 a CYFF3 ar ddylunio, tirweddu a ffurfio lleoedd, lle disgwylir bod datblygiad yn sicrhau y cyfyngir ar orlif dŵr wyneb a lle darparir arwynebau hydraidd.

6.60 Mae Polisi CYFF5 yn anelu at sicrhau bod cynigion datblygu yn ymgorffori mesurau cadwraeth dŵr a Systemau Draenio Trefol Cynaliadwy (SuDS). Y mae hefyd yn anelu at sicrhau bod datblygiad yn lleiafu'r risg o lifogydd ac yn osgoi ail-leoli'r risg o lifogydd. Ymhellach at hyn, mae Polisi AMG3 yn anelu at ddiogelu ansawdd dŵr ar hyd yr arfordiroedd sydd mor werthfawr.

6.61 Mae Polisïau'r Cyd-gynllun yn cydymffurfio â'r Strategaeth Ddŵr ar gyfer Cymru[14], sy'n gosod allan gyfeiriad polisi hirdymor Llywodraeth Cymru ar gyfer dŵr ac yn anelu at gydbwyso anghenion hirdymor yr amgylchedd gyda'r angen i sicrhau bod digon o adnoddau dŵr a gwasanaethau dŵr gwastraff ar gael.

[14] Llywodraeth Cymru (2014) Drafft Ymgynghorol Strategaeth Ddŵr ar gyfer Cymru.

6.62 Â chymryd y mesurau lliniaru a ddarperir gan bolisïau'r Cyd-gynllun Adneuo uchod, a phrosesau rheoleiddio cyfredol, megis y Cynllun Rheoli Adnoddau Dŵr[15] a gynhyrchir gan Dŵr Cymru, ystyrir y gellir mynd i'r afael ag unrhyw effeithiau negyddol sylweddol posibl a all ddigwydd yn sgil polisïau'r Cynllun. Ystyrir bod gweddill yr effeithiau yn niwtral, gydag elfen o ansicrwydd gan y byddant yn ddibynnol ar weithredu mesurau lliniaru.

6.63 Ystyrir bod y gwahanol bolisïau yn darparu mesurau lliniaru digonol i sicrhau na fydd unrhyw effeithiau negyddol mawr ar adnoddau dŵr, ansawdd dŵr na'r risg o lifogydd o ganlyniad i ddatblygiadau arfaethedig. Bydd datblygiadau yn cael eu cyfeirio oddi wrth ardaloedd lle mae risg o lifogydd a bydd potensial ar gyfer mân-effeithiau hirdymor cadarnhaol ar adnoddau dŵr ac ansawdd dŵr.

6.64 Argymhellir y dylai Polisi CYFF5 restru targedau penodol ar gyfer datblygu tai a chyflogaeth o safbwynt cadwraeth dŵr. Mae'r argymhelliad hwn bellach wedi ei ymgorffori yn y CDLl gyda Pholisi CYFF5 yn gofyn i unrhyw gynnig dros 1000 m2 neu 10 tŷ fod yn destun Datganiad Cadwraeth Dŵr.

Gwerthusiad o Ddyraniad Safleoedd

6.65 Ymgymerwyd ag Asesiad Strategol Canlyniad Llifogydd (ASCLl) er mwyn pennu polisïau datblygu addas a dyrannu tir mewn ffordd sy'n osgoi neu'n lleihau'r perygl o lifogydd o bob ffynhonnell drwy ddefnyddio mapiau mwyaf diweddar o'r Mapiau Cyngor Datblygu gan Llywodraeth Cymru. Nid yw'r safleoedd o fewn ardal mewn perygl llifogydd. Fodd bynnag, mae materion llifogi wedi eu hadnabod mewn rhai safleoedd. Fodd bynnag, ni ystyrir fod rhain yn arwyddocaol a byddai mesurau lliniaru ar lefel prosiect yn datrys unrhyw broblem.

Effeithiau Synergol a Chrynodol

6.66 Rhwng popeth, ystyrir bod gan y Cyd-gynllun Adneuo botensial ar gyfer mân-effeithiau crynodol negyddol o dan y pwnc hwn, trwy ddarparu 7,184 o dai a 168 ha o dir cyflogaeth yn ystod oes y Cynllun. Mae polisïau'r Cyd-gynllun Adneuo yn amddiffyn yr amgylchedd dŵr ac yn annog cynnwys mesurau effeithlonrwydd dŵr a systemau draenio cynaliadwy yn ogystal â darparu'r isadeiledd angenrheidiol. Y maent hefyd yn cyfeirio datblygiad i ffwrdd oddi wrth ardaloedd lle mae risg o lifogydd, gan ddefnyddio'r prawf cyfresol. Dylai mesurau lliniaru sicrhau na fydd effeithiau negyddol crynodol ar adnoddau dŵr, ansawdd dŵr a'r risg o lifogydd yn sylweddol. Ond mae elfen o ansicrwydd ynglŷn â hyn gan fod natur ac arwyddocad yr effaith grynodol yn dibynnu yn y pen draw ar i'r mesurau gael eu gweithredu.

Cydberthynas â phynciau eraill

6.67 Mae nifer o'r pynciau sy'n cael sylw yn yr Asesiad Strategol hwn yn effeithio ar, ac yn cael eu heffeithio gan yr amgylchedd dŵr. Gall effeithiau negyddol posibl ar adnoddau dŵr ac ansawdd dŵr hefyd gael effeithiau negyddol

[15] Dŵr Cymru (Ebrill 2014) Final Water Resources Management Plan Technical Report.

anuniongyrchol ar gymunedau ac iechyd dynol a'r amgylchedd naturiol. Yn yr un modd, gall gwelliannau i adnoddau dŵr ac ansawdd dŵr hefyd wneud budd o dan y pynciau hyn. Â chymryd bod y gwerthusiad wedi canfod nad yw'n debygol y bydd unrhyw effeithiau negyddol ar yr amgylchedd dŵr, ystyrir ei bod yn annhebygol y bydd unrhyw effeithiau negyddol anuniongyrchol sylweddol o dan unrhyw dopig arall.

Tirwedd

Pynciau Cyfarwyddeb SEA: Tirwedd

Amcanion Asesiad Strategol perthnasol:

- Amcan Asesiad Strategol 8: Gwerthfawrogi, diogelu a gwella tirwedd gwledig a threfweddau dinesig ardal y cynllun

Gwerthusiad o bolisïau'r Cyd-gynllun Adneuo

6.68 Mae gan y polisïau sy'n gosod allan faint (Polisïau SP11 & CYF1), dosbarthiad a lleoliad datblygiad (Polisïau PS3, TA1/10 to TA1/14) y potensial o gael effeithiau negyddol ar y dirwedd. Bydd natur ac arwyddocad yr effeithiau yn dibynnu ar nifer o ffactorau, gan gynnwys union leoliad, graddfa, dwysedd a dyluniad y datblygiad yn ogystal â sensitifrwydd y dirwedd lle bydd yn digwydd. Hefyd mae potensial i'r datblygiad gael effeithiau cadarnhaol ar drefwedd neu dirwedd trwy adfywio safleoedd tir llwyd neu adeiladau a ystyrir yn ddolur llygad.

6.69 Bydd datblygiad tai yn cael ei ddosrannu yn ôl yr hierarchaeth o aneddiadau a restrir ym Mholisi PS15. Mae'r strategaeth yn seiliedig ar lefel darpariaeth gwasanaeth yr anheddiad, ei swyddogaeth a'i faint (poblogaeth) ac yn amodol ar ei gapasiti amgylcheddol a chymdeithasol a'i allu i ddygymod â datblygiad. Mae hynny'n golygu y bydd datblygiad yn cael ei ganolbwyntio yn bennaf yn ac oddi amgylch y Prif Ganolfannau (55% o'r twf), Canolfannau Gwasanaeth Lleol (20% o'r twf) a Phentrefi a Chlystyrrau (25% o'r twf) yn ystod oes y Cynllun. Mae rhai o'r aneddiadau hyn yn gorwedd o fewn neu yn agos at Ardaloedd o Harddwch Naturiol Eithriadol Ynys Môn a Llŷn yn ogystal â Pharc Cenedlaethol Eryri. Nodir union leoliad y datblygiadau ym mholisïau TA1/10, TA1/11 a CYF1 ac er bod potensial ar gyfer effeithiau negyddol ar y dirwedd ar lefel leol mae'n fwy priodol i'r rheini gael sylw trwy ystyried dyraniadau safleoedd penodol.

6.70 Mae polisïau yn anelu at gyfyngu ar ddatblygu yng nghefn gwlad agored ac yn cyfeirio datblygiad tuag at ardaloedd adeiledig sydd â mynediad addas i wasanaethau a chyfleusterau, gan roi blaenoriaeth i ddefnyddio tir sydd wedi cael ei ddefnyddio yn flaenorol (e.e. Polisïau PS5 a CYFF1). Er gwaethaf y flaenoriaeth a roddir i ddefnyddio tir llwyd y mae'n anochel y bydd y datblygiad arfaethedig yn arwain at golli rhywfaint o dir glas a gallai hynny gael effaith negyddol ar y dirwedd.

6.71 Mae polisïau'r Cyd-gynllun Adneuo yn anelu at ddiogelu Ardaloedd Tirwedd Arbennig (Polisi AMG1), yn ogystal â hybu nodweddion a phriodweddau sy'n unigryw i gymeriad y dirwedd leol (Polisi AMG2), gan gynnwys nodweddion trefwedd traddodiadol fel patrwm strydoedd, strwythurau a'r ffordd y mae anheddau wedi cael eu gosod allan. Mae Polisi AMG2 yn cydnabod lleoliad ehangach yr Ardaloedd o Harddwch Naturiol a'r Parc Cenedlaethol ac yn anelu at amddiffyn cymeriad y dirwedd sydd o amgylch yr ardaloedd hyn sydd wedi eu dynodi ar lefel genedlaethol. Mae'r Cynllun bellach yn cynnwys Polisi sy'n ceisio diogelu gosodiad yr AHNE'oedd ac unrhyw olygfeydd arwyddocaol i mewn ac allan ohonynt. Mae'r polisi yn creu cysylltiadau â'r Cynlluniau Rheoli AHNE i sicrhau bod nodau ac amcanion y rhain yn cael eu hystyried yn llawn mewn datblygiadau newydd. Ymhellach, mae Polisi PS7 yn ceisio lleihau effaith llinellau uwchben datblygiadau newydd ar y dirwedd, yn enwedig mewn ardaloedd tirwedd sensitif, drwy osod ceblau o dan y ddaear lle bo angen.Mae ffin orllewinol ardal y Cynllun yn derfyn arfordirol ac yn nodwedd amlwg o'r dirwedd. Gan hynny mae'n cael ei ddiogelu ym Mholisi AMG3, sy'n cynnwys cefnogaeth i adleoli busnesau presennol o fewn y Parth Rheoli Newid Arfordirol.

6.72 Mae polisïau'r Cyd-gynllun Adneuo yn anelu at wella tirweddau a threfweddau trwy ddylunio o ansawdd uchel sy'n amddiffyn tirweddau, golygfeydd, awyrlin, asedau hanesyddol a lleoliadau o werth ac sy'n cynnwys mannau agored newydd (e.e. Polisïau CYFF2 a CYFF3). Mae Polisi Strategol PS2 yn anelu at ddiogelu'r tir amaethyddol gorau a mwyaf amlbwrpas er mwyn amddiffyn a gwella'r amgylchedd gwledig, yn ogystal â sicrhau nad yw gallu tirweddau i ymaddasu ar gyfer newid hinsawdd yn cael ei amharu, a bod amgylcheddau cyfatebol yn cael eu darparu i wneud iawn am golledion os oes angen.

6.73 Ystyrir bod y mesurau lliniaru a ddarperir drwy bolisïau'r Cyd-gynllun Adneuo yn ddigonol i sicrhau na fydd unrhyw effeithiau negyddol mawr ar y dirwedd. Mae datblygiad yn cael ei gyfeirio i ac oddi amgylch aneddiadau sy'n bodoli'n barod, gan roi blaenoriaeth i dir sydd wedi cael ei ddatblygu yn flaenorol. Mae ardaloedd tirwedd pwysig a sensitif yn cael eu gwarchod a bydd yn rhaid i bob cynnig datblygu ddangos ansawdd uchel o ddyluniad sy'n parchu'r dirwedd leol.

Gwerthusiad o Ddyraniad Safleoedd

6.74 Mae'r arfarniad wedi dangos fod rhai safleoedd yn perfformio'n well na'i gilydd o ran eu hardrawiad potensial ar y tirwedd. Mae nifer o safleoedd tir llwyd wed eu dynodi ar gyfer eu datblygu, a dylai rhain gael effaith bositif ar y tirwedd lleol. Gall effeithiau andwyol ar y tirwedd ddigwydd ar safleoedd tir glas a safleoedd sydd wedi eu lleoli ar ymylon aneddleoedd.

Effeithiau Synergol a Chrynodol

6.75 Mae gan y lefel twf a gynigir yn y Cynllun botensial i gael effeithiau negyddol hirdymor mawr ar y dirwedd. I fynd i'r afael â'r broblem y mae'r Cynllun yn

anelu at gyfeirio datblygiad i ffwrdd oddi wrth yr amgylcheddau mwyaf sensitif, yn cefnogi datblygiad o ansawdd uchel sy'n parchu ac yn hyrwyddo'r dirwedd yn ogystal ag yn darparu mannau agored newydd ac Isadeiledd Gwyrdd o fewn y datblygiad newydd. Dylai'r mesurau lliniaru a ddarperir gan bolisïau'r Cynllun ac sydd ar gael ar lefel prosiect leihau effeithiau negyddol er mwyn sicrhau nad ydynt yn arwyddocaol; serch hynny mae'r effaith grynodol gyffredinol yn parhau i fod yn ansicr. Mae datblygiad yn debygol o arwain at golli tir glas a thir amaethyddol, ac at newid y dirwedd i ryw raddau, a allai gael mân-effeithiau negyddol yn yr hirdymor.

Cydberthynas â phynciau eraill

6.76 Mae'r dirwedd yn dylanwadu ar ac yn cael ei effeithio gan nifer o'r pynciau sy'n cael eu hystyried yn yr Asesiad Strategol. Gall effeithiau negyddol posibl ar yr amgylchedd dŵr, ansawdd aer, bioamrywiaeth, treftadaeth a phridd hefyd gael effeithiau negyddol anuniongyrchol ar y dirwedd. Gall newidiadau yn y dirwedd effeithio yn gadarnhaol ac yn negyddol ar gymunedau ac iechyd.

Bioamrywiaeth

Pynciau Cyfarwyddeb SEA: Bioamrywiaeth, planhigion ac anifeiliaid

Amcanion Asesiad Strategol perthnasol:

- Amcan Asesiad Strategol 1: Cynnal a hybu buddiannau a chysylltiadau bioamrywiaeth

Gwerthusiad o bolisïau'r Cyd-gynllun Adneuo

6.77 Mae effeithiau negyddol ar fioamrywiaeth yn fwyaf tebygol o godi o ganlyniad i bolisïau sy'n pennu maint a lleoliad twf arfaethedig. Ystyrir bod polisïau lefel uwch, megis Polisi PS1 yn rhwym o gael effaith ansicr gan fod maint a lleoliad penodol y datblygiad yn cael eu nodi mewn polisïau eraill o'r Cyd-gynllun Adneuo. Mae Polisïau tai a chyflogaeth PS13 a CYF1 y Cyd-gynllun Adneuo yn anelu at ddarparu 7,902 o dai a 168 ha o dir cyflogaeth i ddiwallu anghenion y Dosbarth yn y dyfodol ac mae gan hynny botensial i gael effeithiau negyddol hirdymor mawr ar fioamrywiaeth.

6.78 Mae Polisi PS5 yn rhoi blaenoriaeth i wneud defnydd effeithiol o dir, gan roi blaenoriaeth lle bo modd i ailddefnyddio tir sydd wedi cael ei ddatblygu yn flaenorol o fewn ffiniau'r anheddiad. Mae hyn yn gadarnhaol o ran bioamrywiaeth oherwydd, er cydnabod y gall safleoedd tir llwyd fod yn bwysig, safleoedd tir glas sydd gan amlaf yn fwyaf gwerthfawr. Bydd datblygiad tai yn cael ei ddosrannu yn ôl yr hierarchiaeth o aneddiadau a restrir ym Mholisi PS15. Mae'r strategaeth yn seiliedig ar lefel darpariaeth gwasanaeth yr anheddiad, ei swyddogaeth a'i faint (poblogaeth) ac yn amodol ar ei gapasiti amgylcheddol a chymdeithasol a'i allu i ddygymod â datblygiad. Mae hynny'n golygu y bydd datblygiad yn cael ei ganolbwyntio yn bennaf yn

ac oddi amgylch y Prif Ganolfannau (55% o'r twf), Canolfannau Gwasanaeth Lleol (20% o'r twf) a Phentrefi a Chlystyrrau (25% o'r twf) yn ystod oes y Cynllun. Er cydnabod bod nifer sylweddol o safleoedd dynodedig yn bodoli o amgylch aneddiadau, yn arbennig mewn safleoedd arfordirol, bydd y strategaeth ddosrannu o leiaf yn canolbwyntio twf yn yr aneddiadau presennol ac o'u hamgylch, gan osgoi'r ardaloedd mwy sensitif sydd heb gael eu datblygu.

6.79 Nodir union leoliad datblygiad ym mholisïau TA1/10, TA1/11 a CYF1 ac er bod potensial ar gyfer canlyniadau negyddol ar lefel leol trwy golli cynefinoedd; y mae'n fwy priodol rhoi sylw i'r rhain trwy ystyried dyraniadau safleoedd penodol. Mae perthynas rhwng y brif effaith negyddol sy'n debygol o godi o ganlyniad i bolisïau datblygu strategaeth, a cholli a darnio cynefinoedd yn gyffredinol. Dylid gwarchod a chynnal coridorau cynefinoedd gan fod cydgysylltiad cynefinoedd yn bwysig o ran hyfywedd bioamrywiaeth yn yr hirdymor.

6.80 Mae polisïau'r Cyd-gynllun Adneuo yn anelu at warchod a hybu bioamrywiaeth, ac mae gan hynny botensial i gael effeithiau cadarnhaol o'r byrdymor i'r hirdymor. Mae Polisi PS1 yn anelu at amddiffyn a gwella ardaloedd o werth bioamrywiol uchel, ac yn cyfeirio datblygiad i ffwrdd oddi wrth yr ardaloedd mwyaf sensitif. Mae Polisi PS6 yn cydnabod rôl bioamrywiaeth mewn newid hinsawdd ac yn anelu'n arbennig at sicrhau'r buddion y gall rhai nodweddion naturiol penodol eu darparu (e.e. yr effaith o oeri sy'n gysylltiedig â choed). Mae Polisi CYFF3 yn anelu at adnabod a diogelu nodweddion naturiol megis coed, gwrychoedd a chyrsiau dŵr mewn datblygiadau, neu ddarparu rhai yn eu lle pan na fydd yn bosibl eu cadw.

6.81 Mae Polisïau AMG4 ac AMG5 yn ymrwymo i warchod a gwella ardaloedd cadwraeth bioamrywiaeth ryngwladol, genedlaethol a lleol, a chyfeirio datblygiad oddi wrth yr amgylcheddau sensitif hynny. Mae'r rhain yn cynnwys Gwarchodfeydd Natur Lleol (LNR) A Safleoedd Bywyd Gwyllt (WS). Mae'r polisïau hefyd yn anelu at sicrhau rhwydwaith isadeiledd gwyrdd sydd wedi ei gyd-gysylltu er mwyn cynnal symudiad bywyd gwyllt yn ogystal â chynnal Cynlluniau Gweithredu Bioamrywiaeth Leol (LBAP), gan anelu at ddatblygiad a fydd yn cyfrannu at dargedau LBAP. Lle bo angen mae Polisi EMG4 hefyd yn mynnu Asesiad Ecolegol i gyd-fynd â'r cais cynllunio.

6.82 Ystyrir bod polisïau'r Cyd-gynllun Adneuo, a amlinellir uchod, yn darparu mesurau lliniaru addas i sicrhau nad oes unrhyw effeithiau negyddol sylweddol o ganlyniad i lefel gyffredinol y twf arfaethedig.

Gwerthusiad o Ddyraniad Safleoedd

6.83 Nid oes unrhyw un o'r safleoedd wedi eu lleoli o fewn dynodiadau bioamrywiaeth rhyngwladol, cenedlaethol neu leol. Fe all y golled o dir glas yn rhai safleoedd gael effaith negyddol bach ar fioamrywiaeth, drwy'r golled o gysylltedd a darniad coridorau gwyrdd. Fodd bynnag, ystyrir fod y Cynllun yn

darparu mesurau lliniaru addas er mwyn sicrhau nad oes effeithiau negyddol arwyddocaol yn digwydd.

Effeithiau Synergol a Chrynodol

6.84 Mae gan lefel y twf a gynigir yn y Cynllun y potensial o gael effeithiau negyddol hirdymor ar yr amgylchedd naturiol. I ddelio â hyn y mae'r Cynllun yn ceisio: cyfeirio datblygiad i ffwrdd oddi wrth yr amgylcheddau mwyaf sensitif, rhoi cefnogaeth i hybu cynefinoedd naturiol presennol a darparu mannau agored newydd ac isadeiledd gwyrdd o fewn datblygiadau newydd. Dylai'r mesurau lliniaru a ddarperir gan bolisïau'r Cynllun ac sydd ar gael ar lefel prosiect, leihau effeithiau negyddol er mwyn sicrhau nad ydynt yn arwyddocaol o ran bioamrywiaeth; ond mae'r effaith grynodol gyffredinol yn parhau i fod yn ansicr. Mae datblygiad yn debygol o arwain at golli tir glas, a newid neu amharu ar gynefinoedd presennol i ryw raddau, naill ai trwy golli cydgysylltiad neu trwy ddarnio cynefinoedd.

Cydberthynas â phynciau eraill

6.85 Mae'r amgylchedd naturiol yn dylanwadu ar ac yn cael ei heffeithio gan nifer o'r pynciau sy'n cael eu hystyried drwy'r Asesiad Strategol. Gall effeithiau negyddol posibl ar yr amgylchedd naturiol, hefyd gael effeithiau negyddol anuniongyrchol ar gymunedau ac iechyd dynol, newid hinsawdd ac ansawdd dŵr. Yn yr un modd, gall gwelliannau i'r amgylchedd naturiol gael effaith fuddiol hefyd o dan y penawdau hyn. Ystyrir bod digon o fesurau lliniaru ar gael yn y Cynllun i sicrhau ei bod yn annhebygol y bydd unrhyw effeithiau negyddol anuniongyrchol sylweddol o dan unrhyw dopig arall.

Pridd

Pynciau Cyfarwyddeb SEA: Pridd

Amcanion Asesiad Strategol perthnasol:

- Amcan Asesiad Strategol 9: Defnyddio pridd ac asedau mwynol yn effeithlon a hybu mecanweithiau i leihau gwastraff, ailddefnyddio ac ailgylchu

Gwerthusiad o bolisïau'r Cyd-gynllun Adneuo

6.86 Lle bo modd, mae'r polisïau yn blaenoriaethu'r defnydd o dir sydd wedi cael ei ddefnyddio'n flaenorol (Polisi PS5) ac yn ceisio osgoi datblygu yng nghefn gwlad agored ac mewn ardaloedd lle mae tir o ansawdd arbennig o dda, er enghraifft, mae Polisi Strategol PS6 yn ceisio gwarchod y tir amaethyddol gorau a mwyaf amlbwrpas.

6.87 Mae adran benodol ar fwynau yn dynodi Ardaloedd Diogelu Mwynau at y dyfodol (Polisi MWYN1) a chyflenwad cynaliadwy o fwynau (Polisi MWYN2). Ymhellach at hynny mae Polisi MWYN3 yn dynodi'r Ardaloedd Blaenoriaeth

Chwilio ar gyfer cyflenwadau'r dyfodol o dywod, graean a chreigiau mâl. Mae polisïau eraill yn gosod y meini prawf ar gyfer datblygiadau mwynol (Polisi MWYN4) ac yn cefnogi cynhyrchu cerrig adeiladu lleol (Polisi MWYN5) er mwyn cynnal arddull ac ymddangosiad adeiladau traddodiadol yn yr ardal. Mae Polisi MWYN6 yn sicrhau y cynhelir parthau clustogi oddi amgylch safleoedd mwynol er mwyn lleiafu effeithiau echdynnu. Mae Polisi MWYN10 yn caniatáu ar gyfer datblygu Pyllau Benthyg lle bo'n briodol; mae pyllau benthyg yn gyfryngau cyflenwi dros dro sy'n gallu lleihau effeithiau trafnidiaeth a'r effeithiau amgylcheddol cysylltiedig.

6.88 Bydd twf yn ardal y Cynllun yn arwain yn anochel at golli tir glas a rhai ardaloedd o dir amaeth da, ac mae gan hynny botensial o effaith hirdymor negyddol ar dir a phriddoedd. Ond ystyrir bod mesurau lliniaru addas yn bodoli yn fframwaith y polisi er mwyn sicrhau na fydd unrhyw effeithiau negyddol mawr.

Gwerthusiad o Ddyraniad Safleoedd

6.89 Mae'r arfarniad wedi dangos fod rhai safleoedd yn fwy tebygol o gael ardrawiad ar briddoedd. Mae safleoedd sydd wedi eu dynodi ar dir llwyd yn perfformio'n well o ran hyn drwy ailddefnyddio tir ar dir llwyd.

Effeithiau Synergol a Chrynodol

6.90 Mar gan y twf a gynigir yn y Cyd-gynllun Adneuo botensial i gael effeithiau hirdymor negyddol ar briddoedd. I roi sylw i hyn y mae'r Cynllun yn anelu at: gyfeirio datblygiad i ffwrdd oddi wrth y tir o'r ansawdd uchaf, a darparu mannau agored newydd ac isadeiledd gwyrdd o fewn datblygiadau newydd. Dylai'r mesurau lliniaru a ddarparir gan bolisïau'r Cynllun ac sydd ar gael ar lefel prosiect leihau effeithiau negyddol fel nad ydynt yn arwyddocaol o ran priddoedd, ond serch hynny mae'r effaith grynodol gyffredinol yn parhau i fod yn ansicr. Mae datblygiad yn debygol o arwain at golli tir glas a thir amaethyddol, a newid yn ansawdd y pridd mewn rhai ardaloedd.

Cydberthynas â phynciau eraill

6.91 Mae'r amgylchedd naturiol yn dylanwadu ar, ac yn cael ei heffeithio gan nifer o'r pynciau sy'n cael eu hystyried drwy'r Asesiad Strategol. Gall effeithiau negyddol posibl ar yr amgylchedd naturiol, hefyd gael effeithiau negyddol anuniongyrchol ar gymunedau ac iechyd, newid hinsawdd a llifogydd, ansawdd yr aer ac ansawdd dŵr. Yn yr un modd, gall gwelliannau i'r amgylchedd naturiol gael effaith fuddiol hefyd o dan y penawdau hyn. Ystyrir bod digon o fesurau lliniaru ar gael yn y Cynllun i sicrhau ei bod yn annhebygol y bydd unrhyw effeithiau negyddol anuniongyrchol sylweddol o dan unrhyw dopig arall.

Treftadaeth Diwylliannol

Pynciau Cyfarwyddeb SEA: Treftadaeth ddiwylliannol

Amcanion Asesiad Strategol perthnasol:

- Amcan Asesiad Strategol 4: Diogelu, hybu ac atgyfnerthu'r iaith Gymraeg
- Amcan Asesiad Strategol 5: Diogelu, hybu ac atgyfnerthu adnoddau diwylliannol ac asedau treftadaeth hanesyddol

Gwerthusiad o bolisïau'r Cyd-gynllun Adneuo

6.92 Mae Deddf Cynllunio (Cymru) 2015 yn ei gwneud yn ofynnol i'r Arfarniad Cynaladwyedd gynnwys asesiad o effeithiau tebygol y Cynllun ar y defnydd o'r iaith Gymraeg yn ardal yr awdurdod. Er mwyn asesu datblygiad y Cynllun yn erbyn aamcan AC 4 (Diogelu, hybu ac atgyfnerthu'r iaith Gymraeg) ymgymerwyd ag Asesiad Effaith ar yr Iaith Gymraeg (AEIG) drwy gydol y broses. Mae canfyddiadau'r AEIG wedi bwydo i mewn i'r AC hwn. Mae'r Cynllun yn cynnwys nifer o bolisiau manwl fydd yn cael effaith bositif ar yr iaith Gymraeg, tra ar yr un pryd, yn lleihau unrhyw effaith niweidiol ar fywiogrwydd yr iaith.

6.93 Mae'r fframwaith bolisi o'r Cynllun sy'n datblygu yn creu'r'r fframwaith ar gyfer hyrwyddiad effeithiol o'r iaith Gymraeg a diwylliant. Dylai'r amrywiaeth o gyfleoedd sy'n cael eu darparu gan y polisiau, gan gynnwys y ddarpariaeth o whanol fathau o dai, dim dyraniadau tir ar gyfer tai farchnad agored mewn pentrefi a chlystyrau lleol, arfordirol a gwledig, datblygu tai gam wrth gam, tyfiant economaidd lleol, negodi cyfraniadaupriodol gan ddatblygwyr ar gyfer isadeiledd, ac amddiffyn a mwyhautreftadaeth diwylliannol i gyd gyfrannu at wella bywiogrwydd yr iaith Gymraeg.

6.94 Mae Polisïau tai a chyflogaeth PS13 a CYF1 y Cyd-gynllun Adneuo yn anelu at ddarparu 7,902 o dai a 168 ha o dir cyflogaeth er mwyn diwallu anghenion y Dosbarth yn y dyfodol. Er bod potensial i gael effeithiau negyddol arwyddocaol o ganlyniad i'r lefel twf a gynigir y mae natur ac arwyddocad yr effeithiau a ddaw yn sgil y polisïau hyn yn aneglur, gan eu bod yn dibynnu ar union leoliad y datblygiad arfaethedig a nodir mewn polisïau eraill. Mae polisiau manwl yn hyrwyddo cyfleoedd cyflogaeth mewn anheddleoedd o fewn ardaloedd trefol a gwledig, fydd yn cyfrannu at ddatblygiad economaidd amrywiol. Bydd datblygiad economaidd gwledig hefyd yn helpu i gadw preswylwyr sy'n siarad Cymraeg i aros yn eu cymunedau, fydd yn ei dro yn fuddiol i'r iaith. Mae nifer o bolisiau economaidd yn hwyluso datblygiad ar gyfer defnydd cyflogaeth gan gynnwys arallgyfeirio amaethyddol ac adfywio safloedd, fydd yn cynyddu nifer swyddi yn ogystal â darparu cyfleoedd i ffurfio busnesau newydd. Gall gyfleoedd cyflogaeth addas hefyd arwain at annog siaradwyr Cymraeg oedd wedi symud i ffwrdd o'r ardal i chwilio am waith i ddychwelyd. Bydd Polisi ISA1 yn darparu'r fframwaith berthnasol i'w gwneud hi'n ofynnol i fusnesau newydd neu bresennol sy'n ehangu i fformiwleiddio cynllun iaith Gymraeg, os yw'r rhwymedigaeth yn cwrdd â'r profion statudol.

6.95 Bydd datblygiad tai yn cael ei ddosbarthu yn unol â'r hierarchaeth aneddiadau a nodir ym Mholisi PS15. Mae'r strategaeth yn seiliedig ar lefel darpariaeth gwasanaeth yr anheddiad, ei swyddogaeth a'i faint (poblogaeth) ac yn amodol ar ei gapasiti amgylcheddol a chymdeithasol a'i allu i ddygymod â datblygiad. Trwy ganolbwyntio datblygiad mewn ac oddi amgylch y Prif Ganolfannau (55% o'r twf), Canolfannau Gwasanaeth Lleol (20% o'r twf) mae potensial i gael effeithiau hirdymor negyddol arwyddocaol ar dreftadaeth yn yr ardaloedd hyn, sy'n cynnwys Henebion Rhestredig, Adeiladau Rhestredig ac Ardaloedd Cadwraeth. Yn groes i hynny, bydd hefyd yn helpu i osgoi a lleiafu effeithiau negyddol posibl ar asesiadau treftadaeth y tu allan i'r ardaloedd hynny. Gall datblygiad gael effaith gadarnhaol ar dreftadaeth hefyd trwy helpu i wella arwyddion neu hygyrchedd neu trwy adfywio safle tir llwyd a oedd cynt yn cael effaith negyddol ar dirwedd neu drefwedd. Mae natur ac arwyddocad yr effaith yn dibynnu ar union leoliad y datblygiad arfaethedig.

6.96 Mae Polisïau TAI10 a TAI11 yn rhestru'r safleoedd a gynigir ar gyfer datblygiad yn y ganolfan isranbarthol, canolfannau gwasanaeth isranbarthol a chanolfannau gwasanaeth lleol. Mae'r safleoedd cyflogaeth a gynigir yn cael eu rhestru ym Mholisi CYF1. Mae'n fwy priodol ymdrin â materion sy'n ymwneud a safleoedd penodol trwy ystyried y dyraniadau safle, sy'n cael eu rhestru isod o dan bennawd ar wahân. Mae'r ddarpariaeth o gymysgedd addas o dai, gan gynnwys tai fforddiadwy, yn hanfodol wrth gadw poblogaeth aelwydydd lleol yn eu cymunedau yn ogystal ag aelwydydd oed gweithio sydd angen symud yn ôl/ i mewn i ardal y Cynllun eu bod yn cael eu lletya os ydynt yn ffafrio tŷ newydd yn hytrach thŷ o'r stoc dai bresennol. Mae polisiau tai yn y Cynllun, yn enwedig, TAI1 (Cymysgedd Briodol o Dai) TAI/5 (Tai Marchnad Lleol) a TAI/9 (Trothwy Tai Fforddiadwy a'r Dosbarthiadau) yn anelu i hwyluso datblygiad o'r math cywir o dai sydd yn cwrdd ag anghenion lleol fydd yn annog pobl ifanc i aros yn eu cymunedau. Gall ddarpariaeth o'r fath hefyd arwain at annog siaradwyr Cymraeg a oedd wedi gadael yr ardal i ddychwelyd. Yn dilyn asesiad o'r sylwadau ar y Cynllun Adneuo, cyflwynwyd Polisi ychwanegol, sy'n gosod y fframwaith er mwyn hwyluso datblygu cam wrth gam ar safleoedd sydd wedi eu dynodi neu safleoedd ar hap.

6.97 Mae hyfywedd a bywiogrwydd cymunedol hefyd yn cael ei fwyhau drwy bolisiau amrywiol yn y Cynllun. Bydd rhain yn helpu cefnogi mentrau sy'n adeiladu cymunedau sefydlog, diogel, iach a chryf, sy'n cynnwys parchu a mwyhau'r iaith Gymraeg a diwylliant. Er engrhaifft, bydd Polisiau ISA1 (Darpariaeth Isadeiledd) ac ISA2 (Cyfleusterau Cymunedol) yn diogelu a sicrhau gwasanaethau a chyfleusterau cymunedol ble'n briodol, a ddylai yn ei dro, gwella cydlyniad cymunedol ac integreiddiad. Bydd cyfraniadau i ddiogelu isadeiledd cymunedol addas drwy fecanweithiau cynllunio yn adeiladu ar fentrau sy'n cael eu hybu gan y Cyngor, Hunaniaith a Menter Iaith Môn. Mae'r math olaf hwn o ymrwymiad cynllunio, yn ogystal â chyfeiriad at fentrau hyfforddiant lleol wedi eu hychwanegu at gofrestr dangosol o wahanol fathau o ymrwymiadau cynllunio sydd wedi eu cynnwys ym mholisi ISA1.

6.98 Mae'r Cyd-gynllun Adneuo yn anelu at amddiffyn asedau treftadaeth gwerthfawr a'u lleoliadau a lleiafu effeithiau datblygu. Mae Polisi AT1 yn sicrhau bod datblygiadau yn rhoi ystyriaeth i strategaethau a fabwysiadwyd, gan gynnwys; Gwerthuso Ardaloedd Cadwraeth, Cynlluniau a Strategaethau Cyflawni, Cynlluniau Rheoli Safleoedd Treftadaeth y Byd a'r Gofrestr Tirweddau, Parciau a Gerddi o Ddiddordeb Hanesyddol arbennig yng Nghymru. Lle bo'n briodol mae hyn yn cynnwys yr angen am Asesiad Effaith Treftadaeth. Er yr anelir at ddiogelu asedau gwerthfawr, mae Polisi AT2 yn cydnabod hefyd y gall datblygu sicrhau cadwraeth ac y gall hybu rhai asedau (er enghraifft Adeiladau Rhestredig nas defnyddir) a thrwy hynny hyrwyddo eu hamgylchedd lleol a gwella lleoliadau treftadaeth. Gan hynny mae'r polisi yn gosod y meini prawf ar gyfer galluogi datblygu asedau hanesyddol.

6.99 Ymhellach, mae Polisi AT3 yn cyfeirio at asedau treftadaeth nad ydynt wedi eu dynodi, ond eu bod o bwys lleol neu ranbarthol, ac mae'n ceisio diogelu'r asedau hyn a'u hamgylcheddau trwy ddatblygu cydymdeimladol sy'n cefnogi'r cymeriad a'r hunaniaeth leol. Gweithredir yn yr un ffordd i ddiogelu safleoedd archeolegol nad ydynt wedi cael eu dynodi a gall fod angen asesiadau archeolegol lle bernir fod angen hynny, Yn yr achos hwn mae treftadaeth ddiwylliannol yn cynnwys diogelu a hyrwyddo'r iaith Gymraeg fel a fynegir ym Mholisi PS1, ceir mesurau i sicrhau fod rhai mathau o ddatblygiadau (yn enwedig datblygiadau mawr) yn ceisio mwyhau'r agwedd diwylliannol o'r ardal, gan gynnwys enwau Cymraeg addas ac arwyddion dwyieithog.

6.100 Mae polisïau'r Cynllun Lleol yn anelu at ddiogelu a gwella'r amgylchedd hanesyddol ac osgoi datblygiad a fydd yn cael effaith ar arwyddocad asedau treftadaeth. Mae mesurau yn bodoli i sicrhau y bydd cynigion datblygu yn cymryd i ystyriaeth yr effeithiau posibl ar dreftadaeth, gan ddarparu mesurau lliniaru priodol lle bo angen. Gan hynny ystyrir bod mesurau lliniaru addas yn bodoli i sicrhau na fydd polisïau'r Cyd-gynllun Adneuo yn cael effeithiau negyddol mawr ar dreftadaeth. Ond mae elfen o ansicrwydd yn parhau hyd nes y bydd asesiadau lefel prosiect wedi cael eu gwneud a mesurau lliniaru wedi cael eu gweithredu.

Gwerthusiad o Ddyraniad Safleoedd

6.101 Gall nifer fechan o safleoedd gael ardrawiad ar asedau treftadaeth, gan gynnwys asedau archeolegol. Ar y cyfan, fodd bynnag, ystyrir fod y safleoedd a ffefrir yn anhebygol o gael ardrawiad negyddol ar adnoddau fel hyn. Bydd polisïau manwl hefyd yn lliniaru yn erbyn effeithiau andwyol.

Effeithiau Synergol a Chrynodol

6.102 Rhwng popeth, mae'r Cyd-gynllun Adneuo yn anelu at ddiogelu a hybu treftadaeth, yn ogystal ag osgoi datblygiad a fydd yn cael effaith negyddol ar arwyddocad asedau treftadaeth neu eu lleoliad. Er cydnabod bod gan ddatblygiad y potensial i gael effaith negyddol ar dreftadaeth ystyrir hefyd bod cyfle i sicrhau effeithiau cadarnhaol trwy wella asedau a hyrwyddo gwell mynediad. Mae mesurau lliniaru addas ar gael i fynd i'r afael ag effeithiau

negyddol er mwyn sicrhau nad ydynt yn arwyddocaol; ond mae effeithiau crynodol cyffredinol y Cynllun Lleol ar dreftadaeth yn parhau i fod yn ansicr.

Cydberthynas gyda phynciau eraill

6.103 Mae gan Dreftadaeth gysylltiadau gyda nifer o bynciau eraill gan y gall tai a chyflogaeth effeithio ar hyn, yn ogystal â'r amgylchedd naturiol (effeithiau tirwedd). Gall diogelu a hybu treftadaeth gael effaith gadarnhaol anuniongyrchol ar gymunedau ac iechyd hefyd.

Gwastraff ac Ailgylchu

Pynciau Cyfarwyddeb SEA: Asedau materol
Amcanion Asesiad Strategol perthnasol:

- Amcan Asesiad Strategol 9: Defnyddio pridd ac asedau mwynol yn effeithlon a hybu mecanweithiau i leihau gwastraff, ailddefnyddio ac ailgylchu

Gwerthusiad o bolisïau'r Cyd-gynllun Adneuo

6.104 Mae potensial y gall darparu tai a thwf mewn cyflogaeth (Polisïau PS13 a CYF1) gael effaith negyddol ar wastraff o'r byrdymor i'r hirdymor. Yn y byrdymor bydd mwy o wastraff yn cael ei gynhyrchu yn ystod y cyfnodau adeiladu, ac yn yr hirdymor o ganlyniad i'r gwastraff a gynhyrchir o ddydd i ddydd gan y teuluoedd ychwanegol a'r ardaloedd cyflogaeth.

6.105 Mae Polisi Strategol trosfwaol PS5 at Ddatblygu Cynaliadwy yn rhoi blaenoriaeth i wneud defnydd effeithiol o dir, yn arbennig tir sydd wedi cael ei ddefnyddio yn flaenorol, ac mae'n ceisio lleihau effaith datblygiad ar adnoddau lleol; osgoi llygredd, ymgorffori egwyddorion adeiladu cynaliadwy er mwyn cyfrannu at gadwraeth ynni ac effeithiolrwydd trwy ddefnyddio ynni adnewyddadwy, lleihau ac ailgylchu gwastraff, a defnyddio defnyddiau o ffynonellau cynaliadwy.

6.106 Mae Polisi CYFF1 yn sicrhau bod y datblygiad yn darparu'r ardal amwynderau priodol a'i fod y rhoi sylw priodol i gynhyrchu, trin a gwaredu gwastraff. Mae'r polisi hefyd yn amddiffyn iechyd, diogelwch a mwynderau pobl yn ardal leol y datblygiad rhag lefelau annerbyniol o amhariad, dirgryniad, sŵn, llwch, tarthau, sbwriel, draeniad, llygredd aer a niwsans. Mae defnyddio adnoddau yn effeithiol yn fater sy'n cael ei ailadrodd mewn llawer o bolisïau unigol ac mae adran bolisi benodol yn delio â gwastraff, er mwyn sicrhau bod isadeiledd digonol ar gyfer rheoli gwastraff ac ailgylchu dros gyfnod y Cynllun (Polisi G1), ac y gall datblygu rheoli gwastraff ddigwydd y tu allan i ffiniau aneddiadau neu safleoedd a ddyrennir pan fydd angen cydnabyddedig am ddatblygiad o'r fath (Polisi G2). Mae'r polisïau hyn yn darparu mesurau lliniaru priodol ar lefel strategol er mwyn sicrhau nad oes unrhyw effeithiau negyddol arwyddocaol o ganlyniad i'r gwastraff byrdymor neu hirdymor a gynhyrchir o ganlyniad i dwf mewn tai a chyflogaeth.

6.107 Dylid nodi hefyd bod Polisi G3 yn caniatáu ar gyfer trin, storio a gwaredu gwastraff ymbelydrol Lefel Isel ac Isel Iawn, ac yn gosod y meini prawf i wneud y gweithgareddau hynny yn dderbyniol. Mae'r polisi yn cefnogi datblygu'r sector ynni, sydd o berthnasedd mawr yn Ynys Môn a Gwynedd. Mae'r polisi hwn yn bwysig oherwydd y potensial o ddatblygu gorsaf ynni niwclear newydd yn y Wylfa ar Ynys Môn.

Effeithiau Synergol a Chrynodol

6.108 Ystyrir bod gan y Cynllun y potensial i gael mân-effeithiau crynodol negyddol ar wastraff ac ailgylchu o'r byrdymor i'r hirdymor trwy ddarparu ar gyfer twf mewn tai, cymuned a chyflogaeth, gan gynyddu cyfradd gyffredinol cynhyrchu a gwaredu gwastraff. Y ffordd y mae Ynys Môn a Gwynedd wedi gweithredu ar hyn yw mabwysiadu dull strategol llyfn a di-dor o gynllunio ac mae gan ardal y Cynllun botensial ar gyfer mân-effaith grynodol gadarnhaol trwy reoli a chynllunio gwastraff mewn ffordd fwy cynaliadwy ar raddfa ehangach.

Cydberthynas â phynciau eraill

6.109 Gall gwastraff effeithio yn negyddol yn anuniongyrchol ar ansawdd tir a phridd, iechyd, ansawdd dŵr a'r aer, yn arbennig wrth ymdrin â gwastraff ymbelydrol lefel isel. Ond dylai'r dull o storio a thrin gwastraff a amlinellir uchod sicrhau na fydd unrhyw effeithiau negyddol anuniongyrchol mawr ar unrhyw un o Amcanion eraill yr Asesiad Strategol.

Y Berthynas â Chynlluniau a Phrosiectau Perthnasol Eraill (Effeithiau Rhwng Cynlluniau)

6.110 Wrth ystyried effeithiau'r CDLl ar y Cyd gyda chynlluniau a phrosiectau eraill, rhoddwyd blaenoriaeth i'r dogfennau allweddol a fydd yn effeithio ar gynllunio a datblygiadau ar Ynys Môn ac yng Ngwynedd. Mae hyn yn cynnwys: cynlluniau datblygu lleol eraill, cynlluniau trafnidiaeth/seilwaith eraill a strategaethau economaidd. Mae'r cynlluniau a ystyriwyd yn adlewyrchu'r dogfennau hynny sy'n fwyaf perthnasol i arfarniad ar lefel strategol. Nod y dadansoddiad o'r effeithiau rhwng cynlluniau oedd nodi sut y gallai cynlluniau a phrosiectau allweddol eraill effeithio ar gynaliadwyedd Ynys Môn a Gwynedd.

Tabl 6.1: Effeithiau Cronnus Rhwng Cynlluniau

Cynlluniau a Rhaglenni	Effeithiau cyfunol arwyddocaol y CDLl ar y Cyd gyda chynlluniau a rhaglenni eraill
Cynlluniau Datblygu Lleol ardaloedd Cyfagos (Parc Cenedlaethol Eryri, Conwy, Powys, Sir Ddinbych, Ceredigion)	**Effeithiau Cadarnhaol** ▪ Darpariaeth tai gwell, yn cynnwys tai fforddiadwy i'r boblogaeth sy'n byw/mudo yng Ngogledd Cymru, ▪ Mynediad gwell at wasanaethau a chyfleusterau.

	▪ Adfywiad economaidd gwell gyda phwyslais lleol penodol. **Effeithiau Negyddol** ▪ Pwysau cynyddol ar fannau agored/glas ac asedau bioamrywiaeth o ddatblygiad hamdden, aflonyddwch a datblygiad uniongyrchol. ▪ Twf cyffredinol mewn allyriadau nwyon tŷ gwydr yn sgîl cynnydd mewn traffig/trafnidiaeth ac allyriadau o'r amgylchedd adeiledig. ▪ Effeithiau ar yr amgylchedd dŵr (a'r fioamrywiaeth ddibynnol), drwy dwf mewn galw. ▪ Cynnydd cyffredinol yng nghwmpas gwasanaethau anhydraidd.
Cynlluniau Trafnidiaeth Rhanbarthol Gogledd Cymru (Taith) a Chanolbarth Cymru (Trac)	**Effeithiau Cadarnhaol** ▪ Gwelliannau cynyddol i rwydweithiau trafnidiaeth gynaliadwy (gwelliannau i lwybrau trenau a bysiau yn ogystal â chyfleoedd gwell i gerdded a beicio). ▪ Llai o dagfeydd traffig. ▪ Cysylltiadau gwell rhwng aneddiadau a mynediad gwell at wasanaethau a chyfleusterau. ▪ Mynediad gwell at gyflogaeth a phroses well o symud adnoddau a nwyddau. ▪ Gostyngiad mewn llygredd atmosfferig ac allyriadau nwyon tŷ gwydr drwy rwydweithiau trafnidiaeth gynaliadwy gwell a llai o dagfeydd traffig. **Effeithiau Negyddol** ▪ Pwysau cynyddol ar fannau agored/glas, bioamrywiaeth, y tirlun, treftadaeth ddiwylliannol, yr amgylchedd dŵr (yn cynnwys y perygl o lifogydd).
Cymru: Economi yn Ffynnu (Llywodraeth Cymru, 2005); Strategaeth Adfywiad Economaidd Ynys Môn (2004 - 2015) a Strategaeth Dwristiaeth Gogledd Cymru (2010 - 2015)	**Effeithiau Cadarnhaol** ▪ Mwy o gyfleoedd cyflogaeth ac economi well. **Effeithiau Negyddol** ▪ Pwysau cynyddol ar fannau agored/glas, bioamrywiaeth, y tirlun, treftadaeth ddiwylliannol, yr amgylchedd dŵr (yn cynnwys y perygl o lifogydd).

Adroddiad Adendwm AC Gorffennaf 2016

6.111 Cyflwynwyd y CDLl ar y Cyd a thystiolaeth gefnogol, gan gynnwys yr AC, i Lywodraeth Cymru fis Mawrth 2016. Yn syth cyn y cyflwyniad, gosododd Cynghorau Newidiadau Penodol ar y CDLl ar y Cyd Adneuo ar ymgynghoriaeth a ddaeth i ben ar 13 Ebrill 2016. Ar ôl ystyried y sylwadau a

dderbyniwyd ar y Newidiadau Penodol, cynigiodd y Cynghorau nifer o ddiwygiadau ychwanegol posib i'r CDLl ar y Cyd.

6.112 Gofynnodd yr Arolygydd am eglurhad yn ei Nodyn Rhagarweiniol yng nghyswllt y gwahaniaethau yng nghynnwys manwl y polisïau a ystyriwyd drwy'r AC. Eglurwyd hyn mewn manylder pellach yn y cyfarfod cyn-archwiliad ar 14 Mehefin 2016. Gofynnodd yr Arolygydd a oedd yr AC yn ymdrin yn ddigonol â'r agweddau hynny o'r Cynllun a all fod â goblygiadau cynaliadwyedd arwyddocaol. Teimlwyd bod angen sylw pellach ar rai polisïau, er enghraifft, TRA1, CYF3, CYF7 a TAI12. Nodwyd hefyd nad oedd y rhifau polisi y cyfeiriwyd atynt yn adran Adroddiad Adneuo AC bob tro yn cyd-fynd gyda'r rhifau polisi yn y CDLl ar y Cyd Adneuo. Cynhaliodd y Cynghorau waith pellach i ymdrin â sylwadau'r Arolygydd a chyflwynasant ddilyniant o rifau polisi yn ogystal â fersiwn marcio newidiadau o Adran 6 yr Adroddiad AC (CDLl.997) ar 1 Gorffennaf 2016.

6.113 Cynhaliodd y Cynghorau waith pellach hefyd yng nghyswllt asesiad o anghenion ac adnabod dewisiadau safle ar gyfer y Gymuned Sipsiwn a Theithwyr o fewn ardal y Cynllun, a'r posibilrwydd o ddatblygu ynni adnewyddadwy. Darganfu sgriniad ar y diwygiadau arfaethedig yn dilyn ymgynghoriad ar y Newidiadau Penodol mai mân newidiadau oedd yr holl newidiadau ac nad oeddynt yn effeithio'n sylweddol ar ganfyddiadau gwaith yr AC blaenorol gan eu bod yn ceisio darparu rhagor o eglurhad neu sicrhau cysondeb. Cyflwynwyd adroddiad Adendwm yr AC i'r Arolygwr er ystyriaeth ym mis Gorffennaf 2016, a dylid ei ddarllen ar y cyd â'r Adroddiad AC terfynol hwn (dogfen Archwilio DA021).

7. AC o NMC AC ARGYMHELLION YR AROLYGYDD

7.1 Mae'r adran hon yn amlinellu canfyddiadau AC y Newidiadau Materion sy'n Codi (NMC ac ANMC) a argymhellwyd gan yr Arolygydd.

AC o NMC

7.2 Cynigiwyd nifer o newidiadau i'r CDLl ar y Cyd a ddaeth i'r amlwg o ganlyniad i faterion a ystyriwyd yn ystod Sesiynau Gwrandawiad y CDLl ar y Cyd. Roedd yn bwysig sicrhau bod unrhyw newidiadau arfaethedig yn cael eu sgrinio drwy'r broses AC i benderfynu a fuasent yn effeithio'n sylweddol ar ganfyddiadau gwaith yr AC blaenorol a gyflwynwyd yn yr Adroddiad AC (Chwefror 2016) a ph'un ai oedd angen rhagor o waith arfarnu. Cynhyrchwyd Adroddiad Adendwm AC i ddogfennu yr asesiad (Dogfen archwiliad DA041) a dylid ei ddarllen ar y cyd â'r Adroddiad Terfynol hwn.

7.3 Felly, y cam cyntaf yn yr asesiad oedd sgrinio bob NMC i adnabod y rheiny allai gael effaith sylweddol ar y canfyddiadau terfynol sy'n deillio o weithredu'r Cynllun. Gosodwyd bob NMC mewn atodlen. Er mwyn hwylustod wrth ei ddefnyddio, gosodwyd elfennau'r Cynllun sydd yn gaeth i NMC yn yr un drefn â'r Cynllun Adneuo. Cofnodwyd canfyddiadau'r gwaith sgrinio mewn colofn yn erbyn bob NMC.

7.4 Roedd y newidiadau yn cynnwys symud y cyfeiriad at y dyraniad tai ym Miwmares (T32) o Bolisi TAI 15 i TAI 5. Wrth ymgymryd â Sgrinio AC yr atodlen NMC, daeth yn amlwg nad oedd y safle wedi ei sgrinio yn yr asesiad gwreiddiol. Felly, cyflwynwyd arfarniad o'r safle hefyd yn yr Adroddiad Adendwm, y cyfeirir ato ym mharagraff 7.2 uchod.

7.5 Darganfu'r sgriniad mai mân oedd yr holl newidiadau arfaethedig ac nad oeddent yn effeithio'n sylweddol ar ganfyddiadau gwaith yr AC blaenorol gan eu bod yn ceisio darparu rhagor o eglurhad neu sicrhau cysondeb. Roedd yr Adroddiad Adendwm yn destun ymgynghoriad cyhoeddus ochr yn ochr â'r Newidiadau Materion sy'n Codi am gyfnod o chwe wythnos yn dechrau Ionawr 2017.

AC o ddiwygiadau i'r Atodlen NMC gwreiddiol ac Argymhellion yr Arolygydd

7.6 Roedd Atodlen Newidiadau Materion sy'n Codi (DA.039 a DA.040) yn destun ymgynghoriad cyhoeddus o 23 Ionawr hyd at 9 Mawrth 2017. Ystyriodd y Cynghorau sylwadau ynghylch y Newidiadau Materion sy'n Codi. Cynhaliwyd dau Sesiwn Gwrandawiad ychwanegol ar 26 a 27 Ebrill er mwyn ystyried materion yn ymwneud â sylwadau a gyflwynwyd ynghylch y NMC. Arweiniodd ystyriaeth i'r sylwadau a'r drafodaeth yn y Sesiynau Gwrandawiad at nifer o ddiwygiadau i'r Atodlen Newidiadau Materion sy'n Codi gwreiddiol. Cyhoeddwyd Atodlen derfynol o Newidiadau Materion sy'n Codi ar 8 Mai 2017 a chafodd ei hystyried gan yr Arolygydd cyn iddo gwblhau ei adroddiad yn derfynol. Mae Atodiad 10A yn cynnwys asesiad sgrinio AC y diwygiadau

uchod, sydd wedi'u nodi mewn coch. Darganfu'r sgriniad mai mân oedd yr holl newidiadau arfaethedig ac nad oeddent yn effeithio'n sylweddol ar ganfyddiadau gwaith yr AC blaenorol gan eu bod yn ceisio darparu rhagor o eglurhad neu sicrhau cysondeb.

7.7 Ar ** Mehefin 2017, cyflwynodd yr Arolygydd Cynllunio adroddiad a gasglodd bod CDLl ar y Cyd Gwynedd ac Ynys Môn yn darparu sail briodol ar gyfer cynllunio'r Siroedd hyd at 2026 yn amodol ar Newidiadau Materion sy'n Codi a nodwyd yn Atodiad A a B yn ei adroddiad. Gyda'r newidiadau a argymhellwyd, mae'r Cynllun yn bodloni gofynion adran 65(5) Deddf 2004 ac yn diwallu'r profion cadernid a nodwyd yn y polisi cenedlaethol.

7.8 Yn ogystal â'r Newidiadau Materion sy'n Codi a gynigiwyd gan y Cynghorau, gwnaeth yr Arolygydd un Newid Materion sy'n Codi (ANMC) gorfodol i'r CDLl ar y Cyd, a nodir yn Atodiad B ei adroddiad. Mae'r Arolygydd yn casglu na wnaeth y newid danseilio'r prosesau AC, AAS a'r ARC a gynhaliwyd, ac nid yw'n cyfaddawdu strategaeth y Cynllun chwaith. Sgriniwyd yr ANMC er mwyn pennu a oedd y newidiadau yn sylweddol ac a fyddai'n golygu effeithiau cynaliadwyedd arwyddocaol.

7.9 Mae Atodiad 10B yn cynnwys asesiad sgrinio ar gyfer y newid hwn ac mae'n cynnwys sylwebaeth ar oblygiadau'r newid ar Arfarniad Cynaliadwyedd y CDLl ar y Cyd. Casglwyd na fyddai'r newid yn cael effeith arwyddocaol ar faterion cynaliadwyedd ac AC cyffredinol y Cynllun, yn unol â chanfyddiadau'r Arolygydd.

8. MONITRO

Cyflwyniad

8.1 Mae Cyfarwyddeb AAS yr UE a Rheoliadau AAS y DU yn gofyn bod effeithiau amgylcheddol arwyddocaol (cadarnhaol a negyddol) o weithredu'r Cynllun yn cael eu monitro er mwyn adnabod effeithiau na ragwelwyd yn y dyddiau cynnar ac er mwyn gallu cymryd camau adfer priodol.

8.2 Felly, mae angen datblygu strategaeth fonitro er mwyn asesu perfformiad y CDLl ar y Cyd yn erbyn yr AC fel y gellir adnabod unrhyw broblemau amgylcheddol sy'n codi o ganlyniad i weithredu'r cynllun.

Datblygu'r Fframwaith Fonitro

8.3 Mae canllaw Llywodraeth Prydain ar AG/AAS yn cynghori y dylid defnyddio trefniadau monitro sy'n bodoli ble fo'n bosib, i osgoi dyblygu. Cadarnheir y dull hwn gan gyfarwyddyd Llywodraeth Cymru, sydd yn cynghori y gellir integreiddio monitro AAS gyda'r Adroddiad Monitro Blynyddol (AMB), gofyn statudol ar gyfer y CDLl. Ystyrir bod Adroddiad Monitro'r Cynllun yn ddigonol i sicrhau bod monitro priodol yn digwydd yng nghyswllt yr AAS/AC.

8.4 Nid oes unrhyw ddarpariaeth statudol eglur ynghylch monitro yn dilyn Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd. Fodd bynnag, byddai monitro priodol ar effeithiau cynllun ar unrhyw safleoedd Ewropeaidd yn ddarpariaeth ddoeth yn y cynigion monitro i'w hymgorffori yn yr AC/AAS a'r AMB. Mae cyflwr safleoedd Ewropeaidd yn cael ei fonitro gan Cyfoeth Naturiol Cymru (CNC) a gallai hyn gael ei effeithio gan amryw o ffactorau nad ydynt dan ddylanwad y Cynllun.

8.5 Mae fframwaith fonitro AC yn nhabl 8.1 yn adnabod yr 11 amcan AC, ac yn darparu is-set o 16 targed AC posib. Mae'r tabl hefyd yn darparu cyfres o ddangosyddion AC posib. Bwriedir bod sgôp y monitro AMB yn ymgorffori'r dangosyddion hyn.

8.6 Mae monitro'r Cynllun yn ymwneud ag asesu perfformiad polisïau wrth gyflawni Strategaeth y Cynllun a chyflawni ei amcanion, ac mae nifer yn cysylltu'n uniongyrchol gyda datblygiad cynaliadwy. Felly, mae cryn orgyffwrdd rhwng fframwaith fonitro'r Cynllun a'r monitro AC a awgrymwyd. Felly, ble fo'n briodol yn yr AMB bydd bob un o amcanion yr AC yn cael eu hasesu yn erbyn dangosyddion monitro'r Cynllun sy'n berthnasol i'r amcanion cynaliadwyedd. Er mwyn pwysleisio'r dull integredig, mae Tabl 9.1 yn adnabod dangosyddion y Cynllun, y credir fod ganddynt berthynas uniongyrchol gyda thargedau a dangosyddion AC posib.

8.7 Rhestrir dangosyddion AC posib a adnabuwyd fel rhan o'r Fframwaith AC ac a ddefnyddir fel rhan o'r broses fonitro yn nhabl 9.1 isod. Mae'r tabl hefyd yn amlinellu targedau posib fel y gellir mesur perfformiad y CDLl ar y Cyd yn erbyn amcanion yr AC.

7.

Tabl 7.1: Targedau potensial a dangosyddion

	Targedau Potensial	Dangosyddion Potensial	Dangosyddion y Cynllun
Amcan AC: Bioamrywiaeth			
1.	Cynnal a mwyhau buddion bioamrywiaeth a chysylltedd	▪ Colled bioamrywiaeth drwy ddatblygiad sy'n cael ei fesur drwy golled neu ardrawiad i safleoedd rhyngwladol (h.y. Natura 2000), safleoedd cenedlaethol (e.e. SoDdGA) a safleoedd lleol yn ardal y CDLl. ▪ Gwir golled bioamrywiaeth yn ardal y Cynllun oherwydd datblygiad. ▪ % o nodweddion (gwahanol fathau) mewn cyflwr ffafriol, gan gynnwys nodweddion ar y tir ac ar y môr ▪ Llwyddiant amcanion a thargedau BAP (DU a gwledydd penodol/rhanbarthol/ lleol) ▪ Tueddiadau a statws NERC 2006, Rhan 42 rhywogaethau / cynefinoedd. ▪ Nifer ac arwynebedd SINCs a GNL o fewn y Cynllun.	▪ D59 Nifer o geisiadau cynllunio a ganiateir ar safleoedd bioamrywiaeth ▪ D60 Nifer o geisiadau cynllunio a ganiateir ar safleoedd a ddynodwyd yn genedlaethol neu'n rhyngwladol neu ar safleoedd sy'n effeithio ar werth bioamrywiaeth neu geoamrywiaeth y safleoedd a ddynodwyd.
Amcan AC: Cymuned a Iechyd			
2.	Gwella iechyd y boblogaeth a lleihau anghydraddoldebau iechyd rhwng ardaloedd a grwpiau cymdeithasol. Gwella rhyngweithiad a chynhwysiad cymunedol.	▪ % cyfanswm poblogaeth gyda mynediad at wasanaethau allweddol. ▪ Mesurau iechyd sy'n gysylltiedig â ffordd o fyw (e.g. gorbwysedd) – Arolwg Iechyd Cymru.	▪ D5 Nifer o geisiadau cynllunio a ganiateir lle cafwyd seilwaith newydd neu well trwy gyfraniadau datblygwyr. ▪ D6 Nifer o geisiadau cynllunio ar gyfer newid defnydd cyfleusterau cymunedol.

Amcan AC: Newid Hinsawdd			
3.	Lleihau achosion newid hinsawdd ac addasu i'r ardrawiadau	▪ % newid mewn allyriad carbon deuocsid gan ddiwydiant /masnach, domestig, trafnidiaeth ffordd a'r sector coedwigaeth.	▪ D7 Nifer o geisiadau cynllunio ar gyfer defnyddiau amgen ar fannau agored. ▪ D9 Paratoi Canllawiau Atodol yn ymwneud â darparu mannau agored mewn datblygiadau tai newydd. ▪ D12 Nifer o geisiadau cynllunio gydag Asesiad Teithio
Amcan AC: Yr Iaith Gymraeg			
4.	Hyrwyddo a mwyhau'r iaith Gymraeg	▪ Nifer/ % siaradwyr Cymraeg	▪ D1 % Siaradwyr Cymraeg yn 2021 yn Ynys Môn a Gwynedd. ▪ D4 Paratoi a mabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol i hyrwyddo cynnal a chreu cymunedau nodedig a chynaliadwy.
Amcan AC: treftadaeth/diwylliant			
5.	Gwarchod a hyrwyddo'r amgylchedd hanesyddol ac asedau diwylliannol	▪ Nifer o asedau hanesyddol dan risg / newid yn y nifer dan risg	▪ D62 Nifer o geisiadau cynllunio a ganiateir mewn Ardaloedd Cadwraeth a Safleoedd Treftadaeth y Byd sy'n effeithio ar eu gwerth hanesyddol neu ddiwylliannol. ▪ D63 Paratoi a mabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol yn ymwneud ag Asedau Treftadaeth.
Amcan AC: Economi, cyflogaeth			
6.	Gwella a mwyhau cyfleoedd cyflogaeth, gan gynnwys mewn ardaloedd gweldig.	▪ Actifedd economaidd fesul sector ▪ Statws cyflogaeth preswylwyr dros 16 mlwydd oed.	▪ D35 Statws cyflogaeth pobl 16+ oed. ▪ D36 Nifer o bobl sy'n cymudo o Ynys Môn i

	Develop a prosperous economy across all sectors for all residents.	▪ Nifer o bobl yn cymudo i fewn ac allan o ardaloedd awdurdodedig.	Wynedd.
Amcan AC: Tai, forddiadwy			
7.	Gwella ansawdd ac argaeledd y stoc dai bresennol ble bo'i angen. Danfon tai fforddiadwy sy'n diwallu angen lleol.	▪ Nifer o unedau tai fforddiadwy sy'n cael ei ddarparu bob blwyddyn fel canran o'r holl unedau.	▪ D47 Cyfanswm nifer tai fforddiadwy ychwanegol a gaiff eu hadeiladu yn ardal y Cynllun.
Amcan AC: Tirwedd a threfwedd			
8.	Gwarchod a mwyhau'r tirwedd trefol a gwledig.	▪ Cyfran o'r tirwedd o ansawdd uchel/uchel iawn fel mae wedi ei adnabod gan TIRMAP ▪ Nifer / cyfran o ddatblygiadau newydd o fewn yr AHNE ▪ Nifer / cyfran o ddatblygiadau newydd o fewn ardaloedd wedi eu categoreiddio'n bwysig gan LANDMAP	▪ D61 Nifer o geisiadau cynllunio ar gyfer datblygiad mawr mewn Ardal o Harddwch naturiol Eithriadol (AHNE). ▪ D24 Paratoi a mabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol ar faterion dylunio.
Amcan AC: Tir, mwynau a gwastraff			
9.	Lleihau gwastraff a hyrwyddo ailgylchu, ail-ddefnyddio ac adferiad.	▪ % cyfradd datblygiad ar dir a ddatblygwyd o'r blaen. ▪ % gwastraff bwrdeistrefol a yrrwyd i'w dirlenwi ▪ % ail-ddefnyddio / ailgylchu gwastraff bwrdeistrefol	▪ D19 Nifer o geisiadau cynllunio ar gyfer datblygiadau newydd ar dir a ddatblygwyd eisioes (ailddatblygu tir llwyd a throsi adeiladau presennol) wedi'i fynegi fel % o'r holl ddatblygiadau a ddatblygwyd bob blwyddyn. ▪ D64 Swm o dir a chyfleusterau i ddarparu ar gyfer gwastraff yn ardal y Cynllun.
Amcan AC: Trafnidiaeth a mynediad			
10.	Lleihau'r angen i deithio a lleihau'r	▪ Dull o deithio i'r gwaith - % o'r boblogaeth weithiol	▪ D12 Nifer o geisiadau cynllunio

	nifer o siwrneai gyda ceir preifat. Gwella mynediad at opsiynau trafnidiaeth cynaladwy.	sy'n teithio gyda car ▪ Canran datblygiad preswyl o fewn 30 munud (amser trafnidiaeth trafnidiaeth gyhoeddus) ▪ Mynediad at wasanaethau a chyfleusterau gan drafnidiaeth cyhoeddus, cerdded a beicio. ▪ % cynnydd yn y thwyfwaith beicio ▪ Cyfradd adnoddau tanwydd lpg ar gyfer cerbydau modur.	gydag Asesiad Teithio.
Amcan AC: Dŵr a pheryfl llifogydd			
11.	Gwella ansawdd dŵr a hyrwyddo rheolaeth cynaladwy dŵr. Lleihau'r risg o lifogydd i bobl a chartrefi	▪ % o ddatblygiadau newydd gyda systemau draenio cynaladwy. ▪ % cyrff dŵr gyda statws ecolegol da neu potensial ▪ Cyfradd / nifer absoliwt o ddatblygiadau yn C1 ac C2 (fel y'i diffinnir yn NCT15).	▪ D17 Nifer o geisiadau cynllunio a ganiateir gan gategori NCT 15 mewn ardaloedd gorlifdir C1. ▪ D18 Nifer o geisiadau cynllunio ar gyfer datblygiad sy'n hynod agored i niwed a ganiateir mewn ardaloedd gorlifdir C2.

ATODIAD 1: Ymateb i'r Ymgynghoriad Cyhoeddus a'r grwp Tasg Cynaladwyedd

ADRODDIAD CWMPASU AC, 2011

CYF.	Enw'r Sylwebydd	Crynodeb o'r Sylwadau	Ymateb yr Uned Polisi Cynllunio	Rhif y Diwygiad
PENNOD 1: CYFLWYNIAD				
1.	CCGC	Adran 1.7: Yn ogystal, dylid ei gwneud yn glir, gan fod y broses AAS yn gofyn am roi ystyriaeth i gynllun / rhaglen amgen ac yn gofyn am i ganlyniadau'r asesiad gael eu cymryd i ystyriaeth yn y cynllun / rhaglen derfynol, y dylai'r cynllun / rhaglen , yn sgil hynny, osgoi effeithiau andwyol ar yr amgylchedd yn ogystal â lliniaru ardrawiadau o'r fath.	Derbyn yr argymhelliad	**DA1**
2.	Grŵp Cynaladwyedd	Camsillafu yn y pwynt bwled cyntaf – dylai ddarllen 'Natura 2000'	Derbyn yr argymhelliad	**DA2**
3.	CCGC	Mae'n datgan fel a ganlyn: "Dylai unrhyw gynllun neu brosiect sy'n debygol o gael ardrawiad sylweddol ar safle dynodedig dderbyn Asesiad Priodol o'i oblygiadau ar amcanion cadwraeth y safle." Mae hyn yn wir am safleoedd Natura 2000 yn unig – angen eglurhad yn y testun.	Derbyn yr argymhelliad	**DA3**
4.	Grŵp Cynaladwyedd	NCT 5 (2009) wedi'i fabwysiadu – nid yw ar ffurf drafft mwyach.	Derbyn yr argymhelliad	**DA4**
5.	YDCW (Cangen Môn)	Para 1.21 "Drwy gefnogi sefydlu defnyddiau ar gyfer cyflogaeth newydd." Byddai enghraifft i ddangos beth a olygir yn y cyd-destun hwn yn ddefnyddiol.	Mae'r UPCC ar y cyd yn cytuno bod y frawddeg yn annelwig fel y mae.	**DA5**
6.	John Rowlands	Cynaladwyedd – diffiniad gwan. "Datblygiad cynaladwy yw'r broses a fydd yn arwain at gyrraedd y nod o gynaladwyedd." Byddwn i yn awgrymu'r hyn a ganlyn fel diffiniad sy'n rhoi llawer mwy o wybodaeth. "Datblygiad cynaladwy yw datblygiad sy'n bodloni anghenion heddiw heb beryglu gallu cenedlaethau'r dyfodol i fodloni eu hanghenion eu hunain."	Cytunir bod y diffiniad o ddatblygiad cynaladwy yn annelwig. Yn ogystal, nodir bod diffiniad mwy cywir o ddatblygiad cynaladwy wedi'i gymryd o'r ddogfen 'Cymru'n Un: Cenedl Un Blaned 2009' i'w weld ym mharagraff 1.5. Felly, mae'r diffiniad ym mharagraff 1.6 yn ailadrodd yn ddiangen a dylid ei ddileu.	**DA6**
3. BIOAMRYWIAETH				
7.	Grŵp Cynaladwyedd	Ychwanegu i'r bocs y materion allweddol o'r dadansoddiad gwaelodlin: • Bygythiadau i gyfanrwydd a pharhad nodweddion bioamrywiaeth	Derbyn yr argymhelliad	**DA7**

ATODIAD 1: Ymateb i'r Ymgynghoriad Cyhoeddus a'r grwp Tasg Cynaladwyedd

CYF.	Enw'r Sylwebydd	Crynodeb o'r Sylwadau	Ymateb yr Uned Polisi Cynllunio	Rhif y Diwygiad
6.	YDCW (Cangen Môn)	Paragraff 3.8 Negeseuon Allweddol - y frawddeg olaf fel a ganlyn: 'Nodweddion y dirwedd sydd o bwysigrwydd mawr.' Sut y diffinnir y rhain a sut y cânt eu hadnabod?	Mae 'Nodweddion y dirwedd sydd o bwysigrwydd mawr' yn y cyd-destun hwn yn cyfeirio at gynefinoedd a rhywogaethau ynghyd â safleoedd dynodedig megis ADdGA sy'n bwysig o ran eu gwerth bioamrywiaeth a'u gwerth ecolegol. Barn y UPC ar y Cyd yw nad yw'n angenrheidiol cynnwys manylion penodol o'r fath nodweddion yn y rhan hon o'r adroddiad. Dim newid.	**Amherth nasol**
7.	CCGC	Mae llawer o ardaloedd pwysig am fioamrywiaeth yng Ngwynedd a Môn wedi'u dynodi fel Safleoedd o Ddiddordeb Cadwraeth Natur. Mae'n bwysig bod gwerth bioamrywiaeth ardaloedd sydd heb eu dynodi yn cael eu hasesu yn y dogfennau cwmpasu. Gall Ymddiriedolaeth Bywyd Gwyllt Gogledd Cymru, COFNOD ac ecolegwyr eich awdurdodau eich helpu i ddatblygu'r sefyllfa bresennol a'r tueddiadau sy'n gysylltiedig â'r safleoedd hyn.	Derbyn yr argymhelliad Yn disgwyl data.	
8.	CCGC	Yn unol â Deddf NERC 2006, mae Llywodraeth Cymru wedi cyhoeddi rhestr o organebau a chynefinoedd yr ystyrir eu bod o bwysigrwydd pennaf at ddiben gwarchod bioamrywiaeth. Bydd rhaid i chi ystyried y rhestr hon ar y cyd â Chynlluniau Gweithredu Bioamrywiaeth y DU a Chynlluniau Gweithredu Bioamrywiaeth Lleol.	Mae'r AC yn cynnwys Cynlluniau Gweithredu Bioamrywiaeth Gwynedd a Môn a Deddf NERC yn ei adolygiad o gynlluniau a rhaglenni. Golyga hyn y bydd gofynion y rhain yn cael eu hystyried ym mhroses y cynllun. Yn ogystal, nodir bod y rhestr o gynefinoedd a rhywogaethau y cyfeirir ati yn cael ei chynnwys fel dangosydd yn yr AC.	**Amherth nasol**
		4. CYMUNEDAU		
9.	YDCW (Cangen Môn)	Paragraff 4.3 'Mewnfudiad categori oedran 45-64'. Yn gyffredinol, mae'n hysbys nad yw cyfran sylweddol o'r categori oedran hwn yn chwilio am waith mewn gwirionedd ond yn hytrach maent yn chwilio am ffordd o fyw hawsach wrth fyw ar fudd-daliadau. Rydym yn gwybod bod hyn yn cael effaith andwyol ar ein poblogaeth gynhenid o ran ein hiaith a'n diwylliant. Mae profiad yn ein hysgolion yn ddangosyddion o'r tranc hwn.	Nid rôl yr Adroddiad Cwmpasu na'r CDLlar y Cyd yw rhwystro mewnfudwyr yn y categori oedran rhwng 45 -64 mlwydd oed rhag byw ar fudd-daliadau. Dylid nodi'n ogystal bod nifer o amcanion y Fframwaith AC â'r bwriad o hwyluso cadw pobl ifanc yn eu cymunedau lleol eu hunain. Dim newid.	**Amherth nasol**
10.	Y Cynghorydd R Llewelyn Jones	Rhaid gwneud llawer mwy i wella adeiladau ein hysgolion - gan fod addysg mor bwysig, mae'n rhaid iddo gael blaenoriaeth o fewn ein cyllidebau - rydym angen coleg addysg bellach yng Nghaergybi ac mae gennym brif safle yn hen Ysgol Cybi ger Ysgol Uwchradd Caergybi.	Nid yw'r angen i wella cyflwr adeiladau ysgolion yn fater i Adroddiad Cwmpasu'r Arfarniad Cynaladwyedd fynd i'r afael ag o. Dim newid.	**Amherth nasol**

ATODIAD 1: Ymateb i'r Ymgynghoriad Cyhoeddus a'r grwp Tasg Cynaladwyedd

CYF.	Enw'r Sylwebydd	Crynodeb o'r Sylwadau	Ymateb yr Uned Polisi Cynllunio	Rhif y Diwygiad
5. FFACTORAU HINSODDOL				
11.	John Rowlands	"Yr angen i gyfrannu at leihau nwyon tŷ gwydr drwy leihau'r defnydd o ynni a chynyddu cynhyrchiant ynni adnewyddadwy." Yn amlwg, mae hyn yn hanfodol, ond pa mor hawdd yw hi i'r boblogaeth gyffredin gymryd rhan mewn materion ynni adnewyddadwy? Efallai mai diwydiant yw'r ateb ond mae hyn angen dosbarthiad ynni canolog (grid) ond fel arfer, nid yw hyn yn cydweddu â chysyniadau cynaladwyedd, sy'n rhagweld cymunedau ac unigolion yn cynhyrchu trydan.	Mae'r datganiad hwn yn adlewyrchu mater sydd wedi'i nodi yn un pwysig o ran cyflawni datblygiad cynaladwy. Mae'n amlinellu amcan y gellid ei gyflawni drwy gyfrwng polisïau'r Cynllun drwy annog datblygu cynlluniau ynni adnewyddadwy ar raddfa fawr, graddfa wedi'i ganoli a graddfa llai cymunedol neu micro-adnewyddadwy. Dim newid.	**Amherth nasol**
12.	CCGC	Paragraff 5.2 – Yn ogystal ag "amcangyfrifon cyfredol " yn y ddogfen gwmpasu, dylid cynnwys yr hyn a ganlyn: Fel y gwelir mewn rhannau eraill o'r DU, mae'n debyg y bydd ardrawiadau yng Nghymru yn cynnwys tymheredd uchel gydol y flwyddyn, stormydd amlach, lefel y môr yn codi, stormydd ymchwydd amlach, glawiad ychwanegol, mewnlif ychwanegol mewn aberoedd a'r môr, newid i'r patrwm glawiad yn ystod y flwyddyn (gaeafau gwlypach, hafau sychach) a mwy o anwedd-drydarthiad o blanhigion, cyrff dŵr a phriddoedd).	Derbyn yr argymhelliad	**DA8**
13.	CCGC	Yn ogystal, dylid amlygu bod problem ynghylch ansawdd yr aer a'i ardrawiad ar gynefinoedd, yn enwedig dyddodiad asid ac ewtroffigedd (eisoes wedi'i nodi yn y waelodlin fel mater i safleoedd Natura 2000).	Derbyn yr argymhelliad	**DA9 a D10**
14.	Bourne Leisure	Er bod newid hinsawdd wedi'i nodi fel mater allweddol ym Mhennod 5 'Ffactorau Hinsoddol', nodir nad yw'r perygl cynyddol o lifogydd ac erydiad arfordirol yn cael eu nodi fel pryderon allweddol. Gan ystyried natur arfordirol ardal y CDLl ar y Cyd, mae'n hanfodol bwysig bod y Cynllun Datblygu sydd ar fin cael ei gyhoeddi yn ceisio sicrhau bod datblygiadau newydd yn medru gwrthsefyll llifogydd ac yn medru addasu i effeithiau llifogydd ac yn cymryd i ystyriaeth cynaladwyedd hirdymor y datblygiad yn ogystal â'r amgylchedd. Felly, mae angen i 'Ffactorau Hinsoddol' ganolbwyntio nid yn unig ar achos newid hinsawdd, h.y. nwyon tŷ gwydr, ond hefyd y canlyniadau, gyda phwyslais yn benodol ar y perygl cynyddol o lifogydd arfordirol ac erydiad arfordirol.	Cytuna'r CDLl ar y Cyd y dylid gwneud cyfeiriad penodol at y perygl cynyddol o lifogydd oherwydd newid hinsawdd ac y dylai hwn gael ei nodi fel mater allweddol yn y bennod ar 'Ffactorau Hinsoddol.' Yn ogystal, dylai'r CDLl ar y Cyd sicrhau bod datblygiad newydd yn medru gwrthsefyll effeithiau llifogydd ac yn medru addasu i effeithiau llifogydd.	**DA11 a DA12**

ATODIAD 1: Ymateb i'r Ymgynghoriad Cyhoeddus a'r grwp Tasg Cynaladwyedd

CYF.	Enw'r Sylwebydd	Crynodeb o'r Sylwadau	Ymateb yr Uned Polisi Cynllunio	Rhif y Diwygiad
15.	Bourne Leisure	O ran perygl llifogydd, mae angen i faterion yn yr Adroddiad Cwmpasu gael eu drafftio fel eu bod yn cymryd ystyriaeth lawn o nodweddion penodol ystod eang o ddefnyddiau tir a'u bregusrwydd gan gynnwys datblygiadau twristiaeth. Er enghraifft, mae'n rhaid i rai defnyddiau twristiaeth fod yn agos at ddŵr neu barhau i fod yn agos at ddŵr. Yna, bydd rhaid ystyried p' un a yw'r perygl gweddillol o lifogydd i bobl ac eiddo yn dderbyniol ac y gellir ei reoli'n foddhaol a pha un ai a yw'r datblygiad arfaethedig yn gwneud cyfraniad cadarnhaol i leihau'r perygl o lifogydd neu i reoli'r perygl hwnnw. O ran datblygiadau presennol o fewn y parth arfordirol, dylid nodi fel mater allweddol bod angen i weithredwyr / perchnogion datblygiadau twristiaeth sicrhau a darparu adeiladwaith ar gyfer diogelu'r arfordir, gwaith cynnal a chadw a gwella er mwyn diogelu eu heiddo a'u busnesau.	Mae'r CDLl ar y Cyd yn cytuno y dylai'r math o ddatblygiad a nodir ym mhwynt bwled 6 gael ei ehangu i gynnwys pob mathau o ddatblygiadau gan gynnwys rhai sy'n gysylltiedig â thwristiaeth.	**DA13**
6. TREFTADAETH DDIWYLLIANNOL				
16.	Grŵp Cynaladwyedd	Angen gwirio os yw'r ffigwr o 12% "mewn perygl " yn ystadegau diweddaraf.	Mae'r ffigwr yn cynrychioli'r data gorau sydd ar gael ar hyn o bryd. Fodd bynnag, mae'r CDLl ar y Cyd yn cydnabod y dylai'r dyddiad gael ei gynnwys yn y testun.	**DA14**
17.	Grŵp Cynaladwyedd	Cywiriad – dylai'r dyddiad fod yn 1986.	Derbyn yr argymhelliad	**DA15**
18.	CCGC	Yn ogystal, rydym yn awgrymu y dylid ystyried nodweddion ychwanegol o ddiddordeb diwylliannol nad ydynt wedi'u dynodi, e.e. strwythurau amaethyddol, systemau ffyrdd hynafol, terfynau a systemau caeau, coed hynafol a rhai sydd o ddiddordeb diwylliannol ac ati. Argymhellir hefyd y dylid cynnwys cyfeiriad at yr wybodaeth am Dreftadaeth Ddiwylliannol yn LANDMAP.	Derbyn yr argymhelliad	**DA16 a DA19 a DA49**
19.	Grŵp Cynaladwyedd	Materion Allweddol – ychwanegu 'Colli nodweddion y dirwedd hanesyddol'.	Derbyn yr argymhelliad	**DA17 a DA26**
20.	Grŵp Cynaladwyedd	Cyfleoedd - ychwanegu 'y tirlun pensaernïol, y dreftadaeth adeiledig a'r dirwedd hanesyddol'.	Derbyn yr argymhelliad	**DA18**

ATODIAD 1: Ymateb i'r Ymgynghoriad Cyhoeddus a'r grwp Tasg Cynaladwyedd

CYF.	Enw'r Sylwebydd	Crynodeb o'r Sylwadau	Ymateb yr Uned Polisi Cynllunio	Rhif y Diwygiad
21.	John Rowlands	Treftadaeth Ddiwylliannol: diffiniad cul o dreftadaeth. Mae treftadaeth yn cynnwys llawer mwy o agweddau na'r hyn a nodir yn y ddogfen. O bwysigrwydd arbennig yw'r diddordeb cynyddol a'r potensial sylweddol mewn 'twristiaeth tawelwch' ('tranquility tourism). Mae ardaloedd eang ym Môn a Gwynedd sydd â ffurfafen y nos sy'n sylweddol dywyllach na'r ffurfafen a welir dros lawer o weddill y DU. Awgrymaf y dylid ystyried pwysigrwydd tywyllwch y ffurfafen yn y nos yn y ddogfen.	Derbyn yr argymhelliad	**DA27 a DA30 a DA70**
22.	Y Cynghorydd R Llewelyn Jones	SAFLEOEDD TREFTADAETH - ar hyn o bryd ychydig iawn o ran cynnal a chadw sy'n cael ei wneud i nifer fawr o adeiladau treftadaeth - mae gennym strwythur unigryw yng Nghaergybi, sef y Morglawdd Mawr. Mae mewn perygl i'r môr dorri drwyddo gan nad yw'n cael ei gynnal a'i gadw. Mae'r eitem hon yn cael ei chynnwys dan eich rhaglen Dyfodol yr Economi.	Mae Adroddiad Cwmpasu'r AC yn nodi'r angen i ddiogelu safleoedd treftadaeth pwysig a'r amgylchedd hanesyddol rhag difrod allai ddigwydd yn sgil datblygiad. Yn dilyn hyn, bydd y Fframwaith AC a ddefnyddir ar gyfer asesu'r Cynllun yn cynnwys amcan sy'n ceisio "diogelu, hyrwyddo a gwella adnoddau diwylliannol ac asedau treftadaeth hanesyddol". Bydd hyn yn sicrhau na fydd polisïau a chynigion y cynllun sydd ar fin cael ei gyhoeddi yn cael effaith andwyol ar nodweddion treftadaeth ddiwylliannol yn ardal y Cynllun. Mae cynnal a chadw'r adeiladau treftadaeth y tu allan i gylch gwaith yr AC a'r CDLl ar y Cyd.	**Amherthnasol**
23.	Y Cynghorydd R Llewelyn Jones	YR IAITH GYMRAEG – mae angen i'r Gymraeg fod yn rhan o fywyd pob dydd yn ein hysgolion. Mae angen i'r iaith fod yn rhan o ffordd o fyw'r plant ac nid yn ail iaith fel y mae rhai o'n hysgolion yn gweithredu. Dylai cynlluniau tai newydd ymdoddi i fywyd Pentref, gyda ffafriaeth yn cael ei roi i deuluoedd lleol a bod canolbwyntiau o fewn y datblygiadau, megis parc bychan ac y rhoir anogaeth i siop bentref. Dylai trefi mawr gael cynlluniau arbennig wedi'u teilwra ar gyfer pobl ifanc er mwyn iddynt fedru datblygu eu sgiliau yn yr iaith Gymraeg.	Nid rôl Adroddiad Cwmpasu'r AC na'r CDLl ar y Cyd yw hyrwyddo'r defnydd o'r iaith Gymraeg mewn ysgolion. Noda'r Adroddiad Cwmpasu bod angen hwyluso cadw a gwella'r iaith Gymraeg a'r diwylliant Cymreig fel rhan bwysig o'n treftadaeth ddiwylliannol. Ymgymerir ag Asesiad Effaith ar yr Iaith Gymraeg yn y gwahanol gamau o'r broses datblygu'r cynllun a bydd hynny'n sicrhau bod yr iaith yn cael ei diogelu a'i mwyhau ble bynnag y bo'n bosib. O ran yr angen i ddarparu tai ar gyfer teuluoedd lleol, eir i'r afael a hyn gan un o'r amcanion yn y Fframwaith AC sy'n datgan bod angen "darparu tai o ansawdd da, gan gynnwys tai fforddiadwy sy'n diwallu anghenion lleol". Dim newid.	**Amherthnasol**
24.	R. Parri ar ran Tanc Meddwl	Rydym yn galw i'r Uned Polisi Cynllunio ar y Cyd Mon a Gwynedd i ystyried y canlynol mewn unrhyw strategaeth yn y dyfodol:	Mae'r Adroddiad Cwmpasu'n nodi'r sefyllfa gyfredol o ran yr iaith Gymraeg ynghyd â'r tueddiadau mewn gwahanol	**Amherthnasol**

ATODIAD 1: Ymateb i'r Ymgynghoriad Cyhoeddus a'r grwp Tasg Cynaladwyedd

CYF.	Enw'r Sylwebydd	Crynodeb o'r Sylwadau	Ymateb yr Uned Polisi Cynllunio	Rhif y Diwygiad
	Cymuned Môn	i) Adroddiad gan Bwrdd yr Iaith Gymraeg ar y cysyniad o Ardaloedd Datblygu Iaith mewn cymunedau gyda dros 60% o siaradwyr Cymraeg. ii) Adroddiad Cyngor Bwrdeistrefol Wrecsam ar y cysyniad o Ardaloedd Cadwraeth yr Iaith mewn cymunedau gyda dros 20% o siaradwyr Cymraeg. iii) Sefyllfa gyhoeddus presennol (Cyfrifiad 1991) o'r Iaith Gymraeg yn Ynys Môn a'r ffaith mai dim ond cymuned yn nghanol Ynys Môn oedd gyda dros 75% o siaradwyr Cymraeg. Yn ôl tystiolaeth gwyddonol rhyngwladol, yr ardaloedd hyn oedd yr ardaloedd ble 'roedd y Gymraeg yn iaith hyfyw yn y gymuned. iv) Ardrawiad hwb Bangor ar hyfywdra'r Iaith Gymraeg yn yr ardaloedd hynny rhwng Llanfairpwllgwyngyll a Llangefni ac ardaloedd cyfagos. Bastiwn olaf yr iaith Gymraeg yn Ynys Môn. v) Effaith tebygol datblygu pwerdy niwclear yn ngogledd-orllewin Ynys Môn ar gymunedau arfordirol yn rhan hwn o ynys Môn. vi) Effaith hirdymor gor ddatblygu ers y 1960au ar iaith, ethnigrwydd a demograffi yn ystod y cyfnod. Bydd y duedd hon yn parhau yn y dyfodol os yw cynllunio pellach yn cael ei seilio ar y strategaethau uchod. Yn ogystal â hyn, rydym yn galw ar Uned yr Iaith Gymraeg Llywodraeth Cymru i oruchwylio popeth ac yn galw am gonsensws gwleidyddol yn y Senedd ac yng nghynghorau Gwynedd a Môn i ddeddfu ar y canlynol. Rydym yn galw ar sefydlu'r canlynol ym Môn a Gwynedd wedi ei seilio ar Gyfrifiadau 2011 a 2001: i) Sefydlu Ardaloedd Datblygu Iaith (wedi ei seilio ar gyfrifiadau 2011 a 2001) ac fe fyddant yn cynnwys bob cymuned sy'n bodoli yn 2011 ac a oedd yn bodoli yn 2001 gyda dros 60% o siaradwyr Cymraeg. ii) Sefydlu Ardaloedd Datblygu Iaith (wedi ei seilio ar gyfrifiadau 2011 a 2001) ble mae dros 20% yn siaradwyr Cymraeg.	rannau yn ardal y Cynllun. Adnabuwyd y materion allweddol sy'n wynebu'r iaith o'r dadansoddiad hwnnw. Bydd unrhyw gynigion neu bolisïau yn y CDLl ar y Cyd yn cael eu hasesu yn erbyn Fframwaith yr AC sy'n cynnwys amcanion sydd â'r bwriad o ddiogelu'r iaith oddi wrth effaith andwyol unrhyw ddatblygiadau. Bydd y CDLl ar y Cyd sydd ar fin ei gyhoeddi yn destun Asesiad Effaith ar yr Iaith Gymraeg (AEIG). Golyga hyn bod pob safle, pob polisi a phob cynnig a gynhwysir yn y cynllun yn cael ei asesu yn erbyn meini prawf penodol sydd â'r bwriad o ddiogelu diddordebau'r iaith Gymraeg gan liniaru unrhyw effaith andwyol gaiff y datblygiad arni. Seilir AEIG y CDLl ar y Cyd ar yr egwyddorion yn yr adroddiad "Cynllunio a'r Iaith Gymraeg: Y Ffordd Ymlaen (2005)." Er na chafodd y ddogfen ei mabwysiadu'n ffurfiol fel rhan o bolisi cenedlaethol a system ganllawiau, cydnabyddir mai'r Iaith Gymraeg: Y Ffordd Ymlaen (2005) yw'r unig fath o ganllaw ar y modd y dylid ymgymryd ag Asesiad Effaith ar yr Iaith Gymraeg. Defnyddir ystadegau manwl ynghylch yr iaith Gymraeg (gan gynnwys y tueddiadau), fel sail ar gyfer penderfyniadau yn yr asesiad. Bydd y broses o asesu effaith y CDLlar y Cyd ar yr iaith Gymraeg yn un ailadroddus a bydd gwaith yn parhau fel y bydd y Cynllun yn esblygu. Bydd y Fframwaith AC, a fydd yn cael ei ddefnyddio yn y gwahanol gamau o'r cynllun yn cynnwys amcan sydd â'r bwriad o ddiogelu'r iaith a gwella sefyllfa'r iaith Gymraeg. Cafwyd yr amcan hwn mewn dadansoddiad o sefyllfa bresennol yr iaith Gymraeg ym Môn a Gwynedd. Felly, bydd proses yr AC yn diogelu'r iaith Gymraeg rhag datblygiadau andwyol.	

ATODIAD 1: Ymateb i'r Ymgynghoriad Cyhoeddus a'r grwp Tasg Cynaladwyedd

CYF.	Enw'r Sylwebydd	Crynodeb o'r Sylwadau	Ymateb yr Uned Polisi Cynllunio	Rhif y Diwygiad
			Bydd unrhyw ddatblygiad sy'n gysylltiedig â datblygiad cynnig Wylfa B yn destun Asesiad Effaith ar yr Iaith Gymraeg ffurfiol ar wahân i AEIG y CDLl ar y Cyd. Bwriad asesiad o'r fath yw lliniaru unrhyw effaith negyddol posib gaiff datblygiad ar yr iaith Gymraeg. Nid yw'r mater o sefydlu Ardaloedd Datblygu'r Iaith Gymraeg yn berthnasol i AC y CDLl ar y Cyd. Felly, yn gyffredinol, ystyrir bod y dull a fwriedir ei ddefnyddio o ran asesu'r effaith ar yr iaith Gymraeg yn yr Arfarniad Cynaladwyedd a'r CDLlar y Cyd ei hun yn ddigon cadarn ar gyfer lliniaru unrhyw effaith andwyol posib gan ddatblygiad ar yr iaith Gymraeg.	
7. ECONOMI				
25.	John Rowlands	Anghydnawsedd: Gwella'r diwydiant twristiaeth yn erbyn cynaladwyedd. Gan ystyried pwysigrwydd y car modur preifat, a yw'n anghydnaws awgrymu y gellir gwella twristiaeth ond ar yr un pryd cadw cynaladwyedd?	Mae'n anorfod y bydd diddordebau sy'n gwrthdaro yn y CDLl ar y Cyd. Nid yw datblygu ynddo'i hun yn ffafrio egwyddorion cynaladwyedd. Bwriad y Cynllun yw hyrwyddo datblygiadau sydd mor gynaladwy â phosib. Roedd yr angen i wella'r diwydiant twristiaeth yn ardal y Cynllun yn un o'r materion a gafodd eu hadnabod drwy asesu'r wybodaeth waelodlin a thrwy adolygiad o'r cynlluniau a'r rhaglenni. Fodd bynnag, cytunir y dylai'r geiriad gael ei ddiwygio er mwyn adlewyrchu egwyddorion datblygu cynaladwy.	**DA22**
26.	Y Cynghorydd R Llewelyn Jones	Mae nifer o geisiadau cynllunio wedi cael eu cyflwyno am dai o fewn ac o amgylch yr harbwr allanol yng Nghaergybi ac ymddengys bod datblygwyr yn dod â chynlluniau ymlaen am ddatblygiadau o dai haf mewn amlfeddiannaeth mewn marinas fydd yn cael effaith ar olygfeydd panoramig arfordirol. Mae pwysau i gael y rhain. Mae'n rhaid i ni rwystro datblygiadau ar hyd glannau'r môr megis yr hyn a geir yn y Felinheli ble maent wedi cymryd drosodd tafell eang o lannau'r Fenai ar gyfer defnydd gan berchnogion y tai haf - a pha waith ddaw i'r gymuned leol yn eu sgil? - mae'r tai hyn yn wag am fwy na hanner y flwyddyn. Mae	Mae'r Adroddiad Cwmpasu yn nodi'r angen i'r Cynllun ddarparu tai o safon dda, gan gynnwys tai fforddiadwy sy'n bodloni anghenion lleol. Bydd yr union fath a nifer o dai yn amrywio yn ddaearyddol, yn ddibynnol ar angen lleol mewn ardal benodol. Bydd Arolwg Anghenion Tai a phapurau ymchwil ynglŷn â thai yn penderfynu ar yr angen lleol am dai fforddiadwy o fewn ardal y Cynllun.	**Amherthnasol**

ATODIAD 1: Ymateb i'r Ymgynghoriad Cyhoeddus a'r grwp Tasg Cynaladwyedd

CYF.	Enw'r Sylwebydd	Crynodeb o'r Sylwadau	Ymateb yr Uned Polisi Cynllunio	Rhif y Diwygiad
		angen mwy o dai cymunedol a dylai atebolrwydd y Cymdeithasau Tai fod yn rhan o gylch gwaith ein Llywodraeth Leol.		
27.	Y Cynghorydd R Llewelyn Jones	CANOL TREFI – mae'n rhy hwyr i droi'r llanw yn y canol trefi - mae'r cynllunwyr wedi derbyn canolfannau siopa y tu allan i'r dref.	Mae Adroddiad Cwmpasu'r AC yn cydnabod y dylai'r CDLl ar y Cyd asesu ac annog bywiogrwydd, atyniad a hyfywedd canol trefi a chanolfannau manwerthu. Yn ogystal, mae'n datgan yr angen i gyfrannu tuag at gryfhau ac amrywio economïau lleol o fewn ardal y Cynllun drwy gefnogi a hyrwyddo twf mewn busnesau lleol. Dim newid.	**Amherthnasol**
28.	Y Cynghorydd R Llewelyn Jones	TWRISTIAETH - Ychydig o ran mesurau rhagweithiol sy'n cael eu cymryd - dylid annog gwestai ac ati i wella'u safonau - cyflogir cannoedd yn y diwydiant twristiaeth ac eto ymddengys nad oes dim cydlyniant ac nid oes tîm penodol yn edrych ar sut y gellir cydlynu'r cyfan.	Mae'r Adroddiad Cwmpasu wedi nodi'r angen i wella'r diwydiant twristiaeth yn ardal y Cynllun. O ganlyniad, un o is-amcanion y Fframwaith AC yw'r bwriad i gefnogi'r diwydiant twristiaeth drwy wella'r amgylchedd a gwella'r isadeiledd. Dim newid.	**Amherthnasol**
29.	YDCW (Cangen Môn)	YR ECONOMI - yn yr adran hon, ni ellir anwybyddu'r tebygolrwydd o adeiladu Wylfa B a'r canlyniadau. Pam nad yw wedi'i gynnwys? Bydd yn rhaid mynd i'r afael â'r goblygiadau hirdymor yn dilyn cwblhau'r pwerdy.	Derbyn yr argymhelliad. Dylai'r Adroddiad Cwmpasu amlinellu'r deilliannau posib Rhaglen Ynys Ynni Môn.	**DA64(i) & (ii)**
30.	Bourne Leisure	Mae Paragraff 7.9 o'r Adroddiad Cwmpasu yn datgan o ran Gwynedd bod "gofyn am lefel sylweddol o fuddsoddiad mewn llety, atyniadau twristiaeth a gweithgareddau hamdden o'r safon uchaf er mwyn denu sail cwsmeriaid ehangach i'r ynys." Datgan Paragraff 7.9 bod niferoedd twristiaid wedi gostwng ers 2005. Mae'n bwysig nodi bod angen mabwysiadu dull cynhwysfawr a chyson yn ardal y CDLl ar y Cyd, ble y ceisir gwella'r mater allweddol o dwristiaeth ym Môn a Gwynedd fel ei gilydd.	Mae AC y CDLlAYC yn cynnwys Ardaloedd Awdurdodau Cynllunio Lleol y ddau Awdurdod ac o ganlyniad bydd yr amcanion yn y Fframwaith AC yr un mor berthnasol i Fôn a Gwynedd fel ei gilydd.	» »
	Bourne Leisure	Mae'n bwysig pwysleisio'r angen i sicrhau bod parciau gwyliau arfordirol yn gallu parhau i addasu a chyrraedd gofynion y twristiaid. Rhaid i'r polisi gael sgôp i newid (wedi'i selio ar fframwaith amcanion yr AC / AAS), nid yn unig er mwyn cyflawni amcan y polisi ehangach o hybu twristiaeth yn gyffredinol, ond hefyd i hyrwyddo uwchraddio ac ehangu'r llety presennol er mwyn traws-ariannu gwelliannau eraill i barciau, ac yn sgil hynny,	Cytuna'r UPC ar y Cyd y dylai AC y CDLl ar y Cyd hwyluso gwella'r cyfleusterau twristiaeth sy'n bodoli.	**DA47**

ATODIAD 1: Ymateb i'r Ymgynghoriad Cyhoeddus a'r grwp Tasg Cynaladwyedd

CYF.	Enw'r Sylwebydd	Crynodeb o'r Sylwadau	Ymateb yr Uned Polisi Cynllunio	Rhif y Diwygiad
		hybu twristiaeth gydol y flwyddyn.		
		9. TIRWEDD		
31.	CCGC	Paragraff 9.2. Mae'r paragraff hwn wedi nodi'n anghywir bod y cyfan o Arfordir Môn wedi'i ddynodi'n Ardal o Harddwch Naturiol Eithriadol ac mae angen cywiro hyn.	Derbyn yr argymhelliad	**DA24**
32.	CCGC	Paragraff 9.3. Yn yr adran hon mae angen nodi hefyd y gallai'r bygythiadau presennol mwyaf ddod o ddatblygiadau ymwthiol yn enwedig rhai sy'n gysylltiedig ag ynni, cludiant a thwristiaeth; yr olaf wedi'i grynhoi o amgylch yr arfordir a'r Parciau Cenedlaethol.	Derbyn yr argymhelliad	**DA25**
33.	CCGC	Dylai'r adran hon gynnwys mynediad at ardaloedd naturiol ar gyfer dibenion adloniadol yn ogystal. Mae unrhyw ddatblygiad ac isadeiledd â'r posibilrwydd o gael effaith negyddol ar gymeriad y dirwedd, y drefwedd a'r morlun os na chaiff ei leoli'n briodol a'i ddylunio'n briodol. Gall mater o'r fath gynnwys, er enghraifft, lleoliad fferm wynt a'i heffaith ar y dirwedd / morlun. Yn ychwanegol i'r rhestr a amlinellir, dylid ychwanegu'r hyn a ganlyn: Ymestyniad Trefol / Datblygiad newydd, Ynni / Diwydiant.	Derbyn yr argymhelliad	**DA25**
34.	Grŵp Cynaladwyedd	Paragraff 9.3. Ychwanegu'r hyn a ganlyn at yr ail frawddeg "Mae'r rhain yn cynnwys ... ddatblygiadau twristiaeth megis cabannau pren, cynigion megis ffermydd / melinau gwynt."	Derbyn yr argymhelliad	**DA25**
35.	Grŵp Cynaladwyedd	Materion allweddol o'r dadansoddiad gwaelodlin – ychwanegu "... golygfeydd tuag at neu allan o PCE a'r AHNE ." " Annog cysylltiadau isadeiledd gwyrdd a gwarchod a gwella'r gwrychoedd , coed mwynderol a choedlannau sy'n llawn rhywogaethau. Defnyddio llecynnau gwyrdd ble'r ystyrir bod dynodiadau o'r fath yn angenrheidiol.	Derbyn yr argymhelliad	**DA29 a DA31 a DA32**
36.	YDCW (Cangen Môn)	Paragraff 9.3 Negeseuon Allweddol, ail bwynt bwled - pwy sy'n a sut mae penderfynu 'ble bo'n briodol'? Yn wir, dylid defnyddio pob dull gwella yn gyson.	Cytuna'r UPC ar y Cyd y dylid newid yr ymadrodd "ble bo'n briodol" i "ble bo'n bosib".	**DA33**

ATODIAD 1: Ymateb i'r Ymgynghoriad Cyhoeddus a'r grwp Tasg Cynaladwyedd

CYF.	Enw'r Sylwebydd	Crynodeb o'r Sylwadau	Ymateb yr Uned Polisi Cynllunio	Rhif y Diwygiad
37.	Grŵp Cynaladwyedd	Negeseuon allweddol - ychwanegu ' Dylai'r CDLl ar y Cyd hyrwyddo datblygiad sydd wedi'i leoli'n addas a datblygiad o ddyluniad da sy'n parchu hynodrwydd amgylchedd adeiledig yr ardal a hynodrwydd tirwedd yr ardal.	Derbyn yr argymhelliad	**DA34**
38.	John Rowlands	Tirwedd: 'Dylai'r CDLl ar y Cyd hyrwyddo dylunio da sy'n parchu hynodrwydd lleol yr ardal.' Fodd bynnag, mae'r rhan fwyaf o'r trafodaethau ynglŷn â'r dirwedd wedi'u cyfyngu i olygfeydd yn ystod y dydd. Dylai'r adran sy'n ymwneud â'r dirwedd gymryd i ystyriaeth ddyluniadau goleuo nad ydynt yn llygru'r golau yn erbyn y cyfiawnhad bod ffurfafen yr hwyr yn yr ardal yn nodedig gan ei bod â llawer llai o lygredd na'r mwyafrif helaeth o'r DU.	Cytuna'r UPCar y Cyd y dylid cyfeirio at bwysigrwydd ffurfafen dywyll y nos yn ardal y Cynllun.	**DA27 a DA30 a DA70**
39.	YDCW (Cangen C'fon)	Yn yr adran ar y dirwedd rydym yn cytuno bod safleoedd carafanau a gwersylla yn un o sawl ffynhonnell sylweddol o bwysau ar y dirwedd, yn enwedig yn ardaloedd arfordirol Dwyfor a Meirionnydd.	Nodir y sylwadau cefnogol.	**Amherth nasol**
40.	YDCW (Cangen C'fon)	Gall rhwydweithiau ynni, gan gynnwys ceblau uwchben a pheilonau a phresenoldeb melinau gwynt unigol ar raddfa ganolig fod yn fygythiad cynyddol i dirwedd Gwynedd a Môn a dylid ystyried hyn yn y Cynllun.	Derbyn yr argymhelliad	**DA25**
10. PRIDDOEDD, MWYNAU, GWASTRAFF				
41.	John Rowlands	Ceir cyfeiriad byr at 'leihau' llygredd o amaethyddiaeth ond syndod braidd yw na chafwyd cyfeiriad at Barthau Perygl Nitradau (NVZs), er bod uned gan LlC yn ymdrin â hyn. Mae nitradau yn gryn broblem ym Môn a Gwynedd a dylid fod wedi rhoi mwy o amlygrwydd i hyn yn y ddogfen.	Cytuna'r CDLl ar y Cyd y dylid cyfeirio at 'Barthau Perygl Nitradau' yn yr Adroddiad Cwmpasu.	**DA35 a DA39 a DA73**
42.	Asiantaeth yr Amgylchedd	Mae Polisi Cynllunio Cymru (2011) paragraff 13.6 yn rhoi cyngor ynghylch Cynlluniau Datblygu a Thir wedi'i Lygru. Mae'n oblygiad i'r CDLl ar y Cyd bod yn rhaid i'r broses hwyluso adfer tir a gafodd ei effeithio gan lygredd drwy gyfrwng polisïau a dyraniadau priodol. Rydym yn awgrymu y dylai'r CDLl ar y Cyd sicrhau bod unrhyw ddatblygiad arfaethedig ar dir sy'n wybyddus ei fod wedi'i lygru, neu fod amheuon cryf ei fod wedi'i lygru, fod yn destun Asesiad Risg Rhagarweiniol cyn	Derbyn yr argymhelliad	**DA37**

ATODIAD 1: Ymateb i'r Ymgynghoriad Cyhoeddus a'r grwp Tasg Cynaladwyedd

CYF.	Enw'r Sylwebydd	Crynodeb o'r Sylwadau	Ymateb yr Uned Polisi Cynllunio	Rhif y Diwygiad
		dyrannu safle iddo o fewn y CDLl ar y Cyd.		
43.	Asiantaeth yr Amgylchedd	Dylid ystyried Prosiect Trin Gwastraff Gweddillol Gogledd Cymru wrth benderfynu a chyfiawnhau'r angen am unrhyw gyfleusterau gwastraff ym Môn a Gwynedd.	Derbyn yr argymhelliad	**DA38**
44.	Asiantaeth yr Amgylchedd	Dylid cyfrifo pob deilliannau gwastraff presennol a rhai disgwyliedig er mwyn penderfynu'r nifer, y math a'r gofynion arwynebedd tir ar gyfer cyfleusterau newydd. Dylai'r asesiad ganfod y mathau o gyfleusterau rheoli angenrheidiol a'u lleoliadau. Drwy gyfrwng y broses CDLl/ AC, byddwn yn ceisio sicrwydd a chadarnhad gennych fod y gofynion ar gyfer ardaloedd yr awdurdodau wedi'u hystyried, sut y cawsant eu dewis a sut y bydd y Cynllun yn cyflawmi'r fath ofynion.	Cytuna'r CDLl ar y Cyd y dylai hwn gael ei nodi dan adran 'Negeseuon Allweddol' y bennod sy'n ymwneud â gwastraff.	**DA38**

ATODIAD 1: Ymateb i'r Ymgynghoriad Cyhoeddus a'r grwp Tasg Cynaladwyedd

11. CLUDIANT				
45.	John Rowlands	'Negeseuon allweddol o'r adolygiad o gynlluniau a rhaglenni yn datblygu rhwydwaith cludiant craidd sydd wedi'i hintegreiddio'n dda ac sy'n ddiogel, yn effeithiol, yn lân ac yn deg.' Nid wyf yn sicr os yw'r term 'glân' yn golygu unrhyw beth. A yw'n cyfeirio at lanweithdra cludiant cyhoeddus neu allyriadau isel gan gerbydau?	Yma, mae'r term 'glân' yn golygu'r angen i ddatblygu rhwydwaith cludiant sydd â'r cyfraniad isaf posib tuag at lygredd yr aer. Mae'r UPC ar y Cyd yn ystyried ei fod yn derm priodol yn y cyd-destun hwn. Dim newid.	**Amherthnasol**
12. DŴR				
46.	Y Cynghorydd R Llewelyn Jones	AMDDIFFYNFEYDD LLIFOGYDD - mae'r angen am amddiffynfeydd arfordirol yn allweddol ym Môn – mae gennym lawer o dir a allai fod dan fygythiad pe byddai'r môr yn codi i'r lefelau a ragamcanwyd yn y can mlynedd nesaf.	Mae Adroddiad Cwmpasu'r AC yn nodi bod llifogydd yn broblem mewn rhai mannau penodol o ardal y Cynllun. Neges allweddol a nodir yn yr Adroddiad Cwmpasu o ddadansoddiad o'r wybodaeth waelodlin ac o adolygiad o'r cynlluniau a'r rhaglenni yw y dylai'r CDLl ar y Cyd sicrhau bod y perygl o lifogydd yn cael ei ystyried wrth benderfynu ar leoliad datblygiad newydd ac y dylai datblygiadau newydd gael eu cyfeirio oddi wrth yr ardaloedd hynny sydd mewn perygl uchel o lifogydd. Rôl Asiantaeth yr Amgylchedd yw adeiladu a chynnal amddiffynfeydd llifogydd ac amddiffynfeydd arfordirol.	**N/A**
47.	Asiantaeth yr Amgylchedd	Un o'r materion allweddol yng Nghynllun Rheoli'r Draethlin a'r Cynlluniau Rheoli Llifogydd Dalgylchoedd yw y gallai bod rhannau helaeth o arfordir Gwynedd a Môn a'u gorlifdiroedd yn anaddas ar gyfer eu datblygu yn yr hirdymor, a dylid cynnwys y mater hwn fel mater allweddol yn y Ffactorau Hinsoddol ac / neu bynciau sy'n ymwneud â Dŵr yn yr Adroddiad Cwmpasu.	Derbyn yr argymhelliad.	**DA40**
48.	Asiantaeth yr Amgylchedd	Dŵr – Astudiaeth/ Strategaeth Cylch Dŵr: Rydym yn croesawu cyfeiriad sylweddol yn yr Adroddiad Cwmpasu a'i ddogfennau cysylltiedig at Gynllun Rheoli Basn Afon Gorllewin Cymru. Y pwynt i'w nodi yw bod rhan fechan o Wynedd, e.e. Llandderfel yng Nghynllun Rheolaeth Basn yr Afon Dyfrdwy hefyd.	Derbyn yr argymhelliad.	**DA59**
49.	Asiantaeth yr Amgylchedd	Credwn y bydd ymgymryd ag Astudiaeth Cylch Dŵr dros gyfnod y CDLl ar y Cyd yn nodi'r ardaloedd hynny ble y gellid cael problemau ynghylch pwysau dŵr a bydd hyn yn cynorthwyo i gydymffurfio â'r Gyfarwyddeb Fframwaith Dŵr o fewn ardal Môn a Gwynedd. Dylai fod sicrhau isadeiledd digonol yn allweddol i gynllunio defnydd tir. Gallai hyn gynorthwyo â chlymu i mewn y strategaeth a ddefnyddir gan Dŵr Cymru o ran cynllunio isadeiledd y cyflenwad dŵr yfed a'r garthffosiaeth a'r	Nid yw'r mater o ymgymryd ag arolwg o'r fath yn fater i'r Adroddiad Cwmpasu fynd i'r afael ag o. Bydd yr angen am astudiaeth o'r fath yn cael ei benderfynu ar wahân fel rhan o broses y CDLl ar y Cyd.	**N/A**

		penderfyniad ynghylch ble i leoli datblygiadau newydd fel y bwriedir yn y CDLl ar y Cyd.		
50.	Asiantaeth yr Amgylchedd	Er ein bod yn croesawu'r ddau ddangosydd sy'n ymwneud â dŵr a'r perygl llifogydd (tud.43 o'r Adroddiad Cwmpasu), byddwn yn argymell cynnwys dangosydd sydd wedi'i gysylltu â'r Cynlluniau Rheoli Basn Afon, e.e. % o gyrff dŵr sydd â statws ecolegol da neu'r posibilrwydd o'i gyflawni.	Derbyn yr argymhelliad	**DA56 a DA74**
13. FFRAMWAITH YR ARFARNIAD CYNALADWYEDD (AC)				
51.	YDCW (Cangen Môn)	Paragraff 13.4 - Oni ellir cymryd camau gweithredu ynglŷn â'n sylwadau ar Bara. 4.3 dros y dudalen, rydym yn rhagweld y bydd dirywiad pellach yn yr hyn na ellid cyfeirio ato fel 'datblygiad yr iaith Gymraeg'.	Mae'r Adroddiad Cwmpasu'n nodi'r sefyllfa gyfredol o ran yr iaith Gymraeg ynghyd â'r tueddiadau mewn gwahanol rannau yn ardal y Cynllun. Adnabuwyd y problemaul sy'n wynebu'r iaith o'r dadansoddiad hwn. Bydd unrhyw gynigion neu bolisïau yn y CDLl ar y Cyd yn cael eu hasesu yn erbyn Fframwaith yr AC sy'n cynnwys amcanion sydd â'r bwriad o ddiogelu'r iaith oddi wrth effaith andwyol unrhyw ddatblygiadau. Bydd y CDLl ar y Cyd sydd ar fin ei gyhoeddi yn destun Asesiad Effaith ar yr Iaith Gymraeg. Golyga hyn bod pob safle, pob polisi a chynigion a gynhwysir yn y cynllun yn cael eu hasesu yn erbyn meini prawf penodol sydd â'r bwriad o ddiogelu diddordebau'r iaith Gymraeg gan liniaru unrhyw effaith andwyol y datblygiad arni. Dim newid.	**Amherthnasol**
52.	YDCW (Cangen C'fon)	Ym Mhennod 13, dylid rhoi mwy o bwyslais ar y mater o wella'r dirwedd drwy bolisïau neu fentrau penodol wedi'u cynllunio i liniaru effaith datblygiadau sy'n bodoli ynghyd â datblygiadau newydd. Mae hyn yn berthnasol i safleoedd carafanau presennol (a safleoedd carafanau sefydlog unigol o fewn cwrtil tai unigol), ynghyd â, er enghraifft, lleoliad, graddfa a lliwiau siediau amaethyddol mawr. Mae'r dangosydd a awgrymir ar gyfer yr effaith ar y dirwedd yn amwys ac aneglur. Pwy sy'n adrodd am statws cyflwr, sut y gwneir hyn a pha ddynodiadau? Byddai dangosyddion mwy gwrthrychol yn ddymunol ar gyfer hyn, un sy'n gyffelyb i'r rhai ar gyfer y rhan fwyaf o bynciau eraill, er y gwerthfawrogir y gallai hyn fod yn anodd, er enghraifft, yn achos safleoedd carafanau. Gallai hyn fod angen arolwg monitro gwaelodlin wrthrychol o'r effaith ar y dirwedd (e.e. mabwysiadu lliwiau cadwraeth ar gyfer carafanau sefydlog, pa mor weladwy ydynt yn y dirwedd, ac ati).	Rôl y CDLl ar y Cyd yw sefydlu'r fframwaith defnydd tir ar gyfer datblygiadau ***newydd*** yn ardal y cynllun. Nid rôl y Cynllun yw dylanwadu ar effaith datblygiadau sy'n bodoli ar y dirwedd. Teimla'r UPC ar y Cyd bod yr amcan a gynhwysir yn Fframwaith yr AC sy'n anelu at "**werthfawrogi, diogelu a gwella tirweddau gwledig a'r tirweddau trefol yn ardal y cynllun"**, yn ddigonol ar gyfer diogelu'r dirwedd bresennol**.** Cytuna'r UPC ar y Cyd y dylid ychwanegu dangosyddion ychwanegol i'r Fframwaith AC er mwyn monitro effaith datblygiadau ar y dirwedd.	**DA50**

ATODIAD 1: Ymateb i'r Ymgynghoriad Cyhoeddus a'r grwp Tasg Cynaladwyedd

53.	Bourne Leisure	Er y cefnogir amcanion 1 ac 8, sy'n ceisio gwarchod yr amgylchedd naturiol, mae'r Cwmni yn dymuno pwysleisio bod angen mabwysiadu dull mwy cytbwys a chynhwysfawr a fydd yn hyrwyddo datblygiadau twristiaeth priodol sydd o fudd i'r economi leol, wrth gydnabod yr angen i warchod yr amgylchedd naturiol. Y mae'r dull cytbwys hwn yn briodol hyd yn oed mewn ardaloedd mwy sensitif, cyn belled ag y gellir gweithredu mesurau lliniaru cydnaws (megis ychwanegu parth byffer a thirweddu priodol) i liniaru effeithiau uniongyrchol ac anuniongyrchol. Felly, dylid ystyried pob datblygiad twristiaeth arfaethedig ar ei haeddiant ei hun a chyda cyfeiriad penodol at fuddiannau economaidd a chymdeithasol, ynghyd ag ystyriaethau amgylcheddol. Felly, mae'n bwysig bod Amcanion yr AC / AAS sy'n mynd i'r afael a buddiannau amgylcheddol naturiol yn gytbwys a chynhwysfawr.	Barn yr UPC ar y Cyd yw bod yr amcanion a gynhwysir yn Fframwaith yr AC yn cynrychioli dull cytbwys o ran hwyluso twf tra ar yr un pryd diogelu'r amgylchedd naturiol. Cynhwysir cyfeiriad penodol at yr angen i hyrwyddo'r diwydiant twristiaeth yn is-amcanion amcan 6 - "Cefnogi twf economaidd a hwyluso economi fywiog, amrywiol sy'n darparu cyfleoedd cyflogaeth lleol." Dim newid.	**Amherthnasol**
54.	Grŵp Cynaladwyedd	Nid yw'n bosib cael data ar gyfer y % newid yn y rhywogaethau â blaenoriaeth a chynefinoedd yn ardal y CDLl ar y Cyd, felly dylid dileu hwn.	Derbyn yr argymhelliad	**DA41**
55.	Grŵp Cynaladwyedd	Tabl 13.1 – Yn y bocs bioamrywiaeth, ychwanegu'r dangosydd a fwriedir ei gynnwys: "colli bioamrywiaeth drwy ddatblygiad yn cael ei fesur drwy'r golled neu'r effaith ar safleoedd rhyngwladol (h.y. Natura 2000), safleoedd cenedlaethol (e.e. SoDdGA) a safleoedd lleol yn ardal y CDLl ar y Cyd".	Derbyn yr argymhelliad	**DA42**
56.	Grŵp Cynaladwyedd	Yn ogystal, ychwanegu "y golled net o fioamrywiaeth yn ardal y CDLl a achoswyd gan ddatblygiad".	Derbyn yr argymhelliad	**DA43**
57.	CCGC	Rydym yn awgrymu'r dangosyddion ychwanegol a ganlyn: Amddiffyn cyfanrwydd safleoedd dynodedig (rhyngwladol, cenedlaethol a lleol), ac osgoi cynefinoedd / rhywogaethau tameidiog Y dangosydd a awgrymir: % o nodweddion (gwahanol fathau) sydd mewn cyflwr boddhaol, gan gynnwys y rhai sy'n seiliedig yn y tir a'r môr (LICC, 2006) Diogelu a gwella cynefinoedd bywyd gwyllt ar dir a môr (gan gynnwys asedau coedlannau sylweddol yr ardal) a bioamrywiaeth ehangach mewn ardaloedd gwledig a threfol Y dangosyddion a awgrymir: i) Amcanion a thargedau'r Cynllun Gweithredu Bioamrywiaeth a gyflawnwyd (rhai'r DU a rhai sy'n benodol i'r wlad / rhanbarth / lleol).	Derbyn yr argymhelliad	**DA44**

ATODIAD 1: Ymateb i'r Ymgynghoriad Cyhoeddus a'r grwp Tasg Cynaladwyedd

		ii) Tueddiadau a statws rhywogaethau / cynefinoedd NERC 2006, Adran 42 iii) Nifer ac arwynebedd Safleoedd o Bwysigrwydd Cadwraeth Natur SINC a'r Gwarchodfeydd Natur Lleol (GNLl) o fewn y cynllun Byddwn yn croesawu trafodaeth bellach ynghylch y pwyntiau uchod.		
58.	Grŵp Cynaladwyedd	Ai gwybodaeth 'Local and Regional CO2 Emissions Estimates' fyddai'n cael ei ddefnyddio ar gyfer % y newid mewn allyriadau carbon deuocsid o'r stoc tai? Os ia, pam ddim defnyddio'r ffigyrau ar gyfer y sectorau eraill fel dangosydd?	Derbyn yr argymhelliad	**DA46**
59.	Grŵp Cynaladwyedd	Amcan 7 - Cwetiynu defnyddio 'ansawdd da' – gwell fuasai defnyddio tai cynaliadwy gydag ardrawiad minimal ar yr amgylchedd ond derbyn fod angen ystyried a oes modd monitro'r rhain.	Derbyn yr argymhelliad	**DA48**
60.	CCGC	Nid ydym yn glir ar yr hyn mae eich dangosydd "% o ddynodiadau yn adrodd am statws cyflwr boddhaol" yn ei olygu.	Cytuna'r UPC ar y Cyd y byddai'n anodd mesur statws cyflwr y dynodiadau tirwedd ac felly dylid dileu'r dangosydd hwn.	**DA49**
61.	Grŵp Cynaladwyedd	Amcan 8 – Angen bwydo 'LANDMAP' yn y fan hyn.	Derbyn yr argymhelliad	**DA50**
63.	Grŵp Cynaladwyedd	Amcan 9 – Cyfeiriad tuag at flaenoriaeth i ddatblygu ar diroedd a ddatblygwyd eisoes. Rhai o'r safleoedd o'r math yma yn gallu bod yn gynefinoedd hynod o bwysig i fywyd gwyllt – angen edrych ar yr eirfa.	Derbyn yr argymhelliad	**DA51**
64.	Grŵp Cynaladwyedd	Amcan 10 – dylid cyfeirio at rwydwaith beicio yma. Cwestiynu os oes angen y gair 'cyhoeddus' o fewn y cwestiynau. Un dangosydd bosib fuasai faint o lefydd 'charging' ceir trydan sydd ar gael neu ar gyfer cael tanwydd lpg sydd ar gael.	Derbyn yr argymhelliad	**DA52 a DA53 a DA54**
65.	Bourne Leisure	Er ein bod yn nodi nad yw'r risg llifogydd wedi'i adnabod fel mater allweddol dan 'Ffactorau Hinsoddol' ym Mhennod 5 yr Adroddiad Cwmpasu, mae Bourne Leisure yn croesawu Amcan 11 yr AC / AAS sy'n ceisio lleihau'r perygl o bob math o lifogydd gan gynnwys llifogydd llanwol.	Mae'r UPC ar y Cyd yn cydnabod y sylwadau cefnogol.	**Amherthnasol**
66.	Grŵp Cynaladwyedd	Amcan 11 – a ddylid cynnwys geirfa yn atal datblygiadau o fewn ardal mewn perygl o lifogydd?	Derbyn yr argymhelliad	**DA55**
67.	Grŵp Cynaladwyedd	Tabl 13.2 Rhes 1. Camsillafu "biodiversity interests **and** ecological connectivity".	Derbyn yr argymhelliad	**DA57**

68.	Grŵp Cynaladwyedd	Cynnig newid cynnwys tabl 13.2	Derbyn yr argymhelliad	**DA58**
ATODIAD 1 – AROLWG O'R CYNLLUNIAU				
69.	Cyngor Sir Ynys Môn	Nid yw Cynllun Rheolaeth AoHNE Mon wedi ei nodi yn y rhestr o gynlluniau.	Derbyn y dylid ychwanegu'r Cynllun Rheolaeth AoHNE Mon i'r rhest o gynlluniau ar rhoi amlinelliad o bwrpas ac amcanion y cynllun hwnnw yn Atodiad 1.	**DA59**
70.	Grŵp Cynaladwyedd	Ychwanegu i'r rhestr: Strategaeth Newid Hinsawdd Cymru (a chynlluniau cyflawni cysylltiedig).	Derbyn yr argymhelliad	**DA59**
71.	Grŵp Cynaladwyedd	Ychwanegu i'r rhestr: Cynllun 3 Blynedd (newydd) Cyngor Gwynedd ar gyfer 2011-2014. Mae gwaith nifer o'r Byrddau Rhaglen yn berthnasol i'r CDLl ar y Cyd.	Derbyn yr argymhelliad	**DA59**
72.	Grŵp Cynaladwyedd	Ychwanegu i'r rhestr: Mae fersiwn terfynol o'r Cynllun Datblygu Cynaladwy felly dim angen yr 'Ymgynghoriad'.	Derbyn yr argymhelliad	**DA59**
73.	Grŵp Cynaladwyedd	Ychwanegu i'r rhestr: Strategaeth Gymuned (Drafft) Gwynedd	Derbyn yr argymhelliad	**DA59**
74.	Grŵp Cynaladwyedd	Ychwanegu i'r rhestr: A ddylai'r rhan ar y Strategaeth Newid Hinsawdd hefyd gyfeirio tuag at y cynlluniau cyflawni?	Derbyn yr argymhelliad	**DA59**
75.	Grŵp Cynaladwyedd	Ychwanegu i'r rhestr: Gwella Bywydau a Chymunedau Cartrefi yng Nghymru (Ebril 2010)	Derbyn yr argymhelliad	**DA59**
76.	Grŵp Cynaladwyedd	Ychwanegu i'r rhestr: Strategaeth Digartrefedd Gwynedd – Canllaw Cynllunio Atodol	Derbyn yr argymhelliad	**DA59**
77.	Grŵp Cynaladwyedd	Ychwanegu i'r rhestr: Review of relevant plans under biodiversity – replace TAN5 1996 with TAN5 2009.	Derbyn yr argymhelliad	**DA59**
78.	Grŵp Cynaladwyedd	Ychwanegu i'r rhestr: Strategaeth Tai Gwag Ynys Môn	Derbyn yr argymhelliad	**DA59**
79.	Grŵp Cynaladwyedd	Ychwanegu i'r rhestr: Strategaeth Adnewyddu Tai Sector Breifat Ynys Mon	Derbyn yr argymhelliad	**DA59**
80.	Grŵp Cynaladwyedd	Amnewid NCT 6 (2000) am NCT 6 (2010)	Derbyn yr argymhelliad	**DA59**
81.	Grŵp	Ychwanegu i'r rhestr: Datganiad Cyflenwi Tai Fforddiadwy a Fframwaith	Derbyn yr argymhelliad	**DA59**

ATODIAD 1: Ymateb i'r Ymgynghoriad Cyhoeddus a'r grwp Tasg Cynaladwyedd

	Cynaladwyedd	Cyfranogi (Ynys Môn)		
82.	Asiantaeth yr Amgylchedd	Pridd, Mwynau a Gwastraff - Rydym yn croesawu'r cyfeiriad at Gynllun Gwastraff Rhanbarthol Gogledd Cymru, Adolygiad Cyntaf 2007. Fodd bynnag, mae'r ddogfen hon wedi'i disodli gan wahanol gynlluniau'r sector gwastraff - Cynllun Sector Gwastraff Bwrdeistrefol, Cynllun Sector Cynhyrchu, Cynllun Sector Gwasanaethau a Manwerthu Bwyd a Chynllun Sector Casgliadau, Isadeiledd a Marchnadoedd.	Derbyn yr argymhelliad	**DA59**
83.	Asiantaeth yr Amgylchedd	Ychwanegu'r hyn a ganlyn at adolygiad o'r polisi: Cynllun Rheoli'r Draethlin (Gorllewin Cymru) Cynllun Rheoli Llifogydd Dalgylchoedd (CRhLlD Gogledd Orllewin Cymru a'r Afon Dyfrdwy). Cynlluniau Gweithredu Eogiaid Cynllun Rheoli Llyswennod Gorllewin Cymru	Derbyn yr argymhelliad	**DA59**
84.	Asiantaeth yr Amgylchedd	Fe'ch cyfeirir chi at Strategaethau Rheoli Echdynnu o'r Dalgylch ar gyfer ardaloedd Gwynedd a Môn. Er y bydd gwybodaeth o'r strategaethau hyn wedi'u cynnwys yn y Cynlluniau Rheoli Basn Afon, credwn y dylid ystyried y rhain ar wahân.	Derbyn yr argymhelliad	**DA59**
85.	Asiantaeth yr Amgylchedd	Ynys Ynni - Rydym yn croesawu ac yn cefnogi'r cyfeiriad a wneir at y Datganiad Polisi Cenedlaethol Drafft ar gyfer Isadeiledd Ynni Adnewyddadwy (EN-3) a NCT 8 Llywodraeth Cymru (2005) - Ynni Adnewyddadwy oherwydd y nifer fawr o ddatblygiadau posib, yn enwedig ym Môn. Bydd yn rhaid ymgynghori'n agos gyda ni a chyrff statudol eraill ynglŷn â'r agwedd hon gydol y broses CDLl ar y Cyd.	Derbyn y sylw o gefnogaeth.	**Amherth nasol**
86.	Grŵp Cynaladwyedd	Ystyried ychwanegu cynlluniau / dogfennau yn ymwneud ag addysg i'r arolwg o gynlluniau perthnasol.	Derbyn yr argymhelliad	**DA59**
87.	CCGC	Dylid ychwanegu nifer o gynlluniau a rhaglenni i'r adolygiad o gynlluniau a rhaglenni.	Derbyn bod rhinwedd mewn adolygu priodoldeb cynnwys y Cynlluniau a'r Rhaglenni a amlygir yn y rhestr o Gynlluniau a Rhaglenni.	**DA59**
ATODIAD 2 - GWAELODLIN				
88.	Grŵp Cynaladwyedd	A yw'r union un data wedi ei ddefnyddio ar gyfer dadansoddi Gwynedd ac Ynys Mon?	Mae'r un data wedi cael eu defnyddio ar gyfer Gwynedd ac Ynys Mon ble bo hynny'n bosib. Fodd bynnag, mewn rhai	**Amherth nasol**

			amgylchiadau, nid oedd yr wybodaeth ar gael i'r ddwy ardal. Er hyn ni ragwelir fod hyn yn fater sy'n tanseilio ansawdd a hygrededd y gwaelodlin sydd wedi ei chynnwys yn yr Adroddiad.	
89.	Grŵp Cynaladwyedd	Er eglurder i'r darllennydd, credaf y byddai'n syniad ceisio cynnwys eich ffynonellau data ar gyfer yr holl ddata sydd o fewn o ddogfen (credaf y byddai cynnwys y ffynonellau wrth ymyl y data yn helpu tra hefyd yn eich helpu chi ddiweddaru'r dystiolaeth yn y dyfodol).	Gan fod amrywiaeth eang o ffynhonellau wedi eu defnyddio (rhai ohynynt yn rai hir) cytunwyd i gynnwys troednodiadau gyda ffynhonnellau'r data ar ddiwedd bob adran er mwyn osgoi cymhlethu'r asesiad gwaelodlin.	**Amherth nasol**
90.	CCGC	Safleoedd o Bwysigrwydd Cadwraeth Natur (SINC) – Dylai'r waelodlin gynnwys Safleoedd o Bwysigrwydd Cadwraeth Natur (SINC). Mae'r dynodiad hwn yn berthnasol i'r safleoedd anstatudol pwysicaf ar gyfer diogelu bywyd gwyllt .	Derbyn yr argymhelliad Yn disgwyl data.	
91.	CCGC	Bydd yn rhaid i'r waelodlin gynnwys Safleoedd Daearegol o Bwysigrwydd Rhanbarthol. Mae'r safleoedd hyn yn fannau pwysig i ddaeareg a geomorffoleg y tu allan i dir sydd wedi'i ddiogelu'n statudol megis Safleoedd o Ddiddordeb Gwyddonol Arbennig (SODdGA). Mae'r camau gweithredu ar gyfer diogelu a gwella daearamrywiaeth ardal benodol wedi'u gosod yng Nghynlluniau Gweithredu Daearamrywiaeth Lleol (CGDLl). Mae prif amcanion y Cynlluniau Gweithredu Daearamrywiaeth Lleol fel a ganlyn: • Adnabod, diogelu a gwella'r safleoedd gorau sy'n cynrychioli hanes daearegol ardal yn y cyd-destun gwyddonol, addysgol a diwylliannol; • Hyrwyddo safleoedd geolegol a gwneud cadwraeth ddaearegol yn berthnasol i bobl; • Ymgymryd ag arolwg daearamrywiaeth lleol (archwiliadau o safleoedd a sgiliau), a dylanwadu ar bolisi cynllunio lleol; Mae canllawiau cenedlaethol ynglŷn â chadwraeth ddaearegol yn cynorthwyo i ddatblygu Cynlluniau Gweithredu Daearamrywiaeth Lleol ac mae'r rhai sy'n bwysig yn rhanbarthol / lleol (megis RIGS) yn dod ynghyd mewn fframwaith cyffredin. Roedd CGDLl Môn yn un o'r cyntaf o'i fath yng Nghymru (GeoMôn).	Derbyn yr argymhelliad Yn disgwyl data.	

ATODIAD 1: Ymateb i'r Ymgynghoriad Cyhoeddus a'r grwp Tasg Cynaladwyedd

92.	CCGC	Parciau Daearegol UNESCO - Nid yw'r waelodlin yn cynnwys Parciau Daearegol. Ardaloedd eang yw'r rhain sy'n cynnwys un neu ragor o safleoedd o bwysigrwydd gwyddonol, nid yn unig am resymau daearegol, ond hefyd oherwydd eu gwerth archeolegol ac ecolegol neu eu gwerth diwylliannol. Mae Parc Daearegol Môn yn un o wyth parc UNESCO o'i fath yn y DU.	Derbyn yr argymhelliad	**DA71(i) a DA24**
93.	CCGC	Dylai'r Adroddiad gynnwys Gwarchodfeydd y RSPB a Gwarchodfeydd eraill sy'n perthyn i sefydliadau anllywodraethol.	Derbyn yr argymhelliad	**DA60**
94.	Grŵp Cynaladwyedd	Tud 23: Disgwyliad oes – mae 4 blynedd o ddata mwy diweddar ar gael trwy wefan StatsWales (http://www.statswales.wales.gov.uk/TableViewer/tableView.aspx?ReportId=3816)	Cytuno y dylid diweddaru'r waelodlin yn unol â'r awgrymiadau a gynigir.	**DA60 (i)**
95.	Grŵp Cynaladwyedd	Tud 27: trosedd – mae data hyd at 2009-10 ar gael ar lefel Gogledd Cymru ar gael trwy Llywodraeth Cymru (http://wales.gov.uk/docs/statistics/2011/110705crimeen.pdf)	Cytuno y dylid diweddaru'r waelodlin yn unol â'r awgrymiadau a gynigir.	**DA61**
96.	Grŵp Cynaladwyedd	Economi – mae data mwy diweddar ar gael (Pennod 'Cymunedau - Gwynedd yn unig)	Mae'r adran hon yn ail-adrodd yr hyn sydd wedi ei gynnwys yn y bennod sy'n delio gydag economi ardal y Cynllun. Ystyrir, felly nad oes angen ailadrodd y prif negeseuon yn yr adran hon. Fodd bynnag, awgrymir fod y 'materion' sydd wedi cael eu hadnabod o'r data yn yr adran hon yn cael eu cynnwys yn yr adran sy'n delio gyda MALIC.	**DA62 a DA63**
97.	Grŵp Cynaladwyedd	Mae Mynegrif Amddifadedd Lluosog Cymru 2011 wedi cael eu rhyddhau – dylid cynnwys y ffigyrau hyn yn lle data 2008.	Derbyn yr argymhelliad	**DA63**
98.	Grŵp Cynaladwyedd	Gwefan y Cynulliad yn cynnwys gwybodaeth o ran rhagolygon lefel uchel newid hinsawdd ar gyfer Cymru. Mae data UKCP09 yn galluogi unigolion i edrych ar ardaloedd penodol i weld yr effaith tebygol ar ardaloedd llawer yn llai.	Derbyn yr argymhelliad	**DA64**
99.	CCGC	Ffactorau Hinsoddol – Mae'r waelodlin wedi adlewyrchu materion ynglŷn â glaw asid a dyddodi nitradau – dengys hyn bod problem o ran ansawdd yr aer mewn cynefinoedd naturiol – dylid adlewyrchu hyn yn y prif destun a'r Problemau / Cyfyngiadau / Cyfleoedd a nodwyd.	Derbyn yr argymhelliad	**DA9**

ATODIAD 1: Ymateb i'r Ymgynghoriad Cyhoeddus a'r grwp Tasg Cynaladwyedd

100.	Grŵp Cynaladwyedd	Gwerth Ychwanegol Crynswth (GVA) – mae data ar gyfer 2008 ar gael trwy'r Swyddfa Ystadegau Gwladol.	Cytuno y dylid diweddaru'r waelodlin yn unol â'r awgrymiadau a gynigir.	**DA65**
101.	Grŵp Cynaladwyedd	Addysg a Sgiliau – mae data mwy diweddar ar gyfer oedolion heb gymwysterau ar gael trwy Nomis (ONS Annual Population Survey: https://www.nomisweb.co.uk/reports/lmp/la/2038432109/report.aspx#tabquals)	Derbyn yr argymhelliad	**DA66**
102.	Grŵp Cynaladwyedd	Twristiaeth – Dylai'r ffigyrau twristiaeth gael eu diweddaru gydag ystadegau o adroddiad STEAM 2008 a 2009.	Derbyn yr argymhelliad	**DA20 a DA21 a DA67**
103.	Grŵp Cynaladwyedd	Tudalen 85-86: Prisiau Tai/Gwerthiannau – fe ddylid darparu data mwy diweddar.	Derbyn yr argymhelliad	**DA23 a DA68**
104.	CCGC	Tirwedd – Dylai'r Waelodlin gynnwys ffiniau'r Parc Cenedlaethol.	Derbyn yr argymhelliad	**DA71**
105.	Grŵp Cynaladwyedd	Cwetiynnir os oes twf mewn gwastraff bwrdeistrefol wedi digwydd yn wirioneddol.	Derbyn fod gwastraff bwrdeistrefol wedi lleihau dros y blynyddoedd diweddar a dylai'r gwaelodlin gynnwys data a ffigyrau mwy diweddar.	**DA36 a DA72**
106.	CCGC	Asedau Materol - Byddai CCGC yn annog yr UPC ar y Cyd i ystyried mwy o asedau materol yn eu hadroddiadau gwaelodlin. Cyhoeddodd CCGC ganllawiau ar gyfer ymarferwyr ar y pwnc hwn o fewn cyd-destun diddordeb CCGC. Pwnc AAS: Asedau Materol Cyngor Cefn Gwald Cymru 2007 (http://www.ccw.gov.uk/landscape--wildlife/managing-land-andsea/environmental-assessment/sea.aspx)	Derbyn yr argymhelliad Disgwyl am yr wybodaeth	
107.	Grŵp Cynaladwyedd	Mae'r gwaelodlin yn dangos fod gan Ynys Môn ffigyrau uchel o garbon deuocsid ond efallai fod y sefyllfa hon wedi newid ers i Alwminiwm Môn gau.	Nid oes data sy'n dangos lefelau carbon deuocisd ar lefel awdurdodau lleol wedi eu cyhoeddi ers i Alwminiwm Môn gau. Fodd bynnag, mae bwriad diweddaru'r Adroddiad Cwmpasu ar gyfnodau penodol yn y dyfodol. Dim newid.	**Amherthnasol**
108.	Grŵp Cynaladwyedd	Enillion – Gallom ddarparu data mwy diweddar.	Ystyrir fod y data sydd yn yr Adroddiad Cwmpasu yn dangos gwybodaeth ar lefel fwy manwl na'r hyn sy'n cael ei gynnig. Ystyrir fod y ffigyrau sydd yn dyddio o flwyddyn 2009 yn rai sy'n rhoi darlun ddigon cywir a chyfoes o'r sefyllfa o ran	**Amherthnasol**

ATODIAD 1: Ymateb i'r Ymgynghoriad Cyhoeddus a'r grwp Tasg Cynaladwyedd

			enillion yn ardal y Cynllun.	
109.	Grŵp Cynaladwyedd	Diwydiant – Gallom ddarparu data mwy diweddar yn y dyfodol.	Cytuno i ddiweddaru'r adroddiad pan fydd y data ar gael.	**Amherthnasol**
110.	Grŵp Cynaladwyedd	Tudalen 75-76: Amaeth – mae ystadegau mwy diweddar ar gael trwy Llywodraeth Cymru ((http://wales.gov.uk/topics/statistics/headlines/agriculture2011/110728/?lang=en)	Nid yw'r data'n gyflawn ar gyfer bob maes o ran amaethyddiaeth, felly teimlir fod y data sydd wedi cael ei ddefnyddio yn rhoi darlun fwy cyflawn o'r sefyllfa bresennol yn ardal y cynllun.	**Amherthnasol**
111.	YDCW (Cangen Môn)	Tirweddau Gwledig a Threfol. Rydym yn dymuno gweld tirweddau morol yn cael eu cydnabod drwy eu cynnwys. Mae gan ein tirweddau arfordirol gwarchodedig ddimensiwn morwrol sy'n rhan hanfodol o'r morlun er nad yw'r amgylchedd morol o dan y marc distyll cymedrig yn cael ei gynnwys yn y dynodiad AHNE.	Cytuna'r UPC ar y Cyd y dylid cyfeirio at dirweddau morol Môn a Gwynedd.	**DA28 a DA69**
		CYFFREDINOL		
112.	Y Cynghorydd R Llewelyn Jones	Fel sylwadau cyffredinol, byddwn wedi hoffi gweld llawer mwy o ymgynghori ar y ddogfen hon yn enwedig gydag ysgolion a cholegau lleol.	Yn unol â gofynion y Gyfarwyddeb AAS a'r canllaw ar gyfer yr Arfarniad Cynaladwyedd mae gofyn i'r Cynghorau ymgynghori â'r tri Chorff Ymgynghori Statudol (CADW, Asiantaeth yr Amgylchedd a Chyngor Cefn Gwlad Cymru) am gyfnod o bum wythnos ar gynnwys yr Adroddiad Cwmpasu. Er mwyn derbyn adborth ar yr holl faterion cynaladwyedd sydd wedi'u nodi, mae'r UPC ar y Cyd wedi ymgynghori ag ystod eang o fudd-ddeiliaid eraill, yn benodol y cyrff ymgynghori 'cyffredinol' a 'phenodol' a restrir yng Nghytundeb Cyflawni'r CDLl ar y Cyd. Dim newid.	**Amherthnasol**
113.	Richard J Roberts	Yn ol dogfennau blaenorol, bydd 5 mlynedd yn mynd heibio cyn y bydd y CDLl yn cael ei fabwysiadu ar y cyd. Yn ystod y cyfnod hwnnw, a fydd tystiolaeth o Gyfrifiad 2011 (fel y caiff ei ryddhau) yn cael ei ddefnyddio lle bo hynny'n bosib, i ddiweddaru ac i gryfhau'r dystiolaeth a ddyfynnir o Gyfrifiadau 1991 a 2001? Tra'n cydnabod bod y data diweddaraf posib yn cael ei ddefnyddio mewn sawl adran o'r CDLl, mae'n amlwg y dibynnir yn helaeth ar Gyfrifiadau 1991 a 2001 am wybodaeth. Teimlwn nad yw hynny'n adlewyrchu'r newidiadau cymdeithasol/ieithyddol sydd wedi digwydd ers 2001. I roi hygrydedd cyfoes i'r CDLl dylid bod modd diweddaru'r adrannau perthnasol yn ol y dystiolaeth a geir o Gyfrifiad 2011.	Mae casgliad cryf o wybodaeth waelodlin yn bwysig er mwyn sicrhau sail tystiolaeth gref i'r CDLl. Er hynny, mae'r Rheoliadau'r AAS yn gofyn mai dim ond gwybodaeth y mae angen rhesymol amdani sydd angen ei chynnwys yn yr adroddiad. Mae'r data gwaelodlin yn yr Adroddiad Cwmpasu yn adlewyrchu'r data gorau oedd ar gael ar adeg ei gynhyrchu. Caiff y data ei ddiweddaru yn awr ac yn y man er mwyn adlewyrchu unrhyw wybodaeth newydd sydd ar gael. Bwriedir diweddaru data amgylcheddol y waelodlin unwaith y bydd canfyddiadau Cyfrifiad 2011 yn cael eu rhyddhau.	**Amherthnasol**

ATODIAD 1: Ymateb i'r Ymgynghoriad Cyhoeddus a'r grwp Tasg Cynaladwyedd

114.	YDCW (Cangen Môn)	Teimlwn yn gryf bod yn rhaid paratoi darpariaeth er mwyn ei gynnwys yn y cynllun sy'n ymwneud ag adeiladu pwerdy Wylfa B. Bydd yr angen am hwn yn gliriach yn ystod cyfnodau datblygu'r CDLl ar y Cyd. Gan mai datganiad polisi yw hwn, byddwn yn croesawu datganiad ynglŷn â llinellau trosglwyddopŵer ar draws Ynys Môn. Mae YDCW o'r farn y dylai allbwn Wylfa B gael ei drosglwyddo i'r pwynt grid ar lannau Dyfrdwy ar hyd gwely'r môr yn uniongyrchol o'r Wylfa. Ar hyn o bryd mae'r Grid Cenedlaethol yn erdych ar drosglwyddo ar wely'r môr o Hunterston yn yr Alban i Lannau Dyfrdwy. Nid yw'n dderbyniol erbyn hyn cael mwy o beilonau hyll yn mynd ar draws Môn, trwy ein AHNE, ar draws y Fenai, trwy ran o Barc Cenedlaethol Eryri ac yna trwy AHNE Bryniau Clwyd ac rydym yn dymuno gweld datganiad cryf yn cefnogi trosglwyddiad ar wely'r môr yn y CDLl ar y Cyd.	Nid yw'r dull o drosglwyddo ynni o bwerdy arfaethedig Wylfa B o fewn Cylch Gwaith yr Adroddiad Cwmpasu. Dim newid.	**DA69(i)**
115.	Cyngor Tref Porthmadog	Yng nghyfarfod diweddaraf Cyngor Tref Porthmadog mynegwyd pryderon oherwydd tybiwyd bod Cynllun ar y Cyd rhwng Gwynedd ac Ynys Mon yn ymbellhau gyda'r canlyniad bydd pobl yn colli ymwybyddiaeth o ddefnydd tir yn eu hardal. Penderfynnwyd, felly, wrthod y Cynllun ar egwyddor o gydweithio ag Ynys Mon.	Nid yw'r sylw'n berthnasol i gynnwys yr Adroddiad Cwmpasu. Er gwybodaeth, fe benderfynodd Bwrdd Cyngor Gwynedd (15/06/2010) ynghyd â Phwyllgor Gwaith Cyngor Sir Ynys Môn i sefydlu Uned Polisi Cynllunio ar y Cyd er mwyn paratoi un CDLl ar y cyd ar gyfer Ardal Awdurdod Cynllunio Gwynedd a Môn. Mae'r ddau Awdurdod hefyd wedi cymeradwyo newid cyfansoddiadol er mwyn creu Cydbwyllgor Polisi Cynllunio a fydd yn gwneud penderfyniadau yn gysylltiedig â'r Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd.	**Amherthnasol**
116.	Asiantaeth yr Amgylchedd	Hyd Oes Datblygiad – Problem gynyddol o ran perygl llifogydd a newid hinsawdd yw hyd oes unrhyw ddatblygiad arfaethedig. Ar hyn o bryd, nid oes polisi cynllunio eglur (heb ei gynnwys ym Mholisi Cynllunio Cymru: Nodyn Cyngor Technegol 15) o ran newid hinsawdd ac am faint o flynyddoedd y dylid ystyried newid hinsawdd o ran unrhyw ddatblygiad arfaethedig. Mae Asiantaeth yr Amgylchedd yn cynghori y dylid ystyried 100 mlynedd ar gyfer datblygiadau preswyl newydd a 75 mlynedd ar gyfer datblygiad diwydiannol / masnachol. Credwn y dylid ystyried polisi o'r fath a'i gynnwys yn y Cynllun Datblygu Lleol. Yn ogystal, byddwn yn eich cynghori'n gryf i ystyried mabwysiadu polisi dros dro er mwyn sicrhau bod hyd oes datblygiad yn cael ei ystyried ar gyfer ceisiadau cynllunio a gyflwynir cyn mabwysiadu eich CDLl ar y Cyd. Byddwn yn fodlon eich cyfarfod er mwyn trafod y posibilrwydd o bolisi CDLl ar y Cyd	Bydd y mater o p' run a ddylid cynnwys polisi o'r fath yn cael ei benderfynu gan broses y CDLl ar y Cyd.	**Amherthnasol**

		dros dro ar gyfer y mater hwn.		
117.	Grŵp Cynaladwyedd	Angen asesu cymunedau cynaladwy a chael datblygiadau megis tyrbeini gwynt ar gyfer y cymunedau hynny.	Cytuna'r UPC ar y Cyd y dylid rhoi mwy o bwyslais ar hwyluso datblygu cynlluniau ynni adnewyddadwy megis melinau gwynt ar lefel lleol.	**DA45**

TALFYRIADAU

AHNE - Ardal o Harddwch Naturiol Eithriadol
BAP – Cynllun Gweithredu Bioamrywiaeth
CDLl ar y Cyd - Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd
UPC ar y Cyd - Uned Polisi Cynllunio ar y Cyd
GNL - Gwarchodfa Natur Leol
Deddf NERC– Deddf Amgylchedd Naturiol a Chymunedau Gwledig
AC - Arfarniad Cynaladwyedd
AAS - Asesiad Amgylcheddol Strategol
SINC - Safleoedd o Bwysigrwydd Cadwraeth Natur
PCE - Parc Cenedlaethol Eryri
SoDdGA - Safleoedd o Ddiddordeb Gwyddonol Arbennig
NCT – Nodyn Cyngor Technegol
LlC - Llywodraeth Cymru
WIMD - Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru

ATODIAD 1: Ymateb i'r Ymgynghoriad Cyhoeddus a'r grwp Tasg Cynaladwyedd

AC ar gyfer yr Hoff Strategaeth (Mai 2013)

Ymateb gan	Crynodeb o'r cynnwys	Ymateb
Cyfoeth Naturiol Cymru (26 Mehefin 2013)	O'r 1 Ebrill 2013, mae Cyfoeth Naturiol Cymru wedi cymryd dyletswyddau a chyfrifoldebau Cyngor Cefn Gwlad Cymru, Asiantaeth yr Amgylchedd Cymru a Chomisiwn Coedwigaeth Cymru. Er mwyn egluro a hwyluso'r broses asesiad strategol, bydd CNC yn sefydlu un Porth AC, er mwyn gallu cyflwyno'r holl ymholiadau a'r ymgynghoriadau ynghylch yr AAS a'r ARhC ar lefel cynllun.	Nodwyd.
	1.9: Byddai CNC yn awgrymu fod yr adran hon, fel mae wedi'i hysgrifennu, yn awgrymu mai ffocws y broses AAS yw adnabod effeithiau amgylcheddol andwyol ac argymell camau lliniaru priodol. Yn y broses AAS mae angen ystyried effeithiau positif ac effeithiau negyddol gweithredu cynlluniau a'u polisïau, a gellir eu defnyddio i ffurfio a galluogi mesurau amgylcheddol positif a rhagweithiol.	Nodwyd ac yn cytuno.
	1.14: Gweler ymateb CNC i'r sgrinio ARhC ar gyfer yr Hoff Strategaeth.	Nodwyd.
	Tabl 3.1: Negeseuon Allweddol: **Bioamrywiaeth.** Byddai CNC yn awgrymu y dylid nodi negeseuon allweddol ychwanegol o ran yr angen i gynnal a gwella swyddogaethau a chysylltedd ecolegol.	Nodwyd ac yn cytuno. Caiff hyn ei adlewyrchu yn yr Adroddiad AC sy'n cyd-fynd â'r CDLl ar y Cyd Adnau.
	Ffactorau'r Hinsawdd. Dylid cyfeirio at yr angen i adeiladu a hyrwyddo gwytnwch yng nghyswllt newid hinsawdd yn ardal y cynllun.	Gweler yr ymateb uchod.
	Treftadaeth Ddiwylliannol. Dylid cyfeirio at dirweddau diwylliannol a hanesyddol sydd ar y Gofrestr o Dirweddau o Ddiddordeb Hanesyddol yng Nghymru a'r angen i warchod cyfanrwydd adnoddau a nodweddion y dirwedd ddiwylliannol.	Gweler yr ymateb uchod.
	Y Dirwedd Byddem yn croesawu eglurder ar yr hyn ellid ei ystyried yn 'ddatblygiad ymwthiol', ar wahân i dyrbinau gwynt.	Nodwyd ac yn cytuno. Darperir eglurder pellach yn yr Adroddiad AC sy'n cyd-fynd â'r CDLl ar y Cyd Adnau.
	Priddoedd, Mwynau a Gwastraff Byddai CNC yn awgrymu bod materion allweddol ychwanegol sy'n ymwneud â 'selio'	Nodwyd ac yn cytuno. Caiff hyn ei adlewyrchu yn yr Adroddiad AC sy'n

ATODIAD 1: Ymateb i'r Ymgynghoriad Cyhoeddus a'r grwp Tasg Cynaladwyedd

Ymateb gan	Crynodeb o'r cynnwys	Ymateb
	pridd a 'chynnal a gwella swyddogaethau'r pridd' gan gynnwys y rheini sy'n ymwneud â dal a storio carbon a lliniaru rhag llifogydd.	cyd-fynd â'r CDLl ar y Cyd Adnau.
	Dŵr. Dylid cyfeirio at adeiladu gwytnwch i newidiadau hinsawdd mewn adnoddau dŵr, a'r angen i ystyried perygl llifogydd o ddyfroedd wyneb a dyfroedd arfordirol.	Gweler yr ymateb uchod ar gyfer priddoedd, mwynau a gwastraff.
	Tabl 3.2: Esblygiad Tebygol heb Weithredu'r Cynllun: **Bioamrywiaeth.** Byddai CNC yn awgrymu y gallai diffyg fframwaith strategol beryglu swyddogaeth a chysylltedd ecolegol.	Nodwyd ac yn cytuno. Caiff hyn ei adlewyrchu yn yr Adroddiad AC sy'n cyd-fynd â'r CDLl ar y Cyd Adnau.
	Ffactorau'r Hinsawdd. Byddai CNC yn awgrymu bod newid hinsawdd yn debygol o achosi peryglon eraill hefyd o ran sychdwr, perygl daearegol i rwydweithiau trafnidiaeth (tirlithriad, ymsuddiant y tir ac ati).	Gweler yr ymateb uchod ar gyfer bioamrywiaeth.
	Y Dirwedd. Dylid cyfeirio at y posibilrwydd o golli hynodrwydd y dirwedd, a cholli asedau a chyfanrwydd y dirwedd – y pethau y gall datblygiad economaidd fod yn seiliedig arnynt, gan gynnwys llonyddwch y dirwedd.	Gweler yr ymateb uchod ar gyfer bioamrywiaeth.
	Tabl 3.3: **Bioamrywiaeth.** Byddai CNC yn awgrymu cyfeirio'n benodol at yr angen i gynnal a gwella swyddogaethau a chysylltedd ecolegol.	Gweler yr ymateb uchod ar gyfer bioamrywiaeth.
	Ffactorau'r Hinsawdd. Dylid cyfeirio at yr angen i hyrwyddo a chreu gwytnwch ac addasrwydd i'r newid yn yr hinsawdd, gan gynnwys creu gwytnwch i'r newid yn yr hinsawdd mewn tai ac isadeiledd sy'n bodoli.	Gweler yr ymateb uchod ar gyfer bioamrywiaeth.
	Y Dirwedd. Dylid cyfeirio nid yn unig at yr ardaloedd AHNE yn ardal y Cynllun, ond hefyd at y Parc Cenedlaethol cyfagos.	Gweler yr ymateb uchod ar gyfer bioamrywiaeth.
	Priddoedd, Mwynau a Gwastraff.	Gweler yr ymateb uchod ar gyfer

ATODIAD 1: Ymateb i'r Ymgynghoriad Cyhoeddus a'r grwp Tasg Cynaladwyedd

Ymateb gan	Crynodeb o'r cynnwys	Ymateb
	Dylid cyfeirio at yr angen i alluogi lleihau/lliniaru llygryddion yn y dŵr a'r aer sy'n gysylltiedig ag amaethyddiaeth ddwys.	bioamrywiaeth.
	Dŵr. Dylid cyfeirio at yr angen i leihau'r risg o 'lygredd' yn mynd i ddyfroedd arfordirol, llynnoedd a dŵr daear yn ogystal â chyrsiau dŵr afonydd.	Gweler yr ymateb uchod ar gyfer bioamrywiaeth.
	Tabl 3.4: Y Fframwaith AC: **Bioamrywiaeth.** Dylid ychwanegu amcanion ychwanegol yng nghyswllt yr angen i gynnal a gwella swyddogaeth a chysylltedd ecolegol yn ardal y Cynllun. Dylai dangosyddion arfaethedig fod yn berthnasol ac yn ymateb i'r Cynllun a'r Polisïau sy'n cael eu craffu. Awgrymir er enghraifft y gall nifer o ffactorau a materion ddylanwadu ar dueddiadau ymysg rhywogaethau NERC/Adran 42, nad ydynt o reidrwydd wedi'u cyfyngu i Gynllun ar y Cyd Gwynedd a Môn.	Nodwyd ac yn cytuno. Bydd y cwestiwn a ganlyn yn cael ei gynnwys dan Amcan 1 yr AC er mwyn cynorthwyo â phenderfyniadau: *A fydd y cynllun yn cynnal ac yn gwella swyddogaeth a chysylltedd ecolegol?* Nodwyd; fodd bynnag, mae hyn yn berthnasol i nifer o ddangosyddion. Gall y dangosyddion hyn dal fod o gymorth i ddangos a oes problem, a gall ymchwil pellach bennu a yw hynny o ganlyniad i'r CDLl ar y Cyd.
	Newid Hinsawdd. Dylid datblygu dangosyddion sy'n galluogi mesur perfformiad y Cynllun o ran ei wytnwch i newid hinsawdd e.e. datblygiadau sy'n defnyddio dŵr yn effeithlon ac yn gallu gwrthsefyll perygl llifogydd. Dylai dangosyddion arfaethedig fod yn berthnasol ac yn ymateb i'r Cynllun sy'n cael ei graffu a dylid gallu eu mesur/monitro. Byddem felly'n croesawu eglurder ar p'un a yw'n ymarferol mesur y % newid mewn carbon deuocsid sy'n deillio o ddatblygiad yn ardal y Cynllun.	Nodwyd. Caiff y dangosyddion monitro arfaethedig eu haddasu a'u mireinio trwy'r broses AC ailadroddol i ystyried canfyddiadau'r arfarniad a'r ymatebion i'r ymgynghoriad. Rhoddir ystyriaeth i hyn yng nghamau diweddarach y broses AC.
	Pridd. Byddem yn croesawu amcanion ychwanegol o ran yr angen i warchod swyddogaethau pridd, yn cynnwys lliniaru rhag llifogydd a dal a storio carbon.	Nodwyd ac yn cytuno. Bydd y cwestiwn a ganlyn yn cael ei gynnwys dan Amcan 9 yr AC er mwyn cynorthwyo â phenderfyniadau: *A*

ATODIAD 1: Ymateb i'r Ymgynghoriad Cyhoeddus a'r grwp Tasg Cynaladwyedd

Ymateb gan	Crynodeb o'r cynnwys	Ymateb
	Gallai dangosyddion posib gynnwys ardal o bridd sydd wedi'i 'selio'n' barhaol ac ardal o briddoedd organig/llawn carbon a ddatblygwyd.	*fydd y cynllun yn gwarchod swyddogaethau pridd, gan gynnwys lliniaru rhag llifogydd a dal a storio carbon.* Nodwyd.
	Y Dirwedd. Cynigir dangosydd ychwanegol ar gyfer y pwnc hwn – cyfran / nifer y datblygiadau o fewn pob math gwahanol o dirwedd. Er enghraifft: nifer / cyfran y datblygiadau newydd mewn AHNE neu nifer / cyfran y datblygiadau newydd mewn ardaloedd sydd wedi'u dosbarthu'n rhai eithriadol gan LANDMAP.	Nodwyd ac yn cytuno. Caiff y dangosydd hwn ei gynnwys a'i gyflwyno yn yr Adroddiad AC sy'n cyd-fynd â'r CDLl ar y Cyd Adnau.
	Y boblogaeth, iechyd bodau dynol Nodwn fod 'Cyfran y ffynonellau tanwydd lpg ar gyfer cerbydau modur' yn ddangosydd arfaethedig ar gyfer y pwnc hwn. Er nad yw technolegau'n cael eu defnyddio'n helaeth ar hyn o bryd, efallai y byddai'n fuddiol hefyd monitro nifer y pwyntiau gwefru cerbydau trydan a'r ffynonellau tanwydd hydrogen sydd ar gael.	Nodwyd ac yn cytuno. Caiff y dangosydd hwn ei gynnwys a'i gyflwyno yn yr Adroddiad AC sy'n cyd-fynd â'r CDLl ar y Cyd Adnau.
	Tabl 4.1 Gweler y sylwadau ar Dabl 3.4 uchod.	Gweler yr ymatebion i'r sylwadau ar Dabl 3.4 uchod.
	4.9. Amcan AC 3: mae CNC yn croesawu'r argymhelliad i gryfhau Amcan 3, fodd bynnag, byddem hefyd yn croesawu cydnabyddiaeth well o'r angen i adeiladu gwytnwch i effeithiau newid hinsawdd. Amcan AC 5: mae CNC yn croesawu'r argymhelliad i gryfhau'r amcan hwn o ran treftadaeth ddiwylliannol. Amcan AC 8: mae CNC yn cytuno y dylid rhoi ystyriaeth bellach i bwysigrwydd a gwerth adnoddau tirwedd a morlun ardal y Cynllun.	Nodwyd ac yn cytuno.
	Tabl 4.9. Byddai CNC yn awgrymu y dylid rhoi ystyriaeth ychwanegol i'r diffiniad o 'leoliad cynaliadwy'. Fel mae wedi'i ysgrifennu, caiff 'lleoliadau cynaliadwy' eu diffinio yn ôl	Nodwyd ac yn cytuno.

ATODIAD 1: Ymateb i'r Ymgynghoriad Cyhoeddus a'r grwp Tasg Cynaladwyedd

Ymateb gan	Crynodeb o'r cynnwys	Ymateb
	ffactorau cymdeithasol ac economaidd yn unig. Er mwyn bod yn gynaliadwy, mae'n rhaid rhoi ystyriaeth i ffactorau amgylcheddol yn cynnwys bioamrywiaeth ac adnoddau naturiol.	
	5.8 – 5.23. Nodwn fod arfarniad cynaladwyedd (AC) ar gyfer Opsiynau Twf T1, T2, T3 a T4 wedi'i gynnal. Nodwn hefyd fod yr Opsiwn a Ffafrir yn cyfuno elfennau o Opsiynau T2 a T3. Fodd bynnag, nid yw'n glir sut mae'r effeithiau arwyddocaol sy'n benodol i'r Opsiwn a Ffafrir wedi derbyn ystyriaeth. Er ei bod yn bosib fod yr asesiad o'r ddau opsiwn amgen, T2 a T3, yn ymgorffori holl effeithiau amgylcheddol positif a negyddol yr Opsiwn Cyfun yn llawn, hwyrach nad dyma'r achos o reidrwydd. Cynghorwn felly fod yr awdurdodau yn egluro'n llawn a oes unrhyw effeithiau arwyddocaol yn gysylltiedig â'r Opsiwn a Ffafrir sy'n wahanol i'r rheini a nodir ar gyfer Opsiynau Twf T2 a T3, ac os oes, sut maent wedi'u hymgorffori yn yr AC.	Nodwyd, ni ystyrir fod yr Opsiwn Cyfun yn debygol o gael unrhyw effeithiau arwyddocaol penodol neu wahanol (positif a negyddol) i'r rheini a ystyriwyd eisoes trwy arfarnu Opsiynau T1, T2, T3 a T4. Bydd yr Adroddiad AC sy'n cyd-fynd â'r CDLl ar y Cyd Adnau yn egluro hyn yn well.
	Tabl 6.5: Pwynt 4. Dylid ei gwneud yn glir pa ddatblygiadau fydd yn cael caniatâd mewn ardaloedd o Gefn gwlad sydd wedi'u dynodi.	Nodwyd, caiff hyn ei wneud yn fwy clir yn yr Adroddiad AC sy'n cyd-fynd â'r CDLl ar y Cyd Adnau.
	Tabl 7.1: Argymhellir y newidiadau a ganlyn i sgoriau'r polisïau yn y tabl hwn. Gweler y sylwadau manwl ynglŷn ag Atodiad 6 isod am eglurhad pellach. PS3 Y Strategaeth Aneddleoedd – Amcan AC 3 – dylid newid yr opsiwn hwn i Negyddol Bach (-). PS5 Isadeiledd a Chyfraniadau gan Ddatblygwyr – Amcan AC 11 – dylid newid y sgôr hwn i fod yn Ddibynnol ar Weithredu'r Opsiwn (**+/-**). PS9 Yr Economi Ymwelwyr – Amcan AC 10 – dylid newid y sgôr hwn i fod yn Ddibynnol ar Weithredu'r Opsiwn (**+/-**).	Gweler yr ymatebion i'r sylwadau ar Atodiad 6 isod.
	Tabl 9.1: Y Dirwedd.	Gweler yr ymatebion i'r sylwadau ar

ATODIAD 1: Ymateb i'r Ymgynghoriad Cyhoeddus a'r grwp Tasg Cynaladwyedd

Ymateb gan	Crynodeb o'r cynnwys	Ymateb
	Gweler y sylwadau ar Dabl 3.4 Y Dirwedd uchod.	Dabl 3.4 uchod.
	Atodiad 4: D3. Bioamrywiaeth: Mae CNC yn cytuno bod datblygiad bach yn debygol o gael llai o effaith o'i gymharu â datblygiad mawr yn lleol. Fodd bynnag, os cwblheir llawer o ddatblygiadau bach yn hytrach nag un mawr, gallai'r effaith yn y pen draw fod yn gyfartal, ond ei fod wedi'i wasgaru dros ardal fwy. Gallai hyn hefyd beri mwy o gynefinoedd darniog nag un datblygiad mawr a gallai fod yn anos ei fonitro.	Nodwyd.
	Atodiad 5: Gweler sylwadau 5.8 – 5.23 uchod.	Gweler yr ymatebion i'r sylwadau ar 5.8 - 5.23 uchod.
	Atodiad 6: **PS3 – Newid Hinsawdd.** Bydd cynnydd mewn datblygiadau yn cynyddu allyriadau'n gyffredinol, fodd bynnag ni fydd yn cynyddu allyriadau o'r 'adeiladau eu hunain'. Dylid geirio hwn yn fwy clir. Gellid lleihau allyriadau y pen trwy ddatblygu'n agos at y prif ardaloedd cyflogaeth. Fodd bynnag, gan fod disgwyl i'r boblogaeth gynyddu, bydd allyriadau gros yn cynyddu. Gan y bydd y cynllun hwn yn canolbwyntio ar ganolfannau trefol a lleol, nid yw'n glir sut y bydd hyn yn lleihau nifer yr ardaloedd crynodedig sydd ag ansawdd aer gwael. Oherwydd y rhagwelir cynnydd yn y boblogaeth a thwf, mae'r cynllun/polisi yn annhebygol o arwain at leihad cyffredinol yn y defnydd o geir. Gan ystyried y pwyntiau uchod, ystyrir y dylid newid yr asesiad ar yr Amcan AC hwn i Negyddol Bach (**-**).	Nodwyd ac yn cytuno. Caiff yr arfarniadau eu haddasu i adlewyrchu hyn.
	PS3 – 8 Y Dirwedd a'r Drefwedd. I sicrhau dyluniad, graddfa a lleoliad priodol i brosiectau, dylai Argymhellion / Mesurau Lliniaru a Gwella ar gyfer yr amcan hwn gynnwys yr amodiad na fydd effeithiau arwyddocaol ar ardaloedd megis yr AHNE / y Parc Cenedlaethol o ganlyniad i ddatblygiad.	Nodwyd. Caiff hyn ei adlewyrchu mewn unrhyw waith arfarnu pellach.
	PS4 – 1 Bioamrywiaeth. Dylid ei gwneud yn eglur pa fath o ddatblygiad fydd yn cael ei ganiatáu mewn ardaloedd a ddosberthir fel 'Cefn gwlad'.	Nodwyd, caiff hyn ei wneud yn fwy clir yn yr Adroddiad AC sy'n cyd-fynd â'r CDLl ar y Cyd Adnau.

ATODIAD 1: Ymateb i'r Ymgynghoriad Cyhoeddus a'r grwp Tasg Cynaladwyedd

Ymateb gan	Crynodeb o'r cynnwys	Ymateb
	PS5 – 11 Dŵr a Pherygl Llifogydd. Fel sy'n cael ei gydnabod yn y testun, bydd hyn yn cynyddu'r pwysau ar adnoddau dŵr ac yn cynyddu'r perygl o lifogydd. Felly, dylid newid yr asesiad o'r Amcan AC hwn i fod yn Ddibynnol ar Weithredu'r Opsiwn (**+/-**).	Nodwyd ac yn cytuno. Caiff yr arfarniadau eu haddasu i adlewyrchu hyn.
	PS9 – 10 Trafnidiaeth. Mae potensial hefyd am draffig uwch ar yr holl ffyrdd o ganlyniad i'r cynllun hwn. Felly, dylid newid yr asesiad o'r Amcan AC hwn i fod yn Ddibynnol ar Weithredu'r Opsiwn (**+/-**).	Nodwyd ac yn cytuno. Caiff yr arfarniadau eu haddasu i adlewyrchu hyn.
	PS14 – 3 Newid Hinsawdd a 11 Dŵr a Pherygl Llifogydd. Gallai Argymhellion / Mesurau Lliniaru a Gwella pellach ar gyfer yr opsiynau hyn hefyd gynnwys amodiad i annog rheolaeth ar ddalgylchoedd uwch. Yn enwedig mewn ardaloedd o fawn sy'n hanfodol ar gyfer storio carbon, rheoleiddio lefel y dŵr ac ansawdd dŵr.	Nodwyd. Caiff yr arfarniadau eu haddasu i adlewyrchu hyn.
Llyw. Cymru (27 Mehefin 2013)	Nodwn fod yr Hoff Strategaeth wedi bod yn destun AC / AAS interim ac wedi bod yn destun sgrinio ARhC. Mae'n awr yn fwy priodol i gyfeirio at CNC (Cyfoeth Naturiol Cymru) yn hytrach na CCGC neu'r AA.	Nodwyd.
Asbri Planning (27 Mehefin 2013)	Dan y pennawd 'Esblygiad Tebygol y Waelodlin Heb Weithredu'r Cynllun', nodir y caiff ei ddatgan yn Nhabl 3.2 mai 'diffyg safleoedd cyflogaeth digonol mewn lleoliadau cynaliadwy' fyddai'r canlyniad. Er mwyn bod yn gyson â'r sylwadau a wnaed, byddem yn gwneud y sylw y dylid newid hwn i: 'ddiffyg safleoedd cyflogaeth digonol mewn lleoliadau cynaliadwy a hyfyw.'	Nodwyd ac yn cytuno.
Strydoedd Diogel Ynys Môn (27 Mehefin 2013)	Rydym yn anghytuno gyda'r asesiad cyffredinol mai D3 yw'r opsiwn mwyaf cynaliadwy. Mae'r Arfarniad Cynaladwyedd ac asesiadau eraill o'r amrywiol opsiynau, D1 i D4, yn hynod o ddiffygiol. Rydym yn cwestiynu sail yr arfarniadau hyn. Y prif ffactor sy'n atal grwpiau bregus rhag medru gwella eu sefyllfa yw'r diffyg llwybrau diogel i ganolfannau cyflogaeth a chyfleusterau canolog eraill. Bydd yr opsiwn a ffafrir	Mae'r arfarniad yn cydnabod bod Opsiynau D1, D2 a D4 yn perfformio'n well yn erbyn amcanion amgylcheddol, sy'n cynnwys lleihau'r angen i deithio. Fodd bynnag, mae hefyd yn cydnabod bod yr opsiynau

ATODIAD 1: Ymateb i'r Ymgynghoriad Cyhoeddus a'r grwp Tasg Cynaladwyedd

Ymateb gan	Crynodeb o'r cynnwys	Ymateb
	ar hyn o bryd, D3, yn arwain at gynnydd yn y boblogaeth mewn ardaloedd gwledig ond ni fydd yn arwain at welliant sylweddol i'w mynediad at gyfleusterau neu gyfleoedd cyflogaeth – ni ellir darparu'r naill na'r llall yn effeithiol mewn ardaloedd gwledig ar y raddfa angenrheidiol. Bydd y boblogaeth wledig ychwanegol naill ai o dan anfantais ddifrifol oherwydd ynysu daearyddol, neu byddant yn ddibynnol ar drafnidiaeth fodur (os gallant ei fforddio), fydd yn gwneud y ffyrdd yn llai croesawus fyth. Os mai'r bwriad yw darparu rhwydwaith addas o lwybrau trafnidiaeth lesol, mae'n amlwg mai opsiwn D2 a ffafrir ar bob un o'r prif feini prawf. Bydd opsiwn D2 yn canolbwyntio twf y boblogaeth o fewn cyrraedd rhwydd at gyflogaeth a chyfleusterau, trwy deithio llesol. Bydd opsiwn D1 yn eu crynhoi'n ormodol, gan adael allan ardaloedd sy'n medru cefnogi datblygiad cynaliadwy iach o fewn poblogaethau, a bydd opsiynau D3, D3a, a D4 yn caniatáu twf mewn ardaloedd bregus sydd dan anfantais, lle mae'r rhan fwyaf o bobl yn dibynnu ar drafnidiaeth fodur i gymryd rhan lawn mewn cymdeithas. Bydd llai o ddibyniaeth ar drafnidiaeth fodur yn gwella cynaladwyedd, ac yn lleihau allyriadau carbon yn arbennig. Rydym felly'n cefnogi opsiwn D2, sy'n ymgorffori ardal 'teithio i'r gwaith' sydd ymhell o fewn cyrraedd trafnidiaeth lesol. Dyma'r opsiwn sy'n fwyaf addas er mwyn creu teithiau drws-i-ddrws rheolaidd heb ddefnyddio car. Nodwn fod yr Iseldiroedd wedi cymryd tua wyth mlynedd i ddarparu rhwydwaith o'r fath – mae'r cyfnod amser hwn oddi mewn i sgôp y Cynllun.	hyn yn diystyru anghenion y boblogaeth ehangach mewn ardaloedd gwledig, gan felly gynyddu anghydraddoldebau o bosib, a lleihau hygyrchedd at dai, cyflogaeth a chyfleusterau/gwasanaethau. Cafodd opsiwn D3 ei arfarnu i fod â'r potensial i leihau'r angen i deithio; fodd bynnag, cydnabyddir hefyd na fyddai'n digwydd i'r un graddau ag a allai ddigwydd dan Opsiwn D1 a D2. Byddai natur wasgaredig datblygiadau yn gwella hygyrchedd i rai cymunedau gwledig gan y byddai peth datblygiad yn cael ei gyfeirio yma. Byddai'r ddarpariaeth dai trwy holl ardal y Cynllun yn cyfrannu at greu a chynnal lefel boblogaeth sydd yn cefnogi gwasanaethau a busnesau lleol yn y trefi a'r pentrefi llai. Byddai hyn yn gwella hygyrchedd ac yn lleihau'r angen i bobl deithio. Arfarnwyd opsiwn D3 hefyd i fod â'r potensial i leihau anghydraddoldebau trwy hwyluso dosbarthu datblygiadau'n fwy cyfartal yn nhermau gofodol. Mae'r arfarniad yn nodi er y byddai gwasgaru datblygiad yn gallu lleihau cyfraniadau gan

ATODIAD 1: Ymateb i'r Ymgynghoriad Cyhoeddus a'r grwp Tasg Cynaladwyedd

Ymateb gan	Crynodeb o'r cynnwys	Ymateb
		ddatblygwyr tuag at isadeiledd a chyfleusterau cymunedol (e.e. tai fforddiadwy, mannau agored cyhoeddus, gwelliannau i gludiant ac ati), bydd hyn yn ddibynnol ar nifer y tai gaiff eu hadeiladu. Os caiff digon o dai eu datblygu, gall yr opsiwn arwain at ddigon o adfywio neu gyfraniadau gan ddatblygwyr i wella'r ddarpariaeth gwasanaeth iechyd, e.e. cyfleusterau meddygol a llwybrau beicio neu gyfleusterau chwaraeon. Mae'r opsiynau a ystyrir yn strategol ac yn ofodol eu natur. Mae'r polisïau strategol a amlinellir yn yr Hoff Strategaeth yn rhoi manylion pellach ar sut y bydd gwelliannau i'r rhwydwaith cludiant cynaliadwy yn lleihau'r angen i deithio. Mae Polisi Strategol PS5 (Isadeiledd a chyfraniadau gan ddatblygwyr) yn ceisio cyfraniadau gan ddatblygiadau newydd i ddarparu isadeiledd, sy'n cynnwys trafnidiaeth gynaliadwy. Mae Polisi Strategol PS22 (Trafnidiaeth Gynaliadwy, Datblygiad a Hygyrchedd) yn ceisio gwella hygyrchedd a newid ymddygiad pobl yng nghyswllt teithio trwy nifer o

ATODIAD 1: Ymateb i'r Ymgynghoriad Cyhoeddus a'r grwp Tasg Cynaladwyedd

Ymateb gan	Crynodeb o'r cynnwys	Ymateb
		fesurau, gan gynnwys gwell cludiant cyhoeddus a troedffyrdd / llwybrau beicio. Bydd y CDLl ar y Cyd Adnau yn cynnwys manylion pellach ar sut y bydd yr angen i deithio yn cael ei leihau, a'r gwelliannau penodol sy'n cael eu cynnig i'r isadeiledd trafnidiaeth.
Beicio Bangor ar ran y Grŵp (26 Mehefin 2013)	Rydym yn anghytuno gyda'r asesiad cyffredinol mai D3 yw'r opsiwn mwyaf cynaliadwy. Mae'r Arfarniad Cynaladwyedd ac asesiadau eraill o'r amrywiol opsiynau, D1 i D4, yn hynod o ddiffygiol. Nodwn mai diffyg llwybrau diogel i ganolfannau cyflogaeth a chyfleusterau canolog eraill yw'r prif ffactor sy'n atal grwpiau bregus rhag medru gwella eu sefyllfa. Bydd yr opsiwn a ffafrir ar hyn o bryd, D3, yn arwain at gynnydd yn y boblogaeth mewn ardaloedd gwledig ond ni fydd yn arwain at welliant sylweddol i'w mynediad at gyfleusterau neu gyfleoedd cyflogaeth – ni all y Cynllun arwain y naill na'r llall yn effeithiol. Bydd y boblogaeth ychwanegol naill ai o dan anfantais ddifrifol oherwydd ynysu daearyddol, neu byddant yn ddibynnol ar drafnidiaeth fodur (os gallant ei fforddio), fydd yn gwneud y ffyrdd yn llai croesawus fyth. Os mai'r bwriad yw darparu rhwydwaith addas o lwybrau trafnidiaeth lesol, mae'n amlwg mai opsiwn D2 a ffafrir ar bob un o'r prif feini prawf. Bydd opsiwn D2 yn canolbwyntio twf y boblogaeth o fewn cyrraedd rhwydd at gyflogaeth a chyfleusterau, trwy deithio llesol. Bydd opsiwn D1 yn eu crynhoi'n ormodol, gan adael allan ardaloedd sy'n medru cefnogi datblygiad cynaliadwy iach, a bydd opsiynau D3, D3a, a D4 yn caniatáu twf mewn ardaloedd bregus sydd dan anfantais, lle mae'r rhan fwyaf o bobl yn dibynnu ar drafnidiaeth fodur i gymryd rhan lawn mewn cymdeithas. Rydym felly'n cefnogi opsiwn D2. Mae'r opsiwn hwn yn fwy addas ar gyfer creu teithiau drws-i-ddrws rheolaidd heb ddefnyddio car. Nodwn fod yr Iseldiroedd wedi cymryd tua wyth mlynedd i ddarparu rhwydwaith o'r fath – mae'r cyfnod amser hwn oddi mewn i	Gweler yr ymateb uchod.

ATODIAD 1: Ymateb i'r Ymgynghoriad Cyhoeddus a'r grwp Tasg Cynaladwyedd

Ymateb gan	Crynodeb o'r cynnwys	Ymateb
	sgôp y Cynllun.	
	Rydym yn bryderus fod diffyg adroddiad ar Drafnidiaeth wedi cyfyngu gallu'r Asesiad Cynaladwyedd i roi ystyriaeth ddigonol i'r effaith mae trafnidiaeth yn ei gael ar yr hoff strategaeth. Cynigiwn ein sylwadau cyfyngedig isod fel modd o amlygu'r potensial am archwiliad mwy trylwyr yn y dyfodol rhyw dro. Mae'n cefnogi ein dadl mai opsiwn D2 ddylai fod yr opsiwn a ffafrir.	Nodwyd.

Arfarniad o Gynaliadwyedd i'r CDLl ar y Cyd Adnau (Chwefror 2015)

Ymatebydd	Adran	Crynodeb o'r sylwadau	Ymateb y Cyngor
CNC	Safleoedd C6, C39 & T4	O ran 'Dŵr' rydym yn tynnu eich sylw at ein gwrthwynebiad i'r dyraniadau C6, C39 a T4 sydd wedi eu lleoli naill ai mewn parthau llifogydd C1 neu C2 fel y diffinnir gan fapiau Cyngor Datblygu Llywodraeth Cymru, oni bai bod gwybodaeth bellach yn cael ei darparu trwy gyfrwng Asesiad Canlyniadau Llifogydd Strategol wedi'i ddiweddaru.	Gweler ymateb y Cynghorau i'r sylwadau yn ymwneud â C6, C39 aT4.
CNC	Para 6.61 a 6.63	O ran y casgliad y daethpwyd iddo ym mharagraffau 6.61 a 6.63, nid yw CNC yn cytuno na fydd unrhyw effeithiau negyddol sylweddol ar ansawdd dŵr, adnoddau dŵr neu risg llifogydd o ganlyniad i ddatblygiad arfaethedig. Fel y nodwyd, mae angen cyfeirio datblygiadau i ffwrdd o ardaloedd lle mae perygl llifogydd.	Gweler ymateb y Cynghorau i'r sylwadau yn ymwneud â C6, C39 a T4. Anghytuno y bydd effeithiau sylweddol mewn perthynas â safleoedd C6 & C39 ac mae safle T4 yn cael ei ddileu i gymryd i ystyriaeth sylwadau CNC. Bydd canfyddiadau'r Arfarniad o Gynaliadwyedd yn cael eu diweddaru i adlewyrchu dileu safle T4. Bydd brawddeg olaf paragraff 6.61 hefyd yn cael ei diwygio i roi eglurhad pellach am yr angen i gyfeirio datblygiadau i ffwrdd o ardaloedd lle mae perygl llifogydd:

ATODIAD 1: Ymateb i'r Ymgynghoriad Cyhoeddus a'r grwp Tasg Cynaladwyedd

			"~~Cyfeirio~~ **Dylai datblygiadau gael eu cyfeirio** i ffwrdd o ardaloedd lle mae perygl llifogydd ..."
CNC	Para 6.78	Nid yw'r cyfeiriad at Bolisi PS1 ym mharagraff 6.78 yn gywir. Cred CNC y dylai'r cyfeiriad hwn fod at Bolisi PS16 Gwarchod a gwella'r amgylchedd naturiol gan fod y Polisi yn ceisio diogelu a gwella ardaloedd o werth bioamrywiaeth uchel, a chyfeirio datblygiadau i ffwrdd oddi wrth yr amgylcheddau mwyaf sensitif.	Cytuno. Dylai'r cyfeiriad at Bolisi PS1 gael ei ddileu a dylid cyfeirio at PS16 yn hytrach: 6.78 "…Mae Polisi ~~PS1~~ **PS16** yn ceisio diogelu a gwella ardaloedd o werth bioamrywiaeth uchel …"

ATODIAD 2: Diwygiadau Arfaethedig i Adroddiad Cwmpasu yr Arfarniad Cynaladwyedd

(Mae testun newydd wedi ei ddangos mewn ysgrifen bras ac wedi ei danlinellu e.e. **testun** tra bo testun sydd wedi ei ddileu wedi ei ddangos gyda ~~llinell drwyddo~~)

1.7	Yn ogystal â'r gofyniad i gwblhau AC o'r CDLl, dan Gyfarwyddeb Ewropeaidd 2001/42/EC, sy'n cael ei gweithredu yn y DU drwy Reoliadau Asesiadau Amgylcheddol o Gynlluniau a Rhaglenni 2004, dylai Cynlluniau Datblygu Lleol hefyd fod yn destun Asesiad Amgylcheddol Strategol (AAS). Mae AAS yn broses i sicrhau bod yr effeithiau amgylcheddol arwyddocaol sy'n deillio o gynlluniau a rhaglenni yn cael eu hadnabod, eu hasesu, eu lliniaru, a'u cyfathrebu i'r sawl sy'n gwneud y penderfyniadau ac yna'u monitro. **Drwy ei gwneud yn ofynnol i ystyried cynlluniau amgen ac i ystyried canlyniadau'r asesiad wrth lunio'r cynllun terfynol, dylai'r broses AAS sicrhau bod y cynllun yn fodd o osgoi unrhyw effeithiau andwyol ar yr amgylchedd yn ogystal â lliniaru effeithiau o'r fath.**	**DA1**
	Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd	
1.12	O dan Erthygl 6(3) o'r Gyfarwyddeb Cynefinoedd (92/43/EEC), mae asesiad priodol angen ei gwblhau mewn cysylltiad ag unrhyw gynllun neu brosiect sydd: • Un ai yn unigol neu mewn cyfuniad gyda chynlluniau neu brosiectau eraill a fyddai'n debygol o gael effaith sylweddol ar safle sydd wedi ei ddynodi oddi mewn i rwydwaith Natura 200**0** **(h.y. Ardaloedd Cadwraeth Arbennig; Ardaloedd Gwarchodaeth Arbennig a Safleoedd Ramsar);** • Dim mewn cysylltiad uniongyrchol gyda rheolaeth y safle ar gyfer cadwraeth natur.	**DA2** **DA3**
1.16	Mae'r Atodiad ~~drafft ymgynghori~~ i NCT 5 (~~Hydref~~ 200**9**~~6~~), sydd yn amlinellu sut y dylai'r Rheoliadau Cynefinoedd gael eu gweithredu mewn cysylltiad â CDLl ar y Cyd, yn nodi:	**DA4**
1.21	Mae gan ddynodiadau a pholisïau y CDLl ar y Cyd y potensial i effeithio'n sylweddol ar yr iaith Gymraeg (e.e. drwy annog tyfiant a'r cynnydd mewn pobl o fannau eraill) ~~neu drwy gefnogi sefydlu defnydd~~ **drwy ddarparu tai newydd a darparu cyfleoedd** cyflogaeth newydd. Y mae Asesiad Effaith ar yr Iaith Gymraeg (AEIG) yn caniatáu adnabod yr effeithiau posib ar yr iaith Gymraeg a allai ddod yn sgil datblygiad. Dylai'r Ymgynghoriad drafft o NCT20: Cynllunio a'r Iaith Gymraeg (AEIG) fod yn rhan hanfodol o'r Arfarniad	**DA5**

Cynaladwyedd (AC) a'r prosesau asesu safle sy'n cael eu cynnal yn ystod paratoad cynlluniau.

1.6 I Gymru mae'r amcanion hyn yn cael eu hadlewyrchu yng nghynllun datblygu cynaliadwy Llywodraeth Cynulliad Cymru (LlCC) 'Cymru'n Un: Cenedl Un Blaned;' (Mai 2009) sy'n diffinio datblygiad cynaliadwy yn y termau a ganlyn: *"Datblygiad sydd yn bodloni anghenion heddiw heb beryglu gallu cenedlaethau'r dyfodol i fodloni eu hanghenion eu hunain."*

Datblygiad Cynaliadwy yng Nghymru

Yng Nghymru, mae datblygiad cynaliadwy yn golygu gwella lles economaidd, cymdeithasol ac amgylcheddol pobl a chymdeithasau gan ennyn gwell ansawdd bywyd ar gyfer eich cenhedlaeth chi a'r dyfodol.

- Mewn ffordd sydd yn hyrwyddo cyfiawnder cymdeithasol a chyfle cyfartal; ac
- Mewn ffyrdd sydd yn mwyhau yr amgylchedd naturiol a diwylliannol ac yn parchu ei derfynau – gan ddefnyddio dim ond swm teg o adnoddau'r ddaear a chynnal ein hetifeddiaeth ddiwylliannol.

~~Datblygiad cynaladwy yw'r broses a fydd yn arwain at gyrraedd y nod o gynaladwyedd.~~ **DA6**

3. BIOAMRYWIAETH

Materion allweddol o'r asesiad gwaelodlin
• **Bygythiadau i gyflwr a pharhad nodweddion <u>bioamrywiaeth</u> ~~y dirwedd~~**

DA7

- **Diogelu Coetiroedd Rhannol Naturiol**

5. FFACTORAU HINSAWDD

Crynodeb o'r sefyllfa bresennol a thueddiadau

5.1 Nid yw llygredd aer yn broblem sylweddol yn Ynys Môn a Gwynedd a fyddai'n cyfiawnhau dynodi Ardal Rheoli Ansawdd Aer (ARAA). Ar y cyfan, mae ansawdd aer yn dda yn y ddau awdurdod. Yn ynys Môn a Gwynedd, mae crynodiadau PM10, er enghraifft, yn sicr o fewn y cyfyngiadau cenedlaethol ac mae ardaloedd LSOA y Sir ymhlith y lleiaf difreintiedig yng Nghymru yn nhermau Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru : Mynegai Allyriadau Aer ar sail Cyfartaledd y Boblogaeth (2008). Awgryma hyn fod cyflwr ansawdd aer yn dda i'r boblogaeth breswyl yn ôl yr indecsau hyn. Mae monitro lleol yn parhau mewn amrywiol safleoedd ledled y ddau awdurdod – roedd yr unig fesur ansawdd aer oedd yn uwch na'r hyn sy'n dderbyniol ar yr A55 yn Llanfairpwll ble roedd y canlyniadau'n uwch na'r amcanion blynyddol ar gyfer NO2.

5.2 Mae allyriadau nwyon tŷ gwydr wedi cynyddu'n raddol ers 2002 ac mae allyriadau'n parhau i fod yn broblem ac yn rhywbeth sy'n cyfrannu'n sylweddol at newid hinsawdd. ~~Mae amcangyfrifon cyfredol yn awgrymu y bydd hafau yn sychach a gaeafau yn wlypach yn sgil newid hinsawdd dros y 25 mlynedd nesaf, gyda mwy o law yn gyffredinol. Mae'n debygol y bydd tymereddau'n cynyddu hefyd.~~ **Fel mewn ardaloedd eraill o fewn y DU, mae'n debygol y bydd yr effeithiau yng Nghymru yn cynnwys tymheredd uwch gydol y flwyddyn, stormydd amlach, cynnydd yn lefel y môr, hyrddiadau storm amlach, mwy o law a chynnydd yn y mewnlif i aberoedd a'r môr, newidiadau ym mhatrwm y glawiad blynyddol (gaeafau gwlypach, hafau sychach), a chynnydd yn yr anwedd-drydarthiad (y dŵr a gollir o blanhigion, crynofeydd dŵr a phridd).** Gallai newidiadau mewn patrymau glawiad a faint o law a geir effeithio ar faint o ddŵr sydd ar gael i bobl a'r amgylchedd. Mae amodau mewn diwydiant, tai ac yn benodol trafnidiaeth ffordd yn brif gyfranwyr i allyriadau nwyon tŷ gwydr yn y ddwy sir. **DA8**

5.3 Carbon deuocsid yw'r prif gyfrannwr i allyriadau nwyon tŷ gwydr. Mae cyfwerth CO2 cyfanswm y nwyon tŷ gwydr nad ydynt yn CO2 yng Nghymru wedi gostwng gan 28% rhwng 1990 a 2006. Ceir y cyfraniad mwyaf tuag at allyriadau CO2 yng Ngwynedd gan ffynonellau domestig. Yng Ngwynedd, mae allyriadau CO2 o ffynonellau domestig yn uwch na chyfartaledd Cymru (2.6 y pen o gymharu â 2.4 yng Nghymru), sy'n dangos y ceir cyfran uwch na'r cyfartaledd o dai sy'n defnyddio ynni'n aneffeithiol. Gallai hyn fod yn gysylltiedig â'r gyfran uchel o dai a adeiladwyd cyn 1919 yn yr ardal. Ceir y cyfraniad mwyaf tuag at allyriadau CO2 yn Ynys Môn gan ddiwydiant a gweithgarwch masnachol (54%). Tai (allyriadau tanwydd) yw elfen fwyaf ôl-troed ecolegol Cymru, sy'n cyfrif am 22-27%.

5.4 Mae dyddodion asid a nitradau yn broblem mewn rhannau o Ynys Môn a Gwynedd. Mae dyddodion asid yn cynnwys dyddodion gwlyb a sych o lygryddion o'r atmosffer sydd â'r potensial i asideiddio pridd a dŵr croyw. Mae nitrogen yn cyfeirio at ddogn y llygrydd, a all arwain at ewtroffeiddio. Mewn rhai ardaloedd o fewn ardal y Cynllun ceir mwy na'r llwyth critigol ar gyfer rhai rhywogaethau, sy'n cael effaith negyddol ar rai cynefinoedd a rhywogaethau. **DA9**

Materion allweddol o'r asesiad gwaelodlin	
• **Cynnal ansawdd aer da yn gyffredinol**	
• **Nwyon tŷ gwydr a bygythiad newid hinsawdd**	**DA10**
• **Niwed posibl i ecosystemau gan ddyddodion nitradau ac asid**	
• **Y perygl o lifogydd o ganlyniad i newid hinsawdd**	**DA11**

Materion cynaladwyedd a chyfleoedd
• Yr angen i ystyried effeithiau ansawdd aer wrth asesu bwriadau datblygu mewn ardaloedd ble y gallai datblygiadau newydd/ychwanegol arwain at effeithiau sylweddol/cronnus er mwyn cynnal neu wella ansawdd aer.
• Yr angen i gyfrannu at leihau nwyon tŷ gwydr drwy leihau defnydd o ynni a chynyddu cynhyrchiant ynni adnewyddadwy.
• Yr angen i hyrwyddo effeithiolrwydd ynni wrth ddylunio adeiladau newydd ac addasu adeiladau presennol.
• Yr angen i leihau ôl-troed ecolegol y ddau awdurdod lleol, gyda ffocws penodol ar yr allyriadau sy'n codi o dai a thrafnidiaeth.
• Lleihad mewn cynhyrchiant nwyon tŷ gwydr drwy leihau faint o deithio a wneir mewn cludiant preifat, gan hyrwyddo mwy o gerdded, beicio a defnydd o gludiant cyhoeddus.

- **<u>Yr angen i sicrhau bod y datblygiad newydd yn wydn a bod modd ei addasu i wrthsefyll effeithiau llifogydd</u>**

- Ymgorffori mesurau addasu i newid hinsawdd fel elfen annatod o'r **<u>holl</u>** ddatblygiadau ~~tai ac isadeiledd newydd~~ **<u>newydd gan gynnwys datblygiadau tai, seilwaith a thwristiaeth, ac ystyried a fydd y datblygiad arfaethedig yn cyfrannu'n bositif tuag at leihau neu reoli'r risg o lifogydd.</u>**

- Hwyluso datblygu ffynonellau ynni carbon isel ledled ardal y cynllun.

DA12

DA13

Negeseuon allweddol yn sgil adolygu cynlluniau a rhaglenni

- Dylai'r CDLl ar y Cyd fynd i'r afael â materion megis newid hinsawdd, annog lleihau allyriadau nwyon niweidiol tŷ gwydr a hwyluso gwella ansawdd aer. Dylai'r Cynllun fod yn gyson ag amcanion a thargedau a sefydlwyd yn y cynlluniau a'r canllawiau cenedlaethol, megis Strategaeth Ansawdd Aer y DU.

- Dylai'r CDLl ar y Cyd ystyried amcanion a thargedau'r polisi cenedlaethol pan ffurfir y polisïau yn ymwneud â chynhyrchu ynni yn Ardal y Cynllun.

- Dylai'r CDLl ar y Cyd hyrwyddo'r defnydd o ynni adnewyddol mewn datblygiadau newydd a phwysleisio'r berthynas rhwng ynni a dyluniad adeiladu.

- Bydd argaeledd cludiant cyhoeddus yn ystyriaeth bwysig i'r CDLl ar y Cyd, yn enwedig o ran cynaliadwyedd, hygyrchedd, lleihau'r ddibyniaeth ar gludiant cyhoeddus a chyfrannu tuag at ymateb i newid hinsawdd.

6. TREFTADAETH DDIWYLLIANNOL

6.4 Mae cyfoeth o ddynodiadau ffurfiol yn adnabod ac yn gwarchod y nodweddion pwysicaf yn nhreftadaeth hanesyddol a phensaernïol ardal y CDLl ar y cyd. Gwynedd sydd â'r nifer ail uchaf o adeiladau rhestredig yng Nghymru tra bod Ynys Môn yn nawfed drwy Gymru. Mae'r adeiladau rhestredig hyn yn amrywio o eglwysi ac adeiladau cyhoeddus i fythynnod bach, ciosgau ffôn neu hyd yn oed gerrig milltir. Y cyswllt cyffredin rhwng strwythurau mor amrywiol â hyn yw'r ffaith bod CADW yn eu hystyried yn archeolegol neu'n hanesyddol arbennig. Fodd bynnag, mae cyfran o'r adeiladau hyn dan fygythiad ac mae 11% yng Ngwynedd wedi'u dynodi i fod 'wrth risg' ac yn Ynys Môn, mae 12% o'r holl adeiladau rhestredig yn y categori hwn **(Hydref 2007)**. **DA14**

6.5 Yn ogystal, mae gan Wynedd nifer gymharol uchel o Ardaloedd Cadwraeth – 40 i gyd (y nifer ail uchaf yng Nghymru) tra bod gan Ynys Môn 12 o'r dynodiadau hyn.

6.6 Mae ardal y CDLl ar y cyd hefyd yn cynnwys un Safle Treftadaeth y Byd sydd ar ddau safle – ychwanegwyd Castell Caernarfon a Muriau'r Dref yng Ngwynedd a Chastell Biwmares yn Ynys Môn i restr Safleoedd Treftadaeth y Byd fel safleoedd diwylliannol o werth byd-eang eithriadol ym **1986** ~~1987~~. **DA15**

6.7 **Yn ogystal â'r nodweddion dynodedig hyn o ddiddordeb hanesyddol a diwylliannol, bydd yn bwysig ystyried nodweddion nad ydynt wedi'u dynodi, megis** strwythurau amaethyddol, systemau ffyrdd hynafol, ffiniau a systemau caeau, coed sydd o bwysigrwydd hanesyddol ac ati. **DA16**

Materion allweddol o'r asesiad gwaelodlin
• **Gostyngiad diweddar yng nghyfran y siaradwyr Cymraeg** • **Treftadaeth ddiwylliannol ac amgylchedd hanesyddol cyfoethog ac amrywiol** • **Colli nodweddion tirwedd hanesyddol**

DA17

Materion cynaladwyedd a chyfleoedd

- Yr angen i hwyluso cadw a gwella'r iaith Gymraeg a'r diwylliant Cymreig fel rhan bwysig o'n treftadaeth ddiwylliannol.
- Cefnogi a hwyluso'r dull gweithredu a nodwyd yn y Mesur Iaith Gymraeg (gweler y waelodlin fel cyfeiriad).
- Yr angen i gasglu tystiolaeth a gwybodaeth ynghylch effaith datblygiadau ar yr iaith Gymraeg ble bo hynny'n angenrheidiol ac yn briodol.
- Ceir potensial o ddifrod i safleoedd treftadaeth pwysig a'r amgylchedd hanesyddol o fewn ardal y CDLl ar y cyd gan ddatblygiadau yn sgil dinistr/ymyrraeth i nodweddion o bwysigrwydd treftadaeth ddiwylliannol a hefyd drwy ymyrryd ar leoliad nodweddion o'r fath.
- Yr angen i hyrwyddo gwarchod, cadwraeth a gwella **tirwedd** ~~treftadaeth~~ archeolegol, pensaernïol, **adeiliedig a hanesyddol** ardal y CDLl ar y cyd.

DA18

Negeseuon allweddol yn sgil adolygu cynlluniau a rhaglenni

- Dylai'r CDLl ar y Cyd ystyried cynlluniau a chanllawiau allweddol wrth ffurfio'i bolisïau a'i gynigion.
- Dylai'r CDLl ar y Cyd ddiogelu a hyrwyddo'r iaith Gymraeg a'r dreftadaeth ddiwylliannol a hyrwyddo'r cyfleoedd fydd yn codi yn sgil adnoddau ieithyddol a diwylliannol yr ardal.
- **Wrth lunio'r cynigion, dylai'r CDLl ystyried yr wybodaeth am dreftadaeth ddiwylliannol sydd yn LANDMAP.**

DA19

ECONOMI

Mae'r rhan fwyaf o rannau'r sector twristiaeth wedi profi twf bychan a chyson **dros y blynyddoedd diwethaf.** Fodd bynnag, nid yw'r cyfraddau twf yn sylweddol uchel i awgrymu fod y diwydiant yn chwyddo ar raddau cyflym iawn; mae angen lefel uchel o fuddsoddiad mewn llety o safon uchel, atyniadau i dwristiaid a gweithgareddau hamdden er mwyn denu mwy o gwsmeriaid i'r ynys. **Mae rhan fwyaf y sectorau o fewn y diwydiant twristiaeth wedi gweld gwelliant cyffredinol rhwng 2006 a 2009. Fodd bynnag, mae'r sector llety â gwasanaeth wedi dirywio yn ystod yr un cyfnod.** ~~Dirywiodd cyfanswm yr ymwelwyr a ddeuai i Ynys Môn rhwng 2004 a 2006, er eu bod yng nghynt wedi cynyddu ers 2001. Mae'r cyfanswm sydd wedi'u cyflogi yn y diwydiant twristiaeth yn Ynys Môn wedi aros yn weddol gyson ers 2001. Yng Ngwynedd, cynyddodd nifer y twristiaid rhwng 1999 a 2005, ond maent wedi gostwng ers hynny.~~

D20

D21

Materion allweddol o'r asesiad gwaelodlin

- **Gwerth Ychwanegol Crynswth (GVA) cymharol isel yn benodol yn Ynys Môn**
- **Cyfradd gweithgarwch economaidd gymharol uchel yn ardal y CDLl ar y cyd ond diweithdra uwch na'r cyfartaledd yn Ynys Môn**
- **Gostyngiad yn niwydiannau'r tir**
- **Enillion llai na'r cyfartaledd**
- **Cyrhaeddiad addysgol**
- **~~Gwella'r~~ Hybu twf cynaladwy o fewn y diwydiant twristiaeth**

DA22

8. TAI

8.4 Cynyddodd cyfartaledd pris yr holl dai a werthwyd yng Ngwynedd rhwng **mis Tachwedd 2002 a mis Mai 2011** ~~1997 a 2006~~ o ~~213~~ **89.2**% - uwch na'r cynnydd o ~~173~~ **69**% yng Nghymru. Yng Ngwynedd, cyfartaledd pris tŷ ym ~~2006~~ **mis Mai 2011** oedd ~~£159,452 - £7,252~~ **£169,780 - £8,081** yn uwch na chyfartaledd Cymru. Cynyddodd cyfartaledd pris yr holl dai a werthwyd yn Ynys Môn rhwng ~~1996/97 a 2006~~ **mis Tachwedd 2002 a mis Mai 2011** o ~~205~~ **81**%. Yn Ynys Môn, cyfartaledd pris tŷ ym **mis Mai 2011 oedd £170,471 - £8772** ~~2006 was £155,714, £3,514~~ yn uwch na chyfartaledd Cymru. **DA23**

9. TIRWEDD

Crynodeb o'r sefyllfa bresennol a thueddiadau

9.1 Mae gan ardal y CDLl ar y cyd adnodd tirwedd gwerthfawr iawn sy'n cynnwys nifer o ardaloedd dynodedig megis parciau a gerddi hanesyddol, ardaloedd gwarchod y dirwedd, tirweddau hanesyddol ac AHNEau. Mae rhannau o Wynedd hefyd yn ffurfio Parc Cenedlaethol Eryri.

9.2 Mae ardal y CDLl ar y Cyd yn enwog am ei thirweddau arfordirol a'i morweddau, ~~gydag arfordir Ynys Môn gyfan~~ **mwyafrif** Ynys Môn, sy'n cynnwys arfordir treftadaeth ac ardaloedd o werth daearegol a diwylliannol wedi ei ddynodi'n AoHNE. Mae AoHNE Llŷn yng Ngwynedd hefyd wedi ei ddynodi'n arfordir treftadaeth sy'n adlewyrchu gwerth ei asedau hanesyddol, daearegol, daearyddol ac ecolegol. **DA24**

Mae parc GeoMôn wedi'i leoli ar Ynys Môn. Canolbwynt y Parc yw'r amrywiaeth anhygoel o ddaeareg sy'n cynnwys creigiau solid o'r cyfnodau Cyn-Gambriaidd i'r *Neogene* gyda rhai gwaddodion Mïosenaidd, ynghyd â nodweddion helaeth rhewlifiant Pleistosenaidd o'r cyfnod Cwaternaidd.

9.3 Mae cymeriad tirwedd a nodweddion bioamrywiaeth AHNEau Llŷn a Môn dan bwysau gan nifer o ffactorau sy'n ymwneud â datblygiadau. Mae'r rhain yn cynnwys adeiladau newydd ac addasiadau, safleoedd carafanau a gwersylla, **datblygiadau twristaidd megis cabanau pren, ffermydd/tyrbinau gwynt,** ffyrdd, **ehangu trefi/datblygiadau newydd, ynni/diwydiant**, cyfathrebu a thelegyfathrebu **(e.e peilonau)**, chwareli a gweithfeydd mwynau, coedwigaeth, gwastraff a gwaredu gwastraff, prosesau naturiol a ffermio. **DA25**

Materion allweddol o'r asesiad gwaelodlin

- **Pwysau ar ddynodiadau tirwedd pwysig**
- **Y posibilrwydd o golli nodweddion tirwedd hanesyddol a phwysig e.e cloddiau** **DA26**
- **Pwysigrwydd llonyddwch ac awyr dywyll mewn ardaloedd eang** **DA27**

Materion cynaladwyedd a chyfleoedd

- Yr angen i warchod a gwella tirweddau **a'r môr** drwy ddyluniadau a datblygiadau priodol o safon uchel sy'n cyd-fynd â chymeriad a natur nodedig lleol a, ble bo hynny'n briodol, nad ydynt yn cael effaith andwyol sylweddol ar olygfeydd o Barc Cenedlaethol Eryri **ac AHNEau** nac allan ohonynt. **DA28** **DA29**

- Yr angen i sicrhau bod yr AHNEau yn cael eu gwarchod rhag datblygiadau sydd â'r potensial i ddifrodi eu nodweddion cadwraeth arbennig.

- **Yr angen i warchod a gwella ardaloedd o lonyddwch ac awyr dywyll, yn enwedig o fewn AHNEau, drwy ddyluniadau a datblygiadau priodol.** **DA30**

- **Annog cysylltiadau isadeiledd gwyrdd, a diogelu a gwella gwrychoedd, coed mwynderol a choedtiroedd sy'n gyforiog o rywogaethau.** **DA31**

- **Defnyddio lletemau glas lle ystyrir bod angen dynodiadau o'r fath** **DA32**

Negeseuon allweddol yn sgil adolygu cynlluniau a rhaglenni

- Dylai'r CDLl ar y Cyd ystyried cynlluniau a chanllawiau allweddol/ a nodwyd wrth ffurfio'i bolisïau a'i gynigion.
- Dylai'r CDLl ar y Cyd ddarparu ar gyfer cadwraeth a ble y **bo'n briodol** modd, gwella'r amgylchedd naturiol a'r dirwedd, a pharchu hawliau tramwy. **DA33**
- Dylai'r CDLl ar y Cyd hyrwyddo **datblygiadau mewn mannau priodol a** dylunio da sy'n parchu hynodrwydd yr ardal **adeiledig a'r tirwedd.** **DA34**
- Dylai'r CDLl ar y Cyd ystyried ardrawiad datblygu telathrebu ar gynaliadwyedd, gan bwyso a mesur yr angen am dwf economaidd yn erbyn effeithiau cymdeithasol ac amgylcheddol.

10. PRIDDOEDD, MWYNAU, GWASTRAFF

Crynodeb o'r sefyllfa bresennol a thueddiadau

10.1 Mae gan Wynedd bridd â dwysedd carbon uchel, yn bennaf yn sgil natur ucheldirol topograffeg y sir. Mae carbon organig yn deillio o lystyfiant corfforedig naill ai'n cael ei waddodi neu sy'n gysylltiedig â deunydd gwraidd o fewn pridd. Mae'n bwysig ar gyfer nifer o nodweddion a phrosesau pridd. Gall colli mater organig pridd arwain at erydiad pridd, colli ffrwythlondeb, cywasgiad a dirywiad tir cyffredinol. Mae Ocsideiddiad mater organig (ei dorri i lawr) yn rhoi egni i organebau pridd a thrwy resbiradaeth mae'n arwain at allyriadau carbon deuocsid. Mae lefel y carbon yn y pridd wedi bod yn syrthio'n raddol yng Nghymru a Lloegr oherwydd nifer o ffactorau ac mae newid hinsawdd ymysg y rhesymau hynny. Mae colli carbon o briddoedd yng Nghymru a Lloegr wedi digwydd ar raddfa gymedrig o 0.6% y flwyddyn rhwng 1978 a 2003. **Mae Parth Perygl Nitradau wedi'i ddynodi i'r de-orllewin o Langefni. O fewn y parth hwn, rhaid i ffermwyr gydymffurfio â rhaglen weithredu o fesurau sy'n cynnwys cyfyngiadau ar amseriad a gwasgariad gwrteithiau a thail, a chadw cofnodion cywir.** **D35**

10.4 **Mae cyfanswm y gwastraff bwrdeistrefol (ac eithrio cerbydau wedi'u gadael) a gynhyrchwyd yng Nghymru wedi gostwng bob blwyddyn dros y pum mlynedd diwethaf, gyda 1.67 miliwn tunnell wedi'i gynhyrchu yn 2009-10 o'i gymharu â 1.93 miliwn tunnell yn 2004-05 – gostyngiad cyffredinol o 13.4 y cant (lleihad o 258,301 tunnell), a gostyngiad cyfartalog bob blwyddyn o 2.7** **DA36**

y cant ar ffigwr 2004-05. ~~Mae maint y gwastraff bwrdeistrefol ledled y DU yn cynyddu bob blwyddyn a dengys ffigyrau nad yw Ynys Môn a Gwynedd yn eithriad i'r duedd hon.~~ Ceir amrediad o ffactorau a allai effeithio ar y cynnydd mewn faint o wastraff a gynhyrchir yn cynnwys, newidiadau i'r boblogaeth, newidiadau i nifer yr aelwydydd a'u maint, ymddygiad defnyddwyr/prynwyr, effeithiolrwydd strategaethau lleihau gwastraff a newidiadau i ffyniant economaidd rhanbarth. Pwysleisir yr angen i gynhyrchu llai o wastraff yn y lle cyntaf **er mwyn cyrraedd y targedau a osodir gan y llywodraeth**. ~~Yn wir, mae rhanbarth gogledd Cymru yn wynebu'r her sylweddol o leihau gwastraff aelwydydd y pen gan oddeutu 40% y flwyddyn.~~

Negeseuon allweddol yn sgil adolygu cynlluniau a rhaglenni
• Dylai'r CDLl ar y Cyd ystyried cynlluniau a chanllawiau allweddol wrth ffurfio'i bolisïau a'i gynigion. • Dylai'r CDLl ar y Cyd roi ystyriaeth lawn i'r canllawiau a sicrhau fod y defnydd o fwynau yn cael ei ddatblygu'n gynaliadwy. • Dylai'r CDLl ar y Cyd hwyluso echdynnu agregau yn gynaliadwy o fewn Ardal y Cynllun, gan sicrhau cydbwysedd rhwng y costau amgylcheddol, economaidd a chymdeithasol. • Dylai'r CDLl ar y Cyd sicrhau fod ei bolisïau ynglŷn â gwastraff yn adlewyrchu amcanion a thargedau'r cynlluniau a'r canllawiau uchod. • Dylai'r CDLl ar y Cyd hwyluso rheolaeth gynaliadwy o wastraff ac annog lleihau'r gwastraff a gynhyrchir. • Dylai'r CDLl ar y Cyd hyrwyddo ailgylchu a hwyluso lleihau'r gwastraff a anfonir i dirlenwi yn unol â thargedau a osodir gan y Gyfarwyddeb Tirlenwi. • Dylai'r CDLl ar y Cyd ddarparu fframwaith defnydd tir er mwyn galluogi'r

ddau Awdurdod i ddyrannu safleoedd ar gyfer cyfleusterau rheoli gwastraff newydd.

- Dylai'r CDLl ar y Cyd hwyluso lleihau cyfradd twf gwastraff yn ardal y Cynllun.

- Dylai'r CDLl ar y Cyd ymgorffori cyfleusterau rheoli gwastraff digonol ac effeithiol mewn datblygiadau newydd.

- **Dylai'r CDLl sicrhau bod unrhyw ddatblygiad arfaethedig ar dir wedi'i halogi, neu ar dir yr amheuir yn gryf ei fod wedi'i halogi, yn destun Asesiad Risg Rhagarweiniol (PRA), cyn neilltuo safle o fewn ardal y cynllun.** **DA37**

- **Dylid ystyried prosiect Trin Gwastraff Gweddilliol Gogledd Cymru wrth benderfynu ar yr angen am unrhyw gyfleusterau gwastraff yn ardal y cynllun. Dylid cyfrifo maint y gwastraff presennol a'r rhagamcanion er mwyn pennu'r anghenion o ran nifer y cyfleuesterau a pa fathau, a'r arwynebedd tir.** **DA38**

Materion cynaladwyedd a chyfleoedd

- Yr angen i warchod a rheoli pridd gan gynnwys cynnal carbon pridd ac anelu i osgoi peri risg ychwanegol drwy lygru neu halogi.

- **Yr angen i gynorthwyo i leihau llygredd dŵr a achosir gan nitradau o ffynonellau amaethyddol.** **DA39**

- Yr angen i gyfeirio datblygiadau i safleoedd tir llwyd neu, fel arall, i'r tir amaethyddol o'r ansawdd gwaethaf gymaint â phosib er mwyn cadw'r tir

	amaethyddol gradd uchel. • Adnabod yr angen i leihau gwastraff sy'n deillio o'r holl sectorau fel y gellir cyrraedd y targedau a osodir gan Ewrop a Llywodraeth Cymru. • Yr angen i sicrhau yr ystyrir materion gwastraff wrth asesu a phennu ceisiadau cynllunio ar gyfer pob math o ddatblygiadau. • Yr angen i gyfrannu tuag at leihau faint o wastraff bwrdeistrefol sy'n cael ei dirlenwi drwy hwyluso darparu rhwydwaith cynhwysfawr, integreiddiedig a chynaliadwy o gyfleusterau rheoli gwastraff newydd a gwell ar gyfer trin a gwaredu gwastraff fel dewis amgen i dirlenwi. • Yr angen i gyfrannu tuag at gynyddu cyfraddau ailgylchu a chompostio.	
12. DWR	**Materion allweddol o'r asesiad gwaelodlin** • **Cynnal ansawdd afonydd da a gwella safonau ble bo angen** • **Cynnal dyfroedd ymdrochi glân a gwella eraill** • **Nifer o ardaloedd poblog mewn perygl o orlifo** • **Mae'n bosibl na fydd llawer o arfordir a gorlifdiroedd Gwynedd ac Ynys Môn yn addas ar gyfer datblygiadau tymor-hir** • **Llai o adnoddau dŵr ar gael**	**DA40**

Fframwaith Amcanion yr AC Drafft

1. Cynnal a mwyhau buddion bioamrywiaeth a chysylltedd ***(Pynciau AAS: bioamrywiaeth, ffawna, fflora, pridd)***	
A fydd y cynllun yn... ▪ Amddiffyn cyfanrwydd safleoedd dynodedig (rhyngwladol, cenedlaethol a lleol), ac osgoi cynefinoedd / rhywogaethau tameidiog ▪ Diogelu a mwyhau cynefinoedd bywyd gwyllt ar y tir ac yn y môr (yn cynnwys yr ased coetiroedd sylweddol a geir yn ardal y cynllun), a bioamrywiaeth ehangach mewn ardaloedd gwledig a threfol ▪ Cynnal a gwella'r ddarpariaeth o seilwaith gwyrdd ▪ Diogelu a mwyhau'r safleoedd daearegol dynodedig a'r ddaear amrywiaeth ehangach	
Dangosyddion Arfaethedig: ~~% y newid yng nghynefinoedd a rhywogaethau â blaenoriaeth a nodir yng Nghynllun Gweithredu Bioamrywiaeth ardal y cynllun~~ ▪ **Y bioamrywiaeth a gollir drwy ddatblygiadau, a fesurir gan y safleoedd rhyngwladol (h.y. Natura 2000), safleoedd cenedlaethol (e.e SoDdGA) a safleoedd lleol yn ardal y CDLl ar y Cyd a gollir neu yr effeithir arnynt** ▪ **Colled net y bioamrywiaeth yn ardal y CDLl a achosir gan ddatblygiadau** ▪ **% y nodweddion (amrywiol fathau) mewn cyflwr addawol, yn rhai ar dir ac yn y môr** ▪ **Cyrhaeddiad amcanion a thargedau y Cynllun Gweithredu Bioamrywiaeth (y DU, gwlad benodol / rhanbarthol / lleol)** ▪ **Tueddiadau a statws rhywogaethau / cynefinoedd Adran 42 NERC 2006** ▪ **Nifer ac arwynebedd y Safleoedd Cadwraeth Natur Arbennig (SINCs) a'r GNLl o fewn y Cynllun**	**DA41** **DA42** **DA43** **DA44**
2. Hyrwyddo hyfywdra, cydlyniant ac iechyd a lles cymunedol ***(Pynciau AAS: iechyd bodau dynol, y boblogaeth)***	
A fydd y cynllun yn...	

▪ Bodloni anghenion poblogaeth sy'n heneiddio ▪ Lleihau nifer y bobl mewn oed gwaith sy'n allfudo er mwyn cefnogi cymunedau sy'n gytbwys o ran oedran y boblogaeth ▪ Gwella'r ddarpariaeth o gyfleusterau a gwasanaethau i gymunedau difreintiedig ac ardaloedd gwledig a gwella mynediad atynt. ▪ Hyrwyddo rhyngweithio cymunedol a chynhwysiad cymdeithasol ▪ Cael gwared ar rwystrau a chreu cyfleoedd i bobl fyw bywydau iachach, e.e. hyrwyddo ymarfer corff (cerdded, beicio) ▪ Lleihau'r anghydraddoldeb iechyd rhwng ardaloedd a grwpiau cymdeithasol	
Dangosyddion Arfaethedig: ▪ % y boblogaeth gyfan sydd â mynediad at wasanaethau allweddol ▪ mesurau iechyd sy'n gysylltiedig â ffordd o fyw (e.e. pobl dros eu pwysau, gordewdra) – Arolwg Iechyd Cymru	
3. Rheoli a lleihau effeithiau newid hinsawdd drwy hyrwyddo a chefnogi mesurau lliniaru ac addasu ***(Pynciau AAS: ffactorau hinsawdd, aer)***	
A fydd y cynllun yn... ▪ Lleihau'r allyriadau nwyon tŷ gwydr o drafnidiaeth, adeiladau a phrosesau cynhyrchu ynni ▪ Cefnogi ac annog datblygiadau newydd sy'n ynni effeithlon ac sy'n medru gwrthsefyll newid hinsawdd ▪ Integreiddio a hyrwyddo ynni adnewyddadwy a chynlluniau ynni carbon isel, **ar lefel leol a chymunedol,** a chynyddu'r galw am ynni a gyflenwir gan ffynonellau carbon isel ▪ Sicrhau y cynllunnir am addasiadau mewn ffordd sy'n gwneud y mwyaf o gyfleoedd ac sy'n isafu'r costau sy'n gysylltiedig â newid hinsawdd	**DA45**
Dangosyddion Arfaethedig: ▪ % y newid mewn allyriadau carbon deuocsid o'r ~~stoc dai~~ **sectorau diwydiant / masnach, domestig, trafnidiaeth ffordd, newid mewn defnydd tir a**	**DA46**

choedwigaeth
4. Gwarchod, hyrwyddo a mwyhau'r iaith Gymraeg ***(Pynciau AAS: Treftadaeth Ddiwylliannol)***
A fydd y cynllun yn... ▪ Gwarchod a mwyhau'r cyfleoedd i hyrwyddo a datblygu'r iaith Gymraeg
Dangosyddion Arfaethedig: ▪ Nifer / % y siaradwyr Cymraeg
5. Gwarchod, hyrwyddo a mwyhau adnoddau diwylliannol ac asedau treftadaeth hanesyddol ***(Pynciau AAS: Treftadaeth Ddiwylliannol)***
A fydd y cynllun yn… ▪ Sicrhau y gwarchodir asedau hanesyddol, archeolegol a diwylliannol lleol (yn cynnwys eu gwarchod rhag datblygiadau newydd), ac y gwneir y mwyaf ohonynt er budd trigolion ac ymwelwyr ▪ Hyrwyddo mynediad at yr amgylchedd hanesyddol er dibenion addysg a thwristiaeth / datblygiad economaidd
Dangosyddion Arfaethedig ▪ Nifer / newid yn yr adeiladau / asedau hanesyddol mewn perygl
6. Cefnogi twf economaidd a hwyluso economi fywiog, amrywiol sy'n darparu cyfleoedd cyflogaeth lleol ***(Pynciau AAS: Poblogaeth)***
A fydd y cynllun yn... ▪ Hyrwyddo a hwyluso buddsoddiad i fusnesau lleol ar draws amrywiaeth o sectorau economaidd

▪ Gwella a mwyhau cyfleoedd cyflogaeth, yn cynnwys mewn ardaloedd gwledig ▪ Cefnogi'r diwydiant twristiaid drwy wneud gwelliannau amgylcheddol a gwella'r seilwaith, **a chynorthwyo i wella adnoddau a seilwaith presennol** ▪ Darparu mynediad at gyfleoedd am hyfforddiant, addysg a datblygu sgiliau i bob sector yn y gymuned	**DA47**
Dangosyddion Arfaethedig: ▪ Gweithgarwch economaidd fesul sector ▪ Statws cyflogaeth trigolion 16 mlwydd oed a throsodd ▪ Nifer y bobl sy'n cymudo i mewn ac allan o ardaloedd yr awdurdod	
7. Darparu tai cynaladwy ~~ansawdd da~~, yn cynnwys tai fforddiadwy sy'n bodloni angen lleol ***(Pynciau AAS: y boblogaeth, iechyd bodau dynol)***	
A fydd y cynllun yn... ▪ Gwella ansawdd ac argaeledd y stoc tai presennol ar gyfer cymunedau difreintiedig ▪ Cyflwyno mwy o dai fforddiadwy a chynaliadwy ~~o ansawdd uchel~~ **gyda'r effaith leiaf bosib ar yr amgylchedd** mewn ardaloedd gwledig a threfol ▪ Cyflwyno tai addasadwy sy'n mynd i'r afael ag anghenion unigol y cymunedau	**DA48**
Dangosyddion Arfaethedig: ▪ Nifer yr unedau tai fforddiadwy newydd a ddarparwyd / blwyddyn fel canran o'r holl unedau newydd	
8. Gwerthfawrogi, cadw a mwyhau tirweddau gwledig a threfweddau trefol ardal y cynllun **(Pynciau AAS: y dirwedd)**	
A fydd y cynllun yn... ▪ Gwarchod a mwyhau nodweddion arbennig y dirwedd yn ardal y cynllun, yn	

cynnwys Ardaloedd o Harddwch Naturiol Eithriadol, y dirwedd arfordirol / morol a threfweddau ▪ Gwarchod a gwella ansawdd y mannau agored sy'n hygyrch i'r cyhoedd mewn amgylchedd gwledig ac adeiledig ▪ Sicrhau bod datblygiadau newydd wedi'u hintegreiddio'n briodol a sensitif gyda chymeriad y dirwedd a'r drefwedd yn ardal y cynllun	
Dangosyddion Arfaethedig: ▪ ~~% y dynodiadau sy'n adrodd eu bod mewn cyflwr ffafriol~~ ▪ **Cyfran y tirwedd o ansawdd uchel / uchel iawn a nodir gan LANDMAP**	**DA49** **DA50**
9. Defnyddio'r tir ac asedau mwynol yn effeithlon a hyrwyddo mecanweithiau ar gyfer lleihau gwastraff, ailddefnyddio ac ailgylchu ***(Pynciau AAS: asedau deunyddiau, pridd)***	
A fydd y cynllun yn... ▪ Blaenoriaethu datblygiad ar dir a ddatblygwyd eisoes / tir llwyd **addas heb effeithio ar fioamrywiaeth, asedau treftadaeth hanesyddol na'r dirwedd** ▪ Gwarchod ansawdd y pridd (y tir gorau a'r tir mwyaf amlbwrpas) ▪ Hyrwyddo adfer tir wedi'i halogi ac osgoi / lleihau achosion o halogi pridd ▪ Lleihau'r swm o wastraff a grëir a chefnogi symud tuag at hierarchaeth rheoli gwastraff cynaliadwy ar gyfer datblygiadau presennol a newydd (yn cynnwys trwy rwydwaith gynaliadwy o gyfleusterau rheoli)	**DA51**
Dangosyddion Arfaethedig: ▪ % / cyfran y datblygiadau ar dir a ddatblygwyd eisoes ▪ % y gwastraff bwrdeistrefol a yrrir i safleoedd tirlenwi ▪ % y gwastraff bwrdeistrefol a ailddefnyddir / ailgylchir	
10. Cefnogi a mwyhau cysylltiadau trafnidiaeth a rhyngrwyd da i gefnogi'r gymuned a'r economi ***(Pynciau AAS: y boblogaeth, iechyd bodau dynol)***	

A fydd y cynllun yn... ▪ Gwella hygyrchedd mewn ardaloedd lleol, drwy gysylltu rhwydweithiau cludiant ~~(cyhoeddus~~) **(cludiant cyhoeddus a heb gerbyd)** â'r canolfannau gwasanaethu ▪ Lleihau'r angen am deithio mewn ceir preifat, drwy wella'r seilwaith cludiant cyhoeddus ▪ Blaenoriaethu hygyrchedd drwy gael opsiynau trafnidiaeth cynaliadwy ar gyfer datblygiadau newydd ▪ **Hyrwyddo mynediad i'r rhyngrwyd ledled ardal y Cynllun.**	**DA52**
Dangosyddion Arfaethedig: ▪ Dull o deithio i'r gwaith - % y boblogaeth sy'n gweithio sy'n teithio mewn car ▪ Canran y datblygiadau preswyl newydd ble y gellir cyrraedd cyfleusterau o fewn taith 30 munud ar gludiant cyhoeddus ▪ Mynediad at wasanaethau a chyfleusterau drwy gludiant cyhoeddus, cerdded a beicio ▪ **% y cynnydd yn y rhwydwaith seiclo** ▪ **Cyfran y ffynonellau tanwydd lpg ar gyfer cerbydau modur**	**DA53** **DA54**
11. Diogelu ansawdd dŵr, rheoli cynaladwyedd adnoddau dŵr ac isafu'r risg o lifogydd ***(Pynciau AAS: dŵr, bioamrywiaeth)***	
A fydd y cynllun yn... ▪ Sicrhau bod ansawdd dŵr mewn afonydd, llynnoedd, dŵr daear a dyfroedd arfordirol yn cael ei warchod a'i wella ▪ Isafu'r llygredd tryledol o ardaloedd gwledig a threfol ▪ Gwarchod a mwyhau'r adnoddau dŵr a chefnogi integreiddiad mesurau effeithlonrwydd dŵr ymhob datblygiad newydd ▪ Isafu'r risg o bob math o lifogydd (llanw, afonol, dŵr daear a charthffosiaeth) i bobl ac eiddo drwy gynllunio'n briodol a dylunio cynaliadwy ▪ Hyrwyddo effeithlonrwydd dŵr a mesurau addasu mewn datblygiadau newydd er	

mwyn mynd i'r afael ag effeithiau newid hinsawdd (e.e. SUD) ▪ **<u>Hwyluso datblygiadau ar diroedd nad ydynt mewn perygl o lifogydd</u>**	DA55
Dangosyddion Arfaethedig: ▪ % [neu nifer neu gyfradd o'r cyfanswm] o ddatblygiadau newydd sydd â systemau draenio cynaliadwy ▪ **<u>% y cyrff dŵr sy'n meddu ar statws ecolegol da neu â'r potensial i fod â statws ecolegol da</u>** ▪ cyfradd / nifer terfynol y datblygiadau sydd ym mharthau C1 ac C2 (yn unol â diffiniad NCT 15)	DA56

Tabl 13.2: Cydweddoldeb Amcanion AC

											DA57
1. Cynnal a mwyhau buddion bioamrywiaeth a chysylltedd											
2. Hyrwyddo hyfywdra, cydlyniant, ac iechyd a lles cymunedol	C										
3. Rheoli a lleihau effeithiau newid hinsawdd drwy hyrwyddo a chefnogi mesurau lliniaru ac addasu	~~C~~**<u>?</u>**	C									
4. Gwarchod, hyrwyddo a mwyhau yr iaith Gymraeg	~~C~~	~~C~~**<u>?</u>**	-								
5. Cadw, hyrwyddo a mwyhau adnoddau diwylliannol ac asedau treftadaeth hanesyddol	C	C	-	C							
6. Cefnogi twf economaidd a hwyluso economi fywiog, amrywiol sy'n darparu cyfleoedd cyflogaeth lleol	?	C	?	?	?						DA58
7. Darparu tai cyncaladwy, yn cynnwys tai fforddiadwy sy'n bodloni angen lleol	~~C~~**<u>?</u>**	C	?	?	?	C					
8. Gwerthfawrogi, cadw a mwyhau tirweddau gwledig a threfweddau trefol ardal y cynllun	C	C	C	~~C~~	C	?	?				

ATODIAD 2: Diwygiadau Arfaethedig i Adroddiad Cwmpasu yr Arfarniad Cynaladwyedd

9. Defnyddio'r tir ac asedau mwynol yn effeithlon a hyrwyddo mecanweithiau ar gyfer lleihau gwastraff, ailddefnyddio ac ailgylchu	C	C	C	~~C-~~	~~C-~~	?	?	C			
10. Cefnogi a mwyhau cysylltiadau trafnidiaeth da i gefnogi'r gymuned a'r economi	-**?**	C	~~C~~**?**	-**?**	-**C**	C	?	~~C~~**?**	-		
11. Diogelu ansawdd dŵr, rheoli cynaliadwyedd adnoddau dŵr ac isafu'r risg o lifogydd	-**?**	-**C**	C	-	-	?	?	C	C	~~C-~~	
AMCANION AC	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

DATBLYGU CYNALADWY A PHOLISI AMGYLCHEDDOL
Datganiad Rio Ynglŷn â'r Amgylchedd a Hinsawdd a Datblygu
Datganiad Johannesburg Ynghylch Datblygu Cynaladwy (2001)
Strategaeth Datblygu Cynaliadwy'r Undeb Ewropeaidd (diwygiad 2006)
Chweched Cynllun Gweithredu Amgylcheddol yr Undeb Ewropeaidd (Gorffennaf 2002)
Cyfarwyddeb Atebolrwydd Amgylcheddol yr UE
Rheoliadau Atal a Rheoli Llygredd mewn ffordd Integredig (IPPC)
Deddf Diogelu'r Amgylchedd (1990)
Strategaeth Datblygu Cynaliadwy'r DU – 'Securing the Future' (2005)
Strategaeth Amgylcheddol Cymru – Cynllun Gweithredu 2008-2011
Rheoliadau Rheoli Peryglon o Ddamweiniau Mawr (COMAH)
LLCC (2006) Strategaeth Amgylcheddol ar Gyfer Cymru
LLCC (2003) Cymru – Gwlad Well
Cynllun Datblygu Cynaliadwy a Chynllun Gweithredu Llywodraeth Cynulliad Cymru (2004)
Cymru'n Un: Cenedl Un Blaned – ~~Ymgynghori ar Gynllun Datblygu Newydd i Gymru (Fersiwn Ymgynghori)~~ **Cynllun Datblygu Cynaladwy Newydd i Gymru, Mai 2009**
LLCC (2008) Cynllun Datblygu Gwledig Cymru 2007-2013
Cynllun 3 Blynedd (Gwynedd)
Strategaeth Adfywio 2006-2013 (Gwynedd)

DA59

~~Strategaeth Amgylcheddol Gwynedd~~
Cynllun Llwyddo'n Lleol 08/09 (Gwynedd)
POLISI DATBLYGU GOFODOL
Persbectif datblygu Gofodol y Gymuned Ewropeaidd (1997)
Diweddariad i Gynllun Datblygu Gofodol Cymru (2008)
LLCC (2010) Polisi Cynllunio Cymru
LLCC (1996) Parthau Cynllunio Syml
LLCC (1997) NCT 9 – Gorfodi Rheolaeth Cynllunio
Strategaeth Datblygu Gogledd Cymru
Cau'r Bwlch: Strategaeth Datblygu Gofodol Gogledd Orllewin Cymru
Strategaeth Datblygu Lleol (2007-2013) (Gwynedd)
Cynllun Gweithredu Arfordirol Môn-Menai
Strategaeth Goriad Gwyrdd Eryri (2005) (Gwynedd)
Adolygiad o Awdurdodau Parciau Cenedlaethol Cymru (2004)
Cynllun Rheoli Parc Cenedlaethol Eryri
BIOAMRYWIAETH
Confensiwn ar Amrywiaeth Fiolegol (1992)
Strategaeth Fioamrywiaeth Ewrop
Confensiwn y Cenhedloedd Unedig ar Wlypdiroedd o Bwysigrwydd Rhyngwladol (1971)
Confensiwn Bonn ar Warchod Rhywogaethau Ymfudol o Anifeiliaid Gwyllt (1979)

ATODIAD 2: Diwygiadau Arfaethedig i Adroddiad Cwmpasu yr Arfarniad Cynaladwyedd

Confensiwn Bern ar Warchod Bywyd Gwyllt a Chynefinoedd Naturiol Ewrop (1979)
Cyfarwyddeb y CE ar Warchod Adar Gwyllt 1979 (Cyfarwyddeb Adar Gwyllt, 79/409/EEC)
Cyfarwyddeb y CE ar Gynefinoedd 1994 (92/43/EEC)
Cyfarwyddeb Pysgod Dŵr Croyw'r CE 2006 (2006/44/EEC)
Cyfarwyddeb Pysgod Cregyn y CE (79/923/EEC)
Cynllun Gweithredu Strategaeth Fforestydd yr UE
Halting the Loss of Biodiversity by 2010 – and Beyond
Rheoliadau Perthi (1997)
Y Strategaeth Eogiaid Genedlaethol (1996)
Cynllun Gweithredu Bioamrywiaeth y Deyrnas Unedig (2005)
Rheoliadau Gwarchod Cynefinoedd a Rhywogaeth 2010
Deddf bywyd Gwyllt a Chefn Gwlad 1981 (fel y'i diwygiwyd gan Atodlen 9 Deddf Cefn Gwlad a Hawliau Tramwy (2000))
Deddf Gwarchod Moch Daear Gwyllt (2003)
UK Forestry Standard – The Government's Approach to Sustainable Forestry (2004)
Coed Cadw – Creu Lle i Natur (2002)
Coetiroedd i Gymru (2001)
Cynefinoedd â Blaenoriaeth yng Nghymru CCGC (2003)
Gweithredu dros Fioamrywiaeth yn y Dyfodol yng Nghymru – Grŵp Bioamrywiaeth Cymru (Mai 2002)
LLC ~~(1996)~~ **(2009)** NCT 5 – Cynllunio a Chadwraeth Natur

ATODIAD 2: Diwygiadau Arfaethedig i Adroddiad Cwmpasu yr Arfarniad Cynaladwyedd

LLC (1997) NCT 10 – Gorchmynion Cadw Coed
Deddf yr Amgylchedd Naturiol a Chymunedau Gwledig 2006
Cynllun Rheolaeth Pen Llŷn a'r Sarnau
Natur Gwynedd
Gweithio Dros y Cyfoeth o Fywyd Gwyllt: Cynllun Gweithredu Bioamrywiaeth Lleol Ynys Môn
Cynllun Gweithredu Eogiaid Afon Ogwen (1999)
Cynllun Rheoli Llyswennod Gorllewin Cymru (2010)
CYMUNEDAU
Confensiwn Aarhaus
Cyfarwyddeb yr UE ar Sŵn Amgylcheddol (02/49/EC) (2002)
Creu'r Cysylltiadau
Stratgeaeth Cerdded a Beicio ar Gyfer Cymru (2003)
Cynllun Gweithredu Cerdded a Beicio ar Gyfer Cymru 2009-2013
Lles yng Nghymru (2002)
Twristiaeth Chwaraeon yng Nghymru: Fframwaith ar Gyfer Gweithredu (2003)
Dringo' n Uwch (2005)
LLC (1997) NCT11 - Sŵn
LLC (1998) NCT16 – Chwaraeon, Hamdden a Mannau Agored
~~Gwynedd ar y Cyd Gwella~~ **Gwynedd ar y Cyd – Drafft Ymgynghori Ebrill 2011 (Strategaeth Gymuedol Ddrafft i Wynedd)**

ATODIAD 2: Diwygiadau Arfaethedig i Adroddiad Cwmpasu yr Arfarniad Cynaladwyedd

Strategaeth Iechyd, Gofal Cymdeithasol a Lles Gwynedd 2008-2011
Strategaeth Plant a Phobl Ifanc 2008-2011
Strategaeth Aildrefnu Ysgolion Gwynedd (AALl Gwynedd)
Strategaeth Gymunedol Ynys Môn – Gwella Bywyd Ynys Môn 2005-2015
Strategaeth Iechyd, Gofal Cymdeithasol a Lles Ynys Môn
Strategaeth Pobl Hŷn Ynys Môn
FFACTORAU HINSAWDD
Confensiwn Fframwaith y Cenhedloedd Unedig ar Newid Hinsawdd 1994
Protocol Kyoto (1997)
Rhaglen Newid Hinsawdd Ewropeaidd
Cyfarwyddeb Fframwaith Ansawdd Aer y CE 1996 (96/62/EC)
Our Energy Future: Renewable Sources of Energy (CE, 1997)
Cyfarwyddeb yr UE ar Hyrwyddo Biodanwydd ar gyfer Trafnidiaeth (2003/30/EC)
System Masnachu Allyriadau yr UE
Cyfarwyddeb yr UE i Hyrwyddo Trydan o Ynni Adnewyddol (2001/77/EC)
Rheoliadau (Gwerthoedd Terfyn) Ansawdd Aer (2003)
Confensiwn ar Lygredd Pellgyrhaeddol Trawsffiniol
Cyfarwyddeb Terfyn Allyriadau Cenedlaethol
Strategaeth Ansawdd Aer y DU (2000)
Strategaeth Cymru ar y Newid yn yr Hinsawdd (2010)

ATODIAD 2: Diwygiadau Arfaethedig i Adroddiad Cwmpasu yr Arfarniad Cynaladwyedd

Newid Hinsawdd yng Nghymru: Dysgu Byw'n Wahanol (2001)
Ynni Cymru - Trywydd: Dogfen Ymgynghori (2005)
Newid Hinsawdd: Rhaglen y DU (2006)
Cymru: Newid Hinsawdd: Dewisiadau Heriol (2000)
Datganiad Polisi Cenedlaethol Drafft ar Gyfer Cynhyrchu Ynni Niwclear (EN-6)
Datganiad Polisi Cenedlaethol Drafft ar Gyfer Isadeiledd Ynni Adnewyddadwy (EN-3)
Dyfodol Ein Hynni – Creu Economi Carbon Isel
LLC (2005) NCT8 – Ynni Adnewyddadwy
Cynllunio ar gyfer Newid Hinsawdd
Ynni Cymru: Trywydd ar gyfer Dyfodol Ynni Glan, Isel Mewn Carbon a Mwy Cystadleuol yng Nghymru
Rhaglen Ynys Ynni Môn
TREFTADAETH DIWYLLIANNOL
Confensiwn Treftadaeth y Byd
Iaith Pawb –Cynllun Gweithredu Cenedlaethol ar gyfer Cymru Ddwyieithog (2003)
LLC (2000) NCT 20 – Yr Iaith Gymraeg – CDU a Rheoli Cynllunio
Strategaeth Dwristiaeth Ddiwylliannol ar Gyfer Cymru (2003)
Cynllun Rheoli Safleoedd Treftadaeth y Byd (CADW)
ECONOMI
Strategaeth Cyflogaeth Ewropeaidd
Polisi Amaethyddol Cyffredin yr Undeb Ewropeaidd (Diwygiad (2003)

ATODIAD 2: Diwygiadau Arfaethedig i Adroddiad Cwmpasu yr Arfarniad Cynaladwyedd

LLC (2001) Ffermio i'r Dyfodol
LLC (2005) Cymru: Economi yn Ffynnu
LLC (20~~00~~**10**) NCT 6 –Cynllunio ar gyfer Cymunedau Gwledig Cynaliadwy
Cymru'n Ennill – Strategaeth Datblygu Economaidd Cenedlaethol Llywodraeth (2002)
Cynulliad Cymru 2002
Gwireddu'r Potensial: Strategaeth Swyddi Gwyrdd i Gymru 2009
Strategaeth Twristiaeth Arfordirol Cymru (Dogfen Ymgynghorol) 2007
Cyflawni Ein Potensial 2006-2013 – Arolwg Canol Tymor Strategaeth Dwristiaeth Cymru
LLCC (1996) NCT6 – Adwerthu a Chanol Trefi
LLC (1997) NCT 13 - Twristiaeth
Strategaeth Twristiaeth Gogledd Cymru 2003-2008 – Cynllunio Twristiaeth Yfory Heddiw
Strategaeth Dwristiaeth Ranbarthol
Cynllun Gweithredu Cyfleon Twristiaeth – Mwyhau Twristiaeth Mewndirol Canolbarth Cymru
Cynllun Gweithredu Bae Ceredigion 2007
Cynyddu Budd Economaidd Arfordir Môn - Menai
Cynllun Gweithredu Arfordir Gogledd Cymru 2016
Strategaeth Adfywio Economaidd ynys Môn 2004-2015
TAI
Cyfarwyddeb yr UE ar Berfformiad Ynni Adeiladau

ATODIAD 2: Diwygiadau Arfaethedig i Adroddiad Cwmpasu yr Arfarniad Cynaladwyedd

Cartrefi Gwell i Bobl Cymru: Strategaeth Dai Genedlaethol Cymru (2001)
Côd Cartrefi Cynaladwy
LLC (2006) NCT1 – Astudiaethau Argaeledd Tir ar Gyfer Tai ar y Cyd
LLC (2006) NCT 2 – Cynllunio a Thai Fforddiadwy
Gwella Bywydau a Chymunedau - Cartrefi yng Nghymru
Asesiad o' r Farchnad Leol yng Ngogledd-Orllewin Cymru
Strategaeth Tai Lleol Gwynedd 2007-2012 (Gwynedd)
Strategaeth Tai Gwag (Gwynedd)
Strategaeth Llety a Phobl Hŷn (Gwynedd)
Strategaeth Tai Sector Breifat 2007-2010 (Gwynedd)
Strategaeth Digartrefedd 2010-2013 (ACLl Gwynedd)
Datganiad Darparu Tai Fforddiadwy (2009) (Ynys Môn)
Strategaeth Tai Lleol Ynys Môn 2007-2012 (Ynys Môn)
Strategaeth Digartrefedd Ynys Môn
Strategaeth Tai Gwag (2010) (ACLl Ynys Môn)
Strategaeth Adnewyddu Tai Sector Breifat (2010) (ACLl Ynys Môn)
TIRWEDD
Confensiwn Tirweddau Ewropeaidd y CE (Dilyswyd 2006)
LlCC (1996) NCT7 Rheoli Hysbysebion Awyr Agored
LLCC (1998) NCT 14 – Cynllunio Arfordirol

ATODIAD 2: Diwygiadau Arfaethedig i Adroddiad Cwmpasu yr Arfarniad Cynaladwyedd

LLCC (2002) NCT 19- Telathrebu
Strategaeth Rheolaeth Integredig ar Barthau Arfordirol
Strategaeth Dwristiaeth Ddiwylliannol ar Gyfer Cymru (2003)
LLCC (2002) NCT 12 - Dylunio
Cynllun Rheoli AoHNE Llŷn
Strategaeth Tirwedd Gwynedd 2007
Strategaeth Tirwedd Ynys Môn – Diweddariad (2011)
DŴR
Cyfarwyddeb y CE ar Nitradau 91/676/EEC (1991)
Cyfarwyddeb Fframwaith Dŵr yr UE 00/60/EC (2000)
Cyfarwyddeb Ansawdd Dŵr Ymdrochi yr UE 2006/7/EC (2006)
Epil Gyfarwyddeb Dŵr Daear yr UE (2007)
Cyfarwyddeb Trin Dŵr Gwastraff Trefol yr UE ac Ardaloedd a ddynodir yn Ewtroffig Sensitif
Y Gyfarwyddeb Llifogydd (2007/60/EC)
Deddf Adnoddau Dŵr 1991
Deddf Dŵr (2003)
Dŵr i'r Bobl a'r Amgylchedd: Strategaeth Adnoddau Dŵr i Gymru a Lloegr (2009)
LLCC (2004) NCT 15 – Datblygiad a Pherygl Llifogydd
Dyfrffyrdd i Gymru – Y Ffordd Ymlaen (2000)

ATODIAD 2: Diwygiadau Arfaethedig i Adroddiad Cwmpasu yr Arfarniad Cynaladwyedd

Cleaner Coasts, Healthier Seas
Cynllun Sychder Asiantaeth yr Amgylchedd (drafft) (Medi 2011)
Cynlluniau Rheoli Basn Afon Drafft
Cynllun Rheoli Traethlin Gorllewin Cymru
Cynllun Rheoli Llifogydd Dalgylch Gogledd Orllewin Cymru
Cynllun Rheoli Llifogydd Dalgylch Afon Dyfrdwy
Strategaeth Rheoli Tynnu Dŵr Dalgylch Ynys Môn
PRIDDOEDD, MWYNAU, GWASTRAFF
Cyfarwyddeb yr UE ar Dirlenwi (1999) (99/31/EC)
Cyfarwyddeb Fframwaith yr UE ar wastraff (2000) (75/442/EEC)
Strategaeth Thematig Pridd yr UE (2006)
Cyfarwyddeb Slwtsh 86/278/EEC
Siarter Pridd Ewrop
Consortiwm Dangosyddion Pridd y DU (DEFRA)
Adfer Tir a Halogwyd (2001)
Cyfarwyddeb Llosgi Gwastraff (Cymru a Lloegr)
Cynllun Gweithredu Pridd Cymru
Soil a Precious Resource – Strategaeth Pridd Asiantaeth yr Amgylchedd
Cod Ymarfer Da Amaethyddol ar gyfer Diogelu Pridd
Nodi a Datblygu cyfres o Ddangosyddion Cenedlaethol ar gyfer Ansawdd Pridd

ATODIAD 2: Diwygiadau Arfaethedig i Adroddiad Cwmpasu yr Arfarniad Cynaladwyedd

Rheoliadau Slwtsh
Rheoliadau Parthau Perygl Nitradau
Astudiaeth Gwmpasu ar Bridd (2002)
Deddf Sylweddau Ymbelydrol 1993
Rheoliadau Trwyddedu Gwastraff 1994
Strategaeth Mwyngloddiau Metel Cymru 2002
LLC (2002) Yn Gall Gyda Gwastraff – Strategaeth Wastraff Genedlaethol Cymru
LLC (2001) NCT 21 - Gwastraff
LLC (2001) Polisi Cynllunio Mineralau Cymru
LLC (2004) NCT Mwynau 1- Agregau
Tuag at Dyfodol Diwastraff Cymru'n Un: Cenedl Un Blaned
~~Cynllun Gwastraff Rhanbarthol Gogledd Cymru – Arolwg Cyntaf 2007~~
Cynllun y Sector Gwastraff Trefol (Mawrth 2011)
Cynllun Drafft y Sector Gweithgynhyrchu, Gweini a Manwerthu Bwyd, (Mawrth 2011)
Cynllun Sector ynghylch Casgliadau, Seilwaith a Marchnadoedd, (Mawrth 2011)
Datganiad Technegol Rhanbarthol ar Agregau 2008
Strategaeth Gwastraff Trefol Gwynedd
Strategaeth Rheoli Gwastraff Trefol Ynys Môn, 2004
Strategaeth Archwilio Tir Halogedig (terfynol) (Ynys Môn)
Strategaeth Tir Halogedig (drafft) (Gwynedd)

ATODIAD 2: Diwygiadau Arfaethedig i Adroddiad Cwmpasu yr Arfarniad Cynaladwyedd

TRAFNIDIAETH
Papur Gwyn y Comisiwn Ewropeaidd ar y Polisi Cludiant Ewropeaidd
LLC (2008) Cymru'n Un: Cysylltu'r Genedl –Strategaeth Drafnidiaeth Cymru
Fframwaith Trafnidiaeth Cymru (Tachwedd 2001)
Yr Adran Drafnidiaeth (2004): Dyfodol Trafnidiaeth: Rhwydwaith ar gyfer 2030
Yr Adran Drafnidiaeth (2008): Cyflwyno System Drafnidiaeth Gynaladwy
LLCC (2007) NCT 18 - Trafnidiaeth
Deddf Cefn Gwlad a Hawliau Tramwy 2000 DEFRA (2000)
Cynllun Cludiant Cyhoeddus Rhanbarthol TAITH
Cynllun Cludiant Rhanbarthol TAITH
Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol TRACC (Canolbarth Cymru) (Gwynedd)
Cynllun Gwella Hawliau Tramwy Gwynedd (Gwynedd LPA)
Strategaeth Cludiant Cymunedol Gwynedd (Gwynedd)
Cynllun Trafnidiaeth Lleol Ynys Môn

Cyfarwyddeb Atebolrwydd Amgylcheddol yr UE	
Amcanion a Gofynion	**Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd**
Mae'r Gyfarwyddeb yn sefydlu fframwaith yn seiliedig ar egwyddor "y llygrwr sy'n talu" yn ôl p'run mae'r llygrwr yn talu pan mae difrod amgylcheddol yn digwydd. Prif amcan y Gyfarwyddeb yw atal a gwella "difrod amgylcheddol". Diffinnir difrod amgylcheddol fel difrod i rywogaethau a	**Dylai'r CDLl ar y Cyd ystyried gofynion y Gyfarwyddeb a lliniaru yn erbyn difrod amgylcheddol.**

chynefinoedd (natur) a warchodir, difrod i ddŵr a difrod i bridd.	

RHEOLIADAU IPPC	
Amcanion a Gofynion	**Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd**
Mae'r rheoliadau Atal a Rheoli Llygredd mewn Ffordd Integredig yn defnyddio dull integredig i reoli'r effeithiau amgylcheddol o weithgareddau diwydiannau penodol Mae'n cynnwys darganfod y rheolaethau priodol i ddiwydiant i warchod yr amgylchedd drwy broses trwyddedu unigol. Bydd ffynonellau diwydiannol yng Nghymru a Lloegr yn cael eu rheoli yn ôl safonau IPPC drwy broses trwyddedu sengl. **Pwrpas cyffredinol yr IPPC yw:** • **Atal/lleihau ar allyriadau (i'r aer, tir a dŵr)** • **Atal/lleihau sŵn, aroglau a dirgryniad** • **Atal/lleihau gwastraff** • **Atal/lleihau damweiniau amgylcheddol** • **Adfer y safle** • **Gwarchod Ynni**	**Dylai'r CDLl ar y Cyd hwyluso'r lleihad o lygredd i'r aer, y tir a'r dŵr.**

DEDDF DIOGELU'R AMGYLCHEDD (1990)	
Amcanion a Gofynion	**Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd**
Mae Deddf Diogelu'r Amgylchedd 1990 yn sefydlu cyfrifoldebau cyfreithiol i fusnesau yng Nghymru, Lloegr a'r Alban i ofalu am wastraff, tir halogedig a niwsans statudol.	**Dylai'r CDLl ar y Cyd ystyried anghenion y Ddeddf.**

WES – CYNLLUN GWEITHREDU STRATEGAETH AMGYLCHEDDOL 2008-2011	
Amcanion a Gofynion	**Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd**
Mae'r Cynllun gweithredu yn canolbwyntio ar ddeg thema, gyda nifer o weithredoedd o dan pob thema i amlinellu beth a wneir i gyflawni cynnydd gwirioneddol tuag at ganlyniadau'r Strategaeth Amgylcheddol. Mae'r Cynllun Gweithredu hwn yn pwysleisio bod y Strategaeth Amgylcheddol yn ddogfen ar gyfer Cymru gyfan a bod cynnydd yng nghanlyniadau'r Strategaeth Amgylcheddol yn dibynnu ar weithio ar y cyd gyda'r holl bartneriaid.	**Dylai'r CDLl ar y Cyd ymgorffori egwyddorion o ddatblygiad cynaliadwy a hyrwyddo gwarchod yr amgylchedd.**

RHEOLIADAU COMAH	
Amcanion a Gofynion	**Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd**
Eu prif amcan yw atal a lliniaru effeithiau'r damweiniau mawr hynny sy'n ymwneud â sylweddau peryglus, megis clorin, nwy petroliwm hylifol, ffrwydron ac *arsenic pentroxide* a all achosi	**Dylai'r CDLl ar y Cyd ystyried anghenion y Gyfarwyddeb.**

difrod/niwed difrifol i bobl a/neu'r amgylchedd. Mae Rheoliadau COMHA yn trin risgiau i'r amgylchedd yr un mor ddifrifol â risgiau i bobl.	

CYMRU'N UN: CENEDL UN BLANED: ~~YMGYNGHORIAD AR GYNLLUN DATBLYGU CYNALIADWY NEWYDD I GYMRU (FERSIWN YMGYNGHORI)~~ **CYNLLUN DATBLYGU CYNALADWY I GYMRU:** MAI 2009	
Amcanion a Gofynion	**Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd**
Mae'r Cynllun yn cyflwyno fframwaith strategol sydd yn nodi sut y gallai polisïau sicrhau fod datblygu cynaliadwy yn cael ei ddarparu. Pwysleisir y Cynllun ar yr angen i helpu pobl fwyaf difreintiedig a cheisio lleihau ein heffaith amgylcheddol. Un modd o geisio sicrhau fod ol-troed Cymru yn cael ei leihau yw drwy edrych ar drafnidiaeth, bwyd a thai. Mae angen i bolisïau fod yn radical gan sicrhau fod y mater yn cael ei ymdrin ag ef mor sydyn ag sydd bosib. Mae angen i ddatblygu cynaliadwy fod yn rhan allweddol o bolisïau strategol. Cyflawnir hynny drwy:- • Ymgynghoriad – pobl a chymunedau angen bod yn rhan bwysig o ddatblygu cynaliadwy. • Integreiddiad - er mwyn cyflawni datblygu cynaliadwy mae angen integreiddio sialensiau economaidd, cymdeithasol ac amgylcheddol. Y modd o gyflawni'r amcanion hyn bydd drwy:- - Dadgyplu - Gwerthoedd a buddiannau cyflawn - Egwyddor ragofalus - Egwyddor llygrwr yn talu - Egwyddor agosrwydd - Adlewyrchu unigrwydd	

LLEOL (ACLL GWYNEDD) CYNLLUN TAIR BLYNEDD (2011-2014)	
Amcanion a Gofynion	**Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd**

Mae'r Cynllun Tair Blynedd yn ddogfen allweddol i'r Cyngor am mai cynllun strategol ydyw sy'n crynhoi'r amcanion gwella yr hoffai'r Cyngor edrych arnynt dros y tair blynedd nesaf. Mae'r Cynllun yn canolbwyntio'n bennaf ar y prif newidiadau y mae'r Cyngor wedi'u hymrwymo i gyflawni drwy raglen a phrosiectau penodol. Mae'r mwyafrif ohonynt yn gobeithio gwella gwasanaethau i breswylwyr ond mae eraill yn galluogi'r Cyngor i wneud hyn. Rhoddir sylw i'r meysydd pwnc ynghyd â rhaglenni unigol isod: i)Economi **– Gwynedd Werdd a'r Sector Carbon isel; Gwynedd Ddigidol; Datblygiadau'r Sector Feddygol, Wyddonol ac Uwch Dechnoleg; Cadw'r Budd yn Lleol; Llwybr Cyflogi Prentisiaid Ifanc; Goresgyn Rhwystrau i Waith; Yma mae Pethau'n Digwydd; Bwrsariaeth Swyddi Allweddol a Bywiocau a Gwella Delwedd Canol Trefi.** ii) Gofal – **Gwasanaethau Pobl Hŷn; Gwasanaethau Anabledd Dysgu; Cefnogi Oedolion Bregus; Trawsnewid Trefniadau Rheoli Busnes; Cefnogi Teuluoedd – Ymyrraeth Ddwys; Gwasanaethau Yfory.** iii) Plant – **Prosiect Torri'r Cylch (Cefnogi Teuluoedd), Prosiect Trawsnewid Gwasanaethau i Blant a Phobl Ifanc Anabl a Gwael; Prosiect Trawsnewid Gwasanaethau i Blant a Phobl Ifanc gyda Phroblemau Ymddygiad; Prosiect Trawsnewid Gwasanaethau i Blant a Phobl Ifanc gydag Anghenion Dysgu Ychwanegol; Prosiect Trawsnewid Addysg Gynradd ac Uwchradd; Prosiect Trawsnewid Addysg a Hyfforddiant Ôl-16; Prosiect Trawsnewid Profiadau a Chyfleoedd i Bobl Ifanc.** iv) Amgylchedd – **Cynllun Lleihau Ôl Troed Carbon Gwynedd; Cynllun Rheoli Carbon y Cyngor; Strategaeth Wastraff; Rheoli Risg Llifogydd; Tai Fforddiadwy i'w prynu a'u rhentu; Tai Gwas nôl i ddefnydd; Cynllun ôl-troed carbon tai; Cludiant Cymunedol.** v) Iechyd – **Gwynedd Iach; Segurdod; Tybaco; Alcohol a Chamddefnyddio Sylweddau; Gordewdra; Iechyd ar draws y Cyngor; Iechyd Corfforaethol.** vi) Iaith – **Trawsnewid y gefnogaeth i rieni ddatblygu eu hyder a'u sgiliau yn y Gymraeg; Darparwyr addysg feithrin Gwynedd yn gosod sylfaen gadarn i'r Gymraeg; Darparwyr addysg feithrin Gwynedd yn gosod sylfaen gadarn i'r Gymraeg; Trawsnewid defnydd cymdeithasol plant o'r Gymraeg ymysg plant sector cynradd Gwynedd; Trawsnewid y ddarpariaeth Hamdden, Ieuenctid, a Chwaraeon trwy gyfrwng y Gymraeg; Cynyddu'r defnydd cymdeithasol o'r Gymraeg yn y gymuned; Cynlluniau cymathu yn llwyddiannus yn ymdoddi dysgwyr i weithgarwch cymunedol cyfrwng Cymraeg; Trawsnewid gweithleoedd Gwynedd yn leoliadau sydd yn annog a chefnogi'r gweithlu i ddefnyddio'r Gymraeg yn y gweithle; Sefydlu'r Gymraeg fel arf Economaidd gweledol.**	The JLDP should incorporate the principles of sustainable development throughout the Plan.

ATODIAD 2: Diwygiadau Arfaethedig i Adroddiad Cwmpasu yr Arfarniad Cynaladwyedd

~~STRATEGAETH AMGYLCHEDDOL GWYNEDD~~	
~~Amcanion a Gofynion~~	~~Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd~~
~~Prif amcan – Amgylchedd naturiol ac adeiledig o safon fydd yn cael ei wella, ei warchod a'i fwyhau.~~ ~~Er mwyn ymgyrraedd tuag at yr amcan uchod bydd blaenoriaeth yn cael ei roi i:~~ ~~i) Warchod a gwella amgylchedd naturiol ac amrywiaeth bywyd gwyllt yr ardal~~ ~~ii) Lleihau gwastraff preifat a masnachol, annog ailgylchu ac ailddefnyddio a hyrwyddo dulliau o arbed ynni~~ ~~iii) Annog pobl i fwynhau, parchu a dod yn fwy ymwybodol o gyfoeth a chyfraniad yr amgylchedd lleol.~~ ~~iv) Cynnal a chyfoethogi ansawdd adeiledig yr ardal mewn modd fydd yn parchu ac yn cyfoethogi diwylliant, amgylchedd a chymeriad lleol.~~ ~~v) Hyrwyddo trafnidiaeth effeoiol a chynaliadwyfyd dyn rhoi mwy o ddewis i ddenfyddwyr.~~	~~Dylai'r CDLl ar y Cyd ymgorffori egwyddorion datblygu cynaladwya hyrwyddo gwarchod yr amgylchedd.~~

Confensiwn Bonn ar Gadwraeth Rhywogaethau Ymfudol o Anifeiliaid Gwyllt(1979)	
Amcanion a Gofynion	**Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd**
Amcan Confensiwn Bonn yw gwella statws rhywogaethau ymfudol sydd dan fygythiad drwy weithredu cenedlaethol a Chytundebau rhyngwladol rhwng gwladwriaethau o fewn yr amrywiaeth o grwpiau penodol o rywogaethau. Ei amcan yw gwarchod ac adfer cynefinoedd a rheoli ffactorau eraill a allai beryglu'r adar ymfudol sydd wedi'u rhestru.	**Dylai'r CDLl ar y Cyd geisio osgoi neu leihau'r datblygiadau – effaith perthnasol ar rywogaethau ymfudol a'u cynefinoedd.**

ADOLYGIAD O AWDURDODAU PARCIAU CENEDLAETHOL CYMRU (2004)	
Amcanion a Gofynion	**Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd**
Cyflwyno darganfyddiadau Adolygiad Awdurdodau Parciau Cenedlaethol (APC) yng Nghymru. Darparu trosolwg ac ymdrin â: y Parciau Cenedlaethol fel ased cenedlaethol i Gymru; diogelu a gwella harddwch naturiol; deall a mwynhau'r Parciau Cenedlaethol; lles economaidd a chymdeithasol yn gefnogol i ddibenion y parc; cyflawni dibenion y parc – rôl Adran 62(2); cynllunio a thai; cynllun rheoli'r parc a rheoli corfforaethol; rheolaeth; crynodeb o argymhellion a goblygiadau o ran adnoddau.	**Dylai'r CDLl ar y Cyd gyd-fynd ag egwyddorion cynllunio yr PCE ac edrych ar ddynodiadau a dyraniadau a all effeithio ar y ddwy Ardal ACLl.**

CYNLLUN RHEOLI PARC CENEDLAETHOL ERYRI	
Amcanion a Gofynion	**Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd**
Mae Cynllun Rheoli Parc Cenedlaethol Eryri (y Cynllun) yn ddogfen bwysig sy'n gysylltiedig â dyfodol yr ardal. Mae'n darparu'r fframwaith polisi strategol i'r Parc Cenedlaethol gyfan ac yn	**Dylai'r CDLl ar y Cyd gyd-fynd â'r egwyddorion cynllunio a gynhwysir yn y Cynllun Rheoli ac sy'n**

~~cynnwys Cynllun~~ Gweithredu penodol a fydd yn cael ei weithredu dros y ddwy flynedd nesaf. Mae'n darparu'r fframwaith polisi strategol i'r Parc Cenedlaethol gyfan ac yn cynnwys Cynllun Gweithredu penodol a fydd yn cael ei weithredu dros y ddwy flynedd nesaf.	edrych ar ddynodiadau a dyraniadau a allai effeithio ar y ddwy Ardal ACLl.

CONFENSIWN BERN AR GADWRAETH BYWYD GWYLLT A CHYNEFINOEDD NATURIOL EWROP (1979)	
Amcanion a Gofynion	**Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd**
Mae'r confensiwn yn anelu i: • Warchod fflora a ffawna gwyllt a chynefinoedd naturiol • Hyrwyddo cydweithrediad rhwng gwladwriaethau • Rhoi sylw penodol i rywogaethau prin a bregus, gan gynnwys rhywogaethau ymfudol prin a bregus. • Mae Atodiadau yn darparu gwybodaeth fanwl ar rywogaethau a chynefinoedd a warchodir o dan y confensiwn.	Dylai'r CDLl ar y Cyd ystyried cadwraeth bioamrywiaeth.

CYFARWYDDEB DŴR CRAGENBYSGOD Y GE (79/923/EED)	
Amcanion a Gofynion	**Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd**
Mae'r Gyfarwyddeb yn ceisio gwarchod a/neu wella ansawdd cyrff dŵr mewndirol a hallt ble mae cragen bysgod yn byw er mwyn cyfrannu at ansawdd cynnych bwytadwy cragen bysgod. Mae'n gosod safonau ar gyfer ansawdd dyfroedd dynodedig (canllaw o werthoedd ynghyd â gwerthoedd hanfodol) ac mae disgwyl i Aelod-wladwriaethau fonitro ansawdd y dyfroedd ac i gymryd camau i sicrhau eu bod yn cydymffurfio â'r safonau gofynnol.	Dylai'r Cynllun hwyluso'r gwaith o warchod a gwella ansawdd dŵr.

STRATEGAETH/CYNLLUN GWEITHREDU COEDWIGAETH YR UE	
Amcanion a Gofynion	**Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd**
Mae'r Strategaeth yn pwysleisio pwysigrwydd rôl aml swyddogaethau coedwigoedd a Rheolaeth Gynaliadwy o Goedwigoedd ar gyfer datblygu cymdeithas, ac yn adnabod cyfres o elfennau allweddol sy'n ffurfio sail i'w weithredu. Mae'n datgan bod polisi coedwigaeth yn gorwedd yng nghymhwysedd yr Aelod-wladwriaethau ond gall yr UE gyfrannu at weithrediad Rheolaeth Gynaliadwy o Goedwigoedd drwy bolisïau ar sail yr egwyddor o ddatganoli a'r weledigaeth o gyfrifoldeb ar y cyd.	Dylai'r CDLl ar y Cyd hwyluso rheolaeth gynaliadwy o goedwigoedd drwy ei bolisïau.

ATODIAD 2: Diwygiadau Arfaethedig i Adroddiad Cwmpasu yr Arfarniad Cynaladwyedd

RHWYSTRO COLLI BIOAMRYWIAETH ERBYN 2010 – A THU HWNT	
Amcanion a Gofynion	**Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd**
Ar 22 Mai 2006 mabwysiadodd y Comisiwn Ewropeaidd wasanaeth Cyfathrebu "Rhwystro Colli Bioamrywiaeth erbyn 2010 – gwasanaethau cynnal ecosystemau ar gyfer lles dynol" sy'n nodi dull polisi uchelgeisiol i rwystro colli bioamrywiaeth erbyn 2010. Yn benodol, mae'n darparu Cynllun Gweithredu UE sy'n cynnig mesurau cadarn ac yn amlinellu cyfrifoldebau sefydliadau'r UE ac Aelod-wladwriaethau yn eu trefn. Mae hefyd yn nodi dangosyddion i fonitro cynnydd ac amserlen ar gyfer gwerthuso.	**Dylai'r CDLl ar y Cyd hwyluso'r gwaith o amddiffyn a gwella bioamrywiaeth.**

RHEOLIADAU GWRYCHOEDD (1997)	
Amcanion a Gofynion	**Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd**
O dan y Rheoliadau Gwrychoedd, y mae'n anghyfreithlon tynnu neu ddinistrio rhai gwrychoedd heb ganiatâd yr awdurdod cynllunio lleol. Mae angen caniatâd cynllunio cyn tynnu gwrychoedd sydd o leiaf 20metr o hyd, dros 30 oed ac sy'n cynnwys rhai rhywogaethau o blanhigyn. Bydd yr awdurdod cynllunio lleol yn asesu pwysigrwydd y gwrychoedd gan ddefnyddio meini prawf sydd wedi'i nodi yn y rheoliadau.	**Dylai'r CDLl ar y Cyd ystyried gofynion y Rheoliadau yn ei bolisïau a'i gynigion.**

STRATEGAETH CENEDLOAETHOL EOG (1996)	
Amcanion a Gofynion	**Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd**
Mae Strategaeth Cenedlaethol Eog a lansiwyd gan y *National Rivers Authority* ym mis Chwefror 1996 ac a etifeddwyd gan Asiantaeth yr Amgylchedd (NRA, 1996) yn nodi pedwar amcan i reoli pysgodfeydd eog yng Nghymru a Lloegr: **1) Optimeiddio'r nifer o eogiaid sy'n dychwelyd i bysgodfeydd dŵr cartref.** **2) Cynnal a gwella ffitrwydd ac amrywiaeth stociau eog.** **3) Optimeiddio cyfanswm gwerth economaidd stoc dros ben.** **4) Sicrhau fod buddiolwyr yn cyrraedd costau angenrheidiol.** **Mae'r amcanion hyn wedi'u dylunio i ddiogelu stociau pysgod yn y dyfodol.**	**Dylai'r CDLl ar y Cyd ystyried amcanion y Cynllun.**

ATODIAD 2: Diwygiadau Arfaethedig i Adroddiad Cwmpasu yr Arfarniad Cynaladwyedd

DEDDF GWARCHOD MOCH DAEAR GWYLLT (2003)	
Amcanion a Gofynion	**Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd**
Mae'r Ddeddf yn ceisio atgyfnerthu, gwella ac ailddeddfu deddfwriaeth flaenorol. Y mae'n gwneud lladd, niweidio neu dynnu mochyn daear o fywyd gwyllt yn drosedd. Mae hefyd yn drosedd i ddifrodi neu ymyrryd â brochfa oni bai y ceir trwydded gan awdurdod statudol.	**Dylai'r CDLl ar y Cyd sicrhau nad yw ei ddynodiadau a'i bolisïau'n effeithio ar gynefinoedd moch daear.**

COED CADW (WOODLAND TRUST) – LLE AR GYFER NATUR (2002)	
Amcanion a Gofynion	**Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd**
Mae'r ddogfen hon yn nodi barn y Coed Cadw ar ddatblygiad gweithredu ar raddfa tirwedd ar gyfer bioamrywiaeth coetir. Rhan o'r nod yw gweld bioamrywiaeth coedwigoedd yn cael ei adfer a'i wella. • **Gan atal colli mwy o coetir hynafol.** • **Ceisio gwarchod ac ymestyn pob ardal o hen dyfiant.** • **Ceisio adfer coetir hynafol a blannwyd â choed conwydd ymwthiol lled-naturiol.** • **Hyrwyddo ac ymgymryd a byffro ac ymestyn coetir hynafol a chynefinoedd tir agored lled-naturiol presennol mewn ardaloedd â dwysedd uchel o goetir hynafol drwy greu coetir gynhenid newydd a chynefinoedd lled-naturiol eraill.** • **Ymgymryd â chynlluniau creu coetir.** • **Cefnogi'r angen i warchod a chynnal cynefinoedd tir agored lled-naturiol.** • **Cefnogi symud coedlan a phlanhigfeydd eilaidd o'r cynefinoedd tir agored lled-naturiol, ble mae digon o nodweddion creiriol yn goroesi i sicrhau eu bod yn cael eu hadfer yn llwyddiannus.** • **Ceisio cael lleihad cyffredinol yn nwyster y defnydd a wneir o'r tir, yn enwedig gyfochrog â chynefinoedd lled-naturiol.**	**Dylai'r CDLl ar y Cyd hwyluso'r gwaith o amddiffyn, gwarchod a gwella coetiroedd.**

COETIROEDD I GYMRU (2001)	
Amcanion a Gofynion	**Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd**
Mae'r strategaeth wedi'i llunio o amgylch coetiroedd a choed Cymru fel sail ar gyfer ei gweithredu ar draws pedwar o themâu strategol, sy'n cynnwys: • **Ymateb i newid hinsawdd- ymdopi a newid hinsawdd a chynorthwyo i leihau ein ôl-troed carbon.** • **Coetiroedd i bobl – gwasanaethu anghenion lleol am iechyd, addysg a swyddi.**	**Dylai'r CDLl ar y Cyd hwyluso'r gwaith o amddiffyn, gwarchod a gwella coetiroedd.**

• **Sector coedwigaeth cystadleuol ac integredig – diwydiannau arloesol a medrus sy'n cyflenwi cynnyrch adnewyddadwy o Gymru.** • **Ansawdd amgylcheddol – gwneud cyfraniad positif i bioamrywiaeth, tirweddau ac etifeddiaeth a lleihau pwysau amgylcheddol eraill.**	

CYNEFINOEDD BLAENORIAETH YNG NGHYMRU CYNGOR CEFN GWLAD CYMRU (2003)	
Amcanion a Gofynion	**Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd**
Canllaw technegol ar gyfer gweithredu bioamrywiaeth leol.	**Dylai'r CDLl ar y Cyd hwyluso gwarchodaeth, amddiffyniad a phan bo hynny'n briodol, gwella'r cynefinoedd blaenoriaeth a nodwyd i fod yn gyson ag amcanion y cynllun.**

GWEITHREDU DROS FIOAMRYWIAETH YN Y DYFODOL YNG NGHYMRU – GRŴP BIOAMRYWIAETH CYMRU (MAI 2002)	
Amcanion a Gofynion	**Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd**
Ym mis Mai 2002, cyhoeddodd Partneriaeth Bioamrywiaeth Cymru gyngor i Gynulliad Cenedlaethol Cymru ar Adroddiad Mileniwm y DU. Cefnogodd Partneriaeth Bioamrywiaeth Cymru yr MBR ac fe wnaethant nifer o argymhellion ar sail yr egwyddorion allweddol ar gyfer gweithredu bioamrywiaeth yng Nghymru: • **Partneriaeth – cynnwys y gwahanol sectorau cyhoeddus, gwirfoddol, academaidd a busnes;** • **Camau gweithredu a thargedau – mynd i'r afael â'r blaenoriaethau ar gyfer cadwraeth bioamrywiaeth drwy sefydlu gweithrediadau clir, deilliannau mesuradwy ac atebolrwydd;** • **Integreiddio Polisïau – prif-ffrydio pryder am amrywiaeth bywyd i mewn i ddatblygiad o polisïau integredig, i gylchdroi tueddiadau sy'n gostwng mewn bioamrywiaeth fel rhan o ymrwymiad i ddatblygiad cynaliadwy;** • **Gwybodaeth – penderfyniadau creiddiol gyda gwyddoniaeth a gwybodaeth gadarn a gweithio mewn ffyrdd arloesol i lenwi bylchau gwybodaeth a dealltwriaeth;** • **Ymwybyddiaeth cyhoeddus – pwysleisio'r angen i gipio dychymyg y cyhoedd a sicrhau gwerthfawrogiad o asedau naturiol Cymru sy'n effeithio ar y penderfyniadau a wneir gan bobl yn eu bywyd dyddiol.**	**Dylai'r CDLl ar y Cyd hwyluso'r gwaith o amddiffyn, gwarchod a gwella bioamrywiaeth.**

SAFON GOEDWIGAETH Y DU – AGWEDD Y LLYWODRAETH TUAG AT GOEDWIGAETH GYNALIADWY (2004)	
Amcanion a Gofynion	**Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd**

Mae Safon Goedwigaeth y DU yn diffinio safonau rheoli ac yn darparu sylfaen ar gyfer rheolaeth a monitro ar sail egwyddorion a meini prawf y cytunwyd arnynt ar gyfer coedwigaeth cynaliadwy. Mae Safon Goedwigaeth y DU yn diffinio gofynion y Llywodraeth am reolaeth gynaliadwy o goedwigoedd ar y meysydd allweddol isod: • **Coedwigoedd a Thirwedd** • **Coedwigoedd ac Amgylchedd Hanesyddol** • **Coedwigoedd a Bioamrywiaeth** • **Coedwigoedd a Phridd** • **Coedwigoedd a Newid Hinsawdd** • **Coedwigoedd a Phobl** • **Coedwigoedd a Dŵr.**	**Dylai'r CDLl ar y Cyd gyfrannu tuag at goedwigaeth cynaliadwy.**

LICC (2009) TAN 5 - CADWRAETH NATUR A CHYNLLUNIO – 2009	
Amcanion a Gofynion	**Goblygiadau i'r CDLIC**
Guidance on special conservational considerations and how the issue needs to be dealt with in the case of specific planning applications that could affect special conservational designations. **Mae'r TAN yn cynghori awdurdodau cynllunio lleol ar:** • **Egwyddorion allweddol o gynllunio cadarn am gadwraeth bywyd gwyllt;** • **Cadwraeth bywyd gwyllt a Chynlluniau Datblygu Lleol;** • **Cadwraeth bywyd gwyllt mewn gweithdrefnau rheoli datblygiad;** • **Ddatblygiad yn effeithio ar safleoedd a chynefinoedd a warchodir yn rhyngwladol ac sydd wedi'u dynodi ar lefel genedlaethol;** • **Datblygiad sy'n effeithio ar gynefinoedd a rhywogaethau blaenoriaeth a warchodir.** Protecting conservations and realising biodiversity objectives is critical to the LPA. Before making decisions regarding special conservation designations, consideration would have to be given to all extant planning permissions that could affect the proposed area.	The JLDP should consider the guidance when formulating al its policies relating to nature conservation. It is important that the JLDP is based on a sufficient understanding of the geology, landscape, species and habitats of the area.

CYNLLUN GWEITHREDU EOG AFON OGWEN (1999)	
Amcanion a Gofynion	**Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd**
Mae'r ddogfen hon yn cyflwyno Cynllun Gweithredu Eog a Brithyll Môr (SAP) ar gyfer Afon Ogwen – un o'r 63 cynllun sy'n cael ei baratoi ar gyfer afonydd eog yng Nghymru a Lloegr yn 1998/99 fel rhan o Strategaeth Genedlaethol Rheoli Eog yr Asiantaeth.	**Dylai'r CDLl ar y Cyd ystyried amcanion y Cynllun.**

ATODIAD 2: Diwygiadau Arfaethedig i Adroddiad Cwmpasu yr Arfarniad Cynaladwyedd

Mae'r Gweithdrefnau a gynigwyd yn y Cynllun yn cynnwys: • **Gwaith adfer cynefinoedd yn Nyffryn Nant Ffrancon.** • **Canfod ardaloedd eraill o ddirywiad cynefinoedd, yn enwedig o amgylch afonydd silfeydd.** • **Ymchwilio i effeithiolrwydd rhwystrau sy'n ceisio atal salmonidau hŷn rhag cael eu colli i geuffordd a lagŵn Chwarel y Penrhyn a Melin Tal-y- Bont.** • **Gwella mynediad i salmonidau hŷn lawr rhaeadr Ogwen a fydd hefyd yn gymorth i leihau potsio.** • **Addasu is-ddeddfau pysgodfeydd môr i leihau rhwydo anghyfreithlon yn yr aber ac ar hyd yr arfordir.** • **Gwella'r ffordd o gasglu data dal pysgod a'r system cofnodi.**	

CYNLLUN RHEOLI LLYSYWOD GORLLEWIN CYMRU	
Amcanion a Gofynion	**Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd**
Mae'r Cynllun Rheoli Llysywod Gorllewin Cymru ar gyfer Ardal Basn Afonydd Gorllewin Cymru (RBD) yn anelu i ddisgrifio statws presennol poblogaethau llysywod, asesu cydymffurfiaeth a'r targed a nodwyd yn Rheoliad Rhif 1100/2007 y Cyngor a mesurau rheoli manwl i gynyddu cilfa llysywen arian. Bydd hyn yn cyfrannu at adfer y stoc o lysywod Ewropeaidd.	**Dylai'r CDLl ar y Cyd anelu i wella a chynnal bioamrywiaeth yn Ardal y Cynllun.**

LOCAL (GWYNEDD) **~~GWYNEDD AR Y CYD~~ GWELLA GWYNEDD AR Y CYD – DOGFEN YMGYNGHOROL EBRILL 2011**	
Amcanion a Gofynion	**Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd**

ATODIAD 2: Diwygiadau Arfaethedig i Adroddiad Cwmpasu yr Arfarniad Cynaladwyedd

~~Mae'r Strategaeth gymuendol yn gosod cyfeiriad a chanllawiau cadarn ar gyfer gwella ansawdd bywyd yng Ngwynedd ar sail blaenoriaethu fydd yn cryfhau cydweithio gwirioneddol ar draws cyrff y sir. Gweledigaeth – Cydweithio i wella ansawdd bywydau trigolion Gwynedd – i gynnal a hyrwyddo cymunedau cynaliadwy, llewyrchus a bywiog.~~ **Pwrpas y Strategaeth Gymunedol yw hyrwyddo lles economaidd, cymdeithasol ac amgylcheddol yng Ngwynedd.** **Mae'r egwyddorion a ganlyn yn ganolog i'r gwaith:** • **Hyrwyddo lles economaidd, cymdeithasol ac amgylcheddol pobl a chymunedau er mwyn gwella ansawdd bywyd ar gyfer ein cenhedlaeth ni a chenedlaethau'r dyfodol.** • **Hyrwyddo gwasanaethau lleol gan ganolbwyntio ar ddinasyddion.** • **Delio â materion cymdeithasol sy'n cyfrannu at waharddiad, iechyd gwael a chyfleoedd cyfartal.** • **Ymrwymiad i gydweithio ar draws y sector cyhoeddus, y sector breifat a'r trydydd sector.** • **Ymrwymiad i fod yn atebol i ddinasyddion y sir.** • **Hyrwyddo cyfleoedd cyfartal.** • **Hyrwyddo'r laith Gymraeg** **Mae'r strategaeth yn ceisio creu:** • **Ardal ble mae'r economi'n ffynnu.** • **Ardal ag amgylchedd cynaliadwy** • **Ardal ym mhle mae plant a phobl ifanc yn llwyddo** • **Ardal gyffrous i fyw ynddi gyda chymunedau bywiog.** • **Ardal â iechyd da a'r gofal gorau yn y gymuned.**	**Dylai'r Cynllun ymgorffori egwyddorion datblygu cynaliadwy.**

STRATEGAETH AD-DREFNU YSGOLION GWYNEDD	
Amcanion a Gofynion	**Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd**

ATODIAD 2: Diwygiadau Arfaethedig i Adroddiad Cwmpasu yr Arfarniad Cynaladwyedd

Mae'r strategaeth yn amlinellu gweledigaeth y Cyngor i: **"Cynnig addysg o'r ansawdd uchaf posibl fydd yn rhoi'r profiadau, y sgiliau a'r hyder i blant y Sir a'u galluogi i ddatblygu i fod yn ddinasyddion dwyieithog, llwyddiannus a chyflawn".** **Mae'r strategaeth yn adnabod chwe phrif amcan, sef:** 1. **dosbarthiadau o faint addas ac arweinyddiaeth o ansawdd uchel** 2. **hyrwyddo a chryfhau'r iaith Gymraeg** 3. **datblygu cynllun hir dymor rhagweithiol a chreadigol** 4. **gwneud y defnydd gorau o'r adnoddau sydd ar gael** 5. **creu amgylchedd dysgu o'r radd flaenaf i blant ac athrawon y Sir** 6. **datblygu ysgolion yn sefydliadau sy'n ganolbwynt i weithgareddau cymunedol.** **Sefydlwyd yr egwyddorion canlynol ar gyfer y broses ad-drefnu:** • **Bod angen cynllunio'r newid fesul dalgylch, gan flaenoriaethu'r dalgylchoedd ble mae'r angen am y newid fwyaf amlwg a chlir;** • **Bod graddfa, natur ac amserlen y newid am amrywio o ddalgylch i ddalgylch;** • **Bod angen cynllunio'r newid fesul dalgylch law yn llaw gyda chynrychiolwyr lleol – mewn rhai dalgylchoedd bydd posib trafod nifer o opsiynau ac mae modd ystyried syniadau newydd fydd yn deillio o'r drafodaeth leol;** • **Bod fframwaith adolygu clir a theg yn cael ei weithredu ar gyfer dalgylchoedd ac ysgolion unigol – bydd y fframwaith yn gyd-destun pwysig wrth benderfynu graddfa, natur ac amserlen y newid mewn dalgylchoedd penodol;** • **Bod unrhyw gynnig i newid y ddarpariaeth addysg gynradd yn lleol yn cynnal a gwella'r defnydd o'r iaith Gymraeg fel iaith addysgol a chymunedol.** • **Bod y Cyngor yn ymrwymo i gadw unrhyw arbedion sy'n deillio o ad-drefnu ysgolion yn y gyfundrefn addysg.**	**Dylai'r CDLl ar y Cyd ystyried goblygiadau'r strategaeth ar gynllunio defnydd tir yn ardal y Cynllun gan gynnwys goblygiadau unrhyw newidiadau daearyddol ym mhoblogaeth plant.**

DYFODOL EIN HYNNI: FFYNONELLAU YNNI ADNEWYDDADWY (EC, 1997)	
Amcanion a Gofynion	**Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd**
Mae'r papur gwyn yn diffinio gweledigaeth strategol hirdymor i bolisïau ynni, drwy gyfuno ein nodau amgylcheddol, sicrwydd cyflenwad, cystadleuaeth a chymdeithasol. Pum nod allweddol: 1. **dilyn llwybr tuag at gwtogi ar ollyngiadau CO2 y DU - y prif gyfrannwr i gynhesu byd eang - o ryw 60% erbyn tua 2050 gan amlygu gwir gynnydd erbyn 2020;** 2. **cynnal dibynadwyedd cyflenwadau ynni;**	**Dylai'r CDLl ar y Cyd hyrwyddo'r defnydd o ynni adnewyddadwy mewn datblygiadau newydd a phwysleisio'r berthynas rhwng ynni a dyluniad adeilad.**

ATODIAD 2: Diwygiadau Arfaethedig i Adroddiad Cwmpasu yr Arfarniad Cynaladwyedd

3. **hybu marchnadoedd cystadleuol yn y DU a'r tu hwnt, gan helpu i godi cyfradd ein twf economaidd cynaliadwy** 4. **gwella'n cynhyrchedd** **5. sicrhau bod pob cartref wedi'i wresogi'n briodol mewn modd fforddiadwy.**	

CYFARWYDDEB YR UE I HYRYWDDO BIO DANWYDD AR GYFER TRAFNIDIAETH (2003/30/EC)	
Amcanion a Gofynion	**Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd**
Mae Cyfarwyddeb 2003/30/EC yn nodi canran lleiafswm o biodanwydd (yn ôl cynnwys ynni) i ddisodli disel a phetrol mewn cludiant ac yn nodi rhwymedigaeth ar Aelod-wladwriaethau i sicrhau bod y cwotâu biodanwydd hyn yn cael eu cwrdd yn ymarferol o 2005 ymlaen. Mae'r amserlen arfaethedig ar gyfer y cyfranddaliad biodanwydd gorfodol fel a ganlyn: 2005 - 2%; 2006 - 2.75%; 2007 - 3.5%; 2008 - 4.25%; 2009 - 5%; 2010 - 5.75%.	**Dylai'r CDLl ar y Cyd hyrwyddo datblygiad rhwydwaith cludiant clir a chynaliadwy.**

SYSTEM MASNACHU ALLYRIADAU'R UNDEB EWROPEAIDD	
Amcanion a Gofynion	**Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd**
Gelwyd hyn yn Gynllun Masnachu Allyriadau'r UE yn flaenorol. System Masnachu Allyriadau'r Undeb Ewropeaidd yw un o'r polisïau sydd wedi'i gyflwyno ledled yr Undeb Ewropeaidd (UE) i geisio cyrraedd ei darged allyriadau nwyon tŷ gwydr o dan y Protocol Kyoto. Ar hyn o bryd mae gan y cynllun ddau gyfnod gweithredu: **Roedd Cyfnod 1 yn weithredol o 1 Ionawr 2005 i 31 Rhagfyr 2007 ac yn 'gyfnod dysgu trwy wneud';** **Mae Cyfnod II yn weithredol o 1 Ionawr 2008 i 31 Rhagfyr 2012 ac yn cynnwys monitro diwygiedig a rheolau adrodd a capiau allyriadau mwy caeth a ffynonellau hylosgiad ychwanegol.** **Mae Cyfnod III, a fydd yn weithredol o 1 Ionawr 2013 i 31 Rhagfyr 2020 yn cyflwyno newidiadau mawr gan gynnwys cydgordio methodoleg dosbarthu a ffynonellau nwyon tŷ gwydr ac allyriadau ychwanegol.**	**Dylai'r CDLl fynd i'r afael â newid hinsawdd ac annog y lleihad mewn allyriadau nwyon niweidiol tŷ gwydr.**

CYFARWYDDEB YR UE I HYRWYDDO TRYDAN O YNNI ADNEWYDDADWY (2001/77/EC)	
Amcanion a Gofynion	**Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd**
Amcan y Gyfarwyddeb yw hyrwyddo cynnydd sylweddol yng nghyfran y trydan a gynhyrchir o ffynonellau ynni adnewyddadwy ar draws yr Undeb Ewropeaidd erbyn 2010.	**Dylai'r CDLl annog cynhyrchu ynni o Ffynonellau Ynni Adnewyddadwy**

ATODIAD 2: Diwygiadau Arfaethedig i Adroddiad Cwmpasu yr Arfarniad Cynaladwyedd

RHEOLIADAU ANSAWDD AER (UCHAFSWM GWERTH) (2003)	
Amcanion a Gofynion	**Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd**
Mae'r rheoliadau hyn yn adnabod crynodiadau cymedrig blynyddol o llygryddion aer penodol byddant yn difrodi llystyfiant ac ecosystemau uwchben y crynodiadau hynny.	**Dylai'r CDLl ar y Cyd hwyluso gwella ansawdd yr aer.**

CONVENTION ON LONG RANGE TRANSBOUNDARY AIR POLLUTION	
Amcanion a Gofynion	**Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd**
Bwriad y Convention on Long-Range Transboundary Air Pollution (CLRTAP) yw gwarchod yr amgylchedd ddynol rhag llygredd aer ac i atal llygredd aer yn raddol , gan gynnwys llygredd aer trawsffiniol amrediad pell. Amcan y Confensiwn yw y bydd Partïon yn ymdrechu i gyfyngu a chyn belled ag y bo modd, leihau ac atal llygredd aer yn raddol gan gynnwys llygredd aer trawsffiniol amrediad pell. Bydd Partïon yn datblygu polisïau a strategaethau i daclo'r gollyngiad o lygryddion aer drwy gyfnewid gwybodaeth, ymgynghori, ymchwil a monitro.	**Dylai'r Cynllun fynd i'r afael â newid hinsawdd ac annog y lleihad mewn allyriadau nwyon niweidiol tŷ gwydr.**

CYFARWYDDEB AR UCHAFSWM ALLYRIADAU CENEDLAETHOL	
Amcanion a Gofynion	**Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd**
Mae Cyfarwyddeb 2001/81/EC y Senedd Ewropeaidd a'r Cyngor ar Uchafsymiau Allyriadau Cenedlaethol Llygryddion Penodol (Cyfarwyddeb NEC) yn pennu'r lefelau uchaf ar gyfer pob Aelod-wladwriaeth ar gyfer y cyfanswm o allyriadau yn 2010 o ran y pedwar llygredd sy'n gyfrifol am asideiddio, ewtoffeiddio a llygredd oson ar y ddaear (sylffwr deuocsid, ocsidau nitrogen, cyfansoddion organig anweddol ac amonia), ond mae mwyafrif y gwaith o ddewis pa fesurau – yn ychwanegol at ddeddfwriaeth Cymunedol ar gyfer categorïau ffynonellau arbennig – yn cael ei adael i Aelod-wladwriaethau i'w gwneud er mwyn cydymffurfio.	**Dylai'r Cynllun fynd i'r afael â newid hinsawdd ac annog y lleihad mewn allyriadau nwyon niweidiol tŷ gwydr.**

NEWID YN YR HINSAWDD CYMRU – DYSGU SUT I FYW YN WAHANOL (2001)	
Amcanion a Gofynion	**Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd**
Adroddiad sy'n: • **crynhoi effaith newid hinsawdd ar Gymru;** • **dynodi efallai ble bydd angen addasiad;** • **dynodi sut y gellir lleihau allyriannau.** • **ac sy'n amlinellu camau gweithredu Llywodraeth y Cynulliad ar addasiadau – llifogydd a pheryglon naturiol eraill.**	**Dylai'r Cynllun fynd i'r afael â newid hinsawdd ac annog y lleihad mewn allyriadau nwyon niweidiol tŷ gwydr.**

ATODIAD 2: Diwygiadau Arfaethedig i Adroddiad Cwmpasu yr Arfarniad Cynaladwyedd

YNNI CYMRU – TRYWYDD YNNI: DOGFEN YMGYNGHORI (2005)	
Amcanion a Gofynion	**Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd**
Mae'r Ddogfen Ymgynghori'n nodi ein gweledigaeth i wneud Cymru'n ffenestr siop i ynni glân a chynnal ein hysfa gystadleuol rhyngwladol.	**Dylai'r CDLl ar y Cyd hyrwyddo'r defnydd o ynni adnewyddadwy mewn datblygiadau newydd.**

NEWID HINSAWDD: PENDERFYNIADAU HERIOL (2000)	
Amcanion a Gofynion	**Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd**
Mae'r astudiaeth hon yn cynnwys newidiadau posib i hinsawdd, barn arbenigol ar y goblygiadau a chanlyniadau cyfweliadau'r budd-ddeiliaid. Mae'n amlinellu sut bydd newid hinsawdd yn newid: • **glawiad;** • **tymheredd;** • **lefelau'r môr; a** • **gwynt.** **Bydd yn effeithio ar amgylchedd naturiol ac adeiedig Cymru, ei harfordiroedd a iechyd ei phobl ac efallai'n cynyddu amlder llifogydd. Mae hefyd yn cyfeirio at y modd y dylid trafod newid hinsawdd mewn ffordd deniadol ac awdurdodol.**	**Dylai'r Cynllun fynd i'r afael â newid hinsawdd ac annog y lleihad mewn allyriadau nwyon niweidiol tŷ gwydr.**

STRATEGAETH NEWID HINSAWDD CYMRU (HYDREF 2010)	
Objectives and Requirements	**Implications for JLDP**
Mae'r Strategaeth ar y Newid yn yr Hinsawdd yn bolisi newydd sy'n adeiladu ar y Strategaeth Amgylcheddol a gyhoeddwyd ym mis Mai 2006 a'r ddogfen Cymru'n Un: Cenedl Un Blaned a gyhoeddwyd ym mis Mai 2009. Mae'r pwyntiau allweddol yn y Strategaeth fel a ganlyn: ▪ Ail ddatgan y targed o leihau allyriadau nwyon tŷ gwydr Cymru o 3% y flwyddyn o 2011 ymlaen (heb gynnwys diwydiant trwm a chynhyrchiad pŵer). ▪ Ymrwymiad i gyflawni lleihad o 40% yn allyriadau holl nwyon tŷ gwydr erbyn 2020 (o gymharu â gwaelodling 1990). ▪ Targedau penodol ar gyfer lleihau allyriadau lleiafswm ym mhob un o'r 6 sector: trafnidiaeth, preswyl, busnes, amaethyddiaeth a defnydd tir, sector gyhoeddus, sector gwastraff. ▪ Lefel uchafswm ar gyfer allyriadau o adeiladau sector gyhoeddus fel gall y llywodraeth arwain drwy esiampl. ▪ Cydlyniad cenedlaethol er mwyn sicrhau fod Cymru mewn sefyllfa dda i addasu i newid hinsawdd.	Dylai'r CDLl ar y Cyd anelu i gyfrannu at lwyddiant yr amcanion sydd wedi eu hamlinellu yn y Strategaeth **a'i gynlluniau** a hyrwyddo gwellhad mewn ansawdd aer ac i beidio â gwaethygu llygredd aer.

Yn ogystal mae gan Strategaeth Newid Hinsawdd Cymru ddau gynllun cyflwyno penodol – Cynllun Cyflawni ar gyfer Lleihau Allyriadau a'r Cynllun Cyflawni ar gyfer Ymaddasu. Mae'r Cynllun Cyflawni ar gyfer Lleihau Allyriadau yn nodi'r polisïau a'r rhaglenni a fydd o gymorth i gyrraedd y targed i leihau allyriadau nwyon tŷ gwydr o 3% fesul blwyddyn mewn ardaloedd o gymhwysedd datganoledig. Mae'r Cynllun Cyflawni ar gyfer Ymaddasu yn disgrifio'r gweithdrefnau a fydd yn bodloni amcanion y Fframwaith Ymaddasu i wneud Cymru'n fwy gwydn i effeithiau newid hinsawdd.	

FFRAMWAITH YNYS YNNI YNYS MÔN	
Amcanion a Gofynion	**Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd**
Elfennau allweddol Fframwaith Ynys Ynni yw: **Yn y tymor byr: gosodiadau biomas ar raddfa fawr a bach a chefnogi cnydau ynni, camau effeithlonrwydd ynni a micro gynhyrchu. Trafodaethau a chyd-drafodaethau cychwynnol er mwyn manteisio i'r eithaf ar gyfleoedd yn sgil Ynni Gwynt ar y Môr.** **Y tymor canolig i hir: y safle newydd yn yr Wylfa hyd ar 3.2 GW. gweithredu prosiect ynni'r llanw yn Ynysoedd Moelrhoniaid, gorsaf ynni gwynt ar y môr yn Mhorthladd Caergybi ac ailosod ffermydd ynni gwynt ar y môr sy'n bodoli eisoes.** **Yr hirdymor: ehangu ynni'r llanw a datblygu'r economi hydrogen.** **Mae i Ynys Ynni gryn botensial o ran gwireddu manteision economaidd, cymdeithasol ac amgylcheddol ar gyfer economi Ynys Môn a Gogledd Orllewin Cymru. Mae potensial i greu uchafswm o 4500 o swyddi adeiladu (2017) ym Mon a Gogledd Orllewin Cymru, gan gynnwys swyddi yn y gadwyn gyflenwi. Gallai'r fframwaith hefyd greu 2500 o swyddi gweithredol a chynnal eraill ar yr ynys ac yn yr isranbarth ehangach erbyn 2025.**	**Dylai'r CDLl ar y Cyd ystyried cynigion ac amcanion Fframwaith Ynys Ynni.**

CONFENSIWN TREFTADAETH Y BYD	
Amcanion a Gofynion	**Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd**
Nod Confensiwn Treftadaeth y Byd yw hyrwyddo cydweithredu ymysg cenhedloedd i warchod treftadaeth o amgylch y byd sydd o werth byd-eang eithriadol ac mae ei gadwraeth yn bwysig i	**Dylai'r CDLl ar y Cydhwyluso'r gwaith o amddiffyn, gwarchod adnoddau treftadaeth pwysig.**

genedlaethau presennol a rhai'r dyfodol.	

CYNLLUN RHEOLI SAFLE TREFTADAETH Y BYD	
Amcanion a Gofynion	**Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd**
Mae Diben y Cynllun Rheoli fel a ganlyn: **Mae rheoli Safle Treftadaeth y Byd yn gynhwysfawr yn dibynnu ar ddiogelu'r henebion o fewn y ffiniau arysgrifedig; diogelu a gwella eu lleoliad; eu cyflwyno i'r cyhoedd at ddibenion addysg gydol oes; a hyrwyddo addysg ac ymchwil. Goruchwyliwyd y gwaith o baratoi'r Cynllun Rheoli hwn gan grŵp llywio gyda chynrychiolwyr o Cadw – un o asiantaethau gweithredol Llywodraeth Cynulliad Cymru – awdurdodau lleol yr ardal, Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri; ac ICOMOS-UK. Cafwyd cyfraniadau gan grwpiau arbenigol a chymunedol ac asiantaethau perthnasol eraill o'r llywodraeth drwy gyfrwng arolwg o sefydliadau a gwaith ymgynghori a gynhaliwyd yn ystod y broses ddrafftio. Bwriedir i'r cynllun ddarparu fframwaith ar gyfer rheolaeth gynhwysfawr ar y safle.**	**Dylai'r CDLl ar y Cyd ystyried y fframwaith rheoli a gynhwyswyd yn y cynllun rheoli.**

WAG (2010) TAN6 – PLANNING FOR SUSTAINABLE RURAL COMMUNITIES	
Objectives and Requirements	**Implications for JLDP**

ATODIAD 2: Diwygiadau Arfaethedig i Adroddiad Cwmpasu yr Arfarniad Cynaladwyedd

~~Cyflwynir yr ystyriaethau sydd angen rhoi pwyslais arnynt wrth ymdrin â chais ar gyfer datblygiad amaethyddol neu ddatblygiad gwledig.~~ ~~Pwysleisir yr angen i ddatblygiadau newydd ystyried eu lleoliad gan sicrhau nad ydyw'n cael effaith ar ffermydd. Yn ogystal mae yna arweiniad yn cael ei roi ar ailddefnyddio/addasu adeiladau gwledig gan nodi mai un o'r prif ystyriaethau yw natur a graddfa'r datblygiad arfaethedig. Mae materion eraill sydd yn cael eu hymdrin ag hwy yn y NCT penodol hyn yn cynnwys, datblygiadau yn ymwneud ag arallgyfeirio, hawliau datblygu mewn perthynas ag amaethyddiaeth a choedwigaeth, anheddau amaethyddol parhaol a datblygiadau sydd yn gysylltiedig â cheffylau.~~ **Diben y NCT hwn yw darparu arweiniad ymarferol ar rôl y system gynllunio i gefnogi cymunedau gwledig cynaliadwy.** **Mae'r NCT yn darparu arweiniad ar sut y gall y system gynllunio gyfrannu tuag at:** • **gymunedau gwledig cynaliadwy;** • **tai gwledig cynaliadwy;** • **gwasanaethau gwledig cynaliadwy; ac** • **amaethyddiaeth gynaliadwy.** **Dylai awdurdodau cynllunio geisio cryfhau cymunedau gwledig drwy geisio sicrhau y gall trigolion presennol weithio a chael mynediad at wasanaethau'n lleol gan ddefnyddio cludiant carbon isel i gael cyfran uwch o'u hanghenion ynni o ffynonellau adnewyddadwy lleol. Dylai awdurdodau cynllunio asesu anghenion a blaenoriaethau cymunedau gwledig. Dylai cynlluniau datblygu ddiffinio anghenion lleol gan ystyried cymeriad cymdeithasol, economaidd ac amgylcheddol yr ardal.**	Dylai'r CDLl roi ystyriaeth i'r arweiniad ynghylch amaethyddiaeth a datblygu gwledig a hwyluso gwelliant yn y diwydiant amaethyddol wrth warchod yr amgylchedd ar yr un amser.

GWELLA BYWYDAU A CHYMUNEDAU – CARTREFI YNG NGHYMRU (2010)	
Amcanion a Gofynion	**Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd**
Mae'r ddogfen hon yn nodi'r heriau wrth geisio diwallu gofynion tai, y blaenoriaethau a'r camau gweithredu a fydd yn cael eu cymryd. Mae hefyd yn esbonio'r manteision o fuddsoddi mewn tai a'r blaenoriaethau ar gyfer gweithredu. **Y bwriad yw gwella bywyd pobl. Bydd yn:** **i) Darparu mwy o'r math priodol o dai a chynnig mwy o ddewis.** **ii) Gwella tai a chymunedau, gan gynnwys effeithlonrwydd ynni tai newydd a thai presennol.** **iii) Gwella'r gwasanaethau a'r cymorth sydd ar gael i ymdrin â materion sy'n ymwneud â thai, yn enwedig ar gyfer pobl sy'n agored i niwed a phobl o grwpiau lleiafrifol.**	**Dylai'r CDLl ar y Cyd hwyluso gwella'r cyflenwad, ansawdd, fforddiadwyedd ac addasrwydd tai yn yr ardal ar gyfer pob rhan o'r gymdeithas.**

ATODIAD 2: Diwygiadau Arfaethedig i Adroddiad Cwmpasu yr Arfarniad Cynaladwyedd

Mae hyrwyddo mynediad cyfartal at dai a gwasanaethau i bawb, gwella gwasanaethau, taclo tlodi ac anghydraddoldeb ac ymateb i faterion mawr megis newid hinsawdd yn themâu sy'n rhedeg drwy'r bwriad.	
STRATEGAETH DIGARTREFEDD 2010-2013	
Amcanion a Gofynion	**Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd**
Y weledigaeth sy'n gyrru'r Strategaeth Digartrefedd yw: **"Datblygu gwasanaeth digartrefedd sy'n hyblyg, yn hygyrch ac yn holistig gyda phartneriaid allweddol yng Ngwynedd, gyda'r nod o hyrwyddo byw'n annibynnol a thai cynaliadwy ar gyfer pob grŵp client ac felly'n lleihau'r achosion o ddigartrefedd."** **Er mwyn cyflawni'r weledigaeth, nodwyd pedwar o amcanion allweddol strategol fydd yn strwythuro sut y cyflawnir y weledigaeth:** **iv) Rhoi mwy o bwyslais ar atal digartrefedd gan ganolbwyntio ar y cwsmer trwy gyfrwng gwell gweithdrefnau strategol a gweithredol o fewn y Cyngor a chyda sefydliadau partner o ran cynllunio a chyflwyno'r gwasanaethau digartrefedd.** **v) Gwella mynediad at wasanaethau iechyd ar gyfer pobl fregus digartref a darparu dull holistig tuag at hyrwyddo a sicrhau eu hiechyd a'u lles.** **vi) Gwella argaeledd llety a gwella mynediad at lety dros dro a sefydlog addas.** vii) **Gwella'r trefniadau rheoli perfformiad ar gyfer yr holl wasanaethau digartrefedd sy'n cael eu darparu gan y Cyngor a'i bartneriaid.**	**Dylai'r CDLl ar y Cyd hwyluso gwella'r cyflenwad, ansawdd, fforddiadwyedd ac addasrwydd tai yn yr ardal ar gyfer pob rhan o'r gymdeithas.**

DATGANIAD CYFLENWI TAI FFORDDIADWY (2009)	
Amcanion a Gofynion	**Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd**
Prif bwrpas DCTFf yw cynyddu'r ddarpariaeth o gartrefi fforddiadwy, gyda'r broses gynllunio yn cael ei gweld fel offeryn hanfodol i wella cyflenwad. Mae Llywodraeth Cynulliad Cymru (LlCC) yn ei gwneud yn ofynnol ar i holl Gynghorau Cymru gynhyrchu DCTFfau, Mae Cyngor Sir Ynys Môn (y Cyngor) wedi ymrwymo i uchafu'r ddarpariaeth o dai fforddiadwy i'w drigolion ac, yn y broses, creu cymunedau wedi'u hintegreiddio'n dda ac sy'n gynaliadwy.	**Dylai'r CDLl ar y Cyd ystyried y canllawiau wrth lunio ei bolisïau a'i ddyraniadau.**

STRATEGAETH TAI GWAG YNYS MÔN (2010)	
Amcanion a Gofynion	**Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd**
Pwrpas: I ddod â chartrefi sydd wedi bod yn wag am fwy na chwe mis yn ôl i ddefnydd preswyl **Er mwyn:** • **Cynyddu'r cyflenwad o dai fforddiadwy** • **Gwella cynaladwyedd y cymunedau a'r amgylchedd adeiledig.** • **Gwneud y defnydd gorau posib o'r stoc tai presennol.**	**Dylai'r CDLl ar y Cyd hwyluso ailddefnyddio tai gwag er mwyn cynorthwyo i ddiwallu anghenion tai'r boblogaeth.**

ATODIAD 2: Diwygiadau Arfaethedig i Adroddiad Cwmpasu yr Arfarniad Cynaladwyedd

Camau Gweithredu: 1. **Gweithredu Strategaeth Tai Gwag.** 2. **Sefydlu dull trawsadrannol i ddelio â materion tai gwag mewn ffordd gydlynol gan wneud y defnydd gorau o adnoddau.** 3. **Creu bas data o dai gwag.** 4. **Gweithio mewn partneriaeth â pherchnogion a rhoi gwybodaeth iddynt.** 5. **Sicrhau cyfleoedd ariannu sydd ar gael.** 6. **Rhoi blaenoriaeth i ganfod tai gwag allai fodloni anghenion Tai Fforddiadwy.** 7. **Datblygu opsiynau i ddod â thai gwag yn ôl i ddefnydd.** 8. **Adnabod targedau i ddelio â thai gwag sy'n amodol ar adolygiad blynyddol.**	

STRATEGAETH ADNEWYDDU TAI SECTOR PREIFAT (2010) (ACLl Ynys Môn)	
Amcanion a Gofynion	**Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd**
Pwrpas: Wedi cwblhau Arolwg Amod Tai yn y Sector Preifat a chydymffurfio ag argymhelliad Swyddfa Archwilio Cymru i drefnu dull gweithredu strategol i Adnewyddu Tai Sector Preifat. **Amcan Strategol: I hyrwyddo dull gweithredu'r Cyngor wrth geisio cynorthwyo, a ble bo'n briodol, hybu'r eiddo hynny sydd angen gwelliant drwy Grantiau Adnewyddu Tai yn y Sector Perchentyaeth a'r Sector Rhentu Preifat. Gan gynnwys dod ag eiddo gwag ac adfeiliedig addas yn ôl i ddefnydd preswyl. Wrth wneud hynny, gwneud y defnydd gorau posib o adnoddau sydd ar gael a chydnabod mai cyfrifoldeb pob perchennog tŷ/eiddo yw cynnal ei eiddo personol.**	**Dylai'r CDLl ar y Cyd hwyluso gwella'r cyflenwad tai yn yr ardal, eu hansawdd, eu fforddiadwyedd a'u haddasrwydd er mwyn diwallu anghenion y boblogaeth breswyl.**

STRATEGAETH RHEOLAETH INTEGREDIG AR BARTHAU ARFORDIROL	
Amcanion a Gofynion	**Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd**
Mae'r strategaeth yn amlinellu ein gweledigaeth ar gyfer dyfodol cynaliadwy i arfordir Cymru: • **Ym mherchenogaeth y gymuned;** • **Wedi'i optimeiddio;** • **Yn cael ei werthfawrogi;** • **Yn cael ei ddiogelu;** • **Yn ffynnu; ac** • **Yn gynaliadwy.** **Mae'r weledigaeth yn anelu at warchod a gwella asedau naturiol diwylliannol ac economaidd y parth**	**Dylai'r CDLl ar y Cyd warchod a gwella asedau naturiol, diwylliannol ac economaidd arfordiroedd.**

arfordirol. Cyflawni gwaith Rheolaeth Integredig ar Barthau Arfordirol a'r weledigaeth i sicrhau'r un canlyniad sef arfordir cynaliadwy sy'n cael ei ddefnyddio a'i fwynhau gan bawb. **Mae'r Strategaeth yn nodi amcanion a chamau gweithredu i weithredu Rheolaeth Integredig ar Barthau Arfordirol yng Nghymru. Daw'r amcanion, a nodir yn adran chwech o'r ddogfen, o dan saith prif bennawd:** **1. Hyrwyddo Rheolaeth Integredig ar Barthau Arfordirol yn genedlaethol ac yn lleol;** **2. Integreiddio polisïau;** **3. Prosesu cynllunio a gwneud penderfyniadau integredig;** **4. Gwell gwybodaeth;** **5. Hyrwyddo ymwybyddiaeth o werth y parth arfordirol a Rheolaeth Integredig ar Barthau Arfordirol;** **6. Ymuno â'n cymdogion; a** **7. Monitro'r broses Rheolaeth Integredig ar Barthau Arfordirol.**	

STRATEGAETH TIRWEDD YNYS MÔN – DIWEDDARIAD (2011)	
Amcanion a Gofynion	**Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd**
Adnabod ardaloedd sydd â gwerthoedd tirwedd o ansawdd uchel gan ddefnyddio methodoleg LANDMAP.	**Dylai'r CDLl ar y Cyd ystyried canfyddiadau'r Strategaeth Tirwedd.**

CYFARWYDDEB YR UE AR DRIN DŴR GWASTRAFF TREFOL AC ARDALOEDD SENSITIF EWTROFFIG DYNODEDIG	
Amcanion a Gofynion	**Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd**
O dan Gyfarwyddeb Trin Dŵr Gwastraff Trefol 1991, mae safonau casglu, trin a gwaredu dŵr gwastraff sydd angen ym mhob gweithle yn ddibynnol ar ddau ffactor: **1. maint yr ardal drefol.** **2. dosbarthiad y dŵr sy'n cael ei dderbyn, h.y. sensitif ai peidio i ewtoffeiddio.**	**Dylai'r CDLl ar y Cyd ystyried gofynion y Gyfarwyddeb a hwyluso'r gwaith o amddiffyn a gwella ansawdd dŵr.**

CYNLLUN SYCHDER ASIANTAETH YR AMGYLCHEDD (DRAFFT YMGYNGHORI) (MEDI 2011)	
Amcanion a Gofynion	**Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd**

ATODIAD 2: Diwygiadau Arfaethedig i Adroddiad Cwmpasu yr Arfarniad Cynaladwyedd

Mae'r cynllun hwn yn amlinellu sut mae Asiantaeth yr Amgylchedd yn rheoli sychder yng Nghymru. Mae'n amlinellu: • **strwythur rheoli sychder;** • **penderfyniadau rheoli sychder a'r camau gweithredu a gymerwyd a'r sbardunau ar gyfer y gwaith hynny;** • **sut mae effeithiau sychder yn cael eu monitro a'u mesur;** • **sut yr ymdrinnir â cheisiadau am drwydded sychder a gorchymyn sychder;** • **sut mae Asiantaeth yr Amgylchedd yn adrodd ar sychder;** • **sut mae Asiantaeth yr Amgylchedd yn cyfathrebu ag eraill.**	**Dylai'r CDLl ar y Cyd ystyried achos a goblygiadau sychder wrth gynhyrchu'r cynllun**

CYFARWYDDEB LLIFOGYDD (2007/60/EC)	
Amcanion a Gofynion	**Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd**
Mae Cyfarwyddeb Llifogydd yn gofyn i Aelod-wladwriaethau i gysylltu a'u hadrannau llywodraeth, asiantaethau a chyrff eraill i lunio Asesiad Rhagarweiniol Risg Llifogydd. Diben yr asesiad hwn yw ystyried yr effeithiau ar iechyd a bywyd dynol, yr amgylchedd, treftadaeth amgylcheddol a gweithgarwch economaidd gyda dyddiad cwblhau deddfwriaethol o Ragfyr 2011. Defnyddir y wybodaeth yn yr asesiad hwn i adnabod yr ardaloedd sydd mewn peryg arwyddocaol a gaiff ei fodelu wedi hyn i gynhyrchu mapiau perygl a risg llifogydd. Mae'r mapiau hyn i fod yn weithredol erbyn Rhagfyr 2013 a byddent yn cynnwys manylion ar raddfa, dyfnder a lefel y llifogydd mewn tri senario risg (tebygolrwydd uchel, canolig ac isel).	**Dylai'r CDLl ar y Cyd sicrhau bod y peryg o lifogydd yn cael ei ystyried wrth benderfynu lleoliad datblygiad newydd.**

DEDDF ADNODDAU DŴR 1991	
Amcanion a Gofynion	**Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd**
Mae Deddf Adnoddau Dŵr 1991 yn rheoli adnoddau dŵr, ansawdd dŵr, llygredd a ffyrdd o amddiffyn rhag llifogydd. Mae Rhan II y Ddeddf yn rhoi'r strwythur gyffredinol ar gyfer rheoli adnoddau dŵr. Mae Rhan III wedyn yn esbonio'r safonau a ddisgwylir gan ddŵr sydd wedi'i reoli; a'r hyn a ystyrir yn llygredd dŵr. Mae Rhan VI yn darparu gwybodaeth ar liniaru drwy amddiffyn rhag llifogydd.	**Dylai'r CDLl ar y Cyd hwyluso defnyddio dŵr yn gynaliadwy ac yn effeithlon a sicrhau nad yw datblygiad yn effeithio'n andwyol ar ansawdd dŵr.**

ATODIAD 2 - Diwygiadau Arfaethedig i Adroddiad Cwmpasu yr Arfarniad Cynaladwyedd

DEDDF DŴR (2003)	
Amcanion a Gofynion	**Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd**
Strategaeth Graidd i gefnogi datrys problemau sylweddol a cheisio cyflawni rheolaeth gynaliadwy o adnoddau dŵr.	**Dylai'r CDLl ar y Cyd amddiffyn adnoddau, cyflenwad a'r amgylchedd dŵr.**

DŴR I'R BOBL A'R AMGYLCHEDD - STRATEGAETH ADNODDAU DŴR I GYMRU A LLOEGR	
Amcanion a Gofynion	**Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd**
Noda'r strategaeth gamau gweithredu o ran newid hinsawdd fydd yn: ▪ **Galluogi cynefinoedd a rhywogaethau i addasu'n well i newid hinsawdd;** ▪ **Galluogi'r ffordd yr ydym yn gwarchod yr amgylchedd dŵr i addasu'n hyblyg i hinsawdd sy'n newid;** ▪ **Lleihau'r pwysau ar yr amgylchedd a achosir wrth i ddŵr gael ei gymryd i'w ddefnyddio gan fodau dynol;** ▪ **Annog dewis opsiynau sy'n medru gwrthsefyll newid hinsawdd mewn cyfnodau o ansicrwydd;** ▪ **Gwarchod seilwaith cyflenwad dŵr hanfodol yn well;** ▪ **Lleihau allyriadau nwyon tŷ gwydr a grëir gan bobl sy'n defnyddio dŵr, gan ystyried y defnydd bywyd cyfan;** ▪ **Gwella dealltwriaeth o'r risgiau ac o'r hyn sy'n ansicr am newid hinsawdd.**	**Dylai'r CDLl ar y Cyd hwyluso defnyddio dŵr yn gynaliadwy ac yn effeithlon a sicrhau nad yw datblygiad yn effeithio'n andwyol ar ansawdd dŵr.**

WATERWAYS FOR WALES – THE WAY FORWARD (2000)	
Amcanion a Gofynion	**Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd**
Mae amcanion y strategaeth fel a ganlyn: • **Sbarduno adfywio economaidd;** ▪ **Gweithredu fel catalydd ar gyfer adferiad gwledig;** ▪ **Datblygu bywyd cynaliadwy;** ▪ **Hyrwyddo bywiogrwydd treftadaeth ddiwydiannol Cymru;** ▪ **Hyrwyddo Cymru yn y byd ehangach.**	**Dylai'r CDLl ar y Cyd ystyried gofynion y Cynllun.**

ATODIAD 2 - Diwygiadau Arfaethedig i Adroddiad Cwmpasu yr Arfarniad Cynaladwyedd

CLEANER COASTS, HEALTHIER SEAS	
Amcanion a Gofynion	**Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd**
Rydym oll eisiau arfordiroedd glanach a moroedd iachach o amgylch Cymru a Lloegr. Rydym yn anelu i gyfrannu at gyflawni hyn drwy'r Strategaeth Forol wrth: ▪ **hyrwyddo datblygiad cynaliadwy;** ▪ **integreiddio rheolaeth rhwng y tir a'r môr;** ▪ **rheoleiddio'r arfordir mewn modd effeithlon;** ▪ **sicrhau ein bod oll yn gwerthfawrogi ein hamgylchedd arfordirol a'n hamgylchedd morol.**	**Dylai'r CDLl ar y Cyd ystyried amcanion y cynllun gweithredu wrth sefydlu polisïau a gweithdrefnau.**

CYNLLUN RHEOLI TRAETHLIN GORLLEWIN CYMRU (CHWEFROR 2011) (SMP)	
Amcanion a Gofynion	**Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd**
Mae'r Cynllun Rheoli Traethlin (SMP) yn darparu asesiad eang o'r risgiau sydd ynghlwm ag esblygiad arfordirol ac yn cyflwyno fframwaith polisi i fynd i'r afael â'r risgiau sy'n bygwth pobl a'r amgylchedd datblygedig, hanesyddol a naturiol mewn modd cynaliadwy. **Mae'r cynllun yn darparu asesiad eang o'r risgiau hyn a hefyd cyngor eithaf manwl i awdurdodau gweithredol am reoli eu hamddiffyniadau. Y prif egwyddorion yw:** • **Cyfrannu at gymunedau a datblygiad cynaliadwy.** • **Lleihau'r ddibyniaeth ar amddiffyn a chynyddu cydnerthwch cymunedau.** • **Cefnogi agwedd integredig at gynllunio gofodol, ac yn arbennig adnabod y cydberthnasau rhwng canolfannau datblygu a chymunedau amgylchynol.** • **Gweithgarwch dyn a'r amgylchedd naturiol a hanesyddol yn hanfodol i hunaniaeth, lles a bywiogrwydd cymuned, a'i arwyddocâd mewn twristiaeth ac adfywio economaidd.** • **Cynnal a chefnogi'r prif ganolfannau gweithgarwch economaidd.** • **Cynnal bywiogrwydd a chefnogi addasu aneddiadau llai.** • **Osgoi difrodi'r amgylchedd naturiol a cheisio cyfleoedd i'w wella.** • **Cefnogi'r dreftadaeth ddiwylliannol a defnydd yr iaith Gymraeg.** • **Cynnal y dirwedd ansawdd uchel, neu ei gwella,** • **Cynnal hygyrchedd cynaliadwy o ran cynnal cyswllt cenedlaethol a rhanbarthol.**	**Dylai'r CDLl ar y Cyd ymgorffori'r egwyddorion yn y cynllun hwn o ran llifogydd a rheoli perygl llifogydd.**

CYNLLUN RHEOLI LLIFOGYDD DALGYLCHOEDD GOGLEDD ORLLEWIN CYMRU (North Wales CFMP)	
Amcanion a Gofynion	**Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd**

Mae'r CFMP yn darparu trosolwg o'r perygl llifogydd yn nalgylchoedd Gogledd Orllewin Cymru ac yn gosod y cynllun a ffafrir ar gyfer rheoli perygl llifogydd mewn modd cynaliadwy dros y 50 i 100 mlynedd nesaf. **Mae'r CFMP yn ystyried pob math o lifogydd tir, o afonydd, i ddŵr daear i ddŵr wyneb a llifogydd llanw, ond nid llifogydd yn uniongyrchol o'r môr (llifogydd arfordirol), sy'n cael ei gynnwys yn y Cynlluniau Rheoli Traethlin. Rôl y CFMP yw sefydlu polisïau rheoli perygl llifogydd fydd yn darparu rheolaeth gynaliadwy o beryglon llifogydd yn y tymor hir.** **Mae'r CFMP hwn yn adnabod polisïau rheoli peryglon llifogydd er mwyn rhoi cymorth i'r penderfynwyr allweddol yn y dalgylchoedd.**	**Dylai'r CDLl ar y Cyd ystyried y casgliadau a'r argymhellion yn y cynllun o ran rheoli llifogydd. Dylai arwain cynllunio gofodol o ran perygl llifogydd.**

CYNLLUN RHEOLI DALGYLCH AFON DYFRDWY (River Dee CFMP)	
Amcanion a Gofynion	**Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd**
Mae'r CFMP yn darparu trosolwg o'r perygl llifogydd yn nalgylch Afon Dyfrdwy ac yn gosod y cynllun a ffafrir ar gyfer rheoli perygl llifogydd mewn modd cynaliadwy dros y 50 i 100 mlynedd nesaf. **Mae'r CFMP yn ystyried pob math o lifogydd tir, o afonydd, i ddŵr daear i ddŵr wyneb a llifogydd llanw, ond nid llifogydd yn uniongyrchol o'r môr (llifogydd arfordirol), sy'n cael ei gynnwys yn y Cynlluniau Rheoli Traethlin. Rôl y CFMP yw sefydlu polisïau rheoli perygl llifogydd fydd yn darparu rheolaeth gynaliadwy o beryglon llifogydd yn y tymor hir.** **Mae'r CFMP hwn yn adnabod polisïau rheoli peryglon llifogydd er mwyn rhoi cymorth i'r penderfynwyr allweddol yn y dalgylchoedd.**	**Dylai'r CDLl ar y Cyd ystyried y casgliadau a'r argymhellion yn y cynllun o ran rheoli llifogydd. Dylai arwain ar gynllunio gofodol o ran perygl llifogydd.**

STRATEGAETHAU RHEOLI TYNNU DŴR (Môn, Meirionnydd, Llŷn ac Eryri)	
Amcanion a Gofynion	**Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd**
Prif amcanion Strategaethau Rheoli Tynnu Dŵr Dalgylchoedd (CAMS) yw diffinio'r adnoddau dŵr sydd ar gael mewn dalgylch, pan fo'r lefelau dŵr yn isel, wrth benderfynu ar gynhwysedd y dŵr sydd ei angen i gynnal neu wella ei amgylchedd afonol. Hefyd i ddarparu strategaeth drwyddedu gynhwysfawr i sicrhau fod adnoddau dŵr o fewn ardal CAMS yn cael eu rheoli'n gynaliadwy. Dylai'r broses unffurf a ddefnyddir i gyflawni hyn arwain at agwedd gyson yng Nghymru a Lloegr.	**Dylai'r CDLl ar y Cyd hwyluso rheolaeth gynaliadwy adnoddau dŵr yn unol â'r CAMS.**

ATODIAD 2 - Diwygiadau Arfaethedig i Adroddiad Cwmpasu yr Arfarniad Cynaladwyedd

STRATEGAETH THEMATIG YR UE AR GYFER PRIDD (2006)	
Amcanion a Gofynion	**Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd**
Mae'r Strategaeth yn cynnwys: cyfathrebiad sy'n sefydlu rhaglen waith ddeng mlynedd; cyfarwyddeb fframwaith ddrafft ac asesiad effaith yn dadansoddi effeithiau economaidd, cymdeithasol ac amgylcheddol y mesurau arfaethedig. Strategaeth Thematig yr UE ar gyfer pridd yw'r olaf o saith strategaeth thematig a ddatblygwyd dan chweched Raglen Gweithredu Amgylcheddol yr UE.	Dylai'r CDLl ar y Cyd hwyluso'r gwaith o amddiffyn a chadw priddoedd.

CYFARWYDDEB LLAID Y GE (86/278/EEC)	
Amcanion a Gofynion	**Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd**
Diben y Gyfarwyddeb hon yw rheoleiddio'r defnydd o laid carthffosiaeth mewn amaeth mewn modd sy'n atal effeithiau niweidiol ar bridd, llystyfiant, anifeiliaid a dyn a thrwy hynny annog defnydd priodol o laid carthffosiaeth o'r fath. Mae'r Gyfarwyddeb yn gosod cyfyngiadau gwerthoedd ar gyfer crynodiadau o fetelau trwm yn y pridd, mewn llaid ac ar gyfer uchafswm y cyfansymiau blynyddol o fetelau trwm y gellir eu cynnwys mewn pridd. Rhaid i'r Aelod-wladwriaethau gymryd y mesurau hyn o ddifrif i sicrhau nad yw'r cyfyngiadau hyn yn cael eu torri drwy ddefnyddio llaid.	Dylai'r CDLl ar y Cyd hwyluso'r gwaith o amddiffyn a chadw priddoedd.

SIARTER PRIDD EWROPEAIDD	
Amcanion a Gofynion	**Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd**
Mabwysiadodd yr Undeb Ewropeaidd Siarter Pridd Ewropeaidd yn 1972 a mabwysiadwyd diwygiad i'r siarter hwn yn ddiweddarach yn 2003 (Cyngor Ewrop 2003) mewn ymateb i dueddiadau o golled a diraddiad pridd a'r angen i gael offeryn cyfreithiol ar gyfer y gwledydd sy'n aelodau o'r UE.	Dylai'r CDLl ar y Cyd hwyluso'r gwaith o amddiffyn a chadw priddoedd.

CONSORTIWM DANGOSYDDION PRIDD Y DU (DEFRA)	
Amcanion a Gofynion	**Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd**
Grŵp o fudd-ddeiliaid cyhoeddus yw Consortiwm Dangosyddion Pridd y DU sy'n datblygu cyfres o ddangosyddion ar gyfer pridd y DU a chynllun monitro pridd. Mae'r amcanion fel a ganlyn: 1. Datblygu cyfres o ddangosyddion ansawdd pridd sy'n berthnasol i bolisi ac yn wyddonol gadarn sy'n: • Cynnwys holl swyddogaethau pridd • Cadw golwg ar newidiadau sylweddol mewn ansawdd pridd mewn modd amserol • Diwallu gwahanol anghenion y sefydliadau sy'n aelodau (gwneud y defnydd gorau o'r data a gesglir) • Gwneud defnydd o waith ymchwil dangosyddion sy'n cael ei gefnogi gan sefydliadau sy'n aelodau	Dylai'r CDLl ar y Cyd hwyluso'r gwaith o amddiffyn a chadw priddoedd.

ATODIAD 2 - Diwygiadau Arfaethedig i Adroddiad Cwmpasu yr Arfarniad Cynaladwyedd

2. Datblygu cynllun monitro ar gyfer y DU fydd: • **yn sefydlu'n well gyflwr priddoedd cenedlaethol** • **yn cael ei deilwra ar gyfer yr adnoddau sydd ar gael ac ar gyfer anghenion sefydliadau unigol** • **yn cael ei ddylunio i gadw golwg ar newidiadau sylweddol mewn ansawdd pridd** • **yn adeiladu ar waith ymchwil a ariannwyd yn flaenorol ar ddyluniad cynlluniau monitro**	

ADFER TIR A HALOGWYD (2001)	
Amcanion a Gofynion	**Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd**
Ar 15 Medi 2001, daeth system well ar gyfer adnabod ac adfer tir a halogwyd i rym. **Cyfeirir at y system tir a halogwyd fel "Rhan IIA" neu "Ran 2A", sef Rhan 2A o Ddeddf Diogelu'r Amgylchedd 1990 a'r rheoliadau a'r canllawiau perthnasol. Mae'r system yn rhoi'r ddyletswydd ar awdurdodau lleol i:** • **archwilio eu hardaloedd;** • **adnabod tir a halogwyd;** • **ymdrin â materion yn unol â'r dull "addas i'w ddefnyddio".**	**Dylai'r CDLl ar y Cyd ystyried gofynion y Cynllun o ran rheoli tir a halogwyd.**

CYFARWYDDEB LLOSGI GWASTRAFF (CYMRU A LLOEGR)	
Amcanion a Gofynion	**Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd**
Mae'r Gyfarwyddeb Llosgi Gwastraff, neu'n fwy ffurfiol, Cyfarwyddeb 2000/76/EC y Senedd a'r Cyngor Ewropeaidd 4 Rhagfyr 2000 ar losgi gwastraff (OJL332, T91 - 111) yn Gyfarwyddeb a gyhoeddwyd gan yr Undeb Ewropeaidd ac mae'n ymwneud â'r safonau a'r fethodoleg sy'n ofynnol gan Ewrop ar gyfer yr weithred o losgi a thechnoleg llosgi. Diben y Gyfarwyddeb yw lleihau effaith effeithiau amgylcheddol negyddol ar yr amgylchedd ac ar iechyd dyn sy'n deillio o allyriadau i'r aer, pridd, dŵr wyneb a dŵr daear oherwydd llosgi a chyd-losgi gwastraff. Mae gofyniadau'r Gyfarwyddeb wedi'u datblygu i adlewyrchu gallu safleoedd llosgi cyfoes i gyrraedd safonau uchel o reoli allyriadau'n fwy effeithiol.	**Dylai'r CDLl ar y Cyd ystyried anghenion y Gyfarwyddeb.**

CYNLLUN GWEITHREDU PRIDDOEDD CYMRU	
Amcanion a Gofynion	**Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd**
Diben y cynllun gweithredu priddoedd oedd adolygu pwysigrwydd priddoedd yn nhermau	**Dylai'r CDLl ar y Cyd hwyluso'r gwaith o amddiffyn**

amgylcheddol, economaidd a chymdeithasol. Yn ogystal â hyn, mae'n amlinellu'r prif fygythiadau i briddoedd ac yn ystyried polisïau cyfredol a chamau arfaethedig i daclo neu liniaru'r bygythiadau hyn.	**a chadw priddoedd.**

PRIDD: ADNODD AMHRISIADWY - STRATEGAETH BRIDD ASIANTAETH YR AMGYLCHEDD	
Amcanion a Gofynion	**Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd**
Dyma strategaeth Asiantaeth yr Amgylchedd ar gyfer amddiffyn, rheoli ac adfer pridd. Mae chwe amcan i'r strategaeth: **1) Bydd pobl yn gwerthfawrogi pridd ac yn cydnabod ei fod yn adnodd naturiol pwysig sydd angen yr un lefel o amddiffyniad â dŵr ac aer.** **2) Bydd pobl yn adnabod pwysigrwydd amgylcheddol y cysylltiadau rhwng pridd, aer a dŵr ac yn ystyried hyn wrth reoli pridd.** **3) Bydd ffermwyr a thyfwyr yn rheoli eu priddoedd yn ddoeth er mwyn cynhyrchu bwyd iach mewn modd cynaliadwy sy'n diogelu'r amgylchedd.** **4) Bydd pobl yn gwerthfawrogi pridd yn yr amgylchedd adeiledig am ei fod yn darparu cyfleoedd hamdden mewn gerddi a mannau gwyrdd cymunedol, am ei fod yn cefnogi bioamrywiaeth a hefyd am ei fod yn cynnig manteision i ni o ran ansawdd aer a dŵr. Bydd diwydiant yn mabwysiadu dulliau o atal llygredd fydd yn amddiffyn priddoedd a bydd pridd yn cael ei reoli a'i ddefnyddio'n well mewn gweithgarwch adeiladu.** **5) Byddwn yn gwybod mwy am fioamrywiaeth pridd. Byddwn hefyd yn gwella ein dealltwriaeth o effaith gweithgarwch dyn a newid amgylcheddol ar bridd a rhoi'r gallu i ni fonitro'r effaith hwn er mwyn cadw'n priddoedd yn iach.** **6) Byddwn yn darganfod gwybodaeth newydd am briddoedd, ei gwneud hi'n haws i gael mynediad at wybodaeth am bridd a rhannu gwybodaeth gydag eraill er mwyn cael gwell dealltwriaeth.**	**Dylai'r CDLl ar y Cyd hwyluso'r gwaith o amddiffyn a chadw priddoedd.**

COD ARFER AMAETHYDDOL DA AR GYFER AMDDIFFYN PRIDD	
Amcanion a Gofynion	**Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd**
Mae'r Cod hwn yn darparu cyngor ac arweiniad ar gyfer lleihau'r risg o beri llygredd. Diffinnir arfer da fel yr hyn sy'n lleihau'r risg o lygredd, wrth ganiatáu i ffermio proffidiol a chynhyrchiol barhau.	**Dylai'r CDLl ar y Cyd hwyluso'r gwaith o amddiffyn a chadw priddoedd.**

ADNABOD A DATBLYGU CYFRES O DDANGOSYDDION CENEDLAETHOL AR GYFER ANSAWDD PRIDD	
Amcanion a Gofynion	**Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd**

ATODIAD 2 - Diwygiadau Arfaethedig i Adroddiad Cwmpasu yr Arfarniad Cynaladwyedd

Mae'r prosiect hwn yn ychwanegu at ddarganfyddiadau prosiect blaenorol a arweiniwyd gan Asiantaeth yr Amgylchedd, *Adnabod a Datblygu Cyfres o Ddangosyddion Cenedlaethol Ar Gyfer Ansawdd Pridd.* Daeth y prosiect yn 2002 i'r casgliad y dylid seilio dangosyddion ansawdd pridd (SQI) ar swyddogaeth pridd, a'r swyddogaethau pwysicaf yw rhyngweithiad amgylcheddol, cynhyrchu bwyd a ffibr, cefnogi cynefinoedd a bioamrywiaeth ecolegol, darparu deunyddiau crai ac amddiffyn treftadaeth ddiwylliannol. O amrediad o 67, adnabuwyd naw swyddogaeth allweddol gan yr adroddiad.	**Dylai'r CDLl ar y Cyd hwyluso'r gwaith o amddiffyn a chadw priddoedd.**

RHEOLIADAU LLAID	
Amcanion a Gofynion	**Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd**
Mae Rheoliadau Llaid Carthffosiaeth y Du (Rheoliadau Llaid (Ei ddefnyddio mewn Amaethyddiaeth) 1989) yn darparu rheoliadau ar gyfer cynnwys metel trwm mewn llaid sydd i'w ddefnyddio ar y tir. Maent yn manylu ar y cyfyngiadau blynyddol ar gyfer elfennau penodol a hefyd yn nodi na chaiff pH y pridd fod yn is na phump.	**Dylai'r CDLl ar y Cyd hwyluso'r gwaith o amddiffyn a chadw priddoedd.**

RHEOLIADAU PARTHAU PERYGL NITRADAU	
Amcanion a Gofynion	**Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd**
Mae'r Rheoliadau hyn yn sefydlu rhaglen weithredu ar gyfer parthau perygl nitradau a ddynodwyd gan y Rheoliadau Diogelu Dŵr Rhag Llygredd Nitradau Amaethyddol (Cymru a Lloegr) 1996. Mae'r Rheoliadau'n gweithredu'r gofyn i sefydlu rhaglen o'r fath yn Erthygl 5 Cyfarwyddeb Cyngor 91/676/EEC sy'n ymwneud ag amddiffyn dyfroedd rhag llygredd gan nitradau o ffynonellau amaethyddol. **Mae gofyn i breswylydd fferm neu uned da byw, ble mae rhan ohono mewn parth llifogydd nitradau, neu pan fo'r holl dir mewn parth llifogydd nitradau, sicrhau y gweithredir y rhaglen weithredu yn y fferm neu'r uned da byw neu yn y rhan ohoni sydd y tu mewn i barth perygl nitradau.**	**Dylai'r CDLl ar y Cyd amddiffyn adnoddau, cyflenwad a'r amgylchedd dŵr.**

ASTUDIAETH SGOPIO PRIDD (2002)	
Amcanion a Gofynion	**Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd**
Mae'r Astudiaeth Sgôp yn darparu'r sail ar gyfer rheoli ac amddiffyn pridd yn dda.	**Dylai'r CDLl ar y Cyd hwyluso'r gwaith o amddiffyn a chadw priddoedd.**

DEDDF SYLWEDDAU YMBELYDROL 1993	
Amcanion a Gofynion	**Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd**

ATODIAD 2 - Diwygiadau Arfaethedig i Adroddiad Cwmpasu yr Arfarniad Cynaladwyedd

Mae Deddf Sylweddau Ymbelydrol 1993 yn ymwneud â rheoli deunydd ymbelydrol ac unrhyw groniad pellach o wastraff ymbelydrol a gwaredu gwastraff ymbelydrol. Mae'r amodau sy'n ymwneud â'r awdurdodi'n berthnasol i reoli a diogelu gwastraff ymbelydrol cronnus a'i warediad. **Diben y Ddeddf hon yw amddiffyn yr amgylchedd rhag llygredd ymbelydrol drwy reoli'r defnydd o ddeunydd ymbelydrol ac yn arbennig drwy waredu gwastraff ymbelydrol. Rhaid i unrhyw weithgaredd sy'n defnyddio deunyddiau ymbelydrol, boed hynny'n ffynonellau caeedig neu agored, fod wedi cofrestru i gadw a defnyddio deunydd o'r fath, ac os ydynt yn cynhyrchu gwastraff, dylent fod wedi cael eu hawdurdodi i gronni a gwaredu'r gwastraff hwn.**	**Dylai'r CDLl ar y Cyd ystyried gofynion y Ddeddf wrth ffurfio'r polisi.**

RHEOLIADAU TRWYDDEDU GWASTRAFF 1994	
Amcanion a Gofynion	**Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd**
Mae'r rheoliadau hyn yn darparu fframwaith ar gyfer datblygu 'System Drwyddedu Rheoli Gwastraff' dan ran II Deddf Amddiffyn yr Amgylchedd 1990. Darperir ar gyfer gwaredu olewau ac iraid gwastraff. Darperir yn ogystal ar gyfer amddiffyn dyfroedd daear, rhag llygredd drwy waredu sylweddau rhestredig penodol.	**Dylai'r CDLl ar y Cyd hwyluso rheolaeth gynaliadwy gwastraff ac amddiffyn yr amgylchedd rhag halogiad.**

STRATEGAETH MWYNGLODDIO METEL I GYMRU 2002	
Amcanion a Gofynion	**Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd**
Mae Strategaeth Mwyngloddio Metel Cymru yn dwyn ynghyd safbwyntiau penodol amryw o fudd-ddeiliaid mewn un ddogfen ac yn adnabod safleoedd sydd â safbwyntiau neu bryderon gwahanol. O ran ansawdd dŵr, mae'r dalgylchoedd dan fygythiad o beidio â chyflawni statws cemegol ac ecolegol da erbyn 2015 oherwydd y metelau dyrchafedig sy'n gysylltiedig â gweithgarwch mwyngloddio hanesyddol yn ei ddyfroedd.	**Dylai'r CDLl ar y Cyd hwyluso amddiffyn dyfroedd a lliniaru llygredd posib oherwydd gweithgarwch mwyngloddio.**

~~**RHAMBARTHOL**~~ ~~**CYNLLUN GWASTRAFF RHANBARTHOL GOGLEDD CYMRU – AROLWG CYNTAF 2007**~~	
~~**Amcanion a Gofynion**~~	~~**Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd**~~

ATODIAD 2 - Diwygiadau Arfaethedig i Adroddiad Cwmpasu yr Arfarniad Cynaladwyedd

~~Gweledigaeth:~~ ~~Darparu fframwaith cynllunio defnydd tir i reoli gwastraff ac adennill adnoddau mewn ffordd gynaliadwy yng ngogledd Cymru, gyda'r amcanion a ganlyn:~~ ~~Amcan A: Lleihau effeithiau andwyol ar yr amgylchedd ac ar iechyd pobl.~~ ~~Amcan B: Lleihau effeithiau cymdeithasol ac economaidd andwyol ac uchafu cyfleoedd cymdeithasol ac economaidd.~~ ~~Amcan C: Bodloni anghenion cymunedau a busnesau.~~ ~~Amcan D: Cydymffurfio â gofynion deddfwriaethol, targedau, egwyddorion a pholisïau a bennir gan fframwaith polisi Ewropeaidd a chenedlaethol.~~	~~Dylai'r CDLl hwyluso rheolaeth gynaliadwy o wastraff ac annog lleihau'r gwastraff a gynhyrchir. Yn ogystal, dylai'r CDLl hyrwyddo ailddefnyddio ac ailgylchu gwastraff a hyrwyddo lleihau cyfanswm y gwastraff a dirlenwir, yn unol â thargedau a osodir gan Gyfarwyddebau perthnasol.~~

CYNLLUN SECTOR GWASTRAFF BWRDEISTREFOL (MAWRTH 2011)	
Amcanion a Gofynion	**Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd**
Mae'r Cynllun Sector Bwrdeistrefol yn cefnogi 'Tuag at Ddyfodol Diwastraff', y brif ddogfen strategaeth wastraff ar gyfer Cymru, drwy fanylu ar ganlyniadau, polisïau a chamau cyflawni ar gyfer y sector hwn. **Y dull a ddefnyddir ar gyfer Rhan 1 y Cynllun Sector Bwrdeistrefol yw gweithredu yn y pedwar prif faes a ganlyn:** **Atal gwastraff – atgyfnerthu rôl bwysig Awdurdodau Lleol wrth ymgysylltu â phreswylwyr a chymunedau i leihau faint o wastraff sy'n cael ei roi allan i'w gasglu, gan helpu i gyflawni canlyniadau amgylcheddol, cynyddu cyfleoedd i wella lles cymdeithasol drwy ailddefnyddio gwastraff a lleihau costau casglu a rheoli gwastraff.** **Paratoi ar gyfer ailddefnyddio - sicrhau bod cyfran llawer iawn uwch o'r gwastraff a gesglir gan Awdurdodau Lleol yn cael ei baratoi i gael ei ailddefnyddio, er mwyn cynnal lles drwy fod yn rhan o weithgareddau ailddefnyddio a lleihau costau rheoli gwastraff.** **Gwelliannau i wasanaethau casglu deunydd ailgylchu - cyflawni canlyniadau datblygiad cynaliadwy mewn modd cost-effeithiol a gweithio i gyrraedd y targedau gwastraff bwrdeistrefol newydd a osodir gan 'Tuag at Ddyfodol Diwastraff'.** **Trin a gwaredu cynaliadwy - llwyddo i drin a gwaredu gwastraff bwrdeistrefol yn gynaliadwy mewn modd sy'n gost-effeithiol a gweithio i gyflawni'r targedau a osodir gan 'Tuag at Ddyfodol Diwastraff'.**	**Dylai'r CDLl ar y Cyd hwyluso rheolaeth gynaliadwy o wastraff ac annog lleihau'r gwastraff a gynhyrchir, yn unol ag amcanion y cynllun.**

ATODIAD 2 - Diwygiadau Arfaethedig i Adroddiad Cwmpasu yr Arfarniad Cynaladwyedd

CYNLLUN DRAFFT Y SECTOR GWEITHGYNHYRCHU, GWEINI A GWERTHU BWYD (MAWRTH 2011)	
Amcanion a Gofynion	**Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd**
Bwriad Cynllun y Sector Gweithgynhyrchu, Gweini a Gwerthu Bwyd yw mynd i'r afael â'r materion yn y tri phrif faes, gan ganolbwyntio ar fwyd a deunydd pacio; **i) Atal gwastraff:** • **Lleihau deilliannau gwastraff sy'n cael eu cynhyrchu'n uniongyrchol gan y sectorau yn y cynllun (gan ganolbwyntio ar fwyd a deunydd pacio yn y llif gwastraff cymysg a gynhyrchir gan Fusnesau Bach a Chanolig (SMEs), a deilliannau bwyd mewn cwmnïau cynhyrchu bwyd mawr).** • **Gweithredu'r cylch cyflenwi mewn modd gwyrdd, gan gynnwys ecoddylunio er mwyn i ddeunydd pacio greu llai o wastraff.** **ii) Ailgylchu:** • **Mae busnesau'n cael deunyddiau i wahanu a phecynnu bwyd sy'n diweddu ar hyn o bryd yn y llif gwastraff cymysg, ac felly'n cynyddu'r cyfraddau ailgylchu ar y safle.** • **Darparu gwasanaeth casglu ar wahân ar gyfer gwastraff deunydd pacio a bwyd.** • **Deunydd ailgylchu i gael ei ailgylchu er mwyn ei ailddefnyddio neu ei 'ailgylchu i fyny' (*up—cycle*).** • **Anfon gwastraff bwyd i safleoedd treulio anaerobig (pan nad oes modd ailddefnyddio e.e. fel bwyd anifeiliaid).** • **Cynyddu faint o ddeunydd pecynnu y mae modd ei ailgylchu.** • **Cynyddu faint o ddefnydd wedi'i ailgylchu a ddefnyddir i becynnu.**	**Dylai'r CDLl ar y Cyd hwyluso rheolaeth gynaliadwy o wastraff ac annog lleihau'r gwastraff a gynhyrchir, yn unol ag amcanion y cynllun.**

iii) Trin a gwaredu - llwyddo i drin a gwaredu gwastraff masnachol a diwydiannol yn gynaliadwy mewn modd sy'n gost-effeithiol a gweithio i gyflawni'r targedau a osodir gan 'Tuag at Ddyfodol Diwastraff' gan gynnwys y rhai sy'n cyfyngu ar ynni o wastraff ac sy'n ceisio cael gwared â thirlenwi'n llwyr.	

CYNLLUN SECTOR DRAFFT YNGHYLCH CASGLIADAU, SEILWAITH A MARCHNADOEDD (MAWRTH 2011)	
Amcanion a Gofynion	**Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd**
Mae'r Cynllun Sector drafft ynghylch Casgliadau, Seilwaith a Marchnadoedd yn cynnwys rheoli pob gwastraff yng Nghymru, waeth o ba sector y daw. Mae'r Cynllun hwn yn cefnogi 'Tuag at Ddyfodol Diwastraff', y brif ddogfen strategaeth wastraff ar gyfer Cymru, drwy fanylu ar ganlyniadau, polisïau a chamau cyflawni ar gyfer y sector hwn. Mae'n ffurfio rhan o gyfres o ddogfennau sydd ar y cyfan yn cynnwys y cynllun rheoli gwastraff i Gymru yn unol â'r gofynion wrth lunio cynllun sydd wedi'u cynnwys yn neddfwriaeth y DU a'r UE. **Dyma brif faterion /amcanion y Cynllun:** • **Ceisia'r Cynllun Sector ynghylch Casgliadau, Seilwaith a Marchnadoedd greu'r amodau i alluogi agwedd gynaliadwy tuag at reoli adnoddau drwy sicrhau bod cyfaint uchel o ddeunydd ailgylchu glân wedi'i wahanu yn cael ei gasglu a'i ddosbarthu i ailbroseswyr (cymaint â phosib o Gymru), ac y datblygir marchnadoedd ar gyfer ailgylchu deunyddiau i'w hailddefnyddio yn cael eu datblygu (cymaint â phosib yng Nghymru).** • **Mae'r cynllun drafft yn ceisio sicrhau, cymaint â phosib, y cedwir gwerth economaidd y deunydd ailgylchu yn economi Cymru.** • **Dengys tystiolaeth bod nifer sylweddol o ddeunydd i'w ailgylchu yn cael ei dirlenwi, yn enwedig o gartrefi ac o'r sector masnachol.** • **Ceir tystiolaeth hefyd fod rhai deunyddiau yn cyrraedd marchnadoedd diwedd, sydd ddim yn opsiwn cynaliadwy iawn i Gymru.** • **Mae angen gwella ansawdd y deunydd ailgylchu a gesglir.** • **Mae'r cynllun yn adnabod ble mae angen gwella'r broses o gasglu deunydd ailgylchu a ble y ceir cyfleoedd i ddatblygu seilwaith. Bwriad y cynllun drafft yw hwyluso datblygiadau seilwaith wrth ddangos bod angen buddsoddiadau o'r fath.** • **Atal gwastraff.**	**Dylai'r CDLl ar y Cyd hwyluso rheolaeth gynaliadwy o wastraff ac annog lleihau'r gwastraff a gynhyrchir, yn unol ag amcanion y cynllun.**

ATODIAD 2 - Diwygiadau Arfaethedig i Adroddiad Cwmpasu yr Arfarniad Cynaladwyedd

STRATEGAETH DERFYNOL YMCHWILIO TIR WEDI'I HALOGI (YNYS MÔN)	
Amcanion a Gofynion	**Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd**
Prif amcanion y Cyngor wrth ymdrin â thir wedi'i halogi fydd: • **Amddiffyn iechyd pobl** • **Amddiffyn dyfroedd wedi'u rheoli** • **Atal difrod i eiddo** • **Atal unrhyw halogiad tir pellach** • **Annog pobl i lanhau tir wedi'i halogi yn wirfoddol** • **Annog ailddefnyddio tir wedi'i halogi, neu dir llwyd fel y'i gelwir.**	**Dylai'r CDLl ar y Cyd ystyried gofynion y Cynllun o ran rheoli tir a halogwyd.**

STRATEGAETH DDRAFFT TIR WEDI'I HALOGI (GWYNEDD)	
Amcanion a Gofynion	**Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd**
Mae'r Strategaeth yn manylu ar y trefniadau a'r gweithdrefnau y bydd Cyngor Gwynedd yn eu dilyn i archwilio tir yn y Sir am halogiad, er mwyn adnabod a chael gwared â pheryglon annerbyniol i iechyd pobl ac i'r amgylchedd. **Dyma amcanion Strategaeth Cyngor Gwynedd sy'n ymdrin â thir wedi'i halogi:** • **adnabod a chael gwared â pheryglon annerbynniol i iechyd pobl ac i'r amgylchedd;** • **ceisio dychwelyd tir wedi'i niweidio i ddefnydd buddiol; a** • **cheisio sicrhau bod baich y costau i unigolion, cwmniau a'r gymdeithas yn ei chyfanrwydd yn gymesurol, yn hylaw ac yn gynaliadwy'n economaidd.**	**Dylai'r CDLl ar y Cyd ystyried gofynion y Cynllun o ran rheoli tir a halogwyd.**

ATODIAD 2

Bioamrywiaeth (Ynys Môn a Gwynedd)

Dangosydd	Data Cyfredol	Cymaryddion a thargedau	Statws/Tuedd	Problemau / Cyfyngiadau/Cyfleoedd
Bioamrywiaeth				
Gwarchodfeydd RSPB	Clogwyni South Stack Mae rhywogaethau'n cynnwys Gwylogod, Gweilch, ac adar y pâl. Gellid gweld brain goesgoch prin yno hefyd. Gwlyptiroedd y Fali (Ynys Môn) Mae rhywogaethau'n cynnwys hwyaid copog, hwyaid bengoch, hwyaid llydanbig, hwyaid llwyd a gwyachod. Dyffryn Mawddach - Cors Arthog (Eryri) Gwlyptir bach yw Cors Arthog ble gellir dod o hyd i amrywiaeth eang o blanhigion, blodau, goynod byw ac adar. Mae oddeutu 130 rhywogaeth o blanhigion i'w gweld yno. Dyffryn Mawddach Coed Garth Gell (Eryri) Gwarchodfa coetir a rhostir yw CoetirCoed Garth Gell			

DA60

Cymunedau (Gwynedd)

Dangosydd	Data Cyfredol	Cymaryddion a thargedau	Statws/Tuedd	Problemau / Cyfyngiadau/Cyfleoedd
Cymunedau				
Disgwyliad Oes	Disgwyliad Oes			

	1991-1993		1995-1997		1999-2001		2003-2005		2007-2009	
	Gwryw	Benyw	Gwryw	Benyw	Gwryw	Benyw	Gwryw	Benyw	Gwryw	Benyw
Gwynedd	73.6	79.7	75.1	80.4	76.0	80.9	76.9	81.0	**77.3**	**82**

DA60 (i)

	Cymru	73.3	78.8	73.8	79.1	74.8	79.8	76.2	80.6	**77.2**	**81.6**

Ar y cyfan, ar gyfer dynion a merched, mae disgwyliad oes wedi cynyddu'n raddol ers 1991.

Cymunedau (Ynys Môn)

Dangosydd	Data Cyfredol	Cymaryddion a thargedau	Statws/Tuedd	Problemau / Cyfyngiadau/Cyfleoedd
Cymunedau				
Disgwyliad Oes	**Disgwyliad Oes**			

	1991-1993		1995-1997		1999-2001		2003-2005		2007-2009	
	Gwryw	Benyw	Gwryw	Benyw	Gwryw	Benyw	Gwryw	Benyw	Gwryw	Benyw
Anglesey	73.5	79.7	74.8	79.7	75.8	80.3	76.9	81.3	76.7	81.9
Cymru	73.3	78.8	73.8	79.1	74.8	79.8	76.1	80.6	77.2	81.6

Ar y cyfan, ar gyfer dynion a merched, mae disgwyliad oes wedi cynyddu'n raddol ers 1991.

Cymunedau (Gwynedd)

Dangosydd	Data Cyfredol	Cymaryddion a thargedau	Statws/Tuedd	Problemau / Cyfyngiadau/Cyfleoedd

Cymunedau		
Trosedd	~~Y Gyfradd Drosedd i bob 1,000 o'r boblogaeth~~[i] **~~Trosedd a Gofnodwyd 2006-07 (i bob 100,000 o'r boblogaeth)~~**[ii] ~~Troseddau Hysbysadwy a Gofnodwyd gan yr Heddlu (Ebrill 07 – Mawrth 08)~~[iii] 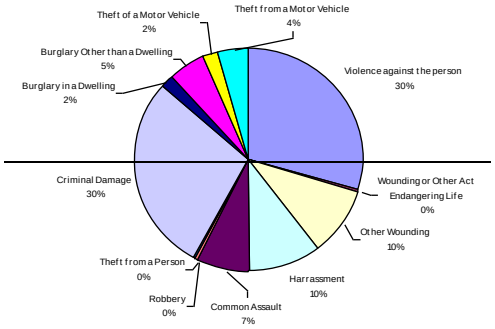 **Y Gyfradd Drosedd i bob 1,000 o'r boblogaeth**	Mae angen hyrwyddo'r gostyngiad parhaus mewn cyfraddau trosedd drwy annog datblygiadau sy'n gwella diogelwch cymunedau.

	~~Gwynedd~~	~~Cymru~~
~~**Trosedd a gofnodwyd**~~	~~**73.5**~~	~~**87.5**~~
~~Trais yn erbyn person~~	~~21.9~~	~~18.2~~
~~Byrgleriaeth o dŷ~~	~~1.7~~	~~3.6~~
~~Dwyn cerbyd~~	~~1.3~~	~~3.8~~
~~Dwyn o gerbyd~~	~~3.5~~	~~8.6~~

DA61

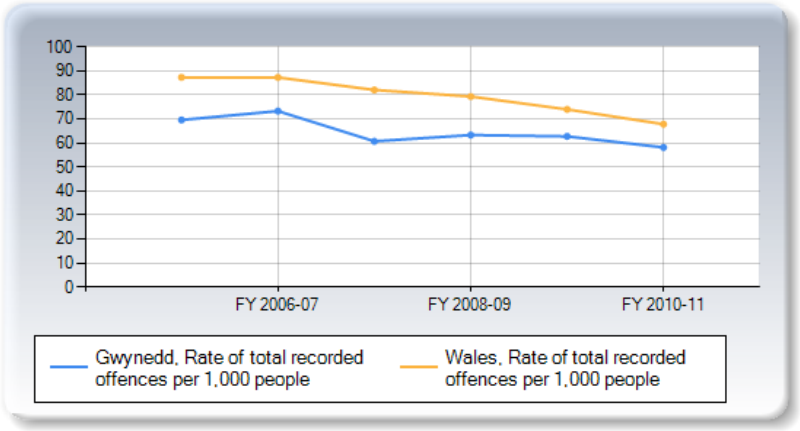

Mae'r gyfradd drosedd yng Ngwynedd wedi gostwng yn raddol yn ystod y blynyddoedd diwethaf gyda gostyngiad cyffredinol o 14% rhwng 2006/07 a 2009/10.

Yn 2009/10, Gwynedd oedd â'r gyfradd drosedd isaf namyn wyth yng Nghymru.

Cyfraddau Trosedd (2010 -11)	Gwynedd	Cymru
Cyfradd y troseddau a gofnodwyd i bob 1000 o'r boblogaeth		
Cyfradd cyfanswm y troseddau a gofnodwyd i bob 1000 o'r boblogaeth	58.2	67.8
Trais yn erbyn person	15.78	14.19
Troseddau Rhywiol	0.92	0.82
Lladrad	0.16	0.31
Byrgleriaeth	4.95	7.97
Troseddau yn erbyn cerbydau	3.56	7.12
Troseddau lladrata eraill	13.5	16.27
Twyll a ffugiad	1.23	1.62
Difrod troseddol	13.43	14
Troseddau cyffuriau	3.5	4.51
Troseddau amrywiol	1.16	1.06

Cymunedau (Ynys Môn)

Dangosydd	Data Cyfredol	Cymaryddion a thargedau	Statws/Tuedd	Problemau / Cyfyngiadau/Cyfleoedd
Cymunedau				
Trosedd				**DA61**

~~Trosedd a Gofnodwyd 2006-07 (i bob 100,000 o'r boblogaeth)~~		
	~~Ynys Môn~~	~~Cymru~~
~~Trosedd a gofnodwyd~~	~~67.7~~	~~87.5~~
~~Trais yn erbyn person~~	~~20.4~~	~~18.2~~
~~Byrgleriaeth o dŷ~~	~~1.3~~	~~3.6~~
~~Dwyn cerbyd~~	~~1.3~~	~~3.8~~
~~Dwyn o gerbyd~~	~~2.1~~	~~8.6~~

~~**Y Gyfradd Drosedd i bob 1,000 o bobl**~~[1]

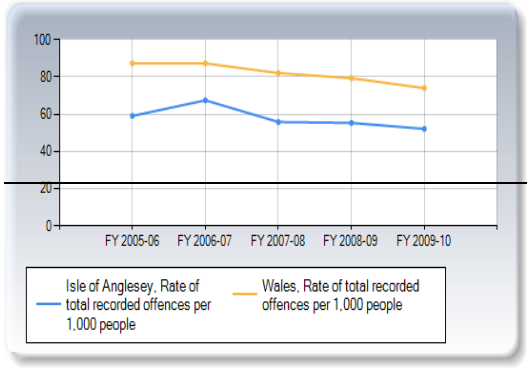

Cyfraddau Trosedd (2010 -11)	**Ynys Môn**	**Cymru**
Cyfradd y troseddau a gofnodwyd i bob 1000 o'r boblogaeth		
Cyfradd cyfanswm y troseddau a gofnodwyd i bob	**51.02**	**67.8**

1000 o'r boblogaeth		
Trais yn erbyn person	**14.78**	**14.19**
Troseddau Rhywiol	**0.84**	**0.82**
Lladrad	**0.16**	**0.31**
Byrgleriaeth	**5.48**	**7.97**
Troseddau yn erbyn cerbydau	**2.02**	**7.12**
Troseddau lladrata eraill	**10.97**	**16.27**
Twyll a ffugiad	**1.06**	**1.62**
Difrod troseddol	**11.58**	**14**
Troseddau cyffuriau	**3.37**	**4.51**
Troseddau amrywiol	**0.74**	**1.06**

Yn 2009/10, Ynys Môn oedd â'r gyfradd drosedd isaf namyn pedwar yng Nghymru.

Y Gyfradd Drosedd i bob 1000 o'r boblogaeth

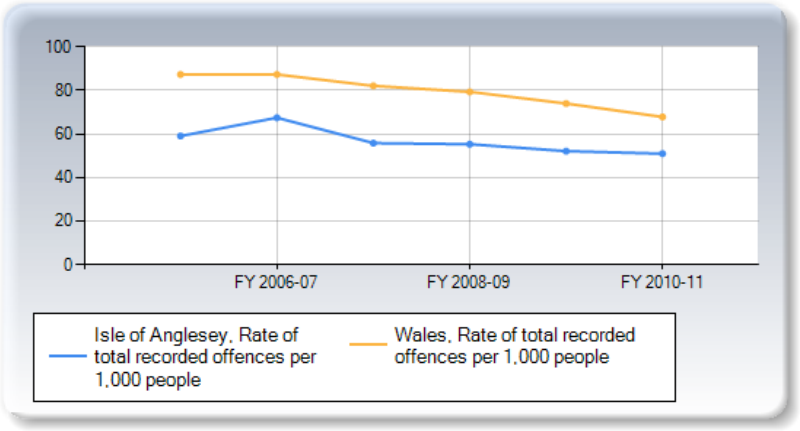

~~**Troseddau Hysbysadwy a Gofnodwyd gan yr Heddlu (Ebrill 09 – Mawrth 10)**~~[1]

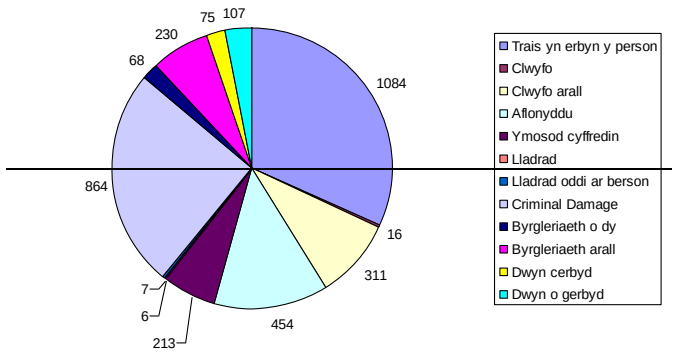

Communities (Gwynedd)

Dangosydd	Data Cyfredol	Cymaryddion a Thargedau	Statws/Tuedd	Materion/ Cyfyngiadau/ Cyfleoedd
Communities				
~~**Economi**~~	~~Ceir yn y mapiau isod ddadansoddiad gofodol manwl o aelwydydd sy'n derbyn budd-dal yng Nghymru wledig. Dengys y mapiau hyn yn glir raniad rhwng y dwyrain a'r gorllewin o fewn y Gymru wledig, o ran derbyn y tri budd-dal gwladol, ac yn gyffredinol mae'r lefelau sy'n derbyn budd-dal yn uwch yn y gogledd-orllewin ac yn is yn yr ardaloedd dwyreiniol. Yn ogystal, yng Nghymru wledig, ymddengys fod lefelau budd-dal ar eu huchaf yn y wardiau hynny sy'n cynnwys y trefi mwy. Mae'r patrwm gofodol mwyaf trawiadol rhwng y gorllewin a'r dwyrain i'w weld yn yr ail ffigwr isod, sy'n dangos y gyfran o bobl sy'n derbyn Lwfans Ceisio Gwaith, gyda lefelau uchel o dderbyn budd-dal i'w gweld yn y rhan fwyaf o wardiau Ynys Môn, gogledd-orllewin Gwynedd a de-ddwyrain Ceredigion. Ymddengys o'r tri ffigwr hefyd fod gan Wynedd ac Ynys Môn broffiliau tebyg i'r Cymoedd. Fel ag yn achos lefelau budd-dal ac incwm, ceir rhaniad amlwg rhwng y gorllewin a'r dwyrain o ran cyfraddau diweithdra, gyda'r cofnodion uchaf i'w cael yng Ngwynedd, Ynys Môn a Sir Benfro, a'r cyfraddau isaf i'w cael yn Sir Fynwy a Phowys. Ceir clystyrau o wardiau â lefelau diweithdra uchel yn Ynys Môn a rhannau gogledd-orllewin Gwynedd.~~			~~Amrywiadau daearyddol sylweddol yn y gyfradd diweithdra, sy'n awgrymu bod angen cryfhau ac arallgyfeirio economïau lleol o fewn y sir.~~ ~~Yr angen i hwyluso datblygu cyfleusterau a gwasanaethau cymunedol mewn ardaloedd gwledig a hwyluso gwella cyfleoedd lleol drwy gynyddu faint o gyflogaeth o ansawdd sydd ar gael ynghyd â chefnogi busnesau lleol.~~

DA62

	~~Canran yr aelwydydd yn hawlio cymhorthdal incwm yn 2001, yn ôl ward~~ 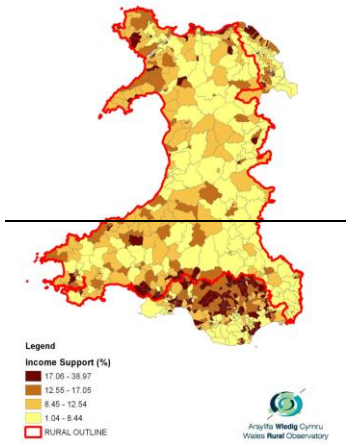 	~~Canran yr aelwydydd yn hawlio Lwfans Ceisio Gwaith yn seiliedig ar incwm yn 2001, yn ôl ward~~ 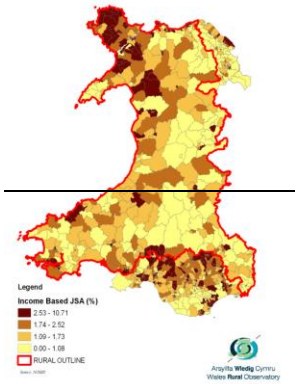 	~~Mae angen hybu buddsoddiad mewn ardaloedd gwledig drwy ddarparu isadeiledd o drafnidiaeth, cysylltiadau a thir sy'n gymorth i ddenu busnesau newydd er mwyn darparu gwaith â chyflog uwch.~~
	~~Canran yr aelwydydd yn hawlio credyd treth i deuluoedd yn 2001, yn ôl ward~~	~~Canran yr aelwydydd di-waith yn 2001, yn ôl w~~	

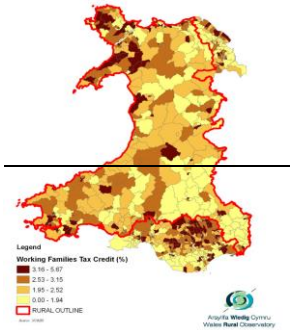

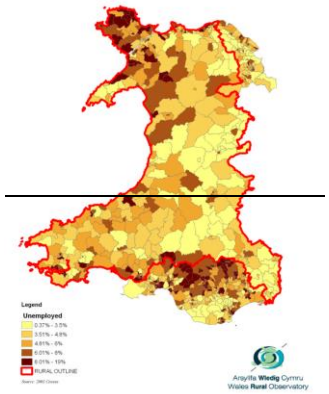

~~Canran cyfraddau hawlwyr budd-dal, 2001 yn ôl awdurdod lleol gwledig~~

	~~Lwfans Ceisio Gwaith~~	**~~Cymhorth dal Incwm~~**	**~~Budd-dal Y Dreth Gyngor~~**	**~~Credyd Treth i Deuluoedd sy'n Gweithio~~**
~~Sir Gaerfyrddin~~	~~1.9~~	~~14.8~~	~~22.1~~	~~2.5~~
~~Ceredigion~~	~~1.6~~	~~9.6~~	~~15.7~~	~~2.2~~
~~Conwy~~	~~2.1~~	~~15.1~~	~~16.8~~	~~2.9~~
~~Sir Ddinbych~~	~~1.9~~	~~15.5~~	~~19.1~~	~~2.7~~
~~Gwynedd~~	~~2.8~~	~~12.6~~	~~12.4~~	~~2.9~~
~~Ynys Môn~~	~~3.4~~	~~13.7~~	~~35.0~~	~~2.8~~
~~Sir Fynwy~~	~~1.2~~	~~8.4~~	~~13.4~~	~~1.8~~
~~Sir Benfro~~	~~2.2~~	~~13.7~~	~~20.8~~	~~3.1~~
~~Powys~~	~~1.4~~	~~9.8~~	~~14.2~~	~~2.5~~
~~Gwledig~~	**~~2.0~~**	**~~12.7~~**	**~~18.5~~**	**~~2.6~~**
~~Trefol~~	**~~2.3~~**	**~~14.8~~**	**~~23.0~~**	**~~2.4~~**
~~* Ardaloedd awdurdodau lleol Caerdydd, Casnewydd ac Abertawe~~				

~~Yng Nghymru wledig, roedd gan y pedwar awdurdod lleol yn y gogledd-orllewin a'r de-orllewin y lefelau incwm cyfartalog isaf a'r gyfran uchaf o aelwydydd incwm isel yn 2003. Cofnodwyd fod gan Wynedd ychydig yn llai na 22% o aelwydydd ar incwm isel a'r canran ar gyfer Ynys Môn~~

	~~oedd 21%. Dengys y map isod sut y dosbarthir aelwydydd incwm isel yn ôl pob ward, gyda'r cyfrannau uchaf o aelwydydd incwm isel i'w gweld mewn rhannau eang o Wynedd ac Ynys Môn.~~ **~~% o aelwydydd gydag incwm blynyddol llai na £10,000~~** ~~**Ardal** / **% aelwydydd**~~ ~~Gwynedd 27.2~~ ~~Sir Ddinbych 27~~ ~~Sir Benfro 26.9~~ ~~Sir Gaerfyrddin 26.5~~ ~~Conwy 26~~ ~~Môn 24.7~~ ~~Ceredigion 22.8~~ ~~Powys 22.8~~ ~~Sir y Fflint 20.3~~ ~~Bro Morgannwg 17.5~~ ~~Sir Fynwy 16.5~~ ~~Cyfartaledd Cymru wledig 24.8~~ **~~Cyfran yr aelwydydd yn derbyn incwm blynyddol llai na £10,000 yng Nghymru yn 2003, yn ôl ward~~**	

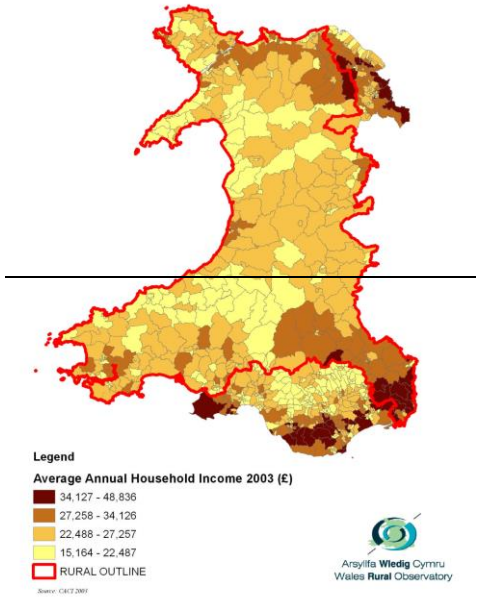

~~**Canran cyfraddau hawlwyr budd-dal, 2001 yn ôl awdurdod lleol gwledig**~~

	~~**Lwfans Ceisio Gwaith**~~	~~**Cymhorth dal Incwm**~~	~~**Budd-dal y Dreth Gyngor**~~	~~**Credyd Treth i Deuluoedd sy'n Gweithio**~~
~~Sir Gaerfyrddin~~	~~1.9~~	~~14.8~~	~~22.1~~	~~2.5~~
~~Ceredigion~~	~~1.6~~	~~9.6~~	~~15.7~~	~~2.2~~
~~Conwy~~	~~2.1~~	~~15.1~~	~~16.8~~	~~2.9~~
~~Sir Ddinbych~~	~~1.9~~	~~15.5~~	~~19.1~~	~~2.7~~
~~Gwynedd~~	~~2.8~~	~~12.6~~	~~12.4~~	~~2.9~~
~~Ynys Môn~~	~~3.4~~	~~13.7~~	~~35.0~~	~~2.8~~
~~Sir Fynwy~~	~~1.2~~	~~8.4~~	~~13.4~~	~~1.8~~
~~Sir Benfro~~	~~2.2~~	~~13.7~~	~~20.8~~	~~3.1~~

	~~Powys~~ ~~1.4~~ ~~9.8~~ ~~14.2~~ ~~2.5~~ **~~Gwledig~~** **~~2.0~~** **~~12.7~~** **~~18.5~~** **~~2.6~~** **~~Trefol~~** **~~2.3~~** **~~14.8~~** **~~23.0~~** **~~2.4~~** ~~* Ardaloedd awdurdodau lleol Caerdydd, Casnewydd ac Abertawe~~	
Welsh Index of Multiple Deprivation (WIMD)	~~Dengys WIMD 2008 fod yng Ngwynedd (sydd â 75 o Ardaloedd Cynnyrch Ehangach Haen Is (LSOAs)) dair LSOA (4%) sydd o fewn y 10% o'r LSOAs mwyaf difreintiedig yng Nghymru.~~ ~~Yn y 10% o'r LSOAs mwyaf difreintiedig yng Nghymru ceir:~~ ~~• Niferoedd o LSOAs sy'n uwch na'r cyfartaledd yng Ngwynedd ar gyfer Tai (41%) a Mynediad (24%)~~ ~~• Amddifadedd o ran mynediad i wasanaethau sy'n uwch mewn pentrefi bychain ac ardaloedd gwledig.~~ ~~• Niferoedd o LSOAs yn is na'r cyfartaledd yng Ngwynedd ar gyfer:~~ ~~• Amddifadedd Cyffredinol (4%)~~ ~~• Incwm (3%)~~ ~~• Cyflogaeth (1%)~~ ~~• Addysg (4%)~~ ~~• Yr Amgylchedd (l%)~~ ~~• Y Gymuned (5%)~~ ~~Roedd 44% o'r LSOAs yng Ngwynedd yn fwy difreintiedig na chyfartaledd Cymru~~ [iv]~~.~~ ~~Dengys y map isod fod gan ardaloedd gwledig megis Pen Llŷn fynegai amddifadedd cyffredinol sydd ar y cyfan yn uwch na'r hyn ar gyfer y rhan fwyaf o Wynedd.~~ **~~Map yn Dangos Safle WIMD cyffredinol Wardiau Gwynedd~~**[v]	~~Mae angen gostwng amddifadedd yn benodol yn nhermau tai a mynediad i wasanaethau, yn enwedig yn yr ardaloedd mwyaf difreintiedig.~~ **Yr angen i hwyluso datblygu cyfleusterau a gwasanaethau cymunedol mewn ardaloedd gwledig a hwyluso gwella cyfleoedd lleol drwy gynyddu faint o gyflogaeth o ansawdd sydd ar gael ynghyd â chefnogi busnesau lleol.** **Mae angen hybu buddsoddiad mewn ardaloedd gwledig drwy ddarparu isadeiledd o drafnidiaeth, cysylltiadau a thir sy'n gymorth i ddenu busnesau newydd er mwyn darparu gwaith â chyflog uwch.**

DA63

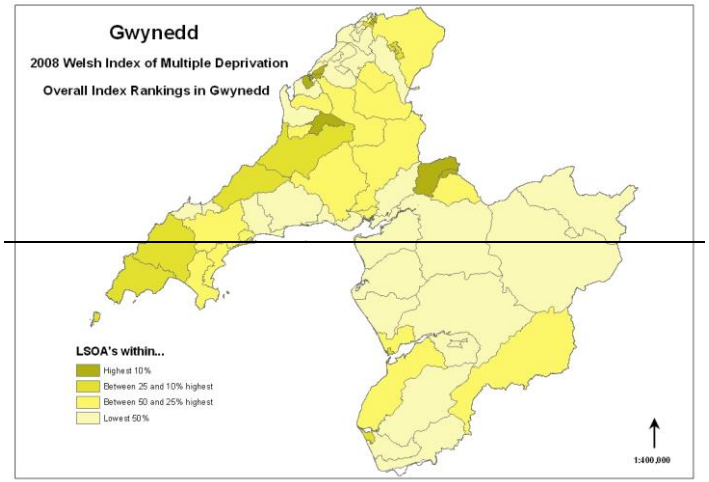

Dengys WIMD 2008 fod 3 LSOA (4%) yng Ngwynedd (sydd â 75 o Ardaloedd Cynnyrch Ehangach Haen Is) yn disgyn ymysg y 10% mwyaf difreintiedig yng Nghymru.
Y pedwar yw: Peblig, Caernarfon (safle 119 allan o 1896 yng Nghymru); Marchog 1 (safle 136 yng Nghymru) a Marchog 2 (safle 143 yng Nghymru).

Roedd gan Wynedd y canrannau a ganlyn o'i LSOAs yn y 10% mwyaf difreintiedig yng Nghymru.

- **Incwm (4%)**
- **Cyflogaeth (0%): Gwynedd a Sir Fynwy yw'r awdurdodau lleol lleiaf difreintiedig yn y categori cyflogaeth, nid oes unrhyw LSOA yn y 10% mwyaf difreintiedig yng Nghymru. Dim ond 28% o LSOAs Gwynedd sydd yn y 50% mwyaf difreintiedig yng Nghymru, a 29.3% yw'r ffigwr yn Sir Fynwy.**
- **Iechyd (4%)**
- **Addysg (0%)**
- **Tai (41.3%): mae pob un o'r 75 LSOA namyn dau yn y 50% mwyaf difreintiedig yng Nghymru, ac felly Gwynedd yw'r awdurdod lleol mwyaf difreintiedig o ran y categori hwn.**
- **Yr Amgylchedd (1%)**
- **Mynediad i Wasanaethau (21%)**

	• **Diogelwch Cymunedol (8%)** • **Amddifadedd o ran mynediad i wasanaethau sy'n uwch mewn pentrefi bychain ac ardaloedd gwledig.** **Dengys y map isod fod gan ardaloedd gwledig megis Pen Llŷn fynegai amddifadedd cyffredinol sydd ar y cyfan yn uwch na'r hyn ar gyfer y rhan fwyaf o Wynedd.** 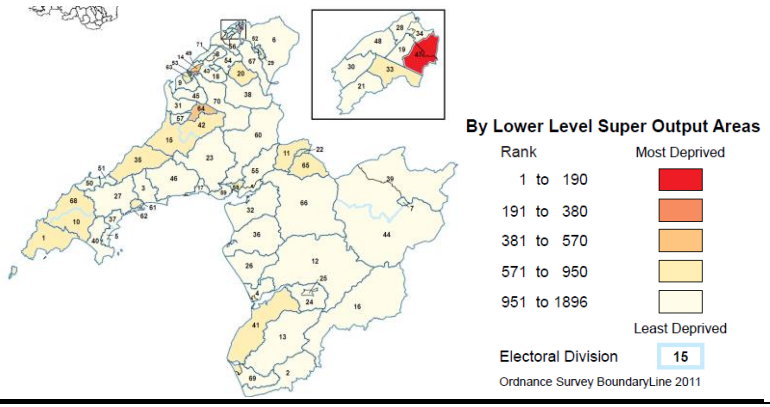 	

Communities (Anglesey)

Dangosydd	Data Cyfredol	Cymaryddion a Thargedau	Statws/Tuedd	Materion/ Cyfyngiadau/ Cyfleoedd
Communities				
Welsh Index of Multiple Deprivation (WIMD)	~~Dengys WIMD 2008 fod gan Ynys Môn (sydd â 44 o Ardaloedd Cynnyrch Ehangach Haen Is (LSOAs)) dair LSOA (4%) sydd o fewn y 10% o'r LSOAs mwyaf difreintiedig yng Nghymru. Maent fel a ganlyn:-~~ • ~~Morawelon sydd â sgôr o 48.2, ac yn safle 119 allan o 1896 yng Nghymru. Gosodwyd yr LSOA hwn yn y categori o'r 10% o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig yng Nghymru.~~ • ~~Tudur sydd â sgôr o 42.9, ac yn safle 187 allan o 1896 yng Nghymru. Gosodwyd yr LSOA hwn yn y categori o'r 10% o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig yng Nghymru.~~ • ~~Porthyfelin 1 sydd â sgôr o 41.6, yn safle 204 allan o 1896 yng Nghymru. Gosodwyd yr~~			There is a need to reduce deprivation particularly in terms of housing and access, especially in the most deprived areas. **Yr angen i hwyluso datblygu cyfleusterau a gwasanaethau cymunedol**

DA63

	~~LSOA hwn yn y categori o'r 10-20% o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig yng Nghymru.~~ ~~Yn Ynys Môn:~~ • ~~Roedd gan yr LSOAs ddosbarthiad sgôr amddifadedd o dros 88% o'r holl amrediad yng Nghymru.~~ • ~~Mae 5% o'i LSOAs yn disgyn o fewn y categori o'r 10% o'r LSOAs mwyaf difreintiedig yng Nghymru.~~ • ~~Mae 55% o'i LSOAs yn disgyn o fewn y categori o'r 50% o'r LSOAs mwyaf difreintiedig yng Nghymru.~~ • ~~Mae lefelau o amddifadedd sy'n is na'r cyfartaledd yn y tri chategori mwyaf difreintiedig (y mwyaf difreintiedig 10%, 20%, 30%), ond mae lefelau o amddifadedd yn uwch na'r cyfartaledd yn y categori 50% mwyaf difreintiedig).~~ ~~Yn y 10% o'r LSOAs mwyaf difreintiedig yng Nghymru ceir:~~ • ~~Niferoedd o LSOAs sy'n uwch na'r cyfartaledd yn Ynys Môn ar gyfer Tai (18%) a Mynediad (18%)~~ • ~~Niferoedd o LSOAs sy'n is na'r cyfartaledd yn Ynys Môn ar gyfer:~~ ~~• Amddifadedd Cyffredinol (5%)~~ ~~• Incwm (7%)~~ ~~• Cyflogaeth (2%)~~ ~~• Iechyd (2%)~~ ~~• Addysg (5%)~~ ~~• Y Gymuned (7%)~~ ~~Roedd 55% o'r LSOAs yn Ynys Môn yn fwy difreintiedig na chyfartaledd Cymru.~~[vi] ~~**Map yn Dangos Safle WIMD cyffredinol Wardiau Ynys Môn**~~[vii]	**mewn ardaloedd gwledig a hwyluso gwella cyfleoedd lleol drwy gynyddu faint o gyflogaeth o ansawdd sydd ar gael ynghyd â chefnogi busnesau lleol.** **Mae angen hybu buddsoddiad mewn ardaloedd gwledig drwy ddarparu isadeiledd o drafnidiaeth, cysylltiadau a thir sy'n gymorth i ddenu busnesau newydd er mwyn darparu gwaith â chyflog uwch.**

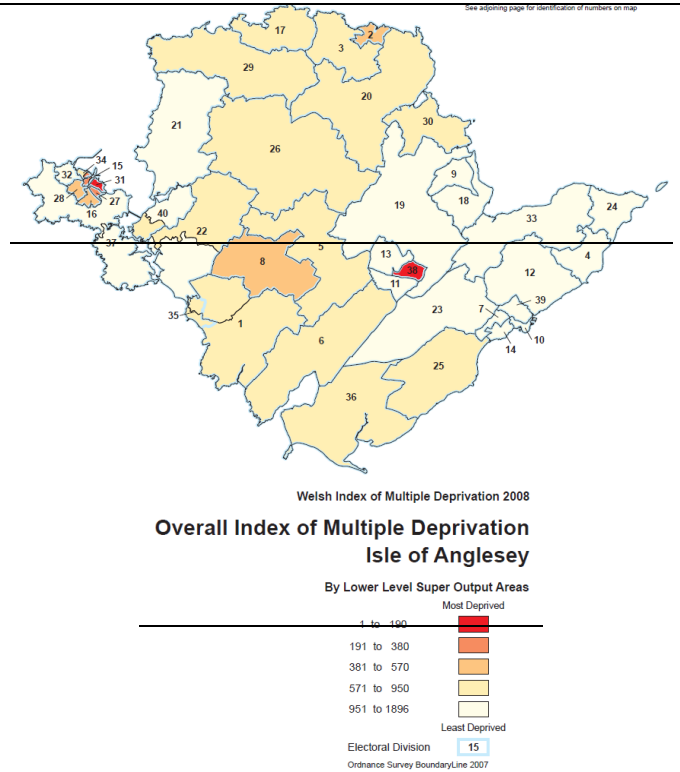

Dengys WIMD 2011 fod yn Ynys Môn (sydd â 44 o Ardaloedd Cynnyrch Ehangach Haen Is (LSOAs) un LSOA sydd o fewn y 10% o'r LSOAs mwyaf difreintiedig yng Nghymru. Yr ardal yw Morawelon, sy'n safle 146 o 1896 yng Nghymru.

Roedd gan Ynys Môn y canrannau a ganlyn o'i LSOAs yn y 10% mwyaf difreintiedig yng Nghymru:

- **Incwm (7%)**
- **Cyflogaeth (7%)**
- **Iechyd (0%)**

	• **Addysg (0%)** • **Tai (18%)** • **Yr Amgylchedd (2%)** • **Mynediad i Wasanaethau (16%)** • **Diogelwch Cymunedol (5%)** 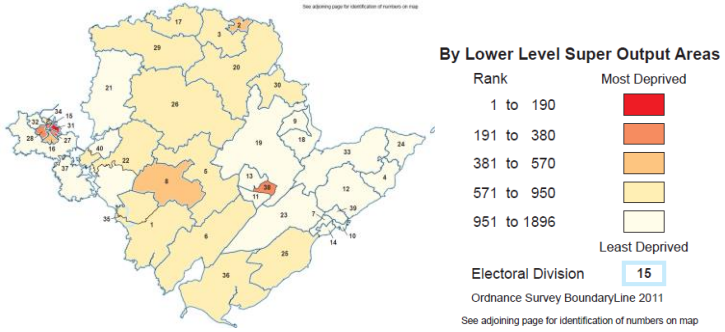	

Ffactorau Hinsawdd (Gwynedd ac Ynys Môn)

Dangosydd	Data Cyfredol	Cymaryddion a Thargedau	Statws/Tuedd	Materion/ Cyfyngiadau/ Cyfleoedd
Ffactorau Hinsawdd				
Rhagolygon Newid Hinsawdd[viii]	**Trosolwg** Rhagwelir y bydd cynnydd cyffredinol yn y tymereddau cyfartalog blynyddol yng Nghymru o 1.3°C erbyn y 2020au, 2.0°C erbyn y 2040au a 3.3°C erbyn y 2080au, yn erbyn y waelodlin 1961 i 1990. Rhagwelir y bydd cyffredinol yn uchafswm tymereddau dyddiol Cymru yn ystod yr haf yn 1.9℃ erbyn y 2020au, 2.8℃ erbyn y 2040au a 4.8℃ erbyn y 2080au. Rhagwelir y bydd cynnydd yn lleiafswm tymereddau dyddiol Cymru yn ystod y gaeaf o 1.5℃ erbyn y 2020au, 2.1℃ erbyn y 2040au a 3.5℃ erbyn y 2080au. Yn gyffredinol, gall y Sir hefyd ddisgwyl cael hafau sychach, a mwy o ddigwyddiadau tywydd eithafol / anarferol, megis glawiad uwch / gaeafau gwlypach.			Bydd angen ymgorffori mesurau addasu newid yn yr hinsawdd fel elfen annatod o ddatblygiadau tai ac isadeiledd newydd.

Tymheredd yng Nghymru

Dengys y mapiau isod y newidiadau a ragwelir yn y tymheredd dyddiol cyfartalog blynyddol yng Nghymru erbyn y 2020au, 2050au a'r 2080au dan senario o allyriadau canolig yn seiliedig ar ffigurau gwaelodlin 1961-1990. Erbyn y 2050au, disgwylir i'r tymheredd fod wedi cynyddu o rhwng 2 a 3°C ar draws y wlad.

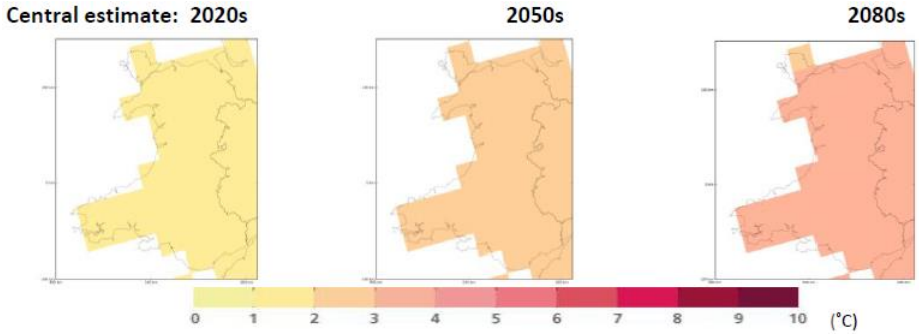

Glawiad yr haf yng Nghymru:

Dengys y mapiau isod y newidiadau a ragwelir yng nglawiad yr haf yng Nghymru erbyn y 2020au, 2050au a'r 2080au dan senario o allyriadau canolig. Erbyn y 2050au disgwylir i lawiad yr haf fod wedi gostwng o – 10 i -20% ar draws y rhan fwyaf o'r wlad gyda mwy o newid yn rhai rhannau o'r de a'r gorllewin.

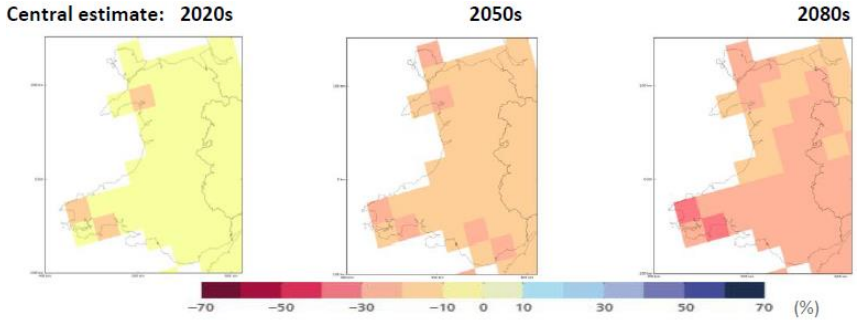

Glawiad y gaeaf yng Nghymru:

	Dengys y mapiau isod y newidiadau a ragwelir yng nglawiad y gaeaf yng Nghymru erbyn y 2020au, 2050au a'r 2080au dan senario o allyriadau canolig. Erbyn y 2050au disgwylir i lawiad fod wedi cynyddu o 10% ar draws y wlad gyda mwy o newid amlwg yn y de ac ardaloedd yn y gogledd-orllewin. 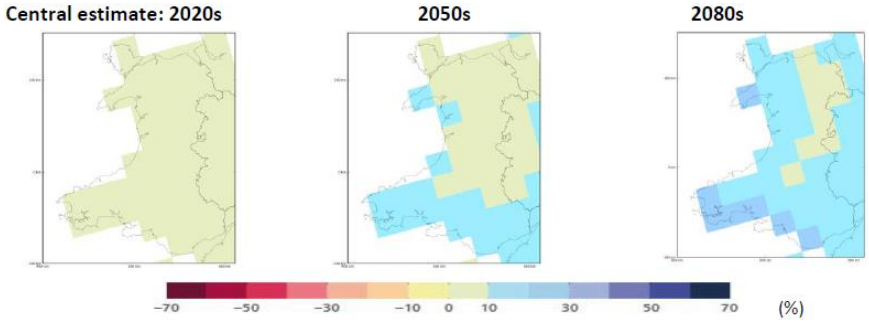 **Ffynhonnell: *UK Climate Impacts Programme – breakdown of impacts:* http://www.ukcip.org.uk/**	

Treftadaeth Diwylliannol (Ynys Môn)

DA64 (i)

Dangosydd	Data Cyfredol	Cymaryddion a Thargedau	Statws/Tuedd	Materion/ Cyfyngiadau/ Cyfleoedd
Treftadaeth Diwylliannol				
Rhaglen Ynys Ynni Môn	**Mae adroddiad 'Allbynnau Potensial a Mesurau Perfformiad' yn adnabod yr allbynnau canlynol o'r rhaglen o ran treftadaeth diwylliannol.** • **Lleihau allfudo ymysg pobl ifanc – gyda % o bobl rhwng 16-24 oed yn sefydlogi ar 10%.** • **Dylai'r Rhaglen ddal gafael ar ddiwylliant lewyrchus gyda chyfran siaradwyr Cymraeg yn aros ar ei lefel bresennol, gyda rhwng 60-65% o'r boblogaeth (3 mlwydd oed neu fwy) yn gallu siarad Cymraeg.**			

Economi (Ynys Môn)

ATODIAD 2 - Diwygiadau Arfaethedig i Adroddiad Cwmpasu yr Arfarniad Cynaladwyedd

Dangosydd	Data Cyfredol	Cymaryddion a Thargedau	Statws/Tuedd	Materion/ Cyfyngiadau/ Cyfleoedd
Economi				
Rhaglen Ynys Ynni Môn	**Bwriad Rhaglen Ynys Ynni Môn yw denu swyddi newydd sy'n ymwneud ag ynni o ansawdd uchel i Ynys Môn dros y ddau degawd nesaf. Gosodiad canol y Rhaglen yw datblygiad niwclear potensial yn Wylfa. Fodd bynnag, gobeithir denu cwmniau a fydd yn datblygu technolegau ynni adnewyddol newydd gan gynnwys gwynt (artraeth ac alltraeth), llanw, biomas yn ogystal â niwclear.** **Prif elfennau'r Fframwaith Ynys Ynni yw:** • **Tymor byr: Safleoedd biomas graddfa mawr a bach a chefnogi cnydau ynni, mesurau effeithlonrwydd ynni, a micro-gynhyrchiad. Trafodaethau cychwynnol i uchafu cyfleoedd sy'n deillio o Barth 3 Gwynt ar y Môr yr Iwerydd.** • **Tymor hir /canolig: datblygiad newydd yn Wylfa i fyny at 3.2GW, gweithrediad prosiect llanw yn Skerries, canolfan gwynt ar y môr ym Mhorthladd Caergybi ac ailblannu ffermydd gwynt ar y tir presennol.** • **Tymor hir: enhangiad pŵer llanw a datblygiad yn yr economi hydrogen.** **Mae adroddiad 'Allbynnau Potensial a Mesurau Perfformiad' yn adnabod yr allbynnau canlynol o'r rhaglen.** **Economi** • **Cynnydd o 10-13% yng Ngwerth Ychwanegol Crynswth (GVA) dros y sail bresennol /tuedd Cymru hyd at 2025.** • **Creu i fyny at 2,000 o swyddi ychwanegol hyd at 2025, a hefyd 6,000 o swyddi adeiladu.** • **Gostyngiad yng nghyfraddau diweithdra a ddylai ddechrau cydgyfeirio cyfradd ar gyfer Cymru.** • **Gwella sgiliau'r gweithlu gan arwain at gynnydd o 3% yng nghyfran y gweithlu (dros lefelau 2008) ar gyfer Safon Dosbarthiad Galwedigaethol 1-3.** • **Cyfran hawlwyr Lwfans Ceisio Gwaith yn goswtwng i lefel Cymru** • **Disgwylir i gyfraddau actifedd godi i o leiaf 1% yn fwy n Chymru.** • **Disgwylir i ddiweithdra hir dymor ostwng i gyfartaledd Cymru ar y cyfan.**		

DA64 (ii)

Economi (Gwynedd ac Ynys Môn)

Dangosydd	Data Cyfredol	Cymaryddion a Thargedau	Statws/Tuedd	Materion/ Cyfyngiadau/ Cyfleoedd
Economi				
Gwerth Ychwanegol Crynswth y Pen (GVA)		**~~Gwerth Ychwanegol Crynswth y pen 1998-2006~~** 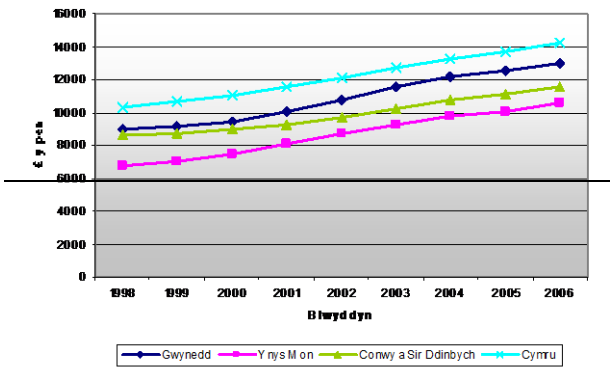 **Gwerth Ychwanegol Crynswth y pen 1995-2008** 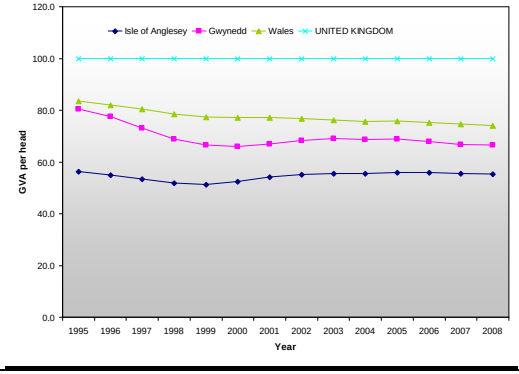		Angen hwyluso'r gwaith o barhau i hyrwyddo buddsoddiad yn yr economi leol er mwyn cefnogi tyfiant busnesau lleol, yn enwedig ymysg y diwydiannau gweithgynhyrchu a masnach

DA65

Dangosydd	Data Cyfredol	Cymaryddion a thargedau	Statws/Tuedd	Problemau / Cyfyngiadau/Cyfleoedd
Economi				
Addysg a Sgiliau	**Addysg a dysgu gydol oes yng Ngwynedd, Môn a Chymru (2009-2010)[1]**			

	Môn	Gwynedd	Cymru
Cymhareb disgybl athro (09-10): ysgolion cynradd y mae'r AALl yn eu cynnal	19.5	19	20.1
Cymhareb disgybl athro (09-10): ysgolion uwchradd y mae'r AALl yn eu cynnal	16.2	15.6	16.5
% sy'n cyflawni'r lefel ddisgwyliedig – cam allweddol 1 (L2+) (09-10	83.2	84.9	81.6
% sy'n ennill 5+ TGAU A*-C (09-10)	57.9	63.8	57.7
% y boblogaeth oedolion sydd heb gymwysterau, (Ion 2010-Rhag 2010) (Ffynhonnell: Nomis 2010)	**13.3**	**13.4**	**13.3**

Economi (Ynys Môn)

Dangosydd	Data Cyfredol	Cymaryddion a thargedau	Statws/Tuedd	Problemau / Cyfyngiadau/Cyfleoedd
Addysg a Sgiliau				

Yn ystod eu blwyddyn olaf o addysg orfodol, enillodd cyfran fymryn yn uwch o ddisgyblion Môn bum gradd TGAU A*-C nag a wnaeth disgyblion yng Nghymru gyfan - roedd y ffigwr yn 57.9% ym Môn o gymharu â 57.7% yng Nghymru (2009-10). Yn 2006/07, roedd cyfran y disgyblion a adawodd addysg lawn-amser heb gymwysterau yn is ym Môn o gymharu â Chymru.

Addysg a dysgu gydol oes yng Ngwynedd, Môn a Chymru (2009-2010)[1]

	Môn	Gwynedd	Cymru
Cymhareb disgybl athro (09-10): ysgolion cynradd y mae'r AALl yn eu cynnal	19.5	19	20.1
Cymhareb disgybl athro (09-10): ysgolion uwchradd y mae'r AALl yn eu cynnal	16.2	15.6	16.5

	% sy'n cyflawni'r lefel ddisgwyliedig – cam allweddol 1 (L2+) (09-10	83.2	84.9	81.6	
	% sy'n ennill 5+ TGAU A*-C (09-10)	57.9	63.8	57.7	
	% y boblogaeth oedolion sydd heb gymwysterau, (Ion 2010-Rhag 2010) (Ffynhonnell: Nomis 2010)	**13.3**	**13.4**	**13.3**	

ECONOMI (Gwynedd)

Dangosydd	Data Cyfredol	Cymaryddion a Thargedau	Statws/Tuedd	Materion/ Cyfyngiadau/ Cyfleoedd
Economi				
Tourism				**Er gwaethaf cynnydd diweddar yn rhan fwyaf o sectorau'r diwydiant twristiaeth,** mae yna angen parhaus i wella amrywiaeth ac ansawdd cyfleusterau i dwristiaid, llety i dwristiaid ac atyniadau. **Mae hyn yn arbennig o wir o ran llety a wasanaethir.**

(£ miliwn)	2006	2007	2008	2009	% y newid (2006-2009)
Llety	97.6	90.1	**90.5**	**95.3**	**-2.4**
Bwyd a Diod	116.2	113.1	**128.2**	**126.7**	**9.0**
Hamdden	42.8	41.0	**50.3**	**49.1**	**14.7**
Siopa	158.8	155.1	**176.1**	**172.2**	**8.4**
Trafnidiaeth, Llywodraeth Cynulliad Cymru,	56.5	54.8	**63.9**	**62.7**	**10.9**
Gwariant Anuniongyrchol	186.2	179.6	**205.0**	**201.6**	**8.3**
TAW	82.6	79.4	**89.1**	**88.6**	**7.2**
Cyfanswm	740.6	713.0	**803.2**	**796.3**	**7.5**

Refeniw yn ôl Categori Ymwelwyr (£ miliwn)	2006	2007	2008	2009	% y newid (2006-2009)
Llety â Gwasanaeth	122.5	115.1	**86.8**	**105.2**	**-14**

Llety heb Wasanaeth	466.1	447.9	**566.4**	**539.7**	**15.7**
Aros â Ffrindiau neu Berthnasau	10.8	10.9	**11.3**	**11.3**	**4.6**
Ymwelwyr am y dydd	141.2	139.1	**138.7**	**140.0**	**-0.8**
Cyfanswm	740.6	713.0	**803.2**	**796.3**	**7.5**

Dyddiau Twristiaid (£ miliwn)	**2006**	**2007**	**2008**	**2009**	**% y newid (2006-2009)**
Llety â Gwasanaeth	1,493	1,449	**1027**	**1241**	**-16.9**
Llety heb Wasanaeth	13,971	13,557	**15888**	**15315**	**9.6**
Aros â Ffrindiau neu Berthnasau	434	435	**435**	**435**	**0.2**
Ymwelwyr am y dydd	4,065	4,004	**3831**	**3868**	**-4.8**
Cyfanswm	19,963	19,445	**21181**	**20858**	**4.4**

Nifer y Twristiaid Miloedd	**2006**	**2007**	**2008**	**2009**	**% newid(2006-2009)**
Llety â Gwasanaeth	841	815	**569**	**694**	**-17.5**
Llety heb Wasanaeth	2,116	2,057	**2413**	**2315**	**9.4**
Aros â Ffrindiau neu Berthnasau	182	183	**183**	**183**	**0.5**
Ymwelwyr am y dydd	4,065	4,004	**3831**	**3868**	**-4.8**
Cyfanswm	7,204	7,059	**6996**	**7060**	**-1.9**

Sectorau sy'n cyflogi (Cyfystyr â Gwaith Llawn Amser)	**2006**	**2007**	**2008**	**2009**	**% y newid (2006-2009)**
Llety	3694	3700	**3722**	**3669**	**-0.7**
Bwyd a Diod	2821	2746	**2987**	**2952**	**4.6**
Hamdden	1260	1208	**1423**	**1390**	**10.3**
Siopa	3515	3432	**3740**	**3657**	**4**
Trafnidiaeth, Llywodraeth Cynulliad Cymru,	613	594	**665**	**653**	**6.5**
Cyfanswm Cyflogaeth Uniongyrchol	11903	11680	**12538**	**12321**	**3.5**

Cyflogaeth Anuniongyrchol	2984	2877	**3152**	**3099**	**3.9**
Cyfanswm	14,886	14,556	**15690**	**15420**	**3.6**

Mae'r rhan fwyaf o sectorau yn y diwydiant twristiaeth wedi gweld gwelliant cyffredinol rhwng 2006 a 2009. Fodd bynnag, mae llety â gwasanaeth wedi gweld gostyngiad amlwg o ran refeniw, defnydd, gwariant a chyflogaeth.

Roedd cyfanswm gwariant twristiaid yng Ngwynedd yn ~~**2007**~~ **2009** yn ~~£713~~ **£796** miliwn, tra bod y nifer o dwristiaid wnaeth ymweld ag ardal yr awdurdod lleol yn **7,060,000** ~~815,000~~.

Yn ~~2007~~ **2009**, roedd ~~14,556~~ **15,420** o bobl wedi'u cyflogi yn y diwydiant twristiaeth. Y ~~sector llety~~ **sectorau** oedd yn cyflogi'r rhan fwyaf o bobl oedd **y sector llety a'r sector siopa** oedd yn cyflogi **23.7**% ~~25.4%~~ o gyfanswm y diwydiant ~~wedyn y sector siopa (23.6%) ac wedi hynny'r sector bwyd a diod (18.9%).~~

Gwariant twristiaeth a nifer y twristiaid yng Ngwynedd (£miliwn)

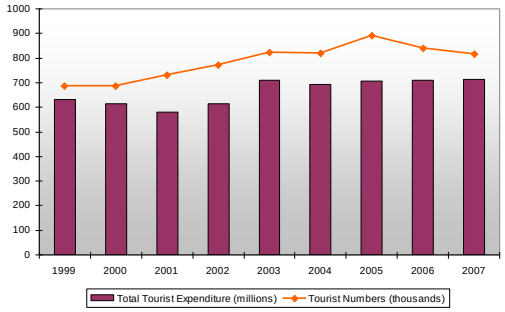

Cyfanswm y bobl sydd wedi'u cyflogi yn y diwydiant twristiaeth yng Ngwynedd a Môn[ix]

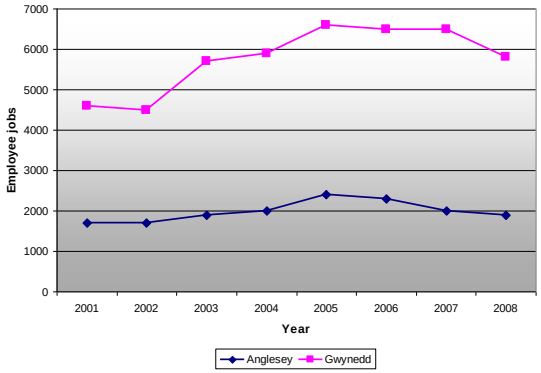

ECONOMI (Anglesey)

Dangosydd	Data Cyfredol	Cymaryddion a Thargedau	Statws/Tuedd	Materion/ Cyfyngiadau/ Cyfleoedd
Economi				
Twrisitiaeth	**Dadansoddiad Gwariant fesul Sector**			**Er gwaethaf cynnydd diweddar yn y rhan fwyaf o sectorau'r diwydiant twristiaeth, mae** yna angen parhaus i wella amrywiaeth ac ansawdd cyfleusterau i dwristiaid, llety i dwristiaid ac atyniadau. **Mae hyn yn arbennig o wir o ran llety a**

(£ miliwn)	2007	2008	2009	% y newid (2007-2009)
Llety	32.5	34.6	34.4	5.8
Bwyd a Diod	29.4	31.8	31.7	7.8
Hamdden	10.7	12.5	12.3	15
Siopa	38.7	41.3	41.7	7.8
Trafnidiaeth,	13.9	15.5	15.3	10
Gwariant Anuniongyrchol	51.2	55.1	55.24	7.8
TAW	21.9	23.7	23.71	8.2
Cyfanswm	198.4	214.6	214.4	8

DA67

Refeniw yn ôl Categori Ymwelwyr

(£ miliwn)	2007	2008	2009	% y newid (2007-2009)
Llety â Gwasanaeth	31.7	32.4	31.68	0
Llety heb Wasanaeth	143.0	158.7	157.4	10
Aros â Ffrindiau neu Berthnasau	6.6	6.6	6.6	0
Ymwelwyr am y dydd	17.1	16.8	18.8	9.9
Cyfanswm	198.4	214.6	214.4	8.1

Dyddiau Twristiaid

(£ miliwn)	2007	2008	2009	% y newid (2007-2009)
Llety â Gwasanaeth	352	351	339	-3.7
Llety heb Wasanaeth	3,770	4,137	4106	8.9
Aros â Ffrindiau neu Berthnasau	253	254	253.7	0.2
Ymwelwyr am y dydd	473	466	519	9.7
Cyfanswm	4,848	5,207	5219	7.7

Nifer y Twristiaid

Miloedd	2007	2008	2009	% y newid (2007-2009)
Llety â Gwasanaeth	203	201	194.5	-4.1
Llety heb Wasanaeth	587	643	634.8	8.1
Aros â Ffrindiau neu Berthnasau	106	107	106.6	0.6
Ymwelwyr am y dydd	473	466	519.2	9.8
Cyfanswm	1,369	1,417	1455	6.2

Sectorau sy'n cyflogi

(Cyfystyr â Gwaith Llawn Amser)	2007	2008	2009	% y newid (2007-2009)
Llety	1,046	1,046	1041	-0.5

wasanaethir.

Bwyd a Diod	**685**	**742**	**740**	**8**
Hamdden	**304**	**354**	**347**	**14.1**
Siopa	**822**	**879**	**886**	**7.8**
Trafnidiaeth,	**145**	**161**	**160**	**10.3**
Cyfanswm Cyflogaeth Uniongyrchol	**3,003**	**3,183**	**3172**	**5.6**
Cyflogaeth Anuniongyrchol	**789**	**849**	**849**	**7.6**
Cyfanswm	**3,791**	**4,031**	**4022**	**6.1**

Mae'r rhan fwyaf o sectorau yn y diwydiant twristiaeth wedi gweld gwelliant cyffredinol rhwng 2007 a 2009. Fodd bynnag, mae llety â gwasanaeth wedi gweld gostyngiad amlwg o ran refeniw, defnydd, gwariant a chyflogaeth.

Bu i gyfanswm yr ymwelwyr i Ynys Môn gynyddu o 6% rhwng 2007 a 2009. Mae cyfanswm y bobl sydd wedi'u cyflogi yn y diwydiant twristiaeth ym Môn wedi aros yn weddol gyson ers 2001, ac mae'r nifer sydd wedi'u cyflogi yn y diwydiant twristiaeth wedi aros yn sefydlog yn ystod yr un cyfnod.

Gwelwyd twf bychan a chyson ar draws y rhan fwyaf o rannau'r sector twristiaeth rhwng 2007 a ~~2008~~ **2009**. Fodd bynnag, nid yw'r graddau twf yn ddigon uchel i awgrymu bod y diwydiant yn chwyddo ar radd hynod o gyflym, sy'n awgrymu bod angen buddsoddi'n sylweddol mewn llety ansawdd uchel, atyniadau i dwristiaid a gweithgareddau hamdden er mwyn denu mwy o gwsmeriaid i'r ynys.

Roedd cyfanswm gwariant twristiaid ym Môn yn **2009** ~~2008~~ yn £214 miliwn, tra bod nifer y twristiaid wnaeth ymweld ag ardal yr awdurdod lleol yn ~~1,417,000~~ **1,455,000.**

Yn ~~2008~~ **2009**, roedd ~~4,031~~ **4,022** o bobl wedi'u cyflogi yn y diwydiant twristiaeth. Total direct employment employed the most (78.9%)[x].

~~**Cyfanswm ymwelwyr (miliynau)**[17]~~

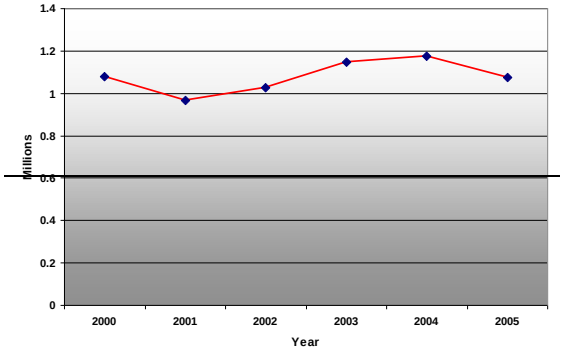

~~**Cyfanswm y bobl sydd wedi'u cyflogi yn y diwydiant twristiaeth yng Ngwynedd a Môn**~~[18]

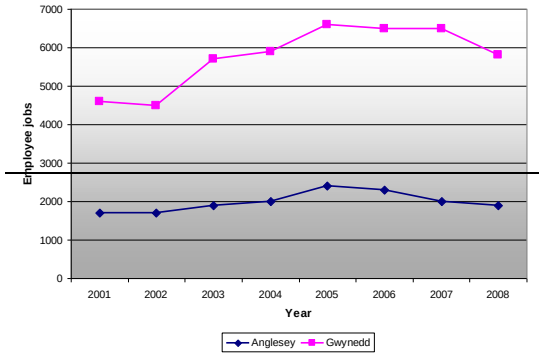

Llety â Gwasanaeth

Yn gyffredinol, gwelir bod y patrymau data'n dilyn tueddiadau'r boblogaeth, a bod y lefelau stoc gwlâu uchaf i'w gweld yn ardaloedd mwyaf poblog yr ynys. Yn gyffredinol, nid yw'r cymunedau mwyaf gwledig yn cynnig lefelau uchel o leoedd stoc gwlâu.

Ffigurau Stoc Gwlâu Llety â Gwasanaeth fesul Cymuned[xi]

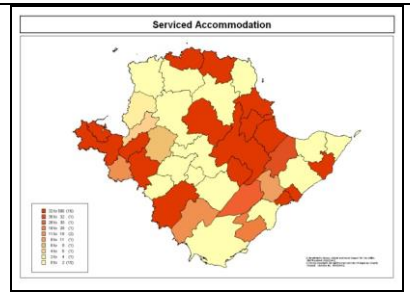

A surprising trait is the fact that, with the exceptions of Beaumaris, Menai Bridge and Llanfairpwll, the level of serviced accommodation on the Riviera Coast is not particularly high.

Self Catering

A total of 6,645 bed spaces are in self-catering properties (cottages, bungalows, apartments, etc), an increase of 251% since 2000 when the figure stood at 1,893. This substantial increase in bed stock suggest a significant development within the self-catering market.

There are 1,187 self-catering properties on Anglesey containing a total of 3,769 rooms. These rooms fall under three categories: single, double and twin.

Self-catering Bedstock Figures by Community[xii]

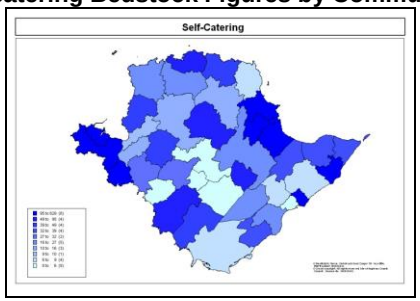

Caravan and Camping

There appears to be two 'hub' areas for caravan and camping bedstock figures on the island. The first is a combination of the Historic Coast (Cemaes, Amlwch) and the Family Coast (Benllech, Moelfre), the second being a combination of the Mountain, Nature and Harbour Coast with one community each from the Active Coast, Rural Coast

	and the Open Countryside. Again the main areas of concentration for caravans and camping are located on the coast	

TAI (Gwynedd & Môn)

Dangosydd	Data Cyfredol	Cymaryddion a thargedau	Statws/Tuedd	Problemau / Cyfyngiadau/Cyfleoedd
Tai				
Prisiau Tai				

Prisiau cyfartalog unedau preswyl sydd wedi eu gwerthu
(Mae'r ffigyrau hyn yn nodi'r pris cyfartalog ar gyfer y cyfnod o 6 mis cyn y dyddiad a nodir ar sail prisiad a gwerthiannau).

Cyfnod	Gwynedd		Ynys Môn		Cymru	
	Pris (£)	Nifer (y sampl)	Pris (£)	Nifer (y sampl)	Pris (£)	Nifer (y sampl)
Tachwedd 2002	89,693	1,965	94,104	1,177	95,246	58,401
Mai 2003	105,908	1,974	102,087	1,035	103,338	52,362
Tachwedd 2003	118,418	2,184	122,571	1,358	116,473	71,352
Mai 2004	125,259	1,341	130,556	817	127,475	54,773
Tachwedd 2004	143,052	1,388	153,743	919	142,594	51,408
Mai 2005	152,292	1,196	151,253	720	144,402	40,733
Tachwedd 2005	158,697	1,517	165,480	937	150,966	49,829

DA68

Mai 2006	163,136	1,339	163,223	817	153,869	46,897
Tachwedd 2006	170,186	1,750	177,783	1,104	162,069	59,374
Mai 2007	171,400	1,582	179,748	1,011	164,161	49,586
Tachwedd 2007	184,460	1,607	183,750	1,137	168,129	52,659
Mai 2008	176,869	1,182	183,514	736	167,527	38,467
Tachwedd 2008	177,243	1,090	188,816	672	168,688	31,343
Mai 2009	167,985	871	182,402	526	160,058	24,452
Tachwedd 2009	167,780	1,276	175,019	723	165,127	32,810
Mai 2010	172,789	1,196	180,088	599	164,399	30,174
Tachwedd 2010	171,490	1,369	189,682	740	166,833	33,743
Mai 2011	169,780	915	170,471	492	161,699	21,656

Ffynhonnell: Hometrack

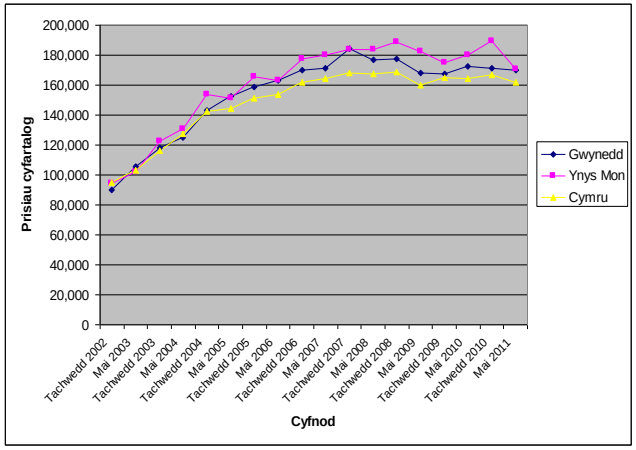

- **Prisiau tai cyfartalog yng Ngwynedd wedi codi ym mhob un o'r cyfnodau a nodir hyd at Tachwedd 2007 (cynnydd o 105.7% ym mhrisiau cyfartalog tai yng Ngwynedd rhwng Tachwedd 2002 a Tachwedd 2007). Wedi hynny gwelwyd lleihad amlwg yn y prisiau cyfartalog (gyda'r prisiau yn anghyson wedi'r cyfnod hwn). Mae'n debygol bod y tueddiad hwn yn adlewyrchu'r problemau economaidd a ddaeth i'r amlwg ym Mhrydain yn 2008.**
- **Mae'r patrwn ychydig yn wahanol yn Ynys Môn gan nad oes gostyngiad amlwg mewn prisiau tai cyfartalog (ar wahân i'r cyfnod rhwng Tachwedd 2010 a Mai 2011). Cafwyd cynnydd o 98.5% ym mhrisiau cyfartalog tai yn Ynys Môn rhwng Tachwedd 2002 a Tachwedd 2010 (y cyfnod ble gwelir y prisiau tai cyfartalog uchaf) a 95.3% rhwng Tachwedd 2002 a Tachwedd 2007 (er mwyn cymharu a'r ffigwr blaenorol ar gyfer Gwynedd).**
- **Gweler hefyd bod gostyngiad amlwg yn nifer y sampl h.y. nifer y gwerthiannau, yng Ngwynedd a Ynys Môn o Fai 2008 ymlaen. Mae hyn yn cyd-fynd â'r tueddiad ar draws Cymru gyfan.**

~~**Prisiau Cyfartalog Tai**~~

ATODIAD 2 - Diwygiadau Arfaethedig i Adroddiad Cwmpasu yr Arfarniad Cynaladwyedd

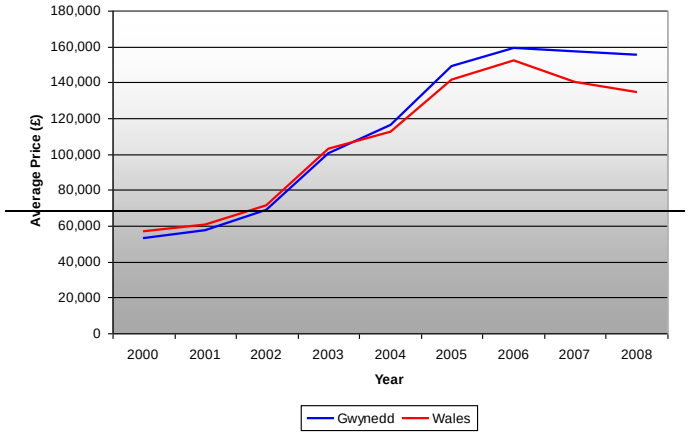

Prisiau tai cyfartalog yn ôl math o dŷ, Gogledd orllewin Cymru (Ffynhonnell: Cofrestrfa Tir ei Mawrhydi)

Math o dŷ	Blwyddyn	Ynys Môn	Conwy	Gwynedd
Tŷ ar wahân	2008	210,000	200,000	215,000
	2006	191,000	195,000	205,000
	2005	190,000	185,000	200,750
	2004	180,000	182,000	175,000
Tŷ par	2008	140,000	138,500	147,000
	2006	126,975	137,975	148,000
	2005	128,000	135,000	130,000
	2004	97,750	122,250	118,250
Tŷ teras	2008	102,000	115,000	115,000
	2006	93,000	118,000	110,000
	2005	87,500	113,500	105,000
	2004	76,000	93,000	86,000

Fflatiau a fflatiau deulawr	**2008**	**162,000**	**115,000**	**121,250**
	2006	**129,500**	**119,000**	**110,000**
	2005	**180,000**	**97,000**	**94,000**
	2004	**138,250**	**83,250**	**111,000**
Pob math o dŷ	**2008**	**150,250**	**145,000**	**140,000**
	2006	**145,250**	**145,000**	**140,000**
	2005	**142,500**	**140,000**	**134,000**
	2004	**120,000**	**126,000**	**113,500**

~~Cododd pris cyfartalog pob tŷ a werthwyd yng Ngwynedd rhwng 1997 a 2006 o 213% - yn uwch na 'r cynnydd o 173% a gofnodwyd ar gyfer tai yng Nghymru gyfan. Fodd bynnag, ers 2006, bu gostyngiad graddol yn y prisiau. Roedd pris cyfartalog tŷ yng Ngwynedd yn 2006 yn £159,452, sef £7,275 yn uwch na'r ffigwr cymharol ar gyfer Cymru gyfan. Yn 2003, gwerthwyd 955 o dai teras yng Ngwynedd, y nifer mwyaf o werthiannau tai teras yn y sir ac ym mhob awdurdod lleol rhwng 2003-2006. Yn 2003, roedd y cyfrannau mwyaf o dai teras a werthwyd yng Ngwynedd a Sir Ddinbych o fewn yr ystod pris rhwng £50,000 a £60,000. Gwerthwyd 160 (16%) yng Ngwynedd a dros 100 (20%)[10] yn Sir Ddinbych.~~

~~Prisiau Tai yn Ôl Deiliadaeth~~[11]

~~Math y Tŷ~~	**~~Dyddiad~~**	**~~Gwynedd~~**	**~~Cymru~~**
~~Ar Wahân~~	~~2006~~	~~£227,427~~	~~£226,460~~
	~~2005~~	~~£215,080~~	~~£212,411~~
	~~2003~~	~~£148,833~~	~~£158,186~~
	~~1997~~	~~£70,049~~	~~£81,815~~
~~Lled-wahanedig~~	~~2006~~	~~£151,222~~	~~£140,930~~
	~~2005~~	~~£134,771~~	~~£130,296~~
	~~2003~~	~~£93,233~~	~~£90,576~~
	~~1997~~	~~£47,872~~	~~£50,629~~
~~Tai Teras~~	~~2006~~	~~£120,032~~	~~£111,879~~
	~~2005~~	~~£112,112~~	~~£103,481~~
	~~2003~~	~~£69,891~~	~~£70,774~~
	~~1997~~	~~£36,871~~	~~£39,451~~
~~Fflatiau a *maisonettes*~~	~~2006~~	~~£111,743~~	~~£130,146~~
	~~2005~~	~~£114,473~~	~~£129,335~~

	~~2003~~ ~~1997~~	~~£64,323~~ ~~£32,377~~	~~£95,784~~ ~~£43,899~~
~~**Pob Math**~~	~~2006~~ ~~2005~~ ~~2003~~ ~~1997~~	~~£159,452~~ ~~£148,845~~ ~~£100,335~~ ~~£50,954~~	~~£152,177~~ ~~£141,560~~ ~~£102,932~~ ~~£55,688~~

~~**Nifer y Tai a Werthwyd**[12]~~

~~**Dyddiad**~~	~~**Nifer a werthwyd – pob math o dŷ**~~
~~2006~~	~~1931~~
~~2005~~	~~1673~~
~~2004~~	~~1892~~
~~2003~~	~~2201~~
~~2002~~	~~2596~~
~~2001~~	~~2308~~
~~2000~~	~~2343~~
~~1999~~	~~2040~~
~~1998~~	~~1927~~
~~1997~~	~~1875~~

~~Dengys y tabl uchod bod gwerthiant tai ar ei anterth yn 2002 tra gwerthwyd y nifer isaf o dai yn 2005.~~

TIRWEDD (Ynys Môn)

Dangosydd	Data Cyfredol	Cymaryddion a Thargedau	Statws/Tuedd	Problemau/ Cyfyngiadau/ Cyfleoedd
Tirwedd				
Rhaglen Ynys Ynni Môn	**Mae potensial cryf i rai o'r datblygiadau sy'n gysylltiedig â Rhaglen Ynys Ynni Môn a Gwynedd gael ardrawiad andwyol ar dirwedd a morwedd Ynys Môn. Mae'r datblygiadau hyn yn cynnwys, ffermydd gwynt, pwerdy niwclear a llinellau trosglwyddiad.**			**Fe fydd yn bwysig fod mesurau lliniaru yn cael eu hadnabod er mwyn osgoi ardrawiadau negyddol ar y**

		tirwedd a'r morwedd.

TIRWEDD (Gwynedd and Anglesey)

DA69

Dangosydd	Data Cyfredol	Cymaryddion a Thargedau	Statws/Tuedd	Problemau/ Cyfyngiadau/ Cyfleoedd
Tirwedd				
Y Môr	**Dengys y map isod leoliadau'r tir sydd â golygfa o'r môr ble mae Elfen Weledol a Synhwyrol LANDMAP hefyd yn rhoi gwerth i'r ardaloedd hynny yn ei ddau ddosbarth uchaf, sef 'uchel' (coch) ac 'arbennig' (oren).** **Tir sydd â golygfa o'r môr y mae LANDMAP yn ei ddyfarnu'n 'uchel' neu'n 'arbennig'** 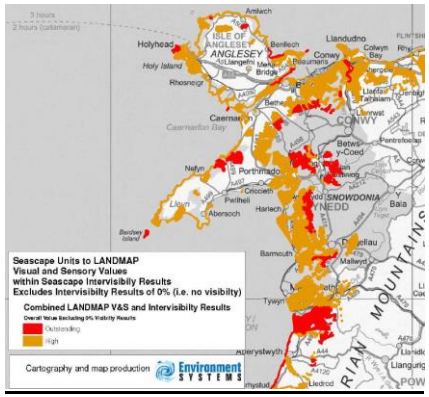 Seascape Units to LANDMAP Visual and Sensory Values within Seascape Intervisibility Results Excludes Intervisibilty Results of 0% (i.e. no visibilty) Combined LANDMAP V&S and Intervisibilty Results Outstanding High Cartography and map production Environment Systems ISLE OF ANGLESEY ANGLESEY Holyhead Llandudno Conwy Caernarfon Porthmadog Harlech Barmouth SNOWDONIA YNEDD CONWY Llanberis Betws-y-Coed Bala Aberystwyth Llanuwchllyn Llanuwchllyn Llanuwchllyn

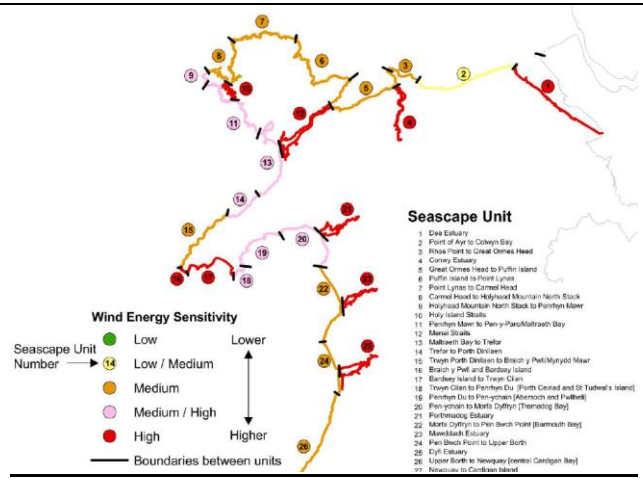

Sensitifrwydd y dirwedd forol i ddatblygiadau ffermydd tonnau

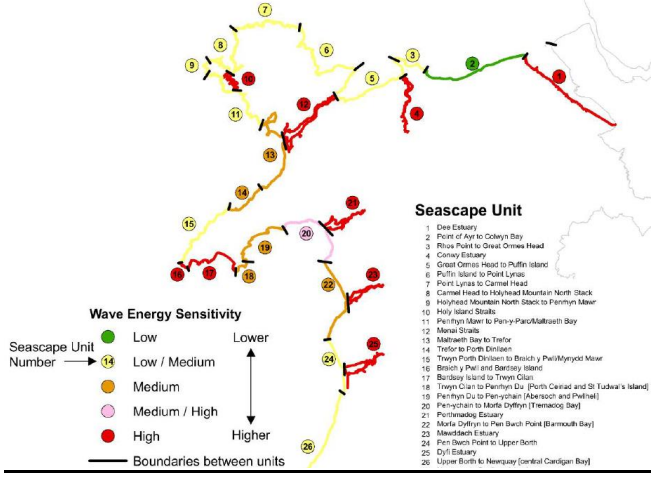

Sensitifrwydd y dirwedd forol i ddatblygiadau ffrwd llanw

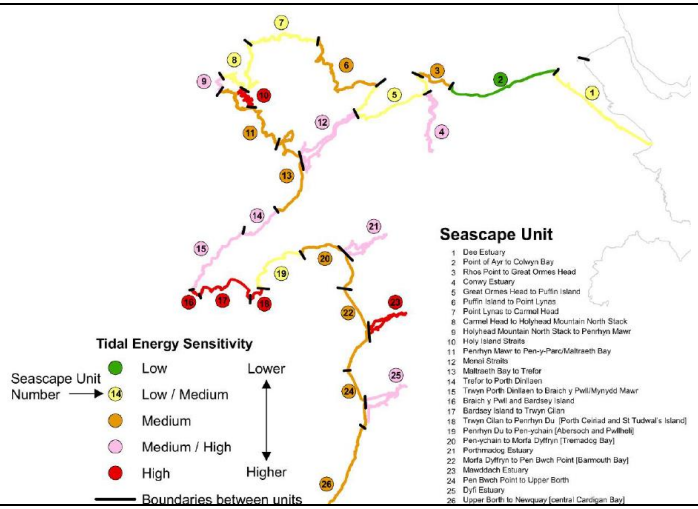

Dangosydd	Data Cyfredol	Cymaryddion a thargedau	Statws / Tuedd	Problemau/ Cyfyngiadau/ Cyfleoedd
Tirwedd				
Heddwch	**Mae'r term 'heddwch' yn hynod o oddrychol ac mae dod o hyd i ddiffiniad yn dasg heriol. I rai, gall olygu bod allan yn gwrando ar synau natur, i eraill gall olygu eistedd yn y tŷ yn gwrando ar gerddoriaeth.** **Ceir isod fap heddwch a gynhyrchwyd yn 1996, mae CCGC ar fin dechrau prosiect i ddiweddaru'r map. Mae'r patrwm o lai o heddwch ar hyd arfordiroedd y gogledd a'r de sy'n cyd-fynd â ffyrdd prysur a phrif aneddiadau i'w weld yn glir.**			

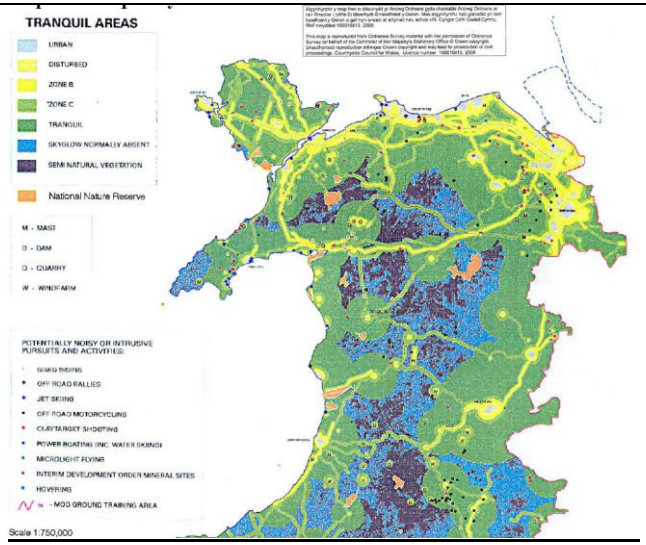

Cyfeirnod: Asesiad o Dirwedd Forol Cymru: http://www.ccw.gov.uk/landscape--wildlife/protecting-our-landscape/seascapes/seascape-assessment-of-wales.aspx [Accessed 14/9/11]

Llygredd Golau yn y Deyrnas Unedig

	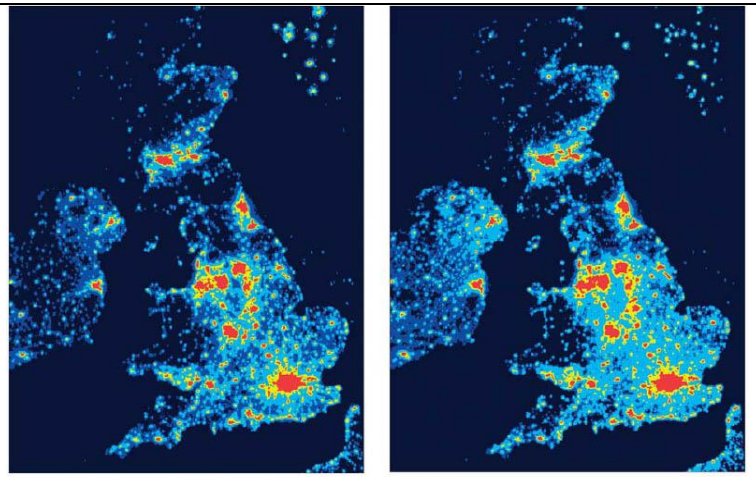 **Dengys y mapiau uchod yn glir for gan y rhan fwyaf o Gymru ardaloedd eang ble mae awyr ddu i'w gweld yn bennaf.**	

TIRWEDD (GWYNEDD)

Dangosydd	Data Cyfredol	Cymaryddion a Thargedau	Statws/Tuedd	Problemau/ Cyfyngiadau/ Cyfleoedd
Tirwedd				
Parc Cenedlaethol Eryri	**Wedi'i leoli ar arfordir gorllewinol Prydain ac yn 823 milltir sgwâr o dirweddau amrywiol, mae Parc Cenedlaethol Eryri yn ardal y mae pobl yn byw ac yn gweithio ynddi ac yn gartref i fwy na 26,000 o bobl. Eryri yw'r Parc Cenedlaethol mwyaf yng Nghymru, ac yn ogystal â hynny yn Eryri y ceir y mynydd uchaf yng Nghymru a Lloegr, a'r llyn naturiol mwyaf yng Nghymru, ynghyd â chyfoeth o bentrefi deniadol megis Betws-y-coed a Beddgelert. Mae Eryri yn ardal sy'n gyforiog o ddiwylliant a hanes lleol ble mae**			

	mwy na hanner ei phoblogaeth yn siarad Cymraeg. 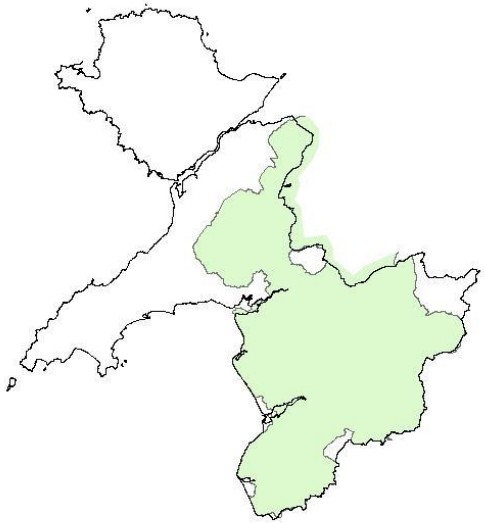	

TIRWEDD (YNYS MON)

Dangosydd	Data Cyfredol	Cymaryddion a Thargedau	Statws/Tuedd	Problemau/ Cyfyngiadau/ Cyfleoedd
Tirwedd				
GeoMôn	**Daeth GeoMôn neu Geoparc Ynys Môn yn aelod o Rwydwaith Geoparciau Ewropeaidd a'r *Global Network of National Geoparks* sy'n cael ei gefnogi gan UNESCO ym mis Mai 2009. Dyma'r ail Geoparc i gael ei ddynodi yng Nghymru a'r seithfed yn y Deyrnas Unedig.**			

DA71 (i)

	Yn wreiddiol Grŵp RIGS Gwynedd a Môn oedd yn gyfrifol am weinyddu geogadwraeth ar Fôn, ond gwnaed y penderfyniad i ymgeisio i gael bod yn aelod o Geoparc. Mae GeoMôn yn gwmni cyfyngedig, wedi'i gofrestru â Thŷ'r Cwmnïau, sy'n gweinyddu'r Geoparc ac ar hyn o bryd mae ganddo bedwar cyfarwyddwr, dau ddaearegwr a dau swyddog o Gyngor Sir Ynys Môn. Mae'r Geoparc yn seiliedig ar amrywiaeth anhygoel ei ddaeareg sy'n cynnwys cerrig solet o'r cyfnod cyn-Gambriaidd i'r cyfnod Neogene gyda rhai gwaddodion Mïosen a nodweddion rhewlifiant Pleistosenaidd eang o'r cyfnod Cwaternaidd.	

PRIDD, MWYNAU, GWASTRAFF (Gwynedd)

Dangosydd	Data Cyfredol	Cymaryddion a Thargedau	Statws/Tuedd	Problemau/ Cyfyngiadau/ Cyfleoedd
Pridd, Mwynau, Gwastraff				
	~~Deilliannau Gwastraff Rhanbarthol yng Nghymru 2007 (miloedd o dunelli)~~[xiii] **~~Math Gwastraff~~** / **~~Gogledd Cymru~~** / **~~De-ddwyrain Cymru~~** / **~~De-orllewin Cymru~~** **~~Gwastraff Cemegol~~** ~~26.29~~ ~~29.08~~ ~~33.16~~ **~~Gwastraff Metalig~~** ~~44.65~~ ~~176.65~~ ~~45.33~~ **~~Gwastraff Gofal Iechyd~~** ~~0.77~~ ~~2.67~~ ~~0.20~~ **~~Gwastraff anfetel~~** ~~114.66~~ ~~127.70~~ ~~65.08~~ **~~Offer y cafwyd ei wared~~** ~~0.63~~ ~~1.92~~ ~~0.66~~ **~~Gwastraff anifeiliaid a llysiau~~** ~~135.11~~ ~~194.32~~ ~~20.61~~ **~~Gwastraff cyffredin cymysg~~** ~~67.99~~ ~~99.21~~ ~~88.97~~ **~~Lleidiau cyffredin~~** ~~38.78~~ ~~18.37~~ ~~12.87~~ **~~Gwastraff Mwynol~~** ~~51.13~~ ~~388.52~~ ~~110.84~~ ~~Ers y flwyddyn 2000, bu cynnydd yn y nifer o wastraff bwrdeistrefol a gynhyrchwyd yng Ngwynedd. Yn 2005/06,~~		Ceir amrediad o ffactorau a allai effeithio ar y twf mewn faint o wastraff a gynhyrchir yn cynnwys, newidiadau i'r boblogaeth, newidiadau i nifer y cartrefi a'u maint, ymddygiad defnyddwyr/prynwyr, effeithiolrwydd strategaethau lleihau gwastraff a newidiadau i ffyniant economaidd rhanbarth**. Er gwaethaf y gostyngiad**

	~~cynhyrchwyd ychydig mwy na 80,500 tunnell o wastraff bwrdeistrefol yn y sir, sy'n hafal i dros ddwy ran o dair tunnell o wastraff i bob person yng Ngwynedd bob blwyddyn. Cydnabyddir bod deilliannau gwastraff bwrdeistrefol yn cynyddu bob blwyddyn yn y DG, gyda'r twf blynyddol cyfredol ar gyfer y DG ar y cyfan yn 2.7% y flwyddyn. Mae ffigurau ar y dudalen nesaf yn dangos deilliannau gwastraff ar gyfer Gwastraff Bwrdeistrefol a Gwastraff Tŷ hyd at y flwyddyn 2020 yn seiliedig ar nifer o senarios graddfa twf:~~[xiv] • ~~Cyfrifwyd bod y raddfa dwf gyfredol ar gyfer Gwynedd yn oddeutu 2.2%;~~ • ~~Graddfa dwf o 6% (cyfartaledd dros y 15 mlynedd ddiwethaf);~~ • ~~Graddfa dwf sy'n gostwng o 3.8% (NCT21);~~ • ~~Graddfa dwf o 1%~~ ~~Mae'r ffigurau fel ei gilydd yn dangos 'graddfa dwf sy'n cyrraedd targedau LICC' sy'n ceisio cydymffurfio â thargedau gostwng a sefydlogi gwastraff, ar gyfer gwastraff tai yn unig, a amlinellir yn y ddogfen 'Yn Gall Gyda Gwastraff'. Mae'r targedau fel a ganlyn:~~ • ~~erbyn 2009/10 ni ddylai deilliannau gwastraff ar gyfer bob aelwyd fod yn fwy na'r rhai hynny yn 1997/98; ac~~ • ~~erbyn 2020, dylai deilliannau gwastraff ar gyfer bob person fod yn llai na 300kg/y flwyddyn.~~ ~~**Rhagolwg o Ddeilliannau Gwastraff Bwrdeistrefol yng Ngwynedd**~~ 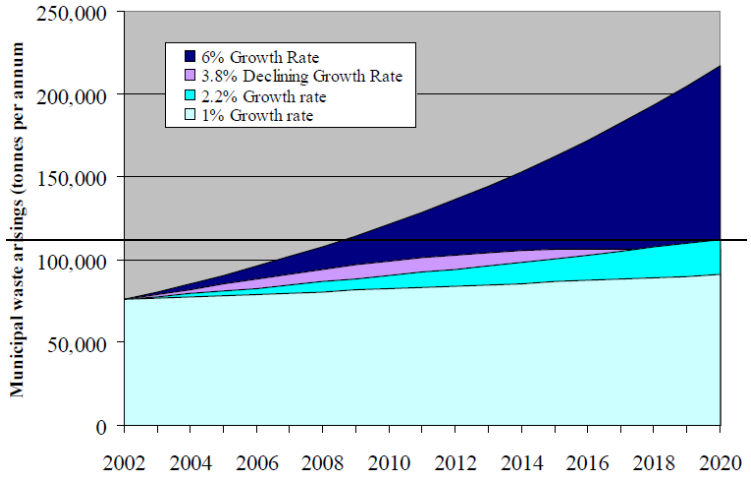 ~~**Rhagolwg o Ddeilliannau Gwastraff Tŷ yng Ngwynedd**~~	**diweddar mewn deilliannau gwastraff, mae angen gostwng deilliannau gwastraff o bob sector fel y gellir cyrraedd y targedau a osodir gan Ewrop a Llywodraeth Cymru.**

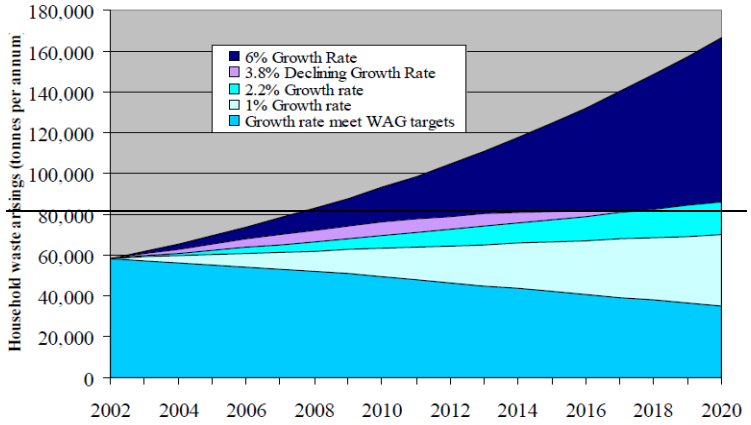

~~Dengys y ffigwr uchod amrywiaeth mawr rhwng y deilliannau gwastraff tŷ tybiedig a'r tunelledd mwyaf i gydymffurfio â'r targedau sefydlogi gwastraff a nodir uchod. Mewn gwirionedd, er mwyn cyflawni'r targedau sefydlogi gwastraff, bydd angen gwrthdroi'r duedd dwf a chyflawni gostyngiad o oddeutu 2.2% y flwyddyn mewn deilliannau gwastraff.~~

~~Ystyrir mai'r senario '3.8% o dwf sy'n gostwng' yw'r un mwyaf realistig, gan ystyried y graddfeydd twf diweddar/cyfredol a'r tebygolrwydd y bydd y twf yn gostwng dros gyfnod y strategaeth o ganlyniad i effaith strategaethau lleihau gwastraff a'r tebygolrwydd nad yw'r twf economaidd cyfredol yn debygol o barhau dros yr 20 mlynedd nesaf. Mae hwn yn union yr un fath â'r senario graddfa dwf a ddefnyddir yng Nghynllun Gwastraff Rhanbarthol Gogledd Cymru (NCT 21).~~

~~Mae Adolygiad Cyntaf Cynllun Gwastraff Rhanbarthol Gogledd Cymru (2009) yn rhagweld y maint deilliannau gwastraff a ganlyn yng Ngogledd Cymru erbyn 2013.~~

~~Rhagolwg o Ddeilliannau Gwastraff a Rhai Cyfredol yng Ngogledd Cymru (2004 – 2013)~~

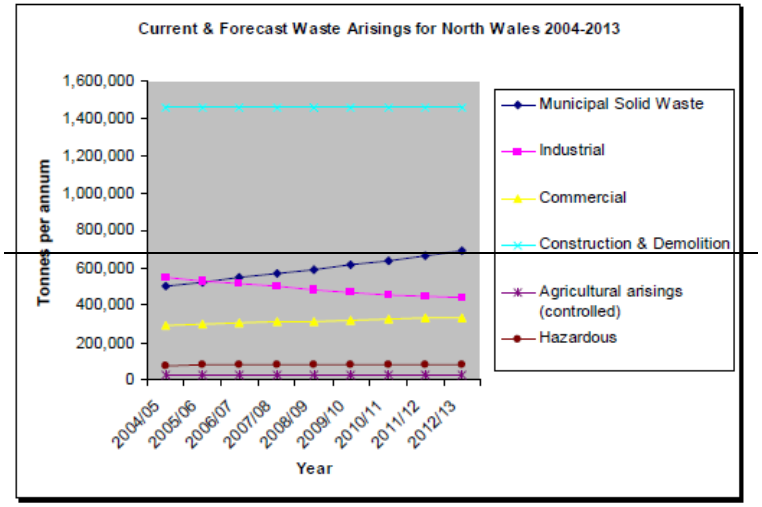

~~Dengys y ffigwr isod sut y rhagwelir y bydd cyfran berthnasol bob prif ffrwd wastraff yn newid rhwng 2004 a 2013. O gymharu'r data hwn gwelir:~~

- ~~bod **Adeiladu a Dymchwel a Masnachol a Diwydiannol** i gyfrif am fwyafrif deilliannau'r ardal;~~
- ~~y bydd **MSW** yn parhau i fod y brif ffrwd wastraff sy'n tyfu gyflymaf; ac~~
- ~~y bydd cyfran y **gwastraff amaethyddol** sydd angen ei reoli'n allanol yn parhau i fod yn ddi-nod o gymharu â'r prif ffrydiau gwastraff eraill.~~

~~Rhaniad Cyfran Gwastraff Cyfredol a Rhagolwg (2004/5 a 2012/13) yng Ngogledd Cymru~~

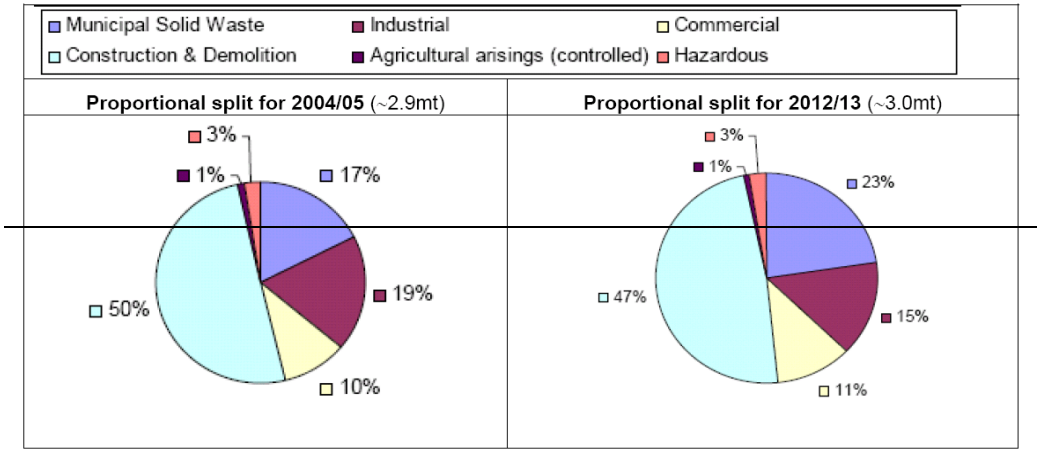

Mae cyfansymiau gwastraff bwrdeistrefol a gwastraff y cartref bellach yn gostwng:

- **Mae cyfanswm y gwastraff bwrdeistrefol (ac eithrio cerbydau sydd wedi'u gadael) a gynhyrchir yng Nghymru wedi gostwng bob blwyddyn ers y pum mlynedd diwethaf, gyda 1.67 miliwn o dunelli wedi'u gynhyrchu yn 2009-10 o gymharu â 1.93 miliwn yn 2004-05 - gostyngiad cyffredinol o 13.4% (gostyngiad o 258,301 tunnell), a gostyngiad cyfartalog bob blwyddyn o 2.7% o gymharu â ffigwr 2004-05.**
- **Ar gyfer yr un cyfnod, mae gwastraff cartrefi wedi gostwng o 8.5% (gostyngiad o 134,112 tunnell) o 1.58 miliwn i 1.45 miliwn o dunelli, gyda gostyngiad cyfartalog o 1.7% pob blwyddyn ar sail y ffigwr ar gyfer 2004-05.**

Mae cyfansymiau ailgylchu gwastraff bwrdeistrefol a gwastraff y cartref bellach yn cynyddu bob blwyddyn:

- **Mae'r canran o wastraff bwrdeistrefol (ac eithrio cerbydau wedi'u gadael) sy'n cael ei ailgylchu neu ei gompostio yng Nghymru wedi cynyddu'n barhaus ers 2000-01. Mae cyfradd 2009-10, sef 40% (gan gynnwys rwbel, gweddillion llosgyddion, mater o lanhau traethau a bwrdd plaster) yn fwy na phum gwaith yn uwch na'r gyfradd yn 2000-01, sef 7%.**
- **Mae'r duedd yn parhau yn 2010-11, gyda'r ddau chwarter cyntaf (Ebrill – Medi 2010) yn dangos cyfradd dros dro cyfanswm ailgylchu / compostio gwastraff bwrdeistrefol o 44%**

(ac eithrio cerbydau wedi'u gadael, rwbel, gweddillion llosgyddion, mater o lanhau traethau a bwrdd

plaster).

Mae'r cyfanswm o wastraff bwrdeistrefol gweddilliol sy'n cael ei dirlenwi'n gostwng pob blwyddyn:

- **Tirlenwi yw'r brif ffordd o reoli gwastraff bwrdeistrefol gweddilliol, eto i gyd mae'r defnydd o safleoedd tirlenwi wedi bod yn gostwng yn raddol dros yr wyth mlynedd diwethaf o gyfanswm o 1.57 miliwn o dunelli wedi'u tirlenwi yn 2001-02 i 0.93 miliwn o dunelli yn 2009-10 - gostyngiad cyffredinol o 40.8% (gostyngiad o 641, 766 tunnell).**

Ffigwr 2: Cyfanswm y lefelau gwastraff (tunelli) bwrdeistrefol a gwastraff gweddilliol ar gyfer pob Awdurdod Lleol yn 2009-10.

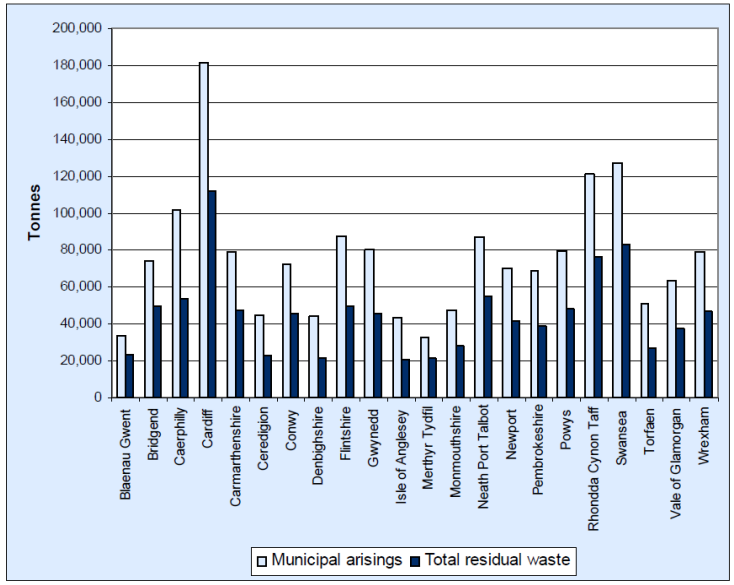

Gosododd Yn Gall Gyda Gwastraff y targedau a ganlyn ar gyfer sefydlogi a lleihau gwastraff cartref:
erbyn 2009-10 (ac yn berthnasol ar ôl hyn) ni ddylai deilliannau gwastraff i bob aelwyd fod yn fwy na'r rhai hynny yn 1997-98 (yng Nghymru);
erbyn 2020, dylai deilliannau gwastraff ar gyfer bob person fod yn llai na 300kg/y flwyddyn.

Cyflawnwyd y targed i leihau gwastraff cartref ar gyfer bob aelwyd pob wythnos i lefelau 1997-98 (21kg) erbyn 2009-10 gyda ffigwr o 20.4kg.

Ffynhonnell: Cynllun Sector Gwastraff Bwrdeistrefol (Mawrth 2011)

Nodir y targedau a ganlyn ar gyfer gwastraff yng Nghymru yn yr Ymgynghoriad ar Strategaeth Wastraff Newydd ar gyfer Cymru (Tuag at Ddyfodol Diwastraff):

Targedau Gwastraff ar gyfer Cymru	*TARGEDAU AR GYFER BOB BLWYDDYN*				
Targed ar gyfer:	*09/10*	*12/13*	*15/16*	*19/20*	*24/25*
Lleiafswm lefelau o ailddefnyddio ac ailgylchu / compostio (neu AD)	*40%*	*52%*	*58%*	*64%*	*70%*
Lleiafswm cyfran ailddefnyddio / ailgylchu / compostio y mae'n rhaid iddo ddod o ddidoli yn y ffynhonnell (ymyl ffordd, safle dyfod ac / neu safle amwynder dinesig (AD).	*80%*	*80%*	*80%*	*80%*	*80%*
Lleiafswm lefelau compostio (neu AD) o wastraff bwyd o geginau a ddidolir yn y ffynhonnell ac fel rhan o'r targed ailgylchu / compostio cyfunol uchod	*-*	*12%*	*14%*	*16%*	*16%*
Uchafswm lefel gwastraff tŷ gweddilliol i bob preswylydd bob blwyddyn	*-*	*295kg*	*258kg*	*210kg*	*150kg*
Uchafswm lefel tirlenwi	*-*	*-*	*-*	*10%*	*5%*
Uchafswm lefel ynni o wastraff	*-*	*-*	*42%*	*36%*	*30%*

PRIDD, MWYNAU, GWASTRAFF (Ynys Môn)

Dangosydd	Data Cyfredol	Cymaryddion a Thargedau	Statws/Tuedd	Problemau/ Cyfyngiadau/ Cyfleoedd
Pridd, Mwynau, Gwastraff				
	Mae cyfansymiau gwastraff bwrdeistrefol a gwastraff y cartref bellach yn gostwng: • **Mae cyfanswm y gwastraff bwrdeistrefol (ac eithrio cerbydau sydd wedi'u gadael) a gynhyrchir**			

	yng Nghymru wedi gostwng bob blwyddyn ers y pum mlynedd diwethaf, gyda 1.67 miliwn o dunelli wedi'i gynhyrchu yn 2009-10 o gymharu â 1.93 miliwn yn 2004-05 - gostyngiad cyffredinol o 13.4% (gostyngiad o 258,301 tunnell), a gostyngiad cyfartalog bob blwyddyn o 2.7% o gymharu â ffigwr 2004-05. • **Ar gyfer yr un cyfnod, mae gwastraff cartrefi wedi gostwng o 8.5% (gostyngiad o 134,112 tunnell) o 1.58 miliwn i 1.45 miliwn o dunelli, gyda gostyngiad cyfartalog o 1.7% bob blwyddyn ar sail y ffigwr ar gyfer 2004-05.** **Mae cyfansymiau ailgylchu gwastraff bwrdeistrefol a gwastraff y cartref bellach yn cynyddu bob blwyddyn:** • **Mae'r canran o wastraff bwrdeistrefol (ac eithrio cerbydau wedi'u gadael) sy'n cael ei ailgylchu neu ei gompostio yng Nghymru wedi cynyddu'n barhaus ers 2000-01. Mae cyfradd 2009-10, sef 40% (gan gynnwys rwbel, gweddillion llosgyddion, mater o lanhau traethau a bwrdd plaster) yn fwy na phum gwaith yn uwch na'r gyfradd yn 2000-01, sef 7%.** • **Mae'r duedd yn parhau yn 2010-11, gyda'r ddau chwarter cyntaf (Ebrill – Medi 2010) yn dangos cyfradd dros dro cyfanswm ailgylchu / compostio gwastraff bwrdeistrefol o 44%** **(ac eithrio cerbydau wedi'u gadael, rwbel, gweddillion llosgyddion, mater o lanhau traethau a bwrdd plaster).** **Mae'r cyfanswm o wastraff bwrdeistrefol gweddilliol sy'n cael ei dirlenwi'n gostwng pob blwyddyn:** **Tirlenwi yw'r brif ffordd o reoli gwastraff bwrdeistrefol gweddilliol, eto i gyd mae'r defnydd o safleoedd tirlenwi wedi bod yn gostwng yn raddol dros yr wyth mlynedd diwethaf o gyfanswm o 1.57 miliwn o dunelli wedi'u dirlenwi yn 2001-02 i 0.93 miliwn o dunelli yn 2009-10 - gostyngiad cyffredinol o 40.8% (gostyngiad o 641, 766 tunnell).** **Ffigwr 2: Cyfanswm y lefelau gwastraff (tunnelli) bwrdeistrefol a gwastraff gweddilliol ar gyfer pob Awdurdod Lleol yn 2009-10.**	

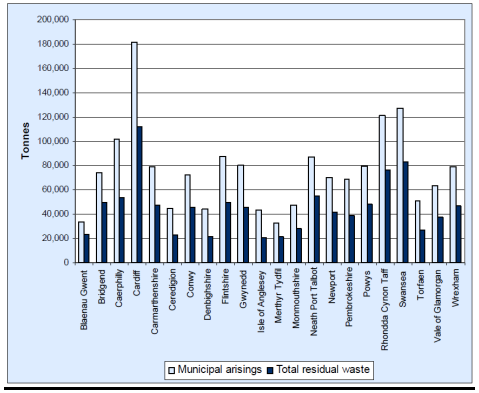

Gosododd Yn Gall Gyda Gwastraff y targedau a ganlyn ar gyfer sefydlogi a lleihau gwastraff cartref:

- **erbyn 2009-10 (ac yn berthnasol ar ôl hyn) ni ddylai deilliannau gwastraff i bob aelwyd fod yn fwy na'r rhai hynny yn 1997-98 (yng Nghymru);**
- **erbyn 2020, dylai deilliannau gwastraff ar gyfer bob person fod yn llai na 300kg/y flwyddyn.**

Cyflawnwyd y targed i leihau gwastraff cartref ar gyfer pob aelwyd pob wythnos i lefelau 1997-98 (21kg) erbyn 2009-10 gyda ffigwr o 20.4kg.

Ffynhonnell: Cynllun Sector Gwastraff Bwrdeistrefol (Mawrth 2011)

~~Mae gwastraff bwrdeistrefol yn cynnwys gwastraff y cartref yn ogystal â gwastraff arall a gesglir gan awdurdod casglu gwastraff. Cydnabyddir bod deilliannau gwastraff bwrdeistrefol yn cynyddu bob blwyddyn yn y DG, gyda'r twf blynyddol cyfredol ar gyfer y DG ar y cyfan yn 2.7% y flwyddyn. Mae ffigurau 5 a 6 yn dangos deilliannau gwastraff Ynys Môn yng nghyswllt gwastraff bwrdeistrefol a gwastraff y cartref hyd at y flwyddyn 2020 yn seiliedig ar nifer o senarios cyfraddau twf:~~

- ~~cyfradd dwf o 6% (yn cynrychioli twf dros y 5 mlynedd ddiwethaf);~~
- ~~cyfradd dwf o 2.0% (yn cynrychioli'r twf cyfredol);~~
- ~~cyfradd dwf o 1.5%; a~~
- ~~cyfradd dwf sy'n gostwng (Mae hwn yn tybio'r gyfradd dwf gyfredol o 2.0% hyd at 2006, wedi'i dilyn â chyfradd dwf sy'n gostwng hyd at 2017 a dim cyfradd dwf wedi hynny)~~

~~Mae'r ffigurau yn dangos 'cyfradd dwf sy'n cyrraedd targedau LICC' sy'n ceisio cydymffurfio â thargedau lleihau a~~

~~sefydlogi gwastraff, ar gyfer gwastraff y cartref yn unig, a amlinellir yn y ddogfen 'Yn Gall Gyda Gwastraff'. Mae'r targedau fel a ganlyn:~~

- ~~erbyn 2009/10 ni ddylai deilliannau gwastraff pob cartref fod yn fwy na'r rhai hynny yn 1997/98; ac~~
- ~~erbyn 2020, dylai deilliannau gwastraff y pen fod yn llai na 300kg/y flwyddyn.~~

~~Dengys ffigwr 3 amrywiaeth fawr rhwng deilliannau gwastraff y cartref tybiedig a'r tunelledd mwyaf i gydymffurfio â'r targedau sefydlogi gwastraff a nodir uchod. Mewn gwirionedd, er mwyn cyflawni'r targedau sefydlogi gwastraff, byddai angen gwrthdroi'r duedd dwf a chyflawni lleihad o oddeutu 2.2% y flwyddyn mewn deilliannau gwastraff.~~

~~Ystyrir mai'r senario 'twf sy'n gostwng' yw'r mwyaf realistig, gan ystyried cyfraddau twf diweddar/cyfredol a'r tebygolrwydd y byddai'r twf yn gostwng dros gyfnod y strategaeth o ganlyniad i effaith strategaethau lleihau gwastraff.~~

~~Rhagolygon Deilliannau Gwastraff Bwrdeistrefol yn Ynys Môn~~[8]

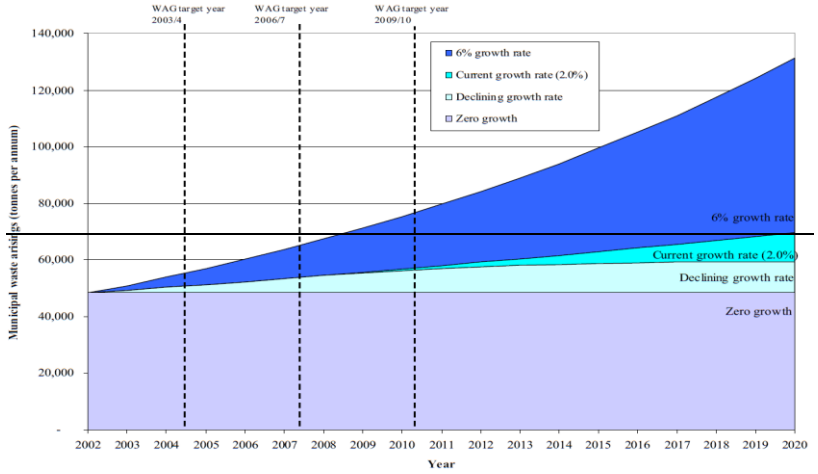

~~Rhagolygon Deilliannau Gwastraff Tai yn Ynys Môn~~[9]

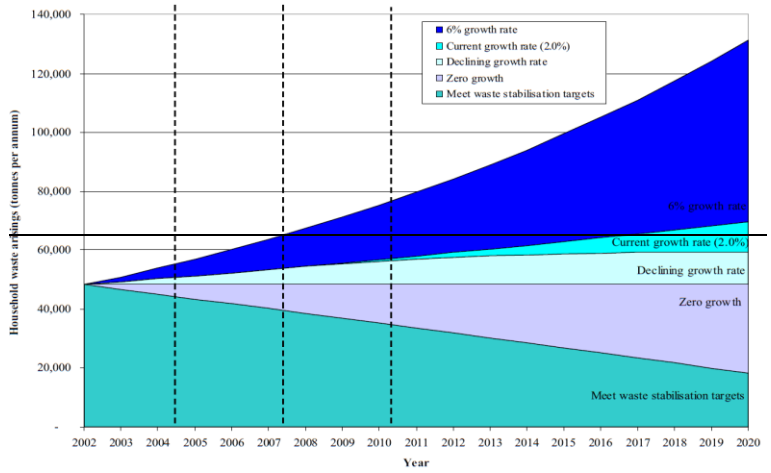

~~Mae Adolygiad Cyntaf Cynllun Gwastraff Rhanbarthol Gogledd Cymru (2009) yn rhagweld y deilliannau gwastraff a ganlyn yng Ngogledd Cymru erbyn 2013.~~

~~Deilliannau Gwastraff Cyfredol a'r Rhagolygon ar gyfer Gogledd Cymru (2004-2013)~~[~~10~~]

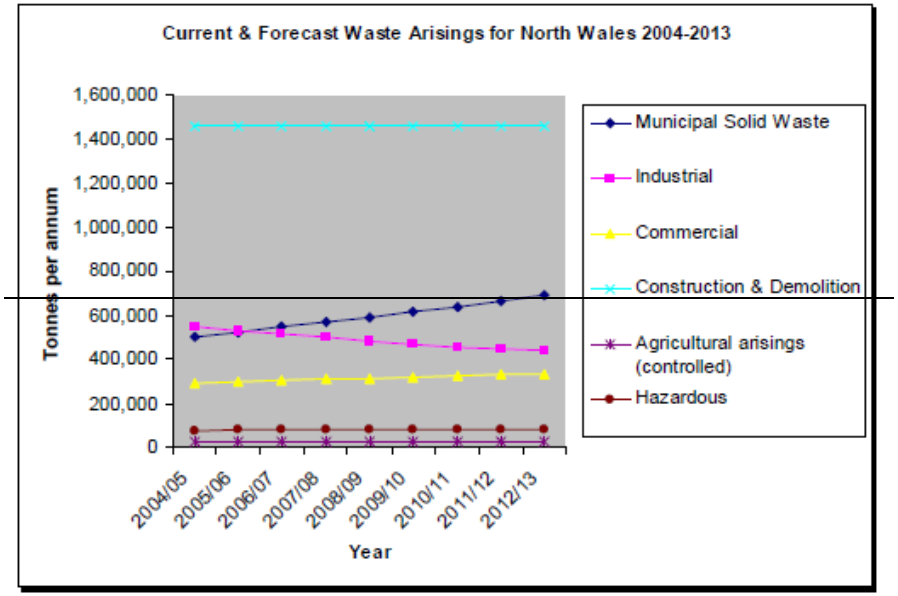

~~Mae'r ffigwr isod yn dangos sut y rhagwelir y bydd cyfran gymharol pob ffrwd gwastraff yn newid rhwng 2004 a 2013. Wrth gymharu'r data, gwelir:~~

- ~~**bod Adeiladu a Dymchwel a Masnachol a Diwydiannol i gyfrif am fwyafrif y deilliannau** yn y rhanbarth;~~
- ~~bydd **MSW** yn parhau i fod y brif ffrwd gwastraff sy'n tyfu gyflymaf; ac~~
- ~~mae cyfran y **gwastraff amaethyddol** sydd angen ei reoli'n allanol yn parhau'n ddi-nod o gymharu â phrif ffrydiau gwastraff eraill.~~

~~Rhaniad Gwastraff Cyfartalog a Chyfredol a'r Rhagolygon (2004/5 a 2012/13) yng Ngogledd Cymru~~ [11]

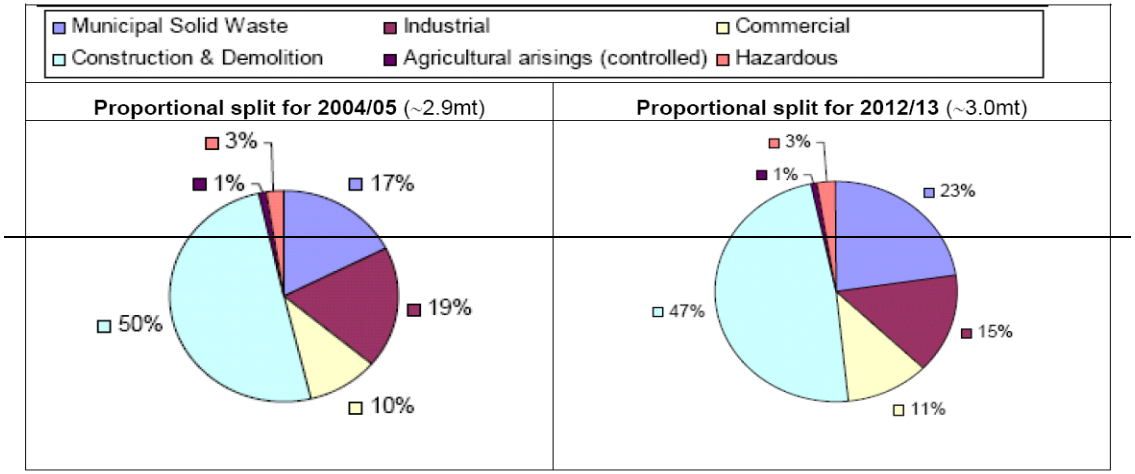

The Consultation on a New Waste Strategy for Wales ('Towards Zero Waste' (2009)) notes the following targets for waste in Wales:

Waste Targets for Wales

Target for:	*TARGETS FOR EACH YEAR*				
	09/10	*12/13*	*15/16*	*19/20*	*24/25*
Minimum levels of reuse and recycling / composting (or AD)	*40%*	*52%*	*58%*	*64%*	*70%*
Minimum proportion of reuse / recycling/ composting that must come from source separation (kerbside, bring and/ or civic amenity (CA) site)	*80%*	*80%*	*80%*	*80%*	*80%*
Minimum levels of composting (or AD) of source separated food waste from kitchens as part of the combined recycling/ composting target above.	*-*	*12%*	*14%*	*16%*	*16%*
Maximum level of residual household waste per inhabitant per annum	*-*	*295kg*	*258kg*	*210kg*	*150kg*
Maximum level of landfill	*-*	*-*	*-*	*10%*	*5%*
Maximum level of energy from waste	*-*	*-*	*42%*	*36%*	*30%*

PRIDD, MWYNAU, GWASTRAFF (Ynys Môn)

DA73

Dangosydd	Data Cyfredol	Cymaryddion a Thargedau	Statws/Tuedd	Problemau/ Cyfyngiadau/ Cyfleoedd
Pridd, Mwynau, Gwastraff				
Parthau Perygl Nitradau	**Parthau Perygl Nitradau (NVZ)** 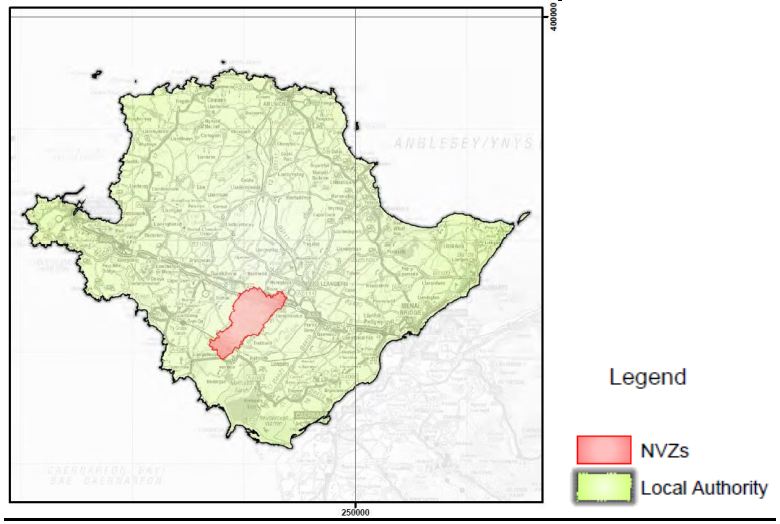 **Mae'n rhaid adnabod dyfroedd wyneb os yw gormod o nitrogen wedi peri newid i dwf planhigion sy'n effeithio ar blanhigion eraill, ar anifeiliaid ac ar ddefnydd y dŵr. Gall cynnydd mewn lefelau nitradau arwain at ewtroffeiddio ecosystem ble mae rhywogaethau planhigion sy'n gallu gwrthsefyll lefelau uwch o nitrogen yn tra-arglwyddiaethu, gan leihau amrywiaeth y planhigion, ar safleoedd daearol ac yn yr amgylchedd dŵr croyw. Bydd lleihad yn amrywiaeth y planhigion yn effeithio ar bethau eraill gan y bydd yr amrywiaeth o ffawna hefyd yn gostwng.** **Unwaith bo corff o ddŵr wedi'i adnabod, mae'r holl dir sy'n draenio i'r dŵr hwnnw'n cael ei ddynodi'n Barth Perygl Nitradau. Yn y parthau hyn, mae'n rhaid i ffermwyr gadw at raglen weithredu mesurau sy'n cynnwys cyfyngu ar yr amser a'r dull o ddefnyddio gwrtaith a thail, a chadw cofnodion manwl.**		

	Yng Nghymru, mae llai na 3% o'r tir wedi'i ddynodi yn Barth Perygl Nitradau, tra bo mwy na hanner Lloegr wedi'i ddynodi felly.	

WATER (Gwynedd)

Dangosydd	Data Cyfredol	Cymaryddion a Thargedau	Statws/Tuedd	Materion/ Cyfyngiadau/ Cyfleoedd
Water				
Ansawdd Dŵr Afonydd	**Statws Ecolegol Cyfredol / Posibilrwydd Dŵr Wyneb yn Nalgylch Uchaf Afon Dyfrdwy** 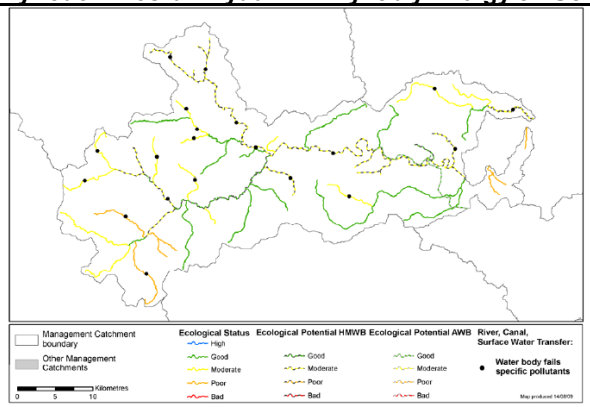		

ATODIAD 2 - Diwygiadau Arfaethedig i Adroddiad Cwmpasu yr Arfarniad Cynaladwyedd

ATODIAD 2 - Diwygiadau Arfaethedig i Adroddiad Cwmpasu yr Arfarniad Cynaladwyedd

ATODIAD3 : Diweddariad Gwaelodlin ac Adolygiad o Gynlluniau a Rhaglenni

Testunau:

1. Dŵr
2. Bioamrywiaeth
3. Trafnidiaeth
4. Tai
5. Economi
6. Cymunedau
7. Treftadaeth ddiwylliannol
8. Ffactorau hinsoddol
9. Tirwedd

** Mae hwn yn ddiweddariad o'r wybodaeth waelodlin bresennol fel rhan o'r broses AC/AAS CDLl ar y Cyd. Fel y cyfryw, dylid ei darllen ar y cyd ag Adroddiad Cwmpasu AC mis Gorffennaf 2011, a'r diweddariad blaenorol a gafwyd yn Atodiad 3 Cynllun Adnau AC Chwefror 2015.

ATODIAD3 : Diweddariad Gwaelodlin ac Adolygiad o Gynlluniau a Rhaglenni

Testun 1: DŴR

Dangosydd	Data presennol	Cymharydd / Targed	Statws/ Tuedd	Materion/ Cyfyngiadau/ Cyfleoedd
Ansawdd dŵr	Cyhoeddodd Cynulliad Cenedlaethol Cymru ganllaw cyflym ar gyfer Ansawdd Dŵr yng Nghymru ym mis Hydref 2013, a nododd yng Nghymru bod 36% o'r holl gyrff dŵr wedi cyflawni Statws Ecolegol Da yn 2012, gyda'r nod o gynyddu hyn i 50% erbyn 2015. Mae Crynodeb Dalgylch Rheoli Ynys Môn a gynhyrchwyd gan Gyfoeth Naturiol Cymru yn 2015 yn nodi bod y rhesymau dros beidio â chyflawni statws da yn cynnwys; cyfoethogiad maetholion (yn enwedig drwy ffosfforws), gollyngiadau a rheoli tir amaethyddol. Nodwyd mesurau lleol i gyfrannu at gyflawni amcanion sy'n cynnwys; ▪ rheolaethau allyriadau; ▪ ymdrin â llygredd tarddle pwynt; ▪ proses arfordirol briodol a rheoli gwaddodion; ▪ draenio a rheoli lefel y dŵr; ▪ carthu a rheoli silt; ▪ gwell llwybrau a chynefinoedd pysgod; ▪ llifoedd a lefelau dŵr gwell; ▪ rheoli rhywogaethau anfrodorol goresgynnol; ▪ dŵr mwyngloddio ac adfer tir halogedig; ▪ tir cynaliadwy a rheoli morol; ▪ lleihau llygredd o danciau septig; ▪ lleihau llygredd o arllwysiadau carthion; ac ▪ arferion amaethyddol cynaliadwy.			Gall y CDLl ar y Cyd gefnogi ac annog y mesurau lleol a nodwyd, a all gyfrannu tuag at gyflawni statws ecolegol da y cyrff dŵr yn ardal y cynllun.
Cynllun Rheoli Traethlin 2 (2012)	Cyhoeddwyd Cynllun Rheoli Traethlin wedi'i ddiweddaru (SMP) 2 yn 2012, sy'n darparu asesiad ar raddfa fawr o'r risgiau sy'n gysylltiedig ag esblygiad arfordirol, ac sy'n cyflwyno fframwaith polisi i ymdrin â'r risgiau hyn i bobl a'r amgylchedd datblygedig, hanesyddol a naturiol mewn modd cynaliadwy. Mae ardaloedd Arfordirol F a G yn ymwneud ag ardal y CDLl ar y Cyd. Mae Ardaloedd Arfordirol F a G yn ymwneud ag ardal y CDLl ar y Cyd. **Ardal Arfordirol G**: Ynys Môn (ac eithrio Afon Menai) - mae'r ardal yn cynnwys tri Pharth Datblygu Polisi (PDZs); 17, 18 a 19.			Gall y Cynllun Rheoli Traethlin helpu i lywio'r CDLl ar y Cyd i leoli datblygiad newydd yn briodol er mwyn lleihau'r effeithiau negyddol a macsimeiddio'r effeithiau cadarnhaol. Gall y CDLl ar y Cyd hefyd geisio sicrhau

	Esblygiad Tymor Hir: Mae'r arfordir yn gyffredinol wedi'i gyfyngu'n fawr gan y ddaeareg galed o ran ei sefyllfa ac mewn perthynas â drifft gwaddod. Ar hyn o bryd mae ardaloedd o erydiad araf cyffredinol dros y clogwyni meddal ac ardaloedd o dwyni cymharol sefydlog. Ymddygiad hirdymor y draethlin hon yw parhad o'r erydiad araf hwn ond yn cynyddu gyda chynnydd yn lefel y môr. Gyda chynnydd yn lefel y môr byddai mwy o brism llanwol o fewn y gilfach rhwng y tir mawr ac Ynys Cybi. Gallai hyn arwain at newid yn arbennig yn y fynedfa ddeheuol.. Materion Rheoli Allweddol: ▪ Y risgiau i weithrediad a photensial datblygiad porthladd Caergybi ▪ Y risgiau i weithrediadau yn RAF Fali ▪ Y risg o lifogydd i'r prif drefi ac yn lleol i aneddiadau llai eraill ▪ posibilrwydd o golli cymunedau lleol neu effaith sylweddol arnynt ▪ Tarfu ar y system drafnidiaeth ranbarthol a lleol ▪ Colled posibl o gymeriad hanfodol o rai o'r baeau bach a thraethau oherwydd gwasgfa arfordirol a'r effaith gyffredinol ar werth twristiaeth a chadwraeth natur ▪ Colli nodweddion treftadaeth penodol a dirywiad yn yr amgylchedd hanesyddol. **Ardal Arfordirol F**: Afon Menai a Chonwy - yr ardal yn cynnwys 3 PDZs; 15, 16 & 20 Esblygiad Tymor Hir: Gyda chynnydd yn lefel y môr, bydd mwy o bwysau erydu ar hyd llawer o'r draethlin, yn enwedig lle mae amddiffynfeydd presennol yn rheoli erydiad naturiol yr ardaloedd cefndraeth clogwynog. Ystyrir bod yr ardal ger y lan yn gyffredinol gyfoethog mewn gwaddod. Fel y cyfryw, gyda chynnydd yn lefel y môr, ac os yw gallu'r arfordir i rolio yn ôl yn cael ei gynnal, yna mae tebygolrwydd cryf y byddai'r draethlin yn gallu cadw i fyny gyda chynnydd yn lefel y môr. Yn benodol, aseswyd bod yr aberoedd mewn cydbwysedd cymharol gyda hanes o weithredu fel sinciau gwaddod. Felly byddai'r broses arwyddol yn y tymor hwy yn ymwneud â chau digyfyngiad o'r aberoedd â thyddodion, yn unol â chynnydd yn lefel y môr. Byddai hyn yn berthnasol yn nodweddiadol yn ardal Traeth Lafan. Fodd bynnag, mae peth ansicrwydd mewn perthynas ag ymddygiad y Fenai a'r effaith a gaiff cynnydd yn lefel y môr ar drefn y llif. Gallai hyn wedyn ddylanwadu ar ymddygiad y nodweddion arfordir agored yn y pen gorllewinol ac ymddygiad Traeth Lafan. Materion Rheoli Allweddol: ▪ Cynnal yr hybiau economaidd pwysig mewn perthynas â'r cynnydd sylweddol yn y tebygolrwydd o lifogydd, yn uniongyrchol ac yn nhermau gorlifo o ganlyniad i gynnydd yn lefel y môr. ▪ Yr angen i gynnal llwybr trafnidiaeth yr A55 a'r prif rwydwaith o ffyrdd yn ardal y Fenai,	cyfraniadau datblygu i gefnogi rheolaeth barhaus o berygl llifogydd a materion rheoli traethlin eraill a nodir yn y Cynllun Rheoli. Gall y CDLl ar y Cyd ategu'r Cynllun Rheoli Traethlin drwy gefnogi cymunedau arfordirol a'u lles tymor hir.

	a'r cyfyngiad clir a osoda hyn ar reoli'r draethlin rhwng Llanfairfechan a Phenmaenmawr. ▪ Adfywio a chynnal gweithgareddau hamdden ac agweddau diwylliannol, hanesyddol a chymunedol sylfaenol yr aneddiadau presennol sy'n sail i ansawdd bywyd a'r diwydiant twristiaeth. ▪ Risg i gymunedau gwledig ac amaethyddol o lifogydd ac erydiad. Mae'r risg i amaethyddiaeth yn cael ei gynyddu yn enwedig yn Nyffryn Conwy os yw cynnydd yn lefel y môr yn gosod, nid yn unig yr angen posibl i godi amddiffynfeydd os yw'r defnydd presennol i gael ei gynnal, ond hefyd perygl cynyddol o lifogydd dŵr afonol a dŵr wyneb. Mae cynyddu amddiffynfeydd yma yn gosod tuedd o ran rheoli tymor hwy, lle bo draeniad tir yn dod yn fwy anodd ac yn fwy sylfaenol i'r defnydd presennol. ▪ Risg i gymunedau arfordirol lleol sydd mewn gwirionedd ar y draethlin ▪ Mewn llawer o ardaloedd mae'r arfordir angen lled i ddatblygu'n naturiol ac i leihau effaith egni cynyddol o ganlyniad i gynnydd yn lefel y môr. Mae angen hwn hefyd i gefnogi a chynnal yr amddiffyniad naturiol ac amddiffyniad o waith dyn, yn ogystal â gofod lle gellir cynnal y buddiannau gwarchod natur hanfodol.	

Testun 2: BIOAMRYWIAETH

Dangosydd	Data presennol	Cymharydd / Targed	Statws/ Tuedd	Materion/ Cyfyngiadau/ Cyfleoedd
Rhaglen LIFE Natura 2000	Mae Rhaglen LIFE Natura 2000 yn y broses o greu 11 o gynlluniau gweithredu thematig i ymdrin â materion a risgiau mawr a nodwyd fel rhai sy'n cael effaith andwyol ar nodweddion Natura 2000 ar draws y rhwydwaith. Mae'r cynlluniau gweithredu yn tynnu sylw at y canlynol: ▪ Mae mynediad a gweithgareddau hamdden yn cael (neu yn debygol o gael) effaith andwyol ar 86 allan o 123 o nodweddion cynefin neu rywogaeth (70%) mewn 59 allan o'r 112 o safleoedd Natura 2000 yng Nghymru (53%). Mae'r materion a risgiau yn gysylltiedig â niwed gwirioneddol neu a amheuir i gynefinoedd neu rywogaethau, neu aflonyddu ar rywogaethau. Mae'r nodweddion sy'n cael eu heffeithio'n andwyol amlaf gan weithgareddau mynediad cyhoeddus a hamdden yn cynnwys (ond heb fod yn gyfyngedig iddynt) rhostiroedd sych, gorgors a choetir cymysg. ▪ Mae llygredd aer (dyddodiad nitrogen) yn cael (neu yn debygol o gael) effaith andwyol ar 71 allan o'r 123 o wahanol nodweddion cynefin neu rywogaeth Natura 2000 (58%) mewn 73 allan o 112 o safleoedd Natura 2000 yng Nghymru (65%).			Mae'r cynlluniau gweithredu a grëwyd yn Rhaglen LIFE Natura 2000 yn seiliedig ar bynciau a fydd, i ryw raddau, yn cael eu heffeithio gan y CDLl ar y Cyd. Yn enwedig, gall materion penodol megis mynediad a gweithgareddau hamdden, a llygredd aer gael eu heffeithio'n sylweddol gan y penderfyniadau a wneir o fewn y broses CDLl ar y Cyd a chyfeiriad datblygiadau yn y dyfodol. Bydd yn bwysig bod y CDLl ar y Cyd yn

	Mae'r nodweddion sy'n cael eu heffeithio'n andwyol ac yn amlaf gan ddyddodiad nitrogen yn cynnwys (ond heb fod yn gyfyngedig iddynt) rhostiroedd sych, coetir derw asidig gorllewinol a dolydd glaswellt y gweunydd.. ▪ Mae llygredd dŵr gwasgaredig yn cael (neu yn debygol o gael) effaith andwyol ar 61 allan o'r 123 o wahanol nodweddion cynefin neu rywogaeth Natura 2000 (49%) mewn 39 allan o 112 o safleoedd Natura 2000 ledled Cymru (35%). Mae'r nodweddion sy'n cael eu heffeithio'n andwyol amlaf gan lygredd gwasgaredig yn cynnwys (ond nid yn gyfyngedig i) dyfrgwn, llysywod pendoll yr afon, llysywod pendoll y nant a llysywen bendoll y môr. ▪ Mae pori amhriodol a rheoli da byw yn risg mewn 78 allan o'r 112 o safleoedd Natura 2000 ledled Cymru (70%). Mae'r risgiau hyn yn ymwneud yn bennaf â nifer, math ac amseriad pori da byw ar y safle, ond hefyd yn cynnwys colli arferion rheoli da byw traddodiadol megis bugeilio. Mae'r nodweddion sy'n cael eu heffeithio'n andwyol amlaf gan bori amhriodol a rheoli da byw yn cynnwys (ond heb fod yn gyfyngedig iddynt) rhostiroedd sych, gorgors, dolydd glaswellt y gweunydd a britheg y gors. ▪ Mae rhywogaethau ymledol a phathogenau yn cael (neu yn debygol o gael) effaith ar 71 allan o'r 123 o nodweddion cynefin neu rywogaeth Natura 2000 (58%) mewn 84 allan o 112 o safleoedd Natura 2000 yng Nghymru (75%). Mae'r risgiau sy'n deillio o rywogaethau ymledol a phathogenau yn gysylltiedig â gostyngiad mewn bioamrywiaeth trwy gystadleuaeth am adnoddau ac yn achos y pathogenau, difrod i a marwolaethau organebau lletyol. Mae'r nodweddion sy'n cael eu heffeithio'n andwyol amlaf gan rywogaethau ymledol a phathogenau yn cynnwys (ond heb fod yn gyfyngedig iddynt) rhostiroedd sych, y fadfall gribog, coetir cymysg ar briddoedd tra-fasig sy'n gysylltiedig â llethrau creigiog a choedwigoedd llifwaddodol. ▪ Mae newidiadau a wnaed gan ddyn i amodau hydrolig yn cael (neu yn debygol o gael) effaith ar 43 allan o'r 123 o nodweddion cynefin neu rywogaeth (36%) mewn 45 allan o 112 o safleoedd Natura 2000 yng Nghymru (40%). Mae'r nodweddion sy'n cael eu heffeithio'n andwyol amlaf gan y newidiadau a wnaed gan ddyn i amodau hydrolig yn cynnwys (ond nid yn gyfyngedig iddynt) gorgors, corsydd dirywiedig, eog yr Iwerydd a llysywod pendoll yr afon. ▪ Mae rheoli coetir amhriodol neu annigonol ac effeithiau negyddol ceirw yn cael (neu yn debygol o gael) effaith ar 44 allan o'r 123 o wahanol nodweddion cynefin neu rywogaeth Natura 2000 (36%) mewn 47 allan o 112 o safleoedd Natura 2000 ledled Cymru (42%). Mae'r nodweddion sy'n cael eu heffeithio'n andwyol amlaf gan reoli coetiroedd amhriodol yn cynnwys (ond nid yn gyfyngedig iddynt) coetir derw asidig gorllewinol, coetir cymysg ar briddoedd tra-fasig sy'n gysylltiedig â llethrau creigiog,	ceisio diogelu'r cynefinoedd a rhywogaethau hynny a nodwyd fel rhai sydd mewn perygl, a'i fod yn cefnogi gwell bioamrywiaeth er enghraifft trwy geisio gwella darnio cynefinoedd, a chreu cynefinoedd newydd.

ATODIAD3 : Diweddariad Gwaelodlin ac Adolygiad o Gynlluniau a Rhaglenni

	diraddio cyforgorsydd a rhostiroedd sych. Dylid nodi bod cynlluniau ar gyfer y themâu newid yn yr hinsawdd a darnio cynefinoedd, rheoli perygl llifogydd ac erydu arfordirol, a physgodfeydd morol eto i gael eu cyhoeddi.	

Testun 3: TRAFNIDIAETH

Dangosydd	Data presennol	Cymharydd / Targed	Statws/ Tuedd	Materion/ Cyfyngiadau/ Cyfleoedd
Cynllun Trafnidiaeth Lleol ar y Cyd Gogledd Cymru Drafft	Mae Cynllun Trafnidiaeth Lleol ar y Cyd Gogledd Cymru Drafft (2015) yn nodi'r materion trafnidiaeth allweddol canlynol ar gyfer Gogledd Cymru: ▪ Gallu'r coridorau cefnffyrdd a rheilffyrdd strategol i ddarparu'r cysylltedd da angenrheidiol, ar gyfer pobl a nwyddau, o fewn Gogledd Cymru, i'r porthladdoedd ac i weddill y DU i gefnogi'r economi a swyddi, gan gynnwys twristiaeth; ▪ Diffyg gwydnwch y rhwydweithiau ffyrdd a rheilffyrdd i ddigwyddiadau wedi'u cynllunio a heb eu cynllunio, gan gynnwys tywydd eithafol; ▪ Yr angen am fynediad da at a rhwng y tair Ardal Fenter yng Ngogledd Cymru ▪ Diffyg dewisiadau amgen hyfyw a fforddiadwy, rhai yn hytrach na'r car, i gael mynediad i safleoedd cyflogaeth allweddol a gwasanaethau eraill; ac ▪ Angen am gysylltiadau ffordd da i / o'r rhwydwaith cefnffyrdd i mewn i'r ardaloedd gwledig i helpu i gadw hyfywedd busnesau lleol a chefnogi'r iaith a'r diwylliant Cymraeg			Bydd y CTLl ar y Cyd Drafft pan gaiff ei fabwysiadu yn darparu fframwaith ar gyfer cyflwyno gwelliannau trafnidiaeth ar draws Gogledd Cymru. Gall y CDLl ar y Cyd geisio macsimeiddio'r manteision a buddsoddiad sy'n codi o ganlyniad i'r cynllun lefel uwch, ar y lefel leol. Gall y CDLl ar y Cyd hefyd ategu'r cynllun lefel uwch gyda mesurau lleol i gefnogi Ardaloedd Menter o fewn ei gwmpas dylanwad.

Testun 4: TAI

Dangosydd	Data presennol	Cymharydd / Targed	Statws/ Tuedd	Materion/ Cyfyngiadau/ Cyfleoedd
	Dim diweddariad - gwybodaeth flaenorol a ddarparwyd yn yr Adroddiad Cwmpasu AC mis Gorffennaf 2011, ac Atodiad 3 y Cynllun Adnau AC Chwefror 2015 yn dal yn berthnasol.			

Testun 5: ECONOMI

ATODIAD3 : Diweddariad Gwaelodlin ac Adolygiad o Gynlluniau a Rhaglenni

Dangosydd	Data presennol	Cymharydd / Targed	Statws/ Tuedd	Materion/ Cyfyngiadau/ Cyfleoedd
	Dim diweddariad - gwybodaeth flaenorol a ddarparwyd yn yr Adroddiad Cwmpasu AC mis Gorffennaf 2011, ac Atodiad 3 y Cynllun Adnau AC Chwefror 2015 yn dal yn berthnasol.			

Testun 6: CYMUNEDAU

Dangosydd	Data presennol	Cymharydd / Targed	Statws/ Tuedd	Materion/ Cyfyngiadau/ Cyfleoedd
Proffil Iechyd GIG Ynys Môn (2014)	Mae Proffil Iechyd Ynys Môn yn nodi poblogaeth breswyl o 70,100, gyda'r gyfran uchaf o drigolion yn yr ystod oedran 65-69, yn cael ei ddilyn yn agos gan ystod oedran 60-64. Noda ystadegau pellach bod 57% o unigolion dros 3 oed yn Ynys Môn yn gallu siarad Cymraeg, sydd yn uwch na Gogledd Cymru a chyfartaleddau cenedlaethol Cymru. Mae 1,470 o bobl yn byw yn y 10% mwyaf difreintiedig o Ardaloedd Cynnyrch Ehangach Haen Is yng Nghymru. Mae'r bachgen cyfartalog a anwyd yn yr ardal fwyaf difreintiedig yn Ynys Môn yn debygol o fyw dros 7 mlynedd yn llai na'r bachgen cyfartalog o'r ardal fwyaf cefnog, ac yn debygol o dreulio 13 mlynedd ychwanegol mewn iechyd gwaeth. Mae'r ferch gyfartalog a anwyd yn yr ardal fwyaf difreintiedig yn Ynys Môn yn debygol o fyw dros 5 mlynedd yn llai na'r ferch gyfartalog o'r ardal amddifadedd lleiaf, ac yn debygol o dreulio 11 mlynedd ychwanegol mewn iechyd gwaeth. Mae bron i hanner yr holl oedolion dros 16 yng Ngogledd Cymru yn adrodd eu bod yn byw gydag o leiaf un salwch cronig. Yn 2012/13 yn achos oedolion yn Ynys Môn, adroddwyd bod 23% yn ysmygu; 40% yn yfed mwy na'r lefelau a argymhellir; 23% yn ordew; 32% yn weithredol ar 5 diwrnod neu fwy yr wythnos; a 30% heb unrhyw ddiwrnodau gweithredol.			Gall y CDLl ar y Cyd geisio ategu amcanion iechyd yn ardal y cynllun, a cheisio lleihau amddifadedd drwy fesurau megis cynyddu hygyrchedd gwasanaethau a chyfleusterau lleol, a darparu tai fforddiadwy.
Proffil Iechyd GIG Gwynedd (2014)	Mae Proffil Iechyd Gwynedd yn nodi poblogaeth breswyl o 121,900, gyda'r gyfran uchaf o drigolion yn yr ystod oedran 20-24. Noda ystadegau pellach bod 65% o unigolion dros 3 oed yng Ngwynedd yn gallu siarad Cymraeg, sydd yn uwch na Gogledd Cymru a chyfartaleddau cenedlaethol Cymru. Mae 4,930 o bobl yn byw yn y 10% mwyaf difreintiedig o Ardaloedd Cynnyrch Ehangach Haen Is yng Nghymru. Mae'r bachgen cyfartalog a anwyd yn yr ardal fwyaf difreintiedig yng Ngwynedd yn debygol o fyw dros 3 mlynedd yn llai na'r bachgen cyfartalog o'r ardal fwyaf cefnog, ac yn debygol o dreulio 6 blynedd ychwanegol mewn iechyd gwaeth. Mae'r ferch gyfartalog a anwyd yn yr ardal fwyaf difreintiedig yng Ngwynedd yn debygol o fyw dros 2 mlynedd yn llai na'r ferch gyfartalog o'r ardal amddifadedd lleiaf, ac yn debygol o dreulio 5 mlynedd ychwanegol mewn iechyd gwaeth. Mae bron i hanner yr holl oedolion dros 16 yng Ngogledd Cymru yn adrodd eu bod yn byw gydag o leiaf un salwch cronig. Yn 2012/13 yn achos oedolion yng Ngwynedd, adroddwyd bod 23% yn ysmygu; 42% yn yfed mwy na'r lefelau a argymhellir; 18% yn ordew; 33% yn weithredol ar 5 diwrnod			Gall y CDLl ar y Cyd geisio ategu amcanion iechyd yn ardal y cynllun, a cheisio lleihau amddifadedd drwy fesurau megis cynyddu hygyrchedd gwasanaethau a chyfleusterau lleol, a darparu tai fforddiadwy.

	neu fwy yr wythnos; a 30% heb unrhyw ddiwrnodau gweithredol.	

Testun 7: TREFTADAETH DDIWYLLIANNOL

Dangosydd	Data presennol	Cymharydd / Targed	Statws/ Tuedd	Materion/ Cyfyngiadau/ Cyfleoedd
Ariannu Treftadaeth[1]	Ym mis Chwefror 2015 cyhoeddwyd bod Menter Treftadaeth Treflun Caergybi a ddarperir gan Gyngor Sir Ynys Môn wedi derbyn grant o £1.55 miliwn gan Gronfa Dreftadaeth y Loteri. Clustnodwyd £2.375 miliwn pellach i adfywio Neuadd y Farchnad Caergybi[2], gyda £50,000 ymlaen llaw i helpu cyflwyno cynlluniau'n llwyddiannus ar gyfer y neuadd.			Mae cyfleoedd i ategu Menter Treftadaeth Treflun Caergybi drwy ddatblygiad sy'n cefnogi mwy o fynediad ac yn cyfrannu at well seilwaith. Gall y CDLl ar y Cyd gyflwyno cyfleoedd datblygu sy'n cefnogi rheolaeth tymor hwy a chynnal a chadw'r craidd hanesyddol a'i fuddsoddiad diweddar. Bydd yn bwysig sicrhau bod y datblygiad cyffredinol a gynigir yn y CDLl ar y Cyd yn cefnogi bywiogrwydd a hyfywedd canol tref Caergybi.

[1] http://www.anglesey.gov.uk/empty-nav/news/press-releases-2015/february-2015/massive-25-million-boost-to-restore-historic-holyhead/125070.article
[2] http://www.anglesey.gov.uk/empty-nav/news/press-releases-2015/march-2015/heritage-lottery-earmarks-2375m-for-holyheads-market-hall/125542.article

Testun 8: FFACTORAU HINSODDOL

Dangosydd	Data presennol	Cymharydd / Targed	Statws/ Tuedd	Materion/ Cyfyngiadau/ Cyfleoedd
Prosiect Mapio Erydu Arfordirol Cenedlaethol (NCERM), Cyngor Sir Ynys Môn a Chyfoeth Naturiol Cymru	Mae awdurdodau lleol wedi gweithio ochr yn ochr â Chyfoeth Naturiol Cymru i ddatblygu map a rhoi gwybodaeth am sut y gallai erydu arfordirol effeithio ar ardaloedd dros y can mlynedd nesaf. Mae'r map yn nodi meysydd o adlinio rheoledig, lle mae cynllunio yn hyrwyddo'r llinell, lle y mae'r llinell amddiffyn bresennol yn cael ei chynnal, a lle nad oes ymyriad gweithredol. Gellir gweld y map drwy'r ddolen ganlynol: http://maps.environment-agency.gov.uk/wiyby/wiybyController?text=coastal_erosion&layerGroups=default&lang=_e&ep=map&scale=4&x=233097&y=389761			Gall datblygiadau newydd o amgylch yr arfordir gael eu llywio gan y wybodaeth hon, yn ogystal â chefnogi rheolaeth barhaus o'r erydu arfordirol trwy fesurau lliniaru priodol a/neu gyfraniadau. Mae'r map yn darparu'r wybodaeth angenrheidiol i gefnogi iechyd a bywiogrwydd parhaus cymunedau arfordirol sy'n bodoli eisoes, y bydd y CDLl ar y Cyd yn ceisio eu diogelu a'u gwella.

Testun 9: TIRWEDD

Dangosydd	Data presennol	Cymharydd / Targed	Statws/ Tuedd	Materion/ Cyfyngiadau/ Cyfleoedd
	Dim diweddariad - gwybodaeth flaenorol a ddarparwyd yn yr Adroddiad Cwmpasu AC mis Gorffennaf 2011, ac Atodiad 3 y Cynllun Adnau AC Chwefror 2015 yn dal yn berthnasol.			

ATODIAD3: Diweddariad Gwaelodlin ac Adolygiad o Gynlluniau a Rhaglenni

Testunau

1. Datblygiad Cynaliadwy a Pholisi Amgylcheddol
2. Polisi Datblygu Gofodol
3. Bioamrywiaeth
4. Cymunedau
5. Ffactorau hinsoddol
6. Treftadaeth ddiwylliannol
7. Economi
8. Tai
9. Tirwedd
10. Adnoddau Dŵr, Ansawdd a Risg Llifogydd
11. Pridd, Mwynau a Gwastraff
12. Trafnidiaeth

** Mae hwn yn ddiweddariad o'r Adolygiad o Gynlluniau a Rhaglenni presennol a goladwyd fel rhan o'r broses AC/AAS CDLl ar y Cyd. Fel y cyfryw, dylid ei darllen ar y cyd ag Adroddiad Cwmpasu AC mis Gorffennaf 2011, a'r diweddariad blaenorol a gafwyd yn Atodiad 3 Cynllun Adnau AC Chwefror 2015.

ATODIAD3: Diweddariad Gwaelodlin ac Adolygiad o Gynlluniau a Rhaglenni

Datblygiad Cynaliadwy a Pholisi Amgylcheddol

CENEDLAETHOL	
Deddf Lles Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015	
Amcanion a Gofynion	**Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd**
Mae'r Ddeddf yn anelu at wella lles cymdeithasol, economaidd, amgylcheddol a diwylliannol Cymru. Mae'r Ddeddf yn rhestru cyrff cyhoeddus sy'n gorfod meddwl mwy am y tymor hir, gweithio'n well gyda phobl a chymunedau a chyda'i gilydd, ceisio atal problemau a mabwysiadu ymagwedd fwy cydgysylltiedig. Y nodau yw: ▪ Cymru lewyrchus; ▪ Cymru gydnerth; ▪ Cymru iachach; ▪ Cymru fwy cyfartal; ▪ Cymru o gymunedau cydlynus; ▪ Cymru â diwylliant bywiog lle mae'r Gymraeg yn ffynnu; a ▪ Cymru sy'n gyfrifol ar lefel fyd-eang. Mae'n nodi "Rhaid i bob corff cyhoeddus gyflawni datblygu cynaliadwy", sy'n gorfod cynnwys gosod a chyhoeddi amcanion a gynlluniwyd i facsimeiddio cyfraniad at gyflawni nodau lles, a chymryd pob cam rhesymol i fodloni'r amcanion hynny. Bydd Comisiynydd Cenedlaethau'r Dyfodol Cymru yn gweithredu fel gwarcheidwad dros fuddiannau ar gyfer cenedlaethau'r dyfodol yng Nghymru a chefnogi'r cyrff cyhoeddus a restrir yn y Ddeddf.	Rhaid i gyrff cyhoeddus gyhoeddi datganiad wrth bennu eu hamcanion lles gan egluro sut y bydd yr amcan yn helpu i gyflawni nodau a sut y mae wedi defnyddio pob egwyddor datblygu cynaliadwy. Bob blwyddyn rhaid i gyrff cyhoeddus gyhoeddi adroddiad blynyddol sy'n dangos y cynnydd a wnaethant wrth fodloni eu hamcanion. Mae nodau lles yn rhyng-gysylltiedig â chynlluniau datblygu yn y dyfodol, a gall monitro gefnogi'r blynyddol
Amgylchedd a Chynaliadwyedd, Llywodraeth Cymru (2011)	
Amcanion a Gofynion	**Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd**
Mae'r cynllun yn anelu at ddod yn "genedl un blaned", gan roi datblygu cynaliadwy wrth wraidd y llywodraeth. Mae'r cynllun yn ceisio gwella ac integreiddio'r modd y mae'r defnydd o dir, môr, aer a dŵr yn cael eu rheoli a'u rheoleiddio. Mae camau gweithredu allweddol yn cynnwys: ▪ Byw o fewn terfynau amgylcheddol a gweithredu ar y newid yn yr hinsawdd ▪ Diogelu ecosystemau iach ▪ Creu mannau cynaliadwy ar gyfer pobl	Mae'r Cynllun yn nodi agenda'r llywodraeth i integreiddio'r gwaith o gynllunio a rheoli tir, y môr, aer a dŵr i sicrhau datblygu cynaliadwy; dylai'r dull integredig hwn o ddatblygu cynaliadwy fod yn sail i'r CDLl ar y Cyd.
Bil Amgylchedd (Cymru) 2015	
Amcanion a Gofynion	**Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd**
Mae'r bil yn creu'r ddeddfwriaeth sydd ei hangen i gynllunio a rheoli adnoddau naturiol Cymru mewn ffordd fwy cynaliadwy a chydgysylltiedig. Mae darpariaethau yn cynnwys gofynion penodol ar gyfer Adroddiad Cyflwr Adnoddau Naturiol (SoNaRR), Polisi Adnoddau Naturiol Cenedlaethol (NNRP) a datganiadau ardal. Mae'r bil	Gall y CDLl ar y Cyd gefnogi amcanion y bil i sicrhau dull integredig o reoli adnoddau naturiol yn gynaliadwy. Gall

ATODIAD3: Diweddariad Gwaelodlin ac Adolygiad o Gynlluniau a Rhaglenni

hefyd yn darparu i Gyfoeth Naturiol Cymru (CNC) fwy o bwerau i ymgymryd â chytundebau rheoli tir a chynlluniau arbrofol. Mae'r bil hefyd yn cynnwys darpariaethau i ymdrin â newid yn yr hinsawdd, trwy dargedau lleihau allyriadau statudol a chyllidebu carbon i gefnogi cyflenwi.	monitro hefyd gefnogi'r broses o gi GGnhyrchu datganiadau ardal.

ATODIAD3: Diweddariad Gwaelodlin ac Adolygiad o Gynlluniau a Rhaglenni

Polisi Datblygu Gofodol - Dim diweddariad - gwybodaeth flaenorol a ddarparwyd yn yr Adroddiad Cwmpasu AC mis Gorffennaf 2011, ac Atodiad 3 y Cynllun Adnau AC Chwefror 2015 yn dal yn berthnasol.

ATODIAD3: Diweddariad Gwaelodlin ac Adolygiad o Gynlluniau a Rhaglenni

Bioamrywiaeth

CENEDLAETHOL	
Cynllun Gweithredu ar gyfer Peilliwyr yng Nghymru, Llywodraeth Cymru (2013)	
Amcanion a Gofynion	**Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd**
Gweledigaeth: "Mae Cymru yn cynnal poblogaethau iach o beillwyr gwyllt ac wedi'u rheoli er budd pobl, economi ac amgylchedd Cymru". Mae canlyniadau ar gyfer meysydd gweithredu yn darparu fframwaith i weithio tuag at y weledigaeth; y canlyniadau yw fel a ganlyn: ▪ Canlyniad 1: Mae Cymru â pholisi cydgysylltiedig, llywodraethu a sail dystiolaeth gadarn ar gyfer gweithredu i beillwyr ▪ Canlyniad 2: Mae Cymru yn darparu cynefinoedd cyfoethog a chysylltiedig o flodau amrywiol i gefnogi ein peillwyr ▪ Canlyniad 3: Mae poblogaethau peillio Cymru'n iach ▪ Canlyniad 4: Mae dinasyddion Cymru yn fwy gwybodus ac ymwybodol o bwysigrwydd a rheoli peillio	Mae'r cynllun yn amlygu mai'r prif feysydd sy'n peri pryder ar gyfer peillwyr yw defnydd tir dwys, dinistrio a darnio cynefinoedd, clefydau, y defnydd o agro-gemegau, a newid yn yr hinsawdd. Gall y CDLl ar y Cyd gyfrannu'n sylweddol at gyflawni amcanion y cynllun gweithredu peillio drwy gynllunio datblygiadau yn y dyfodol mewn modd strategol, sy'n lleihau darnio cynefinoedd, er enghraifft, yn ogystal â mynnu cyfraniadau datblygu i gefnogi cynefinoedd lleol..
Rhaglen LIFE Natura 2000	
Amcanion a Gofynion	**Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd**
Mae'r Rhaglen wedi creu 11 o Gynlluniau Gweithredu Thematig, pob un ohonynt yn rhoi manylion am gamau gweithredu strategol blaenoriaeth i ymdrin â materion a risgiau mawr sydd wedi cael eu nodi fel rhai sy'n cael effaith andwyol ar nodweddion Natura 2000 ar draws y rhwydwaith. Mae'r cynlluniau gweithredu yn cynnwys: ▪ Mynediad a hamdden ▪ Llygredd Aer: Dyddodiad nitrogen ▪ Newid yn yr hinsawdd a darnio cynefinoedd ▪ Llygredd dŵr gwasgaredig ▪ Rheoli perygl llifogydd ac erydu arfordirol ▪ Rheoli pori a da byw ▪ Rhywogaethau a phathogenau ymledol anfrodorol ▪ Newidiadau a wnaed gan ddyn i amodau hydrolig ▪ Pysgodfeydd morol ▪ Rheoli coetir	Mae gan y CDLl ar y Cyd y potensial i effeithio'n uniongyrchol ar nifer o'r pynciau a nodir drwy gynlluniau gweithredu fel blaenoriaethau strategol i ymdrin â materion a risgiau mawr sy'n effeithio ar fioamrywiaeth dynodedig. Dylai'r CDLl ar y Cyd geisio lleihau'r effeithiau negyddol posibl sy'n deillio o ddatblygiad yn y dyfodol ar safleoedd bioamrywiaeth dynodedig, a cheisio gwneud y gorau o fanteision posibl i fioamrywiaeth yn ardal y cynllun i gefnogi gweithrediad ecosystemau iach.

ATODIAD3: Diweddariad Gwaelodlin ac Adolygiad o Gynlluniau a Rhaglenni

Cymunedau

CENEDLAETHOL	
Cynllun Gweithredu ar gyfer Trechu Tlodi 2012-2016, Llywodraeth Cymru	
Amcanion a Gofynion	**Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd**
Mae'r Cynllun yn ceisio atal tlodi, helpu pobl i wella eu sgiliau a gwella perthnasedd eu cymwysterau, a lliniaru effaith tlodi.	Gall y CDLl ar y Cyd gefnogi'r Cynllun Gweithredu Tlodi drwy gyfeirio datblygiadau newydd yn briodol, yn cynnwys tai newydd, cyfleoedd cyflogaeth a chyfleusterau addysgol.

ATODIAD3: Diweddariad Gwaelodlin ac Adolygiad o Gynlluniau a Rhaglenni

Ffactorau hinsoddol - Dim diweddariad - gwybodaeth flaenorol a ddarparwyd yn yr Adroddiad Cwmpasu AC mis Gorffennaf 2011, ac Atodiad 3 y Cynllun Adnau AC Chwefror 2015 yn dal yn berthnasol.

ATODIAD3: Diweddariad Gwaelodlin ac Adolygiad o Gynlluniau a Rhaglenni

Treftadaeth ddiwylliannol

CENEDLAETHOL	
Strategaeth Amgueddfeydd Cymru 2010-2015, Llywodraeth Cymru	
Amcanion a Gofynion	**Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd**
Nod y strategaeth yw gwella gwasanaethau amgueddfeydd erbyn 2015 yn ôl tair egwyddor arweiniol: ▪ Amgueddfeydd i Bawb; Bydd amgueddfeydd yn cyfrannu at gymunedau byw, gan hyrwyddo gwerthoedd cymdeithas deg a chyfiawn a darparu cyfleoedd dysgu gydol oes i bawb ▪ Casgliad i'r Genedl; Bydd amgueddfeydd yn dal, gofalu a pharhau i ddatblygu casgliadau ar gyfer y genedl sy'n cynrychioli ein diwylliant cyfoethog ac amrywiol ▪ Gweithio'n Effeithiol; bydd amgueddfeydd yn rheoli eu safleoedd, eu gweithrediadau, eu casgliadau a'u pobl yn fwy effeithiol er mwyn parhau i ddarparu gwasanaethau i ddinasyddion – gwasanaethau sy'n berthnasol, yn gadarn ac yn gynaliadwy	Mae hygyrchedd yn bryder allweddol i'r CDLl ar y Cyd, sy'n cynnwys mynediad at asedau treftadaeth ddiwylliannol sy'n cyfoethogi bywydau pobl. Dylai datblygiadau newydd hefyd geisio sicrhau rheolaeth barhaus a gwella asedau treftadaeth.
Bil Amgylchedd Hanesyddol (Cymru), Llywodraeth Cymru (2015)	
Amcanion a Gofynion	**Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd**
Bydd y Bil yn cefnogi rheolaeth bositif o newid yn amgylchedd hanesyddol Cymru. Bydd y Bil yn: ▪ Gwneud penderfyniadau ar yr amgylchedd hanesyddol yn fwy agored a thryloyw drwy gyflwyno prosesau ymgynghori ac adolygu ffurfiol ar gyfer dynodi asedau hanesyddol ▪ Galluogi Gweinidogion Cymru i gydnabod a diogelu unrhyw safleoedd o bwysigrwydd cenedlaethol lle ceir tystiolaeth o weithgarwch dynol yn y gorffennol ▪ Rhoi mwy o bwerau i awdurdodau gymryd camau i ddiogelu asedau hanesyddol o bwysigrwydd cenedlaethol ▪ Gwella rheolaeth gynaliadwy ar yr amgylchedd hanesyddol ▪ Rhoi cofnodion amgylchedd hanesyddol Cymru ar sail fwy diogel ▪ Rhoi cyngor ar yr amgylchedd hanesyddol i Weinidogion Cymru drwy sefydlu panel cynghori annibynnol	Bydd angen i'r CDLl ar y Cyd gyd-fynd â'r Bil a chefnogi newid cadarnhaol yn yr amgylchedd hanesyddol.
LLEOL	
Menter Treftadaeth Treflun Caergybi (MTT)	
Amcanion a Gofynion	**Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd**
Mae'r MTT yn gynllun grant adfywio a arweinir gan gadwraeth ac mae'n ffurfio rhan o strategaeth i ddod ag adnewyddiad economaidd i ganol tref Caergybi drwy gadwraeth adeiladau, gan geisio cyflawni'r canlyniadau canlynol: ▪ Cadw a gwella cymeriad ac ymddangosiad ardal gadwraeth canol y dref. ▪ Dod ag adeiladau hanesyddol yn ôl i ddefnydd priodol a chynaliadwy.	Gall y CDLl ar y Cyd gefnogi MTT i gyflenwi datblygiadau yng Nghaergybi ac o amgylch yn y dyfodol, a sicrhau bod y manteision sy'n deillio o'r MTT yn cyrraedd mor bell ar draws ardal y

ATODIAD3: Diweddariad Gwaelodlin ac Adolygiad o Gynlluniau a Rhaglenni

▪ Diogelu cymeriad yr ardal gadwraeth drwy adfer nodweddion pensaernïol a gollwyd. ▪ Cynyddu cyfleoedd hyfforddiant mewn sgiliau treftadaeth. ▪ Cynyddu cyfranogiad cymunedol; a ▪ Gwella dulliau o reoli cadwraeth adeiladau a chynnal a chadw eiddo. Mae'r MTT Caergybi yn rhaglen a fydd yn darparu tua £3.2 miliwn o fuddsoddiad dros y 3 blynedd nesaf i; ▪ Ymdrin â nifer o eiddo adfeiliedig ar hyd a lled yr ardal gadwraeth ▪ Defnyddio cymorth grant i greu prosiectau enghreifftiol ar gyfer atgyweirio adeiladau hanesyddol a'u hailddefnyddio ▪ Yn cael ei arwain gan ansawdd, yn canolbwyntio ar godi safonau trwy warchodaeth briodol ar adeiladau hanesyddol ▪ Yn ceisio ymgorffori dull tymor hwy ar gyfer rheoli'r ardal gadwraeth ▪ Cynnwys y gymuned wrth godi eu hymwybyddiaeth o werth a chyfraniad yr amgylchedd hanesyddol.	cynllun a thu hwnt ag y bo modd. Gall y CDLl ar y Cyd geisio cyfuno manteision mentrau fel y Menter Treftadaeth Treflun ac Ardaloedd Menter i facsimeiddio'r manteision posibl i gymunedau a'r economi a thwristiaeth.

ATODIAD3: Diweddariad Gwaelodlin ac Adolygiad o Gynlluniau a Rhaglenni

Economi

CENEDLAETHOL	
Strategaeth Entrepreneuriaeth Ieuenctid - Cynllun Gweithredu i Gymru 2010-15, Llywodraeth Cymru	
Amcanion a Gofynion	**Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd**
Nod y strategaeth yw arfogi pobl ifanc 5-25 oed gyda sgiliau ac agweddau entrepreneuraidd er mwyn eu helpu i wireddu eu potensial. Nod y strategaeth yw cyflawni'r ymrwymiad yn Cymru'n Un i 'greu a datblygu cysylltiadau rhwng entrepreneuriaeth ac addysg'.	Dylai'r CDLl ar y Cyd geisio cyflenwi darpariaethau addysgol cytbwys ar draws ardal y cynllun.
Partneriaeth ar gyfer Twf: Strategaeth Dwristiaeth 2013-2020	
Amcanion a Gofynion	**Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd**
Gweledigaeth: Bydd Cymru yn darparu'r croeso cynhesaf, o ansawdd rhagorol, gwerth ardderchog am arian a phrofiadau cofiadwy, dilys i bob ymwelydd. Nod: Twristiaeth i dyfu mewn modd cynaliadwy ac i wneud cyfraniad cynyddol i les economaidd, cymdeithasol ac amgylcheddol Cymru. Uchelgais: Cynyddu enillion twristiaeth yng Nghymru o 10% neu fwy erbyn 2020. Mae'r strategaeth yn canolbwyntio ar 5 maes allweddol (hyrwyddo brand, datblygu cynnyrch, datblygu pobl, perfformiad proffidiol ac adeiladu lle) ac mae'n canolbwyntio ar: ▪ Mwy o westai moethus a gwestai brand ▪ Mwy o gyfleusterau lles, megis sbaon ▪ Mwy o westai treftadaeth sy'n defnyddio adeiladau hanesyddol ac unigryw ▪ Mwy o atyniadau drwy gydol y flwyddyn, gweithgareddau a phrofiadau diwylliannol ▪ Cynnyrch mwy arloesol, anarferol ac unigryw	Gall y CDLl ar y Cyd gefnogi'r strategaeth gyda darpariaethau tir priodol i ddarparu gwell cyfleusterau twristiaeth.
Nodyn Cyngor Technegol (TAN) 23: Datblygu Economaidd (2014)	
Amcanion a Gofynion	**Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd**
Mae'r Nodyn yn rhoi cyngor ar bolisi cynllunio cenedlaethol ar ddatblygu economaidd a nodir ym Mhennod 7 o Bolisi Cynllunio Cymru. Mae'r TAN yn darparu canllawiau i awdurdodau cynllunio lleol ar: ▪ Ddatblygu amcanion cynllunio economaidd ar lefel uchel ▪ Asesu manteision economaidd datblygiadau newydd ▪ Datblygu economaidd a'r economi wledig ▪ Paratoi sail dystiolaeth ar gyfer Cynllun Datblygu Lleol ▪ Creu gweledigaeth datblygu economaidd ar gyfer y Cynllun Datblygu Lleol ▪ Penderfynu ar y cyflenwad tir cyflogaeth	Bydd angen i'r CDLl ar y Cyd gyd-fynd â'r TAN a throsi amcanion cenedlaethol i lefel leol.

ATODIAD3: Diweddariad Gwaelodlin ac Adolygiad o Gynlluniau a Rhaglenni

Tai - Dim diweddariad - gwybodaeth flaenorol a ddarparwyd yn yr Adroddiad Cwmpasu AC mis Gorffennaf 2011, ac Atodiad 3 y Cynllun Adnau AC Chwefror 2015 yn dal yn berthnasol.

ATODIAD3: Diweddariad Gwaelodlin ac Adolygiad o Gynlluniau a Rhaglenni

Tirwedd - Dim diweddariad - gwybodaeth flaenorol a ddarparwyd yn yr Adroddiad Cwmpasu AC mis Gorffennaf 2011, ac Atodiad 3 y Cynllun Adnau AC Chwefror 2015 yn dal yn berthnasol.

ATODIAD3: Diweddariad Gwaelodlin ac Adolygiad o Gynlluniau a Rhaglenni

Adnoddau Dŵr, Ansawdd a Risg Llifogydd

CENEDLAETHOL	
Strategaeth Ddŵr ar gyfer Cymru, Llywodraeth Cymru (2015)	
Amcanion a Gofynion	**Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd**
Mae'r strategaeth yn nodi'r cyfeiriad strategol ar gyfer polisi dŵr yng Nghymru dros gyfnod y cynllun o 20 mlynedd. Y weledigaeth yw:: "Byddwn yn sicrhau bod Cymru yn parhau i gael amgylchedd dŵr ffyniannus sy'n cael ei reoli mewn modd cynaliadwy er mwyn cefnogi cymunedau iach, busnesau ffyniannus a'r amgylchedd. Rydym am i bobl Cymru dderbyn gwasanaethau dŵr o'r radd flaenaf, gwerth am arian, gyda dŵr yn cael ei ddefnyddio'n effeithlon, yn ddiogel ac yn barchus gan bawb". Mae themâu allweddol yn nodi blaenoriaethau'r cynllun, sy'n cynnwys; rheoli'n gynaliadwy ansawdd a maint yr adnoddau dŵr; sicrhau gwasanaeth cadarn; sicrhau fforddiadwyedd; gwarchod a gwella ansawdd dŵr yfed; a rheoli integredig yng nghyswllt dŵr gwastraff a dŵr wyneb.	Mae'r Cynllun yn tynnu sylw at 8 maes blaenoriaeth ar gyfer ymdrin â llygredd gwasgaredig; sy'n cynnwys ystadau diwydiannol; draenio dŵr wyneb o ardaloedd datblygu; a rheoli tir. Mae'r Cynllun hefyd yn nodi'r camau gweithredu a nodau tymor byr, canolig a hir a chyfredol i ymdrin â'r amcanion a nodwyd o fewn y themâu allweddol. Mae gan y CDLl ar y Cyd y potensial i effeithio ar feysydd blaenoriaeth fel rheoli tir, a draenio dŵr wyneb, a dylai hyn gael ei ystyried yn y broses o gyfeirio datblygiadau newydd.
Cynllun Rheoli Traethlin Gorllewin Cymru 2, Haskoning UK Ltd (2012)	
Amcanion a Gofynion	**Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd**
Cyhoeddwyd Cynllun Rheoli Traethlin wedi'i ddiweddaru (SMP) 2 yn 2012, sy'n darparu asesiad ar raddfa fawr o'r risgiau sy'n gysylltiedig ag esblygiad arfordirol, ac sy'n cyflwyno fframwaith polisi i ymdrin â'r risgiau hyn i bobl a'r amgylchedd datblygedig, hanesyddol a naturiol mewn modd cynaliadwy. Mae ardaloedd Arfordirol F a G yn ymwneud ag ardal y CDLl ar y Cyd.	Dylai'r CDLl ar y Cyd geisio ategu mesurau i ymdrin â'r materion a risgiau i gymunedau arfordirol presennol a datblygiad yn y dyfodol yn ardal y cynllun.
Cynllun Morol Cenedlaethol Cymru - Drafft Cychwynnol (2015)	
Amcanion a Gofynion	**Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd**
Pwrpas y Cynllun yw i arwain datblygiad cynaladwy yr ardal forol drwy rolaeth cynaladwy o adnoddau naturiol morol. Mae'n berthnasol i ddyfroedd gyda'r glannau (hyd at 12 morfilltir) a dyfroedd alltraeth (mwy na 12 morfilltir) mewn dogfen sengl. Maint tua'r tir y cynllun yw i ddyfroedd uchel.	Dylai'r CDLl ystyried amcanion a pholisiau'r cynllun ac mae angen i'r Awdurdod Lleol fod yn gwbl ymglymedig drwy'r broses i ymgorffori rheolaeth y môr a'r tir ar yr arfordir.
Cyfarwyddyd Fframwaith y Strategaeth Forol (2008/56/EC) Rhan Tri y Strategaeth Forol: Rhaglen o Fesurau Morol y DU	
	Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd

ATODIAD3: Diweddariad Gwaelodlin ac Adolygiad o Gynlluniau a Rhaglenni

Mae' strategaeth yn pennu cyfres gynhwysfawr o fesurau sy'n weithredol ar hyn o bryd a mesurau bwriedig fydd yn helpu i gyflawni Statws Amgylcheddol Da yn ein moroedd erbyn 2020. Mae Strategaeth Forol y DU yn cwmpasu pob un o'r 11 o ddisgrifwyr Cyfarwyddeb Fframwaith y Strategaeth Forol. Mae'r rhain yn cyfeirio at amrywiaeth biolegol, rhywogaethau tramor, pysgod a physgod cregyn sy'n cael eu masnachu, y gadwyn fwyd, ewtroffigedd dynol, cyflwr gwely'r môr, amodau hydrograffig, halogion, halogion mewn pysgod a bwyd môr arall, sbwriel morol a chyflwyno ynni (gan gynnwys sŵn tanfor).	Dylai'r CDL ystyried y mesurau a amlinellir yn y Strategaeth er mwyn fod yn gyson wrth geisio amddiffyn a mwyhau adnoddau morol a bioamrywiaeth.
LLEOL	
Crynodeb Dalgylch Rheolaeth Ynys Môn, NRW (2015)	
Amcanion a Gofynion	**Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd**
Mae Crynodeb Dalgylch Rheolaeth Ynys Môn a gynhyrchwyd gan Gyfoeth Naturiol Cymru yn 2015 yn nodi'r amcanion canlynol: ▪ Atal dirywiad mewn statws ▪ Cyflawni'r amcanion ar gyfer ardaloedd gwarchodedig ▪ Anelu at gyflawni statws cyffredinol dda ar gyfer dyfroedd wyneb a daear Nodwyd mesurau lleol i gyfrannu at gyflawni'r amcanion hyn ac mae'r rhain yn cynnwys, ond nid ydynt yn gyfyngedig i: rheolaethau allyriadau, ymdrin â llygredd tarddle pwynt, proses arfordirol briodol a rheoli gwaddodion, draenio a rheoli lefel y dŵr, carthu a rheoli silt, gwell llwybrau a chynefinoedd pysgod, gwella llif a lefelau dŵr, rheoli rhywogaethau anfrodorol goresgynnol, dŵr mwyngloddiau ac adfer tir halogedig, tir cynaliadwy a rheoli morol, lleihau llygredd o danciau septig, llai o lygredd o ollyngiadau carthffosiaeth ac arferion amaethyddol cynaliadwy.	Gall y CDLl ar y Cyd gefnogi cyflenwi nifer o fesurau lleol a amlinellir yn y crynodeb dalgylch, a dylai geisio macsimeiddio'r cyfleoedd i wella ansawdd dŵr a helpu i gyflawni amcanion a nodir yn y Gyfarwyddeb Fframwaith Dŵr.

ATODIAD3: Diweddariad Gwaelodlin ac Adolygiad o Gynlluniau a Rhaglenni

Pridd, Mwynau a Gwastraff - Dim diweddariad - gwybodaeth flaenorol a ddarparwyd yn yr Adroddiad Cwmpasu AC mis Gorffennaf 2011, ac Atodiad 3 y Cynllun Adnau AC Chwefror 2015 yn dal yn berthnasol.

ATODIAD3: Diweddariad Gwaelodlin ac Adolygiad o Gynlluniau a Rhaglenni

Trafnidiaeth

CENEDLAETHOL	
Cynllun Trafnidiaeth Cenedlaethol Cymru (Dogfen Ymgynghori Drafft, 2015)	
Amcanion a Gofynion	**Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd**
Mae'r Cynllun Trafnidiaeth Cenedlaethol wedi cael ei ddatblygu yn unol â pholisïau ac amcanion Llywodraeth Cymru ar gyfer trafnidiaeth fel a nodir yn Strategaeth Drafnidiaeth Cymru[1], ac mae'n darparu'r fframwaith cyffredinol i nodi, asesu, cynllunio, darparu a gwerthuso ymyriadau trafnidiaeth.. Y pum blaenoriaeth allweddol ar gyfer y Cynllun yw: ▪ Twf economaidd: cefnogi twf economaidd a diogelu swyddi gyda ffocws penodol ar y Ddinas-Ranbarthau, Ardaloedd Menter a Pharthau Twf Lleol ▪ Mynediad i gyflogaeth: lleihau anweithgarwch economaidd drwy ddarparu mynediad diogel a fforddiadwy i gyflogaeth ▪ Ymdrin â thlodi: macsimeiddio'r cyfraniad y gall gwasanaethau trafnidiaeth effeithiol a fforddiadwy ei wneud i ymdrin â thlodi a thargedu buddsoddiad i gefnogi gwelliannau yn hygyrchedd ar gyfer y cymunedau mwyaf difreintiedig ▪ Teithio a diogelwch cynaliadwy: annog teithio mwy diogel, iachach a chynaliadwy ▪ Mynediad at wasanaethau: cysylltu cymunedau a galluogi mynediad i wasanaethau allweddol Cyflwynwyd nifer o ymyriadau dan y pynciau, a gweler amcanion y rhain isod: ▪ Ffyrdd - gweithredu rhwydwaith ffyrdd diogel ac effeithlon a gwella mynediad i gyflogaeth ▪ Cludo Nwyddau - sicrhau bod gofynion cludo nwyddau yn cael ystyriaeth lawn wrth ddatblygu pob ymyriad trafnidiaeth ▪ Teithio llesol - cefnogi gweithrediad Deddf Teithio Llesol (Cymru) 2013 ▪ seilwaith a gwasanaethau rheilffyrdd - cefnogi'r gwaith o gyflenwi cynlluniau seilwaith ymrwymedig a sicrhau gwasanaethau rheilffordd o ansawdd da yng Nghymru drwy reolaeth effeithiol Masnachfraint Cymru a'r Gororau, gan adeiladu perthynas waith gadarnhaol gyda gweithredwyr masnachfraint eraill sy'n gwasanaethu Cymru a nodi blaenoriaethau ar gyfer y fasnachfraint nesaf ▪ Cludiant bws a chymunedol - parhau i ddyrannu cyllid i gefnogi gwasanaethau cludiant cyhoeddus ▪ Plant a phobl ifanc - sicrhau bod plant a phobl ifanc yn cymryd rhan wrth benderfynu ar flaenoriaethau	Bydd y CDLl ar y Cyd yn cynllunio ar gyfer datblygiad yr ardal yn y dyfodol sydd â'r potensial i effeithio'n sylweddol ar yr ardaloedd blaenoriaeth a amlinellir yn y Cynllun Trafnidiaeth Cenedlaethol, yn gadarnhaol ac yn negyddol. Bydd angen i'r CDLl ar y Cyd geisio lleoli datblygiadau newydd i facsimeiddio cyfleoedd i wella hygyrchedd.

[1] Cymru'n Un: Cysylltu'r Genedl - Strategaeth Drafnidiaeth Cymru (2008) [ar-lein] http://wales.gov.uk/docs/det/publications/140909-transport-strategy-en.pdf [cyrchwyd Ionawr 2015]

ar gyfer trafnidiaeth ▪ Gwybodaeth a dewisiadau trafnidiaeth – cefnogi gwelliannau i farchnata a gwybodaeth ▪ Porthladdoedd - darparu cysylltedd gwell, a sicrhau bod gan Gymru gysylltiadau cludiant o ansawdd uchel a'i bod wedi'i chysylltu yn dda â gweddill y DU ac yn rhyngwladol. ▪ Cludiant awyr - darparu cysylltedd gwell, a sicrhau bod gan Gymru gysylltiadau cludiant o ansawdd uchel a'i bod wedi'i chysylltu yn dda â gweddill y DU ac yn rhyngwladol ▪ Cynllun bathodyn glas – cadw gweithrediad y cynllun Bathodyn Glas o dan adolygiad ▪ Trafnidiaeth a metro Integredig - darparu cysylltedd gwell, gwella hygyrchedd a diogelwch hybiau a gwasanaethau trafnidiaeth, gan alluogi gwell mynediad at wybodaeth ac integreiddio gwasanaethau, tocynnau ac amserlennu, a sicrhau gweithrediad effeithiol ac effeithlon o'r rhwydwaith trafnidiaeth ▪ Arloesedd, ymchwil a datblygu tystiolaeth - cefnogi arloesedd a'r broses o gyflwyno technoleg newydd, a datblygu'r sail dystiolaeth i lywio atebion trafnidiaeth gwell. Mae'r ymyriadau hefyd wedi eu mapio yn adran 4 o'r Cynllun Trafnidiaeth Cenedlaethol.	
LLEOL	
Cynllun Trafnidiaeth Lleol ar y Cyd Gogledd Cymru [Drafft ar gyfer Ymgynghori] Hyder Consulting (UK) Ltd. (2014)	
Amcanion a Gofynion	**Goblygiadau i'r CDLl ar y Cyd**
Yn cwmpasu ardaloedd gweinyddol Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy, Cyngor Sir Ddinbych, Cyngor Sir y Fflint, Cyngor Gwynedd, Cyngor Sir Ynys Môn a Chyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam. Gweledigaeth: Mae Awdurdodau Lleol Gogledd Cymru yn anelu at gael gwared ar rwystrau i dwf economaidd, ffyniant a lles drwy gyflwyno rhwydweithiau trafnidiaeth diogel, cynaliadwy, fforddiadwy ac effeithiol. Mae'r Cynllun yn nodi'r materion trafnidiaeth allweddol canlynol ar gyfer Gogledd Cymru: ▪ Gallu'r coridorau cefnffyrdd a rheilffyrdd strategol i ddarparu'r cysylltedd da angenrheidiol, ar gyfer pobl a nwyddau, o fewn Gogledd Cymru, i'r porthladdoedd ac i weddill y DU i gefnogi'r economi a swyddi, gan gynnwys twristiaeth; ▪ Diffyg gwydnwch y rhwydweithiau ffyrdd a rheilffyrdd i ddigwyddiadau wedi'u cynllunio a heb eu cynllunio, gan gynnwys tywydd eithafol; ▪ Yr angen am fynediad da at a rhwng y tair Ardal Fenter yng Ngogledd Cymru ▪ Diffyg dewisiadau amgen hyfyw a fforddiadwy, yn hytrach na'r car, i gael mynediad i safleoedd cyflogaeth allweddol a gwasanaethau eraill; ac ▪ Angen am gysylltiadau ffordd da i / o'r rhwydwaith cefnffyrdd i mewn i'r ardaloedd gwledig i helpu i gadw hyfywedd busnesau lleol a chefnogi'r iaith a'r diwylliant Cymraeg. Canlyniadau (nid yn nhrefn eu blaenoriaeth):	Bydd y CTLl ar y Cyd Drafft pan gaiff ei fabwysiadu yn darparu fframwaith lefel uwch ar gyfer cyflwyno gwelliannau trafnidiaeth yn y dyfodol, gall y CDLl ar y Cyd geisio macsimeiddio'r manteision sy'n deillio o'r CTLl ar y Cyd ar lefel leol a cheisio cyfuno manteision mentrau fel y CTLl ar y Cyd, MTT ac Ardaloedd Menter i sicrhau'r buddiannau mwyaf posibl i gymunedau a'r economi a thwristiaeth.

ATODIAD3: Diweddariad Gwaelodlin ac Adolygiad o Gynlluniau a Rhaglenni

▪ Cysylltiadau i Gyrchfannau Allweddol a Marchnadoedd: cymorth ar gyfer twf economaidd trwy wella effeithlonrwydd, dibynadwyedd, gwydnwch, a chysylltedd symudiad, gan gynnwys cludo nwyddau, o fewn a rhwng Gogledd Cymru a rhanbarthau a gwledydd eraill (gyda ffocws arbennig ar hygyrchedd i'r ardaloedd menter a gwelliant ym mywiogrwydd a hyfywedd trefi a chanolfannau allweddol eraill) ▪ Mynediad i Gyflogaeth: darparu mynediad cynhwysol a fforddiadwy i gyflogaeth a hyfforddiant (gan ganolbwyntio ar y cymunedau mwyaf difreintiedig) ▪ Mynediad i Wasanaethau: Hyrwyddo cynhwysiad cymdeithasol a lles drwy fynediad cynhwysol a fforddiadwy i addysg, gwasanaethau iechyd a gwasanaethau allweddol eraill a chyfleusterau (gan ganolbwyntio ar y cymunedau mwyaf difreintiedig) ▪ Cynyddu Lefel Cerdded a Beicio: ar gyfer teithio angenrheidiol a hamdden, gan drigolion ac ymwelwyr ▪ Gwell Diogelwch a Sicrwydd: diogelwch gwirioneddol a chanfyddedig teithio trwy bob dull ▪ Buddiannau a Llai o Effeithiau ar yr Amgylchedd: Bydd y potensial ar gyfer gwelliannau trafnidiaeth i effeithio'n gadarnhaol ar yr amgylchedd naturiol ac adeiledig lleol a byd-eang wedi cael ei facsimeiddio a'r effeithiau negyddol wedi eu lleihau, gan gynnwys addasu i effeithiau newid yn yr hinsawdd.	

ATODIAD 4: Asesiad o Amcanion y CDLI

MATRICS ASESU AMCANION Y CDLI		AMCANION AC										
AMCANION Y CDLI		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Darparu ar gyfer ystod ac amrywiaeth o dai a deiliadaeth i ddiwallu'r gofyniad tai trefol a gwledig ac anghenion amrywiol poblogaeth leol sy'n cynyddu ac yn heneiddio, gan ddarparu'r tai mewn mannau lle mae pobl yn dymuno byw.	+/-	✓	+/-	+/-	+/-	✓	✓	+/-	+/-	✓	+/-
2	Cydlynu'r ddarpariaeth tai â buddsoddi mewn cyflogaeth a gwasanaethau cymunedol, gan gynnwys cyfleusterau iechyd, er mwyn sicrhau bod aneddiadau'n gynaliadwy, yn hygyrch a'u bod yn diwallu amrywiol anghenion eu cymunedau.	+/-	✓	✓	✓	+/-	✓	✓	+/-	+/-	✓	+/-
3	Amddiffyn, cryfhau a hybu defnyddio'r Gymraeg a'i diwylliant fel rhan hanfodol o fywyd y gymuned.	0	✓	0	✓	✓	+/-	+/-	0	0	+/-	0
4	Annog cymunedau diogel a saff a lliniaru eu hofnau ynglŷn â throseddu	0	✓	0	0	0	✓	✓	0	0	✓	0
5	Sicrhau bod tir ac eiddo'n cael eu diogelu ac yn cael eu dynodi i ddenu buddsoddiad, cadw a chynyddu nifer y swyddi cynhenid a chreu cyflogaeth o safon, gan hyrwyddo gweithio gartref lle bo hynny'n briodol.	+/-	✓	+/-	+/-	+/-	✓	✓	+/-	+/-	+/-	+/-
6	Amrywio sylfaen economaidd cefn gwlad a'r trefi drwy ddarparu fframwaith cynllunio cadarnhaol ar gyfer datblygu twristiaeth, diwydiannau creadigol, sector gofal, a diwydiannau seiliedig ar wybodaeth, peirianneg arbenigol a'r sector ynni, gan gynnwys technolegau ynni adnewyddadwy.	+/-	✓	✓	+/-	✓	✓	✓	+/-	✓	✓	+/-
7	Darparu safleoedd sy'n addas ar gyfer amrywiaeth o anghenion addysgu a hyfforddi.	+/-	✓	+/-	✓	✓	✓	0	+/-	+/-	✓	+/-
8	Bydd nifer y graddedigion lleol sy'n byw a gweithio yn yr ardal yn uchel.	0	✓	0	✓	0	✓	✓	0	0	✓	0
9	Hybu canol trefi bywiog a bwrlwmus sydd wedi ailddarganfod eu pwrpas fel canolfannau gwaith a gwasanaethau, ac sy'n fannau bywiog a deniadol i drigolion ac i ymwelwyr	0	✓	+/-	+/-	+/-	✓	✓	+/-	+/-	✓	+/-
10	Annog a hybu sector twristiaeth drwy'r flwyddyn sy'n gynaliadwy ac yn garedig wrth yr amgylchedd ledled yr ardal a chyda sylfaen lety da'n ei gefn iddo	✓	✓	✓	+/-	+/-	✓	0	0	✓	✓	✓
11	Lliniaru ac addasu i effeithiau newid hinsawdd trwy, e.e. leihau risg llifogydd, ddylunio a lleoli adeiladau'n briodol, sefydlu patrwm anheddiad a thwf sy'n gostwng cynnyrch nwyon tŷ gwydr	+/-	✓	✓	0	0	+/-	+/-	✓	✓	+/-	✓
12	Cyfrannu'n sylweddol at leihau nwyon tŷ gwydr drwy gynorthwyo i ddatblygu technolegau ynni adnewyddadwy priodol, e.e. tyrbinau gwynt, pŵer dŵr	+/-	✓	✓	0	0	+/-	+/-	?	✓	+/-	✓
13	Gwneud defnydd o dir a ddatblygwyd yn flaenorol priodol, ac adeiladau segur neu rai sydd ddim yn cael eu defnyddio'n llawn, lle mae'r rhain ar gael	✓	✓	✓	0	✓	✓	✓	✓	✓	0	+/-
14	Sicrhau cymunedau gwledig dirgrynol sy'n llefydd byw a gweithio	0	✓	0	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	0
15	Gwarchod a chyfoethogi tirwedd yr ardal gan gynnwys yr amgylchedd gweledol, hanesyddol, daearegol, ecolegol a diwylliannol	✓	✓	✓	✓	✓	+/-	+/-	✓	✓	+/-	✓
16	Atal colli bioamrywiaeth gan ei chryfhau a gwella'i chysylltedd ledled yr ardal, gan gynnwys rhywogaethau a chynefinoedd sy'n flaenoriaeth yn lleol, a chan wella ar yr un pryd allu pobl i fwynhau a deall bioamrywiaeth drwy eu hannog i ymweld â safleoedd o ddiddordeb cadwriaethol; ar yr amod bod modd diogelu eu dyfodol ecolegol	✓	✓	+/-	0	✓	+/-	+/-	✓	✓	+/-	+/-
17	Sicrhau bod y seilwaith ffisegol a chymunedol yn ddigonol a'i fod wedi'i gynllunio e.e. rhaid darparu ffyrdd, cyfleusterau cymunedol, cyfleusterau gofal sylfaenol, cartrefi gofal ychwanegol, ysgolion, band eang, ac ati, ochr yn ochr â datblygiadau newydd	+/-	✓	+/-	✓	+/-	✓	✓	+/-	+/-	✓	+/-
18	Darparu ar gyfer rheoli gwastraff ac adennill adnoddau mewn ffordd gynaliadwy, gan geisio sicrhau cyn lleied o amharu ar yr amgylchedd, ar iechyd pobl, ar nodweddion cymdeithasol ac economaidd, a sicrhau cymaint o gyfleoedd cymdeithasol ac economaidd â phosib, gan ddiwallu anghenion cymunedau a busnesau	✓	✓	✓	0	0	+/-	+/-	✓	✓	+/-	✓
19	Diwallu'r angen lleol a rhanbarthol am fwynau mewn ffordd gynaliadwy	+/-	0	✓	0	0	0	0	✓	✓	0	✓
20	Gwella llwybrau at gyflogaeth, gwasanaethau a chyfleusterau addysg/ hyfforddi a hynny ar droed, ar feic ac ar gludiant cyhoeddus, a thrwy hynny, leihau nifer y teithiau mewn ceir preifat.	+/-	✓	✓	0	0	✓	✓	+/-	✓	✓	✓

ATODIAD 4: Asesiad o Amcanion y CDLl

	✓	Amcanion yn Gydnaws	✘	Amcanion yn anghydnaws	?	Ansicrwydd	+/-	Amrediad o ganlyniadau positifa negyddol posib	0	Dim perthynas

	AMCANION AC
1	Cynnal a mwyhau buddion bioamrywiaeth a chysylltedd
2	Hyrwyddo hyfywdra, cydlyniant ac iechyd a lles cymunedol
3	Rheoli a lleihau effeithiau newid hinsawdd drwy hyrwyddo a chefnogi mesurau lliniaru ac addasu
4	Gwarchod, hyrwyddo a mwyhau'r iaith Gymraeg
5	Gwarchod, hyrwyddo a mwyhau adnoddau diwylliannol ac asedau treftadaeth hanesyddol
6	Cefnogi twf economaidd a hwyluso economi fywiog, amrywiol sy'n darparu cyfleoedd cyflogaeth lleol
7	Darparu tai cynaladwy yn cynnwys tai fforddiadwy sy'n bodloni angen lleol
8	Gwerthfawrogi, cadw a mwyhau tirweddau gwledig a threfweddau trefol ardal y cynllun
9	Defnyddio'r tir ac asedau mwynol yn effeithlon a hyrwyddo mecanweithiau ar gyfer lleihau gwastraff, ailddefnyddio ac ailgylchu
10	Cefnogi a mwyhau cysylltiadau trafnidiaeth a rhyngrwyd da i gefnogi'r gymuned a'r economi
11	Diogelu ansawdd dŵr, rheoli cynaladwyedd adnoddau dŵr ac isafu'r risg o lifogydd

ATODIAD 5: Arfarniad Cynaliadwyedd o'r Opsiynau Gofodol

ALLWEDD ARFARNU

++	**Positif Iawn**
+	**Positif Llai**
0	**Ardrawiad Niwtral**
+/-	**Yn ddibynnol ar weithredu'r opsiwn**
-	**Negyddol Llai**
--	**Negyddol Iawn**

AMCANION AC

1	**Bioamrywiaeth**	Cynnal a mwyhau buddion bioamrywiaeth a chysylltedd
2	**Cymuned ac Iechyd**	Hyrwyddo hyfywdra, cydlyniant ac iechyd a lles cymunedol
3	**Newid Hinsawdd**	Rheoli a lleihau effeithiau newid hinsawdd drwy hyrwyddo a chefnogi mesurau lliniaru ac addasu
4	**Yr Iaith Cymraeg**	Gwarchod, hyrwyddo a mwyhau'r iaith Gymraeg
5	**Treftadaeth / Diwylliant**	Gwarchod, hyrwyddo a mwyhau adnoddau diwylliannol ac asedau treftadaeth hanesyddol
6	**Economi a chyflogaeth**	Cefnogi twf economaidd a hwyluso economi fywiog, amrywiol sy'n darparu cyfleoedd cyflogaeth lleol
7	**Tai fforddiadwy**	Darparu tai cynaladwy yn cynnwys tai fforddiadwy sy'n bodloni angen lleol
8	**-Tirwedd a threfwedd**	Gwerthfawrogi, cadw a mwyhau tirweddau gwledig a threfweddau trefol ardal y cynllun
9	**Tiroedd, mwynau, gwastraff**	Defnyddio'r tir ac asedau mwynol yn effeithlon a hyrwyddo mecanweithiau ar gyfer lleihau gwastraff, ailddefnyddio ac ailgylchu
10	**Trafnidiaeth a Mynediad**	Cefnogi a mwyhau cysylltiadau trafnidiaeth a rhyngrwyd da i gefnogi'r gymuned a'r economi
11	**Dŵr a Pherygl llifogydd**	Diogelu ansawdd dŵr, rheoli cynaladwyedd adnoddau dŵr ac isafu'r risg o lifogydd

ATODIAD 5: Arfarniad Cynaliadwyedd o'r Opsiynau Gofodol

Asesiad o'r Opsiynau Gofodol

AMCANION AC		Opsiwn D1 – Ffocws ar Fangor a'r Prif Aneddiadau Allweddol		Opsiwn D2 – Canolbwyntio ar Fangor, y Prif Aneddiadau Allweddol a'r Ardaloedd Ffocws Cynradd ac Eilradd a'u dalgylchoedd		Opsiwn D3 – Dosbarthiad cymesur i ardaloedd Trefol a Gwledig		Opsiwn D3a – Ffocws ar ardaloedd gwledig		Opsiwn D4 – Canolbwyntio ar ddatblygiadau defnydd cymysg mawr
		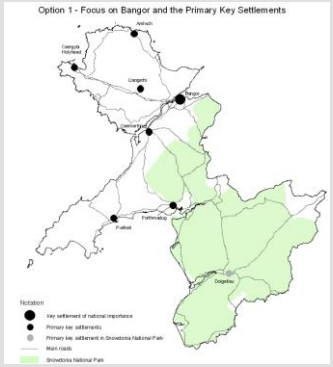		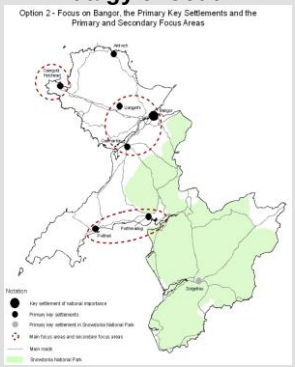		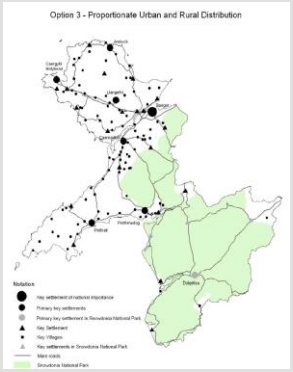		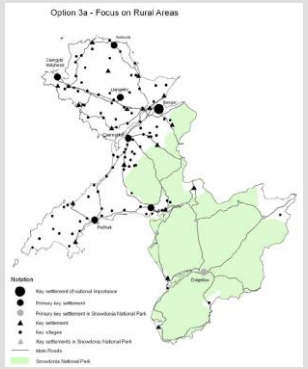		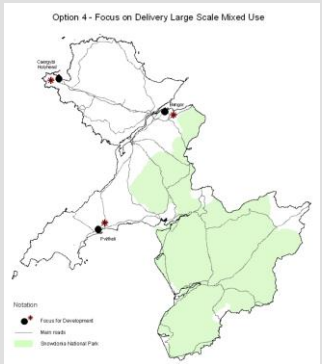
		Sylwebaeth		**Sylwebaeth**		**Sylwebaeth**		**Sylwebaeth**		**Sylwebaeth**
1. Bioamrywiaeth	-	Yn gyffredinol, bydd yr opsiwn hwn yn cael effaith negyddol ar fioamrywiaeth oherwydd colli a darnio cynefinoedd yn uniongyrchol gan ddatblygiadau. Mae cynnydd mewn datblygu yn debygol o arwain at golli cynefinoedd ac yn sgil hyn, bydd bioamrywiaeth yn yr ardal yn debygol o leihau. Fodd bynnag, dylid cofio bod llawer yn dibynnu ar leoliad y datblygiad mewn perthynas â'r ardaloedd gwarchodedig ac asedau bioamrywiaeth.	-	Yn gyffredinol, bydd yr opsiwn hwn yn cael effaith negyddol ar fioamrywiaeth oherwydd colli a darnio cynefinoedd yn uniongyrchol gan ddatblygiadau. Mae cynnydd mewn datblygu yn debygol o arwain at golli cynefinoedd ac yn sgil hyn, bydd bioamrywiaeth yn yr ardal yn debygol o leihau. Fodd bynnag, dylid cofio bod llawer yn dibynnu ar leoliad y datblygiad mewn perthynas â'r ardaloedd gwarchodedig ac asedau bioamrywiaeth. Dylid nodi y caiff safleoedd tir	-	Yn gyffredinol, bydd yr opsiwn hwn yn cael effaith negyddol ar fioamrywiaeth oherwydd colli a darnio cynefinoedd yn uniongyrchol gan ddatblygiadau. Mae cynnydd mewn datblygu yn debygol o arwain at golli cynefinoedd ac yn sgil hyn, bydd bioamrywiaeth yn yr ardal yn debygol o leihau. Fodd bynnag, dylid cofio bod llawer yn dibynnu ar leoliad y datblygiad mewn perthynas â'r ardaloedd gwarchodedig ac asedau bioamrywiaeth. Fodd bynnag, yr Opsiwn hwn sy'n debygol o gael yr ardrawiad	-	Yn gyffredinol, bydd yr opsiwn hwn yn cael effaith negyddol ar fioamrywiaeth oherwydd colli a darnio cynefinoedd yn uniongyrchol gan ddatblygiadau. Mae cynnydd mewn datblygu yn debygol o arwain at golli cynefinoedd ac yn sgil hyn, bydd bioamrywiaeth yn yr ardal yn debygol o leihau. Fodd bynnag, dylid cofio bod llawer yn dibynnu ar leoliad y datblygiad mewn perthynas â'r ardaloedd gwarchodedig ac asedau bioamrywiaeth. Yn gyffredinol mae	-	Yn gyffredinol, bydd yr opsiwn hwn yn cael effaith negyddol ar fioamrywiaeth oherwydd colli a darnio cynefinoedd yn uniongyrchol gan ddatblygiadau. Mae cynnydd mewn datblygu yn debygol o arwain at golli cynefinoedd ac yn sgil hyn, bydd bioamrywiaeth yn yr ardal yn debygol o leihau. Fodd bynnag, dylid cofio bod llawer yn dibynnu ar leoliad y datblygiad mewn perthynas â'r ardaloedd gwarchodedig a'r asedau bioamrywiaeth.

ATODIAD 5: Arfarniad Cynaliadwyedd o'r Opsiynau Gofodol

			Yn gyffredinol, bydd yr opsiwn hwn yn arwain at gynnydd yn y defnydd o safleoedd tir glas a fydd yn lleihau amrywiaeth a maint y cynefinoedd bywyd gwyllt a rhywogaethau bywyd gwyllt. Dylid nodi y caiff safleoedd tir llwyd ym Mangor a'r Prif Aneddiadau Allweddol eu datblygu yn ogystal. Efallai bod nifer o'r safleoedd hyn â gwerth bioamrywiaeth iddynt. Fodd bynnag, mae effaith datblygu safleoedd tir llwyd ar fioamrywiaeth yn dibynnu ar werth ecolegol y tir a'r ardal sy'n ei amgylchynu. Fodd bynnag, gan fod tir wedi'i ddynodi ac ardaloedd o werth bioamrywiaeth uchel fel arfer wedi'u lleoli yng nghefn gwlad, mae'n debygol y bydd yr ardrawiad yn llai nag opsiynau eraill. Dylai'r opsiwn hwn geisio sicrhau bod mesurau lliniaru wedi'u sefydlu er mwyn lleihau'r ardrawiad, megis darparu isadeiledd gwyrdd a chynefinoedd newydd.		llwyd ym Mangor a'r Prif Aneddiadau Allweddol a'r Ardaloedd Ffocws Cynradd ac Eilaidd a'u dalgylchoedd eu datblygu yn ogystal. Efallai bod nifer o'r safleoedd hyn â gwerth bioamrywiaeth iddynt. Fodd bynnag, mae effaith datblygu safleoedd tir llwyd ar fioamrywiaeth yn dibynnu ar werth ecolegol y tir a'r ardal sy'n ei amgylchynu. Dylai'r opsiwn hwn geisio sicrhau bod mesurau lliniaru wedi'u sefydlu er mwyn lleihau'r ardrawiad, megis darparu isadeiledd gwyrdd a chynefinoedd newydd.		lleiaf ar fioamrywiaeth. Gan y bydd pob anheddiad, gan gynnwys y prif drefi a phentrefi, yn debygol o dderbyn nifer llai o ddatblygiadau, mae mwy o debygolrwydd y gellir osgoi ardrawiadau ar asedau bioamrywiaeth, h.y. gallai dosbarthiad y datblygiad arwain at golli llai o fioamrywiaeth.		canolbwyntio datblygiadau mewn ardaloedd gwledig yn debygol o gael mwy o ardrawiad negyddol gan fod mwy o asedau bioamrywiaeth i'w cael yng nghefn gwlad. Mae llawer o ardaloedd gwarchodedig yn Ardal y Cynllun sydd wedi'u dynodi oherwydd eu gwerth bioamrywiaeth ac maent yn ymestyn dros ardaloedd eang. Fodd bynnag, mae'r opsiwn hwn yn golygu bod datblygiad yn cael ei wasgaru ar draws yr ardal a gallai'r gwasgariad arwain at lai o diroedd bioamrywiaeth eang yn cael eu colli. Yn ogystal, bydd datblygu yn debygol o fod ar raddfa lai sy'n golygu llai o ardrawiad ar asedau. Dylai'r opsiwn hwn geisio sicrhau bod mesurau lliniaru wedi'u sefydlu er mwyn lleihau'r ardrawiad, megis darparu isadeiledd gwyrdd a chynefinoedd newydd.		Bydd yr opsiwn hwn yn debygol o arwain at ehangu canolfannau cyflogaeth allweddol a bydd yn arwain yn gyffredinol at gynnydd yn y defnydd o safleoedd tir glas a fydd yn lleihau amrywiaeth a maint y cynefinoedd bywyd gwyllt a rhywogaethau bywyd gwyllt. Dylai safleoedd datblygu mawr allu integreiddio'r mesurau gwella bioamrywiaeth a dylai'r mesurau lliniaru helpu i ddiogelu'r asedau sy'n bodoli.
2. Cymuned	-	+	Yn gyffredinol, byddai'r opsiwn hwn yn cael effaith gadarnhaol a negyddol ar hyfywdra cymunedol,	-	+	Yn debyg i Opsiwn D1. Fodd bynnag, mae'r effeithiau yn debygol o fod i raddau llai gan y byddai rhywfaint o dwf	+	Yn gyffredinol, byddai'r opsiwn hwn yn debygol o gael effaith gadarnhaol ar hyfywdra cymunedol, cydlyniad	+	Byddai gwasgaru datblygiadau ar draws Ardal y Cynllun gan gynnwys cefn gwlad yn integreiddio'r boblogaeth	-	+	Mae'r opsiwn hwn yn darparu cyfleoedd ar gyfer datblygiadau defnydd cymysg a chydbwysedd

ATODIAD 5: Arfarniad Cynaliadwyedd o'r Opsiynau Gofodol

ac Iec hyd			cydlyniad cymunedol ac iechyd a lles cymunedol yn holl ardal y Cynllun Bydd yr opsiwn hwn yn debygol o arwain at rai effeithiau buddiol ym Mangor a'r Prif Aneddiadau Allweddol ac mae'r pwyntiau a ganlyn yn berthnasol: i) Byddai canoli datblygiad yma yn lleoli tai yn agos at wasanaethau a chyfleusterau allweddol y gellir cael mynediad atynt drwy ddulliau trafnidiaeth cynaliadwy megis beicio a cherdded, gan gyfrannu at welliannau iechyd. Yn ogystal, byddai datblygiad wedi'i leoli ger y rhwydwaith cludiant cyhoeddus gan alluogi trigolion i gael mynediad at fwynderau yn rhywle arall. ii) Gallai lleoli datblygiad yn agos at wasanaethau allweddol helpu i sicrhau bod gwasanaethau yn aros yn hyfyw. iii) Mae'r opsiwn hwn yn rhoi mwy o gyfleoedd i ddatblygwyr gyfrannu tuag at isadeiledd a chyfleusterau cymunedol er mwyn mynd i'r afael ag anghenion cymdeithasol ac economaidd. iv) Gall tir llwyd o fewn			yn cael ei ddosbarthu tu hwnt i'r prif aneddiadau allweddol gan adlewyrchu cymeriad gwledig yr ardal.			cymunedol ac iechyd a lles cymunedol yn holl ardal y Cynllun. Gallai'r opsiwn hwn leihau anghydraddoldebau drwy hwyluso dosbarthiad mwy cyfartal o ddatblygiad yn nhermau gofodol. Mae'n caniatáu datblygiad newydd cyfyngedig, yn enwedig tai yn y mwyafrif o aneddiadau ac yn cyfrannu at dwf organig yr anheddle na fydd wedyn yn effeithio'n andwyol ar hyfywdra cymunedol. Er y byddai gwasgaru datblygiad yn gallu lleihau cyfraniadau gan ddatblygwyr tuag at isadeiledd a chyfleusterau cymunedol (e.e. tai fforddiadwy, mannau agored cyhoeddus, gwelliannau i gludiant ac ati) bydd hyn yn ddibynnol ar nifer y tai a gaiff eu hadeiladu. Os datblygir digon o dai, gall yr opsiwn hwn arwain at ddigon o adfywio neu gyfraniadau gan ddatblygwyr i wella'r ddarpariaeth gwasanaeth iechyd, e.e. cyfleusterau meddygol a llwybrau beicio neu gyfleusterau chwaraeon.			wledig gan ganiatáu twf ymhob ardal fel bo'r angen. Byddai hyn yn gymorth i leihau gwahaniaethau rhwng ardaloedd trefol a gwledig. Byddai'r opsiwn hwn yn creu cyfleusterau cymunedol ac addysg mwy hygyrch yn ogystal â chyfleoedd cyflogaeth gan ddarparu tai lle y mae eu hangen. Byddai hyn, yn ei dro, yn lleihau'r allfudo ymysg pobl ifanc gan greu cymunedau mwy cytbwys. Fodd bynnag, ystyriaeth bwysig yw bod buddion posib yr opsiwn hwn yn dibynnu ar leoliadau'r safleoedd am na fydd nifer o leoliadau gwledig efallai o fewn ardaloedd gwasanaethau iechyd allweddol na'r rhwydwaith trafnidiaeth cyhoeddus. Byddai lleoli tai mewn ardaloedd gwledig yn gwella mynediad at dir glas a chefn gwlad. Byddai hyn, yn ogystal â'r ffaith bod ansawdd aer yn well yn gyffredinol yng nghefn gwlad, yn gwella iechyd y boblogaeth. Ar nodyn mwy negatif, fodd bynnag, oherwydd natur wasgaredig y datblygiad tai, mae'n annhebygol y byddai'r opsiwn hwn yn arwain at adfywio digonol neu at gael			priodol rhwng tai, manwerthu a chyfleusterau cymunedol. Yn ddibynnol ar faint y datblygiad, gallai'r estyniadau mawr hyn ar gyfer dibenion cymysg arwain at greu cymunedau cynaliadwy newydd. Yn ogystal, byddai datblygiadau defnydd cymysg yn rhoi cyfleoedd i ddarparu gofod hamdden fel rhan o'r datblygiad. Byddai hyn, yn ogystal â darparu cyfleusterau gofal iechyd yn gallu arwain at effeithiau buddiol ar iechyd y boblogaeth. Fodd bynnag, gallai estyniadau mawr newydd, yn dibynnu ar eu gweithrediad, newid cymeriad aneddiadau presennol yn ogystal, yn enwedig os oes gan y dref boblogaeth o faint cymharol fychan. Yn y pen draw mae'r effaith yn dibynnu ar faint y datblygiad mewn perthynas â'r anheddiad presennol yn ogystal â'r amrediad o wasanaethau a ddarperir. Yn ogystal, gan nad yw datblygiad yn wasgaredig ar draws y Sir, nid yw'r opsiwn hwn yn gwneud llawer o ran

ATODIAD 5: Arfarniad Cynaliadwyedd o'r Opsiynau Gofodol

			aneddiadau trefol fel hyn, megis adeiladau gwag fod yn ganolbwynt ar gyfer trosedd ac ymddygiad gwrthgymdeithasol. Efallai y byddai datblygu tiroedd ac adeiladau a ddatblygwyd o'r blaen yn gymorth i leihau'r potensial ar gyfer trosedd ac ymddygiad gwrthgymdeithasol yn yr ardaloedd hyn. Ar y llaw arall, mae'r opsiwn hwn yn debygol o gael yr effeithiau andwyol a ganlyn: i) Mae prinder datblygiad a buddsoddiad mewn ardaloedd gwledig yn debygol o waethygu anghydraddoldebau rhwng cymunedau trefol a gwledig. Bydd hyfywdra a bywiogrwydd cymunedau gwledig yn cael eu heffeithio'n andwyol oherwydd bydd datblygiad yn gyfyngedig yn yr ardaloedd hyn. ii) Byddai datblygiad cyfyngedig mewn ardaloedd gwledig, gan gynnwys prinder darpariaeth tai fforddiadwy, yn debygol o arwain at gynnydd mewn allfudo yn enwedig ymysg grwpiau					digon o gyfraniadau gan ddatblygwyr i ddarparu cyfleusterau iechyd a chyfleusterau cymunedol.			cadw cymeriad a chydlyniad cymunedol mewn aneddiadau eraill, ac felly byddai'n cael effaith negyddol ar fwyafrif y boblogaeth. O fewn yr aneddiadau hyn, gallai prisiau tai gynyddu gan arwain at bobl yn allfudo yn enwedig pobl ifanc a theuluoedd ifanc. Byddai hyn yn y pen draw yn arwain at newid yn strwythur cymdeithasol a demograffig trefi a phentrefi.

		oedran iau. Byddai hyn yn golygu prinder amrywiaeth cymdeithasol a demograffig yn yr ardaloedd hyn, ac felly'n effeithio ar gymeriad presennol eu cymuned. Yn ei dro, gallai hyn effeithio ar hyfywdra busnesau a chyfleusterau cymunedol yn yr ardaloedd hyn, gan leihau hygyrchedd i weddill y trigolion. iii) Gallai datblygiadau dwysedd uchel o fewn ardaloedd trefol gael effeithiau negyddol o ran sgil effeithiau'r adeiladu ar iechyd (yn enwedig llygredd sŵn) a gordyrru posib a straen ar yr isadeiledd presennol.								
3. Newid Hinsawdd	+	Mae cynnydd cyffredinol mewn datblygiad yn debygol o arwain at gynnydd mewn allyriadau nwyon tŷ gwydr o adeiladau yn ogystal ag o'r traffig newydd a grëir. Yn ogystal, mae ardaloedd eang, yn enwedig o fewn rhai o'r prif aneddiadau, e.e. Pwllheli sydd mewn perygl o lifogydd. Yn ogystal, gallai'r diffyg tai yn ardal ehangach y Cynllun yn sgil yr opsiwn hwn orfodi rhai o'r bobl ifanc a	+	Mae cynnydd cyffredinol mewn datblygiad yn debygol o arwain at gynnydd mewn allyriadau nwyon tŷ gwydr o adeiladau yn ogystal ag o'r traffig newydd a grëir. Fodd bynnag, yn debyg i Opsiwn D1, dylai'r opsiwn hwn alluogi lleihad mewn allyriadau nwyon tŷ gwydr gan nad oes cymaint o angen teithio am y byddai'r rhan fwyaf o'r tai wedi'u lleoli'n agos i'r prif aneddiadau i gael cyflogaeth, siopau, gwasanaethau a chyfleusterau eraill. Fodd	+ /-	Mae cynnydd cyffredinol mewn datblygiad yn debygol o arwain at gynnydd mewn allyriadau nwyon tŷ gwydr o adeiladau yn ogystal ag o'r traffig newydd a grëir. Fodd bynnag, gallai'r opsiwn hwn alluogi lleihad mewn allyriadau nwyon tŷ gwydr gan nad oes cymaint o angen teithio am y byddai'r rhan fwyaf o'r tai wedi'u lleoli'n agos i'r prif ardaloedd cyflogaeth a gwasanaethau a chyfleusterau eraill. Er gwaethaf hyn, byddai nifer o	+ /-	Mae cynnydd cyffredinol mewn datblygiad yn debygol o arwain at gynnydd mewn allyriadau nwyon tŷ gwydr o adeiladau yn ogystal ag o'r traffig newydd a grëir. Bydd maint yr effaith yn dibynnu ar leoliad cyflogaeth. Os yw'r rhan fwyaf o'r cyfleoedd cyflogaeth yn aros o fewn y prif aneddiadau, sy'n debygol, yna bydd angen i gyfran uwch o bobl deithio'n bellach mewn car at wasanaethau a chyflogaeth gan arwain at fwy o allyriadau	+	Mae cynnydd cyffredinol mewn datblygiad yn debygol o arwain at gynnydd mewn allyriadau nwyon tŷ gwydr o adeiladau yn ogystal ag o'r traffig newydd a grëir. Fodd bynnag, yn gyffredinol byddai datblygiad defnydd cymysg fyddai'n cynnwys tai, gwasanaethau, cyfleusterau a chyflogaeth yn caniatáu i drigolion newydd a rhai presennol gael gwell mynediad at swyddi a gwasanaethau. Byddai hyn yn lleihau'r

ATODIAD 5: Arfarniad Cynaliadwyedd o'r Opsiynau Gofodol

		theuluoedd lleol symud allan o'r ardal tra byddant yn parhau i weithio yng Ngwynedd a Môn, a bydd hyn yn arwain at batrymau teithio anghynaliadwy. Gallai hyn gynyddu'r angen i deithio a chynyddu'r pellter teithio gydag effeithiau niweidiol ar ansawdd yr aer. Ar y llaw arall, byddai canoli'r datblygiadau ym Mangor a'r Prif Aneddiadau Allweddol yn golygu y byddai trigolion yn nes at wasanaethau, cyfleusterau a chyfleoedd cyflogaeth, gan leihau'r angen i deithio. Gall hyn hwyluso datblygu rhwydwaith cludiant cynaliadwy. Yn ei dro, gallai hyn gynorthwyo i leihau'r allyriadau nwyon tŷ gwydr sy'n gysylltiedig â chludiant preifat. Yn ogystal, byddai canoli twf yn y prif aneddiadau trefol yn rhoi mwy o gyfleoedd i gael cynlluniau ynni adnewyddadwy gan y dylai datblygiad dwysedd uchel arwain at effeithlonrwydd ynni lefel uchel, am ei fod yn fwy tebygol o fod yn fwy hyfyw'n ariannol i integreiddio cynlluniau o'r fath mewn datblygiadau mawr yn hytrach nac mewn		bynnag, ni fyddai'r opsiwn hwn yn arwain at gymaint o leihad yn yr angen i deithio o gymharu ag Opsiwn D1. Yn ogystal, gallai canoli twf yn y prif aneddiadau trefol a'u dalgylchoedd roi mwy o gyfleoedd i gael cynlluniau ynni adnewyddadwy gan y dylai datblygiad dwysedd uchel arwain at effeithlonrwydd ynni lefel uchel, am ei fod yn fwy tebygol o fod yn fwy hyfyw'n ariannol i integreiddio cynlluniau o'r fath mewn datblygiadau mawr yn hytrach nac mewn nifer o gynlluniau llai. Felly, yn gyffredinol ystyrir bod yr opsiwn hwn â'r potensial o gael effeithiau cadarnhaol o ran rheoli a lleihau'r ardrawiadau yn sgil newid hinsawdd.		drigolion y tai newydd hyn yn parhau i orfod teithio i drefi mawr i weithio ac i gael gwasanaethau allweddol. Felly, dylai'r Cynllun sicrhau bod unrhyw dai a adeiladir mewn ardaloedd gwledig yn cael eu lleoli'n agos at wasanaethau a chyfleusterau. Mae'r opsiwn hwn yn rhoi cyfleoedd i safleoedd gael eu datblygu ar raddfa fawr yn enwedig ar dir glas, a gallai hyn gynyddu'r darbodion maint y gellir eu cyflawni o ran integreiddio technolegau sy'n ynni effeithlon i raddau llawer helaethach nag Opsiwn D1 a D2. Ar y llaw arall, efallai y bydd yn anodd ymgorffori cynlluniau ynni effeithlon ar safleoedd llai gan y gellid cael anawsterau yn seiliedig ar hyfywdra ariannol integreiddio cynlluniau o'r fath. Byddai'r patrwm datblygu mwy gwasgaredig a gynigir gan yr opsiwn hwn yn cyfrannu tuag at wella ansawdd yr aer gan y dylai helpu i osgoi creu ardaloedd crynodol o ansawdd aer gwael.		nwyon tŷ gwydr. Yn ogystal â hyn, gall yr opsiwn hwn fod yn wannach o ran hwyluso cynlluniau ynni adnewyddadwy gan y byddai datblygiad ar raddfa fechan, fel y ceid yn yr opsiwn hwn, yn llai tebygol o gyfiawnhau datblygu cynlluniau o'r fath. Ar yr ochr gadarnhaol, dylai patrwm datblygiad gwasgaredig a gyflwynir yn yr opsiwn hwn gyfrannu tuag at wella ansawdd yr aer a dylai helpu i osgoi creu ardaloedd crynodol o ansawdd aer gwael.		angen i deithio mewn car preifat ac felly'n helpu i leihau allyriadau nwyon tŷ gwydr o geir a gwella ansawdd yr aer. Fodd bynnag, efallai y bydd yn rhaid i rai drigolion deithio â char beth bynnag i gael mynediad at wasanaethau allweddol ac ni fyddai'r opsiwn hwn yn datrys unrhyw un o'r patrymau teithio sy'n anghynaladwy mewn mannau eraill o Ardal y Cynllun. Yn ogystal, byddai canoli twf yn y prif aneddiadau trefol yn rhoi mwy o gyfleoedd i gael cynlluniau ynni adnewyddadwy gan y dylai datblygiad dwysedd uchel arwain at effeithlonrwydd ynni lefel uchel, am ei fod yn fwy tebygol o fod yn fwy hyfyw'n ariannol i integreiddio cynlluniau o'r fath mewn datblygiadau mawr yn hytrach nac mewn nifer o gynlluniau llai. Yn gyffredinol, ystyrir bod yr opsiwn defnydd cymysg hwn â'r potensial o gael effeithiau cadarnhaol o ran rheoli a lleihau'r ardrawiadau yn sgil newid hinsawdd.

ATODIAD 5: Arfarniad Cynaliadwyedd o'r Opsiynau Gofodol

		nifer o gynlluniau llai. Felly, yn gyffredinol ystyrir bod yr opsiwn hwn â'r potensial o gael effeithiau cadarnhaol o ran rheoli a lleihau'r ardrawiadau yn sgil newid hinsawdd.								
4. Yr Iaith Gymraeg	**-**	Gall canoli datblygiad ym Mangor ac yn y Prif Aneddiadau Allweddol annog pobl ifanc i symud i'r ardal o gymunedau gwledig i chwilio am dai mwy fforddiadwy a gwell cyfleoedd cyflogaeth. Bydd hyn yn arwain at ostyngiad yn y gyfran o siaradwyr Cymraeg mewn cymunedau gwledig a gall fod yn niweidiol i fywiogrwydd cymunedau. Gweler Asesiad Effaith Ieithyddol – Yr Iaith Gymraeg am fwy o wybodaeth.	**-**	Fel opsiwn D1 ond i raddau llai. Gweler Asesiad Effaith Ieithyddol – Yr Iaith Gymraeg am fwy o wybodaeth.	**+**	Gan fod yr opsiwn hwn yn caniatáu datblygiad drwy holl Ardal y Cynllun, yn cynnwys cefn gwlad, bydd yn gymorth i gefnogi bywiogrwydd cymunedol drwy ddarparu tai, cyfleusterau a gwasanaethau lleol, ble mae eu hangen. Yn ei dro, dylai hyn hyrwyddo cadw'r boblogaeth ac yn sgil hynny, hyrwyddo defnyddio'r iaith Gymraeg. Gweler Asesiad Effaith Ieithyddol – Yr Iaith Gymraeg am fwy o wybodaeth.	**+**	Gan fod yr opsiwn hwn yn caniatáu datblygiad drwy holl Ardal y Cynllun, yn cynnwys cefn gwlad, bydd yn gymorth i gefnogi bywiogrwydd cymunedol drwy ddarparu tai, cyfleusterau a gwasanaethau lleol, ble mae eu hangen. Yn ei dro, dylai hyn hyrwyddo cadw'r boblogaeth ac yn sgil hynny, hyrwyddo defnyddio'r iaith Gymraeg, i raddau mwy nag yn Opsiwn D3. Gweler Asesiad Effaith Ieithyddol – Yr Iaith Gymraeg am fwy o wybodaeth.	**-**	Gan nad yw datblygiad yn wasgaredig ar draws y Sir, nid yw'r opsiwn hwn yn gwneud llawer o ran cadw cymeriad a chydlyniad cymunedol mewn aneddiadau eraill, ac felly ni fyddai'n cael yr un effaith gadarnhaol (o'i gymharu ag Opsiwn D3 a D3a) ar y rhan fwyaf o'r boblogaeth. Gweler Asesiad Effaith Ieithyddol – Yr Iaith Gymraeg am fwy o wybodaeth.
5. Trefftadaeth / Diwylliant	**+ /-**	Bydd yr union ardrawiad ar asedau treftadaeth hanesyddol yn ddibynnol ar leoliad y datblygiad mewn perthynas â'r ased hanesyddol a graddfa'r datblygiad arfaethedig. Mae llawer o ardaloedd trefol yng Ngwynedd a Môn yn cynnwys Ardaloedd Cadwraeth dynodedig, Adeiladau Rhestredig a	**+ /-**	Bydd yr union ardrawiad ar asedau treftadaeth hanesyddol yn ddibynnol ar leoliad y datblygiad mewn perthynas â'r ased hanesyddol a graddfa'r datblygiad arfaethedig. Dylid ymgorffori mesurau lliniaru, megis dylunio o ansawdd da sy'n parchu golygfeydd presennol, yn y cynigion datblygu er mwyn	**+ /-**	Bydd yr union ardrawiad ar asedau treftadaeth hanesyddol yn ddibynnol ar leoliad y datblygiad mewn perthynas â'r ased hanesyddol a graddfa'r datblygiad arfaethedig. Gan y bydd yr opsiwn hwn yn debygol o arddangos patrwm datblygu sy'n fwy gwasgaredig, a llai o newidiadau ar raddfa fawr i unrhyw un anheddiad, ychydig	**+ /-**	Bydd yr union ardrawiad ar asedau treftadaeth hanesyddol yn ddibynnol ar leoliad y datblygiad mewn perthynas â'r ased hanesyddol a graddfa'r datblygiad arfaethedig. Gan y bydd yr opsiwn hwn yn debygol o arddangos patrwm datblygu sy'n fwy gwasgaredig, a llai o newidiadau ar raddfa fawr i unrhyw un anheddiad,	**+ /-**	Bydd yr union ardrawiad ar asedau treftadaeth hanesyddol yn ddibynnol ar leoliad y datblygiad mewn perthynas â'r ased hanesyddol a graddfa'r datblygiad arfaethedig. Fodd bynnag, bydd unrhyw ddatblygiadau graddfa fawr defnydd cymysg a gynigir dan yr opsiwn hwn yn

ATODIAD 5: Arfarniad Cynaliadwyedd o'r Opsiynau Gofodol

		safleoedd archeolegol. Gall datblygiad dwysedd uchel sydd wedi'i ganoli ym Mangor a'r prif Aneddiadau Allweddol olygu bod adnoddau hanesyddol yn yr aneddiadau hyn dan fygythiad yn sgil dwysau datblygiad. Ar y llaw arall, gall yr opsiwn hwn ddiogelu adnoddau cyffelyb sydd y tu allan i ffiniau trefol, e.e. Henebion Cofrestredig (HC). Dylid ymgorffori mesurau lliniaru, megis dylunio o ansawdd da sy'n parchu golygfeydd presennol, yn y cynigion datblygu er mwyn osgoi ardrawiadau sylweddol ar asedau diwylliannol a hanesyddol.		osgoi ardrawiadau sylweddol ar asedau diwylliannol a hanesyddol.		fydd y newidiadau cyffredinol i'r amgylchedd adeiledig. Yn ogystal, gall datblygu o fewn aneddiadau llai ac yn agos iddynt, helpu i gadw cymeriad adeiledig y stryd fawr a chanol pentrefi. Dylid ymgorffori mesurau lliniaru, megis dylunio o ansawdd da sy'n parchu golygfeydd presennol, yn y cynigion datblygu er mwyn osgoi ardrawiadau sylweddol ar asedau diwylliannol a hanesyddol.		ychydig fydd y newidiadau cyffredinol i'r amgylchedd adeiledig. Bydd hyn yn fwy felly nag Opsiwn D3. Yn ogystal, gall datblygu o fewn ac yn agos i aneddiadau llai helpu i gadw cymeriad adeiledig y stryd fawr a chanol pentrefi. Dylid ymgorffori mesurau lliniaru, megis dylunio o ansawdd da sy'n parchu golygfeydd presennol, yn y cynigion datblygu er mwyn osgoi ardrawiadau sylweddol ar asedau diwylliannol a hanesyddol.		debygol o arwain at newid yng nghymeriad adeiledig yr aneddiadau. Dylid ymgorffori dylunio adeiladau safon uchel mewn cynigion datblygu er mwyn sicrhau bod datblygiadau newydd yn cyfrannu tuag at gymeriad presennol yr ardaloedd hyn.
6. » Economi a ch	**-**	Mae ardrawiad cadarnhaol yr opsiwn hwn yn golygu y byddai economi'r prif aneddiadau yn cael ei chefnogi drwy ddarparu gweithlu, hwyluso datblygiad busnesau ac annog buddsoddiad yn yr aneddiadau hynny. Yn ogystal, yn dibynnu ar raddfa'r datblygiad, gallai'r opsiwn hwn arwain at fwy o gyfraniadau gan ddatblygwyr a mwy o adfywio er mwyn	**-**	Fel Opsiwn D1 ond ddim cymaint oherwydd natur fwy eang gwasgariad y datblygiadau.	**+**	Gan y byddai'r opsiwn hwn yn caniatáu dosbarthu datblygiadau'n fwy cyfatebol, byddai'n caniatáu datblygiad economaidd y prif ganolfannau yn ogystal â'r aneddiadau mwy gwledig drwy annog buddsoddi mewnol cyfatebol, gwella gwasanaethau a chynnig cyfleoedd cyflogaeth trwy holl Ardal y Cynllun. Byddai datblygu tai ar lefel is yn y prif ganolfannau yn gallu	**+ /-**	Mae llawer yn dibynnu ar lefel y cyfleoedd cyflogaeth a gynhyrchir gan yr opsiwn hwn. Pe byddai'r opsiwn hwn yn arwain at dwf economaidd mewn ardaloedd gwledig, yna byddai economi leol yr ardaloedd hyn yn derbyn cefnogaeth a byddai'n lleihau'r angen i drigolion sy'n byw mewn ardaloedd gwledig gymudo. Yn ogystal, byddai'n annog	**+ /-**	Yn gyffredinol, byddai'r opsiwn hwn yn fwyaf tebygol o gael effeithiau cadarnhaol. Fodd bynnag, mae llawer yn ddibynnol ar raddfa'r datblygiad. Byddai datblygiad defnydd cymysg yn cynnwys tai, gwasanaethau, cyfleusterau a chyflogaeth yn caniatáu i drigolion gael mynediad hawdd at gyfleoedd cyflogaeth.

ATODIAD 5: Arfarniad Cynaliadwyedd o'r Opsiynau Gofodol

yflogaeth «		gwella gwasanaethau'n sylweddol yn y canolfannau hyn. Ar y llaw arall, nid yw canoli'r datblygiad yn y prif ganolfannau yn annog twf economaidd lleol tu allan i'r ardaloedd hyn a byddai'n cyfyngu'r lefelau datblygu yma ac yn ei dro byddai hyn yn niweidiol i economïau gwledig. Gan y byddai gwasanaethau a buddsoddi'n cael eu denu i'r prif aneddleoedd, byddai hyn yn arwain at golli gwasanaethau mewn ardaloedd mwy gwledig. O ganlyniad, byddai pobl ifanc sy'n economaidd weithgar yn debygol o adael ardaloedd gwledig am y canolfannau trefol neu hyd yn oed mynd y tu allan i Ardal y Cynllun i chwilio am gyfleoedd cyflogaeth a gwell gwasanaethau, ac yn sgil hynny cyflymu amddifadedd. Byddai hyn i gyd yn golygu y byddai ardaloedd gwledig yn dod yn fwy difreintiedig ac felly yn cynyddu'r gwahaniaethau rhwng ardaloedd trefol a gwledig. O ran addysg, byddai			golygu bod mwy o dir ar gael ar gyfer datblygiad economaidd a allai annog buddsoddiad yn yr ardaloedd hyn. Fodd bynnag, dylid cadw mewn cof oherwydd natur mwy gwasgaredig y datblygiad, y gallai'r cyfleoedd cyflogaeth a ddaw yn sgil hyn fod mewn safleoedd nad ydynt yn hygyrch i rai rhannau o'r boblogaeth.		pobl iau i aros o fewn eu cymunedau lleol ac yn sgil hynny, hwyluso poblogaeth fwy cytbwys. Fodd bynnag, os na chynhyrchir digon o dwf economaidd a bod cyfleoedd gwaith yn aros yn y prif ganolfannau, yna byddai cyfran fwy o bobl sy'n byw mewn cymunedau gwledig yn gorfod teithio'n llawer pellach i'w man gwaith arferol. Yn ei hanfod byddai hyn yn anghynaladwy. Ynghyd â hyn, byddai lefel llai o ddatblygiad yn y prif ganolfannau yn golygu y byddai twf economaidd yn edwino yn yr aneddiadau hyn a byddai'r cyfleoedd yn annigonol i ddiwallu galw'r boblogaeth. Gallai hyn arwain at amddifadedd yn y canolfannau hyn.		Yn ogystal, gallai datblygu ardaloedd o'r fath helpu i ddenu mwy o fewnfuddsoddi. Ar y llaw arall, nid yw canoli datblygiad o fewn ardaloedd o'r fath yn adlewyrchu natur wledig yr ardal ac nid yw'n annog twf economaidd lleol, fyddai'n cyfyngu ar lefelau datblygu y tu allan i'r ardaloedd hyn. Yn y pen draw byddai hyn yn niweidiol i economïau gwledig.

ATODIAD 5: Arfarniad Cynaliadwyedd o'r Opsiynau Gofodol

		dwysáu'r datblygiad ym Mangor a'r Prif Aneddiadau Allweddol yn golygu y byddai'n rhaid gwella'r ddarpariaeth addysg bresennol. Gall hyn arwain at roi pwysau ar gapasiti'r ysgolion presennol i ymdopi. Yn ogystal â hyn, byddai canoli datblygiadau yn yr ardaloedd mwy trefol yn golygu mai dim ond ychydig o safleoedd fyddai ar gael ar gyfer cyfleusterau addysgol oherwydd diffyg tir y gellid ei ddatblygu.								
7. Tai	-	Byddai'r opsiwn hwn yn helpu i ddarparu tai fforddiadwy mewn lleoliadau hygyrch i breswylwyr y prif drefi. Fodd bynnag, nid yw'r dull hwn o angenrheidrwydd yn darparu tai mewn lleoliadau yn Ardal y Cynllun sy'n ddigon i ddiwallu anghenion lleol. Gall gael ardrawiad niweidiol ar y gallu i ddarparu tai fforddiadwy mewn trefi a phentrefi eraill llai, yn enwedig mewn ardaloedd gwledig ble mae fforddiadwyedd tai yn broblem sylweddol. Oherwydd diffyg datblygiad tai gall y cymunedau mwy gwledig ddioddef oherwydd prisiau tai sy'n cynyddu ac	-	Fel Opsiwn D1 ond i raddau llai oherwydd dosbarthiad ehangach y datblygu yn nalgylchoedd y prif aneddiadau. Dylai darparu tai mewn ardaloedd ehangach ddiwallu anghenion tai'r ardaloedd hynny ond ni fydd hyn yn diwallu'r galw yn Ardal ehangach y Cynllun.	+	Yn gyffredinol, byddai'r opsiwn hwn yn cael effaith gadarnhaol o ran yr amcan AC dan sylw. Byddai canolbwyntio ar wasgaru datblygiad yn caniatáu dewis ehangach o dai drwy'r rhan fwyaf o Ardal y Cynllun a byddai'n diwallu'r angen am dai'n lleol. Byddai hyn yn gymorth i leihau gwahaniaethau rhwng ardaloedd trefol a gwledig. Ar y llaw arall, gan y byddai'r opsiwn hwn yn rhoi lefelau is o ddatblygiadau tai yn y trefi a'r pentrefi mwyaf (o ganlyniad i'r dosbarthiad), gallai hyn gael ardrawiad ar ddarparu cartrefi i ddiwallu'r anghenion yn yr ardaloedd hyn ble mae'r galw mwyaf o bosib.	-	Yn gyffredinol, mae'r opsiwn hwn yn perfformio'n dda yn erbyn amcan yr AC. Mae'r dull hwn yn cynnig cyfleoedd am ddatblygiadau tai newydd sylweddol i fodloni targedau rhanbarthol a lleol. Mae datblygu safleoedd tir glas, fel y byddai'n digwydd yn yr opsiwn hwn, yn cynnig cyfleoedd ar gyfer darparu ystod o wahanol fathau o dai i ddiwallu anghenion lleol a chreu cymunedau cynhwysol a chymysg. Byddai defnyddio safleoedd tir glas yn hwyluso datblygu'r nifer angenrheidiol o unedau tai fforddiadwy hefyd. Ar y llaw arall, ni fyddai canoli datblygiadau tai mewn ardaloedd gweledig yn mynd i'r	-	Byddai safleoedd datblygu defnyddiau cymysg yn darparu tai fyddai'n hygyrch i gyfleoedd cyflogaeth. Byddai safleoedd o'r fath fel arfer yn cynrychioli estyniadau i ffiniau aneddiadau sy'n bodoli. Felly, tra bod yr opsiwn hwn yn bodloni anghenion tai yn lleol, ni fyddai'n gallu bodloni'r galw yn rhywle arall, yn fwyaf penodol o fewn cymunedau gwledig.

ATODIAD 5: Arfarniad Cynaliadwyedd o'r Opsiynau Gofodol

		sy'n arwain at newidiadau eraill yng nghymeriad y gymuned fel y bo pobl iau a theuluoedd lleol yn cael eu prisio allan. Er bod yr isadeiledd yn bodoli yn y prif aneddiadau sy'n ganolbwynt i'r opsiwn hwn, efallai na fydd digon o safleoedd o fewn yr ardaloedd hyn i ddiwallu'r gofyn am dai. Efallai na fydd safleoedd bychain o faint addas ar gyfer y ddarpariaeth dai briodol neu y ddarpariaeth o dai fforddiadwy briodol. Byddai hyn yn ei dro yn cynyddu'r defnydd o safleoedd tir glas ar gyrion aneddiadau.					afael â'r gofynion tai yn yr aneddiadau trefol mawr i'r fath raddau ag Opsiwn D3 a byddai mwy o risg na fyddai'r nifer o dai fyddai eu hangen yn cael eu darparu oherwydd y ddibyniaeth ar nifer fawr o safleoedd bychain.		
8. - Tir weddathrefwedd	**+**	Ar y cyfan, mae'n fwyaf tebygol y byddai'r opsiwn hwn yn cael effaith gadarnhaol ar dirweddau gwledig a thirweddau trefol. Ar nodyn mwy cadarnhaol, efallai bod ym Mangor a'r prif aneddiadau allweddol eraill lefel uwch o safleoedd tir llwyd o gymharu ag ardaloedd eraill. Mae'r safleoedd tir llwyd hyn yn gyfle i wella'r drefwedd (e.e. drwy ailddatblygu safleoedd adfail ac adeiladau gwag). Yn ogystal, gan fod yr	**+ /-**	Fel Opsiwn D1 ond ddim cymaint oherwydd natur fwy eang gwasgariad y datblygu. Byddai tywys datblygiad i ardaloedd ehangach fwy na thebyg yn golygu y byddai'n rhaid lleoli twf ar fwy o safleoedd tir glas a fyddai felly'n cael effaith fwy difrifol ar ba mor ddeniadol ydyw ardaloedd gwledig o gymharu ag Opsiwn D1. Bydd llawer yn dibynnu ar raddfa, natur a lleoliad datblygiadau o ran trefwedd o	**+ /-**	Gan y byddai'r opsiwn hwn yn galluogi dosbarthu'r datblygiad mewn modd mwy cymesur, byddai'r effaith posibl ar dirweddau a threfweddau yn fwy gwasgaredig ar draws Ardal y Cynllun. Byddai'r opsiwn hwn yn caniatáu datblygiadau newydd cyfyngedig yn y rhan fwyaf o aneddiadau ac yn cyfrannu tuag at batrymau twf naturiol aneddiadau fyddai yn ei dro yn llai tebygol o effeithio ar nodweddion y dirwedd o gymharu ag opsiynau eraill.	**-**	Er bod yr opsiwn hwn yn golygu y byddai datblygiad dwysedd isel yn cael ei wasgaru ar draws ardal eang, gall canolbwyntio ar ddatblygu yn yr ardaloedd gwledig a chefn gwlad o bosib effeithio'n sylweddol ar gymeriad y dirwedd wledig a mwynderau gweledol. Yn ogystal, byddai'r opsiwn hwn yn cyflwyno datblygiad ar raddfa nad ydyw'n cyd-fynd â'r cymeriad lleol. Mae patrwm defnydd tir o'r fath yn defnyddio llawer o dir a byddai'n cynyddu'r pwysau ar	**+ /-**	Gall yr opsiwn hwn arwain at ddatblygu safleoedd tir glas ar raddfa fawr ar gyrion aneddiadau. Gallai hyn gael effaith negyddol ar gymeriad tirweddau a threfweddau. Fodd bynnag, effaith gadarnhaol yn deillio o'r opsiwn canolbwyntiedig hwn fyddai bod yr ardrawiadau ar dirweddau o werth y tu allan i'r prif safleoedd datblygu yn cael eu lleihau. Byddai angen i ddatblygiad ar raddfa fawr (fyddai'n cael

ATODIAD 5: Arfarniad Cynaliadwyedd o'r Opsiynau Gofodol

		opsiwn yn tywys datblygiad i ardaloedd ble y ceir adeiladau'n barod, mae'n debygol y byddai'r effaith ar y drefwedd yn finimal, a dylai amddiffyn ardaloedd nad ydynt yn drefol rhag pwysau i ddatblygu helpu i ddiogelu cymeriad y dirwedd wledig. Byddai hefyd yn amddiffyn tirweddau gwledig rhag llygredd golau a grëir gan nifer uwch o ddatblygiadau, yn enwedig yn y nos. Fodd bynnag, dylid cofio, er bod yr opsiwn hwn yn tywys datblygiadau newydd i'r aneddiadau mwy trefol megis Bangor a'r prif aneddiadau allweddol, ble y ceir adeiladau'n barod, y gallai cymeriad y drefwedd yn yr ardaloedd hyn gael ei heffeithio'r un fath pe caniateir datblygiad sy'n anaddas. Hefyd, gall yr opsiwn hwn arwain at ddatblygu safleoedd tir glas ar gyrion aneddiadau. Gall hyn gael effaith negyddol ar gymeriad tirweddau gwledig. Bydd llawer yn dibynnu ar raddfa, natur a lleoliad datblygiadau o ran trefwedd o werth. Byddai'n rhaid		werth. Byddai'n rhaid dylunio datblygiadau i safon uchel gan ymgorffori cymeriad a gwerthoedd presennol y drefwedd a'r cymeriad gwledig presennol.		Fodd bynnag, bydd y gwir effaith ar yr amgylchedd adeiledig yn dibynnu ar raddfa, natur a lleoliad y datblygiad o ran y trefweddau a thirweddau o werth. Byddai'n rhaid dylunio datblygiadau i safon uchel gan ymgorffori cymeriad a gwerthoedd presennol y drefwedd a'r cymeriad gwledig presennol.		ryddhau safleoedd tir glas. Mae hyn yn ei dro yn debygol o gael effaith negyddol ar dirweddau gwledig. Mae ardaloedd eang o Ynys Môn a Gwynedd wedi cael eu dynodi'n AHNE oherwydd nodweddion tirwedd arbennig. Mae'n debygol y byddai'n rhaid i safleoedd o fewn y dynodiad hwn gael eu rhyddhau i'w datblygu. Yn ogystal â hyn, mae'r potensial i fwy o ddatblygu mewn ardaloedd o'r fath effeithio'n andwyol ar y dirwedd ac ar lonyddwch yr ardaloedd drwy gynyddu'r llygredd golau.		ei hwyluso dan yr opsiwn hwn), gael ei ddylunio mewn modd sy'n adlewyrchu cymeriad yr ardal er mwyn lleihau'r ardrawiadau ar y dirwedd.

ATODIAD 5: Arfarniad Cynaliadwyedd o'r Opsiynau Gofodol

		dylunio datblygiadau i safon uchel gan ymgorffori cymeriad a gwerthoedd presennol y drefwedd.								
9. Tiroedd, mwynau, gwastraff	+	Ar y cyfan, byddai'r opsiwn hwn yn fwyaf tebygol o gael effeithiau cadarnhaol. Byddai sianelu datblygiad i ardaloedd twf wedi'u hadnabod yn diogelu cefn gwlad a lleihau pwysau datblygu mewn aneddiadau ymylol. Mae union faint yr ardrawiad a'i ddifrifoldeb yn ddibynnol ar argaeledd safleoedd a ddatblygwyd o'r blaen o fewn yr aneddiadau presennol. Os yw'r cyflenwad yn ddigon, byddai'r opsiwn hwn yn caniatáu i dir ac adeiladau a ddatblygwyd o'r blaen gael eu defnyddio. Golyga hyn bod adnoddau pridd a thir amaethyddol yn debygol o gael eu gwarchod ac y cynhelir eu hansawdd. Yn ogystal, byddai cyfle i adfywio tir wedi'i halogi sy'n debygol o fodoli o fewn yr aneddiadau hyn. Fodd bynnag, os bydd diffyg safleoedd addas o fewn y prif ganolfannau, golyga hyn ychwaneg o bwysau ar ryddhau tir glas.		Fel Opsiwn D1 ond ddim cymaint oherwydd natur mwy eang gwasgariad y datblygiadau. Byddai'r Opsiwn hwn yn cyfeirio ychydig mwy o ddatblygiad i ardaloedd y tu allan i'r prif aneddiadau ac yn sgil hynny, gallai arwain at gynnydd yn y defnydd o safleoedd tir glas. Yn ei dro, gallai hyn gael effaith andwyol ar adnoddau pridd a thir amaethyddol da, yn dibynnu ar leoliad y datblygiad.	+	Gallai patrwm dosbarthiad gwasgaredig arwain at lai o safleoedd tir glas a thiroedd amaethyddol da yn cael eu colli o gymharu ag Opsiwn D3a. Yn ogystal, gallai'r opsiwn hwn ganiatáu datblygu mwy o dir a ddatblygwyd o'r blaen gan y bydd ardal fwy eang ble y gellir cyfeirio datblygiad. Yn ogystal, byddai'r Opsiwn hwn yn hwyluso datblygu safleoedd mwy a allai ymgorffori cynlluniau rheoli gwastraff cynaliadwy effeithiol.	-	Byddai'r opsiwn hwn yn debygol iawn o arwain tuag at gynnydd yn y defnydd o safleoedd tir glas yn Ardal y Cynllun. Byddai hyn yn arwain at y posibilrwydd o golli priddoedd a thir amaethyddol da. O ran gwastraff, mae patrymau datblygu dwysedd isel fel y bwriedir dan yr opsiwn hwn yn annhebygol o gyflawni cynlluniau rheoli gwastraff a chynlluniau ailgylchu effeithiol gan y byddai cynlluniau fel hyn yn annhebygol o fod yn hyfyw gyda'r fath ddwysedd.	+ /-	Byddai datblygu safleoedd ar gyfer datblygiad defnydd cymysg mwy na thebyg yn golygu y byddai'n rhaid ehangu ffiniau datblygu aneddiadau presennol ac yn sgil hynny, byddai'r posibilrwydd o gynnydd yn y defnydd o safleoedd tir glas. O ran gwastraff, mae posibilrwydd y gellid ymgorffori cyfleusterau rheoli gwastraff cynaliadwy o fewn y datblygiad. Byddai rhannu'r defnydd o adeiladau ac isadeiledd yn golygu y byddai llai o wastraff yn cael ei gynhyrchu a byddai hynny'n rhoi mwy o botensial i ailgylchu llwyddiannus a chynlluniau rheoli gwastraff cynaliadwy.

ATODIAD 5: Arfarniad Cynaliadwyedd o'r Opsiynau Gofodol

		O ran gwastraff, rhagwelir na fydd effeithiau sylweddol gyda'r opsiwn hwn. Fodd bynnag, gallai cynnydd dwys mewn datblygu ac yn sgil hynny, cynnydd yn y boblogaeth breswyl arwain efallai at gynhyrchu mwy o wastraff. Ar y llaw arall, byddai rhannu'r defnydd o adeiladau ac isadeiledd yn golygu y byddai llai o wastraff yn cael ei gynhyrchu a byddai hynny'n rhoi mwy o botensial i ailgylchu llwyddiannus a chynlluniau rheoli gwastraff cynaliadwy.								
10. Trafnidiaeth a Mynediad	**+ /-**	Effeithiau cadarnhaol yr opsiwn hwn yw na fyddai angen cymaint o deithio gan y byddai tai wedi'u lleoli yn agos at y prif ardaloedd ar gyfer cyflogaeth, siopa a gwasanaethau a chyfleusterau eraill. Byddai canoli datblygiad yn agos at y prif ganolfannau yn ei hanfod yn gwella mynediad at y gwasanaethau hyn. Ar y llaw arall, byddai canoli datblygiadau yn y prif ganolfannau yn effeithio'n andwyol ar hygyrchedd y rhan fwyaf o'r boblogaeth wledig gan y byddai gwasanaethau a	**+ /-**	Byddai effeithiau'r opsiwn hwn yn fwyaf tebygol o fod yn debyg i'r rheiny yn Opsiwn D1, ond i raddau llai. Gan y byddai datblygu'n cael ei ganoli yn y prif ganolfannau a'u dalgylchoedd, byddai llai o angen teithio, er nid i'r un graddau â'r hyn a fyddai''n digwydd dan Opsiwn D1. Mae cyflawni buddion yr opsiwn hwn felly'n dibynnu ar i gynlluniau cludiant fod yn effeithiol ym mhob datblygiad.	**+**	Ar y cyfan, dylai'r opsiwn hwn hwyluso llai o angen i deithio gan y byddai tai'n cael eu lleoli'n agos i'r prif ardaloedd ar gyfer cyflogaeth, gwasanaethau a chyfleusterau. Fodd bynnag, ni fyddai'r lleihad yn yr angen i deithio yn digwydd i'r un graddau â'r hyn a fyddai'n digwydd dan Opsiynau D1 a D2. Ar y llaw arall, byddai natur wasgaredig y datblygiad yn gwella hygyrchedd i rai cymunedau gwledig gan y byddai peth datblygiad yn cael ei dywys yma. Byddai'r ddarpariaeth dai yn Ardal y Cynllun yn cyfrannu at greu a chynnal lefel poblogaeth sydd yn cefnogi gwasanaethau a	**+ /-**	Ar y cyfan, byddai'r opsiwn hwn yn arwain at gynnydd yn yr angen i deithio gan na fyddai'r tai'n cael eu lleoli ger y prif ganolfannau ble y lleolir y rhan fwyaf o'r cyfleoedd cyflogaeth, y cyfleusterau a'r gwasanaethau. Byddai manteision yr opsiwn hwn yn dibynnu'n fawr ar hygyrchedd cludiant cyhoeddus ac ar greu datrysiadau cludiant addas mewn aneddiadau gwledig ac ar raddfa'r cyfleusterau, y gwasanaethau a'r cyfleoedd sy'n cael eu creu yn y trefi a'r pentrefi llai.	**+ /-**	Gall datblygiad defnydd cymysg newydd gynorthwyo i ddarparu swyddi a gwasanaethau sy'n hygyrch iawn ac felly lleihau'r angen i deithio. Fodd bynnag, gallai cynlluniau defnydd cymysg newydd annog busnesau i ail-leoli o aneddiadau gwledig, gan effeithio'n andwyol ar hygyrchedd swyddi a gwasanaethau yn y lleoliadau hynny nad ydynt yn ganolbwynt ar gyfer twf.

ATODIAD 5: Arfarniad Cynaliadwyedd o'r Opsiynau Gofodol

		chyfleusterau'n cael eu tywys i ffwrdd o'r cymunedau gwledig. Yn ogystal, byddai canoli datblygiad yn y prif ganolfannau fwy na thebyg yn arwain at gynnydd cyfatebol mewn traffig a thagfeydd. Fodd bynnag, byddai'n creu cyfle i ymgorffori datrysiadau cludiant cynaliadwy o fewn y canolfannau hyn gan wella hygyrchedd yn y canolfannau hyn. Gall hyn gynnwys cyfnewidfeydd cludiant fyddai'n creu galw am gludiant cyhoeddus yn ogystal ag annog beicio a cherdded. Mae cyflawni buddion yr opsiwn hwn felly'n dibynnu ar i gynlluniau cludiant fod yn effeithiol ym mhob datblygiad.				busnesau lleol mewn trefi a phentrefi llai. Byddai hyn yn gwella hygyrchedd ac yn lleihau'r angen i bobl deithio. Fodd bynnag, mae'n debygol y byddai rhai rhannau o'r boblogaeth wledig dal angen teithio i'r prif ganolfannau ar gyfer gwaith a gwasanaethau.				
11. Dŵr a Phery gl llifo gyd d	**+ /-**	Mae ardaloedd eang ym Mangor ac yn y prif aneddiadau allweddol dan fygythiad llifogydd. Efallai bod hyn yn cyfyngu ar yr ardaloedd datblygiadol o fewn y canolfannau hyn ac o'u hamgylch. Fodd bynnag, cyn belled ag y cedwir at y profion a amlinellir yn NCT 15, gellir dangos bod datblygiad	**+ /-**	Byddai ardrawiadau'r opsiwn hwn yn fwyaf tebygol o fod yn debyg i'r rheiny yn Opsiwn D1, ond i raddau llai gan fod peth datblygiad wedi'i wasgaru i ardaloedd y tu allan i'r prif aneddiadau. Mae union effaith yr opsiwn hwn yn dibynnu ar leoliad y datblygiad mewn perthynas ag adnoddau dŵr (e.e. afonydd)	**+ /-**	Gallai'r patrwm datblygu gwasgaredig gynorthwyo i atal cyfeirio datblygiadau newydd i leoliadau ble mae perygl o lifogydd. Mae'n rhoi hyblygrwydd i opsiynau D1 a D2 gan ei fod yn lleihau'r cyfyngiadau posib ar ddatblygu o gwmpas y prif ganolfannau oherwydd peryglon llifogydd. Mae union effaith yr opsiwn hwn	**+ /-**	Mae natur wasgaredig y datblygu, fwy na thebyg am gael llai o effaith ar yr amgylchedd dŵr o'i gymharu â'r opsiynau eraill. Mae rhwydwaith eang o gyrsiau dŵr ar draws Ardal y Cynllun y dylid eu gwrachod rhag effeithiau andwyol datblygu gan gynnwys llygru'r dŵr wyneb. Ar y llaw arall, mae patrwm	**+ /-**	Byddai effaith yr opsiwn hwn yn debygol o fod yn debyg i Opsiwn D1 oherwydd dwysedd uchel y datblygiad ar un safle. Dylid ymgorffori SUDS mewn unrhyw ddatblygiad o'r fath a dylid sicrhau bod gallu'r isadeiledd presennol yn ddigonol i ymdopi â'r datblygiad ychwanegol.

ATODIAD 5: Arfarniad Cynaliadwyedd o'r Opsiynau Gofodol

		mewn ardaloedd sy'n dueddol o gael llifogydd yn cyflawni manteision cynaliadwyedd eraill, ac mai hwn yw'r lleoliad mwyaf addas ar gyfer datblygiadau. O ran adnoddau dŵr, byddai poblogaeth grynodedig yn caniatáu rheoli dŵr yn gynaliadwy gan gynnwys defnyddio dŵr yn effeithiol a defnyddio systemau draenio cynaliadwy. Ar y llaw arall, byddai canoli datblygiad pellach o fewn y prif ganolfannau â'r potensial o dynnu mwy o ddŵr o gyflenwadau dŵr sydd efallai wedi cyrraedd hyd eithaf eu capasiti. O ran ansawdd dŵr, byddai cynyddu datblygiadau o fewn y prif aneddiadau yn cynyddu'r nifer o arwynebau anhydraidd fyddai'n arwain at fwy o ddŵr ffo ar yr wyneb. Gallai hyn arwain at broblemau llifogydd neu beri i lygredd fynd i'r cyrsiau dŵr gan arwain at leihau ei ansawdd. Dylai systemau draenio trefol cynaliadwy gael eu manylu fel rhan o bob datblygiad newydd. Fodd bynnag, ar yr ochr gadarnhaol, dylid nodi bod seilwaith wedi'i ddatblygu'n		ac ardaloedd sy'n dueddol o gael llifogydd; y capasiti dŵr ar hyn o bryd a pha mor addas yw'r seilwaith dŵr gwastraff i dderbyn mwy.		yn dibynnu ar leoliad y datblygiad mewn perthynas ag adnoddau dŵr (e.e. afonydd) ac ardaloedd sy'n dueddol o gael llifogydd; y capasiti dŵr ar hyn o bryd a pha mor addas yw'r seilwaith dŵr gwastraff i dderbyn mwy.		anheddiad gwasgaredig gofodol yn ei gwneud yn anodd hyrwyddo rheoli dŵr yn gynaliadwy gan na fyddai cynlluniau i gyflawni hyn yn hyfyw yn ariannol ar gyfer datblygiadau graddfa fechan. Felly mae union effaith yr opsiwn hwn yn dibynnu ar leoliad y datblygiad mewn perthynas ag adnoddau dŵr (e.e. afonydd) ac ardaloedd sy'n dueddol o gael llifogydd; argaeledd cyflenwad digonol o ddŵr a pha mor addas yw'r seilwaith dŵr gwastraff i dderbyn mwy.		Mae union effaith yr opsiwn hwn yn dibynnu ar leoliad y datblygiad mewn perthynas ag adnoddau dŵr (e.e. afonydd) ac ardaloedd sy'n dueddol o gael llifogydd; y capasiti dŵr ar hyn o bryd a pha mor addas yw'r seilwaith dŵr gwastraff i dderbyn mwy.

ATODIAD 5: Arfarniad Cynaliadwyedd o'r Opsiynau Gofodol

		barod yn y prif aneddiadau a byddai canoli'r datblygu a'r twf yn y prif ardaloedd yn diogelu'r amgylchedd dŵr yn y cefn gwlad sy'n amgylchynu'r aneddiadau. Yn ogystal, oherwydd patrwm dwysedd uchel y datblygu o ganlyniad i'r opsiwn hwn, mae posibilrwydd ymgorffori technegau arbed dŵr mewn datblygiadau newydd yn yr ardaloedd hyn.									

Crynodeb:

Dengys yr asesiad o safbwynt amgylcheddol, yn gyffredinol mai opsiynau D1, D2 a D4 sy'n perfformio orau oherwydd y byddai canoli datblygiad mewn aneddiadau allweddol yn bodloni amcanion amgylcheddol o ran effeithlonrwydd ynni ac effeithlonrwydd adnoddau; y defnydd o dir a ddatblygwyd o'r blaen a hwyluso llai o angen teithio.« Fodd bynnag, er bod yr opsiynau hyn yn helpu i fynd i'r afael â'r amcanion economaidd a chymdeithasol mewn aneddiadau allweddol drwy ganolbwyntio ar gyfleusterau cymunedol, iechyd ag addysg mewn lleoliadau hawdd i'w cyrraedd ac ym mhle mae'r angen mwyaf amdanynt, yn ogystal ag annog arallgyfeirio economaidd mewn lleoliadau hygyrch ble y maent fwyaf eu hangen, yn ogystal ag annog arallgyfeirio economaidd mewn lleoliadau strategol, maent yn diystyru anghenion y boblogaeth ehangach mewn ardaloedd gwledig.

Ar y llaw arall, mae Opsiwn D3a, yn mynd i'r afael a gofynion y boblogaeth ehangach ac mae'r opsiwn hwn yn perfformio'n dda yn erbyn amcanion economaidd–gymdeithasol. »
Fodd bynnag, drwy gyfeirio datblygu i ffwrdd oddi wrth aneddiadau allweddol, mae'r opsiwn hwn yn debygol o gael ardrawiadau amgylcheddol negyddol ar y dirwedd, bioamrywiaeth ac ansawdd yr aer.

Yn gyffredinol, mae'r gwerthusiad wedi dangos mai Opsiwn D3 yw'r opsiwn mwyaf cynaliadwy ac yn sgorio orau yn erbyn y rhan fwyaf o'r dangosyddion cynaliadwyedd. Mae dosbarthiad cyfatebol datblygiad yn ardal y Cynllun yn diwallu anghenion cymdeithasol-economaidd y boblogaeth drefol yn ogystal â'r boblogaeth wledig tra ar yr un pryd yn lleihau'r ardrawiad posib ar yr amgylchedd oherwydd natur wasgaredig y datblygiad. Dylid cofio, fodd bynnag, fod gan bob opsiwn y potensial i gael effeithiau cadarnhaol ac effeithiau negyddol, er bod maint yr effeithiau hyn yn dibynnu'n llwyr ar weithrediad yr opsiwn a'r mesurau lliniaru.

ATODIAD 6: Arfarniad Cynaliadwyedd o'r Opsiynau Twf

ALLWEDD ARFARNU

++	**Positif iawn**
+	**Positif Llai**
0	**Ardrawiad Niwtral**
+/-	**Yn ddibynnol ar weithredu'r opsiwn**
-	**Negyddol Llai**
--	**Negyddol Iawn**

AMCANION AC

1	**Bioamrywiaeth**	Cynnal a mwyhau buddion bioamrywiaeth a chysylltedd
2	**Cymuned ac Iechyd**	Hyrwyddo hyfywdra, cydlyniad, ac iechyd a lles cymunedol
3	**Newid Hinsawdd**	Rheoli a lleihau effeithiau newid hinsawdd drwy hyrwyddo a chefnogi mesurau lliniaru ac addasu
4	**Yr Iaith Cymraeg**	Cadw, hyrwyddo a mwyhau'r iaith Gymraeg
5	**Treftadaeth / Diwylliant**	Cadw, hyrwyddo a mwyhau adnoddau diwylliannol ac asedau treftadaeth hanesyddol
6	**Economi a chyflogaeth**	Cefnogi twf economaidd a hwyluso economi fywiog, amrywiol sy'n darparu cyfleoedd cyflogaeth lleol
7	**Tai fforddiadwy**	Darparu tai cynaladwy yn cynnwys tai fforddiadwy sy'n bodloni angen lleol
8	**Tirwedd a threfwedd**	Gwerthfawrogi, cadw a mwyhau tirweddau gwledig a threfweddau trefol ardal y cynllun
9	**Tiroedd, mwynau, gwastraff**	Defnyddio'r tir ac asedau mwynol yn effeithlon a hyrwyddo mecanweithiau ar gyfer lleihau ailddefnyddio ac ailgylchu gwastraff
10	**Trafnidiaeth a Mynediad**	Cefnogi a mwyhau cysylltiadau trafnidiaeth a rhyngrwyd da i gefnogi'r gymuned a'r economi
11	**Perygl dŵr a llifogydd**	Diogelu ansawdd dŵr, rheoli cynaladwyedd adnoddau dŵr a lleihau'r risg o lifogydd

ATODIAD 6: Arfarniad Cynaliadwyedd o'r Opsiynau Twf

Tabl 1 - Asesiad o'r Opsiynau Twf

Amcanion AC	Opsiwn T1 – 'Dosraniad isranbarthol' 445 o unedau tai yn flynyddol (270 yng Ngwynedd; 175 ym Môn)		Opsiwn T2 – 'Twf ar sail tueddiadau mewn Twf Poblogaeth' Tua 638 o unedau tai yn flynyddol (tua 370 yng Ngwynedd; 268 ym Môn)		Opsiwn T3 – 'Tueddiadau adeiladu ' 10 mlynedd 416 o unedau tai yn flynyddol (196 yng Ngwynedd; 220 ym Môn) (Agwedd 'Busnes fel Arfer')		Opsiwn T4 – 'Twf ar sail economaidd yn unig' 389 o unedau tai yn flynyddol (264 yng Ngwynedd; 125 ym Môn)	
		Sylwebaeth		Sylwebaeth		Sylwebaeth		Sylwebaeth
1. Bioamrywiaeth	**+/-**	Ar y lefel hon o arfarnu mae'n anodd rhagweld yr effaith ar fioamrywiaeth, yn enwedig ble na wyddys ble mae'r lleoliadau twf. Fodd bynnag, bydd y cynnydd mewn tai a fwriedir yn yr opsiwn hwn dros amser yn rhoi pwysau cynyddol ar adnoddau dŵr a'u hansawdd (ac o ganlyniad bydd yn cael effaith ar fioamrywiaeth). Yn ogystal, yn sgil hyn, mae'n debygol y bydd cynnydd mewn llygredd aer a allai gael effaith andwyol ar safleoedd bioamrywiaeth (er bod hyn hefyd yn ddibynnol ar leoliad). Ardrawiad arall posib yw pwysau cynyddol ar gynefinoedd (drwy golled uniongyrchol neu dameidiog) ond nid yw hyn yn bendant gan y bydd yn ddibynnol ar leoliad y datblygiad. Er mwyn cynorthwyo i leddfu, dylai'r ddau awdurdod geisio cynnwys polisïau grymus ynglŷn â diogelu a mwyhau bioamrywiaeth yn y CDLl.	**+/-**	O'r holl opsiynau, hwn fyddai'n debygol o gael effaith andwyol ar fioamrywiaeth yn sgil graddfa'r datblygiad arfaethedig. Tra bo lleoliad penodol y datblygiad yn ansicr nawr, byddai'r opsiwn hwn yn fwy tebygol o roi pwysau ar adnoddau dŵr a'u hansawdd ac yn sgil hynny, byddai'n creu mwy o lygredd aer gyda chanlyniadau i fioamrywiaeth. Pwysau cynyddol ar gynefinoedd (drwy golled uniongyrchol neu dameidiog) yn fwy tebygol yn yr opsiwn datblygiad uchel hwn ond nid yw hyn yn bendant gan y bydd yn ddibynnol ar leoliad y datblygiad. Yn benodol os am fabwysiadu'r opsiwn hwn, dylai'r Cyngor geisio cynnwys polisïau grymus ynglŷn â diogelu a mwyhau bioamrywiaeth yn y CDLl.	**+/-**	Bydd yr opsiwn hwn yn cael effaith tebyg i Opsiwn T1 gan mai'r bwriad yw cael nifer tebyg o dai er y bydd mwy o dai ym Môn. Dros amser, bydd yr opsiwn hwn yn cynyddu'r pwysau ar fioamrywiaeth yr Ynys. Mae'r argymhellion ynghylch polisïau bioamrywiaeth y CDLl yn gymwys waeth beth fo'r opsiwn a ddewisir.	**+/-**	Os y'i mabwysiadir ar ben ei hun, mae'r opsiwn hwn yr un sy'n lleiaf tebygol o gael effaith ar fioamrywiaeth oherwydd y nifer is o dai a fwriedir. Fodd bynnag, fel sy'n wir am yr opsiynau eraill, byddai'r effaith yn ddibynnol ar wybodaeth weithredol ond ni wyddys hyn nawr. Mae'r argymhellion ynglŷn â polisïau bioamrywiaeth y CDLl yn gymwys waeth beth fo'r opsiwn a ddewisir.

ATODIAD 6: Arfarniad Cynaliadwyedd o'r Opsiynau Twf

2. Cymuned ac Iechyd	+	-	Bydd datblygiad newydd ar y raddfa hon yn debygol o arwain at fuddion sylweddol i'r gymuned ac i iechyd, fodd bynnag, gall fod effeithiau negyddol ar gydlyniad yn ei sgil ac yn sgil adeiladu. Bydd datblygiad economaidd ychwanegol ac yn benodol cyflogaeth a grëir drwy'r opsiwn hwn (adeiladu a swyddi hirdymor) yn rhoi buddion cadarnhaol o ran lles corfforol a meddyliol. Yn ogystal, mae'n bosib y caiff yr opsiwn hwn effaith negyddol ar gymunedau oherwydd lefelau sylweddol o adeiladu ond mae'r effeithiau hyn yn fwy tebygol mewn safleoedd wedi'u lleoli mewn ardaloedd trefol ble mae'r boblogaeth yn uwch.	+ +	-	Mae'r opsiwn hwn yn debygol o roi'r buddion mwyaf i'r gymuned ac i iechyd, e.e. cynnydd mewn datblygiad economaidd yn enwedig cyflogaeth yn rhoi buddion positif i les corfforol a meddyliol. Yn ogystal, bydd yn cynhyrchu'r refeniw mwyaf i gymunedau a phrosiectau iechyd drwy gyfraniadau 106. Fodd bynnag, gall cydlyniad cymunedol fod dan fygythiad drwy fewnlif poblogaeth fawr a phe byddai atomfa'r Wylfa yn mynd rhagddi, byddai'n rhaid ystyried yr effaith ar gydlyniad cymunedol a'i liniaru yn enwedig os bydd yn rhaid lletya gweithlu mawr dros dro yn ystod y cyfnod adeiladu.	A' i «	-	Bydd yr opsiwn hwn yn cael effaith tebyg i Opsiwn T1 gan mai'r bwriad yw nifer tebyg o dai er y bydd mwy ohonynt ym Môn. Felly, bydd effeithiau cadarnhaol a negyddol a nodwyd yng ngwerthusiad opsiwn T1 yn cynyddu ym Môn dan yr opsiwn hwn (ac yn lleihau yng Ngwynedd).	+	-	Mae effeithiau cadarnhaol a negyddol o fabwysiadu lefel is o dai. Yn gymharol, canlyniad yr opsiwn hwn fydd llai o'r effeithiau andwyol y gall datblygiad ei gael ar iechyd cyhoeddus (llygredd aer a sŵn a cholli llonyddwch). Fodd bynnag, ni fydd lefelau llai o ddatblygiadau tai yn arwain at yr un lefel o ddatblygiad economaidd y bydd yr opsiynau eraill yn eu cynnig ac felly ni cheir yr ardrawiad cadarnhaol anuniongyrchol ar y gymuned ac ar iechyd a roddir gan gynnydd mewn gweithgarwch economaidd ac mewn cyflogaeth. Gall cyfleusterau cymunedol a gwasanaethau ddioddef hefyd gan na fydd cyn gymaint o alw ac ni fydd cyn gymaint o gyllid ychwanegol ar gael (fel y bydd yn y senarios uwch).

ATODIAD 6: Arfarniad Cynaliadwyedd o'r Opsiynau Twf

3. Newid Hinsawdd	**-**	Bydd y cynnydd mewn tai a fwriedir yn yr opsiwn hwn yn arwain at fwy o allyriadau nwyon tŷ gwydr gan Ynys Môn a Gwynedd. Bydd hyn yn sgil defnyddio mwy o ynni a thrafnidiaeth sy'n gysylltiedig â chynnydd mewn poblogaeth. Fodd bynnag, ble bynnag y bo pobl yn anheddu (ym Môn, Gwynedd neu yn unrhyw le arall ym Mhrydain), fe fydd cynnydd mewn allyriadau. Felly, rôl y CDLl yw lleihau'r effaith hwn drwy sicrhau bod datblygiadau mor ynni-effeithiol â phosib a lleihau allyriadau trafnidiaeth drwy leihau teithiau â moduron.	-	Bydd y cynnydd mewn tai yn yr opsiwn hwn yn arwain at fwy o allyriadau nwyon tŷ gwydr gan Ynys Môn a Gwynedd o'i gymharu â'r opsiynau eraill. Fodd bynnag, fel y trafodwyd yn Opsiwn T1, ble bynnag y bo pobl yn anheddu fe fydd cynnydd mewn allyriadau. Felly, rôl y CDLl yw lleihau'r effaith hwn drwy sicrhau bod datblygiadau mor ynni-effeithiol â phosib, annog / ei gwneud yn ofynnol cael ynni adnewyddadwy a lleihau allyriadau trafnidiaeth drwy leihau teithiau â moduron.	-	Bydd y cynnydd mewn tai yn yr opsiwn hwn yn arwain at fwy o allyriadau nwyon tŷ gwydr gan Ynys Môn a Gwynedd. Fodd bynnag, fel y trafodwyd yn Opsiwn T1, ble bynnag y bo pobl yn anheddu (ym Môn, Gwynedd neu yn unrhyw le arall ym Mhrydain), fe fydd cynnydd mewn allyriadau. Felly, rôl y CDLl yw lleihau'r effaith hwn drwy sicrhau bod datblygiadau mor ynni-effeithiol â phosib, annog / ei gwneud yn ofynnol cael ynni adnewyddadwy a lleihau allyriadau trafnidiaeth drwy leihau teithiau â moduron.	-	Bydd y lefel ychydig yn is o dai a fwriedir yn yr opsiwn hwn yn cynhyrchu llai o allyriadau nwyon tŷ gwydr yn y ddwy ardal na'r opsiynau eraill. Waeth beth fo'r lefel o ddatblygiad, dylid defnyddio mesurau lliniaru fel yr awgrymir ar gyfer yr opsiynau eraill.
4. Yr Iaith Cymraeg	**+/ -**	Mae effaith y twf mewn tai ar yr iaith Gymraeg yn ansicr ar hyn o bryd. Gall fod yn bosib i'r cynnydd a fwriedir mewn tai yn opsiwn T1 gael effaith gadarnhaol anuniongyrchol ar yr iaith Gymraeg gan y gall prisiau tai is a mwy o dai fforddiadwy beri i'r boblogaeth bresennol aros. I'r gwrthwyneb, gall hefyd annog poblogaeth ddi-gymraeg i symud i mewn.	**+/-**	Mae effaith y twf mewn tai ar yr iaith Gymraeg yn ansicr ar hyn o bryd. Gall fod yn bosib i'r cynnydd mewn tai a fwriedir yn yr opsiwn hwn ac i ddiwallu angen y twf yn y boblogaeth gael effaith gadarnhaol anuniongyrchol ar yr iaith Gymraeg gan y gall prisiau tai is a mwy o dai fforddiadwy beri i'r boblogaeth bresennol aros. I'r gwrthwyneb, gall hefyd annog poblogaeth ddi-gymraeg i symud i mewn.	**+ /-**	Mae effaith y twf mewn tai ar yr iaith Gymraeg yn ansicr ar hyn o bryd. Bydd yr opsiwn hwn yn cael yr un effaith ag Opsiwn T1.	**+/-**	Mae effaith y twf mewn tai ar yr iaith Gymraeg yn ansicr ar hyn o bryd. Gall fod yn bosib i'r lefel twf llai a fwriedir yn yr opsiwn hwn gael effaith negyddol anuniongyrchol ar yr iaith Gymraeg gan y gall cynnydd mewn prisiau tai orfodi'r boblogaeth leol i adael yr ardal.

ATODIAD 6: Arfarniad Cynaliadwyedd o'r Opsiynau Twf

5. Treftadaeth / Diwylliant	**+/-**	Gall y lefel twf a fwriedir yn yr opsiwn hwn arwain at effeithiau (unigol a chronnus) ar ddiwylliant a threftadaeth Gwynedd a Môn er bod hyn yn ddibynnol ar bolisïau'r CDLl a lleoliad / dosbarthiad gofodol y datblygiadau newydd. Gall datblygiad newydd ar y raddfa hon arwain at effeithiau cadarnhaol sylweddol ar ddiwylliant a threftadaeth drwy ddarparu cyfleoedd cyllidol ar gyfer gofod diwylliannol (e.e. canolfannau cymunedol) ac adfywio ardaloedd ac adeiladau wedi dirywio gan gynnwys asedau treftadaeth. Felly, mae'n anodd rhagfynegi effeithiau unrhyw rai o'r opsiynau ar hyn o bryd. Fodd bynnag, argymhellir y dylai'r CDLl gynnwys polisïau grymus er mwyn sicrhau y gellir diogelu a mwyhau treftadaeth a diwylliant.	**+/-**	Gall y lefel twf uwch a fwriedir yn yr opsiwn hwn arwain at gynnydd pellach yn yr effeithiau (unigol a chronnus) ar ddiwylliant a threftadaeth Gwynedd a Môn er, fel y datganwyd yn T1, mae hyn yn ddibynnol ar bolisïau'r CDLl a lleoliad / dosbarthiad gofodol y datblygiadau. O ran T1, gall hefyd arwain at effeithiau cadarnhaol sylweddol ar dreftadaeth a diwylliant lleol ac felly mae'n anodd rhagfynegi'r effaith yn gyffredinol. Mae'r un argymhellion â T1 yn gymwys.	**+/-**	Gall y lefel datblygiad hwn arwain at gynnydd pellach yn yr effeithiau (unigol a chronnus) ar ddiwylliant a threftadaeth Gwynedd a Môn er, fel y datganwyd yn T1, mae hyn yn ddibynnol ar bolisïau'r CDLl a lleoliad / dosbarthiad gofodol y datblygiadau. O ran T1, gall hefyd arwain at effeithiau cadarnhaol sylweddol ar dreftadaeth a diwylliant lleol ac felly mae'n anodd rhagfynegi'r effaith yn gyffredinol. Mae'r un argymhellion â T1 yn gymwys.	**+/-**	Mae'r opsiwn hwn yn debygol o gael effeithiau ansicr tebyg i'r opsiynau eraill. Fodd bynnag, mae'r posibilrwydd o gael effeithiau cadarnhaol a negatif yn lleihau gan y twf lefel isel a fwriedir yma.

ATODIAD 6: Arfarniad Cynaliadwyedd o'r Opsiynau Twf

6. Economi a chyflogaeth	+	Mae'n debygol y bydd manteision economaidd cadarnhaol i'r opsiwn hwn ac y bydd yn helpu i greu a chefnogi datblygiad newydd. Cefnogir economi'r anheddau allweddol drwy ddarparu gweithlu a bydd busnesau newydd a rhai sy'n bodoli yn cael eu cefnogi drwy'r cyfnod adeiladu a thrwy gynnydd yn y galw am nwyddau a gwasanaethau. Byddai'r opsiwn hwn yn arwain at gynnydd yn y cyfraniadau gan ddatblygwyr ac yn arwain at gynnydd mewn adfywio. Byddai'r lefelau tai yn yr opsiwn hwn yn lletya'r gweithwyr newydd fyddai eu hangen gan ddiwydiannau adnewyddadwy a diwydiannau ynni fyddai'n tyfu ym Môn. Er hyn, mae peth amheuaeth ynglŷn â'r posibilrwydd o ddarparu'r lefel hon o dai gan ystyried y cyfraddau adeiladu tai presennol. Gallai'r opsiwn hwn fod yn anodd ei gyflawni gan ystyried y cyfraddau adeiladu tai presennol.	++	O safbwynt economaidd a chyflogaeth, dyma'r opsiwn a fyddai'n cael ei ffafrio gan mai hwn fyddai'n rhoi'r manteision mwyaf. Fel yn Opsiwn T1, cefnogir economi'r anheddau allweddol drwy ddarparu gweithlu a byddai busnesau newydd a rhai sy'n bodoli yn cael eu cefnogi drwy'r cyfnod adeiladu a thrwy gynnydd yn y galw am nwyddau a gwasanaethau. Byddai'r opsiwn hwn yn arwain at gynnydd yn y cyfraniadau gan ddatblygwyr ac yn arwain at gynnydd mewn adfywio. Yn ogystal, byddai'r lefelau tai yn lletya'r gweithwyr newydd fyddai eu hangen gan ddiwydiannau adnewyddadwy a diwydiannau ynni fyddai'n tyfu ym Môn. Byddai'r opsiwn hwn ag effeithiau tebyg ar gyflogaeth a'r economi â'r opsiynau eraill ond byddai ar raddfa llawer mwy. Er hyn, mae peth amheuaeth ynglŷn â'r posibilrwydd o ddarparu'r lefel hon o dai gan ystyried y cyfraddau adeiladu tai presennol.	+	Fel yn Opsiwn T1, bydd manteision economaidd cadarnhaol i'r opsiwn hwn a bydd yn helpu i greu a chefnogi datblygiad newydd. Bydd yr effeithiau yn debyg iawn i Opsiwn T1, er y byddai'r manteision i Ynys Môn yn fwy dan yr opsiwn hwn (T3) oherwydd y lefelau uwch o dai ar yr Ynys.	+	Mae'r lefel isel o dwf mewn tai yn perfformio waethaf yn economaidd gan na fydd yn dod â'r un buddion o ran darparu gweithlu a chefnogi busnesau, ac ni fyddai'n golygu cymaint o gyfraniadau gan ddatblygwyr. Er hyn, byddai'r effaith gyffredinol ar yr economi yn dal yn gadarnhaol.

ATODIAD 6: Arfarniad Cynaliadwyedd o'r Opsiynau Twf

7. Tai	+	Yn seiliedig ar y boblogaeth yng nghanol 2003 a rhagamcaniad o aelwydydd, byddai'r opsiwn hwn yn arwain at **6,675** o dai ychwanegol yn ystod y 15 mlynedd rhwng 2011-2026, sef cynnydd o 8% yng nghyfanswm y tai. Byddai'r opsiwn hwn yn rhoi lefel dda o dai fforddiadwy yn y ddwy ardal ac yn enwedig yng Ngwynedd.	++	Mae'r opsiwn hwn yn seiliedig ar ragdybiaethau ynglŷn â thwf poblogaeth mwy realistig ac yn seiliedig ar dueddiadau demograffig (tueddiadau mewn marwolaethau, genedigaethau a mudo yn y gorffennol). Byddai'r opsiwn hwn yn rhoi **9,570** o unedau tai ychwanegol yn y 15 mlynedd rhwng 2011-2026, sy'n cynrychioli cynnydd o 11% yng nghyfanswm nifer y tai. Mae ffigwr cyffredinol uwch yn y nifer o dai yn golygu y bydd cynnydd mewn tai fforddiadwy yn y ddwy ardal, felly'r opsiwn hwn sy'n perfformio orau o ran fforddiadwyedd tai. Fodd bynnag, mae'r ffigwr hwn yn 35% yn uwch na'r nifer o dai a adeiladwyd yn ardal y CDLl ar y Cyd dros y 10 mlynedd ddiwethaf. Felly mae darparu'r lefel hon o dai yn amheus heb fod twf sylweddol mewn cyflogaeth yn yr ardal.	+	Mae'r opsiwn hwn yn seiliedig ar gyfraddau adeiladu tai yn y degawd diwethaf a byddai'n arwain at **6,240** o dai ychwanegol yn y 15 mlynedd rhwng 2011 -2026, sef cynnydd o 8% yng nghyfanswm y tai. Byddai'r opsiwn hwn yn arwain at lefel debyg o dai fforddiadwy ond gyda chyfran lai i Wynedd a chyfran fwy i Fôn o'i gymharu ag Opsiwn T1.	+	Ar ben ei hun, byddai'r opsiwn hwn yn arwain at **5,835** o unedau tai yn y 15 mlynedd rhwng 2011 – 2026 sy'n gynnydd sylweddol mewn cartrefi. Fodd bynnag, byddai'r opsiwn hwn ar ben ei hun yn darparu'r nifer lleiaf o gartrefi ac yn sgil hynny yn darparu llai o dai fforddiadwy yn enwedig ym Môn.

ATODIAD 6: Arfarniad Cynaliadwyedd o'r Opsiynau Twf

8. -Tirwedd a threfwedd	-	+ / -	Mae'n anodd rhagweld effaith yr opsiynau twf ar y dirwedd a'r drefwedd. Fodd bynnag, credir ei bod yn debygol y gallai lefel y datblygiad arfaethedig ym mhob opsiwn arwain at effeithiau andwyol unigol a chronnus oherwydd y cynnydd mewn adeiladu tai a gwaith adeiladu arall. Rhaid ystyried effeithiau o'r fath wrth roi sylw i opsiynau'r strategaeth ofodol, a phan fydd cynllunio mawl pellach yn digwydd, rhaid dewis lleoliadau addas ar gyfer datblygiadau. Fodd bynnag, petai prosiectau yn cynnwys elfen sylweddol o adfywio safleoedd tir llwyd, mae posibilrwydd hefyd i hynny wella'r drefwedd (ond nid yw'r effaith hwn yn sicr).	- -	+ / -	Mae'r lefel twf uchel yn yr opsiwn hwn yn debygol o waethygu ymhellach unrhyw effeithiau ar y dirwedd a'r drefwedd sydd wedi'u hadnabod ar gyfer gwerthuso T1, boed hwy yn effeithiau unigol neu gronnus. Fodd bynnag, fel y trafodir dan T1, y mae agweddau eraill o'r broses gynllunio a all helpu i liniaru'r effaith hwn.	-	+ / -	Fel Opsiwn T1, credir ei bod yn debygol y gallai lefel y datblygiad arfaethedig ym mhob opsiwn arwain at effeithiau andwyol unigol a chronnus o ran effeithiau ar y dirwedd a'r drefwedd oherwydd y cynnydd mewn adeiladu tai a gwaith adeiladu arall. Mae'r effeithiau hyn yn debygol o fod yn waeth ar gyfer Ynys Môn dan yr opsiwn hwn, oherwydd y bwriad i ddarparu rhagor o dai yno dan yr opsiwn hwn. Fodd bynnag, fel y trafodir dan T1, y mae agweddau eraill o'r broses gynllunio a all helpu i liniaru'r effaith hwn.	-	+ / -	Gallai'r opsiwn hwn hefyd arwain at effeithiau andwyol unigol a chronnus o ran y dirwedd a'r drefwedd drwy gael rhagor o dai a gwaith adeiladu arall (ond nid cyn gymaint ag yng nghyswllt yr opsiynau eraill). Fodd bynnag, fel y trafodir dan T1, y mae agweddau eraill o'r broses gynllunio a all helpu i liniaru'r effaith hwn.
9. Tiroedd, mwynau, gwastraff	-		Bydd y cynnydd mewn tai yn cael effaith andwyol ar adnoddau tir ac adnoddau mwynau drwy greu angen am dir i adeiladu arno a'r mwynau a'r adnoddau fydd eu hangen ar gyfer y broses adeiladu. Bydd yr opsiwn hwn yn arwain at gynhyrchu rhagor o wastraff. Gellir lliniaru ardrawiadau o'r fath, er enghraifft gall y CDLl ei gwneud yn ofynnol cael (a monitro) cynlluniau rheoli gwastraff adeiladu a darparu cyfleusterau ailgylchu i bob datblygiad newydd. Gellir lleihau'r ardrawiadau drwy annog datblygiad dwysedd uwch (ble y bo'n briodol) a dewis y tir sydd â'r lleiaf o gyfyngiadau amgylcheddol ar gyfer datblygu.	--		Bydd y cynnydd twf uchel yn yr opsiwn hwn yn cael mwy o effaith andwyol ar dir ac ar adnoddau mwynau drwy greu mwy o angen am dir i adeiladu arno a'r mwynau a'r adnoddau fydd eu hangen ar gyfer y broses adeiladu. Bydd yr opsiwn twf uchel hwn yn arwain at gynhyrchu rhagor o wastraff. Gellir lliniaru'r fath effeithiau fel y disgrifir yn Opsiwn T1.	-		Yn debyg i Opsiwn T1, bydd y cynnydd mewn tai a fwriedir yn T3 yn cael effaith andwyol ar adnoddau tir ac adnoddau mwynau drwy greu angen am dir i adeiladu arno a'r mwynau a'r adnoddau fydd eu hangen ar gyfer y broses adeiladu. Bydd yr opsiwn hwn yn arwain at gynhyrchu rhagor o wastraff. Gellir lliniaru'r fath effeithiau fel y disgrifir yn Opsiwn T1.	-		O'r holl opsiynau, hwn fydd yn cael yr ardrawiad lleiaf ar dir ac ar adnoddau mwynau oherwydd bydd angen llai o dir ar gyfer adeiladu (yn ddibynnol ar bolisïau eraill megis dwysedd datblygu). Yn ogystal, bydd yn arwain at gynhyrchu llai o wastraff. Fodd bynnag, o'i gymharu â'r waelodlin, bydd effaith andwyol yn parhau, a dylid lliniaru hyn fel yr awgrymir ar gyfer T1.

ATODIAD 6: Arfarniad Cynaliadwyedd o'r Opsiynau Twf

10. Trafnidiaeth a Mynediad	+	-	Mae'n debygol y bydd manteision sylweddol i'r lefel hon o ddatblygiad o safbwynt trafnidiaeth a hygyrchedd, gan leihau eithrio cymdeithasol trwy helpu i greu màs critigol o boblogaeth a fydd yn helpu i gefnogi gwasanaethau cludiant cyhoeddus presennol a newydd. Fodd bynnag, mae buddiannau'r lefel hon o dwf yn dibynnu ar yr opsiwn gofodol a ddewisir (byddai poblogaeth fwy gwasgaredig yn llai tebygol o greu digon o alw). Gallai'r cynnydd mewn datblygu a fwriedir yn yr opsiwn hwn (yn ddibynnol ar ei leoliad gofodol), arwain at gynnydd mewn cludiant a thagfeydd traffig.	+	-	Mae'r lefel uchel o dwf fel y bwriedir yn T2 yn debygol o arwain at fanteision i gludiant trwy helpu i greu màs critigol o boblogaeth a fydd yn helpu i gefnogi gwasanaethau cludiant cyhoeddus presennol a newydd. Byddai hyn yn helpu i gefnogi 'r cymunedau newydd a'r rhai sy'n bodoli yn ogystal â'r economi. Fodd bynnag, mae buddiannau'r lefel hon o dwf yn dibynnu ar yr opsiwn gofodol a ddewisir (byddai poblogaeth fwy gwasgaredig yn llai tebygol o greu digon o alw). I'r gwrthwyneb, gallai'r cynnydd mewn datblygu a fwriedir yn yr opsiwn hwn (yn ddibynnol ar ei leoliad gofodol), arwain at gynnydd mewn cludiant a thagfeydd traffig.	+	-	Bydd Opsiwn T3 yn cael canlyniadau tebyg i T1. Fodd bynnag, mae'r buddiannau cadarnhaol a negatif sydd wedi'u hadnabod yn debygol o fod yn well i Fôn oherwydd y gyfradd uwch o dwf a fwriedir ar gyfer Môn o'i chymharu â Gwynedd dan yr opsiwn hwn.	+	-	Bydd yr opsiwn hwn yn cael buddion tebyg i'r rhai a adnabuwyd yn Opsiwn 1 i Wynedd ond llai o fuddion o ran cludiant i Fôn gyda llai o dai ar gyfer yr ynys dan yr opsiwn hwn. Byddai problemau tagfeydd a thraffig yn llai o broblem i Fôn dan yr opsiwn hwn o'i gymharu â'r opsiynau eraill.
11. Perygl dŵr a llifogydd	+/-		Byddai'r opsiwn hwn yn cael llai o effaith ar ansawdd dŵr ac adnoddau dŵr nag Opsiwn T2 ac yn fwy tebyg i Opsiwn T3. Fodd bynnag, bydd yn dal yn cynyddu'r pwysau ar ansawdd dŵr ac adnoddau dŵr yn sylweddol (e.e. cynnydd yn y dŵr gwastraff a ollyngir i gyrff dŵr) a thrwy gynnydd yn y defnydd o ddŵr. Dylid lleddfu'r effeithiau drwy sicrhau bod y CDLl â gofynion cadarn ar gyfer draeniad cynaliadwy, dŵr gwastraff a chadwraeth ddŵr. Mae Dŵr Cymru wedi nodi y byddai'n fodlon darparu ar gyfer y lefel hon o ddatblygiad.	+/-		Byddai'r opsiwn hwn yn cael mwy o effaith ar ansawdd dŵr ac adnoddau dŵr na'r opsiynau eraill gan y byddai mwy o dai yn arwain at fwy o bosibilrwydd i'r opsiwn hwn gael effaith ar yr ansawdd dŵr (e.e. drwy gynnydd yn yr arllwysiad dŵr gwastraff i gyrff dŵr) a thrwy gynnydd yn y defnydd o ddŵr. Gellir lleddfu'r effeithiau yn rhannol drwy sicrhau bod y CDLl â gofynion cadarn ar gyfer draeniad cynaliadwy, dŵr gwastraff a chadwraeth ddŵr. Mae Dŵr Cymru wedi nodi y byddai'n fodlon darparu ar gyfer y lefel hon o ddatblygiad. Mae lefel uwch o ddatblygu hefyd yn cynyddu'r tebygolrwydd o safleoedd mewn perygl o lifogydd yn cael eu rhoi ymlaen.	+/-		Byddai'r opsiwn hwn yn cael llai o effaith ar ansawdd dŵr ac adnoddau dŵr nag Opsiwn T2 ac yn fwy tebyg i Opsiwn T3. Fodd bynnag, bydd yn dal yn cynyddu'r pwysau ar ansawdd dŵr ac adnoddau dŵr yn sylweddol (e.e. cynnydd yn y dŵr gwastraff a ollyngir i gyrff dŵr) a thrwy gynnydd yn y defnydd o ddŵr. Dylid lleddfu'r effeithiau drwy sicrhau bod y CDLl â gofynion cadarn ar gyfer draeniad cynaliadwy, dŵr gwastraff a chadwraeth ddŵr. Mae Dŵr Cymru wedi nodi y byddai'n fodlon darparu ar gyfer y lefel hon o ddatblygiad.	+/-		Byddai'r opsiwn hwn yn cael llai o effaith ar ansawdd dŵr ac ar adnoddau dŵr na'r opsiynau eraill ond bydd yn dal i gynyddu'r pwysau ar ansawdd dŵr ac adnoddau dŵr. Fel gyda'r opsiynau eraill, dylid lleddfu'r effeithiau drwy sicrhau bod y CDLl â gofynion cadarn ar gyfer draeniad cynaliadwy, dŵr gwastraff a chadwraeth ddŵr. Mae Dŵr Cymru wedi nodi y byddai'n fodlon darparu ar gyfer y lefel hon o ddatblygiad.

ATODIAD 6: Arfarniad Cynaliadwyedd o'r Opsiynau Twf

Crynodeb: Canfuwyd bod Opsiynau T1 a T3 yn cael effeithiau tebyg iawn i'w gilydd, gan y byddai'r ddau yn darparu lefel debyg o dai newydd yn flynyddol. Mae Opsiwn T3 yn cynnig cyfran uwch o dai arfaethedig yn Ynys Môn, felly mae'n debygol y byddai mwy o fanteision economaidd-gymdeithasol i Ynys Môn, ond hefyd mwy o effeithiau amgylcheddol dan yr Opsiwn hwn o'i gymharu ag Opsiwn T1. Yn Opsiwn T1 byddai'r un canlyniadau yn berthnasol i Wynedd. Er hynny, roedd yr opsiynau hyn wedi perfformio'n eithaf da ar ystod o amcanion AC, a nodwyd effeithiau cadarnhaol ar gyfer cymunedau ac iechyd; yr economi; tai a chludiant a hygyrchedd. Nodwyd effeithiau negyddol ar gyfer Opsiwn T1 a T3 o ran newid hinsawdd; y dirwedd a'r drefwedd; cymunedau a chludiant a hygyrchedd (canlyniadau negyddol a chadarnhaol wedi'u nodi) ac ansicrwydd o ran dŵr a newid hinsawdd.

Mae Opsiwn T4 yn cynnig lefel is o dwf ac mae'r opsiwn hwn â'r nifer isaf o effeithiau negyddol o ran y meini prawf cynaladwyedd amgylcheddol (e.e. bioamrywiaeth; y dirwedd a'r drefwedd; dŵr a pherygl llifogydd), ond nid oedd yn perfformio mor dda o ran y meini prawf cymdeithasol ac economaidd (yr economi, tai a chymunedau).

Roedd Opsiwn T2 yn cynnig lefel twf uwch, ond gyda'r potensial mwyaf o greu effaith andwyol ar yr amgylchedd, yn enwedig ar y tir, mwynau a gwastraff a'r dirwedd /drefwedd ond roedd yr opsiwn hwn yn rhoi effaith gadarnhaol sylweddol uwch ar ffactorau cymdeithasol ac economaidd, yn enwedig yr economi a thai (er y gallai greu problemau ynglŷn â chydlyniad cymunedau yn ogystal).

Ar y cyfan, mae Opsiynau T1 a T3 yn rhoi dull ymdrin â chynaladwyedd sy'n fwy cytbwys nag Opsiynau T2 a T4. Fodd bynnag, fel y canfuwyd drwy'r arfarniad, gellir lleddfu llawer o'r effeithiau negyddol (a adnabuwyd ym mhob opsiwn ond yn enwedig yn Opsiwn T2), drwy bolisïau cadarn yn y CDLl (e.e. ynglŷn â thirwedd a bioamrywiaeth) a lleoli'r datblygiad yn briodol.

ATODIAD 7 – AC O SAFLEOEDD GWYNEDD

Abermaw											
Amcan Arfarniad Cynaliadwyedd (AC)	**Bioamrywiaeth**	**Cymuned ac Iechyd**		**Newid yn yr Hinsawdd**	**Yr Iaith Gymraeg**	**Diwylliant Threftadaeth**	**Yr Economi**	**Tai**	**Tirweddau**	**Gwastraff a Mwynau**	**Trafnidiaeth**	**Dŵr**
	1	**2**		**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**	**11**
SP937 Tir ger Bryn Glasfor	**0 ?**	**-**	**+?**	**0 ?**	**0**	**0 ?**	**0**	**++**	**- ?**	**-**	**- ?**	**0**
SP938 Tir ger Bryn Glasfor	**0 ?**	**-**	**+?**	**0 ?**	**0**	**0 ?**	**0**	**++**	**- ?**	**-**	**- ?**	**0**
SP943 Tir ger Wenallt	**0 ?**	**-**	**+?**	**0 ?**	**0**	**0 ?**	**0**	**++**	**- ?**	**-**	**- ?**	**0**

Crynodeb

Mae pob un o'r tri safle wedi'u lleoli ar dir sydd wedi'u neilltuo yn dir maes glas sydd ger ffin yr anheddiad yng ngogledd orllewin yr anheddiadd. Nid oes unrhyw ddynodiadau bioamrywiaeth rhyngwladol, cenedlaethol na lleol nac unrhyw asedau treftadaeth dynodedig o fewn nac wrth ymyl y safleoedd hyn. Gallai colli tir maes glas gael mân effeithiau negyddol ar fioamrywiaeth drwy golli cyswllt a darnio coridorau gwyrdd. Fodd bynnag, ystyrir bod y polisïau lliniaru sy'n cael eu darparu drwy'r Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd yn addas ac ar gael ar lefel y prosiect, er mwyn sicrhau nad oes unrhyw effeithiau negyddol arwyddocaol. Mae effaith niwtral bosibl yn erbyn AC Amcan 1 a 5, gydag elfen o ansicrwydd nes y bydd arolygon ac asesiadau lefel y prosiect wedi'u cynnal. Dylai unrhyw gynigion datblygu chwilio am gyfleoedd i wella bioamrywiaeth drwy welliannau i'r seilwaith gwyrdd. Nid yw'r safleoedd mewn ardal lle mae perygl o lifogydd, mae posibilrwydd o effaith niwtral yn erbyn AC Amcan 11.

Mae lleoliad y safleoedd mewn cysylltiad ag Abermaw yn golygu nad ydynt o fewn pellter cerdded rhwydd (dros 1 cilomedr) i'r cyfleusterau a'r gwasanaethau sydd ar gael yn y pentref. Felly, ystyrir bod posibilrwydd o effaith fach negyddol hirdymor yn erbyn AC Amcan 2. Fodd bynnag, dylid nodi bod llwybr troed addas ar hyd yr A496 o'r dewisiadau o ran safleoedd i'r pentref. Mae pob safle o fewn 800m o orsaf reilffordd Llanaber, ac o fewn 400m i safle bws. Er bod gwasanaeth bws rheolaidd i ganol Abermaw, mae posibilrwydd cryf y byddai'r datblygiad yn ddibynnol ar gerbydau preifat ac felly ni fyddai'n lleihau'r angen i deithio. Yn arbennig o ystyried bod Abermaw yn lleoliad cymharol ynysig yn y Sir. Mae posibilrwydd o effaith fach negyddol hirdymor yn erbyn AC Amcan 10 ar gyfer pob un o'r safleoedd, oherwydd ystyrir y byddai'n

annhebygol i'r datblygiad leihau'r angen i deithio.

Mae posibilrwydd o gynnydd yn lefelau traffig; fodd bynnag, o ystyried maint y dewisiadau o ran safleoedd, mae'n annhebygol y byddai unrhyw gynnydd arwyddocaol yn lefelau'r traffig. Dylai'r mesurau lliniaru sy'n cael eu darparu drwy bolisïau'r Cydgynllun Datblygu Lleol, a fydd ar gael ar lefel y prosiect, sicrhau'r effeithiau lleiaf posibl ar y rhwydwaith ffyrdd presennol. Fodd bynnag, er nad ydym yn rhagweld cynnydd sylweddol yn lefelau'r traffig, mae posibilrwydd y bydd cynnydd yn yr allyriadau nwyon tŷ gwydr, gydag effaith fach negyddol ar newid yn yr hinsawdd yn y tymor byr. Yn y tymor hwy, mae'n debygol y bydd allyriadau tŷ gwydr o weithgareddau cyffredinol, yn cynnwys defnyddio cerbydau, yn lleihau o ganlyniad i reoliadau llym ar allyriadau cerbydau newydd drwy safonau Ewropeaidd. Fodd bynnag, mae ansicrwydd ynglŷn â hyn ar y cam hwn. Mae'r posibilrwydd o effaith niwtral weddilliol ar AC Amcan 3 gydag elfen o ansicrwydd.

Bydd darparu amrywiaeth o dai hefyd yn cael effeithiau cadarnhaol ar hyrwyddo cynhwysiant cymdeithasol a chydlyniant cymdeithasol. Dylai gwella'r stoc o dai newydd fod yn fuddiol hefyd i iechyd trigolion lleol. Nid oes unrhyw wrthdaro o ran defnydd tir nac unrhyw broblemau arwyddocaol yn unrhyw un o'r safleoedd, sy'n debygol o effeithio ar iechyd pobl, mae posibilrwydd o effaith fach gadarnhaol yn erbyn AC Amcan 2, gydag elfen o ansicrwydd hyd nes y bydd y cynigion manwl cyn cael eu cyflwyno.

Ar y cam hwn, nid yw'n hysbys a fydd unrhyw gyfleoedd cyflogaeth yn cael eu darparu ar y safleoedd. Ni fyddai'r datblygiad yn arwain at golli unrhyw swyddi presennol ac mae'r ffaith bod y 3 opsiwn yn agos at ei gilydd yn golygu nad oes unrhyw wahaniaethau arwyddocaol yn nhermau mynediad at gyfleoedd cyflogaeth presennol. Mae posibilrwydd o effaith niwtral yn erbyn AC Amcan 6.

Nid yw unrhyw un o'r safleoedd wedi'u diogelu gan ddynodiad tirwedd ac nid ydynt wedi'u nodi fel safleoedd â phwysigrwydd gweledol uchel. Mae posibilrwydd o golli tir maes glas yn sgîl datblygu'r tri safle, ac felly effaith fach negyddol hirdymor yn erbyn AC Amcan 8 drwy ddatblygu ardal heb ei datblygu. Mae elfen o ansicrwydd yn bodoli ar gyfer pob un o'r safleoedd, nes y bydd asesiadau lefel is mwy manwl yn cael eu cynnal. Mae posibilrwydd y bydd colli tir maes glas hefyd yn cael effaith fach negyddol hirdymor yn erbyn AC Amcan 9. Nodwyd hefyd y gallai materion topograffig, sy'n gysylltiedig â SP943 (natur lethrog y safle), effeithio ar ei hyfywedd. Ni fydd y datblygiad yn arwain at golli'r tir amaethyddol gorau a mwyaf amlbwrpas yn unrhyw un o'r safleoedd.

Nid yw'r Arfarniad Cynaliadwyedd wedi nodi unrhyw wahaniaethau arwyddocaol rhwng y dewisiadau safle yn erbyn Amcanion yr Arfarniad Cynaliadwyedd, ac nid yw hyn yn peri syndod, o ystyried pa mor agos yw'r safleoedd i'w gilydd.

ATODIAD 7 – AC O SAFLEOEDD GWYNEDD

Abersoch											
Amcan Arfarniad Cynaliadwyedd (AC)	**Bioamrywiaeth**	**Cymuned a Iechyd**		**Newid yn yr Hinsawdd**	**Yr Iaith Gymraeg**	**Diwylliant a Threftadaeth**	**Economi**	**Tai**	**Tirweddau**	**Gwastraff a Mwynau**	**Trafnidiaeth**	**Dŵr**
	1	**2**		**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**	**11**
SP935 Tir ger Lon Garmon	**0 ?**	**+**	**+?**	**0 ?**	**0**	**0 ?**	**0**	**++**	**- ?**	**-**	**+ ?**	**0**
SPSP971 Tir ger Bryn Garmon	**0 ?**	**+**	**+?**	**0 ?**	**0**	**0 ?**	**0**	**++**	**- ?**	**-**	**+ ?**	**0**
SP936 Tir ger Lon Sarn Bach	**0 ?**	**+**	**+?**	**0 ?**	**0**	**0 ?**	**0**	**++**	**- ?**	**-**	**+ ?**	**0**

Crynodeb

Mae'r tri safle hyn yn safleoedd tir maes glas wedi'u lleoli'n ar gyrion ffin yr anheddiad. Dylid nodi bod SP935 ac SP971 yn gyfagos i'w gilydd yng ngogledd orllewin yr anheddiad tra bod SP936 yn y de ddwyrain. Nid oes unrhyw asedau treftadaeth wedi'u dynodi, nag unrhyw ddynodiad bioamrywiaeth rhyngwladol, cenedlaethol na lleol o fewn neu yn gyfagos i'r safleoedd. Gallai colli tir maes glas gael ychydig o effaith negyddol ar fioamrywiaeth trwy golli cysylltedd a darnio coridorau gwyrdd. Fodd bynnag, ystyrir y gall polisïau'r Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd (CDLlC), sydd ar gael ar lefel y prosiect, leddfu digon fel nad oes effeithiau negyddol sylweddol. Mae posibilrwydd o effaith niwtral weddilliol yn erbyn Amcanion SA 1 a 5 gydag elfen o ansicrwydd tan i arolygon lefel prosiect ac asesiadau gael eu cynnal. Dylai unrhyw gynigion ar gyfer datblygu chwilio am gyfleoedd i wella bioamrywiaeth trwy welliannau i'r seilwaith gwyrdd. Nid yw'r safleoedd o fewn ardaloedd lle ceir perygl o lifogydd, posibilrwydd o effaith niwtral yn erbyn AC Amcan 11.

Mae lleoliad y safleoedd yn golygu eu bod oll o fewn pellter cerdded i'r cyfleusterau a'r gwasanaethau sydd ar gael yn y pentref. Mae yna felly botensial am rywfaint o effaith gadarnhaol hir dymor yn erbyn AC Amcan 2. O ystyried hyn, yn ogystal â mynediad hawdd at fodd cynaliadwy o drafnidiaeth (mae pob safle o fewn 400m i safle bws), mae posibilrwydd o rywfaint o effaith gadarnhaol hir-dymor yn erbyn AC Amcan 10 trwy leihau'r angen am deithio yn y pentref. Fodd bynnag, caiff ei gydnabod bod trigolion y dyfodol yn debygol o barhau i deithio i anheddiad fwy, sef Pwllheli, ar gyfer y dewis ehangach o wasanaethau/cyfleusterau a chyfleoedd swyddi sydd ar gael yno. Oherwydd hynny, ystyrir bod yna hefyd elfen o ansicrwydd ynghylch effeithiau cadarnhaol yn erbyn AC Amcan 10.

ATODIAD 7 – AC O SAFLEOEDD GWYNEDD

Mae posibilrwydd o lefelau traffig uwch; fodd bynnag, o ystyried maint y safleoedd a gynigir mae'n annhebygol y byddai unrhyw gynnydd mewn traffig yn sylweddol. Mae polisïau'r Cynllun CDLlC (Adnau) ar gael ar lefel y prosiect a gallant liniaru digon i sicrhau bod yr effaith ar y rhwydwaith ffyrdd bresennol yn cael ei lleihau. Fodd bynnag, er nad oes disgwyl y byddai traffig yn cynyddu yn sylweddol, mae posibilrwydd o gynnydd mewn allyriadau nwyon tŷ gwydr allai gael rhywfaint o effaith negyddol ar newid hinsawdd yn y dyfodol agos. Yn yr hir dymor mae'n debygol y byddai allyriadau nwyon tŷ gwydr o weithgareddau cyffredinol (gan gynnwys defnyddio cerbydau) yn lleihau o ganlyniad i fesurau llym ar allyriadau o gerbydau newydd trwy gyfrwng safonau Ewropeaidd. Fodd bynnag, ar hyn o bryd nid oes sicrwydd ynghylch hyn. Mae posibilrwydd o effaith niwtral weddilliol yn erbyn AC Amcan 3 gydag elfen o ansicrwydd. Dylid nodi bod mân rwystrau yn nhermau mynediad i briffordd ar gyfer safleoedd SP935 ac SP971. Caiff ei ystyried yn annhebygol y bydd mesurau addas i ateb y mân rwystrau hyn ar lefel y prosiect.

Bydd darparu amrediad o dai hefyd yn cael effaith gadarnhaol ar annog cynhwysiant cymdeithasol a chydlyniant cymunedol. Dylai gwella darpariaeth y stoc dai newydd hefyd fod yn llesol i iechyd trigolion lleol. Nid oes defnydd gwrthdrawiadol o dir na phroblemau sylweddol ynghylch unrhyw un o'r safleoedd sydd yn debygol o effeithio iechyd pobl, mae posibilrwydd o rywfaint o effaith gadarnhaol yn erbyn Amcan SA 2 gydag elfen o ansicrwydd nes bod cynigion manwl wedi eu cyflwyno.

Ar hyn o bryd nid yw'n hysbys os y bydd unrhyw gyflogaeth ar gael ar y safleoedd. Ni fyddai datblygiad yn arwain at golli unrhyw gyflogaeth ac nid oes unrhyw wahaniaethau arwyddocaol o ran mynediad at gyfleoedd cyflogaeth yn y pentref. Mae posibilrwydd o effaith niwtral yn erbyn AC Amcan 6.

Mae'r holl safleoedd o fewn AHNE Llŷn; fodd bynnag, mae tystiolaeth yn awgrymu nad oes pwysigrwydd uchel i'r un o'r safleoedd hyn ac na fyddai effeithiau negyddol ar olygfeydd pwysig. Mae potensial i golli tir maes glas o ddatblygu unrhyw un o'r safleoedd hyn ac felly mae effaith negyddol dymor hir yn erbyn AC Amcan 8 trwy ddatblygu ardal sydd heb ei datblygu'n barod. Oherwydd ei faint llai a'i berthynas gyda datblygiad presennol, ystyrir y byddai SP936 yn ymdoddi'n well gyda ffurf bresennol yr anheddiad. Ar y llaw arall, mae SP935 ac SP971 ychydig yn fwy ac o ystyried eu safleoedd mewn perthynas â'r anheddiad presennol maent yn fwy tebygol o gael eu gweld fel tresmasu ar gefn gwlad agored.

Mae elfen o ansicrwydd ynghylch pob safle tan i asesiadau lefel-is manylach gael eu cynnal. Mae colli tir maes glas hefyd yn golygu bod posibilrwydd o rywfaint o effaith negyddol hir dymor yn erbyn AC Amcan 9. Ni fydd datblygiadau yn arwain at golli'r tir amaethyddol gorau a mwyaf amlbwrpas ar unrhyw un o'r safleoedd. Pan gaiff yr opsiynau eu cymharu, ystyrir y byddai'r effaith negyddol ar dirwedd o ganlyniad i ddatblygiad ar safle SP936 yn llai arwyddocaol nag ar y safleoedd eraill.

ATODIAD 7 – AC O SAFLEOEDD GWYNEDD

Ni fydd datblygiadau yn arwain at golli'r tir amaethyddol gorau a mwyaf amlbwrpas ar unrhyw un o'r safleoedd.

Nid yw'r AC wedi nodi unrhyw wahaniaethau sylweddol rhwng y safleoedd; fodd bynnag, mae rhai mân wahaniaethau y dylid eu nodi. Mae rhai mân rwystrau posibl yn nhermau mynediad priffordd i safleoedd SP935 ac SP971. Mae datblygiad ar safle SP936 yn debygol o gael llai o effaith negyddol ar dirwedd o'i gymharu â'r safleoedd eraill gan y byddai'n ymdoddi'n well gyda ffurf bresennol y sefydliad ac ychydig yn llai o faint.

Bangor											
Amcan Arfarniad Cynaliadwyedd (AC)	**Bioamrywiaeth**	**Cymuned ac Iechyd**		**Newid yn yr Hinsawdd**	**Yr Iaith Gymraeg**	**Diwylliant Threftadaeth**	**Yr Economi**	**Tai**	**Tirweddau**	**Gwastraff a Mwynau**	**Trafnidiaeth**	**Dŵr**
	1	**2**		**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**	**11**
SP922 Tir ger yr Amlosgfa	**0 ?**	**+?**	**+?**	**0 ?**	**0**	**?**	**+**	**++**	**- ?**	**-**	**+ ?**	**0**
SP791 Tir ger Gerddi pen Lôn	**0 ?**	**+?**	**+?**	**0 ?**	**0**	**0?**	**0**	**++**	**+**	**++**	**+?**	**0**
SP1004 Hen Depo Bysus	**0?**	**+?**	**+?**	**0?**	**0**	**0?**	**0**	**++**	**+**	**++**	**+?**	**0**
SP1003 Ger Coleg Menai	**0 ?**	**+?**	**+?**	**0 ?**	**0**	**?**	**+**	**++**	**- ?**	**-**	**+ ?**	**0**

Crynodeb

Mae safleoedd SP922 a SP1003 wedi'u dynodi yn dir maes glas sydd ger ffin y datblygiad. Nid oes unrhyw ddynodiadau bioamrywiaeth rhyngwladol, cenedlaethol na lleol nac unrhyw asedau treftadaeth dynodedig o fewn nac wrth ymyl y safleoedd. Gallai colli tir maes glas gael mân effeithiau negyddol ar fioamrywiaeth drwy golli cyswllt a darnio coridorau gwyrdd. Mae safle SP922 tua 700m o safleoedd Ewropeaidd; fodd bynnag, ystyrir bod y polisïau lliniaru sy'n cael eu darparu drwy'r Cynllun Datblygu Lleol ar y cyd yn addas ac ar gael ar lefel y prosiect, er mwyn sicrhau nad oes unrhyw effeithiau negyddol arwyddocaol. Mae safleoedd SP791 a SP1004 ar y llaw arall yn cynrychioli tir llwyd a byddai

datblygiad fan hyn yn debygol o gael effaith bositif ar y dirwedd. Mae effaith niwtral bosibl yn erbyn AC Amcan 1 a 5 gydag elfen o ansicrwydd nes y bydd arolygon ac asesiadau lefel y prosiect yn cael eu cynnal. Dylai unrhyw gynigion datblygu chwilio am gyfleoedd i wella bioamrywiaeth drwy welliannau i'r seilwaith glas.

Mae tystiolaeth yn awgrymu y gallai safle SP922 gynnwys asedau archeolegol. Felly, ystyrir bod yr effaith bosibl ar dreftadaeth yn ansicr ar y cam hwn, nes y bydd asesiadau archeolegol lefel is, mwy manwl yn cael eu cynnal. Nid yw'r safle o fewn ardal lle mae perygl o lifogydd, mae posibilrwydd o effaith niwtral yn erbyn AC Amcan 11.

Mae safle SP Coleg Menai a SP922 wedi eu lleoli gryn bellter (tua 1 km) o ganol Bangor a'r gwasanaethau/cyfleusterau sydd ar gael. Fodd bynnag, mae SP922 o fewn pellter cerdded o ddwy ardal gyflogaeth bresennol, sef ystâd ddiwydiannol Llandygai a Phort Penrhyn. O ystyried yr amrywiaeth o wasanaethau/cyfleusterau sydd ar gael ym Mangor, a'r ffaith bod gan y safle fynediad da i gyfleoedd cyflogaeth a thrafnidiaeth gynaliadwy bresennol (safle bws o fewn 400m), ystyrir y byddai posibilrwydd o effaith fach gadarnhaol hirdymor yn erbyn Amcan 2 yr Arfarniad o Gynaliadwyedd yn ogystal ag AC Amcan 10, drwy leihau'r angen i deithio. Mae SP791 a SP1004 ar y llaw arall wedi eu lleoli yn agosach at ganol Bangor ac maent o fewn pellter fwy cyfleus i'r gwasanaethau a'r cyfleusterau sydd ar gael. Mae elfen o ansicrwydd ynglŷn â'r ddau Amcan o'r Arfarniad Cynaliadwyedd, o ystyried y pellter i ganol Bangor.

Mae posibilrwydd o gynnydd yn lefelau traffig yn sgîl datblygu'r safle; fodd bynnag, mae'n annhebygol y byddai unrhyw gynnydd arwyddocaol yn lefelau'r traffig. Dylai'r mesurau lliniaru sy'n cael eu darparu drwy bolisïau'r Cynllun Datblygu Lleol ar y cyd, a fydd ar gael ar lefel y prosiect, sicrhau'r effeithiau lleiaf posibl ar y rhwydwaith ffyrdd presennol. Dylid nodi y gallai fod yn anodd cael mynediad i safle SP922 oherwydd byddai angen ymestyn y terfyn cyflymder o 30mya, pe byddai'r datblygiad yn mynd rhagddo. Fodd bynnag, er nad ydym yn rhagweld cynnydd sylweddol yn lefelau'r traffig, mae posibilrwydd y bydd cynnydd yn yr allyriadau nwyon tŷ gwydr gydag effaith fach negyddol ar newid yn yr hinsawdd yn y tymor byr. Yn y tymor hwy, mae'n debygol y bydd allyriadau nwyon tŷ gwydr o weithgareddau cyffredinol, yn cynnwys defnyddio cerbydau yn lleihau, o ganlyniad i reoliadau llym ar allyriadau cerbydau newydd drwy safonau Ewropeaidd. Mae ansicrwydd ynglŷn â hyn ar y cam hwn. Mae posibilrwydd o effaith niwtral weddilliol yn erbyn AC Amcan 3 gydag elfen o ansicrwydd. Dylid nodi bod mân rwystrau yn nhermau mynediad i briffyrdd ar gyfer safleoedd SP935 ac SP971.

Bydd darparu amrywiaeth o dai hefyd yn cael effeithiau cadarnhaol ar hyrwyddo cynhwysiant cymdeithasol a chydlyniant cymdeithasol. Dylai gwella'r stoc o dai newydd fod yn fuddiol hefyd i iechyd trigolion lleol. Nid oes unrhyw wrthdaro o ran defnydd tir nac unrhyw broblemau arwyddocaol ar y safle, sy'n debygol o effeithio ar iechyd pobl, mae posibilrwydd o effaith fach gadarnhaol yn erbyn AC Amcan 2, gydag elfen o ansicrwydd hyd nes y bydd y cynigion manwl wedi'u cyflwyno.

Ni fyddai'r datblygiad yn arwain at golli unrhyw swyddi presennol ac nid yw'n hysbys ar y cam hwn a fydd unrhyw swyddi newydd yn cael eu

creu. Mae safle SP922 o fewn pellter cerdded i ddwy ardal gyflogaeth bresennol, felly mae posibilrwydd o effaith fach gadarnhaol yn erbyn AC Amcan 6.

Mae'r safleoedd tir glas yn bwysig iawn yn weledol, felly mae posibilrwydd o effaith fach negyddol hirdymor ar y tirlun. Fodd bynnag, ystyrir bod mesurau lliniaru addas ar gael drwy bolisïau'r Cynllun Datblygu Lleol ar y cyd, ar lefel y prosiect, a fyddai'n sicrhau nad yw'r effeithiau negyddol yn arwyddocaol. Er y gallai'r datblygiad newid cymeriad yr ardal dan sylw, ni ragwelir y bydd y newid yn cael effaith niweidiol iawn, oherwydd maint perthynol Bangor. Mae posibilrwydd o effaith mân negyddol weddilliol yn yr hirdymor ar y tirlun, gydag elfen o ansicrwydd nes y bydd asesiadau lefel is mwy manwl yn cael eu cynnal.

Dylid nodi na fydd datblygiad ar y safleoedd yn arwain at golli'r tir amaethyddol gorau a mwyaf amlbwrpas.

SP37 Pen y Ffridd, Bangor											
Amcan AC	**Bioamrywiaeth**	**Cymuned ac Iechyd**		**Newid Hinsawdd**	**Yr Iaith Gymraeg**	**Treftadaeth a Diwylliant**	**Economi**	**Tai**	**Tirweddau**	**Gwastraff a Mwynau**	**Trafnidiaeth**	**Dŵr**
	1	**2**		**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**	**11**
Sgôr AC	**0 ?**	**+**	**+?**	**- ?**	**0**	**0 ?**	**+**	**++**	**- ?**	**-**	**+ ?**	**0 ?**

Crynodeb

Mae'r safle mawr hwn wedi'i ddosbarthu'n dir rhannol lwyd a rhannol las, y mae'r rhan helaeth ohono'n dir glas o fewn ffin ddatblygu'r CDU. Nid oes unrhyw ddynodiadau bioamrywiaeth rhyngwladol, cenedlaethol neu leol neu asedau treftadaeth dynodedig o fewn y safle neu'n gyfagos iddo. Mae posibilrwydd y gallai colli tir glas gael effeithiau negyddol bach ar fioamrywiaeth drwy golli cysylltiadau a darnio coridorau gwyrdd. Mae'r safle'n tua 400m o SoDdGA Eithinog; fodd bynnag, fe'u gwahanir gan ddatblygiad presennol ac ystyrir y darperir mesurau lliniaru addas drwy bolisïau'r CDLl ar y Cyd, ac maent ar gael ar lefel prosiect i sicrhau nad oes unrhyw effeithiau negyddol sylweddol. Yn unol â'r arfarniad safleoedd posib ar gyfer y safle hwn, mae'n bwysig y dylai unrhyw gynnig ar gyfer datblygu geisio cadw, gwella, yn ogystal â darparu coridorau bywyd gwyllt (sy'n cynnwys perthi) rhwng ardaloedd uchaf Bangor a llethrau is. Potensial am effaith niwtral gweddilliol yn erbyn Amcan AC 1

gydag elfen o ansicrwydd hyd nes y cynhelir arolygon ac asesiadau ar lefel prosiect. Dylai unrhyw gynigion ar gyfer datblygu geisio cyfleoedd i wella bioamrywiaeth drwy welliannau i'r isadeiledd gwyrdd.

Nid oes unrhyw asedau treftadaeth sydd wedi'u dynodi'n rhyngwladol, yn genedlaethol neu'n lleol o fewn y safle, yn gyfagos neu'n agos iddo. Fodd bynnag, mae'r asesiad safle posib yn nodi y gall y safle gynnwys asedau archeolegol. Potensial am effaith niwtral yn erbyn Amcan AC 5, gydag elfen o ansicrwydd hyd nes y cynhelir astudiaethau ac asesiadau lefel is manylach. Nid yw'r safle o fewn ardal risg llifogydd, felly ceir hefyd y posibilrwydd o effaith niwtral yn erbyn Amcan AC 11. Dylid nodi y ceir digwyddiadau unigol o lifogydd yn y system garthffosiaeth gyhoeddus ym Mangor y bydd angen mynd i'r afael â hwy os bydd y dyraniad yn mynd yn ei flaen.

Lleolir y safle tua 3km i ffwrdd o ganol Bangor a mwyafrif y gwasanaethau/cyfleusterau sydd i'w cynnig. Fodd bynnag, mae o fewn pellter cerdded i'r Ysbyty a nifer o fusnesau allai gynnig cyfleoedd cyflogaeth ar hyd yr A4087. O ystyried ystod y gwasanaethau/cyfleusterau sydd ar gael ym Mangor a bod gan y safle fynediad da i gyflogaeth bresennol, yr Ysbyty a thrafnidiaeth gynaliadwy (arhosfan bysiau o fewn 400m), ystyrir fod potensial am effaith cadarnhaol tymor hir bach yn erbyn Amcan AC 2, yn ogystal ag Amcan AC 10, drwy leihau'r angen i deithio. Ceir elfen o ansicrwydd yn erbyn y ddau Amcan AC o ystyried y pellter i ganol Bangor.

Mae'r arfarniad safle posib a gynhaliwyd gan y Cyngor yn nodi efallai bod problemau mewn perthynas â mynediad i'r rhwydwaith priffyrdd presennol yn ogystal â'i gapasiti. Mae'r problemau capasiti'n berthnasol iawn o ystyried hefyd y datblygiad o 245 uned ar dir gerllaw yn gyfagos i Ffordd Cynan. Dylai mesurau lliniaru a ddarperir drwy bolisïau'r CDLl ar y Cyd ac sydd ar gael ar lefel prosiect, helpu i leihau effeithiau'r datblygiad ar y rhwydwaith priffyrdd presennol. Mae'r arfarniad safle posib yn nodi y byddai angen darparu ffordd gyswllt A o'r safle i Ffordd Caernarfon. O ystyried y cynnydd posibl mewn traffig a phroblemau presennol o ran capasiti, ystyrir bod potensial am effaith negyddol tymor hir bach gweddilliol yn erbyn Amcan AC 3. Ystyrir bod mesurau lliniaru addas i sicrhau na fydd unrhyw effeithiau negyddol sylweddol.

Bydd y ddarpariaeth o ystod o dai yn cael effeithiau cadarnhaol o ran hyrwyddo cynhwysiad cymdeithasol a chydlyniant cymunedol. Dylai gwella'r ddarpariaeth o stoc tai newydd hefyd fod yn fuddiol i iechyd preswylwyr lleol. Nid oes unrhyw fathau o ddefnydd tir sy'n gwrthdaro neu broblemau sylweddol yn y safle sy'n debygol o effeithio iechyd dynol, ceir posibilrwydd o effaith cadarnhaol bach yn erbyn Amcan AC 2 gydag elfen o ansicrwydd hyd nes y cyflwynir cynigion manwl. Dylid nodi bod ffin dde orllewinol y safle yn gyfagos i'r ysbyty. Dylai unrhyw gynnig ar gyfer datblygu geisio lleihau effeithiau posibl ar y derbynnydd sensitif hwn, gan gynnwys sŵn, llygredd aer a golau, a darparu mesurau lliniaru addas ar ei gyfer. Dylai hefyd geisio darparu cysylltiadau cerdded a beicio addas i'r ysbyty.

Ni ddylai'r datblygiad arwain at golli unrhyw gyflogaeth bresennol, ac ar hyn o bryd nid yw'n hysbys p'un a fydd unrhyw gyflogaeth yn cael ei darparu. Mae'r safle o fewn pellter cerdded i'r A4087, felly ceir potensial am effaith cadarnhaol bach yn erbyn Amcan AC 6.

ATODIAD 7 – AC O SAFLEOEDD GWYNEDD

Nid yw'r safle wedi'i ddiogelu gan ddynodiad tirwedd neu wedi'i nodi fel un o bwysigrwydd gweledol sylweddol. Byddai datblygu'n arwain at golli tir glas ac felly byddai potensial am effaith negyddol tymor hir bach yn erbyn Amcan AC 8 drwy ddatblygu ardal sydd heb ei datblygu'n flaenorol. Ceir potensial hefyd i adfywio tir llwyd allai gael effeithiau cadarnhaol; fodd bynnag, mae'r rhan fwyaf o'r safle'n dir glas, felly mae'n annhebygol o fod yn sylweddol. Gellid ystyried y byddai datblygu ar y safle yn gorgyffwrdd ag ardal gefn gwlad agored, a thra y gall arwain at newid cymeriad yr ardal, ni ragwelir y bydd y newid hwn yn cael effaith andwyol sylweddol, yn bennaf oherwydd maint cymharol Bangor. Dylai mesurau lliniaru a ddarperir drwy bolisiau'r CDLl ar y Cyd, ac sydd ar gael ar lefel prosiect, sicrhau nad yw effeithiau negyddol yn sylweddol. Potensial am effaith negyddol hirdymor bach yn erbyn Amcan AC 8, gydag elfen o ansicrwydd hyd nes y cynhelir asesiadau lefel is manylach. Dylid nodi bod potensial hefyd i ddatblygu ar y safle hwn gael effeithiau cronnol gyda'r datblygiad gerllaw ar dir cyfagos i Ffordd Cynan.

Mae gan golli tir glas hefyd y potensial am effaith negyddol bach yn erbyn Amcan AC 9. Dylid nodi na fydd datblygu ar y safle'n arwain at golli'r tir amaethyddol gorau a mwyaf amlbwrpas.

Bethel											
Amcan Arfarniad Cynaliadwyedd (AC)	**Bioamrywiaeth**	**Cymuned a lechyd**		**Newid yn yr Hinsawdd**	**Yr laith Gymraeg**	**Diwylliant a Threftadaeth**	**Economi**	**Tai**	**Tirweddau**	**Gwastraff a Mwynau**	**Trafnidiaeth**	**Dŵr**
	1	**2**		**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**	**11**
SP788 Tir yn Saron	**0 ?**	**+**	**+?**	**0 ?**	**0**	**0 ?**	**0**	**++**	**- ?**	**-**	**+ ?**	**0**
SP962 Tir ger B4366	**0 ?**	**+**	**+?**	**0 ?**	**0**	**0 ?**	**0**	**++**	**-**	**-**	**+ ?**	**0**
SP963 Tir ger Bro Eglwys	**0 ?**	**+**	**+?**	**- ?**	**0**	**0 ?**	**0**	**++**	**- ?**	**-**	**+ ?**	**0**
SP282 Tir dros ffordd i Stad Rhoslan	**0?**	**+**	**+?**	**0?**	**0**	**0?**	**0**	**++**	**-**	**-**	**+?**	**0**
Crynodeb												

ATODIAD 7 – AC O SAFLEOEDD GWYNEDD

Mae pob un o'r pedwar safle wedi'u lleoli ar dir a ddosbarthwyd fel tir maes glas o fewn neu'n agos at ffurf adeiledig Bethel. Nid oes unrhyw ddynodiadau bioamrywiaeth rhyngwladol, cenedlaethol neu leol, neu asedau treftadaeth dynodedig o fewn neu gerllaw'r safle. Gallai colli tir glas gael effeithiau negyddol bychan posib ar fioamrywiaeth trwy golli cysylltedd a darnio coridorau gwyrdd. Fodd bynnag, ystyrir bod lliniaru addas wedi'i ddarparu trwy bolisïau'r CDLl ar y Cyd ac ar gael ar lefel prosiect er mwyn sicrhau nad oes unrhyw effeithiau negyddol sylweddol. Mae yno bosibilrwydd o effaith niwtral gweddilliol yn erbyn AC Amcan 1 a 5 gydag elfen o ansicrwydd hyd nes y bydd arolygon ac asesiadau ar lefel prosiect wedi cael eu cynnal. Dylai unrhyw gynigion ar gyfer datblygu geisio cyfleoedd i wella bioamrywiaeth drwy wneud gwelliannau i'r seilwaith gwyrdd. Nid yw'r safleoedd o fewn ardal risg llifogydd, gyda phosibilrwydd o effaith niwtral yn erbyn AC Amcan 11.

Mae lleoliad y safleoedd yng nghanol Bethel yn golygu eu bod o fewn pellter cerdded i'r cyfleusterau a'r gwasanaethau sydd ar gael yn y pentref. Mae posibilrwydd o effaith gadarnhaol bach hir dymor yn erbyn AC Amcan 2. Gan gymryd hyn i ystyriaeth, ynghyd â mynediad da at foddau cludiant cynaliadwy (pob safle o fewn 400m i safle bws) mae posibilrwydd o effaith gadarnhaol hir dymor bychan yn erbyn AC Amcan 10 trwy leihau'r angen i deithio yn y pentref. Fodd bynnag, cydnabyddir bod preswylwyr yn y dyfodol yn debygol o ddal i deithio i Fangor ar gyfer yr ystod fwyaf o wasanaethau / cyfleusterau a chyfleoedd cyflogaeth sydd ar gael. Ystyrir felly fod yna hefyd elfen o ansicrwydd o ran yr effeithiau cadarnhaol yn erbyn yr AC Amcan 10.

Mae yna bosibilrwydd o lefelau uwch o draffig; fodd bynnag, o ystyried maint y dewisiadau safle mae'n annhebygol y byddai unrhyw gynnydd yn y traffig yn sylweddol. Dylai lliniaru a ddarperir trwy bolisïau'r CDLl ar y Cyd (Adnau) sydd ar gael ar lefel prosiect sicrhau bod effeithiau ar y rhwydwaith ffyrdd presennol yn cael eu lleihau. Fodd bynnag, er nad ystyrir y bydd traffig yn debygol o gynyddu'n sylweddol, mae potensial i gynyddu allyriadau nwyon tŷ gwydr gydag effaith negyddol bychan ar newid yn yr hinsawdd yn y tymor byr. Yn yr hir dymor mae'n debygol y bydd allyriadau nwyon tŷ gwydr o weithgareddau cyffredinol gan gynnwys defnydd cerbydau yn lleihau o ganlyniad i reolaethau gollyngiadau llym ar gerbydau newydd drwy safonau Ewropeaidd. Fodd bynnag, mae hyn yn ansicr ar hyn o bryd. Mae posibilrwydd o effaith niwtral gweddilliol Amcan AC 3 ar gyfer safleoedd SP282, SP788 a SP962 gydag elfen o ansicrwydd. Mae'r asesiad safleoedd posibl ar gyfer safle SP963 yn dangos bod problemau sylweddol o ran mynediad at y rhwydwaith priffyrdd presennol ac ansawdd y rhwydwaith honno. O'i gymharu ag opsiynau eraill y safle, ystyrir felly fod yna botensial am effaith negyddol fechan yn erbyn AC Amcan 3 ar gyfer safle SP963, gydag elfen o ansicrwydd hyd nes y bydd astudiaethau lefel is mwy manwl wedi cael eu cynnal.

Bydd darparu amrywiaeth o dai hefyd yn cael effeithiau cadarnhaol i hyrwyddo cynhwysiant cymdeithasol a chydlyniant cymunedol. Dylai gwella'r ddarpariaeth o stoc tai newydd hefyd fod o fudd i iechyd y preswylwyr lleol. Nid oes unrhyw wrthdaro defnydd tir neu faterion sylweddol sy'n debygol o effeithio ar iechyd dynol, mae posibilrwydd o effaith gadarnhaol bychan yn erbyn Amcan AC 2 gydag elfen o ansicrwydd hyd nes y bydd cynigion manwl wedi cael eu cyflwyno.

Ar hyn o bryd nid ydym yn gwybod os bydd unrhyw gyflogaeth yn cael ei ddarparu ar y safle. Ni fyddai datblygiad yn arwain at golli unrhyw swyddi presennol ac nid oes unrhyw wahaniaethau sylweddol o ran mynediad at gyfleoedd cyflogaeth presennol yn y pentref. Mae posibilrwydd o effaith niwtral yn erbyn AC Amcan 6.

Mae Safleoedd SP282, SP788 a SP962 yn cynrychioli tir glas yn gyfagos i'r ffin anheddiad tra bo SP963 yn dir mewnlenwi o fewn ffurf adeiledig yr anheddiad. O'i gymharu â SP962 a SP282, mae datblygu SP788 yn debygol o integreiddio'n well gyda ffurf adeiledig yr anheddiad. Mae datblygiad yn SP962 a SP282 yn fwy tebygol o gael ei weld fel estyniad i'r pentref a byddai'n ymwthio i gefn gwlad agored. Mae gan ddatblygu ym mhob un o'r safleoedd y potensial i golli tir glas, ac felly yn cael effaith negyddol hir dymor bychan yn erbyn AC Amcan 8 trwy ddatblygu ardal na chafodd ei datblygu o'r blaen. O'u cymharu yn erbyn ei gilydd, ystyrir bod llai o ansicrwydd o ran yr effeithiau negyddol posibl ar y dirwedd o ganlyniad i ddatblygiad ar safle SP962 a SP282. Argymhellir y dylai unrhyw gynnig ar gyfer datblygu ar safle SP788 ganolbwyntio ar ddatblygu ardal y safle ger Rhes y Swyddfa Bost a'r B4366, a fyddai'n ffurfio estyniad mwy rhesymegol i'r pentref.

Dylid nodi na fydd datblygiad yn unrhyw un o'r safleoedd yn arwain at golli'r tir amaethyddol gorau a mwyaf amlbwrpas.

SP942 Tir ger Maes Coetmor, Bethesda

Amcan Arfarniad Cynaliadwyedd (AC)	Bioamrywiaeth	Cymuned ac Iechyd		Newid yn yr Hinsawdd	Yr laith Gymraeg	Diwylliant Threftadaeth	Yr Economi	Tai	Tirweddau	Gwastraff a Mwynau	Trafnidiaeth	Dŵr
	1	2		3	4	5	6	7	8	9	10	11
	0 ?	+	+?	0 ?	0	0 ?	0	++	- ?	-	?	0

Crynodeb

Mae'r safle hwn wedi'i ddynodi fel safle maes glas sydd o fewn ffin ddatblygu Bethesda. Nid oes unrhyw ddynodiadau bioamrywiaeth rhyngwladol, cenedlaethol na lleol nac unrhyw asedau treftadaeth dynodedig o fewn nac wrth ymyl y safle. Gallai colli tir maes glas gael mân effeithiau negyddol ar fioamrywiaeth drwy golli cyswllt a darnio coridorau gwyrdd. Fodd bynnag, ystyrir bod y polisïau lliniaru sy'n cael eu

darparu drwy'r Cydgynllun Datblygu Lleol yn addas ac ar gael ar lefel y prosiect, er mwyn sicrhau nad oes unrhyw effeithiau negyddol arwyddocaol. Mae effaith niwtral bosibl yn erbyn AC Amcan 1 gydag elfen o ansicrwydd nes y bydd arolygon ac asesiadau ar lefel y prosiect wedi'u cynnal. Dylai unrhyw gynigion datblygu chwilio am gyfleoedd i wella bioamrywiaeth drwy welliannau i'r seilwaith gwyrdd. Dylid nodi bod y safle ychydig o dan 1 cilomedr o Ardal Gadwraeth Arbennig a SoDdGA Eryri; fodd bynnag, o ystyried lleoliad a maint y safle, ni ystyrir y bydd yn debygol o gael unrhyw effeithiau arwyddocaol.

Nid oes unrhyw asedau treftadaeth dynodedig o fewn na ger y safle. Fodd bynnag, dylid nodi bod dwy Ardal Gadwraeth ac Adeilad Rhestredig tua 160m i'r de-ddwyrain o'r safle. Mae'n annhebygol y bydd y datblygiad yn cael effaith ar leoliad yr asedau treftadaeth, o ystyried bod y coed oddi ar yr A5 yn cuddio'r safleoedd. Ystyrir bod mesurau lliniaru addas yn cael eu darparu drwy bolisïau'r Cydgynllun Datblygu Lleol, sydd ar gael ar lefel y prosiect, er mwyn sicrhau nad oes unrhyw effeithiau negyddol sylweddol ar dreftadaeth. Mae posibilrwydd o effaith niwtral weddilliol yn erbyn AC Amcan 5, gydag elfen o ansicrwydd hyd nes y bydd arolygon ac asesiadau ar lefel y prosiect yn cael eu cynnal.

Nid yw'r safle o fewn ardal lle mae perygl o lifogydd, mae posibilrwydd o effaith niwtral yn erbyn AC Amcan 11.

Mae'r safle o fewn 1 km i gyfleusterau a gwasanaethau presennol yn y pentref, felly mae o fewn pellter cerdded rhesymol. O ystyried maint y safle, mae posibilrwydd o ddarparu cyfleusterau/gwasanaethau newydd; fodd bynnag, mae ansicrwydd ynglŷn â hyn ar y cam hwn. Mae posibilrwydd o effaith fach gadarnhaol yn erbyn Amcan 2 yr Arfarniad o Gynaliadwyedd. Mae gan y safle gysylltiadau trafnidiaeth gyhoeddus da (o fewn 400m i safle bws). O ystyried pellter y safle o gyfleusterau/gwasanaethau presennol a'r mynediad i drafnidiaeth gyhoeddus, mae posibilrwydd y bydd y datblygiad yn lleihau'r angen i deithio. Fodd bynnag, mae goleddf bach o'r gwasanaethau/cyfleusterau presennol i'r safle hwn, a allai rwystro mynediad i rai preswylwyr. Cydnabyddir hefyd bod pobl yn debygol o barhau i deithio i'r aneddiadau mwy, megis Bangor, er mwyn cael mynediad i ystod ehangach o wasanaethau/cyfleusterau a chyfleoedd cyflogaeth. Mae posibilrwydd o effaith ansicr yn erbyn AC Amcan 10.

Nid yw'r dystiolaeth sydd ar gael ar y cam hwn yn dangos bod unrhyw broblemau capasiti gyda'r rhwydwaith ffyrdd presennol. Mae proses asesu'r safle dan sylw wedi nodi y bydd angen rhai gwelliannau i briffyrdd yn nhermau mynediad, ond nad yw'r rhain yn arwyddocaol. Gallai'r gwaith datblygu ar y safle gynyddu traffig; fodd bynnag, mae'n annhebygol y bydd yn gynnydd sylweddol, o ystyried y mesurau lliniaru sy'n cael eu darparu drwy bolisïau'r Cyynllun Datblygu Lleol ar y cyd, ac sydd ar gael ar lefel y prosiect. Mae posibilrwydd o effaith niwtral weddilliol yn erbyn AC Amcan 3. Er nad ydym yn rhagweld cynnydd sylweddol yn lefelau'r traffig, mae posibilrwydd y bydd cynnydd yn yr allyriadau nwyon tŷ gwydr gydag effaith fach negyddol ar newid yn yr hinsawdd yn y tymor byr. Yn y tymor hwy, mae'n debygol y bydd allyriadau nwyon tŷ gwydr o weithgareddau cyffredinol, yn cynnwys defnyddio cerbydau yn lleihau, o ganlyniad i reoliadau llym ar allyriadau cerbydau newydd drwy safonau Ewropeaidd. Mae ansicrwydd ynglŷn â hyn ar y cam hwn.

ATODIAD 7 – AC O SAFLEOEDD GWYNEDD

Bydd darparu amrywiaeth o dai hefyd yn cael effeithiau cadarnhaol ar hyrwyddo cynhwysiant cymdeithasol a chydlyniant cymdeithasol. Dylai gwella'r stoc o dai newydd fod yn fuddiol hefyd i iechyd trigolion lleol. Nid oes unrhyw wrthdaro o ran defnydd tir nac unrhyw broblemau arwyddocaol, sy'n debygol o effeithio ar iechyd pobl, mae posibilrwydd o effaith fach gadarnhaol yn erbyn Amcan 2 yr Arfarniad o Gynaliadwyedd, gydag elfen o ansicrwydd hyd nes y bydd y cynigion manwl wedi'u cyflwyno.

Ni wyddom ar y cam hwn a fydd unrhyw gyfleoedd cyflogaeth ar gael ar y safle. Ni fyddai'r datblygiad yn arwain at golli unrhyw swyddi presennol, mae posibilrwydd o effaith niwtral yn erbyn AC Amcan 6.

Nid yw'r safle wedi'i ddiogelu gan ddynodiad tirwedd ac nid yw wedi'i nodi fel safle â phwysigrwydd gweledol uchel. Mae posibilrwydd o golli tir maes glas yn sgîl datblygu'r safle, ac felly effaith fach negyddol hirdymor yn erbyn AC Amcan 8 drwy ddatblygu ardal heb ei datblygu. Mae elfen o ansicrwydd yn bodoli oherwydd bydd maint, cynllun a dyluniad y datblygiad yn dylanwadu ar arwyddocâd yr effaith, a bydd angen cynnal asesiadau lefel is mwy manwl. Mae posibilrwydd y bydd colli tir maes glas hefyd yn cael effaith fach negyddol hir dymor yn erbyn AC Amcan 9. Dylid nodi nad yw'r safle yn cynnwys y tir amaethyddol gorau a mwyaf ac amlbwrpas.

Blaenau Ffestiniog											
Amcan Arfarniad Cynaliadwyedd (AC)	**Bioamrywiaeth**	**Cymuned ac Iechyd**		**Newid yn yr Hinsawdd**	**Yr iaith Gymraeg**	**Diwylliant & Threftadaeth**	**Economi**	**Tai**	**Tirwedau**	**Gwastraff a Mwynau**	**Cludiant**	**Dŵr**
	1	**2**		**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**	**11**
SP954 Tir ger Fronlas Terrace	**0 ?**	**--**	**+?**	**0 ?**	**0**	**0 ?**	**0**	**++**	**- ?**	**-**	**--**	**0**

Crynodeb

Caiff y safle dan sylw ei ddisgrifio fel tir wedi ei leoli gerllaw y ffin ddatblygu. Nid oes unrhyw ddynodiadau bioamrywiaeth rhyngwladol,

cenedlaethol na lleol nac unrhyw asedau treftadaeth dynodedig o fewn na gerllaw'r safle. Gallai colli safle tir maes glas o bosibl gael ychydig effaith negyddol ar fioamrywiaeth oherwydd colli cysylltedd a darnio coridorau gwyrdd. Dylid nodi bod y safle 700m i ffwrdd o SoDdGA Chwarel Gwenithfaen Madoc sydd wedi ei lleoli i gyfeiriad y gogledd ddwyrain. Ystyrir bod mesurau lliniaru digonol wedi eu darparu, ac ar gael ar lefel prosiect trwy bolisïau y CDLl ar y Cyd er mwyn sicrhau nad oes effeithiau negyddol sylweddol ar fioamrywiaeth na threftadaeth. Posibilrwydd o effaith niwtral gweddilliol yn erbyn AC Amcanion 1 a 5 gydag elfen o ansicrwydd hyd nes bydd arolygon ac asesiadau ar lefel prosiect wedi eu cwblhau. Dylai unrhyw gynigion ar gyfer datblygu edrych am gyfleoedd i wella bioamrywiaeth trwy sicrhau gwelliannau i isadeiledd gwyrdd. Nid yw'r safleoedd o fewn ardal lle ceir perygl o lifogydd yn erbyn AC Amcan 11.

Mae'r safle wedi ei leoli dros 2km o ganol Blaenau Ffestiniog a'r gwasanaethau / cyfleusterau sydd ar gael yno. Felly mae posibilrwydd o effaith negyddol uchel yn erbyn AC Amcan 2 gan nad yw'r safle o fewn pellter cerdded oddi wrth y gwasanaethau / cyfleusterau sydd ar gael. Mae lleoliad Blaenau Ffestiniog o fewn y Sir yn golygu bod y dref wedi ei hynysu oddi wrth aneddiadau eraill a'r gwasanaethau / cyfleusterau sydd ar gael ynddynt. Mae'r safle o fewn 400m i safle bws; fodd bynnag, o ystyried y pellter o ganol Blaenau Ffestiniog ac ynysedd yr anheddiad ystyrir na fydd y datblygiad yn lleihau'r angen i deithio. Posibilrwydd o effaith negyddol uchel yn erbyn AC Amcan 10, gydag elfen o ansicrwydd.

Mae posibilrwydd y byddai cynnydd yn y lefelau traffig; fodd bynnag, o ystyried maint y safle, mae'n anhebygol y byddai unrhyw gynnydd yn sylweddol. Dylai polisïau y CDLl ar y Cyd (Adnau) - sydd ar gael ar lefel prosiect – sicrhau bod unrhyw effeithiau ar y rhwydwaith ffyrdd presennol yn cael eu lleihau i'r eithaf. Fodd bynnag, er nad ystyrir bod lefel y traffig yn debygol o gynyddu'n sylweddol, mae posibilrwydd y bydd cynnydd mewn allyriadau nwy tŷ gwydr gydag ychydig o effaith negyddol ar newid hinsawdd yn y tymor byr. Yn yr hir dymor, mae'n debygol y bydd allyriadau nwy tŷ gwydr oddi wrth weithgareddau cyffredinol - yn cynnwys defnyddio peiriannau - yn lleihau oherwydd safonau Ewrop a rheolaeth gaeth ar allyriadau o beiriannau newydd. Fodd bynnag, ar hyn o bryd mae ansicrwydd ynghylch hyn. Posibilrwydd o effaith weddilliol niwtral AC Amcan 3 gydag elfen o ansicrwydd o ystyried bod y datblygiad yn anhebygol o leihau'r angen i deithio.

Bydd darparu ystod o dai yn cael effeithiau cadarnhaol o safbwynt hyrwyddo cynhwysiant cymdeithasol a chydlyniant cymunedol. Dylai cynyddu'r ddarpariaeth stoc tai newydd hefyd fod o fudd i iechyd y preswylwyr lleol. Nid oes unrhyw ddefnydd tir na materion arwyddocaol eraill ar y safle sydd yn wrthdrawiadol ac yn debygol o effeithio ar iechyd dynol, posibilrwydd o effaith gadarnhaol isel yn erbyn AC Amcan 2 gydag elfen o ansicrwydd hyd nes bydd cynigion manwl wedi eu cyflwyno. Mae'r safle gerllaw'r A470, felly argymhellir bod unrhyw gynnig am ddatblygu yn sicrhau bod tir clustog digonol rhwng y ffordd a'r datblygiad er mwyn lleihau i'r eithaf y llygredd sŵn oddi wrth beiriannau.

Ar y funud nid yw'n hysbys a fydd unrhyw swyddi ar gael ar y safleoedd. Ni fyddai datblygu yn arwain at golli unrhyw swyddi presennol ac nid oes unrhyw wahaniaethau arwyddocaol o safbwynt mynediad at y cyfleoedd cyflogaeth presennol yn y pentref. Posibilrwydd o effaith niwtral yn erbyn AC Amcan 6.

ATODIAD 7 – AC O SAFLEOEDD GWYNEDD

Nid yw'r safle wedi ei ddiogelu gan ddynodiad tirwedd nac wedi ei adnabod fel un sydd yn bwysig o safbwynt nodweddion gweledol. Mae datblygu'r safle yn creu'r posibilrwydd o golli tir maes glas ac oherwydd hynny effaith negyddol isel yn y tymor hir yn erbyn AC Amcan 8 oherwydd datblygu ardal nad oedd wedi ei datblygu yn flaenorol. Er y gall datblygu arwain at newid yng nghymeriad yr ardal agosaf at y safle, ni ragwelir y bydd y newid hwn yn sylweddol niweidiol oherwydd maint cymharol Blaenau Ffestiniog. Elfen o ansicrwydd i'r holl safleoedd hyd nes bydd rhagor o asesiadau lefel ïs wedi eu cwblhau. Mae colli tir maes glas hefyd yn golygu'r posibilrwydd o effaith negyddol isel yn erbyn AC Amcan 9.

Ni fydd datblygu'r safle yn arwain at golli tir amaethyddol gorau a mwyaf amlbwrpas.

SP918 Caeau Chwarae Blaenorol, Blaenau Ffestiniog											
Amcan AC	**Bioamrywiaeth**	**Cymuned ac Iechyd**		**Newid Hinsawdd**	**Yr Iaith Gymraeg**	**Treftadaeth a Diwylliant**	**Economi**	**Tai**	**Tirweddau**	**Gwastraff a Mwynau**	**Trafnidiaeth**	**Dŵr**
	1	2		3	4	5	6	7	8	9	10	11
Sgôr AC	0 ?	--?	?	0 ?	0	0 ?	-	++	- ?	-	-- ?	0

Crynodeb

Mae'r safle hwn wedi'i ddosbarthu'n dir glas a leolir o fewn y ffin ddatblygu. Nid oes unrhyw ddynodiadau bioamrywiaeth rhyngwladol, cenedlaethol neu leol neu asedau treftadaeth dynodedig o fewn y safle neu'n gyfagos iddo. Mae posibilrwydd y gallai colli tir glas gael effeithiau negyddol bach ar fioamrywiaeth drwy golli cysylltiadau a darnio coridorau gwyrdd. Dylid nodi bod y safle'n 550m i ffwrdd o SoDdGA Tan Y Grisiau sy'n gorwedd i'r gogledd orllewin. Ystyrir y darperir mesurau lliniaru addas drwy bolisïau Adneuo'r CDLl ar y Cyd ac maent ar gael ar lefel prosiect i sicrhau nad oes unrhyw effeithiau negyddol sylweddol ar fioamrywiaeth neu dreftadaeth. Potensial am effaith niwtral gweddilliol yn erbyn Amcanion AC 1 a 5 gydag elfen o ansicrwydd hyd nes y cynhelir arolygon ac asesiadau ar lefel prosiect. Dylai unrhyw gynigion ar gyfer datblygu geisio cyfleoedd i wella bioamrywiaeth drwy welliannau i'r isadeiledd gwyrdd. Nid yw'r safleoedd o fewn ardal risg llifogydd, potensial am effaith niwtral yn erbyn Amcan AC 11.

ATODIAD 7 – AC O SAFLEOEDD GWYNEDD

Lleolir y safle dros 1.5km o ganol Blaenau Ffestiniog a'r gwasanaethau/cyfleusterau sydd ar gael. Ceir felly botensial am effaith negyddol mawr yn erbyn Amcan AC 2 gan nad yw'r safle o fewn pellter cerdded i gyfleusterau/gwasanaethau presennol. Yn ogystal, ceir elfen o ansicrwydd gan fod y safle'n gyfagos i gyfleoedd cyflogaeth presennol yn ffatri Rehau. Mae lleoliad Blaenau Ffestiniog o fewn y Sir yn golygu ei fod wedi'i ynysu o aneddiadau eraill a'r cyfleusterau/ gwasanaethau sydd ar gael ynddynt. Mae'r safle o fewn 400m o arhosfan bysiau; fodd bynnag, o ystyried y pellter o ganol Blaenau Ffestiniog a bod yr anheddiad wedi'i ynysu, ystyrir na fydd datblygu'n lleihau'r angen i deithio. Potensial am effaith negyddol mawr yn erbyn Amcan AC 10, gydag elfen o ansicrwydd.

Ceir y potensial am gynyddu lefelau traffig; fodd bynnag, o ystyried maint y safle, mae'n annhebygol y byddai unrhyw gynnydd yn sylweddol. Dylai mesurau lliniaru a ddarperir drwy bolisïau Adnau'r CDLlC ar y Cyd, ac sydd ar gael ar lefel prosiect, sicrhau bod effeithiau ar y rhwydwaith ffyrdd presennol yn cael eu lleihau. Fodd bynnag, tra nad ystyrir bod traffig yn debygol o gynyddu'n sylweddol, mae potensial i gynyddu allyriadau nwyon tŷ gwydr gydag effaith negyddol bach ar newid hinsawdd yn y tymor byr. Yn y tymor hwy, mae'n debygol y bydd allyriadau nwyon tŷ gwydr o weithgareddau cyffredinol, gan gynnwys y defnydd o gerbydau, yn lleihau o ganlyniad i fesurau rheoli allyriadau caeth ar gerbydau newydd trwy safonau Ewropeaidd. Fodd bynnag, mae hyn yn ansicr ar hyn o bryd. Potensial am effaith niwtral gweddilliol yn erbyn Amcan AC 3 gydag elfen o ansicrwydd, o ystyried bod datblygu yn anhebygol o leihau'r angen i deithio.

Bydd y ddarpariaeth o ystod o dai yn cael effeithiau cadarnhaol o ran hyrwyddo cynhwysiad cymdeithasol a chydlyniant cymunedol. Dylai gwella'r ddarpariaeth o stoc tai newydd hefyd fod yn fuddiol i iechyd preswylwyr lleol. Nid oes unrhyw fathau o ddefnydd tir sy'n gwrthdaro neu broblemau sylweddol yn y safle sy'n debygol o effeithio iechyd dynol. Mae'r safle'n gyfagos i'r A496, felly argymhellir bod unrhyw gynnig ar gyfer datblygu yn sicrhau bod clustogfa briodol rhwng y ffordd a'r datblygiad i leihau'r llygredd sŵn a grëir gan gerbydau. Bydd datblygu'n arwain at golli caeau chwarae. Nid ystyrir bod hyn yn sylweddol oherwydd y gellid eu hadleoli a'u darparu yn rhywle arall. Mewn cydnabyddiaeth o golli caeau chwarae, ystyrir bod yr effaith posibl ar iechyd (Amcan AC 2) yn ansicr.

Lleolir y safle o fewn safle cyflogaeth dynodedig sy'n cael ei ddiogelu (CDU Gwynedd). Byddai datblygu'r safle felly'n arwain at golli tir cyflogaeth ac adlewyrchir hyn yn y sgôr negyddol bach yn erbyn Amcan AC 6.

Nid yw'r safle wedi'i ddiogelu gan ddynodiad tirwedd neu wedi'i nodi fel un o bwysigrwydd gweledol sylweddol. Byddai gan ddatblygu ym mhob un o'r safleoedd y potensial i golli tir glas ac felly effaith negyddol tymor hir bach yn erbyn Amcanion AC 8 drwy ddatblygu ardal sydd heb ei datblygu'n flaenorol. Tra gall datblygu arwain at newid yng nghymeriad yr ardal gyfagos, ni ragwelir y bydd y newid hwn yn amharu ar yr ardal yn sylweddol oherwydd maint cymharol Blaenau Ffestiniog. Ceir elfen o ansicrwydd o ran bob safle hyd nes y cynhelir asesiadau lefel is manylach. Mae gan golli tir glas hefyd y potensial am effaith negyddol tymor hir bach yn erbyn Amcan AC 9.

ATODIAD 7 – AC O SAFLEOEDD GWYNEDD

Ni fydd datblygu ar y safle'n arwain at golli'r tir amaethyddol gorau a mwyaf amlbwrpas.

Bontnewydd											
SA Objective	**Biodiversity**	**Community & Health**		**Climate Change**	**Welsh Language**	**Cultural & Heritage**	**Economy**	**Housing**	**Landscapes**	**Waste & Minerals**	**Transport**	**Water**
	1	**2**		**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**	**11**
SP669	**0?**	**+**	**+?**	**-?**	**0**	**0?**	**0**	**++**	**-?**	**-**	**+**	**0**

Summary

Mae'r safle wedi ei leoli ar dir glas o fewn ffin datblygu'r CDU. Nid oes unrhyw ddynodiadau bioamrywiaeth rhyngwladol, cenedlaethol neu leol nac asedau treftadaeth dynodedig yn y safle nac yn agos atynt. Gallai colli tir glas o bosib gael mân effeithiau negyddol ar fioamrywiaeth trwy golli cysylltedd a darnio coridorau gwyrdd. Fodd bynnag, ystyrir bod digon o liniaru yn cael ei ddarparu trwy bolisïau CDLl a'i fod ar gael hefyd ar lefel y prosiect er mwyn sicrhau na fydd unrhyw effeithiau negyddol sylweddol. Mae potensial effaith niwtral gweddilliol yn erbyn Amcan AG1 a 5 gydag elfen o ansicrwydd hyd nes y cynhaliwyd arolygon ac asesiadau ar lefel y prosiect. Dylai unrhyw gynigion am ddatblygu geisio cyfleoedd i gyfoethogi bioamrywiaeth trwy welliannau i'r seilwaith gwyrdd.

Nid yw'r safle mewn ardal lle mae risg o lifogydd; potensial am effaith niwtral yn erbyn Amcan AG 11.

Ystyrir bod y safle o fewn pellter cerdded hawdd o'r gwasanaethau a'r cyfleusterau presennol yn y pentref. Mae modd cyrraedd cludiant cyhoeddus yn hawdd o'r safle (arosfan bws o fewn 400m) ac mae o fewn pellter gyfleus i Gaernarfon. Cydnabyddir y bydd trigolion yn dal i deithio i Gaernarfon ar gyfer rhai gwasanaethau/cyfleusterau ond gan fod Caernarfon mor agos, ni ystyrir bod arwyddocâd i hyn.

Mae mynediad i'r safle'n dda ac nid yw'n debygol o gynyddu lefelau traffig yn sylweddol. O gofio maint y safle a nifer fechan yr anheddau sydd eu hangen ar gyfer y pentref, nid yw'n debygol y byddai datblygiad yn cyfrannu'r sylweddol ar lefelau'r traffig. Mae mesurau lliniaru addas ar gael er mwyn sicrhau na fydd effeithiau negyddol sylweddol. Potensial am effaith niwtral gweddilliol, gydag elfen o ansicrwydd hyd nes y cynhelir asesiadau lefel is mwy manwl. Y mae potensial am effeithiau cronnus gyda datblygu ar y dewisiadau safle eraill yn ardal y cynllun. Bydd angen ystyried hyn ymhellach trwy AG ar y CDLlC a Adneuwyd. Er nad ystyrir y bydd traffig yn cynyddu'n sylweddol, mae potensial i

gynyddu allyriadau nwyon tŷ gwydr gyda mân effaith negyddol ar newid hinsawdd yn y tymor byr. Yn y tymor hwy, mae'n debyg mai lleihau wnaiff allyriadau nwyon tŷ gwydr o weithgareddau cyffredinol gan gynnwys defnyddio cerbydau o ganlyniad i gamau rheoli allyriadau llym ar gerbydau newydd trwy safonau Ewropeaidd. Fodd bynnag, nid oes sicrwydd am hynny ar hyn o bryd.

Bydd darparu amrywiaeth o dai yn cael effeithiau cadarnhaol o ran hybu cynhwysiant cymdeithasol a chydlyniad cymunedol. Dylai gwella'r ddarpariaeth stoc tai newydd hefyd fod yn llesol i iechyd y trigolion lleol. Nid oes gwrthdaro o ran defnydd tir na phroblemau arwyddocaol yn unrhyw rai o'r dewisiadau safle sy'n debyg o effeithio ar iechyd dynol; potensial am fân effaith cadarnhaol yn erbyn Amcan AG 2 gydag elfen o ansicrwydd hyd nes y cyflwynir cynigion manwl.

Ni fyddai datblygu ar y dewisiadau safle yn arwain at golli unrhyw waith presennol.

Nid yw'r safle wedi ei warchod gan ddynodiad tirwedd ac ni chawsant eu nodi fel rhai o bwysigrwydd gweledol uchel. Mae gan ddatblygu ar y safle botensial i golli tir glas ac felly mân effaith negyddol tymor-hir yn erbyn Amcan AG 8 trwy ddatblygu ardal nas datblygwyd o'r blaen. Nid yw'n debygol y bydd unrhyw ddatblygu ar y safle yn cael effeithiau negyddol arwyddocaol ar y tirwedd. Mae gan golli tir glas hefyd botensial am fân effaith negyddol tymor-hir yn erbyn Amcan AG 9.

Dylid nodi nad yw'r safle'n cynnwys y tir amaethyddol gorau a mwyaf amlochrog.

Botwnnog											
Amcan AC	**Bioamrywiaeth**	**Cymuned a Iechyd**		**Newid yn yr Hinsawdd**	**Yr Iaith Gymraeg**	**Diwylliant a Threftadaeth**	**Economi**	**Tai**	**Tirweddau**	**Gwastraff a Mwynau**	**Trafnidiaeth**	**Dŵr**
	1	**2**		**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**	**11**
SP433 Cae Cefn Capel	**0 ?**	**-**	**+?**	**0 ?**	**0**	**0 ?**	**0**	**++**	**- ?**	**-**	**- - ?**	**0**
SP956 Tir gerllaw Llyn	**0 ?**	**-**	**+?**	**0 ?**	**0**	**0 ?**	**0**	**++**	**-**	**-**	**- - ?**	**0**

ATODIAD 7 – AC O SAFLEOEDD GWYNEDD

Alys												
SP957 Tir gerllaw Pentre	**0 ?**	**-**	**+?**	**0 ?**	**0**	**0 ?**	**0**	**++**	**- ?**	**-**	**- - ?**	**0**

Crynodeb

Mae pob un o'r tri safle wedi eu lleoli ar dir a ddosbarthwyd fel tir maes glas o fewn y ffurf adeiledig Botwnnog. Mae safleoedd SP433 a SP957 yn cynrychioli tir mewnlenwi addas o fewn ffurf adeiledig yr anheddiad. Nid oes unrhyw ddynodiadau bioamrywiaeth rhyngwladol, cenedlaethol neu leol, neu asedau treftadaeth dynodedig o fewn, gerllaw neu yn agos i'r safleoedd. Gallai colli tir maes glas gael effaith negyddol bychan ar fioamrywiaeth drwy golli cysylltedd a darnio coridorau gwyrdd. Fodd bynnag, mae'r safleoedd o fewn ffurf adeiledig yr anheddiad a bernir bod yna liniaru addas wedi'i ddarparu trwy bolisïau CDLl ar y Cyd sydd ar gael ar lefel y prosiect i sicrhau nad oes unrhyw effeithiau negyddol arwyddocaol. Mae potensial ar gyfer effaith niwtral gweddilliol yn erbyn AC Amcan 1 a 5 gydag elfen o ansicrwydd hyd nes y bydd arolygon ac asesiadau ar lefel prosiect wedi cael eu cynnal. Dylai unrhyw gynigion ar gyfer datblygiadau geisio cyfleoedd i wella bioamrywiaeth drwy wneud gwelliannau i'r seilwaith gwyrdd. Nid yw'r safle o fewn ardal risg llifogydd, ac mae potensial ar gyfer effaith niwtral yn erbyn Arfarniad Cynaliadwyedd Amcan 11.

Mae pob un o'r opsiynau safle o fewn pellter cerdded i'r cyfleusterau a'r gwasanaethau cyfyngedig sydd ar gael yn y pentref. Fodd bynnag, mae'n annhebygol y bydd yr amrediad gwael o gyfleusterau / gwasanaethau a chyfleoedd cyflogaeth presennol yn ddigon i fodloni holl anghenion preswylwyr newydd. Bernir felly bod y potensial ar gyfer effaith negyddol hirdymor bychan yn erbyn AC Amcan 2. Mae'r opsiynau safle i gyd o fewn 400m i arosfan bws; fodd bynnag, o ystyried y diffyg presennol o gyfleusterau / gwasanaethau sydd ar gael a lleoliad cymharol ynysig Botwnnog, bernir na fydd datblygu yn lleihau'r angen i deithio. Bydd dal angen i breswylwyr deithio i aneddiadau mwy o faint i gael mynediad i ystod ehangach o gyfleusterau / gwasanaethau a chyfleoedd cyflogaeth. Mae potensial ar gyfer effaith negyddol fawr yn erbyn AC Amcan 10, gydag elfen o ansicrwydd.

Mae potensial ar gyfer lefelau uwch o draffig; fodd bynnag, o ystyried maint y safle, mae'n annhebygol y byddai unrhyw gynnydd yn sylweddol. Dylai lLliniaru a ddarperir trwy bolisïau CDLl ar y Cyd Adnau ac sydd ar gael ar lefel y prosiect sicrhau bod effaith ar y rhwydwaith ffyrdd presennol yn cael ei leihau. Fodd bynnag, er nad ystyrir y bydd traffig yn debygol o gynyddu'n sylweddol, mae potensial i gynyddu allyriadau nwyon tŷ gwydr gydag effaith negyddol fechan ar newid yn yr hinsawdd yn y tymor byr. Yn yr hir dymor mae'n debygol y bydd allyriadau nwyon tŷ gwydr o weithgareddau cyffredinol gan gynnwys defnydd o gerbydau yn lleihau o ganlyniad i reolaethau gollyngiadau llym ar gerbydau newydd drwy safonau Ewropeaidd. Fodd bynnag, mae hyn yn ansicr ar hyn o bryd. Mae potensial ar gyfer effaith gweddilliol niwtral yn erbyn Amcan AC 3 gydag elfen o ansicrwydd, o ystyried bod datblygu yn annhebygol o leihau'r angen i deithio. Dylid nodi bod yna faterion mynediad posibl mewn perthynas â safle SP956; fodd bynnag, mae'r rhain yn annhebygol o fod yn sylweddol.

ATODIAD 7 – AC O SAFLEOEDD GWYNEDD

Bydd darparu ystod o dai hefyd yn cael effeithiau cadarnhaol i hyrwyddo cynhwysiant cymdeithasol a chydlyniant cymunedol. Dylai gwella'r ddarpariaeth o stoc tai newydd hefyd fod o fudd i iechyd y preswylwyr lleol. Nid oes unrhyw wrthdaro o ran defnydd tir neu faterion sylweddol sy'n debygol o effeithio ar iechyd dynol, ac mae potensial am effaith gadarnhaol fechan yn erbyn AC Amcan 2 gydag elfen o ansicrwydd hyd nes y bydd cynigion manwl wedi cael eu cyflwyno.

Ar hyn o bryd nid ydym yn gwybod os bydd unrhyw gyflogaeth yn cael ei ddarparu ar y safleoedd. Ni fyddai datblygu yn arwain at golli unrhyw swyddi presennol ac nid oes unrhyw wahaniaethau sylweddol o ran mynediad at gyfleoedd cyflogaeth presennol yn y pentref. Ae potensial ar gyfer effaith niwtral yn erbyn AC Amcan 6.

Nid yw'r opsiynau safle wedi cael eu diogelu gan ddynodiad tirwedd, neu wedi eu hadnabod fel rhai sydd â phwysigrwydd gweledol uchel. Mae gan ddatblygu ym mhob un o'r safleoedd y potensial i golli tir glas, ac felly cael effaith negyddol hirdymor bychan yn erbyn AC Amcan 8 drwy ddatblygu ardal sydd heb ei datblygu o'r blaen. Mae elfen o ansicrwydd ar gyfer pob safle hyd nes y bydd asesiadau lefel is yn fwy manwl wedi cael eu cynnal. Mae gan golli tir glas hefyd y potensial ar gyfer effaith negyddol hirdymor bychan yn erbyn AC Amcan 9.

Dylid nodi nad oedd yr un o'r safleoedd yn cynnwys y tir amaethyddol gorau a mwyaf amlbwrpas.

Nid yw'r AC wedi nodi unrhyw wahaniaethau sylweddol rhwng yr opsiynau safle yn erbyn Amcanion yr Arfanriad Cynaliadwyedd, nad yw'n syndod o ystyried eu bod mor agos i'w gilydd.

Caernarfon											
Amcan Arfarniad Cynaliadwyedd (AC)	**Bioamrywiaeth**	**Cymuned ac Iechyd**		**Newid yn yr Hinsawdd**	**Yr iaith Gymraeg**	**Diwylliant a Threftadaeth**	**Economi**	**Tai**	**Tirwedau**	**Gwastraff a Mwynau**	**Cludiant**	**Dŵr**
	1	**2**		**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**	**11**
SP 707 Yng Nghefn Maes	**0 ?**	**-**	**+?**	**- ?**	**0**	**0 ?**	**0**	**++**	**- ?**	**-**	**- ?**	**0**

ATODIAD 7 – AC O SAFLEOEDD GWYNEDD

Gwynedd												
SP 906 Cyn Randiroedd	**0 ?**	**-**	**+?**	**- ?**	**0**	**0 ?**	**0**	**++**	**- ?**	**-**	**- ?**	**0**
SP 907 Tir yng Nghae Bold	**0 ?**	**-**	**+?**	**- ?**	**0**	**0 ?**	**0**	**++**	**- ?**	**-**	**- ?**	**0**
SP 912 Cyn Ysgol yr Hendre	**0 ?**	**-**	**+?**	**- ?**	**0**	**0 ?**	**0**	**++**	**+ ?**	**++**	**- ?**	**0**

Crynodeb

Mae safle SP 907 yn golygu tir maes glas sydd yn ymestyn hyd at ffin anheddiad y CDU; mae safle SP707 a SP 906 yn diroedd maes glas sydd wedi eu lleoli o fewn y ffin anheddiad; ac mae SP 912 yn cynrychioli safle tir llwyd o fewn y ffin anheddiad. Nid oes unrhyw ddynodiadau bioamrywiaeth rhyngwladol, cenedlaethol na lleol o fewn nac wrth ymyl y safleoedd hyn. Gallai colli tir maes glas ar safleoedd SP 707, SP 906 a SP 907 o bosibl gael mân effeithiau negyddol ar fioamrywiaeth oherwydd colli cysylltedd a darnio coridorau gwyrdd. Mae ACA Glannau'r Fenai a Bae Conwy o fewn 1km i safleoedd SP 707, SP 906 & SP 907 ac ychydig dros 1km o safle SP 912. Mae SoDdGA Afon Seiont tua 350m o SP 912 a'r safleoedd eraill ychydig dros 1km i ffwrdd. Ystyrir bod polisiau y Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd yn darparu mesurau lliniaru addas ac ar gael ar lefel prosiect i sicrhau na fydd unrhyw effeithiau sylweddol ar fioamrywiaeth o ganlyniad i ddatblygu ar y dewisiadau hyn o safleoedd. Posibilrwydd y bydd effaith niwtral gweddilliol ar safleoedd SP 707, SP 906 a SP 907 yn erbyn AC Amcan 1 gydag elfen o ansicrwydd hyd nes bydd arolygon ac asesiadau lefel prosiect wedi eu cwblhau. Safle tir llwyd yw SP 912 a gall hwn hefyd fod â gwerth uchel o safbwynt bioamrywiaeth. O safbwynt y safleoedd eraill, ystyrir bod polisiau y Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd yn darparu mesurau lliniaru addas ac ar gael ar lefel prosiect i sicrhau na fydd unrhyw effeithiau sylweddol ar fioamrywiaeth o ganlyniad i ddatblygu ar y dewisiadau hyn o safleoedd. Posibilrwydd y bydd effaith niwtral gweddilliol ar safle SP 912 yn erbyn AC Amcan 1 gydag elfen o ansicrwydd hyd nes bydd arolygon ac asesiadau lefel prosiect wedi eu cwblhau. Dylai unrhyw gynigion ar gyfer datblygu edrych am gyfleoedd i ddiogelu bioamrywiaeth trwy gyfrwng gwelliannau i'r seilwaith gwyrdd

Nid oes unrhyw ddynodiadau treftadaeth rhyngwladol, cenedlaethol na lleol o fewn y safleoedd hyn nac yn agos iddynt. Mae nifer o Adeiladau Rhestredig yng Nghaernarfon ac mae Ardal Gadwraeth a dau o Henebion Rhestredig i'r gorllewin o'r safleoedd a ddewiswyd. O ystyried maint y safleoedd a'r mesurau lliniaru a ddarperir trwy bolisiau'r CDLl ar y Cyd ac sydd ar gael ar lefel prosiect, mae'n anhebygol y bydd unrhyw effeithiau sylweddol ar dreftadaeth. Er y gall datblygu arwain at newid yng nghymeriad yr ardal sydd union gerllaw y safle, ni ragwelir y bydd y newid hwn yn niweidiol iawn i leoliad yr asedau treftadaeth oherwydd maint cymharol tref Caernarfon. Posibilrwydd o effaith niwtral gweddilliol ar bob dewis o safle yn erbyn AC Amcan 5 gydag elfen o ansicrwydd hyd nes bydd arolygon ac asesiadau lefel prosiect wedi eu cwblhau.

Nid yw'r safleoedd o fewn ardal lle ceir perygl o lifogydd, posibilrwydd o effaith niwtral yn erbyn AC Amcan 11.

ATODIAD 7 – AC O SAFLEOEDD GWYNEDD

Mae'r safleodd hyn i gyd wedi eu lleoli ar gyrion yr anheddiad ac nid ydynt o fewn pellter cerdded (1km) i'r holl gyfleusterau a gwasanaethau sydd ar gael yng nghanol tref Caernarfon. Posibilrwydd o effaith negyddol isel yn erbyn AC Amcan 2. O ystyried yr ystod eang o gyfleusterau / gwasanaethau sydd ar gael a bod yr holl ddewisiadau o safleoedd o fewn 400m o safle bws, ystyrir bod posibilrwydd o effaith hir dymor gadarnhaol (ond isel) yn erbyn AC Amcan 10 trwy leihau'r angen am deithio.

Mae posibilrwydd y bydd cynnydd mewn lefelau traffig; er, o ystyried maint y safleoedd dan sylw, fesul un y maent yn anhebygol o arwain at gynnydd sylweddol. Mae gwybodaeth a geir yn yr asesiad ymgeisio manwl o'r safleoedd yn nodi bod y drefn priffyrdd bresennol yn is-safonol ac mai'r unig fodd i'w gwella fyddai trwy fuddsoddiad economaidd mawr a bod materion yn codi o safbwynt mynediad i'r holl safleoedd. Dylai mesurau lliniaru a ddarperir trwy bolisiau'r CDLl ar y Cyd ac sydd ar gael ar lefel prosiect sicrhau nad yw'r effeithiau negyddol yn rhai sylweddol. Er na thybir bod lefelau traffig yn debygol o gynyddu'n sylweddol, mae posibilrwydd y cynyddir allyriadau nwyon tŷ gwydr gydag effaith negyddol isel ar newid hinsawdd yn y tymor byr. Yn y hir dymorach, mae'n debygol y bydd allyriadau nwyon tŷ gwydr oddi wrth weithgareddau cyffredinol gan gynnwys y defnydd o beiriannau yn lleihau oherwydd safonau Ewrop a rheolaeth gaeth ar allyriadau o beiriannau newydd. Fodd bynnag, ar hyn o bryd nid oes sicrwydd ynghylch hyn. Posibilrwydd o effaith negyddol gweddilliol isel yn y hir dymor o dan AC Amcan 3 ond eto mae elfen o ansicrwydd.

Ar hyn o bryd nid yw'n wybyddus os bydd swyddi ar gael ar y safleoedd hyn. NI fyddai datblygu yn arwain at golli unrhyw swyddi presennol ac nid oes gwahaniaethau sylweddol o safbwynt mynediad at gyfleoedd gwaith yn y pentref. Posibilrwydd o effaith niwtral yn erbyn AC Amcan 6.

Bydd darparu ystod o dai newydd yn cael effaith gadarnhaol o safbwynt hyrwyddo cynhwysiant cymdeithasol a chydlyniad cymunedol. Dylai cynyddu'r ddarpariaeth stoc tai newydd hefyd fod o fudd i iechyd y preswylwyr lleol. Nid oes unrhyw ddefnydd tir gwrthdrawiadol nac unrhyw faterion arwyddocaol sydd yn debygol o effeithio ar iechyd dynol, posibilrwydd o effaith gadarnhaol isel yn erbyn AC Amcan 2 gydag elfen o ansicrwydd hyd nes bydd cynigion manwl wedi eu cyflwyno.

Nid yw'r dewis safleoedd wedi eu diogelu trwy ddynodiad tirwedd nac wedi eu nodi fel safleoedd o bwysigrwydd gweledol uchel. Gallai datblygu ar safleoedd SP 707, SP 906 a SP 907 arwain at golli tir maes glas ac oherwydd hynny mae iddynt effaith negyddol isel yn y hir dymor yn erbyn AC Amcan 8 trwy ddatblygu ar ardal nad oedd wedi ei datblygu yn flaenorol. Gellid galw datblygu ar safleoedd SP 707 a SP 907 yn dresmasu ar dir cefn gwlad agored ac felly gydag effaith negyddol mwy arwyddocaol; fodd bynnag, ar hyn o bryd nid oes sicrwydd ynghylch hyn. Mae datblygu ar safle SP 912 yn golygu'r posibilrwydd o adnewyddu ardal tir llwyd ac felly mae yma'r posibilrwydd o effaith gadarnhaol isel ar y tirwedd yn y hir dymor. Elfen o ansicrwydd o safbwynt yr holl safleoedd hyd nes bydd arolygon ac asesiadau manwl lefel ïs wedi eu cwblhau. Byddai colli tir maes glas ar safleoedd SP 707, SP 906 a SP 907 hefyd yn golygu'r posibilrwydd o effaith negyddol isel yn y hir dymor yn erbyn AC Amcan 9. Mae datblygu ar safle SP 912 hefyd gyda'r posibilrwydd o effaith gadarnhaol uchel yn y hir dymor yn erbyn AC Amcan

9 gan ei fod i gyd yn dir llwyd.

Dylid nodi nad yw unrhyw un o'r safleoedd hyn yn cynnwys tir amaethyddol gorau a mwyaf amlbwrpas.

Mae'r AC wedi canfod bod rhai gwahaniaethau allweddol rhwng y safleoedd. O gymharu gydag opsiynau eraill o safleoedd, mae datblygu safle SP 912 yn golygu'r posibilrwydd o effeithiau cadarnhaol ar dirwedd a phriddoedd trwy ddefnyddio ac adnewyddu tir llwyd. Gellid gweld datblygu ar safleoedd SP 707 a SP 907 fel tresmasu ar dir cefn gwlad agored ac felly gydag effaith negyddol mwy arwyddocaol na safleoedd SP 707 & SP 912; fodd bynnag, ar hyn o bryd nid oes sicrwydd ynghylch hyn. Nid oes unrhyw wahaniaethau arwyddocaol rhwng y safleoedd o safbwynt pellter cerdded i gyfleusterau a gwasanaethau presennol; fodd bynnag, dylid nodi mai safle SP 906 yw'r agosaf at ganol y dref.

SP911 Tir yn gyfagos i Stad Bryn Rhos, Caernarfon											
Amcan AC	**Bioamrywiaeth**	**Cymuned ac Iechyd**		**Newid Hinsawdd**	**Yr Iaith Gymraeg**	**Treftadaeth a Diwylliant**	**Economi**	**Tai**	**Tirweddau**	**Gwastraff a Mwynau**	**Trafnidiaeth**	**Dŵr**
	1	**2**		**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**	**11**
SP707 Y tu ôl i Faes Gwynedd	**0 ?**	**+?**	**+?**	**0 ?**	**0**	**0 ?**	**+**	**++**	**- ?**	**-**	**+ ?**	**0**

Crynodeb

Mae'r safle mawr hwn wedi'i ddosbarthu'n dir glas sy'n gyfagos i ffin ddatblygu'r CDU. Nid oes unrhyw ddynodiadau bioamrywiaeth rhyngwladol, cenedlaethol neu leol neu asedau treftadaeth dynodedig o fewn y safle neu'n gyfagos iddo. Mae posibilrwydd y gallai colli tir glas gael effeithiau negyddol bach ar fioamrywiaeth drwy golli cysylltiadau a darnio coridorau gwyrdd. Fodd bynnag, ystyrir y darperir mesurau lliniaru addas drwy bolisïau'r CDLl ar y Cyd ac maent ar gael ar lefel prosiect i sicrhau nad oes unrhyw effeithiau negyddol sylweddol. Potensial am effaith niwtral gweddilliol yn erbyn Amcanion AC 1 a 5 gydag elfen o ansicrwydd hyd nes y cynhelir arolygon ac asesiadau ar lefel prosiect. Dylai unrhyw gynigion ar gyfer datblygu geisio cyfleoedd i wella bioamrywiaeth a threftadaeth lle bynnag y bo modd.

Nid yw'r safleoedd o fewn ardal risg llifogydd, potensial am effaith niwtral yn erbyn Amcan AC 11.

ATODIAD 7 – AC O SAFLEOEDD GWYNEDD

Lleolir y safle cryn bellter i ffwrdd o ganol Caernarfon ac nid yw felly o fewn pellter cerdded i'r gwasanaethau/cyfleusterau sydd ar gael. Fodd bynnag, mae o fewn pellter cerdded o ardal gyflogaeth fawr bresennol Stad Ddiwydiannol Cibyn. O ystyried yr ystod o wasanaeth/cyfleusterau sydd ar gael yng Nghaernarfon a bod gan y safle fynediad da i gyflogaeth bresennol a thrafnidiaeth gynaliadwy (arhosfan bysiau o fewn 400m) ystyrir bod potensial am effaith cadarnhaol tymor hir bach yn erbyn Amcan AC 2 yn ogystal ag Amcan AC 10 drwy leihau'r angen i deithio. Ceir elfen o ansicrwydd yn erbyn y ddau Amcan AC o ystyried y pellter i ganol Caernarfon.

Nid yw'r arfarniad safle posib a wnaed gan y Cyngor yn nodi unrhyw broblemau o ran capasiti mewn perthynas â'r rhwydwaith priffyrdd presennol. Gall fod rhai problemau yn nhermau mynediad ond nid ystyrir eu bod yn sylweddol. Mae hefyd yn nodi y byddai angen ymestyn y cyfyngiad cyflymder ar gyfer datblygiad yn y safle hwn. Ceir potensial am lefelau uwch o draffig o ganlyniad i ddatblygu yn y safle; fodd bynnag, dylai mesurau lliniaru a ddarperir drwy bolisïau Adnau'r CDLl ar y Cyd ac sydd ar gael ar lefel prosiect sicrhau bod effeithiau ar y rhwydwaith ffyrdd presennol yn cael eu lleihau ac nid oes effeithiau sylweddol. Fodd bynnag, tra nad ystyrir bod traffig yn debygol o gynyddu'n sylweddol, ceir y potential i gynyddu allyriadau nwyon tŷ gwydr gydag effaith negyddol bach ar newid hinsawdd yn y tymor byr. Yn y tymor hwy, mae'n debygol y bydd allyriadau nwyon tŷ gwydr o weithgareddau cyffredinol, gan gynnwys y defnydd o gerbydau, yn lleihau o ganlyniad i fesurau rheoli allyriadau caeth ar gerbydau newydd drwy safonau Ewropeaidd. Fodd bynnag, mae hyn yn ansicr ar hyn o bryd. Potensial am effaith niwtral gweddilliol yn erbyn Amcan AC 3 gydag elfen o ansicrwydd.

Bydd y ddarpariaeth o ystod o dai yn cael effeithiau cadarnhaol o ran hyrwyddo cynhwysiad cymdeithasol a chydlyniant cymunedol. Dylai gwella'r ddarpariaeth o stoc tai newydd hefyd fod yn fuddiol i iechyd preswylwyr lleol. Nid oes unrhyw fathau o ddefnydd tir sy'n gwrthdaro neu broblemau sylweddol yn y safle sy'n debygol o effeithio iechyd dynol, ceir posibilrwydd o effaith cadarnhaol bach yn erbyn Amcan AC 2 gydag elfen o ansicrwydd hyd nes y cyflwynir cynigion manwl.

Ni ddylai'r datblygiad arwain at golli unrhyw gyflogaeth bresennol, ac ar hyn o bryd, nid yw'n hysbys p'un a fydd unrhyw gyflogaeth yn cael ei darparu. Mae'r safle o fewn pellter cerdded i ardal gyflogaeth bresennol fawr felly ceir potensial am effaith cadarnhaol bach yn erbyn Amcan AC 6.

Nid yw'r safle wedi'i ddiogelu gan ddynodiad tirwedd neu wedi'i nodi fel un o bwysigrwydd gweledol sylweddol. Byddai datblygu'n arwain at golli tir glas ac mae'r arfarniad safle posib a wnaed gan y Cyngor yn nodi y gallai maint y safle fod yn ormesol ac arwain at amharu'n annerbyniol ar ardal gefn gwlad agored. Dylai mesurau lliniaru a ddarperir drwy bolisiau'r CDLl ar y Cyd, ac sydd ar gael ar lefel prosiect, sicrhau nad yw effeithiau negyddol yn sylweddol. Lleolir y safle'n gyfagos i ddatblygiad preswyl presennol yn ogystal ag ardal gyflogaeth bresennol fawr. O ystyried hyn oll, gwelir bod potensial am effaith negyddol bach gweddilliol yn erbyn Amcan AC 8. Ceir elfen o ansicrwydd, gan y bydd natur ac arwyddocâd y safle'n ddibynnol ar raddfa, cynllun a dyluniad datblygiad arfaethedig.

ATODIAD 7 – AC O SAFLEOEDD GWYNEDD

Mae gan golli tir glas hefyd y potensial am effaith negyddol bach yn erbyn Amcan AC 9. Dylid nodi na fydd datblygu ar y safle'n arwain at golli'r tir amaethyddol gorau a mwyaf amlbwrpas.

Chwilog											
Amcan Arfarniad Cynaliadwyedd (AC)	**Bioamrywiaeth**	**Cymuned a Iechyd**		**Newid yn yr Hinsawdd**	**Yr Iaith Gymraeg**	**Diwylliant a Threftadaeth**	**Economi**	**Tai**	**Tirweddau**	**Gwastraff a Mwynau**	**Trafnidiaeth**	**Dŵr**
	1	**2**		**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**	**11**
SP958 Tir ger Tyn Rhos	**0 ?**	**-?**	**+?**	**0 ?**	**0**	**0 ?**	**0**	**++**	**- ?**	**-**	**- ?**	**0**
SP959 Tir ger Cae Capel	**0 ?**	**-?**	**+?**	**0 ?**	**0**	**0 ?**	**0**	**++**	**- ?**	**-**	**- ?**	**0**
SP960 Tir ti cefn i Madryn Arms	**0 ?**	**-?**	**+?**	**0 ?**	**0**	**0 ?**	**0**	**++**	**- ?**	**-**	**- ?**	**0**

Crynodeb

Mae'r tri safle dan ystyriaeth yn safleoedd tir maes glas ac yn cynrychioli dyraniadau tai CDU presennol o fewn ffin ddatblygu Chwilog. Fodd bynnag, dylid nodi bod safle SP959 yn cynrychioli estyniad y tu hwnt i ddyraniad tai CDU presennol. Nid oes unrhyw asedau treftadaeth wedi'u dynodi, nag unrhyw ddynodiad bioamrywiaeth rhyngwladol, cenedlaethol na lleol o fewn neu'n gyfagos i'r safleoedd. Gallai colli tir maes glas gael ychydig o effaith negyddol ar fioamrywiaeth trwy golli cysylltedd a darnio coridorau gwyrdd. Fodd bynnag, ystyrir y gall polisïau'r Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd (CDLlC), sydd ar gael ar lefel y prosiect, leddfu digon fel nad oes effeithiau negyddol sylweddol. Mae posibilrwydd o effaith niwtral weddilliol yn erbyn AC Amcan 1 a 5 gydag elfen o ansicrwydd tan i arolygon lefel prosiect ac asesiadau gael eu cynnal. Dylai unrhyw gynigion ar gyfer datblygu chwilio am gyfleoedd i wella bioamrywiaeth trwy welliannau i seilwaith gwyrdd. Nid yw'r safleoedd o fewn ardaloedd lle ceir perygl o lifogydd, posibilrwydd o effaith niwtral yn erbyn AC Amcan 11.

Mae'r holl safleoedd sydd dan ystyriaeth o fewn pellter cerdded i'r cyfleusterau a gwasanaethau cyfyngedig sydd ar gael yn y pentref. Fodd bynnag, mae'n annhebygol y bydd y dewis gwael o gyfleusterau/gwasanaethau a chyfleoedd swyddi sydd yn bodoli yn barod yn ddigon i ddiwallu anghenion y trigolion newydd. Caiff ei ystyried felly bod posibilrwydd o rywfaint o effaith negyddol hir dymor yn erbyn AC Amcan 2.

ATODIAD 7 – AC O SAFLEOEDD GWYNEDD

Mae'r tri safle o fewn 400m i safle bws; fodd bynnag, o ystyried y diffyg cyfleusterau/gwasanaethau presennol a lleoliad cymharol ynysig Chwilog, ystyrir na fydd datblygu yn lleihau'r angen i deithio. Bydd yn dal angen i drigolion deithio i aneddiadau mwy er mwyn cael dewis gwell o gyfleusterau, gwasanaethau a chyfleoedd swyddi. Mae posibilrwydd o effaith negyddol sylweddol yn erbyn AC Amcan 10, gydag elfen o ansicrwydd.

Mae posibilrwydd o lefelau traffig uwch; fodd bynnag, o ystyried maint y safleoedd mae'n annhebygol y byddai unrhyw gynnydd mewn traffig yn sylweddol. Mae polisïau'r Cynllun Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd (Adnau) ar gael ar lefel y prosiect a gallant liniaru digon i sicrhau bod yr effaith ar y rhwydwaith ffyrdd bresennol yn cael ei lleihau. Fodd bynnag, er nad oes disgwyl y bydd traffig yn cynyddu yn sylweddol, mae posibilrwydd o gynnydd mewn allyriadau nwyon tŷ gwydr allai gael rhywfaint o effaith negyddol ar newid hinsawdd yn y dyfodol agos. Yn yr hir dymor mae'n debygol y byddai allyriadau nwyon tŷ gwydr o weithgareddau cyffredinol (gan gynnwys defnyddio cerbydau) yn lleihau o ganlyniad i fesurau llym ar allyriadau o gerbydau newydd trwy gyfrwng safonau Ewropeaidd. Fodd bynnag, ar hyn o bryd nid oes sicrwydd ynghylch hyn. Mae posibilrwydd o effaith niwtral weddilliol yn erbyn Amcan SA 3 gydag elfen o ansicrwydd, gan ei bod yn annhebygol y bydd y datblygiad yn lleihau'r angen i deithio. Dylid nodi bod posibilrwydd o rai problemau ynghylch mynediad i safle SP956; fodd bynnag, mae'n annhebygol y bydd rhain yn rhai sylweddol.

Bydd darparu amrediad o dai hefyd yn cael effaith gadarnhaol ar annog cynhwysiant cymdeithasol a chydlyniant cymunedol. Dylai gwella darpariaeth y stoc dai newydd hefyd fod yn llesol i iechyd trigolion lleol. Nid oes defnydd gwrthdrawiadol o dir na phroblemau sylweddol ynghylch unrhyw un o'r safleoedd sydd yn debygol o effeithio ar iechyd pobl, mae posibilrwydd o rywfaint o effaith gadarnhaol yn erbyn Amcan SA 2 gydag elfen o ansicrwydd nes bod cynigion manwl wedi eu cyflwyno.

Ar hyn o bryd nid yw'n hysbys os y bydd unrhyw gyflogaeth ar gael ar y safleoedd. Ni fyddai datblygu yn arwain at golli unrhyw gyflogaeth ac nid oes unrhyw wahaniaethau arwyddocaol o ran mynediad at gyfleoedd cyflogaeth yn y pentref. Mae posibilrwydd o effaith niwtral yn erbyn AC Amcan 6.

Nid yw'r safleoedd yn cael eu hamddiffyn gan ddynodiad tirwedd neu'n cael eu hystyried yn safleoedd o bwysigrwydd gweledol uchel. Mae posibilrwydd o golli tir maes glas o ddatblygu unrhyw un o'r safleoedd hyn ac felly mae rhywfaint o effaith negyddol dymor hir yn erbyn Amcan SA 8 trwy ddatblygu ardal sydd heb ei datblygu'n barod. Oherwydd ei faint mae posibilrwydd o ddatblygu ar safle SP959 gael effaith negyddol fwy sylweddol o'i gymharu â'r safleoedd eraill; fodd bynnag, nid oes sicrwydd ynghylch hyn ar hyn o bryd, ac mae'n dibynnu ar raddfa, cynllun a dyluniad y datblygiad. Mae elfen o ansicrwydd ynghylch yr holl safleoedd nes bod asesiadau manylach ar lefel is yn cael eu cynnal. O golli tir maes glas, mae posibilrwydd o rywfaint o effaith negyddol hir dymor yn erbyn AC Amcan 9.

Dylid nodi nad yw'r un o'r safleoedd yn cynnwys y tir amaethyddol gorau a mwyaf amlbwrpas.

ATODIAD 7 – AC O SAFLEOEDD GWYNEDD

Nid yw'r SA wedi nodi unrhyw wahaniaethau sylweddol rhwng y safleoedd yn erbyn Amcanion AC. Nid yw hyn yn syndod o ystyried pa mor agos ydynt i'w gilydd. Oherwydd ei faint mae posibilrwydd o ddatblygu ar safle SP959 gael effaith negyddol fwy sylweddol ar y tirwedd o'i gymharu â'r safleoedd eraill; fodd bynnag, nid oes sicrwydd ynghylch hyn ar hyn o bryd, ac mae'n dibynnu ar raddfa, cynllun a dyluniad y datblygiad.

Cricieth											
Amcan AC	**Bioamrywiaeth**	**Cymunedol ac Iechyd**		**Newid Hinsawdd**	**Y Gymraeg**	**Diwylliannol a Threftadaeth**	**Economi**	**Tai**	**Tirweddau**	**Gwastraff a Mwynau**	**Cludiant**	**Dŵr**
	1	**2**		**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**	**11**
SP379 Tir nesaf at North Terrace	**0 ?**	**+**	**+?**	**0 ?**	**0**	**?**	**0**	**++**	**-?**	**-**	**+ ?**	**- ?**
SP735 Hen Safle Cronfa Ddŵr	**+ ?**	**+**	**+?**	**0 ?**	**0**	**0 ?**	**0**	**++**	**+ ?**	**+ ?**	**+ ?**	**- ?**
SP944	**0 ?**	**+**	**+?**	**0 ?**	**0**	**?**	**0**	**++**	**-**	**-**	**+ ?**	**0 ?**
SP945	**0 ?**	**+**	**+?**	**0 ?**	**0**	**?**	**0**	**++**	**- ?**	**-**	**+ ?**	**0 ?**
SP946 Hen Gwrt Tennis	**+**	**+**	**+?**	**0 ?**	**0**	**0 ?**	**0**	**++**	**+ ?**	**++**	**+ ?**	**0 ?**

Crynodeb

Mae safleoedd SP944 ac SP379 ar safleoedd maes glas yn ffin anheddiad Cricieth, ac mae SP945 yn cynrychioli maes glas sy'n agos at y ffin. Mae SP735 yn safle maes glas a thir llwyd ac mae SP946 yn dir llwyd yn gyfan gwbl. Nid oes dynodiadau bioamrywiaeth rhyngwladol, cenedlaethol na lleol o fewn y safleoedd nac wrth eu hymyl. Gallai colli maes glas yn safleoedd SP379, SP375 (rhannol), SP944 ac SP945 gael effeithiau negyddol mân ar fioamrywiaeth yn sgil colli cysylltedd a darnio coridorau glas. Fodd bynnag, ystyrir bod lliniaru addas yn cael ei ddarparu trwy bolisïau CDLl ar y cyd ac ar gael ar lefel prosiect i sicrhau nad oes effeithiau negyddol arwyddocaol. Mae potensial am effaith

niwtral weddilliol ar gyfer safleoedd SP379, SP944 ac SP945 yn erbyn Amcan AC 1 gydag elfen o ansicrwydd hyd nes y cynhelir arolygon ac asesiadau lefel prosiect. Mae safle SP735 yn dir llwyd yn rhannol, felly ystyrir bod potensial am effeithiau cadarnhaol tymor hir mân ar fioamrywiaeth. Mae gan ddatblygiad safle SP946 y potensial am effeithiau cadarnhaol tymor hir mân yn erbyn Amcan AC 1; fodd bynnag, ceir llai o ansicrwydd mewn perthynas â'r effeithiau cadarnhaol ar gyfer y safle hwn o gymharu â safle SP735 gan na fydd yn arwain at golli maes glas. Mae rhai o'r dewisiadau safle'n agosach at Benrhyn Llŷn ac ACA Sarnau a dau SoDdGA ar yr arfordir. O gofio maint a lleoliad y safleoedd, mae'n annhebygol y byddent yn cael unrhyw effaith negyddol sylweddol ar eu pen eu hunain ar y safleoedd bioamrywiaeth dynodedig hyn. Dylai unrhyw gynigion i ddatblygu chwilio am gyfleoedd i wella bioamrywiaeth trwy welliannau i seilwaith gwyrdd.

Nid oes dynodiadau treftadaeth rhyngwladol, cenedlaethol na lleol o fewn y safle nac wrth ei ymyl. Ceir nifer o Adeiladau Rhestredig yn Ardal Gadwraeth Cricieth sydd rhwng y pum dewis safle. Ni fyddai datblygiad ar y safleoedd yn cael unrhyw effeithiau uniongyrchol ar asedau treftadaeth dynodedig ond gallent effeithio'n uniongyrchol ar y lleoliad. Dynodwyd tri o'r safleoedd isod yn yr AC mewn perthynas ag AC Amcan 8 fel rhywbeth a chanddo'r potensial am effeithiau negyddol mân ar y dirwedd. Ystyrir felly y gallai datblygiad ar y safleoedd hyn (SP945, SP379 ac SP944) gael effeithiau negyddol mân o bosibl ar osod yr asedau treftadaeth dynodedig. Dylai lliniaru a ddarperir trwy bolisïau CDLl ar y cyd ac sydd ar gael ar lefel prosiect sicrhau nad yw'r effeithiau negyddol yn arwyddocaol. Ar hyn o bryd, ystyrir bod datblygiad ar safleoedd SP945, SP379 ac SP944 yn ansicr yn erbyn Amcan AC 5. Mae datblygiad yn y safleoedd eraill (SP946 ac SP735) yn annhebygol o gael effeithiau negyddol ar dreftadaeth o gofio'r lliniaru a ddarparwyd trwy bolisïau CDLl ar y cyd ac sydd ar gael ar lefel prosiect. Mae potensial hefyd am effeithiau cadarnhaol ar osod treftadaeth trwy adfywio tir llwyd ac effeithiau cadarnhaol ar dirwedd/trefwedd; fodd bynnag, mae hyn yn ansicr ar hyn o bryd. Mae gan ddatblygiad ar safleoedd SP946 ac SP735 y potensial am effaith niwtral weddilliol yn erbyn Amcan AC 5, gydag elfen o ansicrwydd hyd nes y cynhelir astudiaethau lefel is manylach. Dylid nodi presenoldeb posibl gweddillion archeolegol ar safle SP379, sy'n golygu y dylid cael asesiadau archeolegol priodol i gydfynd ag unrhyw gynnig ar gyfer datblygu.

Nid yw safleoedd SP944, SP945 ac SP946 mewn ardal perygl o lifogydd, felly mae potensial am effaith niwtral yn erbyn Amcan AC 11, gydag elfen o ansicrwydd hyd nes y cynhelir rhagor o astudiaethau lefel is manwl. Dynododd NRM trwy'r broses asesu ymgeisydd fod safleoedd SP379 ac SP735 mewn perygl o lifogydd o gwrs dŵr (Afon Cwrt) sy'n llifo trwy'r safleoedd; ond, dylid nodi na luniwyd amlinelliad llifogydd yn sgil maint bach y dalgylch. Cafwyd achosion blaenorol o lifogydd yn arwain at gynllun lliniaru llifogydd ar ddiwedd yr 80au. O gofio'r dystiolaeth sydd ar gael a chan gymryd dull rhagofalus, ystyrir bod potensial am effaith negyddol fân yn erbyn Amcan AC 11, gydag elfen o ansicrwydd.

Golyga lleoliad y dewisiadau safle fod pob un ohonynt o fewn pellter cerdded i'r cyfleusterau a'r gwasanaethau sydd ar gael ym mhentref Cricieth. Dylid nodi bod safle SP735 ychydig ymhellach i ffwrdd o'r gwasanaethau/cyfleusterau ond nid ystyrir bod y gwahaniaeth yn arwyddocaol. Ystyrir felly bod potensial am effaith gadarnhaol tymor hir mân yn erbyn Amcan AC. Gan ystyried hyn ynghyd â mynediad da i ddulliau cludiant cynaliadwy (pob safle o fewn 400m i safle bysiau) mae potensial am effaith gadarnhaol tymor hir mân yn erbyn amcan AC 10 trwy leihau'r angen i deithio yn y pentref. Fodd bynnag, cydnabyddir bod trigolion y dyfodol yn debygol o barhau i deithio i anheddiad mwy o

faint Pwllheli a Phorthmadog ar gyfer yr ystod ehangach o wasanaethau/cyfleusterau a chyfleoedd gwaith a gynigir. Ystyrir felly fod yna elfen o ansicrwydd hefyd mewn perthynas ag effeithiau cadarnhaol yn erbyn Amcan AC 10.

Mae yna botensial am gynnydd yn lefelau traffig; fodd bynnag, o gofio maint y dewisiadau safle, mae'n annhebygol y byddai unrhyw gynnydd mewn traffig o safle unigol yn arwyddocaol. Dylai lliniaru a ddarperir trwy bolisïau CDLl Adneuo ar y Cyd ac sydd ar gael ar lefel prosiect sicrhau bod effeithiau ar y rhwydwaith ffyrdd presennol yn cael eu lleihau. Fodd bynnag, er nad ystyrir bod traffig yn debygol o gynyddu'n sylweddol, ceir potensial i gynyddu gollyngiadau nwy tŷ gwydr gydag effaith negyddol fân ar newid hinsawdd yn y tymor byr. Yn y tymor hwy, mae'n debygol y bydd gollyngiadau nwy tŷ gwydr o weithgareddau cyffredinol, gan gynnwys y defnydd o gerbydau, yn lleihau o ganlyniad i ddulliau rheoli gollyngiadau llym ar gerbydau newydd trwy safonau Ewropeaidd. Fodd bynnag, mae hyn yn ansicr ar hyn o bryd. Ceir potensial am effaith niwtral weddilliol Amcan AC 3 gydag elfen o ansicrwydd.

Bydd darparu ystod o dai'n cael effeithiau cadarnhaol hefyd i hyrwyddo cynhwysiant cymdeithasol a chydlyniad cymunedol. Dylai gwella'r ddarpariaeth stoc tai newydd fod o fantais i iechyd y trigolion lleol hefyd. Nid oes defnyddiau tir na materion arwyddocaol gwrthdrawiadol yn unrhyw un o'r safleoedd sy'n debygol o effeithio ar iechyd dynol, potensial am effaith niwtral yn erbyn Amcan AC 2 gydag elfen o ansicrwydd hyd nes i gynigion manwl gael eu cyflwyno.

Ar hyn o bryd, ni wyddys a fydd unrhyw waith cyflog yn cael ei ddarparu ar y safleoedd. Ni fyddai'r datblygiad yn arwain at golli unrhyw gyflogaeth bresennol ac nid oes gwahaniaethau sylweddol o ran mynediad i gyfleoedd gwaith presennol yn y pentref. Potensial am effaith niwtral yn erbyn Amcan AC 6.

Nid oes yr un o'r dewisiadau safle'n cael eu diogelu gan ddynodiad tirwedd ac nid ydynt wedi'u dynodi o bwysigrwydd uchel ar gyfer tirwedd. Byddai datblygu ar safle SP944, SP945 ac SP379 yn arwain at golli maes glas ac felly byddai ganddo'r potensial am effaith negyddol tymor hir mân yn erbyn Amcan AC 8 yn sgil datblygu ardal oedd heb ei datblygu'n flaenorol. Gellir ystyried datblygiad ar safleoedd SP945 ac SP379 fel tresmasiad i'r cefn gwlad agored, lle mae SP944 yn yr ardal adeiledig. Dylid nodi, fodd bynnag, fod SP944 ychydig yn uchel a byddai unrhyw ddatblygiad gweddilliol felly'n amlwg o'r rhodfa lan môr. Ystyrir felly fod llai o ansicrwydd mewn perthynas â'r potensial am effeithiau negyddol tymor hir mân. Ceir elfen o ansicrwydd ar gyfer safleoedd SP945 ac SP379 hyd nes y cynhelir asesiadau lefel is manylach. Gallai ailddatblygu tir llwyd ar safleoedd SP735 ac SP946 feddu ar y potensial am effaith gadarnhaol tymor hir mân ar dirwedd a threfwedd; bydd hyn yn dibynnu, fodd bynnag, ar raddfa, cynllun a dyluniad y datblygiad arfaethedig. Ceir effaith ansicr i'r safleoedd hyn hefyd hyd nes y cynhelir astudiaethau ac asesiadau lefel is manylach.

Mae gan golli maes glas yn safleoedd SP379, SP945 ac SP944 y potensial am effaith negyddol tymor hir mân yn erbyn Amcan AC 9. Ni fydd y datblygiad yn arwain at golli'r tir amaethyddol gorau a mwyaf amlbwrpas yn unrhyw un o'r safleoedd. Gallai datblygiad ar safle SP735 arwain at

golli rhywfaint o faes glas ond byddai'n arwain hefyd at adfywio tir llwyd. Potensial am effaith gadarnhaol fân yn erbyn Amcan AC 9, gydag elfen o ansicrwydd gan fod natur yr effaith yn dibynnu ar gynllun y datblygiad arfaethedig. Mae gan y defnydd o dir a ddatblygwyd yn flaenorol ar safle SP946 y potensial am effaith gadarnhaol tymor hir mawr yn erbyn Amcan AC 9.

Ni fydd datblygiad yn arwain at golli'r tir amaethyddol gorau a mwyaf amlbwrpas yn unrhyw un o'r safleoedd.

Deiniolen											
Amcan AC	**Bioamrywiaeth**	**Cymunedol ac Iechyd**		**Newid Hinsawdd**	**Y Gymraeg**	**Diwylliannol a Threftadaeth**	**Economi**	**Tai**	**Tirweddau**	**Gwastraff a Mwynau**	**Cludiant**	**Dŵr**
	1	**2**		**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**	**11**
SP964 Tir nesaf at Bentre Helen	**0 ?**	**+**	**+ ?**	**0 ?**	**0**	**0 ?**	**0**	**++**	**- ?**	**-**	**+**	**0**
SP966 Tir nesaf at Glandinorwic	**0 ?**	**+?**	**+ ?**	**0 ?**	**0**	**0 ?**	**0**	**++**	**-**	**-**	**+ ?**	**0 ?**

Crynodeb

Mae'r ddau safle ar faes glas. Mae SP964 yn ffin yr anheddiad, ac mae SP966 gerllaw ffin yr anheddiad. Nid oes dynodiadau bioamrywiaeth rhyngwladol, cenedlaethol na lleol nac asedau treftadaeth dynodedig o fewn safleoedd neu wrth eu hymyl, ond dylid nodi fod Parc Cenedlaethol Eryri, SoDdGA ac ACA 350m i ffwrdd o safle SP964, a 600m i ffwrdd o safle SP966; fodd bynnag o gofio maint y safleoedd, mae'n annhebygol y byddai unrhyw effeithiau arwyddocaol ar eu pen eu hunain. Gallai colli maes glas gael effeithiau negyddol mân ar fioamrywiaeth yn sgil colli cysylltedd a darnio coridorau glas. Ystyrir bod lliniaru addas yn cael ei ddarparu trwy bolisïau CDLl Adneuo ar y cyd ac ar gael ar lefel prosiect i sicrhau nad oes unrhyw effeithiau negyddol arwyddocaol ar fioamrywiaeth a threftadaeth. Mae potensial am effaith niwtral weddilliol yn erbyn Amcanion AC 1 a 5 gydag elfen o ansicrwydd hyd nes i arolygon ac asesiadau lefel prosiect gael eu cynnal. Dylai unrhyw gynigion i ddatblygu chwilio am gyfleoedd i wella bioamrywiaeth trwy welliannau i seilwaith gwyrdd.

Nid oes yr un o'r safleoedd o fewn nac wrth ymyl ardal perygl llifogydd, potensial am effaith niwtral yn erbyn Amcan AC 11, ond dylid nodi bod safle SP966 ond wedi'i wahanu wrth ardal perygl llifogydd gan y ffordd ar hyd ffin ddeheuol y safle, felly mae yna elfen o ansicrwydd o ran y

safle hwn hyd nes i asesiadau lefel prosiect gael eu cynnal.

Mae'r dewisiadau safle o fewn pellter cerdded rhesymol i'r gwasanaethau a'r cyfleusterau sydd ar gael yn Neiniolen, sy'n Bentref Gwasanaeth. Mae potensial am effaith gadarnhaol tymor hir mân yn erbyn Amcan AC 2, ond o ran safle SP966, ceir elfen o ansicrwydd gan fod y cysylltiad â'r stryd fawr yn llethr cymharol serth, a allai atal cerddwyr. Ceir safleoedd bysiau o fewn 400m i'r ddau safle, sy'n cynnig mynediad i aneddiadau mwy o faint Bangor (rhyw 9km i ffwrdd) a Chaernarfon (rhyw 10km i ffwrdd). Ym Mangor hefyd mae'r orsaf drenau agosaf at Ddeiniolen. O gofio'r pellteroedd o'r gwasanaethau a'r cyfleusterau presennol a'r cysylltiadau bysiau, mae yna botensial am effaith gadarnhaol fân ar Amcan AC 10 yn sgil lleihau'r angen i deithio. Fodd bynnag, ystyrir y bydd arwyddocâd yr effaith yn fân oherwydd mae'n debygol y bydd dal angen i bobl deithio i'r ystod ehangach o wasanaethau / cyfleusterau a chyfleoedd gwaith mewn aneddiadau mwy o faint. Mae yna elfen o ansicrwydd yn erbyn SP966 oherwydd y llethr a allai olygu bod cerdded i'r gwasanaethau a'r cyfleusterau'n anodd i rai trigolion.

Mae gan ddatblygiad yn y naill ddewis safle neu'r llall y potensial i gynyddu lefelau traffig; fodd bynnag, o gofio maint y safleoedd, mae'n annhebygol y byddai unrhyw gynnydd yn arwyddocaol. Dylid nodi bod asesiad safle'r ymgeisydd yn gofyn am Asesiad Effaith ar Draffig ar gyfer safle SP966 i sicrhau y gall yr heol sy'n gwasanaethu (yn arwain o'r A4244) ymdopi, yn enwedig o ystyried yr effeithiau cronnol gan fod gan y safle gerllaw ganiatâd cynllunio ar gyfer datblygiad tai hefyd. Dylai lliniaru a ddarperir trwy bolisïau CDLl Adneuo ar y Cyd ac sydd ar gael ar lefel prosiect sicrhau bod yr effeithiau ar draffig yn cael eu lleihau. Mae potensial am effaith niwtral weddilliol ar Amcan AC 3 gydag elfen o ansicrwydd ar gyfer y ddau ddewis safle. Er nad ystyrir bod traffig yn debygol o gynyddu'n sylweddol, mae potensial i gynyddu gollyngiadau nwy tŷ gwydr gydag effaith negyddol fân ar newid hinsawdd yn y tymor byr. Yn y tymor hwy, mae'n debygol y bydd gollyngiadau nwy tŷ gwydr o weithgareddau cyffredinol sy'n cynnwys defnyddio cerbydau, yn gostwng o ganlyniad i ddulliau rheoli gollyngiadau llym ar gerbydau newydd trwy safonau Ewropeaidd. Fodd bynnag, mae hyn yn ansicr ar hyn o bryd. Ceir potensial am effeithiau cronnol petai'r ddau ddewis safle'n cael eu datblygu, y byddai angen eu hystyried ymhellach trwy AC y CDLl Adneuo ar y cyd.

Bydd darparu ystod o dai'n cael effeithiau cadarnhaol i hyrwyddo cynhwysiant cymdeithasol a chydlyniad cymunedol. Dylai gwella'r ddarpariaeth stoc tai newydd fod o fantais i iechyd y trigolion lleol hefyd. Nid oes defnyddiau tir na materion sylweddol gwrthdrawiadol sy'n debygol o effeithio ar iechyd dynol yn unrhyw un o'r dewisiadau safle. Mae potensial am effaith gadarnhaol fân yn erbyn Amcan AC 2 gydag elfen o ansicrwydd tan i gynigion manwl gael eu cyflwyno.

Nid yw'n hysbys ar hyn o bryd a fydd unrhyw gyflogaeth yn cael ei darparu ar y safleoedd. Ni fyddai'r datblygiad yn arwain at golli unrhyw gyflogaeth bresennol ac nid oes gwahaniaethau arwyddocaol o ran cyfleoedd cyflogaeth presennol yn y pentref. Mae potensial am effaith niwtral yn erbyn AC Amcan 6.

Ni ddiogelir dewisiadau'r safle gan unrhyw ddynodiadau tirwedd ac ni chânt eu dynodi fel rhai o bwysigrwydd gweledol uchel. Mae gan

ddatblygiad ar y safleoedd y potensial i golli maes glas ac felly effaith negyddol tymor hir mân yn erbyn Amcanion AC 8 a 9 trwy ddatblygu ardal heb ei datblygu'n flaenorol, ond mae yna elfen o ansicrwydd ar gyfer tirwedd hyd nes i gynigion manwl gael eu cyflwyno. Gallai datblygiad ar safle SP966 gael ei ystyried yn dresmasiad i gefn gwlad agored, a allai effeithio ar gymeriad yr ardal, o ystyried bod datblygiad tai wedi'i ganiatáu ar y safle cyfagos. Ceir potensial hefyd am effeithiau cronnol negyddol. Adlewyrchir hyn yn yr arfarniad fod llai o ansicrwydd yn erbyn Amcan AC 8 ar gyfer safle SP966. Dylid nodi na fydd datblygiad yn unrhyw un o'r safleoedd yn arwain at golli'r tir amaethyddol gorau a mwyaf amlbwrpas.

Er nad yw'r AC wedi dynodi unrhyw wahaniaethau arwyddocaol rhwng y dewisiadau safle yn erbyn yr Amcanion AC, dylid nodi bod mwy o faterion potensial wedi'u dynodi yn erbyn safle SP966 na safle SP964. Mae'r materion hyn yn cynnwys; tresmasiad i gefn gwlad agored ac effeithiau traffig (yn enwedig o ystyried yr effeithiau cronnol pan fo datblygiad tai wedi'i ganiatáu yn y safle gerllaw), ac agosrwydd y safleoedd at ardal perygl llifogydd (mae'r ystyriaeth o berygl llifogydd yn debygol o gynyddu yn y dyfodol o ganlyniad i newid mewn hinsawdd).

Llanberis

Amcan AC	**Bioamrywiaeth**	**Cymunedol ac Iechyd**		**Newid Hinsawdd**	**Y Gymraeg**	**Diwylliannol a Threftadaeth**	**Economi**	**Tai**	**Tirweddau**	**Gwastraff a Mwynau**	**Cludiant**	**Dŵr**
	1	**2**		**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**	**11**
SP941 Tir nesaf at y Victoria Hotel	**0 ?**	**+**	**+?**	**0 ?**	**0**	**?**	**0**	**++**	**- ?**	**-**	**+?**	**0**

Crynodeb

Mae'r safle ar faes glas o fewn ffin y datblygiad tuag at ymyl de-ddwyreiniol Llanberis. Nid oes dynodiadau bioamrywiaeth rhyngwladol, cenedlaethol na lleol o fewn y safle neu wrth ei ymyl. Dylid nodi bod tri SoDdGA rhwng 250 a 310 metr i ffwrdd o'r safle. Gallai colli maes glas gael effeithiau negyddol mân o bosibl ar fioamrywiaeth yn sgil colli cysylltedd a darnio coridorau glas. Fodd bynnag, ystyrir bod lliniaru addas yn cael ei ddarparu trwy bolisïau CDLl ar y Cyd ac ar gael ar lefel prosiect i sicrhau nad oes effeithiau negyddol arwyddocaol ar fioamrywiaeth.

Mae potensial am effaith niwtral weddilliol yn erbyn Amcan AC 1 gydag elfen o ansicrwydd hyd nes i arolygon ac asesiadau lefel prosiect gael eu cynnal. Dylai unrhyw gynigion ar gyfer datblygiad chwilio am gyfleoedd i wella bioamrywiaeth trwy welliannau i seilwaith gwyrdd. Nid yw'r safle mewn ardal perygl llifogydd, potensial am effaith niwtral yn erbyn Amcan AC 11.

Nid oes asedau treftadaeth dynodedig o fewn y safle. Ceir Adeilad Rhestredig Gradd II (Royal Victoria Hotel) ac mae ei dir nesaf at ffin gogledd-orllewinol y safle. Ceir hefyd nifer o Adeiladau Rhestredig yn agos at ffin ddwyreiniol y safle yn ogystal â Heneb Gofrestredig (Castell Dolbadarn) rhyw 250m i'r gogledd-ddwyrain. Ceir potensial felly i ddatblygiad gael effeithiau negyddol ar leoliad yr asedau treftadaeth hyn. Bydd arwyddocâd yr effaith yn cael ei gysylltu'n agos â'r effeithiau ar y dirwedd. O gofio maint bach y safle ynghyd â thopograffi a'r sgrinio presennol a ddarperir gan goed, ystyrir ei bod hi'n annhebygol y byddai'r datblygiad yn effeithio'n sylweddol ar leoliad yr asedau treftadaeth. Ystyrir bod lliniaru addas yn cael ei ddarparu trwy bolisïau CDLl ar y cyd ac ar gael ar lefel prosiect i sicrhau nad oes effeithiau negyddol arwyddocaol ar dreftadaeth. Er yr ystyrir bod mesurau lliniaru addas yn bodoli i fynd i'r afael ag effeithiau negyddol, ystyrir ar hyn o bryd fod yr effaith botensial yn erbyn Amcan AC 5 yn ansicr. Bydd asesiadau lefel is a gynhelir fel rhan o gais cynllunio'n gallu penderfynu'n fwy cywir natur ac arwyddocâd yr effeithiau. Dylai unrhyw gynnig am ddatblygiad geisio cadw'r coed presennol o gwmpas ffin y safle. Mae cyfleoedd i ddatblygiadau wella mynediad cerdded i Gastell Dolbadarn, a allai gael effaith gadarnhaol fân yn erbyn Amcan AC 5; fodd bynnag, mae hyn yn ansicr ar hyn o bryd.

Er bod lleoliad y safle tuag at ymyl ffin yr anheddiad, mae o fewn pellter cerdded rhesymol (1km) i'r cyfleusterau a'r gwasanaethau sydd ar gael yn y pentref. Mae potensial am effaith gadarnhaol fân yn erbyn Amcan AC 2. Mae gan y safle fynediad da i gludiant cyhoeddus (o fewn 400m i safle bws) ac nid oes materion mewn perthynas â thopograffi a allai rwystro hygyrchedd i rai trigolion. O gofio pellter y safle o gyfleusterau/gwasanaethau presennol a chludiant cyhoeddus, ceir potensial am ddatblygiad i leihau'r angen i deithio gyda'r potensial am effaith gadarnhaol yn erbyn Amcan AC 10. Fodd bynnag, cydnabyddir bod Llanberis yn Ganolfan Wasanaeth Leol gymharol fach a bydd dal angen i'r trigolion deithio i aneddiadau mwy o faint i rai gwasanaethau/cyfleusterau e.e. archfarchnadoedd felly ceir rhywfaint o ansicrwydd hefyd. Y realiti yw bod trigolion yn dal i fod yn debygol o deithio yn eu cerbyd preifat i droi at gyfleoedd gwaith yn ogystal â gwasanaethau / cyfleusterau mewn aneddiadau mwy o faint. Mae potensial am effaith negyddol tymor hir mân yn erbyn Amcan AC 10, gydag elfen o ansicrwydd. Dylai unrhyw gynnig am ddatblygiad geisio cyfrannu at wella llwybrau cerdded a beicio i'r pentref.

O gofio maint bach datblygiad y safle, mae'n annhebygol o gynyddu traffig yn sylweddol ac nid oes materion gallu presennol mewn perthynas â'r rhwydwaith priffyrdd. Dylai lliniaru a ddarperir trwy bolisïau CDLl ar y cyd ac sydd ar gael ar lefel prosiect sicrhau bod effeithiau ar y rhwydwaith priffyrdd yn cael eu lleihau ac nad oes effeithiau negyddol. Cyflwynwyd potensial am effaith niwtral, gydag elfen o ansicrwydd hyd nes i gynigion ac asesiadau manwl gael eu cyflwyno. Er nad ystyrir bod traffig yn debygol o gynyddu'n sylweddol, mae potensial i gynyddu gollyngiadau nwy tŷ gwydr gydag effaith negyddol fân ar newid hinsawdd yn y tymor byr. Yn y tymor hwy, mae'n debygol y bydd gollyngiadau nwy tŷ gwydr o weithgareddau cyffredinol gan gynnwys defnyddio cerbydau'n gostwng o ganlyniad i ddulliau rheoli gollyngiadau llym ar

gerbydau newydd trwy safonau Ewropeaidd. Fodd bynnag, mae hyn yn ansicr ar hyn o bryd.

Nid yw'n hysbys a fydd cyflogaeth yn cael ei darparu ar y safle ar hyn o bryd. Ni fyddai'r datblygiad yn arwain at golli unrhyw gyflogaeth bresennol, ceir potensial am effaith niwtral yn erbyn Amcan AC 6.

Bydd darparu tai'n cael effeithiau cadarnhaol i hyrwyddo cynhwysiant cymdeithasol a chydlyniad cymunedol. Dylai gwella darpariaeth y stoc tai newydd fod o fantais i iechyd y trigolion lleol hefyd. Nid oes defnyddiau tir na materion arwyddocaol gwrthdrawiadol sy'n debygol o effeithio ar iechyd dynol, potensial am effaith gadarnhaol fân yn erbyn Amcan AC 2 gydag elfen o ansicrwydd hyd nes i gynigion manwl gael eu cyflwyno.

Ni ddiogelir y safle gan ddynodiad tirwedd ac ni chaiff ei ddynodi fel un o bwysigrwydd gweledol uchel. Mae gan ddatblygiad ar y safle'r potensial i golli maes glas ac felly effaith negyddol tymor hir mân yn erbyn Amcan AC 8 trwy ddatblygu ardal heb ei datblygu'n flaenorol. Ceir hefyd rhywfaint o ansicrwydd hyd nes i gynigion ac asesiadau manwl gael eu cyflwyno. Mae gan golli maes glas y potensial hefyd am effaith negyddol fân yn erbyn Amcan AC 9. Dylid nodi nad yw'r safle'n cynnwys y tir amaethyddol gorau a mwyaf amlbwrpas.

Llanrug											
Amcan AC	**Bioamrywiaeth**	**Cymunedol ac Iechyd**		**Newid Hinsawdd**	**Y Gymraeg**	**Diwylliannol a Threftadaeth**	**Economi**	**Tai**	**Tirweddau**	**Gwastraff a Mwynau**	**Cludiant**	**Dŵr**
	1	**2**		**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**	**11**
SP243 Cae'r Eglwys	**0 ?**	**+?**	**+?**	**0 ?**	**0**	**0 ?**	**0**	**++**	**- ?**	**-**	**+ ?**	**0**
SP292 Tir wrth gefn Pencae	**0 ?**	**+?**	**+?**	**0 ?**	**0**	**0 ?**	**0**	**++**	**- ?**	**-**	**+ ?**	**0**
SP931 Tir nesaf at Dan Rhythallt	**0 ?**	**+?**	**+?**	**0 ?**	**0**	**0 ?**	**0**	**++**	**- ?**	**-**	**+ ?**	**0**
SP932 Tir nesaf at A4086	**0 ?**	**+?**	**+?**	**0 ?**	**0**	**0 ?**	**0**	**++**	**- ?**	**-**	**+ ?**	**0**
Crynodeb												

ATODIAD 7 – AC O SAFLEOEDD GWYNEDD

Mae pob safle ar dir a ddosbarthwyd yn faes glas. Mae SP243 ac SP932 o fewn ffin datblygu'r anheddiad presennol, ac mae SP292 ac SP931 yn cyffwrdd â'r ffin yn uniongyrchol. Nid oes dynodiadau bioamrywiaeth rhyngwladol, cenedlaethol na lleol, nac asedau treftadaeth dynodedig o fewn, nesaf at, neu'n agos at y safleoedd. Gallai colli maes glas gael effeithiau negyddol mân ar fioamrywiaeth trwy golli cysylltedd a darnio coridorau glas. Fodd bynnag, ystyrir bod lliniaru addas yn cael ei ddarparu trwy bolisïau CDLl ac ar gael ar lefel prosiect i sicrhau nad oes effeithiau negyddol arwyddocaol. Mae potensial am effaith niwtral weddilliol yn erbyn Amcan AC 1 a 5 gydag elfen o ansicrwydd hyd nes i arolygon ac asesiadau lefel prosiect gael eu cynnal. Dylai unrhyw gynigion ar gyfer datblygu chwilio am gyfleoedd i wella bioamrywiaeth trwy welliannau i seilwaith gwyrdd. Nid yw'r safleoedd mewn ardal perygl llifogydd ar gyfer effaith niwtral yn erbyn Amcan AC 11.

Mae'r holl ddewisiadau safle o fewn pellter cerdded rhesymol i'r gwasanaethau/cyfleusterau presennol yn y pentref, sy'n ganolfan wasanaeth leol. Dylid nodi bod safleoedd SP243 ac SP292 yn agosach at ganol y pentref lle mae'r rhan fwyaf o'r cyfleusterau a'r gwasanaethau. Mae potensial am effaith gadarnhaol tymor hir mân yn erbyn Amcan AC 2 ar gyfer pob dewis safle. O gofio'r pellter o gyfleusterau/gwasanaethau presennol a mynediad da i gludiant cyhoeddus, ceir potensial am effeithiau cadarnhaol yn erbyn Amcan AC 10 trwy leihau'r angen i deithio. Ystyrir mai dim ond mân fydd arwyddocâd yr effaith gan ei bod hi'n debygol y bydd dal angen i bobl deithio ar gyfer yr ystod ehangach o wasanaethau/cyfleusterau a chyfleoedd gwaith yn yr aneddiadau mwy o faint. Mae'r pentref ar yr A4086, sy'n ffordd gymharol brysur a chanddi gysylltiadau da â Chaernarfon a Llanberis gerllaw. Ceir cysylltiadau cludiant cyhoeddus da â'r aneddiadau mwy o faint hyn ac mae gan bob dewis safle fynediad da i gludiant cyhoeddus gyda safle bws o fewn 400m iddynt. Mae potensial am effaith gadarnhaol tymor hir mân i bob dewis safle yn erbyn Amcan AC 10. Ystyrir mai mân fydd arwyddocâd yr effaith gan ei bod hi'n debygol y bydd dal angen i bobl deithio i'r ystod ehangach o wasanaethau/cyfleusterau a chyfleoedd gwaith yn yr aneddiadau mwy o faint. Mae SP292 ac SP243 yn fwy tebygol o annog beicio a cherdded o gymharu â dewisiadau safle SP931 ac SP243 gan eu bod yn agosach at y cyfleusterau/gwasanaethau presennol yn y pentref. Nid yw'r pellter yn ddigon arwyddocaol i gyfiawnhau gwahaniaeth yn y meini prawf arwyddocâd a ddynodwyd yn erbyn Amcan AC 10.

Bydd darparu ystod o dai hefyd yn cael effeithiau cadarnhaol i hyrwyddo cynhwysiant cymdeithasol a chydlyniad cymunedol. Dylai gwella'r ddarpariaeth stoc tai newydd fod o fantais i iechyd trigolion lleol hefyd. Nid oes defnyddiau tir na materion arwyddocaol gwrthdrawiadol sy'n debygol o effeithio ar iechyd dynol ar gyfer unrhyw un o'r dewisiadau safle, mae potensial am effaith gadarnhaol fân yn erbyn Amcan AC 2 gydag elfen o ansicrwydd hyd nes i gynigion manwl gael eu cyflwyno.

O gofio maint bach y safleoedd, maen nhw'n annhebygol o gynyddu traffig yn sylweddol, naill ai ar eu pen eu hunain neu ar y cyd gyda'i gilydd. Nid yw'r dystiolaeth yn dangos fod unrhyw faterion o ran mynediad neu allu presennol mewn perthynas â'r rhwydwaith priffyrdd. Dylai lliniaru a ddarparwyd trwy bolisïau CDLl ar y cyd ac ar gael ar lefel prosiect sicrhau bod effeithiau ar y rhwydwaith priffyrdd yn cael eu lleihau ac nad oes effeithiau negyddol. Mae potensial am effaith niwtral yn erbyn Amcan AC 3, gydag elfen o ansicrwydd hyd nes i gynigion ac asesiadau manwl gael eu cyflwyno. Er nad ystyrir bod traffig yn debygol o gynyddu'n sylweddol, mae yna botensial i gynyddu gollyngiadau nwy tŷ gwydr gydag

effaith negyddol fân ar newid hinsawdd yn y tymor byr. Yn y tymor hwy, mae'n debygol y bydd gollyngiadau nwy tŷ gwydr o weithgareddau cyffredinol sy'n cynnwys y defnydd o gerbydau'n lleihau o ganlyniad i'r dulliau rheoli gollyngiadau llym ar gerbydau newydd trwy safonau Ewropeaidd. Fodd bynnag, mae hyn yn ansicr ar hyn o bryd.

Nid yw'n hysbys ar hyn o bryd a fydd cyflogaeth yn cael ei darparu ar y safle. Ni fydd y datblygiad yn arwain at golli unrhyw gyflogaeth bresennol, ceir potensial am effaith niwtral yn erbyn Amcan AC 6.

Ni ddiogelir unrhyw un o'r dewisiadau safle gan ddynodiad tirwedd ac ni chânt eu nodi fel rhai o bwysigrwydd gweledol uchel. Mae gan ddatblygiadau ym mhob un o'r safleoedd y potensial am golli maes glas ac felly effaith negyddol tymor hir mân yn erbyn Amcan AC 8 trwy ddatblygu ardal heb ei datblygu'n flaenorol. Elfen o ansicrwydd ar gyfer pob safle hyd nes y cynhelir asesiadau lefel is manylach. Mae safleoedd SP292 ac SP243 o fewn ffin yr anheddiad felly gallai effeithiau negyddol o bosibl fod yn llai arwyddocaol o gymharu â dewisiadau SP931 ac SP932 sy'n agos at y ffin. Fodd bynnag, nid ystyrir bod y gwahaniaeth yn debygol o fod yn sylweddol ac nid yw'n cyfiawnhau gwahaniaeth yn y meini prawf arwyddocâd yn erbyn Amcan AC 8.

Mae gan golli maes glas y potensial hefyd am effaith negyddol tymor hir mân yn erbyn Amcan AC 9. Ni fydd y datblygiad yn arwain at golli'r tir amaethyddol gorau a mwyaf amlbwrpas yn unrhyw un o'r safleoedd.

Nid yw'r AC wedi canfod unrhyw wahaniaethau arwyddocaol rhwng y dewisiadau safle. Mae SP292 ac SP243 yn fwy tebygol o annog beicio a cherdded o gymharu â dewisiadau safle SP931 ac SP932 gan eu bod yn agosach at gyfleusterau/gwasanaethau presennol y pentref; fodd bynnag, nid yw'r gwahaniaethu mewn pellter yn sylweddol. Mae safleoedd SP 292 ac SP243 o fewn ffin yr anheddiad felly gallai effeithiau negyddol fod yn llai arwyddocaol o gymharu â dewisiadau SP931 ac SP932 sy'n agos at y ffin. Fodd bynnag, mae hyn yn ansicr ac yn dibynnu ar raddfa, cynllun a dyluniad y datblygiad.

Nefyn

ATODIAD 7 – AC O SAFLEOEDD GWYNEDD

Amcan AG	Bioamrywiaeth	Cymuned ac Iechyd		Newid Hinsawdd	Iaith Gymraeg	Diwylliannol a Threftadaeth	Economi	Tai	Tirweddau	Gwastraff a Mwynau	Trafnidiaeth	Dŵr
	1	2		3	4	5	6	7	8	9	10	11
SP488 Tir gerllaw Helyg	0 ?	+	+ ?	0	0	0 ?	0	++	-	- ?	+	0
SP339 Tir gerllaw Bro Gwylwyr	0 ?	+	+ ?	0 ?	0	0 ?	0	++	-	- ?	+	0
SP681 Cyn randiroedd	0 ?	+	+ ?	0	0	?	0	++	-	- ?	+	0
SP933	0 ?	+	+ ?	0 ?	0	0 ?	0	++	-	- ?	+	0

Crynodeb

Mae'r 4 safle ar dir glas; mae safle SP681 o fewn ffin yr annedd, a'r tri arall gerllaw iddo. Mae safle SP933 yn ddyraniad tai yn CDU presennol Gwynedd. Nid oes unrhyw ddynodiadau bioamrywiaeth rhyngwladol, cenedlaethol neu leol yn y dewisiadau safle na gerllaw iddynt; fodd bynnag, mae SDdGA Porth Dinllaen i Borth Pistyll a Chlogwyni Môr ACA Llŷn ill dau o fewn 600m o'r holl safleoedd, gyda safle SP488 100m yn unig i ffwrdd. Ystyrir bod liniaru addas yn cael ei ddarparu trwy bolisïau CDLlC a Adneuwyd ac ar gael ar lefel y prosiect er mwyn sicrhau na fydd unrhyw effeithiau negyddol sylweddol yn unig; fodd bynnag, os datblygir pob safle, byddai'n rhaid ystyried yr effeithiau cronnus ymhellach trwy AG y CDLlC a Adneuwyd. Potensial am effaith niwtral gweddilliol yn erbyn Amcan GA 1 gydag elfen o ansicrwydd. Dylai unrhyw gynigion datblygu geisio cyfleoedd i gyfoethogi bioamrywiaeth trwy welliannau i'r seilwaith gwyrdd.

Mae safle SP681 gerllaw Ardal Gadwraeth Nefyn; mae i ddatblygu yn y dewis safle hwn botensial am fân effaith negyddol ar Amcan GA 5. Dylai camau lliniaru a ddarperir trwy bolisïau'r CDLlC a Adneuwyd a'r hyn sydd ar gael ar lefel y prosiect sicrhau na fydd unrhyw effeithiau negyddol arwyddocaol; fodd bynnag, yn y cyfnod hwn, nid oes sicrwydd am hyn hyd nes y cyflwynir cynnig manwl a bod asesiadau wedi eu cynnal ar lefel prosiect. Nid yw safleoedd SP488, SP339 na SP933 yn cynnwys unrhyw asedau treftadaeth dynodedig ac nid oes rhai gerllaw iddynt chwaith. Potensial am effaith niwtral gweddilliol gydag elfen o ansicrwydd hyd nes y cynhelir asesiadau ar lefel prosiect. Bydd angen gwerthusiad archeolegol ar yr holl ddewisiadau safle cyn i unrhyw ddatblygu ddigwydd. Potensial am effaith niwtral gweddilliol yn erbyn Amcan

AG 5 gydag elfen o ansicrwydd hyd nes y cynhelir arolygon ac asesiadau ar lefel prosiect.

Nid yw'r dewisiadau safle mewn ardal lle mae risg o lifogydd, nac yn agos at ardal felly; potensial am effaith niwtral yn erbyn Amcan AG 11. Mae'r asesiad o safle posibl wedi nodi fod y system garthffosiaeth gyhoeddus wedi gorlifo ambell waith, yn safle SP933; fodd bynnag, ystyrir bod polisïau'r CDLlC a'r hyn sydd ar gael ar lefel y prosiect yn lliniaru digon fel na fydd unrhyw effeithiau negyddol arwyddocaol.

Mae'r dewisiadau safle oll o fewn pellter cerdded rhesymol (llai na 1km) o'r cyfleusterau a'r gwasanaethau sydd ar gael yn Nefyn, Canolfan Gwasanaeth Lleol. Potensial am a fân effaith cadarnhaol tymor-hir yn erbyn Amcan AG 2. Mae Nefyn rhyw 9km o Bwllheli, ac y mae pob un o'r dewisiadau safle o fewn 400m o gysylltiadau bws i'r anheddfan fwy hon. Ym Mhwllheli hefyd y mae'r orsaf drenau agosaf i Nefyn. O ystyried y pellter o'r gwasanaethau a'r cyfleusterau presennol a'r cysylltiadau bws, mae potensial am fân effaith cadarnhaol ar Amcan AG 10 trwy leihau'r angen i deithio. Fodd bynnag, nid ystyrir y bydd yr effaith yn arwyddocaol am y bydd pobl yn parhau i deithio i gyrraedd y dewis helaethach o wasanaethau / cyfleusterau a chyfleoedd gwaith yn yr aneddfannau mwy.

Mae gan ddatblygu yn unrhyw rai o'r dewisiadau safle botensial i gynyddu lefel y traffig; fodd bynnag, o ystyried maint y safleoedd, ni fydd unrhyw gynnydd yn debyg o fod yn sylweddol. Ni ddengys y dystiolaeth fod unrhyw broblemau gallu i drin traffig ar y rhwydwaith priffyrdd presennol; fodd bynnag, dylid nodi fod yr asesiad safle posibl yn codi pryderon ynghylch safleoedd SP339 a SP933, er yr ystyrir bod mesurau lliniaru digonol ar gael trwy bolisiau'r CDLlC a Adneuwyd ac ar lefel y prosiect i sicrhau bod unrhyw effaith ar y rhwydwaith priffyrdd presennol yn cael eu cadw mor isel ag sydd modd. Potensial am effaith niwtral gweddilliol ar Amcan AG 3 ar gyfer yr holl ddewisiadau safle gydag elfen o ansicrwydd ar gyfer safleoedd SP339 a SP933 o gofio'r problemau posib o ran mynediad. Er nad ystyrir y bydd y traffig yn cynyddu'n sylweddol, mae potensial i gynyddu allyriadau nwyon tŷ gwydr gyda mân effaith negyddol ar newid hinsawdd yn y tymor byr. Yn y tymor hwy, mae'n debyg mai lleihau wnaiff allyriadau nwyon tŷ gwydr o weithgareddau cyffredinol gan gynnwys defnyddio cerbydau o ganlyniad i gamau rheoli allyriadau llym ar gerbydau newydd trwy safonau Ewropeaidd. Fodd bynnag, nid oes sicrwydd am hynny ar hyn o bryd. Mae potensial am effeithiau cronnus petai'r holl ddewisiadau safle yn cael eu datblygu, a byddai'n rhaid ystyried hyn ymhellach trwy AG y CDLlC a Adneuwyd.

Bydd darparu amrywiaeth o dai yn cael effeithiau cadarnhaol o ran hybu cynhwysiant cymdeithasol a chydlyniad cymunedol. Dylai gwella'r ddarpariaeth stoc tai newydd hefyd fod yn llesol i iechyd y trigolion lleol. Nid oes gwrthdaro o ran defnydd tir na phroblemau arwyddocaol yn unrhyw rai o'r dewisiadau safle sy'n debyg o effeithio ar iechyd dynol; potensial am fân effaith cadarnhaol yn erbyn Amcan AG 2 gydag elfen o ansicrwydd hyd nes y cyflwynir cynigion manwl.

Ar hyn o bryd ni wyddys a fydd unrhyw gyflogaeth yn cael ei ddarparu ar y safleoedd. Ni fyddai datblygu yn arwain at golli unrhyw waith sydd yno eisoes ac nid oes gwahaniaethau sylweddol o ran mynediad at gyfleoedd am waith yn y pentref. Potensial am effaith niwtral yn erbyn Amcan AG 6.

ATODIAD 7 – AC O SAFLEOEDD GWYNEDD

Mae'r holl ddewisiadau safle o fewn AHNE Llŷn, felly mae potensial am effeithiau negyddol ar dirwedd. Bydd natur ac arwyddocâd yr effaith yn dibynnu ar raddfa, cynllun a dyluniad y datblygiad arfaethedig. Fodd bynnag, o gofio maint y dewisiadau safle a'r lliniaru oherwydd polisiau'r CDLlC ac ar lefel y prosiect, nid yw'n debygol y bydd datblygu ar y safleoedd unigol yn cael effaith negyddol fawr. Mae'r rhain yn fwy tebyg o ddigwydd gyda'i gilydd petai'r holl ddewisiadau safle yn cael eu datblygu. Potensial am fân effaith negyddol tymor hir yn erbyn Amcan AG 8. Mae i golli tir glas botensial am fân effeithiau negyddol tymor hir yn erbyn Amcan AG 9. Dylid nodi nad oes yr un o'r safleoedd yn cynnwys y tir amaethyddol gorau a mwyaf amlochrog.

Er na nododd yr AG unrhyw wahaniaethau sylweddol rhwng y dewisiadau safle yn erbyn Amcanion y AG, dylid nodi y bydd angen gwerthusiad archeolegol o bob safle cyn i unrhyw ddatblygu ddigwydd, ac y bydd angen i safle SP933 hefyd ymdrin â phroblemau dŵr gwastraff sy'n gysylltiedig â'r safle. Bydd angen i safleoedd SP339 a SP933 hefyd fynd i'r afael a phryderon ynghylch effaith graddfa'r datblygiad. Mae mwy o ansicrwydd ynghylch effeithiau posib datblygu ar safle SP681 ar dreftadaeth gan ei fod gerllaw Ardal Gadwraeth Nefyn.

Penrhyndeudraeth											
Amcan AG	**Bioamrywiaeth**	**Cymuned ac Iechyd**		**Newid Hinsawdd**	**Iaith Gymraeg**	**Diwylliannol a Threftadaeth**	**Economi**	**Tai**	**Tirweddau**	**Gwastraff a Mwynau**	**Trafnidiaeth**	**Dŵr**
	1	2		3	4	5	6	7	8	9	10	11
SP19 Cae Canol	**0 ?**	**+**	**+?**	**0 ?**	**0**	**0 ?**	**0**	**++**	**- ?**	**-**	**- ?**	**0**
SP949 Tir gerllaw Cae Canol	**0 ?**	**+**	**+?**	**0 ?**	**0**	**0 ?**	**0**	**++**	**- ?**	**-**	**- ?**	**0**
SP950 Tir gerllaw Ysbyty Minffordd	**?**	**+**	**+?**	**0 ?**	**0**	**0 ?**	**0**	**++**	**- ?**	**-**	**- ?**	**0**

SP986	0 ?	+	+?	0 ?	0	0 ?	0	++	- ?	-	- ?	0

Mae safleoedd SP949, SP950 ac SP986 yn dir glas gerllaw ffin yr anheddfan, tra bod SP19 yn ddynodiad presennol yn y CDU ac yn dir glas mewnlenwi. Nid oes unrhyw ddynodiadau bioamrywiaeth rhyngwladol, cenedlaethol neu leol yn newisiadau safle SP19, SP986 ac SP949. Dylid nodi bod SDdGA a safleoedd Ewropeaidd o fewn 1km o'r tri dewis safle. Gallai colli tir glas o bosib gael mân effeithiau negyddol ar fioamrywiaeth trwy golli cysylltedd a darnio coridorau gwyrdd. O ystyried graddfa fechan y datblygiad sy'n debyg o ddigwydd ar y safleoedd, nid yw'n debygol y bydd effeithiau arwyddocaol ar fioamrywiaeth dynodedig. Ystyrir bod lliniaru addas yn cael ei ddarparu trwy bolisïau CDLlC a'i fod ar gael hefyd ar lefel y prosiect er mwyn sicrhau na fydd unrhyw effeithiau negyddol sylweddol ar fioamrywiaeth o ganlyniad i ddatblygu ar safleoedd SP19, SP986 ac SP949. Potensial am effaith niwtral gweddilliol yn erbyn Amcan AG 1 gydag elfen o ansicrwydd hyd nes y cynhelir arolygon ac asesiadau ar lefel y prosiect. Mae rhan fechan o ffin ogledd-orllewinol dewis safle SP950 gerllaw SDdGA Ysbyty Bron y Garth. O ystyried graddfa'r datblygu, ni fydd hyn yn debyg o effeithio'n arwyddocaol ar nodweddion dynodedig na chyflwr y SDdGA. Dylai mesurau lliniaru a ddarparwyd trwy bolisïau'r CDLlC a'r hyn sydd ar gael ar lefel y prosiect sicrhau na fydd effeithiau negyddol arwyddocaol. Dylai clustogi priodol rhwng datblygu adeiledig a'r SDdGA helpu i liniaru effeithiau. Dylai unrhyw gynnig am ddatblygu sicrhau bod yr effeithiau ar y SDdGA yn cael eu lleihau a bod camau lliniaru yn cael eu darparu lle bo angen er mwyn sicrhau na fydd effeithiau negyddol arwyddocaol. I gydnabod agosrwydd y SDdGA, nid oes sicrwydd am yr effaith posib, hyd nes y cynhelir arolygon ac asesiadau lefel is mwy manwl. Dylai unrhyw gynigion am ddatblygu geisio cyfleoedd i gyfoethogi bioamrywiaeth trwy welliannau i'r seilwaith gwyrdd.

Nid oes yr un o'r dewisiadau safle mewn unrhyw asedau treftadaeth dynodedig, nac yn agos atynt. Mae rhai Adeiladau Rhestredig yn nes i lawr yr A487, sydd yn cynnwys Capel Gorffwysfa sydd yn Rhestredig Graddfa II. O ystyried pellter yr Adeiladau Rhestredig a'r camau lliniaru a ddarperir trwy bolisïau'r CDLlC a'r hyn sydd ar gael ar lefel y prosiect, nid yw'n debygol y bydd unrhyw effeithiau negyddol sylweddol. Potensial am effaith niwtral gweddilliol gydag elfen o ansicrwydd hyd nes y cynhelir asesiadau mwy manwl ar lefel prosiect.

Nid yw'r dewisiadau safle mewn ardal lle mae risg o lifogydd nac yn agos at un; potensial am effaith niwtral yn erbyn Amcan AG 11.

Mae lleoliad y safleoedd ger canol Penrhyndeudraeth (Canolfan gwasanaeth Lleol) yn golygu eu bod o fewn pellter cerdded (o fewn 1km)i'r cyfleusterau a'r gwasanaethau sydd ar gael. Potensial am a fân effaith cadarnhaol yn erbyn Amcan AG 2. Mae cysylltiadau cludiant cyhoeddus da (arosfan bws o fewn 400m o'r holl ddewisiadau safle) i dref fwy Porthmadog gerllaw ac ymhellach. Er bod amrywiaeth o wahanol gyfleusterau a gwasanaethau yn y pentref, mae potensial am fwy o ddefnydd o geir wrth i'r trigolion deithio i aneddfannau mwy am wasanaethau mwy amrywiol a chyfleoedd am waith, e..e, ym Mhorthmadog. Potensial am effaith negyddol mawr yn erbyn Amcan AG 10, gydag elfen o ansicrwydd.

ATODIAD 7 – AC O SAFLEOEDD GWYNEDD

Mae potensial am lefelau uwch o draffig; fodd bynnag, o ystyried graddfa'r datblygu arfaethedig yn y pentref, nid yw hynny yn debyg o fod yn arwyddocaol. Dylai mesurau lliniaru a ddarparwyd trwy bolisïau'r CDLlC a Adneuwyd a'r hyn sydd ar gael ar lefel y prosiect sicrhau bod unrhyw effaith ar y rhwydwaith priffyrdd presennol yn cael eu cadw mor isel ag sydd modd. Fodd bynnag, er nad ystyrir y bydd traffig yn cynyddu'n sylweddol, mae potensial i gynyddu allyriadau nwyon tŷ gwydr gyda mân effaith negyddol ar newid hinsawdd yn y tymor byr. Yn y tymor hwy, mae'n debyg mai lleihau wnaiff allyriadau nwyon tŷ gwydr o weithgareddau cyffredinol gan gynnwys defnyddio cerbydau o ganlyniad i gamau rheoli allyriadau llym ar gerbydau newydd trwy safonau Ewropeaidd. Fodd bynnag, nid oes sicrwydd am hynny ar hyn o bryd. Potensial am effaith niwtral gweddilliol yn erbyn Amcan AG 3 gydag elfen o ansicrwydd, o ystyried nad yw'r datblygiad yn debyg o leihau'r angen i deithio. Dylid nodi fod proses fantoli safle posibl y Cyngor wedi nodi fod angen cadw nifer y dulliau newydd o gyrraedd yr A487 i'r isaf posib, felly mae angen mwy o wybodaeth.

Bydd darparu amrywiaeth o dai yn cael effeithiau cadarnhaol o ran hybu cynhwysiant cymdeithasol a chydlyniad cymunedol. Dylai gwella'r ddarpariaeth stoc tai newydd hefyd fod yn llesol i iechyd y trigolion lleol. Nid oes gwrthdaro o ran defnydd tir na phroblemau arwyddocaol yn y naill na'r llall o'r dewisiadau safle. Potensial am fân effaith cadarnhaol yn erbyn Amcan AG 2 gydag elfen o ansicrwydd hyd nes y cyflwynir cynigion manwl.

Ar hyn o bryd, ni wyddys a ddarperir unrhyw waith yn y safleoedd. Ni fyddai datblygu yn arwain at golli unrhyw waith sydd yno eisoes ac nid oes gwahaniaethau sylweddol o ran mynediad at gyfleoedd am waith yn y pentref. Potensial am effaith niwtral yn erbyn Amcan AG 6.

Nid yw'r dewisiadau safle wedi eu gwarchod gan ddynodiad tirwedd ac ni nodwyd fod iddynt bwysigrwydd gweledol uchel. Byddai datblygu ar unrhyw rai o'r safleoedd â photensial i golli tir glas a thrwy hynny gael mân effaith negyddol tymor-hir yn erbyn Amcan AG 8 trwy ddatblygu man nas datblygwyd cynt. Elfen o ansicrwydd ar gyfer pob safle hyd nes y cynhelir asesiadau lefel is mwy manwl. Mae gan golli tir glas hefyd botensial am fân effaith negyddol tymor-hir yn erbyn Amcan AG 9.

Dylid nodi nad oes yr un o'r safleoedd yn cynnwys y tir amaethyddol gorau na mwyaf amlochrog.

Ni nododd yr AG unrhyw wahaniaethau sylweddol rhwng y dewisiadau safle yn erbyn y rhan fwyaf o Amcanion yr AG; nid yw hyn yn syndod o ystyried mor agos at ei gilydd y maent. Y gwahaniaeth allweddol rhwng y dewisiadau safle yw bod SP950 gerllaw SDdGA, sy'n golygu bod mwy o ansicrwydd ynghylch effeithiau negyddol posib.

Penygroes											
Amcan AG	**Bioamrywiaeth**	**Cymuned ac Iechyd**		**Newid Hinsawdd**	**Iaith Gymraeg**	**Diwylliant a Threftadaeth**	**Economi**	**Tai**	**Tirweddau**	**Gwastraff a Mwynau**	**Trafnidiaeth**	**Dŵr**
	1	**2**		**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**	**11**
SP597 Tir gerllaw Bryn Neuadd	**0 ?**	**+**	**+?**	**0 ?**	**0**	**0 ?**	**0**	**++**	**-**	**-**	**+ ?**	**0**
SP953 Tir gerllaw Bro Llwyndu	**0 ?**	**+**	**+?**	**0 ?**	**0**	**0 ?**	**0**	**++**	**+ ?**	**+**	**+**	**0**
SP952/933 Tir gerllaw Maes Dulyn	**0 ?**	**+**	**+?**	**0 ?**	**0**	**0 ?**	**0**	**++**	**-**	**-**	**+**	**0**

Crynodeb

Mae safle SP597 yn dir glas yn union ar ffin y pentref; mae safle SP953 o fewn y ffin ac yn dir llwyd yn bennaf gyda darn bychan o dir glas; tra bod SP952 yn dir glas o fewn ffin y pentref. Nid oes unrhyw ddynodiadau bioamrywiaeth rhyngwladol, cenedlaethol neu leol nac asedau treftadaeth dynodedig yn y safleoedd nac yn agos atynt. Mae SDdGA ac AGA Glynllifon rhyw 800m o safle SP953; fodd bynnag, o ystyried maint y safle, a'r datblygu sydd eisoes rhwng y safle a'r ardal ddynodedig, mae'n annhebygol y ceid unrhyw effeithiau arwyddocaol. Gallai colli tir glas o bosib gael mân effeithiau negyddol ar fioamrywiaeth trwy golli cysylltedd a darnio coridorau gwyrdd, yn enwedig gan fod coed yn yr holl ddewisiadau safle. Gall tir llwyd hefyd fod yn bwysig i fioamrywiaeth ond yn y cyfnod hwn, nid yw gwerth safle SP953 yn hysbys. Ystyrir bod digon o liniaru yn cael ei ddarparu trwy bolisïau CDLlC a Adneuwyd a'r hyn sydd ar gael ar lefel y prosiect er mwyn sicrhau na fydd unrhyw effeithiau negyddol sylweddol ar fioamrywiaeth. Potensial am effaith niwtral negyddol yn erbyn Amcanion AG 1 a 5 gydag elfen o ansicrwydd hyd y cynhelir arolygon ac asesiadau ar lefel prosiect. Dylai unrhyw gynigion am ddatblygu geisio cyfleoedd i gyfoethogi bioamrywiaeth trwy welliannau i'r seilwaith gwyrdd.

Nid yw'r safleoedd mewn ardal lle mae risg o lifogydd; potensial am effaith niwtral yn erbyn Amcan AG 11, fodd bynnag, dylid nodi fod y broses o asesu safleoedd posibl wedi nodi digwyddiadau lleol o lifogydd yn y system garthffosiaeth gyhoeddus ar safle SP597, a bod cwrs dŵr mewn

cwlfer yn rhedeg trwy safle SP953 lle byddai angen darpariaeth am lwybr diogel i lifogydd.

Er bod y tri dewis safle ar gyrion y pentref, maent oll o fewn pellter cerdded rhesymol (llai na 1km) i'r cyfleusterau a'r gwasanaethau sydd ar gael ym Mhenygroes, Canolfan Gwasanaeth Lleol. Potensial am fân effaith cadarnhaol yn erbyn Amcan AG 2. Mae Penygroes rhyw 10km o Gaernarfon ac y mae gan bob safle fynediad da at gysylltiadau bws i'r dref fwy hon (safleoedd SP952 ac SP953 o fewn 400m i arosfannau bysus, a safle SP597 o fewn 800m); fodd bynnag, mae'r orsaf drenau agosaf dros 16km i ffwrdd yng Nghricieth. O ystyried y pellter o wasanaethau a chyfleusterau presennol a chysylltiadau bws, mae potensial am fân effaith cadarnhaol ar Amcan AG 10 i'r holl safleoedd trwy leihau'r angen i deithio. Fodd bynnag, ystyrir mai bychan fydd arwyddocâd yr effaith gan ei bod yn debygol y bydd pobl yn dal i deithio i gyrraedd dewis ehangach o wasanaethau / cyfleusterau a chyfleoedd am waith mewn aneddfannau mwy. Mae safle SP597 ymhellach oddi wrth arosfan bws felly adlewyrchwyd hyn yn yr arfarniad, sydd yn ychwanegu peth ansicrwydd yn erbyn Amcan AG 10.

Mae gan ddatblygu ar unrhyw un o'r dewisiadau safle botensial i gynyddu lefelau traffig; fodd bynnag, o ystyried maint y safleoedd, mae'n annhebygol y byddai unrhyw gynnydd yn arwyddocaol. Ni ddengys y dystiolaeth unrhyw broblemau mynediad; fodd bynnag, dengys y broses o asesu safleoedd posib fod angen uwchraddio'r rhwydwaith priffyrdd lleol o gwmpas safle SP952. Dylai lliniaru trwy bolisïau CDLlC a'r hyn sydd ar gael ar lefel y prosiect sicrhau y bydd effeithiau ar rwydwaith presennol y priffyrdd gael eu lleihau. Potensial am effaith niwtral gweddilliol ar Amcan AG 3 gydag elfen o ansicrwydd. Er nad ystyrir y bydd traffig yn cynyddu'n sylweddol, mae potensial i gynyddu allyriadau nwyon tŷ gwydr gyda mân effaith negyddol ar newid hinsawdd yn y tymor byr. Yn y tymor hwy, mae'n debyg mai lleihau wnaiff allyriadau nwyon tŷ gwydr o weithgareddau cyffredinol gan gynnwys defnyddio cerbydau o ganlyniad i gamau rheoli allyriadau llym ar gerbydau newydd trwy safonau Ewropeaidd. Fodd bynnag, nid oes sicrwydd am hynny ar hyn o bryd. Mae potensial am effeithiau cronnus petai'r holl ddewisiadau safle yn cael eu datblygu, a byddai angen ystyried hyn ymhellach trwy AG y CDLlC a Adneuwyd.

Bydd darparu amrywiaeth o dai yn cael effeithiau cadarnhaol o ran hybu cynhwysiant cymdeithasol a chydlyniad cymunedol. Dylai gwella'r ddarpariaeth stoc tai newydd hefyd fod yn llesol i iechyd y trigolion lleol. Nid oes gwrthdaro o ran defnydd tir na phroblemau arwyddocaol yn unrhyw rai o'r dewisiadau safle sy'n debyg o effeithio ar iechyd dynol; potensial am fân effaith cadarnhaol yn erbyn Amcan AG 2 gydag elfen o ansicrwydd hyd nes y cyflwynir cynigion manwl.

Ar hyn o bryd, ni wyddys a ddarperir unrhyw waith yn y safleoedd. Ni fyddai datblygu ar y dewisiadau safle yn arwain at golli unrhyw waith presennol ac nid oes gwahaniaethau sylweddol o ran mynediad at gyfleoedd presennol am waith yn y pentref. Potensial am effaith niwtral yn erbyn Amcan AG 6.

Mae'r holl ddewisiadau safle o fewn AHNE Llŷn felly mae potensial am effeithiau negyddol ar dirwedd. Bydd natur ac arwyddocâd yr effaith yn dibynnu ar raddfa, cynllun a dyluniad y datblygiad arfaethedig. Gellid ystyried y byddai datblygu ar safleoedd SP952 a SP597 fel llechfeddiant i

gefn gwlad agored, sydd â'r potensial i newid cymeriad yr ardal; fodd bynnag, o ystyried bod y safleoedd wedi eu hamgylchynu i raddau helaeth gan ddatblygiadau tai a seilwaith, nid yw'n debygol y bydd unrhyw newid yn sylweddol andwyol. Potensial am fân effaith negyddol tymor-hir yn erbyn Amcan AG 8 am safleoedd SP597 ac SP952. Mae gan adfywio tir llwyd ar safle SP953 botensial am effeithiau cadarnhaol ar dirwedd a chefndir yr AHNE. Mae gan golli tir glas ar safleoedd SP597 ac SP952 botensial am fân effeithiau negyddol tymor-hir yn erbyn Amcan AG 9, tra bod gan ddatblygu tir llwyd botensial am fan effaith cadarnhaol. Dylid nodi nad oes yr un o'r safleoedd yn cynnwys y tir amaethyddol gorau a mwyaf amlochrog.

O gymharu â safleoedd tir glas eraill, mae gan adfywio tir llwyd ar safle SP953 botensial am effeithiau cadarnhaol ar dirwedd yn ogystal â phridd.

Pwllheli											
Amcan AG	**Bioamrywiaeth**	**Cymuned ac Iechyd**		**Newid Hinsawdd**	**Iaith Gymraeg**	**Diwylliant a Threftadaeth**	**Economi**	**Tai**	**Tirweddau**	**Gwastraff a Mwynau**	**Trafnidiaeth**	**Dŵr**
	1	**2**		**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**	**11**
SP116 Tir gerllaw Lôn Abererch	**0 ?**	**-?**	**+?**	**?**	**0**	**0 ?**	**0**	**++**	**-**	**-**	**- ?**	**-**
SP916 Tir gerllaw Ffordd Caernarfon	**0 ?**	**+**	**+?**	**0 ?**	**0**	**0 ?**	**0**	**++**	**- ?**	**-**	**+ ?**	**0**
SP917 hen Gaeau Hoci	**0 ?**	**?**	**+?**	**0 ?**	**0**	**0 ?**	**0**	**++**	**- ?**	**-**	**?**	**0**
SP918 Cae Deinio	**0 ?**	**?**	**+?**	**0 ?**	**0**	**0 ?**	**0**	**++**	**- ?**	**-**	**?**	**0**
Crynodeb												

ATODIAD 7 – AC O SAFLEOEDD GWYNEDD

Mae safleoedd SP916, SP917 ac SP918 ar dir glas o fewn ffiniau Pwllheli. Mae SP116 ar y llaw arall yn dir glas yng nghefn gwlad agored. Nid oes unrhyw ddynodiadau bioamrywiaeth rhyngwladol, cenedlaethol neu leol yn y safleoedd na gerllaw iddynt. Gallai colli tir glas o bosib gael mân effeithiau negyddol ar fioamrywiaeth trwy golli cysylltedd a darnio coridorau gwyrdd. Fodd bynnag, ystyrir bod liniaru addas yn cael ei ddarparu trwy bolisïau CDLlC ac ar gael ar lefel y prosiect er mwyn sicrhau na fydd unrhyw effeithiau negyddol sylweddol. Potensial am effaith niwtral gweddilliol yn erbyn Amcan AG 1 gydag elfen o ansicrwydd hyd nes y cynhelir arolygon ac asesiadau ar lefel prosiect. Dylai unrhyw gynigion datblygu geisio cyfleoedd i gyfoethogi bioamrywiaeth trwy welliannau i'r seilwaith gwyrdd. Dylid nodi bod AGA Penrhyn Llyn a'r Sarnau ar hyd yr arfordir; fodd bynnag, ystyrir nad yw datblygu ar y safleoedd hyn yn debyg o gael effaith negyddol sylweddol.

Nid yw dewisiadau safle SP916, SP917 ac SP918 mewn ardal lle mae risg o lifogydd, nac yn agos at ardal felly, ac o'r herwydd mae potensial am effaith niwtral yn erbyn Amcan AG 11. Dylid nodi fod CNC wedi nodi, trwy'r broses o asesu safle posib, fod cwrs dŵr cyffredin/ffynnon ar safle SP916. Ar lefel strategol, ystyrir bod mesurau lliniaru addas ar gael er mwyn sicrhau na fydd effeithiau andwyol; fodd bynnag, bydd angen cynnal mwy o asesiadau manwl ar lefel y prosiect. Mae rhan o safle SP116 o fewn ardal lle mae risg ganolig o lifogydd, gyda rhai ardaloedd o risg uchel o lifogydd. Argymhellodd CNC trwy'r broses o asesu safle posib, na ddylid cynnwys y safle fel safle posib i ddatblygu. Mae mannau ar y safle tua'r gorllewin nad ydynt o fewn ardal lle mae risg o lifogydd a mesurau lliniaru a ddarperir trwy bolisïau CDLlC ac sydd ar gael ar lefel y prosiect helpu i leihau arwyddocâd yr effaith. Potensial am fân effaith negyddol gweddilliol yn erbyn Amcan AG 11, gydag elfen o ansicrwydd hyd nes y cynhelir Asesiad Canlyniad Llifogydd ar y Safle.

Nid oes asedau treftadaeth dynodedig yn y safleoedd na gerllaw iddynt. Fodd bynnag, dylid nodi fod yn y pentref nifer o Adeiladau Rhestredig yn ogystal ag Ardal gadwraeth ddynodedig. Gallai datblygu ar y dewisiadau safle gael effeithiau negyddol ar gefndir yr Ardal Gadwraeth; fodd bynnag, nid yw'r rhain yn debyg o fod yn arwyddocaol unwaith yr ystyrir camau lliniaru tirwedd addas. Fodd bynnag, ystyrir bod mesurau lliniaru digonol ar gael trwy bolisïau'r CDLlC ac ar gael ar lefel y prosiect i sicrhau na fydd unrhyw effeithiau negyddol sylweddol ar dreftadaeth. Potensial am effaith niwtral gweddilliol am fwyafrif y safleoedd yn erbyn Amcan AG 5 gydag elfen o ansicrwydd hyd nes y cynhelir arolygon ac asesiadau ar lefel prosiect.

Mae lleoliad SP916, SP917, ac SP918 yn golygu eu bod o fewn pellter cerdded hawdd (llai na 1 km) i'r cyfleusterau a'r gwasanaethau sydd ar gael yn nhref Pwllheli. Fodd bynnag, mae SP 918 ac SP917 i fyny allt gweddol serth, a all ei gwneud yn anodd i rai trigolion eu cyrraedd. Potensial am fân effaith cadarnhaol am SP916 yn erbyn Amcan AG 2 ac ansicrwydd am SP 917 ac SP918 o ystyried y topograffeg a all ei gwneud yn anodd i rai trigolion eu cyrraedd. Mae SP116 ar gyrion y dref a heb fod o fewn pellter cerdded hawdd i'r gwasanaethau/ cyfleusterau ym Mhwllheli. Potensial am fân effaith negyddol yn erbyn Amcan AG 2. .

Mae SP116 ac SP916 o fewn 400m i arosfan bws, ac y mae SP917 a 918 rhyw 500m o arosfan bws. Nid oes gwahaniaethau sylweddol felly rhwng y dewisiadau safle o ran pellter at gludiant cyhoeddus. Fodd bynnag, y mae safleoedd SP917 ac SP918 i fyny allt gweddol serth a all ei

gwneud yn anodd i rai trigolion gyrraedd yr arosfannau bws. O'r holl ddewisiadau safle, ystyrir mai safle SP916 sydd yn cynnig y cyfle gorau i leihau teithio gan ei fod o fewn pellter cerdded i gludiant cyhoeddus a gwasanaethau/ cyfleusterau. Potensial am fân effaith cadarnhaol tymor-hir yn erbyn Amcan SA 10, gydag elfen o ansicrwydd. Tra bod safleoedd SP917 ac SP918 o fewn pellter cerdded i gludiant cyhoeddus yn ogystal â gwasanaethau a chyfleusterau allweddol, gall y topograffeg ei gwneud yn anodd i rai trigolion eu cyrraedd. Ystyrir felly bod mwy o ansicrwydd ynghylch y potensial am effeithiau cadarnhaol yn erbyn Amcan AG 10. Tra bod SP116 o fewn pellter cerdded i gludiant cyhoeddus nid yw o fewn pellter cerdded at wasanaethau/cyfleusterau. Ystyrir felly y bydd datblygu ar y safle yn lleihau'r angen i deithio. Potensial am fân effaith negyddol tymor-hir gydag elfen o ansicrwydd.

Ar hyn o bryd, nid yw'r dystiolaeth sydd ar gael yn amlygu unrhyw broblemau mynediad na gallu cynnwys traffig gyda'r rhwydwaith priffyrdd presennol. Mae gan ddatblygu ar y dewisiadau safle botensial i gynyddu traffig; fodd bynnag, nid yw hyn yn debyg o fod yn arwyddocaol o ystyried y mesurau lliniaru a ddarperir trwy bolisïau'r CDLIC a Adneuwyd ac ar lefel y prosiect. Dylid nodi fod safleoedd SP917 ac SP918 yn agos at lôn weddol gul; fodd bynnag, o ystyried mor fychan yw'r safleoedd, nid yw'n debygol y bydd traffig yn cynyddu yn sylweddol. O gymharu â'r dewisiadau safle eraill, SP116 sydd yn debygol o arwain at fwy o ddefnydd o gerbydau preifat o ystyried y pellter o wasanaethau a chyfleusterau. Er nad ystyrir y bydd traffig yn cynyddu'n sylweddol, mae potensial i gynyddu allyriadau nwyon tŷ gwydr gyda mân effaith negyddol ar newid hinsawdd yn y tymor byr. Yn y tymor hwy, mae'n debyg mai lleihau wnaiff allyriadau nwyon tŷ gwydr o weithgareddau cyffredinol gan gynnwys defnyddio cerbydau o ganlyniad i gamau rheoli allyriadau llym ar gerbydau newydd trwy safonau Ewropeaidd. Fodd bynnag, nid oes sicrwydd am hynny ar hyn o bryd.
Potensial am effaith niwtral gweddilliol yn erbyn Amcan AG 3 am safleoedd SP916, 917 a 918 gydag elfen o ansicrwydd. Ystyrir bod mwy o ansicrwydd am safle SP116 yn erbyn Amcan AG 3.

Bydd darparu amrywiaeth o dai yn cael effeithiau cadarnhaol o ran hybu cynhwysiant cymdeithasol a chydlyniad cymunedol. Dylai gwella'r ddarpariaeth stoc tai newydd hefyd fod yn llesol i iechyd y trigolion lleol. Nid oes gwrthdaro o ran defnydd tir na phroblemau arwyddocaol yn unrhyw rai o'r dewisiadau safle sy'n debyg o effeithio ar iechyd dynol; potensial am fân effaith cadarnhaol yn erbyn Amcan AG 2 gydag elfen o ansicrwydd hyd nes y cyflwynir cynigion manwl.

Ar hyn o bryd, ni wyddys a ddarperir unrhyw waith yn y safleoedd. Ni fyddai datblygu ar y dewisiadau safle yn arwain at golli unrhyw waith presennol ac nid oes gwahaniaethau sylweddol o ran mynediad at gyfleoedd presennol am waith yn y pentref. Potensial am effaith niwtral yn erbyn Amcan AG 6.

Nid yw'r dewisiadau safle wedi eu gwarchod gan ddynodiad tirwedd nac wedi eu nodi fel rhai o bwysigrwydd gweledol uchel. Mae i ddatblygu ar bob safle botensial am golli tir glas ac felly mân effaith negyddol tymor-hir yn erbyn Amcan AG 8 trwy ddatblygu ardal das datblygwyd cynt. Mae i ddatblygu ar safle SP116 botensial am effaith negyddol mwy arwyddocaol na'r dewisiadau safle eraill am ei fod yng nghefn gwlad

agored. Ystyrir felly bod llai o ansicrwydd ynghylch y potensial am effeithiau negyddol yn erbyn Amcan AG 8. Elfen o ansicrwydd am y dewisiadau safle eraill hyd nes y cynhelir asesiadau lefel is mwy manwl . Mae i golli tir glas hefyd botensial am fân effaith negyddol tymor-hir yn erbyn Amcan AG 9.

Dylid nodi nad oes yr un o'r safleoedd yn cynnwys y tir amaethyddol gorau a mwyaf amlochrog.
Canfu'r AG bod rhai gwahaniaethau allweddol rhwng y dewisiadau safle, yn ymwneud a hygyrchedd at wasanaethau a chyfleusterau presennol, lleihau'r angen i deithio, a'r tirwedd. Nid yw safle SP116 o fewn pellter cerdded at y cyfleusterau presennol ac nid yw felly yn debyg o leihau'r angen i deithio o gymharu â'r dewisiadau eraill. Er bod safleoedd SP917 ac SP918 o fewn pellter cerdded i'r gwasanaethau/cyfleusterau presennol a chludiant cyhoeddus, y maent i fyny allt gweddol serth a all ei gwneud yn anodd i rai trigolion eu cyrraedd. Mae rhan o safle SP116 mewn ardal lle mae risg ganolig/uchel o lifogydd ac argymhellodd CNC na ddylid ei gynnwys fel dyraniad posib.

SP922 Tir cyfagos i Ffordd Caernarfon, Pwllheli

Amcan AC	Bioamrywiaeth	Cymuned ac Iechyd		Newid Hinsawdd	Yr Iaith Gymraeg	Treftadaeth a Diwylliant	Economi	Tai	Tirweddau	Gwastraff a Mwynau	Trafnidiaeth	Dŵr
	1	2		3	4	5	6	7	8	9	10	11
Sgôr AC	**0 ?**	**+?**	**+?**	**0 ?**	**0**	**0 ?**	**0**	**++**	**-**	**-**	**+ ?**	**0**

Crynodeb

Mae'r safle mawr hwn (3.69ha) wedi'i ddosbarthu'n dir glas sy'n union gerllaw ffin ddatblygu Pwllheli. Nid oes unrhyw ddynodiadau bioamrywiaeth rhyngwladol, cenedlaethol neu leol neu asedau treftadaeth dynodedig o fewn y safle neu'n gyfagos iddo. Mae posibilrwydd y gallai colli tir glas gael effeithiau negyddol bach ar fioamrywiaeth drwy golli cysylltiadau a darnio coridorau gwyrdd. Fodd bynnag, ystyrir y darperir mesurau lliniaru addas drwy bolisïau'r CDLl ar y Cyd, ac maent ar gael ar lefel prosiect i sicrhau nad oes unrhyw effeithiau negyddol sylweddol. Potensial am effaith niwtral gweddilliol yn erbyn Amcan AC 1 gydag elfen o ansicrwydd hyd nes y cynhelir arolygon ac asesiadau ar lefel prosiect. Dylai unrhyw gynigion ar gyfer datblygu geisio cyfleoedd i wella bioamrywiaeth a threftadaeth drwy welliannau i'r isadeiledd gwyrdd. Dylid nodi bod Pen Llŷn ac ACA Sarnau'n bresennol ar hyd yr arfordir; fodd bynnag, nid ystyrir bod datblygu yn y safle hwn yn debygol

o gael effaith negyddol sylweddol ar ei ben ei hun o ystyried y pellter o'r ACA yn ogystal â'r datblygiad presennol a'r isadeiledd rhwng y safleoedd.

Nid oes unrhyw asedau treftadaeth dynodedig o fewn neu'n gyfagos i'r safle. Fodd bynnag, dylid nodi bod nifer o Adeiladau Rhestredig o fewn y pentref yn ogystal ag Ardal Gadwraeth ddynodedig. Gallai datblygu yn y safle gael effeithiau negyddol ar leoliad yr Ardal Gadwraeth; fodd bynnag, mae'n annhebygol o fod yn sylweddol ar ôl ystyried mesurau lliniaru addas ar gyfer dirwedd. Ystyrir y darperir mesurau lliniaru addas drwy bolisïau'r CDLl ar y Cyd, ac maent ar gael ar lefel prosiect, i sicrhau nad oes unrhyw effeithiau negyddol ar dreftadaeth. Potensial am effaith niwtral gweddilliol yn erbyn Amcan AC 5 gydag elfen o ansicrwydd hyd nes y cynhelir arolygon ac asesiadau ar lefel prosiect.

Nid yw'r safle o fewn ardal risg llifogydd, potensial am effaith niwtral yn erbyn Amcan AC 11.

Mae'r safle ychydig o dan 1km i ffwrdd o gyfleusterau a gwasanaethau presennol y pentref ac felly o fewn pellter cerdded rhesymol. O ystyried maint y safle, ceir potensial i ddarparu cyfleusterau/gwasanaethau newydd; fodd bynnag, mae hyn yn ansicr ar hyn o bryd. Potensial am effaith cadarnhaol bach yn erbyn Amcan AC 2. Ceir mynediad rhesymol o'r safle i drafnidiaeth gyhoeddus (tua 480m i ffwrdd); fodd bynnag, mae'r arosfannau bysiau ar y ffordd i gyfleusterau/gwasanaethau presennol yn y pentref felly mae pobl yn debygol o naill ai barhau i gerdded neu ddewis gyrru. O ystyried pellter y safle o gyfleusterau/gwasanaethau presennol a thrafnidiaeth gyhoeddus, ceir potensial i ddatblygu i leihau'r angen i deithio. Dylai unrhyw gynnig ar gyfer datblygu geisio cyfrannu at wella llwybrau cerdded a beicio i mewn i'r pentref

Ar hyn o bryd, nid yw'r dystiolaeth sydd ar gael yn dangos bod unrhyw broblemau o ran mynediad neu gapasiti o fewn y rhwydwaith ffyrdd presennol. Mae gan ddatblygu yn y safle'r potensial i gynyddu traffig; fodd bynnag, mae hyn yn annhebygol o fod yn sylweddol o ystyried y mesurau lliniaru a ddarperir drwy bolisïau'r CDLl ar y Cyd ac sydd ar gael ar lefel prosiect. Fodd bynnag, tra nad ystyrir bod traffig yn debygol o gynyddu'n sylweddol, ceir y potential i gynyddu allyriadau nwyon tŷ gwydr gydag effaith negyddol bach ar newid hinsawdd yn y tymor byr. Yn y tymor hwy, mae'n debygol y bydd allyriadau nwyon tŷ gwydr o weithgareddau cyffredinol, gan gynnwys y defnydd o gerbydau, yn lleihau o ganlyniad i fesurau rheoli allyriadau caeth ar gerbydau newydd trwy safonau Ewropeaidd. Fodd bynnag, mae hyn yn ansicr ar hyn o bryd. Potensial am effaith niwtral gweddilliol yn erbyn Amcan AC 3.

Mae gan y safle mawr hwn y potensial i ddarparu ystod o gyfleusterau ochr yn ochr â thai; fodd bynnag, ar hyn o bryd, ni wyddys beth fydd maint a math y datblygu. Bydd y ddarpariaeth o ystod o dai yn cael effeithiau cadarnhaol o ran hyrwyddo cynhwysiad cymdeithasol a chydlyniant cymunedol. Dylai gwella'r ddarpariaeth o stoc tai newydd hefyd fod yn fuddiol i iechyd preswylwyr lleol. Gall datblygiad o'r maint hwn hefyd ddarparu isadeiledd gwyrdd a all ddarparu man adloniant a hamdden a chael effeithiau cadarnhaol ar iechyd yn y tymor hir; fodd bynnag, mae hyn yn ansicr ar hyn o bryd. Nid oes unrhyw fathau o ddefnydd tir sy'n gwrthdaro neu broblemau sylweddol yn y safle sy'n debygol o effeithio iechyd dynol, ceir posibilrwydd o effaith cadarnhaol bach yn erbyn Amcan AC 2 gydag elfen o ansicrwydd hyd nes y

cyflwynir cynigion manwl.

Ar hyn o bryd, nid yw'r hysbys p'un a ddarperir cyflogaeth ar y safle. Ni fyddai datblygu'n arwain at golli unrhyw gyflogaeth bresennol, potensial am effaith niwtral yn erbyn Amcan AC 6.

Nid yw'r safle wedi'i ddiogelu gan ddynodiad tirwedd neu wedi'i nodi fel un o bwysigrwydd gweledol sylweddol. Ceir potensial y byddai datblygu yn y safle'n arwain at golli tir glas ac felly effaith negyddol tymor hir bach yn erbyn Amcan AC 8 drwy ddatblygu ardal sydd heb ei datblygu'n flaenorol. Ceir hefyd elfen o ansicrwydd gan y bydd graddfa, cynllun a dyluniad datblygiad yn dylanwadu ar ba mor sylweddol yw'r effaith, ac mae dal angen cynnal asesiadau lefel is manylach. Mae gan golli tir glas hefyd y potensial am effaith negyddol bach yn erbyn Amcan AC 9. Dylid nodi nad yw'r safle'n cynnwys y tir amaethyddol gorau a mwyaf amlbwrpas.

Ni fyddai datblygiad ar y safle'n integreiddio'n dda â ffurf yr anheddiad presennol a gellid ystyried ei fod yn gorgyffwrdd ag ardal gefn gwlad agored. Mae pa mor sylweddol yw'r effaith yn dibynnu ar raddfa, cynllun a dyluniad y datblygiad. Ar hyn o bryd, ystyrir y darperir mesurau lliniaru addas drwy bolisïau'r CDLl ar y Cyd, ac maent ar gael ar lefel prosiect, i sicrhau nad yw effeithiau negyddol yn sylweddol. Potensial am effaith negyddol gweddilliol yn erbyn Amcan AC 8.

Rachub											
Amcan AG	**Bioamrywiaeth**	**Cymuned ac Iechyd**		**Newid Hinsawdd**	**Iaith Gymraeg**	**Diwylliannol a Threftadaeth**	**Economi**	**Tai**	**Tirweddau**	**Gwastraff a Mwynau**	**Trafnidiaeth**	**Dŵr**
	1	**2**		**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**	**11**
SP967 Tir gerllaw Maes Bleddyn	**0 ?**	**+**	**+ ?**	**0**	**0**	**0 ?**	**0**	**++**	**-**	**-**	**+**	**0 ?**
SP968 Tir gerllaw Bron Afon	**0 ?**	**+**	**+ ?**	**0 ?**	**0**	**0 ?**	**0**	**++**	**-**	**-**	**+**	**0 ?**

ATODIAD 7 – AC O SAFLEOEDD GWYNEDD

Crynodeb

Mae'r ddau safle ar dir glas gerllaw ffin y pentref. Nid oes unrhyw ddynodiadau bioamrywiaeth rhyngwladol, cenedlaethol neu leol nac asedau treftadaeth dynodedig yn y safleoedd na gerllaw iddynt, er bod safle SP968 500m a safle SP967 800m o Barc Cenedlaethol Eryri, SDdG ac AGA; fodd bynnag, o ystyried maint y safleoedd, a'r parth clustogi datblygu presennol rhwng y safleoedd a'r dynodiadau bioamrywiaeth, nid yw'n debygol y bydd unrhyw effeithiau arwyddocaol ar eu pennau eu hunain. Gallai colli tir glas gael mân effeithiau negyddol ar fioamrywiaeth trwy golli cysylltedd a choridorau gwyrdd, yn enwedig yn safle SP968 lle mae coed sydd wedi eu gwarchod gan Orchymyn Cadw Coed. Ystyrir bod liniaru addas yn cael ei ddarparu trwy bolisïau CDLlC a Adneuwyd ac ar gael ar lefel y prosiect er mwyn sicrhau na fydd unrhyw effeithiau negyddol sylweddol ar fioamrywiaeth. Potensial am effaith niwtral gweddilliol yn erbyn Amcanion AG 1 a 5 gydag elfen o ansicrwydd hyd nes y cynhelir arolygon ac asesiadau ar lefel prosiect. Dylai unrhyw gynigion datblygu geisio cyfleoedd i gyfoethogi bioamrywiaeth trwy welliannau i'r seilwaith gwyrdd.

Nid yw'r dewisiadau safle mewn ardal lle mae risg o lifogydd, nac yn agos at ardal felly, fodd bynnag, dengys yr asesiad o safleoedd posib fod ambell ddigwyddiad o lifogydd yn y system garthffosiaeth gyhoeddus yn y naill safle a'r llall, a bod rhan o safle SP968 yn dueddol o ddioddef gorlifo dŵr wyneb. Potensial am effaith niwtral gweddilliol yn erbyn Amcan AG 11 gydag elfen o ansicrwydd hyd nes y cynhelir arolygon ac asesiadau ar lefel prosiect.

Mae'r dewisiadau safle o fewn pellter cerdded ardderchog i'r cyfleusterau a'r gwasanaethau cyfyngedig sydd ar gael yn Rachub, Pentref Gwasanaeth. Potensial am fân effaith cadarnhaol negyddol yn erbyn Amcan AG 2. Mae'r pentref rhyw 6km o Fangor, a rhyw 1.5km o Fethesda. Mae cysylltiadau bws i'r aneddfannau mwy hyn o fewn 400m i'r ddau safle; fodd bynnag, ym Mangor y mae'r orsaf drenau agosaf. . O ystyried y pellter o'r gwasanaethau a'r cyfleusterau presennol a'r cysylltiadau bws, mae potensial am fân effaith cadarnhaol ar Amcan AG 10 trwy leihau'r angen i deithio. Fodd bynnag, nid ystyrir y bydd yr effaith yn arwyddocaol am y bydd pobl yn parhau i deithio i gyrraedd y dewis helaethach o wasanaethau / cyfleusterau a chyfleoedd gwaith yn yr aneddfannau mwy.

Mae gan ddatblygu yn unrhyw rai o'r dewisiadau safle botensial i gynyddu lefel y traffig; fodd bynnag, o ystyried maint y safleoedd, ni fydd unrhyw gynnydd yn debyg o fod yn sylweddol. Dengys yr asesiad o safleoedd posib fod pryderon gweithredol a diogelwch ynghylch traffig ychwanegol yn defnyddio cysylltiadau o'r ffordd i'r A5 yn safle SP968 sydd yn golygu y byddai datblygu angen asesiad o'r traffig fyddai'n cael ei gynhyrchu ac Archwiliad o Ddiogelwch y Ffyrdd. Dylai mesurau lliniaru ar ddarperir trwy bolisïau'r CDLlC a Adneuwyd ac sydd ar gael ar lefel y prosiect sicrhau bod unrhyw effaith ar y rhwydwaith priffyrdd presennol yn cael eu cadw mor isel ag sydd modd. Potensial am effaith niwtral gweddilliol ar Amcan AG 3 gydag elfen o ansicrwydd. Er nad ystyrir y bydd y traffig yn cynyddu'n sylweddol, mae potensial i gynyddu allyriadau nwyon tŷ gwydr gyda mân effaith negyddol ar newid hinsawdd yn y tymor byr. Yn y tymor hwy, mae'n debyg mai lleihau wnaiff allyriadau nwyon tŷ gwydr o weithgareddau cyffredinol gan gynnwys defnyddio cerbydau o ganlyniad i gamau rheoli allyriadau llym ar gerbydau newydd trwy

safonau Ewropeaidd. Fodd bynnag, nid oes sicrwydd am hynny ar hyn o bryd.

Bydd darparu amrywiaeth o dai yn cael effeithiau cadarnhaol o ran hybu cynhwysiant cymdeithasol a chydlyniad cymunedol. Dylai gwella'r ddarpariaeth stoc tai newydd hefyd fod yn llesol i iechyd y trigolion lleol. Nid oes gwrthdaro o ran defnydd tir na phroblemau arwyddocaol yn unrhyw rai o'r dewisiadau safle sy'n debyg o effeithio ar iechyd dynol; potensial am fân effaith cadarnhaol yn erbyn Amcan AG 2 gydag elfen o ansicrwydd hyd nes y cyflwynir cynigion manwl.

Ar hyn o bryd ni wyddys a fydd unrhyw gyflogaeth yn cael ei ddarparu ar y safleoedd. Ni fyddai datblygu yn arwain at golli unrhyw waith sydd yno eisoes ac nid oes gwahaniaethau sylweddol o ran mynediad at gyfleoedd am waith yn y pentref. Potensial am effaith niwtral yn erbyn Amcan AG 6.

Nid yw'r dewisiadau safle wedi eu gwarchod gan ddynodiad tirwedd ac ni nodwyd fod iddynt bwysigrwydd gweledol uchel. Byddai datblygu ar y naill safle neu'r llall â photensial i golli tir glas a thrwy hynny gael mân effaith negyddol tymor-hir yn erbyn Amcanion AG 8 a 9 trwy ddatblygu man nas datblygwyd cynt, er bod elfen o ansicrwydd hyd nes y cyflwynir cynigion manwl. Gellid ystyried datblygu yn y naill safle neu'r llall fel llechfeddiant i mewn i gefn gwlad agored, sydd â'r potensial i newid cymeriad yr ardal; fodd bynnag, o ystyried maint y safleoedd a'r lleoliadau gerllaw datblygiadau tai sydd yno eisoes, ni fyddai unrhyw newid yn cael effaith arwyddocaol andwyol. Dylid nodi nad yw'r naill na'r llall o'r safleoedd yn cynnwys y tir amaethyddol gorau a mwyaf amlochrog.

Nid yw'r AG wedi nodi unrhyw wahaniaethau arwyddocaol rhwng y dewisiadau safle. Mae problemau gyda dŵr yn y ddau safle, a byddai angen ymdrin â'r rhain cyn i unrhyw ddatblygu ddigwydd. Awgryma'r dystiolaeth fod pryderon diogelwch o ran traffig ar safle SP968. Mae'r safle hefyd yn cynnwys GCC fyddai'n rhaid cael eu gwarchod a'u cadw gan unrhyw gynnig am ddatblygu.

Tywyn											
Amcan AC	**Bioamrywiaeth**	**Cymuned ac Iechyd**		**Newid Hinsawdd**	**Yr Iaith Gymraeg**	**Treftadaeth a Diwylliant**	**Economi**	**Tai**	**Tirweddau**	**Gwastraff a Mwynau**	**Trafnidiaeth**	**Dŵr**
	1	**2**		**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**	**11**
SP702 Cae	**0 ?**	**+**	**+**	**0 ?**	**0**	**0 ?**	**0**	**++**	**-**	**- ?**	**+**	**0**

Eithin												
SP952 Tir cyf i'r Stad Ddiw	**0 ?**	**+**	**0 ?**	**0 ?**	**0**	**0 ?**	**0**	**++**	**-**	**- ?**	**+**	**0**

Crynodeb

Lleolir y ddau safle ar dir glas. Lleolir SP702 o fewn y ffin ddatblygu ac mae'n cynrychioli tir mewnlenwi, ac mae'r safle SP952 yn estyniad mawr i'r pentref, yn gyfagos i ffin yr anheddiad. Nid oes unrhyw ddynodiadau bioamrywiaeth rhyngwladol, cenedlaethol neu leol neu asedau treftadaeth dynodedig o fewn y safle neu'n gyfagos iddo, fodd bynnag, dylid nodi y lleolir safle SP702 400m i ffwrdd o Ben Llŷn a ACA Sarnau; fodd bynnag, o ystyried y datblygiad preswyl presennol rhwng y safle a'r ardal ddynodedig, ni ragwelir y bydd unrhyw effeithiau negyddol sylweddol. Mae posibilrwydd y gallai colli tir glas gael effeithiau negyddol bach ar fioamrywiaeth drwy golli cysylltiadau a darnio coridorau gwyrdd. Ystyrir y darperir mesurau lliniaru addas drwy bolisïau'r CDLl ar y Cyd, ac maent ar gael ar lefel prosiect i sicrhau nad oes unrhyw effeithiau negyddol sylweddol. Potensial am effaith niwtral gweddilliol yn erbyn Amcanion AC 1 a 5 gydag elfen o ansicrwydd hyd nes y cynhelir arolygon ac asesiadau ar lefel prosiect. Dylai unrhyw gynigion ar gyfer datblygu geisio cyfleoedd i wella bioamrywiaeth drwy welliannau i'r isadeiledd gwyrdd. Nid yw'r safleoedd o fewn ardal risg llifogydd, potensial am effaith niwtral yn erbyn Amcan AC 11.

Mae lleoliad y safleoedd yng nghanol Tywyn yn golygu y byddai datblygiad o fewn pellter cerdded rhesymol (llai na 1km) i'r cyfleusterau a'r gwasanaethau sydd ar gael yn y Ganolfan Gwasanaeth Lleol hon. Potensial am effaith cadarnhaol tymor hir bach yn erbyn Amcan AC 2. Mae'r ddau safle o fewn 400m o arosfannau bysiau, mae safle SP702 o fewn 400m, a safle SP952 o fewn 1km o Orsaf Drenau Tywyn. O ystyried y cysylltiadau trafnidiaeth gyhoeddus ardderchog a'r pellter i wasanaethau a chyfleusterau, ceir potensial am effeithiau cadarnhaol bach yn erbyn Amcan AC 10 drwy leihau'r angen i deithio. Ystyrir na fydd yr effaith ond yn fach gan ei bod yn debygol y bydd pobl yn teithio ar gyfer yr ystod ehangach o wasanaethau / cyfleusterau a chyfleoedd cyflogaeth mewn aneddiadau mwy.

Mae potensial i ddatblygiad yn unrhyw un o'r opsiynau o ran safleoedd gynyddu lefelau traffig; fodd bynnag, o ystyried maint y safleoedd, mae'n annhebygol y bydd unrhyw gynnydd yn sylweddol. Nid yw'r dystiolaeth yn nodi bod unrhyw broblemau presennol o ran capasiti neu fynediad mewn perthynas â'r rhwydwaith priffyrdd. Mae potensial am effaith niwtral gweddilliol ar Amcan AC 3 gydag elfen o ansicrwydd. Tra nad ystyrir bod traffig yn debygol o gynyddu'n sylweddol, ceir potensial i gynyddu allyriadau nwyon tŷ gwydr gydag effaith negyddol bach ar newid hinsawdd yn y tymor byr. Yn y tymor hwy, mae'n debygol y bydd allyriadau nwyon tŷ gwydr o weithgareddau cyffredinol, gan gynnwys defnyddio cerbydau, yn lleihau o ganlyniad i fesurau rheoli allyriadau caeth ar gerbydau newydd drwy safonau Ewropeaidd. Fodd bynnag, mae hyn yn ansicr ar hyn o bryd.

Bydd y ddarpariaeth o ystod o dai yn cael effeithiau cadarnhaol o ran hyrwyddo cynhwysiad cymdeithasol a chydlyniant cymunedol. Dylai gwella'r ddarpariaeth o stoc tai newydd hefyd fod yn fuddiol i iechyd preswylwyr lleol. Ceir potensial am effeithiau negyddol ar iechyd yn codi o'r

stad ddiwydiannol gyfagos i safle SP952, er yr ystyrir bod mesurau lliniaru addas drwy bolisïau'r CDLl ar y Cyd i sicrhau na fydd unrhyw effeithiau negyddol sylweddol, potensial am effaith niwtral gweddilliol yn erbyn Amcan AC 2 gydag elfen o ansicrwydd. Nid oes unrhyw ddefnydd tir sy'n gwrthdaro neu broblemau arwyddocaol sy'n debygol o effeithio iechyd dynol yn safle SP702, potensial am effaith cadarnhaol bach yn erbyn Amcan AC 2, gydag elfen o ansicrwydd hyd nes y cyflwynir cynigion manwl.

Nid yw'n hysbys ar hyn o bryd p'un a fydd unrhyw gyflogaeth yn cael ei darparu ar y safleoedd. Ni fyddai datblygu'n arwain at golli unrhyw gyflogaeth bresennol ac nid oes gwahaniaethau o bwys yn nhermau mynediad i gyfleoedd cyflogaeth presennol yn y pentref. Potensial am effaith niwtral yn erbyn Amcan AC 6.

Nid yw'r opsiynau ar gyfer y safleoedd wedi'u diogelu gan ddynodiad tirwedd neu wedi'u nodi fel rhai o bwysigrwydd gweledol sylweddol, ond dylid nodi y lleolir safle SP952 ddim ond 300m o Barc Cenedlaethol Eryri ac mae'r rhan fwyaf o'r pellter rhwng y safle a'r PC yn ardal gefn gwlad agored, gellid ystyried y byddai datblygu'r safle yn gorgyffwrdd ag ardal gefn gwlad agored gyda'r potensial i newid cymeriad yr ardal. Mae gan ddatblygu ym mhob un o'r safleoedd y potensial i golli tir glas a gaiff effaith negyddol bach yn erbyn Amcanion AC 8 a 9 drwy ddatblygu ardal nad yw wedi'i datblygu'n flaenorol, er bod elfen o ansicrwydd hyd nes y cyflwynir cynigion manwl. Dylid nodi na fydd datblygu yn unrhyw un o'r safleoedd yn arwain at golli'r tir amaethyddol gorau a mwyaf amlbwrpas.

Mae gan ddatblygiad yn safle SP702 y potensial i integreiddio'n well i mewn i'r ffurf adeiledig bresennol na safle SP952. Gellir ystyried bod safle SP952 yn gorgyffwrdd ag ardal gefn gwlad agored yn lleoliad Parc Cenedlaethol Eryri, yn ogystal, byddai rhaid i'r safle fynd i'r afael â phroblemau iechyd posibl yn gysylltiedig â'r stad ddiwydiannol gyfagos.

Y Ffor											
Amcan AC	**Bioamrywiaeth**	**Cymuned ac Iechyd**		**Newid Hinsawdd**	**Yr Iaith Gymraeg**	**Treftadaeth a Diwylliant**	**Economi**	**Tai**	**Tirweddau**	**Gwastraff a Mwynau**	**Trafnidiaeth**	**Dŵr**
	1	**2**		**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**	**11**
SP682 Tir cyfagos i'r ysg	**0 ?**	**+**	**+ ?**	**0 ?**	**0**	**0 ?**	**0**	**++**	**-**	**- ?**	**+**	**0**

SP969 Tir cyfagos i Tyn Lôn	**0 ?**	**+**	**+ ?**	**0 ?**	**0**	**0 ?**	**0**	**++**	**-**	**- ?**	**+**	**0**
SP980 tir cyfagos i Lôn Tŷ'r Gof	**0 ?**	**+**	**+ ?**	**0 ?**	**0**	**0 ?**	**0**	**++**	**-**	**- ?**	**+**	**0**
SP995 Hen ysgol Hafod Lon	**0?**	**+**	**+?**	**0?**	**0**	**0?**	**0**	**++**	**+**	**-?**	**+**	**0**
C10 Safle Cyflogaeth	**0?**	**+**	**+?**	**0?**	**0**	**0?**	**++**	**0**	**-**	**-?**	**+**	**0**

Crynodeb

Mae safleoedd SP980, SP682 a C10 (safle cyflogaeth) yn dir glas a leolir yn union gerllaw ffin yr anheddiad tra bo safle SP995 yn cynrychioli tir llwyd. Mae safle SP969 yn dir glas ac mae'n ddyraniad tai presennol o fewn y CDU o fewn ffurf adeiledig Y Ffor. Nid oes unrhyw ddynodiadau bioamrywiaeth rhyngwladol, cenedlaethol neu leol neu asedau treftadaeth dynodedig o fewn y safleoedd neu'n gyfagos iddynt. Mae posibilrwydd y gallai colli tir glas gael effeithiau negyddol bach ar fioamrywiaeth drwy golli cysylltiadau a darnio coridorau gwyrdd, yn enwedig gan fod SP682. SP969 ac SP980 yn cynnwys coed. Gall weithgaredd cyflogaeth ar safle C10 greu llygredd neu aflonyddwch i fioamrywiaeth. Fodd bynnag, ystyrir y darperir mesurau lliniaru addas drwy bolisïau'r CDLl ar y Cyd, ac maent ar gael ar lefel prosiect i sicrhau nad oes unrhyw effeithiau negyddol sylweddol ar fioamrywiaeth. Potensial am effaith niwtral gweddilliol yn erbyn Amcanion AC 1 a 5 gydag elfen o ansicrwydd hyd nes y cynhelir arolygon ac asesiadau ar lefel prosiect. Dylai unrhyw gynigion ar gyfer datblygu geisio cyfleoedd i wella bioamrywiaeth drwy welliannau i'r isadeiledd gwyrdd. Nid yw yr un o'r safleoedd wedi'u lleoli o fewn neu'n gyfagos i ardal risg llifogydd, potensial am effaith niwtral yn erbyn Amcan AC 11.

Lleolir bob un o'r opsiynau o ran safleoedd o fewn pellter cerdded rhesymol (llai na 1km) i'r cyfleusterau a'r gwasanaethau cyfyngedig sydd ar gael yn Y Ffor, sef Pentref Gwasanaeth. Ceir potensial am effaith cadarnhaol tymor hir bach yn erbyn Amcan AC 2. Lleolir y pentref tua 4.5km o Bwllheli a 25km o Gaernarfon, a cheir cysylltiadau bysiau i'r aneddiadau mwy hyn o fewn 400m o bob un o'r safleoedd, fodd bynnag, mae'r orsaf drenau agosaf ym Mhwllheli. O ystyried y pellter o wasanaethau a chyfleusterau a chysylltiadau bysiau presennol, ceir potensial am effaith cadarnhaol bach ar Amcan AC 10 drwy leihau'r angen i deithio. Fodd bynnag, ni fydd effaith hyn ond yn fach gan ei bod yn debygol y bydd pobl yn dal i deithio i gael mynediad i'r ystod ehangach o wasanaethau / cyfleusterau a chyfleoedd cyflogaeth mewn aneddiadau mwy.

Mae gan ddatblygu yn unrhyw un o'r opsiynau o ran safleoedd y potensial i gynyddu lefelau traffig; fodd bynnag, o ystyried maint y safleoedd, mae'n annhebygol y bydd unrhyw gynnydd yn sylweddol. Mae'r asesiad safleoedd posib yn nodi y byddai angen cynnal gwaith ar y ffordd yn

safle SP969 i symud y cyfyngiadau cyflymder presennol. Yn ogystal, byddai angen cyfleusterau parcio yn y safle hwn ar gyfer yr ysgol gyfagos. Byddai angen cyfleusterau parcio ar safle C10 hefyd. Lleolir safleoedd SP682 a SP995 yn agos i brif ffordd lle mae preswylwyr yn parcio ar hyn o bryd, mae priffyrdd wedi nodi y byddai'n fanteisiol pe gallai'r datblygiad hwn ddarparu lle parcio i gefnogi camau i leihau rhwystrau ar y briff ffordd. Dylai mesurau lliniaru sydd ar gael drwy bolisïau Adnau'r CDLl ar y Cyd, ac sydd ar gael ar lefel prosiect, sicrhau bod unrhyw effeithiau ar y rhwydwaith ffyrdd presennol yn cael eu lleihau. Potensial am effaith niwtral gweddilliol ar Amcan AC 3 gydag elfen o ansicrwydd. Tra nad ystyrir y bydd traffig yn cynyddu'n sylweddol, ceir potensial i gynyddu allyriadau nwyon tŷ gwydr gydag effaith negyddol bach ar newid hinsawdd yn y tymor byr. Yn ddibynnol ar y defnydd cyflogaeth ar safle C10, mae yna botensial o lygredd ar lefel lleol. Yn y tymor hwy, mae'n debygol y bydd allyriadau nwyon tŷ gwydr o weithgareddau cyffredinol, gan gynnwys defnyddio cerbydau, yn lleihau o ganlyniad i fesurau rheoli allyriadau caeth ar gerbydau newydd drwy safonau Ewropeaidd. Fodd bynnag, mae hyn yn ansicr ar hyn o bryd. Ceir potensial am effeithiau cronnus pe bai pob un o'r opsiynau o ran safleoedd yn cael eu datblygu, y byddai angen eu hystyried ymhellach drwy AC o'r CDLl ar y Cyd Adnau.

Yn ogystal, bydd y ddarpariaeth o ystod o dai yn cael effeithiau cadarnhaol o ran hyrwyddo cynhwysiad cymdeithasol a chydlyniant cymunedol. Dylai gwella'r ddarpariaeth o stoc tai newydd hefyd fod yn fuddiol i iechyd preswylwyr lleol tra byddai'r ddarpariaeth o gyfleon cyflogaeth newydd yn debygol o gael yr un effaithb ar yr amcan hwn. Nid oes unrhyw fathau o ddefnydd tir sy'n gwrthdaro neu broblemau sylweddol ar y safleoedd tai sy'n debygol o effeithio iechyd dynol. Yn ddibynnol ar y defnydd cyflogaeth ar safle C10, fe all weithgaredd gael effaith negyddol ar amwynder cynhoeddus. Ceir posibilrwydd o effaith cadarnhaol bach yn erbyn Amcan AC 2 gydag elfen o ansicrwydd hyd nes y cyflwynir cynigion manwl.

Fe fyddai datblygu ar safle C10 yn arwain at greu cyfleon cyflogaeth ychwanegol. O ran safleoedd tai, nid oes gwahaniaethau sylweddol yn nhermau mynediad i gyfleoedd cyflogaeth bresennol yn y pentref. Potensial am effaith niwtral yn erbyn Amcan AC 6.

Mae potensial am effeithiau negyddol ar dirwedd ar safleoedd SP682, SP969, SP980 a C10. Bydd natur a graddau'r effaith yn ddibynnol ar raddfa, cynllun a dyluniad datblygiadau arfaethedig. Fodd bynnag, o ystyried maint yr opsiynau o ran safleoedd a'r mesurau lliniaru a ddarperir drwy bolisïau'r CDLl ar y Cyd ac sydd ar gael ar lefel prosiect, fe'i hystyrir yn annhebygol y caiff datblygu yn y safleoedd unigol unrhyw effeithiau negyddol mawr. Mae'r rhain yn fwy tebygol o ddigwydd yn raddol, pe bai pob un o'r opsiynau arfaethedig o ran safleoedd yn cael eu datblygu. Potensial am effaith negyddol tymor hir bach yn erbyn Amcan AC 8. Mae gan golli tir glas y potensial am effeithiau negyddol tymor hir bach yn erbyn Amcan AC 9. Dylid nodi nad yw yr un o'r safleoedd yn cynnwys y tir gorau neu fwyaf amlbwrpas.

Gellid ystyried datblygu yn safleoedd SP969, SP980 a C10 i fod yn gorgyffwrdd ag ardal gefn gwlad agored, gyda'r potensial i newid cymeriad yr ardal, yn enwedig o ystyried maint y safleoedd. Mae datblygiad yn safleoedd SP682 ac SP995 yn fwy tebygol o integreiddio o fewn y ffurf adeiledig bresennol na safleoedd SP969, SP980 a C10, y gellid eu hystyried yn estyniadau mawr i'r pentref.

ATODIAD 7 – AC O SAFLEOEDD GWYNEDD

Ni chafodd unrhyw wahaniaethau sylweddol rhwng yr opsiynau tai o ran safleoedd eu nodi gan yr arfarniad. Mae gan ddatblygiad yn safleoedd SP682 a SP995 y potensial i integreiddio'n well â'r ffurf adeiledig bresennol na safleoedd SP969 a SP980 y gellid eu hystyried yn estyniadau mawr i'r pentref. Fodd bynnag, ar hyn o bryd, mae hyn yn ansicr ac yn ddibynnol ar raddfa, cynllun a dyluniad y datblygiad arfaethedig. Ceir problemau traffig y byddai angen mynd i'r afael â hwy cyn datblygu yn safle SP969.

Amlwch											
Amcan Arfarniad Cynaliadwyedd (AC)	**Bioamrywiaeth**	**Cymuned ac Iechyd**		**Newid yn yr Hinsawdd**	**Yr Iaith Gymraeg**	**Diwylliant a Threftadaeth**	**Economi**	**Tai**	**Tirweddau**	**Gwastraff a Mwynau**	**Trafnidiaeth**	**Dŵr**
	1	**2**		**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**	**11**
SP245 Tir yn Madyn Farm	**0 ?**	**+**	**+?**	**0 ?**	**0**	**0 ?**	**0**	**++**	**- ?**	**-**	**+ ?**	**0**
SP561 Tir ger Cae Rheinwas	**0 ?**	**+**	**+?**	**0 ?**	**0**	**- ?**	**0**	**++**	**- - ?**	**-**	**+ ?**	**0 ?**
SP247 Tir ger Tan y Bryn	**0 ?**	**+**	**+?**	**0 ?**	**0**	**0 ?**	**0**	**++**	**- ?**	**-**	**+ ?**	**0**
SP900 Tir ger Cae Pêl-droed	**0 ?**	**+**	**+?**	**0 ?**	**0**	**0 ?**	**0**	**++**	**- ?**	**-**	**+ ?**	**0**
SP981 Tir ger Manyn Farm	**0 ?**	**+**	**+?**	**0 ?**	**0**	**0 ?**	**0**	**++**	**- ?**	**-**	**+ ?**	**0**
SP985 Tir ger Maes Mona	**0 ?**	**+**	**+?**	**0 ?**	**0**	**0 ?**	**0**	**++**	**+ ?**	**++**	**+ ?**	**0**

Crynodeb

Mae pob safle ar wahân i SP985 wedi eu lleoli ar dir maes glas ger y ffin ddatblygu. Nid oes dynodiadau bioamrywiaeth rhyngwladol, cenedlaethol neu leol o fewn neu gerllaw'r safle. Gallai colli tir maes glas gael mân effaith negyddol ar fioamrywiaeth drwy golli cysylltedd a darnio coridorau gwyrdd. Fodd bynnag, ystyrir bod lliniaru addas wedi ei ddarparu trwy bolisïau'r CDLl ar y Cyd ac ar gael ar lefel prosiect i sicrhau nad oes unrhyw effeithiau negyddol sylweddol. Mae posibilrwydd o effaith niwtral gweddilliol yn erbyn Amcan AC 1 gydag elfen o ansicrwydd hyd nes y bydd arolygon ac asesiadau ar lefel prosiect wedi cael eu cynnal. Nodir bod yna bwll bridio Madfall Ddŵr Gribog ar safle SP245 sy'n golygu y byddai angen cynefin arall ar gyfer y rhywogaeth hon a warchodir pe bai datblygu yn digwydd yma. Nodir hefyd bod coed a gwrychoedd aeddfed yn bresennol ar safle SP247. Dylai unrhyw gynigion datblygu geisio cyfleoedd i wella bioamrywiaeth drwy wneud gwelliannau i'r seilwaith gwyrdd.

Nid oes unrhyw asedau treftadaeth dynodedig o fewn neu gerllaw'r safle. Yn achos y rhan fwyaf o safleoedd, ystyrir bod lliniaru addas wedi ei

ddarparu trwy bolisïau CDLl ar y Cyd sydd ar gael ar lefel prosiect i sicrhau nad oes unrhyw effeithiau negyddol arwyddocaol. Mae posibilrwydd o effaith niwtral gweddilliol ar gyfer y rhan fwyaf o safleoedd yn erbyn AC Amcan 5 gydag elfen o ansicrwydd hyd nes y bydd arolygon ac asesiadau ar lefel prosiect wedi cael eu cynnal. Mae Ardal Gadwraeth Porth Amlwch wedi ei lleoli lai na km o ogledd ddwyrain y dref. Mae tystiolaeth yn awgrymu bod gan ddatblygu tai ar safle SP561 botensial i niweidio a rhwystro golygfeydd tuag allan o'r Ardal Gadwraeth. Ystyrir felly bod yna botensial am effeithiau negyddol hir dymor bychain ar dreftadaeth, gydag elfen o ansicrwydd hyd nes y bydd astudiaethau lefel is mwy manwl wedi cael eu cynnal.

Nid yw'r mwyafrif o safleoedd o fewn ardal risg llifogydd, felly mae potensial am effaith niwtral yn erbyn Amcan AC 11. Mae rhan fechan o safle SP561 mewn perygl yn ystod digwyddiad llifogydd eithafol. Ystyrir y gallai unrhyw gynnig ar gyfer datblygu osgoi'r rhan hon o'r safle. Mae posibilrwydd o effaith niwtral gweddilliol yn erbyn Amcan AC 11, gydag elfen o ansicrwydd wrth gydnabod yr ardal fechan o berygl llifogydd.

Mae pob safle mewn lleoliadau cyfleus yn agos at ganol yr anheddiad gan eu gwneud yn hygyrch i'r gwasanaethau a'r cyfleusterau sydd ar gael yn y pentref. Mae'r safleoedd i'r de (SP247, SP245 ac SP981) wedi eu lleoli ychydig ymhellach i ffwrdd o'r canol; fodd bynnag, ni ystyrir bod y gwahaniaeth mewn pellter yn sylweddol gan fod yr holl safleoedd yn dal i fod o fewn 1 km. Mae potensial am effaith hirdymor cadarnhaol bychan yn erbyn AC Amcan 2. Gan gymryd hyn i ystyriaeth ynghyd â mynediad da i ddulliau cludiant cynaliadwy (mae pob safle o fewn 400m i safle bws) mae potensial am effaith gadarnhaol hir dymor bychan erbyn AC Amcan 10 trwy leihau'r angen i deithio yn y pentref. Fodd bynnag, cydnabyddir bod preswylwyr y dyfodol yn debygol o barhau i deithio i'r anheddiad mwy yn Llangefni (14 milltir i ffwrdd) ar gyfer yr ystod uwch o wasanaethau / cyfleusterau a chyfleoedd cyflogaeth sydd ar gael. Ystyrir felly fod yna hefyd elfen o ansicrwydd o ran yr effeithiau cadarnhaol yn erbyn AC Amcan 10. Dylid nodi nad oes unrhyw lwybrau troed addas i mewn i'r pentref. o Safleoedd SP245 ac SP981 Byddai angen i unrhyw gynnig datblygu sicrhau bod llwybrau troed a llwybrau beicio addas yn cael eu darparu i geisio helpu i leihau'r angen i deithio mewn car.

Dylid nodi bod y Cyngor Tref yn pryderu am y lefelau posib o dwf a'r goblygiadau ar gyfer y gwasanaethau brys, y gwasanaeth iechyd a'r iaith Gymraeg. Mae'r AC yn rhagdybio y gall unrhyw gynnig ar gyfer datblygu wneud darpariaeth briodol ac amserol neu gyfraniadau ar gyfer seilwaith ategol angenrheidiol a chyfleusterau neu wasanaethau cymunedol eraill.

Mae posibilrwydd o lefelau uwch o draffig; fodd bynnag, o ystyried maint yr opsiynau safle, yn unigol maent yn annhebygol o arwain at gynnydd sylweddol mewn traffig. Dylai lliniaru a ddarperir trwy bolisïau'r CDLl ar y Cyd (Adnau) sydd ar gael ar lefel y prosiect sicrhau bod effeithiau ar y rhwydwaith ffyrdd presennol yn cael eu lleihau. Pe bai pob safle yn cael ei ddatblygu, mae posibilrwydd o effeithiau negyddol hirdymor mân ar draffig; fodd bynnag, ar hyn o bryd mae hyn yn ansicr. Er nad ystyrir y bydd traffig yn debygol o gynyddu'n sylweddol, mae potensial i gynyddu allyriadau nwyon tŷ gwydr gydag effaith negyddol hir dymor bychan ar newid yn yr hinsawdd yn y tymor byr. Yn yr hir dymor mae'n debygol y bydd allyriadau nwyon tŷ gwydr o weithgareddau cyffredinol gan gynnwys y defnydd o gerbydau yn lleihau o ganlyniad i reolaethau

gollyngiadau llym ar gerbydau newydd drwy safonau Ewropeaidd. Fodd bynnag, mae hyn yn ansicr ar hyn o bryd. Mae posibilrwydd o effaith niwtral gweddilliol yn erbyn AC Amcan 3 gydag elfen o ansicrwydd. Dylid nodi bod mân rwystrau o ran mynediad priffyrdd ar gyfer safleoedd SP935 a SP971. Ystyrir ei bod yn debygol y bydd mesurau addas yn cael eu rhoi ar waith er mwyn mynd i'r afael â'r materion bychain hyn ar lefel y prosiect.

Bydd darparu amrywiaeth o dai yn cael effaith gadarnhaol i hyrwyddo cynhwysiant cymdeithasol a chydlyniant cymunedol. Dylai gwella'r ddarpariaeth o stoc tai newydd hefyd fod o fudd i iechyd y preswylwyr lleol. Nid oes yna unrhyw wrthdaro o ran defnydd tir neu faterion sylweddol sy'n debygol o effeithio ar iechyd dynol, mae potensial am effaith gadarnhaol bach yn erbyn Amcan AC 2 gydag elfen o ansicrwydd hyd nes y ydd cynigion manwl wedi cael eu cyflwyno.

Ar hyn o bryd nid ydym yn gwybod os bydd unrhyw gyflogaeth yn cael ei ddarparu ar y safleoedd. Ni fyddai datblygiad yn arwain at golli unrhyw swyddi presennol ac nid oes unrhyw wahaniaethau sylweddol o ran mynediad at gyfleoedd cyflogaeth presennol yn y pentref. Mae posibilrwydd o effaith niwtral yn erbyn AC Amcan 6.

Mae gan y rhan fwyaf o'r safleoedd bwysigrwydd isel neu ganolig ar gyfer tirwedd. Mae posibilrwydd o fân effaith negyddol yn yr hir dymor yn erbyn AC Amcan 8 ar gyfer safleoedd tir glas SP900, SP247, SP245 ac SP981 gan y bydd datblygu ar ardal sydd heb ei datblygu o'r blaen. Mae posibilrwydd o effaith gadarnhaol hir dymor bychan ar y dirwedd yn safle SP985 drwy adfywio safle tir llwyd. Mae safle SP561 wedi ei handbaod fel safle o pwysigrwydd gweledol uchel, ac felly ystyrir bod yna bosibilrwydd o effaith negyddol hir dymor sylweddol ar y dirwedd. Dylid nodi y byddai datblygu ar SP245 a SP981 â chysylltiad gweledol gwael gyda gweddill yr anheddiad a bod safleoedd SP900 a SP247 wedi eu lleoli'n dda o ran y patrwm yr anheddiad. Mae yna elfen o ansicrwydd ar gyfer pob safle hyd nes y bydd asesiadau lefel is mwy manwl wedi eu cynnal. Mae gan golli tir glas y posibilrwydd o effaith negyddol hir dymor bychan yn erbyn AC Amcan 9 ar gyfer y rhan fwyaf o'r safleoedd. Mae safle SP985 yn dir llwyd llwyr felly mae potensial am effaith gadarnhaol hir dymor mawr yn erbyn AC Amcan 9.

Ni fydd datblygu yn arwain at golli'r tir amaethyddol gorau a mwyaf amlbwrpas ar unrhyw un o'r safleoedd.

Mae'r AC wedi canfod bod rhai gwahaniaethau allweddol rhwng y safleoedd. O'i gymharu â safleoedd eraill, datblygu yn SP561 sydd â'r posibilrwydd o fwy o effaith negyddol ar dirwedd o ystyried ei bwysigrwydd gweledol uchel. Mae gan hyn oblygiadau hefyd ar gyfer y lleoliad Ardal Gadwraeth Amlwch ac felly mae yna bosibilrwydd o o fân effaith negyddol ar dreftadaeth. O'i gymharu â safleoedd eraill, mae gan SP985 y posibilrwydd o effeithiau cadarnhaol ar y dirwedd a defnydd darbodus o dir gan ei fod yn dir llwyd.

Amlwch											
Amcan AC	**Bioamrywiaeth**	**Cymuned ac Iechyd**		**Newid Hinsawdd**	**Yr Iaith Gymraeg**	**Treftadaeth a Diwylliant**	**Economi**	**Tai**	**Tirweddau**	**Gwastraff a Mwynau**	**Trafnidiaeth**	**Dŵr**
	1	**2**		**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**	**11**
SP378 Cae Syr Rhys	**0 ?**	**+**	**+ ?**	**-**	**0**	**0 ?**	**0**	**++**	**- ?**	**- ?**	**+**	**0**

Crynodeb

Mae'r safle'n ardal gymharol fawr o dir glas (4.26ha) a leolir yn gyfagos i ffin yr anheddiad. Nid oes unrhyw ddynodiadau bioamrywiaeth rhyngwladol, cenedlaethol neu leol neu asedau treftadaeth dynodedig o fewn y safle neu'n gyfagos iddo. Mae posibilrwydd y gallai colli tir glas gael effeithiau negyddol bach ar fioamrywiaeth drwy golli cysylltiadau a darnio coridorau gwyrdd, yn enwedig gan fod y safle'n cynnwys coed a pherthi. Ystyrir y darperir mesurau lliniaru addas drwy bolisïau Adneuo'r CDLl ar y Cyd, ac maent ar gael ar lefel prosiect i sicrhau nad oes unrhyw effeithiau negyddol sylweddol ar fioamrywiaeth neu dreftadaeth. Potensial am effaith niwtral gweddilliol yn erbyn Amcanion AC 1 a 5 gydag elfen o ansicrwydd hyd nes y cynhelir arolygon ac asesiadau ar lefel prosiect. Dylai unrhyw gynigion ar gyfer datblygu geisio cyfleoedd i wella bioamrywiaeth drwy welliannau i'r isadeiledd gwyrdd. Nid yw'r safle wedi'i leoli o fewn neu'n gyfagos i ardal risg llifogydd, fodd bynnag, dylid nodi y lleolir y tir sydd tua 150m i'r de o'r safle o fewn ardal risg llifogydd canolig. Potensial am effaith niwtral yn erbyn Amcan AC 11.

Lleolir y safle o fewn pellter cerdded rhesymol (llai na 1km) i'r gwasanaethau a'r cyfleusterau o fewn Amlwch, sy'n Ganolfan Gwasanaeth Trefol. Ceir potensial am effaith cadarnhaol mawr yn erbyn Amcan AC 2 oherwydd natur lleoliad Amlwch sy'n cynnig ystod eang o wasanaethau a chyfleusterau, fodd bynnag, mae hyn yn cael ei leihau i effaith cadarnhaol bach gan fod pryderon yn bodoli ynghylch y pwysau y byddai twf yn ei roi ar wasanaethau brys ac iechyd presennol yn Amlwch. Ceir arosfannau bysiau o fewn 400m o'r safle, fodd bynnag, mae'r orsaf drenau agosaf dros 20km i ffwrdd yn y Fali. O ystyried y pellter o wasanaethau a chyfleusterau a chysylltiadau bysiau presennol, ceir potensial am effaith cadarnhaol bach ar Amcan AC 10 drwy leihau'r angen i deithio, fodd bynnag, fe'i hystyrir yn fach yng ngolau'r potensial am broblemau o ran capasiti mewn perthynas â gwasanaethau/cyfleusterau presennol.

Mae gan ddatblygu yn y safle y potensial i gynyddu lefelau traffig ac allyriadau nwyon tŷ gwydr, yn enwedig o ystyried maint mawr y safle. Dylai mesurau lliniaru a ddarperir drwy bolisïau Adnau'r CDLl ar y Cyd, ac sydd ar gael ar lefel prosiect i sicrhau bod effeithiau ar y rhwydwaith ffyrdd presennol yn cael eu lleihau, ac yn y tymor hir, mae allyriadau nwyon tŷ gwydr yn debygol o leihau o ganlyniad i fesurau rheoli allyriadau caeth

ar gerbydau newydd drwy safonau Ewropeaidd. Fodd bynnag, ar hyn o bryd, mae hyn yn ansicr. Potensial am effaith negyddol bach yn erbyn Amcan AC 3 gydag elfen o ansicrwydd hyd nes y cynhelir arolygon ac asesiadau lefel is.

Bydd y ddarpariaeth o ystod o dai yn cael effeithiau cadarnhaol o ran hyrwyddo cynhwysiad cymdeithasol a chydlyniant cymunedol. Dylai gwella'r ddarpariaeth o stoc tai newydd hefyd fod yn fuddiol i iechyd preswylwyr lleol. Nid oes unrhyw fathau o ddefnydd tir sy'n gwrthdaro neu broblemau sylweddol yn y safle sy'n debygol o effeithio iechyd dynol, ceir potensial am effaith cadarnhaol bach yn erbyn Amcan AC 2 gydag elfen o ansicrwydd hyd nes y cyflwynir cynigion manwl.

Ni ddylai'r datblygiad arwain at golli unrhyw gyflogaeth bresennol, ac ar hyn o bryd, nid yw'n hysbys p'un a fydd unrhyw gyflogaeth yn cael ei darparu. Potensial am effaith niwtral yn erbyn Amcan AC 6.

Nid yw'r safle wedi'i ddiogelu gan ddynodiad tirwedd neu wedi'i nodi fel un o bwysigrwydd gweledol sylweddol, fodd bynnag, dylid nodi bod y safle o fewn 200m o SoDdGA Ynys Môn ac felly mae'n debygol o ffurfio rhan o leoliad y SoDdGA. Byddai gan ddatblygu ar y safle y potensial i i golli tir glas ac felly effaith negyddol tymor hir bach yn erbyn Amcanion AC 8 a 9 drwy ddatblygu ardal sydd heb ei datblygu'n flaenorol, er bod elfen o ansicrwydd hyd nes y bydd cynigion manwl wedi'u cyflwyno. Gellid ystyried y byddai datblygu ar y safle yn gorgyffwrdd ag ardal gefn gwlad agored, a all arwain at newid cymeriad yr ardal, fodd bynnag, o ystyried bod datblygiad tai yn ffinio ar y safle i'r gogledd a'r de, mae'n annhebygol y bydd unrhyw newid yn amharu'n sylweddol arno. Nid yw'r safle'n cynnwys y tir gorau neu fwyaf amlbwrpas.

Benllech											
Amcan Arfarniad Cynaliadwyedd (AC)	**Bioamrywiaeth**	**Cymuned ac Iechyd**		**Newid yn yr Hinsawdd**	**Yr Iaith Gymraeg**	**Diwylliant a Threftadaeth**	**Economi**	**Tai**	**Trweddau**	**Gwastraff a Mwynau**	**Trafnidiaeth**	**Dŵr**
	1	**2**		**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**	**11**
SP233 Tir ger Pant y Cydun	**0 ?**	**+**	**+?**	**0 ?**	**0**	**0 ?**	**0**	**++**	**- ?**	**-**	**+**	**0 ?**
SP792 Tir ger Tudno View	**0 ?**	**+**	**+?**	**0 ?**	**0**	**0 ?**	**0**	**++**	**- ?**	**-**	**+**	**0**

SP924 Safle Wendon Cafe	**0 ?**	**+**	**+?**	**0 ?**	**0**	**0 ?**	**0**	**++**	**- ?**	**-**	**+**	**0 ?**

Crynodeb

Mae safleoedd SP233 a SP792 wedi eu lleoli ar dir maes glas ger ffin datblygu'r anheddiad, tra bod SP924 yn dir maes glas o fewn y ffin. Nid oes unrhyw ddynodiadau bioamrywiaeth rhyngwladol, cenedlaethol na lleol nac asedau treftadaeth dynodedig o fewn na gerllaw'r safleoedd. Gallai colli tir maes glas gael mân effaith negyddol ar fioamrywiaeth yn sgil colli cysylltedd a darnio coridorau gwyrdd, yn arbennig yn safle SP942 sy'n cynnwys coed, ac sy'n agos iawn at y draethlin arfordirol (tua 70m). Mae safle SP924 tua 400m o ACA Afon Menai a Bae Conwy ac AGA Bae Lerpwl; ond, o ystyried maint y safle mae'n annhebygol y byddai unrhyw effaith sylweddol yn sgil hyn. Mae hyn yn llai tebygol ar gyfer safleoedd SP233 a SP792 o ystyried bod y safleoedd wedi eu hamgylchynu gan mwyaf ac yn ffinio â seilwaith a datblygiadau preswyl, yn cynnwys ffordd yr A5025. Ystyrir bod mesurau lliniaru addas trwy bolisïau'r Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd ac ar gael ar lefel prosiect i sicrhau nad oes unrhyw effaith negyddol ar fioamrywiaeth. Posibilrwydd o effaith niwtral weddilliol yn erbyn AC Amcan 1 gydag elfen o ansicrwydd nes bod asesiadau ac arolygon lefel prosiect wedi eu cynnal. Dylai unrhyw gynigion datblygu edrych ar gyfleoedd i hybu bioamrywiaeth trwy welliannau i seilwaith gwyrdd.

Nid oes yr un o'r safleoedd o fewn neu wrth ymyl ardal risg llifogydd, posibilrwydd o effaith niwtral yn erbyn AC Amcan 11, er y dylid nodi mai dim ond Bay View Road sy'n gwahanu SP924 oddi wrth yr ardal perygl o lifogydd. Nodir bod mân broblemau ynglŷn â dŵr wyneb yn gysylltiedig â safle SP233 sy'n golygu bod yna hefyd rywfaint o ansicrwydd yn erbyn amcan 11 AC. Yn sgil cynnal arfarniad o safleoedd posibl y Cyngor dywedodd Cyfoeth Naturiol Cymru y gallai'r drychiad isaf ar hyd ffryntiad y traeth mewn perthynas â safle SP942 olygu bod problemau llifogydd ynglŷn â chynnydd yn lefel y môr. O ystyried hyn credir bod elfen o ansicrwydd ar gyfer safle SP942 yn erbyn AC Amcan 11.

Mae SP792 a SP233 mewn lleoliadau cyfleus wrth ymyl canol Benllech, Canolfan Wasanaethau Lleol, sy'n golygu eu bod o fewn pellter cerdded rhesymol at wasanaethau a chyfleusterau cyfyngedig yn y pentref. Mae safle SP924 wedi ei leoli ymhellach tuag at ymyl dwyreiniol yr anheddiad ond mae'n dal o fewn 1km i'r brif stryd fawr. Posibilrwydd o fân effaith gadarnhaol hirdymor yn erbyn Amcan 2 AC. Mae'r pentref tua 7 milltir o brif anheddiad Llangefni, ac yn 10 milltir o Fangor. Mae cysylltiadau trafnidiaeth gyhoeddus da (safleoedd bysiau o fewn 400m i bob un o'r safleoedd dan sylw) â'r prif aneddiadau hyn, ond mae'r orsaf drenau agosaf dros 10k i ffwrdd yn Llanfairpwll. O ystyried y pellter oddi wrth wasanaethau a chyfleusterau presennol a chysylltiadau bysiau, mae posibilrwydd o fân effaith gadarnhaol ar AC Amcan 10 yn sgil lleihau'r angen i deithio. Ond ystyrir mai bach iawn fydd arwyddocâd yr effaith gan y bydd y bobl yn dal i orfod teithio i gael dewis ehangach o wasanaethau/cyfleusterau a chyfleoedd gwaith mewn prif aneddiadau.

Gallai datblygu unrhyw un o'r safleoedd yma gynyddu lefelau traffig; ond, o ystyried maint y safleoedd mae'n annhebygol y byddai unrhyw

gynnydd sylweddol. Nid yw'r dystiolaeth yn dangos bod unrhyw broblemau capasiti presennol yn gysylltiedig â'r rhwydwaith priffyrdd. Dylid nodi bod problem mynediad o bosibl yn gysylltiedig â SP792 yn ardal yr A5025, er yr ystyrir ei fod yn debygol y gellid lliniaru hyn ar lefel prosiect. Dylai mesurau lliniaru trwy bolisïau'r Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd (Adnau) ac ar gael ar lefel prosiect sicrhau bod cyn lleied â phosibl o effaith ar y rhwydwaith priffyrdd presennol. Posibilrwydd o effaith niwtral weddilliol ar Amcan 3 AC ac elfen o ansicrwydd. Fodd bynnag, tra na ystyrir bod traffig yn debygol o gynyddu'n sylweddol, mae'n bosibl y bydd allyriadau nwyon tŷ gwydr yn cynyddu gyda mân effaith negyddol ar newid hinsawdd yn y tymor byr. Yn y tymor hirach, mae'n debygol y bydd allyriadau nwyon tŷ gwydr o weithgareddau cyffredinol, yn cynnwys y defnydd gan gerbydau, yn lleihau, o ganlyniad i reolau allyriadau llym ar gerbydau newydd trwy safonau Ewrop. Ond ar hyn o bryd nid oes sicrwydd o hyn. Mae'n bosibl y bydd effeithiau cronnus pe bai'r holl safleoedd hyn yn cael eu datblygu, a byddai angen ystyried hyn ymhellach trwy gynnal AC o'r Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd (Adnau).

Bydd darparu dewis o dai'n cael effaith gadarnhaol i hybu cynhwysiant cymdeithasol a chydlyniant cymunedol. Dylai gwella'r stoc tai newydd a ddarperir hefyd fod o fudd i iechyd trigolion lleol. Nid oes unrhyw ddefnyddiau tir sy'n gwrthdaro na phroblemau sylweddol yn debygol o effeithio ar iechyd pobl yn unrhyw un o'r safleoedd. Dylid nodi bod safle SP924 ger maes parcio; ond mae hyn yn annhebygol o arwain at unrhyw effaith negyddol o bwys. Mae'n bosibl y bydd mân effaith gadarnhaol yn erbyn AC Amcan 2 gydag elfen o ansicrwydd nes bod cynigion manwl wedi eu cyflwyno.

Ar hyn o bryd ni wyddys a fydd unrhyw swyddi'n cael eu darparu ar y safleoedd. Ni fyddai datblygu'n arwain at golli unrhyw swyddi presennol ac nid oes unrhyw wahaniaeth sylweddol o ran mynediad at gyfleoedd gwaith presennol yn y pentref. Mae'n bosibl y byddai effaith niwtral yn erbyn AC Amcan 6.

Nid yw'r safleoedd hyn yn cael eu diogelu gan ddynodiad tirwedd nac wedi eu nodi fel safleoedd o bwysigrwydd gweledol uchel. Er hynny, byddai angen i ddatblygiadau ar safle SP942 fod yn ymwybodol o AHNE Traeth Coch. Mae posibilrwydd o golli tir maes glas pe datblygid unrhyw un o'r safleoedd hyn ac felly byddai mân effaith negyddol hirdymor yn erbyn Amcan 8 a 9 AC yn sgil datblygu ardal nas datblygwyd yn flaenorol, er bod elfen o ansicrwydd nes bod cynigion manwl wedi eu cyflwyno. Mae pob un o'r safleoedd wedi eu nodi fel tir amaethyddol Graddfa 3; ni wyddys ar hyn o bryd os yw'n Raddfa 3a neu 3b. Mae'r posibilrwydd o golli'r tir amaethyddol gorau a mwyaf amlddefnydd yn golygu o bosibl y byddai mân effaith negyddol yn erbyn Amcan 9 AC.

Er nad yw'r AC wedi nodi unrhyw wahaniaeth o bwys rhwng y safleoedd hyn yn erbyn Amcanion yr AC, dylid nod bod safle SP924 mewn amgylchedd mwy sensitif na safleoedd SP233 a SP792 oherwydd bod y safle wedi ei leoli ar ymyl arfordirol yr anheddiad, yn cynnwys coed ac fel rhan o AHNE Traeth Coch.

ATODIAD 7 – AC O SAFLEOEDD YNYS MÔN

Bodedern											
Amcan Arfarniad Cynaliadwyedd (AC)	**Bioamrywiaeth**	**Cymuned ac Iechyd**		**Newid yn yr Hinsawdd**	**Yr iaith Gymraeg**	**Diwylliant & Threftadaeth**	**Economi**	**Tai**	**Tirwedau**	**Gwastraff a Mwynau**	**Cludiant**	**Dŵr**
	1	**2**		**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**	**11**
SP59 Cae Sarn Garnau	**0 ?**	**+**	**+ ?**	**0 ?**	**0**	**0 ?**	**0**	**++**	**- ?**	**-**	**+**	**0**
SP172/722/173/171 Tir ger Llwyn Angharad	**0 ?**	**+**	**+ ?**	**0 ?**	**0**	**0 ?**	**0**	**++**	**- ?**	**-**	**+**	**0**

Crynodeb

Mae'r ddau safle wedi eu lleoli ar dir maes glas union gerllaw y ffin anheddiad ar gyrion deheuol y pentref. Nid oes unrhyw ddynodiadau bioamrywiaeth rhyngwladol, cenedlaethol na lleol nac unrhyw asedau treftadaeth dynodedig o fewn nac wrth ymyl y safleoedd hyn, er y dylid nodi bod Ardal Gadwraeth Bodedern lai na 350m i ffwrdd. Gallai colli tir maes glas o bosibl gael effeithiau negyddol isel ar fioamrywiaeth oherwydd colli cysylltedd a darnio coridorau gwyrdd. Fodd bynnag, ystyrir bod polisiau y Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd yn darparu mesurau lliniaru addas ac ar gael ar lefel prosiect i sicrhau na fydd unrhyw effeithiau sylweddol ar fioamrywiaeth na threftadaeth. Posibilrwydd o effaith niwtral gweddilliol yn erbyn AC Amcan 1 a 5 gydag elfen o ansicrwydd hyd nes bydd arolygon ac asesiadau ar lefel prosiect wedi eu cwblhau. Dylai unrhyw gynigion ar gyfer datblygu edrych am gyfleoedd i ddiogelu bioamrywiaeth trwy gyfrwng gwelliannau i'r seilwaith gwyrdd.
Nid yw'r safleoedd wedi eu lleoli o fewn ardal lle ceir perygl o lifogydd, posibilrwydd o effaith niwtral yn erbyn AC Amcan 11.

Mae lleoliad SP172/722/173/171 wrth ymyl London Road - sef y ffordd sydd yn rhedeg trwy ganol Bodedern - yn golygu ei fod o fewn pellter cerdded hawdd i'r cyfleusterau a'r gwasanaethau sydd ar gael yn y pentref, sydd yn Ganolfan Gwasanaethau Lleol. Mae SP59 wedi ei leoli y tu ôl i stadau tai presennol ac er bod y safle wedi ei leoli ymhellach i ffwrdd oddi wrth brif ffyrdd y pentref, mae er hynny o fewn pellter cerdded rhesymol (llai nag1km) oddi wrth y gwasanaethau a'r cyfleusterau. Posibilrwydd o effaith gadarnhaol isel yn yr hir dymor yn erbyn AC Amcan 2. Mae'r pentref wedi ei leoli tua 7 milltir o Gaergybi, sydd yn anheddiad mwy o faint. Mae safleoedd bws o fewn 400m i'r ddau safle, fodd bynnag mae'r orsaf rheilffordd agosaf fwy na 4km i ffwrdd, yn Y Fali. O ystyried y pellter oddi wrth y gwasanaethau a'r cyfleusterau presennol a'r

rhwydwaith bysiau, mae posibilrwydd o effaith gadarnhaol isel ar AC Amcan 10 trwy leihau'r angen am deithio. Fodd bynnag, ystyrir mai bychan iawn fydd arwyddocâd yr effaith gan ei bod yn debygol hyd yn oed wedyn y bydd yn rhaid i bobl deithio er mwyn cyrraedd ystod ehangach o wasanaethau / cyfleusterau a chyfleoedd gwaith o fewn aneddiadau mwy.

Mae datblygu ar unrhyw un o'r safleoedd a ddewiswyd yn golygu'r posibilrwydd o gynyddu lefelau traffig; fodd bynnag, o ystyried maint y safleoedd, mae'n anhebygol y byddai unrhyw gynnydd yn sylweddol. Nid yw'r dystiolaeth yn dangos bod unrhyw faterion ymarferol o safbwynt y rhwydwaith ffyrdd presennol, fodd bynnag, dylid nodi'r posibilrwydd y bydd mynediad yn fater i'w drafod yn achos safle SP59 (byddai mynediad i'r safle trwy'r datblygiad tai newydd yn Bron y Graig) er yr ystyrir y gellid lliniaru hyn ar lefel prosiect. Dylai'r mesurau lliniaru a ddarperir trwy bolisiau'r CDLl ar y Cyd (Adnau) ac sydd ar gael ar lefel prosiect sicrhau bod effeithiau ar y rhwydwaith ffyrdd yn cael eu lleihau i'r eithaf. Posibilrwydd o effaith niwtral gweddilliol ar AC Amcan 3 gydag elfen o ansicrwydd. Er na thybir y bydd traffig yn cynyddu llawer, mae'n bosibl y bydd cynnydd mewn allyriadau nwyon tŷ gwydr gydag effaith negyddol isel ar newid hinsawdd yn y tymor byr. Yn y tymor hirach mae'n debygol y bydd allyriadau oddi wrth weithgareddau cyffredinol, yn cynnwys defnydd o beiriannau, yn lleihau oherwydd safonau Ewrop a rheolaeth gaeth ar allyriadau o beiriannau newydd. Fodd bynnag, ar hyn o bryd nid oes sicrwydd ynghylch hyn.

Bydd darparu ystod o dai yn cael effaith gadarnhaol o safbwynt hyrwyddo cynhwysiant cymdeithasol a chydlyniant cymunedol. Dylai gwella'r ddarpariaeth o dai newydd hefyd fod o fudd i iechyd y preswylwyr lleol. Nid oes unrhyw faterion gwrthdrawiadol yn ymwneud â defnydd tir nac unrhyw faterion arwyddocaol sydd yn debygol o effeithio ar iechyd dynol mewn unrhyw un o'r safleoeddd dan sylw. Posibilrwydd o effaith gadarnhaol isel yn erbyn AC Amcan 2 gydag elfen o ansicrwydd hyd nes bydd cynigion manwl wedi eu cyflwyno.

Ar hyn o bryd nid yw'n hysbys os caiff unrhyw swyddi eu creu ar y safleoedd. Ni fyddai datblygu yn arwain at golli unrhyw swyddi presennol ac nid oes unrhyw wahaniaethau arwyddocaol o safbwynt mynediad at gyfleoedd cyflogaeth presennol yn y pentref. Posibilrwydd o effaith niwtral yn erbyn AC Amcan 6.

Nid yw'r safleoedd a ddewiswyd wedi eu diogelu trwy ddynodiad tirwedd nac wedi eu nodi fel safleoedd o bwysigrwydd gweledol uchel. Mae gan ddatblygu ar unrhyw un o'r safleoedd hyn y potensial o golli tir maes glas ac oherwydd hynny mae iddynt effaith negyddol isel yn y tymor hir yn erbyn AC Amcan 8 trwy ddatblygu ar ardal nad yw wedi ei datblygu yn flaenorol, er bod elfen o ansicrwydd hyd nes bydd cynigion manwl wedi eu cyflwyno. Gan fod y safleoedd wedi eu lleoli ar gyrion y ffin anheddiad, gellid ei weld fel tresmasu ar dir cefn gwlad agored gyda'r posibilrwydd o newid cymeriad yr ardal; fodd bynnag, o ystyried maint y safle a natur y safle sydd wedi ei leoli yn bennaf yng nghefn datblygiad newydd presennol, ni ragwelir y bydd y newid hwn yn niweidiol. Dylai mesurau lliniaru a ddarperir trwy bolisiau'r CDLl ar y Cyd (Adnau) ac sydd ar gael ar lefel prosiect sicrhau nad yw'r effeithiau negyddol yn rhai sylweddol. Posibilrwydd o effaith hir dymor isel negyddol yn erbyn AC Amcan 8, gydag elfen o ansicrwydd hyd nes bydd rhagor o asesiadau manwl lefel ïs wedi eu cwblhau. Mae colli tir maes glas hefyd yn golygu posibilrwydd o effaith negyddol isel yn erbyn AC Amcan 9, fodd bynnag dylid nodi na fydd datblygu ar unrhyw un o'r safleoedd hyn yn arwain at

golli tir amaethyddol gorau a mwyaf amlbwrpas.

Nid yw'r AC wedi nodi unrhyw wahaniaethau arwyddocaol rhwng y dewis o safleoedd yn erbyn Amcanion AC – nid yw hyn yn syndod o ystyried bod y ddau safle mor agos at ei gilydd..

Cemaes											
Amcan Arfarniad Cynaliadwyedd (AC)	**Bioamrywiaeth**	**Cymuned ac Iechyd**		**Newid yn yr Hinsawdd**	**Yr Iaith Gymraeg**	**Diwylliant a Threftadaeth**	**Economi**	**Tai**	**Tlrweddau**	**Gwastraff a Mwynau**	**Trafnidiaeth**	**Dŵr**
	1	**2**		**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**	**11**
SP926 Tir ger Ffordd Caergybi	**0 ?**	**+?**	**+?**	**0 ?**	**0**	**0 ?**	**0**	**++**	**- ?**	**-**	**+ ?**	**0**

Crynodeb

Nid oes unrhyw ddynodiadau bioamrywiaeth rhyngwladol, cenedlaethol na lleol o fewn y safle na gerllaw iddo. Gallai colli tir maes glas gael mân effaith negyddol ar fioamrywiaeth yn sgil colli cysylltedd a darnio coridorau gwyrdd. Fodd bynnag, ystyrir bod mesurau lliniaru addas trwy bolisïau'r Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd ac ar gael ar lefel prosiect i sicrhau nad oes unrhyw effaith negyddol sylweddol. Posibilrwydd o effaith niwtral weddilliol yn erbyn AC Amcan 1gydag elfen o ansicrwydd nes bod asesiadau ac arolygon lefel prosiect wedi eu cynnal. Dylai unrhyw gynigion datblygu edrych ar gyfleoedd i hybu bioamrywiaeth trwy welliannau i seilwaith gwyrdd. Dylid nodi bod SoDdGA Tre'r Gof tua 700m i'r gogledd-orllewin o'r safle; fodd bynnag, ni ystyrir bod unrhyw lwybrau amgylcheddol i achosi unrhyw effaith.

Nid yw'r safle o fewn neu wrth ymyl ardal risg llifogydd, posibilrwydd o effaith niwtral yn erbyn AC Amcan 11.

Nid oes asedau treftadaeth dynodedig o fewn neu wrth ymyl y safle. Fodd bynnag, dylid nodi bod Ardal Gadwraeth ddynodedig i'r gogledd o'r pentref. Gallai datblygu ar y safle gael effaith negyddol ar leoliad yr Ardal Gadwraeth; fodd bynnag, mae'n annhebygol o fod yn sylweddol unwaith y bydd mesurau lliniaru tirwedd wedi eu hystyried. Ystyrir bod mesurau lliniaru addas trwy bolisïau'r Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd ac ar gael ar lefel prosiect i sicrhau nad oes unrhyw effaith negyddol ar dreftadaeth. Posibilrwydd o effaith niwtral gweddilliol yn erbyn AC Amcan 5 gydag elfen o ansicrwydd hyd nes bod asesiadau ac arolygon lefel prosiect wedi eu cynnal.

ATODIAD 7 – AC O SAFLEOEDD YNYS MÔN

Mae'r safle o fewn pellter cerdded (o fewn 1 km) at y cyfleusterau a'r gwasanaethau presennol sydd yn y pentref. O ystyried maint y safle mae'n bosibl darparu cyfleusterau/gwasanaethau newydd; fodd bynnag, ar hyn o bryd nid yw hyn yn sicr. Posibilrwydd o fân effaith negyddol ar AC Amcan 2. Mae gan y safle fynediad da at drafnidiaeth gyhoeddus (o fewn 400m i safle bysiau) ac nid oes problemau o ran topograffi a allai atal mynediad i rai trigolion. O ystyried pellter y safle oddi wrth gyfleusterau/gwasanaethau presennol a thrafnidiaeth gyhoeddus mae posibilrwydd i ddatblygu i leihau'r angen i deithio gyda phosibilrwydd o effaith gadarnhaol yn erbyn AC Amcan 10. Fodd bynnag, mae'n cael ei gydnabod y bydd trigolion yn dal i orfod teithio i brif aneddiadau ar gyfer rhai gwasanaethau/cyfleusterau e.e. archfarchnadoedd, felly mae rhywfaint o ansicrwydd o hyd. Dylai unrhyw gynnig datblygu edrych ar gyfleoedd i gyfrannu at wella llwybrau cerdded a beicio i'r pentref.

Ar hyn o bryd nid yw'r dystiolaeth sydd ar gael yn dangos bod unrhyw broblemau o ran mynediad na chapasiti o fewn y rhwydwaith priffyrdd presennol. Mae'n bosibl y bydd datblygu ar y safle'n cynyddu traffig; fodd bynnag, mae'n annhebygol o fod yn sylweddol o ystyried y mesurau lliniaru sydd ar gael trwy bolisïau'r Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd (Adnau) ac ar gael ar lefel prosiect 3. Tra ystyrir na fydd traffig yn debygol o gynyddu'n sylweddol, mae'n bosibl y bydd allyriadau nwyon tŷ gwydr yn cynyddu gyda mân effaith hirdymor ar newid hinsawdd yn y tymor byr. Yn y tymor hirach, mae'n debygol y bydd allyriadau nwyon tŷ gwydr o weithgareddau cyffredinol, yn cynnwys y defnydd gan gerbydau, yn lleihau, o ganlyniad i reolau allyriadau llym ar gerbydau newydd trwy safonau Ewrop. Ond ar hyn o bryd nid oes sicrwydd o hyn. Posibilrwydd o effaith niwtral weddilliol yn erbyn AC Amcan 3.

Mae posibilrwydd o ddarparu amryw o gyfleusterau ynghyd â thai ar y safle mawr hwn; fodd bynnag, ar hyn o bryd ni wyddys beth fydd graddfa na maint y datblygiad. Bydd darparu stoc tai'n cael effaith gadarnhaol i hybu cynhwysiant cymdeithasol a chydlyniant cymunedol. Dylai gwella'r stoc tai newydd a ddarperir hefyd fod o fudd i iechyd trigolion lleol. Gall datblygu ar y raddfa hon hefyd ddarparu seilwaith gwyrdd sy'n gallu darparu lle chwarae a hamdden a chael effaith gadarnhaol ar iechyd yn y tymor hir; fodd bynnag, nid oes sicrwydd o hyn ar hyn o bryd. Nid oes unrhyw ddefnyddiau tir sy'n gwrthdaro na phroblemau sylweddol ar y safle sy'n debygol o effeithio ar iechyd pobl, posibilrwydd o fân effaith gadarnhaol yn erbyn AC Amcan 2 gydag elfen o ansicrwydd nes bod cynigion manwl wedi eu cyflwyno.

Bydd darparu stoc tai'n cael effaith gadarnhaol i hybu cynhwysiant cymdeithasol a chydlyniant cymunedol. Dylai gwella'r stoc tai newydd a ddarperir hefyd fod o fudd i iechyd trigolion lleol. Nid oes unrhyw ddefnyddiau tir sy'n gwrthdaro na phroblemau sylweddol ar y safle sy'n debygol o effeithio ar iechyd pobl, mân effaith gadarnhaol posib yn erbyn AC Amcan 2 gydag elfen o ansicrwydd hyd nes y bydd cynigion manwl wedi eu cyflwyno.

Ar hyn o bryd ni wyddys a fydd unrhyw swyddi'n cael eu darparu ar y safleoedd. Ni fyddai datblygu'n arwain at golli unrhyw swyddi presennol ac nid oes unrhyw wahaniaeth sylweddol o ran mynediad at gyfleoedd gwaith presennol yn y pentref. Effaith niwtral posib yn erbyn AC Amcan 6.

ATODIAD 7 – AC O SAFLEOEDD YNYS MÔN

Nid yw'r safle'n cael ei ddiogelu gan ddynodiad tirwedd nac wedi ei nodi fel safle o bwysigrwydd gweledol uchel. Hefyd, mae haen weledol a thirwedd LANDMAP yn uchel. Mae posibilrwydd o golli tir maes glas pe datblygid y safle ac felly byddai mân effaith negyddol hirdymor yn erbyn AC Amcan 8 yn sgil datblygu ardal nas datblygwyd yn flaenorol. Hefyd mae elfen o ansicrwydd oherwydd bydd graddfa, cynllun a dyluniad y datblygiad yn dylanwadu ar arwyddocâd yr effaith ac mae angen cynnal asesiadau lefel isel manwl o hyd. Mae'r safle wedi ei nodi fel tir amaethyddol Graddfa 3; ni wyddys ar hyn o bryd os yw'n Raddfa 3a neu 3b. Mae'r posibilrwydd o golli'r tir amaethyddol gorau a mwyaf amlbwrpas yn ogystal â thir maes glas yn golygu o bosibl y byddai mân effaith negyddol yn erbyn Amcan 9 AC.

Gaerwen											
Amcan AC	**Bioamrywiaeth**	**Cymunedol ac Iechyd**		**Newid Hinsawdd**	**Y Gymraeg**	**Diwylliannol a Threftadaeth**	**Economi**	**Tai**	**Tirweddau**	**Gwastraff a Mwynau**	**Cludiant**	**Dŵr**
	1	**2**		**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**	**11**
SP130 Tir nesaf at Fferm Gaerwen Uchaf	**0 ?**	**-**	**+?**	**?**	**0**	**0 ?**	**0**	**++**	**- ?**	**-**	**-**	**-?**
C38 Employment Site	**0?**	**+**	**+?**	**0?**	**0**	**0?**	**++**	**0**	**-**	**-**	**-**	**0**

Crynodeb

Mae safle tai SP130 yn cynrychioli maes glas yn ffin anheddiad presennol Gaerwen tra bo safle C38 wedi ei ddynodi ar gyfer defnydd cyflogaeth ac wedi ei leoli ar dir glas y tu allan i'r ffin. Nid oes dynodiadau bioamrywiaeth rhyngwladol, cenedlaethol na lleol o fewn, gerllaw neu'n agos at y safleoedd. Gallai colli maes glas gael effeithiau negyddol mân o bosibl ar fioamrywiaeth trwy golli cysylltedd a darnio coridorau glas. Gall ddefnydd cyflogaeth ar safle C38 greu llygredd neu aflonyddu bioamrywiaeth. Fodd bynnag, ystyrir bod lliniaru addas yn cael ei ddarparu trwy bolisïau CDLl ar y cyd ac ar gael ar lefel prosiect i sicrhau nad oes unrhyw effeithiau negyddol arwyddocaol. Mae potensial am effaith niwtral weddilliol yn erbyn Amcan AC 1 gydag elfen o ansicrwydd hyd nes i arolygon ac asesiadau lefel prosiect gael eu cynnal. Dylai

unrhyw gynigion am ddatblygiad chwilio am gyfleoedd i wella bioamrywiaeth trwy welliannau i seilwaith gwyrdd.

Nid oes asedau treftadaeth ddynodedig o fewn neu'n agos at y safleoedd. Fodd bynnag, dylid nodi bod nifer o Adeiladau Rhestredig yn y pentref yn ogystal ag Ardal Gadwraeth ddynodedig. Ystyrir bod lliniaru addas yn cael ei ddarparu trwy bolisïau CDLl ac ar gael ar lefel prosiect i sicrhau nad oes effeithiau negyddol ar dreftadaeth. Mae potensial am effaith niwtral yn erbyn Amcan AC 5 gydag elfen o ansicrwydd hyd nes i arolygon ac asesiadau lefel prosiect gael eu cynnal.

Nid yw'r safleoedd o fewn ardal perygl llifogydd; fodd bynnag, mae gan y Cyngor Sir bryderon mawr mewn perthynas â dŵr arwyneb yn rhedeg i lawr tuag at Bentre Braw ac o ran Afon Gors lle mae materion llifogydd yn bodoli (perthnasol i safle SP130). Mae ganddynt bryderon hefyd mewn perthynas â gallu'r system garthffosiaeth i ddarparu ar gyfer mwy o ddatblygiadau. Dylai lliniaru a ddarperir trwy bolisïau CDLl ar y cyd ac sydd ar gael ar lefel prosiect allu sicrhau nad yw materion llifogydd yn cael eu gwaethygu rywle arall ac nad oes effeithiau negyddol arwyddocaol. Er mwyn cydnabod y pryderon a fynegwyd gan y Cyngor Sir trwy'r broses asesu safleoedd ymgeisydd, ystyrir bod potensial am effaith negyddol fân yn erbyn Amcan AC 11, gydag elfen o ansicrwydd hyd nes i asesiadau lefel is manylach gael eu cynnal.

Er gwaetha'r ffaith iddo gael ei ddosbarthu'n Ganolfan Wasanaeth Leol, nid oes llawer o wasanaethau/cyfleusterau ar gael yn y pentref ar hyn o bryd; fodd bynnag, dylid nodi bod Ystâd Ddiwydiannol Gaerwen o fewn pellter cerdded i'r safle. Mae potensial am effaith negyddol yn erbyn Amcan AC 2 o gofio'r diffyg cyfleusterau a gwasanaethau o fewn pellter cerdded. Mwy na thebyg, bydd pobl yn teithio i'r aneddiadau mwy o faint, fel Llangefni a Bangor, i ddiwallu eu hanghenion, yn enwedig o gofio pa mor agos ydyw i'r A55. Er gwaetha'r ffaith fod gan y safle fynediad da i gludiant cyhoeddus (safle bysiau o fewn 400m), mae'n debygol y bydd y rhan fwyaf o bobl yn gyrru i'r aneddiadau mwy o faint. Ystyrir felly na fydd y datblygiad yn lleihau'r angen i deithio gyda'r potensial am effaith negyddol tymor hir mân yn erbyn Amcan AC 10.

Mae gan y safle mawr hwn y potensial i ddarparu ystod o gyfleusterau ochr yn ochr â thai; fodd bynnag, ar hyn o bryd, mae'r raddfa a'r math o ddatblygiad yn anhysbys. Bydd darparu ystod o dai'n cael effeithiau cadarnhaol i hyrwyddo cynhwysiant cymdeithasol a chydlyniad cymunedol. Dylai gwella'r ddarpariaeth stoc tai newydd hefyd fod o fantais i iechyd y trigolion lleol hefyd. Gall datblygiad o'r raddfa hon hefyd ddarparu seilwaith gwyrdd a all ddarparu adloniant a lle hamdden a chael effeithiau cadarnhaol ar iechyd yn y tymor hir; fodd bynnag, mae hyn yn ansicr ar hyn o bryd. Nid oes defnyddiau tir na materion sylweddol gwrthdrawiadol sy'n debygol o effeithio ar iechyd dynol, ceir potensial am effaith niwtral yn erbyn Amcan AC 2 gydag elfen o ansicrwydd hyd nes i gynigion manwl gael eu cyflwyno.

Fel rhan o'r broses asesu safle ymgeisydd, mae Asiantaeth Cefnffyrdd Gogledd Cymru wedi datgan bod yna faterion gallu'n bodoli mewn perthynas â Phont Britannia ar adegau prysur. Gallai datblygiad ar y ddau safle waethygu'r mater hwn gan fod pobl yn teithio i fynd i'r gwasanaethau/cyfleusterau a chyfleoedd cyflogaeth sydd ar gael ym Mangor a'r cynnydd mewn cyfleon cyflogaeth ar safle C38. Ar hyn o bryd, nid yw'n gwbl hysbys faint o ddatblygu fydd yn cael ei gynnig yn safle SP130, sy'n ei gwneud hi'n anodd ystyried yr effeithiau ar draffig. Dylai

mesurau lliniaru a ddarparwyd trwy bolisïau CDLl Adneuo ar y Cyd ac sydd ar gael ar lefel prosiect, fel gwelliannau i'r seilwaith cludiant cyhoeddus a gwasanaethau/cyfleusterau newydd helpu i leihau'r effeithiau ar draffig. Fodd bynnag, mae eu darpariaeth yn ansicr ar hyn o bryd. O gofio'r materion gallu presennol, ystyrir bod potensial am effaith negyddol tymor hir mân yn erbyn Amcan AC 3. Mae potensial am effeithiau cronnol gyda datblygiadau mewn dewisiadau safle eraill yn ardal y cynllun. Bydd angen ystyried hyn ymhellach trwy AC y CDLl Adneuo ar y Cyd. Mae potensial i gynyddu gollyngiadau nwy tŷ gwydr gydag effaith negyddol fân ar newid mewn hinsawdd yn y tymor byr. Yn y tymor hwy, mae'n debygol y bydd gollyngiadau nwy tŷ gwydr gydag effaith negyddol fân ar newid mewn hinsawdd yn y tymor byr. Yn ddibynnol ar y defnydd cyflogaeth ar safle C38, mae potensial i lygredd gynyddu ar lefel lleol. Yn y tymor hwy, mae'n debygol y bydd gollyngiadau nwy tŷ gwydr o weithgareddau cyffredinol sy'n cynnwys defnyddio cerbydau yn gostwng o ganlyniad i ddulliau rheoli gollyngiadau llym ar gerbydau newydd trwy safonau Ewropeaidd. Fodd bynnag, mae hyn yn ansicr ar hyn o bryd. Mae potensial am effaith niwtral weddilliol yn erbyn Amcan AC 3.

Mae gan safle SP130 y potensial i ddarparu ystod o gyfleusterau ochr yn ochr â thai; fodd bynnag, ar hyn o bryd nid yw graddfa a math y datblygiad yn hysbys. Bydd y ddarpariaeth o ystod o dai yn cael effeithiau cadarnhaol i hyrwyddo cynhwysiant cymdeithasol a chydlyniad cymunedol, tra bydd y ddarpariaeth o gyfleon cyflogaeth newydd gael yr un effaith ar yr amcan hwn. Dylai gwella'r ddarpariaeth stoc tai newydd fod o fantais i iechyd y trigolion lleol hefyd. Gall datblygiad o'r raddfa hon hefyd ddarparu seilwaith gwyrdd a all ddarparu adloniant a lle hamdden a chael effeithiau cadarnhaol ar iechyd yn y tymor hir; fodd bynnag, mae hyn yn ansicr ar hyn o bryd. Nid oes defnyddiau tir na materion sylweddol gwrthdrawiadol sy'n debygol o effeithio ar iechyd dynol, potensial am effaith gadarnhaol fân yn erbyn Amcan AC 2 gydag elfen o ansicrwydd hyd nes i gynigion manwl gael eu cyflwyno.

Bydd datblygiad ar safle C38 yn arwain at greu cyfleoedd cyflogaeth ychwanegol. Ar hyn o bryd, nid yw'n hysbys a fydd unrhyw gyflogaeth yn cael ei darparu ar safle SP130. Ni fyddai'r datblygiad yn arwain at golli unrhyw gyflogaeth bresennol, mae potensial am effaith niwtral yn erbyn Amcan AC 6.

Ni ddiogelir y safleoedd hwn gan ddynodiad tirwedd ac nid ydynt wedi'u dynodi fel rhai o bwysigrwydd gweledol uchel. Mae safle C38 wedi ei leoli rhwng yr A5 a'r A55 sy'n gweithredu fel ffiniau parod a ddylai liniaru unrhyw effeithioau negyddol ar y tirwedd. Byddai datblygiad y safle'n arwain at golli maes glas ac felly'n cael effaith negyddol tymor hir yn erbyn Amcan AC 8 yn sgil datblygu ar ardal heb ei datblygu'n flaenorol. O gofio maint y safle, mae potensial am effaith negyddol arwyddocaol ar y dirwedd; fodd bynnag, bydd hyn yn dibynnu ar ryw raddau ar raddfa, cynllun a dyluniad terfynol y datblygiad. Dylai lliniaru a ddarperir trwy bolisïau CDLl ac sydd ar gael ar lefel prosiect helpu lleihau arwyddocâd yr effaith negyddol. Potensial am effaith negyddol tymor hir gweddilliol yn erbyn Amcan AC 8, gydag elfen o ansicrwydd hyd nes i fwy o asesiadau manwl gael eu cynnal.

ATODIAD 7 – AC O SAFLEOEDD YNYS MÔN

Dynodir y safle'n dir amaethyddol Gradd 3 dros dro; ni wyddys ar hyn o bryd ai Gradd 3a neu 3b yw hwn. Mae gan golled botensial y tir amaethyddol gorau a mwyaf amlbwrpas, yn ogystal â maes glas y potensial am effaith negyddol mân yn erbyn Amcan AC 9.

O ran unrhyw effeithiau potensial ar y dirwedd, mae'r safle o fewn ffurf adeiledig yr anheddiad ac yn cyfuno'n dda gyda'r amgylchedd adeiledig presennol. Fodd bynnag, ceir pryderon y byddai maint mawr y safle'n effeithio'n andwyol ar y dirwedd leol ac ar gymeriad yr anheddiad.

Dylid nodi bod Gaerwen wedi gweld achosion ar eu pen eu hun o lifogydd yn y system garthffosiaeth gyhoeddus y bydd angen eu datrys er mwyn caniatáu i ddatblygiad fynd yn ei flaen. O gofio maint y safle, hwyrach fod y system garthffosiaeth leol yn annigonol. Ceir materion dŵr arwyneb yn y pentref hefyd y byddai angen eu lliniaru cyn cynnal gwaith datblygu.

Gwalchmai											
Amcan AC	**Bioamrywiaeth**	**Cymunedol ac lechyd**		**Newid Hinsawdd**	**Y Gymraeg**	**Diwylliannol a Threftadaeth**	**Economi**	**Tai**	**Tirweddau**	**Gwastraff a Mwynau**	**Cludiant**	**Dŵr**
	1	**2**		**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**	**11**
SP316 Tir nesaf at Fron Deg	**0 ?**	**+**	**+?**	**0 ?**	**0**	**0**	**0**	**++**	**- ?**	**-**	**+**	**0**
SP411 Tir wrth Dyddyn Carrog	**0 ?**	**+**	**+?**	**0 ?**	**0**	**0**	**0**	**++**	**- ?**	**-**	**+**	**0**
SP481 Safle ger Wylfa Terrace	**0 ?**	**+**	**+?**	**0 ?**	**0**	**0**	**0**	**++**	**- ?**	**-**	**+**	**0**

Crynodeb

Mae'r safleoedd ar faes glas yn uniongyrchol wrth law ffin yr anheddiad. Nid oes unrhyw ddynodiadau bioamrywiaeth rhyngwladol, cenedlaethol na lleol nac asedau treftadaeth dynodedig yn y safleoedd neu nesaf atynt. Gallai colli'r maes glas gael effeithiau negyddol mân o bosibl ar fioamrywiaeth trwy golli cysylltedd a darnio coridorau glas, yn enwedig gan fod coed a gwrychoedd yn y ddau safle. Mae safle SP316 a SP481 rhyw 600m o ymyl SoDdGA Cors Bodwrog, wrth i safle SP411 fod llai na 150m i ffwrdd. O gofio maint y safleoedd, mae'n annhebygol

y byddai unrhyw effeithiau arwyddocaol. Ystyrir bod lliniaru addas yn cael ei ddarparu trwy bolisïau CDLl ar y Cyd ac ar gael ar lefel prosiect i sicrhau nad oes unrhyw effeithiau negyddol arwyddocaol ar fioamrywiaeth. Potensial am effaith niwtral weddilliol yn erbyn Amcan AC 1 gydag elfen o ansicrwydd hyd nes i arolygon ac asesiadau lefel prosiect gael eu cynnal. Dylai unrhyw gynigion datblygu chwilio am gyfleoedd i wella bioamrywiaeth trwy welliannau i seilwaith gwyrdd. Nid yw'r un o'r safleoedd hyn mewn ardal perygl llifogydd na gerllaw iddynt, mae potensial am effaith niwtral yn erbyn Amcan AC 11.

Mae'r safleoedd o fewn pellter cerdded rhesymol i'r cyfleusterau a'r gwasanaethau sydd ar gael yn y pentref, sy'n Bentref Gwasanaeth. Ceir potensial am effaith gadarnhaol tymor hir mân yn erbyn Amcan AC 2. Mae'r pentref rhyw 6 milltir o anheddiad mwy o faint Llangefni ac mae'r ddau safle o fewn 400m i'r safleoedd bysiau sy'n cysylltu'r pentref gyda'r anheddiad mwy o faint hwn. Fodd bynnag, mae'r orsaf drenau agosaf dros 6km i ffwrdd yn Nhŷ Croes. O gofio'r pellter o'r gwasanaethau a'r cyfleusterau a'r cysylltiadau bws presennol, ceir potensial am effaith gadarnhaol fân ar Amcan AC 10 trwy leihau'r angen i deithio. Fodd bynnag, ystyrir y bydd arwyddocâd yr effaith yn fân oherwydd mae'n debygol y bydd dal angen i bobl deithio i'r ystod ehangach o wasanaethau / cyfleusterau a chyfleoedd gwaith cyflog mewn aneddiadau mwy o faint.

Mae gan y dewisiadau datblygu ar y safle'r potensial i gynyddu lefelau traffig; fodd bynnag o gofio maint y safleoedd, mae'n annhebygol y byddai unrhyw gynnydd yn sylweddol. Nid yw'r asesiadau safle ymgeisydd a gynhaliwyd gan y Cyngor yn dangos bod unrhyw faterion presennol o ran gallu neu fynediad mewn perthynas â'r rhwydwaith priffyrdd. Dylai lliniaru a ddarparwyd trwy'r polisïau CDLl Adneuo ar y cyd ac sydd ar gael ar lefel prosiect sicrhau bod effeithiau ar y rhwydwaith ffyrdd presennol yn cael eu lleihau. Mae potensial am effaith niwtral weddilliol ar Amcan AC 3 gydag elfen o ansicrwydd. Er nad ystyrir bod traffig yn debygol o gynyddu'n sylweddol, ceir potensial i gynyddu'r gollyngiadau nwy tŷ gwydr gydag effaith negyddol fân ar newid mewn hinsawdd yn y tymor byr. Yn y tymor hwy, mae'n debygol y bydd gollyngiadau nwy tŷ gwydr o weithgareddau cyffredinol gan gynnwys defnyddio cerbydau'n gostwng o ganlyniad i ddulliau rheoli gollyngiadau llym ar gerbydau newydd trwy safonau Ewropeaidd. Fodd bynnag, mae hyn yn ansicr ar hyn o bryd.

Bydd darparu ystod o dai'n cael effeithiau cadarnhaol i hyrwyddo cynhwysiant cymdeithasol a chydlyniad cymunedol. Dylai gwella'r ddarpariaeth stoc tai newydd fod o fantais i iechyd trigolion lleol hefyd. Nid oes defnyddiau tir na materion sylweddol gwrthdrawiadol sy'n debygol o effeithio ar iechyd dynol yn unrhyw un o'r dewisiadau safle. Mae potensial am effaith gadarnhaol fân yn erbyn Amcan AC 2 gydag elfen o ansicrwydd hyd nes i gynigion manwl gael eu cyflwyno.

Ar hyn o bryd, nid yw'n hysbys a fydd unrhyw gyflogaeth yn cael ei darparu ar y safleoedd. Ni fyddai datblygiad yn arwain at golli unrhyw gyflogaeth bresennol ac nid oes gwahaniaethau arwyddocaol o ran mynediad i gyfleoedd gwaith presennol yn y pentref. Potensial am effaith niwtral yn erbyn Amcan AC 6.

ATODIAD 7 – AC O SAFLEOEDD YNYS MÔN

Ni ddiogelir y dewisiadau safle gan ddynodiad tirwedd ac ni chânt eu dynodi fel rhai o bwysigrwydd gweledol uchel. Mae gan ddatblygiad ar y naill safle neu'r llall y potensial i golli maes glas ac felly effaith negyddol tymor hir yn erbyn Amcanion AC 8 a 9 trwy ddatblygu ardal heb ei datblygu'n flaenorol, ond mae yna elfen o ansicrwydd hyd nes i gynigion manwl gael eu cyflwyno. Gallai datblygiad ar safle SP411 gael ei ystyried yn dresmasiad ar gefn gwlad agored ac er y gallai arwain at newid yng nghymeriad yr ardal, nid yw'n rhagweld y bydd y newid hwn yn hynod andwyol, o gofio pa mor agos ydyw i ddatblygiad preswyl presennol. Dylai lliniaru a ddarparwyd trwy bolisïau CDLl Adneuo ar y Cyd ac sydd ar gael ar lefel prosiect sicrhau nad yw effeithiau negyddol yn arwyddocaol. Mae gan golli maes glas y potensial am effaith negyddol fân yn erbyn Amcan AC 9, ond dylid nodi na fydd y datblygiad hwnnw'n arwain at golli'r tir amaethyddol gorau a mwyaf amlbwrpas.

Er nad yw'r AC wedi nodi unrhyw wahaniaethau arwyddocaol rhwng y dewisiadau safle yn erbyn yr Amcanion AC, dylid nodi bod safle SP411 mewn amgylchedd mwy sensitif na safle SP316 a SP481 oherwydd ei fod yn agos at y SoDdGA ac yn tresmasu ar gefn gwlad agored.

Caergybi											
Amcan AC	**Bioamrywiaeth**	**Cymunedol ac Iechyd**		**Newid Hinsawdd**	**Y Gymraeg**	**Diwylliannol a Threftadaeth**	**Economi**	**Tai**	**Tirweddau**	**Gwastraff a Mwynau**	**Cludiant**	**Dŵr**
	1	**2**		**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**	**11**
SP228 Tir nesaf at Stad Waunfawr	**0 ?**	**-?**	**+?**	**-?**	**0**	**0 ?**	**0**	**++**	**- ?**	**-**	**+ ?**	**0**
SP296 Tir nesaf at Tyddyn Bach	**0 ?**	**-?**	**+?**	**- ?**	**0**	**0 ?**	**0**	**++**	**- ?**	**-**	**+ ?**	**0**
SP66 Tir nesaf at Cae Rhos	**0 ?**	**-?**	**+?**	**0 ?**	**0**	**0 ?**	**0**	**++**	**-**	**-**	**+ ?**	**0 ?**
SP190 Tir yn yr Ogof	**0 ?**	**-?**	**+?**	**0 ?**	**0**	**0 ?**	**0**	**++**	**-**	**-**	**+ ?**	**0**
Crynodeb												

ATODIAD 7 – AC O SAFLEOEDD YNYS MÔN

Dosberthir safleoedd SP228 ac SP66 yn faes glas sy'n agos at ffin datblygu'r anheddiad, wrth i SP296 ac SP190 gynrychioli maes glas o fewn ffin yr anheddiad. Nid oes dynodiadau bioamrywiaeth rhyngwladol, cenedlaethol na lleol yn y safleoedd neu gerllaw iddynt. Gallai colli maes glas yn y dewisiadau safle gael effeithiau negyddol mân o bosibl ar fioamrywiaeth yn sgil colli cysylltedd a darnio coridorau glas. Dylid nodi bod nifer o safleoedd SoDdGA ac Ewropeaidd wedi'u lleoli o gwmpas y dref. Fodd bynnag, o gofio lleoliad a maint y safleoedd, ystyrir y byddai'r datblygiad yn annhebygol o gael effeithiau arwyddocaol. Darperir lliniaru addas trwy bolisïau CDLl ar y cyd ac maent ar gael ar lefel prosiect i sicrhau nad oes unrhyw effeithiau negyddol arwyddocaol ar fioamrywiaeth o ganlyniad i ddatblygiad ar y dewisiadau safle ar eu pen eu hunain. Mae potensial am effaith niwtral weddilliol ar gyfer dewisiadau'r safle yn erbyn Amcan AC 1 gydag elfen o ansicrwydd hyd nes i arolygon ac asesiadau lefel prosiect gael eu cynnal. Dylai unrhyw gynigion ar gyfer datblygu chwilio am gyfleoedd i wella bioamrywiaeth trwy welliannau i seilwaith gwyrdd.
Nid oes dynodiadau treftadaeth rhyngwladol, cenedlaethol na lleol yn y safleoedd nac yn agos atynt. Ceir nifer o Adeiladau Rhestredig yn ogystal ag Ardal Gadwraeth yn y dref. O gofio'r lliniaru a ddarparwyd trwy bolisïau CDLl ac sydd ar gael ar lefel prosiect, mae'n annhebygol y bydd unrhyw effeithiau negyddol arwyddocaol ar dreftadaeth. Er y gallai datblygiad arwain at newid yng nghymeriad yr ardal uniongyrchol, ni ragwelir y bydd y newid hwn yn sylweddol andwyol i osod asedau treftadaeth yn sgil maint cymharol Caergybi. Potensial am effaith niwtral weddilliol yn erbyn pob dewis safle yn erbyn Amcan AC 5 gydag elfen o ansicrwydd hyd nes i'r arolygon a'r asesiadau lefel prosiect gael eu cynnal.

Mae'r dystiolaeth sydd ar gael yn nodi nad yw'r dewisiadau safle o fewn nac yn agos at ardal mewn perygl o lifogydd. Potensial am effaith niwtral yn erbyn Amcan AC 11. Mae'r Adran Briffyrdd wedi nodi trwy'r broses asesu safle ymgeisydd fod yna broblemau draenio mawr sy'n arwain at lifogydd ffyrdd cyfan yn safle SP66. I gydnabod hyn, ceir elfen o ansicrwydd ar gyfer safle SP66 yn erbyn Amcan AC 11.

Mae'r holl ddewisiadau safle ychydig dros 1km i ffwrdd o'r gwasanaethau/cyfleusterau presennol yn y dref. Er nad yw hyn o fewn pellter cerdded rhesymol, cydnabyddir bod Caergybi'n darparu ystod eang o gyfleusterau/gwasanaethau a chyfleoedd gwaith. Mae potensial am effaith negyddol tymor hir mân yn erbyn Amcan AC 2. Dylid nodi nad oes gwahaniaethau arwyddocaol o ran y pellter o'r cyfleusterau/gwasanaethau presennol rhwng y dewisiadau safle. Mae pob dewis safle o fewn 400m o safle bws ac nid oes yr un ohonynt o fewn 1km o'r orsaf drenau. Mae potensial am effaith gadarnhaol fân yn erbyn Amcan AC 10, yn sgil lleihau'r angen i deithio. Ceir elfen o ansicrwydd hefyd o gofio pellter y cyfleusterau/gwasanaethau presennol; fodd bynnag, o gofio'r ystod eang a gynigir gan gynnwys cyfleoedd gwaith yng Nghaergybi, ceir potensial o hyd i leihau'r angen i deithio. Dylai unrhyw gynnig i ddatblygu geisio gwella llwybrau cerdded a beicio i mewn i'r dref yn ogystal â chludiant cyhoeddus.

Mae'r Adran Briffyrdd wedi nodi trwy'r broses arfarnu safle ymgeisydd, y gallai fod materion gallu i'r rhwydwaith priffyrdd petai safleoedd SP228 ac SP296 ill dau'n cael eu datblygu. Mae arfarniad y safle ymgeisydd yn nodi hefyd fod mater posibl mewn perthynas â mynediad i safleoedd SP228 ac SP190. Mae gan ddatblygiadau ym mhob un o'r dewisiadau safle'r potensial i gynyddu traffig; fodd bynnag mae'n annhebygol o fod

yn sylweddol o gofio'r mesurau lliniaru a ddarparwyd trwy bolisïau CDLl ar y cyd ac sydd ar gael ar lefel prosiect. O gofio'r materion gallu potensial a ddynodwyd gan yr Adran Briffyrdd, ystyrir bod potensial am effaith negyddol fân yn erbyn Amcan AC 3 ar gyfer dewisiadau safle SP228 ac SP296. Ar hyn o bryd, nid yw'r dystiolaeth sydd ar gael yn dangos bod unrhyw faterion gallu gyda'r rhwydwaith ffyrdd presennol ar gyfer dewisiadau safle SP66 ac SP190, mae potensial am effaith niwtral weddilliol yn erbyn Amcan AC 3. Ceir elfen o ansicrwydd ar gyfer pob safle hyd nes y cynhelir asesiadau lefel is manylach. Er nad ystyrir bod traffig yn debygol o gynyddu'n sylweddol, ceir potensial i gynyddu gollyngiadau nwy tŷ gwydr gydag effaith negyddol mân ar newid hinsawdd yn y tymor byr. Yn y tymor hwy, mae'n debygol y bydd gollyngiadau nwy tŷ gwydr o weithgareddau cyffredinol sy'n cynnwys defnyddio cerbydau'n lleihau o ganlyniad i ddulliau rheoli gollyngiadau llym ar gerbydau newydd trwy safonau Ewropeaidd. Fodd bynnag, mae'n ansicr ar hyn o bryd.

Bydd darparu ystod o dai'n cael effeithiau cadarnhaol hefyd i hyrwyddo cynhwysiant cymdeithasol a chydlyniad cymunedol. Dylai gwella'r ddarpariaeth stoc tai newydd hefyd fod o fantais i iechyd trigolion lleol.

Ar hyn o bryd, nid yw'n hysbys a fydd unrhyw gyflogaeth yn cael ei darparu ar y safleoedd. Ni fyddai datblygiad yn arwain at golli unrhyw gyflogaeth bresennol, ceir potensial am effaith niwtral ar gyfer pob dewis safle yn erbyn Amcan AC 6.

Ni ddiogelir yr un o'r dewisiadau safle gan ddynodiad tirwedd na'u dynodi trwy asesiad safle ymgeisydd fel rhai o bwysigrwydd gweledol uchel. Mae dewisiadau safle SP66 ac SP190 yn agos at AHNE Ynys Môn ac mae'r asesiad safle ymgeisydd yn nodi bod safle SP190 yn uchel uwchlaw tir cyfagos a gallai gael ei ystyried yn lleoliad amlwg. Bydd datblygu ar bob dewis safle'n arwain at golli maes glas ac felly'n cael effaith negyddol tymor hir mân yn erbyn Amcan AC 8 yn sgil datblygu ardal sydd heb ei datblygu'n flaenorol. O gofio pa mor agos yw safleoedd SP66 ac SP190 i'r AHNE, ceir potensial am effeithiau ar ei leoliad ac felly effaith negyddol o arwyddocâd mwy ar dirwedd na dewisiadau safle SP228 ac SP296. Dylai lliniaru a ddarperir trwy bolisïau CDLl ar y cyd ac sydd ar gael ar lefel prosiect helpu i sicrhau nad oes yr un o'r safleoedd yn cael effeithiau negyddol mawr ar y dirwedd. Ceir elfen o ansicrwydd hefyd gan y bydd graddfa, cynllun a dyluniad y datblygiad yn dylanwadu ar arwyddocâd yr effaith ac mae dal angen cynnal asesiadau lefel is manylach. Wrth gydnabod agosrwydd yr AHNE, ystyrir bod llai o ansicrwydd mewn perthynas â'r effeithiau negyddol posibl ar dirwedd y datblygiad ar safleoedd SP 66 ac SP190.

Mae gan golli maes glas ym mhob un o'r dewisiadau safle'r potensial am effaith negyddol fân yn erbyn Amcan AC 9. Dylid nodi nad yw'r un o'r safleoedd hyn yn cynnwys y tir amaethyddol gorau a mwyaf amlbwrpas.
Mae'r AC wedi canfod bod y prif wahaniaethau rhwng y dewisiadau safle'n ymwneud â gallu'r rhwydwaith ffyrdd ac agosrwydd yr AHNE. Mae'r Adran Briffyrdd wedi nodi trwy'r broses asesu safle ymgeisydd y gallai fod materion gallu potensial ar gyfer y rhwydwaith priffyrdd presennol petai safleoedd SP228 ac SP296 yn cael eu datblygu. Ystyriwyd bod potensial am effaith negyddol fân yn erbyn Amcan AC 3 ar gyfer y safleoedd hynny, lle ystyriwyd bod safleoedd SP66 ac SP190 yn debygol o gael effaith niwtral weddilliol. Golyga agosrwydd safleoedd SP66 ac SP190 at AHNE Ynys Môn fod potensial am effaith negyddol o arwyddocâd mwy o gymharu â'r dewisiadau safle eraill. Fodd bynnag, mae hyn

yn ansicr ar hyn o bryd oherwydd bydd graddfa, cynllun a dyluniad y datblygiad yn dylanwadu ar arwyddocâd yr effaith ac mae dal angen cynnal asesiadau lefel is manylach.

Caergybi											
Amcan AC	**Bioamrywiaeth**	**Cymuned ac Iechyd**		**Newid Hinsawdd**	**Yr Iaith Gymraeg**	**Treftadaeth a Diwylliant**	**Economi**	**Tai**	**Tirweddau**	**Gwastraff a Mwynau**	**Trafnidiaeth**	**Dŵr**
	1	**2**		**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**	**11**
SP296 Tir cyfagos i Tyddyn Bach	**0 ?**	**++**	**+ ?**	**0 ?**	**0**	**0 ?**	**0**	**++**	**- ?**	**- ?**	**++**	**0**

Crynodeb

Mae'r safle hwn wedi'i ddosbarthu'n dir glas o fewn ffin yr anheddiad. Nid oes unrhyw ddynodiadau bioamrywiaeth rhyngwladol, cenedlaethol neu leol neu asedau treftadaeth dynodedig o fewn y safle neu'n gyfagos iddo. Fodd bynnag, dylid nodi bod y safle o fewn 1km o SoDdGA / ACA / AGA a SoDdGA Tre Wilmot er na ragwelir y bydd unrhyw effeithiau mawr o ystyried maint y datblygiad rhwng y safle a'r cynefinoedd dynodedig. Mae posibilrwydd y gallai colli tir glas gael effeithiau negyddol bach ar fioamrywiaeth drwy golli cysylltiadau a darnio coridorau gwyrdd, yn enwedig gan fod y safle'n cynnwys coed. Ystyrir y darperir mesurau lliniaru addas drwy bolisïau Adnau'r CDLl ar y Cyd, ac maent ar gael ar lefel prosiect i sicrhau nad oes unrhyw effeithiau negyddol sylweddol ar fioamrywiaeth. Potensial am effaith niwtral gweddilliol yn erbyn Amcanion AC 1 a 5 gydag elfen o ansicrwydd hyd nes y cynhelir arolygon ac asesiadau ar lefel prosiect. Dylai unrhyw gynigion ar gyfer datblygu geisio cyfleoedd i wella bioamrywiaeth drwy welliannau i'r isadeiledd gwyrdd. Nid yw'r safle wedi'i leoli o fewn ardal risg llifogydd, potensial am effaith niwtral yn erbyn Amcan AC 11.

Lleolir y safle tua gogledd orllewin yr anheddiad, ac mae o fewn pellter cerdded rhesymol (llai na 1km) i'r amrywiaeth helaeth o gyfleusterau a gwasanaethau sydd ar gael yng Nghaergybi, sy'n Ganolfan Gwasanaeth Trefol. Potensial am effaith cadarnhaol tymor hir mawr yn erbyn Amcan AC 2. Ceir cysylltiadau trafnidiaeth gyhoeddus ardderchog, gyda chysylltiad bysiau o fewn 400m o'r safle, a gorsaf drenau tua 1km i ffwrdd. O ystyried y pellterau o ddarpariaethau gwasanaeth a chyfleusterau ardderchog, ac yng ngolau'r cysylltiadau trafnidiaeth gyhoeddus

ardderchog, mae potensial am effaith cadarnhaol mawr yn erbyn Amcan AC 10 drwy leihau'r angen i deithio.

Mae potensial i ddatblygiad yn y safle gynyddu lefel y traffig ac allyriadau nwyon tŷ gwydr, fodd bynnag, o ystyried maint y safle, a'r cysylltiadau trafnidiaeth gyhoeddus ardderchog, ystyrir nad yw'n debygol y byddai unrhyw gynnydd yn sylweddol. Fodd bynnag, mae'r dystiolaeth yn nodi bod problemau o ran capasiti presennol y rhwydwaith ffyrdd y bydd angen eu hystyried ar lefel prosiect. Dylai mesurau lliniaru a ddarperir drwy bolisïau Adnau'r CDLl ar y Cyd, ac sydd ar gael ar lefel prosiect, sicrhau bod effeithiau ar y rhwydwaith ffyrdd presennol yn cael eu lleihau, potensial am effaith niwtral gweddilliol ar Amcan AC 3 gydag elfen o ansicrwydd. Er bod allyriadau nwyon tŷ gwydr yn debygol o gynyddu yn y tymor byr, yn y tymor hwy, mae'n debygol y bydd y rhain yn lleihau o ganlyniad fesurau rheoli allyriadau caeth ar gerbydau newydd drwy safonau Ewropeaidd, fodd bynnag, mae hyn yn dal yn ansicr ar hyn o bryd.

Bydd y ddarpariaeth o ystod o dai yn cael effeithiau cadarnhaol o ran hyrwyddo cynhwysiad cymdeithasol a chydlyniant cymunedol. Dylai gwella'r ddarpariaeth o stoc tai newydd hefyd fod yn fuddiol i iechyd preswylwyr lleol. Nid oes unrhyw fathau o ddefnydd tir sy'n gwrthdaro neu broblemau sylweddol yn y safle sy'n debygol o effeithio iechyd dynol, ceir posibilrwydd o effaith cadarnhaol bach yn erbyn Amcan AC 2 gydag elfen o ansicrwydd hyd nes y cyflwynir cynigion manwl.

Ar hyn o bryd, nid yw'n hysbys p'un a fydd unrhyw gyflogaeth yn cael ei darparu ar y safle ac ni fyddai datblygu'n arwain at golli unrhyw gyflogaeth bresennol. Potensial am effaith cadarnhaol bach yn erbyn Amcan AC 6.

Nid yw'r safle wedi'i ddiogelu gan ddynodiad tirwedd neu wedi'i nodi fel un o bwysigrwydd gweledol sylweddol. Mae gan ddatblygu ar y safle'r potensial i golli tir glas ac felly effaith negyddol bach yn erbyn Amcanion AC 8 a 9 drwy ddatblygu ardal sydd heb ei datblygu'n flaenorol, er bod elfen o ansicrwydd hyd nes y bydd cynigion manwl wedi'u cyflwyno. Gellid ystyried y byddai datblygu ar y safle yn gorgyffwrdd ag ardal gefn gwlad agored, a all arwain at newid cymeriad yr ardal, fodd bynnag, ystyrir nad yw unrhyw newid yn debygol o amharu'n sylweddol arno o ystyried ei agosrwydd at ddatblygiadau a ffyrdd presennol. Nid yw'r safle wedi'i nodi fel un sy'n cynnwys y tir amaethyddol gorau neu fwyaf amlbwrpas.

Llannerchymedd

ATODIAD 7 – AC O SAFLEOEDD YNYS MÔN

Amcan AC	Bioamrywiaeth	Cymunedol ac Iechyd		Newid Hinsawdd	Y Gymraeg	Diwylliannol a Threftadaeth	Economi	Tai	Tirweddau	Gwastraff a Mwynau	Cludiant	Dŵr
	1	2		3	4	5	6	7	8	9	10	11
SP82 Tir nesaf at Tyn y Ffynnon	0 ?	- ?	+ ?	0 ?	0	0 ?	0	++	-	-	- ?	0
SP502 Tir wrth gefn Maes Athen	0 ?	- ?	+ ?	0 ?	0	0 ?	0	++	-	-	- ?	0
SP615 Tir nesaf at Eithinog	0 ?	- ?	+ ?	0 ?	0	0 ?	0	++	-	-	- ?	0
SP340 Tir nesaf at Hafod y Foel	0 ?	- ?	+ ?	0 ?	0	0 ?	0	++	-	-	- ?	0

Crynodeb

Mae pob un o'r pedwar dewis safle'n faes glas sydd nesaf at ffin yr anheddiad. Nid oes dynodiadau bioamrywiaeth rhyngwladol, cenedlaethol na lleol nac asedau treftadaeth dynodedig yn y safleoedd neu nesaf atynt. Gallai colli maes glas gael effeithiau negyddol mân o bosibl ar fioamrywiaeth drwy golli cysylltedd a darnio coridorau glas. Fodd bynnag, ystyrir bod lliniaru addas yn cael ei ddarparu trwy bolisïau CDLl ar y cyd ac ar gael ar lefel prosiect i sicrhau nad oes effeithiau negyddol arwyddocaol. Mae potensial am effaith niwtral weddilliol yn erbyn Amcan AC 1 a 5 gydag elfen o ansicrwydd hyd nes i arolygon ac asesiadau lefel prosiect gael eu cynnal. Dylai unrhyw gynigion am ddatblygiad geisio cyfleoedd i wella bioamrywiaeth trwy welliannau i seilwaith gwyrdd. Nid yw'r safleoedd mewn ardal perygl llifogydd, potensial am effaith niwtral yn erbyn Amcan AC 11.

Mae pob un o'r dewisiadau safle o fewn pellter cerdded rhesymol i'r cyfleusterau a'r gwasanaethau cyfyngedig sydd ar gael yn y Pentref Gwasanaeth hwn. Fodd bynnag, mae'n annhebygol y bydd ystod wael y cyfleusterau / gwasanaethau presennol a chyfleoedd gwaith yn ddigon i fodloni holl anghenion y trigolion newydd. Ystyrir felly fod potensial am effaith negyddol tymor hir mân yn erbyn Amcan AC 2. Mae safleoedd SP82 ac SP502 o fewn 400m i safle bws, mae safleoedd SP615 ac SP340 o fewn 800m i safle bws gyda chysylltiadau ag aneddiadau mwy o faint Llangefni (rhyw 7 milltir i ffwrdd) ac Amlwch (rhyw 5 milltir i ffwrdd); fodd bynnag, o gofio'r diffyg cyfleusterau a gwasanaethau presennol,

ystyrir na fydd datblygu'n gostwng yr angen i deithio. Mae potensial am effaith negyddol mân yn erbyn Amcan AC 10, gydag elfen o ansicrwydd.

Mae gan ddatblygiad mewn unrhyw un o'r dewisiadau safle'r potensial i gynyddu lefelau traffig, ond o gofio maint y safleoedd, mae'n annhebygol y byddai unrhyw gynnydd yn sylweddol. Nid yw'r dystiolaeth yn dangos bod unrhyw faterion gallu'n bodoli o ran y rhwydwaith priffyrdd, fodd bynnag dylid nodi bod materion mynediad posibl o ran safle SP502 a fydd yn gofyn am gyswllt newydd i gerddwyr. Mae lliniaru a ddarparwyd trwy bolisïau CDLl Adneuo ar y cyd yn sicrhau na fydd effeithiau negyddol sylweddol ar y rhwydwaith ffyrdd presennol. Er nad ystyrir bod traffig yn debygol o gynyddu'n sylweddol, ceir potensial i gynyddu gollyngiadau nwy tŷ gwydr gydag effaith negyddol fân ar newid hinsawdd yn y tymor byr. Yn y tymor hwy, mae'n debygol bod gollyngiadau nwy tŷ gwydr o weithgareddau cyffredinol gan gynnwys defnyddio cerbydau'n lleihau o ganlyniad i ddulliau rheoli gollyngiadau llym ar gerbydau newydd trwy safonau Ewropeaidd. Fodd bynnag, mae hyn yn ansicr ar hyn o bryd. Mae potensial am effaith niwtral weddilliol ar Amcan AC 3 gydag elfen o ansicrwydd, o gofio bod datblygiad yn annhebygol o ostwng yr angen i deithio. Ceir potensial hefyd am effeithiau cronnol petai'r holl ddewisiadau safle'n cael eu datblygu, y byddai angen ei ystyried ymhellach trwy AC y CDLl Adneuo ar y cyd.

Bydd darparu ystod o dai'n cael effeithiau cadarnhaol i hyrwyddo cynhwysiant cymdeithasol a chydlyniad cymunedol. Dylai gwella'r ddarpariaeth stoc tai newydd fod o fantais i iechyd y trigolion lleol hefyd. Nid oes defnyddiau tir neu faterion arwyddocaol gwrthdrawiadol sy'n debygol o effeithio ar iechyd dynol, mae potensial am effaith gadarnhaol fân yn erbyn Amcan AC 2 gydag elfen o ansicrwydd hyd nes i gynigion manwl gael eu cyflwyno.

Ar hyn o bryd, nid yw'n hysbys a fydd unrhyw gyflogaeth yn cael ei darparu ar y safleoedd. Ni fyddai datblygiad yn arwain at golli unrhyw gyflogaeth bresennol ac nid oes gwahaniaethau arwyddocaol o ran mynediad i gyfleoedd gwaith presennol yn y pentref. Mae potensial am effaith niwtral yn erbyn Amcan AC 6.

Ni ddiogelir y dewisiadau safle gan ddynodiad tirwedd ac ni ddynodir eu bod o bwysigrwydd gweledol uchel. Mae gan ddatblygiad ym mhob un o'r safleoedd hyn y potensial i golli maes glas ac felly effaith negyddol tymor hir mân yn erbyn Amcanion AC 8 a 9 trwy ddatblygu ardal heb ei datblygu'n flaenorol, fodd bynnag, ni chaiff y safleoedd eu dynodi fel rhai sy'n cynnwys y tir amaethyddol gorau a mwyaf amlbwrpas.

Nid yw'r AC wedi dynodi unrhyw wahaniaethau arwyddocaol rhwng dewisiadau safle yn erbyn Amcanion AC, nad yw'n syndod o gofio pa mor agos ydynt at ei gilydd.

ATODIAD 7 – AC O SAFLEOEDD YNYS MÔN

Llanfairpwll											
Amcan Arfarniad Cynaliadwyedd (AC)	**Bioamrywiaeth**	**Cymuned ac Iechyd**		**Newid yn yr Hinsawdd**	**Yr Iaith Gymraeg**	**Diwylliant Threftadaeth**	**Yr Economi**	**Tai**	**Tirweddau**	**Gwastraff a Mwynau**	**Trafnidiaeth**	**Dŵr**
	1	**2**		**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**	**11**
	0 ?	**+**	**+?**	**0 ?**	**0**	**0 ?**	**0**	**++**	**-**	**-**	**0?**	**0**

Crynodeb

Mae'r safle hwn wedi'i ddynodi fel safle maes glas sydd gyferbyn a ffin datblygu Llanfairpwll. Nid oes unrhyw ddynodiadau bioamrywiaeth rhyngwladol, cenedlaethol na lleol nac unrhyw asedau treftadaeth dynodedig o fewn nac wrth ymyl y safle. Gallai colli tir maes glas gael mân effeithiau negyddol ar fioamrywiaeth drwy golli cyswllt a darnio coridorau gwyrdd. Fodd bynnag, ystyrir bod y polisïau lliniaru sy'n cael eu darparu drwy'r Cydgynllun Datblygu Lleol yn addas ac ar gael ar lefel y prosiect, er mwyn sicrhau nad oes unrhyw effeithiau negyddol arwyddocaol. Mae effaith niwtral bosibl yn erbyn AC Amcan 1 gydag elfen o ansicrwydd nes y bydd arolygon ac asesiadau ar lefel y prosiect wedi'u cynnal. Dylai unrhyw gynigion datblygu chwilio am gyfleoedd i wella bioamrywiaeth drwy welliannau i'r seilwaith gwyrdd.

Nid oes unrhyw asedau treftadaeth dynodedig o fewn na ger y safle. Ystyrir bod mesurau lliniaru addas yn cael eu darparu drwy bolisïau'r Cydgynllun Datblygu Lleol, sydd ar gael ar lefel y prosiect, er mwyn sicrhau nad oes unrhyw effeithiau negyddol sylweddol ar dreftadaeth. Mae posibilrwydd o effaith niwtral weddilliol yn erbyn AC Amcan 5, gydag elfen o ansicrwydd hyd nes y bydd arolygon ac asesiadau ar lefel y prosiect yn cael eu cynnal.

Nid yw'r safle o fewn ardal lle mae perygl o lifogydd, mae posibilrwydd o effaith niwtral yn erbyn AC Amcan 11.

Mae'r safle o fewn 1 km i gyfleusterau a gwasanaethau presennol yn y pentref, felly mae o fewn pellter cerdded rhesymol. Mae gan y safle gysylltiadau trafnidiaeth gyhoeddus da (o fewn 400m i safle bws). O ystyried pellter y safle o gyfleusterau/gwasanaethau presennol a'r mynediad i drafnidiaeth gyhoeddus, mae posibilrwydd y bydd y datblygiad yn lleihau'r angen i deithio. Cydnabyddir hefyd bod pobl yn debygol o barhau i deithio i'r aneddiadau mwy, megis Bangor, er mwyn cael mynediad i ystod ehangach o wasanaethau/cyfleusterau a chyfleoedd cyflogaeth. Mae posibilrwydd o effaith ansicr yn erbyn AC Amcan 10.

ATODIAD 7 – AC O SAFLEOEDD YNYS MÔN

Nid yw'r dystiolaeth sydd ar gael ar y cam hwn yn dangos bod unrhyw broblemau capasiti gyda'r rhwydwaith ffyrdd presennol. Gallai'r gwaith datblygu ar y safle gynyddu traffig; fodd bynnag, mae'n annhebygol y bydd yn gynnydd sylweddol, o ystyried y mesurau lliniaru sy'n cael eu darparu drwy bolisïau'r Cyynllun Datblygu Lleol ar y cyd, ac sydd ar gael ar lefel y prosiect. Mae posibilrwydd o effaith niwtral weddilliol yn erbyn AC Amcan 3. Er nad ydym yn rhagweld cynnydd sylweddol yn lefelau'r traffig, mae posibilrwydd y bydd cynnydd yn yr allyriadau nwyon tŷ gwydr gydag effaith fach negyddol ar newid yn yr hinsawdd yn y tymor byr. Yn y tymor hwy, mae'n debygol y bydd allyriadau nwyon tŷ gwydr o weithgareddau cyffredinol, yn cynnwys defnyddio cerbydau yn lleihau, o ganlyniad i reoliadau llym ar allyriadau cerbydau newydd drwy safonau Ewropeaidd. Mae ansicrwydd ynglŷn â hyn ar y cam hwn.

Bydd darparu amrywiaeth o dai hefyd yn cael effeithiau cadarnhaol ar hyrwyddo cynhwysiant cymdeithasol a chydlyniant cymdeithasol. Dylai gwella'r stoc o dai newydd fod yn fuddiol hefyd i iechyd trigolion lleol. Nid oes unrhyw wrthdaro o ran defnydd tir nac unrhyw broblemau arwyddocaol, sy'n debygol o effeithio ar iechyd pobl, mae posibilrwydd o effaith fach gadarnhaol yn erbyn Amcan 2 yr Arfarniad o Gynaliadwyedd, gydag elfen o ansicrwydd hyd nes y bydd y cynigion manwl wedi'u cyflwyno.

Ni wyddom ar y cam hwn a fydd unrhyw gyfleoedd cyflogaeth ar gael ar y safle. Ni fyddai'r datblygiad yn arwain at golli unrhyw swyddi presennol, mae posibilrwydd o effaith niwtral yn erbyn AC Amcan 6.

Nid yw'r safle wedi'i ddiogelu gan ddynodiad tirwedd ac nid yw wedi'i nodi fel safle â phwysigrwydd gweledol uchel. Mae posibilrwydd o golli tir maes glas yn sgîl datblygu'r safle, ac felly effaith fach negyddol hirdymor yn erbyn AC Amcan 8 drwy ddatblygu ardal heb ei datblygu. Mae elfen o ansicrwydd yn bodoli oherwydd bydd maint, cynllun a dyluniad y datblygiad yn dylanwadu ar arwyddocâd yr effaith, a bydd angen cynnal asesiadau lefel is mwy manwl. Mae posibilrwydd y bydd colli tir maes glas hefyd yn cael effaith fach negyddol hir dymor yn erbyn AC Amcan 9. Dylid nodi nad yw'r safle yn cynnwys y tir amaethyddol gorau a mwyaf ac amlbwrpas.

Llangefni

Amcan AC	**Bioamrywiaeth**	**Cymunedol ac Iechyd**	**Newid Hinsawdd**	**Y Gymraeg**	**Diwylliannol a Threftadaeth**	**Economi**	**Tai**	**Tirweddau**	**Gwastraff a Mwynau**	**Cludiant**	**Dŵr**
	1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**	**11**

SP657: Tir nesaf at Faes Derwydd	**0 ?**	**-**	**+ ?**	**0 ?**	**0**	**0 ?**	**0**	**++**	**- ?**	**-**	**-**	**0 ?**
SP658/SP58: Tir yng Ngwernhefin	**0 ?**	**+**	**+ ?**	**0 ?**	**0**	**- ?**	**0**	**++**	**- ?**	**-**	**+**	**0**
SP833: Bodelis Fields	**0 ?**	**-**	**+ ?**	**0 ?**	**0**	**0 ?**	**0**	**++**	**- ?**	**- ?**	**-**	**0 ?**
SP902: Tir nesaf at Ystâd Tŷ Hen	**0 ?**	**-**	**+ ?**	**0 ?**	**0**	**0 ?**	**0**	**++**	**- ?**	**-**	**-**	**0 ?**
SP903: Tir yng Ngholeg Menai	**0 ?**	**+**	**+ ?**	**0 ?**	**0**	**0 ?**	**0**	**++**	**- ?**	**- ?**	**+**	**0 ?**
SP970: Tir nesaf at Tyn Coed	**0 ?**	**+**	**+ ?**	**0 ?**	**0**	**0 ?**	**0**	**++**	**- ?**	**- ?**	**+**	**0**
SP990	**0 ?**	**+**	**+ ?**	**0 ?**	**0**	**0 ?**	**0**	**++**	**- ?**	**- ?**	**+**	**0**
SP991	**0 ?**	**+**	**+ ?**	**0 ?**	**0**	**0 ?**	**0**	**++**	**- ?**	**- ?**	**+**	**0**
SP1000 Hen Ysgol y Bont	**0?**	**+**	**+?**	**0?**	**0**	**0?**	**0**	**++**	**+**	**++**	**+**	**0**
SP1001 Tir ger Coleg Menai	**0 ?**	**+**	**+ ?**	**0 ?**	**0**	**0 ?**	**0**	**++**	**- ?**	**- ?**	**+**	**0**

Crynodeb

Mae'r dewisiadau safle i gyd ar faes glas, heblaw am SP1000 sy'n cynrychioli tir llwyd. Mae'r rhan fwyaf o'r dewisiadau safle nesaf at ffin yr anheddiad, ar wahân i safleoedd SP991 ac SP903 sydd o fewn ffin yr anheddiad. Nid oes dynodiadau bioamrywiaeth rhyngwladol, cenedlaethol na lleol o fewn y dewisiadau safle neu nesaf atynt. Gallai colli tir glas gael effeithiau negyddol mân o bosibl ar fioamrywiaeth trwy golli cysylltedd a darnio coridorau glas, yn enwedig gan fod pob safle'n cynnwys coed ac/neu wrychoedd. Ystyrir bod lliniaru addas yn cael ei ddarparu trwy bolisïau CDLl Adneuo ar y cyd ac ar gael ar lefel prosiect i sicrhau na fydd unrhyw effeithiau negyddol arwyddocaol. Mae potensial am effaith niwtral weddilliol yn erbyn Amcan AC 1 gydag elfen o ansicrwydd hyd nes i arolygon ac asesiadau lefel prosiect gael eu cynnal. Dylai unrhyw gynigion am ddatblygiad geisio cyfleoedd i wella bioamrywiaeth trwy welliannau i seilwaith gwyrdd.

Nid oes asedau treftadaeth dynodedig o fewn y safleoedd neu nesaf atynt. Fodd bynnag, dylid nodi bod safleoedd SP658/SP58 yn safle uchel, bod ei leoliad yn dderbynnydd pwysig a sensitif sy'n cyfrannu at ansawdd arbennig yr ardal, ceir potensial am effaith negyddol weddilliol fân ar

ddynodiad yr Ardal Gadwraeth gydag elfen o ansicrwydd gan y bydd yr effeithiau'n dibynnu ar raddfa, ffurf, cynllun a dwyster y datblygiad. Ystyrir bod lliniaru addas yn cael ei ddarparu trwy bolisïau CDLl Adneuo ar y cyd ac ar gael ar lefel prosiect i sicrhau na fydd unrhyw effeithiau negyddol arwyddocaol. Mae potensial am effaith niwtral weddilliol yn erbyn Amcan AC 5 ar gyfer pob safle arall, gydag elfen o ansicrwydd hyd nes i gynigion manwl gael eu cyflwyno.

Nid yw'r dewisiadau safle mewn ardal perygl llifogydd na nesaf ati, ceir potensial am effaith niwtral yn erbyn Amcan AC 11. Dylid nodi, fodd bynnag, fod yr asesiadau safle ymgeisydd wedi dynodi pryderon ynghylch achosion ynysig o lifogydd yn y system garthffosiaeth gyhoeddus yn safleoedd SP657, SP833, SP902 ac SP903, a materion dŵr arwyneb ar Lôn Penmynydd sy'n effeithio ar safle SP903. Ystyrir bod lliniaru addas yn cael ei ddarparu trwy bolisïau CDLl Adneuo ar y cyd ac ar gael ar lefel prosiect i sicrhau na fydd effeithiau negyddol sylweddol, ond ceir elfen o ansicrwydd hyd nes i'r arolygon ac asesiadau lefel prosiect gael eu cynnal.

Mae'r rhan fwyaf o ddewisiadau safle o fewn pellter cerdded rhesymol (llai na 1km) i'r gwasanaethau a'r cyfleusterau sydd ar gael yn Llangefni, sy'n Ganolfan Wasanaeth Drefol, gyda photensial am effaith gadarnhaol tymor hir mân yn erbyn Amcan AC 2. Dylid nodi bod safle SP990 nesaf at ardal gyflogaeth fawr ac felly mae ganddo fynediad gwell i gyfleoedd cyflogaeth bresennol o gymharu â dewisiadau safle eraill. Fodd bynnag, mae safleoedd SP657, SP833 ac SP902 dros 1km o'r gwasanaethau a'r cyfleusterau presennol gyda'r potensial am effaith negyddol fân. Ceir safleoedd bysiau o fewn 400m i'r holl ddewisiadau safle, ond mae'r orsaf drenau agosaf ryw 8km i ffwrdd yn Llanfairpwll. Gan fod y pellteroedd o'r gwasanaethau a'r cyfleusterau a'r cysylltiadau bws presennol i'r safleoedd hynny wedi sgorio'n gadarnhaol, mae potensial am effaith gadarnhaol fân ar Amcan AC 10 trwy leihau'r angen i deithio. Mae gan y safleoedd hynny y tu allan i bellteroedd cerdded rhesymol y potensial am effeithiau negyddol mân ar Amcan AC 10, gan ei bod hi'n debygol y bydd yna bobl a fydd yn teithio mewn car preifat er mwyn mynd at wasanaethau a chyfleusterau.

Mae gan ddatblygiad yn unrhyw un o'r dewisiadau safle'r potensial i gynyddu lefelau traffig, yn enwedig yn y dewisiadau safle mwy o faint; SP657, SP658/SP58, SP833, SP970 ac SP990. Nid yw asesiadau safle'r ymgeisydd a gynhelir gan y Cyngor yn dangos unrhyw faterion gallu neu fynediad ar gyfer mwyafrif y safleoedd, ond byddai angen i safleoedd SP657 ac SP833 gael mynediad a gwelliannau priffyrdd cyn datblygu, ac mae safle SP903 mewn ardal gyda phroblemau traffig mawr a phroblemau parcio mawr. Ystyrir bod lliniaru addas yn cael ei ddarparu trwy bolisïau CDLl Adneuo ar y cyd ac ar gael ar lefel prosiect i sicrhau na fydd unrhyw effeithiau negyddol mawr ar y rhwydwaith priffyrdd presennol, ceir potensial am effaith niwtral weddilliol ar Amcan AC 3 gydag elfen o ansicrwydd hyd nes i arolygon ac asesiadau lefel prosiect gael eu cynnal. Er nad ystyrir bod y traffig yn debygol o gynyddu'n sylweddol, mae potensial i gynyddu gollyngiadau nwy tŷ gwydr gydag effaith negyddol fân ar newid mewn hinsawdd yn y tymor byr. Yn y tymor hwy, mae'n debygol y bydd gollyngiadau nwy tŷ gwydr o weithgareddau cyffredinol, sy'n cynnwys defnyddio cerbydau, yn gostwng o ganlyniad i ddulliau rheoli gollyngiadau llym ar gerbydau newydd trwy safonau Ewropeaidd. Fodd bynnag, mae hyn yn ansicr ar hyn o bryd. Ceir potensial am effeithiau cronnol sylweddol petai holl ddewisiadau'r safle'n cael eu datblygu, y byddai angen eu hystyried ymhellach trwy AC y CDLl Adneuo ar y cyd.

ATODIAD 7 – AC O SAFLEOEDD YNYS MÔN

Bydd darparu ystod o dai'n cael effaith gadarnhaol i hyrwyddo cynhwysiant cymdeithasol a chydlyniad cymunedol. Dylai gwella'r ddarpariaeth stoc tai newydd fod o fantais i iechyd y trigolion lleol hefyd. Nid oes defnyddiau tir na materion sylweddol gwrthdrawiadol sy'n debygol o effeithio ar iechyd dynol yn unrhyw un o'r dewisiadau safle. Mae potensial am effaith gadarnhaol fân yn erbyn Amcan AC 2 gydag elfen o ansicrwydd hyd nes i gynigion manwl gael eu cyflwyno.

Ar hyn o bryd, nid yw'n hysbys a fydd unrhyw gyflogaeth yn cael ei darparu ar y safleoedd ac ni fyddai'r datblygiad yn arwain at golli unrhyw gyflogaeth bresennol. Mae potensial am effaith niwtral yn erbyn Amcan AC 6 ar bob dewis safle. Dylid nodi bod safle SP990 nesaf at ardal gyflogaeth fawr ac felly mae ganddo fynediad gwell at gyfleoedd cyflogaeth bresennol o gymharu â dewisiadau safle eraill.

Ni ddiogelir y dewisiadau safle gan unrhyw ddynodiadau tirwedd ac ni ddynodwyd bod ganddynt bwysigrwydd gweledol uchel. Mae gan ddatblygu'r potensial i golli maes glas ym mhob dewis safle, ac felly mae ganddo'r potensial am effaith negyddol tymor hir fân yn erbyn Amcanion AC 8 a 9 trwy ddatblygu ardal heb ei datblygu'n flaenorol, ond ceir elfen o ansicrwydd hyd nes i gynigion manwl gael eu cyflwyno. Gallai datblygiad yn safleoedd SP833, SP902, SP657, SP658/SP58, SP1002 ac SP990 gael ei ystyried fel tresmasiad i gefn gwlad agored, gyda'r potensial i newid cymeriad yr ardal. Mae hyn ar ei amlycaf yn safle SP658/SP58 sy'n safle uchel i gyfeiriad y de'r anheddiad. Gallai datblygiad yn safleoedd SP658/SP58, SP657 ac SP902 arwain at golli'r tir amaethyddol gorau a mwyaf amlbwrpas, gyda photensial am effeithiau negyddol tymor hir mân yn erbyn Amcan AC 9.

Mae safleoedd SP970, SP991, SP903, SP1000 ac SP990 i gyd yn yr hyn a ystyrir yn lleoliadau mwy cynaliadwy oherwydd eu bod yn agos at ganol y dref, mae'r dewisiadau safle eraill ymhellach i ffwrdd ac felly'n llai tebygol o gyfrannu tuag at amcanion cynaliadwyedd. Ystyrir bod safle SP658/SP58 yn fwy sensitif i newid o gofio'i uchder a golygfeydd dylanwadol y safle. Oherwydd nifer y dewisiadau safle mawr yn yr anheddiad, ystyrir bod potensial am effeithiau cronnol cadarnhaol a negyddol mawr os datblygir yr holl ddewisiadau safle. Bydd angen ystyried hyn ymhellach trwy AC y CDLl Adneuo ar y cyd.

Porthaethwy											
Amcan AG	**Bioamrywiaeth**	**Cymuned ac Iechyd**		**Newid Hinsawdd**	**Iaith Gymraeg**	**Diwylliant a Threftadaeth**	**Economi**	**Tai**	**Tirweddau**	**Gwastraff a Mwynau**	**Trafnidiaeth**	**Dŵr**
	1	2		3	4	5	6	7	8	9	10	11
SP264 tir gerllaw Maes yr Hafod	0 ?	-	+?	0?	0	0 ?	0	++	- ?	-	?	0
SP985 Tyddyn Mostyn	0 ?	+	+?	-?	0	0 ?	0	++	- ?	-	+	0
SP289 Tŷ Mawr	0 ?	+	+?	-?	0	0 ?	0	++	- ?	-	+	0
SP1002 Tir ger Lon y Gamfa	0?	-	+?	0?	0	0?	0	++	-?	-	?	0

Crynodeb

Mae'r pedwar dewis o safle ar dir glas; fodd bynnag, y mae, SP985, SP289 a SP1002 o fewn ffin datblygu'r CDU, tra bod SP264 yn dir sydd yn union ar y ffin. Nid oes unrhyw ddynodiadau bioamrywiaeth rhyngwladol, cenedlaethol neu leol nac asedau treftadaeth dynodedig yn y safleoedd nac yn agos atynt. Gallai colli tir glas o bosib gael mân effeithiau negyddol ar fioamrywiaeth trwy golli cysylltedd a darnio coridorau gwyrdd. Fodd bynnag, ystyrir bod digon o liniaru yn cael ei ddarparu trwy bolisïau CDLIC a'i fod ar gael hefyd ar lefel y prosiect er mwyn sicrhau na fydd unrhyw effeithiau negyddol sylweddol. Mae potensial effaith niwtral gweddilliol yn erbyn Amcan AG1 a 5 gydag elfen o ansicrwydd hyd nes y cynhaliwyd arolygon ac asesiadau ar lefel y prosiect. Dylai unrhyw gynigion am ddatblygu geisio cyfleoedd i gyfoethogi bioamrywiaeth trwy welliannau i'r seilwaith gwyrdd. Mae'r broses o asesu safle posibl wedi nodi y gall fod asedau archeolegol yn safle SP264. Ystyrir felly bod lefel uwch o ansicrwydd o gymharu â'r dewisiadau eraill o safle yn erbyn Amcan AG 5.

O ran Amcan AG 5, gallai datblygu yn SP264 o bosib gael effaith negyddol ar asedau archeolegol. Bydd angen asesiad archeolegol priodol cyn datblygu. Ar hyn o bryd, mae ansicrwydd ynghylch yr effaith yn erbyn AG5.

Nid yw'r safleoedd mewn ardal lle mae risg o lifogydd; potensial am effaith niwtral yn erbyn Amcan AG 11.

ATODIAD 7 – AC O SAFLEOEDD YNYS MÔN

Ystyrir bod safleoedd SP289 ac SP985 o fewn pellter cerdded (llai nag1 km) o'r gwasanaethau a'r cyfleusterau presennol yn y pentref, ond nid yw safle SP264 a SP1002 (dros 1 km). Mae'r llwybr troed ar hyd y B5420 i'r pentref hefyd ar lethr, a allai olygu y byddai rhai trigolion yn cael trafferth mynd yno. Potensial am fân effaith cadarnhaol yn erbyn Amcan AG 2 am ddewisiadau safle SP 289 ac SP985. Potensial am fân effaith negyddol tymor-hir am safle SP269 yn erbyn Amcan AG 2. Dylid nodi fod safle SP264 gerllaw safle cyflogaeth bychan. Mae modd cyrraedd cludiant cyhoeddus yn hawdd o'r holl ddewisiadau safle (arosfan bws o fewn 400m). Potensial am fân effaith cadarnhaol tymor-hir am safleoedd SP289, SP985 ac SP1002 yn erbyn Amcan AG 10 am eu bod o fewn pellter cerdded i gyfleusterau/gwasanaethau sy'n bod eisoes a chludiant cyhoeddus. Mae mwy o ansicrwydd ynghylch y potensial i ddatblygu yn safle SP264 a SP1002 er mwyn lleihau'r angen i deithio, o gadw mewn cof y pellter o gyfleusterau/ gwasanaethau presennol a goledd y llwybrau troed. Cydnabyddir y bydd trigolion yn dal i deithio i Fangor ar gyfer rhai gwasanaethau/cyfleusterau ond gan fod Porthaethwy yn Ganolfan Gwasanaeth Lleol a bod Bangor mor agos, ni ystyrir hyn bod arwyddocâd i hyn.

Er nad yw'r un o'r safleoedd yn debygol o gynyddu lefelau traffig yn sylweddol, dengys y broses o asesu safle posibl nad yw'r rhwydwaith priffyrdd fel y mae yn addas i ymdrin â datblygu yn safleoedd SP289 ac SP985. Mae problemau posibl hefyd gyda mynediad at y rhwydwaith priffyrdd presennol i bob safle. Dylai lliniaru trwy bolisïau CDLlC a'r hyn sydd ar gael ar lefel y prosiect sicrhau na fydd effeithiau negyddol arwyddocaol. Potensial am fân effaith negyddol yn erbyn Amcan AG 3 am safle SP289 ac SP985, gydag elfen o ansicrwydd hyd nes y cynhelir asesiadau lefel is mwy manwl. Fel rhan o'r broses o asesu safle posibl , dywedodd Asiantaeth Cefnffyrdd Gogledd Cymru fod problemau traffig ar Bont Britannia eisoes ar adegau prysur. Awgrymant y gallai datblygu yn SP264 wneud y problemau'n waeth. O gofio maint y safle a nifer fechan yr anheddau sydd eu hangen ar gyfer y pentref, nid yw'n debygol y byddai datblygiad yn cyfrannu'r sylweddol ar lefelau'r traffig. Mae mesurau lliniaru addas ar gael er mwyn sicrhau na fydd effeithiau negyddol sylweddol. Potensial am effaith niwtral gweddilliol, gydag elfen o ansicrwydd hyd nes y cynhelir asesiadau lefel is mwy manwl. Y mae potensial am effeithiau cronnus gyda datblygu ar y dewisiadau safle eraill yn ardal y cynllun. Bydd angen ystyried hyn ymhellach trwy AG ar y CDLlC a Adneuwyd. Er nad ystyrir y bydd traffig yn cynyddu'n sylweddol, mae potensial i gynyddu allyriadau nwyon tŷ gwydr gyda mân effaith negyddol ar newid hinsawdd yn y tymor byr. Yn y tymor hwy, mae'n debyg mai lleihau wnaiff allyriadau nwyon tŷ gwydr o weithgareddau cyffredinol gan gynnwys defnyddio cerbydau o ganlyniad i gamau rheoli allyriadau llym ar gerbydau newydd trwy safonau Ewropeaidd. Fodd bynnag, nid oes sicrwydd am hynny ar hyn o bryd.

Bydd darparu amrywiaeth o dai yn cael effeithiau cadarnhaol o ran hybu cynhwysiant cymdeithasol a chydlyniad cymunedol. Dylai gwella'r ddarpariaeth stoc tai newydd hefyd fod yn llesol i iechyd y trigolion lleol. Nid oes gwrthdaro o ran defnydd tir na phroblemau arwyddocaol yn unrhyw rai o'r dewisiadau safle sy'n debyg o effeithio ar iechyd dynol; potensial am fân effaith cadarnhaol yn erbyn Amcan AG 2 gydag elfen o ansicrwydd hyd nes y cyflwynir cynigion manwl.

Ar hyn o bryd, ni wyddys a ddarperir unrhyw waith yn y safleoedd. Ni fyddai datblygu ar y dewisiadau safle yn arwain at golli unrhyw waith

presennol. Mae safle SP264 gerllaw man cyflogaeth bychan; fodd bynnag, mae safleoedd SP289 ac SP985 yn nes at y cyfleoedd am waith yn y pentref. Nid oes gwahaniaethau sylweddol rhwng y dewisiadau safle, potensial am effaith niwtral yn erbyn Amcan AG 6.

Nid yw'r dewisiadau safle wedi eu gwarchod gan ddynodiad tirwedd ac ni chawsant eu nodi fel rhai o bwysigrwydd gweledol uchel. Mae gan ddatblygu ar yr holl safleoedd botensial i golli tir glas ac felly mân effaith negyddol tymor-hir yn erbyn Amcan AG 8 trwy ddatblygu ardal nas datblygwyd o'r blaen. Mae safle SP264 rhwng safle cyflogaeth bach ac ardal breswyl, felly mae'n estyniad rhesymegol i'r annedd, gan na fyddai datblygu yn ymestyn adeiladau i gefn gwlad agored fel yw'r achos gyda SP1002. Mae safleoedd SP289 ac SP985 yn safleoedd mewnlenwi. Nid yw'n debygol y bydd unrhyw ddatblygu ar unrhyw rai o'r dewisiadau safle yn cael effeithiau negyddol arwyddocaol ar y tirwedd. Elfen o ansicrwydd am y dewisiadau safle eraill hyd nes y cynhelir asesiadau lefel is mwy manwl. Mae gan golli tir glas hefyd botensial am fân effaith negyddol tymor-hir yn erbyn Amcan AG 9.

Dylid nodi nad oes yr un o'r safleoedd yn cynnwys y tir amaethyddol gorau a mwyaf amlochrog.

Canfu'r AG fod rhai elfennau allweddol yn gwahaniaethu rhwng y dewisiadau safle, y mae a wnelont â hygyrchedd at wasanaethau a chyfleusterau presennol, lleihau'r angen i deithio ac addasrwydd y rhwydwaith priffyrdd presennol. Mae safleoedd SP985 ac sp289 o fewn pellter cerdded i gyfleusterau/gwasanaethau'r pentref, ond nid yw safle SP264 a SP1002. Y mae llethr hefyd o'r pentref i safle SP264 ar hyd y B5420 a allai ei gwneud yn anos i rai trigolion fyd ar ei hyd. Ystyriwyd felly byddai'r datblygiad yn llai tebygol o leihau'r angen i deithio. Er nad yw'r un o'r safleoedd yn debygol o gynyddu lefelau'r traffig yn sylweddol, dengys y broses o asesu safle posibl nad yw'r rhwydwaith priffyrdd presennol yn addas i ymdrin â datblygu yn safleoedd SP289 ac SP985 ac y gallai darparu mynediad addas fod yn broblem.

Niwbwrch											
Amcan AG	**Bioamrywiaeth**	**Cymuned ac Iechyd**		**Newid Hinsawdd**	**Iaith Gymraeg**	**Diwylliannol a Threftadaeth**	**Economi**	**Tai**	**Tirweddau**	**Gwastraff a Mwynau**	**Trafnidiaeth**	**Dŵr**
	1	**2**		**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**	**11**
SP463 Cae Plas	**0 ?**	**+**	**+?**	**0 ?**	**0**	**0 ?**	**0**	**++**	**- ?**	**-**	**+**	**0**

SP969 Tir gerllaw Stryd yr Eglwys	**0 ?**	**+**	**+?**	**0 ?**	**0**	**0 ?**	**0**	**++**	**- ?**	**+**	**+**	**0**

Crynodeb

Mae safle SP969 ar dir glas a thir llwyd gyda'r rhan fwyaf y tu mewn i ffin yn aneddfan, tra bod safle SP463 oll yn dir glas yn union gerllaw ffin yr aneddfan. Nid oes unrhyw ddynodiadau bioamrywiaeth rhyngwladol, cenedlaethol neu leol yn y safleoedd na gerllaw iddynt. Fodd bynnag dylid nodi fod safle SP463 o fewn 400m, a safle SP969 o fewn 550m i SDdGA Cwningar Niwbwrch ac ACA Abermenai i Aberffraw, a bod y ddau safle hefyd bellter o ryw 1km o ACA Arfordir Môn, cynefinoedd is-haen morfa heli a rhynglanwol, a GNG Cwningar Niwbwrch. O ystyried maint y dewisiadau safle, mae'n annhebyg y bydd unrhyw effeithiau arwyddocaol. Gallai colli tir glas o bosib gael mân effeithiau negyddol ar fioamrywiaeth trwy golli cysylltedd a darnio coridorau gwyrdd. Ystyrir bod lliniaru addas yn cael ei ddarparu trwy bolisïau CDLlC a Adneuwyd a'i fod ar gael hefyd ar lefel y prosiect er mwyn sicrhau na fydd unrhyw effeithiau negyddol sylweddol ar fioamrywiaeth. Potensial am effaith niwtral gweddilliol yn erbyn Amcan AG 1 gydag elfen o ansicrwydd hyd nes y cynhelir arolygon ac asesiadau ar lefel y prosiect. Dylai unrhyw gynigion am ddatblygu geisio cyfleoedd i gyfoethogi bioamrywiaeth trwy welliannau i'r seilwaith gwyrdd.

Nid oes unrhyw asedau treftadaeth dynodedig yn y naill safle na'r llall, ac nid ydynt yn agos at rai; fodd bynnag, bydd angen gwerthusiad archeolegol o safle SP969 (fel y datgelwyd gan gais datblygu sydd i mewn ar hyn o bryd); potensial am effaith niwtral gweddilliol gydag elfen o ansicrwydd hyd nes y cynhelir asesiadau ar lefel prosiect. Nid yw'r naill safle na'r llall mewn ardal lle mae risg o lifogydd nac yn agos at un; potensial am effaith niwtral yn erbyn Amcan AG 11.

Mae'r dewisiadau safle o fewn pellter cerdded rhesymol i'r cyfleusterau a'r gwasanaethau sydd ar gael yn y pentref, sydd yn Bentref Gwasanaeth. Potensial am fân effaith cadarnhaol tymor-hir yn erbyn Amcan AG 2. Mae'r pentref oddeutu 9 milltir o dref fwy Llangefni, ac y mae'r ddau safle o fewn 400m i gysylltiadau bws i'r dref hon. Fodd bynnag, y mae'r safleoedd dros 6km i ffwrdd o'r orsaf drenau agosaf ym Modorgan. O ystyried y pellter o wasanaethau a chyfleusterau presennol a'r cysylltiadau bws, y mae potensial am fân effaith cadarnhaol ar Amcan AG 10 trwy leihau'r angen i deithio. Fodd bynnag, ystyrir mai bychan fydd arwyddocâd yr effaith gan y bydd pobl yn debygol o barhau i fod angen teithio er mwyn cyrraedd yr amrywiaeth ehangach o wasanaethau / cyfleusterau a chyfleoed dam waith mewn aneddfannau mwy

Mae gan ddatblygu yn y naill neu'r llall o'r dewisiadau safle y potensial i gynyddu lefelau traffig; fodd bynnag, o ystyried maint y safleoedd, ni fydd unrhyw gynnydd yn debyg o fod yn sylweddol. Ni ddengys y dystiolaeth fod unrhyw broblemau gallu i drin traffig na mynediad ar y rhwydwaith priffyrdd presennol. Dylai mesurau lliniaru a ddarparwyd trwy bolisïau'r CDLlC a Adneuwyd a'r hyn sydd ar gael ar lefel y prosiect sicrhau bod unrhyw effaith ar y rhwydwaith priffyrdd presennol yn cael eu cadw mor isel ag sydd modd. Potensial am effaith niwtral gweddilliol ar Amcan AG 3 gydag elfen o ansicrwydd. Er nad ystyrir y bydd traffig yn cynyddu'n sylweddol, mae potensial i gynyddu allyriadau nwyon tŷ

gwydr gyda mân effaith negyddol ar newid hinsawdd yn y tymor byr. Yn y tymor hwy, mae'n debyg mai lleihau wnaiff allyriadau nwyon tŷ gwydr o weithgareddau cyffredinol gan gynnwys defnyddio cerbydau o ganlyniad i gamau rheoli allyriadau llym ar gerbydau newydd trwy safonau Ewropeaidd. Fodd bynnag, nid oes sicrwydd am hynny ar hyn o bryd. Mae potensial am effeithiau cronnus petai'r ddau safle'r cael eu datblygu, a byddai angen ystyried hyn ymhellach trwy AG ar y CDLlC a Adneuwyd.

Bydd darparu amrywiaeth o dai yn cael effeithiau cadarnhaol o ran hybu cynhwysiant cymdeithasol a chydlyniad cymunedol. Dylai gwella'r ddarpariaeth stoc tai newydd hefyd fod yn llesol i iechyd y trigolion lleol. Nid oes gwrthdaro o ran defnydd tir na phroblemau arwyddocaol yn y naill na'r llall o'r dewisiadau safle. Potensial am fân effaith cadarnhaol yn erbyn Amcan AG 2 gydag elfen o ansicrwydd hyd nes y cyflwynir cynigion manwl.

Ar hyn o bryd, ni wyddys a ddarperir unrhyw waith yn y safleoedd. Ni fyddai datblygu yn arwain at golli unrhyw waith sydd yno eisoes ac nid oes gwahaniaethau sylweddol o ran mynediad at gyfleoedd am waith yn y pentref. Potensial am effaith niwtral yn erbyn Amcan AG 6.

Mae safle SP969 o fewn AHNE Môn, a safle SP463 gerllaw iddi, felly mae potensial am effeithiau negyddol ar ei chefndir. Bydd natur ac arwyddocâd yr effaith yn dibynnu ar raddfa, cynllun a dyluniad datblygiad arfaethedig. Fodd bynnag, o gofio maint y dewisiadau safle a'r lliniaru oherwydd polisïau'r CDLlC a'r hyn sydd ar gael ar lefel y prosiect, nid yw'n debygol y bydd datblygu ar y safleoedd unigol yn cael unrhyw effeithiau negyddol mawr. Mae'r rhain yn fwy tebyg o ddigwydd yn gronnus, petai'r holl ddewisiadau safle posibl yn cael eu datblygu. Potensial am fân effaith negyddol tymor-hir yn erbyn Amcan AG 8 gydag elfen o ansicrwydd. Byddai datblygu ar safle SP969 yn defnyddio peth tir llwyd gyda photensial am fan effeithiau cadarnhaol; fodd bynnag, nid oes sicrwydd am hyn ar hyn o bryd. Mae i golli tir glas ar safle SP463 botensial am fân effeithiau negyddol tymor-hir yn erbyn Amcan AG 9. Gan mai tir llwyd yn bennaf yw safle SP969 mae potensial am fân effaith cadarnhaol yn erbyn Amcan AG 8. Dylid nodi nad oes yr un o'r safleoedd yn cynnwys y tir amaethyddol gorau na mwyaf amlochrog.

Ni welodd yr AG unrhyw wahaniaethau arwyddocaol rhwng y dewisiadau safle. Mae gan ddatblygu yn y naill safle neu'r llall y potensial i effeithio'n negyddol ar AHNE Môn ac felly ar y tirwedd. Er ei bod o fewn yr AHNE, mae gan ddatblygu ar safle SP969 botensial i asio'n well gyda'r adeiladau presennol gan mai tir llwyd yn rhannol ydyw, a bod datblygiadau o'i gwmpas eisoes. Tir glas yw safle SP463 i gyd, a gellid synied y byddai'n ymestyn i gefn gwlad.

Pentraeth											
Amcan AG	**Bioamrywiaeth**	**Cymuned ac Iechyd**		**Newid Hinsawdd**	**Iaith Gymraeg**	**Diwylliannol a Threftadaeth**	**Economi**	**Tai**	**Tirweddau**	**Gwastraff a Mwynau**	**Trafnidiaeth**	**Dŵr**
	1	**2**		**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**	**11**
SP773 Tir yng Nglanrafon	**0 ?**	**+**	**+?**	**- ?**	**0**	**0 ?**	**0**	**++**	**-**	**-**	**+**	**- ?**
SPSP222 Meithrinfa Pentraeth	**0 ?**	**+**	**+?**	**- ?**	**0**	**0 ?**	**- ?**	**++**	**+ ?**	**++**	**+**	**0**

Crynodeb

Mae safle SP773 ar dir glas gerllaw ffin datblygu'r pentref. Mae safle SP222 ar dir llwyd o fewn ffin y pentref. Nid oes unrhyw ddynodiadau bioamrywiaeth rhyngwladol, cenedlaethol neu leol nac asedau treftadaeth dynodedig yn y safleoedd na gerllaw iddynt; fodd bynnag, dylid nodi bod y ddau safle o fewn 1km i SDdGA Gwenfro a Rhos y Gad ac AGA Corsydd Môn. O ystyried maint y safleoedd, nid yw'n debygol, fodd bynnag, y ceid unrhyw effeithiau arwyddocaol. Ystyrir bod lliniaru addas yn cael ei ddarparu trwy bolisïau CDLlC a'i fod ar gael hefyd ar lefel y prosiect er mwyn sicrhau na fydd unrhyw effeithiau negyddol sylweddol ar fioamrywiaeth. Potensial am effaith niwtral gweddilliol yn erbyn Amcanion AG 1 a 5, gydag elfen o ansicrwydd hyd nes y cynhelir arolygon ac asesiadau ar lefel y prosiect. Dylai unrhyw gynigion am ddatblygu geisio cyfleoedd i gyfoethogi bioamrywiaeth trwy welliannau i'r seilwaith gwyrdd.

Nid yw safle SP222 mewn ardal lle mae risg o lifogydd nac yn agos at un; potensial am effaith niwtral yn erbyn Amcan AG 11. Y mae safle SP773, fodd bynnag, gerllaw ardal o risg isel i ganolig o lifogydd, sydd hefyd yn cwmpasu ffin dde-ddwyreiniol y safle. Ystyrir bod lliniaru addas yn cael ei ddarparu trwy bolisïau CDLlC a Adneuwyd a'i fod ar gael hefyd ar lefel y prosiect er mwyn sicrhau na fydd unrhyw effeithiau negyddol sylweddol. Potensial am fân effaith negyddol yn erbyn Amcan AG 11 ar gyfer safle SP773 gydag elfen o ansicrwydd hyd nes y cyflwynir cynigion manwl.

Mae'r ddau safle gerllaw'r B5205 sydd yn rhedeg drwy'r pentref, ac o fewn pellter cerdded rhesymol (llai na 1km) o'r gwasanaethau a'r cyfleusterau sydd ar gael yn y pentref, sydd yn Ganolfan Gwasanaeth Lleol. Potensial am fân effaith cadarnhaol tymor-hir yn erbyn Amcan AG

2. Mae'r pentref rhyw 5 milltir o dref fwy Llangefni. Mae cysylltiadau cludiant cyhoeddus o fewn 400m o'r naill safle a'r llall i'r dref fwy hon; fodd bynnag mae'r orsaf drenau agosaf dros 7km i ffwrdd yn Llanfairpwll. O ystyried y pellter o'r gwasanaethau a'r cyfleusterau presennol a'r arosfannau bysus, mae potensial am fân effaith cadarnhaol yn erbyn Amcan AG 10 trwy leihau'r angen i deithio. Fodd bynnag, ystyrir mai mân yn unig fydd arwyddocâd yr effaith gan y bydd pobl yn debygol o deithio o hyd ar gyfer yr amrywiaeth ehangach o wasanaethau / cyfleusterau a chyfleoedd am waith yn yr aneddfannau mwy.

Mae i ddatblygu yn y naill neu'r llall o'r dewisiadau safle botensial i gynyddu lefelau traffig; fodd bynnag, o ystyried maint y safleoedd, nid yw'n debygol y bydd unrhyw gynnydd yn sylweddol. Dengys y broses o asesu safle posibl y gall fod problem o gynnwys traffig ar yr A55 ac y byddai nhagen asesiadau trafnidiaeth. O ystyried y materion cynnwys traffig posib, ystyrir bod potensial am fân effeithiau negyddol ar Amcan AG 3 gydag elfen o ansicrwydd hyd nes y cyflwynir cynigion manwl. Dylai mesurau lliniaru a ddarparwyd trwy bolisïau'r CDLlC a Adneuwyd a'r hyn sydd ar gael ar lefel y prosiect sicrhau bod unrhyw effaith ar y rhwydwaith priffyrdd presennol yn cael eu cadw mor isel ag sydd modd. Mae potensial hefyd i gynyddu allyriadau nwyon tŷ gwydr gyda man effaith negyddol ar newid hinsawdd yn y tymor byr. Yn y tymor hwy, mae'n debyg mai lleihau wnaiff allyriadau nwyon tŷ gwydr o weithgareddau cyffredinol gan gynnwys defnyddio cerbydau o ganlyniad i gamau rheoli allyriadau llym ar gerbydau newydd trwy safonau Ewropeaidd. Fodd bynnag, nid oes sicrwydd am hynny ar hyn o bryd. Mae potensial am effeithiau cronnus petai'r ddau safle'n cael eu datblygu, a byddai angen ystyried hyn ymhellach trwy AG ar y CDLlC a Adneuwyd.

Bydd darparu amrywiaeth o dai yn cael effeithiau cadarnhaol o ran hybu cynhwysiant cymdeithasol a chydlyniad cymunedol. Dylai gwella'r ddarpariaeth stoc tai newydd hefyd fod yn llesol i iechyd y trigolion lleol. Nid oes gwrthdaro o ran defnydd tir na phroblemau arwyddocaol yn y naill na'r llall o'r dewisiadau safle. Potensial am fân effaith cadarnhaol fodd bynnag Amcan AG 2 gydag elfen o ansicrwydd hyd nes y cyflwynir cynigion manwl.

Ar hyn o bryd, ni wyddys a ddarperir unrhyw waith yn y safleoedd. Gallai datblygu arwain at golli'r ganolfan arddio ar safle SP222 gyda'r potensial am fan effaith negyddol ar Amcan AG 6 gydag elfen o ansicrwydd hyd nes y cyflwynir cynigion manwl. Nid oes gwahaniaethau arwyddocaol o ran mynediad at gyfleoedd eraill am waith yn y pentref.

Mae'r ddau ddewis o safle gerllaw AHNE Môn; fodd bynnag, awgryma tystiolaeth nad yw'r naill a'r llall o bwysigrwydd uchel nac yn debyg o gael effeithiau andwyol ar olygfeydd/weledfannau pwysig. Mae i ddatblygiad ar safle SP773 botensial am golli'r tir glas ac felly mân effaith negyddol tymor-hir yn erbyn Amcanion AG 8 a 9 trwy ddatblygu ardal nas datblygwyd o'r blaen. Gellid ystyried datblygu hefyd fel llechfeddiant i gefn gwlad agored ar y safle hwn, a allai arwain at newid yng nghymeriad yr ardal, er na ragwelir y bydd y newid hwn yn sylweddol andwyol oherwydd y cysylltiadau preswyl i'r gogledd a'r de o'r safle. Dylid nodi, fodd bynnag, y gallai topograffeg y safle, sydd ar lethr, wneud y datblygiad yn amlwg o rai mannau. Byddai datblygu ar safle SP222 yn defnyddio tir llwyd gyda'r potensial am fân effeithiau cadarnhaol yn erbyn Amcanion AG 8 a 9. Mae elfen o ansicrwydd am safle SP222 yn erbyn Amcan AG 8 gan y bydd effeithiau cadarnhaol yn dibynnu ar

raddfa, cynllun a dyluniad y datblygiad. Nid yw'r safleoedd yn cynnwys y tir amaethyddol gorau a mwyaf amlochrog.
Er bod y ddau safle'n gyfagos i'w gilydd ac AHNE Môn, mae'r arfarniad wedi nodi rhai gwahaniaethau. Yn eu mysg mae ardal lle mae risg o lifogydd gerllaw safle SP773 a cholli safle cyflogaeth presennol yn safle SP222. Byddai datblygu ar safle SP773 yn arwain at golli tir glas gydag effeithiau negyddol posib ar dirweddau a phridd, tra byddai datblygu ar safle SP222 yn arwain at golli tir oedd gynt wedi ei ddatblygu, a allai gael effeithiau cadarnhaol.

Rhosneigr											
Amcan AG	**Bioamrywiaeth**	**Cymuned ac Iechyd**		**Newid Hinsawdd**	**Iaith Gymraeg**	**Diwylliannol a Threftadaeth**	**Economi**	**Tai**	**Tirweddau**	**Gwastraff a Mwynau**	**Trafnidiaeth**	**Dŵr**
	1	**2**		**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**	**11**
SP241 Tir gerllaw Bwthyn Trewan	**0 ?**	**+**	**+ ?**	**0 ?**	**0**	**0**	**0**	**++**	**- ?**	**-**	**+**	**0 ?**
SP928 Tir gerllaw'r ysgol	**0 ?**	**+**	**+ ?**	**0 ?**	**0**	**0**	**0**	**++**	**-**	**-**	**+**	**0 ?**
SP927 Tir gerllaw Sisial y Môr	**0 ?**	**+**	**+ ?**	**0 ?**	**0**	**0**	**0**	**++**	**-**	**-**	**+**	**0**

Crynodeb

Mae'r tri dewis safle ar dir glas yn union ger ffin y pentref. Nid oes unrhyw ddynodiadau bioamrywiaeth rhyngwladol, cenedlaethol neu leol nac asedau treftadaeth dynodedig yn y safleoedd nac yn agos atynt; fodd bynnag, mae'r holl ddewisiadau safle yn weddol agos at y tri SDdGA yn Rhosneigr. Mae safle SP241 rhyw 200m o SddGA Rhosneigr, safle SP927 yn fras 100m o SDdGA Llyn Maelog, a safle SP928 rhyw 350m o SDdGA Llyn Maelog a rhyw 400m SDdGA Rhosneigr. Mae'r tri safle o fewn 1km o SddGA Creigresi Rhosneigr . Ystyrir bod lliniaru addas yn cael ei ddarparu trwy bolisïau CDLIC ac ar lefel y prosiect er mwyn sicrhau na fydd unrhyw effeithiau negyddol sylweddol ar fioamrywiaeth na dynodiadau treftadaeth. Gallai colli tir glas gael mân effeithiau negyddol ar fioamrywiaeth trwy golli cysylltedd a darnio coridorau gwyrdd; fodd

bynnag, ystyrir bod lliniaru addas ar gael trwy bolisïau CDLlC ac ar lefel y prosiect er mwyn sicrhau na fydd unrhyw effeithiau negyddol sylweddol. Potensial am effaith niwtral gweddilliol yn erbyn Amcanion AG 1 a 5 gydag elfen o ansicrwydd hyd y cynhelir arolygon ac asesiadau ar lefel prosiect. Dylai unrhyw gynigion am ddatblygu geisio cyfleoedd i gyfoethogi bioamrywiaeth trwy welliannau i'r seilwaith gwyrdd.

Nid yw'r safleoedd o fewn ardal lle mae risg o lifogydd; potensial am effaith niwtral yn erbyn Amcan AG 11. Dylid nodi, fodd bynnag, fod safleoedd SP241 ac SP928 wedi dioddef ambell ddigwyddiad o lifogydd yn y system garthffosiaeth gyhoeddus y byddai'n rhaid eu goresgyn cyn i unrhyw ddatblygu ddigwydd. Ystyrir bod digon o liniaru yn cael ei ddarparu trwy bolisïau CDLlC ac ar lefel y prosiect er mwyn sicrhau na fydd unrhyw effeithiau negyddol sylweddol; fodd bynnag, mae elfen o ansicrwydd am y safleoedd hyn hyd nes y cynhelir arolygon ac asesiadau ar lefel prosiect.

Mae'r dewisiadau safle oll o fewn pellter cerdded rhesymol (ymhen 1km) i'r gwasanaethau a'r cyfleusterau sydd ar gael yn y pentref, sydd yn Ganolfan Gwasanaeth Lleol. Potensial am fân effaith cadarnhaol tymor-hir yn erbyn Amcan AG 2. Mae gan yr holl ddewisiadau safle fynediad ardderchog at gludiant cyhoeddus gydag arosfan bws o fewn 400m o bob safle, a gorsaf reilffordd ychydig dan 1km i ffwrdd. O ystyried y pellter o'r cyfleusterau a'r gwasanaethau presennol a'r mynediad ardderchog at gludiant cyhoeddus, mae potensial am effeithiau cadarnhaol yn erbyn Amcan AG 10 trwy leihau'r angen i deithio. Ystyrir mai bychan yn unig fydd arwyddocâd yr effaith gan ei bod yn debygol y bydd pobl o hyd eisiau teithio at y dewis ehangach o wasanaethau, cyfleusterau a chyfleoedd am waith yn yr aneddfannau mwy.

O ystyried maint y safleoedd, nid yw datblygu yn debyg o gynyddu lefel y traffig ar y ffyrdd yn arwyddocaol. Ni ddengys y dystiolaeth unrhyw broblemau gallu cynnwys traffig o ran y rhwydwaith priffyrdd presennol; fodd bynnag, dylid nodi y gall problem fynediad godi gyda safle SP927 a allai gyfyngu ar raddfa'r datblygiad ar y safle (mae mynediad trwy stad Sisial y Môr). Ystyrir bod digon o liniaru yn cael ei ddarparu trwy bolisïau CDLlC ac ar gael ar lefel y prosiect er mwyn sicrhau na fydd unrhyw effeithiau negyddol sylweddol ar draffig. Potensial am effaith niwtral gweddilliol ar Amcan AG 3 gydag elfen o ansicrwydd. Er nad ystyrir y bydd traffig yn cynyddu'n sylweddol, mae potensial i gynyddu allyriadau nwyon tŷ gwydr gyda mân effaith negyddol ar newid hinsawdd yn y tymor byr. Yn y tymor hwy, mae'n debyg mai lleihau wnaiff allyriadau nwyon tŷ gwydr o weithgareddau cyffredinol gan gynnwys defnyddio cerbydau o ganlyniad i gamau rheoli allyriadau llym ar gerbydau newydd trwy safonau Ewropeaidd. Fodd bynnag, nid oes sicrwydd am hynny ar hyn o bryd. Mae potensial am effeithiau cronnus petai'r holl ddewisiadau safle yn cael eu datblygu, y byddai'n rhaid eu hystyried ymhellach trwy AG y CDLlC a Adneuwyd.

Bydd darparu amrywiaeth o dai yn cael effeithiau cadarnhaol o ran hybu cynhwysiant cymdeithasol a chydlyniad cymunedol. Dylai gwella'r ddarpariaeth stoc tai newydd hefyd fod yn llesol i iechyd y trigolion lleol. Nid oes gwrthdaro o ran defnydd tir na phroblemau arwyddocaol yn unrhyw rai o'r dewisiadau safle sy'n debyg o effeithio ar iechyd dynol; potensial am fân effaith cadarnhaol yn erbyn Amcan AG 2 gydag elfen o ansicrwydd hyd nes y cyflwynir cynigion manwl.

Ar hyn o bryd, ni wyddys a ddarperir unrhyw waith yn y safleoedd. Ni fyddai datblygu ar y dewisiadau safle yn arwain at golli unrhyw waith presennol ac nid oes gwahaniaethau sylweddol o ran mynediad at gyfleoedd presennol am waith yn y pentref. Potensial am effaith niwtral yn erbyn Amcan AG 6.

Mae safle SP927 o fewn AHNE Môn, a safle SP928 gerllaw iddi. Mae gan ddatblygu y potensial am fân effaith negyddol ar y tirwedd; fodd bynnag, ystyrir bod digon o liniaru yn cael ei ddarparu trwy bolisïau CDLlC a Adneuwyd ac ar gael ar lefel y prosiect er mwyn sicrhau na fydd unrhyw effeithiau negyddol mawr. Nid yw safle SP241 wedi ei gwarchod gan ddynodiad tirwedd ac ni chafodd ei nodi fel un o bwysigrwydd gweledol mawr, er bod y safle ger y traeth ac ochr arfordirol y pentref. Mae gan ddatblygu ar yr holl safleoedd y potensial i golli tir glas ac felly mân effaith negyddol tymor-hir yn erbyn Amcanion AG 8 a 9 trwy ddatblygu ardal na ddatblygwyd cynt, er bod elfen o ansicrwydd hyd nes y cyflwynir cynigion manwl. Nodwyd yr holl safleoedd fel tir amaethyddol Gradd 3 posib; ni wyddys ar yr adeg hon ai Gradd 3a neu 3b yw hyn. Mae gan y posibilrwydd o golli'r tir amaethyddol gorau a mwyaf amlochrog botensial am fân effaith negyddol yn erbyn Amcan AG 9.

Er nad oes gwahaniaethau sylweddol rhwng y dewisiadau safle, tybir fod safleoedd SP927 ac SP928 mewn cefndir tirwedd mwy sensitif na safle SP241.

Y Fali											
Amcan AC	**Bioamrywiaeth**	**Cymuned ac Iechyd**		**Newid Hinsawdd**	**Yr Iaith Gymraeg**	**Treftadaeth a Diwylliant**	**Economi**	**Tai**	**Tirweddau**	**Gwastraff a Mwynau**	**Trafnidiaeth**	**Dŵr**
	1	**2**		**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**	**11**
SP944 Marchnad flaenorol	**0 ?**	**+?**	**?**	**0 ?**	**0**	**0 ?**	**0**	**++**	**+**	**++**	**+ ?**	**0**

Crynodeb

Mae'r safle'n dir llwyd sy'n gorwedd o fewn ffin ddatblygu'r anheddiad. Nid oes unrhyw ddynodiadau bioamrywiaeth rhyngwladol, cenedlaethol neu leol neu asedau treftadaeth dynodedig o fewn y safle neu'n gyfagos iddo. Mae'r safle'n dir llwyd, all fod â gwerth uchel hefyd yn nhermau

bioamrywiaeth. Ystyrir y darperir mesurau lliniaru addas drwy bolisïau'r CDLl ar y Cyd, ac maent ar gael ar lefel prosiect i sicrhau nad oes unrhyw effeithiau negyddol sylweddol ar fioamrywiaeth o ganlyniad i ddatblygu. Dylid nodi bod safleoedd SoDdGA o fewn 1km o'r safle ond, o ystyried ei leoliad o fewn ffin anheddiad a'i fod wedi'i amgylchynu gan ddatblygiadau presennol, nid oes llwybrau i effeithiau ddigwydd. Potensial am effaith niwtral gweddilliol yn erbyn Amcan AC 1 gydag elfen o ansicrwydd hyd nes y cynhelir arolygon ac asesiadau ar lefel prosiect. Dylai unrhyw gynigion ar gyfer datblygu geisio cyfleoedd i wella bioamrywiaeth drwy welliannau i isadeiledd gwyrdd.

Nid oes unrhyw asedau treftadaeth o fewn neu'n gyfagos i'r safle . Ystyrir y darperir mesurau lliniaru addas drwy bolisïau'r CDLl ar y Cyd, ac maent ar gael ar lefel prosiect i sicrhau nad oes unrhyw effeithiau negyddol sylweddol ar dreftadaeth. Potensial am effaith niwtral gweddilliol yn erbyn Amcan AC 5 gydag elfen o ansicrwydd hyd nes y cynhelir arolygon ac asesiadau ar lefel prosiect.

Nid yw'r safle o fewn ardal risg llifogydd, potensial am effaith niwtral yn erbyn Amcan AC 11.

Mae lleoliad y safle ger canol y Fali yn golygu ei fod o fewn pellter cerdded hwylus i'r cyfleusterau a'r gwasanaethau cyfyngedig sydd ar gael yn y pentref. Potensial am effaith cadarnhaol yn erbyn Amcan AC 2, gydag elfen o ansicrwydd o ystyried y cyfleusterau cyfyngedig. Lleolir y pentref tua 4 milltir o anheddiad mwy Caergybi. Ceir cysylltiadau trafnidiaeth da i'r anheddiad mwy hwn gydag arhosfan bysiau o fewn 400m o'r safle. O ystyried yr agosrwydd i wasanaethau a chyfleusterau presennol yn ogystal â mynediad da i drafnidiaeth gyhoeddus, ceir potensial am effaith cadarnhaol yn erbyn Amcan AC 10. Mewn cydnabyddiaeth o'r cyfleusterau/gwasanaethau cyfyngedig sydd ar gael a bod pobl yn dal yn debygol o deithio i Gaergybi, nid yw maint yr effaith hwn ond yn debygol o fod yn fach. Ceir elfen o ansicrwydd hefyd.

Ar hyn o bryd, nid yw'r dystiolaeth sydd ar gael yn dangos bod unrhyw broblemau o ran mynediad neu gapasiti mewn perthynas â'r rhwydwaith ffyrdd presennol. Mae potensial i ddatblygiad ar y safle gynyddu traffig; fodd bynnag mae hyn yn annhebygol o fod yn sylweddol o ystyried y mesurau lliniaru a ddarperir drwy bolisïau'r CDLl ar y Cyd ac sydd ar gael ar lefel prosiect. Potensial am effaith niwtral gweddilliol yn erbyn Amcan AC 3. Tra nad ystyrir y bydd traffig yn cynyddu'n sylweddol, ceir potensial i gynyddu allyriadau nwyon tŷ gwydr gydag effaith negyddol bach ar newid hinsawdd yn y tymor byr. Yn y tymor hwy, mae'n debygol y bydd allyriadau nwyon tŷ gwydr o weithgareddau cyffredinol, gan gynnwys defnyddio cerbydau, yn lleihau o ganlyniad i fesurau rheoli allyriadau caeth ar gerbydau newydd drwy safonau Ewropeaidd. Fodd bynnag, mae hyn yn ansicr ar hyn o bryd.

Bydd y ddarpariaeth o ystod o dai yn cael effeithiau cadarnhaol o ran hyrwyddo cynhwysiad cymdeithasol a chydlyniant cymunedol. Dylai gwella'r ddarpariaeth o stoc tai newydd hefyd fod yn fuddiol i iechyd preswylwyr lleol. Yn flaenorol, roedd y safle'n farchnad wartheg felly mae potensial i'r safle fod wedi'i halogi. Byddai rhaid atodi asesiad pridd gydag unrhyw gynnig ar gyfer datblygu ynghyd â nodi mesurau priodol i adfer unrhyw halogi os oes angen. Yn ogystal, ceir rheilffordd yn gyfagos i ffin ddeheuol y safle sy'n creu llygredd sŵn a all gael effeithiau negyddol ar iechyd. Potensial am effaith ansicr yn erbyn Amcan AC2 hyd nes y cynhelir asesiadau lefel is manylach.

ATODIAD 7 – AC O SAFLEOEDD YNYS MÔN

Ar hyn o bryd, nid yw'n hysbys p'un a ddarperir unrhyw gyflogaeth ar y safleoedd. Ni fyddai datblygu'n arwain at golli unrhyw gyflogaeth bresennol ac mae agosrwydd y 3 opsiwn yn golygu nad oes gwahaniaethau sylweddol yn nhermau mynediad i gyflogaeth bresennol. Potensial am effaith niwtral yn erbyn Amcan AC 6.

Nid yw'r safle wedi'i ddiogelu gan ddynodiad tirwedd neu wedi'i nodi fel un o bwysigrwydd gweledol sylweddol. Fel tir llwyd, ceir cyfle i wella'r dirwedd yn y pentref. Potensial am effaith cadarnhaol tymor hir bach yn erbyn Amcan AC 8, gydag elfen o ansicrwydd gan fod natur a maint yr effeithiau'n ddibynnol ar raddfa, cynllun a dyluniad y datblygiad. Ceir potensial am effaith cadarnhaol tymor hir mawr yn erbyn Amcan AC 9 gan fod y safle cyfan yn dir llwyd.

ATODIAD 8: Arfarniad Cynaladwyedd o'r Polisiau Strategol

ALLWEDD ARFARNU

++	**Cadarnhaol Mawr**
+	**Cadarnhaol Bach**
0	**Ardrawiad Niwtral**
+/-	**Yn ddibynnol ar weithredu'r opsiwn**
-	**Negyddol Bach**
--	**Negyddol Mawr**

AMCANION YR AC

1	**Bioamrywiaeth**	Cynnal a mwyhau buddion a chysylltedd bioamrywiaeth
2	**Cymuned ac Iechyd**	Hyrwyddo hyfywdra, cydlyniant, ac iechyd a lles cymunedol
3	**Newid Hinsawdd**	Rheoli a lleihau effeithiau newid hinsawdd drwy hyrwyddo a chefnogi mesurau lliniaru ac addasu
4	**Yr Iaith Cymraeg**	Cadw, hyrwyddo a mwyhau'r iaith Gymraeg
5	**Treftadaeth / Diwylliant**	Cadw, hyrwyddo a mwyhau adnoddau diwylliannol ac asedau treftadaeth hanesyddol
6	**Economi a chyflogaeth**	Cefnogi twf economaidd a hwyluso economi fywiog, amrywiol sy'n darparu cyfleoedd cyflogaeth lleol
7	**Tai fforddiadwy**	Darparu tai cynaliadwy, gan gynnwys tai fforddiadwy sy'n bodloni angen lleol
8	**Tirwedd a threfwedd**	Gwerthfawrogi, cadw a mwyhau tirweddau gwledig a threfweddau ardal y cynllun
9	**Tiroedd, mwynau, gwastraff**	Defnyddio'r tir ac asedau mwynol yn effeithlon a hyrwyddo mecanweithiau ar gyfer lleihau, ailddefnyddio ac ailgylchu gwastraff
10	**Trafnidiaeth a Mynediad**	Hyrwyddo a mwyhau cysylltiadau trafnidiaeth da i gefnogi'r gymuned a'r economi
11	**Dŵr a pherygl llifogydd**	Diogelu ansawdd dŵr, rheoli cynaladwyedd adnoddau dŵr a lleihau'r risg o lifogydd

ATODIAD 8: Arfarniad Cynaladwyedd o'r Polisiau Strategol

Polisi Strategol PS1 Datblygiad Cynaliadwy

Cefnogir cynigion datblygu lle y gellir dangos eu bod yn gyson ag egwyddorion datblygiad cynaliadwy. Bydd gofyn i bob cynnig datblygu allu cyflawni pob un o'r amcanion perthnasol a ganlyn:

1. Lliniaru'r hyn sy'n achosi newid hinsawdd ac addasu i'r effeithiau hynny sy'n anochel;
2. Rhoi blaenoriaeth i ddefnyddio tir ac isadeiledd yn effeithiol, gan flaenoriaethu ailddefnyddio tir ac adeiladau a ddefnyddiwyd o'r blaen lle bynnag bo hynny'n bosib oddi mewn i'r Ganolfan Isranbarthol, y Canolfannau Gwasanaeth Trefol a Lleol, Pentrefi neu yn y mannau mwyaf priodol y tu allan iddynt;
3. Hyrwyddo Canolfannau a Phentrefi mwy hunangynhaliol drwy gyfrannu tuag at gymunedau cytbwys sy'n cael eu cefnogi gan ddigonedd o wasanaethau; gweithgareddau diwylliannol, chwaraeon ac adloniant; ystod amrywiol o gyfleoedd gwaith; isadeiledd ffisegol a chymdeithasol; a dewis o ddulliau teithio;
4. Bod unedau tai, mewn achosion penodol, yn diwallu anghenion y boblogaeth leol drwy gydol eu hoes o ran eu hansawdd, y mathau o ddaliadaeth a'u fforddiadwyedd;
5. Gwarchod, hyrwyddo a gwella'r defnydd o'r iaith Gymraeg;
6. Economi leol amrywiol ac ymatebol sy'n annog buddsoddiad ac sy'n gallu cynnal ein Canolfannau, Pentrefi ac ardaloedd gwledig;
7. Cefnogi'r economi leol a busnesau lleol drwy ddarparu cyfleoedd ar gyfer dysgu gydol oes a datblygu sgiliau;
8. Lleihau'r angen i deithio ac annog cyfleoedd sy'n golygu y gellir teithio pan fo angen mor aml â phosib drwy ddefnyddio dulliau amgen, gan roi pwyslais arbennig ar gerdded, beicio a defnyddio cludiant cyhoeddus;
9. Hyrwyddo safonau dylunio uchel sy'n gwneud cyfraniad cadarnhaol i'r ardal leol, mannau hygyrch ac sy'n lleihau trosedd, ymddygiad gwrthgymdeithasol ac ofni trosedd;
10. Lleihau'r effaith ar adnoddau lleol, osgoi llygredd ac ymgorffori egwyddorion adeiladu cynaliadwy er mwyn cyfrannu tuag at effeithlonrwydd egni; defnyddio egni adnewyddadwy; lleihau gwastraff / ailgylchu gwastraff; defnyddio deunyddiau o ffynonellau cynaliadwy; a diogelu ansawdd y pridd;
11. Lleihau faint o ddŵr a ddefnyddir ac a wastraffir; lleihau'r effaith ar adnoddau dŵr ac ar ansawdd y dŵr; rheoli perygl llifogydd ac uchafu'r defnydd o gynlluniau draenio cynaliadwy a dilyn amcanion Cynllun Rheoli Dŵr Basn Afonydd Gorllewin Cymru;
12. Diogelu a gwella ansawdd asedau'r amgylchedd adeiledig ac asedau'r amgylchedd hanesyddol (gan gynnwys eu gosodiad), gwella'r defnydd cynaliadwy a wneir ohonynt a'u deall a'u gwerthfawrogi
13. Gwarchod a gwella ansawdd yr amgylchedd naturiol, ei dirwedd a'i asedau bioamrywiaeth, gan gynnwys eu deall a'u gwerthfawrogi am y gwasanaethau cymdeithasol ac economaidd y maent yn eu rhoi.

	Amcan AC	Asesiad	Sylwebaeth (gan gynnwys natur gronnus, maint, amseriad a pharhad yr effeithiau a nodir ac a oes modd eu cildroi ai peidio)	Argymhelliad / Mesurau Lliniaru a Gwella
1	**Bioamrywiaeth**	++	Effeithiau cadarnhaol mawr drwy warchod a gwella'r amgylchedd naturiol. Peth ansicrwydd ynghylch maint yr effeithiau cadarnhaol gan y byddant yn	Awgrymir y gellir cryfhau amcan 12 drwy gynnwys cyfeiriad at wasanaethau ecosystemau gan adnabod

			ddibynnol ar bolisïau eraill.	pwysigrwydd yr ecosystemau cefnogol a'u cydberthynas â ffactorau cymdeithasol-economaidd. Am ragor o wybodaeth, gweler CCGC[1]. Mae'r argymhelliad hwn wedi ei ymgorffori i'r polisi.
2	**Cymuned ac Iechyd**	++	Effeithiau cadarnhaol mawr drwy ddarparu gwasanaethau cefnogol – diwylliannol, chwaraeon ac adloniant gydag isadeiledd ffisegol a chymdeithasol i hyrwyddo pentrefi a threfi hunangynhaliol. Yn ogystal, bydd hyn yn cynorthwyo i leihau anghydraddoldebau iechyd a lles. Mae peth ansicrwydd gan fod ei weithredu yn ddibynnol ar bolisïau eraill ac yn ymwneud â ffactorau megis amseru a datblygu mewn camau. Bydd ystod o gyflogaeth yn cynorthwyo i hyrwyddo hyfywedd cymdeithasol ac yn cael effaith anuniongyrchol cadarnhaol ar iechyd a lles drwy sicrwydd cyflogaeth leol. Bydd dewis o ddulliau teithio yn cael peth effaith gadarnhaol ar iechyd drwy hwyluso ffordd o fyw iachach drwy feicio a cherdded. Mae Amcan 9 yn sefydlu'r gofyn cyffredinol am fannau lleol nodedig sydd wedi'u cynllunio'n dda, sy'n hygyrch ac yn ddiogel – caiff hyn oll effeithiau cadarnhaol ar hyfywedd cymunedol ac iechyd / lles cymunedol. Mae peth ansicrwydd gan fod ei weithredu'n ddibynnol ar bolisïau eraill ac ni wyddwn beth yw maint yr effeithiau cadarnhaol.	Gellir cryfhau'r polisi drwy gynnwys cymunedau *cymysg* neu *gytbwys* er mwyn cynorthwyo i fynd i'r afael â'r mater sydd wedi'i adnabod yn yr ardal, sef cymunedau sy'n anghytbwys o ran oedran. Mae'r argymhelliad hwn wedi ei ymgorffori i'r polisi. Nodir nad yw'r polisïau strategol yn cynnwys polisi yn ymwneud â dylunio ac adeiladu cynaliadwy, gweithrediad / meddiannaeth, er bod amcan rhif 10, PS1 yn gofyn am ymgorffori egwyddorion adeiladu cynaliadwy. Awgrymir y byddai'r fath bolisi yn rhoi mwy o sicrwydd o effeithiau cadarnhaol; fodd bynnag, sylweddolir y gallai'r mater hwn gael ei gynnwys mewn polisi manwl yn ddiweddarach.
3	**Newid Hinsawdd**	++	Mae addasiadau a lliniaru effeithiau newid hinsawdd yn cyd-fynd yn gryf ag amcanion yr AC i reoli a lleihau effeithiau newid hinsawdd.	Dim
4	**Yr Iaith Gymraeg**	++	Effeithiau cadarnhaol mawr drwy warchod, hyrwyddo a gwella'r defnydd o'r iaith Gymraeg. Peth ansicrwydd gan fod ei weithredu'n ddibynnol ar bolisïau eraill ac ni wyddwn beth yw maint yr effeithiau cadarnhaol.	Dim
5	**Treftadaeth / Diwylliant**	++	Effeithiau cadarnhaol mawr drwy warchod a gwella'r amgylchedd hanesyddol. Peth ansicrwydd am faint yr effeithiau cadarnhaol gan y byddant yn ddibynnol ar bolisïau eraill.	Gellir cryfhau hyn drwy gynnwys asedau a lleoliadau. Mae'r argymhelliad hwn wedi ei ymgorffori i'r polisi.
6	**Economi a chyflogaeth**	++	Effeithiau cadarnhaol mawr. Peth ansicrwydd gan fod ei weithredu'n ddibynnol ar bolisïau eraill ac ni wyddwn beth yw maint yr effeithiau cadarnhaol.	Dim

[1] http://www.ccgc.gov.uk/landscape--wildlife/managing-land-and-sea/sustaining-ecosystem-services.aspx

ATODIAD 8: Arfarniad Cynaladwyedd o'r Polisiau Strategol

7	**Tai fforddiadwy**	**+**	Effeithiau cadarnhaol drwy ddiwallu anghenion sydd wedi'u hadnabod yn y boblogaeth leol – ac yn yr hirdymor drwy gyfeirio at eu bywydau. Awgrymir hyblygrwydd a'r posibilrwydd o'i addasu drwy gynnwys mathau gwahanol o ddaliadaeth gydag effeithiau cadarnhaol. Peth ansicrwydd am faint yr effeithiau cadarnhaol gan y byddant yn ddibynnol ar bolisïau eraill – fforddiadwyedd ac ansawdd.	Gellir cryfhau'r polisi drwy gynnwys *ansawdd* a *fforddiadwyedd*. Mae'r argymhelliad hwn wedi ei ymgorffori i'r polisi.
8	**Tirwedd a threfwedd**	**++**	Effeithiau cadarnhaol mawr drwy warchod a gwella'r amgylchedd naturiol ac adeiledig. Peth ansicrwydd am faint yr effeithiau cadarnhaol gan y byddant yn ddibynnol ar bolisïau eraill.	Gellir cryfhau hwn drwy gynnwys asedau a lleoliadau'r dirwedd a'r drefwedd. Mae cyfeiriad at asedau tirwedd wedi ei ymgorffori i'r Polisi.
9	**Tiroedd, mwynau, gwastraff**	**++**	Dangosir effeithiau cadarnhaol ar gyfer ailddefnyddio tir ac adeiladau. Fodd bynnag, mae amcan 2 yn datgan "*ble bo'n bosib"* sy'n gadael peth ansicrwydd ynghylch maint cyffredinol yr effeithiau cadarnhaol gan y byddant yn ddibynnol ar bolisïau mwy manwl a dyraniad safleoedd. Mae Amcan 10 yn gofyn am ymgorffori egwyddorion adeiladu cynaliadwy gan gynnwys osgoi llygredd, cyfrannu tuag at effeithlonrwydd ynni, lleihau gwastraff, diogelu ansawdd y pridd – effeithiau cadarnhaol mawr ond mae peth ansicrwydd gan y byddant yn ddibynnol ar bolisïau mwy manwl a dyraniad safleoedd.	Dim
10	**Trafnidiaeth a Mynediad**	**++**	Effeithiau cadarnhaol mawr drwy sefydlu bod angen lleihau'r angen i deithio ynghyd ag annog dulliau teithio iachach a chynaliadwy. Peth ansicrwydd gan fod ei weithredu'n ddibynnol ar bolisïau eraill ac ni wyddwn beth yw maint yr effeithiau cadarnhaol.	Dim
11	**Dŵr a pherygl llifogydd**	**++**	Effeithiau cadarnhaol mawr gan y bydd gofyn am reoli dŵr yn gynaliadwy ond mae peth ansicrwydd gan y bydd hwn yn ddibynnol ar bolisïau mwy manwl a dyraniad safleoedd.	Awgrymir y gellir cryfhau amcan 11 drwy gynnwys ....*symud tuag at amcanion Cynllun Rheoli Dŵr Basn Afonydd Gorllewin Cymru* NEU drwy wneud hyn yn gwbl glir yn y testun cefnogol. Mae'r argymhelliad hwn wedi ei ymgorffori i'r polisi.

Crynodeb

Ar y cyfan bydd polisi cyffredinol PS1 yn cael effeithiau cadarnhaol mawr ar ddatblygiadau cynaliadwy a chymunedau'r ardal. Fodd bynnag, mae peth ansicrwydd gan fod gweithredu'r amcanion uchelgeisiol hyn yn ddibynnol ar bolisïau strategol a manwl eraill a byddant hwy yn rhoi canllawiau pellach gan gynnwys y safonau sydd angen eu cwrdd.

Nodir nad yw'r polisïau strategol yn cynnwys polisi sy'n ymwneud â dylunio ac adeiladu cynaliadwy, er bod amcan rhif 10, PS1 yn gofyn am gynnwys egwyddorion adeiladu cynaliadwy. Awgrymir y byddai'r fath bolisi yn rhoi mwy o sicrwydd y ceir effeithiau cadarnhaol; fodd bynnag, sylweddolir y gallai'r mater hwn gael ei gynnwys mewn polisi manwl yn ddiweddarach.

Awgrymodd yr AC y dylai'r Polisi gynnwys cyfeiriadau at wasanaethau ecosystemau, asedau a gosodiad treftadaeth ac amcanion Gorllewin Cymru CrhBA, sydd wedi eu hymgorffori erbyn hyn.

ATODIAD 8: Arfarniad Cynaladwyedd o'r Polisiau Strategol

Polisi Strategol PS2 Lliniaru effeithiau newid hinsawdd ac addasu iddynt

Er mwyn lliniaru effeithiau newid hinsawdd dylai pob datblygiad ymdrechu i:

1. wneud y defnydd mwyaf effeithiol a chynaliadwy o dir ac adeiladau, lleihau'r defnydd o adnoddau naturiol drwy ddefnyddio deunyddiau o ffynonellau cynaliadwy neu ailddefnyddio deunyddiau neu eu hailgylchu ble bynnag bo'n bosib.
2. ystyried yr hierarchaeth ynni drwy:
   a. Leihau'r angen am ynni;
   b. Defnyddio ynni'n fwy effeithiol;
   c. Cyflenwi ynni'n fwy effeithiol, a
   d. Defnyddio ynni carbon isel neu ynni adnewyddadwy lle bo hynny'n ymarferol, yn hyfyw ac yn gyson â'r angen i ymgysylltu ac ymwneud â chymunedau; gwarchod mwynderau gweledol, yr amgylchedd naturiol, adeiledig a hanesyddol a gwarchod y tirlun.
3. lleihau allyriadau nwyon tŷ gwydr, cynorthwyo i leihau gwastraff ac annog teithio gan ddefnyddio dulliau eraill yn hytrach na defnyddio car.

Er mwyn addasu i effeithiau newid hinsawdd, dylai pob datblygiad ymdrechu i:

4. weithredu mesurau rheoli dŵr yn gynaliadwy yn unol â'r amcanion yng Nghynllun Rheoli Basn Afonydd Gorllewin Cymru;
5. eu lleoli oddi wrth ardaloedd sydd â pherygl llifogydd er mwyn lleihau'r perygl cyffredinol o lifogydd o fewn ardal y Cynllun ac ardaloedd y tu allan iddo yn unol â Memorandwm o Ddealltwriaeth 2011 rhwng Awdurdodau Cynllunio Lleol Gogledd Cymru ac Asiantaeth yr Amgylchedd;
6. gallu gwrthsefyll effeithiau newid hinsawdd cymaint â phosib oherwydd ei safonau dylunio cynaliadwy uchel; lleoliad, gosodiad a dulliau adeiladu cynaliadwy;
7. diogelu tir amaethyddol o ansawdd uchel a hyrwyddo rhandiroedd, cefnogi cyfleoedd i gynhyrchu bwyd yn lleol ac amaethu lleol er mwyn lleihau cyfraniad yr ardal i filltiroedd bwyd;
8. darparu mesurau ychwanegol megis cysgod naturiol a dulliau oeri naturiol a darparu rhwydweithiau o isadeiledd 'gwyrdd' a phlannu coed er mwyn gwneud iawn am yr allyriadau CO_2;
9. sicrhau nad yw gallu tirweddau, amgylcheddau a rhywogaethau i addasu i effeithiau niweidiol newid hinsawdd yn cael eu heffeithio a bod amgylcheddau cydadferol yn cael eu darparu pan fo angen;
10. anelu at y safon uchaf posib o ran effeithlonrwydd dŵr a gweithredu mesurau eraill i wrthsefyll sychder, cynnal y llif dŵr a chynnal neu wella ansawdd dŵr gan gynnwys defnyddio systemau draenio cynaliadwy;
11. gwarchod y pridd er mwyn sicrhau y gellir gwrthsefyll effeithiau newid hinsawdd;
12. ychwanegu at gyfleoedd i gerdded neu feicio er mwyn paratoi ar gyfer cyfnod pan fydd ynni'n mynd yn brinnach neu'n ddrytach.

ATODIAD 8: Arfarniad Cynaladwyedd o'r Polisiau Strategol

Amcan AC		Asesiad	Sylwebaeth (gan gynnwys natur gronnus, maint, amseriad a pharhad yr effeithiau a nodir ac a oes modd eu cildroi ai peidio)	Argymhellion / Mesurau Lliniaru a Mwyhau
1	**Bioamrywiaeth**	+	Lleihau effaith datblygiadau newydd ar yr amgylchedd drwy ymgorffori safonau uchel ar gyfer mesurau effeithlonrwydd dŵr, SUDS, dyluniad ac adeiladu cynaliadwy a fydd yn cael effaith anuniongyrchol cadarnhaol ar fioamrywiaeth. Mae gofyn cael mesurau ychwanegol megis darpariaeth o isadeiledd gwyrdd a phlannu coed a fydd yn cael effeithiau cadarnhaol pellach ar fioamrywiaeth.	Dim
2	**Cymuned ac lechyd**	+	Bydd dull y polisi hwn yn cynorthwyo unigolion a chymunedau i addasu i, a gwrthsefyll effeithiau andwyol yn sgil newid hinsawdd. Bydd lles dynol yn gwella gan y ceir mwy o sicrwydd y gellir gwrthsefyll effeithiau newid hinsawdd cymaint â phosib a thrwy leihau'r perygl cyffredinol o lifogydd yn yr ardal.	Argymhellir bod y Cynghorau'n cynnwys pwynt ychwanegol yn yr hierarchaeth ynni i gefnogi cynigion am brosiectau ynni cymunedol[2]. Gallai hyn fod yn briodol yma yn PS2 neu yn PS16 Technoleg Ynni Adnewyddadwy. Byddai hyn yn symud yn eu blaen ymhellach yr amcanion DC sy'n ymwneud ag ymgysylltu a chyfranogiad.
3	**Newid Hinsawdd**	++	Bwriad y polisi hwn yw creu lleoedd sy'n gallu addasu i newid hinsawdd ac sy'n gallu gwrthsefyll newid hinsawdd. Bydd hyrwyddo defnydd effeithiol a chynaliadwy o adnoddau a deunyddiau a'r gofyn am roi ystyriaeth i'r hierarchaeth ynni yn cael effeithiau cadarnhaol. Bydd ffynonellau cynhyrchu ynni adnewyddadwy mewn datblygiadau newydd mawr yn cael effaith cadarnhaol mawr ar yr amcan hwn. Wrth leihau allyriadau Nwyon Tŷ Gwydr ac annog teithio drwy ddulliau eraill heblaw defnyddio car, ceir effeithiau cadarnhaol cronnus yn yr hirdymor. Bydd hyrwyddo gwytnwch drwy ddyluniad, lleoliad a gosodiad ynghyd ag adeiladu cynaliadwy yn cael effeithiau cadarnhaol yn yr hirdymor. Bwriad y polisi yw lleihau'r perygl cyffredinol o lifogydd a lleoli datblygiadau oddi wrth ardaloedd lle mae risg llifogydd. Bydd yr amcanion hyn yn cynorthwyo i liniaru effeithiau newid hinsawdd yn y dyfodol. Bydd y gofyn am y safonau uchaf posib o ran effeithlonrwydd dŵr a'r defnydd o SUDS yn cael effeithiau cadarnhaol yn yr hirdymor.	Noder bod PS2 yn gofyn am ynni adnewyddadwy neu ynni carbon isel "*ble bynnag bo hynny'n ymarferol*", tra bod PS17 yn ceisio *sicrhau bod ardal y cynllun yn gwireddu ei photensial fel ardal flaengar i'r fath dechnoleg*. Awgrymir bod y gydberthynas rhwng y ddau bolisi hwn yn cael ei wneud yn glir drwy groesgyfeiriadau. Mae PS2 yn datgan "cyn gymaint â phosib"- gellid cryfhau hwn drwy ofyn am "safonau uchel" o ddyluniad cynaliadwy a gweithrediad cynaliadwy er mwyn gwrthsefyll effeithiau newid hinsawdd.
4	**Yr Iaith**	0	Dim effeithiau arwyddocaol wedi'u hadnabod.	Dim

[2] Canllaw pellach yn http://www.tcpa.org.uk/pages/community-energy-urban-planning-for-a-low-carbon-future-.html

ATODIAD 8: Arfarniad Cynaladwyedd o'r Polisiau Strategol

	Gymraeg			
5	**Treftadaeth/diwylliant**	**0**	Dim effeithiau arwyddocaol wedi'u hadnabod.	Dim
6	**Economi a chyflogaeth**	**+**	Bydd y polisi hwn yn cynorthwyo i sicrhau fod datblygiadau cyflogaeth yn y dyfodol yn gallu addasu i a gwrthsefyll effeithiau andwyol newid hinsawdd. Bydd lleihau milltiroedd bwyd ac annog cynhyrchu bwyd ac amaethu yn lleol yn cael effeithiau anuniongyrchol bychan cadarnhaol ar yr economi leol a chyflogaeth lleol.	Dim
7	**Tai fforddiadwy**	**0**	Dim effeithiau arwyddocaol wedi'u hadnabod.	Dim
8	**Tirwedd a threfwedd**	**0**	Dim effeithiau arwyddocaol wedi'u hadnabod.	Dim
9	**Tiroedd, mwynau, gwastraff**	**+**	Bydd gwneud y defnydd mwyaf effeithiol a chynaliadwy o'r tir, gan gynnwys gwarchod ansawdd y pridd ac annog ailddefnyddio deunyddiau a'u hailgylchu, yn cael effeithiau cadarnhaol ar yr amcan AC hwn.	Dim
10	**Trafnidiaeth a Mynediad**	**+**	Dylai'r polisi hwn ychwanegu at y cyfleoedd i gerdded a beicio a bydd hyn yn cael effeithiau cronnus cadarnhaol bychan yn yr hirdymor.	Dim

ATODIAD 8: Arfarniad Cynaladwyedd o'r Polisiau Strategol

11	**Dŵr a pherygl llifogydd**	**++**	Datgan y polisi y lleolir pob datblygiad i ffwrdd oddi wrth ardaloedd lle mae perygl llifogydd, gyda'r nod o leihau'r perygl cyffredinol o lifogydd i fyny ac i lawr yr afon. Bydd hyn yn cael effeithiau cadarnhaol cronnus hirdymor ar yr amcan AC hwn. Bydd y gofyn am gynnal llif ac ansawdd, gan gynnwys defnyddio systemau draenio trefol cynaliadwy (SUDS) mewn datblygiadau newydd yn cynorthwyo i leihau ardrawiad datblygiadau newydd ar berygl llifogydd. Mae peth ansicrwydd ynghylch hyd a lled effeithiau cadarnhaol o'r fath gan y bydd rhaid penderfynu ar ddefnyddio a gweithredu SUDS drwy Asesiadau Risg Llifogydd a Chynlluniau Rheoli ar sail safle, ac felly mae'n benodol i bob safle. Bydd y gofyn am y safon uchaf posib o effeithlonrwydd dŵr yn cael effeithiau cadarnhaol ar reoli dŵr yn gynaliadwy. Nid yw cynnal llif ac ansawdd dŵr yn symud yr amcanion yn eu blaen yn gadarnhaol er mwyn gwella ansawdd dŵr yng Nghynllun Rheoli Basn Afonydd Gorllewin Cymru[3] (AA, 2012). Mae'r angen i wella ansawdd dŵr wyneb, yn enwedig oddi wrth lygredd gwledig, wedi'i adnabod fel problem ac mae peth ansicrwydd gan y bydd hwn yn ddibynnol ar leoliad y safle.	Argymhellir y dylai'r polisi wneud yn eglur yr agwedd ddilyniannol i ddatblygu a pherygl llifogydd. Gellir gwneud rôl rheoli dŵr yn gynaliadwy, megis drwy SUDS, yn eglur drwy groesgyfeirio at yr isadeiledd gwyrdd (a glas) a gwella bioamrywiaeth. Bydd hyd a lled y posibiliadau yn cael eu gwneud yn fwy penodol drwy bolisïau manylach, megis polisïau dylunio, adeiladu cynaliadwy a gweithredu / meddiannu. Argymhellir bod maen prawf rhif 9 y polisi yn cynnwys geiriad sy'n anelu at amcanion y Gyfarwyddeb Fframwaith Dŵr, er enghraifft – ... cynnal llif ac ansawdd y dŵr, gan gynnwys defnyddio systemau draenio cynaliadwy, yn *unol ag amcanion CRhBA Gorllewin Cymru* NEU drwy ychwanegu'r maen prawf cyffredinol (rhif 4 newydd) – i fodloni amcanion *CRhBA Gorllewin Cymru*. Mae'r argymhelliad wedi ei ymgorffori i'r Polisi.

Crynodeb

Bydd dull y polisi hwn yn cynorthwyo unigolion a chymunedau i addasu i a bod yn fwy gwydn i effeithiau andwyol yn sgil newid hinsawdd. Mae'r polisi yn mynd i'r afael â'r holl ffactorau cydberthnasol – ailddefnyddio; yr hierarchaeth ynni; llifogydd; dyluniad a gosodiad; cynhyrchu bwyd yn lleol a phridd; cludiant a rheoli dŵr yn gynaliadwy – sydd oll yn gysylltiedig ag effeithiau newid hinsawdd.

Bydd lles dynol yn gwella gan fod mwy o sicrwydd y gellir gwrthsefyll effeithiau newid hinsawdd cyn gymaint â phosib ac y gellir lleihau'r perygl cyffredinol o lifogydd yn yr ardal. Datgan y polisi y lleolir pob datblygiad i ffwrdd oddi wrth ardaloedd lle mae perygl llifogydd, gyda'r nod o leihau'r perygl cyffredinol o lifogydd i fyny ac i lawr yr afon. Bydd hyn yn cael effeithiau cadarnhaol cronnus hirdymor ar yr amcan AC hwn.

Bydd hyrwyddo defnydd effeithiol a chynaliadwy o adnoddau a deunyddiau a'r gofyn am roi ystyriaeth i'r hierarchaeth ynni yn cael effeithiau cadarnhaol. Bydd lleihau allyriadau Nwyon Tŷ Gwydr ac annog teithio drwy ddulliau eraill heblaw defnyddio ceir yn cael effeithiau cadarnhaol cronnus yn yr hirdymor.

[3] www.environment-agency.gov.uk/homeandleisure/floods/riverlevels/default.aspx

ATODIAD 8: Arfarniad Cynaladwyedd o'r Polisiau Strategol

Bydd lleihau effaith datblygiadau newydd ar yr amgylchedd drwy gynnwys safonau uchel ar gyfer mesurau effeithlonrwydd dŵr, SUDS, dylunio ac adeiladu cynaliadwy, yn cael effeithiau cadarnhaol anuniongyrchol ar fioamrywiaeth ac effeithiau cronnus cadarnhaol ar yr amgylchedd dŵr yn yr hirdymor. Byddai'r gofyn am fesurau ychwanegol megis gofyn am ddarpariaeth o isadeiledd gwyrdd a phlannu coed yn cael effeithiau cadarnhaol pellach ar fioamrywiaeth.

Argymhellir bod y Cynghorau yn cynnwys pwynt ychwanegol dan yr hierarchaeth ynni i gefnogi cynigion am brosiectau ynni cymunedol[4]. Gallai hyn fod yn briodol yma yn PS2 neu yn PS17 Technoleg Adnewyddadwy a Charbon Isel. Byddai hyn yn symud yr amcanion DC ymlaen ymhellach o ran ymgysylltiad ac ymglymiad.

Argymhellir y dylai'r polisi wneud yn eglur yr agwedd ddilyniannol i ddatblygu a pherygl llifogydd.

Datgan y polisi "cyn gymaint â phosib" o ran dylunio – gellir cryfhau hyn drwy ofyn am "safonau uchel" o ran dyluniad a gweithrediad cynaliadwy er mwyn gwrthsefyll effeithiau newid hinsawdd.

Argymhellir bod maen prawf rhif 9 y polisi yn cynnwys geiriad sy'n anelu at amcanion y Gyfarwyddeb Fframwaith Dŵr, er enghraifft - ... cynnal llif ac ansawdd dŵr yn amcanion CRhBA Gorllewin Cymru, gan gynnwys defnyddio systemau draenio cynaliadwy *yn unol ag amcanion CRhBA Gorllewin Cymru* NEU drwy ychwanegu maen prawf cyffredinol (rhif 4 newydd) – *bodloni'r amcanion a gynhwysir yn CRhBA Gorllewin Cymru* (a gweler isod). Mae'r argymhelliad wedi ei ymgorffori i'r polisi.

Mae'r polisi hwn ar effeithiau newid hinsawdd yn cynnwys polisi strategol ynglŷn a dŵr – llifogydd, llif, effeithlonrwydd yr adnodd, maint ac ansawdd. Mae'r gofynion ynghylch ansawdd dŵr, ac felly rheolaeth gynaliadwy o ddŵr, yn cael eu gyrru gan Gyfarwyddeb Fframwaith Dŵr yr UE yn hytrach na dim ond effeithiau newid hinsawdd. Felly, **argymhellir** bod y Cynghorau yn cynnwys maen prawf cyffredinol (rhif 4 newydd) – *gweithredu rheolaeth gynaliadwy o ddŵr yn unol ag amcanion CRhBA Gorllewin Cymru.* Bydd hyn yn rhoi'r un statws i ddŵr ag ailddefnyddio / ailgylchu, yr hierarchaeth ynni a chludiant. Mae'r argymhelliad hwn wedi ei ymgorffori i'r Polisi.

[4] Canllaw pellach yn http://www.tcpa.org.uk/pages/community-energy-urban-planning-for-a-low-carbon-future-.html

ATODIAD 8: Arfarniad Cynaladwyedd o'r Polisiau Strategol

Polisi Strategol PS3 Strategaeth Anheddiad

Dosberthir datblygiad yn unol â'r strategaeth anheddiad isod sy'n seiliedig ar lefelau o ddarpariaeth, swyddogaeth a maint (poblogaeth) gwasanaethau'r anheddiad, ac yn amodol ar ei chapasiti amgylcheddol, cymdeithasol ac isadeiledd i ymdopi â datblygiad:

(i) Canolfan Isranbarthol

Bangor

Mae'n elwa ar goridor rheilffordd a phriffyrdd strategol cryf sy'n rhedeg drwy ogledd Cymru ac yn cysylltu'r canolfannau allweddol fel y'u cydnabyddir yng Nghynllun Gofodol Cymru. Mae'n ganolfan fanwerthu isranbarthol strategol ac yn gweithredu fel Canolfan drawsffiniol, yn darparu cyfleoedd cyflogaeth bychan, canolig a mawr ar safleoedd sefydledig a newydd; cyfleoedd/gwasanaethau addysg, addysg uwch, hamdden ac iechyd. Mae ganddi gysylltiadau cludiant cyhoeddus rhagorol gydag aneddiadau ar raddfa lai o fewn a thu allan i ardal y Cynllun.
Dros gyfnod y Cynllun, bydd cyfran uwch o ddatblygiad newydd sydd ei angen yn ardal y Cynllun yn digwydd o fewn ac wrth ymyl Bangor drwy gyfrwng cwblhau gwaith, ymrwymiadau, safleoedd ar hap a dyraniadau newydd. Bydd ffiniau aneddiadau yn cael eu diwygio er mwyn adlewyrchu'r datblygiadau arfaethedig. Bydd y Ganolfan yn darparu ar gyfer cyfuniad o dai ar y farchnad agored a thai fforddiadwy.

(ii) Canolfannau Gwasanaeth Trefol

<u>Ynys Môn</u>
Amlwch, Caergybi, Llangefni

<u>Gwynedd</u>
Blaenau Ffestiniog, Caernarfon, Porthmadog, Pwllheli

Disgrifiad o'r rôl

Mae'r Strategaeth yn cydnabod prif rôl y Canolfannau Gwasanaeth Trefol. Maent yn cynnig yr amrediad da o gyflogaeth, cyfleusterau a gwasanaethau sy'n gwasanaethu eu poblogaeth eu hunain, ynghyd â'u dalgylchoedd ehangach. Cânt eu cydnabod yng Nghynllun Gofodol Cymru fel Prif Aneddiadau Allweddol, naill ai tu mewn i'r canolfannau a nodwyd, neu, fel yn achos Blaenau Ffestiniog, sydd â rôl drawsffiniol allweddol rhwng ardaloedd dau gynllun gofodol cenedlaethol. Mae gan y Canolfannau hyn, yn enwedig Caergybi, raddau uchel o fynediad o ran cludiant cyhoeddus a dulliau cynaliadwy eraill.

ATODIAD 8: Arfarniad Cynaladwyedd o'r Polisiau Strategol

Yn ystod cyfnod y Cynllun, bydd cyfran uwch o ddatblygiad sydd ei angen yn ardal y Cynllun yn cael ei gyfeirio i'r Canolfannau hyn. Bydd y mwyafrif o ddatblygiadau newydd yn digwydd o fewn ac ar gyrion y Canolfannau Gwasanaeth Trefol a bydd datblygiad yn cael ei wireddu drwy waith yn cael ei gwblhau, ymrwymiadau, safleoedd ar hap a dynodiadau newydd. Bydd ffiniau aneddiadau yn cael eu haddasu er mwyn adlewyrchu'r datblygiadau arfaethedig. Bydd y Ganolfan yn darparu ar gyfer cyfuniad o dai ar y farchnad agored a thai fforddiadwy.

(iii) Canolfannau Gwasanaeth Lleol

Ynys Môn

Biwmares, Benllech, Bodedern, Cemaes, Gaerwen, Llanfairpwll, Porthaethwy, Pentraeth, Rhosneigr, Y Fali

Gwynedd

Abermaw, Abersoch, Bethesda, Criccieth, Llanberis, Llanrug, Nefyn, Penrhyndeudraeth, Penygroes, Tywyn

Disgrifiad o'r rôl

Mae'r Strategaeth yn cydnabod rôl gyflenwol y Canolfannau Gwasanaeth Lleol, sy'n darparu ar gyfer anghenion gwasanaeth hanfodol eu poblogaeth eu hunain a thalgylchoedd gwledig cyfagos, ynghyd â rhywfaint o gyfleoedd cyflogaeth a manwerthu. Mae ganddynt radd dda o hygyrchedd gyda chludiant cyhoeddus i'r Canolfannau rheng uwch. Yn ystod cyfnod y Cynllun, bydd y twf mewn tai yn cael ei gyfeirio i dir o fewn ac ar ymylon y Canolfannau Gwasanaeth Lleol hyn. Bydd datblygiadau'n cael eu gwireddu drwy gwblhau gwaith, ymrwymiadau, safleoedd ar hap a, ble bo'n briodol, dynodiadau newydd. Bydd ffiniau aneddiadau yn cael eu haddasu er mwyn adlewyrchu'r datblygiadau arfaethedig. Bydd y Canolfannau yn darparu ar gyfer cyfuniad o dai ar y farchnad agored a thai fforddiadwy, gan gynnwys angen lleol.

(iv) Pentrefi

Pentrefi Gwasanaeth
Ynys Môn

Gwynedd

Pentrefi Lleol
Ynys Môn

Gwynedd

Pentrefi Arfordirol/Gwledig
Ynys Môn

Gwynedd

Disgrifiad o'r rôl

Bydd graddfa datblygiadau arfaethedig y dyfodol yn adlewyrchu anghenion y Pentrefi o ran maint a swyddogaeth a'u perthnasau ffisegol a swyddogaethol gyda'r Canolfannau rheng uwch. Bydd hefyd yn adlewyrchu eu cymeriad cymdeithasol a statws y farchnad dai. Dros gyfnod y Cynllun bydd lefel uwch o dwf mewn tai yn cael eu cynnwys o fewn y Pentrefi Gwasanaeth. I adlewyrchu cymeriad y Pentrefi Lleol ac Arfordirol/Gwledig, bydd datblygiad tai yn cael ei gyfyngu i fath a graddfa er mwyn diwallu'r angen cymunedol am dai. Mewn Pentrefi Gwasanaeth, bydd datblygiad yn cael ei gyflawni drwy gwblhau gwaith, ymrwymiadau, safleoedd ar hap a, ble bo'n briodol, dynodiadau newydd ar gyfer cyfuniad o dai o werth y farchnad a'r angen lleol am dai fforddiadwy. Bydd mwy o ddatblygiadau cyfyngedig yn digwydd mewn Pentrefi eraill i warchod eu cymeriad, i gefnogi'r angen cymunedol am dai neu ar gyfer yr angen lleol am dai fforddiadwy. Ni fydd unrhyw safleoedd tai marchnad agored yn cael eu dynodi yn y math hwn o Bentrefi.

(v) Clystyrau

l'w gadarnhau

Disgrifiad o'r rôl

Dros gyfnod y Cynllun, ni fydd unrhyw ddynodiadau ar gyfer datblygiad o fewn y Clystyrau a enwir. Bydd yr angen lleol am unedau tai fforddiadwy yn cael eu caniatáu ar leiniau mewnlenwi neu leiniau sy'n ymestyn y clwstwr mewn lleoliadau derbyniol a chynaliadwy.

(vi) Patrwm dosbarthiad cyflenwol

Yn arferol, bydd lefelau uwch o dwf yn cael eu cyfeirio i'r Ganolfan Isranbarthol neu'r Canolfannau Gwasanaeth Trefol a nodwyd ar y diagram allweddol. Pan fo'r Canolfannau hyn yn methu â dygymod â'r lefelau twf disgwyliedig, gellir diwallu'r diffyg mewn Canolfan Wasanaeth Trefol, Canolfannau Gwasanaeth Lleol neu Bentrefi Gwasanaeth gerllaw sydd â chysylltiad swyddogaethol cydnabyddedig gyda'r Ganolfan Isranbarthol neu'r Ganolfan Wasanaeth Trefol.

ATODIAD 8: Arfarniad Cynaladwyedd o'r Polisiau Strategol

	Amcan AC	Asesiad	Sylwebaeth (gan gynnwys natur gronnus, maint, amseriad, parhad yr effeithiau a nodir ac a ellir cildroi'r effeithiau ai peidio)	Argymhellion / Mesurau Lliniaru a Gwella
1	**Bioamrywiaeth**	+/-	Mae posib i'r polisi gael effaith negyddol ar fioamrywiaeth oherwydd colli a darnio cynefinoedd gan ddatblygiadau ynghyd â lefelau cynyddol o aflonyddwch. Fodd bynnag, mae hyn yn ddibynnol ar weithredu cynigion unigol. Mae'r polisi yn canolbwyntio ar ddatblygiadau mewn ardaloedd lle ceir y potensial lleiaf am effeithiau ar fioamrywiaeth. Gan y bydd lefelau uwch o dwf yn cael eu cyfeirio i'r aneddiadau mwy, bydd ardaloedd mwy gwledig Ardal y Cynllun, sydd fel arfer yn cynnwys gwerth uwch o fioamrywiaeth, yn cael eu harbed rhag lefelau gormodol o ddatblygiad. Mae Polisi PS15 (Gwarchod a Gwella'r Amgylchedd Naturiol) yn ceisio diogelu bioamrywiaeth bwysig, gan gynnwys rhywogaethau a chynefinoedd a warchodir.	Dylai'r polisïau mwy manwl geisio sicrhau bod mesurau lliniaru yn eu lle er mwyn lleihau unrhyw effaith andwyol ar fioamrywiaeth a'r amgylchedd naturiol yn gyffredinol, megis darparu isadeiledd gwyrdd a chynefinoedd newydd.
2	**Cymuned ac Iechyd**	+	Mae potensial am effaith gadarnhaol oherwydd bydd y polisi'n cyfrannu tuag at gynnal cymunedau lleol drwy ddarparu datblygiadau newydd mewn lleoliadau ble mae eu hangen fwyaf. Dylai dosbarthiad mwy cyfartal o ddatblygiad, a hwylusir gan y polisi, leihau anghydraddoldebau cymdeithasol drwy hwyluso dosbarthiad mwy cyfartal o ddatblygiad yn nhermau gofodol. Mae'n caniatáu datblygiadau newydd cyfyngedig, yn enwedig tai, yn y mwyafrif o aneddiadau ac yn cyfrannu at dwf organig yr anheddiad nad yw wedyn yn effeithio'n andwyol ar hyfywdra cymunedol. Byddai canoli datblygiadau mewn aneddiadau sefydledig yn lleoli tai yn agos at gyfleusterau a gwasanaethau allweddol y gellir cael mynediad iddynt drwy ddulliau cludiant cynaliadwy megis beicio a cherdded, gan gyfrannu at welliannau iechyd. Yn ogystal, byddai datblygiadau wedi'u lleoli ger y rhwydwaith cludiant cyhoeddus yn galluogi trigolion i gael mynediad i fwynderau yn rhywle arall. Effeithiau cadarnhaol hirdymor. Fodd bynnag, bydd yn bwysig bod datblygiadau'n adlewyrchu cymeriad presennol yr ardaloedd.	Dim

ATODIAD 8: Arfarniad Cynaladwyedd o'r Polisiau Strategol

3	**Newid Hinsawdd**	**-**	Mae cynnydd cyffredinol mewn datblygiad yn debygol o arwain at gynnydd mewn allyriadau nwyon tŷ gwydr o adeiladau yn ogystal ag o'r traffig newydd a grëir. Fodd bynnag, gall y polisi alluogi lleihad mewn allyriadau nwyon tŷ gwydr gan nad oes cymaint o angen teithio. Bydd dosbarthu datblygiad yn unol â fframwaith yr strategaeth a ffafrir yn cefnogi'r nod o ddiwallu anghenion yn lleol a chynorthwyo i leihau ôl-troed carbon Ynys Môn a Gwynedd oherwydd byddai'r mwyafrif o ddatblygiadau wedi'u lleoli ger y prif ardaloedd cyflogaeth a gwasanaethau a chyfleusterau eraill, gan felly leihau'r angen i deithio. Dylai'r patrwm datblygu gwasgaredig a hwylusir gan y Polisi hwn gyfrannu at wella ansawdd yr aer gan y dylai helpu i osgoi creu ardaloedd crynodol o ansawdd aer gwael. Mae gan leihad yn y nifer o deithiau mewn cerbydau hefyd y potensial am effeithiau cadarnhaol ar ansawdd yr aer.	Bydd angen i bolisïau manwl hwyluso datblygiadau ynni effeithlon er mwyn lleihau allyriadau carbon cyffredinol yn sgil defnyddio ynni, yn enwedig ar safleoedd llai gan y gellid cael anawsterau yn seiliedig ar hyfywdra ariannol integreiddio cynlluniau o'r fath.
4	**Yr Iaith Gymraeg**	**+**	Gan fod y Polisi hwn yn caniatáu datblygiadau drwy holl Ardal y Cynllun, bydd yn gymorth i gefnogi bywiogrwydd cymunedol drwy ddarparu cyfleusterau tai yn lleol, ble mae'r gofyn amdanynt. Yn ei dro, dylai hyn hyrwyddo cadw'r boblogaeth a chan hynny hyrwyddo defnydd o'r iaith Gymraeg. Gweler Asesiad Effaith Ieithyddol am fwy o wybodaeth.	Dylai polisïau manwl fod yn gymorth i gefnogi hyfywdra cymunedol e.e. drwy ddarparu tai i bobl leol er mwyn cadw'r boblogaeth sy'n siarad Cymraeg. Hefyd, dylid rhoi ystyriaeth i'r math o dai a ddarperir.
5	**Treftadaeth/diwylliant**	**+/-**	Mae gan y lefel twf a fwriedir y potensial i gael effaith andwyol ar dreftadaeth a diwylliant, gan gynnwys yr amgylchedd hanesyddol a'i osodiad. Bydd yr union effaith ar ddatblygiadau'n dibynnu ar eu hunion leoliad mewn perthynas ag asedau hanesyddol a graddfa'r datblygiadau arfaethedig.	Dylai polisïau manwl yn y Cynllun hyrwyddo mesurau lliniaru gan sicrhau dylunio o ansawdd da sy'n parchu golygfeydd presennol er mwyn osgoi ardrawiadau sylweddol ar asedau diwylliannol a hanesyddol.
6	**Economi a chyflogaeth**	**++**	Bydd darparu safleoedd ar gyfer cyflogaeth yn gymorth i gefnogi trefi a phentrefi mwy hunan-gyfyngiad mewn trefi a phentrefi a mynediad lleol i swyddi heb yr angen i gymudo ymhellach. Ceir potensial am effeithiau cadarnhaol mawr drwy hwyluso twf economaidd ym mhob anheddiad ar draws Ardal y Cynllun. Mae'r polisi'n annog buddsoddiad mewnol cyfatebol, gwasanaethau gwell	Dylai polisïau manwl sicrhau bod tir a ddyrennir er dibenion cyflogaeth mewn lleoliadau hygyrch ac yn cael eu gwasanaethu gan rwydwaith cludiant cynaliadwy effeithiol.

ATODIAD 8: Arfarniad Cynaladwyedd o'r Polisiau Strategol

			a'r ddarpariaeth o gyfleoedd cyflogaeth ledled Ardal y Cynllun. Fodd bynnag, dylid cadw mewn cof mai oherwydd natur y datblygiad gallai'r cyfleoedd cyflogaeth a ddaw yn sgil hyn fod mewn safleoedd nad ydynt yn hygyrch i rai carfannau o'r boblogaeth.	
7	**Tai fforddiadwy**	**++**	Yn gyffredinol, byddai gan yr opsiwn hwn effaith gadarnhaol fawr hirdymor ar Dai. Byddai canolbwyntio ar wasgaru datblygiad yn caniatáu dewis ehangach o dai drwy'r rhan fwyaf o Ardal y Cynllun ac a fyddai'n diwallu'r angen am dai yn lleol. Byddai hyn hefyd yn gymorth i leihau gwahaniaethau rhwng ardaloedd trefol a gwledig.	Dylai polisïau manwl gefnogi darpariaeth tai sydd yn bodloni anghenion lleol.
8	**Tirwedd a threfwedd**	**+/-**	Gan y byddai'r polisi hwn yn galluogi dosbarthiad datblygiad mewn modd mwy cymesur, byddai'r effaith bosibl ar dirweddau a threfweddau yn fwy gwasgaredig ar draws Ardal y Cynllun. Byddai'r polisi'n caniatáu datblygiadau newydd wedi'u cyfyngu yn y rhan fwyaf o aneddiadau ac yn cyfrannu tuag at batrymau twf naturiol aneddiadau fyddai wedyn yn llai tebygol o effeithio ar nodweddion y dirwedd o'u cymharu ag opsiynau eraill. Fodd bynnag, bydd y gwir effaith ar yr amgylchedd adeiledig yn dibynnu ar raddfa, natur a lleoliad y datblygiad o ran y trefweddau a thirweddau o werth. Byddai'n rhaid dylunio datblygiadau i safon uchel gan ymgorffori'r drefwedd a'r cymeriad gwledig presennol. Mae gan y lefel twf a fwriedir y potensial i gael effaith andwyol ar dirweddau a threfweddau. Bydd angen i'r polisïau manwl yn y Cynllun ddarparu mesurau diogelwch a lliniaru priodol.	Dylai polisïau manwl hyrwyddo egwyddorion dylunio da a chaniatáu datblygiadau sy'n adlewyrchu graddfa a chymeriad yr amgylchedd presennol yn unig. Ni ddylai datblygiadau gael ardrawiad arwyddocaol ar ardaloedd fel AHNE / Parc Cenedlaethol.
9	**Tiroedd, mwynau, gwastraff**	**+/-**	Gallai patrwm dosbarthiad gwasgaredig datblygiad, a hwylusir gan y Polisi hwn, arwain at lai o safleoedd tir glas a thiroedd amaethyddol da yn cael eu colli, yn dibynnu ar raddfa a lleoliad y datblygiad.	Ble bynnag y bo modd, bydd angen i bolisïau manwl hwyluso datblygiadau ar dir llwyd. Mewn amgylchiadau priodol, bydd angen ymgorffori cynlluniau rheoli gwastraff cynaliadwy o fewn datblygiadau.
10	**Trafnidiaeth a Mynediad**	**+**	Drwy ganolbwyntio twf mewn ardaloedd sydd eisoes â gwasanaethau a chyfleusterau da, bydd y polisi hwn yn gwella mynediad i'r boblogaeth breswyl.	Dylai polisïau manwl hyrwyddo datblygiadau sydd yn agos at rwydweithiau trafnidiaeth presennol.

ATODIAD 8: Arfarniad Cynaladwyedd o'r Polisiau Strategol

			Ceir potensial am effaith gadarnhaol sylweddol ar drafnidiaeth gan y byddai tai'n cael eu lleoli'n agos at y prif ardaloedd ar gyfer cyflogaeth, gwasanaethau a chyfleusterau, a allai leihau'r angen i deithio. Byddai natur wasgaredig y datblygiad yn gwella mynediad i rai cymunedau gwledig gan y byddai peth datblygiad yn cael ei dywys yma. Byddai'r ddarpariaeth dai yn Ardal y Cynllun yn cyfrannu at greu a chynnal lefel boblogaeth sydd yn cefnogi gwasanaethau a busnesau lleol mewn trefi a phentrefi llai.	
11	**Perygl dŵr a llifogydd**	**+/-**	Mae yna botensial i ddatblygiadau effeithio'n andwyol ar yr amcan AC hwn. Bydd llawer yn dibynnu ar leoliad y safleoedd a'r ddarpariaeth o isadeiledd addas er mwyn osgoi ardrawiadau. Mae natur a maint penodol yr effaith yn dibynnu ar leoliad y datblygiad mewn perthynas ag adnoddau dŵr (e.e. afonydd) ac ardaloedd sy'n dueddol o gael llifogydd, y gallu i ddal dŵr ar hyn o bryd a pha mor addas yw'r isadeiledd dŵr gwastraff i dderbyn twf.	Dylai polisïau manwl hyrwyddo effeithiolrwydd dŵr a mesurau addasu mewn datblygiadau newydd er mwyn mynd i'r afael ag effeithiau newid hinsawdd (e.e. SUDS)
Crynodeb				
Yn gyffredinol, golyga'r dosbarthiad cymesurol, a hwylusir gan y Polisi hwn, fod y polisi'n ymdrin â gofynion y boblogaeth ehangach ac, yn gyffredinol, yn perfformio'n dda yn erbyn yr amcanion cymdeithasol-economaidd, gydag effeithiau cadarnhaol hirdymor. Bydd datblygiadau'n cael eu tywys i aneddiadau presennol, fydd felly'n cynnal cymunedau lleol drwy gyflwyno datblygiadau newydd mewn lleoliadau lle mae'r gofyn mwyaf amdanynt. O ran perfformiad y polisi yn erbyn yr amcanion amgylcheddol, bydd union raddfa a maint unrhyw effaith yn dibynnu ar leoliad a math y datblygiadau mewn perthynas ag asedau amgylcheddol pwysig. Bydd yn bwysig i'r polisïau mwy manwl, a gynhwysir yn y Cynllun Adneuo, ymdrin ag effeithiau andwyol posib ar wahanol agweddau o'r amgylchedd a darparu mesurau lliniaru addas i negyddu neu leihau unrhyw effaith.				

ATODIAD 8: Arfarniad Cynaladwyedd o'r Polisiau Strategol

Polisi Strategol PS4 Datblygiad yng Nghefn Gwlad

Mewn ardaloedd a ddynodir yn Gefn Gwlad, bydd datblygiad yn cael ei gyfyngu i'r hyn sydd angen lleoliad gwledig ac sydd ar gyfer un neu fwy o'r canlynol:

1. amaethyddiaeth;
2. coedwigaeth;
3. cadw Adeiladau Rhestredig;
4. ailddefnyddio ac addasu adeiladau at ddibenion pwrpasol;
5. amddiffyn yr arfordir ac amddiffyn rhag llifogydd;
6. tai fforddiadwy yn unol â 'pholisi safle gwledig eithriedig' y CDLl ar y Cyd;
7. ymestyn adeiladau annedd a chodi rhai eraill yn eu lle;
8. estyniadau i fusnesau presennol;
9. safleoedd ar gyfer Sipsiwn a Theithwyr;
10. cynigion adeiladu newydd sy'n creu cyflogaeth lle mae cyfiawnhad penodol yn amgylcheddol neu o ran gweithredu;
11. gwasanaethau a chyfleusterau cymunedol sy'n bodloni angen lleol wedi'i brofi;
12. datblygiadau gan ymgymerwyr statudol neu ddarparwyr gwasanaethau cyhoeddus;
13. adloniant a thwristiaeth;
14. prosiectau ynni adnewyddadwy;
15. cludiant;
16. mwyngloddio;
17. cyfleusterau rheoli gwastraff, sydd wedi'u lleoli orau oddi wrth y canolfannau poblogaeth i leihau materion sy'n achosi poendod.

Amcan AC		Asesiad	Sylwebaeth (gan gynnwys natur gronnus, maint, amseriad, parhad yr effeithiau a nodir ac a ellir cildroi'r effeithiau ai peidio)	Argymhellion / Mesurau Lliniaru a Gwella
1	**Bioamrywiaeth**	+/-	Mae'r polisi'n anelu at gyfyngu datblygiad mewn ardaloedd sydd wedi eu dynodi'n gefn gwlad agored oni bai fod y datblygiad o fath penodol. Mae gan y polis y potensial i arwain at ddatblygiad yng nghefn gwald. lle ceir y potensial mwyaf am effeithiau ar fioamrywiaeth. Felly, mae posib i'r polisi gael effeithiau negyddol ar fioamrywiaeth oherwydd colli a darnio cynefinoedd gan ddatblygiadau ynghyd â lefelau cynyddol o aflonyddwch. Fodd bynnag, mae hyn yn ddibynnol ar weithredu cynigion unigol. Mae gwahanol fathau o ddatblygiad yn debygol o gael gwahanol	Bydd mesurau lliniaru a gwella yn y Cynllun Adneuo yn bwysig i ddiogelu asedau bioamrywiaeth pwysig yn Ardal y Cynllun. Byddai'r polisi'n well pe cynhwysir cafeat er mwyn sicrhau y diogelir nodweddion cymdeithasol, amgylcheddol ac economaidd yr ardal: Mewn ardaloedd a ddynodir yn Gefn Gwlad, **yn**

			fathau o effeithiau ar asedau bioamrywiaeth o werth. Bydd yr union effaith yn dibynnu ar nifer o ffactorau gan gynnwys math, graddfa a lleoliad y datblygiadau mewn perthynas ag asedau bioamrywiaeth. Yn ogystal, bydd natur unrhyw effaith bosib yn ddibynnol ar y derbynnydd h.y. sensitifrwydd cynefin neu rywogaeth benodol sydd yn debygol o gael eu heffeithio. Mae Polisi PS15 (Gwarchod a Gwella'r Amgylchedd Naturiol) yn ceisio diogelu bioamrywiaeth bwysig, gan gynnwys rhywogaethau a chynefinoedd a warchodir.	**amodol ar ei gapasiti amgylcheddol, cymdeithasol ac isadeiledd i ymdopi â newid**, bydd datblygiad yn cael ei gyfyngu i'r hyn sydd angen lleoliad gwledig ac sydd ar gyfer un neu fwy o'r canlynol
2	**Cymuned ac Iechyd**	**+**	Mae potensial am effaith gadarnhaol oherwydd bydd y polisi'n cyfrannu tuag at gynnal cymunedau lleol drwy ddarparu datblygiadau newydd mewn lleoliadau ble mae eu hangen fwyaf. Dylai cyfeirio swm cyfyngedig o ddatblygiadau i gefn gwlad leihau anghydraddoldebau cymdeithasol drwy hwyluso dosbarthiad mwy cyfartal o ddatblygiadau yn nhermau gofodol a all helpu i leihau allfudo pobl oed gwaith. Mae'n cyfrannu at y datblygiad cymdeithasol-economaidd a fydd yn gwella hyfywdra cymunedol. Fodd bynnag, bydd yn bwysig bod datblygiadau'n adlewyrchu cymeriad presennol yr ardaloedd.	Gweler yr addasiad a awgrymir yn Amcan 1 AC uchod.
3	**Newid Hinsawdd**	**+**	Gall y ddarpariaeth o gyfleoedd tai a chyflogaeth yng nghefn gwald helpu i leihau'r angen i gymunedau gwledig i deithio. Mae gan hyn y potensial i gael effaith bositif ar newid hinsawdd drwy leihau allyriadau nwyon tŷ gwydr o drafnidiaeth. Mae'r polisi hefyd yn hwyluso datblygiad prosiectau ynni adnewyddol sydd hefyd â'r potensial i gael effaith bositif ar newid hinsawdd.	Dim
4	**Yr Iaith Gymraeg**	**+**	Gan fod y Polisi hwn yn caniatáu datblygiadau mewn ardaloedd gwledig, bydd yn gymorth i gefnogi bywiogrwydd cymunedol drwy ddarparu cyfleusterau tai yn lleol, ble mae'r gofyn amdanynt. Yn ei dro, dylai hyn helpu i gadw'r boblogaeth a chan hynny hyrwyddo defnydd o'r iaith Gymraeg. Gweler Asesiad Effaith Ieithyddol am fwy o fanylion.	Dylai polisïau manwl fod yn gymorth i gefnogi hyfywdra cymunedol e.e. drwy ddarparu tai i bobl leol fel y cedwir y boblogaeth sy'n siarad Cymraeg.
5	**Treftadaeth/diwylliant**	**+/-**	Mae'r polisi, yn uniongyrchol, yn hwyluso datblygiadau sy'n anelu at gadw adeiladau rhestredig. Ar y llaw arall, bydd union effaith y datblygiadau ar dreftadaeth ac asedau diwylliannol yn dibynnu ar eu	Dylai polisïau manwl yn y Cynllun hyrwyddo mesurau lliniaru gan sicrhau dylunio o ansawdd da sy'n parchu golygfeydd presennol er mwyn osgoi ardrawiadau

ATODIAD 8: Arfarniad Cynaladwyedd o'r Polisiau Strategol

			lleoliad mewn perthynas ag asedau hanesyddol a graddfa'r datblygiadau arfaethedig.	sylweddol ar asedau diwylliannol a hanesyddol. Gweler yr addasiad a awgrymir yn Amcan 1 AC uchod.
6	**Economi a chyflogaeth**	**++**	Bydd hwyluso amrediad o gyfleoedd cyflogaeth yn gymorth i gefnogi pentrefi a chymunedau gwledig mwy hunangynhaliol gan ddarparu mynediad i swyddi heb yr angen i deithio ymhellach. Potensial am effeithiau positif hir-dymor. Fodd bynnag, dylid cadw mewn cof mai oherwydd natur wasgaredig y datblygiad gallai'r cyfleoedd cyflogaeth a ddaw yn sgil hyn fod mewn safleoedd nad ydynt yn hygyrch i rai carfannau o'r boblogaeth.	Dylai polisïau manwl sicrhau bod tir a ddyrennir er dibenion cyflogaeth mewn lleoliadau hygyrch ac yn cael eu gwasanaethu gan rwydwaith cludiant cynaliadwy effeithiol.
7	**Tai fforddiadwy**	**++**	Mae'r polisi, yn uniongyrchol, yn hwyluso'r ddarpariaeth o dai fforddiadwy a ddylai ddiwallu anghenion y boblogaeth mewn ardaloedd gwledig. Bydd y ddarpariaeth dai yn cael ei rheoli a'i chyfyngu i ofynion cymunedau penodol drwy gyfrwng y polisi 'safle gwledig eithriedig'. Potensial am effeithiau cadarnhaol hirdymor.	Dim
8	**Tirwedd a threfwedd**	**+/-**	O bosib, gallai rhai math o ddatblygiad, a hwylusir gan y polisi, gael effaith andwyol ar y dirwedd a'r drefwedd yn sgil natur a graddfa'r datblygiadau hynny e.e. mwyngloddio. Fodd bynnag, bydd yr effaith gyffredinol yn dibynnu ar y math o ddatblygiad mewn perthynas â gwerth y dirwedd, a pha mor dda mae'r datblygiad wedi cael ei ddylunio fel nad yw'n effeithio'n andwyol ar yr adnodd hwn.	Dylai Polisi PS15 gyfrannu a ddiogelu asedau o'r fath.
9	**Tiroedd, mwynau, gwastraff**	**+/-**	Gallai caniatau ddatblygiadau yng nghefn gwlad, fel yr hwylusir gan y Polisi hwn, arwain at lai o safleoedd tir glas a thiroedd amaethyddol da yn cael eu colli, yn dibynnu ar raddfa a lleoliad y datblygiadau. Mae'r polisi hefyd, yn uniongyrchol, yn hwyluso'r datblygiad o gyfleusterau rheoli gwastraff.	Dylai Polisi PS15 gyfrannu a ddiogelu asedau o'r fath.
10	**Trafnidiaeth a Mynediad**	**+**	Byddai natur wasgaredig datblygiadau mewn ardaloedd gwledig yn gwella mynediad i rai cymunedau gwledig gan y byddai peth datblygiad yn cael ei dywys yma. Mae'r polisi hefyd, yn uniongyrchol, yn hwyluso datblygiadau trafnidiaeth yng nghefn gwlad. Potensial am effeithiau positif hir dymor.	Dim

ATODIAD 8: Arfarniad Cynaladwyedd o'r Polisiau Strategol

11	**Perygl dŵr a llifogydd**	**+/-**	Mae potensial effeithiau datblygiadau yn dibynnol ar leoliad y safleoedd a'r ddarpariaeth o isadeiledd addas er mwyn osgoi ardrawiadau. Mae natur a maint penodol yr effaith yn dibynnu ar leoliad y datblygiadau mewn perthynas ag adnoddau dŵr (e.e. afonydd) ac ardaloedd sy'n dueddol o gael llifogydd, y gallu i ddal dŵr ar hyn o bryd a pha mor addas yw'r isadeiledd dŵr gwastraff i dderbyn twf. Ar nodyn cadarnhaol, mae'r Polisi, yn uniongyrchol, yn hwyluso datblygiadau i amddiffyn yr arfordir ac i amddiffyn rhag llifogydd.	Dylai polisïau manwl hyrwyddo effeithiolrwydd dŵr a mesurau addasu mewn datblygiadau newydd er mwyn mynd i'r afael ag effeithiau newid hinsawdd (e.e. SUDS). Mae polisi PS1 (Datblygiad Cynaladwy) gyfrannu at ddiogelu adnoddau dŵr a rheoli peryg llifogydd.
Crynodeb				
Dylai arwain datblygiadau i gefn gwlad gael effeithiau cadarnhaol ar gyfer yr amcanion AC sy'n berthnasol i gymunedau gwledig a'r economi wledig drwy leihau angyhydraddoldebau cymdeithasol a gwella mynediad at dai a chyflogaeth yn ogystal â gwasanaethau a chyfleusterau. Mae gan y ddarpariaeth o dai, cyflogaeth a gwasanaethau yng nghefn gwlad y potensial i leihau'r angen i gymunedau gwledig i deithio. Mae gan hyn y potensial i gael effeithiau positif ar yr amcanion AC sy'n berthnasol i gymunedau, trafnidiaeth a newid hinsawdd. O ran perfformiad y polisi yn erbyn yr amcanion amgylcheddol, bydd union raddfa a maint unrhyw ardrawiadau yn dibynnu ar leoliad a math y datblygiad mewn perthynas ag asedau amgylcheddol pwysig. Yn gyffredinol, mae gan gefn gwlad fwy o werth yn nhermau amgylcheddol o'i gymharu ag aneddiadau a chanolfannau sefydledig. Mae asedau o'r fath yn cynnwys nodweddion tirwedd a bioamrywiaeth pwysig. Bydd yn bwysig i'r polisïau mwy manwl, a gynhwysir yn y Cynllun Adneuo, ymdrin ag ardrawiadau andwyol posib ar wahanol agweddau o'r amgylchedd a darparu dulliau lliniaru addas i isafu ardrawiadau posib.			

ATODIAD 8: Arfarniad Cynaladwyedd o'r Polisiau Strategol

Polisi Strategol PS5 Isadeiledd a Chyfraniadau gan Ddatblygwyr

Bydd y Cynghorau'n gweithio gyda phartneriaid i ddatblygu isadeiledd, gwasanaethau a chyfleusterau cymunedol er mwyn gwella cynaliadwyedd ein cymunedau.

Bydd y Cynghorau'n disgwyl i ddatblygiadau newydd sicrhau darpariaeth ddigonol o isadeiledd hanfodol i wneud y datblygiadau'n dderbyniol, unai drwy amod neu drwy rwymedigaeth cynllunio. Efallai bydd gofyn cael rhwymedigaethau cynllunio ar gyfer taliadau cynnal er mwyn talu am gostau cychwynnol gwasanaethau a chyfleusterau ac i ddigolledu cymunedau am golled neu ddifrod a achosir gan ddatblygiadau.

Lle na ellir darparu'r isadeiledd hanfodol ar y safle ("mewn ffyrdd eraill"/"*in kind*"), gofynnir am gyfraniadau ariannol o fewn cyfyngiadau deddfwriaethol, i gael buddsoddiad hanfodol oddi ar y safle. Os yw effaith y datblygiadau'n gronnus, gellir cronni'r cyfraniadau ariannol er mwyn lliniaru'r effaith gronnus.

Mae'r isadeiledd, gwasanaethau a chyfleusterau cymunedol y gellid gofyn amdanynt fel a ganlyn, ond nid yw'r rhestr hon yn cynnwys popeth:

<u>Isadeiledd ffisegol</u>

- Rhwydwaith cludiant cynaliadwy (gan gynnwys cludiant cyhoeddus, llwybrau cyhoeddus, llwybrau beicio)
- Mannau Parcio
- Isadeiledd Draenio
- Rheoli perygl llifogydd
- Rheoli gwastraff yn gynaliadwy
- Rheoli dŵr yn gynaliadwy
- Rhwydwaith band-eang a ffôn symudol
- Isadeiledd ynni carbon isel ac ynni adnewyddol

<u>Isadeiledd cymdeithasol</u>

- Tai fforddiadwy, gan gynnwys angen lleol
- Llecynnau agored cyhoeddus, cyfleusterau hamdden a chwarae
- Darpariaeth addysgol (gan gynnwys hyfforddiant yn yr iaith Gymraeg i ddysgwyr)

ATODIAD 8: Arfarniad Cynaladwyedd o'r Polisiau Strategol

- Cyfleusterau cymunedol (gan gynnwys iechyd, llyfrgelloedd, canolfannau crefyddol)
- Mynwentydd
- Mentrau cyflogaeth a hyfforddiant lleol

Isadeiledd gwyrdd/glas

- Mesurau cadwraeth natur a lliniaru effeithiau, e.e. cynlluniau bioamrywiaeth
- Gwelliannau i'r rhwydwaith bresennol o isadeiledd gwyrdd/glas
- Gwelliannau amgylcheddol
- Cylch cyhoeddus

Mae'r Cyngor yn ymchwilio i'r posibilrwydd o gyflwyno Ardoll Isadeiledd Cymunedol (CIL), gan roi sylw i effaith hynny ar hyfywdra datblygiad. Bydd y CIL yn destun proses a dogfennau ar wahân i'r CDLl ar y Cyd.

	Amcan AC	Asesiad	Sylwebaeth (gan gynnwys natur gronnus, maint, amseriad, parhad yr effeithiau a nodir ac a ellir cildroi'r effeithiau ai peidio)	Argymhellion / Mesurau Lliniaru a Gwella
1	**Bioamrywiaeth**	**+/-**	Yng nghyd-destun y polisi hwn, mae isadeiledd yn cynnwys isadeiledd gwyrdd a mesurau ar gyfer gwarchod natur a ddylai wella bioamrywiaeth yn yr hirdymor. Fodd bynnag, gall unrhyw ddatblygiad gael effeithiau andwyol ar fioamrywiaeth a bydd yn bwysig cynnwys mesurau lliniaru manwl yn y Cynllun Adneuo. Dylai Polisi PS15 liniaru unrhyw effaith negyddol ar y lefel strategol hon.	Gellid cryfhau'r Polisi drwy gynnwys "**Cynlluniau bioamrywiaeth**" yn y rhestr o isadeiledd gwyrdd posib y gellid gofyn amdanynt. Awgrymir hefyd y dylai'r rhestr o gyfleusterau isadeiledd fod yn berthnasol â diogelu a gwella gwasanaethau ecosystem. Isadeiledd Gwyrdd **a gwasanaethau ecosystem**
2	**Cymuned ac Iechyd**	**++**	Yng nghyd-destun y polisi, mae isadeiledd yn cynnwys cyfleusterau cymunedol, gwasanaethau iechyd, mannau agored, cyfleusterau hamdden a chwarae a ddylai gynorthwyo i wella iechyd a lles trigolion a chyflawni effeithiau cadarnhaol yn erbyn yr amcan hwn. Effaith gadarnhaol fawr.	Dylai gwasanaethau lleol fod yn eu lle ers dyddiau cynnar datblygiadau newydd er mwyn cynorthwyo trigolion newydd cyn gynted â phosib.
3	**Newid Hinsawdd**	**+**	Yng nghyd-destun y polisi, mae isadeiledd yn cynnwys cyfleusterau cludiant cynaliadwy a ddylai gynorthwyo i wella ansawdd aer ar lefel lleol. Dylai hyn hefyd arwain at fuddion hirdymor ar gyfer newid	Gellid cryfhau'r polisi drwy bwysleisio'r angen am isadeiledd a gwasanaethau cludiant cynaliadwy:

			hinsawdd. Yn ogystal, dylai isadeiledd gwyrdd gynorthwyo i wella ansawdd aer. Gall datblygu cyfleusterau cymunedol ble mae'r gofyn amdanynt gynorthwyo i leihau'r ddibyniaeth ar geir preifat ar gyfer tripiau byr, a allai hefyd wella ansawdd aer. Mae'r polisi hefyd yn hwyluso datblygiadau ynni adnewyddol a datblygiadau carbon isel.	• ~~Symudiadau traffig~~ **Isadeiledd Cludiant Cynaliadwy**
4	**Yr Iaith Gymraeg**	**+**	Gan fod y polisi'n amodi'r ddarpariaeth o gyfleusterau addysgol ac eraill, gallai hyn gefnogi a gwella'r defnydd o'r iaith Gymraeg ynghyd â chadw'r boblogaeth bresennol sy'n siarad Cymraeg yn eu cymunedau, a chael effaith gadarnhaol.	Dim
5	**Treftadaeth/diwylliant**	**+/-**	Gall isadeiledd newydd, gan gynnwys adeiladau newydd, gynorthwyo i wella'r amgylchedd adeiledig a hanesyddol. Fodd bynnag, mae llawer yn ddibynnol ar ddyluniad yr adeiladau newydd. Dylai unrhyw ddatblygiadau isadeiledd newydd wella a chyd-fynd â'r amgylchedd adeiledig presennol. Er hynny, gallai darparu isadeiledd newydd uwchben ac islaw datblygiadau ar y ddaear darfu ar archaeoleg.	Dylai polisïau manwl yn y Cynllun ddiogelu asedau diwylliannol a threftadaeth bwysig, gan gynnwys archaeoleg.
6	**Economi a chyflogaeth**	**+**	Mae'r polisi hefyd, yn benodol, yn hwyluso datblygiadau mentrau cyflogaeth a hyfforddiant lleol. Yn ogystal, mae'n gofyn am ddarpariaeth o gyfleusterau addysgol i fod yn rhan o ddatblygiadau newydd priodol a ddylai gyflawni effeithiau cadarnhaol yn erbyn yr amcan hwn.	Dim
7	**Tai fforddiadwy**	**+**	Hwylusir yr angen am dai fforddiadwy gan y polisi a ddylai gael effeithiau buddiol ar yr amcan hwn. Fodd bynnag, nid yw'n glir a fydd hyn yn cael ei gyflawni i ddiwallu'r angen lleol am dai fforddiadwy newydd.	Byddai'r Polisi'n cael ei gryfhau drwy amodi'r angen am dai ar gyfer anghenion lleol. • Tai fforddiadwy, **yn cynnwys ar gyfer anghenion lleol**
8	**Tirwedd a threfwedd**	**+/-**	Dylai'r ddarpariaeth o isadeiledd gwyrdd drwy'r polisi hwn, gan gynnwys mannau agored, gefnogi ac amddiffyn elfennau'r dirwedd. Fodd bynnag, o ran datblygiadau isadeiledd eraill, bydd llawer yn	Dylai polisïau manwl sicrhau bod datblygiadau newydd wedi'u hintegreiddio'n briodol a sensitif gyda chymeriad y dirwedd a'r drefwedd yn ardal y cynllun.

ATODIAD 8: Arfarniad Cynaladwyedd o'r Polisiau Strategol

			dibynnu ar ddyluniad yr adeiladau newydd. Dylai unrhyw ddatblygiadau isadeiledd newydd wella a chyd-fynd â nodweddion y dirwedd a'r drefwedd bresennol.	
9	**Tiroedd, mwynau, gwastraff**	**+/-**	Gallai isadeiledd newydd arwain at ddiraddiad tir a phridd. Bydd hyn yn ddibynnol ar weithredu polisïau eraill. Fodd bynnag, mae'r polisi'n hwyluso'r datblygiad o isadeiledd rheoli gwastraff.	Gellir gwella'r Polisi ymhellach drwy fynnu isadeiledd rheoli gwastraff cynaliadwy. • Rheoli gwastraff **yn gynaliadwy**
10	**Trafnidiaeth a Mynediad**	**+**	Yng nghyd-destun y polisi, mae isadeiledd yn cynnwys cludiant cyhoeddus, llwybrau beicio a llwybrau troed. Felly, dylai'r polisi gynorthwyo i gyflawni datblygiadau hygyrch a lleihad yn yr angen i deithio drwy ddulliau cludiant preifat. Yn ogystal, dylai'r polisi alluogi gwell hygyrchedd i gefn gwlad drwy ddarparu isadeiledd newydd. Effaith gadarnhaol ar gludiant.	Dim
11	**Perygl dŵr a llifogydd**	**+/-**	Yng nghyd-destun y polisi, mae isadeiledd yn cynnwys isadeiledd draenio ac isadeiledd sy'n gysylltiedig â rheoli perygl llifogydd sydd yn hanfodol wrth gynnal neu wella ansawdd dŵr a lleihau'r perygl o lifogydd. Fodd bynnag, bydd unrhyw ddatblygiad yn cynyddu lefel y galw am gyflenwad dŵr a'r garthffosiaeth a gall datblygiadau mewn aneddiadau presennol roi ardaloedd sydd mewn perygl o lifogydd mewn perygl cynyddol.	Gellid cryfhau'r Polisi drwy alw am **gynlluniau rheoli dŵr cynaliadwy** yn y rhestr o isadeiledd corfforol.
Crynodeb				
Mae darparu isadeiledd, gwasanaethau a chyfleusterau cymunedol addas yn bwysig i gynnal a mwyhau bywiogrwydd cymunedol ynghyd â gwella iechyd a lles. Mae asesiad o'r Polisi hwn wedi dangos ei fod wedi perfformio'n gadarnhaol yn erbyn y mwyafrif o amcanion AC. Mae'r polisi'n hwyluso'r datblygiad o isadeiledd digonol a fydd o fudd i gymunedau drwy ddarparu, er enghraifft, dulliau cludiant digonol, tai fforddiadwy a chyfleoedd cyflogaeth a hyfforddiant. Fodd bynnag, mae'r asesiad wedi dangos bod datblygiad yn gallu effeithio'n andwyol ar asedau amgylcheddol a diwylliannol/treftadaeth, a bydd angen lliniaru effeithiau drwy ddarparu polisïau manwl yn y Cynllun Adneuo. Bydd hefyd yn bwysig i'r Cynllun Adneuo gynnwys mwy o fanylion ar fathau penodol o isadeiledd, ynghyd â sut y byddant yn cael eu cyflwyno'n raddol i ddatblygiad.				

ATODIAD 8: Arfarniad Cynaladwyedd o'r Polisiau Strategol

Polisi Strategol PS6 – Cynigion am brosiectau isadeiledd mawr

Yn rhinwedd eu swydd fel yr awdurdod sy'n caniatáu datblygiad cysylltiol neu fel rhan o broses ymgynghori ar geisiadau a wneir i gyrff eraill, o fewn cyd-destun datganiadau polisi cenedlaethol a pholisi cynllunio cenedlaethol, bydd y Cynghorau'n sicrhau bod y datblygiad yn cyfrannu'n gadarnhaol tuag at gyflawni'r weledigaeth a'r amcanion strategol a geir yn rhan 6 y ddogfen hon ac yn strategaeth ddatblygu'r Cynllun. Wrth wneud hyn, rhoddir ystyriaeth i natur, graddfa, amrediad ac effaith posib unrhyw ddatblygiad.

Bydd y Cynghorau felly'n anelu i sicrhau cydymffurfiad â'r hyn a ganlyn, cyn belled bod hynny'n briodol neu'n berthnasol:

1. Bydd y datblygiad a'r isadeiledd cysylltiol/ategol, gan gynnwys unrhyw gynigion am lety, cyfleusterau addysg a hyfforddiant, cyflogaeth, cadwyni cyflenwi ac isadeiledd trafnidiaeth, cymuned, amgylcheddol a gwyrdd yn cyfrannu at gydbwysedd o allbynnau cadarnhaol i gymunedau lleol, ymwelwyr ac i'r amgylchedd;
2. Y cyflwynir asesiad o sut y bu i'r gwaith o ystyried opsiynau amgen ddylanwadu ar y bwriad;
3. Y darperir asesiad cynhwysfawr o effeithiau amgylcheddol (tirwedd, adeiledig, hanesyddol a naturiol), cymdeithasol (gan gynnwys iechyd ac amwynder), ieithyddol a diwylliannol, trafnidiaeth ac economaidd y cynnig (boed hwy'n gadarnhaol, negyddol neu'n gronnus) yn ystod y cyfnodau adeiladu, gweithredu, digomisiynu ac adfer (os yn berthnasol), yn ogystal â mesurau i'w cyflawni (os yn briodol) i osgoi, lleihau, lleddfu a/neu wneud iawn am y niwed a berir;
4. Darparu cyfraniadau i'r Cyngor, neu sefydliad priodol arall y cytunir arno, i wneud iawn am unrhyw effeithiau andwyol a niwed a berir gan y prosiect drwy ymgysylltu'n effeithiol â'r cymunedau lleol a'r Cyngor yn ystod y cyfnod cyn gwneud cais. Yr amcan yw adnabod mesurau, prosiectau a gwasanaethau i wella lles a chynaliadwyedd tymor hir y cymunedau a gaiff eu heffeithio;
5. I gydnabod y baich a'r aflonyddwch a ysgwyddir gan gymuned sy'n lletya prosiect isadeiledd o bwys cenedlaethol neu ranbarthol; gall y Cyngor ofyn am ddarpariaeth o becynnau priodol o fuddion cymunedol gan y datblygwr i wneud iawn ac i ddigolledu'r gymuned am y baich a gafwyd wrth letya'r prosiect;
6. Manteisir i'r eithaf ar fuddion economaidd a chymunedol pan fo hynny'n ddichonadwy, drwy ddod i gytundeb â'r Cyngor ar strategaethau ar gyfer caffael, cyflogaeth, addysg, hyfforddiant a recriwtio a hynny yn gynnar yn y gwaith o ddatblygu'r prosiect;
7. Diwallu gofynion darpariaethau deddfwriaethol Rheoliadau Cynefinoedd 2010;
8. Darparu mesurau amddiffyn rhag llifogydd i reoli risg llifogydd, ac i ddarparu gwelliannau yn y gymdogaeth pan fo hynny'n ddichonadwy. Darparu asesiad o effeithiau rhagweladwy'r cynnig ar yr amgylchedd morol a daearol a chyflawni mesurau i reoli a lleihau unrhyw niwed a berir.

Er mwyn cael digon o wybodaeth i asesu effeithiau'r cynigion, gall y Cyngor ofyn am baratoi cynlluniau cyflwyno neu reoli i nodi'r mesurau hyn er mwyn gwneud y mwyaf o'r buddion ac i leddfu a/neu ddigolledu am effeithiau, pan fo polisi cenedlaethol neu leol yn cyfiawnhau hynny. Dylai'r cynlluniau hyn nodi'r

amserlen gyflawni a'r systemau a'r adnoddau a ddefnyddir i weithredu'r mesurau arfaethedig.				
Amcan AC		**Asesiad**	**Sylwebaeth (gan gynnwys natur gronnus, maint, amseriad, parhad yr effeithiau a nodir ac a ellir cildroi'r effeithiau ai peidio)**	**Argymhellion / Mesurau Lliniaru a Gwella**
1	**Bioamrywiaeth**	**+/-**	Mae'n bosib y gall prosiectau isadeiledd mawr gael effaith negyddol ar fioamrywiaeth; fodd bynnag, mae hyn yn ddibynnol ar fath, graddfa a lleoliad y cynigion unigol.	Dylai'r polisiau manwl gynnwys mesurau lliniaru priodol i negyddu unrhyw effeithiau posib ar fioamrywiaeth. Bydd angen cwblhau amrywiaeth o asesiadau amgylcheddol ecolegol ac ehangach i sicrhau na chaiff yr amgylchedd naturiol ei effeithio'n sylweddol.
2	**Cymuned ac Iechyd**	**+**	Gallai'r polisi hwn gael effaith gadarnhaol ar yr amcan hwn. Mae'n hwyluso'n uniongyrchol y gwaith o ddatblygu isadeiledd cymuned a dylai hyn effeithio'n gadarnhaol ar fywiogrwydd cymuned ac felly hefyd ar iechyd a lles. Bydd gwelliannau i'r isadeiledd yn gwneud cymunedau'n le gwell i fyw ac felly'n helpu i gadw'r boblogaeth bresennol. Mae'r Polisi hefyd yn nodi pwysigrwydd ymgysylltu'n effeithiol gyda'r cymunedau lleol o ran datblygu prosiectau isadeiledd newydd, yn ogystal â'r gofyn i'r datblygwr ddarparu buddion cymunedol priodol er mwyn digolledu'r gymuned am y baich a gafwyd o letya'r prosiect. Yn gyffredinol felly, dylai'r polisi hwn negyddu unrhyw effeithiau negyddol ar ddatblygiadau o'r fath a chael effaith gadarnhaol ar yr amcan hwn.	Dim
3	**Newid Hinsawdd**	**+/-**	Mae union effaith y Polisi ar yr amcan hwn yn aneglur ar y lefel strategol hon ac mae'n llwyr ddibynnol ar y prosiectau arfaethedig. Bydd prosiectau isadeiledd sy'n cynyddu lefel yr isadeiledd gwyrdd, er enghraifft, yn effeithio'n gadarnhaol ar ansawdd aer ac ar newid hinsawdd yn yr hirdymor, tra bod prosiectau megis ffyrdd newydd efallai'n cynyddu lefelau llygredd yn yr aer ac felly'n cael effaith negyddol ar yr amcan.	Dim
4	**Yr Iaith Gymraeg**	**0**	Ni nodwyd unrhyw effeithiau arwyddocaol.	Dim
5	**Treftadaeth/diwylliant**	**+/-**	Bydd yr union effaith ar yr amcan hwn yn dibynnu ar fath, graddfa a lleoliad datblygiadau mewn perthynas ag asedau treftadaeth a diwylliant.	Gellid cryfhau'r polisi drwy gyfeirio at yr angen i asesu unrhyw effaith posib ar yr amgylchedd hanesyddol ym mhwynt 3:

ATODIAD 8: Arfarniad Cynaladwyedd o'r Polisiau Strategol

				3. Y darperir asesiad cynhwysfawr o effeithiau amgylcheddol (tirwedd, adeiledig, **hanesyddol** a naturiol), cymdeithasol (gan gynnwys iechyd ac amwynder), ieithyddol a diwylliannol, trafnidiaeth ac economaidd y cynnig (boed hwy'n gadarnhaol, negyddol neu'n gronnus)...
6	**Economi a chyflogaeth**	**+**	Gall cynlluniau isadeiledd newydd sydd ar raddfa fawr effeithio'n gadarnhaol ar yr economi yn Ardal y Cynllun e.e. drwy hwyluso gwell mynediad i ganolfannau manwerthu, drwy ddarparu'r isadeiledd angenrheidiol i ddatblygu safleoedd cyflogaeth newydd ac ati. Mae'r polisi'n hwyluso datblygu prosiectau isadeiledd yn benodol a fydd yn gwella'r economi ac o fudd iddo. Mae hyn hefyd yn sicrhau bod effeithiau posib prosiectau isadeiledd ar yr economi yn cael eu hasesu a'u lliniaru.	Dim
7	**Tai fforddiadwy**	**+**	Gall prosiectau isadeiledd mawr newydd hwyluso datblygiadau tai newydd yn uniongyrchol drwy ddarparu'r isadeiledd angenrheidiol i gefnogi datblygiadau o'r fath e.e. trydan, gwell mynediad o ffyrdd newydd ac ati.	Dim
8	**Tirwedd a threfwedd**	**+/-**	Mae'n bosib y gall prosiectau isadeiledd mawr gael effaith sylweddol ar y dirwedd; fodd bynnag, mae graddfa a maint yr effaith yn ddibynnol ar sut y gweithredir cynigion unigol. Noda'r polisi'n glir y bydd angen asesiad i leddfu unrhyw effaith bosib ar y dirwedd ac i leihau, lliniaru a/neu wneud iawn am y niwed a berir.	Dim
9	**Tiroedd, mwynau, gwastraff**	**+/-**	Gall isadeiledd newydd arwain at ddiraddio tir a phridd. Bydd hyn yn ddibynnol ar weithredu polisïau eraill.	Dim
10	**Trafnidiaeth a Mynediad**	**+**	Bydd prosiectau isadeiledd megis ffyrdd a rhwydweithiau a chysylltiadau cludiant cynaliadwy yn gwella hygyrchedd o fewn Ardal y Cynllun ac o ganlyniad yn cael effaith gadarnhaol ar yr amcan hwn.	Dim
11	**Perygl dŵr a llifogydd**	**+/-**	Gall datblygiadau isadeiledd ar raddfa fawr effeithio'n negyddol ar yr amgylchedd dŵr gan waethygu problemau llifogydd. Bydd graddfa a maint unrhyw effeithiau yn dibynnu ar fath a lleoliad y prosiect. Er enghraifft, gall isadeiledd ffyrdd newydd gynyddu'r nifer o arwynebau anhydraidd, gan arwain at fwy o ddŵr ffo all beri llifogydd lleol a llygredd dŵr. Fodd bynnag, mae'r polisi'n cynnwys y gofyniad i ddarparu mesurau amddiffyn rhag	Dim

ATODIAD 8: Arfarniad Cynaladwyedd o'r Polisiau Strategol

			llifogydd i reoli risg llifogydd, ac i ddarparu gwelliannau yn y gymdogaeth pan fo hynny'n ddichonadwy.	

Crynodeb

Mae pob math o isadeiledd, gan gynnwys cludiant, cymuned, gwyrdd ac addysg yn angenrheidiol i greu lleoedd cynaliadwy. Dylai'r polisi hwn helpu i gyflawni'r mathau priodol o isadeiledd er mwyn hwyluso mathau eraill o ddatblygiad e.e. tai. Mae'r effeithiau posib ar amcanion AC sy'n ymwneud â bioamrywiaeth, treftadaeth, y dirwedd a'r amgylchedd dŵr yn ansicr gan fod hyn yn dibynnu ar fath, graddfa a lleoliad y cynigion unigol. Dylai polisïau mwy manwl y Cynllun Adneuo gynnwys mwy o fanylion ynghylch mathau penodol o isadeiledd, gan gynnwys sut y byddant yn cael eu hymgorffori i'r datblygiad newydd.

ATODIAD 8: Arfarniad Cynaladwyedd o'r Polisiau Strategol

Polisi Strategol PS7 Datblygiad yn ymwneud â niwclear yn yr Wylfa

Yn ei rôl naill ai fel yr awdurdod penderfynu ar gyfer datblygiad cysylltiedig, neu fel un i ymgynghori ag ef ar gyfer ceisiadau i gyrff eraill, ac o fewn darpariaethau polisi cenedlaethol, bydd y Cyngor, wrth asesu ac ymateb i gynigion sy'n dod yn amlwg ar gyfer datblygiad yn ymwneud â niwclear, yn cynnwys beth sy'n gysylltiedig gyda neu'n ategol at yr orsaf bŵer niwclear bresennol neu Orsaf Bŵer Niwclear Adeiladu Newydd yr Wylfa, yn ceisio sicrhau cydymffurfiaeth, lle bo'n briodol neu'n berthnasol, gyda'r pwyntiau a ganlyn:

1. Dylai unrhyw bolisïau perthnasol sydd wedi'u cynnwys yn y Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd, ac unrhyw ganllawiau cynllunio, fod yn siapio'r agwedd tuag at ddatblygu cynigion ar gyfer datblygiad yn ymwneud â niwclear ac unrhyw ddatblygiad neu isadeiledd cysylltiedig; a hefyd
2. Er mwyn cael cyn lleied o ardrawiad ag y bo modd a chymaint ag y bo modd o ailddefnyddio'r cyfleusterau a deunyddiau sy'n bodoli'n barod, bod cyfleoedd wedi cael eu cymryd lle bo'n ymarferol i integreiddio gofynion adeiladu niwclear newydd yn yr Wylfa gyda'r bwriad i ddadgomisiynu'r orsaf bŵer bresennol; a hefyd
3. Bydd cynigion priffyrdd a chludiant ar gyfer adeiladu niwclear newydd yn yr Wylfa'n rhan o gynllun cludiant a logisteg cadarn sy'n ystyried Polisi Strategol PS 22 ac yn lleihau'r effeithiau niweidiol o ran cludiant i lefel sy'n dderbyniol, yn cynnwys y rhai'n codi yn ystod y cyfnodau adeiladu, gweithredu a dadgomisiynu ac adfer. Dylai cynigion, lle bo'n ymarferol, wneud cyfraniad cadarnhaol tuag at amcanion polisi cludiant yn yr ardal, a chynnwys atebion aml-foddol a buddsoddiad sy'n annog teithio gyda chludiant cyhoeddus, cerdded a beicio; a hefyd
4. Dylai gofynion gweithwyr adeiladu gael eu hateb mewn ffordd sy'n lleihau gymaint ag y bo modd yr effaith ar y farchnad dai leol i lawr i lefel sy'n dderbyniol, yn cynnwys gallu rhai ar incwm isel i gael mynediad i'r sector rhentu preifat, tai fforddiadwy neu wasanaethau tai eraill, neu na fydd yn arwain at effeithiau economaidd, cymdeithasol ieithyddol neu amgylcheddol niweidiol; a hefyd
5. Dylid ystyried ffurfiau etifeddiaeth o ddefnyddio, a'r ystyriaeth honno ddarparu gwybodaeth ar gyfer lleoliad a dyluniad datblygiad cysylltiedig, fel bod buddsoddi mewn elfennau fel isadeiledd, adeiladau, gwaith ecolegol a thirlun yn dod â buddion tymor hir. Lle bo'n briodol, dylai cynlluniau darparu ar gyfer ffyrdd etifeddiaeth o ddefnyddio gael eu cytuno yn ystod y cyfnod cyn gwneud cais, a'r cynlluniau hynny ddarparu gwybodaeth ar gyfer y ffordd o weithredu tuag at ddyluniad a chynllun y safleoedd datblygu cysylltiedig, yn ogystal â fframio cytundeb Adran 106 a/neu gytundebau eraill a thaliadau Ardoll Isadeiledd Cymunedol (os yn gymwys); a hefyd
6. Dylai sut mae'r cynllun yn cael ei gynllunio a'i ddyluniad a graddfa'r isadeiledd gwyrdd arfaethedig osgoi, lleihau, lleddfu neu wneud iawn am ardrawiadau ar olygfa, tirwedd ac ecoleg yr ardal leol ac ehangach, yn ogystal ag ar agweddau diwylliannol a hanesyddol y dirwedd, yn y tymor byr a'r tymor hirach. Bydd disgwyl i gynigion fod yn gymesur gyda graddfa'r datblygiad, a maint ei ardrawiad; a hefyd
7. Dylai'r Cyngor gytuno yn gynnar yn ystod datblygiad y prosiect ar ddarparu strategaethau a chynlluniau darparu ar gyfer caffael, cyflogaeth, addysg, hyfforddiant a recriwtio, gyda'r amcan o gael gymaint ag y bo modd o gyfleoedd cyflogaeth, busnes a hyfforddiant ar gyfer y cymunedau lleol, yn y tymor byr a'r tymor hirach; a hefyd
8. Lle bydd isadeiledd cymunedol yn cael ei ddarparu ar gyfer gweithwyr adeiladu, er enghraifft cyfleusterau parcio a theithio, siopau, gofal iechyd a chwaraeon a hamdden, lle bo'n ymarferol dylai'r rheiny gael eu lleoli a'u dylunio fel eu bod ar gael i'r gymuned eu defnyddio yn ystod y cyfnod adeiladu ac, ymhen amser, lle bo'n briodol, i wasanaethau defnydd etifeddiaeth. Lle bydd ardrawiadau neu alwadau ychwanegol yn digwydd ar gyfleusterau sy'n

bodoli'n barod, bydd y Cyngor yn ceisio cael cyfraniadau priodol ar gyfer cyfleusterau oddi ar y safle; a hefyd

9. Dylai cynigion gynnwys mesurau priodol i hyrwyddo cydlyniad cymunedol a diogelwch cymunedol; a hefyd

10. Dylai'r baich a'r tarfu at y gymuned oherwydd ei bod yn lleoliad i brosiect mawr cenedlaethol neu ranbarthol yn ymwneud gyda'r diwydiant niwclear gael ei gydnabod; a bydd ymgais i gael y datblygwr i wirfoddoli i ddarparu pecynnau priodol o fuddion i'r gymuned er mwyn gwrthbwyso a digolledu'r gymuned am y baich a'r tarfu sy'n digwydd trwy fod yn lleoliad i'r prosiect.

11. Byddai angen i unrhyw gynnig (tu allan i Orchymyn Caniatâd Datblygu) ar gyfer trin, storio neu gael gwared â Gwastraff Lefel Isel Iawn, Lefel Isel neu Lefel Canolig neu i drin neu storio gweddillion tanwydd sy'n deillio o'r orsaf bŵer niwclear bresennol neu unrhyw ddatblygiad niwclear yn y dyfodol neu o rywle arall tu mewn i neu du allan i ardal y Cyngor (angen checio hwn), mewn cyfleuster sy'n bodoli'n barod neu yn yr arfaeth ar neu du allan i'r safle niwclear fod:

a. Gyda chyfiawnhad cryf drosto
b. Yn dangos bod yr ardrawiadau cynllunio'n dderbyniol; a hefyd
c. Ddangos y byddai'r buddion amgylcheddol, cymdeithasol ac economaidd yn gryfach nag unrhyw effeithiau negyddol.

Mae'n bosibl, wrth i'r prosiect ddatblygu, oherwydd canlyniadau na chawsant eu rhagweld oddi wrth adeiladu a gweithredu adeiladu niwclear newydd yr Wylfa, y bydd y Cyngor angen gwybodaeth ychwanegol oddi wrth y datblygwr, neu i waith gael ei wneud ganddo a gall, o ganlyniad i hynny, fod eisiau ail negodi unrhyw becyn lleddfu neu ddigolledu er mwyn gwneud iawn am unrhyw ardrawiadau neu feichiau ychwanegol ar y gymuned mae hynny'n effeithio arni. Dylai'r datblygwr gynnwys peirianweithiau adolygu er mwyn monitro'r amrediad llawn o ardrawiadau, ac adolygu pa mor ddigonol yw mesurau lleddfu neu ddigolledu, a gwneud newidiadau fel bydd angen.

Amcan AC		Asesiad	Sylwadau (yn cynnwys maint, amseriad, hyd y cyfnod a dulliau gwrthdroi effeithiau os yn hysbys)	Argymhellion / Dulliau Lliniaru a Mwyhau
1	**Bioamrywiaeth**	-	Mae gan ddatblygiad o'r fath y potensial i gael effeithiau negyddol tymor hir ar fioamrywiaeth. Mae nifer o safleoedd Ewropeaidd a SoDdGA o fewn 2 km o'r safle arfaethedig. Mae'r Polisi'n sicrhau y dylai unrhyw gynnig osgoi, isafu, liniaru neu ddigolledu ardrawiadau ecolegol yn yr ardal leol a'r ardal ehangach. Ystyrir gall mesurau lliniaru gael eu hamlinellu ar lefel prosiect er mwyn delio gydag ardrawiadau ar fioamrywiaeth.	Fe fydd angen i unrhyw gynnig am Ddatblygiad Niwclear Newydd yn Wylfa gynnwys Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd ac Asesiad Effaith Amgylcheddol.
2	**Cymuned ac Iechyd**	+/-	Mae gan ddatblygiad pwerdy niwclear yn Wylfa y potensial o gael effaith byr i hir dymor ar y gymuned drwy wella mynediad i gyfleon cyflogaeth a drwy ddarparu isadeiledd cymunedol newydd a / neu well. Fodd bynnag, mae yna botensial o effeithiau negyddol byr dymor ar gymunedau agos yn ystod y cyfnod adeiladu oherwydd aflonyddwch a phwysau ar wasanaethau.	Mae'r polisi'n cynnwys mesurau lliniaru addas ar gyfer effeithiau negyddol potensial, gan gynnwys yr angen i unrhyw gynnig i greu cynllun trafnidiaeth a logisteg cadarn a phecyn o fuddiannau cymunedol gwirfoddol

ATODIAD 8: Arfarniad Cynaladwyedd o'r Polisiau Strategol

			Mae peryg bach o effeithiau negyddol ar iechyd; fodd bynnag, oherwydd fframwaith rheoleiddio caeth y DU sy'n cyfyngu ar arllwysiad arferol o bwerdai niwclear ac hefyd amlygiad ymbelydredd uniongyrchol i weithwyr a'r cyhoedd, mae unrhyw effeithiau arwyddocaol yn anhebygol o ddigwydd.	
3	**Newid hinsawdd**	++	Mae ynni niwclear yn elfen hanfodol o strategaeth ynni glan ac mae'n helpu osgoi allyriad o nwyon tŷ gwydr niweidiol. Ystyrir, felly, fod gan y polisi y potensial i gael effaith positif mawr hir dymor. Mae yna botensial i allyriadau godi ar lefel lleol yn ystod y cam adeiladu; fodd bynnag, gellir lliniaru hyn drwy gynlluniau trafnidiaeth gwyrdd a gwelliannau i drafnidiaeth cyhoeddus.	Dim
4	**Yr Iaith Gymraeg**	0	Y prif fygythiad i'r iaith a'r diwylliant Gymreig yn gyffredinol yw'r mewnfudiad o weithwyr i'r ardal nad ydynt yn siarad Cymraeg a all gael ardrawiad andwyol ar yr iaith. Fodd bynnag, mae'r Polisi'n cynnwys cafeat sy'n nodi na ddylai unrhyw ddatblygiad achosi ardrawiad croes annerbyniol ar yr iaith Gymraeg.	Dylai polisiau manwl nodi'r angen i ymgymeryd ag Asesiad Effaith Ieithyddol mewn amgylchiadau perthnasol.
5	**Treftadaeth /Diwylliant**	+/-	Mae potensial i'r polisi gael effeithiau negyddol ar nifer o asedau traftadaeth o fewn yr ardal; fodd bynnag, gellir lliniaru hyn drwy ddyluniad da a thirlunio priodol. Bydd angen asesiad mwy manwl ar lefel prosiect.	Bydd rhaid i unrhyw gynnig ar gyfer pwerdy niwclear yn Wylfa ymgymeryd ag Asesiad Effaith Amgylcheddol. Bydd hwn yn ystyried ardrawiadau unrhyw gynnig ar dreftadaeth, gan gynnwys mesurau lliniaru potensial mewn mwy o fanylder.
6	**Economi a chyflogaeth**	++	Mae gan ddatblygiad Wylfa B y potensial o gael effaith bositif hir dymor ar economi Yny Môn a Gogledd Cymru drwy wella mynediad at gyflogaeth. Yn y tymor byr, gwell mynediad at waith adeiladu ac yn y tymor canolig a hir, gwell mynediad at waith sy'n ymwneud gyda gweithrediad a dadgomisiynu. Mae yna botensial ar gyfer effaith negyddol byr dymor bach oherwydd y posibilrwydd o brinder llafur adeiladu lleol ar gael i ddiwydiannau eraill.	Dim
7	**Tai**	0	Mae gan y Polisi oblygiadau arwyddocaol i'r amcan hwn. Byddai adeiladu	Dim

	Fforddiadwy		pwerdy nuwclear yn golygu fod angen nifer sylweddol o dai newydd ar gyfer gweithwyr adeiladu dros dro. Fodd bynnag, mae'r polisi'n delio gyda'r mater hwn drwy ei gwneud yn ofynnol i'r anghenion tai gael ei gwrdd mewn modd fyddai'n lleihau'r ardrawiad ar y farchnad dai lleol i lefel dderbyniol, gan gynnwys gallu'r rhai hynny ar incwm isel i gael mynediad i'r sector rhentu preifat, tai fforddiadwy a gwasanaethau tai eraill. O ganlyniad, dylai'r ardrawiad fod yn un niwtreal.	
8	**Tirwedd a threfwedd**	**-**	Mae yna botensial i ddatblygiad pwerdy niwclear newydd gael effaith hir dymor mawr ar y tirlun. Mae'r Polisi'n nodi y dylai'r datblygiad osgoi, minimeiddio neu liniaru'r effeithiau gweledol, tirlun ac ecolegol yn yr ardal leol ac ehangach a fydd yn ei dro'n lliniaru effeithiau negyddol.	Dylai unrhyw gynnig ar gyfer pwerdy niwclear yn Wylfa ymgymeryd ag Asesiad Effaith Amgylcheddol. Bydd hwn yn ystyried ardrawiad unrhyw gynnig ar y tirlun, gan gynnwys mesurau lliniaru potensial mewn mwy o fanylion.
9	**Tiroedd, mwynau, gwastraff**	**-**	Fe all gwastraff gweithredol (di-niwlclear) gael effeithiau negyddol ar wasanaethau rheoli gwastraff presennol; a all gael eu lliniaru gan weithrediad cynllun rheolaeth gwastraff gweithredol. Ystyriodd Arfarniad o Gynaladwyedd (AoG) ar gyfer Datganiad Polisi Cenedlaethol Niwclear (EN-6) effaith cynaladwy trefniadau'r llywodraeth ar gyfer rheoli gwastraff actifedd uchel a gwastraff ymbelydrol peryglus a gynhyrchir gan bwerdai. Nododd yr AoG y gall effeithiau rheolaeth gwastraff godi ar safle pwerdy niwclear neu du allan i'r safle ble mae rheolaeth neu warediad gwastraff yn cymryd lle. Mae rheolaeth gwastraff ymbelydrol, tanwydd sydd wedi darfod a gwastraff peryglus yn weithgareddau trawsdoriadol ac mae potensial am effiethiau ar nifer o'r materion cynaladwyedd. Adnabodd yr AoG effeithiau negyddol sy'n gysylltiedig â rheolaeth a storio tanwydd sydd wedi darfod ynghŷd â gwastraff lefel canolradd. Gall effeithiau negyddol bach godi yn ystod adeiladu a dadgomisiynu cyfleusterau storio gwastraff er bydd rhaid asesu'r effeithiau hyn ar lefel prosiect. Daeth i'r casgliad mai'r ystyriaeth bwysicaf ar gyfer cyfleusterau rheoli gwastraff oddi ar y safle yw'r swm ychwanegol o danwydd sydd wedi darfod fydd angen ei waredu mewn Cyfleuster Gwaredu Daearegol (CGD) ac a fydd yn cael ei reoli gan yr Awdurdod Dadgomisiynu Niwclear (NDA). Mae'r polisi'n ei gwneud hi'n ofynnol i unrhyw gynnig i drin, storio neu waredu gwastraff ymbelydrol o unrhyw ddatblygiad yn y dyfodol gael ei gyfiawnhau'n gryf. Dylai ddangos fod yr ardrawiadau cynllunio yn dderbyniol a dangos fod	Gall effeithiau gwastraff gweithredol (di-niwclear) ar wasanaethau rheolaeth gwastraff sy'n bodoli gael eu lliniaru drwy weithrediad cynllun rheolaeth gwastraff gweithredol. Gellir lliniaru colled priddoedd a'r risg o halogi drwy ddefnyddio Cynlluniau Rheolaeth Amgylcheddol yn ystod cyfnodau adeiladu a dadgomisiynu'r pwerdy.

ATODIAD 8: Arfarniad Cynaladwyedd o'r Polisiau Strategol

			y buddiannau amgylcheddol, cymdeithasol ac economaidd yn gorbwyso unrhyw effeithiau negyddol. Mae gan ddatblygiad pwerdy niwclear newydd a'r isadeiledd cysylltiedig y potensial i arwain at golled uniongyrchol priddoedd ynghŷd â chynnydd yn y risg o lygredd a halogiad priddoedd. Gellir lliniaru'r risgiau hyn drwy ddefnyddio Cynlluniau Rheolaeth Amgylcheddol yn ystod cyfnodau adeiladu a dadgomisiynu'r pwerdy.	
10	**Trafnidiaeth a Mynediad**	**-**	Mae gan ddatblygiad pwerdy niwclear y potensial o gael ardrawiadau arwyddocaol ar lonydd lleol/rhanbarthol yn ystod bob cam, yn enwedig ar Bont Britania (A55). Gall gynllun rheolaeth trafnidiaeth fod o gymorth wrth liniaru'r effeithiau hyn. Mae'r Polisi'n anelu i leihau'r ardrawiadau ar drafnidiaeth drwy ofyn am gynllun trafnidiaeth a logisteg sy'n ystyried Polisi Strategol PS22 fel rhan o unrhyw gynnig. Ble'n bosib, dylai cynigion gyfrannu'n bositif at amcanion polisi trafnidiaeth yn yr ardal, a chynnwys atebion aml-foddol a buddsoddiad fydd yn hybu trafnidiaeth cyhoeddus, cerdded a beicio.	Dylid cynnwys cynllun rheolaeth trafnidiaeth fel rhan o unrhyw gynnig ar gyfer datblygiad niwclear newydd yn Wylfa. Dylai unrhyw gynnig ystyried y potensial i gludo deunydd adeiladu gyda thren ac ar y môr. .
11	**Perygl dŵr a llifogydd**	**-**	Mae potensial i dyniad ac oeri dŵr, ynghŷd ag arllwysiad dŵr gael effaith negyddol ar yr amgylchedd dŵr. Bydd mesurau lliniaru ar gael ar lefel prosiect er mwyn sicrhau nad yw ardrawiadau'n arwyddocaol. Mae potensial am effeithiau negyddol ar risg llifogydd oherwydd cynnydd yn lefel y môr, yn enwedig yn ystod camau diweddarach yng ngweithrediad a dadgomisiyniad y pwerdy. Fodd bynnag, fe ytyriwyd fod y daeareg clogwyni caled a natur dyrchafedig Wylfa yn golygu fod diogelwch digonol yn cael ei gynnig, ac nad oes angen mesurau diogelu'r arfordir.	Dylai polisiau manwl y Cynllun geisio lleihau ardrawiadau ar yr amgylchedd dŵr.
Crynodeb				
Mae'r asesiad wedi dangos fod gan ddatblygiad pwerdy niwclear yn Wylfa y potensial o gael effaith sylweddol hir-dymor positif ar economi Ynys Môn a Gogledd Cymru. Mae potensial hefyd o effeithiau sylweddol hir-dymor positif ar newid hinsawdd gan na fydd pwerdy niwclear yn cyfrannu at allyriad nwyon tŷ gwydr. Dangosodd yr asesiad fod gan ddatblygiad pwerdy niwclear y potensial i gael efffeithiau sylweddol hirdymor negyddol ar amcanion AC sy'n berthnasol i fioamrywiaeth, tirwedd, dŵr / priddoedd, trafnidiaeth a'r amgylchedd dŵr. Mae'r Polisi'n cynnwys nifer o amodau sy'n anelu i ddiogelu a lleihau'r ardrawiad ar amcanion cymdeithasol, economaidd ac amgylcheddol. Fodd bynnag, mae hyn yn ddibynnol ar weithrediad y datblygiad gan fod mesurau lliniaru priodol ar gael ar lefel prosiect. Mae'r polisi'n cynnwys nifer o amodau sy'n anelu i ddiogelu a lleihau ardrawiadau ar amcanion cymdeithasol, economaidd ac amgylcheddol. Fodd bynnag, fe fydd yn bwysig i'r Cynllun roi mwy o fanylion ynglŷn â sut bydd ardrawiadau posib datblygiadau mawr o'r fath yn cael eu lliniaru.				

ATODIAD 8: Arfarniad Cynaladwyedd o'r Polisiau Strategol

Polisi Strategol PS8 Darparu cyfle ar gyfer economi ffyniannus

Tra'n anelu i amddiffyn a gwella amgylchedd naturiol ac adeiledig, bydd y Cynghorau'r hwyluso twf economaidd trwy:

1. alluogi mentergarwch ym mhob rhan o ardal y Cynllun, fydd yn ei dro'n cynorthwyo cynaliadwyedd cymunedau ac yn lleihau'r angen i deithio;
2. diogelu 168 ha o dir at ddibenion cyflogaeth a busnes fyddai angen neu'n cael budd oddi wrth fod mewn lleoliad parc busnes neu barc diwydiannol mewn perthynas â B1, B2, B8 a rhai mathau o ddefnydd *sui generis* ar safleoedd wedi'u cynnwys yn yr hierarchaeth tir cyflogaeth yn ystod cyfnod y Cynllun;
3. dyrannu cyfanswm o 5 ha o dir at ddibenion cyflogaeth a busnes fyddai angen neu'n cael budd oddi wrth leoliad o fath parc busnes neu barc diwydiannol mewn perthynas â B1, B2, B8 a rhai mathau o ddefnydd *sui generis* ar safleoedd yn neu ger Canolfannau Gwasanaeth Trefol Pwllheli a Phorthmadog;
4. darparu safleoedd i gefnogi adeiladu isadeiledd cynhyrchu ynni ychwanegol ac isadeiledd arall, h.y. darparwyr cadwyn cyflenwi, datblygiad cysylltiedig oddi ar y safle, mewn lleoliadau sy'n gyson â'r strategaeth aneddiadau (a nodwyd ym Mholisi Strategol PS3), a gaiff eu dewis i leihau effeithiau annymunol (yn unol â Pholisïau Strategol PS1 a PS2), ac y gellir, ble bynnag sy'n bosib, darparu etifeddiaeth fuddiol i ardal y Cynllun;
5. cefnogi ffyniant economaidd a chynaladwyedd cymunedau gwledig drwy hwyluso twf a graddfa briodol mewn mentrau gwledig, ymestyn busnesau presennol ac arallgyfeirio trwy gefnogi'r ailddefnydd o adeiladu presennol, datblygiadau unedau 'byw a gweithio', gweithio gartref, a thrwy annog darparu safleoedd a thir ac adeiladau mewn lleoliadau hygyrch priodol tu mewn i'r strategaeth aneddiadau (Polisïau Strategol PS3 a PS4) ac yn unol â Pholisïau Strategol PS1 a PS2;
6. cefnogi swyddi'r sector sydd wedi'i seilio ar wasanaethau ymwelwyr a'r diwydiant twristiaeth lleol fel y nodir ym Mholisi Strategol PS8;
7. cefnogi gwella sgiliau'r gweithlu drwy weithio gydag asiantaethau addysg a sgiliau lleol, a sefydliadau busnes lleol i ddarparu'r cyfleusterau hyfforddi diweddaraf, ym Mangor a'r cyffiniau a'r Canolfannau Gwasanaeth Trefol, lle ceir mynediad da at y rhwydwaith ffyrdd strategol lle gellir defnyddio cymaint ag y bo modd ar gludiant cyhoeddus i sicrhau bod trigolion yn ennill y sgiliau maent eu hangen;
8. gwella cyfathrebu o fewn ardal y Cynllun yn ogystal ag yn genedlaethol a rhyngwladol, o ran isadeiledd cludiant a chysylltiadau ffôn symudol a band-eang;
9. gwella argaeledd a chapasiti isadeiledd ffisegol sylfaenol arall o fewn ardal y Cynllun;
10. negodi cytundebau llafur lleol gyda datblygwyr sy'n ymwneud yn benodol â datblygiad yn unol â Pholisi Strategol PS5, fel bod pobl leol yn gallu cael cyflogaeth a datblygu eu sgiliau, gan dargedu prif ardaloedd neu gymunedau fel sy'n briodol.

ATODIAD 8: Arfarniad Cynaladwyedd o'r Polisiau Strategol

Amcan AC		Asesiad	Sylwebaeth (gan gynnwys natur gronnus, maint, amseriad a pharhad yr effeithiau a nodir ac a oes modd eu cildroi ai peidio)	Argymhellion / Mesurau Lliniaru a Gwella
1	**Bioamrywiaeth**	+/-	Mae posib y gall datblygu cyflogaeth effeithio'n negyddol ar fioamrywiaeth; fodd bynnag, mae hyn yn ddibynnol ar sut y gweithredir cynigion unigol. Mae Polisi PS15 (Gwarchod a Gwella'r Amgylchedd Naturiol) yn ceisio diogelu bioamrywiaeth bwysig, gan gynnwys rhywogaethau a chynefinoedd a warchodir.	Dylai'r Cynllun Adneuo gynnwys polisïau penodol ar gyfer gwarchod cynefinoedd a chynnal bioamrywiaeth. Gellid cryfhau'r polisi drwy gyfeirio at yr angen i amddiffyn yr amgylchedd naturiol. "**Wrth sicrhau y caiff yr amgylchedd natur a'r amgylchedd adeiledig eu gwarchod** bydd y Cynghorau'n hwyluso twf economaidd....
2	**Cymuned ac Iechyd**	+	Gallai'r Polisi hwn, wrth ei weithredu gyda'r Strategaeth a Ffafrir, leihau anghydraddoldebau drwy hwyluso dosbarthiad mwy cyfartal o ddatblygiad yn nhermau gofodol. Mae'n caniatáu datblygiadau newydd cyfyngedig, gan gynnwys cyflogaeth mewn aneddiadau gan gynnwys cymunedau gwledig ac yn cyfrannu at dwf organig yr aneddiadau nad yw wedyn yn effeithio'n andwyol ar hyfywdra'r cymunedau. Bydd y polisi'n cynorthwyo i gyflawni'r nod hwn drwy ddarparu cyfleoedd cyflogaeth a thrwy hynny gynyddu lefelau incwm. Dylai lleihau'r lefelau diweithdra wella iechyd, lles a hyfywdra'r gymuned. Fodd bynnag, bydd llawer yn dibynnu ar leoliad y cyfleoedd cyflogaeth o ran ble mae'r angen. Gall gwell mynediad at gyfleoedd cyflogaeth hefyd gynorthwyo i leihau'r nifer o bobl ifanc sy'n gadael yr ardal[5]. Effeithiau cadarnhaol hirdymor.	Dim
3	**Newid Hinsawdd**	-	Mae clustnodi tir er dibenion cyflogaeth yn digwydd yn unol â'r strategaeth a ffafrir a hierarchaeth yr aneddiadau. Bwriad rhain yw lleihau'r angen i deithio a thrwy hynny leihau allyriadau llygredd sy'n gysylltiedig â thrafnidiaeth. Fodd bynnag, mae cynnydd mewn datblygiad economaidd yn peri cynnydd yn y defnydd a wneir o ynni a gall hyn gynyddu'r cyfraniad at newid hinsawdd. Mae cynnydd cyffredinol mewn datblygu yn debygol o arwain at gynyddu allyriadau nwyon tŷ gwydr o'r adeiladau eu hunain yn ogystal â'r traffig newydd fydd yn deillio o'r datblygiadau. Nid oes unrhyw gyfeiriad at	Bydd angen i bolisïau manwl y Cynllun Adneuo bwysleisio'r angen i ddefnyddio ynni cynaliadwy mewn datblygiadau.

[5] Adroddiad Sgopio Arfarniad Cynaliadwedd, Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd Ynys Môn a Gwynedd (Gorffennaf 2011).

ATODIAD 8: Arfarniad Cynaladwyedd o'r Polisiau Strategol

			hyrwyddo effeithiolrwydd ynni na defnyddio ffynonellau ynni adnewyddadwy. Fodd bynnag, gall yr opsiwn hwn arwain at leihau allyriadau nwyon tŷ gwydr gan nad oes cymaint o angen i deithio gan y bydd y rhan fwyaf o ddatblygiadau tai wedi'u lleoli'n agos at y prif ardaloedd cyflogaeth a gwasanaethau a chyfleusterau eraill.	
4	**Yr Iaith Gymraeg**	**0**	Ni nodwyd unrhyw effeithiau arwyddocaol.	Dim
5	**Treftadaeth/ Diwylliant**	**+/-**	Mae'r polisi yn annog ailddefnyddio adeiladau sy'n debygol o annog defnyddio tir mewn modd mwy effeithlon ac o gyfrannu at wella bywiogrwydd a hyfywdra aneddiadau. Bydd yr union effaith ar asedau treftadaeth hanesyddol yn dibynnu ar leoliad y datblygiad mewn perthynas â'r asedau hanesyddol ac ar raddfa'r datblygiad arfaethedig.	Bydd angen i bolisïau manwl y Cynllun sicrhau y bydd datblygiadau er dibenion cyflogaeth yn cael eu dylunio fel eu bod yn sensitif i'r amgylchedd adeiledig hanesyddol.
6	**Economi a chyflogaeth**	**++**	Bydd y polisi hwn yn cael effaith fawr a chadarnhaol o ran yr amcan hwn drwy warchod tir cyflogaeth presennol a darparu mwy o safleoedd cyflogaeth. Dylai hyn gynyddu cyfleoedd cyflogaeth i'r boblogaeth leol. Dylai'r polisi gynyddu gweithgarwch economaidd drwy ddarparu tir cyflogaeth a bydd yn creu cyfleoedd datblygu economaidd i ddiwallu anghenion yr economi drwy gydol oes y cynllun. Yn ogystal, mae'n debygol y bydd y polisi yn hwyluso mewnfuddsoddiad.	Gellid cryfhau'r polisi drwy nodi lleoliadau allweddol ar gyfer cyflogaeth i sicrhau y ceir dosbarthiad priodol.
7	**Tai fforddiadwy**	**0**	Nid oes perthynas uniongyrchol rhwng y polisi a'r amcan.	Dim
8	**Tirwedd a threfwedd**	**+/-**	Mae'r union effaith ar y dirwedd yn ddibynnol ar leoliad, graddfa a natur y datblygiad. Mae union faint a difrifoldeb yr effaith yn ddibynnol ar faint o safleoedd priodol a ddatblygwyd o'r blaen sydd ar gael mewn aneddiadau. Fodd bynnag, dylai ailddefnyddio safleoedd ac adeiladau presennol arwain at fuddion cadarnhaol yn erbyn yr amcan hwn. Byddai sianelu datblygiadau i'r ardaloedd twf penodol yn gwarchod cefn gwlad ac yn lleihau'r pwysau datblygu ar aneddiadau ymylol.	Dylai'r polisïau manwl bwysleisio'r gofyn i ddatblygiad gael ei ddylunio i lefel uchel, gan adlewyrchu tirweddau a threfweddau lleol.
9	**Tir, mwynau,**	**-**	Gall unrhyw ddatblygiad beri colli neu ddiraddio tiroedd a phriddoedd o	Dylai'r polisïau manwl hwyluso'r angen am gyfleusterau

ATODIAD 8: Arfarniad Cynaladwyedd o'r Polisiau Strategol

	gwastraff		ansawdd da. Ar y llaw arall, nid yw'r Polisi'n cyfeirio at yr angen i ailddefnyddio adeiladau presennol, dylai hyn leihau'r pwysau ar dir glas. Nid oes cyfeiriad at faterion gwastraff. Bydd cynnydd mewn cyfleoedd cyflogaeth yn arwain at gynnydd mewn gwastraff.	rheoli gwastraff cynaliadwy dan yr amgylchiadau priodol.
10	**Trafnidiaeth a mynediad**	**+/-**	Mae'r polisi'n caniatáu gwella cysylltiadau band-eang ac yn annog darparu safleoedd ac eiddo mewn lleoliadau priodol yn y strategaeth aneddiadau. Dylai hyn wella mynediad at gyfleoedd cyflogaeth. Dylai gofynion trafnidiaeth fod yn ystyriaeth allweddol wrth ddatblygu polisïau cyflogaeth, yn arbennig materion sy'n berthnasol i hygyrchedd trafnidiaeth. Bydd hygyrchedd tir er dibenion cyflogaeth yn dibynnu ar ei leoliad.	Gellid gwella'r polisi drwy ychwanegu "hygyrch" ar ôl "lleoliadau priodol" ym mhwynt 4. 4. cefnogi ffyniant economaidd a chynaldwyedd cymunedau gweldig drwy hwyluso twf a graddfa briodol mewn mentrau gwledig, ymestyn busnesau presennol ac arallgyfeirio trwy gefnogi'r ailddefnydd o adeiladau presennol, datblygiadau unedau 'gwaith byw', gweithio gartref, a thrwy annog darparu safleoedd a thir ac adeiladau mewn lleoliadau **hygyrch** priodol tu mewn i'r strategaeth anheddiad;
11	**Dŵr a Risg Llifogydd**	**+/-**	Bydd effeithiau datblygu cyflogaeth ar yr amcan hwn yn dibynnu ar leoliad a math y datblygiad. Mae risg y bydd y lefel o ddatblygiad newydd yn peri cynnydd digonol mewn arwynebau anhydraidd fyddai'n arwain at risg uwch o lifogydd cyfyngedig yn deillio o ddŵr ffo. Gall dŵr ffo hefyd arwain at lygru dŵr daear. Yn gyffredinol, mae datblygiad ychwanegol yn arwain at gynyddu defnydd dŵr.	Dylai'r polisïau manwl anelu at warchod adnoddau dŵr ac at leihau'r tebygolrwydd o lifogydd drwy ymgorffori SuDS mewn datblygiadau newydd pan fo hynny'n briodol.

Crynodeb

Mae'r Polisi hwn yn hwyluso twf economaidd yn uniongyrchol a dylai gynnig effeithiau manteisiol o ran cynnal / cynyddu gweithgarwch economaidd, a thrwy wneud hynny, dylai hefyd leihau tlodi ac eithrio cymdeithasol drwy warchod tir cyflogaeth presennol a darparu tir cyflogaeth ychwanegol. Bydd y polisi'n cynyddu cyfleoedd cyflogaeth ac felly'n cyfrannu at gynnal cymunedau bywiog. Ar y llaw arall, gall asedau amgylcheddol megis bioamrywiaeth gael eu heffeithio, yn ddibynnol ar raddfa, math a lleoliad y datblygiad newydd.

ATODIAD 8: Arfarniad Cynaladwyedd o'r Polisiau Strategol

Polisi Strategol PS9 – Economi'r Ymwelwyr

Wrth sicrhau cysondeb â'r economi a chymunedau lleol a sicrhau y gwarchodir yr amgylchedd naturiol, adeiledig a hanesyddol, ac yn benodol yr ardaloedd hynny sydd wedi'u dynodi'n rhyngwladol, cenedlaethol ac yn lleol, bydd y Cynghorau'n cefnogi datblygu diwydiant twristiaeth lleol fydd yn fwrlwm trwy gydol y flwyddyn drwy:

1. ffocysu datblygiadau twristiaeth, diwylliannol a hamdden sy'n gynaliadwy, yn egnïol ac ar raddfa fwy yn y canolfannau isranbarthol, y canolfannau gwasanaeth trefol ac, os yn briodol, y canolfannau gwasanaeth gwledig;
2. cadw a gwella'r ddarpariaeth llety â gwasanaeth presennol a chefnogi darpariaeth newydd o lety â gwasanaeth o safon uchel yn y canolfannau isranbarthol, y canolfannau gwasanaeth trefol a gwledig ac yn y pentrefi;
3. rheoli'r ddarpariaeth o lety twristiaeth sydd o safon uchel a geir ar ffurf gwersylla, carafanau sefydlog neu deithiol neu barciau sialetau mewn lleoliadau ble mae modd cynnal niferoedd ychwanegol o ymwelwyr;
4. cefnogi darpariaethau a chynlluniau twristiaeth newydd ar raddfa briodol mewn lleoliadau cynaliadwy yng nghefn gwlad drwy ailddefnyddio adeiladau presennol, os yn briodol, neu fel rhan o arallgyfeirio ar ffermydd, yn enwedig os yw'r rhain hefyd o fudd i'r cymunedau lleol ac yn cefnogi'r economi leol, ac os ydynt yn unol â'r amcanion datblygu cynaliadwy;
5. atal datblygiad fyddai'n cael effaith andwyol annerbyniol ar nodweddion ac ardaloedd sydd o ddiddordeb i dwristiaeth, neu ar eu gosodiad.

	Amcan AC	Asesiad	Sylwebaeth (gan gynnwys natur gronnus, maint, amseriad, parhad yr effeithiau a nodir ac a ellir cildroi'r effeithiau ai peidio)	Argymhellion / Mesurau Lliniaru a Gwella
1	**Bioamrywiaeth**	**+/-**	Nis oes sicrwydd ynghylch effeithiau posib y polisi hwn, gan ei fod yn ddibynnol ar sut y gweithredir cynigion unigol. Mae'r polisi'n hwyluso darparu gweithgareddau twristiaeth ac ar yr un pryd yn sicrhau y gwarchodir bioamrywiaeth drwy sicrhau y gwarchodir yr amgylchedd naturiol a'r amgylchedd adeiledig.	Mae cyfle yma i ddatblygiadau twristiaeth wella nodweddion bioamrywiaeth. Bydd hyn yn ddibynnol ar sut y gweithredir y polisi.
2	**Cymuned ac Iechyd**	**+**	Bydd y polisi'n hwyluso mynediad i gyfleusterau twristiaeth a hamdden fydd yn cyfrannu at wella iechyd a lles y boblogaeth. Cyfeiria'r Polisi hefyd at ba	Gellir cryfhau'r Polisi drwy bwysleisio na ddylid caniatáu datblygiadau twristiaeth ar draul nodweddion

ATODIAD 8: Arfarniad Cynaladwyedd o'r Polisiau Strategol

			mor bwysig yw hi fod datblygiadau twristiaeth o fudd i'r cymunedau lleol. Fodd bynnag, heb ei reoleiddio, gall twf poblogaeth mewn twristiaeth beri newid yn nodweddion cymdeithasol Ardal y Cynllun.	cymdeithasol yr Ardal. 'A sicrhau y gwarchodir yr amgylchedd **cymdeithasol**, naturiol ac adeiledig.
3	**Newid Hinsawdd**	**-**	Gall datblygiadau sy'n gysylltiedig â thwristiaeth arwain at fwy o deithiau gan gludiant preifat all effeithio ar ansawdd yr aer yn lleol a chyfrannu at newid hinsawdd yn yr hirdymor. Fodd bynnag, mae'r fframwaith aneddiadau yn berthnasol i ddatblygiadau twristiaeth sy'n golygu y bydd y safleoedd datblygu mewn lleoliadau cynaliadwy ac mewn ardaloedd sy'n hawdd i gludiant cyhoeddus gael mynediad atynt.	Gellir cryfhau'r polisi drwy ofyn yn benodol i ddatblygiadau twristiaeth fod yn hygyrch ac yn hawdd i gludiant cyhoeddus eu defnyddio i leihau cymaint â phosib ar lygredd aer. 4. cefnogi darpariaethau a chynlluniau twristiaeth newydd **mewn lleoliadau cynaliadwy** yng nghefn gwlad drwy ailddefnyddio adeiladau presennol, os yn briodol, neu fel rhan o arallgyfeirio ar ffermydd, yn enwedig os yw'r rhain hefyd o fudd i'r cymunedau lleol ac yn cefnogi'r economi leol, ac os ydynt yn unol â'r amcanion datblygu cynaliadwy;
4	**Yr Iaith Gymraeg**	**+/-**	Mae gan y polisi'r gallu i gael effaith andwyol anuniongyrchol ar gadwraeth yr iaith Gymraeg drwy gynyddu nifer y twristiaid. Gall cynnydd yn y nifer o weithwyr sy'n gysylltiedig â thwristiaeth waethygu'r broblem hon. Fodd bynnag, nid oes sicrwydd ynghylch yr effeithiau yn ystod y cam strategol hwn, a gellir eu lleddfu wrth weithredu'r mesurau arfaethedig i warchod yr Iaith Gymraeg a nodir yn y Strategaeth a Ffafrir.	Dylai'r Cynllun Adneuo gynnwys polisi iaith Gymraeg cryf i warchod yr ased pwysig hwn.
5	**Treftadaeth/diwylliant**	**+/-**	Gall datblygu arwain at ddifrodi neu amharu ar nodweddion sydd o ddiddordeb diwylliannol a threftadaeth. Fodd bynnag, mae'r polisi'n cyfeirio'n uniongyrchol at yr angen i amddiffyn yr amgylchedd naturiol a'r amgylchedd adeiledig rhag effeithiau andwyol sy'n deillio o gynigion twristiaeth. Bydd graddfa a maint unrhyw effeithiau yn dibynnu ar union leoliad datblygiadau newydd.	Gellid cryfhau'r polisi drwy gyfeirio at yr angen i gynigion amddiffyn yr amgylchedd hanesyddol. ...a sicrhau y gwarchodir yr amgylchedd naturiol, ~~**ac**~~ adeiledig **a hanesyddol**, ac yn benodol yr ardaloedd hynny sydd wedi'u dynodi'n rhyngwladol, cenedlaethol ac yn lleol, bydd y Cynghorau'n cefnogi datblygu diwydiant twristiaeth lleol fydd yn fwrlwm trwy gydol y flwyddyn drwy:
6	**Economi a**	**++**	Mae posib y gall datblygu'r diwydiant twristiaeth gyflawni twf economaidd	

ATODIAD 8: Arfarniad Cynaladwyedd o'r Polisiau Strategol

	chyflogaeth		hirdymor yn Ardal y Cynllun. Bydd hyrwyddo twf twristiaeth yn creu cyfleoedd cyflogaeth lleol yn y sector gwasanaethu. Gall datblygu twristiaeth hefyd esgor ar fuddsoddi penodol cronnus ar hyd Ardal y Cynllun. Cyfeiria'r polisi'n uniongyrchol at wella'r ddarpariaeth llety â gwasanaeth presennol a chefnogi darpariaeth newydd o lety â gwasanaeth o safon uchel yn y canolfannau isranbarthol, yn y canolfannau gwasanaeth trefol a gwledig ac yn y pentrefi. Dylai hyn gael effaith gadarnhaol fawr ar yr amcan hwn yn yr hirdymor.	
7	**Tai fforddiadwy**	**0**	Dim effeithiau arwyddocaol wedi'u hadnabod.	Dim
8	**Tirwedd a threfwedd**	**+/-**	Gall datblygiadau beri difrod posib i nodweddion y dirwedd. Fodd bynnag, mae'r polisi'n cefnogi datblygu twristiaeth gynaliadwy sy'n canolbwyntio ar yr amgylchedd naturiol a dylai hyn negyddu unrhyw effeithiau andwyol ar y dirwedd. Mae'r polisi'n cyfeirio'n uniongyrchol at yr angen i amddiffyn yr amgylchedd naturiol a'r amgylchedd adeiledig rhag effeithiau andwyol sy'n deillio o gynigion twristiaeth.	Dylai'r polisïau manwl liniaru yn erbyn effeithiau andwyol ar dirweddau a threfweddau pwysig.
9	**Tiroedd, mwynau, gwastraff**	**-**	Gall cynlluniau twristiaeth, fel pob datblygiad arall, arwain at golli pridd a thir o ansawdd da. Mae hi hefyd yn debygol y bydd datblygiadau twristiaeth yn peri cynnydd yn y gwastraff a gynhyrchir yn ystod y gwaith adeiladu a'r cyfnod y mae'r datblygiad yn weithredol. Ar y llaw arall, mae'r polisi'n cefnogi ailddefnyddio adeiladau presennol fel rhan o arallgyfeirio ar ffermydd.	Dylai'r polisïau manwl annog ffafrio datblygu safleoedd tir llwyd yn hytrach na safleoedd tir glas.
10	**Trafnidiaeth a Mynediad**	**+/-**	Posib y bydd effaith gadarnhaol drwy ffocysu datblygiadau twristiaeth mwy yn y prif ganolfannau, a chan hynny, hwyluso datblygiadau mewn lleoliadau sydd â chysylltiadau cludiant da ac sy'n hawdd cael atynt.	Gellir cryfhau hyn drwy nodi'n benodol y dylid datblygu cyfleusterau twristiaeth mewn lleoliadau hygyrch: 4. cefnogi darpariaethau a chynlluniau twristiaeth newydd **mewn lleoliadau cynaliadwy a hygyrch** yng nghefn gwlad drwy ailddefnyddio adeiladau presennol, os yn briodol, neu fel rhan o arallgyfeirio ar ffermydd, yn enwedig os yw'r rhain hefyd o fudd i'r cymunedau lleol ac yn cefnogi'r economi leol, ac os ydynt yn unol â'r amcanion datblygu cynaliadwy;
11	**Perygl dŵr a**	**+/-**	Gall gweithgareddau twristiaeth effeithio'n negyddol ar yr amgylchedd dŵr,	Dylai'r polisïau manwl sicrhau bod adnoddau dŵr Ardal y

	Ilifogydd		fodd bynnag, mae hyn yn ddibynnol ar sut y gweithredir y cynigion. Noda'r polisi'n glir y dylai cynigion sicrhau bod yr amgylchedd naturiol yn cael ei warchod.	Cynllun yn cael eu gwarchod.
Crynodeb				
Yn aml, lleolir datblygiadau twristiaeth yng nghefn gwlad, ac mae'n bosib i hyn gael effaith negyddol ar yr amgylchedd naturiol. Bydd union natur yr effaith yn dibynnu ar fath y datblygiad a'i berthynas â'r asedau amgylcheddol all gael eu heffeithio. Ar y llaw arall, mae twristiaeth yn ddiwydiant pwysig iawn yn Ardal y Cynllun a byddai mwy o ddatblygiadau priodol yn cael effaith gadarnhaol sylweddol ar yr economi leol ac felly hefyd y cymunedau lleol.				

ATODIAD 8: Arfarniad Cynaladwyedd o'r Polisiau Strategol

Polisi Strategol PS10 Canol Trefi a manwerthu

Bydd y Cynghorau'n gweithio gyda sefydliadau partner a'r gymuned leol i warchod a gwella hyfywdra a bywiogrwydd canol trefi Ardal y Cynllun i gydnabod eu swyddogaethau manwerthu, gwasanaethu a chymdeithasol.

Bydd y Cynghorau'n hyrwyddo hyfywdra a bywiogrwydd canol dinasoedd/trefi drwy:

1. annog cymysgedd amrywiol o ddefnyddiau addas (fel y diffinnir yn PCC a NCT 4) mewn amgylcheddau o ansawdd uchel sy'n denu amrediad eang o bobl ar wahanol amseroedd o'r dydd, sy'n ddiogel ac yn hygyrch i bawb;
2. sicrhau y bydd buddsoddiad newydd yn cyd-fynd â graddfa a swyddogaeth canol y ddinas/tref;
3. darparu ar gyfer 579 metr sgwâr net o arwynebedd llawr nwyddau cyfleus a 8,091 metr sgwâr net o arwynebedd lawr nwyddau cymharol erbyn 2026;
4. gwrthsefyll yn erbyn datblygiadau sy'n tynnu oddi ar eu bywiogrwydd a'u hyfywdra a'u gwarchod rhag colli unedau manwerthu o fewn Prif Ardaloedd Siopa, fydd yn cael eu diffinio yn y Cynllun Drafft Adneuo;
5. gwneud y mwyaf o gyfleoedd i ailddefnyddio adeiladau addas o fewn canol trefi;
6. gwrthsefyll ymestyn datblygiadau manwerthu a hamdden y tu allan i ganol trefi.

Amddiffynnir siopau a gwasanaethau mewn Canolfannau Gwasanaeth Gwledig a Phentrefi sy'n darparu ar gyfer anghenion dydd i ddydd cymunedau rhag unrhyw golled diangen a chefnogir cynigion am wasanaethau cymunedol amlbwrpas.

Amcan AC		Asesiad	Sylwebaeth (gan gynnwys natur gronnus, maint, amseriad, parhad yr effeithiau a nodir ac a ellir cildroi'r effeithiau ai peidio)	Argymhellion / Mesurau Lliniaru a Gwella
1	**Bioamrywiaeth**	0	Wrth ffocysu datblygiadau mewn canol trefi ac aneddiadau, gall y polisi hwn gyfrannu'n anuniongyrchol at amddiffyn rhag ymestyn aneddiadau, a thrwy hynny warchod yr amgylchedd naturiol rhag yr effeithiau andwyol a berir gan ddatblygiadau. Mae'n debygol felly y bydd yr effaith yn fwy niwtral.	Dim

ATODIAD 8: Arfarniad Cynaladwyedd o'r Polisiau Strategol

2	**Cymuned ac lechyd**	**++**	Drwy ddarparu cyfleoedd manwerthu o ansawdd da, mae'r polisi'n cyfrannu at gynnal cymunedau bywiog drwy ddarparu gwasanaethau lleol sy'n diwallu anghenion lleol fydd, yn anuniongyrchol, yn gwella bywiogrwydd a lles cymunedau. Noda'r Polisi'n benodol y gwarchodir siopau mewn canolfannau gwasanaeth gwledig a phentrefi. Ar y llaw arall, gall ffocysu datblygiadau ar ganol trefi presennol arwain at ddiffyg buddsoddiad mewn ardaloedd eraill, ble mae angen buddsoddiad, a thrwy hynny, gall gynyddu amddifadedd. Fodd bynnag, gellid o bosib gosod Polisi PS7 yn erbyn hyn gan ei fod yn annog datblygu economaidd mewn cymunedau gwledig. Mae hi'n bosib y bydd yna effeithiau cadarnhaol eang.	Dylai'r polisïau manwl hyrwyddo mwy ar ba mor addas yw datblygu economïau'r ardaloedd gwledig.
3	**Newid Hinsawdd**	**+**	Mae ffocysu datblygiadau mewn canolfannau manwerthu presennol yn lleihau'r angen i deithio a thrwy hynny'n cyfrannu at ymaddasu i newid hinsawdd yn y tymor hir, gan effeithio'n gadarnhaol ar yr amcan AC hwn.	Dim
4	**Yr Iaith Gymraeg**	**+**	Mae potensial y bydd effaith gadarnhaol drwy wella faint o wasanaethau sydd ar gael a gwneud y canol trefi'n fwy deniadol; gall darparu gwasanaethau manwerthu fod yn gymorth i gynnal y boblogaeth sy'n siarad Cymraeg wrth i drigolion aros yn eu cymunedau.	Dim
5	**Treftadaeth/diwylliant**	**+/-**	Er nad yw'r polisi'n ymdrin yn uniongyrchol â'r amcan hwn, gallai polisïau mwy manwl annog dylunio da o ran blaen siopau a gosodiad canol trefi.	Dylai pob datblygiad manwerthu newydd gyd-fynd â graddfa a chymeriad y ganolfan bresennol.
6	**Economi a chyflogaeth**	**++**	Mae potensial am effaith gadarnhaol sylweddol ar yr economi yn y tymor hir oherwydd bod y polisi'n hwyluso datblygiadau manwerthu mewn canol trefi yn uniongyrchol a bydd hyn yn annog mewnfuddsoddiad ac yn darparu cyfleoedd cyflogaeth lleol. Gweler hefyd amcan 2 uchod.	Dim
7	**Tai fforddiadwy**	**0**	Ni nodwyd unrhyw effeithiau arwyddocaol.	
8	**Tirwedd a threfwedd**	**+**	Dylai cadw siopau yn y canol trefi helpu i gynnal amgylchedd adeiledig yr ardaloedd hyn. Drwy ddefnyddio egwyddorion dylunio da, dylid gwella trefweddau yn ogystal. Yn ogystal, bydd tywys datblygiadau i ganolfannau presennol yn hytrach na chefn gwlad agored yn gwarchod adnodd y dirwedd. Posibilrwydd felly y bydd yna effaith gadarnhaol.	Gellid cryfhau'r polisi drwy annog trosi adeiladau presennol fyddai'n ychwanegu at sicrhau nad yw datblygiadau'n newid cymeriad canolfannau manwerthu a bod adeiladau hanesyddol yn cael eu cynnal. **<u>5. Annog trosi ac ailddefnyddio adeiladau presennol mewn canol trefi;</u>**

ATODIAD 8: Arfarniad Cynaladwyedd o'r Polisiau Strategol

9	**Tiroedd, mwynau, gwastraff**	**+**	**+ /-**	Bydd gan y polisi effaith gadarnhaol ar ddefnyddio tir yn effeithlon wrth iddo dywys datblygiadau i ganolfannau presennol sy'n annog ailddefnyddio adeiladau a defnyddio tir mewn modd effeithlon fydd yn lleihau colli priddoedd a thir amaethyddol da. Fodd bynnag, drwy hwyluso mwy o ddatblygu, bydd hyn yn arwain at gynyddu'r gwastraff a gynhyrchir.	Mae hi'n bwysig fod y polisïau manylach yn y drafft Adneuo yn annog datblygu tir llwyd a hyrwyddo technegau rheoli gwastraff mewn modd cynaliadwy.
10	**Trafnidiaeth a Mynediad**	**+**		Posibilrwydd o effaith gadarnhaol ar yr amcan AC hwn gan fod y polisi'n ffocysu ar ddatblygiadau mewn canolfannau manwerthu presennol, all leihau'r angen i deithio a chynyddu gallu pobl i gyrraedd canolfannau cadarn ar gludiant cyhoeddus. Mae'r polisi hwn hefyd yn cyfeirio'n uniongyrchol at yr angen i gael datblygiadau hygyrch.	Dim
11	**Perygl dŵr a llifogydd**	**+/-**		Mae risg y bydd lefel y datblygiadau newydd yn peri cynnydd mewn arwynebau anhydraidd fyddai'n ddigon i beri risg uwch o lifogydd lleol yn deillio o ddŵr ffo. Gall dŵr ffo hefyd beri llygru dŵr daear. Yn gyffredinol, mae mwy o ddatblygiadau'n arwain at gynnydd yn y dŵr a ddefnyddir.	Dylai polisiau manwl anelu i warchod adnoddau dŵr a lleihau'r potensial i lifogydd ddigwydd drwy ymgorffori SuDS mewn datblygiadau newydd pan fo hynny'n briodol.
Crynodeb					
Mae'r polisi'n perfformio'n dda yn erbyn y rhan fwyaf o amcanion AC yn enwedig yr amcanion economaidd-gymdeithasol. Wrth dywys datblygiadau i'r canol trefi, bydd y polisi hwn yn helpu i gefnogi canolfannau manwerthu presennol a gwella'r cyfleusterau a'r gwasanaethau sy'n hygyrch i'r boblogaeth leol. Bydd ffocysu datblygiadau mewn canol trefi presennol hefyd yn helpu i warchod yr amgylchedd naturiol rhag datblygiadau.					

ATODIAD 8: Arfarniad Cynaladwyedd o'r Polisiau Strategol

Polisi Strategol PS11 Darpariaeth tai gytbwys

Yn seiliedig ar lefel rhagdybiedig yr angen am dai, wedi'i phwyso a mesur yn erbyn y gallu i'w chyflawni, y cyfyngiadau amgylcheddol a chynhwysedd y dirwedd, bydd y Cynghorau'n darparu ar gyfer 7,665 o unedau tai rhwng 2011 a 2026. Bydd cyflenwad pum mlynedd o dir ar gyfer tai yn cael ei gynnal.

Bydd y lefel hwn o dwf yn cael ei ddosbarthu'n unol â Pholisïau Strategol PS3 a PS4 a'r strategaeth aneddiadau a amlinellir ym Mholisi Strategol PS3.

Bydd y Cynghorau'n gweithio gyda phartneriaid i hyrwyddo cymunedau cymysg cynaliadwy drwy sicrhau bod pob datblygiad preswyl newydd yn cyfrannu at wella cydbwysedd tai ac yn diwallu'r anghenion a nodir ar gyfer y gymuned gyfan. Bydd y Cynghorau'n sicrhau bod cymunedau cymysg cynaliadwy'n cael eu datblygu drwy:

1. uchafu darpariaeth tai fforddiadwy (gan gynnwys angen lleol) ar draws ardal y Cynllun;
2. cyfrannu at wneud iawn am y diffyg cydbwysedd mewn marchnadoedd tai lleol;
3. sicrhau y defnyddir tir sydd wedi'i glustnodi ar gyfer tai mewn modd cynaliadwy, gan sicrhau dwysedd effeithlon o ddatblygu sy'n gweddu â'r mwynderau lleol;
4. sicrhau'r cyfuniad cywir o fathau o unedau tai ac o ddaliadaeth i ddiwallu anghenion cymunedau presennol ardal y Cynllun yn ogystal â chymunedau'r dyfodol;
5. darparu ar gyfer anghenion tai arbenigol megis llety myfyrwyr, llety â chefnogaeth, cartrefi nyrsio, preswyl a gofal ychwanegol.
6. gwella ansawdd ac addasrwydd y stoc tai bresennol;
7. annog safon dylunio uchel sy'n creu cymunedau cynaliadwy a chynhwysol.

Amcan AC		Asesiad	Sylwebaeth (gan gynnwys natur gronnus, maint, amseriad, parhad yr effeithiau a nodir ac a ellir cildroi'r effeithiau ai peidio)	Argymhellion / Mesurau Lliniaru a Gwella
1	**Bioamrywiaeth**	+/-	Mae unrhyw fath o ddatblygiad yn rhoi'r adnodd bioamrywiaeth dan bwysau yn ardal y Cynllun. Mae'n bosib i ddatblygiad ffisegol aflonyddu ar gynefinoedd a rhywogaethau un ai'n uniongyrchol neu'n anuniongyrchol yn ogystal â cholli a darnio cynefinoedd.	Bydd datblygu polisiau addas i reoli lleoliad tai newydd yn bwysig i sicrhau bod yr amgylchedd naturiol yn cael ei warchod i'r eithaf. Dylai'r Cynllun Adneuo annog datblygu safleoedd tir llwyd

			Fodd bynnag, ar y lefel hon o arfarnu mae'n anodd rhagweld yr effaith ar fioamrywiaeth, yn enwedig ble nad yw lleoliadau'r datblygu'n wyddys. Fodd bynnag, bydd y cynnydd mewn tai a fwriedir yn yr opsiwn hwn, dros amser, yn rhoi pwysau cynyddol ar adnoddau dŵr a'u hansawdd (gydag effeithiau ar fioamrywiaeth o ganlyniad). Yn ogystal, mae'n debygol yn sgil hyn y bydd cynnydd mewn llygredd aer a allai gael effaith andwyol ar safleoedd bioamrywiaeth (er, mae hyn hefyd yn ddibynnol ar leoliad). Mae mwy o bwysau ar gynefinoedd (drwy golled uniongyrchol neu dameidiog) hefyd yn bosib; fodd bynnag, bydd hyn yn ddibynnol ar leoliad y datblygiad. Ar y llaw arall, gall ffocysu twf mewn aneddiadau diffiniedig, yn unol â'r strategaeth aneddiadau, helpu i warchod bioamrywiaeth o fewn y cefn gwlad sy'n weddill. Mae Polisi PS15 (Gwarchod a Gwella'r Amgylchedd Naturiol) yn ceisio diogelu bioamrywiaeth bwysig, gan gynnwys rhywogaethau a chynefinoedd a warchodir.	ble bynnag y bo modd.
2	**Cymuned ac Iechyd**	**+ /-** **+**	Bydd datblygiadau newydd ar y raddfa hon yn debygol o arwain at fuddion sylweddol i'r gymuned ac i iechyd, fodd bynnag, gall adeiladu hefyd effeithio'n negyddol ar gydlyniad. Yn ogystal, mae'n bosib y caiff hyn effaith negyddol ar gymunedau oherwydd lefelau uchel o adeiladu, ond mae'r effeithiau hyn yn fwy tebygol mewn safleoedd wedi'u lleoli mewn ardaloedd trefol ble mae'r boblogaeth yn uwch. Mae'r polisi yn hwyluso darparu tai priodol i ddiwallu anghenion y boblogaeth leol, a dylai hyn gael effaith gadarnhaol ar gymunedau. Dylai diwallu anghenion pobl sy'n byw mewn tai anaddas wella iechyd a lles y trigolion. Yn ogystal, bydd darparu tai mewn lleoliadau sydd â chysylltiadau trafnidiaeth da yn darparu mynediad i'r boblogaeth at wasanaethau gofal iechyd. Ar y llaw arall, byddai'r lefel twf arfaethedig yn creu galw ychwanegol am wasanaethau gofal iechyd a bydd angen diwallu hyn. Bydd lefel is a chymesur o ddatblygiad yn yr aneddiadau llai i warchod y cymunedau hyn rhag newid.	Dim
3	**Newid Hinsawdd**	**-**	Bydd y cynnydd arfaethedig mewn tai yn yr opsiwn hwn yn arwain at fwy o allyriadau nwyon tŷ gwydr yn Ynys Môn ac yng Ngwynedd. Bydd hyn yn sgil	Dylai'r polisiau manwl yn y Cynllun sicrhau bod datblygiadau mor ynni-effeithlon â phosib a dylent

ATODIAD 8: Arfarniad Cynaladwyedd o'r Polisiau Strategol

			mwy o ddefnydd o ynni a chludiant sy'n gysylltiedig â chynnydd mewn poblogaeth. Ar nodyn mwy cadarnhaol fodd bynnag, bydd datblygiad sy'n cydymffurfio â'r Strategaeth a Ffafrir yn golygu y bydd tai'n cael eu lleoli mewn ardaloedd cynaliadwy, gan leihau'r angen i deithio a chael effaith gadarnhaol ar ansawdd yr aer.	annog/gofyn i gynnwys cynlluniau ynni adnewyddadwy mewn datblygiad.
4	**Yr Iaith Gymraeg**	**+/-**	Mae effaith y twf mewn tai ar yr iaith Gymraeg yn ansicr ar hyn o bryd. Gall fod yn bosib i lefel y twf gael effeithiau cadarnhaol anuniongyrchol ar yr iaith Gymraeg oherwydd gall prisiau tai is a mwy o dai fforddiadwy gynorthwyo i gadw gafael ar y boblogaeth bresennol. I'r gwrthwyneb, gallant hefyd annog poblogaeth Ddi-Gymraeg i symud i mewn. Gall darparu tai fforddiadwy helpu i gadw'r boblogaeth sy'n siarad Cymraeg yn yr ardaloedd. Fodd bynnag, gellir cryfhau'r polisi drwy gyfeirio at yr angen i ddarparu tai fforddiadwy ar gyfer angen lleol mewn achosion priodol.	Gall y polisi gynnwys cyfeiriad at yr angen am dai fforddiadwy lleol: 1. Uchafu darpariaeth tai fforddiadwy (**gan gynnwys angen lleol)** yn ardal y Cynllun;
5	**Treftadaeth/diwylliant**	**+/-**	Gall lefel y twf a fwriedir yn y Polisi arwain at effeithiau cynyddol (yn unigol ac yn gronnus) ar ddiwylliant a threftadaeth Gwynedd ac Ynys Môn er bod hyn yn ddibynnol ar bolisïau manwl ac ar leoliad / dosbarthiad gofodol y datblygiadau newydd. Gall datblygiad newydd ar y raddfa hon arwain at effeithiau positif sylweddol ar ddiwylliant a threftadaeth drwy ddarparu cyfleoedd cyllidol ar gyfer gofod diwylliannol (e.e. canolfannau cymunedol) ac adfywio ardaloedd ac adeiladau wedi dirywio gan gynnwys asedau treftadaeth. Felly, anodd iawn yw rhagweld yr union effaith ar hyn o bryd.	Dylai polisïau manwl yn y Cynllun gynnwys polisiau cryf i sicrhau y caiff treftadaeth a diwylliant eu gwarchod a'u gwella. Dylai'r polisiau ymdrin â'r angen i ystyried dyluniad, ansawdd a dwysedd unedau tai.
6	**Economi a chyflogaeth**	**+**	Gall gweithredu'r polisi hwn effeithio'n gadarnhaol ar yr economi. Byddai economi'r prif aneddiadau'n cael eu cefnogi drwy ddarparu gweithlu a byddai busnesau a busnesau newydd yn cael eu cefnogi drwy gydol y cyfnod adeiladu yn ogystal â chynnydd yn y galw am nwyddau a gwasanaethau. Fodd bynnag, dylid cael tir cyflogaeth i gyd-fynd â datblygiadau tai eang er mwyn cefnogi'r twf tai newydd ac i leihau'r angen i gymudo. Bydd lefel arfaethedig y tai hefyd yn helpu i letya'r gweithwyr newydd fyddai eu hangen gan y diwydiannau adnewyddadwy a diwydiannau ynni sy'n tyfu yn Ynys Môn.	Dim

ATODIAD 8: Arfarniad Cynaladwyedd o'r Polisiau Strategol

			Fodd bynnag, gall fod peth amheuaeth ynglŷn â'r posibilrwydd o ddarparu'r lefel hon o dai gan ystyried y cyfraddau adeiladu tai presennol.	
7	**Tai fforddiadwy**	**++**	Mae'r polisi, yn uniongyrchol hwyluso datblygiad tai newydd a dylai hyn sicrhau y caiff yr amcan ei gyflawni. Fodd bynnag, nid oes darpariaeth benodol yn y geiriad ar gyfer gwahanol fathau o dai sy'n diwallu anghenion lleol. Effeithiau cadarnhaol hirdymor.	Gweler amcan 4 uchod
8	**Tirwedd a threfwedd**	**+/-**	Mae'n anodd rhagweld effaith y Polisi ar y dirwedd a'r drefwedd. Fodd bynnag, credir ei bod yn debygol y gallai lefel y datblygiad arfaethedig arwain at effeithiau andwyol unigol a chronnus ar y dirwedd a'r drefwedd oherwydd y cynnydd mewn adeiladu tai ac adeiladu arall. Rhaid ystyried effeithiau o'r fath wrth i gynllunio manwl pellach ddigwydd i ddewis lleoliadau addas i'w datblygu. Fodd bynnag, mae peth posibilrwydd o wella'r drefwedd, os yw prosiectau yn cynnwys elfen sylweddol o adfywio safleoedd tir llwyd.	Dylai'r Cynllun Adneuo gynnwys ffafrio safleoedd tir llwyd yn hytrach na safleoedd tir glas.
9	**Tiroedd, mwynau, gwastraff**	**-**	Mae datblygiad newydd yn peri defnyddio tir a cholli priddoedd. Bydd angen i rai datblygiadau tai fod ar dir glas oherwydd prinder tir a ddatblygwyd o'r blaen yn Ardal y Cynllun. Fodd bynnag, byddai datblygiad dwysedd uchel mewn aneddiadau yn arwain at ddefnyddio tir a phriddoedd yn fwy effeithiol gan fod gofyn ailddefnyddio tir ac adeiladau yn hytrach na defnyddio tir glas. Bydd y polisi hefyd yn arwain at gynhyrchu rhagor o wastraff.	Dylai'r Cynllun Adneuo annog datblygu rheoli gwastraff mewn modd cynaliadwy mewn datblygiadau tai newydd. Dylai'r Cynllun Adneuo annog datblygu o ddwysedd uwch (ble y bo'n briodol).
10	**Trafnidiaeth a Mynediad**	**+/-**	Mae'n debygol y bydd manteision sylweddol i'r lefel hon o ddatblygiad o safbwynt cludiant a hygyrchedd, drwy helpu i greu màs critigol o boblogaeth a fydd yn helpu i gefnogi gwasanaethau cludiant cyhoeddus presennol a newydd. Fodd bynnag, gall y cynnydd mewn datblygu a hwylusir gan y polisi hwn (yn ddibynnol ar ei leoliad gofodol), arwain hefyd at gynnydd mewn cludiant a thagfeydd traffig. Felly, dylai'r strategaeth a ffafrir leoli datblygiadau mewn aneddiadau sydd wedi'u sefydlu leihau'r angen i deithio a chynnig mynediad i ddulliau cludiant cynaliadwy. Fodd bynnag, yn yr aneddiadau llai, efallai y bydd mynediad i	Dylai polisiau penodol ymdrin â gosodiad, mynediad a chyfleoedd cludiant cyhoeddus, cerdded a beicio mewn datblygiadau newydd. Dylid cryfhau'r Polisi drwy nodi'r angen i ddatblygu mewn lleoliadau hygyrch.

ATODIAD 8: Arfarniad Cynaladwyedd o'r Polisiau Strategol

			gludiant cynaliadwy yn fwy cyfyngedig.	
11	**Perygl dŵr a llifogydd**	**+/-**	Bydd y polisi hwn yn cynyddu'r pwysau ar ansawdd ac adnoddau dŵr (e.e. cynnydd yn y dŵr gwastraff a ollyngir i gyrff dŵr) a thrwy gynnydd yn y defnydd o ddŵr.	Dylid lleddfu'r effeithiau drwy sicrhau bod gan y CDLl ofynion cadarn ar gyfer draeniad cynaliadwy, dŵr gwastraff a chadwraeth dŵr.
Crynodeb				
Bydd darparu tai addas yn unol â'r polisi hwn yn arwain at fuddion mawr i'r trigolion. Gan y bydd y datblygiad wedi'i leoli'n bennaf yn y prif aneddiadau, ble y mae'r mwyafrif o'r boblogaeth yn byw, mae'n debygol o ddiwallu cyfran fawr o'r angen a nodwyd. Mae'r polisi hefyd yn darparu tai fforddiadwy ddylai ddiwallu anghenion sydd wedi'u hadnabod ar lefel leol. Mae darparu tai i ddiwallu gofynion tai hefyd yn debygol o fod o fudd i gymunedau yn eu cyfanrwydd drwy leihau eithrio cymdeithasol a gwella bywiogrwydd cymunedau. Yn yr un modd â phob math o ddatblygiadau, mae'r asesiad wedi adnabod effeithiau negyddol posib ar rai asedau amgylcheddol. Bydd angen lliniaru hyn yn y Cynllun Adneuo.				

ATODIAD 8: Arfarniad Cynaladwyedd o'r Polisiau Strategol

Polisi Strategol PS12 Tai Fforddiadwy

Bydd y Cynghorau'n ceisio sicrhau lefel briodol o dai fforddiadwy yn ardal y cynllun drwy weithio mewn partneriaeth â Darparwyr Cofrestredig, datblygwyr a chymunedau lleol (bydd targed dichonol a realistig ar gyfer tai fforddiadwy'n cael ei osod yn y Cynllun Adneuo).

I ymdrin ag angen amlwg am dai fforddiadwy, bydd y Cynghorau'n gofyn am gyfran o dai fforddiadwy gan ddatblygiadau preswyl, a hynny ar sail am byth. Bydd disgwyl i ddatblygiadau tai sydd â 5 uned neu fwy yn yr Is-ganolfannau Rhanbarthol, y Canolfannau Gwasanaeth Trefol, y Canolfannau Gwasanaeth Lleol a datblygiadau tai sydd â 3 uned neu fwy yn y Pentrefi Gwasanaeth ddarparu ar gyfer cyfran o dai fforddiadwy yn benodol ar gyfer pob Ardal Farchnad Tai. Disgwylir i'r gyfran fod rhwng 10% a 30%. Ni roddir ystyriaeth i symiau sy'n gyfnewid am hyn, oni bai nad yw'r ddarpariaeth ar y safle'n hyfyw neu'n realistig. Ni chaiff safleoedd ar gyfer 100% o dai fforddiadwy eu caniatáu oni bai eu bod mewn Clystyrau ac ar safleoedd eithrio gwledig.

Os yn briodol, bydd y Cynghorau yn gofyn i'r tai fforddiadwy gael eu dosbarthu ar hyd y datblygiad ac i adlewyrchu'r ddaliadaeth sydd wedi'i nodi mewn asesiadau marchnad tai lleol neu unrhyw asesiad arall a gwblheir gan y Cyngor neu gan bartner. Oni bai bod tystiolaeth yn awgrymu'n wahanol, bydd y cyfuniad o ddeiliadaeth a ddisgwylir ar gyfer pob Ardal Farchnad Tai fel a ganlyn:

75% Rhentu Cymdeithasol a 25% Tai (Rhent) Fforddiadwy Canolraddol

Os nad yw hyfywdra cynllun unigol yn diwallu'r gofynion polisi a nodir, cyfrifoldeb y datblygwr/perchennog tir yw dangos yn glir beth yw'r amgylchiadau dros gyfiawnhau cyfraniad neu gymysgedd deiliadaeth is o dai fforddiadwy.

Amcan AC		Asesiad	Sylwebaeth (gan gynnwys natur gronnus, maint, amseriad, parhad yr effeithiau a nodir ac a ellir cildroi'r effeithiau ai peidio)	Argymhellion / Mesurau Lliniaru a Gwella
1	**Bioamrywiaeth**	0	Ni nodwyd unrhyw effeithiau arwyddocaol.	Dim
2	**Cymuned ac Iechyd**	+	Mae'r ddarpariaeth o dai fforddiadwy yn debygol o arwain at wella bywiogrwydd cymuned, ac felly hefyd iechyd a lles. Bydd y polisi'n cyfrannu at leihau tlodi ac eithrio cymdeithasol wrth i fwy o bobl gael y cyfle i gael mynediad at dai fforddiadwy addas. Fodd bynnag, gall safleoedd sydd wedi'u dynodi ar gyfer 100% o dai fforddiadwy arwain at elfen o amddifadedd cymdeithasol oherwydd y diffyg amrywiaeth cymdeithasol.	Dylid cynllunio safleoedd i sicrhau mynediad i fannau agored ac i gyfleusterau hamdden.

ATODIAD 8: Arfarniad Cynaladwyedd o'r Polisiau Strategol

3	**Newid Hinsawdd**	**0**	Ni nodwyd unrhyw effeithiau arwyddocaol.	Dim
4	**Yr Iaith Gymraeg**	**+**	Dylai'r ddarpariaeth o dai fforddiadwy addas gynorthwyo i gadw trigolion sy'n siarad Cymraeg yn eu cymunedau eu hunain.	Dim
5	**Treftadaeth/diwylliant**	**0**	Ni nodwyd unrhyw effeithiau arwyddocaol.	Dim
6	**Economi a chyflogaeth**	**+**	Gall darpariaeth o dai fforddiadwy arwain at dwf yn yr economi drwy ddenu cymysgedd o bobl o wahanol gefndiroedd economaidd i fyw a gweithio yn yr ardal.	Dylai'r cynllun Adneuo sicrhau bod tai priodol ar gael i'r gweithlu, ac yn benodol ar gyfer gweithwyr allweddol mewn ardaloedd poblogaidd ble ceir prisiau tai uchel ar y farchnad agored.
7	**Tai fforddiadwy**	**++**	Mae'r polisi yn uniongyrchol hwyluso'r ddarpariaeth o dai fforddiadwy a ddylai ddiwallu anghenion y boblogaeth. Fodd bynnag, mae risg y gall y polisi hwyluso cyflwyno cyfran uwch o dai fforddiadwy na sydd ei hangen. Effeithiau cadarnhaol hirdymor.	Gellid cryfhau'r polisi drwy nodi y bydd tai fforddiadwy'n cael eu darparu pan fo angen am ddatblygiadau o'r fath. Er mwyn ymdrin â'r angen am dai fforddiadwy a **phan fo tystiolaeth o'r angen**, bydd y Cynghorau'n ceisio cyfran o dai fforddiadwy gan ddatblygiadau preswyl a hynny ar sail am byth. **Bydd cyfraniadau datblygiadau llai'n cael eu trafod ar sail yr achosion unigol.**
8	**Tirwedd a threfwedd**	**0**	Ni nodwyd unrhyw effeithiau arwyddocaol.	Dim
9	**Tiroedd, mwynau, gwastraff**	**0**	Ni nodwyd unrhyw effeithiau arwyddocaol.	Dim
10	**Trafnidiaeth a Mynediad**	**0**	Ni nodwyd unrhyw effeithiau arwyddocaol.	Dim
11	**Perygl dŵr a llifogydd**	**0**	Ni nodwyd unrhyw effeithiau arwyddocaol.	Dim
Crynodeb				
Bydd y polisi'n ennyn buddion sylweddol ynghylch darparu digon o dai i alluogi pobl i fyw mewn tai addas y gallent eu fforddio. Bydd y ddarpariaeth o dai fforddiadwy yn cyfrannu'n anuniongyrchol at gynnal cymunedau bywiog ac at leihau eithrio cymdeithasol. Bydd angen sail dystiolaeth i gefnogi polisïau tai fforddiadwy mwy manwl i ddangos eu bod yn hyfyw.				

ATODIAD 8: Arfarniad Cynaladwyedd o'r Polisiau Strategol

Polisi Strategol PS13 Llety Sipsiwn a Theithwyr

Bydd y Cynghorau yn gweithio gyda phartneriaid er mwyn mynd i'r afael â gofynion llety Sipsiwn a Theithwyr ar hyn o bryd ac yn y dyfodol drwy:

1. Ddiogelu tir awdurdodedig presennol ar gyfer llety Sipsiwn a Theithwyr yn Llandygai, ger Bangor.
2. Darparu tir ar gyfer lleiniau ychwanegol er mwyn bodloni angen sydd heb ei ddiwallu am lety dros dro, teithiol neu barhaol ar gyfer Sipsiwn a Theithwyr yn ardal y Cynllun (yn ddibynnol ar waith cydweithredol).

	Amcan AC	Asesiad	Sylwebaeth (gan gynnwys natur gronnus, maint, amseriad a pharhad yr effeithiau a nodir ac a oes modd eu cildroi ai peidio)	Argymhellion / Mesurau Lliniaru a Mwyhau
1	**Bioamrywiaeth**	+	Bydd safleoedd wedi'u rheoli'n dda yn lleihau unrhyw bwysau ar hygrededd bioamrywiaeth a warchodir. Yn ogystal, mae safleoedd awdurdodedig yn cynorthwyo i leihau safleoedd anawdurdodedig sy'n gallu codi mewn mannau gwyrdd agored a thrwy hynny yn anuniongyrchol bydd yn gwarchod ansawdd a'r ddefnydd gan bawb o'r llecynnau hyn.	Dim
2	**Cymuned ac Iechyd**	+	Mae safleoedd sydd wedi'u rheoli'n dda yn osgoi tyndra cymunedol ac unigol a allai godi oherwydd y gwahaniaeth mewn diwylliant a ffordd o fyw y sipsiwn / teithwyr a'r cymunedau preswyl. Dylai'r polisi gynorthwyo i hyrwyddo cynhwysiad cymdeithasol a rhyngweithiad cymdeithasol gan beri effaith gadarnhaol. Mae safleoedd parhaol a sefydlog yn caniatáu mynediad at wasanaethau addysg a gofal iechyd sydd mor bwysig i'r gymuned Sipsiwn / Teithwyr sy'n dioddef problemau iechyd ac addysgol oherwydd diffyg mynediad rheolaidd i'r cyfleusterau hyn. Dylai byw â mwy o sicrwydd ddod ag effeithiau cadarnhaol anuniongyrchol i les y sipsiwn/ teithwyr a lleihau anghydraddoldebau iechyd. Ceir manylion pellach yng nghanllawiau cenedlaethol Cymru[6].	Dylid ystyried lefelau sŵn o safleoedd oherwydd ffordd o fyw yn yr awyr agored a sŵn symudiadau traffig o gerbydau mawr yn gysylltiedig â rhai teithwyr yn enwedig y rhai sydd â sioeau teithiol. Ni sonnir am ardaloedd chwarae i blant a gellid eu hystyried yn y polisïau cynllunio mwy manwl.

[6] http://wales.gov.uk/topics/environmentcountryside/farmingandcountryside/ruraldevelopment/?lang=cy

ATODIAD 8: Arfarniad Cynaladwyedd o'r Polisiau Strategol

3	**Newid Hinsawdd**	**0**	Dim effeithiau arwyddocaol wedi'u hadnabod. Mae'r adnoddau a'r ynni sy'n cael eu defnyddio i gynhyrchu cartrefi symudol yn llai na'r hyn a ddefnyddir ar gyfer cartref confensiynol. Fodd bynnag, bydd gan y polisi ei hun effaith dibwys ar newid hinsawdd.	Dim
4	**Yr Iaith Gymraeg**	**0**	Dim effeithiau arwyddocaol wedi'u hadnabod.	Dim
5	**Treftadaeth/diwylliant**	**0**	Dim effeithiau arwyddocaol wedi'u hadnabod. Mae cymunedau symudol yn rhan o'n treftadaeth ddiwylliannol a bydd y polisi hwn yn cynorthwyo i ddiogelu ffyrdd o fyw a thraddodiadau er bod y rhain yn newid gydag amser. Yn ogystal, mae polisïau PS13 am y Diwylliant Cymreig a PS16 am asedau diwylliannol a threftadaeth hefyd yn cynorthwyo i ddiogelu treftadaeth ddiwylliannol yr ardal.	Dim
6	**Economi a chyflogaeth**	**+**	Mae darparu lleoliad saff a diogel i bobl sy'n teithio a chaniatáu safleoedd defnydd cymysg ar gyfer defnydd preswyl a busnes yn cefnogi economi amrywiol.	Dim
7	**Tai fforddiadwy**	**++**	Adnabuwyd yr angen i ddiogelu safleoedd presennol a darparu safleoedd yn y dyfodol ac mae'r polisi yn sefydlu sut y bydd yn gweithio â phartneriaid er mwyn bodloni'r angen hwn. Effeithiau cadarnhaol a chronnus mawr wrth fodloni anghenion unigol cymunedau.	Dim
8	**Tirwedd a threfwedd**	**+**	Yn ogystal, mae safleoedd awdurdodedig yn cynorthwyo i leihau safleoedd anawdurdodedig a all godi mewn mannau gwyrdd agored cyhoeddus a thrwy hynny, diogelu ansawdd y mannau hyn a'u defnydd gan bawb – effeithiau anuniongyrchol cadarnhaol.	Gellir adeiladu blociau cyfleusterau i wasanaethu safleoedd o ddeunyddiau cynaliadwy.
9	**Tiroedd, mwynau,**	**+**	Effaith gadarnhaol ar ansawdd y tir ac ansawdd y pridd drwy gynorthwyo i leihau sefydlu safleoedd anawdurdodedig. Fel gyda phob datblygiad, dylid	Dim

ATODIAD 8: Arfarniad Cynaladwyedd o'r Polisiau Strategol

	gwastraff		darparu cyfleusterau rheoli gwastraff addas ar safleoedd sipsiwn a theithwyr. Yn gyffredinol, ceir effeithiau cadarnhaol bychain drwy reoli gwastraff yn fwy cynaliadwy.	
10	**Trafnidiaeth a Mynediad**	**0**	Gofynnir am hygyrchedd at wasanaethau yn y fframwaith polisi cenedlaethol ar gyfer sipsiwn a theithwyr ac mae angen darparu mynediad i'r safle ar gyfer cerbydau a cherddwyr sy'n ddiogel a chyfleus Mae gwella mynediad mewn ardaloedd gwledig yn fater allweddol yn ardal y Cynllun a chaiff ei gyfarch ym mholisi PS21. Dim effeithiau arwyddocaol wedi'u hadnabod yn gyffredinol.	Dim
11	**Dŵr a pherygl llifogydd**	**0**	Fel arfer, mae carthffosiaeth ar gyfer safleoedd parhaol drwy'r brif system garthffosiaeth ond efallai nad yw hyn yn bosib mewn rhai lleoliadau. Mae cartrefi symudol a charafannau yn fathau o ddatblygiadau sy'n agored i lifogydd ac ni ddylid eu lleoli mewn gorlifdir.	Dylai'r Cynghorau ystyried cynnwys ystyriaethau pellach mwy manwl o anghenion safleoedd teithwyr, er enghraifft, caniatáu systemau carthffosiaeth corslwyni a gweithfeydd trin carthion sy'n cael eu caniatáu i ddatblygiadau bychain eraill.
Crynodeb				
Mae'r ddogfen genedlaethol 'Teithio at Ddyfodol Gwell' (LIC 2012) yn sefydlu fframwaith polisi manwl ar gyfer Cynghorau ac o ganlyniad mae'r polisi hwn, PS12 yn cael ei symleiddio er mwyn osgoi dyblygu. Bydd y polisi yn cael effaith gadarnhaol ar ystod o amcanion AC, yn enwedig y rhai sy'n ymwneud â rhyngweithio cymunedol a chynhwysiad cymdeithasol, lleihau anghydraddoldebau iechyd a thai.				

ATODIAD 8: Arfarniad Cynaladwyedd o'r Polisiau Strategol

Polisi Strategol PS14 Gwarchod a gwella'r amgylchedd naturiol

Wrth geisio cefnogi anghenion economaidd a chymdeithasol ehangach ardal y Cynllun, bydd y Cynghorau yn rheoli datblygu er mwyn gwarchod a lle bo'n bosib, gwella amgylchedd naturiol, cefn gwlad ac arfordir nodedig ardal y Cynllun drwy:

1. Ddiogelu bioamrywiaeth, daeareg, cynefinoedd, hanes a thirweddau ardal y Cynllun drwy ddiogelu a gwella safleoedd o bwysigrwydd rhyngwladol, cenedlaethol, rhanbarthol a lleol a'u gosodiadau, gan ystyried arwyddocâd cymharol y dynodiadau wrth ystyried y pwysau ellir ei roi ar fuddiannau o bwys a gydnabyddir;
2. Ni cheisir colled net o fioamrywiaeth o fewn ardal y Cynllun a cheisir gwella ac / neu adfer rhwydweithiau o gynefinoedd naturiol;
3. Diogelu a gwella gwasanaethau ecosystemau drwy rwydweithiau o isadeiledd gwyrdd / glas;
4. Dynodi Ardaloedd Tirweddau Arbennig er mwyn rheoli datblygu;
5. Diogelu gosodiad Parc Cenedlaethol Eryri;
6. Diogelu rhywogaethau a warchodir a gwella eu cynefinoedd;
7. Lleihau'r golled o dir amaethyddol Gradd 1, 2 a 3a i ddatblygiadau newydd;
8. Parchu, cadw a gwella cymeriad lleol a hynodrwydd Ardaloedd Cymeriad y Tirlun unigol;

Amcan AC		Asesiad	Sylwebaeth (gan gynnwys natur gronnus, maint, amseriad, parhad yr effeithiau a nodir ac a ellir cildroi'r effeithiau ai peidio)	Argymhellion / Mesurau Lliniaru a Gwella
1	**Bioamrywiaeth**	++	Effaith cadarnhaol mawr hirdymor ar fioamrywiaeth drwy warchod a gwella'r amgylchedd naturiol, cefn gwlad ac arfordir nodedig yr ardal. Ceisia'r polisi ddiogelu, a ble bo'n bosib, wella safleoedd rhyngwladol, cenedlaethol, rhanbarthol a lleol sydd wedi'u dynodi am eu bioamrywiaeth.	Mae posibilrwydd y bydd y polisi yn gwahaniaethu'n glir rhwng safleoedd rhyngwladol, cenedlaethol, rhanbarthol a lleol ac yn benodol y pwysau a roddir ar y gwahanol ddynodiadau. Dylid rhoi'r lefel uchaf o warchodaeth i

ATODIAD 8: Arfarniad Cynaladwyedd o'r Polisiau Strategol

				safleoedd a ddynodwyd yn rhyngwladol ac wedi hynny safleoedd cenedlaethol, rhanbarthol a lleol. Yn ogystal, argymhellir na ddylai'r polisi geisio unrhyw golled net o fioamrywiaeth yn ardal y Cynllun ac y dylai'r polisi geisio gwella ac/neu adfer rhwydweithiau o gynefinoedd naturiol[7]. Yn ogystal, argymhellir y dylai'r Polisi gynnwys maen prawf ychwanegol sy'n ymwneud â gwarchod a gwella gwasanaethau ecosystemau drwy rwydweithiau o Isadeiledd Gwyrdd (IG). Gall rhwydwaith amlswyddogaethol o fannau gwyrdd roi amrywiaeth o fuddion i'r amgylchedd yn ogystal ag i'r economi a chymunedau lleol. Tra bod cyfraniadau IG yn gynwysedig yn PS4 (Yr Isadeiledd a chyfraniadau gan ddatblygwyr), ystyrir y byddai cynnwys maen prawf IG yn cynorthwyo i gryfhau'r polisi. Mae'r argymhelliad hwn wedi ei ymgorffori i'r polisi.
2	**Cymuned ac Iechyd**	**+**	Mae posib i warchod a gwella'r amgylchedd naturiol gael effeithiau cadarnhaol anuniongyrchol hirdymor ar iechyd a lles cymunedau drwy ddarparu ardaloedd i hamddena a mannau i bobl ymlacio.	Cyfeiriwch at yr argymhelliad IG uchod. Gall mannau gwyrdd ddarparu ardaloedd ar gyfer hamdden a llefydd i bobl ymlacio a gall hyn gael effeithiau cadarnhaol ar iechyd a lles unigolion a chymunedau. Argymhellir y dylai'r polisi gynnwys diogelu llif gwasanaethau ecosystemau o'n cyfalaf naturiol[8] fel rhan o rwydweithiau IG er mwyn cael effeithiau cadarnhaol ar iechyd a lles dynol. Mae'r argymhelliad hwn wedi ei ymgorffori i'r polisi.
3	**Newid Hinsawdd**	**+**	Mae posib i ddiogelu a gwella'r amgylchedd naturiol gael effeithiau cadarnhaol anuniongyrchol hirdymor drwy wella gallu cynefinoedd i addasu i effeithiau newid hinsawdd. Yn ogystal, gall llystyfiant leihau dŵr ffo eithafol a chynyddu dal glawiad a thrwy hynny leihau'r perygl o lifogydd.	Cyfeiriwch at wasanaethau ecosystem a'r argymhelliad IG ar gyfer amcan I yr AC. Gall gwella bioamrywiaeth drwy ddatblygu rhwydweithiau IG yn rhagweithiol ar gyfer cysylltedd ac i fynd i'r afael â darnio wella'r gallu i wrthsefyll newid hinsawdd ac addasu

[7] NCT5: Cadwraeth Natur a Chynllunio (2009).
[8] Sustaining Ecosystems Services for Human Well-Being CCGC (2011)

ATODIAD 8: Arfarniad Cynaladwyedd o'r Polisiau Strategol

				iddo. Mae'r argymhelliad hwn wedi ei ymgorffori i'r polisi. Dylai polisïau hyrwyddo rheolaeth dalcgylchoedd uchel, yn enwedig ble bo ardaloedd mawn yn bwysig wrth storio carbon, rheoli level dŵr ac ansawdd dŵr.
4	**Yr Iaith Gymraeg**	**0**	Dim effeithiau arwyddocaol wedi'u hadnabod.	Dim
5	**Treftadaeth/diwylliant**	**0**	Dim effeithiau arwyddocaol wedi'u hadnabod.	Dim
6	**Economi a chyflogaeth**	**+**	Mae'r amgylchedd naturiol yn agwedd allweddol sy'n denu ymwelwyr i'r ardal. Mae'r polisi yn ceisio gwarchod a gwella'r amgylchedd naturiol hynod a allai gael effeithiau anuniongyrchol cadarnhaol bychan ar dwristiaeth a thrwy hynny, yr economi.	Cyfeiriwch at wasanaethau ecosystem a'r argymhelliad IG ar gyfer amcan I yr AC. Mae'r argymhelliad hwn wedi ei ymgorffori i'r polisi.
7	**Tai fforddiadwy**	**0**	Dim effeithiau arwyddocaol wedi'u hadnabod.	Dim
8	**Tirwedd a threfwedd**	**++**	Effaith cadarnhaol hirdymor mawr ar yr amcan AC hwn drwy warchod a gwella tirweddau pwysig a chymeriad lleol Ardaloedd Cymeriad y Dirwedd pwysig, ynghyd â dynodi Ardaloedd Tirweddau Arbennig er mwyn rheoli datblygiadau.	Argymhellir y dylai'r polisi gynnwys …"**a'u gosodiadau**.." er mwyn gwella'r effeithiau cynaladwyedd cadarnhaol. Mae'r argymhelliad hwn wedi ei ymgorffori i'r polisi.
9	**Tiroedd, mwynau, gwastraff**	**+**	Ceisia'r polisi leihau colli'r tir amaethyddol mwyaf defnyddiol i ddatblygiadau newydd fyddai'n cael effeithiau hirdymor cadarnhaol bychan ar yr amcan AC hwn.	Dim
10	**Trafnidiaeth a Mynediad**	**0**	Dim effeithiau arwyddocaol wedi'u hadnabod.	Dim
11	**Dŵr a pherygl llifogydd**	**+**	Effaith gadarnhaol anuniongyrchol bychan gan y gall llystyfiant gynorthwyo i leihau dŵr ffo eithafol a chynyddu'r gallu i ddal y glawiad a thrwy hynny leihau'r perygl o lifogydd. Gall gwarchod a gwella'r amgylchedd naturiol gael effeithiau cadarnhaol anuniongyrchol ar ansawdd dŵr.	Cyfeiriwch at y gwasanaethau ecosystem ac argymhellion IG ar gyfer amcan 1 yr AC. Mae CCGC yn cydnabod bod yna rwydweithiau Isadeiledd Gwyrdd a Glas. Mae'r argymhelliad hwn wedi ei ymgorffori i'r polisi. Dylai polisïau hyrwyddo rheolaeth dalcgylchoedd uchel, yn enwedig ble bo ardaloedd mawn yn bwysig wrth storio carbon, rheoli level dŵr ac ansawdd dŵr.
Crynodeb				
Mae'r polisi'n ceisio gwarchod a gwella amgylchedd naturiol, cefn gwlad ac arfordir arbennig ardal y Cynllun. Mae posibilrwydd i hyn gael effeithiau cadarnhaol hirdymor mawr ar fioamrywiaeth a'r dirwedd. Mae cynnal a gwella'r amgylchedd naturiol hefyd â'r potensial o gael effeithiau cadarnhaol anuniongyrchol ar iechyd a lles unigolion a				

ATODIAD 8: Arfarniad Cynaladwyedd o'r Polisiau Strategol

chymunedau drwy ddarparu ardaloedd ar gyfer hamdden a mannau i bobl ymlacio. Yn ogystal, gall yr amgylchedd naturiol gynorthwyo i leihau dŵr ffo eithafol a gwella'r gallu i ddal y glawiad, sy'n ei dro yn lleihau'r perygl o lifogydd ac addasu i effeithiau newid hinsawdd. Yn ogystal, mae posibilrwydd y bydd yn cael effeithiau cadarnhaol anuniongyrchol ar yr economi gan fod yr amgylchedd naturiol yn agwedd allweddol sy'n denu ymwelwyr i'r ardal. Mae argymhellion yr AC wedi eu hymgorffori i'r polisi; roedd rhain yn cynnwys gwahaniaeth fwy clir rhwng safleoedd bioamrywiaeth wedi eu diogelu, ceisio am ddim colled mewn bioamrywiaeth a gwarchod a mwyhau gwasanaethau ecosystemau ac Isadeiledd Gwyrdd.

ATODIAD 8: Arfarniad Cynaladwyedd o'r Polisiau Strategol

Polisi Strategol PS15 Diogelu a gwella asedau diwylliannol a threftadaeth

Wrth geisio cefnogi anghenion economaidd a chymdeithasol ehangach ardal y Cynllun, bydd y Cynghorau yn diogelu, a lle bo hynny'n briodol, yn gwella'r asedau diwylliannol a threftadaeth unigryw drwy:

1. Ddiogelu a gwella'r asedau diwylliannol a threftadaeth a ganlyn, a ble bo'n briodol, eu gosodiad a'u golygfeydd arwyddocaol:
   - i. Ardaloedd Cadwraeth;
   - ii. Safleoedd Treftadaeth y Byd - Castell Biwmares a Chastell Caernarfon a Muriau'r Dref;
   - iii. Ymgeisydd Safle Treftadaeth y Byd – Diwydiant Llechi Gogledd Cymru;
   - iv. Tirweddau hanesyddol, Parciau a Gerddi cofrestredig;
   - v. Adeiladau Rhestredig;
   - vi. Henebion Hynafol Rhestredig ac ardaloedd eraill o bwysigrwydd archeolegol;
2. Gwella asedau treftadaeth drwy fentrau treftadaeth ac adfywio.

	Amcan AC	Asesiad	Sylwebaeth (gan gynnwys natur gronnus, maint, amseriad a pharhad yr effeithiau a nodir ac a oes modd eu cildroi ai peidio)	Argymhellion / Mesurau Lliniaru a Gwella
1	**Bioamrywiaeth**	0	Ni nodwyd unrhyw effeithiau arwyddocaol.	Dim
2	**Cymuned ac iechyd**	+	Effaith gadarnhaol ar gymunedau cytbwys gan fod ardal y CDLl â threftadaeth gref sy'n rhan bwysig o gymeriad yr ardal. Gall hyn chwarae rôl a chreu'r ymdeimlad o gymuned a naws am le. Yn ogystal, gall adfywio a gwella adeiladau ac ardaloedd hanesyddol gael effaith gadarnhaol ar y naws o hunaniaeth cymunedol ynghyd â lefelau cyfranogiad diwylliannol.	Dim
3	**Newid Hinsawdd**	0	Ni nodwyd unrhyw effeithiau arwyddocaol.	Dim
4	**Yr Iaith Gymraeg**	0	Ni nodwyd unrhyw effeithiau arwyddocaol.	Dim
5	**Treftadaeth/ Diwylliant**	++	Effeithiau cadarnhaol byrdymor i hirdymor mawr drwy ddiogelu a gwella asedau diwylliannol a threftadaeth pwysig.	Dim

ATODIAD 8: Arfarniad Cynaladwyedd o'r Polisiau Strategol

6	**Economi a chyflogaeth**	**+**	Gallai'r polisi gael effaith gadarnhaol ar amcan yr AC drwy hyrwyddo ystod o swyddi megis adeiladu, twristiaeth, cynnal a chadw a rheoli ac yn benodol, sgiliau yn y diwydiant treftadaeth ac atgyweirio.	Dim
7	**Tai fforddiadwy**	**0**	Ni nodwyd unrhyw effeithiau arwyddocaol.	Dim
8	**Y dirwedd a'r drefwedd**	**+**	Effaith gadarnhaol ar y drefwedd a'r dirwedd drwy ddiogelu a gwella asedau diwylliannol a threftadaeth pwysig.	Dim
9	**Tir, mwynau, gwastraff**	**0**	Ni nodwyd unrhyw effeithiau arwyddocaol.	Dim
10	**Trafnidiaeth a mynediad**	**0**	Ni nodwyd unrhyw effeithiau arwyddocaol.	Dim
11	**Dŵr a Risg Llifogydd**	**0**	Ni nodwyd unrhyw effeithiau arwyddocaol.	Dim

Crynodeb

Bydd y polisi yn cael effeithiau cadarnhaol byrdymor i hirdymor mawr drwy ddiogelu a gwella asedau diwylliannol a threftadaeth pwysig. Mae posibilrwydd y ceir effeithiau cadarnhaol ar gymunedau cytbwys gan fod ardal y CDLl â threftadaeth gref sy'n rhan bwysig o gymeriad yr ardal. Gall hyn chwarae rôl mewn creu'r ymdeimlad o gymuned a naws am le. Yn ogystal, gall adfywio a gwella adeiladau ac ardaloedd hanesyddol gael effaith gadarnhaol ar yr ymdeimlad o hunaniaeth gymunedol ynghyd â lefelau cyfranogiad diwylliannol.

Yn ogystal mae posibilrwydd y ceir effeithiau cadarnhaol ar yr economi drwy hyrwyddo ystod o swyddi megis adeiladu, twristiaeth, cynnal a chadw a rheoli ac yn benodol, sgiliau yn y diwydiant treftadaeth ac atgyweirio. Yn ogystal, mae posibilrwydd y ceir effaith gadarnhaol ar y drefwedd a'r dirwedd.

ATODIAD 8: Arfarniad Cynaladwyedd o'r Polisiau Strategol

Polisi Strategol PS16 Technoleg ynni adnewyddadwy

Bydd y Cynghorau yn ceisio sicrhau bod ardal y Cynllun, ble bynnag y bo'n bosib ac yn hyfyw, yn cyflawni ei photensial fel ardal flaengar i fentrau'n seiliedig ar dechnolegau ynni adnewyddadwy neu ynni carbon isel drwy hyrwyddo:

a. ffynonellau ynni adnewyddadwy o fewn cynigion datblygu sy'n cefnogi cynhyrchu ynni o amrywiol ffynonellau sy'n cynnwys biomas, morol, gwastraff, dŵr, daear, solar a gwynt gan gynnwys micro gynhyrchu;
b. datblygiadau technoleg ynni adnewyddadwy ar wahân

Gellir sicrhau hyn trwy:

1. sicrhau nad yw gosodiadau mewn ardaloedd gaiff eu cynnwys mewn dynodiadau tirwedd rhyngwladol neu genedlaethol ac sy'n weladwy y tu hwnt i'w terfynau, neu ardaloedd â gwerth lleol i'r diwedd, yn unol â Pholisi Strategol PS15, yn peryglu amcanion y dynodiadau, naill ai'n unigol neu'n gronnus, yn enwedig o ran cymeriad y dirwedd, yr ardrawiad gweledol ac amwynder preswyl.

2. sicrhau nad yw gosodiadau mewn ardaloedd gaiff eu cynnwys mewn dynodiadau natur rhyngwladol, cenedlaethol neu leol, yn unol â SP14, yn peryglu amcanion y dynodiadau naill ai'n unigol neu'n gronnus.

3. cefnogi gosodiadau'r tu allan i ardaloedd dynodedig cyn belled nad yw'r gosodiad yn peri niwed sylweddol amlwg i gymeriad y dirwedd ac amwynder preswyl, naill ai'n unigol neu'n gronnus.

	Amcan AC	Asesiad	Sylwebaeth (gan gynnwys natur gronnus, maint, amseriad, parhad yr effeithiau a nodir ac a ellir cildroi'r effeithiau ai peidio)	Argymhellion / Mesurau Lliniaru a Gwella
1	**Bioamrywiaeth**	**+/-**	Nis oes sicrwydd ynghylch effeithiau posib y polisi hwn gan eu bod yn ddibynnol ar sut y gweithredir cynigion unigol.	Mae'r polisi hwn yn cyfeirio'n benodol at yr effeithiau ar gymeriad tirweddau pwysig ond nid yw'n cyfeirio at fioamrywiaeth. Mae posibilrwydd y gellir cryfhau'r polisi drwy gynnwys cyfeiriad at gadwraeth natur pwysig, fodd bynnag, cydnabyddir y gall hyn fod wedi'i gynnwys mewn polisïau adneuo mwy manwl. Mae'r argymhelliad hwn wedi ei ymgorffori i'r polisi.
2	**Cymuned ac lechyd**	**+/-**	Mae effaith posib y polisi hwn yn ansicr; fodd bynnag, gallai annog technolegau adnewyddadwy a thechnolegau ynni carbon isel gynorthwyo i	

ATODIAD 8: Arfarniad Cynaladwyedd o'r Polisiau Strategol

			gyflawni cyfran o ofynion isadeiledd ynni ar gyfer cymunedau presennol a rhai'r dyfodol.	
3	**Newid Hinsawdd**	**++**	Sicrhau bod ardal y Cynllun yn cyflawni ei photensial fel ardal flaengar i fentrau'n seiliedig ar dechnolegau ynni adnewyddadwy neu fentrau ynni carbon isel ac yn cael effaith gadarnhaol fawr ar amcan yr AC hwn.	Gallai sicrhau cyflenwad diogel, glân o ynni ar gyfer y dyfodol yn ardal y Cynllun fod wedi'i sicrhau gan bolisi cryfach, wedi'i gydlynu fyddai'n ceisio annog datblygu technoleg adnewyddadwy a thechnoleg carbon isel. Mae'r argymhelliad hwn wedi ei ymgorffori i'r polisi.
4	**Yr Iaith Gymraeg**	**0**	Dim effeithiau arwyddocaol wedi'u hadnabod.	Dim
5	**Treftadaeth/diwylliant**	**+/-**	Nid oes sicrwydd ynghylch effaith bosib y polisi hwn gan ei bod yn ddibynnol ar sut y gweithredir cynigion unigol.	Dim
6	**Economi a chyflogaeth**	**+**	Gallai annog cynhyrchu ynni adnewyddadwy a charbon isel gynorthwyo i gynhyrchu busnesau lleol a gwaith yn y maes ynni adnewyddadwy.	Dim
7	**Tai fforddiadwy**	**0**	Dim effeithiau arwyddocaol wedi'u hadnabod.	Dim
8	**Tirwedd a threfwedd**	**+/-**	Mae effaith bosib y polisi hwn yn ansicr er ei fod yn ceisio osgoi effeithiau negyddol ar y dirwedd.	Dim
9	**Tiroedd, mwynau, gwastraff**	**0**	Dim effeithiau arwyddocaol wedi'u hadnabod.	Dim
10	**Trafnidiaeth a Mynediad**	**0**	Dim effeithiau arwyddocaol wedi'u hadnabod.	Dim
11	**Dŵr a pherygl llifogydd**	**+/-**	Nid oes sicrwydd ynghylch effeithiau posib y polisi hwn gan eu bod yn ddibynnol ar sut y gweithredir cynigion unigol.	Dim

Crynodeb

Sicrhau bod ardal y Cynllun yn cyflawni ei photensial fel ardal flaengar i fentrau'n seiliedig ar dechnolegau ynni adnewyddadwy neu dechnolegau ynni carbon isel ac yn cael effaith gadarnhaol fawr ar newid hinsawdd. Awgrymodd yr AC gall yr economi gael ei wella drwy ymdrin ag ynni adnewyddadwy yn fwy cadarn a chyd-drefnus. Mae'r Polisi nawr yn hyrwyddo gwahanol fathau o ffynonellau ynni adnewyddadwy o fewn cynigion datblygu ynghŷd â datblygiadau technoleg ynni adnewyddadwy yn sefyll ar ben ei hunain.

Aseswyd mai ansicr fyddai effaith y polisi ar fioamrywiaeth, cymunedau, treftadaeth / diwylliant, tirwedd a'r amgylchedd dŵr gan y byddai'n ddibynnol ar weithredu cynigion unigol.

ATODIAD 8: Arfarniad Cynaladwyedd o'r Polisiau Strategol

Polisi Strategol PS17 Rheoli gwastraff Bydd y Cynghorau yn ceisio sicrhau bod digon o dir ar gael ar gyfer rhwydwaith o gyfleusterau gwastraff sy'n bodloni ymwymiad au rhanbarthol a lleol yn unol â gofynion Cynllun Gwastraff Rhanbarthol Gogledd Cymru. Bydd y safleoedd a'r math o gyfleusterau a ddewisir yn hyrwyddo dull cynaliadwy o reoli gwastraff yn seiliedig ar hierarchaeth o leihau, ailddefnyddio ac adfer.				
Amcan AC		**Asesiad**	**Sylwebaeth (gan gynnwys natur gronnus, maint, amseriad, parhad yr effeithiau a nodir ac a ellir cildroi'r effeithiau ai peidio)**	**Argymhellion / Mesurau Lliniaru a Gwella**
1	**Bioamrywiaeth**	**+/-**	Nid oes sicrwydd ynghylch effeithiau posib y polisi hwn gan eu bod yn ddibynnol ar sut y gweithredir cynigion unigol.	Dim
2	**Cymuned ac Iechyd**	**+/-**	Nid oes sicrwydd ynghylch effeithiau posib y polisi hwn gan eu bod yn ddibynnol ar sut y gweithredir cynigion unigol.	Dim
3	**Newid Hinsawdd**	**+/-**	Nid oes sicrwydd ynghylch effeithiau posib y polisi hwn gan eu bod yn ddibynnol ar sut y gweithredir cynigion unigol.	Dim
4	**Yr Iaith Gymraeg**	**0**	Dim effeithiau arwyddocaol wedi'u hadnabod.	Dim
5	**Treftadaeth/diwylliant**	**+/-**	Nid oes sicrwydd ynghylch effeithiau posib y polisi hwn gan eu bod yn ddibynnol ar sut y gweithredir cynigion unigol.	Dim
6	**Economi a chyflogaeth**	**0**	Dim effeithiau arwyddocaol wedi'u hadnabod.	Dim
7	**Tai fforddiadwy**	**0**	Dim effeithiau arwyddocaol wedi'u hadnabod.	Dim
8	**Tirwedd a threfwedd**	**+/-**	Nid oes sicrwydd ynghylch effeithiau posib y polisi hwn gan eu bod yn ddibynnol ar sut y gweithredir cynigion unigol.	Dim
9	**Tiroedd, mwynau, gwastraff**	**+**	Effaith gadarnhaol hirdymor ar yr amcan AC hwn drwy sicrhau bod digonedd o dir ar gael i ddiwallu'r gofyn[9] a hyrwyddo dull cynaliadwy o reoli gwastraff yn seiliedig ar hierarchaeth o leihau, ailddefnyddio ac adfer.	Dim
10	**Trafnidiaeth a**	**+/-**	Nid oes sicrwydd ynghylch effeithiau posib y polisi hwn gan eu bod yn	Dim

[9] Cynghorau Sir Ynys Môn a Gwynedd – Papur Testun: Isadeiledd

ATODIAD 8: Arfarniad Cynaladwyedd o'r Polisiau Strategol

	Mynediad		ddibynnol ar sut y gweithredir cynigion unigol.	
11	**Dŵr a pherygl llifogydd**	**+/-**	Nid oes sicrwydd ynghylch effeithiau posib y polisi hwn gan eu bod yn ddibynnol ar sut y gweithredir cynigion unigol.	Dim
Crynodeb				
Mae'r polisi yn sicrhau bod digon o dir ar gael i ddiwallu'r galw gwastraff ac mae'r polisi'n hyrwyddo dull cynaliadwy o reoli gwastraff yn seiliedig ar hierarchaeth o leihau, ailddefnyddio ac adfer, sydd â'r potensial o gael effeithiau cadarnhaol yn erbyn amcan AC gwastraff. Ystyriwyd bod effaith bosib y polisi yn ansicr yn erbyn y mwyafrif o'r amcanion AC gan ei bod yn ddibynnol ar weithredu cynigion rheoli gwastraff unigol.				

ATODIAD 8: Arfarniad Cynaladwyedd o'r Polisiau Strategol

Polisi Strategol PS18 Mwynau

Bydd y Cynghorau yn cyfrannu tuag at alw rhanbarthol a lleol am gyflenwad parhaus a diogel o fwynau drwy:

1. Diogelu adnoddau agregau y gwyddys amdanynt / posib oddi wrth ddatblygiad parhaol fyddai'n eu sterileiddio neu'n rhwystr i'w hechdynnu;
2. Cynnal banc tir o Dywod a Graean am 12 mlynedd a banc tir wrth gefn o agregau malurion cerrig am 15 mlynedd yn unol â chanllaw cenedlaethol;
3. Uchafu'r defnydd o ddeunyddiau eilaidd a deunyddiau wedi'u hailgylchu a gwastraff mwynau;
4. Cydnabod ble y gellir cyflawni egwyddorion datblygiad cynaliadwy bydd yn debygol y gellir ymestyn chwareli agregau presennol.
5. Ble mae angen ardaloedd newydd o gyflenwad agregau, dylai'r rhain ddod o leoliadau ble mae cyfyngiadau amgylcheddol isel a ble cymerir i ystyriaeth yr oblygiadau i gludiant.
6. Cynnal cyflenwad o agregau morol sy'n gyson â gofynion ymarfer amgylcheddol da.
7. Sicrhau yr adferir y tir yn ddigonol a gwaith ôl-ofal digonol.

	Amcan AC	Asesiad	Sylwebaeth (gan gynnwys natur gronnus, maint, amseriad, parhad yr effeithiau a nodir ac a ellir cildroi'r effeithiau ai peidio)	Argymhellion / Mesurau Lliniaru a Gwella
1	**Bioamrywiaeth**	**+/-**	Nid oes sicrwydd ynghylch effeithiau posib y polisi hwn gan eu bod yn ddibynnol ar sut y gweithredir cynigion unigol.	Dim
2	**Cymuned ac Iechyd**	**+/-**	Nid oes sicrwydd ynghylch effeithiau posib y polisi hwn gan eu bod yn ddibynnol ar sut y gweithredir cynigion unigol.	Dim
3	**Newid Hinsawdd**	**+/-**	Nid oes sicrwydd ynghylch effeithiau posib y polisi hwn gan eu bod yn ddibynnol ar sut y gweithredir cynigion unigol.	Dim
4	**Yr Iaith Gymraeg**	**0**	Dim effeithiau arwyddocaol wedi'u hadnabod.	Dim
5	**Treftadaeth/diwylliant**	**+/-**	Nid oes sicrwydd ynghylch effeithiau posib y polisi hwn gan eu bod yn ddibynnol ar sut y gweithredir cynigion unigol.	Dim
6	**Economi a chyflogaeth**	**+**	Mae gan ddiogelu adnoddau agregau a chefnogi ymestyn chwareli agregau presennol (ble bo'n briodol) y potensial i roi effeithiau cadarnhaol i'r economi.	Dim
7	**Tai fforddiadwy**	**0**	Dim effeithiau arwyddocaol wedi'u hadnabod.	Dim

ATODIAD 8: Arfarniad Cynaladwyedd o'r Polisiau Strategol

8	**Tirwedd a threfwedd**	**+/-**	Nid oes sicrwydd ynghylch effeithiau posib y polisi hwn gan eu bod yn ddibynnol ar sut y gweithredir cynigion unigol.	Dim
9	**Tiroedd, mwynau, gwastraff**	**+**	Effaith gadarnhaol hirdymor ar yr amcan AC hwn drwy ddiogelu adnoddau agregau a chynnal y defnydd o ddeunyddiau eilaidd a deunyddiau wedi'u hailgylchu a gwastraff mwynau.	Dim
10	**Trafnidiaeth a Mynediad**	**+/-**	Nid oes sicrwydd ynghylch effeithiau posib y polisi hwn gan eu bod yn ddibynnol ar sut y gweithredir cynigion unigol.	Dim
11	**Dŵr a pherygl llifogydd**	**+/-**	Nid oes sicrwydd ynghylch effeithiau posib y polisi hwn gan eu bod yn ddibynnol ar sut y gweithredir cynigion unigol.	Dim
Crynodeb				
Aseswyd bod gan y polisi y posibilrwydd o gael effeithiau cadarnhaol hirdymor ar yr amcan AC sy'n ymwneud â mwynau drwy ddiogelu adnoddau agregau a mwyhau'r defnydd o ddeunyddiau eilaidd a deunyddiau wedi'u hailgylchu a gwastraff mwynau. Yn ogystal, mae gan ddiogelu adnoddau agregau a chefnogi ymestyn chwareli agregau presennol (ble bo'n briodol) y potensial o gael effeithiau cadarnhaol ar yr economi. Ystyriwyd bod effaith bosib y polisi yn ansicr yn erbyn y mwyafrif o amcanion yr AC ac mae'n ddibynnol ar weithredu cynigion unigol.				

ATODIAD 8: Arfarniad Cynaladwyedd o'r Polisiau Strategol

Polisi Strategol PS19 Yr Iaith Gymraeg a'r diwylliant Cymreig

Bydd y Cynghorau'n hyrwyddo ac yn cefnogi'r defnydd o'r iaith Gymraeg yn ardal y Cynllun. Gellir sicrhau hyn trwy:

1. Ddefnyddio mecanweithiau priodol i sicrhau y darperir mesurau addas sy'n lleddfu effeithiau negyddol neu i sicrhau y cyfrannir atynt;
2. Gwrthod datblygiadau a fyddai'n achosi niwed arwyddocaol i gydbwysedd cymeriad ac iaith cymuned oherwydd eu maint, eu graddfa neu eu lleoliad;
3. Annog pob corff cyhoeddus a chwmnïau masnachol a busnes i ymrwymo i ddarparu arwyddion dwyieithog;
4. Annog defnyddio enwau lleoedd Cymraeg ar gyfer datblygiadau newydd, tai ac enwau strydoedd.

	Amcan AC	Asesiad	Sylwebaeth (gan gynnwys natur gronnus, maint, amseriad, parhad yr effeithiau a nodir ac a ellir cildroi'r effeithiau ai peidio)	Argymhellion / Mesurau Lliniaru a Gwella
1	**Bioamrywiaeth**	0	Dim effeithiau arwyddocaol wedi'u hadnabod.	Dim
2	**Cymuned ac Iechyd**	+	Mae posib i'r polisi effeithio'n gadarnhaol ar yr amcan AC hwn drwy gynorthwyo i sicrhau strwythur poblogaeth cytbwys drwy sicrhau bod trigolion sy'n siarad Cymraeg yn aros yn eu cymunedau. Drwy warchod yr iaith Gymraeg, bydd y polisi hwn yn anuniongyrchol yn cefnogi a gwella bywiogrwydd cymunedau, ac felly hefyd yn cael effaith hirdymor llesol ar iechyd a lles. Mae'r Polisi'n canolbwyntio ar anghenion pobl ifanc ac yn ceisio integreiddio pobl newydd gyda chynlluniau ieithyddol.	Dim
3	**Newid Hinsawdd**	0	Dim effeithiau arwyddocaol wedi'u hadnabod.	Dim
4	**Yr Iaith Gymraeg**	++	Mae'r polisi yn anelu'n uniongyrchol i warchod yr iaith Gymraeg drwy gyfrwng y broses gynllunio a dylai felly gael effaith gadarnhaol ar yr amcan hwn. Effeithiau cadarnhaol hirdymor.	Dim
5	**Treftadaeth/diwylliant**	+	Bydd gwarchod yr iaith Gymraeg yn cefnogi'r angen i gynnal arwahanrwydd lleol gydag effaith bositif ar yr amcan AC hwn.	Dim
6	**Economi a chyflogaeth**	0	Ni nodwyd unrhyw effeithiau arwyddocaol.	Dim
7	**Tai fforddiadwy**	0	Ni nodwyd unrhyw effeithiau arwyddocaol.	Dim

ATODIAD 8: Arfarniad Cynaladwyedd o'r Polisiau Strategol

8	**Tirwedd a threfwedd**	**0**	Ni nodwyd unrhyw effeithiau arwyddocaol.	Dim
9	**Tiroedd, mwynau, gwastraff**	**0**	Ni nodwyd unrhyw effeithiau arwyddocaol.	Dim
10	**Trafnidiaeth a Mynediad**	**0**	Ni nodwyd unrhyw effeithiau arwyddocaol.	Dim
11	**Perygl dŵr a llifogydd**	**0**	Ni nodwyd unrhyw effeithiau arwyddocaol.	Dim
Crynodeb				
Cyfeiria'r polisi hwn yn uniongyrchol at yr angen i hyrwyddo a chefnogi'r iaith Gymraeg, ac fe ddylai gynorthwyo i gynnal a chynyddu'r gyfran o siaradwyr Cymraeg yn ardal y Cynllun. Mae'n bwysig i'r Cynllun Adneuo gynnwys mesurau lliniaru manwl i gynorthwyo i fynd gam ymhellach i warchod yr iaith.				

Polisi Strategol PS20 Isadeiledd Cymunedol

Bydd y Cynghorau'n sicrhau, er yn annog tai a thwf yn ardal y Cynllun, y darperir isadeiledd priodol i fodloni anghenion y boblogaeth bresennol a'r boblogaeth yn y dyfodol drwy:

1. wrthwynebu colli cyfleusterau presennol yr isadeiledd cymdeithasol a hyrwyddo eu gwella, yn enwedig y rheini sy'n bwysig i grwpiau bregus yn y gymuned;
2. gwneud y mwyaf o gyfleoedd i ddarparu cyfleusterau ffisegol, cymdeithasol, gwyrdd/glas ychwanegol fel rhan o ddatblygiadau newydd mewn da bryd;
3. annog cyfleusterau cymdeithasol amlbwrpas sy'n darparu ystod o wasanaethau;
4. sicrhau bod cyfleusterau cymdeithasol newydd wedi'u lleoli'n briodol i ddiwallu anghenion y cymunedau y maent yn eu gwasanaethu a'u bod yn hygyrch drwy gerdded a beicio;
5. y gofyn i ddatblygiadau newydd gyfrannu tuag at ddarparu isadeiledd, gyda'r cyfraniadau naill ai ar y safle neu drwy gyfraniadau cynllunio, yn unol â Pholisïau Strategol PS5 a PS12;
6. gwella'r rhwydwaith isadeiledd gwyrdd/glas drwy greu a gwella mannau agored, mannau chwarae a gofod hamdden, yn enwedig mewn ardaloedd ble mae diffyg;
7. ceisio darpariaeth ddigonol o randiroedd a gofodau eraill a'u defnyddio'n effeithiol i dyfu bwyd a phlanhigion;
8. sicrhau bod isadeiledd ffisegol priodol (gan gynnwys gwasanaethau) yn cael ei ddarparu mewn da bryd ble bo'r gofyn gan ddatblygiadau newydd.

ATODIAD 8: Arfarniad Cynaladwyedd o'r Polisiau Strategol

Amcan AC		Asesiad	Sylwebaeth (gan gynnwys natur gronnus, maint, amseriad a pharhad yr effeithiau a nodir ac a oes modd eu cildroi ai peidio)	Argymhellion / Mesurau Lliniaru a Mwyhau
1	**Bioamrywiaeth**	+	Mae'r polisi yn gofyn am wella'r rhwydwaith isadeiledd gwyrdd (IG) a byddai hynny'n cael effeithiau cadarnhaol, yn enwedig effeithiau cronnus yn yr hirdymor.	Argymhellir y dylai'r Cynghorau ystyried paratoi Strategaeth Isadeiledd Gwyrdd a Chynllun Gweithredu ar gyfer yr ardal i adnabod ardaloedd ble mae diffygion, adnabod y blaenoriaethau, datblygu mewn camau ac adnabod partneriaid posib ar gyfer y posibilrwydd o gydweithio a chydariannu. Byddai polisi manwl penodol ynglŷn ag IG yn cynorthwyo i sicrhau gweithrediad a sicrhau effeithiolrwydd y gwelliant. Mae'r argymhelliad hwn wedi ei ymgorffori i'r polisi.
2	**Cymuned ac Iechyd**	++	Effeithiau cadarnhaol mawr drwy gadw a gwella isadeiledd cymdeithasol, megis tai fforddiadwy, ysgolion, gwasanaethau iechyd, cyfleusterau cymunedol, mannau agored, mynwentydd a mentrau gwaith / hyfforddiant lleol. Dylid annog cyfleusterau amlbwrpas er mwyn darparu ystod o wasanaethau i hyrwyddo rhyngweithio cymdeithasol a chyfrannu tuag at gymunedau sydd â gwell cydbwysedd oed. Gallai'r polisi roddi effeithiau cadarnhaol drwy annog gwarchod, cadw neu wella mannau agored, gan gynnwys llecynnau chwarae a hamdden a allai gynorthwyo i ddarparu amgylchedd iach i'r gymuned leol. Mae'r gofyn am ddarparu rhandiroedd a gofodau eraill i dyfu bwyd am gael effaith anuniongyrchol gadarnhaol ar iechyd pobl drwy annog ffordd o fyw iachach – gall hefyd annog rhyngweithio cymdeithasol. Bydd y gofyn am hygyrchedd drwy gerdded a beicio yn cynorthwyo i annog ffordd o fyw iachach.	Ni sonnir yn benodol am lyfrgelloedd a chanolfannau crefyddol fel rhan o isadeiledd cymdeithasol yn PS4. Ni chyfeirir yn benodol at anghenion pobl ifanc a phobl hŷn – gallai hyn gynorthwyo i fynd i'r afael â materion yn ymwneud ag allfudo a mewnfudo yn ôl eu trefn. Mae'r argymhelliad hwn wedi ei ymgorffori i'r polisi. Argymhellir bod y Cynghorau yn ystyried yr amseriad neu ddatblygu isadeiledd cymdeithasol mewn camau a dylid ei ddarparu'n brydon. Bydd hyn yn bwysig o ran isadeiledd ffisegol a gwasanaethau ynghyd ag isadeiledd gwyrdd. Mae'r argymhelliad hwn wedi ei ymgorffori i'r polisi.
3	**Newid Hinsawdd**	+/-	Effeithiau ansicr, yn ddibynnol ar fanylion cynlluniau unigol.	Yn ddibynnol ar bolisïau manwl ynglŷn â dyluniad ac adeiladu cynaliadwy a gweithrediad / meddiannaeth.
4	**Yr Iaith Gymraeg**	+	Mae maen prawf rhif 5 yn gofyn am isadeiledd cymdeithasol yn unol â PS4 sy'n crybwyll darpariaeth addysgol yn benodol, gan gynnwys hyfforddiant yn yr iaith Gymraeg i ddysgwyr, ac felly effeithiau cadarnhaol.	Dim
5	**Treftadaeth/diwylliant**	+/-	Effaith ansicr, yn ddibynnol ar fanylion cynlluniau unigol.	Dylai polisi PS16 a pholisïau manwl sicrhau bod asedau diwylliannol a threftadaeth yn cael eu gwarchod a'u

ATODIAD 8: Arfarniad Cynaladwyedd o'r Polisiau Strategol

				gwella.
6	**Economi a chyflogaeth**	**+/-**	Gallai'r polisi ddarparu ystod o gyfleoedd gwaith ond mae hyn yn ddibynnol ar faint o isadeiledd cymdeithasol newydd sy'n cael ei ddatblygu. Effaith ansicr, yn ddibynnol ar fanylion cynlluniau unigol.	Dim
7	**Tai fforddiadwy**	**+/-**	Bydd y polisi yn cael effaith gadarnhaol oherwydd darperir tai fforddiadwy, fodd bynnag, ni roddir manylion ac mae maint yr effeithiau yn ansicr.	Awgrymir bod maen prawf 5 yn cyfeirio at PS11 – tai fforddiadwy. Mae'r argymhelliad hwn wedi ei ymgorffori i'r polisi.
8	**Tirwedd a threfwedd**	**+/-**	Effaith ansicr, yn ddibynnol ar fanylion cynlluniau unigol.	Mae PS14 yn cynnwys diogelu a gwella tirweddau a warchodir a diogelu a gwarchod cymeriad a hynodrwydd lleol. Dylai polisïau manwl sicrhau bod lleoliadau a threfweddau penodol yn cael eu diogelu a'u gwella.
9	**Tir, mwynau, gwastraff**	**0**	Ni nodwyd unrhyw effeithiau arwyddocaol.	Mae PS17 yn ymwneud â rheoli gwastraff.
10	**Trafnidiaeth a Mynediad**	**+**	Bydd y polisi hwn yn cael effaith gadarnhaol ar hygyrchedd lleol i gyfleusterau allweddol megis ysgolion, gwasanaethau iechyd, canolfannau cymunedol a llecynnau agored, chwarae a hamdden gan fod y polisi yn nodi y cânt eu darparu yn agos at y gymuned a'u bod yn hygyrch drwy gerdded a beicio.	Dim
11	**Dŵr a pherygl llifogydd**	**+/-**	Effaith ansicr, yn ddibynnol ar fanylion cynlluniau unigol.	Mae PS1 – Datblygiad Cynaliadwy yn rhoi polisi cyffredinol sy'n cynnwys llifogydd ac adnoddau dŵr ond nid yw'n cynnwys ansawdd dŵr. Awgrymir y gellid cael eglurder pellach drwy bolisi strategol neu fanwl yn benodol ar gyfer dŵr a mynd i'r afael a'r cyswllt rhwng adnoddau dŵr, ansawdd, bioamrywiaeth, isadeiledd gwyrdd a llifogydd.

Crynodeb

Mae'r polisi yn debygol o gael effaith gadarnhaol ar nifer o amcanion AC. Fodd bynnag, ar hyn o bryd nid yw'r lefel o fanylder gofynnol i edrych yn llawn ar ardrawiadau (er enghraifft ar y dirwedd, dŵr a'r economi) ar gael ar y lefel strategol hon a byddai angen eu hasesu ar lefel prosiect a lefel safle. Mae maint yr effeithiau'n ansicr a byddant yn rhannol ddibynnol ar bolisïau manwl pellach sy'n ymwneud ag ansawdd dylunio ac adeiladu cynaliadwy a gweithrediad / meddiannaeth.

Mae'r polisi yn debygol o gael effeithiau cadarnhaol ar gymunedau ac ar iechyd cyhoeddus. Bydd cymunedau yn derbyn effeithiau cadarnhaol uniongyrchol drwy ddarparu cyfleusterau newydd sydd wedi'u cynnal yn dda, megis tai fforddiadwy, ysgolion, gwasanaethau iechyd a chymunedol, mannau agored a llecynnau chwarae / hamdden. Dylai hyn gynorthwyo i annog cynhwysiad ac integreiddiad cymdeithasol ynghyd â chryfhau'r gymuned ag effeithiau cadarnhaol mawr.

Bydd adeiladu a chynnal cyfleusterau iechyd hygyrch yn cael effeithiau cadarnhaol uniongyrchol ar gymunedau. Dylai creu mannau agored, gan gynnwys llecynnau chawarae a hamdden, gael effeithiau cadarnhaol ar iechyd cyhoeddus a lles y cyhoedd yn yr ardal drwy ddarparu gofod sy'n annog adloniant a hamdden; mae'n bosib cael effeithiau cronnus yn yr hirdymor. Mae'r polisi yn nodi y dylai cyfleusterau cymunedol fod ar gael yn agos iawn i'r gymuned a dylent fod yn hygyrch drwy gerdded a beicio – gydag effeithiau cadarnhaol ar yr un pryd ar hygyrchedd a chludiant ac annog ffordd o fyw iachach. Mae maint yr effeithiau yn ddibynnol ar fanylion safleoedd penodol.

ATODIAD 8: Arfarniad Cynaladwyedd o'r Polisiau Strategol

Cyfeiria'r polisi'n benodol at ddarparu cyfleusterau addysgol, gan gynnwys hyfforddiant i ddysgwyr Cymraeg, a bydd hyn yn cael effeithiau cadarnhaol ar yr amcan AC hwn.

Gallai'r polisi ddarparu ystod o gyfleoedd gwaith ond mae hyn yn ddibynnol ar faint o isadeiledd cymdeithasol newydd sy'n cael ei ddatblygu.

Awgrymodd yr AC bod y Cynghorau yn ystyried yr amseriad neu ystyried datblygu isadeiledd cymdeithasol mewn camau a dylid ei ddarparu yn brydon. Bydd hyn yn bwysig o ran isadeiledd ffisegol a gwasanaethau ynghyd ag isadeiledd gwyrdd. Mae'r argymhelliad hwn wedi ei ymgorffori i'r polisi. **Argymhellir** hefyd y dylai'r Cynghorau ystyried paratoi Strategaeth Isadeiledd Gwyrdd a Chynllun Gweithredu ar gyfer yr ardal i adnabod ardaloedd ble mae diffygion, adnabod y blaenoriaethau, datblygu mewn camau ac adnabod partneriaid posib ar gyfer y posibilrwydd o gydweithio a chydariannu. Byddai polisi manwl penodol ar IG yn cynorthwyo i sicrhau gweithrediad a sicrhau effeithiolrwydd y gwelliant. Awgrymodd yr AC, hefyd, y dylid ystyried anghenion penodol pobl ifanc a hŷn. Mae hyn wedi cael ymdriniaeth erbyn hyn drwy ystyried grwpiau bregus yn y gymuned.

ATODIAD 8: Arfarniad Cynaladwyedd o'r Polisiau Strategol

Polisi Strategol PS21 Technoleg Gwybodaeth a chyfathrebu Bydd y Cynghorau'n cefnogi datblygu isadeiledd sy'n ceisio ehangu neu wella cysylltedd drwy dechnoleg cyfathrebu presennol a thechnoleg sydd ar fin ei gyflwyno, h.y. band eang cyflymder uchel, ffonau symudol a datblygiadau ym mhob rhan o ardal y Cynllun yn ddibynnol ar ddulliau diogelu priodol.				
Amcan AC		**Asesiad**	**Sylwebaeth (gan gynnwys natur gronnus, maint, amseriad, parhad yr effeithiau a nodir ac a ellir cildroi'r effeithiau ai peidio)**	**Argymhellion / Mesurau Lliniaru a Gwella**
1	**Bioamrywiaeth**	**+/-**	Gallai gosod ceblau telegyfathrebu effeithio'n negyddol ar fioamrywiaeth; fodd bynnag, mae hyn yn ddibynnol ar sut y gweithredir cynigion unigol.	Dim
2	**Cymuned ac Iechyd**	**+**	Bydd gwell cysylltedd drwy dechnoleg cyfathrebu yn cynorthwyo i leihau eithrio cymdeithasol drwy ganiatáu i bobl gyfathrebu'n fwy eang a darparu gwell mynediad at wasanaethau ar-lein. Caiff hyn effaith gadarnhaol hirdymor ar yr amcan AC hwn, yn enwedig i gymunedau gwledig. Yn ogystal, gallai'r polisi hwn gynorthwyo i leihau allfudiad pobl ifanc[10] drwy ganiatáu iddynt weithio o gartref ac efallai cychwyn eu busnesau eu hunain.	Dim
3	**Newid Hinsawdd**	**+**	Mae'n bosib y ceir effaith gadarnhaol anuniongyrchol ar yr amcan AC hwn gan y gall gwell technoleg gwybodaeth a chyfathrebu ganiatáu i fwy o bobl weithio o gartref ac felly bydd y nifer o deithiau mewn cerbydau yn lleihau.	Dim
4	**Yr Iaith Gymraeg**	**+**	Mae'n bosib y gall gwell mynediad at fand eang cyflymder uchel gael effeithiau cadarnhaol hirdymor anuniongyrchol drwy roi cyfleoedd i fwy o bobl, yn benodol rhai mewn cymunedau gwledig, i hyrwyddo'r iaith Gymraeg a'r diwylliant Cymreig ynghyd â hyrwyddo nwyddau a gwasanaethau.	Dim
5	**Treftadaeth/diwylliant**	**+/-**	Gallai gosod ceblau telegyfathrebu effeithio'n negyddol ar dreftadaeth / diwylliant; fodd bynnag, mae hyn yn ddibynnol ar sut y gweithredir cynigion unigol.	Dim
6	**Economi a chyflogaeth**	**+/-**	Bydd gwella mynediad at fand eang cyflymder uchel yn rhoi cyfleoedd i bobl gychwyn busnesau yn seiliedig ar y we a gwerthu / marchnata eu nwyddau a/ neu eu gwasanaethau a bydd hyn o fudd i gymunedau gwledig. Ar y llaw arall, gall cynnydd mewn archebu ar-lein gael ardrawiad negyddol ar yr economi leol wrth i fwy o bobl brynu o siopau ar-lein yn hytrach na siopau lleol. Felly, mae'r ardrawiad cyffredinol yn ansicr.	Dim

[10] Adroddiad Sgopio Asesiad Cynaliadwy, Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd Ynys Môn a Gwynedd (Gorffennaf 2011).

ATODIAD 8: Arfarniad Cynaladwyedd o'r Polisiau Strategol

7	**Tai fforddiadwy**	**0**	Dim effeithiau arwyddocaol wedi'u hadnabod.	Dim
8	**Tirwedd a threfwedd**	**+/-**	Gallai gosod ceblau telegyfathrebu effeithio'n negyddol ar dirweddau pwysig, gan gynnwys AHNEau Llŷn ac Ynys Môn[11], fodd bynnag, mae hyn yn ddibynnol ar weithredu cynigion unigol.	Dim
9	**Tiroedd, mwynau, gwastraff**	**+/-**	Nid oes sicrwydd ynghylch effeithiau posib y polisi hwn gan eu bod yn ddibynnol ar sut y gweithredir cynigion unigol.	Dim
10	**Trafnidiaeth a Mynediad**	**+**	Bydd gwella mynediad at fand eang cyflymder uchel yn rhoi cyfleoedd i fwy o bobl weithio o gartref a fydd o bosib yn cael effeithiau cadarnhaol anuniongyrchol drwy leihau'r nifer o deithiau mewn cerbydau.	Dim
11	**Dŵr a pherygl llifogydd**	**+/-**	Gallai gosod ceblau telegyfathrebu gael effeithiau negyddol ar yr amgylchedd dŵr, fodd bynnag, mae hyn yn ddibynnol ar weithredu cynigion unigol.	Dim

Crynodeb

Mae'r polisi hwn yn cefnogi datblygu technolegau gwybodaeth a chyfathrebu sy'n caniatáu i bobl gyfathrebu'n haws a gwella mynediad at wasanaethau ar-lein a bydd hyn yn cael effaith gadarnhaol hirdymor ar gymunedau, yn enwedig mewn ardaloedd gwledig, drwy leihau eithrio cymdeithasol. Bydd gwella mynediad at fand eang cyflymder uchel yn rhoi cyfleoedd i bobl gychwyn busnesau yn seiliedig ar y we a gwerthu / marchnata eu nwyddau ac / neu eu gwasanaethau a gweithio o gartref a chael effeithiau cadarnhaol anuniongyrchol hirdymor ar yr economi. Bydd rhoi'r cyfle i bobl weithio o gartref hefyd o bosib yn cael effeithiau cadarnhaol hirdymor anuniongyrchol ar yr amcanion AC sy'n ymwneud â newid hinsawdd a chludiant gan y bydd yn cynorthwyo i leihau'r nifer o deithiau mewn cerbydau.

Ystyriwyd bod effaith y polisi ar fioamrywiaeth, treftadaeth / diwylliant, y dirwedd, yr amgylchedd dŵr a mwynau a gwastraff yn ansicr gan ei fod yn ddibynnol ar weithredu cynigion unigol.

[11] Adroddiad Sgopio Asesiad Cynaliadwy, Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd Ynys Môn a Gwynedd (Gorffennaf 2011).

ATODIAD 8: Arfarniad Cynaladwyedd o'r Polisiau Strategol

Polisi Strategol PS22 Cludiant cynaliadwy, datblygiad a hygyrchedd

Lleolir datblygiadau fel y gellir lleihau'r angen i deithio. Bydd y Cynghorau'n cefnogi gwelliannau i drafnidiaeth sy'n mwyhau hygyrchedd drwy'r holl ddulliau cludiant, ond yn enwedig ar droed, beicio a chludiant cyhoeddus. Cyflawnir hyn drwy sicrhau mynediad hawdd drwy droedffyrdd, isadeiledd beicio a chludiant cyhoeddus ble bo'n briodol ac felly annog y defnydd o'r dulliau cludiant hyn ar gyfer teithiau lleol a lleihau'r angen i deithio â char.

Bydd y Cyngor yn ceisio gwella hygyrchedd a cheisio newid ymddygiad teithio. Cyflawnir hyn drwy weithio gyda'n partneriaid er mwyn:

1. gwella cludiant cyhoeddus a chynyddu'r symudiad tuag at ddulliau cynaliadwy drwy hyrwyddo gwasanaeth cludiant cyhoeddus amlach a dibynadwy;
2. cynnal a chadw a gwella gorsafoedd, isadeiledd a gwasanaethau ar y prif Linellau Rheilffyrdd;
3. gwella'r rhwydwaith llwybrau cyhoeddus a'r rhwydwaith llwybrau beicio er mwyn gwella hygyrchedd drwy'r dulliau teithio hyn;
4. cefnogi cynlluniau fydd yn gwella cludiant gan gynnwys cyfleusterau parcio a theithio / rhannu cerbydau mewn ardaloedd o ddiweithdra a datblygiadau newydd; cyfleusterau trosglwyddo llwythi a gwelliannau eraill yn seiliedig ar y rheilffordd;
5. pennu neu ddiogelu tir ble bo'n briodol er mwyn hwyluso'r cynlluniau cludiant strategol allweddol:

    - A487 Ffordd Osgoi Dinas – Bontnewydd – Caernarfon
    - Croesi Afon Menai

Yn ogystal, bydd y Cynghorau yn gofyn am gyflwyno'r elfennau isadeiledd cludiant allweddol a ganlyn fel rhan o gynlluniau datblygu isadeiledd mawr:

A5025 Y Fali i Wylfa / Amlwch i Wylfa a gwelliannau isadeiledd cludiant eraill sy'n gysylltiedig â datblygiad niwclear newydd yn Wylfa

Ceisir ymrwymiadau cynllunio neu fecanweithiau priodol eraill ar gyfer datblygu ym mhob safle datblygu mawr er mwyn lliniaru eu heffaith ar system cludiant yn ardal y Cynllun yn unol â Pholisi Strategol PS5

Amcan AC	Asesiad	Sylwebaeth (gan gynnwys natur gronnus, maint, amseriad, parhad yr effeithiau a nodir ac a ellir cildroi'r effeithiau ai peidio)	Argymhellion / Mesurau Lliniaru a Gwella

ATODIAD 8: Arfarniad Cynaladwyedd o'r Polisiau Strategol

1	**Bioamrywiaeth**	**+/-**	Mae posibilrwydd i gynigion unigol, megis ffordd osgoi yr A487 Dinas-Bontnewydd – Caernarfon[12],[13], gael effeithiau negyddol ar fioamrywiaeth, fodd bynnag, mae hyn yn ddibynnol ar eu gweithredu.	Dim
2	**Cymuned ac lechyd**	**+**	Mae'r polisi yn cefnogi gwelliannau trafnidiaeth ac yn ceisio mwyhau mynediad i ddulliau cludiant cynaliadwy, gan gynnwys cerdded, beicio a chludiant cyhoeddus. Bydd hyn yn cynorthwyo i integreiddio cymunedau newydd a rhai sy'n bodoli, gwella mynediad i gyfleusterau a gwasanaethau ac yn annog pobl i fyw bywydau iachach drwy wella llwybrau cyhoeddus a llwybrau beicio. Effeithiau cadarnhaol hirdymor ar gymunedau ac ar iechyd. Yn ogystal, mae cludiant hygyrch yn bwysig i bob carfan o'r gymuned, gan gynnwys yr ifanc, pobl hŷn a phobl ag anableddau	Mater cynaladwyedd allweddol a nodwyd yn Adroddiad Sgopio'r AC[14] yw'r angen i hwyluso rhwydwaith cludiant cynaliadwy mewn ardaloedd gwledig. Mae posibilrwydd y gellir cryfhau'r polisi drwy danlinellu pwysigrwydd gwella mynediad cymunedau gwledig at gludiant cyhoeddus.
3	**Newid Hinsawdd**	**+**	Mae posibilrwydd y bydd effeithiau cadarnhaol hirdymor anuniongyrchol gan y bydd gwella mynediad at ddulliau teithio cynaliadwy yn cynorthwyo i liniaru allyriadau nwyon tŷ gwydr a grëir drwy ddatblygu cartrefi ychwanegol a mwy o geir ar y ffordd.	Dim
4	**Yr Iaith Gymraeg**	**0**	Dim effeithiau arwyddocaol wedi'u hadnabod.	Dim
5	**Treftadaeth/diwylliant**	**+/-**	Nid oes sicrwydd ynghylch effeithiau posib y polisi hwn gan eu bod yn ddibynnol ar weithredu cynigion.	Dim
6	**Economi a chyflogaeth**	**+**	Mae cludiant cynaliadwy yn bwysig er mwyn cefnogi canolfannau manwerthu a darparu mynediad at gyflogaeth. Yn ogystal, gall fod o fudd i economi ymwelwyr drwy wella mynediad i leoliadau ymwelwyr a datblygiadau ar gyfer ymwelwyr. Effeithiau cadarnhaol hirdymor ar yr economi.	Dim
7	**Tai fforddiadwy**	**0**	Dim effeithiau arwyddocaol wedi'u hadnabod.	Dim
8	**Tirwedd a threfwedd**	**+/-**	Nid oes sicrwydd ynghylch effeithiau posib y polisi hwn gan eu bod yn ddibynnol ar weithredu cynigion.	Dim
9	**Tiroedd, mwynau, gwastraff**	**0**	Dim effeithiau arwyddocaol wedi'u hadnabod.	Dim
10	**Trafnidiaeth a**	**++**	Bydd y polisi yn cael effeithiau cadarnhaol hirdymor mawr ar gludiant a	Gweler yr Argymhellion / Mesurau Lliniaru a Gwella ar

[12] Taith (2009) Cynllun Teithio Rhanbarthol Gogledd Cymru
[13] TraCC (200) Cynllun Teithio Rhanbarthol Canolbarth Cymru
[14] Adroddiad Sgopio Asesiad Cynaliadwy, Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd Ynys Môn a Gwynedd (Gorffennaf 2011)

ATODIAD 8: Arfarniad Cynaladwyedd o'r Polisiau Strategol

	Mynediad		mynediad drwy gefnogi gwelliannau cludiant a cheisio mwyhau mynediad at ddulliau cludiant cynaliadwy. Bydd hyn yn gwella mynediad i swyddi, cyfleusterau a gwasanaethau a lleihau'r angen i deithio â char[15].	gyfer Amcan 2 yr AC (Cymuned ac Iechyd)
11	**Perygl dŵr a llifogydd**	**+/-**	Nis oes sicrwydd ynghylch effeithiau posib y polisi hwn gan eu bod yn ddibynnol ar sut y gweithredir cynigion unigol.	Dim
Crynodeb				
Bydd y polisi yn cael effeithiau cadarnhaol hirdymor mawr ar gludiant a mynediad drwy gefnogi gwelliannau cludiant a cheisio mwyhau mynediad at ddulliau cludiant cynaliadwy. Bydd hyn yn cynorthwyo i wella mynediad at swyddi, cyfleusterau a gwasanaethau a lleihau'r angen i deithio â char. Bydd gwella mynediad at ddulliau teithio cynaliadwy, gan gynnwys cerdded, beicio a chludiant cyhoeddus yn cynorthwyo i integreiddio cymunedau newydd a rhai sy'n bodoli, gwella mynediad i gyfleusterau a gwasanaethau a bydd yn annog pobl i fyw bywydau iachach drwy wella llwybrau cyhoeddus a llwybrau beicio. Yn ogystal, mae cludiant hygyrch yn bwysig i bob carfan o'r gymuned, gan gynnwys yr ifanc, pobl hŷn a phobl ag anableddau Ystyriwyd bod posibilrwydd y ceir effeithiau cadarnhaol hirdymor anuniongyrchol ar yr economi gan fod cludiant cynaliadwy yn cefnogi canolfannau manwerthu ac yn rhoi mynediad i waith. Yn ogystal, gall fod o fudd i'r economi ymwelwyr drwy wella mynediad i leoliadau ymwelwyr a datblygiadau ar gyfer ymwelwyr. Effeithiau cadarnhaol hirdymor ar yr economi. Mae posibilrwydd y bydd effeithiau cadarnhaol hirdymor anuniongyrchol gan y bydd gwella mynediad at ddulliau teithio cynaliadwy yn cynorthwyo i liniaru allyriadau nwyon tŷ gwydr a grëir drwy ddatblygu cartrefi ychwanegol a mwy o geir ar y ffordd. Ystyriwyd bod effeithiau'r polisi ar fioamrywiaeth, treftadaeth / diwylliant, y dirwedd a'r amgylchedd dŵr yn ansicr gan ei bod yn ddibynnol ar weithredu cynigion unigol.			

[15] Cynghorau Sir Ynys Môn a Gwynedd – Papur Testun: Isadeiledd

PENNOD 1 - 6

Pennod 1 – Crynodeb gweithredol

Cyf	Rhan	Rhif sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
NF 1	1.32 tabl 3	1098	**Cefnogi'r sector ynni** - trwy gefnogi datblygiad (e.e. niwclear, biomas, pŵer solar a datblygiadau gwynt) lle mae unrhyw effeithiau andwyol sylweddol wedi cael eu hosgoi (e.e. sŵn, ansawdd aer, traffig ac effaith weledol), **neu eu lleddfu i lefelau priodol.**	Er mwyn sicrhau cysondeb mewnol	Newid bach nad yw'r effeithio ar ganfyddiadau'r AC.

Pennod 3 - Cyd-destun Polisi (Cenedlaethol, Rhanbarthol a Lleol)

Cyf	Rhan	Rhif sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
NF 2	3.7 – 3.9	1099, 1100, 1101	3.7 Mae safle ger gorsaf pŵer niwclear Wylfa, sydd yng ngogledd Ynys Môn, wedi cael ei adnabod gan Lywodraeth y Deyrnas Unedig yn y Datganiadau Polisi Cenedlaethol fel safle **sydd o bosib yn addas** ~~posib~~ ar gyfer gorsaf pŵer niwclear newydd, sef Wylfa Newydd **erbyn 2025**. **Oherwydd ei bwysigrwydd i'r DU** mae adeiladu'r atomfa niwclear newydd yn Brosiect Isadeiledd o Bwysigrwydd Cenedlaethol o dan Ddeddf Cynllunio 2008. ~~Oherwydd ei bwysigrwydd i'r Deyrnas Unedig~~ **Fel Prosiect Isadeiledd o Bwysigrwydd Cenedlaethol** fe fydd datblygiad **pwerdy niwclear newydd ar** y safle yma'n destun proses ganiatáu gwahanol i'r un mae awdurdod cynllunio lleol fel arfer yn	Er cywirdeb	Newid bach nad yw'r effeithio ar ganfyddiadau'r AC.

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidadau Ffocws

Cyf	Rhan	Rhif sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			mynd drwyddo. O dan y drefn ~~newydd~~ **wneud penderfyniadau ar Brosiect Isadeiledd o Bwysigrwydd Cenedlaethol yn Neddf Cynllunio 2008,** fe gaiff cais am Rybudd Caniatâd Datblygu ei gyflwyno i'r ~~Adran Isadeiledd Cenedlaethol o fewn yr~~ Arolygiaeth Cynllunio. **Bydd yr Arolygiaeth cynllunio yn ystyried y cais a gwneud argymhelliad i'r Ysgrifennydd Gwladol am Ynni ynglŷn ag a** ~~, a fydd yn penderfynu os~~ ddylid caniatáu'r cais ai pheidio. **Bydd yr Ysgrifennydd Gwladol yna'n penderfynu caniatáu'r cais a' pheidio.** 3.8A ~~Yn wahanol i'r drefn yn Lloegr,~~ **Yng Nghymru nid all y Caniatâd am Rybudd Datblygu roi caniatâd i ddatblygiad sy'n cael ei adnabod fel "datblygiad cysylltiedig" ar wahân i amgylchiadau prin iawn. Yn lle hynny, yng Nghymru mae datblygiadau cysylltiedig yn derbyn caniatâd o dan y Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990 gan** yr Awdurdod Cynllunio Lleol ~~a fydd yn penderfynu ceisiadau am ddatblygiadau sy'n gysylltiedig â'r prif safle~~. **Er nad ydynt yn ddatblygiadau cysylltiedig fel y'i diffinnir o dan y Ddeddf Cynllunio mae'r Cynllun yma yn defnyddio'r term yn gysylltiedig â datblygiad sy'n cefnogi'r Prosiect Isadeiledd o Bwysigrwydd Cenedlaethol.** Gall datblygiadau cysylltiedig **ar gyfer Prosiect Wylfa Newydd** gynnwys: • ~~Gwaith hwyluso ar y prif safle~~ • Gwelliannau ffyrdd **ar hyd yr A5025** ~~sydd ar neu oddi wrth y llwybr presennol~~ • **Logisteg cludiant a llwythi** ~~Isadeiledd logisteg a pharcio a theithio~~ • Llety i weithwyr adeiladu **dros dro** 3.9 Yng Ngorffennaf 2011, fe gymeradwywyd chwe Datganiad Polisi Cenedlaethol am Ynni. Mae'r Datganiadau Polisi Cenedlaethol yn rhoi'r polisi cenedlaethol a gaiff eu defnyddio i asesu cynigion am brosiectau mawr am		

Cyf	Rhan	Rhif sylw	Newid â Ffocws		Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			ynni a gwneud penderfyniadau amdanynt **gan yr Ysgrifennydd Gwladol**. Datganiad Polisi Cenedlaethol EN1 **(Datganiad Trawsfwaol Polisi Cenedlaethol am Ynni)**, EN-3 (**Datganiad Polisi Cenedlaethol am Ynni Adnewyddol)**, EN-5 **(Datganiad Polisi Cenedlaethol am Isadeiledd Rhwydwaith Trydan)** a EN-6 **(Datganiad Polisi Cenedlaethol am Gynhyrchu Pŵer Niwclear)** yw'r rhai sy'n debygol o fod yn berthnasol i ardal y Cynllun oherwydd y prosiectau isadeiledd mawr sy'n debygol o fod ag oblygiadau defnydd tir i'r ardal, e.e. adeiladu gorsaf bŵer niwclear newydd yn Wylfa Newydd, a gwelliannau i'r rhwydwaith trawsgludo trydan y Grid Cenedlaethol. Mae Cyfrol II o Ddatganiad Polisi Cenedlaethol EN-6 yn adnabod ffin **ddangosol** y safle ar gyfer yr orsaf bŵer niwclear newydd yn Ynys Môn; **mae EN-6 fodd bynnag yn cydnabod y gallai ffiniau a welir yn y DPC fod yn wahanol i ffiniau'r safle a fydd yn cael ei gynnig ar gyfer caniatâd datblygu er mwyn rhoi ystyriaeth i newidiadau a fydd eu hangen oherwydd cynllun manwl, tir adeiladu ychwanegol, ac yn y blaen.** ~~Er mai bwriad pennaf~~ **Mae Deddf Cynllunio 2008 a'r** Datganiadau Polisi Cenedlaethol **yn creu fframwaith y bydd angen i'r Ysgrifennydd Gwladol ystyried a phenderfynu ar geisiadau am brosiectau isadeiledd o bwysigrwydd cenedlaethol. Disgwylir i gynlluniau datblygu lleol gael eu paratoi yn unol â'r datganiadau polisi cenedlaethol ac felly** ~~yw rhoi arweiniad i'r Arolygaeth Cynllunio i wneud penderfyniadau ar brosiectau mawr perthnasol,~~ fe fydd angen i'r broses o baratoi'r Cynllun roi sylw llawn **i'r Datganiadau Polisi Cenedlaethol** iddynt a'u dehongli wrth baratoi unrhyw bolisïau perthnasol.			
NF 3	3.10 Tabl 5	1081	Cynllun Trafnidiaeth **Leol ar y Cyd** Gogledd Cymru	**Y weledigaeth ydi cael gwared o rwystrau i dwf economaidd, ffyniant a lles trwy greu rhwydwaith teithio ddiogel, gynaliadwy, fforddiadwy ac**	Er cywirdeb	Newid bach ar gyfer cysondeb nad

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidadau Ffocws

Cyf	Rhan	Rhif sylw	Newid â Ffocws		Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			(2015) (TAITH)	**effeithiol. Mae'r Cynllun yn adnabod chwech o allbynnau, sef:** **1. Cysylltiadau i gyrchfannau a marchnadoedd allweddol – o fewn a rhwng Gogledd Cymru a rhanbarthau a gwledydd eraill (gyda ffocws penodol ar hygyrchedd i'r Parthau Menter a gwelliannau i hyfywdra a bywiogrwydd trefi a chanolfannau allweddol eraill);** **2. Mynediad i gyflogaeth;** **3. Mynediad i wasanaethau;** **4. Cynyddu lefelau cerdded a beicio;** **5. Gwell diogelwch pobl ac eiddo;** **6. Buddiannau ac ardrawiadau llai ar yr amgylchedd.** ~~Bwriad y cynllun yw cyflenwi rhwydweithiau trafnidiaeth ddiogel, gynaliadwy ac effeithlon i gefnogi gweithgareddau economaidd a chymdeithasol cymunedau a busnesau amrywiol Gogledd Cymru gan roi ystyriaeth i'w rôl Ewropeaidd strategol.~~		yw'n effeithio ar ganfyddiadau'r AC.

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidadau Ffocws

Cyf	Rhan	Rhif sylw	Newid â Ffocws		Cyfiawnhad	Sgrinio AC
				~~Bwriedir cyflawni'r weledigaeth hon drwy:~~ • ~~Optimeiddio hygyrchedd at gyflogaeth, addysg, iechyd a gwasanaethau ar gyfer holl gymunedau amrywiol Gogledd Cymru~~ • ~~Gwella ansawdd a darpariaeth trafnidiaeth teithwyr ar draws Gogledd Cymru ac i mewn ac allan o'r Rhanbarth~~ • ~~Hwyluso symudiad effeithlon nwyddau i gefnogi diwydiant a masnach y Rhanbarth a'i swyddogaethau Porth Rhyngwladol~~ • ~~Darparu, hyrwyddo a gwella ffurfiau trafnidiaeth a seilwaith cynaliadwy er mwyn isafu effeithiau negyddol trafnidiaeth ar yr amgylchedd lleol ac yn fyd-eang~~ • ~~Gwella diogelwch pob ffurf o drafnidiaeth~~ • ~~Gwella effeithlonrwydd a defnydd o'r rhwydwaith drafnidiaeth~~ • ~~Uwchraddio a chynnal y seilwaith trafnidiaeth, gan ddarparu seilwaith arwyddocaol newydd yn ôl yr angen~~		
			Cynllun Trafnidiaeth **Leol ar y Cyd** Canolbarth Cymru (TRACC) **(2015)**	**Y weledigaeth ydi cynllunio ar gyfer system deithio integredig a fforddiadwy yn y rhanbarth a'i wireddu mewn partneriaeth, er mwyn hyrwyddo datblygiad economaidd, sicrhau mynediad i bob gwasanaeth a chyfleoedd, cynnal a gwella ansawdd bywyd cymunedau a gwneud cyfraniad go iawn i reoli carbon ac ansawdd yr amgylchedd. Mae'r Cynllun yn**		

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidadau Ffocws

Cyf	Rhan	Rhif sylw	Newid â Ffocws		Cyfiawnhad	Sgrinio AC
				adnabod pump o allbynnau, sef: **1. Mynediad i gyrchfannau a marchnadoedd allweddol o fewn Canolbarth Cymru, ac i ac o gyrchfannau a marchnadoedd allweddol eraill;** **2. Mynediad i gyflogaeth a gwasanaethau gan ganolbwyntio ar fynd i'r afael ar fynediad i'r Parth Menter a Pharthau Twf Lleol;** **3. Gwella iechyd a lles trwy gynyddu cerdded a beicio;** **4. Gwell diogelwch pobl ac eiddo;** **5. Buddiannau ac ardrawiadau llai ar yr amgylchedd.** ~~Bwriad y Cynllun yw cynllunio ar gyfer, a darparu mewn partneriaeth, system drafnidiaeth integredig yn Rhanbarth Trac sy'n hwyluso datblygu economaidd, yn sicrhau mynediad i bawb i wasanaethau a chyfleoedd, cynnal a gwella ansawdd bywyd cymunedol ac yn parchu'r amgylchedd.~~ ~~Blaenoriaethau Cynllun Trafnidiaeth Ranbarthol Trac yw:~~ ~~• Lleihau'r galw am deithio~~ ~~• Lleihau effaith mudo ar yr amgylchedd lleol a byd-eang.~~ ~~• Gwella diogelwch eiddo a diogelwch personol holl~~		

Cyf	Rhan	Rhif sylw	Newid â Ffocws		Cyfiawnhad	Sgrinio AC
				~~ddefnyddwyr trafnidiaeth.~~ • ~~Gwella hygyrchedd teithio i wasanaethau, swyddi a chyfleusterau ym mhob sector o gymdeithas.~~ • ~~Gwella ansawdd ac integreiddiad y system drafnidiaeth gyhoeddus gan gynnwys swyddogaeth trafnidiaeth gymunedol.~~ • ~~Darparu, hyrwyddo a gwella dulliau cynaliadwy o deithio.~~ • ~~Cynnal a gwella'r seilwaith priffyrdd a thrafnidiaeth bresennol.~~ • ~~Sicrhau bod materion teithio a hygyrchedd yn cael eu hintegreiddio'n briodol mewn penderfyniadau defnydd tir.~~ • ~~Gwella effeithlonrwydd, dibynadwyedd a chydgysylltiad mudo o fewn Canolbarth Cymru a rhwng y canolbarth a rhanbarthau eraill yng Nghymru a Lloegr.~~ • ~~Darparu rhwydwaith cydgysylltiedig ac integredig o deithio a thrafnidiaeth trwy weithio'n effeithiol mewn partneriaeth.~~		

Pennod 5 – Gweledigaeth ac Amcanion Strategol

Cyf	Rhan	Rhif sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
NF 4	5.4	1103	Yn achos Ynys Môn, mae Rhaglen Ynys Ynni Môn wedi adnabod y weledigaeth ganlynol yn y Canllaw Cynllunio Atodol: Gorsaf Niwclear	Er mwyn cynnal cysondeb	Newid bach nad yw'n

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidadau Ffocws

Cyf	Rhan	Rhif sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			Newydd yn y Wylfa (2014) i osod cyfeiriad ar gyfer hyrwyddo datblygiad Wylfa Newydd, sydd yn allweddol i drawsffurfio economi'r Ynys i'r dyfodol a darparu ansawdd bywyd hir dymor a chynaliadwy i drigolion Ynys Môn: "Mae'r Orsaf Niwclear Newydd yn Wylfa yn sbardun ar gyfer trawsnewid yr economi a chymunedau yn Ynys Môn a fydd yn darparu cyfleoedd gwaith cynaliadwy, yn gwella ansawdd bywyd cenedlaethau'r presennol a'r dyfodol ac yn hyrwyddo hunaniaeth a nodweddion unigryw lleol." **Mae'r Cynghorau yn ystyried bod Prosiect Wylfa Newydd yn rhoi cyfle unigryw a digynsail i Ynys Môn a hyrwyddwyr y prosiect i gydweithio i gyfrannu i drawsnewid cymdeithasol-economaidd Ynys Môn a rhanbarth Gogledd Cymru, gan ddarparu cyfleoedd cyflogaeth gynaliadwy, gwella ansawdd bywyd cenedlaethau presennol a'r dyfodol a chryfhau hunaniaeth a gwahanolrwydd lleol.**	mewnol	effeithio ar ganfyddiadau'r AC.
NF 5	Gweledigaeth – pwynt bwled 5	1104	Erbyn 2026 ….. • lle sy'n brolio gweithlu medrus priodol • lle ble mae'r preswylwyr a busnesau'n gallu achub ar y cyfleoedd trawsffurfiol economaidd newydd i ffynnu • rhywle sydd yn hybu gweithgaredd economaidd ymysg pobl ifanc • un sydd gan sail economaidd amrywiol, eang, gynaliadwy, gyda chysylltiadau da, ac sydd yn gwneud y defnydd gorau o gryfderau lleol a chyfleoedd a lle mae'r manteision sy'n deillio o'r sail economaidd amrywiol yn aros yn lleol. • un sy'n cael ei adnabod fel lleoliad blaenllaw i sectorau ynni adnewyddol a charbon isel amrywiol a diwydiannau wedi eu selio ar wybodaeth a fydd wedi cyfrannu at drawsnewid yr economi leol, **gan**	Er mwyn cynnal cysondeb mewnol	Newid bach nad yw'n effeithio ar ganfyddiadau'r AC.

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidadau Ffocws

Cyf	Rhan	Rhif sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			gynnwys bod yn gartref i bwerdy niwclear newydd a fydd yn cynhyrchu ynni carbon isel a chataleiddio adfywiad yn ardal y Cynllun.		
NF 6	Thema 3	1105	**SO (x) cefnogi a chyfalafu ar ddatblygiad Prosiect Wylfa Newydd a datblygiadau cysylltiedig er mwyn uchafu cyfleoedd cymdeithasol-economaidd ar gyfer busnesau lleol a chyfleoedd cyflogaeth gynaliadwy i bobl leol, gan gynnwys hyrwyddo rhwydwaith addas o safleoedd i ddatblygiadau sy'n gysylltiedig â Phrosiect Wylfa Newydd wrth sicrhau bod effeithiau andwyol Prosiect Wylfa Newydd ar gymunedau lleol yn cael eu hosgoi, neu eu lliniaru lle mae hynny'n briodol a lle mae buddiannau etifeddiaeth briodol yn cael eu darparu.**	Er eglurder ac er mwyn cynnal cysondeb mewnol	Newid bach nad yw'n effeithio ar ganfyddiadau'r AC.
NF 7	Thema 4 SO14	116	SO14 Sicrhau bod ystod ddigonol a phriodol o safleoedd tai ar gael mewn lleoliadau cynaliadwy yn unol â'r goeden aneddleoedd **er mwyn cefnogi twf economaidd.**	Er eglurder ac er mwyn cynnal cysondeb mewnol	Newid bach nad yw'n effeithio ar ganfyddiadau'r AC.
NF 8	Thema 5 Prif ganlyniadau	306	Prif ganlyniadau: • bydd datblygiadau a gafodd ganiatâd mewn Ardaloedd Cadwraeth neu wrth ei ymyl wedi cynnal neu wella eu cymeriad hanesyddol; • ni fydd unrhyw Heneb Gofrestredig wedi cael ei golli oherwydd datblygiad; • ni fydd datblygiadau a gafodd ganiatâd cynllunio wedi arwain at golli safle o werth cadwraeth natur ryngwladol neu genedlaethol **neu ddifrodi unrhyw un o'u nodweddion**;	Er mwyn cynnal cysondeb mewnol	Newid bach nad yw'n effeithio ar ganfyddiadau'r AC.

Cyf	Rhan	Rhif sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			• bydd datblygiadau a gafodd ganiatâd o fewn neu wrth ymyl Safleoedd Treftadaeth Byd presennol neu rhai'r dyfodol wedi cynnal neu wella eu cymeriad hanesyddol.		

Pennod 6 - Y Strategaeth

Cyf	Rhan	Rhif sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
NF 9	6.11	302	Mae'n ceisio sefydlu rhwydwaith cryf o aneddleoedd sy'n gwneud ardal y Cynllun yn fwy hunangynhaliol o ran mynediad at swyddi, tai fforddiadwy, a gwasanaethau megis addysg a hyfforddiant, siopau, a hamdden. Y flaenoriaeth fydd cwrdd ag anghenion mor lleol ag y bo modd, a chadw cymaint o fanteision buddsoddi'n lleol ag sy'n bosibl, gan gydnabod bod gan swm y buddsoddiad yn Wylfa Newydd y potensial i fod o fudd i ardaloedd y tu hwnt i ardal y Cynllun. Mae'r Cynllun yn cydbwyso pwysigrwydd cynnal economïau gwledig gyda'r angen i ddiogelu cefn gwlad, **gan gynnwys yr amgylchedd naturiol**. Ceir rhestr lawn o aneddleoedd, lle maent yn eistedd yn y goeden aneddleoedd, a'r goblygiadau yn Atodiad 4.	Er mwyn cynnal cysondeb mewnol	Newid bach nad yw'n effeithio ar ganfyddiadau'r AC.
NF 10	6.24 & 6.25	959, 960, 972, 973, 985, Cyngor	6.24 Mae Cynllun Integredig Sengl (2014) Gwynedd ac Ynys Môn yn nodi'r angen i sicrhau bod yr iaith Gymraeg yn ffynnu. Mae Strategaeth Iaith Gymraeg Gwynedd (2013) a Pholisi Cynllunio Cymru yn cydnabod y gall y system cynllunio defnydd tir gyfrannu at gynnal a chryfhau'r iaith Gymraeg mewn cymunedau. **Mae Deddf Cynllunio (Cymru) yn cyflwyno pwerau deddfwriaethol ar gyfer yr iaith Gymraeg yn y system gynllunio. Mae Adran 11 yn**	Er mwyn cynnal cysondeb mewnol	Newid bach nad yw'n effeithio ar ganfyddiadau'r AC.

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidadau Ffocws

Cyf	Rhan	Rhif sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			gofyn i awdurdodau cynllunio lleol i roi ystyriaeth i'r iaith Gymraeg wrth wneud asesiad cynaliadwyedd, fel rhan o'r broses paratoi Cynllun. Mae hyn yn sicrhau bod yr asesiad yn cynnwys asesiad o effeithiau posib y cynllun ar ddefnydd yr iaith Gymraeg yn y gymuned. **Felly, ar ôl ystyried dwysedd siaradwyr Cymraeg ar draws ardal y Cynllun, a'r cyd-destun deddfwriaethol a pholisi, credir ei fod yn fater sydd angen ei gyfarch yn y Cynllun.** Yn dilyn hynny, mae cynnal a chryfhau'r iaith Gymraeg yn nod o fewn y fframwaith Arfarniad o Gynaliadwyedd. Mae Asesiad o'r Effaith ar yr Iaith Gymraeg (AEI) ailadroddol wedi hysbysu'r Arfarniad o Gynaliadwyedd. Mae canlyniadau'r AEI yn cael eu cofnodi yn yr adroddiad sy'n cofnodi'r casgliadau sydd yn cael ei gyhoeddi ochr yn ochr â'r Cynllun Adnau. **Mae amcan strategol SO1 yn atgyfnerthu'r amcan cynaliadwyedd.** 6.25 Felly ystyrir ei bod yn angenrheidiol i'r Cynllun gynnwys polisi penodol i **ddweud am yr amgylchiadau lle bydd y Cynghorau angen rhoi ystyriaeth i ardrawiad datblygiad ar yr iaith Gymraeg a diwylliant** ~~ymdrin â'r iaith Gymraeg~~. Yn ogystal, hyrwyddir diogelu a gwella'r iaith o fewn ardal y Cynllun drwy wahanol bolisïau yn y Cynllun. **Mae Tabl 7 ym Mhennod 3 yn tynnu sylw at y polisïau yma.** Mae'r polisïau'n hwyluso'r math o ddatblygiad sy'n gallu **cyfrannu i** greu'r amgylchiadau cywir i gyfrannu at gynnal a chreu cymunedau Cymraeg eu hiaith, e.e. cymysgedd o dai (daliadaeth a math), cyfleoedd cyflogaeth, gwasanaethau a chyfleusterau cymunedol. Bydd Canllawiau Cynllunio Atodol yn cael eu paratoi a fydd yn ymhelaethu ar Bolisïau perthnasol yn y Cynllun er mwyn sicrhau cymunedau cynaliadwy.		

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidadau Ffocws

Cyf	Rhan	Rhif sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
NF 11	6.26	1113	Y newid economaidd trawsnewidiol a ragwelir a fydd yn deillio o raddfa unigryw prosiectau isadeiledd ar Ynys Môn a statws yr Ynys fel Parth Menter fydd gyrrwr mwyaf y newid gofodol a chymdeithasol dros gyfnod y Cynllun. Mae'n bwysig bod y Cynllun yn gweithredu fel hwylusydd i ddatblygiad economaidd. Caiff hyn ei gyflawni drwy fframwaith polisi sy'n cefnogi egwyddorion Cynlluniau Strategol pob Awdurdod, Cynllun Integredig Sengl Ynys Môn a Gwynedd, Cynlluniau Cyflogaeth a Rhaglen Ynys Ynni Môn. **Yn benodol, fe fydd y Cynllun yn hyrwyddo datblygiad amserol Prosiect Wylfa Newydd yn unol â'r Datganiadau Polisi Cenedlaethol.**	Er mwyn cynnal cysondeb mewnol	Newid bach nad yw'n effeithio ar ganfyddiadau'r AC.
NF 12	6.28	1114	Bydd cyflenwi Wylfa Newydd a phrosiectau strategol mawr eraill yn gofyn am fuddsoddiad sylweddol gan y sector preifat. Byddant angen buddsoddiadau mawr mewn seilwaith, gan ddod â chyfleoedd economaidd, cymdeithasol ac amgylcheddol o bwys, yn ogystal â heriau. Mae rôl bwysig gan y Cynllun o ran hwyluso datblygiad cynaliadwy'r prosiectau hyn wrth warchod diwylliant, treftadaeth ac amgylchedd naturiol unigryw'r ardal. Bydd y Cynghorau mewn partneriaeth â Llywodraeth Cymru, **hyrwyddwyr prosiect** a sefydliadau busnes yn hyrwyddo a chefnogi datblygu economaidd cynaliadwy. Er mwyn hybu gweithgarwch economaidd ar Ynys Môn dynodwyd yr Ynys yn Ardal Fenter. Fel y nodwyd ym Mhennod 3, mae dynodiad statws Ardal Fenter i Ynys Môn yn ategu'r Rhaglen Ynys Ynni Môn bresennol, a sefydlwyd i ddod â swyddi sgiliau uchel i'r ardal o fuddsoddiadau ynni mawr a sefydlu'r ynys fel canolfan ragoriaeth fyd-enwog mewn	Er mwyn cynnal cysondeb mewnol	Newid bach nad yw'n effeithio ar ganfyddiadau'r AC.

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidadau Ffocws

Cyf	Rhan	Rhif sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			cynhyrchu ynni carbon isel. Mae naw o safleoedd allweddol ar yr Ynys wedi eu hadnabod mewn perthynas â bod yn destun i gymorth â ffocws. Mae Llywodraeth Cymru hefyd wedi dynodi Ardal Fenter Eryri, a allai, er ei bod wedi'i lleoli ym Mharc Cenedlaethol Eryri, helpu i ledaenu ffyniant y tu hwnt i ffiniau gweinyddol y Parc.		
NF 13	6.40	117, 218	Mae'r gofyniad sylfaenol ar gyfer tai (y targed) i ardal y Cynllun, h.y. 7,184, **sy'n rhoi ystyriaeth i'r gyfradd llefydd gwag,** yn seiliedig ar y dystiolaeth i gyd ac mae ganddo berthynas uniongyrchol â rhagolygon twf ardal y Cynllun a dyheadau'r ddau Gyngor. Ystyrir bod cysylltu gofynion tai i ragolygon economaidd ehangach yn gwella cadernid a'r gallu i gyflenwi Strategaeth y Cynllun. Rhagwelir y bydd yn cyfrannu at roi cyfle a lle i fyw a gweithio yn ardal y Cynllun. Mae lefel y twf yn adlewyrchu effeithiau'r dirwasgiad, yn ogystal â'r rhagolygon economaidd trawsnewidiol a ddisgwylir yn nes ymlaen yn ystod cyfnod y Cynllun. Bydd y Cynllun yn hwyluso'r datblygiad sy'n ofynnol i ategu cynlluniau a rhaglenni strategol pob Cyngor. Dylai hyn olygu y bydd yr ardal yn dechrau dod yn fwy oedran cytbwys, yn fwy annibynnol ac yn llai dibynnol ar ffynonellau allanol o lafur, gyda chyfle i leihau'r lefelau cymudo allan, a bod ar ei ffordd i fod yn set o gymunedau mwy cynaliadwy a hunangynhaliol.	Er eglurder	Newid bach nad yw'n effeithio ar ganfyddiadau'r AC.

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidadau Ffocws

Pennod 7.1 - Polisïau Strategol a Pholisïau Manwl - Cymunedau Diogel, Iach, Nodedig a Bywiog

Iaith Gymraeg a Diwylliant

Cyf.	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
NF 14	7.1.3	120, 959, 960, 972, 973, 985	7.1.3 Lle mae bwriad i ddatblygu, rhaid ystyried gwella a diogelu'r iaith a diwylliant. **Mae cynnal cymunedau presennol yn allweddol i hyn. Mae'r Cynllun, ynghyd â pholisi a chanllawiau cynllunio cenedlaethol yn cynnig nifer o bolisïau, er nad ydynt yn cyfeirio'n benodol at yr iaith Gymraeg, a fydd yng nghyd â mentrau gan bartneriaid yn cael effaith bositif. Mae'r strategaeth yn cydnabod bod canran uchel o'r boblogaeth bresennol yn byw mewn aneddleoedd gwledig ac felly mae'n cefnogi cymunedau gwledig a threfol.** **Mae'r angen i hyrwyddo economïau lleol iach yn debygol o fod yn bwysig iawn i gynnal cymunedau a chryfhau'r iaith. Mae'r ffordd yma yn darparu cyfleoedd i bobl aros o fewn ardal y Cynllun yn hytrach na mynd i chwilio am waith yn rhywle arall. Mae'r Cynllun yn cynnwys cyfres o bolisïau a fydd yn hyrwyddo'r amcan yma, gan annog cyfleoedd economaidd yn agos i le mae pobl yn byw a fydd yn cael effaith bositif ar fywiogrwydd y gymuned a'r iaith Gymraeg. Yn ychwanegol i hynny disgwylir i unrhyw ddatblygiad manwerthu, diwydiannol neu fasnachol ddangos dealltwriaeth o gyfansoddiad ieithyddol yr ardal maent yn gwneud cais cynllunio ar ei gyfer a chydnabyddiaeth o statws y Gymraeg fel iaith swyddogol yng Nghymru. Dylid dangos ymrwymiad i drin y Gymraeg a'r Saesneg yn gyfartal. Bydd polisïau yn cynorthwyo i sicrhau bod y lefel**	Er mwyn sicrhau cysondeb mewnol	Newid bach nad yw'n effeithio ar ganfyddiadau'r AC.

Cyf.	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			gywir a math iawn o alw am gartrefi yn cael ei gyfarch a bod pryd fydd datblygiad yn digwydd yn galluogi iddo ddigwydd heb amharu yn arwyddocaol ar gymeriad y gymuned. Yn ychwanegol bydd polisïau yn anelu i gadw cyfleusterau cymunedol presennol a hyrwyddo cyfleusterau amgen neu gyfleusterau newydd, os yn briodol. 7.1.4 Mae Polisi Strategol PS1 yn gosod y cyd-destun ar gyfer asesu'r effaith y gallai cynigion ei chael ar yr iaith a'r diwylliant, a hefyd darparu gwybodaeth o ran graddfa a lleoliad datblygiad newydd fel sy'n cael ei fwriadu o fewn y strategaeth aneddleoedd.		
NF 15	Polisi PS1	127, 800, 937, 955, 958, 1115, 959, 960, 972, 973, 985	POLISI STRATEGOL PS1: YR IAITH GYMRAEG A'R DIWYLLIANT CYMREIG Bydd y Cynghorau'n hyrwyddo a chefnogi'r defnydd o'r iaith Gymraeg yn ardal y Cynllun. Bydd hyn yn cael ei gyflawni trwy: 1. **Ofyn am Ddatganiad Iaith Gymraeg fydd yn dweud sut bydd datblygiad arfaethedig yn gwarchod, hyrwyddo a chryfhau'r iaith Gymraeg, pryd fydd y datblygiad arfaethedig yn disgyn i mewn i un o'r categorïau canlynol:** **a. Datblygiad manwerthu, diwydiannol neu fasnachol sy'n cyflogi mwy na 50 o weithwyr a/ neu gydag arwynebedd o 1,000 m sg. neu fwy; neu** **b. Datblygiad preswyl a fydd un ai ar ben ei hun neu**	Er eglurder ac er mwyn sicrhau cysondeb mewnol	Mae'r polisi wedi cael ei gryfhau gyda chynnwys yr angen am Ddatganiad Iaith Gymraeg ac Asesiad Iaith Gymraeg ar gyfer mathau penodol o ddatblygiadau. Potensial i fwyhau effeithiau positif danran Treftadaeth Diwylliant yn atodiad 6 o'r Adroddiad Adnau AC (Chwef,

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidadau Ffocws

Cyf.	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			yn gronnol yn darparu mwy na'r targed tai dangosol a osodwyd ar gyfer yr anheddle ym Mholisi TAI 14 – 18; neu **c. Datblygiad preswyl o 5 o unedau tai neu fwy ar safleoedd a ddynodwyd neu safleoedd ar hap nad yw'n cynnig darparu ystod ddigonol o unedau tai o ran eu maint a mathau;** 2. **Ofyn am Asesiad Effaith Iaith Gymraeg, a fydd yn dweud sut fydd datblygiad arfaethedig yn gwarchod, hyrwyddo a chryfhau'r iaith Gymraeg, pryd fydd y datblygiad arfaethedig:** **a. Ar safle ar hap; ac** **b. Yn mynd i ddenu neu roi llety i lawer mwy o bobl na ragwelwyd yn wreiddiol ym mholisïau a chynigion y Cynllun;** 3. Ddefnyddio mecanwaith priodol i sicrhau bod mesurau lliniaru effeithiau negyddol addas yn cael eu darparu neu y gwneir cyfraniad **i liniaru'r effeithiau hynny** ~~iddynt~~; 4. Wrthod cynigion fyddai, oherwydd ei faint, raddfa neu leoliad yn achosi niwed sylweddol i gymeriad a chydbwysedd iaith cymuned; 5. **Gofyn i** ~~Annog bod~~ holl arwyddion **gweithredol** gan gyrff cyhoeddus a chwmnïau masnachol a busnes yn ddwyieithog; 6. ~~Annog defnydd o~~ **Gosod disgwyliad y bydd** enwau ~~lleoedd~~ Cymraeg **yn cael eu defnyddio** ar gyfer datblygiadau		2015). Fodd bynnag, nid yw'r newidadau yn debygol o effeithio ar ganfyddiadau'r AC.

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidadau Ffocws

Cyf.	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			newydd, enwau tai a strydoedd.		
NF 16	7.1.4	800, 937, 955, 958, 1115, 959, 960, 972, 973, 985	**Bwriedir y bydd yr holl fesurau a ddisgrifir yn fras yn y paragraffau o flaen y Polisi yma yn cefnogi cymunedau a'r iaith Gymraeg. Er hynny, er mwyn gwneud penderfyniad gwybodus adeg cais cynllunio gofynnir am wybodaeth am geisiadau lle gall datblygiad ddigwydd, pe fyddai'n cael caniatâd cynllunio, ar gyflymder neu raddfa sy'n wahanol i'r hyn a ragwelwyd adeg paratoi'r Cynllun, fel y gwelir ym maen prawf 1 a 2. Dylid gofyn am gyngor cynllunio cyn cyflwyno gan yr Awdurdod Cynllunio Lleol i weld os fydd angen Datganiad neu Asesiad.** ~~Bydd yr iaith Gymraeg hefyd yn cael ei hyrwyddo drwy wahanol bolisïau yn y Cynllun. Dylai'r holl ystod o gyfleoedd a ddarperir gan bolisïau strategol a manwl, gan gynnwys darparu amrywiaeth o fathau o dai, twf economaidd lleol a diogelu a gwella treftadaeth ddiwylliannol, gyfrannu at wella bywiogrwydd yr iaith Gymraeg.~~ Cyhoeddir Canllawiau Cynllunio Atodol i roi arweiniad pellach am y mater.	Er eglurder ac er mwyn sicrhau cysondeb mewnol	Newid bach nad yw'n effeithio ar ganfyddiadau'r AC.

Isadeiledd a Chyfraniadau Datblygwyr

Cyf	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
NF 17	7.1.7 – 7.1.9	1118	7.1.7. Fe ddaeth ardoll cynllunio newydd i rym ar 6 Ebrill 2010 drwy Reoliadau Ardoll Seilwaith Cymunedol 2010. Mae'r Rheoliadau hyn yn caniatáu i awdurdodau lleol yng Nghymru a	Er mwyn ychwanegu eglurder a	Newid bach nad yw'n effeithio ar

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidadau Ffocws

Cyf	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
		1119 1120	Lloegr godi arian oddi wrth ddatblygwyr i ymgymryd â phrosiectau adeiladu newydd yn eu hardal hwy. Bydd modd defnyddio'r arian i dalu am amrediad eang o isadeiledd mae angen amdano o ganlyniad i ddatblygiad. Mae hyn yn cynnwys cynlluniau cludiant, amddiffynfeydd rhag llifogydd, ysgolion, ysbytai a chyfleusterau iechyd a gofal cymdeithasol eraill, parciau, llecynnau gwyrdd a chanolfannau hamdden. ~~7.1.8. Ar ôl 6ed o Ebrill 2015 dim ond 5 cyfraniad o gytundebau adran 106, ers 6ed Ebrill 2010, y gellir ei gynnwys mewn cronfa ar gyfer adnoddau a rannir, er enghraifft cyfraniadau ar gyfer gofodau chwarae yn sgil cyfres o ddatblygiadau mewn anheddle.~~ 7.1.**8 Fe gafodd y gyfundrefn** ~~Mecanwaith gwirfoddol ydy'r~~ Ardoll Seilwaith Cymunedol (CIL) **ei chyflwyno gyda'r nod i greu cyfundrefn doll fwy safonedig o ran isadeiledd adnabyddedig, er mwyn i ddatblygwyr a chynghorau weithio yn unol ag ef, ac felly i leihau'r amser a gymerir i negodi cytundebau rhwymedigaethau cynllunio unigol ar gyfer datblygiadau. Fe** gafodd y mecanwaith ei ddylunio, **felly,** i ddisodli'r system bresennol o gytundebau 106. **Fodd bynnag nid yw'r gyfundrefn CIL yn orfodol - mecanwaith gwirfoddol ydyw ac mae angen** ~~Fodd bynnag mae'n rhaid i'r~~ tystiolaeth **i** ddangos bod y farchnad yn ddigon hyfyw i ganiatáu hynny. **7.1.9 Fodd bynnag, mae'r Rheoliadau CIL yn cyfyngu'r defnydd o gytundebau adran 106 o'r 6ed o Ebrill 2015. O'r dyddiad hwn gall Gynghorau ond gronni cyfraniadau o i fyny i bum gytundeb adran 106 (a gytunwyd ers 6ed o Ebrill 2010) i ariannu neu i ddarparu isadeiledd. Fe ellir cynnwys**	chywirdeb i'r Cynllun.	ganfyddiadau'r AC.

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidadau Ffocws

Cyf	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			cyfraniadau anghyfyngedig cynt o fewn cronfa ar gyfer rhannu adnoddau, er enghraifft, gellir cronni cyfraniadau ar gyfer mannau chwarae o nifer o ddatblygiadau o fewn aneddleoedd. **7.1.9A** Bwriad y Cynllun yw sicrhau cyfraniadau drwy Gytundebau 106 lle **maent yn cwrdd â'r profion statudol o: fod yn angenrheidiol i wneud y datblygiad yn dderbyniol yn nhermau cynllunio; fod yn uniongyrchol berthnasol i'r datblygiad; yn weddol a rhesymol berthnasol o ran graddfa a math i'r datblygiad; a'u bod o fewn y cyfyngiadau cronni** ~~mae'r Rheoliadau'n parhau i ganiatáu i hynny ddigwydd~~ (gweler paragraff uchod). Mae'r Cynghorau'n ymchwilio i'r posibilrwydd o gyflwyno CIL, gan roi sylw i effaith hynny ar hyfywdra datblygiad. Bydd y CIL yn destun proses a dogfennau ar wahân i'r Cynllun. Bydd gwybodaeth yn cael ei gasglu am gostau darparu isadeiledd strategol, y gwahanol ffynonellau i dalu am yr isadeiledd a hyfywdra safleoedd. Bydd trafodaethau'n cael eu cynnal hefyd gyda datblygwyr a rhanddeiliaid eraill sydd â diddordeb a gwybodaeth am yr ardal.		
NF 18	Polisi PS2	1122, 119	Bydd y Cynghorau'n disgwyl i ddatblygiadau newydd sicrhau bod darpariaeth ddigonol o isadeiledd (naill ai ar y safle neu i wasanaethu'r safle) sy'n angenrheidiol yn cael ei ddarparu yn amserol ar gyfer gwneud y cynnig yn dderbyniol trwy amod neu rwymedigaeth cynllunio. **Yn ddarostyngedig ar gwrdd â'r profion statudol, fe all fod yn ofynnol gofyn am daliadau cynnal yn unol â chytundebau adran 106** ~~Fe ellir fod angen~~	Er mwyn ychwanegu eglurder a chywirdeb i'r Polisi yn unol â'r Rheoliadau.	Newid bach nad yw'n effeithio ar ganfyddiadau'r AC.

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidadau Ffocws

Cyf	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			~~rhwymedigaethau cynllunio ar gyfer taliadau cynnal~~ er mwyn cwrdd â chostau dechreuol i redeg gwasanaethau a chyfleusterau ac i ddigolledu cymunedau am golled neu ddifrod achosir gan ddatblygiad. Lle nad ellir darparu'r isadeiledd **sy'n galluogi bwriad, yn** angenrheidiol **a hanfodol o ganlyniad i'r bwriad** ar safle gofynnir am gyfraniadau ariannol, o fewn cyfyngiadau deddfwriaethol, i gael y buddsoddiad angenrheidiol oddi ar y safle. Os yw effaith y datblygiad yn un cronnol fe ellir cronni'r cyfraniadau ariannol, o fewn cyfyngiadau deddfwriaethol, er mwyn lliniaru'r effaith cronnol.		
NF 19	7.1.10 – 7.10.12	697, 1115, 511, 959, 960, 972, 973, 985	1. Tai fforddiadwy 2. Cyfleusterau chwaraeon a hamdden 3. Cyfleusterau addysgol 4. **Cyfleusterau cyflogaeth a hyfforddiant** 5. Hamdden a llecynnau agored 6. Isadeiledd trafnidiaeth yn cynnwys cludiant cyhoeddus 7. Cyfleusterau gofal iechyd 8. Cadwraeth natur 9. Cyfleusterau gwastraff ac ailgylchu 10. Isadeiledd adnewyddadwy a charbon isel 11. Cyfleusterau diwylliannol a chymunedol 12. **Mesurau Iaith Gymraeg** 13. Isadeiledd band llydan 14. ~~Adfywio~~ **Tir y cyhoedd**	I ddangos bod ystyriaeth briodol wedi cael ei roi i Bolisi a Chanllawiau Cenedlaethol	Newid bach nad yw'n effeithio ar ganfyddiadau'r AC.

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidadau Ffocws

Cyf	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			15. Mesurau rheoli risg llifogydd 16. Isadeiledd gwasanaethau, gan gynnwys cyflenwad dŵr, draenio, carthffosydd, nwy a thrydan 17. ~~Cyfraniad arall yr ystyrir sy'n briodol i'r cynnig.~~ **Asedau archeolegol a hanesyddol**		
NF 20	Polisi ISA 1	1125, 1126, 1127, 121, 439, 469, 1060	7.1.10. Yn aml, bydd datblygiadau newydd angen isadeiledd, gwasanaethau a chyfleusterau newydd, neu byddant yn ddibynnol ar rai presennol, i wneud cynigion yn dderbyniol yn nhermau cynllunio defnydd tir. **Nid yw'r rhestr sydd wedi ei chynnwys yn y Polisi yn un drwyadl neu gyfyngedig, ond mae'n rhoi syniad o'r cwmpas posib o isadeiledd a all fod yn ofynnol.** Mae modd ceisio cael buddion **statudol** ~~cymunedol~~, sy'n gysylltiedig â'r datblygiad arfaethedig ac yn angenrheidiol ar gyfer derbyn caniatâd cynllunio, gan y datblygwyr, cyn belled **â'u bod yn cwrdd â'r profion sydd wedi eu hamlinellu ym mharagraff 7.1.6 o'r Rheoliadau Ardoll Seilwaith Cymunedol** ~~â bod graddfa a math y buddion hynny'n rhesymol gysylltiedig â'r cynnig~~. **Mae Papur Testun 13 ar Isadeiledd Cymunedol yn gwahaniaethu rhwng isadeiledd hanfodol a dewisol.** Mae'n bwysig bod y ddarpariaeth isadeiledd ar gyfer safle datblygu yn cael ei lleoli a'i dylunio mewn modd sy'n lleihau'r effaith ar yr amgylchedd naturiol ac adeiledig. Dylid gwarchod mwynderau'r trigolion lleol hefyd. Bydd **Buddion Statudol** ~~cyfraniadau at isadeiledd cymunedol~~ yn cael eu sicrhau un ai trwy rwymedigaethau ~~cynllunio~~ **Adran 106 dan** ~~fel y nodir yn Adran 106~~, Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990, **fel amodau caniatâd cynllunio** neu, **mewn amgylchiadau pan fo cyfundrefn codi tâl CIL yn cael ei gyflwyno gan y**	I sicrhau eglurder a chysondeb.	Newid bach nad yw'n effeithio ar ganfyddiadau'r AC.

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidadau Ffocws

Cyf	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			Cynghorau, trwy dderbynebion ~~ardoll~~ dan Reoliadau Ardoll Seilwaith Cymunedol 2010 ~~os dengys ei bod hi'n hyfyw i wneud hynny.~~ **Ble gall y gallu i ddarparu datblygiad gael ei roi yn y fantol gan raddfa ymrwymiadau cynllunio a chostau eraill, efallai bydd angen asesiad hyfywdra. Dylai hwn gael ei hysbysu gan yr amgylchiadau penodol o'r safle a'r datblygiad arfaethedig dan sylw. Mae'n angen dadansoddiad manylach wrth asesu hyfywdra safle penodol o gymharu â lefel cynllun.** 7.1.11. Mae **Buddion Statudol** ~~rhwymedigaeth gynllunio yn gytundeb cyfreithiol rhwng yr awdurdod lleol a datblygwr sy'n rhwymo'r naill ochr a'r llall. Mae rhwymedigaethau cynllunio~~ yn fodd o sicrhau cyfraniadau **ariannol a di-ariannol** er mwyn gwella ansawdd datblygiad, darparu ~~buddion ac~~ isadeiledd ~~cymunedol~~, a lliniaru unrhyw effeithiau negyddol a all godi o ganlyniad i'r datblygiad. Bydd math a gwerth y **Buddion Statudol** ~~rhwymedigaethau cynllunio~~ a geisir mewn perthynas â **datblygiad** ~~chaniatâd cynllunio~~ yn cael eu hystyried yn ôl pob achos unigol. **Fe fydd y Cynghorau yn edrych ar ddefnyddio Buddion Statudol er mwyn sicrhau cyfraniadau priodol gan ddatblygwyr ble** ~~Os~~ nad oes darpariaeth isadeiledd ar gael, neu os yw'n annigonol, ~~bydd y Cyngor yn disgwyl i'r datblygwr wneud cyfraniad priodol.~~ 7.1.12 Bydd y profion a amlinellir yng Nghylchlythyr 13/97 ac yn Rheoliadau Ardoll Seilwaith Cymunedol 2010 yn cael eu defnyddio i bennu pryd fyddai'n briodol ceisio **Buddion Statudol** ~~rhwymedigaethau cynllunio~~. Cyhoeddir Canllawiau Cynllunio Atodol i roi arweiniad pellach ar y mater.		

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidadau Ffocws

Cyf	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
NF 21	7.1.15	959, 960, 972, 973, 985	7.1.15 Mae Polisi ISA2 yn anelu i warchod cyfleusterau cymunedol presennol ac annog datblygu cyfleusterau newydd lle bo hynny'n briodol. Mae cyfleusterau hamdden a chymunedol lleol yn bwysig i anghenion iechyd, cymdeithasol, addysgol **ieithyddol** a diwylliannol ardal y Cynllun, yn ogystal â'i les economaidd. Er dibenion y polisi hwn, diffinnir cyfleusterau cymunedol fel cyfleusterau a ddefnyddir gan gymunedau lleol at ddibenion iechyd, hamdden, cymdeithasol ac addysgol ac maent yn cynnwys ysgolion, llyfrgelloedd, canolfannau hamdden, darpariaeth gofal iechyd, theatrau, neuaddau pentref, mynwentydd, addoldai, tafarndai, ac unrhyw gyfleuster arall sy'n cyflawni'r rôl o wasanaethu'r gymuned.		Newid bach nad yw'n effeithio ar ganfyddiadau'r AC.
NF 22	Polisi ISA 5	304	2. Gwneud cyfraniad ariannol tuag at gyfleusterau newydd **gan gynnwys offer, gwella cyfleusterau presennol ar safleoedd sydd â mynediad neu wella mynediad i fannau agored presennol.** ~~neu well, yn cynnwys offer rywle arall.~~	I ddangos fod ystyriaeth briodol wedi cael ei roi i Bolisi a Chanllawiau Cenedlaethol.	Newid bach nad yw'n effeithio ar ganfyddiadau'r AC.

Trafnidiaeth gynaliadwy, datblygiad a hygyrchedd

Cyfeirnod	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
NF 23	Polisi PS4	148, 664, 1131	Caiff datblygiad ei leoli i leihau'r angen i deithio. Bydd y Cynghorau'n cefnogi gwelliannau trafnidiaeth fydd yn uchafu hygyrchedd ar gyfer pob dull o deithio, ond yn arbennig ar	I sicrhau eglurder.	Newid bach nad yw'n effeithio ar

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidadau Ffocws

Cyfeirnod	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			droed, beic a chludiant cyhoeddus. Caiff hyn ei wireddu trwy gael mynediad hwylus ar lwybrau, isadeiledd beicio a chludiant cyhoeddus lle mae'n briodol, ac felly hyrwyddo'r defnydd o'r dulliau yma o deithio ar gyfer teithio lleol a lleihau'r angen i deithio yn y car. Bydd y Cynghorau'n ceisio gwella hygyrchedd a cheisio newid ymddygiad teithio trwy weithio gyda phartneriaid i: 1 Gynnal gwasanaeth cludiant cyhoeddus priodol, gan gydnabod dulliau gwahanol o gynnal cyfleon teithio; 2. Gynnal a gwella gorsafoedd, isadeiledd a gwasanaethau ar y prif Linellau Rheilffordd gan gynnwys mynediad i bobl anabl **a gwelliannau eraill sy'n gysylltiedig â rheilffyrdd**; 3. **Lle'n bosib gwarchod,** gwneud ychwanegiadau, ~~neu~~ welliannau **a hyrwyddo** ~~i rwydwaith~~ llwybrau ~~cyhoeddus~~ a **hawliau tramwy (yn cynnwys llwybrau, llwybrau ceffyl a chilffyrdd)** llwybrau beicio er mwyn gwella diogelwch, hygyrchedd a mynediad (gan gynnwys defnyddwyr anabl) i'r dulliau yma o deithio **ac i gynyddu buddion iechyd, hamdden, lles a thwristiaeth i'r gymuned leol ac ymwelwyr**; 4. Cefnogi cynlluniau a fydd yn gwella trafnidiaeth trwy gyfleusterau parcio/ rhannu a theithio i ardaloedd cyflogaeth a datblygiad newydd **a** c**h**yfleusterau symud llwythau ~~a gwelliannau eraill sy'n gysylltiedig â rheilffyrdd~~; 5. Ddynodi neu warchod tir lle mae'n briodol er mwyn hyrwyddo cynlluniau trafnidiaeth strategol. Bydd y Cynghorau'n disgwyl y bydd elfennau isadeiledd		ganfyddiadau'r AC.

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidadau Ffocws

Cyfeirnod	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			allweddol **priodol** yn cael eu darparu fel rhan o gynlluniau datblygiadau isadeiledd mawr **unai mewn nwyddau neu trwy oblygiadau cytundeb 106** . ~~Defnyddir ymrwymiadau cynllunio neu fecanweithiau priodol eraill gyda phob datblygiad ar safleoedd datblygiadau mawr i leihau eu heffaith ar system trafnidiaeth ardal y Cynllun yn unol â Pholisi Strategol PS2 yn ogystal â hyrwyddo system integredig o drafnidiaeth.~~		
NF 24	Polisi TRA 1	1132	1. Gwelliannau i Isadeiledd Presennol Caniateir gwelliannau i'r rhwydwaith cludiant presennol os gallir cydymffurfio gyda'r meini prawf canlynol: i. Bydd y llwybr a/neu'r safle a ddewisir yn cael yr ardrawiad lleiaf posib ar yr amgylchedd adeiledig a naturiol, y dirwedd ac eiddo; a ii. Cedwir y tir a gymerir yn barhaol y lleiaf sydd ei angen a bydd yn gyson â dylunio da a thirweddu o ansawdd uchel; ac iii. Yn achos llwybrau beicio, cynlluniau parcio a theithio, ardaloedd gwasanaeth ger y ffordd ac ochr y ffordd, bydd y cynllun yn helpu i wella diogelwch ffyrdd; ac Yn achos ffyrdd newydd, mae ystod lawn o ddatrysiadau ymarferol i broblem trafnidiaeth wedi'u hystyried ac mae gwella ffyrdd yn cynnig y datrysiad gorau; ac v. Yn achos ardaloedd gwasanaeth ger ochr y ffordd, rhaid i'r cynllun ffinio'r rhwydwaith ffyrdd strategol a chanolbwyntio ar wasanaethu anghenion gyrwyr, peidio â rhwystro symudiad traffig strategol ac yn unol â Pholisi Strategol PS12, ni ddylent danseilio'r ddarpariaeth manwerthu yn y	I sicrhau eglurder.	Newid arfaethedig yn darparu eglurder pellach i helpu gryfhau'r polisi mewn perthynas â'r angen am asesiadau trafnidiaeth ar gyfer datblygiadau mawr. Newidiadau bach nad yw'n effeithio ar ganfyddiadau'r AC.

Cyfeirnod	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			Ganolfan Isranbarthol, Canolfannau Gwasanaeth Trefol a Lleol neu Bentrefi. 2. Trosglwyddo Rhwng Dulliau Cludiant Er mwyn hwyluso trosglwyddo rhwng dulliau cludiant a helpu i leihau'r galw am deithio a lleihau'r ddibyniaeth ar geir, caniateir y cynigion canlynol: i. Gwelliannau i gyfnewidfeydd rheilffyrdd a bysus presennol, gan gynnwys mesurau i hwyluso mynediad drwy ddulliau teithio actif a phobl anabl gydag anghenion mynediad penodol; ii. Cyfleusterau parcio a theithio wedi'u lleoli'n strategol a'u cefnogi gan wasanaethau bysus deniadol, aml a dibynadwy; ~~iv~~**iii**. Cyfleusterau parcio lorïau dros nos a chyfleusterau trosglwyddo llwythi wedi'u lleoli'n strategol; **i**v. Cyfleusterau ansawdd uchel ar gyfer gyrwyr a theithwyr gan gynnwys ond heb fod yn gyfyngedig i seddau, gwybodaeth, cyfleusterau toiledau; v~~i~~. Cyfleusterau ar gyfer parcio a rhannu mewn lleoliadau priodol ar y rhwydwaith priffyrdd strategol yn agos at aneddleoedd neu oddi mewn iddynt; vi~~i~~. Cyfleusterau ar gyfer parcio bysus, tacsis a mannau gollwng teithwyr; viii. Cyfleusterau cyfnewidfa ar gyfer cludiant ar ddŵr. 3. Asesiadau Cludiant **Bydd cynigion ar gyfer datblygiadau graddfa fawr neu**		

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidadau Ffocws

Cyfeirnod	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			ddatblygiad o fewn ardal sensitif sydd yn cynyddu'n sylweddol y nifer o deithiau trwy gerbydau preifat yn cael ei wrthod os nad ydynt yn cynnwys mesurau fel rhan o'r Asesiad Trafnidiaeth ac/neu Gynllun Teithio. ~~Yn unol â Pholisi PCYFF1, dylid darparu Asesiad Trafnidiaeth~~. Ble bo'r Asesiad Trafnidiaeth yn dangos bod angen Strategaeth Gweithredu Cludiant, bydd angen sicrhau hyn drwy rwymedigaeth cynllunio. 4. Cynlluniau Cludiant Bydd gwelliannau i'r rhwydwaith cludiant strategol yn ardal y Cynllun yn cael eu sicrhau drwy ddiogelu a darparu tir. Mae'r cynlluniau yn cynnwys: i. A487 Caernarfon i Bontnewydd ii. Ffordd gyswllt Llangefni ~~iii. A5025 Y Fail i Wylfa Newydd / Amlwch i Wylfa Newydd a gwelliannau eraill i'r isadeiledd cludiant sy'n gysylltiedig â datblygiad niwclear newydd yn Wylfa Newydd gan gynnwys Canolfan Gorfforaethol~~.		
NF 25	7.1.44	1133	7.1.44. ~~Gellid lleihau'r nifer o deithiau ar y rhwydwaith ffyrdd i Wylfa Newydd drwy greu Canolfan Gorfforaethol. Gallai gweithwyr nad oes angen iddynt fynychu'r safle gynnal cyfarfodydd a hyfforddiant yn y Ganolfan Gorfforaethol a gellid ymgorffori hwn â chyfleuster parcio a theithio er mwyn caniatáu teithio ymlaen i safle Wylfa Newydd~~. **Bydd y Cynghorau yn gweithio efo hyrwyddwr prosiect Wylfa Newydd i ddatblygu cynllun priodol o ddatrysiad trafnidiaeth i liniaru'r effaith o adeiladu a gweithrediad yr orsaf bŵer newydd. Yn ogystal i'r gwelliannau a gyfeirir tuag atynt uchod bydd**	I sichau eglurder	Mae'r newidadau arfaethedig yn darparu eglurder pellach o ran lliniaru effeithiau traffig posib sy'n codi o'r prosiect Wylfa. Fodd bynnag, nid yw'r

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidadau Ffocws

Cyfeirnod	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			datrysiad yn debygol o gynnwys datblygu cynllun parcio a rhannu datblygu canolfan logisteg i reoli'r niferoedd ac amseriad symudiadau trafnidiaeth i safle'r orsaf pŵer. Bydd yr hyrwyddwr a'r Cynghorau yn gweithio ar y cyd mewn partneriaeth i ddatblygu Strategaeth Trafnidiaeth a Chludiant wedi'i Integreiddio ar gyfer prosiect Wylfa Newydd.		newidadau arfaethedig yn effeithio ar ganfyddiadau'r AC.
NF 26	Polisi TRA 2	1096	**7.1.44A Yn unol â pholisi a chanllaw cenedlaethol dylid defnyddio safonau uchafswm parcio o fewn ardal y Cynllun fel ffurf o reoli'r galw.** [Paragraff newydd i'w gynnwys cyn paragraff 7.1.45)	I ddangos fod sylw priodol yn cael ei wneud i bolisi cenedlaethol.	Newid bach nad yw'n effeithio ar ganfyddiadau'r AC.
NF 27	Polisi TRA 3	161	Gwrthodir cynigion sy'n atal y posibilrwydd o ail agor isadeiledd hen reilffyrdd neu reilffyrdd segur i'w defnyddio at ddibenion rheilffyrdd neu ddibenion cludiant amgen. **Ble'n berthnasol ac yn hyfyw, bydd y posibilrwydd o ail agor isadeiledd rheilffyrdd segur ar gyfer defnydd fel rheilffordd neu ddibenion cludiant amgen yn cael ei hyrwyddo a'i annog.**	I sicrhau eglurder.	Newid bach nad yw'n effeithio ar ganfyddiadau'r AC.

Pennod 7.2 - Polisïau Strategol a Pholisïau Manwl - Byw'n Gynaliadwy

Datblygiad cynaliadwy a newid hinsawdd

Cyf	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
NF 28	Polisi PS5	1056, 167, 168, 852, 853,	PS5: DATBLYGU CYNALIADWY **Cefnogir datblygiadau ble gellid** ~~Gwrthodir cynigion oni bai y~~	I sicrhau eglurder a chywirdeb yn y	Newid bach nad yw'n effeithio ar

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidadau Ffocws

Cyf	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
		768	~~gallir~~ dangos eu bod yn gyson ag egwyddorion datblygu cynaliadwy. ~~Mae'n rhaid i~~ **Dylai** bob cynnig: 1. Gydymffurfio â pholisi ac arweiniad cynllunio cenedlaethol yn unol â PCYFF 1; 2. Lliniaru'r hyn sy'n peri newid hinsawdd ac addasu i'r effeithiau hynny sy'n anochel yn unol â Pholisi Strategol PS6; 3. Rhoi blaenoriaeth i ddefnyddio tir ac isadeiledd yn effeithiol, gan flaenoriaethu ailddefnyddio tir ac adeiladau a ddefnyddiwyd o'r blaen lle bynnag bo hynny'n bosib oddi mewn i ffiniau datblygu'r Ganolfan Isranbarthol, y Canolfannau Gwasanaeth Trefol a Lleol, Pentrefi neu yn y mannau mwyaf priodol y tu allan iddynt yn unol â Pholisi Strategol PS15 **PS10 a PS11**; 4. Hyrwyddo Canolfannau a Phentrefi mwy hunangynhaliol drwy gyfrannu at gymunedau cytbwys sy'n cael eu cefnogi gan ddigonedd o wasanaethau; gweithgareddau diwylliannol, celfyddydol, chwaraeon ac adloniant; ystod amrywiol o gyfleoedd gwaith; isadeiledd ffisegol a chymdeithasol a dewis o ddulliau teithio; 5. Gwarchod, cefnogi a hyrwyddo defnydd o'r iaith Gymraeg yn unol â Pholisi Strategol PS1; 6. Cadw a gwella ansawdd asedau'r amgylchedd adeiledig a hanesyddol (gan gynnwys eu gosodiad), gwella'r ddealltwriaeth ohonynt, y gwerthfawrogiad ohonynt am eu cyfraniad cymdeithasol ac economaidd a gwneud defnydd cynaliadwy ohonynt	Cynllun I ddangos fod ystyriaeth briodol wedi cael ei roi i Bolisi a Chanllawiau Cenedlaethol.	ganfyddiadau'r AC.

Cyf	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			yn unol â Pholisi Strategol PS17; 7. Gwarchod a gwella ansawdd yr amgylchedd naturiol, ei dirwedd a'i asedau bioamrywiaeth, gan gynnwys eu deall a'u gwerthfawrogi am y cyfraniad cymdeithasol ac economaidd y maent yn eu darparu yn unol â Pholisi Strategol PS16. 8. Lleihau'r effaith ar adnoddau lleol, osgoi llygredd ac ymgorffori egwyddorion adeiladu cynaliadwy er mwyn cyfrannu tuag at gadwraeth ac effeithlonrwydd ynni; defnyddio ynni adnewyddadwy; lleihau / ailgylchu gwastraff; defnyddio deunyddiau o ffynonellau cynaliadwy; a diogelu ansawdd y pridd ; 9. Lleihau faint o ddŵr a ddefnyddir ac a wastreffir; lleihau'r effaith ar adnoddau dŵr ac ar ansawdd y dŵr; rheoli perygl llifogydd ac uchafu'r defnydd o gynlluniau draenio cynaliadwy a dilyn amcanion Cynllun Rheoli Bas Afonydd Gorllewin Cymru. Pan fo hynny'n briodol, dylai cynigion hefyd: 10. Ddiwallu anghenion y boblogaeth leol drwy gydol eu hoes o ran ansawdd, y mathau o ddaliadaeth a fforddiadwyedd unedau tai yn unol â Pholisi Strategol PS13; 11. Hyrwyddo economi leol amrywiol ac ymatebol, sy'n annog buddsoddiad ac sy'n gallu cynnal ein Canolfannau, Pentrefi ac ardaloedd gwledig yn unol â Pholisi Strategol PS10; 12. Cefnogi'r economi leol a busnesau lleol drwy ddarparu cyfleoedd ar gyfer dysgu gydol oes a datblygu sgiliau yn unol â Pholisi Strategol PS10;		

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidadau Ffocws

Cyf	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			13. Lleihau'r angen i deithio **gyda thrafnidiaeth breifat** ac annog cyfleoedd i bob defnyddiwr deithio yn ôl y gofyn ac mor aml â phosib drwy ddefnyddio dulliau amgen, gan roi pwyslais arbennig ar gerdded, beicio a defnyddio cludiant cyhoeddus yn unol â Pholisi Strategol PS4; 14. Hyrwyddo safonau dylunio uchel sy'n gwneud cyfraniad cadarnhaol i'r ardal leol, mannau hygyrch sy'n medru ymateb i ofynion y dyfodol ac sy'n lleihau trosedd, ymddygiad gwrthgymdeithasol ac ofni trosedd yn unol â Pholisi Manwl PCYFF 2. 15. **Hyrwyddo cyd-leoli datblygiadau er mwyn optimeiddio cyfleoedd ar gyfer ynni adewyddadwy ble'n berthnasol**		
NF 29	Polisi PCYFF 1	1136, 774, 124, 123, 171, 172	PCYFF 1: MEINI PRAWF DATBLYGU **Rhaid i gynnig ddangos ei fod yn cydymffurfio gyda:** 1. ~~Rhaid i gynnig cydymffurfio~~ ~~â'r~~ holl bolisïau perthnasol yn y Cynllun; 2. ~~Rhaid i gynnig cydymffurfio a~~ pholisïau a chanllawiau cynllunio cenedlaethol. **Dylai cynigion:** 3. ~~Caniateir~~ ~~cynigion~~ **roi blaenoriaeth i safleoedd y t**u mewn i ffiniau datblygu neu ffurf adeiledig y clystyrau cydnabyddedig restrir yn y goeden aneddleoedd a welir ym Mholisi Strategol PS15 **oni bai fod lleoliad gwledig yn hanfodol neu os oes angen am leoliad penodol,** yn ddarostyngedig i ystyriaethau cynllunio		Newid bach nad yw'n effeithio ar ganfyddiadau'r AC.

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidadau Ffocws

Cyf	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			perthnasol. 4. wneud y defnydd gorau o dir, gan gynnwys dwysedd o 30 uned byw o leiaf yr hectar o ran datblygiadau preswyl (oni bai bod yna amgylchiadau lleol **neu gyfyngiadau ar y safle** sy'n pennu dwysedd is); 5. ymgorffori gofod mwynderol ar gyfer ei feddianwyr presennol ac yn y dyfodol; 6. roi sylw i gynhyrchu, trin a gwaredu gwastraff; 7. Rhaid i gynnig cynnwys, lle mae hynny'n berthnasol, ddarpariaeth ar gyfer trin a chael gwared â rhywogaethau ymwthiol yn effeithiol; Yn ychwanegol, gwrthodir cynigion os fyddant yn cael effaith andwyol sylweddol ar: 8. Golygfeydd cyhoeddus amlwg i mewn, allan, neu ar draws unrhyw anheddle neu ardal cefn gwlad agored; 9. fynediad cerbydol i'r rhwydwaith priffyrdd ac ohono ac ar isadeiledd cludiant cyhoeddus, beicio a cherddwyr (yn unol â Pholisi TRA4) 10. y rhwydwaith priffyrdd o ganlyniad i faint neu'r math o draffig a grëir gan y cynnig (yn unol â Pholisi TRA4); 11. iechyd, diogelwch neu fwynderau meddianwyr eiddo lleol, defnyddiau tir neu eiddo arall neu nodweddion yr ardal leol oherwydd mwy o weithgareddau, aflonyddwch, dirgryniad, sŵn, llwch, mygdarth, sbwriel, dreiniau, llygredd golau, neu ffurfiau eraill o lygredd neu aflonyddwch; 12. ansawdd dŵr daear neu ddŵr wyneb; 13. dir amaethyddol gorau a mwyaf amlbwrpas;		

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidadau Ffocws

Cyf	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			14. dir **sydd wedi cael ei ddynodi** ~~sy'n cael ei warchod~~ ar gyfer **ddatblygiadau eraill** ~~defnyddiau eraill, neu sy'n amharu datblygiad neu ddefnydd tir cyfagos~~.		
NF 30	Polisi PCYFF 2	778	7.ii **Dim yn** atal y defnydd presennol o dir arall sydd gyfochrog oherwydd gosodiad a ffurf y datblygiad;	I sicrhau cywirdeb.	Newid bach nad yw'n effeithio ar ganfyddiadau'r AC.
NF 31	Polisi PCYFF 3	943	1. Ddangos sut mae'r datblygiad arfaethedig yn cydymffurfio gyda'r Asesiad Ardal Cymeriad Tirwedd neu'r Asesiad Ardal Cymeriad Tirwedd berthnasol **neu asesiadau manwl eraill a fabwysiadwyd gan yr Awdurdod Cynllunio Lleol.**	I sicrhau eglurder.	Newid bach nad yw'n effeithio ar ganfyddiadau'r AC.
NF 32	Polisi PCYFF 4	1057 1058	Dylai datblygwyr roi ystyriaeth ofalus i'r mesur rheoli carbon mwyaf priodol, neu grŵp o fesurau, ar gychwyn cynllun datblygu. Gallai hwn fod yn fesur unigol neu'n gyfuniad o fesurau effeithlonrwydd ynni ac ynni adnewyddadwy. Fe ddylid defnyddio'r dechnoleg sydd fwyaf priodol i'r safle a'r ardal o gwmpas. Ym mhob achos, fe ddylai'r cynlluniau fod o'r ansawdd esthetig uchaf yn unol â Pholisi PCYFF2 gan roi ystyriaeth i'r effeithiau cronnus posib o gyfuniad o fesurau rheoli carbon. **Gall asesiad ynni helpu i adnabod yr opsiynau rheoli carbon mwyaf priodol ar gyfer datblygiad a dylid ymgymryd ag ef cyn penderfynu ar y dull fwyaf addas i'w gymryd. Rhestrir yr opsiynau posib ar gyfer effeithlonrwydd ynni a chynhyrchiad ynni adnewyddadwy isod:**	I sicrhau eglurder a chywirdeb.	Mae'r polisi wedi ei gryfhau drwy ei gwneud hi'n ofynnol am asesiad ynni. Ar y cyfan, nid yw'r newidadau arfaethedig yn effeithio ar ganfyddiadau'r AC.

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidadau Ffocws

Technoleg Adnewyddol

Cyfeirnod	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
NF 33	7.2.24	Cyngor	7.2.24 Yn 2012 fe gafodd Astudiaethau Capasiti Ynni Adnewyddol eu paratoi ar gyfer (Sir) Gwynedd ac Ynys Môn i asesu'r capasiti posibl ar gyfer ffynonellau ynni adnewyddol. Pwrpas yr Astudiaethau oedd cynorthwyo'r Cynghorau i ddeall yr adnoddau oedd yn bosibl oddi wrth y gwahanol dechnolegau ynni adnewyddol. Fe fu'r Astudiaethau'n ystyried nifer o dechnolegau ar y tir e.e. gwynt ar y tir, pŵer dŵr, biomas. Roedd yr astudiaethau'n cydnabod technolegau yn y môr, ond nid yw'r rheiny'n cyfrannu at ffigyrau capasiti ynni adnewyddol ardal y Cynllun. **Yn Medi 2015 fe ddaru Lywodraeth Cymru gyflwyno diweddariad i 'arweiniad Ymarferol: Cynllunio ar gyfer Ynni Adnewyddadwy a Charbon Isel - Llawlyfr i Gynllunwyr'. Mae'r llawlyfr yn cynnwys adran ar sut i asesu'r potensial ar gyfer datblygu ffermydd solar. Hefyd mae'n rhoi cyngor ynghylch troi'r asesiadau ynni adnewyddadwy yn bolisïau. Cafwyd llythyr dyddiedig y 10 Rhagfyr 2015 gan Y Gweinidog Cyfoeth Naturiol yn datgan ei ddisgwyliad ar gyfer polisïau ynni mewn CDLl. Mae'n disgwyl dynodiadau neu adnabod ardaloedd chwilio ar raddfa awdurdod lleol (5MW i 25MW) ar gyfer ynni adnewyddadwy neu dechnolegau carbon isel. Yng ngoleuni hyn mae'r Cynghorau wedi**	I ddangos bod ystyriaeth briodol wedi cael ei roi i Bolisi a Chanllawiau Cenedlaethol.	Newid bach nad yw'n effeithio ar ganfyddiadau'r AC.

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidadau Ffocws

Cyfeirnod	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			comisiynu gwaith ychwanegol i ganfod unrhyw ardaloedd posib ar gyfer datblygiadau ffermydd solar. Yn ogystal bydd asesiad yn erbyn Astudiaeth Asesiad Sensitifrwydd a Chapasiti Tirweddau yn canfod os oes unrhyw ardal graddfa awdurdod lleol y dylid ei adnabod o fewn y Cynllun. Fe welodd yr Astudiaethau, tra bod gan ardal y Cynllun adnodd naturiol uchel ar gyfer ynni adnewyddol, fod hefyd nifer fawr o dirweddau yn rhai o ansawdd uchel, sy'n lleihau beth mae modd ei ddefnyddio. Mae'r Polisi Strategol a ganlyn yn rhoi fframwaith cadarnhaol ar gyfer darparu ynni o ffynonellau adnewyddol.		
NF 34	Polisi PS7	607, 765	POLISI STRATEGOL PS7: TECHNOLEG ADNEWYDDADWY Bydd y Cynghorau'n ceisio sicrhau bod ardal y Cynllun yn cyflawni ei botensial fel ardal arweiniol ar gyfer mentrau wedi'u seilio ar dechnolegau adnewyddadwy neu garbon isel lle bynnag y bydd hynny'n ymarferol a hyfyw trwy hybu: 1. technolegau ynni adnewyddol fel rhan o gynigion fydd yn cefnogi cynhyrchu ynni o ffynonellau amrywiol sy'n cynnwys, biomas, morol, gwastraff, dŵr, daear, haul, a ffynonellau gwynt, gan gynnwys micro gynhyrchu; 2. datblygiad technoleg ynni adnewyddol ar ben ei hun	I sicrhau cysondeb	Bydd y newidadau arfaethedig yn helpu lleihau ardrawiad gwifrau uwchben ar y tirwedd drwy eu gosod dan ddaear mewn ardaloedd sensitif oni bai y byddent yn achosi niwed i ddiddordebau cydnabyddedig.

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidadau Ffocws

Cyfeirnod	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			Caiff hyn ei gyfarch trwy: i. sicrhau nad yw cyfarpar mewn ardaloedd wedi'u cynnwys o dan ddynodiadau tirwedd ryngwladol neu genedlaethol ac i'w gweld tu draw i'w ffiniau, neu ardaloedd o werth lleol ar gyfer y dirwedd, yn unol â Pholisi Strategol PS16, ddim, yn unigol neu gyda'i gilydd, yn cyfaddawdu amcanion y dynodiadau, yn enwedig o ran cymeriad y dirwedd, yr effaith weledol ac amwynder preswyl **a mwynder tai a ddefnyddir gan Ymwelwyr ar eu gwyliau;** ii. sicrhau nad yw arsefydliadau yn unol â PS16, yn cyfaddawdu amcanion dynodiadau cadwraeth natur ryngwladol, genedlaethol a lleol unai'n unigol neu'n gronnus; iii. cefnogi gosod cyfarpar tu allan i ardaloedd wedi'u dynodi, cyn belled nad yw'r cyfarpar yn achosi niwed sylweddol y gellir ei brofi i gymeriad y dirwedd, bioamrywiaeth, amwynder preswyl, **a mwynder tai a ddefnyddir gan Ymwelwyr ar eu gwyliau,** naill ai yn unigol neu gyda'i gilydd. **I leihau effaith gweledol gwifrau newydd uwchben yn gysylltiedig efo fath gyfarpar, yn enwedig mewn mannau sensitif, fe ddylid gosod y gwifrau tan ddaear os na fod hyn yn achosi niwed sylweddol i ddiddordebau cydnabyddedig eraill neu hyfywedd y bwriad, na ellid ei negyddu neu liniaru.**		Newid bach nad yw'n effeithio ar ganfyddiadau'r AC.
NF 35	Polisi ADN 1	608, 711, 713, 894,	POLISI ADN1: YNNI GWYNT AR Y TIR	I sicrhau y gellir dehongli'r polisi yn	Newid bach nad yw'n effeithio ar

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidadau Ffocws

Cyfeirnod	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
		950	Gwrthodir unrhyw ffermydd gwynt / ~~melinau~~ **tyrbinau** gwynt ar Raddfa Fawr neu Fawr Iawn yn ardal y cynllun. Caniateir cynigion ~~melinau~~ **tyrbinau** gwynt eraill ar y tir yn amodol ar asesiad o'u heffeithiau amgylcheddol a chynaladwyedd: **1.** Caniateir ffermydd gwynt / ~~melinau~~ **tyrbinau** gwynt ar Raddfa Ganolig ar safleoedd tir llwyd trefol / diwydiannol yn unig neu pan mae'r cynigion yn ymwneud ag ail bweru ffermydd gwynt / ~~melinau~~ **tyrbinau** gwynt presennol. **2.** Caniateir cynigion ~~melinau~~ **tyrbinau** gwynt ar Raddfa Ficro a Bychan y tu allan i'r AHNE, ATA a gosodiad y**r AHNE, ATA** Parc Cenedlaethol a Safle Treftadaeth y Byd. **3.** Yn yr AHNE, ATA a gosodiad y**r AHNE, ATA** Parc Cenedlaethol a Safle Treftadaeth y Byd, dim ond datblygiadau ~~melinau~~ **tyrbinau** gwynt ar Raddfa Ddomestig sy'n perthnasu'n dda gydag aneddleoedd / adeiladau presennol fydd yn cael eu caniatáu. Dylai pob cynnig gydymffurfio gyda'r meini prawf canlynol: i. ni fydd y cynnig yn cael effaith annerbyniol ar fwynderau gweledol neu gymeriad y dirwedd drwy: nifer, graddfa, maint, dyluniad a gosodiad ~~melinau~~ **tyrbinau** gwynt ac isadeiledd cysylltiedig yn enwedig mewn ardaloedd sydd wedi'u dynodi oherwydd eu gwerth hanesyddol neu werth y dirwedd;	rhwydd I ddangos bod y Cynllun yn rhoi sylw llawn i ddata a thystiolaeth sy'n dod allan.	ganfyddiadau'r AC.

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidadau Ffocws

Cyfeirnod	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			ii. ni fydd y cynnig yn arwain at niwed i fioamrywiaeth yn cynnwys safleoedd a rhywogaethau wedi'u gwarchod yn statudol, yn enwedig ystlumod ac adar; iii. ni fydd y cynnig yn arwain at niwed sylweddol i ddiogelwch neu fwynderau derbynyddion sensitif yn cynnwys **effaith gan** sŵn, taflu cysgod ac **effaith ar** iechyd cyhoeddus, ac ni fydd yn cael effaith annerbyniol ar ddiogelwch ffyrdd, rheilffyrdd nac awyrennau. iv. ni fydd cynnig yn arwain at niwed sylweddol i fwynderau gweledol preswyl trigolion cyfagos; v. ni fydd y cynnig yn arwain at ymyrraeth electromagnetig annerbyniol â chyfarpar cyfathrebu, systemau rheoli radar neu draffig awyr, systemau cyfathrebu'r gwasanaethau brys neu systemau telegyfathrebu eraill; vi. ni fydd y datblygiad yn cael effeithiau cronnus annerbyniol mewn perthynas â ~~melinau~~ **tyrbinau** gwynt presennol, y rhai sydd wedi'u gweithredu a'r rhai sydd â chaniatâd, ac unrhyw nodweddion amlwg eraill yn y dirwedd; vii. ar ddiwedd oes weithredol y cyfleuster, bydd ~~melinau~~ **tyrbinau** gwynt ac isadeiledd cysylltiedig yn cael eu tynnu i lawr a chytunir ar gynllun adfer tir ac ôl-ofal priodol. Caiff cynnig ei ystyried fel un sy'n syrthio i'r categori sy'n cynrychioli'r math mwyaf o'r hyn y mae'n gymwys ar ei gyfer.		

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidadau Ffocws

<table>
<tr><th>Cyfeirnod</th><th>Rhan</th><th>Rhif Sylw</th><th>Newid â Ffocws</th><th>Cyfiawnhad</th><th>Sgrinio AC</th></tr>
<tr><td>NF 36</td><td>7.2.33</td><td>713, 950, 1066</td><td>7.2.33 Oherwydd nad oes unrhyw Ardal Chwilio Strategol wedi'i nodi yn yr ardal, ni fydd unrhyw ffermydd / <s>melinau</s> <u>tyrbinau</u> gwynt ar Raddfa Fawr neu Fawr Iawn yn cael eu cefnogi.

Tabl 13 : y deipoleg <s>felin</s> <u>tyrbin</u> gwynt a ddefnyddir ym mholisi ADN1

[Pob cyfeiriad tuag at felin / melinau yn y tabl yn cael ei newid i dyrbin / tyrbinau. Yr unig newid arall yw'r newid i'r Deipoleg Mawr Iawn a ddangosir isod]

<table>
<tr><th>Teipoleg Felin Wynt</th><th>Allbwn Dangosol (categori allbwn eang)</th><th>Meini Prawf Atodol

(yn bodloni un neu fwy o'r meini prawf hyn) (yn pennu p'un a yw'r deipoleg hon yn gymwys neu p'un a oes angen un fwy)</th></tr>
<tr><td>MAWR IAWN</td><td>Dros 25MW</td><td>• <s>Deg neu fwy o felinau gwynt o ran nifer</s>

• <s>Melinau</s> <u>Tyrbinau</u> gwynt yn mesur</td></tr>
</table>
</td><td>I sicrhau eglurder.

I sicrhau cysondeb.</td><td>Newid bach nad yw'n effeithio ar ganfyddiadau'r AC.</td></tr>
</table>

Cyfeirnod	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			dros 110m i frig y llafn • Yn cael ei ystyried fel fferm wynt ar raddfa fawr iawn		

Rheoli Newid Arfordirol

Cyfeirnod	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
NF 37	7.2.49	771	Dylai awdurdodau cynllunio lleol ddangos eu bod wedi ystyried Cynlluniau Rheoli Traethlin, sy'n darparu asesiad eang o'r risgiau sy'n gysylltiedig â phrosesau arfordirol, a'r rhain ddylai fod y brif ffynhonnell dystiolaeth ar gyfer diffinio ardal rheoli newid arfordirol a phennu dynodiadau tir oddi mewn iddynt. Mae Cynllun Rheoli Traethlin Gorllewin Cymru (SMP) 2 yn gosod ystod o bolisïau ar gyfer yr arfordir, sef 'cynnal y llinell', 'dim ymyrraeth weithredol' neu 'ail-linio dan reolaeth', fesul cyfnodau gwahanol y polisi. Mae cyfnodau'r polisi fel a ganlyn: hyd at 2025, 2026 i 2055 a 2056 i 2105. Gallir gweld copi o'r Cynllun Rheoli Traethlin yn (<http://www.westofwalessmp.org/content.asp?nav=23&parent_directory_id=10&language=CYM&pagetype=&keyword>=). Mae Polisi Cynllunio Cymru yn nodi y dylai Awdurdodau Lleol gynorthwyo i leihau'r risg o lifogydd ac effaith erydu arfordirol	Er eglurder ac i sicrhau cysondeb mewnol y cynllun	Newid bach nad yw'n effeithio ar ganfyddiadau'r AC.

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidadau Ffocws

Cyfeirnod	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			trwy osgoi datblygiadau amhriodol mewn ardaloedd bregus. Diffinnir Ardal Rheoli Newid Arfordirol (ARhNA) lle mae'r polisi'r cynllun rheoli traethlin fabwysiedig yw 'dim ymyrraeth weithredol' neu 'ail-linio dan reolaeth' yn ystod oes y Cynllun. Mae Atodiad 6 yn rhoi rhestr o ardaloedd a ddiffinnir fel yr Ardal Rheoli Newid Arfordirol (ARhNA). **Mae'r ardaloedd arfordirol sy'n cael eu cynnwys o fewn yr ARhNA yn rhai lle mae'r SMP 2 yn dweud 'dim ymyrraeth weithredol' neu 'ail-lunio dan reolaeth' o fewn y cyfnod hyd at 2025 neu rhwng cyfnod polisi 2026 a 2055 neu'r ddau gyfnod polisi.**		
NF 38	Polisi ARNA 1	771, 864, 1070	POLISI ARNA 1: ARDAL RHEOLI NEWID ARFORDIROL Caiff Ardal Rheoli Newid Arfordirol (ARhNA) ei hadnabod yn Atodiad 6. Datblygiad **Preswyl** newydd Gwrthodir cynigion am dai newydd, i ail-adeiladu tai, isrannu adeiladau presennol i ddefnydd preswyl neu drosi adeiladau presennol i ddefnydd preswyl yn yr ARhNA. Adleoli tai parhaol presennol yng nghefn gwlad Caniateir cynigion i adleoli tai parhaol sy'n bodoli yng nghefn gwlad ac sydd wedi'u lleoli yn yr ARhNA **a ragwelir y byddant yn cael eu heffeithio** ~~effeithir~~ gan erydu arfordirol os ellir	Er eglurder	Newid bach nad yw'n effeithio ar ganfyddiadau'r AC.

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidadau Ffocws

Cyfeirnod	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			cydymffurfio gyda'r meini prawf canlynol: 1. Mae'r datblygiad yn golygu ail-adeiladu tŷ parhaol sy'n cael ei effeithio gan erydiad neu sydd dan fygythiad o erydiad o fewn 20 mlynedd o ddyddiad y cynnig; a 2. Mae'r tŷ sy'n cael ei adleoli wedi ei leoli pellter priodol i mewn i'r tir o ran yr ARhNA a gwybodaeth arall yn y Cynllun Rheoli Traethlin, a lle byddo'n bosib mae mewn lleoliad sydd: **i.**yn achos tŷ amaethyddol, oddi mewn i ddaliad y fferm neu oddi mewn i neu'n union gerllaw aneddleoedd presennol **ii.**oddi mewn i neu'n union gerllaw aneddleoedd presennol yn agos at y lleoliad lle'r oedd yr adeilad gwreiddiol; 3. Caiff y safle presennol ei glirio a'i wneud yn ddiogel; **a** 4. Ni ddylai'r cynnig beri unrhyw effaith andwyol ar y dirwedd, y strydwedd neu'r fioamrywiaeth yn yr ardal. **Adeiladau dibreswyl newydd neu bresennol,** ~~estyniadau i dai presennol, cyfleusterau neu wasanaethau neu isadeiledd cymunedol~~ 5. Gwrthodir adeiladau parhaol dibreswyl nad ydynt yn gysylltiedig â defnydd neu adeilad presennol mewn ardaloedd yn yr ARhNA a **ragwelir y byddant yn cael eu heffeithio** ~~sydd wedi cael eu hadnabod fel ardaloedd mewn~~ **oherwydd** perygl newid arfordirol yn		

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidadau Ffocws

Cyfeirnod	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			ystod y cyfnod polisi dangosol cyntaf hyd at 2025. 6. ~~(tu allan i'r cyfnod polisi dangosol hyd at 2025)~~ **Bydd cynigion am y mathau canlynol o** ddatblygiad dibreswyl newydd **yn cael eu caniatáu ar safleoedd o fewn yr ARhNA a ragwelir a fydd mewn perygl o newid arfordirol o fewn yr ail gyfnod polisi dangosol (2026 – 2055), yn ddarostyngedig i Asesiad Canlyniadau Llifogydd sy'n cydymffurfio â gofynion TAN15 neu Asesiad Sefydlogrwydd:** i. **Datblygiad** sy'n gysylltiedig yn uniongyrchol â'r ardal arfordirol (e.e. cytiau traeth, caffis, ystafelloedd te, siopau, llety gwyliau ar osod am gyfnodau byr, safleoedd gwersylla, **safleoedd carafanau teithiol,** gweithgareddau hamdden), ac ii.yn darparu buddion economaidd a chymdeithasol sylweddol i'r gymuned; a iii.lle ellir dangos na fydd unrhyw gynnydd yn y risg i fywyd, nac unrhyw risg arwyddocaol i eiddo; ac iv.yn destun caniatâd cynllunio sydd naill ai'n cynnwys cyfyngiad amser, a/ neu'n cyfyngu'r tymor, fel sy'n briodol. 7. ailddatblygu neu estyniadau i eiddo dibreswyl presennol neu ddwysáu defnyddiau tir dibreswyl presennol **ar safleoedd du mewn i'r ARhNA,** lle ellir dangos **trwy Asesiad Canlyniadau Llifogydd sy'n**		

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidadau Ffocws

Cyfeirnod	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			<u>cydymffurfio â gofynion TAN15 neu Asesiad Sefydlogrwydd</u> na fydd unrhyw gynnydd yn y risg i fywyd, nac unrhyw risg arwyddocaol i eiddo ac yn amodol ar ganiatâd cynllunio sydd â chyfyngiad amser (pan fo hynny'n briodol); Estyniadau i dai presennol, cyfleusterau neu wasanaethau neu isadeiledd cymunedol Caniateir y mathau canlynol o ddatblygiad yn yr ARhNA, cyn belled ag y ceir Asesiad Canlyniadau Llifogydd sy'n cydymffurfio â gofynion TAN 15 **<u>neu Asesiad Sefydlogrwydd</u>:** 8. estyniadau preswyl cyfyngedig sy'n agos iawn at raddfa'r eiddo presennol ac felly nad ydynt yn peri cynnydd posib yn nifer y bobl sy'n byw yn yr eiddo; 9. datblygiad atodol tu mewn i gwrtil tai presennol y mae angen caniatâd cynllunio ar ei gyfer, ~~yn amodol ar ganiatâd ymlaen llaw gan Gyfoeth Naturiol Cymru os yw wedi'i leoli oddi mewn i 7m o brif afon~~; 10. isadeiledd allweddol i'r gymuned, y mae'n rhaid ei leoli yn yr ARhNA i ddarparu'r budd a fwriedir i'r gymuned ehangach ac mae yna gynlluniau clir i reoli effaith newid arfordirol arno a'r gwasanaethau y mae'n eu darparu; 11. isadeiledd hanfodol e.e. ffyrdd, cyn belled â bod yna gynlluniau clir i reoli effaith newid arfordirol arno, ac na fydd yn cael effaith andwyol ar gyfraddau newid arfordirol mewn llefydd eraill.		

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidadau Ffocws

Cyfeirnod	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			Cynlluniau amddiffyn arfordirol newydd neu i amnewid rhai blaenorol Caniateir cynigion am gynlluniau amddiffyn arfordirol newydd neu gynlluniau sy'n amnewid hen ddarpariaeth, os ellir dangos bod y gwaith yn gyson â'r dull rheoli ar gyfer y wyneb blaen a gyflwynir yn y Cynllun Rheoli Traethlin, ac na fydd yna effaith andwyol faterol ar yr amgylchedd. Rheoli datblygiad Bydd amodau cynllunio'n cael eu gosod neu caiff rhwymedigaeth gynllunio ei sicrhau pan fydd angen i: gyfyngu oes datblygiad neu ei gyfyngu i ddefnydd tymhorol; tynnu datblygiad sydd â chyfyngiad amser neu dai presennol pan ddaw eu defnydd i ben; adolygu caniatâd cynllunio perthnasol; rheoli meddiannaeth tŷ sy'n cael ei adleoli.		
NF 39	7.2.54	1070	**Yn nhermau datblygiad dibreswyl, y**n amodol ar y cyfnod amser disgwyliedig i golli eiddo o ganlyniad i erydu arfordirol, gallai defnyddiau priodol gynnwys gosod fel eiddo gwyliau, cyfleusterau cymunedol, defnyddiau busnes, caeau chwaraeon a chaeau chwarae, safleoedd ar gyfer digwyddiadau megis marchnadoedd a meysydd sioe, yn amodol ar eu lleoliad a pha mor hygyrch ydynt. Byddai disgwyl i ddeiliaid a/neu berchnogion gydnabod y gallai defnydd fod am amser cyfyngedig neu dymor yn unig yn yr asesiad risg, ac ystyried y	Er eglurder	Newid bach nad yw'n effeithio ar ganfyddiadau'r AC.

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidadau Ffocws

Cyfeirnod	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			buddion o gymharu â'r risgiau sy'n gysylltiedig â chymryd eiddo â ganddo hyd oes gyfyngedig.		

Pennod 7.3 – Rheoli Twf a Datblygu – Economi ac Adfywio

Cynigion am Brosiectau Isadeiledd Mawr

Cyf	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
NF 40	7.3.1 – 7.3.9	866 1139 1156 1140 1141 1142 1143 1144	***Mae rhai o'r newidiadau sydd wedi ei wneud i'r adran yma'n ymwneud a ail-osod fersiwn y Cynllun Adnau*** **~~CYNIGION AM B~~PROSIECTAU ISADEILEDD <u>O</u> ~~MAWR~~ <u>BWYSIGRWYDD CENEDLAETHOL A DATBLYGIADAU CYSYLLTIEDIG</u>** 7.3.1 **Cyd-destun** • Mae gan y Deyrnas Unedig darged sy'n ymrwymiad cyfreithiol i gael toriad o 80% mewn allyriadau erbyn 2050, gyda tharged interim o leiaf o 34% yn is na'r lefelau blwyddyn sail erbyn 2020 (Deddf Newid Hinsawdd 2008) • Mae'n nod allweddol o bolisi cenedlaethol i wella diogelwch ynni'r wlad	Er mwyn sicrhau cysondeb mewnol o fewn y Cynllun fe fydd yr adran yma'n cael ei ailstrwythuro a'i ail-eirio. Ymhellach er mwyn eglurder fe fydd y derminoleg a ddefnyddir wrth gyfeirio at	Newidiadau arfaethedig yn darparu eglurder pellach ac yn ceisio sicrhau cysondeb. Ar y cyfan newid bach nad yw'n effeithio ar ganfyddiadau'r AC.

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidadau Ffocws

Cyf	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
		1145 1146 1147 1148 1149 1150 1151 1152 1153	• Mae Datganiadau Polisi Cenedlaethol yn sefydlu'r angen am Brosiectau Isadeiledd ~~penodol~~ o Bwysigrwydd Cenedlaethol **(PIoBC – fel y'u diffinnir gan Ddeddf Cynllunio 2008), yn cynnwys yn benodol ar gyfer cynhyrchu ynni.** • Mae Llywodraeth y Deyrnas Unedig wedi dewis safle ger y Wylfa fel safle **sydd o bosibl yn addas** ar gyfer adeiladu gorsaf bŵer niwclear newydd. **Mae hwn yn ffurfio PIoBC, fel y mae'r PIoBC Grid Cenedlaethol ar wahân i ddarparu llinellau trosglwyddo o'r orsaf bŵer niwclear newydd.** • Fe allai'r ~~prosiectau isadeiledd~~ **PIoBC** hyn ~~o bwysigrwydd cenedlaethol rydym yn gwybod amdanynt~~ fod ag oblygiadau isadeiledd mawr ar gyfer ardal y Cynllun, ar ffurf llinellau trawsgludo trydan newydd a datblygiad cysylltiedig. Cyflwyniad 7.3.2 Mae **PIoBC** ~~Prosiectau Isadeiledd Mawr~~ yn brosiectau isadeiledd mawr o bwysigrwydd cenedlaethol fel cefnffyrdd newydd, meysydd awyr, porthladdoedd, gorsafoedd pŵer (yn cynnwys niwclear), llinellau trawsgludo trydan, gweithfeydd trin dŵr gwastraff a gweithfeydd cemegau. ~~7.3.3 Ar gyfer y Cynllun, mae Prosiectau Isadeiledd Mawr yn cynnwys y rhai wedi'u diffinio fel Prosiectau Mawr o Bwysigrwydd Cenedlaethol yn Neddf Cynllunio 2008.~~	Brosiectau Isadeiledd o bwysigrwydd cenedlaethol yn cael ei ddiwygio.	

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidadau Ffocws

Cyf	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			7.3.3 **Amlinellir y broses gymeradwyo am orchymyn caniatâd datblygu (sef y ffurf o ganiatâd ar gyfer PIoBC) ym mharagraffau 3.7 – 3.10. Fel y nodwyd yn y paragraffau hynny, er mai'r sawl sy'n penderfynu yw'r Ysgrifennydd Gwladol perthnasol (yn dilyn archwiliad ac argymhelliad gan yr Arolygiaeth Gynllunio), awdurdodau lleol neu gyrff statudol eraill sy'n** ~~Bydd ceisiadau am Orchmynion Caniatâd Datblygu ar gyfer Prosiectau'n cael eu harchwilio gan yr Arolygiaeth Cynllunio, gyda'r Ysgrifennydd Gwladol am Ynni a Newid Hinsawdd yn gwneud y penderfyniad terfynol i roi neu wrthod caniatâd. Awdurdodau Lleol neu gyrff statudol eraill fyddai'n~~ penderfynu ar ddatblygiad cysylltiedig neu berthnasol nad ydynt yn y prif gais am Orchymyn Caniatâd Datblygu, a bydd polisi cenedlaethol yn ystyriaeth berthnasol fel sy'n briodol. Lle mae datblygiad cysylltiedig neu ategol yn ymwneud gydag adeiladu neu weithredu PIoBC, bydd y cynigion hyn yn dod o dan Bolisïau Strategol PS8 a PS9, yn ogystal â pholisïau perthnasol eraill yn y Cynllun. 7.3.4 Bydd yr Arolygiaeth Gynllunio'n edrych ar geisiadau am ddatblygiad Prosiect newydd, gan ddefnyddio'r meini prawf ar angen cenedlaethol, buddion ac ardrawiad, fel		

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidadau Ffocws

Cyf	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			sydd i'w gweld mewn polisi perthnasol. Ar gyfer isadeiledd ynni, bydd hyn yn cynnwys y Datganiadau Polisi Cenedlaethol ar gyfer Isadeiledd Ynni (EN-1- 6). **Mae'r DPCau ynni yn amlinellu polisi cenedlaethol yr asesir ac yr archwilir ceisiadau am brosiectau ynni mawr yn eu herbyn gan yr Arolygiaeth Gynllunio.** Yn unol â'r Datganiad Polisi Cenedlaethol, gall yr Arolygiaeth Gynllunio hefyd ystyried materion eraill sy'n bwysig a pherthnasol i'w benderfyniadau, yn cynnwys y cynllun datblygu defnydd tir presennol, y Cynllun yma pan fydd yn ddigon pwysig fel ystyriaeth gynllunio berthnasol neu fod y Cynllun yn cael ei fabwysiadu, Rhaglen Ynys Ynni Môn, Cynlluniau Rheoli Cyrchfan, Cynllun Sengl Integredig, Canllaw Cynllunio Atodol Gorsaf Niwclear Newydd yn y Wylfa a dogfennau perthnasol eraill. Ar gyfer cais Gorchymyn Caniatâd Datblygu, rôl ddewisol ar y cyfan fydd gan awdurdod lleol o dan y Ddeddf **Gynllunio 2008**, ond fe fyddant yn cael eu gwahodd i asesu pa mor ddigonol yw'r ymgynghori a'r effeithiau lleol ac adrodd ar y rhain wrth yr Arolygiaeth Gynllunio mewn Adroddiad Ardrawiad Lleol. Yn yr un modd, bydd yn bosibl i geisiadau gael eu gwneud i gyrff **statudol** eraill**.** ~~, fel cais i'r Sefydliad Rheoli Morol i adeiladu glanfa, lle mae'r Awdurdod lleol hefyd yn un statudol i ymgynghori a hwy. Yng~~ Nghymru, yr awdurdodau cynllunio lleol yw'r awdurdodau penderfynu ar gyfer unrhyw ddatblygiad yn gysylltiedig gyda'r cais		

Cyf	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			Gorchymyn Rheoli Datblygiad, er enghraifft, llefydd byw i weithwyr adeiladu, canolfan logisteg, cyfleuster parcio a theithio. 7.3.5 ~~Gall graddfa ac ardrawiad Prosiect olygu bod angen pecyn priodol a chynhwysfawr o gyfraniadau oddi wrth ddatblygwr er mwyn lliniaru a digolledu am unrhyw lefelau newydd neu fwy o niwed. Bydd y cyfraniadau hyn yn cael eu negodi fel rhan o'r broses gynllunio, yn cynnwys trwy gytundebau Adran 106 a'r Ardoll Isadeiledd Cymunedol, os fydd hwnnw'n cael ei weithredu.~~ **Bydd graddfa ac ardrawiad PIoBC yn cael eu lliniaru drwy becyn priodol o amodau caniatâd cynllunio, cytundeb adran 106 a derbyniadau Ardoll Seilwaith Cymunedol (os gweithredir atodlen codi tâl ASC).** 7.3.6 Yn ogystal, mae'n bosibl y bydd yn ofynnol gan y Cynghorau i'r datblygwr ddarparu pecynnau o fuddiannau cymunedol er mwyn cael eu gosod yn erbyn a digolledu'r gymuned am y baich o fod yn lleoliad i'r prosiect. Bydd unrhyw gronfa o'r fath yn cael ei defnyddio i'w rhoi yn erbyn y baich ar yr ardal, ac yn enwi ffyrdd etifeddiaeth posibl o'i ddefnyddio, yn cynnwys isadeiledd cludiant, cymdeithasol, economaidd a chymunedol fyddai o fudd i'r gymuned yn y tymor hir.		

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidadau Ffocws

Cyf	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			7.3.7 Gallai fod modd ceisio cael budd cymunedol trwy ddarpariaethau Deddf Llywodraeth Leol, y Deddfau Cynllunio, neu ddeddfwriaeth arall, neu fel dewis arall trwy gytundeb gwirfoddol gyda darparwr y prosiect, neu'n unol gyda phrotocol y diwydiant. 7.3.8 Taliadau ariannol yw'r Taliadau Budd Cymunedol gan ddatblygwr er budd cymunedau sy'n lletya'r datblygiad. Mae Taliadau Budd Cymunedol yn wahanol ac yn hollol ar wahân i'r broses gynllunio. Nid ydynt yn ystyriaethau o bwys y gellir eu cymryd i ystyriaeth wrth benderfynu a ddylid rhoi caniatâd neu ymateb yn gadarnhaol neu fel arall i gais i ymgynghori. Ni fwriadwyd i unrhyw daliad a wneir wneud yn iawn am effeithiau uniongyrchol y datblygiad ac ni ellir dweud eu bod yn rhywbeth sydd ei angen i wneud datblygiad yn dderbyniol o safbwynt cynllunio. 7.3.9 Ar hyn o bryd, mae dau **PIoBC** ~~Brosiect Cenedlaethol~~ arfaethedig yn y cyfnod cyn ymgeisio tu mewn i ardal y Cynllun: i. Adeiladu gorsaf bŵer niwclear newydd ger yr Wylfa, sef Wylfa Newydd, bwriad gan Horizon Nuclear Power, fel sydd i'w weld yn y Datganiad Polisi Cenedlaethol ar gyfer		

Cyf	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			Cynhyrchu Pŵer Niwclear (EN-6); ii. Gwelliannau / gwaith newydd gyda Llinellau Trawsgludo'r Grid Cenedlaethol yn cysylltu Wylfa Newydd gydag Is-orsaf Pentir a thu hwnt, wedi'u cynnig gan y Grid Cenedlaethol; 7.3.9 Mae'n bwysig bod y Cynllun yn rhoi'r fframwaith polisi er mwyn cynorthwyo'r Cynghorau i roi sylw i ac ymateb i gynigion ~~isadeiledd mawr~~ **PIoBC** sy'n dod ymlaen, yn cynnwys er enghraifft: i. Darparu cyngor a gwybodaeth i hysbysu hyrwyddwyr prosiectau yn ystod datblygiad eu cynigion ar gyfer ymgynghori a datblygu prosiectau; ii. ymateb i ymgynghoriadau ffurfiol yn ystod datblygiad prosiectau ac ar geisiadau i gyrff eraill sy'n penderfynu, ~~fel yr Arolygaeth Gynllunio a'r Sefydliad Rheoli Morol~~; iii. awgrymu gofynion priodol i'w cynnwys yn y Gorchymyn Caniatâd Datblygu ac ymrwymiadau (fel Adran 106 ac Ardoll Seilwaith Cymunedol, os yn berthnasol); iv. penderfynu ar geisiadau ar gyfer datblygiad cysylltiedig, ategol neu berthnasol tu allan i'r Gorchymyn Caniatâd Datblygu;		

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidadau Ffocws

Cyf	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			v. **gwneud sylwadau** ~~asesu~~ ar ba mor ddigonol yw'r ymgynghori; vi. asesu ardrawiadau'r prosiect, yn gadarnhaol ac yn negyddol, yn yr Adroddiad Ardrawiad Lleol y bydd yr Arolygiaeth Cynllunio'n gwahodd y Cyngor/Cynghorau i'w gyflwyno ar ôl i unrhyw gais am Orchymyn Caniatâd Datblygu gael ei gyflwyno; vii. gwneud sylwadau fel rhan o drefn ffurfiol yr Arolygiaeth Gynllunio i archwilio'r Gorchymyn Caniatâd Datblygu, viii. wrth benderfynu ar unrhyw gymeradwyaeth yn dilyn y caniatâd (yn cynnwys 'amodau' **caniatâd** cynllunio), ac wrth gyflawni swyddogaethau fel yr awdurdod gorfodi. 7.3.10 Mae Polisi Strategol PS8 yn bolisi trosfwaol yn ymwneud ~~â phob prosiect isadeiledd mawr~~ **ag unrhyw gais am PIoBC (heblaw am Wylfa Newydd) neu ag unrhyw geisiadau cynllunio sy'n gysylltiedig â chais PIoBC neu'n ategol iddo**, boed hwy'n cael eu penderfynu gan yr Ysgrifennydd Gwladol, Cyngor Sir Ynys Môn, Cyngor Gwynedd neu unrhyw asiantaeth arall		

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidadau Ffocws

Cyf	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
NF 41	Polisi PS 8	866 1139 1156 1140 1141 1142 1143 1144 1145 1146 1147 1148 1149 1150 1151 1152 1153	POLISI STRATEGOL PS8: CYNIGION AM BROSIECTAU ISADEILEDD **O BWYSIGRWYDD CENEDLAETHOL A DATBLYGIADAU CYSYLLTIEDIG** ~~MAWR~~ Yn eu rôl fel yr awdurdodau sy'n rhoi caniatâd i ddatblygiad cysylltiol neu fel rhywun sy'n cael ei ymgynghori am geisiadau i gyrff eraill, o fewn cyd-destun datganiadau polisi cenedlaethol a pholisi cynllunio cenedlaethol, bydd y Cynghorau'n anelu i sicrhau y bydd datblygiad yn gwneud cyfraniad positif i wireddu'r weledigaeth, amcanion strategol a strategaeth datblygu a welir yn y Cynllun. Rhoddir ystyriaeth i natur, graddfa, ystod ac ardrawiad posib unrhyw ddatblygiad wrth wneud hynny. Bydd y Cynghorau felly'n amcanu i sicrhau cydymffurfiaeth, fel mae'n briodol neu berthnasol, gyda'r meini prawf canlynol: **1.** Bydd y datblygiad a'i isadeiledd cysylltiol/ ategol, gan gynnwys unrhyw gynigion am lety, gyfleusterau addysg a hyfforddiant, cyflogaeth, cadwynau cyflenwi, ac isadeiledd cludiant, cymunedol, amgylcheddol a gwyrdd yn cyfrannu at gydbwysedd o allbynnau positif i gymunedau lleol a'r amgylchedd; a **2.** Bod asesiad o sut ddaru ystyriaeth o ddewisiadau amgen ddylanwadu ar y cynigion yn cael ei gyflwyno; a **3.** Bod asesiad cynhwysfawr o ardrawiadau amgylcheddol (tirwedd, adeiledig, hanesyddol a naturiol), cymdeithasol (gan gynnwys iechyd a mwynderau), ieithyddol a diwylliannol, cludiant ac economaidd (positif, negyddol a chronnol) o'r cynnig	Er mwyn sicrhau cysondeb mewnol o fewn y Cynllun fe fydd yr adran yma'n cael ei ailstrwythuro a'i ail-eirio. Ymhellach er mwyn eglurder fe fydd y derminoleg a ddefnyddir wrth gyfeirio at Brosiectau Isadeiledd o bwysigrwydd cenedlaethol yn cael ei ddiwygio.	Newidiadau arfaethedig yn darparu eglurder pellach ac yn ceisio sicrhau cysondeb. Ar y cyfan newid bach nad yw'n effeithio ar ganfyddiadau'r AC.

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidadau Ffocws

Cyf	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			yn ystod y cyfnod adeiladu, gweithredol a'r cyfnodau dadgomisiynu ac adferiad (os yw hynny'n berthnasol) yn cael ei ddarparu, yn ogystal â mesurau cyflawni lle mae'n briodol i osgoi, lleihau, lleddfu a/neu ddigolledu'r niwed a achosir; a **4.** Darparu cyfraniadau i'r Cyngor neu gorff arall priodol a chytunedig er mwyn gwneud iawn am unrhyw effeithiau anffafriol a niwed wedi'u hachosi gan y prosiect trwy ymgysylltu'n effeithiol gyda chymunedau lleol a'r Cyngor yn yr adeg cyn cyflwyno'r cais. Yr amcan fydd canfod mesurau, prosiectau a gwasanaethau i wella lles a chynaladwyedd tymor hir y cymunedau mae'n effeithio arnynt; a hefyd **5.** I gydnabod unrhyw faich a tharfu sy'n digwydd i'r gymuned wrth fod yn lleoliad i unrhyw brosiect isadeiledd ~~mawr~~ **o bwysigrwydd cenedlaethol,** gall fod yn ofynnol gan y Cyngor i'r datblygwr ddarparu pecynnau priodol o fuddiannau cymunedol er mwyn gwneud iawn am a digolledu'r gymuned am y baich sy'n dod gyda bod yn lleoliad i'r prosiect; a hefyd **6.** Cael cymaint ag y bo modd o fudd economaidd a chymunedol lle bo hynny'n ymarferol, trwy gytuno gyda'r Cyngor yn gynnar yn ystod camau datblygu'r prosiect ar strategaethau ar gyfer caffael, cyflogaeth, addysg, hyfforddiant a recriwtio; a hefyd **7.** Dylid cyflwyno Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd ar lefel prosiect, sy'n cwrdd â gofynion Rheoliadau Cadwraeth Cynefinoedd a Rhywogaethau 2010 (fel y'i diwygiwyd) gydag unrhyw gynnig am ddatblygiad, gan		

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidadau Ffocws

Cyf	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			gynnwys pob datblygiad ategol ac anwythol; a hefyd **8.** Darparu mesurau i amddiffyn rhag llifogydd i reoli risg llifogydd, a lle bo'n ymarferol, cael gwelliannau yn yr ardal honno. Darparu asesiad o'r ardrawiadau sy'n cael eu rhagweld oddi wrth y cynnig ar yr amgylchedd morol a thir o gwmpas a darparu mesurau i reoli a lleihau unrhyw niwed sy'n cael ei achosi. Er mwyn cael digon o wybodaeth i fedru asesu effeithiau'r cynigion, gall y Cyngor ofyn am baratoi cynlluniau rheoli neu gynlluniau cyflawni, sy'n dangos y mesurau ar gyfer cael cymaint o fudd ag y bo modd ac i leddfu a/neu ddigolledu am ardrawiadau lle mae cyfiawnhad dros hyn mewn polisi cenedlaethol neu leol. Dylai'r cynlluniau hyn ddangos yr amserlenni ar gyfer darparu a'r systemau ac adnoddau fydd yn cael eu defnyddio i weithredu'r mesurau arfaethedig.		
NF 42	7.3.10 – 7.3.19	1139 1156 1140 1141 1142 1143 1144	<u>WYLFA NEWYDD A DATBLYGIADAU CYSYLLTIEDIG</u> CYFLWYNIAD 7.3.11 Mae'r ddau Gyngor a'u partneriaid wedi cydnabod potensial arwyddocaol Wylfa Newydd yn arbennig i'r economi leol yn Rhaglen Ynys Ynni Môn, Cynllun Strategol/ Corfforaethol y ddau Gyngor a'r Cynllun Integredig Sengl ar gyfer Ynys Môn a Gwynedd. Mae Pennod 3 o'r Cynllun yn rhoi dolen i'r Canllaw Cynllunio Atodol Gorsaf Niwclear Newydd yn Wylfa, syn rhoi gwybodaeth am weledigaeth Cyngor Sir Ynys Môn yn gysylltiedig â'r prosiect yma. Mae'r rhan hon o'r Cynllun	Er mwyn sicrhau cysondeb mewnol o fewn y Cynllun fe fydd yr adran yma'n cael ei ailstrwythuro a'i ail-eirio.	Newid bach nad yw'n effeithio ar ganfyddiadau'r AC.

Cyf	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
		1145 1146 1147 1148 1149 1150 1151 1152 1153 1154	yn delio gyda datblygiadau cysylltiol i Brosiectau Isadeiledd Mawr le mai naill ai Cyngor Sir Ynys Môn neu Gyngor Gwynedd yw'r awdurdod cynllunio sy'n penderfynu ar gais cynllunio. ~~Mae hefyd yn berthnasol i'r datblygiadau Prosiectau Isadeiledd Cenedlaethol fel Wylfa Newydd lle mai'r Ysgrifennydd Gwladol fydd yn penderfynu yn ogystal â cheisiadau i asiantaethau eraill (fel i'r Sefydliad Rheoli Morol ar gyfer glanfa) lle mae'r Cyngor yn ymgynghorai statudol.~~ 7.3.12 Er nad y Cynghorau yw'r awdurdodau i roi caniatâd ar gyfer y ~~Prosiect Isadeiledd Mawr~~ **Gorchymyn Caniatâd Datblygu** Wylfa Newydd, maent yn credu ei bod hi'n bwysig egluro'r ymagwedd a fyddant yn cymryd yn eu rôl fel awdurdodau cynllunio pan fyddant yn derbyn ymgynghoriad am y cais am Orchymyn Caniatâd Datblygu. Fe fyddant hefyd yn sicrhau bod datblygiadau **cysylltiedig** ~~perthnasol~~ yn cyd-fynd â strategaeth a pholisïau perthnasol y Cynllun ~~pan gaiff ei fabwysiadu~~. 7.3.13 Hyd nes y caiff y Cynllun ei fabwysiadu neu bydd polisïau perthnasol yn cario digon o bwysau fel ystyriaethau cynllunio perthnasol bydd Cyngor Sir Ynys Môn yn sicrhau bydd y dull o ymdrin â datblygiadau perthnasol yn gysylltiedig a Wylfa Newydd yn adlewyrchu polisïau'r Cynllun Datblygu presennol, y Cynllun Datblygu Unedol a stopiwyd, polisïau cynllunio cenedlaethol a'r Canllaw Cynllunio Atodol Gorsaf Niwclear Newydd yn Wylfa. ~~Boed yn eu rôl fel y rhai sy'n penderfynu, neu i ymgynghori â hwy ar gyfer ceisiadau i gyrff eraill, bydd y~~		

Cyf	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			~~Cynghorau'n ceisio cyflawni'n eu blaenoriaethau statudol fel sydd i'w gweld yn eu Cynlluniau Integredig Sengl, Cynlluniau Strategol a chynlluniau a rhaglenni perthnasol eraill.~~ **7.3.14 <u>Mae'r Canllawiau Cynllunio Atodol Adeilad Niwclear Newydd yn Wylfa yn amlinellu gweledigaeth ac amcanion Cyngor Sir Ynys Môn ar gyfer yr Adeilad Niwclear Newydd ac mae'n ystyriaeth berthnasol bwysig wrth asesu ceisiadau cynllunio sy'n gysylltiedig â'r Prosiect.</u>** **7.3.15 <u>Bydd y ddogfen CCA Adeilad Niwclear Newydd yn Wylfa yn helpu'r Cyngor Sir i:</u>** • **<u>wneud penderfyniadau cadarn ar bob gwaith galluogi a cheisiadau cynllunio datblygu cysylltiedig</u>** • **<u>sicrhau bod effeithiau posibl yr Adeilad Niwclear Newydd a'i ddatblygiadau cysylltiedig yn cael eu nodi a'u lliniaru lle bo'n bosibl</u>** • **<u>sicrhau bod y manteision economaidd-gymdeithasol sy'n gysylltiedig ag adeiladu a gweithredu'r orsaf bŵer yn cael eu gwireddu'n llawn.</u>** 7.3.16 Ar sail y wybodaeth sydd i law ar hyn o bryd mae'n glir y bydd y Prosiectau yma'n ddatblygiadau arwyddocaol a fydd yn cael nifer o ardrawiadau arwyddocaol, sy'n rhai positif ac o bosib yn negyddol. Rhagwelir **<u>ar hyn o</u>**		

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidadau Ffocws

Cyf	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			bryd y bydd gwaith adeiladu Wylfa Newydd yn digwydd **oddeutu** 12 mlynedd, ac fe fydd yna o gwmpas 8,500 o weithwyr adeiladu yn ystod y cyfnodau brig **(er cydnabyddir bod y Prosiect yn dal i fod am gan dylunio manwl**). Fe fydd yna symudiadau HGV arwyddocaol yn ystod y cyfnod adeiladu, yn arbennig ar hyd yr A55 a'r A5025. Ar ôl iddo gael ei adeiladu rhagwelir y bydd Wylfa Newydd yn cyflogi tua 1,000 o weithwyr. Mae'r angen am lety i weithwyr adeiladu yn ystod cyfnod adeiladu Wylfa Newydd yn un mater mae Cyngor Sir Ynys Môn wedi edrych arno'n fanwl. Rhagwelir dylifiad ~~sydyn~~ o nifer fawr o weithwyr i'r ardal yn ystod y cyfnod adeiladu. Credir ei bod hi'n bwysig bod llety'n gyson ag amcanion cyffredinol y Cynllun ac na fydd yn rhagfarnu gwireddu'r strategaeth ofodol. Rhagwelir y caiff gweithwyr adeiladu lety trwy gyfuniad o ddulliau, sef unedau tai preifat i'w prynu a'u rhentu, llety gwyliau a llety ~~gwyliau~~ pwrpasol a gaiff ei ddarparu trwy Horizon neu gan drydydd parti. Ceir mwy o wybodaeth am y safbwynt yma yn http://www.ynysmon.gov.uk/busnes/ynys-ynni/newyddion-ynys-ynni/atomfa-newydd-yr-wylfa-darparu-llefydd-aros-ar-gyfer-gweithwyr-adeiladu-safbwynt-y-cyngor-sir/114496.article?redirect=false ac yn y Canllaw Cynllunio Atodol Gorsaf Niwclear Newydd yn Wylfa http://www.anglesey.gov.uk/Journals/2014/08/11/q/k/h/Wylfa-NNB-SPG-Adopted-July-2014		

Cyf	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			7.3.17 Rhagwelir y bydd angen llety ar gyfer nifer fawr iawn o weithwyr adeiladu a gaiff eu cyflogi yn ystod cyfnod adeiladu Wylfa Newydd. Rhagwelir hefyd bydd angen tir yn gysylltiedig â phrosiect Wylfa Newydd, e.e. safle(oedd) ar gyfer swyddfeydd, llety aros dros dro a defnyddiau eraill ar gyfer logisteg, storfa a gwneuthuriad oddi ar safle. Gallai mesurau lliniaru effaith y prosiect gael eu huchafu pe fyddai'r datblygiad yn cael ei leoli yn unol â Strategaeth Ofodol y Cynllun, a welir ym Mhennod 6, a pholisïau perthnasol y Cynllun, yn dibynnu ar y math o ddefnydd, er mwyn bod yn gyson ag egwyddorion datblygiad cynaliadwy. 7.3.18 Safbwynt y Cynghorau yw y dylid lleoli llety ar gyfer y gweithwyr adeiladu **<u>dros dro</u>** ~~diflanedig~~ cyn belled ag sy'n bosib o fewn neu wrth ymyl ffiniau datblygu Canolfannau a Phentrefi Gwasanaeth enwir yng Nghoeden Aneddleoedd y Cynllun, mewn lleoliadau sydd â chysylltiad da a'r prif lwybrau teithio a dulliau theithio, yn arbennig y rheilffordd. Fe ddylent hefyd gyfrannu i raglenni adfywio cynaliadwy a chefnogi bywiogrwydd a hyfywdra canol trefi. Fe ddylai hyrwyddwr y prosiect ystyried ailddefnyddio adeiladau presennol lle'n ymarferol i wneud hynny. Bydd y Cynghorau hefyd yn ystyried y dylid edrych ar y posibilrwydd o ailddefnyddio safleoedd ac adeiladau a ddefnyddir yn y lle cyntaf ar gyfer llety gweithwyr neu unrhyw ddefnydd tir arall dros dro		

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidadau Ffocws

Cyf	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			adeg cynllunio a dylunio'r cynllun, e.e. trwy osod y safle allan o'r cychwyn fel ei fod yn gallu cael ei ddefnyddio eto, adeiladu adeiladau parhaol sy'n gallu cael eu haddasu i ddefnydd amgen priodol. Bydd rhaid i ~~bob~~ ddefnydd etifeddiaeth **arfaethedig priodol gydymffurfio â'r polisïau perthnasol** ~~fod yn gyson a'r Cynllun yma~~ **yn y Cynllun hwn**. Mae defnyddiau etifeddiaeth posib yn cynnwys lleiniau wedi eu gwasanaethu ar gyfer tai fforddiadwy, llety ar gyfer yr henoed neu anghenion arbennig, llety myfyrwyr, swyddfeydd neu westai neu adeiladau a ellir eu haddasu i ddibenion tebyg. Os yw'r hyrwyddwr y prosiect a'r Cyngor yn cytuno nad yw defnydd ôl- ddatblygu'n ymarferol, rhaid cael gwared â'r adeiladau neu strwythurau dros dro a'r tir gael ei ddychwelyd i'w gyflwr blaenorol hyd fodlondeb yr Awdurdod Cynllunio Lleol o fewn cyfnod penodol a fyddai'n cael ei reoli trwy amod cynllunio. **Mae Polisi TAI3 yn gosod yr arweiniad polisi ar gyfer llety dros dro ar gyfer gweithwyr adeiladu ac mae Polisi TAI8 yn gosod allan yr arweiniad polisi mewn perthynas â defnydd anheddol o lety gwyliau gan weithwyr adeiladu dros dro.** 7.3.19 Mae Polisi Strategol PS9 yn gymwys ar gyfer ~~yr orsaf bŵer niwclear newydd,~~ **Prosiect** arfaethedig **Wylfa Newydd**, yn cynnwys unrhyw ddatblygiad yn gysylltiedig gyda hi. Dylai'r ARhC ar lefel prosiect gael ei hysbysu gan gasgliadau'r ARhC: Adroddiad Safle ar		

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidadau Ffocws

Cyf	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			gyfer Wylfa[1] yn ogystal â'r broses ARhC ar gyfer CDLl ar y Cyd Ynys Môn a Gwynedd.		
NF 43	Polisi PS 9	1139 1156 1140 1141 1142 1143 1144 1145 1146 1147 1148 1149	POLISI STRATEGOL PS9: DATBLYGIADAU SY'N ~~YMWNEUD~~ **GYSYLLTIEDIG Â PHROSIECT** WYLFA NEWYDD Yn eu rôl naill ai fel yr awdurdodau yn penderfynu ar gyfer datblygiad cysylltiedig, neu fel ymgyngoreion ~~ag ef~~ ar gyfer ceisiadau **GCD** a cheisiadau i gyrff eraill, ac o fewn darpariaethau polisi cenedlaethol, bydd y Cynghorau, wrth asesu ac ymateb i gynigion sy'n dod i'r amlwg ar gyfer **Wylfa Newydd** ~~datblygiad yn ymwneud â niwclear, yn cynnwys beth sy'n~~ a'i ddatblygiad cysylltiedig, yn ceisio sicrhau cydymffurfiaeth, lle bo'n briodol neu'n berthnasol, gyda'r meini prawf canlynol: **1.** Dylai unrhyw bolisïau perthnasol sydd wedi'u cynnwys yn y Cynllun, ac unrhyw ganllawiau cynllunio, fod yn siapio'r **dull o ddatblygu'r orsaf bŵer niwclea**r ~~agwedd tuag at ddatblygu cynigion ar gyfer datblygiad yn ymwneud â niwclear~~ **ac unrhyw** ddatblygiad cysylltiedig ~~neu isadeiledd~~; ac **2.** Er mwyn cael cyn lleied o ardrawiad ag y bo modd a chymaint ag y bo modd o ailddefnyddio'r cyfleusterau a deunyddiau sy'n bodoli'n barod, bod cyfleoedd wedi cael eu cymryd lle bo'n ymarferol i integreiddio gofynion	Er mwyn sicrhau cysondeb mewnol o fewn y Cynllun fe fydd yr adran yma'n cael ei ailstrwythuro a'i ail-eirio.	

[1] Adran Ynni a Newid Hinsawdd (2010) Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd: Adroddiad Safle ar gyfer Wylfa. EN-6 Datganiad Polisi Cenedlaethol Drafft Diwygiedig ar gyfer Cynhyrchiad Pŵer Niwclear

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidadau Ffocws

Cyf	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
		1150 1151 1152 1153 1154	Prosiect Wylfa Newydd gyda'r bwriad i ddadgomisiynu'r orsaf bŵer bresennol; a **3.** Bydd cynigion priffyrdd a chludiant ar gyfer ~~adeiladu~~ Prosiect Wylfa Newydd yn ~~yr Wylfa'n~~ **ffurfio** rhan o ~~gynllun cludiant a logisteg gadarn~~ **strategaeth traffig a thrafnidiaeth integredig** sy'n ystyried Polisi Strategol PS4 a Pholisïau Manwl perthnasol ac yn lleihau'r effeithiau niweidiol o ran cludiant i lefel sy'n dderbyniol, yn cynnwys y rhai'n codi yn ystod y cyfnodau adeiladu a gweithredu ~~dadgomisiynu ac adfer~~. Dylai cynigion, lle bo'n ymarferol, wneud cyfraniad cadarnhaol tuag at amcanion polisi cludiant yn yr ardal, a chynnwys atebion aml-foddol a buddsoddiad sy'n annog teithio gyda chludiant cyhoeddus, cerdded a beicio; a **4.** Dylai gofynion am lety gweithwyr adeiladu gael eu hateb mewn ffordd sy'n lleihau gymaint ag y bo modd yr effaith ar y farchnad dai lleol , yn cynnwys gallu rhai ar incwm isel i gael mynediad i'r sector rhentu preifat, tai fforddiadwy neu wasanaethau tai eraill, neu na fydd yn arwain at effeithiau economaidd, cymdeithasol ieithyddol neu amgylcheddol niweidiol. Dylai cynigion ffurfio rhan o strategaeth gadarn ar gyfer llety gweithwyr adeiladu a fydd yn talu sylw i Strategaeth Ofodol y Cynllun ac unrhyw bolisïau perthnasol yn y Cynllun; a **5.** Wrth ystyried lleoliad a dyluniad datblygiadau cysylltiol, dylid rhoi ystyriaeth i'r etifeddiaeth a fyddai'n deillio ohonynt fel bod buddsoddi mewn elfennau fel isadeiledd, adeiladau, gwaith ecolegol a thirlun yn dod â buddion tymor hir yn ystod y cyfnod ôl adeiladu. Lle		

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidadau Ffocws

Cyf	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			bo'n briodol, dylai cynlluniau darparu ar gyfer ffyrdd etifeddiaeth o ddefnyddio cael eu cytuno yn ystod y cyfnod cyn gwneud cais, a'r cynlluniau hynny ddarparu gwybodaeth ar gyfer y ffordd o weithredu tuag at ddyluniad a chynllun y safleoedd datblygu cysylltiedig, yn ogystal â fframio cytundeb Adran 106 a/neu gytundebau eraill a thaliadau Ardoll Seilwaith Cymunedol (os yn gymwys); a **6.** Dylai sut mae'r cynllun yn cael ei gynllunio a'i ddyluniad a graddfa'r isadeiledd gwyrdd arfaethedig osgoi, lleihau, lleddfu neu wneud iawn am ardrawiadau ar olygfa, tirwedd ac ecoleg yr ardal leol ac ehangach, yn ogystal ag ar agweddau diwylliannol a hanesyddol y dirwedd, yn y tymor byr a'r tymor hirach. Bydd disgwyl i gynigion fod yn gymesur gyda graddfa'r datblygiad, a maint ei ardrawiad; a **7.** Dylid ~~cyflwyno Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd ar lefel prosiect sy'n cwrdd â gofynion~~ **sgrinio unrhyw gais datblygu, gan gynnwys bob datblygiad cysylltiedig, yn unol â** Rheoliadau Cadwraeth Cynefinoedd a Rhywogaethau 2010 (fel y'i diwygiwyd) ~~**gydag unrhyw gynnig am ddatblygiad, gan gynnwys pob datblygiad ategol ac anwythol ac hefyd;**~~ **a lle bo angen, dylid cael asesiad priodol i gyd-fynd ag ef; a** **8.** Dylai'r Cyngor gytuno yn gynnar yn ystod datblygiad y prosiect ar ddarparu strategaethau a chynlluniau darparu ar gyfer caffael, cyflogaeth, addysg, hyfforddiant a recriwtio, gyda'r amcan o gael gymaint ag y bo modd o gyfleoedd cyflogaeth, busnes a hyfforddiant ar gyfer y cymunedau lleol, yn y tymor byr		

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidadau Ffocws

Cyf	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			a'r tymor hirach; a **9.** Lle bydd isadeiledd cymunedol yn cael ei ddarparu ar gyfer gweithwyr adeiladu, er enghraifft cyfleusterau parcio a theithio, siopau, gofal iechyd a chwaraeon a hamdden, lle bo'n ymarferol dylai'r rheiny gael eu lleoli a'u dylunio fel eu bod ar gael i'r gymuned eu defnyddio yn ystod y cyfnod adeiladu ac, ymhen amser, lle bo'n briodol, i wasanaethau defnydd etifeddiaeth. Lle byddai effeithiau neu alwadau ychwanegol ar gyfleusterau **cymunedol** presennol, bydd y Cyngor yn gofyn am **naill ai** gyfraniadau priodol ar gyfer cyfleusterau oddi ar y safle **neu am uwchraddio cyfleusterau presennol. Dylid ystyried defnydd etifeddiaeth o unrhyw gyfleusterau ychwanegol a ddarperir ble bo hynny'n briodol; a** **10.** Dylai cynigion gynnwys mesurau priodol i hyrwyddo cydlyniad cymunedol a diogelwch cymunedol; a **11.** Dylai'r baich a'r tarfu at y gymuned oherwydd ei bod yn lleoliad i brosiect mawr cenedlaethol neu ranbarthol yn ymwneud gyda'r diwydiant niwclear gael ei gydnabod; a bydd ymgais i gael y datblygwr i wirfoddoli i ddarparu pecynnau priodol o fuddion i'r gymuned er mwyn gwrthbwyso a digolledu'r gymuned am y baich a'r tarfu sy'n digwydd trwy fod yn lleoliad i'r prosiect; a **12.** Byddai angen i unrhyw gynnig (tu allan i Orchymyn Caniatâd Datblygu) ar gyfer trin, storio neu gael gwared â Gwastraff Lefel Isel Iawn, Lefel Isel neu Lefel Canolig neu i drin neu storio gweddillion tanwydd sy'n deillio o'r orsaf bŵer niwclear bresennol neu unrhyw ddatblygiad niwclear yn y dyfodol du mewn i neu du allan i ardal y Cynllun, mewn cyfleuster sy'n bodoli'n barod neu yn yr		

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidadau Ffocws

Cyf	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			arfaeth ar neu du allan i'r safle niwclear fod: **i.** Gyda chyfiawnhad cryf drosto **ii.** Yn dangos bod yr ardrawiadau cynllunio'n dderbyniol; a hefyd **iii.** Ddangos y byddai'r buddion amgylcheddol, cymdeithasol ac economaidd yn gryfach nag unrhyw effeithiau negyddol. Mae'n bosibl, wrth i'r prosiect ddatblygu, oherwydd canlyniadau na chawsant eu rhagweld oddi wrth adeiladu a gweithredu Prosiect Wylfa Newydd, y bydd y Cynghorau angen gwybodaeth ychwanegol oddi wrth y datblygwr, neu i waith gael ei wneud ganddo a gall, o ganlyniad i hynny, fod eisiau ail negodi unrhyw becyn lleddfu neu ddigolledu er mwyn gwneud iawn am unrhyw ardrawiadau neu feichiau ychwanegol ar y gymuned mae hynny'n effeithio arni. Dylai'r datblygwr gynnwys mecanweithiau adolygu er mwyn monitro'r amrediad llawn o ardrawiadau, ac adolygu pa mor ddigonol yw mesurau lleddfu neu ddigolledu, a gwneud newidiadau fel bydd angen.		

Darparu Cyfleon ar gyfer Economi Ffyniannus

Cyf	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
NF 44	7.3.18	959	Cyd-destun • Mae Cyngor Sir Ynys Môn a Chyngor Gwynedd trwy eu	Er mwyn sicrhau cysondeb mewnol	Newid bach nad yw'n effeithio ar

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidadau Ffocws

Cyf	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
		960 972 973	Strategaethau/ Cynlluniau Corfforaethol, gan gymryd i ystyriaeth yr adegau economaidd anodd, yn ceisio yn y tymor hir i drawsnewid ardal y Cynllun i fod yn un fentrus a hyfyw yn economaidd ac yn gymdeithaso. **Fe fyddai hyn yn golygu fod** ~~l, gyda ph~~ pobl o bob oed yn gallu cymryd y cyfleoedd newydd ac yn dewis aros yn yr ardal i fyw a gweithio, **gan hynny yn cynnal cymunedau gwledig a threfol, a fyddai yn ei dro yn hyrwyddo y defnydd o'r iaith Gymraeg**. • Mae angen rhoi ystyriaeth briodol i effeithiau amgylcheddol datblygiadau yn erbyn y buddiannau cymdeithasol economaidd a fyddai'n deillio o'r datblygiad.	y Cynllun.	ganfyddiadau'r AC.
NF 45	7.3.20 – 7.3.22	1139 1156 1140 1141 1142 1143 1144 1145 1146	7.3.19 Mae'n amcan gan y Cynllun i hwyluso strategaethau'r ddau Gyngor i dyfu ac amrywio economi ardal y Cynllun. 7.3.20 Os gwneir penderfyniad ar lefel cenedlaethol i ddatblygu Wylfa Newydd, yna fe fydd hyn yn creu cyfleoedd gyflogaeth arwyddocaol yn ystod y cyfnod adeiladu. Mae yna nifer o brosiectau isadeiledd mawr eraill ar y gweill a fydd hefyd yn cynnig cyfleoedd gyflogaeth arwyddocaol. Mae Cyngor Sir Ynys Môn wedi sefydlu Rhaglen Ynys Ynni sy'n brosiect cydweithio rhwng nifer o randdeiliaid yn y sectorau cyhoeddus a phreifat (yn cynnwys Llywodraeth y Deyrnas Unedig a	Er mwyn gwella eglurder cynigir fod geiriad yr elurhad yn cael ei ddiwygio.	Newid bach nad yw'n effeithio ar ganfyddiadau'r AC.

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidadau Ffocws

Cyf	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
		1147 1148 1149 1150 1151 1152 1153 1046	Llywodraeth Cymru) i roi Môn ar y blaen o ran ymchwil a datblygiad, cynhyrchu a gwasanaethu ynni, a fydd yn fodd o ddylanwadu ar brosiectau isadeiledd ~~mawr~~ **o bwysigrwydd cenedlaethol** sydd i gael eu lleoli yn ardal y Cynllun neu ar y cyrion. Mae hyn yn cynnwys datblygu sgiliau preswylwyr lleol fel eu bod yn gallu manteisio ar y swyddi sydd ar gael o ganlyniad i'r ~~prosiectau mawr~~ **PIoBC** hyn, sydd yn eu tro'n debygol o fod yn ddeniadol i fusnesau newydd i leoli eu hunain yn yr ardal, gan gynnig swyddi o ansawdd uchel. Mae'n nod penodol i fod yn manteisio ar y buddsoddiad o £8 biliwn mewn cyfleuster niwclear newydd yn yr Wylfa Newydd, gan fod yn ganolbwynt i gynlluniau buddsoddi partneriaid sector cyhoeddus a phreifat, wrth drawsnewid ac amrywio economi'r ardal. Er mwyn annog a meithrin sgiliau lleol yn gysylltiedig â gweithio yn y sector ynni mae yna fuddsoddiad penodol wedi cael ei wneud yng Grŵp Llandrillo Menai, Llangefni, gyda chynlluniau ehangach ar y gweill. Nod arall o'r Rhaglen Ynys Ynni yw ceisio goresgyn cyfyngiadau isadeiledd, er mwyn ceisio hwyluso'r broses o atynnu buddsoddiad mewnol i'r ardal drwy annog twf economaidd ar gyfer y dyfodol. Ymhellach mae yna fwriad gan Brifysgol Bangor		

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidadau Ffocws

Cyf	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			gyda chefnogaeth Llywodraeth Cymru i ddatblygu Parc Gwyddoniaeth Menai. Y safle **<u>sydd wedi ei ddewis</u>** ~~a ffafrir~~ ar gyfer y datblygiad yw un o'r safleoedd Parc Menter yng Ngaerwen. Fe fydd y ~~fyddai'r~~ Parc Gwyddoniaeth yn gartref i ymchwil mewn nifer o feysydd gan gynnwys ynni a gwasanaethau amgylcheddol. 7.3.21 Yn yr un modd, mae Cyngor Gwynedd a'i bartneriaid yn ceisio canolbwyntio ar sectorau a gweithgareddau lle mae gan yr ardal fanteision cystadleuol, fydd yn dod â'r buddion economaidd mwyaf ac yn cynnig y potensial mwyaf o ran amrywiaeth. Bydd hyn yn golygu cyfuno cryfderau yn sefydliadau ymchwil yr ardal, ei phobl (a'u sgiliau) ac adnoddau naturiol toreithiog yr ardal. Mae'r sectorau penodol sy'n darparu cyfle i'r ardal yn cynnwys: Adeiladu; Amgylcheddol – cynhyrchion a gwasanaethau sector Gwyrdd; Amaethyddiaeth – cynnyrch a chynhyrchion bwyd; Diwydiannau Creadigol – Cyfryngau a'r Celfyddydau; Gofal; Sectorau Technoleg Uchel a Digidol; Gwasanaethau a Masnach e.e. Manwerthu; Ynni Niwclear – Cynhyrchu, Gwasanaethau a Pheirianneg;		

Cyf	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			Twristiaeth; Ynni Amgen Adnewyddol - Cynhyrchu, Gwasanaethau a Pheirianneg. 7.3.22 Mae'n nod allweddol gan Gyngor Gwynedd i geisio sicrhau bod cyfleoedd cyflogaeth yn cael eu taenu ar draws yr ardal. Mae gan yr economi wledig rôl bwysig yn yr ardal o ran y sector amaethyddol, twristiaeth a busnesau bychan gwledig. 7.3.23 Gwelodd yr Adolygiad Tir Cyflogaeth 2011~~/12~~ bod mwy na digon o dir cyflogaeth yn bodoli, fodd bynnag eu bod yn annhebygol o ddiwallu anghenion busnesau modern **a chan hynny fe ddiystyriwyd y safleoedd ar ddiwedd adolygiad Cam 1. Yna fe** ~~Yn ôl~~ amcangyfrif yr Adolygiad, **y** bydd angen 6ha bob blwyddyn o dir parc busnes neu barc diwydiannol yn ystod cyfnod y Cynllun ym mhob un o'r ddau Awdurdod Cynllunio. Mae hynny wedi'i seilio ar gyfuniad o ddangosyddion o ofynion i'r dyfodol ar gyfer gwahanol sectorau o gyflogaeth ac yn caniatáu ar gyfer hyblygrwydd a dewis yn y farchnad, yn ogystal â chyflawni'r dyheadau i'r dyfodol gyda Rhaglen Ynys Ynni Môn a blaenoriaethau'r Cynghorau. Mae'r Adolygiad wedi sefydlu coeden o safleoedd cyflogaeth **presennol a newydd sydd a'r gallu i** ~~y gall~~ ateb		

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidadau Ffocws

Cyf	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			anghenion busnes modern, gyda gobeithion o gael eu datblygu yn ystod cyfnod y Cynllun, a dylent gael eu ~~diogelu~~ **gadw** cyn belled a phosib rhag eu hailddatblygu at ddibenion eraill. Mae angen darpariaeth ychwanegol at ddefnydd cyflogaeth (B1, B2 neu B8) yn neu ger **Llangefni, Gaerwen a Y Ffor. Ymhellach fe adnabuwyd yr Adolygiad fod angen safle newydd yn neu ger Canolfannau Gwasanaethol** Pwllheli a Phorthmadog er mwyn ateb yr anghydbwysedd presennol yn nhaeniad daearyddol tir cyflogaeth yng Ngwynedd. **Mae cyfyngiadau amgylcheddol yn y canolfannau yma'n golygu fod rhaid i'r Cynllun ddynodi safle yn Y Ffor. Ymhellach fe argymhellwyd yr Adolygiad fod angen** ~~ynghyd a~~ sicrhau fod yna gyflenwad priodol o dir wrth gefn yn gysylltiedig hefo prosiectau ~~isadeiledd mawr~~ **PIoBC** yn Ynys Môn.		
NF 46	Polisi PS 10	1047 1046 826	POLISI STRATEGOL PS10: DARPARU CYFLE AR GYFER ECONOMI FFYNIANNUS Wrth anelu i amddiffyn a gwella amgylchedd naturiol ac adeiledig, bydd y Cynghorau'n hwyluso twf economaidd **yn unol â'r strategaeth ofodol** trwy'r **canlynol:**	Er mwyn gwella eglurder a chysondeb cynigir fod geiriad yr polisi yn cael ei	Bydd yr arfarniad a gyflwynwyd yn adran 6 o'r Adroddiad AC Adnau (Chwef 2015) yn cael ei

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidadau Ffocws

Cyf	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			1. Gwarchod ~~870~~ **638.7**ha o dir ac unedau presennol ~~at~~ i ddibenion cyflogaeth a busnes **(B1, B2, B8 a rhai mathau o ddefnydd sui generis).** ~~fyddai angen neu'n cael budd oddi wrth fod mewn lleoliad parc busnes neu ddiwydiannol mewn perthynas â B1, B2, B8 a rhai mathau o ddefnydd sui generis ar safleoedd wedi'u cynnwys yn y goeden tir cyflogaeth yn ystod cyfnod y Cynllun ac wedi'u diogelu ar y mapiau cynigion (yn unol â Pholisi CYF1);~~ **2. Dyrannu 60ha o dir i ddibenion cyflogaeth a busnes a fyddai angen neu'n cael budd o leoliadau math parc diwydiannol neu fusnes yng nghyswllt B1, B2, B8 a rhai mathau o ddefnydd sui generis ar safleoedd a gynhwysir yn y goeden tir cyflogaeth yn ystod cyfnod y Cynllun ac sydd wedi eu dyrannu ar fapiau cynigion (yn unol â Pholisi CYF1);** **3.** Hwyluso safleoedd priodol a ddaw ar gael ar hap er mwyn diwallu anghenion ymhellach i'r hyn a nodir ym maen prawf 1 yn unol ag egwyddorion Polisi Strategol PS5 a Pholisi Strategol PS6 a Strategaeth Ofodol y Cynllun er mwyn sicrhau fod cyfleoedd economaidd yn cael eu huchafu; **4.** Cefnogi ffyniant economaidd a chynaladwyedd cymunedau gwledig trwy hwyluso twf ar raddfa briodol mewn mentrau gwledig, estyn busnesau sy'n bodoli'n barod, ac arallgyfeirio trwy gefnogi ailddefnyddio adeiladau sy'n bodoli'n barod, datblygiad unedau 'byw a gweithio', gweithio o'r cartref, a thrwy annog darparu safleoedd a thir ac adeiladau mewn lleoliadau hygyrch priodol sy'n gyson a Strategaeth Ofodol y Cynllun ac yn	ddiwygio.	adolygu i ystyried newidadau arfaethedig i lefel tir cyflogaeth sydd wedi ei ddiogelu i'r ddynodi.

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidadau Ffocws

Cyf	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			unol â Pholisïau Strategol PS5 a PS6.		
NF 47	Polisi CYF1	1046 1047 1048 826 1404 1284	Gweler tudalen nesaf er mwyn archwilio'r Newid a Ffocws Arfaethedig sydd yn berthnasol i Polisi CYF1.	Er mwyn gwella eglurder a chywirdeb cynigir fod geiriad yr polisi yn cael ei ddiwygio.	Newidadau arfaethedig sy'n anelu i ddarparu eglurder pellach o ran pa safleoedd sydd wedi eu dynodi a pha rai sydd wedi eu diogelu ar gyfer cyflogaeth. Ar y cyfan newidiadau nad ydynt yn effeithio ar ganfyddiadau'r AC.

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidadau Ffocws

POLISI CYF1: GWARCHOD A DYNODI TIR AC UNEDAU AR GYFER DEFNYDD CYFLOGAETH

Gwarchodir tir ac unedau ar y safleoedd cyflogaeth presennol a restrir isod ar gyfer mentrau cyflogaeth / busnes~~. Dynodi'r tir ychwanegol ar safleoedd ychwanegol fel y rhestrir isod ar gyfer mentrau cyflogaeth/busnes a~~ dangosir pob safle ar y map cynigion.

		Strategaeth ofodol	Safle	Cyfeirnod map	Arwynebedd tir gwag (ha)[2]	Cyfanswm Arwynebedd (ha)	Defnydd	Safle Parth Menter	Statws Cynllun Rhanbarthol
Prif Safleoedd	Gwynedd	**Canolfan isranbarthol**	Parc Bryn Cegin, Bangor	C1	36	36	B1, B2, B8	Ddim yn berthnasol	Safle Strategol Rhanbarthol
			Stad Ddiwydiannol Llandygai, Bangor	C2	4	27.6	B1, B2, B8	Ddim yn berthnasol	Ddim yn berthnasol
			Parc Britannia, Bangor	C3	0	7.9	B1	Ddim yn berthnasol	Ddim yn berthnasol
			Parc Menai, Bangor	C4	13.2	32.9	B1	Ddim yn berthnasol	Safle Strategol Isranbarthol (Eilaidd)
		Canolfan Gwasanaethau Trefol	Stad Ddiwydiannol Cibyn, Caernarfon	C5	7.3	37.7	B1, B2, B8	Ddim yn berthnasol	Safle Strategol Isranbarthol (Prif)
			Adwy'r Hafan, Pwllheli	C6	1.5	10.5	B1, B8	Ddim yn berthnasol	Ddim yn berthnasol
			Parc Busnes, Penrhyndeudraeth	C7	3.1	11.5	B1	Ddim yn berthnasol	Ddim yn berthnasol
			Parc Busnes, Porthmadog	C8	4	13.5	B1, B2	Ddim yn berthnasol	Ddim yn berthnasol
		Canolfan Gwasanaethau Lleol	Stad Pendre, Tywyn	C9	2.7	7.9	B1, B2	Ddim yn berthnasol	Ddim yn berthnasol
		Pentref Gwasanaethau	Ger garej betrol, Y Ffôr	C10	1.7	1.7	B1, B2, B8	Ddim yn berthnasol	Ddim yn berthnasol

[2] Ffigwr yn gywir yn ystod cynnal yr Arolwg Cyflogaeth, 2011

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidadau Ffocws

	Ynys Môn	**<u>Canolfan Gwasanaethau Trefol</u>**	Parc Cybi, Caergybi	C11	53	109.2	B1, B2, B8	Ie	Safle Strategol Rhanbarthol (Prif)
			Stad Ddiwydiannol Penrhos, Caergybi	C12	2.69	5.8	B2, B8	Ie	Safle Strategol Isranbarthol (Eilaidd)
			Stad Ddiwydiannol Bryn Cefni, Llangefni	C13	18	59.5	B1, B2, B8	Ie	Ddim yn berthnasol
			Tir i'r gogledd o fferm Lledwigan, Llangefni	C14	20.3	20.6	B1, B2, B8	Ie	Safle Strategol Rhanbarthol (Prif)
			Tir yr Hufenfa, Llangefni	C15	4.9	4.9	B1, B2, B8	Ie	Safle Strategol Rhanbarthol (Prif)
Safleoedd eilaidd	Gwynedd	**<u>Canolfan isranbarthol</u>**	Bae Hirael, Bangor	C16	6.72	9.1	B1	Ddim yn berthnasol	Ddim yn berthnasol
		<u>Canolfan Gwasanaethau Trefol</u>	Peblig, Caernarfon	C19	2.2	6.7	B2	Ddim yn berthnasol	Ddim yn berthnasol
			Cyn safle Friction Dynamex, Caernarfon	C20	**<u>3</u>**~~7.4~~	**<u>14.67</u>**~~.4~~	B2, B8	Ddim yn berthnasol	Ddim yn berthnasol
			Safle Tanygrisiau, Blaenau Ffestiniog	C18	2.7	7.4	B1, B2, B8	Ddim yn berthnasol	Ddim yn berthnasol
		<u>Canolfan Gwasanaethau Lleol</u>	Felin Fawr, Bethesda	C17	0.4	1.5	B2	Ddim yn berthnasol	Ddim yn berthnasol
			Glyn Rhonwy, Llanberis	C21	3.3	29.8	B1, B2, B8	Ddim yn berthnasol	Ddim yn berthnasol
			Stad Ddiwydiannol, Penygroes	C23	4.3	10	B1, B2, B8	Ddim yn berthnasol	Ddim yn berthnasol
			Stad Ddiwydiannol, Nefyn	C25	1.7	3.5	B1, B2, B8	Ddim yn berthnasol	Ddim yn berthnasol

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidadau Ffocws

			Cyn safle Ysbyty Bron y Garth, Penrhyndeudraeth	C22	~~1.5~~**0.7**	~~16~~**1.6**	B1	Ddim yn berthnasol	Ddim yn berthnasol
			Stad Ddiwydiannol Griffin Penrhyndeudraeth	C39	0.9	4.9	B1, B2, B8	Ddim yn berthnasol	Ddim yn berthnasol
		Pentrefi Gwasanaethau	Stad Ddiwydiannol, Y Ffôr	C27	2.8	2.8	B2	Ddim yn berthnasol	Ddim yn berthnasol
		Pentrefi Lleol	Parc Amaeth, Llanystumdwy	C24	1.5	6.6	B1, B2, B8	Ddim yn berthnasol	Ddim yn berthnasol
		Cefn Gwlad Agored	Safle Wynnstay Farmers, Rhosfawr	C26	1.4	4.9	B2	Ddim yn berthnasol	Ddim yn berthnasol
	Ynys Môn	**Canolfan Gwasanaethau Trefol**	Cyn dir Shell, Amlwch	C28	7	19.3	B2, B8	Na	Ddim yn berthnasol
			Stad Diwydiannol Llwyn Onn, Amlwch	C29	3.16	15	B1, B2, B8	Na	Ddim yn berthnasol
			Tir Alwminiwm Môn, Caergybi	C30	81.7	90.5	B1, B2, B8	Ie	Safle Strategol Rhanbarthol (Prif)
			Cyn safle Eaton Electrical, Caergybi	C31	2	2	B1, B2	Na	Ddim yn berthnasol
			Safle Kingsland, Caergybi	C32	0.8	0.8	B1, B2, B8	Na	Ddim yn berthnasol
		Cefn Gwlad Agored	Tir ger Awyrlu Mona, Mona	C34	8.9	20.5	B2, B8	Na	Ddim yn berthnasol

Dyrennir tir ychwanegol fel y rhestrir isod ar gyfer cyflogaeth/mentrau busnes. Mae'r holl safleoedd i'w gweld ar y Map Cynigion.

	Safle	Cyfeirnod map	Arwynebedd tir gwag (ha)[3]	Cyfanswm Arwynebedd (ha)	Defnydd	Safle Parth Menter	Statws Cynllun Rhanbarthol

[3] Ffigwr yn gywir yn ystod cynnal yr Arolwg Cyflogaeth, 2011

Canolfan Gwasanaethau Trefol	**Tir i'r gogledd o fferm Lledwigan, Llangefni**	**C14**	**20.6**	**20.6**	**B1, B2, B8**	**Ie**	**Safle Strategol Rhanbarthol (Prif)**
	Tir yn Hufenfa, Llangefni	**C15**	**4.9**	**4.9**	**B1, B2, B8**	**Ie**	**Safle Strategol Rhanbarthol (Prif)**
Canolfan Gwasanaethau Lleol	**Stad Ddiwydiannol Gaerwen, Gaerwen**	**C33**	**25.2**	**58.1**	**B1, B2, B8**	**Ie**	**Safle Strategol Rhanbarthol (Prif)**
	Parc Gwyddoniaeth Menai Gaerwen[4]	**C38**	**7.6**	**7.6**	**B1[4]**	**Ie**	**Safle Strategol Rhanbarthol (Prif)**
Pentref Gwasanaethau	**Ger garej betrol, Y Ffôr**	**C10**	**1.7**	**1.7**	**B1, B2, B8**	**Ddim yn berthnasol**	**Ddim yn berthnasol**

Dynodir y safleoedd canlynol fel 'safleoedd wrth gefn' yn gysylltiedig gyda Rhaglen Ynys Ynni. Cyn gallu rhoi ystyriaeth i ryddhau'r tiroedd hyn ar gyfer defnydd cyflogaeth fe fyddai rhaid derbyn cyfiawnhad o'r angen ynghyd a thystiolaeth fod y datblygiad arfaethedig ar y safle yn uniongyrchol gysylltiedig â gwireddu amcanion Rhaglen Ynys Ynni a bod yna ddim safle cyflogaeth a warchodir yn addas er mwyn diwallu'r angen.

[4] Mae'r tir ym Mharc Gwyddoniaeth Menai, Gaerwen wedi ei ddyrannu ar gyfer y gwaith o ddatblygu Parc Gwyddoniaeth yn unig. Rhaid i unrhyw ddatblygiad ar y safle fod yn Ddefnydd B1 neu ddefnydd sy'n atodol neu'n gysylltiedig â defnydd B1. Dim ond defnyddiau sy'n cydymffurfio â'r diffiniad o 'Barc Gwyddoniaeth' a fydd yn cael eu cymeradwyo ar y safle.

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidadau Ffocws

	Safle	Cyfeirnod Map	Arwynebedd (Cyfanswm)	Defnydd	Safle Parth Menter
Safleoedd Wrth Gefn	Porthladd Caergybi, Caergybi	C(wg)35	41.9	B1, B2, B8	Ie
	Estyniad i Stad Ddiwydiannol Gaerwen, Gaerwen	C(wg)36	20	B1, B2, B8	Na
	Cyn safle Shell, Rhosgoch	C(wg)37	82.2	B1, B2, B8	Ie

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidiadau Ffocws

Cyf	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
NF 45	7.3.25 – 7.3.28	1046 1047 1048 826 1404	7.3.19 Er mwyn sicrhau fod yna ddarpariaeth gytbwys o dir cyflogaeth sydd yn debygol o ddiwallu yr anghenion cyflogaeth a'r cyfleon sydd yn cael eu hyrwyddo gan strategaethau'r Cyngor, gan gynnwys Rhaglen Ynys Ynni/ Ynys Fenter, a Pharth Menter Eryri bwriedir gwarchod tir cyflogaeth yn unol â'r goeden a gyfeirir ato ym Mholisi CYF1. Cydnabyddir fod gan y safleoedd hyn rôl bwysig wrth gynnal a sicrhau cyfleon gyflogaeth i'r dyfodol a chan hynny'r bwriad yw eu gwarchod ar gyfer y dibenion hynny. Diffinnir y gwahanol haenau o fewn yr hierarchaeth fel a chanlyn:- **if Safleoedd** - Safleoedd sydd yn debygol o fod yn fwy deniadol farchnad ac yn debygol o gael eu datblygu yn tymor byr. **Mae'r safleoedd hyn wedi eu lleoli bennaf yn yr aneddleoedd mwyaf cynaliadwy, unol â'r strategaeth ofodol a chanddynt fynedia wasanaethau cymunedol, cyfleusterau yn ogyst â chysylltiadau cludiant cynaliadwy.** **fleoedd Eilaidd** - Safleoedd sydd ddim yn y lleoliadau mwy deniadol o ran mynediad a phresenoldeb farchnad mewn cymhariaeth a'r prif safleoed Fodd bynnag maent yn cynnig cyfleodd pwysig sy yn cyfarch galw lleol ynghyd a'r galw posib deillio o Rhaglen Ynys Ynni/ Ynys Fenter. **Ma safleoedd hyn wedi eu lleoli yn bennaf yn**	Er mwyn gwella eglurder a chywirdeb cynigir fod geiriad yr eglurhad yn cael ei ddiwygio.	Newid bach nad yw'n effeithio ar ganfyddiadau'r AC.

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidiadau Ffocws

Cyf	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			<u>aneddleoedd mwyaf cynaliadwy, yn unol â'r strategaeth ofodol a chanddynt fynediad i wasanaethau cymunedol, cyfleusterau yn ogystal â chysylltiadau cludiant cynaliadwy.</u> **Safleoedd wrth gefn** - Safleoedd sydd a'r potensial i ddiwallu'r galw a fyddai'n deillio o Wylfa Newydd ynghyd a gweddill Rhaglen Ynys Ynni Môn/ Ynys Fenter. **Safle Strategol Rhanbarthol** - Safleoedd o bwysigrwydd rhanbarthol sydd gyda rôl allweddol i gyflawni'r galw rhanbarthol ac i gyfrannu tuag at ddatblygiad economaidd cenedlaethol. **Safle Isranbarthol** - Safleoedd gyda ffocws mwy cyffredinol a lleol ar gyfer datblygu'r economi na safleoedd strategol rhanbarthol, gyda ffocws ar atynnu cyflogwyr sy'n denu gweithle o ardal eang. 7.3.20 Mae'n bwysig fod y Cynllun yn darparu portffolio priodol o dir cyflogaeth o ran yr ystod, ansawdd a niferoedd er mwyn diwallu'r galw lleol am diroedd ac unedau cyflogaeth. Mae gwarchod y safleoedd a enwir uchod yn fodd o sicrhau fod yr angen hwn yn cael ei ddiwallu. 7.3.21 **<u>Cynhaliwyd Adolygiad Tir Cyflogaeth (ELR) i asesu safleoedd cyflogaeth presennol sydd wedi'u lleoli o fewn yr</u>**		

Cyf	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			awdurdodau lleol. Asesodd yr ELR pa safleoedd sydd fwyaf tebygol o ateb y gofynion cyfredol ar gyfer tir cyflogaeth. Mae'r dull a ddefnyddiwyd yn gydnaws ag amcanion cynaliadwy y Cynllun. Mae'r fethodoleg a ddefnyddiwyd i gynnal yr Adolygiad Tir Cyflogaeth yn cyfateb i'r fethodoleg a amlinellir yn TAN 23: Datblygu Economaidd (2014). 7.3.22 Yn draddodiadol mae cyfradd cymryd i fyny tir cyflogaeth o fewn ardal y Cynllun wedi bod yn 4ha y flwyddyn. Er mwyn sicrhau fod yna ddarpariaeth o lithriad a hyblygrwydd i'r posibilrwydd o hwb economaidd a fyddai'n arwain at fwy o alw ar gyfer tir cyflogaeth mae'r Cynllun yn darparu ar gyfer cyfradd cymryd i fyny tir cyflogaeth o 6ha y flwyddyn. **Mae'r safleoedd cyflogaeth newydd a ddyrannwyd yn cyfateb i 60ha; hefyd mae tir ychwanegol yn cael ei ddiogelu ar safleoedd cyflogaeth presennol sydd eisoes yn cynnwys datblygiad neu isadeiledd.** 7.3.23 Disgwylir i'r rhan helaeth o ddatblygiadau cyflogaeth o fewn ardal ac oes y Cynllun gael ei leoli ar safleoedd sy'n cael eu hadnabod ym Mholisi CYF1. Bydd y warchodaeth hon yn caniatáu datblygiadau newydd ynghyd ag ymestyn a dwysau gweithgareddau cyflogaeth ar safleoedd presennol.		
NF 49	7.3.31 – 7.3.33	959	7.3.31 Ystyrir fod y Cynllun yn darparu ar gyfer ystod ddigonol - yn nhermau maint, cymysgedd, ansawdd a dosbarthiad o safleoedd diwydiannol/fusnes o fewn ardal y Cynllun er	Er mwyn sicrhau cysondeb mewnol	Newid bach nad yw'n effeithio ar

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidiadau Ffocws

Cyf	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
		960 972 973	mwyn diwallu'r galw. Fodd bynnag, fe all achosion godi o fewn oes y Cynllun ble nad yw cyflogwr mawr yn gallu dod o hyd i safle addas ar safle diwydiannol/busnes sydd wedi ei ddynodi.. Yn yr achosion hyn fe fydd ceisiadau cynllunio ar gyfer defnydd diwydiannol neu fusnes, er yn cael ei hysbysebu fel gwyriad o'r Cynllun yn gallu cael eu hystyried ar safleoedd sydd heb eu dynodi, gan gymryd i ystyriaeth y meini prawf cynllunio arferol, **fel nodir er enghraifft ym Mholisi PS1 Yr Iaith Gymraeg a'r Diwylliant Cymreig**; **Polisi ISA 1 Darpariaeth Isadeiledd, Polisi PS5 Datblygu Cynaliadwy** ac os oes yna angen ar gyfer y datblygiad. 7.3.32 Bwriad y polisi hwn yw cefnogi mentrau busnes newydd ar raddfa fawr cyn belled â'u bod wedi lleoli mewn man priodol a chynaliadwy a bod ganddynt berthynas dda â'r aneddleoedd. Wrth ystyried mentrau o'r math, bydd yn hanfodol dilyn y broses prawf dilyniannol a'r arweiniad a roddir ym Mholisi Cynllunio Cymru ynghyd a'r Nodyn Cyngor Technegol (TAN) 23: 'Datblygu Economaidd' sydd yn nodi'r angen i sicrhau nad oes yna opsiwn o ran lleoliad arall fwy addas a fyddai'n gallu diwallu'r angen, sicrwydd o ran faint o swyddi uniongyrchol a fyddai'n cael ei greu o'r fenter ac a fyddai'r datblygiad yn gwneud unrhyw gyfraniad arbennig at amcanion polisi. Mewn amgylchiadau eithriadol yn unig ganiateir mentrau newydd ar safleoedd sydd heb eu	y Cynllun.	ganfyddiadau'r AC.

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidiadau Ffocws

Cyf	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			gwarchod a bydd angen derbyn cyfiawnhad cyflawn o'r bwriad a'r angen lleoliadol. Mae'n hanfodol fod tystiolaeth briodol yn cael ei gyflwyno yn profi nad oes yna opsiwn amgen o allu defnyddio safle sydd wedi ei warchod ar gyfer defnydd cyflogaeth neu fod yna ddim safle a ddatblygwyd o'r blaen a allai fod yn addas i ddiwallu'r galw. 7.3.33 Byddai angen argyhoeddi'r Cyngor fod y fenter dan sylw yn hyfyw ac y byddai yna fuddiannau cyflogaeth leol yn deillio ohono. Un modd o brofi hynny fyddai cyflwyno Cynllun Busnes proffesiynol wedi ei baratoi gan arbenigwr annibynnol. Ni fydd ceisiadau a fyddai'n creu ardrawiad **arwyddocaol annerbyniol** ar **iaith a chymeriad** a fwynderau'r ardal leol yn cael eu cefnogi.		
NF 50	7.3.36	959 960 972 973	7.3.36 Fe fyddai rhaid derbyn cyfiawnhad llawn ar gyfer newid defnydd uned neu tir sydd wedi ei warchod ar gyfer defnydd yn nosbarth defnydd B1- B8 ar gyfer defnydd amgen, gan gynnwys gwybodaeth ynglŷn a hyfywedd y defnydd cyflogaeth presennol, unrhyw ymgais sydd wedi ei wneud i farchnata'r uned/tir ar gyfer defnydd cyflogaeth, **effaith y lleihad yn y niferoedd o swyddi ar y gymuned leol** a gwybodaeth ynglŷn a'r ddarpariaeth o safleoedd cyflogaeth leol sydd yn diwallu'r galw.	Er mwyn sicrhau cysondeb mewnol y Cynllun.	Newid bach nad yw'n effeithio ar ganfyddiadau'r AC.

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidiadau Ffocws

Cyf	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC

Yr Economi Ymwelwyr

Cyf	Rhan	Cyfeirnod Sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
NF 51	Polisi PS11	340, 456 & 761	3. Rheoli **a gwella'r** ddarpariaeth o lety twristiaeth o ansawdd uchel heb wasanaeth ar ffurf **bythynnod a fflatiau hunan arlwyo**, meysydd gwersylla, gwersylla moethus amgen, carafannau sefydlog neu deithiol neu barciau chalet;	I sicrhau cysondeb mewnol y cynllun.	Newid bach nad yw'n effeithio ar ganfyddiadau'r AC.
NF 52	7.3.59	342 & 1072	7.3.59 Yn hanesyddol mae canllawiau cynllunio cenedlaethol a pholisi cynllunio lleol (yn arbennig yn ardal Awdurdod Cynllunio Lleol Gwynedd) wedi rhoi blaenoriaeth i drosi adeiladau presennol yng nghefn gwlad er defnydd economaidd. Mae hyn yn golygu bod nifer helaeth o adeiladau sydd wedi cael eu trosi i lety hunanwasanaeth mewn rhai ardaloedd. Yn amlwg, nid bwriad y canllaw cenedlaethol na'r Cynghorau yw i'r polisi hwn arwain at grynodiad gormodol o'r math hwn o lety gwyliau mewn lleoliad penodol. **Mae tystiolaeth mewn perthynas â chyfradd deiliadaeth yn awgrymu fod llety hunan arlwyo o safon dda yn parhau i fod yn ddewis poblogaidd gydag ymwelwyr. Fodd bynnag, mae'r dystiolaeth hefyd yn amlygu fod yna gyfyngiadau yn gysylltiedig â 'r cyfleoedd i ddatblygu ychwaneg o lety hunanarlwyo o fewn rhannau o**	I sicrhau y gellir dehongli'r polisi yn hawdd.	Newid bach nad yw'n effeithio ar ganfyddiadau'r AC.

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidiadau Ffocws

Cyf	Rhan	Cyfeirnod Sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			ardal y Cynllun. Mae yna amheuaeth ynglŷn â chynaliadwyedd economaidd o ran cynhwysedd presennol unedau hunan arlwyo a chan hynny fe ddylai'r Cynghorau fod yn eithriadol o wyliadwrus wrth ganiatáu ceisiadau ar gyfer ychwaneg o lety hunan arlwyo. Os yw cynigion yn seiliedig ar ragdybiaeth afrealistig o ran lefelau'r ddeiliadaeth o fewn farchnad a allai fod yn orlawn mae yna fygythiad y byddem yn parhau i wneud ychydig iawn o brofit neu hyd yn oed methu yn ariannol. Bygythiad pellach yw drwy ychwanegu tuag at y ddarpariaeth o lety y bydd lefelau deiliadaeth a hyfywdra'r darparwyr yn cael ei danseilio, gan arwain at fygythiad ychwanegol i'r rhai mwyaf bregus a allai arwain tuag at fethiant. Fe fydd y Cynghorau yn parhau i geisio blaenoriaethu llety gwasanaethol o ansawdd uchel yn hytrach na llety hunan arlwyo ble mae'r cyfleoedd yn codi. Fodd bynnag, fe allai cyfleoedd godi ar raddfa fechan i ddatblygu llety hunan arlwyo gan ddefnyddio adeiladu presennol, er enghraifft, ar ymyl llwybr yr arfordir, neu ddatblygiad sydd yn angenrheidiol er mwyn cefnogi fferm neu fenter wledig bwysig presennol. Fe fydd rhaid i ymgeiswyr gyflwyno un ai gwerthusiad llawn o'r farchnad neu gynllun busnes manwl. Fe fyddai hynny'n caniatáu'r Cyngor i ystyried y cynllunio ariannol sydd wedi ei gynnal a darparu tystiolaeth o ran lefelau'r ddeiliadaeth sydd yn angenrheidiol er mwyn		

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidiadau Ffocws

Cyf	Rhan	Cyfeirnod Sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			gwneud y fenter yn hyfyw. Bydd Canllaw Cynllunio Atodol yn cael ei gyhoeddi i roi mwy o arweiniad am y mater yma.		
NF 53	7.3.67	515 & 1052	**7.3.67 Yn nghyd-destun y polisi yma llety gwersylla amgen parhaol yw unedau na ellir ei dynnu i lawr pan ddim mewn defnydd oherwydd graddfa'r cysylltiad ffisegol i'r tir a natur eu dyluniad. Bydd Canllaw Cynllunio Atodol yn cael ei gyhoeddi i roi mwy o arweiniad ar y mater yma.**	Er mwyn sicrhau y gall y polisi gael ei ddehongli yn hawdd.	Newid bach nad yw'n effeithio ar ganfyddiadau'r AC.
NF 54	Polisi TWR3 & 7.3.62	519, 520, 739, 792 & 518, 865	3. Oddi mewn i Ardal o Harddwch Naturiol Eithriadol Arfordir Môn, Ardal o Harddwch Naturiol Eithriadol Llŷn a'r Ardaloedd Tirwedd Arbennig, bydd cynigion i wella safleoedd sefydlog a chalet sy'n bodoli eisoes trwy: i. Estyniadau bychain i arwynebedd y safle, a/ neu ii. Ail-leoli unedau o leoliadau amlwg i leoliadau llai amlwg, yn cael eu caniatáu os gellir cydymffurfio gyda'r meini prawf canlynol i gyd: iii. Nid yw'r gwelliannau yn cynyddu nifer y carafannau sefydlog neu chalet ar y safle, **oni bai , mewn amgylchiadau eithriadol, bydd y cynigion yn golygu ail-leoli parciau presennol sydd wedi eu lleoli o fewn yr Ardal Rheoli Newid Arfordirol** 7.3.62 Caniateir ail-leoli safleoedd presennol oddi mewn i'r Parth Rheoli Newid Arfordirol os yw'r datblygiad arfaethedig	Er mwyn sicrhau y gall y polisi gael ei ddehongli yn hawdd. .	Newid bach nad yw'n effeithio ar ganfyddiadau'r AC.

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidiadau Ffocws

Cyf	Rhan	Cyfeirnod Sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			yn cyd-fynd a Pholisi TWR3, Polisi ARNA1 a phob polisi perthnasol arall yn y Cynllun. **Rhoddir ystyriaeth i gynnydd bach mewn unedau os gyflwynir achos busnes / asesiad hyfywdra sy'n cyfiawnhau'r cynnydd er mwyn hwyluso parciau presennol sydd wedi ei leoli o fewn yr Ardal Rheoli Newid Arfordirol.**		

Canol Trefi a Datblygiadau Manwerthu

Cyf	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
NF 56	7.3.83	1068	~~7.3.82 Mae Strategaeth Aneddiadau'r Cynllun yn cydnabod cymeriad a rôl unigryw amrywiol ganol Trefi yn ardal y Cynllun. Mae canol trefi a dinasoedd yn elfennau hanfodol o'r economi leol ac yn parhau i ddarparu pwynt canolog i gymunedau. Mae'n bwysig felly sicrhau fframwaith cynllunio sy'n diogelu a gwella sefyllfa'r canol trefi fel lleoliadau ar gyfer gwasanaethau manwerthu a masnachu. Mae canolfannau bywiog ac actif yn darparu amrywiaeth o ddefnyddiau gan gynnwys unedau preswyl, gweithgaredd busnes, darpariaeth gwasanaeth, unedau manwerthu, a chyfleusterau hamdden a diwylliannol. Mae gan y Cynllun rôl i'w chwarae wrth gefnogi datblygiadau fydd yn gwarchod ac yn hyrwyddo~~	I sicrhau eglurder a cysondeb efo newidiadau eraill yn y Cynllun	Newid bach nad yw'n effeithio ar ganfyddiadau'r AC.

			~~bywiogrwydd a hyfywedd y canolfannau sy'n bodoli.~~ **7.3.82 Nododd yr Astudiaeth Manwerthu (2013) a wnaed i hysbysu'r Cynllun y canolfannau hynny o fewn y goeden aneddleoedd sydd â swyddogaeth manwerthu sylweddol. Mae'r prif gategorïau yn y goeden manwerthu fel a ganlyn: Isranbarthol, Trefol, a Lleol. Nid yw'r Goeden Aneddleoedd yn y Cynllun yn yr un fath â'r Goeden Manwerthu am ei bod wedi ei seilio ar ystod ehangach o ffactorau gan gynnwys rhifau tai a nifer, math a graddfa'r cyfleusterau a gwasanaethau sydd eisoes yn bodoli o fewn pob cymuned. Mae Atodiad 4 y Cynllun a Phapur Pwnc 5: Datblygu y Goeden Aneddleoedd yn esbonio'r rhesymeg dros Goeden Aneddleoedd y Cynllun.** 7.3.83 ~~Mae'r Astudiawth Manwerthu (2013) a wnaed i gyfrannu gwybodaeth i'r Cynllun yn nodi dylanwad cryf Bangor fel Canolfan Fanwerthu Isranbarthol.. Roedd yr astudiaeth hefyd yn adnabod bod yr ardal yn cael ei gwasanaethu gan hierarchaeth~~ **Cydnabu'r astudiaeth hefyd bod yr ardal yn cael ei gwasanaethu gan goeden manwerthu** sy'n cynnwys canolfannau y tu allan i ardal y Cynllun, e.e. Llandudno a Chaer. **Yn ôl yr astudiaeth, roedd yna angen meintiol cyfyngedig i ddarparu a dosbarthu** ~~Ystyriai'r astudiaeth fod angen meintiol cyfyngedig i ddarparu~~ ryw 372 metr sgwâr ~~o ofod llawr ar gyfer nwyddau cyfleus~~ ychwanegol o arwynebedd llawr nwyddau cyfleus, a'i ddosbarthu fel y nodir isod: • **200 m.sg Caernarfon** • **172 m.sg Pwllheli**		

<table>
<tr>
<td></td>
<td></td>
<td></td>
<td>Fodd bynnag, o ran nwyddau cymhariaeth, daeth yr Astudiaeth i'r casgliad bod potensial i ddarparu ryw 9,353 metr sgwâr o arwynebedd llawr dros gyfnod y Cynllun <u>fel y nodir isod:</u>
• <u>7,913 m.sg Bangor</u>
• <u>176 m.sg Caernarfon</u>
• <u>772 m.sg Pwllheli</u>
• <u>492 m.sg Llangefni</u></td>
<td></td>
<td></td>
</tr>
<tr>
<td>NF 57</td>
<td>Polisi PS12</td>
<td>1068</td>
<td>Bydd y Cynghorau’n gweithio gyda sefydliadau partner a’r gymuned leol i warchod a gwella bywiogrwydd a hyfywedd canol trefi yn ardal y Cynllun gan gydnabod eu swyddogaethau manwerthu, gwasanaethu a chymdeithasol yn unol â’r goeden fanwerthu a ganlyn:
<table>
<tr><td>Gwynedd</td><td>Canolfan Fanwerthu Isranbarthol</td><td>Bangor</td></tr>
<tr><td></td><td>Canolfan Fanwerthu Drefol</td><td>Caernarfon, Porthmadog, Pwllheli</td></tr>
<tr><td></td><td>Canolfan Fanwerthu Leol</td><td>Abersoch, Abermaw, Bethesda, Blaenau Ffestiniog, Criccieth, Llanberis, Nefyn, Penrhyndeudraeth, Penygroes, Tywyn</td></tr>
<tr><td>Ynys Môn</td><td>Canolfan Fanwerthu Drefol</td><td>Caergybi, Llangefni</td></tr>
</table>
</td>
<td>I sicrhau eglurder a cysondeb efo newidiadau eraill yn y Cynllun</td>
<td>Newid bach nad yw’n effeithio ar ganfyddiadau’r AC.</td>
</tr>
</table>

				Canolfan Fanwerthu Leol	Amlwch, Benllech, Biwmares, Cemaes, Llanfairpwll, Porthaethwy, Rhosneigr, Fali		

Bydd y Cynghorau yn hyrwyddo bywiogrwydd a hyfywedd canol trefi/dinasoedd yn y Ganolfan Fanwerthu Isranbarthol, y Ganolfan Fanwerthu Drefol a'r Ganolfan Fanwerthu Leol trwy:

1. Annog cymysgedd amrywiol o ddefnyddiau addas (fel y diffinnir yn PCC a NCT 4) mewn amgylcheddau o ansawdd uchel sy'n denu ystod eang o bobl ar wahanol amseroedd o'r dydd, sy'n ddiogel ac yn hygyrch i bawb;
2. Sicrhau y bydd buddsoddiad newydd yn cyd-fynd â graddfa a swyddogaeth ganol y ddinas/tref yn unol â'r hierarchaeth fanwerthu;
3. ~~Hwyluso'r ddarpariaeth o gyfanswm o 372 metr sgwâr o ofod llawr newydd ar gyfer nwyddau cyfleus a chyfanswm o 9,353 metr sgwâr o ofod llawr ar gyfer nwyddau cymhariaeth erbyn 2026 mewn lleoliadau priodol;~~
4. **Hwyluso darpariaeth o 372 m.sg o arwynebedd llawr cyfleustra nwyddau cyfleus newydd erbyn 2026 mewn lleoliadau priodol yn y canolfannau trefi manwerthu canlynol:**
   - **200 m.sg. Caernarfon**
   - **172 m.sg. Pwllheli**

   ac, o ran nwyddau cymharol, hwyluso darpariaeth y

			potensial am ryw 9,353 m.sg. o arwynebedd llawr yn y canolfannau manwerthu canlynol: • **7,913 m.sg. Bangor** • **176 m.sg. Caernarfon** • **772 m.sg. Pwllheli** • **492 m.sg. Llangefni**		

Pennod 7.4 – Rheoli Twf a Datblygu – Cyflenwad ac Ansawdd Tai

Darpariaeth Tai Cytbwys

Cyf	Rhan	Rhif sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
NF 58	7.4.2	959, 960, 972, 973, 985, 903	Disgwylir i'r Cynllun gyflawni un o amcanion tai allweddol y Llywodraeth, sy'n anelu at sicrhau bod mwy o dai o'r math cywir yn cael eu darparu, ac y dylid darparu mwy o ddewis. Mae creu marchnad dai iach a chytbwys hefyd yn amcan allweddol i'r ddau Gyngor, ac ynghyd â strategaethau a rhaglenni eraill y mae'r Cynghorau a sefydliadau eraill yn eu gweithredu, dylai'r Cynllun sicrhau bod defnydd tir yn hybu cymunedau cynaliadwy, **a fydd yn ei dro yn cynorthwyo i gynnal neu gryfhau lles yr iaith Gymraeg. Bydd methu gwneud hyn yn tanseilio strategaethau economaidd y Cynghorau a chyfyngu ar ein gallu trwy'r system gynllunio i gael tai fforddiadwy i gwrdd ag anghenion dwys nifer o'n cymunedau.**	I gynnal cysondeb mewnol	Newid bach nad yw'n effeithio ar ganfyddiadau'r AC.
NF 59	7.4.3	130, 1062, 1063	Gall awdurdodau lleol adnabod nifer y tai sydd eu hangen, ond bydd y nifer gaiff eu hadeiladu mewn gwirionedd yn cael eu dylanwadu'n gryf gan ffactorau sydd y tu hwnt i'w rheolaeth. Mae cyfnod y Cynllun (2011 –	Er eglurder	Newid bach nad yw'n effeithio ar ganfyddiadau'r AC.

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidiadau Ffocws

Cyf	Rhan	Rhif sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			2026) yn un lle mae ansicrwydd economaidd ac ariannol yn parhau. Mae cyflwr y farchnad yn dal i fod yn wan ac o'r herwydd mae'n debygol y bydd y gyfradd adeiladu tai yn y tymor byr yn parhau'n isel. Er mwyn cynorthwyo i wella'r sefyllfa dai yn y tymor byr, mae pob Cyngor a'i bartneriaid yn archwilio ac/neu'n gweithredu mentrau lleol. **Gan ddefnyddio'r wybodaeth orau sydd ar gael mae Papur Testun X yn anelu i ddarparu tafluniad tai sy'n cynnwys datblygu gam wrth gam/ datblygiad cynlluniau tai a dangos y sefyllfa o ran cyflenwad tir ar gyfer tai trwy gydol cyfnod y Cynllun. Wrth wneud y gwaith dangosir hyd y gellir y bydd y galw i gynnal cyflenwad 5 mlynedd o dir ar gyfer tai yn cael ei gyrraedd trwy gydol cyfnod y Cynllun. Defnyddir mecanwaith cynllunio fel caniatâd tymor byr i drio sicrhau y bydd safleoedd sydd gan ganiatâd cynllunio yn rhoi'r cartrefi angenrheidiol.**		
NF 60	7.4.4	130, 86, 1062, 1063, 903	Er gwaethaf hyn, disgwylir y bydd rhannau o ardal y Cynllun yn profi cyfleoedd cyflogaeth sylweddol yn ystod ail ran cyfnod y Cynllun (ar ôl 2018) o ganlyniad i'r buddsoddiad arfaethedig yn Wylfa Newydd, dadgomisiynu Wylfa A a phrosiectau isadeiledd mawr eraill. Gellir disgwyl i Wylfa Newydd ddarparu cyfleoedd cyflogaeth i breswylwyr sydd eisoes yn byw yn ardal y Cynllun, cymunedau cyfagos a thu hwnt. Mae'r Cynllun yn rhoi ystyriaeth i'r cysylltiadau rhwng datblygiad economaidd a phreswyl. **Bydd ein targed, sef 7,184 o gartrefi newydd yn ystod oes y Cynllun, yn seiliedig ar ddadansoddiad o'r rhagolygon demograffeg orau a ffactorau sy'n dylanwadu ar y marchnadoedd tai. Derbynnir y bydd hyn yn fater a fydd angen cadw golwg agos arno ac fe gaiff ei adolygu yn ôl y galw yn unol â'r Rheoliadau Cynllun Datblygu Lleol (Cymru).**	Er eglurder	Newid bach nad yw'n effeithio ar ganfyddiadau'r AC.

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidiadau Ffocws

Cyf	Rhan	Rhif sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
NF 61	Polisi PS13	86	POLISI STRATEGOL PS13: DARPARIAETH TAI Yn seiliedig ar lefel y tai y disgwylir y bydd ei angen, a gan roi ystyriaeth i'r gallu i'w darparu, cyfyngiadau amgylcheddol, a chapasiti'r dirwedd **a chymunedau,** bydd y Cynghorau yn darparu ar gyfer y galw am 7,184 o unedau tai rhwng 2011 a 2026. Caiff y galw yma ei gwrdd trwy adnabod cyfleodd ar gyfer 7,902 o unedau tai i hwyluso lwfans llithriad o 10%. Cynhelir isafswm cyson o werth 5 mlynedd o dir i gyflenwi tai trwy ddynodi tir a hyrwyddo datblygiad ar safleoedd ar hap a thrwy ddefnyddio adeiladau presennol yn unol â'r targedi tai canlynol: 1. gofyniad sylfaenol, sydd gyfystyr a 2,604 unedau tai rhwng 2011 a 2018 2. darpariaeth ar gyfer twf, sydd gyfystyr a 5,298 o unedau tai rhwng 2018 a 2026 Bydd y lefel twf hwn yn cael ei ddosbarthu yn unol â Pholisi Strategol PS15 a pholisïau TAI14 i TAI18 ac fe gaiff ei fonitro'n flynyddol **trwy'r Astudiaethau Tir ar gyfer Tai blynyddol a'r Adroddiadau Monitro Blynyddol.**	Er eglurder	Newid bach nad yw'n effeithio ar ganfyddiadau'r AC.
NF 62	Polisi newydd	1062, 215, 959, 960, 972, 973, 985	**Polisi TAI X newydd** **Er mwyn sicrhau bod gwahanol gymunedau yn gallu ymdopi gyda datblygiadau preswyl, bydd y Cynghorau, lle bo'n briodol, yn gofyn am**	Er eglurder a chynnal cysondeb mewnol	Mae'r arfarniad a gyflwynwyd yn Adran 6 o'r Adroddiad Adnau

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidiadau Ffocws

Cyf	Rhan	Rhif sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			ryddhau tai fesul cam yn achos safleoedd a ddynodwyd neu mewn perthynas â safleoedd ar hap. **Er mwyn gwella cyflenwi cartrefi fel y nodir ym Mholisi PS13 a Pholisïau TAI 14 i TAI 18:** • **Bydd caniatâd cynllunio byr yn cael ei roi yn ôl disgresiwn y Cynghorau; neu** • **Gall datblygiadau tai fod ag amod dyddiadau cwblhau; neu** • **Ni fydd caniatâd amlinellol, materion wrth gefn a chaniatâd llawn yn cael eu hadnewyddu ac eithrio bod cyfiawnhad cryf**. **Eglurhad:** **Noda Polisi Cynllunio Cymru efallai y bydd angen datblygu fesul cam, lle y bo'n briodol, mewn ymgynghoriad â'r darparwyr cyfleustodau/ isadeiledd perthnasol, er mwyn caniatáu amser i sicrhau y gall darpariaeth y cyfleustodau/ isadeiledd gael ei rheoli mewn ffordd sy'n gyson â pholisïau cyffredinol ar gyfer datblygu cynaliadwy. Efallai y bydd angen hefyd i ddatblygiadau ystyried gallu gwahanol gymunedau i gynnwys y datblygiad heb erydu eu cymeriad, gan gynnwys eu cymeriad ieithyddol.**		AC (Chwef 2015) yn cael eu adolygu i ystyried y polisi newydd hwn. Newid bach nad yw'n effeithio ar ganfyddiadau'r AC.

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidiadau Ffocws

Cyf	Rhan	Rhif sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			Mae rhan gyntaf y polisi yn nodi y gall safleoedd a ddynodwyd a safleoedd ar hap o bwys gael caniatâd fesul nifer o gamau. Bydd y dull gweithredu fesul cam hwn yn caniatáu rhywfaint o reolaeth dros sicrhau bod y seilwaith a'r cymunedau yn gallu cynnwys y datblygiad. Penderfynir ar y nifer o gamau priodol i bob safle dyranedig neu hap-safle yn ystod y cam cyn ymgeisio, mewn trafodaeth gyda'r ymgeisydd, gan gymryd i ystyriaeth yr ymrwymiadau a chyflenwad presennol yn yr anheddiad ynghyd ag unrhyw ofynion penodol mewn perthynas â chyflenwi'r safle dyranedig dan sylw. Bydd y Cynghorau'n cydnabod y bydd rhai safleoedd lle na fydd rhyddhau fesul cam yn angenrheidiol, yn briodol na'n berthnasol, ac y bydd trafodaeth gynnar gyda'r Cynghorau cyn cyflwyno unrhyw gais yn helpu i sefydlu p'un a oes angen defnyddio rhyddhau fesul cam. Nid yw'r dull fesul cam yn atal yr angen, lle y bo'n briodol, i'r ymgeisydd gyflwyno prif gynllun clir ymlaen llaw ynglŷn â gosodiad cyffredinol y safle cyfan. Bwriad Polisi TAI X yw gwella'r cyflenwad o dai a gwblhawyd, yn hytrach na chaniatâd cynllunio. Bu tuedd i sicrhau caniatâd cynllunio mewn aneddiadau yn y gorffennol heb fwriad clir i weithredu neu gyflenwi'r unedau yn y dyfodol agos. Yn aml arweiniodd hyn at bwysau i sicrhau caniatâd cynllunio cyn i 'gwota adeiladu' y pentref gael ei ddisbyddu. Cafodd peth caniatâd cynllunio hefyd ei gadw fel un sy'n bodoli eisoes drwy rinwedd 'cychwyn technegol' sy'n cefnogi'r cymhellion, mewn rhai achosion, i gael caniatâd cynllunio yn hytrach na sicrhau bwriad masnachol i adeiladu. Mae'r holl ffactorau hyn yn tueddu i rwystro cyflenwi tai gwirioneddol ac ymatebolrwydd i anghenion uniongyrchol.		

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidiadau Ffocws

Cyf	Rhan	Rhif sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			Bydd y polisi yn cynorthwyo'r Cynghorau i sicrhau cyflenwad tir pum mlynedd ddilys yn ôl gofynion yr Asesiadau Tir ar gyfer Tai ar y Cyd a gyhoeddwyd gan y Cynghorau mewn ymateb i bolisi cynllunio cenedlaethol.		
NF 63	7.4.13	1177	7.4.13 Mae'n rhaid cael caniatâd cynllunio i drosi tŷ, fflat neu eiddo eraill i mewn i fflatiau ar wahân neu ystafelloedd byw a chysgu neu i adeiladu eiddo newydd o'r math hwn, oni bai bod y cynnig yn cynnwys darparu un fflat uwchben siop. Pan nad oes mwy na 6 o bobl yn rhannu'r cyfleusterau (h.y. ystafell ymolchi a chegin) ac yn gyfrifol am reoli'r aelwyd (h.y. talu rhent a bwyta gyda'i gilydd), tybir ei fod yn 'dŷ a rennir' ac fel arfer ni fydd angen caniatâd cynllunio. Mewn rhai achosion gall hyn gynnwys aelwydydd lle darperir ychydig o ofal neu lle mae nifer o fyfyrwyr yn byw gyda'i gilydd. Gall fflatiau hunangynhaliol neu dai amlfeddiannaeth helpu i fynd i'r afael ag anghenion y rheini sydd eisiau prynu neu rentu unedau llety bychain, a gallent hefyd ddarparu opsiwn tai cymharol rad i'r rheini sy'n dymuno prynu eu heiddo cyntaf. **Yn ogystal gallai defnyddio adeiladau gwag/ rhai sy'n cael eu tanddefnyddio fod yn un o'r opsiynau i gyfrannu at gyfarch rhan o'r galw am lety gweithwyr dros dro.** Ymdrinnir â chynigion am fflatiau / tai amlfeddiannaeth sy'n adeiladau newydd dan bolisïau TAI 3 a TAI 14 i TAI 18 [dynodiad a safleoedd ar hap] a rhoddir ystyriaeth i'r effaith bosib ar gymeriad a mwynderau'r ardal leol gan gynnwys yr effaith gronnus dan Bolisi PCYFF 1.	I sicrhau cysondeb mewnol	Newid bach nad yw'n effeithio ar ganfyddiadau'r AC.
NF 64	Polisi TAI 3	1178, Cyngor	(Newid i eiriad ac ail-osod meini prawf)	Er eglurder ac i sicrhau cysondeb mewnol	Newid bach nad yw'n effeithio ar ganfyddiadau'r AC.

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidiadau Ffocws

Cyf	Rhan	Rhif sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			POLISI TAI3: LLETY ~~PWRPASOL NEWYDD, TAI AMLFEDDIANNAETH A THAI ERAILL GYDA CHYFLEUSTERAU A'U RHENNIR~~ AR GYFER GWEITHWYR ADEILADU DROS DRO Caniateir cynigion ar gyfer llety ~~pwrpasol newydd, tai amlfeddiannaeth a thai eraill gyda chyfleusterau a'u rhennir~~ ar gyfer gweithwyr adeiladu dros dro os **ydi o yn rhan o'r ateb cyflawn i ddarparu llety ar gyfer gweithwyr adeiladu dros dro ac y** gellir cydymffurfio gyda'r meini prawf canlynol: 1. Bod y safle wedi ei leoli o fewn neu yn gyfochrog i ffiniau datblygu Canolfannau neu Bentrefi Gwasanaethol a'u hadnabyddir o fewn Coeden Aneddleoedd y Cynllun, **ac** 2. Ei fod yn gymesur o ran graddfa i'r Ganolfan neu'r Pentref Gwasanaethol, **ac** 3. Na fydd yn rhagfarnu gallu'r Cyngor i gynnal cyflenwad tir parhaus sydd o leiaf 5 mlynedd ar gyfer tai **parhaol** ~~hunangynhaliol~~, **neu** 4. mewn amgylchiadau eithriadol, ~~mewn man eraill~~ **ar Ynys Môn** os: i. gall y datblygwr arddangos fod yna angen hanfodol a brofwyd ar gyfer y nifer a math o lety na ellir ei gwrdd o fewn neu yn gyfochrog i ffiniau datblygu Canolfannau neu Bentrefi Gwasanaethol yn yr ardal leol unai drwy lety **neu safle** presennol neu drwy ail-ddefnyddio adeilad presennol; a ii. bod y llety yn cael ei ddarparu er mwyn cwrdd ag anghenion llety dros dro gweithwyr; iii. mae'r safle yn hygyrch i lwybrau ludiant cyhoeddus, mannau gwaith, a seilwaith cymdeithasol allweddol; iv. bod llety o safon dderbyniol a chyfleusterau hamdden ac		

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidiadau Ffocws

Cyf	Rhan	Rhif sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			adloniadol cyfunol digonol yn cael eu darparu ar y safle i gwrdd ag anghenion mwynderol y preswylwyr; 5. **Bod y llety** ~~Mae~~ wedi ei ddylunio ar gyfer defnydd etifeddiaeth ('legacy') parhaol, oni bai, mewn amgylchiadau eithriadol, fod y Cyngor yn fodlon nad yw defnydd etifeddiaeth yn ddichonol **neu'n briodol;** 6. Mae'n gyson gyda Pholisi PCYFF 1 a pholisïau yn gysylltiedig â'r defnydd amgen yn y dyfodol; ~~7. Nad yw yn golygu colli safleoedd neu rannau o safleoedd a ystyrir i fod yn addas ar gyfer tai fforddiadwy neu dai ar gyfer pobl hŷn neu bobl eraill sydd ag anghenion penodol yn ystod oes y Cynllun, gan gynnwys safleoedd sydd wedi eu dynodi ar gyfer tai;~~ 8. Os mai'r ddarpariaeth o dai **parhaol** ~~hunangynhaliol~~ yw'r defnydd etifeddiaeth bwriedir **o'r llety** ~~yr adeilad(au)~~, yna bod y cynnig yn **gwneud cyfraniad positif i amcanion tai fforddiadwy'r Cyngor yn** unol â gofynion Polisi TAI 9 a Pholisi TAI 10; 9. **Os yw'r cynnig yn arwain at ardrawiadau neu alw ychwanegol ar gyfleusterau cymunedol presennol, yn unol â Pholisi ISA 1, dylid darparu cyfleusterau ychwanegol neu gyfraniadau priodol ar gyfer y datblygiad neu welliannau i gyfleusterau presennol o fewn Canolfannau neu Bentrefi Gwasanaeth, oni bai y gellir dangos y dylid darparu cyfleusterau dros dro mewn lleoliad arall;** 10. Fod y llety, a'r defnydd etifeddiaeth a gytunir arno, yn cyfrannu i greu cymuned gymysg, gynhwysol a chynaliadwy, ac nad yw'n achosi gor-grynhoad o'r fath ddefnydd yn yr ardal leol neu niwed i fwynderau preswyl yr ardal gyfagos; 11. Os nad yw defnydd amgen yn ddichonol bydd y Cyngor yn ei gwneud yn ofynnol bod yr adeiladau dros dro yn cael eu clirio o'r safle a i. bod y tir a'i gwasanaethir yn cael ei gadw mewn cyflwr taclus yn dilyn clirio'r strwythurau, neu ii. bod yr holl gyfleusterau gwaredu gwastraff, ffyrdd, mannau		

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidiadau Ffocws

Cyf	Rhan	Rhif sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			parcio a chyfleusterau draenio yn cael eu clirio'n barhaus o'r safle a bod y tir yn cael ei ddychwelyd i'w gyflwr gwreiddiol i fodlonrwydd yr Awdurdod Cynllunio Lleol. Bydd caniatâd cynllunio wastad ond yn cael ei roddi yn ddarostyngedig i gyfnod amser penodol er mwyn galluogi'r Cyngor i adolygu'r tueddiad cyffredinol mae'r llety cysylltiol i'r prosiect adeiladu ei angen. Bydd mecanweithiau cynllunio priodol yn cael eu gweithredu er mwyn sicrhau'r defnydd etifeddiaeth a gytunwyd arno. Bydd yn ofynnol i weithredwyr i gadw cofrestr o'r holl weithwyr sydd yn byw yn y llety ac i sicrhau fod y gofrestr hon ar gael ar unwaith i'r Cyngor os gofynnir amdano.		

Cyf	Rhan	Rhif sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
NF 65	Polisi TAI 5	611, Cyngor	POLISI TAI5: TAI MARCHNAD LEOL Caniateir datblygiadau preswyl newydd o fewn ffiniau datblygu'r aneddleoedd penodol a nodir isod cyn belled bod: 1. Meddiannaeth yr eiddo yn cael ei gyfyngu i fod yn: **i.** Dai marchnad leol; a/neu **ii.** Tai fforddiadwy (yn unol â Pholisi Strategol PS14 a Pholisi TAI9)	I sicrhau cywirdeb.	Newid bach nad yw'n effeithio ar ganfyddiadau'r AC.

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidiadau Ffocws

Cyf	Rhan	Rhif sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			2. Bod maint yr unedau yn cydymffurfio â'r uchafswm diffiniedig ar gyfer y math penodol o uned a fwriedir; 3. Bod trefniadau boddhaol ar gael i gyfyngu meddiannaeth unrhyw dŷ marchnad leol neu fforddiadwy yn y lle cyntaf ac am byth i sawl sy'n cydymffurfio â'r diffiniad meddiannaeth berthnasol. Pan ganiateir datblygiad, defnyddir amod cynllunio i reoli Hawliau Datblygu a Ganiateir er mwyn sicrhau na fyddai estyniad neu addasiadau yn cynyddu maint eiddo yn uwch na'r uchafswm maint derbyniol a'i diffinnir. <u>Yr aneddleoedd perthnasol</u>: (i) Canolfannau Gwasanaeth Lleol <u>Ynys Môn</u> • Biwmares • Rhosneigr <u>Gwynedd</u> • Abersoch (ii) Pentrefi <u>Ynys Môn</u> Moelfre Trearddur Pont Rhyd y Bont <u>Gwynedd</u> • Aberdaron • Mynytho • Llanbedrog • Sarn Bach		

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidiadau Ffocws

Cyf	Rhan	Rhif sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			• Tudweiliog • **Llangian** • **Rhoshirwaun** • **Borth-y-gest** • **Morfa Bychan**		
NF 66	Polisi TAI 5	1031, 611, Cyngor	Eglurhad: (Pob geiriad arall yn yr eglurhad i'r polisi i aros yr un fath ag y nodwyd yn y cynllun adnau). 7.4.37 Rhaid i gynigion i ddarparu unedau preswyl newydd o fewn ffiniau datblygu Abersoch, Biwmares, Rhosneigr, Aberdaron, **Borth-y-gest**, Moelfre, **Morfa Bychan**, Mynytho, Llanbedrog, **Llangian, Rhoshirwaun,** Sarn Bach, Trearddur, Tudweiliog a Phont Rhyd y Bont gydymffurfio â Pholisi TAI5 mewn cyfuniad a Pholisi TAI9. Mae'r polisi hwn yn berthnasol ar gyfer pob math o ddatblygiad sydd yn creu uned neu unedau preswyl newydd ac mae'n berthnasol ar gyfer unrhyw raddfa o ddatblygiad. Tra bod yr elfen tai fforddiadwy yn cyd-fynd â'r hyn a hwylusir ym mholisïau TAI9, ni fydd tai marchnad agored yn cael eu caniatáu yn yr aneddleoedd a'u henwir o fewn y polisi hwn. 7.4.38 Mae tystiolaeth a welir ym Mhapur Testun 17 Tai Marchnad Leol yn cyfleu'n glir fod problemau dwys yn bodoli o fewn marchnadoedd tai'r aneddleoedd a'u henwir o fewn y polisi hwn a chaiff hyn sgil effaith cymdeithasol ac economaidd ar y	I sicrhau cywirdeb ac i sicrhau y gellir dehongli'r polisi'n rhwydd.	Newid bach nad yw'n effeithio ar ganfyddiadau'r AC.

Cyf	Rhan	Rhif sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			cymunedau hyn. Drwy hyrwyddo tai marchnad leol a thai fforddiadwy yn unig o fewn yr aneddleoedd hyn, amcan y polisi hwn ydyw i daclo'r anghydbwysedd o fewn y marchnadoedd tai lleol ac i gynnal a chryfhau cymunedau bregus. Mae'r polisi yn ymateb i ffactorau cydnabyddedig sy'n dylanwadu ar y marchnadoedd tai perthnasol. Mae'n ehangu cyfleoedd yn y marchnadoedd tai diffiniedig ac yn sicrhau darpariaeth o unedau sydd yn diwallu anghenion y gymuned. **Nid yw'r Polisi hwn felly yn ceisio darparu tai fforddiadwy i bobl yn y gymuned leol sydd ag angen am dai o'r fath (gan mai dyma amcan y polisïau Tai Fforddiadwy), ond yn hytrach mae'n sicrhau cynaladwyedd cymunedau bregus, lle mae problemau dwys yn bodoli o fewn y farchnad dai.** Gall cymhwyso'r polisi gynorthwyo i gyflawni nod polisi cymdeithasol ehangach, fel cynnal neu gryfhau cymunedau Cymraeg. Bydd Canllaw Cynllunio Atodol yn cael ei gyhoeddi i roi arweiniad ar y mater. 7.4.39 ~~Bydd meddiannaeth tai marchnad leol yn cael ei gyfyngu i'r rai hynny sydd yn gymwys, drwy gytundeb cyfreithiol Adran 106. Ni fydd y cytundeb cyfreithiol yn cyfyngu gwerth yr eiddo fel yn achos tai fforddiadwy. Yn hytrach, bydd~~ **Bydd** y polisi hwn yn ceisio rheoli gwerth unedau marchnad leol drwy gyfyngu eu maint. Trwy reoli uchafswm maint unedau marchnad leol, bydd gwerth yr unedau yn fwy cydnaws gydag amcan y polisi o gynnal y cymunedau diffiniedig.		

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidiadau Ffocws

Tai Fforddiadwy

<table>
<tr><th>Cyf</th><th>Rhan</th><th>Rhif sylw</th><th>Newid â Ffocws</th><th>Cyfiawnhad</th><th>Sgrinio AC</th></tr>
<tr><td>NF 67</td><td>Polisi PS14</td><td>1033, 1034</td><td><u>7.4.65A Ni fydd pob uned fforddiadwy newydd a adnabuwyd yn yr AMTLl yn cael eu hadeiladu o'r newydd a'n cael eu rheoli o fewn polisïau'r CDLl ar y cyd. Un teclyn yn unig i sicrhau bod y galw am dai fforddiadwy yn cael ei ddiwallu yw'r CDLl ar y Cyd. Mae'n bwysig fodd bynnag bod y Cynllun yn cyfrannu yn ddigonol i gwrdd â chyfran o'r angen hwn.</u>

<u>7.4.65B Mae'r ffigwr o ran y targed lleiafswm ar gyfer tai fforddiadwy newydd a'i nodir yn y Cynllun wedi ei seilio ar y wybodaeth ganlynol:</u>

<table>
<tr><th><u>Categori</u></th><th><u>Cyfanswm</u></th></tr>
<tr><td><u>Unedau wedi eu cwblhau[1]</u></td><td><u>206</u></td></tr>
<tr><td><u>Unedau fforddiadwy yn y banc tir[2]</u></td><td><u>471</u></td></tr>
<tr><td><u>Dynodiadau newydd[3]</u></td><td><u>404</u></td></tr>
<tr><td><u>Ar hap mewn Canolfannau Gwasanaeth</u></td><td><u>60</u></td></tr>
<tr><td><u>Ar hap mewn Pentrefi</u></td><td><u>30</u></td></tr>
<tr><td><u>Clystyrau</u></td><td><u>224</u></td></tr>
<tr><td><u>Israniu adeiladau gwledig</u></td><td><u>10</u></td></tr>
<tr><td><u>Cefn gwlad agored</u></td><td><u>10</u></td></tr>
<tr><td><u>CYFANSWM</u></td><td><u>1,415</u></td></tr>
</table>
</td><td>I sicrhau eglurder</td><td>Mae'r newidiadau arfaethedig yn gosod y targedau isafswm newydd. Newid bach nad yw'n effeithio ar ganfyddiadau'r AC.</td></tr>
</table>

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidiadau Ffocws

<table>
<tr><th>Cyf</th><th>Rhan</th><th>Rhif sylw</th><th>Newid â Ffocws</th><th>Cyfiawnhad</th><th>Sgrinio AC</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td><u>[1] Ers dyddiad sail y CDLl ar y Cyd</u>
<u>[2] Ffigwr tai fforddiadwy ar hap wedi ei seilio ar asesiad o ba safleoedd sydd yn debyg o gael eu hadeiladu.</u>
<u>[3] Ar sail 25% neu 15% o ddarpariaeth tai fforddiadwy (yn seiliedig ar Ardaloedd Pris Tai a nodir ym Mholisi TAI9).</u></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>NF 68</td><td>Polisi TAI 9</td><td>288, Cyngor</td><td>POLISI TAI9: TROTHWY TAI FFORDDIADWY A'U DOSBARTHIAD

Bydd y Cynghorau'n ceisio sicrhau lefel briodol o dai fforddiadwy yn ardal y cynllun drwy weithio mewn partneriaeth â Darparwyr Cofrestredig, datblygwyr a chymunedau lleol i gwrdd â'r targed lleiafswm a gyflwynir ym mholisi strategol PS14.

<u>1 Trothwy</u>
Bydd disgwyl i ddatblygiadau tai, boed yn rhai newydd neu'n adeiladau wedi'u trosi, mewn aneddleoedd sydd wedi'u hadnabod yn yr hierarchaeth aneddleoedd fel y gwelir ym mholisi strategol i PS15, wneud cyfraniad at dai fforddiadwy yn unol â'r ffigyrau trothwy a gyflwynir yn y tabl isod:

<table>
<tr><td>Categori'r Anheddle</td><td>Trothwy</td></tr>
<tr><td>Isranbarthol</td><td rowspan="3">5 neu fwy o unedau tai</td></tr>
<tr><td>Canolfannau Gwasanaeth Trefol</td></tr>
<tr><td>Canolfannau Gwasanaeth Lleol</td></tr>
<tr><td>Pentrefi Gwasanaeth</td><td>3 neu fwy o unedau tai</td></tr>
</table></td><td>I sicrhau eglurder ac i sicrhau y gellir dehongli'r polisi yn rhwydd</td><td>Newid bach nad yw'n effeithio ar ganfyddiadau'r AC.</td></tr>
</table>

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidiadau Ffocws

Cyf	Rhan	Rhif sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			Pentrefi Gwledig / Arfordirol Pentrefi Lleol — 2 neu fwy o unedau tai Clystyrau — Dim ond safleoedd sy'n 100% tai fforddiadwy fydd yn cael eu cefnogi mewn clystyrau. Israrnu Annedd Gwledig — 2 neu fwy o unedau ychwanegol 2 Canran y Tai Fforddiadwy Disgwylir y ganran a ganlyn o ddarpariaeth tai fforddiadwy yn yr Ardal Pris Tai a gyflwynir yn y tabl isod: Canran y Tai Fforddiadwy — Ardaloedd Pris Tai O leiaf 25% — Arfordir Gwerth Uchel Gwyn Rhosneigr, Biwmares, Gogl orllewin Wledig, Ardal y Pont Trearddur a Rhoscolyn, De-orlle Gogledd-ddwyrain Wl Aneddleoedd Arfordirol N Canolfannau Gwledig, Y C Gwledig, Arfordir Gorllewinol a Arfon, Gorllewin Gwledig. O leiaf 15% — Llangefni, Llŷn, Arfordir y Gorllew Arfon Wledig, Caergybi, Amlwch Cefnwlad, Y Mynyddoedd, Dw Gwynedd a'r Parc Cenedlae Blaenau Ffestiniog.		

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidiadau Ffocws

Cyf	Rhan	Rhif sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			Gweler y tabl yn yr eglurhad isod mewn perthynas â pha anheddle sy'n perthyn i'r ardaloedd hyn. Pan fo'r gofyniad tai fforddiadwy mewn cynllun penodol yn disgyn o dan un annedd ar y safle, yna **dylai darparu uned fforddiadwy o fewn y datblygiad hwnnw barhau i fod yn flaenoriaeth. Fodd bynnag, os tybir nad yw hyn yn bosibl,** byddai disgwyl taliad pro-rata yn hytrach na dim darpariaeth fforddiadwy ar y safle. 3 Materion Eraill i. Bydd gofyn i bob datblygiad gyflawni cymysgedd briodol o ran mathau a maint y tai fforddiadwy ar gyfer angen lleol yn y datblygiad, fydd yn cael eu pennu gan yr asesiad marchnad dai lleol neu unrhyw asesiad amgen gan y Cyngor neu bartner. ii. Dylai unedau fforddiadwy gael eu hintegreiddio'n llawn mewn datblygiad, ac ni ddylai fod modd eu gwahaniaethu oddi wrth dai nad ydynt yn fforddiadwy. iii. Os nad yw hyfywdra cynllun unigol yn diwallu'r gofynion polisi a nodir, cyfrifoldeb yr ymgeisydd / y datblygwr / tirfeddiannwr fydd dangos yn glir beth yw'r amgylchiadau dros gyfiawnhau cyfraniad neu gymysgedd deiliadaeth is o dai fforddiadwy ar bro-fforma asesiad hyfywdra. iv. **Pan, ar ôl cyflwyno pro-fforma hyfywedd, fod anghytundeb yn parhau rhwng yr ymgeisydd / datblygwr / tirfeddiannwr a'r Awdurdod Cynllunio Lleol ynghylch y ddarpariaeth o dai**		

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidiadau Ffocws

Cyf	Rhan	Rhif sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			<u>fforddiadwy o fewn cynllun, bydd asesiad allanol annibynnol o'r cynllun yn cael ei gynnal (e.e. gan y Gwasanaeth Prisiwr Dosbarth) ar gost yr ymgeiswyr. Bydd nifer y tai fforddiadwy a ddarperir yn adlewyrchu casgliadau'r asesiad hwn.</u> v. Bod mecanweithiau addas mewn lle i reoli meddiannaeth yr uned(au) tai fforddiadwy pan gânt eu meddiannu yn y lle cyntaf, ac wedi hynny, i'r rheini sy'n gallu profi angen am dŷ fforddiadwy. vi. Os gellir dangos nad oes meddianwyr cymwys o'r fath ar gyfer tai mentrau gwledig, yna caiff y tai eu meddiannu gan y rheini sy'n gymwys i gael eu hystyried am dai fforddiadwy. vii. Caniateir estyniadau ac addasiadau i dai fforddiadwy cyn belled â bod y newidiadau neu'r addasiadau yn caniatáu i'r tŷ barhau fel tŷ fforddiadwy. Dylai unrhyw estyniad neu addasiad gydymffurfio â'r polisi manwl ar ddyluniad.		
NF 69	Polisi TAI 9	728, 273, 68, Cyngor	Eglurhad: 7.4.68 Mae'r astudiaeth hyfywdra ynghyd â dadansoddiad o geisiadau hanesyddol wedi adnabod y lefelau trothwy perthnasol lle bydd y Cynghorau'n ceisio elfen o ddarpariaeth fforddiadwy gan gynnig datblygu. Darpariaeth ar y safle yw'r dewis a ffafrir pan fo safle'n cyrraedd y trothwy, ond os yw graddfa'r cynllun yn golygu y byddai cyfraniad y tai fforddiadwy yn llai nag un uned fforddiadwy e.e. byddai 6 uned mewn ardal pris tai o 10% yn cyfateb i 0.6 tŷ, yna **<u>gellir ceisio</u>** ~~ceisir~~ cyfraniad pro-rata am ganran y tŷ newydd h.y. 60% yn yr enghraifft hon.	I sicrhau eglurder ac i sicrhau y gellir dehongli'r polisi yn rhwydd	Newid bach nad yw'n effeithio ar ganfyddiadau'r AC.

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidiadau Ffocws

<table>
<tr><th>Cyf</th><th>Rhan</th><th>Rhif sylw</th><th>Newid â Ffocws</th><th>Cyfiawnhad</th><th>Sgrinio AC</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>
7.4.69 Mae ardaloedd prisiau tai gwahanol wedi'u hadnabod yn yr astudiaeth hyfywdra. Mae'r tabl isod yn nodi i ba ardaloedd Pris Tai mae gwahanol aneddleoedd yn perthyn (nid yw Clystyrau wedi'u cynnwys gan y bydd yr holl ddatblygiadau mewn Clystyrau am dai fforddiadwy). <u>Bydd y gwaith o fonitro'r Cynllun yn ailasesu'r prisiau tai cyfartalog a nodwyd yn yr Astudiaeth Hyfywedd. Gallai hyn effeithio ar y ganran o dai fforddiadwy a geisir yn y gwahanol ardaloedd pris tai</u>:

Tabl 16 : Ardal Pris Tai
<table>
<tr><th>dal Pris Tai</th><th>Prif Aneddleoedd</th></tr>
<tr><td colspan="2"></td></tr>
<tr><td colspan="2">leiaf 25%</td></tr>
<tr><td>Arfordir Gwerth Uchel Gwynedd</td><td>Abersoch</td></tr>
<tr><td>Rhosneigr</td><td>Rhosneigr</td></tr>
<tr><td>Biwmares</td><td>Biwmares</td></tr>
<tr><td>Gogledd-orllewin Wledig</td><td>Cemaes</td></tr>
<tr><td>Ardal y Pontydd</td><td>Llanfairpwll, Porthaethwy</td></tr>
<tr><td>Trearddur a Rhoscolyn</td><td>Dim Canolfan Gwasanaethol yn ardal.</td></tr>
<tr><td>De-orllewin</td><td>Niwbwrch</td></tr>
<tr><td>Gogledd-ddwyrain Wledig</td><td>Benllech, Pentraeth</td></tr>
<tr><td>Aneddleoedd Arfordirol Mwy</td><td>Bethel, Bontnewyd Caernarfon, Criccieth, Pwllhe</td></tr>
</table>
</td><td></td><td></td></tr>
</table>

Cyf	Rhan	Rhif sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			Porthmadog, Tremadog		
			Canolfannau Gwledig — Ardal o fewn y Parc		
			Y Canol Gwledig — Gaerwen, Llannerchymedd		
			Arfordir Gogleddol a De Arfon — Bangor, Penygroes		
			Gorllewin Gwledig — Bodedern, Gwalchmai, Y Fali		
			O leiaf 15%		
			Llangefni — Llangefni		
			Llŷn — Botwnnog, Chwilog, Nefyn, Y Ffor		
			Arfordir Gorllewinol ac Arfon Wledig — Abermaw, Deiniolen, Penrhyndeudraeth, Tywyn		
			Caergybi — Caergybi		
			Amlwch a'r Cefnwlad — Amlwch		
			Y Mynyddoedd — Bethesda, Llanberis, Llanrug, Rachub		
			Dwyrain Gwynedd a'r Parc Cenedlaethol — Ardal o fewn y Parc		
			Blaenau Ffestiniog — Blaenau Ffestiniog		
			7.4.69 Mae Polisi Cynllunio Cymru yn cyfeirio at safleoedd eithrio tai fforddiadwy fel safleoedd tai bychain oddi mewn i neu gerllaw aneddleoedd sy'n bodoli ar gyfer darparu tai fforddiadwy i gwrdd ag anghenion lleol. Ceir eglurhad pellach ar hwn yn NCT2, sy'n datgan y dylai safleoedd eithrio gwledig fod yn fach (fel sy'n cael ei ddiffinio'n lleol yn y cynllun), ar gyfer tai fforddiadwy yn unig ac ar oddi mewn i neu gerllaw aneddleoedd gwledig presennol na		

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidiadau Ffocws

Cyf	Rhan	Rhif sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			fyddai fel arall yn cael eu rhyddhau ar gyfer tai ar y farchnad. 7.4.70 Oherwydd natur wledig yr ardal bydd safleoedd eithrio yn cael eu hystyried ar gyfer yr holl aneddleoedd sydd wedi'u nodi yn y Cynllun, fodd bynnag dylent fod ar raddfa sy'n gydnaws â rôl y ganolfan. Yr unig eithriad i hyn yw os darperir cyfiawnhad i egluro sut mae cynnig yn gwasanaethu ardal ehangach na dim ond yr anheddle ei hun e.e. oherwydd diffyg cyfleoedd mewn aneddleoedd eraill yn yr un ardal. Ni ddylai safleoedd sydd gyfagos â'r ffin beri estyniad annerbyniol i mewn i gefn gwlad ac ni ddylent greu patrwm datblygu tameidiog. 7.4.71 Yn unol â pholisi cenedlaethol sydd yn ceisio cyfyngu ar ddatblygu tai yng nghefn gwlad agored, bydd caniatâd am Dai Mentrau Gwledig yn cynnwys amod fydd yn cefnogi eu defnydd fel tai fforddiadwy pan ellir dangos nad oes meddianwyr cymwys am dŷ menter wledig.		

Llety ar Gyfer Sipsiwn a Theithwyr

Cyf	Rhan	Rhif sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
NF **7**	7.4.8	1028	7.4.89 **Mae Tai (Cymru) 2014 Ddeddf yn gosod dyletswydd ar**	I ddangos bod y	Newid bach nad yw'n

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidiadau Ffocws

Cyf	Rhan	Rhif sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
0	9 – 4.4.90		**awdurdodau lleol i ddarparu safleoedd ar gyfer Sipsiwn a Theithwyr lle y nodwyd bod angen**. ~~Yn unol â Deddf Tai 2004 (a oedd yn bodoli ar y pryd), fe wnaethpwyd Asesiad o Anghenion Llety Sipsiwn a Theithwyr Gogledd-orllewin Cymru a Sir y Fflint (2011) ar gyfer holl Awdurdodau Cynllunio Lleol Gogledd Cymru heblaw am Wrecsam (oedd wedi gwneud astudiaeth ar wahân).~~ **Cynhaliwyd Asesiad Anghenion Llety Sipsiwn a Theithwyr (AALlST) yn 2015 yn unol â chanllawiau Llywodraeth Cymru i nodi'r angen heb ei ddiwallu dros gyfnod o 5 mlynedd.** 7.4.90 Mae canfyddiadau ~~uchod~~ **AALlST 2015** yn dangos bod angen am ~~11~~ **4** o leiniau preswyl **parhaol** yn lle'r safle presennol a oddefir ar hyn o bryd ~~ger~~ yn **Ffordd Pentraeth, Ynys Môn** ac angen am **11 o leiniau preswyl parhaol** ychwanegol yng Ngwynedd **dros y 5 mlynedd nesaf**. **Mae AALlST 2015 hefyd yn argymell dyrannu dau lecyn aros dros dro ar hyd yr A55 yn Ynys Môn (un yn ardal Caergybi ac un yng nghanol yr Ynys), ac un yng Nghaernarfon i ddarparu ar gyfer Sipsiwn a Theithwyr sydd wedi gwneud gwersylloedd diawdurdod yn rheolaidd yn yr ardal.** Ar hyn o bryd, does dim safleoedd teithiol awdurdodedig yng Ngogledd Cymru. Gall lleiniau 'teithiol' fod ar safleoedd ffurfiol tebyg i safleoedd preswyl parhaol ond bod preswylwyr ddim ond yn cael aros am hyd at 3 mis neu gallant fod yn fannau aros dros dro **lle gall deiliaid aros am gyfnodau byrrach**. ~~Deallir bod~~ **Mae** Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy a Chyngor Sir Ddinbych yn gweithio gyda'i gilydd ar hyn o bryd i ~~gael~~ **datblygu** safle Sipsiwn a Theithwyr preswyl parhaol **ger Conwy**, **ac i ddarparu** ~~Teithwyr yn ogystal â~~ safle teithiol ffurfiol. 7.4.91 O dan y Ddeddf Tai (Cymru) 2014 newydd bydd angen gwneud	Cynllun yn rhoi ystyriaeth lawn i ddata a thystiolaeth sy'n dod i'r amlwg a'r ddeddfwriaeth ddiweddaraf	effeithio ar ganfyddiadau'r AC.

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidiadau Ffocws

Cyf	Rhan	Rhif sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			Astudiaeth Anghenion arall yn ~~2015~~ **2020**, fel yr un uchod, er mwyn cydymffurfio hefo gofynion Llywodraeth Cymru. Efallai bydd cwblhau'r asesiad newydd, **monitro blynyddol ac adolygiad o'r Cynllun** yn achosi newid yn nifer y lleiniau ychwanegol fydd eu hangen yn ystod cyfnod y Cynllun.		
NF 71	Polisi TAI 11	1076	POLISI MANWL TAI 11: GWARCHOD SAFLEOEDD SIPSIWN A THEITHWYR Mae'r safle Sipsiwn presennol yn Llandygai, Bangor, fel sydd i'w weld ar y Map Cynigion yn cael ei ddiogelu ~~fel safle preswyl parhaol i'w ddefnyddio ddim ond gan Sipsiwn.~~ i'w **ddefnyddio gan Sipsiwn yn unig.** Bydd unrhyw safleoedd Sipsiwn a Theithwyr newydd a gafodd ganiatâd cynllunio ac a fu'n weithredol hefyd yn cael eu diogelu ar gyfer defnydd Sipsiwn a Theithwy**r yn unig.** Gwrthodir cynigion ar gyfer defnydd arall ar safle sydd wedi'i ddiogelu heblaw am pan fydd safle arall yn ei le wedi cael ei adnabod a'i ddatblygu i ddarparu cyfleusterau o safon gyfatebol neu well (yn cynnwys o ran lleoliad) tra mae angen yn parhau am y fath safleoedd, yn ôl Asesiad o Anghenion Llety Sipsiwn a Theithwyr neu'r dystiolaeth orau sydd ar gael.	I adlewyrchu data a thystiolaeth sy'n dod i'r amlwg ac i ddarparu mwy o eglurder a chysondeb.	Newid bach nad yw'n effeithio ar ganfyddiadau'r AC.

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidiadau Ffocws

<table>
<tr><th>Cyf</th><th>Rhan</th><th>Rhif sylw</th><th>Newid â Ffocws</th><th>Cyfiawnhad</th><th>Sgrinio AC</th></tr>
<tr><td>NF 72</td><td>Polisi TAI 12</td><td>1074</td><td>
POLISI MANWL TAI 12: DYRANNU SAFLEOEDD SIPSIWN A THEITHWYR

Er mwyn cyfrannu at ateb yr angen am leiniau i Sipsiwn a Theithwyr fel y dangosir yn yr Asesiad o Anghenion Llety Sipsiwn a Theithwyr, mae'r <s>lleoliad a ganlyn</s>, safleoedd canlynol, fel y dangosir ar y Map Cynigion, yn cael eu dynodi at ddefnydd preswyl parhaol Sipsiwn a Theithwyr, a dim ond Sipsiwn neu Deithwyr a gaiff fyw arnynt <s>wedi cael ei adnabod ar gyfer datblygiad posib fel defnydd parhaol gan Sipsiwn neu Deithwyr, ac i'w feddiannu ddim ond gan Sipsiwn neu Deithwyr</s>

Safleoedd parhaol i Sipsiwn <s>neu</s> a Theithwyr
<table>
<tr><td>Lleoliad</td><td>Nifer y lleiniau</td><td>Presv</td></tr>
<tr><td>Estyniad i'r safle presennol yn Llandygai, Bangor</td><td><s>5</s>
11</td><td>Sipsiv</td></tr>
</table>
Mae'r Cynghorau'n cymhwyso Methodoleg Asesu Safleoedd Sipsiwn a Theithwyr i adnabod safleoedd ar gyfer <s>16</s> 4 llain barhaol ychwanegol <s>yn ogystal â chyfres o leiniau aros dros dro</s> ar gyfer Sipsiwn a Theithwyr yn unol â'r Astudiaeth Asesiad Angen Llety.

Mae'r Cynghorau'n cymhwyso Methodoleg Asesu Safleoedd Sipsiwn a Theithwyr i adnabod cyfres o safleoedd ar gyfer y lleiniau aros dros dro i Sipsiwn a Theithwyr yn unol â'r Astudiaeth Asesiad Angen Llety.
</td><td>I adlewyrchu data a thystiolaeth sy'n dod i'r amlwg ac i ddarparu mwy o eglurder a chysondeb. Bydd yr holl safleoedd hyn a ddynodwyd yn cael eu dangos ar y Mapiau Cynigion.</td><td>Mae'r nifer o leiniau ar safle Llandygai wedi cynyddu o 5 i 11. Bydd yr arfarniad o'r CDLl ar y Cyd , yn adran 6, yn cael ei ddiweddaru i adlewyrchu'r newidadau arfaethedig.</td></tr>
</table>

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidiadau Ffocws

Cyf	Rhan	Rhif sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
NF 73	7.4.94 – 7.4.99	1075	7.4.94 Bydd rhai teuluoedd o Sipsiwn a Theithwyr, am wahanol resymau, yn byw mewn un lle am gyfnodau hirach o amser. Bydd llefydd byw preswyl parhaol yn cael eu darparu i'r teuluoedd ac unigolion hynny sy'n dangos bod ganddynt ~~gysylltiad mewn~~ **anghenion llety** ~~gwirionedd gydag Ardal y Cynllun~~ ac nad oes ganddynt le arall i fyw ynddo (gyda Gwasanaethau Tai yn gwneud yr asesiad hwn). Bydd preswylwyr yn cael lleiniau ar y sail o fod yno gydol y flwyddyn ac yn talu rhent a threthi'r cyngor i'r Awdurdod Lleol. ~~7.4.95 Er mwyn sicrhau bod digon o dir ar gael i ateb anghenion am lefydd byw yn ardal y Cynllun, fe wnaeth y Cynghorau 'alw am safleoedd' yn 2014, gan wahodd perchnogion tir i gyflwyno manylion tir i'w ystyried fel safle Sipsiwn a Theithwyr. Cyflwynwyd dau safle yn ardal Parc Cenedlaethol Eryri (sydd du allan i ardal y Cynllun yma) ond cawsant eu diystyru gan Awdurdod Cynllunio Parc Cenedlaethol Eryri ar ôl defnyddio'r fethodoleg asesu safleoedd.~~ **Mae gwybodaeth bellach ynglŷn â'r fethodoleg a ddefnyddiwyd i asesu'r safleoedd sydd wedi cael eu dewis yn cael ei osod allan y Papur Testun perthnasol, - Papur Testun 18, Adnabod Safleoedd Sipsiwn a Theithwyr.** ~~7.4.96Mae'r posibilrwydd o ehangu'r safle parhaol presennol yn Llandygai, Bangor yn cael ei archwilio. Rhagwelir y gallir cael 5 o leiniau preswyl parhaol ar yr estyniad i'r safle presennol. Felly ar hyn o bryd mae prinder o 5 o leiniau preswyl parhaol yng Ngwynedd ac 11 o leiniau preswyl parhaol ym Môn. Bydd y Cynghorau'n ymgynghori am opsiynau i ymateb i'r prinder yn ystod 2015.~~ **Bydd y dynodiad uchod yn cyfrannu tug at fodloni rhan o'r gofynion lleiniau ar gyfer y safleoedd preswyl parhaol a nodwyd yn AALlST**	i adlewyrchu data a thystiolaeth sy'n dod i'r amlwg ac i ddarparu mwy o eglurder a chysondeb.	Newid bach nad yw'n effeithio ar ganfyddiadau'r AC.

Cyf	Rhan	Rhif sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			cyfredol (2015) tan 2020. Cydnabyddir y bydd angen rhagor o leiniau i gyfarch y galw cyfredol (2015). Mae swyddogion Gwasanaethau Cynllunio a Thai yn parhau i edrych ar opsiynau amrywiol ac fe fydd y mater yn cael ei wyntyllu yn ystod yr Archwiliad. Cydnabyddir efallai y bydd angen rhagor o safleoedd i Sipsiwn a Theithwyr wedi hynny, yn dibynnu ar fonitro blynyddol y Cynllun ac yn dilyn cwblhau'r AALlST nesaf. Os yw'r adroddiad monitro a'r AALlST nesaf ynghyd ag adolygiad angenrheidiol o'r Cynllun yn dangos prinder yn y ddarpariaeth ac/neu angen heb ei ddiwallu am leiniau pellach, yna bydd angen dynodi safleoedd eraill yn yr Adolygiad o'r Cynllun. Lleiniau preswyl parhaol 7.4.97 Mae'n ofynnol i awdurdodau cynllunio lleol sicrhau bod safleoedd yn gynaliadwy yn economaidd, yn gymdeithasol ac yn amgylcheddol. Er mwyn canfod y safleoedd mwyaf priodol, **aseswyd y safleoedd yn unol â'r fethodoleg a nodir ym Mhapur Pwnc 18 Diwygiedig (2016). Gweler prif gamau'r fethodoleg isod** 1. Adnabod ffynonellau data; 2. Penderfynu ar yr ardaloedd i'w chwilio, sy'n cynnwys ystyried beth ydi dewis y cymunedau Sipsiwn a Theithwyr fel y dangoswyd yn yr Asesiad o Anghenion Llety Sipsiwn a Theithwyr Gogledd-orllewin Cymru a Sir y Fflint; 3. Hidlo'r safleoedd am y tro cyntaf, sy'n golygu ystyried maint safleoedd a'r prif gyfyngiadau, e.e. dynodiadau cadwraeth natur genedlaethol neu ryngwladol;		

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidiadau Ffocws

Cyf	Rhan	Rhif sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			4. Asesiad manwl o safleoedd, sy'n edrych ar faterion amgylcheddol, mynediad, cefndir a chymeriad y safle ac asesiad yn erbyn amcanion yr Asesiad Cynaliadwyedd a'r Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd; 5. ~~Rhestr derfynol o safleoedd~~ **Dewis terfynol o safleoedd addas ar gyfer eu dynodi i'w defnyddio gan Sipsiwn a Theithwyr.** 7.4.98_Yn ddelfrydol, dylai safle preswyl fod yn ddim mwy na 12 o leiniau (Arfer Da o ran Dylunio Safleoedd Sipsiwn-Teithwyr **2014** ~~2009~~; ~~mae'r Llywodraeth Cymru newydd ymgynghori ar fersiwn diwygiedig o'r canllawiau.~~ Safleoedd aros dros dro 7.4.99 Yn ôl cofnodion y Cyngor **a'r AALlST 2015**, mae hyd at 15 o garafanau wedi bod yn aros ar yr un safle ar yr un pryd yn ardal y Cynllun am gyfnodau cymharol fyr. Fodd bynnag, mae'r rhan fwyaf o'r llefydd diawdurdod wedi cael llawer llai na hynny o garafanau. **Byddai safle un safle aros dros dro angen 8 llain i allu ymdopi gyda 15 o garafanau (2 garafán deithiol fesul llain).** Edrychir i mewn i ddarparu un safle tramwy/aros gallai gymryd hyd at 15 o leiniau, a darparu nifer o safleoedd aros dros dro ar lwybrau trwy ardal y Cynllun sy'n cael eu defnyddio rhan amlaf gan Sipsiwn a Theithwyr, ac yn gallu cymryd hyd at 6 uned.		

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidiadau Ffocws

Cyf	Rhan	Rhif sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			Mantais gweithredu yn ôl yr ail ddewis ydi y bydd maint y safle'n cyfyngu ar nifer yr unedau ar un safle ac y bydd cyfres o safleoedd ar gael ar hyd y llwybrau sy'n cael eu defnyddio rhan amlaf. Beth bynnag fydd casgliadau'r gwaith chwilio bydd y safleoedd yn darparu ar gyfer anghenion sy'n digwydd o dro i dro am lefydd i aros ar safle, a bydd modd codi tâl fel mae'r Cynghorau yn penderfynu. Ni fydd Sipsiwn a Theithwyr yn byw ar y rhain gydol y flwyddyn ac ni chant aros am fwy na 5 diwrnod. Mae'r adran nesaf yn dangos y **prif f**eini prawf ~~i'w defnyddio wrth ddewis ar gyfer datblygu llefydd~~ **a ddefnyddiwyd i helpu adnabod 3 lle** aros dros dro **ar gyfer** ~~i~~ Sipsiwn a Theithwyr yn y Cynllun.		
74	Polisi TAI 13	1077	POLISI TAI13: SAFLEOEDD AR GYFER LLEINIAU I SIPSIWN A THEITHWYR Caniateir cynigion am safleoedd preswyl parhaol ar gyfer Sipsiwn neu Deithwyr ac estyniadau i safleoedd sydd wedi cael eu hawdurdodi'n barod ar gyfer Sipsiwn a Theithwyr ar dir na fyddai fel arall yn cael ei ryddhau ar gyfer datblygiad preswyl os gellir cydymffurfio gyda'r meini prawf canlynol i gyd: 1. Bod angen ~~lleol~~ **llety** gwirioneddol yn cael ei adnabod; 2. Bod mynediad ar gael at yr isadeiledd cludiant a chymdeithasol angenrheidiol, neu fod modd eu darparu'n rhwydd; 3. Does dim modd darparu ar eu cyfer ar safle awdurdodedig sy'n bodoli'n barod; 4. Nad yw ffactorau amgylcheddol, yn cynnwys risg o lifogydd,	I ddangos bod sylw priodol yn cael ei dalu i Bolisi a Chanllawiau Cenedlaethol	Newid bach nad yw'n effeithio ar ganfyddiadau'r AC.

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidiadau Ffocws

Cyf	Rhan	Rhif sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			sefydlogrwydd y tir, tir wedi'i halogi, a bod yn agos at leoliadau peryglus yn gwneud y safle'n amhriodol ar gyfer datblygiad preswyl **oni bai bod mesurau lliniaru yn bosibl ac yn gymesur;** 5. Mae modd cael gwasanaethau dŵr, trydan a rheoli gwastraff i'r safle; 6. Bod **safonau a** dyluniad y datblygiad yn dangos y rhoddwyd ystyriaeth briodol i **Ddeddf Cartrefi Symudol (Cymru) 2013** a Chanllaw Arfer Da Llywodraeth Cymru, Arfer Da o ran Dylunio Safleoedd Sipsiwn a Theithwyr yng Nghymru; 7. Nad oes effaith afresymol ar gymeriad ac ymddangosiad yr ardaloedd o gwmpas, yn cynnwys ar amwynder preswyl meddianwyr cyfagos neu amodau gweithredu busnesau sy'n bodoli'n barod; 8. Nad oes effeithiau niweidiol ar ardaloedd wedi'u dynodi o bwysigrwydd rhyngwladol neu genedlaethol ar gyfer bioamrywiaeth a thirwedd; 9. Bod trefniadau boddhaol yn eu lle i gyfyngu ar feddiannaeth o'r lleiniau i Sipsiwn **a** ~~neu~~ Deithwyr.		
NF 75	7.4.102 – 7.4.105	1078, 1079	7.4.102 Mae Polisi Cynllunio Cymru'n caniatáu rhyddhau safleoedd ar gyfer tai fforddiadwy, yn cynnwys llefydd byw i Sipsiwn a Theithwyr, fel eithriad i bolisïau tai arferol. Mae'r polisi yma wedi cael ei lunio i ateb yr anawsterau y gallai Sipsiwn a Theithwyr eu hwynebu wrth geisio cael cyflenwad digonol o dir fforddiadwy ar gyfer eu hanghenion. Pwrpas y polisi hwn ydi galluogi rhyddhau tir tu allan i ffiniau datblygu, ar gyfer llefydd byw fforddiadwy i Sipsiwn neu Deithwyr, lle na fyddai llefydd byw preswyl fel arfer	I ddangos bod y Cynllun yn rhoi ystyriaeth lawn i ddata a thystiolaeth sy'n dod i'r amlwg a'r ddeddfwriaeth ddiweddaraf	Newid bach nad yw'n effeithio ar ganfyddiadau'r AC.

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidiadau Ffocws

Cyf	Rhan	Rhif sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			yn cael eu caniatáu. Yn gyffredinol, bydd gwerth tir tu allan i ffiniau datblygu yn sylweddol is na gwerth tir tu mewn i ffiniau datblygu, sy'n gostwng costau datblygu cyffredinol er mwyn cynorthwyo i ddarparu lleiniau fforddiadwy. Gallai'r safleoedd hyn ddarparu ffynhonnell fechan ychwanegol o lefydd byw ~~fforddiadwy~~ i Sipsiwn a Theithwyr mewn ardaloedd gwledig, i ateb angen lleol. 7.4.103 Defnyddir y polisi hwn, wedi'i seilio ar feini prawf, yn ogystal â phob polisi perthnasol arall yn y Cynllun, i asesu cynigion a gyflwynir er mwyn ateb angen yn y dyfodol neu angen annisgwyl **<u>am lety Sipsiwn a Theithwyr.</u>** 7.4.104. Disgwylir tystiolaeth gyda'r cais cynllunio i ddangos bod angen lleol yn bodoli mewn gwirionedd am y math yma o lefydd byw. ~~Bydd angen i deuluoedd Sipsiwn a Theithwyr ddangos bod ganddynt gysylltiad lleol gwirioneddol ac angen gwirioneddol i leoli eu hunain yn yr ardal.~~ Bydd Polisïau cynllunio cyffredinol y Cynllun hefyd yn weithredol ar gyfer hyn. ~~7.4.105 Bydd yr Awdurdod Cynllunio Lleol angen rhwymedigaeth gyfreithiol trwy Gytundeb Adran 106 yn cyfyngu meddiannaeth lleiniau i aelwydydd Sipsiwn neu Deithwyr lleol sy'n byw yn yr ardal neu gyda chysylltiadau teuluol neu gysylltiadau gwaith ac angen lleiniau fforddiadwy.~~		

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidiadau Ffocws

Lleoliad Tai

Cyf	Rhan	Rhif sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
NF 76	Polisi PS15	868, 1030	Diwygio'r rhannau canlynol ym Mholisi PS15 Prif Ganolfannau – ~~Hyd at~~ 55% o Dwf y Cynllun yn cael ei leoli yn: Canolfannau Gwasanaeth Lleol - ~~o leiaf~~ 20% o Dwf y Cynllun yn cael eu lleoli yn: Pentrefi a Chlystyrau – ~~Dim mwy na~~ 25% o Dwf y Cynllun yn cael ei leoli yn:	Er eglurder	Newid bach nad yw'n effeithio ar ganfyddiadau'r AC.
NF 77	Polisi TAI 14	104, 672, 1084, Cyngor	POLISI MANWL TAI14: TAI YN Y GANOLFAN ISRANBARTHOL A'R CANOLFANNAU GWASANAETH TREFOL Yng Nghanolfan Isranbarthol Bangor a'r Canolfannau Gwasanaeth Trefol a ganlyn: <u>Ynys Môn</u> Amlwch, Caergybi, Llangefni <u>Gwynedd</u> Blaenau Ffestiniog, Caernarfon, Porthmadog, Pwllheli Bydd tai i fodloni strategaeth y Cynllun yn cael eu darparu trwy: (i) Dynodiadau	I ddangos bod y Cynllun yn rhoi sylw llawn i ddata a thystiolaeth sy'n dod allan.	Mae safle T4 wedi cael ei ddileu ar ol ymateb ion yn yr ymgynghoriad gan NRW. Bydd yr arfarniad o'r cynllun a'r safleoedd a ffefrir, sydd wedi eu cyflwyno yn Adran 6 o'r Adroddiad AC Adnau (Chwef 2015) ynghy ag arfarniad o'r opsiynau safleoedd yn Atodiad 7 yn cael eu diweddaru i

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidiadau Ffocws

<table>
<tr><th>Cyf</th><th>Rhan</th><th>Rhif sylw</th><th>Newid â Ffocws</th><th>Cyfiawnhad</th><th>Sgrinio AC</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>Mae’r safleoedd a ganlyn wedi’u hadnabod fel Dynodiadau Tai:

Canolfan Isranbarthol

<table>
<tr><th>Canolfan</th><th>Cyfeirnod y Safle</th><th>Enw’r Safle</th><th>Lefel Twf Dangosol</th><th>Caniatâd (Ebr 2014)</th></tr>
<tr><td>Bangor</td><td>T1</td><td>Goetra Uchaf</td><td><s>245</s> <u>261</u></td><td>Oes</td></tr>
<tr><td></td><td>T2</td><td>Caeau Chwarae Hen Ysgol Friars</td><td>43</td><td>Na</td></tr>
<tr><td></td><td>T3</td><td>Hen Safle Jewsons</td><td>17</td><td>Na</td></tr>
<tr><td></td><td><s>T4</s></td><td><s>Hen Safle Crossville</s></td><td><s>16</s></td><td><s>Na</s></td></tr>
<tr><td></td><td>T5</td><td>Tir dros ffordd i’r Amlosgfa</td><td>72</td><td>Na</td></tr>
</table></td><td></td><td>adlewyrchu diddymiad y safle a thystiolaeth diweddar. Ar y cyfan nid yw’n effeithio ar ganfyddiadau’r AC.</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>Cyf</th><th>Rhan</th><th>Rhif sylw</th><th>Newid â Ffocws</th><th>Cyfiawnhad</th><th>Sgrinio AC</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>[Dim newid yng ngweddill o bolisi TAI 14]</td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>NF 78</td><td>Polisi TAI 16</td><td>1004, 369, 1230, 1254, 1256</td><td>POLISI MANWL TAI16: TAI MEWN PENTREFI GWASANAETH

Yn y Pentrefi Gwasanaeth a ganlyn:

<u>Ynys Môn</u>

Gwalchmai, Niwbwrch, Llannerchymedd

<u>Gwynedd</u>

Bethel, Bontnewydd, Botwnnog, Chwilog, Deiniolen, Rachub, Tremadog, Y Ffôr

Bydd tai i fodloni strategaeth y Cynllun yn cael eu darparu trwy:

(i) Dynodiadau

Mae’r safleoedd a ganlyn wedi’u hadnabod fel Dynodiadau Tai:

<table><tr><th>Canolfan</th><th>Cyfeirnod y Safle</th><th>Enw’r Safle</th><th>Lefel Twf Dangosol</th><th>Caniatâd (Ebr 2014)</th></tr><tr><td>Gwalchmai</td><td>T55</td><td>Tir ger y A5</td><td>28</td><td>Na</td></tr></table></td><td>I ddangos bod y Cynllun yn rhoi sylw llawn i ddata a thystiolaeth sy’n dod allan.</td><td>Mae safle T58 wedi cael ei ddileu ac mae dau safle newydd wedi eu cynnwys yn y Cynllun. Bydd yr arfarniad o’r cynllun a’r safleoedd a ffefrir, sydd wedi eu cyflwyno yn Adran 6 o’r Adroddiad AC Adnau (Chwef 2015) ynghyd ag arfarniad o’r opsiynau safleoedd yn Atodiad 7 yn cael eu diweddaru i adlewyrchu diddymiad y safleoedd. Fodd bynnag, nid yw’n debygol o effeithio</td></tr>
</table>

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidiadau Ffocws

Cyf	Rhan	Rhif sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			<table><tr><td>Niwbwrch</td><td>T56</td><td>Stâd Tyn Cae</td><td>12</td><td>Oes</td></tr><tr><td>Llannerchymedd</td><td>T57</td><td>Tir ger Tyn y Ffynnon</td><td>17</td><td>Na</td></tr><tr><td>Bethel</td><td>~~T58~~</td><td>~~Tir ger Saron~~</td><td>~~41~~</td><td>~~Na~~</td></tr><tr><td>**Bethel**</td><td>**T70**</td><td>**Tir gyferbyn â Stâd y Cremlyn**</td><td>**28**</td><td>**Na**</td></tr><tr><td>**Bethel**</td><td>**T71**</td><td>**Tir gyferbyn â Stâd Rhoslan**</td><td>**12**</td><td>**Na**</td></tr></table> [Dim newid yng ngweddill o bolisi TAI 16]		ar ganfyddiadau'r AC.
NF 79	Polisi TAI 17	Cyngor	POLISI TAI MANWL TAI17: TAI MEWN PENTREFI LLEOL, GWLEDIG AC ARFORDIROL Caniateir cynigion am dai yn y Pentrefi Lleol, Gwledig ac Arfordirol	I sicrhau cysondeb.	Newid bach nad yw'n effeithio ar ganfyddiadau'r AC.

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidiadau Ffocws

Cyf	Rhan	Rhif sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			canlynol os gallir cydymffurfio gyda'r meini prawf canlynol i gyd: i. byddai'r cynnig yn bodloni angen y gymuned am dai neu dai fforddiadwy ar gyfer angen lleol; ii. byddai'r cynnig yn cynorthwyo i sicrhau hyfywdra'r gymuned leol, ac yn cryfhau'r gymuned a'r cymeriad ieithyddol; iii. bod lefel y twf yn seiliedig ar y lefel dangosol a ddangosir yn nhabl 20 ac yn gyson a Pholisi Strategol PS15**;** iv. **Bod y safle o fewn ffin datblygu'r anheddle**. [Dim newid i'r rhestr o aneddleoedd yn y Polisi fodd bynnag newid i'r rhai a enwir fel rhai sydd yn berthnasol i bolisi TAI 5, rhain yn yr eirfa isod] Bydd rhaid i ddatblygiadau yn Aberdaron, Moelfre, Mynytho, Llanbedrog, Sarn Bach, Trearddur, Tudweiliog**, Llangian, Rhoshirwaun, Borth-y-gest, Morfa Bychan** a Phont Rhyd y Bont gydymffurfio gyda pholisi TAI5 Y Farchnad Tai Lleol.		

Pennod 7.5 – Rheoli Twf a Datblygu – Amgylchedd Naturiol ac Adeiledig

Gwarchod a gwella'r amgylchedd naturiol

Cyf.	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
NF 80	7.5.1	319	• Mae'n rôl allweddol o ran y drefn gynllunio i sicrhau bod **yr**	I adlewyrchu	Newid bach nad

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidiadau Ffocws

Cyf.	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			amgylchedd naturiol yn cael ei warchod yn effeithiol drwy reoli'r math, dyluniad a lleoliad datblygiad. ~~gofynion cymdeithas am dir yn cael eu hateb mewn ffyrdd nad ydynt yn gosod cyfyngiadau diangen ar ddatblygiad, wrth sicrhau cymryd pob cam rhesymol i ddiogelu neu wella'r amgylchedd~~ • **Mae gan y drefn gynllunio rhan bwysig i'w chwarae mewn ateb amcanion bioamrywiaeth trwy hyrwyddo agweddau tuag at ddatblygiad sy'n creu cyfleoedd newydd i wella bioamrywiaeth, atal colli bioamrywiaeth, neu ddigolledu am golledion lle nad oes modd osgoi difrod** • Mae'n bwysig cymryd materion bioamrywiaeth a thirwedd i ystyriaeth yn gynnar yn y broses wrth baratoi cynllun datblygu a gyda rheoli datblygiad • Dan Ddeddf yr Amgylchedd Naturiol a Chymunedau Gwledig 2006, mae dyletswydd ar bob awdurdod cyhoeddus, wrth gyflawni ei swyddogaethau, i ystyried, cyn belled ag sy'n gyson gydag ymarfer y swyddogaethau hynny'n gywir, y diben o gadwraeth bioamrywiaeth • Mae'r ddau Gyngor wedi paratoi Cynlluniau Gweithredu Bioamrywiaeth Leol • ~~Mae gan y drefn gynllunio rhan bwysig i'w chwarae mewn ateb amcanion bioamrywiaeth trwy hyrwyddo agweddau tuag at ddatblygiad sy'n creu cyfleoedd newydd i wella bioamrywiaeth, atal colli bioamrywiaeth, neu ddigolledu am golledion lle nad oes modd osgoi difrod~~ • Mae'n ddyletswydd statudol ar Awdurdodau Lleol i ystyried dibenion Ardaloedd o Harddwch Naturiol Eithriadol (AHNE), sef cadwraeth a gwella eu prydferthwch naturiol	ymagwedd bositif y CDLl ar y Cyd tuag at warchod a gwella'r amgylchedd naturiol.	yw'n effeithio ar ganfyddiadau'r AC.

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidiadau Ffocws

Cyf.	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			• Mae'r ddyletswydd i ystyried dibenion y Parc Cenedlaethol a'r AHNE yn gymwys ar gyfer gweithgareddau sy'n effeithio ar yr ardaloedd hyn, boed y gweithgareddau hyn tu mewn neu ddu allan i'r ardaloedd sydd wedi'u dynodi		
NF 81	7.5.2	320	7.5.2 Cadwraeth Natur: Mae **cynefinoedd a** rhywogaethau o bwysigrwydd er mwyn gwarchod bioamrywiaeth yn cael eu cyfeirio atynt yn Adran 42 (Cymru) o'r Ddeddf NERC (2006).	I wella eglurder a manylder y paragraff.	Newid bach nad yw'n effeithio ar ganfyddiadau'r AC.
NF 82	Polisi Newydd	805	**Bydd angen, ble'n briodol, i gynigion sydd o fewn neu sy'n effeithio ar osodiad a/neu olygfeydd arwyddocaol i mewn neu allan o'r Ardaloedd o Harddwch Naturiol Eithriadol, roi ystyriaeth i'r Cynllun Rheolaeth Ardal o Harddwch Naturiol Eithriadol** **Eglurhad** **Bwriad y polisi yma yw sicrhau bod amcanion a nodau'r Cynlluniau Rheolaeth Ardaloedd o Harddwch Naturiol Eithriadol yn cael eu hystyried yn llawn wrth ystyried cynigon ddatblygu. Bydd y Cynllun Rheoli yn darparu disgrifiad eglur a chytunedig o'r agweddau sy'n rhan o'r cymeriad, ymddangosiad a gwerth hanesyddol arbennig sy'n cyfrannu i'w prydferthwch naturiol. Bydd y Cynlluniau yn cario pwysau sylweddol wrth benderfynu ar geisiadau cynllunio.**	Er tynnu sylw i bwysigrwydd y Cynlluniau Rheolaeth wrth ymdrin gyda cheisiadau cynllunio.	Bydd Adran 6 o'r Adroddiad AC (Chwef, 2015) yn cael eu diweddaru i adlewyrchu cynnwys y polisi newydd hwn.
NF 83	Polisi AMG 1	892, 365	POLISI AMG 1: ARDALOEDD O DIRWEDD ARBENNIG Wrth ystyried cynigion o fewn Ardaloedd Tirwedd Arbennig (ATA) fel yr adnabyddir ar y Mapiau Cynigion a rhestrir isod, bydd angen rhoi ystyriaeth briodol i raddfa a natur y datblygiad gan sicrhau na fyddai'n cael effaith andwyol **sylweddol** ar y dirwedd. Ble'n bosib fe ddylai'r datblygiad ychwanegu tuag at **gynnal, gwella neu adfer y cymeriad cydnabyddedig** ~~nodweddion hanesyddol, gweledol, daearyddol, ecolegol a diwylliannol~~ yr ATA. Dylai cynigion roi sylw i a bod yn gyson a'r 'Datganiad o Werth	Er mwyn i'r geiriad fod yn gyson â gweddill y polisi.	Newid bach nad yw'n effeithio ar ganfyddiadau'r AC.

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidiadau Ffocws

Cyf.	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			Arwyddocâd' pwrpasol sydd wedi ei baratoi. Lle mae'n rhesymol i gredu y gall cynigion arwain i ardrawiad andwyol arwyddocaol ar ATA (un ai o fewn neu'n union du allan iddo) bydd y Cyngor yn disgwyl Asesiad Ardrawiad Tirwedd a Gweledol er mwyn gallu ystyried ardrawiad y datblygiad ar yr ardal ddynodedig ymhellach. Mewn amgylchiadau eithriadol, lle mae'n rhaid cael y datblygiad ac y gallai arwain i ardrawiad arwyddocaol ar y dirwedd, bydd rhaid darparu mesurau lliniaru a digolledu priodol.		
NF 84	Polisi AMG 2	1445, 893	POLISI AMG2: GWARCHOD A GWELLA NODWEDDION A RHINWEDDAU SYDD YN **NODEDIG** ~~UNIGRYW~~ I GYMERIAD Y DIRWEDD LEOL Fe fydd rhaid i ddatblygiadau a fyddai'n cael effaith **sylweddol** ar gymeriad y dirwedd fel y diffinnir gan yr Ardaloedd Cymeriad y Dirwedd a gynhwysir yn y Strategaeth Tirwedd ar gyfer yr awdurdod perthnasol, ddangos drwy asesiad tirwedd sut mae cymeriad y dirwedd wedi dylanwadu ar ddyluniad, maint, natur a'r broses o ddewis safle. Caniateir cynnig ar yr amod na fyddai'n cael effaith andwyol **sylweddol** ar nodweddion a rhinweddau sydd yn unigryw i'r dirwedd leol yn nhermau agweddau gweledol, hanesyddol, daearegol, ecolegol a diwylliannol. Dylid cymryd mesurau er mwyn sicrhau na fyddai'r datblygiad yn:- 1. Cael effaith andwyol nodweddiadol ar gymeriad y ffurf adeiledig neu'r dirwedd naturiol;	Er mwyn rhoi gwell disgrifiad o sgôp y polisi. Yn ogystal gosod gosod gofyn cymhwyso ar gyfer y polisi,	Newid bach nad yw'n effeithio ar ganfyddiadau'r AC.

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidiadau Ffocws

Cyf.	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			2. Methu harmoneiddio gyda, neu wella'r tirffurf a'r dirwedd; 3. Colli neu yn methu ymgorffori nodweddion traddodiadol, patrymau, strwythurau a gosodiad aneddleoedd a thirwedd yr amgylchedd adeiledig a naturiol. Rhoddir sylw penodol i dirwedd sydd wedi ei adnabod gan yr Ardaloedd Cymeriad y Dirwedd fel bod o werth uchel neu ragorol oherwydd rhinwedd penodol yn y dirwedd neu gyfuniad o rinweddau. Bydd ystyriaeth bellach hefyd yn cael ei roddi i ddatblygiad sydd yn effeithio ar gymeriad tirwedd a gosodiad yr AHNEau neu'r Parc Cenedlaethol.		
NF 85	Polisi AMG 2	805	7.5.2 Amcan y polisi yma yw gwarchod yr ystod o nodweddion tirwedd o fewn ardal y Cynllun sydd wedi cael eu hadnabod yn yr Ardal Cymeriad y Dirwedd. Gellir derbyn gwybodaeth bellach mewn perthynas â'r Ardal Cymeriad y Dirwedd drwy archwilio'r Strategaeth Tirwedd berthnasol ar gyfer naill awdurdod ynghyd ac yn y data LANDMAP perthnasol. Dylid rhoi ystyriaeth i'r ddwy ffynhonnell o wybodaeth wrth ystyried ardrawiad datblygiad ar gymeriad y dirwedd. **Yn ogystal, ble'n briodol, bydd angen ystyried y Cynllun Rheolaeth AHNE perthnasol.**	I sicrhau bod cyfeiriad priodol yn cael ei rhoi i'r Cynlluniau Rheolaeth yr AHNEau yn y CDLl ar y Cyd.	Newid bach nad yw'n effeithio ar ganfyddiadau'r AC.
NF 86	Polisi AMG 4	238, 239, 462, 897, 1073, 1440	POLISI AMG4: CADWRAETH BIOAMRYWIAETH LEOL Dylai cynigion warchod a, **ble'n briodol**, gwella bioamrywiaeth sydd wedi cael ei hadnabod fel bod yn bwysig i'r ardal leol **trwy:**	Ar gyfer gwella eglurder, osgoi ail adrodd polisi cenedlaethol ac i adlewyrchu	Newidiadau arfaethedig yn cryfhau'r polisi drwy helpu lliniaru ardrawiadau drwy

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidiadau Ffocws

Cyf.	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			a. <u>Osgoi ardrawiad niweidiol sylweddol trwy leoli datblygiad sensitif;</u> **b. <u>Ystyried cyfleon i greu, gwella a rheoli cynefinoedd bywyd gwyllt a thirwedd naturiol gan gynnwys coridorau bywyd gwyllt , cherrig sarn, coed, gwrychoedd, coedlannau a chyrsiau dŵr.</u>** Gwrthodir cynigion **<u>sy'n effeithio ar safleoedd o bwysigrwydd bioamrywiaeth leol</u>** oni bai gellir cydymffurfio gyda'r meini prawf canlynol i gyd:- 1. ~~Sicrhau~~ **N**ad oes yn**o** safle amgen arall ar gyfer y datblygiad. ~~2. Sicrhau fod y datblygiad wedi ei leoli'n briodol, gan osgoi lleoliadau sydd o bwysigrwydd bioamrywiaeth ryngwladol, genedlaethol a lleol.~~ **<u>2. Bod yr angen am y datblygiad yn gorbwyso pwysigrwydd y safle i gadwraeth natur</u>** **<u>3. Bod mesurau lliniaru neu ddigolledu priodol yn cael eu cynnwys fel rhan o'r cynnig.</u>** ~~3. Darparu mesurau er mwyn lliniaru effaith andwyol posib.~~ ~~4. Gwarchod a chyfoethogi'r nodweddion cadwraeth natur.~~ ~~5. Creu, gwella a rheoli cynefinoedd bywyd gwyllt a thirwedd naturiol gan gynnwys coridorau bywyd gwyllt a cherrig sarn.~~ ~~6. Cyfrannu tuag at wireddu'r targedau a osodwyd yn y Cynllun Gweithredu Bioamrywiaeth Leol.~~ Ble'n angenrheidiol dylid cynnwys gyda'r cais cynllunio Asesiad Ecolegol sydd yn nodi'r materion bioamrywiaeth berthnasol.	pwysigrwydd a statws safleoedd bioamrywiaeth leol.	leoli datblygiad yn sensitif yn ogystal ac ystyried cyfleoedd i fwyhau. Newid nad yw'n effeithio ar ganfyddiadau'r AC.

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidiadau Ffocws

Cyf.	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			~~Pan na all datblygiad warchod a gwella bioamrywiaeth a ble fo'r angen am y datblygiad yn gorbwyso pwysigrwydd y safle i gadwraeth natur dylid dangos yn glir nad oes lleoliad arall priodol ar gael a bod mesurau lliniaru neu ddigolledu priodol mewn lle.~~ Eglurhad: 7.5.19 Nod y polisi hwn yw sicrhau gwarchodaeth a gwelliannau i fioamrywiaeth leol. Yn benodol bydd y polisi hwn yn fodd o warchod y rhywogaethau a'r cynefinoedd hynny sydd wedi cael eu hadnabod o fewn Cynlluniau Gweithredu Bioamrywiaeth Leol Gwynedd a Môn. 7.5.20 Mae Adran 40 o'r Ddeddf yr Amgylchedd Naturiol a Chymunedau Gwledig 2006 ("Deddf NERC") yn rhoi dyletswydd ar bob awdurdod cyhoeddus i ystyried y dasg o warchod bioamrywiaeth, cyn belled ag y bo hynny'n gyson ag ymarfer y swyddogaethau hynny'n briodol. 7.5.21 Bydd rhaid i unrhyw gais allai gael effaith andwyol ar rywogaethau sydd yn derbyn gwarchodaeth gael ei gefnogi gan Asesiad Ecolegol wedi'i ymgymryd gan berson proffesiynol cymwys. Bydd yn hanfodol sicrhau fod unrhyw arolwg yng nghysylltiedig â'r Asesiad Ecolegol yn cael ei gymryd ar yr adegau priodol o'r flwyddyn. Bydd y penderfyniad ynglŷn â'r angen i gynnal Asesiad Ecolegol yn dibynnu ar nifer o ffactorau cymhwyso bydd angen eu hystyried, gan gynnwys maint, math a lleoliad y datblygiad. Gellir derbyn arweiniad pellach ynglŷn â'r angen i gynnal		

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidiadau Ffocws

Cyf.	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			Asesiad Ecolegol drwy gysylltu â'r Swyddog Bioamrywiaeth berthnasol ar gyfer yr Awdurdod. Bydd Canllawiau Cynllunio Atodol yn cael ei gyhoeddi i roi arweiniad ar y mater. 7.5.22 Wrth ystyried cynigion allai gael effaith andwyol ar rywogaethau a warchodir a chynefinoedd a warchodir yn lleol, bydd ystyriaeth yn cael ei rhoi i ardrawiad dichonol y datblygiad ar statws cadwraethol y rhywogaeth a'r cynefin. Gall y Cyngor osod amodau cynllunio fel modd o oresgyn a lliniaru unrhyw effaith negyddol posib allai ddeillio o'r datblygiad be fyddai'r cais yn derbyn caniatâd. Ble nad yw'n bosib lliniaru'r effaith posib drwy sicrhau manteision oddi ar y safle neu ddigolledu fe fyddai'n briodol fod yna fuddiannau eraill gorbwysol i ganiatáu'r cais. 7.5.23 Mewn **rhai** amgylchiadau ~~eithriadol~~ gall mesurau lliniaru **ar gyfer rhywogaethau a chynefinoedd o ddiddordeb lleol** cynnwys mesurau priodol i leihau'r lefelau'r anghydfod, creu cynefinoedd eraill priodol er mwyn cynnal a gwella'r boblogaeth sydd yn cael ei effeithio neu hwyluso'r goroesiad o rywogaethau unigol.		

Diogelu a gwella asedau treftadaeth

Cyf.	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
NF 87	7.5.31	653	Adeilad Rhestredig:	Er mwyn gwneud yn	Newid bach nad

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidiadau Ffocws

Cyf.	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC

	(Tabl 25)		• Mae rhestru yn golygu pan fo adeilad yn cael ei gynnwys ar gofrestr Adeilad Rhestredig mae'n hanfodol derbyn caniatâd adeilad rhestredig can yr ACLl cyn cynnal gwaith a fydda'i effeithio ar gymeriad adeilad sydd o ddiddordeb pensaernïol neu hanesyddol arbennig.
			• O dan Adran 9 o'r Ddeddf Cynllunio (Adeiladau Rhestredig ac Ardaloedd Cadwraeth) 1990 mae'r drosedd dinistrio adeilad rhestredig, neu altro neu ymestyn adeilad mewn ffordd sydd yn effeithio ar gymeriad, heb ganiatâd, gall y ddirwy fod yn sylweddol.
			• Mae angen Caniatâd Adeilad Rhestredig ar gyfer:
			  • dymchwel neu unrhyw waith arall sydd ym marn yr Awdurdod yn cael effaith ar gymeriad yr adeilad rhestredig.
			  • nid yw gwaith cynnal a chadw fel rheol angen caniatâd cyn belled fo'r defnyddiau, manylion a'r edrychiad yn union cyd-fynd a'r gwreiddiol.
			Ardaloedd Cadwraeth:
			• Mae yna ddyletswydd ar ACLl wrth ymarfer eu swyddogaeth cynllunio i roi ystyriaeth arbennig i'r dymunoldeb o ddiogelu a gwella cymeriad ac edrychiad yr ardal (Adran 72 o Ddeddf 1990)).
			• Mae angen caniatâd ardal cadwraeth ar gyfer dymchwel adeilad anrhestredig yn yr ardal (Adran 74 o Ddeddf 1990).
			• Mae unrhyw un sydd yn dymuno cynnal gwaith ar goeden, a fyddai angen caniatâd be fyddai yna orchymyn cadw coed wedi ei osod arno, angen rhoi rhybudd i'r awdurdod lleol chwe wythnos o flaen llaw o'r bwriad i wneud hynny.
				eglur bod hyn yn seiliedig ar gyfraith achos.	yw'n effeithio ar ganfyddiadau'r AC.

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidiadau Ffocws

Cyf.	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			Nid oes yna ddyletswydd statudol i roi ystyriaeth i'r ddarpariaeth a osodir yn y cynllun datblygu wrth ystyried ceisiadau ar gyfer caniatâd adeilad rhestredig neu ardal cadwraeth.***** O ran ceisiadau cynllunio cysylltiol ar gyfer newid defnydd adeilad rhestredig neu ddatblygiad a fyddai'n cael effaith ar osodiad adeilad rhestredig fe fydd y Cyngor yn disgwyl i'r ymgeisydd ddangos sut mae eu cynigion wedi cael eu penderfynu arnynt yng nghyd-destun PCC a'r amcan i ddarganfod defnydd hyfyw gorau phosib sydd yn gweddu a chymeriad a gosodiad yr adeilad rhestredig, neu sydd yn rhoi ystyriaeth lawn i osodiad adeilad rhestredig o fewn y cyffiniau a bod y datblygwyr hefyd yn dangos na fydd unrhyw ddifrod yn cael ei wneud i'r gosodiad. Mae Ardaloedd Cadwraeth yn cael eu dangos ar y Map Cyfyngiadau ac wedi ei rhestru yn Atodiad 7 o'r Cynllun. *** Mae'r Llysoedd wedi derbyn nad yw Adran 54A o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990 (Adran 38(6) o Ddeddf 2004) yn berthnasol i geisiadau am hawl Adeiladau Rhestredig (ARh) nac Ardaloedd Cadwraeth (AC) ond dylai cynlluniau gynnwys polisïau sydd yn berthnasol i reoli datblygu, sef polisïau y dylid eu hystyried wrth lunio barn ar geisiadau am ganiatadau ARh/AC.**		
NF 88	Polisi AT 3	675	POLISI AT3: ASEDAU TREFTADAETH NAD YDYNT WEDI'U DYNODI SYDD O ARWYDDOCÂD LLEOL NEU RANBARTHOL Bydd angen i ddatblygiad ddiogelu a chwilio am gyfleoedd i wella adeiladau, strwythurau ac ardaloedd lle ceir asedau treftadaeth nad ydynt wedi'u dynodi sydd o arwyddocâd lleol neu ranbarthol **trwy** ~~er~~	I wella eglurder sgôp y polisi	Newid bach nad yw'n effeithio ar ganfyddiadau'r AC.

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidiadau Ffocws

Cyf.	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			~~enghraifft~~: 1. Ailddefnyddio adeiladau ac ardaloedd hanesyddol segur nad oes digon o ddefnydd wedi bod arnynt yn sympathetig sy'n gyson a'u cadwraeth; ~~a~~ 2. ~~chyfleoedd i wella stadau cyhoeddus hanesyddol ardal y Cynllun drwy~~ Sicrhau bod pob datblygiad, yn cynnwys gwaith trafnidiaeth ac isadeiledd, yn sympathetig i'r amgylchedd hanesyddol; 3. Gosodiad, crynswth, ffurf, uchder, graddfa, manylder a deunyddiau lleol priodol. ~~Bydd elfennau unigryw amgylchedd hanesyddol ardal y Cynllun, sy'n creu synnwyr o gymeriad a hunaniaeth leol ac amrywiaeth ar draws ardal y Cynllun, yn cael eu diogelu, eu gwella a gwneir y gorau o'u potensial i gyfrannu tuag at fuddion cymdeithasol, diwylliannol, economaidd ac amgylcheddol ehangach.~~ Eglurhad: 7.5.36 Er nad ydynt yn cyrraedd y meini prawf arbennig i'w cynnwys ar y rhestr statudol mae yna nifer o asedau hanesyddol o werth i hunaniaeth ardal y Cynllun, oherwydd eu cyfraniad i'r cymeriad adeiledig lleol ac/neu gysylltiadau economaidd neu gymdeithasol. Mae'r rhain er enghraifft yn cynnwys*: i. cymeriad ac edrychiad unigol ac unigryw trefi a phentrefi marchnad hanesyddol ardal y Cynllun;		

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidiadau Ffocws

Cyf.	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			ii. adeiladau a strwythurau hanesyddol sy'n gysylltiedig â'r diwydiant chwareli; iii. strwythurau gwledig hanesyddol; iv. safleoedd eglwysig yn cynnwys eglwysi, capeli a cherrig coffa; v. rhwydwaith asedau trafnidiaeth. *(Nid yw'r rhestr yma'n un cyflawn) 7.5.44 Er y byddai'n amhriodol rhoi'r un lefel o warchodaeth i'r 'asedau' hyn ag a roddir i'r rhai sydd wedi'u dynodi'n ffurfiol, mae'n werth eu cadw o hyd oherwydd eu cyfraniad i gymeriad a hunaniaeth leol. O ganlyniad, bydd Polisi AT3 yn sicrhau bod ystyriaeth lawn yn cael ei rhoi i gadwraeth a defnydd parhaol adeiladau o'r fath fel rhan o waith diogelu a gwella hunaniaeth arbennig ardal y Cynllun. **Bydd yr ymagwedd yma yn sicrhau bod eu potensial i gyfrannu tuag at fendithion cymdeithasol, economaidd, ac amgylcheddol ehangach yn cael ei optimeiddio.**		
NF 89	7.5.46	494	7.5.46 Ystyrir y ffactorau a ganlyn wrth asesu cynigion datblygu sy'n effeithio ar olion archeolegol, sydd o bwysigrwydd lleol, neu eu gosodiad: i. arwyddocâd yr olion; ii. rhesymau am leoli'r datblygiad yn y lleoliad hwn;	I egluro anghenion y polisi.	Newid bach nad yw'n effeithio ar ganfyddiadau'r AC.

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidiadau Ffocws

Cyf.	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			iii. ymarferoldeb ymgorffori mesurau lliniaru i leihau effaith datblygiad a gwarchod gwerth archeolegol y safle. **<u>Lle nad ystyrir bod gweddillion o bwysigrwydd cenedlaethol ac nid ystyrir bod eu gwarchodaeth ('diogelwch in situ') yn briodol (gan yr Awdurdod Cynllunio Lleol a'u hymgynghorwyr archeolegol) yna lliniaru amgen (diogelu trwy gofnod') fydd y camau priodol i'w cymryd yn unol â Chylchlythyr 60/96. Bydd arweiniad pellach yn cael ei darparu yn y CCA ar Asedau Treftadaeth.</u>**		

Rheoli gwastraff

Cyf.	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
NF 90	7.5.56	1448	**<u>7.5.56 Er mwyn monitro'r cynnydd a wneir mewn ymgais i gael rhwydwaith boddhaol ac integredig o waredu gwastraff mae cyd-weithio rhwng awdurdodau cynllunio yn eithriadol o bwysig. Mae monitor yn fodd o sicrhau fod yna gynhwysedd digonol a fewn y rhanbarth lleol er mwyn trin y gwastraff yn ogystal ag asesu os yw'r ddarpariaeth bresennol yn addas.</u>**	Er eglurder	Newid bach nad yw'n effeithio ar ganfyddiadau'r AC.
NF 91	Polisi GWA3	615 796	**<u>Gwastraff Lefel Isel (GLI) yw gwastraff ymbelydrol sydd â chynnwys ymbelydrol heb fod yn uwch na 4GB/yd (gigabecquerels y dunnell) o actifedd alffa neu 12 GB/yt o actifedd beta/gama. Mae GLI yn ffurfio 90% o gyfaint gwastraff ymbelydrol y DU ond yn cynnwys llai na 0.1%</u>**	Er eglurder	Newid bach nad yw'n effeithio ar ganfyddiadau'r AC.

			o gyfanswm yr ymbelydredd. [1] **Mae Gwastraff Lefel Isel Iawn (GLII) yn is-gategori o GLI ac yn cael ei ddiffinio fel unai cyfaint isel GLII neu gyfaint uchel GLII. Y prif wahaniaeth rhwng y ddau ddiffiniad yw'r angen ar gyfer rheoli cyfanswm y cyfaint o gyfaint uchel GLII sydd yn cael ei waredu i safle tirlenwi penodol neu gyfleusterau gwastraff eraill.**		

Mwynau

Cyf.	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
NF 92	Polisi PS19	619	**POLISI STRATEGOL PS19: MWYNAU** **Bydd y Cynghorau yn cyfrannu tuag at alw rhanbarthol a lleol am gyflenwad mwynau parhaus,~~ diogel a chynaliadwy drwy~~ yn unol â'r amcanion allweddol ac egwyddorion cynaliadwyedd**	Er mwyn eglurder	Newid bach nad yw'n effeithio ar ganfyddiadau'r AC.
NF 93	Polisi MWYN2	621	~~**POLISI MWYN2: CYFLENWAD CYNALIADWY O ADNODDAU MWYNOL**~~ ~~**Cynhelir banc tir o gyflenwad wrth gefn o agregau a ganiateir yn unol â chanllawiau rhanbarthol a chenedlaethol.**~~ ~~**Eglurhad:**~~ ~~7.5.61 Dylai'r Cynllun sicrhau bod yna gyflenwad digonol a chynaliadwy o fwynau i ddiwallu anghenion yr ardal heb fygwth yr amgylchedd, mwynderau, daearamrywiaeth, nac anghenion y dyfodol am adnoddau. Yn ymarferol, bydd sicrhau cyflenwad digonol a chynaliadwy o agregau yn golygu gallu gwireddu'r dosraniad a amlinellir yn Adolygiad Cyntaf y DTRh. Yn unol ag arweiniad cenedlaethol, mae gofyn cynnal banc tir o Dywod a Graean am 7 mlynedd a banc tir wrth gefn o agregau cerrig mâl~~	Gwella ffocws	Newid bach nad yw'n effeithio ar ganfyddiadau'r AC.

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidiadau Ffocws

Cyf.	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			~~am 10 mlynedd drwy gydol cyfnod y Cynllun. Os nad yw hi'n bosib cynnal y cronfeydd wrth gefn a ganiateir yn y banc tir, gellir defnyddio'r ardaloedd chwilio dethol sy'n cael eu hadnabod yn y Cynllun i gynnal darpariaeth o gronfa mwynau.~~		
NF 94	Polisi MWYN4	505	POLISI MWYN 4: DATBLYGIADAU MWYNAU Caniateir cynigion datblygu ar gyfer chwilio am fwynau, mwyngloddio neu ymestyn gweithfeydd presennol i gynnal banc tir agregau ardal y Cynllun, neu i ddiwallu'r galw am fwynau eraill os gellir cydymffurfio â'r meini prawf a ganlyn: 1. Nid oes unrhyw niwed annerbyniol i fwynderau nac iechyd trigolion lleol o ran yr effaith weledol, lefelau llwch, sŵn, dirgrynu, arogleuon a golau o ganlyniad i'r gwaith ei hun neu'r symudiadau traffig a geir yn ei sgil. 2. Mae yna fyffer addas rhwng datblygiadau mwynau a datblygiadau sensitif. 3. Nid oes niwed annerbyniol i sefydlogrwydd a chynhaliaeth tir cyfagos. 4. Mae'r datblygiad wedi'i sgrinio a'i dirweddu mewn modd sensitif. 5. Ni fydd y datblygiad yn cael effaith andwyol sylweddol ar safleoedd o bwysigrwydd rhyngwladol, cenedlaethol, rhanbarthol neu leol o ran yr amgylchedd, cadwraeth natur, y dirwedd ac /neu dreftadaeth. 6. Nid yw'r cynnig yn sterileiddio neu'n atal gweithio dyddodion mwynau eraill o bwys; ~~7. Nid yw'r cynnig yn cynyddu lefelau mwyngloddio gweithredol a geir mewn ardal benodol y tu hwnt i'w allu amgylcheddol.~~	Er mwyn sicrhau cywirdeb	Newid bach nad yw'n effeithio ar ganfyddiadau'r AC.
NF 95	7.5.70	254	7.5.70 Er mai defnydd tir dros dro yw mwyngloddio, fe all gael effaith	Er mwyn cywirdeb	Newid bach nad

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidiadau Ffocws

Cyf.	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
		255 317 380	sylweddol ar fwynderau lleol ac ar yr amgylchedd. Gallai rhai effeithiau olygu fod y datblygiad yn cael ei ystyried yn annerbyniol. Mae'r polisi hwn yn ceisio nodi'r agweddau hynny o ddatblygiadau mwynau sydd angen eu rheoli er budd mwynderau lleol a'r amgylchedd. Roedd PCMC yn disgwyl i gynlluniau datblygu amlinellu'r meini prawf fydd yn cael eu defnyddio ar gyfer cynigion mwynau a rhestru'r materion sydd angen sylw. Mae polisïau eraill o fewn y Cynllun ac mewn Polisi Cenedlaethol yn ymdrin â nifer o'r materion hyn. Yn yr un modd â nifer o fathau eraill o ddatblygiadau, gall gweithfeydd mwynau gael effaith gronnus andwyol ar yr amgylchedd ac/neu fwynderau lleol. **Yn ogystal fe ddylid rhoi ystyriaeth briodol i'r buddiannau economaidd ac amgylcheddol a allai ddeillio o weithio mwynau.**		yw'n effeithio ar ganfyddiadau'r AC.
NF 96	Polisi MWYN 6	258 259 318	POLISI MWYN 6: CYLCHFEYDD RHAGOD SAFLEOEDD MWYNAU Gwrthodir ceisiadau cynllunio i gloddio mwynau o fewn cylchfeydd rhagod a nodir ar y Map Cynigion oni bai y gellir darparu cylchfeydd rhagod newydd sy'n adlewyrchu'r isafswm pellter y cyfeirir ato yn NCTM 1: Agregau**, oni bai fod yna resymau clir a chyfiawnadwy dros leihau'r pellter, h.y. ble fo yna effaith bychan yn deillio o'r safle echdynnu mwynau.**	Er mwyn sicrhau eglurder	Newid bach nad yw'n effeithio ar ganfyddiadau'r AC.
NF 97	7.5.67	263	7.5.67 Gweithfeydd mwynau dros dro yw pyllau benthyg a ddatblygwyd i gyflenwi prosiect adeiladu penodol. Gall pyllau benthyg gynnig buddiannau amgylcheddol sylweddol o gymharu â chyflenwi mwynau o'r cronfeydd presennol gan ostwng y pellteroedd cludo. **Efallai y bydd cytundebau mawr angen swm mwy o fwynau dros gyfnod llai o amser a allai achosi effeithiau amgylcheddol sylweddol ac aflonyddwch i gymunedau lleol. Fe**	Er mwyn sicrhau eglurder	Newid bach nad yw'n effeithio ar ganfyddiadau'r AC.

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidiadau Ffocws

Cyf.	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			ddylid lleoli pyllau benthyg o fewn neu ~~Dylid eu lleoli~~ gerllaw'r prosiect ac os yn bosib dylent gyflenwi deunydd yn uniongyrchol heb ddefnyddio ffyrdd cyhoeddus. Mae angen manteision amlwg i'r amgylchedd o ddefnyddio pwll benthyg **yn hytrach na chyflenwad o agregau eilaidd neu wedi eu hailgylchu, neu o weithfeydd mwynau presennol sydd wedi eu hadnabod yn y Cynllun**. ~~a d~~ **D**ylai gwaith adfer fod o safon uchel **sydd yn ddisgwyliedig ar safleoedd mwynau**.		
NF 98	Polisi MWYN 10	381	POLISI MWYN 10: ADFER AC ÔL-OFAL Gwrthodir ceisiadau i gloddio mwynau oni bai eu bod yn cynnwys cynllun cynhwysfawr ar gyfer adfer, ôl-ofal ac ôl-ddefnydd ynghyd â manylion am y cyllid arfaethedig, yn ôl y gofyn. Dylai gwaith adfer gael ei wneud mewn dull blaengar, oni bai y gellir dangos nad yw hynny'n ymarferol heb sterileiddio adnoddau a ganiateir. Dylai'r cynllun roi sylw i'r materion canlynol: 1. Defnydd presennol y safle 2. Y defnydd a wneir o dir cyfagos 3. Ôl-ddefnydd arfaethedig y safle 4. Cymeriad y dirwedd o amgylch 5. Ffurf derfynol arfaethedig y tir 6. Yr adnodd pridd sefydlog, ei gadwraeth yn ystod gweithio'r safle, a'i ddefnydd yn yr adfer ar ôl-ddefnydd dilyniannol 7. Amserlen yn manylu ar adfer y safle i safon uchel 8. Y potensial ar gyfer ail-gytrefu naturiol neu wella neu ddarparu cynefinoedd bywyd gwyllt, amaeth, coedwigaeth, geogadwraeth a defnydd mwynder 9. Y potensial ar gyfer budd **cymunedol, chyflogaeth a hamdden** 10. Polisïau eraill y Cynllun	Er mwyn sicrhau eglurder	Newid bach nad yw'n effeithio ar ganfyddiadau'r AC.

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidiadau Ffocws

Cyf.	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC

Pennod 8 – Monitro a Gweithredu

Cyfeirnod	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
NF 99	8.3	1065	Cafodd y dangosyddion eu paratoi yn unol â chyfarwyddyd Llywodraeth Cymru am fonitro a lle mae'n bosib maent wedi cael eu selio ar ddangosyddion a gyfeirir ato yn y "Llawlyfr Cynllun Datblygu Lleol", **dangosyddion Datblygu Cynaliadwy penodedig (lle'n briodol)** yn ogystal â dangosyddion eraill sy'n cael eu hystyried fel rhai sy'n ddefnyddiol i asesu effeithiolrwydd polisïau.	Er eglurder	Newid bach nad yw'n effeithio'n arwyddocaol ar ganfyddiadau'r AC.
NF 100	8.5 & 8.6	1064, 1065	Mae'r Adroddiad Sgopio'r Asesiad Cynaliadwyedd/ Asesiad Amgylcheddol Strategol yn adnabod y dangosyddion gaiff eu defnyddio i fonitro cynnydd ar faterion cynaliadwyedd ac yn benodol datblygiad cynaliadwy. Gwelir y rhain **yn yr Adroddiad Asesiad Cynaliadwyedd** ~~mewn fframwaith ar wahân a gaiff ei ddefnyddio i fonitro datblygiad cynaliadwy yn ardal y Cynllun. Unwaith caiff y Cynllun ei fabwysiadu bydd y dangosyddion yma'n cael eu monitro hefyd~~ **a lle mae'n bosib maent wedi cael eu cynnwys o fewn y fframwaith a welir yn**	Er eglurder	Newid bach nad yw'n effeithio'n arwyddocaol ar ganfyddiadau'r AC.

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidiadau Ffocws

<table>
<tr><th>Cyfeirnod</th><th>Rhan</th><th>Rhif Sylw</th><th>Newid â Ffocws</th><th>Cyfiawnhad</th><th>Sgrinio AC</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td><u>y Cynllun</u>.

Caiff y wybodaeth a gesglir trwy'r fframwaith fonitro <u>a welir isod</u> <s>a'r fframwaith fonitro AC/ AAS</s> ei adrodd yn yr Adroddiad Monitro Blynyddol. Mae'n rhaid i'r awdurdodau cynllunio lleol gynhyrchu AMB yn dilyn mabwysiadu'r Cynllun er mwyn adolygu cynnydd y Cynllun ac i asesu effeithiolrwydd y polisïau a'r cynigion. Bydd yr AMB yn adnabod y gweithredoedd fydd angen eu cymryd i ddatrys unrhyw faterion ddaw i'r amlwg trwy'r broses monitro. Gallai hynny gynnwys newidiadau i bolisïau er mwyn gwella eu heffeithiolrwydd, ac mewn achosion mwy eithafol fe allai arwain i adolygiad rhan o'r Cynllun neu'r cyfan o'r Cynllun. Bydd yr AMB yn adrodd ar wybodaeth am y flwyddyn ariannol flaenorol a bydd yn cael ei gyflwyno i'r Llywodraeth erbyn 31 Hydref pob blwyddyn a bydd ar gael i'w weld ar wefan y ddau Gyngor.</td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>NF 101</td><td>Thema 1</td><td>1699, 1700, 1696, 1697, 1702, 1703</td><td>
<table>
<tr><td>Dangosyddion</td><td>Targedau Polisi</td><td>Trothwyon</td></tr>
<tr><td>D8A Nifer o safleoedd hap a gyfyngir gan faterion sy'n ymwneud a seilwaith.</td><td>Dileu rhwystrau rhag datblygu safleoedd ar hap.</td><td>Safleoedd o fewn anheddle cyfan nad yw'n derbyn caniatâd cynllunio oherwydd materion seilwaith nad ellir eu goresgyn mewn</td></tr>
</table>
</td><td>I sicrhau cysondeb</td><td>Newid bach nad yw'n effeithio'n arwyddocaol ar ganfyddiadau'r AC.</td></tr>
</table>

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidiadau Ffocws

Cyfeirnod	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws			Cyfiawnhad	Sgrinio AC
					unrhyw flwyddyn.		
NF 102	Thema 1	1065	**D1** % siaradwyr Cymraeg yn 2021 **D1A Unedau tai adeiladwyd ar safleoedd mewn aneddleoedd lle mae Polisi PS1 a Pholisi Newydd TAI X yn gofyn am ddatblygiad gam wrth gam** **D1B Nifer o Gynlluniau Iaith Gymraeg a gyhoeddir o ganlyniad i ddatblygiad**			Er eglurder a chadw cysondeb mewnol	Newid bach nad yw'n effeithio'n arwyddocaol ar ganfyddiadau'r AC.
NF 103	Thema 1	847	~~**D3** Lefel o berchnogaeth breifat o geir~~	~~Lefel gyson neu ddirywiad yn lefel o berchnogaeth breifat o geir~~	~~Cynnydd mewn lefel o berchnogaeth breifat o geir.~~	Er eglurder	Ar y cyfan, newidiadau arfaethedig yn rai bach fydd ddim effeithio'n arwyddocaol ar ganfyddiadau'r AC.
			~~**D5** Cyfartaledd Amseroedd Siwrne.~~	~~Gostyngiad mewn cyfartaledd amser siwrne car ers dyddiad mabwysiadu'r Cynllun.~~	~~Cynnydd blynyddol ar gyfartaledd amser siwrne car.~~		

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidiadau Ffocws

Cyfeirnod	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws			Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			~~**D6** Amlder gwasanaeth bws~~	~~Cynnydd mewn amlder gwasanaeth bws~~	~~Dim cynnydd mewn amlder gwasanaeth bws~~		
NF 104	Thema 1	847, 1065	**D4A Datblygiad a ganiateir lle mae yna wrthwynebiad heb ei ddatrys gan y Gwasanaeth Trafnidiaeth o ran o'r ddibyniaeth ar gar preifat a/ neu ddiffyg mentrau teithio cynaliadwy**	**Cynnydd mewn dulliau cynaliadwy o deithio trwy annog cerdded, beicio a chludiant cyhoeddus**	**1 (neu fwy) ganiatâd cynllunio lle mae yna wrthwynebiad heb ei ddatrys gan y Gwasanaeth Trafnidiaeth ar sail bod y datblygiad yn anghynaladwy.**	Er eglurder	Newidiadau arfaethedig yn ychwanegu eglurder ac yn sicrhau cysondeb. Ar y cyfan, newidiadau arfaethedig yn rai bach fydd ddim effeithio'n arwyddocaol ar ganfyddiadau'r AC
NF 105		1065	**D11** ~~Llecynnau agored i'w gwarchod~~ **Yr arwynebedd o lecynnau agored cyhoeddus (ha) a fydd yn cael ei greu neu ei golli oherwydd**	Dim lleihad yn y llecynnau agored **cyhoeddus** ~~wedi eu gwarchod~~ **Bod llecynnau agored digonol yn cael eu**	Colli llecynnau agored wedi ei gwarchod heb fodloni meini prawf polisi ISA4 mewn unrhyw un	Er eglurder	Newidiadau arfaethedig yn ychwanegu eglurder ac yn sicrhau cysondeb. Ar y cyfan, newidiadau arfaethedig yn rai

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidiadau Ffocws

Cyfeirnod	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws			Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			datblygiad efo caniatâd cynllunio **D11A Cyfanswm y cyfraniadau ariannol (£) a gytunwyd o ddatblygiad newydd efo caniatâd cynllunio ar gyfer isadeiledd cymunedol**	**darparu i gyfarch datblygiad preswyl newydd** **Dim targed polisi**	flwyddyn. **Diffyg llecynnau agored cyhoeddus i gyfarch datblygiad preswyl newydd sydd ddim yn cwrdd efo gofynion y Cynllun mewn un flwyddyn benodol**		bach fydd ddim effeithio'n arwyddocaol ar ganfyddiadau'r AC
NF 106	Thema 2	1065	**D12** Nifer o ddatblygiadau sensitif (yn ôl diffiniad NCT15) a ganiateir o fewn parth llifogydd C1 ac C2 nad ydynt yn bodloni profion NCT 15 (paragraff 6.2 i-v)	Dim datblygiad wedi'i ganiatáu sy'n gwrthdaro â NCT 15 (heb gynnwys y rhai a ystyrir yn eithriadau yn NCT 15) Unedau tai ar safleoedd a ddatblygwyd o'r	1 neu fwy o ddatblygiadau mewn unrhyw flwyddyn Llai nag 20% o unedau ar	Er eglurder	Newidiadau arfaethedig yn ychwanegu eglurder ac yn sicrhau cysondeb. Ar y cyfan, newidiadau arfaethedig yn rai bach fydd ddim effeithio'n

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidiadau Ffocws

Cyfeirnod	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws			Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			D13 Unedau tai newydd a gaiff eu darparu ar safleoedd a ddatblygwyd o'r blaen **neu sy'n gwneud defnydd o adeiladu presennol**	blaen **neu yn defnyddio adeiladau presennol** = 25% o'r datblygiadau tai	safleoedd a ddatblygwyd o'r blaen **neu'n defnyddio adeiladau presennol** mewn unrhyw flwyddyn		arwyddocaol ar ganfyddiadau'r AC
			~~**D14** Nifer a math o gynlluniau ynni adnewyddol a charbon isel ar ben eu hunain gaiff ganiatâd cynllunio pob blwyddyn~~	Dim targed polisi	Llai nag 1 datblygiad pob blwyddyn am 3 blynedd yn olynol.		
			D14A Caniatâd cynllunio wedi ei roi ar gyfer datblygiad ynni adnewyddol a charbon isel, yn ôl y math o dechnoleg a				

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidiadau Ffocws

Cyfeirnod	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws			Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			<u>chyfanswm yr allbwn (MW)</u> **D15** Paratoi a mabwysiadu Canllaw Cynllunio atodol ar faterion dylunio **D16** Unedau tai newydd yn cael eu darparu neu efo caniatâd cynllunio yn unol â'r rhaniad canrannol ledled ardal y Cynllun erbyn diwedd oes y Cynllun	Paratoi a mabwysiadu Canllaw Cynllunio Atodol ar faterion dylunio o fewn 12 mis i ddyddiad mabwysiadu'r Cynllun ~~Dim mwy na~~ 55% yn y Ganolfan Isranbarthol a'r Canolfannau Gwasanaeth Trefol; ~~O leiaf~~ 20% yn y Canolfannau Gwasanaeth Lleol; ~~Dim mwy nag~~ 25% yn y Pentrefi a'r Clystyrau	Dim Canllaw Cynllunio Atodol wedi cael ei fabwysiadu o fewn 12 mis i ddyddiad mabwysiadu'r Cynllun Llai neu fwy na'r %		

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidiadau Ffocws

Cyfeirnod	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws			Cyfiawnhad	Sgrinio AC
					cydnabyddedig mewn unrhyw flwyddyn		
NF 107	Thema 3	1065	**D17** Nifer o dir cyflogaeth ac arwynebedd llawr (dosbarth derbyn B1, B2 a B8) sydd wedi colli defnydd i ddefnyddiau eraill. ~~**D18 Nifer o ddatblygiadau cyflogaeth sydd wedi eu caniatáu ar ddynodiadau fel % o'r cyfanswm o ddatblygiadau a gynigir.**~~ **D18A Arwynebedd llawr (m sg) a ganiateir neu a wrthodir ar gyfer datblygiad**	Dim colli tir cyflogaeth/arwynebedd llawr oni bai ei fod yn unol â Pholisi CYF2 neu Bolisi CYF4 Bod dynodiadau tir cyflogaeth yn cwrdd ag anghenion cyflogaeth yr ardal (yn nhermau niferoedd, safon a lleoliad) a'u bod wedi lleoli yn unol â Strategaeth Ofodol y Cynllun.	Colli 1 neu fwy o adeiladau neu dir cyflogaeth o fewn defnydd B1, B2 a B8 sydd ddim yn unol â Pholisi CYF2 neu Bolisi CYF4. Datblygiadau cyflogaeth mawr ar safleoedd sydd ddim wedi eu dynodi yn y Cynllun.	Er eglurder	Newidiadau arfaethedig yn ychwanegu eglurder ac yn sicrhau cysondeb. Ar y cyfan, newidiadau arfaethedig yn rai bach fydd ddim effeithio'n arwyddocaol ar ganfyddiadau'r AC

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidiadau Ffocws

Cyfeirnod	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws			Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			economaidd ar safleoedd a ddynodwyd ar gyfer cyflogaeth **D18B Nifer o swyddi a gaiff eu creu o fewn ardal y Cynllun** **D19** Nifer o ddatblygiadau manwerthu, swyddfeydd a hamdden a ganiateir **(m sg) o fewn a thu allan i ffiniau canol tref sefydledig** ~~fel % o gyfanswm y datblygiadau a ganiateir.~~	**Bod y nifer o swyddi a gaiff eu creu yn cyd-fynd a'r Adolygiad Tir Cyflogaeth** Bod datblygiadau yn cael eu lleoli yn unol â Hierarchaeth Manwerthu'r Cynllun (Polisi MAN1) i sicrhau canol trefi bywiog a hyfyw.	**Graddfa creu swyddi yn disgyn o dan y lefelau cronnol disgwyliedig am 2 flynedd yn olynol o 2018 ymlaen** 1 neu fwy o ddatblygiadau manwerthu,		

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidiadau Ffocws

Cyfeirnod	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws			Cyfiawnhad	Sgrinio AC
					swyddfeydd a hamdden tu allan i ganol trefi **<u>sefydledig</u>** sydd ddim yn unol â pholisi MAN1.		
NF 108	Thema 4	1065, 479	**D25** Cyflenwad o dir sydd ar gael ar gyfer tai **<u>D25A Cyfanswm yr unedau tai a gafodd caniatâd ar dir a ddynodwyd fel % o'r ddarpariaeth tai cyfan</u>**	Cynnal cyflenwad 5 mlynedd o dir sydd ar gael ar gyfer tai **<u>Cyd-fynd efo Polisi TAI 14 – TAI 16</u>**	Y cyflenwad o dir sydd ar gael ar gyfer tai'n disgyn o dan y gofyniad o 5 mlynedd, **<u>sy'n cael ei gymryd o'r Astudiaeth Tir ar gyfer Tai cyfredol</u>**	Er eglurder	Newidiadau arfaethedig yn ychwanegu eglurder ac yn sicrhau cysondeb. Ar y cyfan, newidiadau arfaethedig yn rai bach fydd ddim effeithio'n arwyddocaol ar ganfyddiadau'r AC
NF 109			**D26** ~~Sawl caniatâd a roddir a thai newydd a~~	Bod yna ddigon o unedau yn cael	**<u>Y cyflenwad o dir sydd ar gael</u>**		

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidiadau Ffocws

Cyfeirnod	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws			Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			~~gwblheir yn flynyddol~~ **Y nifer net o dai marchnad agored ychwanegol a gaiff eu hadeiladu yn ardal y Cynllun**	caniatâd cynllunio yn flynyddol i gadw cyflenwad digonol o dai yn y banc tir. ~~Bod y cynllun yn darparu 2,604 o unedau rhwng 2011 a 2018 a 5,298 rhwng 2018 a 2026 (h.y. unedau a gwblheir).~~ ~~Nad yw graddfa datblygiad yn fwy na 2,604 o unedau yn y cyfnod 2011 i 2018.~~	**ar gyfer tai'n disgyn o dan y gofyniad o 5 mlynedd, sy'n cael ei gymryd o'r Astudiaeth Tir ar gyfer Tai cyfredol** ~~Llai na 250 o unedau yn derbyn caniatâd cynllunio dwy flynedd yn olynol~~ ~~Lefel twf yn is na 372 uned y flwyddyn am ddwy flynedd yn olynol ar gyfer 2011-18, neu 662 unedau'r flwyddyn ar gyfer 2018-2026.~~ ~~Mwy na 500 o~~		

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidiadau Ffocws

Cyfeirnod	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws			Cyfiawnhad	Sgrinio AC
					~~unedau yn cael ei cwblhau am ddwy flynedd olynol ar gyfer y cyfnod 2011 i 2018~~		
			~~**D27** Nifer yr unedau tai fforddiadwy sy'n cael caniatâd cynllunio'r flwyddyn~~	~~Dim targed yn y polisi~~	~~Llai na 45 o unedau newydd fforddiadwy yn cael caniatâd cynllunio dwy flynedd yn olynol.~~		
			D28 Nifer **net o** unedau tai fforddiadwy a gwblheir y flwyddyn	O leiaf 1,400 o dai fforddiadwy newydd ar dir a'u hadnabuwyd yn y Cynllun.	Lefel twf yn is na 65 uned fforddiadwy'r flwyddyn am ddwy flynedd yn olynol ar gyfer 2011-18, neu 117 o unedau'r flwyddyn ar gyfer 2018-2026.		
			D31 ~~Gwaith i adnabod lleiniau parhaol a dros~~	~~Adnabod~~ lleiniau priodol i gyfarch yr	**Dim lleiniau preswyl wedi**		

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidiadau Ffocws

Cyfeirnod	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws			Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			~~dro i gyfarch y galw ar gyfer Sipsiwn a Theithwyr.~~ **Nifer o leiniau preswyl parhaol i Sipsiwn/ Theithwyr** **D31A Nifer o leiniau aros dros dro i Sipsiwn/ Teithwyr**	angen o fewn ardal y cynllun.	**eu darparu hyd at 2020** ~~Bod lleiniau priodol wedi ei adnabod o fewn blwyddyn i fabwysiadu'r cynllun~~ **Dim lleiniau stopio dros dro wedi eu darparu hyd at 2020**		
NF 110	Thema 5	361, 1069	~~**D35** Nifer o ddatblygiadau a ganiateir byddai'n cael effaith gwrthwynebus ar nodweddion safle sydd wedi ei warchod ar gyfer cadwraeth natur.~~ **D35A Datblygiad yn cael caniatâd sy'n arwain at golli GNL neu SBG nad yw'n cyd-fynd a gofynion**	~~Dim datblygiad a fyddai'n cael effaith gwrthwynebus ar nodweddion safle wedi ei warchod ar gyfer cadwraeth natur~~ **Dim colled net yn arwynebedd GNL neu SBG i ddatblygiad (oni bai ei fod yn cyd-fynd a'r Cynllun)**	1 neu fwy o ddatblygiadau a ganiateir lle bod gwrthwynebiad gan Uned Bioamrywiaeth yr Awdurdod, ~~a/neu CNC.~~ 1 neu fwy o ddatblygiadau a ganiateir lle bod	Er eglurder	Newidiadau arfaethedig yn ychwanegu eglurder ac yn sicrhau cysondeb. Ar y cyfan, newidiadau arfaethedig yn rai bach fydd ddim effeithio'n arwyddocaol ar ganfyddiadau'r AC

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidiadau Ffocws

Cyfeirnod	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws			Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			polisïau'r Cynllun **D35B Datblygiad yn cael caniatâd sy'n arwain at golli cynefin CGBLl nad yw'n cyd-fynd a gofynion polisïau'r Cynllun**		gwrthwynebiadgan Swyddog Tirwedd yr Awdurdod, a /neu CNC		

Atodiadau

<table>
<tr><th>Cyf</th><th>Rhan</th><th>Rhif Sylw</th><th>Newid â Ffocws</th><th>Cyfiawnhad</th><th>Sgrinio AC</th></tr>
<tr><td>NF 111</td><td>Rhestr Termau</td><td>Cyngor, 776,

184 & 185

186 & 187

190 & 193, 598, 743</td><td>
<table>
<tr><th>TERMAU</th><th>ACRONYM (os yn berthnasol)</th><th>Disgrifiad</th></tr>
<tr><td>Tai fforddiadwy</td><td></td><td><s>Tai, p'un ai ar rent, perchenogaeth a re brynu'n gyfan gwbl, a ddarperir am gost ei bod yn fforddiadwy mewn perthynas a cyfartalog neu incwm llai na chyfarta mewn perthynas â phrisiau tai ar y gyffredinol.</s></td></tr>
</table>
</td><td>I sicrhau eglurder

Fel y gellir dehongli'r polisi yn hawdd.</td><td>Newid bach nad yw'n effeithio'n arwyddocaol ar ganfyddiadau'r AC.</td></tr>
</table>

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidiadau Ffocws

Cyf	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			Tai a ddarperir i'r rheiny nad yw eu gofynion yn cael eu bodloni gan y farchnad agored. **Dylai tai fforddiadwy:** **• ddiwallu anghenion cartrefi sy'n gymwys, gan gynnwys tai sydd ar gael ar gost ddigon isel iddynt hwy allu eu fforddio, wedi'i phennu gan ystyried incwm lleol a phrisiau tai lleol;** **• cynnwys darpariaeth fod y cartref yn parhau yn fforddiadwy i bobl sy'n gymwys yn y dyfodol.** **Mae'r term hwn yn rhannu'n ddau is-gategori:** **• tai rhent cymdeithasol - darperir gan awdurdodau lleol a landlordiaid cymdeithasol cofrestredig lle mae'r rhenti'n ystyried rhenti canllaw a rhenti meincnod Llywodraeth Cymru;** **• tai canolradd - lle mae'r prisiau neu'r rhenti'n uwch na rhenti tai cymdeithasol ond yn is na phrisiau neu renti ar y farchnad agored.**		

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidiadau Ffocws

Cyf	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws			Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			Tai Marchnad Agored		**Tai i'w rhentu neu sydd ar werth, a lle pennir y pris ar y farchnad agored. Byddai unedau o'r fath yn cwrdd ag anghenion tai'r rhai hynny o fewn ardal y Cynllun nad sydd yn gymwys i fyw mewn tai fforddiadwy.**		
			Tai Marchnad Leol		**Unedau tai o fewn aneddleoedd diffiniedig ble mae tystiolaeth yn dangos bod problemau dwys yn bodoli o fewn y farchnad dai, sydd ond yn gymwys i gael eu meddiannu gan bobl sydd yn dangos cysylltiad lleol penodol. Gellir gweld gwybodaeth bellach ym mharagraff 7.4.40 yn yr eglurhad i Bolisi TAI5.**		
			Cartrefi a'u rhennir (gweler polisi TAI 2)		**Gall fod un ai yn aelwydydd yn byw fel teulu neu pan nad oes mwy na 6 o bobl yn rhannu'r cyfleusterau (h.y. ystafell ymolchi a chegin) ac yn gyfrifol am reoli'r aelwyd (h.y. talu rhent a bwyta gyda'i gilydd).**		
			Tŷ a rennir (gweler polisi TAI 3) **Llety preswyl nad yw'n tŷ a rennir (gweler polisi TAI 2)**		**Cartrefi efo cyfleusterau sydd wedi cael ei rhannu yn cael ei meddiannu gan fwy na 1 aelwyd a mwy na 2 berson sydd yn rhannu un neu fwy o gyfleusterau sylfaenol heb rannu rheolaeth (h.y. talu rhent ac yn bwyta efo'i gilydd) o'r aelwyd.**		

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidiadau Ffocws

Cyf	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws			Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			Fflatiau hunangynhaliol		**Mae fflat yn adeilad ar wahân a hunangynhaliol sydd wedi ei adeiladu neu ei addasu i ddefnydd preswyl ac yn ffurfio rhan o adeilad o weddill yr adeilad ac sydd wedi cael ei rannu yn llorweddol.**		
			Niwed annerbyniol		**Ble mae niwed ar fater penodol e.e. mwynderau gweledol, cymeriad y tirwedd, effaith gronnol ayb. o ddatblygiad arfaethedig ar lefel annerbyniol na ellid ei liniaru i lefel derbyniol i alluogi rhoi cefnogaeth i'r bwriad.**		
			Diogelu drwy ddylunio		**Menter gyda'r amcan o ddylunio trosedd 'allan' o ddatblygiadau yn ystod y broses cynllunio, a gellir ei ymgorffori i stoc dai sydd eisoes yn bodoli.**		
			Tir a ddatblygwyd o'r blaen		**Tir a ddatblygwyd o'r blaen yw tir y mae arno neu yr oedd arno adeiladwaith parhaol (ac eithrio adeiladau amaethyddol neu goedwigaeth) a seilwaith wyneb sefydlog yn gysylltiedig ag ef. Cynhwysir cwrtil y datblygiad, ac adeiladau diogelwch hefyd, a thir a ddefnyddiwyd i gloddio mwynau a gwaredu gwastraff lle na wnaethpwyd darpariaeth ar gyfer ei adfer drwy weithdrefnau rheoli datblygu.** **Ni chynhwysir y rhain yn y diffiniad:** • **tir ac adeiladau a ddefnyddir ar hyn o**		

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidiadau Ffocws

Cyf	Rhan	Rhif Sylw	Newid â Ffocws	Cyfiawnhad	Sgrinio AC
			bryd at ddibenion amaethyddol neu goedwigaeth; • **tir mewn ardaloedd adeiledig nas datblygwyd o'r blaen – e.e. parciau, meysydd chwaraeon a rhandiroedd – hyd yn oed pe bai'r ardaloedd hyn yn cynnwys rhai nodweddion trefol fel llwybrau, pafiliynau ac adeiladau eraill;** • **tir lle y mae olion unrhyw adeiladwaith neu weithgaredd wedi ymdoddi i'r dirwedd gydag amser fel gellir ystyried yn rhesymol eu bod yn rhan o'r amgylchedd naturiol;** • **tir a ddatblygwyd o'r blaen sy'n cyfrannu at gadwraeth natur a hynny i raddau a allai fod yn drech na'r angen am ailddefnyddio'r safle;** • **tir a ddatblygwyd o'r blaen a ddefnyddiwyd wedyn fel amwynder** **(PCC, Argraffiad 8, Ionawr 2016, Ffigwr 4.4)**		

ATODIAD 9: AC Sgrinio Newidiadau Ffocws

ATODIAD 10A – AC O'R GOFRESTR O DDIWYGIADAU I'R NEWIDADAU MATERION SY'N CODI

Roedd Cofrestr o Newidiadau Materion sy'n Codi (DA.039 & DA.040) yn destun ymgynghoriad cenedlaethol rhwng 23 Ionawr a 9 Mawrth 2017. Ystyriodd y Cynghorau y sylwadau ar y Newidiadau Materion sy'n Codi (NMC). Cynhaliwyd dau Sesiwn Gwrandawiadau ar y 26ain a'r 27ain o Ebrill er mwyn ystyried materion oedd yn berthnasol i'r sylwadau a gyflwynwyd ar yr NMC. Arweiniodd ystyriaeth o'r sylwadau ynghŷd â thrafodaeth yn y Sesiynau Gwrandawiadau at nifer o ddiwygiadau i'r Gofrestr o Newidiadau Materion sy'n Codi. Cyhoeddwyd Cofrestr terfynol ar yr 8fed Mai 2017 ac fe'i ystyriwyd gan yr Arolygwyr cyn cwblhau eu hadroddiad. Mae'r Gofrestr hon yn cofnodi canlyniadau'r sgwaith sgrinio Arfarniad Cynaladwyedd o'r diwygiadau uchod, sydd wedi eu marcio mewn coch.

Rhif NMC	Polisi/ Para/ Map	Diwygiadau i'r Newidiadau Materion sy'n Codi (mewn coch)	Sgrinio AC
NMC022	3.7 – 3.9	***Cyfeiriad at Ddeddf Cymru 2017 wedi ei gynnwys er mwyn sicrhau fod y Cynllun mor ddiweddar â phosib.*** **Deddf Cymru 2017** **Cyflwynodd Deddf Cymru 2017, a gafodd Gydsyniad Brenhinol ar 31 Ionawr 2017, newidiadau i weithrediad Deddf Cynllunio 2008 yng Nghymru. Mae Deddf Cynllunio 2008 yn darparu bod prosiectau a ddiffinnir fel Prosiectau Seilwaith o Bwysigrwydd Cenedlaethol, e.e. gorsaf pŵer niwclear Wylfa Newydd, angen proses gydsynio gwahanol wedi'i sefydlu, oherwydd eu pwysigrwydd posibl i'r DU. O dan y weithdrefn gwneud penderfyniad am Brosiectau Seilwaith o Bwysigrwydd Cenedlaethol (PSoBC) yn Neddf Cynllunio 2008, mae cais am Orchymyn Caniatâd Datblygu (GCD) yn cael ei archwilio gan yr Arolygiaeth Gynllunio, sydd wedyn yn gwneud argymhelliad i'r Ysgrifennydd Gwladol perthnasol. Mae adran 43 o Ddeddf Cymru yn caniatáu cynnwys datblygu cyfeirir ato'n gyffredin fel "datblygu cysylltiedig" o fewn y cais ar gyfer GCD. Gellir disgrifio datblygiad cysylltiedig fel, er enghraifft, datblygiad sy'n cefnogi darparu a gweithredu PSoBC, a allai gynnwys gwaith fel gwelliannau priffyrdd, llety dros dro ar gyfer gweithwyr adeiladu, cyfleuster parcio a theithio, canolfan logisteg, ayb. Mae'n golygu y gallai datblygwyr ddewis i gynnwys y math yma o ddatblygiad o fewn y cais GCD neu wneud cais ar wahân i Awdurdodau Cynllunio Lleol.**	Newid bach nad yw'n effeithio'n arwyddocaol ar ganfyddiadau'r AC.

Rhif NMC	Polisi/ Para/ Map	Diwygiadau i'r Newidiadau Materion sy'n Codi (mewn coch)	Sgrinio AC
		Mae PSoBC a'u "datblygiadau cysylltiedig" felly yn destun proses cynllunio ar wahan o fewn y gyfundrefn cynllunio ac nid oes gan y Cynllun yma'r un statws ar gyfer gwneud penderfyniad gan yr Ysgrifennydd Gwladol o'I gymharu ag o dan y Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990, lle mae'r Cynghorau ydi'r awdurdod gwneud penderfyniad. Fodd bynnag, mae Deddf Cynllunio 2008 yn darparu bod rhaid i'r Ysgrifennydd Gwladol roi sylw i unrhyw Adroddiad Effaith Lleol (AELl) a gaiff ei baratoi gan awdurdod cynllunio ynghyd ag unrhyw faterion eraill y mae'n credu yn bwysig ac yn berthnasol i'r penderfyniad. Mae Pennod 7 y Cynlun yn llywio'r AELl i gael eu cyflwyno gan y Cynghorau I'r Ysgrifennydd Gwladol mewn cysylltiad â gwneud penderfyniad ar unrhyw gais am ganiatâd datblygu.	
NMC 28	5.4	***Diwygio'r testun i ychwanegu eglurder*** Yn achos Ynys Môn, mae Rhaglen Ynys Ynni Môn wedi adnabod y weledigaeth ganlynol yn y Canllaw Cynllunio Atodol: Gorsaf Niwclear Newydd yn y Wylfa ~~Diwygiedig~~**(2017)** ~~(2014)~~ er mwyn osod dyheadau'r Cyngor ar gyfer Wylfa Newydd, sydd yn allweddol i drawsffurfio economi'r Ynys i'r dyfodol a darparu ansawdd bywyd hir dymor a chynaliadwy i drigolion Ynys Môn:	Newid bach nad yw'n effeithio'n arwyddocaol ar ganfyddiadau'r AC.
NMC 43	6.32	***Diwygio'r testun er mwyn sicrhau cysondeb mewnol*** Mae'r Adolygiad Tir Cyflogaeth (2012)~~, a gyhoeddwyd fel Papur Cefndir ochr yn ochr â'r Cynllun Adnau,~~ a dadansoddiad o wybodaeth fwy diweddar yn arwain at yr angen i ddiogelu **~~642.9ha~~ o dir cyflogaeth gyfredol yn ardal y Cynllun ac i** ~~a~~ dynodi tua ~~800~~ **55.1** ha **o safleoedd newydd** yn ardal y Cynllun, gyda 144.1 ha ychwanegol fel cyflenwad wrth gefn ar yr Ynys. Bydd y Cynllun yn: i. diogelu ~~ardaloedd~~ **safleoedd** busnes a diwydiant sefydledig, lle bydd trosiant a phlotiau gwag yn lletya busnesau newydd;	Newid bach nad yw'n effeithio'n arwyddocaol ar ganfyddiadau'r AC.

Rhif NMC	Polisi/ Para/ Map	Diwygiadau i'r Newidiadau Materion sy'n Codi (mewn coch)	Sgrinio AC
		ii. dynodi safleoedd newydd ar gyfer busnesau newydd neu alluogi busnesau presennol i ehangu **ac ail-leoli**; ***iii.*** darparu cyfleoedd i fusnesau ddatblygu ar safleoedd eraill os sefydlir angen penodol na ellir ei letya ar safle a ddiogelwyd neu a ddynodwyd; a ***iv.*** darparu cyfleoedd i fusnesau ddatblygu mewn ardaloedd gwledig.	
NMC052	6.43	***Diwygio er mwyn egluro'r sefyllfa o ran astudiaethau argaeledd tir yn ardal y cynllun yn ystod 2015.*** **Ar sail gwybodaeth sydd ar gael, gan gynnwys Cyd Astudiaeth Tir ar gyfer Tai Gwynedd 2015 a'r Datganiad Monitro Tir ar gyfer Tai Ynys Mon 2015,** ~~mae~~ **gallai** oddeutu hanner y gofyniad cyffredinol ~~tir~~ ar gyfer tai ~~yn cael~~ **gael** ei ddiwallu o safleoedd tai sydd eisoes â budd caniatâd cynllunio arnynt o dan yr **hen** gynlluniau datblygu ~~presennol~~ neu o dan **hen Bolisïau Dros Dro** ~~ystyriaethau cynllunio materol eraill~~. Ceir mwy o fanylion am hyn yn Atodiad 5. ~~Caiff y diffyg ei gwrdd drwy hap-safleoedd, adeiladau sydd eisoes yn bodoli a safleoedd newydd a ddewiswyd er mwyn cynnig hyblygrwydd a dewis. Ceir mwy o fanylion am hyn ym Mhennod 7.~~	Newid bach nad yw'n effeithio'n arwyddocaol ar ganfyddiadau'r AC.
NMC056	Polisi PS 1	***Diwygio'r testun er mwyn crynhoi maen prawf 3a a chynnwys cyfeiriad at bolisi Polisi TAI5.*** **POLISI STRATEGOL PS 1: YR IAITH GYMRAEG A'R DIWYLLIANT CYMREIG** **Bydd y Cynghorau'n hyrwyddo a chefnogi'r defnydd o'r iaith Gymraeg yn ardal y Cynllun. Bydd hyn yn cael ei gyflawni trwy:** **1. Ofyn am Ddatganiad Iaith Gymraeg fydd yn dweud sut bydd datblygiad arfaethedig yn gwarchod, hyrwyddo a chryfhau'r iaith Gymraeg, pryd fydd y datblygiad arfaethedig yn perthyn i un o'r categorïau canlynol:** **a. Datblygiad manwerthu, diwydiannol neu fasnachol sy'n cyflogi mwy na 50 o weithwyr a/ neu gydag arwynebedd o 1,000 m. sg. neu fwy; neu** **b. Datblygiad preswyl a fydd un ai ar ben ei hun neu yn gronnol yn darparu mwy na'r** ~~targed~~ **darpariaeth tai**	Newid bach nad yw'n effeithio'n arwyddocaol ar ganfyddiadau'r AC.

Rhif NMC	Polisi/ Para/ Map	Diwygiadau i'r Newidiadau Materion sy'n Codi (mewn coch)	Sgrinio AC
		dangosol a osodwyd ar gyfer yr anheddle ym Mholisi TAI 5 a Pholisïau TAI 14 – 18; neu **c. Datblygiad preswyl o 5 o unedau tai neu fwy ar safleoedd a ddynodwyd neu safleoedd ar hap du mewn i ffiniau datblygu nad yw'n mynd i'r afael â thystiolaeth o angen a galw am dai a gofnodir mewn Asesiad Marchnad Tai a ffynonellau tystiolaeth leol berthnasol eraill.** ~~cynnig darparu ystod ddigonol o unedau tai o ran eu maint a mathau~~ **~~2.~~ Ofyn am Asesiad Effaith Iaith Gymraeg, a fydd yn dweud sut fydd datblygiad arfaethedig yn gwarchod, hyrwyddo a chryfhau'r iaith Gymraeg, pryd fydd y datblygiad arfaethedig ar safle ar hap annisgwyl ar gyfer datblygiad tai ar raddfa fawr neu ddatblygiad cyflogaeth ar raddfa fawr a fyddai'n golygu llif arwyddocaol o weithlu;** ~~ac Yn mynd i ddenu neu roi llety i lawer mwy o bobl na ragwelwyd yn wreiddiol ym mholisïau a chynigion y Cynllun;~~ ~~**3. Ddefnyddio mecanwaith priodol i sicrhau bod mesurau lliniaru effeithiau negyddol addas yn cael eu darparu neu y gwneir cyfraniad i liniaru'r effeithiau hynny iddynt;**~~ ~~**4. Wrthod cynigion fyddai, oherwydd ei faint, raddfa neu leoliad yn achosi niwed sylweddol i gymeriad a chydbwysedd iaith cymuned;**~~ **3a Wrthod cynigion a fyddai yn achosi niwed o sylwedd i gymeriad a chydbwysedd iaith cymuned nad allir ei osgoi neu ei liniaru yn foddhaol trwy ddefnyddio mecanwaith cynllunio priodol** ~~**i sicrhau mesurau lliniaru addas neu y gwneir cyfraniad i liniaru'r effeithiau hynny.**~~ **5. Gofyn am Gynllun Arwyddion dwyieithog i ymdrin â holl arwyddion gweithredol yn y parth cyhoeddus sy'n cael eu cynnwys mewn cais cynllunio gan gyrff cyhoeddus a chwmnïau masnachol a busnes** ~~**yn ddwyieithog**~~**;** **6. Gosod disgwyliad y bydd enwau** ~~**lleoedd**~~ **Cymraeg yn cael eu defnyddio ar gyfer datblygiadau newydd, enwau tai a strydoedd.**	
NMC 58	7.1.4a	***Diwygio'r testun i gynnwys cyfeiriad at Bolisi TAI 5*** ~~**Er hynny,**~~ **Fel y gwelir ym maen prawf 1 a 2 ym Mholisi PS 1, er mwyn gwneud penderfyniad gwybodus adeg cais cynllunio**	Newid bach nad yw'n effeithio'n

Rhif NMC	Polisi/ Para/ Map	Diwygiadau i'r Newidiadau Materion sy'n Codi (mewn coch)	Sgrinio AC
		gofynnir am wybodaeth am geisiadau lle gall datblygiad ddigwydd, pe fyddai'n cael caniatâd cynllunio, ar gyflymder neu raddfa sy'n wahanol i'r hyn a ragwelwyd adeg paratoi'r Cynllun. ~~fel y gwelir ym maen prawf 1 a~~ 2**. Mae Polisi PS 1 yn atgyfnerthu polisïau perthnasol eraill yn y Cynllun sydd yn disgrifio'r rhagdybiaethau a wnaed, e.e. lefel twf tai fesul anheddle (Polisïau TAI 5, TAI 14 - TAI 18); bod datblygiad tai yn rhoi dewis priodol o dai marchnad a thai fforddiadwy (Polisi TAI 1). Os oes ansicrwydd, dylid gofyn am gyngor cynllunio cyn cyflwyno gan yr Awdurdod Cynllunio Lleol i weld os fydd angen Datganiad neu Asesiad. Mae cael arwyddion yn Gymraeg ac yn Saesneg ac enwau llefydd ac eiddo Cymraeg yn arwydd clir o gymeriad ardal, gan gynnwys ei chymeriad ieithyddol.** ~~Bydd yr iaith Gymraeg hefyd yn cael ei hyrwyddo drwy wahanol bolisïau yn y Cynllun. Dylai'r holl ystod o gyfleoedd a ddarperir gan bolisïau strategol a manwl, gan gynnwys darparu amrywiaeth o fathau o dai, twf economaidd lleol a diogelu a gwella treftadaeth ddiwylliannol, gyfrannu at wella bywiogrwydd yr iaith Gymraeg.~~ Cyhoeddir Canllawiau Cynllunio Atodol **(CCA) Cynnal a chreu cymunedau nodedig a chynaliadwy a Chanllawiau Cynllunio Atodol Math a chymysgedd o dai** i roi arweiniad pellach am y mater. **Byddant yn egluro'r math a lleoliad datblygiad sy'n debygol o fod yn dderbyniol yn ardal y Cynllun, gan egluro'r ystyriaethau cynllunio sy'n berthnasol. Bydd y CCA Cynnal a chreu cymunedau nodedig a chynaliadwy yn disgrifio'r arwyddion a ddisgwylir iddynt fod yn ddwyieithog, e.e. arwyddion sy'n rhoi gwybodaeth i'r cyhoedd, hysbysebion, hysbyseb arddangos. Bydd y Datganiad neu'r adroddiad am yr Asesiad yn rhoi cyfle i'r datblygwr egluro ei gais yn fwy manwl ac ystyried effeithiau cadarnhaol a negyddol posib ar y gymuned a'i chydbwysedd ieithyddol. Bydd y CCA, er enghraifft, yn chwilio am dystiolaeth i ddangos bod trafodaeth wedi bod gyda Chynghorau Cymuned, Dinas a Thref a grwpiau cymunedol lleol er mwyn cael gwybodaeth a gofyn am eu barn a bod ystyriaeth wedi rhoi i arolygon am y farchnad tai lleol, a/ neu'r farchnad lafur. Yn ogystal â hynny, byddant yn cyfeirio ymgeisydd at e.e. gymorth sydd ar gael gan Swyddfa Comisiynydd yr Iaith am ddylunio arwyddion a deunydd marchnata dwyieithog, y cyngor sydd ar gael i'r sector breifat gan Lywodraeth Cymru/Busnes Cymru ynglŷn â dwyieithrwydd.**	arwyddocaol ar ganfyddiadau'r AC.
NMC068	Polisi TRA 1	***Diwygio'r testun i roi eglurder*** **iii)A5025 Y Fali i Wylfa a gwelliannau eraill i isadeiledd trafnidiaeth yn gysylltiedig â datblygiad yn Wylfa Newydd, gan gynnwys gwelliannau o Amlwch i Wylfa Newydd lle mae'r galw am welliant ar y rhan hwnnw wedi cael ei adnabod yn dilyn asesiad ardrawiad trafnidiaeth o** ~~**datblygu Strategaeth Traffig a Thrafnidiaeth Integredig ar gyfer**~~ **Brosiect Wylfa Newydd ar yr**	Newid bach nad yw'n effeithio'n arwyddocaol ar

Rhif NMC	Polisi/ Para/ Map	Diwygiadau i'r Newidiadau Materion sy'n Codi (mewn coch)	Sgrinio AC
		A5025.	ganfyddiadau'r AC.
NMC 070	7.1.41	***Diwygio'r testun i roi eglurder*** A5025 Y Fali i Wylfa Newydd ~~/ Amlwch i Wylfa Newydd~~ a gwelliannau eraill i'r isadeiledd cludiant sy'n gysylltiedig â datblygiad niwclear newydd yn Wylfa Newydd **gan gynnwys gwelliannau o Amlwch i Wylfa Newydd lle mae'r galw am welliant ar y rhan hwnnw wedi cael ei adnabod yn dilyn asesiad ardrawiad trafnidiaeth o ~~ddatblygu Strategaeth Traffig a thrafnidiaeth Integredig~~ Brosiect Wylfa Newydd ar yr A5025.** ~~gan gynnwys Canolfan Gorfforaethol sy'n angenrheidiol oherwydd cynllun isadeiledd sylweddol.~~	Newid bach i ychwanegu eglurder nad yw'n effeithio'n arwyddocaol ar ganfyddiadau'r AC.
NMC 72	7.1.44	***Diwygiad bach er mwyn sicrhau cysondeb menwol y Cynllun.*** Bydd y Cynghorau yn gweithio efo hyrwyddwr prosiect Wylfa Newydd i ddatblygu cynllun priodol o ddatrysiad trafnidiaeth i liniaru'r effaith o adeiladu a gweithrediad yr orsaf bŵer newydd. Yn ogystal i'r gwelliannau a gyfeirir tuag atynt uchod bydd datrysiad yn debygol o gynnwys datblygu cynllun parcio a rhannu datblygu canolfan logisteg i reoli'r niferoedd ac amseriad symudiadau trafnidiaeth i safle'r orsaf pŵer. **Bydd Polisïau PS 9B a PS 9C yn berthnasol i gyfleusterau parcio a theithio a pharcio a rhannu a chanolfannau logisteg arfaethedig, yn y drefn honno.** Bydd yr hyrwyddwr a'r Cynghorau yn gweithio ar y cyd mewn partneriaeth i ddatblygu Strategaeth Trafnidiaeth a Chludiant wedi'i Integreiddio (ITTS) ar gyfer Prosiect Wylfa Newydd.	Newid bach i ychwanegu eglurder nad yw'n effeithio'n arwyddocaol ar ganfyddiadau'r AC.

Rhif NMC	Polisi/ Para/ Map	Diwygiadau i'r Newidiadau Materion sy'n Codi (mewn coch)	Sgrinio AC
NMC 83	Polisi Newydd	***Dileu'r amod gwreiddiol er mwyn ychwanegu eglurder i wella eglurder a chynnwys geiriad amgen er mwyn sicrhau cysondeb mewnol y Cynllun.*** **Polisi Newydd – Ffiniau Datblygu** **Mae'r Cynllun yn adnabod Ffiniau Datblygu ar gyfer y Ganolfan Isranbarthol, Canolfannau Gwasanaeth Trefol, Canolfannau Gwasanaeth Lleol, Pentrefi Gwasanaeth a Phentrefi Lleol/ Gwledig/ Arfordirol. Caniateir cynigion du mewn Ffiniau Datblygu yn unol â pholisïau a chynigion y Cynllun yma, polisïau cynllunio cenedlaethol ac ystyriaethau cynllunio perthnasol eraill.** ~~Bydd rhaid i gyngion ar safleoedd du allan i'r Ffiniau Datblygu gydymffurfio gyda Pholisiau'r Cynllun yma a pholisiau cynllunio cenedlaethol, ac, os nad oes cefnogaeth benodol ynddynt ar gyfer y datblygiad arfaethedig yng nghefn gwlad, bydd rhaid i'r cynnig ddangos bod lleoliad yng nghefn gwlad yn hanfodol ar gyfer y datblygiad.~~ **Tu allan i ffiniau datblygu bydd cynigion yn cael eu gwrthod oni bai eu bod yn unol â pholisïau penodol yn y Cynllun hwn neu bolisïau cynllunio cenedlaethol neu bod y cynnig yn dangos bod ei leoliad yng nghefn gwlad yn hanfodol.**	Newid bach i ychwanegu eglurder nad yw'n effeithio'n arwyddocaol ar ganfyddiadau'r AC.
NMC 86	Paragraff newydd 7.2.4c	***Diwygiad bach i ychwanegu eglurder*** **O fewn y cyd-destun o warchod cefn gwlad, mae'r polisi yma, fodd bynnag, yn cydnabod bod angen rhai mathau o ddatblygu os ydi'r cynllun am gyfarch anghenion cymdeithasol, economaidd neu amgylcheddol yr ardal. Os ydi datblygiad yn dderbyniol mewn egwyddor, bydd y Polisi yma a Pholisïau manwl eraill yn y Cynllun neu bolisïau cynllunio cenedlaethol yn sicrhau na fydd datblygiad yn bygwth neu ddifrodi rhinweddau cefn gwlad ardal y Cynllun.**	Newid bach nad yw'n effeithio'n arwyddocaol ar ganfyddiadau'r AC.

Rhif NMC	Polisi/ Para/ Map	Diwygiadau i'r Newidiadau Materion sy'n Codi (mewn coch)	Sgrinio AC
NMC 087	Polisi PCYFF 1	***Newidiadau bach i sicrhau cywirdeb a chysondeb mewnol*** **Dylau gynigion:** ~~roi blaenoriaeth i safleoedd y tu mewn i ffiniau datblygu neu ffurf adeiledig y clystyrau cydnabyddedig restrir yn y goeden aneddleoedd a welir ym Mholisi Strategol PS15 oni bai fod lleoliad gwledig yn hanfodol neu os oes angen am leoliad penodol, yn ddarostyngedig i ystyriaethau cynllunio perthnasol;~~ ~~Rhaid i gynnig~~ **gwneud y defnydd gorau o dir, gan gynnwys dwysedd o 30 uned byw o leiaf yr hectar o ran datblygiadau preswyl (oni bai bod yna amgylchiadau lleol neu gyfyngiadau ar y safle sy'n pennu dwysedd is);** ~~Rhaid i gynnig rhoi sylw i gynhyrchu, trin a gwaredu gwastraff~~ **gynnwys darpariaeth ar gyfer storio, ailgylchu a rheoli gwastraff yn ystod y cyfnod adeiladu a chyfnod meddianaeth;** ~~Rhaid i gynnig~~ **gynnwys, lle mae hynny'n berthnasol, ddarpariaeth ar gyfer trin a chael gwared â rhywogaethau ymwthiol yn effeithiol;**	Newid bach nad yw'n effeithio'n arwyddocaol ar ganfyddiadau'r AC.
NMC 090	Polisi PCYFF 4	***Diwygio'r trothwy sy'n sbarduno'r angen am Asesiad Ynni ar gyfer datblygiad di-breswyl*** **Bydd yn ofynnol i ddatblygiad preswyl ar safleoedd ar gyfer 100 o unedau tai neu fwy a datblygiad dibreswyl o ~~100~~ 1,000 metr sgwâr neu fwy**	Newid bach nad yw'n effeithio'n arwyddocaol ar ganfyddiadau'r AC.
NMC	Polisi ADN	***Diwygio maen prawf (vii) er mwyn egluro bod angen cytuno ar gynllun adferiad gyda'r Awdurdod Cynllunio Lleol***	Newid bach

Rhif NMC	Polisi/ Para/ Map	Diwygiadau i'r Newidiadau Materion sy'n Codi (mewn coch)	Sgrinio AC
101	1	**i. ar ddiwedd oes weithredol y cyfleuster, bydd tyrbinau gwynt ac isadeiledd cysylltiedig yn cael eu tynnu i lawr yn unol â chynllun adfer y tir ac ol-ofal a gyflwynir i a'i cytuno gan yr Awdurdod Cynllunio Lleol ~~chytunir ar gynllun adfer tir ac ôl-ofal priodol~~.**	nad yw'n effeithio'n arwyddocaol ar ganfyddiadau'r AC.
NMC 115	Polisi ADN 2	***Diwygio maen prawf (vii) er mwyn egluro bod angen cytuno ar gynllun adferiad gyda'r Awdurdod Cynllunio Lleol*** **(7)lle bo angen, bydd y cyfarpar ac isadeiledd cysylltiedig yn cael eu tynnu oddi ar y safle yn unol â chynllun adfer y tir ac ol-ofal a gyflwynir ~~i a'i gytuno~~ gan yr Awdurdod Cynllunio Lleol.**	Newid bach nad yw'n effeithio'n arwyddocaol ar ganfyddiadau'r AC.
NMC126	7.3.4	***Diwygio'r testun eglurhaol i adlewyrchu newidiadau i'r broses gwneud penderfyniadau o ran Prosiect Wylfa Newydd a Phrosiect Cysylltiad Gogledd Cymru.*** Ar gyfer cais Gorchymyn Caniatâd Datblygu, rôl ddewisol ar y cyfan fydd gan awdurdod lleol o dan y Ddeddf Gynllunio 2008 **(fel y'i diwygiwyd gan Deddf Cymru 2017)**, ond fe fyddant yn cael eu gwahodd i asesu pa mor ddigonol yw'r ymgynghori a'r effeithiau lleol ac adrodd ar y rhain ~~wrth yr Arolygiaeth Gynllunio~~ mewn Adroddiad Ardrawiad Lleol. Yn yr un modd, bydd yn bosibl i geisiadau gael eu gwneud i gyrff statudol eraill**.** ~~Yng Nghymru,~~ Yr awdurdodau cynllunio lleol yw'r awdurdodau penderfynu ar gyfer **ambell** ~~unrhyw~~ ddatblygiad yn gysylltiedig gyda **Phrosiect Wylfa Newydd** ~~'r cais Gorchymyn Rheoli Datblygiad, er enghraifft, llefydd byw i weithwyr adeiladu~~.	Newid bach nad yw'n effeithio'n arwyddocaol ar ganfyddiadau'r AC.

Rhif NMC	Polisi/ Para/ Map	Diwygiadau i'r Newidiadau Materion sy'n Codi (mewn coch)	Sgrinio AC
NMC 127	7.3.5	***Diwygio er mwyn adlewyrchu newidiadau i'r broses gwneud penderfyniadau o ran Prosiect Wylfa Newydd a Phrosiect Cysylltiad Gogledd Cymru.*** Bydd graddfa ac ardrawiad **PIoBC a datblygiadau perthynol gael eu lliniaru drwy pecynnau priodol o amodau caniatâd cynllunio, cytundebau cynllunio neu priffyrdd** ~~Prosiect olygu bod angen pecyn priodol a chynhwysfawr o gyfraniadau oddi wrth ddatblygwr er mwyn lliniaru a digolledu am unrhyw lefelau newydd neu fwy o niwed. Bydd y cyfraniadau hyn yn cael eu negodi fel rhan o'r broses gynllunio, yn cynnwys trwy gytundebau Adran 106 a'r Ardoll Isadeiledd Cymunedol, os fydd hwnnw'n cael ei weithredu. Bydd graddfa ac ardrawiad PIoBC yn cael eu lliniaru drwy becyn priodol o amodau caniatâd cynllunio, cytundeb adran 106 a~~ **gofynion GCD, a** derbyniadau Ardoll Seilwaith Cymunedol (os gweithredir atodlen codi tâl ASC).	Newid bach nad yw'n effeithio'n arwyddocaol ar ganfyddiadau'r AC.
NMC 128	7.3.6	***Diwygiad bach i wella eglurder*** Yn ogystal, ~~mae'n bosibl y~~ bydd yn ofynnol ~~gan y~~ Cynghorau **annog ddatblygwyr i ystyried** ~~i'r datblygwr~~ ddarparu pecynnau o fuddiannau cymunedol er mwyn cael eu gosod yn erbyn a digolledu'r gymuned am y baich o fod yn lleoliad i'r prosiect. Bydd unrhyw ~~gronfa~~ **becynnau** o'r fath yn cael ei defnyddio i'w rhoi yn erbyn y baich ar yr ardal, ac yn enwi ffyrdd etifeddiaeth posibl o'i ddefnyddio, yn cynnwys isadeiledd cludiant, cymdeithasol, economaidd a chymunedol fyddai o fudd i'r gymuned yn y tymor hir.	Newid bach nad yw'n effeithio'n arwyddocaol ar ganfyddiadau'r AC.
NMC400	7.3.10	***Newid bach i wella eglurder*** viii wrth benderfynu ar unrhyw gymeradwyaeth yn dilyn y caniatâd (yn cynnwys 'amodau' caniatâd cynllunio **a gofynion GCD**), ac wrth gyflawni swyddogaethau fel yr awdurdod gorfodi.	Newid bach nad yw'n effeithio'n arwyddocaol ar ganfyddiadau'r AC.

Rhif NMC	Polisi/ Para/ Map	Diwygiadau i'r Newidiadau Materion sy'n Codi (mewn coch)	Sgrinio AC
NMC 130	Polisi PS 8	***Diwygio'r testun eglurhaol i adlewyrchu newidiadau i'r broses gwneud penderfyniadau o ran Prosiect Cysylltiad Gogledd Cymru.*** **POLISI STRATEGOL PS 8: CYNIGION AM BROSIECTAU ISADEILEDD O BWYSIGRWYDD CENEDLAETHOL A DATBLYGIADAU ~~CYSYLLTIEDIG~~ PERTHYNOL** **Yn eu rôl fel yr awdurdodau sy'n rhoi caniatâd i ddatblygiad ~~cysylltiol~~ perthynol neu fel rhywun sy'n cael ei ymgynghori am geisiadau i gyrff eraill, o fewn cyd-destun datganiadau polisi cenedlaethol a pholisi cynllunio cenedlaethol, bydd y Cynghorau'n anelu i sicrhau y bydd datblygiad yn gwneud cyfraniad positif i wireddu'r weledigaeth, amcanion strategol a strategaeth datblygu a welir yn y Cynllun. Rhoddir ystyriaeth i natur, graddfa, ystod ac ardrawiad posib unrhyw ddatblygiad wrth wneud hynny.** **Bydd y Cynghorau felly'n amcanu i sicrhau cydymffurfiaeth, fel mae'n briodol ~~neu berthnasol~~, gyda'r meini prawf canlynol:**	Newid bach nad yw'n effeithio'n arwyddocaol ar ganfyddiadau'r AC.
NMC 131	7.3.12	***Diwygio'r testun eglurhaol i adlewyrchu'r newidiadau i'r broses gwneud penderfyniadau o ran Prosiect Wylfa Newydd.*** **WYLFA NEWYDD A DATBLYGIAD PERTHYNOL ~~CYSYLLTIEDIG~~** Mae'r ddau Gyngor a'u partneriaid wedi cydnabod potensial arwyddocaol Wylfa Newydd yn arbennig i'r economi leol yn Rhaglen Ynys Ynni Môn, Cynllun Strategol/ Corfforaethol y ddau Gyngor a'r Cynllun Integredig Sengl ar gyfer Ynys Môn a Gwynedd. ~~Mae Pennod 3 o'r Cynllun yn rhoi dolen i'r Canllaw Cynllunio Atodol Gorsaf Niwclear Newydd yn Wylfa, syn gosod allan cyngor ategol Cyngor Sir Ynys Môn ar faterion uniongyrchol ac anuniongyrchol mewn perthynas â'r prosiect yma ac ei ymateb i bolisïau a strategaethau cenedlaethol a lleol ynghyd -destun y arhoi gwybodaeth am weledigaeth Cyngor Sir Ynys Mon~~	Newid bach nad yw'n effeithio'n arwyddocaol ar ganfyddiadau'r AC.

Rhif NMC	Polisi/ Para/ Map	Diwygiadau i'r Newidiadau Materion sy'n Codi (mewn coch)	Sgrinio AC
		~~yn gysylltiedig â'r prosiect yma.~~ Mae'r rhan hon o'r Cynllun yn delio gyda datblygiadau **perthynol** ~~cysylltiol~~ i Brosiectau Isadeiledd Mawr ble mai naill ai Cyngor Sir Ynys Môn neu Gyngor Gwynedd yw'r awdurdod cynllunio sy'n penderfynu ar gais cynllunio.	
NMC 132	7.3.13	***Diwygio'r testun eglurhaol i adlewyrchu newidiadau i'r broses gwneud penderfyniadau o ran Prosiect Wtlfa Newydd.*** Er nad y Cynghorau yw'r awdurdodau i roi caniatâd ar gyfer y Gorchymyn Caniatâd Datblygu Prosiect Wylfa Newydd, maent yn credu ei bod hi'n bwysig egluro'r ymagwedd a fyddant yn cymryd yn eu rôl fel awdurdodau cynllunio pan fyddant yn derbyn ymgynghoriad am y cais am Orchymyn Caniatâd Datblygu. Fe fyddant hefyd yn sicrhau bod datblygiadau **perthynol** ~~cysylltiedig~~ **sy'n destun cais ar gyfer caniatâd gan y Cynghorau** yn cyd-fynd â strategaeth a pholisïau perthnasol y Cynllun. **Mae gweledigaeth Cyngor Sir Ynys Mon (fel yr awdurdod sy'n rhoi lle i'r datblygiad) ar gyfer Prosiect Wylfa Newydd i'w weld ym Mhennod 5 o'r Cynllun hwn, ac mae o wedi hysbysu Gweledigaeth ac Amcanion y Cynllun.** ~~Hyd nes y caiff y Cynllun ei fabwysiadu neu bydd polisïau perthnasol yn cario digon o bwysau fel ystyriaethau cynllunio perthnasol bydd Cyngor Sir Ynys Môn yn sicrhau bydd y dull o ymdrin â datblygiadau perthnasol yn gysylltiedig â Wylfa Newydd yn adlewyrchu polisïau'r Cynllun Datblygu presennol, y Cynllun Datblygu Unedol a stopiwyd, polisïau cynllunio cenedlaethol a'r Canllaw Cynllunio Atodol Gorsaf Niwclear Newydd yn Wylfa. Boed yn eu rôl fel y rhai sy'n penderfynu, neu i ymgynghori â hwy ar gyfer ceisiadau i gyrff eraill, bydd y Cynghorau'n ceisio cyflawni'n eu blaenoriaethau statudol fel sydd i'w gweld yn eu Cynlluniau Integredig Sengl, Cynlluniau Strategol a chynlluniau a rhaglenni perthnasol eraill.~~ **Disgwylir i'r Prosiect gyfrannu i gyfarch Gweledigaeth y Cynllun trwy:** • **gyfrannu i wireddu Rhaglen Ynys Ynni Môn a Pharth Menter Môn** • **gyrru trawsnewid yr economi, uchafu cyfleoedd ar gyfer yr economi a gwella sgiliau pobl leol;** • **cynnal a chryfhau ansawdd bywyd cymunedau lleol ac ymwelwyr;**	Newid bach nad yw'n effeithio'n arwyddocaol ar ganfyddiadau'r AC.

Rhif NMC	Polisi/ Para/ Map	Diwygiadau i'r Newidiadau Materion sy'n Codi (mewn coch)	Sgrinio AC
		• **gwarchod a chryfhau hunaniaeth ardal y Cynllun;** • **gwarchod, neu le'n briodol, gwella amgylchedd ac adnoddau unigryw ardal y Cynllun, gan roi sylw i newid hinsawdd.**	
NMC133	7.3.14	***Diwygio'r testun eglurhaol i adlewyrchu newidiadau i'r broses gwneud penderfyniadau o ran Prosiect Wtlfa Newydd.*** Mae'r Canllawiau Cynllunio Atodol (CCA) ~~Diwygiedig~~ Adeiladu Niwclear Newydd yn Wylfa yn nodi cyngor atodol Cyngor Sir Ynys Môn ar faterion lleol uniongyrchol neu anuniongyrchol bwysig mewn perthynas â Phrosiect **Wylfa Newydd** ac ymateb i strategaethau a pholisïau cenedlaethol a lleol yng nghyd-destun y Prosiect ac yn ystyriaeth faterol bwysig wrth asesu ceisiadau cynllunio yn gysylltiedig â **datblygiadau ~~cysylltiedig~~ perthynol arfaethedig ynghlwm â** Phrosiect **Wylfa Newydd. Ar y cyd efo pholisïau'r Cynllun,** bydd y CCA Adeiladu **Gorsaf** Niwclear Newydd Wylfa yn cynorthwyo'r Cyngor Sir i: • **rhoi canllawiau manwl ar gyfer datblygiad sy'n perthyn i'r Prosiect, e.e. llety gweithwyr adeiladu** • wneud penderfyniadau cadarn ar ~~bob gwaith galluogi a~~ geisiadau cynllunio datblygu **perthynol** ~~cysylltiedig~~ • sicrhau bod effeithiau posibl yr Adeilad Niwclear Newydd a'i ddatblygiadau **perthynol** ~~cysylltiedig~~ yn cael eu nodi a'u lliniaru lle bo'n bosibl sicrhau bod y manteision economaidd-gymdeithasol sy'n gysylltiedig ag adeiladu a gweithredu'r orsaf bŵer yn cael eu gwireddu'n llawn.	Newid bach nad yw'n effeithio'n arwyddocaol ar ganfyddiadau'r AC.
NMC 134	7.3.15 Paragraff	***Dileu'r paragraff, a'i symud i baragraff 7.3.13 (gweler NMC 132).*** ~~Disgwylir i'r Prosiect gyfrannu i Weledigaeth y Cynllun trwy:~~ ~~• gyfrannu i wireddu Rhaglen Ynys Ynni Mon a Pharth Menter Mon~~	Newid bach nad yw'n effeithio'n arwyddocaol

Rhif NMC	Polisi/ Para/ Map	Diwygiadau i'r Newidiadau Materion sy'n Codi (mewn coch)	Sgrinio AC
	Newydd	~~• gyrru trawsnewid yr economi, uchafu cyfleoedd ar gyfer yr economi a gwella sgiliau pobl leol;~~ ~~• cynnal a chryfhau ansawdd bywyd cymunedau lleol ac ymwelwyr;~~ ~~• gwarchod a chryfhau hunaniaeth ardal y Cynllun;~~ ~~• gwarchod, neu le'n briodol, gwella amgylchedd ac adnoddau unigryw ardal y Cynllun, gan roi sylw i~~	ar ganfyddiadau'r AC.
NMC 136	7.3.17	***Dileu'r cyfeiriad at Bolisi TAI 3 o baragraff i wella egluro ei rôl*** Gallai mesurau lliniaru effaith y prosiect gael eu huchafu pe fyddai'r datblygiad yn cael ei leoli yn unol â Strategaeth Ofodol y Cynllun, a welir ym Mhennod 6, **Polisi PS 9, Polisiau PS 9A – 9C,** a pholisïau perthnasol y Cynllun **(gan gynnwys Polisi ~~TAI 3~~ TAI 8 a Pholisi PS 1)**, yn dibynnu ar y math o ddefnydd **a'i raddfa**, er mwyn bod yn gyson ag egwyddorion datblygiad cynaliadwy.	Newid bach nad yw'n effeithio'n arwyddocaol ar ganfyddiadau'r AC.
NMC 137	7.3.17a	***Ail-leoli'r frawddeg mewn paragraff arall i wella eglurder*** **Dylai cynigion am ~~ofynion~~ lety gweithwyr adeiladu leihau'r effaith ar y farchnad dai lleol (gan gynnwys gallu'r rhai ar incwm isel i gael mynediad at y sector rhentu preifat, tai fforddiadwy a gwasanaethau tai eraill), a'r sector twristiaeth. ~~Dylai'r gweithlu adeiladu gael llety drwy ddulliau amrywiol gan gynnwys y stoc bresennol o dai (i'w prynu neu rentu), llety gwyliau a llety parhaol pwrpasol newydd neu fodiwlaidd a ddarparir gan Horizon neu drwy drydydd parti. Lle bo'n briodol.~~ Lle bo'n berthnasol, mae'r Cynghorau yn ei gwneud yn ofynnol i'r Prosiect ddarparu budd etifeddiaeth i gymunedau lleol yn ystod cyfnod y Cynllun neu y tu hwnt i'r cyfnod adeiladu. Cafodd strategaeth llety gweithwyr adeiladu drafft ei baratoi a bydd yn cael ei gwblhau gan roi ystyriaeth i Strategaeth Ofodol y Cynllun a pholisïau perthnasol yn y Cynllun, gan gynnwys**	Newid bach nad yw'n effeithio'n arwyddocaol ar ganfyddiadau'r AC.

Rhif NMC	Polisi/ Para/ Map	Diwygiadau i'r Newidiadau Materion sy'n Codi (mewn coch)	Sgrinio AC
		cyfres o bolisïau sy'n rhoi arweiniad pellach ar reoli datblygiadau ~~sydd â chysylltiad efo'r Prosiect Cysylltiedig.~~	
NMC 138	7.3.17b – 7.3.18b	***Cynnwys testun ychwanegol i egluro sefyllfa'r Cyngor o ran lletai ar gyfer y gweithwyr adeiladu.*** **Dylai'r gweithlu adeiladu gael llety drwy ddulliau amrywiol, gan gynnwys y stoc bresennol o dai (i'w prynu neu rentu), llety gwyliau a llety parhaol pwrpasol newydd neu fodiwlaidd a ddarperir gan Horizon neu drwy drydydd parti. Ni ddylai defnydd o'r fath fodd bynnag arwain at ardrawiad annerbyniol ar argaeledd tai (hunan berchnogaeth a rhentu'n breifat) neu ar argaeledd llety ymwelwyr. Fe ddylai'r ardrawiadau fod yn dderbyniol. Mae twristiaeth yn sector economaidd pwysig ac mae angen iddo gael ystyriaeth ac asesiad penodol wrth gwblhau'r strategaeth llety gweithwyr.** **Yn nhermau lleoliad, ~~safbwynt y Cynghorau yw y~~** dylid lleoli llety ar gyfer y gweithwyr adeiladu dros dro cyn belled ag sy'n bosib o fewn, ~~neu~~ wrth ymyl, **neu â pherthynas dda gyda** ffiniau datblygu Canolfannau **a Phentrefi Gwasanaeth** enwir yng Nghoeden Aneddleoedd y Cynllun **(dibynnu ar raddfa'r datblygiad)**, **ac** mewn lleoliadau sydd â chysylltiad da a'r prif lwybrau teithio a dulliau theithio, yn arbennig y rheilffordd, **a chan gymryd sylw o bolisi sy'n ffafrio defnyddio tir a ddatblygwyd o'r blaen hefyd**. Fe ddylent hefyd gyfrannu i raglenni adfywio cynaliadwy a chefnogi bywiogrwydd a hyfywdra canol trefi. **Defnyddir y meini prawf canlynol i asesu os ydi safle arfaethedig efo perthynas dda gyda ffin datblygu:** • **pellter corfforol / graddau'r gwahaniad gyda phellter a gwahaniad cynyddol yn llai ffafriol; a** • **lleoliad y safle o ran cyfleusterau, gwasanaethau ac asedau cynaliadwyedd eraill (megis darparu gweithgareddau hamdden, cyfleoedd cyflogaeth, ac ati) yn y Ganolfan / Pentref Gwasanaeth; a** • **hygyrchedd i'r Ganolfan / Pentref Gwasanaeth (yn bennaf gan ddulliau trafnidiaeth heblaw'r car) a'r gallu i wella ar**	Newid bach nad yw'n effeithio'n arwyddocaol ar ganfyddiadau'r AC. Bydd yr eglurder sy'n cael ei ddarparu gydag ychwanegiad o'r meini prawf i asesu perthynas safle gyda ffin datblygu yn cadarnhau fod mesurau lliniaru mewn lle i liniaru

Rhif NMC	Polisi/ Para/ Map	Diwygiadau i'r Newidiadau Materion sy'n Codi (mewn coch)	Sgrinio AC
		hynny; ac • **effeithiau gweledol a gallu i integreiddio datblygiad y dirwedd a threflun.** **Mae paragraff 7.3.17b ~~a~~ yn cyfeirio at y gwahanol fathau o lety. O ystyried maint y nifer disgwyliedig o weithwyr adeiladu sy'n ofynnol yn ystod y cyfnod adeiladu, ystyrir bydd datblygiadau modiwlaidd yn rhan o'r cyflenwad o lety ond nid hwn fydd y dewis cyntaf ac eithrio'r ddarpariaeth ~~angenrheidiol~~ ar gyfer gweithwyr ~~hanfodol~~ ar ~~brif~~ safle Prosiect Wylfa Newydd. Byddai darparu rhai llety modwlar mewn adeiladau dros dro ar safle Prosiect Wylfa Newydd yn dderbyniol pryd y caiff ei gefnogi gan lefel briodol o gyfleusterau cymunedol a pryd gellir dangos bod effaith trafnidiaeth (gan gynnwys mynediad gweithwyr a pharcio) yn dderbyniol. Mae Polisi PS 9 a Pholisi 9A yn nodi'r gofynion ar gyfer llety modiwlar o'r fath sy'n gysylltiedig â Phrosiect Wylfa Newydd.** ~~Fe ddylai~~ **Mae'n rhaid i** hyrwyddwr y prosiect ~~ystyried ailddefnyddio~~ **ddangos ei fod wedi rhoi ystyriaeth lawn i ail-ddefnyddio** adeiladau presennol ~~lle'n ymarferol i wneud hynny~~ **a/ neu ddarparu adeiladau parhaol sydd yn gallu cael eu haddasu ar gyfer defnydd parhaol ar ôl cael eu defnyddio gan weithwyr adeiladu, defnydd cymesur o dai sector breifat ac ystyriaeth o ganiatad cyfredol, cyn argymell llety modwlar mewn adeiladau dros dro**.	effeithiau negyddol posib. Ar y cyfan, dim effeithiau arwyddocaol ar ganfyddiadau'r AC.
NMC 139	7.3.18c – 7.3.18ch	***Cynnwys testun ychwanegol i egluro sefyllfa'r Cyngor o ran lletai i'r gweithlu adeiladu*** **Dylai unrhyw lety modiwlaidd a ddarperir tu allan i safle Prosiect Wylfa Newydd ddarparu defnydd gwaddol cynaliadwy ar gyfer yr adeiladau neu'r safle a dangos sut y sicreir yr etifeddiaeth honno.** Bydd y Cynghorau ~~hefyd~~ yn ystyried y dylid edrych ar y posibilrwydd o ailddefnyddio safleoedd ac adeiladau a ddefnyddir yn y lle cyntaf ar gyfer llety gweithwyr neu unrhyw	Newid bach nad yw'n effeithio'n arwyddocaol ar ganfyddiadau'r AC.

Rhif NMC	Polisi/ Para/ Map	Diwygiadau i'r Newidiadau Materion sy'n Codi (mewn coch)	Sgrinio AC
		ddefnydd tir arall dros dro adeg cynllunio a dylunio'r cynllun, e.e. trwy osod y safle allan o'r cychwyn fel ei fod yn gallu cael ei ddefnyddio eto, adeiladu adeiladau parhaol sy'n gallu cael eu haddasu i ddefnydd amgen priodol. Bydd rhaid i ddefnydd etifeddiaeth arfaethedig ~~priodol~~ gydymffurfio â'r polisïau perthnasol yn y Cynllun hwn. Mae defnyddiau etifeddiaeth posib yn cynnwys lleiniau wedi eu gwasanaethu ar gyfer tai fforddiadwy, llety ar gyfer yr henoed neu anghenion arbennig, llety myfyrwyr, swyddfeydd neu westai ~~neu adeiladau a ellir eu haddasu i ddibenion tebyg~~, **lleiniau wedi eu gwasanaethu ar gyfer defnydd tebyg neu ddefnyddiau cyflogaeth cysylltiedig**. **Fe ddylai etifeddiaeth defnydd preswyl parhaol gael ei ddylanwadu gan yr Asesiad Marchnad Tai Lleol a gyhoeddwyd er mwyn sicrhau bod y math o unedau tai sydd eu hangen i gyfarch angen lleol yn cael eu hymgorffori yn y cynnig ar y cam dylunio.** Os ~~yw'r hyrwyddwr y prosiect a'r Cyngor yn cytuno~~ **dangosir hyd fodd y Cyngor** nad yw defnydd ôl- ddatblygu'n ymarferol, rhaid cael gwared â'r adeiladau neu strwythurau dros dro a'r tir gael ei ddychwelyd i'w gyflwr blaenorol hyd fodlondeb yr Awdurdod Cynllunio Lleol o fewn cyfnod penodol a fyddai'n cael ei reoli trwy amod cynllunio. **Mewn achosion o'r math yma bydd angen buddion gwaddol oddi ar y safle er mwyn gwneud yn iawn am ddiffyg etifeddiaeth ar y safle ac fe ddylid ei gynnwys o fewn y cynnig.** ~~Mae Polisi TAI 3 yn gosod yr arweiniad polisi ar gyfer llety dros dro ar gyfer gweithwyr adeiladu ac mae Polisi TAI 8 yn gosod allan yr arweiniad polisi mewn perthynas â defnydd anheddol o lety gwyliau gan weithwyr adeiladu dros dro.~~ **Er mwyn lliniaru effeithiau Prosiect Wylfa Newydd ar y farchnad dai ac i helpu i gydlynu y defnydd gorau o bob math o lety, ~~bydd yn ofynnol~~ disgwylir i weithwyr adeiladu ddefnyddio gwasanaethau a ddarperir gan Borth Rheoli Llety Gweithwyr Adeiladu, sef yr enw cyfredol am y gwasanaeth. Bydd y Porth yma yn cynnwys cofrestr o ystafelloedd neu eiddo a fydd ar gael i'w rhentu, a bydd angen i'r ymgeisydd gynnig a sicrhau dulliau lle bydd rhaid i weithwyr neu anogir nhw i drefnu eu llety trwy'r Porth. Caiff y Porth ei ddefnyddio hefyd i gadw golw ar nifer sy'n derbyn llety a darparu toriad fesul sector ac yn ofodol. Caiff y wybodaeth yma ei rannu efo'r Cynghorau yn unol a'r strategaeth llety gweithwyr er mwyn caniatau i'r Cynghorau a'r ymgeisydd i fonitro effeithiau ar sectorau a lleoliadau ac ymateb yn briodol pan na fydd rheini yn cyd-fynd efo'r ardrawiadau a ragwelwyd.**	

Rhif NMC	Polisi/ Para/ Map	Diwygiadau i'r Newidiadau Materion sy'n Codi (mewn coch)	Sgrinio AC
NMC 141	Polisi PS 9	***Diwygio geiriad yr amod agoriadol a meini prawf 1, 4, 5, 6, 7, 10 a 11 i wella eglurder*** **POLISI STRATEGOL PS9: WYLFA NEWYDD A DATBLYGIAD PERTHYNOL ~~GYSYLLTIEDIG~~ ~~Â PHROSIECT WYLFA NEWYDD~~** **Yn eu rôl ~~naill ai~~ fel yr awdurdodau yn penderfynu ar gyfer datblygiad perthynol ar gyfer Wylfa Newydd ~~cysylltiedig~~, ~~neu fel un i ymgynghori ar gyfer ceisiadau GCD i gyrff eraill, ac o fewn darpariaethau polisi cenedlaethol~~, bydd y Cynghorau ~~, wrth asesu ac ymateb i gynigion sy'n dod yn amlwg ar gyfer Wylfa Newydd a'i datblygiad yn ceisio~~ yn sicrhau cydymffurfiaeth ~~lle bo'n briodol neu'n berthnasol,~~ gyda'r meini prawf yn y Polisi yma a Pholisiau PS 9A – 9C, lle bo'n berthnasol ~~canlynol~~:** **Wrth ymateb i gynigion sy'n ffurfio rhan o gais am Ganiatad Datblygu i'r Ysgrifenydd Gwladol bydd y Cynghorau yn rhoi sylw i'r un ystyriaethau wrth baratoi'r Adroddiad Asesu Effaith.** 1. **Dylai unrhyw bolisïau perthnasol sydd wedi'u cynnwys yn y Cynllun, ac unrhyw ganllawiau cynllunio, fod yn siapio'r dull o ddatblygu'r orsaf bŵer niwclear ~~ac~~ a chynigion am ~~unrhyw~~ ddatblygiad perthynol ~~cysylltiedig~~; ~~a~~** 2. **Er mwyn cael cyn lleied o ardrawiad ag y bo modd a chymaint ag y bo modd o ailddefnyddio'r cyfleusterau a deunyddiau sy'n bodoli'n barod, bod cyfleoedd wedi cael eu cymryd lle bo'n ymarferol i integreiddio gofynion adeiladu Prosiect Wylfa Newydd gyda'r bwriad i ddadgomisiynu'r orsaf bŵer presennol; ~~a~~** 3. **Bydd cynigion priffyrdd a chludiant ar gyfer Prosiect Wylfa Newydd yn rhan o strategaeth traffig a thrafnidiaeth integredig sy'n ystyried Polisi Strategol PS 4 a Pholisïau manwl perthnasol ac yn lleihau'r effeithiau niweidiol o ran cludiant i lefel sy'n dderbyniol, yn cynnwys y rhai'n codi yn ystod y cyfnodau adeiladu, ~~a~~ gweithredu a dadgomisiynu ac adfer. Dylai cynigion, lle bo'n ymarferol, wneud cyfraniad cadarnhaol tuag at amcanion polisi cludiant yn yr ardal, a chynnwys atebion aml-foddol a buddsoddiad sy'n annog teithio gyda chludiant cyhoeddus, cerdded a beicio a dulliau trafnidiaeth cynaliadwy eraill; ~~a~~** 4. **Bydd gwaith cynnar neu baratoi ar gyfer datblygiad yr orsaf pŵer niwclear yn dangos eu bod yn angenrheidiol i sicrhau y cyflawnir Prosiect Wylfa Newydd yn amserol ~~neu~~ ac wedi'u cynllunio i ddarparu mesurau lliniaru ar gyfer effeithiau adeiladu neu weithrediad Prosiect Wylfa Newydd. Rhaid unrhyw waith paratoi neu gynnar gael**	Newid bach nad yw'n effeithio'n arwyddocaol ar ganfyddiadau'r AC.

Rhif NMC	Polisi/ Para/ Map	Diwygiadau i'r Newidiadau Materion sy'n Codi (mewn coch)	Sgrinio AC
		strategaeth i alluogi'r safleoedd i gael eu hadfer i safon dderbyniol pe na fyddai'r Prosiect yn derbyn caniatâd neu gael ei adeiladu a sut y sicrheir y costau o gynnal gwaith adfer o'r fath, gan gynnwys drwy fondio. **5. Dylai gofynion am lety gweithwyr adeiladu gael eu hateb mewn ffordd sy'n lleihau gymaint ag y bo modd yr effaith ar y farchnad dai lleol , yn cynnwys gallu rhai ar incwm isel i gael mynediad i'r sector rhentu preifat, tai fforddiadwy neu wasanaethau tai eraill, gan roi sylw i'r Asesiad Marchnad Tai Lleol a gyhoeddwyd, ~~neu~~ ac neu na fydd yn arwain at effeithiau economaidd (gan gynnwys y sector twristiaeth), cymdeithasol ieithyddol neu amgylcheddol niweidiol. Dylai cynigion ffurfio rhan o strategaeth gadarn ar gyfer llety gweithwyr adeiladu a fydd yn talu sylw i Strategaeth Ofodol y Cynllun ac unrhyw bolisïau perthnasol yn y Cynllun, gan gynnwys Polisi PS 9A; ~~Polisi TAI 3a a~~** **6. Pan fydd y cynigion am gyfnod dros dro fe ddylai dewis y safle a manylion y cynnig ~~Wrth ystyried lleoliad a dyluniad datblygiadau cysylltiol, dylid rhoi~~ roi ystyriaeth i'r etifeddiaeth a fyddai'n deillio ohonynt fel bod buddsoddi mewn elfennau fel isadeiledd, adeiladau, gwaith ecolegol a thirlun yn dod â buddion tymor hir yn ystod y cyfnod ôl adeiladu. Lle bo'n briodol, bydd angen ~~dylai~~ cynlluniau darparu gyda'r cais cynllunio i ddangos sut roddwyd sylw i ddefnydd ~~ar gyfer ffyrdd~~ etifeddiaeth ~~o ddefnyddio cael eu cytuno yn ystod y cyfnod cyn gwneud cais, a'r cynlluniau hynny ddarparu gwybodaeth ar gyfer y ffordd o weithredu tuag at~~ ddylanwadu dyluniad a chynllun y safleoedd datblygu perthynol ~~cysylltiedig~~, yn ogystal â chyfrannu i fframio cytundeb Adran 106 a/neu gytundebau eraill a thaliadau Ardoll Isadeiledd Cymunedol (os yn gymwys); ~~a~~** **7. Bydd cynigion ~~am ddatblygiad cysylltiedig~~ ar gyfer llety gweithwyr steil campws graddfa fawr, canolfannau logisteg, cyfleusterau parcio a theithio yn cael eu hasesu yn erbyn meini prawf ym Mholisiau PS 9A – 9C hefyd;** **8. Dylai sut mae'r cynllun yn cael ei gynllunio a'i ddyluniad a graddfa'r llefydd agored, tirweddu, plannu (gan gynnwys gwrychoedd a choed), dyfrffordd a nodweddion tebyg ~~isadeiledd gwyrdd~~ arfaethedig osgoi, lleihau, lleddfu neu wneud iawn am ardrawiadau ar olygfa, tirwedd ac ecoleg yr ardal leol ac ehangach, yn ogystal ag ar agweddau diwylliannol a hanesyddol y dirwedd, yn y tymor byr a'r tymor hirach. Bydd disgwyl i gynigion fod yn gymesur gyda graddfa'r datblygiad, a maint ei ardrawiad; ~~a hefyd~~** **~~9. Dylid cyflwyno Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd ar lefel prosiect, sy'n cwrdd â gofynion sgrinio unrhyw gais datblygu, gan gynnwys bob datblygiad cysylltiedig, yn unol â Rheoliadau Cadwraeth Cynefinoedd a Rhywogaethau 2010 (fel y'i diwygiwyd) gydag unrhyw gynnig am ddatblygiad, gan gynnwys pob datblygiad ategol ac anwythol; a hefyd a lle bo angen, dylid cael asesiad priodol i gyd fynd ag ef; a~~**	

Rhif NMC	Polisi/ Para/ Map	Diwygiadau i'r Newidiadau Materion sy'n Codi (mewn coch)	Sgrinio AC
		10. **Bydd angen i'r hyrwyddwr drafod yn fuan efo'r Cyngor ynglŷn â strategaethau caffael, cyflogaeth, addysg, hyfforddiant a phenodi, gyda'r nod i uchafu cyfleoedd cyflogaeth, busnes a hyfforddiant ar gyfer cymunedau lleol yn y tymor byr a thymor hirach. ~~Dylai'r Cyngor gytuno yn gynnar yn ystod datblygiad y prosiect ar ddarparu strategaethau a chynlluniau darparu ar gyfer caffael, cyflogaeth, addysg, hyfforddiant a recriwtio, gyda'r amcan o gael gymaint ag y bo modd o gyfleoedd cyflogaeth, busnes a hyfforddiant ar gyfer y cymunedau lleol, yn y tymor byr a'r tymor hirach.~~ Bydd angen i ~~Dylai'r Cyngor gytuno yn gynnar yn ystod datblygiad y prosiect ar ddarparu~~ strategaethau a chynlluniau darparu'r hyrwyddwr ar gyfer caffael, cyflogaeth, addysg, hyfforddiant a recriwtio, gael cyflwyno i'r Cyngor fel rhan o gais cynllunio cyn belled a'i fod yn berthnasol i'r cais; ~~gyda'r amcan o gael gymaint ag y bo modd o gyfleoedd cyflogaeth, busnes a hyfforddiant ar gyfer y cymunedau lleol, yn y tymor byr a'r tymor hirach; a~~** 11. ~~Lle bydd~~ **Bod isadeiledd cyfleusterau cymunedol yn cael ei ddarparu ar gyfer gweithwyr adeiladu, er enghraifft cyfleusterau parcio a theithio a pharcio a rhannu, siopau, gofal iechyd a chwaraeon a hamdden. Lle bo'n ymarferol dylai'r isadeiledd cyfleusterau cymunedol rheiny ar safleoedd ar wahan i Ardal Datblygu Wylfa Newydd gael eu lleoli a'u dylunio fel eu bod ar gael i'r gymuned eu defnyddio yn ystod y cyfnod adeiladu ac, ymhen amser, lle bo'n briodol, i wasanaethau defnydd etifeddiaeth. Lle bydd ardrawiadau neu alwadau ychwanegol yn digwydd ar gyfleusterau cymunedol sy'n bodoli'n barod, bydd y Cyngor yn ceisio cael naill ai cyfraniadau priodol ar gyfer cyfleusterau oddi ar y safle neu am uwchraddio cyfleusterau presennol. Dylid ystyried defnydd etifeddiaeth o unrhyw gyfleusterau ychwanegol a ddarperir ble bo hynny'n briodol; ~~a~~**	
NMC 142	Paragraff 7.3.19a	***Newid bach i ychwanegu eglurder a chywirdeb*** **Ni fydd angen i ddatblygiadau perthynol ~~cysylltiedig~~ o dan Bolisïau PS 9A, PS 9B, neu PS 9C gydymffurfio gyda Pholisïau TAI 3, TAI 5, TAI 8, TAI 9, TAI 14, TAI 15, TAI 16 a TAI 17; PS 12 a PS 15; ISA 2 a ISA 5; a TWR 2 o fewn y Cynllun.**	Newid bach nad yw'n effeithio'n arwyddocaol ar ganfyddiadau'r AC.

Rhif NMC	Polisi/ Para/ Map	Diwygiadau i'r Newidiadau Materion sy'n Codi (mewn coch)	Sgrinio AC
NMC 143	Polisi PS 9A	***Diwygio'r Polisi i adlewyrchu fframwaith gwneud penderfyniadau newydd ac i egluro sefyllfa'r Cyngor o ran lletai ar gyfer gweithwyr adeiladu.*** **POLISI PS 9A - WYLFA NEWYDD – LLETY ARDDULL ~~GRADDFA FAWR~~ CAMPWS AR GYFER GWEITHWYR ADEILADU** **Yn eu rôl fel yr awdurdodau yn penderfynu ynglyn â datblygiad llety arddull campws ar gyfer gweithwyr adeiladu Wylfa Newydd, bydd y Cynghorau yn sicrhau cydymffurfiaeth, lle bo'n berthnasol, gyda'r meini prawf ym Mholisi PS 9 a gyda'r Polisi yma.** **Wrth ymateb i gynigion sy'n ffurfio rhan o gais am Ganiatad Datblygu i'r Ysgrifenydd Gwladol bydd y Cynghorau yn rhoi sylw i'r un ystyriaethau wrth baratoi'r Adroddiad Asesu Effaith.** 1. **bod y datblygwr yn dangos yn gyntaf bod y cynnig yn diwallu angen a brofir am lety dros dro i weithwyr adeiladu nad allir ei ddiwallu trwy un ai lety preswyl presennol, neu ail-ddefnyddio adeiladau presennol, neu trwy ddarparu adeiladau parhaol a fyddai'n gallu cael eu haddasu i ddefnydd parhaol ar ol iddynt gael eu defndydio gan weithwyr adeiladu; a** 2. **lleolir y cynnig ar safle Prosiect Wylfa Newydd neu safle sy'n gyfagos neu sydd â pherthynas dda gyda ~~yn agos at~~ ffin datblygu Caergybi, Amlwch, Llangefni, Gaerwen neu Y Fali ~~Canolfan a nodwyd o fewn y Goeden Anheddleoedd yn y Cynllun~~, ac mae'n agos at y prif rwydwaith priffyrdd lle y gellir darparu mynediad digonol heb niwed sylweddol i gymeriad a nodweddion tirwedd, ac hefyd yn rhoi ystyriaeth i'r polisi sy'n ffafrio defnyddio tir a ddatblygwyd o'r blaen; a**	Newid bach nad yw'n effeithio'n arwyddocaol ar ganfyddiadau'r AC.

Rhif NMC	Polisi/ Para/ Map	Diwygiadau i'r Newidiadau Materion sy'n Codi (mewn coch)	Sgrinio AC
		3. **rhaid i'r cynnig gynnwys mecanweithiau priodol i liniaru unrhyw effeithiau anffafriol y datblygiad arfaethedig ar yr iaith Gymraeg a diwylliant neu gwneir cyfraniad tuag at liniaru effeithiau hynny yn unol â Pholisi PS 1 a Pholisi ISA; ac** 4. **lle nad oes digon o gapasiti o fewn cyfleusterau hamdden, manwerthu a chyfleusterau gofal iechyd presennol oddi ar y safle i ddiwallu anghenion feddianwyr y safle neu le nad oes cyfleusterau o'r fath o fewn pellter derbyniol sy'n hwyluso mynediad iddynt ar droed neu feicio, rhaid i'r cynnig gynnwys mecanweithiau priodol i liniaru effeithiau negyddol a allai gynnwys darparu cyfleusterau ategol ar y safle ar gyfer defnydd y meddianwyr; ac** 5. **bydd yn ofynnol i weithredwyr gadw gwybodaeth am feddianaeth er mwyn hwyluso monitro ardrawiadau y datblygiad, gan gynnwys y nifer o weithwyr adeiladu gaiff lety, cyfnod aros a chadw cofnod o ddata dienw o'r gweithwyr ~~cofresrtr o'r holl weitthwyr sy'n byw yn y llety~~ a gwneud y gwybodaeth yma ar gael ar unwaith, ar gais, i'r Cyngor.**	
NMC 144	Polisi PS 9B	***Diwygio Polisi i adlewyrchu fframwaith gwneud penerdyniadau newydd*** **POLISI PS 9B - WYLFA NEWYDD– CANOLFANNAU LOGISTEG** **Yn eu rôl fel yr awdurdodau yn penderfynu ynglyn â chanolfannau logisteg ar gyfer Wylfa Newydd, bydd y Cynghorau yn sicrhau cydymffurfiaeth, lle bo'n berthnasol, gyda'r meini prawf ym Mholisi PS 9 a gyda'r Polisi yma.** **Wrth ymateb i gynigion sy'n ffurfio rhan o gais am Ganiatad Datblygu i'r Ysgrifenydd Gwladol bydd y Cynghorau yn rhoi sylw i'r un ystyriaethau wrth baratoi'r Adroddiad Asesu Effaith.**	Newid bach nad yw'n effeithio'n arwyddocaol ar ganfyddiadau'r AC.

Rhif NMC	Polisi/ Para/ Map	Diwygiadau i'r Newidiadau Materion sy'n Codi (mewn coch)	Sgrinio AC
		1. Bod y safle wedi ei leoli: **i. ar safle cyflogaeth sy'n cael ei warchod neu ei ddynodi; neu** **ii. o fewn ffiniau datblygu Canolfannau a restrir yng Nghoeden Aneddleoedd y Cynllun; neu** **iii. mewn lleoliadau eraill ger ffiniau datblygu Canolfannau sydd wedi eu lleoli ar hyd neu'n agos at ~~goridor~~ yr A5/ A55 lle mae'r ymgeisydd wedi dangos rhoddwyd ystyriaeth i ddechrau i safleoedd ym meini prawf 1 i a ii a'u bod nhw wedi cael eu rhoi o'r neilltu oherwydd ystyriaethau tirwedd ac amgylcheddol ac y gallir lleihau a lliniaru ardrawiadau'r datblygiad yng nghefn gwlad yn foddhaol.** **1. Bod y cynigion yn cynnwys trefniadau trafnidiaeth gynaliadwy i staff gan gynnwys cysylltiadau i gludiant cyhoeddus, fel bo'n briodol;** **2. Lleolir adeiladau a gweithgareddau, mynedfa a dulliau croesi safle a defnyddir mecanweithiau priodol i liniaru ardrawiadau negyddol y datblygiad arfaethedig ar fwynderau cymunedau lleol.**	
NMC 145	Polisi PS 9C	***Diwygio Polisi i adlewyrchu fframwaith gwneud penerdyniadau newydd*** **POLISI PS 9C – WYLFA NEWYDD – ~~DATBLYGIAD CYSYLLTIEDIG~~ CYFLEUSTERAU PARCIO A THEITHIO A PHARCIO A RHANNU.** **Yn eu rôl fel yr awdurdodau yn penderfynu ynglyn â chyfleusterau parcio a theithio a pharcio a rhannu ar gyfer Wylfa Newydd, bydd y Cynghorau yn sicrhau cydymffurfiaeth, lle bo'n berthnasol, gyda'r meini prawf ym Mholisi PS 9 a gyda'r Polisi yma.**	Newid bach ar gyfer eglurder nad yw'n effeithio'n arwyddocaol ar ganfyddiadau'r

Rhif NMC	Polisi/ Para/ Map	Diwygiadau i'r Newidiadau Materion sy'n Codi (mewn coch)	Sgrinio AC
		Wrth ymateb i gynigion sy'n ffurfio rhan o gais am Ganiatad Datblygu i'r Ysgrifenydd Gwladol bydd y Cynghorau yn rhoi sylw i'r un ystyriaethau wrth baratoi'r Adroddiad Asesu Effaith. **1. Er mwyn lleihau'r angen i weithwyr adeiladu a gweithwyr sy'n gwasanaethu'r cyfleuster i deithio gyda char preifat, bod y safle wedi ei leoli:** **i. o fewn neu wrth ymyl ffiniau datblygu Canolfannau sydd wedi eu lleoli ar hyd neu'n agos at goridor yr A5/ A55; neu** **ii. mewn lleoliadau eraill sydd ar hyd coridor yr A5/ A55 lle mae'r safle yn rhan o ddull cynhwysfawr i liniaru effeithiau trafnidiaeth y Prosiect, wedi rhoi sylw i'r ffaith bod y Cynghorau yn ffafrio'r angen i roi ystyriaeth i safleoedd yn agosoach i'r Canolfannau, wedi cymryd sylw o ystyriaethau tirwedd ac amgylcheddol, a lle gallir darparu dulliau i deithio i'r safle mewn ffordd gynaliadwy, gan gynnwys cludiant cyhoeddus a beicio;** **2. Bod y cynigion yn gwneud darpariaeth ar gyfer llwybrau cerdded a beicio neu welliannau i rai presennol a gwelliannau i wasanaethau cludiant cyhoeddus;** **3. Lleolir adeiladau a gweithgareddau, mynedfa a dulliau croesi safle a defnyddir mecanweithiau priodol i liniaru ardrawiadau negyddol y datblygiad arfaethedig ar fwynderau cymunedau lleol.**	AC.
NMC 147	Polisi PS 10	***Diwygio'r testun i sicrhau cysondeb mewnol y Cynllun.*** **POLISI STRATEGOL PS 10: DARPARU CYFLE AR GYFER ECONOMI FFYNIANNUS** **Wrth anelu i amddiffyn a gwella amgylchedd naturiol ac adeiledig, bydd y Cynghorau'n hwyluso twf economaidd yn unol â'r**	Newid bach nad yw'n effeithio'n arwyddocaol ar ganfyddiadau'r

<table>
<tr><th>Rhif NMC</th><th>Polisi/ Para/ Map</th><th>Diwygiadau i'r Newidiadau Materion sy'n Codi (mewn coch)</th><th>Sgrinio AC</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td>strategaeth ofodol trwy'r canlynol:

1. Gwarchod <s>638.7ha</s> 642.9 o dir ac unedau presennol i ddibenion cyflogaeth a busnes (B1, B2, B8 a rhai mathau o ddefnydd sui generis;
2. Dyrannu <s>60ha</s> 55.1ha o dir i ddibenion cyflogaeth a busnes a fyddai angen neu'n cael budd o leoliadau math parc diwydiannol neu fusnes yng nghyswllt B1, B2, B8 a rhai mathau o ddefnydd sui generis ar safleoedd a gynhwysir yn y goeden tir cyflogaeth yn ystod cyfnod y Cynllun ac sydd wedi eu dyrannu ar fapiau cynigion (yn unol â Pholisi CYF 1);
3. Hwyluso safleoedd priodol a ddaw ar gael ar hap er mwyn diwallu anghenion ymhellach i'r hyn a nodir ym maen prawf 1 yn unol ag egwyddorion Polisi Strategol PS 5 a Pholisi Strategol PS 6 a Strategaeth Ofodol y Cynllun er mwyn sicrhau fod cyfleoedd economaidd yn cael eu huchafu;
4. Cefnogi ffyniant economaidd a chynaladwyedd cymunedau gwledig trwy hwyluso twf ar raddfa briodol mewn mentrau gwledig, estyn busnesau sy'n bodoli'n barod, ac arallgyfeirio trwy gefnogi ailddefnyddio adeiladau sy'n bodoli'n barod, datblygiad unedau 'byw a gweithio', gweithio o'r cartref, a thrwy annog darparu safleoedd a thir ac adeiladau mewn lleoliadau hygyrch priodol sy'n gyson a Strategaeth Ofodol y Cynllun ac yn unol â Pholisïau Strategol PS 5 a PS 6.</td><td>AC.</td></tr>
<tr><td>NMC 148</td><td>Polisi CYF 1</td><td>Diwygio ffigwr arwynebedd y safle

<table><tr><td>Stad Ddiwydiannol Griffin, Penrhyndeudraeth</td><td><s>C39</s> C21</td><td></td><td><s>4.9</s> 4</td><td>B1, B2, B8</td><td>Ddim yn berthnasol</td><td>Ddim yn berthnasol</td></tr></table></td><td>Newid bach nad yw'n effeithio'n arwyddocaol ar ganfyddiadau'r</td></tr>
</table>

Rhif NMC	Polisi/ Para/ Map	Diwygiadau i'r Newidiadau Materion sy'n Codi (mewn coch)	Sgrinio AC
			AC.
NMC 155	7.3.28a	***Cynnwys cyfeiriad i'r cyfanswm o dir sydd yn cael ei warchod yn unol â'r Polisi a testun mwyaf diweddar i gyfeirio at y wybodaeth yn fersiwn diweddaraf Mapiau Cyngor Datblygu (Mawrth 2017)*** **Eglurhad:** **Mae Adwy'r Hafan yn safle cyflogaeth sefydledig (10.5ha) ym Mhwllheli, sy'n darparu cyflenwad pwysig o unedau ar gyfer busnesau lleol. Bydd diogelu ardaloedd cyflogaeth bresennol yn annog gweithgarwch yn y farchnad i gynnal cyflenwad o arwynebedd llawr cyflogaeth. Fodd bynnag, mae'r Stad Ddiwydiannol hon yn agored i lifogydd oherwydd ei leoliad o fewn ardal perygl llifogydd ~~C1~~ C2. Mae modelu llifogydd yn dangos, dros ei oes, byddai'r safle mewn perygl o lifogydd o ddŵr yn dod dros waliau'r wal harbwr i'r gorllewin ac fe fyddai'r safle mewn perygl o lifogydd o'r dwyrain pe fyddai'r twyni tywod yn cael eu torri. Mae polisi'r Cynllun Rheoli Traethlin Gorllewin Cymru 2 ar gyfer epocau sy'n cwmpasu oes y Cynllun yn darparu un cadw'r llinell ar gyfer yr ardal polisi perthnasol sy'n cwmpasu Pwllheli. Prif nod y Cyngor drwy ei ymagwedd i berygl llifogydd yw sicrhau diogelwch y preswylwyr presennol ac yn y dyfodol a'i busnesau. Mae Adwy'r Hafan yn safle tir llwyd. Byddai parhau i ddefnyddio'r safle yn cyfrannu at gynnal anheddle allweddol presennol ac fe fyddai'n cyfrannu o amcanion cyflogaeth allweddol gan y Cyngor. Ar y cyfan, mae'r Cynghorau yn ystyried y dylai'r Cynllun hwyluso datblygu 'tebyg am eu tebyg' yn Adwy'r Hafan yn y tymor byr, ond, y dylid rheoli ei ddefnydd parhaus yn ystod oes y Cynllun yn llym ac y dylid ymchwilio i opsiynau i adnabod dewisiadau amgen ar gyfer y safle. Mae'r polisi hwn yn gweithredu fel yr ateb dros dro gorau i gynnal cyflenwad o unedau ym Mhwllheli o leiaf tan gallir ymchwilio'n fanwl i opsiynau amgen, gan gynnwys cyllid. Bydd ymgeiswyr yn cael eu hannog i fanteisio ar y gwasanaeth cyn ymgeisio a ddarperir gan y Cynghorau, a dylid hefyd yn trafod cynigion gyda Chyfoeth Naturiol Cymru.**	Newid bach nad yw'n effeithio'n arwyddocaol ar ganfyddiadau'r AC.
NMC	PS 11	***Diwygiad bach i sicrhau cysondeb mewnol y Cynllun.***	Newid bach nad yw'n

Rhif NMC	Polisi/ Para/ Map	Diwygiadau i'r Newidiadau Materion sy'n Codi (mewn coch)	Sgrinio AC
401		**POLISI STRATEGOL PS 11: YR ECONOMI YMWELWYR** **Wrth sicrhau cysondeb â'r economi leol a chymunedau lleol a sicrhau bod yr amgylchedd naturiol, adeiledig a hanesyddol yn cael ei gwarchod, bydd y Cynghorau'n cefnogi datblygu diwydiant twristiaeth lleol fydd yn fwrlwm trwy gydol y flwyddyn drwy:** **1. Ganolbwyntio datblygiadau twristiaeth, diwylliannol, celfyddydol a hamdden sy'n gynaliadwy, yn actif ac ar raddfa fwy yn neu'n agos at y canolfannau isranbarthol, y canolfannau gwasanaeth trefol ac, os yn briodol, y canolfannau gwasanaeth lleol;** **2. Gwarchod a gwella'r ddarpariaeth llety â gwasanaeth presennol a chefnogi darpariaeth newydd o lety â gwasanaeth o ansawdd uchel yn neu'n agos at y canolfannau isranbarthol, y canolfannau gwasanaeth trefol a lleol ~~gwledig~~ ac yn y pentrefi;**	effeithio'n arwyddocaol ar ganfyddiadau'r AC.
NMC 164	7.3.66	***Diwygio i wella eglurder*** Tu allan i'r Ardaloedd o Harddwch Naturiol Eithriadol a'r Ardaloedd Tirwedd Arbennig mae'n bosib y rhoddir caniatâd i gynnydd bychan yn nifer yr unedau ar safle os gellir dangos bod y bwriad yn cynnig gwelliannau **tirwedd a amgylcheddol** sylweddol i'r safle ac yn lleihau ei effaith ar y dirwedd **a'r amgylchedd**. Nid yw 'bychan' o safbwynt ymestyn arwynebedd safle wedi'i ddiffinio. **Fel arfer, byddai gwella gosodiad a lleoliad yr unedau, ynghyd â gwella cylchrediad mewnol, mannau parcio a thirlunio yn golygu yr un nifer neu ychydig llai o unedau ar y safle. Fodd bynnag, cydnabyddir y gall fod achosion lle gallai gwelliannau tirlunio arwain at gynnydd yn y nifer o unedau** ~~dim ond mewn perthynas â chynnydd yn nifer yr unedau~~. **cyn belled bod y cynnydd yn fach ac ni fydd y cynnydd yn y nifer o unedau yn creu niwed annerbyniol i edrychiad y safle. Fel rheol gyffredinol, ystyrir fod cynyddiad bras o** ~~na ddylai fod yn fwy na~~ 10% uwchlaw'r nifer **o unedau** pan wnaed y cais gwreiddiol **yn fychan**. **Fodd bynnag, wrth gyfeirio at y canllaw cyffredinol yma, bydd pob cais yn cael ei asesu yn ôl ei**	Newid bach nad yw'n effeithio'n arwyddocaol ar ganfyddiadau'r AC.

Rhif NMC	Polisi/ Para/ Map	Diwygiadau i'r Newidiadau Materion sy'n Codi (mewn coch)	Sgrinio AC
		deilyngdod ~~Fodd bynnag,~~ oherwydd yr amrywiaeth sylweddol ym maint, natur a lleoliad y safleoedd ~~asesir pob cais yn ôl ei haeddiant o fewn y canllaw cyffredin hwn.~~	
NMC 167	PS 12	***Newid bach er mwyn cywirdeb (fersiwn Saesneg)***	Newid bach nad yw'n effeithio'n arwyddocaol ar ganfyddiadau'r AC.
NMC 176	PS 13	***Newid bach er mwyn sicrhau cysondeb mewnol*** **POLISI STRATEGOL PS 13: DARPARIAETH TAI** **Yn seiliedig ar lefel y tai y disgwylir y bydd ei angen, a gan roi ystyriaeth i'r gallu i'w darparu, cyfyngiadau amgylcheddol a ~~, a capasiti'r~~ thirwedd,** ~~a chymunedau~~ **rhagolygon economaidd a demograffig, a phroffil demograffig posib, bydd y Cynghorau yn darparu ar gyfer y galw am 7,184 o unedau tai rhwng 2011 a 2026. Caiff y galw yma ei gwrdd trwy adnabod cyfleodd ar gyfer 7,902 o unedau tai i hwyluso lwfans llithriad o 10%.** **Cynhelir isafswm cyson o werth 5 mlynedd o dir i gyflenwi tai trwy ddynodi tir a hyrwyddo datblygiad ar safleoedd ar hap a thrwy ddefnyddio adeiladau presennol.** ~~yn unol â'r targedi tai canlynol:~~ ~~1. gofyniad sylfaenol, sydd gyfystyr a 2,604 unedau tai rhwng 2011 a 2018~~ ~~2. darpariaeth ar gyfer twf, sydd gyfystyr a 5,298 o unedau tai rhwng 2018 a 2026~~	Newid bach nad yw'n effeithio'n arwyddocaol ar ganfyddiadau'r AC.

Rhif NMC	Polisi/ Para/ Map	Diwygiadau i'r Newidiadau Materion sy'n Codi (mewn coch)	Sgrinio AC
		~~Bydd y~~ **Mae'r lefel twf hwn yn cael ei ddosbarthu yn unol â Pholisi Strategol PS 15 a pholisïau TAI 5, TAI 14 i TAI 18 ac fe gaiff ei fonitro'n flynyddol trwy'r Astudiaethau Tir ar gyfer Tai blynyddol a'r Adroddiadau Monitro Blynyddol.**	
NMC 188	7.3.83	***Dileu cyfeiriad at raddfa datblygiad a chynnwys maen prawf newydd a manylion o'r cofnodion mae'n rhaid i weithredwyr eu cadw.*** **POLISI TAI 3: LLETY ARDDULL CAMPWS AR GYFER GWEITHWYR ADEILADU ~~DROS DRO~~** **Caniateir cynigion ar gyfer llety ~~graddfa bach~~ arddull campws ar gyfer gweithwyr adeiladu ~~(hyda at uchafswm 500 o lefydd gwlau)~~~~dros dro~~ ar yr amod eu bod yn ffurfio rhan o'r ateb cyflawn i ddarparu llety dros dro i weithwyr adeiladu ac y gellir cydymffurfio gyda'r meini prawf canlynol:** **10a Bod Strategaeth Llety Gweithwyr yn cael ei chyflwyno i'r Cyngor fel rhan o'r cais cynllunio** **Bydd yn ofynnol i weithredwyr gadw gwybodaeth am feddiannaeth yr unedau er mwyn hwyluso monitro ardrawiadau'r datblygiad,, gan gynnwys nifer o weithwyr adeiladu gaiff lety, cyfnod aros, a chadw cofnod o ddata dienw ~~cofrestr~~ o'r holl weithwyr sy'n byw yn y llety (gan roi sylw i ofynion deddfwriaeth diogelu gwybodaeth) ac i wneud y wybodaeth yma ~~gofrestr hon~~ ar gael ar unwaith, ar gais, i'r Cyngor.**	Newid bach nad yw'n effeithio'n arwyddocaol ar ganfyddiadau'r AC.
NMC 189	7.4.23	***Diwygio'r testun eglurhaol i ychwanegu eglurder.*** ~~Mae tai sydd â chyfleusterau sydd wedi eu rhannu yn aml yn cael eu hadnabod fel tai amlfeddiannaeth/ cartrefi a'u rhennir. Tai amlfeddiannaeth/ cartrefi a'u rhennir yw fflatiau neu dai sydd wedi eu meddiannu gan fwy nag un aelwyd, ble nad oes gan yr un aelwyd yr unig ddefnydd o'r holl gyfleusterau coginio, ymolchi a thoiledau. Mae'r Polisi hwn yn ymwneud ag adeiladu tai~~	Newid bach nad yw'n effeithio'n arwyddocaol ar

Rhif NMC	Polisi/ Para/ Map	Diwygiadau i'r Newidiadau Materion sy'n Codi (mewn coch)	Sgrinio AC
		~~amlfeddiannaeth/ cartrefi a'u rhennir o'r newydd yn hytrach na throsi adeiladau presennol (a fyddai'n berthnasol ar gyfer Polisi TAI2).~~ Mae'r Polisi hwn yn berthnasol ~~ar gyfer llety pwrpasol a'u hadeiledir o'r newydd~~ **i lety dros dro a ddarperir i weithwyr adeiladu** sydd ei angen mewn cysylltiad â phrosiectau adeiladu ar raddfa fawr~~, e.e.~~ **ar wahân i Brosiect** Wylfa Newydd neu unrhyw waith arall sy'n gofyn am nifer fawr o weithlu preswyl dros dro **/ symudol**. **Bydd Polisi PS 9 a Pholisi PS 9A yn berthnasol i gynigion ar gyfer llety gweithwyr adeiladau dros dro arddull campws a fydd yn angenrheidiol ar gyfer Prosiect Wylfa Newydd.**	ganfyddiadau'r AC.
NMC 192	Paragraff newydd 7.4.23c	***Dileu'r testun i sicrhau cysondeb mewnol*** ~~**Dim ond datblygiad hyd at uchafswm o 500 o wlau ynghyd a chyfleusterau atodol ar gyfer lles, hamdden mae'r Polisi yma yn gyfarch. Bydd cynigion mwy yn cael eu hysturied yn erbyn Polisi PS9A a pholisiau perthnasol eraill yn y Cynllun.**~~	Newid bach nad yw'n effeithio'n arwyddocaol ar ganfyddiadau'r AC.
NMC 196	7.4.26	***Diwygio'r testun aglurhaol er mwyn egluro anghenion y Polisi ar gyfer tystiolaeth cefnogol.*** ~~Gall y modd o greu cymunedau cymysg, cynaliadwy a chynhwysol gael ei effeithio'n andwyol ble mae llety pwrpasol, tai amlfeddiannaeth neu dai a rennir yn cael eu cynnig.~~ Mae'r math hwn o lety yn creu crynodiad o breswylwyr eithaf byrdymor, ac o bosib ni fydd hyn yn cael ei gefnogi mewn cymuned sefydledig. Mae pryderon penodol yn gallu cynnwys pwysau ar y gwasanaethau a chyfleusterau sydd yn cwrdd ag anghenion preswylwyr mwy hirdymor, yn enwedig felly cyfleusterau a gwasanaethau allweddol megis meddygfeydd, deintydd, canolfannau hamdden, llyfrgelloedd ac ysgolion. Mae'r Cynghorau wedi eu hymroddi i gefnogi cymunedau preswyl yn ardal y Cynllun. Bydd ~~asesiad ar gyfer y cynnig yn cael ei gynnwys~~ **angen Strategaeth Llety Gweithwyr Adeiladu** ar gyfer pob cais ar gyfer llety gweithwyr dros dro, sydd yn cynnwys:	Newid bach nad yw'n effeithio'n arwyddocaol ar ganfyddiadau'r AC.

Rhif NMC	Polisi/ Para/ Map	Diwygiadau i'r Newidiadau Materion sy'n Codi (mewn coch)	Sgrinio AC
		i. disgrifiad manwl o'r angen ar gyfer y cyfleuster ~~ii. sut mae'n cydymffurfio gyda Strategaeth Llety Gweithwyr Adeiladu~~ iii. manylion o'r pwysau mae'r cynnig yn ei roddi ar seilwaith ffisegol a chymunedol iv. maint y budd i'r gymuned leol o'r cynnig; a v. datrysiad dangosadwy ar gyfer diwedd oes strwythur neu adeilad, oni bai y gellir dangos yn glir nad yw defnydd etifeddiaeth yn ddichonol.	
NMC 198	Polisi TAI 5	***Diwygio'r geiriad i egluro anghenion y Polisi a sicrhau cosondeb mewnol y Cynllun*** **Yn amodol ar ofynion Polisi TAI 9 ynglŷn â darparu tai fforddiadwy, bydd tai marchnad leol (fel y'u diffinnir yn y Rhestr Termau) yn cael eu caniatáu o fewn ffiniau datblygu'r aneddleoedd a'u henwir isod ~~ac eithrio lle mae'r cynnig yn cyfrannu at ddarparu tai fforddiadwy yn unol a Pholisi TAI9~~ ar yr amod fod y cynnig yn cydymffurfio gyda'r meini prawf canlynol ac ar yr amod fod y cynnig yn cydymffurfio â'r meini prawf canlynol** ~~Caniateir datblygiadau preswyl newydd o fewn ffiniau datblygu'r aneddleoedd penodol a nodir isod cyn belled bod~~: **(ii) Pentrefi Lleol, Gwledig / Arfordirol**	Newid bach nad yw'n effeithio'n arwyddocaol ar ganfyddiadau'r AC.
NMC 203	7.4.40	***Diwygiad bach er mwyn sicrhau cysondeb.*** I bwrpas y cymal 'Tai Marchnad Leol', diffinnir 'lleol' fel y ganlyn:	Newid bach i sicrhau cysondeb nad yw'n effeithio'n

Rhif NMC	Polisi/ Para/ Map	Diwygiadau i'r Newidiadau Materion sy'n Codi (mewn coch)	Sgrinio AC
		Canolfannau Gwasanaeth Lleol - Cysylltiad gyda'r ward ~~benodol~~ ble lleolir yr anheddle neu unrhyw ward sydd yn ffinio yn union â hi. **Pentrefi Lleol, Gwledig/ Arfordirol -** Cysylltiad gyda'r ward ~~benodol~~ ble lleolir yr anheddle yn unig. Fe ddiffinnir cysylltiad gyda'r ward' fel y ganlyn: i. Unigolyn sydd ar hyn o bryd yn byw oddi mewn i'r wardiau perthnasol ac sydd wedi byw yn barhaol yno am 5 mlynedd neu fwy; neu ii. Pobl nad sydd ar hyn o bryd yn byw yn y wardiau perthnasol ond sydd â chysylltiad cryf a hir-sefydlog gyda'r gymuned leol gan gynnwys byw yn yr ardal am gyfnod o 5 mlynedd neu fwy yn y gorffennol; neu iii. Pobl sydd ag angen hanfodol i symud i fyw yn agos i berthnasau sydd ar hyn o bryd yn byw yn wardiau perthnasol ag sydd wedi byw yno am o leiaf y 5 mlynedd flaenorol neu fwy ac sydd angen cefnogaeth oherwydd rhesymau oedran neu wendid; neu iv. Pobl sydd angen cefnogaeth am resymau sy'n ymwneud ag oedran neu wendid ac sydd angen symud i fyw yn agos at berthnasau sydd yn byw ar hyn o bryd yn y wardiau perthnasol ac sydd wedi byw yno am y 5 mlynedd flaenorol neu fwy; neu ~~v. Pobl sydd wirioneddol angen byw o fewn y ward benodol o ganlyniad i'w sefyllfa gwaith; neu~~ ~~vi. Unrhyw faen prawf arall a gytunir arno yn ysgrifenedig gan Uwch Reolwr Cynllunio ac Amgylchedd Cyngor Gwynedd neu Bennaeth Gwasanaeth Cynllunio a Gwarchod y Cyhoedd Cyngor Sir Ynys Môn (i ba bynnag Awdurdod Cynllunio Lleol sy'n berthnasol).~~	arwyddocaol ar ganfyddiadau'r AC.

Rhif NMC	Polisi/ Para/ Map	Diwygiadau i'r Newidiadau Materion sy'n Codi (mewn coch)	Sgrinio AC
NMC 214	Polisi TAI 9	*Cynnwys maen prawf ychwanegol i Adran 3 o Bolisi Tai 9 fel newid sy'n deillio o newid i Bolisi TAI 17, sy'n gwella eglurder y Cynllun.* **ix O fewn Pentrefi Lleol, Gwledig ac Arfordirol bydd rhaid i'r ddarpariaeth tai fforddiadwy fod yn dai fforddiadwy angen lleol yn unig (fel y'i diffinnir yn y Rhestr Termau).**	Newid bach nad yw'n effeithio'n arwyddocaol ar ganfyddiadau'r AC.
NMC 259	Polisi TAI 14	*Ail osod y term 'Safleoedd Addas Heb eu Dynodi' gyda 'Safleoedd ar Hap' er mwyn sicrhau cysondeb o'r Cynllun.* **Yng Nghanolfan Isranbarthol Bangor a'r Canolfannau Gwasanaeth Trefol a ganlyn bydd tai i gwrdd â strategaeth y Cynllun yn cael eu sicrhau drwy'r dynodiadau tai a'u nodir isod ynghyd â safleoedd ar hap ~~nad sydd wedi eu dynodi~~ addas o fewn y ffin ddatblygu, yn seiliedig ar y ddarpariaeth ddangosol yn y tabl isod:** **(ii) Safleoedd ~~heb eu dynodi~~ ar hap**	Newid bach nad yw'n effeithio'n arwyddocaol ar ganfyddiadau'r AC.
NMC 260	Polisi TAI 15	*Ail osod y term 'Safleoedd Addas Heb eu Dynodi' gyda 'Safleoedd ar Hap' er mwyn sicrhau cysondeb o'r Cynllun.* **Yn y Canolfannau Gwasanaeth Lleol a ganlyn bydd tai i gwrdd â strategaeth y Cynllun yn cael eu sicrhau drwy'r dynodiadau tai a'u nodir isod ynghyd â safleoedd ar hap ~~nad sydd wedi eu dynodi~~ addas o fewn y ffin ddatblygu, yn seiliedig ar y ddarpariaeth ddangosol yn y tabl isod:** **(ii) Safleoedd ~~heb eu dynodi~~ ar hap**	Newid bach nad yw'n effeithio'n arwyddocaol ar ganfyddiadau'r AC.

Rhif NMC	Polisi/ Para/ Map	Diwygiadau i'r Newidiadau Materion sy'n Codi (mewn coch)	Sgrinio AC
NMC 261	Polisi TAI 16	*Ail osod y term 'Safleoedd Addas Heb eu Dynodi' gyda 'Safleoedd ar Hap' er mwyn sicrhau cysondeb o'r Cynllun.* **Yn y Pentrefi Gwasanaeth a ganlyn bydd tai i gwrdd â strategaeth y Cynllun yn cael eu sicrhau drwy'r dynodiadau tai a'u nodir isod ynghyd â safleoedd ar hap ~~nad sydd wedi eu dynodi~~ addas o fewn y ffin ddatblygu, yn seiliedig ar y ddarpariaeth ddangosol yn y tabl isod:** **(ii) Safleoedd ~~heb eu dynodi~~ ar hap**	Newid bach nad yw'n effeithio'n arwyddocaol ar ganfyddiadau'r AC.
NMC262	Polisi TAI 17	*Diwygio i wella eglurder* **Yn amodol ar ofynion Polisi TAI 9 ynglŷn â darparu tai fforddiadwy (fel y'u diffinnir yn y Rhestr Termau) caniateir cynigion am dai marchnad agored ~~a thai fforddiadwy ar gyfer angen lleol (el y'u diffinnir yn y Rhestr termau)~~ yn y Pentrefi Lleol, Gwledig ac Arfordirol canlynol os gallir cydymffurfio gyda'r meini prawf canlynol i gyd:**	Newid bach nad yw'n effeithio'n arwyddocaol ar ganfyddiadau'r AC.
NMC 263	7.4.124	*Cynnwys testun ychwanegol i wella eglurder* I adlewyrchu **rôl** ~~cymeriad~~ y Pentrefi Lleol ac Arfordirol/Gwledig, ~~bydd~~ datblygiadau tai **ar raddfa fach, gan gynnwys mewnlenwi, addasu adeiladau neu newid defnydd safleoedd ddaw ar gael, fydd** yn cael eu **hyrwyddo** ~~cyfyngu i fath a graddfa sy'n diwallu'r angen cymunedol am dai~~. **Mae gymharol llai o ddatblygu yn cael eu hyrwyddo i'r** ~~Bydd datblygiadau mwy cyfyngedig yn digwydd yn y~~ Pentrefi hyn **er mwyn** ~~i~~ **g**warchod eu cymeriad~~,~~ **ac** i gefnogi angen y gymuned am dai neu am dai fforddiadwy ar gyfer angen lleol. Ni**d**~~fydd~~ **oes** unrhyw safleoedd tai marchnad agored ~~yn~~ **wedi** cael eu dynodi yn y mathau hyn o Bentrefi~~,~~ ~~b~~**B**ydd y polisi manwl sy'n seiliedig ar feini prawf yn hyrwyddo datblygiad ar y raddfa gywir. **Dylai'r cynigion adlewyrchu cymeriad yr aneddleoedd unigol a bod yn gydnaws â darpariaethau'r Cynllun ar gyfer yr haen Pentrefi Lleol,**	Newid bach nad yw'n effeithio'n arwyddocaol ar ganfyddiadau'r AC.

Rhif NMC	Polisi/ Para/ Map	Diwygiadau i'r Newidiadau Materion sy'n Codi (mewn coch)	Sgrinio AC
		Gwledig ac Arfordirol a welir ym Mholisi PS 15. Rhoddir ystyriaeth i ddarparu unedau tai fforddiadwy yn unol â Pholisi TAI 9.	
NMC 271	Polisi PS 16	***Diwygiadau bach i ychwanegu eglurder*** **POLISI STRATEGOL PS 16: GWARCHOD A ~~NEU~~ LLE BO'N BERTHNASOL GWELLA'R AMGYLCHEDD NATURIOL** **Bydd y Cynghorau'n rheoli datblygiad er mwyn gwarchod a lle bo'n berthnasol gwella amgylchedd naturiol, cefn gwlad ac arfordir arbennig ardal y Cynllun a gwrthodir cynigion a fydd yn cael effaith sylweddol andwyol arnynt ~~arnydd~~ oni bai bod yr angen neu'r bendithion y datblygiad yn y lleoliad yna yn amlwg gorbwyso gwerth y safle neu'r ardal a pholisi gwarchodaeth cenedlaethol ar gyfer y safle a'r ardal dan sylw. Bydd yr Awdurdodau Cynllunio'n ystyried caniatáu cais byddant yn gwneud yn siŵr ei fod yn:** **1. Diogelu cynefinoedd a rhywogaethau, daeareg, hanes, yr arfordir a thirweddau ardal y Cynllun;** **2. Gwarchod a lle bo'n berthnasol gwella safleoedd o bwysigrwydd rhyngwladol, cenedlaethol, rhanbarthol a lleol a ble'n berthnasol eu gosodiad yn unol â Pholisi Cenedlaethol;**	Newid bach nad yw'n effeithio'n arwyddocaol ar ganfyddiadau'r AC.
NMC 283	Polisi PS 17	***Diwygiadau bach er mwyn ychwanegu eglurder.*** **POLISI PS 17: DIOGELU A LLE BO'N BERTHNASOL WELLA ASEDAU TREFTADAETH** **Wrth geisio cefnogi anghenion economaidd a chymdeithasol ehangach ardal y Cynllun, bydd yr Awdurdod Cynllunio Lleol yn**	Newid bach nad yw'n effeithio'n arwyddocaol ar ganfyddiadau'r

Rhif NMC	Polisi/ Para/ Map	Diwygiadau i'r Newidiadau Materion sy'n Codi (mewn coch)	Sgrinio AC
		diogelu a lle bo hynny'n berthnasol, yn gwella'r asedau treftadaeth unigryw: **Caniateir cynigion a fydd yn diogelu a lle bo'n berthnasol wella'r asedau treftadaeth a ganlyn, eu gosodiad a golygfeydd pwysig i mewn ac allan o'r adeilad /ardal:** 1. **Henebion Rhestredig ac ardaloedd eraill o bwysigrwydd archeolegol (yn unol â Pholisi AT 4).** 2. **Adeiladau Rhestredig a'u cwrtil.** 3. **Ardaloedd Cadwraeth (yn unol â Pholisi AT 1).** 4. **Safleoedd Treftadaeth y Byd - Castell Biwmares a Chastell Caernarfon a Muriau'r Dref (yn unol â Pholisi AT 1).** 5. **Ymgeisydd Safleoedd Treftadaeth y Byd.** 6. **Tirweddau, Parciau a Gerddi Hanesyddol Cofrestredig (yn unol â Pholisi AT 1).** 7. **Adeiladau o haeddiant pensaernïol/hanesyddol/diwylliannol nad ydynt wedi eu rhestru neu eu diogelu (yn unol â Pholisi AT3).**	AC.
NMC 402	7.5.51	***Diwygio'r testun eglurhaol i ychwanegu eglurder.*** Yn unol â'r hierarchaeth wastraff a nodir yn NCT 21, mae dull cynaliadwy o reoli gwastraff yn golygu y bydd rhaid cael mwy o bwyslais ar leihau, ailddefnyddio ac adfer gwastraff, a llai o ddibyniaeth ar waredu heb adfer. **Mae rheoli gwastraff yn cynnwys, er enghraifft, cadw, trin, storio, derbyn/ trosglwyddo a gwaredu gwastraff.**	Newid bach nad yw'n effeithio'n arwyddocaol ar ganfyddiadau'r AC.

Rhif NMC	Polisi/ Para/ Map	Diwygiadau i'r Newidiadau Materion sy'n Codi (mewn coch)	Sgrinio AC
NMC 294	Polisi GWA 3	***Diwygio'r polisi i ychwanegu eglurder.*** **POLISI GWA 3:** ~~TRIN A STORIO~~ **RHEOLI GWASTRAFF YMBELYDROL** ~~LEFEL ISEL[1] AC ISEL IAWN[2]~~ **Caniateir cyfleusterau ar gyfer ~~trin,~~ storio a/neu ~~waredu~~ rheoli gwastraff ymbelydrol** ~~Lefel Isel ac Isel Iawn~~ **a gynhyrchir o fewn y safle niwclear trwyddedig yn Wylfa/Wylfa Newydd** ~~ar y safle i hwyluso busnes presennol,~~ **cyn belled ei fod yn cydymffurfio gyda'r meini prawf canlynol i gyd:** 1. **Mae'n gyson â'~~r~~ strategaethau a pholisiau cgenedlaethol ar gyfer rheoli gwastraff ac arllwysiadau ymbelydrol** ~~Lefel Isel ac Isel Iawn a/neu'r cynlluniau dadgomisiynu ar gyfer Gorsaf Bŵer Niwclear Wylfa~~**.** 2. **Mae canlyniad asesiadau cymdeithasol, economaidd a iechyd yr amgylchedd yn cyfiawnhau trin y gwastraff yn y lleoliad arfaethedig** ~~ar y safle neu mewn lleoliadau priodol tu allan i'r prif safle niwclear~~**.** 3. **Caiff cyfleusterau eu lleoli a'u dylunio er mwyn lleihau effeithiau andwyol ar yr amgylchedd a mae mesurau adfer amgylcheddol priodol ar gael.** ~~4. Bydd cynigion yn cydymffurfio â'r ystyriaethau cyffredinol a amlinellir ym Mholisi GWA 1.~~ ~~5. Bod y cynnig yn cael ei gefnogi gan Asesiad Cynllunio Gwastraff (fel y'I diffinnir gan NCT 21: Gwastraff)~~	Newid bach nad yw'n effeithio'n arwyddocaol ar ganfyddiadau'r AC.

~~[1]Gwastraff lefel isel (GLI) yw gwastraff ymbelydrol gyda chynnwys ymbelydrol dim mwy nag 4 GBg/te (gigabecuerels pob tunnell) o alpha neu 12 GB/te o weithgaredd beta/gamma. Mae GLI yn cyfrannu hyd at 90% o etifeddiaeth cyfaint gwastraff ymbelydrol y DU ond yn cynnwys llai na 0.1% o'r cyfanswm ymbelydredd.~~

~~[2]Gwastraff lefel isel iawn (GLII) yw is gategori o GLI ac wedi ei ddiffinio un ai fel GLII cyfaint isel neu GLII cyfaint uchel. Y prif wahaniaeth rhwng y ddau ddiffiniad yw'r angen am reolaeth dros y cyfanswm cyfaint o gyfaint uchel GLII sy'n cael ei waddod mewn unrhyw gyfleuster tirlenwi neu wastraff arall.~~

Rhif NMC	Polisi/ Para/ Map	Diwygiadau i'r Newidiadau Materion sy'n Codi (mewn coch)	Sgrinio AC
NMC 295	7.5.56	***Cynnwys cyfeiriad at wastraff ymbelydrol canolraddol a diffiniad o'r gwhanol lefelau o wastraff ymbelydrol.*** Mae'r broses ddadgomisiynu yn debygol o ~~ddatgelu~~ **arwain at** llawer iawn o wastraff ymbelydrol Lefel Canolraddol (1) Isel **(2)** ac Isel Iawn **(3)** **Troednodyn:** **(1)** **Mae gwastraff lefel canolradd yn fwy ymbelydrol na gwastraff ymbelydrol lefel isel (gweler isod), ond nid yw'n cynhyrchu digon o wres i'w wneud yn ofynnol i hyn gael ei ystyried mewn cyfleusterau storio neu ei waredu. Fodd bynnag, fel gwastraff ymbelydrol arall mae dal angen eu cadw i ddiogelu pobl a'r amgylchedd. Mae GLC yn deillio'n bennaf o ailbrosesu gweddillion tanwydd a gweithrediadau cyffredinol a chynnal a chadw ar safleoedd niwclear, a gall gynnwys eitemau metel fel cladin tanwydd a chydrannau adweithydd, graffit o greiddiau adweithydd, a slwtsh o driniaeth elifion ymbelydrol hylifol** **(2)** **Gwastraff lefel isel (GLI) yw gwastraff ymbelydrol gyda chynnwys ymbelydrol dim mwy nag 4 GBg/te (gigabecuerels pob tunnell) o alpha neu 12 GB/te o weithgaredd beta/gamma. Mae GLI yn cyfrannu hyd at 90% o etifeddiaeth cyfaint gwastraff ymbelydrol y DU ond yn cynnwys llai na 0.1% o'r cyfanswm ymbelydredd.** **(3) Gwastraff lefel isel iawn (GLII) yw is gategori o GLI ac wedi ei ddiffinio un ai fel GLII cyfaint isel neu GLII cyfaint uchel. Y prif wahaniaeth rhwng y ddau ddiffiniad yw'r angen am reolaeth dros y cyfanswm cyfaint o gyfaint uchel GLII sy'n cael ei waddod mewn unrhyw gyfleuster tirlenwi neu wastraff arall.**	Newid bach nad yw'n effeithio'n arwyddocaol ar ganfyddiadau'r AC.
NMC300	7.5.62a	***Diwygio'r testun eglurhaol i ychwanegu eglurder.*** **Bydd yn ofynnol i gynigion datblygu sy'n effeithio ar adnoddau mwynau ddangos, drwy archwiliad priodol, na fydd yr adnodd yn cael ei sterileiddio neu ddangos na fydd echdynnu yn y dyfodol yn cael eu llesteirio gan y datblygiad arfaethedig. Ble mae yno angen gorbwysol am y datblygiad, a fyddai fel arall yn sterileiddio'r adnodd, gosodir amod cynllunio ar y cais cynllunio**	Newid bach nad yw'n effeithio'n arwyddocaol ar

Rhif NMC	Polisi/ Para/ Map	Diwygiadau i'r Newidiadau Materion sy'n Codi (mewn coch)	Sgrinio AC
		fydd yn gwneud hi'n ofynnol i gloddio am yr adnodd cyn dechrau'r datblygiad, oni bai bod y datblygwr yn gallu profi'n foddhaol bod hynny'n anymarferol neu'n amgylcheddol annerbyniol.	ganfyddiadau'r AC.
NMC 322	Fframwaith Fonitro D15	***Diwygiadau bach i wella eglurder.*** **Ceisiadau ~~cynllunio~~ ar gyfer gwelliannau gofynnol i'r A5025 (ar lein neu oddi ar lein) wedi cael eu cyflwyno i Gyngor Sir Ynys Mon neu fel rhan o'r cais am OCD (lle bo'n berthnasol) erbyn Rhagfyr 2017** **Ceisiadau cynllunio ar gyfer gwelliannau i'r A5025 heb gael eu cyflwyno erbyn ~~Mai~~ Rhagfyr 2017**	Newid bach nad yw'n effeithio'n arwyddocaol ar ganfyddiadau'r AC.
NMC 323	Fframwaith Fonitro D21	***Diwygio'r testun i roi eglurder i'r targedau Polisi i Ddangosydd Lleol D21 yn y Fframwaith Fonitro.*** ~~I gwrdd â 50% (1,123.35GWh) o'r galw a ragwelir am drydan drwy ffynonellau ynni adnewyddadwy erbyn 2021.~~ ~~I gwrdd â 100% (2,246.7GWh) o'r galw a ragwelir am drydan drwy ffynonellau ynni adnewyddadwy erbyn 2021.~~ ~~I gwrdd 50% (26.397 GWh) o'r galw a ragwelir am wres drwy ffononellau ynni erbyn 2021.~~ ~~I gwrdd 100% (26.397 GWh) o'r galw a ragwelir am wres drwy ffononellau ynni erbyn 2026.~~	Newid bach nad yw'n effeithio'n arwyddocaol ar ganfyddiadau'r AC.

Rhif NMC	Polisi/ Para/ Map	Diwygiadau i'r Newidiadau Materion sy'n Codi (mewn coch)	Sgrinio AC
		50% o'r adnoddau ynni adnewyddadwy posib (1,123.35 GWh) wedi digwydd erbyn 2021 i gyfarch y galw am drydan **100% o'r adnoddau ynni adnewyddadwy posib (2,246.7 GWh) wedi digwydd erbyn 2026 i gyfarch y galw am drydan** **50% o'r adnoddau ynni adnewyddadwy posib (26.397 GWh) wedi digwydd erbyn 2021 i gyfarch y galw am wres** **100% o'r adnoddau ynni adnewyddadwy posib (52.795 GWh) wedi digwydd erbyn 2026 i gyfarch y galw am wres**	
NM 326	Fframwaith Fonitro D26 – D28	***Diwygiadau bach i wella eglurder a chysondeb gyda'r drefn cydsyniad*** **Cais am OCD i Wylfa Newydd yn cael ei gyflwyno i'w gymeradwyo erbyn ~~Mai~~ Rhagfyr 2017** **Cymeradwyo'r cais am OCD i Wylfa Newydd erbyn ~~Mai~~ Rhagfyr 2018** **Horizon Nuclear Power yn methu â chyflwyno cais am OCD erbyn ~~Mai~~ Rhagfyr 2017** **Horizon Nuclear Power yn methu â chael cymeradwyaeth i'r cais OCD erbyn ~~Mai~~ Rhagfyr 2018** **Prosiect Wylfa Newydd yn cael cymeradwyaeth/"cadarnhad" gan DECC erbyn Rhagfyr 2019** **Horizon Nuclear Power yn methu â chael cymeradwyaeth/"cadarnhad" gan DECC erbyn ~~October~~ Rhagfyr 2019**	Newid bach nad yw'n effeithio'n arwyddocaol ar ganfyddiadau'r AC.

Rhif NMC	Polisi/ Para/ Map	Diwygiadau i'r Newidiadau Materion sy'n Codi (mewn coch)	Sgrinio AC
		Ceisiadau cynllunio ar gyfer datblygiadau perthynol Wylfa Newydd yn cael eu cyflwyno i Gyngor Sir Ynys Mon erbyn Rhagfyr 2017 **Horizon Nuclear Power yn methu â chyflwyno ceisiadau cynllunio ar gyfer datblygiadau perthynol erbyn Rhagfyr 2017** **Datblygiad perthynol Prosiect Wylfa Newydd heb gychwyn o fewn yr amserlen osodwyd yn y caniatâd cynllunio unigol a'r Gorchymyn Caniatâd Datblygu (lle bo'n berthnasol)**	
NMC 340	Atodiad 5 Tabl 1	***Diwygio ffigwr yn Nhabl 1 (Atodiad 5) i sucrhau cysondeb*** **Lefel Cyflenwad Dangosol – Safleoedd Hap** **~~36~~ 58** **121**	Newid bach nad yw'n effeithio'n arwyddocaol ar ganfyddiadau'r AC.
NMC 341	Atodiad 7	***Diwygio Atodiad 7 er cynnwys 'rhybudd iechyd' ar ddechrau'r Atodiad gan fod y wybodaeth yn gyfyngedig i amser penodol h.y. gall safleoedd newydd gael eu hychwanegu yn ystod cyfnod y Cynllun, neu i'r gwrthwyneb, gall monitro ac adolygiad o'r dynodiadau arwain at dynnu'r dynodiant ac i gynnwys Rhestr o Warchodfeydd Natur Leol, Safleoedd Bywyd Gwyllt, Geoparc Môn, a Safle Treftadaeth y Byd:*** **Noder bod y rhestr o safleoedd a welir o dan y penawdau unigol yn gywir ar dyddiad mabwysiadu'r Cynllun. I weld os cafodd**	Newid bach nad yw'n effeithio'n arwyddocaol ar ganfyddiadau'r

<table>
<tr><th>Rhif NMC</th><th>Polisi/ Para/ Map</th><th>Diwygiadau i'r Newidiadau Materion sy'n Codi (mewn coch)</th><th>Sgrinio AC</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td><u>unrhyw safle ei ychwanegu neu ei ddileu ers hynny edrychwch ar Fap Cyfyngiadau rhyngweithiol y Cynllun (a fydd yn cael ei ddiweddaru yn ystod oes y Cynllun) a/ neu gwefan Cyfoeth Naturiol Cymru (https://naturalresources.wales/?lang=cy) neu gwefan CADW (http://cadw.gov.wales)</u></td><td>AC.</td></tr>
<tr><td>NMC 343</td><td>Atodiad 9</td><td><u>Minor amendment to ensure internal consistency</u>
<table>
<tr><th>Enw</th><th>Polisïau perthnasol yn y Cynllun ~~Adnau~~</th><th>Amserlen <u>i'w mabwysiadu</u></th></tr>
<tr><td>Ymrwymiadau cynllunio, sy'n cynnwys cyfraniadau gan ddatblygwyr ar gyfer ystod o isadeiledd</td><td>PS 2 a ISA 1 yn ogystal â pholisïau defnydd tir perthnasol, e.e. ISA 5 (llecynnau agored), TA1 <u>9</u> ~~8~~ (tai fforddiadwy)</td><td>~~Bydd CCA cyfredol (Gwynedd a Mon) yn cael eu hadolygu, diweddaru a'u ymestyn. Bydd fersiwn drafft yn cael ei gyflwyno cyn/ neu adeg yr Archwiliad.~~ <u>Chwarter ~~1~~ 3 2017/ 18</u></td></tr>
<tr><td>Cynnal a chreu cymunedau unigryw a chynaliadwy</td><td>PS 1, ISA 1, PS 5, TAI 1</td><td>~~Bydd CCA cyfredol (Gwynedd a Môn) yn cael eu hadolygu, diweddaru a'u hymestyn. Efallai bydd fersiwn drafft yn cael ei gyflwyno cyn/ neu adeg yr Archwiliad~~. <u>Chwarter ~~1~~ 3 2017/ 18</u></td></tr>
<tr><td>Tai fforddiadwy</td><td>PS 13, PS 14, TAI 9, TAI 10</td><td>~~Bydd CCA cyfredol (Gwynedd a Môn) yn cael eu hadolygu, diweddaru a'u hymestyn. Efallai bydd fersiwn drafft yn cael ei gyflwyno cyn/ neu adeg yr Archwiliad. Bydd materion arian~~</td></tr>
</table></td><td>Newid bach nad yw'n effeithio'n arwyddocaol ar ganfyddiadau'r AC.</td></tr>
</table>

Rhif NMC	Polisi/ Para/ Map	Diwygiadau i'r Newidiadau Materion sy'n Codi (mewn coch)			Sgrinio AC
				~~cymudol yn cael eu cynnwys yn y CCA Ymrwymiadau Cynllunio.~~ **Chwarter ~~1~~ 3 2017/ 18**	
		Math a chymysgedd o dai	TAI 1	~~CCA Newydd. I'w baratoi o fewn 18 mis o fabwysiadu'r Cynllun.~~ **Chwarter ~~1~~ 3 2017/ 18**	
		Type and mix of housing	TAI 1	~~New SPG. To be prepared within 18 months of the Plan's adoption.~~ **Quarter ~~1~~ 3 2017/ 18**	
		Llecynnau agored of fewn datblygiad preswyl newydd	ISA 5	~~Bydd CCA cyfredol (Gwynedd) yn cael eu hadolygu, diweddaru a'u hymestyn o fewn 18 mis o fabwysiadu'r Cynllun. Bydd y CCA Ymrwymiadau cynllunio yn ymdrin gyda materion Adran 106.~~ **Chwarter 4 2017/ 18**	
		Datblygiad twristiaeth – atyniadau a llety	TWR 2, TWR 3, TWR 4, TWR 5	~~Bydd CCA cyfredol (Gwynedd a Môn) yn cael eu hadolygu, diweddaru a'u hymestyn o fewn 18 mis o fabwysiadu'r Cynllun.~~ **Chwarter ~~2~~ 3**	

Rhif NMC	Polisi/ Para/ Map	Diwygiadau i'r Newidiadau Materion sy'n Codi (mewn coch)				Sgrinio AC
				2018/ 19		
		Wylfa Newydd	PS 9, **PS 9A, PS 9B, PS 9C, TAI 3**	~~Ail ymweld â'r CCA cyfredol (Môn) ar ol mabwysiadu'r Cynllun. Bydd y CCA Ymrwymiadau Cynllunio yn ymdrin â materion Adran 106. Bydd CCA yn debygol o ymdrin a materion thema.~~ **Chwarter ~~1~~ 3 2017/ 18**		

ATODIAD 10B – AC O ARGYMHELLIAD YR AROLYGYDD (IMAC)

Rhif NMC	Polisi/ Para/ Map	Diwygiadau i newidiadau Materion sy'n Codi (mewn coch)	Sgrinio AC
IMAC 1	7.5.19	***Dileu'r paragraff yn gyfan gwbl a'i ddisodli â'r canlynol:*** **Mae Adran 6, Rhan 1 Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016 yn datgan bod rhaid i awdurdod cyhoeddus geisio cynnal a gwella bioamrywiaeth wrth arfer swyddogaethau mewn perthynas â Chymru, ac wrth wneud hynny hyrwyddo cydnerthedd ecosystemau, i'r graddau sy'n gyson ag arfer y swyddogaethau hynny'n briodol.**	Newid bach i ychwanegu eglurder nad yw'n effeithio'n arwyddocaol ar ganfyddiadau'r AC.

Rhif NMC	Polisi/ Para/ Map	Diwygiadau i newidiadau Materion sy'n Codi (mewn coch)	Sgrinio AC

This page is intentionally left blank

Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd
Cyngor Sir Ynys Môn a Chyngor Gwynedd

ASESIAD RHEOLIADAU CYNEFINOEDD

Gorffennaf 2016

enfusion

ASESIAD RHEOLIADAU CYNEFINOEDD

Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd
Cyngor Sir Ynys Môn a Chyngor Gwynedd

Paratowyd ar gyfer: Cyngor Sir Ynys Môn a Chyngor Gwynedd

enfusion
environmental planning and management for sustainability

Treenwood House
Rowden Lane
Bradford on Avon
BA15 2AU
t: 01225 867112
www.enfusion.co.uk

CYNNWYS **TUD**

1.0 CYFLWYNIAD 1
Cefndir 1
Ymgynghoriad 2
Pwrpas a Strwythur yr Adroddiad 2

2.0 ASESIAD RHEOLIADAU CYNEFINOEDD (ARhC) A'R CYNLLUN 3
Y Gofyn am Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd 3
Arweiniad ac Arfer Da 3

3.0 ARhC CAM 1: SGRINIO 5
Sgrinio'r Strategaeth a Ffefrir (2013) 5
Sgrinio'r CDLl Adnau (2015) 6
Sgrinio'r Newidiadau Ffocws (2016) 25
Sgrinio'r Newidiadau Materion sy'n Codi(2017) 27

4.0 CASGLIADAU'R ARhC 28
Crynodeb o'r ARhC 28

ATODIADAU
I Nodweddion Safleoedd Ewrop
II Adolygu Cynlluniau, Rhaglenni a Phrosiectau

1.0 CYFLWYNIAD

1.1 Mae Cyngor Sir Ynys Môn a Chyngor Gwynedd wedi paratoi Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd (CDLlaC) ar gyfer ardaloedd Awdurdodau Cynllunio Lleol Gwynedd a Môn. Mae'r Cynllun hwn yn nodi'r strategaeth ar gyfer datblygu a defnydd tir yng Ngwynedd a Môn am y 15 mlynedd nesaf (2011- 2026). Mae'n nodi polisïau i weithredu ar y strategaeth a rhoi arweiniad ar leoliad tai newydd, cyfleon cyflogaeth a chyfleusterau hamdden a chymunedol.

1.2 Yn unol â gofynion Rheoliadau Gwarchod Cynefinoedd a Rhywogaethau 2010 (fel y'u diwygiwyd) [y Rheoliadau Cynefinoedd], mae'r Cynghorau, yn eu rolau fel yr awdurdodau cymwys, wedi cynnal Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd (ARhC) o'r Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd. Comisiynwyd Enfusion Ltd i gynnal yr ARhC ar gyfer y CDLlaC ar ran y ddau Gyngor.

Cefndir

1.3 Penderfynodd Cyngor Sir Ynys Môn a Chyngor Gwynedd sefydlu Uned Bolisi ar y Cyd yn 2011 i baratoi Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd (CDLlaC) ar gyfer ardaloedd Awdurdodau Cynllunio Lleol Gwynedd a Môn. Yn y CDLlaC nodir y strategaeth ar gyfer datblygu a defnydd tir ym Môn a Gwynedd am y 15 mlynedd nesaf. Nod y CDLlaC yw cyflawni'r isod:

- Arwain y gwaith o ddatblygu tai, manwerthu, cyflogaeth a defnyddiau eraill;
- Cynnwys polisïau a fydd o gymorth i bob Awdurdod Cynllunio Lleol wrth iddynt benderfynu ar geisiadau cynllunio
- Gwarchod ardaloedd i sicrhau y cynhelir a chyfoethogir yr amgylchedd naturiol ac adeiledig.

1.4 Dechreuodd y broses ARhC ar gyfer y CDLl ar y Cyd yn 2013, pan gynhaliwyd sgrinio ARhC i'r Strategaeth a Ffefrir. Cyflwynwyd canfyddiadau'r gwaith hwn yn yr Adroddiad Sgrinio ARhC (Mai 2013). Canfu'r sgrinio bod mwyafrif o Bolisïau'r Strategaeth a Ffefrir yn annhebygol o gael effeithiau sylweddol ar safleoedd Ewropeaidd naill ai ar eu pennau eu hunain neu ar y cyd, gan nad ydynt o reidrwydd yn cynnig datblygiadau neu gefnogi mathau penodol o ddatblygiad, ond yn nodi meini prawf ar gyfer penderfynu ar unrhyw geisiadau cynllunio.

1.5 Gwnaeth yr adroddiad argymhellion i gryfhau'r mesurau lliniaru a ddarperir gan bolisïau penodol i sicrhau na fyddai unrhyw effeithiau sylweddol tebygol ar safleoedd Ewropeaidd naill ai ar eu pennau eu hunain neu ar y cyd. Daeth proses sgrinio ARhC y Strategaeth a Ffefrir i'r casgliad fod potensial ar gyfer effeithiau sylweddol ar y safleoedd Ewropeaidd a nodwyd, naill ai ar eu pennau eu hunain neu mewn cyfuniad â chynlluniau, rhaglenni neu brosiectau eraill. Argymhellodd

cynnal gwaith sgrinio pellach yn ystod cam nesaf y CDLl ar y Cyd (wedi'i Adneuo), a oedd yn darparu polisïau manwl pellach a dyraniadau safle er mwyn caniatáu gwneud asesiad mwy cynhwysfawr o'r effeithiau a sut y gallant effeithio ar safleoedd Ewropeaidd

1.6 Yn dilyn yr ymgynghoriad ar y Strategaeth a Ffefrir yn 2013, symudodd y Cynghorau ymlaen gyda'r gwaith o baratoi'r CDLl ar y Cyd Adnau. Yn unol ag argymhellion Adroddiad Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd y Strategaeth a Ffefrir, cynhaliwyd gwaith sgrinio Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd pellach i ystyried y polisïau a'r datblygiadau a gynigir yn y CDLl ar y Cyd Adnau. Cyflwynwyd canfyddiadau'r gwaith hwn mewn Adroddiad Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd (Chwefror 2015) a oedd yn cael ei gyflwyno ynghyd â'r CDLl ar y Cyd Adnau ar ymgynghoriad cyhoeddus a ddaeth i ben ym Mawrth 2015. Daeth y sgrinio i'r casgliad nad oedd y CDLl ar y Cyd Adnau yn debygol o gael effeithiau sylweddol ar unrhyw safleoedd Ewropeaidd, naill ai ar ei ben ei hun neu mewn cyfuniad â chynlluniau, rhaglenni a phrosiectau eraill. Cynhyrchwyd adroddiad ARhC pellach yn Chwefror 2016 a sgriniodd y Newidiadau Ffocws a wnaethpwyd i'r Cynllun yn dilyn ymgynghoriad ar y CDLL Adnau. Fe wnaeth yr adroddiad hwn gyd-fynd a'r Cynllun Adnau a Newidiadau Ffocws ar eu cyflwyniad i Lywodraeth Cymru.

1.7 Yng Ngorffennaf 2016 cynhyrchwyd Adroddiad Adendwm ARhC oedd yn ystyried diwygiadau arfaethedig i'r CDll yn dilyn ystyriaeth y sylwadau a dderbyniwyd ar y Newidiadau Ffocws yn ogystal a gwaith pellach a gafodd ei wneud mewn perthynas ag opsiynau safleoedd Sipsiwn a Theithwyr. Yn Rhagfyr 2016, ystyriodd Adroddiad Adendwm pellach y Newidiadau Materion sy'n Codi yn ystod archwiliad o'r CDLl. Cyflwynwyd y ddau adroddiad i Lywodraeth Cymru fel rhan o'r broses archwiliad.

Ymgynghoriad a Strwythur yr Adroddiad

1.8 Mae'r Rheoliadau Cynefinoedd yn ei gwneud yn ofynnol i'r awdurdodau sy'n gwneud y cynllun / awdurdodau cymwys [Cyngor Sir Ynys Môn a Chyngor Gwynedd] ymgynghori gyda'r corff statudol priodol o ran cadwraeth natur [Cyfoeth Naturiol Cymru (CNC)]. Derbyniwyd sylwadau gan CNC ar yr Adroddiad Sgrinio ArhC a gyhoeddwyd ym Mai 2013 ac ar yr Adroddiad ArhC a fu gyda'r CDLl Adnau a ymgynghorwyd arni yn Chwefror 2015. Mae'r rhain ac unrhyw gyngor arall a ddarparwyd wedi cael eu dwyn ymlaen yn y gwaith ailadroddol ARhC a ddogfennir yn yr Adroddiad hwn.

Pwrpas a Strwythur yr Adroddiad

1.8 Pwrpas yr Adroddiad yw dod gyda'i gilydd y gwaith ARhC sydd wedi ei ymgymryd ac i benderfynu a yw'r polisïau a'r bwriadau a nodir yn y CDLl yn debygol o gael effaith sylweddol ar safleoedd Ewropeaidd naill ai ar eu pennau eu hunain neu mewn cyfuniad â chynlluniau neu

brosiectau eraill, ac a oes raid wrth Asesiad Priodol (AP) o gofio bod camau osgoi a lliniaru ar gael. Ar ôl yr adran gyflwyno hon, rhennir yr adroddiad yn dair adran arall:

- **Adran 2** – yma crynhoir y gofyn am ARhC a'r cefndir i'r dewis strategaeth.
- **Adran 3** – yma amlinellir y broses Sgrinio a chanfyddiadau'r asesiad sgrinio ar gyfer y CDLl Adnau, Newidadau Ffocws a Newidiadau Materion sy'n Codi.
- **Adran 4** – yma crynhoir canfyddiadau'r ARhC

2.0 ASESIAD RHEOLIADAU CYNEFINOEDD (ARhC) A'R CYNLLUN

Y Gofyn am Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd

2.1 Mae'r Rheoliadau Cynefinoedd yn ei gwneud yn ofynnol defnyddio ARhC ar gyfer holl gynlluniau defnydd tir statudol yng Nghymru a Lloegr. Nod proses yr ARhC yw asesu'r effeithiau posib a gyfyd o gynllun yn erbyn amcanion gwarchod unrhyw safle a ddynodwyd am ei bwysigrwydd o ran cadwraeth natur.

2.2 Mae'r Rheoliadau Cynefinoedd yn trawsosod gofynion y Gyfarwyddeb Ewropeaidd (92/43/EEC) ar y Gyfarwyddeb Gwarchod Cynefinoedd Naturiol a Phlanhigion ac Anifeiliaid [y Gyfarwyddeb Cynefinoedd] sydd â'r nod o warchod cynefinoedd a rhywogaethau o bwysigrwydd cadwraeth natur Ewropeaidd. Mae'r gyfarwyddeb yn sefydlu rhwydwaith o safleoedd o bwys rhyngwladol a ddynodwyd am eu statws ecolegol. Cyfeirir at y rhain fel safleoedd Natura 2000 neu safleoedd Ewropeaidd ac maent yn cynnwys Ardaloedd Cadwraeth Arbennig (AoeddCA) ac Ardaloedd Gwarchod Arbennig (AoeddGA) a ddynodir dan Gyfarwyddeb Ewropeaidd (2009/147/EC) ar y gyfarwyddeb gwarchod adar gwyllt [Y Gyfarwyddeb Adar Gwyllt]. At hyn, mae cyfarwyddyd y Llywodraeth yn ei gwneud yn ofynnol cofrestru safleoedd Ramsar (sy'n cefnogi cynefinoedd gwlyptir o bwys rhyngwladol ac a restrir dan y Confensiwn ar Wlyptiroedd o Bwys Rhyngwladol [Confensiwn Ramsar]) yn y broses ARhC yn unol â gofynion y Rheoliadau.

2.3 Mae'r broses ARhC yn seiliedig ar yr egwyddor ragofalus a dylid cyflwyno tystiolaeth fel bod modd pennu a fyddai effeithiau cynllun defnydd tir, wrth ei ystyried yn gyfunol ag effeithiau cynlluniau a phrosiectau eraill yn erbyn amcanion cadwraeth ACA, AGA a / neu safle Ramsar (y cyfeirir atynt o hyn ymlaen fel safleoedd Ewropeaidd); yn cael effaith andwyol ar gyfanrwydd y safle hwnnw. Os nad oes sicrwydd ynghylch effeithiau, dylid cymryd bod modd cael effaith andwyol.

Arweiniad ac Arfer Da

2.4 Ceir arweiniad ar gyfer ARhC 'Arfarnu Cynlluniau Datblygu yng Nghymru dan Ddarpariaethau'r Rheoliadau Cynefinoedd' yn Nodyn Cyngor Technegol 5: Cynllunio a Chadwraeth Natur (LICC, Medi 2009). Mae Cyngor Cefn Gwlad Cymru hefyd wedi cynhyrchu cyfarwyddyd drafft 'The Appraisal of Plans under the Habitats Directive' (D. Tyldesley and Associates, 2012) sy'n cadw mewn cof ddatblygiadau wrth arfer ARhC.

2.5 Seilir y dulliau a ddefnyddir ar gyfer yr ARhC hwn ar y cyfarwyddyd Cymreig ffurfiol sydd ar gael ar hyn o bryd ac ar arfer newydd, sy'n argymell y dylid gweithredu'r ARhC mewn tri phrif gyfnod – a amlinellir yn Nhabl 1. Yn yr adroddiad hwn amlinellir y dull a'r canfyddiadau ar

gyfer cyfnod 1 y broses ArhC iteraidd – Sgrinio'r CDLl ar y Cyd wedi'i Adneuo.

Tabl 1 **Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd: Cyfnodau Allweddol**	
Cyfnod 1	
Sgrinio ar gyfer effaith sylweddol debygol	▪ Adnabod safleoedd rhyngwladol yn ardal y cynllun / strategaeth yn yr ardal chwilio y cytunwyd arni gyda Chorff Statudol Cyngor Cefn Gwlad Cymru (CCGC) ▪ Edrych ar amcanion cadwraeth y nodwedd(ion) o ddiddordeb (lle maent ar gael) ▪ Adolygu polisïau a bwriadau 'r cynllun ac ystyried llwybrau ac effeithiau posib ar safleoedd Ewropeaidd (pwysigrwydd, hyd, lleoliad, maint) ▪ Edrych ar gynlluniau a rhaglenni eraill a allai gyfrannu at effeithiau 'cyfunol'
	▪ *Os nad oes effeithiau'n debygol – cofnodwch dim effaith sylweddol (gan gymryd cyngor gan CCGC fel bo'r angen).* ▪ *Os credir y bydd effeithiau'n debygol neu os oes ansicrwydd – mae'r egwyddor ragofalus yn berthnasol – mynd i cam* ***2***
Cyfnod 2	
Asesiad Priodol	▪ Cwblhau gwaith cwmpasu ychwanegol gan gynnwys casglu rhagor o wybodaeth am safleoedd, fel bo raid, er mwyn gwerthuso effaith yn wyneb amcanion cadwraeth. ▪ Cytuno gyda CCGC ynghylch cwmpawd a dull yr Asesiad Priodol ▪ Ystyried sut y bydd y cynllun, 'yn gyfunol' â chynlluniau a rhaglenni eraill, yn rhyngweithio pan weithredir arnynt (Yr Asesiad Priodol) ▪ Ystyried sut mae modd osgoi effaith ar gyfanrwydd safle trwy newid cynlluniau ac ystyried dulliau eraill ▪ Datblygu camau lliniaru (gan gynnwys amserlen a pheirianwaith) ▪ Rhoi gwybod am ganlyniad yr Asesiad Priodol gan gynnwys camau lliniaru, ymgynghori gyda CCGC a'r rhanddeiliaid [cyhoeddus] ehangach fel bo'r angen ▪ Os na fydd y cynllun yn cael effaith sylweddol ar safle Ewropeaidd - mynd heb gyfeirio ymhellach at Reoliadau Cynefinoedd
	▪ *Os oes effeithiau neu ansicrwydd ar ôl ystyried dulliau eraill a datblygu camau lliniaru – mynd i cam* ***3***
Cyfnod 3	
Trefniadaethau lle pery effaith sylweddol ar gyfanrwydd safle rhyngwladol	▪ Ystyried atebion eraill, eu tynnu o'r cynllun neu eu newid ▪ Ystyried a oes effaith ar rywogaethau / cynefinoedd blaenoriaeth ▪ Adnabod 'rhesymau hanfodol sef er budd cyhoeddus tra phwysig – economaidd, cymdeithasol, amgylcheddol, iechyd dynol, diogelwch y cyhoedd ▪ Rhoi gwybod i Lywodraeth Cymru ▪ Datblygu a sicrhau camau cydadferol

3.0 ARhC CYFNOD 1: SGRINIO

3.1 Fel a nodir yn Adran 2, Tabl 1, mae'r ARhC yn nodweddiadol yn cynnwys nifer o gyfnodau. Yn yr Adran hon hwn, nodir ein dull gweithredu a'n canfyddiadau ar gyfer Cyfnod 1, Sgrinio ARhC i'r CDLl ar y Cyd. Nod y cyfnod sgrinio yw asesu, yn fras, a yw'r polisïau a'r bwriadau a nodir yn y Cynllun yn debygol o gael effaith sylweddol ar safle(oedd) Ewropeaidd, ac yn wyneb camau osgoi a lliniaru sydd ar gael, a oes raid wrth Asesiad Priodol (AP)

Sgrinio'r Strategaeth a Ffefrir (2013)

3.2 Cynhaliwyd sgrinio o'r Strategaeth a Ffefrir yn 2013, a chyflwynwyd y canfyddiadau yn yr Adroddiad Sgrinio Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd (Mai 2013). Canfu'r asesiad sgrinio bod y mwyafrif o Bolisïau'r Strategaeth a Ffefrir yn annhebygol o gael effeithiau sylweddol ar safleoedd Ewropeaidd naill ai ar eu pennau eu hunain neu ar y cyd. Roedd nifer o resymau am hyn, gan gynnwys: nid yw'r rhan fwyaf o'r polisïau o reidrwydd yn cynnig datblygu, ond yn hytrach yn cefnogi rhai mathau o ddatblygiad ac yn llunio meini prawf ar gyfer penderfynu ar unrhyw geisiadau cynllunio; mae nifer o'r polisïau yn cynnwys mesurau diogelu sy'n ceisio gwarchod bioamrywiaeth, neu'r angen i unrhyw gais datblygu gynnal ARhC; a'r mesurau lliniaru a ddarperir gan Bolisi Strategol PS14 (Gwarchod a Gwella'r Amgylchedd Naturiol) – sy'n ceisio rheoli datblygu er mwyn cadw, a lle bo modd, gwella'r amgylchedd naturiol trwy ddiogelu safleoedd Ewropeaidd a bioamrywiaeth ehangach.

3.3 Gwnaethpwyd argymhellion i gryfhau'r mesurau lliniaru a ddarperir gan bolisïau penodol (Polisïau Strategol PS6, PS7 a PS16) i sicrhau nad ydynt yn cael unrhyw effeithiau sylweddol tebygol ar safleoedd Ewropeaidd naill ai ar eu pennau eu hunain neu ar y cyd. Roedd y rhain yn cynnwys y canlynol:

- Polisi Strategol PS6 (Ceisiadau am Brosiectau Seilwaith Mawr) - mae potensial i'r polisi gael ei gryfhau drwy ei gwneud yn ofynnol yn benodol cynnal ARhC lefel prosiect gydag unrhyw gais ar gyfer prosiectau seilwaith mawr.
- Polisi Strategol PS7 (Datblygiad Cysylltiedig â Niwclear yn yr Wylfa) - argymhellir ei gwneud yn ofynnol i unrhyw gais ar gyfer Datblygiad Cysylltiedig â Niwclear yn yr Wylfa gynnal ARhC lefel prosiect. Dylid hysbysu'r ARhC lefel prosiect gan ganfyddiadau a chasgliadau'r ARhC: Adroddiad Safle i'r Wylfa[1] yn ogystal â'r ARhC i GDLl Ynys Môn a Gwynedd.
- Polisi Strategol PS16 (Technoleg Ynni Adnewyddadwy) - i gryfhau'r mesurau lliniaru a gynhwysir yn y polisi, argymhellir diwygio pwynt 2 fel a ganlyn:

[1] Yr Adran Ynni a Newid Hinsawdd (2010) Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd: Adroddiad Safle ar gyfer yr Wylfa.EN-6: Drafft Diwygiedig Datganiad Polisi Cenedlaethol ar gyfer Cynhyrchu Ynni Niwclear.

2. ''sicrhau nad yw gosodiadau, yn unol â SP14, yn unigol neu gyda'i gilydd yn peryglu amcanion dynodiadau gwarchod natur rhyngwladol, cenedlaethol a lleol.'

3.4 Nododd y sgrinio bod y potensial i Bolisïau Strategol PS3, PS8, PS11 a PS22 gael yr effeithiau canlynol ar safleoedd Ewropeaidd naill ai ar eu pennau eu hunain neu ar y cyd:

- llygredd atmosfferig, a allai ostwng ansawdd yr aer;
- lefelau aflonyddwch cynyddol - gweithgareddau hamdden, llygredd sŵn a golau;
- lefelau uwch o ddŵr wyneb ffo, a allai ostwng ansawdd y dŵr; a
- chymryd tir, a allai arwain at golli a darnio cynefinoedd.

3.5 Daeth y sgrinio i'r casgliad bod gan Strategaeth a Ffefrir y CDLl ar y Cyd y potensial i gael effeithiau sylweddol ar y safleoedd Ewropeaidd a nodwyd, naill ai ar ei phen ei hun neu mewn cyfuniad â chynlluniau, rhaglenni neu brosiectau eraill. Nododd y bydd cam nesaf y CDLl ar y Cyd (wedi'i Adneuo) yn darparu polisïau manwl pellach a dyraniadau safleoedd a fydd yn caniatáu asesiad mwy cynhwysfawr o'r effeithiau a sut y gallant effeithio ar safleoedd Ewropeaidd yn ogystal ag ystyriaeth fanylach o fesurau lliniaru. Argymhellodd bod gwaith sgrinio pellach yn cael ei wneud i'r CDLl ar y Cyd unwaith y bydd Polisïau Adneuo a Dyrannu Safleoedd ar gael. Bydd y gwaith sgrinio pellach hwn yn gallu dod i'r casgliad gyda mwy o sicrwydd os oes angen Asesiad Priodol Cam 2 ar gyfer y CDLl ar y Cyd.

3.6 Roedd canfyddiadau'r Sgrinio ARhC ar gyfer y Strategaeth a Ffefrir yn destun i ymgynghoriad â CNC.

Sgrinio ARhC o'r CDLl ar y Cyd wedi'i Adneuo (2015)

3.7 Fel yr argymhellwyd yn Adroddiad Sgrinio ARhC (Mai 2013) roedd yn angenrheidiol ymgymryd â rhagor o waith sgrinio er mwyn penderfynu p'un oedd yr CDLl ar y Cyd yn debygol o gael effeithiau sylweddol ar safleoedd Ewropeaidd a p'un a oes angen Asesiad Priodol Cam 2.

Dull Gweithredu Gwaith Sgrinio ARhC: Tasgau Allweddol

3.8 Mae modd rhannu'r broses Sgrinio'n bedwar prif faes tasg. Ceir mwy o fanylion am y tasgau isod.

- **Tasg 1: Adnabod safleoedd Ewropeaidd a'u nodweddion** – Dyma le caiff safleoedd Ewropeaidd y mae'n bosib yr effeithir arnynt, y tu mewn i Ardal y Cynllun a'r tu allan iddi, gael eu hadnabod. Unwaith y cânt eu hadnabod, deall natur y safle Ewropeaidd a'r rhesymau am ei ddynodiad, cesglir gwybodaeth am y ffactorau allweddol a ganlyn: nodweddion cymhwyso; amcanion cadwraeth; a gwendidau (pwysau a thueddiadau).
- **Tasg 2: Adolygu a sgrinio'r Cynllun Datblygu er mwyn nodi effeithiau posib a thebygol ar safleoedd Ewropeaidd** – Bydd hyn yn golygu edrych ar y cynlluniau: nodau ac amcanion; ei hyd a'r cyfnod gweithredu arbennig;

ac unrhyw ddyraniadau datblygu hysbys gan gynnwys cwantwm y datblygiad

- **Tasg 3: Ystyried cynlluniau a phrosiectau eraill a all weithredu'n gyfunol**– Bydd hyn yn golygu adnabod unrhyw gynlluniau datblygu, cynlluniau adrannol neu brosiectau sylweddol eraill sy'n cyfarwyddo datblygiad yn y rhanbarth ac a allai, o bosib, gael effaith ar safleoedd Ewropeaidd a nodir yn Nhasg 1.
- **Tasg 4: Asesiad Sgrinio, cofnodi'r farn, a'r wybodaeth a'r dadansoddiad cefnogi** – Dyma le daw'r wybodaeth a gasglwyd o dasgau 1 i 3 ynghyd er mwyn cefnogi'r farn sgrinio

Tasg 1: Adnabod safleoedd Ewropeaidd a'u nodweddion

3.9 Gall cynlluniau a'u polisïau gael goblygiadau gofodol sy'n ymestyn y tu draw i ffiniau bwriadedig y Cynllun. At ddibenion yr ARhC, cydnabyddir nad yw pellter ynddo'i hun yn arweiniad pendant i debygolrwydd neu ddifrifoldeb effaith. Bydd ffactorau megis cyfeiriad y gwynt cryfaf, cyfeiriad llif yr afon, a llif dŵr daear i gyd yn cael effaith ar bellter cymharol o le gall effaith ddigwydd. Golyga hyn y bydd raid o bosib barhau i ystyried, yn rhan o'r broses sgrinio, safleoedd Ewropeaidd sydd cryn bellter o'r polisi / cynllun sy'n cael ei sgrinio.

3.10 O'r herwydd, yn hytrach na dibynnu ar bellter yn unig, peirianwaith mwy effeithiol i ystyried cwmpawd yr ARhC yw defnyddio model 'ffynhonnell – llwybr – derbynnydd' (gweler Ffigwr 1) sy'n canolbwyntio ar a oes llwybr lle gall effeithiau o'r cynllun gael effaith ar amodau amgylcheddol sensitifrwydd / gwendidau a nodwyd mewn safle(oedd) Ewropeaidd.

Ffigwr 1: Model Ffynhonnell, Llwybr, Derbynnydd

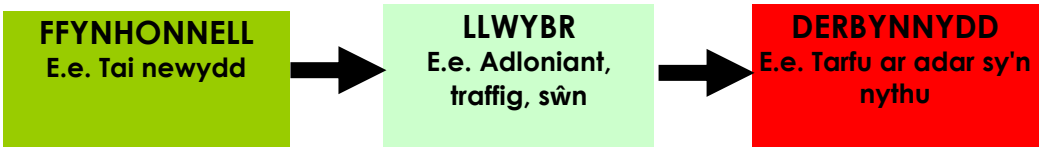

3.11 Gan ddefnyddio'r dull hwn, cafodd y safleoedd a restrir yn Nhabl 2, sydd y tu mewn i ardal y cynllun a'r tu allan iddi, eu cwmpasu i'r Sgrinio ARhC ar gyfer y Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd.

Tabl 2: Safle Ewropeaidd y tu mewn i gwmpawd ARhC
Ardaloedd Cadwraeth Arbennig

▪ ACA Abermenai i Dwyni Aberffraw ▪ ACA Afon Eden - Cors Goch Trawsfynydd ▪ ACA Afon Gwyrfai a Llyn Cwellyn ▪ ACA Arfordir Môn: Morfa heli ▪ ACA Corsydd Môn ▪ ACA y Berwyn a Mynyddoedd De Clwyd ▪ ACA Cadair Idris ▪ ACA Bae Cemlyn ▪ ACA Coedydd Aber ▪ ACA Cors Fochno ▪ ACA Corsydd Eifionydd ▪ ACA Glantraeth	▪ ACA Glynllifon ▪ ACA Pen y Gogarth ▪ ACA Arfordir Ynys Cybi ▪ ACA Corsydd Llŷn ▪ ACA Llŷn a'r Sarnau ▪ ACA Llyn Dinam ▪ ACA Coedydd Derw Meirionnydd a Safleoedd Ystlumod ▪ ACA y Fenai a Bae Conwy ▪ ACA Migneint - Arenig - Dduallt ▪ ACA Morfa Harlech a Morfa Dyffryn ▪ ACA Preseli ▪ ACA Rhinog ▪ ACA Afon Dyfrdwy a LlynTegid ▪ ACA Clogwyni Llŷn ▪ ACA Eryri
Ardaloedd Gwarchod Arbennig	
▪ AGA Arfordir Aberdaron ac Ynys Enlli ▪ AGA y Berwyn ▪ AGA Craig yr Aderyn ▪ AGA Aber Afon Dyfi ▪ AGA Elenydd - Mallaen ▪ AGA Arfordir Ynys Cybi	▪ AGA Traeth Lafan, Bae Conwy ▪ AGA Bae Lerpwl ▪ AGA Migneint - Arenig - Dduallt ▪ AGA Mynydd Cilan, Trwyn yr Wylfa ac Ynysoedd Sant Tudwal ▪ AGA Ynys Seiriol ▪ AGA Ynys Feurig, Bae Cemlyn ac Ynys y Moelrhoniaid
Safleoedd Ramsar	
▪ Ramsar Corsydd Môn a Llŷn ▪ Ramsar Cors Fochno ac Afon Dyfi	▪ Ramsar Llyn Idwal ▪ Ramsar Llyn Tegid

3.12 Cyflwynir nodweddion, yn cynnwys amcanion a gwendidau cadwraeth ar gyfer pob un o'r safleoedd Ewropeaidd yn Atodiad I.

Tasg 2: Sgrinio CDLlaC wedi'i Adneuo ac Adnabod Effeithiau Tebygol

Adolygu Polisi Adneuo

3.13 Rhoes y matrics sgrinio ystyriaeth i'r posibilrwydd y byddai'r polisïau yn y Dewis Ddogfen Strategol yn cael effaith sylweddol debygol ar y safleoedd Ewropeaidd a nodwyd.

3.14 Nododd y matrics sgrinio bod y rhan fwyaf o bolisïau yn annhebygol o gael effaith sylweddol ar safleoedd Ewropeaidd ar ben eu hunain gan eu bod un ai'n ceisio gwarchod a gwella asedau diwylliannol / treftadaeth a'r amgylchedd naturiol neu'n llunio meini prawf dylunio ar

gyfer bwriadau datblygu. Ar gyfer rhai polisïau, y gred oedd y byddai effeithiau posib yn cael eu hasesu'n fwy priodol yn erbyn Dewis Polisïau Strategol eraill sy'n rhoi mwy o fanylion ar faint a lleoliad y datblygiad arfaethedig. Ar gyfer polisïau eraill, y gred oedd y byddai'n fwy priodol rhoi sylw i effeithiau posib ar lefel y prosiect unwaith yr oedd union natur, maint a lleoliad y datblygiad yn hysbys.

3.15 Mae nifer o bolisïau nad ydynt o reidrwydd yn bwriadu datblygu ond, yn hytrach, gefnogi mathau penodol o ddatblygiadau ac maent yn llunio meini prawf ar gyfer penderfynu ar geisiadau cynllunio. Er nad yw'r polisïau'n cynnig datblygu eu hunain, mae gan rai o'r mathau datblygu a gefnogir y potensial o gael effeithiau ar safleoedd Ewropeaidd, megis prosiectau sy'n ymwneud ag isadeiledd mawr, ynni adnewyddadwy ac ynni niwclear. Mae nifer o'r polisïau'n cynnwys camau diogelu sy'n ceisio gwarchod bioamrywiaeth neu sy'n ei gwneud yn ofynnol i unrhyw fwriad i ddatblygu gynnal ARhC. Bydd hyn, ynghyd â'r camau lliniaru a ddarperir gan Bolisi PS14 (Gwarchod a Gwella'r Amgylchedd Naturiol) - sy'n ceisio rheoli datblygu er mwyn gwarchod, a lle'n bosib, wella'r amgylchedd naturiol trwy ddiogelu safleoedd Ewropeaidd a bioamrywiaeth ehangach – yn gymorth i leihau i'r eithaf effeithiau ar safleoedd Ewropeaidd.

3.16 Ymgorfforwyd yr argymhellion a wnaed o ganlyniad i Adroddiad Sgrinio Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd (Mai 2013) a chyngor dilynol gan CNC ym mholisïau'r CDLl ar y Cyd wedi'i Adneuo. Mae'r rhain yn cynnwys:

- Polisïau Strategol PS8 (Ceisiadau am Brosiectau Seilwaith Mawr) a PS9 (Datblygiad yn Gysylltiedig â Wylfa Newydd) – dylid diwygio Maen Prawf 7 fel a ganlyn:
  7. Rhaid i unrhyw gais ar gyfer datblygiad, gan gynnwys yr holl ddatblygiad atodol ac wedi'i gymell, gynnwys Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd ar lefel prosiect, sy'n bodloni gofynion Rheoliadau Cadwraeth Cynefinoedd a Rhywogaethau 2010 (fel y'u diwygiwyd).
- Polisi Strategol PS7 (Technoleg Ynni Adnewyddadwy) dylid diwygio Maen Prawf ii fel a ganlyn:
  ii. sicrhau nad yw unrhyw osodiadau, yn unol â PS16, yn unigol neu gyda'i gilydd yn peryglu amcanion dynodiadau gwarchod natur rhyngwladol, cenedlaethol a lleol.'

3.17 Nododd y matrics sgrinio bod ansicrwydd o ran y potensial o effeithiau sylweddol tebygol ar ben eu hunain ac ar y cyd i'r polisïau canlynol.

Tabl 3: Polisïau Adneuo a nodir fel rhai ag effeithiau a allai arwain at LSE ar ben eu hunain neu mewn cyfuniad	
Polisi Strategol PS13: Darpariaeth Dai	Mae'r polisi yn darparu ar gyfer 7,184 o gartrefi newydd rhwng 2011 a 2026. Bydd y gofyniad hwn yn cael ei gwrdd trwy nodi cyflenwad am tua 7,902 o gartrefi newydd i alluogi lwfans llithriad o 10%. Mae'r Cynllun yn nodi gofyniad am 2,604 o unedau tai rhwng 2011 a 2018 a 5,298 o unedau tai rhwng 2018 a 2026.

Tabl 3: Polisïau Adneuo a nodir fel rhai ag effeithiau a allai arwain at LSE ar ben eu hunain neu mewn cyfuniad	
Polisi Strategol PS15: Strategaeth Aneddiadau	Mae'r polisi yn amlinellu lle y dylai datblygiadau gael eu dosbarthu yn amodol ar y capasiti amgylcheddol, cymdeithasol a seilwaith i ymdopi â datblygiadau.
Polisi TAI14: Tai yn y Ganolfan Isranbarthol a Chanolfannau Gwasanaethau Trefol	Mae'r polisi yn nodi dyraniadau safleoedd yng nghanolfan isranbarthol Bangor a'r Canolfannau Gwasanaethau Trefol sef Amlwch, Caergybi, Llangefni, Blaenau Ffestiniog, Caernarfon, Porthmadog a Phwllheli.
Polisi TAI15: Tai yn y Canolfannau Gwasanaethau Trefol	Mae'r polisi yn nodi dyraniadau safleoedd yng Nghanolfannau Gwasanaethau Lleol Biwmares, Benllech, Bodedern, Cemaes, Gaerwen, Llanfairpwll, Porthaethwy, Pentraeth, Rhosneigr, Y Fali, Abermaw, Abersoch, Bethesda, Criccieth, Llanberis, Llanrug, Nefyn, Penrhyndeudraeth, Penygroes, a Thywyn.

Sgrinio Dyraniadau Safleoedd Preswyl

3.18 Mae'r polisïau yn cynnig cwantwm neu leoliad eang ar gyfer datblygiadau sydd â'r potensial i effeithio ar safleoedd Ewropeaidd. Mae arwyddocâd yr effeithiau hyn yn dibynnu ar union leoliad a maint y datblygiad, y llwybrau amgylcheddol a sensitifrwydd derbynyddion. Felly cynhaliwyd sgrinio o'r dyraniadau preswyl arfaethedig. Canfu sgrinio manwl o'r dyraniadau safle preswyl posibl na fydd datblygiadau yn y rhan fwyaf o safleoedd yn cael effeithiau sylweddol ar safleoedd Ewropeaidd o gofio maint bach y datblygiadau a phellter arfaethedig o'r safleoedd Ewropeaidd. Yn achos y rhai sydd â'r potensial am effeithiau sylweddol, ystyriwyd bod lliniaru addas wedi'i ddarparu trwy bolisïau'r CDLl ar y Cyd wedi'i Adneuo ac sydd ar gael ar lefel prosiect, er mwyn sicrhau na fyddai unrhyw effeithiau sylweddol tebygol o ganlyniad i ddatblygiad ar ben ei hun ar safleoedd unigol nac ar y cyd ym mhob anheddiad unigol.

3.19 Mae lliniaru Polisi a gynhwysir yn y CDLl ar y Cyd wedi'i Adneuo yn cynnwys y canlynol:

- Polisi PS4 - trafnidiaeth gynaliadwy, datblygiad a hygyrchedd: mae'r polisi yn cefnogi datblygiadau sy'n annog dulliau trafnidiaeth amgen i'r car preifat, ac yn ceisio newid ymddygiad teithio.
- Polisi TRA1 - Datblygiadau rhwydwaith trafnidiaeth: mae'r polisi yn ceisio lleihau effeithiau datblygiadau trafnidiaeth (gan gynnwys yn achos gwelliannau i'r seilwaith presennol) ar yr amgylchedd naturiol
- Polisi PS5 - Datblygu cynaliadwy: mae'r polisi yn ceisio diogelu a gwella ansawdd yr amgylchedd naturiol, ei thirweddau ac asedau bioamrywiaeth.
- Polisi PS6 – Lleddfu ac addasu i effeithiau newid yn yr hinsawdd: Mae'r polisi yn ceisio sicrhau nad yw gallu tirweddau, amgylcheddau a rhywogaethau i addasu i effeithiau niweidiol

newid yn yr hinsawdd yn effeithio ar ddatblygiad. Mae'r polisi hefyd yn gwarchod yr amgylchedd dŵr, sy'n cefnogi'n anuniongyrchol yr asedau bioamrywiaeth.

- Polisi PCYFF2 – Dylunio a Llunio Lle: Mae'r polisi yn sicrhau fod datblygiad yn ystyried yr amgylchedd naturiol wrth greu lleoedd deniadol a chynaliadwy.
- Polisi PCYFF3 – Dylunio a Thirlunio: mae'r polisi yn sicrhau bod datblygiadau'n parchu, cadw ac ategu unrhyw nodweddion naturiol positif sy'n bodoli eisoes, ac yn gwneud iawn am unrhyw golled o seilwaith gwyrdd. Mae'r polisi hefyd yn cyfyngu ar gyflwyno unrhyw rywogaethau ymledol anfrodorol.
- Polisi PCYFF4 – Rheoli Carbon: mae'r polisi'n ceisio sicrhau effeithlonrwydd ynni ac ynni adnewyddadwy mewn datblygiadau newydd a all gyfrannu at wella ansawdd aer a lliniaru effeithiau newid yn yr hinsawdd.
- Polisi PCYFF5 – Cadwraeth Dŵr: mae'r polisi'n ceisio sicrhau mesurau cadwraeth dŵr mewn datblygiadau newydd a all gefnogi asedau bioamrywiaeth yn anuniongyrchol.
- Polisi ARNA1 – Ardal Rheoli Newid Arfordirol: mae'r polisi yn ceisio cyfyngu ar ddatblygiadau o fewn Ardaloedd Rheoli Newid Arfordirol, a sicrhau nad yw bioamrywiaeth yn cael ei effeithio wrth ail-leoli anheddau presennol o fewn yr ardaloedd hyn.
- Polisi PS11 – Yr Economi Ymwelwyr: mae'r polisi yn ceisio gwarchod yr amgylchedd naturiol wrth ddatblygu'r diwydiant twristiaeth.
- Polisi PS16 – Gwarchod a gwella'r amgylchedd naturiol: mae'r polisi yn ceisio diogelu a gwella'r amgylchedd naturiol, cefn gwlad ac arfordir, gan gynnwys; diogelu cynefinoedd, rhywogaethau, daeareg, hanes a thirweddau; gwarchod safleoedd a rhywogaethau o bwysigrwydd rhyngwladol, cenedlaethol, rhanbarthol a lleol; a gwella rhwydweithiau o gynefinoedd naturiol.
- Polisi AMG2 – Gwarchod a gwella nodweddion a rhinweddau sy'n unigryw i gymeriad y dirwedd leol: mae'r polisi yn ceisio sicrhau nad yw'r datblygiad yn cael effaith andwyol ar nodweddion o bwysigrwydd gweledol, hanesyddol, daearegol, ecolegol neu ddiwylliannol.
- Polisi AMG3 – Amddiffyn yr Arfordir: mae'r polisi yn sicrhau nad yw datblygiadau mewn ardaloedd arfordirol yn effeithio'n andwyol ar fuddiannau ansawdd dŵr neu fioamrywiaeth, gan gynnwys safleoedd ACA ac AGA o ganlyniad i leoliad, graddfa, ffurf, edrychiad, deunyddiau, sŵn, gollyngiadau neu gynnydd traffig.
- Polisi AMG4 – Cadwraeth Bioamrywiaeth Lleol: mae'r polisi'n ceisio gwarchod asedau bioamrywiaeth pwysig rhag cael eu heffeithio'n andwyol yn sgil datblygiadau newydd.
- Polisi AMG5 – Gwarchod Safleoedd o Arwyddocâd Rhanbarthol neu Leol: mae'r polisi yn ceisio diogelu bioamrywiaeth gwerthfawr yn lleol rhag effeithiau andwyol uniongyrchol neu anuniongyrchol unrhyw ddatblygiadau newydd
- Polisi PS18 – Rheoli Gwastraff: mae'r polisi yn ceisio hybu agwedd gynaliadwy tuag at reoli gwastraff, wedi ei seilio ar yr hierarchaeth wastraff o atal ac ailddefnyddio, ailgylchu, adennill ac yna

gwaredu, tra'n cymryd i ystyriaeth gymeriad unigryw'r ardal, gan gynnwys y cysylltiadau trafnidiaeth a natur wledig.

3.20 O ystyried canfyddiadau'r sgrinio dyrannu safleoedd, ystyrir nad oes yr un o'r polisïau a nodir yn Nhabl 3 yn debygol o gael effeithiau sylweddol ar eu pennau eu hunain.

Tasg 3: Ystyried y CDLl ar y Cyd wedi'i Adneuo yn gyffredinol a gyda chynlluniau a rhaglenni eraill

3.21 Ni wnaeth sgrinio polisïau unigol CDLl ar y Cyd wedi'i Adneuo a dyraniadau safleoedd nodi'r posibilrwydd o effeithiau sylweddol tebygol ar safle Ewropeaidd unigol. Fodd bynnag, mae'n bwysig hefyd sicrhau na fydd y Cynllun yn ei gyfanrwydd yn arwain at effeithiau sylweddol ar safleoedd Ewropeaidd. Mae gan dai, cyflogaeth a datblygu seilwaith y potensial i gynhyrchu ystod o effeithiau amgylcheddol a all, (yn dibynnu ar eu natur, maint, lleoliad a hyd), gael effeithiau ar safleoedd Ewropeaidd. Ceir crynodeb o'r math o effeithiau a all godi o'r mathau hyn o ddatblygiad yn Nhabl 4 isod.

Tabl 4: Tai, Cyflogaeth a Datblygiad Seilwaith: Crynodeb o Effeithiau ar Safleoedd Ewropeaidd

Effeithiau ar Safleoedd Ewropeaidd	Mathau o Effaith
Darnio a cholli cynefinoedd (a rhywogaethau)	▪ Cymryd tir yn uniongyrchol, cael gwared ar goridorau cysylltu / gwyrdd / cynefin gefnogol, newidiadau i batrymau gwaddod (afonydd a lleoliadau arfordirol) ▪ Cyflwyno rhywogaethau ymledol (ysglyfaethu))
Aflonyddu	▪ Mwy o weithgareddau hamdden (cynnydd yn y boblogaeth) ▪ Llygredd sŵn a golau (o ddatblygiad a chynnydd mewn traffig)
Newidiadau i gyfundrefn hydrolegol/ lefelau dŵr	▪ Lefelau tynnu dŵr yn cynyddu (tai newydd) ▪ Mwy o arwynebau anathraidd wyneb caled / dŵr ffo cyflymach ▪ Gosod pibellau / cheblau (wyneb & daear) ▪ Newid topograffeg
Newidiadau mewn ansawdd dŵr	▪ Cynnydd mewn dŵr ffo / llygryddion o arwynebau anathraidd (ffyrdd, ardaloedd adeiledig)) ▪ Mwy o lygredd aer (ewtroffigedd) (trafnidiaeth, tai) ▪ Mwy o ollyngiadau (wedi'u cydsynio)
Newidiadau mewn ansawdd aer	▪ Mwy o symudiadau traffig ▪ Mwy o allyriadau o adeiladau

3.22 Canfu'r sgrinio fod y datblygiadau a gynigir yn y dyraniadau safleoedd ar eu pennau eu hunain neu ar y cyd mewn aneddiadau yn annhebygol o gael effeithiau sylweddol ar unrhyw safle Ewropeaidd. Er bod llwybrau posibl ar gyfer effeithiau ar rai safleoedd Ewropeaidd, bydd graddfa fach y datblygu a'r lliniaru arfaethedig a ddarperir drwy bolisïau CDLl ar y Cyd wedi'i Adneuo, ac sydd ar gael ar lefel prosiect, yn sicrhau nad oes unrhyw effeithiau sylweddol.

3.23 Mae'r polisi yn darparu ar gyfer 7,184 o gartrefi newydd rhwng 2011 a 2026 (Polisi PS13). Bydd y gofyniad hwn yn cael ei gwrdd trwy nodi cyflenwad am tua 7,902 o gartrefi newydd i alluogi lwfans llithriad o 10%. Mae'r Cynllun yn nodi gofyniad i 2,604 o unedau tai rhwng 2011 a 2018 a 5,298 o unedau tai rhwng 2018 a 2026. Dengys y tabl canlynol ddadansoddiad o dwf a dosbarthiad arfaethedig fel a welwyd yn y Cynllun Adnau.

Tabl 5: Dosbarthiad Twf Tai o fewn Ardal y Cynllun

Math o Aneddiadau	**Nifer yr Aneddleoedd**	**Canran y Twf**	**Nifer yr Unedau**
Y Ganolfan Isranbarthol a Chanolfannau Gwasanaethau Trefol	**8**	**Hyd at 55%**	**4,346**
Canolfannau Gwasanaethau Lleol	**20**	**O leiaf 20%**	**1,580**
Pentrefi	**87**	**Dim mwy na 25%**	**1,502**
Clystyrau	**112**		**224**
Cefn Gwlad Agored	**-**		**250**

Tabl 6: Safle ers Dyddiad Sylfaenol y Cynllun yn 2011 - Ynys Môn (ffigyrau 2014)

Math o Aneddiadau	**Nifer yr Aneddiadau**	**Unedau Angenrheidiol**	**Unedau a Gwblhawyd**	**Unedau â chaniatâd cynllunio** [1]	**Nifer ychwanegol sydd eu hangen**
Canolfannau Gwasanaethau Trefol	**3**	**2,039**	**141**	**480**	**1,418**
Canolfannau Gwasanaethau Lleol	**10**	**790**	**146**	**235**	**409**
Pentrefi Gwasanaethau	**3**	**120**	**2**	**54**	**64**
Pentrefi	**30**	**616**	**89**	**290**	**237**
Clystyrau	**51**	**102**	**39**	**106**	**-43**

Math o Aneddiadau	Nifer yr Aneddiadau	Unedau Angenrheidiol	Unedau a Gwblhawyd	Unedau â chaniatâd cynllunio [1]	Nifer ychwanegol sydd eu hangen
Cefn Gwlad Agored	**-**	**150**	**86**	**205**	**-141**
CYFANSWM	**97**	**3,817**	**503**	**1,370**	**1,944**

[1] Nid yw'r ffigwr hwn yn cynnwys safleoedd sy'n debygol o gael eu cwblhau o fewn y cyfnod y Cynllun.

Tabl 7: Safle ers Dyddiad Sylfaenol y Cynllun yn 2011 - Gwynedd (ffigyrau 2014)

Math o Aneddiadau	Nifer yr Aneddiadau	Unedau Angenrheidiol	Unedau a Gwblhawyd	Unedau â chaniatâd cynllunio [1]	Nifer ychwanegol sydd eu hangen
Y Ganolfan Isranbarthol a Chanolfannau Gwasanaethau Trefol	**5**	**2,306**	**172**	**740**	**1,394**
Canolfannau Gwasanaethau Lleol	**10**	**790**	**89**	**368**	**333**
Pentrefi Gwasanaethau	**8**	**320**	**21**	**57**	**242**
Pentrefi	**46**	**446**	**144**	**232**	**70**
Clystyrau	**61**	**122**	**12**	**35**	**75**
Cefn Gwlad Agored	**-**	**100**	**30**	**44**	**26**
CYFANSWM	**130**	**4,084**	**468**	**1,476**	**2,140**

[1] Nid yw'r ffigwr hwn yn cynnwys safleoedd sy'n debygol o gael eu cwblhau o fewn y cyfnod y Cynllun

3.24 Mae rhan fwyaf o'r twf (hyd at 55% fel a welir yn y Cynllun Adnau) wedi'i ganoli ym Mangor fel Canolfan Isranbarthol yn ogystal â'r Canolfannau Gwasanaethau Trefol (Amlwch, Caergybi, Llangefni, Blaenau Ffestiniog, Caernarfon, Porthmadog a Phwllheli). Fel a nodwyd yn y Cynllun Adnau 'roedd disgwyl i o leiaf 20% yn cael ei ganoli yn y Canolfannau Gwasanaeth Lleol gyda dim mwy na 25% yn y pentrefi a chefn gwlad agored.

3.25 Mae'r tablau a nodir uchod yn dangos yn Ebrill 2014 bod cyfanswm o 3,817 o unedau eisoes wedi'u cwblhau neu â chaniatâd cynllunio ar hyn o bryd, sy'n gadael 4,084 o unedau yn weddill i gyflawni'r 7,902 o gartrefi newydd sydd eu hangen yn ystod oes y Cynllun. Mae hyn yn cyfateb i gyfartaledd o tua 371 o gartrefi newydd bob blwyddyn.

3.26 O ran darpariaeth cyflogaeth, noda'r CDLl ar y Cyd wedi'i Adneuo ym Mhara 7.3.27, "er mwyn sicrhau bod darpariaeth ar gyfer y posibilrwydd o lithriad a hyblygrwydd sbardun economaidd a fyddai'n arwain at fwy o alw am dir cyflogaeth, mae'r Cynllun yn darparu ar gyfer cyfradd defnydd o 6ha o dir cyflogaeth y flwyddyn ". Mae hyn yn cyfateb i 66 ha o dir cyflogaeth yn ystod oes weddilliol y Cynllun hyd at 2026. Ar y cam hwn, ni wyddys union leoliad a maint y datblygiad cyflogaeth arfaethedig.

3.27 Mae'r Rheoliadau Cynefinoedd yn ei gwneud yn ofynnol ystyried effeithiau'r Cynllun yn gyfunol gydag effeithiau cynlluniau a rhaglenni eraill. Yn Atodiad II ceir crynodeb o bob cynllun, rhaglen a phrosiect, a disgrifir yr effeithiau posib a allai achosi effeithiau cyfunol ar gyfer pob dogfen. Rhoddwyd ystyriaeth i'r cynlluniau a'r rhaglenni a ganlyn:

Cynlluniau Datblygu

- Cynllun Datblygu Lleol Conwy 2007-2022 (Mabwysiadwyd 2013)
- Cynllun Datblygu wedi'i Adneuo Cyngor Sir Ddinbych 2006 - 2021 (Mabwysiadwyd 2013)
- Cynllun Datblygu Lleol Ceredigion 2007 - 2022 (Mabwysiadwyd 2013)
- Cynllun Datblygu Lleol Powys 2011-2026 (Drafft Adneuo Gorffennaf 2014)
- Cynllun Datblygu Lleol Parc Cenedlaethol Eryri 2007-2022 (Mabwysiadwyd Mai Gorffennaf 2011)

Trafnidiaeth

- Cynllun Trafnidiaeth Cenedlaethol Cymru (Drafft Ymgynghori 2015)
- Cynllun Lleol Trafnidiaeth ar y Cyd Gogledd Cymru (Drafft ar gyfer Ymgynghori Tachwedd 2014)

Dŵr

- Cynllun Rheoli Adnoddau Dŵr Terfynol Dŵr Cymru (2014)
- Diweddariad Cynllun Rheoli Basn Afon Ardal Basn Afon Gorllewin Cymru (Dogfen Ymgynghori, 2015)
- Adolygu Cydsyniadau'r Gyfarwyddeb Cynefinoedd
- Diweddariad Cynllun Rheoli Basn Afon Ardal Basn Afon Dyfrdwy (Dogfen Ymgynghori, 2015)
- Diweddariad Cynllun Rheoli Basn Afon Hafren (Dogfen Ymgynghori, 2015)
- Cynllun Rheoli Traethlin Gorllewin Cymru 2

Gwastraff a Mwynau

- Cynllun Gwastraff Rhanbarthol Gogledd Cymru Dogfen Graidd Adolygiad 1af (2009)
- Datganiad Technegol Rhanbarthol Gogledd Cymru Adolygiad 1af (2014)

Ynni

- Datganiad Polisi Cenedlaethol ar Ynni (EN-1 (2011)
- Datganiad Polisi Cenedlaethol ar gyfer Cynhyrchu Ynni Niwclear (EN-6) (2011)
- Ynni Cymru: Cynllun Pontio Cyflenwi Carbon Isel (2014)
- Ynni Cymru: Newid Carbon Isel (2012)
- SeaGen, Cynlluniau Ynni'r Llanw, Ynys Môn (2011)
- Gwynt ar y Môr, Gwynt y Môr (2011)
- Fferm Wynt Rhiannon
- Gorsaf Bŵer Niwclear Wylfa B
- Grid Cenedlaethol: Cysylltiadau Gogledd-orllewin Cymru (2013)

Eraill

- Strategaeth Twristiaeth Gogledd Cymru (2010-2015)
- Adnewyddu'r Economi: Cyfeiriad Newydd (2010)
- Cynllun Rheoli Cyrchfan Ynys Môn (2012-2016)
- Cynllun Rheoli Cyrchfan Gwynedd (2013-2020)

Ansawdd Aer

3.28 Ystyriodd proses asesu safleoedd posibl y Cyngor yr effeithiau traffig posibl yn sgil datblygiadau ar y dyraniadau posibl o safleoedd; roedd canfyddiadau'r gwaith hwn gan gynnwys y safleoedd posibl eu hunain yn destun i ymgynghoriad gydag unedau trafnidiaeth y ddau Gyngor yn ogystal ag Uned Drafnidiaeth Llywodraeth Cymru. Fel rhan o'r broses asesu safleoedd posibl, nododd Asiantaeth Cefnffyrdd Gogledd Cymru bod materion capasiti ar hyn o bryd mewn perthynas â Phont Britannia ar adegau brig. Pont Britannia yw'r unig adran unffrwd o'r Llwybr E22, sy'n Rhwydwaith Ffyrdd Traws-Ewropeaidd.

3.29 Gallai'r datblygiad a gynigir yn y CDLl ar y Cyd wedi'i Adneuo o bosibl gynyddu lefelau traffig ar Bont Britannia, sy'n croesi Ardal Cadwraeth Arbennig Afon Menai ac Bae Conwy. Ar yr adeg hon, nid yw'n sicr p'un a fyddai unrhyw gynnydd mewn traffig yn un sylweddol o ganlyniad i'r datblygiad arfaethedig; fodd bynnag, nid oes unrhyw dystiolaeth i ddangos bod y traffig presennol wedi cael unrhyw effeithiau sylweddol ar ansawdd yr aer yn yr ardal gyfagos.[2] Nid yw cyngor Rheoliad 33 ar gyfer yr ACA[3] yn dangos bod y nodweddion

[2] Ansawdd Aer yng Nghymru: Gwefan Fforwm Ansawdd Aer Cymru.
[3] Cyngor Cefn Gwlad Cymru (Chwefror 2009) Y Fenai a Bae Conwy / Safle Morol Ewropeaidd Afon Menai a Bae Conwy: Cyngor a ddarperir gan Gyngor Cefn Gwlad Cymru i Gyflawni Rheoliad 33 o Reoliadau Cadwraeth1994 (Cynefinoedd Naturiol ac ati).

cymhwysol yn sensitif i lygredd atmosfferig, a chefnogir hyn gan System Gwybodaeth Llygredd Aer y DU (APIS).

3.30 Mae'r CDLl ar y Cyd wedi'i Adneuo yn cynnwys amrywiaeth o bolisïau lliniaru i sicrhau nad yw datblygiad arfaethedig yn cael effaith sylweddol ar draffig, ac mae'r rhain yn cynnwys:

- Polisi PS4 (Trafnidiaeth gynaliadwy, datblygiad a hygyrchedd): Bydd datblygiad yn cael ei leoli i leihau'r angen i deithio. Mae'r polisi yn cefnogi datblygiad sy'n annog dulliau cludiant amgen i'r car preifat, ac yn ceisio newid ymddygiad teithio. Ceisir cael rhwymedigaethau cynllunio neu fecanweithiau priodol eraill ar gyfer datblygiadau ar bob safle datblygu mawr i liniaru eu heffaith ar system drafnidiaeth ardal y Cynllun yn unol â Pholisi Strategol PS2, yn ogystal â hyrwyddo system drafnidiaeth integredig.
- Polisi TRA1 (Datblygiadau rhwydwaith trafnidiaeth): mae'r polisi yn ceisio lleihau effeithiau datblygiadau trafnidiaeth ar yr amgylchedd naturiol (gan gynnwys mewn gwelliannau i'r seilwaith presennol). Yn unol â Pholisi PCYFF1, mae'r polisi yn ei gwneud yn ofynnol darparu Asesiad Trafnidiaeth. Pan fo'r Asesiad Trafnidiaeth yn dangos yr angen am Strategaeth Gweithredu Trafnidiaeth, bydd angen i hyn gael ei sicrhau drwy ymrwymiad cynllunio.

3.31 Ystyrir na fydd datblygiad arfaethedig yn y CDLl ar y Cyd wedi'i Adneuo yn cael effeithiau sylweddol tebygol ar Ardal Cadwraeth Arbennig Afon Menai a Bae Conwy naill ai ar ben ei hun neu ar y cyd o ganlyniad i gynyddu llygredd atmosfferig amrediad byr. Nid yw'r ACA yn sensitif i effeithiau llygredd atmosfferig a bydd y lliniaru a ddarperir trwy bolisïau'r CDLl ar y Cyd wedi'i Adneuo ac sydd ar gael ar lefel prosiect yn sicrhau na fydd unrhyw gynnydd a ddaw yn sgil y datblygiad arfaethedig yn sylweddol.

3.32 Mae CDLl ar y Cyd wedi'i Adneuo yn cydnabod petai gorsaf bŵer niwclear newydd yn Wylfa yn cael ei datblygu, yna byddai'r A5025 o'r Fali i Wylfa Newydd yn gweld cynnydd sylweddol mewn traffig, gan gynnwys cynnydd yn nifer y cerbydau mawr sy'n defnyddio'r ffordd. Mae gan y datblygiad a gynigir yn y Cynllun ar Ynys Môn y potensial i weithredu'n gyfunol â'r orsaf bŵer niwclear arfaethedig i gynyddu traffig ar hyd yr A5025. Noda'r CDLl ar y Cyd wedi'i Adneuo nifer o ardaloedd a fydd angen gwelliant sylweddol i ddarparu ar gyfer y cynnydd mewn trafnidiaeth a cherbydau mwy o faint, sy'n cynnwys:

- A5/A5205 (Y Fali);
- A5025 (Llanfachraeth);
- A5025 (Llanfaethlu);
- A5025 (Cefn Coch).

3.33 Mae'r potensial ar gyfer datblygiad niwclear yn yr Wylfa yn cael ei ystyried gan yr Adran Ynni a Newid Hinsawdd (DECC) drwy'r Datganiad Polisi Cenedlaethol (NPS) ar gyfer Cynhyrchu Ynni Niwclear (EN-6), a oedd yn rhan o'r Datganiadau Polisi Cenedlaethol ar gyfer Isadeiledd Ynni. Mae'r NPS ar gyfer Cynhyrchu Ynni Niwclear yn destun

ARhC ac yn cynnwys adroddiadau manwl ar yr effeithiau posibl y datblygiadau sy'n gysylltiedig ag ynni niwclear mewn nifer o safleoedd posibl, gan gynnwys Wylfa. Daeth Adroddiad Safle ARhC ar gyfer Wylfa[4] i'r casgliad, "yn seiliedig ar brofiad yr ARhC, barn broffesiynol, a'r cyngor ymgynghorol a dderbyniwyd gan yr Ymgyngoreion Statudol, mae'n rhesymol dod i'r casgliad y gallai'r mesurau a awgrymwyd fod yn ddigonol i osgoi a/neu liniaru'r effeithiau andwyol ar gyfanrwydd Safleoedd Ewropeaidd a nodwyd. Fodd bynnag, dim ond drwy ARhC ar lefel prosiect y gellir canfod effeithiolrwydd y mesurau arfaethedig gydag unrhyw sicrwydd, lle ceir manylion penodol am ddatblygiadau a ffynonellau data sylfaenol. Dim ond ar yr ARhC lefel prosiect y gellir dod i gasgliad gydag unrhyw hyder nad oes unrhyw effaith andwyol ar gyfanrwydd y safle".

3.34 O ystyried y canfyddiadau'r Adroddiad Safle ARhC ar gyfer Wylfa ac nad oes unrhyw safleoedd Ewropeaidd o fewn 200m o'r A5025 o'r Fali i Wylfa Newydd, ystyrir ei bod yn annhebygol y bydd y CDLl ar y Cyd wedi'i Adneuo yn cael effeithiau sylweddol naill ai ar ben ei hun neu ar y cyd â gorsaf bŵer niwclear newydd yr Wylfa o ganlyniad i gynnydd mewn llygredd atmosfferig amrediad byr.

Adnoddau Dŵr

3.35 Mae Dŵr Cymru wedi cynhyrchu Cynllun Rheoli Adnoddau Dŵr Terfynol [5] (CRhAD), sy'n nodi pedwar ar hugain o barthau adnoddau dŵr[6] (WRZs) o fewn yr ardal gyflenwi y mae'n gyfrifol amdani. Mae'r ardal CDLl ar y Cyd yn dod o fewn nifer o WRZs a nodir bod dau o'r rhain mewn diffyg, sef WRZs Gogledd Eryri /Ynys Môn a Tywyn/Aberdyfi (NEYM). Dim ond 35 o anheddau newydd a gynigia'r CDLl ar y Cyd wedi'i Adneuo yn WRZs Tywyn/Aberdyfi ac ystyrir ei felly nad yw hyn yn debygol o arwain at effeithiau cyfunol sylweddol ar unrhyw safleoedd Ewropeaidd o ganlyniad i gynnydd mewn tynnu dŵr, a thrwy hynny lefelau dŵr gostyngol.

3.36 Mae'r WRZ NEYM yn cynnwys y rhan fwyaf o'r datblygiad arfaethedig drwy'r CDLl ar y Cyd, gyda chyfran fechan o'r WRZ hefyd yn dod o fewn Parc Cenedlaethol Eryri. Mae'r CRhAD Terfynol yn datgan y bydd y diffyg yn WRZ NEYM erbyn 2024 yn cael ei yrru gan gyfuniad o well dealltwriaeth o'r galw a ragwelir a hefyd effeithiau posibl newid yn yr hinsawdd. Dylid nodi bod y CRhAD terfynol hefyd wedi cymryd i ystyriaeth y posibilrwydd o ddatblygu Gorsaf Bŵer Niwclear Wylfa.

3.37 Er mwyn cynnal y cydbwysedd rhwng galw a chyflenwad yn y parth hwn i 2040 mae'r CRhAD terfynol yn bwriadu gwella lefelau

[4] Adran Ynni a Newid Hinsawdd (2010) Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd: Adroddiad Safle ar gyfer yr Wylfa. EN-6: Drafft Diwygiedig Datganiad Polisi Cenedlaethol ar gyfer Cynhyrchu Ynni Niwclear.

[5] Dŵr Cymru (Ebrill 2014) Cynllun Rheoli Adnoddau Dŵr Terfynol 2014-2040.

[6] Dŵr Cymru yn diffinio Parthau Adnoddau Dŵr fel, "yr ardal fwyaf lle gall yr holl adnoddau gael eu rhannu".

gollyngiadau a gwneud gwaith effeithlonrwydd dŵr gyda chwsmeriaid. Mae hefyd yn cynnig trosglwyddo dŵr o WTW Cwm Dulyn (yn WRZ Llŷn Harlech) yn 2027/28. Bydd hyn yn defnyddio'r gwarged trwydded tynnu dŵr yng Nghwm Dulyn, sy'n golygu nad oes angen caniatâd ychwanegol.

3.38 Roedd y CRhAD yn destun AAS ac ARhC ac ystyriwyd y canfyddiadau wrth benderfynu ar y datrysiadau a ffefrir ar gyfer yr WRZ. Canfu ARhC [7] o'r CRhAD "nad oes unrhyw lwybrau rhesymol i unrhyw effeithiau ddigwydd, ac o ganlyniad, ni fydd y dewis yn cael unrhyw effeithiau sylweddol ar unrhyw safle Ewropeaidd".

3.39 Bydd unrhyw geisiadau am drwyddedau newydd yn cael eu hasesu gan y CNC drwy'r Adolygiad Cydsyniadau (RoC) i wneud yn siŵr nad ydynt yn cael effeithiau andwyol ar safleoedd gwarchod natur o bwysigrwydd rhyngwladol. Os bydd asesiad o'r cais newydd yn dangos y gallai gael effaith ar safle Ewropeaidd, bydd rhaid i Asiantaeth yr Amgylchedd ddilyn rheolau llym wrth osod terfyn amser ar gyfer y drwydded honno. Mae hyn yn sicrhau nad yw lefelau dŵr mewn safleoedd Ewropeaidd yn disgyn yn is na'r lefelau critigol. Mae cyfrif llawn ar gyfer y gostyngiadau cynaladwyedd sy'n ofynnol gan y broses RoC yn y senarios wedi'u modelu sy'n sail i'r CRhAD terfynol.

3.39 Mae'r CDLl ar y Cyd wedi'i Adneuo yn cynnwys amrywiaeth o liniaru polisi a fydd yn helpu i sicrhau nad oes unrhyw effeithiau sylweddol tebygol ar lefelau dŵr mewn safleoedd Ewropeaidd naill ai ar eu pennau eu hunain neu ar y cyd. Dim ond ceisiadau lle dangosir eu bod yn gyson ag egwyddorion datblygiad cynaliadwy a ganiateir gan Bolisi Adneuo PS5 (Datblygu Cynaliadwy). Mae'n ei gwneud yn ofynnol i bob cais leihau faint o ddŵr a ddefnyddir ac a wastreffir; lleihau'r effaith ar adnoddau ac ansawdd dŵr; rheoli perygl llifogydd ac uchafu'r defnydd o gynlluniau draenio cynaliadwy; a symud amcanion y Cynllun Rheoli Basn Afon Dŵr Cymru Gorllewin yn eu blaenau.

3.40 Mae Polisi Adnau PCYFF5 (Cadwraeth Dŵr) yn ceisio cael unrhyw geisiadau i ymgorffori mesurau cadwraeth dŵr a Systemau Draenio Trefol Cynaliadwy lle bo hynny'n ymarferol. Mae hefyd yn ceisio cael unrhyw geisiadau sy'n fwy na 1,000 m² neu 10 annedd i gael Datganiad Cadwraeth Dŵr. Yn unol â hyn, bydd ceisiadau'n cael eu caniatáu lle dangosir eu bod yn anelu am y safon uchaf posibl o ran effeithlonrwydd dŵr a gweithredu mesurau eraill i wrthsefyll sychder, cynnal llif y dŵr a chynnal neu wella ansawdd y dŵr, gan gynnwys defnyddio systemau draenio cynaliadwy (Polisi Adnau PS6 Lleddfu ac Addasu i Effeithiau Newid yn yr Hinsawdd

3.41 O ystyried canfyddiadau CRhAD Terfynol Dŵr Cymru a'r ARhC sy'n cyd-fynd ag ef, yn ogystal â'r mesurau lliniaru a ddarperir drwy Bolisïau CDLl ar y Cyd wedi'i Adneuo ac sydd ar gael ar lefel prosiect, ystyrir na fydd

[7] ARhC o Ddrafft Diwygiedig Cynllun Rheoli Adnoddau Dŵr Rhagfyr 2013.

y CDLl ar y Cyd wedi'i Adneuo yn cael effeithiau sylweddol tebygol ar unrhyw safleoedd Ewropeaidd o ganlyniad i gynyddu tynnu dŵr, naill ai ar eu pennau eu hunain neu mewn cyfuniad.

Ansawdd Dŵr

3.42 Mae CNC ar hyn o bryd yn y broses o ddiweddaru cynlluniau rheoli basn afon (Cynlluniau Rheoli Basnau Afonydd) a fydd yn gosod amcanion ar gyfer afonydd, llynnoedd, aberoedd, dyfroedd arfordirol a daear Cymru i gwmpasu'r cyfnod 2015-2021.Mae'r rhan fwyaf o ddatblygiad arfaethedig yn y CDLl ar y Cyd wedi'i Adneuo yn dod o fewn CRhBA Gorllewin Cymru, yn enwedig Ardaloedd Basn Afon Ynys Môn a Llŷn ac Eryri (RhBA).

3.43 Mae mwyafrif y cyrff dŵr yn nalgylch Ynys Môn wedi'u hasesu gan CNC i fod â statws cyffredinol dda; fodd bynnag, mae hefyd nifer sydd â statws cymedrol. Ers 2009, bu gwelliannau gyda nifer fwy o gyrff dŵr erbyn hyn yn cyrraedd statws da[8]. I'r rhan fwyaf o gyrff dŵr, nid yw'n hysbys ar hyn o bryd pam eu bod yn methu â chyrraedd statws da; Fodd bynnag, mae CNC wedi nodi rhesymau dros nifer ohonynt sy'n cynnwys:

- Nodir cyfoethogi â maetholion, yn enwedig ffosfforws, fel rhywbeth sy'n effeithio ar rai o'r llynnoedd ac un afon ar yr ynys, yn cynnwys Llyn Dinam, Llyn Coron ac Afon Goch Dulas. Mae rheoli tir amaethyddol, a gollyngiadau o drin dŵr gwastraff a thanciau septig yn ffynonellau cyfrannol. Gall taenu gwastraff ar dir hefyd fod yn ffactor, ac mae nifer o unedau amaethyddol dwys ar raddfa fawr ar yr ynys sy'n cael gwared ar wastraff yn y ffordd hon fel mater o drefn.
- Mae gollyngiadau o ddŵr mwyngloddiau sy'n gyfoethog mewn metel asidig o'r mwynglawdd metel segur ym Mynydd Parys yn cael effaith sylweddol ar Afon Goch Amlwch.
- Mae bacteria o drin dŵr gwastraff a thir amaethyddol yn cyflwyno risg i bysgod cregyn ac ansawdd dŵr ymdrochi o amgylch yr arfordir.

3.44 Mae statws y cyrff dŵr yn nalgylch Llŷn ac Eryri yn amrywio'n bennaf o gymedrol i dda, gyda nifer fach â statws gwael. Ers 2009, bu gwelliannau mewn rhai ardaloedd; fodd bynnag, cafwyd dirywiad mewn statws hefyd mewn un neu ddwy ardal[9]. Nid yw'n hysbys pam fod nifer o'r cyrff dŵr yn methu â chyrraedd statws da; fodd bynnag, mae CNC wedi nodi rhesymau ar gyfer nifer o'r cyrff dŵr:

- Mae bacteria o drin dŵr gwastraff yn peri risg y bydd dyfroedd ymdrochi a physgod cregyn yn methu â bodloni safonau ansawdd y CE. Mae gweithio i nodi, ac os oes angen i leihau, effaith addasiadau ffisegol ar gyfer cyflenwad dŵr ac ynni dŵr, ar y gweill

[8] Water Watch Wales. Ar gael ar-lein: http://waterwatchwales.naturalresourceswales.gov.uk/en/
[9] Water Watch Wales. Ar gael ar-lein: http://waterwatchwales.naturalresourceswales.gov.uk/en/

mewn safleoedd, gan gynnwys Cwmystradllyn, Llyn Cwellyn, Llyn Trawsfynydd a Llyn Llydaw.
- Mae mwyngloddiau metel a llechi a adawyd yn segur yn achosi effeithiau i nifer o gyrff dŵr yn yr ardal. Mae gan afonydd yn ardal Blaenau Ffestiniog fetelau uchel a hefyd maent yn profi llaciau gwaddod mewn glaw trwm.
- Nodir asideiddio oherwydd dyddodiad atmosfferig fel problem gan gyrff dŵr ucheldir yn nwyrain yr ardal hon, fel Llynnau Gamallt a Llyn Llagi. Gall asideiddio achosi i fetelau gwenwynig drwytholchi allan o'r pridd a mynd i mewn i gyrsiau dŵr, a all achosi problemau i organebau dyfrol.
- Nodir maetholion o ffynonellau gan gynnwys rheoli tir amaethyddol, llygredd gwasgaredig trefol a gollyngiadau o drin dŵr gwastraff fel problem mewn rhai afonydd a llynnoedd, yn cynnwys Llyn Padarn ac Afon Cegin ger Bangor

3.45 Nid yw Dŵr Cymru wedi gwrthwynebu unrhyw un o'r datblygiadau a gynigir yn y CDLl ar y Cyd wedi'i Adneuo; fodd bynnag, maent yn tynnu sylw at y ffaith y byddai'r twf arfaethedig yn ei gwneud yn ofynnol cael gwelliannau i'r gweithiau trin dŵr gwastraff canlynol (WwTW):

- WwTW Treborth (gwasanaeth Bangor a Bethel)
- WwTW Bodedern
- WwTW Cemaes
- WwTW Blaenau Ffestiniog

3.46 Byddai angen i'r gwelliannau hyn gael eu hariannu drwy Gynllun Rheoli Asedau'r Cyngor neu o bosibl ynghynt drwy gyfraniadau gan ddatblygwyr. Mae Polisi ISA1 (Darpariaeth Seilwaith) yn sicrhau mai dim ond lle ceir capasiti isadeiledd digonol y bydd ceisiadau'n cael eu caniatáu, neu lle caiff ei gyflwyno mewn modd amserol. Pan fo cynigion yn creu angen uniongyrchol am seilwaith newydd neu well ac nad yw hwn yn cael ei ddarparu gan gwmni gwasanaeth neu seilwaith, yna rhaid iddo gael ei ariannu gan y cais. Gellir ceisio cael cyfraniad ariannol i sicrhau gwelliannau mewn seilwaith, cyfleusterau, gwasanaethau a gwaith cysylltiedig, lle maent yn angenrheidiol i wneud ceisiadau'n dderbyniol.

3.47 Ystyrir bod y CDLl ar y Cyd wedi'i Adneuo yn cynnwys mesurau diogelu polisi addas i sicrhau bod y gwelliannau angenrheidiol i WwTWs yn cael eu darparu i wasanaethu'r datblygiadau arfaethedig.

Aflonyddwch

3.48 Mae'r rhan fwyaf o'r safleoedd o fewn dylanwad y CDLl ar y Cyd wedi'i Adneuo yn sensitif mewn rhyw ffordd i fwy o aflonyddwch, gan gynnwys gweithgareddau hamdden. Mae lefel arwyddocâd y sensitifrwydd hwn felly'n amrywio i bob safle Ewropeaidd, ac mae'n dibynnu ar nifer o ffactorau.

3.49 Canfu'r sgrinio nad yw datblygiad a gynigir ar y dyraniadau safleoedd yn yr aneddiadau yn debygol o gael effeithiau sylweddol ar unrhyw safleoedd Ewropeaidd ar eu pennau eu hunain neu ar y cyd o ganlyniad i fwy o aflonyddwch. Dengys Tabl 6 a 7 bod cyfanswm o 3,817 o unedau eisoes wedi eu cwblhau neu wedi cael caniatâd cynllunio o fewn ardal y Cynllun, sy'n gadael 4,084 o unedau sy'n weddill i gyflawni'r 7,902 o gartrefi newydd sydd eu hangen yn ystod oes y Cynllun. Mae hyn yn cyfateb i gyfartaledd o tua 371 o gartrefi newydd bob blwyddyn.

3.50 Yn 2011, maint cyfartalog aelwydydd yng Nghymru oedd 2.3 o breswylwyr fesul cartref.[10] Gan ddefnyddio'r ffigwr hwn, amcangyfrifir y gallai cyflenwi'r 4,084 o unedau preswyl sydd yn weddill arwain at gynnydd o tua 9,393 o bobl dros yr 11 mlynedd nesaf, sef cynnydd ar gyfartaledd o 853 o bobl y flwyddyn. Yn ystod oes y cynllun sy'n weddill (11 mlynedd) byddai hyn yn cyfateb yn fras i gynnydd o 4,471 o bobl yn Ynys Môn a 4,922 o bobl yng Ngwynedd.

3.51 Mae poblogaeth Ynys Môn oddeutu 69,700[11], felly gallai'r datblygiad arfaethedig gynyddu'r boblogaeth o 6.4%. Mae poblogaeth Gwynedd oddeutu 121,900[12], felly gallai'r datblygiad arfaethedig gynyddu'r boblogaeth o 4%. Fodd bynnag, dylid nodi bod Awdurdod Lleol Gwynedd yn cynnwys ardaloedd mawr sy'n dod o fewn Parc Cenedlaethol Eryri, ac sydd felly o fewn ardal y Cynllun ar gyfer CDLl Eryri a fabwysiadwyd (2011).

3.52 Mae'r CDLl ar y Cyd wedi'i Adneuo yn canoli'r rhan fwyaf o'r twf (hyd at 55%) ym Mangor fel Canolfan Isranbarthol, yn ogystal â'r Canolfannau Gwasanaethau Trefol (Amlwch, Caergybi, Llangefni, Blaenau Ffestiniog, Caernarfon, Porthmadog a Phwllheli). Bydd o leiaf 20% yn cael ei ganoli yn y Canolfannau Gwasanaeth Lleol gyda dim mwy na 25% yn y pentrefi a chefn gwlad agored.

3.53 Canfu sgrinio'r dyraniadau preswyl arfaethedig na fyddai'r datblygiadau arfaethedig yn debygol o gynyddu aflonyddwch yn sylweddol a thrwy hynny gael effeithiau sylweddol ar unrhyw safle Ewropeaidd. O ystyried maint, dosbarthiad a chyflwyniad graddol y datblygiadau arfaethedig, ystyrir ei bod yn annhebygol y bydd safle Ewropeaidd penodol yn gweld cynnydd sylweddol mewn aflonyddwch, yn enwedig gweithgaredd hamdden, yn ystod oes y Cynllun.

3.54 Mae'r CDLl ar y Cyd wedi'i Adneuo yn sicrhau mai dim ond lle ceir capasiti isadeiledd digonol y bydd ceisiadau'n cael eu caniatáu, neu lle caiff ei gyflwyno mewn modd amserol. Gellir ceisio cyfraniad

[10] Swyddfa Ystadegau Gwladol. Cyfrifiad 2011 - Amcangyfrifon Poblogaeth a Chartrefi ar gyfer Cymru. Ar gael ar-lein: http://www.ons.gov.uk/ons/rel/census/2011-census/population-and-household-estimates-for-wales/stb-2011-census-wales.html
[11] Cyfrifiad 2011
[12] Ibid.

ariannol i sicrhau gwelliannau mewn seilwaith, cyfleusterau, gwasanaethau a gwaith cysylltiedig, lle maent yn angenrheidiol i wneud ceisiadau'n dderbyniol. Lle bo hynny'n briodol, efallai y gofynnir am gyfraniadau tuag at ystod o ddibenion, gan gynnwys hamdden a mannau agored, chwaraeon a chyfleusterau hamdden a/neu gadwraeth natur.

3.55 O gofio maint, dosbarthiad a chyflwyniad graddol datblygiadau arfaethedig yn ogystal â'r lliniaru a ddarperir drwy Bolisïau Adnau, ystyrir na fydd y CDLl ar y Cyd wedi'i Adneuo yn cael effeithiau sylweddol ar unrhyw safleoedd Ewropeaidd naill ai ar eu pennau eu hunain neu ar y cyd o ganlyniad i fwy o aflonyddwch.

Colli a Darnio Cynefinoedd

3.56 Canfu'r sgrinio nad yw datblygiad a gynigir ar y dyraniadau safleoedd yn yr aneddiadau yn debygol o gael effeithiau sylweddol ar unrhyw safleoedd Ewropeaidd ar eu pennau eu hunain neu ar y cyd o ganlyniad i golli a darnio cynefinoedd. Mae'r safleoedd wedi'u lleoli o fewn neu'n gyfagos at aneddiadau presennol ac o gofio eu maint, ystyrir ei fod yn annhebygol y bydd hyn yn arwain at golli unrhyw gynefinoedd ategol pwysig nac arwain at golli cysylltedd i rywogaethau symudol a allai gael effeithiau sylweddol ar safleoedd Ewropeaidd. Mae'r CDLl ar y Cyd wedi'i Adneuo yn sicrhau bod unrhyw geisiadau ar gyfer datblygu yn diogelu cynefinoedd a rhywogaethau ardal y Cynllun, gan gynnwys safleoedd Ewropeaidd a rhywogaethau Ewropeaidd a warchodir, a diogelu a gwella bioamrywiaeth drwy rwydweithiau isadeiledd gwyrdd/glas. Ystyrir felly na fydd y CDLl ar y Cyd wedi'i Adneuo yn cael effeithiau sylweddol tebygol ar unrhyw safleoedd Ewropeaidd naill ai ar eu pennau eu hunain neu ar y cyd o ganlyniad I golli a darnio cynefinoedd.

Tasg 4: Crynodeb o'r Asesiad Sgrinio

3.57 Canfu'r asesiad sgrinio nad oedd y CDLl ar y Cyd wedi'i Adneuo yn debygol o gael effeithiau sylweddol ar unrhyw safleoedd Ewropeaidd naill ai ar eu pennau eu hunain neu ar y cyd ag unrhyw gynlluniau neu brosiectau eraill. Bydd gofynion deddfwriaethol presennol (ar gyfer ARhC lefel prosiect) yn ogystal â'r lliniaru a ddarperir drwy bolisïau CDLl ar y Cyd wedi'i Adneuo ac sydd ar gael ar lefel prosiect yn sicrhau na fydd y datblygiad arfaethedig yn cael effeithiau sylweddol tebygol ar unrhyw safleoedd Ewropeaidd. Roedd y canfyddiadau hyn yn destun i sylwadau'r ymgynghoriad a chyngor gan CNC a rhanddeiliaid ehangach.

3.58 Ymgorfforodd y Cyngor yr argymhellion sy'n codi drwy'r broses ARhC i'r CDLl ar y Cyd gan gynnwys unrhyw gyngor gan CNC. Argymhellwyd bod gwaith sgrinio pellach yn cael ei wneud i ystyried unrhyw addasiadau arfaethedig i'r CDLl ar y Cyd yn dilyn yr ymgynghoriad Adneuo.

Sgrinio'r Newidiadau â Ffocws (2016)

3.59 Roedd y CDLl ar y Cyd Adnau yn destun Sgrinio ARhC gyda'r canfyddiadau yn llywio datblygiad y Cynllun. Roedd Adroddiad ARhC (Chwefror 2015) yn cael ei gyflwyno ynghyd â'r CDLl ar y Cyd Adnau ar ymgynghoriad cyhoeddus o 16 Chwefror - 31 Mawrth 2015. Derbyniwyd sylwadau gan CNC ac fe gafodd rhain eu hystyried ac wedi llywio'r broses Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd barhaus. O ganlyniad i ymatebion a dderbyniwyd ar y CDLl ar y Cyd Adnau, cynigodd y Cyngor gwneud nifer o Newidiadau â Ffocws i'r Cynllun cyn ei gyflwyno i Lywodraeth Cymru. Roedd yn bwysig bod y newidiadau hyn yn cael eu sgrinio er mwyn penderfynu a ydynt yn effeithio'n sylweddol ar ganfyddiadau'r gwaith Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd blaenorol a gyflwynwyd yn gynharach yn yr Adran hon.

3.60 Mae'r rhan fwyaf o'r newidiadau yn darparu eglurhad pellach neu'n ceisio sicrhau cysondeb ac felly nid ystyrir eu bod yn effeithio'n sylweddol ar ganfyddiadau'r gwaith Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd blaenorol a nodir uchod. Mae'r newidiadau allweddol o bwys ar gyfer y broses ARhC yn cael eu hystyried yn fwy manwl isod.

Tabl 7: Sgrinio ARhC yng nghyswllt Newidiadau â Ffocws Allweddol

Newidiadau â Ffocws Allweddol	Sgrinio ARhC
Polisi Newydd TAI X	Mae'r polisi'n ceisio rhyddhau tai fesul cam i sicrhau bod cymunedau yn gallu darparu ar gyfer y twf a gynigir. Dylid nodi nad yw'r polisi ei hun yn rhoi manylion o ran nifer/swm neu ddyddiadau ar gyfer datblygu fesul cam. Nid yw'r polisi hwn yn debygol o gael unrhyw effeithiau sylweddol naill ai ar ei ben ei hun neu ar y cyd ar unrhyw safleoedd Ewropeaidd.
Polisi Newydd yn ymwneud â'r AHNE	Mae'r polisi yn sicrhau bod unrhyw gynigion o fewn neu sy'n effeithio ar osodiad yr AHNE yn talu sylw i Gynllun Rheoli'r AHNE. Dim potensial o effeithiau sylweddol tebygol naill ai ar ei ben ei hun neu ar y cyd.
Newidiadau i Bolisi TAI 12	Mae nifer y lleiniau Sipsiwn a Theithwyr ar safle Llandygai wedi cynyddu o 5 i 11. Yn unol â'r canfyddiadau sgrinio blaenorol, credir y bydd y mesurau lliniaru a ddarperir drwy bolisïau CDLl ar y Cyd Adnau, gan gynnwys Polisi PS16, ac ar gael ar lefel prosiect yn sicrhau nad oes unrhyw effeithiau sylweddol tebygol.
Newidiadau i Bolisi TAI 14	Mae safle T4 ym Mangor wedi cael ei dynnu o'r polisi. Daeth y gwaith sgrinio blaenorol i'r casgliad na fyddai datblygiad ar y safle yn cael unrhyw effeithiau sylweddol tebygol ar unrhyw safleoedd Ewropeaidd; felly, nid yw ei dynnu o'r polisi yn debygol o gael effeithiau sylweddol.
Newidiadau i Bolisi TAI 16	Mae safle T58 wedi cael ei dynnu a safleoedd T70 (Tir gyferbyn â Stad Cremlyn) a T71 (Tir gyferbyn â Stad Rhoslan) bellach wedi eu dyrannu ar gyfer 28 a 12 annedd yn y drefn hon. Nid yw lefel gyffredinol y twf arfaethedig yn yr anheddiad wedi newid ac nid yw

	lleoliad y ddau safle yn sylweddol wahanol i safle T58. Mae'r ddau safle tua 2km o'r safle dynodedig Ewropeaidd agosaf (ACA Afon Menai a Bae Conwy). O ystyried graddfa fechan y datblygiad arfaethedig, y pellter o safleoedd Ewropeaidd a'r lliniaru a ddarperir drwy bolisïau CDLl ar y Cyd Adnau ac sydd ar gael ar lefel prosiect, ystyrir na fydd unrhyw effeithiau sylweddol tebygol ar ei ben ei hun nac ar y cyd.

3.61 Canfu'r sgrinio ar y newidiadau allweddol uchod nad oeddent yn debygol o gael effaith sylweddol naill ai ar eu pennau eu hunain nac ar y cyd ar unrhyw safleoedd Ewropeaidd. Felly, y casgliad oedd nad oedd Newidiadau â Ffocws yn cael effaith sylweddol ar ganfyddiadau'r gwaith Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd blaenorol ac nid oedd y CDLl ar y Cyd Adnau yn debygol o gael effeithiau sylweddol ar unrhyw safleoedd Ewropeaidd naill ai ar ei ben ei hun nac ar y cyd. Dylid nodi, fel rhan o'r broses ARhC barhaus ac ailadroddol ar gyfer yr CDLl ar y Cyd, fod y cynlluniau, rhaglenni, a'r adolygiad prosiectau yn Atodiad II wedi cael eu diweddaru, ac nad yw hyn yn effeithio'n sylweddol ar ganfyddiadau'r gwaith Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd blaenorol.

Adroddiad Adendwm ARhC

3.62 Yng Ngorffennaf 2016 ystyriodd Adroddiad Adendwm ARhC ddiwygiadau arfaethedig i'r CDLl yn dilyn ystyriaeth sylwadau ar y Newidiadau Ffocws yn ogystal a gwaith pellach a ymgymerwyd mewn perthynas ag opsiynau safleoedd Sipsiwn a Theithwyr. Fe ddangosodd y gwaith sgrinio o'r diwygiadau arfaethedig yn dilyn ymgynghoriad ar y Newidiadau Ffocws fod y newidiadau oll yn rai bach ac nad oeddent am effeithio ar ganfyddiadau gwaith ARhC cynharach gan eu bod yn ceisio darparu gwell eglurder neu sicrhau cysondeb. Cafodd yr adroddiad adendwm ei gyflwyno i'r Arolygydd i'w ystyried yng Ngorffennaf 2016 a dylid drallen hwn ochr yn ochr a'r adroddiad terfynol hwn (Dogfen Archwiliad DA019)

Newidiadau Materion yn Codi (2017)

3.63 Cynigiwyd nifer o newidiadau i'r CDLl ar y Cyd a ddaeth i'r amlwg o ganlyniad i faterion a ystyriwyd yn ystod Sesiynau Gwrandawiad y CDLl ar y Cyd. Roedd yn bwysig sicrhau bod unrhyw newidiadau arfaethedig yn cael eu sgrinio drwy'r broses ARhC i benderfynu a oeddent yn effeithio'n sylweddol ar ganfyddiadau gwaith yr ARhC blaenorol a gyflwynwyd yn yr Adroddiad ARhC (Chwefror 2016) Darganfu'r sgriniad mai mân oedd yr holl newidiadau arfaethedig ac nad oeddent yn effeithio'n sylweddol ar ganfyddiadau gwaith yr ARhC blaenorol gan eu bod yn ceisio darparu rhagor o eglurhad neu sicrhau cysondeb.

3.64 Fe fuodd Atodlen o Newidiadau Materion sy'n Codi (DA.039 a DA.040) yn destun ymgynghoriad cyhoeddus o 23 Ionawr hyd at 9 Mawrth 2017. Arweiniodd ystyriaeth i'r sylwadau a'r drafodaeth mewn Sesiynau Gwrandawiad a gynhaliwyd ar 26 a 27 Ebrill 2017 at nifer o fân ddiwygiadau i'r Atodlen Newidiadau Materion sy'n Codi. Cyhoeddwyd Atodlen derfynol o Newidiadau Materion sy'n Codi ar 8 Mai 2017. Roedd y diwygiadau i'r Atodlen Newidiadau Materion sy'n Codi yn amodol ar asesiad sgrinio ARhC. Darganfu'r gwaith hwn mai mân oedd yr holl newidiadau ac nad oeddent yn effeithio'n sylweddol ar ganfyddiadau gwaith yr ARhC blaenorol gan eu bod yn ceisio darparu rhagor o eglurhad neu sicrhau cysondeb. Fe gafodd y gwaith hwn ei gyflwyno i'r Arolygydd a dylid ei ddarllen ochr yn ochr a'r adroddiad terfynol hwn (Dogfen Archwiliad DA042).

3.65 Gwnaeth yr Arolygydd un Newid ychwanegol i'r Materion sy'n Codi (INMC). O ystyried natur yr INMC, mae'r Arolygydd yn casglu nad yw'r newid yn tanseilio'r prosesau ARC a gynhaliwyd, ac nid yw'n cyfaddawdu strategaeth y Cynllun chwaith. Sgriniwyd argymhelliad yr Arolygydd er mwyn pennu a oedd y newid yn ddigon sylweddol ac a fyddai'n golygu effeithiau cynaliadwyedd arwyddocaol. Casglwyd na fyddai'r newid yn cael effaith sylweddol ar faterion cynaliadwyedd ac ARhC y Cynllun, yn unol â chanfyddiadau'r Arolygydd.

4.0 CASGLIADAU'R ARhC

Crynodeb yr ARhC

4.1 Yn unol â gofyniad y Rheoliadau Cynefinoedd am sgrinio, cynhaliwyd asesiad i benderfynu tebygolrwydd effeithiau sylweddol ar safleoedd Ewropeaidd y tu mewn i ddylanwad y CDLl ar y Cyd.

4.2 Canfu'r asesiad sgrinio o'r Cynllun Adnau ei bod yn annhebygol y byddai mwyafrif y polisïau neu ddyraniadau safle arfaethedig o fewn y CDLl ar y Cyd wedi'i Adneuo yn cael effaith sylweddol ar safleoedd Ewropeaidd. Mae nifer o resymau dros hyn, gan gynnwys: nid yw'r rhan fwyaf o'r polisïau o reidrwydd yn cynnig datblygiad, ond yn hytrach yn cefnogi rhai mathau o ddatblygiad ac yn ffurfio meini prawf ar gyfer penderfynu ar unrhyw geisiadau cynllunio. Mae nifer o'r polisïau hefyd yn cynnwys mesurau diogelu sy'n ceisio gwarchod bioamrywiaeth neu'n ei gwneud yn ofynnol i unrhyw gais datblygu gynnal ARhC. Mae hyn ynghyd â'r lliniaru a ddarperir gan bolisïau'r CDLl ar y Cyd wedi'i Adneuo, gan gynnwys Polisi Strategol PS16 (Gwarchod a Gwella'r Amgylchedd Naturiol) - sy'n ceisio rheoli datblygiadau er mwyn cadw, a lle bo modd gwella'r amgylchedd naturiol trwy ddiogelu safleoedd Ewropeaidd a bioamrywiaeth ehangach - yn helpu i sicrhau nad oes unrhyw effeithiau sylweddol tebygol ar safleoedd Ewropeaidd.

4.3 Roedd yr asesiad sgrinio hefyd yn ystyried effeithiau posibl y CDLl ar y Cyd wedi'i Adneuo yn ei gyfanrwydd yn ogystal ag ar y cyd â chynlluniau a phrosiectau eraill. Daeth i'r casgliad nad oedd y CDLl ar y Cyd wedi'i Adneuo yn debygol o gael effeithiau sylweddol ar unrhyw safleoedd Ewropeaidd naill ai ar ben ei hun neu ar y cyd â chynlluniau a phrosiectau eraill o ganlyniad i lygredd atmosfferig, mwy o aflonyddwch, colli neu ddarnio cynefinoedd, nac ansawdd lefelau dŵr is. Bydd y canfyddiadau hyn yn destun i sylwadau'r ymgynghoriad a chyngor gan CNC a rhanddeiliaid ehangach.

4.4 Yn dilyn yr ymgynghoriad ar y CDLl ar y Cyd Adnau, gwnaeth y Cynghorau nifer o newidiadau i'r Cynllun. Cafodd y newidiadau hyn eu sgrinio a chanfuwyd nad oeddynt yn effeithio'n sylweddol ar ganfyddiadau'r Sgrinio ARhC ar gyfer y CDLl ar y Cyd Adnau.

4.5 Sgrinwyd newidiadau pellach i'r Cynllun o ganlyniad i faterion a ystyriwyd yn ystod y Sesiynau Gwrandawiadau y CDLl er mwyn canfu os byddai rhain yn cael effaith arwyddocaol ar gasgliadau'r gwaith ARhC blaenorol. Darganfu'r sgrinio fod yr holl newidiadau arfaethedig yn rai bach ac nad oeddent yn effeithio ar ganfyddiadau'r gwaith ARhC gan eu bod yn ceisio rhoi eglurder pellach neu sicrhau cysondeb.

4.6 Felly, y casgliad oedd nad yw'r CDLl ar y Cyd yn debyg o gael effeithiau sylweddol ar unrhyw safleoedd Ewropeaidd naill ai ar ei ben ei hun nac ar y cyd.

This page is intentionally left blank

Atodiad I: Nodweddion Safleoedd Ewropeaidd

Ardaloedd Cadwraeth Arbennig

1. ACA Twyni Abermenai i Aberffraw
2. ACA Afon Eden – Cors Goch Trawsfynydd
3. ACA Afon Gwyrfai a Llyn Cwellyn
4. ACA Arfordir Ynys Môn: Morfa Heli
5. ACA Corsydd Ynys Môn
6. ACA Mynyddoedd y Berwyn a De Clwyd
7. ACA Cadair Idris
8. ACA Bae Cemlyn
9. ACA Coedydd Aber
10. ACA Cors Fochno
11. ACA Corsydd Eifionydd
12. ACA Glan-traeth
13. ACA Glynllifon
14. ACA Pen y Gogarth
15. ACA Arfordir Ynys Gybi
16. ACA Corsydd Llŷn
17. ACA Pen Llŷn a'r Sarnau
18. ACA Llyn Dinam
19. ACA Coedwigoedd Derw a Safleoedd Ystlumod Meirionnydd
20. ACA Afon Menai a Bae Conwy
21. ACA Migneint-Arenig-Dduallt
22. ACA Morfa Harlech a Morfa Dyffryn
23. ACA Preselau
24. ACA Rhinogydd
25. ACA Afon Dyfrdwy a Llyn Tegid
26. ACA Clogwyni Pen Llŷn
27. ACA Eryri

Ardaloedd Gwarchodaeth Arbennig

1. AGA Arfordir Aberdaron ac Ynys Enlli
2. AGA y Berwyn
3. AGA Craig y Deryn
4. AGA Aber y Ddyfi
5. AGA Elenydd - Mallaen
6. ACA Arfordir Ynys Gybi
7. AGA Traeth Lafan, Bae Conwy
8. AGA Bae Lerpwl
9. AGA Migneint - Arenig - Dduallt
10. AGA Mynydd Cilan, Trwyn yr Wylfa ac Ynysoedd Sant Tudwal
11. AGA Ynys Seiriol
12. AGA Ynys Feurig, Bae Cemlyn ac Ynysoedd y Moelrhoniaid

Ramsar

1. Ramsar Corsydd Ynys Môn a Llŷn
2. Safle Ramsar Cors Fochno a Dyfi
3. Ramsar Llyn Idwal
4. Ramsar Llyn Tegid

Ardaloedd Cadwraeth Arbennig

ACA Twyni Abermenai i Aberffraw

Trosolwg

Mae Ardal Cadwraeth Arbennig (ACA) Twyni Abermenai i Aberffraw yn rhan ddeheuol Afon Menai ar Ynys Môn ac yng Ngwynedd, Cymru. Mae'n cynnwys tair prif ardal. Mae Tywyn Aberffraw yn system o dwyni tywod mawr calchaidd sy'n gymharol gyflawn tu ôl i'r traeth ac yn amgylchynu llyn bas. Mae Cwningar Niwbwrch yn system o dwyni tywod mawr sy'n rhannol wedi'i gorchuddio â choed ac mae wedi'i lleoli rhwng aberoedd Afon Cefni ac Afon Braint gan gynnwys tafod graean Abermenai. Ar ochr ddeheuol y Fenai, mae Morfa Dinlle yn dafod mawr unigol ac yn system o dwyni tywod.

Mae Ardal Cadwraeth Arbennig (ACA) Twyni Tywod Abermenai i Aberffraw gyfochrog ag ACA Glannau Môn: Morfa Heli ac yn ddibynnol arni i weithredu. Mae'n cynnwys aberoedd yr Afon Ffraw (o fewn Safle o Ddiddordeb Gwyddonol Arbennig (SoDdGA) Tywyn Aberffraw), Afon Cefni ac Afon Braint (o fewn SoDdGA Cwningar Niwbwrch - Ynys Llanddwyn), ACA Glantraeth a ddewiswyd am ei phoblogaeth o fadfall ddŵr gribog ac sydd cyfochrog ag ACA'r twyni tywod a SODdGA Cwningar Niwbwrch - Ynys Llanddwyn.

Dewiswyd ACA'r Fenai a Bae Conwy am eu riffiau, baeau, gwastadeddau llaid a thywod , traethellau tanfor ac ogofau ac mae gyfochrog ag ACA morfa heli a SoDdGA Cwningar Niwbwrch - Ynys Llanddwyn.

Nodweddion Cymhwyso

Cynefinoedd Atodiad 1 yw'r prif reswm am ddewis y safle hwn:
2110 Twyni symudol embryonig
2120 Twyni symudol ar y morlin gydag *Ammophilia arenaria* (Twyni Gwyn)
2130 Twyni sefydlog â llystyfiant llysieuol (twyni llwyd) * Nodwedd â blaenoriaeth
2170 Twyni â *Salix repens ssp. argentea (Salicion arenariae)*
2190 Llaciau twyni llaith

Cynefinoedd Atodiad 1 sy'n elfen gymwys ond nid yn brif reswm am ddewis y safle hwn:
3150 Llynnoedd ewtroffig naturiol â llystyfiant o fath *Magnopotamion* neu *Hydrocharition*

Cynefinoedd Atodiad 11 yw'r prif reswm am ddewis y safle hwn:
1395 Petalys *Petalophyllum ralfsii*
1441 Tafolen y twyni *Rumex rupestris*

Amcanion Cadwraeth

4.1 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 1: Twyni symudol embryonig (Cyfeirnod UE: 2110)

Y weledigaeth ar gyfer nodwedd 1

Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd hon yw iddi fod mewn cyflwr cadwraeth ffafriol ble y gellir diwallu'r holl amodau a ganlyn:

- Mae dosbarthiad a maint y twyni symudol embryonig yn hwyr yn yr haf yn ddibynnol ar argaeledd tywod sy'n ymgasglu'n naturiol a deunydd organig ar y draethlin. Fodd bynnag, ni fyddwn yn disgwyl y gallai holl ardal y cynefin twyni symudol embryonig hwn fod â llystyfiant arno mewn unrhyw flwyddyn ac mewn rhai blynyddoedd gallent beidio â bodoli o gwbl. Byddai eu habsenoldeb parhaus dros y cyfnod chwe blynedd o adrodd yn achosi ystyried y cyflwr yn anffafriol.
- Posibilrwydd bod yr elfen o dwyni symudol embryonig y cylchfaoedd nodweddiadol sy'n ymestyn o'r traeth i'r twyni sefydlog yn gyfan ar hyd y ffrynt arfordirol meddal. Cynnwys hyn gyflenwad di-ben-draw o waddodion, cyfleoedd o gludiant gan y gwynt a deunydd organig sydd i'w gael yn naturiol ar y draethell.
- Mae rhywogaethau'r llystyfiant nodweddiadol ar y draethlin yn cynnwys *Atriplex spp., Beta vulgaris, Cakile maritime, Honkenya peploides, Salsola kali.*
- Mae'r rhywogaethau nodweddiadol y twyni symudol embryonig yn cynnwys *Elytrigia juncea ac/neu Leumys.*
- Mae'r holl ffactorau sy'n effeithio ar fedru cynnal yr amodau hyn dan reolaeth.

4.2 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 2: Twyni symudol ar hyd ymyl y traeth gydag *Ammophilia arenaria* (Twyni Gwyn) (2120)

Y weledigaeth ar gyfer nodwedd 2

Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd hon yw iddi fod mewn cyflwr cadwraeth ffafriol ble y gellir diwallu'r holl amodau a ganlyn:

- Twyni symudol gydag *Ammophilia arenaria* yn bresennol ar hyd blaen y twyni sy'n wynebu'r prifwyntoedd (de-orllewin) ble mae'r cyflenwad o waddodion yn ddigonol.
- Ni ddylid cael lleihad yng nghyfanswm arwynebedd (wedi agregu)y cynefinoedd twyni sy'n cymwys y dynodwyd y safle ar eu cyfer (h.y. ni ddylai cyfanswm y cynefin twyni sy'n cymhwyso fod yn lleihau). Gallai maint a lleoliad nodweddion cynefinoedd twyni unigol fod yn ddibynnol ar amrywiadau cyfnodol a thymhorol.
- Mae'r elfen o dwyni symudol y cylchfaoedd nodweddiadol sy'n ymestyn o'r traeth i'r twyni sefydlog yn gyfan ar hyd y ffrynt arfordirol meddal.
- Tir noeth yn bresennol.
- Mae rhywogaethau arferol y llystyfiant twyni symudol yn cynnwys *Ammophila arenaria, Leymus arenarius, Elymus farctus, Eryngium maritimum, Euphorbia portlandica, Euphorbia paralias* a *Calystegia soldanella*.
- Mae'r holl ffactorau sy'n effeithio ar fedru cynnal yr amodau hyn dan reolaeth.

4.3 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 3: Twyni sefydlog â llystyfiant llysieuol (twyni llwyd) * (Nodwedd flaenoriaeth y Gyfarwyddeb Cynefinoedd)

Y weledigaeth ar gyfer nodwedd 3

Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd hon yw iddi fod mewn cyflwr cadwraeth ffafriol ble y gellir diwallu'r holl amodau a ganlyn:

- Gall dosbarthiad y twyni sefydlog o fewn y safle amrywio mewn ymateb i brosesau deinamig naturiol a newidiadau i gynefinoedd twyni eraill syn cymhwyso yn y safle.
- Ni ddylid cael lleihad yng nghyfanswm arwynebedd y twyni sefydlog â llystyfiant llysieuol.
- Mae'r elfen o dwyni sefydlog y cylchfaoedd nodweddiadol sy'n ymestyn o'r traeth i'r twyni sefydlog yn gyfan ar hyd y ffrynt arfordirol meddal.
- Tir noeth yn bresennol.
- Mae rhywogaethau nodweddiadol y llystyfiant twyni sefydlog yn cynnwys *Cerastium fontanum, Crepis capillaris, Cladonia spp., Peltigera spp., Erodium cicutarium, Geranium molle, Luzula campestris, Odontites verna, Pilosella officinarum, Plantago lanceolata, Prunella vulgaris, Festuca rubra, Galium verum, Anacamptis pyramidalis, Thymus polytrichus, Sedum acre, Veronica chamaedrys, Carex arenaria, C. flacca, Euphrasia officinalis, Hypnum cupressiforme, Hypochaeris radicata, Linum catharticum, Lotus corniculatus, Ononis repens, Rhinanthus minor, Rhytidiadelphus squarrosus, R triquetrus, Tortula muralis Viola canina, V. riviniana* a *V. tricolor.*
- Mae'r holl ffactorau sy'n effeithio ar fedru cynnal yr amodau hyn dan reolaeth.

4.4 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 4: *Twyni â Salix repens ssp. argentea (Salicion arenariae)*

Y weledigaeth ar gyfer nodwedd 4

Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd hon yw iddi fod mewn cyflwr cadwraeth ffafriol ble y gellir diwallu'r holl amodau a ganlyn:

- Mae dosbarthiad y twyni â *Salix repens ssp argentea* yn unol â chylchfaoedd twyni nodweddiadol a ble ceir amodau topograffig addas. Gall lleoliad y twyni â *repens ssp argentea* o fewn y safle amrywio mewn ymateb i brosesau deinamig naturiol a newidiadau i gynefinoedd twyni eraill syn cymwys yn y safle.
- Ni ddylid cael lleihad yng nghyfanswm arwynebedd (wedi agregu)cymwys y cynefinoedd twyni y dynodwyd y safle ar eu cyfer (h.y. Ni ddylai cyfanswm y cynefin twyni sy'n cymhwyso fod yn lleihau).
- Gallai maint a lleoliad nodweddion cynefinoedd twyni unigol fod yn ddibynnol ar amrywiadau cyfnodol a thymhorol.
- Mae *Salix repens* ar gael yn aml ac mae'n gyffredinol yn mesur 5-30cm.
- Cyfleoedd i gychwyn gwastatir rhwng y twyni embryonig drwy hindreuliad gan y gwynt.
- Tir noeth yn bresennol.
- Mae lefel y dŵr daear yn briodol yn y gaeaf a'r haf.
- Nid yw ansawdd y dŵr daear yn cael ei effeithio gan lygredd.
- Mae'r rhywogaethau nodweddiadol yn cynnwys *Salix repens, Carex arenaria, C flacca, Euphrasia officinalis, Festuca rubra, Lotus corniculatus, Ononis repens, Equisetum variegatum, Epipactis palustris, Epipactis leptochila spp dunensis* a *Pilosella officinarum.*

- Mae'r holl ffactorau sy'n effeithio ar fedru cynnal yr amodau hyn dan reolaeth.

4.5 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 5: Llaciau twyni llaith (2190)

Y weledigaeth ar gyfer nodwedd 5

Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd hon yw iddi fod mewn cyflwr cadwraeth ffafriol ble y gellir diwallu'r holl amodau a ganlyn:

- Mae dosbarthiad y llaciau twyni llaith yn unol â chylchfaoedd twyni nodweddiadol a ble ceir amodau topograffig addas. Gall dosbarthiad y llaciau twyni llaith o fewn y safle amrywio mewn ymateb i brosesau deinamig naturiol a newidiadau i gynefinoedd twyni eraill cymwys yn y safle.
- Ni ddylid cael lleihad yng nghyfanswm arwynebedd (wedi agregu) y cynefinoedd twyni cymwys ac y dynodwyd y safle ar eu cyfer (h.y. Ni ddylai cyfanswm y cynefin twyni cymwys fod yn lleihau).
- Gallai maint a lleoliad nodweddion cynefinoedd twyni unigol fod yn ddibynnol ar amrywiadau cyfnodol a thymhorol.
- Dylai'r holl gymunedau mewn llaciau twyni llaith fod yn bresennol yn amrywio o llaciau twyni embryonig â % uchel o dir noeth i lystyfiant mwy caeedig â *Salix repens*.
- Cyfleoedd i gychwyn llaciau twyni embryonig (drwy hindreuliad gan y gwynt) yn bodoli.
- Tir noeth yn bresennol.
- Mae lefel y dŵr daear yn briodol yn y gaeaf a'r haf.
- Nid yw ansawdd y dŵr daear yn cael ei effeithio gan lygredd.
- Mae'r rhywogaethau nodweddiadol yn cynnwys *Salix repens, Carex arenaria, C flacca, Equisetum variegatum, Lotus corniculatus, Ononis repens, Potentilla anserina, Galium palustre, Mentha aquatica, Hydrocotyle vulgaris*, *Campyllium stellatum, Prunella vulgaris, Ranunculus flammula, Calliergon cuspidatum, Anagallis tenella. Parnassia palustris, Selaginalla selaginoides, Dactylorhiza incarnata* a *Epipactis palustris.*
- Ceir petalys mewn llaciau twyni llaith a cheir llawer o *Equisetum variegatum* yn ardaloedd Aberffraw a Niwbwrch.
- Mae'r holl ffactorau sy'n effeithio ar fedru cynnal yr amodau hyn dan reolaeth.

4.6 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 6: Llynnoedd ewtroffig naturiol â llystyfiant o fath *Magnopotamion* neu *Hydrocharition*

Y weledigaeth ar gyfer nodwedd 6

Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd hon yw iddi fod mewn cyflwr cadwraeth ffafriol ble y gellir diwallu'r holl amodau a ganlyn:

- Mae dosbarthiad y llynnoedd yn adlewyrchu eu statws ffisiograffeg fel llynnoedd ag argaeau o dwyni mewn dyffrynnoedd bas.
- Mae maint (arwynebedd) y cynefin yn 30ha. oni bai y bydd yn cael ei leihau drwy olyniaeth naturiol i siglen neu gors.
- Mae dalgylch y llynnoedd yn parhau i roi dŵr o ansawdd digonol a digon ohono.
- Cynhelir y lefelau dŵr priodol gydol y flwyddyn (amrywiad tymhorol +/- 30cm).
- Ansawdd dŵr yn nodweddiadol o lynnoedd bas, arforol, gydag alcalinedd uchel fel y gellir cynnal pH7-9, alcalinedd 1500-2500µeq/l, ocsigen toddedig a Chyfanswm Ffosfforws o <50µg/l ar ei fwyaf mewn blwyddyn.

- Mae'r lefelau cloroffyl yn isel, ac yn ddigon i ganiatáu i'r ddau lyn gael eu pasio yn 'Dda' neu'n well ar gyfer 'llyn bas ag alcalinedd uchel' gan ddefnyddio dulliau dosbarthu'r Gyfarwyddeb Fframwaith Dŵr.
- Mae'r rhywogaethau nodweddiadol yn blanhigion dyfrol o dan y dŵr, gan gynnwys *Elatine hydropiper, Potamogeton trichoides, P pectinatus P. perfoliatus P. lucens, Ranunculus circinatus, , Eleocharis acicularis, Myriophyllum spicatum, Callitriche hermaphroditica,* a *Chara spp.*.
- Dylai planhigion dyfrol newydd, megis *Phragmites australis, Schoenoplectus lacustris, Sparganium erectum, Typha latifolia, Alisma plantago-aquatica*, a *Litorella uniflora* fod yn bresennol ar y dreathlin.
- Ni ddylai rhywogaethau ymledol neu rywogaethau aflonyddgar megis *Crassula helmsii* neu bysgod bras fod yn bresennol.
- Mae'r holl ffactorau sy'n effeithio ar fedru cynnal yr amodau hyn dan reolaeth.

4.8 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 8: Petalys *Petallophyllum ralfsii*

Y weledigaeth ar gyfer nodwedd 8

Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd hon yw iddi fod mewn cyflwr cadwraeth ffafriol ble y gellir diwallu'r holl amodau a ganlyn:

- Mae poblogaeth y petalys yn sefydlog neu'n cynyddu.
- Mae'r petalys i'w gael mewn llaciau twyni llaith ble y ceir llawer o *Equisetum variegatum* ym mhob rhan o'r safle ble mae amodau'r cynefin yn addas, h.y. yn ardaloedd Aberffraw a Niwbwrch.
- Mae llaciau twyni llaith â thywod noeth neu â chrystyn o hwmws gyda llystyfiant byr yn nodweddiadol gydag *Equisetum variegatum* yn bresennol yn ardaloedd Aberffraw a Niwbwrch ble mae gwaddodion ac amodau hydrolegol yn caniatáu (Gweler yr Amcan ar gyfer llaciau twyni llaith).
- Mae cystadleuaeth (gan gynnwys cysgodi) gan rywogaethau eraill yn cael ei rheoli.
- Mae'r holl ffactorau sy'n effeithio ar fedru cynnal yr amodau hyn dan reolaeth.

4.9 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 9: Tafolen y twyni *Rumex rupestris*

Y weledigaeth ar gyfer nodwedd 9

Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd hon yw iddi fod mewn cyflwr cadwraeth ffafriol ble y gellir diwallu'r holl amodau a ganlyn:

- Mae poblogaeth tafolen y twyni'n sefydlog neu'n cynyddu.
- Mae tafolen y twyni i'w gael mewn o leiaf tri lleoliad ar draws y safle.
- Mae cyfleoedd i ddosbarthu'r had gan y môr yn bodoli.
- Mae ochrau nentydd agored, tryddiferiad mewn gelltydd môr meddal neu gynefin pyllau llaciau twyni yn ddigonol iddi oroesi.
- Cyflenwad o ddŵr croyw digonol yn cael ei gynnal.
- Daear noeth neu ardaloedd wedi tarfu arnynt yn cael eu cynnal (e.e. anifeiliaid yn eu pori) er mwyn caniatáu eginiad.
- Mae cystadleuaeth (gan gynnwys cysgodi) gyda rhywogaethau eraill yn cael ei rheoli.

- Mae'r holl ffactorau sy'n effeithio ar fedru cynnal yr amodau hyn dan reolaeth.

Yn ogystal, mae gan bob Amcan Cadwraeth nifer o ddangosyddion perfformiad cysylltiedig. Mae'r dangosyddion perfformiad yn rhan o'r amcan cadwraeth ac nid yn rhywbeth sy'n ei ddisodli. Rhaid i asesiadau o'r cynlluniau a'r prosiectau fod yn seiliedig ar yr amcan cadwraeth yn ei gyfanrwydd nid dim ond y dangosyddion perfformiad. Gellir gweld y dangosyddion perfformiad yn y Cynllun Rheoli Craidd, gan gynnwys Amcanion Cadwraeth ar gyfer ACA'r Twyni o Abermenai i Aberffraw; ACA Glannau Môn: Cors Heli Arfordir Môn; SoDdGA Cwningar Niwbwrch – Ynys Llanddwyn; SoDdGA Tywyn Aberffraw a SoDdGA Morfa Dinlle (Cyngor Cefn Gwlad Cymru, Ebrill 2008).

Ffactorau bregusrwydd

Mae sefydlogi'r twyni yn raddol wedi arwain at golli'r camau dilyniant cychwynnol. Cyfyngir ar fedru cynnal prosesau geomorffolegol deinamig yn Niwbwrch gan y goedwig gonwydd sydd ar yr un rhan o'r safle. Yn ogystal, mae hygrededd hydrolegol y safle'n cael ei beryglu gan leihad yn y lefel trwythiad oherwydd y cnwd conwydd.

Mae lledaeniad *Hippophae rhamnoides* a hadau pinwydd o'r goedwig yn bygwth y twyni ac mae'r ddau yn cael eu rheoli drwy eu torri a'u chwistrellu. Nid oes datrysiad hawdd i'r problemau hyn heb gael gwared â rhan o'r goedwig. Erbyn hyn mae trafodaethau ar y gweill ynglŷn ag ailddylunio'r goedwig gyda'r Comisiwn Coedwigaeth.

Gallai rhoi'r gorau i bori traddodiadol ar dir comin Aberffraw ddigwydd oherwydd peryglon traffig ar ffyrdd heb eu ffensio ac mae gosod gridiau gwartheg yn cael ei drafod gyda'r perchnogion ar hyn o bryd.

Nid yw gofynion ecolegol tafolen y twyni yn wybyddus iawn er bod cysgodi a datblygiad prysgwydd yn ei lloches yn y goedwig yn ymddangos yn fygythiad. Aed i'r afael â hyn drwy dorri'r coed a chael merlod i bori gyda'r canlyniad bod cynnydd ym mhoblogaeth tafolen y twyni.

ACA Afon Eden – Cors Goch Trawsfynydd

Trosolwg

Mae Afon Eden yn afon sy'n gymharol heb ei newid; mae hi'n llifo gan fwyaf mewn ucheldir ac mae hi'n 10KM o hyd. Mae'r wahanfa ddŵr fymryn i'r de o Lyn Trawsfynydd o fewn ardal sy'n dir â llethr graddol ac wedi'i draenio'n wael. Mae rhan uchaf y dalgylch yn llifo'n araf gyda nifer o lynnoedd dyfnion ar ei hyd. Yn nwy ran o dair isaf y basn, mae'r afon yn llifo'n fwy serth mewn ceunant cul caregog gydag ardal o goedwig gyfochrog a adwaenir yn Goed y Brenin. Mae cydlifiad yr Afon Eden a'r Afon Mawddach fymryn yn uwch na phentref Ganllwyd ond mae ffiniau'r ACA yn mynd ymlaen i lawr yr afon hyd at derfyn llanw afon Mawddach yn Llanelltyd. Mae nifer o isafonydd o'r ucheldir gwael yn bwydo i'r Afon Eden a llifant o ochrau dwyreiniol mynyddoedd y Rhinogydd. Mae dyfrffos Ardudwy yn mynd â'r dŵr mwyaf asidig o'r llednentydd dwyreiniol i Lyn Trawsfynydd. Defnyddir y dŵr hwn i wneud y mwyaf o'r dŵr sydd ar gael i gynhyrchu Pŵer Hydro Electrig gan

Bwerdy Trydan Maentwrog.

Caiff yr ardal lawiad cyfartalog trwm ac mae hynny wedi cyfrannu tuag at ddatblygiad cyforgorsydd, gorgorsydd, mignenni trawsnewidiol a chorsydd crynu. Mae dwy ardal o orgors wedi'u lleoli ym mhen draw'r dalgylch yn agos at y wahanfa ddŵr ac ar un adeg roeddynt yn rhan o gors llawer mwy ei maint ond erbyn hyn mae'r rhan fwyaf wedi'i foddi gan Lyn Trawsfynydd. Ceir mignenni trawsnewidiol a chorsydd crynu mewn mannau dyfrlawn ble y cânt faetholion o ardal y dalgylch gerllaw yn ogystal ag o'r glawiad. Fe'u lleolir o fewn y gwlypdir o amgylch yr ardaloedd o gyforgorsydd.

Mae strwythurau a swyddogaeth ecolegol y safle yn ddibynnol ar brosesau hydrolegol a geomorffolegol (yn aml cyfeirir atynt fel prosesau hydromorffolegol), ansawdd cynefinoedd y glannau a chysylltedd y cynefinoedd. Mae anifeiliaid sy'n hynod symudol, megis pysgod ymfudol a dyfrgwn hefyd yn cael eu heffeithio gan ffactorau sy'n gweithredu y tu allan i'r safle.

Yn yr afon ceir y boblogaeth olaf y gwyddys amdano o fisglod perlog sydd wedi goroesi yng Nghymru; maent wedi'u cyfyngu bron i gyd i un rhan o'r afon. Yn hanesyddol roedd y misglod yn llawer mwy gwasgarog o fewn y dalgylch. Mae'r misglod yn ddibynnol ar gynnal salmonidau am gyfnod byr o amser, ac mae larfa *glochidia*'r misglod ar eu tagellau ac felly mae llwyddiant y pysgod ymfudol a physgod sy'n claddu wyau yn y dalgylch yn hanfodol i'w goroesiad hirdymor. Mae eog yr Iwerydd hefyd yn rhywogaeth pysgod bwysig sy'n bridio yn nalgylch y Fawddach. Yn y dyfroedd araf ychydig i fyny'r afon oddi wrth Bont y Grible mae poblogaeth o lyriad-y dŵr arnofiol.

Nodweddion Cymhwyso

Cynefinoedd Atodiad 1 yn bresennol fel elfen gymhwyso ond nid yn brif reswm am ddewis y safle hwn:
7110 Cyforgorsydd actif *Nodwedd â blaenoriaeth

Rhywogaethau Atodiad 11 yw'r prif reswm am ddewis y safle hwn:
1029 *Misglod perlog* *Margaritifera margaritifera*
1831 *Llyriad-y-dŵr arnofiol* *Luroniumnatans*

Rhywogaethau Atodiad 1l yn bresennol fel elfen gymhwyso ond nid yn brif reswm am ddewis y safle hwn:
1106 *Eog yr Iwerydd* *Salmo salar*
1355 *Dyfrgi* *Lutra lutra*

Amcanion Cadwraeth

4.1 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 1 SoDdGA: Cyrsiau Dŵr

Y weledigaeth ar gyfer cyrsiau dŵr
Mae statws ecolegol y cwrs dŵr yn un o'r prif benderfynyddion yng ngallu cynefinoedd yr ACA i gefnogi pob nodwedd ar lefelau poblogaeth sydd mor agos â phosib i lefelau naturiol fel sy'n cael ei benderfynu gan brosesau ecolegol a hydromorffolegol a nodweddion. Dylid cynnal neu adfer patrwm y llif, ansawdd y dŵr a'r cynefinoedd ffisegol mor agos â phosib i'r cyflwr naturiol er mwyn cefnogi cydlyniad strwythur yr ecosystem a'i swyddogaeth. Penderfynir ar Statws Cadwraeth Ffafriol (SCFf) yn rhannol gan allu'r cwrs dŵr i gefnogi'r rhywogaethau yr ystyrir eu bod yn arbennig, felly rhaid i'r nodwedd ACA perthnasol fod mewn SCFf er mwyn i nodwedd y cwrs dŵr fod â SCFf.
Gellir cynnal SCFf neu ei adfer i statws cadwraeth ffafriol pan fo'r holl amodau a ganlyn wedi'u bodloni ar gyfer y cwrs dŵr:
1. Rhaid i lif y dŵr a faint sydd ohono fod yn ddigonol i gefnogi nodweddion yr ACA. Bydd hyn yn cynnwys:
- Yn ystod cyfnod mudo pob rhywogaeth o bysgod ymfudol, na fydd eu llwybr i fyny'r afon i'r mannau claddu wyau yn cael ei rwystro gan echdynnu, arllwysiadau, gweithgareddau peirianneg neu echdynnu graean neu unrhyw beth arall a allai gael ardrawiad.
- Ni fydd cyfaint y dŵr a llif y dŵr mewn gwelyau misglod perlog, safleoedd dodwy wyau pysgod ac ardaloedd meithrin pysgod yn cael eu lleihau gan weithgareddau echdynnu dŵr, allyriadau neu weithgareddau peirianneg neu echdynnu graen i'r fath raddau fel bod y safleoedd hyn yn cael eu difrodi neu eu dinistrio.

2. Rhaid i ansawdd y dŵr fod yn ddigonol i gefnogi nodweddion yr ACA. Bydd hyn yn cynnwys:
- Lefelau maetholion, yn enwedig orthoffosffad, yn cael eu cytuno rhwng AA a Chyngor Cefn Gwlad Cymru ar gyfer y corff dŵr dan Gyfarwyddeb Fframwaith Dŵr yn Afon Eden – ACA Cors Goch Trawsfynydd a chymerir camau i gynnal lefelau maetholion o dan y lefelau hyn.
- Cytunir ar y lefelau solidau crog rhwng AA a Chyngor Cefn Gwald Cymru ar gyfer y corff dŵr dan Gyfarwyddeb Fframwaith Dŵr yn Afon Eden – ACA Cors Goch, Trawsfynydd. Cymerir camau gan gynnwys (ond heb yn gyfyngedig iddynt) rheoli'r dyddodion crog a gynhyrchir gan amaeth, coedwigaeth a gwaith peirianneg er mwyn cadw'r solidau crog o dan y lefelau hyn.

3. Cynhelir nifer y cynefinoedd ffisegol a maint yr is-haen. Dylai safleoedd bridio, silio a meithrin unrhyw nodweddion rhywogaethol sy'n wybyddus gael eu cynnal fel cynefinoedd addas ac eithrio pan fo prosesau naturiol yn peri iddynt newid. Ble bo'n bosib dylid addasu unrhyw ffactorau artiffisial sy'n cael ardrawiad ar allu pob nodwedd rywogaethol i feddiannu ei ardal crwydro naturiol yn llawn er mwyn caniatáu iddynt dramwyo, e.e. dyfrffosydd, silfeini pontydd ac ati.

4.2 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 2 ACA: *Llyriad-y-dŵr arnofiol Luroniumnatans* 1831)

Y weledigaeth ar gyfer nodwedd 2
Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd hon yw iddi fod mewn cyflwr cadwraeth ffafriol ble y gellir diwallu'r holl amodau a ganlyn:
- Bydd poblogaethau Llyriad y dŵr arnofiol yn hyfyw yn y cyfan o'u hardal bresennol yn yr Afon Eden a byddant yn gallu cynnal eu hunain yn yr hirdymor. Ni fydd dosbarthiad presennol *L. natans* yn yr Afon Eden yn crebachu a rhaid i bob poblogaeth o'r *L. natans* fedru gwasgaru a chwblhau atgynhyrchiad rhywiol ac /neu atgynhyrchiad llystyfol yn llwyddiannus.
- Bydd digon o gynefin yn yr afon i gynnal poblogaethau presennol yr *L. Natans* o fewn eu dosbarthiad presennol ac ar gyfer ymlediad yn y dyfodol.

- Mae'r holl ffactorau sy'n effeithio ar gyflawni'r amodau hyn o dan reolaeth.

4.3 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 3 ACA: *Misglod perlog Margaritifera margaritifera* (Cod:1029)

Y weledigaeth ar gyfer nodwedd 3

Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd hon yw iddi fod mewn cyflwr cadwraeth ffafriol lle gellir diwallu'r holl amodau a ganlyn:

- Rhaid i boblogaeth y misglod perlog fod yn hyfyw yn y cyfan o'u dosbarthiad yn yr afon a rhaid iddynt fod yn hunangynhaliol ar sail hirdymor.
- Ni fydd dirywiad yn nifer, ystod oed, dosbarthiad neu faint y gwelyau misglod perlog a geir yn y boblogaeth.
- Bydd digon o gynefin o fewn dosbarthiad y gwelyau hyn i gynnal poblogaeth hyfyw.
- Bydd trosglwyddiad *glochidia* (larfae) y misglod perlog yn cael ei hyrwyddo gan boblogaeth helaeth a hunangynhaliol o Eog yr Iwerydd.
- Mae'r holl ffactorau sy'n effeithio ar gyflawni'r amodau hyn o dan reolaeth.

4.4 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 4: Eog yr Iwerydd *Salmo salar (Cod:* 1106)

Y weledigaeth ar gyfer nodwedd 4

Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd hon yw iddi fod mewn cyflwr cadwraeth ffafriol lle gellir diwallu'r holl amodau a ganlyn:

- Rhaid i boblogaeth Eog yr Iwerydd fod yn hyfyw yn y cyfan o'i ddosbarthiad yn yr afon a rhaid i'r boblogaeth fod yn hunangynhaliol ar sail hirdymor.
- Ni fydd nifer neu amrediad oed y boblogaeth eog yn dirywio.
- Bydd digonedd o gynefinoedd er mwyn cynnal poblogaeth hyfyw.
- Mae'r holl ffactorau sy'n effeithio ar gyflawni'r amodau hyn o dan reolaeth.

4.5 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 5: Dyfrgi *Lutra lutra (Cod* 1355)

Y weledigaeth ar gyfer nodwedd 5

Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd hon yw iddi fod mewn cyflwr cadwraeth ffafriol lle gellir diwallu'r holl amodau a ganlyn:

- Mae'r boblogaeth ddyfrgwn yn yr ACA yn sefydlog neu ar gynnydd yn yr hirdymor ac yn adlewyrchu gallu cynnal naturiol y cynefin o fewn yr ACA fel y penderfynir gan lefelau naturiol y cyflenwad ysglyfaeth ac ymddygiad tiriogaethol cysylltiedig.
- Ni fydd ardal naturiol y dyfrgwn yn yr ACA yn cael ei lleihau nac yn debygol o gael ei lleihau hyd y gellir ei ragweld. Golyga 'ardal naturiol' y mannau hynny sydd â'r posibilrwydd o fod yn addas ar gyfer ardal fridio ac/ neu sy'n darparu llwybrau rhwng ardaloedd bridio.
- Mae nifer o safleoedd bridio a rhai potensial wedi eu nodi yn rhannau uchaf Afon Eden (Lyles 2006). Gall maint y tiriogaethau bridio amrywio yn ddibynnol ar gyflenwad yr ysglyfaeth.
- Ni ddylai maint y boblogaeth gael ei chyfyngu gan argaeledd safleoedd bridio sydd wedi cael llonydd. Ble bônt yn annigonol, dylid eu creu drwy wella cynefinoedd a ble bo angen, dylid darparu gwaliau artiffisial. Ni fydd safleoedd bridio dyfrgwn yn cael eu haflonyddu fel

y bo'n cael effaith andwyol ar lwyddiant bridio. Ble bo'r angen, rheolir unrhyw aflonyddwch niweidiol posib. Dengys gwybodaeth o arolwg bod dyfrgwn wedi'u dosbarthu'n eang yn nalgylch y Fawddach.

- Hyrwyddir symudiad diogel a gwasgariad unigolion ar draws yr ACA gan ddarparu cynefinoedd glannau afon addas, tanffyrdd, silffoedd, ffensys ac ati ble bo'r angen ar bontydd ffyrdd a rhwystrau artiffisial eraill.
- Mae'r holl ffactorau sy'n effeithio ar gyflawni'r amodau hyn o dan reolaeth.

4.6 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 6 ACA: Cyforgorsydd actif (Cod: 7110)

Y weledigaeth ar gyfer nodwedd 6

Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd hon yw iddi fod mewn cyflwr cadwraeth ffafriol lle gellir diwallu'r holl amodau a ganlyn:

- Bydd lleoliad a dosbarthiad y cyforgorsydd a chefnennau a gwernos corsydd cysylltiedig yn cynyddu ar draul cymunedau llystyfiant llai dymunol.
- Bydd maint y cyforgorsydd a'r cefnennau, gwernos a gorgors gysylltiedig (gan gynnwys yr ardaloedd yr ystyrir yn anffafriol neu sydd ar hyn o bryd yn ddiraddedig) yn o leiaf 157ha. Seilir amcangyfrif yr arwynebedd hwn ar faint yr unedau rheoli ble lleolir y 'cromenni' mawn.
- Bydd y cyforgorsydd yn arddangos cylchfaoedd lled naturiol, yn amrywio o goronau'r gors a fwydir gan lawiad yn unig, i gefnennau ar osgo a pharthau gwernos gwlyb tuag at yr orgors gyfagos.
- Bydd nifer a dosbarthiad planhigion anghyffredin yn cael eu cynnal neu'n cynyddu.
- Mae digonedd o rywogaethau nodweddiadol o gymunedau llystyfiant a geir o fewn nodwedd ACA'r gyforgors.
- Bydd hygrededd hydrolegol pob un gors yn cael ei hadnewyddu a'i chynnal a rheolir datblygiad a llechfeddiant gan *Molinia caerulea*. Bydd strwythur y corsydd yn cael eu cynnal a'u hadnewyddu i gynnwys pyllau mawnog, pantiau, ponciau a cheudyllau fel nodweddion naturiol arwyneb y gors. Ni fydd ffosydd draenio artiffisial (moor grips) yn cael eu defnyddio fel traeniau gweithredol.
- Ni fydd rhywogaethau ymledol nad ydynt yn rhai cynhenid, megis coed conwydd, rhododendron, Llysiau'r Dial, Ffromlys Chwarennog a *Spirea* yn bresennol o fewn ffiniau'r ACA.
- Ni fydd unrhyw goed ar gael o fewn pob uned rheoli cyforgors weithredol.
- Mae'r holl ffactorau sy'n effeithio ar gyflawni'r amodau hyn o dan reolaeth.

Yn ogystal, mae gan bob Amcan Cadwraeth nifer o ddangosyddion perfformiad cysylltiedig. Mae'r dangosyddion perfformiad yn rhan o'r amcan cadwraeth, ond nid yn rhywbeth sy'n ei ddisodli. Rhaid i asesiadau o'r cynlluniau a'r prosiectau fod yn seiliedig ar yr holl amcanion cadwraeth, nid dim ond y dangosyddion perfformiad. Gellir gweld y dangosyddion perfformiad yn y Cynllun Rheoli Craidd gan gynnwys Amcanion Cadwraeth i Afon Eden - Cors Goch, Trawsfynydd (Cyngor Cefn Gwlad Cymru, Mawrth 2008).

Ffactorau Bregusrwydd

Mae'r misglod perlog a'r pysgod salmonid oll yn arbennig o sensitif i lygredd dŵr e.e. dip defaid, mewnbwn nitrad a gwaddod yn llifo i'r afon, a'r afon yn cael ei rheoli'n amhriodol. Mae angen rheoli'r pethau sy'n dod i mewn i'r dŵr ac sy'n effeithio ar gemeg y dŵr, a dylid rhoi ystyriaeth i anghenion y nodweddion hyn wrth reoli'r afon. Ymdrinnir â'r nodweddion gorgors drwy ddefnyddio dulliau pori a rheoli/peidiad llosgi, a wneir ar hyn o bryd drwy gyfrwng cytundebau cynllun amaeth-amgylcheddol (Tir Cymen/Tir Gofal). Mae'r glawiad trwm a'r ddaeareg/priddeg asidig yn golygu fod yr ardal hon yn sensitif i asideiddio.

ACA Afon Gwyrfai a Llyn Cwellyn

Trosolwg

Mae'r safle'n cynnwys afon Gwyrfai a Llyn Cwellyn. Llifa afon Gwyrfai o Lyn y Gader ger Rhyd Ddu gan basio drwy Llyn Cwellyn ar ei ffordd i'r môr yn y Foryd ym Mae Caernarfon. Mae hefyd yn cynnwys isafon i afon Gwyrfai, sef afon Treweunydd, a'r llyn bychan y mae'n llifo ohono ar lethrau'r Wyddfa. Caiff yr ACA ei ffinio hwnt ag yma gan gynefin torlannol gwlypdir lled-naturiol, ac mae'r rhan fwyaf ohono wedi'i leoli o fewn y SoDdGA.

Mae pwysigrwydd Llyn Cwellyn i gadwraeth yn cael ei gydnabod ers tro, ac mae'n enghraifft ragorol o lyn dwfn, prin o faetholion (uchafswm dyfnder o 37m, cyfartaledd dyfnder o 23m), a ffurfiwyd yn ystod yr Oes yr Iâ diwethaf. Mae ei ddyfroedd sy'n brin o faetholion yn cynnal amrediad o facroffytau nodweddiadol, gan gynnwys un o'r poblogaethau gorau o lyriad-y-dŵr arnofiol yn y DU.

Mae system afon Gwyrfai yn ei chyfanrwydd yn un sydd o ansawdd ecolegol eithriadol. Mae'r afon yn adnabyddus am ei phoblogaeth ragorol o eog, ac ystyrir mai hon yw un o'r afonydd gorau yn y Deyrnas Unedig am gynnal yr eog. Mae hefyd yn nodweddiadol am ei phoblogaeth o ddyfrgwn sy'n niferus yma oherwydd anian naturiol ei chynefinoedd torlannol a digonedd o orchudd trwchus sy'n cael llonydd. Yn ogystal â'r llyn, mae'r afon yn cynnal cymuned arwahanol o lyriad-y-dŵr arnofiol, ynghyd â chrafanc y dŵr *Ranunculus spp* a llystyfiant cysylltiedig eraill sy'n cynnwys casgliadau o bryoffytau sydd i'w cael mewn amrywiol rannau o'r afon.

Nodweddion Cymhwyso

Cynefinoedd Atodiad I sy'n brif reswm am ddewis y safle hwn:
3130 Merddyfroedd oligotroffig i fesotroffig gyda llystyfiant *Littorelletea uniflorae ac/neu Isoëto-Nanojuncetea*
3260 Cyrsiau dŵr ar lefelau gwastad a mynyddig gyda *Ranunculion fluitantis* a llystyfiant *Callitricho-Batrachion*

Cynefinoedd Atodiad II sy'n brif reswm am ddewis y safle hwn:
1106 Eog yr Iwerydd *Salmo salar*
1831 Llyriad-y-dŵr arnofiol *Luroniumnatans*

Rhywogaethau Atodiad II sy'n elfen gymhwyso ond nid yn brif reswm am ddewis y safle hwn:
1355 Dyfrgi *Lutra lutra*

Amcanion Cadwraeth

4.1 Amcan Cadwraeth ar gyfer cwrs y dŵr:

Mae statws ecolegol y cwrs dŵr yn brif benderfynydd gan y SCFf ar gyfer pob nodwedd. Ceir isod ddiffiniad o amcan cadwraeth gofynnol y cwrs dŵr.

- Dylid cynnal i'r eithaf gallu cynefinoedd yr ACA i gynnal pob nodwedd ar lefelau poblogaeth sydd mor agos â phosib i'r lefel naturiol, fel sy'n cael ei bennu gan brosesau a nodweddion ecolegol a hydromorffolegol heb eu haddasu, a dylid eu hadfer yn ôl yr angen;
- Dylai statws ecolegol yr amgylchedd dŵr fod yn ddigonol i gynnal poblogaeth sefydlog neu gynyddol pob nodwedd. Bydd hyn yn cynnwys elfennau o gyfaint ac ansawdd y dŵr, y cynefin ffisegol a chyfansoddiad a strwythur y gymuned. Rhagwelir y bydd y cyfyngiadau hyn yn cyd-fynd â'r safonau perthnasol a gytunwyd rhwng CCGC ac Asiantaeth yr Amgylchedd drwy gyfrwng y broses Adolygu Caniatâd;
- Dylid cynnal neu adfer patrwm y llif, ansawdd y dŵr a'r cynefinoedd ffisegol mor agos â phosib i'r cyflwr naturiol er mwyn cefnogi cydlyniad strwythur yr ecosystem a'i swyddogaeth yn ardal gyfan yr ACA;
- Dylai safleoedd bridio, silio a meithrin unrhyw nodweddion rhywogaethol sy'n wybyddus gael eu cynnal cyn belled ag y bo modd fel cynefinoedd addas ac eithrio pan fo prosesau naturiol yn peri iddynt newid;
- Ni fydd llif y dŵr, ansawdd y dŵr, ansawdd a chyfaint yr is-haen mewn safleoedd dodwy wyau i bysgod ac ardaloedd meithrin pysgod yn cael eu lleihau gan weithgareddau tynnu dŵr, allyriadau neu weithgareddau peirianneg neu echdynnu graean i'r fath raddau fel bod y safleoedd hyn yn cael eu difrodi neu eu dinistrio;
- Ni ddylid newid ffurf cynllun na phroffil yr afon. Dylid osgoi unrhyw addasiadau ffisegol sy'n peri effaith andwyol ar gyfanrwydd yr ACA, gan gynnwys, ond nid yn gyfyngedig i, waliau cynnal ar dorlannau afon llifwaddodol gweithredol sy'n defnyddio cerrig, concrid neu ddeunyddiau gwastraff, gweithgareddau echdynnu graean sy'n anghynaladwy, ychwanegu at ormodedd o waddodion mân neu ryddhau gwaddodion mân;
- Dylai nodweddion SoDdGA cynefin afon fod mewn cyflwr ffafriol;
- Ble bo'n bosib dylid addasu unrhyw ffactorau artiffisial sy'n cael ardrawiad ar allu pob nodwedd rywogaethol i feddiannu ei hamrediad naturiol yn llawn er mwyn caniatáu iddynt dramwyo, e.e. dyfrffosydd, silfeini pontydd, rhwystrau acwstig;

- Ni ddylid addasu ffactorau naturiol megis rhaeadrau, allai gyfyngu ar amrediad naturiol nodwedd rywogaethol neu ei gwasgariad rhwng poblogaethau naturiol unig;
- Yn ystod cyfnod mudo arferol pob rhywogaeth o bysgod ymfudol, na fydd eu llwybr i fyny'r afon i'r mannau claddu wyau yn cael ei rwystro gan weithgareddau tynnu dŵr;
- Bydd lefelau'r maetholion, yn enwedig ffosffad, yn cael eu cytuno rhwng AA a CCGC ar gyfer corff dŵr y Gyfarwyddeb Fframwaith Dŵr sydd yn ACA Afon Gwyrfai a Llyn Cwellyn a chymerir camau i gynnal lefelau maetholion o dan y lefelau hyn. Rhagwelir y bydd y cyfyngiadau hyn yn cyd-fynd â'r safonau perthnasol sydd i'w cytuno rhwng CCGC ac Asiantaeth yr Amgylchedd drwy gyfrwng y broses Adolygu Caniatâd;
- Bydd lefelau paramedrau ansawdd dŵr y gwyddys iddynt effeithio ar ddosbarthiad a chyflenwad nodweddion ACA yn cael eu cytuno rhwng AA a CCGC ar gyfer corff dŵr y Gyfarwyddeb Fframwaith Dŵr sydd yn ACA Afon Gwyrfai a Llyn Cwellyn a chymerir camau i gynnal lefelau maetholion o dan y lefelau hyn. Rhagwelir y bydd y cyfyngiadau hyn yn cyd-fynd â'r safonau perthnasol sydd i'w cytuno rhwng CCGC ac Asiantaeth yr Amgylchedd drwy gyfrwng y broses Adolygu Caniatâd;
- Bydd ffynonellau llygredd posib nad ymdrinnir â hwy yn yr Adolygiad Caniatâd, megis tir wedi'i halogi, gweithredoedd coedwigaeth a gwella cynefinoedd torlannol yn cael eu hystyried wrth asesu cynlluniau a phrosiectau;
- Bydd AA a CCGC yn cytuno ar lefelau'r solidau crog ar gyfer corff dŵr y Gyfarwyddeb Fframwaith Dŵr yn ACA Afon Gwyrfai a Llyn Cwellyn. Cymerir camau gan gynnwys (ond nid yn gyfyngedig i) rheolaeth o ddyddodion crog a gynhyrchir gan amaeth, coedwigaeth a gwaith peirianneg er mwyn cynnal y solidau crog o dan y lefelau hyn.

4.2 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 1: Merddyfroedd oligotroffig i fesotroffig gyda llystyfiant *Littorelletea uniflorae* ac/neu *Isoëto-Nanojuncetea* (Cod Cynefinoedd yr UE: 3130).

Y weledigaeth ar gyfer nodwedd 1

Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd hon yw iddi fod mewn cyflwr cadwraeth ffafriol lle gellir diwallu'r holl amodau a ganlyn:

- Bod ansawdd dŵr y llyn o fewn y paramedrau sy'n addas i gynnal y fflora a'r ffawna nodweddiadol.
- Bod y llyn yn dangos dosbarthiad cylchfaoedd tyfiant nodweddiadol o'r glannau i'r dŵr dyfnach.
- Bod gan y llyn fflora macroffyt sy'n cynnwys nifer o'r rhywogaethau nodweddiadol fel *Littorella uniflora, Lobelia dortmanna, Isoetes lacustris, Luronium natans* a *Subularia aquatica,* ynghyd ag amrediad amrywiol o rai cysylltiedig gan gynnwys *Myriophorum alterniflorum, Callitriche hamulata, Nitella flexilis* a *Potamogeton berchtoldii*.
- Bod *nitella gracilis* a *Luronium natans* yn bresennol fel planhigion nodweddiadol.

4.3 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 2: Cyrsiau dŵr ar lefelau gwastad a mynyddig gyda *Ranunculion fluitantis* a llystyfiant *Callitricho-Batrachion* (Cod Cynefinoedd yr UE: 3130)

Y weledigaeth ar gyfer nodwedd 2

Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd hon yw iddi fod mewn cyflwr cadwraeth ffafriol lle gellir diwallu'r holl amodau a ganlyn:

- Rhaid diwallu'r amcan cadwraeth ar gyfer y cwrs dŵr, fel y'i diffinnir yn 4.1 uchod.
- Dylai graddau'r nodwedd hon o fewn ei hamrediad posib yn yr ACA hon fod yn sefydlog neu'n cynyddu.
- Dylai graddau'r is-gymunedau a gynrychiolir yn y nodwedd hon fod yn sefydlog neu'n cynyddu.
- Dylai cyflwr cadwraeth rhywogaethau nodweddiadol y nodwedd hon fod yn ffafriol.
- Bod yr holl ffactorau gwybyddus a rheoladwy sy'n effeithio ar gyflawni'r amodau hyn o dan reolaeth (efallai bod sawl ffactor yn anhysbys neu du hwnt i reolaeth ddynol).

4.4 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 3: Eog yr Iwerydd *Salmo salar* (Cod Rhywogaethau'r UE: 1106)

Y weledigaeth ar gyfer nodwedd 3:
Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd hon yw iddi fod mewn cyflwr cadwraeth ffafriol lle gellir diwallu'r holl amodau a ganlyn:
- Rhaid diwallu'r amcan cadwraeth ar gyfer y cwrs dŵr, fel y'i diffinnir yn 4.1 uchod.
- Bod poblogaeth y nodwedd yn yr ACA yn sefydlog neu'n cynyddu yn y tymor hir.
- Nad yw amrediad naturiol y nodwedd yn yr ACA yn cael ei leihau nac yn debygol o gael ei leihau yn y dyfodol agos. Cyfeiria'r amrediad naturiol at y rhannau hynny lle mae prif gynefinoedd addas ar gyfer pob cyfnod o fywyd yn bodoli yn y tymor hir. Diffinnir cynefin addas mewn perthynas â bod mor agos â phosib i'r cyflwr naturiol.
- Bod afon Gwyrfai yn parhau i fod yn gynefin digon mawr i gynnal poblogaeth y nodwedd yn yr ACA yn yr hirdymor.

4.5 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 4: Llyriad-y-dŵr arnofiol *Luroniumnatans* (Cod: 1831)

Y weledigaeth ar gyfer nodwedd 2
Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd hon yw iddi fod mewn cyflwr cadwraeth ffafriol lle gellir diwallu'r holl amodau a ganlyn:
- Rhaid diwallu'r amcan cadwraeth ar gyfer y cwrs dŵr, fel y'i diffinnir yn 4.1 uchod.
- Bod Llyn Cwellyn yn parhau i gefnogi casgliad ymylol o lyriad-y-dŵr arnofiol, yn ogystal â chasgliad dŵr dyfnach, gyda dosbarthiad cylchfaoedd tyfiant nodweddiadol o'r glannau i mewn i ddwy ardal o'r llyn.
- Bydd llyriad-y-dŵr arnofiol yn parhau i ffynnu yn afon Gwyrfai ac yn parhau i fodoli ym mhob rhan dethol.
- Bod yr holl ffactorau sy'n effeithio ar gyflawni'r amodau hyn o dan reolaeth.

4.6 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 5: Dyfrgi Ewropeaidd *Lutra lutra*

Y weledigaeth ar gyfer nodwedd 5:
Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd hon yw iddi fod mewn cyflwr cadwraeth ffafriol lle gellir diwallu'r holl amodau a ganlyn:
- Mae'r boblogaeth ddyfrgwn yn yr ACA yn sefydlog neu ar gynnydd yn yr hirdymor ac yn adlewyrchu gallu cynnal naturiol y cynefin o fewn yr ACA, fel y pennir gan lefelau naturiol y cyflenwad ysglyfaeth ac ymddygiad tiriogaethol cysylltiedig.
- Ni fydd ardal naturiol y dyfrgi yn yr ACA yn cael ei lleihau nac yn debygol o gael ei lleihau hyd y gellir ei ragweld. Golyga 'ardal

naturiol' y mannau hynny fydd o bosib yn addas ar gyfer ardal fridio ac/neu yn darparu llwybrau rhwng ardaloedd bridio.

- Gall maint y tiriogaethau bridio amrywio yn ddibynnol ar gyflenwad yr ysglyfaeth.
- Ni ddylai maint y boblogaeth gael ei chyfyngu gan argaeledd safleoedd bridio sydd wedi cael llonydd. Os ydynt yn annigonol, dylid eu creu drwy wella cynefinoedd, a lle bo angen dylid darparu gwaliau artiffisial. Ni fydd safleoedd bridio dyfrgwn yn cael eu haflonyddu i'r graddau ei fod yn cael effaith andwyol ar lwyddiant bridio. Lle bo angen, rheolir unrhyw aflonyddwch niweidiol posib.
- Hyrwyddir symudiad diogel a gwasgariad unigolion ar draws yr ACA gan ddarparu cynefinoedd glannau afon, tanffyrdd, silffoedd, ffensys ac ati lle bo angen ar bontydd ffyrdd a rhwystrau artiffisial eraill.
- Mae'r holl ffactorau sy'n effeithio ar gyflawni'r amodau hyn o dan reolaeth.

Yn ogystal, mae gan bob Amcan Cadwraeth nifer o ddangosyddion perfformiad cysylltiedig. Mae'r dangosyddion perfformiad yn rhan o'r amcan cadwraeth, ond nid yn rhywbeth sy'n ei ddisodli. Rhaid i asesiadau o'r cynlluniau a'r prosiectau fod yn seiliedig ar yr amcan cadwraeth yn ei gyfanrwydd, nid dim ond y dangosyddion perfformiad. Gellir gweld y dangosyddion perfformiad yn y Cynllun Rheoli Craidd gan gynnwys Amcanion Cadwraeth i ACA Corsydd Môn (Cyngor Cefn Gwlad Cymru, Ebrill 2008).

Ffactorau Bregusrwydd

Defnyddir y llyn fel cronfa ddŵr yfed crai. Mae'r system tynnu dŵr fel y mae ar hyn o bryd yn cyd-fynd â'i statws cadwraeth natur.

Mae ymchwiliadau diweddar wedi datgelu fod Llyn Cwellyn wedi asideiddio o 0.7 uned pH ers hanner olaf y bedwaredd ganrif ar bymtheg, oherwydd y cynnydd mewn allyriadau ocsidau sylffwr a nitrogen a'r dyddodiadau asidig yn dilyn hynny ar ffurf glaw asid. Mae rheoli'r bloc eang o blanhigfa gonwydd ar lannau Llyn Cwellyn yn ffactor pwysig i ddiogelu gwerth cadwraeth y llyn. Mae Cyngor Cefn Gwlad Cymru a'r Fenter Goedwigaeth wedi cytuno rhyngddynt ar gynllun rheoli. Mae trafodaethau negodi ar y gweill i ail-ddylunio'r blanhigfa a thynnu coed o ardaloedd sy'n amgylchynu llednentydd gan leihau unrhyw risg pellach o asideiddio.

Mae afon Gwyrfai yn debygol o fod yn fwyaf sensitif i effeithiau cronnus yn deillio o newidiadau bychain ar ei hyd, a gall y rhain effeithio ar ansawdd y dŵr a strwythur y cynefinoedd.

Arfordir Ynys Môn: ACA Morfa Heli

Trosolwg

Mae Ardal Cadwraeth Arbennig (ACA) Twyni Abermenai i Aberffraw yn rhan ddeheuol y Fenai yn Ynys Môn ac yng Ngwynedd, Cymru. Mae'n cynnwys tair prif ardal. Mae Tywyn Aberffraw yn system o dwyni tywod mawr calchaidd sy'n gymharol gyflawn tu ôl i'r traeth ac yn amgylchynu llyn bas. Mae Cwningar Niwbwrch yn system o dwyni tywod mawr sydd wedi'u gorchuddio'n rhannol â choed ac mae wedi'i lleoli rhwng aberoedd afon Cefni ac afon Braint gan gynnwys tafod graean Abermenai. Ar ochr ddeheuol y

Fenai, mae Morfa Dinlle yn dafod mawr unigol ac yn system twyni tywod.

Mae Ardal Cadwraeth Arbennig (ACA) Twyni Abermenai i Aberffraw wedi'i lleoli'n agos at ACA Morfa Heli Arfordir Ynys Môn ac mae'r ddwy ardal wedi'u hintegreiddio o ran eu swyddogaethau. Mae'n cynnwys aberoedd afon Ffraw (o fewn Safle o Ddiddordeb Gwyddonol Arbennig Tywyn Aberffraw), afon Cefni ac afon Braint (o fewn Safle o Ddiddordeb Gwyddonol Arbennig Cwningar Niwbwrch - Ynys Llanddwyn), ACA Glantraeth a ddewiswyd am ei phoblogaeth o fadfall gribog ac am ei bod yn gyfochrog ag ACA'r twyni tywod a SoDdGA Cwningar Niwbwrch - Ynys Llanddwyn. Mae ACA Y Fenai a Bae Conwy, a ddewiswyd am ei rîffs, baeau, traethellau llaid a thraethellau tywod, traethellau islanwol ac ogofau, wedi'i lleoli'n gyfagos i ACA Morfa Heli a SoDdGA Cwningar Niwbwrch - Ynys Llanddwyn.

Nodweddion Cymhwyso

Cynefinoedd Atodiad I sy'n brif reswm am ddewis y safle hwn:
1310 *Salicornia* a rhai blodau unflwydd eraill sy'n cytrefu llaid a thywod
1330 Dolydd arfor yr lwerydd *(Glauco-Puccinellietalia maritimae)*

Cynefinoedd Atodiad I sy'n bresennol fel elfen gymhwyso, ond nid yn brif reswm am ddewis y safle hwn:
1130 Morydau
1140 Traethellau llaid a thywod nad ydynt yn cael eu gorchuddio gan ddŵr môr pan fo'r llanw'n isel

Amcanion Cadwraeth

4.11 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 11: Morydau

Y weledigaeth ar gyfer nodwedd 11
Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd hon yw iddi fod mewn cyflwr cadwraeth ffafriol lle gellir diwallu'r holl amodau a ganlyn:

- Y caiff dosbarthiad a graddau'r *morydau*, a'r cynefinoedd y maent yn eu hamgylchynu, eu pennu'n bennaf gan strwythurau naturiol a phrosesau amgylcheddol;
- Y cynhelir y strwythurau cynefin naturiol sy'n angenrheidiol ar gyfer cynnal y morydau yn y tymor hir ynghyd â'r cynefinoedd y maent yn eu hamgylchynu a'u rhywogaethau nodweddiadol;
- Y caiff dosbarthiad maint gronynnau a strwythur gwaddodion y morydau, a'u hamrywiaeth, eu dosbarthiad a'u graddau naturiol eu pennu'n bennaf gan gyflenwadau gwaddodion naturiol a phrosesau cludo;
- Ni chaiff ansawdd strwythur cynefinoedd ei ddiraddio'n waeth o ganlyniad i weithred ddynol neu gan ddeunyddiau o darddiad anthropogenig;
- Y cynhelir y prosesau amgylcheddol naturiol sy'n angenrheidiol ar gyfer cynnal y morydau yn y tymor hir ynghyd â'r cynefinoedd

y maent yn eu hamgylchynu a'u rhywogaethau nodweddiadol;
- Y caiff cemeg dŵr a gwaddodion eu pennu'n bennaf gan brosesau hydrodynameg, hydrolegol a meteoroleg naturiol;
- Y caiff y system a'r graddiant hallted yn y morydau eu pennu'n bennaf gan brosesau hydrodynameg, hydrolegol a meteoroleg naturiol;
- Y caiff y rhywogaethau nodweddiadol eu pennu'n bennaf gan ddeinameg poblogaeth gynhenid a phrosesau ecolegol;
- Bod cyfoeth, deinameg poblogaeth, cyflenwad, biomas, strwythurau poblogaeth, iechyd ffisiolegol, gallu i atgenhedlu, recriwtio, amrediad a symudedd y rhywogaethau'n cael eu cynnal;
- Y cynhelir rheolaeth y gweithgareddau neu weithrediadau sy'n debygol o ddiraddio dosbarthiad, strwythur, swyddogaethau neu boblogaethau rhywogaethau nodweddiadol y nodwedd yn briodol ar gyfer cynnal statws cadwraeth ffafriol a'i fod yn ddiogel yn yr hirdymor; *a*
- Bod y gwaith o reoli pysgodfeydd masnachol ar gyfer rhywogaethau nodweddiadol yn sicrhau bod y lefel o ymelwa o rywogaethau yn digwydd ar raddfa sy'n is nag uchafswm y cnwd cynaliadwy ac yn ddiogel yn yr hirdymor.

4.12 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 12: *Salicornia* a blodau unflwydd eraill sy'n cytrefu llaid a thywod

Y weledigaeth ar gyfer nodwedd 12

Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd hon yw iddi fod â statws cadwraeth ffafriol lle, yn amodol ar brosesau naturiol, gellir diwallu'r holl amodau a ganlyn:
- Y caiff dosbarthiad a graddau'r *Salicornia* a blodau unflwydd eraill eu pennu'n bennaf gan strwythurau naturiol a phrosesau amgylcheddol;
- Y cynhelir y strwythurau cynefin naturiol sy'n angenrheidiol ar gyfer cynnal *Salicornia* a blodau unflwydd eraill yn y tymor hir ynghyd â chynnal eu rhywogaethau nodweddiadol;
- Y caiff dosbarthiad maint gronynnau a strwythur gwaddodion Salicornia a blodau unflwydd eraill, a'u hamrywiaeth, eu dosbarthiad a'u graddau naturiol eu pennu'n bennaf gan gyflenwadau gwaddodion naturiol a phrosesau cludo;
- Bod geomorffoleg y nodwedd Salicornia a blodau unflwydd eraill, a'i hamrywiaeth naturiol, ei dosbarthiad a'i graddau'n cael eu pennu'n bennaf gan y ddaeareg waelodol a phrosesau amgylcheddol naturiol;
- Y cynhelir y strwythurau cynefin naturiol sy'n angenrheidiol ar gyfer cynnal Salicornia a blodau unflwydd eraill yn y tymor hir ynghyd â chynnal eu rhywogaethau nodweddiadol;
- Bod y prosesau hydrograffeg a meteoroleg sy'n angenrheidiol ar gyfer cynnal y nodwedd Salicornia a blodau unflwydd eraill yn y tymor hir ynghyd â'u rhywogaethau nodweddiadol yn cael eu pennu'n bennaf gan brosesau amgylcheddol naturiol;
- Y caiff system a graddiant hallted y nodwedd Salicornia a blodau unflwydd eraill eu pennu'n bennaf gan brosesau hydrodynameg, hydrolegol a meteoroleg naturiol;
- Bod y maetholion yn y golofn ddŵr a'r gwaddodion yn aros o fewn amrediadau nad ydynt yn niweidiol i gynnal cymunedau, dosbarthiad ac amrediad y Salicornia a blodau unflwydd eraill yn yr hirdymor;
- Bod yr halogyddion yn y golofn ddŵr a'r gwaddodion sy'n deillio o weithgarwch dynol yn aros yn is na'r lefelau sydd â'r potensial

i fod yn niweidiol i gynnal cymunedau, dosbarthiad ac amrediad y Salicornia a blodau unflwydd eraill yn yr hirdymor;
- Y caiff lefelau ocsigen toddedig yn y golofn ddŵr a gwaddodion eu pennu'n bennaf gan brosesau amgylcheddol naturiol;
- Bod cymunedau o rywogaethau nodweddiadol yn cynnal eu statws cadwraeth ar sail hirdymor fel cyfansoddion hyfyw o gynefinoedd y Salicornia a blodau unflwydd eraill;
- Bod y gwaith o reoli gweithgareddau neu weithrediadau sy'n debygol o ddiraddio dosbarthiad, graddau, strwythur, swyddogaeth neu gymunedau rhywogaethau nodweddiadol y nodwedd, yn briodol ar gyfer cynnal statws cadwraeth ffafriol ac yn ddiogel yn yr hirdymor.

4.13 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 13: Traethellau llaid a thywod nad ydynt yn cael eu gorchuddio gan ddŵr môr pan fo'r llanw'n isel

Y weledigaeth ar gyfer nodwedd 13

Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd hon yw iddi fod mewn cyflwr cadwraeth ffafriol lle gellir diwallu'r holl amodau a ganlyn:
- Y caiff dosbarthiad a graddau'r *traethellau llaid* a *thywod*, a'r cynefinoedd y maent yn eu hamgylchynu, eu pennu'n bennaf gan strwythurau naturiol a phrosesau amgylcheddol;
- Y cynhelir y strwythurau cynefin naturiol sy'n angenrheidiol ar gyfer cynnal y *traethellau llaid* a *thywod* yn y tymor hir ynghyd â'r cynefinoedd y maent yn eu hamgylchynu a'u rhywogaethau nodweddiadol;
- Y caiff dosbarthiad maint gronynnau a strwythur gwaddodion y *traethellau llaid* a *thywod*, a'u hamrywiaeth, eu dosbarthiad a'u graddau naturiol eu pennu'n bennaf gan gyflenwadau gwaddodion naturiol a phrosesau cludo;
- Ni chaiff ansawdd strwythur cynefinoedd ei ddiraddio'n waeth o ganlyniad i weithred ddynol neu gan ddeunyddiau o darddiad anthropogenig;
- Y cynhelir y prosesau amgylcheddol naturiol sy'n angenrheidiol ar gyfer cynnal y *traethellau llaid* a *thywod* yn y tymor hir ynghyd â'r cynefinoedd y maent yn eu hamgylchynu a'u rhywogaethau nodweddiadol;
- Caiff cemeg dŵr a gwaddodion eu pennu'n bennaf gan brosesau hydrodynameg, hydrolegol a meteoroleg naturiol;
- Y caiff y system a'r graddiant hallltedd yn y *traethellau llaid* a *thywod* eu pennu'n bennaf gan brosesau hydrodynameg, hydrolegol a meteoroleg naturiol;
- Y caiff y rhywogaethau nodweddiadol eu pennu'n bennaf gan ddeinameg poblogaeth gynhenid a phrosesau ecolegol;
- Bod cyfoeth, deinameg poblogaeth, cyflenwad, biomas, strwythurau poblogaeth, iechyd ffisiolegol, y gallu i atgenhedlu, recriwtio, amrediad a symudedd y rhywogaethau'n cael eu cynnal;
- Bod y gwaith o reoli gweithgareddau neu weithrediadau sy'n debygol o ddiraddio dosbarthiad, graddau, strwythur, swyddogaeth neu boblogaethau rhywogaethau nodweddiadol y nodwedd, yn briodol ar gyfer cynnal statws cadwraeth ffafriol ac yn ddiogel yn yr hirdymor;
- Bod y gwaith o reoli pysgodfeydd masnachol ar gyfer rhywogaethau nodweddiadol yn sicrhau bod y lefel o ymelwa o rywogaethau yn digwydd ar raddfa sy'n is nag uchafswm y cnwd cynaliadwy ac yn ddiogel yn yr hirdymor.

4.14 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 14: Dolydd arfor yr Iwerydd (ASM)

Y weledigaeth ar gyfer nodwedd 14

Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd hon yw iddi fod â statws cadwraeth ffafriol lle, yn amodol ar brosesau naturiol, gellir diwallu'r holl amodau a ganlyn:

- Y caiff dosbarthiad a graddau'r dolydd arfor eu pennu'n bennaf gan strwythurau naturiol a phrosesau amgylcheddol;
- Y cynhelir y strwythurau cynefin naturiol sy'n angenrheidiol ar gyfer cynnal y dolydd arfor yn y tymor hir ynghyd â chynnal eu rhywogaethau nodweddiadol;
- Y caiff dosbarthiad maint gronynnau a strwythur gwaddodion y dolydd arfor, a'u hamrywiaeth, eu dosbarthiad a'u graddau naturiol eu pennu'n bennaf gan gyflenwad gwaddodion naturiol a phrosesau cludo;
- Y caiff geomorffoleg y dolydd arfor a'u hamrywiaeth, eu dosbarthiad a'u graddau naturiol eu pennu'n bennaf gan y ddaeareg waelodol a phrosesau amgylcheddol naturiol;
- Bod y prosesau hydrograffeg a meteoroleg sy'n angenrheidiol ar gyfer cynnal y dolydd arfor yn y tymor hir ynghyd â'u rhywogaethau nodweddiadol yn cael eu pennu'n bennaf gan brosesau amgylcheddol naturiol;
- Y caiff y system a'r graddiant hallted yn y dolydd arfor eu pennu'n bennaf gan brosesau hydrodynameg, hydrolegol a meteoroleg naturiol;
- Bod y maetholion yn y golofn ddŵr a'r gwaddodion yn aros o fewn amrediadau nad ydynt yn niweidiol i gynnal cymunedau, dosbarthiad ac amrediad y dolydd arfor yn yr hirdymor;
- Bod yr halogyddion yn y golofn ddŵr a'r gwaddodion sy'n deillio o weithgarwch dynol yn aros yn is na'r lefelau sydd â'r potensial i fod yn niweidiol i gynnal cymunedau, dosbarthiad ac amrediad y dolydd arfor yn yr hirdymor;
- Y caiff lefelau ocsigen toddedig yn y golofn ddŵr a gwaddodion eu pennu'n bennaf gan brosesau amgylcheddol naturiol;
- Y cynhelir dosbarthiad y morfa heli o'r parthau isel, canolig ac uwch a'u trosglwyddiad i ddŵr lystyfiant dŵr croyw a thiriogaethol;
- Bod cymunedau o rywogaethau nodweddiadol yn cynnal eu statws cadwraeth ar sail hirdymor fel cyfansoddion hyfyw o gynefinoedd y dolydd arfor;
- Bod cyfoeth, deinameg poblogaeth, cyflenwad, biomas, strwythurau poblogaeth, iechyd ffisiolegol, y gallu i atgenhedlu, recriwtio, amrediad a symudedd y rhywogaethau'n cael eu cynnal;
- Bod y gwaith o reoli gweithgareddau neu weithrediadau sy'n debygol o ddiraddio dosbarthiad, graddau, strwythur, swyddogaeth neu gymunedau rhywogaethau nodweddiadol y nodwedd, yn briodol ar gyfer cynnal statws cadwraeth ffafriol ac yn ddiogel yn yr hirdymor.

Yn ogystal, mae gan bob Amcan Cadwraeth nifer o ddangosyddion perfformiad cysylltiedig. Mae'r dangosyddion perfformiad yn rhan o'r amcan cadwraeth, ond nid yn rhywbeth sy'n ei ddisodli. Rhaid i asesiadau o'r cynlluniau a'r prosiectau fod yn seiliedig ar yr holl amcanion cadwraeth, nid dim ond y dangosyddion perfformiad. Gellir cael y dangosyddion perfformiad yn y Cynllun Rheoli Craidd, gan gynnwys Amcanion Cadwraeth ar gyfer ACA'r Twyni o Abermenai i Aberffraw; ACAGlannau Môn: Cors Heli – Arfordir Môn: SoDdGA Cwningar Niwbwrch – Ynys Llanddwyn; SoDdGA Tywyn Aberffraw a SoDdGA Morfa Dinlle (Cyngor Cefn Gwlad Cymru,

Ebrill 2008).

Ffactorau Bregusrwydd

Mae addasiadau sylweddol i aber afon Cefni yn gynnar yn y bedwaredd ganrif ar bymtheg yn parhau i beri gwaddodion i gronni'n gyflym, gan alluogi i *Spartina anglica* ymledu i ymylon y dolydd arfor. Mae triniaeth chwynladdwr yn lleihau hyn ond mae datblygiad olynol y ddôl arfor dros y rhan fwyaf o ardal gyfredol y draethell laid yn anochel. Mae'n debygol hefyd y bydd *Spartina anglica* yn datblygu rhywfaint yn ardal aber yr afon Fraint.

Ardal Cadwraeth Arbennig Corsydd Môn

Trosolwg

Mae Corsydd Mon yn cynnwys cyfres o fasnau corsiog ar galchfaen dwyrain Mon. Mae nifer o'r safleoedd (Cors Goch, Cors y Farl, Cors Erddreiniog, a Chors Bodeilio) mewn hen lynnoedd basn sydd yn raddol wedi 'u llenwi gyda gwaddodion clai, pridd cleiog a mawn. Yn y safleoedd hyn ac eraill (Waun Eurad, Caeau Talwrn, Gwenfro - Rhos y Gad) mae hefyd fannau toreithiog o fignenni llac lle mae ffynhonnau calchaidd yn dyfrio'r wyneb. Ar y safle mae rhai o'r enghreifftiau gorau yng Nghymru o gors llawn calch (cors alacalin a chors calchaidd) ynghyd â llynnoedd oligotroffig (dim maetholion), mannau o ddôl glaswellt y bwla (*Molinia caerulea*), rhostiroedd gwlyb a sych a mannau cysylltiedig o laswelltir niwtral a chalchaidd. Mae'r safleoedd yn cynnal sawl rhywogaeth, yn cynnwys malwen droellog Geyer, mursen las Penfro, brith y gors, y fadfall gribog fawr a'r dyfrgi. Mae'r safleoedd cyfansoddol mewn tirlun sy'n bennaf amaethyddol o ffermydd anifeiliaid ac anheddau bychain

Nodweddion Cymhwyso

Atodiad I cynefinoedd sy'n brif reswm dros ddewis y safle hwn:
3140 Dyfroedd oligo-mesotroffig caled gyda llystyfiant benthig Chara spp.
7210 Corsydd calchaidd gyda Cladium mariscus a rhywogaethau'r Caricion davallianae * Nodwedd â blaenoriaeth
7230 Corsydd alcalin

Atodiad I cynefinoedd sy'n bresennol fel nodwedd gymhwyso, ond nid yn brif reswm dros ddewis y safle hwn:
4010 Rhostiroedd gwlyb Gogledd yr Iwerydd gydag Erica tetralix
6410 Dolydd Molinia ar bridd calchaidd, mawnog neu lawn llaid cleiog (Molinion caeruleae)

Atodiad II rhywogaethau sy'n brif reswm dros ddewis y safle hwn:
1013 Malwen Droellog Geyer *Vertigo geyeri*

Atodiad II rhywogaethau'n bresennol fel nodwedd gymhwyso, ond nid yn brif reswm dros ddewis y safle hwn:
1044 Mursen las Penfro Coenagrion mercuriale
1065 Glöyn Byw Brith y Gors *Euphydryas (Eurodryas, Hypodryas) aurinia*

Amcanion Cadwraeth

4.1 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 1: Corsydd calchaidd gyda *Cladium mariscus* a rhywogaeth *y Caricion davallianae (Côd Cynefinoedd yr UE 7120)*

Gweledigaeth ar gyfer nodwedd 1
Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd hon yw bod ganddi statws cadwraeth ffafriol, lle bodlonir yr holl amodau a ganlyn:

- Mae cors galchaidd yn ymestyn dros 20% (93ha) o arwynebedd y safle.
- Gwasgarir cors galchog dros o leiaf bump o'r saith safle, yn cynnwys Cors Erddreiniog, Cors Bodeilio, Cors Goch, Gwenfro-Rhos y Gad a Chors Y Farl.
- Mae cors galchaidd yn arddangos ystod o gyflyrau amod (gweler isod) lle mae'r llymfrwynen fawr, *Cladium,* o fod yn ymddangos yn aml i fod yr amlycaf, gyda dim llai na 10% yn cael ei briodoli i'r ffaith nad oes rhywogaethau yng nghors *Cladium* a'r gweddill i un ai lystyfiant lle tyf *Cladium* gyda helygen Mair *Myrica gale*, y frwynen glymog *Juncus subnodulosus*, glaswellt y bwla *Molinia caerulea* a'r grug croesddail *Erica tetralix*, neu lystyfiant gyda llawer o'r elfennau uchod yn ogystal â ffeuen y gors *Menyanthes trifoliata,* pumnalen y gors *Potentilla palustris,* chwysigenwraidd *Utricularia vulgaris*, a'r hesgen fain *Carex lasiocarpa* a hesg bychain eraill.
- I raddau helaeth, nid oes rhywogaethau sy'n arwydd o draenio neu o newidiadau amaethyddol, megis y gawnen benwen *Holcus lanatus*, mieri *Rubus spp*., danadl poethion *Urtica dioica* yn y gors galchaidd.
- Nid yw glaswellt y bwla *Molinia caerulea* yn ymestyn dros fwy na 25% o'r llawr.
- Nid yw deilbridd yn ymestyn dros fwy na 20% o'r llawr mewn unrhyw leoliad.
- I raddau helaeth, nid oes prysgwydd megis helyg *Salix* a bedw *Betula* yn y gors galchaidd.
- *Nid oes Rhododendron spp*.
- Yn ystod y rhan fwyaf o'r gaeaf ceir dŵr wyneb yn sefyll neu'n dod i'r amlwg wrth sefyll ar y tir.
- Yng nghanol yr haf nid yw dŵr daear ond 15cm o'r wyneb.

- Mae pob llwybr dŵr (gwasgaredig, ar y wyneb a than y wyneb) (mewnlifiadau ac all-lifiadau) wedi ei adfer a/ neu'n glir (yn cynnwys llenwi, blocio, arallgyfeirio ac ail-greu ffosydd). Mae ansawdd y dŵr yn adlewyrchu gofynion y cynefin, megis yn doreth o galch ond dim maetholion
- Mae'r holl ffactorau sy'n cael effaith ar gyflawni'r amodau hyn dan reolaeth.

4.2 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 2: Cors alcalin

Gweledigaeth ar gyfer nodwedd 2

Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd hon yw iddi fod o statws cadwraeth ffafriol, lle bodlonir yr holl amodau a ganlyn:

- Mae cors alcalin yn ymestyn dros o leiaf 17% o arwynebedd y safle.
- Ceir cors alcalin ar bob un o'r o'r saith safle cyfansoddol.
- Mae'r planhigion a ganlyn yn gyffredin yn y gors alcalin: y gorsfrwynen ddu *Schoenus nigricans*, mwsogl *Campyllium stellatum*, y llymfrwynen fawr *Cladium mariscus* (hyd at 1m o uchder), y frwynen glymog *Juncus subnodulosus*, helygen Mair *Myrica gale*, mwsogl *Drepanocladus revolvens,* chwysigenwraidd *Utricularia sp.,* toddyn cyffredin *Pinguicula vulgaris*,
- I raddau helaeth, nid oes rhywogaethau sy'n arwydd o ddraenio neu o newidiadau amaethyddol, megis y gawnen benwen *Holcus lanatus*, mieri *Rubus spp*., danadl poethion *Urtica dioica* yn y gors galchaidd.
- Nid yw glaswellt y bwla *Molinia caerulea* yn ymestyn dros fwy na 25% o'r llawr ac fe'i cyfyngir i fannau sychaf
- Tir caled yn cynnwys twffa yw oddeutu 10% o orchudd y llawr.
- Mae gwahaniaeth oedran a strwythur uchder i'w weld ar hyd y safle mewn Cors alcalin (nid yw twmpathau o laswellt wedi'u difrodi ac mae 20% yn borfa fer, 50% aeddfed – 30% rhwng y ddau yn cynnwys tir caled).
- I raddau helaeth, nid oes prysgwydd megis helyg *Salix* a bedw *Betula pubescens* yn y gors alcalin.
- Nid oes *Rhododendron spp*.
- Trwy gydol y flwyddyn rhwng twmpathau o laswellt ceir dŵr sy'n dod i'r amlwg wrth sefyll ar y tir neu ddŵr wyneb yn rhedeg.
- Dylai pob llwybr dŵr (gwasgaredig, ar y wyneb a than y wyneb) (mewnlifiadau ac all-lifiadau) gael ei adfer a/ neu fod yn glir (yn cynnwys llenwi, blocio, arallgyfeirio ac ail-greu ffosydd). Mae ansawdd y dŵr yn adlewyrchu gofynion y cynefin, megis toreth o galch ond dim maetholion).
- Mae ansawdd y dŵr yn briodol i anghenion y llystyfiant a'r rhywogaethau.
- Mae'r holl ffactorau sy'n cael effaith ar gyflawni'r amodau hyn dan reolaeth.

4.3 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 3: Dyfroedd caled oligo-mesotroffig gyda llystyfiant benthig *Chara* spp

Y weledigaeth

Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd hon yw bod ganddi statws cadwraeth ffafriol, lle bodlonir yr holl amodau a ganlyn:

- Nid yw dŵr agored yn fwy nag 1% o arwynebedd y safle.
- Mae llynnoedd naturiol dyfn yn parhau yn safleoedd cyfansoddol Cors Goch a Chors Erddreiniog

- Mae cyfansoddion macroffyt, fytoplancton, söoplancton ac ysglyfaethus yr ecosustem yn gweithio mewn cydbwysedd mewn amgylchedd dŵr clir lle:
- Mae rhywogaethau macroffyt nodweddiadol yn bresennol yn y cyrff dŵr, yn cynnwys gwelyau trwchus o rawn yr ebol (*Chara* spp), mewn mannau sy'n llai na 6m o ddyfnder.
- Nid oes rhywogaethau ymledol anfrodorol neu, os ydynt yno, prin iawn yw'r adegau hynny.
- Ceir pysgod brodorol leol (nad ydynt yn rhai bras).
- Nid oes dim pysgod bras.
- Mae ansawdd y dŵr o'r math sy'n cynnal pH 7-9 a Chyfanswm Ffosfforaidd blynyddol cymedrig<15µg/l.
- Mae'r dŵr yn glir drwy gydol y flwyddyn ac nid oes dim ffyniant algaidd.
- Mae dyddodion pridd cleiog yn yr holl lynnoedd.
- Ychydig iawn o waddod a ddaw o'r tu allan i'r llynnoedd.
- Mae llif y sustem dŵr naturiol (yr hyn sy'n llifo i mewn ac allan) yn glir.
- Cynhelir lefel dŵr briodol trwy gydol y flwyddyn, (newidiadau tymhorol 30cm).
- Mae'r holl ffactorau sy'n cael effaith ar gyflawni'r amodau hyn dan reolaeth.

4.4 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 4: Dolydd *Molinia* ar bridd calchaidd, mawnog neu lawn llaid cleiog (*Molinion caeruleae*)

Gweledigaeth ar gyfer nodwedd 4

Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd hon yw bod ganddi statws cadwraeth ffafriol, lle bodlonir yr holl amodau a ganlyn:

- Mae dolydd Molinia yn ymestyn dros 2% o arwynebedd y safle.
- Gwasgarir dolydd Molinia dros bob un o'r saith safle cyfansoddol.
- Mae'r planhigion a ganlyn yn gyffredin yn nolydd Molinia: glaswellt y bwla *Molinia caerulea*; clafrllys gwreidd-dan *Succisa pratensis*; yr
- hesgen beniganddail *Carex panicea;* dant y pysgodyn mynyddig *Serratula tinctoria; y gribell goch Pedicularis sylvestris*, *Carex pulicaris* a C. *hostiana a* tegeiriannau rhuddgoch *Dactylorhiza* sp
- I raddau helaeth, nid yw'r babwyren *Juncus effusus a* rhywogaethau sy'n arwydd o ddraenio neu o newidiadau amaethyddol, megis rhygwellt parhaol *Lolium perenne* a'r feillionen wlanog *Trifolium repens* yn nolydd *Molinia*.
- Nid yw glaswellt y bwla *Molinia caerulea* yn ymestyn dros fwy na 50% o'r llawr.
- I raddau helaeth, nid oes prysgwydd megis helyg *Salix* a bedw *Betula* yn nolydd Molinia.
- Nid oes Rhododendron spp.
- Dylai deilbridd ymestyn dros hyd at 25% o orchudd y llawr.
- Bydd dŵr daear rhwng–10cm a –25cm dan lefel y ddaear am y rhan fwyaf o'r flwyddyn.
- Bydd llif y sustem dŵr naturiol (yr hyn sy'n llifo i mewn ac allan) yn glir.
- Dylai strwythur y glaswellt adlewyrchu gofynion nodwedd 9 (Brith y gors).
- Mae'r holl ffactorau sy'n cael effaith ar gyflawni'r amodau hyn dan reolaeth.

4.5 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 5: Rhostiroedd gwlyb gogledd yr Iwerydd gydag *Erica tetralix*

Y weledigaeth
Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd hon yw bod ganddi statws cadwraeth ffafriol, lle bodlonir yr holl amodau a ganlyn:

- Mae rhostir gwlyb yn ymestyn dros 4%ha o'r safle.
- Mae'r planhigion a ganlyn yn gyffredin yn y rhostir gwlyb: grug *Calluna vulgaris*; Grug Croesddail *Erica tetralix yn ogystal â* mwsogl y gors *Sphagnum* spp. clafrllys gwreidd-dan *Succisa pratensis* a *Narthecium ossifragum.*
- Byddir yn cadw llygad ar rywogaethau cystadleuol sy'n arwydd o danbori, yn enwedig felly redyn *Pteridium aquilinum*, glaswellt y bwla *Molinia caerulea* ac eithin mân *Ulex gallii*
- Bydd 70% o rostir gwlyb yn rhostir gwlyb sydd mewn "cyflwr da" .
- Mae'r rhostir gwlyb yn cynnal poblogaethau hyfyw o grwynllys y gors yng Nghors Erddreiniog.
- Mae'r rhostir gwlyb yn cyfrannu at gynnal metaboblogaeth hyfyw o frith y gors.
- Mae'r holl ffactorau sy'n cael effaith ar gyflawni'r amodau hyn dan reolaeth.

4.7 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 7: Vertigo geyeri

Y weledigaeth
Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd hon yw bod ganddi statws cadwraeth ffafriol, lle bodlonir yr holl amodau a ganlyn:

- Mae *Vertigo geyeri* i'w gael yn aml mewn cynefin addas yng Nghors Erddreiniog ac Waun Eurad.
- Ceir mannau toreithiog o laswelltir corsiog (M13 / nodwedd 2) gyda lawntiau hesg/mwsogl 5- 15cm o uchder, yn cynnwys rhywogaethau megis *Carex viridula* subsp. *brachyrrhyncha*, *Pinguicula vulgaris, Briza media, Equisetum palustre, Juncus articulatus* a'r mwsoglau *Drepanocladus revolvens, Campylium stellatum,* gyda thwmpathau o laswellt *Schoenus nigricans yma ac acw sydd ddim uwch na* 80cm.
- Twmpathau o laswellt schoenus llawn dŵr sy'n is na 80cm yw'r pridd.

4.8 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 8: *Coenagrion mercuriale*

Y weledigaeth
Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd hon yw bod ganddi statws cadwraeth ffafriol, lle bodlonir yr holl amodau a ganlyn:

- Mae maint y boblogaeth yn sefydlog neu'n cynyddu.
- Mae'r boblogaeth mewn o leiaf dair o'r unedau rheoli amlwg.
- Nid yw cyfanswm arwynebedd cynefin bridio da yn syrthio dan 1000m2.
- Bydd diferiadau a nentydd bas yn Nant Isaf yn glir, yn rhydd o lygredd ac yn cynnal niferoedd da o blanhigion dyfrdrig brodorol.

- Mae poblogaeth mursennod glas Penfro ar y safle (gan ganiatáu ar gyfer newidiadau blynyddol arferol) yn cael ei chynnal neu'n cynyddu.
- I raddau helaeth, nid oes rhywogaethau sy'n arwydd o ddraenio neu o newidiadau amaethyddol, megis y gawnen benwen *Holcus lanatus*, mieri *Rubus spp.*, danadl poethion *Urtica dioica*.
- Mae gwahaniaeth oedran a strwythur uchder i'w weld ar hyd y safle mewn Cors Alcalin (nid yw twmpathau o laswellt wedi'u difrodi ac mae 20% yn borfa fer, 50% aeddfed – 30% rhwng y ddau yn cynnwys tir caled).
- I raddau helaeth, nid oes prysgwydd megis helyg *Salix* a bedw *Betula pubescens* yn y gors alcalin.
- Nid oes Rhododendron spp. yn y nodwedd.
- Rheolir pori priodol ar draws 100% o'r safle.
- Mae dŵr sefyll neu ddŵr rhedeg yno rhwng y twmpathau o laswellt trwy gydol y flwyddyn ac i'w weld dros 30% o'r man lle ceir twmpathau o laswellt.
- Dylai pob llwybr dŵr (gwasgaredig, ar y wyneb a than y wyneb) (yr hyn sy'n llifo i mewn ac allan) gael ei adfer a/ neu fod yn glir (yn cynnwys llenwi blocio, arallgyfeirio ac ail-greu ffosydd).
- Mae ansawdd y dŵr yn briodol i anghenion y llystyfiant a'r rhywogaethau.
- Mae'r holl ffactorau sy'n cael effaith ar gyflawni'r amodau uchod dan reolaeth.

4.9 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 9: *Euphydryas (Eurodryas, Hypodryas) aurinia*

Y weledigaeth

Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd hon yw bod ganddi statws cadwraeth ffafriol, lle bodlonir yr holl amodau a ganlyn:

- Mae'r safle'n cynnal metaboblogaeth Brith y gors.
- Mae'r boblogaeth yn hyfyw yn y tymor hir, (gan gydnabod y newidiadau eithafol i boblogaeth y rhywogaeth).
- Mae cynefinoedd ar y safle yn y cyflwr gorau posib i gynnal y metaboblogaeth.
- Mae o leiaf 6% (oddeutu 30ha) o arwynebedd y safle yn laswelltir corsiog neu'n rhostir gwlyb sy'n addas ar gyfer cynnal brith y gors. Mae'r clafrllys gwreidd-dan *Succisa pratensis* yno hefyd gyda gorchudd isel o brysgwydd yn unig.
- Mae o leiaf 40% o'r 30ha hwn yn gynefin da i frith y gors fridio, gyda glaswellt y bwla *Molinia caerulea* yr amlycaf yma, gyda *S. pratensis* yn doreithiog ledled y safle a llystyfiant i uchder o 10-20cm dros y gaeaf.
- Mae cynefinoedd da brith y gors wedi'u gwasgaru dros sawl uned rheoli.
- Bydd cynefinoedd oddi-ar-y-safle sy'n gweithio fel cerrig camu neu goridorau rhwng rhaniadau'r Ardal Cadwraeth Arbennig yn cael eu cynnal ar gyfer dibenion mudo, gwasgaru, chwilota a chyfnewid genetig.
- Mae'r holl ffactorau sy'n cael effaith ar gyflawni'r amodau uchod dan reolaeth.

At hyn, mae gan bob Amcan Cadwraeth nifer o ddangosyddion perfformiad ynghlwm wrtho. Mae'r dangosyddion perfformiad yn rhan

o'r Amcan Cadwraeth, yn hytrach na bod yn rhywbeth i'w ddisodli. Rhaid i waith asesu cynlluniau a phrosiectau fod wedi'u seilio ar y cyfan o'r Amcanion Cadwraeth, nid ar y dangosyddion perfformiad yn unig. Mae'r dangosyddion perfformiad i'w gweld yn y Cynllun Rheoli Craidd yn cynnwys Amcanion Cadwraeth ar gyfer Ardal Cadwraeth Arbennig Afon Gwyrfrai a Llyn Cwellyn (Cyngor Cefn Gwlad Cymru, Ebrill 2008).

Bygythiadau

Mae gwaith a wnaed yn y gorffennol o ddraenio a chynnal a chadw lefelau dŵr sydd wedi'u gostwng mewn rhannau o'r safle yn parhau i ddifrodi rhai o gymunedau'r corsydd. Ceisir mynd ar ôl cytundebau rheoli a chaffaeliadau i geisio datrys hyn ac mae Asiantaeth yr Amgylchedd wrthi'n paratoi cynllun rheoli lefel dŵr.

Mae rhoi'r gorau i bori traddodiadol ac arferion torri rhedyn a mawn mewn rhai ardaloedd yn arwain at newid olynol mewn llystyfiant. Mae cytundebau rheoli neu reolaeth uniongyrchol gan asiantaethau cadwraethol (Cyngor Cefn Gwlad Cymru ac Ymddiriedolaeth Natur Gogledd Cymru) yn ceisio adfer y gwaith o bori gwartheg neu ferlod a thorri prysgwydd a rhedyn ac, mewn rhai achosion, o bosib torri mawn, er mwyn arafu newid olynol.

Mae llygru cyflenwadau dŵr, yn enwedig felly nitrad a ffosffat sy'n rhedeg oddi ar dir amaethyddol, yn bygwth y safle gydag ewtroffeiddio. Mae gwaith yn mynd rhaddgo i roi sylw i'r broblem hon ar hyn o bryd. Gall nitrad a gludir yn yr aer fod yn fygythiad tymor hir.

Mae cynlluniau rheoli yn cael eu llunio ar gyfer rhannau Cronfa Natur Genedlaethol y safle hwn.

Ardal Cadwraeth Arbennig Berwyn a Mynyddoedd de Clwyd

Trosolwg

Safle mawr (27,132 ha) ar dir uchel yw Ardal Cadwraeth Berwyn a Mynyddoedd de Clwyd, yr ardal fwyaf o orgors a rhostir sych Ewropeaidd yng Nghymru. Mae'n cynnwys tri safle ar wahân, SoDdGA Berwyn, SoDdGA Gweundir Llandegla a SoDdGA Minera a Mynyddoedd Rhiwabon a Llantysilio. Mae'r holl safleoedd hyn yn gymysgedd o rostiroedd sych a llystyfiant o orgors yn bennaf gyda llecynnau o fignenni trawsnewid a llystyfiant o gorsydd crynedig i'w gweld yn frithwaith cywrain, fel arfer ar greigiau asidig a, chyda'i gilydd, mae modd eu disgrifio fel rhostir ar dir uchel.

Mae'r Berwyn yn cynnal yr ehangder helaethaf o led orgors yng Nghymru. Gorfignen math NVC M19 *Calluna vulgaris–Eriophorum vaginatum* sydd amlycaf yn llystyfiant y gorgors, gyda chreiglus *Empetrum nigrum ac* yn aml iawn llawr o fwsogl helaeth sy'n perthyn i'r genus *hypnum*. Yn y gymuned hon ceir Mwyaren y Berwyn *Rubus chamaemorus* yn agos i fan mwyaf deheuol ei gwasgariad yn

Ynysoedd Prydain. Ar fawn dyfnach, ceir llecynnau llai o fignen M18 *Erica tetralix–Sphagnum papillosum*, gyda phatrwm amlwg ar wyneb rhai o'r llecynnau hyn. Dengys llystyfiant y fignen newidiadau i rostir corblanhigion lle mai grug yw'r planhigyn amlycaf yno.

O Gymru i gyd, yn y Berwyn y mae'r llecynnau mwyaf o rostiroedd sych Ewropeaidd ar dir uchel. Mae'r rhostir sych yn nodweddiadol o leoliad mwy dwyreiniol ac o hinsawdd llai cefnforol y Berwyn na thiroedd uchel, eraill, pwysig Cymru ac mae'n cynnwys, yn bennaf, rostir NVC math H12 *Calluna vulgaris–Vaccinium myrtillus*, gyda chreiglus *Empetrum nigrum* i'w weld yn aml a llus cochion *Vaccinium vitis-idaea* o bryd i'w gilydd. Mathau eraill o lystyfiant ar y rhostir yw mannau o rostir *Vaccinium myrtillus– Deschampsia flexuosa H18* ac, mewn rhai llecynnau tamp o rostir, *Calluna vulgaris–Vaccinium myrtillus–Sphagnum capillifolium H21*. *Mae'r rhostiroedd* olaf hyn mewn sefyllfa ganolraddol rhwng y rhostiroedd sychach a'r gorfignen ac maent yn cynnal planhigion achlysurol y gaineirian bach *Listera cordata.*

Y Berwyn yw'r tir uchel pwysicaf yng Nghymru ar gyfer adar sy'n nythu. Mae'n cynnal ystod eang o rywogaethau yn cynnwys niferoedd sy'n rhyngwladol arwyddocaol, sef y bod tinwyn *Circus cyaneus*, y cudyll bach *Falco columbarius*, yr hebog tramor *peregrinus* a'r cudyll coch *Milvus milvus.* At hyn, mae'n cynnal cyfran sylweddol o boblogaeth Cymru o rywogaethau eraill yn cynnwys y dylluan glustiog *Asio flammeus*, y cwtiad aur *Pluvialis apricaria*, cochiad y grug *Lagopus lagopus* a'r ceiliog du *Tetrao tetrix*.

Mae'r cymunedau o lystyfiant calchaidd y mae'r safle'n wybyddus amdano i'w gweld ar ran o SoDdGA Minera a Mynyddoedd Rhiwabon a Llantysilio. Yn yr ardal hon mae calchfaen brig carbonifferaidd ar y llethr a adwaenir fel Creigiau Eglwyseg, gyda'i chlogwyni, sgri a phorfeydd amlwg. Mae'r sgrïau calchaidd yn yr ardal hon yn cynnal nifer o rywogaethau prin, megis rhedynen y calchfaen *Gymnocarpium robertianum*, gyda'r llethrau neu'r clogwyni creigiog yn cynnal marchredynen y calchfaen *Dryopteris submontana*, rhedyn o bafin calchfaen sy'n genedlaethol brin a sgri yn ymyl ddeheuol ei wasgariad yn Rhiwabon. Yng Nghreigiau Eglwyseg ceir poblogaethau o'r gerddinen endemig (*Sorbus anglica)* a'r Heboglys Cymreig *(Heiracium cambricum).*

Mae'r glaswelltiroedd calchaidd i'w gweld hefyd ym mhen gogledd-ddwyreiniol SoDdGA Minera a Mynyddoedd Rhiwabon a Llantysilio. Yn yr ardal hon mae nifer o fathau o laswellt calchaidd, asid tir uchel a niwtral dros graig asidig a chalchaidd, ynghyd â rhedyn a phrysgwydd. Yma hefyd yw'r unig le yng Nghymru y ceir yr hesgen *Carex muricata* ssp. m*uricata* sydd mewn perygl dirfawr.

Mae cytrefi o'r cliradain Gymreig *Synanthedon scoliaeformis* i'w gweld mewn sawl lleoliad, a hwn y'r cryfaf o dair poblogaeth yn unig yng Nghymru.

Nodweddion Cymhwyso

Atodiad I cynefinoedd sy'n brif rheswm dros ddewis y safle hwn:
4030 Rhostiroedd sych Ewropeaidd

7130 Gorgorsydd * Nodwedd blaenoriaeth

Atodiad I cynefinoedd sy'n bresennol fel nodwedd gymhwyso, ond nid yn brif reswm dros ddewis y safle hwn:
6210 Glaswelltiroedd sych lled naturiol a nodweddion tir prysg: ar bridd calchaidd (Festuco-Brometalia)
7140 Mignenni Trawsnewid a chorsydd crynedig
8120 Sgrïau calchaidd a chalsgistiau'r lefelau mynyddig i lefelau alpaidd (Thlaspietea rotundifolii)
8210Llethrau creigiog calchaidd gyda llystyfiant yn tyfu mewn agenau a holltau

Amcanion Cadwraeth

4.1 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 1: Gorgorsydd * Nodwedd â Blaenoriaeth (Côd Cynefinoedd yr UE: 7130)

Y weledigaeth
Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd hon yw bod ganddi statws cadwraeth ffafriol, lle bodlonir yr holl amodau a ganlyn:
- Ni fydd fawr o ostyngiad mewn gorgors, rhaid i'r cynefin fod yn sefydlog neu'n cynyddu.
- Difinnir gorgors sych ar gefnau sy'n taflu dŵr fel mannau lle mai'r grug (yn nodweddiadol *Calluna*) sydd amlycaf, gydag *Erica tetralix,* sy'n amlwg yn israddol. Bydd *Empetrum nigrum*, *Vaccinium vitis-idaea* a/neu *V. myrtilus* i'w weld yno'n fynych iawn. *Eriophorum vaginatum* yn nodweddiadol gyson ond weithiau dim ond yn isel – mae gweiriau eraill sy'n perthyn i deulu'r *Poaceae* yn nodweddiadol brin. Er bod *Vaccinium oxycoccus yn* ymestyn dros y carped brÿoffat trwchus, mae elfennau eraill o donnen 'wlyb', megis *Narthecium* a *Drosera* yn nodweddiadol brin. Roedd mwsoglau sy'n perthyn i'r genws *hypnum* (yn nodweddiadol *Hypnum jutlandicum* a *Pleurozium schreberi*), math amlycaf o'r brÿoffat, a *Sphagna* ar ffurf *Sphagnum capillifolium* yn aml iawn ar y safle.
- Ceir cydbwysedd gwell rhwng planhigion sy'n perthyn i deulu'r grug *(Ericaceae)* a phlanhigion sy'n perthyn i deulu'r gweiriau *(Poaceae)* mewn gorgors wlyb ar wastadir a mannau bylchog. Fel arfer, mae *Eriophorum vaginatum* yn tyfu'n uwch i fyny na phe byddai mewn amgylchiadau sychach ac mae *E. angustifolium* yn gyson. Mae gwahanol fathau o *Molinia caerulea a Trichophorum cespitosum* yn amrywiol, a hynny'n unol â sustem ddŵr a dulliau rheoli'r gorffennol. Mae mathau bychain, megis *Vaccinium oxycoccus*, *Narthecium* a *Drosera* yno, fel sy'n nodweddiadol. Gall mwsoglau'r genws *hypnum* a *Sphagnum capillifolium* barhau i fod yn brif elfen y brÿoffat ond, yn aml iawn, cânt eu gweld gyda rhywogaethau y Sphagnum sect. Sphagnum.
- Dylai bob man lle ceir gorgors fod â lefel trwythiad uchel yn union dan wyneb y ddaear y rhan fwyaf o'r flwyddyn, a hynny'n gyson gyda mawn yn cael ei ffurfio'n barhaus.
- Mewn mannau lle ceir tonnen wlyb yn benodol, dylai'r llystyfiant ddatblygu neu fod â phatrwm afreolaidd gyda bryncynnau sychach a phantiau gwlypach.
- Rhaid cynnal ansawdd y gorgors (o ran strwythur a swyddogaeth ecolegol)
- Dylid adfer mannau sydd a chynefinoedd wedi'u gwasgaru fel gorgors a mawn noeth diraddedig, neu sydd wedi'u newid, i gyflwr mwy cynaliadwy trwy annog llystyfiant o gorgors nodweddiadol i dyfu a chau ffosydd traenio

- Ni fyddir yn annog llosgi gorgors gan ei fod yn arafu datblygiad bryncynnau a phantiau yn ogystal â datblygiad Sphagna mwy sensitif.
- Ni ddylid bod traeniau na ffosydd draenio'n draenio'r mawn.
- Ni ddylid bod tystiolaeth o ddifrod yn sgíl, er enghraifft, traenio neu losgi.
- Rhaid i unrhyw rywogaeth nodweddiadol fod â statws cadwraethol ffafriol hefyd, fel a ddiffinnir isod.
- Ni ddylai planhigion anfrodorol fod yno.
- Ni ddylid bod gostyngiad yn ystod nac yn nhoreth planhigion rhywogaethau nodweddiadol a llystyfiant.
- Mae'r holl ffactorau sy'n cael effaith ar gyflawni'r amodau hyn dan reolaeth.

4.2 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 2:
rhostiroedd sych Ewropeaidd (Côd Cynefinoedd yr UE: 4030)
Gweledigaeth ar gyfer nodwedd 2
Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd hon yw bod ganddi statws cadwraeth ffafriol, lle bodlonir yr holl amodau a ganlyn:
- Ni fydd fawr o ostyngiad mewn rhostir sych, rhaid i'r cynefin fod yn sefydlog ac yn cynyddu
- Mae'r rhostiroedd sych Ewropeaidd yn cynnwys, yn bennaf, rostir NVC *Calluna vulgaris–Vaccinium myrtillus* math H12, gydag *Empetrum nigrum* yn aml a llus cochion *Vaccinium vitis-idaea* o bryd i'w gilydd. Mathau eraill o lystyfiant ar y rhostiroedd yw mannau o rostir *Vaccinium myrtillus– Deschampsia flexuosa* H18 ac, mewn rhai mannau, lecynnau tamp o rostir *Calluna vulgaris–Vaccinium myrtillus–Sphagnum capillifolium* H21. Mae'r rhostiroedd olaf hyn mewn sefyllfa ganolradd rhwng y rhostiroedd sychach a chorfignen ac maent yn cynnal planhigion achlysurol y gaineirian bach *Listera cordata*.
- Rhaid cynnal ei ansawdd (o ran strwythur a swyddogaeth ecolegol).
- Dylid cadw mannau o lystyfiant grug a, lle bo'n bosib, eu gadael i ailsefydlu ar fannau sydd wedi'u newid neu eu diraddio yn sgìl gwaith gwella amaethyddol, neu drwy ddulliau rheoli amhriodol.
- Dylai'r grug a phrysgwydd eraill ar rostiroedd sych fod o wahanol oedran a strwythur.
- Bydd gwaith rheoli'n sicrhau y bydd y grug o amrywiol oedran - o'r cyfnod arloesi, tyfu, aeddfedrwyd ac yna ddirywio, gydag o leiaf 10% wedi'i neilltuo ar gyfer dim gwaith rheoli fel bod y grug yn cael ei adael i ddatblygu hyd at aeddfedrwydd.
- Ni fyddir yn rheoli mewn cynefinoedd sensitif.
- Bydd rhyw gymaint o ddatblygiadau prysgwydd brodorol yn dderbyniol gyda hyd at orchudd o 10% gyda thrwch uwch, a hyd at 20% mewn e.e.parthau rheoli'r ceiliog du.
- Ni ddylai grug a phlanhigion eraill ymddangos fel pe bai pori wedi dal eu datblygiad yn ôl.
- Dylid bod mannau o rug hir yn gynefin nythu i adar sy'n nythu ar y ddaear megis ceiliog y mynydd, y cudyll bach, y bod tinwyn, a mannau o rug is ac ifancach, a llaciau gwlyb lle gall adar fwydo ar egin grug a chreaduriaid di-asgwrn-cefn.
- Ni ddylai planhigion anfrodorol fod yno.
- Rhaid i unrhyw rywogaeth nodweddiadol fod â statws cadwraethol ffafriol.
- Mae'r holl ffactorau sy'n cael effaith ar gyflawni'r amodau hyn dan reolaeth

4.3 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 3: Glaswelltiroedd sych lled naturiol a nodweddion tir prysg: ar bridd calchaidd (Festuco-Brometalia) **(Côd Cynefinoedd yr UE: 6210)**

Gweledigaeth ar gyfer nodwedd 3
Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd hon yw bod ganddi statws cadwraeth ffafriol, lle bodlonir yr holl amodau a ganlyn:
- Dylid cynnal y cyfan o'r glaswelltir calchaidd a niwtral neu ei gynyddu ar draul rhedyn, prysgwydd a glaswelltiroedd eraill gwell. Nid yw gostyngiad mewn maint yn dderbyniol.
- Mae gwahanol flodau ar laswelltir calchaidd. Ar dir isel dylai'r glaswelltir calchaidd fod yn gyfoethog o ran rhywogaethau calchgar megis *Carlina vulgare*, *Briza media* a *Sanguisorba minor*. Dylai rhywogaethau lleol prin, megis *Gymnadenia conopsea* a *Blackstonia perfoliata* hefyd fod yno. Ar dir uwch, mae mwy o rywogaethau asid mewn glaswellt calchaidd. Ynghyd â rhywogaeth y dangosyddion nodweddiadol mewn glaswelltir calchaidd, gwelir yn rheolaidd rywogaethau sy'n hoffi asid megis *Agrostis tenuis* a *Potentilla erecta*. Yn y glaswellt, gwelir yn rheolaidd wellt meinddail a pherlysiau fel *Briza media*, *Carlina vulgaris* a *Thymus polytrichus* er, oherwydd bod y safle ar dir uchel, gallai perlysiau eraill sy'n fwy nodweddiadol o fod yn hoffi asid, megis grug, fod yn gyffredin, megis *Galium saxatile* a *Campanula rotundifolia*. Er cael ei ddiffino fel glaswelltir, bydd mwy na hanner o'r hyn sy'n gorchuddio'r ddaear yn llysieuol.
- Yn y glaswelltir calchog bydd amrywiaeth helaeth o blanhigion gyda glaswelltir calchog yn cynnwys y rhai hynny sy'n nodweddiadol o bridd tenau sy'n doreth o galch.
- Yr un pryd ag y byddir yn pori ar lefel sy'n caniatáu i blanhigion flodeuo a hadu, byddir yn rhwystro coed a phrysgwydd rhag ymledu.
- Dim ond mewn llecynnau ar y cyrion y bydd rhedyn i'w weld.
- Yn y glaswellt mae eginblanhigion coed a phrysgwydd, a gwair cryf neu wair sy'n ffurfio twmpathau megis *Dactylis glomerata*, a *Deschampsia cespitosa* yn anghyffredin neu'n isel ar y ddaear. Ar y llaw arall, mae chwyn a rhywogaethau sy'n amaethyddol ffafriol megis *Lolium perenne*, *Urtica dioica*, *Cirsium arvensis* a *C. vulgare* yn brin neu hyd yn oed yn absennol.
- Ni ddylai rhywogaethau sydd wedi'u cyflwyno fod yno a dylid cymryd camau i'w rheoli os sefydlir rhywogaethau o'r math.
- Mae lefelau uchel o bori yn arwain at bridd yn erydu ar rannau serth y sgarp, sy'n diraddio rhai mannau. Fodd bynnag, dylid bod digon o bori i agor llecynnau bychain dros dro o dir caled yn y glaswellt fydd yn wely hadau i'r planhigion fasgwlaidd ac yn gynefin addas i'r brÿoffytau bychain, macro-gennau a phlanhigion fasgiwlaidd byr-hoedlog sy'n arbennig o nodweddiadol o laswelltir calchog ar y llethrau mwy serth ac agored.
- Ar bridd dwfn i'r de o'r chwarel mae glaswelltir asid yn datblygu ac, mewn mannau, mae'n frithwaith o gynefinoedd gyda'r glaswelltir calchaidd. Ar y priddoedd hyn dylid rheoli eithin a rhedyn rhag ymledu.
- Mae'r holl ffactorau sy'n cael effaith ar gyflawni'r amodau hyn dan reolaeth.

4.4 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 4: Mignenni trawsnewid a chorsydd crynedig (Côd Cynefinoedd yr UE: 7140)

Y weledigaeth ar gyfer nodwedd 4
Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd hon yw bod ganddi statws cadwraeth ffafriol, lle bodlonir yr holl amodau a ganlyn:

- Ni fydd fawr o ostyngiad mewn mignenni trawsnewid a chorsydd crynedig, rhaid i'r cynefin fod yn sefydlog ac yn cynyddu.
- Wedi'u nodweddu gan ystod o hesg sy'n tyfu'n isel dros garped helaeth o fwsog corsiog *Sphagnum* ynghyd â mwsoglau a brwyn ac ychydig o berlysiau wedi'u gwasgaru.
- Mae lefel y trwythiad uwchlaw wyneb y pridd, yn creu carpedi arnofiol nodweddiadol o lystyfiant.
- Yn aml iawn, mae gan y llystyfiant gymysgedd agos o rywogaethau sy'n cael eu hystyried yn rhai sy'n hoffi asid ac eraill sy'n cael eu hystyried yn rhai sy'n hoffi calch.
- Ni ddylid bod ffosydd na sianelau draenio yn draenio'r fignen.
- Ni fydd llosgi na phori'n bygwth cynefin y fignen drawsnewid.
- Nid oes fawr ddim dŵr sy'n gyfoethog mewn maetholion yn dod o ffosydd a thir cyfagos.
- Mae'r holl ffactorau sy'n cael effaith ar gyflawni'r amodau hyn dan reolaeth.

4.5 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 5: Sgrïau calchaidd a chalsgistau'r lefelau mynyddig i'r lefelau alpaidd (*Thlaspietea rotundifolii*) (Côd Cynefinoedd yr UE: 8120)

Y weledigaeth ar gyfer nodwedd 5

Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd hon yw bod ganddi statws cadwraeth ffafriol, lle bodlonir yr holl amodau a ganlyn:

- Ni fydd fawr o ostyngiad mewn cynefin, rhaid i'r cynefin fod yn sefydlog ond oherwydd ei natur mae'n anhebygol y bydd cynydd mewn maint.
- Disgrifir y nodwedd fel un sy'n hafan i rywogaethau arloesi sensitif yn cynnwys y dduegredynen a brÿoffytau sy'n medru cytrefu'r sgri, gan fod creigleoedd a shilffoedd y creigiau'n hafan rhag pori a rhew.
- Mae fflora'r nodwedd hon yn adlewyrchu natur cyfoethog y creigiau o ran calch, yn cynnwys calchfaen, sgistau calchaidd a'r creigiau igneaidd mwy sylfaenol megis sarff-faen a basalt.
- Mae'r sgri'n bwysig ar gyfe y fflora sy'n doreth o redyn ac yn hafan i nifer o rywogaethau prin.
- Bydd pori ysgafn yn rhwystro olyniaeth i brysgwydd ac yn lleihau i'r eithaf ar rywogaethau megis yr onnen a'r gollen sy'n cytrefu ac, yr un pryd, ni fydd yn niweidio'r nodwedd trwy orbori.
- Ni fydd pobl yn tarfu fawr ddim ar y sgri a bydd y llethrau a waddodwyd yn parhau i hel darnau bach o sgri.
- Ni fydd y llystyfiant yn wir adlewyrchiad o'r nodwedd hon oni fydd ar sgri sefydlog ar lethrau llai serth lle gall y llystyfiant ymgasglu.
- Dylid cynnal y gwahanol rywogaethau ym mhob un o'r cymunedau uchod.
- Ni fydd y maint yn gostwng oherwydd gweithgaredd dynol annymunol megis coedwigaeth, chwarelydda, dringo na gwaith peirianneg.
- Dylid cyfyngu'r defnydd a wneir o chwynladdwyr, megis Asulox i reoli lledaeniad brwyn, i fannau lle na fyddant yn cael effaith andwyol ar y nodwedd.
- Rhywogaethau brodorol yn unig ddylai fod yno.
- Mae'r holl ffactorau sy'n cael effaith ar gyflawni'r amodau hyn dan reolaeth.

4.6 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 6: Llethrau creigiog calchaidd gyda llystyfiant sy'n tyfu mewn agennau a holltau (Côd Cynefinoedd yr UE: 8210)

Y weledigaeth ar gyfer nodwedd 6

Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd hon yw bod ganddi statws cadwraeth ffafriol, lle bodlonir yr holl amodau a ganlyn:

- Ni fydd fawr o ostyngiad mewn cynefin, rhaid i'r cynefin fod yn sefydlog ond oherwydd ei natur mae'n anhebygol y bydd cynydd mewn maint.
- Bydd y llystyfiant yn cynnwys planhigion sy'n tyfu mewn agennau a holltau ar wyneb creigiau. Pennir math y planhigion sy'n datblygu yno yn ôl faint o galch sydd yn wyneb y graig.
- Rhedyn megis *Asplenium ruta-muraria a* pherlysiau bychain megis *Thymus praecox* a *Hieracium spp* yw'r llystyfiant sy'n tyfu yn yr agennau a'r holltau. Oherwydd nad oes modd i anifeiliaid sy'n pori gael at greigiau, mae eu silffoedd yn hafan i sawl planhigyn fasgiwlaidd sy'n sensitif i bori, yn cynnwys nifer o rywogaethau lleol a phrin.
- Dylai brÿoffytau a chen fod yn hawlio'r agennau ond fe'i gwelir hefyd ar wynebau creigiau agored lle nad oes planhigion fasgiwlaidd eraill. Cydnebydd bod silffoedd creigiau yn rhan o'r nodwedd ar y safle oherwydd y topograffi grisiog trawiadol.
- Dylai ymylon glaswelltog fod yn hafan i amrywiaeth o flodau a chynnal rhywogaethau sy'n perthyn i'r nodwedd megis *Campanula rotundifolia, Centaurea nigra a Dryopteris spp*.
- Dylid cynnal y gwahanol rywogaethau ym mhob un o'r cymunedau uchod.
- Rhywogaethau brodorol yn unig ddylai fod yno.
- Ni fydd llystyfiant sy'n tyfu mewn agennau a holltau a llystyfiant ar ymylon glaswelltog yn arddangos arwyddion o orbori.
- Ni fydd gostyngiadau mewn maint yn sgìl gweithgareddau annymunol megis chwarelydda.
- Gall gwaith cloddio ar raddfa fechan gynyddu diddordeb yn y safle trwy amlygu mwy ohono ond byddai'n cael effaith andwyol ar lethrau'r clogfeini a'r sgri sydd dan fygythiad mawr.
- Dylid cyfyngu'r defnydd a wneir o chwynladdwyr, megis Asulox i reoli lledaeniad brwyn, i fannau lle na fyddant yn cael effaith andwyol ar y nodwedd.
- Mae'r holl ffactorau sy'n cael effaith ar gyflawni'r amodau hyn dan reolaeth.

At hyn, mae gan bob Amcan Cadwraeth nifer o ddangosyddion perfformiad ynghlwm wrtho. Mae'r dangosyddion perfformiad yn rhan o'r Amcan Cadwraeth, yn hytrach na bod yn rhywbeth i'w ddisodli. Rhaid i waith asesu cynlluniau a phrosiectau fod wedi'u seilio ar y cyfan o'r Amcanion Cadwraeth, nid ar y dangosyddion perfformiad yn unig. Mae'r dangosyddion perfformiad i'w gweld yn y Cynllun Rheoli Craidd yn cynnwys Amcanion Cadwraeth ar gyfer Ardal Cadwraeth Arbennig y Berwyn a Mynyddoedd De Clwyd ac Ardal Gwarchod Arbennig y Berwyn (Cyngor Cefn Gwlad Cymru, Mawrth 2008).

Bygythiadau

Mae'r gorgors, rhostiroedd, corsydd a glaswelltiroedd wedi'u bygwth gan ddatblygiad amaethyddol amhriodol yn cynnwys draenio, ailhadu, defnyddio gwrtaith, llosgi, creu traciau a mabwysiadu trefn bori niweidiol. Mae rhai mannau o laswelltir a rhostir hefyd yn cael eu bygwth gan frwyn yn ymledu.

Llwyddir i roi sylw i'r problemau hyn trwy gytundebau rheoli gyda pherchenogion a deiliaid a thrwy gyd-gytundebau gyda'r cynllun Tir Gofal.

Gall twristiaid lleol a difrod gan gerbydau hamdden greu problemau erydu. Rhoddir sylw i hyn trwy reoli ymwelwyr a chael wardeiniaid ar y safle yn ogystal â thrwy waith rheoli positif o ailgyflwyno llystyfiant i fannau sydd wedi erydu.

ACA Cadair Idris

Trosolwg

Mae'r safle i'r de o Ddolgellau ac mae o ddiddordeb arbennig oherwydd ei ddaeareg creigwely ordofigaidd / igneaidd, biolegol a'i nodweddion geomorffoleg Pleistosenaidd / Cwaternaidd.

Cynhelir Ardal Cadwraeth Arbennig (ACA) Cadair Idris gan safle o Ddiddordeb Gwyddonol Arbennig (SoDdGA) Cadair Idris. Mae'r coetiroedd ar ymyl gogleddol y SoDdGA yn rhan o ACA Coedydd Derw a Safleoedd Ystlumod Meirion ac nid ydynt yn cael eu diogelu gan y cynllun hwn.

Mae'r safle'n cynnwys mynydd Cadair Idris a'r llethrau is sy'n frithwaith o goetir llydanddail, dolydd gwlyb, glaswelltir a chynefinoedd ar dir uchel. Mae hi'n ardal hynod drawiadol gyda llu o gynefinoedd a rhywogaethau o bwys cenedlaethol a rhyngwladol.

Oherwydd ystod eang yr amodau ffisegol, ceir ystod helaeth o fathau o gynefinoedd. Yn eu plith mae corblanhigion y rhostir, glaswelltir mynyddig, cymunedau sy'n doreth o berlysiau a rhedyn, gorfignen, cymunedau sy'n cael eu dyfrio gan y glaw a dŵr sy'n rhedeg lawr y llethrau, cynefin o egin y gwanwyn, dŵr agored a choetir derw. Y rhai mwyaf cyffredin yw glaswelltiroedd asid lle mai *Nardus stricta* a *Festuca ovina* sydd amlycaf a rhostiroedd sych asidig lle mai *Calluna vulgaris* sydd amlycaf. Yng nghyd-destyn y SoDdGA, mae'r safle hefyd o ddiddordeb arbennig am ei gasgliad o greaduriaid di-asgwrn-cefn mynyddig, planhigion, cenau a brÿoffytau uwch. Mae naw planhigyn o ddiddordeb arbennig yn eu rhinwedd, yn union fel y mae'r plufwsogl main gwyrdd *Hamatocaulis vernicosus* (nodwedd yr ACA), a rhywogaeth sydd ar ben eithaf ystod y cen. Hefyd o ddiddordeb arbennig mae poblogaethau o'r glöyn byw brith y gors, Cliradain Gymreig a'r ystlum bedol leiaf.

Mae yn ACA Cadair Idris bum llyn oligotroffig megis Llyn y Gadair, Llyn Gafr, Llyn Arran, Llyn Cyri, a Llyn Cau.

Mae Gwarchodfa Natur Genedlaethol Cadair Idris yn ardal o oddeutu 450 hectar yng nghanol y safle, yn cynnwys Cwm Cau a Phenygadair. Mae Cyngor Cefn Gwlad Cymru hefyd yn berchen ar goetir cymysg ger y warchodfa natur yn Ystradlyn ac ar oddeutu 81ha o warchodfa heb ei datgelu ar lethrau gogleddol is y safle yn Nhanygader.

Heb amheuaeth, Cadair Idris sy'n dennu pobl i gerdded yn ne Eryri. Ymwelodd 168,000 o bobl â'r Warchodfa Natur Genedlaethol yn 2007.

Nodweddion Cymhwyso

Atodiad I cynefinoedd sy'n brif rheswm dros ddewis y safle hwn:
3130 Dyfroedd sefyll oligotroffig i fesotroffig gyda llystyfiant y Littorelletea uniflorae a/neu yr Isoëto-Nanojuncetea
8110 Sgri silicaidd lefelau mynyddig i lefelau o eira (Androsacetalia alpinae a Galeopsietalia ladani)
8210 Llethrau creigiog calchaidd gyda llystyfiant sy'n tyfu mewn agenau a holltau
8220 Llethrau creigiog silicaidd gyda llystyfiant sy'n tyfu mewn agenau a holltau

Atodiad I cynefinoedd sy'n bresennol fel nodwedd gymhwyso, ond nid yn brif reswm dros ddewis y safle hwn:
4010 Rhostiroedd gwlyb Gogledd yr Iwerydd gydag Erica tetralix
4030 Rhostiroedd sych Ewropeaidd
6410 Dolydd Molinia ar bridd calchaidd, mawnog neu lawn llaid cleiog (Molinion caeruleae)
6430 Cymunedau ymylol perlysiau tal hydroffilaidd y gwastadeddau a lefelau mynyddig i lefelau Alpaidd
7130 Corgorsydd * Nodwedd â blaenoriaeth
7230 Corsydd alcalin
91A0 Hen Goedwigoedd Derw di-goes gyda'r dderwen fytholwyrdd a Blechnum yn Ynysoedd Prydain

Atodiad II rhywogaethau'n bresennol fel nodwedd gymhwyso, ond nid yn brif reswm dros ddewis y safle hwn
1065 Glöyn Byw Brith y Gors *Euphydryas* (*Eurodryas*, *Hypodryas*) *aurinia*
1393 Plufwsogl main gwyrdd *Drepanocladus* (*Hamatocaulis*) *vernicosus*

Amcanion Cadwraeth

4.1 Amcanion Cadwraeth ar gyfer nodwedd ACA llyn dŵr clir /croyw: Dŵr sefyll oligotroffig i fesotroffig gyda llystyfiant y Littorelletea uniflorae a/neu yr Isoëto-Nanojuncetea (EU 3130)

Gweledigaeth ar gyfer Nodwedd llynnoedd dŵr clir
Y weledigaeth ar gyfer nodweddion ACA llynnoedd (dŵr clir) oligotroffig i fesotroffig yw bod ganddynt statws cadwraeth ffafriol, lle bodlonir yr holl amodau a ganlyn:
- 1 Rhaid cynnal y cyfan o'r llynnoedd dŵr clir fel a nodir ar y Map, yn cynnwys dŵr agored / cors a basn llynnoedd sydd i'w gweld ar ffotograffau a dynnir o'r awyr. Dylid, hefyd, gynnal y dalgylchoedd yn eu cyflwr cyfredol o leiaf.
- 2 Bydd lleoliad y llynnoedd dŵr clir fel a welir ar y Map a chyfeirir atynt yn ôl eu henwau (y Gadair, Gafr, Arran, Cyri, Cau).
- 3 Bydd rhywogaethau nodweddiadol y llystyfiant, fel a restrir, ac sy'n cynnwys nodwedd llynnoedd dŵr clir yr ACA, yn gyffredin.

Nodweddir y llystyfiant gan lystyfiant bythol, byr, amffibiaidd. Beistonnell merllyn *Littorella uniflora*, bidoglys y dŵr *Lobelia dortmanna* a gwair merllyn *Isoetes* spp. yw'r llystyfiant diffiniol. Ar Gadair Idris mae'r rhywogaethau hyn yn tyfu gyda dyfrllys y gors *Potamogeton polygonifolius*, brwynen oddfog *Juncus bulbosus*, myrdd-ddail bob yn ail *Myriophyllum alterniflorum,* rhawn yr ebol *Nitella flexilis* a'r cleddyflys culddail *Sparganium angustifolium*.
- 4 Nid oes rhywogaethau ymledol ac anfrodorol.
- 5Mae'r holl ffactorau sy'n cael effaith ar gyflawni'r amodau hyn dan reolaeth.

4.2 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd: Sgri silicaidd lefelau mynyddig i lefelau o eira (Androsacetalia alpinae a Galeopsietalia ladani) (Côd Cynefinoedd yr UE: 8110)

Gweledigaeth ar gyfer sgri silicaidd
Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd hon yw bod ganddi statws cadwraeth ffafriol, lle bodlonir yr holl amodau a ganlyn:
- Dylid cynnal y cyfan o'r sgri.
- Dylai llystyfiant y sgri fod wedi'i wneud yn bennaf o un ai rywogaethau dymunol (*Cryptogramma crispa*, *Oreopteris limbosperma, a Hymenophyllum wilsonii)* neu o gymunedau eraill lle ceir, yn bennaf, gen neu brÿoffat ac sy'n nodweddiadol o sgri symudol.
- Dylai'r sgri fod yn symudol ac yn agored ac yn rhydd o rywogaethau o frwyn, coed a phrysgwydd megis y fedwen *Betula* a'r gerddinen.
- Mae'r holl ffactorau sy'n cael effaith ar gyflawni'r amodau hyn dan reolaeth.

4.3 Amcanion Cadwraeth ar gyfer: Nodwedd; Llethrau creigiog calchaidd gyda llystyfiant sy'n tyfu mewn agenau a holltau (llystyfiant casmoffytig) (Côd Cynefinoedd yr UE: 8210); Nodwedd; Llethrau creigiog silicaidd gyda llystyfiant sy'n tyfu mewn agenau a holltau (llystyfiant casmoffytig) (Côd Cynefinoedd yr UE: 8220); a Nodwedd: Cymunedau perlysiau tal hydroffilaidd ymylon gwastadeddau a lefelau mynyddig i lefelau Alpaidd) (Côd Cynefinoedd yr UE: 6430)

Gweledigaeth ar gyfer perlysiau tal a llystyfiant casmoffytig calcaidd a silicaidd
Y weledigaeth ar gyfer y nodweddion hyn yw iddynt fod o statws cadwraeth ffafriol, lle bodlonir yr holl amodau a ganlyn:

- Dylai'r cyfan o'r silff perlysiau tal a llystyfiant casmoffytig fod yn sefydlog neu'n cynyddu.
- Dylai'r silffoedd perlysiau tal a llystyfiant casmoffytig fod yn cynnwys yn bennaf y rhywogaethau nodweddiadol a dymunol a restrir yn y tabl isod.
- Nid oes rhywogaethau anfrodorol yno neu maent yn brin.
- Mae'r holl ffactorau sy'n cael effaith ar gyflawni'r amodau hyn dan reolaeth.

4.4 Amcanion Cadwraeth ar gyfer rhostiroedd sych Ewropeaidd (UE 4030) a rhostir gwlyb Gogledd yr Iwerydd gyda nodweddion ACA *Erica tetralix* (UE 4010)

Y weledigaeth ar gyfer nodweddion ACA y rhostir

Y weledigaeth ar gyfer nodweddion ACA y rhostir yw iddynt fod o statws cadwraeth ffafriol, lle bodlonir yr holl amodau a ganlyn:

- 1 Rhaid o leiaf gynnal y cyfan o'r rhostir sych, oddeutu 1451 ha. Dylid rheoli'r mannau anffafriol o rostir sych a glaswelltir asid y mae modd eu hadfer, a hynny dan raglen adfer. Dylai'r rhostir sych gynyddu ar draul y llystyfiant llai dymunol megis glaswelltir asid. Dylid o leiaf gynnal y cyfan o'r rhostir gwlyb, oddeutu 239 ha. Dylai'r rhostir gwlyb gynyddu'n gyffredinol ar draul llystyfiant llai dymunol. Efallai bod modd adfer rhai mannau o rostir sych sy'n orgors wedi'i diraddio, i'r cynefin hwnnw â blaenoriaeth ar yr amod nad oes gwir golled o rostir sych yn yr ACA.
- 2 O leiaf bydd gwasgariad y rhostir sych a gwlyb yn cael ei fapio yn Gray(2003) & Averis (2000) a bydd, os yn bosib, yn cynyddu wrth iddo gael ei adfer mewn mannau ychwanegol.
- 3 Bydd y rhywogaethau sy'n nodweddiadol o'r llystfiant sy'n cynnwys y rhostir sych a'r rhostir gwlyb i'w gweld yn aml ac yn doreithiog.
- 4 Bydd toreth a gwasgariad planhigion anghyffredin (gweler Tabl 2) yn cael eu cynnal neu'n cynyddu.
- 5 Dylid cynnal ac adfer strwythur y rhostir er mwyn dangos ail-greu naturiol trwy haenu a hadu a sicrhau bod y gwahanol lystyfiant yn naturiol wahanol (cyfeirier hefyd at 3 a 4 uchod). Yn ymarferol, bydd rhai llecynnau ar eu hennill o fod yn dalach gyda grug aeddfed iawn (e.e. NVC H 21) gydag eraill, yn cynnwys rhostir gwlyb, ar eu hennill o gael strwythur canolig i fyr, yn llai na 30cm o uchder. Ni fydd arwyddion o orbori, yn cynnwys arferion twf 'wedi'i ddal yn ôl'', 'tocwaith' na 'drymffyn' yn amlwg.
- 6 Ni fydd rhywogaethau ymledol ac anfrodorol megis conifferau, rhododendron, cwlwm Japan a ffromlys chwarennog yno.
- 7 Yn gyffredinol, ni fydd coed ar wyneb y rhostir – ar y mwyaf ychydig o goed yma ac acw gyda dwysedd o ddim mwy na dwy yr hectar. Mae parthau trawsnewid o goetir i rostir yn eithriadau lle gall coed fod yn fwy trwchus ac yna newid yn raddol i fod yn rhostir agored. Dylai cyfyngiadau ar gyfer parthau trawsnewid coetiroedd gael eu pennu ar sail uned neu is-uned.
- 8 Mae'r holl ffactorau sy'n cael effaith ar gyflawni'r amodau hyn dan reolaeth

4.5 Amcan Cadwraeth ar gyfer nodwedd ACA: Gorgors (UE 7130)

Gweledigaeth ar gyfer nodwedd gorgors yr ACA

Y weledigaeth ar gyfer nodwedd gorgors â blaenoriaeth yr ACA yw bod ganddi statws cadwraeth ffafriol, lle bodlonir yr holl amodau a

ganlyn:
- Mae'r cyfan o'r gorgors yn sefydlog gyda chyfanswm o oddeutu 200 ha o orgors NVC ac oddeutu 73ha o lystyfiant ar fawn tyfn (Gray 2003), neu'n cynyddu. Ystyrir o hyd bod llystyfiant sydd wedi'i fapio fel NVC M20, neu nad oes modd ei adnabod fel gorgors, yn anffafriol. Mae ardal y gorgors yn cynyddu ar draul y llystyfiant llai dymunol neu os yw rhostir gwlyb yn cael ei adfer i orgors, mae tir cymesur yn cael ei ennill fel rhostir gwlyb.
- Mae lleoliad a gwasgariad y gorgors yn cynyddu ar draul y llystyfiant llai dymunol.
- Bydd rhywogaethau nodweddiadol y llystyfiant, fel a restrir, ac sy'n cynnwys nodwedd llynnoedd dŵr clir yr ACA, yn gyffredin.
- Caiff strwythur y gorgors ei gynnal a'i adfer i gynnwys pyllau yn y corsydd, panylau, brynciau a phantiau fel nodwedd naturiol o wyneb y gors. Nid oes ffosydd draenio na thraeniau gweundirol artiffisial yn gweithredu fel draeniau. Ni ddylid bod mannau o fawn wedi erydu.
- Nid oes rhywogaethau ymledol nad ydynt yn rhai brodorol megis conifferau, rhododendron, cwlwm Japan a ffromlys chwarennog yn yr ACA ac mewn cylchfa ragod ar gyfer rhywogaethau penodol.
- Nid oes coed yn y gorgors.
- Mae'r holl ffactorau sy'n cael effaith ar gyflawni'r amodau hyn dan reolaeth

4.6 Amcan Cadwraeth ar gyfer nodweddion ACA y coetir: "Hen Goed Derw di-goes gyda'r dderwen fytholwyrdd a choetiroedd Blechnum"

Y weledigaeth ar gyfer nodweddion ACA y coetir

Y weledigaeth ar gyfer nodweddion ACA y coetir yw bod ganddynt statws cadwraeth ffafriol, lle bodlonir yr holl amodau a ganlyn:
- Bydd y cyfan o'r coetir, yn cynnwys canopi'r coetir a'r prysgwydd, llennyrch y coetiroedd a rhostir sych cysylltiedig, brwyn a glaswelltir, ac sydd oddeutu 73ha, yn sefydlog neu'n cynyddu.
- Bydd lleoliad nodwedd ACA y coetir o leiaf fel a nodir ar Fap 1 yn y Cynllun Rheoli Craidd (Cyngor Cefn Gwlad Cymru,
- Ionawr 2012; tud. 39). Mae'r coetir a ddiogelir gan y nodwedd hon yn goetir heb ffin glir megis ar Dir Stent (uned 9) a dylid ei annog i ymledu i fyny'r llethr i Ddôl y Cae.
- Ni fydd canran canopi'r coed yn y coetir yn llai na'r hyn yw ar hyn o bryd (ac eithrio mewn trychinebau naturiol).
- Mae'r canopi a'r prysgwydd yn cynnwys rhywogaethau cynhenid lleol, fel a nodir yn Nhabl 2 Cynllun Rheoli Craidd (Cyngor Cefn Gwlad Cymru, Ionawr 2012; tud. 40). (Mae llai o goed derw a mwy o goed bedw mewn rhai mannau o nodwedd yr ACA hon).
- Bydd digon o goed a phrysgwydd brodorol lleol yn aildyfu'n naturiol i gynnal canopi coed y coetir a'r prysgwydd, trwy lenwi bylchau, ymuno darnau o goetiroedd a gadael i goed ifainc gryfhau, ac annog strwythur oedran amrywiol.
- Bydd rhywogaethau nodweddiadol gorchudd y ddaear sy'n nodwedd ACA y coetir, yn gyffredin, gweler Tabl 2. Mae'n bwysig nad yw'r llystyfiant yn rhy drwchus a bras a dim uwch na 40cm ac nad yw rhywogaethau megis mieri, eiddew a chelyn ifanc yn hawlio'r lle. Gallai cyfyngiadau gael eu gosod ar sail uned neu gydran. Dylai planhigion is nodweddiadol yn cynnwys rhywogaethau cefnforol (cyfeirier at Dabl 1 isod am restr fynegol) barhau i fod yn doreithiog a chael eu cynnal. Mae'n wybyddus bod Dôl y cae yn hafan i frÿoffytau cefnforol o ddiddordeb.
- Bydd toreth a gwasgariad mwsoglau, llysiau'r afu, cenau a rhedyn anghyffredin yn cael eu cynnal neu'n cynyddu.

- Bydd nifer ddiffiniedig o goed aeddfed fesul hectar, dan ganopi'r coed ar sail uned. Fel arweiniad, mae ganddynt ddeiamedr o oddeutu 60cm a mwy ar gyfer coed derw ac ynn a / neu ar gyfer coed sydd ag arwyddion o ddirywiad a thyllau ac ati.
- Bydd coed marw yno a byddant yn gymysgedd o goed wedi syrthio (o leiaf 1 yr hectar), canghennau wedi'u torri, canghennau marw ar goed byw, a choed marw'n sefyll (o leiaf 1 yr hectar). Eithaf isel yw nifer y coed marw oherwydd bod yn y coetiroedd, yn gyffredinol, strwythur o goed yr un oed ac nad oes coed aeddfed yno. Mae rhai o'r planhigion is yn arbenigwyr ar goed marw ond yn y coetiroedd hyn nid oes, fel arfer, gasgliad o greaduriaid di-asgwrn-cefn a welir mewn rhannau eraill o'r DG.
- Nid oes rhywogaethau ymledol frodorol, megis rhododendron, y llarwydden, y sycamorwydden, y ffawydden, coed llydanddail a chonifferau addurnol yno. <1%?
- Mae'r holl ffactorau sy'n cael effaith ar gyflawni'r amodau hyn dan reolaeth.

4.7 Amcan Cadwraeth ar gyfer Dolydd *Molinia* ar bridd calchaidd, mawnog neu lawn llaid cleiog (*Molinion caeruleae*) (Côd Cynefin yr UE: 6410)

Y weledigaeth ar gyfer nodwedd ACA glaswelltiroedd y *Molinia*

Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd yw bod ganddi statws cadwraeth ffafriol, lle bodlonir yr holl amodau a ganlyn:

- Dylai'r cyfan o diroedd pori'r *Molinia* fod yn sefydlog neu'n cynyddu. Dylai glaswelltiroedd uchel y *Molinia* a'u glaswelltiroedd isel fod ar Dir Stent.
- Ar diroedd pori'r *Molinia* mae rhywogaethau nodweddiadol (rhestr mynegol –tabl 1 uchod).
- Bydd rhywogaethau prin / anghyffredin yn ffynnu.
- Ni fydd rhywogaethau sy'n arwydd o newidiadau amaethyddol, megis rhygwellt parhaol *Lolium perenne* a'r feillionen wlanog *Trifolium repens* yn nhiroedd pori'r *Molinia*.
- Ychydig iawn o dir caled sydd yno.
- Nid yw'r llystyfiant yn drwchus ac wedi tyfu drosodd.
- Ni fydd coed a phrysgwydd megis yr onnen *Salix* a'r fedwen *Betula* yn nhiroedd pori *Molinia* ychwaith.
- Mae'r holl ffactorau sy'n cael effaith ar gyflawni'r amodau hyn dan reolaeth.

4.8 Amcan Cadwraeth ar gyfer: Corsydd Alcalin (Côd Cynefinoedd yr UE: 7230)

Gweledigaeth ar gyfer corsydd alcalin

Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd yw bod ganddi statws cadwraeth ffafriol, lle bodlonir yr holl amodau a ganlyn:

- Dylai'r cyfan o lystyfiant y gors alcalin fod yn sefydlog neu'n cynyddu.
- Y rhywogaethau dymunol a restrir yn y tabl sy'n tyfu'n bennaf yn y corsydd alcalin.
- Ychydig iawn o *Molinia caerulea a rhedyn* sydd i'w weld / yn gorchuddio'r corsydd alcalin.
- Nid oes coed a phrysgwydd megis yr onnen *Salix* a'r fedwen *Betula* yno.
- Mae'r holl ffactorau sy'n cael effaith ar gyflawni'r amodau hyn dan reolaeth.

4. Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 12: plufwsogl main gwyrdd *Drepanocladus* (*Hamatocaulis) vernicosus* (Côd Rhywogaethau'r UE: 1393)

Gweledigaeth ar gyfer Hamatocaulis vernicosus

Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd hon yw iddi fod o statws cadwraeth ffafriol, lle bodlonir yr holl amodau a ganlyn:

- Mae poblogaeth yr *Hamatocaulis vernicosus* yn sefydlog neu'n cynyddu.
- Dylai'r cynefinoedd sy'n cynnal yr *Hamatocaulis vernicosus*, fod mewn cyflwr da.
- Mae'r holl ffactorau sy'n cael effaith ar gyflawni'r amodau hyn dan reolaeth.

4.10 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd: Brith y Gors *Euphydryas, (Eurodryas, Hypodryas) aurinia* (Côd Rhywogaethau'r UE 1065)

Gweledigaeth ar gyfer Brith y Gors

Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd hon yw bod ganddi statws cadwraeth ffafriol, lle bodlonir yr holl amodau a ganlyn:

- Dylai metaboblogaeth Brith y Gors fod yn sefydlog neu'n cynyddu.
- Dylai'r glaswelltiroedd corsiog sy'n cynnal Brith y Gors fod mewn cyflwr da ar gyfer Brithoedd y Gors. Glaswelltir corsiog, rhostir gwlyb a thyfiant niwtral yw cynefin bridio Brith y Gors yn ACA a SoDdGA Cadair Idris. Fodd bynnag, glaswelltiroedd corsiog yr M25 *Molinia caerulea- Potentilla erecta,* dôl gorsiog yr M24 *Molinia carulea- Cirsium dissectum* a mignen M26 *Molinia caerulea- Crepis paludosa* yw'r prif gynefin. M24 ac M26 yw cynefin Atodiad II dolydd y *Molinia.*
- Mae'r holl ffactorau sy'n cael effaith ar gyflawni'r amodau hyn dan reolaeth.

At hyn, mae gan bob Amcan Cadwraeth nifer o ddangosyddion perfformiad ynghlwm wrtho. Mae'r dangosyddion perfformiad yn rhan o'r Amcan Cadwraeth, yn hytrach na bod yn rhywbeth i'w ddisodli. Rhaid i waith asesu cynlluniau a phrosiectau fod wedi'u seilio ar y cyfan o'r Amcanion Cadwraeth, nid ar y dangosyddion perfformiad yn unig. Mae'r dangosyddion perfformiad i'w gweld yn y Cynllun Rheoli Craidd yn cynnwys Amcanion Cadwraeth ar gyfer Ardal Cadwraeth Arbennig Cadair Idris (Cyngor Cefn Gwlad Cymru, Ionawr 2012).

Bygythiadau

Mae'r ardal yn hynod boblogaidd i gerdded ynddi gyda niferoedd mawr yr ymwelwyr yn achosi niwed i'r llystyfiant. Fodd bynnag, mae'r broblem hon yn cael sylw Partneriaeth Llwybrau Tiroedd Uchel Eryri (CCGC/APCE/YG). Bu dipyn go lew o bori a llosgi mewn rhai mannau ar y gweundir ac mae hyn wedi arwain at gynydd mewn glaswelltir. Fodd bynnag mae CCGC yn trafod cytundebau rheoli gyda pherchenogion ar y safle er mwyn gostwng lefelau pori i lefel briodol ac i gyfyngu ar y grug a losgir. Rheolir rhan y Warchodfa Natur Genedlaethol o'r safle yn unol â chynllun rheoli CCGC ond mae dan anfantais gan mai nid CCGC sy'n berchen ar yr hawliau pori.

Oherwydd ei bod yn glawio'n aml yma mae'r safle mewn perygl o gael ei asideiddio.

ACA Bae Cemlyn

Trosolwg

Mae AGA Ynys Feurig, Bae Cemlyn ac Ynysoedd y Moelrhoniaid ar arfordir gogleddol a gorllewinol Ynys Môn, Gogledd-orllewin Cymru. Mae tair ardal wahanol yn yr AGA . Mae Ynys Feurig ar arfordir gorllewinol Môn ger maes awyr y Fali gyda Bae Cemlyn, sydd hefyd yn ACA, ar afordir y gogledd tua 20 km i ffwrdd. Mae Ynysoedd y Moelrhoniaid 3 km oddi ar Drwyn Carmel i'r gogledd o Fôn (gweler Ffigwr 1).

Cyfres o ynysoedd isel yn ymestyn oddeutu 1km i'r môr o draeth tywodlyd yw Ynys Feurig. Ychydig iawn o lystyfiant sydd yno ac eithrio ar yr ynysoedd allanol ac uchaf. Ym Mae Cemlyn mae traeth graeanog yn far rhwng lagŵn llanwol a'r traeth agored. Mae'r cynefinoedd graeanog, ynghyd â'r morfa sy'n datblygu o gwmpas y lagŵn a'r pyllau lled hallt ymhellach i mewn i'r tir yn gyfuniad anarferol o gynefinoedd. Grŵp o ynysoedd gyda thyfiant gwasgaredig, 17 ha mewn maint, yw Ynysoedd y Moelrhoniaid. Cânt eu gwarchod gan gerrynt cryf ond maent yn nannedd gwyntoedd cryf o'r gorllewin a'r gogledd.

Mae safle'r AGA o bwysigrwydd i bedair rhywogaeth o'r wennol sy'n nythu. Caiff y tair ardal eu trin fel un safle oherwydd bod adar yn symud o un ardal i'r llall yn rheolaidd.

Mae safle'r ACA yn bwysig am ei lagŵn a rhywogaethau cysylltiedig a'r gefnen raeanog a'i lystyfiant.

Mannau eraill o bwysigrwydd i safleoedd yr AGA a'r ACA yw mannau o brysgwydd, glaswelltir corsiog, glaswelltir arfordirol, morfeydd, ffosydd, mannau rhynglanwol, clogwyni arforol a'u shilffoedd a'u holltau cysylltiedig.

Nodweddion Cymhwyso

Atodiad I cynefinoedd sy'n brif rheswm dros ddewis y safle hwn:
1150 Lagynau arfordirol * Nodwedd â blaenoriaeth

Atodiad I cynefinoedd sy'n bresennol fel nodwedd gymhwyso, ond nid yn brif reswm dros ddewis y safle hwn:
1220 Llystyfiant parhaol ar lannau caregog

Amcanion Cadwraeth

4.2 Amcanion Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 5: Lagŵn Arfordirol a Nodwedd 9: Y Dyfrllys Troellog *Ruppia cirrhosa*

Gweledigaeth ar gyfer Nodweddion 5 a 9

Y weledigaeth ar gyfer y nodweddion hyn yw bod ganddynt statws cadwraeth ffafriol, lle bodlonir yr holl amodau a ganlyn::

- Nid yw mannau'n cael eu colli ac eithrio oherwydd prosesau naturiol.
- Mae'r planhigion a'r anifeiliaid arbenigol yn y lagŵn yn aros.
- Mae'r holl ffactorau sy'n cael effaith ar gyflawni'r amodau hyn dan reolaeth.

4.3 Amcanion Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 6: Llystyfiant Parhaol ar Lannau Caregog

Gweledigaeth ar gyfer Nodwedd 6

Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd yw bod ganddi statws cadwraeth ffafriol, lle bodlonir yr holl amodau a ganlyn:

- Cynhelir y cyfan o lystyfiant y glannau graeanog oni chaiff ei altro gan ddigwyddiadau naturiol (e.e. storm).
- Cynhelir mathau nodweddiadol o rywogaethau o lystyfiant ar lannau graeanog .
- Nid oes rhywogaethau estron ymledol (e.g. *Fallopia japonica*).
- Mae gwaith rheoli gweithgareddau neu weithredu sy'n debygol o niweidio neu ddiraddio deinameg y boblogaeth, ystod naturiol a chynefin y nodwedd yn briodol ar gyfer cynnal statws cadwraeth ffafriol ac mae'n ddiogel yn y tymor hir.

At hyn, mae gan bob Amcan Cadwraeth nifer o ddangosyddion perfformiad ynghlwm wrtho. Mae'r dangosyddion perfformiad yn rhan o'r Amcan Cadwraeth, yn hytrach na bod yn rhywbeth i'w ddisodli. Rhaid i waith asesu cynlluniau a phrosiectau fod wedi'u seilio ar y cyfan o'r Amcanion Cadwraeth, nid ar y dangosyddion perfformiad yn unig. Mae'r dangosyddion perfformiad i'w gweld yn y Cynllun Rheoli Craidd yn cynnwys Amcanion Cadwraeth ar gyfer AGA Ynys Feurig, Bae Cemlyn ac Ynysoedd y Moelrhoniaid, ACA Bae Cemlyn, SODdGA Ynys Feurig, SoDdGA Ynysoedd y Moelrhoniaid a SoDdGA Bae Cemlyn (Cyngor Cefn Gwlad Cymru, Mawrth 2008).

Bygythiadau

Yr Ymddiriedolaeth Genedlaethol sy'n berchen ar y safle a chaiff ei reoli gan Ymddiriedolaeth Natur Gogledd Cymru ar gyfer y wennol sy'n nythu yno. Mae'n AGA ddynodedig. Rheolir amodau'r lagynau gan lifddorau sy'n pennu pa mor hallt ydynt. Rheolir mynediad y cyhoedd i'r gefnen raenog yn ystod y tymor nythu.

ACA Coedydd Aber

Trosolwg

Mae Coedydd Aber yn ymestyn 4 km ar hyd ymylon serth dyffrynoedd Afon Rhaeadr Fawr ac Afon Anafon, sydd union i'r de o bentref Abergwyngregyn.

Mae'r ACA yn 346.2 hectar ac yn gyfochrog gydag ardaloedd y SoDdGA (ac eithrio uned 7 sydd yn SoDdGA yn unig). Mae Gwarchodfa Natur Genedlaethol Coedydd Aber yn ymestyn am oddeutu 169 hectar o ardal yr ACA. Mae'r safle rhwng 50 metr (yn y Bont Newydd) a 540 metr (yn Marian Rhaeadr Fawr) uwchlaw lefel y môr.

Mae Coedydd Aber o ddiddordeb arbennig am eu nodweddion botanegol, adaregol ac entomolegol. Mae'r safle'n cynnal amrywiaeth liwgar o goed llydanddail brodorol o bwysigrwydd rhyngwladol gan gynnwys fforestydd llifwaddol gyda'r wernen, a'r onnen a hen goed derw di-goes, sy'n creu codiad naturiol – trawsnewid cynefin dibynnol o fod yn arfordir i fod yn fynydd agored. Mae'r parthau trawsnewid yn cynnwys llecynnau o gymysgedd o goed derw, ynn, gwern a bedw. Mae modd dosbarthu rhai o'r rhain fel hen iawn, prysgwydd y ddraenwen wen, clogwyni a glaswelltir asidig a rhostir isfynyddig. Mae'r cen sy'n tyfu ar goed y mae cymunedau'r coetiroedd yn eu cynnal hefyd o bwysigrwydd rhyngwladol. Mae'r trawsnewid o goetir i lystyfiant mynydd hefyd yn cael ei adlewyrchu yn yr amrywiaeth o gasgliadau o rywogaethau adar mewn coetiroedd, trwy ffrydlif afonydd, ymyl coetiroedd, ffriddoedd a rhostir i gasgliadau o rywogaethau agored. Afon Rhaeadr Fawr yw un o'r afonydd mwyaf serth ym Mhrydain y tu allan i'r Alban ac mae o bwys cenedlaethol fel enghraifft o'r math hwn o afon.

Nodweddion Cymhwyso

Atodiad I cynefinoedd sy'n brif rheswm dros ddewis y safle hwn:
91A0 Hen Goedydd Derw di-goes gyda'r dderwen fytholwyrdd a Blechnum yn Ynysoedd Prydain

Atodiad I cynefinoedd sy'n bresennol fel nodwedd gymhwyso, ond nid yn brif reswm dros ddewis y safle hwn:
91E0 Fforestydd Llifwaddol gydag Alnus glutinosa a Fraxinus excelsior (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae)
* Nodwedd â blaenoriaeth

Amcanion Cadwraeth

4.1 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 1: Hen Goedydd Derw di-goes gyda'r dderwen fytholwyrdd a Blechnum yn Ynysoedd Prydain (Côd Cynefinoedd yr UE: 91A0)

Gweledigaeth ar gyfer nodwedd 1
Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd yw bod ganddi statws cadwraeth ffafriol, lle bodlonir yr holl amodau a ganlyn:
- Cynhelir y coetir cyn belled â phosib gan brosesau naturiol.
- Mae lleoliad bylchau neu lennyrch agored yn amrywio gydag amser.
- Mae coed a phrysgwydd yn gynhenid leol ac nid yw na'r ffawydden na chonifferau'n hawlio'r un man yn y canopi nac yn yr isdyfiant.
- Mae'r coed a'r prysgwydd yno o wahanol oedran a maint.
- Mae eginblanhigion coed yn doreithiog drwy'r holl safle ac mewn llennyrch agored maent yn datblygu'n goed ifainc hyfyw.
- Mae haenau yn y caeau ac ar y ddaear yn glytwaith o wahanol lystyfiant sy'n nodweddiadol o amodau lleithder a phridd lleol.
- Mae toreth o goed marw ac sydd yn marw (gyda thyllau a cheudodau, colofnau pydredd, canghennau wedi'u torri oddi ar y coed a rhai yn pydru), gyda rhywogaethau cysylltiedig sy'n dibynnu ar goed marw.
- Mae lefelau lleithder yn ddigon uchel i'r rhedyn, mwsoglau a llysiau'r afu fod yno.
- Mae'r coetir yn parhau i gynnal poblogaethau o adar a mamaliaid.
- Mae'r holl ffactorau sy'n cael effaith ar gyflawni'r amodau hyn dan reolaeth.

4.2 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 2: Fforestydd Llifwaddol gydag *Alnus glutinosa* a *Fraxinus excelsior* (*Alno – Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*) (Côd Cynefinoedd yr UE: 91E0)

Gweledigaeth ar gyfer nodwedd 2
Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd yw bod ganddi statws cadwraeth ffafriol, lle bodlonir yr holl amodau a ganlyn:
- Cynhelir y coetir cyn belled â phosib gan brosesau naturiol.
- Rhywogaethau llydanddail brodorol a lleol yw'r coed a'r prysgwydd gyda gwern yr amlycaf yn y canopi.
- Bydd yr haen o brysgwydd prin yn cynnwys gwasgariad o gyll, helyg a cherddin.
- Bydd eginblanhigion yn eithaf prin trwy'r holl safle gydag ychydlg yn unig o eginblanhigion brodorol o goed nad ydynt yn hunanbrysgoedio ac yn datblygu'n goed ifainc.
- Bydd y rhan fwyaf o'r aildyfu yn dod o waelod y gwern trwy hunanbrysgoedio.
- Bydd toreth o goed marw ac sydd yn marw (gyda thyllau a cheudodau, colofnau pydredd, canghennau wedi'i torri oddi ar y coed a rhai'n pydru. Bydd coed marw, yn sefyll ac wedi syrthio, yn cael eu cadw fel cynefinoedd i rywogaethau eraill.
- Rhoddir blaenoriaeth i hen goed yn ystod gwaith rheoli coedwriaeth gan eu bod yn cynnal amrywiaeth eang o rywogaethau, yn cynnwys cenau. Bydd rhywogaethau cen hen goedwigoedd i'w gweld trwy'r holl safle, yn enwedig felly ar goed sydd wedi'u goleuo'n dda o amgylch ymylon y coetiroedd a llennyrch.
- Mae'r holl ffactorau sy'n cael effaith ar gyflawni'r amodau hyn dan reolaeth

At hyn, mae gan bob Amcan Cadwraeth nifer o ddangosyddion perfformiad ynghlwm wrtho. Mae'r dangosyddion perfformiad yn rhan o'r Amcan Cadwraeth, yn hytrach na bod yn rhywbeth i'w ddisodli. Rhaid i waith asesu cynlluniau a phrosiectau fod wedi'u seilio ar y

cyfan o'r Amcanion Cadwraeth, nid ar y dangosyddion perfformiad yn unig. Mae'r dangosyddion perfformiad i'w gweld yn y Cynllun Rheoli Craidd yn cynnwys Amcanion Cadwraeth ar gyfer ACA Coedydd Aber (Cyngor Cefn Gwlad Cymru, Chwefror 2008).

Bygythiadau

Mae'r safle'n cynnwys Gwarchodfa Natur Genedlaethol Coedydd Aber gydag estyniadau sy'n cynnwys man ychwanegol o goed llydanddail yn bennaf ar lethrau uwchben y gwastadedd arfordirol ac ar hyd dyffryn cyfagos i'r dwyrain. Mae cynefin y coetiroedd yn eithaf cryf ond mae lle i'w wella trwy gael gwared â choed coniffer a rhywogaethau ymledol eraill. Yn ddiweddar, llofnodwyd cytundeb Tir Gofal ynghylch rhan o'r safle, sydd yn y Warchodfa Natur. Mae'n rhaid wrth gyfraniad y Fenter Goedwigaeth er mwyn sicrhau rheolaeth gadwraeth well, a bod y coetir sydd wedi'i adfer yn ymdoddi'n well ar y llethrau uchel uwchlaw dyffryn Aber ac er mwyn sicrhau y cynhelir cyflwr y Warchodfa.

ACA Cors Fochno

Trosolwg

Mae tir mawnog Cors Fochno ar ymyl deheuol Afon Dyfi, yng ngorlifdir yr aber. Mae'n nodwedd brin a thrawiadol ar y tirlun a chaiff ei ystyried y 'locus typicus' o ran cyforfignenni aberol yn y DG. Er ei fod yn llai oherwydd traenio ac adfer tir, mae gweddill yr ehangder yn Borth yn un o'r cyforgorsydd mwyaf sy'n tyfu yn nhiroedd isel Prydain ac mae i'w gyfrif am oddeutu 4% (200ha) o adnoddau Prydain o gyforfignenni heb eu torri.

Mae Cors Fochno yn safle o bwysigrwydd daearegol, cenedlaethol sy'n cynnwys archif mawn 7m o ddyfnder, wedi'i ddatblygu'n barhaus dros 5000 o flynyddoedd ac sy'n storio gwybodaeth am lefel y môr, hinsawdd a newidiadau amgylcheddol eraill. Mae hyn, ynghyd â'r ffaith bod y safle yn un o lond dwrn yn unig yn y DG sy'n cael eu hystyried yn dir mawnog gogleddol gweithredol, yn gwneud y safle'n werthfawr ar gyfer ymchwil, yn arbennig felly, ymchwil i newid hinsawdd. Yn y gors, hefyd, mae gweddillion archeolegol o bwys yn cynnwys yr esiampl orau o drac pren canoloesol y gwyddys amdano yng Nghymru.

Nodweddion Cymhwyso

Atodiad I cynefinoedd sy'n brif reswm dros ddewis y safle hwn:
7110 Cyforgorsydd gweithredol * Nodwedd â blaenoriaeth
7120 Cyforgorsydd wedi'u diraddio ac sy'n dal i fedru ailddyfu'n naturiol

Atodiad I cynefinoedd sy'n bresennol fel nodwedd gymhwyso, ond nid yn brif reswm dros ddewis y safle hwn:

7150 Panylau ar bridd mawnog y Rhynchosporion

Amcanion Cadwraeth

4.1 Amcanion Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 1: Cyforgorsydd gweithredol (Côd Cynefinoedd yr UE: 7110), yn cynnwys nodwedd 3 (Panylau ar bridd mawnog y *Rhyncosporion*)

Gweledigaeth ar gyfer nodwedd 1 (a 3)
Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd yw bod ganddi statws cadwraeth ffafriol, lle bodlonir yr holl amodau a ganlyn:
- Math NVC M18 o gyforfignen *Sphagnum papillosum-Erica tetralix* a M2 pyllau *Sphagnum cuspidatum* fydd yn > 95% o'r gors 'sylfaenol' (h.y. heb ei thorri)
- Bydd lefel gorchudd mwsoglau'r corsydd nodweddiadol (*Sphagnum* species) yn ddigon uchel (>25%) i ddangos bod mawn yn tyfu'n iach yno .
- Bydd patrwm o fryncynau a phantiau ar draws canol cromen y gors.
- Bydd mwy o chwys yr haul *Drosera anglica* yn y pantiau (i.e. *Rhyncosporion* depressions) fel arfer a byddant yn tyfu neu'n cynnal eu maint.
- Bydd y rhywogaethau a ganlyn yn gyffredin yn y gyforgors weithredol: *Sphagnum capillifolium, S. papillosum* a *S. magellanicum*, cors rhosmari *Andromeda polifolia* a'r gorsfrwynen wen *Rhyncospora alba*.
- Bydd gan y corsydd mwsogl prin sy'n creu bryncynnau *Sphagnum austinii* a *S. fuscum* boblogaethau sefydlog neu rai sy'n cynyddu.
- I bob pwrpas, ni fydd glaswellt y bwla *Molinia caerulea* yn y cyforfignen weithredol
- I bob pwrpas, ni fydd rhywogaethau prysgwydd megis helyg *Salix* a bedw *Betula* yno ychwaith.
- Mae'r holl ffactorau sy'n cael effaith ar gyflawni'r amodau hyn dan reolaeth

4.2 Amcanion Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 2: Cyforgorsydd wedi'u diraddio ac sy'n dal i fedru ailddyfu'n naturiol (Côd Cynefinoedd yr UE: 7120)

Gweledigaeth ar gyfer Nodwedd 2
Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd yw bod ganddi statws cadwraeth ffafriol, lle bodlonir yr holl amodau a ganlyn:
- Caiff 80% o adnodd y gyforgors sydd wedi'i diraddio ei adfer i gyforgors weithredol, gyda'r gweddill yn hydrolegol gyson â chors weithredol.
- Bydd llystyfiant sy'n cyfateb i Ddosbarthiad Llystyfiant Cenedlaethol (NVC) cymunedau'r gyforfignen, mathau M2 a/neu M18, yn sefydlog neu'n cynyddu mewn maint ac yn berthynol i'r hyn sydd wedi'i fapio yn 2003.
- Bydd gan fannau / llecynnau o lystyfiant M18 20% yn fwy o fwsogl corsydd yn orchudd ac ni fydd rhywogaethau coed a rhododendron yno, neu byddant yn brin.

- Bydd gan lystyfiant lled naturiol arall nad yw'n dod o goetir, yn cynnwys corsydd gwael, corsydd lled hallt a siglenni, rywogaethau coed na fydd ddim mwy na'r hyn oeddynt yn 2003.
- Bydd poblogaethau rhywogaethau planhigion sy'n nodweddiadol o ymylon a thrawsnewidiadau mignenni, yn cynnwys y freuwydden, y gorsfrwynen ddu, y gorsfrwynen rudd, yr hesgen rafunog fwyaf, y tegeirian llydanwyrdd leiaf, pumnalen y gors, rhedynen gyfrdwy a llysiau'r afu, yn sefydlog neu'n cynyddu.
- Ni fydd rhywogaethau sy'n anoddefgar o waith draenio a rwystrir, megis brwyn a'r rhan fwyaf o rywogaethau glaswellt, yn ogystal â rhywogaethau ymledol megis rhododendron, ar y safle neu, os ydynt yno, byddant yn brin.

At hyn, mae gan bob Amcan Cadwraeth nifer o ddangosyddion perfformiad ynghlwm wrtho. Mae'r dangosyddion perfformiad yn rhan o'r Amcan Cadwraeth, yn hytrach na bod yn rhywbeth i'w ddisodli. Rhaid i waith asesu cynlluniau a phrosiectau fod wedi'u seilio ar y cyfan o'r Amcanion Cadwraeth, nid ar y dangosyddion perfformiad yn unig. Mae'r dangosyddion perfformiad i'w gweld yn y Cynllun Rheoli Craidd yn cynnwys Amcanion Cadwraeth ar gyfer ACA Cors Fochno (Cyngor Cefn Gwlad Cymru, Chwefror 2011).

Bygythiadau

Mae gwaith draenio, addasiadau amaethyddol, torri mawn a thanau'r gorffennol oll wedi cael effaith ar ansawdd a maint y gyforfignen a chynefinoedd mignenni trawsnewidiol hallt.

Caiff cyfran sylweddol o'r gors sydd wedi'i diraddio ei warchod rhag ymosodiad gan ddŵr môr gan strwythurau artiffisial ac, felly, mae perygl iddi orlifo. Rhaid wrth asesiad manwl ar gyfer y posibilrwydd o adfer newidiadau i ba mor hallt yw'r gors.

Mae'r perygl oedd yn wynebu'r gors gyfan wedi lleihau'n sylweddol dros y degawdau diwethaf oherwydd caffael tir a dynodiadau, a hynny i'r fath raddau bod 'parth rhagod' eang o fignen sydd wedi'i haddasu bellach dan reolaeth cadwraeth. Cynnal a chadw draeniau ar hyd yr ymylon yw'r prif fygythiad i adferiad llwyddiannus. Mae CCGC yn rhoi sylw i'r broblem hon trwy gysylltu gydag Asiantaeth yr Amgylchedd a chyfrannu i gynllun rheoli lefel y dŵr.

Wrth gadw llygad ar sustem ddŵr a llystyfiant y fignen, ceir ymateb cadarnhaol i waith cau ffosydd a ddechreuodd yn 1981. Rhoddir sylw i waith adfer pellach, fel a nodir yn y cynllun rheoli.

ACA Corsydd Eifionydd

Trosolwg

Mae pedwar Safle o Ddiddordeb Gwyddonol Arbennig gwahanol yn perthyn i ACA Corsydd Eifionydd; SoDdGA Cors Graeanog, SoDdGA/GNG Cors Gyfelog, SoDdGA Cors Llanllyfni a SoDdGA Cors y Wlad. Mae'r safleoedd rhwng y tir isel a'r tir uchel rhwng Eryri a

Phen Llŷn a chyda'i gilydd maent yn ymestyn dros 144 ha. Rhyngddynt dylant gynnal tair nodwedd o bwysigrwydd rhyngwladol megis cors drawsnewidiol a chors grynedig, Brith y Gors a plufwsogl main gwyrdd. Dylai'r safleoedd, hefyd, gynnal ystod o gynefinoedd tiroedd gwlyb eraill yn cynnwys cynefinoedd glaswelltiroedd corsiog, corsydd calchaidd, tonenni, coetiroedd gwlyb a siglenni.

Nodweddion Cymhwyso

Atodiad I cynefinoedd sy'n brif reswm dros ddewis y safle hwn:
7140 Corsydd trawsnewid a chorsydd crynedig

Atodiad II rhywogaethau sy'n bresennol fel nodwedd gymhwyso ond nid yn brif reswm dros ddewis y safle hwn:
1065 Brith y Gors *Euphydryas* (*Eurodryas*, *Hypodryas*) *aurinia*
1393 Plufwsogl main gwyrdd *Drepanocladus* (*Hamatocaulis*) *vernicosus*

Amcanion Cadwraeth

4.1 Amcanion Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 1: Corsydd Trawsnewid a Chorsydd Crynedig (Côd Cynefinoedd yr UE: 7140)

Gweledigaeth ar gyfer nodwedd 1
Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd yw bod ganddi statws cadwraeth ffafriol, lle bodlonir yr holl amodau a ganlyn:

- Mignen drawsnewid a chors grynedig fydd y cynefin amlycaf yng Ngors Gyfelog a Chors Graeanog.
- Dylai brithwaith o gynefinoedd corsydd calchaidd, tonenni, glaswelltir corsiog a siglenni orchuddio o leiaf 80% o'r ddau safle. Dylai'r cynefin fod o ansawdd da, cynnal nifer o blanhigion prin a than fygythiad. Dylai hefyd fod yn gynefin ar gyfer ystod eang o adar, pryfaid ac ymlusgiaid.
- Yn ystod rhan sychaf y flwyddyn dylai'r rhan fwyaf o'r safle fod â dŵr ar y wyneb neu uwchlaw iddo a phan fyddir yn cerdded ar y safle, mae'r cors yn crynu. Dylai'r gors grynedig hon gynnal cynefinoedd tir gwlyb gyda rhywogaethau nodweddiadol megis grug croesddail, llafn y bladur, chwys yr haul, mwsoglau'r gors (*Sphagnum* spp.) a phlu'r gweunydd.
- Dylai'r safle gynnal poblogaethau iach o blanhigion prin, megis y chwisigenddail canolig, yr hesgen lydanddail, cyfrdwy, gwlithlys hirgrynddail ynghyd â phoblogaethau pryfaid prin. Dylid bod cynefin ar gyfer brith y gors. Dylai'r clafrllys gwreidd-dan glas fod yn gyffredin ar y safle gan mai hwn yw planhigyn bwyd lindys brith y gors.
- Ni ddylai coetir gwlyb orchuddio mwy na 30% o Gors Gyfelog a 10% o Gors Graeanog ac ni ddylid bod rhododendron yno. Mae'r coetir amrywiol hwn wedi datblygu dros nifer o flynyddoedd ac mae'n cynnal nifer fawr o gen a mwsogl. Dylai'r coetir barhau i gynnal nifer o wahanol goed a medru cynnal y cen a'r mwsogl.
- Bydd gwartheg a merlod yn pori rhyw gymaint ar bob rhan o'r safle y mae modd cael ati yn ystod y gwanwyn hwyr a dechrau'r

haf.

- Mae'r holl ffactorau sy'n cael effaith ar gyflawni'r amodau hyn dan reolaeth.

4.2 Amcanion Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 2: Plufwsogl main gwyrdd *Dreplanocladus* (*Hamatocaulis*) *vernicosus*. *(Côd Rhywogaethau'r UE:* 1393)

Gweledigaeth ar gyfer nodwedd 4.2

Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd yw bod ganddi statws cadwraeth ffafriol, lle bodlonir yr holl amodau a ganlyn:

- Dylai'r llystyfiant yng Nghors Gyfelog a Chors Llanllyfni sy'n tyfu'n isel barhau i gynnal poblogaeth iach o blufwsogl main gwyrdd. Dylai gwaith rheoli sicrhau bod y boblogaeth yn parhau'n sefydlog a rhoi'r cyfle iddi ymestyn.
- Ar Gors Gyfelog, caiff *H. vernicosus* ei gyfyngu i laciau a nentydd niwtral neu fymryn yn sylfaenol gyda llystyfiant agored o fwsoglau brown, hesg, planhigion cymysg y borfa a *Sphagnum* spp.
- Mae angen cynnal y llystyfiant agored trwy bori'n ysgafn yn ystod y tymor gyda lefel trwythiad uchel ac amodau'r ddaear yn wlyb trwy gydol y flwyddyn, a chyda lefel y trwythiad ar y wyneb neu'n agos iddo.
- Mae tanbori'n fygythiad sylweddol i isboblogaethau'r *H. vernicosus* ar y ddau safle gan y gallai arwain at frwyn, planhigion porfa, hesg a phrysgwydd yn ymledu ac yn gorchuddio mwy o'r safle. Pan dyfodd y llystyfiant yn fwy trwchus, ffurfiodd yr *H. vernicosus* isboblogaethau bychain o goesau bach tenau yma ac acw. Mae merlod yn pori ar y safle yn yr haf ac mae hyn yn cynnal y gwair byr agored y mae'r mwsogl mor hoff ohono.
- Mae cael llawer o faetholion yn y dŵr hefyd yn risg bosib ar y ddau safle. Dylid cymryd camau i wahardd neu gyfyngu ar faetholion cymaint â phosib.
- Mae rhai perlysiau, glaswelltoedd a hesg yn tyfu'n agos at ei gilydd. Mae'r un gofynion cynefin gan y planhigion hyn â sydd gan y mwsogl; yn eu plith mae Blaen y Gwayw Lleiaf, y Frwynen Flodeufain, Glaswellt y Bwla, yr Hesgen Seraidd, yr Hesgen beniganddail, Clafrllys gwreidd-dan, y Cycyllog Lleiaf, Pys ceirw mwyaf , Ffeuen y Gors, Briwydd y Gors, y Swp-hesgen, y Gorsfrwynen rudd, yr Hesgen Felen, Maeswellt y cŵn a'r Chwein-hesgen.
- Mae'r holl ffactorau sy'n cael effaith ar gyflawni'r amodau hyn dan reolaeth.

4.3 Amcan Gadwraeth ar gyfer Nodwedd 2: Glöyn Byw Brith y Gors *Euphydryas aurinia* (Côd Rhywogaethau'r UE: 1065).

Gweledigaeth ar gyfer nodwedd 4.3

Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd yw bod ganddi statws cadwraeth ffafriol, lle bodlonir yr holl amodau a ganlyn:

- Er mwyn sicrhau hyn, dylai o leiaf 80% o SoDdGA Cors y Wlad fod yn gynefin sy'n addas i Frith y Gors h.y. Llystyfiant brwynog (porfa rhos). Dylai'r cynefin fod o ansawdd dda (glaswelltir gyda thwmpathau o laswellt 10 – 20cm o uchder) gyda thoreth o glafrllys gwreidd-dan, planhigyn bwyd lyndys Brith y Gors.

- Mae'r ACA yn cynnal poblogaeth o Frith y Gors sydd o bwys rhyngwladol. Er bod niferoedd y glöynnod byw aeddfed a larfâu yn amrywio'n flynyddol mewn ymateb i wenynen barasitig a'r tywydd, mae'r boblogaeth yn gryf, yn wydn, ac yn hyfyw yn y tymor hir.
- Yn ystod blynyddoedd brig, bydd ymwelydd sy'n cerdded trwy'r safle ar ddiwrnod braf o haf yn gweld nifer o löynnod byw aeddfed. Yn ystod y blynyddoedd hyn, bydd y lindys, yn bwydo gyda'i gilydd mewn gweoedd sidan ar eu bwyd, y clafrllys gwreidd-dan, yn doreithiog trwy'r unedau hynny sy'n cynnal y glöyn byw.
- Mae poblogaeth yr ACA yn cyfrannu at fetaboblogaeth brith y gors Eifionnydd ac mae'n greiddiol i'r boblogaeth honno. Mae'r metaboblogaeth yn cynnwys poblogaeth yr ACA yn ogystal â phoblogaethau sy'n bridio ar dir y tu allan i'r ACA.
- Mae'r boblogaeth yn bridio mewn pedair uned, lle mae'n rhywogaeth allweddol, yn gyrru gwaith rheoli pob uned.
- Bydd rhosedi o glafrllys gwreidd-dan yn hynod niferus ac yn gyffredin trwy rannau o'r unedau hyn, yn cynnal brith y gors (yn enwedig SoDdGA Cors y Wlad), yn tyfu ymhlith glaswellt, hesg a pherlysiau yn eu blodau gyda thwmpathau o laswellt y bwla a brwyn yma ac acw, yn mochel y lindys mewn tywydd gwlyb.
- Mae gwrychoedd trwchus, yn gymysgfa o'r ddraenen wen, y gollen, y gerddinen a rhywogaethau brodorol leol eraill yn tyfu o amgylch y tu mewn i'r ffiniau a'r tu allan iddynt ac yn rhoi cysgod hanfodol i'r glöynnod byw aeddfed sy'n bridio yn ystod tywydd gwael. Fel arall, tirlun agored iawn ydyw gydag ychydig iawn o gysgod.
- Mae'r holl ffactorau sy'n cael effaith ar gyflawni'r amodau hyn dan reolaeth

At hyn, mae gan bob Amcan Cadwraeth nifer o ddangosyddion perfformiad ynghlwm wrtho. Mae'r dangosyddion perfformiad yn rhan o'r Amcan Cadwraeth, yn hytrach na bod yn rhywbeth i'w ddisodli. Rhaid i waith asesu cynlluniau a phrosiectau fod wedi'u seilio ar y cyfan o'r Amcanion Cadwraeth, nid ar y dangosyddion perfformiad yn unig. Mae'r dangosyddion perfformiad i'w gweld yn y Cynllun Rheoli Craidd yn cynnwys Amcanion Cadwraeth ar gyfer ACA Corsydd Eifionydd yn cynnwys: SoDdGA Cors Graeanog; SODdGA /GNG Cors Gyfelog; SoDdGA Cors Llanllyfni; a SoDdGA Cors y Wlad (Cyngor Cefn Gwlad Cymru, Ebrill 2008).

Bygythiadau

Mae'r safle dan un prif fygythiad – prysgwydd yn ymledu ar y safle oherwydd nad oes pori, sy'n adlewyrchiad o natur gorsiog y tir a'i fod yn anodd cael ato. Mae draenio a llygredd yn fygythiadau ychwanegol.

ACA Glan-traeth

Trosolwg

Mae ACA Glan-traeth i'r de-ddwyrain o bentref Niwbwrch ac yn rhan o Gwningar Niwbwrch / Ynys Llanddwyn er iddi gael ei gwahanu gan ffordd yr A4080.

Roedd y pyllau bas yng Nglan-traeth, a grëwyd trwy gloddio tywod, yn cynnal un o boblogaethau bridio mwyaf y madfall ddŵr gribog *Triturus cristatus*. Ar adeg cyhoeddi'r SoDdGA, cyfriwyd dros 500 o anifeiliaid yn ystod arolwg yng ngolau ffagl**.** Byddai union gyfanswm y boblogaeth wedi bod yn sylweddol fwy. Mae'r pyllau, hefyd, yn safle bridio ar gyfer niferoedd sylweddol o fadfallod palfaidd *T helveticus*, y llyffant *Rana temporaria* a'r broga *Bufo bufo*.

Mae tiroedd cyfagos yn cynnwys glaswelltir twynog a borir ac a ddatblygwyd mewn hen fannau gwaith tywod, a chefnen dywod i'r de-ddwyrain nad yw anifeiliaid domestig yn pori arni. Ceir mannau hefyd o ddeunydd sydd wedi'i adael ac y mae glaswellt bellach wedi tyfu drosto a chreu gaeafle gwerthfawr. Mae'r rhain yn fannau chwilota gaeaf pwysig ar gyfer amffibiaid aeddfed ac yn rhan hanfodol o gynefin y rhywogaethau hyn.

Mae eiddilwellt cynnar *Mibora minima*, rhywbeth prin ym Mhrydain (wedi'i gyfyngu i ychydig o fannau ym Môn a Phenrhyn Gŵyr), i'w weld yn y glaswelltir twynog a borir, yn enwedig felly ger ymyl mannau tywod noeth neu sydd wedi erydu. Gwelir tormaen gwyn *Saxifraga granulata*, sydd yn anghyffredin yng Ngwynedd, yn y glaswelltir tra bo'r marchrawn amrywiol *Equisetum variegatum* a'r coedwyrdd crynddail *Pyrola rotundifolia* mewn pantiau tamp.

Nodweddion Cymwyso

Atodiad II rhywogaethau sy'n brif reswm dros ddewis y safle hwn:
1166 Y Fadfall Ddŵr Gribog *Triturus cristatus*

Amcanion Cadwraeth

4.1 Amcan Gadwraeth ar gyfer Nodwedd 1: *Triturus cristatus* (Côd Rhywogaethau'r UE: 1166)

Gweledigaeth ar gyfer nodwedd 1:
Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd yw bod ganddi statws cadwraeth ffafriol, lle bodlonir yr holl amodau a ganlyn:

- Bydd poblogaeth fridio hyfyw o'r fadfall ddŵr gribog ar y safle.
- Bydd digon o byllau arddangos/bridio i'w gweld ar y safle.
- Bydd larfâu y fadfall ddŵr gribog i'w gweld yn y rhan fwyaf o byllau bridio.
- Yn ystod misoedd arferol yr haf bydd dŵr sefyll yn y rhan fwyaf o byllau arddangos/bridio ar y safle.
- O bryd i'w gilydd bydd y pyllau bridio'n sychu allan erbyn canol yr haf (cyfnodau >5 mlynedd).
- Bydd digon o blanhigion dŵr brodorol (macroffytau) ar gyfer dodwy wyau a digon o fannau mewn gwaelod pwll gwag i arddangos madfallod.

- Ni fydd llystyfiant o amgylch y pyllau'n rhoi cysgod trwm wrth byllau arddangos/bridio.
- Ni fydd ffyniant algaidd a disgleirdeb ar wyneb pyllau arddangos/bridio.
- Ni fydd fawr ddim pysgod, os o gwbl, mewn pyllau arddangos/bridio sy'n cynnal madfallod cribog.
- Niferoedd bychain yn unig o adar hela fydd ar y pyllau.
- Bydd cynefin tirol o amgylch pyllau bridio'n cynnwys mannau i fadfallod gael hafan, mannau chwilota, gaeafleoedd a choridorau a fydd o gymorth i symud yn ôl ac ymlaen i SoDdGA Cwningar Niwbwrch - Ynys Llanddwyn (at ddibenion mudo, gwasgaru, chwilota a chyfnewid genetig).
- Ni fydd gwaith peirianneg ffordd megis potiau gyli yn arwain at golli nifer arwyddocaol o fadfallod dŵr cribog.
- Ni fydd rhywogaethau dyfrdrig, anfrodorol yno, neu os bydd rhai yno, dim ond nawr ac yn y man.
- Mae'r holl ffactorau sy'n cael effaith ar gyflawni'r amodau hyn dan reolaeth

At hyn, mae gan bob Amcan Cadwraeth nifer o ddangosyddion perfformiad ynghlwm wrtho. Mae'r dangosyddion perfformiad yn rhan o'r Amcan Cadwraeth, yn hytrach na bod yn rhywbeth i'w ddisodli. Rhaid i waith asesu cynlluniau a phrosiectau fod wedi'u seilio ar y cyfan o'r Amcanion Cadwraeth, nid ar y dangosyddion perfformiad yn unig. Mae'r dangosyddion perfformiad i'w gweld yn y Cynllun Rheoli Craidd yn cynnwys Amcanion Cadwraeth ar gyfer Ardal Cadwraeth Arbennig (ACA) a Safle o Ddiddordeg Gwyddonol Arbennig (SoDdGA) Glan-Traeth (Cyngor Cefn Gwlad Cymru, Mawrth 2008).

Bygythiadau

Gallai gostwng lefel y trwythiad wrth i goed helaeth yng Nghoedwig Niwbwrch aeddfedu, o bosib, gael effaith ar barhad pyllau bas, sy'n bwysig fel safleoedd bridio madfallod. Byddid yn rhoi sylw i reoli neu greu pyllau ar y safle os ceid effaith andwyol ar y cynefin bridio ac os bydd gwaith monitro niferoedd y madfallod yn dangos bod eu poblogaeth yn gostwng. Mae'r boblogaeth nesaf o fadfallod dŵr cribog y gwyddys amdani 2 km i'r de-orllewin.

ACA Glynllifon

Trosolwg

Mae yn ACA Glynllifon glwydi mamolaeth yn unedau rheoli 16 (Plasdy Glynllifon), 32 (Melin y Cim) a 36 (Pen y Bont), a dwy glwyd / dau fan gaeafgysgu yn unedau rheoli 16 (Plasdy Glynllifon) (a ddefnyddir fel clwyd gaeafgysgu a mamolaeth) a 37 (mwynglawdd gopr simdde'r dylluan), hen weithfeydd mwyngloddio yn Nyffryn Nantlle . At hyn, mae cynefinoedd o amgylch y clwydi hyn wedi'u cynnwys; nant gyda choed bob ochr iddi yn cysylltu unedau rheoli 32 a 36 (Melin-y-Cim a Phen y Bont), coetir mawr o amgylch uned 16 (Plasdy Glynllifon) a man bychan o ochr bryn uned 37 o amgylch mwynglawdd Simdde'r dylluan (Wilkinson, 2006).

Cesglir data'n rheolaidd ar nifer yr ystlumod sy'n defnyddio'r clwydi hyn. Ddwywaith y flwyddyn, yn dilyn protocol safonol monitro'r ystlym

bedol leiaf yn y tair clwyd famolaeth, cyfrir faint o ystlumod sy'n gadael. At hyn, gosodir cofnodydd data yn uned rheoli 16 (Plasdy Glynllifon). Mae hwn yn cofnodi nifer yr ystlumod sy'n gadael y glwyd ac yn dychwelyd iddi trwy gydol y flwyddyn. Caiff y data ei lawrlwytho a'i ddadansoddi gan Peter Andrews (Andrews, 2002, 2004a a 2004b).

Fodd bynnag, ychydig iawn o ddata sydd ar gyfer uned reoli 37 (mwynglawdd gopr simdde'r dylluan), ac mae'n rhaid cynnal arolwg pellach i sefydlu sut a phryd y bydd yr ystlumod hyn yn defnyddio'r mwyngloddiau hyn (Wilkinson, 2006).

Er bod rhyw gymaint o gynefin y tu mewn i ffin yr ACA, mae'r ystlumod yn defnyddio ardal ehangach ar gyfer bwydo a symud a gwyddys hefyd am glwydi cysylltiedig y tu allan i ffin yr ACA. Rhaid rhoi sylw i'r holl agweddau hyn wrth bennu statws cadwraeth poblogaeth yr ystlumod pedol lleiaf. Gwnaed gwaith tracio gyda radio i geisio nodi ardaloedd bwydo a llinellau hedfan a ddefnyddir. Cafodd y gwaith ei gomisiynu'n bennaf i bennu effeithiau posib cynllun ffordd yr A487. Mae angen dadansoddi'r data i bennu a oes mannau allweddol o gynefin, llwybrau hedfan neu glwydi y mae'n rhaid eu cynnal yn y tirlun er mwyn cynnal y boblogaeth ystlumod hon. Rhaid wrth ragor o waith ymchwil i bennu sut y mae Cyngor Cefn Gwlad Cymru'n asesu staws cadwraeth y rhywogaeth symudol hon (Wilkinson, 2006).

Nodweddion cymhwyso

Atodiad II rhywogaethau sy'n brif reswm dros ddewis y safle hwn:
1303 Yr Ystlum Bedol Leiaf *Rhinolophus hipposideros*

Amcanion Cadwraeth

4.1 Amcan Gadwraeth ar gyfer nodwedd 1: Yr Ystlum Bedol Leiaf *Rhinolophus hipposideros* (Côd Cynefinoedd yr UE 1303).

Gweledigaeth ar gyfer nodwedd 1
- Ni fydd ystod naturiol yr ystlum bedol leiaf yn cael ei ostwng, nac yn debygol o gael ei ostwng yn y dyfodol rhagweladwy.
- Mae digon o gynefin i gynnal poblogaeth yr ystlum bedol leiaf yn y tymor hir.
- Bydd yr ystlumod pedol leiaf a'u cywion yn parhau i fod yn y tair clwyd mamolaeth yn flynyddol: Plasdy Glynllifon (Uned 16); Melin y Cim (Uned 32); a Phen y Bont (Uned 36).
- Bydd digon o gynefin addas o amgylch y clwydi hyn i gynnal yr ystlumod, yn cynnwys rhwydweithiau parhaus o goetir conifferaidd llydanddail yn rhoi cysgod, llinellau o goed a choedwrych yn cysylltu'r gwahanol fathau o glwydi gyda mannau o laswelltir yn llawn pryfaid a dŵr agored.
- Mae'r holl ffactorau sy'n cael effaith ar gyflawni'r amodau hyn dan reolaeth.

At hyn, mae gan bob Amcan Cadwraeth nifer o ddangosyddion perfformiad ynghlwm wrtho. Mae'r dangosyddion perfformiad yn rhan o'r Amcan Cadwraeth, yn hytrach na bod yn rhywbeth i'w ddisodli. Rhaid i waith asesu cynlluniau a phrosiectau fod wedi'u seilio ar y cyfan o'r Amcanion Cadwraeth, nid ar y dangosyddion perfformiad yn unig. Mae'r dangosyddion perfformiad i'w gweld yn y Cynllun Rheoli Craidd yn cynnwys Amcanion Cadwraeth ar gyfer ACA Glynllifon (Cyngor Cefn Gwlad Cymru, Mawrth 2008).

Bygythiadau

Mae'r safle'n cynnwys y glwyd a mannau bwydo cyfagos a ddefnyddir gan yr ystlumod. Mae'r adeilad y mae'r gwlyd ynddo ar werth ac mae gwaith rheoli tir y stad gan gynnwys y coetiroedd yn cael ei adolygu. Mae cynllun gwella ffordd a gafwyd yn ddiweddar ac sydd wedi tarfu ar lwybr hedfan allweddol allan o'r stad, a methu ymgorffori camau lleddfu digonol i'r ystlumod, hefyd yn dangos y pwysau ar y safle. Mae gan berchenogion yr adeilad clwydo gytundeb rheoli ond nid yw'n ymestyn i'r mannau bwydo, sy'n cael eu heithrio ar hyn o bryd o'r SoDdGA a'r ACA. Mae rhyw gymaint o sgôp ar gyfer gwella rheolaeth y safle yn ei gyfanrwydd ar gyfer yr ystlumod, trwy gytundeb rheoli, cynlluniau amaethyddol-amgylcheddol a mentrau partneriaeth eraill.

ACA Pen y Gogarth

Trosolwg

Mae Pen y Gogarth o ddiddordeb arbennig am ei nodweddion daearegol, botanegol, entomolegol, adaregol a gwyddor môr. Mae'r trwyn calchfaen hwn, sy'n codi mewn nifer o haenau i gopa gwastad ar 207 metr, yn cynnwys clogwyni môr a thraethau clogfaenog, ac mae'n ymestyn am bron i wyth cilometr ar hyd arfordir Gogledd Cymru, gan wahanu Bae Conwy a Bae Llandudno. Ar yr ochrau gogleddol a dwyreiniol, mae clogwyni serth yn disgyn yn syth i'r môr. Ar yr ochrau deheuol, nid yw'r llethrau mor serth ac mae ganddynt gyfres o haenau isel o glogwyni calch yn syrthio'n llethrau clog-glai meddal a chlogwyni ar ochrau'r de-orllewin. Lle nad yw'r pridd yn dod o greigwely'r galchfaen, mae tystiolaeth bod y pridd dyfnach yn dod o dywod a gludwyd gan y gwynt (marianbridd) o'r oes perirewlifol.

Nodweddion Cymhwyso

Atodiad I cynefinoedd sy'n brif reswm dros ddewis y safle hwn:
4030 Rhostir sych Ewropeaidd
6210 Glaswelltiroedd sych lled naturiol a nodweddion tir prysg: ar bridd calchaidd (Festuco-Brometalia)

Atodiad I cynefinoedd sy'n bresennol fel nodwedd gymhwyso, ond nid yn brif reswm dros ddewis y safle hwn:

1230 Clogwyni môr arfordiroedd yr Iwerydd a'r Baltig

Amcanion Cadwraeth

4.1 Amcan Gadwraeth ar gyfer Nodwedd 1: Rhostir Sych Ewropeaidd (4030)

Gweledigaeth ar gyfer rhostir sych

Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd yw bod ganddi statws cadwraeth ffafriol, lle bodlonir yr holl amodau a ganlyn:

- Mae'r rhostir sych ar dros 25% o arwynebedd y safle.
- Rhoddir cyfle i'r rhostir sych ymestyn ar draul brwyn ac eithin ond nid ar draul y glaswelltir lled naturiol.
- Mae'r rhostir sych, yn ogystal â grug, grug lledlwyd ac eithin mân yn hawlio'r safle.
- Mae o leiaf 33% o'r rhostir sych yn gyfoethog o rywogaethau, yn cynnwys y planhigion a ganlyn: rhosyn y graig, crogedyf, peiswellt y waun, hesgen oleulas, bwtsiasen y gog, teim gwyllt, a'r feillionen hopysaidd.
- Ceir cyfnodau o arloesi a thyfu llystyfiant rhostir.
- Cedwir llygad ar rywogaethau cystadleuol sy'n arwydd o ddiffyg rheoli, brwyn *Pteridium aquilinum*, eithin *Ulex europaeus* a rhywogaethau prysgwydd a choed.
- Mae'r holl ffactorau sy'n cael effaith ar gyflawni'r amodau hyn dan reolaeth.

4.2 Amcan Gadwraeth ar gyfer Nodwedd 2: Glaswelltiroedd sych lled naturiol a nodweddion tir prysg: ar bridd calchaidd (*Festuco – Brometalia*) (6210)

Gweledigaeth ar gyfer glaswelltiroedd lled naturiol

Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd yw bod ganddi statws cadwraeth ffafriol, lle bodlonir yr holl amodau a ganlyn:

- Mae'r tiroedd sych lled naturiol yn ymestyn dros 35% o arwynebedd y safle.
- Rhoddir cyfle i'r tiroedd sych lled naturiol ymestyn ar draul brwyn ac eithin ond nid ar draul rhostir sych.
- Mae'r glaswelltiroedd sych lled naturiol yn gymysgedd o rywogaethau o berlysiau glaswellt a hesg nodweddiadol sy'n cynnwys, y cor-rosyn lledlwyd, rhosyn y graig, gwyddlwyn cyffredin, teim gwyllt, crogedyf, y feillionen hopysaidd, peiswellt y waun, brigwellt cribog, glaswellt crynedig, ceirchwellt culdddail, yr hesgen oleulas a'r hesgen gynnar.
- Mae cenau sy'n byw yn y ddaear, mwsoglau blaenffrwythol a chraig a phridd caled i'w gweld yn y glaswelltir byr agored.
- Mae rhywogaethau sy'n arwydd o welliant amaethyddol a/neu sathru yn brin neu'n absennol.
- Mae rhywogaethau coed a phrysgwydd brodorol a brwyn yn brin neu'n absennol.
- Nid oes rhywogaethau ymledol anfrodorol megis y Cotoneaster sy'n tyfu'n isel ac yn creu carped.
- Mae'r holl ffactorau sy'n cael effaith ar gyflawni'r amodau hyn dan reolaeth.

4.3 Amcan Gadwraeth ar gyfer Nodwedd 3: Clogwyni môr â llystyfiant arfordiroedd yr Iwerydd a'r Baltig (1230)

Gweledigaeth ar gyfer Clogwyni môr â llystyfiant

Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd yw iddi fod o statws cadwraeth ffafriol, lle bodlonir yr holl amodau a ganlyn:

- Ni fydd clogwyni'r môr a'u glaswelltir arforol byr cysylltiedig ar ddim mwy na 5% o'r safle, ac eithrio os bydd y clogwyni'n dymchwel mewn trychineb naturio.l
- Bydd llystyfiant sy'n tyfu ar y clogwyni ac mewn agenau yn tyfu'n naturiol ar rannau addas o'r clogwyni trwy'r holl safle.
- Bydd y llystyfiant yn cynnwys planhigion brodorol megis cawl y môr *Brassica oleracea*.
- Ni fyddir yn annog planhigion dringo megis eiddew *Hedera helix* a'r triaglog goch anfrodorol *Centranthus ruber* i ledaenu.
- Peiswellt talsyth a rhywogaethau nodweddiadol megis clustog Fair a llyriad corn y carw fydd yn hawlio'r glaswelltir arforol byr
- Mae'r holl ffactorau sy'n cael effaith ar gyflawni'r amodau hyn dan reolaeth.

At hyn, mae gan bob Amcan Cadwraeth nifer o ddangosyddion perfformiad ynghlwm wrtho. Mae'r dangosyddion perfformiad yn rhan o'r Amcan Cadwraeth, yn hytrach na bod yn rhywbeth i'w ddisodli. Rhaid i waith asesu cynlluniau a phrosiectau fod wedi'u seilio ar y cyfan o'r Amcanion Cadwraeth, nid ar y dangosyddion perfformiad yn unig. Mae'r dangosyddion perfformiad i'w gweld yn y Cynllun Rheoli Craidd yn cynnwys Amcanion Cadwraeth ar gyfer ACA Pen Y Gogarth (Cyngor Cefn Gwlad Cymru, Mawrth 2008).

Bygythiadau

Mae llawer o bori ar gopa gwastad Pen y Gogarth a'i lethrau ac mae hyn yn creu glaswellt byr. Ar y llethrau mwyaf serth, ceir mannau sy'n cael eu tanbori oherwydd ei bod yn anodd i anifeiliaid gael yno. Mae prysgwydd brodorol ac estron yn ymledu yn y mannau hyn. Mae cynllun rheoli y cytunodd Cyngor Cefn Gwlad Cymru a'r awdurdod lleol iddo yn rhoi sylw i'r problemau hyn.

Mae pwysau gweithgareddau hamdden yn aruthrol ar Ben y Gogarth gan ei fod ond cam a naid o Landudno, canolfan dwristiaeth fawr. Rheolir y safle fel Parc Gwledig a Gwarchodfa Natur Leol gan yr awdurdod lleol mewn cydweithrediad agos â Chyngor Cefn Gwlad Cymru. Cytunwyd ar gynllun rheoli ar y cyd a gweithredir arno. Dylai hwn sicrhau y cynhelir y nodweddion arbennig.

ACA Arfordir Ynys Cybi

Trosolwg

Glannau Ynys Cybi (Ynys Lawd)

Mae'r safle hwn o ddiddordeb arbennig am ei nodweddion daearegol a biolegol, yn cynnwys rhostir a glaswelltir arfordirol, clogwyni

arfordirol a'u shilffoedd, ei gasgliadau o blanhigion fasgiwlaidd ac adar, creaduriaid di-asgwrn-cefn a'i ddaeareg cadarn. Mae'r safle ar gornel gogledd-orllewin Ynys Cybi ac mae'n cynnwys y pwynt mwyaf gorllewinol ym Môn. Mae Caergybi union i'r dwyrain.

Tre Wilmot

Ardal fawr o rostir isel, asidig yw hon yn gorchuddio cyfres o gribau creigiog a phantiau rhyngddynt, sy'n arwain at ystod o lystyfiant rhostirol. Caiff y rhostir ar y cribau, sydd wedi'i ddraenio'n dda, ei hawlio gan honos *Calluna vulgaris* ac eithin mân *Ulex gallii*, gyda serennyn y gwanwyn *Scilla verna* ac ar gerrig brig, gwelir briweg y cerrig *Sedum anglicum*.

Mae'r mannau isel yn cynnal rhostir gwlyb neu dir mawnog, gyda rhywogaethau megis grug croesddail *Erica tetralix*, glaswellt y bwla *Molinia caerulea*, plu'r gweunydd *Eriophorum angustifolium* a chorhelyg *Salix repens*. Mae poblogaeth fawr iawn crwynllys y gors *Gentiana pneumonanthe* o ddiddordeb penodol ac mewn mannau lle ceir dŵr agored bychan, belenllys *Pilularia globulifera*. Mae'r ddwy rywogaeth hon wedi dirywio yn sylweddol dros y wlad i gyd gyda'u cynefinoedd yn cael eu hadfer fesul tipyn. Mae Crafanc-y-frân dridarn *Ranunculus tripartitus* i'w weld yma hefyd.

Glannau Rhoscolyn

Yn ymestyn ar hyd arfordir gorllewinol Ynys Cybi, Ynys Môn am oddeutu 6.5 km (o Borthygaran i Draeth Lydan) a thros arwynebedd o 157 ha, mae SoDdGA Glannau Rhoscolyn yn ardal sy'n gyfoethog o ran nodweddion biolegol a daearegol. Mae'r safle hwn wedi'i ddewis am ei nodweddion botanegol, adaregol a daearegol ac mae iddo ddiddordeb gwyddor môr sylweddol.

Nodweddion Cymhwyso

Atodiad I cynefinoedd sy'n brif reswm dros ddewis y safle hwn:
1230 Clogwyni môr â llystyfiant arfordiroedd yr Iwerydd a'r Baltig
4030 Rhostiroedd sych Ewropeaidd

Atodiad I cynefinoedd sy'n bresennol fel nodwedd gymhwyso, ond nid yn brif reswm dros ddewis y safle hwn:
4010 Rhostiroedd Gwlyb Gogledd yr Iwerydd gydag Erica tetralix

Amcanion Cadwraeth

4.1 Amcanion Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 1: Clogwyni môr â llystyfiant arfordiroedd yr Iwerydd a'r Baltig (yn cynnwys llystyfiant ar

glogwyni ac mewn agenau, glaswelltir arfordirol a rhostir arfordirol)-yn cynnwys: Nodwedd 9: Y tusw aur *Teloschistes flavicans*; Nodwedd 10: Chweinllys Ynys Cybi *Tephroseris integrifolia ssp maritime;* Nodwedd 11: Carrai flewynnog *Heterodermia leucolmelos*; a Nodwedd 12: *Cladonia peziziformis*

Gweledigaeth ar gyfer nodwedd 1

Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd yw bod ganddi statws cadwraeth ffafriol, lle bodlonir yr holl amodau a ganlyn:

- Mae llystyfiant ar y clogwyni ac mewn agenau a glaswelltir arfordirol a rhostir arfordirol i'w gweld trwy'r safle mewn mannau priodol a phennir eu maint a'u parthau cymharol gan dopograffi, pa mor agored ydynt, pori a digwyddiadau naturiol stocasatig (e.e. stormydd).
- Ymhlith y llystyfiant ar y clogwyni mae planhigion brodorol, megis troellig arfor *Spergularia rupicola* Lafant y Môr *(Limonium britannicum, L procerum, L. binervosum)* a corn-carw'r môr *Crithmum maritimum*.
- Nid yw planhigion anfrodorol megis ffigsen Hottentot *Carpobrotus edulis neu'r* llysiau gwlithog porffor *Disphyma crassifolium* o ddewis yno neu o leiaf nid ydynt yn ymestyn o'u huchder 2000.
- Mae'r glaswelltir ar silffoedd uwch ar y clogwyni arfordirol ac ar ben y clogwyn.
- Mae'r planhigion a ganlyn yn gyffredin yn y glaswelltir arfordirol hwn: peiswellt talsyth *Festuca rubra*, clustog Fair *Armeria maritima;* serennyn y gwanwyn *Scilla verna* a bara can y defaid *Plantago maritima.*
- Mae rhostir arfordirol mewn mannau i mewn i'r tir o'r glaswelltir.
- Mae'r planhigion a ganlyn yn gyffredin yn y rhostir arfordirol: grug *Calluna vulgaris*; grug lledlwyd *Erica cinerea* eithin mân *Ulex gallii, clustog Fair Armeria maritima*, bara can y defain *Plantago maritima*, llwynhidydd corn y carw *Plantago coronopus* neu Serennyn y gwanwyn *Scilla verna.*
- I bob pwrpas, nid oes rhywogaethau cystadleuol sy'n arwydd o danbori, yn enwedig felly frwyn *Pteridium aquilinum* ac eithin *Ulex europaeus* a rhywogaethau glaswellt sy'n arwydd o welliant, yn cynnwys maeswellt gwyn *Agrostis stolonifera,* troed y ceiliog *Dactylus glomerata,* rhygwellt parhaol *Lolium perenne* a'r gawnen benwen *Holcus lanatus* ar y rhostir.
- Bydd poblogaethau cynaliadwy o'r planhigion sy'n rhan o'r gymysgedd o blanhigion prin clogwyni môr yr lwerydd i'w gweld yno, yn benodol, chweinllys Ynys Cybi *Tephroseris integrifolia*, Lafant y môr *(Limonium britannicum, L. procerum, L. binervosum),* y tusw aur *Teloschistes flavicans* a *Heterodermia leucomelos.*
- Bydd yr holl ffactorau sy'n cael effaith ar gyflawni'r amodau hyn, yn cynnwys dwysedd y pori a llosgi, dan reolaeth.

4. **Amcanion Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 2. Rhostiroedd gwlyb Gogledd yr lwerydd gydag Erica tetralix yn cynnwys pelenllys *Pilularia globulifera*, Crafanc-y-frân Dridarn *Ranunculus tripartitus*, crwynllys y gors *Gentiana pneumonanthe*, Criciedyn hirgorn y gors *Metrioptera brachyptera*.**

Gweledigaeth ar gyfer nodwedd 2

Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd yw bod ganddi statws cadwraeth ffafriol, lle bodlonir yr holl amodau a ganlyn:

- Nid yw rhostir gwlyb yn gorchuddio dim mwy na'r hyn sy'n cael ei fapio ar hyn o bryd (*i'w bennu*).
- Mae'r planhigion a ganlyn yn gyffredin yn y rhostir gwlyb: grug *Calluna vulgaris*; grug croesddail *Erica tetralix, Sphagnum* spp. Clafrllys gwreidd-dan *Succisa pratensis* a *Narthecium ossifragum*.
- Cedwir llygad ar rywogaethau cystadleuol sy'n arwydd o danbori, yn enwedig felly frwyn *Pteridium aquilinum*, glaswellt y bwla *Molinia caerulea* ac eithin mân *Ulex gallii*.
- Bydd 70% o rostir gwlyb yn rhostir gwlyb mewn 'cyflwr da'.
- Mae'r rhostir gwlyb yn cynnal poblogaethau (blodeuol) crwynllys y gors, Crafanc-y-frân dridarn, a'r belenllys.
- Mae'r rhostir gwlyb yn cynnal poblogaeth hyfyw Criciedyn hirgorn y gors.
- Mae'r rhostir gwlyb yn rhoi cynhaliaeth bosib i fetaboblogaeth brith y gors.
- Mae'r holl ffactorau sy'n cael effaith ar gyflawni'r amodau hyn dan reolaeth.

4.3 Amcanion Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 3: Rhostiroedd sych Ewropeaidd yn cynnwys Nodwedd 8 cor-rosyn rhuddfannog *Tuberaria guttata*, Nodwedd 12 y cen *cladonia peziziformis*, Nodwedd 13 merywen *Juniperus communis*, Nodwedd 14 Llindro *Cuscuta epithymum* a Nodwedd 15 glesyn serennog *Plebejus argus*.

Y Weledigaeth

Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd yw bod ganddi statws cadwraeth ffafriol, lle bodlonir yr holl amodau a ganlyn:

- Nid yw rhostir sych yn gorchuddio dim mwy na'r hyn sy'n cael ei fapio ar hyn o bryd (*i'w bennu*).
- Mae'r planhigion a ganlyn yn gyffredin yn y rhostir gwlyb: grug *Calluna vulgaris*; grug lledlwyd *Erica cinerea, eithin mân Ulex gallii.*
- Cedwir llygad ar rywogaethau cystadleuol sy'n arwydd o danbori, yn enwedig felly frwyn *Pteridium aquilinum*, glaswellt y bwla *Molinia caerulea* ac eithin mân *Ulex gallii*.
- Bydd 70% o rostir sych yn rhostir sych mewn 'cyflwr da'.
- Mae'r rhostir sych yn rhoi toreth o fwyd y mae modd cael ato i'r frân goesgoch sy'n nythu.
- Mae'r rhostir sych yn cynnal poblogaethau (blodeuol) y Llindro.
- Mae'r cor-rosyn rhuddfannog i'w weld mewn o leiaf bum lle (ar hyn o bryd yn Ynys Lawd, gogledd Porth Dafarch, Porth y Garan, llwybr Pant yr Hyman, rhostir Pant yr Hyman) gydag o leiaf 200 o blanhigion yr un.
- Mae'r ferywen i'w gweld mewn o leiaf dri lle yn gwneud cyfanswm o 50 o blanhigion.
- Mae'r rhostir sych yn cynnal poblogaeth hyfyw glesyn serennog.
- Mae'r holl ffactorau sy'n cael effaith ar gyflawni'r amodau hyn dan reolaeth.

At hyn, mae gan bob Amcan Cadwraeth nifer o ddangosyddion perfformiad ynghlwm wrtho. Mae'r dangosyddion perfformiad yn rhan o'r Amcan Cadwraeth, yn hytrach na bod yn rhywbeth i'w ddisodli. Rhaid i waith asesu cynlluniau a phrosiectau fod wedi'u seilio ar y cyfan o'r Amcanion Cadwraeth, nid ar y dangosyddion perfformiad yn unig. Mae'r dangosyddion perfformiad i'w gweld yn y Cynllun Rheoli Craidd yn cynnwys Amcanion Cadwraeth ar gyfer ACA Glannau Ynys Cybi ac AGA Glannau Ynys Cybi (Cyngor Cefn Gwlad

Cymru, Ebrill 2008).

Bygythiadau

Mae pwysau yn sgíl datblygiadau hamdden yn parhau'n fygythiad a rhaid rheoli'n gyson bwysau ymwelwyr er mwyn atal y pridd rhag erydu ac unrhyw darfu ar fywyd gwyllt. Mae yno ganiatâd i gloddio mwynau ar dir y mae'r awdurdod lleol yn ei ddal, er nad oes dim yn cael ei wneud yno ar hyn o bryd. At hyn, mae pwysau am ragor o ddatblygiadau telegyfathrebu.

Gall planhigion egsotig (e.e. *Disphyma crassifolium*) sy'n ymledu o gytrefi gerllaw greu problemau yn y dyfydol gyda chymunedau'r clogwyni, a chedwir llygad ar y sefyllfa.

Rhaid tarfu'n rheolaidd ar lystyfiant olynol ar fannau ymhell o ben y clogwyn trwy bori, dorri neu losgi er mwyn ail-greu rheolaeth draddodiadol. Rheolir llawer o'r ardal gan y Gymdeithas Frenhinol er Gwarchod Adar yn unol â chynllun rheoli neu drwy dirfeddianwyr preifat dan gytundebau rheoli CCGC neu gytundebau AAS.

ACA Corsydd Llŷn

Trosolwg

Mae ACA Corsydd Llŷn yn cynnwys cadwyn o bedwar safle sy'n doreth o galch ac sy'n ymestyn dros ganol Penrhyn Llŷn yng ngogledd-orllewin Cymru. Cors Geirch yw'r safle fwyaf ac mae'r tri safle arall Cors Hirdre, Rhyllech Uchaf ac Aber Geirch ar dair uned hydrotopograffegol wahanol.

Oherwydd y ddaeareg sy'n cynnal yr ardal, mae'r ffynonellau a'r mannau sy'n gollwng dŵr yn gyfoethog o ran calch. Mae corsydd a llaciau o'r math sy'n llawn calch yn hynod brin yng Nghymru a'r DG. Cors alcalin yw'r cynefin nodweddiadol penodol a geir dan yr amgylchiadau hyn ac mae'n ymddangos fel cymunedau sy'n cael eu dyfrio gan y glaw a chan ddŵr sy'n rhedeg lawr llethrau ac y cyfeirir atynt fel mignenni NVC math M13 *Schoenus nigricans – Juncus subnodulosus* ynghyd â mignen M9 *Carex rostrata – Calliergon cuspidatum/giganteum* mewn mannau lle ceir llai o law nac mewn mannau eraill. Ceir llecynnau hefyd gydag elfennau o'r ddwy gymuned. Ceir llawer o nodweddion y gors alcalin yn y safle hwn o fewn matrics o lystyfiant tir mawnog a newidiwyd gan ddyn, ac i'w gweld yno'n amlwg mae helygain Mair *Myrica gale*, glaswellt y bwla *Molinia caerulea*, y frwynen glymog *Juncus subnodulosus* a'r rhedyn *Phragmites australis.* Mae'r llymfrwynen *Cladium mariscus* hefyd yn amlwg iawn yma. Ymhlith nodweddion blodeuol, eithriadol y gors alcalin yng Nghorsydd Llŷn mae'r genedlaethol brin plu'r gweunydd *Eriophorum gracile* yn yr unig fan y mae'n tyfu yng Ngogledd Cymru, poblogaethau sylweddol tegeirian y gors culddail *Dactylorhiza traunsteineri*, brial y gors *Parnassia palustris* a'r hesgen rafunog leiaf *Carex diandra*.

Mae'r ACA hefyd yn cynnal creaduriaid di-asgwrn-cefn prin, yn cynnwys y falwen droellog, pry llofrudd a gweddill brith y gors. Mae malwen droellog Desmoulin *Vertigo moulinsiana* ar Warchodfa Natur Genedlaethol Cors Geirch mewn mannau lle ceir y llymfrwynen fwyaf *Cladium mariscus* mewn cors galchaidd, a dyma'r unig fan y gwyddys am rhywogaeth yng Nghymru.

Nodweddion Cymhwyso

Atodiad I cynefinoedd sy'n brif reswm dros ddewis y safle hwn:
7230 Corsydd alcalin

Atodiad I cynefinoedd sy'n bresennol fel nodwedd gymhwyso, ond nid yn brif reswm dros ddewis y safle hwn:
7210 Corsydd calchaidd gyda Cladium mariscus a rhywogaethau'r Caricion davallianae * Nodwedd â blaenoriaeth

Atodiad II rhywogaethau sy'n brif reswm dros ddewis y safle hwn:
1016 Malwen Droellog Desmoulin *Vertigo moulinsiana*

Atodiad II rhywogaethau sy'n bresennol fel nodwedd gymhwyso ond nid yn brif reswm dros ddewis y safle hwn:
1013 Malwen droellog Geyer *Vertigo geyeri*

Amcanion Cadwraeth

4.1 Amcanion Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 1: Cors alcalin (Côd Cynefinoedd yr UE 7230)

Gweledigaeth ar gyfer nodwedd 1
Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd yw bod ganddi statws cadwraeth ffafriol, lle bodlonir yr holl amodau a ganlyn:

- Mae cors alcalin yn ymestyn dros o leiaf 7.1% o arwynebedd yr ACA (h.y. 20.14ha) ac mae mewn mannau sydd â'r potensial o gynnal y cynefin hwn.
- Ceir cors alcalin ar bob un o'r pedwar safle cyfansoddol.
- Mae'r planhigion a ganlyn yn gyffredin yn y gors alcalin: *Schoenus nigricans*, plufwsogl melyn serennog *Campyllium stellatum*, y llymfrwynen fawr *Cladium mariscus* (hyd at 1m o uchder), brwynen glymog *Juncus subnodulosus*, helygen Mair *Myrica gale*, mwsogl *Drepanocladus revolvens, chwysigenwraidd Utricularia sp.,* toddyn cyffredin *Pinguicula vulgaris*,
- Nid oes fawr ddim o rywogaethau sy'n arwydd o draenio neu o newidiadau amaethyddol, megis y gawnen benwen *Holcus lanatus*, mieri *Rubus spp*., danadl poethion *Urtica dioica* yn y gors alcalin.
- Nid yw glaswellt y bwla *Molinia caerulea* yn ymestyn dros fwy na 25% o'r llawr ac fe'i cyfyngir i fannau sychaf.

- Ni ddylai tir caled fod yn ddim mwy na 5% o'r llawr (efallai 10% ar enghreifftiau gwlypaf y gors alcalin).
- Mae gwahaniaeth oedran a strwythur uchder i'w weld ar hyd y safle mewn Cors Alcalin(nid yw twmpathau o laswellt wedi'u difrodi ac mae 20% yn borfa byr, 50% aeddfed – 30% rhwng y ddau yn cynnwys tir caled).
- Nid oes fawr ddim prysgwydd megis helyg *Salix* a bedw *Betula pubescens* yn y gors alcalin.
- Nid oes rhywogaethau ymledol anfrodoro.l
- Rheolir pori priodol ar 100% o'r safle.
- Mae dŵr sy'n sefyll neu ddŵr sy'n rhedeg yno rhwng y twmpathau o laswellt trwy gydol y flwyddyn ac mae i'w weld dros 30% o'r man lle ceir twmpathau o laswellt.
- Dylai pob llwybr dŵr (gwasgaredig, ar y wyneb a than y wyneb) (yr hyn sy'n llifo i mewn ac allan) gael ei adfer a/neu fod yn glir (yn cynnwys llenwi blocio, arallgyfeirio ac ail-greu ffosydd).
- Mae ansawdd y dŵr yn briodol i anghenion y llystyfiant a'r rhywogaethau – sef cyfoeth o galch ond dim llawer o faetholion.
- Mae'r holl ffactorau sy'n cael effaith ar gyflawni'r amodau hyn dan reolaeth.

4.2 Amcanion Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 2: Corsydd calchaidd gyda *Cladium mariscus* a rhywogaethau'r Caricion davallianae (Côd Cynefinoedd yr UE 7210)

Gweledigaeth ar gyfer nodwedd 2

Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd yw bod ganddi statws cadwraeth ffafriol, lle bodlonir yr holl amodau a ganlyn:

- Mae cors galchaidd yn ymestyn dros o leiaf 3.8% (10.78ha) o Gors Geirch.
- Mae'r planhigion a ganlyn yn gyffredin yn y gors galchaidd: y llymfrwynen fwyaf *Cladium mariscus, brwynen glymog Juncus subnodulosus, helygen Mair Myrica gale*; ffeuen y gors *Menyanthes trifoliate* pumnalen y gors *Potentilla palustris,* chwysigenwraidd *Utricularia vulgaris* a'r hesgen fain *Carex lasiocarpa*.
- Nid oes fawr ddim o rywogaethau sy'n arwydd o draenio neu o newidiadau amaethyddol, megis y gawnen benwen *Holcus lanatus*, mieri *Rubus spp*., danadl poethion *Urtica dioica* yn y gors galchaidd.
- Nid yw glaswellt y bwla *Molinia caerulea* yn ymestyn dros fwy na 25% o'r llawr.
- Mae gwahaniaeth oedran a strwythur uchder i'w weld ar hyd y safle mewn cors galchaidd (20% yn borfa fer), nid oes llecynnau pur o un oed a strwythur, *Cladium mariscus,* yn ymestyn dros 50% o arwynebedd y nodwedd.
- Nid oes fawr ddim prysgwydd megis helyg *Salix* a bedw *Betula pubescens* yn y gors galchaidd.
- Nid oes rhywogaethau ymledol anfrodorol.
- Mae dŵr sefyll yno'r rhan fwyaf o'r gaeaf.
- Mae dŵr daear o fewn 15cm i'r wyneb yng nghanol yr haf.
- Mae pob llwybr dŵr (gwasgaredig, ar y wyneb a than y wyneb) (yr hyn sy'n llifo i mewn ac allan) wedi ei adfer a/ neu'n glir (yn cynnwys llenwi, blocio, arallgyfeirio ac ail-greu ffosydd).
- Mae ansawdd y dŵr yn briodol i anghenion y llystyfiant a'r rhywogaethau – sef cyfoeth o galch ond dim llawer o faetholion.

- Mae'r holl ffactorau sy'n cael effaith ar gyflawni'r amodau hyn dan reolaeth.

4. Amcanion Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 3: Malwen droellog Desmoulin *Vertigo moulinsiana* (Côd Rhywogaethau'r UE 1016)

Gweledigaeth ar gyfer nodwedd 3

Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd yw bod ganddi statws cadwraeth ffafriol, lle bodlonir yr holl amodau a ganlyn:

- Mae *Vertigo moulinsiana* yn fynych mewn cynefin addas yn SoDdGA Cors Geirch.
- Nid yw llystyfiant yn fwy na 70cm ar gyfartaledd pan gaiff ei fesur ym mis Awst.
- Mae'r hesgen braff dywysennog a'r hesgen ganolig-dywysennog, yr hesgen rafunnog fwyaf a'r hesgen rafunnog leiaf, y llymfrwynen, y cleddlys canghennog a'r gellesgen felen yn arwydd o amodau ffafriol, yn union fel y *Phragmites* a'r *Phalaris* prin.
- Pan fo lefelau lleithder y tir rhwng tamp a gwlyb iawn caiff unrhyw godiad sylweddol yn lefel y dŵr ei atal i'r graddau bo planhigion dyfrdrig (e.e. Berwr y dŵr *Rorippa nasturtium-aquaticum*, a dyfrforonen sypflodeuog *Apium nodiflorum),* yn dod i fod y planhigion amlycaf.
- Pori ysgafn neu gylchdro neu dim pori.
- Dim cynnydd mewn gorchudd.
- Osgoi pori trwm a sathru ar fanciau.
- Atal unrhyw ostyngiad yn ansawdd y dŵr sy'n arwain at ewtroffeiddio a newidiadau mewn statws maetholion.
- Dim cynnydd mewn perlysiau trwchus (yn enwedig felly ddanadl poethion *Urtica dioica*, ysgallen *Cirsium* spp., erwain *Filipendula ulmaria*, yr helyglys pêr *Epilobium hirsutum* ac alan mawr *Petasites* spp.) gydag uchder llystyfiant yn cynyddu.

4.2 Amcanion Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 4: Malwen Droellog *Geyer* Vertigo geyeri (Côd Rhywogaethau'r UE 101)

Gweledigaeth ar gyfer nodwedd 4

Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd yw bod ganddi statws cadwraeth ffafriol, lle bodlonir yr holl amodau a ganlyn:

- Mae *Vertigo geyeri* yn fynych mewn cynefin addas yng Nghors Geirch.
- Ceir nifer fawr o fannau o laswelltir corsiog (M13 / nodwedd 2) gyda hesgen/mwsogl 5- 15cm o uchder yn cynnwys rhywogaethau megis *Carex viridula subsp. brachyrrhyncha,* mwsoglau *Drepanocladus revolvens, Campylium stellatum*, *Pinguicula vulgaris, Briza media, Equisetum palustre, Juncus articulatus* ynghyd â thwmpathau o *Schoenus nigricans* yn ddim mwy nag 80cm o uchder.
- Mae'r tir sy'n cynnal cynefinoedd addas yn llawn dŵr a cheir llif gwanwyn gyda rhwydwaith o ddiferion dendritig.
- Pori ysgafn cynefin addas gyda merlod a/neu wartheg.

At hyn, mae gan bob Amcan Cadwraeth nifer o ddangosyddion perfformiad ynghlwm wrtho. Mae'r dangosyddion perfformiad yn rhan o'r Amcan Cadwraeth, yn hytrach na bod yn rhywbeth i'w ddisodli. Rhaid i waith asesu cynlluniau a phrosiectau fod wedi'u seilio ar y cyfan o'r Amcanion Cadwraeth, nid ar y dangosyddion perfformiad yn unig. Mae'r dangosyddion perfformiad i'w gweld yn y Cynllun Rheoli Craidd yn cynnwys Amcanion Cadwraeth ar gyfer ACA Corsydd Llŷn (Cyngor Cefn Gwlad Cymru, Ebrill 2008).

Bygythiadau

Mae'r safle dan bwysau amaethyddol (e.e. Cynnal ffosydd, defnyddio gwrtaith, esgeulustra). At hyn, mae posib i ansawdd dŵr y safle ddirywio oherwydd gweithgareddau amaethyddol (e.e. Biswail). Mae prysgwydd sy'n lledu yn broblem sydd wrthi'n cael ei rheoli.

CCGC sydd yn berchen ar y safle (GNG Cors Geirch) ac yn ei reoli a gall, felly, reoli'r gweithgareddau hyn os oes adnoddau ar gael. At hyn, mae cytundebau rheoli yn eu lle dros rannau eraill o'r safle sy'n rhoi sylw i'r materion ynghylch amaethyddiaeth ac ansawdd dŵr. Fodd bynnag, nid oes cytundeb na pherchenogaeth warchodol ar oddeutu traean o'r safle.

Penrhyn Llŷn a'r Sarnau

Trosolwg

Mae ACA Pen Llŷn a'r Sarnau yn cynnwys aradaloedd o fôr, arfordir ac aber sy'n cynnal ystod eang o o wahanol gynefinoedd a bywyd gwyllt arforol. Mae natur gwely'r môr a'r arfordir ac ystod yr amodau amgylcheddol yn amrywio ar draws yr ACA. Mae gwahaniaethau ym math y graig a'r gwaddod, ansawdd, symudiadau gwaddod, bod yn wyneb cerhyntau llanwol a thonnau, clirder y dŵr a pha mor hallt ydyw, ynghyd â rhyngweithio biolegol a'r gadwyn fwyd wedi creu ystod o gynefinoedd a chymunedau cysylltiedig o blanhigion arforol a rhywogaethau anifeiliaid, gyda rhai ohonynt yn unigryw yng Nghymru. Mae ACA Pen Llŷn a'r Sarnau yn safle amlddiddordeb sydd wedi'i ddewis oherwydd bod yno naw math o gynefin arforol a bywyd gwyllt cysylltiedig (Gorchymyn Cynefinoedd Atodiad I mathau o gynefinoedd) a thair rhywogaeth o famaliaid (Gorchymyn Cynefinoedd Atodiad II mathau o rhywogaethau)

Nodweddion Cymhwyso

Atodiad I cynefinoedd sy'n brif reswm dros ddewis y safle hwn:
1110 Banciau tywod sydd wedi'u gorchuddio fymryn gan ddŵr y môr trwy'r amser

1130 Aberoedd
1150 Lagynau arfordidrol * Nodwedd â blaenoriaeth
1160 Cilfachau a baeau mawr bas
1170 Riffiau

Atodiad I cynefinoedd sy'n bresennol fel nodwedd gymhwyso, ond nid yn brif reswm dros ddewis y safle hwn:
1140 Gwastadeddau llaid a thywod nad ydynt wedi'u gorchuddio gan ddŵr y môr ar lanw isel
1310 Salicornia a phlanhigion blynyddol eraill sy'n cytrefi mewn llaid a thywod
1330 Morfeydd yr Iwerydd (Glauco-Puccinellietalia maritimae)
8330 Ogofâu môr sydd dan ddŵr neu'n rhannol dan ddŵr

Atodiad II rhywogaethau sy'n bresennol fel nodwedd gymhwyso ond nid yn brif reswm dros ddewis y safle hwn:
1349 Y dolffin trwynbwl *Tursiops truncatus*
1355 Y dyfrgi *Lutra lutra*
1364 Y morlo llwyd *Halichoerus grypus*

Amcanion Cadwraeth

Y weledigaeth ar gyfer ACA Pen Llŷn a'r Sarnau yw amgylchedd arforol ac arfordirol o ansawdd uchel sy'n iach, cynhyrchiol ac yn fiolegol amrywiol, yn cynnal cymunedau ac ecosustemau gwydn, arforol. Bydd cynefin arbennig a nodweddion rhywogaethau'r ACA yn cael eu cynnal a, lle bo raid, yn cael eu hadfer fel eu bod yn medru cynnal eu hunain yn y tymor hir fel rhan o ecosustemau sy'n gweithio'n naturiol Ni fydd amrywiaeth cynefinoedd y bywyd gwyllt a'r rhywogaethau yn yr ACA yn cael eu diraddio.

Bydd y cymeriadau a'r prosesau ffisegol, amrywiol yng ngwahanol rannau'r ACA yn gweithredu heb fawr ddim ymyrraeth. Mae hyn yn cynnwys prosesau naturiol y llanwau, y tonnau a'r cerhyntau a phrosesau cysylltiedig gwaddod yn erydu ac yn cael ei adael. Bydd ansawdd dŵr yn yr ACA yn cael ei gynnal neu ei adfer i lefel y mae'n rhaid ei chael i gynnal y nodweddion mewn cyflwr da ar gyfer y dyfodol rhagweladwy. Mae iechyd ac ansawdd nodweddion y deuddeg ACA yn rhyngberthynol a byddant hefyd yn dibynnu ar gyflwr cynefinoedd arforol eraill yn y safle nad ydynt yn nodweddion ACA, yn ogystal â chydrannau swyddogaethol yr ecosustem arforol.

Dylai rîff yr ACA barhau i gynnwys amrywiaeth fawr o gynefinoedd a'u cymunedau biolegol cysylltiedig – ar y lan a than y dŵr. Dylai gwahanol elfennau cynefin y rîff barhau heb golli maint sylweddol, a dylai ansawdd y cymunedau bywyd gwyllt y maent yn eu cynnal gael ei chynnal neu ei gwella. Mae'r rhannau hyn yn cynnwys rîff a ffurfiwyd o fathau gwahanol o bridd caled ar draws y safle (gwely'r

môr, clogfeini, cerrig crynion, a thir cymysg), riffiau biogenig a rîff garbonad. Bydd gwaith rheoli priodol yn sicrhau'r posibilrwydd o ymestyn cymunedau'r rîff fiogenig ar y lan a than y dŵr.

Dylai'r nodwedd bae mawr bas (Bae Tremadog) barhau i gynnwys amrywiaeth o waddod ansawdd uchel a chynefinoedd o bridd caled a'u cymunedau biolegol cysylltiedig. Bydd nodweddion arbennig y bae yn cael eu cynnal, yn cynnwys gwaddod islanwol sy'n gyfoeth o rywogaethau amrywiol yn dod i fod y cynefin amlycaf yn y bae. Dylai'r gwaddod islanwol gynnwys brithwaith o wahanol fathau o waddod yn cynnwys ardaloedd helaeth o ro lleidiog, tywod mân a lleidiog a llaid. Ar y lan, bydd disgwyl i gyflwr y gwahanol fathau o gynefinoedd a'u cymunedau cysylltiedig gael eu cynnal neu eu gwella dan ddulliau rheoi priodol. Bydd y cynefinoedd rhynglanwol yn cynnwys gro lleidiog a thywodlyd, gwaddod cymysg a glannau meini, creigwelyau, tywod a cherrig mân. Cynhelir a diogelir gallu'r bae i gynhyrchu'n fiolegol naturiol a'i allu i weithredu fel meithrinfa ar gyfer pysgod a physgod cregyn. Dylai gwaith rheoli priodol ddiogelu'r posibilrwydd o ymestyn cymunedau'r rîff fiogenig a'r morwellt sy'n rhannau o nodwedd y bae.

Dylai banciau tywod islanwol yr ACA barhau i gynnwys cynefinoedd gwaddodion symudol neu hynod symudol a'u cymunedau cysylltiedig . Bydd strwythur cyffredinol, nodweddion gwaddodion a chymunedau biolegol banciau tywod y 'Tripods', 'Bastram Shoal' a 'Devil's Ridge' yn adlewyrchu pa mor agored ydynt i wyntoedd cryfaf y de-orllewin a llif cryf y llanwau. Bydd nodweddion gwaddodion a chymunedau biolegol y banciau tywod 'four fathom' yn adlewyrchu amodau sydd yn llai agored i wynt a cherrynt llanwol. Bydd cyflenwadau o waddod a phrosesau hydrodynamig sy'n ffurfio banciau tywod yn parhau heb unrhyw ymyrraeth a bydd cyflwr y cymunedau biolegol yn y gwaddod ac arno, ynghyd â rhywogaethau symudol sy'n gysylltiedig â'r banciau tywod, yn cael eu cynnal neu eu gwella dan ddulliau rheoi priodol.

Bydd tri aber yr ACA yn parhau'n aberoedd bas a ffurfiwyd gan fariau, sy'n sychu ac yn cynnal brithwaith o gynefinoedd a bywyd gwyllt cysylltiedig sy'n adlewyrchu'r trawsnewid o fod yn gynefinoedd aberol i fod yn gynefinoedd tirol. Bydd yr aberoedd yn cynnal morfeydd o ansawdd da sy'n trawsnewid i fod yn gynefinoedd eraill megis cerrig mân, twyni tywod, mignen fawnog, cors hallt a dŵr croyw, corslwyn, tonnen a choetir. Bydd gwaddodion yr aber yn parhau i gynnwys cyfran uchel o waddod tywodlyd i leidiog a bydd math y gwaddod a chymunedau biolegol sy'n gysylltiedig â nhw yn adlewyrchu graddiant o fod yn fwy agored ac amodau hallt yng ngheg pob aber i gymunedau dan fwy o ddylanwad dŵr croyw sy'n rhoi cysgod wrth iddynt symud at y tir. Pennir strwythur a nodweddion pob aber gan brosesau geomorffolegol a biolegol na therfir arnynt, gan gynnwys cludo, erydu a chrynhoi gwaddod a dylanwqd digwyddiadau yn sgìl llifogydd a thrwy reoli'r ardal gyfagos yn briodol. Bydd cyfyngiadau artiffisial ar ffurf yr aberoedd a'r modd y maent yn gweithredu yn cael eu lleihau i'r eithaf er mwyn sicrhau y bydd cynefinoedd yr aber yno ac yn hyfyw yn y tymor hir; cynefinoedd a gweithrediadau gorlifdiroedd yn cael eu hadfer a gwydnwch yr ecosustem i newid hinsawdd yn cael ei wella. Bydd yr aberoedd yn parhau i fod yn feithrinfeydd pysgod ac yn cynnal poblogaethau pwysig o bysgod ac adar sy'n mudo a rhywogaethau allweddol eraill megis y dyfrgi.

Bydd lagŵn arfordirol y Morfa Gwyllt yn parhau i fod yn ei leoliad cyfredol ac ni fydd yn colli ei allu i fod yn lagŵn dŵr hallt arbenigol.

Bydd rhywogaethau lagynau arbenigol yn parhau yno yn boblogaethau hyfyw ynghyd ag ystod o rywogaethau arforol eraill sy'n bennaf nodweddiadol o gynefin gwaddodol y basn lagŵn. Byddai disgwyl i effaith negyddol gweithgareddau dynol yn tarfu ar y lagŵn ostwng trwy ddulliau rheoli priodol ac, felly, yn gwella gallu'r Morfa Gwyllt i barhau a gweithredu fel lagŵn arfordirol.

Dylai nodwedd y gwastadeddau llaid a thywod barhau i gynnwys rhesi o gynefinoedd gwaddod a'u cymunedau biolegol cysylltiedig, yn amrywio o dywod agored a chymhedrol agored ar arfordiroedd agored i fod yn agored i dywod a mwd cysgodol mewn amodau aberol. Bydd enghreifftiau cyfan o rannu ardaloedd o gymunedau o waddod agored neu gymhedrol agored yn parhau. Byddai disgwyl i ansawdd cymunedau y gwastadeddau llaid a thywod rhynglanwol gael ei chynnal neu ei gwella. Mae'n bosib y byddai adfer sustemau aberoedd sy'n gweithio'n fwy naturiol yn gwella hyfywdra ac ansawdd tymor hir y gwastadeddau llaid a thywod rhynglanwol mewn amodau aberol.

Mae'r safle'n cadw ei drefn gyflawn o *lystyfiant morfa,* o lystyfiant arloesi, megis llyrlys, trwodd i forfa uwch. Byddai amrywiaeth y cymunedau'n parhau a bydd eu hansawdd yn cael ei chynnal neu ei gwella. Bydd hyfywdra ac ansawdd nodweddion y morfa'n cael eu gwella trwy reoli'r aberoedd fydd yn adfer sustemau fydd yn gweithredu'n fwy naturiol.

Bydd yr ogofâu môr yn parhau i gynnwys ogofâu rhynglanwol ac islanwol, holltau ac agenau a thwnnelau ym mhridd creigwely'r ACA. Bydd y cyfan o'r ogofâu ac amrywiaeth ac ansawdd y cymunedau biolegol y maent yn hafan iddynt yn cael eu cynnal neu eu gwella. Bydd nifer o'r ogofâu (rhynglanwol ac islanwol) yn parhau i gynnal mannau sydd wedi'u datblygu'n dda o ogofâu. Bydd ogofâu'r ACA yn parhau i fod yn lle bridio i'r morlo llwyd ac yn lle o ansawdd uchel y mae'n hawdd cael ato.

Bydd yr ACA yn parhau i fod yn fan arforol, cynhyrchiol a chefnogol i'r morloi llwyd. Bydd y morloi llwyd sy'n dod i'r ACA yn rhan bwysig o boblogaeth fwy o forloi llwyd yn ne-orllewin y DG. Bydd y morlo llwyd yn parhau i fod yn helaeth yn yr ACA, yn bennaf felly yn yr arfordir a'r môr agored. Bydd yn medru cael at ysglyfaeth, a chael digon ohono, a hefyd gynefinoedd angenrheidiol o ansawdd da, yn cynnwys mannau iddo lusgo i fyny 'r traeth iddynt a geni – mannau lle na cheir fawr o ymyrraeth. Bydd ansawdd a gwasgariad y safleoedd llusgo a bridio'r morlo llwyd yn y safle yn cael eu cynnal neu eu gwella trwy ddulliau rheoli priodol.

Bydd yr ACA yn parhau i fod yn fan arforol, cynhyrchiol a chefnogol i'r *dolffin trwynbwl*. Bydd y dolffin trwynbwl yn parhau'n helaeth yn nyfroedd yr ACA a bydd y rhai sy'n dod i'r ACA yn adlewyrchu poblogaeth iach yn cynnwys dolffiniaid gwrywaidd a benywaidd – yn oedolion ac yn epil. Bydd y dolffiniaid trwynbwl yn yr ACA yn rhan bwysig o boblogaeth fwy o'r rhywogaeth hon sydd ym Mae Ceredigion ac yn y môr ehangach o gwmpas Cymru a gogledd-ddwyrain yr Iwerydd. Bydd yr anifeiliaid sy'n defnyddio'r ACA mewn iechyd ffisiolegol da. Bydd y dolffin trwynbwl yn medru cael at ysglyfaeth, a chael digon ohono, a hefyd gynefinoedd angenrheidiol o ansawdd da, lle na therfir fawr ddim arnynt. Bydd ansawdd a gwasgariad y cynefinoedd angenrheidiol (megis ar gyfer bwydo, magu, ymlacio a theithio) yn cael eu cynnal neu eu gwella trwy ddulliau rheoi priodol.

Bydd y dyfrgi'n parhau i fod yn eang yn yr ACA mewwn mannau o arfordir agored ac yn yr aberoedd. Bydd y dyfrgi'n medru cael at ysglyfaeth, a chael digon ohono, a hefyd gynefinoedd angenrheidiol o ansawdd da, yn cynnwys dŵr croyw a safleoedd ymlacio a bridio distaw fel bod modd i'r boblogaeth ffynnu. Bydd gwasgariad, canolfannau bridio a safleoedd bridio gwirioneddol / posib y dyfrgi yn y safle ac mewn dalgylchoedd eraill yn cael eu cynnal neu eu gwella trwy ddulliau rheoi priodol.

Bydd ansawdd tirluniol a gwerth cadwraeth yr ardal yn parhau i fod yn uchel. Mae ACA Pen Llŷn a'r Sarnau a'i bywyd gwyllt arbennig yn gwella gwerthoedd economaidd a chymdeithasol yr ardal trwy greu amgylchedd o ansawdd uchel i bysgodfeydd, gweithgareddau allanol, ecodwristiaeth, astudiaethau gwyddonol ac addysgol a rhoi mwynhad tawel i bobl leol ac ymwelwyr. Bydd cyfraniad cadarnhaol yr ACA i ansawdd naturiol, cymdeithasol ac economaidd yr ardal yn cael ei gydnabod a'i hyrwyddo trwy waith rheoli priodol ar y môr a'r tir fydd yn sicrhau y bydd gweithgareddau a'r defnydd cynaliadwy a wneir o'r safle yn mynd law yn llaw â'i gilydd.

Bygythiadau

Mae'r awdurdodau perthnasol ar gyfer y safle wedi paratoi cynllun rheoli a chynllun gweithredu fydd yn rhoi sylw i faterion rheoli sy'n ymwneud â riffiau ac aberoedd. Mae disgwyl i nodweddion ychwanegol y safle gael eu cynnwys yn y cynlluniau erbyn 2004.

Gallai gwaith adeiladu e.e. lithrfeydd, morgloddiau a marinâu/ harbwrs darfu ar gynefinoedd yr aberoedd, gwastadeddau llaid a thywod rhynglanwol a riffiau ac ar brosesau ffisegol hanfodol cynnal y cynefinoedd hyn. Mae'r awdurdodau cynllunio a chyrff statudol eraill yn ymgynghori gyda CCGC ynghylch datblygiadau o'r fath. Mae yno ofyn cynyddol am gyfleusterau ychwanegol a/neu uwchraddio cyfleusterau sydd eisoes yno, a bydd raid i GCGC weithio gyda'r awdurdodau perthnasol eraill i asesu goblygiadau y math hyn o ddatblygiadau arfaethedig ar nodweddion yr ACA. Mae riffiau penodol dan fygythiad dulliau pysgota penodol yn tarfu arnynt, yn enwedig felly ddulliau megis offer pysgota gwaelod trwm. Bydd CCGC yn cysylltu gyda'r Pwyllgor Pysgodfeydd Môr perthnasol i nodi ffyrdd o leihau i'r eithaf ar yr effaith ar y cynefinoedd, yn ogystal â chadw llygad ar lefelau pysgota o'r math. Bydd raid asesu effeithiau posib offer pysgota gwaelod trwm ar y banc tywod islanwol a'r cilfchau bach a'r baeau.

Mae posibilrwydd y bydd gwaith drilio am olew a nwy yn mynd rhagddo yn y dyfodol ym Mae Ceredigion ac ym Môr Iwerddon yn ogystal â'r posibiliadau o ddatblygiadau pŵer gwynt ar y môr. Mae CCGC yn trafod yr effeithiau posib hyn gyda'r Adran Masnach a Diwydiant a ffyrdd posib o'u lleihau i'r eithaf.

Mae llawer o'r bywyd gwyllt arforol yn yr ACA yn sensitif i lygredd gan olew. Mae datblygu llwyfannau olew a chael cychod yn mynd yn ôl ac ymlaen ar Fôr Iwerddon, o bosib yn cyfrannu at y llygredd hwn. Mae CCGC yn gweithio gyda'r cwmnïau olew hyn a chyda sefydliadau statudol eraill fel bod camau diogel digonol yn eu lle i geisio atal digwyddiadau o lygredd. At hyn, mae CCGC yn aelod o Grŵp Amgylcheddol Sefydlog Gogledd Cymru sy'n paratoi cynllun wrth gefn rhanbarthol i gynorthwyo yn y gwaith o gyd-drefnu ymateb i geisio lleihau i'r eithaf ar effeithiau amgylcheddol pe ceid llygredd.

ACA Llyn Dinam

Trosolwg

Mae Llynnau y Fali yn gyfres o lynnoedd a chynefinoedd cysylltiedig ger Awyrlu Brenhinol y Fali yng ngorllewin Môn gyda dalgylchoedd bychain iawn. Mae Llyn Penrhyn yn 43 ha (Allot et al 1994) a Llyn Dinam yw'r mwyaf gogleddol o'r llynnoedd a'r un y mae dyn yn cael yr effaith leiaf arno. Nodweddion pwysig y safle yw cynefinoedd dŵr sefyll a'r planhigion dyfrdrig a geir ynddo, siglen gyrs, rhedyn y gors ac adar sy'n nythu ac yn treulio'r gaeaf yno. Mae cynefinoedd eraill, megis glaswelltir heb ei wella, ffosydd a llystyfiant creigiog i gyd yn cyfrannu at y nodweddion.

Mae'r gwahanol gynefinoedd sy'n cynnal ystod eang o rywogaethau eraill yn cynnwys un ar ddeg o rywogaethau gwas y neidr a mursen y môr, yn cynnwys y gwas neidr blewog (*Brachytron pratense)* a mursen las amrywiol (*Coenagrion pulchelum)* a chwilod y dŵr (*Gyrinus* spp.) yn cynnwys y *G. suffriana* prin a'r genedlaethol brin *G. paykulli.* Mae'r rhain, hefyd,yn rhan allweddol o ddiddordeb arbennig y safle. Cofnodwyd adar y bwn yn nythu yma ddiwethaf yng nghanol yr 1980au ac maent yn parhau i dreulio'r gaeaf yno.

Nodweddion Cymhwyso

Atodiad I cynefinoedd sy'n brif reswm dros ddewis y safle hwn:
3150 Llynnoedd ewtroffig naturiol gyda llystyfiant math Magnopotamion neu Hydrocharition

Amcanion Cadwraeth

4.1 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 1: Llynnoedd ewtroffig naturiol gyda llystyfiant math *Magnopotamion neu Hydrocharition* (yn cynnwys nodweddion SoDdGA: Dŵr sefyll – Dŵr sefyll ac ewtroffig – marl/alcalinedd uchel)

Gweledigaeth ar agyfer nodwedd 1
Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd yw bod ganddi statws cadwraeth ffafriol, lle bodlonir yr holl amodau a ganlyn:
- Nid oes colli ardal ac eithrio'r hyn sy'n digwydd yn naturiol (olyniaeth).
- Mae'r planhigion dyfrdrig yn nodweddiadol o'r planhigion sydd i'w cael yn y math hwn o lyn o ran cyfansoddiad a strwythur.
- Nid yw planhigion sy'n arwydd o lefelau uchel iawn o faetholion a/neu ormodedd o laid yn hawlio'r safle.
- Nid yw planhigion dŵr ymledol anfrodorol yn bygwth trechu'r fflora brodorol.
- Nid yw ffawna ymledol anfrodorol yn bygwth y fflora a/neu'r ffawna brodoro.l
- Mae adar a restrir fel nodweddion SoDdGA yn parhau i fod yn bresennol - m1**%** o boblogaethau'r DG.
- Mae lefelau maeth, pH ac ocsigen toddedig yn nodweddiadol ar gyfer llyn o'r math hwn ac nid oes gormodedd o syanobacteria neu

algâu gwyrdd yn tyfu yno.
- Mae gwerthoedd cloroffyl yn isel ac yn ddigonol fel bod modd cadarnhau Llyn Dinam a Llyn Penrhyn yn "Dda' neu'n well ar gyfer 'llyn bas alcalinedd uchel' gan ddefnyddio dulliau dosbarthu Gorchymyn Fframwaith Dŵr. http://www.wfduk.org/management_info/News/UKCLASSPUB/
- Cynhelir y siglen ymylol a llystyfiant y fignen.
- Mae'r holl ffactorau sy'n cael effaith ar gyflawni'r amodau hyn dan reolaeth.

At hyn, mae gan bob Amcan Cadwraeth nifer o ddangosyddion perfformiad ynghlwm wrtho. Mae'r dangosyddion perfformiad yn rhan o'r Amcan Cadwraeth, yn hytrach na bod yn rhywbeth i'w ddisodli. Rhaid i waith asesu cynlluniau a phrosiectau fod wedi'u seilio ar y cyfan o'r Amcanion Cadwraeth, nid ar y dangosyddion perfformiad yn unig. Mae'r dangosyddion perfformiad i'w gweld yn y Cynllun Rheoli Craidd yn cynnwys Amcanion Cadwraeth ar gyfer Ardal Cadwraeth Arbennig Llyn Dinam a Safle o Ddiddordeb Gwyddonol Arbennig Llynnau Y Fali (Cyngor Cefn Gwlad Cymru, Mawrth 2008).

Bygythiadau

Rheolir 75% o'r safle gan y Gymdeithasol Frenhinol er Gwarchod Adar ac mae rhan arall dan gynllun AAS. Ni wyddys pwy sydd yn berchen ar 25% o'r llyn. Ceir mân fygythiadau yn sgìl gwastraff domestig yn cael ei daflu o dai cyfagos. Cafodd gwaith gwella'r corslwyn ei gynnal ar gyfer adar y bwn oedd yn chwilota yn 1998.

ACA Coedydd Meirionnydd a Safleoedd Ystlumod Meirionnydd

Trosolwg

Mae Coedydd a Safleoedd Ystlumod Meirionnydd yn gyfres o goetiroedd sy'n ymestyn o Ddolgellau yn y de i Eryri yn y gogledd..

Dosbarthir y rhan fwyaf o'r ACA fel math y coetir a adwaenir fel "Hen goedydd di-goes gyda derwen fythol a *Blechnum yn Ynysoedd Prydain*", sy'n cynnwys oddeutu 84% o'r ACA a hwn yw'r math amlycaf o goetiroedd yn y rhan fwyaf o safleoedd. Nodwedd allweddol o bwys Ewropeaidd yw cymunedau cyfoethog brÿoffytau'r lwerydd sydd, fel arfer, wedi datblygu'n dda iawn yn y math Atodiad I hwn. Mae'r rhain yn cynnwys nifer o rywogaethau prin, megis y *Campylopus setifolius, Sematophyllum demissum, Adelanthus decipiens, Leptocyphus cuneifolius* a *Plagiochila atlantica*. Nodwedd allweddol arall o ACA Coedydd a Safleoedd Ystlumod Meirionnydd yw fflora'r cen sydd yn hynod gyfoethog ac yn cynnwys nifer o rywogaethau prin megis, *Micarea xanthonica, Parmelinopsis horrescens, Phyllopsora rosei, Micarea stipitata* a *Tyothallia biformigera*. Yn aml iawn, mae'r coetir hwn yn batrwm amrywiol o fathau coetirol, yn cynnwys Cynefinoedd Atodiad I, "Coetir corsiog", "Fforestydd llifwaddodol gydag *Alnus glutinosa* a *Fraxinus excelsior*" a fforestydd o lethrau, sgrïau a hafnau "*Tilio-Acerion*" sydd i'w gweld mewn mannau bychain ac sy'n arwyddocaol mewn ychydig o'r SoDdGA / unedau cyfansoddol yn unig. Mae'r trawsnewidiadau rhwng y mathau gwahanol o goetir yn bwysig o ran cynnal y strwythur a

swyddogaeth math y cynefin ac maent yn amrywio ledled y DG.

Nodweddir y rhostir gan doreth o *Calluna vulgaris*, *Ulex gallii* ac *Erica cinerea* yn tyfu ar bridd asidig, tenau a gwael. Mae yno nifer o fannau bychain o rug sych yma ac acw trwy'r coetir. Nid yw'r grug wedi'i fesur ond mae'r tri man mwyaf o rug sych, gyda'i gilydd, yn 1% o arwynebedd yr ACA.

Mae'r nodwedd "Cyrsiau dŵr o lefelau gwastadedd i fynyddig gyda'r llystyfiant *Ranunculion fluitantis* a *Callitricho-Batrachion*" i'w weld yn Afon Glaslyn, yn SoDdGA Glaslyn ac, ar hyn o bryd, y tu allan i'r ACA ond y tu mewn i estyniad arfaethedig i'r ACA.

Mae gan yr ystlum bedol leiaf dros 20 o glwydi y gwyddys amdanynt yn yr ACA ac mae'n chwilota'n helaeth yn ei choetiroedd, ei chynefinoedd cysylltiedig ac yn y cefn gwlad o amgylch y safle. Mae nifer o glwydi mamolaeth mewn gwahanol fathau o adeiladau a strwythurau, a safleoedd gaeafgwsg, yn enwedig felly mewn mwyngloddiau. Ceir mathau eraill o glwydi, megis nos, trawsnewid, mannau paru a safleoedd heidio. Gwyddys fawr ddim am y rhain.

Nodweddion Cymhwyso

Atodiad I cynefinoedd sy'n brif reswm dros ddewis y safle hwn:
91A0 Hen goedydd di-goes gyda'r dderwen fytholwyrdd a Blechnum yn Ynysoedd Prydain
91E0 Fforestydd llifwaddol gydag Alnus glutinosa a Fraxinus excelsior (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae)
* Nodwedd â blaenoriaeth

Atodiad I cynefinoedd sy'n bresennol fel nodwedd gymhwyso, ond nid yn brif reswm dros ddewis y safle hwn:
3260 Cyrsiau dŵr o lefelau gwastadedd i fynyddig gyda llystyfiant Ranunculion fluitantis a Callitricho-Batrachion
4010 Rhostir gwlyb Gogledd yr Iwerydd gydag Erica tetralix
4030 Rhostir sych Ewropeaidd
9180 Fforestydd Tilio-Acerion o lethrau, sgrïau a hafnau * Nodwedd â blaenoriaeth
91D0 Coetir corsiog * Nodwedd â blaenoriaeth

Atodiad II rhywogaethau sy'n bresennol fel nodwedd gymhwyso ond nid yn brif reswm dros ddewis y safle hwn:
1303 Yr Ystlum bedol leiaf *Rhinolophus hipposideros*

Amcanion Cadwraeth

4.1Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodweddion ACA: Coetiroedd, yn cynnwys y canlynol: hen goetiroedd di-goes gyda'r dderwen fytholwyrdd a Blechnum (NVC : W17, W11, W10); Coetir corsiog (NVC : W4c); Fforestydd *Tilio-Acerion* o lethrau, sgrïau a hafnau (NVC : W8 and W9); a Fforestydd llifwaddol gydag *Alnus glutinosa* a *Fraxinus excelsior* (NVC : W5, W6 and W7)

Y Weledigaeth

Y weledigaeth ar gyfer nodwedd coetir yr ACA yw bod ganddi statws cadwraeth ffafriol, lle bodlonir yr holl amodau a ganlyn:

- Bydd y cyfan o'r coetir, yn cynnwys canopi'r coed a phrysgwydd y coetir, y llennyrch a'r grug sych, rhedyn a glaswelltir cysylltiedig yn cael ei gynnal fel a nodir ar fapiau, cyfanswm o oddeutu 1826 ha.
- Dangosir lleoliad gwahanol nodweddion coetir yr ACA, fel a restrir yn y teitl uchod, yn Atodiad 2 (Cyngor Cefn Gwlad Cymru, Ebrill 2008). Mae gwasgariad cymunedau'r coetiroedd hyn yn adlewyrchiad yn bennaf o dopograffi pridd, daeareg ac ansawdd ac mae'n anhebygol o newid.
- Ni fydd canran canopi'r coed yn y coetir ar gyfer y cyfan o'r ACA yn llai na 80%. 87% sy'n cael ei orchuddio ar hyn o bryd (ac eithrio pan fo trychinebau naturiol). Bydd gan rhai unedau orchudd is sydd yn dderbyniol ar yr amod bod hyn yn cyd-fynd â diogelu'r cynefin, y nodweddion a'r diddordeb arbennig.
- Yn y gorchudd a'r prysgwydd mae rhywogaethau brodorol lleol; gweler Tabl 2 (Cyngor Cefn Gwlad Cymru, Ebrill 2008; tud. 11) am y rhywogaethau perthnasol ar gyfer pob nodwedd coetir yr ACA.
- Bydd digon o goed a phrysgwydd brodorol, lleol yn aildyfu'n naturiol er mwyn cynnal canopi a haen prysgwydd y coetir, trwy lenwi bylchau a chaniatáu i goed bychain dyfu ac annog strwythur oedran amrywiol.
- Bydd rhywogaeth nodweddiadol gorchudd y ddaear ym mhob nodwedd coetir yr ACA yn gyffredin, gweler Tabl 2. Mae'n bwysig i ran fwyaf o goetir yr ACA nad yw'r llystyfiant yn mynd yn drwchus ac yn gordyfu mwy na 40cm a/neu'n cael eu trechu gan rywogaethau megis mieri, eiddew a chelyn ifanc. Efallai y cyfyngir yn ôl unedau neu gydrannau.
- Bydd toreth a gwasgariad mwsoglau, llysiau'r afu a chenau cyffredin a nodweddiadol (lwerydd, is-lwerydd, gorllewinol, cefnforol) (a ffwng llysnafeddog) yn cael eu cynnal neu'n cynyddu.
- Bydd toreth a gwasgariad mwsoglau, llysiau'r afu a chenau anghyffredin a nodweddiadol a ffwng llysnafeddog, yn cael eu cynnal neu'n cynyddu
- Bydd pum coeden aeddfed fesul hectar yn cael eu gwasgaru dan ganopi presennol y coed neu ar y parcdir, hynny yw coed o oddeutu 60cm a mwy o ddiamedr ar y dderwen a'r onnen a/neu ar goed gydag arwyddion o ddirywio, tyllau ac ati. Yn y tymor hwy, erbyn 2060, dylid bod un hen goeden yr hectar, hynny yw coed o oddeutu 100cm a mwy o ddiamedr ar y dderwen a'r onnen a 75cm ar y fedwen.
- Bydd mwy na 30 metr ciwbig o goed marw yr hectar trwy'r safle a bydd yn gymysgedd o goed wedi syrthio (o leiaf un yr hectar), canghennau wedi torri, canghennau marw ar goed byw a choed marw'n sefyll (o leiaf un yr hectar). Ychydig o goed marw sydd yno ar hyn o bryd oherwydd bod oedran y coed yn y coetiroedd yn eithaf tebyg ac nid oes coed aeddfed na choed marw oherwydd rheolaeth goedwriaethol y gorffennol. Mae rhai o blanhigion is yn arbenigwyr ar goed marw ond nid yw'r creaduriaid di-asgwrn-cefn prin hyn sydd i'w cael yng ngweddill y DG i'w cael yn y coetiroedd hyn.
- Ni cheir rhywogaethau ymledol, anfrodorol, megis rhododendron, Canclwm Japan a Ffromlys chwarennog.

- Mae'r holl ffactorau sy'n cael effaith ar gyflawni'r amodau hyn dan reolaeth.

4.2 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodweddion: Ystlumod pedol lleiaf *Rhionolphus hipposideros*

Y weledigaeth

Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd hon yw bod ganddi statws cadwraeth ffafriol, lle bodlonir yr holl amodau a ganlyn:

- 1 Dylid cynnal maint presennol poblogaeth yr ystlumod pedol lleiaf a, lle bo'n bosib, ei hannog i dyfu. Gweler Tabl 7 am grynodebau o niferoedd a gyfrifwyd mewn safleoedd clwydo cofnodedig a mapiau yn Atodiad 4, sy'n dangos lleoliadau'r clwydi. Gan y bu cynnydd yn niferoedd yr ystlum bedol leiaf yng Nghymru, mae'n rhesymol disgwyl i'w phoblogaeth yng Ngwynedd dyfu.
- 2 Mae digon o glwydi bridio (adeiladau, strwythurau a choed) a chlwydi gaeafgysgu (mwyngloddiau ac adeiladau) o ansawdd priodol. Dylid hefyd gynnal y mathau eraill o glwydi megis, nos, trawsnewid, mannau paru a safleoedd heidio, wrth i'n gwybodaeth am y clwydi, sydd yn aml yn arwyddocaol, wella.
- 3 Mae'r cynefin chwilota neu fwydo yn yr ACA a'r cefn gwlad o amgylch y safle, yn cynnwys glaswelltir a rhai gerddi, o ansawdd, maint a chyswllt priodol ar draws yr ystod.
- 4 Mae ystod y boblogaeth yn yr ACA/yng Ngwynedd yn sefydlog neu'n cynyddu.
- 5 Mae'r holl ffactorau sy'n cael effaith ar gyflawni'r amodau hyn dan reolaeth.

4.3 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd: Rhostiroedd sych Ewropeaidd

Y weledigaeth

Y weledigaeth ar gyfer nodwedd coetir yr ACA yw bod ganddi statws cadwraeth ffafriol, lle bodlonir yr holl amodau a ganlyn:

- 1 Bydd y cyfan o'r rhostir sych, oddeutu 21 ha, yn cael ei gynnal.
- 2 Bydd gwasgariad y rhostir sych o leiaf yn cael ei ddangos ar fap yn Atodiad 2 Cyngor Cefn Gwlad Cymru 2008;
- 3 Bydd rhywogaethau nodweddiadol ac anghyffredin y cymunedau llysieuol, sy'n cynnwys y grug sych, i'w gweld yn aml ac yn doreithiog.
- 4 Dylid cynnal ac adfer strwythur y grug, i ddangos ei fod yn ildyfu'n naturiol trwy haenu a hadu, ac i sicrhau bod y cymunedau'r llystyfiant yn naturiol wahanol (cyfeirer hefyd at 3 uchod).
- 5 Ni cheir rhywogaethau ymledol anfrodorol, megis conifferau, rhododendron, Canclwm Japan a Ffromlys chwarennog.
- 6 Yn gyffredinol, ni fydd coed ar y rhostir ac ar y mwyaf, ychydig yma ac acw a dim mwy na dwy yr hectar. Mae parthau trawsnewid o goetir i rostir yn eithriad i'r rheol hyn lle gall coed fod yn fwy trwchus ac yn graddio i fod yn rhostir agored. Dylid gosod cyfyngiadau ar gyfer parthau trawsnewid fesul uned neu isuned.
- 7 Mae'r holl ffactorau sy'n cael effaith ar gyflawni'r amodau hyn dan reolaeth.

4.4 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd ACA: cyrsiau dŵr lefelau gwastadir i fynyddig gyda llystyfiant *Ranunculion fluitantis* a *Callitricho-Batrachion*

Y weledigaeth

Y weledigaeth ar gyfer nodwedd coetir yr ACA yw bod ganddi statws cadwraeth ffafriol, lle bodlonir yr holl amodau a ganlyn:

- Dylai maint yr afonydd addas lle ceir y llystyfiant *Ranunculion fluitantis* a *Callitricho-Batrachion* fod yn sefydlog, fel a nodir ar fap yn Atodiad 2.
- Dylai gwasgariad presennol (anhysbys) y llystyfiant *Ranunculion fluitantis* a'r *Callitricho-Batrachion* fod yn sefydlog neu'n cynyddu.
- Mae'n bosib y bydd rhywogaeth crafanc y dŵr yn amlwg yn yr afon gyda llystyfiant arnofiol, fel arfer *Ranunculus fluitans,* (ond nid yw'r rhywogaeth hon yn cael ei chofnodi ym Meirionnydd). *Callitriche stagnalis* a brÿoffytau.
- Ni ddylai rhywogaethau sy'n arwydd o gyflwr anffafriol ar gyfer y nodwedd hon e.e. Algâu edefynnog ac sy'n gysylltiedig gydag ewtroffeiddio a rhywogaethau ymledol anfrodorol fod yn y safle, neu dylant fod dan drothwy derbyniol, sy'n arwydd o statws ecolegol uchel yn yr ACA. Caiff y nodwedd hon ystyriaeth bellach dan ffactorau.
- Mae'r holl ffactorau sy'n cael effaith ar gyflawni'r amodau hyn dan reolaeth.

At hyn, mae gan bob Amcan Cadwraeth nifer o ddangosyddion perfformiad ynghlwm wrtho. Mae'r dangosyddion perfformiad yn rhan o'r Amcan Cadwraeth, yn hytrach na bod yn rhywbeth i'w ddisodli. Rhaid i waith asesu cynlluniau a phrosiectau fod wedi'u seilio ar y cyfan o'r Amcanion Cadwraeth, nid ar y dangosyddion perfformiad yn unig. Mae'r dangosyddion perfformiad i'w gweld yn y Cynllun Rheoli Craidd yn cynnwys Amcanion Cadwraeth ar gyfer Coedydd a Safleoedd Ystlumod Meirionnydd (Cyngor Cefn Gwlad Cymru, Ebrill 2008).

Bygythiadau

Er mwyn rheoli nodweddion allweddol y coetiroedd hyn h.y. Brÿoffyt yr lwerydd a chenau, rhaid pori llystyfiant y ddaear yn ysgafn, gan ddefaid yn pori fel arfer. Rhaid cydbwyso hyn yn erbyn y gofynion i adael i goed aildyfu'n naturiol. Yn y Gwarchodfeydd Natur Cenedlaethol, caiff mannau eu ffensio fel bo modd cael sustemau pridd sy'n amrywio o ddim pridd o gwbl i bori eithaf trwm o bryd i'w gilydd. Mae mwsoglau a llysiau'r afu sydd mewn ceunentydd lle ceir gweithgareddau hamdden megis cerdded ceunentydd a chanŵio eithafol, yn cael eu bygwth oherwydd gorddefnydd. Mae Côd Ymddygiad yn cael ei lunio, wedi'i gyfuno gyda chyfyngiadau ar ddefnydd. Ceir cynlluniau rheoli CCGC ar gyfer y mannau a ddatganwyd yn Warchodfeydd Naturiol Cenedlaethol. Mewn mannau eraill, ceir cytundebau rheoli Adran 15 gyda thirfeddianwyr a meddianwyr lle gweithredwyd ar sustemau pori priodol

Rhaid rheoli'n ofalus eifr gwyllt sydd ar rai o'r safleoedd er mwyn atal rhisgl coed ifainc ac eginblanhigion rhag cael eu stripio a'u difrodii yn sgíl pori. Mae CCGC yn monitro'r haid ar draws yr ACA yn flynyddol ac yn gweithredu ar gamau rheoli pan fo niferoedd yn mynd yn uwch na'r hyn a bennwyd. Oherwydd natur hynod asidig y pridd yn y coetiroedd, mae perygl iddynt gael eu hasideiddio. Yn y gorffenol, mae'r rhostir wedi'i fygwth gan goedwigaeth a llosgi/pori amhriodol. Mae'r materion hyn yn cael sylw trwy gynlluniau amaethyddol-amgylcheddol (Tir Cymen/Tir Gofal) a Chytundebau Rheoli Adran 15.

Mae poblogaethau'r ystlum bedol leiaf ar eu mwyaf bregus yn eu clwydi haf a gaeaf. Mae gostyngiad yn nifer y pryfaid sy'n ysglyfaeth iddi hefyd yn cael effaith arni oherwydd newidiadau mewn arferion amaethyddol a defnyddio plaladdwyr. Caiff clwydi eu gwarchod yn amlach na dim trwy'r sustem gynllunio, trwy ymgorffori gofynion ystlumod yn y cynlluniau yn gynnar yn y broses gynllunio. At hyn, mae nifer o glwydi ym mynedfeydd mwyngloddiau wedi'u grilio fel na therfir ar yr ystlumod sy'n gaeafgysgu.

ACA Y Fenai a Bae Conwy

Trosolwg

Mae'r amodau ffisiograffig unigryw a geir yn ACA y Fenai a Bae Conwy yn gwneud hwn yn safle anarferol sydd, ers tro, wedi'i gydnabod yn bwysig i fywyd gwyllt y môr. Mae'r amrywiaeth mewn amodau ffisegol ac amgylcheddol trwy'r safle, yn cynnwys math o graig a gwaddod, ansawdd, clirder y dŵr a'r ffaith bod y safle yn agored i gerhyntau llanwol a symudiadau tonnau, yn esgor ar ystod eang o gynefinoedd a chymunedau arforol cysylltiedig. Mae nifer o'r cymunedau hyn yn anarferol yng Nghymru. Mae continwwm amodau ffisegol ac amgylcheddol a chymunedau arforol cysylltiedig, o gulfor y Fenai gyda'i llanwau a'i thonnau gwyllt i Fae Conwy a'i ddyfroedd tawelach a Phen y Gogarth a Thrwyn y Fuwch sy'n gymhedrol agored i'r tonnau, o ddiddordeb penodol. Mae ACA y Fenai a Bae Conwy yn safle amlddiddordeb sydd wedi'i ddewis oherwydd bod yno bum math o gynefin arforol a bywyd gwyllt cysylltiedig (Gorchymyn Cynefinoedd Atodiad I mathau o gynefinoedd).

Nodweddion Cymhwyso

Atodiad I cynefinoedd sy'n brif reswm dros ddewis y safle hwn:
1110 Banciau tywod sydd wedi'u gorchuddio fymryn gan ddŵr y môr trwy'r adeg
1140 Gwastadeddau llaid a thywod nad ydynt yn cael eu gorchuddio gan ddŵr y môr ar lanw isel
1170 Riffiau

Atodiad I cynefinoedd sy'n bresennol fel nodwedd gymhwyso, ond nid yn brif reswm dros ddewis y safle hwn:
1160 Gwastadeddau llaid a baeau mawr bas
8330 Ogofâu môr sydd dan y dŵr neu'n rhannol dan y dŵr

Amcanion Cadwraeth

Y weledigaeth tymor hir ar gyfer Ardal Cadwraeth Arbennig (ACA) y Fenai a Bae Conwy yw iddi fod yn yn ardal arforol iach, gynhyrchiol a biolegol amrywiol, yn cynnal ecosustemau a chymunedau arforol gwydn.

Dylai cynefinoedd a chymunedau gwastadeddau llaid a thywod rhynglanwol barhau i gynnwys rhesi o gynefinoedd gwaddod a'u cymunedau biolegol cysylltiedig, yn amrywio o dywod sy'n agored i'r tonnau, trwodd i laid cysgodol a gro lleidiog wedi'i ysgubo gan y llanw. Mewn sawl ardal, megis Traeth Lafan ac o amgylch Aber Conwy, bydd y nodwedd yn cynnwys brithwaith deinamig o fathau o waddod, gyda chymunedau cysylltiedig, tra bo disgwyl i waddodion rhyngwlanol eraill, megis mannau cysgodol yn y Fenai gael sefydlogrwydd tymhorol a gofodol.

Byddai disgwyl i ansawdd cymunedau gwastadeddau llaid a thywod rhynglanwol, y mae gweithgareddau megis cloddio am abwyd a defnyddio cerbydau ar y traeth yn cael effaith arnynt, wella a dod yn fwy amrywiol trwy ddulliau rheoli priodol. Wrth i ansawdd y dŵr yn yr ardal wella, mae disgwyl i welyau corwellt y gamlas *Zostera noltei* ymestyn eu hamrediad a'u gwasgariad yn y safle. Mae disgwyl i gynefinoedd a chymunedau eraill yn y nodwedd hon un ai gynnal eu cyflwr neu wella. Tra bo pysgodfeydd y cerrig gleision yn parhau i weithredu ym mhen dwyreiniol a gorllewinol y Fenai, yn ogystal ag yn Aber Conwy, bydd gwastadeddau llaid a thywod rhynglanwol yn yr ardal hon yn parhau yno ond ar eu newydd wedd. Ar hyn o bryd nid oes gofyn adfer y mannau hyn o wastadeddau llaid a thywod.

Dylai'r rîff barhau i gynnwys amrywiaeth o gynefinoedd gwaddod a phridd a'u cymunedau biolegol cysylltiedig, a hynny ar wahanol fathau o bridd caled trwy'r safle. Mae mathau o briddoedd yn amrywio o gynefinoedd calchfaen a chlai i ardaloedd o bridd caled isarforol wedi'u hysgubo gan y llanw, yn cynnwys clogfeini a chreigwelyau. Mae disgwyl i ansawdd rhai nodweddion o glogfeini rhynglanwol wella a dod yn fwy amrywiol trwy ddulliau rheoli priodol. Mae disgwyl i fannau eraill yn y nodwedd hon un ai gynnal eu cyflwr neu wella.

Dylai nodwedd y banciau tywod islanwol barhau i gynnwys cynefinoedd o waddodion symudol neu hynod symudol a'u cymunedau cysylltiedig. Ar y rhan isaf un o'r traeth yng ngorllewin y Fenai a Bae Conwy, mae disgwyl rhyw ynni rhwng nodweddion y banciau tywod islanwol a'r gwastadeddau llaid a thywod rhynglanwol, gan ddibynnu ar yr amodau ffisegol cryfaf. At hyn, mae disgwyl i fanciau tywod ym Mae Conwy a Thraeth Coch barhau i fod yn rhan o batrwm amrywiol, deinamig o waddodion arfordirol, isarforol bas yn y ddau fae ac mae'n bosib y byddant yn amrywio yn unol â'r amodau ffisegol cryfaf.

Dylai nodwedd y bae mawr bas gynnwys amrywiaeth o gynefinoedd gwaddodion a phridd caled a'u cymunedau biolegol cysylltiedig, gydag ystod eang o amodau ffisegol, o amodau lle ceir cysgod gan y tonnau a lle bydd y llanw yn ysgubo ym mhen dwyreiniol y Fenai trwodd i amodau lle mae'r safle'n fwy agored i donnau a'r arfordir ei hun yn fwy agored ym mae Conwy. Dylai'r gwaddodion islanwol yn yr amfae gynnwys brithwaith deinamig o fathau o waddod, gyda chymunedau cysylltiedig a allai arddangos amrywiaeth tymhorol a gofodol sylweddol, dan ddylanwad yr amodau ffisegol cryfaf. Mae disgwyl i fannau tywodlyd yn llawn llaid yn Nhraeth Coch a Bae Conwy barhau, tra bo disgwyl i'r bae mawr bas barhau i fod yn fan bwydo a bridio i amrywiaeth o bysgod. Mae disgwyl i gynefinoedd a chymunedau penodol yn y bae mawr bas (mae nifer ohonynt yn rhan o nodweddion cynefinoedd eraill) wella o ran ansawdd a dod yn fwy amrywiol dan ddulliau rheoi priodol. Mae disgwyl i fannau eraill yn y nodwedd hon un ai gynnal eu cyflwr neu wella.

Dylai ogofâu y môr barhau i gynnwys ogofâu rhynglanwol ac islanwol, hafnau, holltau a thwnnelau yn y pridd calchfaen o amgylch Pen y Gogarth a Thrwyn y Fuwch ac arfordir gogledd-ddwyrain Môn.
Mae iechyd ac ansawdd y pum nodwedd o gynefin yr ACA yn rhyngberthynol a gallant hefyd ddibynnu ar gyflwr cynefinoedd arforol eraill yn y safle nad oes iddynt nodweddion,yn ogystal ag elfennau strwythurol a swyddogaethol yr ecosustem arforol.
Mae'r Fenai a Bae Conwy yn cynnal economi arfordirol bywiog, gydag amrywiaeth o weithgareddau masnachol a hamdden yn dibynnu ar yr ardal. Yn eu tro, mae nifer o'r rhain yn dibynnu ar iechyd ac ansawdd tymor hir yr amgylchedd arforol.

Bygythiadau

Gall adeiladu e.e. llithrfeydd, morgloddiau a marinâu/harbwrs darfu ar gynefinoedd Ewropeaidd a phrosesau ffisegol sy'n hanfodol i gynnal y cynefinoedd hyn. Mae awdurdodau cynllunio lleol a chyrff statudol eraill yn ymgynghori gyda CCGC ynghylch datblygiadau o'r fath.

Er bod lefel y pysgota masnachol (ac eithrio pysgod cregyn) yn eithaf isel, byddir yn treillio mewn rhai mannau. Bydd raid asesu effaith bosib offer pysgota gwaelod trwm ar gynefinoedd y banc tywod islanwol a'r draethell a'r bae bas. Mae nifer eithaf helaeth o gerrig gleision yn cael eu casglu ym mhen dwyreiniol y Fenai a bydd CCGC yn gweithio gyda'r diwydiant pysgota a rheoleiddiwr y pysgodfeydd lleol (Pwyllgor Pysgodfeydd Môr Gogledd a Gogledd-orllewin Cymru) er mwyn asesu effeithiau posib y bysgodfa hon ar nodweddion yr ACA.

Mae yna nifer o angorfeydd cychod yn y Fenai a galwad am fwy o gyfleusterau (angorfeydd a marinâu) ar gyfer mwy o gychod. Bydd raid i CCGC weithio gyda'r awdurdodau perthnasol i asesu goblygiadau'r holl ddatblygiadau arfaethedig o'r math hwn ar nodweddion yr ACA.

Mae'n bosib bod taflu deunydd a garthiwyd yn cyfrannu at dyrfedd cynyddol, sy'n cael effaith ar wasgariad a chyfansoddiad y cymunedau algaidd islanwol. Mae angen asesiad priodol o arwyddocâd y gweithgareddau y bwriedir eu cynnal yn y dyfodol.

Mae llawer o'r bywyd gwyllt arforol yn yr ACA yn sensitif i lygredd gan olew. Mae datblygu llwyfannau olew a chael cychod yn mynd yn ôl ac ymlaen ar Fôr Iwerddon o bosib yn cyfrannu at y llygredd hwn. Mae CCGC yn gweithio gyda'r cwmnïau olew hyn a chyda sefydliadau statudol eraill fel bod camau diogel, digonol yn eu lle i geisio atal digwyddiadau o lygredd. At hyn, mae CCGC yn aelod o Grŵp Amgylcheddol Sefydlog Gogledd Cymru sy'n paratoi cynllun wrth gefn rhanbarthol i gynorthwyo yn y gwaith o gyd-drefnu ymateb i geisio lleihau i'r eithaf ar effeithiau amgylcheddol pe ceid llygredd.

ACA Migneint - Arenig - Ddu allt

Trosolwg

Safle mawr ar dir uchel yw Migneint-Arenig-Dduallt ac sy'n ymestyn rhwng Ysbyty Ifan a Phenmachno yn y gogledd i Rydymain yn y de ac o Drawsfynydd yn y gorllewin i union i'r dwyrain o Lyn Celyn. Mae'n amrywio mewn uchder o 300 m i 712 m. Yn y rhan ogleddol mae gwastadedd uchel o dir mawnog yn ganolog ar Figneint, yn ymestyn i Domen y Mur yn y gorllewin ac i Gwm Hesgyn yn y dwyrain, gyda mannau uwch megis Arenig Fach o amgylch yr ymyl. Gwastadedd uchel wedi'i amgylchynu gan dir uwch sydd i'r rhan ddeheuol ac sydd hefydi'r de o Afon Lliw. Mynydd Dduallt yw'r tir sydd amlycaf yma. Mae'r rhan ganolog i'r de o Gwm Prysor a Llyn Celyn ac yn cynnwys Moel Llyfnant a Moel y Slates yn ogystal â chrib mynyddig yr Arenig Fawr – sef rhan uchaf yr holl safle.

Nodweddion Cymhwyso

Atodiad I cynefinoedd sy'n brif reswm dros ddewis y safle hwn:
4030 Rhostiroedd sych Ewropeaidd
7130 Corgorsydd * Nodwedd â blaenoriaeth

Atodiad I cynefinoedd sy'n bresennol fel nodwedd gymhwyso, ond nid yn brif reswm dros ddewis y safle hwn:
3130 Dyfroedd sefyll oligotroffig i fesotroffig gyda llystyfiant Littorelletea uniflorae a/neu y Isoëto-Nanojuncetea
3160 Llynnoedd a phyllau dystroffig naturiol
4010Rhostiroedd gwlyb Gogledd yr Iwerydd gyda gErica tetralix
91A0 Hen goedydd di-goes gyda'r dderwen fytholwyrdd a Blechnum yn Ynysoedd Prydain

Amcanion Cadwraeth

4.1 Amcan Cadwraeth ar gyfer nodwedd yr ACA: Corgors (UE 7130)

Gweledigaeth ar gyfer Nodwedd 1
Y weledigaeth ar gyfer nodwedd â blaenoriaeth corgors yr ACA yw bod ganddi statws cadwraeth ffafriol, lle bodlonir yr holl amodau a ganlyn:

- Bydd y cyfan o'r gorgors, yn cynnwys y mannau hynny y credir sy'n anffafriol neu wedi'u diraddio, yn cael ei gynnal yn ôl yr arwynebedd oedd yno pan gafodd ei ddynodi, cyfanswm o oddeutu 8100 ha. Ystyrir bod llystyfiant wedi'i fapio yn NVC M20, oddeutu 1700 ha ar hyn o bryd, wastad yn anffafriol. Mae ardal nodwedd y gorgors yn ymestyn i fannau lle mae'r gors, sy'n cynnwys rhostir gwlyb a glaswelltir asid, wedi'i newid yn sylweddol.
- Mae lleoliad a gwasgariad y gorgors yn cynyddu ar draul y llystyfiant llai dymunol.
- Caiff yr ardaloedd sydd wedi'u diraddio a'r gors sy'n anffafriol ar hyn o bryd eu rheoli dan raglen adfer fel bod arwynebedd a

gwasgariad y gorgors ffafriol yn cynyddu.

- Mae rhywogaethau nodweddiadol y cymunedau llystyfiant ac sy'n cynnwys nodwedd gorgors yr ACA yno'n aml.
- Cynhelir neu cynyddir toreth a gwasgariad planhigion angyffredin.
- Caiff strwythur y gorgors ei gynnal a'i adfer i gynnwys pyllau yn y corsydd, panylau, bryncynnau a phantiau fel nodwedd naturiol o wyneb y gors. Nid oes sianelau na ffosydd draenio arrtiffisial yno fel draeniau gweithredol. Dylai erydiad y mawn fod dan reolaeth ac wedi'i gyfyngu i sustemau erydu gwastadeddau sydd yn amlwg wedi hen ennill eu plwyf.
- Ni cheir rhywogaethau ymledol anfrodorol, megis conifferau, rhododendron, Canclwm Japan, Ffromlys chwarennog ac erwain helygddail *(Spiraea)* yn yr ACA ac mewn ardal ragod ar gyfer rhywogaethau penodol.
- Nid oes yr un goeden yn y gorgors.
- Mae'r holl ffactorau sy'n cael effaith ar gyflawni'r amodau hyn dan reolaeth.

4.2 Amcan Cadwraeth ar gyfer nodweddion ACA Rhostiroedd sych Ewropeaidd (UE 4030) a rhostir gwlyb Gogledd yr Iwerydd gydag *Erica tetralix* (UE 4010)

Gweledigaeth ar gyfer nodwedd 2

Y weledigaeth ar gyfer nodweddion rhostir yr ACA yw bod ganddynt statws cadwraeth ffafriol, lle bodlonir yr holl amodau a ganlyn:

- Bydd y cyfan o'r rhostir sych, yn cynnwys yr ardaloedd hynny sydd wedi'u diraddio (oddeutu 26000ha), o leiaf yn cael eu cynnal fel y maent pan gânt eu dynodi. Dylid rheoli'r mannau sydd wedi'u diraddio a mannau anffafriol o rostir sych eu hadfer dan raglen adfer. Dylai'r rhostir sych gynyddu ar draul y llystyfiant llai dymunol megis glaswelltir asid. Dylid o leiaf gynnal y cyfan o'r rhostir gwlyb, yn cynnwys yr ardaloedd hynny sydd wedi'u diraddio (oddeutu 400 ha) fel y maent ar y pryd pan gânt eu dynodi. Dylai'r rhostir gwlyb gynyddu'n gyffredinol ar draul llystyfiant llai dymunol. Efallai bod modd adfer rhai mannau o rostir gwlyb, sy'n orgors wedi'i diraddio, i'r cynefin â blaenoriaeth ar yr amod nad oes gwir golled o rostir gwlyb yn yr ACA .
- Bydd gwasgariad y rhostir sych a gwlyb o leiaf fel y'i gwelir ar Fapiau 1-4 (Cyngor Cefn Gwlad Cymru, Mawrth 2008) a bydd, o ddewis, yn cynyddu wrth iddo gael ei adfer mewn mannau ychwanegol.
- Bydd y rhywogaethau sy'n nodweddiadol o'r llystfiant sy'n cynnwys y rhostir sych a'r rhostir gwlyb, yn aml ac yn doreithiog. Gweler Tabl 1.
- Bydd toreth a gwasgariad planhigin anghyffredin (gweler Tabl 2) yn cael eu cynnal neu'n cynyddu.
- Dylid cynnal ac adfer strwythur y grug, i ddangos ei fod yn aildyfu'n naturiol trwy haenu a hadu, ac i sicrhau bod y cymunedau llystyfiant cydrannol yn naturiol wahanol (cyfeirer hefyd at 3 a 4 uchod). Yn ymarferol, bydd rhai llecynnau ar eu hennill o fod yn dalach gyda grug aeddfed iawn (e.e. NVC H 21). ac eraill, yn cynnwys rhostir gwlyb, ar eu hennill o gael strwythur canolig i fyr, llai na 30cm o uchder. Ni fydd arwyddion o orbori, yn cynnwys arferion twf 'wedi'i ddal yn ôl" 'tocwaith' neu 'drymffyn' yn amlwg.
- Ni fydd rhywogaethau ymledol anfrodorol, megis conifferau, rhododendron, Canclwm Japan, Ffromlys chwarennog ac aerwain helygddail *(Spiraea)* yn yr ACA.
- Yn gyffredinol, ni fydd coed ar y rhostir ac, ar y mwyaf, ychydig yma ac acw a dim mwy na dwy yr hectar. Mae parthau trawsnewid o goetir i rostir yn eithriad i'r rheol hyn lle gall coed fod yn fwy trwchus ac yn graddio i fod yn rhostir agored. Dylid

gosod cyfyngiadau ar gyfer parthau trawsnewid fesul uned neu isuned.
- Mae'r holl ffactorau sy'n cael effaith ar gyflawni'r amodau hyn dan reolaeth.

4.3 Amcanion Cadwraeth ar gyfer nodwedd ACA y llyn. Dyfroedd sefyll oligotroffig i fesotroffig gyda llystyfiant y *Littorelletea uniflorae* a/neu y *Isoëto-Nanojuncetea* (UE 3130) ac ar gyfer llynnoedd a phyllau dystroffig naturiol (Côd UE 3160)

Gweledigaeth ar gyfer Nodwedd 3

Y weledigaeth ar gyfer nodweddion llynnoedd oligotroffig i fesotroffig (dŵr clir) a dystroffig (mawnog) yr ACA yw bod ganddynt statws cadwraeth ffafriol, lle bodlonir yr holl amodau a ganlyn:

- Bydd y cyfan o'r llynnoedd dŵr clir a mawnog yn cael ei gynnal fel a nodir ar fapiau 1 – 4 (Cyngor Cefn Gwlad Cymru, Mawrth 2008), oddeutu x ha o ddŵr agored / cors a basn llyn gerllaw, fel a welir ar luniau a dynnwyd o'r awyr . Yn y bôn, mae cyflwr y llyn wedi'i gysylltu i gyflwr y dalgylch felly dylid cynnal cyflwr presennol y dalgylchoedd (yn cynnwys gorchudd llystyfiant, draenio a rheolaeth briodol h.y. dim gorbori a llosgi).
- Bydd lleoliad y llynnoedd dŵr clir a mawnog fel a nodir ar fapiau 1-4 (Cyngor Cefn Gwlad Cymru, Mawrth 2008) ac fel y cyfeirir atynt wrth eu henw yn y tabl 'Nodweddion ACA: Llynnoedd - Oligotroffig neu Ddystroffig' (Cyngor Cefn Gwlad Cymru, Mawrth 2008: tud. 21).
- Bydd rhywogaethau nodweddiadol y cymunedau llystyfiant fel a restrir isod, ac yn cynnwys nodwedd llynnoedd dŵr clir yr ACA, yn gyffredin.

Nodweddir y gymuned llystyfiant gan lystyfiant parhaol, byr, amffibiaidd, gyda beistonell merllyn *Littorella uniflora* yn cael ei ystyried y rhan ddiffiniol. Yn aml, tyf y rhywogaeth hon gyda bidoglys y dŵr *Lobelia dortmanna*, dyfrllys y gors *Potamogeton polygonifolius*, gwair merllyn *Isoetes lacustris*, brwynen oddfog *Juncus bulbosus*, myrdd-ddail blodau bob yn ail *Myriophyllum alterniflorum a* chleddyflys arnofiol *Sparganium angustifolium*. Ar y Figneint-Arenig-Dduallt ceir yr holl rywogaethau uchod, ynghyd â'r lili ddŵr felen *Nuphar lutea*, y lili ddŵr wen *Nymphaea alba*, rhawn ebol hyblyg *Nitella flexilis*, y chwysigenddail lleiaf *Utricularia minor* a'r genedlaethol brin rhawn ebol main *Nitella gracilis*.

Mae llynnoedd mawnog yn hynod asidig ac nid oes ynddynt faetholion planhigion. Mae cynnwys yr asid hwmig yn eu dŵr yn uchel ac, fel arfer, mae lliw brown tywyll iddo oherwydd ei fod wedi bod yn agored i fawn. Mae'r rhan fwyaf o enghreifftiau yn fychan (llai na 5 ha mewn maint), bas ac yn cynnwys rhyw gymaint o fflora a ffawna, gyda *Sphagnum*, cleddyflys culddail a lilis y dŵr. Nid oes rhywogaethau yn y pyllau'n naturiol ac yn aml iawn nid oes glannau. Llystyfiant ymylol yw'r nodwedd honno o'r cynefin lle ceir y pyllau.

- Mae'r holl ffactorau sy'n cael effaith ar gyflawni'r amodau hyn dan reolaeth.

4.4 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd coetir yr ACA : Hen goedydd di-goes gyda'r dderwen fytholwyrdd a Choetir Blechnum

Gwledigaeth ar gyfer Nodwedd 4

Y weledigaeth ar gyfer nodweddion coetirol yr ACA yw bod ganddynt statws cadwraeth ffafriol, lle bodlonir yr holl amodau a ganlyn:

- Bydd y cyfan o'r coetir, yn cynnwys canopi'r coed a phrysgwydd y coetir, y llennyrch a'r grug sych, rhedyn a glaswelltir cysylltiedig yn cael ei gynnal fel a nodir ar y map, yn yr atodiad - o 67 ha yn ogystal â mannau o oddeutu13ha (heb ei fapio), yn rhoi cyfanswm o oddeutu 80 ha. Ar hyn o bryd, mae coed llydanddail a phrysgwydd yn gorchuddio oddeutu 0.4% o'r safle (a rhedyn dros 2% (oddeutu 450 ha).
- Bydd lleoliad nodwedd coetir yr ACA fel y'i gwelir ar Fapiau yn Atodiad 1. Mae'r coetiroedd yn cynnwys Coed Dôl- Fudr (SH 831318), Coed Gordderw (SH838336), Coed Maen y Menyn (SH 848354) a Choed Boch-y-Rhaeadr (SH 843398).
- Ni fydd canran canopi'r coed yn y coetir (gweler mapiau 1-40) yn llai nag 85% (ac eithrio pan fo trychinebau naturiol).
- Yn y gorchudd a'r prysgwydd mae rhywogaethau brodorol lleol, fel a nodir yn nhabl 2, sy'n nodweddiadol o'r coed tir uchel hyn, lle mae coed bedw'n amlycach na choed derw o'u cymharu ag enghreifftiau o nodwedd hon yr ACA sydd ar dir isel.
- Bydd digon o goed a phrysgwydd brodorol, lleol yn ailddyfu'n naturiol er mwyn cynnal canopi a haen prysgwydd y coetir, trwy lenwi bylchau a chaniatáu i goed bychain dyfu ac annog strwythur oedran amrywiol.
- Bydd rhywogaethau nodweddiadol o orchudd llawr y coetir yn gyffredin, gweler Tabl 3.
- Mae'n bwysig i ran fwyaf o goetir yr ACA nad yw'r llystyfiant yn mynd yn drwchus ac yn gordyfu mwy na 40cm a/neu'n cael ei drechu gan rywogaethau megis mieri, eiddew a chelyn ifanc. Efallai y cyfyngir yn ôl unedau neu elfennau. Dylai planhigion nodweddiadol is yn cynnwys rhywogaethau cefnforol (cyfeirer at Dabl 2 isod am restr mynegiannol lle ceir cofnodion y gwyddys amdanynt eu ticio) barhau i fod yn doreithiog a/neu i gael eu cynnal.
- Bydd toreth a gwasgariad mwsoglau, llysiau'r afu a chenau anghyffredin a nodweddiadol yn cael eu cynnal neu'n cynyddu.
- Bydd nifer ddiffiniedig o goed aeddfed fesul hectar dan ganopi'r coed presennol, a hynny yn ôl unedau. Bydd angen diffinio hyn wrth y diamedr ar gyfer y coed ar dir uchel lle mae diamedr coed tebyg yn is i lawr oddeutu 60cm a throsodd ar goed derw ac ynn a/neu ar goed sydd ag arwyddion o ddirywiad, tyllau ac ati.
- Bydd coed marw ar y safle a byddant yn gymysgedd o goed wedi syrthio (o leiaf un yr hectar), canghennau wedi torri, canghennau marw ar goed byw a choed marw'n sefyll (o leiaf un yr hectar). Ychydig o goed marw sydd yno ar hyn o bryd oherwydd bod oedran y coed yn y coetiroedd yn eithaf tebyg ac nid oes coed aeddfed na choed marw yno. Mae rhai o blanhigion is yn arbenigwyr ar goed marw ond nid yw'r creaduriaid di-asgwrn-cefn prin hyn sydd i'w cael yng ngweddill y DG yn y coetiroedd hyn.
- Ni cheir rhywogaethau ymledol anfrodorol, megis rhododendron, Canclwm Japan a Ffromlys chwarennog.
- Mae'r holl ffactorau sy'n cael effaith ar gyflawni'r amodau hyn dan reolaeth.

At hyn, mae gan bob Amcan Cadwraeth nifer o ddangosyddion perfformiad ynghlwm wrtho. Mae'r dangosyddion perfformiad yn rhan o'r Amcan Cadwraeth, yn hytrach na bod yn rhywbeth i'w ddisodli. Rhaid i waith asesu cynlluniau a phrosiectau fod wedi'u seilio ar y cyfan o'r Amcanion Cadwraeth, nid ar y dangosyddion perfformiad yn unig. Mae'r dangosyddion perfformiad i'w gweld yn y Cynllun Rheoli Craidd yn cynnwys Amcanion Cadwraeth ar gyfer ACA/AGA Migneint-Arenig-Ddu allt (Cyngor Cefn Gwlad Cymru, Mawrth 2008).

Bygythiadau

Dulliau pori/llosgi/draenio amhriodol yw'r prif fygythiadau i nodweddion llystyfiant y safle hwn o ac, o'r herwydd, caiff y gorgors a'r rhostir eu diraddio. Mae gwaith coedwigaeth ar fignenni a rhostiroedd hefyd wedi bod yn broblem yn y gorffennol. Rhoddir sylw i'r problemau hyn trwy nifer o gytundebau
cynlluniau amaethyddol-amgylcheddol (Tir Cymen/Tir Gofal) a sawl cytundeb Adran15. At hyn, mae prosiect ar y cyd rhwng y Gymdeithas Frenhinol er Gwarchod Adar/ y Fenter Goedwigaeth/ Ceiliog Du y CCGC wedi bod o gymorth i adfer y gorgors a'r rhostir mewn rhai mannau yr oedd conifferau wedi'u plannu yno cynt.

Mae nodweddion llystyfiant a'r llynnoedd mewn perygl o gael eu hasideiddio oherwydd llygredd atmosfferig, a wneir yn waeth oherwydd y glaw cyson a gaiff y safle, a'i ddaeareg / priddeg. Mae calchio'r dalgylch gyda dulliau artiffisial hefyd yn fygythiad ychwanegol.

Yn y gorffennol, mae gwaith chwarelyddol wedi cael effaith sylweddol ar y safle hwn gan arwain at ddinistro cynefinoedd.

ACA Morfa Harlech a Morfa Dyffryn

Trosolwg

Mae ACA Morfa Harlech a Morfa Dyffryn yn cynnwys dwy system twyni tywod – Morfa Harlech i'r gogledd a Morfa Dyffryn i'r de. Mae Morfa Harlech yn system dwyni sy'n cronni'n gyflym, ac yn casglu tywod o'r arfordir i'r de, gan gynnwys y system dwyni yn Morfa Dyffryn sy'n erydu.

Bydd yr amrywiol gymunedau twyni tywod yn ehangu drwy brosesau naturiol ar draul twyni eraill. Gallai hyn effeithio ar faint nodweddion unigol yr ACA, fodd bynnag, mae prosesau deinamig y twyni tywod ynghyd â'u cymunedau llystyfiant cysylltiedig yn nodwedd werthfawr o systemau twyni'r arfordir. Y broblem fwyaf bosib yw'r twyni'n sefydlogi, a thrwy hynny o bosib colli cymunedau llystyfiant arloesol i gymunedau twyni tywod sefydlog.

Mae system twyni tywod Morfa Harlech yn cronni ac mae o bwysigrwydd mawr am ei nodweddion olyniaethol cynnar, yn cynnwys ei thwyni symudol a'i thwyni embryonig. Mae'r ardal o dwyni sydd i ffwrdd o'r traeth yn sefydlog iawn, gydag ychydig iawn o dywod noeth.

Mae'r llaciau twyni yn Morfa Harlech yn amrywio o laciau sychach sy'n ymdoddi i laswelltiroedd twyni sefydlog i laciau gwlyb iawn sy'n cael llifogydd yn aml ac yn cynnal cymunedau o lystyfiant yn debyg i'r hyn a geir mewn corsydd.

Er bod *Petalophyllum ralfsii* wedi'i gofnodi yn Morfa Harlech, mae'r diffyg llaciau ifanc yn y system hon yn golygu nad oes llawer o'r rhywogaeth hon yma.

Mae Morfa Dyffryn yn system sy'n erydu, ac mae'n hynod o symudol. Mae cyfran uchel o'r safle wedi'i wneud o dywod noeth. Mae twyni symudol yn ymestyn o'r lan hyd at ffiniau'r system dwyni tua'r tir, a cheir llaciau twyni helaeth rhyngddynt. Mae'r llystyfiant yn y llaciau yn amrywio o gynefinoedd arloesol llaciau newydd, cymunedau olynol llaciau ifanc sy'n cynnal mwyafrif y boblogaeth *Petalophyllum ralfsii*, i laciau twyni aeddfed sy'n gyfoeth o rywogaethau.

Nodweddion Cymhwyso

Cynefinoedd Atodiad I sy'n brif reswm am ddewis y safle hwn:
2110 Twyni embryonig symudol
2120 Twyni symudol ar hyd y draethlin gydag *Ammophilia arenaria* ('twyni gwyn')
2170 Twyni gyda *Salix repens,* isrywogaeth *argentea (Salicion arenariae)*
2190 Llaciau twyni llaith

Cynefinoedd Atodiad II sy'n brif reswm am ddewis y safle hwn:
1395 Petalys *Petalophyllum ralfsii*

Amcanion cadwraeth

4.1 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 1: Twyni symudol embryonig (Cod Cynefin UE: 2110)

Y Weledigaeth ar gyfer Nodwedd 1
Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd hon yw iddi fod mewn cyflwr cadwraeth ffafriol lle gellir diwallu'r holl amodau a ganlyn:
- Mae'r twyni symudol embryonig yn eu cyfanrwydd, gan gynnwys yr ardaloedd hynny yr ystyrir eu bod yn anffafriol neu'n israddedig ar hyn o bryd, yn cael eu cynnal yn yr ardal oedd yn bodoli pan y'u dynodwyd.
- Dylai'r llystyfiant ar y draethlin a'r twyni embryonig fod wedi'i wneud o rywogaethau nodweddiadol a restrir yn nhabl 5 (Cyngor Cefn Gwlad Cymru, Mawrth 2008: pp. 13).
- Mae'r holl ffactorau sy'n effeithio ar gyflawni'r amodau hyn o dan reolaeth.

4.2 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 2: Twyni symudol ar hyd y draethlin gydag *Ammophila arenaria* (Cod Cynefin UE: 2120)

Y Weledigaeth ar gyfer Nodwedd 2
Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd hon yw iddi fod mewn cyflwr cadwraeth ffafriol lle gellir diwallu'r holl amodau a ganlyn:
- Mae'r twyni symudol yn eu cyfanrwydd, gan gynnwys yr ardaloedd hynny yr ystyrir eu bod yn anffafriol neu'n israddedig ar hyn o bryd, yn cael eu cynnal yn yr ardal oedd yn bodoli pan y'u dynodwyd; tua 18.9ha yn Morfa Harlech, ar hyd crib y twyni tua'r môr

a thua'r tir yn unedau 1, 3, 4 a 5 ac o leiaf 82ha o dwyni symudol yn Morfa Dyffryn, a ddylai fod wedi'u dosbarthu drwy unedau 28, 27, 26, 24 a 23.

- Dylai'r llystyfiant ar y twyni symudol fod yn cynnwys rhywogaethau megis y rheini a restrir yn nhabl 8 (Cyngor Cefn Gwlad Cymru, Mawrth 2008: pp. 19).
- Mae'r holl ffactorau sy'n effeithio ar gyflawni'r amodau hyn o dan reolaeth.

Llaciau Twyni Llaith (Cod Cynefin UE 2190): Nodwedd 3 Twyni gyda *Salix repens* (Cod Cynefin UE 2170): Nodwedd 4 Llaciau twyni yn cynnwys y cymunedau a ganlyn o'r Dosbarthiad Llystyfiant Cenedlaethol (NVC): SD13, SD14, SD15, SD16 a SD17.

Y Weledigaeth ar gyfer Nodweddion 3 a 4

Y weledigaeth ar gyfer y nodweddion hyn yw iddynt fod mewn cyflwr cadwraeth ffafriol lle gellir diwallu'r holl amodau a ganlyn:

- Mae'r holl laciau twyni llaith a'r twyni gyda *Salix repens*, gan gynnwys yr ardaloedd hynny yr ystyrir eu bod yn anffafriol neu'n israddedig ar hyn o bryd, yn cael eu cynnal yn yr ardal oedd yn bodoli pan y'u dynodwyd; tua 65.1 ha yn Morfa Harlech a 43.6 ha yn Morfa Dyffryn.
- Dylai holl gyfnodau olyniaethol llystyfiant y llaciau twyni fod yn bresennol yn Morfa Dyffryn.
- Dylai'r llystyfiant ar y llaciau twyni llaith fod yn cynnwys rhywogaethau nodweddiadol a dymunol megis y rheini a amlinellir yn y tabl isod.
- Dylai'r llystyfiant ar y llaciau fod yn rhydd o brysg, a dylai'r glaswellt fod yn gymharol fyr.
- Mae'r holl ffactorau sy'n effeithio ar gyflawni'r amodau hyn o dan reolaeth.

Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 5: Petalys *Petalophyllum ralfsii* (Cod Cynefin UE 1395)

Y Weledigaeth ar gyfer Nodwedd 5

Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd hon yw iddi fod mewn cyflwr cadwraeth ffafriol lle gellir diwallu'r holl amodau a ganlyn:

- Bydd poblogaeth y *Petalophyllum* yn aros yn sefydlog neu'n cynyddu.
- Dylai'r rhywogaeth *Petalophyllum* fod yn bresennol yn Morfa Harlech a dylai fod wedi'i dosbarthu ar draws rhan ogleddol system twyni tywod Morfa Dyffryn (Unedau 26 a 28).
- Dylai'r dilyniant o laciau twyni ifanc sy'n cynnal y *Petalophyllum* fod mewn cyflwr da, fel y diffinnir yn yr amcan cadwraeth ar gyfer nodweddion 3 a 4 uchod.
- Mae'r holl ffactorau sy'n effeithio ar gyflawni'r amodau hyn o dan reolaeth.

Yn ogystal, mae gan bob Amcan Cadwraeth nifer o ddangosyddion perfformiad cysylltiedig. Mae'r dangosyddion perfformiad yn rhan o'r amcan cadwraeth, ond nid yn rhywbeth sy'n ei ddisodli. Rhaid i asesiadau o'r cynlluniau a'r prosiectau fod yn seiliedig ar yr holl amcanion cadwraeth, nid dim ond y dangosyddion perfformiad. Gellir gweld y dangosyddion perfformiad yn y Cynllun Rheoli Craidd ynghyd ag Amcanion Cadwraeth ar gyfer **Ardal Cadwraeth Arbennig Morfa Harlech a Morfa Dyffryn** (Cyngor Cefn Gwlad

Cymru, Mawrth 2008).

Ffactorau bregusrwydd

Mae'r traethau cyfagos i'r ddwy system dwyni yn gaeth i bwysau mawr gan weithgareddau hamdden, yn enwedig yn ystod misoedd yr haf. Caiff pwyntiau mynediad drwy'r twyni eu rheoli'n llym i gyfyngu ar weithgareddau dynol sy'n ansefydlogi'r twyni. Mae Morfa Dyffryn yn arbennig o fregus gan ei fod yn symudol iawn, a'r cyflenwad allanol o dywod iddo yn gyfyngedig. Mae rhannau o'r ddau dwyn yn cael eu rheoli fel Gwarchodfeydd Natur Cenedlaethol ers diwedd yr 1950au (Morfa Harlech) a dechrau'r 1960au (Morfa Dyffryn).

ACA Preseli

Trosolwg

Mae SoDdGA eang Mynydd Preseli a thiroedd comin llai SoDdGA Waun Fawr, Waun Isaf a Gors Fawr yn sylfaen i ACA Preseli. Mae Mynydd Preseli a Gors Fawr wedi'u cysylltu'n ffisegol, tra bod Waun Isaf a Waun Fawr yn adrannau ar wahân yn yr ACA. Yn ogystal â nodweddion yr ACA, mae'r ddau SoDdGA yn cynnwys nifer o rywogaethau a nodweddion cynefin nad ydynt yn gwneud y safle'n gymwys dan y Gyfarwyddeb Cynefinoedd.

Nodweddion Cymhwyso

Cynefinoedd Atodiad I sy'n bresennol fel nodwedd gymhwyso, ond nid yn brif reswm dros ddewis y safle hwn:
4010 Rhostiroedd gwlyb Gogledd yr Iwerydd gydag *Erica tetralix*
4030 Rhostiroedd sych Ewropeaidd
7150 Pantiau ar is-haenau mawn y *Rhynchosporion*
7230 Corsydd alcalinaidd

Cynefinoedd Atodiad II sy'n brif reswm am ddewis y safle hwn:
1044 Mursen y de *Coenagrion mercuriale*
1065 Glöyn byw brith y gors *Euphydryas (Eurodryas, Hypodryas) aurinia*
1393 Mwsogl pluog main gwyrdd *Drepanocladus (Hamatocaulis) vernicosus*

Amcanion Cadwraeth

4.1 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 1: Mursen y De *Coenagrion mercuriale*

Y Weledigaeth ar gyfer Mursen y De
Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd hon yw iddi fod mewn cyflwr cadwraeth ffafriol lle gellir diwallu'r holl amodau a ganlyn:

- Bydd dwysedd yr oedolion gwryw, wrth eu samplo, yn o leiaf 1 gwryw i bob 10 metr sgwâr o gynefin bridio.
- Bydd yna o leiaf 3,500 metr sgwâr o gynefin bridio.
- Bydd yr holl ffactorau sy'n effeithio ar y nodwedd o dan reolaeth.

4.2 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 2: Glöyn byw Brith y Gors *Euphydryas aurinia*

Y weledigaeth ar gyfer glöyn byw Brith y Gors
Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd hon yw iddi fod mewn cyflwr cadwraeth ffafriol lle gellir diwallu'r holl amodau a ganlyn:
Bydd poblogaeth iach o'r glöyn byw brith y gors yn bresennol yn yr ACA ac o'i hamgylch. Bydd digon o gynefin sydd mewn cyflwr da i gynnal nifer o boblogaethau dilys o'r glöyn byw, sy'n ddibynnol yma ar laswelltir corslyd a thir gwlyb, gyda thwmpathau o laswellt y gweunydd a digonedd o brif blanhigyn bwyd y lindysyn, sef tamaid y cythraul. Bydd y gwair yn amrywio mewn uchder fel bod yn ardaloedd 'lawnt' byrion i'r lindys gael golau haul, ac ardaloedd o dwmpathau talach i roi lloches iddynt.
Ar gyfer y ddwy meta-boblogaeth sy'n bresennol yn yr ACA:

- Dylai fod yna o leiaf 200 gwe larfa fesul hectar o Gynefin Cyflwr Da.
- Dylai fod yna o leiaf 50ha o Gynefin Addas ar yr ACA, neu o fewn radiws o 2km o'i hamgylch.
- Dylai o leiaf 10ha o'r cynefin addas hwn fod yn Gynefin Cyflwr Da.
- Rhaid i'r holl ffactorau sy'n effeithio ar y nodwedd fod o dan reolaeth.

4.3 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 3: Mwsogl pluog main gwyrdd *Hamatocaulis vernicosus*

Y Weledigaeth ar gyfer Mwsogl Pluog Main Gwyrdd
Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd hon yw iddi fod mewn cyflwr cadwraeth ffafriol lle gellir diwallu'r holl amodau a ganlyn:
Mae mwsogl pluog main gwyrdd yn nodwedd gymhwyso yn yr ACA, ond canfuwyd ei fod i'w weld yn amlach, a bod mwy ohono yn ACA Preseli ac yn wir mewn nifer o safleoedd eraill yng Nghymru nag a feddyliwyd o'r blaen. Yn wyneb hyn, penderfynwyd trin y nodwedd fel rhan o'r nodwedd SoDdGA mwsogl anghyffredin ar ddaear damp.

4.4 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 4: Corsydd alcalinaidd

Y Weledigaeth ar gyfer Corsydd Alcalinaidd
Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd hon yw iddi fod mewn cyflwr cadwraeth ffafriol lle gellir diwallu'r holl amodau a ganlyn:
Bydd corsydd alcalinaidd yn bresennol mewn rhannau ar draws y safle, ac yn arddangos amrediad o rywogaethau planhigion a phryfaid sy'n nodweddiadol o'r cynefin, gan gynnwys mursen y de. Bydd y tiroedd gwlyb sy'n cynnal y cynefin penodol hwn yn

cynnwys llystyfiant byr, agored sy'n llawn mwsogl, hesg a phlanhigion sy'n nodweddiadol o amodau llai asidig.

- Bydd corsydd alcalinaidd yn bresennol mewn wyth o'r 10 ardal binc a welir ar y map atodol (Cyngor Cefn Gwlad Cymru, Mawrth 2008)
- Bydd rhywogaethau sy'n nodweddiadol o dir gwlyb, megis Menyanthes trifoliata, Triglochin palustre, Anagallis tenella, Pedicularis palustris a Pinguicula vulgaris yn bresennol.
- Ni fydd llawer o rywogaethau prysg yno, megis yr helygen *Salix* a'r fedwen *Betula*.

4.5 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 5: Pantiau ar is-haenau mawn y Rhynchosporion

Y Weledigaeth ar gyfer Pantiau ar is-haenau mawn y Rhynchosporion

Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd hon yw iddi fod mewn cyflwr cadwraeth ffafriol lle gellir diwallu'r holl amodau a ganlyn:
Mae pantiau ar is-haenau mawn yn fath o gynefin sydd fel arfer yn digwydd mewn mosaigau cymhleth gyda chynefinoedd rhostir a thir gwlyb. Bydd y llystyfiant yn agored, ac yn cynnwys digonedd o rywogaethau megis yr hesgen bigwen *Rhynchospora alba*, mwsogl y gors *Sphagnum auriculatum*, cnwpfwsogl y gors *Lycopodiella inundata*, a gwlith yr haul *Drosera rotundifolia*. Nid yw maint y cynefin hwn ar y safle wedi'i ddiffinio'n glir eto, ond credir ei fod yn ffurfio tua 1-2% o arwynebedd y safle cyfan.

- Bydd pantiau ar is-haenau mawn y Rhynchosporion i'w gweld ar tua 1-2% o'r ACA, a byddant yn bresennol mewn o leiaf dwy uned reoli (unedau 2 a 3 ar hyn o bryd).
- Bydd y planhigion a ganlyn yn gyffredin: yr hesgen bigwen *Rhynchospora alba*, mwsogl y gors *Sphagnum denticulatum*, gwlith yr haul *Drosera rotundifolia,* ac mewn safleoedd sy'n fwy basig, mwsogl brown megis *Drepanocladus revolvens* a *Scorpidium scorpioides*.
- Bydd y llystyfiant yn yr ardaloedd hyn fel arfer yn agored iawn, a bydd rhywogaethau cystadleuol sy'n arwydd o ddiffyg pori, megis glaswellt y gweunydd *Molinia caerulea*, yn cael eu rheoli.
- Ni fydd fawr ddim o rywogaethau prysg yno, megis yr helygen *Salix* a'r fedwen *Betula*.

4.6 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 6: 4030 Rhostiroedd sych Ewropeaidd

Y Weledigaeth ar gyfer Rhostiroedd Sych

Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd hon yw iddi fod mewn cyflwr cadwraeth ffafriol lle gellir diwallu'r holl amodau a ganlyn:

- Bydd rhostir sych yn gorchuddio o leiaf 11%2 o SoDdGA Mynydd Preseli ac yn arddangos amrediad o rywogaethau planhigion, pryfaid ac adar sy'n nodweddiadol o'r cynefin.
- Bydd y planhigion a ganlyn yn gyffredin yn y rhostir sych: grug *Calluna vulgaris*; grug clochog *Erica cinerea* ac eithin y mynydd *Ulex gallii*
- Bydd rhywogaethau cystadleuol sy'n arwydd o ddiffyg pori, megis rhedyn *Pteridium aquilinum*, glaswellt y gweunydd *Molinia caerulea* ac eithin y mynydd *Ulex gallii* yn cael eu rheoli.

4.7 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 7: 4010 Rhostiroedd gwlyb Gogledd yr Iwerydd gydag *Erica tetralix*

Y Weledigaeth ar gyfer Rhostiroedd Gwlyb

Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd hon yw iddi fod mewn cyflwr cadwraeth ffafriol lle gellir diwallu'r holl amodau a ganlyn: ⟨⟨

Bydd rhostir gwlyb yn gorchuddio o leiaf 11%3 o'r safle ac yn arddangos amrediad o rywogaethau planhigion sy'n nodweddiadol o'r cynefin. Bydd y rhan fwyaf o'r rhostir gwlyb yn cynnwys cymysgedd o dwmpathau o laswellt y gweunydd, a wahenir gan ddarnau wedi'u pori'n dda ac sy'n llawn clwbfrwyn y mawn, mwsogl y gors a grug megis y grug deilgroes. Dylai cyfran o'r cynefin hefyd gynnwys ystod o hesg byr a phlanhigion blodeuol, megis gwlith yr haul.

- Bydd y planhigion a ganlyn yn gyffredin yn y rhostir gwlyb: grug *Calluna vulgaris*; grug deilgroes *Erica tetralix*; glaswellt y gweunydd *Molinia caerulea;* llafn y bladur *Narthecium ossifragum*; hesg byrion, rhywogaethau *Carex*; mwsogl yn cynnwys rhywogaethau *Sphagnum* mwsogl y gors; tamaid y cythraul *scabious Succisa pratensis*.
- Bydd rhywogaethau cystadleuol sy'n arwydd o ddiffyg pori, yn enwedig Glaswellt y Gweunydd *Molinia caerulea* ac Eithin y Mynydd *Ulex gallii* yn cael eu rheoli.
- Ni fydd llawer o redyn a rhywogaethau prysg, megis yr helygen *Salix* a'r fedwen *Betula*, yn y rhostir gwlyb.

Yn ogystal, mae gan bob Amcan Cadwraeth nifer o ddangosyddion perfformiad cysylltiedig. Mae'r dangosyddion perfformiad yn rhan o'r amcan cadwraeth, ond nid yn rhywbeth sy'n ei ddisodli. Rhaid i asesiadau o'r cynlluniau a'r prosiectau fod yn seiliedig ar yr holl amcanion cadwraeth, nid dim ond y dangosyddion perfformiad. Gellir gweld y dangosyddion perfformiad yn y Cynllun Rheoli Craidd gan gynnwys Amcanion Cadwraeth ar gyfer ACA (Ardal Cadwraeth Arbennig) Preseli (Cyngor Cefn Gwlad Cymru, Mawrth 2008).

Ffactorau bregusrwydd

Mae'r *Coenagrion mercuriale* angen llystyfiant rhostir gwlyb agored sydd wedi'i bori'n dda, ynghyd â llystyfiant mignen gyda nentydd neu ffrydiau bychain. Mae'r *Drepanocladus vernicosus* angen llethrau corslyd lle mae dŵr ffynnon yn llifo iddynt, a lle mae'r llystyfiant yn tyfu'n weddol isel. Felly mae'r ddwy rywogaeth yn sensitif i lefelau amhriodol o bori, neu i ddim pori o gwbl. Mae parhad y cynllun presennol ar gyfer pori cymedrol i uchel yn ystod yr haf yn hanfodol, ond mae'n anodd dylanwadu arno oherwydd statws tir comin y safle, a'r nifer uchel o hawliau cofrestredig. Mae'r trawstrefa presennol yn y gaeaf i ardal Castell Martin darpar ACA Arfordir Calchfaen De-orllewin Cymru yn rhan hanfodol o gynllun bugeilio'r ucheldir hwn.

Mae asideiddio ar y safle uwchdir hwn yn fygythiad, ac mae monitro atmosfferig yn digwydd mewn GNG gerllaw. Mae'n hanfodol monitro cemeg y dŵr a maint y boblogaeth *Coenagrion mercuriale*. Eir i'r afael â'r materion hyn mewn cynllun rheoli, sydd wrthi'n cael ei baratoi.

ACA Rhinog

Trosolwg

Mae'r Rhinogydd wedi'u cerfio o raean Cambrian caled, asidig cromen Harlech, ac mae'r topograffi'n arw gyda llynnoedd gwasgaredig ar yr ucheldir, llethrau â chreigiau anferth arnynt, clogwyni a brigiadau.

Mae lleoliad daearyddol y safle yn golygu bod y môr yn dylanwadu ar yr hinsawdd, gan arwain at lawiad uchel, tymereddau cymedrol a lleithder uchel yn gyffredinol. Y prif lystyfiant yno yw'r grug *Calluna vulgaris*, sy'n tyfu ar briddoedd tenau, gwael ac asidig. Mae pori a llosgi dros y 60 mlynedd diwethaf wedi bod yn eithaf cyfyngedig, felly mae'r grug yn ddwfn ac yn aeddfed. Mae hyn, ynghyd â'r amodau hinsoddol mwyaf, wedi arwain at fflora cyfoethog o blanhigion *bryophyte* a rhedyn ar y ddaear. Mae'r safle hwn yn unigryw yng Nghymru fel enghraifft o gynefin *Calluna* o'r fath sydd heb ei addasu.

Ar lethrau cysgodol, mae'r safle'n cynnwys beth yr ystyrir yw'r datblygiad gorau o'r gymuned grug isalpaidd *Calluna vulgaris-Vaccinium myrtillus-Sphagnum capillifolium* y tu allan i'r Alban; mae'r gymuned hon yn ffurfio rhan o nodwedd rhostir sych yr ACA hwn. Mae mathau NVC eraill a welir yma yn cynnwys grug *Calluna vulgaris-Ulex gallii*, grug *Calluna vulgaris-Erica cinerea* a grug *Calluna vulgaris-Vaccinium myrtillus*. Mae cerlannau eang wedi galluogi gorgorsydd, rhostir gwlyb a chorsydd dyffryn i ddatblygu yma. Yn wahanol i nifer o ardaloedd uwchdir, mae yma dal weddillion da o goetir cynhenid sy'n cynnal planhigion is a rhedyn cefnforol.

Mae diddordeb y cyhoedd yn y safle wedi'i gyfyngu i heicio ac ychydig o wersylla. Fodd bynnag, o'i gymharu â rhanbarthau mynyddig eraill yng ngogledd Cymru, mae'r diddordeb cyhoeddus yn isel dros ben.

Mae ACA Rhinog yn cynnwys SoDdGA Rhinog, ac mae'n gorchuddio pob man heblaw'r prif adrannau coetir yn y SoDdGA. Mae'r rhannau hyn yn ffurfio rhan o ACA Coedydd Derw Meirionnydd, ac nid ymdrinnir â'r rhain yn y cynllun hwn. Cafodd y Warchodfa Natur Genedlaethol, y mae CCGC yn berchen arni ac yn ei rheoli, ac sy'n ffurfio rhan o'r safle, ei dynodi'n Warchodfa Fiogenetig yn 1992.

Nodweddion Cymhwyso

Cynefinoedd Atodiad I sy'n brif reswm am ddewis y safle hwn:
4030 Rhostiroedd sych Ewropeaidd
91A0 Hen goedydd derw â mes digoes gydag *Ilex* a *Blechnum* yn Ynysoedd Prydain

Cynefinoedd Atodiad I sy'n bresennol fel nodwedd gymhwyso, ond nid yn brif reswm am ddewis y safle hwn:

3130 Dyfroedd llonydd oligotroffig i fesotroffig gyda llystyfiant *Littorelletea uniflorae* ac/neu *Isoëto-Nanojuncetea*
4010 Rhostiroedd gwlyb Gogledd yr Iwerydd gydag *Erica tetralix*
4060 Rhostiroedd Alpaidd a Boreal
7130 Gorgorsydd * Nodwedd flaenoriaeth
7150 Pantiau ar is-haenau mawn y *Rhynchosporion*

Amcanion Cadwraeth

4.1 Amcanion Cadwraeth ar gyfer Rhostiroedd sych Ewropeaidd (UE 4030) a rhostiroedd gwlyb Gogledd yr Iwerydd gyda nodweddion ACA Erica tetralix (UE 4010)

Y Weledigaeth
Y weledigaeth ar gyfer nodweddion ACA y rhostiroedd hyn yw iddynt fod mewn cyflwr cadwraeth ffafriol lle gellir diwallu'r holl amodau a ganlyn:

- 1 Bydd holl ardal y rhostir sych, sy'n tua 1419 ha, yn cael ei chynnal a'i chadw. Dylai'r ardal o rostir sych gynyddu ar draul cymunedau o lystyfiant llai dymunol megis glaswelltir asid, pan fo hynny'n briodol. Bydd holl ardal y rhostir gwlyb, sy'n tua 324ha, yn cael ei chynnal a'i chadw. Dylai'r ardal o rostir gwlyb gynyddu ar y cyfan ar draul cymunedau o lystyfiant llai dymunol. Gellir adfer rhai ardaloedd o'r rhostir gwlyb sydd bellach yn orgorsydd israddedig i'r cynefin blaenoriaeth hwnnw, cyn belled â bod cynnydd net o rostir gwlyb yn yr ACA.
- 2 Bydd y rhostir sych a gwlyb wedi'u dosbarthu i'r un graddau ag y maent ar hyn o bryd o leiaf, ac yn well byth yn cynyddu wrth i'r rhostir gael ei adfer mewn ardaloedd ychwanegol.
- 3 Bydd digonedd o rywogaethau nodweddiadol ac anghyffredin y cymunedau llystyfiant ar y rhostir sych a gwlyb, gan gynnwys planhigion is, i'w gweld ym mhob man. Dylai'r llys yr afu *Gymnocolia acutiloba,* sy'n genedlaethol brin, barhau i ffynnu yn ei leoliadau presennol yn y rhostir creigiog llaith.
- 4 Dylai strwythur y rhostir fod yn cael ei gynnal a'i adfer, i ddangos aildyfu naturiol drwy haenu a hadu, ac i sicrhau bod y gwahanol gymunedau llystyfiant yn amrywio'n naturiol (gweler cyfeiriad at 3 uchod hefyd). Bydd rhosydd gwlyb yn aml yn elwa o gael strwythur canolig i fyr, llai na 30cm o uchder. Ni fydd arwyddion o orbori, gan gynnwys twf 'wedi'i atal, twf 'wedi'i docio' neu dwf ar ffurf 'ffon' yn bresennol.
- 5 Ni fydd rhywogaethau ymledol nad ydynt yn rhai cynhenid, megis coed conwydd, rhododendron, Llysiau'r Dial, Ffromlys Chwarennog ac erwain helygddail (*Spirea)* yn bresennol.
- 6 Bydd arwyneb y rhostir ar y cyfan yn rhydd o goed, ac ar y mwyaf dim ond dwy goeden yr hectar fydd yno. Yr eithriad i'r rheol hon yw parthau sy'n trawsnewid o goetir i rostir, lle gall y coed fod yn fwy trwchus wrth iddynt ymdoddi i rostir agored. Dylid gosod terfynau ar gyfer parthau trawsnewid coetir ar sail uned neu is-uned.
- 7 Mae'r holl ffactorau sy'n effeithio ar gyflawni'r amodau hyn o dan reolaeth.

4.2 Amcan Cadwraeth ar gyfer y Nodwedd ACA coetir: Hen goedwigoedd derw â mes digoes gyda Choetir *Ilex* a Blechnum"

Y Weledigaeth

Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd ACA coetir yw iddi fod mewn cyflwr cadwraeth ffafriol lle gellir diwallu'r holl amodau a ganlyn:

- Bydd holl ardal y goedwig, gan gynnwys canopi a phrysg y coetir, llennyrch coedwig a rhostir sych, rhedyn a glaswelltir cysylltiedig yn cael ei chynnal a'i chadw fel y mae ar hyn o bryd, sef dipyn dros 42 ha. Mae'r nodwedd coetir yn fras mewn pump 'parth' cysylltiedig i'r gorllewin a'r de-orllewin o Lyn Cwm Bychan.
- Bydd lleoliad y nodwedd ACA coetir fel y mae ar hyn o bryd. Mae'r rhan fwyaf o'r coetir yn SoDdGA Rhinog heb ei gynnwys yn ACA Rhinog, ac wedi'i gynnwys yn ACA Coedwigoedd Derw a Safleoedd Ystlumod Meirionnydd (cyfeiriwch at y cynllun ACA hwnnw). Y coetir sy'n rhan o'r nodwedd hon yw'r coetir lle, yn gyffredinol, nad oes ffin glir rhwng y rhostir, y gors, y glaswelltir asid a'r rhedyn. Yn wir, mae'r trawsnewid ymysg y cynefinoedd hyn i goetir yn ddiddorol ynddo'i hun, ond yn gwneud mesur maint y goedwig yn anodd iawn.
- Bydd y canran y mae canopi'r coed yn ei orchuddio yn ardal y goedwig yn aros fel y mae ar hyn o bryd, neu'n cynyddu (ac eithrio digwyddiadau catastroffig naturiol).
- Mae'r haenau canopi a phrysg yn cynnwys rhywogaethau cynhenid lleol, fel y dengys Tabl 2 (Cyngor Cefn Gwlad Cymru, Ebrill 2008: pp.19), sy'n nodweddiadol o'r coetir ucheldir hwn, lle tueddir i gael llai o goed derw a mwy o goed bedw nag yn ardaloedd iseldir y nodwedd ACA hon.
- Bydd coed a phrysglwyn cynhenid lleol yn ailddyfu'n naturiol i raddau digonol er mwyn cynnal haen canopi'r goedwig a'r prysglwyn, drwy lenwi bylchau, uno darnau o goetir, gadael i goed ifanc dyfu ac annog oedrannau amrywiol.
- Bydd rhywogaethau'r nodwedd ACA coetir a geir fel arfer ar haen y ddaear yn rhywogaethau cyffredin, gweler Tabl 2 (Cyngor Cefn Gwlad Cymru, Ebrill 2008: pp.19). Mae'n bwysig nad yw'r llystyfiant yn mynd yn rhy doreithiog ac yn gordyfu i uchder dros 40cm, ac/neu'n cael ei lethu gan rywogaethau megis mieri, eiddew a chelyn ifanc. Gellir gosod terfynau ar sail uned neu adran. Dylai planhigion nodweddiadol is, gan gynnwys rhywogaethau cefnforol (cyfeiriwch at Dabl 1 isod am restr ddangosol (Cyngor Cefn Gwlad Cymru, Ebrill 2008: pp.18/19)) barhau i dyfu'n drwchus a chael eu cynnal.
- Bydd nifer a dosbarthiad mwsogl anghyffredin, llys yr afu, cennau a rhedyn yn aros fel y maent neu'n cynyddu.
- Bydd nifer diffiniedig o goed aeddfed fesul hectar oddi mewn i'r canopi coed presennol, ar sail uned. Bydd angen diffinio hyn yn ôl diamedr ar gyfer y sefyllfa ar yr ucheldir, lle mae diamedr coed cymharol ar uchder is yn tua 60cm, ac ar gyfer coed derw ac ynn ac/neu goed sy'n dangos arwyddion o bydredd, tyllau ac ati.
- Bydd pren marw yn bresennol ac yn cynnwys cymysgedd o goed wedi disgyn (lleiafswm o 1 fesul hectar), canghennau wedi torri, canghennau marw ar goed byw, a choed marw sydd dal yn sefyll (lleiafswm o 1 fesul hectar). Mae lefelau pren marw ar hyn o bryd yn gymharol isel oherwydd bod gan y coedwigoedd, yn gyffredinol, strwythur oedran cyfartal, heb lawer o goed aeddfed. Mae rhai planhigion is yn ffynnu ar goed marw, ond nid yw'r coedwigoedd hyn yn dueddol o gael y casgliadau prin o anifeiliaid di-asgwrn-cefn ar goed marw, fel y ceir mewn rhannau eraill o'r DU.
- Ni fydd rhywogaethau ymledol nad ydynt yn rhai cynhenid yn bresennol, megis coed conwydd a rhododendron, coed castan pêr, Llysiau'r Dial a Ffromlys Chwarennog.

- Mae'r holl ffactorau sy'n effeithio ar gyflawni'r amodau hyn o dan reolaeth.

4.3 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd ACA: Gorgors (UE 7130)

Y Weledigaeth

Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd flaenoriaeth hon, sef ACA Gorgors, yw iddi fod mewn cyflwr cadwraeth ffafriol lle gellir diwallu'r holl amodau a ganlyn:

- Mae cyfanswm yr ardal orgors, sy'n tua 231 ha, yn cael ei gynnal.
- Mae lleoliad a dosbarthiad yr orgors yn cael eu cynnal.
- Mae yma ddigonedd o rywogaethau nodweddiadol y cymunedau llystyfiant a geir yn nodwedd ACA'r orgors. Mae swmp yr orgors wedi'i wneud o gors *Trichophorum- Eriophorum* (M17), gydag ardaloedd mwy lleol o gors *Calluna – Eriophorum* (M19). Gweler Tabl 1.
- Caiff nifer a dosbarthiad planhigion anghyffredin, sy'n aml yn arwydd o ansawdd da, eu cynnal neu eu cynyddu.
- Caiff strwythur yr orgors ei chynnal a'i hadnewyddu pan fo hynny'n briodol i gynnwys pyllau mawnog, pantiau, ponciau a cheudyllau fel nodweddion naturiol arwyneb y gors. Ni fydd ffosydd draenio artiffisial neu *moor grips* yn cael eu defnyddio fel draeniau gweithredol. Ni ddylai fod yna ardaloedd mawr lle mae'r mawn wedi erydu.
- Ni fydd rhywogaethau ymledol nad ydynt yn rhai cynhenid megis coed conwydd, rhododendron, Llysiau'r Dial, Ffromlys Chwarennog ac erwain helygddail *Spirea* yn bresennol yn yr ACA ac mewn ardal 'byffer' i rywogaethau penodol.
- Bydd yr orgors yn rhydd o unrhyw goed.
- Mae'r holl ffactorau sy'n effeithio ar gyflawni'r amodau hyn o dan reolaeth.

4.4 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd: Rhostiroedd Alpaidd ac Isalpaidd (Cod Cynefin UE: 4060)

Y Weledigaeth ar gyfer rhostiroedd alpaidd

Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd hon yw iddi fod mewn cyflwr cadwraeth ffafriol lle gellir diwallu'r holl amodau a ganlyn:

- Caiff maint y rhostir alpaidd ac isalpaidd (sydd ar hyn o bryd yn 5.1 ha o NVC H14 ac o bosib llai na 1 ha o U10a – heb ei fesur) ei gynnal i fod mor fawr â phosib fel ei fod yn gorchuddio'r holl ardal sy'n addas iddo ddatblygu arni. Mae'n annhebygol y bydd maint y rhostir yn cynyddu'n fawr yma gan fod y rhan fwyaf o'r ardaloedd addas eisoes yn NVC H14.
- Bydd lleoliad ac amrediad y rhostiroedd alpaidd ac isalpaidd yn cynnwys copaon Rhinog Fawr, Rhinog Fach a darnau unigol o amgylch Craig Wion ynghyd ag Y Llethr, sydd ar hyn o bryd yn cynnal rhannau bychain o rostir mwsogl (U10a) ar laswelltir asidig NVC U4e.
- Cyfansoddiad llystyfiant: Bydd y planhigion nodweddiadol a ganlyn yn gyffredin yn rhostir NVC H14: *Calluna vulgaris, Vaccinium myrtillus, V.vitis-idaea, Empetrum nigrum, Racomitrium lanuginosum, Hypnum jutlandicum, Cladonia* sps. Mae gan y gymuned NVC hon hefyd ffurf lai mwsoglyd ar y Rhinog, ac ystyrir mai dyma'r ffurf fwyaf cyffredin o'r rhostir mynyddig hwn yng Nghymru. Cnwpfwsogl, hesg a glaswellt mynyddig nodweddiadol. Mae rhostir mwsogl NVC U10a yma ar y Llethr bron yn "garped di-dor o

Racomitrium lanuginosum wedi'i ddotio â phlanhigion bychain megis *Salix herbacea, Vaccinium myrtillus, V.vitisidaea, Carex bigelowii* a *Diphasiastrum alpinum*" (Averis 2004). Bydd cnwpfwsogl, hesg a glaswellt mynyddig nodweddiadol hefyd yn bresennol.

- Nid yw rhywogaethau nad ydynt yn rhai cynhenid yn bresennol.
- Mae'r holl ffactorau sy'n effeithio ar gyflawni'r amodau hyn o dan reolaeth.

4.5 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd: Pantiau ar is-haenau mawn y *Rhynchosporion* (Cod Cynefin UE: 7150)

Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd: "Pantiau ar is-haenau mawn"

Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd hon yn Rhiniog yw iddi fod mewn cyflwr cadwraeth ffafriol ble y gellir diwallu'r holl amodau a ganlyn:

- Graddfa: Bod y nodwedd yn meddiannu'r holl ardal sy'n addas ar gyfer ei datblygu mewn mosaig cymhleth o fignenni, rhostir gwlyb a phyllau mawnog. Yn ôl arolwg rhannol yn 2007, credir bod y nodwedd hon ar hyn o bryd yn gorchuddio oddeutu 1 ha.
- Lleoliad:
- Cyfansoddiad llystyfiant: Bydd y planhigion canlynol yn gyffredin yn y "pantiau ar is-haenau mawn y *Rhynchosporion*": *Rhyncospora alba, Sphagnum papillosum*, *Molinia caerulea, Narthecium ossifragum, Drosera rotundifolia, Eriophorum angustifolium*. Bod matiau eang o fwsoglau *Sphagum* hefyd yn bresennol yn lleol, a bod *Menyanthes trifoliata* a *Carex echinata* hefyd yn gyffredin iawn. Bod prysglwyni bach yn brin, ac eithrio *Myrica gale*. Ni fydd unrhyw fathau nad ydynt yn gynhenid yn bresennol.
- Bod mathau anghyffredin yn parhau i fod yn bresennol gan gynnwys *Sphagnum magellanicum*, *Drosera intermedia* a chlwp-fwsogl y gors (*Lycopodiella inundata*) sy'n brin yn genedlaethol.
- Bod yr holl ffactorau sy'n effeithio ar gyflawni'r amodau hyn o dan reolaeth.

4.6 Amcan Cadwraeth ar gyfer llyn sy'n nodwedd ACA: *Merddyfroedd oligroffig i fesotroffig gyda llystyfiant* Littorelletea uniflorae *ac/neu* Isoëto-Nanojuncetea *(UE 3130)*.

Y weledigaeth ar gyfer nodwedd: Llynnoedd dŵr clir

Y weledigaeth ar gyfer llynnoedd oligroffig i fesotroffig (dŵr clir) sy'n nodwedd ACA yw bod yr holl amodau a ganlyn yn cael eu diwallu:

- Bod cyfanswm maint y llynnoedd dŵr clir yn cael ei gynnal, bod rhyw x ha o ddŵr agored/cors a basnau afonydd cyfagos yn weladwy mewn ffotograffau o'r awyr. Dylai'r dalgylchoedd hefyd gael eu cadw yn eu cyflyrau presennol o leiaf.
- Lleoliad y llynnoedd dŵr clir
- Bod rhywogaethau nodweddiadol y cymunedau llystyfiant (sydd wedi'u rhestru fel a ganlyn) sy'n cynnwys nodwedd ACA o Lynnoedd dŵr clir yn gyffredin.
  Nodweddir cymuned llystyfiant drwy lystyfiant parhaol amffibiaidd byr, gyda'r beistonnell *Littorella uniflora* a'r gwair merllyn bychan *Isoetes spp.* yn cael eu hystyried fel yr elfennau diffiniol. Yn aml, mae'r rhywogaethau hyn ar Rhiniog yn tyfu'n gysylltiedig â bidoglys y dŵr, *Lobelia*

dortmanna, mynawydlys dyfrdig, *Subularia aquatica*, dyfrllys y gors, *Potamogeton polygonifolius*, brwynen oddfog, *Juncus bulbosus*, llafrwynen nofadwy, *Eleogiton fluitans,* myrdd-ddail eiledol, *Myriophyllum alterniflorum* a'r cleddyflys nofadwy, *Sparganium angustifolium,* y dyfrllys bychan, *Potamogeton berchtoldii* a'r chwysigenwraidd, *Utricularia spp.*

- Bod yr holl ffactorau sy'n effeithio ar gyflawni'r amodau hyn o dan reolaeth.

4.7 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd: *Luronium natans* / Llyriad nofiadwy

Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd: Llyriad nofadwy

Rhaid diwallu'r amcan cadwraeth ar gyfer y nodwedd llynnoedd Oligroffig, fel y'i diffinnir yn amcan cadwraeth rhif 4.6. Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd hon yw iddi fod mewn cyflwr cadwraeth ffafriol lle gellir diwallu'r holl amodau a ganlyn:

- Na fydd maint a dosbarthiad o *L. natans* presennol o Lyn Cwm Bychan yn crebachu. Bod poblogaethau *L. natans* yn rhan 1 a 2 o'r llyn yn hyfyw a byddant yn gallu cynnal eu hunain ar sail tymor hir. Rhaid i'r *L.natans* allu cwblhau atgynhyrchiad rhywiol a /neu llystyfol yn llwyddiannus.
- Bod digon o gynefin yn y llyn i gynnal poblogaethau presennol o *L. Natans* o fewn eu dosbarthiad presennol ac ar gyfer ymlediad yn y dyfodol.
- Bod yr holl ffactorau sy'n effeithio ar gyflawni'r amodau hyn o dan reolaeth.

Yn ogystal, mae pob Amcan Cadwraeth â nifer o ddangosyddion perfformiad cysylltiedig. Mae'r dangosyddion perfformiad yn rhan o'r amcan cadwraeth, nid yn rhywbeth sydd yn ei ddisodli. Rhaid i asesiadau o'r cynlluniau a'r prosiectau fod yn seiliedig ar yr holl amcanion cadwraeth nid dim ond y dangosyddion perfformiad. Gellir gweld y dangosyddion perfformiad yn y Cynllun Rheoli Craidd gan gynnwys Amcanion Cadwraeth i ACA (Ardal Cadwraeth Arbennig) Rhiniog (Cyngor Cefn Gwlad Cymru, Ebrill 2008).

Ffactorau Bregusrwydd

Mae'r ardal yn boblogaidd gyda cherddwyr, ond oherwydd y tir garw, mae pwysau oddi wrth weithgareddau hamdden wedi'i gyfyngu i hawliau tramwy a meysydd parcio cyhoeddus, gydag effaith fechan ar y nodweddion arbennig.

Mae'r glawiad trwm a'r ddaeareg/priddeg asidaidd helaeth yn golygu fod yr ardal yma, yn enwedig ei chyrsiau dŵr a'r llynnoedd, yn agored i niwed asideiddio. Mae'r rhostir cefnforol sy'n gyfoeth o gen a bryoffytau yn agored i gael eu llosgi a chael eu niweidio gan orbori. Y polisi cyffredinol cyfredol yw parhau â'r lefelau isel traddodiadol o bori gan ddefaid/geifr gwyllt ac annog pobl i beidio â llosgi.

Yn yr ardaloedd coedwigol, mae'r llystyfiant yn gofyn am reolaeth ofalus drwy drin y tir pori er mwyn cyflawni lefelau priodol o oleuni a lleithder ar gyfer y casgliadau sy'n gyfoethog eithriadol o gen a bryoffytau, ac y gwneir hynny trwy sicrhau bod y coetiroedd yn cael eu hadfywio'n briodol. Ymdrinnir â'r materion hyn drwy ddefnyddio cynlluniau amaeth-amgylcheddol (Tir Cymen/Tir Gofal) a chytundebau rheoli A15.

Mae rhan GNG o'r safle yn cael ei rheoli yn unol â chynllun rheoli CCGC.

ACA Afon Dyfrdwy a Llyn Tegid

Trosolwg

Mae tarddiad yr Afon Dyfrdwy ym Mharc Cenedlaethol Eryri, ac mae ei dalgylch yn cynnwys ystod eang o dirweddau o'r mynyddoedd uchel o amgylch y Bala, i ddyffrynnoedd coediog serth ger Llangollen, i wastadeddau amaethyddol cyfoethog Sir Gaer a gogledd Swydd Amwythig a gwastadeddau llaid eang yr aber.

Cafodd cwrs a thopograffi'r Afon Dyfrdwy a'i hisafonydd eu dylanwadu'n gryf a'u haddasu yn ystod yr Oes Ia ddiwethaf. Mae daeareg waelodol Afon Dyfrdwy yn amrywio o sialau anhydraidd Cambriaidd ac Ordofigaidd yn y gorllewin, i gerrig brig calchfaen Silwraidd i Garbonifferaidd yn Llangollen, ac i Fesurau Glo a chlai clogfaen trwchus yn gorchuddio tywodfeini Triasig yng ngwaelod dyffryn Dyfrdwy.

Mae'r safle'n ymestyn o ben gorllewinol pellaf Llyn Tegid ac yn mynd â'r llyn cyfan a'i lannau i'w arllwysfa yn yr Afon Dyfrdwy. Yna, aiff â'i afon a'i glannau i lawr yr afon ble mae'n ymuno â SoDdGA Aber Dyfrdwy. Mae nifer o isafonydd yr afon Dyfrdwy hefyd yn cael eu cynnwys yma, sef Ceiriog, Meloch, Tryweryn a Mynach. Yn ei rhannau uchaf cyflymaf, mae'r Afon Dyfrdwy yn llifo drwy ddyffryn eang ger Corwen, a Bro ysblennydd Llangollen cyn mynd i wastadedd Sir Gaer yn Erbistog ble mae'n ymdroelli tua'r gogledd drwy wastadedd Sir Gaer i Gaer. Mae'r afon yn bennaf nodweddiadol Aberol o dan Cored Caer. Fodd bynnag, ceir dylanwad llanwol cyn belled i lawr yr afon â Rhedynfre, gan fod llanwau uchel yn mynd dros uchder y gored yn rheolaidd. Yn ei dyfroedd arafach ac aeddfetach mae gorlifdir gydag ystumiau, ystumllynnoedd a nodweddion tirweddol eraill a ffurfiwyd gan yr afon yn nodweddiadol o'r afon.

Mae Llyn Tegid, Tryweryn a'r Afon Dyfrdwy yn ffurfio rhan o System Reoli Afon Dyfrdwy. Rheolir llif y dŵr gan Asiantaeth yr Amgylchedd Cymru (AAC), a hynny'n bennaf er mwyn lleihau llifogydd ac i gludo dŵr i bwyntiau echdynnu i lawr yr afon. Dywed mai'r Afon Dyfrdwy yw'r afon mwyaf rheoleiddiedig yn Ewrop oherwydd cymaint yw'r lefel o reolaeth. Fodd bynnag, dim ond traean o'r dŵr sy'n cyrraedd Caer sy'n cael ei reoli gan AAC (Mae hyn yn seiliedig ar gyfartaledd; mae'r dosbarthiad yn amrywio yn dibynnu ar gyflyrau a gofynion gweithredol). Afon Tryweryn yw'r unig isafon sy'n cael ei rheoli o ran yr isafonydd yn yr ACA a'r SoDdGA.

Mae rhannau o Afonydd Dyfrdwy a Cheiriog yng Nghymru a Lloegr. Felly, maent wedi cael eu dynodi fel dau SoDdGA ar wahân – SoDdGA Afon Dyfrdwy yng Nghymru a SoDdGA Afon Dyfrdwy yn Lloegr. Fodd bynnag, mae'r nodweddion sy'n rhoi statws SoDdGA i safle, pysgod ymfudol yn benodol, yn dibynnu ar ecosystem yr afon gyfan.

Nodweddion Cymhwyso

Cynefinoedd Atodiad 1 yw'r prif reswm am ddewis y safle hwn:
3260 Cyrsiau dŵr ar lefelau gwastad a mynyddig gyda *Ranunculion fluitantis* a llystyfiant *Callitricho-Batrachion*

Cynefinoedd Atodiad II sy'n brif reswm am ddewis y safle hwn:
1106 Eog yr Iwerydd *Salmo salar*
1831 Llyriad nofadwy *Luronium natans*

Rhywogaethau Atodiad II yw'r elfen gymhwyso ond nid y prif reswm am ddewis y safle hwn:
1095 Lamprai'r môr *Petromyzon marinus*
1096 Lamprai'r nant *Lampetra planeri*
1099 Lamprai'r afon *Lampetra fluviatilis*
1163 Brithyll y don *Cottus gobio*
1355 Dyfrgi *Lutra lutra*

Amcanion Cadwraeth

4.1 Amcan Cadwraeth ar gyfer cyrsiau dŵr (Afonydd):

Y weledigaeth ar gyfer Cwrs Dŵr
Y weledigaeth ar gyfer cwrs y dŵr yw iddi fod mewn cyflwr cadwraeth ffafriol lle gellir diwallu'r holl amodau a ganlyn:

- Dylai cyflwr ecolegol yr amgylchedd dŵr fod yn ddigonol i gynnal poblogaeth sefydlog neu gynyddol pob nodwedd. Bydd hyn yn cynnwys elfennau o ansawdd y dŵr a faint ohono sydd ar gael, cyfansoddiad a strwythur cynefinoedd a chymunedau ffisegol (Rhagwelir y bydd y cyfyngiadau hyn yn cytuno gyda'r safonau perthnasol a ddefnyddir yn y broses Adolygu Caniatâd).
- Na fydd unrhyw ddirywiad yn ansawdd y dŵr ar wahân i'r hyn a gynhyrchir dros dro gan yr amrywiadau naturiol yn llif y dŵr neu gan amrywiadau a wnaed gan ddyn sy'n digwydd o ganlyniad i weithredu trefn reoli llif yr Afon Dyfrdwy o fewn ei baramedrau gweithredu arferol.
- Dylai trefn llif yr Afon Dyfrdwy aros o fewn 10% o'r 'gwir lif diweddar' fel y'i disgrifiwyd gan Bethune (2006).
- Na ddylid addasu ffurf cynllun nac amlinell yr afon. Bydd addasiadau ffisegol yn cael effaith andwyol ar gyfanrwydd yr ACA yn cael eu hosgoi.
- Ble bo'n bosib dylid addasu unrhyw ffactorau artiffisial sy'n cael ardrawiad ar allu pob nodwedd i feddiannu ei amrediad posib er mwyn caniatáu iddynt dramwyo, e.e. dyfrffosydd, silfeini pontydd, neu ffurfiau eraill o wahanfuriau.
- Na ddylid addasu ffactorau naturiol sy'n cyfyngu megis rhaeadrau, allai gyfyngu amrediad naturiol nodwedd neu ei wasgariad rhwng poblogaethau naturiol unig.
- Cytunir ar yr amcanion llif ar gyfer pwyntiau asesu yn Strategaeth Rheoli Echdynnu Dalgylch Dyfrdwy rhwng AA a CCGC fel bo'r angen.
- Bod lefelau'r maetholion, yn enwedig ffosffad, yn cael eu cytuno rhwng AA a CCGC ar gyfer pob Cyfarwyddeb Fframwaith Dŵr y corff

dŵr yn ACA Afon Dyfrdwy a Llyn Tegid, a chymerir camau i gynnal lefelau maetholion o dan y lefelau hyn (Rhagwelir y bydd y cyfyngiadau hyn yn cytuno gyda'r gofynion a ddefnyddir yn y broses Adolygu Caniatâd).
- Bod lefelau paramedrau ansawdd y dŵr, yn ogystal â'r rhai a ystyrir yn faetholion ac yn cynnwys lefelau o solidau crog, allai effeithio ar ddosbarthiad a chyflenwad o nodweddion ACA yn cael eu cytuno rhwng AA a CCGC ar gyfer pob Cyfarwyddeb Fframwaith Dŵr y corff dŵr yn ACA Afon Dyfrdwy a Llyn Tegid, a chymerir camau i gynnal lefelau maetholion o dan y lefelau hyn (Rhagwelir y bydd y cyfyngiadau hyn yn cytuno gyda'r gofynion a ddefnyddir yn y broses Adolygu Caniatâd).
- Bod ffynonellau posib o lygredd, o gyfoethogi maetholion a/neu solidau crog nad ymdrinnir â hwy yn yr Adolygiad Caniatâd (ond na chyfyngir iddynt) megis llygredd tryledol neu aflonyddwch i waddodion yn cael eu hystyried wrth asesu cynlluniau a phrosiectau.

4.2 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 1: Cyrsiau dŵr ar lefelau gwastad a mynyddig gyda *Ranunculion fluitantis* a llystyfiant *Callitricho-Batrachion* (Cod Cynefin *UE*: 3260)

Y weledigaeth ar gyfer nodwedd 1

Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd hon yw iddi fod mewn cyflwr cadwraeth ffafriol lle gellir diwallu'r holl amodau a ganlyn:
- Rhaid diwallu'r amcan cadwraeth ar gyfer cwrs y dŵr, fel y'i diffinnir yn 4.1 uchod.
- Dylai graddfa'r nodwedd hon o fewn ei amrediad posib yn yr ACA hon fod yn sefydlog neu gynyddol.
- Dylai graddfa'r is-gymunedau a gynrychiolir o fewn y nodwedd hon fod yn sefydlog neu gynyddol.
- Dylai cyflwr cadwraeth rhywogaethau nodweddiadol y nodwedd hon fod yn ffafriol.
- Mae'r holl ffactorau gwybyddus a rheoladwy sy'n effeithio ar gyflawni'r cyflyrau hyn dan reolaeth (efallai bod sawl ffactor yn anhysbys neu tu hwnt i reolaeth dynol).

4.3 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 2: Eog yr Iwerydd *Salmo salar* (Cod Rhywogaeth UE : *1106*)

Y weledigaeth ar gyfer nodwedd 2

Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd hon yw iddi fod mewn cyflwr cadwraeth ffafriol lle gellir diwallu'r holl amodau a ganlyn:
- Rhaid diwallu'r paramedrau a ddiffinnir yn y weledigaeth ar gyfer cwrs y dŵr, fel y'i diffinnir yn 4.1.
- Bod poblogaethau nodweddion ACA yn sefydlog neu'n cynyddu yn y tymor hir.
- Na fydd amrediad naturiol y nodweddion yn yr ACA yn cael ei leihau nac yn debygol o gael ei leihau yn y dyfodol rhagweladwy.
- Na fydd unrhyw leihad yn arwynebedd nac ansawdd y cynefin ar gyfer poblogaethau nodweddion yn yr ACA ar sail tymor hir.
- Bod yr holl ffactorau gwybyddus a rheoladwy sy'n effeithio ar gyflawni'r cyflyrau hyn dan reolaeth (efallai bod sawl ffactor yn anhysbys neu tu hwnt i reolaeth dynol).

4.4 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 3: *Luronium natans* / Llyriad nofadwy

Y weledigaeth ar gyfer nodwedd 3

Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd hon yw iddi fod mewn cyflwr cadwraeth ffafriol lle gellir diwallu'r holl amodau a ganlyn:

- Na fydd maint a dosbarthiad *L. natans* presennol yn crebachu a bydd y poblogaethau yn hyfyw yn y cyfan o'u dosbarthiad presennol a byddant yn gallu cynnal eu hunain ar sail tymor hir. Rhaid i bob poblogaeth *L. natans* allu cwblhau atgynhyrchiad rhywiol a/neu llystyfol yn llwyddiannus.
- Bod digon o gynefin yn y llyn i gynnal poblogaethau presennol o *L. Natans* o fewn eu dosbarthiad presennol ac ar gyfer ymlediad yn y dyfodol.
- Bod yr holl ffactorau sy'n effeithio ar gyflawni'r amodau hyn o dan reolaeth.

4.5 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodweddion 4, 5 a 6: Lamprai'r môr *Petromyzon marinus* (Cod Rhywogaeth UE: 1095); Lamprai'r nant *Lampetra planeri* (Cod Rhywogaeth UE: *1096*); a Lamprai'r afon *Lampetra fluviatilis* (Cod Rhywogaeth UE: *1099*)

Y weledigaeth ar gyfer nodweddion 4, 5 a 6

Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd hon yw iddi fod mewn cyflwr cadwraeth ffafriol lle gellir diwallu'r holl amodau a ganlyn:

- Rhaid diwallu'r paramedrau a ddiffinnir yn y weledigaeth ar gyfer cwrs y dŵr, fel y'i diffinnir yn 4.1.
- Bod poblogaethau nodweddion ACA yn sefydlog neu'n cynyddu yn y tymor hir.
- Na fydd amrediad naturiol y nodweddion yn yr ACA yn cael ei leihau nac yn debygol o gael ei leihau yn y dyfodol rhagweladwy.
- Na fydd unrhyw leihad yn arwynebedd nac ansawdd y cynefin ar gyfer poblogaethau nodweddion yn yr ACA ar sail tymor hir.
- Bod yr holl ffactorau sy'n effeithio ar gyflawni'r amodau hyn o dan reolaeth.

4.6 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 7: Brithyll y don *Cottus gobio* (Cod Rhywogaeth UE: *1163*).

Y weledigaeth ar gyfer nodwedd 7

Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd hon yw iddi fod mewn cyflwr cadwraeth ffafriol lle gellir diwallu'r holl amodau a ganlyn:

- Rhaid diwallu'r paramedrau a ddiffinnir yn y weledigaeth ar gyfer cwrs y dŵr, fel y'i diffinnir yn 4.1.
- Bydd poblogaethau nodweddion ACA yn sefydlog neu'n cynyddu yn y tymor hir.
- Ni fydd amrediad naturiol y nodweddion yn yr ACA yn cael ei leihau nac yn debygol o gael ei leihau yn y dyfodol rhagweladwy.
- Ni fydd unrhyw leihad yn arwynebedd nac ansawdd y cynefin ar gyfer poblogaethau nodweddion yn yr ACA ar sail tymor hir.
- Mae'r holl ffactorau sy'n effeithio ar gyflawni'r amodau hyn o dan reolaeth.

4.7 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 8: Y dyfrgi Ewropeaidd *Lutra lutra* (Cod Rhywogaeth UE: 1355)

Y weledigaeth ar gyfer nodwedd 8

Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd hon yw iddi fod mewn cyflwr cadwraeth ffafriol lle gellir diwallu'r holl amodau a ganlyn:

- Rhaid diwallu'r paramedrau a ddiffinnir yn y weledigaeth ar gyfer cwrs y dŵr, fel y'i diffinnir yn 4.1 uchod.
- Bod poblogaeth dyfrgwn yr ACA yn sefydlog neu'n cynyddu dros dymor hir, o fewn yr ACA ac yn ei dalgylch.

- Na fydd unrhyw safleoedd bridio a gorffwys dyfrgwn yn cael eu colli ac eithrio'r rhai a gollir drwy ffyrdd naturiol (megis prosesau naturiol sy'n digwydd yn yr afon) o fewn yr ACA neu'i dalgylch.
- Na fydd y nifer o safleoedd gorffwys posib o fewn yr ACA yn ffactor gyfyngol sy'n cyfyngu maint neu raddfa poblogaeth y dyfrgwn.
- Na ddylai unrhyw leihad fod mewn bio-màs pysgod o fewn yr ACA neu ei isafonydd ac eithrio'r hyn sydd i'w briodoli i amrywiadau naturiol.
- Na ddylid colli unrhyw gynefin amffibiaidd sy'n debygol o ddarparu ffynhonnell o ysglyfaeth i aelodau o boblogaeth dyfrgwn yr ACA.
- Nad yw amrediad naturiol y dyfrgwn o fewn yr ACA na'i dalgylch yn cael ei leihau nac yn debygol o gael ei leihau yn y dyfodol rhagweladwy.
- Dylid cynnal pob llwybr mynediad neu wasgaru, sy'n wybyddus neu'n bosib, yn y dalgylch ar gyfer dyfrgwn a allai gael eu hystyried yn rhan o boblogaeth yr ACA fel na amherir ar eu swyddogaeth, ynghyd ag ymgorffori mesurau neu nodweddion sydd eu hangen er mwyn osgoi aflonyddwch.
- Cynhelir cynefinoedd oddi ar y safle sy'n debygol o weithredu fel 'cerrig sarn' yn y dalgylch ar gyfer aelodau o boblogaeth dyfrgwn yr ACA er dibenion mudo, gwasgaru, porthiant a chyfnewid genetig.
- Rhaid i bob strwythur a adeiladwyd yn ACA y boblogaeth o ddyfrgwn, neu sy'n debygol o gael eu defnyddio gan ddyfrgwn, ymgorffori mesurau effeithiol i hwyluso symudiad a gwasgariad diogel o ddyfrgwn.
- Bod yr holl ffactorau gwybyddus a rheoladwy sy'n effeithio ar gyflawni'r cyflyrau hyn dan reolaeth (efallai bod sawl ffactor yn anhysbys neu tu hwnt i reolaeth dynol).

Yn ogystal, mae gan bob Amcan Cadwraeth nifer o ddangosyddion perfformiad cysylltiedig. Mae'r dangosyddion perfformiad yn rhan o'r amcan cadwraeth, ond nid yn rhywbeth sy'n ei ddisodli. Rhaid i asesiadau o'r cynlluniau a'r prosiectau fod yn seiliedig ar yr holl amcanion cadwraeth, nid dim ond y dangosyddion perfformiad. Gellir gweld y dangosyddion perfformiad yn y Cynllun Rheoli Craidd gan gynnwys Amcanion Cadwraeth i Afon Dyfrdwy a Llyn Tegid/ACA Afon Dyfrdwy a Llyn Tegid (Cyngor Cefn Gwlad Cymru, Mawrth 2008).

Ffactorau Bregusrwydd

Mae'r cynefinoedd a'r rhywogaethau, y dynodwyd y safle ar eu cyfer, yn ddibynnol ar gynnal ansawdd dŵr da a chyflyrau llif addas. Mae rhywogaethau pysgod angen cynefinoedd addas yn y nant a llwybrau mudo dirwystr. Mae dyfrgwn hefyd angen cynefinoedd gwyllt addas er mwyn darparu lloches a phoblogaethau digonol o fathau o ysglyfaeth.

Caiff y safle a'i nodweddion eu bygwth gan arferion sy'n cael effaith andwyol ar ansawdd, maint a phatrwm llif y dŵr. Yn benodol, gall y canlynol fygwth ecosystemau afonydd: rheoliadau llif amhriodol; gormod o echdynnu (er dibenion diwydiannol, amaethyddol a domestig); bygythiadau i ansawdd dŵr drwy lygredd uniongyrchol a thryledol; ewtroffigedd a siltio. Dirywiad cynefinoedd y glannau oherwydd gwaith peirianyddol, arferion amaethyddol a gall rhywogaethau ymledol o blanhigion gael effaith andwyol yn ogystal. Caiff poblogaeth eog yr lwerydd ei fygwth oherwydd ymelwad gormodol y pysgodfeydd môr mawr, aberol ac adloniadol. Yn ogystal, gallai cyflwyno rhywogaethau nad ydynt yn frodorol, fygwth rhywogaethau pysgod a phlanhigion.

Ymdrinnir â'r materion hyn gan amrywiaeth o gyrff statudol sydd mewn sefyllfa i oresgyn y bygythiadau hyn drwy bwerau rheoliadol a phartneriaethau gyda thirfeddianwyr, diwydiannau ac unrhyw barti arall sydd â diddordeb.

ACA Clogwyni Pen Llŷn

Trosolwg

Mae ACA Clogwyni Pen Llŷn yn rhan fawr o arfordir Pen Llŷn, yn ffinio â Môr Iwerddon ac yn gwbl agored i'r gwyntoedd cryfion a systemau'r tywydd. O angenrheidrwydd mae ei gynefinoedd yn cael eu dylanwadu gan ei leoliad, daeareg a'r hinsawdd ac mae'r ardal arfordirol yn cefnogi rhai o'r enghreifftiau gorau sy'n bodoli o'r rhostiroedd arfordirol ac arforol a glaswelltir yn Llŷn. Mae'r safle wedi cael ei ddynodi fel ACA oherwydd cynefin rhyngwladol bwysig 'Clogwyni gyda Llystyfiant Arfordir yr Iwerydd a'r Arfordiroedd Baltig'. Mae'r nodwedd hon yn cynnwys amrediad o gynefinoedd, gyda nifer ohonynt yn cael eu cynrychioli ar y safle hwn, gan gynnwys clogwyni caled a meddal, rhostir arforol ac arfordirol, cymunedau o laswelltir arforol a theroffytau arforol. Ar hyn o bryd, ni chynhwysir rhostir sych fel rhan o'r nodwedd ACA hon, ond bwriedir cynnwys y cynefin hwn fel nodwedd ACA yn y dyfodol gan mai rhostir sych yw canran helaeth o'r safle hwn a'r ffaith ei fod yn nodwedd elfennol o SoDdGA. Mae SoDdGA Ynys Enlli yn cefnogi'r ardaloedd mwyaf o laswelltir arforol a rhostir arforol o fewn Clogwyni Pen Llŷn. Ceir enghreifftiau da o rostiroedd sych ac arfordirol ar y tir mawr yn Mynydd Mawr, Mynydd Anelog, Mynydd Cilan a Mynydd Penarfynydd. Mae rhannau o Glogwyni Pen Llŷn hefyd yn ACA oherwydd ei boblogaeth o frain coesgoch ac adar drycin Manaw. Mae gan SoDdGA chwe elfen ac mae gan rai ohonynt nodweddion sy'n cynnwys planhigion prin, cen ac anifeiliaid di-asgwrn-cefn. Mae yna berthynas gymhleth rhwng diddordeb y cynefin, yr anifeiliaid di-asgwrn-cefn, yr adar a chen ar y safle.

Nodweddion Cymhwyso

Cynefinoedd Atodiad I sy'n brif reswm am ddewis y safle hwn:
1230 Clogwyni gyda llystyfiant Arfordir yr Iwerydd a'r Arfordiroedd Baltig

Amcanion Cadwraeth

4.1 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 1: Clogwyni gyda llystyfiant Arfordir yr Iwerydd a'r Arfordiroedd Baltig (rhostiroedd H7 *Calluna vulgaris-verna,* rhostiroedd H8d *Calluna vulgaris-Ulex galli,* is-gymuned *Scilla verna,* MC8 *Festuca rubra–Armeria maritima,* MC9 *Festuca rubra–Holcus lanatus* a chymunedau o laswelltir arforol MC10 *Festuca rubra–Plantago spp*, glaswelltir arfordirol a chlogwyni a llethrau arforol).

***Y weledigaeth ar gyfer Nodwedd 1:* Rhostiroedd arfordirol/rhostiroedd sych ac arforol/Clogwyni Môr yr Iwerydd.**
Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd hon yw iddi fod mewn cyflwr cadwraeth ffafriol ble y gellir diwallu'r holl amodau a ganlyn:

- Bod ehangder y rhostiroedd arfordirol ac arforol yn sefydlog neu'n cynyddu.

- Bod o leiaf dau fath gwahanol o gymunedau Dosbarthiad Llystyfiant Cenedlaethol (NVC) o rostir arfordirol neu arforol yn bresennol ac maent yn cefnogi amrediad o rywogaethau o blanhigion nodweddiadol.
- Bod yr ardaloedd o rostiroedd yn ffurfio mosaig gyda glaswelltir arforol â lleiniau o ddaear gwag – nid yw'r rhostir yn gorchuddio pob rhan.
- Bod planhigion rhostir arloesol yn bresennol.
- Bod pori'n digwydd yn flynyddol ar lefel sy'n atal datblygiad o lastir uchel ond ni chaiff grug a blodau eu hatal rhag tyfu. Bod uchder isel y glastir mewn cynefinoedd o laswelltir a strwythur agored ac amrywiol mewn rhostiroedd yn cael eu cynnal mewn cynefinoedd ar ben clogwyni ar gyfer brain coesgoch sy'n magu, heb achosi dirywiad yn maint neu ansawdd y glaswelltir neu'r rhostiroedd.
- Bod rhostiroedd arfordirol yn cynnwys llystyfiant gyda *Ulex gallii* yn bresennol ac o leiaf 30% o orchudd grugaidd, *Calluna vulgaris* fel arfer, gydag o leiaf un dangosydd arforol yn bresennol megis *Armeria maritima*, *Plantago maritima*, *Plantago coronopus* neu *Scilla verna*.
- Bod poblogaethau iach planhigion masgwlaidd prin yn bresennol (yn cynnwys y cor-rosyn rhuddfannog, *Tuburaria guttata* ysgubau ymledol *Cytisus scoparius subsp*, *maritimus,* lafant y môr ar y creigiau *Limonium britannicum subsp. pharense,* cordafod y neidr, *Ophioglossum azoricum,* meillionen y Gorllewin*, Trifolium occidentale* a'r llymfrwynen *Juncus acutus*).
- Bod poblogaethau iach o rywogaethau o blanhigion anfasgwlaidd prin yn bresennol, gan gynnwys ystod o fwsoglau a mathau o lysiau'r afu gyda dosbarthiad Ewropeaidd cyfyngedig, y cen sy'n byw yn y pridd, y cen rhuban blewog *Heterodermia leucomela* a'r cen eurwallt *Teloschistes flavicans.*
- Dylai rhywogaethau sy'n nodweddiadol o safle neu gyflyrau nad ydynt yn cael eu rheoli fod yn absennol gan mwyaf, megis grug Ewropeaidd, *Ulex europeaus,* rhedyn *Pteridium aquilinum,* bysedd y cŵn *Digitalis purpurea*, mathau o lysiau'r gingroen *Senecio sp,* deilen dafol *Rumex obtusifolius* a'r danadl *Urtica dioica.*
- Dylai rhywogaethau o laswellt, sy'n gwella fel arfer, fod yn absennol gan mwyaf, megis maeswellt gwyn *Agrostis stolonifera,* troed y ceiliog *Dactylus glomerata,* rhygwellt parhaol *Lolium perenne*a'r gawnen benwen *Holcus lanatus.*
- Ceir cofnod o rywogaethau pwysig cysylltiedig, megis brain coesgoch sy'n magu (ar y tir mawr ac Ynys Enlli) ac adar drycin Manaw sy'n nythu (ar Ynys Enlli) mewn ardaloedd arfordirol neu arforol.
- Bod yr holl ffactorau sy'n effeithio ar gyflawni'r cyflyrau hyn, gan gynnwys dwysedd pori a llosgi, dan reolaeth.

Yn ogystal, mae gan bob Amcan Cadwraeth nifer o ddangosyddion perfformiad cysylltiedig. Mae'r dangosyddion perfformiad yn rhan o'r amcan cadwraeth, ond nid yn rhywbeth sy'n ei ddisodli. Rhaid i asesiadau o'r cynlluniau a'r prosiectau fod yn seiliedig ar yr holl amcanion cadwraeth, nid dim ond y dangosyddion perfformiad. Gellir gweld y dangosyddion perfformiad yn y Cynllun Rheoli Craidd gan gynnwys Amcanion Cadwraeth i AGA Clogwyni Pen Llŷn (Cyngor Cefn Gwlad Cymru, Ebrill 2008).

Ffactorau Bregusrwydd

Mae'r safle'n gymharol gadarn yn ffisegol er bod cynefinoedd y clogwyni caled a meddal yn y blynyddoedd diwethaf wedi arddangos yn glir eu bod yn sensitif i weithgarwch dynol . Mae rheolaeth amaethyddol amhriodol, sy'n cynnwys dim digon o bori, gorbori ac aflonyddu ffisegol ar gynefin, yn parhau i fod yn broblem, ac ymdrinnir â hyn mewn ambell ran o'r safle drwy Gytundebau Rheoli.

ACA Eryri

Trosolwg

Mae Eryri yn cynnwys tri masif ucheldir gaiff eu gwahanu gan ffyrdd, y Carneddau, y Glyderau a'r Wyddfa. Mae'r tri yn gartref i nifer o nodweddion SSI biolegol a daearegol ac i nodweddion ACA. Rhennir y tri masif yn barseli neu adrannau o dir ac mae'r mwyafrif mewn perchnogaeth breifat, gyda rhai yn dir comin a rhai ym mherchnogaeth sefydliadau fel yr Ymddiriedolaeth Genedlaethol a chwmnïau pŵer.

Nodweddion Cymhwyso

Cynefinoedd Atodiad 1 yw'r prif reswm am ddewis y safle hwn:
3130 Merddyfroedd oligotroffig i mesotroffig gyda llystyfiant *Littorelletea uniflorae* a/neu *Isoëto-Nanojuncetea*
6150 Glaswelltir silicaidd alpaidd a boreal
6430 Cymunedau blodau tal hydroffilaidd ar gyrion gwastadeddau a'r mynydd i lefelau alpaidd
8110 Sgri silicaidd y mynydd i lefelau eira (*Androsacetalia alpinae* a *Galeopsietalia ladani*)
8210 Llethrau creigiog calchaidd gyda llystyfiant casmoffitig
8220 Llethrau creigiog silicaidd gyda llystyfiant casmoffitig

Cynefinoedd Atodiad 1 yw'r elfen gymhwyso ond nid y prif reswm am ddewis y safle hwn:
4010 Rhostiroedd gwlyb Gogledd yr Iwerydd gyda *Erica tetralix*
4030 Rhostiroedd Ewropeaidd sych
4060 Rhostiroedd Alpaidd a Boreal
6170 Glaswelltir Calchaidd Alpaidd ac isalpaidd
6230 Glaswelltir *Nardus* llawn rhywogaethau ar is-haenau silicaidd mewn ardaloedd mynyddig (ac ardaloedd isfynyddig ar gyfandir Ewrop) *Nodwedd Flaenoriaeth
7130 Gorgorsydd *Nodwedd Flaenoriaeth
7150 Pantiau ar is-haenau mawn y *Rhynchosporion*
7220 Ffynhonnau caregaidd gyda ffurfiad twffa (*Cratoneurion*) *Nodwedd Flaenoriaeth
7230 Ffeniau alcain
7240 Ffurfiannau Alpaidd arloesol o'r *Caricion bicoloris-atrofuscae* *Nodwedd Flaenoriaeth
91A0 Hen goedydd derw digoes gyda *Ilex* a *Blechnum* yn Ynysoedd Prydain

Cynefinoedd Atodiad 11 yw'r prif reswm am ddewis y safle hwn:
1393 Mwsogl pluog main gwyrdd *Drepanocladus (Hamatocaulis) vernicosus*

1831 Llyriad nofadwy *Luronium natans*

Amcanion Cadwraeth

4.1 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 1: Glaswelltir silicaidd alpaidd a boreal (Cod Cynefin UE: 6150)

Y weledigaeth ar gyfer nodwedd 1

Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd hon yw iddi fod mewn cyflwr cadwraeth ffafriol ble y gellir diwallu'r holl amodau a ganlyn:

• Dylai copaon uchel y Carneddau (Carnedd Dafydd, Pen yr Ole Wen, Carnedd Llewelyn, Garnedd Uchaf, Yr Aryg, Foel Grach, Llwytmor, Drosgl, Foel Fras, Pen Llythrig y Wrach a Phen yr Helgi Ddu) y Glyderau (Y Garn, Glyder Fach, Glyder Fawr, Elidir Fach, Carnedd y Ffiliast a Mynydd Perfedd), gefnogi llystyfiant rhostir ar y copaon sydd ddim yn dangos arwyddion o newid trwm drwy bori a/neu sathru trwm.

• Ni ddylid colli mwy o rostir copa ar Yr Wyddfa. Dylid cadw maint y cynefin yng Nghrib y Ddysgl a'r Garnedd Uchaf fel y mae fel isafswm absoliwt ac ni dylid colli unrhyw ansawdd.

• Dylai'r llystyfiant gael ei ddominyddu gan rywogaethau sy'n nodweddiadol o rywogaethau rhostir copa fel *Racomitrium lanuginosum* (Mwsogl gwlanog), *Carex bigelowii* (Hesg anystwyth), prysglwyni isel oherwydd amgylchiadau'r tir uchel fel *Vaccinium myrtillus* (Llus) a *Salix herbacea* Helygen Leiaf, cen a bryoffytau'r mynydd.

• Ni ddylai gweiriau fod yn gyfran sylweddol o'r llystyfiant.

• Dylai'r cynefin raddoli i rostir mynydd ar ei lefel isaf.

• Mae'r holl ffactorau sy'n effeithio ar allu cynnal yr amodau hyn dan reolaeth.

Cred y Cyngor Cefn Gwlad y dylid anelu i gwrdd â'r weledigaeth hon gan fod y cynefin o werth cadwraeth mor uchel ar ffin ddeheuol y DG. Er hynny, gweledigaeth tymor hir yw hyn ac ar hyn o bryd nid oes gennym fodd i reoli'r holl ffactorau sy'n effeithio ar y nodwedd. Fodd bynnag, dengys ymchwil pe byddem yn gallu rheoli effaith y pori yna dylai'r cynefin ymateb. Felly, mae eithrio anifeiliaid sy'n pori o'r rhostir mwyaf diraddedig yn flaenoriaeth ym Mhen yr Ole Wen – ardal Carnedd Dafydd. Nid yw hi'n bosib darogan yn union pa ansawdd y gellir ei gael gan fod y cynefin yn awr mewn cyflwr gwael iawn a'i fod efallai yn cael ei effeithio i ryw raddau gan lygredd atmosfferig, ond byddai unrhyw welliant i'r cynefin yma yn gostwng erydu pellach a cholli llystyfiant. Ni fedrwn wneud casgliadau cywir o un copa i'r llall gan fod yr effeithiau arnynt yn wahanol.

Yn y tymor byr, dylem ddisgwyl gweld cynnydd yn nhyfiant *Racomitrium* a phrysglwyni bach gyda gostyngiad yn nhyfiant gweiriau, yn enwedig math Agrostis, gan fod maetholion yn trwytholchi o'r cynefin a dim byd yn cael ei roi yn eu lle.

4.2 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 2: Rhostiroedd Alpaidd a Boreal (Cod UE 4060) (Mynydd a Rhos)

Y weledigaeth ar gyfer nodwedd 2

Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd hon yw iddi fod mewn cyflwr cadwraeth ffafriol ble y gellir diwallu'r holl amodau a ganlyn:

- Dylai cynefin rhostir alpaidd a boreal gynnwys ardaloedd sylweddol o ACA Eryri ar uchder h.y. o tua 600m i fyny, er y gall hyn ymestyn yn is na hyn yn benodol mewn ardaloedd agored. Dylai raddoli i rostir copa ar y copaon a'r cribau uchel ac i rostir sych yn y pen isaf.
- Dylai'r llystyfiant gael ei ddominyddu gan brysglwyni bach, y caiff eu tyfiant ei lesteirio gan yr amodau uchel fel Llus coch (*Vaccinium vitis idea*), Llus (*Vaccinium myrtillus)* a Chreiglys y mynydd *Empetrum hermaphroditum*), Grug cyffredin (*Calluna vulgaris*) ac mewn rhai mannau Merywen goraidd fynyddig (*Juniperus communis* ssp. *nana*.) Dylai rhywogaethau mynyddig eraill fel Mwsogl gwlanog (*Racomitrium lanuginosum*) a bryoffytau mynydd a chen fod yn bresennol.
- Er y bydd rhai gweiriau, yn enwedig Peisgwellt y defaid, yn bresennol ni ddylai fod gormod ohonynt.
- Yn y tymor hir rydym yn disgwyl i'r cynefin presennol gael ei gadw a gwella ei ansawdd yn y lleoliadau presennol gan hefyd ymestyn i ardaloedd addas eraill ble mae'r cynefin yn bodoli ar hyn o bryd mewn cyflwr diraddedig.
- Mae'r holl ffactorau sy'n effeithio ar y gallu i gyflawni'r amodau hyn o dan reolaeth.

Er bod llawer o'r cynefin wedi ei drosglwyddo yn laswelltir dros nifer o flynyddoedd, mae dal ardaloedd da ohono, yn benodol ar Lliwedd ar fasif yr Wyddfa ac o dan gopaon Carnedd Dafydd a Pen yr Ole Wen ar fasif y Carneddau. Mae hefyd cynefin o ansawdd da ar y Glyderau fel yn Esgair Felen. Mewn mannau eraill mae'n dameidiog iawn ac nid oes unrhyw gylchfaoedd clir wedi eu dosbarthu rhwng rhostir mynydd diraddedig a'r rhostir sych sydd ym mhobman.

Rydym yn disgwyl gweld dirywiad yn y gweiriau, yn enwedig mathau *Agrostis* fel mae'r maetholion yn trwytholchi a dim yn mynd yn eu lle gyda chynnydd mewn *Racomitrium* a phrysglwyni bach.

4.3 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 3: Cymunedau blodau tal hydroffilaidd ar gyrion gwastadedd a'r mynydd i lefelau alpaidd (Cod Cynefin UE: 6430)

Y weledigaeth ar gyfer nodwedd 3

Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd hon yw iddi fod mewn cyflwr cadwraeth ffafriol ble y gellir diwallu'r holl amodau a ganlyn:

- Rhaid i ardal silff y blodau tal fod yn sefydlog neu yn cynyddu yn y tymor hir. Ni fydd unrhyw golled llystyfiant silff blodau tal a bydd y nodwedd yn digwydd yn yr holl unedau rheoli ble mae'n digwydd ar hyn o bryd
- Bydd llystyfiant silff blodau tal yn datblygu ar silffoedd ac ar laswelltir calchaidd llaith o dan glogwyni ble fo'r potensial yn bodoli, ond mae ehangu ar hyn o bryd yn cael ei atal gan bori.
- Bydd llystyfiant blodau tal yn cynnwys nifer o fathau o flodau fel Mantell Fair *Alchemilla spp.*, Erwain *Filipendula vulgaris,* Cronnell *Trollius europaeus,* Pabi Cymreig *Meconopsis cambrica,* Tamaid y cythraul *Succisa pratensis,* Llygad Llo Mawr *Leucanthemum vulgare* Llysiau'r Angel *Angelica sylvestris,* Pren y Ddanoedd *Sedum rosea,* Yr Arianllys Lleiaf *Thalictrum minus* a Triaglog Gyffredin *Valeriana officinalis.*
- Ni fydd y planhigion blodeuog yn cael eu pori a byddant yn gallu aeddfedu a rhyddhau hadau.

4.4 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 4: Llethrau creigiog calchaidd gyda llystyfiant casmoffitig (Cod Cynefin UE: 8210)

Y weledigaeth ar gyfer nodwedd 4

Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd hon yw iddi fod mewn cyflwr cadwraeth ffafriol ble y gellir diwallu'r holl amodau a ganlyn:

- Rhaid i'r nodwedd fod yn sefydlog neu gynyddu yn y tymor hir. Ni fydd unrhyw golled llystyfiant calchaidd casmoffitig a bydd yn parhau yn yr holl unedau rheoli ble mae'n digwydd ar hyn o bryd
- Rhaid i'r nodwedd yma barhau i gefnogi ystod o boblogaethau planhigion alpaidd arctig.
- Ni fydd y planhigion yn cael eu pori a byddant yn gallu aeddfedu a rhyddhau hadau, neu bydd planhigion di-flodau yn atgynhyrchu drwy egin neu fodd llystyfiannol.
- Ni fydd y nodwedd yma yn cael ei atal gan rywogaethau planhigion ymledol nad ydynt yn gynhenid.

4.5 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 5: Glaswelltiroedd calchaidd alpaidd ac isalpaidd (Cod Cynefin UE: 6170)

Y weledigaeth ar gyfer nodwedd 5

Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd hon yw iddi fod mewn cyflwr cadwraeth ffafriol ble y gellir diwallu'r holl amodau a ganlyn:

• Dylai'r cynefin yma barhau yn ei leoliadau presennol er fe allai fod peth newid yn ei faint.

• Dylai'r nodwedd barhau i gefnogi'r planhigion nodweddiadol gan gynnwys rhywogaethau planhigion alpaidd arctig.

• Dylai'r unig golledion derbyniol o'r cynefin yma fod oherwydd olyniaeth i gymunedau mynydd gwerthfawr arall fel llystyfiant blodau tal ar silff.

4.6 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 6: Llethrau creigiog silicaidd gyda llystyfiant casmoffitig (Cod Cynefin UE: 8220)

Y weledigaeth ar gyfer nodwedd 6

Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd hon yw iddi fod mewn cyflwr cadwraeth ffafriol ble y gellir diwallu'r holl amodau a ganlyn:

- Dylai'r cynefin yma gefnogi ystod o bryoffytau a rhedynau mewn agennau addas ar greigiau asid.
- Ni ddylai'r nodwedd gael ei niweidio gan bori.
- Dylai fod yn eang ar agennau creigiau asid llaith addas ar bob masif.

4.7 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 7: Sgri silicaidd o lefelau mynyddig i lefelau eira (Cod Cynefin UE: 8110)

Y weledigaeth ar gyfer nodwedd 7

Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd hon yw iddi fod mewn cyflwr cadwraeth ffafriol ble y gellir diwallu'r holl amodau a ganlyn:

- Bydd gan y sgri symudol naturiol ar bob masif lystyfiant agored ar neu ymysg y clogfeini gyda *Cryptogramma crispa, Deschampsia flexuosa, Festuca ovina, Galium saxatile, Huperzia selago* a fflora bryoffytau eang ac amrywiol. Ni fydd ymyrraeth gormodol i'r nodwedd

o ganlyniad i weithgareddau gan bobl neu anifeiliaid.

4.8 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 8: Merddyfroedd oligroffig i mesotroffig gyda llystyfiant *Littorelletea uniflorae* a/neu *Isoëto-Nanojuncetea* (Cod Cynefin UE: 3130)

Y weledigaeth ar gyfer nodwedd 8

Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd hon yw iddi fod mewn cyflwr cadwraeth ffafriol ble y gellir diwallu'r holl amodau a ganlyn:

- Mae gan bob un o'r llynnoedd fflora macroffyt sy'n cynnwys rhai o'r rhywogaethau nodweddiadol fel *Littorella uniflora, Lobelia dortmanna, Isoetes lacustris, Myriophorum alterniflorum, Juncus bulbosus,* rhywogaethau *Potamogeton* a *Subularia aquatic*.
- Ceidw'r llynnoedd, sydd heb gael eu cronni i'w defnyddio fel cronfeydd dŵr, eu proffil naturiol.
- Mae'r holl lynnoedd yn dangos dosbarthiad cylchfaoedd tyfiant nodweddiadol o'r glannau i'r dŵr dyfnach.
- Mae ansawdd y dŵr ymhob llyn o fewn y paramedrau sy'n addas i gefnogi'r fflora a'r fawna nodweddiadol.

4.9 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 9: Rhostiroedd gwlyb Gogledd yr Iwerydd gydag *Erica tetralix* Cod Cynefin UE: 4010

Y weledigaeth ar gyfer nodwedd 9

Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd hon yw iddi fod mewn cyflwr cadwraeth ffafriol ble y gellir diwallu'r holl amodau a ganlyn:

- Rhaid i'r nodwedd fod yn sefydlog neu gynyddu yn y tymor hir.
- Yn nodweddiadol bydd y cynefin yn cynnwys *Erica tetralix* a *Calluna vulgaris* a mwsoglau ar is-haenau mawnaidd gwlyb gydag ystod o blanhigion bach blodeuol fel Llafn y Bladur *Narthecium ossifragum,* Llysiau'r Groes *Polygala serpyllifolia*, Tafod y Gors *Pinguicula vulgaris,* hesg bach a Chwys yr Haul *Drosera rotundifolia*.

4.10 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 10: Rhostir Ewropeaidd Sych (Cod Cynefin UE: 4030)

Y weledigaeth ar gyfer nodwedd 10

Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd hon yw iddi fod mewn cyflwr cadwraeth ffafriol ble y gellir diwallu'r holl amodau a ganlyn:

- Rhaid i'r nodwedd fod yn sefydlog neu gynyddu yn y tymor hir.
- Caiff y cynefin ei ddominyddu gan o leiaf ddau fath o brysglwynni bychain, fel arfer Grug *Calluna vulgaris* a Llus *Vaccinium mytillus*, ond weithiau gall Eithin mân *Ulex gallii* neu Greiglus *Empetrum nigrum* fod yn amlwg.
- Bydd ystod oed cymysg i'r rhostir ar raddfa briodol sy'n cynnwys clwstwr o brysglwyni bach ifanc a chryf, clystyrau aeddfed ble mae grug yn mynd yn henaidd a'r holl ystodau oed rhyngddynt. Ni fydd prysglwyni'r rhostir yn arddangos ffurfiau sydd yn nodweddiadol o orbori.
- Ni fydd arwyddion llosgi aml na dychwelyd i laswelltir.
- Mae'r holl ffactorau sy'n effeithio ar gyflawni'r amodau hyn o dan reolaeth.

4.11 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 11: Gorgorsydd (Cod Cynefin UE: 7130)

Y weledigaeth ar gyfer nodwedd 11

Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd hon yw iddi fod mewn cyflwr cadwraeth ffafriol ble y gellir diwallu'r holl amodau a ganlyn:

- Dylai graddfa'r cynefin fod tua 1342 ha (fel yr hysbyswyd ar ffurflen wybodaeth N2K).
- Er hynny, mae'r ffigwr yn cynnwys swm sylweddol o gorgors sydd wedi diraddio. Ar hyn o bryd nid ydym yn gwybod faint o hyn y gellid ei adfer yn gynefin gorgors o ansawdd da.
- Bydd gorgors o ansawdd da yn cynnal mathau nodweddiadol e.e. *Sphagnum* spp., oligotroffig, Plu'r Gweunydd *Eriophourm spp*, Grug *Calluna vulgaris*, Clychau'r Grug *Erica cinerea*, Creiglus *Empetrum nigrum*, Llus coch *Vaccinium vitis-idaea*, a Llygaeron *Vaccinium oxycoccus*.
- Ni fydd y cynefin cyfan yn dangos unrhyw arwyddion diraddio o ganlyniad i orbori, draenio neu losgi fel disbyddu prysglwyni bach a sphagna gyda mwy o orchudd glaswellt.
- Ni fydd y cynefin sydd wedi ei ddiraddio yn dangos unrhyw arwyddion diweddar o ddiraddio pellach o ganlyniad i orbori, draenio neu losgi.
- Mae'r holl ffactorau sy'n effeithio ar gyflawni'r amodau hyn o dan reolaeth.

4.12 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 12: Pantiau ar is-haenau mawn y Rhynchosporion (Cod Cynefin UE: 7150)

Y weledigaeth ar gyfer nodwedd 12

Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd hon yw iddi fod mewn cyflwr cadwraeth ffafriol ble y gellir diwallu'r holl amodau a ganlyn:

- Nid yw'r graddfa wedi ei fesur yn llawn gan fod natur y cynefin ar raddfa fach ac yn dameidiog o fewn brithwaith gorgors a rhostir gwlyb. Er hynny, dylai'r graddau fod o leiaf yr hyn sydd wedi ei fapio.
- Bydd y cynefin a nodweddir gan Hesgen Bigwen *Rhynchospora alba* yn cynnal ystod o fathau o blanhigion fel Gwlyddyn Mair y gors *Anagallis tenella*, Grug *Calluna vulgaris*, Chwys yr haul *Drosera rotundifolia*, Grug deilgroes *Erica tetralix*, Plu'r gweunydd *Eriophorum angustifolium,* Eurinllys y gors *Hypericum elodes,* Gwellt y gweunydd *Molinia caerulea*, Llafn y bladur *Narthecium ossifragum*, Dyfrllys y gors *Potamogeton polygonifolius*, Sphagnum spp., a hesg byr,
- Ni fydd unrhyw arwyddion o bori gormodol fydd yn golygu ardaloedd mawr o fawn moel ac efallai gorchudd sylweddol o frwyn *Juncus spp.*
- Byddai draenio neu losgi yn niweidio'r cynefin yma ac ni ddylid caniatáu yr un o'r ddau weithgaredd ble gallai'r cynefin yma efallai gael ei effeithio.
- Yng Nghwmffynnon, ac mewn ardaloedd bychain eraill ar y Glyderau, mae'r cynefin yn cynnal y math anghyffredin sef Cnwpfwsogl y gors *Lycopodiella inundata.* Yma byddem yn disgwyl gweld clytiau bach o fawn moel sy'n cefnogi'r rhywogaeth. Mae llawer o'r ardaloedd yma efallai wedi eu hachosi drwy ruthr dŵr grymus yn hytrach na chan anifeiliaid yn pori.

4.13 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 13: Glaswelltir Nardus llawn rhywogaethau ar is-haenau siliciadd mewn ardaloedd mynyddig (Cod Cynefin UE: 6230)

Y weledigaeth ar gyfer nodwedd 13

Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd hon yw iddi fod mewn cyflwr cadwraeth ffafriol ble y gellir diwallu'r holl amodau a ganlyn:

- Bydd y maint yn o leiaf 10 hectar o'r cynefin i gynnwys 5 ha ar y llethrau uwchben Llyn Llydaw.
- Bydd y glaswelltir yn cynnal ystod o fathau o blanhigion fel Clychau'r Eos *Campanula rotundifolia,* Effros *Euphrasia spp.* Tamaid y cythraul *Succisa pratensis,* Teim Gwyllt, *Thymus polytrichus,* Rhwyddlwyn meddygol *Veronica officinalis,* Hesg cynnar *Carex caryophyllea,* Hesg y chwain *Carex pulicaris,* Hesg llwydlas *Carex panicea,* Mantell Fair *Alchemila glabr.*
- Ni fydd unrhyw orchudd sylweddol o rywogaethau ymledol. Mae Helyglys gorweddol, *Epilobium brunnescens* yn blanhigyn diethr sydd wedi hen sefydlu ar y safle ac fe gaiff ei dderbyn ar hyn o bryd gan nad yw hi'n ymddangos ei fod yn effeithio yn wael ar y nodwedd. (Ar hyn o bryd nid oes gan CCGC wybodaeth am unrhyw fodd o'i leihau neu cael gwared ohono).

4.14 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 14: Hen goedydd derw digoes gydag Ilex a Blechnum (Cod Cynefin UE: 91A0)

Y weledigaeth ar gyfer nodwedd 14

Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd hon yw iddi fod mewn cyflwr cadwraeth ffafriol ble y gellir diwallu'r holl amodau a ganlyn:

- Mae'r graddau yn cynyddu.
- Mae'r coetir yn cynnwys coed cynhenid lleol sy'n ffurfio canopi gan gynnwys: *Quercus petraea, Betula pubescens, B. pendula, Fraxinus excelsior* a *Sorbus aucuparia.*
- Mae patrwm oedran cymysg yn y coetir.
- Mae adfywio yn digwydd a gall hadau digonol dyfu i fod yn goed ifanc ac yn y pendraw yn goed canopi.
- Nid oes unrhyw rywogaethau dieithr sylweddol.

4.15 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 15: Ffynhonnau caregaidd gyda ffurfiad twffa (Cratoneuron) (Cod Cynefin UE: 7220)

Y weledigaeth ar gyfer nodwedd 15

Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd hon yw iddi fod mewn cyflwr cadwraeth ffafriol ble y gellir diwallu'r holl amodau a ganlyn:

- Nid yw'r nodwedd yma yn Eryri yn ffurfio twffa ond dylai arddangos gorchudd o fwsoglau sy'n dominyddu fel *Cratoneuron communatum, Philonotis fontana* a *Bryum pseudotriquetrum* gyda phlanhigion nodweddiadol aml fel *Montia fontana, Chrysosplenium oppositifolium* a *Saxifraga stellaris.* Nid oes unrhyw gynnydd sylweddol mewn gorchudd glaswellt na brwyn.
- Mae graddau llystyfiant y gwanwyn yn bennaf yn cael ei benderfynu gan ffactorau naturiol, yn bennaf hydroleg. Gallai gostyngiad yn y graddau fod yn ymateb i sathru a thresmasiad gan mathau o frwyn a gweiriau oherwydd cyfoethogi maetholion.

4.16 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 16: Ffeniau alcain (Cod Cynefin UE: 7230)

Y weledigaeth ar gyfer nodwedd 16
Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd hon yw iddi fod mewn cyflwr cadwraeth ffafriol ble y gellir diwallu'r holl amodau a ganlyn:

- Mae'r cynefin yn cynnwys tyfiant a ddylanwadir gan beth cyfoethogiad sail, ble mae mwsoglau brown (fel *Scorpidium scorpioides*, *Cratoneuron commutatum* a *Drepanocladus revolvens)* yn bresennol. Mae mathau hesg bach fel *Carex viridula, C. panicea, C. dioica C. pulicaris* ac *Eriophorum spp* yn bresennol ac fel arfer hefyd *Pinguicula vulgaris.*

4.17 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 17: Ffurfiannau Alpaidd arloesol o'r Caricion bicolorisatrofuscae (Cod Cynefin UE: 7240

Y weledigaeth ar gyfer nodwedd 17
Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd hon yw iddi fod mewn cyflwr cadwraeth ffafriol ble y gellir diwallu'r holl amodau a ganlyn:

- Mae'r nodwedd yn cynnwys tyfiant cyfoethog ei sail gaiff ei lifolchi yn gyson gan ddŵr oer.
- Dylai'r cynefin fod â gorchudd bryoffytau uchel gan gynnal alpinau arctig fel *Saxifraga oppositifolia*, *S. stellaris* a *Thalictrum alpinum*. Dylai *Juncus triglumis* fod yn bresennol a hesg fel *Carex viridula.*
- Ni ddylai fod unrhyw fathau nad ydynt yn gynhenid.
- Dylai'r planhigion blodeuol fedru blodeuo a chreu hadau heb amhariad oherwydd pori.

4.18 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 18: *Llyriad nofadwy Luronium natans* (Cod Cynefin UE: 1831)

Y weledigaeth ar gyfer nodwedd 18
Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd hon yw iddi fod mewn cyflwr cadwraeth ffafriol ble y gellir diwallu'r holl amodau a ganlyn:

- Mae lleiafswm *Luronium natans* yn tyfu yn Llyn Cwmffynnon.

4.19 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 19: Mwsogl pluog main gwyrdd *Drepanocladus (Hamatocaulis) vernicosus* (Cod Cynefin UE: 1393)

Y weledigaeth ar gyfer nodwedd 19
Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd hon yw iddi fod mewn cyflwr cadwraeth ffafriol ble y gellir diwallu'r holl amodau a ganlyn:

- Mae'r mwsogl yn bresennol yn nhir gwlyb A a B yng Nghwm Afon Llafar.
- Dylai'r llystyfiant cysylltiedig gael ei ddominyddu gan frwyn a hesg gyda <20% o dyfiant brwyn.
- Dylai fod llai na 10% o ddaear noeth wedi ei aflonyddu o fewn y tir gwlyb.

Yn ogystal, mae pob Amcan Cadwraeth â nifer o ddangosyddion perfformiad cysylltiedig. Mae'r dangosyddion perfformiad yn rhan o'r amcan cadwraeth, nid yn rhywbeth sydd yn ei le. Rhaid i asesiadau o'r cynlluniau a'r prosiectau fod yn seiliedig ar yr holl amcanion cadwraeth nid dim ond y dangosyddion perfformiad. Gellir gweld y dangosyddion perfformiad yn y Cynllun Rheoli Craidd gan gynnwys Amcanion Cadwraeth i **ACA Eryri** (Cyngor Cefn Gwlad Cymru, Mawrth 2008).

Ffactorau bregusrwydd

Caiff yr ardal ei phori yn helaeth gan ddefaid. Mewn nifer o ardaloedd mae gorbori ecolegol yn digwydd gyda rhywogaethau ericaceous yn cael eu llethu gyda rhywogaeth gwair yn dominyddu ac mae cymunedau mynydd fel rhostir mwsogl yn cael eu newid a'u lleihau o ran arwynebedd. Mae datrys y broblem yn gymhleth oherwydd fod bugeilio traddodiadol wedi newid, newidiadau eraill mewn rheoli da byw yn yr ardaloedd mynyddig agored hyn ynghyd ag economeg ffermio ucheldir. Mae Cyngor Cefn Gwlad Cymru yn weithredol yn mynd i'r afael â hyn drwy drafod cytundebau rheoli.

Defnyddiwyd Eryri, sy'n cynnwys y copaon uchaf yng Nghymru, ers amser i ddringo creigiau a cherdded mynyddoedd. Mae'n amodol i bwysau mawr o safbwynt hamdden a ble fo rhain wedi eu crynhoi, yn arbennig ar lwybrau ac ardaloedd y copa, mae problemau erydu garw, er gwaethaf rheolaeth. Er hynny, yn anaml y bydd y rhain yn ardaro ar nodweddion arbennig yr ardal. Mae gwaith adfer gan Barc Cenedlaethol Eryri, Yr Ymddiriedolaeth Genedlaethol a CCGC yn mynd i'r afael â'r broblem yma.

Mae'r glawiad trwm a'r ddaeareg/priddeg asidaidd helaeth yn golygu fod yr ardal yma, yn enwedig ei chyrsiau dŵr a'r llynnoedd, yn agored i niwed asideiddio.

Mae rhannau o'r safle (Cwm Crafnant, Cwm Idwal a'r Wyddfa) yn cael eu rheoli fel Gwarchodfeydd Natur Cenedlaethol ac yn cael eu cynnwys yng nghynlluniau rheolaeth CCGC.

Ardaloedd Gwarchodaeth Arbennig (AGA)

AGA Arfordir Aberdaron ac Ynys Enlli

Trosolwg

Saif y safle ym mhen de-orllewinol eithaf Penrhyn Llŷn gyda Môr Iwerddon bron yn ei amgylchynu ac mae'n agored i'r gwyntoedd cyffredin a systemau'r tywydd. O angenrheidrwydd mae ei gynefinoedd yn cael eu dylanwadu gan ei leoliad, ei ddaeareg a'i hinsawdd ac mae'r ardal arfordirol yn cefnogi rhai o'r enghreifftiau gorau sy'n bodoli o'r rhostiroedd arfordirol a morol a glaswelltir yn Llŷn, tra fo ardaloedd mwy mewndirol yn cefnogi ardaloedd amaethyddol wedi eu gwella. Mae'r safle yn cynnwys tair ynys, Ynys Enlli a dwy ynys fach a elwir yn Ynysoedd y Gwylanod. Dynodwyd y safle yn AGA oherwydd ei ddiddordeb adaryddol ac mae'n arbennig o bwysig oherwydd ei boblogaethau magu y Frân Goesgoch ac Adar Drycin Manaw.

Bu'r ardal yn gadarnle i'r Frân Goesgoch ers amser ac mae dros 14 pâr yn nythu yn rheolaidd yma. Mae'r Frân Goesgoch yn ffynnu yn yr ardal sy'n cynnal 5% o boblogaeth y DU oherwydd amrywiaeth y cynefinoedd tywarch byr a chynefinoedd bwydo pridd tenau a safleoedd magu sydd ar gael – gyda chlogwyni'r môr a'r ogofâu yn darparu safleoedd magu tra fod clogwyni, rhostir, glaswelltir morwrol a phorfa mewndirol a chaeau tir âr yn darparu safleoedd bwydo drwy'r flwyddyn i'r bwydwyr asgwrn cefn arbenigol. Treulia Adar Drycin Manaw mwyafrif eu bywydau allan yn y môr agored ond maent yn ymgynnull mewn safleoedd magu gan ddychwelyd yn ffyddlon iddynt drwy gydol eu bywydau. Mae'r rhain yn dueddol i fod ar ynysoedd alltraeth sy'n rhydd rhag ysglyfaethwyr ac mae Ynys Enlli yn cynnal dros 2% o boblogaethau magu y DG. Maent yn adar sy'n byw yn hir (cafodd aderyn a fodrwywyd yn 1955 ei gofnodi eto yn 2002 a 2003) ond mae y nifer a fegir fel arfer yn isel gyda dim ond un wy yn cael ei ddodwy yn flynyddol gan yr oedolion (>5 mlynedd). Maent yn bresennol ar yr ynys o ganol Mawrth i ganol Hydref ac yn nythu mewn tyllau ar y mynydd, llethrau clogwyni ac mewn cloddiau a waliau a adeiladwyd gan ddyn.

Mae Ynysoedd y Gwylanod ac yn arbennig ynys fwy Ynys Gwylan Fawr yn bwysig i gynnal yr heidiau magu mwyaf o'r Pâl yng ngogledd Cymru ac mae Gwalch y Penwaig a'r Gwylog hefyd yn nythu mewn niferoedd bychain. Ceir yma hefyd boblogaeth iach o'r Bilidowcar yn magu sy'n fwy na 1% o boblogaeth magu y DG.

Mae'r safle hefyd yn bwysig oherwydd amryw o fathau planhigion fasgwlaidd ac anfasgwlaidd, yn arbennig Cor-rosyn rhuddfannog, *Tuburaria guttata* a Banadl gorweddol *Cytisus scoparius* subsp, *maritimus* a dau gen rhostir sydd yn brin yn genedlaethol, Cen rhuban blewog *Heterodermia leucomela* a'r Cen eurwallt *Teloschistes flavicans.*

Nodweddion Cymhwyso

ERTHYGL 4.1 CYMHWYSTER (79/409/CEE)

Yn ystod y cyfnod magu mae'r ardal yn rheolaidd yn cynnal:
Pyrrhocorax pyrrhocorax gyda 3.5% o Gyfrif poblogaeth fagu Prydain Fawr, mor ddiweddar â'r 1990au.

ERTHYGL 4.2 CYMHWYSTER (79/409/CEE)

Yn ystod y cyfnod magu mae'r ardal yn rheolaidd yn cynnal:
Puffinus puffinus gyda 3.2% o Gyfrif poblogaeth fagu Prydain Fawr, yn1996

Amcanion Cadwraeth

4.1 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 1: Poblogaeth bwysig rhyngwladol (1% neu fwy o boblogaeth Prydain Fawr) o'r frân goesgoch *Pyrrhocorax pyrrhocorax* yn y tymor magu a thu allan i'r tymor

Y weledigaeth ar gyfer nodwedd 1 Y Frân Goesgoch
Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd hon yw iddi fod mewn cyflwr cadwraeth ffafriol ble y gellir diwallu'r holl amodau a ganlyn:
- Mae poblogaeth fagu'r Frân Goesgoch yn 14 pâr o leiaf neu 5% o boblogaeth Prydain Fawr.
- Mae poblogaeth fagu'r Frân Goesgoch yn o leiaf 28 o unigolion neu 5% o boblogaeth Prydain Fawr.
- Cynefin addas digonol yn bresennol i gynnal y poblogaethau.
- Mae'r boblogaeth fagu yn sefydlog neu yn cynyddu.
- Cynhyrchiant yn sefydlog.
- Mae'r heidiau nad ydynt yn magu yn sefydlog neu yn cynyddu (haf a gaeaf).
- Defnyddia adar magu a rhai nad ydynt yn magu Ynys Enlli i fwydo drwy gydol y flwyddyn.
- Cynefinoedd bwydo'r Frân Goesgoch eu hunain â statws cadwraeth ffafriol ac mae cyfyngiadau penodol a gweithredol a'r cyfarwyddebau pori i'r cynefinoedd hyn yn ymgorffori gofynion bwydo'r Frân Goesgoch (h.y. uchder y glastir a daear noeth).
- Ychydig iawn o amharu sydd ar y Frân Goesgoch pan fydd yn magu ac yn bwydo.
- Mae'r ffactorau sy'n effeithio ar y nodwedd o dan reolaeth.

4.2 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 2: Poblogaeth o bwysigrwydd rhyngwladol (1% neu fwy o boblogaeth Prydain Fawr) o Adar Drycin Manaw *Puffinus puffinus* sy'n magu.

Y weledigaeth ar gyfer nodwedd 2 Adar Drycin Manaw
Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd hon yw iddi fod mewn cyflwr cadwraeth ffafriol ble y gellir diwallu'r holl amodau a ganlyn:
- Mae poblogaeth fagu Adar Drycin Manaw (wedi eu cyfyngu i Ynys Enlli) yn sefydlog neu yn cynyddu.
- Mae'r cyfradd atgenhedlu yn parhau yn sefydlog.
- Lleiafswm yw'r marwolaethau o atyniadau'r goleudy, ffensio a seilwaith arall.

- Nid oes unrhyw ysglyfaethwyr daear wedi eu cyflwyno.
- Nid yw'r adar nythu yn cael eu amharu gan waith adfer ar waliau terfyn neu weithgareddau hamdden.
- Mae'r holl ffactorau sy'n effeithio ar gyflawni'r amodau hyn o dan reolaeth.

Yn ogystal, mae pob Amcan Cadwraeth â nifer o ddangosyddion perfformiad cysylltiedig. Mae'r dangosyddion perfformiad yn rhan o'r amcan cadwraeth, nid yn rhywbeth sydd yn ei le. Rhaid i asesiadau o'r cynlluniau a'r prosiectau fod yn seiliedig ar yr holl amcanion cadwraeth nid dim ond y dangosyddion perfformiad. Gellir gweld y dangosyddion perfformiad yn y Cynllun Rheoli Craidd gan gynnwys Amcanion Cadwraeth i Glannau Aberdaron ac Ynys Enilli ACA (Cyngor Cefn Gwlad Cymru, Mawrth 2008).

Ffactorau bregusrwydd

Mae lefelau trwm o bori gan ddefaid yn effeithio'n ffisegol ar dyllau Adar Drycin Manaw; mae cynlluniau rheoli i leihau nifer y da byw yn cael eu hystyried. Cwtogi ymlediad rhedyn i'r glaswelltir arfordirol ar yr ardaloedd bwydo; mae dulliau o reoli ymlediad rhedyn yn cael eu hystyried. Mae rhannau o'r ardal dan bwysau trwm gan weithgarwch hamdden gan gerddwyr a'u cŵn sy'n tarfu ar y Frân Goesgoch yn bwydo, er ni ystyrir bod hyn yn sylweddol ar hyn o bryd.

AGA y Berwyn

Trosolwg

Mae ACA Mynyddoedd y Berwyn a De Clwyd yn safle ucheldir mawr (27,132 ha), ac mae'n cynnwys yr ardal fwyaf o fignen a rhostir sych Ewropeaidd yng Nghymru. Ceir yno dri safle arwahanol, SSSI Y Berwyn, SSSI Gweunydd Llandegla ac SSSI Rhiwabon, Mynyddoedd Llantysilio a'r Mwynglawdd. Cymysgfa yw'r safleoedd hyn yn bennaf o rostir sych a llystyfiant gorgors gyda chlytiau o wernydd trawsnewid a llystyfiant cors grynu a welir fel brithwaith cymhleth, fel arfer ar fathau o gerrig asidig a gyda'i gilydd gellir eu disgrifio fel gweundir ucheldir.

Mae'r Berwyn yn cynnal y rhan mwyaf helaeth o gorgors sy'n agos at fod yn naturiol yng Nghymru. Caiff llawer o lystyfiant y gorgors ei ddominyddu gan NVC math M19 *Calluna vulgaris–Eriophorum vaginatum* Corgors grug a Phlu'r gweunydd unben gyda Chreiglys *Empetrum nigrum* ac yn aml gorchudd eang o fwsogl hypnoid; ac yn y gymuned yma gwelir fod Mwyaren y Berwyn *Rubus chamaemorus* yn agos at gyfyngiad mwyaf deheuol ei hardal ym Mhrydain. Ar fawn dyfnach mae clystyrau llai o M18 *Erica tetralix–Sphagnum papillosum* gorgors, gyda rhai yn dangos patrwm nodedig ar yr wyneb. Mae llystyfiant y gors yn dangos trawsnewid i rostir gaiff ei ddominyddu gan rug a phrysgwydd bach.

Mae'r Berwyn yn cynnwys y clystyrau mwyaf o rostir Ewropeaidd sych yr ucheldir yng Nghymru. Mae'r rhostir sych yn nodweddiadol o leoliad mwy dwyreiniol y Berwyn gyda hinsawdd llai cefnforol na'r prif ucheldir pwysig eraill yng Nghymru ac mae'n cynnwys rhostir NVC math H12 *Calluna vulgaris–Vaccinium myrtillus* yn bennaf gyda Chreiglys *Empetrum nigrum* yn aml a Llus coch *Vaccinium vitis-idaea* bob yn hyn a hyn.

Mae'r llystyfiant rhostir eraill sy'n bresennol yn cynnwys ardaloedd o rostir H18 *Vaccinium myrtillus–Deschampsia flexuosa* ac mewn rhai ardaloedd clystyrau o rostir llaith H21 *Calluna vulgaris–Vaccinium myrtillus–Sphagnum capillifolium*. Mae'r rhostiroedd olaf yma mewn lleoliad canolog rhwng y rhostiroedd sychach a'r gorgors ac yn cynnal planhigion achlysurol sef Ceineirian bach *Listera cordata*.

Y Berwyn yw'r ucheldir pwysicaf yng Nghymru i fagu adar. Mae'n cynnal ystod eang o fathau ynghyd â niferoedd rhyngwladol sylweddol o'r Bod Tinwyn *Circus cyaneus*, y Cudyll Bach *Falco columbarius*, Hebog Tramor *Falco peregrinus* a'r Barcud *Milvus milvus,* yn ogystal â chyfran sylweddol o boblogaeth Cymru o fathau eraill gan gynnwys y Dylluan Glustiog *Asio flammeus,* Cwtiad Aur *Pluvialis apricaria*, y Grugiar *Lagopus lagopus* a'r Grugiar Ddu *Tetrao tetrix*.

Gwelir y cymunedau llystyfiant calchaidd sydd hefyd wedi eu dynodi ar ran o'r safle SSI Rhiwabon a Llantysilio a'r Mwynglawdd. Mae'r ardal yma yn cynnwys cerrig brig calchfaen carbonifferaidd ar y llethr a adwaenir fel Creigiau Eglwyseg, gyda chlogwyni, sgrïau a glaswelltir amlwg. Cefnoga'r sgrïau calchfaen yn yr ardal yma nifer o fathau prin o blanhigion fel Llawredynen y calchfaen *Gymnocarpium robertianum,* gyda'r llethrau creigiog yn cynnal Marchredynen y calchfaen *Dryopteris submontana,* rhedynen brin yn genedlaethol ar bafin calchfaen a'r sgri ar ffin ddeheuol ei ddosbarthiad yn Rhiwabon. Mae Creigiau Eglwyseg hefyd yn cynnal poblogaethau o'r Gerddinen Seisnig (*Sorbus anglica)* a Heboglys Cambria *(Heiracium cambricum)*.

Gellir hefyd weld glaswelltiroedd calchaidd ym mhen gogledd-ddwyreiniol SSSI mynyddoedd Rhiwabon a Llantysilio a'r Mwynglawdd. Yn yr ardal yma ceir sawl math o laswelltir niwtral, ucheldir asid a chalchaidd dros ardaloedd o greigiau asidig a chalchaidd ynghyd ag ardaloedd o redyn a phrysg. Yr ardal yma yw'r unig ardal yng Nghymru ble ceir yr Hesgen ysbigog *Carex muricata* ssp. *Muricata* sydd mewn perygl difrifol.

Gwelir clystyrau o Wyfynod Cliradain Gymreig *Synanthedon scoliaeformis* mewn sawl ardal, dyma yw'r cryfaf o ddim ond tair poblogaeth sydd yng Nghymru.

Nodweddion Cymhwyso

ERTHYGL 4.1 CYMHWYSTER (79/409/CEE)

Yn ystod y cyfnod magu mae'r ardal yn rheolaidd yn cynnal:
Circus cyaneus 2.2% o boblogaeth fagu PF cymedr 5 mlynedd, 1991-1995
Falco columbarius 1.1% o boblogaeth fagu PF cymedr 5 mlynedd, 1991-1995
Falco peregrinus 1.5% o boblogaeth fagu PF cymedr 5 mlynedd, 1991-1995
Milvus milvus 1.2% o boblogaeth fagu PF cymedr 5 mlynedd, 1991-1995

Amcanion Cadwraeth

4.7 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 7: Bod tinwyn *Circus cyaneus* (Cod Rhywogaeth UE: A082)

Y weledigaeth ar gyfer nodwedd 7

Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd hon yw iddi fod mewn cyflwr cadwraeth ffafriol ble y gellir diwallu'r holl amodau a ganlyn:

- Rhaid cadw maint y boblogaeth yn un ar ddeg pâr magu neu ei gynyddu.
- Bydd cynefin priodol digonol i gynnal y boblogaeth yn y tymor hir gan gynnwys clytiau o rug tal ar gael i nythu a chlwydo, ardaloedd o laswelltir, rhedyn isel/prysg i fwydo gyda chyflenwad digonol o fathau o ysglyfaeth ar ffurf adar a mamaliaid bach i gynnal eu magu llwyddiannus.
- Bod dosbarthiad y rhywogaeth ar y safle yn cael ei gadw.
- Dosbarthiad a maint y cynefinoedd sy'n cefnogi'r rhywogaeth yn cael ei gadw.
- Ni ddylid caniatáu datblygiadau os y gellir dangos eu bod yn debygol o gael effaith wael ar y Bod tinwyn.
- Ni fydd poblogaethau o rywogaethau ysglyfaethol, fel llwynogod a'r frân dyddyn, yn fygythiad i adar sy'n nythu ar y ddaear.
- Rheolir y tiriogaethau hela drwy reoli pori i wella amrywiaeth ffurf yn y glaswelltiroedd. Bydd hyn yn cynyddu'r hadau a gynhyrchir ac yn uchafu'r ysglyfaeth fydd ar gael e.e. golfanod bach.
- Ni fydd lleoliad unrhyw nyth yn cael ei darfu.
- Ni ddylai erledigaeth anghyfreithlon gan bobl o adar a ddiogelir ddigwydd.
- Mae'r holl ffactorau sy'n effeithio ar gyflawni'r amodau hyn o dan reolaeth.

4.8 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 8: Y Cudyll Bach *Falco columbarius* (Cod UE: A098)

Y weledigaeth ar gyfer nodwedd 8

Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd hon yw iddi fod mewn cyflwr cadwraeth ffafriol ble y gellir diwallu'r holl amodau a ganlyn:

- Rhaid cadw maint y boblogaeth yn 13 pâr magu neu ei gynyddu.
- Bydd cynefin priodol digonol i gynnal y boblogaeth yn y tymor hir gan gynnwys clytiau o rug tal ar gael i nythu a chlwydo, ardaloedd o laswelltir, rhedyn isel/prysg i fwydo gyda chyflenwad digonol o fathau o ysglyfaeth ar ffurf adar a mamaliaid bach i gynnal eu magu llwyddiannus.
- Bod dosbarthiad y rhywogaeth ar y safle yn cael ei gadw.
- Dosbarthiad a maint y cynefinoedd sy'n cefnogi'r rhywogaeth yn cael ei gadw.
- Ni ddylid caniatáu datblygiadau os y gellir dangos eu bod yn debygol o gael effaith wael ar y cudyll bach.
- Ni fydd poblogaethau o rywogaethau ysglyfaethol, fel llwynogod a'r frân dyddyn, y gellir eu rheoli yn gyfreithiol, yn fygythiad i adar sy'n nythu ar y ddaear.
- Rheolir tiriogaethau hela cyfagos drwy reoli'r pori i wella amrywiaeth ffurf yn y glaswelltiroedd. Bydd hyn yn cynyddu'r hadau a gynhyrchir ac yn uchafu'r ysglyfaeth fydd ar gael e.e. golfanod bach.
- Ni fydd lleoliad unrhyw nyth yn cael ei darfu.
- Ni ddylai fod erledigaeth anghyfreithlon gan ddyn o'r adar yma a ddiogelir.

- Mae'r holl ffactorau sy'n effeithio ar gyflawni'r amodau hyn o dan reolaeth.

4.9 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 9: Hebog Tramor *Falco peregrinus* (EU Code: A103)

Y weledigaeth ar gyfer nodwedd 9

Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd hon yw iddi fod mewn cyflwr cadwraeth ffafriol ble y gellir diwallu'r holl amodau a ganlyn:

- Rhaid cadw maint y boblogaeth yn 13 pâr magu neu ei gynyddu.
- Tirwedd mynyddig a gweundir gyda chlogwyni, creigiau a chwareli i nythu a chlwydo yn ogystal â glaswelltiroedd, rhedyn isel/prysg i fwydo gyda chyflenwad digonol o fathau o ysglyfaeth ar ffurf adar a mamaliaid bach i sicrhau magu llwyddiannus.
- Ni ddylai ystod y boblogaeth leihau.
- Dosbarthiad a maint y cynefinoedd sy'n cefnogi'r rhywogaeth yn cael ei gadw.
- Ni ddylid caniatáu datblygiadau os y gellir dangos eu bod yn debygol o gael effaith wael ar yr Hebog tramor.
- Ni fydd poblogaethau o rywogaethau ysglyfaethol, fel llwynogod a'r frân dyddyn, y gellir eu rheoli yn gyfreithiol, yn fygythiad i adar sy'n nythu ar y ddaear.
- Rheolir tiriogaethau hela cyfagos drwy reoli'r pori i wella amrywiaeth ffurf yn y glaswelltiroedd. Bydd hyn yn cynyddu'r hadau a gynhyrchir ac yn uchafu'r ysglyfaeth fydd ar gael e.e. golfanod bach.
- Ni fydd lleoliad unrhyw nyth yn cael ei darfu.
- Ni ddylai fod erledigaeth anghyfreithlon gan ddyn o'r adar yma a ddiogelir.
- Mae'r holl ffactorau sy'n effeithio ar gyflawni'r amodau hyn o dan reolaeth.

4.10 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 10: Y Barcud *Milvus milvus* (Cod UE: A074)

Y weledigaeth ar gyfer nodwedd 10

Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd hon yw iddi fod mewn cyflwr cadwraeth ffafriol ble y gellir diwallu'r holl amodau a ganlyn:

- Rhaid cadw maint y boblogaeth yn 2 pâr magu neu ei gynyddu.
- Angen coetir llydan-ddeiliog i nythu a chlwydo yn ogystal â rhostir a glaswelltir garw i fwydo gyda chyflenwad digonol o fathau o ysglyfaeth ar ffurf y fran dyddyn, adar a mamaliaid bach i gynnal magu llwyddiannus. (NODER: Nid yw'r Barcud yn nythu yn yr ACA.)
- Ni ddylid caniatáu datblygiadau os y gellir dangos eu bod yn debygol o gael effaith wael ar y barcud.
- Rheolir tiriogaethau hela cyfagos drwy reoli'r pori i wella amrywiaeth ffurf yn y glaswelltiroedd. Bydd hyn yn cynyddu'r hadau a gynhyrchir ac yn uchafu'r ysglyfaeth fydd ar gael e.e. golfanod bach.
- Ni fydd lleoliad unrhyw nyth yn cael ei darfu.
- Ni ddylai erledigaeth anghyfreithlon gan bobl o adar a ddiogelir ddigwydd.
- Mae'r holl ffactorau sy'n effeithio ar gyflawni'r amodau hyn o dan reolaeth.

Yn ogystal, mae gan bob Amcan Cadwraeth nifer o ddangosyddion perfformiad cysylltiedig. Mae'r dangosyddion perfformiad yn rhan o'r

amcan cadwraeth, nid yn rhywbeth sydd yn ei le. Rhaid i asesiadau o'r cynlluniau a'r prosiectau fod yn seiliedig ar yr holl amcanion cadwraeth nid dim ond y dangosyddion perfformiad. Gellir gweld y dangosyddion perfformiad yn y Cynllun Rheoli Craidd gan gynnwys Amcanion Cadwraeth i **ACA Y Berwyn a Mynyddoedd De Clwyd a AGA Y Berwyn** (Cyngor Cefn Gwlad Cymru, Mawrth 2008).

Ffactorau bregusrwydd

Mae cynefinoedd magu'r Bod tinwyn, y Cudyll bach, y Barcud a'r Hebog tramor dan fygythiad gan weithgarwch amaethyddol anaddas megis draenio ac ail-hadu, defnyddio gwrtaith a phrosesau porthi niweidiol. Defnyddir cytundebau rheoli gyda pherchnogion a phreswylwyr drwy gytundeb ar y cyd drwy gynllun Tir Cymen, cynllun amaeth-amgylcheddol i ymdrin â'r problemau hyn yn llwyddiannus. Mae llwyddiant magu'r Bod tinwyn a'r Cudyll bach sy'n nythu ar y ddaear dan fygythiad gan lefelau uchel o rywogaethau ysglyfaethus megis y llwynog a'r frân dyddyn. Anogir perchnogion tir i ddefnyddio mesurau priodol i reoli rhywogaethau sy'n bla.

Mae'r holl rywogaethau cymhwysol yn agored i gael eu herlid gan ddyn, drwy aflonyddu neu ddinistrio nythod, wyau neu gywion; yn ogystal â drwy ladd adar llawn dwf yn anghyfreithlon. Mewn ymgais i ymdrin â'r broblem hon, ceir cyswllt â'r perchnogion, yr heddlu a'r RSPB yn ogystal ag ymgais i wella dealltwriaeth y cyhoedd.

AGA Craig yr Aderyn

Trosolwg

Coda craig uchel Craig yr Aderyn o lefel y môr i dros 250 metr ac mae'n nodwedd drawiadol yn y dirwedd ar ochr ddeheuol dyffryn Dysynni. Mae'r safle yn Ardal Cadwraeth Arbennig oherwydd ei fod yn safle magu a chlwydo pwysig i'r Frân Goesgoch. Mae Craig yr Aderyn ei hun yn ffurfio craidd anticlin mawr ble mae craig Ordofigaidd yn cynnwys cerrig brig ffurfiant Craig Cau. Mae'r creigiau igneaidd yma yn bennaf yn cynnwys tyffiau llif-lludw rhyolithig a gloddiwyd i gael cerrig ffordd.

Defnyddir y creigiau yn rheolaidd i gefnogi dros 1% o boblogaeth Prydain o'r Frân Goesgoch, gyda phum neu chwe pâr yn nythu mewn tyllau ac agennau, sy'n gwneud hon y boblogaeth ddwysaf o'r Frân Goesgoch sy'n magu yn Ynysoedd Prydain (chwe pâr mewn 0.5km). Er hynny, yn ystod y blynyddoedd diwethaf mae'r magu wedi gostwng i 3-4 pâr. Mae Craig yr Aderyn hefyd yn safle clwydo i'r Frân Goesgoch drwy gydol y flwyddyn gydag dar sydd dim yn magu yn yr haf a niferoedd uchel y tu allan i'r tymor magu. Yn ystod y cyfnod 1991/92-1995/96, roedd uchafswm y cyfrif ar gyfartaledd yn 56, ond ers hynny mae nifer yr adar clwydo wedi gostwng i gyfartaledd o 18 yn ystod y cyfnod 1999/00 - 2004/05. Daeth yn eglur fod yr adar sy'n defnyddio Craig yr Aderyn yn rhan o'r meta-boblogaethau sy'n treulio llawer o'r flwyddyn yn ne Meirionnydd gyda'r prif safle clwydo arall yn Chwarel Tonfannau sydd 8km i ffwrdd ger Tywyn.

Yn ystod y blynyddoedd diwethaf mae tarddiad adar unigol sy'n defnyddio Craig yr Aderyn wedi ei sefydlu drwy olrhain cywion gyda modrwyau lliwgar. Dengys y canlyniadau hyd yma fod yr adar sy'n defnyddio'r safle yma wedi eu geni yng Ngheredigion a Sir Drefaldwyn a'u

bod wedi gadael nythod hyd at 70km i ffwrdd. Dim ond ychydig o gofnodion sydd am adar o ogledd Gwynedd.

Yn flaenorol, roedd Craig yr Aderyn wedi ei lleoli ar aber Dysynni. Cafodd yr ardal ei draenio yn y ddeunawfed ganrif ac felly mae'r graig yn awr yn edrych dros dir fferm ac yn 7km o'r môr. Serch hynny, mae'r graig yn cynnal cytref fagu o'r Bilidowcar, yr unig safle nythu mewndirol rheolaidd yng Nghymru. Cofnodwyd y cytref yn gyntaf gan Edward Lluyd yn 1695 ac fe soniwyd am yr aderyn yn llyfr Thomas Pennant "Tour of Wales" yn 1784. Mae dros 60 pâr o'r Bilidowcar yn nythu ar y creigiau, sy'n cynrychioli tua 1% o boblogaeth fagu PF. Y rhywogaethau magu eraill yw'r Dylluan Wen, Hebog tramor, Tingoch, Tinwen y garn, Llinos a'r Dylluan fach.

I'r gogledd a'r dwyrain o'r creigiau mae ardal fawr o laswelltir asid sydd heb ei gwella sy'n gymysg gyda rhedyn. Dyma un o'r prif ffactorau sy'n dylanwadu ar nifer y Frân Goesgoch sy'n clwydo ac yn magu gan eu bod angen gwndwn heb ei wella, sy'n gyfoethog o ran ei brif fwyd, infertebratau pridd ac yn ddigon byr i'r Frân Goesgoch allu ei ddefnyddio i'w pigau ddod o hyd i fwyd. Ceir rhostir sych asidig yn rhan de-ddwyreiniol y safle. Mae ardal fechan o laswelltir corsiog sydd wedi ei gyfoethogi yn ei waelod uwchben Gesail yn ychwanegu at amrywiaeth y planhigion gyda mathau fel Tafod y gors *Pinguicula vulgaris*, Sbigfrwynen gadeiriog *Eleocharis multicaulis* a'r Hesgen welwlas *Carex Pallescens* a mwsoglau fel *Campylium stellatum, Ctenidium molluscum a Fissidens adianthiodes*.

Mae'r creigiau sy'n wynebu'r gogledd a'r llethrau yn cynnal ystod dda o fwsoglau a mathau o lysiau'r afu. Dylid tynnu sylw penodol at y mwsoglau sy'n brin yn genedlaethol sy'n tyfu ar glogfeini yn y sgri; *Grimmia decipens*, sy'n ymddangos yn lleihau o ran ei ystod genedlaethol a *Hedwigia integrifolia* sy'n tyfu yma yn ei leoliad mwyaf deheuol ym Mhrydain. Cofnodwyd *Jubula hutchinsiae* sydd yn fath prin sy'n tyfu ar gerrig ar ochr y nant. Ar ardaloedd creigiog uwchben prif wyneb y graig cofnodwyd Rhedynach Teneuwe Wilson *Hymenophyllum wilsonii* a'r Rhedyn tridarn *Gymnocarpium dryopteris*.

Nodweddion Cymhwyso

ERTHYGL 4.1 CYMHWYSTER (79/409/CEE)

Yn ystod y cyfnod magu mae'r ardal yn rheolaidd yn cynnal:
Pyrrhocorax pyrrhocorax 1.8% o boblogaeth fagu PF 1999

Yn ystod y gaeaf mae'n cefnogi'r isod yn rheolaidd:
Pyrrhocorax pyrrhocorax 8% o boblogaeth fagu PF 1996

Amcanion Cadwraeth

4.1 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 1: Poblogaeth bwysig rhyngwladol (1% neu fwy o boblogaeth Prydain Fawr) o'r Frân Goesgoch *Pyrrhocorax pyrrhocorax* yn y tymor magu a thu allan i'r tymor

Y weledigaeth ar gyfer nodwedd 1, Y Frân Goesgoch

Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd hon yw iddi fod mewn cyflwr cadwraeth ffafriol ble y gellir diwallu'r holl amodau a ganlyn:

- Bod poblogaeth fagu'r Frân Goesgoch yn o leiaf 5 pâr.
- Dylai'r boblogaeth sy'n clwydo dros y gaeaf fod yn leiaf 27 o adar.
- Cynefin addas digonol yn bresennol i gynnal y poblogaethau.
- Mae'r ffactorau sy'n effeithio ar y nodwedd o dan reolaeth.

Yn ogystal, mae pob Amcan Cadwraeth â nifer o ddangosyddion perfformiad cysylltiedig. Mae'r dangosyddion perfformiad yn rhan o'r amcan cadwraeth, nid yn rhywbeth sydd yn ei le. Rhaid i asesiadau o'r cynlluniau a'r prosiectau fod yn seiliedig ar yr holl amcanion cadwraeth nid dim ond y dangosyddion perfformiad. Gellir gweld y dangosyddion perfformiad yn y Cynllun Rheoli Craidd gan gynnwys Amcanion Cadwraeth i ACA Craig yr Aderyn (Cyngor Cefn Gwlad Cymru, Mawrth 2008).

Ffactorau bregusrwydd

Mae'r clogwyni creigiog yn rheolaidd yn cynnal dros 1% o boblogaeth y Frân Goesgoch sy'n magu ym Mhrydain, ac 8% o'r boblogaeth aeafu ym Mhrydain, gan ei fod hefyd yn safle clwydo i'r rhywogaeth hon. Dyma safle'r unig nythfa o'r Bilidowcar sy'n magu'n fewndirol yng Nghymru. Mae'r ddwy rywogaeth yn agored i gael eu haflonyddu gan fod y clogwyni creigiog yn safle dringo adnabyddus. Ymdrinnir â hyn drwy osod cyfyngiadau o ran pa bryd y caniateir i'r gweithgarwch ddigwydd. Caiff y pwysau sy'n deillio o weithgarwch pori ei reoleiddio drwy gytundeb rheoli Tir Gofal, i greu cynefin bwydo ffafriol i'r Frân Goesgoch.

AGA Aber Dyfi

Trosolwg

Lleolir aber y Ddyfi ar arfordir gorllewinol Cymru ar y ffin rhwng Ceredigion, Gwynedd a Phowys. Mae'r AGA yn cynnwys yr aber, gyda'r morfa heli cyfagos, glaswelltir corsiog a glaswelltir wedi ei wella. Mae'r casgliad morydol o ddiddordeb ffisiograffig pwysig. Mae hyn yn cynnwys banc tywod, traethellau, morfa heli, mawnogydd, sianeli afon a chilfachau. Mae'r aber ei hun yn nodwedd o ACA morol Pen Llŷn a'r Sarnau.

Pwysigrwydd y safle yw fel ardal aeafu draddodiadol dros y gaeaf i'r Ŵydd Talcen Wen *Anser albifrons flavirostris* – yr ardal mwyaf deheuol a ddefnyddir i'r boblogaeth yma yn y DG. Tan ddechrau'r 1980au roedd y gwyddau yn clwydo ar yr aber ac yn hedfan i'r tir un ai i fynyddoedd y Cambria neu i'r cyforgors yng Nghors Fochno i fwydo. Erbyn hyn, mae'r gwyddau yn defnyddio'r morfa heli a'r glaswelltir i fwydo gan glwydo ar y banciau tywod a'r traethellau.

Adroddwyd bod dirywiad cyffredinol ym mhoblogaethau Gwyddau Talcen Wen oherwydd fod yr adar wedi oedi cyn magu am y tro cyntaf

gan arwain i ostyngiad yn nifer yr adar ifanc. Mae hi'n ymddangos fod rhywbeth yn atal yr adar rhag llwyddo i ddod i gyflwr da i fagu ac felly ychydig iawn o'r gwyddau sy'n goroesi yn ddigon hir i fagu (Fox A.D. pers.comm. 2008]. Dywedwyd fod cystadleuaeth gydbenodol gyda Gwyddau Mawr Canada ar diroedd magu yr Ynys Las, a thywydd gwael, yn rhesymau posib dros hyn ond nid ydym yn deall yn union beth yw'r ffactorau dylanwadol. Mae'r niferoedd ledled y byd wedi dirywio o 35,600 uchel yn 99/00 i 24,895 a amcangyfrifwyd yn 2006 gyda niferoedd isel o adar ifanc wedi eu cofnodi yn y cyfnod hwnnw. Caiff hyn ei adlewyrchu yn yr haid sy'n gaeafu ar aber Dyfi sydd wedi cynnwys ychydig iawn o wyddau ifanc yn y blynyddoedd diwethaf, a ble fo niferoedd gaeafu wedi gostwng yn gyson o 167 yn 1998/99 i uchafswm o 102 yn ystod y tir gaeafu diwethaf (2005-6 i 2007-8). Caiff y dirywiad hefyd ei adlewyrchu mewn safleoedd eraill fel yn ne-ddwyrain yr Alban a Wexford.

Aber Dyfi yw'r unig safle gaeafu sy'n parhau yng Nghymru, a dyma yw'r safle mwyaf deheuol yn y DG. Mae yn ardal glwydo a bwydo ac mae yn arbennig o bwysig yng nghyd-destun cynnal yr ystod gaeafu traddodiadol yn y DG. Er hynny, mae'r dystiolaeth am grebachu yr ystod yn y gorffennol yn awgrymu fod poblogaethau ynysig bach yn arbennig o fregus.

Nodweddion Cymhwyso

ERTHYGL 4.1 CYMHWYSTER (79/409/CEE)

Yn ystod y gaeaf mae'n cefnogi'r isod yn rheolaidd:
Anser albifrons flavirostris (Ynys Las/Iwerddon/DG) 1% o boblogaeth PF anterth cymder 5 mlynedd am 1993/94 - 1997/98

Amcanion Cadwraeth

4.1 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 1: Gŵydd Talcen Wen *Anser albifrons flavirostris*

Y weledigaeth ar gyfer nodwedd 1
Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd hon yw iddi fod mewn cyflwr cadwraeth ffafriol ble y gellir diwallu'r holl amodau a ganlyn:
- Mae'r boblogaeth sy'n gaeafu ar aber Dyfi o lefel pwysigrwydd cenedlaethol (h.y.1% o'r boblogaeth genedlaethol (DG), yn flynyddol.
- Mae lefelau marwolaethau yn y gaeaf yn <1% yn flynyddol.
- Mae adar ifanc/sydd dim yn oedolion yn > 5% o'r boblogaeth gaeafu yn flynyddol.
- Mae'r holl ffactorau sy'n benodol i'r safle ac sy'n effeithio ar allu cynnal yr amodau hyn (e.e. aflonyddu y gellir ei osgoi) dan reolaeth.

Yn ogystal, mae pob Amcan Cadwraeth â nifer o ddangosyddion perfformiad cysylltiedig. Mae'r dangosyddion perfformiad yn rhan o'r amcan cadwraeth, nid yn rhywbeth sydd yn ei le. Rhaid i asesiadau o'r cynlluniau a'r prosiectau fod yn seiliedig ar yr holl amcanion cadwraeth nid dim ond y dangosyddion perfformiad. Gellir gweld y dangosyddion perfformiad yn y Cynllun Rheoli Craidd gan gynnwys Amcanion Cadwraeth i AGA Aber Dyfi (Cyngor Cefn Gwlad Cymru, Mawrth 2008).

Ffactorau bregusrwydd

Mae aber Dyfi yn rheolaidd yn cynnal dros 1% o boblogaeth aeafu PF o'r Ŵydd Talcen Wen, a fel yr unig safle yng Nghymru a Lloegr, dyma yw'r boblogaeth mwyaf deheuol yn y DG. Gall aflonyddu gan weithgareddau hamdden gan gynnwys hela adar, a hefyd awyrennau sy'n hedfan yn isel, fod yn arwyddocaol i wyddau sy'n bwydo ac yn clwydo. Mae CCGC a'r RSPB yn prydlesu'r hawliau hela dros y mwyafrif o'r safle. Rhoddir yr hawliau hela i glybiau hela adar lleol yn y Warchodfa Natur Genedlaethol ble fo gwaharddiad gwirfoddol ar saethu gwyddau. Mae hefyd ardaloedd noddfa ble nad oes unrhyw saethu'n digwydd yn hanner dwyreiniol yr aber. Mae gan CCGC a'r RSPB wardeniaid yn eu lle a chaiff unrhyw aflonyddu o weithgareddau hamdden ei fonitro. Mae pori priodol ar y forfa heli a'r glaswelltir yn bwysig i gynnal yr ardaloedd bwydo. Ceir haid cynyddol o Wyddau Canada preswyl ar yr aber gyda tua 2,000 o adar. Nid ydym yn gwybod beth yw'r rhyngweithiad rhwng y rhywogaeth yma a'r Gwyddau Talcen Wen na beth yw effaith y cynefin.

AGA Elenydd - Mallaen

Trosolwg

Mae ardal Elenydd - Mallaen wedi'i lleoli yn rhan ddeheuol Mynyddoedd Cambria yng nghanolbarth Cymru, gan ymestyn o flaenau cymoedd Cothi a Thywi i'r gogledd-orllewin o Lanymddyfri hyd at ddyffrynnoedd Ystwyth, Elan a Gwy yn y gogledd. Mae'r bryniau hyn wedi'u creu o greigiau'r cyfnodau Silwraidd ac Ordofigaidd ac mae'r tirffurfiau yn nodweddiadol o 'ucheldiroedd llechi' canol-de Cymru, gydag ucheldiroedd wedi'u gwahanu gan gymoedd serth.

Mae Elenydd wedi'i lleoli yng nghanol yr ardal hon. Mae'n un o'r ardaloedd pwysicaf o dir bryniog yng Nghymru o ran cadwraeth natur, ac o ddiddordeb neilltuol o ganlyniad i'r amrediad o adar nythu a geir yno. Mae llawer o lystyfiant y bryniau hefyd o ddiddordeb neilltuol. Mae Elenydd yn bwysig yng Nghanolbarth Cymru am ei llynnoedd ucheldir sy'n brin o faetholion. Mae'r ardal yn cynnal amrywiaeth eang o blanhigion ac anifeiliaid anghyffredin.

Lleolir ardal Cwm Doethie - Mynydd Mallaen, sy'n bennaf yn cynnwys dyffrynnoedd serth ac ucheldiroedd, yn rhan ddeheuol Mynyddoedd Cambria. Mae iddi ddiddordeb eithriadol oherwydd ei chynefinoedd rhostir a choetir ac, yn arbennig, ei bywyd adar.

Lleolir Marcheini Uplands, Gilfach Farm a Gamallt i'r gogledd o'r Afon Gwy uwchlaw Rhaeadr. Dyma ardal o ddiddordeb eithriadol o ran ei adaryddiaeth. Mae'r safle hefyd yn cynnal ardaloedd pwysig o orgors, rhostir sych, coetir, glaswelltir a chreigiau brig â chyfoeth o gen.

Lleolir Carn Gafallt ar gyffordd afonydd Elan a Gwy ychydig islaw Rhaeadr. Mae'n enghraifft wych o safle sy'n bennaf yn ucheldir ac yn cynnal amrywiaeth eang o gynefinoedd. Mae'r rhain yn cynnwys esiamplau o goetiroedd llydanddail lled-naturiol o bwysigrwydd

cenedlaethol, islaw un o'r eangderau mwyaf o weundir grugog yn Sir Frycheiniog. Mae'r ardal hon yn bwysig nid yn unig am ei chymunedau planhigion, ond hefyd am gynnal poblogaethau nodedig o adar, creaduriaid di-asgwrn-cefn ac isblanhigion.

Mae Llynnoedd Ieuan, yn y bryniau rhwng dyffrynnoedd Gwy ac Ystwyth, yn ardal eang o weundiroedd godreol a gorgorsydd sy'n cynnwys tri llyn mynydd gydag ardaloedd cysylltiedig o fignen basn â thyfiant cyfredol .

Lleolir Cwm Gwynllyn mewn dyffryn rhewlifol i'r gogledd-orllewin o Raeadr. Mae ganddo nifer o nodweddion o ddiddordeb biolegol. Mae'n cynnwys ardaloedd pwysig o goetir derw digoes sy'n draenio'n rhydd, sydd wedi datblygu ar greigiau asidig Silwraidd, ac sy'n newid yn raddol yn gynefinoedd rhostir, ffridd a chreigiau. Mae Gwynllyn yn enghraifft dda o lyn sy'n brin o faetholion, ac wedi'i amgylchynu gan ardal drosiannol ddatblygedig yn cynnwys cynefinoedd corsiog, prysgdir a glaswelltir.

Mae Coedydd Glannau a Chwm Coel wedi'u lleoli yng Nghwm Elan ar ochr orllewinol Cronfa Ddŵr Garreg-ddu. Maent yn cynnwys enghreifftiau amrywiol o goetir derw digoes, gyda chymunedau datblygedig o gen epiffytig, mwsogl a llysiau'r afu.

Lleolir Coed yr Allt-goch ar lan ogledd-ddwyreiniol Cronfa Ddŵr Penygarreg yng Nghwm Elan. Mae'n esiampl dda o goetir derwen digoes, wedi'i ddatblygu ar greigiau Silwraidd sy'n draenio'n rhydd.

Mae Cerrig Gwalch yn esiampl dda o goetir collddail cymysg datblygedig ar glogwyn serth sy'n wynebu'r dwyrain yn Nyffryn Gwy, i'r gogledd o Raeadr.

Lleolir Caban Lakeside Woodlands ar lethrau sy'n wynebu'r dwyrain uwchlaw Cronfa Ddŵr Caban Coch yn nyffryn Claerwen. Maent yn cynnal un o'r casgliadau isblanhigion mwyaf diddorol ym Maesyfed.

Mae Mwyngloddfa Cwm Ystwyth yn cynnwys hen weithfeydd mwyngloddio yn rhan uchaf Cwm Ystwyth. Mae o ddiddordeb arbennig oherwydd ei mwynau ac am y cymunedau o blanhigion sydd wedi datblygu ar y tomennydd gwastraff sy'n gyfoethog mewn metelau, allfrigiadau creigiog cysylltiedig ac adfeilion. Mae'r cynefinoedd hyn yn cynnal amrywiaeth mawr o gen cerrig, gan gynnwys nifer o rywogaethau prin sydd fel arfer i'w canfod dim ond mewn mannau sy'n gysylltiedig â safleoedd sy'n gyfoethog mewn metelau trwm. Mae'r gweithfeydd mwyn tanddaearol yn bwysig ar gyfer ystlumod sy'n gaeafgysgu.

Mae safle Caeau Cnwch a Ty'n-y-graig yn cynnwys pedwar cae a reolir yn draddodiadol sy'n gorwedd mewn dyffryn bychan islaw Craig Cnwch, ger pentref Elan. Maent yn darparu enghraifft eithriadol o fath o laswelltir llys-gyfoethog sy'n nodweddiadol o gyrion ucheldir y Canolbarth.

Mae Caeau Troed-rhiw-drain wedi'u lleoli ar lethrau ar ochr de-orllewinol Cronfa Ddŵr Pen-y-garreg yn Nyffryn Elan. Maent yn cynnal esiamplau eithriadol o ddolydd gwair ucheldirol llys-gyfoethog lle ceir cynrychiolaeth dda o nifer o rywogaethau planhigion prin.

Mae'r caeau'n amrywiadau ar fath o laswelltir sy'n nodweddiadol o'r Canolbarth.

Mae Gweunydd Ty'n-y-llidiart yn cynnwys cyfres o gaeau o borfa arw ar ychydig o lechwedd i'r gorllewin o Gronfa Ddŵr Garreg-ddu yng Nghwm Elan. Mae'r safle'n nodedig am ei bod yn enghraifft ragorol o'r amrediad o borfeydd sych a llaith heb eu gwella a oedd unwaith yn nodweddiadol o gyrion yr ucheldir yn y rhan yma o Gymru. Fe wyddom fod dros gant o rywogaethau o uwchblanhigion yn tyfu yma.

Lleolir Rhos yr Hafod ar ochr y bryn i'r gogledd o Argae Penygarreg yng Nghwm Elan. Mae'n esiampl eithriadol o weirgloddiau a thiroedd pori sy'n gyfoethog o berlysiau lle ceir cynrychiolaeth dda o nifer o rywogaethau planhigion prin.

Mae Rhosydd Llanwrthwl yn cynnwys cyfres o borfeydd gwlyb heb eu gwella ar dir gwastad neu ar lechweddau esmwyth yn nyffryn Afon Dulas, i'r gorllewin o bentref Llanwrthwl. Mae maint ac ansawdd cnydau o laswelltir a rhostir gwlyb a llystyfiant y tir gwlyb ar Rosydd Llanwrthwl yn rhai neilltuol ac yn cynrychioli cyfran sylweddol o'r hyn sydd yn weddill o'r cynefin hwn sydd o ansawdd da ym Mrycheiniog. Mae yma nifer o blanhigion sy'n brin yn lleol ac fe gofnodwyd ar y safle anifeiliaid di-asgwrn-cefn sy'n brin ar draws y wlad.

Lleolir Vicarage Meadows yn Abergwesyn yn rhan uchaf Dyffryn Irfon. Maent yn enghraifft bwysig o fath o laswelltir anghyffredin sydd heb ei wella ond sy'n llawn perlysiau. Mae'r cyfoeth o fflora yn cynnwys nifer o blanhigion anghyffredin.

Nodweddion Cymhwyso

ERTHYGL 4.1 CYMHWYSTER (79/409/CEE)

Yn ystod y cyfnod magu mae'r ardal yn rheolaidd yn cynnal:
Falco columbarius 0.5% o boblogaeth fagu PF fel cymedr 5 mlynedd, 1987-1991
Milvus milvus gyda 9.3% o boblogaeth fagu Ynysoedd Prydain, fel yn 1997

Amcanion Cadwraeth

4.8 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 8: A407 Barcud Coch *Milvus milvus* yn magu

Y weledigaeth ar gyfer nodwedd 8

- Yr ardal AGA yn parhau i gynnal o leiaf 15 pâr o farcutiaid coch sy'n magu, neu 0.5% o boblogaeth Prydain.
- Parhau i ddefnyddio'r safleoedd nythu traddodiadol o fewn yr AGA.
- Cynnal maint y cynefin bwydo lled-naturiol addas o fewn yr AGA.

- Cynnal nifer y celanedd sydd ar gael o fewn yr AGA.
- Cynnal y safleoedd clwydo yn yr AGA.
- Mae'r holl ffactorau sy'n effeithio ar gyflawni'r amodau hyn o dan reolaeth.

4.9 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 9: A098 Cudyll Bach *Falco columbarius* yn magu

Y weledigaeth ar gyfer nodwedd 9

- Yr ardal AGA yn parhau i gynnal o leiaf 7 pâr o'r cudyll bach, neu 0.5% o boblogaeth Prydain.
- Parhau i ddefnyddio'r safleoedd nythu traddodiadol o fewn yr AGA.
- Cynnal maint y cynefin bwydo lled-naturiol addas o fewn yr AGA.
- Mae'r holl ffactorau sy'n effeithio ar gyflawni'r amodau hyn o dan reolaeth.

Yn ogystal, mae pob Amcan Cadwraeth â nifer o ddangosyddion perfformiad cysylltiedig. Mae'r dangosyddion perfformiad yn rhan o'r amcan cadwraeth, nid yn rhywbeth sydd yn ei ddisodli. Rhaid i asesiadau o'r cynlluniau a'r prosiectau fod yn seiliedig ar yr holl amcanion cadwraeth, nid dim ond y dangosyddion perfformiad. Gellir gweld y dangosyddion perfformiad yn y Cynllun Rheoli Craidd gan gynnwys yr Amcanion Cadwraeth ar gyfer: Ardal Gwarchodaeth Arbennig Elenydd – Mallaen; Ardal Cadwraeth Arbennig Elenydd (ACA); ACA Coetiroedd Cwm Elan ac ACA Cwm Doethie - Mynydd Mallaen (Cyngor Cefn Gwlad Cymru, Ebrill 2008).

Ffactorau bregusrwydd

Prif bwysigrwydd y safle yw ei boblogaeth dda o'r Cudyll Bach a'r Barcud Coch. Adar bach sy'n ysglyfaeth i'r Cudyll Bach, sydd i'w canfod yn bennaf yng nghynefinoedd rhostiroedd a phrysgwydd ar odre'r bryniau. Mae'r ardaloedd hyn yn agored i niwed gan orbori a llosgi gormodol, a wneir yn anghyfreithiol gan rai porwyr. Gall camau gorfodaeth gan AASG gynorthwyo i wella'r broblem. Mae'r Cudyllod Bach sy'n nythu yn agored i'w haflonyddu gan gerddwyr, beicwyr mynydd a beiciau modur. Mae Gwasanaeth Ceidwaid Dŵr Cymru a'r heddlu lleol yn ymdrechu i atal aflonyddwch, ac mae'r awdurdod lleol yn ystyried cyflwyno gorchmynion rheoleiddio traffic.

Mae Barcutiaid Coch yn chwilio am gyrff defaid ar y bryn agored yn ogystal â mamaliaid bychain a phryfed genwair ar ymyl y bryn. Maent felly'n fregus i leihad mewn cymorthdaliadau defaid, ac mae'r taliadau Ardal Amgylcheddol sensitif i bob pwrpas felly'n rhwystro newidiadau o'r fath. Mae Barcutiaid Coch yn nythu mewn coetiroedd, ac mae perygl i bobl aflonyddu arnynt yn ystod y tymor magu. Mae nythod mwyaf bregus y barcutiaid yn cael eu goruchwylio i rwystro aflonyddwch bwriadol a damweiniol. Gallai gwaith coedwigaeth fygwth rhai safleoedd nythu; fodd bynnag mae gwaith cysylltu gyda'r Awdurdod Coedwigaeth a'r Fenter Goedwigaeth wedi bod yn effeithiol wrth warchod y nythod mwyaf prysur.

AGA Arfordir Ynys Gybi

Trosolwg

Glannau Ynys Gybi

Mae'r safle hwn yn un o ddiddordeb arbennig oherwydd ei nodweddion daearegol a biolegol, sy'n cynnwys cymunedau o rostiroedd a glaswelltir morwrol, clogwyni a silffoedd arfordirol, casgliadau o blanhigion ac adar fasgwlaidd, anifeiliaid di-asgwrn-cefn a'i ddaeareg solet. Lleolir y safle hwn yn y gornel sydd i'r gogledd orllewin o Ynys Gybi ac yma ceir y man mwyaf gorllewinol yn Ynys Môn. Saif Caergybi yn union i'r dwyrain.

Mae'r clogwyni'n gartref i gytrefi o adar y môr; mae gwylogod, llursod a phalod yn cyfuno i greu un o'r cytrefi mwyaf o garfilod magu yng ngogledd Cymru. Mae aderyn drycin y graig a'r wylan goesddu hefyd yn nythu ar y clogwyni hyn yn ogystal â'r hebog tramor a'r frân goesgoch. Gwna'r frân goesgoch ddefnydd helaeth o'r rhostir a mannau cyfagos er mwyn bwydo. Mae clochdar y cerrig, yr ehedydd, y llinos a'r llwydfron yn bridio'n rheolaidd yn y rhostir.

Cefnoga'r safle amrediad da o greaduriaid di-asgwrn-cefn sy'n cynnwys y glesyn serennog, *Plebejus argud*.
Mae'r *Eurodryas aurinia*, gloÿn byw brith y gors, wedi'i gofnodi yma yn y gorffennol.

Tre Wilmot

Dyma ardal eang o iseldir rhostir asidaidd sy'n gorchuddio cyfres o gefnau creigiog gyda phantiau rhyngddynt, sy'n galluogi creu amrediad o gymunedau llystyfiant rhostir. Caiff y rhostir sydd wedi'i ddraenio'n dda ar y cefnau ei ddominyddu gan rug (*Calluna vulgaris)*, eithin mân (*Ulex gallii*), a serennyn y gwanwyn (*Scilla verna*), ac ar y cerrig brig, ceir briweg y cerrig (*Sedum anglicum*).

Mae'r ardaloedd is yn cefnogi cymunedau rhostir gwlyb neu fawnog, gyda rhywogaethau megis y grug croesddail (*Erica tetralix*), glaswellt y gweunydd (*Molina caerulea*), plu'r gweinydd culddail (*Eriophorum angustifolium*) a'r corhelyg (*Salix repens*). Yn nodedig iawn ceir poblogaeth fawr iawn o grwynllys y gors (*Gentiana pneumonanthe*) ac, mewn ardaloedd bychan o ddŵr agored, ceir y pelenllys (*Pilularia globulifera*); mae'r ddwy rywogaeth hyn wedi gweld gostyngiad amlwg ar draws y wlad yn gyffredinol wrth i'w cynefinoedd gael eu hadfer yn raddol. Mae crafanc deiran y dŵr (*Ranunculus trilobate*)i'w gael yma hefyd.

Glannau Rhoscolyn

Mae SoDdGA Glannau Rhoscolyn yn ymestyn ar hyd arfordir gorllewinol Ynys Gybi, Ynys Môn am oddeutu 6.5km (o Borthygaran hyd Draeth Llydan) ac mae'n ardal o oddeutu 157 ha ag iddi gyfoeth o nodweddion biolegol a daearegol. Detholwyd y safle hwn

oherwydd ei nodweddion botanegol, adaregol a daearegol ac mae ganddo ddiddordeb bioleg forol sylweddol.

Nodweddion Cymhwyso

ERTHYGL 4.1 CYMHWYSTER (79/409/CEE)

Yn ystod y cyfnod magu mae'r ardal yn rheolaidd yn cynnal:
Pyrrhocorax pyrrhocorax 6.4% o Gyfrifiad poblogaeth fagu PF: RSPB 2001

Yn ystod y gaeaf mae'n cynnal yr isod yn rheolaidd: *Pyrrhocorax pyrrhocorax* 7% o Gyfrifiad poblogaeth fagu PF: RSPB Cymru

Amcanion Cadwraeth

4.6 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 7: Y Frân Goesgoch

Y Weledigaeth
Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd hon yw iddi fod mewn cyflwr cadwraeth ffafriol ble y gellir diwallu'r holl amodau a ganlyn:

- Bod o leiaf 18 pâr o boblogaeth fagu'r frân goesgoch yn yr AGA, a dylai o leiaf 12 o'r rhain fod yn SoDdGA Glannau Ynys Gybi/ Tre Wilmot ac o leiaf chwech ohonynt yn SoDdGA Glannau Rhoscolyn.
- Bod y boblogaeth o'r frân goesgoch nad ydynt yn magu yn o leiaf 18 unigolyn neu'n 2.5 % o boblogaeth gaeafu Prydain Fawr.
- Y ceir cynefin addas a digonol (gan gynnwys clogwyni môr yr lwerydd, glaswelltir arforol, rhostir arforol, rhostir gwlyb a rhostir sych) ar y safle sydd o gyflwr priodol i gynnal y poblogaethau magu.
- Bod yr holl ffactorau sy'n effeithio ar gyflawni'r amodau hyn o dan reolaeth.

Yn ogystal, mae gan yr Amcan Cadwraeth hwn nifer o ddangosyddion perfformiad cysylltiedig. Mae'r dangosyddion perfformiad yn rhan o'r amcan cadwraeth, nid yn rhywbeth sydd yn ei le. Rhaid i asesiadau o'r cynlluniau a'r prosiectau fod yn seiliedig ar yr amcan cadwraeth yn ei gyfanrwydd, nid dim ond y dangosyddion perfformiad. Gellir gweld y dangosyddion perfformiad yn y Cynllun Rheoli Craidd gan gynnwys Amcanion Cadwraeth i ACA Glannau Ynys Gybi ac AGA Glannau Ynys Gybi (Cyngor Cefn Gwlad Cymru, Ebrill 2008).

Ffactorau Bregusrwydd

Mae Glannau Ynys Gybi yn safle rhostir arfordirol a chlogwyn godidog, o ddiddordeb adaregol, botanegol a daearegol. Mae rhan o'r safle yn warchodfa RSPB, fodd bynnag, mae'r safle dan bwysau trwm gan ffactorau hamdden sydd angen eu rheoli'n ofalus. Gwneir hyn yn rhannol drwy bolisi cyfyngu lleoedd parcio a gwaharddiad gwirfoddol sefydlog ar ddringo mewn ardaloedd allweddol

yn ystod y cyfnod nythu. Mae niferoedd magu'r frân goesgoch wedi cynyddu yn y warchodfa yn ystod y blynyddoedd diwethaf, a hynny'n rhannol drwy reoli aflonyddwch. Fodd bynnag, mae goroesiad y frân goesgoch yn y gaeaf yn ymddangos yn isel ac mae poblogaeth ranbarthol y frân goesgoch yn gyndyn o newid er gwaethaf llwyddiant da wrth fagu plu. Mae rhaglenni ymchwil yn ymdrin â hyn, ond gall fod yn ddibynnol ar ffactorau ehangach rheoli tir yn rhanbarthol. Mae cynefin y rhostir (oddi wrth ben y clogwyn) yn ddibynnol ar dannau cyfnodol, sy'n cael eu cynnau dan amgylchiadau a reolir (ac weithiau heb reolaeth) ac yn rhannol ddibynnol ar gynnal arferion bugeiliol traddodiadol.

AGA Traeth Lafan, Bae Conwy

Trosolwg

Saif Traeth Lafan ym Mae Conwy, rhwng Bangor a Llanfairfechan yng ngogledd orllewin Cymru. Mae'r ardal fawr hon o dywod rynglanwol a thraethellau wedi'i lleoli ar ymyl ddwyreiniol y Fenai. Mae rhannau o'r ardal yn ddiamddiffyn a cheir yma amrywiaeth o amodau, wedi'u cyfoethogi gan ffrydiau dŵr croyw sy'n llifo ar hyd y gwastadeddau. Mae'r safle'n bwysig am ei adar dŵr sy'n gaeafu yno, yn enwedig pioden y môr (*Haematopus ostralegus*) a'r gylfinir (*Numenius arquata*). Dan amodau tywydd garw'r gaeaf, mae Traeth Lafan yn gweithredu fel lloches i biod y môr a gaiff eu dadleoli o aber afon Dyfrdwy. Mae'r safle hefyd yn nyth bwrw pwysig i'r wyach fawr gopog (*Podiceps cristatus*) tua diwedd yr haf/dechrau'r hydref.

Nodweddion Cymhwyso

ERTHYGL 4.2 CYMHWYSTER (79/409/CEE)

Yn ystod y gaeaf mae'n cynnal yr isod yn rheolaidd:
Haematopus ostralegus (Ewrop a Gogledd/Gorllewin Affrica*)* 1.4% o'r boblogaeth ym Mhrydain Fawr, cymedr o uchafswm y boblogaeth dros bum mlynedd 1991/92 - 1995/96
Numenius arquata (Ewrop – magu) 1.1% o'r boblogaeth ym Mhrydain Fawr, cymedr o uchafswm y boblogaeth dros bum mlynedd 1991/92 - 1995/96

Ar eu taith, mae'r ardal yn cynnal yr isod yn rheolaidd:
Podiceps cristatus (Gogledd-orllewin Ewrop – gaeafu) % o'r boblogaeth ym Mhrydain Fawr. Nid oes cyfnod cyfrif penodol.

Amcanion Cadwraeth

4.1 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 1: Pioden y Môr (*Haematopus ostralegus*)

Y weledigaeth ar gyfer nodwedd 1

Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd hon yw iddi fod mewn cyflwr cadwraeth ffafriol ble y gellir diwallu'r holl amodau a ganlyn:

- Bod cymedr uchafswm poblogaeth pioden y môr dros gyfnod o bum mlynedd yn o leiaf 4,000.
- Bod cyflenwad a dosbarthiad cocos sy'n 15mm neu'n fwy ynghyd â bwyd addas arall yn cael eu cynnal ar lefelau sy'n ddigonol i gynnal poblogaeth y mae ei chymedr uchafswm dros bum mlynedd yn 4,000 o adar unigol.
- Nad yw piod y dŵr wedi'u dosbarthu mewn modd fyddai'n eu hatal rhag treulio digon o amser yn bwydo i oroesi.
- Bod safleoedd nythu, gan gynnwys safleoedd nythu llanw uchel, yn parhau i fod yn addas i biod y môr nythu heb gael eu haflonyddu.
- Bod y gwaith o reoli gweithgareddau neu weithrediadau sy'n debygol o gael effaith andwyol ar biod y môr yn briodol ar gyfer cynnal y nodwedd mewn cyflwr ffafriol ac yn fodd sy'n sefydlog yn yr hirdymor.

Yn ogystal, mae gan yr Amcan Cadwraeth hwn nifer o ddangosyddion perfformiad cysylltiedig. Mae'r dangosyddion perfformiad yn rhan o'r amcan cadwraeth, nid yn rhywbeth sydd yn ei ddisodli. Rhaid i asesiadau o'r cynlluniau a'r prosiectau fod yn seiliedig ar yr holl amcanion cadwraeth nid dim ond y dangosyddion perfformiad. Gellir gweld y dangosyddion perfformiad yn y Cynllun Rheoli Craidd gan gynnwys Amcanion Cadwraeth i AGA Traeth Lafan, Bae Conwy (Cyngor Cefn Gwlad Cymru, Mawrth 2008).

Ffactorau Bregusrwydd

Mae pryderon wedi bod y gall y gwaith achlysurol o garthu cocos drwy broses sugno ddisbyddu ffynhonnell fwyd pïod y môr. Mae CCGC wedi datblygu protocol gyda Phwyllgor Pysgodfeydd Môr Gogledd Cymru (NWSFC) i ganiatáu asesu ceisiadau am drwydded i gynaeafu cocos. Ni fydd NWSFC yn gwahodd ceisiadau am drwyddedau oni bai yr ystyrir bod lefelau stoc y cocos yn weddol uchel. Mae CCGC yn comisiynu gwaith ymchwil i fesur lefelau stoc cocos mewn perthynas â'u disbyddiad gan bïod y môr sy'n bwydo arnynt.

AGA Bae Lerpwl

Trosolwg

Rhennir Bae Lerpwl rhwng Lloegr a Chymru ar y ffin sy'n rhedeg drwy aber afon Dyfrdwy. Yn Lloegr, mae'n ffinio â Swydd Gaerhirfryn, ardal Awdurdod Unedol Blackpool a Dosbarthiadau Metropolitan Sefton a Chilgwri. Yng Nghymru, mae'r safle'n ffinio ag ardaloedd awdurdodau unedol Sir y Fflint, Sir Ddinbych, Conwy, Gwynedd ac Ynys Môn. Mae rhan fwyaf o ffin yr AGA sy'n arwain tua'r môr o fewn y gyfuchlin 20m o ddyfnder ac ar ei ymyl (oddi ar arfordir gogledd Cymru) mae'n ymestyn y tu hwnt i'r gyfuchlin 25m o ddyfnder.

Mae gwely môr Bae Lerpwl yn cynnwys amrediad eang o waddodion symudol. Tywod yw'r brif is-haen gydag ardal grynodedig o

dywod graenog o aber afon Merswy. Mae'r traethellau sydd oddi ar ochr y Bae sy'n perthyn i Loegr yn cynnwys *East Hoyle Bank* (sy'n bennaf o fewn AGA *Mersey Narrows and North Wirral Foreshore*), rhannau o *Great Burbo Bank* (o geg yr afon Merswy). Mae Traethell y Foryd (wrth geg aber afon Dyfrdwy), Y Draethell a Thraethellau Caer a'r Rhyl, ymysg traethellau ochr arfordir Cymru o'r Bae.

Yn gyffredinol, mae cerrynt y llanw yn y Bae yn wan ac nid yw'n rhagori ar 2m/eiliad. Mae hyn ynghyd ag amrediad llanwol estynedig o 6 i 8m ar hyd arfordir Swydd Gaerhirfryn yn hwyluso dyddodi gwaddodion, gan annog gwregysau mwd a thywod i ymgasglu.

Bae Lerpwl yw un o'r ardaloedd morol pwysicaf yn y DU i boblogaethau o adar môr sy'n gaeafu yno, yn arbennig môr-hwyaid duon a throchyddion gyddfgoch, sy'n cyrraedd yn eu heidiau o'u safleoedd magu yng Ngogledd Ewrop ac ardaloedd Isarctig.

Nodweddion Cymhwyso

ERTHYGL 4.1 CYMHWYSTER (79/409/CEE)

Yn ystod y gaeaf mae'r ardal yn cynnal yr isod yn rheolaidd:
*Gavia stellata (*Gogledd orllewin Ewrop - gaeafu*) 5.4%* o gymedr uchafswm y boblogaeth yn PF dros bum mlynedd *2001/02 - 2006/07. (*D.S. Ni chafwyd data digonol ar gyfer y cyfnod 2003/2004*).*

ERTHYGL 4.2 CYMHWYSTER (79/409/CEE)

Yn ystod y gaeaf mae'r ardal yn cynnal yr isod yn rheolaidd:
Melanitta nigra (Gorllewin Siberia/Gorllewin a Gogledd Ewrop/Gogledd-orllewin Affrica) 3.4% o gymedr uchafswm y boblogaeth dros bum mlynedd 2001/02 - 2006/07. (D.S. Ni chofnodwyd data digonol ar gyfer y cyfnod 2003/2004).

ERTHYGL 4.2 CYMHWYSTER (79/409/CEE): CASGLIAD O ADAR O BWYSIGRWYDD RHYNGWLADOL

Yn ystod y cyfnod dim magu mae'r ardal yn rheolaidd yn cynnal:
Adar y dŵr 55597 cymedr uchafswm y boblogaeth dros bum mlynedd 2001/02 - 2006/07 (D.S. Ni chofnodwyd data digonol ar gyfer y cyfnod 2003/2004).
Yn cynnwys: *Gavia stellata, Melanitta nigra.*

Amcanion Cadwraeth

3.3.1 Amcan cadwraeth AGA Bae Lerpwl Nodwedd Ddiddordeb 1: Poblogaeth trochyddion gyddfgoch (*Gavia stellata*) o bwysigrwydd rhyngwladol nad ydynt yn magu

Yn amodol ar newid naturiol, cynnal neu wella cyflwr ffafriol poblogaeth y trochyddion gyddfgoch a'u cynefinoedd cefnogol. Bydd y nodwedd ddiddordeb, y trochydd gyddfgoch yn cael ei hystyried i fod mewn cyflwr ffafriol pan ddiwallir o leiaf un o'r amodau a ganlyn:

- Bod maint poblogaeth y trochydd gyddfgoch yn gyfartal i gymedr y boblogaeth ar adeg dynodi'r AGA, neu'n agos ato ond yn amrywio oherwydd y newid naturiol yn y boblogaeth;
- Y cynhelir maint y cynefin cefnogi o fewn y safle.

3.3.1 Amcan cadwraeth AGA Bae Lerpwl Nodwedd Ddiddordeb 2: Poblogaeth môr-hwyaid duon (*Melanitta nigra*) o bwysigrwydd rhyngwladol nad ydynt yn magu

Yn amodol ar newid naturiol, cynnal neu wella cyflwr ffafriol poblogaeth y môr-hwyaid duon a'u cynefinoedd cefnogol. Bydd y nodwedd ddiddordeb, y môr-hwyaden ddu yn cael ei hystyried i fod mewn cyflwr ffafriol pan ddiwallir o leiaf un o'r amodau a ganlyn:

- Bod maint poblogaeth y môr-hwyaden ddu yn gyfartal i gymedr y boblogaeth ar adeg dynodi'r AGA, neu'n agos ato ond yn amrywio oherwydd y newid naturiol yn y boblogaeth;
- Y cynhelir maint y cynefin cefnogi o fewn y safle.

Yn ogystal, ceir hefyd nodiadau eglurhaol y dylid eu darllen ar y cyd â'r Amcanion Cadwraeth uchod. Mae'r nodiadau i'w cael yn Ardal Gadwraeth Arbennig Bae Lerpwl – Cyngor dan Reoliad 35(3) Rheoliadau Gwarchod Cynefinoedd a Rhywogaethau 2010 (fel y'i diwygiwyd) (*Natural England*, Cyngor Cefn Gwlad Cymru a Llywodraeth Cynulliad Cymru: Hydref 2012).

Ffactorau Bregusrwydd

Mae gweithgareddau pysgota masnachol yn digwydd yn y safle hwn. Mae traethellau Bae Lerpwl yn cefnogi pysgodfeydd nifer o rywogaethau o bysgod. Bydd dosbarthiad a chrynodiad trochyddion gyddfgoch yn cael eu pennu'n rhannol gan bresenoldeb, cyflenwad ac argaeledd eu hysglyfaeth. Ceir yn y safle amrywiol bysgod sydd o bwysigrwydd masnachol, a gall tynnu allan prif bysgod ysglyfaeth y trochyddion gyddfgoch, un ai'n fwriadol, drwy bysgota am rywogaethau eraill, drwy bysgota masnachol neu bysgota er dibenion hamdden, effeithio ar y boblogaeth. Mae cael eu dal mewn rhwydi pysgota sefydlog yn gyfrannwr pwysig at achosion marwolaeth trochyddion gyddfgoch yn nyfroedd y DU, fodd bynnag ni wyddys pa mor eang yw effaith hyn ym Mae Lerpwl.

Gall pysgota masnachol a hamdden effeithio'n uniongyrchol ar y ffynonellau bwyd a'r pysgodfeydd a gaiff eu defnyddio gan y môr-

hwyaid duon ac yn ogystal â hyn mae nifer o borthladdoedd yn carthu ac yn dyddodi yn y safle, a gerllaw iddo, er dibenion mordwyo. Dangoswyd bod carthu am gregyn deuglawr yn cael effaith negyddol sylweddol ar eu cynefin benthig.

Mae trochyddion gyddfgoch a môr-hwyaid duon yn sensitif i aflonyddwch nad yw'n gorfforol (sŵn a gweledol) gan weithgareddau masnachol a gweithgareddau hamdden, er enghraifft aflonyddwch gan lestri'n symud - po fwyaf yw'r llestr, po fwyaf yw'r aflonyddwch tebygol.

Mae tynnu agregau hefyd yn bygwth aflonyddwch ynghyd ag unrhyw newid i strwythurau gwaddodion a allai effeithio'n benodol ar y môr-hwyaid duon oherwydd y newid i'w pysgodfeydd benthig. Fodd bynnag, mae tynnu agregau'n tueddu i fod yn weithred dros dro sy'n digwydd mewn mannau penodol, ac o'r herwydd, ni ragwelir y byddai tynnu agregau mewn modd sydd wedi'i dargedu ac sy'n gymedrol yn peri risg sylweddol i'r rhywogaethau cymwys.

Mae Bae Lerpwl yn leoliad deniadol i ddiwydiant ynni adnewyddadwy ar y môr a cheir tystiolaeth fod trochyddion gyddfgoch a môr-hwyaid duon yn cael eu dadleoli gan felinau gwynt a gweithgarwch cysylltiol y llestri adeiladu a chynnal a chadw. Mae nifer o ffermydd gwynt yn y safle sydd un ai eisoes yn weithredol, yn cael eu hadeiladu neu wedi derbyn caniatâd.

Ceir nifer o ardaloedd ar hyd yr arfordir ble mae twristiaeth forol a gweithgareddau hamdden yn gyffredin, ac mae yna farinas gweithredol, rhai sydd wedi'u cwblhau'n rhannol ynghyd â datblygiadau marinas arfaethedig. O ganlyniad i'r defnyddwyr hamdden hyn yn yr ardal, yn ogystal â'r ystod o weithgareddau masnachol, gan gynnwys y rhai a nodwyd uchod, mae'r safle yn un prysur iawn i longau a chychod. Fodd bynnag, caiff y rhan fwyaf o weithgarwch y llestri ei gyfyngu i ardaloedd sydd wedi'u sefydlu'n dda ac felly y mae'r adar yn tueddu i'w hosgoi.

AGA Migneint-Arenig-Dduallt

Trosolwg

Mae Migneint-Arenig-Dduallt yn safle mawr ar yr ucheldir, sy'n ymestyn rhwng Ysbyty Ifan a Phenmachno yn y gogledd i lawr i Rydymain yn y de, ac o Drawsfynydd yn y gorllewin fymryn i'r dwyrain o Lyn Celyn. Mae ei uchder yn amrywio o 300m i 712m. Mae'r rhan ogleddol yn cynnwys llwyfandir mawnog uchel ar Figneint ac yn ymestyn i Domen y Mur yn y gorllewin a Chwm Hesgyn yn y dwyrain, gyda phwyntiau uwch megis Arenig Fach o amgylch yr ymyl. Mae'r rhan ddeheuol, i'r de o Afon Lliw, hefyd yn cynnwys llwyfandir uchel wedi'i hamgylchynu gan dir uchel a'i dominyddu gan Fynydd Dduallt. Mae'r rhan ganol, yn gorwedd i'r de o Gwm Prysor a Llyn Celyn ac mae'n cynnwys Moel Llyfnant a Moel y Llechi yn ogystal â chrib mynydd Arenig Fawr, sef rhan uchaf y safle cyfan.

Mae cynefinoedd yr ACA yn cynnwys, mwsogl y gors, rhostir sych, rhostir gwlyb, llynnoedd a choetir.

Mae'r safle hefyd yn AGA oherwydd ei boblogaeth fagu o fodau tinwyn *Circus cyaneus*, y cudyll bach, *Falco columbarius* a'r hebogau tramor, *Flaco Peregrinus*.

Nodweddion Cymhwyso

ERTHYGL 4.1 CYMHWYSTER (79/409/CEE)

Yn ystod y cyfnod magu mae'r ardal yn rheolaidd yn cynnal:
Circus cyaneus o leiaf 2.1% o boblogaeth fagu cymedr 5 mlynedd PF 1993/94 i 1997/98
Falco columbarius o leiaf 0.7% o boblogaeth fagu cymedr 5 mlynedd PF 1993/94 i 1997/98
Falco peregrines o leiaf 1% o boblogaeth fagu cymedr 5 mlynedd PF 1993/94 i 1997/98

Amcanion Cadwraeth

4.5 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd yr AGA: Bod tinwyn *Circus cyaneus* (Cod UE: A082)

Y weledigaeth ar gyfer nodwedd 5
Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd hon yw iddi fod mewn cyflwr cadwraeth ffafriol lle gellir diwallu'r holl amodau a ganlyn:

- Bod maint y boblogaeth yn cynnwys o leiaf 8 pâr magu (ffurflen ACA 2003 10-12 o barau) ac yn ddelfrydol bydd hyn yn cynyddu. (2007 – 11 o barau)
- Bod mannau nythu bodau tinwyn o fewn y safle yn cael eu cynnal neu eu hymestyn fel eu bod yn magu ym mhob cynefin priodol.
- Bod magu bodau tinwyn yn llwyddiannus yn golygu bod o leiaf un o'r cywion yn gadael y nyth.
- Bod digon o gynefinoedd mewn grug tal ar gyfer nythu a chlwydo i gefnogi'r boblogaeth yn y tymor hir.
- Bod digon o gynefinoedd hela, yn aml mewn mosaic ac yn cynnwys ardaloedd o laswelltir, corsydd, tir gwlyb, rhostir byr a rhedyn gyda choed/llwyn isel yn bresennol. Bod cyflenwad digonol o fathau o ysglyfaeth ar ffurf adar bach a mamaliaid bach i gynnal magu llwyddiannus. Nid oes modd monitro neu asesu'r cyflenwad o ysglyfaeth ond gall fod yn bwysig ar gyfer gwaith ymchwil ac astudio p'un a yw cynhyrchedd yn isel.
- Bod yr holl ffactorau sy'n effeithio ar gyflawni'r amodau hyn o dan reolaeth.

4.6 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd : Y Cudyll Bach *Falco columbarius* (Cod UE: A098)

Y weledigaeth ar gyfer nodwedd 6
Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd hon yw iddi fod mewn cyflwr cadwraeth ffafriol lle gellir diwallu'r holl amodau a ganlyn:

- Bod maint y boblogaeth yn cynnwys o leiaf 9 pâr magu (ffurflen AGA 2003 9-12 o barau, 0.7-0.9% DU) ac yn ddelfrydol bydd hyn yn cynyddu.

- Bod mannau nythu cudyllod bach o fewn y safle yn cael eu cynnal neu eu hymestyn fel eu bod yn magu ym mhob cynefin priodol.
- Bod magu cudyllod bach yn llwyddiannus yn golygu bod o leiaf un o'r cywion yn gadael y nyth, pan gaiff monitro sampl ei gynnal.
- Bod digon o gynefinoedd nythu a chlwydo mewn grug tal, coed unigol yn aml gyda nythod brain a chynefin ar ymyl coedwig er mwyn cefnogi'r boblogaeth yn y tymor hir.
- Bod digon o gynefinoedd hela, yn aml mewn mosaig ac yn cynnwys ardaloedd o laswelltir, corsydd, tir gwlyb, rhostir byr a rhedyn gyda choed/rhedyn isel yn bresennol. Bod cyflenwad digonol o fathau o ysglyfaeth ar ffurf adar bach (fel arfer cornhedydd hirbyg a'r ehedydd) a phryfaid mawr i gynnal magu llwyddiannus. Nid oes modd monitro neu asesu'r cyflenwad o ysglyfaeth yn hawdd ond gall fod yn bwysig ar gyfer gwaith ymchwil ac astudio pan fo cynhyrchedd yn isel.
- Bod yr holl ffactorau sy'n effeithio ar gyflawni'r amodau hyn o dan reolaeth.

4.7 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd ACA: Yr Hebog Tramor *Falco peregrinus* (Cod UE: A103)

Y weledigaeth ar gyfer nodwedd 7: Yr Hebog Tramor

Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd hon yw iddi fod mewn cyflwr cadwraeth ffafriol lle gellir diwallu'r holl amodau a ganlyn:

- Bod maint y boblogaeth yn cynnwys o leiaf 9 pâr magu (ffurflen AGA 2003 9-12 o barau, 0.7-0.9% DU) ac yn ddelfrydol bydd hyn yn cynyddu.
- Bod mannau nythu'r hebog tramor o fewn y safle yn cael eu cynnal neu eu hymestyn fel eu bod yn magu ym mhob safle nyth priodol.
- Bod magu hebogau tramor yn llwyddiannus yn golygu bod o leiaf un o'r cywion yn gadael y nyth, pan gaiff monitro sampl poblogaeth ei gynnal.
- Bod yna ddigon o glogwyni a chreigiau gyda silffoedd sy'n addas ar gyfer nythu, fel arfer safleoedd nythu traddodiadol, i gefnogi'r boblogaeth yn y tymor hir.
- Bod yna ddigon o gynefinoedd ac ysglyfaethau hela. Nid oes modd monitro neu asesu'r cyflenwad o ysglyfaeth yn hawdd ond gall fod yn bwysig ar gyfer gwaith ymchwil ac astudio pan fo cynhyrchedd yr hebog tramor yn isel.
- Bod yr holl ffactorau sy'n effeithio ar gyflawni'r amodau hyn o dan reolaeth.

Yn ogystal, mae gan bob Amcan Cadwraeth nifer o ddangosyddion perfformiad cysylltiedig. Mae'r dangosyddion perfformiad yn rhan o'r amcan cadwraeth, nid yn rhywbeth sy'n ei ddisodli. Rhaid i asesiadau o'r cynlluniau a'r prosiectau fod yn seiliedig ar yr holl amcanion cadwraeth, nid dim ond y dangosyddion perfformiad. Gellir gweld y dangosyddion perfformiad yn y Cynllun Rheoli Craidd yn cynnwys Amcanion Cadwraeth ar gyfer AGA/ ACA Migneint-Arenig-Dduallt (Cyngor Cefn Gwlad Cymru, Mawrth 2008).

Ffactorau Bregusrwydd

Mae rheolaeth anaddas o bori / llosgi / draenio wedi niweidio cynefin bwydo / magu'r boda tinwyn a'r cudyll bach ac wedi niweidio cynefin bwydo'r hebog tramor, sef tair nodwedd yr AGA. Ymdrinnir â hyn mewn rhai ardaloedd drwy ddefnyddio Cytundebau Rheoli A15 a chytundebau Tir Cymen/Tir Gofal. Mae coedwigo'r orgors hefyd wedi cwtogi ar y cynefin magu/bwydo yn y gorffennol, ond mae hyn yn cael

sylw i ryw raddau gan brosiect adfer cynefinoedd ar y cyd rhwng y RSPB, y Comisiwn Coedwigaeth a Chyngor Cefn Gwlad Cymru.

Mae cynefinoedd bwydo/magu'r tair rhywogaeth hefyd yn agored i asideiddio gan fod glawiad uchel a daeareg/priddeg asidig y safle yn ychwanegu at y llygredd atmosfferig.

Mae'r safle hwn hefyd wedi cael ei effeithio'n sylweddol yn y gorffennol gan weithgarwch cloddio sydd wedi arwain at ddinistrio'r cynefinoedd a ddefnyddiwyd gan adar sy'n magu, gan gynnwys tair rhywogaeth yr AGA.

Mae'r pwysau gan weithgarwch hamdden yn weddol isel ar hyn o bryd ac wedi'i wasgaru ar hyd y safle, ond gall nodweddion yr AGA gael eu heffeithio pe bai'r defnydd yn cynyddu'n sylweddol wrth ymyl safleoedd magu, er enghraifft ar ôl gweithredu deddfwriaeth Deddf CROW neu drwy fwy o gyhoeddusrwydd mewn llyfrau teithio. Mae erlid yr adar wedi bod yn broblem yn y gorffennol, gydag adar yn cael eu saethu yn eu nythod. Gobeithir y bydd y bygythiad hwn yn lleihau drwy fod yn fwy gwyliadwrus a chodi ymwybyddiaeth y cyhoedd.

AGA Mynydd Cilan, Trwyn y Wylfa ac Ynysoedd Sant Tudwal

Trosolwg

Mae'r arfordir yma yn agored i wyntoedd cryfion y de-orllewinol ac mae'r clogwyni meddal sy'n cefnu ar y baeau bob amser wedi erydu ac yn darparu mosaig o waddodion noeth, diferiadau a chynefinoedd morol a glaswelltiroedd twyni sy'n gyfoethog o flodau. Mae'r rhain yn bwysig ar gyfer casgliad cyfan o greaduriaid di-asgwrn-cefn prin, yn cynnwys un o ddim ond dau o boblogaethau Prydeinig o'r saerwenynen *Osmia xanthomelana sydd mewn perygl, ac mae'r oedolion yn casglu mwd ar gyfer eu nythod o ddiferiadau a blodau llysiau'r meheryn yn y glaswelltiroedd twyni ar gyfer paill a neithdar.*

Mae'r ardal yn arbennig o bwysig ar gyfer poblogaeth y frân goesgoch *Pyrrhocorax pyrrhocorax.* Caiff y safle ei ddefnyddio'n rheolaidd gan 3% o boblogaeth y Deyrnas Unedig o'r aderyn carismatig hwn drwy gydol y tymor magu a thu allan i'r tymor. Mae clogwyni ac ogofau'r môr yn darparu safleoedd magu a chlwydo, tra bo'r clogwyni, rhostir, glaswelltir morwrol a phorfa fewndirol a chaeau yn darparu safleoedd bwydo drwy'r flwyddyn i'r bwydwyr asgwrn cefn arbenigol.

Caiff pentir creigiog Mynydd Cilan ei ddominyddu gan rostir sych gyda grug *Calluna vulgaris ac eithin mân Ulex gallii.* Mae rhywogaethau eraill o rostir sy'n bresennol yn cynnwys, clychau'r grug, crug deilgroes, serennyn, peiswellt coch, archmain a llwynhidydd gyda phocedi bychain o eithin a llyswydd Ewropeaidd. Mae yna hefyd ardal amlwg o gymunedau rhostir gwlypach a phyllau bas cysylltiol sy'n cynnwys nifer o blanhigion prin, gan gynnwys glaswellt gwallt y gors *Deschampsia setacea* yn ei unig safle sydd ar ôl yng Nghymru, camomeil *Chamaemelum nobile, pelenllys Pilularia globulifera, foledau gwelw Viola lactea a* chrafanc deiran y dŵr. Mae clogwyni'r pentir hefyd yn cynnal hesg dotiog *Carex punctata, llaethlys Portland Euphorbia portlandica, gorfanadl eiddew Orobanche hederae* a gwaywffurf Duegredyn *Asplenium obovatum*.

Mae'r ardaloedd creigiog o amgylch Porth Ceiriad ac Ynysoedd Sant Tudwal o ddiddordeb morol biolegol arbennig oherwydd eu pyllau cerrig arbenigol a'u cynefinoedd gordo, presenoldeb cylchfaoedd cymunedol cyflawn dros wyneb Mynydd Cilan sy'n agored i donnau, presenoldeb y sbwng *Stelletta grubii* sydd yn brin yn genedlaethol a dwy gymuned bwysig ar sail genedlaethol: Craig a gaiff ei brwsio gan y tonnau â gwymon danheddog *Fucus serratus, sbyngau a* chwistrellau môr a chraig a gaiff ei brwsio gan y tonnau â môr-wiail *Laminaria digitata,* chwistrellau môr a bryozoans.

Mae'r ardal arfordirol yn gadael creigiau a ffurfiwyd yn ystod cyfnodau Cambriaidd ac Ordofigaidd cynnar yn ddiamddiffyn, ac mae rhai o'r rhain yn cynnwys ffosilau pwysig sydd wedi galluogi pobl i ddyddio cerrig yn benodol a'u cymharu â cherrig rhyngwladol. Mae'r clogwyni ym Mhorth Ceiriad hefyd yn bwysig i ddeall cymhlethdod digwyddiadau rhewlifol a ddigwyddodd ym Mhen Llŷn yn ystod yr Oes Ia ddiwethaf. Ym Mhorth Neigwl caiff geomorffoleg y system clogwyn-traeth ei bennu gan symudiad y tonnau ar y clogwyni meddal, tra bo'r gwaddodion rhewlifol a ffrwd-rewlifol a diamddiffyn yn y clogwyni yn darparu mwy o wybodaeth ar ddigwyddiadau rhewlifol a ddigwyddodd ym Mhen Llŷn yn ystod yr Oes Ia ddiwethaf.

Nodweddion Cymhwyso

ERTHYGL 4.1 CYMHWYSTER (79/409/CEE)

Yn ystod y cyfnod magu mae'r ardal yn rheolaidd yn cynnal:
Pyrrhocorax pyrrhocorax o leiaf 9 o barau sy'n cynrychioli 2.6% o'r boblogaeth yn y Deyrnas Unedig RSPB 2000

Yn ystod y gaeaf mae'r ardal yn cynnal yr isod yn rheolaidd:
Pyrrhocorax pyrrhocorax o leiaf 18 o unigolion sy'n cynrychioli 2.6% o'r boblogaeth yn y Deyrnas Unedig RSPB 2000

Amcanion Cadwraeth

4.1 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 1: Poblogaeth bwysig ryngwladol (1% neu fwy o boblogaeth Prydain Fawr) o'r frân goesgoch *Pyrrhocorax pyrrhocorax* yn y tymor magu a thu allan i'r tymor

Y weledigaeth ar gyfer nodwedd 1: Y Frân Goesgoch
Y weledigaeth ar gyfer y nodwedd hon yw iddi fod mewn cyflwr cadwraeth ffafriol lle gellir diwallu'r holl amodau a ganlyn:
- Bod poblogaeth fagu'r Frân goesgoch yn cynnwys o leiaf 9 pâr.
- Bod poblogaeth nad yw'n magu'r Frân goesgoch yn cynnwys o leiaf 18 pâr.
- Bod yna ddigon o gynefinoedd ar gael i gynnal y poblogaethau.

Yn ogystal, mae pob Amcan Cadwraeth â nifer o ddangosyddion perfformiad cysylltiedig. Mae'r dangosyddion perfformiad yn rhan o'r amcan cadwraeth, ond nid yn rhywbeth sy'n ei ddisodli. Rhaid i asesiadau o'r cynlluniau a'r prosiectau fod yn seiliedig ar yr holl amcanion cadwraeth, nid dim ond y dangosyddion perfformiad. Gellir gweld y dangosyddion perfformiad yn y Cynllun Rheoli Craidd gan gynnwys Amcanion Cadwraeth i AGA Mynydd Cilan, Trwyn Y Wylfa ac Ynysoedd Sant Tudwal (Cyngor Cefn Gwlad Cymru, Mawrth 2008).

Ffactorau bregusrwydd

Mae'r frân goesgoch yn dibynnu ar yr agosrwydd rhwng safleoedd nythu'r clogwyni môr a safleoedd bwydo'r rhostir arforol, y glaswelltir a'r tir ffermio. Mae cyfanrwydd safleoedd bwydo o'r fath a'u casgliadau amrywiol o blanhigion ac anifeiliaid di-asgwrn-cefn yn dibynnu ar bwysau canolig gan weithgarwch pori yn ogystal â dulliau ffermio traddodiadol nad ydynt yn cynnwys defnyddio agrogemegion. Mae'r safleoedd nythu ar y clogwyni'n fregus i gael eu haflonyddu gan ddringwyr, problem sy'n ymddangos i fod wedi'i goresgyn yn llwyddiannus drwy ddefnyddio gwaharddiad dringo gwirfoddol rhwng mis Chwefror a mis Gorffennaf, wedi'i ganoli gan Gyngor Mynydda Prydain.

AGA Ynys Seiriol

Trosolwg

Lleolir Ynys Seiriol oddi ar y pwynt pellaf i'r dwyrain o Ynys Môn yng ngogledd Cymru. Blocyn o galchfaen carbonifferaidd ydyw yn codi 55m gyda chlogwyni serth bob ochr. Mae haen o bridd sydd wedi'i gyfoethogi'n drwm â gwano yn gorchuddio'r calchfaen dros y mwyafrif o'r wyneb, sy'n arwain at lystyfiant gwael wedi'i ddominyddu gan haen drwchus o laswelltau (yn bennaf weiswellt coch *Festuca rubra* a *Dactylis glomerata), danadl cyffredin Urtica dioica*, mieri *Rubus fruticosus* a pherllys *Smyrnium olusatrum.* Mae coetir trwchus o Ysgawen *Sambucus nigra* wedi datblygu, yn enwedig dros y 40 mlynedd ers colli porfa cwningod. Mae clogwyni'r môr yn cynnal fflora morol nodweddiadol, yn cynnwys Duegredyden arfor *Asplenium marinum.*

Mae'r safle o bwysigrwydd Ewropeaidd am ei boblogaeth fagu o Fulfrain *Phalacrocorax carbo,* sy'n bwydo yn y môr o amgylch a thu allan i'r ACA. Mae'r ynys hefyd o ddiddordeb oherwydd bod adar môr eraill yn nythu ar ei chlogwyni môr ac yn ei hardaloedd glaswelltir agored. Mae'r rhain yn cynnwys pedwar o garfilod (palod, gwylogod, gwylogod du a llursod), yn ogystal â mulfrain, adar drycin y graig, gwylanod coesddu, hwyaid fwythblu, gwylanod penwaig, gwylanod cefnddu mawr a gwylanod cefnddu bach. Mae poblogaeth y palod sy'n magu, a arferai fod yn nifer o filoedd o barau, wedi gostwng yn sylweddol i nifer sydd ar hyn o bryd yn llai na channoedd o barau. Fodd bynnag, mae hen gofnodion yn awgrymu bod amrywiadau sylweddol yn nifer y boblogaeth wedi bodoli yn y gorffennol.

Caiff yr ynys ei defnyddio fel man aros gan forloi llwyd Môr yr Iwerydd pan nad ydynt yn y môr. Mae corryn yr ogof *Meta bourneti* wedi'i gofnodi yma, yn ei unig leoliad yng Nghymru.

Nodweddion Cymhwyso

ERTHYGL 4.2 CYMHWYSTER (79/409/CEE)

Yn ystod y cyfnod magu mae'r ardal yn rheolaidd yn cynnal:
Phalacrocorax carbo (Gogledd orllewin Ewrop) 1.35% o'r boblogaeth sy'n magu, cymedr dros bum mlynedd 1996-2000

Amcanion Cadwraeth

4.1 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 1: Poblogaeth fagu'r mulfrain *Phalacrocorax carbo*

Y weledigaeth ar gyfer nodwedd 1
Amcan cadwraeth y mulfrain yw cyflawni a chynnal statws cadwraeth ffafriol, ble y bodlonir yr holl amodau a ganlyn:

- Bod nifer y mulfrain sy'n magu o fewn yr AGA yn sefydlog neu'n cynyddu.
- Bod cyflenwad neu ddosbarthiad y mathau o ysglyfaeth yn ddigonol i gynnal y nifer o barau sy'n magu ac sy'n magu'n llwyddiannus.
- Bod y gwaith o reoli gweithgareddau neu weithrediadau sy'n debygol o gael effaith andwyol ar fulfrain yn briodol ar gyfer cynnal y nodwedd mewn cyflwr ffafriol ac yn fodd sy'n sefydlog yn yr hirdymor.

Yn ogystal, mae pob Amcan Cadwraeth â nifer o ddangosyddion perfformiad cysylltiedig. Mae'r dangosyddion perfformiad yn rhan o'r amcan cadwraeth, ond nid yn rhywbeth sy'n ei ddisodli. Rhaid i asesiadau o'r cynlluniau a'r prosiectau fod yn seiliedig ar yr holl amcanion cadwraeth, nid dim ond y dangosyddion perfformiad. Gellir gweld y dangosyddion perfformiad yn y Cynllun Rheoli Craidd gan gynnwys Amcanion Cadwraeth i AGA Ynys Seiriol (Cyngor Cefn Gwlad Cymru, Mawrth 2008).

Ffactorau Bregusrwydd

Mae ei arwahanrwydd a pholisi'r tirfeddiannwr yn gwarchod y safle rhag y mwyafrif o ymyriadau. Fodd bynnag, gallai llygod mawr brown fod wedi effeithio ar boblogaeth yr adar sy'n magu. Ymddengys bod y gwaith i gael gwared ar y rhain yn 1998 wedi bod yn llwyddiannus ond mae angen monitro hyn, ac mae mincod yn awr yn fygythiad sylweddol. Gall tyfiant o brysgwydd a mieri gyfyngu ar safleoedd nythu, felly mae angen ailgyflwyno anifeiliaid pori.

AGA Ynys Feurig, Bae Cemlyn ac Ynysoedd y Moelrhoniaid

Trosolwg

Mae AGA Ynys Feurig, Bae Cemlyn ac Ynysoedd y Moelrhoniaid wedi'u lleoli ar arfordir gogleddol a gorllewinol Ynys Môn, yng ngogledd orllewin Cymru. Mae'r AGA yn cynnwys tair ardal ar wahân. Mae Ynys Feurig wedi'i lleoli ar arfordir gorllewinol Ynys Môn ac yn agos at faes

awyr Y Fali, gyda Bae Cemlyn, sydd hefyd yn ACA, wedi'i leoli oddeutu 20 cilomedr i ffwrdd. Mae Ynysoedd y Moelrhoniaid wedi'u lleoli tri chilomedr oddi ar Drwyn y Gader i'r gogledd o Ynys Môn (gweler Ffigwr 1).

Mae Ynys Feurig yn cynnwys cyfres o ynysoedd isel sydd yn ymestyn oddeutu 1 cilomedr i'r môr o'r traeth tywodlyd. Ychydig iawn o lystyfiant a geir yno, namyn yr ynysoedd uchaf ar y cyrion. Ym Mae Cemlyn, mae stormdraeth graeanog yn ffurfio bar rhwng lagŵn llanw a'r glannau agored. Mae'r cynefinoedd graeanog, ynghyd â'r morfa heli sydd yn datblygu o amgylch y lagŵn a'r pyllau halltaidd yn nes at y tir yn gyfuniad anarferol o gynefinoedd. Grŵp o ynysigau gyda llystyfiant yn brin ynddynt ydy Ynysoedd y Moelrhoniaid, sydd yn mesur 17 ha. Maent yn cael eu hamddiffyn gan gerhyntau cryfion ond yn hynod agored i wyntoedd cryfion o'r gorllewin a'r gogledd.

Mae'r safle AGA yn bwysig iawn i bedair rhywogaeth o fôr-wenoliaid sy'n magu. Mae'r tair ardal ar wahân yn cael eu hystyried fel un safle o ganlyniad i symudiad rheolaidd yr adar rhwng y tair rhan.

Mae'r safle ACA yn bwysig oherwydd ei lagŵn a'i rhywogaethau cysylltiedig a'r gefnen raeanog a'i llystyfiant.

Ardaloedd eraill sydd yn bwysig i'r safleoedd AGA ac ACA yw ardaloedd o brysg, glaswelltir corsiog, morfa heli, ffosydd, rhynglanw, clogwyni arforol ac ysgafellau ac agennau cysylltiedig.

Nodweddion Cymhwyso

ERTHYGL 4.1 CYMHWYSTER (79/409/CEE)

Yn ystod y cyfnod magu mae'r ardal yn rheolaidd yn cynnal:
Sterna dougallii (Ewrop – magu) 4.7% o boblogaeth fagu cymedr 5 mlynedd PF, 1992-1996
Sterna hirundo (Gogledd/Dwyrain Ewrop – magu) o leiaf 1.5% o boblogaeth fagu cymedr 5 mlynedd PF, 1992-1996
Sterna paradisaea (Arctig– magu/Cefnforoedd y De - gaeafu) o leiaf 2.9% o boblogaeth fagu cymedr 5 mlynedd PF, 1992-1996
Sterna sandvicensis (Gorllewin Ewrop/Gorllewin Affrica) 3.3% o boblogaeth fagu cymedr 5 mlynedd PF, 1993-1997

Amcanion Cadwraeth

4.1 Amcan Cadwraeth ar gyfer Nodwedd 1-4: Poblogaeth fagu Môr-wenoliaid (Nodwedd 1: Môr-wennol y Gogledd *Sterna paradisae;* Nodwedd 2: Môr-wennol gyffredin *Sterna hirundo;* Nodwedd 3: Môr-wennol wridog *Sterna dougallii*, a Nodwedd 4: Môr-wennol bigddu *Sterna sandvicensis)*

Y weledigaeth ar gyfer nodweddion 1-4
Y weledigaeth ar gyfer y nodweddion hyn yw iddynt fod mewn cyflwr cadwraeth ffafriol ble y gellir diwallu'r holl amodau a ganlyn:

- Bod nifer y môr-wenoliaid sy'n magu o fewn yr AGA yn sefydlog neu'n cynyddu.
- Bod y nifer o gywion sy'n gadael y nyth yn llwyddiannus yn yr AGA a thu hwnt yn ddigonol i helpu cynnal y boblogaeth.
- Nad yw amrywiaeth a dosbarthiad môr-wenoliaid yn yr AGA a thu hwnt wedi'u cyfyngu neu eu rhwystro.
- Bod maint y cynefinoedd cefnogi a ddefnyddir gan fôr-wenoliaid yn sefydlog neu'n cynyddu.
- Bod cynefinoedd cefnogi o ansawdd ddigonol i gynnal gofynion y môr-wenoliaid.
- Bod ffynonellau bwyd priodol a digonol ar gael i fôr-wenoliaid o fewn cyrraedd yr AGA.
- Bod gweithredoedd neu ddigwyddiadau sy'n debygol o effeithio ar gynaladwyedd y boblogaeth dan reolaeth.

Yn ogystal, mae pob Amcan Cadwraeth â nifer o ddangosyddion perfformiad cysylltiedig. Mae'r dangosyddion perfformiad yn rhan o'r amcan cadwraeth, ond nid yn rhywbeth sy'n ei ddisodli. Rhaid i asesiadau o'r cynlluniau a'r prosiectau fod yn seiliedig ar yr holl amcanion cadwraeth, nid dim ond y dangosyddion perfformiad. Gellir gweld y dangosyddion perfformiad yn y Cynllun Rheoli Craidd gan gynnwys Amcanion Cadwraeth ar gyfer AGA Ynys Feurig, Bae Cemlyn ac Ynysoedd y Moelrhoniaid, ACA Bae Cemlyn, Safle o Ddiddordeb Gwyddonol Arbennig (SoDdGA) Ynys Feurig a SoDdGA Bae Cemlyn (Cyngor Cefn Gwlad Cymru, Mawrth 2008).

Ffactorau Bregusrwydd

Caiff y tri lleoliad unig hyn eu defnyddio ar adegau gwahanol fel safleoedd magu gan boblogaethau o fôr-wenoliaid gwridog Môr Iwerddon, er gallent fod yn wag am flynyddoedd tra rhoddir ffafriaeth i safleoedd eraill, am resymau anhysbys. Ar hyn o bryd Ynys Rockabill ym Mae Dunlin yw'r lleoliad magu a ffafrir. Mae'r tair ynys yn yr ACA yn parhau i gynnal cytrefi pwysig o fôr-wenoliaid Arctig, cyffredin a phigddu.

Mae môr-wenoliaid gwridog yn treulio'r rhan fwyaf o'u bywydau i ffwrdd oddi wrth y cytrefi magu hyn ac felly maent yn agored i bwysau sydd tu hwnt i reolaeth y rheolwyr safle, gan gynnwys ffactorau sy'n effeithio ar gyflenwad bwyd, goroesiad yn y gaeaf ac ati.

Mae pwysau o ganlyniad i weithgareddau hamdden yng Nghemlyn yn codi o hyrwyddo'r llwybr cerdded arfordirol sy'n mynd heibio'n agos i'r cytrefi ac mae angen i wardeniaid reoli'r llwybr hwn 24 awr y dydd i arwain y cyhoedd islaw'r gorwel. Mae cytrefi eraill yn dioddef aflonyddwch achlysurol gan fynediad cyhoeddus esgeulus ac mae angen i wardeniaid reoli hyn bob amser. Mae angen rheoli ysglyfaethwyr daear (carlwm a llwynog) yn rheolaidd ym Mae Cemlyn ac ar Ynys Feurig ac mae mincod hefyd yn fygythiad. Mae'r hebogau tramor a'r gwylanod rôg wedi achosi marwolaeth ac enciliad cytrefi ar rai achlysuron. Mae casglwyr sy'n dwyn wyau yn parhau i fod yn fygythiad.

Ramsar

Ramsar Corsydd Ynys Môn a Llŷn
Trosolwg Cyfres o gorsydd tra-fasig o bwysigrwydd rhyngwladol sy'n cynnwys chwe safle gwahanol, sy'n cefnogi amrediad o elfennau fflora a ffawna prin. Mae'r chwe gwlypdir i'w cael ym mlaenau cymoedd a hen fasnau afonydd sydd wedi'u llenwi'n bennaf â gwaddodion marl a mawn ac yn nau safle ceir dŵr agored. Mae carreg galchaidd *Calcareous* yn deillio o galchfaen *limestone* ac mae dyfrhaenau drift calchaidd yn effeithio ar y corsydd ac yn arwain at lystyfiant penodol. Mae'r corsydd hyn yn adnabyddus fel y safloedd gorau yng Nghymru ar gyfer rhawn yr ebol. Maen Prawf Ramsar 1 Mae'r safle yn cynnal cyfres o gorsydd tra-fasig, calchaidd sy'n gynefin prin ym mharth bioddaearyddol y Deyrnas Unedig. Mae nodweddion Atodiad 1 y Gyfarwyddeb Cynefinoedd sy'n bresennol yn yr ACA yn cynnwys: H3140 Dyfroedd oligo-mesotroffig caled gyda llystyfiant benthig *Chara spp* H4010 Rhostiroedd gwlyb Gogledd yr Iwerydd gydag *Erica tetralix* H6410 *Dolydd molinia* ar briddoedd calchaidd, mawnaidd neu glai llawn silt (*Molinion caeruleae)* H7210 Corsydd calchaidd gyda *Cladium mariscus a* rhywogaethau o'r *Caricion davallinae* H7230 Corsydd Alcalinaidd S1013 *Vertigo geyeri* S1044 *Coenagrion mercuriale* S1065 *Euphydryas* (*Eurodryas*, *Hypodryas*) *aurinia* **Nodweddion Cymhwyso** **Maen Prawf Ramsar 3** Mae'r safle'n cynnal fflora a ffawna amrywiol gyda rhywogaethau prin cysylltiedig ac mae o werth arbennig i gynnal amrywiaeth enetig ac ecolegol y rhanbarth.

Ffactorau (yn y gorffennol, yn gyfredol neu bosib) sy'n effeithio'n andwyol ar gymeriad ecolegol y safle, yn cynnwys newidiadau i ddefnydd tir (yn cynnwys dŵr) a phrosiectau datblygu:

- Olyniad llystyfiant
- Draenio/hawlio tir: (amhenodol)
- Ewtroffigedd
- Llygredd – gwrteithiau amaethyddol

Amcanion Cadwraeth

Mae crynodeb o'r Amcanion Cadwraeth wedi'i ddarparu ar gyfer safleoedd Ynys Môn dan ACA Corsydd Ynys Môn (Tudalennau 22-28 uchod) a cheir yr Amcanion Cadwraeth ar gyfer safleoedd Llŷn dan ACA Corsydd Llŷn (Tudalennau 62-64 uchod).

Safle Ramsar Cors Fochno a Dyfi

Trosolwg

Casgliad morydol, yn cynnwys yr afon Dyfi, dwy system o dwyni calchaidd a chyforgors fawr. Mae'r Afon Dyfi yn un o'r enghreifftiau gorau yng ngogledd-orllewin Ewrop o foryd fechan, sy'n sychu ac sy'n brin o faetholion, sydd fwy neu lai heb ei heffeithio gan ddatblygiad diwydiannol. Ceir yno amrediad eang o gynefinoedd morydol, yn cynnwys newidiadau prin i lwyfandir. Mae Cors Fachno yn safle o bwysigrwydd rhyngwladol am ei fod yn fath o ardal ar gyfer cyforgors forydol ac un o'r cyforgorsydd gweithredol fwyaf yn y Deyrnas Unedig. Mae'r geomorffoleg, fflora a'r ffawna infertebrat o bwysigrwydd rhyngwladol. Mae'r safle yn cynnal yr unig haid o wyddau brest wen yr Ynys Las sy'n gaeafu'n rheolaidd yn Lloegr a Chymru, ac yn safle pwysig yng Nghymru ar gyfer magu rhydwyr. Mae'r safle'n cynnal gweithgarwch masnach ymwelwyr sylweddol a defnyddiau hamdden ac addysgol.

Nodweddion Cymhwyso

Maen Prawf Ramsar 1

Mae'r safle'n cynnwys yr ehangder mwyaf o gyforgors bennaf yn iseldir Prydain; y gyforgors forydol fwyaf a'r drydedd gyforgors 'actif' fwyaf ym Mhrydain. Mae nodweddion Atodiad 1 y Gyfarwyddeb Cynefinoedd sy'n bresennol yn yr ACA yn cynnwys:

H7110 Cyforgorsydd actif
H7120 Cyforgorsydd diraddedig y mae'n bosib eu hadfywio
H7150 Pantiau ar is-haenau mawn y *Rhynchosporion*

Ffactorau (yn y gorffennol, yn gyfredol neu bosib) sy'n effeithio'n andwyol ar gymeriad ecolegol y safle, yn cynnwys newidiadau i ddefnydd tir (yn cynnwys dŵr) a phrosiectau datblygu:

Heb ganfod ffactorau.

Amcanion Cadwraeth

Gellir gweld y wybodaeth yn y Cynllun Rheoli Craidd gan gynnwys Amcanion Cadwraeth i ACA Cors Fochno (Cyngor Cefn Gwlad Cymru, Chwefror 2011).

Ramsar Llyn Idwal

Trosolwg

Llyn oligotroffig cymharol fas, gyda fflora sy'n llawn rhywogaethau, a chynrychiolir bron bob rhywogaeth sy'n nodweddiadol yn nyfroedd Prydain. Mae'r rhain yn cynnwys y gwybr chwech brigerog *Elatine hexandra,* pelenllys *Pilularia globulifera a'r* mynawydlys *Subularia aquatica.* Mae yna ardaloedd bach o lystyfiant yn codi. Yn fiolegol, mae'r llyn yn gymharol gyfoethog.

Nodweddion Cymhwyso

Maen Prawf Ramsar 1

Llyn oligotroffig, bach a bas mewn cwm. Mae'r basn craig hanner cylch (neu cwm) sy'n cynnwys y llyn yn un o'r enghreifftiau gorau yn Eryri.

Maen Prawf Ramsar 2

Cymuned o blanhigion sy'n llawn rhywogaethau, yn cynnwys bron bob rhywogaeth sy'n nodweddiadol yn nyfroedd oligotroffig ym Mhrydain. Rhywogaethau nodedig, yn cynnwys *Elatine hexandra* a *Subularia aquatica* (y ddau yn brin yn genedlaethol) a *Pilularia globulifera* (yn fregus ar lefel Ewropeaidd).

Ffactorau (yn y gorffennol, yn gyfredol neu bosib) sy'n effeithio'n andwyol ar gymeriad ecolegol y safle, yn cynnwys newidiadau i ddefnydd tir (yn cynnwys dŵr) a phrosiectau datblygu:

Heb ganfod ffactorau.

Amcanion Cadwraeth

Gellir gweld y wybodaeth yn y Cynllun Rheoli Craidd gan gynnwys Amcanion Cadwraeth i ACA Eryri (Cyngor Cefn Gwlad Cymru, Mawrth 2008).

Ramsar Llyn Tegid

Trosolwg

Llyn Tegid yw'r llyn naturiol mwyaf yng Nghymru. Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri sy'n berchen ar wely'r llyn, er mai Asiantaeth yr Amgylchedd sydd berchen y dŵr. Mae'n bwysig oherwydd y rhywogaethau planhigion sy'n brin ar lefel rhyngwladol sydd i'w cael ar y safle, ac yn arbennig y llyriad nofiadwy *Luronium natans* a'i ffawna pysgod unigryw, sy'n cynnwys y gwyniad endemig, *Coregonus lavaretus.* Ar un amser ystyriwyd bod y falwen ludiog, *Myxas glutinosa*, wedi diflannu o'r ardal, ac nid oedd neb wedi'i gweld yn Llyn Tegid ers 1953. Fodd bynnag, cafodd ei hailddarganfod yn y llyn yn ystod misoedd yr haf, 1998.

Nodweddion Cymhwyso

Maen Prawf Ramsar 1

Llyn naturiol mwyaf yng Nghymru, yn gorwedd yn ddwfn mewn dyffryn cafnog.

Maen Prawf Ramsar 2

Mae rhywogaethau'r planhigion lleidlys *Limosa aquatica*, y gwybyr chwe brigerog *Elatine hexandra,* hesg *Carex aquatilis* a'r llyriad nofiadwy *Luronium natans* yn tyfu un ai yn y llyn neu ar ei bwys, ac mae'r rhain oll yn brin ym Mhrydain. Ystyrir bod y llyriad nofadwy'n rhywogaeth fregus yn fyd-eang. Dyma un o'r chwe safle ym Mhrydain ble y ceir y Gwyniad *Coregonus lavaretus;* mae poblogaeth Gymreig y pysgodyn hwn yn unigryw o ran ei enynnau. Mae Llyn Tegid hefyd yn gynefin anarferol i'r penllwyd *Thymallus thymallus* gan ei bod fel arfer yn rhywogaeth afonol. Mae'r falwen ludiog, *Myaxas glutinosa* sy'n brin yn genedlaethol wedi'i hailddarganfod yng ngro bas glannau'r llyn.

Ffactorau (yn y gorffennol, yn gyfredol neu bosib) sy'n effeithio'n andwyol ar gymeriad ecolegol y safle, yn cynnwys newidiadau i ddefnydd tir (yn cynnwys dŵr) a phrosiectau datblygu:

- Llygredd – carffosiaeth ddomestig

Mae llygredd tarddle pwynt o fannau arllwysfa carffosiaeth yn cyfrif am lai na 10% o gyfanswm y cyfraniad o ffosffad a nitrad. Gordyfiant o algâu gwyrddlas ysbeidiol a thymhorol. Ychydig o welliannau i weithiau trin carffosiaeth.

- Llygredd - plaleiddiaid/hylifau ffo amaethyddol

Mae llygredd ymledol yn parhau i gyfrannu at ewtroffigedd dyfroedd y llyn. Mae lefelau ffosffad a nitrad y llyn yn eithaf digyfnewid.

Amcanion Cadwraeth

Gellir gweld y wybodaeth yn y Cynllun Rheoli Craidd gan gynnwys Amcanion Cadwraeth i Afon Dyfrdwy a Llyn Tegid/ACA Afon Dyfrdwy a Llyn Tegid (Cyngor Cefn Gwlad Cymru, Ebrill 2008).

This page is intentionally left blank

Atodiad II: Adolygiad o'r Cynlluniau, Rhaglenni a'r Prosiectau

Cynlluniau Datblygu

- Cynllun Datblygu Lleol Conwy 2007-2022 (Mabwysiadwyd 2013)
- Cynllun Datblygu wedi'i Adneuo Cyngor Sir Ddinbych 2006 - 2021 (Mabwysiadwyd 2013)
- Cynllun Datblygu Lleol Ceredigion 2007 - 2022 (Mabwysiadwyd 2013)
- Cynllun Datblygu Lleol Powys 2011-2026 (Drafft Adneuo Gorffennaf 2014)
- Cynllun Datblygu Lleol Parc Cenedlaethol Eryri 2007-2022 (Mabwysiadwyd Mai Gorffennaf 2011)

Trafnidiaeth

- Cynllun Trafnidiaeth Cenedlaethol Cymru (Drafft Ymgynghori 2015)
- Cynllun Lleol Trafnidiaeth ar y Cyd Gogledd Cymru (Drafft ar gyfer Ymgynghori Tachwedd 2014)

Dŵr

- Cynllun Rheoli Adnoddau Dŵr Terfynol Dŵr Cymru (2014)
- Diweddariad Cynllun Rheoli Basn Afon Ardal Basn Afon Gorllewin Cymru (Dogfen Ymgynghori, 2015)
- Cynllun Rheoli Basn Afon Ardal Basn Afon Dyfrdwy 2015-2021 Crynodeb Arfaethedig, Hydref 2015)
- Cynllun Rheoli Basn Afon Hafren (2015 Diweddariad Arfaethedig)
- Cynllun Rheoli Traethlin Gorllewin Cymru 2

Gwastraff a Mwynau

- Cynllun Gwastraff Rhanbarthol Gogledd Cymru Dogfen Graidd Adolygiad 1af (2009)
- Datganiad Technegol Rhanbarthol Gogledd Cymru Adolygiad 1af (2014)

Ynni

- Datganiad Polisi Cenedlaethol ar Ynni (EN-1 (2011)
- Datganiad Polisi Cenedlaethol ar gyfer Cynhyrchu Ynni Niwclear (EN-6) (2011)
- Ynni Cymru: Newid Carbon Isel (2012)
- SeaGen, Cynlluniau Ynni'r Llanw, Ynys Môn (2011)
- Gwynt ar y Môr, Gwynt y Môr (2011)
- Gorsaf Bŵer Niwclear Wylfa Newydd
- Grid Cenedlaethol: Cysylltiadau Gogledd-orllewin Cymru (2013)

Eraill

- Strategaeth Twristiaeth Gogledd Cymru (2010-2015)

- Adnewyddu'r Economi: Cyfeiriad Newydd (2010)
- Cynllun Rheoli Cyrchfan Ynys Môn (2012-2016)
- Cynllun Rheoli Cyrchfan Gwynedd (2013-2020)

Cynlluniau Datblygu

Cynlluniau Datblygu	
Cynllun Datblygu Lleol Conwy 2007-2022 (Mabwysiadwyd 2013)	
Perchennog y Cynllun/ Awdurdod Cymwys	Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy
Rhanbarth / Ardal dan Sylw	Ardal Weinyddol Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy
Gwaith Cysylltiedig - Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd / Asesiad Priodol	Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy (Awst 2012) Cynllun Datblygu Lleol Conwy (Adnau Diwygiedig 2011) Papur Cefndir Diwygiedig 11 – Cyflwyniad, Adroddiad Sgrinio - Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd
Manylion y Ddogfen	**Effeithiau posib all greu effeithiau 'cyfunol'**
Nodir yng Nghynllun Datblygu Lleol Conwy bolisïau a bwriadau yn ardal weinyddol Cyngor Bwrdeistrefol Sirol Conwy ar gyfer datblygu a defnyddio tir ac adeiladau yng nghyswllt economeg; twristiaeth, cyfleusterau a gwasanaethau cymunedol; yr amgylchedd naturiol, treftadaeth ddiwylliannol, trafnidiaeth gynaliadwy a mwynau a gwastraff. Mae'r Cyngor yn cynnig lefel gynaliadwy o dwf sy'n cynnwys rhwng tua; 6,520 o unedau tai newydd gyda lefel wrth gefn o 10% hyd at 7,170; 2,350 o swyddi newydd gyda lefel wrth gefn hyd at 2,585 sy'n adlewyrchu newid poblogaeth naturiol; 1,800 o swyddi newydd gyda lefel wrth gefn hyd at 1,980 i gyfrannu at leihau lefelau cymudo allan; a 1,875 o unedau tai fforddiadwy newydd. Yn ogystal, mae'r Strategaeth yn gwneud darpariaeth i ddiwallu'r angen am; randiroedd, mynwentydd, mannau agored, diogelu mwynau, cyfleusterau gwastraff a seilwaith trafnidiaeth. Bydd 85% o'r datblygiad tai a chyflogaeth yn cael ei leoli yn bennaf yn y prif ardaloedd trefol; Abergele/ Pensarn, Bae	Daeth Adroddiad Sgrinio'r Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd (Awst 2012) i'r casgliad na fydd y Cynllun Datblygu Lleol yn cael effaith sylweddol ar gyfanrwydd unrhyw un o'r Safleoedd Ewropeaidd yng Nghynllun yr Ardal nac mewn ardaloedd cyfagos, ar ei ben ei hun nac yn gyfunol gyda chynlluniau neu brosiectau eraill ac, o'r herwydd, ni fydd raid iddynt wrth Asesiad Priodol. Yn gyffredinol, mae'r polisïau yng Nghynllun Datblygu Lleol Conwy yn gadarnhaol a phroactif o ran cadwraeth, gwella a gwarchod bioamrywiaeth, yn cynnwys cyfanrwydd safleoedd Ewropeaidd. Tra bydd yn cefnogi gwaith datblygu ar y safleoedd yr awgrymir eu neilltuo, bydd y Cynllun Datblygu Lleol yn diogelu tirluniau, cynefinoedd a safleoedd o bwysigrwydd a, lle bo'n bosib, eu gwella.

Cynlluniau Datblygu	
Cynllun Datblygu Lleol Conwy 2007-2022 (Mabwysiadwyd 2013)	
Colwyn (yn cynnwys Llandrillo-yn-Rhos a Hen Golwyn), Conwy, Deganwy/ Llanrhos, Llandudno, Cyffordd Llandudno, Llanrwst, Mochdre, Penmaenmawr, Bae Penrhyn/ Penrhynside a Thywyn/ Bae Cinmel. Bydd gweddill y datblygiad yn cael ei leoli o fewn y Prif Bentrefi, Pentrefi Bychain a Phentrefannau, ond yn bennaf ym Mhentrefi Haen 1 a Haen 2. Yn ychwanegol at hyn mae'r Cyngor yn ceisio cyflawni 100% o ddatblygiadau tai fforddiadwy lle bo modd o fewn Prif Bentrefi Haen 2. Bydd Prif Bentrefi yn parhau i ddarparu gwasanaeth swyddogaethol ar gyfer y Pentrefi Bychain a Phentrefannau. Mae Ardal y Cynllun yn cynnwys nifer o safleoedd Ewropeaidd, yn cynnwys: Ardal Cadwraeth Arbennig Pen y Gogarth; Ardal Cadwraeth Arbennig y Fenai a Bae Conwy; Ardal Cadwraeth Arbennig Migneint – Arenig - Dduallt; Ardaloedd Gwarchod Arbennig Traeth Lafan, Bae Conwy; ac Ardal Gwarchod Arbennig Migneint – Arenig - Dduallt. Wrth geisio cefnogi anghenion economaidd a chymdeithasol ehangach Ardal y Cynllun, mae'r Cyngor Bwrdeistrefol Sirol yn ceisio rheoleiddio gwaith datblygu er mwyn cadw a, lle bo'n bosib, wella amgylchedd naturiol, cefn gwlad ac arfordir Ardal y Cynllun. Cyflawnir hyn yn rhannol trwy ddiogelu safleoedd o bwys rhyngwladol yn unol â gofynion y Polisi Cynllunio Cenedlaethol.	

Cynlluniau Datblygu	
Cynllun Datblygu Lleol Cyngor Sir Ddinbych 2006 - 2021 (Mabwysiadwyd 2013)	
Perchennog y Cynllun/ Awdurdod Cymwys	Cyngor Sir Ddinbych
Rhanbarth / Ardal dan Sylw	Ardal Weinyddol Cyngor Sir Ddinbych
Gwaith Cysylltiedig - Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd / Asesiad Priodol	Cyngor Sir Ddinbych (Mai 2011) Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd dan Reoliad 61/62 y Rheoliadau Gwarchod Cynefinoedd a Rhywogaethau 2010,' Cynllun Datblygu Lleol Adnau Cyngor Sir Ddinbych 2006 – 2021.
Manylion y Ddogfen	**Effeithiau posib all gael effeithiau 'cyfunol'**
Yng Nghynllun Datblygu Lleol Adnau Cyngor Sir Ddinbych nodir polisïau a bwriadau yn ardal weinyddol Cyngor Sir Ddinbych ar gyfer datblygu a defnyddio tir ac adeiladau yng nghyswllt nifer o themâu, yn cynnwys; Adeiladu Cymunedau Cynaliadwy; Hyrwyddo Economi Cynaliadwy, Parchu ein Hamgylchedd; a Chyflawni Hygyrchedd Cynaliadwy. Mae Strategaeth y Cynllun Datblygu Lleol yn darparu ar gyfer 7,500 o anheddau newydd yn ystod cyfnod y Cynllun ac oddeutu 50 hectar o dir cyflogaeth. Mae strategaeth ofodol y CDLl yn canolbwyntio'r datblygu i nifer fechan o safleoedd mawr yng ngogledd y Sir, gyda datblygiadau newydd ar raddfa lai yn cael eu cefnogi mewn aneddiadau eraill yn y Sir. Felly, bydd dyraniadau newydd yn cael eu lleoli yn bennaf ym Modelwyddan ac aneddiadau eraill i'r gogledd o'r A55, ynghyd â safleoedd yn Ninbych, Llanelwy, Rhuthun a Chorwen. Bydd gweddill y cartrefi newydd yn cael eu cynnwys o fewn y ffiniau datblygu presennol, a safleoedd ar raddfa lai wedi eu dyrannu mewn aneddiadau eraill i gwrdd ag anghenion lleol. Mae Bodelwyddan wedi cael ei adnabod fel Safle Strategol Allweddol; bydd y safle mawr hwn yn darparu tai newydd,	Mae'r asesiad sgrinio hwn a gynhaliwyd yn dod i'r casgliad na nodwyd effeithiau sylweddol ar safleoedd Ewropeaidd. Mae polisïau yn eu lle i warchod safleoedd Ewropeaidd. Mae'r Awdurdod Cynllunio Lleol wedi ymrwymo i fonitro effaith datblygiadau newydd ar yr amgylchedd naturiol (Pennod 9 y Cynllun Datblygu Lleol ar Fonitro a Gweithredu) ar y cyd â thrydydd partïon fel Gwasanaethau Cefn Gwlad Sir Ddinbych a Chyngor Cefn Gwlad Cymru lle nad yw datblygiadau/ gwaith cynnal a chadw angen caniatâd cynllunio.

Cynlluniau Datblygu	
Cynllun Datblygu Lleol Cyngor Sir Ddinbych 2006 - 2021 (Mabwysiadwyd 2013)	
cyfleoedd cyflogaeth, mannau agored a chyfleusterau cymunedol. Mae Ardal y Cynllun yn cynnwys nifer o safleoedd Ewropeaidd, yn cynnwys: ACA Mynyddoedd y Berwyn a De Clwyd; ACA Afon Dyfrdwy a Llyn Tegid; AGA y Berwyn; ac AGA Bae Lerpwl. Cyfeiria'r Cynllun Datblygu Lleol yn benodol at 'ardaloedd gwarchod' yn Amcan 16 sy'n nodi: 'Bydd y Cynllun Datblygu Lleol yn ceisio gwarchod a gwella treftadaeth naturiol ac adeiledig y Sir, gan gynnwys agweddau megis tirwedd, bioamrywiaeth, geoamrywiaeth, safleoedd ac adeiladau dynodedig, a rhywogaethau a warchodir. Bydd gwasanaethau a nwyddau amgylcheddol hefyd yn cael eu gwella a'u datblygu. Dyluniwyd nifer o bolisïau i gyfrannu at gwrdd â'r amcan hwn, gan gynnwys Polisïau; RD1, RD2, PSE11, a PSE12.	

Cynlluniau Datblygu	
Cynllun Datblygu Lleol Ceredigion 2007 - 2022 (Mabwysiadwyd 2013)	
Perchennog y Cynllun/ Awdurdod Cymwys	Cyngor Sir Ceredigion
Rhanbarth / Ardal dan Sylw	Ardal Weinyddol Cyngor Sir Ceredigion
Gwaith Cysylltiedig - Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd / Asesiad Priodol	Cyngor Sir Ceredigion (Rhagfyr 2010) Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd ar gyfer Cynllun Datblygu Lleol Ceredigion, Fersiwn Adneuo'r Adroddiad Sgrinio. Adroddiad Atodol Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd Cyngor Sir Ceredigion

Cynlluniau Datblygu	
Cynllun Datblygu Lleol Ceredigion 2007 - 2022 (Mabwysiadwyd 2013)	
	(2011)
Manylion y Ddogfen	**Effeithiau Posib all achosi effeithiau 'cyfunol'**
Nodir yn Nghynllun Datblygu Lleol Ceredigion bolisïau a bwriadau yn ardal weinyddol Cyngor Sir Ceredigion ar gyfer datblygu a defnyddio tir ac adeiladau. Mae'r Cynllun yn ceisio darparu tua 6,544 o anheddau newydd yn ystod oes y Cynllun, y mae o leiaf 51% ohonynt yn cael eu cynnwys yn y Canolfannau Gwasanaethau Trefol; Aberaeron, Aberteifi, Aberystwyth, Castell Newydd Emlyn, Llanbedr Pont Steffan, Llandysul a Thregaron. Mae 24% o ddatblygiad yn cael ei gynnwys yn y Canolfannau Gwasanaethau Gwledig ac uchafswm o 25% yn cael ei gynnwys yn yr 'Aneddiadau Cyswllt a Lleoliadau Eraill' sy'n weddill. Mae'r Cynllun yn ceisio darparu ar gyfer 4000 o swyddi newydd; dyrannwyd 39ha o dir yn Aberystwyth ac Aberteifi, ond gellir caniatáu datblygiadau hefyd ar safleoedd sydd heb eu dyrannu yn unol â pholisïau LU11-LU21. Mae Ardal y Cynllun yn cynnwys nifer o safleoedd Ewropeaidd, yn cynnwys: Ardal Cadwraeth Arbennig Cors Fochno; Cors Fochno a Ramsar Dyfi; Ardal Gwarchod Arbennig Elenydd – Mallaen; ac Ardaloedd Cadwraeth Arbennig Pen Llŷn a'r Sarnau. Mae'r Cynllun Datblygu Lleol yn cyfeirio at sawl amcan gyda pholisïau cyfatebol sydd â'r nod o gadw a gwella tirlun Ceredigion sy'n cwmpasu'r amgylchedd gweledol, hanesyddol, daearegol, ecolegol a diwylliannol; ac osgoi colli bioamrywiaeth a'i gysylltiad rhwng cynefinoedd Ceredigion a	Daeth yr Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd ar gyfer Cynllun Datblygu Ceredigion i'r casgliad na fydd bwriadau'n cael unrhyw effaith negyddol sylweddol ar y Safleoedd Rhyngwladol a nodwyd, ar eu pennau eu hunain nac yn gyfunol gyda chynlluniau neu brosiectau eraill, gan gadw mewn cof gamau lliniaru yn cynnwys (ond nid yn gyfyngedig i) ; ■ Polisïau sy'n gostwng neu'n cael gwared ag effeithiau megis DM12: isadeiledd gwasanaethau cyhoeddus sy'n rhwystro datblygiadau os oes materion capasiti yn yr isadeiledd neu'r cyrff dŵr yr effeithir arnynt, onid oes modd datrys y materion hyn neu bod modd cynnwys camau interim derbyniol; ■ Strategaeth gynaliadwy a chanolbwyntio ar ddatblygu trwy ostwng yr angen i deithio; ■ Mesurau gwrthweithio megis y Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol; a ■ Rhybudd ARhC ar gyfer unrhyw bolisïau lle nad oedd yr effeithiau'n wybyddus ac, felly, nid oedd modd eu lliniaru. Mae polisïau yn eu lle i warchod safleoedd Ewropeaidd.

Cynlluniau Datblygu	
Cynllun Datblygu Lleol Ceredigion 2007 - 2022 (Mabwysiadwyd 2013)	
gwella'r fioamrywiaeth a'r cysylltiad hwn. Wrth wneud hyn mae'n gwella mwynhad a dealltwriaeth o fioamrywiaeth trwy annog mynediad i safleoedd o ddiddordeb cadwraethol; ar yr amod y diogelir eu cyfanrwydd ecolegol.	

Cynlluniau Datblygu	
Cynllun Datblygu Lleol Powys 2011 - 2026 (Drafft Adneuo Mehefin 2015)	
Perchennog y Cynllun/ Awdurdod Cymwys	Cyngor Sir Powys
Rhanbarth / Ardal dan Sylw	Ardal Weinyddol Cyngor Sir Powys
Gwaith Cysylltiedig - Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd / Asesiad Priodol	Cynllun Datblygu Lleol Powys - Adnau - Adroddiad Sgrinio Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd (Mehefin 2015).
Manylion y Ddogfen	**Effeithiau posib all achosi effeithiau 'cyfunol'**
Yng Nghynllun Datblygu Lleol Powys nodir polisïau a bwriadau yn ardal weinyddol Cyngor Sir Powys ar gyfer datblygu a defnyddio tir ac adeiladau yng nghyswllt y canlynol: Rheoli Datblygu, Adeiladau Rhestredig, Datblygu Economaidd, Trafnidiaeth, Tai, Cynllunio ar gyfer Adwerthu a Chanol Trefi, Twristiaeth, Gwastraff, Ynni Cynaliadwy, Mwynau, Cyfleusterau Cymunedol a Gweithrediadau Milwrol. Nid yw'r Cynllun yn berthnasol i dir o fewn Parc Cenedlaethol Bannau Brycheiniog. Mae'r Cynllun yn ceisio darparu 49ha o dir cyflogaeth newydd ar gyfer y cyfnod 2011-2026, ac mae hefyd yn dyrannu Ardaloedd Twf Lleol (LGZs) (model amgen i Ardaloedd Menter) i gefnogi twf mewn ardaloedd dynodedig. Mae'r rhain yn cael	Ystyriodd yr Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd 52 o Safleoedd Ewropeaidd o fewn dylanwad CDLl Powys, ac mae canfyddiadau'r asesiad yn dangos na fydd gweithredu Cynllun Datblygu Lleol Powys yn cael effaith sylweddol debygol ar y safleoedd Ewropeaidd a ystyriwyd fel rhan o'r sgrinio Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd ac ni fydd angen Asesiad Priodol llawn dan y Rheoliadau Cynefinoedd. Fodd bynnag, mae angen Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd lefel prosiect ar y cam cais cynllunio ar gyfer nifer fawr o'r dyraniadau a chynigion a gefnogir gan bolisïau yn y cynllun.

Cynlluniau Datblygu	
Cynllun Datblygu Lleol Powys 2011 - 2026 (Drafft Adneuo Mehefin 2015)	
eu sefydlu yn Nyffryn Hafren (Y Trallwng, Drenewydd a Llanidloes), Rhaeadr/ Llandrindod/ Llanfair-ym-Muallt, Aberhonddu/ Bronllys/ Talgarth, ac Ystradgynlais. Mae'r Camau Gweithredu a menter sy'n cael eu harchwilio o dan LGZs cynnwys; Ardal Gwella Busnes, prosiect hwyluso Menter, rhaglen Treftadaeth Treflun, prosiect galluogi Wi-Fi a Gorchmynion Datblygu Lleol. Er y bydd y mentrau hyn yn cael eu cynnal y tu allan i'r CDLl, mae'r LGZs wedi cael eu hystyried yn y broses Cynllun Datblygu Lleol i sicrhau, lle y bo'n briodol, fod polisïau a chynigion y Cynllun yn darparu fframwaith cynllunio defnydd tir cefnogol. Mae'r Cynllun hefyd yn ceisio darparu 5519 o anheddau newydd yn ystod oes y Cynllun, a 1044 o gartrefi fforddiadwy newydd. Mae dosbarthiad twf yn seiliedig ar hierarchaeth aneddiadau cynaliadwy gyda lefelau datblygiad wedi'u dyrannu i aneddiadau sy'n gymesur â'u maint a'u safle yn yr hierarchaeth. Mae'r hierarchaeth aneddiadau yn cynnwys Trefi, Pentrefi Mawr, Pentrefi Bach, Aneddiadau Gwledig a Chefn Gwlad Agored. Mae'r prif Drefi yn cynnwys; Llanfair-ym-Muallt (yn cynnwys Llanelwedd), Trefyclo, Llandrindod, Llanfair Caereinion, Llanfyllin, Llanidloes, Llanwrtyd, Machynlleth, Trefaldwyn, Y Drenewydd, Llanandras, Rhaeadr Gwy, Y Trallwng, Ystradgynlais, a'r Gelli Gandryll (er fod y Dref hon o fewn Parc Cenedlaethol Bannau Brycheiniog). Gwelir y Trefi hyn fel y prif leoliad ar gyfer cynnwys tai, cyflogaeth a thwf manwerthu. Daw datblygiadau yn fwy cyfyngedig wrth symud i lawr yr hierarchaeth. Mae'r datblygiad mewn Aneddiadau Gwledig yn gyfyngedig i gwrdd â thai fforddiadwy ar gyfer anghenion lleol yn unig drwy dai fforddiadwy gwledig unigol, ac mae datblygu yn y Cefn Gwlad Agored yn gyfyngedig i Eiddo Gweithwyr Menter Wledig a Datblygiadau Un Blaned yn	

Cynlluniau Datblygu	
Cynllun Datblygu Lleol Powys 2011 - 2026 (Drafft Adneuo Mehefin 2015)	
ogystal ag ail-ddefnyddio adeiladau gwledig ar gyfer pwrpasau economaidd a phreswyl ble'n briodol. Mae Ardal y Cynllun yn cynnwys nifer o safleoedd Ewropeaidd yn cynnwys: Ardaloedd Cadwraeth Arbennig y Berwyn a Mynyddoedd De Clwyd ; Ardal Gwarchod Arbennig Elenydd – Mallaen; ac Ardaloedd Cadwraeth Arbennig Pen Llŷn a'r Sarnau.; Ardal Gwarchod Arbennig y Berwyn; Ardal Gwarchod Arbennig Elenydd – Mallaen; a Chors Fochno a Ramsar Dyfi. Mae Polisïau Rheoli Datblygu (e.e. DM1) yn cyfeirio'n benodol at nodweddion yr amgylchedd naturiol sy'n dal gwerth yn y Sir, gan gynnwys Safleoedd/ Cynefinoedd Ewropeaidd a Warchodir. Mae Polisi DM1 yn diogelu amcanion cywirdeb a chadwraeth y safleoedd hyn rhag effeithiau andwyol.	

Cynlluniau Datblygu	
Cynllun Datblygu Lleol Parc Cenedlaethol Eryri 2007-2022 (Mabwysiadwyd Gorffennaf 2011)	
Perchennog y Cynllun/ Awdurdod Cymwys	Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri
Rhanbarth / Ardal dan Sylw	Ardal Weinyddol Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri
Gwaith Cysylltiedig - Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd / Asesiad Priodol	Hyder Consulting Ltd (Chwefror 2008) Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd y Cynllun Datblygu Lleol – Adroddiad Sgrinio, Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri.
Manylion y Ddogfen	**Effeithiau Posib a allai achosi effeithiau 'cyfunol'**

Cynlluniau Datblygu	
Cynllun Datblygu Lleol Parc Cenedlaethol Eryri 2007-2022 (Mabwysiadwyd Gorffennaf 2011)	
Yng **Nghynllun Datblygu Parc Cenedlaethol Eryri** nodir polisïau a bwriadau yn ardal weinyddol Parc Cenedlaethol Eryri ar gyfer datblygu a defnyddio tir ac adeiladau yng nghyswllt yr amcanion a ganlyn: Datblygiad Cyffredinol; Gwarchod, Gwella a Rheoli'r Amgylchedd Naturiol; Gwarchod a Gwella'r Amgylchedd Diwylliannol a Hanesyddol; Hyrwyddo Cymunedau Iach a Chynaliadwy; Cefnogi Economi Gwledig Cynaliadwy; a hyrwyddo hygyrchedd a Chynhwysiad Mae'r Canolfannau Gwasanaeth Lleol, sef Dolgellau a'r Bala yn cael eu nodi'n ardaloedd o gyfle, lle bydd y rhan fwyaf o dai yn cael eu codi ac y ceir y rhan fwyaf o ddatblygiadau sy'n gysylltiedig â chyflogaeth. Mae'r ardaloedd hyn yn adlewyrchu'r sgôp am ddatblygiad, yn seiliedig ar hygyrchedd a maint cyfleusterau presennol. Yng Nghynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol Canolbarth Cymru, mae cynllun i wneud i ffwrdd â Phont Briwet, Penrhyndeudraeth wedi'i gynnig fel gwelliant strategol i gysylltiadau trafnidiaeth yn yr ardal. Mae Ardal y Cynllun yn cynnwys nifer o safleoedd Ewropeaidd yn cynnwys: Ardaloedd Cadwraeth Arbennig y Berwyn a Mynyddoedd De Clwyd ; Ardal Gwarchod Arbennig y Berwyn; Cors Fochno a Ramsar Dyfi, Ardaloedd Cadwraeth Arbennig Coedydd Derw Meirionnydd a safleoedd ystlumod; Ardaloedd Cadwraeth Arbennig Morfa Harlech a Morfa Dyffryn; Ardal Cadwraeth Arbennig Rhinog; Ardaloedd Cadwraeth Arbennig Afon Eden, Cors Goch – Trawsfynydd; Ardal Cadwraeth Arbennig Coedydd Aber; Ardaloedd Cadwraeth Arbennig Afon Gwyrfai a Llyn Cwellyn; Ardal Cadwraeth Arbennig Cadair Idris; ac Ardal Cadwraeth Arbennig / Ardal Gwarchod	

Cynlluniau Datblygu	
Cynllun Datblygu Lleol Parc Cenedlaethol Eryri 2007-2022 (Mabwysiadwyd Gorffennaf 2011)	
Arbennig Migneint-Arenig-Dduallt. Mae'r polisïau'n sicrhau bod pob gwaith datblygu'n mynd rhagddo mewn modd sy'n parchu safleoedd Ewropeaidd ac yn sicrhau bod yr amrywiaeth a'r doreth o gynefinoedd bywyd gwyllt a rhywogaethau a warchodir yn cael eu gwarchod a'u gwella. Yn ôl Polisi Strategol D: Amgylchedd Naturiol, 'ni chaniateir bwriadau datblygu sy'n debygol o gael effaith andwyol ar gyfanrwydd safleoedd Ewropeaidd (un ai ar eu pennau eu hunain neu'n gyfunol gyda chynlluniau neu brosiectau eraill) oni bai bod gofynion Rheoliadau Gwarchod Cynefinoedd a Rhywogaethau 2010 wedi eu cyflawni.	

Trafnidiaeth

Trafnidiaeth	
Cynllun Trafnidiaeth Cenedlaethol Cymru (Drafft Ymgynghori 2015)	
Perchennog y Cynllun/ Awdurdod Cymwys	Cynulliad Cymru
Rhanbarth / Ardal dan Sylw	Cymru
Gwaith Cysylltiedig - Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd / Asesiad Priodol	TRL (2014) Cynllun Trafnidiaeth Cenedlaethol 2015 Datganiad Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd i Hysbysu Asesiad Priodol, Fersiwn Ymgynghori Rhagfyr 2014
Manylion y Ddogfen	**Effeithiau Posib a allai achosi effeithiau 'cyfunol'**
Mae'r Cynllun Trafnidiaeth Cenedlaethol wedi ei ddatblygu yn unol â pholisïau ac amcanion Llywodraeth Cymru ar gyfer trafnidiaeth fel y nodir yn Strategaeth Drafnidiaeth Cymru[1], ac i ddarparu'r fframwaith cyffredinol y mae ymyriadau trafnidiaeth yn cael eu hadnabod, eu hasesu, eu cynllunio, eu darparu a'u gwerthuso oddi mewn iddo. Y pum blaenoriaeth allweddol ar gyfer y Cynllun yw: ▪ Twf economaidd: cefnogi twf economaidd a diogelu swyddi gyda ffocws penodol ar y Rhanbarthau Dinas, Ardaloedd Menter a Pharthau Twf Lleol ▪ Mynediad i gyflogaeth: lleihau anweithgarwch economaidd drwy ddarparu mynediad diogel a fforddiadwy i gyflogaeth ▪ Ymdrin â thlodi: gwneud y gorau o'r cyfraniad y gall	Mae canfyddiadau'r Datganiad ARhC yn dod i'r casgliad nad yw yr un o'r ymyriadau yn gysylltiedig yn uniongyrchol nac yn angenrheidiol i reoli'r safle ar gyfer cadwraeth natur. Nodwyd 12 o ymyriadau'r Cynllun Trafnidiaeth Cenedlaethol yn ystod y broses sgrinio fel rhai nad oeddynt yn debygol o gael effeithiau sylweddol ar Safleoedd Ewropeaidd. Nodwyd 3 o ymyriadau'r Cynllun Trafnidiaeth Cenedlaethol fel rhai oedd yn debygol o gael effeithiau sylweddol ar chwe Safle Ewropeaidd gwahanol, a nodwyd y tri ymyriad a'r safleoedd canlynol ar gyfer Asesiad Priodol; ACA Afon Gwyrfai a Llyn Cwellyn, ACA Tywi, ACA Glynllifon, AGA Afon Wysg, ACA Aber Hafren a Ramsar Aber Afon Hafren. Nodir mesurau osgoi a lliniaru yn yr Asesiad Priodol a fyddai'n sicrhau bod yr effeithiau andwyol posibl a nodwyd (boed o adeiladu neu weithredu) yn cael eu hosgoi neu eu lliniaru. Byddai'r mesurau hyn yn cael eu defnyddio'n drylwyr yn ystod cynllunio a darparu ymyriadau, gyda chyngor gan Gyfoeth

[1] Cymru'n Un: Cysylltu'r Genedl - Strategaeth Drafnidiaeth Cymru (2008) [ar-lein] http://wales.gov.uk/docs/det/publications/140909-transport-strategy-en.pdf [cyrchwyd Ionawr 2015]

Trafnidiaeth	
Cynllun Trafnidiaeth Cenedlaethol Cymru (Drafft Ymgynghori 2015)	
gwasanaethau trafnidiaeth effeithiol a fforddiadwy ei wneud i ymdrin â thlodi a thargedu buddsoddiad i gefnogi gwelliannau o ran hygyrchedd i'r cymunedau mwyaf difreintiedig ▪ Teithio a diogelwch cynaliadwy: annog teithio mwy diogel, iach a chynaliadwy ▪ Mynediad i wasanaethau: cysylltu cymunedau a galluogi mynediad i wasanaethau allweddol Mae nifer o ymyriadau yn cael eu cyflwyno o dan y pynciau, a dangosir yr amcanion hyn isod: ▪ Ffyrdd - gweithredu rhwydwaith ffyrdd diogel ac effeithlon a gwella mynediad i gyflogaeth ▪ Cludo Nwyddau - sicrhau bod gofynion cludo nwyddau yn cael ystyriaeth lawn wrth ddatblygu'r holl ymyriadau trafnidiaeth ▪ Teithio Llesol - cefnogi gweithrediad Deddf Teithio Llesol (Cymru) 2013 ▪ Seilwaith a gwasanaethau rheilffyrdd - cefnogi'r gwaith o gyflawni cynlluniau seilwaith ymrwymedig a sicrhau darpariaeth gwasanaethau rheilffyrdd o ansawdd dda yng Nghymru drwy reolaeth effeithiol o Fasnachfraint Rheilffordd Cymru a'r Gororau, adeiladau perthynas waith gadarnhaol gyda gweithredwyr masnachfraint eraill sy'n gwasanaethu Cymru a nodi blaenoriaethau ar gyfer y fasnachfraint nesaf ▪ Bysiau a thrafnidiaeth gymunedol - parhau i ddyrannu cyllid i gefnogi gwasanaethau trafnidiaeth cyhoeddus ▪ Plant a phobl ifanc - sicrhau bod plant a phobl ifanc yn cyfranogi yn y broses o benderfynu ar flaenoriaethau ar	Naturiol Cymru. O ystyried y lliniaru hwn, cesglir na fyddai'r Cynllun Trafnidiaeth Cenedlaethol, petai'n cael ei fabwysiadu ac o'i ystyried naill ai ar ei ben ei hun neu mewn cyfuniad â chynlluniau neu brosiectau eraill, yn cael effaith andwyol ar gyfanrwydd unrhyw safleoedd Ewropeaidd. At ddibenion Rheoliad 61 o Reoliadau Cadwraeth Cynefinoedd a Rhywogaethau 2010, gellir dod i'r casgliad, tu hwnt i amheuaeth wyddonol resymol, na fydd y Cynllun Trafnidiaeth Cenedlaethol drafft yn effeithio'n andwyol ar gyfanrwydd unrhyw Safleoedd Ewropeaidd. Bydd pob prosiect perthnasol yn y Cynllun Trafnidiaeth Cenedlaethol yn destun i Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd lefel prosiect/Asesiad o'r Goblygiadau i Safleoedd Ewropeaidd (AIES) waeth beth fo canfyddiadau'r sgrinio na chyfnodau asesu priodol yr Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd hwn.

Trafnidiaeth	
Cynllun Trafnidiaeth Cenedlaethol Cymru (Drafft Ymgynghori 2015)	
gyfer trafnidiaeth ▪ Dewisiadau gwybodaeth a thrafnidiaeth - cefnogi gwelliannau i farchnata a gwybodaeth ▪ Porthladdoedd - darparu cysylltedd gwell, a sicrhau fod gan Gymru gysylltiadau trafnidiaeth o ansawdd uchel a'i bod wedi'i chysylltu'n dda â gweddill y DU ac yn rhyngwladol ▪ Trafnidiaeth awyr - darparu cysylltedd gwell, a sicrhau fod gan Gymru gysylltiadau trafnidiaeth o ansawdd uchel a'i bod wedi'i chysylltu'n dda â gweddill y DU ac yn rhyngwladol. ▪ Cynllun bathodyn glas – parhau i adolygu gweithrediad y cynllun Bathodyn Glas ▪ Trafnidiaeth integredig a metro - darparu cysylltedd gwell, gwella hygyrchedd a diogelwch canolbwyntiau a gwasanaethau trafnidiaeth, gan alluogi gwell mynediad at wybodaeth ac integreiddio gwasanaethau, tocynnau ac amserlennu, a sicrhau gweithrediad effeithiol ac effeithlon o'r rhwydwaith trafnidiaeth ▪ Arloesedd, ymchwil a datblygu tystiolaeth - cefnogi arloesedd a chyflwyno technoleg newydd, a datblygu'r sylfaen dystiolaeth i hysbysu gwell atebion trafnidiaeth. Mae'r ymyriadau hefyd wedi eu mapio yn adran 4 o'r Cynllun Trafnidiaeth Cenedlaethol.	

Trafnidiaeth

Cynllun Lleol Trafnidiaeth ar y Cyd Gogledd Cymru - Drafft ar gyfer Ymgynghori Tachwedd (2014)	
Perchennog y Cynllun/ Awdurdod Cymwys	Cynhyrchwyd ar y cyd gan chwe Awdurdod Lleol Gogledd Cymru; Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy, Cyngor Sir Ddinbych, Cyngor Sir y Fflint, Cyngor Gwynedd, Cyngor Sir Ynys Môn a Chyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam. Mae rhan o Barc Cenedlaethol Eryri o fewn ardal y Cynllun a bu Awdurdod y Parc Cenedlaethol hefyd yn rhan o'r gwaith o ddatblygu'r Cynllun. Goruchwyliwyd gan Taith.
Rhanbarth / Ardal dan Sylw	Ardaloedd gweinyddol Siroedd Môn, Conwy, Dinbych, y Fflint Gwynedd a Wrecsam. Dim ond rhannau gogleddol Gwynedd gaiff eu cynnwys yn y Cynllun; mae Meirionnydd yn cael ei gynnwys yn y CCLI ar gyfer Canolbarth Cymru.
Gwaith Cysylltiedig - Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd / Asesiad Priodol	Hyder Consulting (UK) Ltd (2013) Adroddiad Sgrinio Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd Cynllun Trafnidiaeth Lleol ar y Cyd Gogledd Cymru.
Manylion y Ddogfen	**Effeithiau Posib a allai achosi effeithiau cyfunol**
Mae Cynllun Trafnidiaeth Lleol ar y Cyd Gogledd Cymru (JLTP) yn strategaeth ar gyfer nodi a darparu gwelliannau i'r system drafnidiaeth yng Ngogledd Cymru, gyda'r weledigaeth; *i ddileu rhwystrau i dwf economaidd, ffyniant a lles drwy ddarparu rhwydweithiau trafnidiaeth diogel, cynaliadwy, fforddiadwy ac effeithiol.* Y materion trafnidiaeth allweddol a nodwyd ar gyfer Gogledd Cymru yw: ▪ Gallu'r coridorau cefnffyrdd a rheilffyrdd strategol i ddarparu'r cysylltedd da angenrheidiol ar gyfer pobl a nwyddau o fewn Gogledd Cymru, i'r porthladdoedd ac i weddill y DU i gefnogi'r economi a swyddi, gan gynnwys twristiaeth ▪ Diffyg gwydnwch y rhwydweithiau ffyrdd a rheilffyrdd i ddigwyddiadau a gynlluniwyd ac nas cynlluniwyd gan gynnwys tywydd eithafol	Mae'r adroddiad sgrinio Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd wedi dod i'r casgliad, yn dilyn yr egwyddor ragofalus, na fu'n bosibl eithrio'r gofyniad am Asesiad Priodol mewn perthynas â'r safleoedd canlynol: ▪ ACA Cloddfeydd Coedwig Gwydyr ▪ ACA Coed Penrhyn Creuddyn ▪ ACA Corsydd Llŷn ▪ Ramsar Corsydd Môn a Llŷn ▪ ACA Afon Menai a Bae Conwy ▪ AGA Bae Lerpwl ▪ ACA Safleoedd Madfall Glannau Dyfrdwy a Bwcle ▪ ACA Glynllifon ▪ ACA Eryri / Snowdonia ▪ Arfordir Ynys Môn: ACA Morfa Heli

Trafnidiaeth	
Cynllun Lleol Trafnidiaeth ar y Cyd Gogledd Cymru - Drafft ar gyfer Ymgynghori Tachwedd (2014)	
▪ Yr angen am fynediad da at y tri Pharth Menter yng Ngogledd Cymru, a rhyngddynt ▪ Diffyg dewisiadau amgen hyfyw a fforddiadwy i'r car i gael mynediad at safleoedd cyflogaeth allweddol a gwasanaethau eraill ▪ Yr angen am gysylltiadau ffordd da i/ o'r rhwydwaith cefnffyrdd i'r ardaloedd gwledig er mwyn helpu cadw hyfywedd busnesau lleol a chefnogi'r iaith Gymraeg a diwylliant Cymreig. Mae'r canlyniadau a nodwyd yn ffurfio crynodeb o'r hyn y mae'r JLTP yn ceisio ei gyflawni dros y pum mlynedd nesaf a hyd at 2030; ffurfiwyd yr ymyriadau a chynlluniau i gyfrannu at gyflawni'r canlyniadau hyn: ▪ Cysylltiadau i Gyrchfannau a Marchnadoedd Allweddol: cymorth ar gyfer twf economaidd trwy welliant yn effeithlonrwydd, dibynadwyedd, gwydnwch, a chysylltedd symudiad, gan gynnwys cludo nwyddau, o fewn a rhwng gogledd Cymru a rhanbarthau a gwledydd eraill (gan ganolbwyntio'n benodol ar hygyrchedd i'r Parthau Menter a gwelliant ym mywiogrwydd a hyfywedd trefi a chanolfannau allweddol eraill) ▪ Mynediad i Gyflogaeth: darparu mynediad cynhwysol a fforddiadwy i gyflogaeth a hyfforddiant (gan ganolbwyntio ar y cymunedau mwyaf difreintiedig) ▪ Mynediad i Wasanaethau: hyrwyddo cynhwysiad cymdeithasol a lles drwy fynediad cynhwysol a fforddiadwy i addysg, gwasanaethau iechyd a chyfleusterau a gwasanaethau allweddol eraill (gan ganolbwyntio ar y cymunedau mwyaf difreintiedig)	▪ ACA Coedydd Derw Meirionnydd a Safleoedd Ystlumod ▪ ACA Safleoedd Ystlumod Tanat ac Efyrnwy ▪ ACA Pen Llŷn a'r Sarnau ▪ ACA Mynydd Helygain Mae'r cynlluniau a fyddai'n effeithio ar safleoedd dynodedig Ewropeaidd naill ai ar y cam dichonolrwydd, neu nid ydynt wedi cyrraedd y cam dylunio manwl eto, neu mae ansicrwydd ynghylch gweithredu. Mae hyn yn berthnasol i'r cynlluniau canlynol: ▪ Llwybrau Teithio Llesol - Dyffryn Conwy ▪ Llwybrau Teithio Llesol - Glan Conwy i RSPB ▪ Cyswllt A499 i Nefyn (B4417) ▪ A4086 Gwelliannau Ffordd Cibyn i Bont-rug ▪ Cyswllt Dinas Dinlle i A499 ▪ A499 Ffordd osgoi Y Ffôr ▪ B4366 Gwella'r Ffordd o Bengelli i Fethel ▪ Gwella Capasiti – Ffordd gyswllt Belgrano i'r A55 ▪ Yr Wyddgrug i'r Fflint a'r A548 ▪ A487 (T) Cyswllt Allt Goch i'r A499 ▪ A55 Hwb trafnidiaeth/ Parcio a Theithio i'r Wylfa ▪ A497 Gwelliannau Ffyrdd Criccieth i Borthmadog ▪ A497 Gwelliannau Ffyrdd Nefyn i Bwllheli ▪ Gwella cysylltedd trafnidiaeth i'r Rhwydwaith Priffyrdd Cefnffyrdd yr A55 ▪ A499 Gwelliannau Lliniaru Llifogydd Ffordd Penrhos ▪ Cryfhau Pont (mannau cyfyng) ▪ A494 / A55 Llwybr i Gymru ▪ Gwella cysylltedd trafnidiaeth i'r Rhwydwaith Priffyrdd Cefnffyrdd yr

Trafnidiaeth	
Cynllun Lleol Trafnidiaeth ar y Cyd Gogledd Cymru - Drafft ar gyfer Ymgynghori Tachwedd (2014)	
▪ Cynyddu lefelau Cerdded a Beicio: ar gyfer teithio angenrheidiol a hamdden, gan drigolion ac ymwelwyr ▪ Gwell Diogelwch a Sicrwydd: diogelwch gwirioneddol a chanfyddedig o deithio trwy bob dull ▪ Buddiannau a'r Effeithiau Lleiaf ar yr Amgylchedd: bydd y potensial i welliannau trafnidiaeth effeithio'n gadarnhaol ar yr amgylchedd naturiol ac adeiledig lleol a byd-eang wedi cael eu huchafu ac effeithiau negyddol wedi'u lleihau, gan gynnwys addasu i effeithiau newid yn yr hinsawdd. Bydd blaenoriaethu'r cynlluniau ac ymyriadau i ymdrin â'r canlyniadau hyn yn cael eu darparu yn y JLTP Terfynol.	A55 ▪ Lliniaru Ardaloedd Perygl Llifogydd ar Lwybrau Strategol ▪ A4244 Llwybr aml-ddefnyddwyr Brynrefail i Groeslon Ty Mawr ▪ Ffordd Gyswllt Gaerwen ▪ Ffordd Gyswllt Llangefni ▪ Trafnidiaeth Strategol Newydd Gogledd Wrecsam Nodwyd effeithiau posibl y JLTP, er y derbynnir y gall y rhain newid wrth i astudiaethau dichonoldeb gael eu cwblhau ac i waith dylunio manwl gael ei wneud. Rhagwelir y bydd angen Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd lefel prosiect mewn perthynas â'r prosiectau a restrwyd. Er mwyn sicrhau y diogelir safleoedd dynodedig Ewropeaidd ar lefel strategol, argymhellir y dylai'r JLTP gynnwys mesurau ac argymhellion bras y bydd contractwyr yn cydymffurfio â nhw yn ystod y gwaith adeiladu neu gynnal a chadw er mwyn sicrhau bod safleoedd dynodedig Ewropeaidd yn cael eu gwarchod. Mae'r rhain yn cynnwys: ▪ Er mwyn osgoi y posibilrwydd y bydd llygryddion yn mynd i gyrsiau dŵr sensitif yn ystod gwaith cynnal a chadw ac adeiladu, dylai pob gweithrediad gael ei wneud yn unol â Chanllawiau Atal Llygredd (PPG) Nodyn 5 'Gweithiau mewn, yn agos at neu dros gyrsiau dŵr' a PPG Nodyn 6 'Safleoedd Adeiladu a Dymchwel' ▪ Dylai CEMP cadarn a manwl gael ei gynhyrchu mewn perthynas â'r holl waith o fewn neu'n gyfagos at safleoedd dynodedig Ewropeaidd. Dylai hyn gael ei adolygu a'i gytuno gyda NRW cyn dechrau'r gwaith er mwyn sicrhau nad oes unrhyw effeithiau andwyol ar gyfanrwydd y safle a ddiogelir ▪ Ni chaniateir unrhyw waith yn ystod y nos, a fyddai'n arwain at gynnydd neu newidiadau mewn lefelau golau nosol, o fewn neu'n gyfagos at ACA Cloddfeydd Coedwig Gwydyr, ACA Coedydd Derw a Safleoedd Ystlumod Meirionnydd ac ACA Glynllifon er mwyn diogelu rhywogaethau ystlumod cymwys

Trafnidiaeth	
Cynllun Lleol Trafnidiaeth ar y Cyd Gogledd Cymru - Drafft ar gyfer Ymgynghori Tachwedd (2014)	
	▪ Bydd gwrychoedd yn cael eu diogelu a'u cadw cyn belled ag y bo modd er mwyn cynnal llwybrau cymudo rhywogaethau ystlumod cymwys ac osgoi darnio cynefinoedd. Os oes unrhyw dynnu gwrychoedd yn angenrheidiol, bydd rhaid plannu gan ddefnyddio rhywogaethau brodorol lleol yn eu lle Ni ystyrir y byddai'r JLTP yn cael effaith sylweddol debygol ar safleoedd dynodedig Ewropeaidd ar yr amod: ▪ Bod y cynlluniau yn symud ymlaen yn unol â'r mesurau uchod ▪ Bod yr holl ganiatâd cynllunio a statudol perthnasol yn cael ei sicrhau cyn i'r gwaith ddechrau ▪ Bod y gwaith yn cael ei wneud yn unol â'r canllawiau cynllunio a deddfwriaeth berthnasol

Dŵr

Dŵr	
Cynllun Rheoli Adnoddau Dŵr Terfynol Dŵr Cymru 2015-2040	
Perchennog y Cynllun/ Awdurdod Cymwys	**Dŵr Cymru**
Rhanbarth / Ardal dan Sylw	**Ffin Dŵr Cymru**
Gwaith Cysylltiedig - Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd / Asesiad Priodol	Amec (2013) Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd Dŵr Cymru o Ddrafft Diwygiedig Cynllun Rheoli Adnoddau Dŵr 2013 - Asesiad o'r Opsiynau a Ffefrir
Manylion y Ddogfen	**Effeithiau Posib a allai achosi effeithiau 'cyfunol'**
Mae'r CRhAD yn dangos sut y bydd y cyflenwad o ddŵr sydd ar gael a'r galw am ddŵr gan gwsmeriaid yn cael eu cydbwyso yn ystod y cyfnod hyd at 2040. Y nod yw cynnal cyflenwad dŵr mor effeithlon â phosibl ym mhob un o'r 24 Parth Adnoddau Dŵr. Mae'r Cynllun yn amlygu dau fater o bwys sy'n effeithio ar argaeledd adnoddau dŵr ar hyn o bryd: ▪ Canlyniad yr ymarfer 'Adolygu Cydsyniadau' (RoC) Cyfoeth Naturiol Cymru a wnaed yng ngoleuni'r Gyfarwyddeb Cynefinoedd Ewropeaidd; ac ▪ Asesiad wedi'i ddiweddaru o effaith bosibl newid yn yr hinsawdd ar yr amgylchedd dŵr yng Nghymru, fel y nodir yn Amcanestyniadau Newid yn yr Hinsawdd y DU 2009 (UKCP09) diweddaraf, a allai leihau faint o ddŵr sydd ar gael ar gyfer cyflenwad, a chynyddu'r galw gan gwsmeriaid	▪ Noda'r Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd (2013) bod y CRhAD yn cyfrif am y Gostyngiadau Cynaliadwyedd sy'n ofynnol gan y RoC, ac felly mae'n benodol yn cyfrif am yr effeithiau sy'n digwydd yn y safleoedd Ewropeaidd (neu a ragwelir a fydd yn digwydd) o ganlyniad i gydsyniadau adnoddau dŵr presennol. Gyda'i gilydd, mae'r prosesau RoC a CRhAD hefyd yn sicrhau (cyn belled ag y gellir ei gyflawni) na fydd y newidiadau yn y galw i'r dyfodol yn effeithio ar unrhyw safleoedd Ewropeaidd (mae hyn yn cael ei gynorthwyo gan gylch adolygu pum mlynedd CRhAD, sy'n monitro perfformiad y CRhAD a chaniatáu ar gyfer addasu'r rhagolygon galw). ▪ Casglodd yr Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd bod y rhan fwyaf o'r Opsiynau a Ffefrir (ochr gyflenwi)yn annhebygol o gael effeithiau sylweddol (yn unigol nac ar y cyd) ar unrhyw safleoedd Ewropeaidd, naill ai oherwydd absenoldeb llwybrau effaith; risg digon isel y bydd effeithiau'n digwydd lle ceir llwybrau; neu oherwydd y gellir nodi mesurau amgylcheddol addas ac y gellir dibynnu arnynt i osgoi unrhyw effeithiau sylweddol neu andwyol. Ni fydd yr opsiynau ar yr ochr alw yn cael unrhyw effeithiau sylweddol posibl y gellir eu hasesu ar y lefel strategol.

Mae'r ddwy elfen hon yn sylweddol leihau, neu ddileu, y gwargedion adnoddau dŵr mewn rhai parthau, a hyd yn oed yn creu diffygion a allai fod angen buddsoddiad sylweddol i ymdrin â nhw. O'r 24 parth adnoddau dŵr, mae'r asesiadau CRhAD yn cadarnhau y rhagwelir diffyg rhwng cyflenwad a galw mewn 5 ohonynt dros y cyfnod cynllunio i 2040. Y parthau adnoddau dŵr hyn yw: ▪ Gogledd Eryri / Ynys Môn ▪ Tywyn / Aberdyfi ▪ Sir Benfro ▪ Aberhonddu / Portis ▪ SEWCUS Yng Ngogledd Eryri Ynys Môn, gyrrir y diffyg erbyn 2024 gan gyfuniad o well dealltwriaeth o'r galw a ragwelir a hefyd effeithiau posibl newid yn yr hinsawdd. Er mwyn cynnal y cydbwysedd rhwng galw a chyflenwad yn y parth hwn i 2040, bydd dŵr yn cael ei drosglwyddo o Gwm Dulyn i'r parth, bydd lefelau gollyngiadau yn cael eu gwella, a bydd gwaith effeithlonrwydd dŵr yn cael ei wneud i wella'r dŵr sydd ar gael i'w defnyddio o oddeutu 4Ml/d. Yn Nhywyn Aberdyfi, mae'r diffyg y rhagwelir ar ôl 2016 yn cael ei yrru gan effaith bosibl newid yn yr hinsawdd wedi'i gyfuno â gwell rhagolygon galw i 2040. Mae'r Cynllun yn cynnig trosglwyddo dŵr crai o dynnu dŵr afon newydd yn Afon Dysynni a throsglwyddo'r dŵr hwn i WTW Penybont sydd â chapasiti dros ben, a thrwy hynny wneud y defnydd gorau o'r ased presennol hwn. Bydd angen capasiti triniaeth ychwanegol yn ddiweddarach yng nghyfnod cynllunio'r ased	▪ Casglodd y CRhAD y gallai Opsiwn 8108.4 (Aberhonddu-Portis: gollyngiadau ychwanegol o Gronfa Ddŵr Wysg), Opsiwn 8206.1 (Sir Benfro: Ailosod ffynhonnell Milton ar gyfer defnydd diwydiannol) ac Opsiwn 8026.20 (Sir Benfro: Trosglwyddo WTW Llys y frân i Breseli) gael effeithiau sylweddol, ond nad yw'r rhain yn debygol o fod yn andwyol, yn seiliedig ar y data a'r wybodaeth sydd ar gael. Yn allweddol, fodd bynnag, bydd y CRhAD yn cadw hyblygrwydd - nid yw'n set anhyblyg o gynigion na ellir gwyro oddi wrthynt – a gellir dibynnu ar hyn (ynghyd â'r dulliau diogelu a ddarperir gan y cylch adolygu pum mlynedd a gofynion arferol Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd lefel prosiect) i sicrhau na fydd effeithiau andwyol yn digwydd ar unrhyw safle Ewropeaidd o ganlyniad i weithrediad y CRhAD. Casglodd yr Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd na fydd y CRhAD yn cael unrhyw effeithiau sylweddol nac andwyol ar unrhyw safle Ewropeaidd o ganlyniad i'w weithredu (yn unigol nac mewn cyfuniad â chynlluniau a rhaglenni eraill), a bod digon o fesurau diogelu ar waith i sicrhau hyn.

hwn i gynnal y cydbwysedd rhwng galw a chyflenwad. Hefyd ymgymerir â gweithredu mesurau effeithlonrwydd dŵr. Yn Sir Benfro, lle mae'r diffyg wedi cael ei yrru gan effaith sylweddol y RoC ac effeithiau posibl newid yn yr hinsawdd, cadarnhaodd yr astudiaeth amgylcheddol lefel y gostyngiadau trwydded efallai a fydd eu hangen ar y Cleddau Ddu. Bydd y rhain yn dod i rym o Ebrill 2018, a bydd angen trosglwyddo dŵr crai o gronfa Llys y Frân i WTW Preseli o 3.6Ml/d ar ôl 2018. Hefyd mae angen mewnforio dŵr o'r System Defnydd Cysylltiol Tywi sydd gerllaw, ynghyd â gostyngiad pellach mewn gollyngiadau o oddeutu 4Ml/d erbyn 2024 ac adfer tyllau turio Milton (c2.5Ml/d) i gynnal cydbwysedd cyflenwad a galw hyd at 2040. Yn Aberhonddu Portis, bydd gostyngiadau a yrrir gan y Gyfarwyddeb Cynefinoedd ar Afon Wysg yn cyfyngu tyniadau o ffynhonnell dŵr daear Aberhonddu, gan leihau allbwn y ffynhonnell. Datblygwyd model adnoddau dŵr newydd ar gyfer yr ardal hon. Mae efelychiad modelu'r system gyflenwi wedi gwella cywirdeb yr allbwn defnyddiadwy parthol, gan gyfrif am gyfyngiadau rhwydwaith a lleihad trwyddedau. Hefyd diwygiwyd y galw a ragwelir ar gyfer y parth, gan ystyried gwell cydbwysedd rhwng galw a chyflenwad ar draws y parth. O ganlyniad, bydd gollyngiadau ychwanegol o gronfa Wysg yn ychwanegu at y llif sydd ar gael yn Afon Wysg pan fo angen. Yn SEWCUS, nodwyd diffyg bach o 0.5Ml/d ym mlwyddyn olaf y cyfnod cynllunio. Bydd hyn yn cael ei reoli trwy roi gweithgareddau canfod gollyngiadau ychwanegol ar waith.	

Dŵr	
Cynllun Drafft Rheoli Basn Afon Gorllewin Cymru - Dogfen Ymgynghori 2015.	
Perchennog y Cynllun/ Awdurdod Cymwys	Cyfoeth Naturiol Cymru
Rhanbarth / Ardal dan Sylw	Hanner gorllewinol Cymru o Fro Morgannwg yn y de i Sir Ddinbych yn y gogledd.
Gwaith Cysylltiedig - Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd / Asesiad Priodol	Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd ddim ar gael eto
Manylion y Ddogfen	**Effeithiau Posib a allai achosi effeithiau 'cyfunol'**
Mae'r Cynllun yn canolbwyntio ar warchod, gwella a defnyddio'r amgylchedd dŵr yn gynaliadwy. Mae nifer o sefydliadau ac unigolion yn cynorthwyo i warchod a gwella'r amgylchedd dŵr er lles pobl a bywyd gwyllt. Mae'r Cynllun yn mabwysiadu dull integredig newydd yn unol â *Rhaglen Lywodraethu* Llywodraeth Cymru, Mesur yr Amgylchedd a Chynllun Morol Cenedlaethol Cymru. Mae elfennau hanfodol y dull integredig newydd hwn yn cynnwys; bod yn seiliedig ar ardal, cynnwys ymgysylltu â rhanddeiliaid drwy gydol y cyfnod, cynllunio a chyflwyno ar y raddfa fwyaf priodol, cynllunio ar gyfer y tymor hir, cynllunio i sicrhau manteision lluosog, bod yn seiliedig ar dystiolaeth, a chanolbwyntio ar bobl. Mae'r cynllun yn disgrifio'r ardal basn afon sy'n cael ei rannu'n naw dalgylch (Clwyd, Conwy, Ynys Môn, Llŷn ac Eryri, Meirionnydd, Teifi a Gogledd Ceredigion, Afonydd Arfordirol Cleddau a Sir Benfro, Bae Caerfyrddin a Gŵyr, a Thawe i Dregatwg), a'r pwysau y mae'r amgylchedd dŵr yn ei wynebu.	Bydd potensial i'r cynllun hwn wella ansawdd cynefin safleoedd Ewropeaidd yn dylanwadu ar effaith bosibl polisïau i'r dyfodol, a'r llinell sylfaen y mesurir hwy yn ei erbyn. Nid yw'r Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd ar gael eto.

Dŵr	
Cynllun Drafft Rheoli Basn Afon Gorllewin Cymru - Dogfen Ymgynghori 2015.	
Nod y CRhBA yw datblygu rhaglen integredig o fesurau erbyn 2021 sy'n bodloni amcanion y Gyfarwyddeb Fframwaith Dŵr sy'n; atal dirywiad mewn statws, cyflawni'r amcanion ar gyfer ardaloedd gwarchodedig, a nodau i gyflawni statws cyffredinol dda ar gyfer dŵr wyneb a dŵr daear. Nodwyd nifer o fesurau er mwyn cyflawni'r amcanion hyn, sy'n cynnwys camau gweithredu lleol; caiff y mesurau hyn eu trefnu o dan y pynciau canlynol: ▪ Ardaloedd gwarchodedig ▪ Addasiadau ffisegol ▪ Rheoli llygredd o garthion a dŵr gwastraff ▪ Rheoli llygredd o drefi, dinasoedd a thrafnidiaeth ▪ Newidiadau i lif naturiol a lefelau o ddŵr ▪ Rheoli rhywogaethau anfrodorol goresgynnol ▪ Rheoli llygredd o ardaloedd gwledig ▪ Rheoli llygredd o fwyngloddiau ▪ Rheoli effeithiau asideiddio Mae'r Cynllun hefyd yn tynnu sylw at atebion ymarferol y gall pawb eu cymryd i gyfrannu at gyflawni'r amcanion a osodwyd. Mae'r rhain yn cynnwys mesurau ynglŷn ag; atal llygredd i afonydd, llynnoedd, dŵr daear a'r môr, arbed dŵr yn yr ardd, arbed dŵr yn y tŷ neu swyddfa, a helpu i ymdrin â'r bygythiad gan rywogaethau anfrodorol goresgynnol.	

Dŵr	
Cynllun Rheoli Basn Afon Ddyfrdwy 2015-2021 Crynodeb Arfaethedig (Hydref 2015)	
Perchennog y Cynllun/ Awdurdod Cymwys	Cyfoeth Naturiol Cymru
Rhanbarth / Ardal dan Sylw	Ardal Basn Afon Ddyfrdwy – Ardal o 2,251 cilomedrau sgwâr yng Ngogledd-ddwyrain Cymru, Swydd Gaer, Sir Amwythig a Chilgwri.
Gwaith Cysylltiedig - Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd / Asesiad Priodol	Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd ddim ar gael eto
Manylion y Ddogfen	**Effeithiau Posib a allai achosi effeithiau 'cyfunol'**
Mae'r Cynllun yn canolbwyntio ar warchod, gwella a defnyddio'r amgylchedd dŵr yn gynaliadwy. Mae nifer o sefydliadau ac unigolion yn cynorthwyo i warchod a gwella'r amgylchedd dŵr er lles pobl a bywyd gwyllt. Mae'r Cynllun yn mabwysiadu dull integredig newydd yn unol â *Rhaglen Lywodraethu* Llywodraeth Cymru, Mesur yr Amgylchedd a Chynllun Morol Cenedlaethol Cymru. Mae elfennau hanfodol y dull integredig newydd hwn yn cynnwys; bod yn seiliedig ar ardal, cynnwys ymgysylltu â rhanddeiliaid drwy gydol y cyfnod, cynllunio a chyflwyno ar y raddfa fwyaf priodol, cynllunio ar gyfer y tymor hir, cynllunio i sicrhau manteision lluosog, bod yn seiliedig ar dystiolaeth, a chanolbwyntio ar bobl. Mae'r cynllun yn disgrifio'r ardal basn afon, a'r pwysau sy'n wynebu'r amgylchedd dŵr. Mae pwysigrwydd strategol y Ddyfrdwy fel ffynhonnell dŵr yfed a'r risg a berir iddi gan lygredd wedi arwain at weld Afon Ddyfrdwy yn dod yn un o'r afonydd mwyaf gwarchodedig yn Ewrop. Yn 1999, dynodwyd	Bydd potensial i'r cynllun hwn wella ansawdd cynefin safleoedd Ewropeaidd yn dylanwadu ar effaith bosibl polisïau i'r dyfodol, a'r llinell sylfaen y mesurir hwy yn ei erbyn. Nid yw'r Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd ar gael eto.

Dŵr	
Cynllun Rheoli Basn Afon Ddyfrdwy 2015-2021 Crynodeb Arfaethedig (Hydref 2015)	
y rhan isaf o afon Ddyfrdwy fel Parth Gwarchod Dŵr cyntaf y DU, a hyd dyma'r unig un. Mae Ardal Basn Afon Ddyfrdwy yn unigryw gan ei bod yn cael ei hystyried yn ddalgylch yn ei hawl ei hun. Dengys y CRhBA beth y mae hyn yn ei olygu i gyflwr presennol yr amgylchedd dŵr, a pha gamau a gymerir i ymdrin â'r pwysau a nodwyd. Nod y CRhBA yw datblygu rhaglen integredig o fesurau erbyn 2021 sy'n bodloni amcanion y Gyfarwyddeb Fframwaith Dŵr sy'n; atal dirywiad mewn statws, cyflawni'r amcanion ar gyfer ardaloedd gwarchodedig, a nodau i gyflawni statws cyffredinol dda ar gyfer dŵr wyneb a dŵr daear. Nodwyd nifer o fesurau er mwyn cyflawni'r amcanion hyn, sy'n cynnwys camau gweithredu lleol; caiff y mesurau hyn eu trefnu o dan y pynciau canlynol: ▪ Ardaloedd gwarchodedig ▪ Addasiadau ffisegol ▪ Rheoli llygredd o garthion a dŵr gwastraff ▪ Rheoli llygredd o drefi, dinasoedd a thrafnidiaeth ▪ Newidiadau i lif naturiol a lefelau o ddŵr ▪ Rheoli rhywogaethau anfrodorol goresgynnol ▪ Rheoli llygredd o ardaloedd gwledig ▪ Rheoli llygredd o fwyngloddiau ▪ Rheoli effeithiau asideiddio Mae'r Cynllun hefyd yn tynnu sylw at atebion ymarferol y gall pawb eu cymryd i gyfrannu at gyflawni'r amcanion a osodwyd. Mae'r rhain yn cynnwys mesurau ynglŷn ag; atal llygredd i afonydd, llynnoedd, dŵr daear a'r môr, arbed dŵr	

Dŵr	
Cynllun Rheoli Basn Afon Ddyfrdwy 2015-2021 Crynodeb Arfaethedig (Hydref 2015)	
yn yr ardd, arbed dŵr yn y tŷ neu swyddfa, a helpu i ymdrin â'r bygythiad gan rywogaethau anfrodorol goresgynnol.	

Dŵr	
Dŵr ar gyfer bywyd a bywoliaeth - Cynllun Rheoli Basn Afon ar gyfer Ardal Basn Afon Hafren (2015 Crynodeb Arfaethedig)	
Perchennog y Cynllun/ Awdurdod Cymwys	Asiantaeth yr Amgylchedd
Rhanbarth / Ardal dan Sylw	Mae Ardal Basn Afon Hafren yn ymestyn dros 21,590km, gyda thraean o'r ardal yng Nghymru
Gwaith Cysylltiedig - Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd / Asesiad Priodol	Ddim ar gael
Manylion y Ddogfen	**Effeithiau Posib a allai achosi effeithiau cyfunol**
Mae'r Cynllun yn canolbwyntio ar warchod, gwella a defnyddio'r amgylchedd dŵr yn gynaliadwy. Mae nifer o sefydliadau ac unigolion yn cynorthwyo i warchod a gwella'r amgylchedd dŵr er lles pobl a bywyd gwyllt. Mae'r Cynllun yn mabwysiadu dull wedi ei seilio ar ddalgylchoedd er mwyn lleihau'r gap rhwng cynllunio rheoli strategol ar lefel ardal basn afon a gweithgaredd ar raddfa corff dŵr lleol. Mae'r amcanion amgylcheddol yn cyd-fynd gydag amcanion y GFFD ac maent wedi eu gosod ar gyfer pob un o'r ardaloedd sydd wedi eu hamddiffyn a chyrff dŵr yn yr ardal basn afon.	Bydd potensial i'r cynllun hwn wella ansawdd cynefin safleoedd Ewropeaidd yn dylanwadu ar effaith bosibl polisïau i'r dyfodol, a'r llinell sylfaen y mesurir hwy yn ei erbyn. Mae'r ArhC yn nodi fod yr amrywiaeth o fesurau lliniaru sydd ar gael yn galluogi dod i'r casgliad nad yw'r CRHBA yn debygol o gael effaith arwyddocaolar unrhyw safleoedd Ewropeaidd, ar ben eu hunain neu mewn cyfuniad ag unrhyw gynllun neu phrosiect. Nid oes angen amd AA ar y lefel strategol hwn,

Dŵr	
Dŵr ar gyfer bywyd a bywoliaeth - Cynllun Rheoli Basn Afon ar gyfer Ardal Basn Afon Hafren (2015 Crynodeb Arfaethedig)	
Nod y CRhBA yw datblygu rhaglen integredig o fesurau erbyn 2021 sy'n bodloni amcanion y Gyfarwyddeb Fframwaith Dŵr sy'n; atal dirywiad mewn statws, cyflawni'r amcanion ar gyfer ardaloedd gwarchodedig, a nodau i gyflawni statws cyffredinol dda ar gyfer dŵr wyneb a dŵr daear. Craidd y Cynllun drafft yw diweddariad i'r amcanion statws ar gyfer pob corff dŵr. I lawer o ddyfroedd, yr amcan hwn fydd statws da diofyn y Gyfarwyddeb Fframwaith Dŵr (WFD). I rai o'r dyfroedd, lle mae asesiad yn awgrymu bod costau o gyflawni statws da yn fwy na'r manteision, cynigir amcan llai llym. Mae'r amcanion arfaethedig hefyd yn cymryd i ystyriaeth ofynion y Gyfarwyddeb Fframwaith Dŵr i atal dirywiad mewn statws. Mae Ardal Basn Afon Hafren yn cynnwys 10 o ddalgylchoedd rheoli, sydd yn isrannu'n 36 o ddalgylchoedd rheoli gweithredol. Mae'r Cynllun yn nodi bod materion rheoli dŵr pwysig yn cynnwys; addasu ffisegol, llygredd o ddŵr gwastraff, llygredd o drefi, dinasoedd a thrafnidiaeth, newidiadau i'r llif naturiol a lefel y dŵr, effeithiau negyddol rhywogaethau anfrodorol goresgynnol, llygredd o ardaloedd gwledig, a llygredd o fwyngloddiau segur. Mae'r cynllun yn disgrifio'r ardal basn afon, a'r pwysau y mae'r amgylchedd dŵr yn ei wynebu. Mae'n dangos beth mae hyn yn ei olygu i gyflwr presennol yr amgylchedd dŵr, a pha gamau a gymerir i ymdrin â'r pwysau. Mae'r Cynllun yn nodi rhaglen gryno o'r mesurau a fydd yn cyfrannu at gyflawni'r amcanion arfaethedig. Caiff y mesurau eu nodi a'u trefnu o	

Dŵr	
Dŵr ar gyfer bywyd a bywoliaeth - Cynllun Rheoli Basn Afon ar gyfer Ardal Basn Afon Hafren (2015 Crynodeb Arfaethedig)	
dan y pynciau canlynol: ▪ Mesurau i atal dirywiad ▪ Prif raglen mesurau 2021 ▪ Mesurau lleol ▪ Mesurau ychwanegol i gyflawni amcanionardaloedd wedi eu hamddiffyn.	

Dŵr	
Cynllun Rheoli Traethlin Gorllewin Cymru 2 – Grwpiau Arfordirol Bae Ceredigion ac Ynys Enlli i Ben y Gogarth (Mehefin 2012)	
Perchennog y Cynllun/ Awdurdod Cymwys	Datblygwyd Cynllun Rheoli'r Traethlin ar ran Cyngor Sir Penfro, Cyngor Sir Ceredigion, Cyngor Gwynedd, Cyngor Sir Ynys Môn, Cyngor Sir Powys, Cyngor Sir Conwy a Chyfoeth Naturiol Cymru a Grŵp Llywio Cleientiaid sy'n cefnogi Cyngor Cefn Gwlad Cymru, Network Rail, Awdurdod Parc Cenedlaethol Sir Penfro ac Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri. Awdurdod Cymwys – Cyngor Sir Penfro
Rhanbarth / Ardal dan Sylw	Y rhan o'r arfordir sy'n ymestyn o St. Anne's Head i Ben y Gogarth, yn cynnwys Ynys Môn.
Gwaith Cysylltiedig - Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd / Asesiad Priodol	Royal Haskoning (Hydref 2010) Atodiad i: Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd, Cyngor Sir Penfro yn: Royal Haskoning (Chwefror 2011) Cynllun Rheoli Traethlin Gorllewin Cymru 2 – Grwpiau Arfordirol Bae Ceredigion ac Ynys Enlli i Ben y Gogarth - Cyngor Sir Penfro

Dŵr	
Cynllun Rheoli Traethlin Gorllewin Cymru 2 – Grwpiau Arfordirol Bae Ceredigion ac Ynys Enlli i Ben y Gogarth (Mehefin 2012)	
Manylion y Ddogfen	**Effeithiau Posib a allai achosi effeithiau 'cyfunol'**
Dogfen bolisi ar gyfer cynllunio i reoli gwaith amddiffyn yr arfordir yw'r CRhT. Mae'n cadw mewn cof fentrau cynllunio a gofynion deddfwriaethol eraill a'i fwriad yw bod o gymorth wrth gynllunio'n strategol ac yn ehangach. Mae'n ystyried amcanion, polisïau a gofynion rheoli ar gyfer tri phrif gyfnod; o'r presennol, y tymor canolig a'r tymor hir, yn cyfateb yn fras i gyfnodau amser 0 i 20 mlynedd, 20 i 50 mlynedd a 50 i 100 mlynedd yn eu tro. Amcanion y CRhT yw : ▪ Nodi risgiau i bobl ac i'r amgylchedd datblygedig, hanesyddol a naturiol yn sgil llifogydd ac erydu yn ardal astudiaeth CRhT2 ; ▪ Nodi cyfleon i gynnal a chadw a gwella'r amgylchedd trwy reoli'r risgiau yn sgil llifogydd ac erydu arfordirol; ▪ Nodi'r dewis bolisïau ar gyfer rheoli risgiau yn sgil llifogydd ac erydu dros y ganrif nesaf; ▪ Nodi'r canlyniadau o roi'r dewis bolisïau ar waith; ▪ Llunio trefniadaethau ar gyfer monitro pa mor effeithiol ydi'r polisïau hyn; ▪ Rhoi gwybod i eraill fel bod defnydd tir cynllunio a datblygu'r traethlin yn y dyfodol yn cadw mewn cof y risg a'r dewis bolisïau; ▪ Peidio ag annog datblygu amhriodol mewn ardaloedd lle mae risg uchel o lifogydd ac erydu; a ▪ Cwrdd â deddfwriaeth cadwraeth natur rhyngwladol a chenedlaethol ac anelu at gyflawni'r amcanion bioamrywiaeth.	Nododd yr ARhC a gynhaliwyd ym mis Hydref 2010 ar gyfer y cynllun hwn, nifer o Barthau Datblygu Polisïau PDZs (11, 12, 13, 16 ac 20) yn ardal CDLl ar y Cyd Gwynedd a Môn, lle nad oedd modd dod i'r casgliad na fyddai eu cyfres o bolisïau yn cael effaith andwyol ar gyfanrwydd y safleoedd rhyngwladol neu bod effaith andwyol yn debygol (pan nad oes mesurau osgoi). Credir bod y Parthau Datblygu Polisïau yn cael effaith andwyol ar y safleoedd a ganlyn: ▪ ACA Pen Llŷn a'r Sarnau – mae disgwyl i ofynion 11 - 13 y Parthau Datblygu Polisïau ostwng y fflat dywod rynglanwol a'r cynefinoedd morfeydd ▪ ACA y Fenai a Bae Conwy – mae disgwyl i ofynion 16 ac 20 y Parthau Datblygu Polisïau ostwng cynefin y fflat dywod rynglanwol ▪ ACA arfordir Môn: Morfa - mae disgwyl i ofyniad 16 y Parthau Datblygu Polisïau ostwng cynefin y fflat laid rynglanwol Dylid ystyried yn ofalus y safleoedd Ewropeaidd uchod. Gallai unrhyw ddatblygiad ger yr ardaloedd hyn neu ynddynt achosi effeithiau cyfunol.

Dŵr	
Cynllun Rheoli Traethlin Gorllewin Cymru 2 – Grwpiau Arfordirol Bae Ceredigion ac Ynys Enlli i Ben y Gogarth (Mehefin 2012)	
Wrth ddatblygu'r CRhT, mae'r arfordir wedi'i rannu'n saith Ardal Arfordirol cyffredinol. Ymhob un Ardal Arfordirol, ystyriwyd polisïau'r cynllun y tu mewn i Barthau Datblygu Polisïau (PDP). Cynrychiolir polisïau cyffredinol rheoli'r traethlin sy'n cyflawni'r cynllun (a ddiffinnir gan Defra) yn y datganiadau: ▪ Dim Tarfu Gweithredol (DTG): lle nad oes buddsoddiad mewn amddiffyn yr arfordir neu waith arno ▪ Dal y Traethlin (DyG): trwy gynnal neu newid safon y warchodaeth. Dylai'r polisi hwn fod ar gyfer y sefyllfaoedd hynny lle gwneir gwaith o flaen yr amddiffynfeydd presennol (megis ail-lenwi'r traeth, ailgodi rhan isaf strwythur, adeiladu morgloddiau yn y môr ac ati) er mwyn gwella neu gynnal safon y warchodaeth y mae'r llinell amddiffyn bresennol yn ei rhoi. ▪ Cysoni Rheolaeth (CRh): trwy ganiatáu i'r lan symud yn ôl ac ymlaen, gan reoli neu gyfyngu ar symudiad (megis gostwng erydu neu godi amddiffynfeydd newydd ar ochr y tir i'r amddiffynfeydd gwreiddiol). ▪ Gwthio'r Lan Ymlaen (GLY): trwy godi amddiffynfeydd newydd ar ochr y môr i'r amddiffynfeydd gwreiddiol. Dylid cyfyngu ar y defnydd a wneir o'r polisi hwn i'r unedau polisi hynny lle ystyrir adfer tir sylweddol.	

Gwastraff a Mwynau

Gwastraff a Mwynau	
Cynllun Gwastraff Rhanbarthol Gogledd Cymru Adolygiad 1af (2003-2013 – Adolygwyd 2009)	
Perchennog y Cynllun/ Awdurdod Cymwys	Y Grŵp Gwastraff Rhanbarthol Gogledd Cymru gyda chymeradwyaeth ffurfiol gan bob awdurdod lleol cyfansoddol
Rhanbarth / Ardal dan Sylw	Ardaloedd gweinyddol yr ardaloedd a ganlyn: Cyngor Sir Conwy; Cyngor Sir Ddinbych; Cyngor Sir y Fflint; Cyngor Gwynedd; Cyngor Sir Ynys Môn ; Cyngor Sir Powys; Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri; a Chyngor Bwrdeistrefol Sirol Wrecsam.
Gwaith Cysylltiedig - Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd / Asesiad Priodol	Amherthnasol
Manylion y Ddogfen	**Effeithiau Posib a allai achosi effeithiau 'cyfunol'**
Prif bwrpas y Cynllun yw darparu fframwaith cynllunio defnydd tir a fydd yn cynorthwyo i ddarparu rhwydwaith cynhwysfawr, integreiddiedig a chynaliadwy o gyfleusterau i reoli gwastraff er drwy'r cyfan o Ranbarth Gogledd Cymru. Mae'r cynllun, sy'n ymdrin â'r holl wastraff a reolir, Gwastraff Solet Trefol (MSW), Gwastraff Masnachol a Diwydiannol (C&I), Gwastraff Adeiladu a Dymchwel (C&D), Gwastraff Peryglus, a Gwastraff Amaethyddol. Mae'r Cynllun yn rhoi arweiniad yng Nghynlluniau Datblygu Lleol yr Awdurdodau hynny ar sut y dylai'r Awdurdodau unigol yn y rhanbarth gynllunio ar gyfer rheoli eu gwastraff yn gynaliadwy yn y dyfodol. Gwna hyn trwy ragweld pa wastraff a gaiff ei greu yn ardal pob awdurdod yn ogystal â rhoi sylw bras i'r gwahanol ddulliau a chyfleusterau rheoli gwastraff sydd ar gael.	Dogfen arweiniol yw'r Cynllun sy'n rhoi gwaelodlin a chyngor i Awdurdodau Cynllunio Lleol fel bod modd iddynt wneud penderfyniadau ynghylch a ddylent ddyrannu cyfleusterau newydd i reoli gwastraff. O'r herwydd, mae'n annhebygol y bydd unrhyw effeithiau cyfunol.

Gwastraff a Mwynau	
Cynllun Gwastraff Rhanbarthol Gogledd Cymru Adolygiad 1af (2003-2013 – Adolygwyd 2009)	
Mae'r Cynllun yn nodi nad yw'r seilwaith rheoli gwastraff presennol yn Rhanbarth y Gogledd yn ddigonol i ddelio â'r gwastraff cyfredol a disgwyliedig, yn enwedig seilwaith i ymdrin â gwastraff gweddilliol. Roedd y Cynllun gyntaf yn cynnwys dwy elfen oedd â goblygiadau gofodol; roedd yn dyrannu'r capasiti gofynnol ar gyfer pob math o gyfleuster i reoli gwastraff/ adfer adnoddau i bob ardal awdurdod lleol gyda'r bwriad o ddarparu ar gyfer bodloni'r gofynion capasiti hyn mewn Cynlluniau Datblygu; a rhoddodd arweiniad ynglŷn â'r gofynion lleoliadol i bob cyfleuster er mwyn cynorthwyo awdurdodau cynllunio lleol i ddyrannu safleoedd. Nododd yr adolygiad na wnaeth y dull hwn ymdrin yn llawn â lleoliad a dosbarthiad y cyfleusterau a allai wasanaethu mwy nag un ardal awdurdod lleol, ac o'r herwydd un o'r elfennau allweddol a nodwyd ar gyfer yr adolygiad oedd datblygu'r elfen ofodol ymhellach. Daeth yr AC, AAS a'r AEI ar yr Opsiynau Rheoli Gwastraff Strategol i'r casgliad nad oes yn gyffredinol unrhyw opsiwn rheoli gwastraff gorau. Fodd bynnag, ystyrir mai'r 7 prif opsiwn uchaf yw'r mwyaf cynaliadwy, ymarferol ac addas. Ar ôl i ymgynghori fethu â nodi opsiwn clir a ffefrir, gwnaed y penderfyniad i gadw'r 7 opsiwn fel y fframwaith ar gyfer cynllunio gwastraff yng Ngogledd Cymru.	

Gwastraff a Mwynau	
Datganiad Technegol Rhanbarthol Gogledd Cymru Adolygiad 1af Fersiwn Derfynol (2014)	
Perchennog y Cynllun/ Awdurdod Cymwys	Paratowyd y Datganiad Technegol Rhanbarthol gan Weithgor Agregau Rhanbarthol Gogledd Cymru (GARhGC) gyda chyfraniad ar adegau allweddol gan Fforwm Aelodau Rhanbarthol
Rhanbarth / Ardal dan Sylw	Mae'r ardal y mae Gweithgor Agregau Rhanbarthol Gogledd Cymru ac, felly, y Datganiad Technegol Rhanbarthol, yn ymwneud â hi yn cynnwys Ynys Môn, Gwynedd, Parc Cenedlaethol Eryri, Conwy, Sir Ddinbych, Sir y Fflint a Wrecsam.
Gwaith Cysylltiedig - Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd / Asesiad Priodol	
Manylion y Ddogfen	**Effeithiau posib all greu effeithiau 'cyfunol'**

Prif bwrpas y datganiad yw nodi'r strategaeth ar gyfer darparu'r agregau yn rhanbarth Gogledd Cymru hyd at 2021. Fel bo'n briodol, bydd Awdurdodau Cynllunio Mwynau yng Ngogledd Cymru yna'n cynnwys dyraniadau ar gyfer darparu agregau yn y dyfodol yn eu hardal, fel rhan o'r broses Cynllun Datblygu Unedol / Cynllun Datblygu Lleol.
 	
O'r herwydd, bydd y Datganiad Technegol Rhanbarthol yn ceisio:
▪ Gwneud y defnydd mwyaf o ddeunyddiau a gwastraff mwynau eilaidd ac eildro.
▪ Diogelu mwynau sydd ar y tir y byddir, o bosib, eu hangen yn y tymor hir
▪ Cydnabod bod ymestyn chwareli agregau yn debygol o fod yn briodol os oes modd cyflawni egwyddorion datblygu cynaliadwy
▪ Os oes angen ardaloedd newydd o gyflenwadau agregau, dylai'r rhain ddod o fannau lle mae cyfyngiadau isel ar yr amgylchedd, a chadw mewn cof oblygiadau cludiant
▪ Cynnal cyflenwad o agregau arforol sy'n gyson ag arfer
	Mae'r cyfanswm o dywod a gymerir o'r tir a'r dosraniad graean a nodir dros 22 mlynedd i Wynedd yn 4.4mt, a chyfanswm y dosraniad cerrig mâl a nodir dros 25 mlynedd i Ynys Môn yw 7mt a 6.75mt i Wynedd.
	
	Posibilrwydd o'r effeithiau cyfunol a ganlyn:
	▪ Colli Cynefin – cymryd tir
	▪ Colli Cynefin wrth Gefn - cymryd tir ger safleoedd Ewropeaidd
	▪ Effeithiau Darnio Cynefinoedd – oherwydd tir a gymerir
	▪ Mwy o darfu – acwstig, llygredd sŵn a golau; ac
	▪ Effeithiau wrth ddefnyddio mwy ar y ffordd – Effeithiau yn sgìl mwy o gerbydau trwm:
	  ▪ effeithiau sŵn uwch (sain, hyd);
	  ▪ mwy o allyriadau o gerbydau;
	  ▪ mwy o farwolaethau ar y ffyrdd; ac
	  ▪ effeithiau mwy o ddarnio.

Tudalen 2090

Gwastraff a Mwynau	
Datganiad Technegol Rhanbarthol Gogledd Cymru Adolygiad 1af Fersiwn Derfynol (2014)	
amgylcheddol da. Mae'r Cynllun yn darparu strategaeth ar gyfer cyflenwi agregau adeiladu yn y dyfodol o fewn y Rhanbarth, gan ystyried y wybodaeth ddiweddaraf sydd ar gael o ran y cydbwysedd rhwng cyflenwad a galw, a syniadau cyfredol ynghylch cynaliadwyedd, gan gynnwys yr egwyddor agosrwydd a chapasiti amgylcheddol. Mae'r Cynllun yn darparu argymhellion strategol; nid oes unrhyw wybodaeth nac arweiniad penodol ar safle. Mae'r RTS felly yn darparu argymhellion i'r Awdurdodau Cynllunio Mwynau ynghylch y symiau o agregau sydd angen eu cyflenwi o'u hardal (dosraniadau) a chyfanswm y tunelli o unrhyw ddyraniadau newydd (ardaloedd ar gyfer gwaith yn y dyfodol) y bydd angen eu gwneud o bosibl yn eu Cynllun Datblygu Lleol er mwyn sicrhau bod darpariaeth ddigonol yn cael ei chynnal drwy gydol cyfnod y Cynllun perthnasol.	

Ynni

Ynni	
Datganiad Polisi Cenedlaethol ar Gynhyrchu Pŵer Niwclear (EN-6) (2011)	
Perchennog y Cynllun/ Awdurdod Cymwys	Adran Ynni a Newid Hinsawdd
Rhanbarth / Ardal dan Sylw	Cymru a Lloegr
Gwaith Cysylltiedig - Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd / Asesiad Priodol	Adran Ynni a Newid Hinsawdd (Hydref 2011) Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd o'r Datganiad Polisi Cenedlaethol ar Greu Pŵer Niwclear – Drafft Diwygiedig: Prif Adroddiad
Manylion y Ddogfen	**Effeithiau Posib a allai achosi effeithiau 'cyfunol'**
Mae'r Datganiad Polisi Cenedlaethol (DPS), wrth ei gymryd gyda'r Datganiad Polisi Cenedlaethol Cyffredinol ar gyfer Ynni (EN-1), yn brif sail ar gyfer penderfyniadau a gymerir gan y Comisiwn Cynllunio Isadeiledd ar geisiadau y mae'n ei dderbyn i godi atomfeydd niwclear newydd ar safleoedd yng Nghymru a Lloegr ac a restrir yn y DPS hwn. Yn rhan 4 y DPS rhestrir y safleoedd y mae'r Llywodraeth wedi'u hasesu i fod o bosib yn addas ar gyfer datblygiad o'r fath cyn diwedd 2025. Dyma nhw: ▪ Bradwell; ▪ Hartlepool; ▪ Heysham; ▪ Hinkley Point; ▪ Oldbury;	Cafwyd ARhC o 'r DPS ar Gynhyrchu Pŵer Niwclear ac roedd yn cynnwys adroddiadau manwl ar effeithiau posib datblygiad sy'n gysylltiedig ag ynni niwclear mewn nifer o safleoedd posib, sy'n cynnwys yr Wylfa. Nid oedd Adroddiad Safle'r ARhC ar gyfer yr Wylfa[2] yn medru diystyru'r posibilrwydd o effeithiau andwyol ar gyfanrwydd safle chwe safle Ewropeaidd (ACA Bae Cemlyn, AGA Ynys Feurig, Bae Cemlyn ac Ynysoedd y Moelrhoniaid, ACA y Fenai a Bae Conwy, AGA Bae Lerpwl, ACA Traeth Lafan ac AGA Ynys Seiriol) oherwydd yr effaith ar adnoddau a lefelau dŵr, colli cynefin (a rhywogaethau) a darnio/gwthio'r arfordir, tarfu (sŵn, golau a gweledol) ac ansawdd aer. Er mwyn rhoi sylw i'r ansicrwydd a nodwyd yn yr ARhC ar lefel strategol, cynigiodd yr Asesiad Priodol gyfres o gamau osgoi a lliniaru i'w hystyried fel rhan o unrhyw ARhC ar lefel prosiect. Asesodd yr ARhC y gallai gweithredu ar y camau lliniaru strategol hyn gynorthwyo i roi sylw i'r effeithiau andwyol a

[2] Adran Ynni a Newid Hinsawdd (2010) Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd: Adroddiad Safle ar gyfer yry Wylfa. EN-6: Datganiad Polisi Cenedlaethol ar Gynhyrchu Pŵer Niwclear – Drafft Diwygiedig

Ynni	
Datganiad Polisi Cenedlaethol ar Gynhyrchu Pŵer Niwclear (EN-6) (2011)	
▪ Sizewell; ▪ Sellafield; ac ▪ Yr Wylfa. Mae'r ardal a enwebwyd ac sydd yn Nhrwyn yr Wylfa (yn ardal Cynllun Gwynedd a Môn) yn ymestyn i Fôr Iwerddon oddi ar arfordir gogleddol Ynys Môn, oddeutu 15km i'r gogledd-ddwyrain o Gaergybi, rhwng Bae Cemaes a Bae Cemlyn. Mae'n cynnwys y trwyn i'r de o warchodaeth natur leol Mynydd yr Wylfa ac yn ymestyn i'r dwyrain at gyrion gorllewinol pentref Cemaes i'r de i'r A5025 a phentref Tregele ac i'r gorllewin i gilfach Porth-y-pistyll.	nodwyd ar gyfanrwydd safleoedd Ewropeaidd ond bod raid wrth fwy o ARhC ar lefel prosiect manwl er mwyn dod i gasgliad ynghylch eu heffeithiolrwydd. Daethpwyd i'r casgliad, "yn seiliedig ar brofiad ArhC, barn broffesiynol a'r cyngor yn sgil yr ymgynghoriad, mae'n rhesymol dod i'r casgliad y gallai'r mesurau a awgrymir fod yn ddigonol i osgoi a/neu liniaru'r effeithiau andwyol ar gyfanrwydd safleoedd Ewropeaidd a nodir. Fodd bynnag, nid oes modd bod yn siŵr o effeithlonrwydd y mesurau a fwriedir trwy ArhC ar lefel prosiect, lle bydd manylion penodol y datblygiadau a'r prif ffynonellau data ar gael". Dim ond wrth gael ArhC ar lefel prosiect y mae modd casglu'n hyderus na cheid effaith andwyol ar gyfanrwydd safle."

Ynni	
Datganiad Polisi Cenedlaethol ar Ynni (EN-1) (2011)	
Perchennog y Cynllun/ Awdurdod Cymwys	Adran Ynni a Newid Hinsawdd
Rhanbarth / Ardal dan Sylw	DG
Gwaith Cysylltiedig - Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd / Asesiad Priodol	Adran Ynni a Newid Hinsawdd (Hydref 2010) Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd o EN-1 I EN-5
Manylion y Ddogfen	**Effeithiau posib all greu effeithiau 'cyfunol'**
EN-1, sy'n ymwneud â: ● y fframwaith rheoleiddio a pholisi ac amcanion lefel uchel ar gyfer prosiectau yng nghyswllt adeiladau newydd sy'n genedlaethol arwyddocaol ac sy'n cael eu diogelu gan y	Cynhaliwyd Asesiadau Rheoliadau Cynefinoedd (ARhC) a'u cyhoeddi ar gyfer y Datganiadau Polisi Cenedlaethol nad ydynt yn benodol ar gyfer lleoliad EN-1 i EN-5. Ni allai'r ARhC ddod i gasgliad pendant y câi pob safle Ewropeaidd ledled Cymru a Lloegr ei ddiogelu, yn absenoldeb ceisiadau

Ynni	
Datganiad Polisi Cenedlaethol ar Ynni (EN-1) (2011)	
gyfres o Ddatganiadau Polisi Cenedlaethol ac unrhyw ddatblygiad cysylltiedig (y cyfeirir atynt fel Rhaglenni Cenedlaethol Gwella Gorsafoedd (NSIPs) ● yr angen a'r brys am ganiatâd ar gyfer gorsaf ynni newydd a'i chodi gyda'r amcan o gyfrannu at gyflenwad ynni diogel, gwahanol a fforddiadwy, a chefnogi polisïau'r llywodraeth ar ddatblygu cynaliadwy, yn enwedig felly trwy liniaru newid hinsawdd ac addasu iddo; ● yr angen am dechnolegau penodol, yn cynnwys yr adeiladau y mae'r Datganiad Polisi Cenedlaethol hwn yn ymwneud ag o; ● egwyddorion allweddol i'w dilyn wrth archwilio a phenderfynu ar geisiadau; ● rôl Arfarniadau Cynaliadwyedd (gweler Adran 1.7 isod) yng nghyswllt y gyfres o Ddatganiadau Polisi Cenedlaethol ; ● polisi ar arfer da, addasu i newid hinsawdd a materion eraill sy'n berthnasol i fwy nag un Datganiad Technegol Cenedlaethol sy'n dechnolegol benodol; ac ● asesu effeithiau generig nad ydynt yn benodol i dechnolegau penodol, ac ymdrin â nhw	cynllunio penodol. Cafwyd nad oedd dewis clir arall a fyddai'n hwyluso gwaith datblygu gorsaf ynni ar raddfa fawr heb niweidio safleoedd Ewropeaidd. Yna noda'r ARhC yr achos dros ddatblygu gorsaf ynni newydd sy'n hanfodol ar gyfer sicrhau'r ymrwymiad ar gyfer ynni glân, diogel a fforddiadwy. Mae, hefyd, yn nodi'r meini prawf ar gyfer darparu cynefin cyfadferol pe byddai'n angenrheidiol. Byddai raid i unrhyw fwriadau am orsaf ynni ar raddfa fawr gael ARhC ar lefel prosiect. Fodd bynnag, pery'r posibilrwydd o ystod o effeithiau cyfunol, sy'n cynnwys yr isod: ▪ Colli Cynefin – cymryd tir oherwydd isadeiledd ynni newydd ▪ Colli cynefin wrth gefn – cymryd tir oherwydd isadeiledd ynni newydd ger safleoedd Ewropeaidd ▪ Effeithiau Darnio Cynefin - cymryd tir oherwydd isadeiledd ynni newydd ar safleoedd Ewropeaidd neu gerllaw iddynt ▪ Mwy o darfu; ▪ Mwy o dynnu dŵr; dŵr wyneb yn rhedeg oddi ar y safle a charthion yn gollwng, a allai ostwng ansawdd a lefelau'r dŵr; ac ▪ Effeithiau wrth ddefnyddio mwy ar y ffordd – Effeithiau yn sgìl mwy o draffig, a cherbydau trwm yn ystod gwaith adeiladu a gweithredu, yn cynnwys: ▪ effeithiau sŵn uwch (sain, hyd); ▪ mwy o allyriadau o gerbydau; ▪ mwy o farwolaethau ar y ffyrdd; ac ▪ effeithiau mwy o ddarnio.

Ynni	
Datganiad Polisi Cenedlaethol ar Ynni (EN-1) (2011)	

Ynni	
Ynni Cymru: Newid i Garbon Isel (2012)	
Perchennog y Cynllun/ Awdurdod Cymwys	Llywodraeth Cymru
Rhanbarth / Ardal dan Sylw	Cymru
Gwaith Cysylltiedig - Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd / Asesiad Priodol	Amherthnasol
Manylion y Ddogfen	**Effeithiau posib all greu effeithiau 'cyfunol'**
Yn y ddogfen nodir nod Llywodraeth Cymru o wella lles economaidd, cymdeithasol ac amgylcheddol pobl a chymunedau Cymru a chael ansawdd bywyd gwell i'n cenhedlaeth ni a chenedlaethau'r dyfodol. Trwy roi arweiniad a fframwaith sefydlog, trwy wneud y mwyaf posib o fanteision pob datblygiad ynni ac effeithlonrwydd ynni, a thrwy roi Cymru ar y blaen o ran harneisio ynni o'r môr a symud i fyw'n ddoeth, bydd modd sylweddoli'r weledigaeth o	Mae'r ddogfen yn ategu Ynys Ynni Môn ynghyd â datblygu gorsaf niwclear yn yr Wylfa. A fyddech cystal â chyfeirio at yr effeithiau cyfunol a nodwyd ar gyfer Drafft Diwygiedig y Datganiad Polisi Cenedlaethol ar gyfer Creu Pŵer Niwclear a Gorsaf Bŵer Wylfa B.

Ynni	
Ynni Cymru: Newid i Garbon Isel (2012)	
ddyfodol heb garbon.	

Ynni	
SeaGen, Cynlluniau Ynni'r Llanw, Ynys Môn (2015)	
Perchennog y Cynllun/ Awdurdod Cymwys	SeaGeneration (Wales) Ltd/ Cyngor Sir Ynys Môn
Rhanbarth / Ardal dan Sylw	Arfordirol gogleddol Ynys Môn mewn ardal râs lanw a adwaenir fel Ynysoedd y Moelrhoniaid
Gwaith Cysylltiedig - Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd / Asesiad Priodol	Dim ar gael
Manylion y Ddogfen	**Effeithiau Posib a allai achosi effeithiau 'cyfunol'**
Mae SeaGeneration (Wales) Ltd (SeaGen Cymru), partneriaeth Marine Current Turbines Ltd (MCT) ac RWE npower Renewables (RWE nrl), wedi cael caniatâd yn 2015 i ddatblygu 'Skerries Tidal Stream Array' 10MW. Bydd y prosiect yn cynrychioli fferm ynni llanw masnachol cyntaf yng Nghymru i gael ei ganiatáu yn y DU. Bydd yr arae yn cael ei leoli oddi ar arfordir gogledd-orllewin Ynys Môn yng Ngogledd Cymru, a bydd yn cynnwys pum tyrbin llif llanw SeaGen 2MW mewn ardal rhwng y grŵp creigiau ac ynysoedd y Moelrhoniaid a Thrwyn y Gader tua 1km oddi ar arfordir Ynys Môn yn agos at borthladd Caergybi, mewn tua 20 i 40m o ddyfnder dŵr. Mae'r prosiect wedi sicrhau	Daw'r Asesiad ar yr Effaith Amgylcheddol i'r casgliad nad yw'n debygol y bydd effeithiau andwyol sylweddol yn debygol ar safleoedd o gadwraeth natur a ddynodwyd dan statud rhyngwladol a chenedlaethol, gan gynnwys Gwarchodfeydd Natur Lleol a safleoedd Ewropeaidd. Dylid ystyried yn ofalus wrth neilltuo safleoedd eraill i gynhyrchu ynni posib yn yr ardal hon gan y gallai hyn arwain at effeithiau cyfunol.

Ynni	
SeaGen, Cynlluniau Ynni'r Llanw, Ynys Môn (2015)	
£10M drwy 'Marine Energy Array Demonstration Fund' DECC a bydd yn cyflenwi hyd at 10,000 o gartrefi gyda thrydan eco-gyfeillgar. Bydd y prosiect hefyd yn darparu manteision i'r gadwyn gyflenwi gymunedol a lleol yn ystod y gwaith adeiladu a gosod, yn ogystal ag yn y tymor hir drwy swyddi mewn gweithrediadau a chynnal a chadw a monitro amgylcheddol.	

Ynni	
Gwynt y Môr (2011)	
Perchennog y Cynllun/ Awdurdod Cymwys	Gwynt y Môr Offshore Wind Farm Ltd / Adran Masnach a Diwydiant
Rhanbarth / Ardal dan Sylw	Bae Lerpwl
Gwaith Cysylltiedig - Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd / Asesiad Priodol	Dim ar gael
Manylion y Ddogfen	**Effeithiau Posib a allai achosi effeithiau 'cyfunol'**
Gwynt y Môr yw'r fferm wynt ar y môr fwyaf yn y byd a adeiladwyd a'i ariannwyd gan RWE Innogy DU sydd yn ei hadeiladu ym Mae Lerpwl oddi ar Arfordir Gogledd Cymru. Mae 160 o dyrbinau yn weithredol ar hyn o bryd, gyda capasiti o 576MW, gan ddefnyddio tyrbinau Siemens 3.6MW a generaduron. Mae'n gallu cynhyrchu digon o ynni i ddiwallu anghenion ynni blynyddol cyfartalog tua 400,000 o gartrefi, tua thraean o gyfanswm nifer y cartrefi yng Nghymru gyfan.	Edrychodd y Datganiad Amgylcheddol ar yr effeithiau posib ar yr hyn oedd yr Ardal Gwarchod forwrol Arbennig 'arfaethedig' sydd wrthi'n cael ei hystyried ym Mae Lerpwl ar hyn o bryd (Ardal Gwarchod Arbennig lawn erbyn hyn). Mae'r asesiad o'r effeithiau posib ar yr adar a'u cynefinoedd wedi dangos na fydd yno effeithiau sylweddol, o gofio'r camau lliniaru arfaethedig yng nghyswllt amseru gosod y prif geblau allforio ynni. Er na fydd y fferm wynt arfaethedig yn cael effaith uniongyrchol arnynt, mae nifer o safleoedd Ewropeaidd eraill yn digwydd ar arfordiroedd Cymru a Lloegr o Fae Lerpwl oherwydd y gyfran o adar maent yn eu cefnogi. Mae effaith

Ynni	
Gwynt y Môr (2011)	
Argychwynwyd y fferm wynt, gan gynnwys yr 160 seilweithiau, tyrbinau a is-orsafoedd ar 18 Mehefin 2015. Cynhaliwyd Asesiad o'r prosiect o ran ei effaith ar yr amgylchedd, a hynny'n unol â rheoliadau er mwyn adnabod ac asesu holl effeithiau amgylcheddol sylweddol y datblygiad. Nodir disgrifiad o fwriad y prosiect, ynghyd â chasgliad yr asesiad ar yr effaith, yn y Datganiad Amgylcheddol.	bosib Gwynt y Môr ar y safleoedd hyn wedi'i hasesu o ran eu diddordeb adaregol ac ni ragwelir effeithiau sylweddol. Fel rhan o'r asesiad, edrychwyd i mewn i effeithiau uniongyrchol ar ardaloedd eraill o ddiddordeb cadwraeth natur. Mae'n bosib i hyn ddigwydd, er enghraifft, pe byddai newidiadau i gerrynt neu donnau llanw yn altro prosesau arfordirol ar hyd arfordiroedd cyfagos. Daeth yr asesiad o brosesau ffisegol i'r casgliad na fydd effeithiau sylweddol ar ardaloedd arfordirol yn digwydd ac, o'r herwydd, yn yr un modd ni fydd effeithiau cysylltiedig ar safleoedd arfordirol ym Mae Lerpwl. Ym mae Lerpwl hefyd credir bod ystod o gynefinoedd gwely'r môr, rhywogaethau pysgod a mamaliaid morwrol o ddiddordeb cadwraethol, megis llamhidyddion a morloi. Mae'r asesiad o effeithiau posib wedi dod i'r casgliad, o gofio'r camau lliniaru y manylir arnynt yn yr adrannau blaenorol, na fydd yr effeithiau ar statws cadwraethol y rhywogaethau a'r cynefinoedd hyn yn sylweddol. Dylid ystyried yn ofalus wrth neilltuo safleoedd eraill i gynhyrchu ynni posib yn yr ardal hon gan y gallai hyn arwain at effeithiau cyfunol.

Ynni	
Gorsaf Bŵer Niwclear Newydd Wylfa	
Perchennog y Cynllun/ Awdurdod Cymwys	Horizon Nuclear Power Ltd / Comisiwn Cynllunio Isadeiledd
Rhanbarth / Ardal dan Sylw	Yr Wylfa
Gwaith Cysylltiedig - Arfarniad Rheoliadau Cynefinoedd / Asesiad Priodol	I'w gynnal

Tudalen 2098

Ynni	
Gorsaf Bŵer Niwclear Newydd Wylfa	
Manylion y Ddogfen	**Effeithiau Posib a allai achosi effeithiau 'cyfunol'**
Mae'r safle arfaethedig ar dir wrth ymyl yr orsaf bŵer niwclear Magnox bresennol yn Wylfa sydd wedi cau erbyn hyn ac yn mynd trwy gyfnod o ddad-danwyddo tan 2018. Yn dilyn caffael Horizon Nuclear Power gan Hitachi, y cynllun yw cyflwyno dau Uwch Adweithydd Dŵr Berw (UADB), gan gynhyrchu o leiaf 2,700MW yn yr Wylfa Newydd. Mae cam cyntaf yr ymgynghoriad cyhoeddus ffurfiol ar y gweill ar y prosiect. Mae'r prosiect yn cael ei gynllunio ar sail gwaith clirio'r safle yn dechrau yn 2015 gan arwain at ddechrau'r gwaith mawr ar y safle yn 2018 a'r adeiladu niwclear cyntaf tua 2019. Fodd bynnag, dim ond ar ôl i'r dechnoleg Uwch Adweithydd Dŵr Berw gael Asesiad Cynlluniau Cyffredinol (GDA) gan y Swyddfa Rheoleiddio Niwclear ac Asiantaeth yr Amgylchedd y gall adeiladu gychwyn. Bydd y broses hon yn parhau am nifer o flynyddoedd ac yn diffinio p'un a fydd y rheoleiddwyr yn ystyried technoleg UADB yn briodol ar gyfer ei symud i'r cam trwyddedu safle-benodol. **Amlinelliad o'r Prosiect** Mae disgwyl i'r Gorsaf Bŵer Niwclear newydd yn yr Wylfa gynnwys yr isod: ▪ atomfa yn cynnwys dau adweithyddion niwclear gyda gallu cynhyrchu lleiafswm o2700MW ▪ Cyfleuster di-lwytho Morol (MOLF) ▪ Strwythur oeri dŵr menlifol ac arlwysol ▪ Isadeiledd trosglwyddo trydan; ▪ Adeiladau eraill fel swyddfeydd gwweinyddol, gan	Nododd Adroddiad Gwybodaeth Amgylcheddol Rhagarweiniol bod Llywodraeth y DU wedi cynnal Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd strategol ar Safle Gorsaf Bŵer Niwclear Wylfa yn NPS EN-6 er mwyn archwilio'r goblygiadau i Safleoedd Dynodedig Ewropeaidd o leoli gorsaf bŵer niwclear newydd yng nghyffiniau'r Wylfa. Daeth i'r casgliad na ellir diystyru'r posibilrwydd o effeithiau andwyol ar gyfanrwydd Safleoedd Ewropeaidd sy'n gyfagos i neu bellter o'r Wylfa. Fel sy'n ofynnol gan Erthygl 6(4) o'r Gyfarwyddeb Cynefinoedd, archwiliodd Llywodraeth y DU y dewisiadau eraill sydd ar gael i'r cynllun a chanfod na fyddai unrhyw ddewisiadau eraill yn osgoi'r potensial hwn ar gyfer effeithiau, gan arwain at iddi gyflwyno achos rhesymau hanfodol, sef er budd cyhoeddus tra phwysig, sy'n disgrifio pam y dylai'r cynllun fynd yn ei flaen hyd yn oed yn wyneb goblygiadau anhysbys. Ni allai'r Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd lefel strategol ddiystyru'r posibilrwydd o effaith andwyol ar gyfanrwydd safle mewn chwe safle Ewropeaidd, drwy effeithiau ar adnoddau ac ansawdd dŵr, colli a darnio cynefinoedd a rhywogaethau/ cywasgu arfordirol, tarfu (sŵn, golau a gweledol), ac ansawdd yr aer. Y chwe safle yw: ▪ ACA Bae Cemlyn ▪ ACA Ynys Feurig, Bae Cemlyn ac Ynysoedd y Moelrhoniaid ▪ ACA Afon Menai a Bae Conwy ▪ AGA Bae Lerpwl ▪ AGA Traeth Lafan ▪ AGA Ynys Seiriol Cynhyrchwyd Taflenni Gwybodaeth ar y testunau: yr iaith Gymraeg a diwylliant; strategaeth pensaerniol, strategaeth gweithwyr adeiladu dros dro; strategaeth swyddi a sgiliau; strategaeth traffif integredig a strategaeth trafnidiaeth; strategaethadloniant a mynediad cyhoeddus; strategaeth

Ynni	
Gorsaf Bŵer Niwclear Newydd Wylfa	
gynnwys cyfleusterau parcio a theithio, lletai gweithwyr dros dro ac o leiaf un canolfan logisteg. ▪ Cyfleusterau storio gwastraff dros dro; ▪ Cyfleusterau i ffwrdd o'r safle gan gynnwys Canolfan Rheoli Argyfyngau Amgen, Labordy Arolwg Amgylcheddol a Garej Cyfarpar Argynfyngau Symudol. ▪ Ffyrdd mynediad; a ▪ Mentrau a chamau lliniaru i reoli unrhyw ardrawiadau sy'n gysylltiedig gyda chodi a gweithredu atomfa newydd. Mae safle'r datblygiad arfaethedig yn agos i ddau safle Ewropeaidd; Ardal Cadwraeth Arbennig Bae Cemlyn ac Ardaloedd Gwarchod Arbennig Ynys Feurig, Ynysoedd y Moelrhoniaid a Bae Cemlyn. Mae'r ddau oddeutu 1km i'r gorllewin o'r safle. Mae yno safleoedd Ewropeaidd eraill, er nad ydynt yn agos i'r Wylfa. Y rhain yw ACA y Fenai a Bae Conwy ac ACA Pen Llŷn a'r Sarnau.	buddion cymunedol, cynlluntirwedd ac amgylcheddol; a gwastraff ymbelydrol, er mwyn cefnogi'r ymgynghoriad am ail gam o'r cais.

Ynni	
Y Grid Cenedlaethol: Cysylltiadau Gogledd-Orllewin Cymru (2013)	
Perchennog y Cynllun/ Awdurdod Cymwys	Y Grid Cenedlaethol
Rhanbarth / Ardal dan Sylw	Gogledd Cymru
Gwaith Cysylltiedig - Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd / Asesiad	Amherthnasol

Ynni	
Y Grid Cenedlaethol: Cysylltiadau Gogledd-Orllewin Cymru (2013)	
Manylion y Ddogfen	**Effeithiau posib all greu effeithiau 'cyfunol'**
Ym mis Hydref 2012, dechreuodd y Grid Cenedlaethol ei gyfnod cyntaf o ymgynghori ar ei fwriadau i gysylltu offer newydd i greu trydan yng Ngogledd Cymru. Er mwyn cysoni bwriadau i gysylltu Gorsaf Bŵer Niwclear newydd arfaethedig Horizon yn yr Wylfa o hyd at 3.6 gigawatt (GW), mae'r Grid Cenedlaethol wedi sefydlu bod angen cysylltiadau trydan newydd i'r rhwydwaith presennol yng Ngogledd Cymru. Yn sgil proses opsiynau strategol, y dewis opsiwn oedd cysylltiad dros y tir, oedd yn cynnwys tri phecyn allweddol o waith : Cysylltiad uwchben rhwng yr Wylfa a Phentir Is-orsaf newydd ym Mryncir Cysylltiad ychwanegol tan ddaear yn lle'r cysylltiad presennol yng Nglaslyn. Byddai'r cysylltiad hwn wedi'i uwchraddio. Mae cynlluniau hefyd wedi cael eu cadarnhau i roi'r cysylltiad dan y ddaear yn Ardal o Harddwch Naturiol Eithriadol yr Afon Menai ac Ynys Môn. Mae'r llwybr yn cael ei ystyried ar hyn o bryd, a chyhoeddwyd yn Ionawr 2015 mai'r coridor llwybr oren yw'r dewis a ffefrir. Y llwybr hwn yw'r byrraf o'r holl opsiynau a ystyriwyd a lle mae'r boblogaeth leiaf trwchus, mae i ffwrdd o'r arfordir ac i ffwrdd oddi wrth y trefi a'r pentrefi mwyaf, gan osgoi eiddo gymaint â phosibl. Mae'r llwybr hefyd yn agos at y llinell bresennol ac yn cadw cyfarpar newydd a phresennol yn agos at ei gilydd.	Posibilrwydd o'r effeithiau cyfunol a ganlyn: ▪ Colli Cynefin – cymryd tir ▪ Colli Cynefin wrth Gefn - cymryd tir ger safleoedd Ewropeaidd ▪ Effeithiau Darnio Cynefinoedd – o ganlyniad i'r tir a gymerir ▪ Mwy o darfu – acwstig, llygredd sŵn a golau; ac ▪ Effeithiau wrth ddefnyddio mwy ar y ffordd – Effeithiau yn sgil mwy o gerbydau trwm: ▪ effeithiau sŵn uwch (sain, hyd); ▪ mwy o allyriadau o gerbydau; ▪ mwy o farwolaethau ar y ffyrdd; ac ▪ effeithiau mwy o ddarnio.

Ynni	
Y Grid Cenedlaethol: Cysylltiadau Gogledd-Orllewin Cymru (2013)	

Eraill

Eraill	
Strategaeth Twristiaeth Gogledd Cymru (2010-2015)	
Perchennog y Cynllun/ Awdurdod Cymwys	Partneriaeth Twristiaeth Gogledd Cymru
Rhanbarth / Ardal dan Sylw	Mae'r strategaeth yn cynnwys y cyfan o Ogledd Cymru, wedi'i ddiffinio fel y chwe sir, sef Ynys Môn, Conwy, Dinbych, y Fflint, Gwynedd a Wrecsam
Gwaith Cysylltiedig - Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd / Asesiad Priodol	Amhriodol
Manylion y Ddogfen	**Effeithiau Posib a allai achosi effeithiau 'cyfunol'**
Pwrpas y strategaeth yw gwneud Gogledd Cymru yn un o 5 prif gyrchfan twristiaeth y DG, sy'n ryngwladol enwog am ei brydferthwch naturiol, ei olygfa ddramatig, ei dreftadaeth a'i ddiwylliant penodol. Lle y medrwch frolio i chi ymweld ag o, hawdd i gael yno ond yn wahanol a'i werth o. Canolfan ragoriaeth ar gyfer chwaraeon antur ac arweinydd y farchnad o ran twristiaeth gweithgareddau o bob math. Digonedd ym mynd ymlaen bob adeg o'r flwyddyn, waeth beth yw'r tywydd, a chyda diwylliant fywiog a byw a llwyfan gelfyddydol ffyniannus. Lle y siaredir llawer amdano ac sy'n ymddangos yn y cyfryngau am safon ei fwyd, ei letygarwch a'r llefydd diddorol i aros. Rhanbarth sy'n falch o'i dreftadaeth a'i ddiwylliant, sy'n gofalu am ei asedau naturiol ac sy'n croesawu ymwelwyr. Lluniwyd Cynllun Gweithredu er mwyn mynd â'r strategaeth yn ei blaen am y tair blynedd nesaf: **1. Cyflwyno ein cryfderau penodol** Mae gofyn i Ogledd Cymru fod yn ôl ar fap yr ymwelwyr, a	Mae mwy o bwysau adloniannol gan y boblogaeth drefol, yn cynnwys mynd â'r ci am dro, loncian, marchogaeth ceffylau, beicio mynydd, sgramblo beic modur, gyrru ceir ar fannau oddi ar y ffordd, i gyd yn arwain at y posibilrwydd o achosi effeithiau sylweddol ar safleoedd. Yn eu plith : ▪ Effeithiau llygredd – Gall cynnydd yn lefel y chwaraeon dŵr arwain at y posibilrwydd o gynyddu lefelau llygredd dŵr gwasgaredig. ▪ Llygru'r atmosffer – gallai mwy o dwristiaeth arwain at fwy o symudiadau trafnidiaeth, a allai yna arwain at fwy o lygru'r atmosffer. ▪ Difrod ffisegol, er enghraifft yn sgil sathru ac erydu ▪ Tarfu ar rywogaethau yn sgil cerdded, beicio a chwaraeon dŵr, yn arwain at fwy o farwolaethau a nythu, a symud. ▪ Tarfu gan gŵn a difrod o faw ci.

Eraill	
Strategaeth Twristiaeth Gogledd Cymru (2010-2015)	
hynny'n gadarn ac yn bendant, ac ailsefydlu ei hun fel un o 5 prif gyrchfan y DG trwy: gael ei yrru gan y farchnad; gwneud argraff gryfach; a chyflwyno gwybodaeth mewn ffordd sy'n codi'r ysbryd. **2. Buddsoddi mewn rhagoriaeth cynnyrch** Rhaid i ddatblygiad a buddsoddiad gael eu hysgogi yn y cynnyrch craidd er mwyn cwrdd ag anghenion marchnad sy'n newid, mynd y tu draw i ddisgwyliadau cwsmeriaid a bod cystal â phawb arall trwy ddarparu: llety o safon: atyniadau gwahanol; gweithgareddau rhagorol; profiad neilltuol; llefydd a reolir yn dda; profiadau sy'n cyfoethogi; trafnidiaeth effeithlon a phobl â sgiliau. **4. Gweithio efo'n gilydd mewn partneriaeth** Gwella perthynas weithio a threfn er mwyn harneisio egni'r sectorau cyhoeddus, preifat a dim elw, gan annog hinsawdd o gydweithredu a chefnogi'r naill a'r llall; symud twristiaeth i fyny'r agenda, ceisio ffyrdd mwy effeithlon a thryloyw o weithio a chael eu gyrru fwy gan dystiolaeth trwy: drefnu effeithiol; cydnabyddiaeth well a defnyddio tystiolaeth gadarn.	

Eraill	
Adnewyddu'r Economi : Cyfeiriad Newydd (2010)	
Perchennog y Cynllun/ Awdurdod Cymwys	Llywodraeth Cynulliad Cymru
Rhanbarth / Ardal dan Sylw	Cymru

Eraill	
Adnewyddu'r Economi : Cyfeiriad Newydd (2010)	
Gwaith Cysylltiedig - Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd / Asesiad Priodol	Amherthnasol
Manylion y Ddogfen	**Effeithiau Posib a allai achosi effeithiau 'cyfunol'**
Adnewyddu'r Economi: cyfeiriad newydd – yn hwn nodir y rôl y gall y llywodraeth ddatganoledig ei chwarae wrth ddarparu'r amodau a'r fframwaith orau fel bod modd i'r sector preifat dyfu a ffynnu. Y weledigaeth am adfywiad yn yr economi yw economi Gymreig wedi'i godi ar gryfder a sgiliau ei bobl a'i amgylchedd naturiol; sy'n cael ei gydnabod gartref a thramor fel un hyderus, creadigol ac uchelgeisiol, lle da i fyw a gweithio ynddo. Dyma'r pum blaenoriaeth ar gyfer cyflawni'r weledigaeth hon: ▪ "Buddsoddi mewn seilwaith cynaliadwy o safon. Mae angen seilwaith modern a chynaliadwy ar Gymru i gynnal twf economaidd a lles ein pobl. Mae angen cysylltiadau da ar ein pobl, ein busnesau a'n cymunedau o fewn Cymru a thu hwnt ac mae angen iddynt allu gael gafael ar y cyfleusterau a'r gwasanaethau cywir yn y lleoedd y maent yn byw a gweithio. ▪ Gwneud Cymru yn lle mwy deniadol i wneud busnes. Mae angen i ni ddatblygu amodau sydd nid yn unig yn galluogi ond yn helpu pobl a busnesau i ffynnu mewn modd cynaliadwy – drwy fanteisio i'r eithaf ar ein hasedau, trwy wella iechyd ein poblogaeth o oedran gweithio a chael cydbwysedd rhwng amcanion amgylcheddol, cymdeithasol ac economaidd. ▪ Ehangu a dyfnhau'r sylfaen sgiliau. Sylfaen pob economi	Rhaid nodi y bydd unrhyw fuddsoddi yn yr economi yn debygol o arwain at fwy o boblogaeth a datblygu tir. Gallai hyn achosi ystod eang o effeithiau cyfunol er bod y ddogfen wedi'i chynnal gan egwyddorion datblygu cynaliadwy.

Eraill	
Adnewyddu'r Economi : Cyfeiriad Newydd (2010)	
yw ei boblogaeth sy'n gweithio ac mae addysg a sgiliau ar bob lefel yn hanfodol er mwyn sicrhau twf economaidd ffyniant yng Nghymru. Mae cyflawni hyn yn gyfrifoldeb ar y cyd arnom ni fel Llywodraeth, darparwyr addysg, cyflogwyr ac unigolion. ▪ Annog arloesedd. Mae ymchwil a datblygu'n chwarae rôl bwysig o ran ysgogi arloesedd ac arloesedd yw un o'r ffactorau allweddol sy'n hybu twf economaidd a chynnydd hirdymor mewn lles. Rhaid i Gymru symud at economi seiliedig ar wybodaeth sy'n cynnwys mwy o ymchwil a datblygu lle mae'r amodau'n gywir i arloesedd ffynnu ▪ Targedu'r cymorth yr ydym yn ei gynnig i fusnesau. Mae angen i ni dargedu ein hadnoddau yn ▪ y mannau lle gallwn ychwanegu'r gwerth mwyaf, gan weithredu fel cyfrwng galluogi ar gyfer yr economi i gyd yn hytrach na darparwr gwasanaethau mawr i fusnesau unigol. Byddwn yn cynorthwyo busnesau mewn ffordd strategol sy'n seiliedig ar sectorau gan ddatblygu ein rôl fel hwylusydd a galluogydd arbenigol.	

Arall	
Cynllun Rheoli Cyrchfannau (2012 -2016)	
Perchennog y Cynllun/ Awdurdod Cymwys	Y Cwmni Twristiaeth a Chyngor Sir Ynys Môn
Rhanbarth / Ardal dan Sylw	Ynys Môn
Gwaith Cysylltiedig - Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd / Asesiad Priodol	Amherthnasol

Arall	
Cynllun Rheoli Cyrchfannau (2012 -2016)	
Manylion y Ddogfen	**Effeithiau posib all greu effeithiau 'cyfunol'**
Mae twristiaeth yn hynod bwysig i economi Gogledd Cymru a chredwn y gall hyd yn oed chwarae rhan fwy arwyddocaol yn y dyfodol. Mae'r strategaeth hon yn nodi sut y gallwn gyflawni ei botensial ac mae'n lasbrint ar gyfer arwain gwaith dros y pum mlynedd nesaf. Mae'r Cynllun Rheoli Cyrchfannau'n nodi'r ffiniau ar gyfer datblygu twristiaeth ym Môn dros y pedair blynedd nesaf (2012-2016). Fodd bynnag, yr oll yw'r cynllun yw arf mewn proses Cynllun Rheoli Cyrchfannau. Nid diwedd y daith yw hwn, fel petai ond, yn hytrach, bwynt cyfeirio hyblyg y bydd yn rhaid ei adolygu a'i ddiweddaru trwy gyfnod y cynllun a thu draw i hynny. Dyma amcanion strategol y Cynllun Rheoli Cyrchfannau: ▪ Hyrwyddo delwedd a chryfderau neilltuol Môn; ▪ Buddsoddi mewn rhagoriaeth cynnyrch; ▪ Rhoi profiad eithriadol i ymwelwyr; ▪ Gweithio mewn partneriaeth gyda rhanddeiliaid lleol.	Yn ategu gwaith uwchraddio, ymestyn, a datblygu atyniadau, gweithgareddau a llety i ymwelwyr. Mae, hefyd, yn ceisio gwella mynediad i'r arfordir ac i'r cefn gwlad. Mae posibilrwydd i'r cynllun gynyddu lefelau tarfu yn sgil mwy o dwristiaeth ac, felly, weithgareddau hamdden.

Arall	
Cynllun Rheoli Cyrchfannau (2013-2020)	
Cynllun Perchennog/ Awdurdod Cymwys	Cyngor Gwynedd

Rhanbarth/ Pwnc o dan sylw Daearyddol	Ardal weinyddol Cyngor Gwynedd
Gwaith Cysylltiedig - Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd / Asesiad Priodol	Amherthnasol
Manylion Dogfen	**Effeithiau posibl a allai achosi 'cyfunol' effeithiau**
Gweledigaeth sylfaenol Cynllun Rheoli Cyrchfannau Gwynedd yw *Gwynedd fel cyrchfan ymwelwyr o ansawdd integredig o'r radd flaenaf, yn cael ei werthfawrogi oherwydd ei dirweddau arbennig o fri rhyngwladol, ei amgylchedd adeiledig ysblennydd a'i ddiwylliant Cymreig unigryw.* Prif amcanion Cynllun Rheoli Cyrchfannau Gwynedd yw: ▪ Ymestyn y tymor twristiaeth ▪ Cynyddu gwariant ymwelwyr ▪ Gwella ansawdd profiad yr ymwelydd ▪ Gwella integreiddio twristiaeth gydag agweddau eraill ar fywyd ▪ Gwella'r amgylchedd naturiol, adeiledig a diwylliannol ▪ Adeiladu a chynnal seilwaith ac amwynderau cyhoeddus o safon ▪ Darparu swyddi o ansawdd, â chyflog da, drwy gydol y flwyddyn, a datblygu sgiliau Ymchwilir i'r gofynion seilwaith gan gynnwys; darpariaeth parcio a rheoli traffig, strydlun ac arwyddion; drwy'r Cynllun.	Cefnogi uwchraddio, ehangu a datblygu atyniadau, gweithgareddau a llety i ymwelwyr. Potensial ar gyfer y cynllun i gynyddu lefelau o aflonyddwch drwy fwy o dwristiaeth, a thrwy hynny weithgarwch hamdden.

This page is intentionally left blank

CYNGOR SIR YNYS MÔN	
Adroddiad i:	**Y Cyngor llawn**
Dyddiad:	**31 Gorffennaf 2017**
Pwnc:	**Cymeradwyo cynnwys cais i gael gwared ar y Cap Statudol**
Aelod(au) Portffolio:	**Dafydd Rhys Thomas**
Pennaeth Gwasanaeth:	**Lynn Ball** **Pennaeth Swyddogaeth (Busnes y Cyngor) / Swyddog Monitro**
Awdur yr Adroddiad: Rhif Ffôn: E-bost:	**Lynn Ball** **Pennaeth Swyddogaeth (Busnes y Cyngor) / Swyddog Monitro** **01248 752586** **lynnball@ynysmon.gov.uk**
Aelodau Lleol:	

A – Argymhelliad/Argymhellion a Rheswm/Rhesymau

Argymhelliad

Cymeradwyo cynnwys y Cais a welir yn **Atodiad 1** o'r Adroddiad hwn.

Rheswm

- Ar 6 Gorffennaf 2017 cymeradwyodd y Cyngor, mewn egwyddor, gyflwyno cais i amrywio'r cap statudol ar nifer yr Aelodau etholedig sydd â hawl i dderbyn uwch gyflog; o 15 i 16.

- Pwrpas y cais yw fel bod modd penodi un Aelod arall ar y Pwyllgor Gwaith i arwain ar brosiectau isadeiledd mawr, materion datblygu economaidd, ac yn enwedig Wylfa Newydd.

- Cytunwyd hefyd, ar ôl cymeradwyo'r cais mewn egwyddor, y byddid yn gofyn i'r Cyngor gymeradwyo sylwedd y cais terfynol.

- Mae hwn yn gyfle i'r Cyngor gymeradwyo cynnwys y cais, neu i ychwanegu at / amrywio'r cais, fel y bo'n briodol.

B – Pa opsiynau eraill wnaethoch chi eu hystyried a beth oedd eich rhesymau dros eu gwrthod ac/neu ddewis yr opsiwn hwn?

Oherwydd bod y Cyngor wedi gwneud y penderfyniad ar 6 Gorffennaf 2017, nid oes unrhyw opsiynau eraill dan ystyriaeth.

C – Am ba reswm y mae hwn yn benderfyniad i'r Cyngor?
Nid oes awdurdod wedi ei ddirprwyo gan y Cyngor.
CH – A yw'r penderfyniad hwn yn gyson â'r polisi a gymeradwywyd gan y Cyngor llawn?
Ydi. Gwnaed y penderfyniad ar 6 Gorffennaf 2017.
D – A yw'r penderfyniad hwn o fewn y gyllideb a gymeradwywyd gan y Cyngor?
Nid yw cymeradwyo cynnwys y cais yn cael effaith ar y Gyllideb.

DD – Gyda phwy wnaethoch chi ymgynghori?		**Beth oedd eu sylwadau?**
1	**Prif Weithredwr / Uwch Dim Arweinyddiaeth (UDA)** (mandadol)	Cefnogi'r cynnig
2	**Cyllid / Adran 151** (mandadol)	Cefnogi'r cynnig
3	**Cyfreithiol / Swyddog Monitro** (mandadol)	Awdur yr Adroddiad
4	**Adnoddau Dynol (AD)**	Amherthnasol
5	**Eiddo**	Amherthnasol
6	**Technoleg Gwybodaeth Cyfathrebu (TGCh)**	Amherthanol
7	**Caffael**	Amherthnasol
8	**Sgriwtini**	
8	**Aelodau Lleol**	Amherthnasol
9	**Unrhyw gyrff allanol eraill**	
E – Risgiau ac unrhyw gamau lliniaru (os yn berthnasol)		
1	**Economaidd**	
2	**Gwrthdlodi**	
3	**Trosedd ac Anhrefn**	
4	**Amgylcheddol**	
5	**Cydraddoldebau**	
6	**Cytundebau Canlyniad**	
7	**Arall**	

F - Atodiadau:
FF - Papurau Cefndir (cysylltwch os gwelwch yn dda gydag awdur yr Adroddiad am unrhyw wybodaeth bellach):
Deddf Llywodraeth Leol 2000 Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2011 Adroddiad Panel Annibynnol Cymru ar Gydnabyddiaeth Ariannol Chwefror 2017 Adroddiad i'r Pwyllgor Gwaith a'r Cyngor dyddiedig 12 Mehefin, 2017 a 6 Gorffennaf 2017 o'r enw 'Newid Cyfansoddiadol'.

Cais i gael gwared ar y Cap Statudol o dan a. 142(5) Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2011 er mwyn galluogi Cyngor Sir Ynys Môn (CSYM) i benodi Aelod ychwanegol i'r Pwyllgor Gwaith sydd â chyfrifoldeb am Brosiectau Isadeiledd Mawr a Datblygiad Economaidd.

1) Pwrpas

Darparu cyfiawnhad i gefnogi cais y Cyngor i dynnu/adolygu'r cap statudol ar nifer yr Aelodau etholedig sydd â hawl i dderbyn cyflog uwch, o 15 i 16 gan felly alluogi CSYM i benodi aelod etholedig ychwanegol i'w Bwyllgor Gwaith i ymdrin yn benodol â Wylfa Newydd (a phrosiectau isadeiledd mawr eraill h.y. National Grid, Morlais ac Orthios) a Datblygiad Economaidd. Teitl y swydd fydd ["Aelod Pwyllgor Gwaith (Prosiectau Isadeiledd Mawr a Datblygiad Economaidd)"].

2) Cyd-destun

Yn ystod y 10-15 mlynedd nesaf, mae disgwyl i Ynys Môn elwa o fuddsoddiad sector preifat posib o dros £10biliwn. Daw'r buddsoddiad hwn, nas gwelwyd ei debyg o'r blaen, (sydd â'r potensial i drawsnewid yr economi a chymunedau yn Ynys Môn, Gogledd-orllewin Cymru a rhanbarth Gogledd Cymru) o ganlyniad i adeiladu Gorsaf Bŵer Niwclear Newydd Horizon, a Phrosiect Cysylltiad Gogledd Cymru y National Grid.

Mae Llywodraeth y DU yn diffinio'r ddau brosiect hwn fel **Prosiectau Isadeiledd o Bwys Cenedlaethol**. Datblygiadau isadeiledd mawr yr ymdrinnir â nhw y tu allan i brosesau cynllunio lleol arferol yw Prosiectau Isadeiledd o Bwys Cenedlaethol. Er mwyn eu hadeiladu bydd rhaid cael Gorchymyn Caniatâd Datblygu (DCO) gan yr Ysgrifennydd Gwladol dros Fusnes, Ynni a Strategaeth Ddiwydiannol (yn seiliedig ar argymhelliad yr Arolygiaeth Gynllunio). CSYM, fel yr awdurdod cynllunio lleol, fydd yn penderfynu ar ddatblygiadau cysylltiedig tu allan i'r DCO.

Mae gan y prosiectau mawr hyn y potensial i drawsnewid economi a chymunedau Ynys Môn a Gwynedd, a chael effaith sylweddol ar economi rhanbarth Gogledd Cymru. Er mwyn sicrhau bod Ynys Môn, a'r rhanbarth, yn y sefyllfa orau i elwa ar y cyfleoedd trawsnewid hyn a'r swyddi cysylltiedig ac elwa ar dwf economaidd a gwell ffyniant, mae angen cydgysylltiad, cydweithio ac ymrwymiad rhwng y cydranddeiliaid lleol, rhanbarthol a chenedlaethol.

Mae CSYM wedi sefydlu'r Rhaglen Ynys Ynni (gweler yma am fwy o fanylion), i gydgysylltu'r sectorau cyhoeddus, preifat a thrydydd sector er mwyn sicrhau bod Ynys Môn ar flaen y gad o ran ymchwil a datblygu, cynhyrchu a gwasanaethu ym maes ynni carbon isel er mwyn gwneud y gorau o fuddion cymdeithasol-economaidd, yn cynnwys:

- Cyflogaeth tymor hir (12,900 o swyddi adeiladu a 2880 o swyddi gweithredol)
- Gwella llesiant cymdeithasol a chreu cymunedau cynaliadwy
- Gwella Isadeiledd (safleoedd, adeiladau, priffyrdd a chyfleustodau)
- Cynyddu'r cyfleoedd cadwyn gyflenwi ar gyfer busnesau lleol

DRAFT

3) Dyletswyddau Statudol CSYM sy'n Deillio o'r Prosiectau Mawr Arfaethedig

Fel Ymgynghorai Statudol, disgwylir i CSYM ystyried ac ymateb yn ffurfiol i'r holl gynigion Prosiectau Isadeiledd o Bwys Cenedlaethol. Bydd y Cyngor Sir yn darparu safbwynt lleol pwysig yn ystod y cyfnod cyn cyflwyno cais, yn ychwanegol i'r safbwyntiau a gyflwynir yn uniongyrchol i'r datblygwr gan breswylwyr lleol, grwpiau a busnesau. Os rhoddir caniatâd i ddatblygu, mae'n debygol y bydd yr awdurdodau lleol yn gyfrifol am gyflawni nifer o'r gofynion (tebyg i amodau cynllunio) sy'n gysylltiedig â Phrosiectau Isadeiledd o Bwys Cenedlaethol yn eu hardal. Mae'n debyg hefyd y bydd gan awdurdodau lleol rôl monitro a gorfodi mewn perthynas â nifer o ofynion y DCO. Amlinellir rôl y Cyngor Sir yn y broses DCO yma.

Mae Horizon yn bwriadu adeiladu dau adweithydd niwclear newydd yn Wylfa ynghyd â chyfleusterau ac isadeiledd cefnogol, yn cynnwys Cyfleuster Dadlwytho Morol. Mae eu datblygiadau cysylltiedig oddi ar y safle'n cynnwys cyfleuster parcio a theithio dros dro, canolfan logisteg, gwelliannau i'r briffordd a chanolfan rheoli argyfwng amgen.

O ganlyniad i'r orsaf bŵer niwclear newydd arfaethedig, mae National Grid yn argymell adeiladu ail gysylltiad i'r rhwydwaith trosglwyddo trydan cenedlaethol. Ar hyn o bryd, mae National Grid yn argymell llinell uwchben newydd rhwng Wylfa a Phentir (yng Ngwynedd), yn cynnwys twnnel o dan y Fenai.

Yn ddiweddar mae Horizon a National Grid wedi cynnal ymgynghoriadau cyn cyflwyno cais, cyn iddynt gyflwyno eu ceisiadau DCO. Rhagwelir y bydd y ddau DCO yn cael eu cyflwyno i'r Arolygiaeth Gynllunio yn ystod 2017 (cais Horizon ym mis Awst a chais y National Grid ym mis Hydref). Bydd yr Archwiliadau DCO (fydd yn cymryd 6 mis yr un) yn cael eu cynnal yn 2018.

Cydnabyddir y byddai ymdrin ag un DCO Prosiectau Isadeiledd o Bwys Cenedlaethol o fewn fframwaith caniatâd anghyfarwydd yn heriol, fodd bynnag, bydd CSYM yn ymdrin â dau DCO Prosiectau Isadeiledd Cenedlaethol ar yr un pryd. Mae'r sefyllfa hon yn eithriadol ac yn wahanol iawn i fusnes arferol y Cyngor – mae'r raddfa, cymhlethdod a dwyster sydd ynghlwm â'r ddwy broses ar yr un pryd yn hollol newydd. Oherwydd natur y prosiectau bydd gwaith CSYM wrth ymateb i'r ddau DCO yn ddadleuol, yn gynhennus ac yn debygol o gael ei herio gan rai o breswylwyr yr Ynys. **O'r herwydd, mae'n hanfodol fod CSYM yn sicrhau cynrychiolaeth wleidyddol ychwanegol ar ei Bwyllgor Gwaith er mwyn sicrhau bod yr Awdurdod yn cyflawni ei holl gyfrifoldebau statudol mewn modd sy'n amserol ac yn gydsyniol, yn ogystal â sicrhau bod y gorau'n cael ei wneud o fanteision posib pob Prosiect a bod mesurau lliniaru effeithiol yn eu lle er mwyn ymateb i unrhyw effeithiau negyddol posib (ar nodweddion cymdeithasol, economaidd, amgylcheddol a diwylliannol yr Ynys).**

Yn ogystal â'r ddau Brosiect Isadeiledd o Bwys Cenedlaethol, mae prosiectau Isadeiledd mawr eraill arfaethedig yn Ynys Môn fydd yn gofyn am gynrychiolaeth

DRAFT

ac ymgysylltiad gwleidyddol penodol. Mae'r rhain yn cynnwys sefydlu'r Ynys fel parth arddangos ynni morol/llanw (Morlais); parc biomas/eco i ddarparu ynni ar gyfer mentrau hydroponeg a dyframaeth (Orthios) a gosod barcutiaid o dan y dŵr i ddefnyddio cerrynt llanw i gynhyrchu trydan (Minesto).

4) Gwella Lles Economaidd Ynys Môn

Byddai'r Deilydd Portffolio ychwanegol hefyd yn chwarae rôl arweiniol mewn gwella lles economaidd Ynys Môn (ar gyfer cenedlaethau presennol a'r dyfodol) drwy chwarae rôl uniongyrchol mewn darparu twf economaidd lleol a rhanbarthol.

Bydd cydweithio â'r sector breifat, sector cyhoeddus a rhanddeiliaid eraill yn hanfodol er mwyn darparu twf economaidd lleol a rhanbarthol a lles cymunedol. Gydag gweithdrefnau newydd yn cael eu sefydlu drwy'r Fargen / Strategaeth Twf Gogledd Cymru arfaethedig a'r llywodraethiant a dulliau darparu cysylltiedig, mae'n bwysig bod gan Ynys Môn lais pendant a dylanwadol. Gellir cyflawni llawer os yw Ynys Môn yn cydweithio â phartneriaid ar lefel ranbarthol, cenedlaethol a rhyngwladol.

DRAFT

5) Cyfrifoldebau / Dyletswyddau Disgwyliedig y Deilydd Portffolio Arfaethedig

Bydd cyfrifoldebau'r **Prosiect Mawr** yn cynnwys y canlynol:-

a) Darparu arweiniad cryf ac eglur i swyddogion fel sail i ddatblygu a gweithredu polisïau Isadeiledd mawr a chamau gweithredu o dan y polisïau hynny.

b) Gweithredu fel arweinydd gwleidyddol a chorfforaethol ar gyfer cyfrifoldebau statudol CSYM mewn perthynas â chaniatâd prosiectau Isadeiledd mawr a'r Rhaglen Ynys Ynni.

c) Rhoi gwybodaeth, dylanwadu ar ac arwain y Pwyllgor Gwaith mewn perthynas â phenderfyniadau sy'n uniongyrchol/anuniongyrchol gysylltiedig â'r datblygiadau a'u heffeithiau.

d) Cynrychioli CSYM mewn trafodaethau â Llywodraeth y DU a Llywodraeth Cymru.

e) Bod yn arweinydd gwleidyddol a darparu mewnbwn gwleidyddol i ymatebion CSYM i ymgynghoriadau Llywodraeth y DU a Llywodraeth Cymru.

f) Ymgysylltu â datblygwyr y prosiectau wrth i'w prosiectau symud drwy'r camau datblygu, caniatâd ac adeiladu.

g) Hyrwyddo'r agenda carbon isel a sicrhau fod Ynys Môn a CSYM yn elwa o'r manteision a ddaw yn sgil niwclear newydd a buddsoddiadau ynni eraill / cysylltiedig.

h) Gweithredu fel llefarydd ar ran y Cyngor ar faterion Isadeiledd mawr (yn cynnwys briffio'r cyfryngau).

i) Gweithredu fel llefarydd ar ran CSYM ar faterion isadeiledd sylweddol (yn cynnwys briffiau â'r wasg)

j) Briffio Aelodau CSYM ar faterion yn ymwneud â Isadeiledd mawr ac Ynys Ynni.

k) Cynrychioli CSYM ar gyrff Isadeiledd mawr cenedlaethol a rhanbarthol e.e. Grŵp Awdurdodau Lleol Niwclear Newydd (NNLAG) a Fforwm Ymgynghorol Gwaddol Niwclear (NuLeAF).

l) Cydweithio ar lefel rhanbarthol ag Awdurdodau eraill yng Ngogledd Cymru er mwyn rhoi sylw i flaenoriaethau ar y cyd sy'n gysylltiedig â Phrosiectau Mawr.

Mae'r meysydd allweddol mewn perthynas â **Datblygiad Economaidd** yn cynnwys:

DRAFT

m) Materion cymdeithasol economaidd lleol (yn cynnwys caffael)

n) Datblygiad y gadwyn gyflenwi, cefnogi a threthi busnes

o) Denu buddsoddiad mewnol a datblygu safleoedd ac eiddo

p) Rheoli cyrchfannau a'r economi ymwelwyr

q) Sicrhau cyllid cyfalaf newydd er mwyn datblygu adfywio.

r) Manteisio'n llawn ar botensial Strategaeth Twf Gogledd Cymru a gweithgaredd cydweithio rhanbarthol.

s) Datblygu mentrusrwydd, entrepreneuriaeth a diogelu sgiliau.

t) Datblygiadau gwledig

u) Gwella perfformiad a diogelu cyfleusterau hamdden

v) Dylanwadu sut / lle bydd cyllid Undeb Ewropeaidd yn cael ei ddosbarthu yn dilyn Brexit.

w) Dylanwadu ar bolisïau a darpariaethau isadeiledd, cludiant a chynllunio.

Bydd y cyfrifoldebau hyn yn feichus, yn drwm ac yn eang. Bydd rhaid i'r Deilydd Portffolio roi amser sylweddol i ymgymryd â'r rôl a'r cyfrifoldebau. Bydd y gofynion yn eithriadol gan mai ychydig iawn, os o gwbl, o awdurdodau lleol o faint tebyg (h.y. yng Ngrŵp C Tabl y PACGA) fydd yn wynebu datblygiadau o bwys

cenedlaethol tebyg sy'n golygu y bydd biliynau o bunnoedd yn cael eu buddsoddi ac yn gofyn am gydweithio eang ar draws y sectorau cyhoeddus a phreifat.

Mae maint CSYM a'r angen iddo gael arweiniad gwleidyddol ar bob un o swyddogaethau eraill awdurdod unedol yn golygu fod y cap presennol ar Gyflogau Uwch yn cyfyngu ar y gallu i greu'r portffolio hwn o fewn y Fframwaith PACGA presennol / cap statudol. Mae pwysigrwydd y pwnc yn wleidyddol i breswylwyr Ynys Môn a Gogledd Orllewin Cymru, ac o ran cyfleoedd economaidd, yn golygu fod y pwnc yn haeddu cydnabyddiaeth wleidyddol ar y lefel uchaf o fewn y fframwaith gwleidyddol sefydledig. Y ffordd orau o wneud hyn yw drwy greu portffolio gyda chydnabyddiaeth ariannol briodol er mwyn adlewyrchu pwysigrwydd y cyfrifoldebau hyn a'r amser a'r sylw sy'n ofynnol; ynghyd â chymhlethdod a phroffil uchel y briff. Mae hyn yn adlewyrchiad teg o'r angen lleol a grëwyd gan yr amgylchiadau eithriadol hyn.

Bydd ffocws ac effaith y cyfrifoldebau hyn yn cael eu monitro a'u hadolygu gan Arweinydd CSYM fel rhan o fframwaith rheoli perfformiad mewnol cadarn ar gyfer aelodau'r Pwyllgor Gwaith. Pwrpas yr adolygiad hwn yn rhannol fydd sicrhau fod y cyfrifoldebau'n parhau i fod yn briodol ac yn ychwanegu gwerth ychwanegol digonol i weithgareddau prosiectau mawr CSYM.

DRAFT

6) Amserlenni

Oherwydd nifer, graddfa a chymhlethdod y prosiectau Isadeiledd mawr arfaethedig, rhagwelir y bydd angen y Deilydd Portffolio ar gyfer cyfnod y Cyngor Sir presennol o leiaf (2017-2022), ac er mwyn cyd-fynd â chamau datblygu, caniatâd a chyfnod adeiladu cychwynnol y ddau brosiect. Rhagwelir y bydd gwaith adeiladu Wylfa Newydd yn cychwyn yn 2020 ac yn cymryd 8-9 mlynedd i'w gwblhau.

Bydd CSYM yn adolygu'r angen am y Deilydd Portffolio yn 2022, fodd bynnag, rhagwelir y bydd yr angen am y capasiti ac arbenigedd gwleidyddol yn parhau o ystyried graddfa a chymhlethdod y prosiectau mawr (yn ogystal â chyd-ddibyniaeth ac effeithiau cronnus). Yn wir, bydd y rôl yr un mor allweddol yn y cyfnod ar ôl 2022 wrth i'r prosiectau fynd rhagddynt ac wrth i'r manteision economaidd gael eu gwireddu. Efallai y bydd sgôp y rôl yn newid yn y dyfodol wrth i'r prosiectau symud drwy'r camau caniatâd, adeiladu a gweithredol, gyda mwy o angen i ganolbwyntio ar wireddu eu manteision cymdeithasol-economaidd sylweddol.

Amcangyfrifir y bydd y Deilydd Portffolio yn gweithio cyfystyr ag amser llawn (h.y. 40 awr yr wythnos) ar faterion sy'n codi o, ac wedi eu cynnwys yn, y cyfrifoldebau a'r dyletswyddau hyn; ac yn cynnwys ei rôl fel aelod lleol. Efallai y bydd yr amser yn cael ei daenu ar draws yr wythnos gyfan yn hytrach na chanolbwyntio ar oriau penodol (e.e. 9 tan 5); mae'n debyg y bydd amser teithio a chyfarfodydd gyda'r nos sylweddol ynghlwm â'r rôl.

7) Cyflog

Y Cyflog Uwch arfaethedig ar gyfer y Portffolio ychwanegol hwn fydd £26,100, sy'n cyfateb i'r cyflog a delir i aelodau eraill Pwyllgor Gwaith CSYM, yn unol â Lefel 1 Band 2 ar gyfer awdurdodau Grŵp C, fel y pennir yn y Fframwaith PACGA.

Bydd gan y Portffolio statws a chyfrifoldebau sy'n gyfartal ag aelodau Portffolio Pwyllgor Gwaith CSYM. Bydd hyn yn tanlinellu pwysigrwydd hanfodol y datblygiadau i ddyfodol economaidd a chymdeithasol yr Ynys; er mwyn adlewyrchu arwyddocâd a phwysigrwydd cenedlaethol y datblygiadau hyn; ymdrin ar lefel wleidyddol â'r llwyth gwaith sylweddol sy'n deillio o'r datblygiadau hyn; ac i reoli ac elwa ar y cyfleoedd a ddaw yn eu sgil.

Yn ychwanegol, ni fydd Dirprwy Arweinydd presennol CSYM yn derbyn Cyflog Uwch, bydd aelod arall o'r Pwyllgor Gwaith yn derbyn Cyflog Uwch gostyngol a ni fydd Cadeirydd y Pwyllgor Sgriwtini Partneriaeth ac Adfywio yn derbyn Cyflog Uwch.

O'r herwydd, mae'r cynnig am aelod ychwanegol ar y Pwyllgor Gwaith yn gost niwtral, ond wrth gwrs, mae'r cap yn seiliedig ar gymhwyster ac mae'n statudol; felly dyma yw'r rheswm dros gyflwyno'r cais hwn i dynnu'r cap a chynyddu, o 15 i 16, nifer yr Aelodau sydd â hawl i dderbyn uwch gyflog. O'r rhain, mae 8 Aelod ar y Pwyllgor Gwaith ar hyn o bryd. Yn amodol ar adolygu'r cap, mae CSYM yn bwriadu cynyddu'r gynrychiolaeth ar y Pwyllgor Gwaith i 9 Aelod, yn cynnwys yr Arweinydd.

DRAFT